Pausanias

PAUSANIAE DESCRIPTIO GRAECIAE.

AD CODD. MSS. PARISINORUM, VINDOBONENSIUM, FLORENTINORUM, ROMANORUM, LUGDUNENSIUM, MOSQUENSIS, MONACENSIS, VENETI, NEAPOLITANI ET EDITIONUM FIDEM RECENSUERUNT,

APPARATU CRITICO, INTERPRETATIONE LATINA ET INDICIBUS

INSTRUXERUNT

IO. HENR. CHR. SCHUBART

ET

CHR. WALZ.

VOLUMEN PRIMUM.

LIPSIAE,
IN BIBLIOPOLIO HAHNIANO.
MDCCCXXXVIII.

LONDINI
APUD BLACK & ARMSTRONG.

PRAEFATIO.

Erunt fortasse quibus post recentissimas Clavierii, Siebelisii, Bekkeri curas irritum plane aut certe supervacaneum videatur denuo edendi Pausaniae consilium, nec est quod infitiemur, eminus hanc rem diiudicantibus veri quandam speciem subesse eiusmodi suspicioni. At qui propius accedunt, qui penitus copiosissimos Pausaniae commentarios pertractant, qui ad apparatus critici hucusque in lucem protracti exilitatem subsidiorumque penuriam advertunt animum, facile sibi persuadent, egregie quidem a viris doctissimis Periegetae nostro esse consultum multisque in locis sermonem eius ad nativam integritatem esse restitutum, sed editionem criticam ad codicum auctoritatem refictam et apparatu critico copiosiori instructam adhuc desiderari. Quae res ut fiat luculentior, ut quid hucusque sit praestitum, quid restet praestandum facilius perspiciatur, haud ineptum visum est praemittere editionum Pausaniae notitiam.

Prima Pausaniae editio prodiit curante Marco Musuro ex aedibus Aldi et Andreae soceri mense Iulio 1516. Venetiis, fol., cuius indolem, quum, si solam excipias Bekkerianam, omnes reliquae editiones ex ea fluxerint, accuratius examinare operae est pretium. Aldus quidem Manutius in praefatione „se hosce commentarios etsi non ad unguem emendatos, codicibus

tamen qui manuscripti circumferebantur correctiores publicare, idque suasore et adiutore M. Musuro" affirmat; sed codices illos aetate circa has res parum curiosa diligentius describere neglexit. Plures vir meritissimus commemorat codices; at si accuratius examinamus editionem, eamque cum codicibus conferimus qui prostant, ex uno codice eoque deterioris notae satis negligenter esse expressam haud ambigue possumus concludere, quod ex apparatu nostro critico manifesto patet; vix ullo enim loco a lectione codicis Vindobonensis alterius recedit editio Aldina. Iam quaestio exoritur ex quonam libro manuscripto expressa sit editio Veneta; e codice Veneto scilicet, inquiunt; sic v. g. Morelli Biblioth. Mss. graec. et latin. p. 282. Matth. Roever in epistola ad d'Orvillium (v. Benj. Petr. van Wesele Scholten in Catalogo libror. M. Roeveri. I, p. 50.), qui de codice suo disserens altero haec addit: „Codex pergamenus mihi videtur descriptus ex eodem illo exemplo, quo suam editionem desumsit Aldus, qui [imo M. Musurus] ingenio suo multa mutavit ac supplevit et sic Pausaniae quaedam loca legimus corrupta emendatoris vitio." Ante haec tria saecula plures haud dubie Venetiis esse potuerunt codices Pausaniae; id vero confidenter sane affirmare audemus, neque Aldi editionem expressam esse ex illo codice, qui nunc Venetus nuncupatur, neque Roeveri librum ex eo descriptum esse e quo desumta est editio Veneta. Proxime haec accedit ad lectionem codicis, quod iam monuimus, Vindob. b. et Neapolitani. — Expressam esse editionem negligenter et multis operarum inquinari vitiis facile concedimus [a]); lacunas vero sola editoris socordia ortas, quas Clavierius sibi deprehendere visus est, nos quidem non invenimus [b]). Multo maioris momenti illud est quod praeter multos alios Roeverus commemorat loco supra adscripto, Aldum seu potius Musurum non pauca ingenio suo mutavisse et supple-

---

a) Multi eiusmodi errores usque in recentissimas editiones propagati sunt; sic v. g. I, 25, 8. vitio typothetico Ald. habet *φαγήν*; id editores sequentes mutarunt in *σφαγήν*; Clavier et Bekker e codicibus veram lectionem restituerunt *φυγήν*.

b) „Il y manque même quelques passages qui sont dans tous les manuscrits. On en trouve des exemples liv. VIII, ch. 41. et liv. X, ch. 8." Quae quam inconsiderate sint iam e commentario nostro patebit.

visse, ita ut Pausaniae quosdam locos legamus corruptos emendatoris vitio. Quae criminatio quam sit vera exempla optime comprobabunt, quare locos quosdam in quibus manifesto correctoris manum deprehendimus eamque parum felicem recensere haud ineptum visum est. V, 6, 3. in codice suo Musurus invenit quod etiam alter Lugdunensis et Vindobonensis b. exhibent, *διὰ χωρίου τὰ πλείονα ὑπὸ ψάμμου;* medela in promtu erat, at librarius male restituit locum *ὑπὸ ψάμμου κεκαλυμμένον,* quae corruptela usque ad Bekkerum editiones nostras pervagata est. — VIII, 43, 2. in omnibus editionibus legitur *καὶ Ῥωμαίων μέρος τῆς καθ' ἡμᾶς πόλεως, ὅπερ ᾠκεῖτο ὑπὸ τοῦ Εὐάνδρου καὶ Ἀρκάδων τῶν συνακολουθησάντων, ὄνομα ἔσχε Παλλάντιον,* ubi *ὅπερ* quod ab omnibus abest codicibus a Musuro idque haud inepte insertum videtur; quare expuncta hac voce olim e codice Angelico *ᾠκεῖτο δὲ ὑπὸ* reposueramus; nunc excusso codice Lugdun. a. *πόλεως ὃ ᾠκεῖτο* scripsimus. — IX, 5, 14. *καὶ τὸν Θέρσανδρον κατέλαβεν ἀποθανεῖν ὑπὸ Τηλέφου* ex ed. Ald. omnes receperunt reliquae; at *ἀποθανεῖν* in nullo legitur codice; profundius mendum cubare videtur. — IX, 13, 5. cum Aldo offerunt editiones: *καὶ ὁ Σκέδασος (ἐς Λακεδαίμονα γὰρ ἐλθόντι οὐδεμία ἐγένετο αὐτῷ δίκη) οὕτως ἐς τὰ Λεῦκτρα ἐπανήκων αὐτὸν διεργάζεται;* sed *γὰρ* ab omnibus abest codicibus (e Bekkeri enim silentio in Paris. c. particulam illam legi nolimus concludere) et haud dubie Musuri correcturae debetur; quare nos deleta voce spuria olim e coniectura scripseramus: *καὶ ὁ Σκέδασος ὡς ἐς Λακεδαίμονα ἐλθόντι οὐδεμία ἐγένετο αὐτῷ δίκη οὕτως* cet., quod postea codice Lugd. a. egregie confirmatum vidimus. — IX, 16, 6. editiones sic: *ἐνιαυτοῦ δὲ ἅπαξ ἑκάστου τὸ ἱερὸν ἀνοιγνύναι σφίσιν ἔθος ἐν ἡμέραις τακταῖς.* De suo *ἔθος* addidit Musurus; quare expuncto hoc nomine faciliori medela *σφίσιν* mutavimus in *φασίν*. — IX, 20, 4. *ὁ μὲν δὴ σεμνότερος ἐς αὐτὸν λόγος τὰς γυναῖκάς φησι τὰς Ταναγραίων πρώτας Διονύσου τὰ ὄργια μυηθείσας ἐπὶ θάλασσαν καταβῆναι καθαρσίων εἵνεκα;* variant hoc loco codices, at vocis *μυηθείσας* in nullo vestigium; quae quum ne satis apta quidem a Musuro inserta videretur, in mentem nobis venerat: *τὰς γυναῖκάς φησι τὰς Ταναγραίων τοῦ Διονύσου πρὸς τὰ ὄργια ἐπὶ θάλασσαν καταβῆναι.* Nunc meliora offert Lugdunensis primus: *τὰς γυναῖκας φασι* (leg. *γυναῖκάς φησι*)

τὰς Ταναγραίων πρὸ τῶν Διονύσου ὀργίων (melius e vestigiis aliorum codicum πρὸ τοῦ Διονύσου τῶν ὀργίων) ἐπὶ θάλασσαν καταβῆναι. — IX, 27, 6. τὸν δὲ νομίζοντα δικάσαι; hoc loco τὸν δὲ a Musuro additum est; at nondum integritati esse restitutum Pausaniae sermonem latiusque hiare lacunam satis comprobatur sequente νομίζοντα quod sensu carere videtur etiamsi admittas Musuri interpolationem. Alia exempla quamplurima locorum Musuri correctionibus depravatorum suppeditabit commentarius noster; quae protulimus sufficere videntur ad comprobandum iudicium nostrum de editionis Aldinae indole et pretio critico; est enim e malo codice negligenter expressa, crebris Musuri coniecturis et interpolationibus deformata, nullis virtutibus commendabilis; et ex eiusmodi editione omnes reliquae praeter unam Bekkeri, tanquam e fonte suo derivantur.

Sequitur editio secunda a Guil. Xylandro praeparata, a magno Frid. Sylburgio in lucem edita, Francofurti ap. hered. Wechel. 1583. fol. Guil. Xylander multa editionis Aldinae vitia correxit, multa e coniectura egregie restituit; quum praematura morte abreptus vir doctus ultra Eliaca priora opus perducere non potuisset laborem interruptum suscepit et absolvit Fridericus Sylburgius totque locis tam egregiam adhibuit medelam ut recte Pausaniae sospitator possit nuncupari. Subsidiis usus est praeter incredibile quo gaudebat ingenii acumen, duobus exemplaribus (quorum alterum illius temporis more *codicem* appellat), multis in locis emendatis; alterum Ioach. Camerarii, alterum Zach. Ursini fuit. In hoc multa Ioannis Oporini et Abr. Loescheri (qui hoc libro in versione sua usus est) manu marginibus adscripta invenit Sylburgius; praeterea Adr. Turnebi, Dion. Lambini, Adr. Iunii, Guil. Canteri, Paul. Leopardi aliorumque observationes diligenter conquisitas ad emaculandum Pausaniae sermonem adhibuit et in commentarium critici potissimum argumenti, bonae frugis refertissimum congessit. Editioni diligenter excusae adiecta est Rom. Amasaei versio latina a Sylburgio accurate castigata. — Repetita est haec editio Hanoviae apud eosdem heredes Wechel. anno 1613 fol., ita ut priorem ex asse referat nisi quod versionem latinam non separatim editam sed per singulas paginas adiunctam continet; eam conferre operae pretium non duximus.

Hanc excepit editio Lipsiensis Ioach. Kuhnii (1696. fol.) nitida quidem nec incorrecta, sed praematura, ne dicamus tumultuaria; quae ne durius dicta videantur ipse in praefatione de laboris consilio atque ratione disserens audiendus est. Subsidia quibus instructus ad Pausaniam accessit quam fuerint exilia ipse satis testatur; „in chartam coniecit loca quaedam mendis lacunisque maioribus obsita, quam ut ingenio expleri corrigive possent et ad doctos libros exigenda transmisit Lutetiam;" spe sua frustratus non amplius consuluit codices Parisinos, sed alia subsidia circumspiciens exemplar Aldinum Casauboni observationibus instructum, quod Ioannis Bourdelotii [a]) olim fuerat, a bibliopola Lipsiensi accepit; unde perspicimus eum manibus certe trivisse editionem Aldinam, quum ex aliis indiciis satis appareat editionem ipsam (circa margines enim versatus videtur) a viro ceteroquin meritissimo non esse excussam. Sic, ne desit exemplum, VI, 18, 3. Aldus cum codicibus habet *ἅτε θέοντες περὶ γυναικῶν;* in Xylandri editionem operarum negligentia irrepsit *δέοντες,* quod retinuit quidem Kuhnius, at e *Suida* veram lectionem proferens tanquam probabilem commendat. Negari tamen nequit multos Pausaniae locos a Kuhnio praeclare esse emendatos. Primus in capita distinxit libros; versionem Amasaei latinam, commentarios Xylandri et Sylburgii suasque observationes addidit; verissime tamen Siebelisius, praef. ad T. I. p. XXXV. vehementer eos errare, ait, qui Xylandro-Sylburgiana editione se carere posse putent, quoniam Sylburgii adnotationes Kuhnius se in suam editionem transtulisse professus sit; non paucas enim illarum adnotationum a Kuhnio per negligentiam esse omissas.

Nova tandem subsidia offert editio Io. Frid. Facii, Lips. 1794 — 97. 4 voll. 8. Nullam quidem praeter Kuhnianam editionem inspexisse Facium observavit iam Siebelis. I, p.

---

a) Bourdelotium de edendo Pausania cogitasse, notum, et ipse de consilio suo disserit, non diserte quidem, sed ut solet homo „alibi" doctus ablegans ad futuram Pausaniae editionem; v. ad Lucian. T. III, 267. 474. Bip.; quare Casp. Barthio non adsentimur qui ad Stat. II, p. 623: „meliorem futurum Pausaniam credere sibi induxit si in eum suas nobis curas nollet invidere Io. Bourdelotius."

XXXV, et Clavier I, p. IV sq. [a]); at lectionibus usus est e codicibus Vindobonensi a. et Mosquensi excerptis; *excerptis* dicimus, nam collationes neque ea qua par erat cura, neque fide factae sunt, ita ut specimina potius quam iustae collationes appellari possint; eaeque ipsae minus ad emendandos corruptos Pausaniae locos quam ad exornandas notas adhibitae videntur. Neque tamen negari potest multis in locis Pausaniae sermonem a Facio feliciter ex ingenio esse restitutum, quamvis iusto cautior coniecturas raro in textum recepit. — Tomus quartus continet Amasaei versionem latinam. Primus in segmenta distinxit capita. — E Facii editione procul dubio ea expressa est quam Tauchnitz anno 1818. tribus voluminibus 12. in lucem emisit. Editionem non inspeximus.

Maiori operi Car. Godofr. Siebelis praelusit editione minore quam volumine quarto, quinto et sexto complectitur Bibliotheca Prosaicorum Graecorum a Weigelio Lipsiae 1818 — 19. edita. Novae quidem recensionis prae se fert nomen in titulo, at hoc se sciente et volente additum negat editor I, p. XXXIX. Quamvis vero ad novae recensionis laudem adspirare non potest minor haec editio, non paucis tamen in locis corruptelas vel ex ingenio vel codicum auctoritate a doctissimo aeque ac modestissimo viro sublatas videmus. Maioris moliminis est altera editio quam idem quinque voluminibus Lipsiae in lucem emisit 1822 — 28. Continet praeter Graeca Pausaniae emendata et versionem Amasaei castigatam, commentarios copiosissimos qui non solum circa rerum a Pausania narratarum explicationem versantur, sed id etiam apprime spectant ut haec Graeciae descriptio quam fieri possit proxime ad integritatem formamque nativam reducatur. De subsidiis quibus id assequi conatus est accurate disputat in praefatione p. XXVI sqq. et qua est ingenuitate ipse haud celat valde tenuem sibi ad manum fuisse supellectilem ad Pausaniae contextum, quem dicunt, corrigendum. Recenset varias lectiones duorum codicum Vin-

a) Exemplis a Sieb. et Clav. prolatis adde X, 20, 9. ubi vitium typothet. in ed. Kuhn. *τὰ ἐς τῆς*, parum dextre Facius mutavit in *τὰ τῆς*. Cf. etiam Siebel. ad X, 37, 4. p. 320, ubi tamen corrigendum „pro vulgato *ἀπέτεμον*."

dobonensium cum Facio communicatas, porro codicis Mosquensis a C. F. Matthaei anno 1777 marginibus editionis Kuhnianae adscriptas, quod exemplar possidet Bibliotheca Dresdensis, deinde excerpta e codicibus Parisinis a Clavierio publici iuris facta, nonnullis etiam e locis a Boissonado roganti Siebelisio transmissa; denique specimina quaedam e primis foliis codicis Monacensis. Quae sunt reliqua, nimirum lectiones quaedam e codicibus Vaticano et Angelico ab Uhdenio excerptae et exilibus ex codicis Heidelbergensis cuiusdam fragmentis a Creuzero communicatae ad exornandam editionem haud multum prodesse potuerunt. Iam quod attinet ad codices Vindobonenses eorum alter dici non potest quanta incuria sit collatus; in Messeniacis adeo plane silet, teste Siebel. II, p. V. [a]); alter vero vix est inspectus. Multo copiosiorem messem praebuit codex Mosquensis diligentius quidem quam antea necdum tamen satis accurate excussus. Haec subsidiorum exilitas solidam et firmis fundamentis exstructam quam dicunt contextus recensionem non permisit; at enimvero indefesso studio et incredibili diligentia magnoque ingenii acumine id assecutus est Siebelisius ut nemo facile eo melius de Pausania nostro meritus dicatur. Eius enim commentario non is tantum tanquam armamentario uti potest qui res solummodo et argumentum spectat; sed etiam qui sermoni expoliendo suas impendit curas. Nam praeter innumeros locos ab editore ipso ex ingenio feliciter emendatos maxima diligentia quae ab aliis ad emaculandum Pausaniae contextum inventa erant congesta commentario suo exposuit. Quas quidem huius editionis laudes hoc loco non praedicare non potuimus, quum quid ei debeamus, quanti laboris nobis compendium fecerit si reticere velimus animi foret ingrati hominibusque ingenuis indigni; idque eo facimus lubentius quoniam virum modestissimum ab aliis inique tractatum, bonamque laudis partem ei praereptam, non raro in alium translatam videmus. Si quid est quod reprehendas, in eo versatur, quod vir doctissimus

---

a) Non plane silet; legimus enim v. g. ad IV, 1, 2. „*ἔχειν* pro *σχεῖν* Vind.;“ ad IV, 1, 5. „Vind. *δόμους κέλευθά τε*;“ cap. 4, 4. „*διόλου* Vind.“ Causam cur is qui contulit codicem neglexerit Messenica nos quidem non perspicimus.

nimia fortasse lectionis quam nuncupant vulgatam reverentia et timiditate quadam fere senili emendationes manifestissimas a codice oblatas aut a se ipso aliove inventas in commentario retinuit aliisque in contextum eas recipiendi laudem reliquit, quo factum est ut non uno loco in editione Bekkeriana egregias correcturas omisso auctoris nomine tacite videamus receptas.'

Eodem fere tempore in Gallia prodiit editio Steph. Clavierii (Paris. 1814—1823. 7 voll. 8.) ad maiora adspirans; promittit enim novam recensionem ad fidem codicum Parisinorum; at promissis non stetit; multos quidem locos codicum ingeniique auxilio emendavit, novam vero recognitionem, quo nos sensu hoc nominis adhibere solemus, neutiquam instituit. Perlustravit enim vir ceteroquin meritissimus codices Bibliothecae regiae variasque inde excerpsit lectiones commode atque defunctorie; fidem vero illam et religionem et vel minimorum curam quae ne manifesta quidem menda despicit omnino desideramus, sine quibus tamen nullo modo neque de codicum indole mutuaque inter se affinitate iudicium ferri, neque crisis exerceri potest. Accedit praeterea superstitiosa quasi in Facii coniecturas veneratio quae tanta est ut plerumque apud Clavierium in contextu inveniamus quae Facius ne in notas quidem admittere debuerat. Editionem post absolutum volumen secundum Clavierii morte interruptam ad finem perduxerunt Courier et Coraes, viri doctissimi; Coraes multis coniecturis plerumque egregiis imo margini appositis et in calce adiunctis exornavit editionem. Volumen septimum notas Clavierii sive potius schedas non satis accurate digestas continet; festinatio iam inde satis perspicitur quod saepe locum indicare obliti sunt editores quo referenda sit nota, quod haud raro in notis haec vel illa lectio recepta dicitur quae recepta non est, ut taceamus levitatem qua nomina haudquaquam obscura deformata videmus; sic Heyne saepissime vocatur Hègue, p. 121. 125. 175. 182. 183 (bis); Wyttenbachii nomen in Wyttembach et Wittembach transiit pag. 125. Sed sunt haec leviora.

Omnes editiones hucusque descriptae uno nituntur fundamento, exemplari Aldino, quod quam parum sit firmum supra demonstrasse nobis videmur; editores sequentes hic illic quidem non sine successu maculas abstergere conati sunt, nova

vero fundamenta iacere primus aggressus est Im. Bekker. Vidit enim vir sagacissimus et doctissimus de integro quasi totam hanc rem sub censum esse revocandam et prae omnibus solida iacienda esse fundamenta antequam nova recognitio cum fructu institui possit; quare codicem Parisinum 1410 (apud nos Pc) ita expressit „ut nullum ab eo vestigium nisi monito lectore recedat." Talia qui promisit, qui in praefatiuncula aliquot linearum locum aptum reprehendendi Clavierii ob fidem et religionem circa literas neglectam sibi invenisse visus est [a]), is haud dubie scrupulosa quadam religione in opere suo versabitur. At et nos dolemus Bekkerum promissam hanc fidem minus necessariam duxisse. De ingentibus Bekkeri in literas meritis non est quod dicamus; lippis ea nota sunt atque tironibus; etiam Pausanias noster innumeris in locis hac editione partim codicis expressi virtute, partim ingeniosissimis editoris et amicorum coniecturis est emendatus, non raro restauratus. At non possumus non reprehendere nimiam quandam viri sagacissimi, qui procul dubio plus daturus esset si minus daret, levitatem, festinationem et (lugentes addimus) iniquitatem. Quae criminatio ne ipsa levis et iniqua videatur paucis erit comprobanda. Primum quidem quum Bekkeri religioni in exprimendo illo codice non sine ratione diffisi, multos libri manuscripti locos, praesertim in parte operis posteriore vel ipsi denuo conferremus vel ab amico conferendos curaremus, illico apparuit editionem non tam religiose codicis vestigia premere quam praefatio profitetur; atque haec incuria non circa apices tantum literarum aliasque eiusmodi minutias versatur, sed saepissime res maioris, imo maximi momenti praetermittuntur, non raro falsa referuntur, unde facile perspeximus ex editione Bekkeri de codicis lectione *tuto* concludi non posse, silentio eius nihil utique probari. Locos a nobis denuo in codice Parisino 1410 excussos asterisco notavimus (Pc*), unde facile quorum interest, collatione facta cum ed. Bekk., perspicient, iniuriam a nobis Bekkero non fieri. Levitatem porro et festinationem in eo deprehendimus quod in tanta notarum criticarum margini inferiori

---

a) „Clavigerum denique, quam in foro sanctissime coluit, fidem et religionem circa litteras dolemus minus necessariam duxisse."

subiectarum paucitate toties in nominandis emendationum auctoribus peccatum est; qua in re casu potius quam examine ductum Bekkerum suspiceris. Verum quidem est in rebus literariis, si disciplinam per se spectamus, parum referre quis aliquid dixerit, dummodo quod dictum est verum est; at nobis pietatis esse videtur ut suum cuique tribuatur, iisque qui bonas artes colunt apprime putamus esse videndum ne qui de literis bene meriti sunt laude sua defraudentur. Nos pro parte virili in commentario tacite suum cuique restituere conati sumus; ne vero temere criminari tantum virum videamur, haud ineptum erit testimonia apponere eaque non hinc illinc excerpta sed omnia e libris IX, X, collecta.

IX, 12, 1, 6. „ὡς add. Facius." — imo Sylburg.
— — 2, 8. „σίνγα MP; correxit Canterus." At Canterus probante Sylb. correxerat Ὄγκα; Ὄγγα profectum est a Siebelisio.
— — 5, 6. „post πρῶτος deest μέν." Hoc Siebel. etiam vidit (ed. mai.)
— — 6, 3. „προςόδιον Coraes; codices προςῳδιον." προςόδιον iam est in ed. Sieb. min. 1819.
— 13, 1, 4. „ὧν Claviger; codices ὡς." ὧν iam reposuit Porson.
— 25, 2, 7. „τόπος add. Claviger." Non Clav., sed Barth. ad Stat.; Clav. οὗτος in τόπος mutandum putat.
— 26, 7, 2. „praestat fortasse ἄγαλμα. ἐπιλέγουσι." Idem proposuit Siebel.
— 27, 2, 7. „Λυκομίδια MP: correxit Sylburgius." imo Palmerius.
— 30, 6, 4. „codices νεκυμάντιον; correxit Facius." Neutrum verum; neque omnes codd. habent νεκυμάντιον, neque correxit Facius; hic νεκυομάντιον scripsit, correxit Siebel. (ed. mai.)
— 31, 7, 2. „post γῇ cum Buttmanno omisi ἡ." Iam omiserat Siebel. editione utraque.
— 33, 2, 6. „ὧν] codices ὡς, Sylburg. ὅσα." — ὧν iam Siebel. coniectura invenerat (ed. mai.)
— — 4, 7. „παραγενομένῳ Buttmannus; παρθένον μὲν ῷ MP." — παραγινομένῳ Sieb. iam invenerat (ed. mai.)
— 36, 3, 2. „πολέμων P, ceteri πολέμοις." Quinam sunt hi ceteri?
— 41, 7, 4. „σηπεδόνος Claviger [imo Facius]; codices σηπεδόνας."
X, 2, 6, 5. „χαλκοῦν Sylb.; codices χαλκοῦ, addit Claviger νεκροῦ." Nominandi erant Palmer. Fac.

X, 5, 6, 9. „ὅσον ὀλίγη μεθ' ἣν codices correxerunt Kuhn. et Porson.“ Praeclaram correcturam maxima ex parte Sylburgio debemus.

— 9, 1, 5. „ἄξια add. Facius.“ imo Sylburg.

— 2, 9. „ἐνεβίβασεν Claviger [imo Valcken.]; codices ἀνεβίβασεν.“

— 10, 1, 5. „καὶ λέως Claviger [imo Porson.]; codices κελεός.“

— — 5, 3. „μετασχόντες Kuhn. [imo Sylburg.]; codices παρασχόντες.“

— — 8, 1. „προέχει [imo προέχει] Kuhnius. [imo Sylburgius.]

— 11, 6, 10. „Ῥίῳ Kuhn. [imo Palmer.]; codd. ὡρίῳ.“

— 12, 2, 7. „μόνον Claviger [imo Sylb.]; codd. μόνην.“

— 13, 5, 6. „συμπαραθεῖν οἱ καὶ τῷ MP.“ Addere oblitus est: „correxit Siebel.“

— 15, 7, 2. „ἐπιὼν τῶν κ.: codices ἐπιόντων.“ Addere debebat correcturam Siebel. deberi.

— 17, 6, 5. „ἴση codices: correxit Kuhn.“ [imo Sylb.]

— — 7, 2. „μέντοι Claviger [imo Schaefer et Siebelis]; codd. μὲν δή.“

— 18, 7, 2. „σφίσιν Facius [imo Sylb.]; codd. φασίν.“

— 19, 12, 2. „τοιαύτης] codd. τοσαύτης.“ Correcturae auctores Sylb. Siebel.

— 21, 3, 5. „οὗ Porson. [imo Sylb.]; codd. οὖν.“

22, 4, 8. „παρέξειν Clavig.“ Potius Schaefer, Wakefield.

— 10, 1. „ἀπήμαντον Sylburg. [imo Leopardus]; codd. εὐπήματον.“ Sylb. coniecerat ἀπήματον.

— 23, 6. 1. „ἀπὸ Claviger [imo Siebel. et Schaefer.]; ἐπὶ P. ὑπὸ ceteri.“

— 26, 2, 6. „αὐτὸν Clavig. [imo Sylb. Fac.]; codd. αὐτῶν.“

— 28, 4, 8. „αὐτὸν codd.; correxit Clavig.“ [imo Porson.]

— 29, 7, 4. „ἡγμένος Porsonus.“ [imo Abresch.]

— 30, 3, 6. „καθεζόμενον Siebelis: codd. καθεζόμενος.“ At Sieb. recepit καθεζόμενον ex Ag, idem in Pc* invenire potuisset Bekker.

— — 4, 2. „μειράκιον καὶ ἐς ευγένειαν δὲ codd.: correxit Kuhn.;“ addi debebat „et Siebel.“

— 31, 11, 2. „νέα Clavig. [imo Siebel.]; codd. ἐάν.“

— 32, 5, 1. „τούτῳ Kuhn. [imo Sylb.]; codd. τούτου.“

— — — 2. 3. „σφίσιν et ἀπέχει Facius.“ [imo Goldhag.]

— — 9, 5. „τῇ ἄκρᾳ Clavig.“ [imo Siebel. et Schaefer.]

— 33, 5, 3. „ὡς τὰ Porson.“ [imo Sylb.]

— — 7, 4. „ἐστὶ Clavig.“ [imo Porson.]

— — 9, 10. „ἰσχυρὰν Siebelis, ἔχειν Coraes: codd. ἰσχυρὸν ἀνέχειν.“ Utraque emendatio est a Siebel.

— 34, 5, 1. „malim cum Kuhnio [imo Facio] τῶν δὲ Κ. τὸ λῃστικόν.“

X, 35, 10, 4. „κατειλημμένον MP: correxit Coraes.“ [imo Porson. Siebel.]
— 36, 10, 6. „οἰκίᾳ codd.“ addere debebat: „correxit Sylb.
— 37, 3, 9. „συμβαλέσθαι Coraes.“ [imo Siebel.]
— 38, 8, 4. „τὸ add. Siebelis.“ [imo Sylb.]
— — 10, 4. „οἷς Claviger.“ [imo Sylb.]

Haec sufficiant, qui plura cupit haud magno opere inveniet; tenendum tamen ne ipsi Bekkero insignem iniuriam facere videamur, Porsoni observationes et Clavierii editionem quod tempus attinet fere convenire, ita ut merito multae emendationes utrique tribuantur (Clavierium vero praecipuo quodam amore prosecutus videtur Bekkerus); omnes vero supra laudatas Siebelisii emendationes in eius editione minore (1818. 1819.) iam reperiri, nisi ubi contrarium diserte monuimus.

Iniquitatem denique in eo videmus, quod Bekkerus — nolumus dicere sciens volensque, quae malitia foret cuius suspicio procul abest —, de Siebelisii meritis toties detraxit modo reticendo quae non debebat, modo Clavierio emendationes adscribendo quae in Siebelisii editione minore iam inveniebantur; haec autem editio prodiit anno 1819, Clavierii volumen libros posteriores continens anno 1821. Exempla in iis habemus quae modo proposuimus. At fortasse non inspexit editionem Siebelisii minorem vir occupatus? Imo inspexit; ea ipsa adeo, ni egregie fallimur, usus est cui inscriberet lectionem codicis Parisini suasque notulas; eandem mutatis mutandis typis describendam dedit; quod quidem satis tuto e vitiis typotheticis utrique editioni communibus argumentari posse videmur. Sic, ne desint exempla, V, 24, 6. utraque editio habet οὐν (sic) pro οὐκ; III, 13, 1. ἐτάφησον pro ἐτάφησαν; IV, 24, 2. πόλεμον pro πολέμου; IX, 29, 2. αὐτοῖς pro αὐταῖς. [a])

Ex iis quae hucusque disputata sunt facili argumentatione concluditur editionem criticam Pausaniae e codicum fide recognitam et apparatu copiosiore instructam adhuc desiderari.

Ut notitiam literariam uno loco absolvamus indicem versionum subnectimus.

---

a) Semel tantum de facta iniuria conqueritur vir mitissimus, in Auctar., ubi Excerpta dat e Bekkeri editione, ad VIII, 22. „Emendationem προλιμνάζει praeter ius et aequitatem peregrino homini tribuit.“

Latine Pausaniae Attica et Corinthiacorum initium usque ad verba ὀπίσω κομίζουσιν ἐς Θήβας cap. 6. vertit Domitius Calderinus. 4. s. l. et a. (Venet. p. Bernardin. circa 1498.), de qua editione conferendi sunt Fabric. Bibl. Gr. V, 310. Harl. et Ebert Bibliogr. Lex. 16055. II. p. 326. — Attica et Corinthiaca ex vers. Dom. Chalderini Veronensis, a Io. Oporino emendata. Basil. 1541. 4. Neutram editionem inspicere contigit; quae inde protulimus Siebelisio debemus. Conferantur epistolae H. D. Calderini a Sebastiano Ciampi in Praef. versionis ital. publici iuris factae. — Pausaniae de tota Graecia libri X hactenus a nemine in linguam latinam conversi, nunc primum in lucem editi *Abr. Loeschero* interprete. Basil. ap. Oporin. 1550 fol. Cf. Fabric. Bibl. Gr. l. d. Ebert d. l. nr. 16058. Siebelis I. p. XXXVII. Clavier I. p. VII. E libro msto factam esse versionem affirmant Clavier, Ebert, Harles ad Fabric. l. d. Nobis secus videtur ob Sylburgii verba, ad quae, quod mireris, ipse provocat Harlesius. „Eo ipso libro (sunt Sylburgii verba de exemplari Ursiniano editionis Aldinae supra iam commemorato) in sua versione usus fuerat Abrah. Loescherus, qui ut plerasque Hartungii notas fuerat sequutus, ita quasdam illis non adspernandas adiecerat." — Tertius Pausaniae interpres latinus fuit *Romul. Amasaeus*, cuius versio Romae prodiit 1547. 8. (sec. Fabric. l. d.; 4. Eberto teste l. d. nr. 16056.). Repetita est Florent. 1551. fol. ap. L. Torrentium [a]) (Torrentinum sec. Ebert., quod rectius videtur), Basil. 1557. 8. Lugd. 1559. 12. Francof., e recognitione Sylburgii. 1624. 8. Praeterea haec versio castigata a Sylburgio et Siebelisio addita est editionibus Xylandro-Sylburgianae, Kuhnianae, Facianae et Siebelisianae, eandemque nostrae editioni accommodatam repetendam curavimus. Amasaeum in sua versione praeter sagacissimum ingenii acumen mstos etiam codices, impressis emendatiores ad manum habuisse recte suspicatur Sylburgius. „Amaséus traduisait sur l'édition d'Alde. Sa version offre néanmoins plusieurs corre-

a) In Catalogo ragionato dei libri d'arte e d'antichità posseduti dal conte Cicognara. Pisa. 1821. II, p. 34. nr. 2696. est: „Pausaniae veteris Graeciae descriptio. Torrentino 1551. fol." Est haud dubie ineptus titulus huius editionis.

ut in Vab. τέλος τοῦ παυνίου. δόξα τῷ θεῷ. Le
tem ex hoc codice valde negligenter excerptam
multo uberiorem Siebelisius invenit marginibus
nianae a C. F. Matthaei anno 1777 adscriptam
in Bibliotheca Dresdensi asservatur. Ex eoden
lectiones accuratissime enotatas continet exemp
Bibliothecae senatoriae Lipsiensis. Precibus no
laborem taedii plenum in se suscepit Godofr. H
summus, illamque collationem sua ipsius ma
nobiscum communicavit. Accuratam praeterea
ptionem debemus Hoffmanno, Phil. Doctori, pa
nis Moscoviae commoranti. — Codex ν ephelcy
tissimus.

5) Codex Lugdunensis Ms. Graec. Nr.
chartaceus, fol.; folia non sunt numerata, a
Bibliothecae Matth. Röveri I. p. 49. sub nun
Petrus van Wesele Scholten, Catalogi auctor,
testatur. Constat autem codex diligenter script
tibus, charta, scriptura, indole, tempore on
Pars prior usque ad finem libri quarti recentior
est et propius accedit ad eam codicum classem cu
Aldinus adnumerandi sunt. Continet haec cum ti
Ἑλλάδος περιηγήσεος (sic). Ἀττικά, 21. mani
(praeter tres priores), quorum singuli complect
itidem signata, at quattuor tantum priora, quum
plicata (quaterniones); sic fere: ε^ον. φύλλον
δ^ον; quattuor sequentia non signantur; in octav
est custos quem vocant non a laeva ad dextra
directione transversa; sequitur ξ^ον, φύλλον α^ον
vicesimi primi folium octavum purum est. Pars
crassiori et scripturae compendiis plurimis exara
manipulos undecim, foliorum denorum, excep
octo tantum continet folia; folia non signantur,
tum usque ad ζ^ον; custos directione transversa
ceps indicat manipuli finem. Folia primum atqu
nibus attrita et usu sordidata, ita ut extrema fuiss
agnoscas. Desinit haec pars verbis ἀπὸ θαλάσ
μονίων τὰς φθορὰς καὶ ἁρμοστὰς ἐκβαλλόντ

nimia fortasse lectionis quam nuncupant vulgatam reverentia et timiditate quadam fere senili emendationes manifestissimas a codice oblatas aut a se ipso aliove inventas in commentario retinuit aliisque in contextum eas recipiendi laudem reliquit, quo factum est ut non uno loco in editione Bekkeriana egregias correcturas omisso auctoris nomine tacite videamus receptas.'

Eodem fere tempore in Gallia prodiit editio Steph. Clavierii (Paris. 1814—1823. 7 voll. 8.) ad maiora adspirans; promittit enim novam recensionem ad fidem codicum Parisinorum; at promissis non stetit; multos quidem locos codicum ingeniique auxilio emendavit, novam vero recognitionem, quo nos sensu hoc nominis adhibere solemus, neutiquam instituit. Perlustravit enim vir ceteroquin meritissimus codices Bibliothecae regiae variasque inde excerpsit lectiones commode atque defunctorie; fidem vero illam et religionem et vel minimorum curam quae ne manifesta quidem menda despicit omnino desideramus, sine quibus tamen nullo modo neque de codicum indole mutuaque inter se affinitate iudicium ferri, neque crisis exerceri potest. Accedit praeterea superstitiosa quasi in Facii coniecturas veneratio quae tanta est ut plerumque apud Clavierium in contextu inveniamus quae Facius ne in notas quidem admittere debuerat. Editionem post absolutum volumen secundum Clavierii morte interruptam ad finem perduxerunt Courier et Coraes, viri doctissimi; Coraes multis coniecturis plerumque egregiis imo margini appositis et in calce adiunctis exornavit editionem. Volumen septimum notas Clavierii sive potius schedas non satis accurate digestas continet; festinatio iam inde satis perspicitur quod saepe locum indicare obliti sunt editores quo referenda sit nota, quod haud raro in notis haec vel illa lectio recepta dicitur quae recepta non est, ut taceamus levitatem qua nomina haudquaquam obscura deformata videmus; sic Heyne saepissime vocatur Hègue, p. 121. 125. 175. 182. 183 (bis); Wyttenbachii nomen in Wyttembach et Wittembach transiit pag. 125. Sed sunt haec leviora.

Omnes editiones hucusque descriptae uno nituntur fundamento, exemplari Aldino, quod quam parum sit firmum supra demonstrasse nobis videmur; editores sequentes hic illic quidem non sine successu maculas abstergere conati sunt, nova

vero fundamenta iacere primus aggressus est Im. Bekker. Vidit enim vir sagacissimus et doctissimus de integro quasi totam hanc rem sub censum esse revocandam et prae omnibus solida iacienda esse fundamenta antequam nova recognitio cum fructu institui possit; quare codicem Parisinum 1410 (apud nos Pc) ita expressit „ut nullum ab eo vestigium nisi monito lectore recedat.“ Talia qui promisit, qui in praefatiuncula aliquot linearum locum aptum reprehendendi Clavierii ob fidem et religionem circa literas neglectam sibi invenisse visus est [a]), is haud dubie scrupulosa quadam religione in opere suo versabitur. At et nos dolemus Bekkerum promissam hanc fidem minus necessariam duxisse. De ingentibus Bekkeri in literas meritis non est quod dicamus; lippis ea nota sunt atque tironibus; etiam Pausanias noster innumeris in locis hac editione partim codicis expressi virtute, partim ingeniosissimis editoris et amicorum coniecturis est emendatus, non raro restauratus. At non possumus non reprehendere nimiam quandam viri sagacissimi, qui procul dubio plus daturus esset si minus daret, levitatem, festinationem et (lugentes addimus) iniquitatem. Quae criminatio ne ipsa levis et iniqua videatur paucis erit comprobanda. Primum quidem quum Bekkeri religioni in exprimendo illo codice non sine ratione diffisi, multos libri manuscripti locos, praesertim in parte operis posteriore vel ipsi denuo conferremus vel ab amico conferendos curaremus, illico apparuit editionem non tam religiose codicis vestigia premere quam praefatio profitetur; atque haec incuria non circa apices tantum literarum aliasque eiusmodi minutias versatur, sed saepissime res maioris, imo maximi momenti praetermittuntur, non raro falsa referuntur, unde facile perspeximus ex editione Bekkeri de codicis lectione *tuto* concludi non posse, silentio eius nihil utique probari. Locos a nobis denuo in codice Parisino 1410 excussos asterisco notavimus (Pc*), unde facile quorum interest, collatione facta cum ed. Bekk., perspicient, iniuriam a nobis Bekkero non fieri. Levitatem porro et festinationem in eo deprehendimus quod in tanta notarum criticarum margini inferiori

---

a) „Clavigerum denique, quam in foro sanctissime coluit, fidem et religionem circa litteras dolemus minus necessariam duxisse.“

subiectarum paucitate toties in nominandis emendationum auctoribus peccatum est; qua in re casu potius quam examine ductum Bekkerum suspiceris. Verum quidem est in rebus literariis, si disciplinam per se spectamus, parum referre quis aliquid dixerit, dummodo quod dictum est verum est; at nobis pietatis esse videtur ut suum cuique tribuatur, iisque qui bonas artes colunt apprime putamus esse videndum ne qui de literis bene meriti sunt laude sua defraudentur. Nos pro parte virili in commentario tacite suum cuique restituere conati sumus; ne vero temere criminari tantum virum videamur, haud ineptum erit testimonia apponere eaque non hinc illinc excerpta sed omnia e libris IX, X, collecta.

IX, 12, 1, 6. „ὡς add. Facius." — imo Sylburg.

— — 2, 8. „σίνγα MP; correxit Canterus." At Canterus probante Sylb. correxerat Ὄγκα; Ὄγγα profectum est a Siebelisio.

— — 5, 6. „post πρῶτος deest μέν." Hoc Siebel. etiam vidit (ed. mai.)

— — 6, 3. „προςόδιον Coraes; codices προςῴδιον." προςόδιον iam est in ed. Sieb. min. 1819.

— 13, 1, 4. „ὧν Claviger; codices ὡς." ὧν iam reposuit Porson.

— 25, 2, 7. „τόπος add. Claviger." Non Clav., sed Barth. ad Stat.; Clav. οὗτος in τόπος mutandum putat.

— 26, 7, 2. „praestat fortasse ἄγαλμα. ἐπιλέγουσι." Idem pro posuit Siebel.

— 27, 2, 7. „Λυκομίδια MP: correxit Sylburgius." imo Palmerius.

— 30, 6, 4. „codices νεκυμάντιον; correxit Facius." Neutrum verum; neque omnes codd. habent νεκυμάντιον, neque correxit Facius; hic νεκυομάντιον scripsit, correxit Siebel. (ed. mai.)

— 31, 7, 2. „post γῇ cum Buttmanno omisi ἡ." Iam omiserat Siebel. editione utraque.

— 33, 2, 6. „ὧν] codices ὡς, Sylburg. ὅσα." — ὧν iam Siebel. coniectura invenerat (ed. mai.)

— — 4, 7. „παραγενομένῳ Buttmannus; παρθένον μὲν ᾧ MP." — παραγινομένῳ Sieb. iam invenerat (ed. mai.)

— 36, 3, 2. „πολέμων P, ceteri πολέμοις." Quinam sunt hi ceteri?

— 41, 7, 4. „σηπεδόνος Claviger [imo Facius]; codices σηπεδόνας."

X, 2, 6, 5. „χαλκοῦν Sylb.; codices χαλκοῦ, addit Claviger νεκροῦ." Nominandi erant Palmer. Fac.

X, 5, 6, 9. „ὅσον ὀλίγη μεθ' ἣν codices correxerunt Kuhn. et Porson.“ Praeclaram correcturam maxima ex parte Sylburgio debemus.
— 9, 1, 5. „ἄξια add. Facius.“ imo Sylburg.
— 2, 9. „ἐνεβίβασεν Claviger [imo Valcken.]; codices ἀνεβίβασεν.“
— 10, 1, 5. „καὶ λέως Claviger [imo Porson.]; codices κελεός.“
— — 5, 3. „μετασχόντες Kuhn. [imo Sylburg.]; codices παρασχόντες.“
— — 8, 1. „πρόεχει [imo προέχει] Kuhnius. [imo Sylburgius.]
— 11, 6, 10. „Ῥίῳ Kuhn. [imo Palmer.]; codd. ὠρίῳ.“
— 12, 2, 7. „μόνον Claviger [imo Sylb.]; codd. μόνην.“
— 13, 5, 6. „συμπαραθεῖν οἱ καὶ τῷ MP.“ Addere oblitus est: „correxit Siebel.“
— 15, 7, 2. „ἐπιὼν τῶν κ.: codices ἐπιόντων.“ Addere debebat correcturam Siebel. deberi.
— 17, 6, 5. „ἴση codices: correxit Kuhn.“ [imo Sylb.]
— — 7, 2. „μέντοι Claviger [imo Schaefer et Siebelis]; codd. μὲν δή.“
— 18, 7, 2. „σφίσιν Facius [imo Sylb.]; codd. φασίν.“
— 19, 12, 2. „τοιαύτης] codd. τοσαύτης.“ Correcturae auctores Sylb. Siebel.
— 21, 3, 5. „οὖ Porson. [imo Sylb.]; codd. οὖν.“
22, 4, 8. „παρέξειν Clavig.“ Potius Schaefer, Wakefield.
— 10, 1. „ἀπήμαντον Sylburg. [imo Leopardus]; codd. εὐπήματον.“ Sylb. coniecerat ἀπήματον.
— 23, 6. 1. „ἀπὸ Claviger [imo Siebel. et Schaefer.]; ἐπὶ P. ὑπὸ ceteri.“
— 26, 2, 6. „αὐτὸν Clavig. [imo Sylb. Fac.]; codd. αὐτῶν.“
— 28, 4, 8. „αὐτὸν codd.; correxit Clavig.“ [imo Porson.]
— 29, 7, 4. „ἡγμένος Porsonus.“ [imo Abresch.]
— 30, 3, 6. „καθεζόμενον Siebelis: codd. καθεζόμενος.“ At Sieb. recepit καθεζόμενον ex Ag, idem in Pc* invenire potuisset Bekker.
— — 4, 2. „μειράκιον καὶ ἐς εὐγένειαν δὲ codd.: correxit Kuhn.;“ addi debebat „et Siebel.“
— 31, 11, 2. „νέα Clavig. [imo Siebel.]; codd. ἐάν.“
— 32, 5, 1. „τούτῳ Kuhn. [imo Sylb.]; codd. τούτου.“
— — — 2. 3. „σφίσιν et ἀπέχει Facius.“ [imo Goldhag.]
— — 9, 5. „τῇ ἄκρᾳ Clavig.“ [imo Siebel. et Schaefer.]
— 33, 5, 3. „ὡς τὰ Porson.“ [imo Sylb.]
— — 7, 4. „ἐστὶ Clavig.“ [imo Porson.]
— — 9, 10. „ἰσχυρὰν Siebelis, ἔχειν Coraes: codd. ἰσχυρὸν ἀνέχειν.“ Utraque emendatio est a Siebel.
— 34, 5, 1. „malim cum Kuhnio [imo Facio] τῶν δὲ Κ. τὸ λῃστικόν.“

tamen qui manuscripti circumferebantur correctiores publicare, idque suasore et adiutore M. Musuro" affirmat; sed codices illos aetate circa has res parum curiosa diligentius describere neglexit. Plures vir meritissimus commemorat codices; at si accuratius examinamus editionem, eamque cum codicibus conferimus qui prostant, ex uno codice eoque deterioris notae satis negligenter esse expressam haud ambigue possumus concludere, quod ex apparatu nostro critico manifesto patet; vix ullo enim loco a lectione codicis Vindobonensis alterius recedit editio Aldina. Iam quaestio exoritur ex quonam libro manuscripto expressa sit editio Veneta; e codice Veneto scilicet, inquiunt; sic v. g. Morelli Biblioth. Mss. graec. et latin. p. 282. Matth. Roever in epistola ad d'Orvillium (v. Benj. Petr. van Wesele Scholten in Catalogo libror. M. Roeveri. I, p. 50.), qui de codice suo disserens altero haec addit: „Codex pergamenus mihi videtur descriptus ex eodem illo exemplo, quo suam editionem desumsit Aldus, qui [imo M. Musurus] ingenio suo multa mutavit ac supplevit et sic Pausaniae quaedam loca legimus corrupta emendatoris vitio." Ante haec tria saecula plures haud dubie Venetiis esse potuerunt codices Pausaniae; id vero confidenter sane affirmare audemus, neque Aldi editionem expressam esse ex illo codice, qui nunc Venetus nuncupatur, neque Roeveri librum ex eo descriptum esse e quo desumta est editio Veneta. Proxime haec accedit ad lectionem codicis, quod iam monuimus, Vindob. b. et Neapolitani. — Expressam esse editionem negligenter et multis operarum inquinari vitiis facile concedimus [a]); lacunas vero sola editoris socordia ortas, quas Clavierius sibi deprehendere visus est, nos quidem non invenimus [b]). Multo maioris momenti illud est quod praeter multos alios Roeverus commemorat loco supra adscripto, Aldum seu potius Musurum non pauca ingenio suo mutavisse et supple-

---

a) Multi eiusmodi errores usque in recentissimas editiones propagati sunt; sic v. g. I, 25, 8. vitio typothetico Ald. habet φαγήν; id editores sequentes mutarunt in σφαγήν; Clavier et Bekker e codicibus veram lectionem restituerunt φυγήν.

b) „Il y manque même quelques passages qui sont dans tous les manuscrits. On en trouve des exemples liv. VIII, ch. 41. et liv. X, ch. 8." Quae quam inconsiderate sint iam e commentario nostro patebit.

visse, ita ut Pausaniae quosdam locos legamus corruptos emendatoris vitio. Quae criminatio quam sit vera exempla optime comprobabunt, quare locos quosdam in quibus manifesto correctoris manum deprehendimus eamque parum felicem recensere haud ineptum visum est. V, 6, 3. in codice suo Musurus invenit quod etiam alter Lugdunensis et Vindobonensis b. exhibent, *διὰ χωρίου τὰ πλείονα ὑπὸ ψάμμου;* medela in promtu erat, at librarius male restituit locum *ὑπὸ ψάμμου κεκαλυμμένου,* quae corruptela usque ad Bekkerum editiones nostras pervagata est. — VIII, 43, 2. in omnibus editionibus legitur *καὶ Ῥωμαίων μέρος τῆς καθ' ἡμᾶς πόλεως, ὅπερ ᾤκεῖτο ὑπὸ τοῦ Εὐάνδρου καὶ Ἀρκάδων τῶν συνακολουθησάντων, ὄνομα ἔσχε Παλλάντιον,* ubi *ὅπερ* quod ab omnibus abest codicibus a Musuro idque haud inepte insertum videtur; quare expuncta hac voce olim e codice Angelico *ᾤκεῖτο δὲ ὑπὸ* reposueramus; nunc excusso codice Lugdun. a. *πόλεως ὃ ᾤκεῖτο* scripsimus. — IX, 5, 14. *καὶ τὸν Θέρσανδρον κατέλαβεν ἀποθανεῖν ὑπὸ Τηλέφου* ex ed. Ald. omnes receperunt reliquae; at *ἀποθανεῖν* in nullo legitur codice; profundius mendum cubare videtur. — IX, 13, 5. cum Aldo offerunt editiones: *καὶ ὁ Σκέδασος (ἐς Λακεδαίμονα γὰρ ἐλθόντι οὐδεμία ἐγένετο αὐτῷ δίκη) οὕτως ἐς τὰ Λεῦκτρα ἐπανήκων αὑτὸν διεργάζεται;* sed *γὰρ* ab omnibus abest codicibus (e Bekkeri enim silentio in Paris. c. particulam illam legi nolimus concludere) et haud dubie Musuri correcturae debetur; quare nos deleta voce spuria olim e coniectura scripseramus: *καὶ ὁ Σκέδασος ὡς ἐς Λακεδαίμονα ἐλθόντι οὐδεμία ἐγένετο αὐτῷ δίκη οὕτως* cet., quod postea codice Lugd. a. egregie confirmatum vidimus. — IX, 16, 6. editiones sic: *ἐνιαυτοῦ δὲ ἅπαξ ἑκάστου τὸ ἱερὸν ἀνοιγνύναι σφίσιν ἔθος ἐν ἡμέραις τακταῖς.* De suo *ἔθος* addidit Musurus; quare expuncto hoc nomine faciliori medela *σφίσιν* mutavimus in *φασίν.* — IX, 20, 4. *ὁ μὲν δὴ σεμνότερος ἐς αὐτὸν λόγος τὰς γυναῖκάς φησι τὰς Ταναγραίων πρώτας Διονύσου τὰ ὄργια μυηθείσας ἐπὶ θάλασσαν καταβῆναι καθαρσίων εἵνεκα;* variant hoc loco codices, at vocis *μυηθείσας* in nullo vestigium; quae quum ne satis apta quidem a Musuro inserta videretur, in mentem nobis venerat: *τὰς γυναῖκάς φησι τὰς Ταναγραίων τοῦ Διονύσου πρὸς τὰ ὄργια ἐπὶ θάλασσαν καταβῆναι.* Nunc meliora offert Lugdunensis primus: *τὰς γυναῖκας φασι* (leg. *γυναῖκάς φησι*)

τὰς Ταναγραίων πρὸ τῶν Διονύσου ὀργίων (melius e vestigiis aliorum codicum πρὸ τοῦ Διονύσου τῶν ὀργίων) ἐπὶ θάλασσαν καταβῆναι. — IX, 27, 6. τὸν δὲ νομίζοντα δικάσαι; hoc loco τὸν δὲ a Musuro additum est; at nondum integritati esse restitutum Pausaniae sermonem latiusque hiare lacunam satis comprobatur sequente νομίζοντα quod sensu carere videtur etiamsi admittas Musuri interpolationem. Alia exempla quamplurima locorum Musuri correctionibus depravatorum suppeditabit commentarius noster; quae protulimus sufficere videntur ad comprobandum iudicium nostrum de editionis Aldinae indole et pretio critico; est enim e malo codice negligenter expressa, crebris Musuri coniecturis et interpolationibus deformata, nullis virtutibus commendabilis; et ex eiusmodi editione omnes reliquae praeter unam Bekkeri, tanquam e fonte suo derivantur.

Sequitur editio secunda a Guil. Xylandro praeparata, a magno Frid. Sylburgio in lucem edita, Francofurti ap. hered. Wechel. 1583. fol. Guil. Xylander multa editionis Aldinae vitia correxit, multa e coniectura egregie restituit; quum praematura morte abreptus vir doctus ultra Eliaca priora opus perducere non potuisset laborem interruptum suscepit et absolvit Fridericus Sylburgius totque locis tam egregiam adhibuit medelam ut recte Pausaniae sospitator possit nuncupari. Subsidiis usus est praeter incredibile quo gaudebat ingenii acumen, duobus exemplaribus (quorum alterum illius temporis more *codicem* appellat), multis in locis emendatis; alterum Ioach. Camerarii, alterum Zach. Ursini fuit. In hoc multa Ioannis Oporini et Abr. Loescheri (qui hoc libro in versione sua usus est) manu marginibus adscripta invenit Sylburgius; praeterea Adr. Turnebi, Dion. Lambini, Adr. Iunii, Guil. Canteri, Paul. Leopardi aliorumque observationes diligenter conquisitas ad emaculandum Pausaniae sermonem adhibuit et in commentarium critici potissimum argumenti, bonae frugis refertissimum congessit. Editioni diligenter excusae adiecta est Rom. Amasaei versio latina a Sylburgio accurate castigata. — Repetita est haec editio Hanoviae apud eosdem heredes Wechel. anno 1613 fol., ita ut priorem ex asse referat nisi quod versionem latinam non separatim editam sed per singulas paginas adiunctam continet; eam conferre operae pretium non duximus.

Hanc excepit editio Lipsiensis Ioach. Kuhnii (1696. fol.) nitida quidem nec incorrecta, sed praematura, ne dicamus tumultuaria; quae ne durius dicta videantur ipse in praefatione de laboris consilio atque ratione disserens audiendus est. Subsidia quibus instructus ad Pausaniam accessit quam fuerint exilia ipse satis testatur; „in chartam coniecit loca quaedam mendis lacunisque maioribus obsita, quam ut ingenio expleri corrigive possent et ad doctos libros exigenda transmisit Lutetiam;" spe sua frustratus non amplius consuluit codices Parisinos, sed alia subsidia circumspiciens exemplar Aldinum Casauboni observationibus instructum, quod Ioannis Bourdelotii [a]) olim fuerat, a bibliopola Lipsiensi accepit; unde perspicimus eum manibus certe trivisse editionem Aldinam, quum ex aliis indiciis satis appareat editionem ipsam (circa margines enim versatus videtur) a viro ceteroquin meritissimo non esse excussam. Sic, ne desit exemplum, VI, 18, 3. Aldus cum codicibus habet ἅτε θέοντες περὶ γυναικῶν; in Xylandri editionem operarum negligentia irrepsit δέοντες, quod retinuit quidem Kuhnius, at e *Suida* veram lectionem proferens tanquam probabilem commendat. Negari tamen nequit multos Pausaniae locos a Kuhnio praeclare esse emendatos. Primus in capita distinxit libros; versionem Amasaei latinam, commentarios Xylandri et Sylburgii suasque observationes addidit; verissime tamen Siebelisius, praef. ad T. I. p. XXXV. vehementer eos errare, ait, qui Xylandro-Sylburgiana editione se carere posse putent, quoniam Sylburgii adnotationes Kuhnius se in suam editionem transtulisse professus sit; non paucas enim illarum adnotationum a Kuhnio per negligentiam esse omissas.

Nova tandem subsidia offert editio Io. Frid. Facii, Lips. 1794—97. 4 voll. 8. Nullam quidem praeter Kuhnianam editionem inspexisse Facium observavit iam Siebelis. I, p.

---

a) Bourdelotium de edendo Pausania cogitasse, notum, et ipse de consilio suo disserit, non diserte quidem, sed ut solet homo „alibi" doctus ablegans ad futuram Pausaniae editionem; v. ad Lucian. T. III, 267. 474. Bip.; quare Casp. Barthio non adsentimur qui ad Stat. II, p. 623: „meliorem futurum Pausaniam credere sibi induxit si in eum suas nobis curas nollet invidere Io. Bourdelotius."

XXXV, et Clavier I, p. IV sq. [a]); at lectionibus usus est e codicibus Vindobonensi a. et Mosquensi excerptis; *excerptis* dicimus, nam collationes neque ea qua par erat cura, neque fide factae sunt, ita ut specimina potius quam iustae collationes appellari possint; eaeque ipsae minus ad emendandos corruptos Pausaniae locos quam ad exornandas notas adhibitae videntur. Neque tamen negari potest multis in locis Pausaniae sermonem a Facio feliciter ex ingenio esse restitutum, quamvis iusto cautior coniecturas raro in textum recepit. — Tomus quartus continet Amasaei versionem latinam. Primus in segmenta distinxit capita. — E Facii editione procul dubio ea expressa est quam Tauchnitz anno 1818. tribus voluminibus 12. in lucem emisit. Editionem non inspeximus.

Maiori operi Car. Godofr. Siebelis praelusit editione minore quam volumine quarto, quinto et sexto complectitur Bibliotheca Prosaicorum Graecorum a Weigelio Lipsiae 1818 — 19. edita. Novae quidem recensionis prae se fert nomen in titulo, at hoc se sciente et volente additum negat editor I, p. XXXIX. Quamvis vero ad novae recensionis laudem adspirare non potest minor haec editio, non paucis tamen in locis corruptelas vel ex ingenio vel codicum auctoritate a doctissimo aeque ac modestissimo viro sublatas videmus. Maioris moliminis est altera editio quam idem quinque voluminibus Lipsiae in lucem emisit 1822—28. Continet praeter Graeca Pausaniae emendata et versionem Amasaei castigatam, commentarios copiosissimos qui non solum circa rerum a Pausania narratarum explicationem versantur, sed id etiam apprime spectant ut haec Graeciae descriptio quam fieri possit proxime ad integritatem formamque nativam reducatur. De subsidiis quibus id assequi conatus est accurate disputat in praefatione p. XXVI sqq. et qua est ingenuitate ipse haud celat valde tenuem sibi ad manum fuisse supellectilem ad Pausaniae contextum, quem dicunt, corrigendum. Recenset varias lectiones duorum codicum Vin-

a) Exemplis a Sieb. et Clav. prolatis adde X, 20, 9. ubi vitium typothet. in ed. Kuhn. τὰ ἐς τῆς, parum dextre Facius mutavit in τὰ τῆς. Cf. etiam Siebel. ad X, 37, 4. p. 320, ubi tamen corrigendum „pro vulgato ἀπέτεμον."

dobonensium cum Facio communicatas, porro codicis Mosquensis a C. F. Matthaei anno 1777 marginibus editionis Kuhnianae adscriptas, quod exemplar possidet Bibliotheca Dresdensis, deinde excerpta e codicibus Parisinis a Clavierio publici iuris facta, nonnullis etiam e locis a Boissonado roganti Siebelisio transmissa; denique specimina quaedam e primis foliis codicis Monacensis. Quae sunt reliqua, nimirum lectiones quaedam e codicibus Vaticano et Angelico ab Uhdenio excerptae et exilibus ex codicis Heidelbergensis cuiusdam fragmentis a Creuzero communicatae ad exornandam editionem haud multum prodesse potuerunt. Iam quod attinet ad codices Vindobonenses eorum alter dici non potest quanta incuria sit collatus; in Messeniacis adeo plane silet, teste Siebel. II, p. V. [a]); alter vero vix est inspectus. Multo copiosiorem messem praebuit codex Mosquensis diligentius quidem quam antea necdum tamen satis accurate excussus. Haec subsidiorum exilitas solidam et firmis fundamentis exstructam quam dicunt contextus recensionem non permisit; at enimvero indefesso studio et incredibili diligentia magnoque ingenii acumine id assecutus est Siebelisius ut nemo facile eo melius de Pausania nostro meritus dicatur. Eius enim commentario non is tantum tanquam armamentario uti potest qui res solummodo et argumentum spectat; sed etiam qui sermoni expoliendo suas impendit curas. Nam praeter innumeros locos ab editore ipso ex ingenio feliciter emendatos maxima diligentia quae ab aliis ad emaculandum Pausaniae contextum inventa erant congesta commentario suo exposuit. Quas quidem huius editionis laudes hoc loco non praedicare non potuimus, quum quid ei debeamus, quanti laboris nobis compendium fecerit si reticere velimus animi foret ingrati hominibusque ingenuis indigni; idque eo facimus lubentius quoniam virum modestissimum ab aliis inique tractatum, bonamque laudis partem ei praereptam, non raro in alium translatam videmus. Si quid est quod reprehendas, in eo versatur, quod vir doctissimus

---

a) Non plane silet; legimus enim v. g. ad IV, 1, 2. „*ἔχειν* pro *σχεῖν* Vind.;“ ad IV, 1, 5. „Vind. *δόμους κέλευθά τε*;“ cap. 4, 4. „*διόλου* Vind.“ Causam cur is qui contulit codicem neglexerit Messenica nos quidem non perspicimus.

nimia fortasse lectionis quam nuncupant vulgatam reverentia et timiditate quadam fere senili emendationes manifestissimas a codice oblatas aut a se ipso aliove inventas in commentario retinuit aliisque in contextum eas recipiendi laudem reliquit, quo factum est ut non uno loco in editione Bekkeriana egregias correcturas omisso auctoris nomine tacite videamus receptas.'

Eodem fere tempore in Gallia prodiit editio Steph. Clavierii (Paris. 1814 — 1823. 7 voll. 8.) ad maiora adspirans; promittit enim novam recensionem ad fidem codicum Parisinorum; at promissis non stetit; multos quidem locos codicum ingeniique auxilio emendavit, novam vero recognitionem, quo nos sensu hoc nominis adhibere solemus, neutiquam instituit. Perlustravit enim vir ceteroquin meritissimus codices Bibliothecae regiae variasque inde excerpsit lectiones commode atque defunctorie; fidem vero illam et religionem et vel minimorum curam quae ne manifesta quidem menda despicit omnino desideramus, sine quibus tamen nullo modo neque de codicum indole mutuaque inter se affinitate iudicium ferri, neque crisis exerceri potest. Accedit praeterea superstitiosa quasi in Facii coniecturas veneratio quae tanta est ut plerumque apud Clavierium in contextu inveniamus quae Facius ne in notas quidem admittere debuerat. Editionem post absolutum volumen secundum Clavierii morte interruptam ad finem perduxerunt Courier et Coraes, viri doctissimi; Coraes multis coniecturis plerumque egregiis imo margini appositis et in calce adiunctis exornavit editionem. Volumen septimum notas Clavierii sive potius schedas non satis accurate digestas continet; festinatio iam inde satis perspicitur quod saepe locum indicare obliti sunt editores quo referenda sit nota, quod haud raro in notis haec vel illa lectio recepta dicitur quae recepta non est, ut taceamus levitatem qua nomina haudquaquam obscura deformata videmus: Heyne saepissime vocatur Hègue, p. 121. 125. 175 183 (bis); Wyttenbachii nomen in Wyttembach et [illegible] bach transiit pag. 125. Sed sunt haec leviora.

Omnes editiones hucusque descriptae uno ni[illegible] mento, exemplari Aldino, quod quam parum [illegible] demonstrasse nobis videmur; editores seque[illegible] dem non sine successu maculas abstergere [illegible]

nimia fortasse lectionis quam nuncupant vulgatam reverentia et timiditate quadam fere senili emendationes manifestissimas a codice oblatas aut a se ipso aliove inventas in commentario retinuit aliisque in contextum eas recipiendi laudem reliquit, quo factum est ut non uno loco in editione Bekkeriana egregias correcturas omisso auctoris nomine tacite videamus receptas.

Eodem fere tempore in Gallia prodiit editio Steph. Clavierii (Paris. 1814—1823. 7 voll. 8.) ad maiora adspirans; promittit enim novam recensionem ad fidem codicum Parisinorum; at promissis non stetit; multos quidem locos codicum ingeniique auxilio emendavit, novam vero recognitionem, quo nos sensu hoc nominis adhibere solemus, neutiquam instituit. Perlustravit enim vir ceteroquin meritissimus codices Bibliothecae regiae variasque inde excerpsit lectiones commode atque defunctorie; fidem vero illam et religionem et vel minimorum curam quae ne manifesta quidem menda despicit omnino desideramus, sine quibus tamen nullo modo neque de codicum indole mutuaque inter se affinitate iudicium ferri, neque crisis exerceri potest. Accedit praeterea superstitiosa quasi in Facii coniecturas veneratio quae tanta est ut plerumque apud Clavierium in contextu inveniamus quae Facius ne in notas quidem admittere debuerat. Editionem post absolutum volumen secundum Clavierii morte interruptam ad finem perduxerunt Courier et Coraes, viri doctissimi; Coraes multis coniecturis plerumque egregiis imo margini appositis et in calce adiunctis exornavit editionem. Volumen septimum notas Clavierii sive potius schedas non satis accurate digestas continet; festinatio iam inde satis perspicitur quod saepe locum indicare obliti sunt editores quo referenda sit nota, quod haud raro in notis haec vel illa lectio recepta dicitur quae recepta non est, ut taceamus levitatem qua nomina haudquaquam obscura deformata videmus; sic Heyne saepissime vocatur Hègue, p. 121. 125. 175. 182. 183 (bis); Wyttenbachii nomen in Wyttembach et Wittembach transiit pag. 125. Sed sunt haec leviora.

Omnes editiones hucusque descriptae uno nituntur fundamento, exemplari Aldino, quod quam parum sit firmum supra demonstrasse nobis videmur; editores sequentes hic illic quidem non sine successu maculas abstergere conati sunt, nova

vero fundamenta iacere primus aggressus est Im. Bekker. Vidit enim vir sagacissimus et doctissimus de integro quasi totam hanc rem sub censum esse revocandam et prae omnibus solida iacienda esse fundamenta antequam nova recognitio cum fructu institui possit; quare codicem Parisinum 1410 (apud nos Pc) ita expressit „ut nullum ab eo vestigium nisi monito lectore recedat.“ Talia qui promisit, qui in praefatiuncula aliquot linearum locum aptum reprehendendi Clavierii ob fidem et religionem circa literas neglectam sibi invenisse visus est [a]), is haud dubie scrupulosa quadam religione in opere suo versabitur. At et nos dolemus Bekkerum promissam hanc fidem minus necessariam duxisse. De ingentibus Bekkeri in literas meritis non est quod dicamus; lippis ea nota sunt atque tironibus; etiam Pausanias noster innumeris in locis hac editione partim codicis expressi virtute, partim ingeniosissimis editoris et amicorum coniecturis est emendatus, non raro restauratus. At non possumus non reprehendere nimiam quandam viri sagacissimi, qui procul dubio plus daturus esset si minus daret, levitatem, festinationem et (lugentes addimus) iniquitatem. Quae criminatio ne ipsa levis et iniqua videatur paucis erit comprobanda. Primum quidem quum Bekkeri religioni in exprimendo illo codice non sine ratione diffisi, multos libri manuscripti locos, praesertim in parte operis posteriore vel ipsi denuo conferremus vel ab amico conferendos curaremus, illico apparuit editionem non tam religiose codicis vestigia premere quam praefatio profitetur; atque haec incuria non circa apices tantum literarum aliasque eiusmodi minutias versatur, sed saepissime res maioris, imo maximi momenti praetermittuntur, non raro falsa referuntur, unde facile perspeximus ex editione Bekkeri de codicis lectione *tuto* concludi non posse, silentio eius nihil utique probari. Locos a nobis denuo in codice Parisino 1410 excussos asterisco notavimus (Pc*), unde facile quorum interest, collatione facta cum ed. Bekk., perspicient, iniuriam a nobis Bekkero non fieri. Levitatem porro et festinationem in eo deprehendimus quod in tanta notarum criticarum margini inferiori

a) „Clavigerum denique, quam in foro sanctissime coluit, fidem et religionem circa litteras dolemus minus necessariam duxisse.“

subiectarum paucitate toties in nominandis emendationum auctoribus peccatum est; qua in re casu potius quam examine ductum Bekkerum suspiceris. Verum quidem est in rebus literariis, si disciplinam per se spectamus, parum referre quis aliquid dixerit, dummodo quod dictum est verum est; at nobis pietatis esse videtur ut suum cuique tribuatur, iisque qui bonas artes colunt apprime putamus esse videndum ne qui de literis bene meriti sunt laude sua defraudentur. Nos pro parte virili in commentario tacite suum cuique restituere conati sumus; ne vero temere criminari tantum virum videamur, haud ineptum erit testimonia apponere eaque non hinc illinc excerpta sed omnia e libris IX, X, collecta.

IX, 12, 1, 6. „ὡς add. Facius." — imo Sylburg.
— — 2, 8. „σίνγα MP; correxit Canterus." At Canterus probante Sylb. correxerat Ὄγκα; Ὄγγα profectum est a Siebelisio.
— — 5, 6. „post πρῶτος deest μέν." Hoc Siebel. etiam vidit (ed. mai.)
— — 6, 3. „προςόδιον Coraes; codices προςῴδιον." προςόδιον iam est in ed. Sieb. min. 1819.
— 13, 1, 4. „ὧν Claviger; codices ὡς." ὧν iam reposuit Porson.
— 25, 2, 7. „τόπος add. Claviger." Non Clav., sed Barth. ad Stat.; Clav. οὗτος in τόπος mutandum putat.
— 26, 7, 2. „praestat fortasse ἄγαλμα. ἐπιλέγουσι." Idem pro posuit Siebel.
— 27, 2, 7. „Λυκομίδια MP: correxit Sylburgius." imo Palmerius.
— 30, 6, 4. „codices νεκυμάντιον; correxit Facius." Neutrum verum; neque omnes codd. habent νεκυμάντιον, neque correxit Facius; hic νεκυομάντιον scripsit, correxit Siebel. (ed. mai.)
— 31, 7, 2. „post γῇ cum Buttmanno omisi ἤ." Iam omiserat Siebel. editione utraque.
— 33, 2, 6. „ὧν] codices ὡς, Sylburg. ὅσα." — ὧν iam Siebel. coniectura invenerat (ed. mai.)
— — 4, 7. „παραγενομένῳ Buttmannus; παρθένον μὲν ᾧ MP." — παραγινομένῳ Sieb. iam invenerat (ed. mai.)
— 36, 3, 2. „πολέμων P, ceteri πολέμοις." Quinam sunt hi ceteri?
— 41, 7, 4. „σηπεδόνος Claviger [imo Facius]; codices σηπεδόνας."
X, 2, 6, 5. „χαλκοῦν Sylb.; codices χαλκοῦ, addit Claviger νεκροῦ." Nominandi erant Palmer. Fac.

X, 5, 6, 9. „ὅσον ὀλίγῃ μεθ' ἣν codices correxerunt Kuhn. et Porson." Praeclaram correcturam maxima ex parte Sylburgio debemus.
— 9, 1, 5. „ἄξια add. Facius." imo Sylburg.
— 2, 9. „ἐνεβίβασεν Claviger [imo Valcken.]; codices ἀνεβίβασεν."
— 10, 1, 5. „καὶ λέως Claviger [imo Porson.]; codices κελεός."
— — 5, 3. „μετασχόντες Kuhn. [imo Sylburg.]; codices παρασχόντες."
— — 8, 1. „προέχει [imo προέχει] Kuhnius. [imo Sylburgius.]
— 11, 6, 10. „Ῥίῳ Kuhn. [imo Palmer.]; codd. ὠρίῳ."
— 12, 2, 7. „μόνον Claviger [imo Sylb.]; codd. μόνην."
— 13, 5, 6. „συμπαραθεῖν οἱ καὶ τῷ MP." Addere oblitus est: „correxit Siebel."
— 15, 7, 2. „ἐπιὼν τῶν κ.: codices ἐπιόντων." Addere debebat correcturam Siebel. deberi.
— 17, 6, 5. „ἴσῃ codices: correxit Kuhn." [imo Sylb.]
— — 7, 2. „μέντοι Claviger [imo Schaefer et Siebelis]; codd. μὲν δή."
— 18, 7, 2. „σφίσιν Facius [imo Sylb.]; codd. φασίν."
— 19, 12, 2. „τοιαύτης] codd. τοσαύτης." Correcturae auctores Sylb. Siebel.
— 21, 3, 5. „οὗ Porson. [imo Sylb.]; codd. οὖν."
22, 4, 8. „παρέξειν Clavig." Potius Schaefer, Wakefield.
— 10, 1. „ἀπήμαντον Sylburg. [imo Leopardus]; codd. εὐπήματον." Sylb. coniecerat ἀπήματον.
— 23, 6. 1. „ἀπὸ Claviger [imo Siebel. et Schaefer.]; ἐπὶ P. ὑπὸ ceteri."
— 26, 2, 6. „αὐτὸν Clavig. [imo Sylb. Fac.]; codd. αὐτῶν."
— 28, 4, 8. „αὐτὸν codd.; correxit Clavig." [imo Porson.]
— 29, 7, 4. „ἡγμένος Porsonus." [imo Abresch.]
— 30, 3, 6. „καθεζόμενον Siebelis: codd. καθεζόμενος." At Sieb. recepit καθεζόμενον ex Ag, idem in Pc* invenire potuisset Bekker.
— — 4, 2. „μειράκιον καὶ ἐς εὐγένειαν δὲ codd.: correxit Kuhn.;" addi debebat „et Siebel."
— 31, 11, 2. „νέα Clavig. [imo Siebel.]; codd. ἐάν."
— 32, 5, 1. „τούτῳ Kuhn. [imo Sylb.]; codd. τούτου."
— — — 2. 3. „σφίσιν et ἀπέχει Facius." [imo Goldhag.]
— — 9, 5. „τῇ ἄκρᾳ Clavig." [imo Siebel. et Schaefer.]
— 33, 5, 3. „ὡς τὰ Porson." [imo Sylb.]
— — 7, 4. „ἐστὶ Clavig." [imo Porson.]
— — 9, 10. „ἰσχυρὰν Siebelis, ἔχειν Coraes: codd. ἰσχυρὸν ἀνέχειν." Utraque emendatio est a Siebel.
— 34, 5, 1. „malim cum Kuhnio [imo Facio] τῶν δὲ K. τὸ λῃστικόν."

tamen qui manuscripti circumferebantur correctiores publicare, idque suasore et adiutore M. Musuro“ affirmat; sed codices illos aetate circa has res parum curiosa diligentius describere neglexit. Plures vir meritissimus commemorat codices; at si accuratius examinamus editionem, eamque cum codicibus conferimus qui prostant, ex uno codice eoque deterioris notae satis negligenter esse expressam haud ambigue possumus concludere, quod ex apparatu nostro critico manifesto patet; vix ullo enim loco a lectione codicis Vindobonensis alterius recedit editio Aldina. Iam quaestio exoritur ex quonam libro manuscripto expressa sit editio Veneta; e codice Veneto scilicet, inquiunt; sic v. g. Morelli Biblioth. Mss. graec. et latin. p. 282. Matth. Roever in epistola ad d'Orvillium (v. Benj. Petr. van Wesele Scholten in Catalogo libror. M. Roeveri. I, p. 50.), qui de codice suo disserens altero haec addit: „Codex pergamenus mihi videtur descriptus ex eodem illo exemplo, quo suam editionem desumsit Aldus, qui [imo M. Musurus] ingenio suo multa mutavit ac supplevit et sic Pausaniae quaedam loca legimus corrupta emendatoris vitio.“ Ante haec tria saecula plures haud dubie Venetiis esse potuerunt codices Pausaniae; id vero confidenter sane affirmare audemus, neque Aldi editionem expressam esse ex illo codice, qui nunc Venetus nuncupatur, neque Roeveri librum ex eo descriptum esse e quo desumta est editio Veneta. Proxime haec accedit ad lectionem codicis, quod iam monuimus, Vindob. b. et Neapolitani. — Expressam esse editionem negligenter et multis operarum inquinari vitiis facile concedimus [a]; lacunas vero sola editoris socordia ortas, quas Clavierius sibi deprehendere visus est, nos quidem non invenimus [b]. Multo maioris momenti illud est quod praeter multos alios Roeverus commemorat loco supra adscripto, Aldum seu potius Musurum non pauca ingenio suo mutavisse et supple-

---

a) Multi eiusmodi errores usque in recentissimas editiones propagati sunt; sic v. g. I, 25, 8. vitio typothetico Ald. habet φαγήν; id editores sequentes mutarunt in σφαγήν; Clavier et Bekker e codicibus veram lectionem restituerunt φυγήν.

b) „Il y manque même quelques passages qui sont dans tous les manuscrits. On en trouve des exemples liv. VIII, ch. 41. et liv. X, ch. 8.“ Quae quam inconsiderate sint iacta e commentario nostro patebit.

visse, ita ut Pausaniae quosdam locos legamus corruptos emendatoris vitio. Quae criminatio quam sit vera exempla optime comprobabunt, quare locos quosdam in quibus manifesto correctoris manum deprehendimus eamque parum felicem recensere haud ineptum visum est. V, 6, 3. in codice suo Musurus invenit quod etiam alter Lugdunensis et Vindobonensis b. exhibent, διὰ χωρίου τὰ πλείονα ὑπὸ ψάμμου; medela in promtu erat, at librarius male restituit locum ὑπὸ ψάμμου κεκαλυμμένου, quae corruptela usque ad Bekkerum editiones nostras pervagata est. — VIII, 43, 2. in omnibus editionibus legitur καὶ Ῥωμαίων μέρος τῆς καθ' ἡμᾶς πόλεως, ὅπερ ᾤκεῖτο ὑπὸ τοῦ Εὐάνδρου καὶ Ἀρκάδων τῶν συνακολουθησάντων, ὄνομα ἔσχε Παλλάντιον, ubi ὅπερ quod ab omnibus abest codicibus a Musuro idque haud inepte insertum videtur; quare expuncta hac voce olim e codice Angelico ᾤκεῖτο δὲ ὑπὸ reposueramus; nunc excusso codice Lugdun. a. πόλεως ὃ ᾤκεῖτο scripsimus. — IX, 5, 14. καὶ τὸν Θέρσανδρον κατέλαβεν ἀποθανεῖν ὑπὸ Τηλέφου ex ed. Ald. omnes receperunt reliquae; at ἀποθανεῖν in nullo legitur codice; profundius mendum cubare videtur. — IX, 13, 5. cum Aldo offerunt editiones: καὶ ὁ Σκέδασος (ἐς Λακεδαίμονα γὰρ ἐλθόντι οὐδεμία ἐγένετο αὐτῷ δίκη) οὕτως ἐς τὰ Λεῦκτρα ἐπανήκων αὑτὸν διεργάζεται; sed γὰρ ab omnibus abest codicibus (e Bekkeri enim silentio in Paris. c. particulam illam legi nolimus concludere) et haud dubie Musuri correcturae debetur; quare nos deleta voce spuria olim e coniectura scripseramus: καὶ ὁ Σκέδασος ὡς ἐς Λακεδαίμονα ἐλθόντι οὐδεμία ἐγένετο αὐτῷ δίκη οὕτως cet., quod postea codice Lugd. a. egregie confirmatum vidimus. — IX, 16, 6. editiones sic: ἐνιαυτοῦ δὲ ἅπαξ ἑκάστου τὸ ἱερὸν ἀνοιγνύναι σφίσιν ἔθος ἐν ἡμέραις τακταῖς. De suo ἔθος addidit Musurus; quare expuncto hoc nomine faciliori medela σφίσιν mutavimus in φασίν. — IX, 20, 4. ὁ μὲν δὴ σεμνότερος ἐς αὐτὸν λόγος τὰς γυναῖκάς φησι τὰς Ταναγραίων πρώτας Διονύσου τὰ ὄργια μνηθείσας ἐπὶ θάλασσαν καταβῆναι καθαρσίων εἵνεκα; variant hoc loco codices, at vocis μνηθείσας in nullo vestigium; quae quum ne satis apta quidem a Musuro inserta videretur, in mentem nobis venerat: τὰς γυναῖκάς φησι τὰς Ταναγραίων τοῦ Διονύσου πρὸς τὰ ὄργια ἐπὶ θάλασσαν καταβῆναι. Nunc meliora offert Lugdunensis primus: τὰς γυναῖκας φασι (leg. γυναῖκάς φησι)

τὰς Ταναγραίων πρὸ τῶν Διονύσου ὀργίων (melius e vestigiis aliorum codicum πρὸ τοῦ Διονύσου τῶν ὀργίων) ἐπὶ θάλασσαν καταβῆναι. — IX, 27, 6. τὸν δὲ νομίζοντα δικάσαι; hoc loco τὸν δὲ a Musuro additum est; at nondum integritati esse restitutum Pausaniae sermonem latiusque hiare lacunam satis comprobatur sequente νομίζοντα quod sensu carere videtur etiamsi admittas Musuri interpolationem. Alia exempla quamplurima locorum Musuri correctionibus depravatorum suppeditabit commentarius noster; quae protulimus sufficere videntur ad comprobandum iudicium nostrum de editionis Aldinae indole et pretio critico; est enim e malo codice negligenter expressa, crebris Musuri coniecturis et interpolationibus deformata, nullis virtutibus commendabilis; et ex eiusmodi editione omnes reliquae praeter unam Bekkeri, tanquam e fonte suo derivantur.

Sequitur editio secunda a Guil. Xylandro praeparata, a magno Frid. Sylburgio in lucem edita, Francofurti ap. hered. Wechel. 1583. fol. Guil. Xylander multa editionis Aldinae vitia correxit, multa e coniectura egregie restituit; quum praematura morte abreptus vir doctus ultra Eliaca priora opus perducere non potuisset laborem interruptum suscepit et absolvit Fridericus Sylburgius totque locis tam egregiam adhibuit medelam ut recte Pausaniae sospitator possit nuncupari. Subsidiis usus est praeter incredibile quo gaudebat ingenii acumen, duobus exemplaribus (quorum alterum illius temporis more *codicem* appellat), multis in locis emendatis; alterum Ioach. Camerarii, alterum Zach. Ursini fuit. In hoc multa Ioannis Oporini et Abr. Loescheri (qui hoc libro in versione sua usus est) manu marginibus adscripta invenit Sylburgius; praeterea Adr. Turnebi, Dion. Lambini, Adr. Iunii, Guil. Canteri, Paul. Leopardi aliorumque observationes diligenter conquisitas ad emaculandum Pausaniae sermonem adhibuit et in commentarium critici potissimum argumenti, bonae frugis refertissimum congessit. Editioni diligenter excusae adiecta est Rom. Amasaei versio latina a Sylburgio accurate castigata. — Repetita est haec editio Hanoviae apud eosdem heredes Wechel. anno 1613 fol., ita ut priorem ex asse referat nisi quod versionem latinam non separatim editam sed per singulas paginas adiunctam continet; eam conferre operae pretium non duximus.

Hanc excepit editio Lipsiensis Ioach. Kuhnii (1696. fol.) nitida quidem nec incorrecta, sed praematura, ne dicamus tumultuaria; quae ne durius dicta videantur ipse in praefatione de laboris consilio atque ratione disserens audiendus est. Subsidia quibus instructus ad Pausaniam accessit quam fuerint exilia ipse satis testatur; „in chartam coniecit loca quaedam mendis lacunisque maioribus obsita, quam ut ingenio expleri corrigive possent et ad doctos libros exigenda transmisit Lutetiam;“ spe sua frustratus non amplius consuluit codices Parisinos, sed alia subsidia circumspiciens exemplar Aldinum Casauboni observationibus instructum, quod Ioannis Bourdelotii [a]) olim fuerat, a bibliopola Lipsiensi accepit; unde perspicimus eum manibus certe trivisse editionem Aldinam, quum ex aliis indiciis satis appareat editionem ipsam (circa margines enim versatus videtur) a viro ceteroquin meritissimo non esse excussam. Sic, ne desit exemplum, VI, 18, 3. Aldus cum codicibus habet ἅτε θέοντες περὶ γυναικῶν; in Xylandri editionem operarum negligentia irrepsit δέοντες, quod retinuit quidem Kuhnius, at e *Suida* veram lectionem proferens tanquam probabilem commendat. Negari tamen nequit multos Pausaniae locos a Kuhnio praeclare esse emendatos. Primus in capita distinxit libros; versionem Amasaei latinam, commentarios Xylandri et Sylburgii suasque observationes addidit; verissime tamen Siebelisius, praef. ad T. I. p. XXXV. vehementer eos errare, ait, qui Xylandro-Sylburgiana editione se carere posse putent, quoniam Sylburgii adnotationes Kuhnius se in suam editionem transtulisse professus sit; non paucas enim illarum adnotationum a Kuhnio per negligentiam esse omissas.

Nova tandem subsidia offert editio Io. Frid. Facii, Lips. 1794—97. 4 voll. 8. Nullam quidem praeter Kuhnianam editionem inspexisse Facium observavit iam Siebelis. I, p.

---

a) Bourdelotium de edendo Pausania cogitasse, notum, et ipse de consilio suo disserit, non diserte quidem, sed ut solet homo „alibi“ doctus ablegans ad futuram Pausaniae editionem; v. ad Lucian. T. III, 267. 474. Bip.; quare Casp. Barthio non adsentimur qui ad Stat. II, p. 623: „meliorem futurum Pausaniam credere sibi induxit si in eum suas nobis curas nollet invidere Io. Bourdelotius.“

XXXV, et Clavier I, p. IV sq. [a]); at lectionibus usus est e codicibus Vindobonensi a. et Mosquensi excerptis; *excerptis* dicimus, nam collationes neque ea qua par erat cura, neque fide factae sunt, ita ut specimina potius quam iustae collationes appellari possint; eaeque ipsae minus ad emendandos corruptos Pausaniae locos quam ad exornandas notas adhibitae videntur. Neque tamen negari potest multis in locis Pausaniae sermonem a Facio feliciter ex ingenio esse restitutum, quamvis iusto cautior coniecturas raro in textum recepit. — Tomus quartus continet Amasaei versionem latinam. Primus in segmenta distinxit capita. — E Facii editione procul dubio ea expressa est quam Tauchnitz anno 1818. tribus voluminibus 12. in lucem emisit. Editionem non inspeximus.

Maiori operi Car. Godofr. Siebelis praelusit editione minore quam volumine quarto, quinto et sexto complectitur Bibliotheca Prosaicorum Graecorum a Weigelio Lipsiae 1818 — 19. edita. Novae quidem recensionis prae se fert nomen in titulo, at hoc se sciente et volente additum negat editor I, p. XXXIX. Quamvis vero ad novae recensionis laudem adspirare non potest minor haec editio, non paucis tamen in locis corruptelas vel ex ingenio vel codicum auctoritate a doctissimo aeque ac modestissimo viro sublatas videmus. Maioris moliminis est altera editio quam idem quinque voluminibus Lipsiae in lucem emisit 1822 — 28. Continet praeter Graeca Pausaniae emendata et versionem Amasaei castigatam, commentarios copiosissimos qui non solum circa rerum a Pausania narratarum explicationem versantur, sed id etiam apprime spectant ut haec Graeciae descriptio quam fieri possit proxime ad integritatem formamque nativam reducatur. De subsidiis quibus id assequi conatus est accurate disputat in praefatione p. XXVI sqq. et qua est ingenuitate ipse haud celat valde tenuem sibi ad manum fuisse supellectilem ad Pausaniae contextum, quem dicunt, corrigendum. Recenset varias lectiones duorum codicum Vin-

a) Exemplis a Sieb. et Clav. prolatis adde X, 20, 9. ubi vitium typothet. in ed. Kuhn. τὰ ἐς τῆς, parum dextre Facius mutavit in τὰ τῆς. Cf. etiam Siebel. ad X, 37, 4. p. 320, ubi tamen corrigendum „pro vulgato ἀπέτεμον."

dobonensium cum Facio communicatas, porro codicis Mosquensis a C. F. Matthaei anno 1777 marginibus editionis Kuhnianae adscriptas, quod exemplar possidet Bibliotheca Dresdensis, deinde excerpta e codicibus Parisinis a Claverio publici iuris facta, nonnullis etiam e locis a Boissonado roganti Siebelisio transmissa; denique specimina quaedam e primis foliis codicis Monacensis. Quae sunt reliqua, nimirum lectiones quaedam e codicibus Vaticano et Angelico ab Uhdenio excerptae et exilibus ex codicis Heidelbergensis cuiusdam fragmentis a Creuzero communicatae ad exornandam editionem haud multum prodesse potuerunt. Iam quod attinet ad codices Vindobonenses eorum alter dici non potest quanta incuria sit collatus; in Messeniacis adeo plane silet, teste Siebel. II, p. V. [a]); alter vero vix est inspectus. Multo copiosiorem messem praebuit codex Mosquensis diligentius quidem quam antea necdum tamen satis accurate excussus. Haec subsidiorum exilitas solidam et firmis fundamentis exstructam quam dicunt contextus recensionem non permisit; at enimvero indefesso studio et incredibili diligentia magnoque ingenii acumine id assecutus est Siebelisius ut nemo facile eo melius de Pausania nostro meritus dicatur. Eius enim commentario non is tantum tanquam armamentario uti potest qui res solummodo et argumentum spectat; sed etiam qui sermoni expoliendo suas impendit curas. Nam praeter innumeros locos ab editore ipso ex ingenio feliciter emendatos maxima diligentia quae ab aliis ad emaculandum Pausaniae contextum inventa erant congesta commentario suo exposuit. Quas quidem huius editionis laudes hoc loco non praedicare non potuimus, quum quid ei debeamus, quanti laboris nobis compendium fecerit si reticere velimus animi foret ingrati hominibusque ingenuis indigni; idque eo facimus lubentius quoniam virum modestissimum ab aliis inique tractatum, bonamque laudis partem ei praereptam, non raro in alium translatam videmus. Si quid est quod reprehendas, in eo versatur, quod vir doctissimus

a) Non plane silet; legimus enim v. g. ad IV, 1, 2. „ἔχειν pro σχεῖν Vind.;“ ad IV, 1, 5. „Vind. δόμους κέλευθά τε;“ cap. 4, 4. „διόλου Vind.“ Causam cur is qui contulit codicem neglexerit Messenica nos quidem non perspicimus.

subiectarum paucitate toties in nominandis emendationum auctoribus peccatum est; qua in re casu potius quam examine ductum Bekkerum suspiceris. Verum quidem est in rebus literariis, si disciplinam per se spectamus, parum referre quis aliquid dixerit, dummodo quod dictum est verum est; at nobis pietatis esse videtur ut suum cuique tribuatur, iisque qui bonas artes colunt apprime putamus esse videndum ne qui de literis bene meriti sunt laude sua defraudentur. Nos pro parte virili in commentario tacite suum cuique restituere conati sumus; ne vero temere criminari tantum virum videamur, haud ineptum erit testimonia apponere eaque non hinc illinc excerpta sed omnia e libris IX, X, collecta.

IX, 12, 1, 6. „ὡς add. Facius." — imo Sylburg.
— — 2, 8. „σίνγα MP; correxit Canterus." At Canterus probante Sylb. correxerat Ὄγκα; Ὄγγα profectum est a Siebelisio.
— — 5, 6. „post πρῶτος deest μέν." Hoc Siebel. etiam vidit (ed. mai.)
— — 6, 3. „προςόδιον Coraes; codices προςῴδιον." προςόδιον iam est in ed. Sieb. min. 1819.
— 13, 1, 4. „ὧν Claviger; codices ὡς." ὧν iam reposuit Porson.
— 25, 2, 7. „τόπος add. Claviger." Non Clav., sed Barth. ad Stat.; Clav. οὗτος in τόπος mutandum putat.
— 26, 7, 2. „praestat fortasse ἄγαλμα. ἐπιλέγουσι." Idem proposuit Siebel.
— 27, 2, 7. „Λυκομίδια MP: correxit Sylburgius." imo Palmerius.
— 30, 6, 4. „codices νεκυμάντιον; correxit Facius." Neutrum verum; neque omnes codd. habent νεκυμάντιον, neque correxit Facius; hic νεκυομάντιον scripsit, correxit Siebel. (ed. mai.)
— 31, 7, 2. „post γῇ cum Buttmanno omisi ἡ." Iam omiserat Siebel. editione utraque.
— 33, 2, 6. „ὧν] codices ὡς, Sylburg. ὅσα." — ὧν iam Siebel. coniectura invenerat (ed. mai.)
— — 4, 7. „παραγενομένῳ Buttmannus; παρθένον μὲν ᾧ MP." — παραγινομένῳ Sieb. iam invenerat (ed. mai.)
— 36, 3, 2. „πολέμων P, ceteri πολέμοις." Quinam sunt hi ceteri?
— 41, 7, 4. „σηπεδόνος Claviger [imo Facius]; codices σηπεδόνας."
X, 2, 6, 5. „χαλκοῦν Sylb.; codices χαλκοῦ, addit Claviger νεκροῦ." Nominandi erant Palmer. Fac.

X, 5, 6, 9. „ὅσον ὀλίγη μεθ' ἣν codices correxerunt Kuhn. et Porson.“ Praeclaram correcturam maxima ex parte Sylburgio debemus.

— 9, 1, 5. „ἄξια add. Facius.“ imo Sylburg.

— 2, 9. „ἐνεβίβασεν Claviger [imo Valcken.]; codices ἀνεβίβασεν.“

— 10, 1, 5. „καὶ λέως Claviger [imo Porson.]; codices κελεός.“

— — 5, 3. „μεταοχόντες Kuhn. [imo Sylburg.]; codices παρασχόντες.“

— — 8, 1. „πρόεχει [imo προέχει] Kuhnius. [imo Sylburgius.]

— 11, 6, 10. „Ῥίῳ Kuhn. [imo Palmer.]; codd. ὠρίῳ.“

— 12, 2, 7. „μόνον Claviger [imo Sylb.]; codd. μόνην.“

— 13, 5, 6. „συμπαραθεῖν οἱ καὶ τῷ MP.“ Addere oblitus est: „correxit Siebel.“

— 15, 7, 2. „ἐπιὼν τῶν κ.: codices ἐπιόντων.“ Addere debebat correcturam Siebel. deberi.

— 17, 6, 5. „ἴση codices: correxit Kuhn.“ [imo Sylb.]

— — 7, 2. „μέντοι Claviger [imo Schaefer et Siebelis]; codd. μὲν δή.“

— 18, 7, 2. „σφίσιν Facius [imo Sylb.]; codd. φασίν.“

— 19, 12, 2. „τοιαύτης] codd. τοσαύτης.“ Correcturae auctores Sylb. Siebel.

— 21, 3, 5. „οὖ Porson. [imo Sylb.]; codd. οὖν.“

22, 4, 8. „παρέξειν Clavig.“ Potius Schaefer, Wakefield.

— 10, 1. „ἀπήμαντον Sylburg. [imo Leopardus]; codd. εὐπήματον.“ Sylb. coniecerat ἀπήματον.

— 23, 6. 1. „ἀπὸ Claviger [imo Siebel. et Schaefer.]; ἐπὶ P. ὑπὸ ceteri.“

— 26, 2, 6. „αὐτὸν Clavig. [imo Sylb. Fac.]; codd. αὐτῶν.“

— 28, 4, 8. „αὐτὸν codd.; correxit Clavig.“ [imo Porson.]

— 29, 7, 4. „ἡγμένος Porsonus.“ [imo Abresch.]

— 30, 3, 6. „καθεζόμενον Siebelis: codd. καθεζόμενος.“ At Sieb. recepit καθεζόμενον ex Ag, idem in Pc* invenire potuisset Bekker.

— — 4, 2. „μειράκιον καὶ ἐς εὐγένειαν δὲ codd.: correxit Kuhn.;“ addi debebat „et Siebel.“

— 31, 11, 2. „νέα Clavig. [imo Siebel.]; codd. ἐάν.“

— 32, 5, 1. „τούτῳ Kuhn. [imo Sylb.]; codd. τούτου.“

— — — 2. 3. „σφίσιν et ἀπέχει Facius.“ [imo Goldhag.]

— — 9, 5. „τῇ ἄκρᾳ Clavig.“ [imo Siebel. et Schaefer.]

— 33, 5, 3. „ὡς τὰ Porson.“ [imo Sylb.]

— — 7, 4. „ἐστὶ Clavig.“ [imo Porson.]

— — 9, 10. „ἰσχυρὰν Siebelis, ἔχειν Coraes: codd. ἰσχυρὸν ἀνέχειν.“ Utraque emendatio est a Siebel.

— 34, 5, 1. „malim cum Kuhnio [imo Facio] τῶν δὲ Κ. τὸ λῃστικόν.“

X, 35, 10, 4. „κατειλημμένον MP: correxit Coraes.“ [imo Porson. Siebel.]
— 36, 10, 6. „οἰκίᾳ codd.“ addere debebat: „correxit Sylb.
— 37, 3, 9. „συμβαλέσθαι Coraes.“ [imo Siebel.]
— 38, 8, 4. „τὸ add. Siebelis.“ [imo Sylb.]
— — 10, 4. „οἷς Claviger.“ [imo Sylb.]

Haec sufficiant, qui plura cupit haud magno opere inveniet; tenendum tamen ne ipsi Bekkero insignem iniuriam facere videamur, Porsoni observationes et Clavierii editionem quod tempus attinet fere convenire, ita ut merito multae emendationes utrique tribuantur (Clavierium vero praecipuo quodam amore prosecutus videtur Bekkerus); omnes vero supra laudatas Siebelisii emendationes in eius editione minore (1818. 1819.) iam reperiri, nisi ubi contrarium diserte monuimus.

Iniquitatem denique in eo videmus, quod Bekkerus — nolumus dicere sciens volensque, quae malitia foret cuius suspicio procul abest —, de Siebelisii meritis toties detraxit modo reticendo quae non debebat, modo Clavierio emendationes adscribendo quae in Siebelisii editione minore iam inveniebantur; haec autem editio prodiit anno 1819, Clavierii volumen libros posteriores continens anno 1821. Exempla in iis habemus quae modo proposuimus. At fortasse non inspexit editionem Siebelisii minorem vir occupatus? Imo inspexit; ea ipsa adeo, ni egregie fallimur, usus est cui inscriberet lectionem codicis Parisini suasque notulas; eandem mutatis mutandis typis describendam dedit; quod quidem satis tuto e vitiis typotheticis utrique editioni communibus argumentari posse videmur. Sic, ne desint exempla, V, 24, 6. utraque editio habet *οὐν* (sic) pro *οὐκ;* III, 13, 1. *ἐτάφησον* pro *ἐτάφησαν;* IV, 24, 2. *πόλεμον* pro *πολέμου;* IX, 29, 2. *αὐτοῖς* pro *αὐταῖς.* [a])

Ex iis quae hucusque disputata sunt facili argumentatione concluditur editionem criticam Pausaniae e codicum fide recognitam et apparatu copiosiore instructam adhuc desiderari.

Ut notitiam literariam uno loco absolvamus indicem versionum subnectimus.

---

a) Semel tantum de facta iniuria conqueritur vir mitissimus, in Auctar., ubi Excerpta dat e Bekkeri editione, ad VIII, 22. „Emendationem *προλιμνάζει* praeter ius et aequitatem peregrino homini tribuit.“

Latine Pausaniae Attica et Corinthiacorum initium usque ad verba ὀπίσω κομίζουσιν ἐς Θήβας cap. 6. vertit Domitius Calderinus. 4. s. l. et a. (Venet. p. Bernardin. circa 1498.), de qua editione conferendi sunt Fabric. Bibl. Gr. V, 310. Harl. et Ebert Bibliogr. Lex. 16055. II. p. 326. — Attica et Corinthiaca ex vers. Dom. Chalderini Veronensis, a Io. Oporino emendata. Basil. 1541. 4. Neutram editionem inspicere contigit; quae inde protulimus Siebelisio debemus. Conferantur epistolae II. D. Calderini a Sebastiano Ciampi in Praef. versionis ital. publici iuris factae. — Pausaniae de tota Graecia libri X hactenus a nemine in linguam latinam conversi, nunc primum in lucem editi *Abr. Loeschero* interprete. Basil. ap. Oporin. 1550 fol. Cf. Fabric. Bibl. Gr. l. d. Ebert d. l. nr. 16058. Siebelis I. p. XXXVII. Clavier I. p. VII. E libro msto factam esse versionem affirmant Clavier, Ebert, Harles ad Fabric. l. d. Nobis secus videtur ob Sylburgii verba, ad quae, quod mireris, ipse provocat Harlesius. „Eo ipso libro (sunt Sylburgii verba de exemplari Ursiniano editionis Aldinae supra iam commemorato) in sua versione usus fuerat Abrah. Loescherus, qui ut plerasque Hartungii notas fuerat sequutus, ita quasdam illis non adspernandas adiecerat.“ — Tertius Pausaniae interpres latinus fuit *Romul. Amasaeus*, cuius versio Romae prodiit 1547. 8. (sec. Fabric. l. d.; 4. Eberto teste l. d. nr. 16056.). Repetita est Florent. 1551. fol. ap. L. Torrentium [a]) (Torrentinum sec. Ebert., quod rectius videtur), Basil. 1557. 8. Lugd. 1559. 12. Francof., e recognitione Sylburgii. 1624. 8. Praeterea haec versio castigata a Sylburgio et Siebelisio addita est editionibus Xylandro-Sylburgianae, Kuhnianae, Facianae et Siebelisianae, eandemque nostrae editioni accommodatam repetendam curavimus. Amasaeum in sua versione praeter sagacissimum ingenii acumen mstos etiam codices, impressis emendatiores ad manum habuisse recte suspicatur Sylburgius. „Amaséus traduisait sur l'édition d'Alde. Sa version offre néanmoins plusieurs corre-

a) In Catalogo ragionato dei libri d'arte e d'antichità posseduti dal conte Cicognara. Pisa. 1821. II, p. 34. nr. 2696. est: „Pausaniae veteris Graeciae descriptio. Torrentino 1551. fol.“ Est haud dubie ineptus titulus huius editionis.

X, 35, 10, 4. „κατειλημμένον MP: correxit Coraes." [imo Porson. Siebel.]
— 36, 10, 6. „οἰκίᾳ codd." addere debebat: „correxit Sylb.
— 37, 3, 9. „συμβαλέσθαι Coraes." [imo Siebel.]
— 38, 8, 4. „τὸ add. Siebelis." [imo Sylb.]
— — 10, 4. „οἷς Claviger." [imo Sylb.]

Haec sufficiant, qui plura cupit haud magno opere inveniet; tenendum tamen ne ipsi Bekkero insignem iniuriam facere videamur, Porsoni observationes et Clavierii editionem quod tempus attinet fere convenire, ita ut merito multae emendationes utrique tribuantur (Clavierium vero praecipuo quodam amore prosecutus videtur Bekkerus); omnes vero supra laudatas Siebelisii emendationes in eius editione minore (1818. 1819.) iam reperiri, nisi ubi contrarium diserte monuimus.

Iniquitatem denique in eo videmus, quod Bekkerus — nolumus dicere sciens volensque, quae malitia foret cuius suspicio procul abest —, de Siebelisii meritis toties detraxit modo reticendo quae non debebat, modo Clavierio emendationes adscribendo quae in Siebelisii editione minore iam inveniebantur; haec autem editio prodiit anno 1819, Clavierii volumen libros posteriores continens anno 1821. Exempla in iis habemus quae modo proposuimus. At fortasse non inspexit editionem Siebelisii minorem vir occupatus? Imo inspexit; ea ipsa adeo, ni egregie fallimur, usus est cui inscriberet lectionem codicis Parisini suasque notulas; eandem mutatis mutandis typis describendam dedit; quod quidem satis tuto e vitiis typotheticis utrique editioni communibus argumentari posse videmur. Sic, ne desint exempla, V, 24, 6. utraque editio habet οὐν (sic) pro οὐκ; III, 13, 1. ἐτάφησον pro ἐτάφησαν; IV, 24, 2. πόλεμιον pro πολέμιον; IX, 29, 2. αὐτοῖς pro αὐταῖς. [a])

Ex iis quae hucusque disputata sunt facili argumentatione concluditur editionem criticam Pausaniae e codicum fide recognitam et apparatu copiosiore instructam adhuc desiderari.

Ut notitiam literariam uno loco absolvamus indicem versionum subnectimus.

a) Semel tantum de facta iniuria conqueritur vir mitissimus, in Auctar., ubi Excerpta dat e Bekkeri editione, ad VIII, 22. „Emendationem πρoλιμνάζει praeter ius et aequitatem peregrino homini tribuit."

Latine Pausaniae Attica et Corinthiacorum initium usque ad verba ὀπίσω κομίζουσιν ἐς Θήβας cap. 6. vertit Domitius Calderinus. 4. s. l. et a. (Venet. p. Bernardin. circa 1498.). de qua editione conferendi sunt Fabric. Bibl. Gr. V. 310. Harl. et Ebert Bibliogr. Lex. 16055. II. p. 326. — Attica et Corinthiaca ex vers. Dom. Chalderini Veronensis, a Io. Oporino emendata. Basil. 1541. 4. Neutram editionem inspicere contigit; quae inde protulimus Siebelisio debemus. Conferantur epistolae H. D. Calderini a Sebastiano Ciampi in Praef. versionis ital. publici iuris factae. — Pausaniae de tota Graecia libri X hactenus a nemine in linguam latinam conversi, nunc primum in lucem editi *Abr. Loeschero* interprete. Basil. ap. Oporin. 1550 fol. Cf. Fabric. Bibl. Gr. l. d. Ebert d. l. nr. 16058. Siebelis I. p. XXXVII. Clavier I. p. VII. E libro msto factam esse versionem affirmant Clavier, Ebert, Harles ad Fabric. l. d. Nobis secus videtur ob Sylburgii verba, ad quae, quod mireris, ipse provocat Harlesius. „Eo ipso libro (sunt Sylburgii verba de exemplari Ursiniano editionis Aldinae supra iam commemorato) in sua versione usus fuerat Abrah. Loescherus, qui ut plerasque Hartungii notas fuerat sequutus, ita quasdam illis non adspernandas adiecerat." Tertius Pausaniae interpres latinus fuit *Romul. Amasaeus*, cuius versio Romae prodiit 1547. 8. (sec. Fabric. l. d.; 4. Eberto teste l. d. nr. 16056.). Repetita est Florent. 1551. fol. ap. L. Torrentium [a]) (Torrentinum sec. Ebert., quod rectius videtur). Basil. 1557. 8. Lugd. 1559. 12. Francof., e recognitione Sylburgii. 1624. 8. Praeterea haec versio castigata a Sylburgio et Siebelisio addita est editionibus Xylandro-Sylburgianae, Kuhnianae, Facianae et Siebelisianae, eandemque nostrae editioni accommodatam repetendam curavimus. Amasaeum in sua versione praeter sagacissimum ingenii acumen mss. etiam codices, impressis emendatiores ad manum habuisse recte suspicatur Sylburgius. „Amasée traduisit sur l'édition d'Alde. Sa version offre néanmoins plusieurs correc-

---

a) [illegible]

ctions, mais on ignore si elles sont fondées sur des manuscrits.“ Clav. I. p. VII.

Versiones Italicae. Pausania. Descrizione della Grecia, tradotta dal greco in italiano dal gentiluomo Alfonso *Bonaccioli* (Bonacciuoli) Ferrarese. Mantova. 1593. 4. Sunt etiam exemplaria quae annum 1594 in fronte gerunt; Brunet Manuel III, p. 31. habet 1597. Nibby linguae graecae non gnarum fuisse interpretem et negligenter factam versionem probat; in Catalogo Bibliothecae comitis Cicognara II, p. 34. nr. 2697. appellatur ottima e rara versione. — Pausania. Viaggio istorico della Grecia, tradotto dal greco in italiano. Roma. 1792—93. 4. 5 voll. Cf. Ebert l. d. nr. 16060. Brunet Manuel III, p. 31. — Descrizione della Grecia nuovamente dal testo greco tradotta da Ant. *Nibby*. Roma. 1817–18. 8. 4 voll. Cf. Ebert d. l. nr. 16061. Notae promissae adhuc exspectantur. — La Grecia descritta: volgarizzamento con note al testo, ed illustrazioni filologiche, antiquarie e critiche da Sebast. *Ciampi*. Milano. 1826. 8. et 4. 3 voll. Recepta est in collectionem versionum quae sub titulo Collana greca Mediolani emittitur. Cf. Jen. Allg. LZtg. 1836. Erg. Bl. Nr. 51 sq.

Versio Anglica. Pausanias. The description of Greece, translated from the greek, with notes (by Th. *Taylor*). Lond. 1793. 8. 3 voll.

Versiones Gallicae. „Gallice verterunt Pausaniam Blasius Vigenerius rell.“ Fabric. B.Gr. V, p. 312. Quam notitiam unde hauserit Fabricius, non expiscamur. Niceron (Mémoires pour servir à l'histoire des hommes illustres T. XVI, p. 26 sqq., versio. german. T. XII, p. 21 sqq.) in indice accuratissimo operum Blasii Vigenerii (Vigenere) nullam huius versionis facit mentionem; quum nec Gedoyn eam viderit eidem facile assentimur eiusmodi versionem unquam extitisse neganti. (Gédoyn I, p. XXXIII. ed. Amsterd. 1733.). Primus igitur Pausaniam gallice vertisse videtur *Gédoyn*, Pausanias, ou Voyage historique de la Grèce, traduit en français, avec des remarques. Paris. 1731. 4. 2 voll. Amsterdam. 1733. 12. 4 voll. Paris. 1797. 8. 4 voll. Cf. de pretio huius versionis Ebert d. l. nr. 16062. — Novam versionem gallicam

editioni suae addidit Steph. *Clavierius*, de qua potest conferri Brunet Nouvelles recherches III, p. 24. Siebelis I, p. XXXVIII.

Versiones germanicae. Pausanias ausführliche Reisebeschreibung von Griechenland, a. d. Gr. mit Anmerkungen von J. Eustach. *Goldhagen*. Berl. u. Leipz. 1765—66. 8. 2 voll.; editio secunda ibid. 1798—99. 8. Observationes adiectae non sine pretio. — Pausanias Beschreibung von Hellas, a. d. Gr. übersetzt und mit Anmerkungen erläutert v. Ernst *Wiedasch*. München 1826—1833. 8. 5 voll. Cf. de hac versione Jen. Allgem. Lit. Zeitg. 1835. Nr. 167. — Pausanias des Periegeten Beschreibung von Griechenland, a. d. Gr. übersetzt v. M. Carl Gottfried *Siebelis*. Stuttgart 1827 seqq. 12. (Pertinet ad collectionem versionum germ. ex autorib. gr. et rom., quae Stuttgartiae emittitur). Opus nondum vidimus absolutum. Cf. Jen. A.L.Z. l. d. nr. 168. p. 380 sqq.

Rebus sic se habentibus quum sine accurata codicum perscrutatione Pausaniae emendationem et quantum fieri potest restaurationem parum promoveri videremus, nova subsidia circumspeximus et ne vires et apparatus distrahantur omnia quae incommoda videri possint despicientes studia nostra copulavimus. Fructum concordis huius consociationis lectori nunc proponimus; antequam vero de operis nostri consilio atque ratione agimus praemittenda est codicum notitia quos vel integros contulimus vel e quibus specimina tantum sumsimus.

1) Codex Vindobonensis Histor. Graec. XXIII. fol. (Va.) chartaceus parum eleganter saeculo fere XV scriptus; continet folia 236, quorum primo inscriptum est *Παυσανίας ἦν κατὰ τοὺς χρόνους Ἀδριανοῦ βασιλέως καὶ Ἀντωνίνου τοῦ εὐσεβοῦς.* Titulus: *Παυσανίου Ἑλλάδος περιηγήσεως* :·: *Ἀττικά* :·: In fine: *τέλος Παυσανίου Ἑλλάδος περιηγήσεως : ἀττικῶν . κορινθιακῶν.* [*λακωνικῶν* a sec. man.] . *μεσσηνιακῶν . ἠλιακῶν ᾱ*ον . *ἠλιακῶν β*ον. *ἀχαικῶν . ἀρκαδικῶν . βοιωτικῶν . καὶ φωκικῶν λοκρῶν ὀζολῶν.* Margini adscripta sunt argumenta, quae quomodo Kollar. Supplem. p. 594. scholia nuncupare potuerit „et omnino digna

quorum olim habeatur ratio" nos quidem plane non capimus. Paucis tantum in locis varietas lectionis adscripta est. Ex hoc codice negligenter excerptam lectionis varietatem habuit Facius; nos integrum accurate contulimus.

2) Codex Vindobonensis Hist. Gr. LI. olim 18. (Vb.) folii minoris, chartaceus haud ineleganter scriptus, constat foliis 421, quum folia quaedam pura post fol. 97. 204. 254. numeris careant. In fronte est mutilus et his incipit verbis: [σφί]σι διὰ τὸ κῆδος ἀμύναντα τῶν τριήρων τῶν βαρβαρικῶν ἀπολέσαι τὰς πολλάς, lib. 1. c. 16. De codicis aetate Kollarius d. l. p. 597. disserit et eum anno 1500 scriptum esse suspicatur ob subscriptionem operis calci subiectam; sed haec inscriptio ab alia manu eaque recentiore quam quae codicem scripsit profecta videtur; numerus autem est αφ'4 quo annum 1504 indicari suspicamur. In fine: Παυσανίου Ἑλλάδος περιηγήσεως. ἀττικῶν. κορινθιακῶν rel. ut in praecedente. Inepta de his codicibus refert Nibby prefaz. p. XV. Paucissimae ex hoc codice lectiones cum Facio communicatae sunt, nos integrum contulimus.

3) Codex Angelicus 2. C. II. chartaceus folio (Ag), saeculo XIV vergente aut XV incipiente scriptus. Multas habet lacunas per ὁμοιοτέλευτα vel vocabula paria saepius ortas; ν ephelcystici est amantissimus etiam ante consonantes, unde mirae interdum exoriuntur lectionis monstra, ut v. g. X, 24, not. 27, ubi pro καὶ ἑστίαν ἐφ' ᾗ Νεοπτόλεμον habet καὶ ἔστιν ἀνέφηνεν ὁ πτολέμων. Lectiones quasdam ab Uhdenio excerptas cum Siebelisio communicavit Io. Theoph. Schneider, alias e libro primo Bröndstedius Boettigeri Amaltheae III. p. 65 inseruit. Nos contulimus integrum.

4) Codex Mosquensis (M.) chartaceus, fol. eleganter satis scriptus foliis 280 ab Fedoro Andreew anno 1775 numeratis et signatis, quod ipse sua manu testatur. In catalogo msto numerum gerit 195, egregie est conservatus circa magni incendii tempus in loca haud dubie tutiora abductus. Scriptus videtur saeculo XIV quod primo folio inscripsit nescimus quis; e Graecia Moscoviam translatum esse ex alia concludimus inscriptione ἐκ τῶν μαξίμου ἐπισκόπου κυθήρων. Quod in fronte praemittitur ἰβήρων quid sibi velit non eruimus. In fine codicis: τέλος Παυσανίου Ἑλλάδος περιηγήσεως: ἀττικῶν. κορινθιακῶν cet.

ut in Vab. τέλος τοῦ παυνίου. δόξα τῷ θεῷ. Lectionis varieta tem ex hoc codice valde negligenter excerptam habuit Facius multo uberiorem Siebelisius invenit marginibus editionis Kuhnianae a C. F. Matthaei anno 1777 adscriptam quod exempl in Bibliotheca Dresdensi asservatur. Ex eodem codice varia lectiones accuratissime enotatas continet exemplar Kuhnianum Bibliothecae senatoriae Lipsiensis. Precibus nostris commotu laborem taedii plenum in se suscepit Godofr. Hermannus, vi summus, illamque collationem sua ipsius manu descripta nobiscum communicavit. Accuratam praeterea codicis descri ptionem debemus Hoffmanno, Phil. Doctori, paucis abhinc an nis Moscoviae commoranti. — Codex ν ephelcystici est aman tissimus.

5) Codex Lugdunensis Ms. Graec. Nr. 16. K. (La. chartaceus, fol.; folia non sunt numerata, at in Catalog Bibliothecae Matth. Röveri I. p. 49. sub num. 216. Ben Petrus van Wesele Scholten, Catalogi auctor, 375 folia ess testatur. Constat autem codex diligenter scriptus duabus par tibus, charta, scriptura, indole, tempore omnino diversi Pars prior usque ad finem libri quarti recentiori manu script est et propius accedit ad eam codicum classem cui Vb et code Aldinus adnumerandi sunt. Continet haec cum titulo Παυσανίο Ἑλλάδος περιηγήσεος (sic). Ἀττικά, 21. manipulos signato (praeter tres priores), quorum singuli complectuntur octo foli itidem signata, at quattuor tantum priora, quum folia sint du plicata (quaterniones); sic fere: ε^ον. φύλλον α^ον, β^ον, γ^ον δ^ον; quattuor sequentia non signantur; in octavi imo margin est custos quem vocant non a laeva ad dextram scriptus se directione transversa; sequitur ς^ον, φύλλον α^ον cet. Manipu vicesimi primi folium octavum purum est. Pars secunda chart crassiori et scripturae compendiis plurimis exarata complectitu manipulos undecim, foliorum denorum, excepto secundo qu octo tantum continet folia; folia non signantur, manipuli tan tum usque ad ζ^ον; custos directione transversa scriptus dein ceps indicat manipuli finem. Folia primum atque ultimum ma nibus attrita et usu sordidata, ita ut extrema fuisse codicis facil agnoscas. Desinit haec pars verbis ἀπὸ θαλάσσης ἄνω λακεδαι μονίων τὰς φρουρὰς καὶ ἁρμοστὰς ἐκβαλλόντες (sic) καὶ δεκαδαρ

γίας καταπαύσαντες. ἐπαμινώνδας —; tum custos, haud dubie *ἐπαμινώνδας*, at hic rasura, verba *τὰς φρουρὰς — καταπαύσαντες* litura deleta, et ab alia manu custos *λακεδαιμονίων* appositus. Verba autem illa sunt VIII, 52, 4. Quae sequuntur ab eadem manu eademque charta qua libri I—IV scripta sunt manipulis tredecim non signatis (at folia quaterna priora numeris notantur) octena folia continentibus; manipulus tertius decimus sex tantum habet folia. Haec omnia manifesto probare videntur partem mediam codicis integri fragmentum, initium et finem ad complenda deperdita addita esse. Paginae extremae inscribitur: *Παυσανίου ἑλληνικῆς περιηγήσεως ῑ^ον φωκικά*:· *δόξα σοι ὁ θεός*. — Codex *ν* ephelcysticon saepissime omittit, etiam ante vocalem. Integrum contulimus.

6) Codex Lugdunensis Ms. Graec. Nr. 16. L. (Lb), in Catalogo Bibliothecae Röverianae I. p. 49. Nr. 217. est membranaceus, fol. et constat teste Petro van Wesele Scholten foliis 307, nisi error in calculo; nos enim manipulos denorum foliorum numeravimus signatos viginti, sequitur *κα*, cuius folio sexto inscribitur *ϛ τοῦ κα*, quod excipiunt folia septem, septimum purum. Titulus rubro colore scriptus: *Παυσανίου Ἑλλάδος περιηγήσεως*, sine libri titulo; in fine: *τέλος τῶν Παυσανίου περιηγήσεων*. In folio praefixo haec leguntur: „Hunc librum curavi mihi transcribendum venetiis eo consilio ut in latinum verterem, pro fl[oren]is ela(?) Duct. decem et octo . coepi transferre felix(?)......... MCCCLXXVII. quom (sic) aetatis meae annum .... gesimum primum. Domitius *τῇ ἑαυτοῦ χειρί*.“ (Punctulis notata sunt ambigua vel omnino detrita). Sequitur ab alia manu: „Hic sine dubio fuit Domitius Calderinus cuius valde honorifica mentio fit in epistolis Ang. Politiani a Luc. Phosphoro epist. 10. lib. 3. Vide itid. Abbatem Trithem. in scriptor. ecclesiast. Obiit Calderinus anno Christi 1477.“ Tum: „M. Anton. Sabellicus in Dialogo de Ling. lat. reparatione: Coeperat ad haec Domitius Pausaniam in latinum vertere quum immatura est morte praeventus.“ Codicem perquam eleganter scriptum integrum contulimus. — Mirum videri possit a nemine adhuc emendandi Pausaniae causa inspectos esse codices Lugdunenses. Fuerunt olim in Biblio-

theca Matth. Röveri. „Quum et huius codicis pergameni et praecedentis chartacei (sunt verba Petri van Wesele Scholten l. d.) usum in paucos dies initio anni 1743 a Matth. Rövero petiisset Iac. Phil. d'Orvillius, pretiosa illos nominans κειμήλια, utriusque etiam codicis honorificam fecit mentionem in Animadversionibus in Charitonis Aphrod. libros p. 61: idem d'Orvillius in epistola ad Röverum (datâ die XIV. Martii 1743 et hodieque servatâ) haec scribit: Redeunt ad dominum codices duo Pausaniae, quibus usus fui circa epigrammata: cetera indelibati manserunt cet." Quid post Röveri mortem de iis factum sit quum plerique nescirent circumcirca quaerere instituimus, diu frustra, donec Hasii viri celeberrimi Bibliothecae Parisinae praefecti nobisque non uno nomine pie colendi inquisitione, et Groenii van Prinsterer, auxilio comperimus in Bibliotheca publica Lugduni Batavorum pretiosa illa κειμήλια asservari. Et tanta fuit eorum qui Bibliothecae illi praesunt insignis liberalitas ut codices illos transmitterent nobis excutiendos, quod officium vere liberale satis praedicare non possumus. Praecipue I. Geelio viro celeberrimo publice gratias agimus hoc loco quas possumus maximas.

7) Codex Parisinus 1399 (ol. 400. 2064.) (La) fol. chartaceus manu elegante Petri Hypselae Aeginetae Mediolani scriptus, quod ipse prima codicis pagina testatur: Πέτρος ὁ Ὑψηλᾶς Αἰγινήτης αὐτοχειρίᾳ ἔτει χιλιοστῷ τετρακυσιοστῷ (τετρακόστῳ in apographo nobiscum communicato) ἐννενηκοστῷ (ἐννενικόστῳ) ἑβδόμῳ, πέντε ἐπὶ δέκα (inepte ἑβδόμῳ πέντε, ἐπὶ δέκα ap. Kuhn. et Siebelis.), τοῦ Μουνυχιῶνος μηνὸς ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννέσεως (γεννήσεως ap. KS.), Μεδιολανόθι. [a]) Continet folia 288; in marginibus summaria et notae breves manu, ut videtur, Iani Lascaris pleraeque. Fuit olim in Bibliotheca Medicea, unde ab Henrico IV. haud dubie comparatus est cuius monogramma in tegimento conspicitur. „Il a été copié sur un exemplaire revu par quelque demi-savant, qui a corrigé ce qu'il n'entendait pas, et a fait disparaître les lacunes en y inserant des mots et même des phrases entières. Il mérite donc peu de

a) In Catalogo Bibl. Reg. II, p. 314. anno 1447 scriptus perhibetur, errore haud dubie.

confiance. C'est sur un manuscrit à peu près pareil que l'édition d'Alde a été faite.“ Clav. I, p. V.

8) Codex Parisinus 1400 (ol. 2819.) (Pb) chartaceus, in quarto, fol. 71; scriptus videtur saeculo XVI. Inscribitur quidem: *Πίναξ Παυσανίου . Παυσανίου Ἑλλάδος περιήγησις . ἀττικά . κορινθιακά . λακωνικά . μεσσηνιακά . καὶ τὰ λοιπὰ εὑρισκόμενα Παυσανίου*; at primum tantum continet librum. Hunc codicem et praecedentem passim inspeximus vel conferendum curavimus; varias lectiones ex utroque excerpsit Clavier.

9) Codex Parisinus 1410 (ol. 1927. 3043.) (Pc) in quarto, continet folia 370. Charta laevigata satis diligenter scriptus est a Michaele Sulario Nauplio anno 1491 secundum Catalogum codicum mstorum Bibliothecae regiae II, p. 315, cui accedit descriptio nobis transmissa; anno 1391 si Claverio I, p. V fidem habemus. (Clav. annum 6899, Kuhn. et Siebel. 6999 indicari a Sulario narrant). Bekkerus hanc litem facili opera dirimere poterat, imo debebat, at non permisit nimium brevitatis studium. Magna codicis pars humiditate corrupta est quo factum est in parte posteriore ut versus qua margines interiores spectant quia rubro colore erant scripti omnino evanuerint. „Il est très-précieux ayant été copié d'après un exemplaire dans lequel on avait conservé les anciennes léçons, lors même qu'elles étaient inintelligibles. Les traces des lacunes y sont même assez souvent indiquées.“ Clav. I, p. VI. In supplementis de eodem dicit c'est le plus exact. Varia lectio a Clavierio excerpta saepissime differt a Bekkeri lectione, quare multos locos, asterisco a nobis notatos (Pc*) denuo contulimus vel conferendos curavimus invenimusque haud minus raro a Bekkero quam a Clavierio fidem et religionem fuisse neglectam.

10) Codex Parisinus 1411 (ol. 1322. 3042.) (Pd) chartaceus, in quarto (?), exaratus saeculo XV. Praeter Pausaniam continet Dionysium Periegetem cum Eustathii commentariis et notitiam provinciarum Asiae, Europae et Africae. Cf. Catal. Bibl. Reg. II, p. 315. MCDXI. „Ce manuscrit diffère tres peu du précédent (1410); il est cependant moins correct.“ Clav. I, p. VI. Idem tamen in supplem. dicit: „Le manuscrit 1411 est le meilleur de ceux que j'ai collationnés.“

Praeter lectiones a Clavierio excerptas passim inspeximus codicem, librum quartum contulimus integrum.

11) Codex Parisinus 1409 (Phral.) chartaceus anno 1431 a Phralite quodam scriptus continet praeter alia quaedam Excerpta e Strabone, Pausania, Dione rell. Variam e Pausaniae fragmentis lectionem enotavit Sevinus et publici iuris fecit in Hist. de l'Acad. d. I. et B.L. T. XIV, p. 198 sqq.

12) Codex Riccardianus (R.) chartaceus, fol., scriptus saeculo XV, continet folia 280. Manum expertus est correctricem quae varias lectiones, de quibus postea, marginibus adiecit; has omnes descripsimus, praetereaque librum primum contulimus integrum. Ceterum non duo sed unus est Riccardianus; in errorem Siebelisium (I, p. XXX) induxit Nibby (p. XIV) falsa referens.

13. 14) Codices Medicei sunt duo (Fa Fb), alter Laurent. Plut. LVI. X. membranaceus, fol., alter Plut. eod. XI. itidem membranaceus, fol. Uterque nitidissime scriptus, margine folii primi circumcirca picturis ornato. Fb ad initium libri primi marginalia quaedam scholia continet. De iis conferendi sunt Ang. Mar. Bandini Catal. codd. graec. bibliothecae Laurent. II, p. 306 sq. Siebelis I, p. XXX sq. Nibby p. XIV. Praeter specimina quaedam a nobis et a Francisco del Furia Siebelisii nomine sumta in usum nostrum contulimus lectiones a Sebastiano Ciampi excerptas et in Descrizione della Cassa di Cipselo tradotta dal Greco di Pausania. Pisa. 1814. publici iuris factas.

15) Codex Venetus (Vn) CDXIII. fol. max., saeculo XIV videtur scriptus. Hunc codicem ab Aldo esse expressum praeter alios suspicatur etiam Morellus Biblioth. Mss. Graec. et Lat., cuius de hoc codice iudicium v. p. 282. Falsam esse suspicionem docet collatio quam instituimus libri primi. Habet eadem scholia marginalia quae Fb.

16) Codex Neapolitanus (N) III. A. 16 chartaceus, fol., saeculi XV. Contulimus cum eo librum primum.

17) Codex Vaticanus (Vt) chartaceus, fol. saeculo XVI scriptus. Quaestio exorta est, num hic codex differat ab eo qui aliis Palatinus nuncupatur; nobis unum eundemque esse Vaticanum et Palatinum res videtur certissima. Si enim Nibbyum

audimus de codicibus Romanis p. XIII disserentem: „Due manoscritti sono in Roma, uno al Vaticano di carta, del secolo XVI, *nella Biblioteca Palatina segnato al numero* 56, ed uno alla Biblioteca Angelica cet." et Catalogum Bibliothecae Palatinae Heidelbergensis a Frid. Sylburgio confectum (Monumenta pietatis et Literaria. Francof. p. 21.) inspicimus in quo revera sub numero 56. Pausaniae Graecia, distincta in Attica, Corinthiaca cet. additis in margine brevibus summariis, fol. describitur, quis tandem de duobus libris diversis sermonem esse facile sibi persuadebit? Paucas tantum contulimus paginas.

18) Codex Monacensis 404 (Mo), olim Augustanus, chartaceus, fol., manu recentissima, saeculo, ut videtur, XVI. scriptus, continet libb. I. II. et tertium usque ad verba *τούτου δὲ τοῦ κριοῦ γεμιζούσῃ τῇ θυ —*, cap. 13, 3. Conferendi de eo Reiser in indice Mstorum bibliothecae Augustanae p. 68. nr. 29. et Hardt catal. mstor. Monac. T. IV, p. 250. nr. 404. Magnam eius contulimus partem.

Exstat praeterea fragmentum Pausaniae in Bibliotheca Regia Matritensi a manu Constantini Lascaris scriptum, *Παυσανίου ἱστοριογράφου ἱστορίαι*, — usque ad *ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ γένους εἰσὶ τοῦ βουταδῶν καὶ διπλοῦν γάρ ἐστι* — cap. 26, 5. Cf. Iriarte Reg. Bibl. Matr. codd. gr. mss. XXV. p. 120 sq.

Iam praemissa codicum notitia videndum est de eorum affinitate atque indole, quo facilius de uniuscuiusque pretio possit iudicari. Primo statim obtutu animadvertimus nullum saeculo XIV esse antiquiorem, quosdam usque in saeculum XVI descendere. Accuratius inspicientes libros, quotquot existunt Pausaniae codices ex uno fonte eoque non admodum antiquo fluxisse satis tuto possumus concludere, quare abiicienda est spes fore ut aliquando Pausanias integritati suae restituatur, mendis emaculetur, vulnera temporis et librariorum culpa inflicta denique sanentur. Possumus quidem codicum hucusque cognitorum ope propius accedere ad formam eius codicis deperditi unde nostri omnes tanquam e fonte communi quamvis per varios rivulos derivantur; at quae in illo libro iam erant depravata,

quae lacunosa, quis est qui confidenter restituere audeat? Iam aliquid assecuti videmur si corruptelas dignoscere et lacunas indagare contigit, quae profundius saepe cubant quam quispiam suspicetur. Levior enim ea est medela quae circa literas et syllabas versatur, quam quae depravationes latius patentes restituere, lacunas implere conatur. Illud codicum auxilio et ingenio iterata libri lectione exercitato et consuetudine atque familiaritate quadam cum libro contracta plerumque assequi poterimus; hoc vero nonnisi raris in locis praecipuo quodam favore sagacissimis conceditur ingeniis.

Debent haec quidem luculentissime apparere ex apparatus nostri indole, unde variam lectionem rarissime periodos et auctoris sensum spectare, sed circa syllabas plerumque et singula verba, circa omissiones verborumque ordinem versari perspicitur; atque sunt quaedam depravationes quae primo statim adspectu ad fontem communem deducant — e depravationibus enim maxime affinitatem dignoscimus. Eius generis sunt lacunae manifestae in omnibus codicibus obviae, v. g. ex innumeris V, 16, 6. VI, 13, 5; porro loci eodem fere modo in omnibus codicibus omnino depravati, quales sunt VII, 3. init. VIII, 3, 2—5. VIII, 10 fin. VIII, 24, 4. VIII, 27, 3. 4. 5. VIII, 35, 7. VIII, 53, 4. IX, 17, 7. IX, 35, 3. X, 27, 1. VI, 4, 6. V, 23, 7. VIII, 30, 8. porro lectionis monstra in omnibus aut plerisque codicibus obvia. Exempla quaedam selecta apponere lubet: IV, 20, 5. APcdMAg VabLab offerunt *ἐπεκράτουν μὲν αὐτοὶ ἐπεὶ ἐκράτουν;* in codice quodam librarii negligentia scriptum fuerat *ἐπεὶ ἐκράτουν μὲν αὐτοί;* errorem animadversum correxit aliquis supra lin. aut ad marg. *ἐπεκράτουν,* idque in codice quodam receptum cum ipso vitio corrigendo in omnes transiit codices. Haud absimilis est locus III, 16, 9. ubi veram lectionem *ἀπὸ δὲ αὐτῆς καὶ ἐς φόνους προήχθησαν* habent AVbLa; in codicem quendam irrepserat *καὶ ἐς φθόνους* (quod servavit Pd); mox errore intellecto adscripsit librarius correcturam *καὶ ἐς φόνους;* ubi vero corruptionis sunt semina ibi pullulant vitia; itaque alii scripserunt *καὶ ἐς φόνους* (AVbLa), alii *καὶ ἐς φθόνους* (Pd); alii *καὶ ἐς φθόνους καὶ ἐς φόνους* (Ag); alii *καὶ ἐς φόβους καὶ ἐς φόνους* (MVaPc); alii denique *καὶ ἐς φόρους καὶ ἐς φόνους* (Lb). — I, 41, 3. Pc

LabAg pro δέ φασι habent δέ ï cum brevi lacuna post ï; M δέ ι (δι) itidem cum brevi lacuna; e reliquis nihil enotavimus. Qui in codicibus legendis sunt versati saepius haud dubie illud compendium viderunt, quo librarii φασί indicare solent; habet plerumque formam literae φ subducta linea; saepe vero neque linea recta neque transversa expressa est, sed compendium illud formam fere refert literae ω, ω, cum vestigiis lineae rectae vel transversae, interdum cum apice quodam in accentus circumflexi vel spiritus formam deducto. Ex hoc compendio, quod accuratius expressit M, exorta est mira illa lectio in Pc LabAg; Cod. M servavit vestigium lineae rectae et in οἱ facile deprehendimus ώ cum apice, in PcLabAg hoc signum in duo puncta coaluit. Possumus inde perspicere quanta religione plerumque librarii depinxerint libros. Exemplum geminum eiusdem compendii videmus VIII, 43, 2; ubi PcMVbAgLab ῷ, Va ῷ habent pro φασι; quod haud dubie compendium expresserunt, in codice primitivo iam obvium. — VIII, 17, 4. in editionibus usque ad B legebatur νησιώτιδες ἐςεκομίσθησαν; B e coniectura correxit νησιώτιδες ἐκομίσθησαν, et hanc lectionem confirmant VaAgLa; at ut dicamus quae sentimus nec alii codices aliter legunt, vulgatumque νησιώτιδες ἐςεκομίσθησαν nihil aliud est quam scripturae compendium male quidem intellectum sed scrupulose e codice X depictum. In Va enim sic scribitur: νησιώτιδ ἐκομίσθησαν; in M νησιώτιδ᾽ ἐςεκομίσθησαν; in Lb eodem fere modo νησιώτιδ᾽ ἐςεκομ.; in Vb νησιώτιδ᾽. ἐςεκομίσθησαν; in La νησιώτιδ᾽̈ ἐκομίσθησαν. (᾽ = ες). In nullo codice in quo ἐςεκομίσθησαν legitur, literis expressis νησιώτιδες legi putamus, quae certe suspicio iis libris mstis quos ipsi accuratius perlustravimus luculenter comprobatur. — III, 21, 9. pro δῦτε PcAgVbLab habent αὖτε, Va αὖται, unde plus quam probabile est in codice X αὖτε iam fuisse et δῦτε correcturam esse ex Homero illatam (M enim silet, quare tuto de eius lectione non possumus argumentari); αὖτε vero inveteratum esse corruptelam in eo codice unde nostri exscripti sunt iam obviam ideo nobis fit verosimile quoniam ex aliis vestigiis perspicimus hunc scriptura maiuscula, quam vocant, non fuisse exaratum.

Haec nobis erant praemittenda ne temere e superstitum librorum vestigiis de codicum deperditorum forma atque indole

retro argumentari videamur; ad *communem* enim *omnium fontem* redire ne argumentando quidem facile licebit. Progrediamur autem ad singula. VIII, 35, 2. habent editiones et plerique codices: *μεσσηνίων καὶ οὗτοι καὶ ἀγάλματα κλ.* Siebelisii ad hunc locum nota est: „memorabile autem quod pro vulgato *καὶ οὗτοι* Mosq. exhibet *εὑρέ τις.*" Deinde ad VIII, 36, 5. ubi *ἐπιτεχνημάτων εὑρέτις. Πεποίηται* legitur, „Notabile autem, ait Siebelis, quod ante *εὑρέτις* Mosq. *τοῦ ναοῦ* insertum habet." At parum accuratam notitiam habuit Siebelisius; melius excerpta nostra sic: „*ὅροι Μεσσηνίων εὑρέ τις* (sic in nostris exc.); in margine editionis K cui lectio varians e M adscripta est, idem signum repetitur hac addita nota „„sequentia *καὶ ἀγάλματα* vide in Cod. p. 359."" Deinceps cap. 36, 5 fin. *ἐπιτεχνημάτων τοῦ ναοῦ κλ.;* qui fecit collationem vocem *εὑρέτις* in editione uncis inclusit addita nota: „„vide in edit. p. 676."" Rem ne sic quidem satis claram omnino expedit Va, in quo legimus: *ὅροι Μεσσηνίων εὑρέτις . πεποίηται δὲ ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ Βορέᾳ τῷ ἀνέμῳ τέμενος· καί οἱ μεγ.* (cap. 36, 5 f. et 6 init.) et sic porro usque ad cap. 37, 7. ubi ad nostrum locum redit ... *ἐςκομίζουσιν ἐς τὸ ἱερόν . ἐν δεξιᾷ δὲ ἐξιόντι ἐκ πρὸς μεγαλοπολίτας καὶ οὗτοι καὶ ἀγάλματα,* et sic porro usque ad .... *βουλευμάτων ἐστὶν ἡ θεὸς παντοίων καὶ ἐπιτεχνημάτων τοῦ ναοῦ κάτοπτρον ἡρμοσμένον,* cap. 36, f. fin. et cap. 37, 7. Manifestam igitur in Codice X (sit nobis brevitatis causa Cod. X is e quo MVa descripti sunt) deprehendimus foliorum confusionem sive potius folii inversionem, hoc fere modo: trium ratio habenda est foliorum quae literis A, B, C notabimus, paginas rectas et versas numeris 1. 2. A 2 imo versu habuit verba: *ὀνομαζόμενον Ἑρμαῖον . ὅροι Μεσσηνίων —,* B 1 versu primo *πρὸς Μεγαλοπολίτας καὶ οὗτοι καὶ ἀγάλματα* rell. usque ad *παντοίων καὶ ἐπιτεχνημάτων —;* B 2 incipiebat: *εὑρέτις . πεποίηται δὲ ἐν δεξιᾷ* rell. usque ad verba *ἐν δεξιᾷ δὲ ἐξιόντι ἐκ* — quae in imo erant versu. C 1 incipiebat *τοῦ ναοῦ, κάτοπτρον* rell. Sic omnia iusto procedebant ordine; at glutinator folium B invertit ita ut margine exteriore adligaret quo factum est ut B 1 et B 2 inverso ordine legerentur, et *ὅροι Μεσσηνίων εὑρέτις, ἐπιτεχνημάτων τοῦ ναοῦ* copularentur. Qua re fit manifestum codices MVa ex eodem descriptos esse exemplari, simulque inde argumentum de codicis X forma confiden-

ter petere possumus; B 1 enim 88 versus complectebatur quales sunt in ed. Bekkeri, B 2 versus 86, unde forma maiori et scriptura quam vocant minuscula exaratum fuisse Codicem X probabili argumentatione concludimus. Alia codicis Va lacuna X, 36, 5 usque c. 38, 6. *εἶναι γὰρ τὸν ἀντικρύα ἐς τὸ ἀκριβέστερον τῆξαι κλ.* eodem fere redit, certe haud ita magna est differentia; exciderunt enim versus 140 editionis Bekkerianae, qui in duas paginas distributi non quidem omnino conveniunt cum numero versuum in paginis folii supra descripti; at librarios pergameni et chartae parciores, versus finem librorum ubi suppetere chartam vident esse profusiores non raro animadvertimus, unde scripturam in ultimis Codicis X foliis minus pressam fuisse haud inepte licet suspicari; quibus accedit quod in illis 140 versibus quattuor lacunae indicantur in editione Bekkeri. — Versuum longitudinem, quam ob lacunas explendas, accuratius cognoscere praeprimis expedit, satis tuto iis lacunis emetiri possumus ubi excidisse versum probabilis est coniectura, qua in re, praesertim in scriptura compendiaria, neque numerum constantem esse exspectandum neque omnino ad literulam usque rem esse extricandam non est quod moneamus. I, 28, 1. M. omittit verba *βουλεύσαντα* usque *ἐγένετο οὐκ*; quum nulla alia omissionis causa adsit librarius a primo versu ad tertium omisso secundo aberrasse putandus est; habuit igitur hic versus 74 literas — II, 36, 2. M. omittit *ὁ ναὸς Ἀπόλλ. — ἐκτρ. ἐκ τῆς*; excidisse versum nemo facile dubitabit; habuit 63 literas. — X, 19, 7. M. sic habet *τότε ἔχονσε τὸν Ἀντιόχου*; excidisse versum et *ἔχονσε* duorum verborum continere fragmenta manifestum est. In Cod. X sic scriptum fuerat:

........*πρὸς Πτολεμαῖον κατέστη τότε ἔχοντα τὴν μακεδόνων βασιλείαν. Πτολεμαῖος δὲ ἦν οὗτος ὃς σέλευκον ἐδολοφόνη-* | *σε τὸν ἀντιόχου....* *)

Librarius ab *ἔχον* — aberravit ad — *σε*, versu medio omisso; habuit literas 63. — Exemplum geminum habemus X, 26, 8. „*Ἑλικάονος — γενέσθαι* om. Mosq. *ἐλιρίων* pro *Εὐφορίων* Mosq." Siebel.; minime! In Codice X sic erat scriptum:

*) Lineis erectis, quibus verba incidi, indicaturus eram finem versuum in codice. Paginae enim modus accurata codicis imitatione me prohibuit.
Typotheta.

.............*μηδὲ ἐς τοῦ ἐλι-*
κάονος τὴν γυναῖκα ἔργον δυςμενὲς ὑπὸ ἀγαμέμνονος καὶ μενελάου
γενέσθαι . εὐφο- | ρίων δὲ ἀνὴρ χαλκιδεὺς κλ.
A primo versu ad tertium, omisso medio, aberravit librarius Mosquensis. Versus omissus 65 habuit literas. — IX, 27, 3. Va *ἦσε* — *πρότερον τού* — omittit. Scriptum erat in Cod. X:

...........*ἀλλήλοις ἐς ἔρωτα*
ἦσε . θεσπιεῦσι δὲ ὕστερον χαλκοῦν εἰργάσατο ἔρωτα λύσιππος, καὶ
ἔτι πρότερον τού- | του πραξιτέλης λίθου κλ. — Exciderunt literae 67. —

Exemplorum gregem congessimus quae eodem fere deducunt; ne nimii simus praetermittenda duximus reliqua, addentes tamen unum, ne quae minus nobis favent consulto reticuisse videamur. Libro V, 1, 10. M quae uncis inclusimus omisit: *ἀποδοῦναί οἱ [τὸν μισθὸν ἀπηξίου καὶ τῶν παίδων τῶν ἀρσένων τὸν πρεσβύτερον Φυλέα ἐξέβαλεν, ἀντειπόντα ὡς οὐ δίκαια ποιοῖ]το πρὸς ἄνδρα εὐεργέτην.* [a]) Habet quidem hoc exemplum omnino speciem versus omissi; at literarum 89 numerus uni versui nimius, duobus vix sufficere videtur, nisi fortasse quod saepissime videmus accidisse ob pergameni vel chartae conditionem versus erant breviores.

Videamus de aliis codicibus. Forte fortuna etiam Codex Ag exemplum nobis suppeditat folio inverso turbatae lectionis. Habet enim V, 21, 1. *ἐν ἄθλου λόγῳ σφίσι χρόνῳ δὲ ὕστερον τῷ ἀνδρὶ τούτῳ* .... (cap. 21, 11.) ... *ἀκερσεκόμας οἱ γᾶς τέρ-* (cap. 22, 3.) *καὶ οὗτοι δίδονται . τῶν μὲν δὴ ἀνδριάντων* (c. 21, 1.) ...... *ἐς αἰγέας, ὠνήσατο ὅστις δὴ μαθ᾽ ἑλόντες ἀβαντίδος κλ.* (cap. 21, 11. et cap. 22, 3.). In imo igitur versu folii A 2 erat *ἐν ἄθλου λόγῳ σφίσι* —; versu primo folii B 1 *καὶ οὗτοι δίδονται...;* versu ultimo *ὠνήσατο ὅστις δή* —; versu primo folii B 2 *χρόνῳ δὲ ὕστερον....;* versu ultimo *οἱ γᾶς τέρ* —; versu primo folii C 1 *μαθ᾽ ἑλόντες κλ.* Iam inverso folio B et margine exteriore religato, B 1 et B 2 mutarunt loca et nasci debuit confusio codicis Angelici. Ille igitur codex unde Ag descriptus est (Cod. Y) singulis paginis complexus est 80 versus quales sunt in editione Bekkeri, quare vel minus presse scriptus vel

---

a) Memorabile, quod eandem hanc lacunam habet Lb.

ter petere possumus; B 1 enim 88 versus complectebatur quales sunt in ed. Bekkeri, B 2 versus 86, unde forma maiori et scriptura quam vocant minuscula exaratum fuisse Codicem X probabili argumentatione concludimus. Alia codicis Va lacuna X, 36, 5 usque c. 38, 6. *εἶναι γὰρ τὸν ἀντικυρέα ἐς τὸ ἀκριβέστερον τῆξαι κλ.* eodem fere redit, certe haud ita magna est differentia; exciderunt enim versus 140 editionis Bekkerianae, qui in duas paginas distributi non quidem omnino conveniunt cum numero versuum in paginis folii supra descripti; at librarios pergameni et chartae parciores, versus finem librorum ubi suppetere chartam vident esse profusiores non raro animadvertimus, unde scripturam in ultimis Codicis X foliis minus pressam fuisse haud inepte licet suspicari; quibus accedit quod in illis 140 versibus quattuor lacunae indicantur in editione Bekkeri. — Versuum longitudinem, quam ob lacunas explendas, accuratius cognoscere praeprimis expedit, satis tuto iis lacunis emetiri possumus ubi excidisse versum probabilis est coniectura, qua in re, praesertim in scriptura compendiaria, neque numerum constantem esse exspectandum neque omnino ad literulam usque rem esse extricandam non est quod moneamus. I, 28, 1. M. omittit verba *βουλεύσαντα* usque *ἐγένετο οὐκ*; quum nulla alia omissionis causa adsit librarius a primo versu ad tertium omisso secundo aberrasse putandus est; habuit igitur hic versus 74 literas — II, 36, 2. M. omittit *ὁ ναὸς Ἀπόλλ. — ἐκτρ. ἐκ τῆς*; excidisse versum nemo facile dubitabit; habuit 63 literas. — X, 19, 7. M. sic habet *τότε ἔχονσε τὸν Ἀντιόχου*; excidisse versum et *ἔχονσε* duorum verborum continere fragmenta manifestum est. In Cod. X sic scriptum fuerat:

........πρὸς Πτολεμαῖον κατέστη τότε ἔχοντα τὴν μακεδόνων βασιλείαν. Πτολεμαῖος δὲ ἦν οὗτος ὃς σέλευκον ἐδολοφόνη- | σε τὸν ἀντιόχου.... *)

Librarius ab *ἔχον* — aberravit ad — *σε*, versu medio omisso; habuit literas 63. — Exemplum geminum habemus X, 26, 8. „*Ἑλικάονος — γενέσθαι* om. Mosq. *ἑλιρίων* pro *Εὐφορίων* Mosq.“ Siebel.; minime! In Codice X sic erat scriptum:

*) Lineis erectis, quibus verba incidi, indicaturus eram finem versuum in codice. Paginae enim modus accurata codicis imitatione me prohibuit.
Typotheta.

.............μηδὲ ἐς τοῦ ἐλε-
κάονος τὴν γυναῖκα ἔργον δυςμενὲς ὑπὸ ἀγαμέμνονος καὶ μενελάου γενέσθαι. εὐφο- | ρίων δὲ ἀνὴρ χαλκιδεὺς κλ.
A primo versu ad tertium, omisso medio, aberravit librarius Mosquensis. Versus omissus 65 habuit literas. — IX, 27, 3. Va ἦσε — πρότερον τού — omittit. Scriptum erat in Cod. X:
..........ἀλλήλοις ἐς ἔρωτα
ἦσε. θεσπιεῦσι δὲ ὕστερον χαλκοῦν εἰργάσατο ἔρωτα λύσιππος, καὶ ἔτι πρότερον τού- | του πραξιτέλης λίθου κλ. — Exciderunt literae 67. —

Exemplorum gregem congessimus quae eodem fere deducunt; ne nimii simus praetermittenda duximus reliqua, addentes tamen unum, ne quae minus nobis favent consulto reticuisse videamur. Libro V, 1, 10. M quae uncis inclusimus omisit: ἀποδοῦναί οἱ [τὸν μισθὸν ἀπηξίου καὶ τῶν παίδων τῶν ἀρσένων τὸν πρεσβύτερον Φυλέα ἐξέβαλεν, ἀντειπόντα ὡς οὐ δίκαια ποιοῖ] το πρὸς ἄνδρα εὐεργέτην. [a]) Habet quidem hoc exemplum omnino speciem versus omissi; at literarum 89 numerus uni versui nimius, duobus vix sufficere videtur, nisi fortasse quod saepissime videmus accidisse ob pergameni vel chartae conditionem versus erant breviores.

Videamus de aliis codicibus. Forte fortuna etiam Codex Ag exemplum nobis suppeditat folio inverso turbatae lectionis. Habet enim V, 21, 1. ἐν ἄθλου λόγῳ σφίσι χρόνῳ δὲ ὕστερον τῷ ἀνδρὶ τούτῳ .... (cap. 21, 11.) ... ἀκερσεκόμας οἱ γᾶς τέρ- (cap. 22, 3.) καὶ οὗτοι δίδονται. τῶν μὲν δὴ ἀνδριάντων (c. 21, 1.) ...... ἐς αἰγέας, ὠνήσατο ὅστις δὴ μαθ' ἑλόντες ἀβαντίδος κλ. (cap. 21, 11. et cap. 22, 3.). In imo igitur versu folii A 2 erat ἐν ἄθλου λόγῳ σφίσι —; versu primo folii B 1 καὶ οὗτοι δίδονται...; versu ultimo ὠνήσατο ὅστις δή —; versu primo folii B 2 χρόνῳ δὲ ὕστερον....; versu ultimo οἱ γᾶς τέρ —; versu primo folii C 1 μαθ' ἑλόντες κλ. Iam inverso folio B et margine exteriore religato, B 1 et B 2 mutarunt loca et nasci debuit confusio codicis Angelici. Ille igitur codex unde Ag descriptus est (Cod. Y) singulis paginis complexus est 80 versus quales sunt in editione Bekkeri, quare vel minus presse scriptus vel

---

a) Memorabile, quod eandem hanc lacunam habet Lb.

mensionem eandem fere esse invenimus. Parum differunt rationes quae e Lb subducuntur; e multis lacunis ubi versus omissi suspicio est, a nobis examinatis, unum exemplum proposuisse sufficere videtur; V, 26, 2. Σμικύθου [πολλά τε — Ἠλείου καὶ] Ἐκεχειρίας versum omissum videmus 63 literarum.

His de codicum unde nostri exscripti sunt conditione praemissis dicendum est de affinitate eorum librorum qui nobis conservati sunt. Omnes ex eodem fonte non nimis remoto esse deducendos supra iam diximus, nec multum a vero aberrare putamus, si tertio gradu ab uno eodemque codice omnes descendere arbitramur; quo factum est ut iam a principio multis in locis omnes eodem in vitio cubent, praesertim ubi codex ille aqua marina fortasse vel nescimus qua alia re corruptus legentibus facessebat difficultates; quod non uno folio accidisse luculentis exemplis comprobari posse videtur.

Omnes Pausaniae codices in tres classes distribui possunt; primae accensendi sunt codex Aldinus, VbNVt et ex parte La; appellare possis codices interpolatos. Saepe enim parvas lacunas impletas locosque corruptos in reliquis codicibus, vel addendo vel delendo vel substituta quadam facili lectione quasi restitutos videmus. At si hanc procedendi rationem accuratius examinamus et in subsidium vocatis reliquis codicibus verae ac genuinae lectionis elementa omnino a plana illa lectione diversa eruimus, facile deprehendimus in his libris Pausaniam non restitutum, restauratum, sed interpolatum, destructum esse. [a]) Quare saepissime ubi medela non suppetebat, aliorum codicum lectionem quamvis corruptam interpolationibus manifestis Aldinae editionis et codicum eiusdem classis praeferendam duximus; neque tamen potest negari, quod nemini mirum videbitur, genuinam lectionem haud raro in solis codicibus infimae huius classis inveniri.

---

a) Exempli causa locos quosdam apponimus; sic VIII, 6, 2. scripturae vitio αὐτίκα ἁπάντων μετέστησαν in libro quodam legebatur; qui descripserunt codicem huius classis librarii, ut genitivus habeat unde pendeat, receperunt sinistram interpolationem μάλιστα. Recte Bekkerus ἁπάντων correxit in ἀπ' αὐτῶν. — III, 17, 6. legebatur ἄγαλμα ὑπ' αὐτοῦ πεποίηται; interpolator ὑπ' αὐτοῦ non intelligens mutavit in ἐκ χαλκοῦ; Bekkerus recte in ὑπάτου.

Classis secunda complectitur codices PcdAgVnLb et libros medios codicis La, qui in hac parte omnium optimus est. Adsunt vestigia (quibus tamen ob lacunas singulis proprias insistere nolimus) unde possis suspicari Pc ex La descriptum esse. Sic v. g. V, 4, 6. Pc offert *αἵμονος παῖδα εἶναι*; La sic habet *καὶ οὐχ αἵμονος παῖδα εἶναι ἑλλήνων εἶναι φασί*; verba *εἶναι ἑλλήνων* litura deleta sunt, unde perspicimus librarium ab *αἵμονος* posteriore rediisse ad prius et verba *παῖδα εἶναι ἑλλήνων* bis scripta delevisse excepto *παῖδα* litura id comprehendere oblitum. Affinitatis codicum La et Lb vestigium habemus V, 5, 8., ubi Lb sic habet *ἐδωδίμους* <*ἔχουσιν ἄνθρωποι τὰ πρότερα*> *ὄντας*; rediit igitur ad prius *ἐδωδίμους*, tum perspecto errore verba bis scripta uncis inclusit. La *ἐδωδίμους ἔχ ὄντας*, litura deleto *ἔχ*. Eiusmodi variis codicibus communes aberrationes casu quodam fortuito ortas esse aegre nobis persuademus, praesertim ubi tota librorum indoles e commentario nostro perspicienda ad fontem communem nos deducit. Caeterum haec classis plurima lectionis genuinae elementa offert maximaque religione etiam manifesto corrupta servat, quare facilius ex his saepe emergit veritas quam e laevigata lectione codicum primae classis. Lacunas quasdam soli huius ordinis libri explent, ut VIII, 41, 6. X, 8, 5. Multos locos La solus restituit, qui omnino omnium plurimas habet lectiones sibi proprias, ita ut a reliquis seiunctus solus fere classem efficere videatur.

Tertia classe comprehendimus codices MVa geminos et Mo qui ad secundam quidem proxime accedunt, at non pauca habent quae ipsis propria videantur. Saepe soli genuinam nobis servarunt lectionem. Lacunas VIII, 41, 6. X, 8, 5. cum prima classe habent communes.

Ubi in partes discedunt codices in ipsis adeo lectionum quisquiliis in has classes distinctos videbis, non tamen ita ut nullus unquam a suo ordine secedat; frequentissima enim sunt exempla quibus hi ordines disturbantur et ita confunduntur ut codex primae classis lectione cum secunda conveniat et vice versa. Quam confusionem non adeo esse recentem, neque cum codicibus nostris demum esse ortam inde possumus perspicere, quod nullus facile codex lectionem (de scripturae vitiis et omissionibus non loquimur) habet, quin eadem in alio etiam codice re-

periatur; quo quidem argumento dilucide comprobatur, omnes nostros libros eiusdem esse familiae. Quae quum ita sint haud inepte suspicari videmur codicem illum unde nostri fluxerunt manum correctricem expertum esse varietatemque lectionis in margine habuisse adnotatam; quo factum est ut alii contextum tantum describerent, alii vel integram vel cum delectu variam lectionem reciperent, alii corrigendum simul cum correctura copulatum exhiberent vel lectionis differentiam selectam itidem in marginibus adnotarent; nec defuerunt denique, qui totum illum codicem ita describerent, ut quidquid in ipso contextu, quidquid in marginibus scriptum erat, accurate in exemplar suum transferrent. Ex hoc genere codex Riccardianus esse videtur, cuius margines permultas offerunt lectionis varietates quarum ea est indoles ut omnes, paucissimis fortasse exceptis, in codicibus nostris reperiantur. Perspicuitatis causa tabulam subnectimus lectionum e libro VII. excerptarum omnium.

Cap.	Codex Riccard.	margo Riccard.	
1,5.	θηβαίοις MPcAgLb	ἀθηναίοις VabLa	
2,6.	ἕτερον AgLb	ἱερὸν AMVabPcLa	
2,7.	καὶ ὕστρον MLb	καὕστρον PcAgVa La	καὶ ὕστρον Vb
2,11.	ἰσχύϊ MVbA	ἰλύϊ AmVaPcLb	ἠλύϊ Ag; ἴλυ La
3,6.	οὐδ' ἐπὶ τοῖσϊ PcAg Lab [a])	τοῖς τηΐοις M	ὀρχομενίοις τοῖς τηΐοις Vab male intellecta varietate.
4,4.	τῷ ἐν σάλῳ	τὸ ἐν τῇ σάμῳ Vab	τῶν ἐν σάμῳ Lb; τὸ ἐν σαμίῳ La
5,6.	πρὸς ἦρα MA	πρὸς ἄκρα PcAgVab Lab	
5,9.	πόλιν M	πόλον PcAgVbLab	πίλον Va
7,9.	ἐς αἰτίαν	ἑστίαιαν APcAgVab Lab	ἐς αἰτιαίαν M
10,3.	ἀνίεσαν MPcAgLab	ἐπαύσαντο AVab	
10,7.	τὸ ἐς ἐςπέτους M	ἐς σαπέους AgLa	τὸ ἐς σαπίους Vb, τὸ ἐςπέτους Va, ἐσσαπέτους Lb, ἐς ἀπέσους Pc
18,7.	μεμενηκυίας, ὅμως τὸ (M) σπονδὰς ὑπερβῆναι καὶ expuncto δι' ἃς ante ὅμως. — μεμενηκυίας δι' ἃς (δι ἅς Pc) ὅμως τ. σπ. ὑπερβῆναι καὶ Pc MAgLab	τὰς σπονδὰς VaPc Ag addit πείθει.	μεμενηκυίας πείθει ὅμως τ. σπ. ὑπερβ. καὶ Va; μεμενηκυίας ὅμως τ. σπ. ὑπερβ. πείθει καὶ AVb

a) οὐδὲ PcAg, τοῖσιν Ag; eiusmodi varietates quae ad rem nostram nihil utique faciunt hac tabula silentio praetermittimus.

Cap.	Codex Riccard.	margo Riccard.	
16,5.	τῷ ποταμῷ τότε τῷ ἀσινάρῳ τοῦτό τε τῷ καλλ. AgPcLb	addit τοῦ τότε	τ. ποταμῷ τότε τῷ ἀσ. τοῦ τότε M; τ. ποταμῷ τότε τὸ ἀσ. τοῦ τότε τῷ καλλ. Va; τ. ποτ. τότε τὸ ἀσ. τότε τῷ καλλ. Vb; ποτ. τότε τῷ ἀσιάρῳ τότε το (sic) καλλ. La
18,4.	πατράσιν (πατρᾶσιν) LaM	πατρεῦσιν VaPcAg	Lb habet utrumque, alterum e correctura.
22,9.	θεοῦ M marg.	πηλοῦ MVabPcdAg Lab	πηλοῦ θεοῦ A
23,4.	τῷ ἀνδρὶ MVaPcAg Lab	τῷ ἀθλητῇ Vb	
23,8.	ἦν MVaAgPcLab	εἶναι Vb	

Addimus exempla quaedam e reliquis libris selecta quae commemoratione praecipue digna nobis visa sunt.

Lib.	Codex Riccard.	margo Riccard.	
III,15,10.	βοιωτοῖς M	βοωνήτοις PcAgVab	
— 17,6.	ὑπ' αὐτοῦ MPcAg	ἐκ χαλκοῦ AVb	ἐκ χαλκοῦ ὑπ' αὐτοῦ Va
— 18,10.	παρὰ λόφῳ M	παρὰ φόλῳ PcAgVab	
— 20,5.	θήρας ὀνομάζοντες λητώ φασιν ἀπὸ τῶν ἄκρων MPcAg	θήρας ὀνομάζουσιν. οὐ πόῤῥω δὲ τῶν ἄκρων AVab	
IV,26,3.	καλέσαι MVaPc	κληθῆναι Vb	
— 27,8.	ἀθηναίους Vab	ἀσιναίους M	
— 30,1.	ὕλλον AVbM	γλήνου PcAg	ὕλλον γλήνου Va
— 31,8.	ὑπερηκόντισε VabM Lb	ὑπερηκότος APcLa	ὑπερήκοντος Ag
— 36,6.	προῆχθαι MPcVb	προηχέναι AVa	
V, 8,1.	κουρῆτες MPcAg	κούρησι AVab	
— 8,4.	κέλητος VbPcAg	κέλητι AVa	κέλητα M
— 13,4.	μηκέτι MPcAg	μηκυνομένου AVab	
— 20,3.	ἐπὶ δὲ ἤλειδα	ἡ δὲ κλεῖδα Vab	ἐπὶ δὲ ἤλιδα M; ἐπὶ δὲ κλεῖδα PcAg
VI,19,9.	βυζαντίων PcVbM	ἐπιδαμνίων A	βυζαντίων et supra vers. ἐπιδαμνίων Va
— 25,2.	μόνοι MVaPcAg	μνήμη AVb	
— 25,5.	ἑτέραν M	ἐρεᾶν (ἐρέαν) PcAg Vab	
VIII, 5,2.	ἐν πάλαι πάφῳ M	ἐν πόλει πάφω AVb	ἐν παλαιπάφῳ PcAgVa
— 5,6.	ἐντός Va	ἐκτός MPcAgVb	
— 5,13.	πανσθῆναι PcAg	πανθῆναι Vab	παναθῆναι M
— 6,2.	μάλιστα om. PcVaAg	μάλιστα MVb	
— 24,5.	ἐν μεγ. MVa	ὓν μεγ. Pc	ἦν μεγ. A; θηράσειε νῦν μεγ. Ag
— 25,8.	ἦν M	ἦεν AVabPcAg	
— 27,13.	ἡμέρας M	ἑτέρας VaPcAgM marg.	
— 29,2.	γέγασι	γρ. γυναιξὶ, γρ. γίγασι; γυναιξὶ MVab	
— 31,1.	ὁδοῦ M	ἐσόδου PcAgVab	
— 31,4.	ναΐδα Ag	ναῒς AVb	ναΐδα MVaPcd
— 43,5.	ἀλλότριον δὲ ἐς MAg	ἀλλοτοιόνδε ἐς PcA Vb	ἀλλότριον ἐς Va
IX, 5,4.	φιλίᾳ PcAgMVa	φόβῳ Vb	
— 16,3.	ἀθηναίοις M	θηβαίοις VaPcAg	
— 30,10.	τῶν ὀστῶν MVaAg	τὰ ὀστᾶ AVbPc	

Nolumus cumulare exempla; quae protulimus affatim manifestant qualis sit codicum affinitas, simulque quomodo fieri potuerit, ut codices gemini ex eodem exemplari descripti tot tamen locis inter se discrepent; omnino vero quanti momenti sit eiusmodi liber (sit venia verbo) glossatus ad distinguendas classes, quantam inde lucem accipiat codicum genealogia et historia nemo non videt.

Praeter haec subsidia e codicibus petita quum alia etiam circumspectaremus magno fortunae beneficio nobis oblatum est exemplar editionis Xylandro-Sylburgianae, cuius margines notis Palmerii manu scriptis impleti sunt. Transmisit nobis hunc librum e Bibliotheca Lugdunensi I. Geel, vir doctissimus, humanissimus et de Pausania nostro nobisque ipsis optime meritus. Palmerii observationes maxima quidem ex parte in explicandis Pausaniae verbis versantur; multae tamen, quarum partem in Exercitationibus ipse in lucem publicam iam emisit, artem criticam spectant; non omnes satis ponderatae, sed bona pars coniecturae tantum tumultuariae videntur. Ob viri auctoritatem ingeniique acumen ne eas quidem supprimendas duximus in quibus manifesto aberravit a vero Palmerius; nam virorum magnorum errores adeo non sine fructu legimus. — Transmisit nobis praeterea Geelius observationes manuscriptas Hemsterhusii et Reiskii e marginibus exemplarium Lugdunensium a Cobetio, viro doctissimo, Prosopographiae Xenophonteae auctore, nostrum in usum perhumaniter excerptas. — Quamplurima nobis auxilia suppeditasse Siebelisii diligentiam lubenter gratoque animo publice profitemur; praeterea quantum potuimus curatissime quae ad expoliendam Pausaniae orationem a viris doctis scripta erant conquisivimus; si quid vel negligentes vel ignorantes praetermisimus — et praetermissa esse non pauca ipsi suspicamur — veniam tamen ab aequo iudice impetrare speramus qui reputat quam salebrosus sit labor taediique plenus bibliothecas perlustrare ut unam alteramve coniecturam delitescentem inde eruas.

His *subsidiis* instructi ad opus nos accinximus; nunc de *instituti nostri ratione* paucis est praemonendum, quum non

eodem modo in factitanda crisi versari editores videamus. Alii enim in eo potissimum desudant ut lectionem vulgatam omni studio ab intempestivis, ut aiunt, corrigentium coniecturis tueantur et e lectione multorum annorum vetustate sancita sensum qualemcunque eliciant, obliti editionum *agmini*, quarum una saepissime ex alia est expressa, nullam utique inesse auctoritatem et non sensum qualemcunque, sed sensum loco et auctoris indoli aptissimum praecipue esse spectandum. Alii non quidem libros impressos at manu scriptos religiosa quadam veneratione deosculantur et literis literarumque apicibus adhaerentes in eo praecipue laudem sibi quaerunt, ut nullam recipiant literulam nisi quae a codice quodam sit oblata, hac sola ratione textum quem vocant diplomaticum restitui posse sibi persuadentes. At non reputant viri hi diplomatici codices etiamsi optimos non esse exemptos omni labe et omnium codicum consensu non quidem eam constitui lectionem quae a libri ipso auctore profecta est sed quae in eo reperiebatur codice ad quem omnes nostri tanquam ad fontem communem redeunt. Cuius tamen rationis de laude nolumus derogare; procul dubio enim plurimum profecisse videmur in restauranda libri forma, si lectionem eius codicis e quo expressi sunt nostri satis tuto restituere contigit, praesertim si codex ille praecipua quadam virtute commendatur et ab auctoris ipsius aetate haud nimis recedit. Sed qui hac ratione genuinam atque nativam operis formam reperiri posse sibi persuadent haud mediocriter nobis errare videntur. Alii deinde nihil nisi corruptelas conspiciunt et librorum editorum aeque ac codicum auctoritatem contemnentes iuvenili quodam impetu sospitatoris et quasi restauratoris munus sibi delatum putantes ex ingenio restituunt non quidem quae ab operis auctore scripta sunt sed quae ab eo scilicet scribenda erant. Nobis harum rationum nulla placuit, veram viam mediam esse inter tumultuariam hanc novandi pruriginem et timidam illam conservandi quae traditione sancita videantur cautelam reputantibus. Ut enim taceamus de iuvenili illo ardore, quem maturiore aetate retractare plerumque solent, cum iis tantum nobis res est qui codicum auctoritate confisi ad disciplinae severitatem redigere artem criticam conantur. Atque hi quidem codices accurate in legiones, cohortes, manipulos disponere, alios prima acie alios

in subsidiis collocare, singulis ad amussim partes suas deferre solent; praeterea variis praeceptis regulisque usu quasi sancitis, quales sunt e numero et fide codicum lectiones esse constituendas, lectionem difficiliorem praeferendam esse faciliori et quae sunt reliquae, quibus omnibus veritatis aliquid at non veritas inest — his regulis, inquam, *artem* criticam in *disciplinae* formam redigere conati sunt. Quam rem si e theoria tantum constituere liceret quis est qui improbet? Lubenter adeo confitemur, utile imo necessarium esse ut terminis quibusdam atque regulis circumscribatur ars nostra ne ad merum arbitrium res redeat; at quis est qui nesciat, non e codicum numero neque adeo ex sola eorum praestantia diiudicari lectionum pretium? hae singulae per se sunt examinandae; e lectionum praestantia argumentamur de codicis pretio, non vice versa; non ita rari enim sunt loci, ubi optimi quique codices in corruptela consentiunt et lectio genuina, unice vera, in codicibus deterioris notae invenitur vel in uno tantum caeteroquin fortasse pessimo libro delitescit. Quare operosae illi distributioni in ordines, familias, classes (per se neutiquam reprobandae ob fructum qui inde in *historiam literariam* redundare videtur, praesertim ubi multi, vetusti et e diversis fontibus oriundi codices superstites sunt), in factitanda crisi tantum momenti concedere non possumus quantam a multis tribui videmus; viritim enim, non curiatim probantur testes. Lectionem vero difficiliorem praeferendam esse faciliori nec ipsum omnino verum putamus; difficillima enim intellectu ea sunt quae sensu carent; at nemo iis propterea praerogativam quandam esse concedendam facile affirmabit; corruptelarum causae tam variae sunt et lectionum varietates tam fortuitae ut sub regulas et ad normam subigi non possint; ad rationes enim frustra reducere conamur quae a ratione profecta non sunt; fortuita autem ob id ipsum sunt fortuita quod ratione carent.

Codices Pausaniae, ut supra vidimus, neque praestantia neque vetustate commendantur, praeterea ex uno fonte eoque satis turbato omnes derivantur, quam ob causam in puris putis corruptelis saepissime consentientes deprehendimus ubi codex ille primarius iam erat corruptus. Facile inde apparet in recensendo Pausania viam omnino diversam esse ineundam ab ea

qua ad castigandum v. g. Platonem, Thucydidem, Lucianum progredimur, ubi codicum abundantia, praestantia, vetustas et familiarum ubertas, praeterea librariorum et commentatorum doctrina plerumque satis subsidii offerunt ad restituendum et expoliendum genuinum auctoris sermonem. Farraginem quidem e codicibus nostris eruimus lectionum at eae saepissime tales sunt ut variarum corruptelarum potius quam variarum lectionum appellare possis collectionem, facileque deprehendere liceat mendosum mutilumque codicem a librariis mendosius etiam esse exscriptum. Pausaniam igitur e solis libris manu scriptis quotquot nunc superstites cognovimus nunquam ad integritatem posse restitui, lacunas quae frequentiores sunt quam suspicantur plurimi, nunquam posse impleri, multaque vulnera letalia nunquam sanari lugentes nobis persuademus; et quamquam multi sunt loci in quibus codicum nostrorum auxilio fortasse etiam e coniectura Pausaniam a nobis emendatum speramus, plurimi tamen sunt reliqui de quorum restitutione nos quidem omnino spem abiecimus. Quae quum ita sint temeritatis crimen incurrere non veremur, si a codicibus destituti ad coniecturas saepissime confugimus non quidem tumultuario impetu sed haesitantes et meditate. Tritissimum est illud quemque sui ipsius optimum esse interpretem, addimus correctorem. Quem correctorem ut in partes nostras traheremus, vicies triciesque repetita accurata libri lectione ita natura eius et indole nos imbuere studuimus ut in Pausaniae dicendi et cogitandi rationem satis penetrasse et familiaritatem quandam cum eo contraxisse nobis videremur. Sic penitius perspecto libri consilio et cognita eius natura ad codicum lectiones accessimus rei palaeographicae sic satis gnari quippe qui codicum centurias pertractavimus; singulas lectiones diligenter examinavimus habita non solummodo codicum ratione, sed scriptoris indolem et sermonis habitum respicientes; ubi nullam quae satisfaceret invenimus lectionem, librorum manu scriptorum quantum fieri potuit prementes vestigia e coniectura sive nostra sive aliorum haud ambiguam Pausaniae sententiam restituere conati sumus; locos plane desperatos, — et sunt ii non adeo rari — intactos dereliquimus eam e codicibus recipientes lectionem, quae plurima nobis correcturae elementa continere visa est; lacunas nisi ubi

una alterave vocula erat inserenda, non complevimus sed asteriscis tantum hiare sermonem indicavimus. Singulas lectiones, quod ingenue fatemur, delegimus sensu quodam iterata lectione informato et consuetudine perpetua exculto ducti, non regula subtili meditatione operose inventa — *artem* enim tractamus non *disciplinam* quo sensu hoc nomen usurpare solemus —. Templi sumus restauratores cuius lapides partim temporis iniuria exesi, partim hominum iniquitate deiecti in solo dispersi iacent. Accedentes in primis perscrutamur ideam architecti animo conceptam, aedificii formam, structuram, iuncturas; his demum omnibus bene perspectis restaurationis opus tuto aggredi et lapides proiectos e mente artificis suo quemque loco inserere possumus; ubi ita destructum est aedificium ut nullo modo architecti idea erui possit lusu quodam ingenii instauratur vel rudera intacta relinquuntur. Eodem modo et nos accedimus ad instauranda antiquitatis opera literaria; restituimus quae per subsidiorum conditionem ingeniique vires licuit; ubi omnia erant destructa rudera tantum conservare tutissimum duximus.

Nullam lectionem sine iusta ratione a nobis esse receptam facile, sic speramus, videbunt qui non per transennam tantum commentarium nostrum adspiciunt; aliis fortasse multis in locis aliae probabuntur rationes quibus nos applausum non denegabimus ubi veriora ab iis esse inventa persuademur. Ceterum rationes addere quibus ducti singulis in locis sic nec aliter ediderimus, non concessit instituti nostri conditio; apparatus criticus plerumque trutinae erit instar qua ponderentur rationes nostrae; de locis quibusdam copiosius infra exponetur.

De orthographia haec praemonenda videntur: quantum fieri potuit e codicum auctoritate rem transegimus; quum nullus librorum nostrorum in iota subscribendo sibi constet, sed alius interdum subscribat, alius plerumque, alius nunquam fere (ι adscripti unum latet vestigium VIII, 5. not. 48. in monstrosa codicis Ag lectione ἢ ἴσχυνεν), eam nobis praescripsimus regulam ut v. g. infinitivos in ᾶν, et perfectum 2 aoristumque verborum in αίνω, αίρω ubique sine ι subscripto edendum curaremus. Praepositionem ἐς, quod Porsonus iam voluit, constanter simplici vocali scripsimus quum magno consensu praeferant hanc formam codices et paucissimi tantum reperiantur loci in quibus

omnes εἰς exhibeant; vix enim ferri posse videtur, ut εἰςελθόντες ἐς et proximo fortasse versu ἐςελθόντες εἰς legatur, quum nemo facile tanta oscitatione scribat. — Ubique scripsimus Ὀλυμπικός, quam formam magno consensu longe plerisque in locis offerunt codices, in aliis variant; raro in Ὀλυμπιακός consentiunt; soli MVa hanc formam praeferunt. Iisdem rationibus ducti constanter Νέμεια probavimus per diphthongum; vix ullo enim in loco Νέμεα codicum omnium consensu legitur; Νέμια vero ducit ad Νέμεια. Diphthongum porro probavimus in Epaminondae et Chilonis nominibus. In Ἐπαμεινώνδας enim libro IV. consentiunt fere libri boni, in Boeoticis variant, ad Ἐπαμινώνδας tamen propensiores; nos constantiam tenendam duximus. De Chilonis nomine singulis locis videndum est. Num eadem constantia sectanda sit ubi variant dialecti ambigimus; verum quidem est nulla in re saepius errasse librarios quam in reddendis dialectorum formis, quare vel contra codicum auctoritatem formas genuinas nominibus esse restituendas ubi alio loco aliam probant codices, non sine veri specie suspiceris. Nec tamen facere ausi sumus quoniam haec diversitas atque inconstantia ab ipso operis auctore profecta esse potest. Eius generis sunt Στύμφαλος et Στύμφηλος; Δημοφῶν et Δαμοφῶν; Πρευγένης et Πρηυγένης; Σουματία, Σουμάτειον, Σουμητία; Συρακόσιος et Συρακούσιος; Λυκόσωρα et Λυκόσουρα, ubi Λυκόσορα invenimus, restituimus ω; et quae sunt similia. Variant porro codices et editiones in formis, quales sunt ἐπαύθη et ἐπαύσθη, ἐλαθῆναι et ἐλασθῆναι cet., ita quidem ut aliis in locis in alterutra forma consentiant, in aliis inter se differant. Idem fere dicendum de ἠρόμην et εἰρόμην; ἠδυνήθην et ἐδυνήθην. Non eadem ratio est in urbium nominibus quibusdam quarum variae formae aeque in usu fuisse videntur; ex hoc genere sunt Θέσπια, Θεσπιαί, Θεσπεία; Νέων, Νεῶνες (?), Νεῶναι; Τεθρώνιον, Τιθρώνιον; Πλάταια, Πλαταιαί et quae sunt reliquae. In his constantiam observandam non putavimus, sed e codicum auctoritate suum cuique formae locum reliquimus, quippe quae non a librariis sed ab ipso libri auctore profectae videntur.

Multa sunt nomina quae ab aliis simplici ab aliis geminato elemento exarantur. Nostris diebus in longe plurimis formam simpliciorem esse praeferendam satis demonstratum est; vi-

deantur v. g. Bernhardy ad Dionys. Perieg. 337. 440. ibique laudati, Dindorf ad Aristoph. Pac. 1040. Hemsterh. ad Lucian. Contempl. T. III, p. 387. Bip. Quare accedentibus plerumque codicibus constanter scripsimus *Κηφισός*, *Παρνασός*, *Κνωσός*, *Λάρισος* et *Λάρισα*, *Ἁλικαρνασός*, *Περμησός*, *Πρυμνησός*, *Κρῖσα*, *Ἄμβρωσος*. In Cassandri nomine *σ* geminatum conservavimus quum longe plerisque in locis codices consentire in hac forma videremus. Porro unanimi fere librorum manu scriptorum consensu edidimus *Γρῦλος* et non sine codicum assensu *Σελασία*, *Ἅρπινα* (*Ἁρπίνη*), *Κλέονις*, *Δίκτυνα* et *Ἐρινύς*; at constanter geminatis *ρ* et *ν*, *Χεῤῥόννησος*.

Versionem latinam adiecimus a Sylburgio et Siebelisio castigatam et recensioni nostrae adaptatam. Ut lectorum commoditati inserviremus in ipso contextu segmenta editionis Siebelisianae, in marginibus editionis Bekkerianae et paginas Kuhnianae indicavimus. Denique singulis capitibus argumenta praemisimus a Siebelisio confecta.

Quum subsidia Lugdunensia absoluto iam fere opere nobis transmitterentur sub censum denuo revocanda erat res; cui officio quamquam summa religione atque industria satisfacere indefesso studio conati sumus, non tamen omnes inaequalitates inde exortae removeri potuerunt; teneant itaque lectores ubi in priore operis parte (libro I et secundi parte maxima) codices Lugdunenses diserte non nominantur consentire eos cum Siebelisii editione minori. Fortasse alias etiam quasdam inaequalitates animadvertent lectores attenti, quas vel in summa concordia delere non potuimus tanto terrarum intervallo disiuncti; speramus tamen fore ut commoda consociati laboris multo maiora videantur quam incommoda quaedam minora haud facile removenda.

Librarii humanissimi laudem nolumus praedicare, ubi Hahnii nomen et liber ipse diserte satis loquitur.

Iam expositis subsidiis nostris et instituti ratione in universum, observationes de locis quibusdam subnectere placet quas recipere in commentarios non potuimus. — Mutilum et lacunosum esse Pausaniam multis in locis alii iam viderunt, multasque manifestas lacunas indicarunt; at multae adhuc latent quas nemo hucusque suspicatus est (quae res cautiores de-

bebat reddere eos qui in condemnando Pausania sibi placent), etiamsi luculentissima interdum adsunt indicia integros excidisse versus; frequentiora etiam sunt exempla ubi verba quaedam maculâ in codice unde nostri descripti sunt obducta vel chartâ corrosâ excisa vel denique librariorum incuria omissa sunt. Breviores has lacunas praesertim si quoquo modo indicatas deprehendimus, feliciter saepe et confidenter explere licet. Sic v. g. X, 24, 1. ubi consentiunt codices in monstro *Κυψέλου ἀκατειλόχητον Χηνέα*, ex ipso Platone haud dubium Mysonis nomen restituit Hartungus. Scribendum est enim *Κυψέλου [Μύσων]α κατείλοχε τὸν Χηνέα.* Est enim lacuna e genere earum quod VI, 17, 8. in codice M e *γυναικὶ Συρακουσίᾳ* procreavit *γυναικία.* — Versum integrum excidisse manifestum nobis videtur III, 16, 4. Legimus hic in libris impressis *καὶ Ἀθηναίῳ ἥρωϊ τῶν ὁμοῦ Δωριεῖ τῷ Ἀναξανδρίδου σταλέντων ἐς Σικελίαν.* Quis unquam de hoc Athenaeo heroë fando audivit Doriei in deducenda colonia consorte? Nemo certe neque de Athenaeo neque de heroë huius aetatis. Codices omnes habent *ἀθηναίων ῥω* (*ῥῶ, ρῶ, ῥωι*); quare non dubitavimus lacunam unius versus hoc modo indicare: *καὶ Ἀθηναίων . . . . . . ῥῳ τῶν ὁμοῦ κτλ.* — V, 1, 5. sic editur: *Ἡρακλεῶται δὲ ἐς Λάτμον τὸ ὄρος ἀποχωρῆσαί φασιν αὐτὸν* (Endymionem), *καὶ ἄδυτον Ἐνδυμίωνός ἐστιν ἐν τῷ Λάτμῳ.* Ieiuna quidem atque elumbis haec est oratio, quae tamen nemini facile lacunae suspicionem excitet; at quum codices optimi non *αὐτὸν καὶ ἄδυτον* exhibeant, sed *αὐτὸν μουσικαὶ ἄδ.*, cod. M adeo *αὐτὸν μουσι . καὶ ἄδ.*, quis est qui non videat excidisse versum? quem nos hunc fere in modum restaurandum censemus: *Ἡρακλεῶται δὲ ἐς Λάτμον τὸ ὄρος ἀποχωρῆσαί φασιν αὐτὸν [ἔνθα δὴ ἄλλα τε γέρα οἱ προσοικοῦντες ἅτε θεῷ αὐτῷ νέ]μουσι, καὶ ἄδυτον —.* VII, 13, 7. in editionibus cum nulla, ut videtur, offensione legimus: *πρὸς δὲ καὶ τῆς γῆς σφίσιν ἀσπόρου μεμενηκυίας, ὅμως τὰς σπονδὰς ὑπερβῆναι πείθει* (alii post *μεμενηκ.* collocant *πείθει.*). At si accuratius inspicimus locum mirum sane videtur non additam esse causam ob quam inculti iacuerint Spartanorum agri; auget suspicionem quod ante *ὅμως* MPcAgLabR alii alio spiritu inserunt *δι᾽ ἁς.* Nos versum excidisse opinamur hoc fere modo explendum collato segmento 4: *ἀσπόρου μεμενηκυίας δι[ὰ τὰς συνεχεῖς Δαμοκρίτου καὶ τῶν Ἀχαιῶν*

διαδρομὰς καὶ ἐκ τῆς χώρας ἁρπαγ]ὰς, ὅμως τὰς σπ. ὑπερβ. πείθει, s. *πείθει ὅμως κλ.* Est versus 61 literarum. Copiosius dicendum est de alio loco lacunis simul et corruptelis turbato (haud dubie iam in eo codice unde nostri exscripti sunt), quem misere mutilum alii iam viderunt. VI, 13, 5. sic in editione Bekkeri legimus: *Χιόνιδος δὲ οὐ πόῤῥω τῆς ἐν Ὀλυμπίᾳ στήλης καὶ ὅς ἕστηκεν ὁ Δούριος Σάμιος κρατήσας πυγμῇ παῖδας. τέχνη δὲ ἡ εἰκὼν ἔστι μὲν Ἱππίου, τοῦτο δὲ τὸ ἐπίγραμμα δηλοῖ τὸ ἐπ' αὐτῷ, νικῆσαι Χίονιν ἡνίκα ὁ Σαμίων δῆμος ἔφευγεν ἐκ τῆς νήσου, τὸν δὲ καιρὸν ἐπὶ τὰ οἰκεῖα τὸν δῆμον.......* Pro *Χιόνιδος* MPcAgLab et R pr. man. habent *Χίονις*, pro *οὐ* PcAgLab *οὐδέ*; tum *στήλης καὶ ὅς ἕστηκεν* MPcAgLa, *στήλης καὶ ὅσας ἕστ.* Lb; in R *καὶ ὅς* expunctum, in reliquis omissum. Deinde *ἕστηκεν ὁ Δούριος Σάμιος* MVabPcAgLb; *ἕστηκε καὶ ὁ Δούριος Σάμ.* La; *ἕστηκε Δούριος ὁ Σάμ.* AXKFCS. Porro articulum ante *εἰκών* omittit La; tum *ἔστιν μὲν Ἱππίου* (*Ἱππείου* Ag) *τούτου δὲ ἐπίγρ.* MAg; *τοῦτο δὲ τὸ ἐπίγρ.* BPcLb; *τὸ δὲ ἐπίγρ.* edd. rell. Vab et omisso *δὲ* La. Mox *Χίονιν* MVabPcAgLab; „imo *τὸν Δούριος* quisquis est" observat Bekker; Sylburgius *Δοῦριν* coniicit; Siebelis omisso nomine asteriscum ponit. Post *καιρόν* inserunt *καθ' ὃν* MVabA. Inter *καιρόν* et *δῆμον* lacunam indicat Pa, post *δῆμον* Vab; lacunosum esse locum in margine adnotat R. Ex hac sola lectionis varietate misere tractatum esse locum luculenter patet. In *καὶ ὅς* pugilis latere nomen recte vidit Bekkerus; nos e *στήλης καὶ ὅς* eruimus *στήλης Σκαῖος*. Donarium Scaei pugilis Thebis vidit Herodotus, V, 60. Hunc Scaeum neque Hippocoontis filium fuisse, neque eo tempore pugilatu vicisse quo Samii ex insula Samo ab Ionibus expulsi sunt (circa 990 a. C.) non est quod moneamus; in eo acquiescimus, quod Herodotus Thebis, Pausanias in Alti vetustissimas Scaei cuiusdam pugilis imagines viderunt; quid de iis retulerint utrobique credulis viatoribus exegetae parum refert [a]). Si autem, quod dubium vix videtur, hoc loco sedem sibi debitam recuperavit Scaeus, etiam in sequentibus idem nomen, *νικῆσαι Σκαῖον ἡνίκα* restitui debet, quum Chionidem omnino ineptum et meram corruptelam nemo non videat, quod nominis intrusum a librariis qui codicem corruptum

---

a) De Hippiae aetate vid. C. O. Müller Archaeolog. p. 113. ed. 2a; cf. eiusdem comment. de Phidia p. 11.

quum legere non possent Scaei loco Chionidem oculis eorum et auribus praesentem substituerunt; nisi malis *Χίονιν* explicare e corrupto *Σκαῖον ἡν|ίκα*. Porro *ἔστι μὲν Ἱππίου* sibi postulat sequens *ἔστι δέ;* in loco ceteroquin non suspecto facile acquiesceremus in sequente *τὸ δὲ ἐπίγραμμα;* at hoc ipsum non sat firmis niti argumentis supra vidimus; accedit quod Pausanias notissimis etiam artificibus patris nomen et patriae addere solet; estne igitur verisimile artificis nomen ceteroquin ignoti sic nude ab eo esse positum? Quare quum in *τούτου, τοῦτο, τὸ δὲ* corruptelam haud ambiguam indicent codices, eorum vestigia secuti sic scribimus: *τέχνη δὲ ἡ εἰκὼν ἔστι μὲν Ἱππίου τοῦ * * * τὸ δὲ ἐπίγραμμα δηλοῖ τὸ ἐπ' αὐτῷ νικῆσαι Σκαῖον ἡνίκα.* — Excidit nomen patris, fortasse etiam patriae Hippiae, et nisi fallimur *ἔστι δὲ ...*? — quidquid id fuit, quo referatur sequens *ἐπ' αὐτῷ* quod aegre cum *ἡ εἰκών* coniungas. Maior est lacuna post *δῆμον* quam implere nemo facile ausit; suspicari tamen licet praeter relationem de Samiorum reditu (VII, 2, 8. 9. 4, 2 sq.) donarium quoddam Polycratis, Samiorum tyranni commemoratum fuisse, suam ipsius statuam, quod manifesto satis prodire videtur e verbis sequentibus *παρὰ δὲ τὸν τύραννον.* — Est locus IX, 19, 5. *πρὸ τοῦ ἀγάλματος τῶν ποδῶν τιθέασιν ὅσα ἐν ὀπώρᾳ πέφυκε γίνεσθαι· ταῦτα δὲ διὰ παντὸς μένει τεθηλότα τοῦ ἔτους,* planus omnino et ne minima quidem difficultate impeditus; quae quidem sequuntur sunt salebrosa et luxata, at nostro loco nemo facile haerebit; quare mirari subit, unde codices MVaPcAgLbR habeant lectionem *πέφυκεν ἡ γέφυρα διὰ παντός.* Versamur eo ipso loco ubi Euboea cum Boeotia ponte iuncta erat. Quid? num est credibile Pausaniam silentio praetermisisse magni moliminis illud opus? Nobis quidem non fit verisimile, quin imo nobis persuademus scriptorem accuratum hoc loco de ponte illo egisse cuius tamen descriptio vel certe commemoratio temporis iniuria eo usque deleta est ut nihil nisi leve indicium lectione monstruosa conservatum sit. Nolumus reticere quod praeterea hoc loco in mentem nobis venerit. Stephanus enim Byzantinus s. v. Tamyna haec habet: *Τάμυνα πόλις Ἐρετρίας.* — *ἐξ αὐτοῦ λέγεται καὶ Ταμυναῖος· οὕτω γὰρ ὁ Ζεὺς ἐν αὐτῇ τιμᾶται. Παυσανίας ἐνδεκάτῳ* (*ια*, alii *ἐν δεκάτῳ*) *περιηγήσεως.* Haec Iovis Tamynaei commemoratio neque libro undecimo, qui nullus est, neque

tam; quare merito uncis sepsit Siebelisius; fortasse eiicienda erant verba. — V, 10, 3. editur: *ὕψος μὲν δὴ, αὐτὸ τοῦτο ἐς τὸν ἀετὸν ἀνῆκον, εἰσίν οἱ ὀκτὼ πόδες καὶ ἑξήκοντα.* Multi in hoc loco iam offenderunt; Siebelisius ut solet interpretando rem expedire conatur; Bekkerus pro *τοῦτο* scribendo *τὸ* difficultatem tollere sibi videtur; nobis non item. Scripserat librarius quidam *ὕψος μὲν δὴ αὐτὸ τὸ ἐς;* alius errorem animadvertens ultimam syllabam vocis *αὐτό* correcturus suprascripsit *τοῦ;* id alii una cum corrigendo recipientes excuderunt *αὐτὸ τοῦτο ἐς.* Scribendum igitur *ὕψος μὲν δὴ αὐτοῦ τὸ ἐς;* suppetias it La, qui habet *ὕψος* (est nominativus absolutus) *μὲν δὴ αὐτοῦ ἐς.* — VI, 20, 18. codices et edd. antiquiores habebant: *ἠξίου δὲ οὗτος Αἰγυπτίους εἶναι μὲν Ἀμφίονα εἶναι δὲ καὶ τὸν Θρᾷκα Ὀρφέα μαγεῦσαι δεινόν,* quae quam sint inepta nemo non videt; quare Hartungus quem sequuntur Sylb. FCSB (B. addito articulo) *Αἰγύπτιος* restituit. Rem omnino expedit La in quo *αἰγύπτίουσος* (sic) legitur, unde videmus, per errorem scriptum fuisse *αἰγυπτίους;* vitio animadverso supra *ους* librarius scripsit *ος,* accentu mutato; qui codicem La exaravit utramque lectionem conservato utroque accentu copulavit, reliqui in reddenda vitiosa lectione *αἰγυπτίους* perseverarunt. — VI, 15, 7. libri manu scripti et impressi consensu magno offerunt: *οὗτοι δὲ οἱ Παλεῖς ἐκαλοῦντο Δουλίχιοι εἰς τὰ ἀρχαιότερα,* quo in loco neminem offendisse miramur; ubi tandem Pausanias sic dixit *εἰς τὰ ἀρχαιότερα*? ubi invenitur forma *Δουλίχιοι*? Stephanus Byzantinus certe s. v. *Δουλίχιον* sic habet: *ὁ πολίτης Δουλιχιεὺς καὶ Δουλιχιώτης ἀπὸ τοῦ Δουλιχίη κατὰ τροπὴν καὶ Δουλιχιήτης καὶ Δουλιχίς;* nihil de *Δουλίχιος;* recte quidem, ut ex *Ἴλιον* fit *Ἰλιεύς,* e *Βιθύνιον* — *Βιθυνιεύς,* ex *Ἰκόνιον* — *Ἰκονιεύς* rell., sic e *Δουλίχιον* — *Δουλιχιεύς* et haec forma restituenda est Pausaniae; scribendum enim *ἐκαλοῦντο Δουλιχιεῖς τὰ ἀρχαιότερα; εἰς* nihil aliud est quam correctura terminationi -*οι* suprascripta et cum corrigendo simul in versum recepta. — VII, 19, 2. codd. MPcVnAg habent *ἐθέλουσαν ἀνάγεσθαι;* id correxerunt Abresch. Cor. Siebelis *ἐθέλουσαν ἄγεσθαι;* erroris causam aperiunt VaLab, qui

αν
ἐθέλουσα ἀνάγεσθαι (= *ἐθέλουσα ἄγεσθαι*) habent. — Duas lectiones copulatas suspicamur VIII, 30, 7. ubi *συστρατεύσασι*

(στρατεύσασι La) varia lectio ad μαχεσαμένοις esse videtur. — Memorabilis est locus IV, 12, 1. ubi recte nunc legimus γαῖαν Μεσσηνίδα; edd. ante Clav. et codices quidam habent λίαν, Pc σαιλίαν (quod monstrum in Lb in σελίαν deformatum nihil aliud est quam λίαν suprascripto γαι; librarius Γ confundens cum C et correcturam in versum recipiens inde sibi finxit σαιλίαν); his non contentus *tres correcturas* copulavit Ag, σελίδα ἂν λίαν, quod sane nimium videtur. — Aliud exemplum habemus in loco saepius tentato II, 19, 2, qui tamen non uno articulo corruptus est: Μέλταν δὲ τὸν Λακίδεω (Λακίδου B.) τὸν ἀπόγονον Μήδωνος τὸ παράπαν ἔπαυσεν ἀρχῆς καταγνοὺς ὁ δῆμος. Iam quod attinet ad Lacidae nomen, tenendum est in nullo quantum videmus codice neque Λακίδεω, neque Λακίδου inveniri et mira sane est ionica illa forma in nomine Argivo. Codices variant inter Λακυδούδεα (La), Λακηδουδέα (MLb) et Λακηδούδεα (Vab Ag), quas formas monstruosas ad veram lectionem perducere nobis persuademus. Videmus enim tres lectiones coaluisse in unam (loquimur autem de solo nominis exitu), nimirum Λακήδου, Λακήδεω, Λακήδα; — $\overline{\delta\epsilon\omega}$ est in A, $\overline{\delta o\upsilon}$ tacite dedit B, quod in Pc invenisse videtur. Nobis unice probatur Λακήδα quae forma tanquam dorica maxime convenire videtur homini Argivo et omnium facillime a librariis delebatur. Scribendum vero nomen per η, quod C. O. Müller Dor. I, 109. iam voluit, neque vero per ι, neque per υ, probat codicum auctoritas et Herodotus qui VI, 127. forma ionica Λεωκήδης appellat, Phidonis filium, Argivorum regem. Quamvis enim non adsentimur Wyttenbachio ad Plut. quomodo quis ab inimicis etc., p. 625., Lacedam (Lacidam, Lacydam) nostrum et Leocedem Herodoti eundem esse et apud Pausaniam Μήδωνος nomen pro Φείδωνος irrepsisse putanti (Herodotus enim Leocedem Phidonis *filium* nuncupat; de Medonis *filio* vero nihil habet Pausanias), inde tamen perspicimus, in stirpe regum Argivorum Lacedae nomen in usu fuisse. At nondum sanus est locus; offendimus in Μέλταν δὲ τὸν Λακήδα τὸν ἀπόγονον Μήδωνος; ubi tandem Pausanias sic locutus est? Nusquam, putamus; non a Medone descendere Meltam, sed quo gradu ab eo descenderit narravit Pausanias. Nobis certe haud ambiguum videtur, τὸν ante ἀπόγονον nihil aliud esse quam exitum nominis numeralis, quisquis

ipsa illa Camana duae urbes inter se certabant penes utram sit deae signum, quare difficiles non erimus in recipiendis etiam Cappadocibus ponti Euxini accolis, qui maximo adeo iure genuinum illud signum sibi vindicare potuisse videntur. — I, 3, 2. refert Pausanias Evagoram Cypriorum regem effecisse, ut Artaxerxes Cononi Phoenissas traderet triremes, *ἔπραξε δὲ ὡς Ἀθηναῖος καὶ τὸ ἀνέκαθεν ἐκ Σαλαμῖνος;* ob duplicem igitur fecit rationem, primo tanquam Atheniensis, deinde quoniam gentis suae primordia ad Salamina referebat. Quae quomodo cohaereant haud facile perspicitur. Quo enim iure Atheniensem se nominavit Evagoras? Non alio titulo quam eo ipso quod e Salamine eius gens erat oriunda; quare eiecto importuno *καί* scribendum est *Ἀθηναῖος τὸ ἀνέκαθεν ἐκ Σαλαμῖνος.* — VI, 23, 2. legimus: Antiquum Elide est gymnasium in quo antequam in Olympiam descendant omnia facere solent athletae quae ex more maiorum instituta sunt. In hoc septo curriculi sunt, *χωρὶς μὲν δὴ ἐς ἅμιλλαν τῶν δρομέων* (sic enim e Siebel. coniectura pro *δρόμων* legendum videtur) *ἐστὶν ἀποκεκριμένος δρόμος — ὀνομάζεται δὲ ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων ἱερός — χωρὶς δὲ ἔνθα ἐπὶ μελέτῃ δρομεῖς καὶ οἱ πένταθλοι θέουσιν.* Callidum Eleorum inventum, qui duos instituerunt curriculos in quorum altero cursores, in altero cursores et quinquertiones se exercerent, ne confunderentur scilicet certaminum genera! At placeat haec calliditas quibus fert animus; nos deleto *καί* scribimus *δρομεῖς οἱ πένταθλοι;* in altero curriculo decurrebant qui stadio palmam quaerebant, in altero qui quinquertium exercebant; non eodem enim modo utrique currebant. — X, 29, 1. *τῶν δὲ ἤδη μοι κατειλεγμένων εἰσὶν ἀνώτεροι τούτων ἱερεῖα καὶ οἱ ἑταῖροι τοῦ Ὀδυσσέως Περιμήδης καὶ Εὐρύλοχος φέροντες.* Haec non scripsit Pausanias; sed invito intruserunt *καί* post *ἱερεῖα,* quo eiecto placide procedit oratio; pro *ἀνώτεροι* rectius fortasse scribimus *ἀνωτέρω.* — VI, 12, 7. *Θεόχρηστον δὲ Κυρηναῖον — — καὶ αὐτόν τε ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ ἔτι πρότερον τὸν ὁμώνυμόν τε αὐτῷ καὶ τοῦ πατρὸς πατέρα — τούτους μὲν ἐνταῦθα ἵππων νίκας, ἐν δὲ Ἰσθμῷ τοῦ Θεοχρήστου λαβεῖν τὸν πατέρα τὸ ἐπίγραμμα δηλοῖ τὸ ἐπὶ τῷ ἅρματι.* Quis haec intelligit? Siebelisius nihil de hoc loco dicit, nisi „ergo avus, filius et nepos habuerunt nomen Theochresti.“ Audimus, at non intelligimus; utinam viro doctis-

simo placuisset docere quomodo hic sensus Pausaniae verbis inesse possit, quod nos quidem plane fugit. Tres videmus generationes; nepos et avus pro more cognomines Olympiae de equorum cursu tulerunt palmam; pater cuius nomen ignoramus ludis Isthmicis. Haec haud dubie Pausanias dicere voluit, at librariorum culpa non dixit; restituimus Pausaniae verba sic scribendo: *καὶ ἔτι πρότερον τὸν ὁμώνυμόν [τε] αὐτῷ τοῦ πατρὸς πατέρα — τούτους μὲν κτλ.*; *τε* utcunque possit defendi, melius tamen abest. —

Compendium quo *καί* exarare solent librarii quod ad formam attinet proxime accedit ad *ὅ*, praesertim ubi spiritus et litera uno ductu scribuntur, et ad-*ς* finale, quo non raro confusiones exortae sunt; sic v. g. VII, 7, 7. variant codices inter *ὁ λόγος καὶ ἐν τῇ* et *ὁ λόγος ὁ ἐν τῇ*. — VI, 3, 9. pro inepto *πλησίον δὲ τοῦ Ἀντιόχου καὶ Ὕσμων οὗτος ἕστηκε* scripsimus *ὁ Ὕσμων οὗτος*; fortasse eadem confusio est III, 16, 7, ubi *καί* ante *Ὀρέστης* quod expungunt Clav. Siebel., uncis notat Bekk. in *ὁ* mutandum videtur; amat enim Pausanias hoc modo primo nomini substantivo addere articulum, eumque omittere in sequentibus. — Addimus exempla quaedam — *ς* finalis cum articulo confusi; (passim invenimus *ποταμοῖς* pro *ποταμοῖο*, *αἰγιόχοις* pro *αἰγιόχοιο*. —) VI, 21, 4. *κατὰ ταύτην τὴν ἐπώνυμον τοῦ λῃστοῦ δειράδα ποταμὸς κατιὼν ἐς τὸν Ἀλφ. κτλ.*; desideratur articulus ad *ποταμός*, quem eruimus e scriptura codicis Va *δειράδας*. — X, 31, 8. in loco ceteroquin etiam salebroso legimus in codd.: *ὑπὲρ δὲ τὸν Σαρπηδόνα τε καὶ Μέμνονα, ἔστιν ὑπὲρ αὐτοῦ ὁ Πάρις.* Facius pro *αὐτοῦ* scribendum esse *αὐτούς* vidit; secuti sunt SB, quorum hic articulum sequentem uncis sepsit; at articulus nihil aliud est quam id ipsum — *ς* finale quod desideramus, quare confidenter scripsimus *ὑπὲρ αὐτοὺς Πάρις.* —— Ut redeamus ad *καὶ* male additum, VI, 15, 2. pro corrupto editionum veterum et codicum *ἄφεσιν καὶ τούτοις γενέσθαι. καὶ δι' αὐτὸ οὗτος ἀνείλετο* — Siebelisius eumque secutus Bekkerus ediderunt *ἄφεσιν καὶ τούτοις γενέσθαι δι' αὐτοῦ. οὗτος —*; nos e La scripsimus *καὶ τούτοις γενέσθαι δι' αὐτόν. οὗτος —*. Aliis in locis *καί* male omittunt codices; sic IV, 16, 4. legimus: *ἐς ὃ πᾶσαν τῶν Λακεδαιμονίων τὴν τάξιν καὶ αὐτῶν τῶν συμμάχων συνέχεε.* Buttmannus *καὶ αὐτῶν καὶ τῶν συμμ.* suspicatus est; quod quum offerat Lb recipere

non dubitavimus. — Sed haec de unius particulae corruptelis sufficere videntur; exempla plura praebet commentarius.

Saepe peccatum est a librariis in articulis vel perperam additis vel negligentia omissis; utriusque rei exempla haud ita rara. Sic III, 2, 2. legimus τοὺς ἐν τῇ ἡλικίᾳ; quum Pausanias omnibus aliis in locis, et sunt innumeri, οἱ ἐν ἡλικίᾳ dicere soleat, etiam hic τῇ eiiciendum videtur. In aliis Pausaniae ipsius usus non satis constans fuisse videtur; sexcenties enim dicit ἐν ὑπαίθρῳ (nunquam ὑπαιθρίῳ, cf. Lobeck ad Phrynich. p. 252. Schaefer ad Lamb. Bos. de Ellips. p. 484); quinquies sexiesve fortasse, addito plerumque genitivo ἐν τῷ ὑπαίθρῳ, ut ἐν τῷ ὑπαίθρῳ τῆς ἀγορᾶς VI, 24, 3. VI, 24, 6. IX, 5, 14. ἐν τοῦ γυμνασίου τῷ ὑπαίθρῳ X, 8, 8; diversa tamen ratio videtur V, 15, 5, ubi post ὑπαίθρῳ distinguendum est quum genitivus τῆς ἀφέσεως ad sequens potius μέσον, quam ad praecedens ὑπαίθρῳ referendus sit. — VI, 21, 4. legimus ᾠκοδομήθη ἐπὶ τοῦ ὑψηλοῦ. Clavierius τόπου inserendum Bekkerus τοῦ in τόπου mutandum censent; nobis si quid mutandum articulus expungendus videtur; sic v. g. IV, 34, 8. κεῖται τὸ πόλισμα ἐπὶ ὑψηλοῦ; X, 37, 3. κεῖται ἐπὶ ὑψηλοῦ ἡ Βοῦλις; VIII, 39, 5. κεῖται ἡ Φιγαλία ἐπὶ μετεώρου; X, 38, 8. κεῖται τὸ πόλισμα ἐπὶ ὑψηλοῦ; Στιρίταις δέ ἐστιν ἐπὶ ὑψηλοῦ καὶ πετρώδους ἡ οἴκησις. Exempla cumulare nolumus, sufficere videntur quae protulimus.

Libro VI, 15, 4. Bekkerus e Siebelisii coniectura recepit: παγκρατίου μὲν οὖν μιᾷ πρὸς ταῖς τεσσαράκοντα καὶ ἑκατὸν ὀλυμπιάδι ἔφθανεν ἀνῃρημένος νίκην. Articulus ταῖς ab omnibus abest codicibus. Verum quidem est longe plurimis in locis articulum addi a Pausania - ἐπὶ ταῖς, - μετὰ τὰς, - πρὸς ταῖς (πρὸς τὰς VI, 9, 4.); exempla ubivis obvia nolumus recensere; at si nostro loco inserimus articulum, quomodo silentio praetermittere poterimus X, 36, 9. ὀλυμπιάδι τῇ πρώτῃ μετὰ δέκα καὶ διακοσίας? et X, 23, fin. δευτέρῳ ἔτει τῆς πέμπτης ὀλυμπιάδος ἐπὶ εἴκοσι καὶ ἑκατόν? Num utroque loco inserendus est articulus? Quid faciemus X, 7, 7; ubi legimus τρίτῃ δὲ Πυθιάδι ἐπὶ ταῖς εἴκοσι, et tribus versibus post: ὀγδόῃ ἐπὶ τεσσαράκοντα Πυθιάδι? Simile est τὴν ἐνάτην ἐπὶ δέκα τοῦ ἐλαφίου μηνός V, 13, 11. — Solet Pausanias nominibus numeralibus addere accusativum absolutum ἀριθμόν sine articulo; sic VI, 19, 7. θώρακες λινοῖ τρεῖς

ἀριθμόν; VI, 26, 1. *λέβητας ἀριθμόν τρεῖς*; VII, 6, 1. *δύο τε καὶ δέκα ἦσαν ἀριθμόν*; VII, 15, 7. *ἐς ἑξακοσίους μάλιστα ἀριθμὸν ἱππεῖς*; V, 9, 6. *ἐς ὀκτὼ ἀριθμὸν φυλῶν*; VIII, 32, 2. *ἀγάλματα ἀριθμὸν τρία*; VI, 5, 7. *ἄνδρας ἀριθμὸν τρεῖς* rell. Uno tantum, ni fallimur, loco VI, 19, 4. legimus *δίσκοι τὸν ἀριθμὸν τρεῖς*, duobus X, 8, 4 (bis) *τριάκοντα ἀριθμῷ* et *ἓξ ἀριθμῷ*; num haec inconstantia ferenda? — Similem inconstantiam in eo deprehendere nobis videmur, quod quamplurimis in locis *ἐςπλέον*, sine articulo, sive absolute id sit positum, sive cum genitivo coniunctum, usurpat Pausanias, ut VII, 12, 7. VII, 21, 13. VIII, 5, 9. VIII, 28, 3. VIII, 42, 7. VIII, 50, 9. VI, 4, 10. IX, 23, 3. Uno, ni fallimur, loco VII, 7, 2. editiones antiquiores habebant *ἐς τὸ πλέον*, ubi nunc codicum auctoritate expunctus est articulus.

Aliis multis in locis articulus male obliteratus est; quem nos saepe partim e codicum auctoritate, partim e coniectura restituere conati sumus; at non pauci restant loci ubi analogia et constans usus loquendi articulum poscere videtur sive a voce praecedente absorptum, sive negligentia omissum. Ne desint exempla ex innumeris quaedam apponimus. V, 5, 7. legendum videtur *μέτεστι δὲ καὶ ἔργων τῶν κατὰ τὴν Μήδων ἐς τὴν Ἑλλάδα ἔφοδον*. V, 10, 5. *ἀνάθημα στρατηγοῦ Ῥωμαίων Μομμίου τοῦ κρατήσαντος Ἀχαιῶν*. VII, 6, 5. *μετασχεῖν ἔφασκε τοῦ ἔργου τοῦ περὶ Λαμίαν*. VII, 9, fin. *χάριτι τῇ ἐς Ῥωμαίους* (ut v. g. III, 9, 12. *χάριτι τῇ ἐς Θηβαίους*.) IV, 26, 2. *ἐπεὶ δὲ τὸ πταῖσμα ἐγένετο τὸ Ἀθηναίων ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς* (ut v. g. VIII, 27, 8. *τὸ πταῖσμα ἐγένετο Λακεδαιμονίων τὸ ἐν Λεύκτροις*); IV, 26, 3. *ἐν Μεσσήνῃ τῇ πρὸς πορθμῷ*; VIII, 30, 8. *παύσειεν αὐτοὺς ὀργῆς τῆς ἐς τὸ Ἑλληνικόν*; IX, 35, 6. *ὑπὲρ τῶν ἀγαλμάτων τῶν χρυσῶν*; IX, 38 init. *τὰ δὲ ἀγάλματα τὰ σὺν κόσμῳ πεποιημένα*; X, 12, 10. *αἱ Πέλειαι αἱ παρὰ Δωδωναίοις*; X, 18 fin. *ὠμότητος τῆς ἐς Καλλιέας*. Negligentia librariorum obliteratus videtur articulus locis sequentibus: V, 11, 9. *ἢ τοῖς ἰδοῦσι παρέστηκεν ἡ ἐς τὸ ἄγαλμα δόξα*; IV, 26 fin. *καὶ τοῦτο ἦν ἡ παρακαταθήκη* (coll. cap. 20, 4.); VII, 27, 11. *ποταμοὶ δὲ ἐκ τῶν ὀρῶν κατέρχονται τῶν ὑπὲρ τὴν Πελλήνην*; VIII, 20 init. *τὸ ὕδωρ τὸ λιμνάζον* (ut c. 13, 4. c. 14, 1. c. 18, 4. c. 23, 2.); VIII, 33 fin. *γενέσθαι τὴν συμφορὰν*; multisque aliis in commentario a nobis indicatis.

Corruptelas quas hucusque tractavimus maxima ex parte librariis debemus vel ignorantibus vel negligentibus; sequitur peius genus earum quae a librariis sciolis profectae sunt, qui quod non intelligebant mutare, corrupta suo more restaurare solebant, non ubique satis dextre. Accuratius examinemus aliquot locos. III, 19, 2. codices optimi consentiunt in *μέγεθος δὲ αὐτοῦ μέτρον μὲν οὐδένα ἀνευρόντα οἶδα, εἰκάζοντι δὲ κτλ.*; deterioris notae codices habent *μέτρῳ* (quod retinuit B.), in *μέγεθος* omnes consentiunt; *μεγέθους δὲ αὐτοῦ μέτρον* cum Clav. edidit Siebel. Sic corruptela corruptelam trahit. Nos Pausaniam sic scripsisse putamus: *μέγεθος δὲ αὐτοῦ μετρούμενον οὐδένα οἶδα.* Si accentus non habemus rationem *μέτρον μὲν* et *μετρούμενον* si scripturam spectas vix differunt; solemne syllabae ου compendium (῾) a librario pro accentu acceptum necessario *μέτρον μὲν* procreavit. Iam quum *μέγεθος* unde pendeat non haberet, de suo librarius inseruit *ἀνευρόντα*; at nondum expedita erat res; nam *μέτρον* nunc non habet quo referatur; quid multa? mutatum est in *μέτρῳ*; et quid profecimus his quasi correcturis? Salebrosus manet locus. Nostra coniectura omnia expedire videtur. — VIII, 35, 2. *ὅροι Μεσσηνίων πρὸς Μεγαλοπολίτας καὶ οὗτοι, καὶ ἀγάλματα οὐ μεγάλα Δεσποίνης τε καὶ Δήμητρος· ἔστι δὲ καὶ Ἑρμοῦ, πεποίηται δὲ καὶ Ἡρακλέους. δοκεῖν δέ μοι —.* Sic Pausanias non scripsit. Conqueruntur de salebrosa Pausaniae dictione; conqueramur potius de salebrosis librariorum correcturis. Genuinam Pausaniae restituimus lectionem: *καὶ ἀγάλματα οὐ μεγάλα Δεσποίνης τε καὶ Δήμητρος, ἔτι δὲ καὶ Ἑρμοῦ πεποίηται καὶ Ἡρακλέους.* Postquam *ἔτι* abierat in *ἔστι,* quae confusio est frequentissima, virgula post *Ἑρμοῦ* erat necessaria; posita virgula, post *πεποίηται* particula *δὲ* inseri debebat; sic vitium e vitio pullulare solet. Dici autem non potest quam saepe perversa distinctio conturbaverit integras enuntiationes, et quot particulas *δέ* virgulis male positis debeamus, aut insertas aut loco alieno collocatas. Exemplum fortasse habemus hoc ipso capite, segmento 7: *Παρωρεὺς — Παρωρίαν ἔκτισεν ἀπέχουσαν Ζοιτίας σταδίους δέκα. ἔρημοι δὲ καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν ἀμφότεραι. μένει δὲ ἐν Ζοιτίᾳ Δήμητρος ναὸς καὶ Ἀρτέμιδος, οἳ καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν. ἐρείπια δὲ πόλεων καὶ ἄλλα, Θυραίου μὲν κτλ.* Haec non esse sana in oculos incurrit. Aliquot

lineis ante Pausanias dixerat: *μένει δὲ αὐτόθι καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι — Ποσειδῶνος ἱερόν*, id quidem recte; at *ἔρημοι καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν* nemo sanus facile dixerit; possis fortasse restituere *ἔρημοι κατ' ἐμὲ ἦσαν*. At quis haec feret *μένει ναὸς οἳ καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν*, quae nihil aliud significare videntur quam „aedes superstes est quae adhuc superstes est;" et quam bene sibi respondent *ναὸς οἳ* — ! Ut subveniremus Pausaniae laboranti olim conieceramus *μένει δὲ ἐν Ζ. Δήμητρος ναὸς καὶ Ἀρτέμιδος καὶ ἐς ἐμέ· ἦσαν δὲ ἐρείπια πόλεων καὶ ἄλλα κτλ.* Confirmat quodammodo La, qui *οἳ καὶ ἐς ἐμὲ* omittit et colon habet post *ἦσαν*. Quomodo recepta hac distinctione loco suo decedere et in alium migrare debuerit particula *δὲ* facile perspicitur; at offendit in *ἦσαν* non tam imperfectum (quod aeque familiare est Pausaniae hoc sensu ac praesens), quam pluralis qui quamvis eo colore fortasse defendi potest, quod plurium urbium recensentur rudera, habet tamen quod displiceat. Fortasse *οἳ καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν* tanquam e praecedentibus male repetita sunt eiicienda; fortasse inter *Ἀρτέμιδος* et *οἳ* latet lacuna; at merae hae sunt coniecturae quibus nolumus immorari meliora ab aliis exspectantes. — Alium locum particula *δέ*, ob distinctionem perversam male inserta, turbatum sanavimus; VIII, 32, 2. *τὸ δὲ τῶν Μουσῶν Ἀπόλλωνός τε ἱερὸν καὶ Ἑρμοῦ κατασκευασθέν σφισιν ἐν κοινῷ· παρείχετο δὲ ἐς μνήμην θεμέλια οὐ πολλά.* Colon post *κοινῷ* sequenti *δέ* originem dedit; nos utrumque delevimus; postea La emendationem nostram confirmavit. — II, 38 fin. editiones ante Facium a quibus noluit se seiungere Siebelisius, sic habent: *ἑστήκασι δὲ ἐπὶ τοῖς ὅροις Ἑρμαῖ λίθου, καὶ τοῦ χωρίου τὸ ὄνομα. ἔστι δὲ ἀπ' αὐτῶν ποταμὸς καλούμενος Τάνος. εἷς γὰρ δὴ οὗτος ἐκ τοῦ Πάρνωνος κάτεισι ῥέων διὰ τῆς Ἀργείας, καὶ ἐκδίδωσιν ἐς τὸν Θυρεάτην κόλπον.* Varias virorum doctorum coniecturas vide in commentario; codices non recedunt a libris impressis, nisi quod meliores post *ποταμός* inserunt *δέ*; alterum illud *δέ* post *ἔστι* originem suam recta linea deducit ab interpunctione post *ὄνομα*, et laudandus Bekkerus quod e Facii ex parte coniectura edidit: *τὸ ὄνομά ἐστιν ἀπ' αὐτῶν. ποταμὸς δὲ Τάνος.* At nondum sanus est locus; perversa distinctio plures procreavit corruptelas. Nos sic restituimus locum: *ποταμὸς δὲ καλούμενος Τάνος (εἷς γὰρ δὴ οὗτος ἐκ τοῦ Πάρνωνος κάτεισι) ῥέων διὰ τῆς Ἀργείας ἐκδίδωσιν ἐς τὸν Θυρεάτην*

κόλπον. — VIII, 39, 5. *κεῖται δὲ ἡ Φιγαλία ἐπὶ μετεώρου μὲν καὶ ἀποτόμου, πλέονα δὲ καὶ ὑπὸ τῶν κρημνῶν ᾠκοδομημένα ἐστὶ τείχη σφίσιν*. Sic editiones omnes; *δὲ* vero post *πλέονα* a librario quodam sciolo, qui ob praecedentem virgulam novum colon incipere putavit, Pausaniae obtrusum est; omittunt VabPcAgLab; quare nos respicientes c. 14, 4. X, 34, 7. X, 35, 8. aliosque locos reposuimus *μετεώρου μὲν καὶ ἀποτόμου τὰ πλέονα, καὶ ἐπὶ τῶν κρημνῶν*. — Locum implicatissimum manu correctrice haud dubie corruptum habemus VII, 17, 2, in quo restituendo vel explicando frustra desudasse videntur critici et interpretes. In codicibus nihil subsidii; nam praeter varietatem *Λακεδαιμονίοις* (LaPcd) et *Λακεδαιμονίους*, et *εὐθύ*, *εὐθύς* inter se et cum editionibus consentiunt. In *Λακεδαιμονίοις* agnoscimus manum correctoris ab *ἐγένετο* id pendere putantis; hoc ipsum vero *ἐγένετο* interpolatum et item a correctore ave sinistra insertum videtur. Si enim, quod plerumque factum invenimus, plenius distinguitur post *ὁ Θηβαῖος*, quae sequuntur necessario sibi postulant verbum finitum; ad *αὖθις ὁ Ἀχαιῶν πόλεμος* ultro quasi se offert *ἐγένετο*; iam quum non statim appareret ob parenthesim intermediam, unde pendeat accusativus *Λακεδαιμονίους*, alii *Λακεδαιμονίοις* scripserunt, alii, ut Sylburgius, *ἐσίνετο* corrigendum esse suspicati sunt. At manet locus salebrosus, quare nos, quod Siebelisio etiam in mentem venit, uncis notavimus *ἐγένετο*, utpote ab interpolatione profectum; reliqua vero sic disposuimus: *καθαιρήσειν (κατέσκηψε — μήνιμα), Λακεδαιμονίους δὲ Ἐπαμεινώνδας ὁ Θηβαῖος καὶ αὖθις ὁ Ἀχαιῶν πόλεμος. [ἐγένετο] ὅτε δὴ καὶ μόγις, ἅτε — πλείονα, ἀνεβλάστησεν ἐκ τῆς Ἑλλάδος τὸ Ἀχαικὸν, καὶ αὐτὸ ἡ κακία τῶν στρατηγησάντων ἐκόλουσεν ἔτι αὐξανόμενον*. Sic *periodus* bene procedit; at restat difficultas haud minima, *ἅτε ἐκ δένδρου λελωβημένου καὶ εὐθὺς τὰ πλείονα*, quae verba sensu carere videntur, nos certe non perspicimus quid Siebelisius sibi velit *καὶ εὐθύς* vertendo: „et quidem simul." Loco mederi alii aliter conati sunt; Kuhnius et Coraes transpositione verborum (ultimum desperationis confugium, et nunquam probandum nisi ubi transpositionis causa adest manifesta); Bekkerus et Buttmannus mutatione; quorum ille quidem pro *καὶ εὐθύς* (in his enim verbis procul dubio latet corruptela) reponere velit *ἐφθικότος*, hic *καὶ αὖον*. Quae mutationes tantum

absunt ut verae videantur, ut si alterutera in codice quodam inveniretur, medela quaerenda esset. Quid enim violentis illis correcturis assecuti sumus? Nihil nisi imaginem mutilam, sensum ineptum, enuntiationem falsam. Quis est enim qui non videat imaginem esse mutilam si dicimus: „foedus Achaicum surrexit e Graecia ut ex arbore detruncata et intermortua plerumque?“ Ut silentio praetermittamus ex arbore quidem detruncata, nunquam vero ex arida et emortua surgere sarmenta. Quid multa? Scribendum est: *ὅτε δὴ καὶ μόγις, ἅτε ἐκ δένδρου λελωβημένου κληματὶς τὰ πλείονα, ἀνεβλάστησεν ἐκ τῆς Ἑλλάδος τὸ Ἀχαϊκόν* — Sic omnia egregie procedunt; imago est aptissima et verba ad amussim sibi respondent. Proxime ad sensum nostrum accedit Amasaeus, qui sic vertit: „quasi ex intermortua materie redivivum sarmentum.“ —

Dabamus Castelli Cattor. et Tubingae, mense Augusto anni 1837.

SIGLA EDITIONUM ET CODICUM.

A = editio Aldina.
X = „ Xylandro - Sylburgiana.
K = „ Kuhnii.
F = „ Facii.
C = „ Clavierii.
S (mai. min.) = editio Siebelisii maior, minor.
B = ed. Bekkeri.
Vab = cod. Vindobon. primus, secundus.
Ag = cod. Angelicus.
M = cod. Mosquensis.
Lab = codd. Lugdunenses duo.
Pabcd = codd. Parisini quattuor.
Pc* = cod. Paris. c. a nobis denuo inspectus.
Phral. = cod. Paris. Phralitae.
R = cod. Riccardianus.
Fab = codd. Florentini (Medicei) duo.
Vn = cod. Venetus.
N = cod. Neapolitanus.
Vt = cod. Vaticanus.
Mo = cod. Monacensis.
Am. = Amasaei versio.
Cald. = Calderini versio.
Cor. = Coraes.
Reisk. Hemsterh. Palm. Ms. indicat observationes horum virorum ad margines exemplarium Lugdunensium.

Ut ubi diserta codicum desideratur enumeratio e silentio argumentari possint lectores, tenendum est, codices Vindobonenses, Angelicum, Venetum, Riccardianum collatos esse cum editione Bekkeri; codicum Lugdunensium libros quinque cum Siebelisii editione minore; Mosquensem cum ed. Kuhniana.

ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ

ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΣ

ΑΤΤΙΚΑ.

ATTIKA SEU LIB. I.[1]

CAPUT I.

De Sunio, Laurio promontoriis — Piraeeo, templis ac signis in eo — de Munychio et Phalero portubus — Veneris cultu apud Gnidios — aris Deorum ignotorum, aliisque signis et templis.

Τῆς ἠπείρου τῆς Ἑλληνικῆς κατὰ νήσους τὰς Κυκλά- 2
δας καὶ πέλαγος τὸ Αἰγαῖον ἄκρα Σούνιον πρόκειται γῆς ed. Kuhn.
τῆς Ἀττικῆς· καὶ λιμήν τε παραπλεύσαντι τὴν ἄκραν ἐστὶ[2] καὶ ναὸς Ἀθηνᾶς Σουνιάδος ἐπὶ κορυφῇ τῆς ἄκρας. πλέοντι δὲ ἐς[3] τὸ πρόσω Λαύριόν τέ ἐστιν, ἔνθα ποτὲ Ἀθηναίοις ἦν ἀργύρου[4] μέταλλα, καὶ νῆσος ἔρημος οὐ μεγάλη Πατρόκλου καλουμένη. τεῖχος γὰρ ᾠκοδομήσατο ἐν αὐτῇ καὶ[5] χάρακα ἐβάλετο Πάτροκλος, ὃς τριήρεσιν ἐπέπλει[6]

Cap. I. In ea continentis Graeciae parte, quae Cycladas insulas et Aegaeum mare spectat, Sunium prominet Atticae promontorium: in cuius ora portus, in vertice Suniadis Minervae templum est. Hinc porro navigantibus brevis ad Laurium via, ubi olim argenti metalla Atheniensibus fuere. Proxime iacet parva ac deserta insula; Patrocli dicitur, quod

1. Tit. Παυσανίου Ἑλλάδος περιηγήσεως ∴ Ἀττικά ∴ Va.

Cap. I. 2. ἐςὶν Va.

3. εἰς AgFabLabVt. mox ἐστι, ἔνθα AXKFCS. ἐστὶν, ἔ. BPcAgVaFabNR Lab. tum ἔνθά ποτ' Va.

4. ἀργυρίου Pc. Mox ad Πατρόκλου marg. Lb. habet: γρ. πρόκλου.

5. καὶ Fab. om. Deinceps ἐβάλλετο Mo.

6. ἐπέπλει CSBVa. ὑπέπλει AXKFAgPcLabFabRNVtVn. mox Πτολεμαίου abest ab Edd. Codd. Uncis inclusum inseruere CB. In La. legitur Πτολεμαῖος ὁ τοῦ μεγάλου; ad marg. „Ald. τοῦ λάγου." Palmer. MS. notat: „ἀπόγονος δηλονότι, ὕςερον γὰρ ἐρεῖ ὅτι πέφυκεν ὁ φιλάδελφος καλούμενος. ἄλλως δὲ οὐ λέγει σύμφωνα κατὰ τοὺς καιρούς. Πτολεμαῖος γὰρ ὁ Λάγου κατὰ τὴν ρκδ ὀλυμπιάδα ἐτελεύτησεν, ὥς φησι Πολυβ. ἐν τῷ β. τῆς συγγραφῆς. ἡ δὲ Ἀθηναῶν πολιορκία ὕςερον ἐγένετο."

ναύαρχος Αἰγυπτίαις, ἃς Πτολεμαῖος ὁ [Πτολεμαίου] τοῦ Λάγου τιμωρεῖν ἔστειλεν[7] Ἀθηναίοις, ὅτε σφίσιν Ἀντίγονος ὁ Δημητρίου στρατιᾷ τε αὐτὸς ἐσβεβληκὼς[8] ἔφθειρε τὴν χώραν καὶ ναυσὶν ἅμα ἐκ θαλάσσης κατεῖργεν.

2 (2) Ὁ δὲ Πειραιεὺς[9] δῆμος μὲν ἦν ἐκ παλαιοῦ, πρό-
3 τερον δὲ πρὶν[10] ἢ Θεμιστοκλῆς Ἀθηναίοις ἦρξεν ἐπίνειον
οὐκ ἦν· Φάληρον[11] δὲ, ταύτῃ γὰρ ἐλάχιστον ἀπέχει τῆς πόλεως ἡ θάλασσα, τοῦτό[12] σφισιν ἐπίνειον ἦν, καὶ Μενεσθέα φασὶν αὐτόθεν ταῖς ναυσὶν ἐς Τροίαν ἀναχθῆναι, καὶ τούτου πρότερον Θησέα δώσοντα Μίνῳ δίκας τῆς Ἀνδρόγεω τελευτῆς. Θεμιστοκλῆς δὲ ὡς ἦρξε (τοῖς τε γὰρ πλέουσιν ἐπιτηδειότερος ὁ Πειραιεὺς[13] ἐφαίνετό οἱ προκεῖσθαι καὶ λιμένας τρεῖς ἀνθ' ἑνὸς ἔχειν τοῦ[14] Φαληροῦ) τοῦτό σφισιν ἐπίνειον εἶναι κατεσκευάσατο. καὶ νεὼς[15] καὶ ἐς ἐμὲ ἦσαν οἶκοι καὶ πρὸς τῷ μεγίστῳ λιμένι τάφος Θεμιστοκλέους· φασὶ γὰρ μεταμελῆσαι τῶν ἐς Θεμιστοκλέα Ἀθη-

Patroclus praefectus Aegyptiarum triremium, quas Ptolemaeus [Ptolemaei] Lagi filius Atheniensibus auxilio misit, clam occupatam, muro eam et vallo muniit, quum Antigonus Demetrii filius ipse cum exercitu agrum popularetur et maritimam partem classe obsessam teneret. (2) Piraeeus vero, antequam Themistocles ad rempublicam accederet, non navale sed curia fuit: nam Phalerum (ab ea enim parte ut minimum urbs distat a mari) navale fuerat: unde et Mnestheum cum aliquot navibus ad Troiam et Theseum multo ante in Cretam, Minoi ob Androgei mortem poenas daturum, solvisse, memoriae proditum est. At Themistocles, posteaquam summae rerum praefuit, quod multo opportuniore loco nautis Piraea situm putaret, quum pro unico Phaleri triplex eius portus esset, in eo navale exaedificavit: et navium quidem stationes ad meam usque aetatem stetere: et non longe a maximo *de tribus* portu Themistoclis sepulcrum: siquidem Athenienses sui aliquando facti

7. ἔστειλλεν Va.
8. ἐςβεβηκὼς Va.
9. Πειρεεὺς AgFab. Mox μὲν abest a M.
10. πρὶν VaMMo. om. Tum Ἀθήνης ἦρξεν Exc. Pal.
11. Φάληρον SB. Φαληρὸν Codd. et Edd. priores constanter per omnes casus.
12. τότε Cod. Oporin., unde Abr. Loescherus, vertit: navale ea aetate fuit. τοῦ σφίσιν Va. Man. sec. addidit το. Mox ἐν τροι ἂν ναχθῆναι καὶ τ. πρώτερον La.
13. ὁ Πειραιεὺς Mo. om.
14. τοῦ AgFa om. tum φαληροῦ FVaLb.
15. νεῶν N et ad marg. Lb. tum ἔσαν Mo.

ναίοις, καὶ ὡς οἱ προσήκοντες τὰ ὀστᾶ κομίσαιεν [16] ἐκ Μα-
γνησίας ἀνελόντες. φαίνονται δὲ [17] οἱ παῖδες οἱ Θεμιστο-
κλέους καὶ κατελθόντες καὶ γραφὴν ἐς [18] τὸν παρθενῶνα
ἀναθέντες, ἐν ᾗ Θεμιστοκλῆς ἐστὶ γεγραμμένος. (3) Θέας 3
δὲ ἄξιον τῶν ἐν Πειραιεῖ μάλιστα Ἀθηνᾶς ἐστὶ καὶ Διὸς
τέμενος· χαλκοῦ μὲν ἀμφότερα τὰ ἀγάλματα, ἔχει δὲ ὁ
μὲν σκῆπτρον [19] καὶ Νίκην, ἡ δὲ Ἀθηνᾶ δόρυ. ἐνταῦθα
Λεωσθένην, ὃς Ἀθηναίοις καὶ τοῖς πᾶσιν Ἕλλησιν ἡγού-
μενος Μακεδόνας [20] ἔν τε Βοιωτοῖς ἐκράτησε μάχῃ καὶ 4
αὖθις ἔξω Θερμοπυλῶν, καὶ βιασάμενος ἐς Λαμίαν [21] κα-
τέκλεισε τὴν ἀπαντικρὺ τῆς Οἴτης, τοῦτον τὸν Λεωσθέ-
νην καὶ τοὺς παῖδας ἔγραψεν Ἀρκεσίλαος. ἔστι δὲ τῆς
στοᾶς τῆς μακρᾶς, ἔνθα καθέστηκεν ἀγορὰ τοῖς ἐπὶ θα-
λάσσης [22] (καὶ γὰρ τοῖς ἀπωτέρω [23] τοῦ λιμένος ἐστὶν
ἑτέρα), τῆς δὲ ἐπὶ θαλάσσης στοᾶς ὄπισθεν ἑστᾶσι Ζεὺς
καὶ Δῆμος, Λεωχάρους ἔργον. πρὸς δὲ [24] τῇ θαλάσσῃ

in Themistoclem poenituisse tradunt, atque eius ossa ex Magnesia sublata, ab ipsius propinquis in patriam reportata. Themistoclis sane liberos constat reduces in Parthenone tabulam eam dedicasse, in qua etiam ipse inest pictus Themistocles. (3) In Piraeeo vero quae spectentur, haec sunt: Iovis et Minervae fanum. Aenea sunt deorum signa: Iupiter sceptrum et victoriam, Minerva hastam tenet. Eodem in loco Leosthenem eiusque liberos pinxit Arcesilaus. Hic ille est Leosthenes, qui Atheniensium et ceterorum Graecorum dux Macedonas duobus proeliis vicit: uno in Boeotia, altero ultra Thermopylas, ad Lamian, ex adverso Oetae situm oppidum, *ubi* vi *intra moenia* compulsos obsedit. Longa ibidem quaedam porticus est, qua pro foro utuntur, qui proxime ad mare habitant: (nam qui longius a portu absunt, forum et ipsi suum habent). In ultima vero porticus parte Leocharis exstant opera, Iupiter et Populus. Veneris vero

16. *κομίσαι* MMo.
17. *φαίνοντε δαί* Fb.
18. *εἰς* VaLab.
19. *σκῆπτον — ἀθυνᾶ* La. Deinceps *Λεωσθένην* FCSBMNRMo AgLabFabVtVn et infra Va. *Λεωσθένη* AXKPc. *Λεωσθένης* Va.
20. *Μακεδόνας - βιασάμενος* M. om.
21. *Λαμίαν* FCSBPcAgVn. *Λάμιαν* AXKVaLab. *Αὕτη νῦν Ζητούνιν λέγεται* VnVa ad marg. *Ζητούνιον λέγεται* M. Tum *κατέκλεισεν* N. Ad *Οἴτης Palmer. MS.* notat: „*ἣν γὰρ ἑτέρα ἐν Βοιωτίᾳ.*“
22. *ἐπὶ θαλάσσης* SBPcAgFab VtVnVaNMMo. Vict. h. l. et v. sq. *ἐπὶ θαλάσσῃ* AXKFSR.
23. *ἀνωτέρω* Vict. *ἀποτέρω* La.
24. *δὲ* Va. om.

Κόνων ᾠκοδόμησεν Ἀφροδίτης ἱερὸν, τριήρεις Λακεδαιμονίων κατεργασάμενος περὶ Κνίδον τὴν ἐν τῇ Καρικῇ χεῤῥοννήσῳ.[25] Κνίδιοι γὰρ τιμῶσιν Ἀφροδίτην μάλιστα, καί σφισιν ἐστὶν ἱερὰ τῆς θεοῦ, τὸ μὲν [26] ἀρχαιότερον Δωρίτιδος· μετὰ δὲ τὸ Ἀκραίας·[27] νεώτατον δὲ ἣν Κνιδίαν οἱ πολλοὶ, Κνίδιοι δὲ αὐτοὶ [28] καλοῦσιν Εὔπλοιαν.

4 (4) Ἔστι δὲ καὶ [29] ἄλλος Ἀθηναίοις ὁ μὲν ἐπὶ Μουνυχίᾳ λιμὴν, καὶ Μουνυχίας ναὸς Ἀρτέμιδος· ὁ δὲ ἐπὶ Φαλήρῳ, καθὰ καὶ πρότερον εἴρηταί μοι, καὶ πρὸς αὐτῷ [30] Δήμητρος ἱερόν. ἐνταῦθα καὶ [31] Σκιράδος Ἀθηνᾶς ναός ἐστι καὶ Διὸς ἀπωτέρω·[32] βωμοὶ δὲ θεῶν τε ὀνομαζομένων ἀγνώστων καὶ ἡρώων καὶ παίδων τῶν Θησέως καὶ Φαλήρου· τοῦτον γὰρ τὸν Φάληρον Ἀθηναῖοι πλεῦσαι μετὰ Ἰάσονός [33] φασιν ἐς Κόλχους. ἔστι δὲ καὶ Ἀνδρόγεω βωμὸς [34] τοῦ Μίνω, καλεῖται δὲ ἥρωος·[35] Ἀνδρόγεω δὲ

aedem, quae mari proxima est, Lacedaemoniorum triremibus ad Gnidum in Cariae Chersoneso profligatis, Conon erexit. Gnidii enim Venerem in primis colunt: cuius templa apud eos sunt *variis deae cognominibus:* vetustissimum omnium Doritidis; Acraeae alterum; postremum, quam Gnidiam plerique omnes, at Gnidii Euploean Venerem, *non Gnidiam*, appellant. (4) Sunt et alii Atheniensibus portus. In Munychia unus, cum Munychiae Dianae templo: in Phalero, de quo iam diximus, alter, cui adhaeret Cereris aedes: et proxime Sciradis Minervae, et Iovis paulo longius. Arae praeterea et deorum, qui ignoti vocantur, et heroum. Quin et Thesei filiorum, et ipsius Phaleri eo ipso in loco sunt: hunc autem Phalerum Athenienses Iasoni Colchicae expeditionis comitem fuisse dicunt. Exstat et Androgei Minois filii ara, sub herois tantum nomine: sed Androgei esse no-

25. *Χεῤῥονήσῳ* FCSBPcAgLb. NRFabVtVnVa. *Χεῤῥοννήσῳ* XK. sic ubique scribendum censet S. Auctar. ad V, 24, 1. *Χερονήσῳ* La. *Χεροννήσῳ* A. Deinceps MVn *Κνίδιον*. Pro *γὰρ* RAg *δὲ*, sed in R. supra lin. *γάρ*.

26. *μὲν γὰρ ἀρχ.* Codd. et Edd. Eiecimus *γὰρ* praeeunte Coraio.

27. *Ἀκραιᾶς* M. *Ἀκραιὰς* Vt.

28. *αὐτὴν* VaLa.

29. *καὶ* NVa om. Mox *ἐπὶ Μουνυχίας* Mo. *μουνιχίας* La.

30. *αὐτοῦ* Va. *αὐτὸ* MMo.

31. *καὶ* om. La. — Schol. in Fb MVn. *καὶ* [Vn *καὶ* om.] *σκιροφόρια* (*σκιροφορία* M.) *ὄνομα ἑορτῆς παρὰ τὸ φέρειν σκίριν ἐν αὐτῇ τὸν Θησέα ἦγουν γύψον* [*ἠώςγυψον* M.] *Ὁ γὰρ Θησεὺς ἀπερχόμενος* [Vn Fb *ἀνερχόμενος*] *κατὰ τοῦ Μινωταύρου τὴν Ἀθηνᾶν ποιήσας ἀπὸ γύψου ἐβάστασεν.* Mox *ἐστιν* La.

32. *ἀποτέρω* VaVt.

33. *Ἰάσωνός* MNRPcAgVnLbVt. *Ἰάσωνος φασὶν* Va. Mox *Κολχοὺς* Vt.

34. *βωμὸς — Ἀνδρόγεω* Ag. om.

35. *ἥρωος* BPcVtVaFabNR. *ἡρῶος* AXKFCSVn. *ὁ ἥρωος* vult S, quod non displicet. Mox *οἷ ἐστιν* La.

ὄντα ἴσασιν οἷς ἐστιν ἐπιμελὲς τὰ ἐγχώρια σαφέστερον ἄλλων ἐπίστασθαι. Ἀπέχει δὲ [36] σταδίους εἴκοσιν ἄκρα Κωλιάς· ἐς ταύτην φθαρέντος τοῦ ναυτικοῦ τοῦ [37] Μήδων κατήνεγκεν ὁ κλύδων τὰ ναυάγια. Κωλιάδος δέ ἐστιν ἐνταῦθα Ἀφροδίτης ἄγαλμα καὶ Γενετυλλίδες [38] ὀνομαζόμεναι θεαί. δοκῶ δὲ καὶ Φωκαεῦσι [39] τοῖς ἐν Ἰωνίᾳ θεὰς ἃς καλοῦσι [40] Γενναΐδας εἶναι ταῖς ἐπὶ Κωλιάδι τὰς αὐτάς. ἔστι δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἐς Ἀθήνας ἐκ Φαλήρου ναὸς Ἥρας οὔτε θύρας ἔχων οὔτε ὄροφον· Μαρδόνιόν φασιν αὐτὸν [41] ἐμπρῆσαι τὸν Γωβρύου. τὸ δὲ ἄγαλμα τὸ νῦν δή, εἰ, καθὰ λέγουσιν, Ἀλκαμένους ἐστὶν ἔργον, οὐκ ἂν τοῦτό γε ὁ Μῆδος εἴη λελωβημένος.

CAPUT II.

De Antiope Amazone — muris portus Piraeei — poëtis, qui cum regibus familiariter vixerunt — templis, porticibus et simulacris in urbe — regibus Atticis.

Ἐσελθόντων δὲ ἐς τὴν πόλιν ἔστιν Ἀντιόπης μνῆμα

runt, qui priscas patriae res diligentius exquirunt. Hinc XX ferme stadia Colias promontorium abest: quo, Persarum classe deleta, navium fragmenta aestu delata sunt. Illic et Veneris Coliadis et dearum, quibus Genetyllides nomen, signa sunt. Has ego, quae in Coliade coluntur, easdem cum illis esse suspicor, quas Phocenses Ioniae populi Gennaidas nominant. In via vero, quae ex Phalero Athenas ducit, Iunonis sine foribus et tecto aedes est. Incendisse eam Mardonium Gobryae filium fama prodidit; si vero deae signum, quod adhuc in ea exstat, Alcamenis (ut aiunt) opus est, id quidem a Persis non potest esse violatum.

Cap. II. Ad urbem propius accedenti Antiopes Amazonis

36. δὲ καὶ σταδ. Edd. et Codd. exceptis VaLa, qui καὶ om. ortum ex scriptura σταδίους κ̄, quae est in Va. Tum εἴκοσι ἄκρα Lab.

37. τῶν M. (?) VaMo. Ab N τοῦ abest. Mox ναυγάγια La.

38. γενετυλλίδος Va.

39. Φωκεῖσι PcVtMLab. Tum τῆς ἐν Ἰων. Pc. Φωκεῦσιν τὰς ἐν Ἰωνιά (sic) Ag.

40. καλοῦσιν NAg. Γενναΐδας (β̄ supra) ᾱ καλοῦσιν Va. Mox ἐπ' ἀθήνας La.

41. αὐτόν φασιν Va φασιν om. La. Deinceps Γωβρίου AXKR. Γομβρήου Va. — Post νῦν δὴ inseruimus εἰ, quod Edd. [excepto C, qui uncis septum posuit] et Codd. om., secuti Camerarium, qui legere

Ἀμαζόνος. ταύτην τὴν Ἀντιόπην Πίνδαρος μέν φησιν ὑπὸ Πειρίθου καὶ Θησέως[1] ἁρπασθῆναι, Τροιζηνίῳ δὲ Ἡγίᾳ τοιάδε ἐς αὐτὴν πεποίηται· Ἡρακλέα Θεμίσκυραν[2] πολιορκοῦντα τὴν ἐπὶ Θερμώδοντι[3] ἑλεῖν μὴ δύνασθαι, Θησέως δὲ ἐρασθεῖσαν Ἀντιόπην (στρατεῦσαι γὰρ[4] ἅμα Ἡρακλεῖ καὶ Θησέα) παραδοῦναι[5] τὸ χωρίον. τάδε μὲν Ἡγίας πεποίηκεν· Ἀθηναῖοι δέ φασιν, ἐπεί τε ἦλθον Ἀμαζόνες, Ἀντιόπην μὲν ὑπὸ Μολπαδίας τοξευθῆναι, Μολπαδίαν δὲ ἀποθανεῖν ὑπὸ Θησέως· καὶ μνῆμά ἐστι καὶ Μολπαδίας 2'Ἀθηναίοις.

6 (2) Ἀνιόντων δὲ ἐκ Πειραιῶς[6] ἐρείπια τῶν τειχῶν ἐστὶν ἃ Κόνων ὕστερον τῆς πρὸς Κνίδῳ[7] ναυμαχίας ἀνέστησε· τὰ γὰρ Θεμιστοκλέους μετὰ τὴν ἀναχώρησιν οἰκοδομηθέντα[8] τὴν Μήδων ἐπὶ τῆς ἀρχῆς καθῃρέθη τῶν τριάκοντα[9] ὀνομαζομένων. εἰσὶ δὲ τάφοι[10] κατὰ τὴν ὁδὸν

monimentum in conspectu est. Hanc certe Antiopen a Theseo et Pirithoo raptam, scriptum reliquit Pindarus. Troezenius vero Hegias haec propemodum de ea scripsit: Herculem non prius Themiscyran ad Thermodontem *amnem*, quam *diu* oppugnarat, cepisse, quam Antiope Thesei amore capta (in ea enim oppugnatione Herculi socium fuisse Theseum) oppidum tradiderit. Haec Hegias. Athenienses vero, quum ad urbem Amazones adventarent, a Molpadia sagitta confixam Antiopen memorant, Molpadiam a Theseo occisam; est enim et Molpadiae apud Athenienses sepulcrum. (2) Sunt in via, quae ex Piraeeo ducit ad urbem, ruinae murorum, quos Conon post navale ad Gnidum proelium restituit. Illi enim, quos post repulsos Persas Themistocles exstruxerat, XXX tyrannorum temporibus deiecti fuere.

voluit ita: *καθὰ λέγουσιν, εἰ Ἀλκ. ἐστὶν ἔργον, οὐκ ἄν.* Alio modo mederi huic loco conatus est Hartungus in Cod. Oporin. legendum censens: *οὐκ ἂν τοῦτό γε ὃ ὁ Μῆδος.*

Cap. II. 1. *θησαίως* Ag. tum *τροιζηνίων* MMo.

2. *θεμισκύραν* MNVtLab.* tum *πολυορκοῦντα* Ag.

3. *θερμώδοντιν* La. *θερμόδοντι* Ag Pc. mox *θησέως γὰρ δὲ* Mo.

4. *γὰρ* AXKFCBNR. *τε* MAgVt VnVaMoPcLabVict.: recepit S.

5. *παραδοῦναι τε τὸ* AgVtPc MVaMoLb. Deinceps *τὰ δὲ ὑγίας* (*ὕγιας* Mo) MMo.

6. *πειρεῶς* Ag. in Va *πείραως* esse videtur. tum *ἐστὶ ἃ* Vn; in M *εἰσὶν* et supra *ἐστίν.*

7. *Κνίδῳ* SBAgPcRMNVtVn. *Κνίδων* ALa. *Κνίδον* XKFCVa.

8. *οἰκονομηθέντα* VnMMo.

9. Schol. in MVnFa *τριάκοντα. οὕτω δικασταὶ Ἀθήνησιν ἐχειροτονοῦντο, οἵτινες ἐζημίουν τοὺς μὴ παραγινομένους* (M *παραγενομένους*) *τῶν πολιτῶν εἰς τὴν ἐκκλησίαν.*

10. *τάφροι* MoNVa tum *γνωριμότατοι* Va.

γνωριμώτατοι Μενάνδρου τοῦ Διοπείθους [11] *καὶ μνῆμα Εὐριπίδου κενόν. τέθαπται δὲ Εὐριπίδης ἐν Μακεδονίᾳ παρὰ τὸν βασιλέα ἐλθὼν Ἀρχέλαον·* [12] *ὁ δέ οἱ τοῦ θανάτου τρόπος, πολλοῖς γάρ ἐστιν εἰρημένος, ἐχέτω καθὰ λέγουσιν.* [13]

(3) *Συνῆσαν δὲ ἄρα καὶ τότε τοῖς βασιλεῦσι ποιηταί·* 3
καὶ πρότερον ἔτι καὶ Πολυκράτει Σάμου τυραννοῦντι Ἀνακρέων παρῆν καὶ ἐς Συρακούσας [14] *πρὸς Ἱέρωνα Αἰσχύλος καὶ Σιμωνίδης ἐστάλησαν· Διονυσίῳ δέ, ὃς* [15] *ὕστερον ἐτυράννησεν ἐν Σικελίᾳ, Φιλόξενος παρῆν· καὶ Ἀντιγόνῳ Μακεδόνων ἄρχοντι Ἀνταγόρας Ῥόδιος καὶ Σολεὺς Ἄρατος. Ἡσίοδος δὲ καὶ Ὅμηρος ἢ συγγενέσθαι βασιλεῦσιν ἠτύχησαν ἢ καὶ ἑκόντες ὠλιγώρησαν,* [16] *ὁ μὲν ἀγροικίᾳ καὶ ὄκνῳ πλάνης, Ὅμηρος δὲ ἀποδημήσας ἐπὶ μακρότατον καὶ τὴν ὠφέλειαν ἐς* [17] *χρήματα παρὰ τῶν δυνατῶν ὑστέραν θέμενος τῆς παρὰ τοῖς πολλοῖς δόξης· ἐπεὶ καὶ Ὁμήρῳ πεποιημένα ἐστὶν Ἀλκίνῳ* [18] *παρεῖναι Δημόδοκον, καὶ*

Viae adiuncta sunt virorum minime ignota sepulcra, Menandri Diopithis filii, et Euripidis, illud quidem honorarium. Nam Euripides, quum in Macedoniam ad Archelaum profectus esset, illic sepultus est. Mortis vero genus, quale a multis vulgatum est, tale per me fuerit. (3) Ac cum regibus quidem etiam poëtae vixerunt. Ante Euripidem enim cum Polycrate Sami tyranno vixit Anacreon: et ad Hieronem Syracusas Aeschylus et Simonides se contulere. Dionysio posteriori Philoxenus, Antigono Macedonum regi Antagoras Rhodius et Aratus Solensis familiares fuere. Nam Hesiodus et Homerus regum familiaritates aut fortunae invidia nacti non sunt, aut consulto spreverunt: ille, quod agrestem vitam amplexus, ab erroribus abhorruerit: hic, quod in ultimas terras peregrinatione suscepta, potentium hominum opes gloriae, quam sibi apud omnes gentes maximam comparavit, posthabuerit: quum alioqui et Demodocum Alcino

11. *διοπειθοῦς* AgMNRMo. in R *διοπείθους* per correct. *διαπειθοῦς* PcVt.

12. *ἀρχαίλαον*, *ε* super *αι*, Ag.

13. *λέγουσιν* BAgPcNR. *λέγουσι* Edd. rell. VaVn.

14. *καὶ ἐν συρακούρας* Va. mox *ἐστάλησεν* M.

15. *ὡς* Mo. tum *ἐτυράννυσεν* (*η* super *υ* altero) *ἐν συκελίᾳ* Ag.

16. *ὠλιγόρησαν* MoVa. *ὠληγωρησαν* La. Sqq. *ὁ μὲν — μακρότατον* MMo om.

17. *εἰς* Edd. Codd. mox *δυναστῶν* Va.

18. *Ἀλκίνῳ* BMoRVnLab (in Lb *ό* supra vers.). *ἀλκίμῳ* MVt. *ἀλκείνω* Pc. *Ἀλκινόῳ* Edd. rell. AgNVa. tum *παρῆναι* Mo. *Δημόδοκον* BPcAgVnMRVa. *Δημοδό-*

ὡς Ἀγαμέμνων καταλείποι τινὰ παρὰ τῇ γυναικὶ ποιητήν. 4 Ἔστι δὲ τάφος οὐ πόῤῥω τῶν πυλῶν ἐπίθεμα ἔχων στρατιώτην ἵππῳ παρεστηκότα· ὅν τινα μὲν, οὐκ οἶδα, Πραξιτέλης δὲ καὶ τὸν ἵππον καὶ τὸν στρατιώτην ἐποίησεν.

(4) Ἐσελθόντων [19] δὲ ἐς τὴν πόλιν οἰκοδόμημα ἐς [20] παρασκευήν ἐστι τῶν πομπῶν, ἃς πέμπουσι τὰς μὲν ἀνὰ πᾶν [21] ἔτος, τὰς δὲ καὶ χρόνον διαλείποντες· καὶ πλησίον ναός ἐστι Δήμητρος· ἀγάλματα δὲ αὐτή τε καὶ ἡ παῖς καὶ δᾷδα ἔχων Ἴακχος· [22] γέγραπται δὲ ἐπὶ τῷ τοίχῳ γράμμασιν Ἀττικοῖς ἔργα εἶναι Πραξιτέλους. τοῦ ναοῦ δὲ οὐ πόῤῥω Ποσειδῶν ἐστὶν [23] ἐφ' ἵππου, δόρυ ἀφιεὶς ἐπὶ γίγαντα Πολυβώτην, ἐς ὃν Κῴοις ὁ μῦθος περὶ τῆς ἄκρας ἔχει τῆς Χελώνης· τὸ δὲ ἐπίγραμμα τὸ [24] ἐφ' ἡμῶν τὴν εἰκόνα ἄλλῳ δίδωσι καὶ οὐ Ποσειδῶνι. στοαὶ δέ εἰσιν [25]

familiarem inducat, et Agamemnonem poëtam nescio quem apud uxorem reliquisse commemoret. Non longe vero a porta sepulcrum videas, cuius insigne miles equo adstans: ipsum quidem equitem, quis sit, non novi: verum tam equitem quam equum fecit Praxiteles. (4) In primo urbis ingressu cella est, pomparum, quas alias statis diebus quotannis, alias vero incertis temporum intervallis transmittunt, apparatibus deserviens. Proximum est Cereris templum, in quo signa sunt deae ipsius, et filiae, Iacchi etiam facem praeferentis. Inscriptum in pariete Atticis literis, opera esse Praxitelis. Non longe ab hoc templo Neptunus est, ex equo Polybotem gigantem, ad quem apud Coos de testudinis promontorio fabula pertinet, hasta petens: sed inscriptio, quae nostra aetate exstat, alium eum esse, quam Neptu-

κον Edd. rell. NLab. — Sq. καὶ om. Ag. Mox οὐ πόρῳ La.

19. ἐσελθόντων BPcAgVaRVn Lab. εἰσελθόντων Edd. rell. N. tum δὲ καὶ ἐς τὴν Va. δὲ ἐς τὴν SBAgPcVnNRMo. εἰς τὴν AXKFC.

20. ἐς om. Mo. tum ἐστιν RAg. πέμπουσιν Ag.

21. πᾶν RMVt om. In R additur ad marg. tum χρόνον διαλείποντος AXKCFVa (in Va ον super ου et ες super ος) χρόνον διαλείποντες SBPcAgVnNMMoVictR (in R ου super ον et ος super ες).

22. ἴαχος Va.

23. ἐστιν N. om. tum ἀφεὶς Va.

24. τὸ om. Mo.

25. εἰσι ἀπὸ Vn. mox εἰς τὸν Va. Κεραμικὸν S min. Pc. — Schol. in MVnFb. Κεραμεικὸς, τόπος Ἀθήνησιν, ἔνθα αἱ πόρναι προεστήκεσαν. εἰσὶ δὲ δύο Κεραμεικοὶ, ὁ μὲν ἔξω τοῦ τείχους, ὁ δὲ ἐντός. λέγονται (λέγουσι M) δὲ [F. δὲ om.] καὶ κεραμεικαὶ πλατεῖαι πληγαί· ἀγὼν γὰρ Ἀθήνησιν ἐν τῷ Κεραμεικῷ, ἐν ᾧ τύπτουσι χερσὶ πλατείαις [πλατείαις om. M.] τοὺς μὴ τρέχοντας καὶ τοὺς ἄλλους [M. ἄλλως] ἀγωνιστὰς γέλωτος χάριν. Λέγεται δὲ καὶ Κεραμεικὸς [FM κεραμεύς. F. δὲ om.] Ἀθηναίων νομοθέτης [VnM ὁ τῶν Ἀθ. νομοθ. Λυκοῦργος]

ἀπὸ τῶν πυλῶν ἐς τὸν Κεραμεικὸν, καὶ εἰκόνες πρὸ αὐτῶν χαλκαῖ καὶ γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν, ὅσοις γε[26] *ὑπῆρχεν ὤν τις λόγος ἐς δόξαν. ἡ δὲ ἑτέρα τῶν στοῶν ἔχει μὲν ἱερὰ θεῶν, ἔχει δὲ γυμνάσιον Ἑρμοῦ καλούμενον· ἔστι δὲ ἐν αὐτῇ καὶ*[27] *Πουλυτίωνος οἰκία, καθ' ἣν παρὰ τὴν ἐν*[28] *Ελευσῖνι δρᾶσαι τελετὴν*[29] *Ἀθηναίων φασὶν οὐ τοὺς ἀφανεστάτους· ἐπ' ἐμοῦ δὲ ἀνεῖτο Διονύσῳ. Διόνυσον δὲ τοῦτον καλοῦσι*[30] *Μελπόμενον ἐπὶ λόγῳ τοιῷδε ἐφ' ὁποίῳπερ Ἀπόλλωνα*[31] *Μουσηγέτην. ἐνταῦθά ἐστιν Ἀθηνᾶς ἄγαλμα Παιωνίας*[32] *καὶ Διὸς καὶ Μνημοσύνης καὶ Μουσῶν Ἀπόλλωνός*[33] *τε, ἀνάθημα καὶ ἔργον Εὐβουλί-*

num, testatur. A porta ad Ceramicum porticus aliquot sunt: et ante ipsas virorum et foeminarum, quorum non obscura gloria est, aenea signa. Habet altera quidem earum sacella quaedam, et Mercurii (sic enim appellatur) gymnasium: in eademque est Polytionis domus, in qua ad Eleusiniorum prope ritum initia ab hominibus inter ceteros Athenienses minime obscuris agitari solita, traditum est. Sed ea in praesentia Libero Patri consecrata fuerat, ei nempe, quem Canentem eadem sane de causa vocant, qua Musarum ducem Apollinem. Eodem etiam in loco Paeoniae Minervae, Iovis, Mnemosynes, Musarumque signa sunt, et Apol-

καὶ κεραμεικὴ [M *κεραμική*. Vn *κεραμεικὸς μάστιξ ὁ*] *δι' ὀστράκου. μάστιξ μὲν γὰρ διὰ τὸ βασανίζειν τοὺς ὀστρακιζομένους καὶ κολάζειν· κεραμεικὴ* [M *κεραμική*. Vn *κεραμεικὸς*] *διὰ τὸ ἐκ κεράμου τὰ ὄστρακα εἶναι.*

26. *ὅσοις γε ὑπῆρχεν ὤν* e coni. Westermanni in Act. Societ. Gr. Vol. I. p. 170. *ὅσοις τε* [*τι* AgMVt, supra vers. *ε* in MVt] *ὑπῆρχεν* [*ὑπῆρχε* M] *ὢν* [*ὧν* Vt] SAgVtMMo. *ὅσοις τι ὑπῆρχε, καὶ ὢν* AXKFC. *ὅσοις τι ὑπῆρχεν ὢν* BPcNRVaVn Lab (*ὧν* La).

27. *καὶ* inseruimus duce La, qui habet *δὲ καὶ ἐν αὐτῇ*; abest a rell. Tum *Πουλυτίωνος* BPcAgVaLab. *πολιτίωνος* Va. *Πολυτίωνος* rell. tum *οἰκεῖα* Ag. tum Coraes vult *καθ' ἥνπερ τήν*. Sed *παρὰ* cum accusativo significat imitationem. *καθ' ἣν* om. La.

28. *ἐν Ἐλευσ.* Edd. ante B, Vt AgLab. *ἐν ἐλευσῖνι* Va. *ἐν* om. BPc VnNR.— Schol. in VnFbM. *Ἐλευσὶς πόλις πλησίον* [*πλησία* Vn] *Ἀθηνῶν παρὰ τὸ ἐλεύθω, ἐλεύσω, ἐλευσίς. παρ' αὐτῇ γὰρ κατέλυσεν* [*κατῆλθεν* M] *ἡ Δημήτηρ ἐπὶ ζήτησιν τῆς ἑαυτῆς θυγατρὸς, ἐν ῃ ἐτελεῖτο ἑορτὴ τῇ Δήμητρι* [*τῆς Δήμητρος* Vn] *ὀνομαζομένη Ἐλευσίνια· ἐτελεῖτο δὲ καὶ θυμιτικὸς* [*θυμητικός* M; S emendat *θυμελικός*] *παρὰ Λάκωσι* [*Λάκωσιν* M].

29. *τελευτὴν* MLa. mox *δὲ* ante *ἀνεῖτο* a Va abesse refert F, sed scriptum est per compendium.

30. *καλοῦσιν* Ag.

31. *Ἀπόλλωνα — καὶ Μουσῶν* om. Vt, sed manus rec. adiecit ad marg. *Μουσηγέτην — Ἀπόλλωνος* om. M. *μουσσιγέτην*, expuncto *σ* primo, Va.

32. *παιονίας* Va.

33. *Ἀπόλλων* MoVtLab; in Vt manu ser. adiectum *ος*. Sq. *καὶ* post *ἀνάθημα* om. N. tum *ἐνβουλίδου* Mo. Eubulidis donarium h. l. descriptum nuper Athenis detectum esse refert L. Ross Kunstblatt 1837, nr. 93.

δου, καὶ δαίμων τῶν ἀμφὶ Διόνυσον Ἄκρατος· πρόσωπόν ἐστιν οἱ μόνον ἐνῳκοδομημένον[34] τοίχῳ. μετὰ δὲ τὸ τοῦ Διονύσου τέμενός ἐστιν οἴκημα ἀγάλματα ἔχον[35] ἐκ πηλοῦ, βασιλεὺς Ἀθηναίων Ἀμφικτύων ἄλλους τε θεοὺς ἑστιῶν[36] καὶ Διόνυσον. ἐνταῦθα καὶ Πήγασός ἐστιν Ἐλευθερεύς, ὃς Ἀθηναίοις τὸν[37] θεὸν εἰσήγαγε· συνεπελάβετο δέ οἱ τὸ ἐν Δελφοῖς μαντεῖον ἀναμνῆσαν[38] τὴν ἐπὶ Ἰκαρίου ποτὲ ἐπιδημίαν τοῦ θεοῦ.

6 (5) Τὴν δὲ βασιλείαν[39] Ἀμφικτύων ἔσχεν οὕτως· Ἀκταῖον[40] λέγουσιν ἐν τῇ νῦν Ἀττικῇ βασιλεῦσαι πρῶτον· ἀποθανόντος δὲ Ἀκταίου Κέκροψ ἐκδέχεται τὴν ἀρχὴν θυγατρὶ συνοικῶν Ἀκταίου· καί οἱ γίνονται[41] θυγατέρες μὲν Ἕρση καὶ Ἄγλαυρος καὶ Πάνδροσος, υἱὸς δὲ Ἐρυσίχθων. οὗτος οὐκ ἐβασίλευσεν[42] Ἀθηναίων, ἀλλά οἱ τοῦ πατρὸς ζῶντος τελευτῆσαι συνέβη, καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν[43]

liinis postremo, quod et dicavit et fecit Eubulidis. Ad hos Acratus genius, unus de Bacchi comitibus, cuius os e pariete exstat. A Bacchi fano cella est, in qua multae sunt fictiles statuae, *et inter eas* Atheniensium rex Amphictyon, tum alios deos, tum Liberum Patrem convivio accipiens. Adest et Eleutherensis Pegasus, qui primus Liberi ipsius religiones Atheniensibus tradidit, atque id ex Delphico oraculo, quo praedictum recordabatur, Deum Icarii temporibus adventurum. (5) Regnum autem ad hunc modum ad Amphictyonem pervenit. Actaeum, quo in loco nunc Attica est, memorant primum regnasse. Ei successit Cecrops, quicum Actaei filia nupta erat. Huic filiae fuere Erse, Aglauros, et Pandrosos: filius Erysichthon, qui ad Atheniensium regnum non accessit: forte enim ita accidit, ut vivente patre e vita decederet: quo factum est, ut Cecrope mortuo Cra-

34. ἐνοικοδομένον Va. Hanc ipsam, cuius Pausanias h. l. mentionem facit larvam, vel certe simillimam, e marmore Pentelico factam, Athenis Venetias transportatam, anno 1828 apud G. Dav. Weberum, mercatorem Venetum vidimus. Delineatam habes apud Creuzerum Mytholog. et Symb. in fronte partis tertiae ed. 2dae. Sq. τὸ om. La.

35. ἀγάλματ' ἔχον Va. ἔχων Mo Ag, ο super ω in Ag. ἐκ πόλλοῦ Ag.

36. ἐστιν ὧν καὶ PeAg. ἐστιν ὂν καὶ La.

37. τὸν θεὸν C, in quo τὸν inter uncos, SB ex em. Loescheri. τὸν om. AXKFPcAgMNRVaVnVtLab. statim εἰσήγαγεν R.

38. ἀναμνήσας Mo. mox ἰκάρου Lb.

39. βασιλέαν Ag. mox δ' ἔσχεν Va.

40. ἀκταίων Va. mox κέκλοψ La.

41. γίνονται AgVtRVaLab; γίγνονται Edd. PcVnN. tum ἔρση R VtLab et ἄγαυρος MVt.

42. ἐβασίλευεν La. Mox τοῦ om. Va.

43. τὴν SBPcAgMNRMoVtVnVa Vict. τοῦ AXKFC. tum κρανὸς La, et sic postea; ἐδέξατο AXKFVt. ἐξεδέξατο CSBNRPcAgVnVa (Vt sec. S.) Lab (in Lb ἐξ supra vers.).

Κέκροπος Κραναὸς ἐξεδέξατο, Ἀθηναίων δυνάμει προὔχων. Κραναῷ δὲ θυγατέρας καὶ ἄλλας [44] καὶ Ἀτθίδα γενέσθαι λέγουσιν· ἀπὸ ταύτης ὀνομάζουσιν Ἀττικὴν τὴν χώραν πρότερον καλουμένην Ἀκταίαν. Κραναῷ δὲ Ἀμφικτύων ἐπαναστὰς θυγατέρα ὅμως [45] ἔχων αὐτοῦ παύει τῆς ἀρχῆς· καὶ αὐτὸς [46] ὕστερον ὑπὸ Ἐριχθονίου καὶ τῶν 8
συνεπαναστάντων ἐκπίπτει· πατέρα δὲ Ἐριχθονίῳ λέγουσιν ἀνθρώπων μὲν οὐδένα εἶναι, γονέας [47] δὲ Ἥφαιστον καὶ Γῆν.

CAPUT III.

De Ceramico eiusque porticibus, statuis, picturis et templis — de Gallis.

Τὸ δὲ χωρίον ὁ Κεραμεικὸς [1] τὸ μὲν ὄνομα ἔχει ἀπὸ ἥρωος [2] Κεράμου, Διονύσου τε εἶναι καὶ Ἀριάδνης καὶ τούτου λεγομένου· πρώτη δέ ἐστιν [3] ἐν δεξιᾷ καλουμένη στοὰ βασίλειος, ἔνθα καθίζει βασιλεὺς [4] ἐνιαυσίαν ἄρχων ἀρχὴν καλουμένην βασιλείαν. ταύτης ἔπεστι τῷ κεράμῳ [5]

naus, qui opibus et potentia Atheniensibus praestabat, regno potiretur. Cranao vero et alias fuisse filias ferunt et Atthidem, a qua *tota* regio, quae prius Actaea dicebatur, Attica nominata est. Sed Cranaum Amphictyon, nihil affinitatem veritus (siquidem eius filiam in matrimonio habebat) regno *per vim* expulit. Verum et ipse postea ab Erichthonio, facta coniuratione, oppressus est. Patrem certe Erichthonio mortalium neminem fuisse aiunt, sed Vulcano ex terra genitum putant.

Cap. III. At Ceramicus urbis via a Ceramo heroe, Liberi Patris et Ariadnes filio, (id enim de eo quoque praedicant) nomen accepit: in quo quae prima ad dexteram se ostendit porticus, Regis dicitur: nam illic tribunal eius est, qui annuum magistratum gerit, quod Regnum appellant. Circa eius porticus

44. καὶ ἄλλας om. Ag. tum ἀττίδα Pc, ἀττθίδα Va. καὶ Ἀτθίδα γενέσθαι AXKFCBAgPcNRVnVa VtLab. γενέσθαι καὶ Ἀτθίδα SMMo.
45. δὲ ὅμως MMo.
46. αὐτοὶ Va.
47. γοναίας La.
Cap. III. 1. Κεραμικὸς Smin. Va, quod voluit X in not.

2. ἧρως M.
3. δ' ἐστὶν Ag.
4. βασιλεὺς om. La. Tum ἐνιαυσιαίαν S ex MoM. ἐνιαυσαίαν M. sec. Exc. nostra. tum βασίλειαν RMAgVaLab; in R. correctum.
5. Κεράμῳ XK, sed improbante K.

τῆς στοᾶς ἀγάλματα ὀπτῆς γῆς, ἀφιεὶς Θησεὺς ἐς[6] θάλασσαν Σκείρωνα[7] καὶ φέρουσα Ἡμέρα Κέφαλον[8], ὃν κάλλιστον γενόμενόν φασιν ὑπὸ Ἡμέρας ἐρασθείσης ἁρπασθῆναι, καί οἱ παῖδα γενέσθαι Φαέθοντα, ὃν[9] καὶ [ἡ Ἀφροδίτη] φύλακα ἐποίησε τοῦ ναοῦ. ταῦτα ἄλλοι[10] τε καὶ Ἡσίοδος
2 εἴρηκεν ἐν ἔπεσι τοῖς ἐς[11] τὰς γυναῖκας. πλησίον δὲ τῆς στοᾶς Κόνων ἕστηκε καὶ Τιμόθεος υἱὸς Κόνωνος καὶ βασιλεὺς Κυπρίων Εὐαγόρας, ὃς καὶ[12] τὰς τριήρεις τὰς Φοινίσσας ἔπραξε παρὰ βασιλέως Ἀρταξέρξου δοθῆναι Κόνωνι·[13] ἔπραξε δὲ ὡς Ἀθηναῖος καὶ τὸ ἀνέκαθεν ἐκ Σαλαμῖνος[14], ἐπεὶ καὶ γενεαλογῶν ἐς προγόνους ἀνέβαινε Τεῦκρον καὶ Κινύρου θυγατέρα. ἐνταῦθα ἕστηκε[15] Ζεὺς ὀνομαζό-

tectum fictiles sunt aliquot statuae, Theseus Scironem in mare abiiciens, Aurora Cephalum rapiens. Est enim in fabulis, egregia specie iuvenem Cephalum ab Aurora raptum, quod eius amore capta esset: Cephali satu Phaethontem natum, quem Venus templi aedituum fecerit: sic enim et ab aliis, et ab Hesiodo in eo, quod de mulieribus scripsit, carmine traditum est. Prope porticum eam Cononi eiusque filio Timotheo positae sunt statuae. Cypriorum etiam regi Evagorae, cuius suasu Artaxerxes Phoenissas triremes Cononi tradidit: quod sane tanquam civis Atheniensibus officium praestitit, quippe qui originis suae primordia ad Salamina, Teucrumque et Cinyrae filiam referebat. Ibidem Iupiter stat cognomento Eleutherius, et Impera-

6. εἰς, supra ἐς, Va.

7. Σκείρωνα BPcAg. Σκίρωνα Edd. rell. VaVnNRVtLab, idque probat Passov. in Lex.

8. κέφάλαιον (ον supra) Ag. tum κάλιστον — φαέθαντα Va.

9. ὃν abest a Codd. et Edd. praeter C, qui posuit inter uncos; recepimus auctore Hartungo in cod. Opor. Vocem Ἀφροδίτη excidisse monet Van Staveren in Obs. Misc. Vol. X. T. I. p. 303. probante Fr. A. Wolfio ad Hes. Th. 987., unde inter uncos inseruimus. καὶ Ἀφροδίτη φύλακα ἐποιήσατο τοῦ ναοῦ sc. αὐτὸν vult S. ὃν καὶ φύλακα ἐποίησεν οὐρανοῦ coni. K. καὶ φύλακα — ναοῦ delet Heyne antiq. Aufs. 1, p. 34. Fortasse maior lacuna est post Φαέθοντα.

10. καὶ ἄλλοι τε καὶ Va. ἄλλοι τοὺς La. tum Ag. εἴρηκε ἐν.

11. ἐς FCSBAgPcMNRVnVtVa Mo. εἰς AXKLab. Mox καὶ βασιλεῦσι La.

12. καὶ in Va est supra vers. Tum φοινίσας La.

13. Κώνωνι, ο super ω priori, Ag.

14. θαλαμῖνος VnVt. σ super θ in Vt. Tum γενεαλόγων ἐπρογόνους La.

15. ἕστηκεν Ag. ἔστε καὶ Va. — Schol. in VnMFb τῶν Μήδων ἐκφυγόντες (φυγόντων M) ἱδρύσαντο τὸν Ἐλευθέριον Δία. τοῦτον δὲ ἔνιοι (ἔνιο M) καὶ σωτῆρά φασιν. τιμᾶται δὲ καὶ ἐν Συρακούσαις καὶ ἐν Ταραντίνοις (ἀραντίνοις M) καὶ ἐν Πλαταιαῖς καὶ ἐν Καρίαις ὁ Ἐλευθέριος Ζεὺς διὰ τὸ τῆς Μηδικῆς δουλείας ἀπαλλαγῆναι τὴν Ἀττικήν. Statim ἀνδριαντὸς Vt.

μενος Ἐλευθέριος καὶ βασιλεὺς Ἀδριανὸς ἔς ἄλλους τε ὧν
ἦρχεν εὐεργεσίας καὶ ἐς[16] τὴν πόλιν μάλιστα ἀποδειξά-
μενος τὴν Ἀθηναίων. (2) Στοὰ δὲ ὄπισθεν ᾠκοδόμηται 3
γραφὰς ἔχουσα, θεοὺς δώδεκα καλουμένους· ἐπὶ δὲ τῷ
τοίχῳ τῷ[17] πέραν Θησεύς ἐστι[18] γεγραμμένος καὶ Δημο- 9
κρατία τε καὶ Δῆμος. δηλοῖ δὲ ἡ γραφὴ Θησέα εἶναι τὸν
καταστήσαντα Ἀθηναίοις ἐξ ἴσου πολιτεύεσθαι. κεχώρηκε
δὲ φήμη καὶ ἄλλως ἐς τοὺς πολλοὺς ὡς Θησεὺς παρα-
δοίη τὰ πράγματα τῷ δήμῳ καὶ ὡς ἐξ ἐκείνου δημοκρα-
τούμενοι διαμείναιεν[19], πρὶν ἢ Πεισίστρατος ἐτυράννησεν
ἐπαναστάς. λέγεται μὲν δὴ καὶ ἄλλα οὐκ ἀληθῆ παρὰ
τοῖς πολλοῖς[20] οἷα ἱστορίας ἀνηκόοις οὖσι καὶ ὁπόσα
ἤκουον εὐθὺς ἐκ παίδων ἔν τε χοροῖς[21] καὶ τραγῳδίαις
πιστὰ ἡγουμένοις· λέγεται δὲ καὶ ἐς τὸν Θησέα ὡς αὐ-
τός τε ἐβασίλευσε[22] καὶ ὕστερον Μενεσθέως τελευτήσαν-
τος καὶ ἐς τετάρτην οἱ Θησεΐδαι γενεὰν διέμειναν ἄρχοντες.
εἰ δέ μοι[23] γενεαλογεῖν ἤρεσκε, καὶ τοὺς ἀπὸ Μελάνθου

tor Adrianus, vir quum de aliis quibus imperabat gentibus, tum de Atheniensibus optime meritus. (2) Porticus altera, quae a tergo huius exstructa est, pictos habet deos, qui XII appellantur; et in extremo pariete Theseum, cumque eo una Democratiam et Populum. Ea sane pictura argumento est, Theseum aequabilem reipublicae administrationem Atheniensibus constituisse. Inolevit tamen et alia apud vulgus fama, Theseum summam rerum multitudini tradidisse: ex eo popularem administrationem ad id usque tempus mansisse, quo republica oppressa tyrannidem Pisistratus invaserit. Sunt certe de hac ipsa re et alii minus veri hominum sermones, eorum nempe, qui priscarum rerum (quod eas scilicet ex literarum monimentis non didicerunt) ignari, quaecunque a pueris ex choris ac tragoediis acceperunt, vera esse existimant. Non defuerunt, qui memoriae prodiderint, ipsum etiam regnasse Theseum, et post Mnesthei mortem regnum ad quartum usque posteritatis gradum in familia eius permansisse. Quod si mihi de gentilitate esset historia instituta, etiam eos, qui a Melantho ad Clidicum usque

16. ἐς BPcAgRVnVtVaLab. εἰς Edd. ante B, N. tum ἀποδεξάμενος Lb. τῶν ἀθηναίων M.

17. ἐπὶ τῷ τείχῳ πέραν Va. δὲ om. M.

18. ἐστιν — κεχώρηκεν δὲ Ag. δὲ φήμη bis est in La.

ν μ
19. διαμείναιεν Va.

20. πολοῖς La. mox οὖσιν Ag.

21. χωροῖς VaAgLa mox ἡγούμενος PcLab (in Lb ι supra vers.).

22. ἐβασίλευσεν Ag.

23. με VnLb. μὴ VtMR, μοι R ad marg.

βασιλεύσαντας ἐς Κλείδικον[24] τὸν Αἰσιμίδου, καὶ τούτους
4 ἂν ἀπηριθμησάμην. (3) ἐνταῦθά ἐστι[25] γεγραμμένον καὶ τὸ περὶ Μαντίνειαν Ἀθηναίων ἔργον, οἳ βοηθήσοντες Λακεδαιμονίοις ἐπέμφθησαν.[26] συνέγραψαν δὲ ἄλλοι τε καὶ Ξενοφῶν τὸν πάντα πόλεμον, κατάληψίν τε τῆς Καδμείας καὶ τὸ πταῖσμα Λακεδαιμονίων[27] τὸ ἐν Λεύκτροις, καὶ ὡς ἐς Πελοπόννησον[28] ἐσέβαλον Βοιωτοὶ καὶ τὴν συμμαχίαν Λακεδαιμονίοις τὴν παρὰ[29] Ἀθηναίων ἐλθοῦσαν. ἐν δὲ τῇ γραφῇ τῶν ἱππέων ἐστὶ μάχη, ἐν ᾗ γνωριμώτατοι Γρῦλός[30] τε ὁ Ξενοφῶντος ἐν τοῖς Ἀθηναίοις καὶ κατὰ τὴν ἵππον τὴν Βοιωτίαν[31] Ἐπαμεινώνδας ὁ Θηβαῖος· ταύτας τὰς γραφὰς Εὐφράνωρ ἔγραψεν[32] Ἀθηναίοις, καὶ πλησίον ἐποίησεν ἐν τῷ ναῷ τὸν Ἀπόλλωνα Πατρῷον ἐπίκλησιν. πρὸ δὲ τοῦ νεὼ τὸν μὲν Λεωχάρης, ὃν δὲ καλοῦσιν Ἀλεξίκακον, Κάλαμις[33] ἐποίησε. τὸ δὲ ὄνομα τῷ θεῷ

Aesimidae filium, *et qui post eos deinceps regnassent*, enumerassem. (3) Eadem pictura navatam ab Atheniensibus in proelio ad Mantineam Lacedaemoniis, quibus auxilio venerant, operam praefert. Belli autem eius totius ordinem, Cadmeae oppressionem, Leuctricam Lacedaemoniorum cladem, Boeotiorum in Peloponnesum irruptionem, quae Lacedaemoniis Athenienses auxilia miserint, tum alii, tum Xenophon conscripsere. Picturae argumentum illud habet equestre proelium, in quo ex Atheniensibus Gryli Xenophontis filii, in Boeotio equitatu Thebani Epaminondae virtus enituit. Atque haec omnia pinxit Atheniensibus Euphranor. Et idem in proxima aede Apollinem fecit, cognomine Patroum: pro foribus vero Apollinem unum Leochares, alterum Alexicacon cognomento fecisse Calamis dicitur. Deo cognomen narrant inde exstitisse, quod Peloponnesiaci belli

24. ἐς ἡλείδικον MVtLb ἡλείδικον Va. „Helidicum usque Hesicli filium" Dom. Calder. tum αἰσιλίδου MNLb. ἐσιμίδου, ε super αι, Ag. tum ἂν πηριθμησάμην A. ἀνεπηριθμ. Ag. ἂν ἐπηριθμ. RMNVtPc Va.

25. ἐστιν Ag. tum καὶ τοὶ περί Pc.

26. ἐπέμφησαν Va.

27. Λακεδαιμονίοις N. Sq. τὸ recepimus e Va.

28. πελοπόνησον NRAgLa.

29. παρ' Ἀθ. MLab.

30. γρύλος MNRVtVnVaLab. γρῦλος PcAg. Γρύλλος Edd.

31. βιωτίαν, οι super ι, Ag. mox Ἐπαμινώνδας edd. codd.

32. εὐφράνω ὁ ἔγραψεν Lab (in Lb. corr.). εὐφράνωρ ὃ ἔγραψεν Vn. tum ἀθηναίοις, ος super οις, Va. Porson scribere voluit Ἀθηναῖος, cui favere posset ὃ in Vn, quo transposito legendum esset ἔγρ. ὁ Ἀθηναῖος. sed *Isthmius* dicitur Plinio XXXV. 40. 25. Mox πατρῴων La.

33. καλαμὶς MVaLab. tum ἐποίησεν NR.

γενέσθαι λέγουσιν, ὅτι τὴν λοιμώδη[34] σφίσι νόσον ὁμοῦ τῷ Πελοποννησίῳ πολέμῳ πιέζουσαν κατὰ μάντευμα ἔπαυσεν ἐκ Δελφῶν.[35] (4) ᾠκοδόμηται δὲ καὶ Μητρὸς θεῶν 5 ἱερὸν, ἣν Φειδίας εἰργάσατο, καὶ πλησίον τῶν πεντακο- 10 σίων καλουμένων βουλευτήριον, οἳ βουλεύουσιν ἐνιαυτὸν Ἀθηναίοις· Βουλαίου δὲ ἐν αὐτῷ κεῖται ξόανον Διὸς καὶ Ἀπόλλων τέχνη Πεισίου, καὶ Δῆμος ἔργον Λύσωνος.[36] τοὺς δὲ θεσμοθέτας ἔγραψε Πρωτογένης Καύνιος, Ὀλβιάδης δὲ Κάλλιππον,[37] ὃς Ἀθηναίους ἐς Θερμοπύλας ἤγαγε[38] φυλάξοντας τὴν ἐς τὴν Ἑλλάδα Γαλατῶν ἐσβολήν.

(5) Οἱ δὲ Γαλάται οὗτοι νέμονται τῆς Εὐρώπης τὰ 6 ἔσχατα ἐπὶ θαλάσσῃ πολλῇ καὶ ἐς τὰ πέρατα οὐ πλωΐμῳ·[39] παρέχεται δὲ ἄμπωτιν καὶ ῥαχίαν καὶ θηρία οὐδὲν ἐοικότα τοῖς ἐν θαλάσσῃ τῇ λοιπῇ· καὶ σφίσι διὰ τῆς χώρας

temporibus omnia foedantem pestilentiam, e Delphico oraculo responso quodam edito, is deus sedasset. (4) Deorum etiam Matris, quam Phidias fecit, ibi sacellum est: et in proximo Quingentorum curia: (sic enim appellantur, qui apud Athenienses summae rei praesunt) qua quidem in curia et Apollinis sunt, et Iovis Consiliarii simulacra, Pisiae arte perfecta; et Populus, Lysonis opus. Nam legumlatores Caunius Protogenes pinxit, Olbiades vero Callippum, qui irruentibus in Graeciam Gallis ducem se Atheniensium praesidio ad Thermopylarum ingressum praebuit. (5) Galli vero, de quibus nunc incidit mentio, in extremis Europae oris ad vastum mare accolunt, cuius fines adiri posse navibus negant. Est enim gurgitis aestu, scopulis et belluarum immanitate, quam mare aliud omne, multo im-

34. λιμώθη A. tum σφίσιν ὅσον La. tum πελοποννησίῳ AXKFCSM NVt (in Pc post ω est ν supra versum). πελοποννησίων BVictLabR VnVaAg (πελοπονησ. AgLa).

35. ἔπαυσε Δελφῶν AXKFCAg PcVnVaVtNRLab. ἔπαυσεν ἐκ Δελφῶν SB.

36. Σόλωνος Ag.

37. Ὀλβιάδης δὲ Κάλλιπον, ὃς Ἀθηναίους CSB, probante G. Hermanno Progr. 1834. p. 13. Letronnio Peint. mur. p. 163. et R. Rochettio Peint. ant. p. 223. coll. §. 4. et X, 20, 5. Viam monstravit Clavigero Pd, in quo κάλλιπο ὃς Ἀθηναίους legitur. ὀλβιάδου δὲ κάλλιπος ἦν, ὃς Ἀθηναίους Va, quod non minus placet. ὀλβιάδης δὲ καλλίπονος ἀθηναίους AgLab (καλλίος
νον Lb) VnVtPabc [ἀθηναίοις Pc]. ὀλβιάδης δὲ καλλίπον (καλλίπον N) ἦν (ἦν in R. est supra vers.) ὃς Ἀθηναίους AXKFNR. Ex M. enotatum est κάλλιπος, omisso ἦν ὅς. „Olbiades callipinus Atheniensium apparatum in thermopylas“ Dom. Calder.

38. ἤγαγεν La. tum φυλάξαντας Va. — Schol. in Vn. ἐνταῦθα σημείωσαι τὴν κατὰ τοὺς Γαλάτας καὶ τὴν καθ' Ἕλληνας αὐτῶν ἐπιστρατείαν.

39. πλοΐμῳ Va. tum ἄμπωτιν Ag.

βασιλεύσαντας ἐς Κλείδικον[24] τὸν Αἰσιμίδου, καὶ τούτους
4 ἂν ἀπηριθμησάμην. (3) ἐνταῦθά ἐστι[25] γεγραμμένον καὶ τὸ περὶ Μαντίνειαν Ἀθηναίων ἔργον, οἳ βοηθήσοντες Λακεδαιμονίοις ἐπέμφθησαν.[26] συνέγραψαν δὲ ἄλλοι τε καὶ Ξενοφῶν τὸν πάντα πόλεμον, κατάληψίν τε τῆς Καδμείας καὶ τὸ πταῖσμα Λακεδαιμονίων[27] τὸ ἐν Λεύκτροις, καὶ ὡς ἐς Πελοπόννησον[28] ἐσέβαλον Βοιωτοὶ καὶ τὴν συμμαχίαν Λακεδαιμονίοις τὴν παρὰ[29] Ἀθηναίων ἐλθοῦσαν. ἐν δὲ τῇ γραφῇ τῶν ἱππέων ἐστὶ μάχη, ἐν ᾗ γνωριμώτατοι Γρῦλός[30] τε ὁ Ξενοφῶντος ἐν τοῖς Ἀθηναίοις καὶ κατὰ τὴν ἵππον τὴν Βοιωτίαν[31] Ἐπαμεινώνδας ὁ Θηβαῖος· ταύτας τὰς γραφὰς Εὐφράνωρ ἔγραψεν[32] Ἀθηναίοις, καὶ πλησίον ἐποίησεν ἐν τῷ ναῷ τὸν Ἀπόλλωνα Πατρῷον ἐπίκλησιν. πρὸ δὲ τοῦ νεὼ τὸν μὲν Λεωχάρης, ὃν δὲ καλοῦσιν Ἀλεξίκακον, Κάλαμις[33] ἐποίησε. τὸ δὲ ὄνομα τῷ θεῷ

Aesimidae filium, *et qui post eos deinceps regnassent*, enumerassem. (3) Eadem pictura navatam ab Atheniensibus in proelio ad Mantineam Lacedaemoniis, quibus auxilio venerant, operam praefert. Belli autem eius totius ordinem, Cadmeae oppressionem, Leuctricam Lacedaemoniorum cladem, Boeotiorum in Peloponnesum irruptionem, quae Lacedaemoniis Athenienses auxilia miserint, tum alii, tum Xenophon conscripsere. Picturae argumentum illud habet equestre proelium, in quo ex Atheniensibus Gryli Xenophontis filii, in Boeotio equitatu Thebani Epaminondae virtus enituit. Atque haec omnia pinxit Atheniensibus Euphranor. Et idem in proxima aede Apollinem fecit, cognomine Patroum: pro foribus vero Apollinem unum Leochares, alterum Alexicacon cognomento fecisse Calamis dicitur. Deo cognomen narrant inde exstitisse, quod Peloponnesiaci belli

24. *ἐς ἠλείδικον* MVtLb *ἠλείδικον* Va. „Helidicum usque Hesicli filium“ Dom. Calder. tum *αἰσιλίδου* MNLb. *ἐσιμίδου*, ε super αι, Ag. tum *ἂν πηριθμησάμην* A. *ἀνεπηριθμ.* Ag. *ἂν ἐπηριθμ.* RMNVtPc Va.
25. *ἐστιν* Ag. tum *καὶ τοὶ περί* Pc.
26. *ἐπέμφησαν* Va.
27. *Λακεδαιμονίοις* N. Sq. *τὸ* recepimus e Va.
28. *πελοπόνησον* NRAgLa.
29. *παρ' Ἀθ.* MLab.
30. *γρύλος* MNRVtVnVaLab. *γρῦλος* PcAg. *Γρύλλος* Edd.
31. *βιωτίαν*, οι super ι, Ag. mox *Ἐπαμινώνδας* edd. codd.
32. *εὐφράνω ὁ ἔγραψεν* Lab (in Lb. corr.). *εὐφράνωρ ὃ ἔγραψεν* Vn. tum *ἀθηναίοις*, ος super οις, Va. Porson scribere voluit *Ἀθηναῖος*, cui favere posset ὃ in Vn, quo transposito legendum esset *ἔγρ. ὁ Ἀθηναῖος*. sed *Isthmius* dicitur Plinio XXXV. 40. 25. Mox *πατρῴων* La.
33. *καλαμὶς* MVaLab. tum *ἐποίησεν* NR.

γενέσθαι λέγουσιν, ὅτι τὴν λοιμώδη[34] σφίσι νόσον ὁμοῦ τῷ Πελοποννησίῳ πολέμῳ πιέζουσαν κατὰ μάντευμα ἔπαυσεν ἐκ Δελφῶν.[35] (4) ᾠκοδόμηται δὲ καὶ Μητρὸς θεῶν 5 ἱερὸν, ἣν Φειδίας εἰργάσατο, καὶ πλησίον τῶν πεντακοσίων καλουμένων βουλευτήριον, οἳ βουλεύουσιν ἐνιαυτὸν Ἀθηναίοις· Βουλαίου δὲ ἐν αὐτῷ κεῖται ξόανον Διὸς καὶ Ἀπόλλων τέχνη Πεισίου, καὶ Δῆμος ἔργον Λύσωνος.[36] τοὺς δὲ θεσμοθέτας ἔγραψε Πρωτογένης Καύνιος, Ὀλβιάδης δὲ Κάλλιππον,[37] ὃς Ἀθηναίους ἐς Θερμοπύλας ἤγαγε[38] φυλάξοντας τὴν ἐς τὴν Ἑλλάδα Γαλατῶν ἐσβολήν.

(5) Οἱ δὲ Γαλάται οὗτοι νέμονται τῆς Εὐρώπης τὰ 6 ἔσχατα ἐπὶ θαλάσσῃ πολλῇ καὶ ἐς τὰ πέρατα οὐ πλωΐμῳ·[39] παρέχεται δὲ ἄμπωτιν καὶ ῥαχίαν καὶ θηρία οὐδὲν ἐοικότα τοῖς ἐν θαλάσσῃ τῇ λοιπῇ· καὶ σφίσι διὰ τῆς χώρας

temporibus omnia foedantem pestilentiam, e Delphico oraculo responso quodam edito, is deus sedasset. (4) Deorum etiam Matris, quam Phidias fecit, ibi sacellum est: et in proximo Quingentorum curia: (sic enim appellantur, qui apud Athenienses summae rei praesunt) qua quidem in curia et Apollinis sunt, et Iovis Consiliarii simulacra, Pisiae arte perfecta; et Populus, Lysonis opus. Nam legumlatores Caunius Protogenes pinxit; Olbiades vero Callippum, qui irruentibus in Graeciam Gallis ducem se Atheniensium praesidio ad Thermopylarum ingressum praebuit. (5) Galli vero, de quibus nunc incidit mentio, in extremis Europae oris ad vastum mare accolunt, cuius fines adiri posse navibus negant. Est enim gurgitis aestu, scopulis et belluarum immanitate, quam mare aliud omne, multo im-

34. *λιμώδη* A. tum *σφίσιν ὅσον* La. tum *πελοποννησίῳ* AXKFCSM NVt (in Pc post ω est ν supra versum). *πελοποννησίων* BVictLabR VnVaAg (*πελοπονησ.* AgLa).

35. *ἔπαυσε Δελφῶν* AXKFCAg PcVnVaVtNRLab. *ἔπαυσεν ἐκ Δελφῶν* SB.

36. *σόλωνος* Ag.

37. *Ὀλβιάδης δὲ Κάλλιπον, ὃς Ἀθηναίους* CSB, probante G. Hermanno Progr. 1834. p. 13. Letronnio Peint. mur. p. 163. et R. Rochettio Peint. ant. p. 223. coll. §. 4. et X, 20, 5. Viam monstravit Clavigero Pd, in quo *κάλλιπο ὃς Ἀθηναίους* legitur. *ὀλβιάδου δὲ κάλλιπος ἦν, ὃς Ἀθηναίους* Va, quod non minus placet. *ὀλβιάδης δὲ καλλίπονος ἀθηναίους* AgLab (*καλλίος*

πον Lb) VnVtPabc [*ἀθηναίοις* *Pc]. *ὀλβιάδης δὲ καλλίπον* (*καλλίπον* N) *ἦν* (*ἦν* in R. est supra vers.) *ὃς Ἀθηναίους* AXKFNR. Ex M. enotatum est *κάλλιπος*, omisso *ἦν ὅς*. „Olbiades callipinus Atheniensium apparatum in thermopylas“ Dom. Calder.

38. *ἤγαγεν* La. tum *φυλάξαντας* Va. — Schol. in Vn. *ἐνταῦθα σημείωσαι τὴν κατὰ τοὺς Γαλάτας καὶ τὴν καθ' Ἕλληνας αὐτῶν ἐκστρατείαν.*

39. *πλοΐμῳ* Va. tum *ἄμπωτιν* Ag.

ῥεῖ ποταμὸς Ἠριδανὸς, ἐφ' ᾧ τὰς θυγατέρας τὰς[40] Ἡλίου ὀδύρεσθαι νομίζουσι τὸ περὶ τὸν Φαέθοντα τὸν ἀδελφὸν πάθος. ὀψὲ δέ ποτε αὐτοὺς καλεῖσθαι Γαλάτας ἐξενίκησε·[41] Κελτοὶ γὰρ κατά τε σφᾶς τὸ ἀρχαῖον καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ὠνομάζοντο.

CAPUT IV.

De Gallorum expeditione in Graeciam facta — in Asiam traiectu — de Pergamenis.

Συλλεγεῖσα δέ σφισι στρατιὰ τρέπεται τὴν ἐπὶ Ἰονίου,[1] καὶ τό τε Ἰλλυριῶν ἔθνος καὶ πᾶν ὅσον ἄχρι Μακεδόνων ᾤκει καὶ Μακεδόνας αὐτοὺς ἀναστάτους ἐποίησε, Θεσσαλίαν τε ἐπέδραμε.[2] καὶ ὡς ἐγγὺς Θερμοπυλῶν ἐγένοντο,[3] ἐνταῦθα οἱ πολλοὶ τῶν Ἑλλήνων ἐς τὴν ἔφοδον ἡσύχαζον τῶν[4] βαρβάρων, ἅτε ὑπὸ Ἀλεξάνδρου μεγάλως καὶ Φιλίππου κακωθέντες πρότερον· καθεῖλε δὲ καὶ Ἀντίπατρος καὶ Κάσσανδρος ὕστερον τὸ Ἑλληνικόν, ὥστε ἕκαστοι[5] δι'

portunitas. Horum regionem amnis Eridanus perlabitur, cuius in ripis Phaethontis casum Solis filiae, illius sorores, collacrimari creduntur. Verum ut Galli appellarentur, non nisi sero usus obtinuit. Celtas enim quum ipsi se antiquitus, tum alii eos nominarunt.

Cap. IV. Hi contractis undecunque copiis, ad Ionium mare conversi, omnes Illyrici populos et quicquid gentium ad Macedonicum usque nomen patet, quin et ipsos Macedonas oppressere. In Thessaliam denique impetu facto, quum proxime ad Thermopylas accessissent, Graecorum sane plerique prorsus nihil ad resistendum excitati sunt; quippe qui magnis cladibus ab Alexandro et Philippo etiam prius affecti, postremo ab Antipatro et Cassandro pene deleti, nulli sibi crimini datum iri duce-

40. τὰς SBPabcdAgMNRVaVn Vt. τοῦ AXKFC. τὰς τοῦ ἡλ. coni. C. mox νομίζουσιν Ag. τὸ περὶ τὸ φ. La.

41. ἐξενίκησεν BPcAgNRVa. ἐξενίκησε Edd. rell. Vt.

Cap. IV. 1. ἰωνίου LabMPcAg. — Sq. καὶ om. Va. ἰλλυρίων La.

2. ἐπέδραμεν BPc? ἐπέδραμε Edd. rell. AgRVn.

3. ἐγένοντο Ag, ut ex corr. Corais legunt CS, at in Corrig. in calce vol. V. restituit S ἐγίνοντο, quod habent AXKFBPabcdVnVaLab. θερμῶν πυλῶν La.

4. ἡσυχαζόντων βαρβ. MVaLb. mox ὑπ. ἀλεξ. καὶ φιλ. μεγάλως Va. tum κακωθέντες Ag.

5. καὶ ἕκαστοι N. tum οὐδὲ αἰσχρὸν coni. S. οὐδένα καιρὸν Va. voluitne οὐδὲν ἄκαιρον?

*ἀσθένειαν οὐδὲν αἰσχρὸν ἐνόμιζον ἀπεῖναι τὸ κατὰ σφᾶς
τῆς βοηθείας.* (2) *Ἀθηναῖοι δὲ μάλιστα μὲν*[6] *τῶν Ἑλλή-* 2
*νων ἀπειρήκεσαν μήκει τοῦ Μακεδονικοῦ πολέμου καὶ
προσπταίοντες*[7] *τὰ πολλὰ ἐν ταῖς μάχαις, ἐξιέναι*[8] *δὲ ὅμως
ὥρμηντο ἐς τὰς Θερμοπύλας σὺν τοῖς ἐλθοῦσι τῶν Ἑλλή-
νων ἑλόμενοι σφίσι τὸν Κάλλιππον τοῦτον*[9] *ἡγεῖσθαι. κα-* 11
ταλαβόντες δὲ, ᾗ[10] *στενώτατον ἦν τῆς ἐσόδου τῆς ἐς τὴν
Ἑλλάδα*[11], *εἶργον τοὺς βαρβάρους. ἀνευρόντες δὲ οἱ Κελ-
τοὶ τὴν ἀτραπὸν ἣν καὶ Μήδοις ποτὲ Ἐφιάλτης ἡγήσατο
ὁ*[12] *Τραχίνιος, καὶ βιασάμενοι Φωκέων τοὺς τεταγμένους
ἐπ' αὐτῇ λανθάνουσι τοὺς Ἕλληνας ὑπερβαλόντες*[13] *τὴν
Οἴτην.* (3) *Ἔνθα δὴ πλείστου παρέσχοντο*[14] *αὐτοὺς* 3
Ἀθηναῖοι τοῖς[15] *Ἕλλησιν ἀξίους ἀμφοτέρωθεν ὡς ἐκυ-
κλώθησαν, ἀμυνόμενοι τοὺς βαρβάρους. οἱ δέ σφισιν*[16] *ἐπὶ*

rent, si propter imbecillitatem auxilium quique suum desiderari sinerent. (2) At vero Athenienses, tametsi et Macedonici belli diuturnitate debilitati, et adversis aliquot proeliis prope fracti erant, collectis adventitiis aliorum Graecorum copiis, ad Thermopylas contendere. Quo quidem tempore Callippum eius expeditionis ducem declararunt. Occupato autem quam angustissimo montis aditu, barbaros accessu prohibebant: at illi tramitem eum nacti, per quem Persas olim Ephialtes Trachinius duxerat, Phocensiumque inde praesidio deturbato, in Oeta superanda Graecos impune fefellerunt. (3) Ibi Athenienses barbarorum multitudine a lateribus circumventi, fortiter pugnando, Graeco se nomine dignos, ut qui maxime, praebuerunt. At

6. *μὲν* om. Pc.

7. *πταίοντες* RNVt. in R *προς* additur ad marg. *πταίσαντες* Vt secundum Sieb., unde Smai. *προσπταίσαντες*.

8. *ὑξιέναι* La. tum *ὥρμοντο* M. tum *ἐς* SBPcAgVtVaVnMNR. *εἰς* AXKFCLab. Pro *ἐλθοῦσι* C et Lob. ad Phryn. p. 7. legi volunt *ἐθέλουσι*.

9. *τούτων* AgRVtVnPcdLabM (in M. super *ού* circumflexus et *ον* super *ων*). *ταύτων* Va.

10. *ὃ* coni. Sylb. tum *ἐφόδου* [illegible] KFNVnLbM ? *ἐσόδου* CSBLaPcd AgVaVtRVict. Port. Tum *τὴν ἐς τὴν* Lb.

11. *ἐν τηυ ρηάδα* M. etiam Vt *ρηάδα*, ad marg. *ἑλλάδα*. — Fortasse deleta post *Ἑλλάδα* virgula distinguendum est post *ἦν*.

12. *ὁ* N. om. tum MAgVtVa *τραχήνιος*. La *τραχήνιον*.

13. *ὑπερβάλλοντες* S ex M, in quo *ὑπερβαλλόντες*, i. e. *ὑπερβαλόντες*.

14. *παρείχοντο* M. *παρέχοντο* La. *παρείσχοντο* Vt. tum *αὐτοὺς* AXKFLab; *αὐτοὺς* coni. F, quod receperunt CSB consentientibus codd. rell.

15. *τοὺς* Va. *τοῖς* om. La.

16. *φησιν* La. mox *ἐπαλεξόρουν* Va.

ὀνόματα ἀντὶ τῶν ἀρχαίων, Ἡροδότῳ καὶ ταῦτά ἐστιν εἰ-
2 ρημένα. (2) Τῶν δὲ ἐπωνύμων (καλοῦσι γὰρ οὕτω[4] σφᾶς)
13 ἔστι μὲν Ἱπποθόων Ποσειδῶνος καὶ Ἀλόπης θυγατρὸς Κερκύονος·[5] ἔστι δὲ Ἀντίοχος τῶν παίδων τῶν Ἡρακλέους γενόμενος ἐκ Μήδας[6] Ἡρακλεῖ τῆς Φύλαντος, καὶ τρίτος Αἴας ὁ Τελαμῶνος, ἐκ δὲ Ἀθηναίων Λεώς·[7] δοῦναι δὲ ἐπὶ σωτηρίᾳ λέγεται κοινῇ τὰς θυγατέρας τοῦ θεοῦ χρήσαντος. Ἐρεχθεύς τέ[8] ἐστιν ἐν τοῖς ἐπωνύμοις, ὃς ἐνίκησεν Ἐλευσινίους μάχῃ καὶ τὸν ἡγούμενον ἀπέκτεινεν Ἰμμάραδον[9] τὸν Εὐμόλπου. Αἰγεύς τέ ἐστι καὶ Οἰνεὺς Πανδίονος υἱὸς νόθος καὶ τῶν Θησέως παίδων Ἀκάμας.
3 (3) Κέκροπα δὲ ἢ Πανδίονα (εἶδον γὰρ[10] καὶ τούτων ἐν τοῖς ἐπωνύμοις εἰκόνας) οὐκ οἶδα[11] οὓς ἄγουσιν ἐν τιμῇ· πρότερός τε γὰρ ἦρξε Κέκροψ, ὃς τὴν Ἀκταίου θυγατέρα ἔσχηκε,[12] καὶ ὕστερον ἄλλος, ὃς μετῴκησεν ἐς Εὔβοιαν,

que nomina pro priscis imposuerit, id sane ab Herodoto traditum est. (2) Ex Eponymis autem (sic enim sese appellant) unus est Hippothoon Neptuni filius, ex Alope Cercyonis filia: alter Antiochus Herculi e Meda Phylantis genitus: tertius Aiax Telamonis filius. Ex Atheniensibus Leo, quem filias ex oraculo pro salute publica devovisse ferunt. Habet et inter Eponymos locum suum Erechtheus, qui Eleusinios proelio vicit eorumque ducem Immaradum Eumolpi filium interfecit. Ad hos Aegeus, et Pandionis nothus filius Oeneus, et ex Thesei liberis Acamas. (3) Vidi etiam Cecropis statuas et Pandionis inter eos, a quibus tribuum sunt cognomina: sed utris eorum honorem habeant, non plane dixerim. Regnavit enim et Cecrops maior, quicum Actaei filia

SBPcAgVnVaVtMNRLabVict. καὶ om. AXKFC. ἡροδότῳ. σφᾶς ἔστι μὲν ἱπποθόων ποσειδῶνος καὶ ταῦτα La, expunctis σφᾶς — ποσειδ.

4. οὕτως AXKFC.

5. κερκύορος VnVtR. in R ν supra ρ. κερήνορος Lb.

6. Μιδείας CS e coni. Hartungi et K, coll. X, 10, 1. Μίδας B. Μήδας AXKFAgPcNRVtVaVnM Lab. Μήδαν τὴν Φίλαντος e Schol. Soph. ad Trach. 464 laudat Hemsterh. Vid. X, 10. not. 6.

7. Λεὼς FCSBMNPcAgVtVn Vict. λέως, ν super ς, R. Λέων AXKN. λεὼν Va. „παρὰ Σουΐδᾳ Λεὼς καλεῖται.“ Palmer. MS.

8. δὲ Ag. mox ἐλευσινίοις M. tum ἐπέκτεινεν La.

9. ἰμάραδον καὶ ἰνεὺς Va. τῶν (ὁ sup. ω) εὐμ. La.

10. δὲ Va. tum τοῦτον, ων super ον, Vn.

11. οἶδον La tum ἄγουσιν FCSB e coni. Loescheri. λέγουσιν AXK AgPcNRVaVnVtLab.

12. ἔσχηκεν (ἔσχικεν La.) ὕστερον καὶ δήγε μετῴκησεν LabPcVnR: in R correxit man. rec. ἔσχηκεν ὕστερον· (ἔσχηκε ὕστ. M) καὶ (ὡς Ag) δήγε μετῴκησεν MAgVt. mox εὔβοιαν La.

Ἐρεχθέως υἱὸς τοῦ Πανδίονος τοῦ Ἐριχθονίου. [13] *καὶ δὴ
καὶ Πανδίων ἐβασίλευσεν ὁ τοῦ Ἐριχθονίου καὶ ὁ Κέκρο-
πος τοῦ δευτέρου. τοῦτον Μητιονίδαι τῆς* [14] *ἀρχῆς ἐξε-
λαύνουσι, καί οἱ φυγόντι ἐς Μέγαρα (θυγατέρα γὰρ εἶχε* [15]
*Πύλα τοῦ βασιλεύσαντος ἐν Μεγάροις) συνεκπίπτουσιν
οἱ παῖδες· καὶ Πανδίονα μὲν αὐτοῦ λέγεται νοσήσαντα
ἀποθανεῖν, καί οἱ πρὸς θαλάσσῃ μνῆμά ἐστιν ἐν τῇ Με-
γαρίδι* [16] *ἐν Ἀθηνᾶς Αἰθυίας καλουμένῳ σκοπέλῳ·* (4) *οἱ* 4
δὲ παῖδες κατίασί [17] *τε ἐκ τῶν Μεγάρων ἐκβαλόντες Μη-
τιονίδας, καὶ τὴν ἀρχὴν τῶν Ἀθηναίων Αἰγεὺς πρεσβύτα-
τος ὢν ἔσχεν.* [18] *θυγατέρας δὲ οὐ σὺν ἀγαθῷ δαίμονι ἔθρε-
ψεν ὁ Πανδίων, οὐδέ οἱ τιμωροὶ παῖδες ἀπ' αὐτῶν* [19]
*ἐλείφθησαν· καίτοι δυνάμεώς γε εἵνεκα πρὸς τὸν Θρᾶκα
τὸ* [20] *κῆδος ἐποιήσατο. ἀλλ' οὐδεὶς πόρος ἐστὶν ἀνθρώπῳ
παραβῆναι τὸ καθῆκον ἐκ τοῦ θεοῦ. Λέγουσιν ὡς Τη-* 14

nupta fuit: et minor, Erechthei filius, Pandionis nepos, pronepos Erichthonii, a quo est in Euboeam colonia deducta. Regnavit etiam Pandion Erichthonii, et alter minoris Cecropis filius, qui cum filiis a Metionidis regno pulsus, quum ad Pylam Megarensium regem, cuius filiam in matrimonio habebat, confugisset, morbo confectus illic diem suum obiit: estque eius mari vicinum monumentum eo in loco Megarensis agri, qui Minervae Aethyiae scopulus est appellatus. (4) At filii rursus eiectis Metionidis, Megaris Athenas reversi sunt: ubi regnum maximus natu Aegeus obtinuit. Et Pandion quidem non satis aequo fato eduxit filias: neque filios, qui suas persequerentur iniurias, ullos reliquit. Thraciae certe regem, quo opes suas firmaret, sibi affinitate devinxerat. Sed fati vim effugere nulla possunt homines ratione. Nam quum Tereus, cui nuptum Progne data fue-

13. *ἐρυχθονίου* M. — Sqq. *καὶ δὴ — Ἐριχθονίου* om. M. mox pro *ὁ τοῦ* B. coni. *ὅ τε.*

14. *τῆς* om. Va. tum *ἐξελαύνουσιν* Ag. Ad *Μέγαρα* notat *Palmer. MS: χώραν δηλονότι, οὐ γάρ πω ἔκτιστο πόλις.*

15. *εἶχε* om. M. tum *Πύλα* SBPcVnNLa; *Πυλᾶ* AXKFCAgMRVtVaLb.

16. *μεγαρίτιδι* PcVt. tum *ἐν ἀθήναις* APcAgMNRVtVnVaLab; deinceps *αἰθύας* MLb, in Va *υί* est per correct.

17. *κατίασιν* R. *κατιᾶσιν* N. *κατιᾶσι* MAg. mox *ἐκβάλλόντες* NR. *ἐκβάλλοντες* MVnLabVtAg (in Ag *λ* alterum supra vers. positum).

18. *ἔσχεν* BPcAgNRVn. *ἔσχε* Edd. ante B.

19. *αὐτῶν* FCSBPbcdAgM, correxit iam Loescher. et Palmer. MS. *αὐτοῦ* AXKNRVa. tum *ἐλήφθησαν* Ag. mox *εἵνεκα* SBAgPcNRVaVn. *ἕνεκα* AXKFC.

20. *καὶ τὸ* BPc?

ϱεὺς συνοικῶν Πρόκνῃ Φιλομήλαν ᾔσχυνεν, οὐ κατὰ νόμον δράσας τῶν[21] Ἑλλήνων, καὶ τὸ σῶμα ἔτι λωβησάμενος τῇ παιδὶ ἤγαγεν ἐς[22] ἀνάγκην δίκης τὰς γυναῖκας. Πανδίονι δὲ καὶ ἄλλος ἀνδριάς ἐστιν ἐν ἀκροπόλει θέας ἄξιος. (5) οἵδε μέν εἰσιν Ἀθηναίοις ἐπώνυμοι τῶν ἀρχαίων· ὕστερον δὲ καὶ ἀπὸ τῶνδε φυλὰς ἔχουσιν, Ἀττάλου τοῦ Μυσοῦ καὶ Πτολεμαίου τοῦ Αἰγυπτίου καὶ κατ' ἐμὲ[23] ἤδη βασιλέως Ἀδριανοῦ, τῆς τε ἐς τὸ θεῖον τιμῆς ἐπὶ πλεῖστον ἐλθόντος[24] καὶ τῶν ἀρχομένων ἐς εὐδαιμονίαν τὰ μέγιστα ἑκάστοις[25] παρασχομένου. καὶ ἐς μὲν πόλεμον οὐδένα ἑκούσιος[26] κατέστη, Ἑβραίους δὲ τοὺς ὑπὲρ Σύρων ἐχειρώσατο ἀποστάντας· ὁπόσα δὲ θεῶν ἱερὰ τὰ μὲν ᾠκοδόμησεν ἐξ ἀρχῆς, τὰ δὲ καὶ ἐπεκόσμησεν[27] ἀναθήμασι καὶ κατασκευαῖς, ἢ[28] δωρεὰς πόλεσιν ἔδωκεν Ἑλληνίσι, τὰς δὲ καὶ τῶν βαρβάρων τοῖς δεηθεῖσιν, ἔστιν οἱ πάντα γεγραμμένα Ἀθήνῃσιν ἐν τῷ κοινῷ τῶν θεῶν ἱερῷ.

rat, Philomelae eius sorori, contemptis Graecorum legibus, vitium intulisset et puellae insuper corpus ferro violasset, mulieres ad sceleris poenam expetendam provocavit. Pandionis vero et altera spectatu digna est in arce statua. (5) Et hi quidem sunt prisci homines, a quibus Athenienses tribubus nomina indiderunt. Natu autem multo inferiores et alii sunt, Attalus scilicet Mysus, et Ptolemaeus Aegyptius, et penes quem aetate mea imperium est, Adrianus, qui et Deos unus omnium religiosissime colit, et populorum, quotquot ipsi parent, felicitati maxime consulit. Is bellum omnino nullum, nisi invitus, suscepit. Hebraeorum duntaxat, qui supra Syros sunt, defectionem ultus est. Quae sane Dis templa vel erexerit, vel donariis et operibus exornarit, quae item ultro Graecis, quaeque rogatus barbaris dona civitatibus dederit, Athenis in communi Deorum omnium templo conscriptum est.

21. τὸν mavult B. mox ἔτη λωβ. Pc.

22. ἐς SBMPal. AgPcVaVnVt NRLab; [illegible]AXKFCN. tum δίκην La.

23. κατ' Ἀδριανὸν (Ἀνδριανὸν M) ὁ Πανσανίας Vn, marg. M.

24. ἐλθόντες Va.

25. ἐσχάτοις NR (ad marg. ἑκάστοις R).

26. ἑκούσιος AXKFCSNVt. ἑκούσιον BAgPcRLabVn (in Vn ς super ν). ἑκουσίως Va. tum κατέβη AXKFCSNVnVtVaLab. κατέστη BAgPcRVict.

27. ἐπεκόσμησε Va.

28. ἢ Pc.

CAPUT VI.

De Ptolemaeo Lagi eiusque rebus gestis.

Τὰ [1] δὲ ἐς Ἄτταλον καὶ Πτολεμαῖον ἡλικίᾳ τε ἦν ἀρχαιότερα, ὡς μὴ [2] μένειν ἔτι τὴν φήμην αὐτῶν, καὶ οἱ συγγενόμενοι τοῖς βασιλεῦσιν ἐπὶ συγγραφῇ τῶν [3] ἔργων καὶ πρότερον ἔτι ἠμελήθησαν. τούτων εἵνεκά μοι καὶ τὰ τῶνδε ἐπῆλθε δηλῶσαι ἔργα τε ὁποῖα ἔπραξαν, καὶ ὡς ἐς τοὺς πατέρας αὐτῶν [4] περιεχώρησεν Αἰγύπτου καὶ ἡ Μυσῶν [5] καὶ τῶν προσοίκων ἀρχή. (2) Πτολεμαῖον Μακε- 2 δόνες Φιλίππου παῖδα εἶναι τοῦ Ἀμύντου, λόγῳ [6] δὲ Λάγου νομίζουσι· τὴν γάρ οἱ μητέρα ἔχουσαν ἐν γαστρὶ δοθῆναι γυναῖκα ὑπὸ Φιλίππου Λάγῳ. Πτολεμαῖον δὲ [7] λέγουσιν ἄλλα τε ἐν τῇ Ἀσίᾳ λαμπρὰ ἀποδείξασθαι, καὶ Ἀλεξάνδρῳ κινδύνου ξυμβάντος ἐν Ὀξυδράκαις μάλιστά οἱ τῶν ἑταίρων ἀμῦναι. [8] τελευτήσαντος δὲ Ἀλεξάνδρου τοῖς ἐς Ἀριδαῖον [9] τὸν Φιλίππου τὴν πᾶσαν ἄγουσιν

Cap. VI. Attali vero et Ptolemaei rerum gestarum memoriam quum vetustas magna ex parte abolevit, tum eorum negligentia interiit, qui, ut eam literis mandarent, cum illis vixere. Quamobrem mihi in mentem venit, et quas hi res gesserint, et quemadmodum ad eorum maiores Mysorum et Aegyptiorum finitimarumque gentium imperium pervenerit, exponere. (2) Ptolemaeum quidem Macedones *re* Philippi Amyntae filii, verbo Lagi filium existimant: eius enim matrem uterum ferentem a Philippo Lago uxorem datam ferunt. Hunc et alia in Asia praeclara facinora gessisse memorant: et Alexandro in Oxydracis periclitanti, prae cunctis regis amicis, auxilio fuisse. Eundem etiam, Alexandro mortuo, iis, qui ad Aridaeum Philippi filium

Cap. VI. 1. τί Ag. mox ἄτταλον *Pc.

2. μὴ supprimendum putat Coraes.

3. τῶν om. La. mox εἵνεκα AXSmai. BAgPcMNRVnVaLab. ἕνεκα KFC.

4. αὐτῶν om. VE tum περιεχώρησαν MLab.

5. τῶν Μυσῶν SVa. tum καὶ ἡ τῶν προσοίκων AXKFCVa. ἡ om. SBPcdAgMNRVnVtLab. προσήκων VtAg. πρὸς οἶκον La.

6. λέγω δὲ Λ. νομίζουσιν NAg. tum μητέραν La.

7. δὲ om. Va. mox ἀποδδέξασθαι (ἀποδέξ. ambig.) Va.

8. ἀμῆναι Vt.

9. ἀρριδαῖον Va. mox ἄγουσιν ἀρχὴν SBPcdAgMNVtVnVaRLab (ἄγουσαν La); (in R transponuntur per litteras impositas). ἀρχὴν ἄγουσιν AXKFC. Fortasse scribendum πᾶσαν ἀνάγουσιν ἀρχήν. Tum αὐτοῖς La.

ἀρχὴν ἀντιστὰς αὐτὸς μάλιστα ἐγένετο ἐς [10] τὰς βασι-
3 λείας αἴτιος τὰ ἔθνη νεμηθῆναι. (3) αὐτὸς δὲ ἐς Αἴγυπτον διαβὰς Κλεομένην [11] τε ἀπέκτεινεν, ὃν [12] σατραπεύειν Αἰγύπτου κατέστησεν Ἀλέξανδρος, Περδίκκα νομίζων εὔνουν καὶ διὰ τοῦτο [13] οὐ πιστὸν ἑαυτῷ, καὶ Μακεδόνων τοὺς ταχθέντας τὸν Ἀλεξάνδρου [14] νεκρὸν ἐς Αἰγὰς κομίζειν ἀνέπεισεν αὐτῷ [15] παραδοῦναι· καὶ τὸν μὲν νόμῳ τῶν [16] Μακεδόνων ἔθαπτεν ἐν Μέμφει, οἷα δὲ ἐπιστάμενος πολεμήσοντα Περδίκκαν [17] Αἴγυπτον εἶχεν ἐν φυλακῇ. Περδίκκας δὲ ἐς μὲν τὸ εὐπρεπὲς [18] τῆς στρατείας ἐπήγετο Ἀριδαῖον τὸν Φιλίππου καὶ παῖδα Ἀλέξανδρον ἐκ Ῥωξάνης τῆς Ὀξυάρτου γεγονότα καὶ Ἀλεξάνδρου, τῷ δὲ ἔργῳ Πτολεμαῖον ἐπεβούλευεν ἀφελέσθαι τὴν ἐν [19] Αἰγύπτῳ βασι-

regnum universum deferebant, *acriter* restitisse, regnumque in plures dividendi auctorem in primis exstitisse. (3) Quo tempore ipse in Aegyptum profectus, Cleomenem, quem Aegypto praefecerat Alexander, quod Perdiccae studeret, sibi suspectum occidit: atque iis Macedonibus, quibus negotium datum erat, ut Alexandri cadaver Aegas reportarent, ut sibi illud traderent, persuasit, acceptumque Macedonico ritu Memphi condidit; nihilque omnino dubitans, bellum sibi Perdiccam illaturum, Aegyptum praesidiis firmavit. Perdiccas vero, quo speciosiorem expeditioni causam praetexeret, secum adduxit Aridaeum Philippi filium, et Alexandrum puerum, Alexandro et Rhoxane Oxyartae filia genitum: *quasi vero illis regnum vindicaret:* quum re tamen Aegypti regnum Ptolemaeo eripere conaretur. Verum

10. Edd. Codd. *εἰς*. mox *νεμεθῆναι* M.

11. *Κλεομένη* AXK. *Κλεομένην* FCSBMVaPcdAgNRVnVt.

12. *οἳ*, p. corr. vulg. Lb. tum *σατράπην*, ad marg. *σατραπεύειν* N. *ὃν τράπατον* (*δον* ambig.) M. mox *περδίκα* PcVa constanter. in Ag *κ* alterum supra vers.

13. *δι' αὐτὸ* BPcAgVnMNRLab. *διὰ τοῦτο* Edd. rell. Va, marg. R. tum *αὐτῷ* MLab. *αὑτῷ* BPcAgVnVtR. *ἑαυτῷ* AXKFCNVa.

14. *Ἀλεξάνδρου* FCSB Cald. Am. PcdAgVnVtVaMNLabRVict. *Ἀλέξανδρον* AXK. Correxit etiam Palmer. MS. coll. c. 6, 1. *ἀλέξανδρονεκρὸν* — *ἀνέποισεν* La.

15. *αὐτῷ* BPcAgVaVnVt. *αὐτῷ* AXKFCSN.

16. *τῷ* malit B. mox *ἔθαπτον* Ag.

17. *περδίκαν* N. in La *κ* alterum sup. lin., in Lb puncto notatum est: mox *περδίκας δὲ* ALb.

18. *εὔτρεπὲς* Va manu prima. tum *στρατιᾶς* AXKFPcAgMNRVa VtLb. *στρατιᾶς* La. *στρατείας* CSB e coni. Sylb. Vn. tum *ἐπείγετο* Va.

19. *τὴν αἰνεγύπτῳ* La. mox *ἐξεωθεὶς* RPcAg. in R *σ* supra vers. *ἐξωθεὶς* MLab. *ἐξεωσθεὶς* Vict.

λείαν. ἐξωσθεὶς δὲ Αἰγύπτου καὶ τὰ ἐς [20] πόλεμον ἔτι οὐχ
ὁμοίως θαυμαζόμενος, διαβεβλημένος δὲ καὶ ἄλλως ἐς
τοὺς Μακεδόνας, ἀπέθανεν ὑπὸ τῶν σωματοφυλάκων.
(4) Πτολεμαῖον δὲ [21] αὐτίκα ἐς τὰ πράγματα ὁ Περδίκκου 4
θάνατος ἐπέστησε· καὶ τοῦτο μὲν Σύρους καὶ Φοίνικας [22]
εἷλε, τοῦτο δὲ ἐκπεσόντα ὑπὸ Ἀντιγόνου καὶ φεύγοντα
ὑπεδέξατο [23] Σέλευκον τὸν Ἀντιόχου, καὶ αὐτὸς παρε-
σκευάζετο ὡς ἀμυνούμενος Ἀντίγονον· [24] καὶ Κάσσανδρον 16
τὸν Ἀντιπάτρου καὶ Λυσίμαχον βασιλεύοντα ἐν Θρᾴκῃ με-
τασχεῖν ἔπεισε [25] τοῦ πολέμου, φυγὴν λέγων τὴν Σελεύ-
κου καὶ τὸν Ἀντίγονον φοβερόν σφισιν εἶναι πᾶσιν αὐξη-
θέντα. (5) Ἀντίγονος δὲ τέως μὲν ἦν ἐν παρασκευῇ πολέ- 5
μου καὶ τὸν κίνδυνον οὐ παντάπασιν ἐθάῤῥει· ἐπεὶ δὲ ἐς
Λιβύην ἐπύθετο [26] στρατεύειν Πτολεμαῖον, ἀφεστηκότων
Κυρηναίων, αὐτίκα Σύρους καὶ Φοίνικας εἷλεν ἐξ ἐπιδρο-

ex Aegypto pulsus, amissa magna ex parte existimatione, quam in bellicis rebus consecutus fuerat, et iam ante in magnam apud Macedones invidiam adductus, a satellitibus suis interfectus est. (4) Ptolemaeum Perdiccae caedes ad res gerendas excitavit: Syriam igitur statim et Phoenicen imperio suo adiecit: mox Seleucum Antiochi filium ab Antigono eiectum, ad se confugientem, in fidem recepit. Ad haec in Antigonum et Cassandrum Antipatri filium, armis eorum se insolentiam persecuturum professus, bellum movit. Lysimachum Thraciae imperantem facile ad societatem induxit, quum et Seleuci fugam commemoraret, et Antigoni opes cunctis formidolosas fore, si quid amplius crevissent, moneret, (5) Interea Antigonus bellum utique apparabat, belli tamen fortunam tentare prius non est ausus, quam audita Cyrenaeorum defectione Ptolemaeum in Libyam movisse renuntiatum est; tunc enim et Syros et Phoenicas primo impetu

20. καὶ τὰ κατὰ AXKF. καὶ τὰ ἐς CSBPabcdAgMNVnVt. καὶ τὰ ἐς
β.
τὸν πόλεμον ἔτι οὐ θαυμαζόμενος
α.
οὐχ ὁμοίως, διαβεβλημένως Va. ὅτι pro ἔτι M.

21. δὲ AXKFCSRVaLa; δ' BPcAgVnVtNLb. mox τὰ πράγμα ὁ περδίκου (κ alterum sup. vers.) La. ἐπέστησεν R.

22. Φοινίκην Edd. PcAgNRVn Lab; Φοινίκας Va, unde scripsimus Φοίνικας, ut est §. 5.

23. καὶ φεύγ. ὑπεδέξατο om. Va. mox ἀμυνόμενος idem.

24. ἀντίγον La. tum κάσανδ[illegible] VaLa.

25. ἔπεισεν Ag. mox τὴν τοῦ σελ. — εἶναι σφίσι πασιν Va.

26. ἐπείθετο M.

μῆς, παραδοὺς δὲ Δημητρίῳ τῷ παιδὶ, ἡλικίαν [27] μὲν νέῳ, φρονεῖν δὲ ἤδη δοκοῦντι, καταβαίνει ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον· πρὶν δὲ ἢ καταβῆναι πάλιν ἦγεν ὀπίσω τὴν στρατιὰν, Δημήτριον ἀκούων [28] ὑπὸ Πτολεμαίου μάχῃ κεκρατῆσθαι. Δημήτριος δὲ οὔτε παντάπασιν ἐξειστήκει [29] Πτολεμαίῳ τῆς χώρας, καί τινας τῶν Αἰγυπτίων λοχήσας διέφθειρεν οὐ πολλούς. τότε δὲ ἥκοντα Ἀντίγονον οὐχ ὑπο-
6 μείνας Πτολεμαῖος ἀνεχώρησεν ἐς [30] Αἴγυπτον. (6) διελθόντος δὲ τοῦ χειμῶνος Δημήτριος πλεύσας ἐς Κύπρον Μενέλαον σατράπην Πτολεμαίου ναυμαχίᾳ καὶ αὖθις αὐτὸν Πτολεμαῖον ἐπιδιαβάντα [31] ἐνίκησεν. φυγόντα δὲ αὐτὸν ἐς Αἴγυπτον Ἀντίγονός τε κατὰ γῆν καὶ ναυσὶν ἅμα ἐπολιόρκει καὶ Δημήτριος. Πτολεμαῖος δὲ ἐς πᾶν ἀφικόμενος [32] κινδύνου διέσωσεν ὅμως τὴν ἀρχὴν στρατιᾷ τε ἀντικαθήμενος [33] ἐπὶ Πηλουσίῳ καὶ τριήρεσιν ἀμυνόμενος

in potestatem suam redegit. Quibus quum Demetrium filium, illum quidem peradolescentem, verum summa virtute et spe iuvenem, praefecisset, ipse in Hellespontum rediit. Sed antequam traiiceret, quum audisset, a Ptolemaeo Demetrium proelio superatum, retro copias egit. Demetrius non prorsus tota provincia hosti cesserat; quin et Aegyptiorum non magnam utique manum insidiis oppresserat. Appropinquantem Antigonum Ptolemaeus non expectandum ratus, in suum se regnum recepit. (6) Hieme vero acta, Demetrius in Cyprum cum classe profectus, Menelaum primum Ptolemaei praefectum navali proelio, deinde Ptolemaeum ipsum propius accedentem vicit: mox in Aegyptum fugientem persecutus terra Antigonus, mari Demetrius urgebat. Ptolemaeus omni ex parte periculo circumventus, praesidio tamen ad Pelusium constituto, et triremibus e flumine in hostem deductis, ita restitit, ut suum sibi regnum facile tu-

27. ἡλικία Va.
28. ἀκούω M. mox κράτῆσθαι MVt.
29. ἐξεστήκει MVa. mox λογχήσας Lb. διέφθηρεν Va et ἥκοντας M.
30. εἰς Edd. Codd. — Inter Syriacam atque Cypriacam Demetrii expeditionem cum quinque anni interiecti essent, vix credibile est, Pausaniam a prima ad alteram verbis διελθόντος δὲ χειμῶνος transsiluisse; quare Westermannus Act. Soc. Gr. T. I. p. 172. inter §. 5. et 6. succinctam eorum, quae a Ptolemaeo quinque istis annis Olymp. CXVII, 2 — CXVIII, 2 gesta sint, descriptionem excidisse censet.
31. διαβάντα M. tum ἐνίκησε VnLb.
32. ἐπαναφικόμενος PcAgVn. in Vn ἐς πᾶν ἀφ. p. corr. ἐπαφικόμενος La; tum τοῦ κινδύνου AXKFN. in R τοῦ supra versum. τοῦ om. CSBPabcdAgVnVaM.
33. τε καὶ ἀντικ. Va.

ἅμα ἐκ τοῦ ποταμοῦ. Ἀντίγονος δὲ Αἴγυπτον μὲν αἱρή-
σειν ἐκ τῶν παρόντων οὐδεμίαν ἔτι εἶχεν ἐλπίδα, Δημή-
τριον [34] δὲ ἐπὶ Ῥοδίους στρατιᾷ πολλῇ καὶ ναυσὶν ἔστειλεν,
ὡς εἴ οἱ προσγένοιτο [35] ἡ νῆσος ὁρμητηρίῳ χρήσεσθαι
πρὸς τοὺς Αἰγυπτίους ἐλπίζων. ἀλλὰ [36] αὐτοί τε οἱ Ῥόδιοι
τολμήματα καὶ ἐπιτεχνήσεις παρέσχοντο ἐς [37] τοὺς πολιορ-
κοῦντας, καὶ Πτολεμαῖός σφισιν ἐς ὅσον δυνάμεως ἧκε
συνήρατο ἐς τὸν πόλεμον. (7) Ἀντίγονος δὲ Ῥόδου τε 7
ἁμαρτὼν καὶ Αἰγύπτου πρότερον [38] οὐ πολλῷ τούτων ὕστε-
ρον ἀντιτάξασθαι Λυσιμάχῳ τολμήσας καὶ Κασσάνδρῳ τε
καὶ τῇ Σελεύκου [39] στρατιᾷ, τῆς δυνάμεως ἀπώλεσε τὸ
πολύ, καὶ αὐτὸς ἀπέθανε ταλαιπωρήσας [40] μάλιστα τῷ 17
μήκει τοῦ πρὸς Εὐμένη πολέμου. τῶν δὲ βασιλέων τῶν
καθελόντων Ἀντίγονον ἀνοσιώτατον [41] κρίνω γενέσθαι Κάσ-
σανδρον, ὃς δι' Ἀντιγόνου τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν ἀνασω-
σάμενος πολεμήσων ἦλθεν ἐπ' ἄνδρα εὐεργέτην. (8) Ἀπο- 8

tatus sit. Antigonus quidem ex praesentium rerum difficultate occupandi Aegyptum spem omnem abiecerat: Demetrium tamen cum ingenti exercitu et navibus multis contra Rhodios misit, ut qui se redacta in potestatem suam insula opportuno adversus Aegyptios propugnaculo usurum speraret. Sed Rhodii quum ipsi per se bellica virtute et operibus ac machinis acriter obsistebant, tum illos Ptolemaeus omni ope copiisque suis iuvabat. (7) Antigonus igitur aeque Rhodiensi ac prius Aegyptiaca expeditione infeliciter tentata, non ita multo post contra Lysimachum, Cassandrum, et Seleucum acie dimicare ausus, magnam exercitus partem amisit: ac postea belli adversus Eumenem diuturnitate confectus e vita decessit. Ex omnibus autem, qui Antigonum oppugnarunt, regibus summa fuisse impietate Cassandrum iudico: qui quum Antigoni opera Macedoniae regnum conservasset, non dubitavit viro optime de se merito bellum inferre. (8) An-

34. δημήτριος MVa. mox ἔστηλεν La.
35. προσγένοιτο FCSB*PcdAg VaVnMLab. προσγένηται AXKR, o super αι in R. προσγένητο, οι super η N. mox ὁρμητήριον χρῆσθαι Va. χρήσασθαι MAgVnRLab; in R ε super α.
36. ἀλλ' Va.
37. εἰς Edd. Codd.
38. πρότερον (ω super o priori) — τοῦτον M.
39. λεύκου M. mox ἀπόλεσε VaAg.
40. ταλεπωρήσας Ag. mox Εὐμένη CSB. Εὐμενῆ AXKFRNAg *PcVaVnMLab.
41. ἀνοσιότατον R. mox ἀνασωσάμενος SBMNRPcAgVnVict. διασωσάμ. AXKFCVa.

θανόντος δὲ Ἀντιγόνου Πτολεμαῖος Σύρους τε αὖθις καὶ Κύπρον εἷλε, κατήγαγε δὲ καὶ Πύῤῥον ἐς τὴν Θεσπρωτίδα[42] ἤπειρον. Κυρήνης δὲ ἀποστάσης, Μάγας[43] Βερενίκης υἱὸς Πτολεμαίῳ τότε συνοικούσης ἔτει[44] πέμπτῳ μετὰ τὴν ἀπόστασιν εἷλε Κυρήνην. Εἰ δὲ ὁ Πτολεμαῖος οὗτος ἀληθεῖ[45] λόγῳ Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου παῖς ἦν, ἴστω τὸ ἐπιμανὲς ἐς τὰς γυναῖκας κατὰ τὸν πατέρα κεκτημένος, ὃς Εὐρυδίκῃ[46] τῇ Ἀντιπάτρου συνοικῶν ὄντων οἷ παίδων Βερενίκης ἐς[47] ἔρωτα ἦλθεν, ἣν Ἀντίπατρος Εὐρυδίκῃ συνέπεμψεν ἐς Αἴγυπτον. ταύτης τῆς γυναικὸς ἐρασθεὶς παῖδας ἐξ αὐτῆς ἐποιήσατο, καὶ ὡς ἦν οἱ[48] πλησίον ἡ τελευτή Πτολεμαῖον ἀπέλιπεν Αἰγύπτου βασιλεύειν (ἀφ᾽ οὗ καὶ Ἀθηναίοις ἐστὶν ἡ φυλὴ) γεγονότα[49] ἐκ Βερενίκης, ἀλλ᾽ οὐκ ἐκ τῆς Ἀντιπάτρου θυγατρός.

CAPUT VII.

De Ptolemaeo Philadelpho et Maga.

Οὗτος ὁ Πτολεμαῖος Ἀρσινόης ἀδελφῆς ἀμφοτέρωθεν ἐρασθεὶς ἔγημεν αὐτὴν Μακεδόσιν οὐδαμῶς ποιῶν

tigono vero mortuo, Ptolemaeus Syriam et Cyprum iterum subegit, Pyrrhumque in Thesprotidem Epiri reduxit, et per Magan Berenices, quam tunc in matrimonio habebat, filium Cyrenen, quae a se desciverat, quinto post defectionem anno recepit. Quod si Ptolemaeus revera Philippo Amyntae filio genitus est, intemperantem usque ad insaniam in mulieres amorem a patre nimirum ei quasi-haereditarium fuisse, facile credi potest. Quum enim Eurydicen Antipatri filiam uxorem duxisset, ex eaque liberos etiam suscepisset, Berenices nihilominus (quam Eurydicae comitem in Aegyptum Antipater miserat) amore captus, filios ex ea quoque genuit. Ex iis Ptolemaeum iam prope moriens sibi regni successorem declaravit, a quo Atheniensibus tribus una est.

Cap. VII. At hic etiam Ptolemaeus Arsinoes uterinae pariter et germanae sororis amore victus, eam sibi matrimonio ad-

42. θεσπρωτίαν M.
43. μέγας NVnLab; in Vn h. l. et bis c. 7. α super ε.
44. ἔτι Ag. tum πέπτω Va.
45. ἀληθῆ Ag.
46. εὐριδίκη Ag.
47. εἰς Edd. Codd.
48. οἱ om. Ag. mox ἀπέλειπεν PcLa.
49. γεγονυῖα Va.

νομιζόμενα, Αἰγυπτίοις μέντοι[1], ὧν ἦρχε. δεύτερα δὲ ἀδελφὸν ἀπέκτεινεν Ἀργαῖον ἐπιβουλεύοντα, ὡς λέγεται. καὶ τὸν Ἀλεξάνδρου νεκρὸν οὗτος ὁ καταγαγὼν[2] ἦν ἐκ Μέμφιδος. ἀπέκτεινε δὲ καὶ[3] ἄλλον ἀδελφὸν γεγονότα ἐξ Εὐρυδίκης, Κυπρίους ἀφιστάντα αἰσθόμενος. Μάγας[4] δὲ ἀδελφὸς ὁμομήτριος Πτολεμαίου παρὰ Βερενίκης τῆς μητρὸς ἀξιωθεὶς ἐπιτροπεύειν Κυρήνην (ἐγεγόνει δὲ ἐκ Φι- 18
λίππου τῇ Βερενίκῃ, Μακεδόνος μέν, ἄλλως δὲ ἀγνώστου καὶ ἑνὸς τοῦ δήμου) τότε δὴ[5] οὗτος ὁ Μάγας ἀποστήσας Πτολεμαίου Κυρηναίους[6] ἤλαυνεν ἐπ' Αἴγυπτον. (2) 2
καὶ Πτολεμαῖος μὲν τὴν ἐσβολὴν φραξάμενος ἐπέμενεν[7] ἐπιόντας Κυρηναίους, Μάγᾳ[8] δὲ ἀπαγγέλλεται καθ' ὁδὸν ἀφεστηκέναι Μαρμαρίδας· (εἰσὶ δὲ[9] Λιβύων οἱ Μαρμαρίδαι τῶν νομάδων) καὶ τότε μὲν ἐς Κυρήνην ἀπηλλάσσετο· Πτολεμαῖον δὲ ὡρμημένον διώκειν αἰτία τοιάδε[10] ἐπέσχεν.

iunxit: atque id non sane ex Macedonum, sed Aegyptiorum, quibus imperabat, lege fecit. Minorem autem fratrem Argaeum insidias sibi comparantem (ut fama est) interfecit. Idem etiam Alexandri cadaver e Memphi deportandum curavit. Alterum quoque fratrem, ex Eurydice natum, quum ab eo Cyprios ad defectionem solicitari persensisset, de medio sustulit. At Magas, eius ex eadem quidem matre frater, patre vero Philippo, Macedone illo quidem, sed ignobili et plebeio genitus, quum Cyrenaeis, quibus a Berenice praefectus fuerat, ut a Ptolemaeo deficerent, persuasisset, in Aegyptum cum exercitu movit. (2) Ptolemaeus, quum aditus ex omni parte munisset, se ad Cyrenaeorum impetum sustinendum comparabat: sed ubi Magae in itinere de Marmaridarum (ea Libyae Nomadum gens est) defectione est allatum, Cyrenas agmen retroagere conatus est. Quo quum illum persequi Ptolemaeus conaretur, id ei fuit impe-

Cap. VII. 1. μέν τι AgLa. tum ὡς ἦρχε Va. ὧν ἦρχεν BPcNRVn. ὧν ἦρχε Edd. rell. Ag. mox δεύτερα SBPcAgNLaVictVn (in Vn ον super α). δεύτερον AXKFCMRVaLb.

2. καταγὼν (sic) MLb. νεκρὸν M om.

3. καὶ N om.

4. μέγας VnVt (in VtVn ά super έ) et constanter Lab, in Lb p. corr. ά.

5. δὴ Edd. ante B, Va. δὲ BPcAgVnMNR (in R δὲ expunctum et δὴ supra vers.) Lab.

6. κυρήνην Va. tum ἤλαυνεν CS BPcdAgVnMNVaVtVict. ἤγαγεν AXKFR.

7. ἐπέμενεν BPcAgVnVaRLab. ἐπέμεινεν AXKFMN. ὑπέμενεν CS e coni. Cor.

8. μάγας M. tum ἐπαγγέλλεται La. ἀπαγγέλεται et ἀπηλάσσετο Ag Va. ἀπηλλάσσετο AXK.

9. δὲ om. N. tum λικύων MLb. μαρμαρῖδαι La. tum μονάδ. p. corr. νομάδ. Lb. μονάδων, ad marg. νομάδων RVtM. νοιάδων N.

10. αἰτίᾳ τοιᾷδε Ag. mox ἀπι

ἡνίκα παρεσκευάζετο ἐπιόντα ἀμύνεσθαι Μάγαν, ξένους[11] ἐπηγάγετο καὶ ἄλλους καὶ Γαλάτας ἐς τετρακισχιλίους· τούτους λαβὼν ἐπιβουλεύοντας[12] κατασχεῖν Αἴγυπτον ἀνήγαγε σφᾶς ἐς νῆσον ἔρημον διὰ τοῦ ποταμοῦ.[13] καὶ οἱ μὲν
8 ἐνταῦθα ἀπώλοντο ὑπό τε ἀλλήλων καὶ τοῦ λιμοῦ· (3) Μάγας δὲ ἤδη γυναῖκα ἔχων Ἀπάμην Ἀντιόχου τοῦ Σελεύκου θυγατέρα ἔπεισεν Ἀντίοχον παραβάντα ἃς ὁ πατήρ οἱ Σέλευκος[14] ἐποιήσατο συνθήκας πρὸς Πτολεμαῖον ἐλαύνειν ἐπ' Αἴγυπτον. ὡρμημένου δὲ Ἀντιόχου στρατεύειν, Πτολεμαῖος διέπεμψεν[15] ἐς ἅπαντας ὧν ἦρχεν Ἀντίοχος; τοῖς μὲν ἀσθενεστέροις λῃστὰς[16] κατατρέχειν τὴν γῆν, οἳ δὲ ἦσαν δυνατώτεροι στρατιᾷ[17] κατείργειν, ὥστε Ἀντιόχῳ μήποτε ἐγγενέσθαι στρατεύειν ἐπ' Αἴγυπτον. οὗτος ὁ Πτο-

dimento, quod, quum ad sustinendum Magae impetum et alios mercenarios milites, et Gallorum quatuor ferme millia conducta haberet, et eam manum comperisset de Aegypto occupanda consilia inire, eos in desertam insulam per Nilum deduxit: quo in loco ad unum omnes quum mutuis confossi vulneribus, tum fame enecti periere. (3) Magas vero quum Apamen uxorem duxisset, Antiochi filiam, socero persuadet, ut violato foedere, quod eius patri Seleuco cum Ptolemaeo ictum fuerat, in Aegyptum invadat. Quod quum Antiochus comparato exercitu moliretur, Ptolemaeus in omnes populos, quibus imperabat Antiochus, copias dimisit, quae imbecilliores excursionibus praedonum more ac populationibus infestos redderent, validiores acie adorirentur. Quod sane consilium omnem in Aegyptum Antiocho proficiscendi facultatem eripuit. Hic nempe ille Pto-

όντα Smin. MNLb. in N ἐ super ἀ. „abeuntem" Dom. Cald.

11. ξένους δὲ La. εἰσηγάγετο Ag. Sq. ἐς om. N.

12. ἐπιβουλεύοντα Va. mox ἀνήγαγεν Ag. ἔρημον BPcAgLabVaVn NR. ἐρήμην Edd. rell. M.

13. πολέμου N. mox ἀπώλλοντο Ag.

14. ἃς ὁ πατήρ οἱ Σέλ. CSBPc dAgNRVn. ἃς οἱ ὁ πατὴρ Σέλ. AX KF. ἃς ὁ πατὴρ ὁ Σέλ. Va.

15. διέπεμπεν Pc. ἐς ἅπαντας significat: dimisit in illorum terram, ubi simul cogitatur: contra incolas, ut II, 25, 2. στρατεύσας ἐς τὴν Καλυδωνίαν. S in Auctar. T. V.

16. λῃστὰς C e coni. F., quam confirmat N. λῃσταῖς Edd. rell. Lab PcAgRVn. Abest a Va. λῃστείαις κατατρέχειν — στρατιᾷ κατείργειν coni. S. „praeda incursionibusque infestarent" D. Calder. Duas coniecturas proponit Sylb. aut λῃστείαις — κατείργειν, aut manentibus ceteris κατατρέχων pro κατατρέχειν et κατείργων pro κατεῖργεν. Cf. locum similem VII, 7, 6.

17. στρατιᾷ C e coni. Sylb. et Coraii, B*Pc. στρατείᾳ AXKFSM NRVaVnAgLab.

λεμαῖος καὶ πρότερον εἴρηταί μοι ὡς[18] ναυτικὸν ἔστειλεν ἐς τὴν Ἀθηναίων συμμαχίαν[19] ἐπ' Ἀντίγονον καὶ Μακεδόνας· ἀλλὰ γὰρ ἀπ' αὐτοῦ οὐδὲν μέγα ἐγένετο ἐς σωτηρίαν Ἀθηναίοις. Οἱ[20] δέ οἱ παῖδες ἐγένοντο ἐξ Ἀρσινόης οὐ τῆς ἀδελφῆς, Λυσιμάχου[21] δὲ θυγατρός· τὴν δέ οἱ συν- 19
οικήσασαν ἀδελφὴν κατέλαβεν ἔτι πρότερον ἀποθανεῖν ἄπαιδα,[22] καὶ νομός ἐστιν ἀπ' αὐτῆς Ἀρσινοΐτης Αἰγυπτίοις.

CAPUT VIII.

De Attalo — variis signis — Demosthene — templis et signis deorum ac hominum — theatro Odeo dicto.

Ἀπαιτεῖ δὲ ὁ λόγος δηλῶσαι[1] καὶ τὰ ἐς Ἄτταλον ἔχοντα, ὅτι[2] καὶ οὗτος τῶν ἐπωνύμων ἐστὶν Ἀθηναίοις. Ἀνὴρ Μακεδὼν Δόκιμος ὄνομα, στρατηγὸς Ἀντιγόνου[3], Λυσιμάχῳ παραδοὺς ὕστερον αὐτὸν καὶ τὰ χρήματα, Φιλέταιρον Παφλαγόνα εἶχεν εὐνοῦχον. Ὅσα μὲν δὴ Φιλεταί-

lemaeus est, qui (ut ante exposui) auxiliariam classem Atheniensibus contra Antigonum et Macedonas misit: qua tamen re non magnopere ad salutem Atheniensium profectum est. Huic filii ex Arsinoe, non sane sorore, sed ea, quae Lysimachi filia fuit, nati sunt. Nam soror, quam sibi matrimonio iunxerat, antequam pareret, diem suum obiit: a qua Arsinoitis praefectura cognomen accepit.

Cap. VIII. Postulat autem locus, ut etiam, quae ad Attalum pertinent, exponantur, quum et ipse ex eorum numero sit, a quibus Atticis tribubus cognomina indita sunt. Vir fuit Macedo, Docimus nomine, unus de Antigoni ducibus, qui se postea opesque suas omnes Lysimacho tradidit. Hic Philetaerum Paphlagonem eunuchum habuit: a quo quae gesta fue-

18. καὶ πρότ. εἴρ. μοι ὡς ναυτικὸν SBPbcdAgMVaVnLab. ὡς καὶ πρότ. εἴρ. μοι ναυτικὸν AXKFC. ὡς καὶ πρ. εἴρ. μοι ὡς ναυτ. N. in R. ὡς ante ναυτικὸν deletum et ante καὶ πρότ. insertum est.

19. ναυμαχίαν Pc. mox ἐπ' αὐτοῦ La.

20. οἳ Lb.

21. συλιμάχου Ag. mox συνοίκησαν Va prima manu. συνοικο[illegible]σαν manu sec.

22. ἄσπιδα La. tum νόμος AXK Lb. tum ἐστι ἀπ' AXKF. mox ἀρσινόης τοῖς αἰγ. Va. ἀρσινοΐτης αἰγύπτιος (supra vers. ίοις) M. Ἀρσινοΐτης τοῖς Αἰγ. coni. S.

Cap. VIII. 1. δηλῶσαι καὶ τὰ ἐς Ἄττ. CSBPabcdAgVnVaVict. καὶ τὰ ἐς Ἄττ. δηλῶσαι AXKF. δη-λῶσαι (β.) καὶ (α.) τὰ ἐς Ἄττ. ἔχοντα (γ.) R. καὶ τὰ om. N.

2. ἔτι PcdAgVictLa. ἐπεὶ R ad marg. NVa. mox ἐστι Ἀθην. AXKF.

3. ἀθηναίοις, ad marg. [illegible]-

ρῳ πεπραγμένα ἐς τὴν ἀπόστασίν ἐστι[4] τὴν ἀπὸ Λυσιμάχου, καὶ ὡς Σέλευκον ἐπηγάγετο, ἔσται μοι τῶν ἐς Λυσίμαχον παρενθήκη· (2) Ὁ δὲ Ἄτταλος Ἀττάλου μὲν παῖς ὢν[5] ἀδελφιδοῦς δὲ Φιλεταίρου, τὴν ἀρχὴν Εὐμένους[6] παραδόντος ἔσχεν ἀνεψιοῦ. Μέγιστον δέ ἐστίν οἱ τῶν ἔργων. Γαλάτας γὰρ ἐς τὴν γῆν, ἣν ἔτι καὶ νῦν ἔχουσιν, ἀναφυγεῖν ἠνάγκασεν ἀπὸ θαλάσσης.

2 (3) Μετὰ δὲ τὰς εἰκόνας τῶν ἐπωνύμων ἐστὶν ἀγάλματα θεῶν, Ἀμφιάραος[7] καὶ Εἰρήνη φέρουσα Πλοῦτωνα παῖδα. ἐνταῦθα Λυκοῦργός τε κεῖται χαλκοῦς ὁ Λυκόφρονος καὶ Καλλίας, ὃς πρὸς Ἀρταξέρξην τὸν Ξέρξου τοῖς Ἕλλησιν, ὡς Ἀθηναίων οἱ πολλοὶ λέγουσιν, ἔπραξε[8] τὴν εἰρήνην. (4) ἔστι δὲ καὶ Δημοσθένης, ὃν ἐς Καλαυρίαν Ἀθηναῖοι τὴν πρὸ[9] Τροιζῆνος νῆσον ἠνάγκασαν ἀποχωρῆσαι, δεξάμενοι δὲ ὕστερον διώκουσιν αὖθις μετὰ

rint, quum defecisset a Lysimacho, et quemadmodum Seleucum in partes pertraxerit suas, inter ea inseram, quae de Lysimacho fuerint commemoranda. (2) Hic autem Attalus Attali quidem filius fuit: regno vero, quod Eumenes frater Philetaero concesserat, sui patruelis potitus est. Is omnium quae gessit, maximum illud fuit, quod Gallos in eam, quam etiam nunc tenent, terram a mari confugere coegit. (3) Iam secundum eorum ducum, unde tribus appellatae sunt, statuas signa deorum spectantur, Amphiaraus, et Pax Plutonem puerum ferens. Ibidem Lycurgus ex aere, Lycophronis filius: et Callias, qui pacem Atheniensibus (ut vulgo memorant) ab Artaxerxe Xerxis filio confecit. (4) Demosthenes etiam, quem in Calaurean, quae insula iuxta Troezenem est, Athenienses exilii causa concedere coegerunt: revocatumque paulo post,

τιγόνου R. mox ὕστ. αὐτόν CSBPcAgVaVnR. ὕστ. αὐτὸν M. αὐτὸν ὕστ. N. αὐτὸν ὕστ. AXKF. deinceps φιλέτερον Ag.

4. ἔτι AgLa.

5. παῖς ὢν, ἀδελφιδοῦς δὲ Φιλεταίρου CSB. παῖς ἦν, ἀδελφοῦ δὲ Φιλεταίρῳ AXKFN. παῖς ἦν ἀδελφοῦ φιλεταίρῳ δὲ PcAgVnMLab. παῖς ἀδελφοῦ φιλεταίρῳ δὲ R. supra vers. ἦν post παῖς et δὲ post ἀδελφοῦ insertum, ultimo δὲ expuncto. παῖς ἦν, ἀδελφῷ δὲ φιλεταίρῳ Va. ἀδελφοῦ Φιλεταίρου, τὴν δὲ ἀρχ. coni. F. Φιλεταίρου δὲ Εὐμενεῖ τῷ ἀδελφῷ τὴν ἀρχ. παραδόντος, ἔσχεν ἀνεψιοῦ coni. Sylb. παῖς ἦν, ἀδελφοῦ δὲ Φιλεταίρου, καὶ τὴν ἀρχὴν coni. Palmer.

6. Εὐμενοῦς AXKFNAgLab.

7. ἀμφίαρος καὶ εἰρήνει La. tum Πλοῦτον CB e coni. F, coll. IX, 16, 2. — Sq. τε N om.

8. ἔπραξεν NVa.

9. πρὸς PcVn. τὴν πρότερον ζηνὸς Va.

τὴν ἐν[10] Λαμίᾳ πληγήν. Δημοσθένης δὲ ὡς τὸ δεύτερον 3
ἔφυγε[11], περαιοῦται καὶ τότε ἐς τὴν Καλαυρίαν, ἔνθα δὴ
πιὼν φάρμακον ἐτελεύτησε[12]· φυγάδα τε Ἕλληνα μόνον 20
τοῦτον Ἀντιπάτρῳ καὶ Μακεδόσιν οὐκ ἀνήγαγεν[13] Ἀρχίας.
ὁ δὲ Ἀρχίας οὗτος Θούριος ὢν ἔργον ἤρατο ἀνόσιον·
ὅσοι Μακεδόσιν ἔπραξαν ἐναντία πρὶν ἢ τοῖς Ἕλλησι[14]
τὸ πταῖσμα ἐν Θετταλίᾳ γενέσθαι, τούτους ἦγεν Ἀρχίας
Ἀντιπάτρῳ δώσοντας δίκην. Δημοσθένει μὲν ἡ πρὸς
Ἀθηναίους ἄγαν εὔνοια ἐς τοῦτο ἐχώρησεν· εὖ δέ μοι
λελέχθαι δοκεῖ ἄνδρα ἀφειδῶς ἐκπεσόντα[15] ἐς πολιτείαν
καὶ πιστὰ ἡγησάμενον τὰ τοῦ δήμου μήποτε καλῶς τελευ-
τῆσαι. (5) Τῆς δὲ τοῦ[16] Δημοσθένους εἰκόνος πλησίον 4
Ἄρεώς ἐστιν ἱερὸν, ἔνθα ἀγάλματα δύο μὲν Ἀφροδίτης
κεῖται, τὸ δὲ τοῦ Ἄρεως ἐποίησεν Ἀλκαμένης, τὴν δὲ
Ἀθηνᾶν ἀνὴρ Πάριος[17], ὄνομα δὲ αὐτῷ Λοκρός. ἐνταῦθα
καὶ Ἐνυοῦς[18] ἄγαλμά ἐστιν, ἐποίησαν δὲ οἱ παῖδες οἱ Πρα-
ξιτέλους. περὶ δὲ τὸν ναὸν ἑστᾶσιν Ἡρακλῆς καὶ Θησεὺς

iterum post Lamiacam cladem in exilium misere: quo tempore in eandem insulam reversus hausto veneno interiit. Hunc ex omnibus Graecis exulibus unum ad Antipatrum et Macedonas non traxit Archias. Thurius erat Archias patria. Negotium is valde inhumanum susceperat: nam omnes, qui ante cladem a Graecis acceptam in Thessalia Macedonibus adversati fuerant, captos ad Antipatrum poenas daturos trahebat. Huc igitur Demosthenis nimius in patriam amor evasit. Quo mihi illud praeclare dictum videtur, hominem nimis reipublicae administrationi deditum, et populari aura fidentem, haud unquam feliciter diem extremum claudere. (5) Prope Demosthenis statuam Martis est aedes, in qua duo sunt Veneris signa. Martis Alcamenes, Minervae signum Parius vir fecit, Locrus nomine. Ibidem est etiam Bellonae signum, Praxitelis filiorum opus. Ad templum adstat Hercules, et Theseus, et

10. ἐκ M.
11. ἔφυγεν Ag. mox τὴν om. M.
12. ἐτελεύτησεν BPcAgNRVa. mox μοῦνον Ag.
13. ἂν ἤγαγεν N. tum ἀρχίας οὗτος. ὁ δὲ ἀρχίας οὗτος Ag.
14. ἕλλησιν Ag. mox δώσαντας Va.
15. ἐσπεσόντα NR Edd. ante B. ἐκπεσόντα BPcAgVnLa. ἐμπεσόντα LbVa.
16. τῆς δὲ τῆς Va. mox ἄρεος Lb. bis.
17. πάρειος, ι super ει, M. πάτριος La., mox Λόκρος Smai.
18. ἐνιοῦς MVnAgLb. ἐννυοῦς Va.

καὶ Ἀπόλλων ἀναδούμενος ταινίᾳ τὴν κόμην·[19] ἀνδριάν-
τες δὲ Καλάδης Ἀθηναίοις, ὡς λέγεται, νόμους[20] γράψας,
καὶ Πίνδαρος ἄλλα τε εὑρόμενος[21] παρὰ Ἀθηναίων καὶ
τὴν εἰκόνα, ὅτι σφᾶς ἐπῄνεσεν ᾆσμα ποιήσας. οὐ πόῤῥω
δὲ ἑστᾶσιν Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων οἱ κτείναντες[22] Ἵπ-
παρχον· αἰτία δὲ ἥτις ἐγένετο καὶ τὸ ἔργον ὅντινα τρό-
πον ἔπραξαν, ἑτέροις[23] ἐστὶν εἰρημένα. τῶν δὲ ἀνδριάν-
των οἱ μέν εἰσι Κριτίου τέχνη, τοὺς δὲ ἀρχαίους ἐποίησεν
Ἀντήνωρ.[24] Ξέρξου δέ, ὡς εἷλεν Ἀθήνας ἐκλιπόντων τὸ
ἄστυ Ἀθηναίων, ἀπαγαγομένου[25] καὶ τούτους ἅτε λάφυ-
ρα, κατέπεμψεν ὕστερον Ἀθηναίοις Ἀντίοχος.
6 (6) Τοῦ θεάτρου δὲ ὃ καλοῦσιν ᾠδεῖον, ἀνδριάντες
πρὸ τῆς ἐσόδου[26] βασιλέων εἰσὶν Αἰγυπτίων. ὀνόματα μὲν
δὴ κατὰ τὰ αὐτὰ[27] Πτολεμαῖοί σφισιν, ἄλλη δὲ ἐπίκλησις
21 ἄλλῳ· καὶ γὰρ Φιλομήτορα καλοῦσι, καὶ Φιλάδελφον ἕτε-

Apollo taenia redimitus. Virorum autem statuae sunt Calades, quem legumlatorem Athenienses perhibent, et Pindarus, qui, quod Athenienses carmine laudavit, et statuam, et alia meruit praemia. Neque longe sunt Harmodius et Aristogiton Hipparchi interfectores: cuius facinoris causam et modum alii explicarunt. Ex his statuis aliquot Critias, antiquiores fecit Antenor. Ac quum has Xerxes, urbe capta, quam cives deseruerant, cum alia praeda asportasset, Antiochus postea Atheniensibus remisit. (6) In theatri vero (quod Odeum vocant) ipso vestibulo Aegyptiorum regum sunt statuae: quibus est omnibus idem Ptolemaei nomen, inter eos discrimen faciente cognomine. Namque alium Philometora, Philadelphum alium

19. ταινίᾳ κεφαλὴν, marg. γρ. κόμην Va.

20. κώμους Meurs. de Ceram. 9. ob Plin. h. n. 35, 10. „Mallem: Καλάδης, Ἀθηναῖος, ὃς λέγεται κώμους γράψαι, vel: Καλάδης Ἀθηναίοις, ὡς λέγεται, κώμους γράψας“ *Hemsterh. MS.* „Forte legendum Καλλιάδης, de quo Herodotus in Urania ait eum architectum fuisse eo anno, quo Xerxes invasit Atticam.“ *Palmer MS.*

21. εὑράμενος NVaLb Edd. ante B. εὑρόμενος BPcAgRVnLa. Praecedens τε om. N. tum παρ' ἀθηναίοις Va.

22. οἱ κτείναν La. οἰκτείραντες, ρ deleto, Lb. tum ἵπαρχον R. Sq. δὲ om. M.

23. ἑτέρως M, tum εἰρημένα CSBMVaPcAgVnVict, εἰρημένον AXKFNR (in R α super ον).

24. ἀντίνωρ VaPcAg. mox ἐκλειπόντων Ag.

25. ἀπαγομένου CS e coni. F, Amas. D. Calder. Loescher, qui reddiderunt *asportare.* ἀπαγαγομένου B. ἐπαγομένου AXKFMNRVaVnPcAgLab. mox κατέπεμπεν *Pc.

26. ἐσόδου FCSBMNRPcAgVnVaLab, ut coni. K. ἐφόδου AXK.

27. κατὰ ταὐτὰ Ag.

ρον, τὸν δὲ τοῦ Λάγου[28] Σωτῆρα, παραδόντων Ῥοδίων τὸ ὄνομα. τῶν δὲ ἄλλων ὁ μὲν Φιλάδελφός ἐστιν[29]· ου καὶ πρότερον μνήμην ἐν τοῖς ἐπωνύμοις ἐποιησάμην· πλησίον δέ οἱ καὶ Ἀρσινόης τῆς ἀδελφῆς[30] ἐστὶν εἰκών.

CAPUT IX.

De Ptolemaeo Philometore et matre Cleopatra — Lysimacho et Thracibus — Hieronymo Cardiano.

Ὁ δὲ Φιλομήτωρ[1] καλούμενος ὄγδοος μέν ἐστιν ἀπόγονος Πτολεμαίου τοῦ Λάγου, τὴν δὲ ἐπίκλησιν ἔσχεν ἐπὶ χλευασμῷ· οὐ γάρ τινα τῶν βασιλέων μισηθέντα[2] ἴσμεν ἐς τοσόνδε ὑπὸ μητρός, ὃν πρεσβύτατον ὄντα τῶν παίδων ἡ μήτηρ οὐκ εἴα καλεῖν ἐπὶ τὴν ἀρχὴν, πρότερον δὲ ἐς[3] Κύπρον ὑπὸ τοῦ πατρὸς πεμφθῆναι πράξασα. (2) τῆς δὲ ἐς τὸν παῖδα τῇ Κλεοπάτρᾳ δυσνοίας[4] λέγουσιν ἄλλας τε αἰτίας, καὶ ὅτι Ἀλέξανδρον τὸν νεώτερον τῶν παίδων κατήκοον ἔσεσθαι μᾶλλον ἤλπιζε. καὶ διὰ τοῦτο ἑλέσθαι βασιλέα Ἀλέξανδρον ἔπειθεν Αἰγυπτίους. ἐναντιουμένου δέ οἱ 2

appellarunt: at Lagi filio Soteris cognomentum Rhodii dedere. Philadelphus vero is fuit, cuius a nobis mentio, quum sermo de iis esset, a quibus tribubus sunt nomina, facta est. Huic Arsinoes sororis apposita est statua.

Cap. IX. At qui Philometor est dictus, octavus est a Ptolemaeo Lagi filio. Id autem cognominis per illusionem nactus est. Neque enim regum quisquam fuit unquam ex omnibus, quem maiori mater odio prosecuta fuerit: hunc enim, maiorem quamvis natu, regem salutari non est passa, et, ut in Cyprum vivente patre ablegaretur, effecit. (2) Cuius in filium acerbitatis quum alias fuisse causas Cleopatrae memorant, tum quod Alexandrum natu minorem sibi obsequentiorem fore sperabat: ob eamque rem primum, ut eum Aegyptii regem crearent, suadebat: deinde, quum repugnante plebe id assequi ne-

28. λόγου La. tum δόντων malit S.
29. φιλ. ἐστιν ἐν τοῖς ἐπωνύμοις, οὗ καὶ πρ. μν. ἐπ. Va.
30. ἀδελφοῖς La.
Cap. IX. 1. φιλομήτορ La. — Schol. in Vn. ὅτι ὁ Φιλομήτωρ Πτολεμαῖος κατ' ἀντίφρασιν οὕτως ὠνομάσθη.

2. νομισθέντα La. tum ἐς τὸ σὸν ὑπὸ N. mox πρεσβυτάτων εἶναι τῶν La.
3. ἐς BPcAgNRVnLab. εἰς Edd. rell. Mox πεμφθῆναι La.
4. δυσνίας Ag. tum ἄλλας τε αἰτίας λέγουσιν Va.

τοῦ πλήθους, δευτέρα[5] ἐς τὴν Κύπρον ἔστειλεν Ἀλέξανδρον, στρατηγὸν μὲν τῷ λόγῳ, τῷ δὲ ἔργῳ δι' αὐτοῦ Πτολεμαίῳ θέλουσα εἶναι φοβερωτέρα. τέλος δὲ κατατρώσασα οὓς μάλιστα τῶν εὐνούχων ἐνόμιζεν εὔνους, ἐπήγετο[6] σφᾶς ἐς τὸ πλῆθος ὡς αὐτή τε ἐπιβουλευθεῖσα ὑπὸ Πτολεμαίου καὶ τοὺς εὐνούχους τοιαῦτα ὑπ'[7] ἐκείνου παθόντας. οἱ δὲ Ἀλεξανδρεῖς ὥρμησαν μὲν ὡς ἀποκτενοῦντες τὸν Πτολεμαῖον, ὡς δὲ σφᾶς ἔφθασεν ἐπιβὰς νεώς,[8] Ἀλέξαν-
3 δρον ἥκοντα ἐκ Κύπρου ποιοῦνται βασιλέα. (3) Κλεοπάτραν δὲ περιῆλθεν ἡ δίκη τῆς Πτολεμαίου φυγῆς ἀποθανοῦσαν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, ὃν αὐτὴ βασιλεύειν ἔπραξεν Αἰγυπτίων. τοῦ δὲ ἔργου φωραθέντος[9] καὶ Ἀλεξάνδρου φόβῳ τῶν πολιτῶν φεύγοντος, οὕτω Πτολεμαῖος κατῆλθε καὶ τὸ δεύτερον[10] ἔσχεν Αἴγυπτον, καὶ Θηβαίοις ἐπολέμησεν ἀποστᾶσι, παραστησάμενος δὲ ἔτει τρίτῳ μετὰ τὴν ἀπόστασιν ἐκάκωσεν, ὡς μηδὲ ὑπόμνημα λειφθῆναι[11] Θηβαίοις τῆς ποτὲ εὐδαιμονίας προελθούσης ἐς[12] τοσοῦτον ὡς

quisset, in Cyprum Alexandrum misit, imperatoris quidem nomine, re vero, ut per eum Ptolemaeo formidolosior esset ipsa. Postremo ex omni eunuchorum numero, quos amantissimos esse sui putabat, saucios in concionem produxit, Ptolemaeum insimulans et insidias sibi fecisse, et eunuchos vulneribus foedasse. Qua re Alexandrini commoti, non multum abfuit, quin Ptolemaeum impetu facto opprimerent: sed quum ille navi se e periculo proripuisset, haud ita multo post e Cypro reversum Alexandrum regem appellant. (3) Digna autem facinore poena Cleopatram consecuta est: eam enim filius, quem suis ipsa consiliis ad regnum evexerat, peremit. Quo scelere detecto, quum civium metu aufugisset Alexander, Ptolemaeus in Aegyptum rediit: ac iterum regno potitus Thebanis, quod ab ipso defecerant, bellum intulit: ac tertio a defectione anno in potestatem suam redactos tam graviter multavit, ut, qui ante Graeciae ditissimas quasque civitates, Delphos etiam ipsos, penes quos

5. δεύτερα δὲ M. δεύτερον Va. tum ἐς BPcAgNRVnLab. εἰς Edd. rell.
6. ἐπήγετο FCSBPcAgVaVnNR cod. Phral. ut voluerunt Sylb. et K. ἠπείγετο AXK. ἠπήγετο M. — Sq. σφᾶς om. N.
7. ἐπ' Va. mox μὲν om. N.
8. ἔφθασαν ἐπὶ τὰς νεὼς Ag. tum ἀλέξανδροντα (sic) M.
9. φοραθέντος Ag.
10. καὶ τὸ δεύτ. — ἀποστᾶσι om. Ag. Ad Θηβαίοις Palmer. MS. „πότερον Αἰγυπτίοις ἢ Ἕλλησι." mox δὲ om. Va. ἔτι τρότῳ (ὁ ambig.) idem.
11. λειφθῆναι FCSBPcVnVaLab. et per correct. N, ut iam Sylb. voluit. ληφθῆναι AXKAgMR.
12. εἰς Edd. Codd. Mox ὑπερβάλλεσθαι Ag. ὑπερβάλεσθαι La. Inter ὡς et ὑπερβ. Lb repetit ὡς μηδὲ ὑπόμνημα λει—.

ὑπερβαλέσθαι πλούτῳ τοὺς Ἑλλήνων πολυχρημάτους, τό τε 22
ἱερὸν τὸ ἐν Δελφοῖς καὶ Ὀρχομενίους. Πτολεμαῖον[13] μὲν
οὖν ὀλίγῳ τούτων ὕστερον ἐπέλαβε μοῖρα ἡ καθήκουσα·
Ἀθηναῖοι δὲ ὑπ' αὐτοῦ παθόντες εὖ πολλά τε καὶ οὐκ
ἄξια[14] ἐξηγήσεως χαλκοῦν καὶ αὐτὸν καὶ Βερενίκην ἔθη-
καν, ἣ μόνη γνησία οἱ τῶν παίδων ἦν. (4) μετὰ δὲ τοὺς 4
Αἰγυπτίους Φίλιππός τε καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου κεῖν-
ται· τούτοις μείζονα ὑπῆρχέ πως ἢ ἄλλου πάρεργα εἶναι
λόγου. Τοῖς μὲν οὖν ἀπ' Αἰγύπτου τιμῇ τε ἀληθεῖ[15]
καὶ εὐεργέταις οὖσι γεγόνασιν αἱ δωρεαί, Φιλίππῳ δὲ καὶ
Ἀλεξάνδρῳ κολακείᾳ[16] μᾶλλον ἐς αὐτοὺς τοῦ πλήθους, ἐπεὶ
καὶ Λυσίμαχον οὐκ εὐνοίᾳ τοσοῦτον ὡς ἐς τὰ παρόντα
χρήσιμον νομίζοντες ἀνέθηκαν.

(5) Ὁ δὲ Λυσίμαχος[17] οὗτος γένος τε ἦν Μακεδὼν[18] 5
καὶ Ἀλεξάνδρου δορυφόρος, ὃν Ἀλέξανδρός ποτε ὑπ' ὀρ-
γῆς λέοντι ὁμοῦ[19] καθείρξας ἐς οἴκημα κεκρατηκότα εὗρε

erat sacrata Deo pecunia, et Orchomenios opibus superarant, nullum pristinae fortunae vestigium retinuerint. Ipsi quidem Ptolemaeo non ita multo post suo fato defuncto, pro multis eius erga se meritis, Athenienses et alia multa, quae nihil necesse est exponere, decreverunt, et aeneam statuam cum Berenice, quae sola illi e legitimo toro suscepta fuerat, erexerunt. (4) Post Aegyptios vero reges Philippo et eius filio Alexandro statuae positae sunt: quorum res gestae maiores fuere, quam ut aliis de rebus susceptae historiae inseri debeant. Aegyptiis quidem regibus ad veri honoris monimentum, tanquam bene de se meritis, praemia sunt constituta: Philippo vero et Alexandro adulatione potius multitudinis. Nam et Lysimacho, non tam eius ducti studio, quam temporibus consulentes, eundem honorem habuerunt. (5) Fuit Lysimachus natione Macedo, Alexandri satelles, quem rex ira incensus in eandem cum leone caveam coniici iusserat: sed quum ab eo bestiam exanimatam intellexisset,

13. πτολεμαίω LbVn, ον super ω in Vn. mox ὑπέλαβε μοίρα Va.

14. οὐκ ἀνάξια C, secutus versionem Loescheri.

15. ἀληθῆ NAg. mox γεγόνασι αἱ NVa.

16. κολακίαι SPab*cdAgVnMVa Lab., sed ι potest esse adscriptum, unde κολακείᾳ aut κολακείαις coni. F; illud recepimus cum CB. κολακίας AXKF. — Sqq. ἐπεὶ καὶ —. ἀνέθηκαν bis habet Lb.

17. λυσίχαμος Va. tum καὶ οὗτος N.

18. μακεδόνων PcAgVnLabVict. MR (in R. per correct. μακεδὼν).

19. ὁμοῦ, ὡ super ὁ, M.

τοῦ θηρίου. τά τε οὖν ἄλλα ἤδη[20] διετέλει θαυμάζων καὶ Μακεδόνων ὁμοίως τοῖς ἀρίστοις ἦγεν ἐν[21] τιμῇ. τελευτήσαντος δὲ Ἀλεξάνδρου Θρᾳκῶν ἐβασίλευεν[22] ὁ Λυσίμαχος τῶν προσοίκων Μακεδόσιν, ὅσων ἦρχεν Ἀλέξανδρος καὶ ἔτι πρότερον[23] Φίλιππος· (6) εἶεν δ' ἂν οὗτοι τοῦ Θρᾳκίου μοῖρα οὐ μεγάλη. Θρᾳκῶν δὲ τῶν πάντων οὐδένες πλείους[24] εἰσὶ τῶν ἀνθρώπων, ὅτι μὴ Κελτοὶ, πρὸς ἄλλο ἔθνος ἕν ἀντεξετάζοντι·[25] καὶ διὰ τοῦτο οὐδείς πω πρότερος[26] Θρᾷκας Ῥωμαίων κατεστρέψατο ἀθρόους. Ῥωμαίοις δὲ Θρᾴκη τε πᾶσά ἐστιν ὑποχείριος, καὶ Κελτῶν ὅσον μὲν ἀχρεῖον νομίζουσι[27] διά τε ὑπερβάλλον ψῦχος καὶ γῆς φαυλότητα ἑκουσίως παρῶπταί σφισι, τὰ δὲ
6 ἀξιόκτητα[28] ἔχουσι καὶ τούτων. (7) τότε δὲ ὁ Λυσίμαχος πρώτοις τῶν περιοίκων ἐπολέμησεν Ὀδρύσαις, δεύτερα
23 δὲ ἐπὶ Δρομιχαίτην καὶ Γέτας[29] ἐστράτευσεν. οἷα δὲ ἀν-

viri perpetua admiratione virtutem prosecutus, eodem illum, quo optimum quemque e Macedonibus, loco esse voluit. Mortuo vero Alexandro, ei Thraciae parti, quae Macedoniae finitima est, imperavit: quam Philippus etiam ante et Alexander tenuerant. (6) Est autem ea regio non sane magna. Nam reliqua Thracia adeo hominum multitudine abundat, ut, nisi forte Galliam excipias, cuivis nationi hominum frequentia anteponi posse videatur: quod in causa fuit, ut universam ante Romanos nemo imperio suo adiecerit. Nunc autem et Thracia tota, et quicquid Gallici nominis est, Romano imperio paret: sed Galliae bene cultas tantum partes, quibus imperarent, dignas iudicantes, reliquas, quae nulli usui visae sunt, quod aut immodicis frigoribus, aut soli sterilitate laborarent, consulto missas fecerunt. (7) Eius igitur Thraciae partis compos factus Lysimachus, e finitimis primos Odrysas bello est aggressus: deinde in Dromichaeten et Getas profectus, quum proelium initum esset cum

20. ἤδη ἄλλα M.
21. ἦγεν τῇ τιμῇ N.
22. ἐβασίλευσεν, εν super σεν, M. mox προσήκων VaAg. tum ὅσον La.
23. πρότερον om. N.
24. πλέους M. tum εἰσὶν Ag. — Schol. in Vn. σημείωσαι, ὅτι καὶ Ἡρόδοτος μηδένας εἶναι πλείους Θρᾳκῶν ἱστορεῖ.
25. ἀντεξετάζοντι FCSBAgPcd VaVnLbMNR, quod coni. iam Sylb. p. 930. ed. Kuhn. et Valck. ad Herod. V, 3. ἀντεξετάζοντα XKN. ἀντεξετάζοατα (sic) A. ἀντεξατάζοντι Lb.
26. πρότερος SBPcAgVnLabMN R (in R ν super ς). πρότερον AX KFCVa. — Sqq. Ῥωμ. κατεστρ. ἀθρόους bis habet La.
27. νομίζουσιν N. mox ψύχος Edd.; corrigunt SB in corrigendis. ψῦχος La. tum ἑκουσιῳ σπαρῶπται La.
28. ἀξιώκτητα Ag.
29. γέτ[illegible] Va.

σράσι συμβαλὼν οὐκ ἀπείροις πολέμων, ἀριθμῷ δὲ καὶ πολὺ [30] ὑπερβεβληκόσιν, αὐτὸς μὲν ἐς τὸ ἔσχατον ἐλθὼν κινδύνου διέφυγεν,[31] ὁ δέ οἱ παῖς Ἀγαθοκλῆς συστρατευόμενος τότε πρῶτον ὑπὸ τῶν Γετῶν ἑάλω. Λυσίμαχος δὲ καὶ ὕστερον προσπταίσας μάχαις καὶ τὴν ἅλωσιν τοῦ παιδὸς οὐκ ἐν παρέργῳ ποιούμενος συνέθετο πρὸς Δρομιχαίτην εἰρήνην, τῆς τε ἀρχῆς τῆς αὐτοῦ [32] τὰ πέραν Ἴστρου παρεὶς τῷ Γέτῃ [33] καὶ θυγατέρα συνοικίσας ἀνάγκῃ τὸ πλέον. οἱ δὲ οὐκ Ἀγαθοκλέα, Λυσίμαχον δὲ αὐτὸν ἁλῶναι λέγουσιν, ἀνασωθῆναι δὲ Ἀγαθοκλέους τὰ πρὸς τὸν Γέτην ὑπὲρ αὐτοῦ πράξαντος. ὡς δὲ [34] ἐπανῆλθεν, Ἀγαθοκλεῖ Λυσάνδραν γυναῖκα ἠγάγετο, Πτολεμαίου τε τοῦ Λάγου καὶ Εὐρυδίκης οὖσαν. (8) διέβη δὲ καὶ ναυσὶν 7
ἐπὶ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν [35] Ἀντιγόνου συγκαθεῖλε. συνῴκισε [36] δὲ καὶ Ἐφεσίων ἄχρι θαλάσσης τὴν νῦν πό-

hominibus et rei bellicae nequaquam imperitis, et numero multo superioribus, fuga se e summo periculo, in quod res suas omnes deduxerat, eripuit. In ea pugna Agathocles eius filius, paterno ductu militaris disciplinae rudimentis tunc primum assuescens, a Getis captus est. Quare Lysimachus aliis etiam proeliis nihilo secundioribus belli fortunam expertus, *de summa rerum solicitus*, et, quod filius in hostium potestatem venisset, minime levem cladem numerans, cum Dromichaete et Getis pace facta, illi, temporum necessitati obtemperans, et filiam despondit, et ea Thraciae parte cessit, quae trans Istrum est. Sunt, qui non Agathoclem, sed ipsum Lysimachum ab hostibus captum fuisse dicant, deinde ab Agathocle iis conditionibus, quas diximus, foedere cum Getis icto, liberatum. Ut vero rediit, Agathocli Lysandram, Ptolemaei (eius, qui Lagi filius fuerat) et Eurydices filiam, uxorem duxit. (8) Classe deinde in Asiam traiecit; et Antigoni regno capto, eam, quam nunc quoque Ephesii mari

30. πολὺν Pc.

31. διέφυγε, ὁ Ag. tum ὁ δὲ παῖς οἱ N. οἱ δὲ οἱ παῖδες γαθοκλῆς συστρατευόμενος Va. ἐνστρατευόμενος MNVnPcLb. ὠ στρατευόμενος La. tum γετῶν ἑσάλω — τὴν ἅλλωσιν La.

32. αὐτοῦ CSBPcVnVaNR. αὐτοῦ AXKF. αὐτῶν, οὗ super ων Ag.

33. γέτει MVnLb. tum συνοικήσας MVaVnLb. mox αὐτὸν ἀναλῶναι La.

34. δὲ Edd. ante B, NR. δ' B VaLb. ὡς δὲ πᾶν ἦλθεν Vn manu prima, PcAgLa. tum ἀγαθοκλῆ Va. λυσάνδρα La.

35. τὴν om. Ag. tum ἀντιγόνους N.

36. συνῴκησε M. συνῴκει, ad marg. συνῴκισε R. Sq. δὲ om. N.

λιν, ἐπαγαγόμενος[37] *ἐς αὐτὴν Λεβεδίους τε οἰκήτορας καὶ Κολοφωνίους, τὰς δὲ ἐκείνων ἀνελὼν πόλεις, ὡς Φοίνικα ἰάμβων ποιητὴν Κολοφώνιον θρηνῆσαι τὴν ἅλωσιν. Ἑρμησιάναξ δὲ ὁ τὰ ἐλεγεῖα γράψας οὐκ*[38] *ἔτι (ἐμοὶ δοκεῖν) περιῆν· πάντως γάρ που καὶ αὐτὸς ἂν ἐπὶ ἁλούσῃ Κολοφῶνι ὠδύρατο.* (9) *Λυσίμαχος δὲ καὶ ἐς πόλεμον πρὸς Πύῤῥον κατέστη τὸν*[39] *Αἰακίδου. φυλάξας δὲ ἐξ Ἠπείρου ἀπιόντα (οἷα δὴ τὰ πολλὰ ἐκεῖνος ἐπλανᾶτο,) τήν τε ἄλλην ἐλεηλάτησεν Ἤπειρον καὶ ἐπὶ τὰς θήκας ἦλθε τῶν*
8 *βασιλέων.* (10) *τὰ δὲ ἐντεῦθεν ἐμοί ἐστιν οὐ πιστά,*[40] *Ἱερώνυμος δὲ ἔγραψε Καρδιανὸς Λυσίμαχον τὰς θήκας τῶν νεκρῶν ἀνελόντα τὰ ὀστᾶ ἐκρῖψαι.*[41] *ὁ δὲ Ἱερώνυμος οὗτος ἔχει μὲν καὶ ἄλλως δόξαν πρὸς ἀπέχθειαν γράφαι τῶν βασιλέων πλὴν Ἀντιγόνου, τούτῳ δὲ οὐ δικαίως χαρίζεσθαι· τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς*[42] *τάφοις τῶν Ἠπειρωτῶν παν-*

proximam incolunt, urbem condidit: in quam Lebedios et Colophonios, eorum urbibus eversis, deduxit. Eas vero urbium excisiones Phoenix iamborum scriptor deplorat. Nam Hermesianacta, qui elegos scripsit, ad illud usque tempus superstitem fuisse non crediderim: neque enim is in aliqua carminum suorum parte excisam Colophonem non deflesset. (9) At Lysimachus Pyrrhum quoque Aeacidae filium bello est adortus. Eius namque ab Epiro profectione observata, (quum saepe ille domo abesse consuesset) et reliquam Epirum hostilem in modum populatus est, et ad regum sepulcra pervenit. (10) Addit Hieronymus Cardianus, (quod ut credam, adduci non possum) Lysimachum, eductis e terra defunctorum conditoriis, ossa dissipasse. Sed hic ipse Hieronymus ob id quo in reges odio laborabat, haec scripsisse creditur, quum unum tamen Antigonum multis idem et haudquaquam debitis laudibus exornet. Nec ulli dubium fuerit, haec illum de regum Epiri monimentis ad calumniam com-

37. *ἐπαγαγόμενος* BPcAg. *ἐπαγόμενος* Edd. ante B, MNRLabVa. tum *λεβεδίους* FCSBPcVnLa, ut iam Sylb. et Palmer. MS. voluere; *λεβαδίους* AXKMNRVaLb. mox *ἀνελεῖν — τὴν ἄλλωσιν* La.

38. *οὐ ἔτι* La. tum *πάντως* CSBAgMNRVaVict. quod iam Loescher. voluit. *πάντα* AXKFPc. mox *ἂν* om. Va.

39. *τὸν* om. La - Sq. *δὲ* om. Va. tum *ὑπείρου*, *ἠ* super *ὑ* Ag. et infra §. 10. *ὑ ἠπειρώτης*.

40. *οὐ πιστὰ, ἃ Ἱερών. ἔγραψε* coni. Cor. *ἔγραψεν* N.

41. *ἐκρῖψαι* B, S in Corrig. Vol. V. *ἐκρίψαι* Edd. ante B. *ἐκκρίψαι* Va.

42. *τοὺς* La. mox *φανερῶς*, *ὁ* super *ῶ*, VnAg. *φανερὸν* N. tum *πρὸς ἐπήρειαν* scripsimus e coni. Coraii. *πρὸς* C inter uncos posuit, abest ab Edd. rell. Codd. *κατ' ἐπήρειαν* coni. Loescher. *ἐς ἐπήρειαν* F. *ἐπ' ἐπηρείᾳ* Lob. Ind. Lect. Regiom. 1816.

τάπασίν ἐστι φανερὸς πρὸς ἐπήρειαν συνθεὶς, ἄνδρα Μακεδόνα θήκας νεκρῶν ἀνελεῖν. χωρὶς δὲ ἠπίστατο δή που καὶ Λυσίμαχος οὐ Πύῤῥου σφᾶς προγόνους μόνον ἀλλὰ καὶ Ἀλεξάνδρου τοὺς αὐτοὺς τούτους ὄντας· καὶ γὰρ Ἀλέξανδρος Ἠπειρώτης τε[43] *ἦν καὶ τῶν Αἰακιδῶν τὰ πρὸς μητρός. ἥ τε*[44] *ὕστερον Πύῤῥου πρὸς Λυσίμαχον συμμαχία δηλοῖ καὶ πολεμήσασιν ἀδιάλλακτόν γε οὐδὲν πρὸς ἀλλήλους γενέσθαι σφίσι. τῷ δὲ Ἱερωνύμῳ τάχα μέν που καὶ ἄλλα ἦν ἐς Λυσίμαχον ἐγκλήματα, μέγιστον δὲ ὅτι τὴν Καρδιανῶν πόλιν ἀνελὼν Λυσιμαχίαν ἀντ᾽ αὐτῆς ᾤκισεν*[45] *ἐπὶ τῷ ἰσθμῷ τῆς Θρακίας χεῤῥονήσου.*[46] 24

CAPUT X.

De Lysimachi bellis cum Demetrio et Pyrrho gestis — de Lysimachi infelici matrimonio et morte.

Λυσιμάχῳ δὲ ἐπὶ μὲν Ἀριδαίου[1] *βασιλεύοντος καὶ ὕστερον Κασσάνδρου καὶ τῶν παίδων φιλία διέμεινε πρὸς Μακεδόνας· περιελθούσης δὲ*[2] *ἐς Δημήτριον τὸν Ἀντι-*

mentum. Quis enim crediderit, hominem Macedonem sepulcra regum *Epiri* violasse? Nesciebat fortasse Lysimachus, eos non Pyrrhi solum, sed Alexandri etiam maiores fuisse, quum Alexander maternum genus ab Epiro, atque adeo ab Aeacidis duceret. Argumento est praeterea inter Pyrrhum et Lysimachum non multo post conciliata societas, nulla per bellum iniuria fuisse inter ipsos ad reditum in gratiam spem interclusam. Sed Hieronymus et alias forsan habuit cum Lysimacho simultatis causas, et eam procul dubio maximam, quod ille, Cardianorum urbe eversa, pro ea Lysimachiam in Isthmo Thraciae Chersonnesi condiderat.

Cap. X. Et Lysimachus quidem, quantisper Aridaeus, et post Cassander eiusque liberi regnarunt, a Macedonum amicitia non discessit: ubi vero Demetrius Antigoni filius regnum adeptus

43. *τε* om. AXKFNMR. est in CSBPbcdVnAg. *ἠπειρότης τε ἦν καὶ τῶν ἄλλων αἰακ,* Va.

44. *ἥ τε* om. La. mox *ἀδιάλακτον* MNRVaAg.

45. *ᾤκησεν* RVnLb, in [illegible] super *η*. tum *ἀριθμῷ* pro *ἰσθμῷ* N.

46. *χεῤῥονήσου* Edd. PcAgMNR VaVn. *χερονήσου* Lab.

Cap. X. 1. *Ἀριδαίου* CSBPc VnVa. *Ἀῤῥιδαίου* AXKFNMRAg Lab. tum *βασιλεύσαντος* AXKFC MLb. *βασιλεύοντος* SBPcAgVnVa NRVictLa. mox *κασάνδρου* Pc.

2. *δὲ* om. Va. mox *προςπερι-*

γόνον τῆς ἀρχῆς, ἐνταῦθα ἤδη Λυσίμαχος πολεμήσεσθαι ἤλπιζεν ὑπὸ Δημητρίου καὶ αὐτὸς ἄρχειν ἠξίου πολέμου, πατρῷον ἐπιστάμενος ὂν Δημητρίῳ προσπεριβάλλεσθαί τι ἐθέλειν καὶ ἅμα ὁρῶν αὐτὸν παρελθόντα ἐς Μακεδονίαν μετάπεμπτον ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Κασσάνδρου, ὡς δὲ ἀφίκετο, αὐτόν τε Ἀλέξανδρον φονεύσαντα καὶ ἔχοντα ἀντ' ἐκείνου τὴν Μακεδόνων ἀρχήν.
2 (2) τούτων εἵνεκα Δημητρίῳ συμβαλὼν πρὸς Ἀμφιπόλει παρ' ὀλίγον μὲν ἦλθεν [3] ἐκπεσεῖν Θρᾴκης, ἀμύναντος δέ οἱ Πύῤῥου τήν τε Θρᾴκην κατέσχε καὶ ὕστερον ἐπῆρξε Νεστίων καὶ Μακεδόνων. τὸ δὲ πολὺ Μακεδονίας αὐτὸς Πύῤῥος κατεῖχε, δυνάμει τε ἥκων ἐξ Ἠπείρου καὶ πρὸς Λυσίμαχον ἐν τῷ παρόντι ἔχων ἐπιτηδείως. Δημητρίου δὲ διαβάντος ἐς [4] τὴν Ἀσίαν καὶ Σελεύκῳ πολεμοῦντος, ὅσον μὲν χρόνον ἀντεῖχε τὰ Δημητρίου, διέμεινεν [5] ἡ Πύῤῥου καὶ Λυσιμάχου συμμαχία, γενομένου [6] δὲ ἐπὶ Σελεύκῳ Δημητρίου Λυσιμάχῳ καὶ Πύῤῥῳ διελύθη ἡ φιλία, [7] καὶ καταστάντων ἐς πόλεμον Λυ-

est, ne se ille provocaret, metuens, prior contra eum arma movit. Noverat enim, paternum ei esse, de promovendo imperio semper cogitare. Ut primum igitur illum in Macedoniam profectum, Alexandro Cassandri filio, a quo accersitus fuerat, interempto, eius regno potitum comperit, probabilem belli causam nactus, (2) ad Amphipolim cum Demetrio congressus, parum abfuit, quin de Thraciae quoque regno in dubium veniret. Quo tempore Pyrrhi auxiliis confirmatus et regnum retinuit, et Nestiis deinde ac Macedonum parti imperavit. Nam Pyrrhus cum exercitu veniens ex Epiro, dum Lysimachi rebus pro tempore studeret, magnam Macedoniae sibi partem vindicarat. Ac quum in Asiam Demetrius contra Seleucum traiecisset, quantisper nihilo inferior armis fuit Demetrius, in Lysimachi societate Pyrrhus perstitit: ubi vero Demetrius in Seleuci potestatem venit, dissoluta est inter eos amicitia. Bello itaque utrinque comparato,

βάλεσθαι (sic) La. προπεριβάλλ. Lb. tum τοῦ κασσάνδρα La.

3. ἤθελεν La. mox κατέσχεν Ag. tum ἐπῆρξεν ἐστίων MPcAgLabVn (ἀ super ἐσ. in M). ὑπῆρξεν ἐστίων NRVa.

4. ἐς SBPcVaVnNRLa. εἰς AX' KFCAgLb.

5. διέμεινεν ἠπείρου M. διέμεινεν ὑπύρρου et paullo post καὶ ὑπήρρω La. διέμενεν RVn.

6. tum γενομενος, ου super ος, Vn. tum ἐπὶ σελεύκου La.

7. διελύθη συμμαχία, ad marg. φιλία Vt (falso διελ. ἡ συμμ. sec.

σίμαχος Ἀντιγόνῳ τε τῷ Δημητρίου καὶ αὐτῷ Πύῤῥῳ πολεμήσας ἐκράτησε [8] παρὰ πολὺ καὶ Μακεδονίαν ἔσχεν ἀναχωρῆσαι Πύῤῥον βιασάμενος [9] ἐς τὴν Ἤπειρον. (3) Εἰώ- 3
θασι δὲ ἀνθρώποις φύεσθαι δι' ἔρωτα πολλαὶ συμφοραί. Λυσίμαχος γὰρ ἡλικίᾳ τε ἤδη προήκων καὶ ἐς τοὺς παῖδας αὐτός τε νομιζόμενος εὐδαίμων καὶ Ἀγαθοκλεῖ παίδων ὄντων ἐκ Λυσάνδρας, Ἀρσινόην ἔγημεν ἀδελφὴν Λυσάνδρας. ταύτην τὴν Ἀρσινόην φοβουμένην ἐπὶ τοῖς παισί, μὴ Λυσιμάχου [10] τελευτήσαντος ἐπ' Ἀγαθοκλεῖ γένωνται, τούτων εἵνεκα Ἀγαθοκλεῖ ἐπιβουλεῦσαι λέγεται. ἤδη [11] δὲ ἔγραψαν καὶ ὡς Ἀγαθοκλέους ἀφίκοιτο ἐς ἔρωτα ἡ Ἀρσινόη, ἀποτυγχάνουσα δὲ ἐπιβουλεῦσαι [12] Ἀγαθοκλεῖ θάνατον. λέγουσι δὲ καὶ ὡς Λυσίμαχος αἴσθοιτο ὕστερον τὰ τολμηθέντα ὑπὸ τῆς γυναικός, εἶναι δὲ οὐδὲν ἔτι οἱ πλέον ἠρημωμένῳ [13] φίλων ἐς τὸ ἔσχατον. (4) ὡς γὰρ δὴ τότε ὁ [14] Λυσίμαχος ἀνελεῖν τὸν Ἀγα- 4

Lysimachus, Antigono Demetrii filio et Pyrrho ipso magno proelio superatis, et Macedonia universa potitus est, et Pyrrhum in Epirum redire coegit. (3) Multae vero *et magnae* solent ex amore hominibus existere calamitates. Hic enim Lysimachus quum natu iam grandior esset, et quum ipse susceptis liberis fortunatus haberetur, tum vero Agathocli filio ex Lysandra liberi geniti essent, Arsinoen tamen Lysandrae sororem sibi matrimonio adiunxit. Eam, quum timeret, sui ne filii, mortuo Lysimacho, in Agathoclis potestate essent, de Agathoclis caede consilia inisse ferunt. Sunt, qui scriptum reliquerint, Arsinoen Agathoclis amore captam, quumque ad obsequium adolescens pellici non potuisset, ab ea per insidias de medio sublatum: Lysimachum postea tam audax facinus uxorem ausam cognovisse, sed nihil ei profuisse amicis penitus orbato. (4) Eius itaque

Sieb.). articulum om. etiam MNR VaLb. mox τοῦ δημητρίου La.

8. ἐκράτησεν R. mox πολὺ δὲ καὶ Pc.

9. βιασάμενον N. tum ἐς BPcAg VnNR. εἰς Edd. ante B. LabVa.

10. λυσιμάχῳ La. mox γέννωνται, τοῦτο εἵνεκα Ag.

11. οἱ δὴ δὲ, vel potiu[illegible] δὲ coni. C. οἱ δὲ ἔγρ. etiam [illegible]n. ἤδη δέ τινες ἔγρ. Letronne.

12. ἀποτυγχάνουσα δὲ ἐπιβουλεῦσαι λέγουσιν AXKFCMNRVa. ἀποτυγχάνουσα δὲ ἐπὶ τῷ βουλεῦσαι λέγουσιν BPcAgVnLab, marg. R. Articulo lacunam prodi censet B. ἀποτυγχάνουσαν coni. Sylb. Nos cum Porsono et S λέγουσιν delevimus et ἐπιβουλεύσαι scripsimus. mox αἴσχοιτο La.

13. ἠρημωμένῳ φίλων SB ex em. Xyl. quam probat Palmer. MS. ἠρημένῳ φίλον AXKFCMVaLa. ἠρημένῳ φίλον NRAgVaLb. εἰρημένῳ φίλον *Pc.

14. ὁ om. Va.

θοκλέα Ἀρσινόῃ παρῆκε, Λυσάνδρα παρὰ Σέλευκον ἐκδιδράσκει, τούς τε παῖδας ἅμα ἀγομένη καὶ τοὺς ἀδελφοὺς τοὺς αὐτῆς, [15] οἷς περιελθὸν τοῦτο ἐς Πτολεμαῖον καταφεύγουσι. [16] τούτοις ἐκδιδράσκουσι παρὰ Σέλευκον καὶ Ἀλέξανδρος ἠκολούθησεν, υἱὸς μὲν [17] Λυσιμάχου, γεγονὼς δὲ ἐξ Ὀδρυσιάδος γυναικός. οὗτοί τε οὖν ἐς Βαβυλῶνα ἀναβεβηκότες ἱκέτευον Σέλευκον ἐς πόλεμον πρὸς Λυσίμαχον καταστῆναι· καὶ Φιλέταιρος ἅμα, ᾧ τὰ χρήματα ἐπετέτραπτο Λυσιμάχου, τῇ τε Ἀγαθοκλέους τελευτῇ [18] χαλεπῶς φέρων καὶ τὰ παρὰ τῆς Ἀρσινόης ὕποπτα ἡγούμενος καταλαμβάνει Πέργαμον τὴν ὑπὲρ Καΐκου, [19]
26 πέμψας δὲ κήρυκα τά τε χρήματα καὶ αὐτὸν [20] ἐδίδου Σε-
5 λεύκῳ. (5) Λυσίμαχος δὲ ταῦτα πάντα πυνθανόμενος ἔφθη διαβὰς ἐς τὴν Ἀσίαν, καὶ ἄρξας αὐτὸς πολέμου συμβαλών τε Σελεύκῳ παρὰ πολύ τε ἐκρατήθη καὶ αὐτὸς ἀπέθανεν. Ἀλέξανδρος δέ, ὃς ἐκ τῆς γυναικὸς [21] Ὀδρυσί-

permissu interempto Agathocle, Lysandra ad Seleucum profugit: secum vero habuit filios et fratres. Qui dum ad Ptolemaeum confugerent, de rei atrocitate nuntium acceperant. Fugientibus vero se comitem addidit Alexander, Lysimachi ille quidem, sed ex Odrysiade uxore filius. Hi quum Babylonem pervenissent, a Seleuco, ut bellum contra Lysimachum susciperet, supplices contenderunt. Eodem vero tempore et Philetaerus, cui omnis Lysimachi pecunia commissa fuerat, Agathoclem interfectum dolens, seque ob eam rem Arsinoae suspectum existimans, Pergamum supra Caicum occupat, atque inde per legatum se pecuniamque omnem Seleuco tradit. (5) Quod ubi Lysimacho nunciatum fuit, statim in Asiam traiicit, ac bellum prior Seleuco infert: collatis vero signis cum eo congressus in ipso proelio, magna clade accepta, occubuit. Eius cadaver a Lysandra multis tum precibus impetratum Alexander Lysimachi filius ex Odry-

15. *τοὺς αὐτῆς* CSBAgPcR. *τοὺς αὑτῆς* AXKFM. *τῆς, αὐτῆς* LbNVnVaPc. tum *οἳ περιελθ.* AgPcLa. *οἷ, περιελθὸν τοῦτο ἐς Πτολεμαῖον, καταφ.* coni. F. *ὡς Πτολεμαῖον καταφ.* coni. C. „*utpote Ptolemaeum fugientibus.*" *οἷς* delendum putat S. „*quum iis ad Ptolemaeum confugientibus nihil nisi hoc reliquum esset.*" *ἐς τὸ πτολ.* La.

16. *καταφεύγουσιν — ἐκδιδράσκουσιν* Ag.

17. *δὲ* Ag. mox *ἰδενάδος γυν.* N.

18. *τήν τε Ἀγ. τελευτὴν* C e coni. F. mox *καταλαβάνει* Va.

19. *Καΐκον* CSBMNRVaPcVn. *Καϊκοῦ* Ag. *Καΰκον* AXKF.

20. *αὐτὸν* M. tum *ἐκδίδου* Va.

21. *γυναικὸς* uncis includit B. tum CS *Ὀδρυσιάδος*. Edd. rell. Codd. *Ὀδρυσίδος*, quam duplicem formam etiam Steph. Byz. agnoscit v. *Ὄδρυσαι*.

δος ἐγεγόνει οἱ, πολλὰ Λυσάνδραν παραιτησάμενος ἀναιρεῖταί τε καὶ ὕστερον τούτων [22] ἐς Χεῤῥόννησον κομίσας ἔθαψεν, ἔνθα ἔτι καὶ νῦν ἐστίν οἱ φανερὸς [23] ὁ τάφος, Καρδίας τε μεταξὺ κώμης καὶ Πακτύης. [24] τὰ μὲν οὖν Λυσιμάχου τοιαῦτα ἐγένετο.

CAPUT XI.

De Pyrrhi genere — Epirotarum regno — Pyrrhi expeditionibus.

Ἀθηναίοις δὲ εἰκών ἐστι [1] καὶ Πύῤῥου. οὗτος ὁ Πύῤῥος Ἀλεξάνδρῳ προσῆκεν οὐδὲν, εἰ μὴ ὅσα κατὰ γένος· Αἰακίδου γὰρ τοῦ Ἀρύββου [2] Πύῤῥος ἦν, Ὀλυμπιάδος δὲ Ἀλέξανδρος τῆς Νεοπτολέμου· Νεοπτολέμῳ δὲ καὶ Ἀρύββᾳ πατὴρ ἦν Ἀλκέτας ὁ Θαρύπου· [3] ἀπὸ δὲ Θαρύπου ἐς Πύῤῥον τὸν Ἀχιλλέως πέντε ἀνδρῶν καὶ δέκα εἰσὶ γενεαί. πρῶτος γὰρ δὴ [4] οὗτος ἁλούσης Ἰλίου τὴν μὲν ἐς Θεσσαλίαν [5] ὑπερεῖδεν ἀναχώρησιν, ἐς δὲ τὴν Ἤπειρον κατάρας ἐνταῦθα ἐκ τῶν Ἑλένου χρησμῶν ᾤκησε. [6] καὶ οἱ παῖς ἐκ

side (ut ante dixi) sustulit, et in Chersonnesum deportatum sepulturae mandavit, eo sane in loco, quo nunc etiam inter Cardian vicum et Pactyan insignis ei tumulus exstat. Et haec quidem a Lysimacho gesta sunt.

Cap. XI. Apud Athenienses autem Pyrrhi etiam conspicitur effigies, cui cum Alexandro Magno sola generis propinquitas intercessit. Nam Pyrrhus Aeacida Arybbae filio, Olympiade vero Neoptolemi filia Alexander genitus est. Neoptolemo et Arybbae pater fuit Alcetas Tharypi filius. A Tharypo autem retro ad Pyrrhum Achillis quindecim sobolis gradus numerantur. Is enim primus Ilio exciso, omisso in Thessaliam reditu, in Epirum appulit, atque ibi Heleni vatis monitu consedit. Cui quum nulla

22. *τοῦτον* PcVn. tum *Χεῤῥόννησον* Edd. ante B. *Χεῤῥόνησον* BVaPcAgVnNRLb. *χερόνησον* M. *χεῤῥόννησσον* La. mox *καὶ ἔτι καὶ* La.

23. *φανερῶς* Pc.

24. *Πακτύης* Edd. ante B, NR VaVn. *Πακτύας* BPcAg. *πακτώης* M.

Cap. XI. 1. *εἰκὼν ἕστηκε καὶ* coni. Cor.

2. *Ἀρύμβου* et postea *Ἀρύμβᾳ* CS, cfr. §. 5. sic etiam D. Calder. *ἀρύβου*. et *ἀρύβα* Va. tum *πύρος ἦν* Vn. *Πύῤῥος — Νεοπτολέμου* om. La.

3. *ὁ θάρυπος* MPcAgVnLa. Sq. *δὲ* om. NVnVaLb. *ἀπὸ θαρύπου δὲ* M. tum *ἐς Πύῤῥον* om. N.

4. *δὴ* om. AXKFN, est in CSB RPcdAgVnVa. *πρῶτος γάρ ἐστιν οὗτος* M.

5. *θάλασσαν* M.

6. *ᾤκησεν* Ag.

μὲν Ἑρμιόνης ἐγένετο οὐδείς, ἐξ Ἀνδρομάχης δὲ Μολοσ-
σὸς καὶ Πίελος [7] καὶ νεώτατος ὁ Πέργαμος. ἐγένετο δὲ
καὶ Ἑλένῳ Κεστρῖνος· [8] τούτῳ γὰρ Ἀνδρομάχη συνῴκη-
2 σεν ἀποθανόντος ἐν Δελφοῖς Πύῤῥου. (2) Ἑλένου δὲ,
ὡς ἐτελεύτα, Μολοσσῷ τῷ [9] Πύῤῥου παραδόντος τὴν ἀρ-
χὴν Κεστρῖνος μὲν σὺν τοῖς ἐθέλουσιν Ἠπειρωτῶν τὴν
ὑπὲρ Θύαμιν ποταμὸν χώραν ἔσχε, Πέργαμος δὲ διαβὰς
ἐς τὴν Ἀσίαν Ἄρειον δυναστεύοντα ἐν τῇ Τευθρανίᾳ κτεί-
νει μονομαχήσαντά οἱ περὶ τῆς ἀρχῆς καὶ τῇ πόλει τὸ ὄνο-
μα [10] ἔδωκε τὸ νῦν ἀπ' αὐτοῦ· καὶ Ἀνδρομάχης [11] (ἠκο-
27 λούθει γάρ οἱ) καὶ νῦν ἐστὶν ἡρῷον ἐν τῇ πόλει. Πίελος
δὲ αὐτοῦ κατέμεινεν ἐν Ἠπείρῳ, καὶ ἐς πρόγονον τοῦτον
ἀνέβαινε Πύῤῥος τε [12] ὁ Αἰακίδου καὶ οἱ πατέρες, ἀλλ'
3 οὐκ ἐς Μολοσσόν. (3) ἦν δὲ ἄχρι μὲν Ἀλκέτου τοῦ [13] Θα-
ρύπου ἐφ' ἑνὶ βασιλεῖ καὶ τὰ Ἠπειρωτῶν· οἱ δὲ Ἀλκέτου

ex Hermione proles esset, ex Andromache tres suscepti sunt filii, Molossus, Pielus, et natu minimus Pergamus. Ex eadem vero Cestrinum Helenus genuit, quum ei Andromache, Delphis Pyrrho interfecto, nupsisset. (2) Quum autem Helenus moriens Molosso Pyrrhi filio regnum reliquisset, Cestrinus, collecta Epirotarum manu, eam, quae supra Thyamin fluvium est, regionem tenuit. At Pergamus quum in Asiam traiecisset, Arium in Teuthrania dominantem, singulari de imperio certamine dimicans, occidit: et urbibus, quod etiam nunc manet, ex suo et Andromaches nomine cognomentum dedit. Andromache enim filium secuta est: et ibidem utriusque adhuc exstat heroicum monimentum. Pielus vero in Epiro mansit, ad quem potius quam ad Molossum Pyrrhus Aeacidae et maiores eius originem referunt. (3) Fuit autem ipsum etiam Epiri imperium usque ad Alcetam et Tharypum in unius potestate. Nam Alcetae filii in-

7. *πύελος* Pc. mox *νεώτατος ὁ Πέργαμος* Codd. Edd. praeter S, qui *ὁ νεώτατος Πέργ.*

8. *Κεστρῖνος* CSBAgVnNR. *Κεστρίνος* AXKFVaMLab. Sqq. *τούτῳ — Κεστρῖνος* om. M. mox *ἀνδρομάχης* La.

9. *τῷ* om. N. tum *πύρου* Ag.

10. *πόλει ἔδωκε* Va per lacunam et rasuram: spatio vacuo postea inscriptum est *τὸ ὄνο*, cui manus rec. addidit *μα*.

11. (*ἠκολούθει γάρ οἱ*) *καὶ νῦν ἐστιν* SB e coni. Sylb. *ἠκολούθει γάρ· ὧν καὶ νῦν ἐστιν* AXKFCAg PcNRVaLb. *οἱ καὶ νῦν* om. La. *ου καὶ Ἀνδρομάχης* (*ἠκ. γὰρ*) *καὶ νῦν ἐστιν* coni. C. *ἠκολούθει γὰρ οὖν, καὶ νῦν* coni. K. *ἠκολούθει γὰρ υἱῷ, κλεινὸν ἐστιν ἡρ.* Iacobs Animadv. ad Eurip. p. 45.

12. *δὲ* Ag. *αἰκίδου* La.

13. *τοῦ* CSB ex em. Sylb., AgR La. *καὶ* AXKFPcMNVaVnLb.

παῖδες, ὡς σφίσι στασιάσασι μετέδοξεν ἐπ' ἴσης ἄρχειν, αὐ-
τοί τε πιστῶς ἔχοντες διέμειναν [14] ἐς ἀλλήλους, καὶ ὕστε-
ρον Ἀλεξάνδρου τοῦ Νεοπτολέμου τελευτήσαντος ἐν Λευ-
κανοῖς Ὀλυμπιάδος δὲ διὰ τὸν Ἀντιπάτρου φόβον ἐπα-
νελθούσης ἐς [15] Ἤπειρον, Αἰακίδης ὁ Ἀρύββου τά τε ἄλλα
διετέλει κατήκοος ὢν Ὀλυμπιάδι καὶ συνεστράτευσε [16] πο-
λεμήσων Ἀριδαίῳ καὶ Μακεδόσιν, οὐκ ἐθελόντων ἕπεσθαι
τῶν Ἠπειρωτῶν. (4) Ὀλυμπιάδος δὲ, ὡς ἐπεκράτησεν, 4
ἀνόσια μὲν ἐργασαμένης καὶ ἐς τὸν Ἀριδαίου [17] θάνατον,
πολλῷ δὲ ἔτι ἀνοσιώτερα ἐς ἄνδρας Μακεδόνας, καὶ διὰ
ταῦτα οὐκ ἀνάξια [18] ὕστερον ὑπὸ Κασσάνδρου παθεῖν
νομισθείσης, Αἰακίδην [19] κατ' ἀρχὰς μὲν οὐδ' αὐτοὶ διὰ
τὸ Ὀλυμπιάδος ἔχθος ἐδέχοντο Ἠπειρῶται, εὑρομένου δὲ
ἀνὰ χρόνον παρὰ τούτων συγγνώμην δεύτερα [20] ἠναντιοῦ-
το Κάσσανδρος μὴ κατελθεῖν ἐς [21] Ἤπειρον. γενομένης
δὲ Φιλίππου τε [22] ἀδελφοῦ Κασσάνδρου καὶ Αἰακίδου

ter se dissidentes non prius concorditer regnarunt, quam aequaliter inter se regnum diviserunt. Postea vero Alexandro Neoptolemi filio in Lucania exstincto, Antipatri metu in Epirum reversam Olympiadem Aeacides Arybbae filius quum aliis est officiis prosecutus, tum vero eam suis copiis iuvit ad bellum cum Aridaeo et Macedonibus gerendum, atque id invitis etiam ac sequi recusantibus Epirotis. (4) Olympias victoriam adepta, multa in morte Aridaeo inferenda, pluraque ac magis nefaria, dum Macedonas insectatur, immanitatis exempla edidit. Quo minus cuiquam mirum fuit, eam paulo post graves quidem, sed meritas sceleris et crudelitatis suae Cassandro poenas dedisse. Eius certe invidia Aeacidae, quo minus statim ab initio in regnum ab Epirotis reciperetur, maxime obfuit. Nam quum aequis iam et placatis uteretur, Cassander illi iterum est adversatus. Ac pugna quidem inter Philippum Cassandri fratrem et Aeacidem ad

14. διέμειναν ἔχοντες Va.
15. ἐπ' Pc. tum Ἀρύββου AXKFBAg. ἀῤῥύβου PcNRVaVnMLab. Ἀρύμβου CS.
16. συνεστράτευσεν AXKFAg. Porsonus hoc verbum deletum vult.
17. ἀρριδαίου La. mox ἐπ' ἄνδρας. Pc.
18. ἄξια N. tum ἀπὸ Κασσ. Va. νομισθῆς La.
19. Αἰακίδην οὖν κατ' ἀ. μὲν Edd. PcAgNRVnLb. Αἰακ. μὲν κατ' ἀρχὰς μὲν Va. Delevimus οὖν cum La, ut Coraius iam voluit.
20. δεύτερον Va.
21. ἐς om. N. — Sq. δὲ om. La.
22. δὲ Pc. mox ἰνιάδαις La. tum μετ' οὐ πολὺ κατέλαβε Va.

μάχης πρὸς Οἰνιάδαις, Αἰακίδην μὲν τρωθέντα κατέλαβε
5 μετ' οὐ πολὺ τὸ χρεών. (5) Ἠπειρῶται δὲ Ἀλκέταν [23]
ἐπὶ βασιλείᾳ κατεδέξαντο, Ἀρύββου [24] μὲν παῖδα καὶ ἀδελ-
φὸν Αἰακίδου πρεσβύτερον ἀκρατῆ δὲ ἄλλως θυμοῦ καὶ
δι' αὐτὸ ἐξελασθέντα ὑπὸ τοῦ πατρός. καὶ τότε ἥκων ἐξε-
28 μαίνετο εὐθὺς ἐς τοὺς Ἠπειρώτας, ἐς ὃ [25] νύκτωρ αὐτόν
τε καὶ τοὺς παῖδας ἐπαναστάντες ἔκτειναν. Ἀποκτείναντες
δὲ τοῦτον, Πύῤῥον τὸν Αἰακίδου κατάγουσιν· ἥκοντι δὲ
εὐθὺς ἐπεστράτευε Κάσσανδρος, νέῳ τε ἡλικίαν [26] ὄντι
καὶ τὴν ἀρχὴν οὐ κατεσκευασμένῳ βεβαίως. Πύῤῥος δὲ
ἐπιόντων Μακεδόνων ἐς Αἴγυπτον παρὰ Πτολεμαῖον ἀνα-
βαίνει τὸν Λάγου· καί οἱ Πτολεμαῖος γυναῖκα [27] ἔδωκεν
ἀδελφὴν ὁμομητρίαν τῶν αὐτοῦ παίδων, καὶ στόλῳ κατή-
6 γαγεν Αἰγυπτίων. (6) Πύῤῥος δὲ βασιλεύσας πρώτοις
ἐπέθετο Ἑλλήνων Κορκυραίοις, [28] κειμένην τε ὁρῶν τὴν

Oeniadas commissa, Aeacides ex vulnere non ita multo post de vita decessit. (5) Alcetam deinde Arybbae quidem filium, et Aeacidae fratrem natu grandiorem, Epirotae regnare iusserunt, hominem plane impotentis iracundiae, ob eamque causam a parte eiectum. Hunc, quum regnum iniisset, more ingenii sui furentem cives noctu adorti cum filiis opprimunt. Quo de medio sublato, Pyrrho Aeacidae filio regnum restituunt. Ei ad regnum primum accedenti Cassander bellum intulit, homini peradolescenti, et ad imperium administrandum tuendumque nondum firmiter instructo. At is, Macedonibus in fines suos iam invadentibus, in Aegyptum ad Ptolemaeum Lagi filium se contulit; a quo mox, accepta eius in matrimonium filia, ex eadem, qua ceteri Ptolemaei liberi, matre suscepta, cum classe et Aegyptiorum copiis est in regnum reductus. (6) Regno igitur iam constituto, in Corcyraeos primum arma movit: quorum quum

23. *ἀλκέσταν* Pc. tum *βασιλέα*, *τ* inter *ε* et *α* supra versu; Ag. tum *κατεδέξατο* La.

24. *Ἀρύββου* BPcNR. *Ἀρύμβου* AXKFCS. *ἀρύβου* AgVaLab. *ἀῤῥύβου* M. *ἀῤῥίββου* Vn. mox *ἄλλα θυμοῦ* La.

25. *οἷ* Pc; *οἵ* Ag; *ἃ* N; *ᾧ* Vn Lab. (in Lb. corr.); *ἐν ᾧ* M.

26. *ἡλικίαν* e coni.; sic enim solet Pausan. cfr. I, 6, 5. VI, 3, 1. *ἡλικ*[illegible] rell.

27. *γυναῖκα* om. M. tum *ἔδωκεν* CS e coni. Coraii. *δέδωκεν* AXKFPcAgMNVaVnLab. *τ' ἔδωκεν* B. e coni. Porsoni. — Sq. *τῶν* om. Ag. tum *αὑτοῦ* BPcAg. *αὐτοῦ* edd. rell.

28. *Κερκυραίοις* et *Κέρκυραν* AXKFCVa (*κερκύραν* Va). *Κορκυρ.* SBMNRAgPcVnLab. *κορκύραν* Lb.

νῆσον πρὸ τῆς αὑτοῦ [29] χώρας καὶ ἄλλοις ὁρμητήριον ἐφ' αὑτὸν οὐκ ἐθέλων εἶναι. μετὰ δὲ ἁλοῦσαν Κόρκυραν ὅσα μὲν Λυσιμάχῳ πολεμήσας ἔπαθε καὶ ὡς Δημήτριον ἐκβαλὼν Μακεδονίας ἦρξεν ἐς ὃ αὖθις ἐξέπεσεν ὑπὸ Λυσιμάχου, τάδε μὲν τοῦ Πύῤῥου [30] μέγιστα ἐς ἐκεῖνον τὸν καιρὸν δεδήλωκεν [31] ἤδη μοι τὰ ἐς Λυσίμαχον ἔχοντα·
(7) Ῥωμαίοις δὲ οὐδένα Πύῤῥου πρότερον πολεμήσαντα 7
ἴσμεν Ἕλληνα. Διομήδει μὲν γὰρ καὶ Ἀργείων τοῖς σὺν αὐτῷ οὐδεμίαν ἔτι γενέσθαι [32] πρὸς Αἰνείαν λέγεται μάχην· Ἀθηναίοις δὲ [33] ἄλλα τε πολλὰ ἐλπίσασι καὶ Ἰταλίαν πᾶσαν καταστρέψασθαι τὸ ἐν Συρακούσαις πταῖσμα ἐμποδὼν ἐγένετο μὴ καὶ [34] Ῥωμαίων λαβεῖν πεῖραν· Ἀλέξανδρος δὲ [35] ὁ Νεοπτολέμου, γένους τε ὢν Πύῤῥῳ τοῦ αὐτοῦ καὶ ἡλικίᾳ πρεσβύτερος, ἀποθανὼν ἐν Λευκανοῖς ἔφθη πρὶν ἐς χεῖρας ἐλθεῖν Ῥωμαίοις.

insulam finibus suis ex adverso sitam videret, ne aliquando hostibus pro statione esset, metuebat. Quas autem post captam Corcyram a Lysimacho clades acceperit et quemadmodum pulso Demetrio Macedoniae ad illud usque tempus imperarit, quo a Lysimacho pulsus est, quae rerum a Pyrrho usque ad illud tempus gestarum fuerunt maximae, dum de rebus Lysimachi ageremus, exposuimus. (7) Graecorum vero neminem ante Pyrrhum bellum Romano imperio intulisse satis constat. Nam neque Aeneas quidem ipse a Diomede aut Argivis, qui Diomedem secuti sunt, ulla est omnino pugna lacessitus. Atheniensibus certe et alias orbis terrae partes et universam Italiam armis opprimere cogitantibus, Syracusana clades, quo minus cum Romanis belli fortunam experirentur, impedimento fuit. Alexander vero Neoptolemi filius, Pyrrhi gentilis, natu eo grandior, in Lucanis ante e vita excessit, quam potuerit cum Romanis signa conferre.

29. αὑτοῦ BPcAg. αὐτοῦ Edd. rell. Mox καὶ ἄλλως coni. Cor. Tum ὁρμητηρίοις — ἐθέλον La.
30. πύρον A. tum ἐπ' ἐκεῖνον Pc.
31. δεδήλωκεν CSBPcdAgVnMR Pors. (in R κεν expunctum et supra ται).
32. pro ἔτι γεν. C. coni. ἐπιγινέσθαι [immo ἐπιγενέσθαι].
33. τε La. mox ἄλλα τε πολλὰ BPc. ἄλλα τε καὶ Ag. πολλὰ om. Edd. rell. MNRVaVn.
34. καὶ N om.
35. τε La. tum γένος Va.

CAPUT XII.

De Pyrrhi bello contra Romanos — de elephantis et ebore — de Pyrrhi bello contra Carthaginienses.

1 *Οὕτω Πύῤῥος ἐστὶν ὁ [1] πρῶτος ἐκ τῆς Ἑλλάδος τῆς πέραν Ἰονίου [2] διαβὰς ἐπὶ Ῥωμαίους. διέβη δὲ καὶ οὗτος ἐπαγαγομένων Ταραντίνων. (2) τούτοις γὰρ πρότερον ἔτι [3] πρὸς Ῥωμαίους συνειστήκει πόλεμος· ἀδύνατοι δὲ κατὰ σφᾶς ὄντες ἀντισχεῖν, προϋπαρχούσης μὲν ἐς αὐτὸν εὐεργεσίας, ὅτι οἱ πολεμοῦντι τὸν πρὸς Κόρκυραν [4] πόλεμον*
29 *ναυσὶ συνήραντο, μάλιστα δὲ οἱ πρέσβεις τῶν Ταραντίνων ἀνέπεισαν τὸν [5] Πύῤῥον τήν τε Ἰταλίαν διδάσκοντες, ὡς εὐδαιμονίας εἵνεκα ἀντὶ πάσης εἴη τῆς Ἑλλάδος καὶ ὡς οὐχ ὅσιον αὐτῷ παραπέμψαι σφᾶς φίλους τε καὶ ἱκέτας ἐν τῷ παρόντι ἥκοντας. ταῦτα λεγόντων τῶν πρέσβεων [6] μνήμη τὸν Πύῤῥον τῆς [7] ἁλώσεως ἐσῆλθε τῆς Ἰλίου καί οἱ κατὰ ταὐτὰ [8] ἤλπιζε χωρήσειν πολεμοῦντι· στρατεύσειν γὰρ ἐπὶ Τρώων ἀποίκους Ἀχιλλέως ὢν [9] ἀπό-*

Cap. XII. Pyrrhus itaque primus omnium e Graecia adversus Romanos ultra Ionium mare copias transportavit, a Tarentinis ille quidem accersitus. (2) Ii enim quum bellum diuturnum cum Romanis gessissent, iamque se illis impares intelligerent, devincta sibi prius beneficiis Pyrrhi voluntate, quod eum Corcyraeos oppugnantem navalibus copiis iuverant, per legatos regi, ut socia arma secum iungeret, persuaserunt, Italiam docentes toti Graeciae felicitate praestare, nec esse satis aequum, se amicos, et supplicum more auxilia rogantes, iniquissimis temporibus suis deseri. Haec exponentibus legatis, Troiani belli eventus Pyrrho in mentem veniebat, ac spem concipiebat, ex animi sententia omnia eventura, quando ipse ab Achille originem ducens adversus Troiae coloniam arma sumturus esset. Ut vero

Cap. XII. 1. *ὁ* om. Va. 2. *ἰδνίου* MLb. mox *δὲ* om. N. *ἐπαγαγομένων* La. *ἐπαγομένων* rell. 3. *τῷ πρότερον ἔτει* legit Casaub. ad Polyb. p. 118. mox *συνεστήκει* N. 4. *Κόρκυραν* SBAgVnR. *κορκύραν* M. *Κέρκυραν* AXKFCNVa. *κερκύραν* Lb. *κερκύρα* La. *κορκύρα* Pc. mox *ναυσὶν* Va. *συνήρατο* Ag. 5. *τὸν* om. N. mox *παραπέμψε* La. 6. *πρεσβείων* M (*πρεσβέων* in Exc. nostr.). tum *τῶν πείρρου* La. 7. *τῶν*, supra *ῆς*, N. tum *ἐσῆλθεν τῆς ἐμῆς Ἰλίου*, *ἐμῆς* expuncto, Ag. *ἐπῆλθε* La. 8. *ταῦτα* MPcAgVaVnLab: tum *ἤλπιζεν* Ag. *στρατεύσει* La. 9. *ὢν* om. N.

γονος. ὡς δέ οἱ ταῦτα ἤρεσκε (διέμελλε γὰρ ἐπ' οὐδενὶ ὤν [10] 2
ἕλοιτο), αὐτίκα ναῦς τε ἐπλήρου μακρὰς καὶ πλοῖα στρογ-
γύλα [11] εὐτρέπιζεν ἵππους καὶ ἄνδρας ὁπλίτας ἄγειν.
(3) Ἔστι δὲ ἀνδράσι βιβλία οὐκ ἐπιφανέσιν [12] ἐς συγγρα-
φὴν ἔχοντα ἐπίγραμμα ἔργων [13] ὑπομνήματα εἶναι. ταῦ-
τα ἐπιλεγομένῳ μοι μάλιστα ἐπῆλθε θαυμάσαι Πύῤῥου
τόλμαν τε, ἣν μαχόμενος αὐτός τε παρείχετο, καὶ τὴν ἐπὶ
τοῖς ἀεὶ μέλλουσιν ἀγῶσι πρόνοιαν· ὃς καὶ τότε περαιού-
μενος ναυσὶν ἐς Ἰταλίαν Ῥωμαίους ἐλελήθει καὶ ἥκων οὐκ
εὐθὺς ἦν σφίσι φανερός· γιγνομένης δὲ Ῥωμαίων πρὸς
Ταραντίνους συμβολῆς, τότε δὴ πρῶτον ἐπιφαίνεται σὺν
τῷ στρατῷ, καὶ παρ' ἐλπίδα [14] σφίσι προσπεσὼν, ὡς τὸ
εἰκὸς, ἐτάραξεν. ἅτε δὲ ἄριστα ἐπιστάμενος ὡς οὐκ ἀξιό- 3
μαχος εἴη πρὸς Ῥωμαίους, παρεσκευάζετο ὡς τοὺς ἐλέφαν-
τας ἐπαφήσων σφίσιν. (4) Ἐλέφαντας δὲ πρῶτος μὲν τῶν
ἐκ τῆς Εὐρώπης Ἀλέξανδρος ἐκτήσατο, Πῶρον καὶ τὴν
δύναμιν καθελὼν [15] τὴν Ἰνδῶν· ἀποθανόντος δὲ Ἀλεξάν-

primum in Italiam traiicere statuit, (quae hominis erat in rebus gerendis alacritas) naves statim longas instruxit, navigiaque opportuna ad equos et milites transvehendos, ut praesto essent, curavit. (3) Libri exstant non sane illustrium auctorum, qui RERUM GESTARUM COMMENTARII inscripti sunt: quos dum lego, Pyrrhi quum alacritatem, quam in proeliis prae se tulit, tum providentiam, qua se ad futuras dimicationes comparavit, non possum non magnopere admirari. Nam priusquam Romani rescierint, in Italiam classe transmisit: et quum iam appulisset, non prius adesse eum Romani animadvertere, quam, commissa cum Tarentinis pugna, se ille cum exercitu inopinato ostendit, factoque repente impetu, hostium (ut par fuit) agmen turbavit. Ac tunc quidem, quum se Romanis haudquaquam acie parem esse intelligeret, elephantos compararat, quos inter proeliandum in illos immitteret. (4) Belluas autem has primus ex Europae principibus Alexander, Poro et Indis devictis, in potestate ha-

10. ὑπ' οὐδενὶ ὡς Ag.

11. στρογκύλα, κ expuncto supra γ, Ag.

12. ἐπιβανέσιν N.

13. τῶν Πύῤῥου ἔργων Loescher. quod probant CB. ὑπομνήματα εἶναι αὐτοῦ· ἃ ἐπιλ. Lachmann.

14. ἐλπίδας N. ἅτε δὴ — παρεσκευάζετο ὡς τοὺς ἐλέφαντας δὲ πρῶτον μὲν τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης ἐκτήσατο πόρον καὶ τὴν δύναμιν Va. Etiam M. πόρον.

15. κατελθὼν La. tum τὴν SB PcdAgMVaLab. τὴν τῶν AXKFC. τῶν NR (ad marg. R. γῆν).

δρου καὶ ἄλλοι τῶν βασιλέων καὶ πλείστους ἔσχεν Ἀν-
τίγονος· Πύῤῥῳ δὲ ἐκ τῆς μάχης ἐγεγόνει τῆς πρὸς [16]
Δημήτριον τὰ θηρία αἰχμάλωτα. τότε δὲ ἐπιφανέντων
αὐτῶν δεῖμα ἔλαβε Ῥωμαίους ἄλλο τι [17] καὶ οὐ ζῶα
4 εἶναι νομίσαντας. Ἐλέφαντα γὰρ, ὅσα [18] μὲν ἐς ἔργα
καὶ ἀνδρῶν χεῖρας, εἰσὶν ἐκ παλαιοῦ δῆλοι πάντες εἰ-
δότες· αὐτὰ δὲ τὰ θηρία πρὶν ἢ διαβῆναι Μακεδόνας
ἐπὶ τὴν Ἀσίαν οὐδὲ ἑωράκεισαν [19] ἀρχὴν πλὴν Ἰνδῶν τε
αὐτῶν καὶ Λιβύων καὶ ὅσοι πλησιόχωροι τούτοις. Δηλοῖ
δὲ καὶ [20] Ὅμηρος, ος βασιλεῦσι κλίνας μὲν καὶ οἰκίας τοῖς
εὐδαιμονεστέροις [21] αὐτῶν ἐλέφαντι ἐποίησε κεκοσμημέ-
νας θηρίου δὲ ἐλέφαντος μνήμην οὐδεμίαν [22] ἐποιήσατο·
θεασάμενος δὲ καὶ πεπυσμένος [23] ἐμνημόνευσεν ἂν πολύ
γε πρότερον (ἐμοὶ δοκεῖν) ἢ [24] Πυγμαίων τε ἀνδρῶν καὶ
5 γεράνων μάχης. (5) Πύῤῥον δὲ ἐς Σικελίαν ἀπήγαγε [25]
πρεσβεία Συρακουσίων. Καρχηδόνιοι γὰρ διαβάντες τὰς

buit. Quo mortuo, et alii reges, et plurimas Antigonus sibi comparavit. Pyrrhus vero in pugna, quam cum Demetrio commisit, elephantos aliquot cepit. Ii quum ad Tarentum in mediam irrupissent aciem, non parum Romanos exterruere, plerisque aliud quam belluas esse existimantibus. Ebur enim hominum opere et arte priscis temporibus expoliri solitum norant haud dubie multi: bestias autem ipsas, priusquam Macedones in Asiam traiicerent, praeter Indos et Libyas finitimosque illis populos, nulli viderant. Quod ipsum ex Homero facile coniicias, qui quum regum lectos et opulentiorum inter hosce domos ebore ornatas dixerit, belluae tamen nuspiam mentionem facit. Quod si aut elephantem vidisset aut de eo quicquam audisset, antiquius opinor duxisset hoc, quam Pygmaeorum et gruum pugnam commemorare. (5) Pyrrhum post haec in Siciliam Syracusanorum avocavit legatio. Nam quum Carthaginienses classe in Si-

16. πρὸς om. N.

17. ἄλλο τι καὶ CSBPabcdVaVn MNRVict. ἄλλως τε καὶ AXKF.

18. ὅσα CSBPaVaPors. ὅσους AXKFAgPcLab. ὅσον coni. FC.

19. ἑώράκεισαν SVaAgVnM. ἑωράκεσαν Edd. rell. R. ἑωράκησαν Pc. ἑωράκισαν N. Sq. τε om. N. mox λικύων Ag.

20. καὶ om. AgVaLab. tum βασιλεύουσι N.

21. εὐδεμονεστέροις — ἐποίησεν Ag.

22. οὐδεμίαν μνήμην MN.

23. πεπεισμένος MNR (in R υοσ super εισ).

24. ἡ M.

25. ἀπήγαγεν RAg.

Ἑλληνίδας τῶν πόλεων ἐποίουν ἀναστάτους, ἣ δὲ [26] ἦν λοιπὴ, Συρακούσαις πολιορκοῦντες προσεκάθηντο. ἃ τῶν πρέσβεων Πύῤῥος ἀκούων Τάραντα μὲν εἴα καὶ τοὺς τὴν ἀκτὴν [27] ἔχοντας Ἰταλιωτῶν, ἐς δὲ τὴν Σικελίαν διαβὰς Καρχηδονίους ἠνάγκασεν ἀπαναστῆναι [28] Συρακουσῶν. φρονήσας δὲ ἐφ' αὐτῷ Καρχηδονίων, οἳ [29] θαλάσσης τῶν τότε βαρβάρων μάλιστα εἶχον ἐμπείρως Τύριοι Φοίνικες τὸ ἀρχαῖον ὄντες, τούτων ἐναντία ἐπήρθη ναυμαχῆσαι [30] τοῖς Ἠπειρώταις χρώμενος, οἳ μηδὲ ἁλούσης Ἰλίου θάλασσαν οἱ πολλοὶ μηδὲ ἅλσὶν ἠπίσταντό [31] πω χρῆσθαι. Μαρτυρεῖ δέ μοι καὶ Ὁμήρου [32] ἔπος ἐν Ὀδυσσείᾳ·

Οἳ οὐκ ἴσασι θάλασσαν
Ἀνέρες, οὐδέ θ' ἅλεσσι [33] μεμιγμένον εἶδαρ ἔδουσιν.

ciliam invasissent, iamque omnes Graeci nominis urbes ad vastitatem redegissent, ac postremo ipsas Syracusas, quae sola civitas adhuc incolumis erat, circumsederent, Pyrrhus, de Syracusanorum legatis re cognita, Tarentum Italicamque omnem oram missam fecit. In Siciliam vero quum transisset, barbaris repulsis Syracusas obsidione liberavit. Deinde quamvis Carthaginienses navali disciplina (quippe qui essent e Tyro Phoenices oriundi) barbaris plane ceteris praestare intelligeret, cum illis tamen, *solis* Epirotarum copiis fretus, confligere non dubitavit. Epiri certe ne post captum quidem Ilium maxima pars aut mare norat, aut salsis escis vescebatur. cuius mihi rei Homerus in Odyssea testis est:

— — — nec norunt caerula ponti,
Nec dapibus vescum salis admiscere saporem.

26. *ἤδε* N. mox *πολυορκοῦντες* R.
27. *αὐτὴν* Ag.
28. *ἐπαναστῆναι* Ag.
29. *οἱ* M.
30. *ναυμάχοις* Pc. tum *ἠπειρώτες* La. mox *ὅς μηδὲ* Ag.
31. *ἐπίστατο* N. tum *πῶς χρῆσθαι. μαρτυρεῖ δὲ καὶ* Va.
32. *ὅμηρος* N. tum *ἔπη* Ag.
33. *ἅλεσι* MN. *ἅλεσσιν* R. tum *ὕδωρ* MNRFabVnLabVt (FabRVt ad marg. *εἶδαρ*). *ἔδουσι* AXKFC Lab. *ἔδουσι* M.

CAPUT XIII.

De Pyrrhi expeditione contra Antigonum, et duce Cleonymo contra Spartanos — de Pyrrhi morte — de simili vitae Aeacidarum exitu.

*Τότε δὲ ὁ Πύῤῥος, ὡς ἡττήθη [1] ταῖς ναυσὶν, ἐς
Τάραντα ἀνήγετο ταῖς λοιπαῖς. ἐνταῦθα προσέπταισε με-
γάλως καὶ τὴν ἀναχώρησιν (οὐ γὰρ ἀμαχεὶ [2] Ῥωμαίους
ἠπίστατο ἀφήσοντας) πορίζεται τρόπον τοῦτον. ὡς ἐπανή-
κων ἐκ Σικελίας ἡττήθη, πρῶτον διέπεμψε [3] γράμματα
ἔς τε τὴν Ἀσίαν καὶ πρὸς Ἀντίγονον, τοὺς μὲν στρατιὰν
τῶν βασιλέων, τοὺς [4] δὲ χρήματα, Ἀντίγονον δὲ καὶ
ἀμφότερα αἰτῶν. Ἀφικομένων δὲ τῶν ἀγγέλων, ὥς οἱ [5]
γράμματα ἀπεδόθη, συναγαγὼν τοὺς ἐν τέλει τῶν τε ἐξ*
31 *Ἠπείρου καὶ τῶν Ταραντίνων, ὧν μὲν εἶχε τὰ βιβλία ἀνε-
γίνωσκεν [6] οὐδὲν, ὃ [7] δὲ ἥξειν συμμαχίαν ἔλεγε. ταχὺ
δὲ καὶ ἐς τοὺς Ῥωμαίους ἦλθε [8] φήμη Μακεδόνας καὶ
ἄλλα ἔθνη περαιοῦσθαι τῶν Ἀσιανῶν ἐς τὴν Πύῤῥου*

Cap. XIII. At enim victus navali proelio, cum paucis, quae a clade superfuerant, navibus Tarentum se recepit: ubi rebus suis vehementer attritis, de fuga (quum sibi per Romanos sine pugna discedere minime liciturum speraret) tale cepit consilium. Quum e Sicilia reversus cladem accepisset, legatos cum literis ad Asiae reges, et ad ipsum Antigonum dimisit, ab aliis pecuniam, ab aliis auxilia, ab Antigono vero utrumque exposcens. Quum legati reversi literas ei reddidissent, Epirotarum et Tarentinorum principes in concionem vocat: ibi quas acceperat literas non sane recitavit, sed propediem affutura auxilia affirmavit. Quum percrebuisset igitur fama in Romanorum etiam exercitu, et e Macedonia et ex Asia magna Pyrrho

Cap. XIII. 1. *ἡττήθη, ταῖς ναυσὶν ἐς* F. *ταῖς* om. Va mox *τοῖς λοιπαῖς* La.

2. *ἀμαχὶ* NRFabVaVnAgLab.

3. *διέπεμψε* CSBPcVa. *διέπεμπε* AXKFAgFabLab. *ἔπεμψε* N. Sq. *τε* om. La.

4. *τῶν δὲ* PcAgNRFabVaVnLab. Verba *τοὺς μὲν στρατιὰν τῶν βασ. τῶν δὲ χρήματα* in textu omissa infra adiecta sunt in Va.

5. *ὥς οἱ γρ.* La. *ὥς οἱ τὰ γρ.* B. e coni. C. *ὡς οὖν γρ.* AXKFCSKNVaVnLb. *ὡς ὁ γρ.* Pc. *ὡς οὐ γρ.* AgFab. *ὡς γρ.* Pd.

6. *ἀναγίνωσκεν* Va. tum *ὃ δὲ* M.

7. *οἱ δὲ* coni. C. *ξυμμαχίαν* Fab. tum *ἔλεγεν* AgFabVnLa.

8. *ἧκε*, ad marg. *ἦλθε* Vt. mox *ἀκούσαντες*, *ον* sup. *σαν*, Lb.

βοήθειαν. Ῥωμαῖοι μὲν δὴ ταῦτα ἀκούοντες ἡσύχαζον, Πύῤῥος δὲ ὑπὸ [9] τὴν ἐπιοῦσαν περαιοῦται νύκτα πρὸς τὰ ἄκρα τῶν ὀρῶν ἃ Κεραύνια ὀνομάζουσιν.[10] (2) μετὰ 2
δὲ τὴν ἐν Ἰταλίᾳ πληγὴν ἀναπαύσας τὴν δύναμιν προεῖπεν [11] Ἀντιγόνῳ πόλεμον, ἄλλα τε ποιούμενος ἐγκλήματα καὶ μάλιστα τῆς ἐς Ἰταλίαν βοηθείας διαμαρτίαν.[12] κρατήσας δὲ τήν τε ἰδίαν παρασκευὴν Ἀντιγόνου καὶ τὸ παρ' αὐτῷ Γαλατῶν ξενικὸν [13] ἐδίωξεν ἐς τὰς ἐπὶ θαλάσσῃ [14] πόλεις, αὐτὸς δὲ Μακεδονίας τε τῆς ἄνω καὶ Θεσσαλῶν [15] ἐπεκράτησε. δηλοῖ δὲ μάλιστα τὸ μέγεθος τῆς μάχης καὶ τὴν Πύῤῥου νίκην, ὡς παραπολὺ γένοιτο, τὰ [16] ἀνατεθέντα ὅπλα τῶν Κελτικῶν ἔς τε τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερὸν τῆς [17] Ἰτωνίας Φερῶν μεταξὺ καὶ Λαρίσσης καὶ τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπ' αὐτοῖς.[18]

auxilia adventare, nihil illi novi moliri ausi sunt. Pyrrhus vero ea, quae consecuta est, nocte ad *Epiri* montes, quae Ceraunia vocant, classe transvectus est. (2) Mox ab Italica clade quum paululum conquiesset, milite confirmato, Antigono statim bellum indixit, quum et alia ei crimini daret, et illud maxime, quod suam, dum in Italia cum exercitu esset, nullis missis auxiliis, spem frustratus esset: atque Antigoni quidem quum proprias copias, tum Gallorum mercenarias, *primo impetu* fudit fugavitque, et ad maritimas usque urbes persecutus est. Ex ea victoria superiorem Macedoniam et Thessaliam in ditionem suam redegit. Proelii certe magnitudinem, et Pyrrhi victoriam, quanta fuerit, declarant Gallorum scuta in Itoniae Palladis templo, quod inter Pheras et Larissam est, dicata, cum epigrammate huiusmodi:

9. *ὑπὸ τὴν ἐπ.* scripsimus auctore B, qui in Corrig. aut *ὑπὸ* ut IV, 25, 8 et IX, 5, 13, aut *ἐς* ut IX, 5, 1. et IX, 8, 1. legendum censet. *ἐπὶ τὴν ἐπ.* MPcFabVnLab. Praepositio abest ab Edd. AgNR Va. mox *τἄκρα τῶν ὀρῶν* La.

10. *ὀνομάζουσι* Edd. ante B, Vn VaLab.

11. *προσεῖπεν* Va.

12. *δι' ἀματίαν* MFaAg.

13. *ξενικων*, *ω* expuncto et *ο* supra, Ag.

14. *θαλάσσης* Pc. tum *μακεδονίαν* omisso sq. *τε* La.

15. *θαλασσῶν* NVa. tum *ἐπεκράτησεν* R.

16. *τὰ* om. PcAgMVaLab. tum *ὅπλα τοῦ Κελτικοῦ* vel *ὅπλα τῶν Κελτῶν* coni. Sylb. — Sq. *τε* deletum vult F.

17. *τῆς* NRFab. om. *τῶν*, *ῆς* supra versum, N. tum FabMVaLb. *φέρων*.

18. *αὐτῆς* AgFa. In marg. Va. *σχολ. Ἀπολλων. ἀργοναυτ. εἰς το α*, 28.

3 *Τοὺς θυρεοὺς* [19] *ὁ Μολοσσὸς Ἰτωνίδι δῶρον Ἀθάνᾳ*
Πύῤῥος ἀπὸ [20] *θρασέων ἐκρέμασεν Γαλατᾶν,*
Πάντα τὸν Ἀντιγόνου καθελὼν στρατόν· οὐ μέγα θαῦμα·
Αἰχμηταὶ καὶ νῦν καὶ πάρος Αἰακίδαι.

Τούτους μὲν δὴ ἐνταῦθα, τῷ δὲ ἐν Δωδώνῃ [21] *Διῒ Μακεδόνων ἀνέθηκεν αὐτῶν τὰς ἀσπίδας. ἐπιγέγραπται δὲ καὶ ταύταις·*

Αἵδε [22] *ποτ' Ἀσίδα γαῖαν ἐπόρθησαν πολύχρυσον,*
Αἵδε καὶ Ἕλλασιν [23] *δουλοσύναν ἔπορον.*
Νῦν δὲ Διὸς ναῷ ποτὶ [24] *κίονας ὀρφανὰ κεῖται*
Τᾶς μεγαλαυχήτου [25] *σκῦλα Μακηδονίας.*

4 (3) *Πύῤῥῳ δὲ Μακεδόνας ἐς ἅπαν μὴ καταστρέψασθαι παρ' ὀλίγον ὅμως ἥκοντι ἐγένετο Κλεώνυμος αἴτιος, ἑτοιμοτέρῳ* [26] *καὶ ἄλλως ὄντι ἑλέσθαι τὰ ἐν χερσίν. Κλεώνυ-*

Hos tibi Gallorum clypeos rex donat, Itoni,
Pyrrhus ab audaci rapta tropaea acie,
Viribus Antigoni fractis. Haud res ea mira.
Pugnaces et nunc et prius Aeacidae.

Haec quidem illic. In Dodonaei autem Iovis templo ipsorum Macedonum scuta suspendit, cum inscriptione tali:

Ditibus haec Asiae terris opibusque potita,
Iam premere audebant Hellada servitio,
Sacra Iovis templo pendent quae affixa columnis,
Erepta Emathiis scuta cruenta viris.

(3) At enim quum parum abesset, quin totam Pyrrhus Macedoniam subigeret, etsi unus erat omnium ad praesentes occasiones arripiendas paratissimus, Cleonymus tamen eum a Macedonia in Peloponnesum avocavit. Patria quidem Spartanus fuit

19. *θηρεοὺς* Fa. *θηρετοὺς*, ad marg. *θυρεοὺς* La. *ὁ μοσσὸς* Lb.
20. *ἄπο* M. mox *ἐκρέμασε* XKFN Lb. *ἐκράμασε* Va. tum *οὔ μέγα* Lb.
21. *δοδώνῃ* Va. tum *ἀνέθηκαν* M.
22. *αἵδέ ποτ'* et v. sq. *αἵ δὲ* Va.
23. *Ἑλλασιν δουλ.* e coni. Lachmanni. *ἑλλάσι δουλ.* PcAgFab. *ἑλλάδι δουλ.* NRVaVnLab (in La *τὰν* ad marg.). *ἑλλάδι τὰν δουλ.* Edd. *Ἑλλάδι γᾷ δουλ.* Porson.
24. *ποτὲ κίωνας* Va.
25. *τᾶς μεγαλαυχήτου* Edd. *τᾶς* (*τὰς* Ag) *μεγαλαυχητῶν* AgPcFab MVn. *τὰς μεγαυχητᾶς σκύλα* Va. *τᾶς μέγα αὐχητᾶς* N. *τᾶς μεγαυχητῶ*, *α* super *γα*, R. *τᾶς μεγαυχήτων* Lb. *τᾶς μεγαυχητῶν* (marg. Vt *μεγαυχητᾶς*) VtLb. tum *Μακηδονίας* CSBVnVaR. *Μακεδονίας* AXKFPcAgFabNLa. *λακεδαιμονίας* MVt (*μ* super *λ* in Vt) Lb.
26. *ἑτοιμωτάτῳ* Fa. mox *τὸ ἐν χ.* AXKF. *χερσὶ* AgVnFab.

μος [27] δὲ οὗτος, ὁ τὸν Πύῤῥον ἀπολιπόντα [28] τὰ Μα- 32
κεδόνων πείσας ἐς Πελοπόννησον ἐλθεῖν, Λακεδαιμόνιος ὢν, Λακεδαιμονίοις στρατὸν ἐς τὴν χώραν πολέμιον ἐπῆγε, [29] δι' αἰτίαν ἣν ἐγὼ τοῦ γένους ὕστερον τοῦ Κλεωνύμου δηλώσω. Πανσανίου τοῦ περὶ Πλάταιαν τοῖς Ἕλλησιν ἡγησαμένου Πλειστοάναξ υἱὸς ἐγένετο· τοῦ δὲ Πανσανίας· τοῦ δὲ Κλεόμβροτος, ὃς ἐναντία Ἐπαμεινώνδᾳ καὶ Θηβαίοις μαχόμενος ἀπέθανεν ἐν Λεύκτροις· Κλεομβρότου δὲ [30] Ἀγησίπολις ἦν καὶ Κλεομένης· Ἀγησιπόλιδος [31] δὲ ἄπαιδος τελευτήσαντος, Κλεομένης τὴν βασιλείαν ἔσχεν. Κλεομένει δὲ παῖδες γίνονται πρεσβύτερος [32] μὲν Ἀκρότατος, νεώτερος δὲ Κλεώνυμος. Ἀκρότατον μὲν οὖν πρότερον κατέλαβεν ἡ τελευτή· Κλεομένους [33] δὲ ἀποθανόντος ὕστερον ἐς ἀμφισβήτησιν κατέστησαν περὶ τῆς ἀρχῆς Ἀρεὺς ὁ Ἀκροτάτου καὶ Κλεώνυμος, ὃς [34] ὅτῳ δὴ τρόπῳ

Cleonymus; cum exercitu tamen in Lacedaemoniorum fines hostiliter invasit. Eius rei causam, quum Cleonymi genus percensuero, exponam. Pausanias, qui Graecis ad Plataeam dux fuit, Plistoanacta filium reliquit. Hic alterum Pausaniam genuit: cuius Cleombrotus filius fuit, is qui in Leuctrica pugna dimicans adversus Thebanorum ducem Epaminondam occubuit. Huic duo fuere filii, Agesipolis et Cleomenes. Mortuo autem sine liberis fratre, Cleomenes regnum obtinuit: qui Acrotatum maiorem, et Cleonymum natu minorem genuit. Quum autem Acrotatus prius, nec multo post Cleomenes diem suum obissent, inter Areum Acrotati filium et Cleonymum de regno orta est contentio. Eius itaque rei causa regnum sibi quo iure quave iniuria Cleonymus vindicaturus, Pyrrhum in patrios fines induxit.

27. κλεόνυμος Va.
28. ἀπολίποντα M. ἀπολείποντα Pc. ἀπολειπόντα AgFabLa. Sq. τὰ om. N. mox πελοπόνησον Ag.
29. ἐπῆγε CBPcdLabR (in R γα super ῆγ). ἐπῆγεν AgMNVa. ἐπήγαγε AXKFS (in Auct. ἐπῆγε praefert S); mox ἐναντίος ἐπ' ἀμινώνδᾳ Lb. ἐναντία καὶ παμινώνδᾳ La.
30. τοῦδε Va. δὲ om. La. ἀγησὶ πόλις La.
31. ἀγισιπόλιδος NVa. ἀγισπόλ. Lb. ἀγις πόλιδος Vn. ἄγησ ·πόλιδος Pc. mox ἔσχε CSVnLab. tum κλεομένη (ει super η Ag.) LaAg.
32. πρεσβύτατος—νεώτατος Edd. ante B. πρεσβεύτατος, υ super ευ, Ag. πρεσβάτατος R. πρεσβύτατος FabVnLabVaMPc. πρεσβύτερος B. νεώτερος BPcdMNRVaVnAgLabFab Vict.
33. κλεομένη N. mox ἀρχῆς ἀριστεὺς M. ἀρδὺς Va. tum ὁ ἀκρότατον N.
34. ὃς inserunt CS. οὗτος Loescher. καὶ Κλεώνυμος bis ponit B, secundo loco inter uncos e sententia Porsoni. Westerm. Act. Soc. Gr. T. I. p. 172. propter ea, quae paullo ante dicta sunt, δι' αἰτίαν,

καὶ τιτρώσκεται τὴν κεφαλήν· κεράμῳ δὲ [53] βληθέντα
ὑπὸ γυναικὸς τεθνάναι φασὶ Πύῤῥον· Ἀργεῖοι δὲ οὐ
γυναῖκα τὴν ἀποκτείνασαν, [54] Δήμητρα δέ φασιν εἶναι
γυναικὶ εἰκασμένην. ταῦτα ἐς τὴν Πύῤῥου τελευτὴν
αὐτοὶ λέγουσιν Ἀργεῖοι, καὶ ὁ τῶν ἐπιχωρίων ἐξηγητὴς
Λυκέας [55] ἐν ἔπεσιν εἴρηκεν. καί σφισιν ἐστὶ τοῦ θεοῦ
χρήσαντος, ἔνθα ὁ Πύῤῥος ἐτελεύτησεν, ἱερὸν Δήμη-
9 τρος· ἐν δὲ αὐτῷ καὶ ὁ Πύῤῥος τέθαπται. (8) Θαῦμα
δὴ [56] ποιοῦμαι τῶν καλουμένων Αἰακιδῶν αὐτοῖς κατὰ
τὰ αὐτὰ ἐκ τοῦ θεοῦ συμβῆναι τὴν τελευτήν, εἴγε [57]
Ἀχιλλέα μὲν Ὅμηρος ὑπὸ Ἀλεξάνδρου φησὶ τοῦ Πριά-
μου καὶ Ἀπόλλωνος ἀπολέσθαι, Πύῤῥον δὲ τὸν Ἀχιλ-
λέως ἡ Πυθία προσέταξεν ἀποκτεῖναι Δελφοῖς, τῷ δὲ
Αἰακίδου συνέβη τὰ ἐς τὴν τελευτὴν οἷα Ἀργεῖοί τε
λέγουσι [58] καὶ Λυκέας ἐποίησε. Διάφορα δὲ ὅμως ἐστὶ
34 καὶ ταῦτα ὧν [59] Ἱερώνυμος ὁ Καρδιανὸς ἔγραψεν· ἀνδρὶ

tegulae ictu, a muliere deiectae, interiisse. Argivi vero non mulierem illam, sed Cererem assumta mulieris forma fuisse, affirmant. Et haec quidem illi de Pyrrhi morte: quod et Lyceas prodidit, qui carminibus indigenarum res conscripsit. Est praeterea Argis, quo loco Pyrrhus cecidit, ex oraculo Cereri erectum fanum: et in eo Pyrrhus ipse sepultus est. (8) Illud vero maxime mihi mirandum videri solet, omnes ex Aeacidarum gente et nomine divinitus oblata nece occubuisse. Achillem enim Homerus memoriae prodidit ab Alexandro Priami filio et Apolline interfectum. Pyrrhus certe, eius filius, oraculi iussu a Delphis occisus est. Huic autem Aeacidae filio, quale et Argivi et Lyceas dixerunt, mortis genus obtigit. De eius tamen caede non satis congruunt quae scripsit Hieronymus Cardianus:

53. δεμβληθέντα La mox φασὶν Ag.

54. ἀποκτείνανσαν M. mox εἶναι κὶ εἰκ. La.

55. Λευκέας Edd. Codd. Λυκέος Vict. sed hunc Λυκέας annotasse suspicatur S, ut Codd. habent §. 9. et sic scripsimus hic et postea; cfr. ad II, 19, 5. II, 22, 2. II, 23, 8. mox εἴρηκε VnNR.

56. δὴ BPcAgVnVaRLab. δὲ Edd. ante B, MN. καλουμένων om. La. Pro sq. αὐτοῖς C. coni. τούτοις.

57. εἴχε La. mox φασὶ Fa. tum τὸν τοῦ ἀχιλλ. La.

58. λέγουσιν NAg. tum Λυκέας PcAgFabVaLab. Λευκέας Edd.RVn. ἐποίησεν N.

59. ὧν B ex em. S. in Comment. Soc. Philol. Lips. IV, 1, 3, in quam incidit etiam C. ὡς Edd. rell. Pc AgFabVnVaNR. οἷς coni. Porson. — mox F aut ἄνδρα aut συνόντι mavult.

γὰρ βασιλεῖ συνόντα ἀνάγκη πᾶσα ἐς χάριν συγγράφειν. εἰ δὲ καὶ Φίλιστος αἰτίαν δικαίαν [60] εἴληφεν, ἐπελπίζων τὴν ἐν Συρακούσαις κάθοδον ἀποκρύψασθαι [61] τῶν Διονυσίου τὰ ἀνοσιώτατα, ἦπου πολλή γε [62] Ἱερωνύμῳ συγγνώμη τὰ ἐς ἡδονὴν Ἀντιγόνου γράφειν. ἡ μὲν [63] Ἠπειρωτῶν ἀκμὴ κατέστρεψεν ἐς τοῦτο.

CAPUT XIV.

De memorandis artis operibus in Odeo — Triptolemo — Epimenide et Thalete — Aeschyli Epitaphio — Minerva — cultu Veneris Coelestis.

Ἐς δὲ τὸ Ἀθήνῃσιν εἰσελθοῦσιν [1] ᾠδεῖον ἄλλα τε καὶ Διόνυσος κεῖται θέας ἄξιος· πλησίον δέ ἐστι κρήνη, καλοῦσι δὲ αὐτὴν Ἐννεάκρουνον, [2] οὕτω κοσμηθεῖσαν ὑπὸ Πεισιστράτου· φρέατα μὲν γὰρ [3] καὶ διὰ πάσης τῆς πόλεώς ἐστι, πηγὴ δὲ αὕτη [4] μόνη. ναοὶ δὲ ὑπὲρ τὴν κρήνην ὁ μὲν Δήμητρος πεποίηται καὶ Κόρης, ἐν δὲ τῷ [5] Τριπτολέμου κείμενόν ἐστιν ἄγαλμα. (2) τὰ δὲ ἐς

quem scilicet cum rege viventem in eius gratiam scribere maxime fuit necesse. Nam si Philistus venia dignus habetur, qui quum Syracusas se restitutum iri speraret, multa Dionysii flagitia dissimulavit, Hieronymo certe multa ad Antigoni gratiam scribenti ignoscendum. Et huc quidem Epirotarum potentia evasit.

Cap. XIV. Quum vero Athenis Odeum introieris, et alia spectatu digna et Liberum Patrem conspicies: iuxta quem fons est. Hunc, *quia per novem salientes aquam diffundit*, Enneacrunon vocant: eum Pisistratus exornavit. Putei quidem passim in urbe multi, hic autem unicus est fons. Templa vero supra fontem duo sunt: unum Cereris et Proserpinae: in altero Triptolemi signum est; (2) de quo quae-

60. δικαίαν N om.
61. ἀκοκρίψασθαι Ag. tum τὴν διον. MNVnPcFbLab (in Lb p. corr. τῶν). τὴν διονυσίου ἀνοσιώτητα Fa. τοῦ διονύσου Va. mox
62. τε MVaLb.
63. ἡ μὲν om. La. Ἠπειρωτῶν om. N. tum ἀλκὴ PabVnMRLb (R ad marg. ἀκμὴ). ἀρχὴ, ad marg. ἀλκὴ, Vt.

Cap. XIV. 1. ἐλθοῦσιν Va.
2. ἐννεάκρουνοων, ν super ων, Ag. mox κοσμησθεῖσαν M.
3. γὰρ om. AXKFNR, est in PbcdMVaVnAgCSB. in Victorii adnotatione post διὰ positum est. mox καὶ δι άσης La. τῆς om. Va.
4. αὐτὴ FabVnVaMRLab.
5. δὲ τῷ (δε) NR.

αὐτὸν[6] ὁποῖα λέγεται γράψω, παρεὶς ὁπόσον[7] ἐς Δηϊόπην
2 ἔχει τοῦ λόγου. Ἑλλήνων οἳ[8] μάλιστα ἀμφισβητοῦντες
Ἀθηναίοις ἐς ἀρχαιότητα καὶ δῶρα παρὰ θεῶν φασὶν
ἔχειν, εἰσὶν Ἀργεῖοι,[9] καθάπερ βαρβάρων Φρυξὶν Αἰ-
γύπτιοι. λέγεται οὖν ὡς Δήμητρα[10] ἐς Ἄργος ἐλθοῦ-
σαν Πελασγὸς δέξαιτο οἴκῳ καὶ ὡς Χρυσανθὶς τὴν ἁρ-
παγὴν ἐπισταμένη τῆς Κόρης[11] διηγήσαιτο· ὕστερον δὲ
Τρόχιλον ἱεροφάντην φυγόντα ἐξ Ἄργους[12] κατὰ ἔχθος
Ἀγήνορος ἐλθεῖν φασὶν ἐς[13] τὴν Ἀττικὴν καὶ γυναῖκά
τε ἐξ Ἐλευσῖνος γῆμαι καὶ γενέσθαι οἱ παῖδας Εὐβουλέα
καὶ Τριπτόλεμον. ὅδε[14] μὲν Ἀργείων ἐστὶ λόγος· Ἀθη-
ναῖοι δὲ καὶ ὅσοι παρὰ τούτοις ἴσασι[15] Τριπτόλεμον τὸν
3 Κελεοῦ πρῶτον σπεῖραι καρπὸν ἥμερον. ἔπη δὲ ᾄδεται
Μουσαίου μέν, (εἰ δὴ Μουσαίου καὶ[16] ταῦτα) Τρι-
πτόλεμον παῖδα Ὠκεανοῦ καὶ Γῆς εἶναι, Ὀρφέως δὲ

cunque dicuntur, mox omissis, qui de Deiope iactantur, sermonibus exponam. Inter Graeciae populos maxime de antiquitate et Deorum muneribus cum Atheniensibus certant Argivi, non aliter quidem, quam inter barbaros cum Phrygibus Aegyptii. Memoriae itaque proditum est, Cererem Argos venientem a Pelasgo hospitio acceptam: ibi ex Chrysanthide de filiae raptu cognovisse. Post haec Trochilum sacrorum antistitem ab Agenore Argis pulsum in Atticam venisse: quumque Eleusine uxorem duxisset, Eubuleum et Triptolemum genuisse. Haec Argivi. Athenienses vero et finitimi, Triptolemum Celei filium fuisse, qui primus sationem et frugum cultum tradiderit, nihil dubitant. At Musaeus carminibus (si modo ea Musaei sunt) Triptolemum Oceani et Terrae filium pro-

6. αὐτὸ M.
7. ὅσον Edd. N. ὃς ὅσον PcAgRVnVaFabLab (in Lb del. a sec. m.); unde ὁπόσον restituimus. in M inter παρεὶς et ὅσον spatium aliquot litterarum vacuum est. Pro παρεὶς aptius fortasse παριείς. mox διόπην Va.
8. οἳ AXKSB. οἱ μάλιστα — ἀρχαιότητα καὶ δῶρα, ἃ παρὰ FC. οἱμαιμάλ. PabcdFabMNRVaAgLab.
9. ἀργείων MVnLb.
10. δήμητραν N. mox δέξετο M.
11. Κόρης B. κόρης edd. rell. tum διηγήσατο, αι super α, M. διηγήσετο La.
12. ἐς ἄργος Pc. ἐς ἄργους AgFabVnLab (in Vn manu rec. insertum ἐξ in Lb ἐς corr. in ἐξ), tum ἄχθος MLb. ἔθος La.
13. φασι ἐς AXKF.
14. ὁ δὲ N. ὅδε μέν ἐστιν Va.
15. φασὶ coni. Cor. Deesse aliquid censet C, ita fere supplens: Athenienses, et qui ab iis (παρὰ τούτων) mysteria acceperunt, sciunt. Tum κολεοῦ Lb. κεκεοῦ La.
16. καὶ om. Va.

(οὐδὲ ταῦτα Ὀρφέως,[17] ἐμοὶ δοκεῖν, ὄντα) Εὐβουλεῖ καὶ Τριπτολέμῳ Δυσαύλην πατέρα εἶναι, μηνύσασι[18] δέ σφισι περὶ τῆς παιδὸς δοθῆναι παρὰ Δήμητρος σπεῖραι τοὺς καρπούς· Χοιρίλῳ δὲ Ἀθηναίῳ δρᾶμα ποιήσαντι Ἀλόπην ἐστὶν[19] εἰρημένα Κερκύονα εἶναι καὶ Τριπτόλεμον ἀδελφούς, τεκεῖν δὲ σφᾶς θυγατέρα[20] Ἀμφικτύονος, εἶναι δὲ πατέρα Τριπτολέμῳ μὲν Ῥᾶρον,[21] Κερκύονι δὲ Ποσειδῶνα. πρόσω δὲ ἰέναι[22] με ὡρμημένον τοῦδε τοῦ λόγου καὶ ἐξηγεῖσθαι[23] ὁπόσα ἔχει τὸ Ἀθήνησιν ἱερὸν καλούμενον δὲ Ἐλευσίνιον ἐπέσχεν ὄψις[24] ὀνείρατος· ἃ δὲ ἐς πάντας ὅσιον γράφειν, ἐς ταῦτα ἀποτρέψομαι. (3) πρὸ τοῦ ναοῦ τοῦδε, ἔνθα 4
καὶ τοῦ Τριπτολέμου[25] τὸ ἄγαλμα, ἔστι βοῦς χαλκοῦς οἷα ἐς θυσίαν ἀγόμενος, πεποίηται δὲ καὶ[26] καθήμενος

didit: et Orpheus (quanquam et ea Orphei esse ut credam, adduci non possum) Eubuleo et Triptolemo Dysaulem patrem fuisse; eos a Cerere frumenta serendi rationem accepisse, quod ex illis primum Ceres filiae raptum cognovisset. Choerilus Atheniensis in ea fabula, cui Alope nomen est, Cercyonem et Triptolemum fratres fuisse, ex Amphictyonis filiabus, scripsit: et Triptolemo Rharon, Cercyoni Neptunum patrem fuisse. Longiore vero oratione conantem singula persequi et omnia, quae de templo, cui Eleusinio nomen est, commemorari possent, planius explicare, quaedam me visa per somnum species deterruit. Ad ea igitur redeo, quae literis mandare nulla religione prohibeor. (3) Pro templi foribus, quo loco etiam Triptolemi signum est, bos aenea spectatur, ita ornata ut victimae, quae ad aram trahuntur. Ibidem sedentem videas Epi-

17. ὀρφέως ταῦτα M. mox εὐβούλει La.
18. μνύσασι A.
19. ἐστὶν εἰρ. scripsimus e coni. S. ἔστ' εἰρ. Edd. Codd.
20. θυγατέρας AXKFSPcAgFab VnVaMLab (in Lb ς del.). θυγατέρα Pb, CB e coni. Sylb., qui utrumque et θυγατέρα et θυγατέρας ferri posse putat: illud, si Cercyon et Triptolemus vere fratres, hoc, si consobrini fuerint.
21. „Ῥᾶρον invito Vossio ad hymn. Cer. 450.“ B in Add.; confirmant hanc scripturam AgFa, in quibus ῥαῦρον. La ῥαύρον. Edd. Lb Ῥάρον. tum κερήνονι δὲ Va.
22. ἱέναι A.
23. καὶ ἐξηγεῖσθαι ὁπόσα ἔχει edidimus e coni. καὶ ὁπόσα ἐξήγησιν ἔχει Edd. praeter C, qui [ἐς] ἐξήγησιν. Codd. ἐξήγησιν e margine, ubi ad interpretationem vocis λόγου additum fuerit, illatum esse putat S. καὶ ὧν ἐς ἐξήγησιν ἔχει coni. Bosius apud S. in Auctario.
24. ὄψεις Va. mox ἀποτρέπομαι, ψ super π, M.
25. τριπτολεμαίον La. mox ἀναγόμενος MSmai. ἀγόμενος Edd. rell. PcAgVnNRLab.
26. καὶ καθ. SBRVa. καὶ om. AXKFCPcAgVnMNFabLab. tum Κνώσιος AXKFNLa (in La σ ab-

Ἐπιμενίδης Κνώσιος, ὃν ἐλθόντα ἐς ἀγρὸν κοιμᾶσθαι λέγουσιν ἐσελθόντα ἐς σπήλαιον·[27] ὁ δὲ ὕπνος οὐ πρότερον ἀνῆκεν αὐτὸν πρὶν ἢ οἱ τεσσαρακοστὸν ἔτος γενέσθαι καθεύδοντι καὶ ὕστερον ἔπη τε ἐποίει καὶ πόλεις ἐκάθηρεν ἄλλας τε καὶ τὴν[28] Ἀθηναίων. Θάλης δὲ ὁ Λακεδαιμονίοις τὴν νόσον[29] παύσας οὔτε ἄλλως προσήκων οὔτε πόλεως ἦν Ἐπιμενίδῃ τῆς αὐτῆς· ἀλλ' ὁ μὲν Κνώσιος,[30] Θάλητα δὲ εἶναί φησι Γορτύνιον Πολύμναστος Κολοφώνιος ἔπη Λακεδαιμονίοις ἐς[31] αὐτὸν ποιήσας. (4) Ἔτι[32] δὲ ἀπωτέρω ναὸς Εὐκλείας ἀνάθημα καὶ[33] τοῦτο ἀπὸ Μήδων, οἳ τῆς χώρας Μαραθῶνι[34] ἔσχον. φρονῆσαι δὲ Ἀθηναίους ἐπὶ τῇ νίκῃ ταύτῃ μάλιστα εἰκάζω·[35] καὶ δὴ καὶ Αἰσχύλος, ὥς οἱ τοῦ βίου προσεδοκᾶτο ἡ τελευτή, τῶν μὲν ἄλλων ἐμνημόνευσεν οὐδενός, δόξης ἐς τοσοῦτον[36] ἥκων ἐπὶ ποιή-

menidem Gnosium: quem, quum in agrum exisset, in spelunca somno oppressum memorant, neque prius experrectum, quam annos XL obdormivisset: postea vero et heroicos versus fecisse, et quum alias urbes, tum Athenas lustrasse. Quod ipsum apud Lacedaemonios sedata pestilentia fecit Thales, Epimenidis tamen neque propinquus, neque civis, quum illum Gnosium, hunc Gortynium fuisse dicat Polymnestus Colophonius in eo carmine, quod de Thalete Lacedaemoniis fecit. (4) Paulo hinc longius Eucleae delubrum, de Persarum, qui Marathonem occuparant, manubiis dicatum. Nullam autem fuisse victoriam, qua sint magis Athenienses gloriati, quam ea, quam ex Marathonia pugna sunt adepti, hinc praecipue ut credam adducor, quod Aeschylus, quum prope iam esset, ut e vita decederet, qui de se ipso ante prorsus conticuerat, vir tanta in poësi nominis celebritate, cuiusque virtus navalibus

terum sup. lin.). *Κνώσσιος* CSBPcAgMRVaLbVn, h. l. et paullo post, ubi etiam N *Κνώσσιος*.

27. *πήλαιον* N.

28. *τῶν* La. mox *Θάλης* SBPcAgNVnLab. *Θαλῆς* AXKFCRVa.

29. *νήσον* Fb. *νῆσον* Ag.

30. *Κνόσσιος* La. mox *φησιν* Ag. tum *γορτάνιον* M.

31. *πρὸς*, supra *ἐς*, Vt. tum *ποιῆσαι* M.

32. *ἔστι δὲ* CS. tum *ἀποτέρω* PcLa.

33. *καὶ* om. SM. mox *οἱ τῆς* M.

34. *Μαραθῶνι* CSBPcdMNRVaVn. Schaef. ad Lamb. Bos. p. 182. *Μαραθῶνα* AXKF.

35. *ἐκάζω* Fb. tum *αἰσχῦλος* MLb.

36. *τοσοῦτον* AXKFCS. *τοσοῦτο* RVaLa. *τοῦτο* BPcAgVnMNLb. mox *ἐπὶ ποιήσει* CSB ex em. Xyl. *ἐπὶ ποίησιν* AXKFAgNRLabFabVaVn M. *κατὰ ποίησιν* mavult Loescher.

σει καὶ πρὸς Ἀρτεμισίῳ [37] καὶ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχήσας· ὁ δὲ τό τε ὄνομα πατρόθεν [38] καὶ τὴν πόλιν ἔγραψε καὶ 36 ὡς τῆς ἀνδρίας [39] μάρτυρας ἔχοι τὸ Μαραθῶνι [40] ἄλσος καὶ Μήδων τοὺς ἐς αὐτὸ ἀποβάντας.

(5) Ὑπὲρ δὲ τὸν Κεραμεικὸν [41] καὶ στοὰν τὴν κα- 6 λουμένην βασίλειον ναός ἐστιν Ἡφαίστου· καὶ ὅτι μὲν ἄγαλμά οἱ [42] παρέστηκεν Ἀθηνᾶς, οὐδὲν θαῦμα ἐποιούμην τὸν ἐπὶ Ἐριχθονίῳ ἐπιστάμενος λόγον· τὸ δὲ ἄγαλμα [43] ὁρῶν τῆς Ἀθηνᾶς γλαυκοὺς ἔχον τοὺς ὀφθαλμοὺς Λιβύων τὸν μῦθον ὄντα εὕρισκον. τούτοις γάρ ἐστιν εἰρημένον Ποσειδῶνος καὶ Λίμνης [44] Τριτωνίδος θυγατέρα εἶναι καὶ διὰ τοῦτο γλαυκοὺς εἶναι ὥσπερ καὶ τῷ Ποσειδῶνι τοὺς [45] ὀφθαλμούς. (6) πλησίον δὲ ἱερόν 7 ἐστιν Ἀφροδίτης Οὐρανίας. πρώτοις δὲ ἀνθρώπων Ἀσσυρίοις κατέστη [46] σέβεσθαι τὴν Οὐρανίαν, μετὰ δὲ

proeliis ante ad Artemisium et Salaminem enituerat, *de Marathonia pugna quum suum carmen ederet*, in ipsa operis fronte suum et patriae nomen inscripsit: Marathonium enim saltum et Persas, qui illuc descenderunt, suae testes virtutis citat. (5) Supra Ceramicum, et porticum, quae regia dicitur, Vulcani est fanum: in quo quod Minervae positum sit signum, nihil sane admiror, quum ad ea, quae de Erichthonio vulgo traduntur, animum refero. Deae vero signum quod glaucos habeat oculos, Libycam de ea re fabulam comperio: Minervam Neptuni et Tritonidis paludis filiam esse, atque ideo glaucos illi itidem, ut Neptuno, oculos esse. (6) Non longe abest coelestis Veneris delubrum; quam primi omnium Assyrii coluere: a quibus

37. πρὸς Ἀρτεμισίῳ S cum Loeschero. πρὸς ἀρτεμισίου VtR. MVa (falso FS πρὸς ἀρτεμισίῳ e MVa proferunt; sed in R super ου est ω). πρὸ Ἀρτεμισίου AXKFCB PabcdAgVnNLab.

38. πατρόθεν SB e coni. Lobeckii ad Phryn. p. 94. et Porsoni προτεθὲν AXKFCPcAg[illegible]NRVa VnLab. προὔθηκε cont. [illegible]her. mox ἔγραψε Smai. NRV[illegible]γραψεν Edd. rell. PcAg.

39. ἀνδρίας SBMNRPcAgVaVn. ἀνδρείας AXKFC.

40. Μαραθῶνι BPcAgVaVaMN RVtLab. Μαραθώνιον Edd. ante B. mox ἄρσος (ad marg. ἄλσος Vt) LbVt.

41. Κεραμικὸν Smin. κεραμακὸν La.

42. ἄγαλμά οἱ BPcAgVaVnMNR Lab; οἱ ἄγαλμα Edd. ante B.

43. ἄλαλμα, primo λ expuncto et γ superposito, Ag.

44. Λίμνης littera maiuscula, S. τρίμμης La. tum τριτώνιδος M:

45. τοὺς ὀφθ. BVa. τοὺς om. Edd. [illegible]e B, AgPabcdMNRFabVn.

46. κατέστησε MVa. ἀσυρίοις bis Lb.

Ἀσσυρίους Κυπρίων Παφίοις[47] *καὶ Φοινίκων τοῖς Ἀσκάλωνα ἔχουσιν ἐν τῇ Παλαιστίνῃ· παρὰ δὲ Φοινίκων Κυθήριοι μαθόντες σέβουσιν· Ἀθηναίοις δὲ κατεστήσατο Αἰγεύς, αὐτῷ τε οὐκ εἶναι παῖδας νομίζων (οὐ γάρ πω τότε ἦσαν) καὶ ταῖς ἀδελφαῖς γενέσθαι τὴν συμφορὰν ἐκ μηνίματος τῆς Οὐρανίας. τὸ δὲ*[48] *ἐφ' ἡμῶν ἔτι ἄγαλμα λίθου Παρίου καὶ ἔργον Φειδίου. Δῆμος δέ ἐστιν Ἀθηναίοις Ἀθμονέων,*[49] *οἳ Πορφυρίωνα ἔτι πρότερον Ἀκταίου βασιλεύσαντα τῆς Οὐρανίας φασὶ τὸ παρὰ σφίσιν ἱερὸν ἱδρύσασθαι. λέγουσι δὲ ἀνὰ τοὺς δήμους καὶ ἄλλα οὐδὲν ὁμοίως καὶ οἱ τὴν πόλιν ἔχοντες.*

CAPUT XV.

De porticu Poecile dicta et de picturis in ea.

Ἰοῦσι δὲ πρὸς τὴν στοάν, ἣν Ποικίλην ὀνομάζουσιν, ἀπὸ τῶν γραφῶν ἔστιν Ἑρμῆς χαλκοῦς καλούμενος Ἀγοραῖος καὶ πύλη πλησίον· ἔπεστι δέ οἱ τρόπαιον Ἀθηναίων ἱππομαχίᾳ κρατησάντων Πλείσταρχον, ὃς τῆς ἵππου[1]

Paphii in Cypro acceptum sacrorum ritum cum Phoenicibus, qui in Palaestina Ascalonem urbem incolunt, Phoenices cum Cytheriis communicarunt. Athenis vero eam religionem induxit Aegeus, quum Veneris ira et sibi prolem non obtigisse et sororibus calamitatem immissam putaret. Quod aetate nostra exstat deae signum ex Pario lapide, Phidiae opus fuit. Sed Athmonensium apud Athenienses curia est. Eius curiales multo ante Actaeum Porphyriona regnasse ferunt, ab eoque, quod apud ipsos est, coelestis Veneris templum dedicatum. Sed et alia *multa* longe diversa ab iis, quae communi urbanae plebis opinione recepta sunt, per curias iactantur.

Cap. XV. Pergentibus vero ad eam porticum, quae a picturae varietate Poecile dicitur, Mercurius aeneus in conspectu est, quem Forensem vocant. Prope porta est, ad quam tropaeum ab Atheniensibus erectum, iis nempe, qui Plistarchum

47. *παφὶς* Va. mox *παλαιστήνῃ* La.

48. *δὲ* om. MN.

49. *Ἀθηναίων Ἀθμονεῦσιν* vel *Ἀθηναίοις Ἀθμονεῦσιν* coni. Letronn. tum *ἡ πορφυρίων δ' ἔτι* Pc AgFabLabVn (Vn *δ'* om. et *οἱ* man. rec. adiectum habet). *οἱ* et supra *ἡ* M.

Cap. XV. 1. *ὅστις ἵππον* Va. mox *ἐπέτραπτο* MVnLb.

Κασσάνδρου καὶ τοῦ ξενικοῦ τὴν ἀρχὴν ἀδελφὸς ὢν ἐπε-
τέτραπτο. (2) *αὕτη δὲ ἡ στοὰ πρῶτα μὲν Ἀθηναίους*
ἔχει τεταγμένους [2] *ἐν Οἰνόῃ τῆς Ἀργείας ἐναντία Λακε-*
δαιμονίων· γέγραπται δὲ οὐκ ἐς ἀκμὴν ἀγῶνος οὐδὲ
τολμημάτων ἐς ἐπίδειξιν τὸ ἔργον ἤδη προῆκον, ἀλλὰ [3] 37
ἀρχομένη τε ἡ μάχη καὶ ἐς χεῖρας ἔτι συνιόντες. ἐν δὲ 2
τῷ μέσῳ τῶν τοίχων Ἀθηναῖοι καὶ Θησεὺς Ἀμαζόσι μά-
χονται. μόναις δὲ ἄρα ταῖς [4] *γυναιξὶν οὐκ ἀφῄρει τὰ*
πταίσματα τὸ ἐς τοὺς κινδύνους ἀφειδές, εἴγε [5] *Θεμισκύ-*
ρας τε ἁλούσης ὑπὸ Ἡρακλέους καὶ ὕστερον φθαρείσης
σφίσι τῆς στρατιᾶς [6]*, ἣν ἐπ᾽ Ἀθήνας ἔστειλαν, ὅμως ἐς*
Τροίαν ἦλθον Ἀθηναίοις τε αὐτοῖς μαχούμεναι καὶ τοῖς
πᾶσιν Ἕλλησιν. (3) *ἐπὶ δὲ ταῖς Ἀμαζόσιν Ἕλληνές εἰσιν*
ᾑρηκότες [7] *Ἴλιον, καὶ οἱ βασιλεῖς ἠθροισμένοι διὰ τὸ*
Αἴαντος ἐς Κασσάνδραν τόλμημα· καὶ αὐτὸν ἡ γραφὴ
τὸν Αἴαντα ἔχει καὶ γυναῖκας τῶν αἰχμαλώτων ἄλλας τε
καὶ Κασσάνδραν. (4) *τελευταῖοι* [8] *δὲ τῆς γραφῆς εἰσὶν* 3

Cassandri fratrem, cui ille equitatum suum et conductitium militem commiserat, equestri certamine fuderunt. (2) In ipsa autem porticu Atheniensium primum acies in Oenoe (Argivi agri vico) adversus Lacedaemonios instructa. Expressa vero res est non ad pugnae iam effervescentis effigiem, quum quisque pro se virtutis documenta dare contendit, sed accedere adversae acies videntur et iam cominus congredi. In medio autem pariete Athenienses sunt Theseo duce cum Amazonibus dimicantes. Hae vero solae ex omnibus foeminis nulla unquam clade deterreri potuerunt, quin belli novam semper aleam subirent. Nam et Themiscyra capta, et copiis, quas contra Athenienses miserant, deletis, ad Troiam cum Atheniensibus ipsis et universis Graecis pugnarunt. (3) Post Amazones Graecos cernas Ilium exscindentes, et reges ab Aiacis in Cassandram nefarium facinus in unum congregatos: quo in loco tum ipse Aiax, tum captivarum agmen mulierum, et inter ceteras Cassandra ipsa picta est. (4) In extremo picturae loco

2. *τεταμένους* M.
3. *ἀλλ᾽ ἀρχομένη — συνοιόντι* Va. *ἐρχομένη* A.
4. *ταύταις γυν.* coni. C (debebat saltem *ταύταις ταῖς*). mox *τὸ ἐς* SBPcAgMRVnVa. *τὸ εἰς* AXKFC.
5. *εἰ δὲ* PcAgMVnVictLabFabR (in R *ή* super ε). *εἰ δὴ* Va. *εἴγε* Edd. tum *θέμις κύρας* Fab. *θεμισκύρα* La.
6. *στρατίας* MLb. mox *μαχόμεναι* M.
7. *εἰρηκότες* AgFabR (in R *ή* super ει) Lab.
8. *τελευταῖοι* CS. *τελευταῖον* AXKFBPcAgNRVnVaLab. mox *μαχε-*

οἱ μαχεσάμενοι Μαραθῶνι· Βοιωτῶν δὲ [9] οἱ Πλάταιαν ἔχοντες καὶ ὅσον ἦν Ἀττικὸν ἴασιν ἐς χεῖρας τοῖς βαρβάροις· καὶ ταύτῃ μέν ἐστιν ἴσα παρ' ἀμφοτέρων ἐς τὸ ἔργον· τὸ δὲ ἔσω [10] τῆς μάχης φεύγοντές εἰσιν οἱ βάρβαροι καὶ ἐς τὸ ἕλος ὠθοῦντες ἀλλήλους· ἔσχαται [11] δὲ τῆς γραφῆς νῆές τε αἱ Φοίνισσαι, καὶ τῶν βαρβάρων τοὺς ἐσπίπτοντας ἐς ταύτας φονεύοντες οἱ Ἕλληνες. ἐνταῦθα καὶ Μαραθὼν γεγραμμένος ἐστὶν ἥρως, ἀφ' οὗ τὸ πεδίον [12] ὠνόμασται, καὶ Θησεὺς ἀνιόντι [13] ἐκ γῆς εἰκασμένος, Ἀθηνᾶ τε καὶ Ἡρακλῆς· [14] Μαραθωνίοις γάρ, ὡς αὐτοὶ λέγουσιν, Ἡρακλῆς ἐνομίσθη θεὸς πρώτοις. [15] τῶν μαχομένων δὲ δῆλοι μάλιστά εἰσιν ἐν τῇ γραφῇ Καλλίμαχός [16] τε, ὃς Ἀθηναίοις πολεμαρχεῖν ᾕρητο,

sunt, qui in Marathone *adversus Persas* pugnarunt: ex Boeotis Plataeënses; et item Attici nominis omnes, qui cum barbaris congrediuntur. Spectatur autem hic quidem in pugnando par in utraque acie alacritas. Ubi vero in pugnae veluti penetralia intratum est, fugientes videas barbaros, et *in ipsa fugae trepidatione* se *temere* in paludem trudentes. In ipso operis fine Phoenissae naves sunt, et barbarorum, qui in eas se coniecerant, a Graecis facta caedes. Ibidem et Marathon heros est pictus, a quo campi nomen habent. Theseus quoque tanquam a littore solvens; Minerva item et Hercules: a Marathoniis enim Herculi primum (ut ipsi memorant) honores habiti sunt. Inter pugnantium imagines maxime illustres sunt, Callimachus, qui ab Atheniensibus Polemarchus electus fuerat:

σάμενοι BPcVnNRLab. μαχησάμενοι Edd. ante B, AgVaM (in M ε super η).

9. „δὲ melius abesset.“ B. mox ἴσασιν MVnLb.

10. ἔξω C. ἔσω τῆς γραφῆς coni. Loescher. ἔσω τῆς μάχης Schorn. Kunstbl. 1822 No. 71. interpretatur: *weiterhin, einwärts, nämlich gegen die Mitte des ganzen Schlachtgemäldes und die Mitte der Wand.*

11. ἔσχαται SBPcAgVnR. ἔσχατα AXKFCVaN.

12. παιδίον LbVn. sq. ὠνόμασται Vn. om.

13. ἀρνιόντι VtPcVict. ἀρνίον τί AgFabVnLab. (ἢ ἄρτιον marg. Lb). ἀρνίον τε NVa. mox ἀνᾶ pro Ἀθηνᾶ La.

14. ἡρακλεῖ (post εῖ.. rasura) Va.

15. ἐνομίσθη θεὸς πρώτοις CSBMPabcdAgVnVtNRPorson. (R ad marg. ἐν ἄλλῳ κεῖται ἐν). ἐνομίσθη ἐν πρώτοις AXKF. θεὸς ante ἐνομίσθη inseruit Loescher. et sic fere Va ἐνομ. θεὸς ἐν πρώτοις. „Primi mortalium Herculem Deum agnoverunt Marathonii *Reisk. MS*.

16. καλίμαχος Va. tum ὡς Ἀθ. Pc. deinde ᾕρητο CSB e coni. F, ut I, 25. τοῦ παντὸς ἄρχειν ᾕρητο, quam coniecturam confirmant AgPd. ἤρξατο AXKF. ἥρτο, ᾗρτο vel ἥρτο PabcMNRVaLb. ἦτο La.

καὶ Μιλτιάδης τῶν στρατηγούντων, ἥρως τε Ἔχετλος 38
καλούμενος, οὗ καὶ [17] ὕστερον ποιήσομαι μνήμην.
(5) ἐνταῦθα ἀσπίδες κεῖνται χαλκαῖ καὶ ταῖς μὲν ἔστιν 4
ἐπίγραμμα ἀπὸ Σκιωναίων [18] καὶ τῶν ἐπικούρων εἶναι, τὰς δὲ ἐπαληλιμμένας [19] πίσσῃ, μὴ σφᾶς ὅ τε χρόνος λυμήνηται καὶ ὁ ἰὸς, [20] Λακεδαιμονίων εἶναι λέγεται τῶν ἁλόντων ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ νήσῳ.

CAPUT XVI.

De signis ante porticum Poecilen dictam — Seleuci signo, rebus gestis ac morte.

Ἀνδριάντες δὲ [1] χαλκοῖ κεῖνται πρὸ μὲν τῆς στοᾶς Σόλων ὁ τοὺς νόμους Ἀθηναίοις γράψας, ὀλίγον [2] δὲ ἀπωτέρω Σέλευκος, ᾧ καὶ πρότερον ἐγένετο ἐς τὴν εὐδαιμονίαν τὴν μέλλουσαν σημεῖα οὐκ ἀφανῆ. Σελεύκῳ γὰρ, ὡς [3] ὡρμᾶτο ἐκ Μακεδονίας σὺν Ἀλεξάνδρῳ, θύοντι ἐν Πέλλῃ τῷ Διῒ τὰ ξύλα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ κείμενα προὔβη τε

inter duces, Miltiades et Echetlus heros, cuius posterius mentionem faciam. (5) Eodem in loco aenei clypei infixi sunt cum inscriptione, Scionaeorum eos et auxiliariorum esse. Qui vero pice obliti contra temporis et rubiginis iniurias sunt, eos clypeos de Spartanis esse dicunt in Sphacteria insula captis.

Cap. XVI. Ante porticum statuae sunt aeneae, Solon *in primis*, qui Atheniensibus leges dedit. Non longe abest Seleuci statua, cui haud obscura prodigia futuram felicitatem significarunt. Quum enim ex Macedonia cum Alexandro profecturus Pellae Iovi sacrificaret, ligna aris imposita ultro ad dei simula-

17. καὶ οὗ N. mox χαλκαὶ M, ut saepius, κεῖνται om. La.

18. κιωναίων MAgFabRVnLab. in R σ man. rec. additum. τῶν σκιωναίων Va.

19. ἐπαληλειμμένας Va. ἐπαλληλιμμ. Ag.

20. καὶ ὁ ἰὸς B. καὶ ἰὸς C e coni. F. καὶ ὅσα· AXKFPcAgVaVnLab FabMNR. καὶ ὅσα ἄλλα S e coni. K.

Cap. XVI. 1. ἀνδρ. καὶ χαλκοὶ MVaVnLb.

2. ὀλίγον AXKFCSAgFaVaM. ὀλίγῳ BPcVnNR. tum ἀποτέρω Ag VaFaLa. mox ὁ καὶ Lb. ᾧ πρότερον ὃν ἐγένετο ἐς ὡς ὡρματο La, omissis τὴν εὐδ. — γάρ.

3. ὡς CSB e coni. Sylb. firmata codice Casaub. NR? La. ὃς AXKF PcAgFabVnVaMLb. „Vera lectio sumenda ex lemmate adscripto, ubi legitur ὅτε. Certe saepius ὃς et ὅτε confunditur.“ *Reisk. MS.* tum ὁρμᾶτο (θ) Va. mox πυρὸς ἔφει La.

αὐτόματα πρὸς τὸ ἄγαλμα καὶ ἄνευ πυρὸς ἥφθη. τελευ-
τήσαντος δὲ Ἀλεξάνδρου, Σέλευκος Ἀντίγονον ἐς Βαβυ-
λῶνα ἀφικόμενον [4] δείσας καὶ παρὰ Πτολεμαῖον φυγὼν
τὸν [5] Λάγου κατῆλθεν αὖθις ἐς Βαβυλῶνα· κατελθὼν δὲ
ἐκράτησε [6] μὲν τῆς Ἀντιγόνου στρατιᾶς καὶ αὐτὸν ἀπέκτει-
νεν Ἀντίγονον, εἷλε δὲ ἐπιστρατεύσαντα [7] ὕστερον Δημή-
2 τριον τὸν Ἀντιγόνου. ὡς δέ οἱ ταῦτα προκεχωρήκει καὶ
μετ' ὀλίγον τὰ Λυσιμάχου κατείργαστο [8], τὴν μὲν ἐν τῇ
Ἀσίᾳ πᾶσαν ἀρχὴν παρέδωκεν Ἀντιόχῳ τῷ παιδὶ, αὐτὸς
δὲ ἐς Μακεδονίαν ἠπείγετο. (2) στρατιὰ μὲν [9] καὶ Ἑλλή-
νων καὶ βαρβάρων ἦν παρὰ Σελεύκῳ· Πτολεμαῖος δὲ
ἀδελφὸς μὲν Λυσάνδρας καὶ παρὰ Λυσιμάχου παρ' αὐτὸν [10]
πεφευγὼς, ἄλλως δὲ τολμῆσαι πρόχειρος καὶ δι' αὐτὸ Κε-
ραυνὸς καλούμενος, οὗτος ὁ Πτολεμαῖος, ὡς προσιὼν [11]
ὁ Σελεύκου στρατὸς ἐγένετο κατὰ Λυσιμαχίαν, λαθὼν [12]
39 Σέλευκον κτείνει· διαρπάσαι δὲ ἐπιτρέψας τὰ χρήματα τοῖς

crum accesserunt, nullisque subiectis ignibus accensa sunt. Mortuo vero Alexandro, hic ipse Seleucus Antigonum Babylona *cum exercitu* advenientem timens, ad Ptolemaeum Lagi filium confugit. Mox Babylona reversus, Antigoni exercitum fudit, ipsumque Antigonum occidit: ac deinde victum proelio Demetrium Antigoni filium cepit. Quae quum illi omnia prospere evenissent, ac non ita multo post Lysimachi opes corruissent, totius Asiae imperium Antiocho filio tradidit, ipse magnis itineribus in Macedoniam rediit. E Graecorum sane et barbarorum copiis Seleuci exercitus constabat. (2) At Ptolemaeus Lysandrae frater, qui a Lysimacho ad Seleucum confugerat, vir tanta in rebus gerendis alacritate, ut Fulmen sit cognomento appellatus, quum Seleuci exercitus Lysimachiam attigisset, eum dolo occidit. Omnem vero eius pecuniam quum regibus diripi-

4. *ἐς Βαβυλῶνα ἀφικόμενον* om. N.

5. *τοῦ* Va. tum *μάγου* Pc.

6. *δὲ* om. La. tum *ἐκράτησεν* Ag.

7. *ἐπιστρατεύσαντα* CSB D. Calder. PcdAgVnMRVict. *ἐπιστρατεύσας* AXKFNVa.

8. *κατήργαστο — παρέδοκεν* Va. mox *ἐπείγετο* Ag. *ἠπήγετο*, *ει* super *η* altero, NR.

9. *μὲν οὖν* AXKF. *οὖν* om. CSB PcdVaVnMNR. *οὖν καὶ* om. Ag.

10. *παρὰ Λυσιμάχῳ παρ' αὐτῇ* PcAgFabMNVnLab. *παρὰ λυσιμάχῳ* (*ου* super *ῳ*) *παρ' αὐτὸν* R. *λυσάνδρας καὶ λυσιμάχου παρ αὐτῇ* Va. *παρ' αὐτῇ* etiam Vict. — mox *ἄλλος* Pc.

11. *προϊὼν* coni. S.

12. *λαθὼν* CSBPcdAgLa, ut coniecit K. *μαθὼν* AXKFMNRVaVn Lb. „*μαθὼν* pertinet ad *ὡς*, mox *διαρπάσας* AFa. praecedens in constructione; bene ergo *MS*. commate distinguit *μαθὼν* et *Σέλευκον*.“ *Reisk. MS*. mox *διαρπάσας* AFa.

βασιλεῦσιν,[13] ἐβασίλευσε Μακεδονίας, ἐς ὃ Γαλάταις πρῶ-
τος ὧν ἴσμεν βασιλέων ἀντιτάξασθαι τολμήσας ἀναιρεῖται
ὑπὸ τῶν βαρβάρων· τὴν δὲ ἀρχὴν Ἀντίγονος ἀνεσώσατο
ὁ Δημητρίου. (3) Σέλευκον δὲ βασιλέων ἐν τοῖς μάλιστα 3
πείθομαι καὶ ἄλλως γενέσθαι δίκαιον καὶ πρὸς τὸ θεῖον εὐ-
σεβῆ. τοῦτο[14] μὲν γὰρ Σέλευκός ἐστιν ὁ Μιλησίοις τὸν
χαλκοῦν καταπέμψας Ἀπόλλωνα ἐς Βραγχίδας, ἀνακομι-
σθέντα ἐς[15] Ἐκβάτανα τὰ Μηδικὰ ὑπὸ Ξέρξου· τοῦτο
δὲ[16] Σελεύκειαν οἰκίσας ἐπὶ Τίγρητι ποταμῷ καὶ Βαβυ-
λωνίους οὗτος ἐπαγόμενος ἐς αὐτὴν συνοίκους ὑπελίπε-
το[17] μὲν τὸ τεῖχος Βαβυλῶνος, ὑπελίπετο δὲ τοῦ Βὴλ τὸ
ἱερὸν καὶ περὶ αὐτὸ τοὺς Χαλδαίους[18] οἰκεῖν.

endam tradidisset, Macedoniae regno ipse potitus est: deinde primus ex omnibus (quos ipsi novimus) regibus acie cum Gallis congredi ausus, ab illis interfectus est: Macedoniae vero regnum Antigonus Demetrii filius recuperavit. (3) Seleucum quidem iustitia et pietate reges omnes antecelluisse facile adducor: quippe qui Apollinem aeneum Milesiis a Xerxe ademptum, et Ecbatana asportatum, in Branchidas reportandum curavit. Et quum condita Seleucea ad Tigrin fluvium, in eam Babylonios inquilinos deduceret, neque muros Babylonis demolitus est, neque Beli templum evertit, et Chaldaeis, ut proxima templo loca inhabitarent, permisit.

13. τοῖς βασιλεῦσιν Bosius (apud S. in Auctar.) e sq. ἐβασίλευσε ortum existimans abiici vult. τῶν βασιλέων C e coni. F. τῶν βασιλείων coni. Palmer. τὰ βασιλεῦσιν coni. S. τοῖς στρατιώταις Loescher. et Palmer. MS. τοῖς ἐθέλουσιν Lachmann. tum ἐβασίλευε SMLa. ἐβασίλευσεν N. mox ἀναιρεῖ ὑπὸ La.

14. οὗτος p. corr. Lb. mox μηλησίοις A. mox βραχίδας MVnFbLa.

15. ἐς BPcAgVnVaNLa. εἰς Edd. ante B, RLb. Sq. τὰ om. Va. deinde pro ὑπὸ M habet τοῦ; voluisse videtur ὑπὸ τοῦ.

16. τοῦ. τὸ δὲ, marg. τοῦτο δὲ, Fb. δὲ om. Va.

17. ὑπελίπετο bis SMFab. ὑπελείπετο bis Edd. rell. PcLab. ὑπελείπετο primo, ὑπελίπετο secundo loco RNVaVn. ὑπελίπετο primo, ὑπελείπετο secundo loco, Ag. δὲ post alterum ὑπελίπετο om. M.

18. χαλδέους La.

CAPUT XVII.

De Misericordiae ara in foro — aliis huiusmodi virtutum aris — gymnasio Ptolemaei et signis in eo — Thesei templo et picturis in eo — Minoe et Theseo — varia de Thesei morte narratione.

Ἀθηναίοις δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ ἄλλα ἐστὶν οὐκ ἐς ἅπαντας ἐπίσημα καὶ Ἐλέου [1] βωμός, ᾧ, μάλιστα θεῶν ἐς ἀνθρώπινον βίον καὶ μεταβολὰς πραγμάτων ὅτι ὠφέλιμος, [2] μόνοι τιμὰς Ἑλλήνων νέμουσιν Ἀθηναῖοι. τούτοις δὲ οὐ τὰ ἐς φιλανθρωπίαν μόνον καθέστηκεν, ἀλλὰ καὶ ἐς [3] θεοὺς εὐσεβοῦσιν ἄλλων πλέον· καὶ γὰρ Αἰδοῦς σφίσι [4] βωμός ἐστι καὶ Φήμης καὶ Ὁρμῆς· δῆλά τε ἐναργῶς, ὅσοις πλέον τι ἑτέρων εὐσεβείας μέτεστιν, [5] ἴσον σφίσι παρὸν
2 *τύχης χρηστῆς. (2) Ἐν δὲ τῷ γυμνασίῳ τῆς ἀγορᾶς ἀπέχοντι οὐ [6] πολύ, Πτολεμαίου δὲ ἀπὸ τοῦ κατασκευασαμένου [7] καλουμένῳ, λίθου [8] τέ εἰσιν Ἑρμαῖ θέας ἄξιοι*

Cap. XVII. In foro et alia sunt opera, quae praecipuam quandam Atheniensium in Dîs colendis diligentiam declarant, et Misericordiae ara: cuius numini, quod magna habeat in *tota* hominum vita et casuum varietate momenta, soli ex omnibus Graecis singularem quendam honorem habent Athenienses. Neque vero illi maiorem quam ceteri in homines humanitatem, ac non in deos etiam religionem prae se ferunt. Est enim sua apud illos Pudori, Famae, Alacritati ara. Id ex eo luculenter potest perspici, quod qui ceteros homines pietatis studio superant, eos par fortunae benignitas comitari solet. (2) In gymnasio, quod Ptolemaeum a conditore nuncupatum a foro non longe abest, lapides sunt (Hermae nominantur), qui specten

Cap. XVII. 1. *ἐλαίου* Ag. Distinximus post *ᾧ* cum Smai., reliqui post *θεῶν*. mox *ἀθράπινον* (*ά* ambig.) Va. *ἐπ' ἀνθρ.* — *πρα—γραμάτων* La.

2. *ὅτι ὠφελίμῳ* coni. C. Letronn. Mox *μόνος* MLb. *μόνοι* om. Va.

3. *ἐς* om. PbcdAgFabVaVnMLab; in Pa manu rec. additum est. tum *εὐσεβοῦσιν* BPbcdAgFabLa. *εὐσεβεῖν* Edd. ante B, VaVnMLb.

4. *σφίσιν* NR. mox *Ὀργῆς* coni. Coraes.

5. *μέτεστι ἴσον* FabVnAg. mox *χρηστῆς* om. N.

6. *οὐ* om. Va. mox *Πτολεμαίου* BPcAgVnFab. Idem vel *Πτολεμάϊον* voluerat Sylb. *Πτολεμαῖον* AXKFCMNRVaLab. *Πτολεμαίῳ* S e coni., quae confirmatur adnotatione Victorii.

7. *κατασκευασαμένου* BPcVaAgNRVnLab. *κατεσκευασμένου* Edd. rell. *καταςκευασμένου* M. tum *καλουμένου* (manu rec. *ῳ* super *ου* Vn.) LabVn.

8. *λίθου* GSPdAg. idem coni. assecutus est Sluiter. Lectt. Andocid. p. 87. [illegible] Edd. Codd. rell.

καὶ εἰκὼν Πτολεμαίου χαλκῆ· καὶ ὅ τε Λίβυς[9] Ἰόβας ἐνταῦθα κεῖται καὶ Χρύσιππος[10] ὁ Σολεύς. πρὸς δὲ τῷ γυμνασίῳ Θησέως ἐστὶν ἱερόν· γραφαὶ δέ εἰσι πρὸς Ἀμαζόνας Ἀθηναῖοι μαχόμενοι. πεποίηται[11] δέ σφισιν ὁ πόλεμος οὗτος καὶ τῇ Ἀθηνᾷ[12] ἐπὶ τῇ ἀσπίδι καὶ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἐπὶ τῷ βάθρῳ. γέγραπται δὲ ἐν τῷ τοῦ[13] Θη- 40
σέως ἱερῷ καὶ ἡ Κενταύρων καὶ [ἡ] Λαπιθῶν μάχη· Θησεὺς μὲν οὖν ἀπεκτονώς ἐστιν[14] ἤδη Κένταυρον, τοῖς δὲ ἄλλοις ἐξ ἴσου καθέστηκεν ἔτι ἡ μάχη. τοῦ δὲ τρίτου τῶν τοίχων ἡ γραφὴ μὴ πυθομένοις[15] ἃ λέγουσιν οὐ σαφής ἐστιν, τὰ μέν που διὰ τὸν χρόνον, τὰ δὲ Μίκων οὐ[16] τὸν πάντα ἔγραψε λόγον. (3) Μίνως ἡνίκα Θησέα καὶ 3
τὸν ἄλλον στόλον τῶν παίδων ἦγεν ἐς Κρήτην, ἐρασθεὶς Περιβοίας, ὥς[17] οἱ Θησεὺς μάλιστα ἠναντιοῦτο, καὶ ἄλλα ὑπὸ ὀργῆς ἀπέῤῥιψεν ἐς αὐτὸν καὶ παῖδα οὐκ ἔφη Ποσειδῶνος εἶναι, ἐπεὶ οὐ[18] δύνασθαι τὴν σφραγῖδα, ἣν αὐ-

tur, sane digni: Ptolemaei quoque ex aere statua: Iubae etiam Libyci, et Solensis Chrysippi. Proximum gymnasio est Thesei templum, in quo haec picta sunt: Atheniensium contra Amazonas pugna, quae et in Minervae clypeo et in Olympii Iovis basi incisa est. Picta ibi etiam est Centaurorum et Lapitharum rixa, ubi Theseus Centaurum occidens spectatur, quum inter alios aequo Marte pugna committi videatur. Quae in tertio inest pariete pictura, non satis iis, qui, uti res gesta sit, non didicerint, cognita esse potest, quum et vetustas et multa aboleverit, et Micon non fuerit pingendo totam rem persecutus. (3) Minos quum Theseum, ceteramque puerorum manum in Cretam abduceret, amore Periboeae captus est: cuius quum Theseus libidini adversaretur, et alia in illum ira incensus maledicta contulit, et Neptuni filium esse negavit, quod, quam

9. λυβυς, ι super υ priori, Ag. tum ἰόχας (ο super χ) K. ἴβας (sic) Lb.
10. ὁ χρύσ. ὁ σολεὺς VaMAgFaR PcLab. χρύσιπος La.
11. πεποίητο BPcAgVnNRLab. πεποίηται Edd. ante B, MVa.
12. τῇ Ἀθηνᾷ SBPcVaVnMNR. τῆς Ἀθηνᾶς AXKFC.
13. τοῦ om. Va. mox ἡ, quod B. merito Lachmanno suspectum esse censet, uncis notavimus.
14. ἐστιν om. N.
15. πειθομένοις PcVnAgFaLab (in Lb υ sup. ει). mox ἐστι Lb.
16. οὗ MRLb. in R manu rec. supra vers. οὐ. Etiam in M supra vers. correctura adesse videtur, et quidem ει.
17. ὡς οἱ AXK. tum ἀπέριψεν FaVaLb.
18. οὐ om. MNVnAgFbLa. In R man. rec. inseruit. Lb ad marg. habet μή. mox δὲ post Θησέα om. La. σφραγίδα Va. et sic postea. mox θαλάσσης Lb. θαλάττης rell.

τὸς φέρων ἔτυχεν, ἀφέντι ἐς θάλασσαν ἀνασῶσαί οἱ. Μίνως μὲν λέγεται ταῦτα εἰπὼν ἀφεῖναι τὴν σφραγῖδα· Θησέα δὲ σφραγῖδά τε ἐκείνην ἔχοντα καὶ στέφανον χρυσοῦν Ἀμφιτρίτης δῶρον ἀνελθεῖν λέγουσιν ἐκ τῆς θαλάσσης.

4 (4) ἐς δὲ τὴν τελευτὴν τὴν[19] Θησέως πολλὰ ἤδη καὶ οὐχ ὁμολογοῦντα[20] εἴρηται· δεδέσθαι τε γὰρ αὐτὸν λέγουσιν ἐς τόδε ἕως ὑφ' Ἡρακλέους ἀναχθείη. πιθανώτατα[21] δὲ ὧν ἤκουσα· Θησεὺς ἐς Θεσπρωτοὺς ἐμβαλὼν, τοῦ βασιλέως τῶν Θεσπρωτῶν γυναῖκα ἁρπάσων, τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς οὕτως[22] ἀπόλλυσι καὶ αὐτός τε καὶ Πειρίθους[23] (Πειρίθους γὰρ καὶ τὸν γάμον σπεύδων ἐστράτευεν) ἥλωσαν, καὶ σφᾶς ὁ Θεσπρωτὸς δήσας[24] εἶχεν ἐν Κιχύρῳ.

5 (5) γῆς δὲ[25] τῆς Θεσπρωτίδος ἐστὶ μέν που καὶ ἄλλα θέας ἄξια, ἱερόν τε Διὸς ἐν Δωδώνῃ καὶ ἱερὰ τοῦ[26] θεοῦ φηγός· πρός δὲ τῇ Κιχύρῳ λίμνη τέ ἐστιν Ἀχερουσία καλουμένη καὶ ποταμὸς Ἀχέρων, ῥεῖ δὲ καὶ Κωκυτὸς ὕδωρ

habebat ipse caelatam gemmam, in mare si abiecisset, non esset eam ad se reportaturus. Vix ea locutus, gemmam dicitur abiecisse. Theseum vero memorant cum ea et corona, quam ab Amphitrite dono acceperat, e mari emersisse. (4) De Thesei autem morte multa plane inter se discrepantia traduntur. Aiunt enim eum a *Plutone* vinctum, non prius dimissum, quam ab Hercule solveretur. Illa veri multo similiora aliquando audivi: Theseum in Thesprotidem, ut regis uxorem raperet, venisse cum Pirithoo, (is enim quaerendae sibi uxoris cupiditate nimia impulsus arma ceperat,) exercitus vero magna parte amissa, a Thesprotorum rege in vincula ad Cichyrum coniectum. (5) In Thesprotide quidem et alia valde, quae spectentur, digna sunt, et Iovis in Dodona templum sacraque ei fagus. Ad Cichyrum Acherusia est palus et Acheron amnis. Fluit ibidem Cocytus, aqua insuavissima. Quae loca quum vi-

19. τοῦ, ad marg. τὴν, R. τῆς Fb. τὴν om. La.

20. ὁμολογούμενα N ad marg. Mox τε γὰρ BPcdAgVnMLab. τοι γὰρ Va. γὰρ Edd. ante B, NR.

21. πειθανώτατα FabLa. πυθανώτατα Ag.

22. οὗτος NRVnLb, quod probat S in Auctar. ὡς PcMLa, marg. R. ὧς Va. οὗτος ὡς AgFab. οὕτως Edd.

23. περίθους A. Mox Πειρίθῳ γὰρ coni. K. quam coniecturam probans Coraes sq. καὶ abiiciendum putat. τῶν γάμον La.

24. δείσας VnPcM (in M ή super εί) AgFaLab. tum ἐν κιχυρῷ PcLa. ἐν κυχύρω, ι super υ priori, RAg. εὐκυχίρῳ A.

25. τῆς δὲ δὴ τῆς Θεσπ. PcAgM NRFabVaVnLab; in Lb. τῆς prius in γῆς corr., unde scripsimus, γῆς δὲ τῆς Θεσπ. (θεσπροτίδος La). τῆς δὲ γῆς τῆς θεσπρ. Edd.

26. τοῦ om. Ag. tum φυγὸς Ag Fa.

ἀτερπέστατον· Ὅμηρός τέ μοι δοκεῖ ταῦτα ἑωρακὼς ἔς τε[27]
τὴν ἄλλην ποίησιν ἀποτολμῆσαι τῶν ἐν Ἅιδου καὶ δὴ καὶ
τὰ ὀνόματα τοῖς ποταμοῖς ἀπὸ τῶν ἐν Θεσπρωτίδι θέσθαι.
(6) τότε δὲ ἐχομένου[28] Θησέως στρατεύουσιν ἐς Ἄφι-
δναν οἱ Τυνδάρεω παῖδες καὶ τήν τε[29] Ἄφιδναν αἱροῦσι
καὶ Μενεσθέα ἐπὶ βασιλείᾳ κατήγαγον. Μενεσθεὺς δὲ τῶν 6
μὲν παίδων τῶν Θησέως παρ' Ἐλεφήνορα ὑπεξελθόντων
ἐς Εὔβοιαν εἶχεν οὐδένα λόγον· Θησέα δὲ, εἴποτε παρὰ 41
Θεσπρωτῶν ἀνακομισθήσεται,[30] δυσανταγώνιστον ἡγού-
μενος διὰ θεραπείας τὰ τοῦ δήμου καθίστατο, ὡς Θη-
σέα ἀνασωθέντα ὕστερον ἀπωσθῆναι.[31] στέλλεται δὴ Θη-
σεὺς παρὰ Δευκαλίωνα ἐς Κρήτην, ἐξενεχθέντα δὲ αὐτὸν
ὑπὸ πνευμάτων ἐς Σκῦρον[32] τὴν νῆσον λαμπρῶς περιεῖ-
πον οἱ Σκύριοι κατὰ γένους δόξαν καὶ ἀξίωμα ὧν ἦν αὐ-
τὸς εἰργασμένος· καὶ οἱ θάνατον ὁ[33] Λυκομήδης διὰ ταῦ-
τα ἐβούλευσεν. ὁ μὲν δὴ Θησέως σηκὸς Ἀθηναίοις ἐγένε-
το[34] ὕστερον ἢ Μῆδοι Μαραθῶνα ἔσχον, Κίμωνος τοῦ

disset (ut opinor) Homerus, tum alia de rerum apud inferos statu in suo poemate confingere est ausus, tum nomina infernalibus fluviis a Thesprotiae fluviis desumta imposuit. (6) Quum vero in vinculis adhuc Theseus detineretur, Aphidnam cum exercitu Tyndari filii adorti, capta urbe Mnestheum in regnum restituerunt. Et Mnestheus quidem Thesei liberorum, qui se ad Elephenorem in Euboeam receperant, nullam habuit rationem: sed quum se Theseo, si unquam e Thesprotide redisset, viribus multo inferiorem fore intelligeret, multis obsequiis populo sibi conciliato, obtinuit, ne rediens reciperetur. Missus itaque Theseus ad Deucalionem in Cretam, quum adversa tempestate in Scyron insulam delatus esset, a Scyriis, tum ob generis claritatem, tum ob rerum praeclare gestarum magnitudinem, benigne acceptus est. Quae res effecit, ut eum Lycomedes per insidias de medio tollendum curaret. Theseo vero templum Athenis dicatum est non multo post Marathonem a

27. τε om. La. ἄλην N.
28. ἔχομεν N.
29. δὲ Ag. την δὲ La. τήν δε Lb. tum ἐρουῦσι N. mox ἐς εὔοιαν La.
30. ἀνακιμισθήσεται Va.
31. ἀπωθῆναι, Ag. tum στέλλ. δὲ M.
32. σκύρον MLb. κύρον FbLa. κῦρον Ag. mox προεῖπον MVa.
33. ὁ recepimus e Va. mox ἐπεβούλευσεν C e coni. K. — Sq. δὴ om. N.
34. ἐγίνετο mavult S. ὕστ. ἢ Lb. mox Μαραθῶνι mavult B. tum ἀναστάντους, ν expunct., Lb.

Μιλτιάδου Σκυρίους ποιήσαντος ἀναστάτους, δίκην δὴ τοῦ Θησέως θανάτου, καὶ τὰ ὀστᾶ κομίσαντος ἐς Ἀθήνας.

CAPUT XVIII.

De templo Castoris et Pollucis — Aglauro eiusque sororibus — Prytaneo — templo Serapidis, Lucinae (Εἰλειθυίας) — Adriani imperat. aliorumque signis ante templum Iovis Olympii — Isocrate — templo Iovis Olympii — Adriani operibus Athenis exstructis.

Τὸ δὲ ἱερὸν τῶν[1] Διοσκούρων ἐστὶν ἀρχαῖον· αὐτοί τε ἑστῶτες καὶ οἱ παῖδες καθήμενοί σφισιν ἐφ' ἵππων. ἐνταῦθα Πολύγνωτος μὲν ἔχοντα[2] ἐς αὐτοὺς ἔγραψε γάμον τῶν θυγατέρων τῶν Λευκίππου,[3] Μίκων δὲ τοὺς μετὰ Ἰάσονος ἐς Κόλχους[4] πλεύσαντας· καί οἱ τῆς γραφῆς ἡ σπουδὴ μάλιστα ἐς Ἄκαστον καὶ τοὺς[5] ἵππους ἔχει τοὺς Ἀκά-
2 στου. (2) ὑπὲρ δὲ τῶν Διοσκούρων τὸ ἱερὸν Ἀγλαύρου τέμενός ἐστιν. Ἀγλαύρῳ δὲ καὶ ταῖς ἀδελφαῖς Ἕρσῃ καὶ Πανδρόσῳ δοῦναί φασιν Ἀθηνᾶν Ἐριχθόνιον, καταθεῖσαν[6] ἐς κιβωτὸν, ἀπειποῦσαν ἐς[7] τὴν παρακαταθήκην μὴ πολυπραγμονεῖν. Πάνδροσον μὲν δὴ λέγουσι πείθε-

Persis occupatum: quo tempore Cimon Miltiadis filius, Thesei mortem ultus, Scyron delevit, eiusque ossa Athenas reportavit.

Cap. XVIII. Castorum *exin* templum perantiquum est, in quo ipsi stantes ac filii equis insidentes spectantur. Hic eorum res gestas Polygnotus pinxit et Leucippi filiarum nuptias: Micon vero eos, qui Colchos cum Iasone navigarunt: omnium autem accuratissime Acastum, eiusque equos fecit. (2) Supra Castorum Aglauri lucus est, cui, et Hersae ac Pandroso sororibus, Minervam aiunt Erichthonium in cistam abditum commisisse, admonitis, ne, quid intus esset, curiose inspicerent. Pandroson quidem paruisse ferunt, sorores vero cistam resignas-

35. δὴ BPcAgVnLab. δὲ Edd. ante B, MVaNR, quod abiiciendum censet C.

Cap. XVIII. 1. τῶν om. Va. mox ἀρχῖον (εῖ ambig.) La.

2. ἔωντα, o super ω, M. ἔχοντα ἑαυτοὺς Pc. ἔχων τὰ Lb.

3. λευκίπου Ag.

4. κόχλους VnLb. mox ἡ σπουδὴ om. Va.

5. τὸν Fb. tum ἔχειν MNAgFb VnRLa (in R ν expunctum). τοὺς Ἀκ. BPcAg. τοῦ Ἀκ. Edd. ante B, VaMNRVnLa. in Lb fuit αὐτοῦ, sed αὐ del. Mox ἔρσῃ Lab.

6. καταθεῖσαν FCSBPcAgVaVn MLab. καθεῖσαν AXKN. κατεῖσαν, θ super τ, R mox ἐς βοιωτῶν, ad marg. κιβωτὸν La.

7. εἰς Edd. Codd.

σθαι, τὰς δὲ δύο (ἀνοῖξαι γάρ[8] σφᾶς τὴν κιβωτὸν) μαί-
νεσθαί τε, ὡς εἶδον τὸν Ἐριχθόνιον, καὶ κατὰ τῆς ἀκρο-
πόλεως, ἔνθα ἦν μάλιστα ἀπότομον, αὑτὰς[9] ῥῖψαι· κατὰ
τοῦτο ἐπαναβάντες Μῆδοι κατεφόνευσαν Ἀθηναίων τοὺς
πλέον τι ἐς τὸν χρησμὸν ἢ Θεμιστοκλῆς εἰδέναι νομίζον-
τας καὶ[10] τὴν ἀκρόπολιν ξύλοις καὶ σταυροῖς ἀποτειχί-
σαντας. (3) πλησίον δὲ Πρυτανεῖόν ἐστιν, ἐν ᾧ νόμοι 3
τε οἱ Σόλωνός[11] εἰσι γεγραμμένοι, καὶ θεῶν Εἰρήνης
ἀγάλματα κεῖται καὶ Ἑστίας, ἀνδριάντες δὲ ἄλλοι τε καὶ
Αὐτόλυκος ὁ παγκρατιαστής· τὰς γὰρ Μιλτιάδου καὶ Θε-
μιστοκλέους εἰκόνας ἐς Ῥωμαῖόν[12] τε ἄνδρα καὶ Θρᾷκα
μετέγραψαν. (4) ἐντεῦθεν ἰοῦσιν ἐς τὰ κάτω τῆς πόλεως 4
Σαράπιδός ἐστιν ἱερὸν, ὃν Ἀθηναῖοι παρὰ Πτολεμαίου
θεὸν[13] ἐσηγάγοντο. Αἰγυπτίοις δὲ ἱερὰ[14] Σαράπιδος
ἐπιφανέστατον μέν ἐστιν Ἀλεξανδρεῦσιν, ἀρχαιότατον δὲ[15]
ἐν Μέμφει· ἐς τοῦτο ἐσελθεῖν οὔτε ξένοις ἐστὶν οὔτε τοῖς
ἱερεῦσι[16] πλὴν ἂν τὸν Ἆπιν θάπτωσιν. (5) τοῦ δὲ ἱεροῦ

se, visoque Erichthonio, furiis agitatas, se de arcis maxime praerupto loco praecipites misisse: ea sane parte, qua Persae irruptione facta ex Atheniensibus eos, qui se quam Themistoclem oraculum acutius intellexisse arbitrati, arcem ligneis operibus munierant, occiderunt. (3) Proxime abest Prytaneum, in quo Solonis leges perscriptae adservantur. Signa verum deorum ibi posita, Pacis et Vestae. Virorum imagines, quum aliorum, tum Autolyci pancratiastae. Nam Miltiadis et Themistoclis statuas, priori abolita inscriptione, Romano et Thraci homini attribuerunt. (4) Hinc ad inferiores urbis partes descendentibus Serapidis fanum se ostendit, cuius religionem a Ptolemaeo Athenienses acceperunt. Apud Aegyptios autem *complura sunt* eius dei templa, *sed* omnium clarissimum habent Alexandrini, antiquissimum Memphitici, quo neque exteris hominibus, neque sacerdotibus ipsis aditus patet, priusquam Apim bovem humarint. (5) A Serapidis fano non longe abest locus, ubi

8. *γραφὰς* La. tum *καὶ μαίνεσθαί τε* R.
9. *αὐτὰς* MVa. tum *ῥίψαι* Edd. ante B, MVa. aliis locis correxit iam S.
10. *καὶ τὴν ἀκρ. — ἀποτειχίσαντας* om. Va. sed margini adscripsit man. rec.
11. *σόλονος* NR. tum *εἰσὶν* Ag.
12. *ῥωμαίων* Fa.
13. *οὐ θεὸν* AgFa.
14. *ἱερ"* i. e. *ἱερὸν* Ag.
15. *δὲ* om. Ag.
16. *ἱερεῦσιν* NRAg. tum *πρὶν ἂν τὸν* Edd. Codd. praeter N, qui *πρὶν αὐτόν*. Scripsimus *πλὴν ἂν τόν*. Deinceps *Ἄπιν* CVaMLab.

οἱ μαχεσάμενοι Μαραθῶνι· Βοιωτῶν δὲ [9] οἱ Πλάταιαν ἔχοντες καὶ ὅσον ἦν Ἀττικὸν ἴασιν ἐς χεῖρας τοῖς βαρβάροις· καὶ ταύτῃ μέν ἐστιν ἴσα παρ' ἀμφοτέρων ἐς τὸ ἔργον· τὸ δὲ ἔσω [10] τῆς μάχης φεύγοντές εἰσιν οἱ βάρβαροι καὶ ἐς τὸ ἕλος ὠθοῦντες ἀλλήλους· ἔσχαται [11] δὲ τῆς γραφῆς νῆές τε αἱ Φοίνισσαι, καὶ τῶν βαρβάρων τοὺς ἐσπίπτοντας ἐς ταύτας φονεύοντες οἱ Ἕλληνες. ἐνταῦθα καὶ Μαραθὼν γεγραμμένος ἐστὶν ἥρως, ἀφ' οὗ τὸ πεδίον [12] ὠνόμασται, καὶ Θησεὺς ἀνιόντι [13] ἐκ γῆς εἰκασμένος, Ἀθηνᾶ τε καὶ Ἡρακλῆς·[14] Μαραθωνίοις γάρ, ὡς αὐτοὶ λέγουσιν, Ἡρακλῆς ἐνομίσθη θεὸς πρώτοις.[15] τῶν μαχομένων δὲ δῆλοι μάλιστά εἰσιν ἐν τῇ γραφῇ Καλλίμαχός [16] τε, ὃς Ἀθηναίοις πολεμαρχεῖν ᾕρητο,

sunt, qui in Marathone *adversus Persas* pugnarunt: ex Boeotis Plataeënses; et item Attici nominis omnes, qui cum barbaris congrediuntur. Spectatur autem hic quidem in pugnando par in utraque acie alacritas. Ubi vero in pugnae veluti penetralia intratum est, fugientes videas barbaros, et *in ipsa fugae trepidatione* se *temere* in paludem trudentes. In ipso operis fine Phoenissae naves sunt, et barbarorum, qui in eas se coniecerant, a Graecis facta caedes. Ibidem et Marathon heros est pictus, a quo campi nomen habent. Theseus quoque tanquam a littore solvens; Minerva item et Hercules: a Marathoniis enim Herculi primum (ut ipsi memorant) honores habiti sunt. Inter pugnantium imagines maxime illustres sunt, Callimachus, qui ab Atheniensibus Polemarchus electus fuerat:

σάμενοι BPcVnNRLab. μαχησάμενοι Edd. ante B, AgVaM (in M ε super η).

9. „δὲ melius abesset.“ B. mox ἴσασιν MVnLb.

10. ἔξω C. ἔσω τῆς γραφῆς coni. Loescher. ἔσω τῆς μάχης Schorn. Kunstbl. 1822 No. 71. interpretatur: *weiterhin, einwärts, nämlich gegen die Mitte des ganzen Schlachtgemäldes und die Mitte der Wand.*

11. ἔσχαται SBPcAgVnR. ἔσχατα AXKFCVaN.

12. παιδίον LbVn. sq. ὠνόμασται Vn. om.

13. ἀρνιόντι VtPcVict. ἀρνίον τί AgFabVnLab. (ἢ ἄρτιον marg. Lb). ἀρνίον τε NVa. mox ἀνᾶ pro Ἀθηνᾶ La.

14. ἡρακλεῖ (post εῖ.. rasura) Va.

15. ἐνομίσθη θεὸς πρώτοις CSBMPabcdAgVnVtNRPorson. (R ad marg. ἐν ἄλλῳ κεῖται ἐν). ἐνομίσθη ἐν πρώτοις AXKF. θεὸς ante ἐνομίσθη inseruit Loescher. et sic fere Va ἐνομ. θεὸς ἐν πρώτοις. „Primi mortalium Herculem Deum agnoverunt Marathonii *Reisk. MS.*

16. καλίμαχος Va. tum ὡς Ἀθ. Pc. deinde ᾕρητο CSB e coni. F, ut I, 25. τοῦ παντὸς ἄρχειν ᾕρητο, quam coniecturam confirmant AgPd. ἤρξατο AXKF. ἥρτο, ἦρτο vel ἤρτο PabcMNRVaLb. ἦτο La.

καὶ Μιλτιάδης τῶν στρατηγούντων, ἥρως τε Ἔχετλος 38 καλούμενος, οὗ καὶ [17] ὕστερον ποιήσομαι μνήμην. (5) ἐνταῦθα ἀσπίδες κεῖνται χαλκαῖ καὶ ταῖς μέν ἐστιν 4 ἐπίγραμμα ἀπὸ Σκιωναίων [18] καὶ τῶν ἐπικούρων εἶναι, τὰς δὲ ἐπαληλιμμένας [19] πίσσῃ, μὴ σφᾶς ὅ τε χρόνος λυμήνηται καὶ ὁ ἰός, [20] Λακεδαιμονίων εἶναι λέγεται τῶν ἁλόντων ἐν τῇ Σφακτηρίᾳ νήσῳ.

CAPUT XVI.

De signis ante porticum Poecilen dictam — Seleuci signo, rebus gestis ac morte.

Ἀνδριάντες δὲ [1] χαλκοῖ κεῖνται πρὸ μὲν τῆς στοᾶς Σόλων ὁ τοὺς νόμους Ἀθηναίοις γράψας, ὀλίγον [2] δὲ ἀπωτέρω Σέλευκος, ᾧ καὶ πρότερον ἐγένετο ἐς τὴν εὐδαιμονίαν τὴν μέλλουσαν σημεῖα οὐκ ἀφανῆ. Σελεύκῳ γάρ, ὡς [3] ὡρμᾶτο ἐκ Μακεδονίας σὺν Ἀλεξάνδρῳ, θύοντι ἐν Πέλλῃ τῷ Διῒ τὰ ξύλα ἐπὶ τοῦ βωμοῦ κείμενα προὔβη τε

inter duces, Miltiades et Echetlus heros, cuius posterius mentionem faciam. (5) Eodem in loco aenei clypei infixi sunt cum inscriptione, Scionaeorum eos et auxiliariorum esse. Qui vero pice obliti contra temporis et rubiginis iniurias sunt, eos clypeos de Spartanis esse dicunt in Sphacteria insula captis.

Cap. XVI. Ante porticum statuae sunt aeneae, Solon *in primis*, qui Atheniensibus leges dedit. Non longe abest Seleuci statua, cui haud obscura prodigia futuram felicitatem significarunt. Quum enim ex Macedonia cum Alexandro profecturus Pellae Iovi sacrificaret, ligna aris imposita ultro ad dei simula-

17. καὶ οὗ N. mox χαλκαὶ M, ut saepius, κεῖνται om. La.
18. κιωναίων MAgFabRVnLab. in R σ man. rec. additum. τῶν σκιωναίων Va.
19. ἐπαληλειμμένας Va. ἐπαλληλιμμ. Ag.
20. καὶ ὁ ἰὸς B. καὶ ἰὸς C e coni. F. καὶ ὅσα· AXKFPcAgVaVnLab FabMNR. καὶ ὅσα ἄλλα S e coni. K.
Cap. XVI. 1. ἀνδρ. καὶ χαλκοὶ MVaVnLb.
2. ὀλίγον AXKFCSAgFaVaM. ὀλίγῳ BPcVnNR. tum ἀποτέρω Ag VaFaLa. mox ὁ καὶ Lb. ᾧ πρότερον ὃν ἐγένετο ἐς ὡς ὡρματο La, omissis τὴν εὐδ. — γάρ.
3. ὡς CSB e coni. Sylb. firmata codice Casaub. NR? La. ὅς AXKF PcAgFabVnVaMLb. „Vera lectio sumenda ex lemmate adscripto, ubi legitur ὅτε. Certe saepius ὅς et ὅτε confunditur.“ *Reisk. MS.* tum ὁρμᾶτο Va. mox πυρὸς ἔφει La.

αὐτόματα πρὸς τὸ ἄγαλμα καὶ ἄνευ πυρὸς ἥφθη. τελευτήσαντος δὲ Ἀλεξάνδρου, Σέλευκος Ἀντίγονον ἐς Βαβυλῶνα ἀφικόμενον [4] δείσας καὶ παρὰ Πτολεμαῖον φυγὼν τὸν [5] Λάγου κατῆλθεν αὖθις ἐς Βαβυλῶνα· κατελθὼν δὲ ἐκράτησε [6] μὲν τῆς Ἀντιγόνου στρατιᾶς καὶ αὐτὸν ἀπέκτεινεν Ἀντίγονον, εἷλε δὲ ἐπιστρατεύσαντα [7] ὕστερον Δημή-
2 τριον τὸν Ἀντιγόνου. ὡς δέ οἱ ταῦτα προκεχωρήκει καὶ μετ' ὀλίγον τὰ Λυσιμάχου κατείργαστο [8], τὴν μὲν ἐν τῇ Ἀσίᾳ πᾶσαν ἀρχὴν παρέδωκεν Ἀντιόχῳ τῷ παιδὶ, αὐτὸς δὲ ἐς Μακεδονίαν ἠπείγετο. (2) στρατιὰ μὲν [9] καὶ Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων ἦν παρὰ Σελεύκῳ· Πτολεμαῖος δὲ ἀδελφὸς μὲν Λυσάνδρας καὶ παρὰ Λυσιμάχου παρ' αὐτὸν [10] πεφευγὼς, ἄλλως δὲ τολμῆσαι πρόχειρος καὶ δι' αὐτὸ Κεραυνὸς καλούμενος, οὗτος ὁ Πτολεμαῖος, ὡς προσιὼν [11] ὁ Σελεύκου στρατὸς ἐγένετο κατὰ Λυσιμαχίαν, λαθὼν [12]
39 Σέλευκον κτείνει· διαρπάσαι δὲ ἐπιτρέψας τὰ χρήματα τοῖς

crum accesserunt, nullisque subiectis ignibus accensa sunt. Mortuo vero Alexandro, hic ipse Seleucus Antigonum Babylona *cum exercitu* advenientem timens, ad Ptolemaeum Lagi filium confugit. Mox Babylona reversus, Antigoni exercitum fudit, ipsumque Antigonum occidit: ac deinde victum proelio Demetrium Antigoni filium cepit. Quae quum illi omnia prospere evenissent, ac non ita multo post Lysimachi opes corruissent, totius Asiae imperium Antiocho filio tradidit, ipse magnis itineribus in Macedoniam rediit. E Graecorum sane et barbarorum copiis Seleuci exercitus constabat. (2) At Ptolemaeus Lysandrae frater, qui a Lysimacho ad Seleucum confugerat, vir tanta in rebus gerendis alacritate, ut Fulmen sit cognomento appellatus, quum Seleuci exercitus Lysimachiam attigisset, eum dolo occidit. Omnem vero eius pecuniam quum regibus diripi-

4. ἐς Βαβυλῶνα ἀφικόμενον om. N.

5. τοῦ Va. tum μάγου Pc.

6. δὲ om. La. tum ἐκράτησεν Ag.

7. ἐπιστρατεύσαντα CSB D. Calder. PcdAgVnMRViet. ἐπιστρατεύσας AXKFNVa.

8. κατήργαστο — παρέδοκεν Va. mox ἐπείγετο Ag. ἠπήγετο, ει super η altero, NR.

9. μὲν οὖν AXKF. οὖν om. CSB PcdVaVnMNR. οὖν καὶ om. Ag.

10. παρὰ Λυσιμάχῳ παρ' αὐτῇ PcAgFabMNVnLab. παρὰ λυσιμάχῳ (ου super ῳ) παρ' αὐτὸν R. λυσάνδρας καὶ λυσιμάχου παρ αὐτῇ Va. παρ' αὐτῇ etiam Vict. — mox ἄλλος Pc.

11. προϊὼν coni. S.

12. λαθὼν CSBPcdAgLa, ut coniecit K. μαθὼν AXKFMNRVaVn Lb. „μαθὼν pertinet ad ὡς, mox διαρπάσας AFa. praecedens in constructione; bene ergo MS. commate distinguit μαθὼν et Σέλευκον.“ Reisk. MS. mox διαρπάσας AFa.

βασιλεῦσιν,[13] ἐβασίλευσε Μακεδονίας, ἐς ὃ Γαλάταις πρῶτος ὧν ἴσμεν βασιλέων ἀντιτάξασθαι τολμήσας ἀναιρεῖται ὑπὸ τῶν βαρβάρων· τὴν δὲ ἀρχὴν Ἀντίγονος ἀνεσώσατο ὁ Δημητρίου. (3) Σέλευκον δὲ βασιλέων ἐν τοῖς μάλιστα 3
πείθομαι καὶ ἄλλως γενέσθαι δίκαιον καὶ πρὸς τὸ θεῖον εὐσεβῆ. τοῦτο[14] μὲν γὰρ Σέλευκός ἐστιν ὁ Μιλησίοις τὸν χαλκοῦν καταπέμψας Ἀπόλλωνα ἐς Βραγχίδας, ἀνακομισθέντα ἐς[15] Ἐκβάτανα τὰ Μηδικὰ ὑπὸ Ξέρξου· τοῦτο δὲ[16] Σελεύκειαν οἰκίσας ἐπὶ Τίγρητι ποταμῷ καὶ Βαβυλωνίους οὗτος ἐπαγόμενος ἐς αὐτὴν συνοίκους ὑπελίπετο[17] μὲν τὸ τεῖχος Βαβυλῶνος, ὑπελίπετο δὲ τοῦ Βὴλ τὸ ἱερὸν καὶ περὶ αὐτὸ τοὺς Χαλδαίους[18] οἰκεῖν.

endam tradidisset, Macedoniae regno ipse potitus est: deinde primus ex omnibus (quos ipsi novimus) regibus acie cum Gallis congredi ausus, ab illis interfectus est: Macedoniae vero regnum Antigonus Demetrii filius recuperavit. (3) Seleucum quidem iustitia et pietate reges omnes antecelluisse facile adducor: quippe qui Apollinem aeneum Milesiis a Xerxe ademptum, et Ecbatana asportatum, in Branchidas reportandum curavit. Et quum condita Seleucea ad Tigrin fluvium, in eam Babylonios inquilinos deduceret, neque muros Babylonis demolitus est, neque Beli templum evertit, et Chaldaeis, ut proxima templo loca inhabitarent, permisit.

13. *τοῖς βασιλεῦσιν* Bosius (apud S. in Auctar.) e sq. *ἐβασίλευσε* ortum existimans abiici vult. *τῶν βασιλέων* C e coni. F. *τῶν βασιλείων* coni. Palmer. *τὰ βασιλεῦσιν* coni. S. *τοῖς στρατιώταις* Loescher. et Palmer. MS. *τοῖς ἐθέλουσιν* Lachmann. tum *ἐβασίλευε* SMLa. *ἐβασίλευσεν* N. mox *ἀναιρεῖ ὑπὸ* La.

14. *οὗτος* p. corr. Lb. mox *μηλησίοις* A. mox *βραχίδας* MVnFbLa.

15. *ἐς* BPcAgVnVaNLa. *εἰς* Edd. ante B, RLb. Sq. *τὰ* om. Va. deinde pro *ὑπὸ* M habet *τοῦ*; voluisse videtur *ὑπὸ τοῦ*.

16. *τοῦ. τὸ δὲ*, marg. *τοῦτο δὲ*, Fb. *δὲ* om. Va.

17. *ὑπελίπετο* bis SMFab. *ὑπελείπετο* bis Edd. rell. PcLab. *ὑπελείπετο* primo, *ὑπελίπετο* secundo loco RNVaVn. *ὑπελίπετο* primo, *ὑπελείπετο* secundo loco, Ag. *δὲ* post alterum *ὑπελίπετο* om. M.

18. *χαλδέους* La.

CAPUT XVII.

De Misericordiae ara in foro — aliis huiusmodi virtutum aris — gymnasio Ptolemaei et signis in eo — Thesei templo et picturis in eo — Minoe et Theseo — varia de Thesei morte narratione.

Ἀθηναίοις δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ ἄλλα ἐστὶν οὐκ ἐς ἅπαντας ἐπίσημα καὶ Ἐλέου [1] βωμὸς, ᾧ, μάλιστα θεῶν ἐς ἀνθρώπινον βίον καὶ μεταβολὰς πραγμάτων ὅτι ὠφέλιμος, [2] μόνοι τιμὰς Ἑλλήνων νέμουσιν Ἀθηναῖοι. τούτοις δὲ οὐ τὰ ἐς φιλανθρωπίαν μόνον καθέστηκεν, ἀλλὰ καὶ ἐς [3] θεοὺς εὐσεβοῦσιν ἄλλων πλέον· καὶ γὰρ Αἰδοῦς σφίσι [4] βωμός ἐστι καὶ Φήμης καὶ Ὁρμῆς· δῆλά τε ἐναργῶς, ὅσοις πλέον τι ἑτέρων εὐσεβείας μέτεστιν, [5] ἴσον σφίσι παρὸν
2 τύχης χρηστῆς. (2) Ἐν δὲ τῷ γυμνασίῳ τῆς ἀγορᾶς ἀπέχοντι οὐ [6] πολὺ, Πτολεμαίου δὲ ἀπὸ τοῦ κατασκευασαμένου [7] καλουμένῳ, λίθου [8] τέ εἰσιν Ἑρμαῖ θέας ἄξιοι

Cap. XVII. In foro et alia sunt opera, quae praecipuam quandam Atheniensium in Dîs colendis diligentiam declarant, et Misericordiae ara: cuius numini, quod magna habeat in *tota* hominum vita et casuum varietate momenta, soli ex omnibus Graecis singularem quendam honorem habent Athenienses. Neque vero illi maiorem quam ceteri in homines humanitatem, ac non in deos etiam religionem prae se ferunt. Est enim sua apud illos Pudori, Famae, Alacritati ara. Id ex eo luculenter potest perspici, quod qui ceteros homines pietatis studio superant, eos par fortunae benignitas comitari solet. (2) In gymnasio, quod Ptolemaeum a conditore nuncupatum a foro non longe abest, lapides sunt (Hermae nominantur), qui specten

Cap. XVII. 1. ἐλαίου Ag. Distinximus post ᾧ cum Smai., reliqui post θεῶν. mox ἀθράπικον (ά ambig.) Va. ἐπ' ἀνθρ. — πρα — γραμάτων La.

2. ὅτι ὠφελίμῳ coni. C. Letronn. Mox μόνος MLb. μόνοι om. Va.

3. ἐς om. PbcdAgFabVaVnMLab; in Pa manu rec. additum est. tum εὐσεβοῦσιν BPbcdAgFabLa. εὐσεβεῖν Edd. ante B, VaVnMLb.

4. σφίσιν NR. mox Ὀργῆς coni. Coraes.

5. μέτεστι ἴσον FabVnAg. mox χρηστῆς om. N.

6. οὐ om. Va. mox Πτολεμαίου BPcAgVnFab. Idem vel Πτολεμάϊον voluerat Sylb. Πτολεμαῖον AXKFCMNRVaLab. Πτολεμαίῳ S e coni., quae confirmatur adnotatione Victorii.

7. κατασκευασαμένου BPcVaAgNRVnLab. κατεσκευασμένου Edd. rell. καταςκευασμένου M. tum καλουμένου (manu rec. ῳ super ου Vn.) LabVn.

8. λίθου GSPdAg. idem coni. assecutus est Sluiter. Lectt. Andocid. p. [illegible] Edd. Codd. rell.

καὶ εἰκὼν Πτολεμαίου χαλκῆ· καὶ ὅ τε Λίβυς[9] *'Ιόβας ἐνταῦθα κεῖται καὶ Χρύσιππος*[10] *ὁ Σολεύς. πρὸς δὲ τῷ γυμνασίῳ Θησέως ἐστὶν ἱερόν· γραφαὶ δέ εἰσι πρὸς 'Αμαζόνας 'Αθηναῖοι μαχόμενοι. πεποίηται*[11] *δέ σφισιν ὁ πόλεμος οὗτος καὶ τῇ 'Αθηνᾷ*[12] *ἐπὶ τῇ ἀσπίδι καὶ τοῦ 'Ολυμπίου Διὸς ἐπὶ τῷ βάθρῳ. γέγραπται δὲ ἐν τῷ τοῦ*[13] *Θησέως ἱερῷ καὶ ἡ Κενταύρων καὶ [ἡ] Λαπιθῶν μάχη· Θησεὺς μὲν οὖν ἀπεκτονώς ἐστιν*[14] *ἤδη Κένταυρον, τοῖς δὲ ἄλλοις ἐξ ἴσου καθέστηκεν ἔτι ἡ μάχη. τοῦ δὲ τρίτου τῶν τοίχων ἡ γραφὴ μὴ πυθομένοις*[15] *ἃ λέγουσιν οὐ σαφής ἐστιν, τὰ μέν που διὰ τὸν χρόνον, τὰ δὲ Μίκων οὐ*[16] *τὸν πάντα ἔγραψε λόγον.* (3) *Μίνως ἡνίκα Θησέα καὶ* 3
τὸν ἄλλον στόλον τῶν παίδων ἦγεν ἐς Κρήτην, ἐρασθεὶς Περιβοίας, ὡς[17] *οἱ Θησεὺς μάλιστα ἠναντιοῦτο, καὶ ἄλλα ὑπὸ ὀργῆς ἀπέῤῥιψεν ἐς αὐτὸν καὶ παῖδα οὐκ ἔφη Ποσειδῶνος εἶναι, ἐπεὶ οὐ*[18] *δύνασθαι τὴν σφραγῖδα, ἣν αὐ-*

tur, sane digni: Ptolemaei quoque ex aere statua: Iubae etiam Libyci, et Solensis Chrysippi. Proximum gymnasio est Thesei templum, in quo haec picta sunt: Atheniensium contra Amazonas pugna, quae et in Minervae clypeo et in Olympii Iovis basi incisa est. Picta ibi etiam est Centaurorum et Lapitharum rixa, ubi Theseus Centaurum occidens spectatur, quum inter alios aequo Marte pugna committi videatur. Quae in tertio inest pariete pictura, non satis iis, qui, uti res gesta sit, non didicerint, cognita esse potest, quum et vetustas et multa aboleverit, et Micon non fuerit pingendo totam rem persecutus. (3) Minos quum Theseum, ceteramque puerorum manum in Cretam abduceret, amore Periboeae captus est: cuius quum Theseus libidini adversaretur, et alia in illum ira incensus maledicta contulit, et Neptuni filium esse negavit, quod, quam

9. *λυβυς*, *ι* super *υ* priori, Ag. tum *ἰόχας* (o) K. *ἴβας* (sic) Lb.

10. *ὁ χρύσ. ὁ σολεὺς* VaMAgFaR PcLab. *χρύσιπος* La.

11. *πεποίητο* BPcAgVnNRLab. *πεποίηται* Edd. ante B, MVa.

12. *τῇ 'Αθηνᾷ* SBPcVaVnMNR. *τῆς 'Αθηνᾶς* AXKFC.

13. *τοῦ* om. Va. mox *ἡ*, quod B. merito Lachmanno suspectum esse censet, uncis notavimus.

14. *ἐστιν* om. N.

15. *πειθομένοις* PcVnAgFaLab (in Lb *υ* sup. *ει*). mox *ἐστι* Lb.

16. *οὐ* MRLb. in R manu rec. supra vers. *οὐ*. Etiam in M supra vers. correctura adesse videtur, et quidem *εἰ*.

17. *ὡς οἱ* AXK. tum *ἀπέριψεν* FaVaLb.

18. *οὐ* om. MNVnAgFbLa. In R man. rec. inseruit. Lb ad marg. habet *μή*. mox *δὲ* post *Θησέα* om. La. *σφραγίδα* Va. et sic postea. mox *θαλάσσης* Lb. *θαλάττης* rell.

τὸς φέρων ἔτυχεν, ἀφέντι ἐς θάλασσαν ἀνασῶσαί οἱ. Μίνως μὲν λέγεται ταῦτα εἰπὼν ἀφεῖναι τὴν σφραγῖδα· Θησέα δὲ σφραγῖδά τε ἐκείνην ἔχοντα καὶ στέφανον χρυσοῦν Ἀμφιτρίτης δῶρον ἀνελθεῖν λέγουσιν ἐκ τῆς θαλάσσης.
4 (4) ἐς δὲ τὴν τελευτὴν τὴν [19] Θησέως πολλὰ ἤδη καὶ οὐχ ὁμολογοῦντα [20] εἴρηται· δεδέσθαι τε γὰρ αὐτὸν λέγουσιν ἐς τόδε ἕως ὑφ' Ἡρακλέους ἀναχθείη. πιθανώτατα [21] δὲ ὧν ἤκουσα· Θησεὺς ἐς Θεσπρωτοὺς ἐμβαλὼν, τοῦ βασιλέως τῶν Θεσπρωτῶν γυναῖκα ἁρπάσων, τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς οὕτως [22] ἀπόλλυσι καὶ αὐτός τε καὶ Πειρίθους [23] (Πειρίθους γὰρ καὶ τὸν γάμον σπεύδων ἐστράτευεν) ἥλωσαν, καὶ σφᾶς ὁ Θεσπρωτὸς δήσας [24] εἶχεν ἐν Κιχύρῳ.
5 (5) γῆς δὲ [25] τῆς Θεσπρωτίδος ἐστὶ μέν που καὶ ἄλλα θέας ἄξια, ἱερόν τε Διὸς ἐν Δωδώνῃ καὶ ἱερὰ τοῦ [26] θεοῦ φηγός· πρὸς δὲ τῇ Κιχύρῳ λίμνη τέ ἐστιν Ἀχερουσία καλουμένη καὶ ποταμὸς Ἀχέρων, ῥεῖ δὲ καὶ Κωκυτὸς ὕδωρ

habebat ipse caelatam gemmam, in mare si abiecisset, non esset eam ad se reportaturus. Vix ea locutus, gemmam dicitur abiecisse. Theseum vero memorant cum ea et corona, quam ab Amphitrite dono acceperat, e mari emersisse. (4) De Thesei autem morte multa plane inter se discrepantia traduntur. Aiunt enim eum *a Plutone* vinctum, non prius dimissum, quam ab Hercule solveretur. Illa veri multo similiora aliquando audivi: Theseum in Thesprotidem, ut regis uxorem raperet, venisse cum Pirithoo, (is enim quaerendae sibi uxoris cupiditate nimia impulsus arma ceperat,) exercitus vero magna parte amissa, a Thesprotorum rege in vincula ad Cichyrum coniectum. (5) In Thesprotide quidem et alia valde, quae spectentur, digna sunt, et Iovis in Dodona templum sacraque ei fagus. Ad Cichyrum Acherusia est palus et Acheron amnis. Fluit ibidem Cocytus, aqua insuavissima. Quae loca quum vi-

19. τοῦ, ad marg. τὴν, R. τῆς Fb. τὴν om. La.
20. ὁμολογούμενα N ad marg. Mox τε γὰρ BPcdAgVnMLab. τοι γὰρ Va. γὰρ Edd. ante B, NR.
21. πειθανώτατα FabLa. πυθανώτατα Ag.
22. οὗτος NRVnLb, quod probat S in Auctar. ὡς PcMLa, marg. R. ὧς Va. οὗτος ὡς AgFab. οὕτως Edd.
23. περίθους A. Mox Πειρίθῳ γὰρ coni. K. quam coniecturam probans Coraes sq. καὶ abiiciendum putat. τῶν γάμον La.
24. δείσας VnPcM (in M ή super εί) AgFaLab. tum ἐν κιχυρῷ PcLa. ἐν κυχύρω, ι super υ priori, RAg. εὐκυχίρῳ A.
25. τῆς δὲ δὴ τῆς Θεςπ. PcAgM NRFabVaVnLab; in Lb. τῆς prius in γῆς corr., unde scripsimus, γῆς δὲ τῆς Θεσπ. (θεσπροτίδος La). τῆς δὲ γῆς τῆς θεσπρ. Edd.
26. τοῦ om. Ag. tum φυγὸς Ag Fa.

*ἀτερπέστατον· Ὅμηρός τέ μοι δοκεῖ ταῦτα ἑωρακὼς ἔς τε[27]
τὴν ἄλλην ποίησιν ἀποτολμῆσαι τῶν ἐν Ἅιδου καὶ δὴ καὶ
τὰ ὀνόματα τοῖς ποταμοῖς ἀπὸ τῶν ἐν Θεσπρωτίδι θέσθαι.
(6) τότε δὲ ἐχομένου[28] Θησέως στρατεύουσιν ἐς Ἄφι-
δναν οἱ Τυνδάρεω παῖδες καὶ τήν τε[29] Ἄφιδναν αἱροῦσι
καὶ Μενεσθέα ἐπὶ βασιλείᾳ κατήγαγον. Μενεσθεὺς δὲ τῶν* 6
*μὲν παίδων τῶν Θησέως παρ' Ἐλεφήνορα ὑπεξελθόντων
ἐς Εὔβοιαν εἶχεν οὐδένα λόγον· Θησέα δέ, εἴποτε παρὰ* 41
*Θεσπρωτῶν ἀνακομισθήσεται,[30] δυσανταγώνιστον ἡγού-
μενος διὰ θεραπείας τὰ τοῦ δήμου καθίστατο, ὡς Θη-
σέα ἀνασωθέντα ὕστερον ἀπωσθῆναι.[31] στέλλεται δὴ Θη-
σεὺς παρὰ Δευκαλίωνα ἐς Κρήτην, ἐξενεχθέντα δὲ αὐτὸν
ὑπὸ πνευμάτων ἐς Σκῦρον[32] τὴν νῆσον λαμπρῶς περιεῖ-
πον οἱ Σκύριοι κατὰ γένους δόξαν καὶ ἀξίωμα ὧν ἦν αὐ-
τὸς εἰργασμένος· καὶ οἱ θάνατον ὁ[33] Λυκομήδης διὰ ταῦ-
τα ἐβούλευσεν. ὁ μὲν δὴ Θησέως σηκὸς Ἀθηναίοις ἐγένε-
το[34] ὕστερον ἢ Μῆδοι Μαραθῶνα ἔσχον, Κίμωνος τοῦ*

disset (ut opinor) Homerus, tum alia de rerum apud inferos statu in suo poemate confingere est ausus, tum nomina infernalibus fluviis a Thesprotiae fluviis desumta imposuit. (6) Quum vero in vinculis adhuc Theseus detineretur, Aphidnam cum exercitu Tyndari filii adorti, capta urbe Mnestheum in regnum restituerunt. Et Mnestheus quidem Thesei liberorum, qui se ad Elephenorem in Euboeam receperant, nullam habuit rationem: sed quum se Theseo, si unquam e Thesprotide redisset, viribus multo inferiorem fore intelligeret, multis obsequiis populo sibi conciliato, obtinuit, ne rediens reciperetur. Missus itaque Theseus ad Deucalionem in Cretam, quum adversa tempestate in Scyron insulam delatus esset, a Scyriis, tum ob generis claritatem, tum ob rerum praeclare gestarum magnitudinem, benigne acceptus est. Quae res effecit, ut eum Lycomedes per insidias de medio tollendum curaret. Theseo vero templum Athenis dicatum est non multo post Marathonem a

27. *τε* om. La. *ἄλην* N.
28. *ἔχομεν* N.
29. *δὲ* Ag. *την δὲ* La. *τήν δε* Lb. tum *ἐροῦσι* N. mox *ἐς εὔοιαν* La.
30. *ἀνακιμισθήσεται* Va.
31. *ἀπωθῆναι,* Ag. tum *στέλλ. δὲ* M.
32. *σκύρον* MLb. *κύρον* FbLa. *κῦρον* Ag. mox *προεῖπον* MVa.
33. *ὁ* recepimus e Va. mox *ἐπε-βούλευσεν* C e coni. K. — Sq. *δὴ* om. N.
34. *ἐγίνετο* mavult S. *ὕστ. ἢ* Lb. mox *Μαραθῶνι* mavult B. tum *ἀναστάντους, ν* expunct., Lb.

Μιλτιάδου Σκυρίους ποιήσαντος ἀναστάτους, δίκην δὴ τοῦ Θησέως θανάτου, καὶ τὰ ὀστᾶ κομίσαντος ἐς Ἀθήνας.

CAPUT XVIII.

De templo Castoris et Pollucis — Aglauro eiusque sororibus — Prytaneo — templo Serapidis, Lucinae (*Εἰλειθυίας*) — Adriani imperat. aliorumque signis ante templum Iovis Olympii — Isocrate — templo Iovis Olympii — Adriani operibus Athenis exstructis.

Τὸ δὲ ἱερὸν τῶν[1] Διοσκούρων ἐστὶν ἀρχαῖον· αὐτοί τε
ἑστῶτες καὶ οἱ παῖδες καθήμενοί σφισιν ἐφ' ἵππων. ἐνταῦ-
θα Πολύγνωτος μὲν ἔχοντα[2] ἐς αὐτοὺς ἔγραψε γάμον τῶν
θυγατέρων τῶν Λευκίππου,[3] Μίκων δὲ τοὺς μετὰ Ἰάσο-
νος ἐς Κόλχους[4] πλεύσαντας· καὶ οἱ τῆς γραφῆς ἡ σπου-
δὴ μάλιστα ἐς Ἄκαστον καὶ τοὺς[5] ἵππους ἔχει τοὺς Ἀκά-
2 *στου. (2) ὑπὲρ δὲ τῶν Διοσκούρων τὸ ἱερὸν Ἀγλαύρου*
τέμενός ἐστιν. Ἀγλαύρῳ δὲ καὶ ταῖς ἀδελφαῖς Ἕρσῃ
καὶ Πανδρόσῳ δοῦναί φασιν Ἀθηνᾶν Ἐριχθόνιον, κατα-
θεῖσαν[6] ἐς κιβωτὸν, ἀπειποῦσαν ἐς[7] τὴν παρακαταθήκην
μὴ πολυπραγμονεῖν. Πάνδροσον μὲν δὴ λέγουσι πείθε-

Persis occupatum: quo tempore Cimon Miltiadis filius, Thesei mortem ultus, Scyron delevit, eiusque ossa Athenas reportavit.

Cap. XVIII. Castorum *exin* templum perantiquum est, in quo ipsi stantes ac filii equis insidentes spectantur. Hic eorum res gestas Polygnotus pinxit et Leucippi filiarum nuptias: Micon vero eos, qui Colchos cum Iasone navigarunt: omnium autem accuratissime Acastum, eiusque equos fecit. (2) Supra Castorum Aglauri lucus est, cui, et Hersae ac Pandroso sororibus, Minervam aiunt Erichthonium in cistam abditum commisisse, admonitis, ne, quid intus esset, curiose inspicerent. Pandroson quidem paruisse ferunt, sorores vero cistam resignas-

35. *δὴ* BPcAgVnLab. *δὲ* Edd. ante B, MVaNR, quod abiiciendum censet C.

Cap. XVIII. 1. *τῶν* om. Va. mox *ἀρχῖον* (*εῖ* ambig.) La.

2. *ἑωντα*, *ο* super *ω*, M. *ἔχοντα ἑαυτοὺς* Pc. *ἔχων τὰ* Lb.

3. *λευκίπου* Ag.

4. *κόχλους* VnLb. mox *ἡ σπουδὴ* om. Va.

5. *τὸν* Fb. tum *ἔχειν* MNAgFb VnRLa (in R *ν* expunctum). *τοὺς Ἀκ.* BPcAg. *τοῦ Ἀκ.* Edd. ante B, VaMNRVnLa. in Lb fuit *αὐτοῦ*, sed *αὐ* del. Mox *ἔρσῃ* Lab.

6. *καταθεῖσαν* FCSBPcAgVaVn MLab. *καθεῖσαν* AXKN. *κατεῖσαν*, *θ* super *τ*, R mox *ἐς βοιωτῶν*, ad marg. *κιβωτὸν* La.

7. *εἰς* Edd. Codd.

σθαι, τὰς δὲ δύο (ἀνοῖξαι γὰρ[8] σφᾶς τὴν κιβωτὸν) μαί-
νεσθαί τε, ὡς εἶδον τὸν Ἐριχθόνιον, καὶ κατὰ τῆς ἀκρο-
πόλεως, ἔνθα ἦν μάλιστα ἀπότομον, αὐτὰς[9] ῥῖψαι· κατὰ
τοῦτο ἐπαναβάντες Μῆδοι κατεφόνευσαν Ἀθηναίων τοὺς
πλέον τι ἐς τὸν χρησμὸν ἢ Θεμιστοκλῆς εἰδέναι νομίζον-
τας καὶ[10] τὴν ἀκρόπολιν ξύλοις καὶ σταυροῖς ἀποτειχί-
σαντας. (3) πλησίον δὲ Πρυτανεῖόν ἐστιν, ἐν ᾧ νόμοι 3
τε οἱ Σόλωνός[11] εἰσι γεγραμμένοι, καὶ θεῶν Εἰρήνης
ἀγάλματα κεῖται καὶ Ἑστίας, ἀνδριάντες δὲ ἄλλοι τε καὶ
Αὐτόλυκος ὁ παγκρατιαστής· τὰς γὰρ Μιλτιάδου καὶ Θε-
μιστοκλέους εἰκόνας ἐς Ῥωμαῖόν[12] τε ἄνδρα καὶ Θρᾷκα
μετέγραψαν. (4) ἐντεῦθεν ἰοῦσιν ἐς τὰ κάτω τῆς πόλεως 4
Σαράπιδός ἐστιν ἱερὸν, ὃν Ἀθηναῖοι παρὰ Πτολεμαίου
θεὸν[13] ἐσηγάγοντο. Αἰγυπτίοις δὲ ἱερὰ[14] Σαράπιδος
ἐπιφανέστατον μέν ἐστιν Ἀλεξανδρεῦσιν, ἀρχαιότατον δὲ[15]
ἐν Μέμφει· ἐς τοῦτο ἐσελθεῖν οὔτε ξένοις ἐστὶν οὔτε τοῖς
ἱερεῦσι[16] πλὴν ἂν τὸν Ἆπιν θάπτωσιν. (5) τοῦ δὲ ἱεροῦ

se, visoque Erichthonio, furiis agitatas, se de arcis maxime praerupto loco praecipites misisse: ea sane parte, qua Persae irruptione facta ex Atheniensibus eos, qui se quam Themistoclem oraculum acutius intellexisse arbitrati, arcem ligneis operibus munierant, occiderunt. (3) Proxime abest Prytaneum, in quo Solonis leges perscriptae adservantur. Signa verum deorum ibi posita, Pacis et Vestae. Virorum imagines, quum aliorum, tum Autolyci pancratiastae. Nam Miltiadis et Themistoclis statuas, priori abolita inscriptione, Romano et Thraci homini attribuerunt. (4) Hinc ad inferiores urbis partes descendentibus Serapidis fanum se ostendit, cuius religionem a Ptolemaeo Athenienses acceperunt. Apud Aegyptios autem *complura sunt* eius dei templa, *sed* omnium clarissimum habent Alexandrini, antiquissimum Memphitici, quo neque exteris hominibus, neque sacerdotibus ipsis aditus patet, priusquam Apim bovem humarint. (5) A Serapidis fano non longe abest locus, ubi

8. *γραφὰς* La. tum *καὶ μαίνεσθαί τε* R.
9. *αὐτὰς* MVa. tum *ῥίψαι* Edd. ante B, MVa. aliis locis correxit iam S.
10. *καὶ τὴν ἀκρ. — ἀποτειχίσαντας* om. Va. sed margini adscripsit man. rec.
11. *σόλονος* NR. tum *εἰσὶν* Ag.
12. *ῥωμαίων* Fa.
13. *οὐ θεὸν* AgFa.
14. *ἱερ"* i. e. *ἱερὸν* Ag.
15. *δὲ* om. Ag.
16. *ἱερεῦσιν* NRAg. tum *πρὶν ἂν τὸν* Edd. Codd. praeter N, qui *πρὶν αὐτόν*. Scripsimus *πλὴν ἂν τόν*. Deinceps *Ἄπιν* CVaMLab.

τοῦ Σαράπιδος οὐ πόῤῥω χωρίον ἐστὶν ἔνθα Πειρίθουν καὶ Θησέα συνθεμένους[17] ἐς Λακεδαίμονα καὶ ὕστερον ἐς
5 Θεσπρωτοὺς σταλῆναι λέγουσιν[18]. πλησίον δὲ ᾠκοδόμητο ναὸς Εἰλειθυίας, ἣν ἐλθοῦσαν ἐξ Ὑπερβορέων ἐς Δῆλον γενέσθαι βοηθὸν ταῖς[19] Λητοῦς ὠδῖσι, τοὺς δὲ ἄλλους παρ᾽ αὐτῶν[20] φασὶ τῆς Εἰλειθυίας μαθεῖν τὸ ὄνομα· καὶ θύουσί τε Εἰλειθυίᾳ Δήλιοι καὶ ὕμνον ᾄδουσιν Ὠλῆνος.[21] Κρῆτες δὲ χώρας τῆς Κνωσίας ἐν Ἀμνισῷ[22] γενέσθαι νομίζουσιν Εἰλείθυιαν καὶ παῖδα Ἥρας εἶναι. μόνοις δὲ Ἀθηναίοις τῆς Εἰλειθυίας κεκάλυπται τὰ ξόανα ἐς ἄκρους τοὺς πόδας.[23] τὰ μὲν δὴ δύο εἶναι Κρητικὰ καὶ Φαίδρας[24] ἀναθήματα ἔλεγον αἱ γυναῖκες, τὸ δὲ ἀρχαιότατον Ἐρυσίχθονα ἐκ Δήλου κομίσαι.
6 (6) Πρὶν δὲ ἐς τὸ ἱερὸν ἰέναι τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου, (Ἀδριανὸς[25] ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς τόν τε ναὸν ἀνέ-

primum Pirithoum et Theseum, societate inita, memoriae traditum est Lacedaemona, et deinde in Thesprotidem profectos. Proximo *olim* loco erectum fuit Lucinae templum, quam ex Hyperboreis Delum venisse memorant, ut parturienti Latonae opem ferret: e Delo vero ad alias gentes Lucinae nomen pervasisse. Ac Delii quidem Lucinae divinam rem faciunt, et *ad eius aram* hymnum Olenis cantant. Cretenses incolae Gnosiae regionis ad Amnisum eam genitam putant: Iunonis filiam fuisse. Soli autem *omnium* Athenienses deae signa usque ad imos pedes velant. Eorum duo e Creta advecta Phaedram dedicasse, tertium, omnium antiquissimum, ab Erysichthone e Delo deportatum foeminae aiebant. (6) Priusquam vero ad Iovis Olympii templum venias (Adrianus Imperator et templum dedicavit et signum spe-

θάπτωσιν Ag. *θάπτωσι* Edd. Codd. rell.

17. *συντεθεμένους* Va.

18. *λέγουσιν* Ag. *λέγουσι* Edd. Codd. rell.

19. *ταῖς* N. om. tum *δὲ* om. M.

20. *αὐτὸν* La. tum *φασὶν* NAg Va. tum *ειληθυίας* Ag. et paullo post *ειληθυίᾳ*, *ει* super *η*.

21. *ὠλῆνος*, *δῖ* super *λῆ*, N. *ὠλῖνος*, La. mox *τῆς χώρας τῆς* AXKFCN. Prius *τῆς* om. SBAgPc VnVaM. in R man. rec. inseruit. tum *Κνωσίας* AXKF. vide Moser et Creuzer ad Cic. de legg. I, 5. *Κνωσσίας* CSBAgPcNRVnLab.

22. *ἀμνισσῷ* Ag. *ἀμνησῷ* — *ειλείαν* La. mox *παῖδας ἥρας* MA. *ειρας*, *ἥ* super *ει*, Ag.

23. *παῖδας* Vn. mox *κριτικὰ* La.

24. *σφαίδρας* N.

25. *ἀνδριανὸς* Va. *Ἀδριανὸς ὁ Ῥωμ.* — *μέγεθος ὁρῶσιν* in parenthesi ponenda esse viderunt C et Suevern, quos secutus est B. *οὐ Ἀδριανὸς* — *τόν τε ναὸν* coni. Boeckh. C. I. I. nr. 331. p. 412. cfr. Osann. ad Stuart. et Revett. ed. Germ. T. II. p. 397. *ὅτι μὴ Ῥωμαίοις* — *ἀπολείπεται* parenthesi includunt FCS.

θηκε καὶ τὸ ἄγαλμα θέας ἄξιον, οὗ[26] μεγέθει μὲν, ὅτι
μὴ Ῥοδίοις καὶ Ῥωμαίοις εἰσὶν οἱ κολοσσοί, τὰ λοιπὰ ἀγάλ-
ματα ὁμοίως ἀπολείπεται,[27] πεποίηται δὲ ἔκ τε ἐλέφαντος
καὶ χρυσοῦ καὶ ἔχει τέχνης εὖ πρὸς τὸ μέγεθος ὁρῶσιν.)
ἐνταῦθα εἰκόνες Ἀδριανοῦ δύο μέν εἰσι[28] Θασίου λίθου,
δύο δὲ Αἰγυπτίου· χαλκαῖ δὲ ἑστᾶσι πρὸ τῶν κιόνων ἃς
Ἀθηναῖοι καλοῦσιν ἀποίκους πόλεις. ὁ μὲν δὴ πᾶς περί- 43
βολος σταδίων μάλιστα τεσσάρων ἐστὶν, ἀνδριάντων δὲ
πλήρης· ἀπὸ γὰρ πόλεως ἑκάστης εἰκὼν Ἀδριανοῦ βασι-
λέως ἀνάκειται, καὶ σφᾶς ὑπερεβάλοντο[29] Ἀθηναῖοι τὸν
κολοσσὸν ἀναθέντες ὄπισθεν[30] τοῦ ναοῦ θέας ἄξιον. (7) 7
ἔστι δὲ ἀρχαῖα ἐν τῷ περιβόλῳ Ζεὺς χαλκοῦς καὶ ναὸς
Κρόνου καὶ Ῥέας[31] καὶ τέμενος Γῆς ἐπίκλησιν Ὀλυμπίας.
ἐνταῦθα ὅσον ἐς πῆχυν τὸ ἔδαφος διέστηκε,[32] καὶ λέγουσι

ctatu dignum, cui praeter Rhodiorum et Romanorum colossos reliqua omnia simulacra magnitudine cedunt, ex auro et ebore elaboratum et elegante artificio, si magnitudinem spectes;) duae sunt Adriani statuae ex Thasio, totidem ex Aegyptio marmore: ad templi vero columnas urbium, quas colonias Athenienses appellant, ex aere erecta sunt simulacra. Est autem totius templi ambitus stadiorum amplius quatuor, neque eius ulla pars statuis vacat: singulae enim urbes in eo Adriano statuam posuerunt: quas omnes Athenienses longo intervallo superarunt, erecto eidem mirandi operis colosso in postica templi parte. (7) In eodem ambitu vetera sunt, Iupiter aeneus, Saturni et Rheae delubrum, et lucus, quem Terrae Olympiae nuncupant. Ibi iu cubiti fere latitudinem solum subsidit, qua post Deucalionis elu-

26. οὗ μεγέθει B. ex em. Coraii. οὐ μεγ. Edd. ante B, PcVaVnMN FabLab (μεγέθη La). „Post μεγέθει μὲν videtur codex punctum ponere, ut sit constructio: Adrianum posuisse imaginem, licet non magnam: deinde ex abrupto, ut solet, incipit: probant caeterae imagines, quod soli Romani et Rhodii haberent colossos.“ *Reisk. MS.* οὐ μετέθει RAg. tum ὅτι μὴ Ῥοδ. καὶ Ῥωμ. BPcAgLabNRVnFabVa (in Va. inter μὴ et ῥοδίοις supra lin. scriptum est ἤ). Ex M nihil enotatur. ὅτι μὴ Ῥωμ. καὶ Ῥοδ. Edd. ante B. οἱ κολοσσὸς La.

27. ἀπολείπεται B e conj. Coraii, ἀποδεῖ vel ἀπολείπεται proponentis, probante Westermanno Act. Soc. Gr. T. I. p. 179. ἀποδείκνυνται Edd. rell. Codd. Mox πρὸ τὸ μέγ. La.

28. εἰσιν NR. ἐστι Lb.

29. ὑπερβάλοντο AgFb.

30. ὄπισθεν SMAgVa.

31. καὶ Ῥέας om. C. mox Γῆς recepimus e coni. C, qui γῆς [imo Γῆς] τὴν, et Leakii topogr. Athen. p. 22. qui τῆς Γῆς voluit, coll. Plut. Thes. 27. Thuc. II. 15. τὴν ἐπίκλησιν Codd. Edd. praeter S, qui praeeunte Letronnio delevit τὴν.

32. διέστηκεν NR.

μετὰ τὴν ἐπομβρίαν τὴν ἐπὶ Δευκαλίωνος συμβᾶσαν ὑποῤ-
ῥυῆναι[33] ταύτῃ τὸ ὕδωρ, ἐσβάλλουσί τε ἐς αὐτὸ ἀνὰ πᾶν
8 ἔτος ἄλφιτα[34] πυρῶν μέλιτι μίξαντες. (8) κεῖται δὲ ἐπὶ
κίονος Ἰσοκράτους ἀνδριάς, ὃς ἐς μνήμην τρία ὑπελίπε-
το,[35] ἐπιπονώτατον μὲν ὅτι οἱ βιώσαντι ἔτη δυοῖν δέοντα
ἑκατὸν οὔποτε κατελύθη μαθητὰς ἔχειν· σωφρονέστατον
δὲ ὅτι πολιτείας ἀπεχόμενος διέμεινε καὶ τὰ κοινὰ[36] οὐ
πολυπραγμονῶν, ἐλευθερώτατον δὲ[37] ὅτι πρὸς τὴν ἀγγε-
λίαν τῆς ἐν Χαιρωνείᾳ μάχης ἀλγήσας ἐτελεύτησεν ἐθελον-
τής. κεῖνται δὲ καὶ λίθου Φρυγίου Πέρσαι χαλκοῦν τρί-
ποδα ἀνέχοντες θέας ἄξιοι καὶ αὐτοὶ καὶ ὁ τρίπους· τοῦ
δὲ Ὀλυμπίου Διὸς Δευκαλίωνα οἰκοδομῆσαι λέγουσι τὸ
ἀρχαῖον ἱερόν, σημεῖον[38] ἀποφαίνοντες ὡς Δευκαλίων
Ἀθήνῃσιν ᾤκησε τάφον τοῦ ναοῦ τοῦ νῦν οὐ πολὺ ἀφε-
9 στηκότα. (9) Ἀδριανὸς δὲ κατεσκευάσατο μὲν[39] καὶ ἄλλα
Ἀθηναίοις, ναὸν Ἥρας καὶ Διὸς Πανελληνίου καὶ θεοῖς

vionem aquam defluxisse memorant. In eum hiatum quotannis e melle et triticea farina polentam proiiciunt. (8) In columna est Isocratis statua. Is tria reliquit praeclara actae vitae monimenta: primum perseverantiae, quod, quum octo et nonaginta annos vixisset, nunquam discipulos habere desiit: alterum modestiae, quod semper fuit a publicis negotiis et curis seiunctus: tertium, quod sibi libertatem carissimam rerum omnium fuisse declaravit. Post acceptum enim de pugna ad Chaeroneam nuncium prae animi aegritudine voluntariam mortem oppetiit. Ibi etiam positi sunt e marmore Phrygio Persae, aeneum tripodem sustinentes, tam ipsi, quam tripos, qui spectentur, digni. Olympii quidem Iovis vetustissimum templum Deucalionem aedificasse, vulgo proditum est: nam Athenis habitasse Deucalionem, pro valde perspicuo signo habent sepulcrum eius, quod ab hoc ipso templo non longe abest. (9) Adrianus vero et alia Atheniensibus opera exaedificavit, et Iunonis ac Iovis Panellenii tem-

33. ὑποῤῥυῆναι Lb, ut περιῤῥυῆναι I, 43, 1. καταῤῥυῆναι I, 43, 3. ὑπορυῆναι Edd. Codd. rell. Mox ἐσβάλουσι Va.

34. ἄμφιτα La. μίξαντες Codd. Edd. praeter B, qui μάξαντες.

35. ὑπελείπετο Ag. tum ἐπιπονώτατον BPcVnLa Cod. Phral. ἐπιπονότατον Ag. ἐπιμονώτατον Edd. ante B, MNRVaLb.

36. τὰ πολλὰ VaMN (ad marg. N. τὰ κοινά).

37. δὲ om. Edd. ante B, MNRVnLb; est in BPcAgVaLa; addendum esse vidit iam S. mox τὴν ἐν La. χερωνείᾳ MNAgVaLab.

38. σημεῖον SBVaVn. σημεῖα AXKFCPcAgMNRLab.

39. μὲν om. M. mox καὶ ναὸν Va. πανελίου La.

τοῖς πᾶσιν ἱερὸν κοινόν· τὰ δὲ ἐπιφανέστατα ἑκατὸν εἴκοσι κίονες Φρυγίου λίθου. πεποίηνται δὲ καὶ ταῖς στοαῖς κατὰ τὰ αὐτὰ οἱ τοῖχοι. καὶ οἰκήματα ἐνταῦθά ἐστιν ὀρόφῳ τε ἐπιχρύσῳ καὶ ἀλαβάστρῳ λίθῳ, πρὸς δὲ ἀγάλμασι[40] κεκοσμημένα καὶ γραφαῖς· κατάκειται δὲ ἐς αὐτὰ[41] βιβλία· καὶ γυμνάσιόν ἐστιν ἐπώνυμον Ἀδριανοῦ· κίονες δὲ καὶ ἐνταῦθα ἑκατὸν λιθοτομίας τῆς Λιβύων.[42]

CAPUT XIX.

De templo Apollinis Delphinii — Venere in Hortis — Cynosarge — Lyceo — de Niso rege — de Ilisso et Eridano fluviis — de Diana Agrotera — de stadio Herodis.

Μετὰ δὲ τὸν ναὸν τοῦ Διὸς τοῦ Ὀλυμπίου πλησίον 44
ἄγαλμά ἐστιν Ἀπόλλωνος Πυθίου· ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἱερὸν Ἀπόλλωνος ἐπίκλησιν Δελφινίου. λέγουσι δὲ ὡς ἐξειργασμένου τοῦ ναοῦ πλὴν τῆς ὀροφῆς ἀγνὼς ἔτι τοῖς πᾶσιν ἀφίκοιτο Θησεὺς ἐς[1] τὴν πόλιν. οἷα δὲ χιτῶνα ἔχοντος αὐτοῦ ποδήρη καὶ πεπλεγμένης ἐς εὐπρεπές οἱ τῆς κόμης, ὡς ἐγένετο[2] κατὰ τὸν τοῦ Δελφινίου ναὸν, οἱ τὴν[3] στέγην

plum, communemque omnibus diis aedem. Spectantur inter cetera opera, ut quae maxime, columnae centum et viginti ex Phrygio marmore, et ex eadem materia parietes in porticibus exstructi: et in iis cellae, quae inaurato lacunari et alabastro praefulgent, signis ipsae et picturis undique exornatae. Bibliotheca est in eodem templo, et gymnasium Adriani cognomento, in quo columnae centum e Libycis lapicidinis.

CAP. XIX. Proxime Olympii Iovis templum Apollinis Pythii signum est: et alia item Apollinis, quem Delphinium appellant, aedes. Ea quum ad fastigium perducta iam esset, aiunt incognitum adhuc Theseum urbem introiisse talari palla, et coma eleganter plexa: atque ut primum ad Delphinii

40. *ἀγάλμασιν* Ag. tum *κεκοσμένα* Va.

41. *ἐς αὐτὰ* B e coni. F. *ἐς αὐτὸ* Edd. ante B, PcAgVnNR. Alteram Facii coniecturam *ἐνταῦθα* probat C. *κατάκειται — βιβλία* post *Ἀδριανοῦ* transponit Letronn. *ἀνδριανοῦ* M.

42. *λικύων* VnLb. *λυκίων* M.

CAP. XIX. 1. *ἐκ* La. mox *ἐς εὐπρεπὲς* BMNRVaVnAgPcdLab. *δὲ ἐς εὐπρεπὲς* CS. *δὲ εὐπρὲπους* AXKF, *εὐπρεπῶς* coni. K.

2. *ἐγένετο* CS e coni. Coraii, ut habet N. *ἐγίνετο* AXKFBPcAgVaVnRLab.

3. *καὶ τὴν* Va. mox *ἤροντο* MLb.

οἰκοδομοῦντες ἤροντο σὺν χλευασίᾳ ὅ τι δὴ παρθένος
ἐν ὥρᾳ γάμου πλανᾶται μόνη. Θησεὺς δὲ ἄλλο μὲν αὐτοῖς
ἐδήλωσεν οὐδὲν, ἀπολύσας δὲ, ὡς λέγεται, τῆς ἁμάξης
τοὺς βοῦς ᾗ σφισι παρῆν, τὸν ὄροφον [4] ἀνέῤῥιψεν ἐς
ὑψηλότερον ἢ τῷ ναῷ τὴν στέγην ἐποιοῦντο. (2) Ἐς
2 δὲ τὸ χωρίον ὃ Κήπους ὀνομάζουσι [5] καὶ τῆς Ἀφροδίτης
τὸν [6] ναὸν οὐδεὶς λεγόμενός σφισιν ἐστὶ λόγος· οὐ μὴν
οὐδὲ ἐς τὴν Ἀφροδίτην ἣ τοῦ ναοῦ πλησίον ἕστηκε. ταύ-
της γὰρ σχῆμα μὲν τετράγωνον κατὰ ταὐτὰ καὶ τοῖς Ἑρ-
μαῖς, τὸ δὲ ἐπίγραμμα σημαίνει τὴν Οὐρανίαν Ἀφροδίτην
τῶν καλουμένων Μοιρῶν εἶναι [7] πρεσβυτάτην. τὸ δὲ ἄγαλ-
μα τῆς Ἀφροδίτης ἐν τοῖς Κήποις ἔργον ἐστὶν Ἀλκαμένους,
3 καὶ τῶν Ἀθήνησιν ἐν λόγοις θέας ἄξιον. (3) Ἔστι δὲ
Ἡρακλέους ἱερὸν καλούμενον [8] Κυνόσαργες· καὶ τὰ μὲν ἐς
τὴν κύνα εἰδέναι τὴν λευκὴν ἐπιλεξαμένοις ἔστι τὸν χρη-
σμόν· βωμοὶ δέ εἰσιν [9] Ἡρακλέους τε καὶ Ἥβης, ἣν Διὸς
παῖδα οὖσαν συνοικεῖν Ἡρακλεῖ νομίζουσιν· Ἀλκμήνης τε

accessit, rogatum per illusionem ab iis, qui fastigium erigebant, quid ita nubilis virgo sola erraret: eumque nihil aliud respondisse, sed disiunctis a plaustro, quod in proximo erat, bobus, culmen templi altius, quam fabri statuerant, proiecisse. (2) De ea vero urbis regiuncula, quam Hortos vocant, et Veneris in ea templo signoque, quod templo adsistit, figura, ut Hermae, quadrata, nihil fide dignum est ab Atheniensibus traditum. Epigramma autem indicat, coelestem Venerem esse, earum, quae Parcae appellantur, natu maximam. Sed quod in hortis signum Veneris est, Alcamenis opus fuit, et inter ea, quae Athenis cum admiratione spectantur, suum obtinet locum. (3) Est etiam Herculis delubrum, quod Cynosarges dicitur: ac quae de alba cane dicuntur, scire licet iis, qui oraculum legerint. Ibi arae sunt Herculis, et Hebes, quam Iovis filiam, et cum Hercule nu-

4. τὸν ὄροφον delendum censet Bosius a S. laudatus. „ὄροφος h. l. videtur significare iugum vel timorem." *Palmer. MS.* tum ἀνέριψεν εἰς Va.

5. ὀνομάζουσιν — οὐδεὶς ὁ λεγόμενος — ἕστηκεν — ἑρμοῖς Ag.

6. τὰν, ὁ super ἀ, M. mox οὐ μὴν om. Lb. Sq. ἐς om. La. „οὐ μὴ abest e cod. Credo excidisse forte propterea, quod verbis οὐδὲ novam paginam inciperet." *Reisk. MS.*

7. εἶναι τῶν καλ. μοιρῶν πρεσβ. Va.

8. καλούμενον MVnLb. om.

9. εἰσι ἡρ. N. — Sq. τε om. N VaLb. mox συνοικεῖ Va. ἀλκμήνη τε La.

βωμὸς καὶ Ἰολάου πεποίηται, ὃς τὰ πολλὰ Ἡρακλεῖ συνεπόνησε τῶν ἔργων. (4) *Λύκειον*[10] *δὲ ἀπὸ μὲν Λύκου τοῦ Πανδίονος ἔχει τὸ ὄνομα, Ἀπόλλωνος δὲ ἱερὸν ἐξ ἀρχῆς τε εὐθὺς καὶ καθ' ἡμᾶς ἐνομίζετο, Λύκιός τε ὁ θεὸς ἐνταῦθα ὠνομάσθη πρῶτον. λέγεται δὲ ὅτι καὶ Τερμίλαις,*[11] *ἐς οὓς ἦλθεν ὁ Λύκος*[12] *φεύγων Αἰγέα, καὶ τούτοις αἴτιός ἐστι*[13] *Λυκίους ἀπ' αὐτοῦ καλεῖσθαι.* (5) 4
Ἔστι δὲ ὄπισθεν τοῦ Λυκείου[14] *Νίσου μνῆμα, ὃν ἀποθανόντα ὑπὸ Μίνω βασιλεύοντα Μεγάρων κομίσαντες Ἀθηναῖοι ταύτῃ θάπτουσιν. ἐς τοῦτον τὸν Νῖσον*[15] *ἔχει λόγος τρίχας ἐν τῇ κεφαλῇ οἱ πορφυρᾶς εἶναι, χρῆναι δὲ αὐτὸν τελευτᾶν*[16] *ἐπὶ ταύταις ἀποκαρείσαις· ὡς δὲ οἱ Κρῆτες ἦλθον ἐς τὴν γῆν, τὰς μὲν ἄλλας ἐξ ἐπιδρομῆς ᾕρουν*[17] *τὰς ἐν τῇ Μεγαρίδι πόλεις, ἐς δὲ τὴν Νίσαιαν καταφεύ-*

ptam fama vulgavit. Alcmenes etiam ara et Iolai, qui multorum Herculis laborum comes fuit. (4) Lyceum a Lycio quidem Pandionis filio nomen habet. Apollinis autem illud templum fuisse, et olim, et his etiam temporibus creditum est, Lyciumque inde primum Apollinem dictum. Termissenses quoque, ad quos Aegeum fugiens Lycius se recepit, ab eo Lycios appellatos memorant. (5) Est secundum Lycii Nisi Megarensium regis monimentum: quem quum Minos interemisset, sublatum Athenienses eo in loco sepelierunt. De hoc quidem Niso fabula vulgata est, capillum purpureum habuisse; quo salvo, mori se non posse ex oraculo cognorat. Ita vero accidit, ut, quum Cretenses eius fines hostilem in modum adorti, et alia in Megaride oppida subitis in-

10. *Λύκιον* SPcAgVaVnMNLb. *Λύκειον* et postea *Λύκιός τε* Edd. rell. *λύβιον* et *λυβίον* La. tum *ἀπὸ μὲν Λύκου* CSmai. B, ut voluit iam F. *Λυκίου* AXKFCodd. — *πανδίωνος* Ag. mox *λύκιϊός τε* (sic) Lb.

11. *Τερμισσεῖς* AXKF. Camerarius annotat, eos alibi *Τερμιλεῖς*, ab Herodoto autem I, 173. [VII. 92. Strab. XII. 573. XIV. 667.] *Τερμίλας* vocari: unde *Τερμίλαις* ediderunt SB. *Τερμιλλεὶς* CLabPabcdMNRVaVn. *τερμηλλεῖς* Ag. Sq. *ἐς* om. La.

12. *Λύκος* CSmai. BAgLbN?R? *Λύκιος* AXKFSmin.PcVn. *ὁ Λύκιος — ἀπ' αὐτοῦ* om. La.

13. *ἐστιν* Ag. Sq. *Λυκίους* om. N.

14. *Λυκείου* scripsimus, ut voluit Hartungus et B in Addend. *Λυκίου* Edd. Codd. — Sqq. *ὑπὸ Μίνω — ταύτῃ* om. La.

15. *νίχον* M. *νίσον* Lab. mox *πορφυρὰς* id.

16. *τελευτᾶν ἐπὶ ταύτ. ἀποκ.* BPcAgVaVnMNRLab. *ἐπὶ ταύτ. ἀποκ. τελ.* Edd. ante B. *χρησθῆναι δὲ αὐτῷ* coni. C.

17. *ἐξ ἐπιδρ. ᾕρουν* BPcAgVaVnMRLab. *ᾕρουν ἐξ ἐπιδρ.* Edd. ante B. *ἐξ ἐπιδρ.* om. N.

γοντα[18] τὸν Νῖσον ἐπολιόρκουν· ἐνταῦθα τοῦ Νίσου λέγε-
ται θυγατέρα ἐρασθῆναι Μίνω,[19] καὶ ὡς ἀπέκειρε τὰς τρί-
χας τοῦ πατρός. ταῦτα μὲν οὕτω γενέσθαι λέγουσιν.[20]
5 (6) Ποταμοὶ δὲ Ἀθηναίοις ῥέουσιν Εἰλισσός[21] τε καὶ
Ἠριδανῷ τῷ Κελτικῷ κατὰ τὰ αὐτὰ ὄνομα ἔχων,[22] ἐκδι-
δοὺς ἐς τὸν Εἰλισσόν. ὁ δὲ Εἰλισσός ἐστιν οὗτος ἔνθα
παίζουσαν Ὠρείθυιαν ὑπὸ ἀνέμου Βορέου φασὶν ἁρπα-
σθῆναι καὶ συνοικεῖν Ὠρειθυίᾳ Βορέαν καί σφισι διὰ τὸ
κῆδος[23] ἀμύναντα τῶν τριήρων τῶν βαρβαρικῶν ἀπολέ-
σαι τὰς πολλάς. ἐθέλουσι δὲ Ἀθηναῖοι καὶ ἄλλων[24] θεῶν
ἱερὸν εἶναι τὸν Εἰλισσόν, καὶ Μουσῶν βωμὸς ἐπ' αὐτῷ
ἐστιν Εἰλισσιάδων· δείκνυται δὲ καὶ ἔνθα Πελοποννή-
σιοι[25] Κόδρον τὸν Μελάνθου βασιλεύοντα Ἀθηναίων κτεί-
6 νουσιν. (7) Διαβᾶσι δὲ τὸν Εἰλισσὸν χωρίον Ἄγραι κα-
λούμενον καὶ ναὸς Ἀγροτέρας ἐστὶν Ἀρτέμιδος. ἐνταῦθα
Ἄρτεμιν πρῶτον θηρεῦσαι λέγουσιν ἐλθοῦσαν ἐκ Δήλου·

cursionibus cepissent, et ipsum intra Nisaeae moenia compulsum obsedissent, Nisi filia Minois amore capta, crinem patri detonderit. Et haec quidem sic propemodum narrantur. (6) Amnes in Attica nobiles sunt, Ilissus, et in eum cadens Eridanus, eodem cum Gallico Eridano nomine. Ilissus vero ille est, ad quem ludentem Orithyiam Boream rapuisse, sibique matrimonio adiunxisse memorant, ob eamque cum Atheniensibus affinitatem barbarorum multas triremes demersisse. Ilissum Athenienses et aliis Dis, et Musis sacrum putant; quarum in eius ripis ara est, Ilissiadum Musarum dicta. Non longe ab eo locus ostenditur, ubi Peloponnesii Codrum Melanthi filium, Atheniensium regem, interfecerunt. (7) Ubi Ilissum traieceris, locum offendas, qui Agrae dicitur, et venatricis Dianae aedem: ibi enim primum, quum ex Delo *paulo ante in ea loca* venisset, venationibus operam dedisse Dianam ferunt, ob

18. *καταφυγόντα* coni. S. *καταφεύγον* La. tum *νίσον* MLab.
19. *μείνω* La. tum *καὶ ὡς* PcVn.
20. *λέγουσιν* NAg. *λέγουσι* Edd. VaPcRVn.
21. *Εἴλισσὸς* AXKFCVabLbM constanter. *Ελισσὸς* SBPcLaAg; tum *καὶ Ἐριδανὸς* coni. F. *τὸ κελτ.* La.
22. *ἔχον* AMLabN (in N *ω* super *ο*).

23. *μῆκος* (ad marg. *κῆδος* Vn) Lb Vn. tum *ἀμύντα* Va. *ἀμήναντα*, *υ* super *η*, Vb. mox *τριηρῶν* FCS.
24. *καὶ ἄλλως* Va.
25. *πελοπονήσιοι* NLb. mox *κτείνουσιν* Ag. *κτείνουσι* Edd. Codd. rell. Tum ad *Ἀγροτέρας* *Palmer. MS.* „γρ. *Ἀγραίας*, ὡς *Πλάτων ἐν Φαίδρῳ*."

καὶ το ἄγαλμα διὰ τοῦτο ἔχει τόξον. τὸ δὲ ἀκούσασι μὲν οὐχ ὁμοίως ἐπαγωγὸν, θαῦμα δ᾽ [26] ἰδοῦσι, στάδιόν ἐστι λευκοῦ λίθου· μέγεθος δὲ αὐτοῦ τῇδε ἄν τις μάλιστα τεκμαίροιτο·[27] ἄνωθεν ὄρος ὑπὲρ τὸν Εἰλισσὸν ἀρχόμενον 46
ἐκ μηνοειδοῦς καθήκει τοῦ ποταμοῦ πρὸς τὴν ὄχθην [28] εὐθύ τε καὶ διπλοῦν. τοῦτο ἀνὴρ Ἀθηναῖος Ἡρώδης [29] ᾠκοδόμησε καί οἱ τὸ πολὺ τῆς λιθοτομίας τῆς Πεντέλησιν ἐς τὴν οἰκοδομὴν ἀνηλώθη.

CAPUT XX.

De via, quae Tripodes dicta est — Praxitele et Phryne — Bacchi templo eiusque in altera aede picturis — excidio Athenarum et Sulla.

Ἔστι δὲ ὁδὸς ἀπὸ τοῦ Πρυτανείου[1] καλουμένη Τρίποδες· ἀφ᾽ οὗ δὲ[2] καλοῦσι τὸ χωρίον, ναοὶ θεῶν ἐς τοῦτο [3] μεγάλοι καί σφισιν ἐφεστήκασι [4] τρίποδες, χαλκοῖ

eamque causam eius simulacro arcus additur. Quod iam dicam, non facile, qui audierint, ut credant, adduci poterunt: mirantur, qui viderint. Stadium est e candido marmore, ea magnitudine, quam facile hinc coniicias. Supra Ilissum mons est. Is lunata forma ad amnis ripam recta duplici muro pertendit. Hoc stadium Herodes Atticus erexit multumque ex Pentelicis lapicidinis in eo consumsit.

Cap. XX. E Prytaneo in viam descendas, quam Tripodas appellant: in qua surgunt deorum delubra, hoc quidem respectu magna, et in his tripodes dicati, unde nomen viae est. Aenei

26. δὲ Va. tum ἰδοῦσιν Vb. mox ἐστιν Ag.

27. τεκμαίρητο N. tum ὅρος Vb. ἄνωθεν ὅρους F ex Va, ut coni. K.

28. ὄχθον M.

29. ἡρόδης Vb. ᾠκοδόμησεν Ag. mox πεντέλευσιν M. τελευτήσιν La. τὴν πεντ. Lb.

Cap. XX. 1. πρυτανίου MAgVn VbLab. In M. ἔστι — τρίποδες bis leguntur, semel, ubi in Edd.; secundo loco in fine cap. praeced. ante καὶ οἱ τὸ πολὺ, ubi tamen notata sunt lineis.

2. δὲ om. PcAgVabVnNRLab. tum καλοῦσι τὸ πρυτανεῖον Va.

3. Pro ἐς τοῦτο C. coni. εἰσὶν οὐ, Buttmannus εἰσὶν οὐ vel ἔστιν οὐ. ἐς τοῦτο [οὐ] μεγ. edidit C. Negationem inserendam esse censent etiam Stuartus Ant. Athen. P. I. c. 4. T. I. p. 166. interpr. Germ. et Leakius topogr. Att. p. 109. ed. Germ. Virgulam post τοῦτο ponit S, ut μεγάλοι ad tripodes referatur, quod, quamvis satis durum, probat O. Muellerus ad Leakii ed. Germ. p. 454. Verum vidit Westermannus Act. Soc. Gr. T. I. p. 181. „*per se quidem templa non admodum magna erant; alia enim multo maiora, uti Olympicum; sed magna profecto dicenda, si reputes, nulli alii usui ea inserviisse, quam tripodibus in culmine ferendis, quale fuit monumentum Lysicratis hodieque exstans.*“

4. ἑστήκασι. — Post τρίποδες

μὲν, μνήμης δὲ ἄξια μάλιστα [5] περιέχοντες εἰργασμένα.
Σάτυρος γάρ [6] ἐστιν, ἐφ' ᾧ Πραξιτέλην λέγεται φρονῆσαι
μέγα· καί ποτε Φρύνης αἰτούσης ὅ τι οἱ κάλλιστον εἴη
τῶν ἔργων, ὁμολογεῖν [7] μέν φασι διδόναι οἱ ἐραστὴν ὄντα,
κατειπεῖν δ' [8] οὐκ ἐθέλειν ὅ τι κάλλιστον αὐτῷ οἱ φαί-
νοιτο. ἐσδραμὼν οὖν οἰκέτης Φρύνης ἔφασκεν οἴχεσθαι
Πραξιτέλει [9] τὸ πολὺ τῶν ἔργων πυρὸς ἐσπεσόντος ἐς τὸ
2 οἴκημα, οὐ μὲν οὖν πάντα [10] γε ἀφανισθῆναι. Πραξιτέλης
δὲ αὐτίκα ἔθει διὰ θυρῶν ἔξω, καί οἱ καμόντι [11] οὐδὲν
ἔφασκεν εἶναι πλέον, εἰ δὴ καὶ τὸν Σάτυρον ἡ φλὸξ καὶ
τὸν Ἔρωτα ἐπέλαβε. [12] Φρύνη δὲ μένειν θαῤῥοῦντα ἐκέ-
λευε, παθεῖν γὰρ ἀνιαρὸν οὐδὲν, τέχνῃ δὲ ἁλόντα ὁμολο-
γεῖν τὰ κάλλιστα ὧν [13] ἐποίησε. Φρύνη μὲν οὖν οὕτω

ii sunt, in quibus insunt memoratu digna illustrium artificum opera. Inter ea Satyrus, quo Praxitelem magnopere gloriatum ferunt. Nam quum Phryne, cuius erat amator, ab eo sibi depoposcisset, quod esset eius operum pulcherrimum, non sane renuit: verum quod ipse de suis operibus iudicium facere pertinaciter recusarat, hoc astu mulier expressit. Eius servus accurrens nunciat, Praxitelis officinam igni correptam flagrare, bonamque eius operum partem iam periisse, non tamen adhuc omnia exusta. *Exanimatus* Praxiteles foras exsiluit, et, Actum est, inquit, de laboribus meis, si Satyro et Cupidini flammae non pepercerunt. Tum Phryne eum manere ac bono esse animo iubet: nihil enim triste accidisse, sed illum dolo cogere voluisse, ut, quod pulcherrimum operum suorum esse iudicaret, confiteretur: atque ita sibi illa Cupidinem delegit. Libero vero

quaedam excidisse atque Pausaniam praeter istas aedes, in quarum culmine tripodes collocati erant, alias quoque ibi sitas commemorasse, in quibus *τρίποδες χαλκοῖ μὲν, μνήμης δὲ ἄξια μάλιστα περιέχοντες*, otiosa est eiusdem Westermanni coniectura. — Sqq. *μὲν* — *δὲ* et *περιέχοντες εἰργασμένα* om. La.

5. *μάλιστα ἄξια* MVa.

6. *γὰρ* om. PcAgLa. tum *Πραξιτέλη* AXKFPc. *Πραξιτέλην* CSB VabVnPabdAgMNRLab.

7. *ὁμολογεῖν* — *ἔργων* om. M. *μέν φασιν οἵ δ'* (i. e. *οἷα*) *ἐραστὴν διδόναι μὲν κατ.* PcAgVnLa. *φασιν διδόναι* RVb. *ἐραστὸν* Lb. „Cod. *φασίν οἵ δ' ἐραστὸν διδόναι μὲν*, dedit aliquid quidem, quod placeret ipsi (s. Praxit. s. Phrynae).“ *Reisk. MS.*

8. *δὲ οὐκ* VaLb. tum *αὐτῷ* in Va omissum a sec. manu additum est. *κάλλιστον αὐτῷ εἰ φαίνοιτο* Vb.

9. *πραξυτέλει* Vab. *πραξιτέλη* N.

10. *πάντα γε* PcAgVnVaLabNR Edd. praeter S, qui *γε* om. ut MVb. tum *ἐμφανισθῆναι* Vb. *πραξιτέλης δὲ* Va.

11. *κάμνοντι* M. *κακόν τι* PdCod. Phral. *κακῶν τι* Ag.

12. *ἀπέλαβε* Va. mox *θαροῦντα* NVbLab. mox *οὐδ..* eras. Lb.

13. *ὧν* om. Va. mox *οὖν* om. BPc AgNR. *σε. Φρύνη* — *ἐν τῷ* om. La.

τὸν Ἔρωτα αἱρεῖται, Διονύσῳ [14] δὲ ἐν τῷ ναῷ τῷ πλη-
σίον Σάτυρός ἐστι παῖς καὶ δίδωσιν ἔκπωμα· Ἔρωτα δ'
ἑστηκότα [15] ὁμοῦ καὶ Διόνυσον Θυμίλος ἐποίησεν. (2) 3
Τοῦ Διονύσου [16] δέ ἐστι πρὸς τῷ θεάτρῳ τὸ ἀρχαιότατον
ἱερόν· δύο δέ εἰσιν ἐντὸς τοῦ περιβόλου ναοὶ καὶ Διόνυ-
σοι, [17] ὅ τε Ἐλευθερεὺς καὶ ὃν Ἀλκαμένης ἐποίησεν ἐλέ-
φαντος καὶ χρυσοῦ. γραφαὶ δὲ αὐτόθι Διόνυσός ἐστιν
ἀνάγων Ἥφαιστον ἐς οὐρανόν. λέγεται δὲ καὶ τάδε ὑπὸ
Ἑλλήνων, ὡς Ἥρα [18] ῥίψαι γενόμενον Ἥφαιστον, ὁ δέ οἱ
μνησικακῶν πέμψαι δῶρον [19] χρυσοῦν θρόνον ἀφανεῖς
δεσμοὺς ἔχοντα· καὶ τὴν μὲν ἐπεί τ' [20] ἐκαθέζετο δεδέ-
σθαι, θεῶν [21] δὲ τῶν μὲν ἄλλων οὐδενὶ τὸν Ἥφαιστον
ἐθέλειν πείθεσθαι, Διόνυσος δὲ (μάλιστα γὰρ ἐς [22] τοῦτον
πιστὰ ἦν Ἡφαίστῳ) μεθύσας αὐτὸν ἐς οὐρανὸν ἤγαγε.
ταῦτά τε [23] δὴ γεγραμμένα εἰσὶ καὶ Πενθεὺς καὶ Λυκοῦρ-
γος ὧν ἐς Διόνυσον ὕβρισαν διδόντες [24] δίκας, Ἀριάδνη

Patri in proximo templo dicatus est Satyrus puer, poculum porrigens. Amorem Libero assistentem, et Liberum ipsum Thymilus fecit. (2) Est etiam Liberi iuxta theatrum antiquissimum templum: intra cuius ambitum duo sunt delubra, et totidem Bacchi signa: *quorum* alterum Eleuthereus *cognomento dicitur*: alterum Alcamenes ex ebore et auro fecit. Picturae eodem in loco hae sunt: Liber Vulcanum in coelum reducens: qua de re haec Graecorum fabulis vulgata: Vulcanum recens natum a Iunone abiectum, nihil vero illum iniuriae oblitum, dono matri auream sellam misisse cum occultis quibusdam vinculis: deam, quum assedisset, statim vinculis implicitam: quum vero, praeterquam Libero Patri, fidem deorum nemini haberet Vulcanus, vino delinitum Liber in coelum eum reduxit. Picti sunt etiam Pentheus et Lycurgus, suae in Liberum temeritatis

14. Διονύσου coni. F. — Διονύσῳ ἐν τῷ ναῷ πλησίον Σάτυρος ἔτι παῖς δίδωσιν ἔκπωμα coni. C. Inter αἱρεῖται et Διονύσῳ minimam distinctionem posuit B.

15. ἑστεικότα Vb. δὲ ἐστ. VaLa.

16. τοῦ Διον. — Ἀλκαμένης ἐποίησεν om. M. — δέ ἐστιν Ag.

17. δυόνυσοι Ag. tum ὅ$^{\nu}$ τε Lb. ἐλευθερεὺς Va. mox καὶ ὁ ἀλκαμ. Pc. ἀλκμένης Va.

18. ἤραν VabMPcAgVnLab.

19. δώρων Vb.

20. τ' BPc. τε Edd. ante BVnMNRAgVbLab. ἔπειτα Va. καθέζετο La.

21. θεῶν — πείθεσθαι om. MLb.

22. εἰς, supra ἐς, M. tum ἐς τοῦτο Va. Διόνυσσος δὲ — μεθήσας αὐτὸν Ag. tum ἐς τὸν ρανὸν La. ἤγαγεν RAg.

23. ταῦτά τε δὴ BPcAgVbLab. ταῦτα δὴ Edd. ante B, MNRVa.

24. διδόντας, ε super α, R. mox ἀναγώμενος M.

47 δὲ καθεύδουσα καὶ Θησεὺς ἀναγόμενος καὶ Διόνυσος
4 ἥκων ἐς τῆς Ἀριάδνης τὴν ἁρπαγήν.[25] (3) Ἔστι δὲ πλη-
σίον τοῦ τε[26] ἱεροῦ τοῦ Διονύσου καὶ τοῦ θεάτρου κατα-
σκεύασμα, ποιηθῆναι δὲ τῆς σκηνῆς[27] αὐτὸ ἐς μίμησιν
τῆς Ξέρξου λέγεται. ἐποιήθη δὲ καὶ δεύτερον· τὸ γὰρ ἀρ-
χαῖον[28] στρατηγὸς Ῥωμαίων ἐνέπρησε Σύλλας Ἀθήνας
ἑλών. αἰτία δὲ ἥδε τοῦ πολέμου· Μιθριδάτης ἐβασίλευ-
σε[29] βαρβάρων τῶν περὶ τὸν Πόντον τὸν Εὔξεινον. πρό-
φασις[30] μὲν δὴ δι' ἥντινα Ῥωμαίοις ἐπολέμησε καὶ ὃν
τρόπον ἐς τὴν Ἀσίαν διέβη καὶ ὅσας ἢ πολέμῳ βιασάμενος
πόλεις ἔσχεν ἢ φίλας ἐποιήσατο, τάδε μὲν τοῖς ἐπίστασθαι
τὰ Μιθριδάτου θέλουσι μελέτω·[31] ἐγὼ δὲ ὅσον ἐς τὴν
5 ἅλωσιν τὴν Ἀθηνῶν[32] ἔχει δηλώσω. ἦν Ἀριστίων[33] Ἀθη-
ναῖος, ᾧ Μιθριδάτης πρεσβεύειν ἐς τὰς πόλεις τὰς Ἑλ-
ληνίδας ἐχρῆτο· οὗτος ἀνέπεισεν Ἀθηναίους Μιθριδάτην

poenas dantes. Ad haec Ariadna dormiens, Theseus in patriam rediens, et Bacchus ad rapiendam Ariadnam descendens. (3) Non procul a Liberi theatroque ei proximo aedificium est, quod exstructum ferunt ad similitudinem Xerxis tabernaculi. Instauratum id quidem est: vetustius enim illud Sylla captis Athenis cremavit. Syllanae illius Athenarum expugnationis causa haec fuit. Mithridates barbaris Ponti Euxini accolis imperavit: quo vero nomine Romanis bellum intulerit, quoque modo, quum Asiam invasisset, alias eius urbes vi in suam potestatem redegerit, alias societate sibi devinxerit, qui cupiunt res a Mithridate gestas cognoscere, exquirant accuratius: ego ea tantum, quae ad Athenarum calamitatem pertinent, exponam. Aristion quidem erat Atheniensis, quem consueverat Mithridates ad Graecas civitates legatum mittere. Hic cum Atheniensibus egit, ut in amicitia Romanis Mithridatem praeferrent: nemini tamen id

25. τῆς Ἀριάδνης τὴν ἁρπαγήν B PcdAgVnLab. τῆς Ἀρ. ἁρπαγὴν N R. τὴν Ἀρ. ἁρπαγὴν Edd. ante B, MVb. τὸν Ἀρ. ἁρπαγμὸν Va.

26. τε τοῦ MVa.

27. σκηνῆς CSBPbcdAgVnNR. „tabernaculi“ Amas. σκευῆς AXKF VabM. mox λέται pro λέγεται Vb.

28. ἀρχαίων Vb, tum ἐνέπρυσε Ag.

29. ἐβασίλευε mavult B. βαρβάρῳ La. — Sq. τῶν om. N.

30. πρόφασις SPab*cdAgMNR VabVn. πρόφασιν Edd. rell. mox ἐπολέμησεν Ag. ἐπολέμισε Pc. tum ἀσίην Va.

31. μελλέτω Ag.

32. τὴν Ἀθηνῶν B e coni. Schleiermacheri. τὴν Ἀθηναίων AXKF AgPcVbVnNR. τῶν Ἀθηναίων CS PdVaM. — Sq. ἔχει om. N.

33. ἀριστεῖον Vb.

θέσθαι Ῥωμαίων ἐπίπροσθεν· ἀνέπεισε[34] δὲ οὐ πάντας,
ἀλλ' ὅσον δῆμος ἦν καὶ δήμου τὸ ταραχῶδες· Ἀθηναῖ-
οι[35] δὲ ὧν τις λόγος, παρὰ τοὺς Ῥωμαίους ἐκπίπτουσιν
ἐθελονταί. γενομένης δὲ μάχης πολλῷ περιῆσαν οἱ Ῥωμαῖ-
οι, καὶ φεύγοντας[36] Ἀριστίωνα μὲν καὶ Ἀθηναίους[37] ἐς
τὸ ἄστυ καταδιώκουσιν, Ἀρχέλαον δὲ καὶ τοὺς βαρβάρους
ἐς τὸν Πειραιᾶ· Μιθριδάτου δὲ στρατηγὸς καὶ οὗτος ἦν,
ὃν πρότερον τούτων Μάγνητες οἱ τὸν Σίπυλον οἰκοῦντες,
σφᾶς ἐπεκδραμόντα[38] αὐτόν τε τιτρώσκουσι καὶ τῶν
βαρβάρων φονεύουσι τοὺς πολλούς. (4) Ἀθηναίοις μὲν 6
δὴ πολιορκία[39] καθειστήκει, Τάξιλος δὲ Μιθριδάτου
στρατηγὸς ἐτύγχανε μὲν περικαθήμενος Ἐλάτειαν τὴν ἐν
τῇ Φωκίδι, ἀφικομένων δὲ ἀγγέλων ἀναστήσας τὸν στρα-
τὸν[40] ἐς τὴν Ἀττικὴν ἦγεν. ἃ πυνθανόμενος ὁ στρατηγὸς
τῶν Ῥωμαίων Ἀθήνας μὲν τοῦ στρατοῦ μέρει[41] πολιορ-
κεῖν ἀφῆκεν, αὐτὸς δὲ Ταξίλῳ τὸ πολὺ τῆς δυνάμεως
ἔχων ἐς Βοιωτοὺς ἀπαντᾷ. τρίτῃ δὲ ὕστερον ἡμέρᾳ[42] 48

praeterquam de plebe seditiosissimo cuique persuasit. Nam qui aliqua fuerunt existimatione, se ad Romanos ultro contulerunt. Commissa vero pugna multo superiores Romani fuere: nam in fugam versos, Aristionem et Athenienses ad urbem, Archelaum vero et barbaros in Piraeeum persecuti sunt. Erat hic Archelaus unus ex Mithridatis ducibus, quem non multo ante Magnetes Sipyli incolae incursionibus fines suos vastantem, multis ex barbarorum agmine caesis, vulneraverant. (4) Obsidione Athenienses quum urgerentur, Taxilus Mithridatis dux, qui tunc forte Elateam in Phocide circumsedebat, excitus rerum earum nuncio, in Atticam copias suas traduxit. Id quum audisset Romanus Imperator, copiarum partem ad urbem obsidendam reliquit, ipse cum multo maiore Taxilo in Boeotis occurrit. Tri-

34. ἀνέποισε La. tum δῆμο ἦν. Vb.
35. Ἀθηναῖοι BPcAgVnVabLab. Ἀθηναίων Edd. ante B, MNR (in R οι super ων).
36. φεύγοντες VnAgVbLab (in Lb α sup. ε). tum ἀρίστωνα MVn Lb. ἀρίστονα Ag. ἀρί στων (sic) La.
37. ἀθηναίοις, ου super οι, Ag. omissis sqq. ἐς τὸ ἄστυ — βαρβάρους. mox ἀρχαίλαον, έ super αι, Vb.
38. ἐπεκδραμόντας AXKMPcVa. ἐπεκδραμόντες VnVbLab. ἐπεκδραμῶντες Ag. ἐπεκδραμόντα FCSB. monente Loeschero et Amasaeo. mox τρώσκουσι La. τιτρώσκουσιν Ag. et φονεύουσιν Vb.
39. πολυορκία Vb. tum καθειστήκει BPcAgNRLab. καθεστήκει Edd. ante BVabM.
40. στρατηγὸν VbPcVnLabVt (ad marg. Vt, p. corr. Lb. στρατόν).
41. FSVa μέρος.
42. οἱ μέρα Va.

49 σθάντα οἱ Διόνυσον κελεύειν τιμαῖς,[5] ὅσαι καθεστήκα-
σιν ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσι, τὴν Σειρῆνα[6] τὴν νέαν τιμᾶν·
καί οἱ τὸ ὄναρ ἐς[7] Σοφοκλέα καὶ τὴν Σοφοκλέους ποίησιν
ἐφαίνετο ἔχειν. εἰώθασι δὲ καὶ νῦν ἔτι[8] ποιημάτων καὶ
2 λόγων τὸ ἐπαγωγὸν Σειρῆνι εἰκάζειν. (3) Τὴν δὲ εἰκόνα
τὴν[9]. Αἰσχύλου πολλῷ τε ὕστερον τῆς τελευτῆς δοκῶ
ποιηθῆναι καὶ[10] τῆς γραφῆς ἣ τὸ ἔργον ἔχει τὸ Μα-
ραθῶνι.[11] ἔφη δὲ Αἰσχύλος μειράκιον ὢν[12] καθεύδειν
ἐν ἀγρῷ φυλάσσων σταφυλάς, καί οἱ Διόνυσον ἐπιστάντα
κελεῦσαι τραγῳδίαν ποιεῖν· ὡς δὲ ἦν ἡμέρα, (πείθεσθαι
γὰρ ἐθέλειν) ῥᾷστα ἤδη[13] πειρώμενος ποιεῖν. οὗτος μὲν
3 ταῦτα ἔλεγεν. (4) Ἐπὶ δὲ τοῦ νοτίου[14] καλουμένου

videre, mandantem, ut novam Sirenem omnibus, qui mortuis haberi consueverunt, honoribus prosequeretur. Id vero in quiete visum Sophoclem et eius habuit poësin. Obtinuit certe consuetudo, ut nunc etiam poëmata et orationum quodvis genus, in quo insit adducendi et persuadendi vis, cum Sirenis cantu conferatur. (3) Aeschyli imaginem multo post eius mortem, et picturam eam, qua eius ad Marathonem virtus expressa est, factam puto. Hoc autem ipse de se scriptum reliquit: puero sibi olim, dum uvas custodiret, in agro dormienti Bacchum imperasse, ut Tragoediam scriberet: seque, quum primum illuxisset, dicto audientem, periclitatum, quid in ea re posset, omniaque se minimo negotio consecutum. (4) In muro, quem australem vo-

5. *τιμαῖος* Ag. tum *ὅσας* Vb. *καθεστήκασι τοῖς ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσι* Va (*ἐπὶ* expunctum, *τοῖς τε* a man. rec. additum). *τεθνεῶσιν* Vb.

6. *σειρήναν* Vab. tum *τὴν Νέαν* XKFC.

7. *ἐς* cum C, qui posuit inter uncos, et B recepimus e coni. K, probata a F. Valcken., nisi pro *ἔχειν* malis *λέγειν*.

8. *ἐπὶ* VabPcAgVnMNRVict. Lab. *ἔτι* Edd. Mox *σειρῆν'* La.

9. *τοῦ* Edd. ante B, Vab. *τὴν* BPcAgNRVnLab. tum *πολῷ* Va. deinceps *τελευτῆς* bis in Vb. *τελευτᾶς* Va.

10. *καὶ* om. PcAgVnMLab, est in Edd. VabNR (in R supra vers.). „*καὶ* abest. Videtur esse constructio quamquam horrida et plane Cappadocea: *εἰκόνα τῆς τοῦ Αἰσχύλου τελευτῆς ποιηθῆναι πολλῷ ὕστερον τῆς γραφῆς*. Hinc concludo ipsum statuario opere effictum esse morientem ex testudinis illapsu ab aquila deiectae. Non solet Pausanias abhorrere ab intricatissimis verborum traiectionibus, in quibus linguae ignarus elegantiam affectabat." *Reisk. MS.* — mox *ἢ τὶ* NAg.

11. *ἐν Μαρ.* XKF. mox *αἰσχῦλος* La, saepius.

12. *ὂν* PcVaLbR, et manu prima Vn, in quo *ὢν* per correct. Mox *ἐν ἀγῷ* La. *φυλάσσειν* VnMNVabLb.

13. *ἤδει* Pc. tum *τὰ αὐτὰ ἔλεγεν* PcAgVnNRVabLab (*ἔλεγον* La). *ταῦτα*, in marg. *τὰ αὐτὰ*, M.

14. *Νοτίου* XKFC. *νοτεῖον*, *ε* expuncto, Ag. mox *ὃ τῆς τῆς ἀκρ.* La.

τείχους, ὃ τῆς ἀκροπόλεως ἐς τὸ θέατρόν ἐστι τετραμμένον, ἐπὶ τούτου Μεδούσης τῆς Γοργόνος ἐπίχρυσος ἀνάκειται κεφαλὴ, καὶ περὶ αὐτὴν αἰγὶς πεποίηται. (5) *Ἐν δὲ τῇ κορυφῇ τοῦ θεάτρου σπήλαιόν ἐστιν ἐν ταῖς πέτραις ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν· τρίπους δὲ ἔπεστι* [15] *καὶ τούτῳ· Ἀπόλλων δὲ ἐν αὐτῷ καὶ Ἄρτεμις τοὺς παῖδάς εἰσιν ἀναιροῦντες τοὺς* [16] *Νιόβης. ταύτην τὴν Νιόβην καὶ αὐτὸς εἶδον* [17] *ἀνελθὼν ἐς τὸν Σίπυλον τὸ ὄρος· ἡ δὲ πλησίον μὲν πέτρα καὶ κρημνός ἐστιν οὐδὲν παρόντι σχῆμα παρεχόμενος γυναικὸς οὔτε ἄλλως οὔτε πενθούσης· εἰ δέ γε πoῤῥωτέρω* [18] *γένοιο, δεδακρυμένην δόξεις ὁρᾶν καὶ κατηφῆ γυναῖκα.*

(6) *Ἰόντων* [19] *δὲ Ἀθήνησιν ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀπὸ τοῦ* 4
θεάτρου τέθαπται Κάλως. [20] *τοῦτον τὸν Κάλων ἀδελφῆς παῖδα ὄντα καὶ τῆς τέχνης μαθητὴν* [21] *φονεύσας Δαίδαλος ἐς Κρήτην ἔφυγε· χρόνῳ δὲ ὕστερον ἐς Σικελίαν ἐκδιδράσκει* [22] *παρὰ Κώκαλον.* (7) *Τοῦ δὲ* [23] *Ἀσκληπιοῦ τὸ ἱερὸν ἔς τε τὰ ἀγάλματά ἐστιν, ὁπόσα τοῦ θεοῦ*

cant, qui ab arce ad theatrum excurrit, Gorgonis Medusae inauratum caput inclusum est: aegis addita. In theatri vertice specus e saxis arcem subit. (5) In eo est tripos, in quo Apollo et Diana cernuntur, Niobes filios de medio tollentes. Ego sane Nioben ut viderem, in Sipylum montem ascendi. Silex et praerupta crepido imminet: quae prope assistenti neque mulieris, neque lugentis formam ostentat: qui vero procul aspexerit, mulierem lacrimantem et moerentem videre sibi videatur. (6) In ea via, quae a theatro in arcem ducit, Calus sepultus est: quem sororis filium et discipulum quum Daedalus interfecisset, in Cretam aufugit, atque inde ad Cocalum in Siciliam. (7) Aesculapii vero aedes, quum ob plurima eius

15. *ἔπεστιν* Vb. mox *δ'ἐν* Va.

16. *τῆς* PcVa, unde C. coni. *τοὺς τῆς*.

17. *ἴδον ἀν. εἰς τὸ σίπυλον ὄρος. τῇ δὲ* Va. *ἢ δὲ* M. *ἡ* (δε) *πλ.* Lb, omisso praec. *τό.*

18. *πoροτέρω* Va. *γένιο* La. mox *δόξῃς* VabAgLab.

19. *ἰόντα* Ag. mox *ἀθήνῃσι ἐς* N.

20. *Τάλως* et *Τάλων* C. sed c. 26, 5. vulgatam servat, cui patrocinatur etiam Schol. ad Soph. Oed. C. 1320. *Ταλαὸν ἔνιοι διὰ τοῦ κ̄ Καλαὸν προσαγορεύουσιν.* Tum *τοῦτον δὲ τὸν* Lb.

21. *μαθητὴς* N. tum *κρυτην*, *η* super *υ*, N. *ἔφυγεν* NVbAg.

22. *ἐκδιδράκει* Ag. tum *κώκολον* VnMRVbLb.

23. *δὲ Ἀσκλ.* BPcdAgLa. *δ' Ἀσκλ.* CS. *δὲ* om. AXKFMNRVabVnLb. inseruit iam Camerar. — Sq. *τε* om. Va.

49 στάντα οἱ Διόνυσον κελεύειν τιμαῖς, [5] ὅσαι καθεστήκα-
σιν ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσι, τὴν Σειρῆνα [6] τὴν νέαν τιμᾶν·
καί οἱ τὸ ὄναρ ἐς [7] Σοφοκλέα καὶ τὴν Σοφοκλέους ποίησιν
ἐφαίνετο ἔχειν. εἰώθασι δὲ καὶ νῦν ἔτι [8] ποιημάτων καὶ
2 λόγων τὸ ἐπαγωγὸν Σειρῆνι εἰκάζειν. (3) Τὴν δὲ εἰκόνα
τὴν [9]. Αἰσχύλου πολλῷ τε ὕστερον τῆς τελευτῆς δοκῶ
ποιηθῆναι καὶ [10] τῆς γραφῆς ἣ τὸ ἔργον ἔχει τὸ Μα-
ραθῶνι. [11] ἔφη δὲ Αἰσχύλος μειράκιον ὢν [12] καθεύδειν
ἐν ἀγρῷ φυλάσσων σταφυλὰς, καί οἱ Διόνυσον ἐπιστάντα
κελεῦσαι τραγῳδίαν ποιεῖν· ὡς δὲ ἦν ἡμέρα, (πείθεσθαι
γὰρ ἐθέλειν) ῥᾷστα ἤδη [13] πειρώμενος ποιεῖν. οὗτος μὲν
3 ταῦτα ἔλεγεν. (4) Ἐπὶ δὲ τοῦ νοτίου [14] καλουμένου

videre, mandantem, ut novam Sirenem omnibus, qui mortuis haberi consueverunt, honoribus prosequeretur. Id vero in quiete visum Sophoclem et eius habuit poësin. Obtinuit certe consuetudo, ut nunc etiam poëmata et orationum quodvis genus, in quo insit adducendi et persuadendi vis, cum Sirenis cantu conferatur. (3) Aeschyli imaginem multo post eius mortem, et picturam eam, qua eius ad Marathonem virtus expressa est, factam puto. Hoc autem ipse de se scriptum reliquit: puero sibi olim, dum uvas custodiret, in agro dormienti Bacchum imperasse, ut Tragoediam scriberet: seque, quum primum illuxisset, dicto audientem, periclitatum, quid in ea re posset, omniaque se minimo negotio consecutum. (4) In muro, quem australem vo-

5. τιμαῖος Ag. tum ὅσας Vb. καθεστήκασι τοῖς ἐπὶ τοῖς τεθνεῶσι Va (ἐπὶ expunctum, τοῖς τε a man. rec. additum). τεθνεῶσιν Vb.

6. σειρήναν Vab. tum τὴν Νέαν XKFC.

7. ἐς cum C, qui posuit inter uncos, et B recepimus e coni. K, probata a F. Valcken., nisi pro ἔχειν malis λέγειν.

8. ἐπὶ VabPcAgVnMNRVict. Lab. ἔτι Edd. Mox σειρῆν' La.

9. τοῦ Edd. ante B, Vab. τὴν BPcAgNRVnLab. tum πολῷ Va. deinceps τελευτῆς bis in Vb. τελευτᾶς Va.

10. καὶ om. PcAgVnMLab, est in Edd. VabNR (in R supra vers.). „καὶ abest. Videtur esse constructio quamquam horrida et plane Cappadocea: εἰκόνα τῆς τοῦ Αἰσχύλου τελευτῆς ποιηθῆναι πολλῷ ὕστερον τῆς γραφῆς. Hinc concludo ipsum statuario opere effictum esse morientem ex testudinis illapsu ab aquila deiectae. Non solet Pausanias abhorrere ab intricatissimis verborum traiectionibus, in quibus linguae ignarus elegantiam affectabat. " *Reisk. MS.* — mox ἤ τὶ NAg.

11. ἐν Μαρ. XKF. mox αἰσχῦλος La, saepius.

12. ὂν PcVaLbR, et manu prima Vn, in quo ὢν per correct. Mox ἐν ἀγῷ La. φυλάσσειν VnMNVabLb.

13. ἤδει Pc. tum τὰ αὐτὰ ἔλεγεν PcAgVnNRVabLab (ἔλεγον La). ταῦτα, in marg. τὰ αὐτὰ, M.

14. Νοτίου XKFC. νοτεῖου, ε expuncto, Ag. mox ὃ τῆς τῆς ἀκρ. La.

τείχους, ὃ τῆς ἀκροπόλεως ἐς τὸ θέατρόν ἐστι τετραμμένον, ἐπὶ τούτου Μεδούσης τῆς Γοργόνος ἐπίχρυσος ἀνάκειται κεφαλή, καὶ περὶ αὐτὴν αἰγὶς πεποίηται. (5) Ἐν δὲ τῇ κορυφῇ τοῦ θεάτρου σπήλαιόν ἐστιν ἐν ταῖς πέτραις ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν· τρίπους δὲ ἔπεστι [15] καὶ τούτῳ· Ἀπόλλων δὲ ἐν αὐτῷ καὶ Ἄρτεμις τοὺς παῖδάς εἰσιν ἀναιροῦντες τοὺς [16] Νιόβης. ταύτην τὴν Νιόβην καὶ αὐτὸς εἶδον [17] ἀνελθὼν ἐς τὸν Σίπυλον τὸ ὄρος· ἡ δὲ πλησίον μὲν πέτρα καὶ κρημνός ἐστιν οὐδὲν παρόντι σχῆμα παρεχόμενος γυναικὸς οὔτε ἄλλως οὔτε πενθούσης· εἰ δέ γε πορρωτέρω [18] γένοιο, δεδακρυμένην δόξεις ὁρᾶν καὶ κατηφῆ γυναῖκα.

(6) *Ἰόντων [19] δὲ Ἀθήνησιν ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀπὸ τοῦ* 4
θεάτρου τέθαπται Κάλως. [20] τοῦτον τὸν Κάλων ἀδελφῆς παῖδα ὄντα καὶ τῆς τέχνης μαθητὴν [21] φονεύσας Δαίδαλος ἐς Κρήτην ἔφυγε· χρόνῳ δὲ ὕστερον ἐς Σικελίαν ἐκδιδράσκει [22] παρὰ Κώκαλον. (7) *Τοῦ δὲ [23] Ἀσκληπιοῦ τὸ ἱερὸν ἔς τε τὰ ἀγάλματά ἐστιν, ὁπόσα τοῦ θεοῦ*

cant, qui ab arce ad theatrum excurrit, Gorgonis Medusae inauratum caput inclusum est: aegis addita. In theatri vertice specus e saxis arcem subit. (5) In eo est tripos, in quo Apollo et Diana cernuntur, Niobes filios de medio tollentes. Ego sane Nioben ut viderem, in Sipylum montem ascendi. Silex et praerupta crepido imminet: quae prope assistenti neque mulieris, neque lugentis formam ostentat: qui vero procul aspexerit, mulierem lacrimantem et moerentem videre sibi videatur. (6) In ea via, quae a theatro in arcem ducit, Calus sepultus est: quem sororis filium et discipulum quum Daedalus interfecisset, in Cretam aufugit, atque inde ad Cocalum in Siciliam. (7) Aesculapii vero aedes, quum ob plurima eius

15. *ἔπεστιν* Vb. mox *δ' ἐν* Va.
16. *τῆς* PcVa, unde C. coni. *τοὺς τῆς*.
17. *ἴδον ἀν. εἰς τὸ σίπυλον* δε *ὄρος. τῇ δὲ* Va. *ἡ δὲ* M. *ἡ πλ.* Lb, omisso praec. *τό*.
18. *πορροτέρω* Va. *γένιο* La. mox *δόξῃς* VabAgLab.
19. *ἰόντα* Ag. mox *ἀθήνησι ἐς* N.
20. *Τάλως* et *Τάλων* C. sed c. 26, 5. vulgatam servat, cui patrocinatur etiam Schol. ad Soph. Oed. C. 1320. *Ταλαὸν ἔνιοι διὰ τοῦ κ̄ Καλαὸν προσαγορεύουσιν.* Tum *τοῦτον δὲ τὸν* Lb.
21. *μαθητὴς* N. tum *κρυτην*, *η* super *υ*, N. *ἔφυγεν* NVbAg.
22. *ἐκδιδράκει* Ag. tum *κώκολον* VnMRVbLb.
23. *δὲ Ἀσκλ.* BPcdAgLa. *δ' Ἀσκλ.* CS. *δὲ* om. AXKFMNRVabVnLb. inseruit iam Camerar. — Sq. *τε* om. Va.

οὔτε [38] εὐπρεπείᾳ τῶν Ἑλληνικῶν ἀποδέουσιν οὔτε ἀσθε-
νεστέροις· καὶ γὰρ [39] συστάδην τυπτόμενοι καὶ βληθέν-
7 τες ἀνέχονται. οἱ δὲ θώρακες οἱ λινοῖ [40] μαχομένοις μὲν
οὐχ ὁμοίως εἰσὶ χρήσιμοι· διϊᾶσι [41] γὰρ καὶ βιαζόμενοι
τὸν σίδηρον, θηρεύοντας δὲ ὠφελοῦσιν· ἐναποκλῶνται
γάρ σφισι [42] καὶ λεόντων ὀδόντες καὶ παρδάλεων.
(9) Θώρακας δὲ λινοῦς ἰδεῖν ἔν τε ἄλλοις ἱεροῖς ἐστιν [43]
51 ἀνακειμένους καὶ ἐν [44] Γρυνείῳ, ἔνθα Ἀπόλλωνος κάλλιστον
ἄλσος δένδρων καὶ ἡμέρων καὶ ὅσα τῶν ἀκάρπων
ὀσμῆς [45] παρέχεταί τινα ἢ θέας ἡδονήν.

CAPUT XXII.

De Hippolyto et Phaedra — Telluris et Cereris Chloës templis — memorandis in vestibulo arcis — Aegei morte — aede variis picturis exornata — Musaeo poëta — Mercurio et Gratiis a Socrate factis.

Μετὰ δὲ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ ταύτῃ πρὸς τὴν ἀκρόπολιν ἰοῦσι [1] Θέμιδος ναός ἐστι· κέχωσται δὲ πρὸ

quae neque elegantia, neque firmitate loricis Graecorum inferiores sunt. Eae namque tum cominus, tum eminus percussae, ictus sustinent. Nam linteae loricae haudquaquam pugnantibus utiles, quod ferro vehementius immisso perviae sunt: sed venatoribus certo praesidio sunt. In illis namque leonum et pardorum dentes retunduntur. (9) Et linteas quidem quum in aliis, tum in Grynei Apollinis templo dicatas videas; ubi lucus tam ex sativis arboribus est, quam ex iis, quae solo odore et specie delectant.

Cap. XXII. Post Aesculapii fanum, qua ad arcem iter est, Themidis delubrum surgit, et ante ipsum Hippolyti monumen-

38. οὔτ' Va. mox ἀσθενέστεροι M.

39. καὶ γὰρ καὶ coni. Sylb.

40. λίθοι Ag. λινοὶ et infra λινοὺς VabM. λίνοι Lb. mox μαχομέναις Vn man. pr. οις per correct.

41. διΐασι MAgLb. διίσασι La.

42. σφισιν Ag. — Sq. καὶ om. N.

43. ἄλλοις ἐστὶν ἱεροῖς M. ἱερεῖς La.

44. ἐν om. NVb. tum Γρυναίω coni. Camerar. Γρυνιείῳ Sylb. Γρυνιαίω PcAgLabNRVnVab. Edd. praeter S, qui recepit Γρυνείῳ, ut D. Calder. „Gryneo": quam formam probat L. Dindorf. in Steph. Thes. v. Γρύνεια.

45. ὀσμῆς AgVnLab. ὀσμὴν rell. tum παρέχαι (αι ambig.) a secunda manu παρέχονται Va.

Cap. XXII. 1. ἰοῦσι VnLab. ἰοῦσιν Edd. Codd. rell. mox κεχώρισται δὲ Vb.

αὐτοῦ μνῆμα Ἱππολύτῳ. τοῦ δέ οἱ βίου τὴν [2] τελευτὴν συμβῆναι λέγουσιν ἐκ καταρῶν. δῆλα δὲ, καὶ ὅστις [3] βαρβάρων γλῶσσαν ἔμαθεν Ἕλλην ὢν, ὅ τε ἔρως τῆς Φαίδρας καὶ τῆς τροφοῦ τὸ [4] ἐς τὴν διακονίαν τόλμημα. (2) Ἔστι [5] δὲ καὶ Τροιζηνίοις Ἱππολύτου τάφος· ἔχει δέ σφισιν ὧδε ὁ λόγος. Θησεὺς ὡς ἔμελλεν ἄξεσθαι 2
Φαίδραν, οὐκ ἐθέλων, εἴ οἱ γένοιντο [6] παῖδες, οὔτε ἄρχεσθαι τὸν Ἱππόλυτον οὔτε βασιλεύειν [7] ἀντ' αὐτῶν, πέμπει παρὰ [8] Πιτθέα τραφησόμενον αὐτὸν καὶ βασιλεύσοντα Τροιζῆνος. χρόνῳ δὲ ὕστερον Πάλλας [9] καὶ οἱ παῖδες ἐπανέστησαν Θησεῖ· τούτους κτείνας ἐς Τροιζῆνα ἔρχεται καθαρσίων εἵνεκα, καὶ Φαίδρα πρώτη [10] ἐνταῦθα εἶδεν Ἱππόλυτον καὶ τὰ ἐς τὸν θάνατον ἐρασθεῖσα ἐβούλευσε. μυρσίνη δέ ἐστι [11] Τροιζηνίοις τὰ φύλλα διὰ πάσης ἔχουσα τετρυπημένα· φῦναι δὲ οὐκ ἐξ ἀρχῆς αὐ-

tum, quem diris confixum e vita excessisse memorant. Norunt autem vel barbari, qui Graecae linguae expertes non sunt, quae de Phaedrae amore et nutricis audaci obsequio vulgata sunt. (2) Est vero etiam apud Troezenios Hippolyti tumulus: de quo haec ipsi tradiderunt: Theseum, quum Phaedram ducturus esset, veritum, ne, qui gignerentur liberi, aut ipsi Hippolyto, aut illis Hippolytus imperaret, ob eam rem Hippolytum Troezenem ad Pittheum amandasse, tum ut apud illum educaretur, tum vero ut in eius regnum succederet. Post haec Theseum, quum Pallantem et eius filios res novas molientes occidisset, Troezenem, ut de caede purgaretur, venisse. Ibi tunc primum Phaedrae visum Hippolytum: adolescentisque amore insanientem de morte sibi consciscenda consilium cepisse. Myrtus adhuc apud Troezenios ostenditur, perterebratis undique foliis.

2. τὴν om. M.
3. ὥς τις La. tum βαρβάρων γλ. ἔ. Ἑλλήνων Edd. NRVab. βάρβαρον γλ. ἔμ. ἕλλην ὢν PcAgVnM [ἕλλην ὢν, ἔμ. βάρβαρον γλ. M. sec. S.] Lab (ἑλληνὼν La), unde Ἕλλην ὢν recepimus, tum ὅτι ἔρως Ag. σφαίρας Va.
4. τὸ om. Va, addit man. sec. στροφοῦ La.
5. ἔτι δὲ VnMLb. mox φαῖδραν Vb. sic solet.
6. γένοιτο Vb.
7. βασίλειαν M (βασιλείαν sec. Exc. nostra).
8. πρὸς MVa. mox καὶ βασιλεύοντα M.
9. πάλας AX. deinde ἀνέστησαν Va. tum ἔρχεται καὶ καθαρσ. — φέδρα La.
10. πρῶτον coni. B. tum οἶδεν VbAg. εἰ δὲ La.
11. ἐστιν Ag. tum ἔχοντα τετρυπ. VnLb. ἔχουτα (sic) σ super τ; M. τετρυπιμένα La.

τὴν λέγουσιν, ἀλλὰ τὸ ἔργον [12] γεγενῆσθαι τῆς ἐς τὸν
ἔρωτα ἄσης [13] καὶ τῆς περόνης ἣν ἐπὶ ταῖς θριξὶν εἶχεν
3 ἡ Φαίδρα. (3) Ἀφροδίτην δὲ τὴν Πάνδημον, ἐπεί [14] τε
Ἀθηναίους Θησεὺς ἐς μίαν ἤγαγεν ἀπὸ τῶν δήμων πόλιν,
αὐτήν τε σέβεσθαι [15] καὶ Πειθὼ κατέστησε. τὰ μὲν δὴ [16]
παλαιὰ ἀγάλματα οὐκ ἦν ἐπ' ἐμοῦ· τὰ δὲ ἐπ' ἐμοῦ
τεχνιτῶν ἦν οὐ τῶν ἀφανεστάτων. ἔστι δὲ καὶ Γῆς κου-
ροτρόφου [17] καὶ Δήμητρος ἱερὸν Χλόης· τὰ δὲ ἐς τὰς
ἐπωνυμίας ἐστὶν αὐτῶν διδαχθῆναι τοῖς ἱερεῦσιν ἐλ-
θόντα ἐς λόγους.
4 (4) Ἐς δὲ τὴν ἀκρόπολίν ἐστιν ἔσοδος [18] μία· ἑτέραν
δὲ οὐ παρέχεται πᾶσα ἀπότομος οὖσα καὶ τεῖχος ἔχουσα
ἐχυρόν. [19] τὰ δὲ προπύλαια λίθου λευκοῦ τὴν ὀροφὴν
52 ἔχει καὶ κόσμῳ καὶ μεγέθει τῶν λίθων μέχρι γε καὶ
ἐμοῦ προεῖχε. τὰς μὲν οὖν [20] εἰκόνας τῶν ἱππέων οὐκ
ἔχω σαφῶς εἰπεῖν, εἴτε οἱ παῖδές εἰσιν οἱ Ξενοφῶντος
εἴτε ἄλλως ἐς [21] εὐπρέπειαν πεποιημέναι· τῶν δὲ προ-

Eam sane talem ab initio fuisse negant, sed ex amoris aegrimonia Phaedram crinali acu folia transfixisse. (3) Veneris popularis et Suadelae cultum induxit Theseus, quum in unam civitatem ex agris Atheniensem populum compulisset. Eorum numinum vetera simulacra, mea quidem aetate, nulla exstabant: quae nunc exstant, artificum haudquaquam ignobilium opera sunt. Est et Telluris puerorum nutricis, et Cereris pubescentis templum. Cognominum vero causas a sacerdotibus, qui sciscitati fuerint, discent. (4) Ad arcem unicus est aditus: nam ex aliis partibus aut praeruptis rupibus; aut valido muro incingitur. Vestibula, quae Propylaea appellant, e candido marmore fastigia habent. Quo sane opere hac ipsa aetate nihil aut ornatu, aut lapidum magnitudine praestantius. Equestres statuae quorumnam sint, non habeo dicere, Xenophontisne filiorum sint, an vero ad *loci* duntaxat decorem positae. Ad vesti-

12. ἀλλὰ διὰ ἔργον Va.
13. ασης, ου super α, M. mox περώνης Vb. θρηξὶν VnLb.
14. ἐπί τε Ag. tum Ἀθηναίοις AXKLb. Ἀθηναίους FCBPcAgVnVaNRLa. Πάνδημον Ἀθηναίοις, ἐπεί τε Θησεὺς S.
15. σεύεσθαι Ag.
16. δὴ om. La. ἐπ' ἐμοῦ expungit Ag, omissis sqq. τὰ δέ. N τὰ δ' ἐπεμοῦ.
17. κοροτρόφου M.
18. ἔσοδος SBPcAgVnMNR. εἴσοδος AXKFCVb. εἶδος Va.
19. ἐχυρὸν, ἴσχ supra vers. M.
20. οὖν om. Va. mox παῖδε M.
21. ἐς om. AAgPcVnVabMRLab. tum πεποιημένα Lb.

πυλαίων ἐν δεξιᾷ Νίκης ἐστὶν ἀπτέρου ναός. (5) Ἐν-
τεῦθεν ἡ θάλασσά ἐστι[22] *σύνοπτος καὶ ταύτῃ ῥίψας* 5
Αἰγεὺς ἑαυτὸν, ὡς λέγουσιν, ἐτελεύτησεν. ἀνήγετο μὲν γὰρ
ἡ ναῦς μέλασιν ἱστίοις ἡ[23] *τοὺς παῖδας φέρουσα ἐς*
Κρήτην· Θησεὺς δὲ,[24] *(ἔπλει γὰρ τόλμης τι ἔχων ἐς*
τὸν Μίνω καλούμενον ταῦρον) πρὸς τὸν πατέρα προεῖπε[25]
χρήσεσθαι τοῖς ἱστίοις λευκοῖς, ἢν ὀπίσω πλέῃ τοῦ ταύ-
ρου κρατήσας· τούτων λήθην ἔσχεν Ἀριάδνην ἀφῃρημέ-
νος. ἐνταῦθα Αἰγεὺς[26] *ὡς εἶδεν ἱστίοις μέλασι τὴν*
ναῦν κομιζομένην, οἷα[27] *τὸν παῖδα τεθνάναι δοκῶν,*
ἀφεὶς αὑτὸν διαφθείρεται· καὶ οἱ παρὰ Ἀθηναίοις ἐστὶ 6
καλούμενον ἡρῷον Αἰγέως. (6) Ἔστι δὲ ἐν ἀριστερᾷ
τῶν προπυλαίων οἴκημα ἔχον[28] *γραφὰς, ὁπόσαις γε μὴ*
καθέστηκεν ὁ χρόνος αἴτιος ἀφανέσιν εἶναι, Διομήδης ἦν
καὶ Ὀδυσσεὺς,[29] *ὁ μὲν ἐν Λήμνῳ τὸ Φιλοκτήτου τόξον,*
ὁ δὲ τὴν Ἀθηνᾶν ἀφαιρούμενος ἐξ Ἰλίου. ἐνταῦθα ἐν[30]

buli dexteram involucris Victoriae sacellum est. (5) Qua ad mare prospectus patet, inde se Aegeum abiecisse ferunt. Nam Theseum aiunt, quum ad Minotaurum proficisceretur, virtuti suae nonnihil fidentem, patri affirmasse, candidis velis usurum se, interemto si Minotauro rediisset. Quod quum ob raptum Ariadnae esset oblitus, Aegeum, nigris velis conspectis, quum filium periisse existimasset, in mare se praecipitem dedisse. Et Aegei quidem apud Athenienses sepulcrum est, quod Aegei heroum dicunt. (6) Ad laevam vestibuli cella quaedam est ornata picturis: e quibus quae temporis iniuria non sunt obscuratae, Diomedes erat e Lemno Philoctetae sagittas reportans, et Ulysses ex Ilii arce Palladium surripiens. Ibidem et Orestes

22. *ἔστιν* Ag. mox *ἀνηγάγετο* La.
23. *οἱ* Ag.
24. *γὰρ*, eoque expuncto supra vers. *δὲ* Ag. *δὲ* etiam Va. *δ'* Edd. PcVnNR. mox *ἐς τοῦ μίνω* PcMVnLabAg (*μηνω*, *ι* super *η*, Ag). *ἐς μίνω* Vb.
25. *προεῖπε* BPcAgVnRLab. *εἶπε* AXKFCSVabMN. mox *χρήσασθαι* Lb. *πλέοι*, *η* super *οι*, Ag.
26. *εὐγεὺς* M. tum *οἶδεν ἱστ. μέλασιν* Ag.
27. *οἱ αὑτὸν* La. *τεθνᾶναι* M. tum *παρ' Ἀθην.* Va.
28. *ἔχων* VbLaAg. (in Vb o super ω). tum *γραφὰς, ὁπόσαις γε μὴ — ἀφανέσιν εἶναι. Διομήδης κ. τ. λ.* scripsimus e coni. G. Hermanni in Progr. 1834. p. 19. *γραφάς· ὁπόσαις δὲ μὴ — εἶναι, Διομήδης ἦν* Edd. Codd. (*διομήδης δὲ ἦν* Va, quod favet receptae lectioni, nisi malis *τε ἦν*). Ante *Διομήδης* excidisse *ὡς* coniicit Welcker in Ephem. litter. Halens. 1836. No. 180. p. 203.
29. *καὶ Ὀδυσσεὺς* om. PcAgVnVtMNRLab. In Vt et duabus lineis post in Lb ad marg. adiecta sunt. R. ad marg. *τάχα λείπει· καὶ Ὀδυσσεύς.* mox *ἐκ λήμνου* coni. Sylb.
30. *ἐν* om. La. tum *Ὀρ. ἐστὶν* BPcAgVnNLab. *ἔστιν Ὀρ.* Edd. ante B, RVabM.

ταῖς γραφαῖς Ὀρέστης ἐστὶν Αἴγισθον φονεύων καὶ Πυ-
λάδης τοὺς παῖδας τοὺς[31] Ναυπλίου βοηθοὺς ἐλθόντας
Αἰγίσθῳ. τοῦ δὲ Ἀχιλλέως τάφου πλησίον μέλλουσά ἐστι[32]
σφάζεσθαι Πολυξένη. Ὁμήρῳ δὲ εὖ μὲν παρείθη τόδε
τὸ[33] ὠμὸν οὕτως ἔργον· εὖ δέ μοι[34] φαίνεται ποιήσας
Σκῦρον ὑπὸ Ἀχιλλέως ἁλοῦσαν, οὐδὲν ὁμοίως καὶ ὅσοι
λέγουσιν ὁμοῦ ταῖς παρθένοις Ἀχιλλέα ἔχειν ἐν Σκύρῳ
δίαιταν, ἃ δὴ καὶ Πολύγνωτος[35] ἔγραψεν. ἔγραψε δὲ
καὶ[36] πρὸς τῷ ποταμῷ ταῖς ὁμοῦ Ναυσικάᾳ πλυνούσαις[37]
ἐφιστάμενον Ὀδυσσέα κατὰ τὰ αὐτὰ καθὰ δὴ καὶ[38] Ὅμη-
7 ρος ἐποίησε. γραφαὶ δέ εἰσι καὶ ἄλλαι καὶ Ἀλκιβιάδης·
ἵππων δέ οἱ νίκης τῆς ἐν Νεμέᾳ[39] ἐστὶ σημεῖα ἐν τῇ
γραφῇ. καὶ Περσεύς ἐστιν ἐς Σέριφον κομιζόμενος Πο-
λυδέκτῃ φέρων τὴν κεφαλὴν τὴν[40] Μεδούσης. καὶ τὰ

Aegisthum, et Pylades Nauplii filios obtruncans, qui Aegistho in auxilium venerant. Ad Achillis etiam tumulum ducitur mactanda Polyxena: quod consulto, tanquam immane facinus, praetermisisse videtur Homerus. Nam et idem, quum eversam ab Achille Scyron memoriae prodidisset, vixisse tamen in ea insula cum virginibus non dixit, quod alii poetae plerique omnes scriptum reliquerunt, et Polygnotus picta tabella expressit. Addidit Ulyssem Nausicaae et lavantibus cum ea vestem puellis assistentem, secutus nempe, quae de ea re finxit Homerus. Sunt et picturae aliae, et Alcibiades cum equestris ad Nemeam victoriae monumentis. Perseus etiam in Seriphon ad Polydecten Medusae caput portans. Quae vero de Medusa fabulis prodita

31. *τοὺς* BPcVnNRLab, ut coni. S. *τοῦ* Edd. ante B, AgMVb. *τοῦ ναυπλίους* Va.

32. *ἔστιν* Ag. *σφάξεσθαι* La.

33. *τόδε τὸ ὠμὸν* BPc. *τὸ δ' ὠμὸν* NRVab. *τὸ δ' ἐμὸν* MVnLb. *τὸ δὲ τὸ ἐμὸν* La. *τό γ' ὠμὸν* Edd. ante B. *ὠμὸν* Ag, sine praec. pron.

34. *δέ μοι* FCSBPcVnVa (?) La. *δ' ἐμοὶ* AXKNAgVbMLb. Mox ad *οὐδὲν ὁμοίως* Reisk. MS. „Nil mutandum. Constructio: *οὐδὲν ὁμοίως εὖ ποιήσαντές μοι δοκοῦσι καὶ ὅσοι λέγουσι.* „Non aeque bene faciunt (ut Homerus qui factum hoc silentio involvit) qui dicunt.“

35. *πολύγνωστος* Ag.

36. Inter *καὶ* et *πρὸς* ponendum esse *Πρωτογένης* probabilis coniectura est O. Muelleri [in Additam. ad Archaeolog. Ed. 2. p. 707], in quam incidit etiam R. Rochette Peintures ant. p. 231. coll. Plin. XXXV, 10, 36. fecit (sc. Protogenes) — Hemionida (sic legendum), quam quidam Nausicaam vocant. — *τὸ ποταμῷ* Lb.

37. *πληνούσαις* (in Vb *υ* super *η*) Vab. *ὁμοῦ ναυσὶν* (*ναυσὶ* M) *καταπλυνούσαις* AgVnM. *ναυσι καὶ τὰ πλυν.* Lb.

38. *καὶ* om. N. tum *ἐποίησεν* Ag.

39. *τῆς ἐννέα* Ag. *ἐστὶ καὶ σημεῖα* La.

40. *τῆς* MLb. *μεδούσ*, *ης* a sec. man. addito, La.

μὲν ἐς Μέδουσαν οὐκ εἰμὶ πρόθυμος ἐν τοῖς Ἀττικοῖς σημῆναι.[41] (7) Ἔτι δὲ τῶν γραφῶν παρέντι τὸν παῖδα τὸν τὰς ὑδρίας[42] φέροντα καὶ τὸν παλαιστὴν, ὃν Τιμαίνετος ἔγραψεν, ἐστὶ Μουσαῖος. ἐγὼ δὲ ἔπη μὲν ἐπελεξάμην[43] 53
ἐν οἷς ἐστι πτέσθαι Μουσαῖον[44] ὑπὸ Βορέου δῶρον, δοκεῖν δέ μοι πεποίηκεν αὐτὰ Ὀνομάκριτος, καὶ ἔστιν οὐδὲν Μουσαίου βεβαίως, ὅτι μὴ μόνον ἐς[45] Δημήτερα ὕμνος Λυκομίδαις.[46] (8) Κατὰ δὲ τὴν ἔσοδον αὐτὴν[47] ἤδη τὴν ἐς 8
ἀκρόπολιν Ἑρμῆν, ὃν προπύλαιον ὀνομάζουσι, καὶ Χάριτας Σωκράτην[48] ποιῆσαι τὸν Σωφρονίσκου λέγουσιν, ᾧ σοφῷ γενέσθαι μάλιστα ἀνθρώπων ἐστὶν ἡ Πυθία μάρτυς, ὃ μηδὲ[49] Ἀνάχαρσιν ἐθέλοντα ὅμως καὶ δι' αὐτὸ ἐς Δελφοὺς ἀφικόμενον προσεῖπεν.

sunt, ea mihi de Atticis rebus scribenti commemorare non libet. (7) Inter eas picturas, ut puerum omittam hydrias portantem et palaestritem, quem Timaenetus fecit, Musaeus est: quem ex veterum carminibus cognovi Boreae dono volitasse. *Quae Musaei inscribuntur*, ea Onomacritum fecisse arbitror: nam Musaei nihil exstat certi, praeter hymnum in Cererem, quem Lycomidae tenent. (8) In ipso vero arcis aditu statua Mercurii, quem Propylaeum appellant, et Gratias fecisse dicunt Socratem Sophronisci: cui inter homines sapientiae primas Delphici Apollinis oraculum detulit, quum id Anacharsi quidem *Scythae* non tribuerit, qui tamen eius laudis cupiditate ductus Delphos venit.

41. *σημεῖναι* AgVabM (in M *η* super *ει*). tum *ἔτι δὲ* G. Hermannus l. l. probatus a Letronnio Peint. mur. p. 109. improbatus a Welckero l. l. *ἐπὶ δὲ* Edd. Codd.

42. *ἱδρίας* VbAg.

43. *ἐπελεξάμην* SBPcAgRLaVict. *ἐξελεξάμην* AXKFCSmin.MNVbVn Lb. *ἐξελελεξάμην* Va. mox *πτέσθαι* S suadente Loeschero et Sylb. *πέτεσθαι* Edd. rell. PcVnNRVaLab. *πέττεσθαι* AgVb. *ἐπιπέτεσθαι* pro *ἔστι πέτεσθαι* M.

44. *μουσαῖος* N. tum *ὑπὸ βορέαι*, *ου* super *αι*, Ag. mox *ὃν ὀμάκριτος* — *βεβέως* La.

45. *ἐς* SBPcAgVnMNRVab. *εἰς* AXKFC. tum *δήμητρα* Ag.

46. *Λυκομίδαις* Smai. cum Palmer. Exerc. ad IX, 27, 2. et Meurs. Attic. Lect. II, 19. Idem recepit B, falso Kuhnium laudans correctorem; is enim correxit *Λυκομήδαις*, quod recepit C. „γρ. *Λυκομήδαις ἢ Λυκομίδαις*, ὡς κάτω." Palmer. MS. *Λυκομήδει* AXKFSmin.Vab. *λυκομήδη* N. *λυκομήδους* MLabPcVn AgR (in R *ει* super *ους*). Scripturam *Λυκομίδαις* confirmat titulus ap. Boeckh. C. I. nr. 386. Vide Boeckh. ibid. p. 441 b.

47. *αὐτὴν* om. Va? *ταύτην* (sic) per correct. *αὐτὴν* Vb. *ἐς* om. La. mox *ὀνομάζουσιν* AgVb. Pittakys, Atheniensibus antiquitatibus praefectus, in acropoli nuper hunc titulum invenit: *ΕΡΜΗΙΠΡΟΠΥΛΑΙΩΙΗΠΟΛΙΣ*. Vid. Quaterly Review, Jul. 1837, p. 229, in relatione libri, qui inscribitur: Giffard's Tour in Greece. Lond. 1837.

48. *Σωκράτην* SBPcAgNRVnVab MLab. *Σωκράτη* AXKFC.

49. *μὴ ἀνάχ.* — *προσεῖπον* Ag.

CAPUT XXIII.

De septem sapientibus Graeciae — Hippia et Leaena — Diitrephe — Silenis et Satyrorum insulis — memorandis in arce Athenarum et inter ea equo ligneo — Thucydide — Phormione.

Ἕλληνες δὲ ἄλλα τε λέγουσι [1] καὶ ἄνδρας ἑπτὰ γενέσθαι σοφούς. τούτων καὶ τὸν Λέσβιον τύραννον καὶ Περίανδρον εἶναί φασι [2] τὸν Κυψέλου· καίτοι Περιάνδρου Πεισίστρατος καὶ ὁ παῖς Ἱππίας φιλάνθρωποι μᾶλλον καὶ σοφώτεροι τά τε πολεμικὰ ἦσαν καὶ ὅσα ἧκεν ἐς κόσμον τῶν πολιτῶν, ἐς ὃ διὰ τὸν Ἱππάρχου θάνατον Ἱππίας ἄλλα τε ἐχρήσατο θυμῷ καὶ ἐς γυναῖκα ὄνομα
2 Λέαιναν. (2) Ταύτην γάρ, ἐπεί τε ἀπέθανεν Ἵππαρχος, (λέγω δὲ οὐκ ἐς [3] συγγραφὴν πρότερον ἥκοντα, πιστὰ δὲ ἄλλως Ἀθηναίων τοῖς πολλοῖς) Ἱππίας [4] εἶχεν ἐν αἰκίᾳ ἐς ὃ διέφθειρεν, οἷα ἑταίραν Ἀριστογείτονος ἐπιστάμενος οὖσαν καὶ τὸ [5] βούλευμα οὐδαμῶς ἀγνοῆσαι δοξάζων. ἀντὶ δὲ τούτων, ἐπεὶ τυραννίδος ἐπαύθησαν οἱ Πεισιστρατίδαι, χαλκῆ λέαινα [6] Ἀθηναίοις ἐστὶν ἐς μνήμην τῆς

Cap. XXIII. Graeci de se quum alia iactant, tum vero *e suis maioribus* septem fuisse sapientes: inter quos Lesbium tyrannum et Periandrum Cypseli filium connumerant: sed profecto Periandro Pisistratus, et filius eius Hippias, humaniores et sapientiores, omni etiam bellica et civili laude superiores fuere; praesertim vero priusquam Hippias, Hipparcho interempto, et in alios caedis conscios, et in Leaenam meretricem tam acerbe iracundiam exerceret suam. (2) Eam etenim (dicam, quae ante literis mandata non fuerunt, ab Atheniensibus tamen vulgo credita) tamdiu foedis cruciatibus laceravit, dum animam efflaret; quod scilicet, Aristogitonis quum amica fuisset, coniurationis eius, per quam occisus est Hipparchus, ignaram non fuisse suspicabatur. Verum Athenienses Pisistrati filiorum tyrannide liberati, tanquam de se bene meritae, aeneam

Cap. XXIII. 1. λέγουσιν Ag.
2. φασιν τὸν κεψέλου Ag. Pro sq. καίτοι N καί. tum ὁ παῖς ὁ (fort. οἱ) ἱππίας La.
3. δὲ οὐκ ἐς om. N. δὲ post πιστὰ om. La.
4. ἱππείας Ag.
5. καὶ τὸ βούλ. — δοξάζων om. MLb. ἀγνωῆσαι Ag.
6. Λέαινα XKFC.

γυναικός. παρὰ δὲ αὐτὴν ἄγαλμα Ἀφροδίτης, ὃ Καλλίου[7]
τε φασὶν ἀνάθημα εἶναι καὶ ἔργον Καλάμιδος. Πλησίον 3
δέ ἐστι Διϊτρέφους χαλκοῦς ἀνδριὰς οἰστοῖς βεβλημένος.
(3) Οὗτος ὁ Διϊτρέφης ἄλλα τε ἔπραξεν ὁπόσα λέγουσιν
Ἀθηναῖοι καὶ Θρᾷκας μισθωτοὺς[8] ἀφικομένους ὕστε-
ρον ἢ Δημοσθένης ἐς Συρακούσας[9] ἐξέπλευσε, τού-
τους, ὡς ὑστέρησαν, ὁ Διϊτρέφης ἀπῆγεν ὀπίσω. καὶ
δὴ κατὰ τὸν Χαλκιδικὸν ἔσχεν Εὔριπον, ἔνθα[10] Βοιω- 54
τῶν ἐν μεσογαίᾳ πόλις Μυκαλησὸς ἦν· ταύτην[11] ἐσανα-
βὰς ἐκ θαλάσσης ὁ Διϊτρέφης εἷλε· Μυκαλησσίων δὲ οὐ
μόνον τὸ μάχιμον οἱ Θρᾷκες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας ἐφό-
νευσαν καὶ παῖδας. μαρτυρεῖ δέ μοι· Βοιωτῶν γὰρ
ὅσους ἀνέστησαν Θηβαῖοι, ᾠκοῦντο αἱ πόλεις ἐπ' ἐμοῦ,
διαφυγόντων ὑπὸ τὴν ἅλωσιν[12] τῶν ἀνθρώπων. εἰ δὲ
καὶ Μυκαλησίοις[13] οἱ βάρβαροι μὴ πᾶσιν ἀποκτείνοντες[14]

Leaenam posuere: cui adiunctum est Veneris simulacrum, quod Calliae quidem donum, Calamidis opus fuisse dicunt. Proxime est Diitrephis aenea statua sagittis confixa. (3) Hic Diitrephes et alia, quae fama celebrant Athenienses, gessit, et conductitios Thracas, qui, Demosthene Syracusas iam cum classe profecto, serius, quam oportuerat, venerant, reduxit: quumque ad Chalcidicum Euripum venisset, Mycalesum (ea Boeotiorum mediterranea urbs est) navibus expugnavit: oppido vero capto, non tantum militaris aetatis viros, sed foeminas etiam ac pueros Thraces trucidarunt. *Eius internecionis id mihi* argumento esse potest, quod aetate nostra, quae Boeotorum oppida olim Thebani everterant, ab iis iam restituta sunt, qui ex clade profugerant: ut dubitandum non sit Mycalesios etiam redituros

7. *κάλλιόν φασιν* Va. *φησιν* La. tum *ἀνάθημα εἶναι* BPcAgLa. *εἶναι ἀνάθ.* Edd. rell. VabMNRVnLb. deinceps *καλλάμιδος* Ag. *καλαμίδος* M. *καλάδος* (a sec. man. *μι* supra vers.) Va.

8. *μισθῶ τοὺς* AXKAgVbRM. correxit Sylb. Consentiunt PcLabVnN Va. mox Smin. *ἢν Δημ.* pro *ἤ.* Lb. *ἤ.*

9. *ἐν Συρακούσαις* N. *ἐς Συρακούσαις* (sec. m. *ἐν*) Va. *ἐξέπλευσεν* NAg.; tum *οὕτως ὡς ὑστ.* Va.

10. *ἐν* M. mox *Μυκαλησὸς* AXK constanter. *Μυκαλησσὸς* Edd. rell. Codd. *μυκαλησίων*, *σ* alterum sup. lin., La, omisso sq. *δέ.*

11. *ταύτης* Pc. tum Letronn. coni. *ἐπαναβάς.*

12. *ὑπὸ τὴν ἅλωσιν* PcdAgLab VnCB. *ἐπὶ τὴν ἅλωσιν* ANRMVab Pa, quod S mutavit in *ἐπὶ τῇ ἁλώσει* XKF. *μετὰ τὴν ἅλωσιν.* K. coni. *παρὰ τὴν ἅλ.* i. e. *εὐθὺς μετὰ τὴν ἅλωσιν.*

13. *Μυκαλισσίοις* AgVn. *Μυκαλλησσίοις* et supra *Μυκαλλησίων* Vb.

14. *ἀποκτείναντες* PcLa. *ἐπεκτείναντες* NRVnMLb. *ἀἐπεκτείναντες* Vb.; *ἀπεπτείναντες* Va.

ἐπεξῆλθον, ὕστερον ἂν [15] τὴν πόλιν ἀνέλαβον οἱ λει-
4 φθέντες. (4) Τοσοῦτον μὲν παρέστη [16] μοι θαῦμα ἐς
τὴν εἰκόνα τοῦ Διϊτρεφοῦς, [17] ὅτι οἰστοῖς ἐβέβλητο, Ἕλ-
λησιν [18] ὅτι μὴ Κρησὶν οὐκ ἐπιχώριον ὂν τοξεύειν. Λο-
κροὺς γὰρ τοὺς [19] Ὀπουντίους ὁπλιτεύοντας ἤδη κατὰ τὰ
Μηδικὰ ἴσμεν, οὓς Ὅμηρος ἐποίησεν ὡς φερόμενοι τόξα
καὶ σφενδόνας ἐς Ἴλιον ἔλθοιεν. οὐ μὴν οὐδὲ Μαλιεῦσι [20]
παρέμεινε μελέτη τῶν τόξων· δοκῶ δὲ οὔτε πρότερον ἐπί-
στασθαι σφᾶς πρὶν ἢ Φιλοκτήτην, παύσασθαί τε οὐ
διὰ μακροῦ. [21] (5) Τοῦ δὲ Διϊτρεφοῦς πλησίον (τὰς
γὰρ εἰκόνας τὰς ἀφανεστέρας [22] γράφειν οὐκ ἐθέλω) θεῶν
ἀγάλματά [23] ἐστιν Ὑγιείας τε, ἣν Ἀσκληπιοῦ παῖδα εἶναι
λέγουσι [24], καὶ Ἀθηνᾶς ἐπίκλησιν καὶ ταύτης Ὑγιείας.
5 (6) Ἔστι δὲ λίθος οὐ μέγας, ἀλλ' ὅσον καθίζεσθαι [25]
μικρὸν ἄνδρα· ἐπὶ τούτῳ λέγουσιν, ἡνίκα Διόνυσος

fuisse, nisi cuncta plane civitas fuisset a barbaris deleta. (4) Illud certe non possum non plurimum mirari, Diitrephis statuam sagittis confixam: quum satis constet, eo tempore solis ex omnibus Graecis Cretensibus gentilitium telum sagittas fuisse. Locros quidem Opuntios novimus Persico bello gravi armatura usos, quos ad Troiam cum arcu et funda venisse scribit Homerus. Sed neque Malienses sagittarum usum retinuerunt, quem ipsum ante Philocteten ignorasse eos crediderim. (5) Proxime ad statuam Diitrephis posita sunt (neque enim libet minus clara persequi) deorum signa, Hygiae, quam filiam Aesculapii fuisse dicunt, et Minervae, cui itidem Hygiae cognomentum. (6) Ibidem est lapis non maior, quam ut parvi hominis sedile esse

15. αὖ Va. tum ἀπέλαβον AXKFCSNRVnVbPc. ἀνέλαβον Va (?) B. AbAg abest. Tum ληφθέντες M.

16. πάρεστί Va. παρέστι AgVbM. παρέστην La.

17. Διϊτροφοῦς MRLbAgN (in N ε super ο primo). Διϊοτροφοῦς. Vb. tum ἔσ ἐβλητο La.

18. Ἕλλησι γὰρ ὅτι VnMVaLb. Ἕλλησι ὅτι N.

19. γὰρ καὶ τούς N. Ὀποντίους AXKFLab. Emendare iussit iam Sylb. Mox ἐς οὓς Ὅμηρος volebat C.

20. Μαλιεῦσιν NAgVb. Pro οὐδὲ MLbVn. οὐ. mox μέλη τῶν La. οὐδὲ πρότερον corrigit Coraes.

21. διὰ μακροῦ PcdAgNVnCSB. διὰ μικροῦ AXKFRVabM.

22. ἀναφερεστέρας Va.

23. AXKFCVnAgN*PcVabMLab. ἄγαλμά ἐστιν. Calder. Amas. ἀγάλματα, quod coni. C, receperunt SB consentiente R. mox Ὑγίας AXKFNRVnVbLab (in Lb ει sup. vers.) ὑγείας PcdAgMVa. Ὑγιείας Calder. CSB. Idem paullo post habent Edd. et Codd. (praeter PcdNM ὑγείας).

24. λέγουσιν Ag.

25. καθέζεσθαι Vab. Sq. μικρὸν huic loco convenire aegre credimus.

ηλθεν ἐς [26] τὴν γῆν, ἀναπαύσασθαι τὸν Σιληνόν. [27] τοὺς
γὰρ ἡλικίᾳ τῶν Σατύρων προήκοντας [28] ὀνομάζουσι Σι-
ληνούς. περὶ δὲ Σατύρων, οἵ τινές [29] εἰσιν, ἑτέρου
πλέον ἐθέλων ἐπίστασθαι πολλοῖς αὐτῶν τούτων εἵνεκα
ἐς λόγους ἦλθον. (7) Ἔφη δὲ Εὔφημος Κὰρ [30] ἀνὴρ
πλέων ἐς Ἰταλίαν ἁμαρτεῖν ὑπὸ ἀνέμων τοῦ πλοῦ καὶ ἐς
τὴν ἔξω θάλασσαν, ἐς ἣν οὐκέτι πλέουσιν, ἐξενεχθῆναι·
νήσους δὲ [31] εἶναι μὲν ἔλεγεν ἐρήμους πολλάς, ἐν δὲ ταύ-
ταις [32] οἰκεῖν ἄνδρας ἀγρίους· ἄλλαις δὲ οὐκ ἐθέλειν νή- 6
σοις προσίσχειν τοὺς ναύτας, οἷα πρότερόν τε [33] προςσχόν- 55
τας καὶ τῶν ἐνοικούντων [34] οὐκ ἀπείρως ἔχοντας· βια-
σθῆναι δ' οὖν καὶ τότε· ταύτας καλεῖσθαι μὲν ὑπὸ τῶν
ναυτῶν Σατυρίδας, εἶναι δὲ τοὺς ἐνοικοῦντας καὶ [35] πυῤ-

possit. Super eo, quum Liber in Atticam primum venit, quievisse Silenum memorant: maximos enim natu Satyrorum Silenos nuncupant. De Satyris autem, quinam sint, ut aliquid certius, quam ab aliis traditum sit, cognoscerem, singula ex multis sum percunctatus. (7) Narravit autem mihi Euphemus Car, se, quum in Italiam navigaret, ventorum impetu in Oceani extremas oras delatum. Ibi desertas esse insulas multas, quas agrestes homines incolant: et ad alias quidem noluisse nautas appellere, quum et ante appulissent, et a quibus incolis tenerentur, non ignorarent: tunc vero tempestate appulsos. Insulas a nautis appellari Satyridas: incolas rufos esse,

26. εἰς Ag. ἀπαύσασθαι La.
27. Σειληνὸν AXKFC. Σιληνὸν SBPcVnVabNR. Σίληνον M. Σεληνόν Ag. Mox AXKFCN Σειληνούς. rell. Σιλ.
28. προήκοντας — περὶ δὲ Σατύρων MAg. om. mox ὀνομάζουσιν Vb.
29. εἴ τινές εἰσιν — coni. C. προήκοντας, ad marg. οἵ τινες εἰσὶν La.
30. γὰρ ἀνὴρ MVnLb. καὶ ἀνὴρ Va. Κὰρ ἀνὴρ rell. Κὰρ om. Vb. Cf. de hac confusione Valcken. ad Herod. V, 111. πλέονες Lab (in Lb ω super ο) ἀνέμων, sup. lin. ου, La.
31. νήσους μὲν ἔλεγεν εἶναι VbN. ἔλεγεν om. AXKFMVa recte, iudice Porsono: Est in PabcdLabAgM (sec. Excerpta nostra M. *hoc* loco *non* habet ἔλεγεν at inserit inter ἄνδρας et ἀγρίους, quod placet.) NRVnVb CSB.
32. ἐν ταύταις δὲ οἰκεῖν Lb. ταύταις p. corr. e ταῦται La. ἄνδρες id. ἐν δὲ ἄλλαις οἰκεῖν ἄ. ἀ. ταύταις δὲ coni. C. recepit S.
33. τε om. Va; προςισχόντας Va, unde προςσχόντας scripsimus rell. προσχόντας. Cf. Lehmann. ad Lucian. Ver. hist. I, 6. et ad de Gymn. c. 25.
34. ἐνοίκων AXKFVb. ἐνοικούντων MNRPabcdAgVaVnLabCSB. ἀσπείρους La. mox βιασθῆναι οὖν Vb. βιασθ. μὲν καὶ Va.
35. καὶ delendum censent CS. καὶ καπνῤῥοὺς M, quod recipiendum censet Schaef. ad Long. p. 355. καὶ πυῤῥοὺς Vb.

οὔτε [38] εὐπρεπείᾳ τῶν Ἑλληνικῶν ἀποδέουσιν οὔτε ἀσθε-
νεστέροις· καὶ γὰρ [39] συστάδην τυπτόμενοι καὶ βληθέν-
7 τες ἀνέχονται. οἱ δὲ θώρακες οἱ λινοῖ [40] μαχομένοις μὲν
οὐχ ὁμοίως εἰσὶ χρήσιμοι· διϊᾶσι [41] γὰρ καὶ βιαζόμενοι
τὸν σίδηρον, θηρεύοντας δὲ ὠφελοῦσιν· ἐναποκλῶνται
γάρ σφισι [42] καὶ λεόντων ὀδόντες καὶ παρδάλεων.
(9) Θώρακας δὲ λινοῦς ἰδεῖν ἔν τε ἄλλοις ἱεροῖς ἐστὶν [43]
51 ἀνακειμένους καὶ ἐν [44] Γρυνείῳ, ἔνθα Ἀπόλλωνος κάλλιστον
ἄλσος δένδρων καὶ ἡμέρων καὶ ὅσα τῶν ἀκάρπων
ὀσμῆς [45] παρέχεταί τινα ἢ θέας ἡδονήν.

CAPUT XXII.

De Hippolyto et Phaedra — Telluris et Cereris Chloës templis — memorandis in vestibulo arcis — Aegei morte — aede variis picturis exornata — Musaeo poëta — Mercurio et Gratiis a Socrate factis.

Μετὰ δὲ τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπιοῦ ταύτῃ πρὸς τὴν ἀκρόπολιν ἰοῦσι [1] Θέμιδος ναός ἐστι· κέχωσται δὲ πρὸ

quae neque elegantia, neque firmitate loricis Graecorum inferiores sunt. Eae namque tum cominus, tum eminus percussae, ictus sustinent. Nam linteae loricae haudquaquam pugnantibus utiles, quod ferro vehementius immisso perviae sunt: sed venatoribus certo praesidio sunt. In illis namque leonum et pardorum dentes retunduntur. (9) Et linteas quidem quum in aliis, tum in Grynei Apollinis templo dicatas videas; ubi lucus tam ex sativis arboribus est, quam ex iis, quae solo odore et specie delectant.

Cap. XXII. Post Aesculapii fanum, qua ad arcem iter est, Themidis delubrum surgit, et ante ipsum Hippolyti monumen-

38. οὔτ' Va. mox ἀσθενέστεροι M.

39. καὶ γὰρ καὶ coni. Sylb.

40. λίθοι Ag. λινοὶ et infra λινοὺς VabM. λίνοι Lb. mox μαχομέναις Vn man. pr. οις per correct.

41. διΐασι MAgLb. διίσασι La.

42. σφισιν Ag. — Sq. καὶ om. N.

43. ἄλλοις ἐστὶν ἱεροῖς M. ἱερεῖς La.

44. ἐν om. NVb. tum Γρυναίω coni. Camerar. Γρυνιείῳ Sylb. Γρυνιαίω PcAgLabNRVnVab. Edd. praeter S, qui recepit Γρυνείῳ, ut D. Calder. „Gryneo“: quam formam probat L. Dindorf. in Steph. Thes. v. Γρύνεια.

45. ὀσμῆς AgVnLab. ὀσμὴν rell. tum παρέχαι (αι ambig.) a secunda manu παρέχονται Va.

Cap. XXII. 1. ἰοῦσι VnLab. ἰοῦσιν Edd. Codd. rell. mox κεχώρισται δὲ Vb.

αὐτοῦ μνῆμα Ἱππολύτῳ. τοῦ δέ οἱ βίον τὴν [2] τελευτὴν
συμβῆναι λέγουσιν ἐκ καταρῶν. δῆλα δὲ, καὶ ὅστις [3]
βαρβάρων γλῶσσαν ἔμαθεν Ἕλλην ὢν, ὅ τε ἔρως τῆς
Φαίδρας καὶ τῆς τροφοῦ τὸ [4] ἐς τὴν διακονίαν τόλμημα.
(2) Ἔστι [5] δὲ καὶ Τροιζηνίοις Ἱππολύτου τάφος· ἔχει
δέ σφισιν ὧδε ὁ λόγος. Θησεὺς ὡς ἔμελλεν ἄξεσθαι 2
Φαίδραν, οὐκ ἐθέλων, εἴ οἱ γένοιντο [6] παῖδες, οὔτε ἄρχε-
σθαι τὸν Ἱππόλυτον οὔτε βασιλεύειν [7] ἀντ᾽ αὐτῶν, πέμπει
παρὰ [8] Πιτθέα τραφησόμενον αὐτὸν καὶ βασιλεύσοντα
Τροιζῆνος. χρόνῳ δὲ ὕστερον Πάλλας [9] καὶ οἱ παῖδες
ἐπανέστησαν Θησεῖ· τούτους κτείνας ἐς Τροιζῆνα ἔρχε-
ται καθαρσίων εἵνεκα, καὶ Φαίδρα πρώτη [10] ἐνταῦθα
εἶδεν Ἱππόλυτον καὶ τὰ ἐς τὸν θάνατον ἐρασθεῖσα ἐβού-
λευσε. μυρσίνη δέ ἐστι [11] Τροιζηνίοις τὰ φύλλα διὰ
πάσης ἔχουσα τετρυπημένα· φῦναι δὲ οὐκ ἐξ ἀρχῆς αὐ-

tum, quem diris confixum e vita excessisse memorant. Norunt autem vel barbari, qui Graecae linguae expertes non sunt, quae de Phaedrae amore et nutricis audaci obsequio vulgata sunt. (2) Est vero etiam apud Troezenios Hippolyti tumulus: de quo haec ipsi tradiderunt: Theseum, quum Phaedram ducturus esset, veritum, ne, qui gignerentur liberi, aut ipsi Hippolyto, aut illis Hippolytus imperaret, ob eam rem Hippolytum Troezenem ad Pittheum amandasse, tum ut apud illum educaretur, tum vero ut in eius regnum succederet. Post haec Theseum, quum Pallantem et eius filios res novas molientes occidisset, Troezenem, ut de caede purgaretur, venisse. Ibi tunc primum Phaedrae visum Hippolytum: adolescentisque amore insanientem de morte sibi consciscenda consilium cepisse. Myrtus adhuc apud Troezenios ostenditur, perterebratis undique foliis.

2. τὴν om. M.
3. ὥς τις La. tum βαρβάρων γλ. ἔ. Ἑλλήνων Edd. NRVab. βάρβαρον γλ. ἔμ. ἕλλην ὢν PcAgVnM [ἕλλην ὢν, ἔμ. βάρβαρον γλ. M. sec. S.] Lab (ἐλληνὼν La), unde Ἕλλην ὢν recepimus, tum ὅτι ἔρως Ag. σφαίρας Va.
4. τὸ om. Va, addit man. sec. στροφοῦ La.
5. ἔτι δὲ VnMLb. mox φαῖδραν Vb. sic solet.
6. γένοιτο Vb.
7. βασίλειαν M (βασιλείαν sec. Exc. nostra).
8. πρὸς MVa. mox καὶ βασιλεύοντα M.
9. πάλας AX. deinde ἀνέστησαν Va. tum ἔρχεται καὶ καθαρσ. — φέδρα La.
10. πρῶτον coni. B. tum οἶδεν VbAg. εἰ δὲ La.
11. ἐστιν Ag. tum ἔχοντα τετρυπ. VnLb. ἔχουτα (sic) σ super τ, M. τετρυπιμένα La.

τὴν λέγουσιν, ἀλλὰ τὸ ἔργον [12] γεγενῆσθαι τῆς ἐς τὸν
ἔρωτα ἄσης [13] καὶ τῆς περόνης ἣν ἐπὶ ταῖς θριξὶν εἶχεν
3 ἡ Φαίδρα. (3) Ἀφροδίτην δὲ τὴν Πάνδημον, ἐπεί [14] τε
Ἀθηναίους Θησεὺς ἐς μίαν ἤγαγεν ἀπὸ τῶν δήμων πόλιν,
αὐτήν τε σέβεσθαι [15] καὶ Πειθὼ κατέστησε. τὰ μὲν δὴ [16]
παλαιὰ ἀγάλματα οὐκ ἦν ἐπ' ἐμοῦ· τὰ δὲ ἐπ' ἐμοῦ
τεχνιτῶν ἦν οὐ τῶν ἀφανεστάτων. ἔστι δὲ καὶ Γῆς κου-
ροτρόφου [17] καὶ Δήμητρος ἱερὸν Χλόης· τὰ δὲ ἐς τὰς
ἐπωνυμίας ἐστὶν αὐτῶν διδαχθῆναι τοῖς ἱερεῦσιν ἐλ-
θόντα ἐς λόγους.
4 (4) Ἐς δὲ τὴν ἀκρόπολίν ἐστιν ἔσοδος [18] μία· ἑτέραν
δὲ οὐ παρέχεται πᾶσα ἀπότομος οὖσα καὶ τεῖχος ἔχουσα
ἐχυρόν. [19] τὰ δὲ προπύλαια λίθου λευκοῦ τὴν ὀροφὴν
52 ἔχει καὶ κόσμῳ καὶ μεγέθει τῶν λίθων μέχρι γε καὶ
ἐμοῦ προεῖχε. τὰς μὲν οὖν [20] εἰκόνας τῶν ἱππέων οὐκ
ἔχω σαφῶς εἰπεῖν, εἴτε οἱ παῖδές εἰσιν οἱ Ξενοφῶντος
εἴτε ἄλλως ἐς [21] εὐπρέπειαν πεποιημέναι· τῶν δὲ προ-

Eam sane talem ab initio fuisse negant, sed ex amoris aegrimonia Phaedram crinali acu folia transfixisse. (3) Veneris popularis et Suadelae cultum induxit Theseus, quum in unam civitatem ex agris Atheniensem populum compulisset. Eorum numinum vetera simulacra, mea quidem aetate, nulla exstabant: quae nunc exstant, artificum haudquaquam ignobilium opera sunt. Est et Telluris puerorum nutricis, et Cereris pubescentis templum. Cognominum vero causas a sacerdotibus, qui sciscitati fuerint, discent. (4) Ad arcem unicus est aditus: nam ex aliis partibus aut praeruptis rupibus, aut valido muro incingitur. Vestibula, quae Propylaea appellant, e candido marmore fastigia habent. Quo sane opere hac ipsa aetate nihil aut ornatu, aut lapidum magnitudine praestantius. Equestres statuae quorumnam sint, non habeo dicere, Xenophontisne filiorum sint, an vero ad *loci* duntaxat decorem positae. Ad vesti-

12. ἀλλὰ διὰ ἔργον Va.
13. ασης, ου super α, M. mox περώνης Vb. θρηξὶν VnLb.
14. ἐπί τε Ag. tum Ἀθηναίοις AXKLb. Ἀθηναίους FCBPcAgVn VaNRLa. Πάνδημον Ἀθηναίοις, ἐπεί τε Θησεὺς S.
15. σεύεσθαι Ag.
16. δὴ om. La. ἐπ' ἐμοῦ expungit Ag, omissis sqq. τὰ δέ. N τὰ δ' ἐπεμοῦ.
17. κοροτρόφου M.
18. ἔσοδος SBPcAgVnMNR. εἴσοδος AXKFCVb. εἶδος Va.
19. ἐχυρὸν, ἴσχ supra vers. M.
20. οὖν om. Va. mox παῖδε M.
21. ἐς om. AAgPcVnVabMRLab. tum πεποιημένα Lb.

πυλαίων ἐν δεξιᾷ Νίκης ἐστὶν ἀπτέρου ναός. (5) Ἐν-
τεῦθεν ἡ θάλασσά ἐστι [22] σύνοπτος καὶ ταύτῃ ῥίψας 5
Αἰγεὺς ἑαυτὸν, ὡς λέγουσιν, ἐτελεύτησεν. ἀνήγετο μὲν γὰρ
ἡ ναῦς μέλασιν ἱστίοις ἡ [23] τοὺς παῖδας φέρουσα ἐς
Κρήτην· Θησεὺς δὲ, [24] (ἔπλει γὰρ τόλμης τι ἔχων ἐς
τὸν Μίνω καλούμενον ταῦρον) πρὸς τὸν πατέρα προεῖπε [25]
χρήσεσθαι τοῖς ἱστίοις λευκοῖς, ἢν ὀπίσω πλέῃ τοῦ ταύ-
ρου κρατήσας· τούτων λήθην ἔσχεν Ἀριάδνην ἀφῃρημέ-
νος. ἐνταῦθα Αἰγεὺς [26] ὡς εἶδεν ἱστίοις μέλασι τὴν
ναῦν κομιζομένην, οἷα [27] τὸν παῖδα τεθνάναι δοκῶν,
ἀφεὶς αὐτὸν διαφθείρεται· καί οἱ παρὰ Ἀθηναίοις ἐστὶ 6
καλούμενον ἡρῷον Αἰγέως. (6) Ἔστι δὲ ἐν ἀριστερᾷ
τῶν προπυλαίων οἴκημα ἔχον [28] γραφὰς, ὁπόσαις γε μὴ
καθέστηκεν ὁ χρόνος αἴτιος ἀφανέσιν εἶναι, Διομήδης ἦν
καὶ Ὀδυσσεὺς, [29] ὁ μὲν ἐν Λήμνῳ τὸ Φιλοκτήτου τόξον,
ὁ δὲ τὴν Ἀθηνᾶν ἀφαιρούμενος ἐξ Ἰλίου. ἐνταῦθα ἐν [30]

buli dexteram involucris Victoriae sacellum est. (5) Qua ad mare prospectus patet, inde se Aegeum abiecisse ferunt. Nam Theseum aiunt, quum ad Minotaurum proficisceretur, virtuti suae nonnihil fidentem, patri affirmasse, candidis velis usurum se, interemto si Minotauro rediisset. Quod quum ob raptum Ariadnae esset oblitus, Aegeum, nigris velis conspectis, quum filium periisse existimasset, in mare se praecipitem dedisse. Et Aegei quidem apud Athenienses sepulcrum est, quod Aegei heroum dicunt. (6) Ad laevam vestibuli cella quaedam est ornata picturis: e quibus quae temporis iniuria non sunt obscuratae, Diomedes erat e Lemno Philoctetae sagittas reportans, et Ulysses ex Ilii arce Palladium surripiens. Ibidem et Orestes

22. ἔστιν Ag. mox ἀνηγάγετο La.
23. οἱ Ag.
24. γὰρ, eoque expuncto supra vers. δὲ Ag. δὲ etiam Va. δ' Edd. PcVnNR. mox ἐς τοῦ μίνω PcMVn LabAg (μηνω, ι super η, Ag). ἐς μίνω Vb.
25. προεῖπε BPcAgVnRLab. εἶπε AXKFCSVabMN. mox χρήσασθαι Lb. πλέοι, η super οι, Ag.
26. εὐγεὺς M. tum οἶδεν ἱστ. μέλασιν Ag.
27. οἱ αὐτὸν La. τεθνᾶναι M. tum παρ' Ἀθην. Va.
28. ἔχων VbLaAg. (in Vb ο super ω). tum γραφὰς, ὁπόσαις γε μὴ — ἀφανέσιν εἶναι. Διομήδης κ. τ. λ. scripsimus e coni. G. Hermanni in Progr. 1834. p. 19. γραφάς· ὁπόσαις δὲ μὴ — εἶναι, Διομήδης ἦν Edd. Codd. (διομήδης δὲ ἦν Va, quod favet receptae lectioni, nisi malis τε ἦν). Ante Διομήδης excidisse ὡς coniicit Welcker in Ephem. litter. Halens. 1836. No. 180. p. 203.
29. καὶ Ὀδυσσεὺς om. PcAgVnVt MNRLab. In Vt et duabus lineis post in Lb ad marg. adiecta sunt. R. ad marg. τάχα λείπει· καὶ Ὀδυσσεύς. mox ἐκ λήμνου coni. Sylb.
30. ἐν om. La. tum Ὀρ. ἐστὶν BPcAgVnNLab. ἔστιν Ὀρ. Edd. ante B, RVabM.

ταῖς γραφαῖς Ὀρέστης ἐστὶν Αἴγισθον φονεύων καὶ Πυ-
λάδης τοὺς παῖδας τοὺς[31] Ναυπλίου βοηθοὺς ἐλθόντας
Αἰγίσθῳ. τοῦ δὲ Ἀχιλλέως τάφου πλησίον μέλλουσά ἐστι[32]
σφάζεσθαι Πολυξένη. Ὁμήρῳ δὲ εὖ μὲν παρείθη τόδε
τὸ[33] ὠμὸν οὕτως ἔργον· εὖ δέ μοι[34] φαίνεται ποιήσας
Σκῦρον ὑπὸ Ἀχιλλέως ἁλοῦσαν, οὐδὲν ὁμοίως καὶ ὅσοι
λέγουσιν ὁμοῦ ταῖς παρθένοις Ἀχιλλέα ἔχειν ἐν Σκύρῳ
δίαιταν, ἃ δὴ καὶ Πολύγνωτος[35] ἔγραψεν. ἔγραψε δὲ
καὶ[36] πρὸς τῷ ποταμῷ ταῖς ὁμοῦ Ναυσικάᾳ πλυνούσαις[37]
ἐφιστάμενον Ὀδυσσέα κατὰ τὰ αὐτὰ καθὰ δὴ καὶ[38] Ὅμη-
7 ρος ἐποίησε. γραφαὶ δέ εἰσι καὶ ἄλλαι καὶ Ἀλκιβιάδης·
ἵππων δέ οἱ νίκης τῆς ἐν Νεμέᾳ[39] ἐστὶ σημεῖα ἐν τῇ
γραφῇ. καὶ Περσεύς ἐστιν ἐς Σέριφον κομιζόμενος Πο-
λυδέκτῃ φέρων τὴν κεφαλὴν τὴν[40] Μεδούσης. καὶ τὰ

Aegisthum, et Pylades Nauplii filios obtruncans, qui Aegistho in auxilium venerant. Ad Achillis etiam tumulum ducitur mactanda Polyxena: quod consulto, tanquam immane facinus, praetermisisse videtur Homerus. Nam et idem, quum eversam ab Achille Scyron memoriae prodidisset, vixisse tamen in ea insula cum virginibus non dixit, quod alii poetae plerique omnes scriptum reliquerunt, et Polygnotus picta tabella expressit. Addidit Ulyssem Nausicaae et lavantibus cum ea vestem puellis assistentem, secutus nempe, quae de ea re finxit Homerus. Sunt et picturae aliae, et Alcibiades cum equestris ad Nemeam victoriae monumentis. Perseus etiam in Seriphon ad Polydecten Medusae caput portans. Quae vero de Medusa fabulis prodita

31. τοὺς BPcVnNRLab, ut coni. S. τοῦ Edd. ante B, AgMVb. τοῦ ναυπλίους Va.

32. ἐστιν Ag. σφάξεσθαι La.

33. τόδε τὸ ὠμὸν BPc. τὸ δ' ὠμὸν NRVab. τὸ δ' ἐμὸν MVnLb. τὸ δὲ τὸ ἐμὸν La. τό γ' ὠμὸν Edd. ante B. ὠμὸν Ag, sine praec. pron.

34. δέ μοι FCSBPcVnVa (?) La. δ' ἐμοὶ AXKNAgVbMLb. Mox ad οὐδὲν ὁμοίως Reisk. MS. „Nil mutandum. Constructio: οὐδὲν ὁμοίως εὖ ποιήσαντές μοι δοκοῦσι καὶ ὅσοι λέγουσι. „Non aeque bene faciunt (ut Homerus qui factum hoc silentio involvit) qui dicunt.“

35. πολύγνωστος Ag.

36. Inter καὶ et πρὸς ponendum esse Πρωτογένης probabilis coniectura est O. Muelleri [in Additam. ad Archaeolog. Ed. 2. p. 707], in quam incidit etiam R. Rochette Peintures ant. p. 231. coll. Plin. XXXV, 10, 36. fecit (sc. Protogenes) — Hemionida (sic legendum), quam quidam Nausicaam vocant. — τὸ ποταμῷ Lb.

37. πληνούσαις (in Vb υ super η) Vab. ὁμοῦ ναυσὶν (ναυσὶ M) καταπλυνούσαις AgVnM. ναυσι καὶ τὰ πλυν. Lb.

38. καὶ om. N. tum ἐποίησεν Ag.

39. τῆς ἐννέα Ag. ἐστὶ καὶ σημεῖα La.

40. τῆς MLb. μεδούσ, ης a sec. man. addito, La.

μὲν ἐς Μέδουσαν οὐκ εἰμὶ πρόθυμος ἐν τοῖς Ἀττικοῖς
σημῆναι.[41] (7) Ἔτι δὲ τῶν γραφῶν παρέντι τὸν παῖδα
τὸν τὰς ὑδρίας[42] φέροντα καὶ τὸν παλαιστὴν, ὃν Τιμαίνε-
τος ἔγραψεν, ἐστὶ Μουσαῖος. ἐγὼ δὲ ἔπη μὲν ἐπελεξάμην[43] 53
ἐν οἷς ἐστι πτέσθαι Μουσαῖον[44] ὑπὸ Βορέου δῶρον, δοκεῖν
δέ μοι πεποίηκεν αὐτὰ Ὀνομάκριτος, καὶ ἔστιν οὐδὲν Μου-
σαίου βεβαίως, ὅτι μὴ μόνον ἐς[45] Δήμητερα ὕμνος Λυκο-
μίδαις.[46] (8) Κατὰ δὲ τὴν ἔσοδον αὐτὴν[47] ἤδη τὴν ἐς 8
ἀκρόπολιν Ἑρμῆν, ὃν προπύλαιον ὀνομάζουσι, καὶ Χάριτας
Σωκράτην[48] ποιῆσαι τὸν Σωφρονίσκου λέγουσιν, ᾧ σοφῷ
γενέσθαι μάλιστα ἀνθρώπων ἐστὶν ἡ Πυθία μάρτυς, ὃ
μηδὲ[49] Ἀνάχαρσιν ἐθέλοντα ὅμως καὶ δι' αὐτὸ ἐς Δελφοὺς
ἀφικόμενον προσεῖπεν.

sunt, ea mihi de Atticis rebus scribenti commemorare non libet. (7) Inter eas picturas, ut puerum omittam hydrias portantem et palaestritem, quem Timaenetus fecit, Musaeus est: quem ex veterum carminibus cognovi Boreae dono volitasse. *Quae Musaei inscribuntur*, ea Onomacritum fecisse arbitror: nam Musaei nihil exstat certi, praeter hymnum in Cererem, quem Lycomidae tenent. (8) In ipso vero arcis aditu statua Mercurii, quem Propylaeum appellant, et Gratias fecisse dicunt Socratem Sophronisci: cui inter homines sapientiae primas Delphici Apollinis oraculum detulit, quum id Anacharsi quidem *Scythae* non tribuerit, qui tamen eius laudis cupiditate ductus Delphos venit.

41. σημεῖναι AgVabM (in M η super εῖ). tum ἔτι δὲ G. Hermannus l. l. probatus a Letronnio Peint. mur. p. 109. improbatus a Welckero l. l. ἐπὶ δὲ Edd. Codd.

42. ἰδρίας VbAg.

43. ἐπελεξάμην SBPcAgRLaVict. ἐξελεξάμην AXKFCSmin.MNVbVn Lb. ἐξελελεξάμην Va. mox πτέσθαι S suadente Loeschero et Sylb. πέτεσθαι Edd. rell. PcVnNRVaLab. πέττεσθαι AgVb. ἐπικέτεσθαι pro ἐστι πέτεσθαι M.

44. μοῦσαῖος N. tum ὑπὸ βορέαι, ου super αι, Ag. mox ὃν ὀμάκριτος — βεβέως La.

45. ἐς SBPcAgVnMNRVab. εἰς AXKFC. tum δήμητρα Ag.

46. Λυκομίδαις Smai. cum Palmer. Exerc. ad IX, 27, 2. et Meurs. Attic. Lect. II, 19. Idem recepit B, falso Kuhnium laudans correctorem; is enim correxit Λυκομήδαις, quud recepit C. „γρ. Λυκομήδαις ἢ Λυκομίδαις, ὡς κάτω.“ *Palmer. MS.* Λυκομήδει AXKFSmin.Vab. λυκομήδη N. λυκομήδους MLabPcVn AgR (in R ει super ους). Scripturam Λυκομίδαις confirmat titulus ap. Boeckh. C. I. nr. 386. Vide Boeckh. ibid. p. 441 b.

47. αὐτὴν om. Va ? ταῦτην (sic) per correct. αὐτὴν Vb. ἐς om. La. mox ὀνομάζουσιν AgVb. Pittakys, Atheniensibus antiquitatibus praefectus, in acropoli nuper hunc titulum invenit: *ΕΡΜΗΙΠΡΟΠΤΛΑΙΩΙΗΠΟΛΙΣ.* Vid. Quaterly Review, Jul. 1837, p. 229, in relatione libri, qui inscribitur: Giffard's Tour in Greece. Lond. 1837.

48. Σωκράτην SBPcAgNRVnVab MLab. Σωκράτη AXKFC.

49. μὴ ἀνάχ. — προσεῖπον Ag.

CAPUT XXIII.

De septem sapientibus Graeciae — Hippia et Leaena — Diitrephe — Silenis et Satyrorum insulis — memorandis in arce Athenarum et inter ea equo ligneo — Thucydide — Phormione.

Ἕλληνες δὲ ἄλλα τε λέγουσι [1] καὶ ἄνδρας ἑπτὰ γενέσθαι σοφούς. τούτων καὶ τὸν Λέσβιον τύραννον καὶ Περίανδρον εἶναί φασι [2] τὸν Κυψέλου· καί τοι Περιάνδρου Πεισίστρατος καὶ ὁ παῖς Ἱππίας φιλάνθρωποι μᾶλλον καὶ σοφώτεροι τά τε πολεμικὰ ἦσαν καὶ ὅσα ἧκεν ἐς κόσμον τῶν πολιτῶν, ἐς ὃ διὰ τὸν Ἱππάρχου θάνατον Ἱππίας ἄλλα τε ἐχρήσατο θυμῷ καὶ ἐς γυναῖκα ὄνομα
2 Λέαιναν. (2) Ταύτην γάρ, ἐπεί τε ἀπέθανεν Ἵππαρχος, (λέγω δὲ οὐκ ἐς [3] συγγραφὴν πρότερον ἥκοντα, πιστὰ δὲ ἄλλως Ἀθηναίων τοῖς πολλοῖς) Ἱππίας [4] εἶχεν ἐν αἰκίᾳ ἐς ὃ διέφθειρεν, οἷα ἑταίραν Ἀριστογείτονος ἐπιστάμενος οὖσαν καὶ τὸ [5] βούλευμα οὐδαμῶς ἀγνοῆσαι δοξάζων. ἀντὶ δὲ τούτων, ἐπεὶ τυραννίδος ἐπαύθησαν οἱ Πεισιστρατίδαι, χαλκῆ λέαινα [6] Ἀθηναίοις ἐστὶν ἐς μνήμην τῆς

Cap. XXIII. Graeci de se quum alia iactant, tum vero *e suis maioribus* septem fuisse sapientes: inter quos Lesbium tyrannum et Periandrum Cypseli filium connumerant: sed profecto Periandro Pisistratus, et filius eius Hippias, humaniores et sapientiores, omni etiam bellica et civili laude superiores fuere; praesertim vero priusquam Hippias, Hipparcho interempto, et in alios caedis conscios, et in Leaenam meretricem tam acerbe iracundiam exerceret suam. (2) Eam etenim (dicam, quae ante literis mandata non fuerunt, ab Atheniensibus tamen vulgo credita) tamdiu foedis cruciatibus laceravit, dum animam efflaret; quod scilicet, Aristogitonis quum amica fuisset, coniurationis eius, per quam occisus est Hipparchus, ignaram non fuisse suspicabatur. Verum Athenienses Pisistrati filiorum tyrannide liberati, tanquam de se bene meritae, aeneam

Cap. XXIII. 1. λέγουσιν Ag.
2. φασιν τὸν κεψέλου Ag. Pro sq. καίτοι N καί. tum ὁ παῖς ὁ (fort. οἱ) ἱππίας La.
3. δὲ οὐκ ἐς om. N. δὲ post πιστὰ om. La.
4. ἱππεῖας Ag.
5. καὶ τὸ βούλ. — δοξάζων om. MLb. ἀγνωῆσαι Ag.
6. Λέαινα XKFC.

γυναικὸς, παρὰ δὲ αὐτὴν ἄγαλμα Ἀφροδίτης, ὃ Καλλίου[7]
τε φασὶν ἀνάθημα εἶναι καὶ ἔργον Καλάμιδος. Πλησίον 3
δέ ἐστι Διϊτρεφοῦς χαλκοῦς ἀνδριὰς οἰστοῖς βεβλημένος.
(3) Οὗτος ὁ Διϊτρεφὴς ἄλλα τε ἔπραξεν ὁπόσα λέγουσιν
Ἀθηναῖοι καὶ Θρᾷκας μισθωτοὺς[8] ἀφικομένους ὕστε-
ρον ἢ Δημοσθένης ἐς Συρακούσας[9] ἐξέπλευσε, τού-
τους, ὡς ὑστέρησαν, ὁ Διϊτρεφὴς ἀπῆγεν ὀπίσω. καὶ
δὴ κατὰ τὸν Χαλκιδικὸν ἔσχεν Εὔριπον, ἔνθα[10] Βοιω- 54
τῶν ἐν μεσογαίᾳ πόλις Μυκαλησσὸς ἦν· ταύτην[11] ἐσανα-
βὰς ἐκ θαλάσσης ὁ Διϊτρεφὴς εἷλε· Μυκαλησσίων δὲ οὐ
μόνον τὸ μάχιμον οἱ Θρᾷκες, ἀλλὰ καὶ γυναῖκας ἐφό-
νευσαν καὶ παῖδας. μαρτυρεῖ δέ μοι· Βοιωτῶν γὰρ
ὅσους ἀνέστησαν Θηβαῖοι, ᾠκοῦντο αἱ πόλεις ἐπ' ἐμοῦ,
διαφυγόντων ὑπὸ τὴν ἅλωσιν[12] τῶν ἀνθρώπων. εἰ δὲ
καὶ Μυκαλησσίοις[13] οἱ βάρβαροι μὴ πᾶσιν ἀποκτείνοντες[14]

Leaenam posuere: cui adiunctum est Veneris simulacrum, quod Calliae quidem donum, Calamidis opus fuisse dicunt. Proxime est Diitrephis aenea statua sagittis confixa. (3) Hic Diitrephes et alia, quae fama celebrant Athenienses, gessit, et conductitios Thracas, qui, Demosthene Syracusas iam cum classe profecto, serius, quam oportuerat, venerant, reduxit: quumque ad Chalcidicum Euripum venisset, Mycalesum (ea Boeotiorum mediterranea urbs est) navibus expugnavit: oppido vero capto, non tantum militaris aetatis viros, sed foeminas etiam ac pueros Thraces trucidarunt. *Eius internecionis id mihi* argumento esse potest, quod aetate nostra, quae Boeotorum oppida olim Thebani everterant, ab iis iam restituta sunt, qui ex clade profugerant: ut dubitandum non sit Mycalesios etiam redituros

7. *κάλλιόν φασιν* Va. *φησιν* La. tum *ἀνάθημα εἶναι* BPcAgLa. *εἶναι ἀνάθ.* Edd. rell. VabMNRVnLb. deinceps *καλλάμιδος* Ag. *καλαμίδος* M. *καλάδος* (a sec. man. *μι* supra vers.) Va.

8. *μισθῶ τοὺς* AXKAgVbRM. correxit Sylb. Consentiunt PcLabVnN Va. mox Smin. *ἢν Δημ.* pro *ἤ.* Lb. *ἤ.*

9. *ἐν Συρακούσαις* N. *ἐς Συρακούσαις* (sec. m. *ἐν*) Va. *ἐξέπλευσεν* NAg.; tum *οὕτως ὡς ὑστ.* Va.

10. *ἐν* M. mox *Μυκαλησὸς* AXK constanter. *Μυκαλησσὸς* Edd. rell. Codd. *μυκαλησίων*, *σ* alterum sup. lin., La, omisso sq. *δέ*.

11. *ταύτης* Pc. tum Letronn. coni. *ἐπαναβάς*.

12. *ὑπὸ τὴν ἅλωσιν* PcdAgLab VnCB. *ἐπὶ τὴν ἅλωσιν* ANRMVab Pa, quod S mutavit in *ἐπὶ τῇ ἁλώσει* XKF. *μετὰ τὴν ἅλωσιν*. K. coni. *παρὰ τὴν ἅλ.* i. e. *εὐθὺς μετὰ τὴν ἅλωσιν*.

13. *Μυκαλισσίοις* AgVn. *Μυκαλλησσίοις* et supra *Μυκαλλησίων* Vb.

14. *ἀποκτείναντες* PcLa. *ἐπεκτείναντες* NRVnMLb. *ἀέπεκτείναντες* Vb.; *ἀπεπτείναντες* Va.

ἐπεξῆλθον, ὕστερον ἂν [15] τὴν πόλιν ἀνέλαβον οἱ λει-
4 φθέντες. (4) Τοσοῦτον μὲν παρέστη [16] μοι θαῦμα ἐς τὴν εἰκόνα τοῦ Διϊτρεφοῦς, [17] ὅτι ὀϊστοῖς ἐβέβλητο, Ἕλλησιν [18] ὅτι μὴ Κρησὶν οὐκ ἐπιχώριον ὂν τοξεύειν. Λοκροὺς γὰρ τοὺς [19] Ὀπουντίους ὁπλιτεύοντας ἤδη κατὰ τὰ Μηδικὰ ἴσμεν, οὓς Ὅμηρος ἐποίησεν ὡς φερόμενοι τόξα καὶ σφενδόνας ἐς Ἴλιον ἔλθοιεν. οὐ μὴν οὐδὲ Μαλιεῦσι [20] παρέμεινε μελέτη τῶν τόξων· δοκῶ δὲ οὔτε πρότερον ἐπίστασθαι σφᾶς πρὶν ἢ Φιλοκτήτην, παύσασθαί τε οὐ διὰ μακροῦ. [21] (5) Τοῦ δὲ Διϊτρεφοῦς πλησίον (τὰς γὰρ εἰκόνας τὰς ἀφανεστέρας [22] γράφειν οὐκ ἐθέλω) θεῶν ἀγάλματά [23] ἐστιν Ὑγιείας τε, ἣν Ἀσκληπιοῦ παῖδα εἶναι λέγουσι [24], καὶ Ἀθηνᾶς ἐπίκλησιν καὶ ταύτης Ὑγιείας.
5 (6) Ἔστι δὲ λίθος οὐ μέγας, ἀλλ' ὅσον καθίζεσθαι [25] μικρὸν ἄνδρα· ἐπὶ τούτῳ λέγουσιν, ἡνίκα Διόνυσος

fuisse, nisi cuncta plane civitas fuisset a barbaris deleta. (4) Illud certe non possum non plurimum mirari, Diitrephis statuam sagittis confixam: quum satis constet, eo tempore solis ex omnibus Graecis Cretensibus gentilitium telum sagittas fuisse. Locros quidem Opuntios novimus Persico bello gravi armatura usos, quos ad Troiam cum arcu et funda venisse scribit Homerus. Sed neque Malienses sagittarum usum retinuerunt, quem ipsum ante Philocteten ignorasse eos crediderim. (5) Proxime ad statuam Diitrephis posita sunt (neque enim libet minus clara persequi) deorum signa, Hygiae, quam filiam Aesculapii fuisse dicunt, et Minervae, cui itidem Hygiae cognomentum. (6) Ibidem est lapis non maior, quam ut parvi hominis sedile esse

15. αὖ Va. tum ἀπέλαβον AXKFCSNRVnVbPc. ἀνέλαβον Va (?) B. AbAg abest. Tum ληφθέντες M.

16. πάρεστί Va. παρέστι AgVbM. παρέστην La.

17. Διϊτροφοῦς MRLbAgN (in N ε super ο primo). Διϊοτροφοῦς. Vb. tum ἐσ έβλητο La.

18. Ἕλλησι γὰρ ὅτι VnMVaLb. Ἕλλησι ὅτι N.

19. γὰρ καὶ τούς N. Ὀποντίους AXKFLab. Emendare iussit iam Sylb. Mox ἐς οὓς Ὅμηρος volebat C.

20. Μαλιεῦσιν NAgVb. Pro οὐδὲ MLbVn. οὐ. mox μέλη τῶν La. οὐδὲ πρότερον corrigit Coraes.

21. διὰ μακροῦ PcdAgNVnCSB. διὰ μικροῦ AXKFRVabM.

22. ἀναφερεστέρας Va.

23. AXKFCVnAgN*PcVabMLab. ἄγαλμά ἐστιν. Calder. Amas. ἀγάλματα, quod coni. C, receperunt SB consentiente R. mox Ὑγίας AXKFNRVnVbLab (in Lb ει sup. vers.) ὑγείας PcdAgMVa. Ὑγειίας Calder. CSB. Idem paullo post habent Edd. et Codd. (praeter PcdNM ὑγείας).

24. λέγουσιν Ag.

25. καθέζεσθαι Vab. Sq. μικρὸν huic loco convenire aegre credimus.

ηλθεν ἐς [26] τὴν γῆν, ἀναπαύσασθαι τὸν Σιληνόν. [27] τοὺς
γὰρ ἡλικίᾳ τῶν Σατύρων προήκοντας [28] ὀνομάζουσι Σι-
ληνούς. περὶ δὲ Σατύρων, οἵ τινές [29] εἰσιν, ἑτέρου
πλέον ἐθέλων ἐπίστασθαι πολλοῖς αὐτῶν τούτων εἵνεκα
ἐς λόγους ἦλθον. (7) Ἔφη δὲ Εὔφημος Κὰρ [30] ἀνὴρ
πλέων ἐς Ἰταλίαν ἁμαρτεῖν ὑπὸ ἀνέμων τοῦ πλοῦ καὶ ἐς
τὴν ἔξω θάλασσαν, ἐς ἣν οὐκέτι πλέουσιν, ἐξενεχθῆναι·
νήσους δὲ [31] εἶναι μὲν ἔλεγεν ἐρήμους πολλάς, ἐν δὲ ταύ-
ταις [32] οἰκεῖν ἄνδρας ἀγρίους· ἄλλαις δὲ οὐκ ἐθέλειν νή- 6
σοις προσίσχειν τοὺς ναύτας, οἷα πρότερόν τε [33] προςσχόν- 55
τας καὶ τῶν ἐνοικούντων [34] οὐκ ἀπείρως ἔχοντας· βια-
σθῆναι δ' οὖν καὶ τότε· ταύτας καλεῖσθαι μὲν ὑπὸ τῶν
ναυτῶν Σατυρίδας, εἶναι δὲ τοὺς ἐνοικοῦντας καὶ [35] πυῤ-

possit. Super eo, quum Liber in Atticam primum venit, quievisse Silenum memorant: maximos enim natu Satyrorum Silenos nuncupant. De Satyris autem, quinam sint, ut aliquid certius, quam ab aliis traditum sit, cognoscerem, singula ex multis sum percunctatus. (7) Narravit autem mihi Euphemus Car, se, quum in Italiam navigaret, ventorum impetu in Oceani extremas oras delatum. Ibi desertas esse insulas multas, quas agrestes homines incolant: et ad alias quidem noluisse nautas appellere, quum et ante appulissent, et a quibus incolis tenerentur, non ignorarent: tunc vero tempestate appulsos. Insulas a nautis appellari Satyridas: incolas rufos esse,

26. εἰς Ag. ἀπαύσασθαι La.
27. Σειληνὸν AXKFC. Σιληνὸν SBPcVnVabNR. Σίληνον M. Σεληνόν Ag. Mox AXKFCN Σειληνούς. rell. Σιλ.
28. προήκοντας — περὶ δὲ Σατύρων MAg. om. mox ὀνομάζουσιν Vb.
29. εἴ τινές εἰσιν — coni. C. προήκοντας, ad marg. οἵ τινες εἰσὶν La.
30. γὰρ ἀνὴρ MVnLb. καὶ ἀνὴρ Va. Κὰρ ἀνὴρ rell. Κὰρ om. Vb. Cf. de hac confusione Valcken. ad Herod. V, 111. πλέονες Lab (in Lb ω super ο) ἀνέμων, sup. lin. ου, La.
31. νήσους μὲν ἔλεγεν εἶναι VbN. ἔλεγεν om. AXKFMVa recte, iudice Porsono: Est in PabcdLabAgM (sec. Excerpta nostra M. *hoc* loco *non* habet ἔλεγεν at inserit inter ἄνδρας et ἀγρίους, quod placet.) NRVnVb CSB.
32. ἐν ταύταις δὲ οἰκεῖν Lb. ταύταις p. corr. e ταῦται La. ἄνδρες id. ἐν δὲ ἄλλαις οἰκεῖν ἄ. ἀ. ταύταις δὲ coni. C. recepit S.
33. τε om. Va; προςισχόντας Va, unde προςσχόντας scripsimus rell. προσχόντας. Cf. Lehmann. ad Lucian. Ver. hist. I, 6. et ad de Gymn. c. 25.
34. ἐνοίκων AXKFVb. ἐνοικούντων MNRPabcdAgVaVnLabCSB. ἀσπείρους La. mox βιασθῆναι οὖν Vb. βιασθ. μὲν καὶ Va.
35. καὶ delendum censent CS. καὶ καπυῤῥοὺς M, quod recipiendum censet Schaef. ad Long. p. 355. καὶ πυῤῥοὺς Vb.

ὄντι ὁμοίῳ καὶ ἐς προγόνων δόξαν οὐκ ἀφανεῖ[51] συνέβαινεν ὀφείλειν χρέα· ἀναχωρήσας οὖν ἐς τὸν Παιανιέα δῆμον ἐνταῦθα εἶχε[52] δίαιταν, ἐς ὃ ναύαρχον αὐτὸν Ἀθηναίων αἱρουμένων ἐκπλεῦσαι οὐκ ἔφασκεν· ὀφείλειν τε γὰρ καὶ οἱ πρὶν ἂν[53] ἐκτίσῃ πρὸς τοὺς στρατιώτας οὐκ εἶναι παρέχεσθαι φρόνημα. οὕτως Ἀθηναῖοι (πάντως γὰρ ἐβούλοντο[54] ἄρχειν Φορμίωνα) τὰ χρέα, ὁπόσοις ὤφειλε, διαλύουσιν.

CAPUT XXIV.

De Minerva Silenum Marsiam caedente, aliisque signis deorum et hominum in Acropoli — cultu Iovis Poliei — templo Parthenone — Gryphibus et Arimaspis — Minervae simulacro in Parthenone — Apolline Parnopio.

Ἐνταῦθα Ἀθηνᾶ πεποίηται τὸν Σιληνὸν[1] Μαρσύαν παίουσα, ὅτι δὴ τοὺς αὐλοὺς ἀνέλοιτο, ἐῤῥίφθαι[2] σφᾶς τῆς θεοῦ βουλομένης. (2) Τούτων πέραν ὧν εἴρηκα, ἐστὶν ἡ λεγομένη Θησέως μάχη πρὸς τὸν Ταῦρον τὸν Μίνω καλούμενον, εἴτε ἀνὴρ εἴτε θηρίον ἦν ὁποῖον κεκράτηκεν

aere alieno obrutus, in Paeaniensem curiam secederet: ubi quum a republica seiunctus degeret, est ei tamen ab Atheniensibus classis imperium decretum. At enim Phormio se illud non suscepturum, quod apud milites, nondum aere alieno dissoluto, nihil esset auctoritatis habiturus: sed quum eum classi imperare Athenienses omnino vellent, omnem quam debuit *creditoribus* pecuniam dissolverunt.

Cap. XXIV. Eodem in loco Minerva est Marsyam Silenum caedens, quod tibias, quas ipsa perpetuo eiectas volebat, sustulisset. (2) Praeter ea, quae hactenus recensui, Thesei pugna est contra eum, qui est Minois taurus appellatus, sive is homo seu monstrum (quod iam fama obtinuit) fuerit.

51. ἐφανῇ AgVabM. συνέβενεν La. ὀφείλειν Vb.
52. εἶχεν Ag. mox ἐς ὃν VaLa. ναύαρχος, p. corr. — ον Va. αὐτὸν om. La.
53. ἂν οἱ ἐκτ. Lb. ἐκτήσῃ Ag. ἀνεκτίσῃ M.
54. ἐβούλοντο e coni. K., quam receperunt SB, confirmant AgR. ἐβουλεύοντο Codd. Edd. rell. φορμίονα La.

Cap. XXIV. 1. Σειληνὸν AXK FC. Σιληνὸν SB Codd. μαρσύ La. μαρσίαν VabLb. μαρσίν in M esse videtur, tum ἄλλους pro αὐλοὺς M.
2. ἐῤῥῖφθαι CPcAg. ἐῤῥίφθαι edd. rell. VabMLb. ἐῤῥίφθαις φᾶς La. mox τοῦ θ. τὸν μίνωον La.

ὁ λόγος· τέρατα γὰρ πολλῷ καὶ τοῦδε θαυμασιώτερα καὶ
καθ' ἡμᾶς ἔτικτον γυναῖκες. κεῖται δὲ καὶ Φρίξος ὁ Ἀθά- 2
μαντος ἐξενηνεγμένος [3] ἐς Κόλχους ὑπὸ τοῦ κριοῦ.
θύσας δὲ [4] αὐτὸν ὅτῳ δὴ θεῷ, ὡς δὲ εἰκάσαι τῷ [5] Λα-
φυστίῳ καλουμένῳ παρὰ Ὀρχομενίοις, τοὺς μηροὺς κατὰ
νόμον ἐκτεμὼν τῶν Ἑλλήνων ἐς αὐτοὺς καιομένους ὁρᾷ.
κεῖνται δὲ ἑξῆς ἄλλαι τε εἰκόνες καὶ Ἡρακλέους· ἄγχει δὲ
ὡς λόγος ἔχει τοὺς δράκοντας. Ἀθηνᾶ τέ ἐστιν ἀνιοῦσα
ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός. ἔστι δὲ [6] καὶ ταῦρος ἀνάθημα
τῆς βουλῆς τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ· ἐφ' ὅτῳ δὲ [7] ἀνέθηκεν
ἡ βουλή, πολλὰ ἂν [8] τις ἐθέλων εἰκάζοι. (3) Λέλεκται 3
δέ μοι καὶ πρότερον ὡς Ἀθηναίοις περισσότερόν τι ἢ
τοῖς ἄλλοις ἐς τὰ θεῖά ἐστι σπουδῆς. πρῶτοι μὲν γὰρ [9]
Ἀθηνᾶν ἐπωνόμασαν Ἐργάνην, πρῶτοι δ' ἀκώλους Ἑρμᾶς
ἀνέθεσαν· [10] ὁμοῦ δέ σφισιν ἐν τῷ ναῷ Σπουδαίων [11]
δαίμων ἐστίν. ὅστις δὲ τὰ σὺν τέχνῃ πεποιημένα ἐπι- 57

Multo certe *dictu* mirabiliora aetate nostra mulieres monstra pepererunt. Ibidem Phrixus est Athamantis filius, arietem, a quo est in Colchos delatus, immolans, incertum, cui deo: verum coniicere possis, eundem esse, quem Laphystium nuncupant Orchomenii. Succisa Phrixus Graecorum ritu femora dum torrentur, intuetur. Sunt et alia *deorum* signa, et Hercules angues (ut fabulis vulgatum est) necans, Minerva etiam de Iovis vertice prodiens: et taurus, Areopagitarum donum. Quae vero dedicationis causa fuerit, multa quivis suspicari possit. (3) Diximus autem superius, Athenienses deorum cultu studioque religionis longe ceteras omnes civitates anteire. Primi enim Minervam Erganen cognomento appellarunt: primi mutilos Mercurios coluerunt: iidemque primi bonorum *virorum* Genio templum dedicarunt. Qui vero artificiose elaborata vetustis

3. *ἐξενενεγμένος* Va. *ἐξενηνεγμένους* La.

4. *καὶ θύσας δὲ* AXKFCVb. In R *καὶ* manu ser. insertum: SBPc AgNM. *καὶ* om. *καὶ θήσας αὐτὸν* Va. tum *οὕτω δή* Vb.

5. Porson. coni. *Διῒ τῷ Λαφυστ.*; mox *ἀρχομενίοις* M. *νόμων* Va. *μικροὺς* pro *μηροὺς* M. *κεομένους ὁρᾷ* La.

6. *δὲ* B*Pc om. Est in AgRVn VabM. Edd. ante B.

7. *ἐφ' ὅτῳ δὲ* scripsimus e coni. Coraii. *ἐφ ὁτῳδὴ* B. *ἐφ ὅτῳ δή* Edd. rell. Codd.

8. *δ' ἂν* BPcVabMNRAgVnLab. *δ'* om. edd. rell. mox *εἰκάζειν*, *οι* super *ειν*, AgVb.

9. *γὰρ* om. N.

10. *ἀνέθεσαν* inseruimus e coni. Porsoni, quam probant SB. Sed lacuna maior esse videtur. Pro sq. *ὁμοῦ* Thiersch. in Epoch. Art. p. 280. coni. *ὁμοίως*.

11. *σπουδαίων δαίμων* A. *σπουδαίων Δαίμων* XK. *Σπουδ. δαίμων* FCSB. tum *ὅστις δὲ* - *κράνος* om. Va.

προσθε [12] τίθεται τῶν ἐς ἀρχαιότητα ἡκόντων καὶ τάδε
ἐστίν οἱ θεάσασθαι. κράνος ἐστὶν ἐπικείμενος ανὴρ Κλεοί-
του, καί οἱ [13] τοὺς ὄνυχας ἀργυροῦς ἐνεποίησεν ὁ Κλεοί-
τας. ἔστι δὲ καὶ Γῆς ἄγαλμα ἱκετευούσης ὗσαί οἱ [14] τὸν
Δία, εἴτε αὐτοῖς ὄμβρου δεῆσαν Ἀθηναίοις εἴτε καὶ τοῖς
πᾶσιν Ἕλλησι [15] συμβὰς αὐχμός. ἐνταῦθα καὶ Τιμόθεος
ὁ Κόνωνος καὶ αὐτὸς κεῖται Κόνων. Πρόκνην δὲ τὰ ἐς
τὸν παῖδα βεβουλευμένην [16] αὐτήν τε καὶ τὸν Ἴτυν ἀνέ-
θηκεν Ἀλκαμένης. πεποίηται δὲ καὶ τὸ φυτὸν τῆς ἐλαίας
4 Ἀθηνᾶ καὶ κῦμα ἀναφαίνων Ποσειδῶν. [17] (4) Καὶ Διός
ἐστιν ἄγαλμα [18] τό τε Λεωχάρους καὶ ὁ [19] ὀνομαζόμενος
Πολιεὺς, ᾧ τὰ καθεστηκότα ἐς [20] τὴν θυσίαν γράφων τὴν
ἐπ' αὐτοῖς λεγομένην αἰτίαν οὐ γράφω. τοῦ Διὸς τοῦ
Πολιέως κριθὰς καταθέντες [21] ἐπὶ τὸν βωμὸν μεμιγμέ-
νας πυροῖς οὐδεμίαν ἔχουσι φυλακήν· ὁ βοῦς δὲ, ὃν ἐς
τὴν θυσίαν ἑτοιμάσαντες φυλάσσουσιν, [22] ἅπτεται τῶν
σπερμάτων φοιτῶν ἐπὶ τὸν βωμόν· καλοῦσι δέ τινα τῶν

anteponit, ei haec spectare licet. Vir quidam est, cui imposita galea, Cleoetae opus, cui artifex idem ungues argenteos fecit. Est etiam Terrae, a Iove imbres implorantis, simulacrum, vel quod Athenienses aliquando pluvias desiderarint, vel quod tota Graecia soli siccitate laborarit. Ibi et Timotheus Cononis, et ipse Conon positus est. Prognen filium tollere meditantem, et Ityn ipsum dicavit Alcamenes. Primam etiam oleae plantam Minerva, et Neptunus undam proferens ibi spectantur: (4) et Iovis simulacrum, tum id quod a Leochare factum est, tum is Iupiter qui Polieus nominatur: cuius sacrorum ritus quum exposuero, causam tamen obscuram esse facile patiar. In Poliei Iovis ara hordeum tritico permistum apponunt, neque custodes adhibent. Bos ad sacrum comparata, dum ad aram accedit, fruges eas attingit. Ex sacerdotibus is, quem bupho-

12. ἐπίπροσθε BAgPcVnRVa. ἐπίπροσθεν NVbM(?)Lb. Edd. ante B. ἐπίπροσθαι τίθεσθαι La.

13. οἱ om. La. mox ἀργυροὺς Vb.

14. οἱ om. Ag. mox ὄμβρον Va.

15. Ἕλλησιν AgN.

16. βεβουλευμένα La. mox τὴν ἴτην Va. τὸν ἴτυναν ἔθηκεν La. mox ἀθυνᾶ id.

17. ποσειδῶναNVb. ποσειδῶ μετὰ (p. compend.) διὸς La.

18. ἀγάλματα coni. S., non displicet. τοῦ τε λ. La.

19. ὁ om. VbLa. tum πολεὺς id.

20. εἰς AXKF. ἐς Codd. CSB. mox ἐπ' αὐτῆς Ag. ἐπ' αὐτοὺς Pc.

21. καταθέντος MNLabVb. mox ἔχουσιν Ag. mox ὃν ἐστὶν La.

22. φυλάσουσιν Vb.

ἱερέων βουφόνον καὶ ταύτῃ τὸν πέλεκυν [23] ῥίψας (οὕτω
γάρ ἐστίν οἱ νόμος) οἴχεται φεύγων· οἱ δὲ ἅτε τὸν ἄνδρα
ὃς [24] ἔδρασε τὸ ἔργον οὐκ εἰδότες, ἐς δίκην ὑπάγουσι [25]
τὸν πέλεκυν. ταῦτα μὲν τρόπον τὸν εἰρημένον δρῶσιν.
(5) Ἐς δὲ τὸν ναὸν ὃν Παρθενῶνα ὀνομάζουσιν, ἐς 5
τοῦτον ἐσιοῦσιν [26] ὁπόσα ἐν τοῖς καλουμένοις ἀετοῖς
κεῖται, πάντα ἐς τὴν Ἀθηνᾶς ἔχει γένεσιν· τὰ δὲ ὄπισθεν
ἡ Ποσειδῶνος πρὸς Ἀθηνᾶν ἐστιν ἔρις ὑπὲρ τῆς γῆς. αὐτὸ
δὲ ἔκ τε ἐλέφαντος τὸ [27] ἄγαλμα καὶ χρυσοῦ πεποίηται·
μέσῳ μὲν οὖν ἐπίκειταί οἱ τῷ κράνει Σφιγγὸς [28] εἰκών· (ἃ
δὲ ἐς τὴν Σφίγγα λέγεται, γράψω προελθόντος ἐς τὰ Βοιω-
τιά [29] μοι τοῦ λόγου) καθ᾽ ἑκάτερον δὲ τοῦ κράνους γρῦ-
πές εἰσιν ἐπειργασμένοι. (6) Τούτους τοὺς γρῦπας ἐν τοῖς 6
ἔπεσιν Ἀριστέας ὁ Προκοννήσιος [30] μάχεσθαι περὶ τοῦ χρυ- 58
σοῦ φησιν Ἀριμασποῖς ὑπὲρ Ἰσσηδόνων· τὸν δὲ χρυσὸν,
ὃν φυλάσσουσιν οἱ γρῦπες, ἀνιέναι τὴν γῆν· εἶναι δὲ
Ἀριμασποὺς μὲν ἄνδρας μονοφθάλμους πάντας ἐκ γενετῆς,

num nominant, securim in illum iaculatus (hic enim sacri ritus est) fugiens abit: qui adstiterunt, tanquam eum, qui bovem percusserit, non viderint, securim in iudicium ream citant. Et haec quidem, quo diximus modo, peraguntur. (5) In eo vero templo, quem Parthenona appellant, ac fastigii ea parte, qui Aquilae dicuntur, signa posita sunt ad Minervae natales pertinentia. In postico Minervae et Neptuni de Attica certamen: Deae signum ex ebore et auro factum: in galeae cono Sphinx eminet: de ea, quae memoriae prodita sunt, tunc exponam, quum ad Boeotorum res ventum fuerit. Utramque galeae partem Gryphes tenent. (6) Hos cum Arimaspis, qui supra Issedones sunt, auri causa bellare, Aristeas Proconnesius carminibus testatus est: et aurum quidem, quod custodiunt Gryphes, e terra nasci: Arimaspos ipsos unico singulos oculo nasci, et Gryphes, belluas leonibus

23. πέλεκιν La, etiam postea. ῥίψαι N. deinceps οἴχεται δὲ φεύγ. VbNR.

24. ὃς PcdAgVnNCSB. coniecerat K. et exprimitur a Cald. et Amas. ὡς ἔδρ. AXKFRVbM. ὡς ἔργον ἔδρασε τὸ ἔργον· οὐκ οἰδότες Va.

25. ἐπάγουσι Va. mox τὸν εἰρημένων La.

26. εἰσιοῦσιν M.

27. τὸ et paullo post καὶ χρυσοῦ om. N.

28. σφυγγὸς Ag. mox εἰς τὴν PcVnLab.

29. Βοιώτιά μοι BMNRPcAgVn VabLab. Βοιωτικά μοι Edd. ante B. mox γρύπες SMLabVb hic et postea: Lab infra γρῦπες. ἐπεργασμένοι N. ἐπιργασμ. Vb.

30. προκονήσσιος PcLbVnNM. in La σ alterum sup. vers. προκόνησος Vb. mox ἀριμασπαῖς, οἷς super αἷς N. tum [τοῖς] ὑπὲρ C.

γρῦπας δὲ θηρία λέουσιν[31] εἰκασμένα, πτερὰ δὲ ἔχειν καὶ στόμα ἀετοῦ. καὶ γρυπῶν μὲν πέρι τοσαῦτα εἰρήσθω.
7 (7) Τὸ δὲ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς ὀρθόν ἐστιν ἐν χιτῶνι ποδήρει,[32] καί οἱ κατὰ τὸ στέρνον ἡ κεφαλὴ Μεδούσης ἐλέφαντός ἐστιν ἐμπεποιημένη καὶ Νίκη τε ὅσον[33] τεσσάρων πηχῶν, ἐν δὲ τῇ χειρὶ δόρυ ἔχει, καί οἱ πρὸς τοῖς ποσὶν ἀσπίς τε κεῖται καὶ πλησίον τοῦ δόρατος[34] δράκων ἐστίν· εἴη δ' ἂν Ἐριχθόνιος οὗτος ὁ δράκων· ἔστι δὲ τῷ βάθρῳ τοῦ ἀγάλματος ἐπειργασμένη[35] Πανδώρας γένεσις. πεποίηται δὲ Ἡσιόδῳ τε καὶ ἄλλοις ὡς ἡ Πανδώρα γένοιτο αὕτη γυνὴ πρώτη· πρὶν δὲ ἢ γενέσθαι Πανδώραν[36] οὐκ ἦν πω γυναικῶν γένος. ἐνταῦθα εἰκόνα ἰδὼν[37] οἶδα Ἀδριανοῦ βασιλέως μόνου, καὶ κατὰ τὴν ἔσοδον[38] Ἰφικράτους ἀπο-
8 δειξαμένου πολλά τε καὶ θαυμαστὰ ἔργα. (8) Τοῦ ναοῦ δέ[39] ἐστι πέραν Ἀπόλλων χαλκοῦς καὶ τὸ ἄγαλμα λέγουσι[40] Φειδίαν ποιῆσαι· Παρνόπιον δὲ καλοῦσιν, ὅτι

similes, rostrum et pennas habere aquilinas. Haec de Gryphibus. (7) Minervae signum recto statu est, cum tunica talari. In eius pectore Medusae caput ex ebore factum: et Victoria cubitorum fere quatuor, manu hastam tenet: iacet ad pedes scutum, ad imam hastam draco, quem Erichthonium esse existimare possis: in basi, quae de Pandorae ortu traduntur, elaborata sunt. Hesiodus quidem et alii poëtae prodiderunt, Pandoram primam foeminam fuisse, neque, priusquam illa gigneretur, exstitisse muliebrem sexum. Eo in loco unicam videre memini statuam, Adriano imperatori positam: unam item in ipso templi aditu, Iphicrati, qui multa et sane admirabilia virtutis documenta dedit. (8) Extra templum est aeneus Apollo, quem a Phidia factum dicunt: Parnopium ap-

31. λέγουσιν ANRPcAgVnVabM Lab.
32. ποδήρη N.
33. ὅσσον Vb. τε ὅσον τεσσ. Pors. probantibus SB. Nisi nimia esset coniectura, sic placeret: καὶ Νίκην τε ὅσον τεσσ. πηχῶν, ἐν δὲ τῇ [ἑτέρᾳ] χειρὶ δ. ἔχει.
34. δούρατος M. δώρατος Ag. Vb. om. in context., in marg. habet δόρατος; tum idem δράκωντος δ', expunctum tamen τος δ'. Δράκων XKFC. mox δ' ante ἂν om. Va.
35. ἐπειργασμένη VaNCSB. ἐπειργασμένα AXKFAgPcVnRVbMLa. πανδώρα La. mox ἡ πανδώρα γένετο id.
36. πανδῶραν γενέσθαι Va. πρὶν — γένος om. La.
37. εἰκόνα ἰδὼν N. om. tum μόνον Vb.; seq. καὶ om. Va,
38. εἴσοδον Edd. Codd. tum ἀποδεξαμένου Va.
39. δὲ Edd. ante BRVnLbVabM. om. Est in PcAgNLaB.
40. λέγουσιν.

σφίσι παρνόπων [41] βλαπτόντων τὴν γῆν ἀποτρέψειν [42] ὁ θεὸς εἶπεν ἐκ τῆς χώρας· καὶ ὅτι μὲν ἀπέτρεψεν [43] ἴσασι, τρόπῳ δὲ οὐ λέγουσι ποίῳ. τρὶς [44] δὲ αὐτὸς ἤδη πάρνοπας ἐκ Σιπύλου τοῦ ὄρους οὐ κατὰ ταὐτὰ οἶδα φθαρέντας, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐξέωσε [45] βίαιος ἐμπεσὼν ἄνεμος, τοὺς δὲ ὕσαντος τοῦ θεοῦ καῦμα ἰσχυρὸν καθεῖλεν [46] ἐπιλαβὸν, οἱ δὲ αἰφνιδίῳ ῥίγει καταληφθέντες ἀπώλοντο. τοιαῦτα μὲν αὐτοῖς συμβαίνοντα εἶδον.

CAPUT XXV.

De aliis signis in Acropoli, inter ea Anacreontis — Olympiodoro — Graecorum clade ad Chaeroneam — bello post Alexandri mortem cum Antipatro, Cassandro et Demetrio gesto, Athenisque expugnatis.

Ἔστι [1] δὲ ἐν τῇ Ἀθηναίων ἀκροπόλει καὶ Περικλῆς 59
ὁ Ξανθίππου καὶ αὐτὸς Ξάνθιππος, ὃς ἐναυμάχησεν ἐπὶ Μυκάλῃ Μήδοις. ἀλλ᾽ ὁ μὲν [2] Περικλέους ἀνδριὰς ἑτέρωθι ἀνάκειται, τοῦ δὲ [3] Ξανθίππου πλησίον ἕστηκεν Ἀνακρέων

pellant, quod se deus bruchos, qui totum agrum magna afficiebant calamitate, extra fines pulsurum dixisset: et pulsos quidem sciunt, quo autem modo non tradunt. Scio equidem, ter in Sipylo monte deletos bruchos, non uno tamen modo. Nam vehemens aliquando *et subita* procella eos eiecit: iterum acri aestus vapore, qui statim est imbres consecutus, enecti sunt: iam tertio repentino frigore oppressi perierunt. Atque haec quidem, quae de abolitis bruchis memoravi, aetate mea acciderunt.

Cap. XXV. In Atheniensium arce Periclis Xanthippi filii statua est, ipsius etiam Xanthippi, qui ad Mycalen cum Persis navali proelio conflixit. Sed Periclis seiuncta est a ceteris: Xanthippo vero adsistit Anacreon Teius, qui primus post Lesbi-

41. παρνόπον, ω super ο, Vb.
42. ἀποτρέψειν M (nostra Excerpta silent) NAgCSB. ἀποστρέψειν AXKFRVabVnLab (in La ς erasum) mox εἶπαν in Va esse videtur.
43. ἀπέτρεψεν MAgVnLabCSB. ἀπέστρεψεν AXKFNRVab.
44. τρεῖς PcAgVnNLab (in Lb p. corr. τρὶς) M. deinde ἤδη αὐτὸς Va. Mox πάνοπας Ag.; tum κατὰ αὐτὰ Va. κατὰ ταῦτα La.
45. ἐξέωσεν Ag.; tum καύμα Vb.
46. καθεῖλε ἐπ. Ag. ἐπιλαβὼν (ὸ super ὼ) Vb. ἀπώλλοντο VbLa.

Cap. XXV. 1. ἔτι La. mox περικλεῖς— ὡς ἐναυμ. id. ξανδίππου, θ super δ, Ag. mox μηκάλλῃ Vb.
2. ἄλλος μὲν coni. C.
3. τοῦ δὲ ξανθ. AgNVbLab, ut coniecerat Porson. Edd. Codd. rell. τοῦ δὲ τοῦ Ξανθ. mox ἕστηκε ἀπ Ag.

ὁ Τήϊος, πρῶτος μετὰ Σαπφὼ τὴν Λεσβίαν τὰ πολλὰ ὧν ἔγραφεν ἐρωτικὰ[4] ποιήσας· καί οἱ τὸ σχῆμά ἐστιν οἷον ᾄδοντος[5] ἂν ἐν μέθῃ γένοιτο ἀνθρώπου. γυναῖκας δὲ πλησίον Δεινομένης Ἰὼ τὴν Ἰνάχου[6] καὶ Καλλιστὼ τὴν Λυκάονος πεποίηκεν, αἷς ἀμφοτέραις ἐστὶν ἐς ἅπαν ὅμοια διηγήματα ἔρως Διὸς καὶ Ἥρας ὀργὴ καὶ ἀλλαγή, τῇ μὲν
2 ἐς βοῦν, Καλλιστοῖ[7] δὲ ἐς ἄρκτον. (2) Πρὸς δὲ τῷ τείχει τῷ νοτίῳ[8] Γιγάντων, οἳ περὶ Θρᾴκην ποτὲ καὶ τὸν ἰσθμὸν τῆς Παλλήνης[9] ᾤκησαν, τούτων[10] τὸν λεγόμενον πόλεμον καὶ μάχην πρὸς Ἀμαζόνας Ἀθηναίων καὶ τὸ[11] Μαραθῶνι πρὸς Μήδους ἔργον καὶ Γαλατῶν τὴν ἐν Μυσίᾳ[12] φθορὰν ἀνέθηκεν Ἄτταλος, ὅσον τε δύο πηχῶν ἕκαστον. ἕστηκε[13] δὲ καὶ Ὀλυμπιόδωρος, μεγέθει τε[14] ὧν ἔπραξε λαβὼν δόξαν, καὶ οὐχ ἥκιστα τῶν καιρῶν φρόνημα ἐν ἀνθρώποις παρασχόμενος συνεχῶς ἐπταικόσι[15] καὶ δι' αὐτὸ οὐδὲ ἓν χρηστὸν οὐδὲ ἐς τὰ μέλλοντα ἐλπίζουσιν.[16]

am Sappho magnam carminum suorum partem in exprimendis amoribus consumsit. Habitus eius est veluti hominis per ebrietatem cantantis. Foeminas eas, quae prope sunt, Io Inachi, et Callisto Lycaonis filiam, fecit Dinomenes. Eadem fere omni ex parte de utraque narrantur, amor scilicet Iovis, Iunonis ira, et mutatio utriusque, Ius in bovem, Callistus in ursam. (2) In eo arcis muro, qui ad austrum conversus est, Gigantum, qui Thraciam et Pallenes angustias incoluerunt, vulgo celebratum bellum: Atheniensium contra Amazones pugnam: ad Marathonem in Persas *praeclarissimum* facinus: Gallorum in Mysia internecionem: haec omnia Attalus dedicavit: singula duum fere cubitum spatio continentur. Inter ceteras statuas locum suum obtinet Olympiodorus: quem honorem consecutus est, quum ob rerum, quas gessit, magnitudinem, tum quod iniquissimis temporibus et crebris cladibus afflictos Athenienses, ac iam spem omnem posteri temporis abiicientes erexerit et confirmarit.

4. *ἐρωτηκὰ* Vb.
5. *ἆδον* (*ἄδοντος* ad marg.) Vt; *ᾆδον* M.
6. *οἰνάχου* (*δ* expunct.) Vb. *τὸν Λυκάωνος* Va.
7. *καλλιστῇ* M.
8. *πρὸς δὲ τῷ νοτίω τείχει* Va. *Νοτίῳ* XKFC. mox *ὃς περὶ* A.
9. *τῆς Παλλ. — πόλεμον* om. Pc.
10. *τοῦτον* VnAgMRLab (in R ω super o).
11. *τῷ Μαραθῶνι* Ag.
12. *μισίᾳ* Vb. *Ἄταλος* VaM. mox *ὅσον γε* AXKFCSmin.NRAgVnPcM Vb. Porson. scripsit *τε*, quod receperunt SB; om. Va.
13. *ἔστικε* La. *ἔστη* Ag. Sq. *καὶ* N. om.
14. *τε* om. Va. tum *ἔπραξεν* NR. mox B malit *τῷ καιρῷ*. Sq. *ἐν* om. C.
15. *ἐκπταικόσι* Vb.
16. *ἐλπίζουσιν* Ag. *ἐλπίζουσι* Edd. Codd. rell.

(3) Τὸ γὰρ ἀτύχημα τὸ ἐν Χαιρωνείᾳ [17] ἅπασι τοῖς 3
Ἕλλησιν ἦρξε κακοῦ καὶ οὐχ ἥκιστα δούλους ἐποίησε [18]
τοὺς ὑπεριδόντας καὶ ὅσοι μετὰ Μακεδόνων [19] ἐτάχθησαν.
τὰς μὲν δὴ πολλὰς Φίλιππος τῶν πόλεων [20] εἷλεν, Ἀθη-
ναίοις δὲ λόγῳ συνθέμενος ἔργῳ σφᾶς μάλιστα ἐκάκωσε
νήσους τε ἀφελόμενος καὶ τῆς ἐς τὰ ναυτικὰ παύσας ἀρ-
χῆς. καὶ χρόνον μέν τινα ἡσύχασαν Ἀθηναῖοι Φιλίππου
βασιλεύοντος καὶ [21] ὕστερον Ἀλεξάνδρου· τελευτήσαντος
δὲ Ἀλεξάνδρου Μακεδόνες μὲν βασιλεύειν εἵλοντο Ἀριδαῖ-
ον, Ἀντιπάτρῳ δὲ ἐπετέτραπτο [22] ἡ πᾶσα ἀρχή, καὶ Ἀθη
ναίοις οὐκέτι ἀνεκτὰ ἐφαίνετο [23] εἰ τὸν πάντα χρόνον
ἔσται ἐπὶ Μακεδόσι τὸ Ἑλληνικόν, ἀλλ' αὐτοί τε πολεμεῖν
ὥρμηντο καὶ ἄλλους ἐς τὸ ἔργον ἤγειρον. (4) Ἐγένοντο 4
δὲ αἱ μετασχοῦσαι πόλεις Πελοποννησίων μὲν Ἄργος, 60
Ἐπίδαυρος, Σικυών, Τροιζήν, Ἠλεῖοι, [24] Φλιάσιοι, Μεσ-
σήνη, οἱ δὲ ἔξω τοῦ Κορινθίων ἰσθμοῦ Λοκροί, Φω-

(3) Accepta enim illa ad Chaeroneam plaga *ingentes* omnibus Graecis importatae sunt calamitates. Nam et qui periculum spectarant, quasi sua nihil interesset, et qui cum Macedonibus in acie steterant, in servitutem simul omnes redacti sunt. Urbes quidem tum Philippus quamplurimas cepit: Athenienses vero per simulationem pacis quam gravissimis affecit detrimentis, quum et insulas illis, et maris imperium ademisset: ac quantisper regnavit Philippus, ac deinde Alexander, nihil omnino novi moliri Athenienses ausi sunt. Quum vero Macedones mortuo Alexandro Aridaeo regnum detulissent, (commissa tamen Antipatro imperii administratione) non ferendum esse amplius visum est, Graecorum res tamdiu a Macedonibus oppressas teneri. Quare et ipsi statim arma ceperunt, et ad bellum alios etiam excitarunt. (4) Quae vero urbes cum Atheniensibus societatem coierunt, hae propemodum fuere. Ex Peloponneso Argi, Epidaurus, Sicyon, Troezen, Elei, Phliasii, Messenii: ex iis, qui extra Corinthiorum Isthmum sunt, Locri, Phocen-

17. *Χερωνείᾳ* AgVa. Sqq. *ἅπασι τοῖς* om. N. tum *κακῶν*, *οῦ* super *ῶν*, Va.

18. *ἐποίησεν* et mox *ἐκάκωσεν* Ag.

19. *μετὰ* in Lb. expunct. et *κατὰ* sup. vers., ut coni. Perizon. ad Ael. V. H. VI. 1. probante S. tum *ἐτέχθησαν* M.

20. *τῶν πόλεων φίλιππος* Va.

21. *καὶ* om. N.

22. *ἐπετράπετο* N. *ἀντιτέτραπτο* Va.

23. *ἐφαίνετο* (p. corr. *-οντο*) *ἐς τ. πάντα χρ.* Va. *χρόνος* M. *εἰς* (ς expunct.) *τὸν π.* Lb.

24. *τρηζηνήλειοι* La. *ἤλειδι* R et prima manu N. *φλιάσσιοι* Vb. tum *μεσίνη* PcVn. *μεσήνη* NRAgVbLab.

ὄντι ὁμοίῳ καὶ ἐς προγόνων δόξαν οὐκ ἀφανεῖ[51] συνέβαινεν ὀφείλειν χρέα· ἀναχωρήσας οὖν ἐς τὸν Παιανιέα δῆμον ἐνταῦθα εἶχε[52] δίαιταν, ἐς ὃ ναύαρχον αὐτὸν Ἀθηναίων αἱρουμένων ἐκπλεῦσαι οὐκ ἔφασκεν· ὀφείλειν τε γὰρ καὶ οἱ πρὶν ἂν[53] ἐκτίσῃ πρὸς τοὺς στρατιώτας οὐκ εἶναι παρέχεσθαι φρόνημα. οὕτως Ἀθηναῖοι (πάντως γὰρ ἐβούλοντο[54] ἄρχειν Φορμίωνα) τὰ χρέα, ὁπόσοις ὤφειλε, διαλύουσιν.

CAPUT XXIV.

De Minerva Silenum Marsiam caedente, aliisque signis deorum et hominum in Acropoli — cultu Iovis Poliei — templo Parthenone — Gryphibus et Arimaspis — Minervae simulacro in Parthenone — Apolline Parnopio.

Ἐνταῦθα Ἀθηνᾶ πεποίηται τὸν Σιληνὸν[1] Μαρσύαν παίουσα, ὅτι δὴ τοὺς αὐλοὺς ἀνέλοιτο, ἐρρῖφθαι[2] σφᾶς τῆς θεοῦ βουλομένης. (2) Τούτων πέραν ὧν εἴρηκα, ἐστὶν ἡ λεγομένη Θησέως μάχη πρὸς τὸν Ταῦρον τὸν Μίνω καλούμενον, εἴτε ἀνὴρ εἴτε θηρίον ἦν ὁποῖον κεκράτηκεν

aere alieno obrutus, in Paeaniensem curiam secederet: ubi quum a republica seiunctus degeret, est ei tamen ab Atheniensibus classis imperium decretum. At enim Phormio se illud non suscepturum, quod apud milites, nondum aere alieno dissoluto, nihil esset auctoritatis habiturus: sed quum eum classi imperare Athenienses omnino vellent, omnem quam debuit *creditoribus* pecuniam dissolverunt.

Cap. XXIV. Eodem in loco Minerva est Marsyam Silenum caedens, quod tibias, quas ipsa perpetuo eiectas volebat, sustulisset. (2) Praeter ea, quae hactenus recensui, Thesei pugna est contra eum, qui est Minois taurus appellatus, sive is homo seu monstrum (quod iam fama obtinuit) fuerit.

51. ἀφανῆ AgVabM. συνέβενεν La. ὀφείλειν Vh.

52. εἶχεν Ag. mox ἐς ὃν VaLa. ναύαρχος, p. corr. — ον Va. αὐτὸν om. La.

53. ἂν οἱ ἐκτ. Lb. ἐκτήσῃ Ag. ἀνεκτίσῃ M.

54. ἐβούλοντο e coni. K., quam receperunt SB., confirmant AgR. ἐβουλεύοντο Codd. Edd. rell. φορμίονα La.

Cap. XXIV. 1. Σειληνὸν AXK FC. Σιληνὸν SB Codd. μαρσύ La. μαρσίαν VabLb. μαρσίν in M esse videtur, tum ἄλλους pro αὐλοὺς M.

2. ἐρρῖφθαι CPcAg. ἐρρίφθαι edd. rell. VabMLb. ἐρρίφθαις φᾶς La. mox θεοῦ. τὸν μίνωον La.

ὁ λόγος· τέρατα γὰρ πολλῷ καὶ τοῦδε θαυμασιώτερα καὶ
καθ' ἡμᾶς ἔτικτον γυναῖκες. κεῖται δὲ καὶ Φρίξος ὁ Ἀθά- 2
μαντος ἐξενηνεγμένος [3] ἐς Κόλχους ὑπὸ τοῦ κριοῦ.
θύσας δὲ [4] αὐτὸν ὅτῳ δὴ θεῷ, ὡς δὲ εἰκάσαι τῷ [5] Λα-
φυστίῳ καλουμένῳ παρὰ Ὀρχομενίοις, τοὺς μηροὺς κατὰ
νόμον ἐκτεμὼν τῶν Ἑλλήνων ἐς αὐτοὺς καιομένους ὁρᾷ.
κεῖνται δὲ ἑξῆς ἄλλαι τε εἰκόνες καὶ Ἡρακλέους· ἄγχει δὲ
ὡς λόγος ἔχει τοὺς δράκοντας. Ἀθηνᾶ τέ ἐστιν ἀνιοῦσα
ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός. ἔστι δὲ [6] καὶ ταῦρος ἀνάθημα
τῆς βουλῆς τῆς ἐν Ἀρείῳ πάγῳ· ἐφ' ὅτῳ δὲ [7] ἀνέθηκεν
ἡ βουλή, πολλὰ ἂν [8] τις ἐθέλων εἰκάζοι. (3) Λέλεκται 3
δέ μοι καὶ πρότερον ὡς Ἀθηναίοις περισσότερόν τι ἢ
τοῖς ἄλλοις ἐς τὰ θεῖά ἐστι σπουδῆς. πρῶτοι μὲν γὰρ [9]
Ἀθηνᾶν ἐπωνόμασαν Ἐργάνην, πρῶτοι δ' ἀκώλους Ἑρμᾶς
ἀνέθεσαν· [10] ὁμοῦ δέ σφισιν ἐν τῷ ναῷ Σπουδαίων [11]
δαίμων ἐστίν. ὅστις δὲ τὰ σὺν τέχνῃ πεποιημένα ἐπί- 57

Multo certe *dictu* mirabiliora aetate nostra mulieres monstra pepererunt. Ibidem Phrixus est Athamantis filius, arietem, a quo est in Colchos delatus, immolans, incertum, cui deo: verum coniicere possis, eundem esse, quem Laphystium nuncupant Orchomenii. Succisa Phrixus Graecorum ritu femora dum torrentur, intuetur. Sunt et alia *deorum* signa, et Hercules angues (ut fabulis vulgatum est) necans, Minerva etiam de Iovis vertice prodiens: et taurus, Areopagitarum donum. Quae vero dedicationis causa fuerit, multa quivis suspicari possit. (3) Diximus autem superius, Athenienses deorum cultu studioque religionis longe ceteras omnes civitates anteire. Primi enim Minervam Erganen cognomento appellarunt: primi mutilos Mercurios coluerunt: iidemque primi bonorum *virorum* Genio templum dedicarunt. Qui vero artificiose elaborata vetustis

3. *ἐξενενεγμένος* Va. *ἐξενηνεγμένους* La.

4. *καὶ θύσας δὲ* AXKFCVb. In R *καὶ* manu ser. insertum: SBPc AgNM. *καὶ* om. *καὶ θήσας αὐτὸν* Va. tum *οὕτω δὴ* Vb.

5. Porson. coni. *Διῒ τῷ Λαφυστ.*; mox *ἀρχομενίοις* M. *νόμων* Va. *μικροὺς* pro *μηροὺς* M. *κεομένους ὁρᾷ* La.

6. *δὲ* B*Pc om. Est in AgRVn VabM. Edd. ante B.

7. *ἐφ' ὅτῳ δὲ* scripsimus e coni. Coraii. *ἐφ ὀτῳδὴ* B. *ἐφ ὅτῳ δὴ* Edd. rell. Codd.

8. *δ' ἂν* BPcVabMNRAgVnLab. *δ'* om. edd. rell. mox *εἰκάζειν*, *οι* super *ειν*, AgVb.

9. *γὰρ* om. N.

10. *ἀνέθεσαν* inseruimus e coni. Porsoni, quam probant SB. Sed lacuna maior esse videtur. Pro sq. *ὁμοῦ* Thiersch. in Epoch. Art. p. 280. coni. *ὁμοίως*.

11. *σπουδαίων δαίμων* A. *σπουδαίων Δαίμων* XK. *Σπουδ. δαίμων* FCSB. tum *ὅστις δὲ - κράνος* om. Va.

προσθε[12] τίθεται τῶν ἐς ἀρχαιότητα ἡκόντων καὶ τάδε ἐστίν οἱ θεάσασθαι. κράνος ἐστὶν ἐπικείμενος ανὴρ Κλεοίτου, καί οἱ[13] τοὺς ὄνυχας ἀργυροῦς ἐνεποίησεν ὁ Κλεοίτας. ἔστι δὲ καὶ Γῆς ἄγαλμα ἱκετευούσης ὗσαί οἱ[14] τὸν Δία, εἴτε αὐτοῖς ὄμβρου δεῆσαν Ἀθηναίοις εἴτε καὶ τοῖς πᾶσιν Ἕλλησι[15] συμβὰς αὐχμός. ἐνταῦθα καὶ Τιμόθεος ὁ Κόνωνος καὶ αὐτὸς κεῖται Κόνων. Πρόκνην δὲ τὰ ἐς τὸν παῖδα βεβουλευμένην[16] αὐτήν τε καὶ τὸν Ἴτυν ἀνέθηκεν Ἀλκαμένης. πεποίηται δὲ καὶ τὸ φυτὸν τῆς ἐλαίας
4 Ἀθηνᾶ καὶ κῦμα ἀναφαίνων Ποσειδῶν.[17] (4) Καὶ Διός ἐστιν ἄγαλμα[18] τό τε Λεωχάρους καὶ ὁ[19] ὀνομαζόμενος Πολιεὺς, ᾧ τὰ καθεστηκότα ἐς[20] τὴν θυσίαν γράφων τὴν ἐπ᾽ αὐτοῖς λεγομένην αἰτίαν οὐ γράφω. τοῦ Διὸς τοῦ Πολιέως κριθὰς καταθέντες[21] ἐπὶ τὸν βωμὸν μεμιγμένας πυροῖς οὐδεμίαν ἔχουσι φυλακήν· ὁ βοῦς δὲ, ὃν ἐς τὴν θυσίαν ἑτοιμάσαντες φυλάσσουσιν,[22] ἅπτεται τῶν σπερμάτων φοιτῶν ἐπὶ τὸν βωμόν· καλοῦσι δέ τινα τῶν

anteponit, ei haec spectare licet. Vir quidam est, cui imposita galea, Cleoetae opus, cui artifex idem ungues argenteos fecit. Est etiam Terrae, a Iove imbres implorantis, simulacrum, vel quod Athenienses aliquando pluvias desiderarint, vel quod tota Graecia soli siccitate laborarit. Ibi et Timotheus Cononis, et ipse Conon positus est. Prognen filium tollere meditantem, et Ityn ipsum dicavit Alcamenes. Primam etiam oleae plantam Minerva, et Neptunus undam proferens ibi spectantur: (4) et Iovis simulacrum, tum id quod a Leochare factum est, tum is Iupiter qui Polieus nominatur: cuius sacrorum ritus quum exposuero, causam tamen obscuram esse facile patiar. In Poliei Iovis ara hordeum tritico permistum apponunt, neque custodes adhibent. Bos ad sacrum comparata, dum ad aram accedit, fruges eas attingit. Ex sacerdotibus is, quem bupho-

12. ἐπίπροσθε BAgPcVnRVa. ἐπίπροσθεν NVbM(?)Lb. Edd. ante B. ἐπίπροσθαι τίθεσθαι La.

13. οἱ om. La. mox ἀργυροὺς Vb.

14. οἱ om. Ag. mox ὄμβρον Va.

15. Ἕλλησιν AgN.

16. βεβουλευμένα La. mox τὴν ἴτην Va. τὸν ἴτυναν ἔθηκεν La. mox ἀθυνᾶ id.

17. ποσειδῶνα NVb. ποσειδῶ μετὰ (p. compend.) διὸς La.

18. ἀγάλματα coni. S., non displicet. τοῦ τε λ. La.

19. ὁ om. VbLa. tum πολεὺς id.

20. εἰς AXKF. ἐς Codd. CSB. mox ἐπ᾽ αὐτῆς Ag. ἐπ᾽ αὐτοὺς Pc.

21. καταθέντος MNLabVb, mox ἔχουσιν Ag. mox ὃν ἐστὶν La.

22. φυλάσουσιν Vb.

ἱερέων βουφόνον καὶ ταύτῃ τὸν πέλεκυν [23] *ῥίψας (οὕτω*
γάρ ἐστίν οἱ νόμος) οἴχεται φεύγων· οἱ δὲ ἅτε τὸν ἄνδρα
ὃς [24] *ἔδρασε τὸ ἔργον οὐκ εἰδότες, ἐς δίκην ὑπάγουσι* [25]
τὸν πέλεκυν. ταῦτα μὲν τρόπον τὸν εἰρημένον δρῶσιν.
(5) *Ἐς δὲ τὸν ναὸν ὃν Παρθενῶνα ὀνομάζουσιν, ἐς* 5
τοῦτον ἐσιοῦσιν [26] *ὁπόσα ἐν τοῖς καλουμένοις ἀετοῖς*
κεῖται, πάντα ἐς τὴν Ἀθηνᾶς ἔχει γένεσιν· τὰ δὲ ὄπισθεν
ἡ Ποσειδῶνος πρὸς Ἀθηνᾶν ἐστιν ἔρις ὑπὲρ τῆς γῆς. αὐτὸ
δὲ ἔκ τε ἐλέφαντος τὸ [27] *ἄγαλμα καὶ χρυσοῦ πεποίηται·*
μέσῳ μὲν οὖν ἐπίκειταί οἱ τῷ κράνει Σφιγγὸς [28] *εἰκών· (ἃ*
δὲ ἐς τὴν Σφίγγα λέγεται, γράψω προελθόντος ἐς τὰ Βοιω-
τιά [29] *μοι τοῦ λόγου) καθ' ἑκάτερον δὲ τοῦ κράνους γρῦ-*
πές εἰσιν ἐπειργασμένοι. (6) *Τούτους τοὺς γρῦπας ἐν τοῖς* 6
ἔπεσιν Ἀριστέας ὁ Προκοννήσιος [30] *μάχεσθαι περὶ τοῦ χρυ-* 58
σοῦ φησιν Ἀριμασποῖς ὑπὲρ Ἰσσηδόνων· τὸν δὲ χρυσὸν,
ὃν φυλάσσουσιν οἱ γρῦπες, ἀνιέναι τὴν γῆν· εἶναι δὲ
Ἀριμασποὺς μὲν ἄνδρας μονοφθάλμους πάντας ἐκ γενετῆς,

num nominant, securim in illum iaculatus (hic enim sacri ritus est) fugiens abit: qui adstiterunt, tanquam eum, qui bovem percusserit, non viderint, securim in iudicium ream citant. Et haec quidem, quo diximus modo, peraguntur. (5) In eo vero templo, quem Parthenona appellant, ac fastigii ea parte, qui Aquilae dicuntur, signa posita sunt ad Minervae natales pertinentia. In postico Minervae et Neptuni de Attica certamen: Deae signum ex ebore et auro factum: in galeae cono Sphinx eminet: de ea, quae memoriae prodita sunt, tunc exponam, quum ad Boeotorum res ventum fuerit. Utramque galeae partem Gryphes tenent. (6) Hos cum Arimaspis, qui supra Issedones sunt, auri causa bellare, Aristeas Proconnesius carminibus testatus est: et aurum quidem, quod custodiunt Gryphes, e terra nasci: Arimaspos ipsos unico singulos oculo nasci, et Gryphes, belluas leonibus

23. *πέλεκιν* La, etiam postea. *ῥίψαι* N. deinceps *οἴχεται δὲ φεύγ.* VbNR.

24. *ὃς* PcdAgVnNCSB. coniecerat K. et exprimitur a Cald. et Amas. *ὡς ἔδρ.* AXKFRVbM. *ὡς ἔργον ἔδρασε τὸ ἔργον· οὐκ οἰδότες* Va.

25. *ἐπάγουσι* Va. mox *τὸν εἰρημένων* La.

26. *εἰςιοῦσιν* M.

27. *τὸ* et paullo post *καὶ χρυσοῦ* om. N.

28. *σφυγγὸς* Ag. mox *εἰς τὴν* PcVnLab.

29. *Βοιώτιά μοι* BMNRPcAgVnVabLab. *Βοιωτικά μοι* Edd. ante B. mox *γρύπες* SMLabVb hic et postea: Lab infra *γρῦπες. ἐπεργασμένοι* N. *ἐπιργασμ.* Vb.

30. *προκονήσσιος* PcLbVnNM. in La *σ* alterum sup. vers. *προκόνησος* Vb. mox *ἀριμασπαῖς, οἷς* super *αἷς* N. tum [*τοῖς*] *ὑπὲρ* C.

γρῦπας δὲ θηρία λέουσιν[31] εἰκασμένα, πτερὰ δὲ ἔχειν καὶ στόμα ἀετοῦ. καὶ γρυπῶν μὲν πέρι τοσαῦτα εἰρήσθω.
7 (7) Τὸ δὲ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς ὀρθόν ἐστιν ἐν χιτῶνι ποδήρει,[32] καί οἱ κατὰ τὸ στέρνον ἡ κεφαλὴ Μεδούσης ἐλέφαντός ἐστιν ἐμπεποιημένη καὶ Νίκη τε ὅσον[33] τεσσάρων πηχῶν, ἐν δὲ τῇ χειρὶ δόρυ ἔχει, καί οἱ πρὸς τοῖς ποσὶν ἀσπίς τε κεῖται καὶ πλησίον τοῦ δόρατος[34] δράκων ἐστίν· εἴη δ' ἂν Ἐριχθόνιος οὗτος ὁ δράκων· ἔστι δὲ τῷ βάθρῳ τοῦ ἀγάλματος ἐπειργασμένη[35] Πανδώρας γένεσις. πεποίηται δὲ Ἡσιόδῳ τε καὶ ἄλλοις ὡς ἡ Πανδώρα γένοιτο αὕτη γυνὴ πρώτη· πρὶν δὲ ἢ γενέσθαι Πανδώραν[36] οὐκ ἦν πω γυναικῶν γένος. ἐνταῦθα εἰκόνα ἰδὼν[37] οἶδα Ἀδριανοῦ βασιλέως μόνου, καὶ κατὰ τὴν ἔσοδον[38] Ἰφικράτους ἀπο-
8 δειξαμένου πολλά τε καὶ θαυμαστὰ ἔργα. (8) Τοῦ ναοῦ δέ[39] ἐστι πέραν Ἀπόλλων χαλκοῦς καὶ τὸ ἄγαλμα λέγουσι[40] Φειδίαν ποιῆσαι· Παρνόπιον δὲ καλοῦσιν, ὅτι

similes, rostrum et pennas habere aquilinas. Haec de Gryphibus. (7) Minervae signum recto statu est, cum tunica talari. In eius pectore Medusae caput ex ebore factum: et Victoria cubitorum fere quatuor, manu hastam tenet: iacet ad pedes scutum, ad imam hastam draco, quem Erichthonium esse existimare possis: in basi, quae de Pandorae ortu traduntur, elaborata sunt. Hesiodus quidem et alii poëtae prodiderunt, Pandoram primam foeminam fuisse, neque, priusquam illa gigneretur, exstitisse muliebrem sexum. Eo in loco unicam videre memini statuam, Adriano imperatori positam: unam item in ipso templi aditu, Iphicrati, qui multa et sane admirabilia virtutis documenta dedit. (8) Extra templum est aeneus Apollo, quem a Phidia factum dicunt: Parnopium ap-

31. λέγουσιν ANRPcAgVnVabM Lab.

32. ποδήρη N.

33. ὅσσον Vb. τε ὅσον τεσσ. Pors. probantibus SB. Nisi nimia esset coniectura, sic placeret: καὶ Νίκην τε ὅσον τεσσ. πηχῶν, ἐν δὲ τῇ [ἑτέρᾳ] χειρὶ δ. ἔχει.

34. δούρατος M. δώρατος Ag. Vb. om. in context., in marg. habet δόρατος; tum idem δράκωντος δ', expunctum tamen $\overset{\text{τος}}{\text{δ'}}$. Δράκων XKFC. mox δ' ante ἂν om. Va.

35. ἐπειργασμένη VaNCSB. ἐπειργασμένα AXKFAgPcVnRVbMLa. πανδώρα La. mox ἡ πανδώρα γένετο id.

36. πανδῶραν γενέσθαι Va. πρὶν — γένος om. La.

37. εἰκόνα ἰδὼν N. om. tum μόνον Vb.; seq. καὶ om. Va.

38. εἴσοδον Edd. Codd. tum ἀποδεξαμένου Va.

39. δὲ Edd. ante BRVnLbVabM. om. Est in PcAgNLaB.

40. λέγουσιν.

σφίσι παρνόπων [41] βλαπτόντων τὴν γῆν ἀποτρέψειν [42] ὁ θεὸς εἶπεν ἐκ τῆς χώρας· καὶ ὅτι μὲν ἀπέτρεψεν [43] ἴσασι, τρόπῳ δὲ οὐ λέγουσι ποίῳ. τρὶς [44] δὲ αὐτὸς ἤδη πάρνοπας ἐκ Σιπύλου τοῦ ὄρους οὐ κατὰ ταὐτὰ οἶδα φθαρέντας, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἐξέωσε [45] βίαιος ἐμπεσὼν ἄνεμος, τοὺς δὲ ὕσαντος τοῦ θεοῦ καῦμα ἰσχυρὸν καθεῖλεν [46] ἐπιλαβὸν, οἱ δὲ αἰφνιδίῳ ῥίγει καταληφθέντες ἀπώλοντο. τοιαῦτα μὲν αὐτοῖς συμβαίνοντα εἶδον.

CAPUT XXV.

De aliis signis in Acropoli, inter ea Anacreontis — Olympiodoro — Graecorum clade ad Chaeroneam — bello post Alexandri mortem cum Antipatro, Cassandro et Demetrio gesto, Athenisque expugnatis.

Ἔστι [1] δὲ ἐν τῇ Ἀθηναίων ἀκροπόλει καὶ Περικλῆς 59
ὁ Ξανθίππου καὶ αὐτὸς Ξάνθιππος, ὃς ἐναυμάχησεν ἐπὶ Μυκάλῃ Μήδοις. ἀλλ' ὁ μὲν [2] Περικλέους ἀνδριὰς ἑτέρωθι ἀνάκειται, τοῦ δὲ [3] Ξανθίππου πλησίον ἕστηκεν Ἀνακρέων

pellant, quod se deus bruchos, qui totum agrum magna afficiebant calamitate, extra fines pulsurum dixisset: et pulsos quidem sciunt, quo autem modo non tradunt. Scio equidem, ter in Sipylo monte deletos bruchos, non uno tamen modo. Nam vehemens aliquando *et subita* procella eos eiecit: iterum acri aestus vapore, qui statim est imbres consecutus, enecti sunt: iam tertio repentino frigore oppressi perierunt. Atque haec quidem, quae de abolitis bruchis memoravi, aetate mea acciderunt.

Cap. XXV. In Atheniensium arce Periclis Xanthippi filii statua est, ipsius etiam Xanthippi, qui ad Mycalen cum Persis navali proelio conflixit. Sed Periclis seiuncta est a ceteris: Xanthippo vero adsistit Anacreon Teius, qui primus post Lesbi-

41. παρνόπον, ω super ο, Vb.
42. ἀποτρέψειν M (nostra Excerpta silent) NAgCSB. ἀποστρέψειν AXKFRVabVnLab (in La ς erasum) mox εἶπαν in Va esse videtur.
43. ἀπέτρεψεν MAgVnLabCSB. ἀπέστρεψεν AXKFNRVab.
44. τρεῖς PcAgVnNLab (in Lb p. corr. τρὶς) M. deinde ἤδη αὐτὸς Va. Mox πάνοπας Ag.; tum κατὰ αὐτὰ Va. κατὰ ταῦτα La.
45. ἐξέωσεν Ag.; tum καύμα Vb.
46. καθεῖλε ἐπ. Ag. ἐπιλαβὼν (ὸ super ω) Vb. ἀπώλλοντο VbLa.

Cap. XXV. 1. ἔτι La. mox περικλεῖς — ὡς ἐναυμ. id. ξανδίππου, θ super δ, Ag. mox μηκάλλῃ Vb.
2. ἄλλος μὲν coni. C.
3. τοῦ δὲ ξανθ. AgNVbLab, ut coniecerat Porson. Edd. Codd. rell. τοῦ δὲ τοῦ Ξανθ. mox ἕστηκε ἀν Ag.

ὁ Τήϊος, πρῶτος μετὰ Σαπφὼ τὴν Λεσβίαν τὰ πολλὰ ὧν
ἔγραψεν ἐρωτικὰ[4] ποιήσας· καί οἱ τὸ σχῆμά ἐστιν οἷον
ᾄδοντος[5] ἂν ἐν μέθῃ γένοιτο ἀνθρώπου. γυναῖκας δὲ
πλησίον Δεινομένης Ἰὼ τὴν Ἰνάχου[6] καὶ Καλλιστὼ τὴν
Λυκάονος πεποίηκεν, αἷς ἀμφοτέραις ἐστὶν ἐς ἅπαν ὅμοια
διηγήματα ἔρως Διὸς καὶ Ἥρας ὀργὴ καὶ ἀλλαγή, τῇ μὲν
2 ἐς βοῦν, Καλλιστοῖ[7] δὲ ἐς ἄρκτον. (2) Πρὸς δὲ τῷ τεί-
χει τῷ νοτίῳ[8] Γιγάντων, οἳ περὶ Θράκην ποτὲ καὶ τὸν
ἰσθμὸν τῆς Παλλήνης[9] ᾤκησαν, τούτων[10] τὸν λεγόμενον
πόλεμον καὶ μάχην πρὸς Ἀμαζόνας Ἀθηναίων καὶ τὸ[11] Μα-
ραθῶνι πρὸς Μήδους ἔργον καὶ Γαλατῶν τὴν ἐν Μυσίᾳ[12]
φθορὰν ἀνέθηκεν Ἄτταλος, ὅσον τε δύο πηχῶν ἕκαστον.
ἕστηκε[13] δὲ καὶ Ὀλυμπιόδωρος, μεγέθει τε[14] ὧν ἔπραξε
λαβὼν δόξαν, καὶ οὐχ ἥκιστα τῶν καιρῶν φρόνημα ἐν ἀν-
θρώποις παρασχόμενος συνεχῶς ἐπταικόσι[15] καὶ δι' αὐ-
τὸ οὐδὲ ἓν χρηστὸν οὐδὲ ἐς τὰ μέλλοντα ἐλπίζουσιν.[16]

am Sappho magnam carminum suorum partem in exprimendis amoribus consumsit. Habitus eius est veluti hominis per ebrietatem cantantis. Foeminas eas, quae prope sunt, Io Inachi, et Callisto Lycaonis filiam, fecit Dinomenes. Eadem fere omni ex parte de utraque narrantur, amor scilicet Iovis, Iunonis ira, et mutatio utriusque, Ius in bovem, Callistus in ursam. (2) In eo arcis muro, qui ad austrum conversus est, Gigantum, qui Thraciam et Pallenes angustias incoluerunt, vulgo celebratum bellum: Atheniensium contra Amazones pugnam: ad Marathonem in Persas *praeclarissimum* facinus: Gallorum in Mysia internecionem: haec omnia Attalus dedicavit: singula duum fere cubitum spatio continentur. Inter ceteras statuas locum suum obtinet Olympiodorus: quem honorem consecutus est, quum ob rerum, quas gessit, magnitudinem, tum quod iniquissimis temporibus et crebris cladibus afflictos Athenienses, ac iam spem omnem posteri temporis abiicientes erexerit et confirmarit.

4. *ἐρωτηκὰ* Vb.
5. *ἆδον* (*ἄδοντος* ad marg.) Vt; *ᾆδον* M.
6. *οἰνάχου* (*ō* expunct.) Vb. *τὸν Λυκάωνος* Va.
7. *καλλιστῇ* M.
8. *πρὸς δὲ τῷ νοτίω τείχει* Va. *Νοτίῳ* XKFC. mox *ὃς περὶ* A.
9. *τῆς Παλλ. — πόλεμον* om. Pc.
10. *τοῦτον* VnAgMRLab (in R ω super *ο*).
11. *τῷ Μαραθῶνι* Ag.
12. *μισίᾳ* Vb. *Ἄταλος* VaM. mox *ὅσον γε* AXKFCSmin.NRAgVnPcM Vb. Porson. scripsit *τε*, quod receperunt SB; om. Va.
13. *ἔστικε* La. *ἔστη* Ag. Sq. *καὶ* N. om.
14. *τε* om. Va. tum *ἔπραξεν* NR. mox B malit *τῷ καιρῷ*. Sq. *ἐν* om. C.
15. *ἐκπταικόσι* Vb.
16. *ἐλπίζουσιν* Ag. *ἐλπίζουσι* Edd. Codd. rell.

(3) Τὸ γὰρ ἀτύχημα τὸ ἐν Χαιρωνείᾳ [17] ἅπασι τοῖς 3
Ἕλλησιν ἦρξε κακοῦ καὶ οὐχ ἥκιστα δούλους ἐποίησε [18]
τοὺς ὑπεριδόντας καὶ ὅσοι μετὰ Μακεδόνων [19] ἐτάχθησαν.
τὰς μὲν δὴ πολλὰς Φίλιππος τῶν πόλεων [20] εἷλεν, Ἀθη-
ναίοις δὲ λόγῳ συνθέμενος ἔργῳ σφᾶς μάλιστα ἐκάκωσε
νήσους τε ἀφελόμενος καὶ τῆς ἐς τὰ ναυτικὰ παύσας ἀρ-
χῆς. καὶ χρόνον μέν τινα ἡσύχασαν Ἀθηναῖοι Φιλίππου
βασιλεύοντος καὶ [21] ὕστερον Ἀλεξάνδρου· τελευτήσαντος
δὲ Ἀλεξάνδρου Μακεδόνες μὲν βασιλεύειν εἵλοντο Ἀριδαῖ-
ον, Ἀντιπάτρῳ δὲ ἐπετέτραπτο [22] ἡ πᾶσα ἀρχή, καὶ Ἀθη
ναίοις οὐκέτι ἀνεκτὰ ἐφαίνετο [23] εἰ τὸν πάντα χρόνον
ἔσται ἐπὶ Μακεδόσι τὸ Ἑλληνικόν, ἀλλ' αὐτοί τε πολεμεῖν
ὥρμηντο καὶ ἄλλους ἐς τὸ ἔργον ἤγειρον. (4) Ἐγένοντο 4
δὲ αἱ μετασχοῦσαι πόλεις Πελοποννησίων μὲν Ἄργος,
Ἐπίδαυρος, Σικυών, Τροιζήν, Ἠλεῖοι, [24] Φλιάσιοι, Μεσ-
σήνη, οἱ δὲ ἔξω τοῦ Κορινθίων ἰσθμοῦ Λοκροί, Φω-

(3) Accepta enim illa ad Chaeroneam plaga *ingentes* omnibus Graecis importatae sunt calamitates. Nam et qui periculum spectarant, quasi sua nihil interesset, et qui cum Macedonibus in acie steterant, in servitutem simul omnes redacti sunt. Urbes quidem tum Philippus quamplurimas cepit: Athenienses vero per simulationem pacis quam gravissimis affecit detrimentis, quum et insulas illis, et maris imperium ademisset: ac quantisper regnavit Philippus, ac deinde Alexander, nihil omnino novi moliri Athenienses ausi sunt. Quum vero Macedones mortuo Alexandro Aridaeo regnum detulissent, (commissa tamen Antipatro imperii administratione) non ferendum esse amplius visum est, Graecorum res tamdiu a Macedonibus oppressas teneri. Quare et ipsi statim arma ceperunt, et ad bellum alios etiam excitarunt. (4) Quae vero urbes cum Atheniensibus societatem coierunt, hae propemodum fuere. Ex Peloponneso Argi, Epidaurus, Sicyon, Troezen, Elei, Phliasii, Messenii: ex iis, qui extra Corinthiorum Isthmum sunt, Locri, Phocen-

17. *Χερωνείᾳ* AgVa. Sqq. *ἅπασι τοῖς* om. N. tum *κακῶν*, *οὐ* super *ῶν*, Va.

18. *ἐποίησεν* et mox *ἐκάκωσεν* Ag.

19. *μετὰ* in Lb. expunct. et *κατὰ* sup. vers., ut coni. Perizon. ad Ael. V. H. VI. 1. probante S. tum *ἐτέχθησαν* M.

20. *τῶν πόλεων φίλιππος* Va.

21. *καὶ* om. N.

22. *ἐπετράπετο* N. *ἀντιτέτραπτο* Va.

23. *ἐφαίνετο* (p. corr. *-οντο*) *ἐς τ. πάντα χρ.* Va. *χρόνος* M. *εἰς* (*ς* expunct.) *τὸν π.* Lb.

24. *τρηζηνήλειοι* La. *ἤλειοι* R et prima manu N. *φλιάσσιοι* Vb. tum *μεσίνη* PcVn. *μεσήνη* NRAgVbLab.

κεῖς, Θεσσαλοὶ, Κάρυστος, Ἀκαρνᾶνες ἐς τὸ Αἰτωλικὸν[25] *συντελοῦντες· Βοιωτοὶ δὲ Θηβῶν*[26] *ἠρημωμένων τὴν γῆν τὴν Θηβαΐδα νεμόμενοι, δέει*[27] *μὴ Θήβας αὖθις Ἀθηναῖοι σφισιν ἐποικίζωσιν, οὔτε ἐς τὴν συμμαχίαν ἐτάσσοντο καὶ ἐς ὅσον*[28] *ἧκον δυνάμεως τὰ Μακεδόνων ηὖξον. τοὺς δὲ ἐς τὸ συμμαχικὸν ταχθέντας κατὰ πόλεις τε*[29] *ἑκάστους ἦγον στρατηγοὶ, καὶ τοῦ παντὸς ἄρχειν ᾕρητο*[30] *Ἀθηναῖος Λεωσθένης, πόλεώς τε ἀξιώματι καὶ αὐτὸς εἶναι δοκῶν πολέμων ἔμπειρος· ὑπῆρχε δέ οἱ καὶ*[31] *πρὸς πάντας εὐεργεσία τοὺς Ἕλληνας· ὁπόσοι γὰρ μισθοῦ παρὰ Δαρείῳ καὶ σατράπαις ἐστρατεύοντο Ἕλληνες, ἀνοικίσαι*[32] *σφᾶς ἐς τὴν Περσίδα θελήσαντος Ἀλεξάνδρου Λεωσθένης ἔφθη*[33] *κομίσας ναυσὶν ἐς τὴν Εὐρώπην. καὶ δὴ καὶ τότε*[34] *ὧν ἐς αὐτὸν ἤλπισαν ἔργα λαμπρότερα ἐπιδειξάμενος*[35] *παρέσχεν ἀποθανὼν ἀθυμῆσαι πᾶσι καὶ δι᾽ αὐτὸ*[36]

ses, Thessali, Carystus, Acarnanes, qui cum Aetolis censentur: at Boeotii, qui Thebis deletis Thebanum agrum tenebant, quum veriti essent, ne Athenienses Thebas, eo colonia deducta, adversus se restituerent, non modo in eam societatem nomen suum non ediderunt, sed etiam opes suas omnes in Macedonum studia contulerunt. Quum vero civitates, quae tunc belli gerendi causa conspirarant, singulos duces dedissent, ab universis imperator declaratus est Leosthenes Atheniensis, quum propter patriae dignitatem et militaris rei scientiam, tum quod praeclara eius viri in omnes Graecos merita exstabant. Nam quum Alexander Graecos, qui Dario stipendia fecerant, in Persidis urbes dividere statuisset, hic eos, antequam id fieret, classe in Europam reportavit: et plane quum hominum de se spem virtute vinceret, fuit eius mors non magis luctuosa cun-

25. *αἰτολικὸν* Ag.
26. *Θηβῶν* Amas. CSB. *Θηβαίων* Edd. Codd.
27. *δέει δὲ* S ex MVa.
28. *ὅσσον* omisso praeced. *ἐς* Vb. Sq. *ἧκον* om. N.
29. *τε* om. N.; tum *στρατηγὸν* Va.
30. *ἦρτο* A. *ἦρτο* NRAgVnPcVb Lab. *ᾕρτο* MVa. Tum *Λεωσθένης Ἀθην.* AXKFCSVbN; *Ἀθην. Λεωσθ.* PcAgVnMRLabVaB.
31. *δὲ καί οἱ* N. mox *δαρίου*, *ῳ* super *ου*, Vb. *σατράπες* M.
32. *ἐνοικίσαι* Va. mox *θελήσαντας*, *ο* super *α* poster., Vb.
33. *ἔφη* PcLa.
34. *καὶ δὴ τότε καὶ ὧν* M. mox *εἰς αὐτὸν* AXKFCAgN. *ἐς* SBMR PcVnVb. *ἤλπησαν* Va. tum *τὰ ἔργα* AXKFCVabLabVnN. *ἔργα* SBAg PcR.; silet M. in excerpt. nostris.
35. *ἐπιδεξάμενος* NLa. mox *ἀθημῆσαι*, *υ* super *η*, Ag.
36. *δι᾽ αὐτὸ* PcAgVnMNRLabB. *διὰ τοῦτο* AXKFCS et R. marg. Vab. mox *φρουράν* Va.

οὐχ ἥκιστα σφαλῆναι· φρουρά τε Μακεδόνων ἐσῆλθεν
Ἀθηναίοις, οἳ Μουνυχίαν ὕστερον δὲ καὶ Πειραιᾶ καὶ τεί-
χη μακρὰ ἔσχον. (5) *Ἀντιπάτρου δὲ ἀποθανόντος Ὀλυμ-* 6
πιὰς διαβᾶσα ἐξ Ἠπείρου χρόνον μέν τινα ἦρξεν[37] *ἀπο-*
κτείνασα Ἀριδαῖον, οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον ἐκπολιορκηθεῖσα
ὑπὸ Κασσάνδρου παρεδόθη τῷ πλήθει. Κάσσανδρος δὲ
βασιλεύσας (τὰ δὲ[38] *ἐπ' Ἀθηναίους ἐπέξεισί μοι μόνα ὁ λό-*
γος) Πάνακτον τεῖχος ἐν[39] *τῇ Ἀττικῇ καὶ Σαλαμῖνα εἷλε*
τύραννόν τε Ἀθηναίοις ἔπραξε γενέσθαι Δημήτριον τὸν
Φανοστράτου,[40] *τὰ πρὸς πατρὸς δόξαν εἰληφότα ἐπὶ σο-*
φίᾳ. τοῦτον μὲν δὴ τυραννίδος ἔπαυσε[41] *Δημήτριος ὁ*
Ἀντιγόνου, νέος τε ὢν καὶ φιλοτίμως πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν
διακείμενος· Κάσσανδρος δὲ, (δεινὸν γάρ τι ὑπῆν οἱ μῖ- 7
σος ἐς τοὺς[42] *Ἀθηναίους) ὁ δὲ αὖθις Λαχάρην*[43] *προε-*

ctis, quam calamitosa. Tunc enim demum Macedonum praesidia, impetu in Athenienses facto, Munychiam primum, Piraeeum deinde, et longos muros occuparunt. (5) Verum Antipatro mortuo, Olympias ex Epiro profecta, sublato Aridaeo, non diu regnum tenuit. Neque enim multo post a Cassandro per obsidionem capta, *Macedonum* multitudini tradita est. Regno vero inito Cassander (ut cetera, quae ad Athenienses non pertinent, missa faciam) Panactum Atticae castellum et Salamina cepit, tyrannumque Atheniensibus imposuit Demetrium Phanostrati filium, hominem sapientiae laude praestantem. Hunc Demetrius Antigoni filius adolescens, e singulari quodam in Graecos studio gloriam captans, non ita multo post eiecit: sed rursus Cassander, pro acerbissimo quo in Athenienses laborabat odio, Lachari, qui ad illud usque tempus principem in plebe

37. *ἤξεν* La. deinceps *ἐκπολιορκιθεῖσα* Vb. *ἐκπολιορκισθεῖσα* RA Va. mox *παρεδώθη* Ag. *παρεθόθη* Vb.

38. *τὰ δὲ γὰρ ἐπ'* Vb. *δὲ* om. R, insertum habens *γάρ*. — *ἀπ' Ἀθηναίοις* Va; tum Sylb. C. coni. *τὰ δὲ ἐς Ἀθην.* quod recepit B.

39. *ἐπὶ ἐν τ. Ἀττ.* (*ἐπὶ* expunct.) Va.

40. *φανόστρατον* La. *τὰ πρς δόξ.* Pc. *πρς δόξ.* sine *τὰ* Ag. *τὰ πατρὸς δ.* Vn, manu rec. supra lin. *πρός*. Edd. Codd. rell. *τὰ πρὸς δόξαν*. C. coni. *τὰ πρόσθεν* vel simpliciter *πρόσθεν*. Nos olim coniecimus *τὰ πρὸ τοῦ δόξαν*, sed magis placet ea, quam e Lb. recepimus, lectio, quacum consentit Vn. *τὰ* si quem offendit, is cum Ag possit omittere.

41. *ἔπαυσεν* VbNR.

42. *ἐς τοὺς Ἀθην.* BPcAgLa. *ἐς Ἀθην.* AXKFCNVab. *ἐς τοὺς* om. VnRMLb in R supra lin. insertum *ἐς*, Lb inter lin. habet *πρός*. Mox *αὖθι* Va.

43. *Λαχάρην* AgPcVnVabLabMN RCSB. *Λαχάρη* AXKF. tum *γαρτικότα* La.

κεῖς, Θεσσαλοί, Κάρυστος, Ἀκαρνᾶνες ἐς τὸ Αἰτωλικὸν[25] συντελοῦντες· Βοιωτοὶ δὲ Θηβῶν[26] ἠρημωμένων τὴν γῆν τὴν Θηβαΐδα νεμόμενοι, δέει[27] μὴ Θήβας αὖθις Ἀθηναῖοί σφισιν ἐποικίζωσιν, οὔτε ἐς τὴν συμμαχίαν ἐτάσσοντο καὶ ἐς ὅσον[28] ἧκον δυνάμεως τὰ Μακεδόνων ηὖξον. τοὺς δὲ ἐς τὸ συμμαχικὸν ταχθέντας κατὰ πόλεις τε[29] ἑκάστους ἦγον στρατηγοί, καὶ τοῦ παντὸς ἄρχειν ᾕρητο[30] Ἀθηναῖος Λεωσθένης, πόλεώς τε ἀξιώματι καὶ αὐτὸς εἶναι δοκῶν πολέμων ἔμπειρος· ὑπῆρχε δέ οἱ καὶ[31] πρὸς πάντας εὐεργεσία τοὺς Ἕλληνας· ὁπόσοι γὰρ μισθοῦ παρὰ Δαρείῳ καὶ σατράπαις ἐστρατεύοντο Ἕλληνες, ἀνοικίσαι[32] σφᾶς ἐς τὴν Περσίδα θελήσαντος Ἀλεξάνδρου Λεωσθένης ἔφθη[33] κομίσας ναυσὶν ἐς τὴν Εὐρώπην. καὶ δὴ καὶ τότε[34] ὧν ἐς αὐτὸν ἤλπισαν ἔργα λαμπρότερα ἐπιδειξάμενος[35] παρέσχεν ἀποθανὼν ἀθυμῆσαι πᾶσι καὶ δι' αὐτὸ[36]

ses, Thessali, Carystus, Acarnanes, qui cum Aetolis censentur: at Boeotii, qui Thebis deletis Thebanum agrum tenebant, quum veriti essent, ne Athenienses Thebas, eo colonia deducta, adversus se restituerent, non modo in eam societatem nomen suum non ediderunt, sed etiam opes suas omnes in Macedonum studia contulerunt. Quum vero civitates, quae tunc belli gerendi causa conspirarant, singulos duces dedissent, ab universis imperator declaratus est Leosthenes Atheniensis, quum propter patriae dignitatem et militaris rei scientiam, tum quod praeclara eius viri in omnes Graecos merita exstabant. Nam quum Alexander Graecos, qui Dario stipendia fecerant, in Persidis urbes dividere statuisset, hic eos, antequam id fieret, classe in Europam reportavit: et plane quum hominum de se spem virtute vinceret, fuit eius mors non magis luctuosa cun-

25. αἰτολικὸν Ag.
26. Θηβῶν Amas. CSB. Θηβαίων Edd. Codd.
27. δέει δὲ S ex MVa.
28. ὅσσον omisso praeced. ἐς Vb. Sq. ἧκον om. N.
29. τε om. N.; tum στρατηγὸν Va.
30. ᾗρτο A. ἦρτο NRAgVnPcVb Lab. ᾕρτο MVa. Tum Λεωσθένης Ἀθην. AXKFCSVbN; Ἀθην. Λεωσθ. PcAgVnMRLabVaB.
31. δὲ καί οἱ N. mox δαρίου, ῳ super ου, Vb. σατράπες M.
32. ἐνοικίσαι Va. mox θελήσαντας, ο super α poster., Vb.
33. ἔφη PcLa.
34. καὶ δὴ τότε καὶ ὧν M. mox εἰς αὐτὸν AXKFCAgN. ἐς SBMR PcVnVb. ἤλπησαν Va. tum τὰ ἔργα AXKFCVabLabVnN. ἔργα SBAg PcR.; silet M. in excerpt. nostris.
35. ἐπιδεξάμενος NLa. mox ἀθημῆσαι, υ super η, Ag.
36. δι' αὐτὸ PcAgVnMNRLabB. διὰ τοῦτο AXKFCS et R. marg. Vab. mox φρουράν Va.

οὐχ ἥκιστα σφαλῆναι· φρουρά τε Μακεδόνων ἐσῆλθεν
Ἀθηναίοις, οἳ Μουνυχίαν ὕστερον δὲ καὶ Πειραιᾶ καὶ τεί-
χη μακρὰ ἔσχον. (5) Ἀντιπάτρου δὲ ἀποθανόντος Ὀλυμ- 6
πιὰς διαβᾶσα ἐξ Ἠπείρου χρόνον μέν τινα ἦρξεν [37] ἀπο-
κτείνασα Ἀριδαῖον, οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον ἐκπολιορκηθεῖσα
ὑπὸ Κασσάνδρου παρεδόθη τῷ πλήθει. Κάσσανδρος δὲ
βασιλεύσας (τὰ δὲ [38] ἐπ' Ἀθηναίους ἐπέξεισί μοι μόνα ὁ λό-
γος) Πάνακτον τεῖχος ἐν [39] τῇ Ἀττικῇ καὶ Σαλαμῖνα εἷλε
τύραννόν τε Ἀθηναίοις ἔπραξε γενέσθαι Δημήτριον τὸν
Φανοστράτου, [40] τὰ πρὸς πατρὸς δόξαν εἰληφότα ἐπὶ σο-
φίᾳ. τοῦτον μὲν δὴ τυραννίδος ἔπαυσε [41] Δημήτριος ὁ
Ἀντιγόνου, νέος τε ὢν καὶ φιλοτίμως πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν
διακείμενος· Κάσσανδρος δὲ, (δεινὸν γάρ τι ὑπῆν οἱ μῖ- 7
σος ἐς τοὺς [42] Ἀθηναίους) ὁ δὲ αὖθις Λαχάρην [43] προε-

ctis, quam calamitosa. Tunc enim demum Macedonum praesidia, impetu in Athenienses facto, Munychiam primum, Piraeeum deinde, et longos muros occuparunt. (5) Verum Antipatro mortuo, Olympias ex Epiro profecta, sublato Aridaeo, non diu regnum tenuit. Neque enim multo post a Cassandro per obsidionem capta, *Macedonum* multitudini tradita est. Regno vero inito Cassander (ut cetera, quae ad Athenienses non pertinent, missa faciam) Panactum Atticae castellum et Salamina cepit, tyrannumque Atheniensibus imposuit Demetrium Phanostrati filium, hominem sapientiae laude praestantem. Hunc Demetrius Antigoni filius adolescens, e singulari quodam in Graecos studio gloriam captans, non ita multo post eiecit: sed rursus Cassander, pro acerbissimo quo in Athenienses laborabat odio, Lachari, qui ad illud usque tempus principem in plebe

37. ἦξεν La. deinceps ἐκπολιορκιθεῖσα Vb. ἐκπολιορκισθεῖσα RA Va. mox παρεδώθη Ag. παρεθόθη Vb.

38. τὰ δὲ γὰρ ἐπ' Vb. δὲ om. R, insertum habens γάρ. — ἀπ' Ἀθηναίοις Va; tum Sylb. C. coni. τὰ δὲ ἐς Ἀθην. quod recepit B.

39. ἐπὶ ἐν τ. Ἀττ. (ἐπὶ expunct.) Va.

40. φανόστρατον La. τὰ πςς δόξ. Pc. πρς δόξ. sine τὰ Ag. τὰ πατρὸς δ. Vn, manu rec. supra lin. πρός. Edd. Codd. rell. τὰ πρὸς δόξαν. C. coni. τὰ πρόσθεν vel simpliciter πρόσθεν. Nos olim coniecimus τὰ πρὸ τοῦ δόξαν, sed magis placet ea, quam e Lb. recepimus, lectio, qua cum consentit Vn. τὰ si quem offendit, is cum Ag possit omittere.

41. ἔπαυσεν VbNR.

42. ἐς τοὺς Ἀθην. BPcAgLa. ἐς Ἀθην. AXKFCNVab. ἐς τοὺς om. VnRMLb in R supra lin. insertum ἐς, Lb inter lin. habet πρός. Mox αὖθι Va.

43. Λαχάρην AgPcVnVabLabMN RCSB. Λαχάρη AXKF. tum γαρτικότα La.

στηκότα ἐς ἐκεῖνο τοῦ δήμου, τοῦτον τὸν ἄνδρα οἰκειωσάμενος τυραννίδα [44] ἔπεισε βουλεῦσαι, τυράννων ὧν
61 ἴσμεν τά τε [45] ἐς ἀνθρώπους μάλιστα ἀνήμερον καὶ ἐς τὸ θεῖον ἀφειδέστατον. Δημητρίῳ δὲ τῷ Ἀντιγόνου διαφορὰ [46] μὲν ἦν ἐς τὸν δῆμον ἤδη τῶν Ἀθηναίων, καθεῖλε δὲ ὅμως [47] καὶ τὴν Λαχάρους τυραννίδα. ἁλισκομένου δὲ τοῦ τείχους ἐκδιδράσκει Λαχάρης ἐς Βοιωτούς. ἅτε δὲ ἀσπίδας ἐξ ἀκροπόλεως καθελὼν χρυσᾶς καὶ αὐτὸ τῆς Ἀθηνᾶς τὸ ἄγαλμα τὸν περιαιρετὸν ἀποδύσας κόσμον ὑπωπτεύε-
8 το [48] εὐπορεῖν μεγάλως χρημάτων· Λαχάρην μὲν οὖν τούτων ἕνεκα κτείνουσιν ἄνδρες Κορωναῖοι. Δημήτριος δὲ ὁ Ἀντιγόνου τυράννων ἐλευθερώσας Ἀθηναίους τό τε [49] παραντίκα μετὰ τὴν Λαχάρους φυγὴν [50] οὐκ ἀπέδωκέ σφισι τὸν Πειραιᾶ [51] καὶ ὕστερον πολέμῳ κρατήσας ἐσήγαγεν ἐς αὐτὸ φρουρὰν τὸ ἄστυ τὸ Μουσεῖον καλούμενον τει-

locum tenuerat, in fidem suam recepto, ut tyrannidem invaderet, persuasit: et is quidem omnes, de quibus aliquid literis mandatum sit, acerbitate in homines, in deos impietate superavit. At Demetrius Antigoni filius, etsi nonnihil ab Atheniensibus dissidebat, evertit tamen et Lacharis tyrannidem. Is ubi captos vidit muros, ad Boeotios confugit. Quo quum aurea scuta ex arce direpta, et Minervae ipsius, quae removeri poterant, ornamenta omnia asportasset, propter eam quae de ipsius divitiis erat opinionem a Coronaeis est interemptus. Liberatis vero Atheniensibus tyrannorum dominatu, non statim Demetrius post Lacharis caedem Piraeeum reddidit: quin postea, quum bellica vi urbem in potestatem redegisset, praesidio et munitio-

44. τυραννεῖν VbAXKF. τυραννίδα AgPcVnVaMNCSB. (in R man. pr. τυραννίδα, qua terminatione expuncta εῖν supra vers.). tum ἐποίησε Vb. βουλεύεσθαι La.

45. τά τε e coni. CS, quam confirmant PcAgVnLaNRVab, recepit B. τότε AXKFLb; silet M. ἐπ' ἀνθρ. Pc.

46. διαφορὰ e coni. Sylb. SBVb. in N accentus abest. διάφορα Codd. Edd. rell.

47. καθεῖλε δ' ὅμως Edd. PcAg R. καθεῖλεν NLb. δὲ ὅμως NLa. καθεῖλεν ὅμως MVab. καθεῖλε ὅμ. Vn. mox χρυσὰς Vb. τὸ περιαιρ. VaLb. τὸν περιετὸν La.

48. ὑποπτεύετο AgVab. ὑπωπετύετο La. mox μεγάλων CS e coni. Λαχάρη AXKFC. tum εἵνεκα Va. οὕνεκα Lb.

49. τό τε BPcAg. τότε Edd. Codd. rell.

50. φυγὴν PabcdLabAgVnNRVab (in Va τιμὴν φυγὴν; at τιμὴν expunct.) CB. silet M. φαγὴν A, unde p. corr. σφαγὴν XKFS. At S. (vol. V. corrigend.) iam perspexit σφαγὴν e vitio Ald. male correcto ortum esse.

51. Πειρεᾶ Va; mox ἐς αὐτὸν N.

χίσας. (6) Ἔστι δὲ ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ[52] ἀρχαίου τὸ Μουσεῖον, ἀπαντικρὺ τῆς ἀκροπόλεως λόφος, ἔνθα Μουσαῖον ᾄδειν καὶ ἀποθανόντα γήρᾳ[53] ταφῆναι λέγουσιν· ὕστερον δὲ καὶ μνῆμα αὐτόθι ἀνδρὶ ᾠκοδομήθη Σύρῳ. τότε δὲ Δημήτριος τειχίσας[54] εἶχε.

CAPUT XXVI.

De Olympiodori felici contra Macedones expeditione — honore Leocrito et Olympiodoro habito — Diana Leucophryne — aede Erechthei eiusque memorandis — Minervae simulacro e coelo delapso in Acropoli — Callimacho κακιζοτέχνῳ.

Χρόνῳ δὲ ὕστερον ἄνδρας ἐσῆλθεν οὐ πολλοὺς καὶ μνήμη[1] τε προγόνων καὶ ἐς οἵαν μεταβολὴν τὸ ἀξίωμα ἥκοι[2] τῶν Ἀθηναίων, αὐτίκα τε ὡς εἶχον, αἱροῦνται στρατηγὸν Ὀλυμπιόδωρον. ὁ δὲ σφᾶς ἐπὶ τοὺς Μακεδόνας[3] ἦγε καὶ γέροντας καὶ μειράκια ὁμοίως προθυμίᾳ πλέον ἢ ῥώμῃ κατορθοῦσθαι τὰ ἐς πόλεμον ἐλπίζων· ἐπεξελθόντας δὲ τοὺς Μακεδόνας μάχῃ τε ἐκράτησε,[4] καὶ φυγόντων

nibus eum locum firmavit, quod Museum appellant. (6) Est autem intra vetus pomoerium, e regione arcis, collis, in quo Musaeum vatem canere solitum, atque ibidem senectute consumtum humatum ferunt. Eodem postea in loco Syro homini monumentum est erectum. Eum sane collem Demetrius occupatum munivit.

Cap. XXVI. Aliquot post annis excitavit optimum quemque Atheniensium rerum a maioribus suis gestarum memoria. Quare quum viderent, quorsum evasisset *florentissimae* reipublicae decus, confestim Olympiodorum ducem deligunt. Is habito delectu, in quo neque senibus neque pueris vacatio fuit, exercitum contra Macedones eduxit, non robore magis quam militum alacritate confisus, pristinam se belli gloriam patriae vindicaturum. Proelio itaque Macedones fudit; ac fugientes in Mu-

52. τοῦ om. AXKFSR; uncis inclusum inseruit C. Porsonus quoque insertum voluit: exstat in PcAgVnVabNR S. ed. mai. B. silet M. Pro Μουσεῖον Va. σημεῖον.

53. γήρᾳ PcAgRB, quod praeferendum censuit Sylb. γήραϊ AXKFCSNVnVabLb. γῆραν φῆναι La.

54. τηχίσας Va.

Cap. XXVI. 1. μνήμη; p. corr. μνῆμα M.

2. ἥκει Va. mox B malit Ἀθηνῶν.

3. Μακεδῶνας Vb.

4. ἐκράτησεν Vb; tum φυγόντων τὲ ἐκράτησεν τὸ μονσ. (τὲ ἐκράτησεν expunct.) Vb.

ἐς τὸ Μουσεῖον τὸ χωρίον[5] εἷλεν. Ἀθῆναι μὲν οὕτως
2 ἀπὸ[6] Μακεδόνων ἠλευθερώθησαν. (2) Ἀθηναίων δὲ
πάντων ἀγωνισαμένων ἀξίως λόγου, Λεώκριτος[7] μάλιστα
ὁ Πρωτάρχου λέγεται τόλμῃ χρήσασθαι πρὸς τὸ ἔργον·
πρῶτος μὲν γὰρ ἐπὶ τὸ τεῖχος ἀνέβη, πρῶτος δὲ ἐς τὸ
62 Μουσεῖον ἐσήλατο· καί οἱ πεσόντι ἐν τῇ μάχῃ τιμαὶ παρ'
Ἀθηναίων καὶ ἄλλαι[8] γεγόνασι καὶ τὴν ἀσπίδα ἀνέθεσαν
τῷ Διῒ τῷ Ἐλευθερίῳ τὸ ὄνομα τοῦ Λεωκρίτου καὶ τὸ
3 κατόρθωμα ἐπιγράψαντες. (3) Ὀλυμπιοδώρῳ δὲ τόδε[9]
μέν ἐστιν ἔργον μέγιστον, χωρὶς τούτων ὧν ἔπραξε Πειραιᾶ καὶ Μουνυχίαν ἀνασωσάμενος· ποιουμένων δὲ[10] Μακεδόνων καταδρομὴν ἐς Ἐλευσῖνα, Ἐλευσινίους συντάξας ἐνίκα τοὺς Μακεδόνας. πρότερον δὲ ἔτι[11] τούτων ἐσβαλόντος ἐς τὴν Ἀττικὴν Κασσάνδρου πλεύσας Ὀλυμπιόδωρος ἐς Αἰτωλίαν βοηθεῖν Αἰτωλοὺς ἔπεισε,[12] καὶ τὸ συμμαχικὸν τοῦτο ἐγένετο Ἀθηναίοις αἴτιον μάλιστα[13] διαφυγεῖν τὸν Κασσάνδρου[14] πόλεμον. Ὀλυμπιοδώρῳ δὲ τοῦτο μὲν

seum persecutus, loco capto, Athenienses Macedonum dominatu liberavit. (2) Quo tempore quum omnes reipublicae egregiam operam navassent, Leocriti tamen Protarchi filii virtus excelluit. Is enim primus muros adscendit, primusque intra Museum irrupit: atque ei quidem in pugna caeso et alii ab Atheniensibus honores habiti sunt, et eius clypeum Iovi Liberatori dedicarunt, cum inscriptione, nominis et praeclari facinoris indice. (3) At Olympiodorus non unum hoc virtutis suae, quod paulo superius commemoravimus, specimen dedit: sed, praeterquam quod Piraeeum et Munychiam recepit, idem Macedones Eleusinem invadentes, comparata Eleusiniorum manu, *proelio* vicit: et ante, quum in Atticam Cassander esset hostiliter ingressus, navibus in Aetoliam profectus, ab Aetolis, ut auxilia mitterent, impetravit. Quae res, maximo bello impendente, saluti Atheniensibus fuit. Sunt igitur illi apud Athenienses sua,

5. *χωρείον* Va. *εἶμεν* pro *εἷλεν* La. mox *ἠλευθερώ* fin. pag. sine terminat. La.
6. *ἀπὸ* PacdAgVnNRCSB. *ὑπὸ* AXKFVabM.
7. *Λεόκριτος* et mox *Λεοκρίτου* Vb.
8. *ἄλλων* PcLa. mox *ἀνέθησαν* M. deinde *κατώρθωμά* Vb.
9. *δὲ καὶ τόδε* M. *τὸ μέν ἐστι* Va. mox *ἔπραξεν* R.
10. *δὲ* om. AXKFC. est in MNRAgPcLabVabSB.
11. *δὲ ἐπὶ* VbM. — tum *ἐσβαλλόντος* Vb.
12. *ἔπεισεν* Ag. *ἐποίησεν* Vb.
13. *μάλιστα αἴτιον* Va.
14. *τὸν Κάσσανδρον* M.

ἐν Ἀθήναις εἰσὶν ἔν τε ἀκροπόλει καὶ ἐν πρυτανείῳ[15] τιμαί,
τοῦτο δὲ ἐν Ἐλευσῖνι γραφή· καὶ Φωκέων οἱ Ἐλάτειαν ἔχον-
τες χαλκοῦν Ὀλυμπιόδωρον ἐν Δελφοῖς ἀνέθεσαν,[16] ὅτι
καὶ τούτοις ἤμυνεν ἀποστᾶσι Κασσάνδρου. (4) Τῆς δὲ 4
εἰκόνος πλησίον τῆς Ὀλυμπιοδώρου χαλκοῦν Ἀρτέμιδος
ἄγαλμα ἕστηκεν ἐπίκλησιν Λευκοφρύνης, ἀνέθεσαν δὲ οἱ
παῖδες[17] οἱ Θεμιστοκλέους. Μάγνητες γάρ, ὧν ἦρχε[18]
Θεμιστοκλῆς λαβὼν παρὰ βασιλέως, Λευκοφρύνην Ἄρτε-
μιν ἄγουσιν ἐν τιμῇ. (5) Δεῖ δέ με ἀφικέσθαι τοῦ λόγου
πρόσω πάντα ὁμοίως ἐπεξιόντα τὰ Ἑλληνικά. Ἔνδοιος
ἦν γένος[19] μὲν Ἀθηναῖος, Δαιδάλου δὲ μαθητής, ὃς καὶ
φεύγοντι Δαιδάλῳ διὰ τὸν Κάλω θάνατον ἐπηκολούθησεν
ἐς Κρήτην· τούτου καθήμενόν ἐστιν Ἀθηνᾶς ἄγαλμα ἐπί-
γραμμα ἔχον[20] ὡς Καλλίας μὲν[21] ἀναθείη, ποιήσειε δὲ
Ἔνδοιος. (6) Ἔστι δὲ καὶ οἴκημα Ἐρέχθειον καλούμε- 5
νον· πρὸ δὲ τῆς ἐσόδου Διός ἐστι βωμὸς Ὑπάτου, ἔνθα
ἔμψυχον θύουσιν οὐδέν, πέμματα δὲ θέντες οὐδὲν ἔτι[22]

quum in arce, tum in Prytaneo monumenta: et Eleusinii picturae res eius gestas mandarunt. Quin et e Phocensibus qui Elateam incolunt, ex aere statuam Olympiodoro Delphis posuerunt, quod illis, quum a Cassandro defecissent, opem tulisset. (4) Prope Olympiodori statuam Dianae ex aere simulacrum stat, Leucophrynes cognomento: Themistoclis filii dedicarunt. Magnetes enim, quibus ex regis liberalitate imperavit Themistocles, Leucophrynen Dianam colunt. (5) Sed enim mihi non est, universae Graeciae historiam contexenti, in hac parte diutius immorandum. Endoeus patria fuit Atheniensis, Daedali discipulus, qui fugientem Daedalum ob caedem Cali est in Cretam secutus: hic sedentem fecit Minervam, cuius est incriptio, dedicasse Calliam, Endoeum fecisse. (6) Est ibidem aedes, quod Erechtheum appellant. In vestibulo Iovis supremi ara est: ad quam victimas non caedunt, sed liba duntaxat appo-

15. πρυτανίῳ VnNLab.

16. ἀνέθησαν M. mox ἤμεινεν, υ super ει Ag. ἤμηνεν M.; deinde ἀποστάσει Va.

17. in Vb manu prima οἱ πάντες.

18. ἤρχεν Ag. Pro λαβὼν Vb. λαθών. Va λαβόντες. mox MVt. ἄγνυσιν. Vt ad marg. ἄγουσιν.

19. ἔνδιος γένος ἦν μὲν La. ἔνδιος et postea.

20. ἔχων VnAg (Ag ο super ω).

21. μὲν om. MNLb. sq. δὲ om. N. ποιήσειεν AgLab. ποιήσοιεν Vab. mox τῆς εἰσόδου Edd. Codd.

22. nonne οὐδέν τι? Paullo post ἐλθοῦσι Vb. ἐπελθοῦσιν VaLa; mox ἀφ' οὗ MLb.

οἴνῳ χρήσασθαι νομίζουσιν. ἐσελθοῦσι δέ εἰσι βωμοί, Πο-
σειδῶνος, ἐφ᾽ οὗ καὶ Ἐρεχθεῖ θύουσιν ἔκ του[23] μαντεύ-
ματος, καὶ ἥρωος[24] Βούτου, τρίτος δὲ Ἡφαίστου. γρα-
φαὶ δὲ ἐπὶ τῶν τοίχων τοῦ γένους εἰσὶ[25] τοῦ Βουταδῶν.
καὶ (διπλοῦν γάρ ἐστι[26] τὸ οἴκημα) [καὶ] ὕδωρ ἐστὶν ἔν-
δον θαλάσσιον ἐν φρέατι. τοῦτο μὲν θαῦμα οὐ μέγα· καὶ
γὰρ ὅσοι μεσόγαιαν οἰκοῦσιν, ἄλλοις τέ ἐστι καὶ Καρσὶν
63 Ἀφροδισιεῦσιν·[27] ἀλλὰ τόδε τὸ[28] φρέαρ ἐς συγγραφὴν
παρέχεται κυμάτων ἦχον ἐπὶ νότῳ πνεύσαντι· καὶ τριαί-
νης ἐστὶν ἐν τῇ πέτρᾳ σχῆμα· ταῦτα δὲ λέγεται Ποσειδῶνι
μαρτύρια[29] ἐς τὴν ἀμφισβήτησιν τῆς χώρας φανῆναι.
6 (7) Ἱερὰ μὲν τῆς Ἀθηνᾶς ἐστιν ἥ τε ἄλλη πόλις καὶ ἡ
πᾶσα ὁμοίως γῆ· καὶ γὰρ ὅσοις θεοὺς καθέστηκεν ἄλλους
ἐν τοῖς δήμοις σέβειν, οὐδέν τι[30] ἧσσον τὴν Ἀθηνᾶν ἄγου-
σιν ἐν τιμῇ· τὸ δὲ ἁγιώτατον ἐν κοινῷ πολλοῖς πρότερον
νομισθὲν ἔτεσιν ἢ συνῆλθον[31] ἀπὸ τῶν δήμων ἐστὶν

nunt: ac vino quo minus utantur, religione prohibentur. In ipso aditu arae sunt, Neptuni una, ad quam ex oraculo etiam Erechtheo rem divinam faciunt: Butae herois altera: tertia Vulcani. In parietibus picta sunt, quae ad Butadarum gentem pertinent. Aedes ipsa duplex est. In ea marinae aquae puteus: quod certe miraculo non adscripserim. Nam et ex iis, qui mediterranea incolunt, alii, et in primis in Caria Aphrodisienses talem puteum habent. Sed quod literis mandandum sit, id nempe est, quod flante austro undarum sonitum reddit: quodque in saxo tridentis forma incisa est. Quae esse monumenta dicunt eius, quod *Minervae cum* Neptuno fuit de Attica, certaminis. (7) Et sacra quidem Minervae quum urbs, tum regio est universa. Curiae enim et suos quaeque deos privatim colunt, et Minervae communiter divinam rem faciunt. Omnium vero sanctissimum Minervae signum illud est, quod multis ante annis de communi omnium oppidulorum consilio, quuum in unam

23. ἔκ του coni. C. Pors. recepit SB.

24. ἥρωως La. Βώτου Va.; τῶ τείχω Va. ἐκ τοῦ Edd. rell. Codd.

25. εἰσὶν Vb. τῶν βουταδῶν Pc.

26. ἐστὶν Ag. mox καὶ S uncis inclusit. καὶ ὕδωρ — θαῦμα om. La.

27. Ἀφροδισεῦσιν Pc. Ἀφροδιεῦσιν NLa.

28. τὸ inseruimus e coni. B. Abest ab Edd. Codd. mox παράχεται Va et συγραφὴν Vb.

29. μαρτυρία N. tum ἐστὶν, p. corr. ἐς τὴν La.

30. τοι Vb. ἐνδέν τι Lb. mox ἄγ. ἐν τη.... rasur. omissis sqq. τὸ δὲ ἁγ. — ἐν τῇ νῦν La.

31. ἔτ. ἢ συνῆλθον coni. Loesch. et Kuhn., recepta a CSmai. B. ἔτεσι συνῆλθεν AXKF. Codd. ἔτεσιν ἢ συνῆλθεν Smin.

Ἀθηνᾶς ἄγαλμα ἐν τῇ νῦν ἀκροπόλει, τότε δὲ [32] ὀνομαζο-
μένῃ πόλει· φήμη δὲ ἐς αὐτὸ [33] ἔχει πεσεῖν ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ. Καὶ τοῦτο μὲν οὐκ ἐπέξειμι, εἴτε οὕτως εἴτε ἄλλως
ἔχει· λύχνον δὲ τῇ θεῷ χρυσοῦν Καλλίμαχος [34] ἐποίησεν.
ἐμπλήσαντες δὲ ἐλαίου τὸν λύχνον τὴν αὐτὴν τοῦ μέλλον- 7
τος ἔτους ἀναμένουσιν ἡμέραν· ἔλαιον δὲ ἐκεῖνο τὸν με-
ταξὺ ἐπαρκεῖ χρόνον τῷ λύχνῳ, κατὰ [35] τὰ αὐτὰ ἐν ἡμέρᾳ
καὶ νυκτὶ φαίνοντι. καί οἱ λίνου Καρπασίου [36] θρυαλλὶς
ἔνεστιν, ὃ δὴ πυρὶ λίνων [37] μόνον οὐκ ἔστιν ἁλώσιμον.
φοῖνιξ δὲ ὑπὲρ τοῦ λύχνου χαλκοῦς ἀνήκων ἐς τὸν ὄροφον
ἀνασπᾷ τὴν ἀτμίδα. [38] ὁ δὲ [39] Καλλίμαχος ὁ τὸν λύχνον
ποιήσας, ἀποδέων τῶν πρώτων ἐς αὐτὴν τὴν τέχνην, οὔ-
τω σοφίᾳ πάντων ἐστὶν ἄριστος ὥστε καὶ λίθους πρῶτος
ἐτρύπησε, καὶ ὄνομα ἔθετο κακιζότεχνον [40] ἢ θεμένων ἄλ-
λων κατέστησεν ἐφ' αὑτῷ. [41]

omnes urbem coirent, dedicatum est eo in loco, qui nunc Acropolis, tum vero Polis nominabatur. Delapsum quidem de coelo fama vulgavit: sed mihi id neque affirmare, neque refellere in praesentia in animo est. Lucernam ex auro deae Callimachus fecit: in quam oleum infusum non consumitur, nisi exacto demum anno, quum tamen lucerna dies noctesque ardeat. Id ideo evenit, quod lucernae inest e lino carpasio funiculus, quod sane linum unum ex omnibus igni non conficitur. Eminet supra lucernam palma aenea: quae quum ad lacunar consurgat, exceptum vaporem facile dissipat. Callimachus vero ipse, qui lucernam fecit, etsi multo est infra summos artifices, solertia tamen ceteris longe praestitit: primus enim lapides terebravit: nomen vero Cacizotechnon, aut sibi ipse imposuit, aut ab aliis impositum usurpavit.

32. δὲ om. M.

33. αὐτῇ (sic) Va. mox ἐπέξιμι La.

34. Καλλίμαχος χρυσοῦν Va. Καλίμαχος ἐπ. ἐμπλήσας δὲ N mox μέλλ. ἀναμέν. ἔτους ἡμέραν Va.

35. καὶ κατὰ AXKFSRVabLbM. καὶ om. C e coni., quae confirmatur AgVnPcLaNB. ταυτὰ VaM. φαίνοντε La.

36. Politus ad Eustathium T. II. p. 587. mavult: λίνου Καρυστίου. Va Καρπισίου. Tum θρυαλὶς N VabM.

37. λίνων SBMPcAgVnVaN. λινον AXKFCRVb. μόνῳ, ον super ῳ, Ag. tum φοίνιξ Vb. χαλκοῦς — λύχνον idem habet in marg.

38. ἀνασπᾷ τ. ἀτμίδα om. Va.

39. οὐ δὲ VabN. Sq ὁ abest a Codd. AXKF. Posuerunt e Sylb. coni. SB et C inter uncos.

40. κακιζότεχνον Edd. (praeter C, qui posuit Κατάτεχνον) VabNR MPa. κατηξότεχνον Pb. κατατηξότεχνον (τα expunct.) Lb. κατὰ τῆξίτεχνον La. κατὰ τηξιτέχνον *PcVnAg. κατατηξίτεχνον PdV[illegible] quam formam unice veram censet

CAPUT XXVII.

De donariis in templo Poliadis Minervae — de eius olea — virginibus Canephoris in sacris Minervae — Tolmidis signo eiusque rebus gestis — aliis signis — de quibusdam ad Herculem et Theseum pertinentibus — de Minoë et Minotauro.

Κεῖται δὲ ἐν τῷ ναῷ τῆς Πολιάδος Ἑρμῆς ξύλου, Κέκροπος εἶναι λεγόμενον[1] ἀνάθημα, ὑπὸ κλάδων μυρσίνης οὐ σύνοπτον.[2] ἀναθήματα δὲ ὁπόσα ἄξια λόγου, τῶν
64 *μὲν ἀρχαίων δίφρος ὀκλαδίας ἐστὶ[3] Δαιδάλου ποίημα, λάφυρα δὲ ἀπὸ Μήδων Μασιστίου θώραξ, ὃς εἶχεν ἐν Πλαταιαῖς τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἵππου, καὶ ἀκινάκης Μαρδονίου λεγόμενος εἶναι. Μασίστιον μὲν δὴ[4] τελευτήσαντα ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων οἶδα ἱππέων·[5] Μαρδονίου δὲ μαχεσαμένου Λακεδαιμονίοις ἐναντία καὶ ὑπὸ ἀνδρὸς Σπαρτιάτου πεσόντος οὐδ' ἂν ὑπεδέξαντο[6] ἀρχὴν οὐδὲ ἴσως Ἀθηναίοις παρῆκαν[7] φέρεσθαι Λακεδαιμόνιοι τὸν ἀκινά-*

Cap. XXVII. Erectus autem est in Poliadis delubro Mercurius ligneus, (fuisse aiunt Cecropis donum) inter myrti ramos valde conspicuus. Inter vetustissima donaria, quorum mentio fiat digna sunt lecticaria sella compactilis, Daedali opus, et de Persarum spoliis Masistii, qui ad Plataeas equitum dux fuit, lorica, et acinaces, qui Mardonii fuisse dicitur. Masistium quidem ab Atheniensium equitatu interemptum scimus. Mardonius vero in acie contra Lacedaemonios dimicans, a Spartano milite est interfectus. Eius igitur acinacem aut omnino non sustulissent Lacedaemonii, aut certe sublatum Atheniensibus non

Sillig. Catal. p. 127. impugnatus a Sieb. in Auct. T. V. „Cod. *κατιξότεχνον*. Scriptum proprie fuerat *κατ̣α̣τηξ*. sed deletum *τα* in *κατὰ*, subiectis duobus, pro more, punctis: interea tamen ambiguum est utrum *κατηξ*. an *κατιξ*. leg. Hinc efficio *κατιξότεχνον*, sedentarium artificem, uti Arabes: قعدة." *Reisk. MS.*

41. *αὐτῷ* M.

Cap. XXVII. 1. *λεγόμενον* Edd. ante B. AgNRVnMVab.*Pc. *λεγόμενος* B.

2. *εὐσύνοπτον* AXKNVb. *οὐ σύνοπτον* coni. K, quam confirmant VaLabPcAgVnMRFCSB; N ad marg. *γρ. οὐ σύνοπτον*. „lego *εὐσυνάπτον*" *Palmer. MS.* mox *ἀρχείων* (in Lb. corr. in *αί*) Lab.

3. *ἐκ λαδίας ἦν δαιδ.* Exc. Pal.

4. *Μασίστιον δὲ δὴ τελ.* Va.

5. *οἶδα ἱππέων* Vb om. *Μαρδόνιον* Va. *μαχεσαμένου* BPcVabNRAgVnLab. *μαχησαμ.* edd. rell M(?)

6. *ὑπεδέξατο* PcLabVnAgNRVab. *ὑποδέξαιντο* malit K.

7. *παρῆκε* Va. *παρῆκεν* (supra lin. *α*) Vb. tum *Λακεδαιμονίους* Va.

κην. (2) Περὶ δὲ τῆς ἐλαίας οὐδὲν ἔχουσιν[8] ἄλλο εἰπεῖν ἢ τῇ θεῷ μαρτύριον γενέσθαι τοῦτο ἐς τὸν ἀγῶνα τὸν ἐπὶ τῇ χώρᾳ. λέγουσι δὲ καὶ[9] τάδε κατακαυθῆναι μὲν τὴν ἐλαίαν, ἡνίκα ὁ Μῆδος τὴν πόλιν ἐνέπρησεν[10] Ἀθηναίοις, κατακαυθεῖσαν δὲ αὐθημερὸν ὅσον τε ἐπὶ[11] δύο βλαστῆσαι πήχεις. (3) Τῷ ναῷ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς Πανδρόσου[12] ναὸς συνεχής ἐστι· καὶ ἔστι Πάνδροσος ἐς τὴν παρακαταθήκην ἀναίτιος τῶν ἀδελφῶν μόνη. (4) Ἃ δέ μοι 3
θαυμάσαι μάλιστα παρέσχεν ἐστὶ μὲν οὐκ[13] ἐς ἅπαντας γνώριμα, γράψω δὲ οἷα συμβαίνει. παρθένοι δύο τοῦ ναοῦ τῆς Πολιάδος[14] οἰκοῦσιν οὐ πόῤῥω, καλοῦσι δὲ Ἀθηναῖοι σφᾶς ἀῤῥηφόρους·[15] αὗται χρόνον μέν τινα δίαιταν ἔχουσι παρὰ τῇ θεῷ, παραγενομένης[16] δὲ τῆς ἑορτῆς δρῶσιν ἐν νυκτὶ τοιάδε. ἀναθεῖσαί σφισιν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἃ ἡ τῆς Ἀθηνᾶς ἱέρεια δίδωσι φέρειν, οὔτε ἡ διδοῦσα[17] ὁποῖόν τι δίδωσιν εἰδυῖα, οὔτε ταῖς φερούσαις ἐπισταμέναις. ἔστι δὲ περίβολος ἐν τῇ πόλει τῆς καλουμένης ἐν

concessissent. (2) De olea vero aliud nihil memorant, nisi esse eam Minervae de Attica certaminis monumentum. Addunt, incensa a Persis urbe conflagrasse, eodemque die in duûm cubitûm proceritatem germinasse. (3) Cum Minervae templo Pandrosi aedes coniuncta est, quae sola ex sororibus fidem in deposito servavit. (4) Iam vero, quae magnae mihi sunt admirationi neque apud omnes vulgata, ea, uti se habent, exponam. Virgines duae non longe a Poliados habitant: eas Athenienses Cistiferas appellant. Hae certum tempus apud deam commorantur: deinde ubi festus dies advenit, per noctem capite tollunt, quae illas Minervae sacerdos ferre iusserit, quum neque ipsa, quid ferendum det, neque virgines, quid ferant, sciant. Est in urbe septum quoddam, non longe a Veneris, quae in

8. ἐχοῦν (ν supra) (sic) M.

9. καὶ τάδε om. N. κατακαφθῆναι La. μὴν, ε super η, Ag.

10. ἐνέπρυσεν Ag.

11. ἐπεὶ La. πῆχυς Va. πήχυς M.

12. παν bis in La. ἐστιν Ag.

13. μὲν ὢν οὐκ M. μὲν οὖν καὶ ἐς La. mox ἐς ἅπαντα PcVnAgVa LabMR (in R supra lin. ς) quod melius videtur C. — γνώρισμα VnVa Lb.

14. πολιάδος, λ altero supra vers. posito, Vb.

15. ἀῤῥηφόρους PbcdAgVaVt. Calderin. CSB. ἀρρηφόνους LbVn (ad marg. κανηφόρους Vn, in Lb ρ sup. ν man. sec.) κανηφόρους AXK F. καννηφόρους VbMNRVa marg. (R. ad marg. ἀῤῥηφόρους ἄλλως).

16. παραγινομένης Va. tum ἑωρτῆς Ag.

17. φέρουσα M. Sq. ταῖς idem om. οὔτε τῆς φερούσης ἐπισταμένης Exc. Pal.

Κήποις Ἀφροδίτης οὐ πόῤῥω, καὶ δι' αὐτοῦ κάθοδος ὑπό-
γαιος αὐτομάτη· ταύτῃ[18] *κατίασιν αἱ παρθένοι· κάτω*
μὲν δὴ τὰ φερόμενα λείπουσιν, λαβοῦσαι δὲ ἄλλο τι κο-
μίζουσιν ἐγκεκαλυμμένον. καὶ τὰς μὲν ἀφιᾶσιν ἤδη τὸ ἐν-
τεῦθεν, ἑτέρας[19] *δὲ ἐς τὴν ἀκρόπολιν παρθένους ἄγουσιν*
4 *ἀντ' αὐτῶν.* (5) *Πρὸς δὲ τῷ ναῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἐστι μὲν*
65 *εὐῆρις*[20] *πρεσβῦτις, ὅσον τε πήχεος*[21] *μάλιστα, φαμένη*
διάκονος εἶναι Λυσιμάχῃ, ἔστι δὲ ἀγάλματα μεγάλα χαλ-
κοῦ διεστῶτες ἄνδρες[22] *ἐς μάχην· καὶ τὸν μὲν Ἐρεχθέα*
καλοῦσι, τὸν δὲ Εὔμολπον. καί τοι λέληθέ γε οὐδὲ[23]
Ἀθηναίων ὅσοι τὰ ἀρχαῖα ἴσασιν, Ἰμμάραδον[24] *εἶναι παῖδα*
Εὐμόλπου [τοῦτον[25]*] τὸν ἀποθανόντα ὑπὸ Ἐρεχθέως.*
5 (6) *Ἐπὶ δὲ τοῦ βάθρου καὶ ἀνδριάντες εἰσὶν, Αἴνετος*[26]

hortis dicitur. Ibi in nativam specum quandam descendentes, onus deponunt, et pro eo aliud item velatum et occultum tollunt: et has quidem in posterum ex eo tempore missas faciunt: sed pro illis totidem alias, quas in arcem adducant, capiunt. (5) Ad Minervae anus est affabre elaborata, cubitali fere altitudine: quam inscriptio Lysimachae ministram esse dicit. Sunt etiam ex aere signa duo grandia, quasi inter se dimicantium: eorum alterum Erechtheum appellant, alterum Eumolpum: neque tamen ignorant, qui res priscas norunt, Immaradum esse hunc Eumolpi filium, quem Erechtheus occiderit. (6) In basi interiore statuae sunt, Aenetus, qui vates Tolmidae fuit, Tol-

18. *ταύτην* La. mox *λείπουσι* Vn. tum *ἤδη δὲ* Va. *τὸν* (*ν* expunct.) *ἐντεῦθεν* La.

19. Vn. *ἑστίας*. mox *ἐς τὴν* Ag PcMNRVnSB. *εἰς* AXKFCVb. — *παρθένους* post *ἑτέρας δὲ* collocat Va.

20. *εὐῆρις*, affabre elaborata, Amas. *εὐήρις* VbLbNM. *εὐήρης* Va. *εὐρήρις* La. *εὐήρας* Vt. *Εὐῆρις* B, praeeunte Toupio ad Suid. T.2. p.155. Sed nomen ministrae fuit Lysimache. Utro modo scribendum sit pendet ab eo, utrum *Λυσιμάχῃ* scribas cum ACS*PC, an *Λυσιμάχη* cum XKFBLa. tum *πρεσβύτης* NMVab.; *πρεσβῦτις* edd. praeter B.

21. *πήχεος* e coni. Pors. SB. *πῆχος* AXKF. *πηχὸς* AgLabPcVn NRVabM. *πηχυαῖος* C. *πῆχυς* coni. Sylb. *πηχύιος* coni. F.

22. *ἄνδρες* om. AgPcVnML ab. mox *καλοῦσιν* Ag.

23. pro *οὐδὲ* Pors. coni. *οὐδένα*. mox *ἀρχέα* La.

24. *Ἰμμάραδον* om. N. *Ἰμμαραδὸν* MLB. *Ἰμμαραραδὸν* Vb. (alterum *ρα* expunct.).

25. *τοῦ τὸν ἀποθ.* Va.; *τοῦτον* / *τὸν* e scriptura *τοῦ* ortum et tum *τὸν* a librario corrigente additum videtur; nos *τοῦτον* uncis inclusimus.

26. *εἰσὶν ἐντὸς, οἷς ἐμαντ.* AXK FVnLabM*PcAgN; *εἰσὶν εντὸς* (sine spir.) *οἷς ἐμαντ.* Vb. *εἰσὶν ἐκτὸς οἷς ἐμ.* Va. et in marg. „obscurum *ἐκτὸς*, alii *ἐντός*.“ K. coni. *εἰσὶν, Ἔνδοιος, ὃς ἐμαντ.* Camer. et Hartung. coni. *ἐντὸς, οἷς ἐμαντ. Τολ-*

ὃς ἐμαντεύετο Τολμίδῃ[27], καὶ αὐτὸς Τολμίδης, ὃς Ἀθηναίων ναυσὶν ἡγούμενος ἄλλους τε ἐκάκωσε[28] καὶ Πελοποννησίων τὴν χώραν, ὅσοι νέμονται τὴν παραλίαν, καὶ Λακεδαιμονίων ἐπὶ Γυθίῳ τὰ νεώρια ἐνέπρησε[29] καὶ τῶν περιοίκων Βοιὰς εἷλε καὶ τὴν Κυθηρίων νῆσον, ἐς δὲ τὴν Σικυωνίαν ποιησάμενος ἀπόβασιν, ὥς οἱ δῃοῦντι τὴν γῆν ἐς μάχην κατέστησαν, τρεψάμενος σφᾶς κατεδίωξε πρὸς τὴν πόλιν. ὕστερον δὲ ὡς ἐπανῆλθεν ἐς Ἀθήνας, ἐσήγαγε[30] μὲν ἐς Εὔβοιαν καὶ Νάξον Ἀθηναίων κληρούχους, ἐσέβαλε[31] δὲ ἐς Βοιωτοὺς στρατῷ· πορθήσας δὲ τῆς γῆς τὴν πολλὴν[32] καὶ παραστησάμενος πολιορκίᾳ Χαιρώνειαν, ὡς ἐς τὴν Ἁλιαρτίαν προῆλθεν, αὐτός τε μαχόμενος ἀπέθανε καὶ τὸ πᾶν ἤδη στράτευμα ἡττᾶτο. τὰ μὲν ἐς Τολμίδην τοιαῦτα ἐπυνθανόμην ὄντα. (7) Ἔστι δὲ Ἀθηνᾶς ἀγάλ- 6
ματα ἀρχαῖα· καὶ σφισιν ἀπετάκη μὲν οὐδὲν, μελάντερα

mides etiam ipse, qui Atheniensium classis dux et alios magnis affecit incommodis, et in primis Peloponnesiorum maritimum agrum excursionibus infestum reddidit. Idemque Lacedaemoniorum ad Gythium navalia incendit; finitimos dein adortus, Euboeam et Cytheriorum insulam cepit. Quum in Sicyoniorum deinde fines traiecisset, eos, qui armis, ne agrum popularetur, impedire conati sunt, intra urbem repulit. Inde Athenas reversus, Euboeam et Naxum colonias deduxit. Idem, cum exercitu in Boeotos impetu facto, agrum depopulatus est. Capta mox per obsidionem Chaeronea, in Haliartiorum fines excurrit: ubi et ipse dimicans cecidit, et copiae eius omnes fusae fugataeque sunt. Atque haec quidem de Tolmide comperta habeo. (7) Exstant prisca Minervae signa, quae sane integra manserunt,

μίδης. Triller in Obs. crit. I, 7. ἔνθεος, ὃς ἐμαντ. „vates, qui." Elsner in Schediasm. crit. c. 7. p. 58. Θεαίνετος, ὃς ἐμαντ. e Thuc. III. 20. Lobeck. Ind. Lect. a. 1816. μάντεως, ὃς ἐμ. O. Mueller de Min. Pol. p. 32. μάντις, ὃς ἐμ. F. coni. ἐντὸς, οἷς συνεστρατεύετο. C. edidit: ἀνδριάντες εἰσὶν * ἐντὸς, * ὃς ἐμ. S duce Va, ἀνδριάντες εἰσὶν, ἐκτὸς ὃς ἐμ. „*praeter eum, qui vaticinabatur.*" B. εἰσὶν, εντος (sine accentu) ὃς. Nobis ἐντὸς nihil aliud esse videtur quam pronuntiatione detortum nomen Αἴνετος, idque reponere non dubitavimus.

27. τολμήδῃ AgVb. τολμίδῃ, ε super η, Lb. tum τολμήδης et infra ἐς τολμήδην Vb.

28. ἐκάκωσεν Ag.

29. ἐνέπρησε om. N. per lac. Mox Βοιὰς CSB. βοίας La. Εὔβοιαν AXKF. Εὐβοίας AgPcVnLabNRVab. Εὔβοιας M. καὶ τὰ τῶν περιοίκων. Εὔβοιάν τε coni. Goldhag. Mox ὡς ὁδιοῦντι τὴν γῆν La.

30. ἐσήγαγεν Vb.

31. ἐπέβαλε Va.

32. τὴν πόλιν Vb. mox πολυορκίᾳ ANVb. Χερώνειαν AgVaM. Χερωνίαν VnLab.

δὲ καὶ πληγὴν ἐνεγκεῖν ἐστὶν ἀσθενέστερα· ἐπέλαβε[33] γὰρ καὶ ταῦτα ἡ φλὸξ, ὅτε ἐσβεβηκότων[34] ἐς τὰς ναῦς Ἀθηναίων βασιλεὺς εἷλεν ἔρημον τῶν ἐν ἡλικίᾳ τὴν πόλιν. ἔστι δὲ συός[35] τε θήρα, περὶ οὗ σαφὲς οὐδὲν[36] οἶδα εἰ
66 τοῦ Καλυδωνίου· καὶ Κύκνος Ἡρακλεῖ μαχόμενος. τοῦτον τὸν Κύκνον φασὶν ἄλλους τε φονεῦσαι καὶ Λύκον[37] Θρᾷκα, προτεθέντων σφίσι μονομαχίας ἄθλων· περὶ δὲ τὸν ποταμὸν τὸν[38] Πηνειὸν ἀπέθανεν ὑφ' Ἡρακλέους.
7 (8) Τῶν δὲ ἐν Τροιζῆνι λόγων, οὓς ἐς Θησέα λέγουσιν, ἐστὶν[39] ὡς Ἡρακλῆς ἐς Τροιζῆνα ἐλθὼν παρὰ Πιτθέα[40] κατάθοιτο ἐπὶ τῷ δείπνῳ τοῦ λέοντος τὸ δέρμα, ἐσέλθοιεν δὲ παρ' αὐτὸν ἄλλοι τε Τροιζηνίων παῖδες καὶ Θησεὺς ἕβδομον[41] μάλιστα γεγονὼς ἔτος· τοὺς μὲν δὴ λοιποὺς παῖδας, ὡς[42] τὸ δέρμα εἶδον, φεύγοντάς φασιν οἴχεσθαι, Θησέα δὲ ὑπεξελθόντα[43] οὐκ ἄγαν σὺν φόβῳ παρὰ τῶν διακόνων ἁρπάσαι πέλεκυν καὶ αὐτίκα ἐπιέναι

decolorata tamen fumo, et quae ictum omnino nullum valeant sustinere. Ad ea enim flamma pervasit, quo tempore, quum naves conscenderent Athenienses, urbem, quam militaris aetas deseruerat, Xerxes occupavit. Spectatur et apri venatio: parum vero liquet, an is Calydonius aper sit. Cycni etiam cum Hercule pugna. Ab hoc quidem Cycno et alios interemptos ferunt, et Lycum Thracem, propositis de singulari certamine praemiis: ad Peneum autem amnem ab Hercule est ipse interfectus. (8) Atque ad ea quidem, quae de Theseo Troezenii commemorant, addunt, Herculem Troezenem ad Pittheum venisse: quumque accumbere vellet, leonis pellem deposuisse: accessisse et alios Troezeniorum pueros, et Theseum annum agentem ferme septimum: ceteros, ut leonis pellem viderunt, perterritos aufugisse: Theseum, nihil magnopere metuentem, paulisper egressum esse, abreptaque de servorum manibus bi-

33. ἐπέλαυε Ag. Vt. Tum δὲ καὶ AXKFCVbNRPc. γὰρ καὶ MAg VnVaLabSB. ἡ φόλξ La.

34. ἐσβεβλημκότων Vb. ἐσβεβηκότα La. mox εἷλε ἔρ. Ag. tum τὸν ἐν La.

35. δὲ καὶ συός τε Ag. καλυδονίου La.

36. σαφῶς οὐκ οἶδα Va. tum εἰς τοῦ Καλ. καὶ κύκλος, ν super λ, Ag. μυκλὸς Vt, sed κυκνὸς in marg.

37. λῦκον Lab. θρᾶκαν Vb. mox μουνομαχίας Ag.

38. τὸν deletum vult Pors. Mox ὑφ' ἡκλέους La.

39. ἐστὶν Vb. om.

40. πυτθέα Vb. tum Porson. vult καταθεῖτο.

41. εὔβδομον Vb. μάλ. ἕβδ. La.

42. παῖδας, ἐν τῷ δέρμα. Vb.

43. ἐξελθόντα M. δ' ὑπεξ. Va. tum αγαν (ν superscr.) Va. ἀρπᾶσαι Vb.

σπουδῇ λέοντα εἶναι τὸ δέρμα ἡγούμενον. ὅδε μὲν τῶν 8
λόγων[44] πρῶτος ἐς αὐτόν ἐστι Τροιζηνίοις· ὁ δὲ ἐπὶ τούτῳ, κρηπῖδας[45] Αἰγέα ὑπὸ πέτρᾳ καὶ ξίφος θεῖναι γνωρίσματα εἶναι τῷ παιδὶ, καὶ τὸν μὲν ἐς Ἀθήνας ἀποπλεῖν, Θησέα δὲ, ὡς ἕκτον καὶ δέκατον[46] ἔτος ἐγεγόνει, τὴν πέτραν ἀνώσαντα οἴχεσθαι [καὶ] τὴν[47] παρακαταθήκην τὴν Αἰγέως φέροντα. τούτου δὲ εἰκὼν ἐν ἀκροπόλει πεποίηται τοῦ λόγου χαλκοῦ πάντα ὁμοίως πλὴν τῆς πέτρας. (9) Ἀνέθεσαν δὲ καὶ ἄλλο Θησέως ἔργον καὶ ὁ λόγος οὕτως[48] ἐς αὐτὸ ἔχει. Κρησί τήν τε ἄλλην γῆν καὶ τὴν[49] ἐπὶ ποταμῷ Τεθρίνι ταῦρος ἐλυμαίνετο. πάλαι δὲ ἄρα τὰ θηρία φοβερώτερα ἦν τοῖς ἀνθρώποις, ὥς ὅ τ' ἐν Νεμέᾳ λέων καὶ ὁ Παρνάσιος[50] καὶ δράκοντες τῆς Ἑλλάδος πολλαχοῦ καὶ ὗς περί τε Καλυδῶνα καὶ Ἐρύμανθον καὶ τῆς Κορινθίας ἐν Κρομ-

penni, quod viventem leonem esse putaret, invadere illum voluisse. Et haec quidem de Theseo prima apud Troezenios historia vulgata est. Alteram adiiciunt: crepidas Aegeum sub saxo, et ensem deposuisse, quo ea sibi signa in filio agnoscendo forent, ac deinde Athenas reversum: Theseum, quum iam sextum decimum aetatis annum attigisset, amoto saxo depositum sustulisse. Res tota ex aere, praeter saxum, in arce expressa est. (9) Eodem in loco aliud Thesei facinus memoriae commendarunt, de quo huiusmodi narratur historia. Cretensium agrum quum alium, tum eum, qui Tethrini amni adiacet, taurum infestum reddidisse: fuisse enim priscis temporibus belluas *multo immaniores atque* hominibus formidolosiores. Cui rei testimonio sunt Nemeaeus et Parnasius leo: dracones in pluribus Graeciae locis: apri etiam, Calydonius atque Erymanthius, et in Corinthiorum finibus Crommyonius. Has feras partim

44. τῶν λόγων — ὁ δὲ om. M VnLb. τὸν λόγον — τροιζηνίους La.

45. κρηπίδας VaM. mox θῆναι Ag. γνωρίμα La.

46. ἕκτον καὶ δέκα La. mox ἀνώξαντα AXK. ἀνώσαντα AgPcVabM RVnLabFCSB, ut iam Sylb. coniecerat. ἀνώσαντας N. οἴγεσθαι La.

47. καὶ τὴν Codd. AXKF. καὶ eiecit C, quem sequuntur SB.

48. οὕτος La. ἐς αὐτὸν Va.

49. καὶ τὴν om. La. ἐπὶ τῷ ποταμῷ Va. Mox φοβερώτα ἦν ἀνθρώποις, sine τοῖς Va, et ὡς ὅτε Vab.

50. παρνάσσιος Vb. tum ὗς τε περί τε Va. deinde καὶ τοῖς κορινθίας Vb.

μυῶνι·[51] ὥςτε καὶ ἐλέγετο τὰ μὲν ἀνιέναι[52] τὴν γῆν, τὰ δὲ ὡς ἱερὰ εἴη θεῶν, τὰ δὲ καὶ ἐς τιμωρίαν ἀνθρώπων ἀφεῖσθαι. καὶ τοῦτον οἱ Κρῆτες τὸν ταῦρον ἐς τὴν γῆν[53] πέμψαι σφίσι Ποσειδῶνά φασιν, ὅτι θαλάσσης ἄρχων Μίνως τῆς Ἑλληνικῆς οὐδενὸς Ποσειδῶνα[54] ἦγεν ἄλλου θεοῦ μᾶλλον ἐν τιμῇ. κομισθῆναι μὲν δὴ τοῦτον τὸν ταῦρόν[55] φασιν ἐς Πελοπόννησον ἐκ Κρήτης καὶ Ἡρακλεῖ τῶν δώδεκα καλουμένων ἕνα καὶ τοῦτον γενέσθαι τὸν ἆθλον·[56] ὡς δὲ ἐς[57] τὸ πεδίον ἀφείθη τὸ Ἀργείων,
67 φεύγει[58] διὰ τοῦ Κορινθίου Ἰσθμοῦ, φεύγει δὲ ἐς γῆν τὴν Ἀττικὴν καὶ τῆς Ἀττικῆς ἐς δῆμον τὸν Μαραθωνίων[59] καὶ ἄλλους τε, ὁπόσοις[60] ἐπέτυχε, καὶ Μίνω παῖδα Ἀνδρόγεων ἀπέκτεινε. Μίνως δὲ ναυσὶν ἐπ' Ἀθήνας[61] πλεύσας (οὐ γὰρ ἐπείθετο ἀναιτίους εἶναι σφᾶς τῆς Ἀνδρόγεω

terram protulisse, partim dis fuisse sacras: nonnullas etiam ad homines plectendos exstitisse ferunt. Taurum enim hunc Cretenses Neptuni ira immissum memorant, quod Minos late mari toti, quod Graeciam alluit, imperans nihilo quam ceteris dis Neptuno maiorem honorem habuisset: e Creta vero eundem taurum in Peloponnesum traiecisse, unumque fuisse de duodecim Herculis laboribus. In Argivorum vero campos actum, per Corinthiacum Isthmum in Marathoniam Atticae regionem fugisse: ibi inter alios multos quos casus obtulerat, Minois etiam filium Androgeum interemisse: Minoem *graviter eo casu commotum*, quum id Atheniensium fraude accidisse interpretaretur, comparata classe Athenas oppugnatum venisse, ac non prius

51. *Κρομυῶνι* S. *Κρομμιῶνι*, υ super ι priori, Ag. tum *ὥς τε καὶ* AXKFC, *ὥτε καὶ* La. *ὥστε καὶ* SB Codd. coniecerat iam. Sylb. *ὧν τε καὶ* coni. C.

52. *ἀνεῖναι* coni. S. in Auctar., quod placet.

53. *ἐς τὴν γῆν* SBAgPcVnMN Va. *ἐς γῆν* AXKFCRVb. *πέμπεται* La. *σφίσιν* Ag.

54. *Ποσειδῶνος* MLb. deinde *ἄλλου θεῶν* VaCS. tum *ἐν τιμῇ μᾶλλον* Va; (sed literis supra positis ordo vulg. restitutus.).

55. *τοῦτον τὸν ταῦρον* Va MS. *τοῦτον φασὶ τὸν ταῦρον* N. *τὸν ταῦρον τοῦτον* AXKFCBAgPcVnR VbLab.

56. *τῶν ἄθλων* CSLa, adsentiente Calderino.

57. *ἐς* SBMNRAgPcVbMLab. *εἰς* AXKFCVn.

58. *φεύγειν διὰ* RVabLa. mox *φεύγειν δὲ* Vb.

59. *τὸν Μαραθωνίων* CSBPcVn VaLa. coniecerat Sylb. *τῶν Μαρ.* AXKFNRAgVbLb.

60. *ὁπόσοις* e coni. Sylb. CSB. *ὁπόσους* Codd. AXKF. mox *ἐπέτυχεν* AgVb. tum *Μίνως παῖδα* NVb Lb.

61. *ἐς Ἀθήνας* AXKFAgVnVabM Lab. *ἐπ' Ἀθήνας* PcNRB. *ἐπ' Ἀθηναίους* CS Calderin. *ναυσὶ ἐς* Vn. mox *ἐς τὸ συνεχ.* La.

τελευτῆς) ἐς τοσοῦτον ἐκάκωσεν, ἐς ὃ συνεχωρήθη οἱ παρθένους ἐς Κρήτην ἑπτὰ καὶ[62] παῖδας ἴσους ἄγειν τῷ λεγομένῳ Μινωταύρῳ τὸν ἐν Κνωσῷ[63] Λαβύρινθον οἰκῆσαι.[64] τὸν δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι ταῦρον ὕστερον Θησεὺς ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἐλάσαι καὶ θῦσαι[65] λέγεται τῇ θεῷ, καὶ τὸ ἀνάθημά ἐστι τοῦ δήμου[66] τοῦ Μαραθωνίων.

CAPUT XXVIII.

De Cylone — Minervae signo ex bellica praeda — muris Acropolis — Panis cultu — Areopago et memorandis in eo — aliis dicasteriis Atheniensium eorumque originibus.

Κύλωνα δὲ οὐδὲν ἔχω σαφὲς εἰπεῖν ἐφ᾽ ὅτῳ χαλκοῦν ἀνέθεσαν[1] τυραννίδα ὅμως βουλεύσαντα. τεκμαίρομαι δὲ τῶνδε εἵνεκα, ὅτι εἶδος[2] κάλλιστος καὶ τὰ ἐς δόξαν ἐγένετο οὐκ ἀφανὴς ἀνελόμενος διαύλου νίκην Ὀλυμπικήν· καί οἱ[3] θυγατέρα ὑπῆρξε γῆμαι Θεαγένους, ὃς Μεγάρων ἐτυράννησεν. (2) Χωρὶς δέ γε ὅσα[4] κατέλεξα, δύο μὲν Ἀθη- 2
ναίοις εἰσὶ δεκάται πολεμήσασιν, ἄγαλμα Ἀθηνᾶς χαλκοῦν

Athenienses vexare desiisse, quam se pacti essent pueros septem, ac totidem virgines *quotannis* in Cretam missuros, qui Minotauro, quem Minos in Labyrintho Gnosi incluserat, traderentur. Marathonium vero taurum postea Theseum fama est in arcem egisse ac ipsi deae mactasse: cuius rei imaginem Marathoniorum curia dedicavit.

Cap. XXVIII. At Cylonem cur dignum putarint, cui aeneam statuam ponerent, comperti nihil habeo, quum de tyrannide eum consilia inisse constet. Habitum tamen hunc illi honorem coniicio, quod et formae dignitate praestiterit, et gloria fuerit minime vulgari. Nam in Olympia victor de iterato stadio renunciatus est, et Theagenis Megarensium tyranni filiam in matrimonio habuit. (2) Praeter ea vero, quae adhuc recensui, duo sunt ex bellicae praedae decimis insignia apud Athenienses opera:

62. pro ἑπτὰ καὶ in marg. M est ἑπτακαίδεκα. tum ἴσως Lb.

63. Κνωσῷ Va. Κνωσσῷ Edd. Codd. rell.

64. K coni. οἰκήσαντι. tum δ᾽ ἐν Va.

65. θῆσαι Vb et ἀνάθεμα MN. ἔστιν Ag.

66. Δήμου XKFC. τῶν Μαρ. Va.

Cap. XXVIII. 1. ἀνέθεσαν om. Ag. mox ὅμως om. N. βουλεύσαντα — ἐγένετο οὐκ om. M.

2. κεῖδος N. An καὶ εἶδος ? — ἀλόμενος, νε super λ, Vb.

3. οἱ om. La. Θεογένους M. mox ἐτυράννησεν BPcRVb. ἐτυράννησε Edd. ante B, AgVnLabMVa. ἐτυράννισε N. Μεγαρέων Va.

4. B aptius censet δὲ ἢ ὅσα. mox πολεμήσασιν La.

ἀπὸ Μήδων τῶν ἐς Μαραθῶνα ἀποβάντων τέχνη[5] Φειδίου· καὶ οἱ τὴν ἐπὶ τῆς ἀσπίδος Λαπιθῶν πρὸς Κενταύρους[6] μάχην καὶ ὅσα ἄλλα ἐστὶν ἐπειργασμένα λέγουσι τορεῦσαι[7] Μῦν, τῷ δὲ Μυῒ ταῦτά τε καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἔργων Παῤῥάσιον καταγράψαι τὸν[8] Εὐήνορος. ταύτης τῆς Ἀθηνᾶς ἡ τοῦ δόρατος αἰχμὴ καὶ ὁ λόφος τοῦ κράνους ἀπὸ Σουνίου προσπλέουσίν ἐστιν ἤδη σύνοπτα. καὶ ἅρμα κεῖται χαλκοῦν ἀπὸ Βοιωτῶν δεκάτη καὶ Χαλκιδέων τῶν ἐν Εὐβοίᾳ.[9] δύο δὲ ἄλλα ἐστὶν ἀναθήματα, Περικλῆς ὁ Ξανθίππου, καὶ τῶν ἔργων τῶν Φειδίου θέας μάλιστα ἄξιον, Ἀθηνᾶς ἄγαλμα, ἀπὸ τῶν ἀναθέντων καλουμένης
3 Λημνίας. (3) Τῇ δὲ ἀκροπόλει πλὴν ὅσον Κίμων[10] ᾠκοδόμησεν αὐτῆς ὁ Μιλτιάδου περιβαλεῖν τὸ λοιπὸν λέγεται τοῦ τείχους Πελασγοὺς οἰκήσαντάς ποτε ὑπὸ τὴν ἀκρό-
68 πολιν· φασὶ γὰρ Ἀγρόλαν[11] καὶ Ὑπέρβιον ..... πυνθανό-

de Persarum, qui in Marathoniorum fines invaserant, manubiis Minervae ex aere signum, quod Phidias fecit: in cuius clypeo Lapitharum et Centaurorum pugnam Mys caelavit, quum eam Myi, et quae in clypeo spectantur reliqua, Parrhasius Evenoris filius pinxisset. Hastae cuspis et in summa galea crista a Sunio usque adnavigantibus conspicua est. De Boeotiorum vero et Chalcidensium, qui in Euboea sunt, decimis aeneus currus. Duo praeterea dona dedicarunt, Periclem Xanthippi filium, et (quae omnibus Phidiae operibus antecellit) Minervam: quam, quod a Lemniis dedicata est, Lemniam appellant. (3) Arcem ipsam, praeter eam partem, quam Cimon Miltiadis filius exstruxit, muris cinxisse Pelasgos homines tradunt, qui sub arce quondam habitarunt: Agrolam, et Hy-

5. *τέχνη* et *λαπίθων* M.

6. *πρὸς Κένταυρον* N. *μάχην* addidit C (inter uncos), recepit B. *ἀπειργασμένα* Va.

7. *τορῆσαι* Va.

8. *τὸν* om. N. — Pro *Παῤῥάσιον* Sillig. Catal. Artif. p. 288. *Πηράσιον* legendum putat coll. epigrammate apud Athen. XI. p. 782. B. *Γράμματα Πηρασίοιο, τέχνα Μυός. ἐμμὶ δὲ ἔργον Ἰλίου αἰπεινᾶς, ἂν ἕλον Αἰακίδαι.* Parrhasium enim, cuius pater Ol. XC. vixit, Phidiae circa Ol. LXXXIV. in opere aliquo faciendo adiutorem esse non potuisse censet: sed vide quae contra monet Letronne sur la peint. murale p. 300.

9. *εὐοίᾳ* La. tum *Λιμνίας* Va.

10. *Κίμων* om. Ag. mox *μιντιάδου* idem.

11. *ἀγρολὰν* Lab. „Euryalum vocat Plin. H. N. VII. p. 413, 81. ubi vid. Harduin. *Hemsterk. MS.* — mox *πυνθανόμενοι* N. Lacunam viderunt O. Mueller Etrusc. I. p. 76. Fritzschius Quaest. Aristoph. p. 16. Naekius Hec. p. 61. G. Hermann. de Graeca Min. p. 6. Volente Loeschero lacunam iam indicavit post *Ὑπέρβιον* Smai. Lacuna supplenda ex Plin. l. l.

μενος δὲ οἵτινες ἦσαν, οὐδὲν ἄλλο ἐδυνάμην μαθεῖν ἢ Σικελοὺς τὸ ἐξ ἀρχῆς ὄντας ἐς[12] Ἀκαρνανίαν μετοικῆσαι.

(4) Καταβᾶσι δὲ οὐκ ἐς τὴν κάτω πόλιν, ἀλλ' ὅσον 4
ὑπὸ τὰ προπύλαια, πηγή[13] τε ὕδατός ἐστι καὶ πλησίον Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἐν σπηλαίῳ καὶ Πανός.[14] Κρεούσῃ[15] δὲ θυγατρὶ Ἐρεχθέως Ἀπόλλωνα ἐνταῦθα συγγενέσθαι νομίζουσι. περὶ δὲ τοῦ Πανός φασιν ὡς πεμφθείη[16] Φιλιππίδης ἐς Λακεδαίμονα ἄγγελος ἀποβεβηκότων Μήδων ἐς τὴν γῆν, ἐπανήκων δὲ Λακεδαιμονίους ὑπερβαλέσθαι[17] φαίη τὴν ἔξοδον· εἶναι γὰρ δὴ[18] νόμον αὐτοῖς μὴ πρότερον μαχουμένους ἐξιέναι πρὶν ἢ πλήρη τὸν κύκλον τῆς σελήνης γενέσθαι. τὸν δὲ Πᾶνα ὁ Φιλιππίδης ἔλεγε περὶ τὸ ὄρος ἐντυχόντα οἱ τὸ Παρθένιον φάναι τε[19] ὡς εὔνους Ἀθηναίοις εἴη καὶ ὅτι ἐς Μαραθῶνα ἥξει[20] συμμαχήσων.

perbium, de quibus quum studiose sciscitatus fuerim, aliud nihil comperi quam e Sicilia eos in Acarnaniam migrasse. (4) Quum iam descenderis, non tamen ad inferiores urbis partes, sed paulo infra propylaea, fontem videas, et illi proximum Apollinis et Panos fanum in specu, in quo cum Creusa Erechthei filia Apollinem concubuisse fama vulgavit. De Pane vero haec memoriae prodita sunt: nuncium ad Lacedaemonios de Persarum in Atticam irruptione Philippidem missum: hunc, quum rediisset, retulisse, Lacedaemonios minus mature copias educere, quod religione impedirentur cum exercitu exire, antequam luna orbem complesset: sibi vero ad Parthenium saltum Pana obvium factum, qui se Atheniensibus pro sua erga eos benevolentia in pugna ad Marathonem praesto futurum pollicitus

12. ἐς e coni. K. quam receperunt CB. Ἀκαρνίαν VaM. Displicet h. l. nomen Acarnaniae. Fort. Ἀχαρνάς.

13. πηγή τε πικροῦ ὕδατος Letronne.

14. καὶ Πανὸς om. PabcdVabAg MNRVnLab Calderin. Paullo post περὶ δὲ τοῦ Πανός φασιν om. PabcdAgMNRVnVabLabVt. In Pa ad marg. scriptum est, ἐνταῦθα καὶ τοῦ Πανὸς ἱερὸν, unde C silens codicum auctoritatem edidit: ἐν σπηλαίῳ· Κρεούσῃ δὲ θυγ. Ἐρ. Ἀπ. ἐντ. συγγενέσθαι νομίζουσι. ἐνταῦθα καὶ τοῦ Πανὸς ἱερὸν. Φασὶν ὡς πεμφθείη κ. τ. λ.

15. Κλεούσῃ M. mox εχθέως La.

16. πεμφείη Va. Ad Φιλιππ. Palmer. MS. „aliis Φειδιππίδης melius.“ mox ἀπεβεβηκότων M.

17. ὑπερβάλλεσθαι VbS. ὑπερβαλλέσθαι M.

18. δὴ om. MNVnVa. mox $\overline{\beta}$ ἐξιέναι $\overline{\alpha}$ μαχομένους Va.

19. φᾶναί τε AXK. mox εἶναι et in marg. εἴη Vb. Ἀθηναίοις om. Va.

20. ἥξοι AXKFC. ἥξει (ξ superscr.) SBPcAg VnVabMNR. mox ὁ θεὸς om. N.

ἀπὸ Μήδων τῶν ἐς Μαραθῶνα ἀποβάντων τέχνη[5] Φει-
δίου· καὶ οἱ τὴν ἐπὶ τῆς ἀσπίδος Λαπιθῶν πρὸς Κενταύ-
ρους[6] μάχην καὶ ὅσα ἄλλα ἐστὶν ἐπειργασμένα λέγουσι
τορεῦσαι[7] Μῦν, τῷ δὲ Μυῒ ταῦτά τε καὶ τὰ λοιπὰ τῶν
ἔργων Παῤῥάσιον καταγράψαι τὸν[8] Εὐήνορος. ταύτης τῆς
Ἀθηνᾶς ἡ τοῦ δόρατος αἰχμὴ καὶ ὁ λόφος τοῦ κράνους
ἀπὸ Σουνίου προσπλέουσίν ἐστιν ἤδη σύνοπτα. καὶ ἅρμα
κεῖται χαλκοῦν ἀπὸ Βοιωτῶν δεκάτη καὶ Χαλκιδέων τῶν
ἐν Εὐβοίᾳ.[9] δύο δὲ ἄλλα ἐστὶν ἀναθήματα, Περικλῆς ὁ
Ξανθίππου, καὶ τῶν ἔργων τῶν Φειδίου θέας μάλιστα
ἄξιον, Ἀθηνᾶς ἄγαλμα, ἀπὸ τῶν ἀναθέντων καλουμένης
3 Λημνίας. (3) Τῇ δὲ ἀκροπόλει πλὴν ὅσον Κίμων[10]
ᾠκοδόμησεν αὐτῆς ὁ Μιλτιάδου περιβαλεῖν τὸ λοιπὸν λέγε-
ται τοῦ τείχους Πελασγοὺς οἰκήσαντάς ποτε ὑπὸ τὴν ἀκρό-
68 πολιν· φασὶ γὰρ Ἀγρόλαν[11] καὶ Ὑπέρβιον ..... πυνθανό-

de Persarum, qui in Marathoniorum fines invaserant, manubiis Minervae ex aere signum, quod Phidias fecit: in cuius clypeo Lapitharum et Centaurorum pugnam Mys caelavit, quum eam Myi, et quae in clypeo spectantur reliqua, Parrhasius Evenoris filius pinxisset. Hastae cuspis et in summa galea crista a Sunio usque adnavigantibus conspicua est. De Boeotiorum vero et Chalcidensium, qui in Euboea sunt, decimis aeneus currus. Duo praeterea dona dedicarunt, Periclem Xanthippi filium, et (quae omnibus Phidiae operibus antecellit) Minervam: quam, quod a Lemniis dedicata est, Lemniam appellant. (3) Arcem ipsam, praeter eam partem, quam Cimon Miltiadis filius exstruxit, muris cinxisse Pelasgos homines tradunt, qui sub arce quondam habitarunt: Agrolam, et Hy-

5. *τέχνῃ* et *λαπίθων* M.

6. *πρὸς Κένταυρον* N. *μάχην* addidit C (inter uncos), recepit B. *ἀπειργασμένα* Va.

7. *τορῆσαι* Va.

8. *τὸν* om. N. — Pro *Παῤῥάσιον* Sillig. Catal. Artif. p. 288. *Πηράσιον* legendum putat coll. epigrammate apud Athen. XI. p. 782. B. *Γράμματα Πηρασίοιο, τέχνα Μυός. ἐμμὶ δὲ ἔργον Ἰλίου αἰπεινᾶς, ἃν ἕλον Αἰακίδαι.* Parrhasium enim, cuius pater Ol. XC. vixit, Phidiae circa Ol. LXXXIV. in opere aliquo faciendo adiutorem esse non potuisse censet: sed vide quae contra monet Letronne sur la peint. murale p. 300.

9. *εὐοίᾳ* La. tum *Λιμνίας* Va.

10. *Κίμων* om. Ag. mox *μιντιάδου* idem.

11. *ἀγρολὰν* Lab. „Euryalum vocat Plin. H. N. VII. p. 413, 81. ubi vid. Harduin. *Hemsterh. MS.* — mox *πυνθανόμενοι* N. Lacunam viderunt O. Mueller Etrusc. I. p. 76. Fritzschius Quaest. Aristoph. p. 16. Naekius Hec. p. 61. G. Hermann. de Graeca Min. p. 6. Volente Loeschero lacunam iam indicavit post *Ὑπέρβιον* Smai. Lacuna supplenda ex Plin. l. l.

μενος δὲ οἵτινες ἦσαν, οὐδὲν ἄλλο ἐδυνάμην μαθεῖν ἢ
Σικελοὺς τὸ ἐξ ἀρχῆς ὄντας ἐς[12] Ἀκαρνανίαν μετοικῆσαι.
(4) Καταβᾶσι δὲ οὐκ ἐς τὴν κάτω πόλιν, ἀλλ' ὅσον 4
ὑπὸ τὰ προπύλαια, πηγή[13] τε ὕδατός ἐστι καὶ πλησίον
Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἐν σπηλαίῳ καὶ Πανός.[14] Κρεούσῃ[15]
δὲ θυγατρὶ Ἐρεχθέως Ἀπόλλωνα ἐνταῦθα συγγενέσθαι νο-
μίζουσι. περὶ δὲ τοῦ Πανός φασιν ὡς πεμφθείη[16] Φιλιπ-
πίδης ἐς Λακεδαίμονα ἄγγελος ἀποβεβηκότων Μήδων ἐς
τὴν γῆν, ἐπανήκων δὲ Λακεδαιμονίους ὑπερβαλέσθαι[17]
φαίη τὴν ἔξοδον· εἶναι γὰρ δὴ[18] νόμον αὐτοῖς μὴ πρό-
τερον μαχουμένους ἐξιέναι πρὶν ἢ πλήρη τὸν κύκλον τῆς
σελήνης γενέσθαι. τὸν δὲ Πᾶνα ὁ Φιλιππίδης ἔλεγε περὶ
τὸ ὄρος ἐντυχόντα οἱ τὸ Παρθένιον φάναι τε[19] ὡς εὔνους
Ἀθηναίοις εἴη καὶ ὅτι ἐς Μαραθῶνα ἥξει[20] συμμαχήσων.

perbium, de quibus quum studiose sciscitatus fuerim, aliud nihil comperi quam e Sicilia eos in Acarnaniam migrasse. (4) Quum iam descenderis, non tamen ad inferiores urbis partes, sed paulo infra propylaea, fontem videas, et illi proximum Apollinis et Panos fanum in specu, in quo cum Creusa Erechthei filia Apollinem concubuisse fama vulgavit. De Pane vero haec memoriae prodita sunt: nuncium ad Lacedaemonios de Persarum in Atticam irruptione Philippidem missum: hunc, quum rediisset, retulisse, Lacedaemonios minus mature copias educere, quod religione impedirentur cum exercitu exire, antequam luna orbem complesset: sibi vero ad Parthenium saltum Pana obvium factum, qui se Atheniensibus pro sua erga eos benevolentia in pugna ad Marathonem praesto futurum pollicitus

12. ἐς e coni. K. quam receperunt CB. Ἀκαρνίαν VaM. Displicet h. l. nomen Acarnaniae. Fort. Ἀχαρνάς.

13. πηγή τε πικροῦ ὕδατος Letronne.

14. καὶ Πανὸς om. PabcdVabAgMNRVnLab Calderin. Paullo post περὶ δὲ τοῦ Πανός φασιν om. PabcdAgMNRVnVabLabVt. In Pa ad marg. scriptum est, ἐνταῦθα καὶ τοῦ Πανὸς ἱερὸν, unde C silens codicum auctoritatem edidit: ἐν σπηλαίῳ· Κρεούσῃ δὲ θυγ. Ἐρ. Ἀπ. ἐντ. συγγενέσθαι νομίζουσι. ἐνταῦθα καὶ τοῦ Πανὸς ἱερὸν. Φασὶν ὡς πεμφθείη κ. τ. λ.

15. Κλεούσῃ M. mox εχθέως La.

16. πεμφείη Va. Ad Φιλιππ. *Palmer. MS.* „aliis Φειδιππίδης melius.“ mox ἀπεβεβηκότων M.

17. ὑπερβάλλεσθαι VbS. ὑπερβαλλέσθαι M.

18. δὴ om. MNVnVa. mox $\overline{\beta}$ ἐξιέναι $\overline{\alpha}$ μαχομένους Va.

19. φᾶναί τε AXK. mox εἶναι et in marg. εἴη Vb. Ἀθηναίοις om. Va.

20. ἥξοι AXKFC. ἥξει SBPcAgVnVabMNR. mox ὁ θεὸς om. N.

οὗτος μὲν οὖν ὁ θεὸς ἐπὶ ταύτῃ τῇ ἀγγελίᾳ τετίμηται,
5 (5) καθὸ [21] καὶ ὁ Ἄρειος πάγος· ἔστι δὲ Ἄρειος πάγος καλούμενος, ὅτι πρῶτος Ἄρης ἐνταῦθα ἐκρίθη· καί μοι καὶ ταῦτα δεδήλωκεν ὁ λόγος ὡς Ἁλιῤῥόθιον [22] ἀνέλοι καὶ ἐφ' ὅτῳ κτείνειε.[23] κριθῆναι δὲ καὶ ὕστερον Ὀρέστην λέγουσιν ἐπὶ τῷ φόνῳ τῆς μητρός· καὶ βωμός ἐστιν Ἀθηνᾶς Ἀρείας, ὃν ἀνέθηκεν ἀποφυγὼν τὴν δίκην. τοὺς δὲ ἀργοὺς [24] λίθους, ἐφ' ὧν ἑστᾶσιν ὅσοι δίκας ὑπέχουσι καὶ οἱ διώκοντες, τὸν μὲν ὕβρεως τὸν δὲ ἀναιδείας αὐτῶν [25]
6 ὀνομάζουσιν. (6) Πλησίον δὲ ἱερὸν θεῶν ἐστιν ἃς καλοῦσιν Ἀθηναῖοι Σεμνὰς, Ἡσίοδος δὲ Ἐρινῦς [26] ἐν Θεογονίᾳ. πρῶτος δέ σφισιν Αἰσχύλος δράκοντας ἐποίησεν ὁμοῦ ταῖς ἐν τῇ κεφαλῇ θριξὶν εἶναι· τοῖς δὲ ἀγάλμασιν οὔτε τούτοις ἔπεστιν [27] οὐδὲν φοβερὸν, οὔτε ὅσα ἄλλα

fuerit. Ex eo nuncio deo honores haberi coeptos. (5) In qua parte est etiam Areopagus, inde autem nomen accepit, quod Mars eo in loco primus capitis causam dixerit. Nam et Halirrhothium ab eo occisum, et qua de causa, ante exposuimus. *Eodem* vero *in loco* post Oresti de matris caede iudicium est constitutum. Exstat adhuc Minervae Areae (*id est, deprecatricis*) ara, quam *Orestes* iam absolutus dicitur dedicasse. Lapides ibidem duo sunt rudes, quibus accusatores et rei insident; alterum contumeliae, inpudentiae alterum vocant (6) Proxime dearum est aedes, quas Athenienses Severas, Hesiodus in eo, quod de Gentilitate deorum fecit, carmine Erinys nominat. Earum serpentibus esse crinem implicitum, primus omnium finxit Aeschylus. Nihil tamen vel harum, vel ceterorum, quae illic posita sunt, inferorum numinum simulacra quicquam horri-

21. τετίμηται. Καθὸ καὶ ὁ Ἄρτιος πάγος. AXKFSmin. τετίμηται. (5) Κάτω δὲ καὶ ὁ Ἄρ. π. CS mai. i. e. ἐν τῇ κάτω πόλει. Posuimus cum B interpunctionem minorem inter τετίμηται et καθὸ, quod cum Amas. interpretamur: *qua ex parte est etiam Areopagus.* καθὸ καὶ ὁ Ἄρειος πάγος om. Lab, recte, ut videtur. tum ἄρεος Lb.

22. ἀλλιρόθιον Ag. Ἁλλιῤῥόθιον VbM. Ἀλλιῤῥόθιον Va.

23. κτείνει N. κτείνειεν VaM. Sqq. κριθῆναι — καὶ βω. om. La.

24. ἀργυροῦς (ἀργυροὺς Vab) A XKF Codd. ἀργοὺς Goldhag. CSB. mox ἑστᾶσι N.

25. αὐτῶν CSBMNRAgPcVnVab. αὐτοῖς AXKF. tum ὀνομάζουσιν N Ag. ὀνομάζουσι Edd. Codd. rell. Antea ad ἀναιδείας Va marg.: Adria. Iunius lib. I. cap. 3. animadv. ἀναιτίας commendat"; etiam in marg. Vb. ἀναιτίας commendatur. Probat Sylb.

26. Ἰρινῦς BPcVnNRLab. Ἐριννὺς Va. Ἐριννῦς Edd. ante B, Ag Vab. θεογονείᾳ AgVbLab.

27. ἔπεσιν Lb. mox ἀνάκειται Edd. ante B, R per corr. NVb. κεῖται BPcAgVnLabVtVaM, omta

κεῖται θεῶν τῶν ὑπογαίων. κεῖται δὲ καὶ Πλούτων καὶ Ἑρμῆς καὶ Γῆς ἄγαλμα. ἐνταῦθα θύουσι μὲν ὅσοις[28] ἐν Ἀρείῳ πάγῳ τὴν αἰτίαν ἐξεγένετο ἀπολύσασθαι, θύουσι δὲ καὶ[29] ἄλλως ξένοι τε ὁμοίως καὶ ἀστοί. (7) Ἔστι δὲ 7
καὶ[30] ἐντὸς τοῦ περιβόλου μνῆμα Οἰδίποδος. πολυπρα- 69
γμονῶν δὲ εὕρισκον τὰ ὀστᾶ ἐκ Θηβῶν κομισθέντα· τὰ γὰρ ἐς[31] τὸν θάνατον Σοφοκλεῖ πεποιημένα τὸν Οἰδίποδος Ὅμηρος οὐκ εἶα μοι[32] δόξαι πιστά, ὃς ἔφη Μηκιστέα τελευτήσαντος Οἰδίποδος ἐπιτάφιον ἐλθόντα[33] ἐς Θήβας ἀγωνίσασθαι.

(8) Ἔστι δὲ Ἀθηναίοις καὶ ἄλλα δικαστήρια οὐκ ἐς 8
τοσοῦτον[34] δόξης ἥκοντα. τὸ μὲν οὖν καλούμενον Παράβυστον καὶ Τρίγωνον, τὸ μὲν ἐν ἀφανεῖ τῆς πόλεως[35] ὂν καὶ ἐπ' ἐλαχίστοις συνιόντων ἐς αὐτό, τὸ δὲ ἀπὸ τοῦ σχήματος ἔχει τὰ ὀνόματα· Βατραχιοῦν[36] δὲ καὶ Φοινικιοῦν

bile prae se ferunt. *Nam* Plutonis, Mercurii et Telluris ibidem sunt signa: ad quae rem divinam faciunt, quicunque in Areopagitico iudicio capitis periculo fuerint liberati: sed alii etiam, quum hospites, tum cives. (7) Intra septum Areopagi Oedipi monumentum est, de quo quum sedulo quaererem, eius ossa Thebis eo deportata comperi. Quae enim de Oedipi morte Sophocles finxit, Homerus facit, quo minus vera fuisse credam. Ab eo enim traditum scimus, Mecisteum Thebas profectum, iis ludis, qui ad Oedipi tumulum facti sunt, decertasse. (8) Sunt etiam apud Athenienses alia iudicia, sed *multo* minus illustria: eorum unum Parabystum, alterum Trigonum nominant. Illud ab obscuro urbis loco, in quo levissimae prorsus causae cognoscuntur: hoc a loci forma nomen assumsit. Batrachii vero et

ἄλλα
est varietas e scriptura ὅσα ἀνακειται. Sq. καὶ om. La.

28. μὲν ὅσοι Ag. mox ἐξειγένετο La.

29. δὲ καὶ CS. (ed. mai.) B. τε καὶ Edd. rell. Codd.

30. καὶ om. AXKFCVbPcLa. Est in MNVnLbAgVaSB. In R expunctum est. mox Οἰδήποδος Ag Lb. πραγμονῶν Va. tum S. coni. οὐχ εὕρισκον.

31. τὰ γάρ μοι ἐς Va; μοι haud dubie correctura e margine alieno loco in textum illata.

32. με VaMS. tum ὡς ἔφη La. οἰδήποδος Lb.

33. ἐλθόντας M (silent Excerpta nostra). ἐς βήθας Va.

34. τοσοῦτον BPcVaAgVnNR. τοσοῦτο Edd. ante B. tum τὸ μὲν οὖν καλ. SBVtVnPcAgNRLa; idem voluit Sylb. τὸν μὲν οὖν καλ. AMVabLb. τῶν μὲν οὖν καλούμενον XKFS (ed. min.) e Xylandri emendatione. F coni. τῶν μὲν οὖν καλουμένων, quod recepit C.

35. τῆς πόλ. SBPcAgVnRVtVa. τῆς om. AXKFCS. (ed. min.) VbN N (qui πόλεων) M. (?) Lb.

ι οὖν
36. βατραχνοῦν Vb. φοινικιῶν Vb. φοινικιουσ̃ (sic) Va (Erat haud

ἀπὸ χρωμάτων καὶ ἐς τόδε διαμεμένηκεν ὀνομάζεσθαι.
τὸ δὲ μέγιστον καὶ ἐς ὃ πλεῖστοι συνίασιν Ἡλιαίαν καλοῦ-
σιν. (9) Ὁπόσα[37] δὲ ἐπὶ τοῖς φονεῦσίν ἐστιν, ἄλλα καὶ
ἐπὶ Παλλαδίῳ καλοῦσι, καὶ τοῖς ἀποκτείνασιν ἀκουσίως[38].
κρίσις καθέστηκε. καὶ ὅτι μὲν Δημοφῶν πρῶτος ἐνταῦθα
ὑπέσχε δίκας, ἀμφισβητοῦσιν οὐδένες·[39] ἐφ' ὅτῳ δέ, διά-
9 φορα ἐς τοῦτο εἴρηται. Διομήδην[40] φασὶν ἁλούσης Ἰλίου
ταῖς ναυσὶν ὀπίσω κομίζεσθαι, καὶ ἤδη τε νύκτα ἐπέχειν,
ὡς κατὰ Φάληρον[41] πλέοντες γίνονται καὶ τοὺς Ἀργείους,
ὡς ἐς πολεμίαν ἀποβῆναι τὴν γῆν ἄλλην που δόξαντας[42]
ἐν τῇ νυκτὶ καὶ οὐ τὴν Ἀττικὴν εἶναι· ἐνταῦθα Δημο-
φῶντα λέγουσιν ἐκβοηθήσαντα (οὐκ ἐπιστάμενον οὐδὲ τοῦ-

Punicei a coloribus in hunc usque diem nomina permansere. Maximum vero omnium, et quo frequentissimi conveniunt, Heliaeam vocant. (9) In eo foro, quod Palladium appellant, caedis causae agitantur. Atque in eo quidem primum Demophontem causam dixisse nemo ambigit: cuius vero is criminis reus fuerit, non satis inter omnes convenit. Diomedem quidem tradunt, Ilio capto, quum in patriam reveheretur, per noctem *viae errore* ad Phalerum appulisse. Ubi quum Argivi, qui cum eo erant, in agrum tanquam hostilem *populabundi* excurrerent, ut qui aliam quam Atticam terram inter tenebras crederent, Demophontem aiunt, et ipsum nescientem, Argi-

dubie supra οῦ in cod. οὖν per compend.). mox *ἀπὸ χρωμάτων· τὸ δὲ (τόδε γὰρ ἐς τόδε* Lb) *καὶ ἐς τόδε διαμεμ. ὀνομάζεσθαι. τὸ δὲ μέγ.* AXKF (F. post *ὀνομάζεσθαι* comma ponit), Codd. *διαμεμένηκε τὸ ὄνομα* (fin. lin.) *ζεσθαι* Va. Lectionem receptam post C adsciverunt SB. — Ceterum si quis de quatuor tribunalibus h. l. agi putet, is legat, quae monuit Vir Doct. R. Rochette in Journal des Savants, 1837. Jan. „Anne ergo plura simul nomina habuit, et triangulare simul ac quadratum aut tetragonum fuit? *τὰ ὀνόματα* non placent. Est saltem cappadox plane constructio ad sequentia trahere *βατραχιοῦν* et *φοινικιοῦν τὰ ὀνόματα.*" *Reisk. MS.*

37. *Ὁπόσα — ἐπὶ Παλλ. καλοῦσι* om. Va. *ἄλλα τε καὶ ὃ ἐπὶ Παλλ.* coni. K, quod probant F. Goldh. *καλοῦσιν* VtAg.

38. *ἀκουσίως* coni. Goldh., F, secuti Pollucem VIII. S. 118. in Palladio *περὶ ἀκουσίων φόνων* ius dici referentem. Receperunt SB. *ὡς* Codd. Edd. rell; *καὶ (ὃ) τοῖς ἀποκτ.* praeterea coni. F. *καθέστηκεν* VtAgN Vn.

39. *οὐδένες* N per lac. om. *οὐδὲν* coni. C. *οὐδὲν ἐς εφ ὅτῳ* Ag. *οὐδὲν ἐσεφότῳ* Vt.

40. *Διομήδην* CSBMNRPcVnVab Lab. *Διομίδην* VtAg. *Διομήδη* AXKF. — Sequitur in Edd. *γὰρ*, quod om. BPcAgMNRVnVabVtLab. mox *ἀλ. ἠλίου* La.

41. *Φαληρὸν* AXKFCNVbLab; *γίνονται* Va. *γίγνονται* rell.; deinde *τοῖς ἀγρείοις ὡς πολεμίοις* M.

42. *δόξαν ταῖς ἐν νυκτὶ* Vb. *ἄλλην σποδάξαντας* La. mox *ἀθηναίων τε ἄνδρα* La.

τον τοὺς ἀπὸ τῶν νεῶν ὡς εἰσὶν Ἀργεῖοι) καὶ ἄνδρας αὐτῶν ἀποκτεῖναι καὶ τὸ Παλλάδιον ἁρπάσαντα οἴχεσθαι, Ἀθηναῖόν τε ἄνδρα οὐ προϊδόμενον ὑπὸ τοῦ ἵππου τοῦ Δημοφῶντος ἀνατραπῆναι καὶ συμπατηθέντα ἀποθανεῖν· ἐπὶ τούτῳ Δημοφῶντα ὑποσχεῖν δίκας, οἱ μὲν τοῦ συμπατηθέντος τοῖς[43] προσήκουσιν, οἱ δὲ Ἀργείων φασὶ τῷ 70 κοινῷ. (10) Ἐπὶ Δελφινίῳ δὲ κρίσις καθέστηκεν ἐργάσασθαι φόνον[44] σὺν τῷ δικαίῳ φαμένοις, ὁποῖόν τι καὶ Θησεὺς παρεχόμενος[45] ἀπέφυγεν, ὅτε Πάλλαντα ἐπαναστάντα καὶ τοὺς παῖδας ἔκτεινε.[46] πρότερον δὲ πρὶν ἢ Θησεὺς ἀφείθη, καθειστήκει[47] πᾶσι φεύγειν κτείναντα ἢ κατὰ ταὐτὰ[48] θνήσκειν μένοντα. (11) Τὸ δὲ ἐν[49] Πρυτανείῳ καλούμενον, ἔνθα τῷ σιδήρῳ καὶ πᾶσιν ὁμοίως τοῖς ἀψύχοις δικάζουσιν[50], ἐπὶ τῷδε ἄρξασθαι νομίζω. Ἀθηναίων βασιλεύοντος Ἐρεχθέως, τότε πρῶτον βοῦν ἔκτεινεν ὁ βουφόνος ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Πολιέως[51] Διός· καὶ ὁ μὲν ἀπολιπὼν ταύτῃ τὸν πέλεκυν ἀπῆλθεν ἐκ τῆς χώρας φεύγων, ὁ δὲ πέλεκυς παραυτίκα ἀφείθη κριθεὶς

vorum eam classem esse, ad propulsandas populationes accurrisse. Quumque, aliquot interfectis, Palladio erepto, domum abiret, ab eius equo Atheniensem hominem, quum parum is prospiceret, subversum elisumque interiisse. Demophontem itaque alii ab eius, qui interfectus fuerat, propinquis, alii vero ab Argivorum republica reum factum memorant. (10) In Delphinio causam dicunt, qui se iure occidisse defendunt: quo iudicio et Theseus, quum Pallanta eiusque filios res novas molientes interemisset, absolutus est. Ante Theseum enim interfectorem necesse erat exilii causa solum vertere, aut talionis poenam suscipere. (11) In Prytaneo de ferro aliisque inanimis iudicium fit: cuius rei hoc initium fuisse arbitror. Erechtheo Athenis regnante, bovem sacerdos is, qui Buphonus est appellatus, ad Poliei Iovis aram occidit, statimque relicta bipenne e finibus excessit: bipennis iudicio absoluta est. Et eum quidem ritum quotannis servant. Dicuntur autem alia

43. τῆς M. mox φασὶν VbAg.
44. φόνῳ VtPcAg.
45. παρερχόμενος PcNRVnVab Lab. mox πάλαντα Ag.
46. ἔκτεινεν Vt. mox πρὶν om. MVa.
47. καθειστήκει BPcAgRVnVaM Lab. καθεστήκει Edd. ante B, NVb.
48. ταῦτα PcAgVnNR (hic manu prima) MLab.
49. ἐπὶ Πρυτανείῳ coni. S. mox ἐπὶ δὲ τῷδε La.
50. δικάζεσθαι M.
51. πολιέος Ag. πολύως Vt. mox ὁ δὲ πέλεκεης La.

11 καὶ ἐς τόδε ἀνὰ πᾶν ἔτος κρίνεται. λέγεται μὲν δὴ καὶ ἄλλα τῶν ἀψύχων[52] αὐτόματα ἐπιθεῖναι σὺν τῷ δικαίῳ τιμωρίαν ἀνθρώποις· ἔργον δὲ κάλλιστον καὶ δόξῃ φανερώτατον[53] ὁ Καμβύσου παρέσχετο ἀκινάκης. (12) Ἔστι δὲ τοῦ Πειραιῶς[54] πρὸς θαλάσσῃ Φρεαττύς·[55] ἐνταῦθα οἱ πεφευγότες, ἢν ἀπελθόντας[56] ἕτερον ἐπιλάβῃ σφᾶς ἔγκλημα, πρὸς ἀκροωμένους ἐκ τῆς γῆς ἀπὸ νεὼς ἀπολογοῦνται.[57] Τεῦκρον πρῶτον λόγος ἔχει Τελαμῶνι οὕτως ἀπολογήσασθαι μηδὲν ἐς τὸν Αἴαντος θάνατον εἰργάσθαι.[58] τάδε μὲν οὖν εἰρήσθω μοι τῶνδε εἵνεκα, γνῶναι ὁπόσοις[59] μέτεστι σπουδῆς ἐς[60] τὰ δικαστήρια.

quoque inanima sua sponte hominibus iustam inflixisse ultionem: et Cambysis acinaces pulcherrimum ac nobilissimum perpatravit facinus. (12) In Piraeei maritima parte Phreattys est, ubi rei, si semel elapsi alio implicentur crimine, e navi iudicibus in littore consistentibus causam dicunt: ac Teucrum aiunt primum omnium eo se modo Telamoni purgasse, quum de Aiacis caede culpa vacaret. Et haec quidem de iudiciis commemoravimus, ut, quantae ea curae Atheniensibus sint, intelligi possit.

52. ἀμψύχων (per corr. ἀψ. in Lb) Lab. tum ἐπιθῆναι Ag.

53. φανερότατον Ag. mox παρέχετο VaM.

54. πυραιως La. πειρεῶς Va; mox ἐνταῦτα id.

55. φραττις, ὺ super ι, Ag. mox πεφευγόντες Vn. πεφεύγοντες Vt La.

56. ἐπελθ. Lb. ἀπελφθόντας Vt. mox ἕτερον om. Va.

57. ἀπολοῦνται Lb. καὶ ante Τεῦκρον coni. Cor.

58. εἰργάσθαι CSBPcAgRVn, ut coniecerat Sylb. εἰργάσασθαι AXK FMNVa. ἐργάσασθαι Vb. Sq. οὖν et γνῶναι om. La.

59. ὁπόσῃς AXKFCVabNRM. ὁπόσοις SBPcAgVnVtLa, ut coniecerat Camerar. et Kuhn. ὁπόσαις, αι expunct. et η sup. vers., Lb.

60. εἰς τὰ δικαστήρια Codd. Edd. praeter S, qui τὰ εἰς τὰ δικαστήρια. K. coni. τὰ εἰς δικαστήρια.

CAPUT XXIX.

De nave ad Panathenaeorum pompam ducendam constructa — Deliae navis magnitudine — templis et sepulcris extra urbem in pagis et viis — Academia et Dianae templo prope illam — sepulcris fortium et illustrium virorum in via ad Academiam.

Τοῦ δὲ Ἀρείου πάγου πλησίον δείκνυται ναῦς ποιηθεῖσα ἐς[1] *τὴν τῶν Παναθηναίων πομπήν· καὶ ταύτην μὲν ἤδη πού*[2] *τις ὑπερεβάλετο, τὸ δὲ ἐν Δήλῳ πλοῖον οὐδένα πω*[3] *νικήσαντα οἶδα, καθῆκον ἐς ἐννέα ἐρέτας*[4] *ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων.*

(2) *Ἀθηναίοις δὲ καὶ ἔξω πόλεως ἐν τοῖς δήμοις*[5] *καὶ* 2
κατὰ τὰς ὁδοὺς θεῶν ἐστιν ἱερὰ καὶ ἡρώων καὶ ἀνδρῶν τάφοι. Ἐγγυτάτω δὲ Ἀκαδημία χωρίον ποτὲ ἀνδρὸς 71
ἰδιώτου, γυμνάσιον δὲ[6] *ἐπ' ἐμοῦ. κατιοῦσι δ' ἐς αὐτὴν περίβολός ἐστιν Ἀρτέμιδος καὶ ξόανα Ἀρίστης καὶ Καλλίστης·*[7] *ὡς μὲν ἐγὼ δοκῶ καὶ ὁμολογεῖ τὰ ἔπη τὰ*[8] *Σαπφοῦς τῆς Ἀρτέμιδός εἰσιν ἐπικλήσεις αὗται, λεγόμενον δὲ καὶ ἄλλον ἐς αὐτὰς λόγον εἰδὼς ὑπερβήσομαι.*

Cap. XXIX. Non longe ab Areopago navis ostenditur ad Panathenaeorum pompam fabricata, qua fortasse maior alia facile inveniatur: ea vero, quae Deli est, omnes, quas ego norim, magnitudine superat. E foris enim eius novenis eminent remigibus transtra. (2) In curiis ipsis extra urbem, et in viis passim, deorum templa, heroumque et hominum sunt sepulcra. Non longe a muris Academia est, privati olim hominis ager, nunc gymnasium: in illam descendentibus septum quoddam est Dianae, et simulacra Optimae ac Pulcherrimae. Esse vero ea Dianae cognomina, et ipse coniicio, et Sapphus carmina testantur; de quibus nihil hoc loco attinet dicere, quum multa ta-

Cap. XXIX. 1. *ἐς* SBAgPcVab MNRVnLab. *εἰς* AXKFC. — Sq. *τῶν* om. La.

2. *ποῦ τ ς* Vb. tum *ὑπερεβάλετο* B e coni. AgNVnLab; *ὑπερεβάλλετο* Edd. ante B, PcMVabR (sed in R alterum *λ* expunctum est).

3. *οὐδὲν ἀπωνικήσ.* N. *οὐδὲν ἀπονικῆσ.* AgLb (corr. in Lb). *οὐδενακονικ.* Vt.

4. *ἀρέτας* Vt. *ἀρετὰς* Ag.

5. *Δήμοις* XKF. *δήλοις* MLbVn Vt (Vt ad marg. *δήμοις*, in Lb sup. vers. a sec. man. *μ*).

6. *δ' ἐπ'* Va. deinde *δὲ ἐς* id.

7. *κάλλιστος* N.

8. *τὰ ἔπη τῆς Σ.* Exc. Pal. Va. *τὰ ἔπι* La. mox *αὗται* sup. vers. in La. *ἐλευθερους*, *ω* sup. *ου* id.

*καὶ ναὸς οὐ μέγας ἐστὶν, ἐς ὃν τοῦ Διονύσου τοῦ Ἐλευ-
θερέως τὸ ἄγαλμα ἀνὰ πᾶν ἔτος κομίζουσιν ἐν τεταγμέ-
ναις ἡμέραις. ἱερὰ μέν σφισι ταύτῃ* [9] *τοσαῦτά ἐστιν.*
3 (3) *Τάφοι δὲ Θρασυβούλου μὲν πρῶτον τοῦ Λύκου ἀν-
δρὸς τῶν τε ὕστερον καὶ ὅσοι πρὸ αὐτοῦ γεγόνασιν Ἀθη-
ναίοις λόγιμοι* [10] *τὰ πάντα ἀρίστου· παρέντι δέ μοι τὰ
πλείω τοσαῦτα* [11] *ἐς πίστιν ἀρκέσει τοῦ λόγου· τυραννίδα
γὰρ ἔπαυσε τῶν τριάκοντα καλουμένων σὺν ἀνδράσιν ἑξή-
κοντα τὸ κατ' ἀρχὰς ὁρμηθεὶς ἐκ Θηβῶν καὶ Ἀθηναίους* [12]
*στασιάζοντας διαλλαγῆναι καὶ συνθεμένους ἔπεισε μεῖναι.
πρῶτος μέν ἐστιν οὗτος τάφος, ἐπὶ δὲ αὐτῷ* [13] *Περικλέ-*
4 *ους τε καὶ Χαβρίου καὶ Φορμίωνος.* (4) *Ἔστι δὲ καὶ πᾶσι
μνῆμα Ἀθηναίοις ὁπόσοις ἀποθανεῖν συνέπεσεν ἔν τε
ναυμαχίαις καὶ ἐν μάχαις* [14] *πεζαῖς πλὴν ὅσοι Μαραθῶνι
αὐτῶν ἠγωνίσαντο· τούτοις γὰρ κατὰ χώραν* [15] *εἰσὶν οἱ*

men tradita sint. Est etiam aedes non magna, in quam Bacchi Eleutherensis simulacrum quotannis statis diebus portant. Et tot quidem ipsis ea parte sunt aedes sacrae. (3) Iam vero inter sepulcra primum obtinet locum Thrasybuli Lyci filii, viri Atheniensium omnium, qui ante ipsum fuere, quique sunt eius aetatem consecuti, omni laudum genere praestantissimi: de quo, quum nihil nunc necesse sit omnia commemorare, unum tamen, ex quo sit eius virtus testata, non praetermittam. Is triginta tyrannorum dominatum initio cum sexaginta non amplius sociis, Thebis profectus, evertit, et Atheniensibus diuturnis seditionibus pene afflictis, compositionis et concordiae auctor fuit. Alii deinceps sunt tumuli, Periclis, Chabriae, et Phormionis. (4) Est etiam suum omnibus Atheniensibus, qui aut navalibus aut terrestribus proeliis *pro patria* mortem oppetiere, monumentum, iis exceptis, qui ad Marathonem ceciderunt. Illis enim

9. *ταύτῃ* Va. om. Mox *ἔστιν* Ag. *ἔστι* Edd. Codd. rell.

10. *γόνιμοι* MNVabAXKF tuetur Schneider s. v. *λόγιμοι* C e coni. Coraii. ad Plut. Coriol. 338 (T. II, p. 3) PcAgVtVnRSB. *δόκιμοι* coni. Pors.

11. *τοσαῦτα* VaMS. *τοσάδε* Edd. Codd. rell. — tum *πίσιν ἀρέσει* La. *κέσει* *ἀρεσκει* Vn.

12. *Ἀθηναίοις* Va.

13. *αὐτῷ* coni. Pors. C, recepta a SB. *αὐτοῦ* Codd. Edd. rell. mox *χαυρίου* La. *φορβίωνος* Lb.

14. *καὶ ἐν μάχαις* om. VtAg. mox *αὐτὸν* La.

15. „*τάφος δὲ* pro *κατὰ χώραν*. v. pag. 79." [ed. K.] sic Excerpta nostra Mosq., quo similis folii perversio indicari videtur qualem libro VIII, 35. videbimus.

*τάφοι δι' ἀνδραγαθίαν· οἱ δὲ ἄλλοι κατὰ τὴν ὁδὸν κεῖν-
ται[16] τὴν ἐς Ἀκαδημίαν καὶ σφῶν ἑστᾶσιν ἐπὶ τοῖς
τάφοις στῆλαι τὰ ὀνόματα καὶ τὸν[17] δῆμον ἑκάστου λέ-
γουσαι. πρῶτοι δὲ ἐτάφησαν οὓς ἐν Θρᾴκῃ ποτὲ ἐπι-
κρατοῦντας μέχρι Δραβήσκου[18] τῆς χώρας Ἠδωνοὶ[19]
φονεύουσιν ἀνέλπιστοι ἐπιθέμενοι· λέγεται δὲ καὶ ὡς
κεραυνοὶ πέσοιεν[20] ἐπ' αὐτούς. στρατηγοὶ δὲ ἄλλοι τε
ἦσαν καὶ Λέαγρος, ᾧ μάλιστα ἐπετέτραπτο ἡ δύναμις, καὶ
Δεκελεὺς[21] Σωφάνης, ὃς τὸν Ἀργεῖόν ποτε πένταθλον
Νεμείων[22] ἀνῃρημένον νίκην ἀπέκτεινεν Εὐρυβάτην βοη-
θοῦντα Αἰγινήταις.[23] στρατὸν δὲ ἔξω τῆς Ἑλλάδος
Ἀθηναῖοι τρίτον τοῦτον ἔστειλαν. Πριάμῳ μὲν γὰρ καὶ* 72
*Τρωσὶ[24] πάντες Ἕλληνες ἀπὸ κοινοῦ λόγου κατέστησαν
ἐς πόλεμον· Ἀθηναῖοι δὲ ἰδίᾳ μετ' Ἰολάου τε ἐς Σαρδὼ καὶ
δεύτερα[25] ἐς τὴν νῦν Ἰωνίαν ἐστράτευσαν καὶ τρίτον*

eodem, quo occubuerunt, loco sepulcra ad virtutis memoriam erecta. Alii *omnes* in via sunt, quae ad Academiam ducit, sepulti, ac pilae tumulis impositae cum elogiis nomen cuiusque et curiam testantibus. In primis eorum sepulcra spectantur, quos, quum Thraciam iam omnem ad Drabescum usque occupassent, Edoni de improviso adorti interemerunt: quos ipsos etiam fulminibus ictos periisse dicunt. Duces *iis* et alii fuerunt, et Leagrus, cui copiae omnes fuerant commissae: et Decelensis Sophanes, qui Eurybaten Argivum de quinque in Nemea certaminibus victorem Aeginetis opem ferentem occidit. Et hunc quidem extra Graeciam tertium exercitum Athenienses misisse constat. Nam Priamo et Troianis Graeci omnes communi consensu bellum intulerunt: Athenienses vero privatim cum Iolao in Sardiniam primum, deinde in Ioniam, tertio in Thra-

16. *κεῖνται τὴν* (*τὴς* Va) *στενὴν τὴν ἐς Ἀκ.* VaM. *ἐς* om. La.
17. *τῶν δῆμον* Vb.
18. *Δραβήσκου* coni. Palmerii Exerc. p. 367. recepta a FCSB. *βραβίσκου* AXKCodd.
19. *Ἠδονοὶ* Va. tum *φονεύσιν* N.
20. *πέσειεν* M. *ἐς αὐτοὺς* PcAg La.
21. *Δεκελεεὺς* coni. Pors. tum *Σωφάνης* CSB e coni. Sylb. *Σωφονὴς* AXKFCodd.
22. *ἐμίων*, *ν* sup. vers., La. *ἀνῃρημένων* VtAg (in Ag *ο* super *ω*). mox *εὐρυκάτην* La.
23. *αἰγυνήταις*, *ι* super *υ*, Ag Vb. — 4, 6. f. *δ' ἐς ἔξω* Va.
24. *τρωσὶν* AgVt.; mox *λόγου* K. eiiciendum videtur.
25. *δεύτερον* AXKFCSN. *δευτέραν* MRVabVnAgPcLab. *δεύτερα* coni. S, quam recepit B auctore non nominato.

6 δὴ τότε ἐς τὴν Θρᾴκην. (5) Ἔστι δὲ ἔμπροσθεν τοῦ μνήματος στήλη μαχομένους ἔχουσα ἱππεῖς· Μελάνωπός σφισίν ἐστι καὶ Μακάρτατος [26] ὀνόματα, οὓς κατέλαβεν ἀποθανεῖν ἐναντία Λακεδαιμονίων [27] καὶ Βοιωτῶν τεταγμένους, ἔνθα τῆς Ἐλεωνίας [28] εἰσὶ χώρας πρὸς Ταναγραίους ὅροι. καὶ Θεσσαλῶν τάφος ἐστὶν ἱππέων κατὰ παλαιὰν φιλίαν ἐλθόντων, ὅτε σὺν Ἀρχιδάμῳ Πελοποννήσιοι πρῶτον ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἀττικὴν στρατιᾷ· καὶ πλησίον τοξόταις Κρησίν. αὖθις δέ ἐστιν Ἀθηναίων μνήματα, [29] Κλεισθένους, ᾧ τὰ ἐς τὰς φυλὰς αἳ νῦν [30] καθεστᾶσιν, εὑρέθη· καὶ ἱππεῦσιν ἀποθανοῦσιν, ἡνίκα συνε-
7 πελάβοντο οἱ Θεσσαλοὶ τοῦ κινδύνου. ἐνταῦθα καὶ Κλεωναῖοι [31] κεῖνται, μετὰ Ἀργείων ἐς τὴν Ἀττικὴν ἐλθόντες· ἐφ᾽ ὅτῳ δέ, γράψω τοῦ λόγου μοι κατελθόντος ἐς τοὺς [32] Ἀργείους. καὶ Ἀθηναίων δ᾽ ἔστι τάφος οἳ πρὶν ἢ στρατεῦσαι τὸν Μῆδον ἐπολέμησαν πρὸς Αἰγινήτας. (6) Ἦν

ciam arma promovere. (5) A fronte monumenti columna est, in qua pugnantes equites duo cernuntur, quorum uni Melanopo, alteri Macartato nomen: qui adversus Lacedaemonios et Boeotios dimicantes, in ipsis Eleoniorum et Tanagraeorum finibus cecidere. Exstant et Thessalorum equitum tumuli, qui pro vetere amicitia Atheniensibus auxilio venerunt, quum in Atticam Peloponnesii, duce Archidamo, invasissent: ac secundum eos Cretensium sagittariorum: Atheniensium rursus, Clisthenis primum, qui eam tribuum rationem instituit, quae etiamnum observatur. Equitum deinde eorum, qui occubuerunt in eo proelio, in quo Thessali cum Atheniensibus periculum adiere. Eodem etiam in loco Cleonaei iacent, qui cum Argivis in Atticam venerant. Qua autem de causa venerint, tunc exponam, quum ad Argivorum res descenderit historia. Sunt et eorum Atheniensium ibi tumuli, qui ante Persicum bellum cum Aeginetis pugnarunt. (6) Aequitatis autem plenissimum illud

26. μακρότατος AgVt.

27. Μακεδονίων VbRLb. Μακεδόνων N. ἄλλως· Λακεδαιμονίων NR ad marg.

28. Ἐλεωνίας B e coni. Boeckhii in lect. indice 1822 p. 6 probata a S in Auctar. vide Strab. IX, 405. Ἐλευσωνίας Edd. ante B, Codd. — Mox τοξότες La.

29. in N primum scriptum fuit ἀναθήματα, quo expuncto μνήματα substitutum est. tum κλεισθένου Ag.

30. ἃ νῦν Va. mox συναπελάβοντο (-ον e corr.) id. tum θετταλοὶ Vb.

31. κλαιωναῖοι VnNRVbLab. tum μετ᾽ ἀργ. Va.

32. τοὺς et sq. καὶ om. Va. δ᾽ om. La. δέ ἐστι Vab. mox αἰγηνίτας Vb.

δὲ ἄρα καὶ δήμου δίκαιον βούλευμα, εἰ δὴ καὶ Ἀθηναῖοι
μετέδοσαν [33] δούλοις δημοσίᾳ ταφῆναι καὶ τὰ ὀνόματα
ἐγγραφῆναι στήλῃ· δηλοῖ δὲ ἀγαθοὺς σφᾶς ἐν τῷ πολέμῳ
γενέσθαι περὶ τοὺς δεσπότας. ἔστι δὲ καὶ ἀνδρῶν ὀνόματα
ἄλλων, διάφορα δέ σφισι τὰ χωρία τῶν ἀγώνων· [34] καὶ
γὰρ τῶν ἐπ' Ὄλυνθον ἐλθόντων οἱ δοκιμώτατοι καὶ Μελή-
σανδρος ἐς τὴν ἄνω Καρίαν [35] ναυσὶν ἀναπλεύσας διὰ τοῦ
Μαιάνδρου. (7) Ἐτάφησαν δὲ καὶ οἱ τελευτήσαντες 8
πολεμοῦντος [36] Κασσάνδρου καὶ οἱ συμμαχήσαντές ποτε [37]
Ἀργείων· πραχθῆναι [38] δὲ οὕτω σφίσι τὴν πρὸς Ἀργείους
λέγουσι συμμαχίαν. Λακεδαιμονίοις τὴν πόλιν τοῦ θεοῦ
σείσαντος οἱ εἵλωτες ἐς [39] Ἰθώμην ἀπέστησαν· ἀφεστη-
κότων δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι βοηθοὺς καὶ ἄλλους καὶ παρὰ [40] 73
Ἀθηναίων μετεπέμποντο· οἱ δέ σφισιν ἐπιλέκτους ἄνδρας
ἀποστέλλουσι [41] καὶ στρατηγὸν Κίμωνα τὸν Μιλτιάδου·
τούτους ἀποπέμπουσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι πρὸς ὑποψίαν.
Ἀθηναίοις δὲ οὐκ ἀνεκτὰ ἐφαίνετο περιυβρίσθαι, καὶ ὡς 9

plebiscitum fuit, quo publicae sepulturae honor est cum servis communicatus: eorumque nomina columnis incisa sunt, quod fideliter et strenue dominis in proelio operam suam navassent. Sunt et aliorum virorum monumenta, qui diversis in locis pugnantes ceciderunt: clarissimi vero omnium, qui ad Olynthum pugnarunt. Ibi videas et Melesandri monumentum, qui navibus adverso Maeandro in superiorem Cariam contendit. (7) Ibidem conditi sunt, qui Cassandri bello occubuerunt, et qui ex Argivis tum belli fuerunt socii. Huius vero societatis cum Argivis hanc fuisse causam tradunt. Sparta terrae motu concussa, Hilotes (*publicae scilicet operae, captivi Messenii*) in Ithomen secesserunt. Fecit ea defectio, ut Lacedaemonii et ab aliis, et ab Atheniensibus auxilia poscerent. Missi sunt itaque lectissimi viri cum Cimone Miltiadis filio: sed eos Lacedaemonii, quod suspectos haberent, remiserunt. Ubi igitur illi domum rediere,

33. *μετέδοθσαν*, *θ* exp. Vb. aptior videtur hic verborum ordo: *εἰ δὴ καὶ δούλοις μετέδοσαν Ἀθηναῖοι*.

34. *ἀγώνων· καὶ γὰρ τῶν ἀγώνων, καὶ γὰρ τῶν ἐπ' Ὀλ.* Ag.

35. *Κάριαν* M.

36. *πολεμοῦντες* M. tum *κασάνδρου* NVa.

37. *πότε* C. *συμμαχήσαντές ποτε* SB e coni. Kuhnii: AXKFCodd. *τότε*, „quod ad tempora Cassandri sine insigni iniuria Chronologiae referri nequit." K.

38. *πραχθῆναι* CSB e coni. Loescheri et Kuhnii: *προαχθῆναι* AXKFCodd. tum *οὕτως* NVab. *λέγουσιν* VtAg.

39. *ἐπ'* La. *ἀπέστηλαν* Vt.

40. *παρ' Ἀθ.* Va.

41. *ἀποστέλλουσιν* Ag. *στέλλουσιν* Vt.

ἐκομίζοντο ὀπίσω,[42] συμμαχίαν ἐποιήσαντο Ἀργείοις Λακεδαιμονίων ἐχθροῖς τὸν ἅπαντα οὔσι χρόνον. ὕστερον δὲ μελλούσης Ἀθηναίων ἐν Τανάγρᾳ γένεσθαι πρὸς Βοιωτοὺς καὶ Λακεδαιμονίους μάχης ἀφίκοντο Ἀθηναίοις Ἀργεῖοι βοηθοῦντες· καὶ παραυτίκα μὲν ἔχοντας[43] πλέον τοὺς Ἀργείους νὺξ ἐπελθοῦσα ἀφείλετο τὸ σαφὲς τῆς νίκης, ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν ὑπῆρξε κρατῆσαι Λακεδαιμονίοις, Θεσσαλῶν προδόντων Ἀθηναίους. καταλέξαι δέ[44] μοι καὶ τούσδε ἐπῆλθεν, Ἀπολλόδωρον ξένων[45] ἡγεμόνα, ὃς Ἀθηναῖος μὲν ἦν, ἐκπεμφθεὶς δὲ ὑπὸ Ἀρσίτου[46] σατράπου τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας διεφύλαξε Περινθίοις τὴν πόλιν, ἐσβεβληκότος[47] ἐς τὴν Περινθίαν Φιλίππου στρατῷ. οὗτός τε οὖν ἐνταῦθα τέθαπται καὶ Εὔβουλος ὁ Σπινθάρου καὶ ἄνδρες, οἷς ἀγαθοῖς οὖσιν οὐκ ἐπηκολούθησε[48] τύχη χρηστή, τοῖς μὲν ἐπιθεμένοις τυραννοῦντι Λαχάρει, οἱ δὲ τοῦ Πειραιῶς κατάληψιν[49]

Athenienses ea contumelia graviter commoti, cum Argivis Lacedaemoniorum hostibus foedus fecerunt. Postea quum ad Tanagram cum Boeotiis et Lacedaemoniis essent Athenienses proelium commissuri, auxilia illis quidem Argivi miserunt: neque multum abfuit, quin ex acie superiores discederent. Verum nox, quo minus, utri vicissent, cerni posset, obstitit. Postero vero die Thessalorum equitum proditione a Lacedaemoniis Athenienses victi sunt. Sed eorum ducum, quorum in eo loco monumenta exstant, longe clarissimus Apollodorus mercenariorum dux, qui quum Atheniensis esset, ab Aristo (eius Phrygiae, quae ad Hellespontum est, satrapa) *cum auxiliis* missus, Perinthiorum civitatem, eius fines Philippo cum exercitu ingresso, servavit. Hic igitur illic sepultus est: item Eubulus Spinthari filius: alii etiam, quorum virtuti fortuna fuit iniquior. Eorum enim alii, quum in Lacharem tyrannum coniurassent, alii vero,

42. ὀπίσσω Ag.

43. ἔχοντες VaLa (α super ε La). tum πλέες M. πλέειν Lb. ἀφέλετο N.

44. δὲ om. M. Calderin. tum ἐπῆλθεν, ο super ε, Ag.; om. Va.

45. ξένον LbVn. (ω super ο Vn).

46. Ἀρσίτου CSB e coni. Kuhnii. Ἀρίστου AXKFPcAgNVnLab. ἀρίστου, σ super στ, R. ἀρίσου Va. ἀρρίσσου Vb. mox ἐλησκόντῳ NA.

47. ἐςβεβηκότος VaLbVnR. In R manu secunda λ supra lin. positum. Mox ὃς πινθάρου La.

48. ἐπηκολούθησεν Vb. mox τοῖς μὲν οὖν Edd. ante B. VnVabNR Lab; οὖν om. BPcAgVt. τοῖς μὲν οὖν — τοῖς δὲ οἱ (voluit οἳ) corrigendum putavit Goldh. — ἐπιθεμένις La.

49. κατάλειψιν AgVt.

ἐβούλευσαν Μακεδόνων φρουρούντων, πρὶν δὲ εἰργάσθαι
τὸ ἔργον ὑπὸ τῶν συνειδότων μηνυθέντες [50] ἀπώλοντο.
(8) Κεῖνται δὲ καὶ οἱ περὶ Κόρινθον πεσόντες· ἐδήλωσε δὲ 11
οὐχ ἥκιστα ὁ θεὸς ἐνταῦθα καὶ αὖθις ἐν Λεύκτροις τοὺς
ὑπὸ Ἑλλήνων καλουμένους ἀνδρείους τὸ μηδὲν ἄνευ τύχης
εἶναι, εἰ δὴ Λακεδαιμόνιοι Κορινθίων τότε καὶ Ἀθη-
ναίων, ἔτι δὲ καὶ Ἀργείων καὶ Βοιωτῶν κρατήσαντες
ὕστερον ὑπὸ Βοιωτῶν μόνων ἐν Λεύκτροις ἐς τοσοῦτον
ἐκακώθησαν. (9) Μετὰ δὲ τοὺς ἀποθανόντας ἐν Κο-
ρίνθῳ, στήλην ἐπὶ τοῖσδε ἑστάναι τὴν [51] αὐτὴν σημαίνει
τὰ ἐλεγεῖα, τοῖς μὲν ἐν Εὐβοίᾳ [52] καὶ Χίῳ τελευτήσασι· 74
τοὺς δὲ ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις τῆς Ἀσιανῆς ἠπείρου δια-
φθαρῆναι δηλοῖ, τοὺς δὲ ἐν Σικελίᾳ. γεγραμμένοι δέ εἰσιν 12
οἵ τε στρατηγοὶ πλὴν Νικίου, καὶ τῶν στρατιωτῶν ὁμοῦ
τοῖς ἀστοῖς Πλαταιεῖς. Νικίας δὲ ἐπὶ τῷδε παρείθη·
γράφω δὲ οὐδὲν διάφορα ἢ Φίλιστος, ὃς ἔφη Δημοσθέ-
νην μὲν σπονδὰς ποιήσασθαι τοῖς ἄλλοις πλὴν αὐτοῦ, [53]

quum de eiiciendo ex Piraeeo Macedonum praesidio consilia iniissent, priusquam negotium conficerent, consciorum indicio oppressi sunt. (8) Siti etiam ibi sunt, qui ad Corinthum ceciderunt: ubi facile declaravit Deus, quemadmodum et post in Leuctrica pugna, eos, qui a Graecis viri fortes appellantur, sine fortuna nihil esse. Nam Lacedaemonii, qui Corinthios ante, Athenienses, Argivos, et Boeotios armis domuerant, ad Leuctra tam ingenti clade a solis Boeotiis afflicti sunt. (9) Post eorum tumulos, qui ad Corinthum periere, columnam unam multis erectam esse, inscripti elegi testantur. Hos enim in Euboea, illos in Chio, quosdam in extremis continentis Asiae finibus, alios in Sicilia cecidisse indicant. Duces etiam adscripti sunt praeter Niciam; et Plataeenses milites una cum oppidanis. Niciam quidem praeteritum non aliam ob causam, quam Philistus prodidit, crediderim. Scribit enim ille, Demosthenem in deditione facienda se unum excepisse; ac quum in hostium potestatem veniret, sibi ipsi manus consciscere conatum. Ni-

50. μυνυθέντες (η super υ priori) ἀπώλλοντο Ag. ἀπώλοντο om. N. ἀπόλοντο La.
51. τὴν om. N.
52. εὐοίᾳ La. tum τε καὶ Χίῳ Edd. ante B, VabRM. τε om. PcAg VnNLabB. tum τελευτήσασιν AgVt. mox Νικίας δὲ τῷδε, ἐπὶ sup. vers., Lb.
53. αὐτοῦ BPcAgNR. αὑτοῦ Edd. ante B, Vn. mox αὑτὸν CSBPcNR αὐτὸν AXKFVnAg.

11 καὶ ἐς τόδε ἀνὰ πᾶν ἔτος κρίνεται. λέγεται μὲν δὴ καὶ ἄλλα τῶν ἀψύχων[52] αὐτόματα ἐπιθεῖναι σὺν τῷ δικαίῳ τιμωρίαν ἀνθρώποις· ἔργον δὲ κάλλιστον καὶ δόξῃ φανερώτατον[53] ὁ Καμβύσου παρέσχετο ἀκινάκης. (12) Ἔστι δὲ τοῦ Πειραιῶς[54] πρὸς θαλάσσῃ Φρεαττύς·[55] ἐνταῦθα οἱ πεφευγότες, ἢν ἀπελθόντας[56] ἕτερον ἐπιλάβῃ σφᾶς ἔγκλημα, πρὸς ἀκροωμένους ἐκ τῆς γῆς ἀπὸ νεὼς ἀπολογοῦνται.[57] Τεῦκρον πρῶτον λόγος ἔχει Τελαμῶνι οὕτως ἀπολογήσασθαι μηδὲν ἐς τὸν Αἴαντος θάνατον εἰργάσθαι.[58] τάδε μὲν οὖν εἰρήσθω μοι τῶνδε εἵνεκα, γνῶναι ὁπόσοις[59] μέτεστι σπουδῆς ἐς[60] τὰ δικαστήρια.

quoque inanima sua sponte hominibus iustam inflixisse ultionem: et Cambysis acinaces pulcherrimum ac nobilissimum perpatravit facinus. (12) In Piraeei maritima parte Phreattys est, ubi rei, si semel elapsi alio implicentur crimine, e navi iudicibus in littore consistentibus causam dicunt: ac Teucrum aiunt primum omnium eo se modo Telamoni purgasse, quum de Aiacis caede culpa vacaret. Et haec quidem de iudiciis commemoravimus, ut, quantae ea curae Atheniensibus sint, intelligi possit.

52. ἀμψύχων (per corr. ἀψ. in Lb) Lab. tum ἐπιθῆναι Ag.

53. φανερότατον Ag. mox παρέχετο VaM.

54. πυραιως La. πειρεῶς Va; mox ἐνταῦτα id.

55. φραττις, ὑ super ι, Ag. mox πεφευγόντες Vn. πεφεύγοντες Vt La.

56. ἐπελθ. Lb. ἀπελφθόντας Vt. mox ἕτερον om. Va.

57. ἀπολοῦνται Lb. καὶ ante Τεῦκρον coni. Cor.

58. εἰργάσθαι CSBPcAgRVn, ut coniecerat Sylb. εἰργάσασθαι AXK FMNVa. ἐργάσασθαι Vb. Sq. οὖν et γνῶναι om. La.

59. ὁπόσης AXKFCVabNRM. ὁπόσοις SBPcAgVnVtLa, ut coniecerat Camerar. et Kuhn. ὁπόσαις, αι expunct. et η sup. vers., Lb.

60. εἰς τὰ δικαστήρια Codd. Edd. praeter S, qui τὰ εἰς τὰ δικαστήρια. K. coni. τὰ εἰς δικαστήρια.

CAPUT XXIX.

De nave ad Panathenaeorum pompam ducendam constructa — Deliae navis magnitudine — templis et sepulcris extra urbem in pagis et viis — Academia et Dianae templo prope illam — sepulcris fortium et illustrium virorum in via ad Academiam.

*Τοῦ δὲ Ἀρείου πάγου πλησίον δείκνυται ναῦς ποιη-
θεῖσα ἐς [1] τὴν τῶν Παναθηναίων πομπήν· καὶ ταύτην μὲν
ἤδη πού [2] τις ὑπερεβάλετο, τὸ δὲ ἐν Δήλῳ πλοῖον οὐ-
δένα πω [3] νικήσαντα οἶδα, καθῆκον ἐς ἐννέα ἐρέτας [4] ἀπὸ
τῶν καταστρωμάτων.*

(2) *Ἀθηναίοις δὲ καὶ ἔξω πόλεως ἐν τοῖς δήμοις [5] καὶ* 2
*κατὰ τὰς ὁδοὺς θεῶν ἐστιν ἱερὰ καὶ ἡρώων καὶ ἀνδρῶν
τάφοι. Ἐγγυτάτω δὲ Ἀκαδημία χωρίον ποτὲ ἀνδρὸς* 71
*ἰδιώτου, γυμνάσιον δὲ [6] ἐπ' ἐμοῦ. κατιοῦσι δ' ἐς αὐ-
τὴν περίβολός ἐστιν Ἀρτέμιδος καὶ ξόανα Ἀρίστης καὶ Καλ-
λίστης· [7] ὡς μὲν ἐγὼ δοκῶ καὶ ὁμολογεῖ τὰ ἔπη τὰ [8]
Σαπφοῦς τῆς Ἀρτέμιδός εἰσιν ἐπικλήσεις αὗται, λεγό-
μενον δὲ καὶ ἄλλον ἐς αὐτὰς λόγον εἰδὼς ὑπερβήσομαι.*

Cap. XXIX. Non longe ab Areopago navis ostenditur ad Panathenaeorum pompam fabricata, qua fortasse maior alia facile inveniatur: ea vero, quae Deli est, omnes, quas ego norim, magnitudine superat. E foris enim eius novenis eminent remigibus transtra. (2) In curiis ipsis extra urbem, et in viis passim, deorum templa, heroumque et hominum sunt sepulcra. Non longe a muris Academia est, privati olim hominis ager, nunc gymnasium: in illam descendentibus septum quoddam est Dianae, et simulacra Optimae ac Pulcherrimae. Esse vero ea Dianae cognomina, et ipse coniicio, et Sapphus carmina testantur; de quibus nihil hoc loco attinet dicere, quum multa ta-

Cap. XXIX. 1. ἐς SBAgPcVab MNRVnLab. εἰς AXKFC. — Sq. τῶν om. La.

2. ποῦ τ ς Vb. tum ὑπερεβάλετο B e coni. AgNVnLab; ὑπερεβάλλετο Edd. ante B, PcMVabR (sed in R alterum λ expunctum est).

3. οὐδὲν ἀπωνικήσ. N. οὐδὲν ἀπονικῆσ. AgLb (corr. in Lb). οὐδεναπονικ. Vt.

4. ἀρέτας Vt. ἀρετὰς Ag.

5. Δήμοις XKF. δήλοις MLbVn Vt (Vt ad marg. δήμοις, in Lb sup. vers. a sec. man. μ).

6. δ' ἐπ' Va. deinde δὲ ἐς id.

7. κάλλιστος N.

8. τὰ ἔπη τῆς Σ. Exc. Pal. Va. τὰ ἔπι La. mox αὗται sup. vers. in La. ἐλευθέρους, ω sup. ου id.

καὶ ναὸς οὐ μέγας ἐστὶν, ἐς ὃν τοῦ Διονύσου τοῦ Ἐλευ-
θερέως τὸ ἄγαλμα ἀνὰ πᾶν ἔτος κομίζουσιν ἐν τεταγμέ-
ναις ἡμέραις. ἱερὰ μέν σφισι ταύτῃ [9] τοσαῦτά ἐστιν.
3 (3) Τάφοι δὲ Θρασυβούλου μὲν πρῶτον τοῦ Λύκου ἀν-
δρὸς τῶν τε ὕστερον καὶ ὅσοι πρὸ αὐτοῦ γεγόνασιν Ἀθη-
ναίοις λόγιμοι [10] τὰ πάντα ἀρίστου· παρέντι δέ μοι τὰ
πλείω τοσαῦτα [11] ἐς πίστιν ἀρκέσει τοῦ λόγου· τυραννίδα
γὰρ ἔπαυσε τῶν τριάκοντα καλουμένων σὺν ἀνδράσιν ἑξή-
κοντα τὸ κατ᾽ ἀρχὰς ὁρμηθεὶς ἐκ Θηβῶν καὶ Ἀθηναίους [12]
στασιάζοντας διαλλαγῆναι καὶ συνθεμένους ἔπεισε μεῖναι.
πρῶτος μέν ἐστιν οὗτος τάφος, ἐπὶ δὲ αὐτῷ [13] Περικλέ-
4 ους τε καὶ Χαβρίου καὶ Φορμίωνος. (4) Ἔστι δὲ καὶ πᾶσι
μνῆμα Ἀθηναίοις ὁπόσοις ἀποθανεῖν συνέπεσεν ἔν τε
ναυμαχίαις καὶ ἐν μάχαις [14] πεζαῖς πλὴν ὅσοι Μαραθῶνι
αὐτῶν ἠγωνίσαντο· τούτοις γὰρ κατὰ χώραν [15] εἰσὶν οἱ

men tradita sint. Est etiam aedes non magna, in quam Bacchi Eleutherensis simulacrum quotannis statis diebus portant. Et tot quidem ipsis ea parte sunt aedes sacrae. (3) Iam vero inter sepulcra primum obtinet locum Thrasybuli Lyci filii, viri Atheniensium omnium, qui ante ipsum fuere, quique sunt eius aetatem consecuti, omni laudum genere praestantissimi: de quo, quum nihil nunc necesse sit omnia commemorare, unum tamen, ex quo sit eius virtus testata, non praetermittam. Is triginta tyrannorum dominatum initio cum sexaginta non amplius sociis, Thebis profectus, evertit, et Atheniensibus diuturnis seditionibus pene afflictis, compositionis et concordiae auctor fuit. Alii deinceps sunt tumuli, Periclis, Chabriae, et Phormionis. (4) Est etiam suum omnibus Atheniensibus, qui aut navalibus aut terrestribus proeliis *pro patria* mortem oppetiere, monumentum, iis exceptis, qui ad Marathonem ceciderunt. Illis enim

9. *ταύτῃ* Va. om. Mox *ἔστιν* Ag. *ἔστι* Edd. Codd. rell.

10. *γόνιμοι* MNVabAXKF tuetur Schneider s. v. *λόγιμοι* C e coni. Coraii. ad Plut. Coriol. 338 (T. II, p. 3) PcAgVtVnRSB. *δόκιμοι* coni. Pors.

11. *τοσαῦτα* VaMS. *τοσάδε* Edd. Codd. rell. — tum *πίσιν ἀρέσει* La. *κέσει*
ἀρεσκει Vn.

12. *Ἀθηναίοις* Va.

13. *αὐτῷ* coni. Pors. C, recepta a SB. *αὐτοῦ* Codd. Edd. rell. mox *χαυρίου* La. *φορβίωνος* Lb.

14. *καὶ ἐν μάχαις* om. VtAg. mox *αὐτὸν* La.

15. „*τάφος δὲ* pro *κατὰ χώραν*. v. pag. 79.“ [ed. K.] sic Excerpta nostra Mosq., quo similis folii perversio indicari videtur qualem libro VIII, 35. videbimus.

τάφοι δι' ἀνδραγαθίαν· οἱ δὲ ἄλλοι κατὰ τὴν ὁδὸν κεῖν-
ται [16] τὴν ἐς Ἀκαδημίαν καὶ σφῶν ἑστᾶσιν ἐπὶ τοῖς
τάφοις στῆλαι τὰ ὀνόματα καὶ τὸν [17] δῆμον ἑκάστου λέ-
γουσαι. πρῶτοι δὲ ἐτάφησαν οὓς ἐν Θρᾴκῃ ποτὲ ἐπι-
κρατοῦντας μέχρι Δραβήσκου [18] τῆς χώρας Ἠδωνοὶ [19]
φονεύουσιν ἀνέλπιστοι ἐπιθέμενοι· λέγεται δὲ καὶ ὡς
κεραυνοὶ πέσοιεν [20] ἐπ' αὐτούς. στρατηγοὶ δὲ ἄλλοι τε
ἦσαν καὶ Λέαγρος, ᾧ μάλιστα ἐπετέτραπτο ἡ δύναμις, καὶ
Δεκελεὺς [21] Σωφάνης, ὃς τὸν Ἀργεῖόν ποτε πένταθλον
Νεμείων [22] ἀνῃρημένον νίκην ἀπέκτεινεν Εὐρυβάτην βοη-
θοῦντα Αἰγινήταις. [23] στρατὸν δὲ ἔξω τῆς Ἑλλάδος
Ἀθηναῖοι τρίτον τοῦτον ἔστειλαν. Πριάμῳ μὲν γὰρ καὶ 72
Τρωσὶ [24] πάντες Ἕλληνες ἀπὸ κοινοῦ λόγου κατέστησαν
ἐς πόλεμον· Ἀθηναῖοι δὲ ἰδίᾳ μετ' Ἰολάου τε ἐς Σαρδὼ καὶ
δεύτερα [25] ἐς τὴν νῦν Ἰωνίαν ἐστράτευσαν καὶ τρίτον

eodem, quo occubuerunt, loco sepulcra ad virtutis memoriam erecta. Alii *omnes* in via sunt, quae ad Academiam ducit, sepulti, ac pilae tumulis impositae cum elogiis nomen cuiusque et curiam testantibus. In primis eorum sepulcra spectantur, quos, quum Thraciam iam omnem ad Drabescum usque occupassent, Edoni de improviso adorti interemerunt: quos ipsos etiam fulminibus ictos periisse dicunt. Duces *iis* et alii fuerunt, et Leagrus, cui copiae omnes fuerant commissae: et Decelensis Sophanes, qui Eurybaten Argivum de quinque in Nemea certaminibus victorem Aeginetis opem ferentem occidit. Et hunc quidem extra Graeciam tertium exercitum Athenienses misisse constat. Nam Priamo et Troianis Graeci omnes communi consensu bellum intulerunt: Athenienses vero privatim cum Iolao in Sardiniam primum, deinde in Ioniam, tertio in Thra-

16. *κεῖνται τὴν* (*τῆς* Va) *στενὴν τὴν ἐς Ἀκ.* VaM. *ἐς* om. La.
17. *τῶν δῆμον* Vb.
18. *Δραβήσκου* coni. Palmerii Exerc. p. 367. recepta a FCSB. *βραβίσκου* AXKCodd.
19. *Ἠδονοὶ* Va. tum *φονεύσιν* N.
20. *πέσειεν* M. *ἐς αὐτοὺς* PcAg La.
21. *Δεκελεεὺς* coni. Pors. tum *Σωφάνης* CSB e coni. Sylb. *Σωφονὴς* AXKFCodd.
22. *ἐμίων*, *ν* sup. vers., La. *ἀνῃρημένων* VtAg (in Ag *o* super *ω*). mox *εὐρυκάτην* La.
23. *αἰγυννήταις*, *ι* super *υ*, Ag Vb. — 4, 6. f. *δ'. ἐς ἔξω* Va.
24. *τρωσὶν* AgVt.; mox *λόγου* K. eiiciendum videtur.
25. *δεύτερον* AXKFCSN. *δευτέραν* MRVabVnAgPcLab. *δεύτερα* coni. S, quam recepit B auctore non nominato.

6 δὴ τότε ἐς τὴν Θρᾴκην. (5) Ἔστι δὲ ἔμπροσθεν τοῦ
μνήματος στήλη μαχομένους ἔχουσα ἱππεῖς· Μελάνωπός
σφισίν ἐστι καὶ Μακάρτατος [26] ὀνόματα, οὓς κατέλαβεν
ἀποθανεῖν ἐναντία Λακεδαιμονίων [27] καὶ Βοιωτῶν τε-
ταγμένους, ἔνθα τῆς Ἐλεωνίας [28] εἰσὶ χώρας πρὸς Τανα-
γραίους ὅροι. καὶ Θεσσαλῶν τάφος ἐστὶν ἱππέων κατὰ
παλαιὰν φιλίαν ἐλθόντων, ὅτε σὺν Ἀρχιδάμῳ Πελοπον-
νήσιοι πρῶτον ἐσέβαλον ἐς τὴν Ἀττικὴν στρατιᾷ· καὶ πλη-
σίον τοξόταις Κρησίν. αὖθις δέ ἐστιν Ἀθηναίων μνήμα-
τα, [29] Κλεισθένους, ᾧ τὰ ἐς τὰς φυλὰς αἳ νῦν [30] κα-
θεστᾶσιν, εὑρέθη· καὶ ἱππεῦσιν ἀποθανοῦσιν, ἡνίκα συνε-
7 πελάβοντο οἱ Θεσσαλοὶ τοῦ κινδύνου. ἐνταῦθα καὶ Κλεω-
ναῖοι [31] κεῖνται, μετὰ Ἀργείων ἐς τὴν Ἀττικὴν ἐλθόντες·
ἐφ' ὅτῳ δὲ, γράψω τοῦ λόγου μοι κατελθόντος ἐς τοὺς [32]
Ἀργείους. καὶ Ἀθηναίων δ' ἔστι τάφος οἳ πρὶν ἢ στρα-
τεῦσαι τὸν Μῆδον ἐπολέμησαν πρὸς Αἰγινήτας. (6) Ἦν

ciam arma promovere. (5) A fronte monumenti columna est, in qua pugnantes equites duo cernuntur, quorum uni Melanopo, alteri Macartato nomen: qui adversus Lacedaemonios et Boeotios dimicantes, in ipsis Eleoniorum et Tanagraeorum finibus cecidere. Exstant et Thessalorum equitum tumuli, qui pro vetere amicitia Atheniensibus auxilio venerunt, quum in Atticam Peloponnesii, duce Archidamo, invasissent: ac secundum eos Cretensium sagittariorum: Atheniensium rursus, Clisthenis primum, qui eam tribuum rationem instituit, quae etiamnum observatur. Equitum deinde eorum, qui occubuerunt in eo proelio, in quo Thessali cum Atheniensibus periculum adiere. Eodem etiam in loco Cleonaei iacent, qui cum Argivis in Atticam venerant. Qua autem de causa venerint, tunc exponam, quum ad Argivorum res descenderit historia. Sunt et eorum Atheniensium ibi tumuli, qui ante Persicum bellum cum Aeginetis pugnarunt. (6) Aequitatis autem plenissimum illud

26. *μακρότατος* AgVt.

27. *Μακεδονίων* VbRLb. *Μακεδόνων* N. *ἄλλως· Λακεδαιμονίων* NR ad marg.

28. *Ἐλεωνίας* B e coni. Boeckhii in lect. indice 1822 p. 6 probata a S in Auctar. vide Strab. IX, 405. *Ἐλευσινίας* Edd. ante B, Codd. — Mox *τοξότες* La.

29. in N primum scriptum fuit *ἀναθήματα*, quo expuncto *μνήματα* substitutum est. tum *κλεισθένου* Ag.

30. *ἃ νῦν* Va. mox *συναπελάβοντο* (*ον* e corr.) id. tum *θετταλοὶ* Vb.

31. *κλαιωναῖοι* VnNRVbLab. tum *μετ' ἀργ.* Va.

32. *τοὺς* et sq. *καὶ* om. Va. *δ'* om. La. *δέ ἐστι* Vab. mox *αἰγηνίτας* Vb.

δὲ ἄρα καὶ δήμου δίκαιον βούλευμα, εἰ δὴ καὶ Ἀθηναῖοι
μετέδοσαν [33] δούλοις δημοσίᾳ ταφῆναι καὶ τὰ ὀνόματα
ἐγγραφῆναι στήλῃ· δηλοῖ δὲ ἀγαθοὺς σφᾶς ἐν τῷ πολέμῳ
γενέσθαι περὶ τοὺς δεσπότας. ἔστι δὲ καὶ ἀνδρῶν ὀνόματα
ἄλλων, διάφορα δέ σφισι τὰ χωρία τῶν ἀγώνων· [34] καὶ
γὰρ τῶν ἐπ' Ὄλυνθον ἐλθόντων οἱ δοκιμώτατοι καὶ Μελή-
σανδρος ἐς τὴν ἄνω Καρίαν [35] ναυσὶν ἀναπλεύσας διὰ τοῦ
Μαιάνδρου. (7) Ἐτάφησαν δὲ καὶ οἱ τελευτήσαντες 8
πολεμοῦντος [36] Κασσάνδρου καὶ οἱ συμμαχήσαντές ποτε [37]
Ἀργείων· πραχθῆναι [38] δὲ οὕτω σφίσι τὴν πρὸς Ἀργείους
λέγουσι συμμαχίαν. Λακεδαιμονίοις τὴν πόλιν τοῦ θεοῦ
σείσαντος οἱ εἵλωτες ἐς [39] Ἰθώμην ἀπέστησαν· ἀφεστη-
κότων δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι βοηθοὺς καὶ ἄλλους καὶ παρὰ [40] 73
Ἀθηναίων μετεπέμποντο· οἱ δέ σφισιν ἐπιλέκτους ἄνδρας
ἀποστέλλουσι [41] καὶ στρατηγὸν Κίμωνα τὸν Μιλτιάδου·
τούτους ἀποπέμπουσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι πρὸς ὑποψίαν.
Ἀθηναίοις δὲ οὐκ ἀνεκτὰ ἐφαίνετο περιυβρίσθαι, καὶ ὡς 9

plebiscitum fuit, quo publicae sepulturae honor est cum servis communicatus: eorumque nomina columnis incisa sunt, quod fideliter et strenue dominis in proelio operam suam navassent. Sunt et aliorum virorum monumenta, qui diversis in locis pugnantes ceciderunt: clarissimi vero omnium, qui ad Olynthum pugnarunt. Ibi videas et Melesandri monumentum, qui navibus adverso Maeandro in superiorem Cariam contendit. (7) Ibidem conditi sunt, qui Cassandri bello occubuerunt, et qui ex Argivis tum belli fuerunt socii. Huius vero societatis cum Argivis hanc fuisse causam tradunt. Sparta terrae motu concussa, Hilotes (*publicae scilicet operae, captivi Messenii*) in Ithomen secesserunt. Fecit ea defectio, ut Lacedaemonii et ab aliis, et ab Atheniensibus auxilia poscerent. Missi sunt itaque lectissimi viri cum Cimone Miltiadis filio: sed eos Lacedaemonii, quod suspectos haberent, remiserunt. Ubi igitur illi domum rediere,

33. *μετέδοϑσαν*, *ϑ* exp. Vb. aptior videtur hic verborum ordo: *εἰ δὴ καὶ δούλοις μετέδοσαν Ἀθηναῖοι.*

34. *ἀγώνων· καὶ γὰρ τῶν ἀγώνων, καὶ γὰρ τῶν ἐπ' Ὄλ.* Ag.

35. *Κάριαν* M.

36. *πολεμοῦντες* M. tum *κασάνδρου* NVa.

37. *πότε* C. *συμμαχήσαντές ποτε* SB e coni. Kuhnii: AXKFCodd. *τότε*, „quod ad tempora Cassandri sine insigni iniuria Chronologiae referri nequit.“ K.

38. *πραχθῆναι* CSB e coni. Loescheri et Kuhnii: *προαχθῆναι* AXKFCodd. tum *οὕτως* NVab. *λέγουσιν* VtAg.

39. *ἐπ'* La. *ἀπέστηλαν* Vt.

40. *παρ' Ἀθ.* Va.

41. *ἀποστέλλουσιν* Ag. *στέλλουσιν* Vt.

ἐκομίζοντο ὀπίσω,[42] συμμαχίαν ἐποιήσαντο Ἀργείοις Λακεδαιμονίων ἐχθροῖς τὸν ἅπαντα οὖσι χρόνον. ὕστερον δὲ μελλούσης Ἀθηναίων ἐν Τανάγρᾳ γένεσθαι πρὸς Βοιωτοὺς καὶ Λακεδαιμονίους μάχης ἀφίκοντο Ἀθηναίοις Ἀργεῖοι βοηθοῦντες· καὶ παραυτίκα μὲν ἔχοντας[43] πλέον τοὺς Ἀργείους νὺξ ἐπελθοῦσα ἀφείλετο τὸ σαφὲς τῆς νίκης, ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν ὑπῆρξε κρατῆσαι Λακεδαιμονίοις, Θεσσαλῶν προδόντων Ἀθηναίους. καταλέξαι δέ[44] μοι καὶ τούσδε ἐπῆλθεν, Ἀπολλόδωρον ξένων[45] ἡγεμόνα, ὃς Ἀθηναῖος μὲν ἦν, ἐκπεμφθεὶς δὲ ὑπὸ Ἀρσίτου[46] σατράπου τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας διεφύλαξε Περινθίοις τὴν πόλιν, ἐσβεβληκότος[47] ἐς τὴν Περινθίαν Φιλίππου στρατῷ. οὗτός τε οὖν ἐνταῦθα τέθαπται καὶ Εὔβουλος ὁ Σπινθάρου καὶ ἄνδρες, οἷς ἀγαθοῖς οὖσιν οὐκ ἐπηκολούθησε[48] τύχη χρηστὴ, τοῖς μὲν ἐπιθεμένοις τυραννοῦντι Λαχάρει, οἱ δὲ τοῦ Πειραιῶς κατάληψιν·[49]

Athenienses ea contumelia graviter commoti, cum Argivis Lacedaemoniorum hostibus foedus fecerunt. Postea quum ad Tanagram cum Boeotiis et Lacedaemoniis essent Athenienses proelium commissuri, auxilia illis quidem Argivi miserunt: neque multum abfuit, quin ex acie superiores discederent. Verum nox, quo minus, utri vicissent, cerni posset, obstitit. Postero vero die Thessalorum equitum proditione a Lacedaemoniis Athenienses victi sunt. Sed eorum ducum, quorum in eo loco monumenta exstant, longe clarissimus Apollodorus mercenariorum dux, qui quum Atheniensis esset, ab Aristo (eius Phrygiae, quae ad Hellespontum est, satrapa) *cum auxiliis* missus, Perinthiorum civitatem, eius fines Philippo cum exercitu ingresso, servavit. Hic igitur illic sepultus est: item Eubulus Spinthari filius: alii etiam, quorum virtuti fortuna fuit iniquior. Eorum enim alii, quum in Lacharem tyrannum coniurassent, alii vero,

42. ὀπίσσω Ag.

43. ἔχοντες VaLa (α super ε La). tum πλέες M. πλέειν Lb. ἀφέλετο N.

44. δὲ om. M. Calderin. tum ἐπῆλθεν, ο super ε, Ag.; om. Va.

45. ξένον LbVn. (ω super ο Vn).

46. Ἀρσίτου CSB e coni. Kuhnii. Ἀρίστου AXKFPcAgNVnLab. ἀρίστου, σ super στ, R. ἀρίσου Va. ἀρρίσσου Vb. mox ἑλησπόντῳ NA.

47. ἐςβεβηκότος VaLbVnR. In R manu secunda λ supra lin. positum. Mox ὃς πινθάρου La.

48. ἐπηκολούθησεν Vb. mox τοῖς μὲν οὖν Edd. ante B. VnVabNR Lab; οὖν om. BPcAgVt. τοῖς μὲν οὖν — τοῖς δὲ οἱ (voluit οἳ) corrigendum putavit Goldh. — ἐπιθεμένις La.

49. κατάλειψιν AgVt.

ἐβούλευσαν Μακεδόνων φρουρούντων, πρὶν δὲ εἰργάσθαι
τὸ ἔργον ὑπὸ τῶν συνειδότων μηνυθέντες [50] ἀπώλοντο.
(8) Κεῖνται δὲ καὶ οἱ περὶ Κόρινθον πεσόντες· ἐδήλωσε δὲ 11
οὐχ ἥκιστα ὁ θεὸς ἐνταῦθα καὶ αὖθις ἐν Λεύκτροις τοὺς
ὑπὸ Ἑλλήνων καλουμένους ἀνδρείους τὸ μηδὲν ἄνευ τύχης
εἶναι, εἰ δὴ Λακεδαιμόνιοι Κορινθίων τότε καὶ Ἀθη-
ναίων, ἔτι δὲ καὶ Ἀργείων καὶ Βοιωτῶν κρατήσαντες
ὕστερον ὑπὸ Βοιωτῶν μόνων ἐν Λεύκτροις ἐς τοσοῦτον
ἐκακώθησαν. (9) Μετὰ δὲ τοὺς ἀποθανόντας ἐν Κο-
ρίνθῳ, στήλην ἐπὶ τοῖσδε ἑστάναι τὴν [51] αὐτὴν σημαίνει
τὰ ἐλεγεῖα, τοῖς μὲν ἐν Εὐβοίᾳ [52] καὶ Χίῳ τελευτήσασι· 74
τοὺς δὲ ἐπὶ τοῖς ἐσχάτοις τῆς Ἀσιανῆς ἠπείρου δια-
φθαρῆναι δηλοῖ, τοὺς δὲ ἐν Σικελίᾳ. γεγραμμένοι δέ εἰσιν 12
οἵ τε στρατηγοὶ πλὴν Νικίου, καὶ τῶν στρατιωτῶν ὁμοῦ
τοῖς ἀστοῖς Πλαταιεῖς. Νικίας δὲ ἐπὶ τῷδε παρείθη·
γράφω δὲ οὐδὲν διάφορα ἢ Φίλιστος, ὅς ἔφη Δημοσθέ-
νην μὲν σπονδὰς ποιήσασθαι τοῖς ἄλλοις πλὴν αὐτοῦ, [53]

quum de eiiciendo ex Piraeeo Macedonum praesidio consilia iniissent, priusquam negotium conficerent, consciorum indicio oppressi sunt. (8) Siti etiam ibi sunt, qui ad Corinthum ceciderunt: ubi facile declaravit Deus, quemadmodum et post in Leuctrica pugna, eos, qui a Graecis viri fortes appellantur, sine fortuna nihil esse. Nam Lacedaemonii, qui Corinthios ante, Athenienses, Argivos, et Boeotios armis domuerant, ad Leuctra tam ingenti clade a solis Boeotiis afflicti sunt. (9) Post eorum tumulos, qui ad Corinthum periere, columnam unam multis erectam esse, inscripti elegi testantur. Hos enim in Euboea, illos in Chio, quosdam in extremis continentis Asiae finibus, alios in Sicilia cecidisse indicant. Duces etiam adscripti sunt praeter Niciam; et Plataeenses milites una cum oppidanis. Niciam quidem praeteritum non aliam ob causam, quam Philistus prodidit, crediderim. Scribit enim ille, Demosthenem in deditione facienda se unum excepisse; ac quum in hostium potestatem veniret, sibi ipsi manus consciscere conatum. Ni-

50. μυνυθέντες (η super υ priori) ἀπώλλοντο Ag. ἀπώλοντο om. N. ἀπόλοντο La.

51. τὴν om. N.

52. εὐοίᾳ La. tum τε καὶ Χίῳ Edd. ante B, VabRM. τε om. PcAg VnNLabB. tum τελευτήσασιν AgVt. mox Νικίας δὲ τῷδε, ἐπὶ sup. vers., Lb.

53. αὐτοῦ BPcAgNR. αὑτοῦ Edd. ante B, Vn. mox αὑτὸν CSBPcNR αὐτὸν AXKFVnAg.

καὶ ὡς ἡλίσκετο, αὐτὸν ἐπιχειρεῖν ἀποκτεῖναι, Νικίᾳ δὲ τὴν παράδοσιν ἐθελοντῇ [54] γενέσθαι. τούτων εἵνεκα οὐκ ἐνεγράφη Νικίας τῇ στήλῃ, καταγνωσθεὶς αἰχμάλωτος
13 ἐθελοντὴς εἶναι καὶ οὐκ ἀνὴρ πολέμῳ πρέπων. (10) Εἰσὶ δὲ ἐπ' ἄλλῃ στήλῃ καὶ οἱ μαχεσάμενοι περὶ Θρᾴκην [55] καὶ ἐν Μεγάροις, καὶ ἡνίκα Ἀρκάδας τοὺς ἐν Μαντινείᾳ καὶ Ἠλείους ἔπεισεν [56] Ἀλκιβιάδης Λακεδαιμονίων ἀποστῆναι καὶ οἱ πρὶν ἐς Σικελίαν ἀφικέσθαι Δημοσθένην Συρακουσίων κρατήσαντες. (11) Ἐτάφησαν δὲ καὶ οἱ [57] περὶ τὸν Ἑλλήσποντον ναυμαχήσαντες καὶ ὅσοι Μακεδόνων ἐναντία ἠγωνίσαντο ἐν Χαιρωνείᾳ [58] καὶ οἱ μετὰ Κλέωνος ἐς Ἀμφίπολιν στρατεύσαντες, οἵ τε ἐν Δηλίῳ τῷ Ταναγραίων τελευτήσαντες καὶ ὅσους ἐς Θεσσαλίαν [59] Λεωσθένης ἤγαγε καὶ οἱ πλεύσαντες ἐς Κύπρον ὁμοῦ Κίμωνι, τῶν τε σὺν Ὀλυμπιοδώρῳ τὴν φρουρὰν ἐκβαλόντων [60] τριῶν καὶ δέκα
14 ἄνδρες οὐ πλείους. (12) Φασὶ δὲ Ἀθηναῖοι καὶ Ῥωμαίοις ὅμορόν τινα πολεμοῦσι πόλεμον στρατιὰν οὐ πολλὴν πέμ-

ciam vero ultro deditionem fecisse; eamque ob rem nomen eius in columna inscriptum non esse, quod, se quum hostibus ultro dedidisset, quod imperatore ac forti viro dignum esset, non fecerat. (10) Sunt in alia columna inscripti, qui in Thracia et ad Megaram pugnarunt; quique cum Alcibiade fuerunt, quum eius auctoritatem secuti Arcades, qui Mantineam tenent, et Elei a Lacedaemoniis defecissent; et qui ante Demosthenis in Siciliam adventum Syracusanos vicerunt. (11) Sepulcra etiam eorum visuntur, qui ad Hellespontum navali proelio conflixerunt, et qui steterunt contra Macedonas in Chaeronea, quique sub Cleone ad Amphipolim meruerunt. Ad hos, qui ad Delium in Tanagraeorum finibus ceciderunt, et quos in Thessaliam Leosthenes duxit, et qui cum Cimone in Cyprum navigarunt: illi etiam, qui Olympiodorum secuti, tredecim non amplius viri, *Macedonum* praesidium eiecerunt. (12) Ferunt Athenienses, Romanis aliquando se finitimum quoddam bellum gerenti-

54. τοὺς παράδοσιν ἐθελοντὴς Vt. tum τούτων ἕνεκα M.
55. περὶ Θρᾴκην BPcAgVnNRLa. περὶ τὴν Θρ. Edd. ante B, VabLbM.
56. ἐπισθων, ων exp., La. ἔπεισεν om. N. κλίους ἔπεσεν M.
57. οἱ om. VaM. mox ἠγωνήσαντο M. ἐναντία om. La.
58. χερωνείᾳ VbAg (in Ag αι sup. ε). mox οἵ τε — τελευτήσαντες om. M.
59. θαλασσίαν Ag. tum δημοσθένης (λεω sup.) Vn. λεωσθένης om. La. ἤγαγεν Ag.
60. ἐκβαλλόντων Vb. συμβαλόντων Va. tum οἱ πλείους M. mox πολλὴν πέμψε La.

ψαι, καὶ ὕστερον ναυμαχίας Ῥωμαίων πρὸς Καρχηδονίους γιγνομένης τριήρεις πέντε Ἀττικαὶ [61] παρεγένοντο· ἔστιν οὖν καὶ τούτοις ἐνταῦθα τοῖς ἀνδράσιν ὁ τάφος. (13) Τολμίδου δὲ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ δεδήλωται μὲν ἤδη μοι τὰ ἔργα καὶ ὃν τρόπον ἐτελεύτησαν· ἴστω δὲ ὅτῳ [62] φίλον κειμένους σφᾶς κατὰ τὴν ὁδὸν ταύτην. (14) Κεῖνται δὲ καὶ οἱ σὺν Κίμωνι τὸ μέγα ἔργον πεζῇ [63] καὶ ναυσὶν αὐθημερὸν κρατήσαντες. τέθαπται δὲ καὶ Κόνων καὶ Τιμόθεος [64], δεύτεροι μετὰ Μιλτιάδην καὶ Κίμωνα οὗτοι πατὴρ καὶ παῖς ἔργα ἀποδειξάμενοι λαμπρά. (15) Κεῖται δὲ καὶ Ζήνων ἐνταῦθα ὁ Μνασέου [65] καὶ Χρύσιππος ὁ Σολεὺς, [66] Νικίας τε ὁ Νικομήδους [67] ζῷα ἄριστος γράψαι τῶν ἐφ' ἑαυτοῦ, [68] καὶ Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων οἱ τὸν Πεισιστράτου παῖδα Ἵππαρχον ἀποκτείναντες, ῥή-

bus auxilia non sane magna misisse: triremes etiam quinque Atticas navali proelio contra Carthaginienses interfuisse. Sua igitur iis etiam militibus sunt monumenta. (13) Tolmidae vero, et militum eius res gestas, quoque modo interierint, superius exposuimus: eorum etiam, si quis forte id nosse aveat, in eadem via sepulcra sunt. (14) Siti praeterea illic sunt, quorum magna exstitit Cimone duce bellicae virtutis et perillustris gloria. Eodem enim die hostes ad Eurymedontem terrestri proelio navalique superarunt. Conon exinde, et Timotheus ibidem sepulti: qui post Miltiadem et Cimonem primi, pater et filius, res magnas et praeclaras gesserunt. (15) Conditi ibi etiam sunt Zeno Mnaseae filius, Chrysippus Solensis, Nicias Nicomedis filius, in pingendis animalibus aetatis suae longe praestantissimus: Harmodius et Aristogiton, qui Pisistrati filium Hipparchum

61. ἀτικαὶ La. mox οὖν ἐνταῦθα καὶ τούτοις Vt. ἔστι οὖν R.

62. ὅτι φίλον Va. deinde ὀδῷ Va.

63. ἔργον ἐπ' Εὐρυμέδοντι πεζῇ Edd. ἔργον τὸ ἐπ' Εὐρυμέδοντι vult Krueger stud. historico-philol. p.52. ἔργον ἐπὶ τῇ πεζικῇ Ag. (qui πεζηκῇ, ε super η) PcNVNR (in quo ἐπὶ expunct. et supra vers. ἐν) Lab. ἔργ. ἐν τῇ πεζικῇ Vab. ἔργ, ἐπὶ τῇ πεζῇ M. Eurymedontis nomen, quod ab omnibus codd. abest, per glossam illatum videtur, quare delevimus. – Sq. καὶ om. Lab.

64. τιμώθεος Vb.

65. Μνασέου S. e Paus. II, 8, 4. Suid. et Diog. Laërt. VII. init. B, Vb. μνασίου VaLaVtR (in R ε super ι). μνασείου PcVnLbAXKFC.

66. σελεὺς M.

67. νικομήδου AgMVbLb. νικομίδου Va. νικοδήμου PcLa. tum ἄριστα La. γράφαι M.

68. ἑαυτοῦ SAgVnMNRVbLb. Exc. Pal. αὐτοῦ AXKFCBPc. αὐτοῦ La. ὑφ' αὐτοῦ (sic) Va. — Sq. καὶ ante Ἁρμόδ. om. N. tum ὁ τὸν id. οἱ τῶν La. mox Ἵππαρχον in Va a sec. manu.

τορές τε Ἐφιάλτης, ὃς τὰ νόμιμα τὰ[69] ἐν Ἀρείῳ πάγῳ
μάλιστα ἐλυμήνατο, καὶ Λυκοῦργος ὁ Λυκόφρονος.
16 (16) Λυκούργῳ δὲ ἐπορίσθη μὲν[70] τάλαντα ἐς τὸ δημό-
σιον πεντακοσίοις[71] πλείονα καὶ ἑξακισχιλίοις ἢ ὅσα[72]
Περικλῆς ὁ Ξανθίππου συνήγαγε, κατεσκεύασε δὲ πομ-
πεῖα τῇ θεῷ καὶ Νίκας[73] χρυσᾶς καὶ παρθένοις κόσμον
ἑκατόν, ἐς δὲ πόλεμον ὅπλα καὶ βέλη καὶ τετρακοσίας ναυ-
μαχοῦσιν εἶναι τριήρεις· οἰκοδομήματα δὲ ἐπετέλεσε μὲν
τὸ θέατρον ἑτέρων ὑπαρξαμένων, τὰ δὲ ἐπὶ τῆς αὐτοῦ[74]
πολιτείας ἃ ᾠκοδόμησεν, ἐν Πειραιεῖ νεώς εἰσιν οἶκοι
καὶ πρὸς τῷ[75] Λυκίῳ καλουμένῳ γυμνάσιον. ὅσα μὲν
οὖν ἀργύρου πεποιημένα ἦν καὶ χρυσοῦ, Λαχάρης καὶ
ταῦτα ἐσύλησε τυραννήσας· τὰ δὲ οἰκοδομήματα καὶ ἐς
ἡμᾶς ἔτι ἦν.

occiderunt. Oratores vero Ephialtes, qui Areopagi instituta, ut qui maxime, pervertit: (16) Lycurgus Lycophronis filius, qui in cogenda in publicum aerarium pecunia Periclem Xanthippi filium superavit talentis sexies mille et quingentis (?): idemque ad Minervae pompas ornamenta multa, et aureas Victorias comparavit, ac virginibus centum mundum dedit. Ad belli autem usus scutorum et iaculorum numerum auxit: *classem supplevit, ut* quadringentae triremes ad navales pugnas deduci possent. Inter opera vero, quae exaedificavit, theatrum est, quod quum alii inchoatum reliquissent, ipse absolvit: ac dum reipublicae praeesset, navale in Piraeeo, et eo in loco, quod Lycium dicitur, gymnasium erexit. Ac opera quidem ex auro et argento, *quae ille dedicarat*, Lachares tyrannus sustulit: aedificia permanent.

69. τὰ om. N. tum ἐλιμήνατο Ag.

70. μὲν om. MVa.

71. Meursius probante S. correxit: ἐς τὸ δημόσιον πεντήκοντα πλείονα καὶ ἑξακοσίοις. Bekker. laudat Böckh. Staatshaush. I, p. 470.

72. καὶ ὅσα Va.

73. νίκας AXKFC. χρυσὰς Vb. sq. δὲ om. Lb. mox ἑτέρως Va. ἑτέραν (ω super α) ὑπαρξαμένω La.

74. αὐτῆς AgVt. tum ὦ ᾠκοδ. La.

75. καὶ τὸ πρὸς τῷ Λυκ. AXKFCVnVbLab. καὶ τῷ πρὸς τῷ Λ. VtAg. καὶ πρὸς τῷ Λ. VaMNRPcSB. tum Λυκίῳ PcAgNRVnVabM Edd. praeter B, qui Λυκείῳ. — Deinde οὖν om. Va; pro eo habet γὰρ Vb; idem τυραννίσας. La ἔσησε pro ἐσύλησε.

CAPUT XXX.

De daemonis Ἀντέρως dicti ara in urbe — cursu cum facibus ad aram Promethei — aliis aris in Academia — Platonis monumento — Cycno — turri Timonis — aliis memorandis in hac urbis regione.

Πρὸ δὲ τῆς ἐσόδου τῆς [1] ἐς Ἀκαδημίαν ἐστὶ βωμὸς Ἔρωτος ἔχων ἐπίγραμμα ὡς Χάρμος Ἀθηναίων πρῶτος Ἔρωτι [2] ἀναθείη. τὸν δὲ ἐν πόλει βωμὸν καλούμενον Ἀντέρωτος [3] ἀνάθημα εἶναι λέγουσι μετοίκων, ὅτι Μέλης Ἀθηναῖος μέτοικον ἄνδρα Τιμαγόραν ἐρασθέντα ἀτιμάζων [4] ἀφεῖναι κατὰ τῆς πέτρας αὐτὸν ἐκέλευσεν ἐς τὸ ὑψηλότατον αὐτῆς ἀνελθόντα. Τιμαγόρας δὲ ἄρα καὶ ψυχῆς εἶχεν ἀφειδῶς καὶ πάντα [5] ὁμοίως κελεύοντι ἤθελε χαρίζεσθαι τῷ μειρακίῳ καὶ δὴ καὶ [6] φέρων ἑαυτὸν ἀφῆκε· Μέλητα δέ, ὡς ἀποθανόντα εἶδε Τιμαγόραν, ἐς τοσοῦτον μετανοίας ἐλθεῖν ὡς [7] πεσεῖν τε ἀπὸ τῆς πέτρας τῆς αὐτῆς, καὶ οὕτως ἀφεὶς αὐτὸν [8] ἐτελεύτησε· καὶ τὸ ἐντεῦθεν δαίμονα Ἀντέρωτα τὸν ἀλάστορα τὸν Τιμαγόρου

Cap. XXX. In primo Academiae aditu Amoris est ara cum inscriptione: Charmum Atheniensium primum Amori dedicasse. Eam enim aram, quae intra urbem est, quam appellant Anterotis, inquilinorum donum fuisse dicunt, ac dedicationis huiusmodi causam exstitisse: Meles Atheniensis amatorem suum Timagoram inquilinum hominem fastidiens, *per contemtum*, ut de summo saxo se abiiceret, iussit. Timagoras, qui semper omnia, quae puer imperaret, facienda putasset, animam etiam ipsam facile profudit: unde enim iussus erat, *impigre* se praecipitem dedit. Meletem vero re cognita *suae in illum acerbitatis* adeo poenituit, ut ex eodem se ipsum etiam saxo deiecerit. Ex eo *tam atroci rei eventu* ab inquilinis, ut *in eo ipso loco* Anteros genius, Timagorae Amoris vindex, coleretur; institu-

Cap. XXX. 1. τῆς om. Ag mox ἔρωτες, ο super ε, La.
2. ἔρωτος AgVt.
3. ἀντέρωτα N. ἀντ' ἔρωτος Ag. ἀντερωτος, α super ος, Vb. mox λέγουσιν VtAg.
4. ἀτιάζων M. deinceps κὲ τὰ τῆς π. La. αὐτὸν CSB Codd. αὐτὸν AXKF.
5. πάντα *PcVaLaAgVtCSB. πάντων AXKFMNVnLbVbR (in VbR α super ων).
6. καὶ δὴ φέρων M. mox εἶδεν N. τοσοῦτο Lab.
7. ὥστε N. ὡς πεσόντι Va.
8. αὐτὸν M. ἐτελεύτησεν Ag. tum ἐντεῦθε Va.

2 κατέστη τοῖς μετοίκοις νομίζειν. (2) Ἐν Ἀκαδημίᾳ δέ [9]
ἐστι Προμηθέως βωμός, καὶ θέουσιν ἀπ' αὐτοῦ πρὸς
76 τὴν πόλιν ἔχοντες καιομένας λαμπάδας· τὸ δὲ ἀγώνισμα
ὁμοῦ τῷ δρόμῳ φυλάξαι τὴν δᾷδα ἔτι καιομένην ἐστίν·
ἀποσβεσθείσης δὲ οὐδὲν ἔτι τῆς νίκης τῷ πρώτῳ, δευ-
τέρῳ δὲ ἀντ' αὐτοῦ μέτεστιν· εἰ δὲ μηδὲ [10] τούτῳ καίοιτο,
ὁ τρίτος ἐστὶν ὁ κρατῶν· εἰ δὲ καὶ πᾶσιν ἀποσβεσθείη,
οὐδείς ἐστιν ὅτῳ καταλείπεται ἡ νίκη. ἔστι δὲ καὶ Μου-
σῶν τε [11] βωμὸς καὶ ἕτερος Ἑρμοῦ καὶ ἔνδον [12] Ἀθηνᾶς,
τὸν δὲ Ἡρακλέους ἐποίησαν. καὶ φυτόν ἐστιν ἐλαίας,
3 δεύτερον τοῦτο λεγόμενον φανῆναι. (3) Ἀκαδημίας δὲ
οὐ πόῤῥω Πλάτωνος μνῆμά ἐστιν, ᾧ [13] προεσήμαινεν ὁ
θεὸς ἄριστον τὰ ἐς φιλοσοφίαν ἔσεσθαι· προεσήμαινε δὲ
οὕτω. [14] Σωκράτης τῇ προτέρᾳ [15] νυκτὶ ᾗ Πλάτων
ἔμελλεν ἔσεσθαί οἱ [16] μαθητὴς, ἐσπτῆναί οἱ κύκνον ἐς

tum. (2) In Academia Promethei ara est; a qua homines in urbem accensas lampades praeferentes discurrunt. In eo enim certamen est, ut in cursu accensae conserventur. Cuius enim fax exstincta fuerit, is victoria successori cedit: eademque ratione ille tertio. Quod si nulli ardentem perferre licitum fuerit, palma in medio relinquitur. *In eadem Academia* Musarum sunt et Mercurii arae: interius Minervae, sua etiam Herculi. Olea inter haec spectatur, quae secunda fertur *e terra* prodiisse. (3) Non longe ab Academia Platonis est monumentum, cuius in philosophiae studio praestantiam divinitus significatam tradunt. Socratem enim ea nocte, quam dies ille est consecutus, quo se Plato in eius disciplinam tradidit, vidisse per quietem, cygnum sibi in sinum advolasse. Cygnum autem

9. *δὲ ἀγώνισμα ὁμοῦ τῷ δρόμῳ ἐστι προμ.* Lb. mox *καιομένους*, *α* super *ου*, La. tum *δαΐδα — ἀποσβεθείσης* La. *ἔτι* om. N.

10. *μηδὲ τοῦτο* Vn. *τούτῳ μηδὲ τούτῳ* N. tum *ὁ τρίτος μὲν ὁ κρ.* La.

11. *ἔστι δὲ Μουσῶν τε βωμὸς* AXKFCBPcAgVnNRVbLab. *τε* om. MVaS. *καὶ* inserit MS. deinde *ὁμοῦ* pro *Ἑρμοῦ* M.

12. *ἔνδον*, [*τὸν μὲν*] *Ἀθηνᾶς* C. *τὸν δὲ Ἡρακλ.* FCSBPcAgRVnLb. *τόν τε* VaN. *τὸ δὲ* AXKVbMLa, sed *τὸν* coniecit Sylb.

13. *ὃ προεσήμ.* Vt. *προεσήμ. — ἔσεσθαι* om. La. mox *ἐς φιλανθρωπίαν* Va.

14. *οὕτω* AXKFCSAgVaMLab (*καὶ οὕτω* La). *οὕτως* BPcVnNR. *οὑτωκράτης* Vb.

15. *προτέρᾳ* BVtPcAgNRLa; *προτεραίᾳ* Edd. ante B, VabMLb. mox *ᾗ* Pc.

16. *οἱ* om. AXKFCSmin. NVab M. Est in PcAgVtRVnLabBSmai. tum *ἐστῆναι* La.

τὸν κόλπον [17] εἶδεν ὄνειρον· ἔστι δὲ κύκνῳ τῷ ὄρνιθι μουσικῆς δόξα, ὅτι Λιγύων τῶν Ἠριδανοῦ πέραν ὑπὲρ γῆς τῆς Κελτικῆς Κύκνον ἄνδρα μουσικὸν γενέσθαι βασιλέα φασί, [18] τελευτήσαντα δὲ Ἀπόλλωνος γνώμῃ μεταβαλεῖν λέγουσιν αὐτὸν ἐς τὸν ὄρνιθα. ἐγὼ δὲ βασιλεῦσαι μὲν πείθομαι Λίγυσιν [19] ἄνδρα μουσικόν, γενέσθαι δέ μοι ἄπιστον ὄρνιθα ἀπ' ἀνδρός. (4) Κατὰ τοῦτο τῆς 4
χώρας φαίνεται πύργος [20] Τίμωνος, ὃς μόνος εἶδε μηδένα τρόπον εὐδαίμονα εἶναι γενέσθαι πλὴν τοὺς ἄλλους φεύγοντα [21] ἀνθρώπους. δείκνυται δὲ καὶ χῶρος καλούμενος Κολωνὸς [22] ἵππειος, ἔνθα τῆς Ἀττικῆς πρῶτον ἐλθεῖν λέγουσιν Οἰδίποδα· διάφορα μὲν καὶ ταῦτα τῇ Ὁμήρου ποιήσει, λέγουσι δ' οὖν. [23] καὶ βωμὸς Ποσειδῶνος Ἱππείου [24] καὶ Ἀθηνᾶς Ἱππείας· ἡρῷον [25] δὲ Πειρίθου

canoram maxime avem esse, vulgo creditur. Cygnum enim Ligurum (qui in Gallia Transpadana sunt) regem Musicae laude clarum fuisse memorant, eumque, quum decessisset, ab Apolline in sui nominis avem mutatum. Ego vero, apud Ligures regnasse in Musicis solertem hominem, ut credam, facile adduci possum: sed hominem in avem mutatum, minime fide dignum videri potest. (4) In hac agri parte Timonis eminet turris, illius nempe, qui solus novit, felicitatis compotem esse non posse, qui hominum aliorum consuetudinem non defugisset. Ostenditur etiam locus, quem Equestrem Collem appellant: in quam Atticae partem Oedipum primum venisse ferunt, qui de eo diversa ab Homeri carminibus memoriae prodiderunt. Ibi et equestris Neptuni et equestris Minervae aras, ac Pirithoi,

17. κόνπον AgVt. ἐς BSmai. Codd. εἰς AXKFCSmin. Vb. mox λυγίων La.

18. φασὶν Ag. mox γνώμην idem.

19. λίγουσιν Ag.

20. πῦργος Vb. mox οἶδε PdVab CS (falso C ex Pc enotavit οἶδε) εἶπε coni. Coraes.

21. φεύγοντας Ag.

22. κολονος Va; tum ἵππειος Pc VnVtVaMR (in R ι super ει) Lab, in La p. corr. ἵπειος Ag. ἵππιος Edd. NVb. et sic postea. Mox ἐλθεῖν om. Pc. οἰδήποδα Lb.

23. διάφορα μέντοι — ποιήσει, λέγουσι δ' οὖν καὶ βωμὸν AXKF CAgPcMNRVnVabLab; sed C et Codd. μὲν pro μέντοι. Lectionem receptam dedit S, adscivit B. λέγουσι δ' ὅμως καὶ ἔχουσι βωμὸν coni. C ἔχουσι δ' οὖν pro λέγουσι δ' οὖν legendum esse idem censet in Supplem. Idem seu λέγουσι δ' εἶναι καὶ βωμὸν voluit Letronne. λέγουσι δ' οὖν. Ἐκεῖ βωμὸς Meineckius.

24. ἱππείου PcAgVabMLb. tum ἱππείας MVab.

25. ἡρεῖον Vt. tum πυρίθου RVab. πιρείθου N. πειρίθου, a sec. man. ὁ super o posito, Lb.

καὶ Θησέως Οἰδίποδός τε καὶ Ἀδράστου. τὸ δὲ ἄλσος τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τὸν ναὸν ἐνέπρησεν [26] Ἀντίγονος ἐσβαλὼν, καὶ ἄλλοτε [27] στρατιᾷ κακώσας Ἀθηναίοις τὴν γῆν.

CAPUT XXXI.

De memorandis in parvis Atticae pagis — Hyperboreorum primitiis — Diana, unde Colaenis et Amarysia dicta.

Δῆμοι δὲ οἱ μικροὶ τῆς Ἀττικῆς, ὡς ἔτυχεν ἕκαστος οἰκισθεὶς. τάδε [1] ἐς μνήμην παρείχοντο, Ἁλιμουσίοις μὲν [2] θεσμοφόρου Δήμητρος καὶ Κόρης ἐστὶν ἱερόν, ἐν
77 Ζωστῆρι δὲ ἐπὶ θαλάσσης [3] καὶ βωμὸς Ἀθηνᾶς καὶ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος καὶ Λητοῦς. τεκεῖν μὲν οὖν Λητὼ τοὺς παῖδας ἐνταῦθα οὔ φασι [4], λύσασθαι δὲ τὸν ζωστῆρα ὡς τεξομένην καὶ τῷ χωρίῳ διὰ τοῦτο γενέσθαι τὸ ὄνομα. Προσπαλτίοις [5] δέ ἐστι καὶ τούτοις Κόρης καὶ Δήμητρος

Thesei, Oedipi, Adrasti, videas heroica monumenta. Neptuni lucum ac templum Antigonus incendit, qui et alio tempore cum exercitu in Atticam invadens alias etiam eius partes magnis affecit calamitatibus.

Cap. XXXI. Parvae Atticae curiae, quae passim, uti fors tulit, incoluntur, haec nobis, quae literis mandemus, praebent. Apud Halimusios Cereris Legiferae et Proserpinae fanum est. In Zostere prope mare Minervae, Apollinis, Dianae et Latonae templa sunt: ac Latonam quidem hic peperisse negant. Sed quum non longe pariundi tempus abesset, zonam solvisse dicunt: inde loco nomen inditum. Prospaltii et ipsi Cereris et Proserpinae aedem habent: Anagyrasii Matris Deûm

26. ἀνέπρησεν Vb.

27. Amas. „alias etiam eius partes magnis affecit calamitatibus," unde Sylb. eum ἄλλοθι legisse coniicit. ἄλλως τε La.

Cap. XXXI. 1. οἰκισθεὶς, τάδε e corr. Porsoni et Schneideri recepit S in ed. mai. Amas. „haec nobis quae litteris mandemus praebent." οἰκισθείς· ἃ δὲ Codd. Edd. rell. ἐς BPcVaAgVnLab; εἰς edd. rell. Vb.

2. μὲν et mox δὲ om. MNRPcAgVnLab; Va om. δὲ. In R sunt ad marg.

3. ἐπὶ θαλάσσης SBVabMNRAgPcVn. ἐπὶ θαλάσσῃ AXKFC.

4. φασιν AgVb.

5. πρὸς παλτίοις Vb. mox δέ ἐστι SB e coni. C. δέ ἐστιν Ag. δὲ ἔστι Vn per correct., La. δὲ ἔτι AXKFNRLbVbM. δὲ ἤδη scripsit Meursius. δὲ ἔντι in Va esse videtur. ἐστι καὶ — Ἀναγ. δὲ om. Pc. καὶ τούτους — ἀναργυρασίοις La.

ἱερόν, Ἀναγυρασίοις δὲ [6] μητρὸς θεῶν ἱερόν. Κεφαλῆσι
δὲ οἱ Διόσκουροι νομίζονται μάλιστα· μεγάλους γὰρ [7]
σφᾶς οἱ ταύτῃ θεοὺς ὀνομάζουσιν. (2) ἐν δὲ Πρασιεῦσιν 2
Ἀπόλλωνός ἐστι ναός, ἐνταῦθα τὰς Ὑπερβορέων ἀπαρ-
χὰς ἰέναι λέγεται, παραδιδόναι δὲ αὐτὰς Ὑπερβορέους
μὲν Ἀριμασποῖς, [8] Ἀριμασποὺς δ' Ἰσσηδόσι, παρὰ δὲ τού-
των Σκύθας ἐς Σινώπην [9] κομίζειν, ἐντεῦθεν δὲ φέρε-
σθαι διὰ Ἑλλήνων ἐς Πρασιάς, Ἀθηναίους δὲ εἶναι τοὺς
ἐς Δῆλον ἄγοντας· τὰς δὲ ἀπαρχὰς κεκρύφθαι μὲν ἐν κα-
λάμῃ πυρῶν, γινώσκεσθαι δὲ ὑπ' οὐδένων. [10] ἔστι δὲ
μνῆμα ἐπὶ Πρασιαῖς Ἐρυσίχθονος, [11] ὡς ἐκομίζετο ὀπίσω
μετὰ τὴν θεωρίαν ἐκ Δήλου, γενομένης οἱ κατὰ τὸν πλοῦν
τῆς τελευτῆς. Κραναὸν δὲ τὸν βασιλεύσαντα Ἀθηναίων 3
ὅτι μὲν ἐξέβαλεν [12] Ἀμφικτύων κηδεστὴν ὄντα, ἔτι πρό-
τερον εἴρηταί μοι· φυγόντα δὲ αὐτὸν σὺν τοῖς στασιώ-
ταις [13] ἐς τὸν δῆμον τὸν Λαμπρέα [14] ἀποθανεῖν τε αὐ-

delubrum. Apud Cephalenses Castores praecipua quadam coluntur religione: magni enim Dii ab iis appellantur. (2) In Prasiensibus Apollinis est templum, quo Hyperboreorum primitias mitti tradunt. Eas enim Hyperborei Arimaspis committunt, Arimaspi Issedonibus: ab iis acceptas Scythae Sinopen, inde ad Prasienses Graeci deportant: eas deinde Delon Athenienses mittunt. Absconditae illae quidem in triticea stipula sunt, neque eas cuiquam fas est intueri. Apud eosdem Prasienses Erysichthonis monumentum est, qui quum e Delo, quo cum sacris iverat, domum reveheretur, in ipso navigationis cursu e vita decessit. Cranaum vero Atheniensium regem ab Amphictyone genero regno pulsum, ante diximus. Confugientem illum quidem cum suis copiis ad Lamprenses diem suum

6. καὶ pro δὲ Vb.
7. καὶ Pc.
8. ἀριμασπεῖς (ο super ε) — ἰσσηδόσιν Ag. ἰσσοδόσι Va.
9. ἐς Δωδώνην vult Schubartus de Hyperboreis. ἐς ἰνώπην La. tum κομίζουσιν, supra versum ειν, Vb. ἐνταῦθα (εν supra) Lb. mox πρασίας La.
10. οὐδενῶν Vb. γιγνώσκεσθαι La.
11. ἐρισίχθονος Va. tum ὡς ἐκομίζ. SB e coni. Calderini: ὃς ἐκομ. Edd. rell. Codd.
12. ἐξέβαλλεν ἀμφύκτυων (sic) κυδεστὴν (η super υ) Vb. κηδευτὴν La.
13. στασιώταις S e coni., BPcAgLa. στρατιώταις AXKFCMNRVabVnLb.
14. λαμπτρέα — λαμπτρεῦσι CBMPcAgVnVaLab (λαμπτιρεῦσι La). λαμπρέα — λαμπρεῦσι AXKFSVbN.

καὶ Θησέως Οἰδίποδός τε καὶ Ἀδράστου. τὸ δὲ ἄλσος τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τὸν ναὸν ἐνέπρησεν [26] *Ἀντίγονος ἐσβαλὼν, καὶ ἄλλοτε* [27] *στρατιᾷ κακώσας Ἀθηναίοις τὴν γῆν.*

CAPUT XXXI.

De memorandis in parvis Atticae pagis — Hyperboreorum primitiis — Diana, unde Colaenis et Amarysia dicta.

Δῆμοι δὲ οἱ μικροὶ τῆς Ἀττικῆς, ὡς ἔτυχεν ἕκαστος οἰκισθεὶς. τάδε [1] *ἐς μνήμην παρείχοντο, Ἁλιμουσίοις μὲν* [2] *θεσμοφόρου Δήμητρος καὶ Κόρης ἐστὶν ἱερόν, ἐν*
77 *Ζωστῆρι δὲ ἐπὶ θαλάσσης* [3] *καὶ βωμὸς Ἀθηνᾶς καὶ Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος καὶ Λητοῦς. τεκεῖν μὲν οὖν Λητὼ τοὺς παῖδας ἐνταῦθα οὔ φασι* [4], *λύσασθαι δὲ τὸν ζωστῆρα ὡς τεξομένην καὶ τῷ χωρίῳ διὰ τοῦτο γενέσθαι τὸ ὄνομα. Προσπαλτίοις* [5] *δέ ἐστι καὶ τούτοις Κόρης καὶ Δήμητρος*

Thesei, Oedipi, Adrasti, videas heroica monumenta. Neptuni lucum ac templum Antigonus incendit, qui et alio tempore cum exercitu in Atticam invadens alias etiam eius partes magnis affecit calamitatibus.

Cap. XXXI. Parvae Atticae curiae, quae passim, uti fors tulit, incoluntur, haec nobis, quae literis mandemus, praebent. Apud Halimusios Cereris Legiferae et Proserpinae fanum est. In Zostere prope mare Minervae, Apollinis, Dianae et Latonae templa sunt: ac Latonam quidem hic peperisse negant. Sed quum non longe pariundi tempus abesset, zonam solvisse dicunt: inde loco nomen inditum. Prospaltii et ipsi Cereris et Proserpinae aedem habent: Anagyrasii Matris Deûm

26. *ἀνέπρησεν* Vb.

27. Amas. „alias etiam eius partes magnis affecit calamitatibus," unde Sylb. eum *ἄλλοθι* legisse coniicit. *ἄλλως τε* La.

Cap. XXXI. 1. *οἰκισθεὶς, τάδε* e corr. Porsoni et Schneideri recepit S in ed. mai. Amas. „haec nobis quae litteris mandemus praebent." *οἰκισθεὶς· ἃ δὲ* Codd. Edd. rell. *ἐς* BPcVaAgVnLab; *εἰς* edd. rell. Vb.

2. *μὲν* et mox *δὲ* om. MNRPcAgVnLab; Va om. *δὲ*. In R sunt ad marg.

3. *ἐπὶ θαλάσσης* SBVabMNR AgPcVn. *ἐπὶ θαλάσσῃ* AXKFC.

4. *φασιν* AgVb.

5. *πρὸς παλτίοις* Vb. mox *δέ ἐστι* SB e coni. C. *δέ ἐστιν* Ag. *δὲ ἔστι* Vn per correct., La. *δὲ ἔτι* AXKFNRLbVbM. *δὲ ἤδη* scripsit Meursius. *δὲ ἔντι* in Va esse videtur. *ἐστι καὶ — Ἀναγ. δὲ* om. Pc. *καὶ τούτους — ἀναργυρασίοις* La.

ἱερόν, Ἀναγυρασίοις δὲ [6] μητρὸς θεῶν ἱερόν. Κεφαλῆσι
δὲ οἱ Διόσκουροι νομίζονται μάλιστα· μεγάλους γὰρ [7]
σφᾶς οἱ ταύτῃ θεοὺς ὀνομάζουσιν. (2) ἐν δὲ Πρασιεῦσιν 2
Ἀπόλλωνός ἐστι ναός, ἐνταῦθα τὰς Ὑπερβορέων ἀπαρ-
χὰς ἰέναι λέγεται, παραδιδόναι δὲ αὐτὰς Ὑπερβορέους
μὲν Ἀριμασποῖς, [8] Ἀριμασποὺς δ' Ἰσσηδόσι, παρὰ δὲ τού-
των Σκύθας ἐς Σινώπην [9] κομίζειν, ἐντεῦθεν δὲ φέρε-
σθαι διὰ Ἑλλήνων ἐς Πρασιάς, Ἀθηναίους δὲ εἶναι τοὺς
ἐς Δῆλον ἄγοντας· τὰς δὲ ἀπαρχὰς κεκρύφθαι μὲν ἐν κα-
λάμῃ πυρῶν, γινώσκεσθαι δὲ ὑπ' οὐδένων. [10] ἔστι δὲ
μνῆμα ἐπὶ Πρασιαῖς Ἐρυσίχθονος, [11] ὡς ἐκομίζετο ὀπίσω
μετὰ τὴν θεωρίαν ἐκ Δήλου, γενομένης οἱ κατὰ τὸν πλοῦν
τῆς τελευτῆς. Κραναὸν δὲ τὸν βασιλεύσαντα Ἀθηναίων 3
ὅτι μὲν ἐξέβαλεν [12] Ἀμφικτύων κηδεστὴν ὄντα, ἔτι πρό-
τερον εἴρηταί μοι· φυγόντα δὲ αὐτὸν σὺν τοῖς στασιώ-
ταις [13] ἐς τὸν δῆμον τὸν Λαμπρέα [14] ἀποθανεῖν τε αὐ-

delubrum. Apud Cephalenses Castores praecipua quadam coluntur religione: magni enim Dii ab iis appellantur. (2) In Prasiensibus Apollinis est templum, quo Hyperboreorum primitias mitti tradunt. Eas enim Hyperborei Arimaspis committunt, Arimaspi Issedonibus: ab iis acceptas Scythae Sinopen, inde ad Prasienses Graeci deportant: eas deinde Delon Athenienses mittunt. Absconditae illae quidem in triticea stipula sunt, neque eas cuiquam fas est intueri. Apud eosdem Prasienses Erysichthonis monumentum est, qui quum e Delo, quo cum sacris iverat, domum reveheretur, in ipso navigationis cursu e vita decessit. Cranaum vero Atheniensium regem ab Amphictyone genero regno pulsum, ante diximus. Confugientem illum quidem cum suis copiis ad Lamprenses diem suum

6. καὶ pro δὲ Vb.
7. καὶ Pc.
8. ἀριμασπεῖς (o super ε) — ἰσσηδόσιν Ag. ἰσσοδόσι Va.
9. ἐς Δωδώνην vult Schubartus de Hyperboreis. ἐς ἰνώπην La. tum κομίζουσιν, supra versum ειν, Vb. ἐνταῦθα (εν supra) Lb. mox πρασίας La.
10. οὐδενῶν Vb. γιγνώσκεσθαι La.
11. ἐρισίχθονος Va. tum ὡς ἐκομίζ. SB e coni. Calderini: ὃς ἐκομ. Edd. rell. Codd.
12. ἐξέβαλλεν ἀμφύκτυων (sic) κυδεστὴν (η super υ) Vb. κηδευτὴν La.
13. στασιώταις S e coni., BPc AgLa. στρατιώταις AXKFCMNR VabVnLb.
14. λαμπτρέα — λαμπτρεῦσι CBM PcAgVnVaLab (λαμπτιρεῦσι La). λαμπρέα — λαμπρεῦσι AXKFSVb N.

τοῦ καὶ ταφῆναί φασιν·[15] *καὶ ἔστι καὶ ἐς ἐμὲ* [*καὶ*] *ἐν*
τοῖς Λαμπρεῦσι Κραναοῦ μνῆμα. Ἴωνος δὲ τοῦ Ξούθου
(καὶ γὰρ οὗτος[16] *ᾤκησε παρὰ Ἀθηναίοις, καὶ Ἀθηναίων*[17]
ἐπὶ τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς Ἐλευσινίους ἐπολεμάρχησε) τά-
φος ἐν Ποταμοῖς[18] *ἐστι τῆς χώρας. ταῦτα μὲν δὴ οὕτω*
4 *λέγεται. Φλυεῦσι δέ εἰσι*[19] *καὶ Μυῤῥινουσίοις, τοῖς*
μὲν Ἀπόλλωνος Διονυσοδότου καὶ Ἀρτέμιδος Σελασφόρου
βωμοὶ Διονύσου τε Ἀνθίου καὶ Νυμφῶν Ἰσμηνίδων καὶ
Γῆς, ἣν μεγάλην[20] *θεὸν ὀνομάζουσι· ναὸς δὲ ἕτερος*
ἔχει βωμοὺς Δήμητρος Ἀνησιδώρας[21] *καὶ Διὸς Κτησίου*[22]
καὶ Τιθρωνῆς Ἀθηνᾶς καὶ Κόρης πρωτογόνης καὶ Σεμνῶν
ὀνομαζομένων θεῶν. (3) *Τὸ δὲ ἐν Μυῤῥινοῦντι*[23] *ξόα-*
νόν ἐστι Κολαινίδος· Ἀθμονεῖς δὲ τιμῶσιν Ἀμαρυσίαν Ἄρ-
5 *τεμιν· πυνθανόμενος δὲ σαφὲς*[24] *οὐδὲν ἐς αὐτὰς ἐπι-*

obiisse, et eodem in loco sepultum tradunt. Cranai certe monumentum in Lamprensibus etiamnum exstat. Ionis quoque Xuthi filii (in Attica enim is habitavit, et in bello adversus Eleusinios Atheniensium dux fuit) in ea Atticae curia, cui Potami nomen, tumulus est. Et haec quidem *apud incolas* vulgata. Phlyenses vero Apollinis Dionysodoti et Dianae Luciferae aras ostendunt, Bacchi Floridi, Ismenidum Nympharum, et Telluris, quam magnam deam appellant. In altero vero templo, Cereris Anesidorae, Iovis Ctesii, Minervae Tithrones, et Proserpinae Primigeniae, et dearum, quas nuncupant Severas. (3) Myrrhinunte Colaenidis est signum. Athmonenses Amarysiam Dianam colunt: de qua percunctatus, neminem nan-

15. *φασιν* AgVt. *φασι* BPcVnN RLab. *λέγουσιν* VabMAXKFCS. mox *καὶ* post *ἐμὲ* uncis inclusimus. tum *ξάνθου* Lb.

16. *οὗτος* om. VaM. in R est ad marg. *παρ' Ἀθ.* Va.

17. *Ἀθηναίων* e coni. B. *Ἀθηνῶν* Edd. rell. Codd. mox *ἐλευσινείους* VaMLab.

18. *Ποταμοῖ* S e corr. Hemsterhusii ad Ar. Plut. 471. *Ποταμοῖς* Edd. rell. Codd. *Ποταμίοις* coni. F. *apud Potamios* Calderin.

19. *ἐστι*, sup. vers. *εἰσι*, Lb. *μυῤῥουσινουσίοις* Vb. *Μυῤῥινουσίους*, *οις* super *ους*, M. mox *διονυσοδώτου* La. *σελαφόρου* Vb.

20. *ἣν μεγάλη* Va. tum *θεὸν* p. corr. ex *θεῶν* Lb. *ὀνομάζουσιν* Ag.

21. *ἀνησιδώρας*, *υ* super *η*, R. *ἀνυσιδώρας* NVb. Sq. *καὶ* inseruit B, postulante id S., abest ab Edd. rell. Codd.

22. *ἠτησίου* Ag. Mox *τιθρωνῆς* corruptum putat S. „et almae Palladis" Calderin. Ex *Τριτώνης* ortum esse putat Schwenkius in Etym. Myth. Andeut. p. 236. *τιθρωνῆς*, *ω* expunct. et *η* sup. vers., Lb.

23. *σμηῤῥινοῦντι*, *υ* super *η*, Ag. mox *Ἀθμονεῖς* CSmai. BPcAgVnNR Lab. *Ἀσθμονεῖς* Va. *Ἀθμονῆς* AX KFSmin. VbM. — Mox *Ἁμαρυσίαν* Va.

24. *σαφῶς* VtAg. tum *ἐς αὐτὰς* AgVtSmai. *ἐς αὐτὰ* Edd. Codd. rell.

σταμένους τοὺς ἐξηγητὰς εὗρον, αὐτὸς δὲ συμβάλλομαι [25] 78
τῇδε. ἔστιν Ἀμάρυνθος ἐν Εὐβοίᾳ· καὶ γὰρ οἱ ταύτῃ [26]
τιμῶσιν Ἀμαρυσίαν· ἑορτὴν δὲ καὶ Ἀθηναῖοι τῆς Ἀμαρυσίας
ἄγουσιν οὐδέν τι Εὐβοέων ἀφανέστερον· [27] ταύτῃ μὲν
γενέσθαι τὸ ὄνομα ἐπὶ τούτῳ [28] παρὰ Ἀθμονεῦσιν ἡγοῦ-
μαι, τὴν δὲ ἐν Μυῤῥινοῦντι [29] Κολαινίδα ἀπὸ Κολαι-
νοῦ καλεῖσθαι. γέγραπται δ' ἤδη [30] μοι τῶν [31] ἐν τοῖς
δήμοις φάναι πολλοὺς ὡς καὶ πρὸ τῆς ἀρχῆς ἐβασι-
λεύοντο [32] τῆς Κέκροπος. ἔστι δὲ ὁ Κολαινὸς ἀνδρὸς
ὄνομα πρότερον ἢ Κέκροψ ἐβασίλευσεν, ὡς οἱ Μυῤ-
ῥινούσιοι [33] λέγουσιν, ἄρξαντος. ἔστι δὲ Ἀχαρναὶ δῆ- 6
μος· οὗτοι θεῶν Ἀπόλλωνα τιμῶσιν Ἀγυιέα καὶ Ἡρα-
κλέα. καὶ Ἀθηνᾶς βωμός ἐστιν Ὑγιείας· [34] τὴν δ' Ἱπ-
πίαν Ἀθηνᾶν ὀνομάζουσι [35] καὶ Διόνυσον Μελπόμενον

cisci potui, qui liquidam eius nominis causam explicaret. Quantum vero ipse coniectura assequor, Amarynthus Euboeae oppidum est; ibi Amarysia Diana colitur: et ipsi etiam Athenienses Amarysiae Dianae festum diem agitant nihilo quam Euboeenses minore celebritate. Inde igitur ad Athmonenses nomen manasse crediderim. Colaenidem vero, quae Myrrhinunte est, a Colaeno dictam existimo. Diximus autem et alibi, ex Atticae curiis multos esse, qui Athenis ante Cecropem regnatum affirment. Colaenus itaque, ut Myrrhinusii credi volunt, ante Cecropem in Attica rex fuit. Est et Acharnae Atticae curia. Hi Agyieum Apollinem, et Herculem venerantur: et iidem Minervae Sospitae aram habent. Equestrem quoque Minervam, et Canentem cognomine Bacchum vocant:

25. βάλλομαι, Va. mox Ἀμάρυνθος SB Codd. Ἀμαρυνθὸς AXKFCVaLb. tum εὐοίᾳ La.

26. οἱ ταύτην VnVbMLb. Ἀμαρυσίαν Va. Ἄρτεμιν addunt AXKFCNRVab uncis inclusit S. om. BAgPcMVtLab et Calderinus.

27. ἀναφανέστερον N. tum ταύτην μὲν Vt.

28. ἐπὶ τούτῳ CSB e corr. Sylburgii, ut habent AgVb, o super ω posito. ἐπὶ τοῦτο AXKFNRVnVaMLab. Deinde Ἀσθμον. Va.

29. Μιῤῥινοῦντι Va. mox Κολαινοῦ BAgPcRVnVa. Κολαίνου AXKFCSNVbLab. infra Edd. Codd. Κολαινὸς, S Κόλαινος.

30. δ' ἤδη e coni. B. δὲ δὴ Edd. Codd.

31. εἶναι ἐν τοῖς M. οἷον ἐν τοῖς Va. mox πρὼ τῆς La.

32. βασιλεύοντο N. κεκραπος, o super α, La.

33. Μυῤῥινουσίοι Va. mox Ἀχαρναίων SM. Ἀχαρνέων Pors.

34. Ὑγιείας SBAgPcR. Ὑγείας AXKFCNVnVabLabM. mox τήνδ' Ἱππ. AXKFC. τήν θ' Ἱππ. Smin. e coni. Sylb. τὴν δὲ Ἰ. Smai. τὴν δ' Ἰ. BPcAgLabVnVabNR M (?).

35. ὀνομάζουσιν Ag.

καὶ Κισσὸν τὸν αὐτὸν θεὸν, τὸν κισσὸν τὸ φυτὸν ἐνταῦθα πρῶτον φανῆναι[36] λέγοντες.

CAPUT XXXII.

De montibus Atticae ac signis arisque deorum in iis — Marathone pago et memorandis in eo — fonte ibi Macaria.

Ὄρη δὲ Ἀθηναίοις ἐστὶ Πεντελικὸν[1], ἔνθα λιθοτομίαι, καὶ Πάρνης παρεχομένη θήραν συῶν ἀγρίων καὶ ἄρκτων, καὶ Ὑμηττὸς[2], ὃς φύει νομὰς μελίτταις ἐπιτηδειοτάτας πλὴν τῆς[3] Ἀλαζώνων. Ἀλαζῶσι γὰρ συνήθεις ὁμοῦ τοῖς ἄλλοις[4] ἐς νομὰς ἰοῦσιν εἰσὶν ἄφετοι καὶ μέλισσαι, οὐδὲ σφᾶς ἐς σίμβλους[5] καθείρξαντες ἔχουσιν· αἱ δὲ ἐργάζονταί[6] τε ὡς ἔτυχον τῆς χώρας, καὶ συμφυὲς τὸ ἔργον αὐταῖς[7] ἐστιν, ἰδίᾳ δὲ οὔτε κηρὸν οὔτε μέλι ἀπ' αὐτοῦ ποιήσεις· τοῦτο μὲν τοιοῦτόν ἐστιν.

eundem etiam deum Hedereum. Eo enim primum in loco hederae plantam visam tradunt.

Cap. XXXII. Montes in Attica sunt, Pentelicus, ubi lapicidinae: Parnes, qui aprorum et ursorum *luculentam* venatoribus copiam praebet: Hymettus pastiones habet apibus omnium aptissimas, quaeque solis cedunt Alazonum pascuis. Apud Alazones certe adeo mansuetae sunt apes, ut cum aliis una pabulatum exeant, ac libere vagentur, quippe quae alvearibus nullis contineantur: passim vero opus faciunt, illudque ita concretum, ut mel a cera nequeas seiungere. Haec qui-

36. φανῆνες M.

Cap. XXXII. 1. πέντε· λικὸν Pc. πέντε τελικὸν Vb. tum λιθοτομία VaMS. λιθοτομίας Vb.

2. Ὑμητὸς VaM. in Lb ὑμηττὸς, ὑμηττῷ, ὑμηττίου, semper deleto τ altero. tum φύειν ὁμὰς omisso ὃς La.

3. πλὴν γῆς τῆς coni. Coraes. πλῆς ἀλαζώνων. — ἀλαζῶσι γὰρ M. ἀλαζόνων· ἀλαζῶσι Vb. Cfr. Steph. Byz. Ἀλαζὼν ἔθνος ὀξύνεται διὰ [Lob. ad Ai. p. 170. ed. 2dae κατὰ] τὸ ἐπιθετικὸν καὶ φυλάττει τὸ ω̄ πρὸς ἀντιδιαστολήν. APcAgVnNR VaLab ἀλαζόνων. ἀλαζόσι. XKFC SB Ἀλιζώνων. Ἀλιζῶσι. S cum Am. et Xyl. Ἀλιζ. scribendum putat, ut Il. β, 856, cogitans de gente Pontica ad Halyn, de cuius apibus loquitur Aristot. H. A. V, 22. Sed codices magno consensu ad Ἀλαζῶνας ferunt, gentem Scythiae, Herod. IV, 17. de cuius apibus loquuntur Herod. V, 10. Ael. V. H. II, 53.

4. τοῖς ἄλλοις B e coni. Coraii, cui favent Vab, qui per compendium ἄν̄ οις. Edd. rell. Codd. ἀνθρώποις. tum ἐς Vab. εἰς Codd. rell. Edd. Deinceps εἰσὶν om. La. ἄφετοι αἱ μέλισσαι coni. Sylb. S.

5. σύμβλους AgVb. σίμβους M.

6. ἐράζονταί γε, supra vers. τε, Vb. τε om. MVnLb, quod probat F. — Pro ὡς B malit οὗ vel ᾗ.

7. αἰταῖς M.

(2) Ἀθηναίοις δὲ τὰ ὄρη καὶ θεῶν ἀγάλματα ἔχει· Πεν- 2
τέλῃσι μὲν Ἀθηνᾶς, ἐν Ὑμηττῷ[8] δὲ ἄγαλμά ἐστιν Ὑμητ-
τίου Διός· βωμοὶ δὲ καὶ Ὀμβρίου Διὸς καὶ Ἀπόλλωνός
εἰσι Προοψίου. καὶ ἐν Πάρνηθι Παρνήθιος Ζεὺς χαλ-
κοῦς ἐστι[9], καὶ βωμὸς Σημαλέου Διός. ἔστι δὲ ἐν τῇ
Πάρνηθι καὶ ἄλλος βωμὸς, θύουσι δὲ ἐπ'[10] αὐτοῦ
τοτὲ μὲν Ὄμβριον τοτὲ δὲ Ἀπήμιον καλοῦντες Δία.
καὶ Ἀγχεσμὸς ὄρος ἐστὶν οὐ μέγα καὶ Διὸς ἄγαλμα
Ἀγχεσμίου. 79

(3) Πρὶν δὲ ἢ τῶν νήσων ἐς ἀφήγησιν[11] τραπέ- 3
σθαι, τὰ ἐς τοὺς δήμους ἔχοντα αὖθις ἐπέξειμι. δῆμός
ἐστι Μαραθὼν ἴσον[12] τῆς πόλεως τῶν Ἀθηναίων ἀπέ-
χων καὶ Καρύστου τῆς ἐν Εὐβοίᾳ. ταύτῃ τῆς Ἀττικῆς
ἔσχον οἱ βάρβαροι, καὶ μάχῃ τε ἐκρατήθησαν καί τι-
νας, ὡς ἀνήγοντο, ἀπώλεσαν τῶν νεῶν. τάφος δὲ ἐν[13]
τῷ πεδίῳ Ἀθηναίων ἐστὶν, ἐπὶ δὲ αὐτῷ στῆλαι τὰ ὀνό-
ματα τῶν ἀποθανόντων κατὰ φυλὰς ἑκάστων[14] ἔχουσαι·
καὶ ἕτερος Πλαταιεῦσι Βοιωτῶν καὶ δούλοις· ἐμαχέσαντο

dem ita se habent. (2) Deorum vero signa in Atticae montibus haec sunt. In Pentelico Minervae: in Hymetto Hymettii Iovis statua est, Pluvii etiam Iovis, et Apollinis Praesagi arae: in Parnethe Parnethius Iupiter ex aere, et Semalei Iovis ara. Est item ara ibidem alia, ad quam Iovi, quem modo Pluvium modo Innoxium appellant, rem divinam faciunt. Anchesmus etiam mons est non sane magnus, et *in eo* Iovis Anchesmii signum. (3) Sed antequam ad insulas stylum convertam, quae ad Atticae curias pertinent, accuratius persequar. Marathon curia pari spatio ab Athenis abest et Carysto Euboeae oppido. Ad hanc *olim* Atticae partem Persae primum appulerunt: ac proelio fusi, non paucas in ipsa fuga naves amiserunt. In *huius regionis* campis tumulus est Atheniensium, qui in pugna ceciderunt: et ex eo pilae eminent, in quibus caesorum nomina et tribus inscriptae sunt. Est et alter, Plataeensibus Boeotis

8. ὑμητῷ et mox εἰσιν πρόοψ. Ag. ὑμητίου — βωμὸς δὲ La.

9. ἐστὶν Ag. tum βωμοὺς Va.

10. δ' ἐπ' Va. tum τοτὲ μὲν — τοτὲ δὲ FS e coni. Sylb. BPcAgVn NRVab (?) τότε μὲν — τότε δὲ AX KC.

11. αφφησιν La. tum τὰς ἐς Va.

12. ἴσον Ag. mox οἱ βάρβοι— ἀπόλεσαν La.

13. ἐν om. La. mox δ' αὐτῷ Va.

14. ἑκάστω N. tum πλατεεῦσιν, αι super ε, Ag.

4 γὰρ καὶ δοῦλοι τότε πρῶτον. καὶ ἀνδρός ἐστιν ἰδίᾳ μνῆμα
Μιλτιάδου τοῦ Κίμωνος, συμβάσης ὕστερόν οἱ τῆς[15] τε-
λευτῆς Πάρου τε ἁμαρτόντι καὶ δι᾽ αὐτὸ ἐς κρίσιν Ἀθη-
ναίοις καταστάντι. ἐνταῦθα ἀνὰ πᾶσαν νύκτα καὶ ἵππων
χρεμετιζόντων καὶ ἀνδρῶν μαχομένων ἔστιν[16] αἰσθέσθαι·
καταστῆναι δὲ ἐς ἐναργῆ[17] θέαν ἐπίτηδες μὲν οὐκ ἔστιν ὅτῳ
συνήνεγκεν, ἀνηκόῳ δὲ ὄντι καὶ ἄλλως[18] συμβὰν οὐκ ἔστιν
ἐκ τῶν δαιμόνων ὀργή. (4) Σέβονται δὲ οἱ[19] Μαραθώ-
νιοι τούτους τε οἳ παρὰ τὴν μάχην ἀπέθανον, ἥρωας
ὀνομάζοντες καὶ Μαραθῶνα, ἀφ᾽ οὗ[20] τῷ δήμῳ τὸ ὄνομά
ἐστι καὶ Ἡρακλέα, φάμενοι πρώτοις Ἑλλήνων σφίσιν Ἡρα-
5 κλέα θεὸν νομισθῆναι. συνέβη δὲ, ὡς λέγουσιν, ἄνδρα ἐν
τῇ μάχῃ παρεῖναι[21] τὸ εἶδος καὶ τὴν σκευὴν ἀγροῖκον·
οὗτος τῶν βαρβάρων πολλοὺς καταφονεύσας ἀρότρῳ με-
τὰ τὸ ἔργον ἦν ἀφανής· ἐρομένοις[22] δὲ Ἀθηναίοις ἄλλο
μὲν ὁ θεὸς ἐς αὐτὸ ἔχρησεν οὐδὲν, τιμᾶν δὲ Ἐχετλαῖον

structus, et servis. Tunc enim primum servi stipendia fecerunt. Seorsum vero monumentum est Miltiadis Cimonis filii: cuius virtuti quum non satis secunda fortuna, dum Paron obsideret, respondisset, non ita multo post, quam populi invidia damnatus est, e vita decessit. In his campis audiuntur singulis noctibus equorum hinnitus, et pugnantium etiam virorum species cernuntur. Atque haec quidem qui de industria auditum spectatumve venerint, male multati abeunt; iis vero, qui fortuito id animadverterint, ex ira manium nihil omnino triste accidit. (4) Honorem Marathonii prae cunctis iis habent, qui in pugna occubuerunt, heroasque eos appellant: multo vero maximum Marathoni, a quo est curiae nomen: et post eum Herculi, cuius sacra se primos instituisse dictitant. Accidit autem, ut in ea pugna (ut illi memorant) vir quidam specie atque habitu agresti opem tulerit: qui quum ex barbaris quamplurimos aratro interemisset, repente evanuit: neque vero quaerentibus, quisnam ille fuisset, Atheniensibus aliud respondit oraculum, quam ut

15. τῆς om. La. παρόν τε Vb. tum ἁμαρτῶντι Ag.

16. ἔστιν αἰσθέσθαι Smai. B. ἐστὶν rell. Edd. ἐς τιναῖς θέσθαι Ag.

17. ἐς ἐναργῆ M om. (sec. nostra Exc. ἐς tantum). ἐπίτιδες Va.

18. ὄντι καὶ καὶ ἄλλως Vn.

19. ἁ Lb. Sq. τε om. M.

20. ἀφ᾽ ᾧ, οὗ supra, Vb. tum τὸ ὄνομα τῷ δήμῳ MVaS. ἐστὶν Ag.

21. παρῆναι Pc. mox ἄγροικον B PcAgVa(?) ἀγροῖκον Edd. rell. Vn NRVbM. μετὰ τῶν ἔργον La.

22. ἐρωμενης (ο, οι supra) Vb. mox ἔχρισεν N.

ἐκέλευσεν[23] ἥρωα. πεποίηται δὲ καὶ τρόπαιον[24] λίθου
λευκοῦ. τοὺς δὲ Μήδους Ἀθηναῖοι μὲν θάψαι λέγουσιν,
ὡς πάντως ὅσιον ἀνθρώπου νεκρὸν γῇ κρύψαι, τάφον δὲ
οὐδένα εὑρεῖν ἐδυνάμην·[25] οὔτε γὰρ χῶμα οὔτε ἄλλο
σημεῖον ἦν ἰδεῖν, ἐς ὄρυγμα δὲ φέροντες σφᾶς ὡς τύ-
χοιεν ἐσέβαλον.[26] (5) Ἔστι δὲ ἐν τῷ[27] Μαραθῶνι πηγὴ 6
καλουμένη Μακαρία καὶ τοιάδε[28] ἐς αὐτὴν λέγουσιν.
Ἡρακλῆς ὡς ἐκ Τίρυνθος[29] ἔφευγεν Εὐρυσθέα, παρὰ Κήϋ-
κα φίλον ὄντα μετοικίζεται βασιλεύοντα Τραχῖνος. ἐπεὶ
δὲ ἀπελθόντος ἐξ ἀνθρώπων Ἡρακλέους ἐξῄτει[30] τοὺς παῖ- 80
δας Εὐρυσθεύς, ἐς Ἀθήνας πέμπει σφᾶς ὁ[31] Τραχίνιος,
ἀσθένειάν τε λέγων τὴν αὐτοῦ καὶ Θησέα οὐκ ἀδύνατον
εἶναι τιμωρεῖν. ἀφικόμενοι δὲ οἱ παῖδες[32] ἱκέται πρῶτον
τότε Πελοποννησίοις ποιοῦσι πόλεμον πρὸς Ἀθηναίους,

Echetlaeum heroa colerent. E candido vero lapide eo in loco tropaeum erexerunt. Ac Persae quidem *in pugna caesi* ut humarentur, se curasse dicunt Athenienses: quod semper pium esse existimarint mortuos terrae mandare. Verum ego neque tumulum, neque aggerem ullum, nec aliud sepulturae vestigium offendi. Eos itaque suspicari possum in foveam quampiam, ut fors tulit, abiectos. (5) In Marathone Macaria fons est, de quo haec memoriae prodita sunt: Herculem, quum e Tirynthe Eurystheum fugeret, ad Ceycem Trachiniorum regem, amicum sibi hominem, venisse: quumque ex hominum consortio excessisset Hercules, Eurystheum eius sibi liberos tradi postulasse: Trachinium vero, *quum* propter opum tenuitatem *bellum sustinere se posse diffideret*, Athenas eos ad Theseum misisse, a quo pueros defendi posse speraret. Quum igitur ii supplicum habitu venissent, Peloponnesios ferunt, quod Theseus petenti

23. *ἐκέλευσε ἥρ.* N.

24. *ἀρόπαιον* Va; deinde *μύθους Ἀθ.* Ag.

25. *ἐδυνάμην* Edd. ante B, NVnVabM. *ἠδυνάμην* BPcAgR. mox *χρῶμα* Lb. *ἰδεῖν ἐστὶν* Va. Sq. *δὲ* om. La.

26. *ἔβαλον* VtAg. tum *ἔστη* La.

27. *τῷ* N. om.

28. *τοῖα δὲ* MR. *ἄλλως· τοιάδε* R ad marg. *εἰς αὐτὴν* M.

29. *τιρύνθου* Va. *τίρινθος ἔφυγεν* La. mox *εὐρισθέα* NRVb. *παρὰ κύρυκα* Vb.

30. *ἐξήτει* CSBMNRAgVbLabVn *Pcd. *ἐξῄτει* AXKFVa; emendarunt etiam Wessel. ad Diod. IV, 79. in Add. Porson. et Schaef. in Melet. p. 75.

31. *ὁ* om. N. mox *τὴν αὐτοῦ* M.

32. *οἱ παῖδες* om. N.— Post *ἱκέται* excidisse aliquid suspicatur S, omnia plana erunt, si *Πελοποννησίοις* scribas, ut coni. B, pro *Πελοποννήσιοι*, quod habent Edd. Codd.

Θησέως σφᾶς οὐκ ἐκδόντος αἰτοῦντι Εὐρυσθεῖ. λέγουσι δὲ Ἀθηναίοις γενέσθαι χρησμὸν[33] τῶν παίδων ἀποθανεῖν χρῆναι τῶν Ἡρακλέους τινὰ ἐθελοντὴν, ἐπεὶ ἄλλως γε οὐκ εἶναι νίκην σφίσιν. ἐνταῦθα Μακαρία[34] Δηϊανείρας καὶ Ἡρακλέους θυγάτηρ ἀποσφάξασα ἑαυτὴν ἔδωκεν Ἀθηναίοις τε κρατῆσαι τῷ πολέμῳ καὶ τῇ πηγῇ τὸ ὄνομα ἀφ'
7 αὑτῆς.[35] (6) Ἔστι δὲ ἐν τῷ Μαραθῶνι λίμνη τὰ πολλὰ ἑλώδης· ἐς ταύτην[36] ἀπειρίᾳ τῶν ὁδῶν φεύγοντες ἐσπίπτουσιν οἱ βάρβαροι, καί σφισι[37] τὸν φόνον τὸν πολὺν ἐπὶ τούτῳ συμβῆναι λέγουσιν· ὑπὲρ δὲ τὴν λίμνην φάτναι εἰσὶ[38] λίθου τῶν ἵππων τῶν Ἀρταφέρνους καὶ σημεῖα ἐν πέτραις σκηνῆς. ῥεῖ δὲ καὶ ποταμὸς ἐκ τῆς λίμνης[39], τὰ μὲν πρὸς αὐτῇ τῇ λίμνῃ βοσκήμασιν ὕδωρ ἐπιτήδειον παρεχόμενος, κατὰ δὲ τὴν ἐκβολὴν[40] τὴν ἐς τὸ πέλαγος ἁλμυρὸς ἤδη γίνεται καὶ ἰχθύων τῶν θαλασσίων[41] πλήρης ὀλίγον δὲ ἀπωτέρω τοῦ πεδίου Πανός ἐστιν ὄρος καὶ σπήλαιον θέας ἄξιον· ἔσοδος[42] μὲν ἐς αὐτὸ στενὴ, παρελ-

Eurystheo pueros dedere *constantissime* recusasset, Atheniensibus tunc primum bellum intulisse: oraculum monuisse, victoriam in spe fore, si se unus ex Herculis liberis ultro devovisset: ibi Macariam Herculis ex Deianira filiam, quum sibi mortem conscivisset, et victoriae compotes Athenienses fecisse, et fonti nomen dedisse. (6) Est etiam in Marathone lacus, magna ex parte coenosus: in quem per viarum errorem fugientes Persas irruisse, et quamplurimos in ipsa fugae trepidatione caesos dicunt. Supra eum lacum lapidea praesepia Artaphernis equorum sunt, et in saxo tabernaculi vestigia. E lacu amnis effluit; ad cuius caput aquae pecori aptissimae sunt: non longe vero a mari salsae et marinis piscibus refertissimae. Modico a *Marathoniis* campis intervallo mons est Panis: in quo haec sunt, quae spectentur, dignissima: specus, cuius est ingressus perangustus:

33. χρημὸν La. χρησμὸν om. N. mox pro τῶν Ἡρ. τινὰ N. τὸν ἡρακλέα. τὸν Ἡρακλέους VnVaLab (τινὰ om. Lb.). τὸν παῖδα ἀποθ. χρῆναι τὸν ἡρακλέους ἐθελοντὴς, ἐπεὶ δ' ἄλλως M. ἐπεὶ δ' ἄλλως etiam Va.

34. ἡ Μακαρία AXKFCVabN. in R. ἡ insertum est, abest a SBPcAgVnVtMLab. — διηανείρας Va.

35. ἑαυτῆς Edd. ante B. Vb. αὐτῆς BMNRAgPcVnVaLab.

36. ἐς αὐτὴν N.

37. σφισιν Ag. τὸν πόνον Va. ἐπὶ τούτων La.

38. εἰσὶν R.

39. ἐκ λίμνης Vb.

40. ἐκβολὴν CSBVtMNRPcAgVn. ἐςβολὴν AXKFVabLab (in La ἐκ sup. ἐς).

41. θαυμασίων La. tum ἀποτέρω VbNAg.

42. ἔςοδος SBVabVnAgPcMNRLab. εἴςοδος AXKFC. tum ἐπ' αὐτὸ — προελθούσῃ La.

θοῦσι δέ εἰσιν οἶκοι καὶ λουτρὰ καὶ τὸ [43] καλούμενον Πανὸς αἰπόλιον, πέτραι τὰ πολλὰ αἰξὶν εἰκασμέναι.

CAPUT XXXIII.

De pago Braurone et Dianae Tauricae signo — pago Rhamnunte et Nemesi Rhamnusia — Aethiopum variis gentibus et Atlante monte — Nemesis signo non alato et reliquis in eius basi signis.

Μαραθῶνος δὲ ἀπέχει τι μὲν [1] Βραυρὼν, ἔνθα Ἰφιγένειαν τὴν Ἀγαμέμνονος ἐκ Ταύρων φεύγουσαν τὸ ἄγαλμα ἀγομένην τὸ [2] Ἀρτέμιδος ἀποβῆναι λέγουσι, καταλιποῦσαν δὲ τὸ ἄγαλμα ταύτῃ καὶ ἐς [3] Ἀθήνας καὶ ὕστερον ἐς Ἄργος ἀφικέσθαι. ξόανον μὲν δὴ καὶ αὐτόθι ἐστὶν Ἀρτέμιδος ἀρχαῖον· τὸ δὲ ἐκ τῶν βαρβάρων [4] οἵτινες κατὰ γνώμην ἔχουσι τὴν ἐμὴν, ἐν ἑτέρῳ λόγῳ δηλώσω. (2) Μαραθῶνος δὲ 2
σταδίους μάλιστα ἑξήκοντα ἀπέχει [5] Ῥαμνοῦς τὴν παρὰ θάλασσαν ἰοῦσιν ἐς Ὠρωπόν. καὶ αἱ μὲν οἰκήσεις ἐπὶ θα- 81

ubi vero penetraris, et cellas videas, et lavacra: caprarum etiam stabulum, quod Panos appellant: tum saxa, caprarum propemodum forma.

CAP. XXXIII. A Marathone non multum abest Brauron: quo Iphigeniam Agamemnonis filiam cum Taurica Diana primum appulisse, eaque ibi relicta, Athenas, et deinde Argos venisse perhibent. Eo quidem in loco vetus est Dianae signum. Qui vero e barbaris populis Tauricae Dianae signum habeant, sententiam ea de re meam in alia historiae parte exponam. (2) A Marathone stadia LX Oropum versus per litus progressis Rhamnus occurrit: hominibus ibi domicilia sunt ad mare; pau-

43. *τὸ* om. BPcAgNLab; in Vn manu rec. insertum est, in RMVab Edd. ante B exstat.

CAP. XXXIII. 1. *τι μὲν* e coni. Letronnii, quam probat Broendstädt. Itin. T. II. p. 266. b. Codd. Edd. *τῇ μὲν*, exceptis MS, qui omittunt, Smai. asterisco posito. Calderin. *parum distat brauron*. Amas. *non multum abest Brauron*. Videntur igitur *οὐ πολὺ* supplevisse vel legisse, nec *τῇ μὲν* in Codd. suis reperisse. C supplendum putat *σταδίους ἑκατόν*. tum *κραυρῶν* PcNVa. *βραυρῶν*, *κ* super *β*, R.

2. *τὸ* NVabS. *τῆς* Edd. Codd. rell. (in R *ης* expunct. et *ὁ* supra versum). mox *λέγουσι* AgVnLb. *λέγουσιν* Codd. rell. Edd. Post *ἄγαλμα* Lb repetit *ἀγομένην τῆς ἀρτέμιδος*.

3. *εἰς Ἀθ. καὶ ὕστ. εἰς Ἀργ.* Edd. Codd.

4. *βαρβάρων* N. om. mox *ἔχουσιν* Vb. *δηλήσω* La.

5. *ἀπέχει* om. Va. tum *Ῥαμνοὺς* M. *ἐς Εὐρωπὸν* Va.; sec. m. *ἐς Ὠρ.*

λάσσῃ τοῖς ἀνθρώποις εἰσὶ[6], μικρὸν δὲ ἀπὸ θαλάσσης ἄνω Νεμέσεώς ἐστιν ἱερόν, ἣ θεῶν μάλιστα ἀνθρώποις ὑβρισταῖς ἐστιν ἀπαραίτητος. δοκεῖ δὲ καὶ τοῖς ἀποβᾶσιν ἐς Μαραθῶνα τῶν βαρβάρων ἀπαντῆσαι[7] μήνιμα ἐκ τῆς θεοῦ ταύτης· καταφρονήσαντες[8] γάρ σφισιν ἐμποδὼν εἶναι τὰς Ἀθήνας ἑλεῖν, λίθον Πάριον[9] ὡς ἐπ' ἐξειργασμένοις
3 ἦγον ἐς τροπαίου ποίησιν. (3) τοῦτον Φειδίας τὸν λίθον εἰργάσατο ἄγαλμα μὲν εἶναι Νεμέσεως, τῇ κεφαλῇ δὲ ἔπεστι[10] τῆς θεοῦ στέφανος ἐλάφους ἔχων καὶ Νίκης ἀγάλματα οὐ μεγάλα· ταῖς δὲ[11] χερσὶν ἔχει, τῇ μὲν κλάδον μηλέας, τῇ δεξιᾷ δὲ φιάλην· Αἰθίοπες δὲ ἐπὶ τῇ φιάλῃ πεποίηνται. συμβαλέσθαι[12] δὲ τὸ ἐπὶ τοὺς Αἰθίοπας οὔτε αὐτὸς εἶχον οὔτε ἀπεδεχόμην[13] τῶν συνιέναι πειθομένων, οἳ πεποιῆσθαι σφᾶς ἐπὶ τῇ φιάλῃ φασὶ[14] διὰ ποταμὸν

lulum vero a mari adscendentibus occurrit fanum Nemesis. Haec se deorum una maxime insolentioribus hominibus implacabilem praebet: et eius in primis ira barbaros ad Marathonem afflictos putant. Quum enim illi Atheniensium opes contemnerent, Parium marmor, ac si hostem iam vicissent, tropaei erigendi causa *in haec loca* deportandum curarant. (3) Ex eo Phidias Nemesis signum fecit: in cuius capite corona cervos habet, et Victoriae sigilla: ipsa laeva fraxini ramum, dextera phialam tenet. In phiala Aethiopes caelati sunt: de quibus neque, quid ipse coniiciam, habeo, neque eorum tamen, qui se rem intelligere profitentur, opinioni assentior: Aethiopes in phiala factos ad Ocea-

6. *εἰσὶν* Vb. tum *ἡ θεῶ* La.

7. *ἀπαιτῆσαι* Va; *μηνιμα*, *υ* super *ι*, M.

8. *κἀφρονήσαντες* MR. sed R ad marg. *καταφρον.* mox *ἐκ ποδῶν* C. *ἐμποδὸν* Vb. *ἐμοδὼν* La.

9. *Πάρειον*, *ὃν ὡς* AXKFVnVb Lab (in La *ὡς*, sup. vers. *ὃν*) AgPc N [PcN. *πάριον*]. *καταφρονήσαντας — ἑλεῖν λίθον Πάρειον*, *ὃν* coni. Sylb. Aptius K *ὃν* tanquam e praec. *Πάρειον* ortum eiiciendum putat, quem secuti sunt CSB. Iidem scribunt *Πάριον*. tum *ἐπεξειργασμένοις* M. *πάρειον ὃν ἐπεξειργασμένοις* Va.

10. *ἔπεστιν* Vb. mox *νίκης* AXK F. *Νίκης* CFB. *νίκην* VaR, ad marg. *ἄλλως· νίκης*.

11. *δὲ* om. N. sq. *ἔχει* om. MVa. *χερσὶ ἔχει* A. mox *μηλαίας* N. Calderin. et Amas. vertunt: *fraxini*, quasi *μελίας* legerint.

12. *συμβαλέσθαι τε ἐπὶ* VnMLb. *δὲ τὸ ἐπὶ* AVabNRAgPcVnLaB. *δὲ τὸ περὶ* tacite exhibent XKFCS. seq. *τοὺς* om. M.

13. *ἀποδεχόμενον* Ag. *ἀπεχόμην* N. mox *πυθομένων* NVbR (in R *ει* super *υ*). tum *πεποιεῖσθαι* VnM. *οἵπερ ποιεῖσθαι* Va. *πεποιῆσαι* La.

14. *φησὶν*, *α* super *η*, Vb. mox *Αἰθίοπας ἐπ' αὐτῷ* CSBPcAgM. *ἐπ αὐτῷ τοὺς Αἰθίοπας* AXKFVb R. *ἐπ' αὐτῷ Αἰθίοπας* N. *γὰρ Αἰθίοπ.* — *ὠκεανῷ* Va in context. om., habet ad marg. *Αἰθίοπας ἐπ' αὐτὸν* Va.

Ὠκεανόν· οἰκεῖν γὰρ Αἰθίοπας ἐπ' αὐτῷ, Νεμέσει δὲ εἶ-
ναι πατέρα Ὠκεανόν. (4) Ὠκεανῷ γὰρ οὐ ποταμῷ, θα- 4
λάττῃ δὲ ἐσχάτῃ τῆς ὑπὸ ἀνθρώπων πλεομένης, προσοι-
κοῦσιν [15] Ἴβηρες καὶ Κελτοὶ, καὶ νῆσον Ὠκεανὸς ἔχει τὴν
Βρεττανῶν. Αἰθιόπων [16] δὲ τῶν ὑπὲρ Συήνης ἐπὶ θάλασ-
σαν ἔσχατοι τὴν ἐρυθρὰν κατοικοῦσιν Ἰχθυοφάγοι [17] καὶ
ὁ κόλπος ὃν περιοικοῦσιν Ἰχθυοφάγων [18] ὀνομάζεται·
οἱ δὲ δικαιότατοι Μερόην [19] πόλιν καὶ πεδίον Αἰθιοπικὸν
καλούμενον οἰκοῦσιν· οὗτοι καὶ τὴν ἡλίου τράπεζάν εἰ-
σιν οἱ δεικνύντες· οὐ δέ [20] σφισιν ἔστιν οὔτε θάλασσα οὔτε
ποταμὸς ἄλλος γε ἢ Νεῖλος. εἰσὶ δὲ καὶ [21] ἄλλοι πρόσοικοι 5
Μαύροις Αἰθίοπες ἄχρι Νασαμώνων [22] παρήκοντες. Να-
σαμῶνες γὰρ, οὓς Ἄτλαντας Ἡρόδοτος οἶδε, μέτρα φά-
μενοι γῆς εἰδέναι, Λιξίτας [23] καλοῦσι Λιβύων οἳ ἔσχα-

num amnem significandum: ad ipsum enim Aethiopas accolere, et eundem Nemesis patrem esse. (4) Nam ad Oceanum, non sane flumen, sed extremum mare, quo navibus scilicet pervadi possit, accolunt Hispani et Galli: et in eo Britannia insula est. Supra Syenem ad mare rubrum extremi habitant Ichthyophagi: a quibus sinus is, quem circumquaque tenent, Ichthyophagus appellatur. Hominum vero iustissimi Meroën et campos, qui Aethiopici vocantur, incolunt. Mensam hi Solis ostentant. Sed neque mare, neque flumen omnino aliud quam Nilum habent. Sunt et alii Mauris finitimi Aethiopes, ad Nasamonas usque pertinentes. Nasamones quidem ipsi, quos Atlantas Herodotus esse existimavit, qui orbis terrae spatia nosse profitentur, Lixitas appellant, qui in extremis Libyae finibus

15. *προςηκοῦσιν* (supra *οι*) Vb. tum *ἴβεροι* PcAgVnM (sec. Exc. nostra, *ἴβηροι* sec. S) Lab (in Lb *η* sup. *ε*). mox *βρετανῶν* VbAg.

16. *Αἰθιόπων* CSBPcAgVaNVn. *ἀνθρώπων* AXKFRVb (M silet). sed R ad marg. *ἄλλως· αἰθιώπαν* (sic).

17. *Ἰχθυοφάγοι — περιοικοῦσιν* om. N.

18. *Ἰχθυοφάγων* CSBPcAgVnMN VaR(In R *ο* super *ω*)Lab. *ἰχθυφάγων* Vt. *ἰχθυοφάγον* Vb. *ἰχθυοφάγος* AX KF: tum *ὀνομάζεσθαι*, *τ* super *σθ*, R.

19. *βερόην* VnMLb. *μερέην* Vb. *βορέην* VaR (in R *μ* super *β*). mox *δεικνῦντες* Lb.

20. *οὔ δέ σφισιν* LbMR (*ἄλλως· οὐδὲ* R ad marg.). Scripsimus *οὔ δέ*; rell. *οὐδέ*. tum *σφιν* N. *οὔτε θάλ. οὔτε ποτ.* e coni. B. probavit S. in corrigendis ad calcem T. V. *οὐδὲ — οὐδὲ* Codd. Edd. rell. Mox *ἦν εἶλος* La.

21. *καὶ* om. Ag.

22. *Νασαμόνων* et *Νασάμονες* Va. *νασαμένων* La. *νασάμωνες* Lb. *ἡρόδωτος* R. *οἶδε* NAgVnLb. *οἶδεν* Codd. rell. Edd. — Herod. IV, 184.

23. *Λιξίτας* SBPcAgVnRM (*λεξίτας* sec. Exc. nostra) Lab. *λοξίτας* AXKFCVabN. tum *καλοῦσιν* N. *λικύων*, *β* super *κ*, Vn. in Lb *κ* corr. in *β*.

τοι πρὸς Ἄτλαντι οἰκοῦσι[24], σπείροντες μὲν οὐδὲν ἀπὸ
δὲ ἀμπέλων ζῶντες ἀγρίων. ποταμὸς δὲ οὐδὲ τούτοις
82 τοῖς Αἰθίοψιν οὐδὲ τοῖς Νασαμῶσίν ἐστιν οὐδείς· τὸ γὰρ
πρὸς τῷ Ἄτλαντι[25] ὕδωρ τρισὶ παρεχόμενον ἀρχὰς ῥεύ-
μασιν οὐδὲν τῶν ῥευμάτων ποιεῖ ποταμὸν[26], ἀλλὰ πᾶν
ὁμοίως αὐτίκα ἔχει συλλαβοῦσα ἡ ψάμμος. οὕτως Αἰθίο-
πες ποταμῷ γε οὐδενὶ προσοικοῦσιν [ἢ][27] Ὠκεανῷ· τὸ
6 δὲ ὕδωρ τὸ ἐκ τοῦ Ἄτλαντος θολερόν τέ ἐστι[28] καὶ
πρὸς τῇ πηγῇ κροκόδειλοι διπήχεων[29] ἦσαν οὐκ ἐλάσσους,
προσιόντων δὲ τῶν ἀνθρώπων κατεδύοντο ἐς τὴν πηγήν.
παρίστατο δὲ οὐκ ὀλίγοις τὸ ὕδωρ τοῦτο ἀναφαινόμενον
αὖθις ἐκ τῆς ψάμμου ποιεῖν τὸν Νεῖλον Αἰγυπτίοις. (5)
Ὁ δὲ Ἄτλας ὑψηλὸν μέν ἐστιν οὕτως ὥςτε[30] καὶ λέγεται
ταῖς κορυφαῖς ψαύειν τοῦ οὐρανοῦ, ἄβατον δὲ ὑπὸ ὕδα-

Atlantem accolunt: serunt autem omnino nihil, sed agrestium tantum vitium fructu aluntur. Verum neque hi Aethiopes, neque Nasamones ullos habent amnes: quae enim ab Atlante aqua defluit, etsi in alveos tres discedit, nullus tamen ex hisce in modum iusti fluminis crescit. Quicquid enim aquae exstitit, statim arena absorbet. Ex quo facile intelligi potest, non amnis, sed Oceani maris Aethiopes accolas esse. Et aqua quidem, quae ex Atlante descendit, turbulenta est, circaque eius fontes crocodili gignuntur nihilo bicubitalibus minores: qui ubi propius homines accedere senserint, in fontem se demergunt. Quae res effecit, ut nonnulli suspicarentur, ab hac ipsa aqua e mediis arenis emergente Nilum Aegyptiis oriri. (5) Atlas mons adeo celsus est, ut vertice coelum tangere dicatur: inaccessus ille quidem, viam undique aquis et arborum crebritate inter-

24. *οἰκοῦσιν* Ag. *πείραντες* La. — Totum locum ita restituendum putat S. *οἶδε*, (*μέτρα φάμενοι γῆς εἰδέναι Λιξίτας καλοῦσι*), *Λιβύων οἱ ἔσχατοι, πρὸς Ἄτλ. κ. τ. λ.* vel: *οἶδεν, οἱ δὲ μέτρα φάμενοι γῆς εἰδέναι Λιξίτας καλοῦσι, Λιβύων οἱ ἔσχ.*

25. *πρὸς τοῦ Ἄτλαντος* coni. Letronn. ut *πρὸς* i. q. *ἐκ* sit. mox *τρισὶν* Vb. *οὐδ᾽ ἓν* Ag.

26. *ποταμων*, *ο* super *ω* Vb. mox *ψάμος* idem.

27. *ἢ* quod est in Codd. Edd. eiiciendum putat S, scripsimus cum B. *ἢ ὠκεανοῦ* N. *ἡ* La. *ἢ τῷ ὠκεανῷ* Lb.

28. *ἐστιν* AgVb. *τε* om. Va.

29. *πηχέων* NAgLa. *πήχεων* AXKFRVnVbPcVaMLb. „pro hoc rectius infra legitur *διπήχεων*, Corinth. c. 28. alioqui legendum foret *πηχυαίων*.“ *Sylb.* *πηχυαίων* receperunt CS. nos cum B *διπήχεων*. F. voluit *πηχυΐων*. — *ησσαν* Vb. mox *τὸν εἶλον* La.

30. *ὥσται* La. mox *τοῦ ἄνου* ad marg. *οὐνοῦ* i. e. *οὐρανοῦ* Lb. *ὑπὸ τοῦ ὕδατος* S ex M. *τοῦ* om. Edd. rell. AgPcVnMNRVbLab.

τος καὶ δένδρων, ἃ διὰ παντὸς πέφυκεν.[31] *τὰ μὲν δὴ πρὸς*
τοὺς Νασαμῶνας αὐτοῦ γινώσκεται· τὰ δὲ[32] *ἐς τὸ πέλα-*
γος οὐδένα πω παραπλεύσαντα ἴσμεν. τάδε μὲν ἐς τοσοῦ-
τον εἰρήσθω. (6) *Πτερὰ δ' ἔχον*[33] *οὔτε τοῦτο τὸ ἄγαλμα* 7
Νεμέσεως οὔτε ἄλλο πεποίηται τῶν ἀρχαίων. ἐπειδὴ δὲ[34]
Σμυρναίοις τὰ ἁγιώτατα ξόανα ἔχειν πτερὰ οἶδα ὕστερον,
ἐπιφαίνεσθαι γὰρ τὴν θεὸν μάλιστα ἐπὶ τοῖς ἐρᾶν ἐθέλου-
σιν,[35] *ἐπὶ τούτῳ Νεμέσει πτερὰ ὥσπερ Ἔρωτι ποιοῦσιν.*[36]
(7) *Νῦν δὲ ἤδη*[37] *δίειμι ὁπόσα ἐπὶ τῷ βάθρῳ τοῦ ἀγάλ-*
ματός ἐστιν εἰργασμένα, τοσόνδε ἐς τὸ σαφὲς προδηλώ-
σας. Ἑλένῃ[38] *Νέμεσιν μητέρα εἶναι λέγουσιν Ἕλληνες,*
Λήδαν[39] *δὲ μαστὸν ἐπισχεῖν αὐτῇ καὶ θρέψαι· πατέρα δὲ*
καὶ οὗτοι καὶ πάντες κατὰ ταὐτὰ Ἕλληνες[40] *Δία καὶ οὐ*
Τυνδάρεων εἶναι νομίζουσι. ταῦτα ἀκηκοὼς Φειδίας πεποί- 8

cludente. Ab ea itaque duntaxat parte, quae Nasamonas spectat, cognoscitur. Ad maritimam enim eius oram neminem adhuc navibus accessisse, comperimus. (6) Sed ut, unde digressa est, redeat oratio, Nemesis neque hoc, neque aliud vetus signum alas habet. Apud Smyrnaeos, quae maxima cum religione coluntur *eius deae* signa, alas habere postea animadverti. Cuius rei eam esse causam suspicor, quod, quum eius numen ad amatores maxime pertineat, idcirco ei, ut Cupidini, alas addunt. (7) Sed ea iam, quae in signi basi sunt, exponam, si unum prius, quo res tota clarior fiat, explicavero. Helenae matrem fuisse Nemesin, Graeci dicunt, Ledam vero nutricem: nam patrem omnes Iovem, non Tyndarum perhibent.

31. *πέφυκεν* Ag. *πέφυκε* Codd. rell. Edd. mox *νασσαμῶνας* AgLab (in La *σ* alt. sup. vers.) *γινώσκεται* Vb. *γιγνώσκεσθαι* Va. *γιγνώσκεται* rell.

32. *δὲ* om. M. tum *οὐδὲν ἀποπαραπλεύσαντα* AgVb (*οὐδένα πο παρ.* Vb. ambig.). *οὐδὲν ἀπὸ παραπλ.* La.

33. *δὲ ἔχ.* Va. tum *οὔτε τοῦτο* e corr .B. *οὐδὲ* Edd. rell. Codd. Probat S. corrigend. T. V.

34. *ἐπεὶ δὲ* N. mox *ἔχει* La. *ἐπιφένεσθαι*, omisso sq. *μάλιστα* Va.

35. *ἐπὶ τῷ ἐρᾶν ἐθ.* coni. S. *ἐπὶ τοῖς ἐρῶσιν* coni. KFC. quod quum eius numen ad *amatores* maxime pertineat. *Amas.* tum *ἐπὶ τούτῳ* FCSBVaN. coniecerat iam Sylb. *ἐπὶ τούτων* AXKVbVnAgRPcLab. in quo *ἐπὶ τούτῳ ἂν* latere suspicatur S.

36. *ποιοῦσιν* Ag. *ποιοῦσι* Codd. rell. Edd.

37. *ἤδη* om. Vb.

38. *Ἑλένην* N. *Ἑλένη*s (sic) *μητέρα Νέμεσιν* Va.

39. *λίδαν* N. *μασθὸν*, *στ* super *σθ*, Vb.

40. *Ἕλληνες* e coni. *Ἑλένης* Edd. Codd. Mox *τυνδάρεω* La.

ηκε μὲν[41] Ἑλένην ὑπὸ Λήδας ἀγομένην παρὰ τὴν Νέμε-
83 σιν, πεποίηκε δὲ Τυνδάρεών τε καὶ τοὺς παῖδας καὶ ἄν-
δρα σὺν[42] ἵππῳ παρεστηκότα Ἱππέα ὄνομα· ἔστι δὲ Ἀγα-
μέμνων καὶ Μενέλαος καὶ Πύῤῥος ὁ Ἀχιλλέως, πρῶτος
οὗτος Ἑρμιόνην[43] τὴν Ἑλένης γυναῖκα λαβών. Ὀρέστης
δὲ διὰ τὸ ἐς[44] τὴν μητέρα τόλμημα παρείθη, παραμεινά-
σης τὸ ἐς ἅπαν Ἑρμιόνης αὐτῷ καὶ τεκούσης παῖδα. ἑξῆς
δὲ ἐπὶ τῷ βάθρῳ καὶ Ἔποχος[45] καλούμενος καὶ νεανίας
ἐστὶν ἕτερος. ἐς τοῦτο ἄλλο μὲν ἤκουσα οὐδὲν, ἀδελ-
φοὺς δὲ[46] εἶναι σφᾶς Οἰνόης, ἀφ' ἧς ἐστι τὸ ὄνομα τῷ
δήμῳ.[47]

CAPUT XXXIV.

De Oropo urbe — Amphiarai templo, cultu et aliis ad eum pertinentibus.

Τὴν δὲ γῆν τὴν[1] Ὠρωπίαν μεταξὺ τῆς Ἀττικῆς καὶ Ταναγρικῆς[2] Βοιωτίαν τὸ ἐξ ἀρχῆς οὖσαν ἔχουσιν ἐφ' ἡμῶν Ἀθηναῖοι, πολεμήσαντες μὲν τὸν πάντα[3] ὑπὲρ αὐ-

Quae quum Phidias nosset, Ledam ea specie fecit, ut Helenam ad Nemesin adducere videatur. Addidit Tyndarum et filios: hominem praeterea cum equo assistentem, quem Equitem appellant. Adsunt Agamemnon, Menelaus et Pyrrhus Achillis filius, quod ei primum Hermione Helenae filia desponsata fuit. Orestes vero ob impium in matrem facinus praeteritus est: quem tamen Hermione nunquam deseruit, quum filium etiam ei peperisset. In basi deinceps est, quem Epochum dicunt, et alter item adolescens: de quibus aliud accepi nihil, nisi eos Oenoes fratres fuisse, a qua est curiae nomen.

Cap. XXXIV. Oropium autem agrum, qui medius est inter Atticam et Tanagraeos, olim tenebant Boeoti: aetate nostra in Atheniensium potestate est. Nam quum diu Athenienses de eo

41. πεποίηκεν Ἑλένην CS. πεποίηκε μὲν Ἑλ. B. πεποίηται Ἑλ. AXKF Codd.

42. σὺν om. La. mox καθεστηκότα MVa.

43. ἑρμιώνην AgVnLa; postea ἑρμηόνης Vb.

44. ἐς BPcAgVnNRLab. εἰς edd. rell. Tum παρήθη Ag. Pro sq. τὸ B malit τε; recte, ni fallimur.

45. ἔσοχος La. ἐς τούτους vel ἐς τούτω coni. S. *de quibus; de his* Calderin. et Amas.

46. δὲ om. N.

47. τῷ μήδῳ Ag.

Cap. XXXIV. 1. τὴν om. N.

2. *Ταναγρικοῖς* M. tum *Βοιωτῶν* S, ut *Calderin.: cum olim ad Boeotios pertinerent. Amas.: olim tenebant Boeotii.*

3. *πάντα* Edd. ante B. AgVnNR

τῆς χρόνον, κτησάμενοι δὲ οὐ πρότερον βεβαίως πρὶν ἢ Φίλιππος Θήβας ἑλὼν ἔδωκέ σφισιν. Ἡ μὲν οὖν πόλις ἐστὶν ἐπὶ θαλάσσης μέγα οὐδὲν ἐς συγγραφὴν [4] *παρεχομένη· ἀπέχει δὲ δώδεκα τῆς πόλεως σταδίους μάλιστα ἱερὸν τοῦ Ἀμφιαράου.* (2) *Λέγεται δὲ Ἀμφιαράῳ φεύγοντι ἐκ* 2
Θηβῶν διαστῆναι [5] *τὴν γῆν, καὶ ὡς αὐτὸν ὁμοῦ καὶ τὸ ἅρμα ὑπεδέξατο·* [6] *πλὴν οὐ ταύτῃ συμβῆναί φασιν, ἀλλά ἐστιν* [7] *ἐκ Θηβῶν ἰοῦσιν ἐς Χαλκίδα Ἅρμα καλούμενον. θεὸν δὲ Ἀμφιάραον πρώτοις Ὠρωπίοις κατέστη* [8] *νομίζειν, ὕστερον δὲ καὶ οἱ πάντες Ἕλληνες ἥγηνται. καταλέξαι δὲ καὶ ἄλλους ἔχω γενομένους τότε* [9] *ἀνθρώπους, οἳ θεῶν Ἕλλησι* [10] *τιμὰς ἔχουσι, τοῖς δὲ καὶ ἀνάκεινται πόλεις, Ἐλεοῦς* [11] *ἐν Χεῤῥοννήσῳ Πρωτεσιλάῳ, Λεβάδεια Βοιω-*

dimicassent, non ante potiti sunt, quam eum a Philippo, quum Thebas ille expugnasset, acceperunt. Urbs quidem ipsa, cui Oropus nomen, ad mare sita est; nihil vero historia dignum prae se fert. *Longe* ab ea, circiter XII stadia, Amphiarai templum est, (2) quo scilicet loco Thebis fugientem cum curru absorptum terrae hiatu ferunt. Sunt, qui id accidisse dicant in via, qua Thebis Chalcidem iter est, qui locus Harma nunc etiam (*id est currus*) dicitur. In deorum vero numerum Amphiaraum primi omnium Oropii retulerunt, quos reliqui Graeci secuti sunt. Possum etiam alios recensere, quibus, quum homines ante fuissent, Graeci divinos honores *post mortem* habuerunt, quibusque etiam urbes dedicatae fuerunt, *ut* Eleus in Cherronneso Protesilao, in Boeotia Lebadea Trophonio: apud Oro-

VabM. *ἅπαντα* BPc. *ἐκτησάμενοι* La.

4. *ἐσυγγραφὴν* Va. *οὖν πόλις —παρε* om. La. Etiam Lb h. l. lacunam habet.

5. *διασθῆναι* Ag. inter *δια* et *στῆναι* in La lacuna est duos fere digitos lata, et sic saepius in hoc cap. tum *ἐς αὐτὸν* Vb.

6. *ὑπεδέξατο* om. VnMLb. Deinde *πλὴν* S. ed. mai. BVtMPcLab AgVn. in R. *πλὴν* expunctum, et *οἱ δὲ* supra lin. scriptum. Edd. rell. NVab. *οἱ δέ.* „Haec in Cod. sic leguntur: *καὶ τὸ ἅρμα πλὴν οὐ ταύτῃ. Ἅρμα* scriptum in extrema pagina. Inter vertendum *στροφὴν* poterat *ὑπεδέξατσ* excidere. Nisi quis dicat sensum esse, non uno eodemque loco et ipsum et currum periisse. Sed hinc *πλὴν* esset vestigium vocis, quae periit (eodem modo, quo infelix Amphiaraus) et *ὡς* est idem, quod *εἰς*. *Φασὶν (τὰ) εἰς αὐτὸν καὶ ἅρμα οὐ ταύτῃ συμβῆναι.* Sed vulgatam firmat II. 23. pag. 163. ubi eadem verba." *Reisk. MS.*

7. *ἀλλ' ᾗ ἐστιν* coni. S.

8. *κατέστη* Ag. mox *καταλλέξαι* Vb.

9. *ποτὲ* malint KC.

10. *παρ' ἕλλησι* (*παρ'* ad marg.) Lb. mox *ἔχουσι* SB Codd. *ἔχουσιν* Edd. rell. Mox *ἀνάκειται* La.

11. *ἐλεοὺς* MLab. *Neleus* Calderin. — *χερωνήσῳ* VbM (in M *ο* super *ω*). *χεῤῥονήσῳ* BPcAgVnNRLa.

τῶν Τροφωνίῳ[12]· καὶ Ὠρωπίοις ναός τέ[13] ἐστιν Ἀμφιαράου
καὶ ἄγαλμα λευκοῦ λίθου. παρέχεται δὲ ὁ βωμὸς μέρη·[14]
3 τὸ μὲν Ἡρακλέους καὶ Διὸς καὶ Ἀπόλλωνός ἐστι Παίω-
νος,[15] τὸ δὲ ἥρωσι καὶ ἡρώων ἀνεῖται γυναιξί· τρίτον δὲ
Ἑστίας καὶ Ἑρμοῦ καὶ Ἀμφιαράου καὶ τῶν παίδων Ἀμφι-
84 λόχου· Ἀλκμαίων δὲ διὰ τὸ ἐς Ἐριφύλην[16] ἔργον οὔτε ἐν
Ἀμφιαράου τινὰ, οὐ μὴν οὐδὲ παρὰ τῷ Ἀμφιλόχῳ τιμὴν
ἔχει.[17] τετάρτη δέ ἐστι τοῦ βωμοῦ μοῖρα Ἀφροδίτης καὶ
Πανακείας, ἔτι δὲ Ἰασοῦς καὶ Ὑγιείας[18] καὶ Ἀθηνᾶς Παιω-
νίας. πέμπτη δὲ πεποίηται Νύμφαις καὶ Πανὶ[19] καὶ πο-
ταμοῖς Ἀχελῴῳ καὶ Κηφισῷ. τῷ δὲ Ἀμφιλόχῳ καὶ παρ'
Ἀθηναίοις ἐστὶν ἐν τῇ πόλει βωμὸς καὶ Κιλικίας ἐν Μαλ-
4 λῷ[20] μαντεῖον ἀψευδέστατον τῶν ἐπ' ἐμοῦ. (3) Ἔστι δὲ
Ὠρωπίοις[21] πηγὴ πλησίον τοῦ ναοῦ, ἣν Ἀμφιαράου κα-
λοῦσιν, οὔτε θύοντες οὐδὲν ἐς αὐτὴν οὔτ'[22] ἐπὶ καθαρ-

pios templum Amphiarao et eidem e candido lapide signum. Ara quidem eius in partes distributa est *quinque*. Earum una Herculi, Iovi, Apollini Paeonio: altera heroibus, eorumque uxoribus: Vestae tertia, Mercurio, Amphiarao, et Amphilochi filiis: (nam Alcmaeon propter Eriphyles caedem in nullam aut Amphiarai, aut Amphilochi honorum partem receptus est:) at quarta arae pars Veneri, Panaceae Iasoni, Hygiae, Minervae Paeoniae: quinta Nymphis, Pani, Acheloo et Cephiso amnibus sacra est. Amphilocho in ipsa urbe apud Athenienses ara sua est: in Ciliciae vero urbe Mallo eiusdem oraculum, quod omnium est, quae aetate mea exstant, minime fallax. (3) Est etiam apud Oropios fons templo proximus, quem Amphiarai nuncupant, ad quem neque divinam rem faciunt, neque aut ad lu-

12. λεβαδία NRVb. Λεβαδεία A XKFCS. ed. min. Λεβάδεια S. ed. mai. B Codd. rell. τροφονίῳ A XKVabM.

13. τε om. N. ναοί τε Va. mox ὁ βωμὸς La.

14. μέρη πέντε coni. FC.

15. ἐστι Παίωνος om. NVb. deinceps ἥρωσιν Ag. mox γυναιξὶν N AgVb.

16. ἐς ἐφύλλην Vb. ἐρυφίλην Va; tum οὔτ' ἐν Va. et Ἀμφιαράου, ω super ου, M.

17. ἔχειν Va. tum ἐστιν Ag. mox πανακίας AgVb. Pro sq. ἔτι Pc ἔστι. tum ἰασοῦς, ς deleto, Lb.

18. ὑγείας PcAgVnMLabNRVbA XKFC. Ῥιείας SB. παννγείας β Va. mox παιωνείας Ag. παιονίας α καὶ ἀθηνᾶς Va.

19. πανὺ (supra lin. ϊ) Vb. mox Κηφισσῷ BLa. κηφίσῳ Pc. Κηφισσῷ Edd. rell. AgNRVnVabMLb.

20. μαλῷ VbMLb (in Lb λ alterum sup. vers.) μάλῳ La. κιλικίαις ἐν Μαλῶ Va.

21. ὠριπίοις Va., p. corr. ὠρωπ.

22. οὔτ' e corr. B. οὐδ' Codd. Edd. rell.

σίοις ἢ χέρνιβι χρῆσθαι νομίζοντες.[23] νόσου δὲ ἀκεσθείσης ἀνδρὶ μαντεύματος γενομένου καθέστηκεν ἄργυρον ἀφεῖναι καὶ χρυσὸν ἐπίσημον ἐς τὴν πηγήν· ταύτῃ γὰρ ἀνελθεῖν τὸν Ἀμφιάραον λέγουσιν ἤδη θεόν. Ἰοφῶν δὲ Κνώσιος [24] τῶν ἐξηγητῶν χρησμοὺς ἐν ἑξαμέτρῳ παρείχετο Ἀμφιάραον χρῆσαι [25] φάμενος τοῖς ἐς Θήβας σταλεῖσιν Ἀργείων.[26] ταῦτα τὰ ἔπη τὸ ἐς τοὺς πολλοὺς ἐπαγωγὸν ἀκρατῶς εἶχε.[27] χωρὶς δὲ πλὴν ὅσους ἐξ Ἀπόλλωνος μανῆναι λέγουσι[28] τὸ ἀρχαῖον, μάντεών γ' οὐδεὶς χρησμολόγος ἦν, ἀγαθοὶ δὲ ὀνείρατα ἐξηγήσασθαι καὶ διαγνῶναι πτήσεις ὀρνίθων καὶ σπλάγχνα ἱερῶν. δοκῶ δὲ[29] Ἀμφιάραον ὀνειράτων διακρίσει μάλιστα προσκεῖσθαι· δῆλον δέ, ἡνίκα ἐνομίσθη θεὸς δι' ὀνειράτων μαντικὴν καταστησάμενος. καὶ πρῶτον μὲν καθήρασθαι νομίζουσιν ὅστις ἦλθεν Ἀμ-

strandum, aut ad manus lavandas, aqua ea uti fas putant: *solum*, qui morbo oraculi monitu levati fuerint, signatum aurum argentumve more maiorum in fontem abiiciunt. Hinc enim iam deum Amphiaraum ascendisse tradunt. Iophon autem Gnosius, vatum oracula heroicis versibus exposuit dixitque Amphiaraum *consulentibus* Argivis, quum Thebas profecturi essent, responsum dedisse. Isti versus habebant, quod multitudinem mirifice alliceret. Praeter eos vero, quos Apollinis afflatu futura praedixisse antiquitas testata est, nemo omnino fatidicus fuit. Nam reliqui aut somniorum interpretes fuere, aut avium volatus et exta inspiciendi peritiam profitebantur. *Quo fit, ut* Amphiaraum coniectandis somniis in primis solertem fuisse suspicer. Constat enim, illum, somniorum divinatione tradita, tum demum in deorum numerum relatum. Consulendi quidem causa qui accedunt, lustrantur

23. νομίζοντες (sic; ον supra lin.) Va. mox ἀκευθείσης NAgVbPcVnRMLab. ἀκεθείσης Va.

24. Κνώσσιος FCSB Codd. Κνώσιος AXK. Κνώσσιος εἷς τῶν ἐξηγ. coni. C. Sq. ἐν om. Vb.

25. χρῆσθαι VbLb.

26. ἀργειρείων N. Post Ἀργείων interpunximus e coniect. Presselii apud Tafel. Dilucid. Pind. p. 861 not. Editiones post τὰ ἔπη interpungunt, quod variis coniecturis locum dedit. Post ἔπη (ἐπὶ La) in A et marg. La est ΛΕΙΠΕΙ. in XK ΛΕΙΠΕΙ ὁ χρησμός. In Calder. interpretatione vacuum spatium relictum est. In Va ad marg.: „desunt versus.“ τὰ ἔπη: τὸ ἐς Vb, et in marg.: „oracul. Amph.“ Nihil deest.

27. εἶχεν AgNVb. mox ὅσους δὲ ἀπόλλωνος Lb.

28. λέγουσιν Ag. tum δ' οὐδεὶς PcAgVnNRVabMLab.

29. δὲ Ἀμφ. VaMLb. δ' Ἀμφ. edd. rell. Mox προκεῖσθαι PcVnAgLab; in R ς manu corr. supra lin. scriptum. tum δῆλο δὲ La. τῶν μαντικὴν La.

φιαράῳ χρησόμενος·[30] ἔστι δὲ καθάρσιον[31] τῷ θεῷ θύειν· θύουσι δὲ καὶ αὐτῷ καὶ πᾶσιν ὅσοις ἐστὶν[32] ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὰ ὀνόματα. προεξειργασμένων δὲ τούτων κριὸν θύσαντες[33] καὶ τὸ δέρμα ὑποστρωσάμενοι[34] καθεύδουσιν ἀναμένοντες δήλωσιν ὀνείρατος.

CAPUT XXXV.

De insulis Atticae, Patrocli, Helena, Salamine — memorandis in Salamine — Aiace eiusque corporis magnitudine — aliis grandium corporum ossibus — Geryone et Hyllo.

85 Νῆσοι δὲ Ἀθηναίοις οὐ πόῤῥω τῆς χώρας εἰσίν· ἡ μὲν[1] Πατρόκλου καλουμένη· τὰ δὲ ἐς αὐτὴν ἤδη μοι δεδήλωται· ἄλλη δὲ ὑπὲρ Σουνίου[2] τὴν Ἀττικὴν ἐν ἀριστερᾷ πλέουσιν· ἐς ταύτην ἀποβῆναι λέγουσιν Ἑλένην[3] μετὰ τὴν ἅλωσιν τὴν Ἰλίου, καὶ διὰ τοῦτο ὄνομά ἐστιν

omnes. Pro piaculo res divina est: quam quum Amphiarao ipsi faciunt, tum ceteris, quorum in eadem ara inscripta sunt nomina. Deinde arietem ei immolant; cuius substrata pelle, dormientes nocturna visa exspectant.

Cap. XXXV. Insulae terrae Atticae non longe ab ipso litore distant. Earum una Patrocli dicitur: de qua, *quae historia digna visa fuerunt*, ante commemoravimus. Altera supra Sunium est, ad laevam in Atticam navigantibus: ad quam post Ilii eversionem Helenam appulisse ferunt, et idcirco He-

30. *χρησόμενος* CS e coni. Kuhnii. AgPcNVbB *χρησάμενος* AXKFRVnVaM. *χρησώμενος* Lb.

31. *καθαρὸν* Ag. *καθαρο* (sic) La.

32. *ἐστὶν* om. N. *ἐπὶ τοῦτο* Pc. *ἐπὶ τὸ* (La *τῷ*) *τὰ ὀνόμ.* LabAgVnVtM. *ἐπὶ ταὐτὸ τὰ ὀν.* Edd. PcRVb. In R post *ταὐτὸ* brevis lacuna est. *ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὰ ὀνόμ.* scripsimus cum Va. Mox *κρυὸν* Vb.

33. *θύσαντες αὐτῷ* Edd. ante B, VabM. *αὐτῷ* om. BPcAgVnRLab. *θύσαντες καὶ τὸ* Lb. *θύσαντας* La.

34. *ὑποστησάμενοι* N.

Cap. XXXV. 1. *μία μὲν* NRVbAXKFS ed. min. *ἡ μὲν* CS. ed. mai. BPcdAg. *ὧν ἡ μὲν* M. *ων ἡ μία μὲν* Va. *εἰσὶν μὲν* VnLb; in Lb spatio vacuo manus recentior atramento pallidiore inscripsit *ἡ*. La *εἰσὶ μὲν*. mox *δεδήλω* omissa terminatione La.

2. *σούνιον* N. *σουνίῳ* Ag. mox *ἐν ἀριστερᾷ* Smai. BVt^{p}cAgVnLab. *ἐν* om. Edd. rell. NRVab (qui *ἀριστερὰ*) M. Dubitantibus, an sanum sit *τὴν Ἀττικὴν ἐν ἀριστερᾷ πλέουσιν* duas proponit emendationes S, *τὴν Ἀττικὴν ἐν ἀρ. παραπλέουσιν*, vel *τῆς Ἀττικῆς ἐν ἀρ. πλέουσιν*. Fort. *ἐν ἀρ. ἔχουσιν*.

3. *ἑλένη—ἅλλωσιν* La. *τοῦ ἰλίου* Vb.

Ἑλένη τῇ νήσῳ. (2) Σαλαμὶς [4] δὲ κατὰ Ἐλευσῖνα κει- 2
μένη παρήκει καὶ ἐς τὴν Μεγαρικήν. πρῶτον δὲ ὄνομα [5]
τῇ νήσῳ θέσθαι τοῦτο Κυχρέα ἀπὸ τῆς μητρὸς Σαλα-
μῖνος τῆς Ἀσωποῦ καὶ ὕστερον Αἰγινήτας τοὺς σὺν Τε-
λαμῶνι ἐποικῆσαι· Φίλαιον [6] δὲ τὸν [Εὐρυσάκους τοῦ]
Αἴαντος παραδοῦναι λέγουσιν Ἀθηναίοις τὴν νῆσον γενό-
μενον [7] ὑπ᾽ αὐτῶν Ἀθηναῖον. Σαλαμινίους δὲ Ἀθηναῖοι
τούτων ὕστερον πολλοῖς ἔτεσιν ἀναστάτους ἐποίησαν κα-
ταγνόντες [8] ἐθελοκακῆσαι σφᾶς ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς
Κάσσανδρον καὶ τὴν πόλιν γνώμῃ τὸ πλέον Μακεδόσιν

lenen appellatam. (2) Salamis e regione Eleusinis sita, ad Megarici etiam agri fines pertinet. Huic a Salamine Asopi matre nomen inditum tradunt: Aeginetas postea in eam a Telamone deductos: traditam postea Atheniensibus a Phylaeo, Eurysacis filio, Aiacis nepote, quum ab ipsis fuisset civitate donatus. Salaminios vero multis post annis Athenienses eo nomine damnatos, quod dissimulanter male rem geri concupissent, dum bellum cum Cassandro gereretur, et in Cassandrum ac Macedonas propenso animo fuissent, urbe deleta,

4. *σαλαμῖς* La. *ἐλευσίνα* Va. mox *παρήκει* om. N. *καὶ ἐστὶν μεγαρ.* La.

5. *πρῶτον δὲ τῇ νήσῳ θέσθαι τοῦτο ἀπὸ τῆς μητρὸς Σαλαμῖνος τῆς Ἀσωποῦ* Edd. (praeter C) NVab (*ἀσώπου* Vb. *ἀσώπου* M.). *πρῶτον δὲ ἐν τῇ νήσῳ θέσθαι τοῦτον* PcAgVnMLab (in R *ἐν* erasum, *τοῦτο* R. *τούτων* La); unde S ita corrigendum putat: *πρῶτον δὲ ὄνομα τῇ νήσῳ τεθεῖσθαι τοῦτο ἀπὸ Σαλαμῖνος τῆς Ἀσώπου*: cui emendationi quamvis faveat Calderini atque Amasaei interpretatio: *insulae nomen a Salamine inditum*, lenior tamen videtur emendatio a Sylb. Kuhnio et Goldh. proposita, a C recepta: *πρῶτον δὲ τῇ νήσῳ τοὔνομα θέσθαι τοῦτο Κυχρέα ἀπὸ τῆς μητρὸς Σαλ.* Vide Diod. Sic. IV, 72. *Σαλαμὶς δὲ ὑπὸ Ποσειδῶνος ἁρπαγεῖσα ἐκομίσθη εἰς τὴν ἀπ᾽ αὐτῆς νῆσον Σαλαμῖνα προσαγορευθεῖσαν· αὕτη δὲ μιγεῖσα Ποσειδῶνι Κυχρέα ἐγέννησεν, ὃς βασιλεύσας τῆς νήσου ταύτης κ. τ. λ.* Hanc coniecturam, levi transpositione eo loco, quo PcAgVnM *ἐν* habent, cum S *ὄνομα* ponentes, recipiendam censuimus eo magis, quum Codd. Pausaniae alias etiam nomina propria omittant.

6. *φίλον*, *αι* super *ο*, La. *Φύλαιον* malit K cum Amasaeo. In sqq. incommodum est, a Plutarcho Sol. c. 10. Philaeum et Eurysacem Aeantis filios appellari [*Φιλαῖος καὶ Εὐρυσάκης, Αἴαντος υἱοί, τῆς Ἀθήνησι πολιτείας μεταλαβόντες, παρέδοσαν τὴν νῆσον αὐτοῖς*), a Pausania Philaeum Eurysacis filium, Aeantis nepotem perhiberi, unde Schneiderus correxit: *Φίλαιον δὲ και Εὐρυσάκην τοὺς Αἴαντος — γενομένους ὑπ᾽ αὐτῶν Ἀθηναίους*, sed lenius est, cum S *Εὐρυσάκους τοῦ* uncis includere. — *Εὐρυσάκους* Va.

7. *γεννόμενον* Ag. *ὑπ᾽ αὐτῷ* N. *Ἀθηναίων* VabVn (in VbVn *ο* super *ω*) Lab.

8. *καταγνῶντες* Vb.; mox *Κάσανδρον* Va, ut saepius.

ἐνδοῦναι· καὶ Ἀσκητάδου τε κατέγνωσαν θάνατον, ὃς
τότε ᾕρητο ἐς τὴν Σαλαμῖνα στρατηγός· καὶ ἐς τὸν πάντα
ἐπώμοσαν χρόνον Σαλαμινίοις ἀπομνημονεύσειν προδο-
3 σίαν.[9] ἔστι δὲ ἀγορᾶς τε ἔτι ἐρείπια καὶ ναὸς Αἴαντος· ἄγαλ-
μα δὲ ἐξ ἐβένου ξύλον.[10] διαμένουσι[11] δὲ καὶ ἐς τόδε τῷ Αἴ-
αντι[12] παρὰ Ἀθηναίοις τιμαὶ αὐτῷ τε καὶ Εὐρυσάκει· καὶ γὰρ
Εὐρυσάκους βωμός ἐστιν ἐν Ἀθήναις. δείκνυται δὲ λίθος
ἐν Σαλαμῖνι οὐ πόῤῥω τοῦ λιμένος· ἐπὶ τοῦτον[13] καθή-
μενον Τελαμῶνα ὁρᾶν λέγουσιν ἐς τὴν ναῦν ἀποπλεόντων
οἵ τῶν παίδων ἐς[14] Αὐλίδα ἐπὶ τὸν κοινὸν τῶν Ἑλλήνων
4 στόλον. (3) Λέγουσι[15] δὲ οἱ περὶ τὴν Σαλαμῖνα οἰκοῦν-
τες ἀποθανόντος Αἴαντος τὸ ἄνθος ἐν τῇ γῇ σφίσι[16]
86 τότε φανῆναι πρῶτον· λευκόν ἐστιν, ὑπέρυθρον,[17] κρί-
νου καὶ αὐτὸ ἔλασσον καὶ τὰ φύλλα, γράμματα δὲ ἔπεστιν
οἷα τοῖς ὑακίνθοις[18] καὶ τούτῳ. λόγον δὲ τῶν μὲν

e suis sedibus eiecerunt. Ascetadem etiam, qui praetor insulam obtinuerat, capitis damnarunt, ac sibi iureiurando eius proditionis memoriam sempiternam sanxerunt. Spectantur hac etiamnum aetate fori ruinae, et *inter eas* Aiacis templum cum statua ex ebeno. Decreti quidem Aiaci et Eurysaci eius filio ab Atheniensibus honores adhuc manent: et Eurysacis etiam Athenis ara est. Ostenditur Salamine non longe a portu saxum, super quo Telamonem consedisse aiunt, quum navem, qua Aulidem filii ad Graecorum classem vecti sunt, oculis prosequeretur. (3) Tradunt incolae, post Aiacis interitum apud se primum florem enatum, candidum, rubentem modice, lilio quum ceteris partibus tum foliis minorem, inscriptum vero iisdem, quibus hyacinthum, literis. Audivi quidem,

9. *προσοδίαν* N. *ἀπομνημονεύειν* VtPcAgVn (per correct.) LaVb (in quo σ supra versum). *ἀπομνηνεύσειν* (sic) Lb.

10. *ξύλον* FCSBPcdAgVnVabVt. *λίθον* AXKNMR (R ad marg. *γρ. ξύλον*).

11. *διαβαίνουσι* Va.

12. *Αἴαντι δὲ παρὰ* (*παρ'* Va) M. tum *καὶ αὐτῷ τε αἱ εὐρισάκει. καὶ γὰρ εὐρισάκους* La. *τε* om. M. mox *ἔστιν ἀθηναίοις* Vb.

13. *ἐπὶ τούτον* BPcAgVnLabVa. *ἐπὶ τοῦτον* Edd. ante B, NRVbM; *ἐπὶ τούτῳ* seu *ἐπὶ τούτου* coniecit Sylb. probante S.

14. *ἐπ'* La. mox *στόλον τῶν Ἑλλήνων* M.

15. *λέγουσιν* Ag.

16. *σφίσιν ἐν τῇ γῇ* BPcAgVn LabVt. *ἐν τῇ γῇ σφίσι* NRVabM. Edd. rell.

17. *καὶ ὑπέρυθρον* Va., recte fortasse. mox *γράματα* Vb.

18. *ὑακίνθοις* (with *τοις* written above) (sic) Va. mox *τὸν μὲν αἰολέων* La.

Αἰολέων τῶν ὕστερον οἰκησάντων Ἴλιον ἐς τὴν κρίσιν τὴν ἐπὶ τοῖς ὅπλοις ἤκουσα, [19] *οἳ τῆς ναυαγίας* [20] *Ὀδυσσεῖ συμβάσης ἐξενεχθῆναι κατὰ τὸν τάφον τὸν Αἴαντος τὰ* [21] *ὅπλα λέγουσιν· τὸ δὲ ἐς τὸ μέγεθος αὐτοῦ Μυσὸς ἔλεγεν ἀνήρ. τοῦ γὰρ τάφου τὰ πρὸς τὸν αἰγιαλὸν ἔφασκεν ἐπικλύσαι τὴν θάλασσαν. καὶ τὴν ἔσοδον ἐς* [22] *τὸ μνῆμα οὐ χαλεπὴν ποιῆσαι καί με τοῦ νεκροῦ τὸ μέγεθος τεκμαίρεσθαι* [23] *τῇδε ἐκέλευσε· πεντάθλου γὰρ παιδὸς εἶναί οἱ* [24] *κατὰ δίσκον μάλιστα τὰ ἐπὶ τοῖς γόνασιν ὀστᾶ καλουμένας δὲ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν μύλας. ἐγὼ δέ, ὁπόσοι μὲν οἰκοῦσιν ἔσχατοι Κελτῶν* [25] *ἔχοντες ὅμορον* [26] *τῇ διὰ κρυμὸν ἐρήμῳ, οὓς Καβαρεῖς* [27] *ὀνομάζουσι, τούτων μὲν οὐκ ἐθαύμασα τὸ μῆκος, οἳ νεκρῶν οὐδέν τι διαφέρου-*

quae Aeolenses, qui Ilium post *eius eversionem* tenuerunt, de armorum iudicio produnt, *atque illud in primis:* post Ulyssis naufragium arma, *de quibus certamen fuerat,* ad Aiacis sepulcrum *tempestate* delata. De Aiacis vero magnitudine narravit mihi Mysus quidam, sepulcrum eius, qua parte ad litus conversum est, maris alluvione multo aditu facilius effectum. Inde vero, aiebat, de Aiacis magnitudine me coniecturam capere posse, quod genuum vertebrae, quas molas medici appellant, disci instar essent eius, quo athletae ii, qui sunt Quinquertiones appellati, utuntur. Equidem Gallorum, qui in extremis *orbis terrae* partibus habitant, finitimi desertis prae nimio frigore regionibus, quos Cebarenses nominant, nihil sum magnitudinem admiratus. Neque enim apud eos cadavera videas

19. *ἤκουσαν* AgVabVt (in Vb *ν̄* expunct.).

20. *ναυαγείας* Vb. deinde *τοῦ Αἴαντος* Va. et *Μυσρὸς* id.

21. *τὰ* om. N. tum *λέγουσι* Vn., deinde *ἐπικλῦσαι* Va.

22. *ἐς* BPcAgVnNLab. *πρὸς* R VabM Edd. ante B. *πρὸς τὸ μνῆμά οἱ χαλ.* coni. Meursius: *πρὸς τὸ μνῆμα αὐτοῦ χαλ.* coni. Fac.

23. *τεκμέρεσθαι* Vb. *τεκμέρρεσθαι* La. tum *ἐκέλευσε* La. *ἐκέλευε* Ag. *ἐκέλευεν* rell. Tum *πεντάθλου* (p. corr. *πένταθλον*) *γὰρ παιδὸς* (p. corr. *ποδὸς*) Lb.

24. *οἱ* et sq. *τὰ* om. N.

25. *Κελῶν* Va.

26. *ὅμωρον*, o super *ω*, Ag. *τη* (*ν* super) *διὰ* Vn. mox *κρημνὸν* VtAg. *ἐρύμῳ*, *η* super *υ*, Vb. *τὴν διακρυμὸν ἐρήμω* Va.

27. *Καβαρεῖς* CBVa. *καὶ βαρεῖς* MPcdAgVnLabVbR (in R *κ* super *β*). *καὶ Καρεῖς* N Edd. rell. *Cebarenses* Amas. *Καρηνοὺς* coni. K adsentiente Goldh. *Καναρεῖς* Schneiderus, coll. Plin. H. N. III. 5. *Cauares*, quod probat S. Sed idem est *Καβαρεῖς*. mox *ὀνομάζουσιν* AgVb.

σιν [28] *Αἰγυπτίων.* (4) Ὁπόσα δὲ ἄξια ἐφαίνετο εἶναί μοι
6 θέας διηγήσομαι. Μάγνησι τοῖς ἐπὶ Ληθαίῳ [29] Πρωτο-
φάνης τῶν ἀστῶν ἀνείλετο ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκας ἡμέρᾳ μιᾷ
παγκρατίου [30] καὶ πάλης· τούτου λῃσταὶ κερδανεῖν πού
τι δοκοῦντες [31] ἐσῆλθον ἐς τὸν τάφον, ἐπὶ δὲ τοῖς λῃ-
87 σταῖς ἐσήεσαν ἤδη θεασόμενοι [32] τὸν νεκρὸν τὰς πλευρὰς
οὐκ ἔχοντα διεστώσας, ἀλλά οἱ συμφυὲς [33] ἦν ὅσον ἀπ'
ὤμων ἐς τὰς ἐλαχίστας πλευρὰς καλουμένας δὲ ὑπὸ τῶν
ἰατρῶν νόθας. [34] (5) Ἔστι δὲ Μιλησίοις πρὸ τῆς πό-
λεως Λάδη νῆσος, ἀπεῤῥώγασι δὲ ἀπ' αὐτῆς νησῖδες· [35]
Ἀστερίου τὴν ἑτέραν ὀνομάζουσι καὶ τὸν Ἀστέριον ἐν
αὐτῇ [36] ταφῆναι λέγουσιν, εἶναι δὲ [37] Ἀστέριον μὲν Ἄνακτος,
Ἄνακτα δὲ Γῆς παῖδα· ἔχει δ' οὖν ὁ [38] νεκρὸς οὐδέν τι
μεῖον πηχῶν δέκα. (6) Τὸ δ' ἐμοὶ θαῦμα παρασχόν.
7 Λυδίας τῆς ἄνω πόλις ἐστὶν οὐ μεγάλη Τημένου θύραι· [39]

maiora iis, quae ostendunt Aegyptii. (4) Quae vero *in hoc genere maxime* admiratione digna mihi visa sunt, ea commemorare non gravabor. Apud Magnesios, qui ad Lethaeum sunt, quidam fuit Protophanes, qui de pancratio et lucta eadem die in Olympia victor est renunciatus. In huius sepulcrum aliquando latrones praedae spe ducti penetrarunt: post illos alii *multi*, ut cadaver duntaxat spectarent. Eius certe costae non *ita*, *ut ceterorum hominum*, discretae fuerunt: sed pro illis continens *os* habuit ab humeris ad eas costas, quas medici nothas nuncupant. (5) Apud Milesios vero ante ipsam urbem est Lade insula. Ea rursus in *duas* parvas scinditur insulas. Earum alteram Asterii dicunt, quod fuerit in ea sepultus Asterius Anactis filius: (Anactem Terrae filium fuisse tradunt:) cadaver eius nihilo est decem cubitis brevius. (6) Quod vero mihi *magnae* fuit admirationi, in superiori Lydia non

28. *διαφόρως ἔχουσιν* CSB e coni. Loescheri et Kuhnii. *διαφόρους ἔχουσιν* Edd. rell. Codd. Nos e Va recepimus *διαφέρουσιν*.

29. *λιθαίῳ* VbLa. tum *Πρωτοφάνης* [*εἷς*] *τῶν ἀστῶν* C.

30. *πανκρατίου* Vb. *πάλλας* Va. mox *κερδανεῖ* M.

31. *ποῦ τι δοκοῦσιτες* Vb.

32. *θεασάμενοι* Va. *τῶν νεκρῶν* Vn, altera lectione supra lin. per compendium significata.

33. *ξυμφυὲς* Vb. mox *ἐπ' ὤμ.* Va. *ἀπόμων* La.

34. *νόθος* M.

35. *νησῖδες* B.; *νησίδες* edd. rell. VabM. mox *ὀνομάζουσιν* Ag.

36. *ἐν ταύτῃ* Vt. *καὶ τὰν Ἀστέρ.* — *Ἄνακτος* om. M.

37. *δὲ* om. NLa.

38. *ὁ* om. Va.

39. *θῆραι* Vt. *τῇ μὲν οὐ θῆραι* La. *παραῤῥαγέντος* B. *παραραγέντος* AgVnPbcdVaLa. *περιῤῥαγέντος* N. ...*ῥαγέντος* Pa. sed ad marg.

ἐνταῦθα περιῤῥαγέντος λόφου διὰ χειμῶνα ὀστᾶ[40] *ἐφάνη τὰ σχῆμα παρέχοντα ἐς πίστιν ὡς ἔστιν ἀνθρώπου, ἐπεὶ διὰ μέγεθος οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ἔδοξεν. αὐτίκα δὲ λόγος ἦλθεν ἐς τοὺς πολλοὺς Γηρυόνου*[41] *τοῦ Χρυσάορος εἶναι μὲν τὸν νεκρὸν, εἶναι δὲ καὶ τὸν θρόνον· καὶ γὰρ θρόνος ἀνδρός*[42] *ἔστιν ἐνειργασμένος ὄρους λιθώδει προβολῇ· καὶ χείμαῤῥόν τε ποταμὸν Ὠκεανὸν ἐκάλουν, καὶ βοῶν ἤδη κέρασιν ἔφασάν τινας ἐντυχεῖν ἀροῦντας, διότι ἔχει λόγος βοῦς ἀρίστας θρέψαι τὸν Γηρυόνην.*[43] *ἐπεὶ* 8
δέ σφισιν ἐναντιούμενος ἀπέφαινον ἐν Γαδείροις εἶναι Γηρυόνην, οὗ μνῆμα μὲν οὐδὲν,[44] *δένδρον δὲ παρεχόμενον διαφόρους μορφὰς, ἐνταῦθα οἱ τῶν Λυδῶν ἐξη-*

magna urbs est, *quae* Temeni porta *dicitur*. Ibi, ambeso tempestatibus sepulcro, ossa detecta sunt, quae nisi humanorum ossium figuram retinuissent, propter magnitudinem nemo ea hominis fuisse, ut crederet, adduci facile potuisset. In vulgus repente sermo manavit, Geryonae illud cadaver esse Chrysaoris filii: soliumque eius fuisse, quod in montis fragmento excisum cernebatur. Torrentem vero, *qui proxime allabitur*, Oceanum appellari aiebant: addebant etiam, agricolas boum cornua saepe inter arandum eruisse, quod scilicet Geryonem eximia specie boves aluisse fama vulgasset. Quorum opinioni quum ego neutiquam assentirer, Gadibus habitasse Geryonem dicebam, neque ullum eius monumentum exstare, arborem tantum ostendi, cuius admodum esset varia

περιῤῥαγέντος, quod coniecit Lambinus ad Horat., probarunt Sylb. Goldh. Fac., receperunt CS. *πραγέντος* (ερι supra) R. *ἀριπραγέντος* Vb. *παραφαγέντος* MVt. *περιφαγέντος* AXKF. „ambesus" Am.

40. *ἐστᾶ*, *ὁ* super *ἐ*, Vb. tum *παρέχοντα* VtS ed. mai. B, ut coni. KFC. *περιέχοντα* PcAgVabMNRVn AXKFC. *παρεχόμενα* coni. S.

41. *Γηρ. εἶναι τ. Χρυσ. τὸν νεκρ.* (β̄ ᾱ supra) Va. Sq. *μὲν* om. MN.

42. *ἄνθδρὸς* Vb. tum *προςβολῇ* Va. mox *χειμαῤῥόν* AXK. *χείμαρον* VtAgVbLa. *Ὠκεανὸν* om. VtAg.; dein *βοῶν* Vb.

43. *γυρηόνην* NR. *τὴν Γηρ.* M.; id. om. seq. *δὲ*. mox *ἀπέφανον*, *αι* super *α*, M.

44. *οὗ μνῆμα μὲν οὗ* Edd. AgPc RVb. *οὐ μνῆμα μὲν οὗ* VnNLab (La *οὗ*) *οὐ μνῆμα μὲν ἦ* M. (in schedis nostris *οὗ*). Scripsimus *οὐδὲν* e coni. B, cum syllaba *δὲν* sequente *δένδρον* absorpta sit. Confirmat hanc lectionem Va, qui a pr. manu sic habet: *οὐ μνῆ* (supra lin. *μα*) *οὐδὲν*; at *δὲν* erasum et *οὗ* rescriptum est. Schneider omisso *οὗ* coniicit: *μνῆμα μὲν οὗ, δένδρων.* Siebel. servat *οὗ* et interpretatur *ubi*; tum *δένδρων* NMVabLb. *Varias ostendi arborum formas* Calderin. *δένδρω δὲ παρεχομένω*, duae arbores, coni. S.

γηταὶ τὸν ὄντα ἐδείκνυον λόγον, ὡς εἴη μὲν ὁ νεκρὸς Ὕλλου,[45] παῖς δὲ Ὕλλος εἴη Γῆς, ἀπὸ τούτου δὲ ὁ ποταμὸς ὠνομάσθη. Ἡρακλέα δὲ διὰ τὴν παρ' Ὀμφάλῃ ποτὲ ἔφασαν δίαιταν Ὕλλον[46] ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καλέσαι τὸν παῖδα.

CAPUT XXXVI.

De aliis in Salamine memorandis — insula Psyttalia — monumentis in via sacra versus Eleusina — Anthemocrito — Sciro vate — Cephisodoro — bello Atheniensium contra Philippum Demetrii filium.

Ἐν Σαλαμῖνι δὲ (ἐπάνειμι γὰρ ἐς τὸν προκείμενον λό-
γον) τοῦτο μὲν Ἀρτέμιδός ἐστιν ἱερὸν, τοῦτο δὲ τρόπαιον
ἕστηκεν ἀπὸ τῆς νίκης, ἣν Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους αἴ-
τιος ἐγένετο γενέσθαι τοῖς Ἕλλησι. καὶ Κυχρέως[1] ἐστὶν
88 ἱερόν. ναυμαχούντων δὲ Ἀθηναίων πρὸς Μήδους δρά-
κοντα ἐν ταῖς ναυσὶ[2] λέγεται φανῆναι· τοῦτον ὁ θεὸς
2 ἔχρησεν Ἀθηναίοις Κυχρέα εἶναι τὸν ἥρωα. (2) Νῆσος
δὲ πρὸ[3] Σαλαμῖνός ἐστι καλουμένη Ψυττάλεια. ἐς ταύ-
την τῶν βαρβάρων ὅσον[4] τετρακοσίους ἀποβῆναι λέγου-

species. Ibi e Lydis antiquitatis periti homines, quae vero propiora sunt, disseruerunt: Hylli cadaver illud esse: fuisse vero Hyllum Terrae filium, a quo regionis fluvius nomen acceperit: et Herculem propter Omphales consuetudinem filium de fluminis nomine appellasse.

CAP. XXXVI. Salamine (ut, unde fueram digressus, redeam) Dianae templum est, et tropaeum in memoriam eius victoriae, cuius Themistocles Neoclis filius Graecis omnibus auctor fuit. Erectum Cychreo etiam templum. Commisso enim cum Persis proelio, draconem inter naves conspectum memorant: de quo *sciscitantibus* Atheniensibus Cychreum fuisse heroa Apollinem respondisse. (2) Ante Salaminem insula est, cui Psyttalia nomen: in eam ex Persarum exercitu quadrin-

45. ὗλου, ὗλος, ὗλον La.
46. ὗλλον Va.

CAP. XXXVI. 1. Ἕλλησιν Ag. Κειχρέως et postea Κιχρέα Va. ἣν χρέως et ἣν χρέα La.
2. ναυσὶν Ag. mox τοῦτο Lb.
3. πρὸς LaAg. tum ἔστιν Ag. ψιττάλεια PcVb. ψυττάγεια La.
4. ὅσον τε τετρακ. Porson. — ἡττομένου Va.

σιν· ἡττωμένου δὲ τοῦ Ξέρξου ναυτικοῦ καὶ τούτους ἀπολέσθαι φασὶν ἐπιδιαβάντων [5] ἐς τὴν Ψυττάλειαν τῶν Ἑλλήνων. ἄγαλμα δὲ ἐν τῇ νήσῳ σὺν τέχνῃ μέν ἐστιν οὐδέν, Πανὸς δὲ ὡς ἕκαστον ἔτυχε [6] ξόανα πεποιημένα.

(3) Ἰοῦσι [7] δὲ ἐπ' Ἐλευσῖνα ἐξ Ἀθηνῶν, ἣν Ἀθηναῖοι καλοῦσιν ὁδὸν ἱεράν, Ἀνθεμοκρίτου [8] πεποίηται μνῆμα. 3
ἐς τοῦτον Μεγαρεῦσίν ἐστιν ἀνοσιώτατον [9] ἔργον, οἳ κήρυκα ἐλθόντα, ὡς μὴ τοῦ λοιποῦ τὴν χώραν ἐπεργάζοιντο, κτείνουσιν Ἀνθεμόκριτον· καί σφισι ταῦτα δράσασι [10] παραμένει καὶ ἐς τόδε μήνιμα ἐκ τοῖν θεοῖν, οἷς οὐδὲ Ἀδριανὸς [11] ὁ βασιλεὺς ὥστε καὶ ἐπαυξηθῆναι μόνοις ἐπήρκεσεν Ἑλλήνων. μετὰ δὲ τοῦ Ἀνθεμοκρίτου τὴν στήλην 4
Μολοττοῦ τε [12] τάφος ἐστὶν ἀξιωθέντος Ἀθηναίων καὶ τούτου στρατηγεῖν, ὅτε [13] Πλουτάρχῳ βοηθοῦντες διέβησαν ἐς [14] Εὔβοιαν, καὶ χωρίον Σκῖρον ἐπὶ τοιῷδε καλούμενον. Ἐλευσινίοις πολεμοῦσι [15] πρὸς Ἐρεχθέα ἀνὴρ μάντις

gentos descendisse, proditum est. Deleta vero Xerxis classe, quum eodem Graeci transmisissent, etiam hos ad internecionem caesos. Signum in insula nullum quidem exstat arte expolitum: Panos tantum quaedam rudia sunt. (3) Qua Eleusinem Athenis iter est, per eam viam, quam sacram appellant, Anthemocriti monumentum conspicitur: quem *violato iure gentium* per summum nefas Megarenses occidere, quum fetialis edictum missus fuisset, ne *sacram* illi terram colerent. Sed *inexpiabiles* in hunc usque diem laesi numinis poenas dederunt. Solos enim ex omnibus Graecis ne Adrianus quidem Imperator sublevavit. Post Anthemocriti cippum Molossi tumulus est: cui imperium Athenienses decrevere, quum in Euboeam Plutarcho auxilia mittenda censuerunt. Vicus prope est, cui Scirum nomen. Appellationis huiusmodi causa prodita est. Dum Eleusinii bellum cum Erechtheo gererent,

5. ἐπιβάντων M. ψιττάλειαν Pc Vb. praecedentem articulum om. AgVt.

6. ἔτυχεν Vb. — Πανὸς δὲ — τοῦτον Μεγαρεῦσιν om. La.

7. ἰοῦσι ἐπ' N. ἐς PcAg. Ἐλευσίνα Va.

8. θεμοκρίτου N.

9. ἀνοσιότατον Ag. ἀνωσιώτατον VbLa.

10. δράσασιν Vb.; tum μήνυμα M. μνῆμα La.

11. Ἀνδριανὸς Vb.

12. τε om. MS. μολοτοῦ La.

13. οὐ pro ὅτε Vb.

14. ἐς N. εἰς Codd. rell. Edd. mox σκεῖρον PcAgVnRLabM (in MR ϊ supra lin.) Vt. σκίρον Vab.

15. πολεμοῦσιν NVb.

ἦλθεν ἐκ Δωδώνης ὄνομα Σκῖρος,[16] ὃς καὶ τῆς Σκιράδος ἱδρύσατο Ἀθηνᾶς ἐπὶ Φαλήρῳ[17] τὸ ἀρχαῖον ἱερόν· πεσόντα δὲ αὐτὸν ἐν τῇ μάχῃ θάπτουσιν Ἐλευσίνιοι πλησίον ποταμοῦ[18] χειμάῤῥου, καὶ τῷ τε χωρίῳ τὸ ὄνομα
5 ἀπὸ τοῦ ἥρωός ἐστι καὶ τῷ ποταμῷ. (4) Πλησίον δὲ πεποίηται Κηφισοδώρου[19] μνῆμα δήμου[20] προστάντος καὶ Φιλίππῳ τῷ Δημητρίου Μακεδόνων βασιλεύοντι ἐς τὰ μάλιστα ἐναντιωθέντος. συμμάχους δὲ ἐπήγετο[21] Κηφισόδωρος Ἀθηναίοις γενέσθαι βασιλεῖς μὲν Ἄτταλον τὸν Μυσὸν[22] καὶ Πτολεμαῖον τὸν Αἰγύπτιον, ἔθνη δὲ αὐτόνομα Αἰτωλοὺς καὶ νησιωτῶν Ῥοδίους καὶ Κρῆτας. ὡς δὲ καὶ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Μυσίας καὶ παρὰ τῶν Κρητῶν τὰ πολλὰ ὑστέριζον αἱ βοήθειαι, Ῥόδιοι δὲ μόναις ναυσὶν
6 ἰσχύοντες πρὸς ὁπλίτας τοὺς Μακεδόνας[23] οὐ μεγάλα ὠφέλουν, ἐνταῦθα Κηφισόδωρος ἐς Ἰταλίαν σὺν ἄλλοις
89 Ἀθηναίων πλεύσας ἱκέτευεν ἀμῦναι Ῥωμαίους· οἱ δέ σφισι δύναμιν καὶ στρατηγὸν πέμπουσιν, οἳ τὰ Φιλίπ-

vate usi sunt Dodonaeo, cui Sciro nomen. Is Sciradis Minervae vetustum templum in Phalero dedicavit, quumque in pugna cecidisset, sepultus est non longe a torrenti amne. Locus itaque et amnis ab heroe nomen habent. (4) Prope visitur Cephisodori monumentum: qui quum populo praeesset, Philippo Demetrii filio Macedonum regi vehementer restitit: et cum Atheniensibus Mysorum regem Attalum, et Aegyptiorum Ptolemaeum, ex liberis vero gentibus Aetolos ac | insularum incolas Rhodios et Cretenses amicitia et societate coniunxit. Verum quum e Mysia, Aegypto et Creta plerumque serius auxilia mitterentur, ac Rhodii, qui alias quam navales copias non haberent, contra gravem Macedonum armaturam parvo omnino essent praesidio futuri, cum parva suorum manu in Italiam veniens, a Romanis auxilia impetravit. Ii

16. Σκίρος CSmin. Vab. σκίρος ο δ καὶ (sic) Va. Σκῖρος Edd. Codd. rell.

17. φαληρῷ AXKFCNVabMLab.

18. τοῦ ποταμοῦ N. χειμάρον AgVtVbLa.

19. κηφισσοδώρου Ag. κηφεισοδώρου Va.

20. μόνου (expunct.) δήμου Vb. mox Μακεδόνων CBPcAgVnMVa Lab; Μακεδόσι AXKFSNRVb.

21. ἐπείγετο Ag. Κηφισσόδωρος Ag. κηφισίδωρος PcVn h. l. κηφισίδορος et postea — ίδωρος Lab.

22. μυσσὸν Ag. mox πτολομαῖον Va. tum et infra ὑστέρισαν, corr. in — ιζον Lb.

23. τοὺς Μακεδόνων Va. mox ἀμύναι Va. et σφισιν Ag.

που καὶ Μακεδόνων ἐς τοσοῦτον[24] καθεῖλον ὡς ὕστερον Περσέα τὸν Φιλίππου τήν τε ἀρχὴν ἀποβαλεῖν καὶ αὐτὸν αἰχμάλωτον ἐς Ἰταλίαν ἀχθῆναι.[25] Φίλιππος δὲ ἦν οὗτος ὁ Δημητρίου· πρῶτος γὰρ[26] ταύτης τῆς οἰκίας ἔσχε Δημήτριος τὴν Μακεδόνων ἀρχήν, ὁ ἀποκτείνας[27] Ἀλέξανδρον τὸν Κασσάνδρου παῖδα, ὡς τὰ πρότερον ἔχει μοι τοῦ λόγου.

CAPUT XXXVII.

De aliis monumentis clarorum virorum ad viam sacram — Acestio — Phytalo — de memorandis trans Cephisum — templo Cyamitae — Harpalo — Apollinis templo — Cephalo eiusque posteris.

Μετὰ δὲ τοῦ Κηφισοδώρου τὸ μνῆμα τέθαπται μὲν Ἡλιόδωρος Ἅλις·[1] τούτου γραφὴν ἰδεῖν ἔστι[2] καὶ ἐν τῷ ναῷ τῷ μεγάλῳ τῆς Ἀθηνᾶς. τέθαπται δὲ Θεμιστοκλῆς Πολιάρχου,[3] τρίτος ἀπόγονος Θεμιστοκλέους τοῦ[4] Ξέρξῃ

vero exercitu et imperatore misso Macedonum vires adeo fregerunt, ut non multo post Perseum Philippi filium non regno tantum eiecerint, sed captivum etiam Romam pertraxerint. Fuit Philippus Demetrii filius: qui Demetrius primus ex hac familia, (quemadmodum ante exposuimus) Alexandro Cassandri filio interfecto, Macedoniae regnum obtinuit.

Cap. XXXVII. Secundum Cephisodori Heliodori Aliensis sepulcrum est: cuius pictam imaginem et in magno Minervae templo videas. Sepultus ibidem est Themistocles Poliarchi filius, Themistoclis eius pronepos, qui navale proelium

24. ἐς τοσοῦτο Edd. ante B, R. ἐς τοσοῦτον BPcAgVnVab. τοσοῦτον ἐς τὸ N.

25. ἀναχθῆναι N. Post Δημητρίου asteriscum posuit C.

26. γὰρ om. N. δὲ vult Buttmannus.

27. ὁ ἀποκτείνας scripsimus e coni. S et Buttmanni: articulus abest ab Edd. Codd.

Cap. XXXVII. 1. Ἀλεὺς e coni. F. recepit C. Ἀλαιεὺς Amasaeus, quod probant SB.

2. ἐστι ἰδεῖν M. ἔστι ἰδεῖν Va.

3. πολυάρχου VaAg (ι super υ in Ag).

4. τοῦ Ξέρξῃ ACSBVabAgPcVnNR Porson. τῷ Ξέρξῃ XKF. Articulum om. MLa (in schedis nostris M „τοῦ pro τῷ“); mox μαχήσαντος Va. sec. man. addidit supra lin. ναυ deinde κατωτέρου Va et παρήστω Vb.

φιαράῳ χρησόμενος·[30] ἔστι δὲ καθάρσιον[31] τῷ θεῷ θύειν· θύουσι δὲ καὶ αὐτῷ καὶ πᾶσιν ὅσοις ἐστὶν[32] ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὰ ὀνόματα. προεξειργασμένων δὲ τούτων κριὸν θύσαντες[33] καὶ τὸ δέρμα ὑποστρωσάμενοι[34] καθεύδουσιν ἀναμένοντες δήλωσιν ὀνείρατος.

CAPUT XXXV.

De insulis Atticae, Patrocli, Helena, Salamine — memorandis in Salamine — Aiace eiusque corporis magnitudine — aliis grandium corporum ossibus — Geryone et Hyllo.

85 Νῆσοι δὲ Ἀθηναίοις οὐ πόῤῥω τῆς χώρας εἰσίν· ἡ μὲν[1] Πατρόκλου καλουμένη· τὰ δὲ ἐς αὐτὴν ἤδη μοι δεδήλωται· ἄλλη δὲ ὑπὲρ Σουνίου[2] τὴν Αττικὴν ἐν ἀριστερᾷ πλέουσιν· ἐς ταύτην ἀποβῆναι λέγουσιν Ἑλένην[3] μετὰ τὴν ἅλωσιν τὴν Ἰλίου, καὶ διὰ τοῦτο ὄνομά ἐστιν

omnes. Pro piaculo res divina est: quam quum Amphiarao ipsi faciunt, tum ceteris, quorum in eadem ara inscripta sunt nomina. Deinde arietem ei immolant; cuius substrata pelle, dormientes nocturna visa exspectant.

Cap. XXXV. Insulae terrae Atticae non longe ab ipso litore distant. Earum una Patrocli dicitur: de qua, *quae historia digna visa fuerunt*, ante commemoravimus. Altera supra Sunium est, ad laevam in Atticam navigantibus: ad quam post Ilii eversionem Helenam appulisse ferunt, et idcirco He-

30. *χρησόμενος* CS e coni. Kuhnii. AgPcNVbB *χρησάμενος* AXKFRVnVaM. *χρησώμενος* Lb.

31. *καθαρὸν* Ag. *καθαρο* (sic) La.

32. *ἐστὶν* om. N. *ἐπὶ τοῦτο* Pc. *ἐπὶ τὸ* (La *τῷ*) *τὰ ὀνόμ.* LabAgVnVtM. *ἐπὶ ταὐτὸ τὰ ὀν.* Edd. PcRVb. In R post *ταὐτὸ* brevis lacuna est. *ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὰ ὀνόμ.* scripsimus cum Va. Mox *κρυὸν* Vb.

33. *θύσαντες αὐτῷ* Edd. ante B, VabM. *αὐτῷ* om. BPcAgVnRLab. *θύσαντες καὶ τὸ* Lb. *θύσαντας* La.

34. *ὑποστησάμενοι* N.

Cap. XXXV. 1. *μία μὲν* NRVbAXKFS ed. min. *ἡ μὲν* CS. ed. mai. BPcdAg. *ὧν ἡ μὲν* M. *ων ἡ μία μὲν* Va. *εἰσὶν μὲν* VnLb; in Lb spatio vacuo manus recentior atramento pallidiore inscripsit *ἡ*. La *εἰσὶ μὲν*. mox *δεδήλω* omissa terminatione La.

2. *σούνιον* N. *σουνίῳ* Ag. mox *ἐν ἀριστερᾷ* Smai. BVtPcAgVnLab. *ἐν* om. Edd. rell. NRVab (qui *ἀριστερὰ*) M. Dubitantibus, an sanum sit *τὴν Ἀττικὴν ἐν ἀριστερᾷ πλέουσιν* duas proponit emendationes S, *τὴν Ἀττικὴν ἐν ἀρ. παραπλέουσιν*, vel *τῆς Ἀττικῆς ἐν ἀρ. πλέουσιν*. Fort. *ἐν ἀρ. ἔχουσιν*.

3. *ἑλένη—ἅλλωσιν* La. *τοῦ ἰλίου* Vb.

Ἑλένη τῇ νήσῳ. (2) Σαλαμὶς [4] δὲ κατὰ Ἐλευσῖνα κει- 2
μένη παρήκει καὶ ἐς τὴν Μεγαρικήν. πρῶτον δὲ ὄνομα [5]
τῇ νήσῳ θέσθαι τοῦτο Κυχρέα ἀπὸ τῆς μητρὸς Σαλα-
μῖνος τῆς Ἀσωποῦ καὶ ὕστερον Αἰγινήτας τοὺς σὺν Τε-
λαμῶνι ἐποικῆσαι· Φίλαιον [6] δὲ τὸν [Εὐρυσάκους τοῦ]
Αἴαντος παραδοῦναι λέγουσιν Ἀθηναίοις τὴν νῆσον γενό-
μενον [7] ὑπ' αὐτῶν Ἀθηναῖον. Σαλαμινίους δὲ Ἀθηναῖοι
τούτων ὕστερον πολλοῖς ἔτεσιν ἀναστάτους ἐποίησαν κα-
ταγνόντες [8] ἐθελοκακῆσαι σφᾶς ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς
Κάσσανδρον καὶ τὴν πόλιν γνώμῃ τὸ πλέον Μακεδόσιν

lenen appellatam. (2) Salamis e regione Eleusinis sita, ad Megarici etiam agri fines pertinet. Huic a Salamine Asopi matre nomen inditum tradunt: Aeginetas postea in eam a Telamone deductos: traditam postea Atheniensibus a Phylaeo, Eurysacis filio, Aiacis nepote, quum ab ipsis fuisset civitate donatus. Salaminios vero multis post annis Athenienses eo nomine damnatos, quod dissimulanter male rem geri concupissent, dum bellum cum Cassandro gereretur, et in Cassandrum ac Macedonas propenso animo fuissent, urbe deleta,

4. *σαλαμῖς* La. *ἐλευσίνα* Va. mox *παρήκει* om. N. *καὶ ἐστὶν μεγαρ.* La.

5. *πρῶτον δὲ τῇ νήσῳ θέσθαι τοῦτο ἀπὸ τῆς μητρὸς Σαλαμῖνος τῆς Ἀσωποῦ* Edd. (praeter C) NVab (*ἀσώπου* Vb. *ἀσώπου* M.). *πρῶτον δὲ ἐν τῇ νήσῳ θέσθαι τοῦτον* PcAgVnMLab (in R *ἐν* erasum, *τοῦτο* R. *τούτων* La); unde S ita corrigendum putat: *πρῶτον δὲ ὄνομα τῇ νήσῳ τεθεῖσθαι τοῦτο ἀπὸ Σαλαμῖνος τῆς Ἀσώπου*: cui emendationi quamvis faveat Calderini atque Amasaei interpretatio: *insulae nomen a Salamine inditum*, lenior tamen videtur emendatio a Sylb. Kuhnio et Goldh. proposita, a C recepta: *πρῶτον δὲ τῇ νήσῳ τοὔνομα θέσθαι τοῦτο Κυχρέα ἀπὸ τῆς μητρὸς Σαλ.* Vide Diod. Sic. IV, 72. *Σαλαμὶς δὲ ὑπὸ Ποσειδῶνος ἁρπαγεῖσα ἐκομίσθη εἰς τὴν ἀπ' αὐτῆς νῆσον Σαλαμῖνα προσαγορευθεῖσαν· αὕτη δὲ μιγεῖσα Ποσειδῶνι Κυχρέα ἐγέννησεν, ὃς βασιλεύσας τῆς νήσου ταύτης κ. τ. λ.* Hanc coniecturam, levi transpositione eo loco, quo PcAgVnM *ἐν* habent, cum S *ὄνομα* ponentes, recipiendam censuimus eo magis, quum Codd. Pausaniae alias etiam nomina propria omittant.

6. *φίλον*, *αι* super *ο*, La. *Φύλαιον* malit K cum Amasaeo. In sqq. incommodum est, a Plutarcho Sol. c. 10. Philaeum et Eurysacem Aeantis filios appellari [*Φιλαῖος καὶ Εὐρυσάκης, Αἴαντος υἱοὶ, τῆς Ἀθήνησι πολιτείας μεταλαβόντες, παρέδοσαν τὴν νῆσον αὐτοῖς*), a Pausania Philaeum Eurysacis filium, Aeantis nepotem perhiberi, unde Schneiderus correxit: *Φίλαιον δὲ καὶ Εὐρυσάκην τοὺς Αἴαντος — γενομένους ὑπ' αὐτῶν Ἀθηναίους*, sed lenius est, cum S *Εὐρυσάκους τοῦ* uncis includere. — *Εὐρυσάκους* Va.

7. *γεννόμενον* Ag. *ὑπ' αὐτῷ* N. *Ἀθηναίων* VabVn (in VbVn *ο* super *ω*) Lab.

8. *καταγνῶντες* Vb.; mox *Κάσανδρον* Va, ut saepius.

φιαράῳ χρησόμενος·[30] ἔστι δὲ καθάρσιον[31] τῷ θεῷ θύειν· θύουσι δὲ καὶ αὐτῷ καὶ πᾶσιν ὅσοις ἐστὶν[32] ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὰ ὀνόματα. προεξειργασμένων δὲ τούτων κριὸν θύσαντες[33] καὶ τὸ δέρμα ὑποστρωσάμενοι[34] καθεύδουσιν ἀναμένοντες δήλωσιν ὀνείρατος.

CAPUT XXXV.

De insulis Atticae, Patrocli, Helena, Salamine — memorandis in Salamine — Aiace eiusque corporis magnitudine — aliis grandium corporum ossibus — Geryone et Hyllo.

85 *Νῆσοι δὲ Ἀθηναίοις οὐ πόῤῥω τῆς χώρας εἰσίν· ἡ μὲν[1] Πατρόκλου καλουμένη· τὰ δὲ ἐς αὐτὴν ἤδη μοι δεδήλωται· ἄλλη δὲ ὑπὲρ Σουνίου[2] τὴν Ἀττικὴν ἐν ἀριστερᾷ πλέουσιν· ἐς ταύτην ἀποβῆναι λέγουσιν Ἑλένην[3] μετὰ τὴν ἅλωσιν τὴν Ἰλίου, καὶ διὰ τοῦτο ὄνομά ἐστιν*

omnes. Pro piaculo res divina est: quam quum Amphiarao ipsi faciunt, tum ceteris, quorum in eadem ara inscripta sunt nomina. Deinde arietem ei immolant; cuius substrata pelle, dormientes nocturna visa exspectant.

Cap. XXXV. Insulae terrae Atticae non longe ab ipso litore distant. Earum una Patrocli dicitur: de qua, *quae historia digna visa fuerunt*, ante commemoravimus. Altera supra Sunium est, ad laevam in Atticam navigantibus: ad quam post Ilii eversionem Helenam appulisse ferunt, et idcirco He-

30. *χρησόμενος* CS e coni. Kuhnii. AgPcNVbB *χρησάμενος* AXKFRVnVaM. *χρησώμενος* Lb.

31. *καθαρὸν* Ag. *καθαρο* (sic) La.

32. *ἐστὶν* om. N. *ἐπὶ τοῦτο* Pc. *ἐπὶ τὸ* (La *τῷ*) *τὰ ὀνόμ.* LabAgVnVtM. *ἐπὶ ταὐτὸ τὰ ὀν.* Edd. PcRVb. In R post *ταὐτὸ* brevis lacuna est. *ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὰ ὀνόμ.* scripsimus cum Va. Mox *κρυὸν* Vb.

33. *θύσαντες αὐτῷ* Edd. ante B, VabM. *αὐτῷ* om. BPcAgVnRLab. *θύσαντες καὶ τὸ* Lb. *θύσαντας* La.

34. *ὑποστησάμενοι* N.

Cap. XXXV. 1. *μία μὲν* NRVbAXKFS ed. min. *ἡ μὲν* CS. ed. mai. BPcdAg. *ὧν ἡ μὲν* M. *ων ἡ μία μὲν* Va. *εἰσὶν μὲν* VnLb; in Lb spatio vacuo manus recentior atramento pallidiore inscripsit *ἡ*. La *εἰσὶ μὲν*. mox *δεδήλω* omissa terminatione La.

2. *σούνιον* N. *σουνίῳ* Ag. mox *ἐν ἀριστερᾷ* Smai. BVt^ᴰcAgVnLab. *ἐν* om. Edd. rell. NRVab (qui *ἀριστερὰ*) M. Dubitantibus, an sanum sit *τὴν Ἀττικὴν ἐν ἀριστερᾷ πλέουσιν* duas proponit emendationes S, *τὴν Ἀττικὴν ἐν ἀρ. παραπλέουσιν*, vel *τῆς Ἀττικῆς ἐν ἀρ. πλέουσιν*. Fort. *ἐν ἀρ. ἔχουσιν*.

3. *ἑλένη—ἄλλωσιν* La. *τοῦ ἰλίου* Vb.

Ἑλένη τῇ νήσῳ. (2) Σαλαμὶς [4] δὲ κατὰ Ἐλευσῖνα κειμένη παρήκει καὶ ἐς τὴν Μεγαρικήν. πρῶτον δὲ ὄνομα [5] τῇ νήσῳ θέσθαι τοῦτο Κυχρέα ἀπὸ τῆς μητρὸς Σαλαμῖνος τῆς Ἀσωποῦ καὶ ὕστερον Αἰγινήτας τοὺς σὺν Τελαμῶνι ἐποικῆσαι· Φίλαιον [6] δὲ τὸν [Εὐρυσάκους τοῦ] Αἴαντος παραδοῦναι λέγουσιν Ἀθηναίοις τὴν νῆσον γενόμενον [7] ὑπ' αὐτῶν Ἀθηναῖον. Σαλαμινίους δὲ Ἀθηναῖοι τούτων ὕστερον πολλοῖς ἔτεσιν ἀναστάτους ἐποίησαν καταγνόντες [8] ἐθελοκακῆσαι σφᾶς ἐν τῷ πολέμῳ τῷ πρὸς Κάσσανδρον καὶ τὴν πόλιν γνώμῃ τὸ πλέον Μακεδόσιν 2

lenen appellatam. (2) Salamis e regione Eleusinis sita, ad Megarici etiam agri fines pertinet. Huic a Salamine Asopi matre nomen inditum tradunt: Aeginetas postea in eam a Telamone deductos: traditam postea Atheniensibus a Phylaeo, Eurysacis filio, Aiacis nepote, quum ab ipsis fuisset civitate donatus. Salaminios vero multis post annis Athenienses eo nomine damnatos, quod dissimulanter male rem geri concupissent, dum bellum cum Cassandro gereretur, et in Cassandrum ac Macedonas propenso animo fuissent, urbe deleta,

4. *σαλαμῖς* La. *ἐλευσίνα* Va. mox *παρήκει* om. N. *καὶ ἐστὶν μεγαρ.* La.

5. *πρῶτον δὲ τῇ νήσῳ θέσθαι τοῦτο ἀπὸ τῆς μητρὸς Σαλαμῖνος τῆς Ἀσωποῦ* Edd. (praeter C) NVab (*ἀσώπου* Vb. *ἀσώπου* M.). *πρῶτον δὲ ἐν τῇ νήσῳ θέσθαι τοῦτον* Pc AgVnMLab (in R *ἐν* erasum, *τοῦτο* R. *τούτων* La); unde S ita corrigendum putat: *πρῶτον δὲ ὄνομα τῇ νήσῳ τεθεῖσθαι τοῦτο ἀπὸ Σαλαμῖνος τῆς Ἀσώπου*: cui emendationi quamvis faveat Calderini atque Amasaei interpretatio: *insulae nomen a Salamine inditum*, lenior tamen videtur emendatio a Sylb. Kuhnio et Goldh. proposita, a C recepta: *πρῶτον δὲ τῇ νήσῳ τοὔνομα θέσθαι τοῦτο Κυχρέα ἀπὸ τῆς μητρὸς Σαλ.* Vide Diod. Sic. IV, 72. *Σαλαμὶς δὲ ὑπὸ Ποσειδῶνος ἁρπαγεῖσα ἐκομίσθη εἰς τὴν ἀπ' αὐτῆς νῆσον Σαλαμῖνα προσαγορευθεῖσαν· αὕτη δὲ μιγεῖσα Ποσειδῶνι Κυχρέα ἐγέννησεν, ὃς βασιλεύσας τῆς νήσου ταύτης κ. τ. λ.* Hanc coniecturam, levi transpositione eo loco, quo PcAgVnM *ἐν* habent, cum S *ὄνομα* ponentes, recipiendam censuimus eo magis, quum Codd. Pausaniae alias etiam nomina propria omittant.

6. *φίλον*, *αι* super *ο*, La. *Φύλαιον* malit K cum Amasaeo. In sqq. incommodum est, a Plutarcho Sol. c. 10. Philaeum et Eurysacem Aeantis filios appellari [*Φιλαῖος καὶ Εὐρυσάκης, Αἴαντος υἱοί, τῆς Ἀθήνησι πολιτείας μεταλαβόντες, παρέδοσαν τὴν νῆσον αὐτοῖς*), a Pausania Philaeum Eurysacis filium, Aeantis nepotem perhiberi, unde Schneiderus correxit: *Φίλαιον δὲ και Εὐρυσάκην τοὺς Αἴαντος — γενομένους ὑπ' αὐτῶν Ἀθηναίους*, sed lenius est, cum S *Εὐρυσάκους τοῦ* uncis includere. — *Εὐρυσάκους* Va.

7. *γεννόμενον* Ag. *ὑπ' αὐτῷ* N. *Ἀθηναίων* VabVn (in VbVn *ο* super *ω*) Lab.

8. *καταγνῶντες* Vb.; mox *Κάσανδρον* Va, ut saepius.

ἐνδοῦναι· καὶ Ἀσκητάδου τε κατέγνωσαν θάνατον, ὃς
τότε ᾕρητο ἐς τὴν Σαλαμῖνα στρατηγός· καὶ ἐς τὸν πάντα
ἐπώμοσαν χρόνον Σαλαμινίοις ἀπομνημονεύσειν προδο-
3 σίαν.[9] ἔστι δὲ ἀγορᾶς τε ἔτι ἐρείπια καὶ ναὸς Αἴαντος· ἄγαλ-
μα δὲ ἐξ ἐβένου ξύλου.[10] διαμένουσι[11] δὲ καὶ ἐς τόδε τῷ Αἴ-
αντι[12] παρὰ Ἀθηναίοις τιμαὶ αὐτῷ τε καὶ Εὐρυσάκει· καὶ γὰρ
Εὐρυσάκους βωμός ἐστιν ἐν Ἀθήναις. δείκνυται δὲ λίθος
ἐν Σαλαμῖνι οὐ πόῤῥω τοῦ λιμένος· ἐπὶ τοῦτον[13] καθή-
μενον Τελαμῶνα ὁρᾶν λέγουσιν ἐς τὴν ναῦν ἀποπλεόντων
οἱ τῶν παίδων ἐς[14] Αὐλίδα ἐπὶ τὸν κοινὸν τῶν Ἑλλήνων
4 στόλον. (3) Λέγουσι[15] δὲ οἱ περὶ τὴν Σαλαμῖνα οἰκοῦν-
τες ἀποθανόντος Αἴαντος τὸ ἄνθος ἐν τῇ γῇ σφίσι[16]
86 τότε φανῆναι πρῶτον· λευκόν ἐστιν, ὑπέρυθρον,[17] κρί-
νου καὶ αὐτὸ ἔλασσον καὶ τὰ φύλλα, γράμματα δὲ ἔπεστιν
οἷα τοῖς ὑακίνθοις[18] καὶ τούτῳ. λόγον δὲ τῶν μὲν

e suis sedibus eiecerunt. Ascetadem etiam, qui praetor insulam obtinuerat, capitis damnarunt, ac sibi iureiurando eius proditionis memoriam sempiternam sanxerunt. Spectantur hac etiamnum aetate fori ruinae, et *inter eas* Aiacis templum cum statua ex ebeno. Decreti quidem Aiaci et Eurysaci eius filio ab Atheniensibus honores adhuc manent: et Eurysacis etiam Athenis ara est. Ostenditur Salamine non longe a portu saxum, super quo Telamonem consedisse aiunt, quum navem, qua Aulidem filii ad Graecorum classem vecti sunt, oculis prosequeretur. (3) Tradunt incolae, post Aiacis interitum apud se primum florem enatum, candidum, rubentem modice, lilio quum ceteris partibus tum foliis minorem, inscriptum vero iisdem, quibus hyacinthum, literis. Audivi quidem,

9. *προσοδίαν* N. *ἀπομνημονεύειν* VtPcAgVn (per correct.) LaVb (in quo σ supra versum). *ἀπομνηνεύσειν* (sic) Lb.

10. *ξύλου* FCSBPcdAgVnVabVt. *λίθου* AXKNMR (R ad marg. γρ. *ξύλου*).

11. *διαβαίνουσι* Va.

12. *Αἴαντι δὲ παρὰ* (*παρ'* Va) M. tum *καὶ αὐτῷ τε αι εὐρισάκει. καὶ γὰρ εὐρισάκους* La. *τε* om. M. mox *ἐστιν ἀθηναίοις* Vb.

13. *ἐπὶ τούτου* BPcAgVnLabVa. *ἐπὶ τοῦτον* Edd. ante B, NRVbM; *ἐπὶ τούτῳ* seu *ἐπὶ τούτου* coniecit Sylb. probante S.

14. *ἐπ'* La. mox *στόλον τῶν Ἐλλήνων* M.

15. *λέγουσιν* Ag.

16. *σφίσιν ἐν τῇ γῇ* BPcAgVn LabVt. *ἐν τῇ γῇ σφίσι* NRVabM. Edd. rell.

17. *καὶ ὑπέρυθρον* Va., recte fortasse. mox *γράματα* Vb.

18. *ὑακίνθοις* (sic; *τοις* supra) Va. mox *τὸν μὲν αἰολέων* La.

Αἰολέων τῶν ὕστερον οἰκησάντων Ἴλιον ἐς τὴν κρίσιν τὴν ἐπὶ τοῖς ὅπλοις ἤκουσα, [19] *οἵ τῆς ναυαγίας* [20] *Ὀδυσσεῖ συμβάσης ἐξενεχθῆναι κατὰ τὸν τάφον τὸν Αἴαντος τὰ* [21] *ὅπλα λέγουσιν· τὸ δὲ ἐς τὸ μέγεθος αὐτοῦ Μυσὸς ἔλεγεν ἀνήρ. τοῦ γὰρ τάφου τὰ πρὸς τὸν αἰγιαλὸν ἔφασκεν ἐπικλύσαι τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ἔσοδον ἐς* [22] *τὸ μνῆμα οὐ χαλεπὴν ποιῆσαι καί με τοῦ νεκροῦ τὸ μέγεθος τεκμαίρεσθαι* [23] *τῇδε ἐκέλευσε· πεντάθλου γὰρ παιδὸς εἶναί οἱ* [24] *κατὰ δίσκον μάλιστα τὰ ἐπὶ τοῖς γόνασιν ὀστᾶ καλουμένας δὲ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν μύλας. ἐγὼ δέ, ὁπόσοι μὲν οἰκοῦσιν ἔσχατοι Κελτῶν* [25] *ἔχοντες ὅμορον* [26] *τῇ διὰ κρυμὸν ἐρήμῳ, οὓς Καβαρεῖς* [27] *ὀνομάζουσι, τούτων μὲν οὐκ ἐθαύμασα τὸ μῆκος, οἳ νεκρῶν οὐδέν τι διαφέρου-*

quae Aeolenses, qui Ilium post *eius eversionem* tenuerunt, de armorum iudicio produnt, *atque illud in primis:* post Ulyssis naufragium arma, *de quibus certamen fuerat,* ad Aiacis sepulcrum *tempestate* delata. De Aiacis vero magnitudine narravit mihi Mysus quidam, sepulcrum eius, qua parte ad litus conversum est, maris alluvione multo aditu facilius effectum. Inde vero, aiebat, de Aiacis magnitudine me coniecturam capere posse, quod genuum vertebrae, quas molas medici appellant, disci instar essent eius, quo athletae ii, qui sunt Quinquertiones appellati, utuntur. Equidem Gallorum, qui in extremis *orbis terrae* partibus habitant, finitimi desertis prae nimio frigore regionibus, quos Cebarenses nominant, nihil sum magnitudinem admiratus. Neque enim apud eos cadavera videas

19. *ἤκουσαν* AgVabVt (in Vb *ν̄* expunct.).

20. *ναυαγείας* Vb. deinde *τοῦ Αἴαντος* Va. et *Μυσσὸς* id.

21. *τὰ* om. N. tum *λέγουσι* Vn., deinde *ἐπικλῦσαι* Va.

22. *ἐς* BPcAgVnNLab. *πρὸς* R VabM Edd. ante B. *πρὸς τὸ μνῆμά οἱ χαλ.* coni. Meursius: *πρὸς τὸ μνῆμα αὐτοῦ χαλ.* coni. Fac.

23. *τεκμέρεσθαι* Vb. *τεκμέρρεσθαι* La. tum *ἐκέλευσε* La. *ἐκέλευε* Ag. *ἐκέλευεν* rell. Tum *πεντάθλου* (p. corr. *πένταθλον*) *γὰρ παιδὸς* (p. corr. *ποδὸς*) Lb.

24. *οἱ* et sq. *τὰ* om. N.

25. *Κελῶν* Va.

26. *ὅμωρον*, o super *ω*, Ag. *τῃ* (*ν* super *η*) *διὰ* Vn. mox *κρημνὸν* VtAg. *ἐρύμῳ*, *η* super *υ*, Vb. *τὴν διακρυμὸν ἐρήμω* Va.

27. *Καβαρεῖς* CBVa. *καὶ βαρεῖς* MPcdAgVnLabVbR (in R *κ* super *β*). *καὶ Καρεῖς* N Edd. rell. *Cebarenses* Amas. *Καρηνοὺς* coni. K adsentiente Goldh. *Καναρεῖς* Schneiderus, coll. Plin. H. N. III. 5. *Cauares*, quod probat S. Sed idem est *Καβαρεῖς*. mox *ὀνομάζουσιν* AgVb.

σιν [28] Αἰγυπτίων. (4) Ὁπόσα δὲ ἄξια ἐφαίνετο εἶναί μοι
6 θέας διηγήσομαι. Μάγνησι τοῖς ἐπὶ Ληθαίῳ [29] Πρωτο-
φάνης τῶν ἀστῶν ἀνείλετο ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκας ἡμέρᾳ μιᾷ
παγκρατίου [30] καὶ πάλης· τούτου λῃσταὶ κερδανεῖν πού
τι δοκοῦντες [31] ἐσῆλθον ἐς τὸν τάφον, ἐπὶ δὲ τοῖς λῃ-
87 σταῖς ἐσήεσαν ἤδη θεασόμενοι [32] τὸν νεκρὸν τὰς πλευρὰς
οὐκ ἔχοντα διεστώσας, ἀλλά οἱ συμφυὲς [33] ἦν ὅσον ἀπ'
ὤμων ἐς τὰς ἐλαχίστας πλευρὰς καλουμένας δὲ ὑπὸ τῶν
ἰατρῶν νόθας. [34] (5) Ἔστι δὲ Μιλησίοις πρὸ τῆς πό-
λεως Λάδη νῆσος, ἀπεῤῥώγασι δὲ ἀπ' αὐτῆς νησῖδες· [35]
Ἀστερίου τὴν ἑτέραν ὀνομάζουσι καὶ τὸν Ἀστέριον ἐν
αὐτῇ [36] ταφῆναι λέγουσιν, εἶναι δὲ [37] Ἀστέριον μὲν Ἄνακτος,
Ἄνακτα δὲ Γῆς παῖδα· ἔχει δ' οὖν ὁ [38] νεκρὸς οὐδέν τι
μεῖον πηχῶν δέκα. (6) Τὸ δ' ἐμοὶ θαῦμα παρασχόν.
7 Λυδίας τῆς ἄνω πόλις ἐστὶν οὐ μεγάλη Τημένου θύραι· [39]

maiora iis, quae ostendunt Aegyptii. (4) Quae vero *in hoc genere maxime* admiratione digna mihi visa sunt, ea commemorare non gravabor. Apud Magnesios, qui ad Lethaeum sunt, quidam fuit Protophanes, qui de pancratio et lucta eadem die in Olympia victor est renunciatus. In huius sepulcrum aliquando latrones praedae spe ducti penetrarunt: post illos alii *multi*, ut cadaver duntaxat spectarent. Eius certe costae non *ita*, *ut ceterorum hominum*, discretae fuerunt: sed pro illis continens *os* habuit ab humeris ad eas costas, quas medici nothas nuncupant. (5) Apud Milesios vero ante ipsam urbem est Lade insula. Ea rursus in *duas* parvas scinditur insulas. Earum alteram Asterii dicunt, quod fuerit in ea sepultus Asterius Anactis filius: (Anactem Terrae filium fuisse tradunt:) cadaver eius nihilo est decem cubitis brevius. (6) Quod vero mihi *magnae* fuit admirationi, in superiori Lydia non

28. διαφόρως ἔχουσιν CSB e coni. Loescheri et Kuhnii. διαφόρους ἔχουσιν Edd. rell. Codd. Nos e Va recepimus διαφέρουσιν.

29. λιθαίῳ VbLa. tum Πρωτοφάνης [εἷς] τῶν ἀστῶν C.

30. πανκρατίου Vb. πάλλας Va. mox κερδανεῖ M.

31. ποῦ τι δοκοῦσιτες Vb.

32. θεασάμενοι Va. τῶν νεκρῶν Vn, altera lectione supra lin. per compendium significata.

33. ξυμφυὲς Vb. mox ἐπ' ὤμ. Va. ἀπόμων La.

34. νόθος M.

35. νησῖδες B.; νησίδες edd. rell. VabM. mox ὀνομάζουσιν Ag.

36. ἐν ταύτῃ Vt. καὶ τὸν Ἀστέρ. — Ἄνακτος om. M.

37. δὲ om. NLa.

38. ὁ om. Va.

39. θῆραι Vt. τῇ μὲν οὐ θῆραι La. παραῤῥαγέντος B. παραραγέντος AgVnPbcdVaLa. περιῤῥαγέντος N. ....ραγέντος Pa. sed ad marg.

ἐνταῦθα περιῤῥαγέντος λόφου διὰ χειμῶνα ὀστᾶ[40] ἐφάνη τὰ σχῆμα παρέχοντα ἐς πίστιν ὡς ἔστιν ἀνθρώπου, ἐπεὶ διὰ μέγεθος οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ἔδοξεν. αὐτίκα δὲ λόγος ἦλθεν ἐς τοὺς πολλοὺς Γηρυόνου[41] τοῦ Χρυσάορος εἶναι μὲν τὸν νεκρὸν, εἶναι δὲ καὶ τὸν θρόνον· καὶ γὰρ θρόνος ἀνδρός[42] ἐστιν ἐνειργασμένος ὄρους λιθώδει προβολῇ· καὶ χείμαῤῥόν τε ποταμὸν Ὠκεανὸν ἐκάλουν, καὶ βοῶν ἤδη κέρασιν ἔφασάν τινας ἐντυχεῖν ἀροῦντας, διότι ἔχει λόγος βοῦς ἀρίστας θρέψαι τὸν Γηρυόνην.[43] ἐπεὶ 8
δέ σφισιν ἐναντιούμενος ἀπέφαινον ἐν Γαδείροις εἶναι Γηρυόνην, οὗ μνῆμα μὲν οὐδὲν,[44] δένδρον δὲ παρεχόμενον διαφόρους μορφὰς, ἐνταῦθα οἱ τῶν Λυδῶν ἐξη-

magna urbs est, *quae* Temeni porta *dicitur*. Ibi, ambeso tempestatibus sepulcro, ossa detecta sunt, quae nisi humanorum ossium figuram retinuissent, propter magnitudinem nemo ea hominis fuisse, ut crederet, adduci facile potuisset. In vulgus repente sermo manavit, Geryonae illud cadaver esse Chrysaoris filii: soliumque eius fuisse, quod in montis fragmento excisum cernebatur. Torrentem vero, *qui proxime allabitur*, Oceanum appellari aiebant: addebant etiam, agricolas boum cornua saepe inter arandum eruisse, quod scilicet Geryonem eximia specie boves aluisse fama vulgasset. Quorum opinioni quum ego neutiquam assentirer, Gadibus habitasse Geryonem dicebam, neque ullum eius monumentum exstare, arborem tantum ostendi, cuius admodum esset varia

περιῤῥαγέντος, quod coniecit Lambinus ad Horat., probarunt Sylb. Goldh. Fac., receperunt CS. πρ(ερι)αγέντος R. ἀριπραγέντος Vb. παραφαγέντος MVt. περιφαγέντος AX KF. „ambesus" Am.

40. ἐστᾶ, ὁ super ἐ, Vb. tum παρέχοντα VtS ed. mai. B, ut coni. KFC. περιέχοντα PcAgVabMNRVn AXKFC. παρεχόμενα coni. S.

41. Γηρ. εἶναι τ. Χρυσ. τὸν νεκρ. (β, α) Va. Sq. μὲν om. MN.

42. ἀνθδρὸς Vb. tum προςβολῇ Va. mox χειμαῤῥόν AXK.: χείμαρον VtAgVbLa. Ὠκεανὸν om. VtAg.; dein βοῶν Vb.

43. γυρηόνην NR. τὴν Γηρ. M.; id. om. seq. δὲ. mox ἀπέφανεν, αι super α, M.

44. οὗ μνῆμα μὲν οὔ Edd. AgPc RVb. οὐ μνῆμα μὲν οὐ VnNLab (La οὗ) οὐ μνῆμα μὲν ἢ M. (in schedis nostris οὗ). Scripsimus οὐδὲν e coni. B, cum syllaba δὲν sequente δένδρον absorpta sit. Confirmat hanc lectionem Va, qui a pr. manu sic habet: οὐ μνῆ (supra lin. μα) οὐδὲν; at δὲν erasum et οὗ rescriptum est. Schneider omisso οὗ coniicit: μνῆμα μὲν οὔ, δένδρων. Siebel. servat οὗ et interpretatur *ubi*; tum δένδρων NMVabLb. *Varias ostendi arborum formas* Calderin. δένδρω δὲ παρεχομένω, duae arbores, coni. S.

γηταὶ τὸν ὄντα ἐδείκνυον λόγον, ὡς εἴη μὲν ὁ νεκρὸς Ὕλλου,[45] παῖς δὲ Ὕλλος εἴη Γῆς, ἀπὸ τούτου δὲ ὁ ποταμὸς ὠνομάσθη. Ἡρακλέα δὲ διὰ τὴν παρ' Ὀμφάλῃ ποτὲ ἔφασαν δίαιταν Ὕλλον[46] ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καλέσαι τὸν παῖδα.

CAPUT XXXVI.

De aliis in Salamine memorandis — insula Psyttalia — monumentis in via sacra versus Eleusina — Anthemocrito — Sciro vate — Cephisodoro — bello Atheniensium contra Philippum Demetrii filium.

Ἐν Σαλαμῖνι δὲ (ἐπάνειμι γὰρ ἐς τὸν προκείμενον λόγον) τοῦτο μὲν Ἀρτέμιδός ἐστιν ἱερὸν, τοῦτο δὲ τρόπαιον ἕστηκεν ἀπὸ τῆς νίκης, ἣν Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους αἴτιος ἐγένετο γενέσθαι τοῖς Ἕλλησι. καὶ Κυχρέως[1] ἐστὶν
88 ἱερόν. ναυμαχούντων δὲ Ἀθηναίων πρὸς Μήδους δράκοντα ἐν ταῖς ναυσὶ[2] λέγεται φανῆναι· τοῦτον ὁ θεὸς
2 ἔχρησεν Ἀθηναίοις Κυχρέα εἶναι τὸν ἥρωα. (2) Νῆσος δὲ πρὸ[3] Σαλαμῖνός ἐστι καλουμένη Ψυττάλεια. ἐς ταύτην τῶν βαρβάρων ὅσον[4] τετρακοσίους ἀποβῆναι λέγου-

species. Ibi e Lydis antiquitatis periti homines, quae vero propiora sunt, disseruerunt: Hylli cadaver illud esse: fuisse vero Hyllum Terrae filium, a quo regionis fluvius nomen acceperit: et Herculem propter Omphales consuetudinem filium de fluminis nomine appellasse.

Cap. XXXVI. Salamine (ut, unde fueram digressus, redeam) Dianae templum est, et tropaeum in memoriam eius victoriae, cuius Themistocles Neoclis filius Graecis omnibus auctor fuit. Erectum Cychreo etiam templum. Commisso enim cum Persis proelio, draconem inter naves conspectum memorant: de quo *sciscitantibus* Atheniensibus Cychreum fuisse heroa Apollinem respondisse. (2) Ante Salaminem insula est, cui Psyttalia nomen: in eam ex Persarum exercitu quadrin-

45. ὕλου, ὕλος, ὕλον La.
46. ὕλλου Va.
Cap. XXXVI. 1. Ἕλλησιν Ag. Κειχρέως et postea Κιχρέα Va. ἣν χρέως et ἣν χρέα La.
2. ναυσὶν Ag. mox τοῦτο Lb.
3. πρὸς LaAg. tum ἔστιν Ag. ψιττάλεια PcVb. ψυττάγεια La.
4. ὅσον τε τετρακ. Porson. — ἡττομένου Va.

σιν· ἡττωμένου δὲ τοῦ Ξέρξου ναυτικοῦ καὶ τούτους ἀπολέσθαι φασὶν ἐπιδιαβάντων[5] ἐς τὴν Ψυττάλειαν τῶν Ἑλλήνων. ἄγαλμα δὲ ἐν τῇ νήσῳ σὺν τέχνῃ μέν ἐστιν οὐδέν, Πανὸς δὲ ὡς ἕκαστον ἔτυχε[6] ξόανα πεποιημένα.

(3) Ἰοῦσι[7] δὲ ἐπ' Ἐλευσῖνα ἐξ Ἀθηνῶν, ἣν Ἀθηναῖοι 3
καλοῦσιν ὁδὸν ἱεράν, Ἀνθεμοκρίτου[8] πεποίηται μνῆμα. ἐς τοῦτον Μεγαρεῦσίν ἐστιν ἀνοσιώτατον[9] ἔργον, οἳ κήρυκα ἐλθόντα, ὡς μὴ τοῦ λοιποῦ τὴν χώραν ἐπεργάζοιντο, κτείνουσιν Ἀνθεμόκριτον· καί σφισι ταῦτα δράσασι[10] παραμένει καὶ ἐς τόδε μήνιμα ἐκ τοῖν θεοῖν, οἷς οὐδὲ Ἀδριανὸς[11] ὁ βασιλεὺς ὥστε καὶ ἐπαυξηθῆναι μόνοις ἐπήρκεσεν Ἑλλήνων. μετὰ δὲ τοῦ Ἀνθεμοκρίτου τὴν στήλην 4
Μολοττοῦ τε[12] τάφος ἐστὶν ἀξιωθέντος Ἀθηναίων καὶ τούτου στρατηγεῖν, ὅτε[13] Πλουτάρχῳ βοηθοῦντες διέβησαν ἐς[14] Εὔβοιαν, καὶ χωρίον Σκῖρον ἐπὶ τοιῷδε καλούμενον. Ἐλευσινίοις πολεμοῦσι[15] πρὸς Ἐρεχθέα ἀνὴρ μάντις

gentos descendisse, proditum est. Deleta vero Xerxis classe, quum eodem Graeci transmisissent, etiam hos ad internecionem caesos. Signum in insula nullum quidem exstat arte expolitum: Panos tantum quaedam rudia sunt. (3) Qua Eleusinem Athenis iter est, per eam viam, quam sacram appellant, Anthemocriti monumentum conspicitur: quem *violato iure gentium* per summum nefas Megarenses occidere, quum fetialis edictum missus fuisset, ne *sacram* illi terram colerent. Sed *inexpiabiles* in hunc usque diem laesi numinis poenas dederunt. Solos enim ex omnibus Graecis ne Adrianus quidem Imperator sublevavit. Post Anthemocriti cippum Molossi tumulus est: cui imperium Athenienses decrevere, quum in Euboeam Plutarcho auxilia mittenda censuerunt. Vicus prope est, cui Scirum nomen. Appellationis huiusmodi causa prodita est. Dum Eleusinii bellum cum Erechtheo gererent,

5. *ἐπιβάντων* M. *ψιττάλειαν* Pc Vb. praecedentem articulum om. AgVt.

6. *ἔτυχεν* Vb. — *Πανὸς δὲ — τοῦτον Μεγαρεῦσιν* om. La.

7. *ἰοῦσι ἐπ'* N. *ἐς* PcAg. *'Ελευσίνα* Va.

8. *θεμοκρίτου* N.

9. *ἀνοσιότατον* Ag. *ἀνωσιώτατον* VbLa.

10. *δράσασιν* Vb.; tum *μήνυμα* M. *μνῆμα* La.

11. *'Ανδριανὸς* Vb.

12. *τε* om. MS. *μολοτοῦ* La.

13. *οὐ* pro *ὅτε* Vb.

14. *ἐς* N. *εἰς* Codd. rell. Edd. mox *σκεῖρον* PcAgVnRLabM (in MR ῐ supra lin.) Vt. *σκίρον* Vab.

15. *πολεμοῦσιν* NVb.

γηταὶ τὸν ὄντα ἐδείκνυον λόγον, ὡς εἴη μὲν ὁ νεκρὸς Ὕλλου,[45] παῖς δὲ Ὕλλος εἴη Γῆς, ἀπὸ τούτου δὲ ὁ ποταμὸς ὠνομάσθη. Ἡρακλέα δὲ διὰ τὴν παρ' Ὀμφάλῃ ποτὲ ἔφασαν δίαιταν Ὕλλον[46] ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καλέσαι τὸν παῖδα.

CAPUT XXXVI.

De aliis in Salamine memorandis — insula Psyttalia — monumentis in via sacra versus Eleusina — Anthemocrito — Sciro vate — Cephisodoro — bello Atheniensium contra Philippum Demetrii filium.

Ἐν Σαλαμῖνι δὲ (ἐπάνειμι γὰρ ἐς τὸν προκείμενον λό-
γον) τοῦτο μὲν Ἀρτέμιδός ἐστιν ἱερὸν, τοῦτο δὲ τρόπαιον
ἕστηκεν ἀπὸ τῆς νίκης, ἣν Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους αἴ-
τιος ἐγένετο γενέσθαι τοῖς Ἕλλησι. καὶ Κυχρέως[1] ἐστὶν
88 ἱερόν. ναυμαχούντων δὲ Ἀθηναίων πρὸς Μήδους δρά-
κοντα ἐν ταῖς ναυσὶ[2] λέγεται φανῆναι· τοῦτον ὁ θεὸς
2 ἔχρησεν Ἀθηναίοις Κυχρέα εἶναι τὸν ἥρωα. (2) Νῆσος
δὲ πρὸ[3] Σαλαμῖνός ἐστι καλουμένη Ψυττάλεια. ἐς ταύ-
την τῶν βαρβάρων ὅσον[4] τετρακοσίους ἀποβῆναι λέγου-

species. Ibi e Lydis antiquitatis periti homines, quae vero propiora sunt, disseruerunt: Hylli cadaver illud esse: fuisse vero Hyllum Terrae filium, a quo regionis fluvius nomen acceperit: et Herculem propter Omphales consuetudinem filium de fluminis nomine appellasse.

Cap. XXXVI. Salamine (ut, unde fueram digressus, redeam) Dianae templum est, et tropaeum in memoriam eius victoriae, cuius Themistocles Neoclis filius Graecis omnibus auctor fuit. Erectum Cychreo etiam templum. Commisso enim cum Persis proelio, draconem inter naves conspectum memorant: de quo *sciscitantibus* Atheniensibus Cychreum fuisse heroa Apollinem respondisse. (2) Ante Salaminem insula est, cui Psyttalia nomen: in eam ex Persarum exercitu quadrin-

45. ὗλον, ὗλος, ὗλον La.
46. ὗλλον Va.

Cap. XXXVI. 1. Ἕλλησιν Ag. Κειχρέως et postea Κιχρέα Va. ἣν χρέως et ἣν χρέα La.
2. ναυσὶν Ag. mox τοῦτο Lb.
3. πρὸς LaAg. tum ἐστιν Ag. ψιττάλεια PcVb. ψυττάγεια La.
4. ὅσον τε τετρακ. Porson. — ἡττομένου Va.

σιν· ἡττωμένου δὲ τοῦ Ξέρξου ναυτικοῦ καὶ τούτους
ἀπολέσθαι φασὶν ἐπιδιαβάντων [5] ἐς τὴν Ψυττάλειαν τῶν
Ἑλλήνων. ἄγαλμα δὲ ἐν τῇ νήσῳ σὺν τέχνῃ μέν ἐστιν οὐ-
δέν, Πανὸς δὲ ὡς ἕκαστον ἔτυχε [6] ξόανα πεποιημένα.

(3) Ἰοῦσι [7] δὲ ἐπ' Ἐλευσῖνα ἐξ Ἀθηνῶν, ἣν Ἀθηναῖοι 3
καλοῦσιν ὁδὸν ἱερὰν, Ἀνθεμοκρίτου [8] πεποίηται μνῆμα.
ἐς τοῦτον Μεγαρεῦσίν ἐστιν ἀνοσιώτατον [9] ἔργον, οἳ κήρυ-
κα ἐλθόντα, ὡς μὴ τοῦ λοιποῦ τὴν χώραν ἐπεργάζοιντο,
κτείνουσιν Ἀνθεμόκριτον· καί σφισι ταῦτα δράσασι [10] πα-
ραμένει καὶ ἐς τόδε μήνιμα ἐκ τοῖν θεοῖν, οἷς οὐδὲ Ἀδρια-
νὸς [11] ὁ βασιλεὺς ὥστε καὶ ἐπαυξηθῆναι μόνοις ἐπήρ-
κεσεν Ἑλλήνων. μετὰ δὲ τοῦ Ἀνθεμοκρίτου τὴν στήλην 4
Μολοττοῦ τε [12] τάφος ἐστὶν ἀξιωθέντος Ἀθηναίων καὶ τού-
του στρατηγεῖν, ὅτε [13] Πλουτάρχῳ βοηθοῦντες διέβησαν
ἐς [14] Εὔβοιαν, καὶ χωρίον Σκῖρον ἐπὶ τοιῷδε καλούμενον.
Ἐλευσινίοις πολεμοῦσι [15] πρὸς Ἐρεχθέα ἀνὴρ μάντις

gentos descendisse, proditum est. Deleta vero Xerxis classe, quum eodem Graeci transmisissent, etiam hos ad internecionem caesos. Signum in insula nullum quidem exstat arte expolitum: Panos tantum quaedam rudia sunt. (3) Qua Eleusinem Athenis iter est, per eam viam, quam sacram appellant, Anthemocriti monumentum conspicitur: quem *violato iure gentium* per summum nefas Megarenses occidere, quum fetialis edictum missus fuisset, ne *sacram* illi terram colerent. Sed *inexpiabiles* in hunc usque diem laesi numinis poenas dederunt. Solos enim ex omnibus Graecis ne Adrianus quidem Imperator sublevavit. Post Anthemocriti cippum Molossi tumulus est: cui imperium Athenienses decrevere, quum in Euboeam Plutarcho auxilia mittenda censuerunt. Vicus prope est, cui Scirum nomen. Appellationis huiusmodi causa prodita est. Dum Eleusinii bellum cum Erechtheo gererent,

5. *ἐπιβάντων* M. *ψιττάλειαν* Pc Vb. praecedentem articulum om. AgVt.

6. *ἔτυχεν* Vb. — *Πανὸς δὲ — τοῦτον Μεγαρεῦσιν* om. La.

7. *ἰοῦσι ἐπ'* N. *ἐς* PcAg. *'Ελευσίνα* Va.

8. *θεμοκρίτου* N.

9. *ἀνοσιότατον* Ag. *ἀνωσιώτατον* VbLa.

10. *δράσασιν* Vb.; tum *μήνυμα* M. *μνῆμα* La.

11. *'Ανδριανὸς* Vb.

12. *τε* om. MS. *μολοτοῦ* La.

13. *οὐ* pro *ὅτε* Vb.

14. *ἐς* N. *εἰς* Codd. rell. Edd. mox *σκεῖρον* PcAgVnRLabM (in MR ϊ supra lin.) Vt. *σκίρον* Vab.

15. *πολεμοῦσιν* NVb.

γηταὶ τὸν ὄντα ἐδείκνυον λόγον, ὡς εἴη μὲν ὁ νεκρὸς Ὕλλου,[45] παῖς δὲ Ὕλλος εἴη Γῆς, ἀπὸ τούτου δὲ ὁ ποταμὸς ὠνομάσθη. Ἡρακλέα δὲ διὰ τὴν παρ' Ὀμφάλῃ ποτὲ ἔφασαν δίαιταν Ὕλλον[46] ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καλέσαι τὸν παῖδα.

CAPUT XXXVI.

De aliis in Salamine memorandis — insula Psyttalia — monumentis in via sacra versus Eleusina — Anthemocrito — Sciro vate — Cephisodoro — bello Atheniensium contra Philippum Demetrii filium.

Ἐν Σαλαμῖνι δὲ (ἐπάνειμι γὰρ ἐς τὸν προκείμενον λόγον) τοῦτο μὲν Ἀρτέμιδός ἐστιν ἱερὸν, τοῦτο δὲ τρόπαιον ἕστηκεν ἀπὸ τῆς νίκης, ἣν Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους αἴτιος ἐγένετο γενέσθαι τοῖς Ἕλλησι. καὶ Κυχρέως[1] ἐστὶν
88 ἱερόν. ναυμαχούντων δὲ Ἀθηναίων πρὸς Μήδους δράκοντα ἐν ταῖς ναυσὶ[2] λέγεται φανῆναι· τοῦτον ὁ θεὸς
2 ἔχρησεν Ἀθηναίοις Κυχρέα εἶναι τὸν ἥρωα. (2) Νῆσος δὲ πρὸ[3] Σαλαμῖνός ἐστι καλουμένη Ψυττάλεια. ἐς ταύτην τῶν βαρβάρων ὅσον[4] τετρακοσίους ἀποβῆναι λέγου-

species. Ibi e Lydis antiquitatis periti homines, quae vero propiora sunt, disseruerunt: Hylli cadaver illud esse: fuisse vero Hyllum Terrae filium, a quo regionis fluvius nomen acceperit: et Herculem propter Omphales consuetudinem filium de fluminis nomine appellasse.

Cap. XXXVI. Salamine (ut, unde fueram digressus, redeam) Dianae templum est, et tropaeum in memoriam eius victoriae, cuius Themistocles Neoclis filius Graecis omnibus auctor fuit. Erectum Cychreo etiam templum. Commisso enim cum Persis proelio, draconem inter naves conspectum memorant: de quo *sciscitantibus* Atheniensibus Cychreum fuisse heroa Apollinem respondisse. (2) Ante Salaminem insula est, cui Psyttalia nomen: in eam ex Persarum exercitu quadrin-

45. ὕλου, ὕλος, ὕλον La.
46. ὕλλου Va.

Cap. XXXVI. 1. Ἕλλησιν Ag. Κειχρέως et postea Κιχρέα Va. ἣν χρέως et ἣν χρέα La.

2. ναυσὶν Ag. mox τοῦτο Lb.

3. πρὸς LaAg. tum ἔστιν Ag. ψιττάλεια PcVb. ψυττάγεια La.

4. ὅσον τε τετρακ. Porson. — ἡττομένου Va.

σιν· ἡττωμένου δὲ τοῦ Ξέρξου ναυτικοῦ καὶ τούτους
ἀπολέσθαι φασὶν ἐπιδιαβάντων [5] ἐς τὴν Ψυττάλειαν τῶν
Ἑλλήνων. ἄγαλμα δὲ ἐν τῇ νήσῳ σὺν τέχνῃ μέν ἐστιν οὐ-
δέν, Πανὸς δὲ ὡς ἕκαστον ἔτυχε [6] ξόανα πεποιημένα.
(3) Ἰοῦσι [7] δὲ ἐπ' Ἐλευσῖνα ἐξ Ἀθηνῶν, ἣν Ἀθηναῖοι 3
καλοῦσιν ὁδὸν ἱεράν, Ἀνθεμοκρίτου [8] πεποίηται μνῆμα.
ἐς τοῦτον Μεγαρεῦσίν ἐστιν ἀνοσιώτατον [9] ἔργον, οἳ κήρυ-
κα ἐλθόντα, ὡς μὴ τοῦ λοιποῦ τὴν χώραν ἐπεργάζοιντο,
κτείνουσιν Ἀνθεμόκριτον· καί σφισι ταῦτα δράσασι [10] πα-
ραμένει καὶ ἐς τόδε μήνιμα ἐκ τοῖν θεοῖν, οἷς οὐδὲ Ἀδρια-
νὸς [11] ὁ βασιλεὺς ὥστε καὶ ἐπαυξηθῆναι μόνοις ἐπήρ-
κεσεν Ἑλλήνων. μετὰ δὲ τοῦ Ἀνθεμοκρίτου τὴν στήλην 4
Μολοττοῦ τε [12] τάφος ἐστὶν ἀξιωθέντος Ἀθηναίων καὶ τού-
του στρατηγεῖν, ὅτε [13] Πλουτάρχῳ βοηθοῦντες διέβησαν
ἐς [14] Εὔβοιαν, καὶ χωρίον Σκῖρον ἐπὶ τοιῷδε καλούμενον.
Ἐλευσινίοις πολεμοῦσι [15] πρὸς Ἐρεχθέα ἀνὴρ μάντις

gentos descendisse, proditum est. Deleta vero Xerxis classe, quum eodem Graeci transmisissent, etiam hos ad internecionem caesos. Signum in insula nullum quidem exstat arte expolitum: Panos tantum quaedam rudia sunt. (3) Qua Eleusinem Athenis iter est, per eam viam, quam sacram appellant, Anthemocriti monumentum conspicitur: quem *violato iure gentium* per summum nefas Megarenses occidere, quum fetialis edictum missus fuisset, ne *sacram* illi terram colerent. Sed *inexpiabiles* in hunc usque diem laesi numinis poenas dederunt. Solos enim ex omnibus Graecis ne Adrianus quidem Imperator sublevavit. Post Anthemocriti cippum Molossi tumulus est: cui imperium Athenienses decrevere, quum in Euboeam Plutarcho auxilia mittenda censuerunt. Vicus prope est, cui Scirum nomen. Appellationis huiusmodi causa prodita est. Dum Eleusinii bellum cum Erechtheo gererent,

5. ἐπιβάντων M. ψιττάλειαν Pc Vb. praecedentem articulum om. AgVt.
6. ἔτυχεν Vb. — Πανὸς δὲ — τοῦτον Μεγαρεῦσιν om. La.
7. ἰοῦσι ἐπ' N. ἐς PcAg. Ἐλευσίνα Va.
8. θεμοκρίτου N.
9. ἀνοσιότατον Ag. ἀνωσιώτατον VbLa.
10. δράσασιν Vb.; tum μήνυμα M. μνῆμα La.
11. Ἀνδριανὸς Vb.
12. τε om. MS. μολοτοῦ La.
13. οὐ pro ὅτε Vb.
14. ἐς N. εἰς Codd. rell. Edd. mox σκεῖρον PcAgVnRLabM (in MR ῐ supra lin.) Vt. σκίρον Vab.
15. πολεμοῦσιν NVb.

γηταὶ τὸν ὄντα ἐδείκνυον λόγον, ὡς εἴη μὲν ὁ νεκρὸς Ὕλλου,[45] παῖς δὲ Ὕλλος εἴη Γῆς, ἀπὸ τούτου δὲ ὁ [illegible]ταμὸς ὠνομάσθη. Ἡρακλέα δὲ διὰ τὴν παρ' Ὀμφάλῃ ποτὲ ἔφασαν δίαιταν Ὕλλου[46] ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καλέσαι τὸν παῖδα.

CAPUT XXXVI.

De aliis in Salamine memorandis — insula Psyttalia — monumentis in via sacra versus Eleusina — Anthemocrito — Sciro vate — Cephisodoro — bello Atheniensium contra Philippum Demetrii filium.

Ἐν Σαλαμῖνι δὲ (ἐπάνειμι γὰρ ἐς τὸν προκείμενον λόγον) τοῦτο μὲν Ἀρτέμιδός ἐστιν ἱερὸν, τοῦτο δὲ τρόπαιον ἕστηκεν ἀπὸ τῆς νίκης, ἣν Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους αἴτιος ἐγένετο γενέσθαι τοῖς Ἕλλησι. καὶ Κυχρέως[1] ἐστὶν
88 ἱερόν. ναυμαχούντων δὲ Ἀθηναίων πρὸς Μήδους δράκοντα ἐν ταῖς ναυσὶ[2] λέγεται φανῆναι· τοῦτον ὁ θεὸς
2 ἔχρησεν Ἀθηναίοις Κυχρέα εἶναι τὸν ἥρωα. (2) Νῆσος δὲ πρὸ[3] Σαλαμῖνός ἐστι καλουμένη Ψυττάλεια. ἐς ταύτην τῶν βαρβάρων ὅσον[4] τετρακοσίους ἀποβῆναι λέγου-

species. Ibi e Lydis antiquitatis periti homines, quae vero propiora sunt, disseruerunt: Hylli cadaver illud esse: fuisse vero Hyllum Terrae filium, a quo regionis fluvius nomen acceperit: et Herculem propter Omphales consuetudinem filium de fluminis nomine appellasse.

Cap. XXXVI. Salamine (ut, unde fueram digressus, redeam) Dianae templum est, et tropaeum in memoriam eius victoriae, cuius Themistocles Neoclis filius Graecis omnibus auctor fuit. Erectum Cychreo etiam templum. Commisso enim cum Persis proelio, draconem inter naves conspectum memorant: de quo *sciscitantibus* Atheniensibus Cychreum fuisse heroa Apollinem respondisse. (2) Ante Salaminem insula est, cui Psyttalia nomen: in eam ex Persarum exercitu quadrin-

45. ὕλου, ὕλος, ὕλον La.
46. ὕλλου Va.

Cap. XXXVI. 1. Ἕλλησιν Ag. *Κειχρέως* et postea *Κιχρέα* Va. — ἣν χρέως et ἣν χρέα La.

2. ναυσὶν Ag. mox τοῦτο Lb.
3. πρὸς LaAg. tum ἔστιν Ag. ψιττάλεια PcVb. ψυττάγεια La.
4. ὅσον τε τετρακ. Porson. — ἡττομένου Va.

σιν· ἡττωμένου δὲ τοῦ Ξέρξου ναυτικοῦ καὶ τούτους
ἀπολέσθαι φασὶν ἐπιδιαβάντων [5] ἐς τὴν Ψυττάλειαν τῶν
Ἑλλήνων. ἄγαλμα δὲ ἐν τῇ νήσῳ σὺν τέχνῃ μέν ἐστιν οὐ-
δέν, Πανὸς δὲ ὡς ἕκαστον ἔτυχε [6] ξόανα πεποιημένα.
(3) Ἰοῦσι [7] δὲ ἐπ' Ἐλευσῖνα ἐξ Ἀθηνῶν, ἣν Ἀθηναῖοι 3
καλοῦσιν ὁδὸν ἱεράν, Ἀνθεμοκρίτου [8] πεποίηται μνῆμα.
ἐς τοῦτον Μεγαρεῦσίν ἐστιν ἀνοσιώτατον [9] ἔργον, οἳ κήρυ-
κα ἐλθόντα, ὡς μὴ τοῦ λοιποῦ τὴν χώραν ἐπεργάζοιντο,
κτείνουσιν Ἀνθεμόκριτον· καί σφισι ταῦτα δράσασι [10] πα-
ραμένει καὶ ἐς τόδε μήνιμα ἐκ τοῖν θεοῖν, οἷς οὐδὲ Ἀδρια-
νὸς [11] ὁ βασιλεὺς ὥστε καὶ ἐπαυξηθῆναι μόνοις ἐπήρ-
κεσεν Ἑλλήνων. μετὰ δὲ τοῦ Ἀνθεμοκρίτου τὴν στήλην 4
Μολοττοῦ τε [12] τάφος ἐστὶν ἀξιωθέντος Ἀθηναίων καὶ τού-
του στρατηγεῖν, ὅτε [13] Πλουτάρχῳ βοηθοῦντες διέβησαν
ἐς [14] Εὔβοιαν, καὶ χωρίον Σκῖρον ἐπὶ τοιῷδε καλούμενον.
Ἐλευσινίοις πολεμοῦσι [15] πρὸς Ἐρεχθέα ἀνὴρ μάντις

gentos descendisse, proditum est. Deleta vero Xerxis classe, quum eodem Graeci transmisissent, etiam hos ad internecionem caesos. Signum in insula nullum quidem exstat arte expolitum: Panos tantum quaedam rudia sunt. (3) Qua Eleusinem Athenis iter est, per eam viam, quam sacram appellant, Anthemocriti monumentum conspicitur: quem *violato iure gentium* per summum nefas Megarenses occidere, quum fetialis edictum missus fuisset, ne *sacram* illi terram colerent. Sed *inexpiabiles* in hunc usque diem laesi numinis poenas dederunt. Solos enim ex omnibus Graecis ne Adrianus quidem Imperator sublevavit. Post Anthemocriti cippum Molossi tumulus est: cui imperium Athenienses decrevere, quum in Euboeam Plutarcho auxilia mittenda censuerunt. Vicus prope est, cui Scirum nomen. Appellationis huiusmodi causa prodita est. Dum Eleusinii bellum cum Erechtheo gererent,

5. *ἐπιβάντων* M. *ψιττάλειαν* Pc Vb. praecedentem articulum om. AgVt.

6. *ἔτυχεν* Vb. — *Πανὸς δὲ — τοῦτον Μεγαρεῦσιν* om. La.

7. *ἰοῦσι ἐπ'* N. *ἐς* PcAg. *Ἐλευσίνα* Va.

8. *θεμοκρίτου* N.

9. *ἀνοσιότατον* Ag. *ἀνωσιώτατον* VbLa.

10. *δράσασιν* Vb.; tum *μήνυμα* M. *μνῆμα* La.

11. *Ἀνδριανὸς* Vb.

12. *τε* om. MS. *μολοτοῦ* La.

13. *οὐ* pro *ὅτε* Vb.

14. *ἐς* N. *εἰς* Codd. rell. Edd. mox *σκεῖρον* PcAgVnRLabM (in MR ι supra lin.) Vt. *σκίρον* Vab.

15. *πολεμοῦσιν* NVb.

ἦλθεν ἐκ Δωδώνης ὄνομα Σκῖρος,[16] ὃς καὶ τῆς Σκιράδος ἱδρύσατο Ἀθηνᾶς ἐπὶ Φαλήρῳ[17] τὸ ἀρχαῖον ἱερόν· πεσόντα δὲ αὐτὸν ἐν τῇ μάχῃ θάπτουσιν Ἐλευσίνιοι πλησίον ποταμοῦ[18] χειμάῤῥου, καὶ τῷ τε χωρίῳ τὸ ὄνομα
5 ἀπὸ τοῦ ἥρωός ἐστι καὶ τῷ ποταμῷ. (4) Πλησίον δὲ πεποίηται Κηφισοδώρου[19] μνῆμα δήμου[20] προστάτου καὶ Φιλίππῳ τῷ Δημητρίου Μακεδόνων βασιλεύοντι ἐς τὰ μάλιστα ἐναντιωθέντος. συμμάχους δὲ ἐπήγετο[21] Κηφισόδωρος Ἀθηναίοις γενέσθαι βασιλεῖς μὲν Ἄτταλον τὸν Μυσὸν[22] καὶ Πτολεμαῖον τὸν Αἰγύπτιον, ἔθνη δὲ αὐτόνομα Αἰτωλοὺς καὶ νησιωτῶν Ῥοδίους καὶ Κρῆτας. ὡς δὲ καὶ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Μυσίας καὶ παρὰ τῶν Κρητῶν τὰ πολλὰ ὑστέριζον αἱ βοήθειαι, Ῥόδιοι δὲ μόναις ναυσὶν
6 ἰσχύοντες πρὸς ὁπλίτας τοὺς Μακεδόνας[23] οὐ μεγάλα ὠφέλουν, ἐνταῦθα Κηφισόδωρος ἐς Ἰταλίαν σὺν ἄλλοις
89 Ἀθηναίων πλεύσας ἱκέτευεν ἀμῦναι Ῥωμαίους· οἱ δέ σφισι δύναμιν καὶ στρατηγὸν πέμπουσιν, οἳ τὰ Φιλίπ-

vate usi sunt Dodonaeo, cui Sciro nomen. Is Sciradis Minervae vetustum templum in Phalero dedicavit, quumque in pugna cecidisset, sepultus est non longe a torrenti amne. Locus itaque et amnis ab heroe nomen habent. (4) Prope visitur Cephisodori monumentum: qui quum populo praeesset, Philippo Demetrii filio Macedonum regi vehementer restitit: et cum Atheniensibus Mysorum regem Attalum, et Aegyptiorum Ptolemaeum, ex liberis vero gentibus Aetolos ac | insularum incolas Rhodios et Cretenses amicitia et societate coniunxit. Verum quum e Mysia, Aegypto et Creta plerumque serius auxilia mitterentur, ac Rhodii, qui alias quam navales copias non haberent, contra gravem Macedonum armaturam parvo omnino essent praesidio futuri, cum parva suorum manu in Italiam veniens, a Romanis auxilia impetravit. Ii

16. Σκίρος CSmin. Vab. σκίρος ο δ καὶ (sic) Va. Σκῖρος Edd. Codd. rell.

17. φαληρῷ AXKFCNVabMLab.

18. τοῦ ποταμοῦ N. χειμάρου AgVtVbLa.

19. κηφισσοδώρου Ag. κηφεισοδώρου Va.

20. μόνου (expunct.) δήμου Vb. mox Μακεδόνων CBPcAgVnMVa Lab; Μακεδόσι AXKFSNRVb.

21. ἐπείγετο Ag. Κηφισσόδωρος Ag. κηφισίδωρος PcVn h. l. κηφισίδορος et postea — ίδωρος Lab.

22. μυσσὸν Ag. mox πτολομαῖον Va. tum et infra ὑστέρισαν, corr. in — ιζον Lb.

23. τοὺς Μακεδόνων Va. mox ἀμύναι Va. et σφισιν Ag.

που καὶ Μακεδόνων ἐς τοσοῦτον[24] καθεῖλον ὡς ὕστερον Περσέα τὸν Φιλίππου τήν τε ἀρχὴν ἀποβαλεῖν καὶ αὐτὸν αἰχμάλωτον ἐς Ἰταλίαν ἀχθῆναι.[25] Φίλιππος δὲ ἦν οὗτος ὁ Δημητρίου· πρῶτος γὰρ[26] ταύτης τῆς οἰκίας ἔσχε Δημήτριος τὴν Μακεδόνων ἀρχήν, ὁ ἀποκτείνας[27] Ἀλέξανδρον τὸν Κασσάνδρου παῖδα, ὡς τὰ πρότερον ἔχει μοι τοῦ λόγου.

CAPUT XXXVII.

De aliis monumentis clarorum virorum ad viam sacram — Acestio — Phytalo — de memorandis trans Cephisum — templo Cyamitae — Harpalo — Apollinis templo — Cephalo eiusque posteris.

Μετὰ δὲ τοῦ Κηφισοδώρου τὸ μνῆμα τέθαπται μὲν Ἡλιόδωρος Ἅλις·[1] τούτου γραφὴν ἰδεῖν ἔστι[2] καὶ ἐν τῷ ναῷ τῷ μεγάλῳ τῆς Ἀθηνᾶς. τέθαπται δὲ Θεμιστοκλῆς Πολιάρχου,[3] τρίτος ἀπόγονος Θεμιστοκλέους τοῦ[4] Ξέρξῃ

vero exercitu et imperatore misso Macedonum vires adeo fregerunt, ut non multo post Perseum Philippi filium non regno tantum eiecerint, sed captivum etiam Romam pertraxerint. Fuit Philippus Demetrii filius: qui Demetrius primus ex hac familia, (quemadmodum ante exposuimus) Alexandro Cassandri filio interfecto, Macedoniae regnum obtinuit.

Cap. XXXVII. Secundum Cephisodori Heliodori Aliensis sepulcrum est: cuius pictam imaginem et in magno Minervae templo videas. Sepultus ibidem est Themistocles Poliarchi filius, Themistoclis eius pronepos, qui navale proelium

24. ἐς τοσοῦτο Edd. ante B, R. ἐς τοσοῦτον BPcAgVnVab. τοσοῦτον ἐς τὸ N.

25. ἀναχθῆναι N. Post Δημητρίου asteriscum posuit C.

26. γὰρ om. N. δὲ vult Buttmannus.

27. ὁ ἀποκτείνας scripsimus e coni. S et Buttmanni: articulus abest ab Edd. Codd.

Cap. XXXVII. 1. Ἀλεὺς e coni. F. recepit C. Ἀλαιεὺς Amasaeus, quod probant SB.

2. ἔστι ἰδεῖν M. ἔστι ἰδεῖν Va.

3. πολυάρχου VaAg (ι super υ in Ag).

4. τοῦ Ξέρξῃ ACSBVabAgPcVnNR Porson. τῷ Ξέρξῃ XKF. Articulum om. MLa (in schedis nostris M „τοῦ pro τῷ“); mox μαχήσαντος Va. sec. man. addidit supra lin. ναυ deinde κατωτέρου Va et παρήστω Vb.

ἐνδοῦναι· καὶ Ἀσκητάδου τε κατέγνωσαν θάνατον, ὃς
τότε ᾕρητο ἐς τὴν Σαλαμῖνα στρατηγός· καὶ ἐς τὸν πάντα
ἐπώμοσαν χρόνον Σαλαμινίοις ἀπομνημονεύσειν προδο-
3 σίαν.[9] ἔστι δὲ ἀγορᾶς τε ἔτι ἐρείπια καὶ ναὸς Αἴαντος· ἄγαλ-
μα δὲ ἐξ ἐβένου ξύλου.[10] διαμένουσι[11] δὲ καὶ ἐς τόδε τῷ Αἴ-
αντι[12] παρὰ Ἀθηναίοις τιμαὶ αὐτῷ τε καὶ Εὐρυσάκει· καὶ γὰρ
Εὐρυσάκους βωμός ἐστιν ἐν Ἀθήναις. δείκνυται δὲ λίθος
ἐν Σαλαμῖνι οὐ πόῤῥω τοῦ λιμένος· ἐπὶ τοῦτον[13] καθή-
μενον Τελαμῶνα ὁρᾶν λέγουσιν ἐς τὴν ναῦν ἀποπλεόντων
οἱ τῶν παίδων ἐς[14] Αὐλίδα ἐπὶ τὸν κοινὸν τῶν Ἑλλήνων
4 στόλον. (3) Λέγουσι[15] δὲ οἱ περὶ τὴν Σαλαμῖνα οἰκοῦν-
τες ἀποθανόντος Αἴαντος τὸ ἄνθος ἐν τῇ γῇ σφίσι[16]
86 τότε φανῆναι πρῶτον· λευκόν ἐστιν, ὑπέρυθρον,[17] κρί-
νου καὶ αὐτὸ ἔλασσον καὶ τὰ φύλλα, γράμματα δὲ ἔπεστιν
οἷα τοῖς ὑακίνθοις[18] καὶ τούτῳ. λόγον δὲ τῶν μὲν

e suis sedibus eiecerunt. Ascetadem etiam, qui praetor insulam obtinuerat, capitis damnarunt, ac sibi iureiurando eius proditionis memoriam sempiternam sanxerunt. Spectantur hac etiamnum aetate fori ruinae, et *inter eas* Aiacis templum cum statua ex ebeno. Decreti quidem Aiaci et Eurysaci eius filio ab Atheniensibus honores adhuc manent: et Eurysacis etiam Athenis ara est. Ostenditur Salamine non longe a portu saxum, super quo Telamonem consedisse aiunt, quum navem, qua Aulidem filii ad Graecorum classem vecti sunt, oculis prosequeretur. (3) Tradunt incolae, post Aiacis interitum apud se primum florem enatum, candidum, rubentem modice, lilio quum ceteris partibus tum foliis minorem, inscriptum vero iisdem, quibus hyacinthum, literis. Audivi quidem,

9. *προσοδίαν* N. *ἀπομνημονεύειν* VtPcAgVn (per correct.) LaVb (in quo σ supra versum). *ἀπομνηνεύσειν* (sic) Lb.

10. *ξύλου* FCSBPcdAgVnVabVt. *λίθου* AXKNMR (R ad marg. γρ. *ξύλου*).

11. *διαβαίνουσι* Va.

12. *Αἴαντι δὲ παρὰ* (*παρ'* Va) M. tum *καὶ αὐτῷ τε αἱ εὐρισάκει. καὶ γὰρ εὐρισάκους* La. *τε* om. M. mox *ἐστιν ἀθηναίοις* Vb.

13. *ἐπὶ τούτου* BPcAgVnLabVa. *ἐπὶ τοῦτον* Edd. ante B, NRVbM; *ἐπὶ τούτῳ* seu *ἐπὶ τούτου* coniecit Sylb. probante S.

14. *ἐπ'* La. mox *στόλον τῶν Ἑλλήνων* M.

15. *λέγουσιν* Ag.

16. *σφίσιν ἐν τῇ γῇ* BPcAgVn LabVt. *ἐν τῇ γῇ σφίσι* NRVabM. Edd. rell.

17. *καὶ ὑπέρυθρον* Va., recte fortasse. mox *γράματα* Vb.

18. *ὑακίνθοις* (sic, with *τοις* written above) Va. mox *τὸν μὲν αἰολέων* La.

Αἰολέων τῶν ὕστερον οἰκησάντων Ἴλιον ἐς τὴν κρίσιν τὴν ἐπὶ τοῖς ὅπλοις ἤκουσα, [19] *οἳ τῆς ναυαγίας* [20] *Ὀδυσσεῖ συμβάσης ἐξενεχθῆναι κατὰ τὸν τάφον τὸν Αἴαντος τὰ* [21] *ὅπλα λέγουσιν· τὸ δὲ ἐς τὸ μέγεθος αὐτοῦ Μυσὸς ἔλεγεν ἀνήρ. τοῦ γὰρ τάφου τὰ πρὸς τὸν αἰγιαλὸν ἔφασκεν ἐπικλύσαι τὴν θάλασσαν καὶ τὴν ἔσοδον ἐς* [22] *τὸ μνῆμα οὐ χαλεπὴν ποιῆσαι καί με τοῦ νεκροῦ τὸ μέγεθος τεκμαίρεσθαι* [23] *τῇδε ἐκέλευσε· πεντάθλου γὰρ παιδὸς εἶναί οἱ* [24] *κατὰ δίσκον μάλιστα τὰ ἐπὶ τοῖς γόνασιν ὀστᾶ καλουμένας δὲ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν μύλας. ἐγὼ δὲ, ὁπόσοι μὲν οἰκοῦσιν ἔσχατοι Κελτῶν* [25] *ἔχοντες ὅμορον* [26] *τῇ διὰ κρυμὸν ἐρήμῳ, οὓς Καβαρεῖς* [27] *ὀνομάζουσι, τούτων μὲν οὐκ ἐθαύμασα τὸ μῆκος, οἳ νεκρῶν οὐδέν τι διαφέρου-*

quae Aeolenses, qui Ilium post *eius eversionem* tenuerunt, de armorum iudicio produnt, *atque illud in primis:* post Ulyssis naufragium arma, *de quibus certamen fuerat,* ad Aiacis sepulcrum *tempestate* delata. De Aiacis vero magnitudine narravit mihi Mysus quidam, sepulcrum eius, qua parte ad litus conversum est, maris alluvione multo aditu facilius effectum. Inde vero, aiebat, de Aiacis magnitudine me coniecturam capere posse, quod genuum vertebrae, quas molas medici appellant, disci instar essent eius, quo athletae ii, qui sunt Quinquertiones appellati, utuntur. Equidem Gallorum, qui in extremis *orbis terrae* partibus habitant, finitimi desertis prae nimio frigore regionibus, quos Cebarenses nominant, nihil sum magnitudinem admiratus. Neque enim apud eos cadavera videas

19. *ἤκουσαν* AgVabVt (in Vb *ν̄* expunct.).

20. *ναυαγείας* Vb. deinde *τοῦ Αἴαντος* Va. et *Μυσσὸς* id.

21. *τὰ* om. N. tum *λέγουσι* Vn., deinde *ἐπικλῦσαι* Va.

22. *ἐς* BPcAgVnNLab. *πρὸς* R VabM Edd. ante B. *πρὸς τὸ μνῆμά οἱ χαλ.* coni. Meursius: *πρὸς τὸ μνῆμα αὐτοῦ χαλ.* coni. Fac.

23. *τεκμέρεσθαι* Vb. *τεκμέρρεσθαι* La. tum *ἐκέλευσε* La. *ἐκέλευε* Ag. *ἐκέλευεν* rell. Tum *πεντάθλου* (p. corr. *πένταθλον*) *γὰρ παιδὸς* (p. corr. *ποδὸς*) Lb.

24. *οἱ* et sq. *τὰ* om. N.

25. *Κελῶν* Va.

26. *ὅμωρον*, *ο* super *ω*, Ag. *τῃ διὰ* (*ν* super *τῃ*) Vn. mox *κρημνὸν* VtAg. *ἐρύμῳ*, *η* super *υ*, Vb. *τὴν διακρυμὸν ἐρήμω* Va.

27. *Καβαρεῖς* CBVa. *καὶ βαρεῖς* MPcdAgVnLabVbR (in R *κ* super *β*). *καὶ Καρεῖς* N Edd. rell. *Cebarenses* Amas. *Καρηνοὺς* coni. K adsentiente Goldh. *Καναρεῖς* Schneiderus, coll. Plin. H. N. III. 5. *Cauares*, quod probat S. Sed idem est *Καβαρεῖς*. mox *ὀνομάζουσιν* AgVb.

σιν[28] Αἰγυπτίων. (4) Ὁπόσα δὲ ἄξια ἐφαίνετο εἶναί μοι
6 θέας διηγήσομαι. Μάγνησι τοῖς ἐπὶ Ληθαίῳ[29] Πρωτοφάνης τῶν ἀστῶν ἀνείλετο ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκας ἡμέρᾳ μιᾷ παγκρατίου[30] καὶ πάλης· τούτου λῃσταὶ κερδανεῖν πού τι δοκοῦντες[31] ἐσῆλθον ἐς τὸν τάφον, ἐπὶ δὲ τοῖς λῃ-
87 σταῖς ἐσῄεσαν ἤδη θεασόμενοι[32] τὸν νεκρὸν τὰς πλευρὰς οὐκ ἔχοντα διεστώσας, ἀλλά οἱ συμφυὲς[33] ἦν ὅσον ἀπ' ὤμων ἐς τὰς ἐλαχίστας πλευρὰς καλουμένας δὲ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν νόθας.[34] (5) Ἔστι δὲ Μιλησίοις πρὸ τῆς πόλεως Λάδη νῆσος, ἀπεῤῥώγασι δὲ ἀπ' αὐτῆς νησῖδες·[35] Ἀστερίου τὴν ἑτέραν ὀνομάζουσι καὶ τὸν Ἀστέριον ἐν αὐτῇ[36] ταφῆναι λέγουσιν, εἶναι δὲ[37] Ἀστέριον μὲν Ἄνακτος, Ἄνακτα δὲ Γῆς παῖδα· ἔχει δ' οὖν ὁ[38] νεκρὸς οὐδέν τι μεῖον πηχῶν δέκα. (6) Τὸ δ' ἐμοὶ θαῦμα παρασχόν.
7 Λυδίας τῆς ἄνω πόλις ἐστὶν οὐ μεγάλη Τημένου θύραι·[39]

maiora iis, quae ostendunt Aegyptii. (4) Quae vero *in hoc genere maxime* admiratione digna mihi visa sunt, ea commemorare non gravabor. Apud Magnesios, qui ad Lethaeum sunt, quidam fuit Protophanes, qui de pancratio et lucta eadem die in Olympia victor est renunciatus. In huius sepulcrum aliquando latrones praedae spe ducti penetrarunt: post illos alii *multi*, ut cadaver duntaxat spectarent. Eius certe costae non *ita*, *ut ceterorum hominum*, discretae fuerunt: sed pro illis continens *os* habuit ab humeris ad eas costas, quas medici nothas nuncupant. (5) Apud Milesios vero ante ipsam urbem est Lade insula. Ea rursus in *duas* parvas scinditur insulas. Earum alteram Asterii dicunt, quod fuerit in ea sepultus Asterius Anactis filius: (Anactem Terrae filium fuisse tradunt:) cadaver eius nihilo est decem cubitis brevius. (6) Quod vero mihi *magnae* fuit admirationi, in superiori Lydia non

28. διαφόρως ἔχουσιν CSB e coni. Loescheri et Kuhnii. διαφόρους ἔχουσιν Edd. rell. Codd. Nos e Va recepimus διαφέρουσιν.

29. λιθαίῳ VbLa. tum Πρωτοφάνης [εἷς] τῶν ἀστῶν C.

30. πακρατίου Vb. πάλλας Va. mox κερδανεῖ M.

31. ποῦ τι δοκοῦσιτες Vb.

32. θεασάμενοι Va. τῶν νεκρῶν Vn, altera lectione supra lin. per compendium significata.

33. ξυμφυὲς Vb. mox ἐπ' ὤμ. Va. ἀπόμων La.

34. νόθος M.

35. νησῖδες B.; νησίδες edd. rell. VabM. mox ὀνομάζουσιν Ag.

36. ἐν ταύτῃ Vt. καὶ τὰν Ἀστέρ. — Ἄνακτος om. M.

37. δὲ om. NLa.

38. ὁ om. Va.

39. θῆραι Vt. τῇ μὲν οὐ θῆραι La. παραῤῥαγέντος B. παραραγέντος AgVnPbcdVaLa. περιῤῥαγέντος N. ....ῥαγέντος Pa. sed ad marg.

ἐνταῦθα περιῤῥαγέντος λόφου διὰ χειμῶνα ὀστᾶ[40] ἐφάνη
τὸ σχῆμα παρέχοντα ἐς πίστιν ὡς ἔστιν ἀνθρώπου, ἐπεὶ
διὰ μέγεθος οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ἔδοξεν. αὐτίκα δὲ λόγος
ἦλθεν ἐς τοὺς πολλοὺς Γηρυόνου[41] τοῦ Χρυσάορος εἶναι
μὲν τὸν νεκρὸν, εἶναι δὲ καὶ τὸν θρόνον· καὶ γὰρ θρό-
νος ἀνδρός[42] ἐστιν ἐνειργασμένος ὄρους λιθώδει προ-
βολῇ· καὶ χείμαῤῥόν τε ποταμὸν Ὠκεανὸν ἐκάλουν, καὶ
βοῶν ἤδη κέρασιν ἔφασάν τινας ἐντυχεῖν ἀροῦντας, διότι
ἔχει λόγος βοῦς ἀρίστας θρέψαι τὸν Γηρυόνην.[43] ἐπεὶ 8
δέ σφισιν ἐναντιούμενος ἀπέφαινον ἐν Γαδείροις εἶναι
Γηρυόνην, οὗ μνῆμα μὲν οὐδὲν,[44] δένδρον δὲ παρεχό-
μενον διαφόρους μορφὰς, ἐνταῦθα οἱ τῶν Λυδῶν ἐξη-

magna urbs est, *quae* Temeni porta *dicitur*. Ibi, ambeso tempestatibus sepulcro, ossa detecta sunt, quae nisi humanorum ossium figuram retinuissent, propter magnitudinem nemo ea hominis fuisse, ut crederet, adduci facile potuisset. In vulgus repente sermo manavit, Geryonae illud cadaver esse Chrysaoris filii: soliumque eius fuisse, quod in montis fragmento excisum cernebatur. Torrentem vero, *qui proxime allabitur*, Oceanum appellari aiebant: addebant etiam, agricolas boum cornua saepe inter arandum eruisse, quod scilicet Geryonem eximia specie boves aluisse fama vulgasset. Quorum opinioni quum ego neutiquam assentirer, Gadibus habitasse Geryonem dicebam, neque ullum eius monumentum exstare, arborem tantum ostendi, cuius admodum esset varia

περιῤῥαγέντος, quod coniecit Lambinus ad Horat., probarunt Sylb. Goldh. Fac., receperunt CS. πρα-(ερι)γέντος R. ἀριπραγέντος Vb. παραφαγέντος MVt. περιφαγέντος AXKF. „ambesus“ Am.

40. ἐστᾶ, ὀ super ἐ, Vb. tum παρέχοντα VtS ed. mai. B, ut coni. KFC. περιέχοντα PcAgVabMNRVn AXKFC. παρεχόμενα coni. S.

41. Γηρ. εἶναι τ. Χρυσ. τὸν νεκρ. Va (β, α). Sq. μὲν om. MN.

42. ἀνθδρὸς Vb. tum προσβολῇ Va. mox χειμαῤῥόν AXK. χείμαρον VtAgVbLa. Ὠκεανὸν om. VtAg.; dein βοῶν Vb.

43. γυρηόνην NR. τὴν Γηρ. M.; id. om. seq. δὲ. mox ἀπέφανον, αι super α, M.

44. οὗ μνῆμα μὲν οὗ Edd. AgPc RVb. οὗ μνῆμα μὲν οὗ VnNLab (La οὖ) οὐ μνῆμα μὲν ἢ M. (in schedis nostris οὗ). Scripsimus οὐδὲν e coni. B, cum syllaba δὲν sequente δένδρον absorpta sit. Confirmat hanc lectionem Va, qui a pr. manu sic habet: οὐ μνῆ (supra lin. μα) οὐδὲν; at δὲν erasum et οὗ rescriptum est. Schneider omisso οὗ coniicit: μνῆμα μὲν οὗ, δένδρων. Siebel. servat οὗ et interpretatur *ubi*; tum δένδρων NMVabLb. *Varias ostendi arborum formas* Calderin. δένδρω δὲ παρεχομένω, duae arbores, coni. S.

γηταὶ τὸν ὄντα ἐδείκνυον λόγον, ὡς εἴη μὲν ὁ νεκρὸς Ὕλλου,[45] παῖς δὲ Ὕλλος εἴη Γῆς, ἀπὸ τούτου δὲ ὁ ποταμὸς ὠνομάσθη. Ἡρακλέα δὲ διὰ τὴν παρ' Ὀμφάλῃ ποτὲ ἔφασαν δίαιταν Ὕλλον[46] ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καλέσαι τὸν παῖδα.

CAPUT XXXVI.

De aliis in Salamine memorandis — insula Psyttalia — monumentis in via sacra versus Eleusina — Anthemocrito — Sciro vate — Cephisodoro — bello Atheniensium contra Philippum Demetrii filium.

Ἐν Σαλαμῖνι δὲ (ἐπάνειμι γὰρ ἐς τὸν προκείμενον λόγον) τοῦτο μὲν Ἀρτέμιδός ἐστιν ἱερὸν, τοῦτο δὲ τρόπαιον ἕστηκεν ἀπὸ τῆς νίκης, ἣν Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους αἴτιος ἐγένετο γενέσθαι τοῖς Ἕλλησι. καὶ Κυχρέως[1] ἐστὶν
88 ἱερόν. ναυμαχούντων δὲ Ἀθηναίων πρὸς Μήδους δράκοντα ἐν ταῖς ναυσὶ[2] λέγεται φανῆναι· τοῦτον ὁ θεὸς
2 ἔχρησεν Ἀθηναίοις Κυχρέα εἶναι τὸν ἥρωα. (2) Νῆσος δὲ πρὸ[3] Σαλαμῖνός ἐστι καλουμένη Ψυττάλεια. ἐς ταύτην τῶν βαρβάρων ὅσον[4] τετρακοσίους ἀποβῆναι λέγου-

species. Ibi e Lydis antiquitatis periti homines, quae vero propiora sunt, disseruerunt: Hylli cadaver illud esse: fuisse vero Hyllum Terrae filium, a quo regionis fluvius nomen acceperit: et Herculem propter Omphales consuetudinem filium de fluminis nomine appellasse.

Cap. XXXVI. Salamine (ut, unde fueram digressus, redeam) Dianae templum est, et tropaeum in memoriam eius victoriae, cuius Themistocles Neoclis filius Graecis omnibus auctor fuit. Erectum Cychreo etiam templum. Commisso enim cum Persis proelio, draconem inter naves conspectum memorant: de quo *sciscitantibus* Atheniensibus Cychreum fuisse heroa Apollinem respondisse. (2) Ante Salaminem insula est, cui Psyttalia nomen: in eam ex Persarum exercitu quadrin-

45. ὕλου, ὕλος, ὕλον La.
46. ὕλλου Va.
Cap. XXXVI. 1. Ἕλλησιν Ag. Κειχρέως et postea Κιχρέα Va. ἣν χρέως et ἣν χρέα La.
2. ναυσὶν Ag. mox τοῦτο Lb.
3. πρὸς LaAg. tum ἔστιν Ag. ψιττάλεια PcVb. ψυττάγεια La.
4. ὅσον τε τετρακ. Porson. — ἡττομένου Va.

σιν· ἡττωμένου δὲ τοῦ Ξέρξου ναυτικοῦ καὶ τούτους ἀπολέσθαι φασὶν ἐπιδιαβάντων [5] ἐς τὴν Ψυττάλειαν τῶν Ἑλλήνων. ἄγαλμα δὲ ἐν τῇ νήσῳ σὺν τέχνῃ μέν ἐστιν οὐδέν, Πανὸς δὲ ὡς ἕκαστον ἔτυχε [6] ξόανα πεποιημένα.

(3) Ἰοῦσι [7] δὲ ἐπ' Ἐλευσῖνα ἐξ Ἀθηνῶν, ἣν Ἀθηναῖοι 3
καλοῦσιν ὁδὸν ἱεράν, Ἀνθεμοκρίτου [8] πεποίηται μνῆμα. ἐς τοῦτον Μεγαρεῦσίν ἐστιν ἀνοσιώτατον [9] ἔργον, οἳ κήρυκα ἐλθόντα, ὡς μὴ τοῦ λοιποῦ τὴν χώραν ἐπεργάζοιντο, κτείνουσιν Ἀνθεμόκριτον· καί σφισι ταῦτα δράσασι [10] παραμένει καὶ ἐς τόδε μήνιμα ἐκ τοῖν θεοῖν, οἷς οὐδὲ Ἀδριανὸς [11] ὁ βασιλεὺς ὥστε καὶ ἐπαυξηθῆναι μόνοις ἐπήρκεσεν Ἑλλήνων. μετὰ δὲ τοῦ Ἀνθεμοκρίτου τὴν στήλην 4
Μολοττοῦ τε [12] τάφος ἐστὶν ἀξιωθέντος Ἀθηναίων καὶ τούτου στρατηγεῖν, ὅτε [13] Πλουτάρχῳ βοηθοῦντες διέβησαν ἐς [14] Εὔβοιαν, καὶ χωρίον Σκῖρον ἐπὶ τοιῷδε καλούμενον. Ἐλευσινίοις πολεμοῦσι [15] πρὸς Ἐρεχθέα ἀνὴρ μάντις

gentos descendisse, proditum est. Deleta vero Xerxis classe, quum eodem Graeci transmisissent, etiam hos ad internecionem caesos. Signum in insula nullum quidem exstat arte expolitum: Panos tantum quaedam rudia sunt. (3) Qua Eleusinem Athenis iter est, per eam viam, quam sacram appellant, Anthemocriti monumentum conspicitur: quem *violato iure gentium* per summum nefas Megarenses occidere, quum fetialis edictum missus fuisset, ne *sacram* illi terram colerent. Sed *inexpiabiles* in hunc usque diem laesi numinis poenas dederunt. Solos enim ex omnibus Graecis ne Adrianus quidem Imperator sublevavit. Post Anthemocriti cippum Molossi tumulus est: cui imperium Athenienses decrevere, quum in Euboeam Plutarcho auxilia mittenda censuerunt. Vicus prope est, cui Scirum nomen. Appellationis huiusmodi causa prodita est. Dum Eleusinii bellum cum Erechtheo gererent,

5. *ἐπιβάντων* M. *ψιττάλειαν* Pc Vb. praecedentem articulum om. AgVt.

6. *ἔτυχεν* Vb. — *Πανὸς δὲ — τοῦτον Μεγαρεῦσιν* om. La.

7. *ἰοῦσι ἐπ'* N. *ἐς* PcAg. *Ἐλευσίνα* Va.

8. *θεμοκρίτου* N.

9. *ἀνοσιότατον* Ag. *ἀνωσιώτατον* VbLa.

10. *δράσασιν* Vb.; tum *μήνυμα* M. *μνῆμα* La.

11. *Ἀνδριανὸς* Vb.

12. *τε* om. MS. *μολοτοῦ* La.

13. *οὐ* pro *ὅτε* Vb.

14. *ἐς* N. *εἰς* Codd. rell. Edd. mox *σκεῖρον* PcAgVnRLabM (in MR *ἴ* supra lin.) Vt. *σκίρον* Vab.

15. *πολεμοῦσιν* NVb.

ἦλθεν ἐκ Δωδώνης ὄνομα Σκῖρος,[16] ὃς καὶ τῆς Σκιράδος ἱδρύσατο Ἀθηνᾶς ἐπὶ Φαλήρῳ[17] τὸ ἀρχαῖον ἱερόν· πεσόντα δὲ αὐτὸν ἐν τῇ μάχῃ θάπτουσιν Ἐλευσίνιοι πλησίον ποταμοῦ[18] χειμάῤῥου, καὶ τῷ τε χωρίῳ τὸ ὄνομα
5 ἀπὸ τοῦ ἥρωός ἐστι καὶ τῷ ποταμῷ. (4) Πλησίον δὲ πεποίηται Κηφισοδώρου[19] μνῆμα δήμου[20] προστάντος καὶ Φιλίππῳ τῷ Δημητρίου Μακεδόνων βασιλεύοντι ἐς τὰ μάλιστα ἐναντιωθέντος. συμμάχους δὲ ἐπήγετο[21] Κηφισόδωρος Ἀθηναίοις γενέσθαι βασιλεῖς μὲν Ἄτταλον τὸν Μυσὸν[22] καὶ Πτολεμαῖον τὸν Αἰγύπτιον, ἔθνη δὲ αὐτόνομα Αἰτωλοὺς καὶ νησιωτῶν Ῥοδίους καὶ Κρῆτας. ὡς δὲ καὶ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Μυσίας καὶ παρὰ τῶν Κρητῶν τὰ πολλὰ ὑστέριζον αἱ βοήθειαι, Ῥόδιοι δὲ μόναις ναυσὶν
6 ἰσχύοντες πρὸς ὁπλίτας τοὺς Μακεδόνας[23] οὐ μεγάλα ὠφέλουν, ἐνταῦθα Κηφισόδωρος ἐς Ἰταλίαν σὺν ἄλλοις
89 Ἀθηναίων πλεύσας ἱκέτευεν ἀμῦναι Ῥωμαίους· οἱ δέ σφισι δύναμιν καὶ στρατηγὸν πέμπουσιν, οἳ τὰ Φιλίπ-

vate usi sunt Dodonaeo, cui Sciro nomen. Is Sciradis Minervae vetustum templum in Phalero dedicavit, quumque in pugna cecidisset, sepultus est non longe a torrenti amne. Locus itaque et amnis ab heroe nomen habent. (4) Prope visitur Cephisodori monumentum: qui quum populo praeesset, Philippo Demetrii filio Macedonum regi vehementer restitit: et cum Atheniensibus Mysorum regem Attalum, et Aegyptiorum Ptolemaeum, ex liberis vero gentibus Aetolos ac | insularum incolas Rhodios et Cretenses amicitia et societate coniunxit. Verum quum e Mysia, Aegypto et Creta plerumque serius auxilia mitterentur, ac Rhodii, qui alias quam navales copias non haberent, contra gravem Macedonum armaturam parvo omnino essent praesidio futuri, cum parva suorum manu in Italiam veniens, a Romanis auxilia impetravit. Ii

16. Σκίρος CSmin. Vab. σκίρος ο δ καὶ (sic) Va. Σκῖρος Edd. Codd. rell.

17. φαληρῷ AXKFCNVabMLab.

18. τοῦ ποταμοῦ N. χειμάρον AgVtVbLa.

19. κηφισσοδώρου Ag. κηφεισοδώρου Va.

20. μόνου (expunct.) δήμου Vb. mox Μακεδόνων CBPcAgVnMVa Lab; Μακεδόσι AXKFSNRVb.

21. ἐπείγετο Ag. Κηφισσόδωρος Ag. κηφισίδωρος PcVn h. l. κηφισίδορος et postea — ίδωρος Lab.

22. μυσσὸν Ag. mox πτολομαῖον Va. tum et infra ὑστέρισαν, corr. in — ιζον Lb.

23. τοὺς Μακεδόνων Va. mox ἀμύναι Va. et σφισιν Ag.

που καὶ Μακεδόνων ἐς τοσοῦτον[24] *καθεῖλον ὡς ὕστερον Περσέα τὸν Φιλίππου τήν τε ἀρχὴν ἀποβαλεῖν καὶ αὐτὸν αἰχμάλωτον ἐς Ἰταλίαν ἀχθῆναι.*[25] *Φίλιππος δὲ ἦν οὗτος ὁ Δημητρίου· πρῶτος γὰρ*[26] *ταύτης τῆς οἰκίας ἔσχε Δημήτριος τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν, ὁ ἀποκτείνας*[27] *Ἀλέξανδρον τὸν Κασσάνδρου παῖδα, ὡς τὰ πρότερον ἔχει μοι τοῦ λόγου.*

CAPUT XXXVII.

De aliis monumentis clarorum virorum ad viam sacram — Acestio — Phytalo — de memorandis trans Cephisum — templo Cyamitae — Harpalo — Apollinis templo — Cephalo eiusque posteris.

Μετὰ δὲ τοῦ Κηφισοδώρου τὸ μνῆμα τέθαπται μὲν Ἡλιόδωρος Ἅλις·[1] *τούτου γραφὴν ἰδεῖν ἔστι*[2] *καὶ ἐν τῷ ναῷ τῷ μεγάλῳ τῆς Ἀθηνᾶς. τέθαπται δὲ Θεμιστοκλῆς Πολιάρχου,*[3] *τρίτος ἀπόγονος Θεμιστοκλέους τοῦ*[4] *Ξέρξῃ*

vero exercitu et imperatore misso Macedonum vires adeo fregerunt, ut non multo post Perseum Philippi filium non regno tantum eiecerint, sed captivum etiam Romam pertraxerint. Fuit Philippus Demetrii filius: qui Demetrius primus ex hac familia, (quemadmodum ante exposuimus) Alexandro Cassandri filio interfecto, Macedoniae regnum obtinuit.

Cap. XXXVII. Secundum Cephisodori Heliodori Aliensis sepulcrum est: cuius pictam imaginem et in magno Minervae templo videas. Sepultus ibidem est Themistocles Poliarchi filius, Themistoclis eius pronepos, qui navale proelium

24. *ἐς τοσοῦτο* Edd. ante B, R. *ἐς τοσοῦτον* BPcAgVnVab. *τοσοῦτον ἐς τὸ* N.

25. *ἀναχθῆναι* N. Post *Δημητρίου* asteriscum posuit C.

26. *γὰρ* om. N. *δὲ* vult Buttmannus.

27. *ὁ ἀποκτείνας* scripsimus e coni. S et Buttmanni: articulus abest ab Edd. Codd.

Cap. XXXVII. 1. *Ἀλεὺς* e coni. F. recepit C. *Ἁλαιεὺς* Amasaeus, quod probant SB.

2. *ἔστι ἰδεῖν* M. *ἔστι ἰδεῖν* Va.

3. *πολυάρχου* VaAg (ι super υ in Ag).

4. *τοῦ Ξέρξῃ* ACSBVabAgPcVn NR Porson. *τῷ Ξέρξῃ* XKF. Articulum om. MLa (in schedis nostris M „*τοῦ* pro *τῷ*"); mox *μαχήσαντος* Va. sec. man. addidit supra lin. *ναυ* deinde *κατωτέρου* Va et *παρήστω* Vb.

καὶ Μήδοις ἐναντία ναυμαχήσαντος. Τοὺς δὲ κατωτέρω τοῦ γένους πλὴν Ἀκεστίου παρήσω τοὺς ἄλλους. Ἀκεστίῳ δὲ τῇ Ξενοκλέους τοῦ Σοφοκλέους τοῦ Λεοντίδος[5] τούτους[6] τε ἐς τὸν τέταρτον πρόγονον Λέοντα δᾳδούχους πάντας ὑπῆρξε[7] γενέσθαι, καὶ παρὰ τὸν βίον τὸν αὐτῆς πρῶτον μὲν τὸν ἀδελφὸν Σοφοκλέα εἶδε[8] δᾳδουχοῦντα, ἐπὶ δὲ τούτῳ τὸν ἄνδρα Θεμιστοκλέα, τελευτήσαντος δὲ καὶ τούτου Θεόφραστον τὸν παῖδα.
2 ταύτῃ[9] μὲν τύχην τοιαύτην συμβῆναι λέγουσιν. Προελθοῦσι δὲ ὀλίγον[10] Λακίου τέμενός ἐστιν ἥρωος καὶ δῆμος, ὃν Λακιάδας[11] ὀνομάζουσιν ἀπὸ τούτου. καὶ Νικοκλέους[12] Ταραντίνου ἐστὶ μνῆμα, ὃς ἐπὶ μέγιστον δόξης κιθαρῳδῶν ἁπάντων ἦλθεν. Ἔστι δὲ καὶ Ζεφύρου τε βωμὸς καὶ Δήμητρος ἱερὸν καὶ τῆς παιδός· σὺν δέ σφισιν Ἀθηνᾶ καὶ Ποσειδῶν ἔχουσι τιμάς. (2) Ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ Φύταλόν φασιν οἴκῳ Δήμητρα

cum Xerxe commisit. Huius quidem posteros, praeter Acestium, commemorare necesse nihil habeo. Haec Xenoclis, Sophoclis filii, Leontis nepotis, filia fuit, ac vivens suos omnes a Leonte proavo daduchos vidit: *aequales* etiam eodem sacerdotio honestatos, Sophoclem fratrem, Themistoclem virum, et eo mortuo Theophrastum filium. Atque illa quidem eiusmodi fortuna usa est. Longius progressis Lacii herois lucus in conspectu est, et Lacidarum ab eo nominata curia. Nicoclis etiam Tarentini monumentum, cuius supra omnes fere citharoedos celebre nomen fuit. Est eodem in loco ara Zephyro erecta, Cereri et Proserpinae templa: quibus cum Minerva et Neptuno communes honores habentur. (2) In hac ipsa regione a Phytalo aiunt Cererem hospitio acceptam, eique

5. *Λεοντίδος* BPcAgVnVabVtM NRLab; *Λέοντος* Edd. ante B.

6. *τε* e coni. Buttmanni recepit B, legitur in Vn. *δὲ* Edd. Codd. rell., quod O. Mueller de Min. Pol. p. 45. expunctum voluit, S i. q. *δὴ* in epanalepsi esse statuit.

7. *ὑπῆρχε* VtAgLb. Sq. *καὶ* abest ab Codd. et Edd., e Buttm. coni. recepit B. *παρὰ δὲ τὸν βίον* voluit Mueller. — mox *τὸν* ante *αὐτῆς* om. M.

8. *εἶδεν* Ag. tum *ἐπὶ δὲ τοῦτο* Va.

9. *ταύτης* VnMRVtVabLab. *λέγουσι* Lb.

10. *δὲ ἐς ὀλίγον* M.

11. *Λακιάδας* SB, ut iam Meursius de populis Atticis, Heus. ad Cic. Off. II, 18, 16. et Palmer. MS. correxerant. *Λακίδας* *PcLabAgN RVnVab M Edd. rell.

κ ε
12. *νικολαους* Ag.

δέξασθαι καὶ τὴν θεὸν ἀντὶ τούτων [13] δοῦναί οἱ τὸ φυτὸν τῆς συκῆς. Μαρτυρεῖ δέ μοι τῷ λόγῳ τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπὶ τῷ Φυτάλου τάφῳ·

Ἐνθάδ' [14] ἄναξ ἥρως Φύταλός ποτε δέξατο σεμνὴν
Δήμητραν, ὅτε πρῶτον ὀπώρας καρπὸν ἔφηνεν,
Ἣν ἱερὰν συκῆν θνητῶν γένος ἐξονομάζει·
Ἐξ οὗ δὴ τιμὰς Φυτάλου γένος ἔσχεν ἀγήρως.

πρὶν δὲ ἢ διαβῆναι τὸν [15] Κηφισὸν, Θεοδώρου μνῆμά 90
ἐστι [16] τραγῳδίαν ὑποκριναμένου τῶν καθ' αὐτὸν ἄριστα. 3
ἀγάλματα δὲ ἐπὶ τῷ [17] ποταμῷ Μνησιμάχης, τὸ δὲ ἕτερον [18] ἀνάθημα κειρομένου οἱ τὴν κόμην τοῦ παιδὸς ἐπὶ τῷ Κηφισῷ. καθεστάναι [19] δὲ ἐκ παλαιοῦ καὶ τοῖς πᾶσι τοῦτο Ἕλλησι τῇ Ὁμήρου τις ἂν τεκμαίροιτο

fici stirpe donata gratiam relatam. Id versus testantur in Phytali sepulcro incisi:

Hic Cererem tectis Phytalus susceperat heros,
Cui primum sacri largita est semina pomi,
Quam mortale genus ficum vocat. Illius ergo
Muneris aeterno hic Phytali gens floret honore.

Priusquam Cephisum amnem transeas, Theodori monumentum est, cui de Tragoedis primas aetas sua detulit. Iuxta fluvium simulacra *duo* sunt: alterum Mnesimaches, alterum filii, Cephiso crinem suum detondentis. Fuisse vero patrium Graecis omnibus, crinem fluminibus tondere, ex iis

13. *ἀντὶ τούτου* MVa.

14. *ἔνθα δ'* AXKN. *ἐνθάδ'* Edd. Codd. rell. ut iam Sylb. voluit. *ἥρως* in Va a sec. man., tum *Δήμητρα* LaVa (litera *ν* erasa Va).

15. *τούτον* (sic) N. *Κηφισσὸν* Edd. ante B, RVabM (in Vb *σ* alterum supra vers.) Lab. *Κηφισὸν* BPcNVn. *κηφιοτὸν* Ag. Mox *Θεωδωρου*, o super *ω* priori, Vb.

16. *ἐστιν* Ag. mox *ἄριστα* om. M LabVnAgVt (in Vt ad marg. adscriptum est).

17. *τῷ* om. N.

18. *ἱερὸν* VtLb. *ἕτερον* Vt ad marg. Praec. *δὲ* om. La. Tum *ἀνάθημα κειρομένου οἳ τὴν κόμην ἔκειραν τοῦ παιδὸς* [*τοῦ παιδὸς ἔκειραν* VbN] *ἐπὶ τῷ K.* VabN. *ἀν. κειρομένου τὴν κόμην τοῦ παιδός οἱ ἐπὶ τ. K.* AXKF. Lectionem receptam habent CSBPcAg VnMVtR (R ad marg. *ἔκειραν*). Pro *ἐπὶ* KB malunt *ἐστί*. mox *Κηφισσῷ* LabVbAgRVn Edd. ante B. *Κηφισῷ* BPcN.

19. *καθεστᾶναι* Vb. *δ' ἐκ. παλ.* Va. *πᾶσιν ἕλλησιν* omisso *τοῦτο* La.; tum *τεκμαίρετο* (sec. man. *οι* Va). *τεκμέριτο* La.

ποιήσει, ὅς τὸν Πηλέα εὔξασθαί φησι [20] τῷ Σπερχειῷ κερεῖν ἀνασωθέντος ἐκ Τροίας Ἀχιλλέως τὴν κόμην.

4 (3) Διαβᾶσι δὲ τὸν Κηφισὸν [21] βωμός ἐστιν ἀρχαῖος Μειλιχίου Διός· ἐπὶ τούτῳ Θησεὺς ὑπὸ τῶν [22] ἀπογόνων τῶν Φυτάλου καθαρσίων ἔτυχε, λῃστὰς καὶ ἄλλους ἀποκτείνας [23] καὶ Σίνιν τὰ πρὸς Πιτθέως συγγενῆ. τάφος δὲ ἔστι μὲν [24] αὐτόθι Θεοδέκτου τοῦ Φασηλίτου· ἔστι δὲ Μνησιθέου. τοῦτον λέγουσιν ἰατρόν τε ἀγαθὸν γενέσθαι καὶ ἀναθεῖναι [25] ἀγάλματα, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἴακχος πεποίηται. ᾠκοδόμηται δὲ κατὰ [26] τὴν ὁδὸν ναὸς οὐ μέγας, καλούμενος Κυαμίτου· [27] σαφὲς δὲ οὐδὲν ἔχω λέγειν, εἴτε πρῶτος κυάμους ἔσπειρεν οὗτος, εἴτε τινὰ ἐπεφήμισαν [28] ἥρωα, ὅτι τῶν κυάμων ἀνενεγκεῖν οὐκ ἔστι σφίσιν ἐς Δήμητρα τὴν εὕρεσιν.

Homeri versibus coniicias, in quibus est, Peleum Sperchio pro felici Achillis a Troia reditu crinem vovisse. (3) Trans Cephisum Placidi Iovis (*Milichium nuncupant*) vetus ara est: ad quam Theseus a Phytali posteris de caede purgatus dicitur, quum et alios latrones, et Sinin a Pittheo *materno avo* sibi propinquum occidisset. Sepulcra ibidem sunt Theodectis, Phaselitae, et Mnesithei, quem medendi arte claruisse, accepimus, ac signa multa dedicasse, atque ex iis Iaccho unum. In ipsa via aedes non magna visitur: Cyamitae templum (*ac si Fabarii dixeris*) appellant. Compertum autem non habeo, fabarumne hic sationem primus docuerit, an vero heroum alicui sit id nominis tributum. Neque enim fabarum inventum Cereri adscribere possunt. Nam qui vel initiis, quae

20. *φησι* om. PcAgVnMLab. in R manu rec. insertum est.
21. *Κηφισὸν* BPcAgN. *Κηφισσὸν* Edd. rell. VnRVab.
22. *οἷον* pro *τῶν* Vb. mox *φυττάλου* N.; *τοῦ φυτάλου* VaM.
23. *ἀποκτεῖναι* Vb. tum *σίνιν* VnMLab. *σίνην* *Pc.
24. *δὲ ἔστι μὲν αὐτ.* BPcAgVnNRLab. *δέ ἐστιν αὐτ.* Edd. rell. VabM. tum *ἔστι δὲ* B. *ἔτι δὲ* Edd. rell. Codd. — *φασιλίτου* Vb. *μνησιθίου* N.
25. *ἀναθῆναι* AgVa. *ἀγάλμα* La. tum *ὁ ἴαχος* Vb.
26. *δέ οἱ κατὰ* Salmas.; probant Chandler Itin. p. 260 sq. Sturz. ad Empedocl. p. 655. Lobeck. Prol. 1. de Thriis Delph. p. 8. quos tamen refellit S.
27. *κυαλίτου* VnMLb (*μ* sup. vers. a man. rec. in Lb). *κυμαλίτου* Vb.
28. *ἐπεφήμισαν* S. (ex emend. T. Hemsterhusii ad Luc. I. p. 24. Amst. T. I. p. 213. Lehm.) C. in Supplem. et B. *ἐπεφήμησαν* PcdAgVn. *ἐπευφήμησαν* AXKFCNRVabMLab. *εἴτε τινὰ οὕτως ἐπεφ.* coni. C. *ἐφήμησαν* Vt.

ὅστις δὲ ἤδη τελετὴν [29] Ἐλευσῖνι εἶδεν ἢ τὰ καλούμενα
Ὀρφικὰ ἐπελέξατο, οἶδεν ὃ λέγω. (4) Μνημάτων δὲ 5
ἃ μάλιστα ἐς μέγεθος καὶ κόσμον ἥκει, τὸ μὲν ἀνδρός
ἐστι [30] Ῥοδίου μετοικήσαντος ἐς Ἀθήνας, τὸ δὲ Ἅρπαλος
Μακεδὼν ἐποίησεν, ὃς Ἀλέξανδρον ἀποδρὰς ἐκ τῆς Ἀσίας
διέβη ναυσὶν ἐς τὴν Εὐρώπην, ἀφικόμενος δὲ παρ' Ἀθη-
ναίους [31] ὑπ' αὐτῶν συνελήφθη, διαφθείρας δὲ χρήμα-
σιν ἄλλους τε καὶ τοὺς [32] Ἀλεξάνδρου φίλους ἀπέδρα.
πρότερον δέ γε [33] Πυθιονίκην ἔγημε, γένος μὲν οὐκ
οἶδα ὁπόθεν, ἑταιροῦσαν [34] δὲ ἔν τε Ἀθήναις καὶ ἐν
Κορίνθῳ. ταύτης [35] ἐς τοσοῦτον ἔρωτος προῆλθεν ὡς
καὶ μνῆμα ἀποθανούσης ποιῆσαι πάντων ὁπόσα Ἑλ-
λησίν ἐστιν [36] ἀρχαῖα θέας μάλιστα ἄξιον. Ἔστι δὲ 91
ἱερὸν ἐν ᾧ κεῖται Δήμητρος καὶ τῆς παιδὸς ἀγάλματα 6
καὶ Ἀθηνᾶς τε καὶ Ἀπόλλωνος· Ἀπόλλωνι δὲ ἐποιήθη

Eleusine fiunt, interfuerint, vel ea, quae Orphica appellantur, legerint, facile id, quod dico, intelligent. (4) Monumenta *eo quidem in loco duo* et magnitudine et operis magnificentia praestant: alterum est Rhodii cuiusdam viri, qui se Athenas contulit: alterum Harpalus Macedo excitavit, is nempe, qui Alexandrum fugiens ex Asia in Europam classe traiecit; quumque Athenas venisset, ab Atheniensibus captus, corruptis quum aliis, tum ipsius Alexandri amicis, periculum effugit. Sed is ante Pythionicen uxorem duxerat, cuius neque genus, neque patriam novi: tantum scio, Athenis eam et Corinthi corpus vulgasse. Eam vero tam perdite amavit Harpalus, ut mortuae monumentum posuerit, omnium, quae in Graecia sunt, veterum operum, quod spectetur, dignissimum. (5) Templum etiam ibi spectes, in quo Cereris, Proserpinae, Minervae, et Apollinis signa sunt. Ab initio fuit aedes uni Apollini dicata.

29. τελευτὴν M. et eraso υ RLb. deinceps ἐν inserit man. rec. in Lb.

30. ἐστιν Ag. μετοικίσαντος Vb.

31. Ἀθηναίοις M.; mox ἄλλοις Vb.

32. τοὺς om. AgVt.

33. δέ γε CSB*Pc. δὲ ἔτι Edd. rell. AgVnNRVabMLab; Πειθιο-νίκην in marg. Exc. cod. Pal.; Πυ-θονίκη habet Diod. S. XVII, 108. et inscriptio in Dodw. itin. et in Krusii Hell. II. 176.

34. ἑτεροῦσαν, Lb et αι super ε Vn.

35. post ταύτης inserit δὲ Va, quod fortasse recipiendum; tum τοσοῦτο Va. deinde ἔρωτος FCSBPc AgVnVabMNR. ἔρωτα AXK.

36. ἐστιν om. M.

σιν [28] Αἰγυπτίων. (4) Ὁπόσα δὲ ἄξια ἐφαίνετο εἶναί μοι
6 θέας διηγήσομαι. Μάγνησι τοῖς ἐπὶ Ληθαίῳ [29] Πρωτοφάνης τῶν ἀστῶν ἀνείλετο ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκας ἡμέρᾳ μιᾷ παγκρατίου [30] καὶ πάλης· τούτου λησταὶ κερδανεῖν πού τι δοκοῦντες [31] ἐσῆλθον ἐς τὸν τάφον, ἐπὶ δὲ τοῖς λη-
87 σταῖς ἐσήεσαν ἤδη θεασόμενοι [32] τὸν νεκρὸν τὰς πλευρὰς οὐκ ἔχοντα διεστώσας, ἀλλά οἱ συμφυὲς [33] ἦν ὅσον ἀπ' ὤμων ἐς τὰς ἐλαχίστας πλευρὰς καλουμένας δὲ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν νόθας. [34] (5) Ἔστι δὲ Μιλησίοις πρὸ τῆς πόλεως Λάδη νῆσος, ἀπεῤῥώγασι δὲ ἀπ' αὐτῆς νησῖδες· [35] Ἀστερίου τὴν ἑτέραν ὀνομάζουσι καὶ τὸν Ἀστέριον ἐν αὐτῇ [36] ταφῆναι λέγουσιν, εἶναι δὲ [37] Ἀστέριον μὲν Ἄνακτος, Ἄνακτα δὲ Γῆς παῖδα· ἔχει δ' οὖν ὁ [38] νεκρὸς οὐδέν τι μεῖον πηχῶν δέκα. (6) Τὸ δ' ἐμοὶ θαῦμα παρασχόν.
7 Λυδίας τῆς ἄνω πόλις ἐστὶν οὐ μεγάλη Τημένου θύραι· [39]

maiora iis, quae ostendunt Aegyptii. (4) Quae vero *in hoc genere maxime* admiratione digna mihi visa sunt, ea commemorare non gravabor. Apud Magnesios, qui ad Lethaeum sunt, quidam fuit Protophanes, qui de pancratio et lucta eadem die in Olympia victor est renunciatus. In huius sepulcrum aliquando latrones praedae spe ducti penetrarunt: post illos alii *multi*, ut cadaver duntaxat spectarent. Eius certe costae non *ita*, *ut ceterorum hominum*, discretae fuerunt: sed pro illis continens *os* habuit ab humeris ad eas costas, quas medici nothas nuncupant. (5) Apud Milesios vero ante ipsam urbem est Lade insula. Ea rursus in *duas* parvas scinditur insulas. Earum alteram Asterii dicunt, quod fuerit in ea sepultus Asterius Anactis filius: (Anactem Terrae filium fuisse tradunt:) cadaver eius nihilo est decem cubitis brevius. (6) Quod vero mihi *magnae* fuit admirationi, in superiori Lydia non

28. διαφόρως ἔχουσιν CSB e coni. Loescheri et Kuhnii. διαφόρους ἔχουσιν Edd. rell. Codd. Nos e Va recepimus διαφέρουσιν.

29. λιθαίῳ VbLa. tum Πρωτοφάνης [εἰς] τῶν ἀστῶν C.

30. πανκρατίου Vb. πάλλας Va. mox κερδανεῖ M.

31. ποῦ τι δοκοῦσιτες Vb.

32. θεασάμενοι Va. τῶν νεκρῶν Vn, altera lectione supra lin. per compendium significata.

33. ξυμφυὲς Vb. mox ἐπ' ὤμ. Va. ἀπόμων La.

34. νόθος M.

35. νησῖδες B.; νησίδες edd. rell. VabM. mox ὀνομάζουσιν Ag.

36. ἐν ταύτῃ Vt. καὶ τὰν Ἀστέρ. — Ἄνακτος om. M.

37. δὲ om. NLa.

38. ὁ om. Va.

39. θῆραι Vt. τῇ μὲν οὐ θῆραι La. παραῤῥαγέντος B. παραραγέντος AgVnPbcdVaLa. περιῤῥαγέντος N. ...ραγέντος Pa. sed ad marg.

ἐνταῦθα περιῤῥαγέντος λόφου διὰ χειμῶνα ὀστᾶ[40] ἐφάνη τὸ σχῆμα παρέχοντα ἐς πίστιν ὡς ἔστιν ἀνθρώπου, ἐπεὶ διὰ μέγεθος οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ἔδοξεν. αὐτίκα δὲ λόγος ἦλθεν ἐς τοὺς πολλοὺς Γηρυόνου[41] τοῦ Χρυσάορος εἶναι μὲν τὸν νεκρὸν, εἶναι δὲ καὶ τὸν θρόνον· καὶ γὰρ θρόνος ἀνδρός[42] ἐστιν ἐνειργασμένος ὄρους λιθώδει προβολῇ· καὶ χείμαῤῥόν τε ποταμὸν Ὠκεανὸν ἐκάλουν, καὶ βοῶν ἤδη κέρασιν ἔφασάν τινας ἐντυχεῖν ἀροῦντας, διότι ἔχει λόγος βοῦς ἀρίστας θρέψαι τὸν Γηρυόνην.[43] ἐπεὶ 8
δέ σφισιν ἐναντιούμενος ἀπέφαινον ἐν Γαδείροις εἶναι Γηρυόνην, οὗ μνῆμα μὲν οὐδὲν,[44] δένδρον δὲ παρεχόμενον διαφόρους μορφὰς, ἐνταῦθα οἱ τῶν Λυδῶν ἐξη-

magna urbs est, *quae* Temeni porta *dicitur*. Ibi, ambeso tempestatibus sepulcro, ossa detecta sunt, quae nisi humanorum ossium figuram retinuissent, propter magnitudinem nemo ea hominis fuisse, ut crederet, adduci facile potuisset. In vulgus repente sermo manavit, Geryonae illud cadaver esse Chrysaoris filii: soliumque eius fuisse, quod in montis fragmento excisum cernebatur. Torrentem vero, *qui proxime allabitur*, Oceanum appellari aiebant: addebant etiam, agricolas boum cornua saepe inter arandum eruisse, quod scilicet Geryonem eximia specie boves aluisse fama vulgasset. Quorum opinioni quum ego neutiquam assentirer, Gadibus habitasse Geryonem dicebam, neque ullum eius monumentum exstare, arborem tantum ostendi, cuius admodum esset varia

περιῤῥαγέντος, quod coniecit Lambinus ad Horat., probarunt Sylb. Goldh. Fac., receperunt CS. πραγέντος (supra ερι) R. ἀριπραγέντος Vb. παραφαγέντος MVt. περιφαγέντος AX KF. „ambesus“ Am.

40. ἐστᾶ, ὀ super ἐ, Vb. tum παρέχοντα VtS ed. mai. B, ut coni. KFC. περιέχοντα PcAgVabMNRVn AXKFC. παρεχόμενα coni. S.

41. Γηρ. εἶναι τ. Χρυσ. τὸν νεκρ. (supra β, α) Va. Sq. μὲν om. MN.

42. ἀνθδρὸς Vb. tum προςβολῇ Va. mox χειμαῤῥόν AXK.: χεἰμαρον VtAgVbLa. Ὠκεανὸν om. VtAg.; dein βοῶν Vb.

43. γυρηόνην NR. τὴν Γηρ. M.; id. om. seq. δὲ. mox ἀπέφανον, αι super α, M.

44. οὗ μνῆμα μὲν οὖ Edd. AgPc RVb. οὐ μνῆμα μὲν οὐ VnNLab (La οὖ) οὐ μνῆμα μὲν ἢ M. (in schedis nostris οὗ). Scripsimus οὐδὲν e coni. B, cum syllaba δὲν sequente δένδρον absorpta sit. Confirmat hanc lectionem Va, qui a pr. manu sic habet: οὐ μνῆ (supra lin. μα) οὐδὲν; at δὲν erasum et οὗ rescriptum est. Schneider omisso οὗ coniicit: μνῆμα μὲν οὗ, δένδρων. Siebel. servat οὗ et interpretatur *ubi*; tum δένδρων NMVabLb. *Varias ostendi arborum formas* Calderin. δένδρων δὲ παρεχομένων, duas arbores, coni. S.

γηταὶ τὸν ὄντα ἐδείκνυον λόγον, ὡς εἴη μὲν ὁ νεκρὸς Ὕλλου,[45] παῖς δὲ Ὕλλος εἴη Γῆς, ἀπὸ τούτου δὲ ὁ ποταμὸς ὠνομάσθη. Ἡρακλέα δὲ διὰ τὴν παρ' Ὀμφάλῃ ποτὲ ἔφασαν δίαιταν Ὕλλον[46] ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καλέσαι τὸν παῖδα.

CAPUT XXXVI.

De aliis in Salamine memorandis — insula Psyttalia — monumentis in via sacra versus Eleusina — Anthemocrito — Sciro vate — Cephisodoro — bello Atheniensium contra Philippum Demetrii filium.

Ἐν Σαλαμῖνι δὲ (ἐπάνειμι γὰρ ἐς τὸν προκείμενον λό-
γον) τοῦτο μὲν Ἀρτέμιδός ἐστιν ἱερὸν, τοῦτο δὲ τρόπαιον
ἕστηκεν ἀπὸ τῆς νίκης, ἣν Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους αἴ-
τιος ἐγένετο γενέσθαι τοῖς Ἕλλησι. καὶ Κυχρέως[1] ἐστὶν
88 ἱερόν. ναυμαχούντων δὲ Ἀθηναίων πρὸς Μήδους δρά-
κοντα ἐν ταῖς ναυσὶ[2] λέγεται φανῆναι· τοῦτον ὁ θεὸς
2 ἔχρησεν Ἀθηναίοις Κυχρέα εἶναι τὸν ἥρωα. (2) Νῆσος
δὲ πρὸ[3] Σαλαμῖνός ἐστι καλουμένη Ψυττάλεια. ἐς ταύ-
την τῶν βαρβάρων ὅσον[4] τετρακοσίους ἀποβῆναι λέγου-

species. Ibi e Lydis antiquitatis periti homines, quae vero propiora sunt, disseruerunt: Hylli cadaver illud esse: fuisse vero Hyllum Terrae filium, a quo regionis fluvius nomen acceperit: et Herculem propter Omphales consuetudinem filium de fluminis nomine appellasse.

Cap. XXXVI. Salamine (ut, unde fueram digressus, redeam) Dianae templum est, et tropaeum in memoriam eius victoriae, cuius Themistocles Neoclis filius Graecis omnibus auctor fuit. Erectum Cychreo etiam templum. Commisso enim cum Persis proelio, draconem inter naves conspectum memorant: de quo *sciscitantibus* Atheniensibus Cychreum fuisse heroa Apollinem respondisse. (2) Ante Salaminem insula est, cui Psyttalia nomen: in eam ex Persarum exercitu quadrin-

45. ὗλον, ὗλος, ὗλον La.
46. ὕλλον Va.

Cap. XXXVI. 1. Ἕλλησιν Ag. Κειχρέως et postea Κιχρέα Va. ἣν χρέως et ἣν χρέα La.

2. ναυσὶν Ag. mox τοῦτο Lb.

3. πρὸς LaAg. tum ἔστιν Ag. ψιττάλεια PcVb. ψυττάγεια La.

4. ὅσον τε τετρακ. Porson. — ἡττομένου Va.

σιν· ἡττωμένου δὲ τοῦ Ξέρξου ναυτικοῦ καὶ τούτους
ἀπολέσθαι φασὶν ἐπιδιαβάντων [5] ἐς τὴν Ψυττάλειαν τῶν
Ἑλλήνων. ἄγαλμα δὲ ἐν τῇ νήσῳ σὺν τέχνῃ μέν ἐστιν οὐ-
δέν, Πανὸς δὲ ὡς ἕκαστον ἔτυχε [6] ξόανα πεποιημένα.
(3) Ἰοῦσι [7] δὲ ἐπ' Ἐλευσῖνα ἐξ Ἀθηνῶν, ἣν Ἀθηναῖοι 3
καλοῦσιν ὁδὸν ἱεράν, Ἀνθεμοκρίτου [8] πεποίηται μνῆμα.
ἐς τοῦτον Μεγαρεῦσίν ἐστιν ἀνοσιώτατον [9] ἔργον, οἳ κήρυ-
κα ἐλθόντα, ὡς μὴ τοῦ λοιποῦ τὴν χώραν ἐπεργάζοιντο,
κτείνουσιν Ἀνθεμόκριτον· καί σφισι ταῦτα δράσασι [10] πα-
ραμένει καὶ ἐς τόδε μήνιμα ἐκ τοῖν θεοῖν, οἷς οὐδὲ Ἀδρια-
νὸς [11] ὁ βασιλεὺς ὥστε καὶ ἐπαυξηθῆναι μόνοις ἐπήρ-
κεσεν Ἑλλήνων. μετὰ δὲ τοῦ Ἀνθεμοκρίτου τὴν στήλην 4
Μολοττοῦ τε [12] τάφος ἐστὶν ἀξιωθέντος Ἀθηναίων καὶ τού-
του στρατηγεῖν, ὅτε [13] Πλουτάρχῳ βοηθοῦντες διέβησαν
ἐς [14] Εὔβοιαν, καὶ χωρίον Σκῖρον ἐπὶ τοιῷδε καλούμενον.
Ἐλευσινίοις πολεμοῦσι [15] πρὸς Ἐρεχθέα ἀνὴρ μάντις

gentos descendisse, proditum est. Deleta vero Xerxis classe, quum eodem Graeci transmisissent, etiam hos ad internecionem caesos. Signum in insula nullum quidem exstat arte expolitum: Panos tantum quaedam rudia sunt. (3) Qua Eleusinem Athenis iter est, per eam viam, quam sacram appellant, Anthemocriti monumentum conspicitur: quem *violato iure gentium* per summum nefas Megarenses occidere, quum fetialis edictum missus fuisset, ne *sacram* illi terram colerent. Sed *inexpiabiles* in hunc usque diem laesi numinis poenas dederunt. Solos enim ex omnibus Graecis ne Adrianus quidem Imperator sublevavit. Post Anthemocriti cippum Molossi tumulus est: cui imperium Athenienses decrevere, quum in Euboeam Plutarcho auxilia mittenda censuerunt. Vicus prope est, cui Scirum nomen. Appellationis huiusmodi causa prodita est. Dum Eleusinii bellum cum Erechtheo gererent,

5. *ἐπιβάντων* M. *ψιττάλειαν* Pc Vb. praecedentem articulum om. AgVt.

6. *ἔτυχεν* Vb. — *Πανὸς δὲ — τοῦτον Μεγαρεῦσιν* om. La.

7. *ἰοῦσι ἐπ'* N. *ἐς* PcAg. *'Ελευσίνα* Va.

8. *θεμοκρίτου* N.

9. *ἀνοσιότατον* Ag. *ἀνωσιώτατον* VbLa.

10. *δράσασιν* Vb.; tum *μήνυμα* M. *μνῆμα* La.

11. *'Ανδριανὸς* Vb.

12. *τε* om. MS. *μολοτοῦ* La.

13. *οὐ* pro *ὅτε* Vb.

14. *ἐς* N. *εἰς* Codd. rell. Edd. mox *σκεῖρον* PcAgVnRLabM (in MR *ϊ* supra lin.) Vt. *σκίρον* Vab.

15. *πολεμοῦσιν* NVb.

ἦλθεν ἐκ Δωδώνης ὄνομα Σκῖρος,[16] ὃς καὶ τῆς Σκιράδος ἱδρύσατο Ἀθηνᾶς ἐπὶ Φαλήρῳ[17] τὸ ἀρχαῖον ἱερόν· πεσόντα δὲ αὐτὸν ἐν τῇ μάχῃ θάπτουσιν Ἐλευσίνιοι πλησίον ποταμοῦ[18] χειμάῤῥου, καὶ τῷ τε χωρίῳ τὸ ὄνομα
5 ἀπὸ τοῦ ἥρωός ἐστι καὶ τῷ ποταμῷ. (4) Πλη[illegible] δὲ πεποίηται Κηφισοδώρου[19] μνῆμα δήμου[20] πρ[illegible]ς καὶ Φιλίππῳ τῷ Δημητρίου Μακεδόνων βασιλεύοντι ἐς τὰ μάλιστα ἐναντιωθέντος. συμμάχους δὲ ἐπήγετο[21] Κηφισόδωρος Ἀθηναίοις γενέσθαι βασιλεῖς μὲν Ἄτταλον τὸν Μυσὸν[22] καὶ Πτολεμαῖον τὸν Αἰγύπτιον, ἔθνη δὲ αὐτόνομα Αἰτωλοὺς καὶ νησιωτῶν Ῥοδίους καὶ Κρῆτας. ὡς δὲ καὶ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Μυσίας καὶ παρὰ τῶν Κρητῶν τὰ πολλὰ ὑστέριζον αἱ βοήθειαι, Ῥόδιοι δὲ μόναις ναυσὶν
6 ἰσχύοντες πρὸς ὁπλίτας τοὺς Μακεδόνας[23] οὐ μεγάλα ὠφέλουν, ἐνταῦθα Κηφισόδωρος ἐς Ἰταλίαν σὺν ἄλλοις
89 Ἀθηναίων πλεύσας ἱκέτευεν ἀμῦναι Ῥωμαίους· οἱ δέ σφισι δύναμιν καὶ στρατηγὸν πέμπουσιν, οἳ τὰ Φιλίπ-

vate usi sunt Dodonaeo, cui Sciro nomen. Is Sciradis Minervae vetustum templum in Phalero dedicavit, quumque in pugna cecidisset, sepultus est non longe a torrenti amne. Locus itaque et amnis ab heroe nomen habent. (4) Prope visitur Cephisodori monumentum: qui quum populo praeesset, Philippo Demetrii filio Macedonum regi vehementer restitit: et cum Atheniensibus Mysorum regem Attalum, et Aegyptiorum Ptolemaeum, ex liberis vero gentibus Aetolos ac | insularum incolas Rhodios et Cretenses amicitia et societate coniunxit. Verum quum e Mysia, Aegypto et Creta plerumque serius auxilia mitterentur, ac Rhodii, qui alias quam navales copias non haberent, contra gravem Macedonum armaturam parvo omnino essent praesidio futuri, cum parva suorum manu in Italiam veniens, a Romanis auxilia impetravit. Ii

16. Σκίρος CSmin. Vab. σκίρος ο δ καὶ (sic) Va. Σκῖρος Edd. Codd. rell.

17. φαληρῷ AXKFCNVabMLab.

18. τοῦ ποταμοῦ N. χειμάρον AgVtVbLa.

19. κηφισσοδώρου Ag. κηφεισοδώρου Va.

20. μόνου (expunct.) δήμου Vb. mox Μακεδόνων CBPcAgVnMVa Lab; Μακεδόσι AXKFSNRVb.

21. ἐπείγετο Ag. Κηφισσόδωρος Ag. κηφισίδωρος PcVn h. l. κηφισίδορος et postea — ίδωρος Lab.

22. μυσσὸν Ag. mox πτολομαῖον Va. tum et infra ὑστέρισαν, corr. in — ιζον Lb.

23. τοὺς Μακεδόνων Va. mox ἀμύναι Va. et σφισιν Ag.

που καὶ Μακεδόνων ἐς τοσοῦτον[24] *καθεῖλον ὡς ὕστερον Περσέα τὸν Φιλίππου τήν τε ἀρχὴν ἀποβαλεῖν καὶ αὐτὸν αἰχμάλωτον ἐς Ἰταλίαν ἀχθῆναι.*[25] *Φίλιππος δὲ ἦν οὗτος ὁ Δημητρίου· πρῶτος γὰρ*[26] *ταύτης τῆς οἰκίας ἔσχε Δημήτριος τὴν Μακεδόνων ἀρχὴν, ὁ ἀποκτείνας*[27] *Ἀλέξανδρον τὸν Κασσάνδρου παῖδα, ὡς τὰ πρότερον ἔχει μοι τοῦ λόγου.*

CAPUT XXXVII.

De aliis monumentis clarorum virorum ad viam sacram — Acestio — Phytalo — de memorandis trans Cephisum — templo Cyamitae — Harpalo — Apollinis templo — Cephalo eiusque posteris.

Μετὰ δὲ τοῦ Κηφισοδώρου τὸ μνῆμα τέθαπται μὲν Ἡλιόδωρος Ἅλις·[1] *τούτου γραφὴν ἰδεῖν ἔστι*[2] *καὶ ἐν τῷ ναῷ τῷ μεγάλῳ τῆς Ἀθηνᾶς. τέθαπται δὲ Θεμιστοκλῆς Πολιάρχου,*[3] *τρίτος ἀπόγονος Θεμιστοκλέους τοῦ*[4] *Ξέρξη*

vero exercitu et imperatore misso Macedonum vires adeo fregerunt, ut non multo post Perseum Philippi filium non regno tantum eiecerint, sed captivum etiam Romam pertraxerint. Fuit Philippus Demetrii filius: qui Demetrius primus ex hac familia, (quemadmodum ante exposuimus) Alexandro Cassandri filio interfecto, Macedoniae regnum obtinuit.

Cap. XXXVII. Secundum Cephisodori Heliodori Aliensis sepulcrum est: cuius pictam imaginem et in magno Minervae templo videas. Sepultus ibidem est Themistocles Poliarchi filius, Themistoclis eius pronepos, qui navale proelium

24. *ἐς τοσοῦτο* Edd. ante B, R. *ἐς τοσοῦτον* BPcAgVnVab. *τοσοῦτον ἐς τὸ* N.

25. *ἀναχθῆναι* N. Post *Δημητρίου* asteriscum posuit C.

26. *γὰρ* om. N. *δὲ* vult Buttmannus.

27. *ὁ ἀποκτείνας* scripsimus e coni. S et Buttmanni: articulus abest ab Edd. Codd.

Cap. XXXVII. 1. *Ἀλεὺς* e coni. F. recepit C. *Ἀλαιεὺς* Amasaeus, quod probant SB.

2. *ἔστι ἰδεῖν* M. *ἔστι ἰδεῖν* Va.

3. *πολυάρχου* VaAg (ι super υ in Ag).

4. *τοῦ Ξέρξη* ACSBVabAgPcVn NR Porson. *τῷ Ξέρξη* XKF. Articulum om. MLa (in schedis nostris M „*τοῦ* pro *τῷ*“); mox *μαχήσαντος* Va. sec. man. addidit supra lin. *ναυ* deinde *κατωτέρου* Va et *παρήστω* Vb.

καὶ Μήδοις ἐναντία ναυμαχήσαντος. Τοὺς δὲ κατωτέρω τοῦ γένους πλὴν Ἀκεστίου παρήσω τοὺς ἄλλους. Ἀκεστίῳ δὲ τῇ Ξενοκλέους τοῦ Σοφοκλέους τοῦ Λεοντίδος [5] τούτους [6] τε ἐς τὸν τέταρτον πρόγονον Λέοντα δᾳδούχους πάντας ὑπῆρξε [7] γενέσθαι, καὶ παρὰ τὸν βίον τὸν αὐτῆς πρῶτον μὲν τὸν ἀδελφὸν Σοφοκλέα εἶδε [8] δᾳδουχοῦντα, ἐπὶ δὲ τούτῳ τὸν ἄνδρα Θεμιστοκλέα, τελευτήσαντος δὲ καὶ τούτου Θεόφραστον τὸν παῖδα.
2 *ταύτῃ [9] μὲν τύχην τοιαύτην συμβῆναι λέγουσιν. Προελθοῦσι δὲ ὀλίγον [10] Λακίου τέμενός ἐστιν ἥρωος καὶ δῆμος, ὃν Λακιάδας [11] ὀνομάζουσιν ἀπὸ τούτου. καὶ Νικοκλέους [12] Ταραντίνου ἐστὶ μνῆμα, ὃς ἐπὶ μέγιστον δόξης κιθαρῳδῶν ἁπάντων ἦλθεν. Ἔστι δὲ καὶ Ζεφύρου τε βωμὸς καὶ Δήμητρος ἱερὸν καὶ τῆς παιδός· σὺν δέ σφισιν Ἀθηνᾶ καὶ Ποσειδῶν ἔχουσι τιμάς.* (2) *Ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ Φύταλόν φασιν οἴκῳ Δήμητρα*

cum Xerxe commisit. Huius quidem posteros, praeter Acestium, commemorare necesse nihil habeo. Haec Xenoclis, Sophoclis filii, Leontis nepotis, filia fuit, ac vivens suos omnes a Leonte proavo daduchos vidit: *aequales* etiam eodem sacerdotio honestatos, Sophoclem fratrem, Themistoclem virum, et eo mortuo Theophrastum filium. Atque illa quidem eiusmodi fortuna usa est. Longius progressis Lacii herois lucus in conspectu est, et Lacidarum ab eo nominata curia. Nicoclis etiam Tarentini monumentum, cuius supra omnes fere citharoedos celebre nomen fuit. Est eodem in loco ara Zephyro erecta, Cereri et Proserpinae templa: quibus cum Minerva et Neptuno communes honores habentur. (2) In hac ipsa regione a Phytalo aiunt Cererem hospitio acceptam, eique

5. *Λεοντίδος* BPcAgVnVabVtMNRLab; *Λέοντος* Edd. ante B.

6. *τε* e coni. Buttmanni recepit B, legitur in Vn. *δὲ* Edd. Codd. rell., quod O. Mueller de Min. Pol. p. 45. expunctum voluit, S i. q. *δὴ* in epanalepsi esse statuit.

7. *ὑπῆρχε* VtAgLb. Sq. *καὶ* abest ab Codd. et Edd., e Buttm. coni. recepit B. *παρὰ δὲ τὸν βίον* voluit Mueller. — mox *τὸν* ante *αὐτῆς* om. M.

8. *εἶδεν* Ag. tum *ἐπὶ δὲ τοῦτο* Va.

9. *ταύτης* VnMRVtVabLab. *λέγουσι* Lb.

10. *δὲ ἐς ὀλίγον* M.

11. *Λακιάδας* SB, ut iam Meursius de populis Atticis, Heus. ad Cic. Off. II, 18, 16. et Palmer. MS. correxerant. *Λακίδας* *PcLabAgNRVnVab M Edd. rell.

κ ε
12. *νικολαους* Ag.

δέξασθαι καὶ τὴν θεὸν ἀντὶ τούτων [13] δοῦναί οἱ τὸ φυτὸν τῆς συκῆς. Μαρτυρεῖ δέ μοι τῷ λόγῳ τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπὶ τῷ Φυτάλου τάφῳ·

Ἐνθάδ' [14] ἄναξ ἥρως Φύταλός ποτε δέξατο σεμνὴν
Δήμητραν, ὅτε πρῶτον ὀπώρας καρπὸν ἔφηνεν,
Ἣν ἱερὰν συκῆν θνητῶν γένος ἐξονομάζει·
Ἐξ οὗ δὴ τιμὰς Φυτάλου γένος ἔσχεν ἀγήρως.

πρὶν δὲ ἢ διαβῆναι τὸν [15] Κηφισόν, Θεοδώρου μνῆμά 90 3
ἐστι [16] τραγῳδίαν ὑποκριναμένου τῶν καθ' αὐτὸν ἄριστα. ἀγάλματα δὲ ἐπὶ τῷ [17] ποταμῷ Μνησιμάχης, τὸ δὲ ἕτερον [18] ἀνάθημα κειρομένου οἱ τὴν κόμην τοῦ παιδὸς ἐπὶ τῷ Κηφισῷ. καθεστάναι [19] δὲ ἐκ παλαιοῦ καὶ τοῖς πᾶσι τοῦτο Ἕλλησι τῇ Ὁμήρου τις ἂν τεκμαίροιτο

fici stirpe donata gratiam relatam. Id versus testantur in Phytali sepulcro incisi:

Hic Cererem tectis Phytalus susceperat heros,
Cui primum sacri largita est semina pomi,
Quam mortale genus ficum vocat. Illius ergo
Muneris aeterno hic Phytali gens floret honore.

Priusquam Cephisum amnem transeas, Theodori monumentum est, cui de Tragoedis primas aetas sua detulit. Iuxta fluvium simulacra *duo* sunt: alterum Mnesimaches, alterum filii, Cephiso crinem suum detondentis. Fuisse vero patrium Graecis omnibus, crinem fluminibus tondere, ex iis

13. *ἀντὶ τούτου* MVa.

14. *ἔνθα δ'* AXKN. *ἐνθάδ'* Edd. Codd. rell. ut iam Sylb. voluit. *ἥρως* in Va a sec. man., tum *Δήμητρα* LaVa (litera *ν* erasa Va).

15. *τούτον* (sic) N. *Κηφισσὸν* Edd. ante B, RVabM (in Vb *σ* alterum supra vers.) Lab. *Κηφισὸν* BPcNVn. *κηφιοτὸν* Ag. Mox *Θεωδωρου*, o super ω priori, Vb.

16. *ἔστιν* Ag. mox *ἄριστα* om. M LabVnAgVt (in Vt ad marg. adscriptum est).

17. *τῷ* om. N.

18. *ἱερὸν* VtLb. *ἕτερον* Vt ad marg. Praec. *δὲ* om. La. Tum *ἀνάθημα κειρομένου οἱ τὴν κόμην ἔκειραν τοῦ παιδὸς* [*τοῦ παιδὸς ἔκειραν* VbN] *ἐπὶ τῷ K.* VabN. *ἀν. κειρομένου τὴν κόμην τοῦ παιδός οἱ ἐπὶ τ. K.* AXKF. Lectionem receptam habent CSBPcAg VnMVtR (R ad marg. *ἔκειραν*). Pro *ἐπὶ* KB malunt *ἐστί.* mox *Κηφισσῷ* LabVbAgRVn Edd. ante B. *Κηφισῷ* BPcN.

19. *καθεσταναι* Vb. *δ' ἐκ. παλ.* Va. *πᾶσιν ἕλλησιν* omisso *τοῦτο* La.; tum *τεκμαίρετο* (sec. man. *οι* Va). *τεκμέριτο* La.

ποιήσει, ὃς τὸν Πηλέα εὔξασθαί φησι [20] τῷ Σπερχειῷ κερεῖν ἀνασωθέντος ἐκ Τροίας Ἀχιλλέως τὴν κόμην.

4 (3) Διαβᾶσι δὲ τὸν Κηφισὸν [21] βωμός ἐστιν ἀρχαῖος Μειλιχίου Διός· ἐπὶ τούτῳ Θησεὺς ὑπὸ τῶν [22] ἀπογόνων τῶν Φυτάλου καθαρσίων ἔτυχε, λῃστὰς καὶ ἄλλους ἀποκτείνας [23] καὶ Σίνιν τὰ πρὸς Πιτθέως συγγενῆ. τάφος δὲ ἔστι μὲν [24] αὐτόθι Θεοδέκτου τοῦ Φασηλίτου· ἔστι δὲ Μνησιθέου. τοῦτον λέγουσιν ἰατρόν τε ἀγαθὸν γενέσθαι καὶ ἀναθεῖναι [25] ἀγάλματα, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἴακχος πεποίηται. ᾠκοδόμηται δὲ κατὰ [26] τὴν ὁδὸν ναὸς οὐ μέγας, καλούμενος Κυαμίτου· [27] σαφὲς δὲ οὐδὲν ἔχω λέγειν, εἴτε πρῶτος κυάμους ἔσπειρεν οὗτος, εἴτε τινὰ ἐπεφήμισαν [28] ἥρωα, ὅτι τῶν κυάμων ἀνενεγκεῖν οὐκ ἔστι σφίσιν ἐς Δήμητρα τὴν εὕρεσιν.

Homeri versibus coniicias, in quibus est, Peleum Sperchio pro felici Achillis a Troia reditu crinem vovisse. (3) Trans Cephisum Placidi Iovis (*Milichium nuncupant*) vetus ara est: ad quam Theseus a Phytali posteris de caede purgatus dicitur, quum et alios latrones, et Sinin a Pittheo *materno avo* sibi propinquum occidisset. Sepulcra ibidem sunt Theodectis, Phaselitae, et Mnesithei, quem medendi arte claruisse, accepimus, ac signa multa dedicasse, atque ex iis Iaccho unum. In ipsa via aedes non magna visitur: Cyamitae templum (*ac si Fabarii dixeris*) appellant. Compertum autem non habeo, fabarumne hic sationem primus docuerit, an vero heroum alicui sit id nominis tributum. Neque enim fabarum inventum Cereri adscribere possunt. Nam qui vel initiis, quae

20. φησι om. PcAgVnMLab. in R manu rec. insertum est.

21. Κηφισὸν BPcAgN. Κηφισσὸν Edd. rell. VnRVab.

22. οἷον pro τῶν Vb. mox φυττάλου N.; τοῦ φυτάλου VaM.

23. ἀποκτεῖναι Vb. tum σίνιν VnMLab. σῖνην *Pc.

24. δὲ ἔστι μὲν αὐτ. BPcAgVnNRLab. δέ ἐστιν αὐτ. Edd. rell. VabM. tum ἔστι δὲ B. ἔτι δὲ Edd. rell. Codd. — φασιλίτου Vb. μνησιθίου N.

25. ἀναθῆναι AgVa. ἀγάλμα La. tum ὁ ἴαχος Vb.

26. δέ οἱ κατὰ Salmas.; probant Chandler Itin. p. 260 sq. Sturz. ad Empedocl. p. 655. Lobeck. Prol. 1. de Thriis Delph. p. 8. quos tamen refellit S.

27. κυαλίτου VnMLb (μ sup. vers. a man. rec. in Lb). κυμαλίτου Vb.

28. ἐπεφήμισαν S. (ex emend. T. Hemsterhusii ad Luc. I. p. 24. Amst. T. I. p. 213. Lehm.) C. in Supplem. et B. ἐπεφήμησαν PcdAgVn. ἐπευφήμησαν AXKFCNRVabMLab. εἴτε τινὰ οὕτως ἐπεφ. coni. C. ἐφήμησαν Vt.

ὅστις δὲ ἤδη τελετὴν [29] Ἐλευσῖνι εἶδεν ἢ τὰ καλούμενα Ὀρφικὰ ἐπελέξατο, οἶδεν ὃ λέγω. (4) Μνημάτων δὲ 5
ἃ μάλιστα ἐς μέγεθος καὶ κόσμον ἥκει, τὸ μὲν ἀνδρός ἐστι [30] Ῥοδίου μετοικήσαντος ἐς Ἀθήνας, τὸ δὲ Ἅρπαλος Μακεδὼν ἐποίησεν, ὃς Ἀλέξανδρον ἀποδρὰς ἐκ τῆς Ἀσίας διέβη ναυσὶν ἐς τὴν Εὐρώπην, ἀφικόμενος δὲ παρ' Ἀθηναίους [31] ὑπ' αὐτῶν συνελήφθη, διαφθείρας δὲ χρήμασιν ἄλλους τε καὶ τοὺς [32] Ἀλεξάνδρου φίλους ἀπέδρα. πρότερον δέ γε [33] Πυθιονίκην ἔγημε, γένος μὲν οὐκ οἶδα ὁπόθεν, ἑταιροῦσαν [34] δὲ ἔν τε Ἀθήναις καὶ ἐν Κορίνθῳ. ταύτης [35] ἐς τοσοῦτον ἔρωτος προῆλθεν ὥς καὶ μνῆμα ἀποθανούσης ποιῆσαι πάντων ὁπόσα Ἕλλησίν ἐστιν [36] ἀρχαῖα θέας μάλιστα ἄξιον. Ἔστι δὲ 91
ἱερὸν ἐν ᾧ κεῖται Δήμητρος καὶ τῆς παιδὸς ἀγάλματα 6
καὶ Ἀθηνᾶς τε καὶ Ἀπόλλωνος· Ἀπόλλωνι δὲ ἐποιήθη

Eleusine fiunt, interfuerint, vel ea, quae Orphica appellantur, legerint, facile id, quod dico, intelligent. (4) Monumenta *eo quidem in loco duo* et magnitudine et operis magnificentia praestant: alterum est Rhodii cuiusdam viri, qui se Athenas contulit: alterum Harpalus Macedo excitavit, is nempe, qui Alexandrum fugiens ex Asia in Europam classe traiecit; quumque Athenas venisset, ab Atheniensibus captus, corruptis quum aliis, tum ipsius Alexandri amicis, periculum effugit. Sed is ante Pythionicen uxorem duxerat, cuius neque genus, neque patriam novi: tantum scio, Athenis eam et Corinthi corpus vulgasse. Eam vero tam perdite amavit Harpalus, ut mortuae monumentum posuerit, omnium, quae in Graecia sunt, veterum operum, quod spectetur, dignissimum. (5) Templum etiam ibi spectes, in quo Cereris, Proserpinae, Minervae, et Apollinis signa sunt. Ab initio fuit aedes uni Apollini dicata.

29. τελευτὴν M. et eraso υ RLb. deinceps ἐν inserit man. rec. in Lb.
30. ἐστιν Ag. μετοικίσαντος Vb.
31. Ἀθηναίοις M.; mox ἄλλοις Vb.
32. τοὺς om. AgVt.
33. δέ γε CSB*Pc. δὲ ἔτι Edd. rell. AgVnNRVabMLab; Πειθιονίκην in marg. Exc. cod. Pal.; Πυθονίκη habet Diod. S. XVII, 108. et inscriptio in Dodw. itin. et in Krusii Hell. II. 176.
34. ἑτεροῦσαν, Lb et αι super ε Vn.
35. post ταύτης inserit δὲ Va, quod fortasse recipiendum; tum τοσοῦτο Va. deinde ἔρωτος FCSBPc AgVnVabMNR. ἔρωτα AXK.
36. ἐστιν om. M.

μόνῳ τὸ ἐξ ἀρχῆς.[37] Κέφαλον γὰρ τὸν Δηΐονος[38] συνεξελθόντα λέγουσιν Ἀμφιτρύωνι ἐπὶ Τηλεβόας τὴν[39] νῆσον οἰκῆσαι πρῶτον, ἣ νῦν ἀπ' ἐκείνου Κεφαλληνία καλεῖται· μετοικεῖν δὲ αὐτὸν τέως ἐν Θήβαις φεύγοντα ἐξ Ἀθηνῶν διὰ τὸν Πρόκριδος[40] τῆς γυναικὸς φόνον. δεκάτῃ δὲ ὕστερον γενεᾷ Χαλκῖνος[41] καὶ Δαΐτος ἀπόγονοι Κεφάλου πλεύσαντες[42] ἐς Δελφοὺς ᾔτουν τὸν θεὸν
7 κάθοδον ἐς Ἀθήνας· ὁ δέ σφισι κελεύει θῦσαι πρῶτον Ἀπόλλωνι ἐνταῦθα τῆς Ἀττικῆς, ἔνθα ἂν ἴδωσιν ἐπὶ τῆς γῆς τριήρη[43] θέουσαν· γενομένοις δὲ αὐτοῖς κατὰ τὸ Ποικίλον καλούμενον ὄρος δράκων ἐφάνη σπουδῇ κατὰ τὸν φωλεὸν[44] ἰών· καὶ Ἀπόλλωνί τε θύουσιν ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ, καὶ ὕστερον σφᾶς ἐλθόντας ἐς τὴν πόλιν ἀστοὺς ἐποιήσαντο Ἀθηναῖοι. μετὰ δὲ τοῦτο Ἀφροδίτης ναός ἐστι[45] καὶ πρὸ αὐτοῦ τεῖχος ἀργῶν λίθων θέας ἄξιον.

Cephalum enim aiunt Deionei filium cum Amphitryone primum ad Teleboas, in eam insulam, quae de ipsius nomine Cephalenia dicta est, profectum: nam Thebas ante Athenis, ob Procridis uxoris caedem exul, migrarat. Eius Cephali posteros, decem iam exactis aetatibus, Chalcinum et Daetum, quum Delphos navigassent, ac deum de reditu in antiquam patriam consuluissent, responsum accepisse, ut in Atticam reversi, quo in loco humi currentem triremem vidissent, ibi Apollini rem divinam facerent. Quum itaque ad montem, quem Poecilum appellant, appropinquassent, draconem offendisse celeri se lapsu in latebras demittentem: ibi eos rem divinam Apollini fecisse, ac mox ab Atheniensibus in civitatem receptos. Post hoc templum Veneris aedes est: cuius in fronte paries exstructus est e rudi lapide, opere tamen insigni.

37. τῷ ἐξ ἀρχῆς Vb.

38. Δηΐονος CSBMNRVtVnAgPc. Δηϊονέως AXKFR ad marg. Vab. *Deionis* Calderin. cfr. Paus. X. 29. Tum συνεξελθόντα ASAgPcNRVn VtVbLab; συνεξελθόντι M.; συνεξελόντα XKFCB. — mox Ἀμ- (ρ ω superscr.) φικτύονι (sic) Vb. Sq. ἐπὶ inseruit S.

39. καὶ τὴν νῆσ. NVa. mox κεφαλλήνεια Vt. κεφαλληνεία Ag. κεφαληνία Vb.

40. πρόκνιδος APcAgNRVbLab. προκνίδος M.

41. χαλκῖνος B*PcVa. Χαλκεῖνος Edd. rell. AgNRVnVbMLab.

42. πάντες pro πλεύσαντες Vb.

43. τριήρην θ. γενομένης, οι super η, Vb. mox ποικίλλον NR.

44. φωλαιὸν, ε super αι, Vb.

45. ἔστιν Ag.

CAPUT XXXVIII.

De Rhetis alveis — Crocone — Eumolpo — Celeo eiusque filiabus — Ceryce — Zarece — memorandis apud Eleusinios — Rhario campo — Eleusine heroë — Plataeensi agro et Eleutherensibus — Antiope eiusque liberis.

*Οἱ δὲ Ῥειτοὶ[1] καλούμενοι ῥεῦμα μόνον παρέχονται
ποταμῶν, ἐπεὶ τό γε ὕδωρ θάλασσά ἐστί[2] σφισι. πείθοιτο
δὲ ἂν[3] τις καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ Χαλκιδέων[4] Εὐρίπου ῥέουσιν
ὑπὸ τῆς γῆς ἐς θάλασσαν κοιλοτέραν ἐμπίπτοντες. λέγον-
ται δὲ οἱ Ῥειτοὶ[5] Κόρης ἱεροὶ καὶ Δήμητρος εἶναι, καὶ
τοὺς ἰχθῦς ἐξ αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσίν ἐστιν αἱρεῖν[6] μόνοις.
οὗτοι δὲ τὸ ἀρχαῖον, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, πρὸς Ἀθηναί-
ους τοὺς ἄλλους ὅροι τῆς γῆς Ἐλευσινίοις ἦσαν. (2) Καὶ* 2
διαβᾶσι τοὺς Ῥειτοὺς πρῶτος ᾤκει Κρόκων[7], ἔνθα καὶ 92
*νῦν ἔτι βασίλεια[8] καλεῖται Κρόκωνος. τοῦτον Ἀθηναῖοι
τὸν Κρόκωνα Κελεοῦ θυγατρὶ συνοικῆσαι Σαισάρᾳ[9] λέ-*

Cap. XXXVIII. Iam alvei, qui Rheti appellantur, solo cursu fluminibus similes sunt: nam eorum aqua maris saporem refert. Quae res alicui fortasse persuaserit, e Chalcidico eos Euripo manantes e terra depressius mare delabi. Rhetos quidem Cereri ac Proserpinae sacros esse tradunt: neque eos, qui in illis nascuntur pisces, cuiquam licet praeterquam sacerdotibus capere. Atque hi quidem veteres Eleusinii sunt et Attici agri fines, uti accepi. (2) Agrum vero, qui trans Rhetos est, tenuisse dicitur Crocon; et locus ille Croconis nunc etiam Regia appellatur. Cum hoc Crocone Celei filiam Saesaram nuptam fuisse, Athenienses memorant. Neque tamen

Cap. XXXVIII. 1. S ed. min. Ῥῖτοι. ed. mai. Ῥεῖτοι. mox προσέχονται Ag.

2. ἔστιν ὅ σφισι MPcVnVaLab (Lb. in marg. ὧς; fort. ὥς φασι) S. in R ν ὃ erasum. σφισι om. N. ἔστιν — Χαλκιδέων om. La.

3. δ' ἂν Va.

4. χαλκιδεῶνος VabMNRVtAgLb A. Χαλκιδέων XKFCSBVnPcLa. mox ὑπὸ τῆς γῆς CSB. ἀπὸ Edd. rell. Codd. sed R ad marg. ἄλλως· ὑπὸ γῆς. E Va nihil enotavimus.

5. ῥεινοὶ Vb. ῥειτὴ, οι super ἡ, Ag. mox ἱερὸν N.

6. αἴρειν VaLabVn. αἵρειν M. Mox οὗτοι δὲ SM.

7. πρόκων, κ super π, M.

8. βασιλεία AXKVbMLabAgVn. βασιλέα N. βασίλεια coni. K, quod tacite receperunt FCSB; legitur in VaPcR. mox κελαιοῦ La.

9. Σαισάρᾳ CS ed. mai. BVtAg. ut correxit Sylb. *Saesara* Amas. σαισάραν (σ ambig.) La. βαισάρᾳ VnNVbMRLb Edd. rell. In Va prima litera ambigua, in R σ super β. Σαισ. λέγουσιν Ag.

γηταὶ τὸν ὄντα ἐδείκνυον λόγον, ὡς εἴη μὲν ὁ νεκρὸς Ὕλλου,[45] παῖς δὲ Ὕλλος εἴη Γῆς, ἀπὸ τούτου δὲ ὁ ποταμὸς ὠνομάσθη. Ἡρακλέα δὲ διὰ τὴν παρ' Ὀμφάλῃ ποτὲ ἔφασαν δίαιταν Ὕλλον[46] ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καλέσαι τὸν παῖδα.

CAPUT XXXVI.

De aliis in Salamine memorandis — insula Psyttalia — monumentis in via sacra versus Eleusina — Anthemocrito — Sciro vate — Cephisodoro — bello Atheniensium contra Philippum Demetrii filium.

Ἐν Σαλαμῖνι δὲ (ἐπάνειμι γὰρ ἐς τὸν προκείμενον λόγον) τοῦτο μὲν Ἀρτέμιδός ἐστιν ἱερὸν, τοῦτο δὲ τρόπαιον ἕστηκεν ἀπὸ τῆς νίκης, ἣν Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους αἴτιος ἐγένετο γενέσθαι τοῖς Ἕλλησι. καὶ Κυχρέως[1] ἐστὶν
88 ἱερόν. ναυμαχούντων δὲ Ἀθηναίων πρὸς Μήδους δράκοντα ἐν ταῖς ναυσὶ[2] λέγεται φανῆναι· τοῦτον ὁ θεὸς
2 ἔχρησεν Ἀθηναίοις Κυχρέα εἶναι τὸν ἥρωα. (2) Νῆσος δὲ πρὸ[3] Σαλαμῖνός ἐστι καλουμένη Ψυττάλεια. ἐς ταύτην τῶν βαρβάρων ὅσον[4] τετρακοσίους ἀποβῆναι λέγου-

species. Ibi e Lydis antiquitatis periti homines, quae vero propiora sunt, disseruerunt: Hylli cadaver illud esse: fuisse vero Hyllum Terrae filium, a quo regionis fluvius nomen acceperit: et Herculem propter Omphales consuetudinem filium de fluminis nomine appellasse.

Cap. XXXVI. Salamine (ut, unde fueram digressus, redeam) Dianae templum est, et tropaeum in memoriam eius victoriae, cuius Themistocles Neoclis filius Graecis omnibus auctor fuit. Erectum Cychreo etiam templum. Commisso enim cum Persis proelio, draconem inter naves conspectum memorant: de quo *sciscitantibus* Atheniensibus Cychreum fuisse heroa Apollinem respondisse. (2) Ante Salaminem insula est, cui Psyttalia nomen: in eam ex Persarum exercitu quadrin-

45. ὗλον, ὗλος, ὗλον La.
46. ὗλλον Va.

Cap. XXXVI. 1. Ἕλλησιν Ag. Κειχρέως et postea Κιχρέα Va. ἣν χρέως et ἣν χρέα La.
2. ναυσὶν Ag. mox τοῦτο Lb.
3. πρὸς LaAg. tum ἔστιν Ag. ψιττάλεια PcVb. ψυττάγεια La.
4. ὅσον τε τετρακ. Porson. — ἡττομένου Va.

σιν· ἡττωμένου δὲ τοῦ Ξέρξου ναυτικοῦ καὶ τούτους ἀπολέσθαι φασὶν ἐπιδιαβάντων [5] ἐς τὴν Ψυττάλειαν τῶν Ἑλλήνων. ἄγαλμα δὲ ἐν τῇ νήσῳ σὺν τέχνῃ μέν ἐστιν οὐδέν, Πανὸς δὲ ὡς ἕκαστον ἔτυχε [6] ξόανα πεποιημένα.

(3) Ἰοῦσι [7] δὲ ἐπ᾽ Ἐλευσῖνα ἐξ Ἀθηνῶν, ἣν Ἀθηναῖοι 3
καλοῦσιν ὁδὸν ἱερὰν, Ἀνθεμοκρίτου [8] πεποίηται μνῆμα. ἐς τοῦτον Μεγαρεῦσίν ἐστιν ἀνοσιώτατον [9] ἔργον, οἳ κήρυκα ἐλθόντα, ὡς μὴ τοῦ λοιποῦ τὴν χώραν ἐπεργάζοιντο, κτείνουσιν Ἀνθεμόκριτον· καί σφισι ταῦτα δράσασι [10] παραμένει καὶ ἐς τόδε μήνιμα ἐκ τοῖν θεοῖν, οἷς οὐδὲ Ἀδριανὸς [11] ὁ βασιλεὺς ὥστε καὶ ἐπαυξηθῆναι μόνοις ἐπήρκεσεν Ἑλλήνων. μετὰ δὲ τοῦ Ἀνθεμοκρίτου τὴν στήλην 4
Μολοττοῦ τε [12] τάφος ἐστὶν ἀξιωθέντος Ἀθηναίων καὶ τούτου στρατηγεῖν, ὅτε [13] Πλουτάρχῳ βοηθοῦντες διέβησαν ἐς [14] Εὔβοιαν, καὶ χωρίον Σκῖρον ἐπὶ τοιῷδε καλούμενον. Ἐλευσινίοις πολεμοῦσι [15] πρὸς Ἐρεχθέα ἀνὴρ μάντις

gentos descendisse, proditum est. Deleta vero Xerxis classe, quum eodem Graeci transmisissent, etiam hos ad internecionem caesos. Signum in insula nullum quidem exstat arte expolitum: Panos tantum quaedam rudia sunt. (3) Qua Eleusinem Athenis iter est, per eam viam, quam sacram appellant, Anthemocriti monumentum conspicitur: quem *violato iure gentium* per summum nefas Megarenses occidere, quum fetialis edictum missus fuisset, ne *sacram* illi terram colerent. Sed *inexpiabiles* in hunc usque diem laesi numinis poenas dederunt. Solos enim ex omnibus Graecis ne Adrianus quidem Imperator sublevavit. Post Anthemocriti cippum Molossi tumulus est: cui imperium Athenienses decrevere, quum in Euboeam Plutarcho auxilia mittenda censuerunt. Vicus prope est, cui Scirum nomen. Appellationis huiusmodi causa prodita est. Dum Eleusinii bellum cum Erechtheo gererent,

5. *ἐπιβάντων* M. *ψιττάλειαν* Pc Vb. praecedentem articulum om. AgVt.
6. *ἔτυχεν* Vb. — *Πανὸς δὲ — τοῦτον Μεγαρεῦσιν* om. La.
7. *ἰοῦσι ἐπ᾽* N. *ἐς* PcAg. *Ἐλευσίνα* Va.
8. *θεμοκρίτου* N.
9. *ἀνοσιότατον* Ag. *ἀνωσιώτατον* VbLa.
10. *δράσασιν* Vb.; tum *μήνυμα* M. *μνῆμα* La.
11. *Ἀνδριανὸς* Vb.
12. *τε* om. MS. *μολοτοῦ* La.
13. *οὐ* pro *ὅτε* Vb.
14. *ἐς* N. *εἰς* Codd. rell. Edd. mox *σκεῖρον* PcAgVnRLabM (in MR *ϊ* supra lin.) Vt. *σκίρον* Vab.
15. *πολεμοῦσιν* NVb.

ἦλθεν ἐκ Δωδώνης ὄνομα Σκῖρος,[16] ὃς καὶ τῆς Σκιράδος ἱδρύσατο Ἀθηνᾶς ἐπὶ Φαλήρῳ[17] τὸ ἀρχαῖον ἱερόν· πεσόντα δὲ αὐτὸν ἐν τῇ μάχῃ θάπτουσιν Ἐλευσίνιοι πλησίον ποταμοῦ[18] χειμάῤῥου, καὶ τῷ τε χωρίῳ τὸ ὄνομα
5 ἀπὸ τοῦ ἥρωός ἐστι καὶ τῷ ποταμῷ. (4) Πλησίον δὲ πεποίηται Κηφισοδώρου[19] μνῆμα δήμου[20] προστάντος καὶ Φιλίππῳ τῷ Δημητρίου Μακεδόνων βασιλεύοντι ἐς τὰ μάλιστα ἐναντιωθέντος. συμμάχους δὲ ἐπήγετο[21] Κηφισόδωρος Ἀθηναίοις γενέσθαι βασιλεῖς μὲν Ἄτταλον τὸν Μυσὸν[22] καὶ Πτολεμαῖον τὸν Αἰγύπτιον, ἔθνη δὲ αὐτόνομα Αἰτωλοὺς καὶ νησιωτῶν Ῥοδίους καὶ Κρῆτας. ὡς δὲ καὶ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Μυσίας καὶ παρὰ τῶν Κρητῶν τὰ πολλὰ ὑστέριζον αἱ βοήθειαι, Ῥόδιοι δὲ μόναις ναυσὶν
6 ἰσχύοντες πρὸς ὁπλίτας τοὺς Μακεδόνας[23] οὐ μεγάλα ὠφέλουν, ἐνταῦθα Κηφισόδωρος ἐς Ἰταλίαν σὺν ἄλλοις
89 Ἀθηναίων πλεύσας ἱκέτευεν ἀμῦναι Ῥωμαίους· οἱ δέ σφισι δύναμιν καὶ στρατηγὸν πέμπουσιν, οἳ τὰ Φιλίπ-

vate usi sunt Dodonaeo, cui Sciro nomen. Is Sciradis Minervae vetustum templum in Phalero dedicavit, quumque in pugna cecidisset, sepultus est non longe a torrenti amne. Locus itaque et amnis ab heroe nomen habent. (4) Prope visitur Cephisodori monumentum: qui quum populo praeesset, Philippo Demetrii filio Macedonum regi vehementer restitit: et cum Atheniensibus Mysorum regem Attalum, et Aegyptiorum Ptolemaeum, ex liberis vero gentibus Aetolos ac insularum incolas Rhodios et Cretenses amicitia et societate coniunxit. Verum quum e Mysia, Aegypto et Creta plerumque serius auxilia mitterentur, ac Rhodii, qui alias quam navales copias non haberent, contra gravem Macedonum armaturam parvo omnino essent praesidio futuri, cum parva suorum manu in Italiam veniens, a Romanis auxilia impetravit. Ii

16. Σκίρος CSmin. Vab. σκίρος ο δ καὶ (sic) Va. Σκῖρος Edd. Codd. rell.

17. φαληρῷ AXKFCNVabMLab.

18. τοῦ ποταμοῦ N. χειμάρον AgVtVbLa.

19. κηφισσοδώρου Ag. κηφεισοδώρου Va.

20. μόνου (expunct.) δήμου Vb. mox Μακεδόνων CBPcAgVnMVa Lab; Μακεδόσι AXKFSNRVb.

21. ἐπείγετο Ag. Κηφισσόδωρος Ag. κηφισίδωρος PcVn h. l. κηφισίδορος et postea — ίδωρος Lab.

22. μυσσὸν Ag. mox πτολομαῖον Va. tum et infra ὑστέρισαν, corr. in — ιζον Lb.

23. τοὺς Μακεδόνων Va. mox ἀμύναι Va. et σφισιν Ag.

που καὶ Μακεδόνων ἐς τοσοῦτον[24] καθεῖλον ὡς ὕστερον Περσέα τὸν Φιλίππου τήν τε ἀρχὴν ἀποβαλεῖν καὶ αὐτὸν αἰχμάλωτον ἐς Ἰταλίαν ἀχθῆναι.[25] Φίλιππος δὲ ἦν οὗτος ὁ Δημητρίου· πρῶτος γὰρ[26] ταύτης τῆς οἰκίας ἔσχε Δημήτριος τὴν Μακεδόνων ἀρχήν, ὁ ἀποκτείνας[27] Ἀλέξανδρον τὸν Κασσάνδρου παῖδα, ὡς τὰ πρότερον ἔχει μοι τοῦ λόγου.

CAPUT XXXVII.

De aliis monumentis clarorum virorum ad viam sacram — Acestio — Phytalo — de memorandis trans Cephisum — templo Cyamitae — Harpalo — Apollinis templo — Cephalo eiusque posteris.

Μετὰ δὲ τοῦ Κηφισοδώρου τὸ μνῆμα τέθαπται μὲν Ἡλιόδωρος Ἅλις·[1] τούτου γραφὴν ἰδεῖν ἔστι[2] καὶ ἐν τῷ ναῷ τῷ μεγάλῳ τῆς Ἀθηνᾶς. τέθαπται δὲ Θεμιστοκλῆς Πολιάρχου,[3] τρίτος ἀπόγονος Θεμιστοκλέους τοῦ[4] Ξέρξῃ

vero exercitu et imperatore misso Macedonum vires adeo fregerunt, ut non multo post Perseum Philippi filium non regno tantum eiecerint, sed captivum etiam Romam pertraxerint. Fuit Philippus Demetrii filius: qui Demetrius primus ex hac familia, (quemadmodum ante exposuimus) Alexandro Cassandri filio interfecto, Macedoniae regnum obtinuit.

Cap. XXXVII. Secundum Cephisodori Heliodori Aliensis sepulcrum est: cuius pictam imaginem et in magno Minervae templo videas. Sepultus ibidem est Themistocles Poliarchi filius, Themistoclis eius pronepos, qui navale proelium

24. ἐς τοσοῦτο Edd. ante B, R. ἐς τοσοῦτον BPcAgVnVab. τοσοῦτον ἐς τὸ N.

25. ἀναχθῆναι N. Post Δημητρίου asteriscum posuit C.

26. γὰρ om. N. δὲ vult Buttmannus.

27. ὁ ἀποκτείνας scripsimus e coni. S et Buttmanni: articulus abest ab Edd. Codd.

Cap. XXXVII. 1. Ἀλεὺς e coni. F. recepit C. Ἀλαιεὺς Amasaeus, quod probant SB.

2. ἔστι ἰδεῖν M. ἔστι ἰδεῖν Va.

3. πολυάρχου VaAg (ι super υ in Ag).

4. τοῦ Ξέρξῃ ACSBVabAgPcVn NR Porson. τῷ Ξέρξῃ XKF. Articulum om. MLa (in schedis nostris M „τοῦ pro τῷ"); mox μαχήσαντος Va. sec. man. addidit supra lin. ναυ deinde κατωτέρου Va et παρήστω Vb.

καὶ Μήδοις ἐναντία ναυμαχήσαντος. Τοὺς δὲ κατωτέρω τοῦ γένους πλὴν Ἀκεστίου παρήσω τοὺς ἄλλους. Ἀκεστίῳ δὲ τῇ Ξενοκλέους τοῦ Σοφοκλέους τοῦ Λεοντίδος [5] τούτους [6] τε ἐς τὸν τέταρτον πρόγονον Λέοντα δᾳδούχους πάντας ὑπῆρξε [7] γενέσθαι, καὶ παρὰ τὸν βίον τὸν αὐτῆς πρῶτον μὲν τὸν ἀδελφὸν Σοφοκλέα εἶδε [8] δᾳδουχοῦντα, ἐπὶ δὲ τούτῳ τὸν ἄνδρα Θεμιστοκλέα, τελευτήσαντος δὲ καὶ τούτου Θεόφραστον τὸν παῖδα.
2 ταύτῃ [9] μὲν τύχην τοιαύτην συμβῆναι λέγουσιν. Προελθοῦσι δὲ ὀλίγον [10] Λακίου τέμενός ἐστιν ἥρωος καὶ δῆμος, ὃν Λακιάδας [11] ὀνομάζουσιν ἀπὸ τούτου. καὶ Νικοκλέους [12] Ταραντίνου ἐστὶ μνῆμα, ὃς ἐπὶ μέγιστον δόξης κιθαρῳδῶν ἁπάντων ἦλθεν. Ἔστι δὲ καὶ Ζεφύρου τε βωμὸς καὶ Δήμητρος ἱερὸν καὶ τῆς παιδός· σὺν δέ σφισιν Ἀθηνᾶ καὶ Ποσειδῶν ἔχουσι τιμάς. (2) Ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ Φύταλόν φασιν οἴκῳ Δήμητρα

cum Xerxe commisit. Huius quidem posteros, praeter Acestium, commemorare necesse nihil habeo. Haec Xenoclis, Sophoclis filii, Leontis nepotis, filia fuit, ac vivens suos omnes a Leonte proavo daduchos vidit: *aequales* etiam eodem sacerdotio honestatos, Sophoclem fratrem, Themistoclem virum, et eo mortuo Theophrastum filium. Atque illa quidem eiusmodi fortuna usa est. Longius progressis Lacii herois lucus in conspectu est, et Lacidarum ab eo nominata curia. Nicoclis etiam Tarentini monumentum, cuius supra omnes fere citharoedos celebre nomen fuit. Est eodem in loco ara Zephyro erecta, Cereri et Proserpinae templa: quibus cum Minerva et Neptuno communes honores habentur. (2) In hac ipsa regione a Phytalo aiunt Cererem hospitio acceptam, eique

5. *Λεοντίδος* BPcAgVnVabVtMNRLab; *Λέοντος* Edd. ante B.

6. *τε* e coni. Buttmanni recepit B, legitur in Vn. *δὲ* Edd. Codd. rell., quod O. Mueller de Min. Pol. p. 45. expunctum voluit, S i. q. *δὴ* in epanalepsi esse statuit.

7. *ὑπῆρχε* VtAgLb. Sq. *καὶ* abest ab Codd. et Edd., e Buttm. coni. recepit B. *παρὰ δὲ τὸν βίον* voluit Mueller. — mox *τὸν* ante *αὐτῆς* om. M.

8. *εἶδεν* Ag. tum *ἐπὶ δὲ τοῦτο* Va.

9. *ταύτης* VnMRVtVabLab. *λέγουσι* Lb.

10. *δὲ ἐς ὀλίγον* M.

11. *Λακιάδας* SB, ut iam Meursius de populis Atticis, Heus. ad Cic. Off. II, 18, 16. et Palmer. MS. correxerant. *Λακίδας* *PcLabAgNRVnVab M Edd. rell.

κ ε
12. *νικολαους* Ag.

δέξασθαι καὶ τὴν θεὸν ἀντὶ τούτων [13] δοῦναί οἱ τὸ φυτὸν τῆς συκῆς. Μαρτυρεῖ δέ μοι τῷ λόγῳ τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπὶ τῷ Φυτάλου τάφῳ·

Ἐνθάδ' [14] ἄναξ ἥρως Φύταλός ποτε δέξατο σεμνὴν
Δήμητραν, ὅτε πρῶτον ὀπώρας καρπὸν ἔφηνεν,
Ἣν ἱερὰν συκῆν θνητῶν γένος ἐξονομάζει·
Ἐξ οὗ δὴ τιμὰς Φυτάλου γένος ἔσχεν ἀγήρως.

πρὶν δὲ ἢ διαβῆναι τὸν [15] Κηφισὸν, Θεοδώρου μνῆμά 90
ἐστι [16] τραγῳδίαν ὑποκριναμένου τῶν καθ' αὐτὸν ἄριστα. 3
ἀγάλματα δὲ ἐπὶ τῷ [17] ποταμῷ Μνησιμάχης, τὸ δὲ ἕτερον [18] ἀνάθημα κειρομένου οἱ τὴν κόμην τοῦ παιδὸς ἐπὶ τῷ Κηφισῷ. καθεστάναι [19] δὲ ἐκ παλαιοῦ καὶ τοῖς πᾶσι τοῦτο Ἕλλησι τῇ Ὁμήρου τις ἂν τεκμαίροιτο

fici stirpe donata gratiam relatam. Id versus testantur in Phytali sepulcro incisi:

Hic Cererem tectis Phytalus susceperat heros,
Cui primum sacri largita est semina pomi,
Quam mortale genus ficum vocat. Illius ergo
Muneris aeterno hic Phytali gens floret honore.

Priusquam Cephisum amnem transeas, Theodori monumentum est, cui de Tragoedis primas aetas sua detulit. Iuxta fluvium simulacra *duo* sunt: alterum Mnesimaches, alterum filii, Cephiso crinem suum detondentis. Fuisse vero patrium Graecis omnibus, crinem fluminibus tondere, ex iis

13. ἀντὶ τούτου MVa.

14. ἔνθα δ' AXKN. ἐνθάδ' Edd. Codd. rell. ut iam Sylb. voluit. ἥρως in Va a sec. man., tum Δήμητρα LaVa (litera ν erasa Va).

15. τούτον (sic) N. Κηφισσὸν Edd. ante B, RVabM (in Vb σ alterum supra vers.) Lab. Κηφισὸν BPcNVn. κηφιοτὸν Ag. Mox Θεωδωρου, o super ω priori, Vb.

16. ἐστιν Ag. mox ἄριστα om. M LabVnAgVt (in Vt ad marg. adscriptum est).

17. τῷ om. N.

18. ἱερὸν VtLb. ἕτερον Vt ad marg. Praec. δὲ om. La. Tum ἀνάθημα κειρομένου οἱ τὴν κόμην ἔκειραν τοῦ παιδὸς [τοῦ παιδὸς ἔκειραν VbN] ἐπὶ τῷ Κ. VabN. ἀν. κειρομένου τὴν κόμην τοῦ παιδός οἱ ἐπὶ τ. Κ. AXKF. Lectionem receptam habent CSBPcAg VnMVtR (R ad marg. ἔκειραν). Pro ἐπὶ KB malunt ἐστί. mox Κηφισσῷ LabVbAgRVn Edd. ante B. Κηφισῷ BPcN.

19. καθεστᾶναι Vb. δ' ἐκ. παλ. Va. πᾶσιν ἕλλησιν omisso τοῦτο La.; tum τεκμαίρετο (sec. man. οι Va). τεκμέριτο La.

σιν [28] Αἰγυπτίων. (4) Ὁπόσα δὲ ἄξια ἐφαίνετο εἶναί μοι
6 θέας διηγήσομαι. Μάγνησι τοῖς ἐπὶ Ληθαίῳ [29] Πρωτοφάνης τῶν ἀστῶν ἀνείλετο ἐν Ὀλυμπίᾳ νίκας ἡμέρᾳ μιᾷ παγκρατίου [30] καὶ πάλης· τούτου λῃσταὶ κερδανεῖν πού τι δοκοῦντες [31] ἐσῆλθον ἐς τὸν τάφον, ἐπὶ δὲ τοῖς λῃ-
87 σταῖς ἐσήεσαν ἤδη θεασόμενοι [32] τὸν νεκρὸν τὰς πλευρὰς οὐκ ἔχοντα διεστώσας, ἀλλά οἱ συμφυὲς [33] ἦν ὅσον ἀπ᾽ ὤμων ἐς τὰς ἐλαχίστας πλευρὰς καλουμένας δὲ ὑπὸ τῶν ἰατρῶν νόθας. [34] (5) Ἔστι δὲ Μιλησίοις πρὸ τῆς πόλεως Λάδη νῆσος, ἀπεῤῥώγασι δὲ ἀπ᾽ αὐτῆς νησῖδες· [35] Ἀστερίου τὴν ἑτέραν ὀνομάζουσι καὶ τὸν Ἀστέριον ἐν αὐτῇ [36] ταφῆναι λέγουσιν, εἶναι δὲ [37] Ἀστέριον μὲν Ἄνακτος, Ἄνακτα δὲ Γῆς παῖδα· ἔχει δ᾽ οὖν ὁ [38] νεκρὸς οὐδέν τι μεῖον πηχῶν δέκα. (6) Τὸ δ᾽ ἐμοὶ θαῦμα παρασχόν.
7 Λυδίας τῆς ἄνω πόλις ἐστὶν οὐ μεγάλη Τημένου θύραι· [39]

maiora iis, quae ostendunt Aegyptii. (4) Quae vero *in hoc genere maxime* admiratione digna mihi visa sunt, ea commemorare non gravabor. Apud Magnesios, qui ad Lethaeum sunt, quidam fuit Protophanes, qui de pancratio et lucta eadem die in Olympia victor est renunciatus. In huius sepulcrum aliquando latrones praedae spe ducti penetrarunt: post illos alii *multi*, ut cadaver duntaxat spectarent. Eius certe costae non *ita*, *ut ceterorum hominum*, discretae fuerunt: sed pro illis continens *os* habuit ab humeris ad eas costas, quas medici nothas nuncupant. (5) Apud Milesios vero ante ipsam urbem est Lade insula. Ea rursus in *duas* parvas scinditur insulas. Earum alteram Asterii dicunt, quod fuerit in ea sepultus Asterius Anactis filius: (Anactem Terrae filium fuisse tradunt:) cadaver eius nihilo est decem cubitis brevius. (6) Quod vero mihi *magnae* fuit admirationi, in superiori Lydia non

28. διαφόρως ἔχουσιν CSB e coni. Loescheri et Kuhnii. διαφόρους ἔχουσιν Edd. rell. Codd. Nos e Va recepimus διαφέρουσιν.

29. λιθαίῳ VbLa. tum Πρωτοφάνης [εἷς] τῶν ἀστῶν C.

30. παγκρατίου Vb. πάλλας Va. mox κερδανεῖ M.

31. πού τι δοκοῦσιτες (ν supra lin.) Vb.

32. θεασάμενοι Va. τῶν νεκρῶν Vn, altera lectione supra lin. per compendium significata.

33. ξυμφυὲς Vb. mox ἐπ᾽ ὤμ. Va. ἀπόμων La.

34. νόθος M.

35. νησῖδες B.; νησίδες edd. rell. VabM. mox ὀνομάζουσιν Ag.

36. ἐν ταύτῃ Vt. καὶ τὸν Ἀστέρ. — Ἄνακτος om. M.

37. δὲ om. NLa.

38. ὁ om. Va.

39. θῆραι Vt. τῇ μὲν οὐ θῆραι La. παραῤῥαγέντος B. παραραγέντος AgVnPbcdVaLa. περιῤῥαγέντος N. ...ραγέντος Pa. sed ad marg.

ἐνταῦθα περιῤῥαγέντος λόφου διὰ χειμῶνα ὀστᾶ[40] ἐφάνη τὸ σχῆμα παρέχοντα ἐς πίστιν ὡς ἔστιν ἀνθρώπου, ἐπεὶ διά μέγεθος οὐκ ἔστιν ὅπως ἂν ἔδοξεν. αὐτίκα δὲ λόγος ἦλθεν ἐς τοὺς πολλοὺς Γηρυόνου[41] τοῦ Χρυσάορος εἶναι μὲν τὸν νεκρὸν, εἶναι δὲ καὶ τὸν θρόνον· καὶ γὰρ θρόνος ἀνδρός[42] ἐστιν ἐνειργασμένος ὄρους λιθώδει προβολῇ· καὶ χείμαῤῥόν τε ποταμὸν Ὠκεανὸν ἐκάλουν, καὶ βοῶν ἤδη κέρασιν ἔφασάν τινας ἐντυχεῖν ἀροῦντας, διότι ἔχει λόγος βοῦς ἀρίστας θρέψαι τὸν Γηρυόνην.[43] ἐπεὶ 8
δέ σφισιν ἐναντιούμενος ἀπέφαινον ἐν Γαδείροις εἶναι Γηρυόνην, οὗ μνῆμα μὲν οὐδὲν,[44] δένδρον δὲ παρεχόμενον διαφόρους μορφὰς, ἐνταῦθα οἱ τῶν Λυδῶν ἐξη-

magna urbs est, *quae* Temeni porta *dicitur*. Ibi, ambesa tempestatibus sepulcro, ossa detecta sunt, quae nisi humanorum ossium figuram retinuissent, propter magnitudinem nemo ea hominis fuisse, ut crederet, adduci facile potuisset. In vulgus repente sermo manavit, Geryonae illud cadaver esse Chrysaoris filii: soliumque eius fuisse, quod in montis fragmento excisum cernebatur. Torrentem vero, *qui proxime allabitur*, Oceanum appellari aiebant: addebant etiam, agricolas boum cornua saepe inter arandum eruisse, quod scilicet Geryonem eximia specie boves aluisse fama vulgasset. Quorum opinioni quum ego neutiquam assentirer, Gadibus habitasse Geryonem dicebam, neque ullum eius monumentum exstare, arborem tantum ostendi, cuius admodum esset varia

περιῤῥαγέντος, quod coniecit Lambinus ad Horat., probarunt Sylb. (εφι supra lin.) Goldh. Fac., receperunt CS. πραγέντος R. ἀριπραγέντος Vb. παραφαγέντος MVt. περιφαγέντος AXKF. „ambesus" Am.

40. ἐστᾶ, ὁ super ἐ, Vb. tum παρέχοντα VtS ed. mai. B, ut coni. KFC. περιέχοντα PcAgVabMNRVn AXKFC. παρεχόμενα coni. S.

41. Γηρ. εἶναι τ. Χρυσ. τὸν νεκρ. (β̄ ᾱ supra lin.) Va. Sq. μὲν om. MN.

42. ἀνθδρὸς Vb. tum προςβολῇ Va. mox χειμαῤῥόν AXK: χείμαρον VtAgVbLa. Ὠκεανὸν om. VtAg.; dein [illegible] Vb.

43. γυρηόνην NR. τὴν [illegible] M.; id. om. seq. δὲ. mox ἀπέφανον, αι super α, M.

44. οὗ μνῆμα μὲν οὐ Edd. AgPc RVb. οὐ μνῆμα μὲν οὐ VnNLab (La οὗ) οὐ μνῆμα μὲν ἢ M. (in schedis nostris οὗ). Scripsimus οὐδὲν e coni. B, cum syllaba δὲν sequente δένδρον absorpta sit. Confirmat hanc lectionem Va, qui a pr. manu sic habet: οὐ μνῆ (supra lin. μα) οὐδὲν; at δὲν erasum et οὗ rescriptum est. Schneider omisso οὗ coniicit: μνῆμα μὲν οὗ, δένδρων. Siebel. servat οὗ et interpretatur *ubi*; tum δένδρων NMVabLb. *Varias ostendi arborum formas* Calderin. δένδρω δὲ παρεχομένω, duae arbores, coni. S.

γηταὶ τὸν ὄντα ἐδείκνυον λόγον, ὡς εἴη μὲν ὁ νεκρὸς Ὕλλου,[45] παῖς δὲ Ὕλλος εἴη Γῆς, ἀπὸ τούτου δὲ ὁ [illegible]ταμὸς ὠνομάσθη. Ἡρακλέα δὲ διὰ τὴν παρ' Ὀμφάλῃ ποτὲ ἔφασαν δίαιταν Ὕλλον[46] ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ καλέσαι τὸν παῖδα.

CAPUT XXXVI.

De aliis in Salamine memorandis — insula Psyttalia — monumentis in via sacra versus Eleusina — Anthemocrito — Sciro vate — Cephisodoro — bello Atheniensium contra Philippum Demetrii filium.

Ἐν Σαλαμῖνι δὲ (ἐπάνειμι γὰρ ἐς τὸν προκείμενον λόγον) τοῦτο μὲν Ἀρτέμιδός ἐστιν ἱερὸν, τοῦτο δὲ τρόπαιον ἕστηκεν ἀπὸ τῆς νίκης, ἣν Θεμιστοκλῆς ὁ Νεοκλέους αἴτιος ἐγένετο γενέσθαι τοῖς Ἕλλησι. καὶ Κυχρέως[1] ἐστὶν
88 ἱερόν. ναυμαχούντων δὲ Ἀθηναίων πρὸς Μήδους δράκοντα ἐν ταῖς ναυσὶ[2] λέγεται φανῆναι· τοῦτον ὁ θεὸς
2 ἔχρησεν Ἀθηναίοις Κυχρέα εἶναι τὸν ἥρωα. (2) Νῆσος δὲ πρὸ[3] Σαλαμῖνός ἐστι καλουμένη Ψυττάλεια. ἐς ταύτην τῶν βαρβάρων ὅσον[4] τετρακοσίους ἀποβῆναι λέγου-

species. Ibi e Lydis antiquitatis periti homines, quae vero propiora sunt, disseruerunt: Hylli cadaver illud esse: fuisse vero Hyllum Terrae filium, a quo regionis fluvius nomen acceperit: et Herculem propter Omphales consuetudinem filium de fluminis nomine appellasse.

Cap. XXXVI. Salamine (ut, unde fueram digressus, redeam) Dianae templum est, et tropaeum in memoriam eius victoriae, cuius Themistocles Neoclis filius Graecis omnibus auctor fuit. Erectum Cychreo etiam templum. Commisso enim cum Persis proelio, draconem inter naves conspectum memorant: de quo *sciscitantibus* Atheniensibus Cychreum fuisse heroa Apollinem respondisse. (2) Ante Salaminem insula est, cui Psyttalia nomen: in eam ex Persarum exercitu quadrin-

45. ὗλον, ὗλος, ὗλον La.
46. ὕλλον Va.

Cap. XXXVI. 1. Ἕλλησιν Ag. Κειχρέως et postea Κιχρέα Va. ἣν χρέως et ἣν χρέα La.
2. ναυσὶν Ag. mox τοῦτο Lb.
3. πρὸς LaAg. tum ἐστιν Ag. ψιττάλεια PcVb. ψυττάγεια La.
4. ὅσον τε τετρακ. Porson. — ἡττομένου Va.

σιν· ἡττωμένου δὲ τοῦ Ξέρξου ναυτικοῦ καὶ τούτους
ἀπολέσθαι φασὶν ἐπιδιαβάντων [5] ἐς τὴν Ψυττάλειαν τῶν
Ἑλλήνων. ἄγαλμα δὲ ἐν τῇ νήσῳ σὺν τέχνῃ μέν ἐστιν οὐ-
δέν, Πανὸς δὲ ὡς ἕκαστον ἔτυχε [6] ξόανα πεποιημένα.
(3) Ἰοῦσι [7] δὲ ἐπ' Ἐλευσῖνα ἐξ Ἀθηνῶν, ἣν Ἀθηναῖοι 3
καλοῦσιν ὁδὸν ἱερὰν, Ἀνθεμοκρίτου [8] πεποίηται μνῆμα.
ἐς τοῦτον Μεγαρεῦσίν ἐστιν ἀνοσιώτατον [9] ἔργον, οἳ κήρυ-
κα ἐλθόντα, ὡς μὴ τοῦ λοιποῦ τὴν χώραν ἐπεργάζοιντο,
κτείνουσιν Ἀνθεμόκριτον· καί σφισι ταῦτα δράσασι [10] πα-
ραμένει καὶ ἐς τόδε μήνιμα ἐκ τοῖν θεοῖν, οἷς οὐδὲ Ἀδρια-
νὸς [11] ὁ βασιλεὺς ὥστε καὶ ἐπαυξηθῆναι μόνοις ἐπήρ-
κεσεν Ἑλλήνων. μετὰ δὲ τοῦ Ἀνθεμοκρίτου τὴν στήλην 4
Μολοττοῦ τε [12] τάφος ἐστὶν ἀξιωθέντος Ἀθηναίων καὶ τού-
του στρατηγεῖν, ὅτε [13] Πλουτάρχῳ βοηθοῦντες διέβησαν
ἐς [14] Εὔβοιαν, καὶ χωρίον Σκῖρον ἐπὶ τοιῷδε καλούμενον.
Ἐλευσινίοις πολεμοῦσι [15] πρὸς Ἐρεχθέα ἀνὴρ μάντις

gentos descendisse, proditum est. Deleta vero Xerxis classe, quum eodem Graeci transmisissent, etiam hos ad internecionem caesos. Signum in insula nullum quidem exstat arte expolitum: Panos tantum quaedam rudia sunt. (3) Qua Eleusinem Athenis iter est, per eam viam, quam sacram appellant, Anthemocriti monumentum conspicitur: quem *violato iure gentium* per summum nefas Megarenses occidere, quum fetialis edictum missus fuisset, ne *sacram* illi terram colerent. Sed *inexpiabiles* in hunc usque diem laesi numinis poenas dederunt. Solos enim ex omnibus Graecis ne Adrianus quidem Imperator sublevavit. Post Anthemocriti cippum Molossi tumulus est: cui imperium Athenienses decrevere, quum in Euboeam Plutarcho auxilia mittenda censuerunt. Vicus prope est, cui Scirum nomen. Appellationis huiusmodi causa prodita est. Dum Eleusinii bellum cum Erechtheo gererent,

5. *ἐπιβάντων* M. *ψιττάλειαν* Pc Vb. praecedentem articulum om. AgVt.
6. *ἔτυχεν* Vb. — *Πανὸς δὲ — τοῦτον Μεγαρεῦσιν* om. La.
7. *ἰοῦσι ἐπ'* N. *ἐς* PcAg. *Ἐλευσίνα* Va.
8. *θεμοκρίτου* N.
9. *ἀνοσιότατον* Ag. *ἀνωσιώτατον* VbLa.
10. *δράσασιν* Vb.; tum *μήνυμα* M. *μνῆμα* La.
11. *Ἀνδριανὸς* Vb.
12. *τε* om. MS. *μολοτοῦ* La.
13. *οὐ* pro *ὅτε* Vb.
14. *ἐς* N. *εἰς* Codd. rell. Edd. mox *σκεῖρον* PcAgVnRLabM (in MR *ϊ* supra lin.) Vt. *σκίρον* Vab.
15. *πολεμοῦσιν* NVb.

ἦλθεν ἐκ Δωδώνης ὄνομα Σκῖρος,[16] ὃς καὶ τῆς Σκιρά-
δος ἱδρύσατο Ἀθηνᾶς ἐπὶ Φαλήρῳ[17] τὸ ἀρχαῖον ἱερόν·
πεσόντα δὲ αὐτὸν ἐν τῇ μάχῃ θάπτουσιν Ἐλευσίνιοι πλη-
σίον ποταμοῦ[18] χειμάῤῥου, καὶ τῷ τε χωρίῳ τὸ ὄνομα
5 ἀπὸ τοῦ ἥρωός ἐστι καὶ τῷ ποταμῷ. (4) Πλησίον δὲ
πεποίηται Κηφισοδώρου[19] μνῆμα δήμου[20] προστάντος
καὶ Φιλίππῳ τῷ Δημητρίου Μακεδόνων βασιλεύοντι ἐς τὰ
μάλιστα ἐναντιωθέντος. συμμάχους δὲ ἐπήγετο[21] Κη-
φισόδωρος Ἀθηναίοις γενέσθαι βασιλεῖς μὲν Ἄτταλον τὸν
Μυσὸν[22] καὶ Πτολεμαῖον τὸν Αἰγύπτιον, ἔθνη δὲ αὐ-
τόνομα Αἰτωλοὺς καὶ νησιωτῶν Ῥοδίους καὶ Κρῆτας. ὡς
δὲ καὶ ἐξ Αἰγύπτου καὶ Μυσίας καὶ παρὰ τῶν Κρητῶν τὰ
πολλὰ ὑστέριζον αἱ βοήθειαι, Ῥόδιοι δὲ μόναις ναυσὶν
6 ἰσχύοντες πρὸς ὁπλίτας τοὺς Μακεδόνας[23] οὐ μεγάλα
ὠφέλουν, ἐνταῦθα Κηφισόδωρος ἐς Ἰταλίαν σὺν ἄλλοις
89 Ἀθηναίων πλεύσας ἱκέτευεν ἀμῦναι Ῥωμαίους· οἱ δέ
σφισι δύναμιν καὶ στρατηγὸν πέμπουσιν, οἳ τὰ Φιλίπ-

vate usi sunt Dodonaeo, cui Sciro nomen. Is Sciradis Minervae vetustum templum in Phalero dedicavit, quumque in pugna cecidisset, sepultus est non longe a torrenti amne. Locus itaque et amnis ab heroe nomen habent. (4) Prope visitur Cephisodori monumentum: qui quum populo praeesset, Philippo Demetrii filio Macedonum regi vehementer restitit: et cum Atheniensibus Mysorum regem Attalum, et Aegyptiorum Ptolemaeum, ex liberis vero gentibus Aetolos ac insularum incolas Rhodios et Cretenses amicitia et societate coniunxit. Verum quum e Mysia, Aegypto et Creta plerumque serius auxilia mitterentur, ac Rhodii, qui alias quam navales copias non haberent, contra gravem Macedonum armaturam parvo omnino essent praesidio futuri, cum parva suorum manu in Italiam veniens, a Romanis auxilia impetravit. Ii

16. *Σκίρος* CSmin. Vab. *σκίρος ο δ καὶ* (sic) Va. *Σκῖρος* Edd. Codd. rell.

17. *φαληρῷ* AXKFCNVabMLab.

18. *τοῦ ποταμοῦ* N. *χειμάρου* AgVtVbLa.

19. *κηφισσοδώρου* Ag. *κηφεισοδώρου* Va.

20. *μόνου* (expunct.) *δήμου* Vb. mox *Μακεδόνων* CBPcAgVnMVa Lab; *Μακεδόσι* AXKFSNRVb.

21. *ἐπείγετο* Ag. *Κηφισσόδωρος* Ag. *κηφισίδωρος* PcVn h. l. *κηφισίδορος* et postea — *ίδωρος* Lab.

22. *μυσσὸν* Ag. mox *πτολομαῖον* Va. tum et infra *ὑστέρισαν*, corr. in — *ιζον* Lb.

23. *τοὺς Μακεδόνων* Va. mox *ἀμύναι* Va. et *σφισιν* Ag.

που καὶ Μακεδόνων ἐς τοσοῦτον[24] καθεῖλον ὡς ὕστερον Περσέα τὸν Φιλίππου τήν τε ἀρχὴν ἀποβαλεῖν καὶ αὐτὸν αἰχμάλωτον ἐς Ἰταλίαν ἀχθῆναι.[25] Φίλιππος δὲ ἦν οὗτος ὁ Δημητρίου· πρῶτος γὰρ[26] ταύτης τῆς οἰκίας ἔσχε Δημήτριος τὴν Μακεδόνων ἀρχήν, ὁ ἀποκτείνας[27] Ἀλέξανδρον τὸν Κασσάνδρου παῖδα, ὡς τὰ πρότερον ἔχει μοι τοῦ λόγου.

CAPUT XXXVII.

De aliis monumentis clarorum virorum ad viam sacram — Acestio — Phytalo — de memorandis trans Cephisum — templo Cyamitae — Harpalo — Apollinis templo — Cephalo eiusque posteris.

Μετὰ δὲ τοῦ Κηφισοδώρου τὸ μνῆμα τέθαπται μὲν Ἡλιόδωρος Ἅλις·[1] τούτου γραφὴν ἰδεῖν ἔστι[2] καὶ ἐν τῷ ναῷ τῷ μεγάλῳ τῆς Ἀθηνᾶς. τέθαπται δὲ Θεμιστοκλῆς Πολιάρχου,[3] τρίτος ἀπόγονος Θεμιστοκλέους τοῦ[4] Ξέρξῃ

vero exercitu et imperatore misso Macedonum vires adeo fregerunt, ut non multo post Perseum Philippi filium non regno tantum eiecerint, sed captivum etiam Romam pertraxerint. Fuit Philippus Demetrii filius: qui Demetrius primus ex hac familia, (quemadmodum ante exposuimus) Alexandro Cassandri filio interfecto, Macedoniae regnum obtinuit.

Cap. XXXVII. Secundum Cephisodori Heliodori Aliensis sepulcrum est: cuius pictam imaginem et in magno Minervae templo videas. Sepultus ibidem est Themistocles Poliarchi filius, Themistoclis eius pronepos, qui navale proelium

24. ἐς τοσοῦτο Edd. ante B, R. ἐς τοσοῦτον BPcAgVnVab. τοσοῦτον ἐς τὸ N.

25. ἀναχθῆναι N. Post Δημητρίου asteriscum posuit C.

26. γὰρ om. N. δὲ vult Buttmannus.

27. ὁ ἀποκτείνας scripsimus e coni. S et Buttmanni: articulus abest ab Edd. Codd.

Cap. XXXVII. 1. Ἀλεὺς e coni. F. recepit C. Ἀλαιεὺς Amasaeus, quod probant SB.

2. ἔστι ἰδεῖν M. ἔστι ἰδεῖν Va.

3. πολυάρχου VaAg (ι super υ in Ag).

4. τοῦ Ξέρξῃ ACSBVabAgPcVn NR Porson. τῷ Ξέρξῃ XKF. Articulum om. MLa (in schedis nostris M „τοῦ pro τῷ"); mox μαχήσαντος Va. sec. man. addidit supra lin. ναυ deinde κατωτέρου Va et παρήστω Vb.

καὶ Μήδοις ἐναντία ναυμαχήσαντος. Τοὺς δὲ κατωτέρω τοῦ γένους πλὴν Ἀκεστίου παρήσω τοὺς ἄλλους. Ἀκεστίῳ δὲ τῇ Ξενοκλέους τοῦ Σοφοκλέους τοῦ Λεοντίδος[5] *τούτους*[6] *τε ἐς τὸν τέταρτον πρόγονον Λέοντα δᾳδούχους πάντας ὑπῆρξε*[7] *γενέσθαι, καὶ παρὰ τὸν βίον τὸν αὑτῆς πρῶτον μὲν τὸν ἀδελφὸν Σοφοκλέα εἶδε*[8] *δᾳδουχοῦντα, ἐπὶ δὲ τούτῳ τὸν ἄνδρα Θεμιστοκλέα, τελευτήσαντος δὲ καὶ τούτου Θεόφραστον τὸν παῖδα.*
2 *ταύτῃ*[9] *μὲν τύχην τοιαύτην συμβῆναι λέγουσιν. Προελθοῦσι δὲ ὀλίγον*[10] *Λακίου τέμενός ἐστιν ἥρωος καὶ δῆμος, ὃν Λακιάδας*[11] *ὀνομάζουσιν ἀπὸ τούτου. καὶ Νικοκλέους*[12] *Ταραντίνου ἐστὶ μνῆμα, ὃς ἐπὶ μέγιστον δόξης κιθαρῳδῶν ἁπάντων ἦλθεν. Ἔστι δὲ καὶ Ζεφύρου τε βωμὸς καὶ Δήμητρος ἱερὸν καὶ τῆς παιδός· σὺν δέ σφισιν Ἀθηνᾶ καὶ Ποσειδῶν ἔχουσι τιμάς.* (2) *Ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ Φύταλόν φασιν οἴκῳ Δήμητρα*

cum Xerxe commisit. Huius quidem posteros, praeter Acestium, commemorare necesse nihil habeo. Haec Xenoclis, Sophoclis filii, Leontis nepotis, filia fuit, ac vivens suos omnes a Leonte proavo daduchos vidit: *aequales* etiam eodem sacerdotio honestatos, Sophoclem fratrem, Themistoclem virum, et eo mortuo Theophrastum filium. Atque illa quidem eiusmodi fortuna usa est. Longius progressis Lacii herois lucus in conspectu est, et Lacidarum ab eo nominata curia. Nicoclis etiam Tarentini monumentum, cuius supra omnes fere citharoedos celebre nomen fuit. Est eodem in loco ara Zephyro erecta, Cereri et Proserpinae templa: quibus cum Minerva et Neptuno communes honores habentur. (2) In hac ipsa regione a Phytalo aiunt Cererem hospitio acceptam, eique

5. *Λεοντίδος* BPcAgVnVabVtM NRLab; *Λέοντος* Edd. ante B.

6. *τε* e coni. Buttmanni recepit B, legitur in Vn. *δὲ* Edd. Codd. rell., quod O. Mueller de Min. Pol. p. 45. expunctum voluit, S i. q. *δὴ* in epanalepsi esse statuit.

7. *ὑπῆρχε* VtAgLb. Sq. *καὶ* abest ab Codd. et Edd., e Buttm. coni. recepit B. *παρὰ δὲ τὸν βίον* voluit Mueller. — mox *τὸν* ante *αὐτῆς* om. M.

8. *εἶδεν* Ag. tum *ἐπὶ δὲ τοῦτο* Va.

9. *ταύτης* VnMRVtVabLab. *λέγουσι* Lb.

10. *δὲ ἐς ὀλίγον* M.

11. *Λακιάδας* SB, ut iam Meursius de populis Atticis, Heus. ad Cic. Off. II, 18, 16. et Palmer. MS. correxerant. *Λακίδας* *PcLabAgN RVnVab M Edd. rell.

κ ε
12. *νικολαους* Ag.

δέξασθαι καὶ τὴν θεὸν ἀντὶ τούτων [13] δοῦναί οἱ τὸ φυτὸν τῆς συκῆς. Μαρτυρεῖ δέ μοι τῷ λόγῳ τὸ ἐπίγραμμα τὸ ἐπὶ τῷ Φυτάλου τάφῳ·

> Ἐνθάδ' [14] ἄναξ ἥρως Φύταλός ποτε δέξατο σεμνὴν
> Δήμητραν, ὅτε πρῶτον ὀπώρας καρπὸν ἔφηνεν,
> Ἣν ἱερὰν συκῆν θνητῶν γένος ἐξονομάζει·
> Ἐξ οὗ δὴ τιμὰς Φυτάλου γένος ἔσχεν ἀγήρως.

πρὶν δὲ ἢ διαβῆναι τὸν [15] Κηφισὸν, Θεοδώρου μνῆμά 90
ἐστι [16] τραγῳδίαν ὑποκριναμένου τῶν καθ' αὐτὸν ἄριστα. 3
ἀγάλματα δὲ ἐπὶ τῷ [17] ποταμῷ Μνησιμάχης, τὸ δὲ ἕτερον [18] ἀνάθημα κειρομένου οἱ τὴν κόμην τοῦ παιδὸς ἐπὶ τῷ Κηφισῷ. καθεστάναι [19] δὲ ἐκ παλαιοῦ καὶ τοῖς πᾶσι τοῦτο Ἕλλησι τῇ Ὁμήρου τις ἂν τεκμαίροιτο

fici stirpe donata gratiam relatam. Id versus testantur in Phytali sepulcro incisi:

> Hic Cererem tectis Phytalus susceperat heros,
> Cui primum sacri largita est semina pomi,
> Quam mortale genus ficum vocat. Illius ergo
> Muneris aeterno hic Phytali gens floret honore.

Priusquam Cephisum amnem transeas, Theodori monumentum est, cui de Tragoedis primas aetas sua detulit. Iuxta fluvium simulacra *duo* sunt: alterum Mnesimaches, alterum filii, Cephiso crinem suum detondentis. Fuisse vero patrium Graecis omnibus, crinem fluminibus tondere, ex iis

13. *ἀντὶ τούτου* MVa.

14. *ἔνθα δ'* AXKN. *ἐνθάδ'* Edd. Codd. rell. ut iam Sylb. voluit. *ἥρως* in Va a sec. man., tum *Δήμητρα* LaVa (litera *ν* erasa Va).

15. *τούτον* (sic) N. *Κηφισσὸν* Edd. ante B, RVabM (in Vb *σ* alterum supra vers.) Lab. *Κηφισὸν* BPcNVn. *κηφιοτὸν* Ag. Mox *Θεωδωρου*, *ο* super *ω* priori, Vb.

16. *ἐστιν* Ag. mox *ἄριστα* om. M LabVnAgVt (in Vt ad marg. adscriptum est).

17. *τῷ* om. N.

18. *ἱερὸν* VtLb. *ἕτερον* Vt ad marg. Praec. *δὲ* om. La. Tum *ἀνάθημα κειρομένου οἳ τὴν κόμην ἔκειραν τοῦ παιδὸς* [*τοῦ παιδὸς ἔκειραν* VbN] *ἐπὶ τῷ Κ.* VabN. *ἀν. κειρομένου τὴν κόμην τοῦ παιδός οἱ ἐπὶ τ. Κ.* AXKF. Lectionem receptam habent CSBPcAg VnMVtR (R ad marg. *ἔκειραν*). Pro *ἐπὶ* KB malunt *ἐστί*. mox *Κηφισσῷ* LabVbAgRVn Edd. ante B. *Κηφισῷ* BPcN.

19. *καθεσταναι* Vb. *δ' ἐκ. παλ.* Va. *πᾶσιν ἕλλησιν* omisso *τοῦτο* La.; tum *τεκμαίρετο* (sec. man. *οι* Va). *τεκμέριτο* La.

ποιήσει, ὃς τὸν Πηλέα εὔξασθαί φησι[20] τῷ Σπερχειῷ κερεῖν ἀνασωθέντος ἐκ Τροίας Ἀχιλλέως τὴν κόμην.

4 (3) Διαβᾶσι δὲ τὸν Κηφισὸν[21] βωμός ἐστιν ἀρχαῖος Μειλιχίου Διός· ἐπὶ τούτῳ Θησεὺς ὑπὸ τῶν[22] ἀπογόνων τῶν Φυτάλου καθαρσίων ἔτυχε, λῃστὰς καὶ ἄλλους ἀποκτείνας[23] καὶ Σίνιν τὰ πρὸς Πιτθέως συγγενῆ. τάφος δὲ ἔστι μὲν[24] αὐτόθι Θεοδέκτου τοῦ Φασηλίτου· ἔστι δὲ Μνησιθέου. τοῦτον λέγουσιν ἰατρόν τε ἀγαθὸν γενέσθαι καὶ ἀναθεῖναι[25] ἀγάλματα, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἴακχος πεποίηται. ᾠκοδόμηται δὲ κατὰ[26] τὴν ὁδὸν ναὸς οὐ μέγας, καλούμενος Κυαμίτου·[27] σαφὲς δὲ οὐδὲν ἔχω λέγειν, εἴτε πρῶτος κυάμους ἔσπειρεν οὗτος, εἴτε τινὰ ἐπεφήμισαν[28] ἥρωα, ὅτι τῶν κυάμων ἀνενεγκεῖν οὐκ ἔστι σφίσιν ἐς Δήμητρα τὴν εὕρεσιν.

Homeri versibus coniicias, in quibus est, Peleum Sperchio pro felici Achillis a Troia reditu crinem vovisse. (3) Trans Cephisum Placidi Iovis (*Milichium nuncupant*) vetus ara est: ad quam Theseus a Phytali posteris de caede purgatus dicitur, quum et alios latrones, et Sinin a Pittheo *materno avo* sibi propinquum occidisset. Sepulcra ibidem sunt Theodectis, Phaselitae, et Mnesithei, quem medendi arte claruisse, accepimus, ac signa multa dedicasse, atque ex iis Iaccho unum. In ipsa via aedes non magna visitur: Cyamitae templum (*ac si Fabarii dixeris*) appellant. Compertum autem non habeo, fabarumne hic sationem primus docuerit, an vero heroum alicui sit id nominis tributum. Neque enim fabarum inventum Cereri adscribere possunt. Nam qui vel initiis, quae

20. φησι om. PcAgVnMLab. in R manu rec. insertum est.

21. Κηφισὸν BPcAgN. Κηφισσὸν Edd. rell. VnRVab.

22. οἷον pro τῶν Vb. mox φυττάλου N.; τοῦ φυτάλου VaM.

23. ἀποκτεῖναι Vb. tum σίνιν VnMLab. σίνην *Pc.

24. δὲ ἔστι μὲν αὐτ. BPcAgVnNRLab. δέ ἐστιν αὐτ. Edd. rell. VabM. tum ἔστι δὲ B. ἔτι δὲ Edd. rell. Codd. — φασιλίτου Vb. μνησιθίου N.

25. ἀναθῆναι AgVa. ἀγάλμα La. tum ὁ ἴαχος Vb.

26. δέ οἱ κατὰ Salmas.; probant Chandler Itin. p. 260 sq. Sturz. ad Empedocl. p. 655. Lobeck. Prol. 1. de Thriis Delph. p. 8. quos tamen refellit S.

27. κυαλίτου VnMLb (μ sup. vers. a man. rec. in Lb). κυμαλίτου Vb.

28. ἐπεφήμισαν S. (ex emend. T. Hemsterhusii ad Luc. I. p. 24. Amst. T. I. p. 213. Lehm.) C. in Supplem. et B. ἐπεφήμησαν PcdAgVn. ἐπευφήμησαν AXKFCNRVabMLab. εἴτε τινὰ οὕτως ἐπεφ. coni. C. ἐφήμησαν Vt.

ὅστις δὲ ἤδη τελετὴν [29] Ἐλευσῖνι εἶδεν ἢ τὰ καλούμενα
Ὀρφικὰ ἐπελέξατο, οἶδεν ὃ λέγω. (4) Μνημάτων δὲ 5
ἃ μάλιστα ἐς μέγεθος καὶ κόσμον ἥκει, τὸ μὲν ἀνδρός
ἐστι [30] Ῥοδίου μετοικήσαντος ἐς Ἀθήνας, τὸ δὲ Ἅρπαλος
Μακεδὼν ἐποίησεν, ὃς Ἀλέξανδρον ἀποδρὰς ἐκ τῆς Ἀσίας
διέβη ναυσὶν ἐς τὴν Εὐρώπην, ἀφικόμενος δὲ παρ' Ἀθη-
ναίους [31] ὑπ' αὐτῶν συνελήφθη, διαφθείρας δὲ χρήμα-
σιν ἄλλους τε καὶ τοὺς [32] Ἀλεξάνδρου φίλους ἀπέδρα.
πρότερον δέ γε [33] Πυθιονίκην ἔγημε, γένος μὲν οὐκ
οἶδα ὁπόθεν, ἑταιροῦσαν [34] δὲ ἔν τε Ἀθήναις καὶ ἐν
Κορίνθῳ. ταύτης [35] ἐς τοσοῦτον ἔρωτος προῆλθεν ὡς
καὶ μνῆμα ἀποθανούσης ποιῆσαι πάντων ὁπόσα Ἑλ-
λησίν ἐστιν [36] ἀρχαῖα θέας μάλιστα ἄξιον. Ἔστι δὲ 91
ἱερὸν ἐν ᾧ κεῖται Δήμητρος καὶ τῆς παιδὸς ἀγάλματα 6
καὶ Ἀθηνᾶς τε καὶ Ἀπόλλωνος· Ἀπόλλωνι δὲ ἐποιήθη

Eleusine fiunt, interfuerint, vel ea, quae Orphica appellantur, legerint, facile id, quod dico, intelligent. (4) Monumenta *eo quidem in loco duo* et magnitudine et operis magnificentia praestant: alterum est Rhodii cuiusdam viri, qui se Athenas contulit: alterum Harpalus Macedo excitavit, is nempe, qui Alexandrum fugiens ex Asia in Europam classe traiecit; quumque Athenas venisset, ab Atheniensibus captus, corruptis quum aliis, tum ipsius Alexandri amicis, periculum effugit. Sed is ante Pythionicen uxorem duxerat, cuius neque genus, neque patriam novi: tantum scio, Athenis eam et Corinthi corpus vulgasse. Eam vero tam perdite amavit Harpalus, ut mortuae monumentum posuerit, omnium, quae in Graecia sunt, veterum operum, quod spectetur, dignissimum. (5) Templum etiam ibi spectes, in quo Cereris, Proserpinae, Minervae, et Apollinis signa sunt. Ab initio fuit aedes uni Apollini dicata.

29. τελευτὴν M. et eraso υ RLb. deinceps ἐν inserit man. rec. in Lb.
30. ἔστιν Ag. μετοικίσαντος Vb.
31. Ἀθηναίοις M.; mox ἄλλοις Vb.
32. τοὺς om. AgVt.
33. δέ γε CSB*Pc. δὲ ἔτι Edd. rell. AgVnNRVabMLab; Πειθιονίκην in marg. Exc. cod. Pal.; Πυθονίκη habet Diod. S. XVII, 108. et inscriptio in Dodw. itin. et in Krusii Hell. II. 176.
34. ἑτεροῦσαν, Lb et αι super ε Vn.
35. post ταύτης inserit δὲ Va, quod fortasse recipiendum; tum τοσοῦτο Va. deinde ἔρωτος FCSBPc AgVnVabMNR. ἔρωτα AXK.
36. ἔστιν om. M.

μόνῳ τὸ ἐξ ἀρχῆς.[37] Κέφαλον γὰρ τὸν Δηΐονος[38]
συνεξελθόντα λέγουσιν Ἀμφιτρύωνι ἐπὶ Τηλεβόας τὴν[39]
νῆσον οἰκῆσαι πρῶτον, ἣ νῦν ἀπ᾽ ἐκείνου Κεφαλληνία
καλεῖται· μετοικεῖν δὲ αὐτὸν τέως ἐν Θήβαις φεύγοντα
ἐξ Ἀθηνῶν διὰ τὸν Πρόκριδος[40] τῆς γυναικὸς φόνον.
δεκάτῃ δὲ ὕστερον γενεᾷ Χαλκῖνος[41] καὶ Δαῖτος ἀπόγο-
νοι Κεφάλου πλεύσαντες[42] ἐς Δελφοὺς ᾔτουν τὸν θεὸν
7 κάθοδον ἐς Ἀθήνας· ὁ δέ σφισι κελεύει θῦσαι πρῶτον
Ἀπόλλωνι ἐνταῦθα τῆς Ἀττικῆς, ἔνθα ἂν ἴδωσιν ἐπὶ τῆς
γῆς τριήρη[43] θέουσαν· γενομένοις δὲ αὐτοῖς κατὰ τὸ
Ποικίλον καλούμενον ὄρος δράκων ἐφάνη σπουδῇ κατὰ
τὸν φωλεὸν[44] ἰών· καὶ Ἀπόλλωνί τε θύουσιν ἐν τῷ
χωρίῳ τούτῳ, καὶ ὕστερον σφᾶς ἐλθόντας ἐς τὴν πόλιν
ἀστοὺς ἐποιήσαντο Ἀθηναῖοι. μετὰ δὲ τοῦτο Ἀφροδίτης
ναός ἐστι[45] καὶ πρὸ αὐτοῦ τεῖχος ἀργῶν λίθων θέας
ἄξιον.

Cephalum enim aiunt Deionei filium cum Amphitryone primum ad Teleboas, in eam insulam, quae de ipsius nomine Cephalenia dicta est, profectum: nam Thebas ante Athenis, ob Procridis uxoris caedem exul, migrarat. Eius Cephali posteros, decem iam exactis aetatibus, Chalcinum et Daetum, quum Delphos navigassent, ac deum de reditu in antiquam patriam consuluissent, responsum accepisse, ut in Atticam reversi, quo in loco humi currentem triremem vidissent, ibi Apollini rem divinam facerent. Quum itaque ad montem, quem Poecilum appellant, appropinquassent, draconem offendisse celeri se lapsu in latebras demittentem: ibi eos rem divinam Apollini fecisse, ac mox ab Atheniensibus in civitatem receptos. Post hoc templum Veneris aedes est: cuius in fronte paries exstructus est e rudi lapide, opere tamen insigni.

37. τῷ ἐξ ἀρχῆς Vb.
38. Δηΐονος CSBMNRVtVnAgPc. Δηϊονέως AXKFR ad marg. Vab. *Deionis* Calderin. cfr. Paus. X. 29. Tum συνεξελθόντα ASAgPcNRVn VtVbLab; συνεξελθόντι M.; συνεξελόντα XKFCB. — mox Ἀμ-
ρ ω
φικτύονι (sic) Vb. Sq. ἐπὶ inseruit S.
39. καὶ τὴν νῆσ. NVa. mox κεφαλλήνεια Vt. κεφαλληνεία Ag. κεφαληνία Vb.
40. πρόκνιδος APcAgNRVbLab. προκνίδος M.
41. χαλκῖνος B*PcVa. Χαλκεῖνος Edd. rell. AgNRVnVbMLab.
42. πάντες pro πλεύσαντες Vb.
43. τριήρην θ. γενομένης, οι super η, Vb. mox ποικίλλον NR.
44. φωλαιὸν, ε super αι, Vb.
45. ἔστιν Ag.

CAPUT XXXVIII.

De Rhetis alveis — Crocone — Eumolpo — Celeo eiusque filiabus — Ceryce — Zarece — memorandis apud Eleusinios — Rhario campo — Eleusine heroë — Plataeensi agro et Eleutherensibus — Antiope eiusque liberis.

Οἱ δὲ Ῥειτοὶ[1] *καλούμενοι ῥεῦμα μόνον παρέχονται ποταμῶν, ἐπεὶ τό γε ὕδωρ θάλασσά ἐστί*[2] *σφισι. πείθοιτο δὲ ἄν*[3] *τις καὶ ὡς ἀπὸ τοῦ Χαλκιδέων*[4] *Εὐρίπου ῥέουσιν ὑπὸ τῆς γῆς ἐς θάλασσαν κοιλοτέραν ἐμπίπτοντες. λέγονται δὲ οἱ Ῥειτοὶ*[5] *Κόρης ἱεροὶ καὶ Δήμητρος εἶναι, καὶ τοὺς ἰχθῦς ἐξ αὐτῶν τοῖς ἱερεῦσίν ἐστιν αἱρεῖν*[6] *μόνοις. οὗτοι δὲ τὸ ἀρχαῖον, ὡς ἐγὼ πυνθάνομαι, πρὸς Ἀθηναίους τοὺς ἄλλους ὅροι τῆς γῆς Ἐλευσινίοις ἦσαν.* (2) *Καὶ* 2
διαβᾶσι τοὺς Ῥειτοὺς πρῶτος ᾤκει Κρόκων[7]*, ἔνθα καὶ* 92
νῦν ἔτι βασίλεια[8] *καλεῖται Κρόκωνος. τοῦτον Ἀθηναῖοι τὸν Κρόκωνα Κελεοῦ θυγατρὶ συνοικῆσαι Σαισάρᾳ*[9] *λέ-*

Cap. XXXVIII. Iam alvei, qui Rheti appellantur, solo cursu fluminibus similes sunt: nam eorum aqua maris saporem refert. Quae res alicui fortasse persuaserit, e Chalcidico eos Euripo manantes e terra depressius mare delabi. Rhetos quidem Cereri ac Proserpinae sacros esse tradunt: neque eos, qui in illis nascuntur pisces, cuiquam licet praeterquam sacerdotibus capere. Atque hi quidem veteres Eleusinii sunt et Attici agri fines, uti accepi. (2) Agrum vero, qui trans Rhetos est, tenuisse dicitur Crocon; et locus ille Croconis nunc etiam Regia appellatur. Cum hoc Crocone Celei filiam Saesaram nuptam fuisse, Athenienses memorant. Neque tamen

Cap. XXXVIII. 1. S ed. min. *Ῥῖτοι.* ed. mai. *Ῥεῖτοι.* mox *προσέχονται* Ag.

2. *ἐστιν ὅ σφισι* MPcVnVaLab (Lb. in marg. *ὢς*; fort. *ὥς φασι*) S. in R *ν ὃ* erasum. *σφισι* om. N. *ἐστιν — Χαλκιδέων* om. La.

3. *δ' ἂν* Va.

4. *χαλκιδεῶνος* VabMNRVtAgLb A. *Χαλκιδέων* XKFCSBVnPcLa. mox *ὑπὸ τῆς γῆς* CSB. *ἀπὸ* Edd. rell. Codd. sed R ad marg. *ἄλλως· ὑπὸ γῆς.* E Va nihil enotavimus.

5. *ῥεινοὶ* Vb. *ῥειτὴ*, *οι* super *ὴ*, Ag. mox *ἱερὸν* N.

6. *αἴρειν* VaLabVn. *αἶρειν* M. Mox *οὗτοι δὲ* SM.

7. *πρόκων*, *κ* super *π*, M.

8. *βασιλεία* AXKVbMLabAgVn. *βασιλέα* N. *βασίλεια* coni. K, quod tacite receperunt FCSB; legitur in VaPcR. mox *κελαιοῦ* La.

9. *Σαισάρᾳ* CS ed. mai. BVtAg. ut correxit Sylb. *Saesara* Amas. *σαισάραν* (*σ* ambig.) La. *βαισάρᾳ* VnNVbMRLb Edd. rell. In Va prima litera ambigua, in R *σ* super *β*. *Σαισ. λέγουσιν* Ag.

γουσι· λέγουσι δὲ οὐ πάντες, ἀλλ' ὅσοι τοῦ δήμου τοῦ Σκαμβωνιδῶν[10] εἰσιν. ἐγὼ δὲ Κρόκωνος μὲν ἀνευρεῖν τάφον οὐχ οἷός τε ἐγενόμην, τὸ δὲ Εὐμόλπου μνῆμα κατὰ ταὐτὰ[11] Ἐλευσινίοις ἀπέφαινον καὶ Ἀθηναῖοι. (3) Τοῦτον τὸν Εὔμολπον ἀφικέσθαι λέγουσιν ἐκ Θρᾴκης Ποσειδῶνος παῖδα ὄντα καὶ Χιόνης· τὴν δὲ Χιόνην Βορέου θυγατέρα τοῦ ἀνέμου καὶ Ὠρειθυίας[12] φασὶν εἶναι. Ὁμήρῳ δὲ ἐς μὲν τὸ γένος ἐστὶν οὐδὲν αὐτοῦ[13] πεποιημένον,
3 ἐπονομάζει[14] δὲ ἀγήνορα ἐν τοῖς ἔπεσι τὸν Εὔμολπον. γενομένης δὲ Ἐλευσινίοις[15] μάχης πρὸς Ἀθηναίους, ἀπέθανε μὲν Ἐρεχθεὺς Ἀθηναίων βασιλεύς, ἀπέθανε δὲ Ἰμμάραδος ὁ[16] Εὐμόλπου· καταλύονται δὲ ἐπὶ τοῖσδε τὸν πόλεμον, ὡς Ἐλευσινίους ἐς τὰ ἄλλα Ἀθηναίων κατηκόους ὄντας ἰδίᾳ τελεῖν τὴν τελετήν.[17] τὰ δὲ ἱερὰ τοῖν θεοῖν Εὔμολπος καὶ αἱ θυγατέρες δρῶσιν αἱ Κελεοῦ· καλοῦσι δὲ σφᾶς Πάμφως τε κατὰ ταὐτὰ καὶ Ὅμηρος Διογένειαν

haec omnium, sed eorum tantum, qui e Scambonidarum curia sunt, opinio est. Croconis certe sepulcrum invenire nunquam potui. Eumolpi vero tumulum et Eleusinii et Athenienses agnoscunt. (3) Venisse Eumolpum istum e Thracia, filiumque Neptuni et Chiones fuisse, traditum est: Chionen vero Boreae ex Orithyia genitam. De illius sane parentibus nihil omnino Homerus prodidit: in quadam tantum versuum suorum parte animi praestantem appellat Eumolpum. Enimvero commissa inter Eleusinios et Athenienses pugna, hinc Erechtheus rex, illinc Eumolpi filius Immaradus ceciderunt. Arma inde his conditionibus posita, ut Eleusinii se, suaque cetera omnia in Atheniensium potestatem traderent, initia ipsi tanquam propria retinerent; ac ut Cereri et Proserpinae Eumolpus et Celei filiae sacra facerent. Eas iisdem nominibus Pamphus et Homerus appellant, Diogeneam, Pammeropen, Sae-

10. Σκαμβωνιδῶν CS e coni. Sylb. BAgPcVnNR. σκαμμωνίδων Vt. σκαβωνίδων Va. σκαμβωνίθων AXKFVbMLab. Σκαμβωνίδαι etiam in Phot. Lex.

11. ταῦτα AgVnLab. tum Ἐλευσινίοις man. rec. mutavit in ἐλευσίνιοι.

12. ὠριθυίας NRAgVbLab.

13. οὐδὲν αὐτοῦ πεπ. AgPcVnVt VaLabMRBS (ed. mai.) αὐτοῦ πεπ. οὐδὲν AXKFCS (ed. min.) Vb. et ita transponere iubent litterae α β γ in R supra lin. positae. αὐτοῦ πεπ. ἐστὶν οὐδὲν N.

14. ἐπονομάζειν N. ἐπονομάξει, A. — ἀγήνωρα AgVt. ἐν οἷς ἐπ. Vb. ἔπεσιν Ag.

15. ἐλευσινίης, οι super η, Ag. mox Ἰμμάραθος Va, Ἰμμάρος M.

16. ὁ om. BPcAgVnVtMVaLab. in R insertum est, extat in NVb Edd. ante B.

17. τελευτὴν PcLab (corr. in Lb).

καὶ Παμμερόπην καὶ τρίτην Σαισάραν.[18] *τελευτήσαντος*
δὲ Εὐμόλπου Κήρυξ νεώτερος λείπεται τῶν παίδων, ὃν
αὐτοὶ Κήρυκες θυγατρὸς Κέκροπος Ἀγλαύρου καὶ Ἑρμοῦ
παῖδα εἶναι λέγουσιν, ἀλλ᾽ οὐκ Εὐμόλπου. (4) *Ἔστι δὲ* 4
Ἱπποθόωντος[19] *ἡρῷον, ἀφ᾽ οὗ τὴν φυλὴν ὀνομάζουσι*
καὶ πλησίον Ζάρηκος· τοῦτον μαθεῖν παρὰ[20] *Ἀπόλλωνι*
μουσικήν φασιν· ἐγὼ δὲ ξένον[21] *μὲν ἀφικόμενον ἐς τὴν*
γῆν Λακεδαιμόνιόν τε εἶναι δοκῶ καὶ Ζάρακα[22] *ἐν τῇ*
Λακωνικῇ πόλιν ἀπὸ τούτου πρὸς θαλάσσῃ καλεῖσθαι· εἰ
δέ τις Ζάρηξ ἐπιχώριος Ἀθηναίοις ἥρως[23]*, οὐδὲν ἐς αὐ-*
τὸν ἔχω λέγειν. (5) *Ῥεῖ δὲ Κηφισὸς*[24] *πρὸς Ἐλευσῖνι* 5
βιαιότερον παρεχόμενος τοῦ προτέρου ῥεῦμα· καὶ παρ᾽
αὐτῷ[25] *καλοῦσιν Ἐρινεὸν, λέγοντες τὸν Πλούτωνα, ὅτε*
ἥρπασε τὴν Κόρην, καταβῆναι ταύτῃ. πρὸς τούτῳ τῷ Κη-
φισῷ λῃστὴν Πολυπήμονα ὄνομα, Προκρούστην δὲ ἐπί-
κλησιν, Θησεὺς ἀπέκτεινεν. (6) *Ἐλευσινίοις δέ ἐστι*[26] 6

saram. Ex Eumolpi vero filiis natu minimus Ceryx patri superstes fuit: quem tamen Praeconum natio, *qui suam ei originem referunt*, ex Aglauro Cecropis filia et Mercurio, non Eumolpo, procreatum dicunt. (4) Est *eodem in loco* heroicum Hippothoontis monumentum, a quo tribus nomen habet: atque illi proximum Zarecis, quem tradunt Musicam apud Apollinem didicisse: ego vero Atticae inquilinum fuisse, patria Lacedaemonium, et ab eo maritimam Laconiae urbem Zaraca appellatam existimo. Quod si quis fuit Atticae indigena Zarex, de eo quod dicam, plane nihil habeo. (5) Cephissus vero amnis per Eleusinium agrum cursu multo, quam quovis alio in loco, concitatiore defertur. Prope locus est, cui Caprifico nomen: unde Orcum rapta Proserpina, descendisse, fama vulgavit. Ad hunc Cephissi alveum Theseus latronem Polypemonem, Procrusten cognomine, occidit. (6) Apud Eleusi-

18. *βαισάραν* Smin. MVaM. *σαιβάραν* N.

19. *Κῆρυξ* BPcAgLb. *Κήρυξ* rell. Tum *νεότερος* Va; mox *Ἀγραύλου* Va.

19. *Ἱπποθόωντος* SB e corr. Sylb. *Ἱπποθόοντος* AXKFC. *ἱπποθόαντος* PcVnAgNRVtVabMLab. mox *ὀνομάζουσιν* NR.

20. *παρ᾽ Ἀπ.* Va.

21. *ξένιον* Ag.

22. *Ζάρα καὶ ἐν* M. *ζάραβα* La.

23. *ἥρωος* Vb, *ο* expuncto. *οὐδὲν ἑαυτὸν* La.

24. *Κηφισσὸς* Edd. ante B, RAg VnLab. *Κηφισὸς* BVbPcN. mox *Κηφισσῷ* Ag. Edd. ante B. *Κηφισῷ* BVnRVbPcN.

25. S coni. *καὶ τὸ παρ᾽ αὐτῷ καλοῦσιν.* Valcken. post *αὐτῷ* insertum voluit *ὅ*, tuetur vulgatam G. H. Schaefer laudans hanc in rem Ind. ad Gregor. Cor. p. 986. Mox *λῃμστὴν* Lb.

26. *εἰσὶ μὲν* PcVnAgMLab; in R

93 μὲν Τριπτολέμου ναὸς, ἔστι δὲ Προπυλαίας Ἀρτέμιδος
καὶ Ποσειδῶνος πατρός,[27] φρέαρ τε καλούμενον[28] Καλ-
λίχορον, ἔνθα πρῶτον Ἐλευσινίων αἱ γυναῖκες χορὸν
ἔστησαν καὶ ᾖσαν ἐς τὴν θεόν. τὸ δὲ[29] πεδίον τὸ Ῥάριον
σπαρῆναι πρῶτον λέγουσι καὶ πρῶτον αὐξῆσαι καρποὺς
καὶ διὰ τοῦτο οὐλαῖς ἐξ αὐτοῦ χρῆσθαί σφισι καὶ ποιεῖ-
σθαι πέμματα ἐς τὰς θυσίας καθέστηκεν. ἐνταῦθα ἅλως[30]
7 καλουμένη Τριπτολέμου καὶ βωμὸς δείκνυται. Τὰ δὲ
ἐντὸς τοῦ τείχους τοῦ ἱεροῦ τό τε ὄνειρον ἀπεῖπε γράφειν,
καὶ τοῖς οὐ τελεσθεῖσιν, ὁπόσων[31] θέας εἴργονται, δῆλα
δήπου μηδὲ πυθέσθαι μετεῖναί[32] σφισιν. (7) Ἐλευσῖ-
να[33] δὲ ἥρωα, ἀφ' οὗ τὴν πόλιν ὀνομάζουσιν, οἱ μὲν
Ἑρμοῦ παῖδα εἶναι καὶ Δαείρας Ὠκεανοῦ θυγατρὸς λέγου-
σι, τοῖς δέ ἐστι[34] πεποιημένα Ὤγυγον εἶναι πατέρα Ἐλευ-

nios Triptolemi aedes est, Propylaeae Dianae, et Neptuni patris: puteus, quem Callichorum appellant, ubi primum chorum Eleusiniorum foeminae instituerunt et deam cantu veneratae sunt. In campis vero, quos Rharios vocant, frugum primum iacta semina adolevisse ferunt: in cuius rei memoriam hordeum ex eo ipso solo demessum in sacris ad molas et liba adhibent. Ostenditur ibidem area, quae Triptolemi dicitur, et ei dedicata ara. At quae intra sacrum parietem servantur, scribere somnio prohibemur. Iis enim, qui initiati non fuerint, non tantum eorum adspectu interdictum est, verum etiam ne percontari quidem aut audire fas quicquam est. (7) Eleusinem vero heroem, unde oppidum nomen habet, nonnulli Mercurio et Daira Oceani filia genitum putant. Alii Ogygum Eleusinis patrem fuisse fa-

ἐστὶ per correct. Mox τριπολέμου Va.

ὁ

27. Ποσ. πρὸς VabAgRMLab (πρ La), quod est solenne comp. scribendi pro πατρός. Lobeck. Aglaoph. p. 771. vult Ποσ. πατρῴου.

28. φρέαρ δὲ τὸ καλλόν (sic) καλλιχῶρον M. καλλίχωρον VbVnLb, et mox χωρὸν Vb. Deinde post πρῶτον Va. inserit τῶν. Sq. αἱ om. La.

29. δὲ om. M; tum Ῥάριον SB. Ραρίον AXKFC. ῥάνιον PcAgVn Lab (in Lb ν corr. in ρ) VbRM; e Va nihil enotavimus. mox λέγεται Ag. λέγουσιν Vb. mox ο λαῖς La.

30. ἄλλως AgVbLa. ἅλλως M. (in La λ alterum exp.) τριπολέμου VbLa. Mox ἀπεγράφειν pro ἀπεῖπε γράφ. Va.

31. ὁπόσων (ex emendatione Valckenarii in Diatr. in Eurip. p. 290.) FCSB. ὅπως ὧν AXKPcAgVnNR VaMLab. ὡπωσῶν Vb (ὅπωσῶν sec. exc. Schub.).

32. μετεῖναι XKFCSB. μήτ' εἶναι APcAgVnNRM (Exc. nostr. μήδ' εἶναι) VabLab.

33. Ἐλευσίνα Va., sic solet. Mox Δάειρας M.

34. ἐστιν Ag.

σῖνι· οἱ γὰρ ἀρχαῖοι τῶν λόγων ἅτε οὐ προσόντων σφίσι γενεῶν[36] ἄλλα τε πλάσασθαι δεδώκασι[37] καὶ μάλιστα ἐς τὰ γένη τῶν ἡρώων.

(8) Ἐκ δὲ Ἐλευσῖνος τραπομένοις ἐπὶ Βοιωτῶν ἐστὶν 8
ὅμορος Ἀθηναίοις ἡ Πλαταιΐς.[38] πρότερον μὲν γὰρ Ἐλευθερεῦσιν[39] ὅροι πρὸς τὴν Ἀττικὴν ἦσαν· προσχωρησάντων δὲ Ἀθηναίοις τούτων, οὕτως ἤδη Βοιωτίας ὁ Κιθαιρών ἐστιν ὅρος.[40] προσεχώρησαν δὲ Ἐλευθερεῖς, οὐ[41] πολέμῳ βιασθέντες, ἀλλὰ πολιτείας τε[42] ἐπιθυμήσαντες παρὰ Ἀθηναίων, καὶ κατ' ἔχθος τὸ[43] Θηβαίων. ἐν τούτῳ τῷ πεδίῳ ναός ἐστι Διονύσου, καὶ τὸ ξόανον ἐντεῦθεν Ἀθηναίοις ἐκομίσθη τὸ ἀρχαῖον· τὸ δὲ ἐν Ἐλευθεραῖς ἐφ'[44] ἡμῶν ἐς μίμησιν ἐκείνου πεποίηται. (9) Ἀπωτέρω[45] δὲ 9

bulati sunt. Nam priscae traditiones quum ad nullam fere aetatem hominum origines suas habeant referre, multis quum alia fingendi, tum quae de heroum familiis prodita sunt, locum dedere. (8) Qua ab Eleusine in Boeotiam iter est, Atheniensibus Plataeensis ager finitimus est: Atticam tamen olim et Boeotiam Eleutherenses dirimebant. Sed posteaquam Eleutherenses in Atheniensium potestatem venerunt, Cithaeron mons finis utriusque regionis haberi coeptus est. Attico vero nomini non illi quidem bello subacti se adiunxerunt, sed quod eam in primis reipublicae formam, qua Athenienses utebantur, expetiverunt, quodque capitali in Thebanos odio semper laborarunt. In iisdem campis Liberi Patris templum est: atque inde est Athenas olim signum eius deportatum. Nam quod Eleutheris hac etiam aetate exstat, ad illius fuit similitudinem factum. (9) Non

35. πατέρα Ἐλευσῖνι· οἱ γὰρ e coni. πατέρα. Ἐλευσίνιοι γὰρ Edd. Codd. Ὠγυγόν οἱ εἶναι coni. B.

36. R. ad marg. γενναίων.

37. δεδώκασιν AgVb. δώκασι Va M. tum καὶ μάλιστα scripsimus cum Smai. e coni. K, probante C. καὶ om. Edd. rell. Codd. — Lobeck. Aglaopham. p. 206. totum locum ita emendat: Ἐλευσίνιοι γὰρ ἀρχαῖοι, ἅτε οὐ προσόντων σφίσι γενεαλόγων, ἄλλα τε πλάσ. δεδώκασι, καὶ μάλιστα κτλ.

38. Πλαταιΐς FCSBVabAgVnN Lab. πλαταῒς AXKRPcM (?)

39. S coni. Pausaniam voluisse dicere: τοῖς Βοιωτοῖς ἐν Ἐλευθερεῦσιν ὅροι ἦσαν πρὸς τὴν Ἀττικήν. — Va om. μὲν et postea dat Ἐλευθερέσιν.

40. ὅρος VnRLb (R ad marg. ἄλλως ὅρος).

41. οὐ om. Vb.

42. τε om. M.; ἐπιθυμήσαντας, ε super α, Vb. tum παρ' ἀθην Va.

43. τῶν Θηβ. M. tum παιδίω (αι super ε) (sic) Vb. et mox τὸ δὲ ἐν Va.

44. fort. τὸ ἐφ' ἡμῶν.

45. ἀποτέρω Vab. ἔστιν οὐ μέγα — ἐς μὲν τὸ bis habet La. mox τοὺς πραιδας La, correxit man. rec.

ὀλίγον σπήλαιόν ἐστιν οὐ μέγα καὶ παρ' αὐτὸ ὕδατος πηγὴ ψυχροῦ. λέγεται δὲ ἐς μὲν τὸ σπήλαιον ὡς Ἀντιόπη τεκοῦσα κατάθοιτο ἐς αὐτὸ τοὺς παῖδας, περὶ δὲ τῆς πηγῆς [46] τὸν ποιμένα εὑρόντα τοὺς παῖδας ἐνταῦθα σφᾶς λοῦσαι [47] πρῶτον, ἀπολύσαντα τῶν σπαργάνων. Ἐλευθερῶν δὲ ἦν μὲν ἔτι [48] τοῦ τείχους, ἦν δὲ καὶ οἰκιῶν ἐρείπια· δήλη δὲ τούτοις ἐστὶ πόλις ὀλίγον ὑπὲρ τοῦ πεδίου πρὸς τῷ Κιθαιρῶνι οἰκισθεῖσα.

CAPUT XXXIX.

De memorandis in via ex urbe Eleusine Megara versus — puteo Anthino — Meganirae (vel Metanirae) templo — sepulcris ad Thebas occisorum — Alope et Cercyone — Theseo luctandi artis inventore — de Megarici agri et urbis originibus ac fatis narratio.

94 Ἑτέρα δὲ ὁδὸς ἐξ [1] Ἐλευσῖνος πρὸς Μέγαρα ἄγει· ταύτην ἐρχομένοις [2] τὴν ὁδὸν φρέαρ ἐστὶν Ἄνθιον [3] καλούμενον. ἐποίησε δὲ Πάμφως ἐπὶ τούτῳ τῷ φρέατι καθῆσθαι [4] Δήμητρα μετὰ τὴν ἁρπαγὴν τῆς παιδὸς, γραΐ εἰκασμένην· ἐντεῦθεν δὲ αὐτὴν ἅτε γυναῖκα γραῖαν [5] ὑπὸ τῶν θυγατέ-

procul specus abest, modica quidem magnitudine: fons proximus frigidae aquae. In eo specu Antiopen narrant, quos pepererat geminos, exposuisse, pastoremque sublatos pueros fasciis exemtos illis aquis lavisse. Eleutherarum quum muri, tum aedium etiam vestigia remanent. Ea res planum facit, oppidum ipsum non multum supra campos Cithaeronem versus fuisse.

Cap. XXXIX. Altera ab Eleusine via Megara ducit: per eam qui ingrediuntur, puteum offendunt, cui nomen Florido. Super eo Pamphus versibus mandavit Cererem post raptum Proserpinae, anus facie sumta, consedisse: atque inde illam Ce-

46. ἐπὶ δὲ τῆς π. RVt ad marg. Vab. περὶ δὲ τῆς πηγ. Edd. PcAg. περὶ δὲ τῆς γῆς (πη super γῆς) R. περὶ δὲ τῆς γῆς NVnMLb (in Lb man. rec. ad marg. πηγῆς).

47. σφαλοῦσαι N. tum ἀπολούσαντα PcVnAgLab (in La o deletum). Ἐλευθερῶν Va.

48. ἐπὶ τοῦ Vb. [illegible] La. Sq. ἐστὶ om. Va.

Cap. XXXIX. 1. ἐξ om. MLb. Μεγάρα Va.

2. ἐρχομένης, οι super η, Ag.

3. Ἄνθιον ACSB Codd. ἄνθινον XKF. *floridus* Calder. Amas. Παρθένιον coni. Ruhnk. ex Hom. h. in Cerer. 99.

4. καθῆσθαι Ag.

5. γυναῖκα γραῖαν e coni. Ruhnk. Ibi. [illegible] v. 105. Ἀργείαν Edd. Codd.

ρων τῶν Κελεοῦ κομισθῆναι παρὰ τὴν μητέρα, καί οἱ τὴν Μετάνειραν[6] οὕτω πιστεῦσαι τοῦ παιδὸς τὴν ἀνατροφήν.
(2) Ὀλίγῳ δὲ ἀπωτέρω[7] τοῦ φρέατος ἱερὸν Μετανείρας 2
ἐστὶ καὶ μετ' αὐτὸ τάφοι τῶν ἐς Θήβας. Κρέων γάρ, ὃς[8] ἐδυνάστευε τότε ἐν Θήβαις Λαοδάμαντα ἐπιτροπεύων τὸν Ἐτεοκλέους, οὐ παρῆκε τοῖς προσήκουσιν ἀνελομένοις θάψαι· ἱκετεύσαντος δὲ Ἀδράστου Θησέα καὶ μάχης Ἀθηναίων γενομένης πρὸς Βοιωτούς, Θησεὺς ὡς ἐκράτησε τῇ μάχῃ[9] κομίσας ἐς τὴν Ἐλευσινίαν τοὺς νεκροὺς ἐνταῦθα ἔθαψε.[10] Θηβαῖοι δὲ τὴν ἀναίρεσιν τῶν νεκρῶν λέγουσιν ἐθελονταὶ[11] δοῦναι, καὶ συνάψαι μάχην οὔ φασιν.[12] (3) Μετὰ δὲ τῶν Ἀργείων τοὺς τάφους ἐστὶν Ἀλό- 3
πης[13] μνῆμα, ἣν τεκοῦσαν Ἱπποθόωντα[14] ἐκ Ποσειδῶνος ἀποθανεῖν ἐνταῦθά φασιν ὑπὸ τοῦ πατρὸς Κερκύονος.[15] εἶναι δὲ ὁ Κερκύων λέγεται καὶ τὰ ἄλλα ἄδικος ἐς[16] τοὺς

lei filias, quod nempe esse anum putassent, ad matrem deduxisse: Metaniram vero ei filium educandum tradidisse. (2) Non longe a puteo Metanirae sacellum, et eorum, qui ad Thebas ceciderunt, tumuli. Quum enim Creon, qui Laodamantis (Eteoclis filii) tutela suscepta Thebis imperabat, non sineret caesorum cadavera humari, Thesei opem Adrastus imploravit. Commissa itaque inter Athenienses et Thebanos pugna, victor Theseus in Eleusinium agrum deportanda cadavera, atque ibi sepelienda curavit. Thebani tamen neque se, quin humarentur, prohibuisse, neque ullum sibi cum Atheniensibus *ob eam causam* certamen fuisse dicunt. (3) Post Argivorum sepulcra Alopes monumentum est: quam, quum Neptuno Hippothoontem peperisset, eo ipso in loco a Cercyone patre interfectam ferunt. Cercyonem ipsum traditum est in omnes hospites im-

6. *μετάνειραν* Ag. *Μεγάνειραν* Edd. PcVabNVnR, in R *τ* super *γ*.

7. *ἀποτέρω* NVa. mox *μετανείρας* AAgRLab. *μεγανείρας* Edd. rell. PcVnVab. *μεγανοίρας* N.

8. *ὡς ἐδυν.* Va.

9. *ἐκράτησεν ἡ μάχη* MLabPcAg Vn. *τὴν μάχην* in Va a pr. m. fuisse videtur.

10. *ἔθαψε..* (rasura) Va.

11. *ἐθελονταὶ λέγουσι* edd. ante B, MRVab. *ἐθ. λέγουσιν* N. *λέγουσιν ἐθελ.* PcAgVnLab.

12. *φασιν* Vb. *φασι* Edd. Codd. rell.

13. *Ἀπώπης* VaM.

14. *Ἱπποθόωντα* SBPcAgVnN. *ἱπποθόαντα* VabLbMR (in R *ο* super *α* priori). *ἱπποθόοντας* A. *Ἱπποθόοντα* XKFCLa.

15. *κερκυῶνος* PcAgVabLaMNR Vn. h. l. et postea. *Κερκύωνος* C. *Κερκύονος* Edd. rell. Tum *κερκυῶν* Pc. *κερκυὼν* VnNRLa. *κερηνῶνος* et *κερηνὼν* Lb. h. l. et infra.

16. *εἰς* Edd. Codd. Sqq. *καὶ παλαίειν — παλαίστρα* om. Vt.

ξένους, καὶ παλαίειν οὐ βουλομένοις·[17] καὶ ὁ τόπος οὗτος παλαίστρα καὶ ἐς ἐμὲ ἐκαλεῖτο Κερκύονος ὀλίγον τοῦ τάφου τῆς Ἀλόπης[18] ἀπέχων. λέγεται δὲ ὁ Κερκύων τοὺς καταστάντας ἐς πάλην διαφθεῖραι πλὴν Θησέως. Θησεὺς δὲ κατεπάλαισεν αὐτὸν σοφίᾳ τὸ πλέον· παλαιστικὴν γὰρ τέχνην[19] εὗρε Θησεὺς πρῶτος καὶ πάλης κατέστη ὕστερον ἀπ᾽ ἐκείνου διδασκαλία·[20] πρότερον δὲ[21] ἐχρῶντο μεγέθει μόνον καὶ ῥώμῃ πρὸς τὰς πάλας. τοσαῦτα κατὰ γνώμην τὴν ἐμὴν Ἀθηναίοις γνωριμώτατα ἦν ἔν τε λόγοις καὶ θεωρήμασιν. ἀπέκρινε δὲ ἀπὸ τῶν πολλῶν ἐξ ἀρχῆς ὁ λόγος μοὶ τὰ ἐς συγγραφὴν ἀνήκοντα.

4 (4) Ἐλευσῖνι δὲ ἤδη[22] πλησιόχωρος καλουμένη Μεγαρίς· τῆς Ἀθηναίων ἦν καὶ αὕτη τὸ ἀρχαῖον, Πύλα τοῦ
95 βασιλέως καταλιπόντος Πανδίονι.[23] μαρτύρια[24] δέ μοι τάφος τε Πανδίονος ἐν τῇ γῇ, καὶ Νῖσος[25] Αἰγεῖ μὲν πρε-

manem fuisse, praecipue tamen in eos, qui in luctae certamen descendere recusassent. Ac aetate quidem mea locus quidam, qui ab Alopes tumulo non longe abest, Cercyonis palaestra appellatur, ubi dicitur Cercyon omnes, qui lucta secum certassent, occidisse, praeter Theseum tamen, a quo luctandi in primis arte est superatus. Palaestricen enim Theseus primus invenit: et ab eo profecta palaestritarum disciplina, ab eius rei magistris celebrari coepta, quum ante sola corporis magnitudine et robore in lucta certaretur. Haec sunt, quae apud Athenienses (uti ego sentio) aut praedicantur, aut cum admiratione spectantur, quum ea ab initio missa fecerim, quae leviora sunt, quam ut ullam institutae historiae possint dignitatem afferre. (4) Eleusini finitima est Megarica terra: cuius imperium Pylae regi a Pandione relictum Athenienses olim adepti sunt. *Eius rei haudquaquam dubia* testimonia sunt, quod in ipsis Megarensium finibus exstat Pandionis sepulcrum: quodque, quum Aegeo, qui

17. βουλομένους CS. βουλομένοις AXKFB Codd. οὐ βουλομένους ἀνεῖλε coni. C. supplem. Mox ἐπ᾽ ἐμὲ — κερκυῶνος La.

18. ἀλώπης RVabM.

19. τέχνην εὗρε Θ. BPcAgVnM Lab. εὗρ. τέχν. Θ. Edd. rell. NRVb. τέχν. εὗρεν ὁ Θ. Va. tum μετέστη Lb. ὕστερον bis in La.

20. διδασκαλία BPcVabMAgNR VnLab. διδασκαλεῖα edd. rell.; „disciplina" Am.

21. δὲ om. PcAgMVnLab; in R insertum manu rec.

22. pro ἤδη C coni. ἡ δή. Distinximus post *Μεγαρίς*. — Sq. καὶ om. N.

23. *Πανδίονι* CS e corr. Sylb. Kuhnii et Palmerii MS. B*Pc. πανδιονὶς Vb. πανδίωνος Ag. πανδίονος NVnR (in R ι super ος) Edd. rell. *Πανδί..νος* (.. ambig.) Va.

24. μαρτυρία PcAgVa. *Πανδίωνος* Ag.

25. νεῖσος ANRVtVnVbMLab.

σβυτάτῳ τοῦ παντὸς γένους παραχωρήσας Ἀθηναίων ἄρχειν, αὐτὸς δὲ Μεγάρων[26] καὶ τῆς ἄχρι Κορίνθου[27] βασιλεύειν ἀξιωθείς· Νίσαιά[28] τε ἔτι καὶ νῦν Μεγαρεῦσιν ἐπίνειον ἀπ' αὐτοῦ καλεῖται. Κόδρου δὲ ὕστερον βασιλεύοντος στρατεύουσιν ἐπ' Ἀθήνας Πελοποννήσιοι[29] καὶ ὡς οὐδὲν ἀποδειξάμενοι λαμπρὸν ἐκομίζοντο ὀπίσω, Μέγαρα Ἀθηναίων ἑλόντες Κορινθίων καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων τοῖς ἐθέλουσιν ἔδωκαν οἰκῆσαι. Μεγαρεῖς μὲν οὕτως[30] ἔθη καὶ φωνὴν μεταβαλόντες Δωριεῖς γεγόνασι, κληθῆναι δὲ οὕτω τὴν πόλιν φασὶν ἐπὶ Καρὸς[31] τοῦ Φορωνέως ἐν τῇ γῇ ταύτῃ βασιλεύοντος· τότε πρῶτον λέγουσιν ἱερὰ γενέσθαι Δήμητρος αὐτοῖς[32], καὶ τοὺς ἀνθρώπους ὀνομάσαι Μέγαρα. οὕτω μὲν αὐτοὶ περὶ σφῶν Μεγαρεῖς λέγουσιν.[33] (5) Βοιωτοὶ δὲ ἐν Ὀγχηστῷ[34] Μεγαρέα τὸν Ποσειδῶνος οἰκοῦντα ἀφικέσθαι στρατιᾷ Βοιωτῶν φασὶ

in ea familia natu maximus erat, Atheniensium regno Nisus concessisset, Niso Megara obtigerunt, et quicquid agri ad fines usque Corinthiorum pertinet. Manet apud Megarenses adhuc navale, quae Nisaea ab ipso appellatur. Regnante vero Codro, quum Peloponnesii bellum Atheniensibus intulissent, ac nihil omnino insigne ad gloriam in eo aliud gessissent, dum se domum reciperent, Megara Atheniensibus ademerunt, Corinthiosque ac ceteros auxiliarios, qui nomina dedissent, illuc coloniam deduxerunt. Quae res effecit, ut Megarenses, lingua cum moribus mutata, *ex Atticis* Dorienses fierent. Urbem vero eo nomine appellatam putant, Care Phoronei filio regnante. Tunc enim primum Cereris templa apud se erecta, eaque Megara appellata, Megarenses ipsi commemorant in iis, quos de rebus suis habent, sermonibus. (5) At Boeotii Megareum dicunt Neptuni filium Onchesti sedem habuisse, *indeque* cum Boeotiorum manu

νίσου Va. idem mox πάντων, p. corr. παντός.

26. μεγαρέων Vb.

27. Κορίνθου BPcVtVnRLa. Κορινθίων VabMNAg Edd. rell. κορίνθων Lb.

28. νείσαια AgVtRVnVbLb. νεῖσαια La.

29. πελοννήσιοι Va.

30. οὕτω Va. mox μεταβαλλόντες Vb. Pro sequente Δωριεῖς M. Μεγαρεῖς habet. γεγόνασιν NRAg.

31. Κάρος M. βαρὸς La. φορωνέος MLa. φορωναῖος, ε super αῖ, Ag.

32. αὐτοῖς, τότε ἀνθρ. VtPcAg VnLab. τότε pro καὶ τοὺς ἀνθρώπους M. ὠνομάσαι Vb.

33. λέγουσιν NRAgVb. λέγουσι Codd. rell. Edd.

34. ὀγχιστῷ NRVb. ἐνὀγχηστ μέγ. La. mox ἀφικ. [σὺν] στρατιᾷ C.

Νίσῳ[35] *τὸν πρὸς Μίνω πόλεμον συνδιοίσοντα, πεσόντα*
δὲ αὐτὸν[36] *ἐν τῇ μάχῃ ταφῆναί τε αὐτοῦ καὶ τῇ πόλει*
Μέγαρα ὄνομα ἀπὸ τούτου γενέσθαι, πρότερον Νίσᾳ[37] *κα-*
6 *λουμένῃ. δωδεκάτῃ δὲ*[38] *ὕστερον μετὰ Κᾶρα τὸν Φορω-*
νέως γενεᾷ λέγουσιν οἱ Μεγαρεῖς Λέλεγα ἀφικόμενον ἐξ
Αἰγύπτου βασιλεῦσαι καὶ τοὺς ἀνθρώπους κληθῆναι Λέ-
λεγας[39] *ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ· Κλήσωνος δὲ τοῦ Λέλεγος*
γενέσθαι Πύλαν, τοῦ Πύλα δὲ[40] *Σκίρωνα· τοῦτον συν-*
οικῆσαι τῇ[41] *Πανδίονος θυγατρὶ καὶ ὕστερον Νίσῳ*[42]
τῷ Πανδίονος ἐς ἀμφισβήτησιν ἐλθεῖν περὶ τῆς ἀρχῆς Σκί-
ρωνα καί σφισιν Αἰακὸν[43] *δικάσαι, βασιλείαν μὲν διδόν-*
τα Νίσῳ καὶ τοῖς ἀπογόνοις, Σκίρωνι δὲ ἡγεμονίαν εἶναι
96 *πολέμου· Μεγαρέα δὲ τὸν Ποσειδῶνος*[44] *θυγατρὶ Νίσου*
συνοικήσαντα Ἰφινόῃ[45] *διαδέξασθαι τὴν τοῦ Νίσου φα-*

Niso contra Minoem auxilio venisse: quumque in proelio cecidisset, eo ipso, in quo ceciderat, loco sepultum urbi, quae ante Nisa appellabatur, nomen dedisse. Ad haec addunt Megarenses, Lelegem, duodecim post Cara Phoronei filium aetatibus, ex Aegypto venisse: eoque regnante indigenas Lelegas appellatos. Clesone vero Lelegis filio Pylan ortum, Pyla Scironem, cum quo nupta Pandionis filia fuerit. Hunc Scironem et Nisum Pandionis filium de regno disceptantes iudicem Aeacum delegisse: adiudicasse illum Niso regnum, eiusque posteris: Scironi vero exercitus, totiusque rei bellicae imperium. Megareum deinde Neptuni filium, cui Nisus Iphinoen filiam nuptum dederat, socero in regnum succes-

35. *νείσῳ* AgRVtVnMLab. *φασὶν νείσῳ* Vb. *φασὶν εἴσω* N. tum *τὸν πρὸς* CS e coni. BPcAgVnR. *πρὸς τὸν* AXKFVabM. *τὸν* abest a N. *μείνω* La.

36. *αὐτὸν* PcAgVnRMLab.

37. *Νίσᾳ* SBPcNVa. *Νίσα* Edd. rell. *νείσα* La. *γείσᾳ* (sic) Vb. *νεῖσα* AgRVnLb. *Ναῖσα* M.

38. *δὲ* om. MVa. mox *Κάρα* Vab Lb. *φρονέως* La. *γεννᾶ* Ag. *βασιλεύσαι* La.

39. *Λελαγας* M. *μεγὰς* La.

40. *δὲ* om. MVaLab. tum *σκίρον* LabMVtVnPcAgR (in R *ω* super *o* et *α* ad finem positum). Sq. *τοῦτον* iidem Codd. et Va om., in R manu rec. insertum est. Etiam a Calder. non exprimitur. *τούτον* Vb.

41. *τῇ* om. BPcAgVnNVaLab; in R insertum est, exstat in MVb Edd. rell. *Πανδίωνος* VaMVt.

42. LabMVtVnRAgVb h. l. et paullo post *νείσῳ*, et bis *νείσου*. tum *πανδίωνος* VtVa. *ἀμφισβίτησιν* Va. *ἐς* in Lb. sup. lin.

43. *αἰακόν σφισι δικάσας* M. *βασιλίαν* La. tum *ἀπογόνεις* Vb. *σκίρων δὲ* La. *ἡγεμωνίαν* M.

44. *ποσειδῶνος* FCSBVabLabMNRPcAgVn Amasaeus. R ad marg. *ἄλλως πανδίονος*, quod habent AXK; correxit etiam Palmer. MS. tum *Νείσῳ* M.

45. *ἰφινόην* PcVnAgMLab. — Sqq. *φασὶν — ἐπὶ Νίσου* om. La.

σιν ἀρχήν· τὸν δὲ Κρητικὸν πόλεμον καὶ τὴν ἐπὶ Νίσου βασιλεύοντος ἅλωσιν τῆς πόλεως οὐκ ἐθέλουσιν εἰδέναι.

CAPUT XL.

De memorandis in urbe Megaris — Sithnidibus Nymphis — signis imperatorum Romanorum et Dianae Sospitae — signis XII deorum — Olympieo et templo Iovis — Megarensium certamine cum Atheniensibus de Salamine — memorandis in via ad Megarensium arcem Cariam dictam.

Ἔστι δὲ ἐν τῇ πόλει κρήνη καί [1] σφισιν ᾠκοδόμησε Θεαγένης, οὗ καὶ πρότερον τούτων ἐπεμνήσθην, θυγατέρα αὐτὸν συνοικίσαι [2] Κύλωνι Ἀθηναίῳ. οὗτος ὁ Θεαγένης τυραννήσας ᾠκοδόμησε [3] τὴν κρήνην μεγέθους εἵνεκα [4] καὶ κόσμου καὶ ἐς τὸ πλῆθος τῶν κιόνων θέας ἀξίαν· καὶ ὕδωρ ἐς αὐτὴν ῥεῖ καλούμενον Σιθνίδων [5] νυμφῶν. τὰς δὲ Σιθνίδας νύμφας λέγουσι Μεγαρεῖς εἶναι [6] μέν σφισιν ἐπιχωρίας, μιᾷ δὲ αὐτῶν [θυγατρί [7]] συγγενέσθαι Δία, Μέγαρόν τε [8] παῖδα ὄντα Διὸς καὶ ταύτης δὴ τῆς νύμφης ἐκφυγεῖν τὴν ἐπὶ Δευκαλίωνός ποτε ἐπομβρίαν, ἐκφυγεῖν

sisse. Nam de Cretico bello et urbe regnante Niso capta omnia Megarenses dissimulant.

Cap. XL. In oppido aquaeductus est, quem Theagenes exaedificavit. Theagenis vero et ante mentionem fecimus, ubi filiam eius Cyloni Atheniensi nuptam fuisse diximus. Hic itaque Theagenes in tyrannide aquaeductum erexit, opus quum magnitudine, tum ornatu et columnarum numero valde praeclarum. Aquam influentem Sithnidum Nympharum appellant: ac eas quidem Nymphas indigenas esse dicunt suas, atque ex earum unius filia Iovi Megarum natum: ac Megarum quidem Deu-

Cap. XL. 1. nonne ἦν? Mox ᾠκοδόμησεν N.
2. συνοικῆσαι NAgVaM. κύλων La.
3. ᾠκοδόμησεν RAg.
4. ἕνεκα M. mox ἄξιον VaMLab VtAgVn. ἄξίον Pc. ἀξίαν R per corr. Edd. Codd. rell.
5. Θηΐδων habet Etym. M. s. v. Γερανεία, ubi eadem referuntur. mox σιφνίδας Vb. σιθνῖδας Pc.

6. εἶμὲν (a sec. m. ναι supra lin.) Va.; sq. σφίσιν om. M.

7. in θυγατρὶ Buttmanno latere videtur Θυία aut simile nomen, cui coniecturae favere videtur corruptum Θηΐδων in Etym. M. Uncis inclusimus cum S.

8. τε et mox δὴ om. M. ταύτης δὲ Lb.

δὲ πρὸς τὰ ἄκρα τῆς Γερανίας [9], οὐκ ἔχοντός πω τοῦ ὄρους τὸ ὄνομα τοῦτο, ἀλλὰ νήχεσθαι [10] γὰρ πετομένων' γεράνων πρὸς τὴν βοὴν τῶν ὀρνίθων αὐτὸν, διὰ τοῦτο
2 Γερανίαν τὸ ὄρος ὀνομασθῆναι. (2) Τῆς δὲ κρήνης οὐ πόῤῥω ταύτης ἀρχαῖόν ἐστιν ἱερόν, εἰκόνες δὲ ἐφ' [11] ἡμῶν ἑστᾶσιν ἐν αὐτῷ βασιλέων Ῥωμαίων καὶ ἄγαλμά [12] τε κεῖται χαλκοῦν Ἀρτέμιδος ἐπίκλησιν Σωτείρας. φασὶ δὲ ἄνδρας τοῦ Μαρδονίου [13] στρατοῦ καταδραμόντας τὴν Μεγαρίδα ἀποχωρεῖν ἐς Θήβας ὀπίσω παρὰ Μαρδόνιον ἐθέλειν. γνώμῃ δὲ Ἀρτέμιδος νύκτα τε ὁδοιποροῦσιν [14] ἐπιγενέσθαι, καὶ τῆς ὁδοῦ σφᾶς ἁμαρτόντας [15] ἐς τὴν ὀρεινὴν τραπέσθαι τῆς χώρας· πειρωμένους [16] δὲ εἰ στράτευμα ἐγγὺς εἴη πολέμιον ἀφιέναι τῶν βελῶν, καὶ τὴν πλησίον πέτραν στένειν βαλλομένην, τοὺς δὲ αὖθις [17] τοξεύειν προθυμίᾳ

calionis diluvium in Geraniae verticem effugisse, quum nondum mons ille id nominis haberet. Nam quod Megarus gruum praetervolantium vocem secutus illuc natando evasisset, inde monti inditum nomen tradunt. (2) Non longe ab aquaeductu vetus est quaedam aedes: in qua exstant aetate etiam nostra Imperatorum Romanorum imagines, et signum ex aere, quod Dianae Sospitae appellant. Hanc esse cognominis causam dicunt. Quum Persae, vexato excursionibus Megarico agro, se Thebas ad Mardonium ducem suum reciperent, obortis *repente* Dianae numine tenebris, per errorem viarum ad montanam eos regionis partem deflexisse; ibi ut tentarent, an hostilis exercitus prope esset, sagittas misisse, ad quarum ictus proxima saxa tanquam gemitus

9. *Γερανείας* CSVb. *Γερανίας* Edd. Codd. rell. Mox *Γεράνειαν* S. *Γερανείαν* CPc. *Γεράνιαν* M. *Γερανίαν* Edd. Codd. rell. mox *πω* SBPcMAgVn. *που* AXKFCNR Vab.

10. *νύχεσθαι* Vb. tum *πετωμένων* Pc. *πεττομένων* (alterum *τ* exp.) Vb. *τὸν ὀρν.* La.

11. *ἐφ'*, *ἀ* super *ἐ*, Vn. *ἀφ'*, sup. vers. *ἐφ'* man. rec. Lb.

12. *ἄγαρμα*, *λ* super *ρ*, Ag. mox *σωτῆρας* id.

13. *μαρδωνίου* AgVb et mox *μαρδώνιον* AgVb.

14. *ὁδηποροῦσιν* Va.

15. *ἁμαρτῶντας* Vb: *καὶ τ. ὁδ.* — *τραπέσθαι* Va ad marg.

16. *τῆς χ. τραπέσθαι* MVa. Tum *οἰομένους δὲ στρ. ἐγ. εἶναι* AXKFS NMVabPa. *πειρωμένους δὲ στρ. ἐγ. εἴη* *PcdLaAgVn [Vn ad marg. *οἰομένους*. Pd *θο* sup. *ρω*]. *πειρομένους* (sic) *δὲ εἰ στράτ. ἐγ. εἴη πολ.* Cod. Phral., quem secuti sumus cum B. *πειρωμένους*, *θο* super *ρω* expunct., LbPb, unde C. edidit: *πειθομένους δὲ στρ. ἐγ. εἶναι.*

17. *τοὺς δὲ αὖθις τοξ. προθυμίᾳ πλέονι νομίζουσιν· τέλος* Vt.

πλέονι· τέλος δὲ αὐτοῖς ἀναλωθῆναι τοὺς ὀϊστοὺς[18] ἐς
ἄνδρας πολεμίους τοξεύειν νομίζουσιν[19], ἡμέρα τε ἐπε- 3
φαίνετο καὶ οἱ Μεγαρεῖς ἐπῄεσαν, μαχόμενοι δὲ ὁπλῖ-
ται πρὸς ἀνόπλους καὶ οὐδὲ βελῶν εὐποροῦντας ἔτι φο-
νεύουσιν αὐτῶν τοὺς πολλούς· καὶ ἐπὶ τῷδε Σωτείρας
ἄγαλμα ἐποιήσαντο Ἀρτέμιδος. ἐνταῦθα καὶ τῶν δώδεκα
ὀνομαζομένων θεῶν ἐστὶν ἀγάλματα[20], ἔργα εἶναι λεγό-
μενα Πραξιτέλους· τὴν δὲ Ἄρτεμιν αὐτὴν Στρογγυλίων
ἐποίησεν.[21] (3) Μετὰ ταῦτα ἐς τὸ τοῦ Διὸς τέμενος ἐσελ- 4 97
θοῦσι[22] καλούμενον Ὀλυμπιεῖον ναός ἐστι θέας ἄξιος·
τὸ δὲ ἄγαλμα οὐκ ἐξειργάσθη[23] τοῦ Διὸς ἐπιλαβόντος
τοῦ Πελοποννησίων πολέμου πρὸς Ἀθηναίους, ἐν ᾧ καὶ

imaginem redderent; eos vero iterum maiori studio sagittas misisse, ita ut in hostes se iaculari opinantes omnia telo profunderent. Quum vero illuxisset, Megarenses armatos, contra inermes impetu facto, magnam eius agminis partem trucidasse, atque ex eo *rei eventu* Dianae Sospitae signum dedicasse. In eodem templo XII deorum signa sunt, Praxitelis, ut ferunt, opus. Nam Dianam Strongylion fecit. (3) Iam vero Iovis lucum ingressus, quem Olympieum dicunt, templum videas plane insigne, etsi Iovis signum expolitum non est. Opus enim Peloponnesiacum bellum interpellavit: per quae sane tempora Athe-

πλείονι Va. *τέλος δὲ—ἄνδρας πολεμίους* om. NAg. *ἁλωθῆναι* Lb.

18. *ἱστοὺς* Vb. mox *πολεμίους τοξεύειν προθυμίᾳ πλέονι* (*πλέον* Lb.) *νομίζ.* ÁXKF*PcVnVbM Lb. *τοξεύειν πλεόνονομίζουσιν — ὑπεφαίνετο* Pa; *αὐτοῖς ἁλωθῆναι τοὺς ὀϊστ. ἐς ἄνδρ. πολ. τοξεύειν προθυμία πλέον νομίζουσιν ἡμ. τε ὑπεφ.* Pb. *πλέονι νομίζ.—ὑπεφ.* Pd. *πολεμίους τοξεύειν προ* omissis sqq. *νομίζουσιν — Μεγαρεῖς* La. *πολεμ. προθυμίᾳ τοξεύειν νομιζ.* Va. *πολεμίους νομίζ.* CSBR, sed R. ad marg. *τοξεύειν προθυμίᾳ πλέονι* addit. Atqui CSB in vv. *προθυμίᾳ πλέονι* eiiciendis acquiescere debebant, ut iam Sylb. vidit, unde *τοξεύειν*, quod ipsum scribarum lapsui occasionem dedit, servavimus.

19. *νομίζουσι* N. tum AXK. *ἡμέρᾳ*, quod correxit Sylb. — Sq. *τε* om. M. *ὑπεφαίνετο* VnAgNRVa LbMAXKF. ; e Vb nihil enotavimus.

20. *ἄγαλμα* Lb. mox *ἐποίησαν* Ag. tum *ὁπλίται* Vb. et *ἀόπλους* Va.

21. *ἐποίησε* VnAgNR, Edd. ante B. *ἐποίησεν* BPcVb.

22. *μετὰ ταῦθα ἐς τοῦ Διὸς τὸ μέγεθος ἐλθοῦσι* Va. tum *Ὀλυμπιεῖον* SBPcAgVnRVa. *Ὀλυμπίειον* Edd. rell. VbMNLab.

23. *ἐξηργάσθη* Ag. *ἐξεργάσθη* Vb. Sq. *τοῦ* om. AXKF. est in CS BVabVtMNRPcdAgVn. tum *ἐπιβαλλόντος* Vb. *πελοπονησίων* Ag. — Post *Ἀθηναίους* Vb repetit verba: *τὸ δὲ ἄγαλμα οὐκ ἐξειργ. τοῦ Διός.*

ναυσὶν ἀνὰ πᾶν ἔτος καὶ στρατῷ φθείροντες Μεγαρεῦσιν[24] Ἀθηναῖοι τὴν χώραν τά τε κοινὰ ἐκάκωσαν καὶ ἰδίᾳ τοὺς οἴκους[25] ἤγαγον ἐς τὸ ἔσχατον ἀσθενείας. τῷ δὲ[26] ἀγάλματι τοῦ Διὸς πρόσωπον ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ, τὰ δὲ λοιπὰ πηλοῦ τέ ἐστι[27] καὶ γύψου· ποιῆσαι δὲ αὐτὸ Θεόκοσμον λέγουσιν ἐπιχώριον, συνεργάσασθαι δέ οἱ Φειδίαν. ὑπὲρ δὲ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός εἰσιν Ὧραι[28] καὶ Μοῖραι· δῆλα δὲ πᾶσι τὴν πεπρωμένην μόνῳ οἱ πείθεσθαι, καὶ τὰς ὥρας τὸν θεὸν τοῦτον νέμειν ἐς[29] τὸ δέον. ὄπισθεν δὲ τοῦ ναοῦ κεῖται ξύλα ἡμίεργα· ταῦτα ἔμελλεν ὁ Θεόκοσμος ἐλέφαντι
5 καὶ χρυσῷ κοσμήσας τὸ ἄγαλμα ἐκτελέσειν τοῦ Διός. (4) Ἐνταῦθα τῷ ναῷ[30] τριήρους ἀνάκειται χαλκοῦν ἔμβολον· ταύτην τὴν ναῦν λαβεῖν φασι[31] περὶ Σαλαμῖνος ναυμαχήσαντες πρὸς Ἀθηναίους. ὁμολογοῦσι δὲ καὶ[32] Ἀθηναῖοι χρόνον τινὰ Μεγαρεῦσιν ἀποστῆναι τῆς νήσου, Σόλωνα

nienses terrestribus maritimisque copiis quotannis fere Megarensium publicás et privatas opes vehementer attriverunt. Ipsius quidem Iovis os auro et ebore constat: reliquum vero corpus e gypso et fictili est materia. Opus hoc fecisse dicunt Theocosmum civem suum, adiuvante Phidia. In Iovis capite Horae et Parcae insistunt. Fata enim Iovi parere, et eius nutu temporum vicissitudines describi, nemo est, qui nesciat. In templi postica parte ligna quaedam sunt duntaxat informata: quae Theocosmus auro et ebore fuisset ornaturus ad signum Iovis absolvendum. (4) In eadem templi parte triremis aeneum rostrum positum est. Eam vero se triremem cepisse Megarenses dicunt in proelio navali, quod cum Atheniensibus de Salamine certantes fecerunt. Neque Athenienses inficiantur, defecisse aliquando a se ad Megarenses Salaminem: Solonis vero elegis ex-

24. *Μεγαρεῦσιν* in Va a sec. m. in marg.

25. τοὺς ἐνοίκους coni. Iacobs Exercit. 2. p. 136.

26. τῷ δὴ ἀγ. Va.

27. ἔστιν Ag. mox ποιήσαι La.

28. ὥρα M. ὧρα, αι super α, Va. mox πᾶσιν Ag. τὴν Πεπρωμένην S. τὴν πρεπρωμένην — πείσθαι (θε super) La.

29. εἴς Edd. Codd. mox ὄπισθεν SMAgVa. ὄπισθε Edd. Codd. rell. ἔμελεν La.

30. τοῦ ναοῦ coni. S. *in eadem templi parte.* Amas. τρηΐρους Ag. ἀνάγκειται M.

31. λαβεῖν φασὶ BPcAgVnVtMR VaLab; φασι λαβ. Edd. rell. VbN (φασὶν VbNAg) tum περὶ Σαλαμῖνος coni. Sylb. C. *de Salamine.* Amas. Recepit B. περὶ Σαλαμῖνα Edd. rell. Codd. (terminatio abest ab La). ναυμαχήσαντος N. In Va in τ..ς est correctura.

32. καὶ om. AXKF. est in CSB PcdVabAgVnNR; silet M.

δὲ ὕστερόν[33] φασιν ἐλεγεῖα ποιήσαντα προτρέψαι σφᾶς,
καταστῆναι δὲ ἐπὶ τούτοις ἐς ἀμφισβήτησιν Ἀθηναῖοι[34],
κρατήσαντες δὲ πολέμῳ Σαλαμῖνα αὖθις ἔχειν. Μεγαρεῖς
δὲ παρὰ σφῶν λέγουσιν ἄνδρας φυγάδας, οὓς Δορυκλεί-
ους[35] ὀνομάζουσιν, ἀφικομένους παρὰ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι
κληρούχους προδοῦναι Σαλαμῖνα Ἀθηναίοις. (5) Μετὰ 6
δὲ τοῦ Διὸς τὸ[36] τέμενος ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀνελθοῦσι
καλουμένην ἀπὸ Καρὸς[37] τοῦ Φορωνέως καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι
Καρίαν ἐστὶ μὲν Διονύσου ναὸς Νυκτελίου,[38] πεποίηται
δὲ Ἀφροδίτης Ἐπιστροφίας ἱερὸν, καὶ Νυκτὸς[39] καλού-
μενόν ἐστι μαντεῖον[40] καὶ Διὸς Κονίου ναὸς οὐκ ἔχων
ὄροφον. τοῦ δὲ Ἀσκληπιοῦ τὸ[41] ἄγαλμα Βρύαξις καὶ αὐτὸ
καὶ τὴν Ὑγίειαν[42] ἐποίησεν. ἐνταῦθα καὶ τῆς Δήμητρος

citatos de insula prius disceptasse, deinde eam se bello recepisse. At Megarenses dicunt viros quosdam profugos, quos Dorycleos nominant, a se ad colonos, qui sorte ducta in Salaminem ante missi fuerant, abiisse, ac Salaminem Atheniensibus prodidisse. (5) A Iovis luco quum in arcem adscenderis, quam a Care Phoronei filio aetate etiam nostra Cariam nominant, Bacchi Nyctelii aedem videas, et Veneris Epistrophiae (*quasi procuratricis dicas*) sacellum. Noctis praeterea oraculum, et Iovis Pulverei delubrum sine tecto. Aesculapii vero et Hygiae signa Bryaxis fecit. Eodem in loco est Cereris *nobile tem-*

33. *ὕστερόν φασιν* BPcAgVnVt Lab; *φασὶν ὕστ.* Edd. rell. NRVab M.

34. *τούτοις ἀμφισβήτησιν Ἀθηναίοις* AXKFCS. *ἀμφιςβητοῦσιν Ἀθηναῖοι* MNRAgPcVnVtLab. In Vt post *Ἀθηναῖοι* annexum ς et ad marg. *ἀμφισβήτησιν*. R. ad marg. *ἄλλως γρ. ἀμφιςβήτησιν Ἀθηναίοις*. Vb *ἀμφιςβητοῦσιν ἀθηναίοις*, sed manu prima fuit *ἀμφιςβήτησιν*. et *ἀθηναίοις* correctum est in — *αῖοι*. Va. *τούτοις ἀμφισβήτησιν ἀθηναῖοι*. FS coni. *καταστῆναι δὲ ἐπὶ τούτοις ἐς ἀμφισβήτησιν Ἀθηναῖοι* (*Ἀθηναίους* F), quod recepimus cum B. mox *κρατήσαντες* SBPcAg VnMN. *κρατήσαντας* RVab Edd. rell.

35. *δορoκλείους — παραδοῦναι σαλ.* Va.

36. *τὸ* om. N. mox *ἀνελθοῦσιν* Ag.

37. *Κάρος* Va.

38. *νυκτελύου* Ag. *νυκτυλίου* Va.

39. *νυκτὸς* AXKFC. praecedens *ἱερὸν* in Va addit sec. m.

40. *ἔστι μαντεῖον* Calderin. CSB. *ἐπιμαντεῖον* AXKFPcVaMLabAgR Vn. *ὅπι μαντεῖον* N. (in Vb. in *επι* est *ὀπι* et *ἐπι*, alterum e corr.) *ἔτι μαντεῖον* coni. K. assentiente Valckenario. *Noctis praeterea oraculum*, Amas.

41. *τὸ* om. AXKFCSAgVabM; est in BPcVnNRVtLab. *βρίαξις* Vb.

42. *Ὑγίειαν* SBPcR. *Ὑγείαν* AXKFCVabAgVnNMLab.

τὸ καλούμενον Μέγαρον· ποιῆσαι δὲ αὐτὸ βασιλεύοντα Κᾶρα[43] ἔλεγον.

CAPUT XLI.

De Alcmenae sepulcro — loco Rhun dicto — aliis sepulcris et templis Alcathoo et leone Cithaeronio — Pandionis heroo — Hippolyte Amazone — Tereo, Procne et Philomela.

98 Ἐκ δὲ τῆς ἀκροπόλεως κατιοῦσιν, ᾗ πρὸς ἄρκτον τέ-
τραπται[1] τὸ χωρίον, μνῆμά ἐστιν Ἀλκμήνης πλησίον τοῦ
Ὀλυμπίου.[2] βαδίζουσαν γὰρ ἐς Θήβας ἐξ Ἄργους τελευ-
τῆσαι καθ' ὁδὸν λέγουσιν αὐτὴν ἐν τοῖς Μεγάροις[3] καὶ
τοὺς Ἡρακλείδας ἐς[4] ἀμφισβήτησιν ἐλθεῖν, τοὺς μὲν ἐς
Ἄργος ἐθέλοντας ὀπίσω κομίσαι τὸν νεκρὸν τῆς Ἀλκμήνης,
τοὺς δ' αὐτῶν ἐς Θήβας· καὶ γὰρ τοῖς[5] Ἡρακλέους
παισὶ τοῖς ἐκ Μεγάρας τάφον εἶναι καὶ Ἀμφιτρύωνος ἐν
Θήβαις. ὁ δὲ ἐν Δελφοῖς θεὸς ἔχρησε[6] θάψαι Ἀλκμήνην
2 ἐν τοῖς Μεγάροις ἄμεινον εἶναί σφισιν. (2) Ἐντεῦθεν ὁ
τῶν ἐπιχωρίων ἡμῖν ἐξηγητὴς ἡγεῖτο ἐς χωρίον Ῥοῦν (ὡς
ἔφασκεν) ὀνομαζόμενον· ταύτῃ γὰρ ὕδωρ ποτὲ ἐκ τῶν
ὀρῶν[7] τῶν ὑπὲρ τὴν πόλιν ῥυῆναι, Θεαγένης[8] δὲ, ὃς

plum: Megaron *appellant:* quod aedificasse Cara, dum regnaret, memorant.

Cap. XLI. Ab ea arcis parte, quae ad septentriones est, descendentibus Alcmenes se ostendit monumentum, proxime ad Olympii Iovis aedem. Proficiscentem enim eam Argis Thebas in Megarensium finibus in ipsa via mortuam ferunt: inter Herculis vero filios disceptatum, eius cadaver Argosne reportandum, an vero Thebis esset sepeliendum, quum Herculis ex Megara filiorum et Amphitryonis Thebis essent sepulcra: respondisse Delphicum Apollinem de ea re consulentibus, eam in Megarico agro sepeliri satius *multo* esse. (2) Hinc me rerum patriae suae peritus interpres in vicum deduxit, quem Rhun appellari dixit, ob eam videlicet causam, quod ex imminentibus oppido montibus quondam in eum aqua defluebat: eam vero aquam alio

43. *Κάρα* VabM.
Cap. XLI. 1. *τέθαπται* N.
2. *Ὀλυμπιείου* C.
3. *Μεγάροις* B e coni. S, quam confirmat N. *Μεγαρικοῖς* Codd. Edd. rell.
4. *ἐς* om. N.
5. *τῆς Ἡρακ.* Vn. *τῆς ἐκ* Ag. *μέγαρας* La. *ἀμφυτρύωνος* id.
6. *ἔχρησεν* Ag. mox *σφισιν* om. N.
7. *ὠρῶν* Vb.
8. *Θεαγένης* LabVaMAgPcVnR.

τότε ἐτυράννει, τὸ ὕδωρ ἑτέρωσε τρέψας βωμὸν ἐνταῦθα Ἀχελώῳ ἐποίησεν. (3) *Καὶ Ὕλλου πλησίον τοῦ Ἡρακλέους μνῆμά ἐστιν, ἀνδρὶ Ἀρκάδι Ἐχέμῳ τῷ Ἀερόπου μονομαχήσαντος.*[9] *καὶ ὅστις μὲν Ἔχεμος ὢν ἀπέκτεινεν Ὕλλον, ἑτέρωθι τοῦ λόγου δηλώσω, τέθαπται δὲ καὶ Ὕλλος ἐν τοῖς Μεγάροις. αὕτη καλοῖτο ἂν ὀρθῶς στρατεία*[10] *τῶν Ἡρακλειδῶν ἐς Πελοπόννησον ἐπὶ Ὀρέστου βασιλεύοντος.* (4) *Οὐ πόῤῥω δὲ τοῦ Ὕλλου μνήματος Ἴσιδος ναὸς καὶ* 3
παρ᾽ αὐτὸν Ἀπόλλωνός ἐστι καὶ Ἀρτέμιδος. Ἀλκάθουν[11] *δέ φασι ποιῆσαι ἀποκτείναντα λέοντα τὸν καλούμενον Κιθαιρώνιον*[12]*· ὑπὸ τούτου τοῦ λέοντος διαφθαρῆναι καὶ ἄλλους καὶ Μεγαρέως φασὶ τοῦ σφετέρου βασιλέως παῖδα Εὔιππον· τὸν δὲ πρεσβύτερον τῶν παίδων αὐτῷ Τίμαλκον*[13] *ἔτι πρότερον ἀποθανεῖν ὑπὸ Θησέως, στρατεύοντα*[14] *ἐς Ἄφιδναν σὺν τοῖς Διοσκούροις· Μεγαρέα δὲ γά-*

Theagenes tyrannus derivavit, sed in eo ipso, unde aquam deduxerat, loco Acheloo aram dedicavit. (3) Prope est Hylli Herculis filii monumentum, qui cum Echemo Arcade Aeropi filio singulari certamine depugnavit. Quis vero hic Echemus fuerit, qui Hyllum occidit, in alia historiae parte exponam. Hyllus ipse Megaris sepultus est: ut recte quidem haec Heraclidarum expeditio appellari possit, in Peloponnesum suscepta, Oreste regnante. (4) Non longe ab Hylli monumento est Isidis aedes, et secundum eam Apollinis ac Dianae. Hanc dedicasse Alcathoum, leone, quem Cithaeronium appellarunt, confecto: et ab eo sane leone quum alios, tum Megarei regis sui filium Euippum laniatum fuisse tradunt. Quum enim e duobus *Megarei filiis* natu maior, cui Timalco nomen, cum Castore et Polluce Aphidnam oppugnatum venisset, fuissetque a Theseo inter-

(in R *ν* super *ς*) B. *Θεαγένην* NVb. *Θεάγενες* Vt. *Θεαγένη* Edd. ante B. tum *τότ᾽ ἐτυρ.* BPcVn. *τότε* Edd. rell. VabAgNRM. *τρέψας* VaMNR VnLb. *στρέψας* PcAgLa. *στρέψαι* Vt. *γραψας* (τρέ superscr.) Vb. *τρέψαντα* Edd. ante B. *ἀχελόῳ* Vb. denique *ποιῆσαι* Codd. Edd. praeter B, qui ita scripsit: *Θεαγένης δὲ — τρέψας — ἐποίησε.* Secuti sumus.

9. *μονομαχίσαντος* N.

10. *στρατ. εἶναι Ἡρακλ.* M. Pro seq. *Ὀρέστου Palmer. MS.* coni. *Ἀτρέως.*

11. *ἀλκάνθουνν* Ag. tum *δέ ï* La. *δεϊ* PcAgVn. (*δεϊ* nihil aliud esse quam *δέ φασι* lectio M comprobat, in quo est *δὲ ι* (οἱ superscr.), quod quomodo *φασι* esse possit rei palaeographicae periti sciunt. Cf. ad VIII, 43, 2.). Sqq. *φασὶ — λέοντα τὸν* om. VtMPcAgVnLa.

12. *κιθαιρώνειον* VbR (in R *ι* super *ει*). Ad *Εὔιππον Palmer. MS.* „*κάτω Μένιππον, εἰ τὸν αὐτὸν ἢ ἕτερον ἄδηλον.*“ cfr. c. 43. not. 13.

13. *τίμαλος* MLa. *τίμολκον* Vt.

14. *στρατεύοντος* PcAgVnLabVt

μόν τε ὑποσχέσθαι θυγατρὸς καὶ ὡς διάδοχον ἕξει[15] τῆς ἀρχῆς, ὅστις τὸν Κιθαιρώνιον λέοντα ἀποκτείναι· διὰ ταῦτα Ἀλκάθουν τὸν Πέλοπος ἐπιχειρήσαντα τῷ θηρίῳ[16] κρατῆσαί τε, καὶ ὡς ἐβασίλευσε, τὸ ἱερὸν ποιῆσαι τοῦτο,
99 Ἀγροτέραν Ἄρτεμιν καὶ Ἀπόλλωνα Ἀγραῖον ἐπονομάσαντα.
4 (5) Ταῦτα μὲν οὖν[17] οὕτω γενέσθαι λέγουσιν. ἐγὼ δὲ γράφειν μὲν ἐθέλω Μεγαρεῦσιν ὁμολογοῦντα, οὐκ ἔχω δὲ ὅπως εὕρωμαι[18] πάντα σφίσιν, ἀλλὰ[19] ἀποθανεῖν μὲν λέοντα ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ὑπὸ Ἀλκάθου πείθομαι, Μεγαρέως δὲ Τίμαλκον[20] παῖδα τίς μὲν ἐς Ἄφιδναν ἐλθεῖν μετὰ τῶν Διοσκούρων ἔγραψε; πῶς δ' ἂν ἀφικόμενος ἀναιρεθῆναι νομίζοιτο ὑπὸ Θησέως; ὅπου καὶ Ἀλκμὰν ποιήσας ᾆσμα[21] ἐς τοὺς Διοσκούρους, ὡς Ἀθήνας[22] ἕλοιεν καὶ τὴν Θησέως ἀγάγοιεν μητέρα αἰχμάλωτον, ὅμως Θησέα φησὶν[23] αὐ-

fectus, Megareum aiunt orbatum filiis, et filiae nuptias et regnum ei spopondisse, qui Cithaeronium leonem confecisset. Alcathoum igitur Pelopis filium, ausum cum bellua congredi, ex eo certamine victorem discessisse. Regno itaque potitum, Agroterae Dianae et Agraei Apollinis templum dedicasse. (5) Et haec quidem ad hunc modum *a multis* commemorantur. Ego vero etsi hercule nolim ea scribere, quae a Megarensium sermonibus discrepent, id tamen qui fieri potuerit, non reperio. Nam leonem Cithaeronium ab Alcathoo confectum ut credam, facile adducor: Timalcum vero Megarei filium quis unquam literis prodidit cum Castore et Polluce Aphidnam venisse? Sed ut maxime venerit, qui potuit a Theseo interfici, quum Alcman carmine, quod in Castoras fecit, scriptum reliquerit, eo tempore, quo illi expugnatis Athenis Thesei matrem captivam abduxerunt, Theseum ipsum domi non fuisse? Neque vero,

R, sed in R ος expunctum et α supra lin. στρατεύοντας Vb. tum εἰς Edd. Codd. ἀφίδναν M. h. l. et postea Lab.

15. ἕξειν Va. mox ἀποκτεῖναι Lab.

16. τὸν θηρίον Va.; p. corr. vulg. Mox ἐβασίλευσεν Ag. ἐβασίλευεν Vt. tum ἀγνοτέραν Lb. ἐπωνομάσαντα NRVabM.

17. οὖν om. BPcAgRVtVa. est in Edd. rell. VbNVnM (?) οὕτως N.

18. συμφέρωμαι coni. C. ἕφομαι Porsonus: nonne εὕρωμαι πιστὰ σφισιν? εὐαρεστῶμαι πάντα C. F. Hermannus. εὕρομαι VaM (in M ω super ο). Offendit Medium.

19. ἀλλ' ἀποθ. Va.

20. Τίμαλον MVb. mox ἀφνίδαν Lab.

21. καὶ om. N. mox ἄρσμα Vb.

22. Ἄφιδναν C, volentibus K. et Valcken.

23. φασὶν N. mox κατὰ ταῦτα La. ἐποίησεν Ag. omisso sq. καί. tum καμβρὸν AgVt.

τὸν ἀπεῖναι. Πίνδαρος δὲ τούτοις τε κατὰ ταὐτὰ ἐποίησε καὶ γαμβρὸν τοῖς Διοσκούροις Θησέα εἶναι βουλόμενος·[24] ἐς ὃ ἀπελθεῖν αὐτὸν[25] Πειρίθῳ τὸν λεγόμενον γάμον συμπράξοντα. ὅστις δὲ ἐγενεαλόγησε, δῆλον ὡς πολλὴν[26] τοῖς Μεγαρεῦσι σύνοιδεν εὐήθειαν· εἴγε Θησεὺς μὲν ἀπόγονος Πέλοπος. ἀλλὰ γὰρ τὸν ὄντα λόγον οἱ Μεγαρεῖς εἰδότες ἐπικρύπτουσιν, οὐ[27] βουλόμενοι δοκεῖν ἁλῶναί σφισιν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς Νίσου[28] τὴν πόλιν· διαδέξασθαι δὲ τὴν βασιλείαν γαμβρὸν Νίσου τε Μεγαρέα[29] καὶ αὖθις Ἀλκάθουν Μεγαρέως. 5
6 φαίνεται δὲ τελευτήσαντος Νίσου καὶ τῶν πραγμάτων Μεγαρεῦσιν[30] ἐφθαρμένων ὑπὸ τοῦτον Ἀλκάθους ἀφικόμενος τὸν καιρὸν ἐξ Ἤλιδος.[31] μαρτύριον δέ μοι· τὸ γὰρ τεῖχος ᾠκοδόμησεν ἐξ ἀρχῆς, ἅτε τοῦ περιβόλου[32] τοῦ ἀρχαίου καθαιρεθέντος ὑπὸ τῶν Κρητῶν. Ἀλκάθου μὲν[33] καὶ τοῦ λέοντος, εἴτε ἐν τῷ

quae Pindarus scripsit, magnopere diversa sunt: Theseum, quum affinitatem Castorum sibi expetisset, domo profectum, ut Pirithoum prius, celebres illas fama nuptias affectantem, adiuvaret. Sed quicunque ille fuerit, qui Gentilitates persecutus est, eadem nimirum fuit, qua Megarenses, inscitia, si utique Theseus a Pelope genus duxit. Sed Megarenses de industria veritatem non tam ignorant, quam ambagibus involvunt. Quod enim fateri prorsus nolunt, Niso regnante urbem captam, successisse ei Megareum generum, Megareo Alcathoum comminiscuntur. Nam Niso iam mortuo, et eversis Megaris, constat ab Elide Alcathoum venisse. Testimonio mihi fuerit, quod muros ipse de integro erexit, quorum fuerant veterem ambitum Cretenses demoliti. Sed de Alcathoo ac leone, sive is eum in Ci-

24. *βουλόμενον* SB secuti Calderinum: „*Pindarus vero cum eadem cecinit, tum addidit, theseum optantem castoris et pollucis uxorem ad conficiendas nuptias socium pirithoo profectum.*“ *βουλόμενος* Codd. Edd. rell.

25. *αὐτὸν* om. VnMVa. *πυρίθῳ* Vb. mox *συμπράξοντα* S e coni. Corali et Welckeri ad Alcm. p. 20. *συμπράξαντα* Codd. Edd. rell.

26. *κοιλὴν τοῖς Μεγαρεῦσιν συνήθειαν* Vb. *Μεγαρεῦσιν* Ag. *σύνοιδε εὐήθ.* N. *εὐήθειαν* om. M.

27. *οἱ βουλόμενοι* VtAg.

28. *νείσου* VbNAgMLab. constanter.

29. *Νίσου Μεγ.* Va.; sec. man. inseruit *τε*, id vero postea in *τὸν* mutavit, ut La. mox *Μεγαρεῦσιν* et per corr. -*έως*, Vb.

30. *ἐφθαρμένων Μεγαρεῦσιν* M. tum *ὑπὸ τούτων* Vb. *ὑπὸ τοῦ* Va.

31. post *Ἤλιδος* C ponendum putat *βασιλεῦσαι*; *Ἴλιδος* Va.

32. *περιβόλου* Vb.

33. *μὲν οὖν* Edd. ante B. *οὖν* om. VabMNRVtVnAgPcLabB.

Νίσῳ[35] τὸν πρὸς Μίνω πόλεμον συνδιοίσοντα, πεσόντα
δὲ αὐτὸν[36] ἐν τῇ μάχῃ ταφῆναί τε αὐτοῦ καὶ τῇ πόλει
Μέγαρα ὄνομα ἀπὸ τούτου γενέσθαι, πρότερον Νίσᾳ[37] κα-
6 λουμένῃ. δωδεκάτῃ δὲ[38] ὕστερον μετὰ Κᾶρα τὸν Φορω-
νέως γενεᾷ λέγουσιν οἱ Μεγαρεῖς Λέλεγα ἀφικόμενον ἐξ
Αἰγύπτου βασιλεῦσαι καὶ τοὺς ἀνθρώπους κληθῆναι Λέ-
λεγας[39] ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ· Κλήσωνος δὲ τοῦ Λέλεγος
γενέσθαι Πύλαν, τοῦ Πύλα δὲ[40] Σκίρωνα· τοῦτον συν-
οικῆσαι τῇ[41] Πανδίονος θυγατρὶ καὶ ὕστερον Νίσῳ[42]
τῷ Πανδίονος ἐς ἀμφισβήτησιν ἐλθεῖν περὶ τῆς ἀρχῆς Σκί-
ρωνα καί σφισιν Αἰακὸν[43] δικάσαι, βασιλείαν μὲν διδόν-
τα Νίσῳ καὶ τοῖς ἀπογόνοις, Σκίρωνι δὲ ἡγεμονίαν εἶναι
96 πολέμου· Μεγαρέα δὲ τὸν Ποσειδῶνος[44] θυγατρὶ Νίσου
συνοικήσαντα Ἰφινόῃ[45] διαδέξασθαι τὴν τοῦ Νίσου φα-

Niso contra Minoem auxilio venisse: quumque in proelio cecidisset, eo ipso, in quo ciciderat, loco sepultum urbi, quae ante Nisa appellabatur, nomen dedisse. Ad haec addunt Megarenses, Lelegem, duodecim post Cara Phoronei filium aetatibus, ex Aegypto venisse: eoque regnante indigenas Lelegas appellatos. Clesone vero Lelegis filio Pylan ortum, Pyla Scironem, cum quo nupta Pandionis filia fuerit. Hunc Scironem et Nisum Pandionis filium de regno disceptantes iudicem Aeacum delegisse: adiudicasse illum Niso regnum, eiusque posteris: Sciron vero exercitus, totiusque rei bellicae imperium. Megareum deinde Neptuni filium, cui Nisus Iphinoen filiam nuptum dederat, socero in regnum succes-

35. νείσῳ AgRVtVnMLab. φασὶν νείσῳ Vb. φασὶν εἴσω N. tum τὸν πρὸς CS e coni. BPcAgVnR. πρὸς τὸν AXKFVabM. τὸν abest a N. μείνω La.
36. αὐτὸν PcAgVnRMLab.
37. Νίσᾳ SBPcNVa. Νίσα Edd. rell. νείσα La. νεῖσα (sic) Vb. νεῖσα AgRVnLb. Ναῖσα M.
38. δὲ om. MVa. mox Κάρα Vab Lb. φρονέως La. γεννᾶ Ag. βασιλεύσαι La.
39. Λελαγας M. μεγὰς La.
40. δὲ om. MVaLab. tum σκίρον LabMVtVnPcAgR (in R ω super o et α ad finem positum). Sq. τοῦτον iidem Codd. et Va om., in R manu rec. insertum est. Etiam a Calder. non exprimitur. τούτον Vb.
41. τῇ om. BPcAgVnNVaLab; in R insertum est, exstat in MVb Edd. rell. Πανδίωνος VaMVt.
42. LabMVtVnRAgVb h. l. et paullo post νείσῳ, et bis νείσου. tum πανδίωνος VtVa. ἀμφισβίτησιν Va. ἐς in Lb. sup. lin.
43. αἰακόν σφισι δικάσας M. βασιλίαν La. tum ἀπογόνεις Vb. σκίρων δὲ La. ἡγεμωνίαν M.
44. ποσειδῶνος FCSBVabLabMNRPcAgVn Amasaeus. R ad marg. ἄλλως πανδίονος, quod habent AXK; correxit etiam Palmer. MS. tum Νείσῳ M.
45. ἰφινόην PcVnAgMLab. — Sqq. φασὶν — ἐπὶ Νίσου om. La.

σιν ἀρχήν· τὸν δὲ Κρητικὸν πόλεμον καὶ τὴν ἐπὶ Νίσου βασιλεύοντος ἅλωσιν τῆς πόλεως οὐκ ἐθέλουσιν εἰδέναι.

CAPUT XL.

De memorandis in urbe Megaris — Sithnidibus Nymphis — signis imperatorum Romanorum et Dianae Sospitae — signis XII deorum — Olympieo et templo Iovis — Megarensium certamine cum Atheniensibus de Salamine — memorandis in via ad Megarensium arcem Cariam dictam.

Ἔστι δὲ ἐν τῇ πόλει κρήνη καί[1] σφισιν ᾠκοδόμησε Θεαγένης, οὗ καὶ πρότερον τούτων ἐπεμνήσθην, θυγατέρα αὐτὸν συνοικίσαι[2] Κύλωνι Ἀθηναίῳ. οὗτος ὁ Θεαγένης τυραννήσας ᾠκοδόμησε[3] τὴν κρήνην μεγέθους εἵνεκα[4] καὶ κόσμου καὶ ἐς τὸ πλῆθος τῶν κιόνων θέας ἀξίαν· καὶ ὕδωρ ἐς αὐτὴν ῥεῖ καλούμενον Σιθνίδων[5] νυμφῶν. τὰς δὲ Σιθνίδας νύμφας λέγουσι Μεγαρεῖς εἶναι[6] μέν σφισιν ἐπιχωρίας, μιᾷ δὲ αὐτῶν [θυγατρί[7]] συγγενέσθαι Δία, Μέγαρόν τε[8] παῖδα ὄντα Διὸς καὶ ταύτης δὴ τῆς νύμφης ἐκφυγεῖν τὴν ἐπὶ Δευκαλίωνός ποτε ἐπομβρίαν, ἐκφυγεῖν

sisse. Nam de Cretico bello et urbe regnante Niso capta omnia Megarenses dissimulant.

CAP. XL. In oppido aquaeductus est, quem Theagenes exaedificavit. Theagenis vero et ante mentionem fecimus, ubi filiam eius Cyloni Atheniensi nuptam fuisse diximus. Hic itaque Theagenes in tyrannide aquaeductum erexit, opus quum magnitudine, tum ornatu et columnarum numero valde praeclarum. Aquam influentem Sithnidum Nympharum appellant: ac eas quidem Nymphas indigenas esse dicunt suas, atque ex earum unius filia Iovi Megarum natum: ac Megarum quidem Deu-

CAP. XL. 1. nonne ἦν? Mox ᾠκοδόμησεν N.
2. συνοικῆσαι NAgVaM. κύλων La.
3. ᾠκοδόμησεν RAg.
4. ἕνεκα M. mox ἄξιον VaMLab VtAgVn. ἄξίον Pc. ἀξίαν R per corr. Edd. Codd. rell.
5. Θηΐδων habet Etym. M. s. v. Γερανεία, ubi eadem referuntur. mox σιφνίδας Vb. σιθνῖδας Pc.
6. εἶμὲν (a sec. m. ναι supra lin.) Va.; sq. σφίσιν om. M.
7. in θυγατρὶ Buttmanno latere videtur Θυία aut simile nomen, cui coniecturae favere videtur corruptum Θηΐδων in Etym. M. Uncis inclusimus cum S.
8. τε et mox δὴ om. M. ταύτης δὲ Lb.

δὲ πρὸς τὰ ἄκρα τῆς Γερανίας[9], οὐκ ἔχοντός πω τοῦ ὄρους τὸ ὄνομα τοῦτο, ἀλλὰ νήχεσθαι[10] γὰρ πετομένων γεράνων πρὸς τὴν βοὴν τῶν ὀρνίθων αὐτὸν, διὰ τοῦτο
2 Γερανίαν τὸ ὄρος ὀνομασθῆναι. (2) Τῆς δὲ κρήνης οὐ πόῤῥω ταύτης ἀρχαῖόν ἐστιν ἱερόν, εἰκόνες δὲ ἐφ'[11] ἡμῶν ἑστᾶσιν ἐν αὐτῷ βασιλέων Ῥωμαίων καὶ ἄγαλμά[12] τε κεῖται χαλκοῦν Ἀρτέμιδος ἐπίκλησιν Σωτείρας. φασὶ δὲ ἄνδρας τοῦ Μαρδονίου[13] στρατοῦ καταδραμόντας τὴν Μεγαρίδα ἀποχωρεῖν ἐς Θήβας ὀπίσω παρὰ Μαρδόνιον ἐθέλειν. γνώμῃ δὲ Ἀρτέμιδος νύκτα τε ὁδοιποροῦσιν[14] ἐπιγενέσθαι, καὶ τῆς ὁδοῦ σφᾶς ἁμαρτόντας[15] ἐς τὴν ὀρεινὴν τραπέσθαι τῆς χώρας· πειρωμένους[16] δὲ εἰ στράτευμα ἐγγὺς εἴη πολέμιον ἀφιέναι τῶν βελῶν, καὶ τὴν πλησίον πέτραν στένειν βαλλομένην, τοὺς δὲ αὖθις[17] τοξεύειν προθυμίᾳ

calionis diluvium in Geraniae verticem effugisse, quum nondum mons ille id nominis haberet. Nam quod Megarus gruum praetervolantium vocem secutus illuc natando evasisset, inde monti inditum nomen tradunt. (2) Non longe ab aquaeductu vetus est quaedam aedes: in qua exstant aetate etiam nostra Imperatorum Romanorum imagines, et signum ex aere, quod Dianae Sospitae appellant. Hanc esse cognominis causam dicunt. Quum Persae, vexato excursionibus Megarico agro, se Thebas ad Mardonium ducem suum reciperent, obortis *repente* Dianae numine tenebris, per errorem viarum ad montanam eos regionis partem deflexisse; ibi ut tentarent, an hostilis exercitus prope esset, sagittas misisse, ad quarum ictus proxima saxa tanquam gemitus

9. *Γερανείας* CSVb. *Γερανίας* Edd. Codd. rell. Mox *Γεράνειαν* S. *Γερανείαν* CPc. *Γεράνιαν* M. *Γερανίαν* Edd. Codd. rell. mox *πω* SBPcMAgVn. *που* AXKFCNR Vab.

10. *νύχεσθαι* Vb. tum *πετωμένων* Pc. *πεττομένων* (alterum *τ* exp.) Vb. *τὸν ὀρν.* La.

11. *ἐφ'*, *ἀ* super *ἐ*, Vn. *ἀφ'*, sup. vers. *ἐφ'* man. rec. Lb.

12. *ἄγαρμα*, *λ* super *ρ*, Ag. mox *σωτήρας* id.

13. *μαρδωνίου* AgVb et mox *μαρδώνιον* AgVb.

14. *ὀδηποροῦσιν* Va.

15. *ἁμαρτῶντας* Vb. *καὶ τ. ὁδ.* — *τραπέσθαι* Va ad marg.

16. *τῆς χ. τραπέσθαι* MVa. Tum *οἰομένους δὲ στρ. ἐγ. εἶναι* AXKFS NMVabPa. *πειρωμένους δὲ στρ. ἐγ. εἴη* *PcdLaAgVn [Vn ad marg. *οἰομένους*. Pd *θο* sup. *ρω*]. *πειρομένους* (sic) *δὲ εἰ στράτ. ἐγ. εἴη πολ.* Cod. Phral., quem secuti sumus cum B. *πειρωμένους*, *θο* super *ρω* expunct., LbPb, unde C. edidit: *πειθομένους δὲ στρ. ἐγ. εἶναι.*

17. *τοὺς δὲ αὖθις τοξ. προθυμίᾳ πλέονι νομίζουσιν· τέλος* Vt.

πλέονι· τέλος δὲ αὐτοῖς ἀναλωθῆναι τοὺς ὀϊστοὺς[18] ἐς ἄνδρας πολεμίους τοξεύειν νομίζουσιν[19], ἡμέρα τε ἐπε- 3
φαίνετο καὶ οἱ Μεγαρεῖς ἐπῄεσαν, μαχόμενοι δὲ ὁπλῖται πρὸς ἀνόπλους καὶ οὐδὲ βελῶν εὐποροῦντας ἔτι φονεύουσιν αὐτῶν τοὺς πολλούς· καὶ ἐπὶ τῷδε Σωτείρας ἄγαλμα ἐποιήσαντο Ἀρτέμιδος. ἐνταῦθα καὶ τῶν δώδεκα ὀνομαζομένων θεῶν ἐστὶν ἀγάλματα[20], ἔργα εἶναι λεγόμενα Πραξιτέλους· τὴν δὲ Ἄρτεμιν αὐτὴν Στρογγυλίων ἐποίησεν.[21] (3) Μετὰ ταῦτα ἐς τὸ τοῦ Διὸς τέμενος ἐσελ- 4 97
θοῦσι[22] καλούμενον Ὀλυμπιεῖον ναός ἐστι θέας ἄξιος· τὸ δὲ ἄγαλμα οὐκ ἐξειργάσθη[23] τοῦ Διὸς ἐπιλαβόντος τοῦ Πελοποννησίων πολέμου πρὸς Ἀθηναίους, ἐν ᾧ καὶ

imaginem redderent; eos vero iterum maiori studio sagittas misisse, ita ut in hostes se iaculari opinantes omnia telo profunderent. Quum vero illuxisset, Megarenses armatos, contra inermes impetu facto, magnam eius agminis partem trucidasse, atque ex eo *rei eventu* Dianae Sospitae signum dedicasse. In eodem templo XII deorum signa sunt, Praxitelis, ut ferunt, opus. Nam Dianam Strongylion fecit. (3) Iam vero Iovis lucum ingressus, quem Olympieum dicunt, templum videas plane insigne, etsi Iovis signum expolitum non est. Opus enim Peloponnesiacum bellum interpellavit: per quae sane tempora Athe-

πλείονι Va. τέλος δὲ — ἄνδρας πολεμίους om. NAg. ἁλωθῆναι Lb.

18. ἱστοὺς Vb. mox πολεμίους τοξεύειν προθυμίᾳ πλέονι (πλέον Lb.) νομίζ. AXKF*PcVnVbM Lb. τοξεύειν πλεόνονομίζουσιν — ὑπεφαίνετο Pa; αὐτοὶς ἁλωθῆναι τοὺς ὀϊστ. ἐς ἄνδρ. πολ. τοξεύειν προθυμία πλέον νομίζουσιν ἡμ. τε ὑπεφ. Pb. πλέονι νομίζ.—ὑπεφ. Pd. πολεμίους τοξεύειν προ omissis sqq. νομίζουσιν — Μεγαρεῖς La. πολεμ. προθυμίᾳ τοξεύειν νομιζ. Va. πολεμίους νομίζ. CSBR, sed R. ad marg. τοξεύειν προθυμίᾳ πλέονι addit. Atqui CSB in vv. προθυμίᾳ πλέονι eiiciendis acquiescere debebant, ut iam Sylb. vidit, unde τοξεύειν, quod ipsum scribarum lapsui occasionem dedit, servavimus.

19. νομίζουσι N. tum AXK. ἡμέρᾳ, quod correxit Sylb. — Sq. τε om. M. ὑπεφαίνετο VnAgNRVa LbMAXKF.; e Vb nihil enotavimus.

20. ἄγαλμα Lb. mox ἐποίησαν Ag. tum ὁπλίται Vb. et ἀόπλους Va.

21. ἐποίησε VnAgNR, Edd. ante B. ἐποίησεν BPcVb.

22. μετὰ ταῦθα ἐς τοῦ Διὸς τὸ μέγεθος ἐλθοῦσι Va. tum Ὀλυμπιεῖον SBPcAgVnRVa. Ὀλυμπίειον Edd. rell. VbMNLab.

23. ἐξηργάσθη Ag. ἐξεργάσθη Vb. Sq. τοῦ om. AXKF. est in CSBVabVtMNRPcdAgVn. tum ἐπιβαλλόντος Vb. πελοπονησίων Ag. — Post Ἀθηναίους Vb repetit verba: τὸ δὲ ἄγαλμα οὐκ ἐξειργ. τοῦ Διός.

ναυσὶν ἀνὰ πᾶν ἔτος καὶ στρατῷ φθείροντες Μεγαρεῦσιν[24] Ἀθηναῖοι τὴν χώραν τά τε κοινὰ ἐκάκωσαν καὶ ἰδίᾳ τοὺς οἴκους[25] ἤγαγον ἐς τὸ ἔσχατον ἀσθενείας. τῷ δὲ[26] ἀγάλματι τοῦ Διὸς πρόσωπον ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ, τὰ δὲ λοιπὰ πηλοῦ τέ ἐστι[27] καὶ γύψου· ποιῆσαι δὲ αὐτὸ Θεόκοσμον λέγουσιν ἐπιχώριον, συνεργάσασθαι δέ οἱ Φειδίαν. ὑπὲρ δὲ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός εἰσιν Ὧραι[28] καὶ Μοῖραι· δῆλα δὲ πᾶσι τὴν πεπρωμένην μόνῳ οἱ πείθεσθαι, καὶ τὰς ὥρας τὸν θεὸν τοῦτον νέμειν ἐς[29] τὸ δέον. ὄπισθεν δὲ τοῦ ναοῦ κεῖται ξύλα ἡμίεργα· ταῦτα ἔμελλεν ὁ Θεόκοσμος ἐλέφαντι
5 καὶ χρυσῷ κοσμήσας τὸ ἄγαλμα ἐκτελέσειν τοῦ Διός. (4) Ἐνταῦθα τῷ ναῷ[30] τριήρους ἀνάκειται χαλκοῦν ἔμβολον· ταύτην τὴν ναῦν λαβεῖν φασι[31] περὶ Σαλαμῖνος ναυμαχήσαντες πρὸς Ἀθηναίους. ὁμολογοῦσι δὲ καὶ[32] Ἀθηναῖοι χρόνον τινὰ Μεγαρεῦσιν ἀποστῆναι τῆς νήσου, Σόλωνα

nienses terrestribus maritimisque copiis quotannis fere Megarensium publicás et privatas opes vehementer attriverunt. Ipsius quidem Iovis os auro et ebore constat: reliquum vero corpus e gypso et fictili est materia. Opus hoc fecisse dicunt Theocosmum civem suum, adiuvante Phidia. In Iovis capite Horae et Parcae insistunt. Fata enim Iovi parere, et eius nutu temporum vicissitudines describi, nemo est, qui nesciat. In templi postica parte ligna quaedam sunt duntaxat informata: quae Theocosmus auro et ebore fuisset ornaturus ad signum Iovis absolvendum. (4) In eadem templi parte triremis aeneum rostrum positum est. Eam vero se triremem cepisse Megarenses dicunt in proelio navali, quod cum Atheniensibus de Salamine certantes fecerunt. Neque Athenienses inficiantur, defecisse aliquando a se ad Megarenses Salaminem: Solonis vero elegis ex-

24. *Μεγαρεῦσιν* in Va a sec. m. in marg.
25. *τοὺς ἐνοίκους* coni. Iacobs Exercit. 2. p. 136.
26. *τῶ δὴ ἀγ.* Va.
27. *ἔστιν* Ag. mox *ποιήσαι* La.
28. *ὥρα* M. *ὥρα, αι* super *α*, Va. mox *πᾶσιν* Ag. *τὴν Πεπρωμένην* S. *τὴν προεπρωμένην* ^{θε} — *πείσθαι* La.
29. *εἴς* Edd. Codd. mox *ὄπισθεν* SMAgVa. *ὄπισθε* Edd. Codd. rell. *ἔμελεν* La.
30. *τοῦ ναοῦ* coni. S. *in eadem templi parte*. Amas. *τρηΐρους* Ag. *ἀνάγκειται* M.
31. *λαβεῖν φασὶ* BPcAgVnVtMR VaLab; *φασι λαβ.* Edd. rell. VbN (*φασὶν* VbNAg) tum *περὶ Σαλαμῖνος* coni. Sylb. C. *de Salamine*, Amas. Recepit B. *περὶ Σαλαμῖνα* Edd. rell. Codd. (terminatio abest ab La). *ναυμαχήσαντος* N. In Va in *τ..ς* est correctura.
32. *καὶ* om. AXKF. est in CSB PcdVabAgVnNR; silet M.

δὲ ὕστερόν[33] φασιν ἐλεγεῖα ποιήσαντα προτρέψαι σφᾶς, καταστῆναι δὲ ἐπὶ τούτοις ἐς ἀμφισβήτησιν Ἀθηναῖοι[34], κρατήσαντες δὲ πολέμῳ Σαλαμῖνα αὖθις ἔχειν. Μεγαρεῖς δὲ παρὰ σφῶν λέγουσιν ἄνδρας φυγάδας, οὓς Δορυκλείους[35] ὀνομάζουσιν, ἀφικομένους παρὰ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι
κληρούχους προδοῦναι Σαλαμῖνα Ἀθηναίοις. (5) Μετὰ 6
δὲ τοῦ Διὸς τὸ[36] τέμενος ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀνελθοῦσι καλουμένην ἀπὸ Καρὸς[37] τοῦ Φορωνέως καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι Καρίαν ἐστὶ μὲν Διονύσου ναὸς Νυκτελίου,[38] πεποίηται δὲ Ἀφροδίτης Ἐπιστροφίας ἱερὸν, καὶ Νυκτὸς[39] καλούμενόν ἐστι μαντεῖον[40] καὶ Διὸς Κονίου ναὸς οὐκ ἔχων ὄροφον. τοῦ δὲ Ἀσκληπιοῦ τὸ[41] ἄγαλμα Βρύαξις καὶ αὐτὸ καὶ τὴν Ὑγίειαν[42] ἐποίησεν. ἐνταῦθα καὶ τῆς Δήμητρος

citatos de insula prius disceptasse, deinde eam se bello recepisse. At Megarenses dicunt viros quosdam profugos, quos Dorycleos nominant, a se ad colonos, qui sorte ducta in Salaminem ante missi fuerant, abiisse, ac Salaminem Atheniensibus prodidisse. (5) A Iovis luco quum in arcem adscenderis, quam a Care Phoronei filio aetate etiam nostra Cariam nominant, Bacchi Nyctelii aedem videas, et Veneris Epistrophiae (*quasi procuratricis dicas*) sacellum. Noctis praeterea oraculum, et Iovis Pulverei delubrum sine tecto. Aesculapii vero et Hygiae signa Bryaxis fecit. Eodem in loco est Cereris *nobile tem-*

33. *ὕστερόν φασιν* BPcAgVnVtLab; *φασὶν ὕστ.* Edd. rell. NRVabM.

34. *τούτοις ἀμφισβήτησιν Ἀθηναίοις* AXKFCS. *ἀμφισβητοῦσιν Ἀθηναῖοι* MNRAgPcVnVtLab. In Vt post *Ἀθηναῖοι* annexum ς et ad marg. *ἀμφισβήτησιν*. R. ad marg. *ἄλλως γρ. ἀμφισβήτησιν Ἀθηναίοις*. Vb *ἀμφισβητοῦσιν ἀθηναίοις*, sed manu prima fuit *ἀμφισβήτησιν*. et *ἀθηναίοις* correctum est in — *αῖοι*. Va. *τούτοις ἀμφισβήτησιν ἀθηναῖοι*. FS coni. *καταστῆναι δὲ ἐπὶ τούτοις ἐς ἀμφισβήτησιν Ἀθηναῖοι* (*Ἀθηναίους* F), quod recepimus cum B. mox *κρατήσαντες* SBPcAgVnMN. *κρατήσαντας* RVab Edd. rell.

35. *δορoκλείους — παραδοῦναι σαλ.* Va.

36. *τὸ* om. N. mox *ἀνελθοῦσιν* Ag.

37. *Κάρος* Va.

38. *νυκτελύου* Ag. *νυκτυλίου* Va.

39. *νυκτὸς* AXKFC. praecedens *ἱερὸν* in Va addit sec. m.

40. *ἔστι μαντεῖον* Calderin. CSB. *ἐπιμαντεῖον* AXKFPcVaMLabAgRVn. *ὄπι μαντεῖον* N. (in Vb. in *επι* est *ὀπι* et *ἐπι*, alterum e corr.) *ἔτι μαντεῖον* coni. K. assentiente Valckenario. *Noctis praeterea oraculum*, Amas.

41. *τὸ* om. AXKFCSAgVabM; est in BPcVnNRVtLab. *βρίαξις* Vb.

42. *Ὑγίειαν* SBPcR. *Ὑγείαν* AXKFCVabAgVnNMLab.

τὸ καλούμενον Μέγαρον· ποιῆσαι δὲ αὐτὸ βασιλεύοντα Κᾶρα[43] ἔλεγον.

CAPUT XLI.

De Alcmenae sepulcro — loco Rhun dicto — aliis sepulcris et templis Alcathoo et leone Cithaeronio — Pandionis heroo — Hippolyte Amazone — Tereo, Procne et Philomela.

98 Ἐκ δὲ τῆς ἀκροπόλεως κατιοῦσιν, ᾗ πρὸς ἄρκτον τέτραπται[1] τὸ χωρίον, μνῆμά ἐστιν Ἀλκμήνης πλησίον τοῦ Ὀλυμπίου.[2] βαδίζουσαν γὰρ ἐς Θήβας ἐξ Ἄργους τελευτῆσαι καθ' ὁδὸν λέγουσιν αὐτὴν ἐν τοῖς Μεγάροις[3] καὶ τοὺς Ἡρακλείδας ἐς[4] ἀμφισβήτησιν ἐλθεῖν, τοὺς μὲν ἐς Ἄργος ἐθέλοντας ὀπίσω κομίσαι τὸν νεκρὸν τῆς Ἀλκμήνης, τοὺς δ' αὐτῶν ἐς Θήβας· καὶ γὰρ τοῖς[5] Ἡρακλέους παισὶ τοῖς ἐκ Μεγάρας τάφον εἶναι καὶ Ἀμφιτρύωνος ἐν Θήβαις. ὁ δὲ ἐν Δελφοῖς θεὸς ἔχρησε[6] θάψαι Ἀλκμήνην
2 ἐν τοῖς Μεγάροις ἄμεινον εἶναί σφισιν. (2) Ἐντεῦθεν ὁ τῶν ἐπιχωρίων ἡμῖν ἐξηγητὴς ἡγεῖτο ἐς χωρίον Ῥοῦν (ὡς ἔφασκεν) ὀνομαζόμενον· ταύτῃ γὰρ ὕδωρ ποτὲ ἐκ τῶν ὀρῶν[7] τῶν ὑπὲρ τὴν πόλιν ῥυῆναι, Θεαγένης[8] δέ, ὃς

plum: Megaron *appellant:* quod aedificasse Cara, dum regnaret, memorant.

Cap. XLI. Ab ea arcis parte, quae ad septentriones est, descendentibus Alcmenes se ostendit monumentum, proxime ad Olympii Iovis aedem. Proficiscentem enim eam Argis Thebas in Megarensium finibus in ipsa via mortuam ferunt: inter Herculis vero filios disceptatum, eius cadaver Argosne reportandum, an vero Thebis esset sepeliendum, quum Herculis ex Megara filiorum et Amphitryonis Thebis essent sepulcra: respondisse Delphicum Apollinem de ea re consulentibus, eam in Megarico agro sepeliri satius *multo* esse. (2) Hinc me rerum patriae suae peritus interpres in vicum deduxit, quem Rhun appellari dixit, ob eam videlicet causam, quod ex imminentibus oppido montibus quondam in eum aqua defluebat: eam vero aquam alio

43. Κάρα VabM.
Cap. XLI. 1. τέθαπται N.
2. Ὀλυμπιείου C.
3. Μεγάροις B e coni. S, quam confirmat N. Μεγαρικοῖς Codd. Edd. rell.
4. ἐς om. N.
5. τῆς Ἡρακ. Vn. τῆς ἐκ Ag. μέγαρας La. ἀμφυτρύωνος id.
6. ἔχρησεν Ag. mox σφισιν om. N.
7. ὡρῶν Vb.
8. Θεαγένης LabVaMAgPcVnR

τότε ἐτυράννει, τὸ ὕδωρ ἐτέρωσε τρέψας βωμὸν ἐνταῦθα
Ἀχελώῳ ἐποίησεν. (3) Καὶ Ὕλλου πλησίον τοῦ Ἡρακλέ-
ους μνῆμά ἐστιν, ἀνδρὶ Ἀρκάδι Ἐχέμῳ τῷ Ἀερόπου μονο-
μαχήσαντος.[9] καὶ ὅστις μὲν Ἔχεμος ὢν ἀπέκτεινεν Ὕλλον,
ἑτέρωθι τοῦ λόγου δηλώσω, τέθαπται δὲ καὶ Ὕλλος ἐν
τοῖς Μεγάροις. αὕτη καλοῖτο ἂν ὀρθῶς στρατεία[10] τῶν
Ἡρακλειδῶν ἐς Πελοπόννησον ἐπὶ Ὀρέστου βασιλεύοντος.
(4) Οὐ πόῤῥω δὲ τοῦ Ὕλλου μνήματος Ἴσιδος ναὸς καὶ 3
παρ' αὐτὸν Ἀπόλλωνός ἐστι καὶ Ἀρτέμιδος. Ἀλκάθουν[11]
δέ φασι ποιῆσαι ἀποκτείναντα λέοντα τὸν καλούμενον Κι-
θαιρώνιον[12]· ὑπὸ τούτου τοῦ λέοντος διαφθαρῆναι καὶ
ἄλλους καὶ Μεγαρέως φασὶ τοῦ σφετέρου βασιλέως παῖδα
Εὔϊππον· τὸν δὲ πρεσβύτερον τῶν παίδων αὐτῷ Τίμαλ-
κον[13] ἔτι πρότερον ἀποθανεῖν ὑπὸ Θησέως, στρατεύον-
τα[14] ἐς Ἄφιδναν σὺν τοῖς Διοσκούροις· Μεγαρέα δὲ γά-

Theagenes tyrannus derivavit, sed in eo ipso, unde aquam deduxerat, loco Acheloo aram dedicavit. (3) Prope est Hylli Herculis filii monumentum, qui cum Echemo Arcade Aeropi filio singulari certamine depugnavit. Quis vero hic Echemus fuerit, qui Hyllum occidit, in alia historiae parte exponam. Hyllus ipse Megaris sepultus est: ut recte quidem haec Heraclidarum expeditio appellari possit, in Peloponnesum suscepta, Oreste regnante. (4) Non longe ab Hylli monumento est Isidis aedes, et secundum eam Apollinis ac Dianae. Hanc dedicasse Alcathoum, leone, quem Cithaeronium appellarunt, confecto: et ab eo sane leone quum alios, tum Megarei regis sui filium Euippum laniatum fuisse tradunt. Quum enim e duobus *Megarei filiis* natu maior, cui Timalco nomen, cum Castore et Polluce Aphidnam oppugnatum venisset, fuissetque a Theseo inter-

(in R ν super ς) B. *Θεαγένην* NVb. *Θεάγενες* Vt. *Θεαγένη* Edd. ante B. tum *τότ' ἐτυρ.* BPcVn. *τότε* Edd. rell. VabAgNRM. *τρέψας* VaMNR VnLb. *στρέψας* PcAgLa. *στρέψαι* Vt. (*τρέ* superscr.) *γραψας* Vb. *τρέψαντα* Edd. ante B. *ἀχελόῳ* Vb. denique *ποιῆσαι* Codd. Edd. praeter B, qui ita scripsit: *Θεαγένης δὲ — τρέψας — ἐποίησε.* Secuti sumus.

9. *μονομαχίσαντος* N.

10. *στρατ. εἶναι Ἡρακλ.* M. Pro seq. *Ὀρέστου Palmer. MS.* coni. *Ἀτρέως.*

11. *ἀλκάνθουνν* Ag. tum *δέ ϊ* La. *δεϊ* PcAgVn. (*δεϊ* nihil aliud esse quam *δέ φασι* lectio M com- (*οἱ* superscr.) probat, in quo est *δὲ ι*, quod quomodo *φασι* esse possit rei palaeographicae periti sciunt. Cf. ad VIII, 43, 2.). Sqq. *φασὶ — λέοντα τὸν* om. VtMPcAgVnLa.

12. *κιθαιρώνειον* VbR (in R ι super ει). Ad *Εὔιππον Palmer. MS.* „*κάτω Μένιππον, εἰ τὸν αὐτὸν ἢ ἕτερον ἄδηλον.*“ cfr. c. 43. not. 13.

13. *τίμαλος* MLa. *τίμολκον* Vt.

14. *στρατεύοντος* PcAgVnLabVt

μον τε ὑποσχέσθαι θυγατρὸς καὶ ὡς διάδοχον ἕξει[15] *τῆς ἀρχῆς, ὅστις τὸν Κιθαιρώνιον λέοντα ἀποκτείναι· διὰ ταῦτα Ἀλκάθουν τὸν Πέλοπος ἐπιχειρήσαντα τῷ θηρίῳ*[16] *κρατῆσαί τε, καὶ ὡς ἐβασίλευσε, τὸ ἱερὸν ποιῆσαι τοῦτο,*
99 *Ἀγροτέραν Ἄρτεμιν καὶ Ἀπόλλωνα Ἀγραῖον ἐπονομάσαντα.*
4 (5) *Ταῦτα μὲν οὖν*[17] *οὕτω γενέσθαι λέγουσιν. ἐγὼ δὲ γράφειν μὲν ἐθέλω Μεγαρεῦσιν ὁμολογοῦντα, οὐκ ἔχω δὲ ὅπως εὕρωμαι*[18] *πάντα σφίσιν, ἀλλὰ*[19] *ἀποθανεῖν μὲν λέοντα ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ὑπὸ Ἀλκάθου πείθομαι, Μεγαρέως δὲ Τίμαλκον*[20] *παῖδα τίς μὲν ἐς Ἄφιδναν ἐλθεῖν μετὰ τῶν Διοσκούρων ἔγραψε; πῶς δ' ἂν ἀφικόμενος ἀναιρεθῆναι νομίζοιτο ὑπὸ Θησέως; ὅπου καὶ Ἀλκμὰν ποιήσας ᾆσμα*[21] *ἐς τοὺς Διοσκούρους, ὡς Ἀθήνας*[22] *ἕλοιεν καὶ τὴν Θησέως ἀγάγοιεν μητέρα αἰχμάλωτον, ὅμως Θησέα φησὶν*[23] *αὐ-*

fectus, Megareum aiunt orbatum filiis, et filiae nuptias et regnum ei spopondisse, qui Cithaeronium leonem confecisset. Alcathoum igitur Pelopis filium, ausum cum bellua congredi, ex eo certamine victorem discessisse. Regno itaque potitum, Agroterae Dianae et Agraei Apollinis templum dedicasse. (5) Et haec quidem ad hunc modum *a multis* commemorantur. Ego vero etsi hercule nolim ea scribere, quae a Megarensium sermonibus discrepent, id tamen qui fieri potuerit, non reperio. Nam leonem Cithaeronium ab Alcathoo confectum ut credam, facile adducor: Timalcum vero Megarei filium quis unquam literis prodidit cum Castore et Polluce Aphidnam venisse? Sed ut maxime venerit, qui potuit a Theseo interfici, quum Alcman carmine, quod in Castoras fecit, scriptum reliquerit, eo tempore, quo illi expugnatis Athenis Thesei matrem captivam abduxerunt, Theseum ipsum domi non fuisse? Neque vero,

R, sed in R *ος* expunctum et *α* supra lin. *στρατεύοντας* Vb. tum *εἰς* Edd. Codd. *ἀφίδναν* M. h. l. et postea Lab.

15. *ἕξειν* Va. mox *ἀποκτεῖναι* Lab.

16. *τὸν θηρίον* Va.; p. corr. vulg. Mox *ἐβασίλευσεν* Ag. *ἐβασίλευεν* Vt. tum *ἀγνοτέραν* Lb. *ἐπωνομάσαντα* NRVabM.

17. *οὖν* om. BPcAgRVtVa. est in Edd. rell. VbNVnM (?) *οὕτως* N.

18. *συμφέρωμαι* coni. C. *ἕψομαι* Porsonus; nonne *εὕρωμαι πιστά σφισιν?* *εὐαρεστῶμαι πάντα* C. F. Hermannus. *εὕρομαι* VaM (in M *ω* super *ο*). Offendit Medium.

19. *ἀλλ' ἀποθ.* Va.

20. *Τίμαλον* MVb. mox *ἀφνίδαν* Lab.

21. *καὶ* om. N. mox *ἄσμα* Vb.

22. *Ἄφιδναν* C, volentibus K. et Valcken.

23. *φασὶν* N. mox *κατὰ ταῦτα* La. *ἐποίησεν* Ag. omisso sq. *καί*. tum *καμβρὸν* AgVt.

τὸν ἀπεῖναι. Πίνδαρος δὲ τούτοις τε κατὰ ταὐτὰ ἐποίη- 5
σε καὶ γαμβρὸν τοῖς Διοσκούροις Θησέα εἶναι βουλόμε-
νος·[24] ἐς ὃ ἀπελθεῖν αὐτὸν[25] Πειρίθῳ τὸν λεγόμενον γάμον
συμπράξοντα. ὅστις δὲ ἐγενεαλόγησε, δῆλον ὡς πολλὴν[26]
τοῖς Μεγαρεῦσι σύνοιδεν εὐήθειαν· εἴγε Θησεὺς μὲν ἀπό-
γονος Πέλοπος. ἀλλὰ γὰρ τὸν ὄντα λόγον οἱ Μεγαρεῖς εἰ-
δότες ἐπικρύπτουσιν, οὐ[27] βουλόμενοι δοκεῖν ἁλῶναί
σφισιν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς Νίσου[28] τὴν πόλιν· διαδέξασθαι
δὲ τὴν βασιλείαν γαμβρὸν Νίσου τε Μεγαρέα[29] καὶ αὖ-
θις Ἀλκάθουν Μεγαρέως. φαίνεται δὲ τελευτήσαντος Νί- 6
σου καὶ τῶν πραγμάτων Μεγαρεῦσιν[30] ἐφθαρμένων ὑπὸ
τοῦτον Ἀλκάθους ἀφικόμενος τὸν καιρὸν ἐξ Ἤλιδος.[31]
μαρτύριον δέ μοι· τὸ γὰρ τεῖχος ᾠκοδόμησεν ἐξ ἀρχῆς,
ἅτε τοῦ περιβόλου[32] τοῦ ἀρχαίου καθαιρεθέντος ὑπὸ τῶν
Κρητῶν. Ἀλκάθου μὲν[33] καὶ τοῦ λέοντος, εἴτε ἐν τῷ

quae Pindarus scripsit, magnopere diversa sunt: Theseum, quum affinitatem Castorum sibi expetisset, domo profectum, ut Pirithoum prius, celebres illas fama nuptias affectantem, adiuvaret. Sed quicunque ille fuerit, qui Gentilitates persecutus est, eadem nimirum fuit, qua Megarenses, inscitia, si utique Theseus a Pelope genus duxit. Sed Megarenses de industria veritatem non tam ignorant, quam ambagibus involvunt. Quod enim fateri prorsus nolunt, Niso regnante urbem captam, successisse ei Megareum generum, Megareo Alcathoum comminiscuntur. Nam Niso iam mortuo, et eversis Megaris, constat ab Elide Alcathoum venisse. Testimonio mihi fuerit, quod muros ipse de integro erexit, quorum fuerant veterem ambitum Cretenses demoliti. Sed de Alcathoo ac leone, sive is eum in Ci-

24. βουλόμενον SB secuti Calderinum: „*Pindarus vero cum eadem cecinit, tum addidit, theseum optantem castoris et pollucis uxorem ad conficiendas nuptias socium pirithoo profectum.*" βουλόμενος Codd. Edd. rell.

25. αὐτὸν om. VnMVa. πυρίθῳ Vb. mox συμπράξοντα S e coni. Coraii et Welckeri ad Alcm. p. 20. συμπράξαντα Codd. Edd. rell.

26. πολλὴν τοῖς Μεγαρεῦσιν συνήθειαν Vb. Μεγαρεῦσιν Ag. σύνοιδε εὐήθ. N. εὐήθειαν om. M.

27. οἱ βουλόμενοι VtAg.

28. νείσου VbNAgMLab. constanter.

29. Νίσου Μεγ. Va.; sec. man. inseruit τε, id vero postea in τὸν mutavit, ut La. mox Μεγαρεῦσιν et per corr. -έως, Vb.

30. ἐφθαρμένων Μεγαρεῦσιν M. tum ὑπὸ τούτων Vb. ὑπὸ τοῦ Va.

31. post Ἤλιδος C ponendum putat βασιλεῦσαι; Ἴλιδος Va.

32. περιβόλου Vb.

33. μὲν οὖν Edd. ante B. οὖν om. VabMNRVtVnAgPcLabB.

Κιθαιρῶνι αὐτὸν εἴτε καὶ ἑτέρωθι[34] ἀποκτείνας ναὸν Ἀγροτέρας Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος ἐποίησεν Ἀγραίου, ἐς τοσόνδε[35] ἔστω μνήμη. (6) Ἐκ τούτου δὲ τοῦ ἱεροῦ κατιοῦσι[36] Πανδίονός ἐστιν ἡρῷον. καὶ ὅτι μὲν ἐτάφη Πανδίων ἐν Αἰθυίας[37] Ἀθηνᾶς καλουμένῳ σκοπέλῳ, δεδήλωκεν ὁ λόγος ἤδη μοι. τιμὰς δὲ καὶ[38] ἐν τῇ πόλει παρὰ Μεγαρέων ἔχει.

7 100 *(7) Πλησίον δέ ἐστι[39] τοῦ Πανδίονος ἡρῴου μνῆμα Ἱππολύτης. γράψω δὲ καὶ τὰ ἐς αὐτήν, ὁποῖα Μεγαρεῖς λέγουσιν. ὅτε Ἀμαζόνες[40] ἐπ' Ἀθηναίους στρατεύσασαι δι' Ἀντιόπην ἐκρατήθησαν ὑπὸ Θησέως, τὰς μὲν πολλὰς συνέβη[41] μαχομένας αὐτῶν ἀποθανεῖν, Ἱππολύτην δὲ ἀδελφὴν οὖσαν Ἀντιόπης καὶ τότε ἡγουμένην τῶν γυναικῶν ἀποφυγεῖν σὺν ὀλίγαις ἐς Μέγαρα. ἅτε δὲ κακῶς οὕτω[42] πράξασαν τῷ στρατῷ τοῖς τε παροῦσιν ἀθύμως ἔχουσαν καὶ περὶ τῆς οἴκαδε ἐς τὴν Θεμίσκυραν[43] σωτηρίας μᾶλλον ἔτι ἀποροῦσαν ὑπὸ λύπης τελευτῆσαι· καὶ θάψαι αὐτὴν ἀποθα-*

thaerone, sive quo alio in loco occiderit, deque Dianae Agroterae et Apollinis Agraei dedicatione haec hactenus. (6) Iam vero ex hoc templo descendentibus in conspectu est Pandionis heroicum monumentum. Sepultum quidem Pandionem eo loco, qui *Mergi* scopulus *sive* Aethyiae Minervae appellatur, ante diximus. Sed eidem parentant intra urbem etiam Megarenses. (7) Prope est Hippolytae monumentum, de qua quae Megarenses dicunt, non praetermittam. Quum Amazones ob captam Antiopen bello Athenienses lacessissent, a Theseo superatae sunt. Quumque earum multae in proelio cecidissent, Hippolyten tradunt, Antiopes sororem, cui foeminarum ille parebat exercitus, Megara cum paucis aufugisse: ibi quum re male gesta animum despondisset, praesertim quod se Themiscyram in patriam suam redire posse desperasset, prae animi angore e vita

34. *ἑτέρως* Vt.
35. *τόσον δὲ* Ag.
36. *ἐκ τούτου κατιοῦσιν τοῦ ἱερ.* N. *κατιοῦσι τοῦ ἱερ.* MVtVb. *Πανδίωνος* NVnLbVaM.
37. *ἐν ἠθυιᾶς* ARVb. *ἐν ἠθυίας* VaM. *ἐν ἠθυίαις* Vt. *ἐνηθυσίας* Lb. *ἐνηθυιᾶς* PcVnAgLa. *ἐν αἰθυίας* XKFCSBN.
38. *καὶ* om. AXKFMNVab. Posuerunt CS e coni. quam confirmant PcAgVnRB.
39. *ἐπὶ* La. *ἐστιν* Ag. tum *Πανδίωνος* MRVab, et §. 8. NRVabM. mox *ἡρῶ οὐ* La. *ὑπολύτης* R. *ὑπ-πολότης* N. (π superscript)
40. *ἐς Ἀθ.* Pc.
41. *συνέβη* om. VaLab (in La lac. signum) MVn, unde scripsit B. *αὐτῶν μαχομ.* MVa. *ἀτιόπης* La.
42. *οὕτω* om. Va.
43. *θεμίσκιραν* M. *θεμισκύραν* Lab.

νοῦσαν ἐνταῦθα·[44] καί οἱ τοῦ μνήματος σχῆμά ἐστιν Ἀμαζονικῇ ἀσπίδι ἐμφερές. (8) Τούτου δέ ἐστιν[45] οὐ πόῤῥω 8
τάφος Τηρέως τοῦ Πρόκνην γήμαντος τὴν Πανδίονος. ἐβασίλευσε[46] δὲ ὁ Τηρεὺς, ὡς μὲν λέγουσιν οἱ Μεγαρεῖς, περὶ τὰς Παγὰς τὰς καλουμένας τῆς Μεγαρίδος, ὡς δὲ ἐγώ τε δοκῶ[47] καὶ τεκμήρια ἐς τόδε λείπεται, Δαυλίδος ἦρχε τῆς ὑπὲρ Χαιρωνείας·[48] πάλαι γὰρ τῆς νῦν καλουμένης Ἑλλάδος βάρβαροι τὰ πολλὰ ᾤκησαν. ἐπεὶ δὲ ἦν καὶ Τηρεῖ τὰ ἐς Φιλομήλαν[49] ἐξειργασμένα καὶ τὰ περὶ τὸν Ἴτυν ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ἑλεῖν σφᾶς ὁ Τηρεὺς οὐκ ἐδύνατο· καὶ ὁ μὲν ἐτελεύτησεν ἐν τοῖς Μεγάροις αὐτο- 9
χειρίᾳ καὶ οἱ τάφον αὐτίκα[50] ἔχωσαν καὶ θύουσιν ἀνὰ πᾶν ἔτος, ψηφῖσιν[51] ἐν τῇ θυσίᾳ ἀντὶ οὐλῶν χρώμενοι· καὶ τὸν ἔποπα τὸν ὄρνιθα ἐνταῦθα φανῆναι πρῶτον λέγουσιν. αἱ δὲ γυναῖκες ἐς μὲν Ἀθήνας ἀφίκοντο θρηνοῦσαι δὲ οἷα ἔπαθον καὶ οἷα ἀντέδρασαν ὑπὸ δακρύων

excessisse: sepultam vero eo, quo diximus, loco, et eius sane monumentum Amazonici clypei formam prae se fert. (8) Ab eo non longe abest Terei sepulcrum, eius nempe, qui Prognen Pandionis filiam uxorem duxit. Regnavit autem Tereus, ut Megarenses dicunt, circa fontes, qui Megaridis appellantur: uti vero ego existimo, atque indicant, quae adhuc exstant *eius regni* vestigia, Daulide supra Chaeronean. Eius enim Graeciae, quae nunc Hellas appellatur, multas olim partes barbari tenuerunt, quas post allatam Philomelae vim, et interemptum a mulieribus Ityn, Tereus in potestatem redigere non potuit. Atque ille quidem sibi ipsi Megaris manum conscivit, quo in loco ei statim tumulum struxerunt, ad quem annuum faciunt sacrum, et in eo calculis pro farre utuntur: atque eo quidem primum in loco upupam avem visam memorant. Mulieres quum Athenas confugissent, prae luctu et moerore ob ea, quae et passae fuerant, et fecerant, contabuerunt. Vulgatam certe de eis fabu-

44. ἐνταῦθα om. PcAgVnVtMLab; in R supra lin. scriptum est.

45. τοῦ δέ ἐστι Va.

46. ἐβασίλευε malit B. mox Παγὰς C. πηγὰς AXKF Codd. Πηγὰς SB. Nos ubique Παγ.

47. ἐγῶ δοκῶ (sic) Va. mox ἧλχε La.

48. χε[illegible]ωνείας RVaMN (in N [illegible] super ε). χεῤῥωνίας Vb. tum πάλαι μὲν γὰρ Vn.

49. φιλομῆλαν M. ἐξηργασμένα Vb. tum καὶ περὶ RAgVabMLab; sq. τῶν om. M. ἑλεῖν [illegible] coni. Goldh.

50. nonne αὐτοῦ?

51. ψηφίσιν VabM. mox ὀλῶν BPcAgVn. ὀλῶν MLa. οὐλῶν Edd. rell. NVab et per corr. R. χρόμενοι Va. τὸν ante ἔποπα abesse malit S.

ναυσὶν ἀνὰ πᾶν ἔτος καὶ στρατῷ φθείροντες Μεγαρεῦσιν[24] Ἀθηναῖοι τὴν χώραν τά τε κοινὰ ἐκάκωσαν καὶ ἰδίᾳ τοὺς οἴκους[25] ἤγαγον ἐς τὸ ἔσχατον ἀσθενείας. τῷ δὲ[26] ἀγάλματι τοῦ Διὸς πρόσωπον ἐλέφαντος καὶ χρυσοῦ, τὰ δὲ λοιπὰ πηλοῦ τέ ἐστι[27] καὶ γύψου· ποιῆσαι δὲ αὐτὸ Θεόκοσμον λέγουσιν ἐπιχώριον, συνεργάσασθαι δέ οἱ Φειδίαν. ὑπὲρ δὲ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διός εἰσιν Ὧραι[28] καὶ Μοῖραι· δῆλα δὲ πᾶσι τὴν πεπρωμένην μόνῳ οἱ πείθεσθαι, καὶ τὰς ὥρας τὸν θεὸν τοῦτον νέμειν ἐς[29] τὸ δέον. ὄπισθεν δὲ τοῦ ναοῦ κεῖται ξύλα ἡμίεργα· ταῦτα ἔμελλεν ὁ Θεόκοσμος ἐλέφαντι καὶ χρυσῷ κοσμήσας τὸ ἄγαλμα ἐκτελέσειν τοῦ Διός. (4) Ἐνταῦθα τῷ ναῷ[30] τριήρους ἀνάκειται χαλκοῦν ἔμβολον· ταύτην τὴν ναῦν λαβεῖν φασι[31] περὶ Σαλαμῖνος ναυμαχήσαντες πρὸς Ἀθηναίους. ὁμολογοῦσι δὲ καὶ [32] Ἀθηναῖοι χρόνον τινὰ Μεγαρεῦσιν ἀποστῆναι τῆς νήσου, Σόλωνα

nienses terrestribus maritimisque copiis quotannis fere Megarensium publicás et privatas opes vehementer attriverunt. Ipsius quidem Iovis os auro et ebore constat: reliquum vero corpus e gypso et fictili est materia. Opus hoc fecisse dicunt Theocosmum civem suum, adiuvante Phidia. In Iovis capite Horae et Parcae insistunt. Fata enim Iovi parere, et eius nutu temporum vicissitudines describi, nemo est, qui nesciat. In templi postica parte ligna quaedam sunt duntaxat informata: quae Theocosmus auro et ebore fuisset ornaturus ad signum Iovis absolvendum. (4) In eadem templi parte triremis aeneum rostrum positum est. Eam vero se triremem cepisse Megarenses dicunt in proelio navali, quod cum Atheniensibus de Salamine certantes fecerunt. Neque Athenienses inficiantur, defecisse aliquando a se ad Megarenses Salaminem: Solonis vero elegis ex-

24. *Μεγαρεῦσιν* in Va a sec. m. in marg.

25. *τοὺς ἐνοίκους* coni. Iacobs Exercit. 2. p. 136.

26. *τῷ δὴ ἀγ.* Va.

27. *ἐστιν* Ag. mox *ποιήσαι* La.

28. *ὥρα* M. *ὥρα, αι* super *α*, Va. mox *πᾶσιν* Ag. *τὴν Πεπρωμένην* S. *τὴν προεπρωμένην* (θε) — *πείσθαι* La.

29. *εἰς* Edd. Codd. mox *ὄπισθεν* SMAgVa. *ὄπισθε* Edd. Codd. rell. *ἔμελεν* La.

30. *τοῦ ναοῦ* coni. S. *in eadem templi parte.* Amas. *τρηΐρους* Ag. *ἀνάγκειται* M.

31. *λαβεῖν φασὶ* BPcAgVnVtMR VaLab; *φασι λαβ.* Edd. rell. VbN (*φασὶν* VbNAg) tum *περὶ Σαλαμῖνος* coni. Sylb. C. *de Salamine.* Amas. Recepit B. *περὶ Σαλαμῖνα* Edd. rell. Codd. (terminatio abest ab La). *ναυμαχήσαντος* N. In Va in τ..ς est correctura.

32. *καὶ* om. AXKF. est in CSB PcdVabAgVnNR; silet M.

δὲ ὕστερόν[33] φασιν ἐλεγεῖα ποιήσαντα προτρέψαι σφᾶς,
καταστῆναι δὲ ἐπὶ τούτοις ἐς ἀμφισβήτησιν Ἀθηναῖοι[34],
κρατήσαντες δὲ πολέμῳ Σαλαμῖνα αὖθις ἔχειν. Μεγαρεῖς
δὲ παρὰ σφῶν λέγουσιν ἄνδρας φυγάδας, οὓς Δορυκλεί-
ους[35] ὀνομάζουσιν, ἀφικομένους παρὰ τοὺς ἐν Σαλαμῖνι
κληρούχους προδοῦναι Σαλαμῖνα Ἀθηναίοις. (5) Μετὰ 6
δὲ τοῦ Διὸς τὸ[36] τέμενος ἐς τὴν ἀκρόπολιν ἀνελθοῦσι
καλουμένην ἀπὸ Καρὸς[37] τοῦ Φορωνέως καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι
Καρίαν ἐστὶ μὲν Διονύσου ναὸς Νυκτελίου,[38] πεποίηται
δὲ Ἀφροδίτης Ἐπιστροφίας ἱερὸν, καὶ Νυκτὸς[39] καλού-
μενόν ἐστι μαντεῖον[40] καὶ Διὸς Κονίου ναὸς οὐκ ἔχων
ὄροφον. τοῦ δὲ Ἀσκληπιοῦ τὸ[41] ἄγαλμα Βρύαξις καὶ αὐτὸ
καὶ τὴν Ὑγίειαν[42] ἐποίησεν. ἐνταῦθα καὶ τῆς Δήμητρος

citatos de insula prius disceptasse, deinde eam se bello recepisse. At Megarenses dicunt viros quosdam profugos, quos Dorycleos nominant, a se ad colonos, qui sorte ducta in Salaminem ante missi fuerant, abiisse, ac Salaminem Atheniensibus prodidisse. (5) A Iovis luco quum in arcem adscenderis, quam a Care Phoronei filio aetate etiam nostra Cariam nominant, Bacchi Nyctelii aedem videas, et Veneris Epistrophiae (*quasi procuratricis dicas*) sacellum. Noctis praeterea oraculum, et Iovis Pulverei delubrum sine tecto. Aesculapii vero et Hygiae signa Bryaxis fecit. Eodem in loco est Cereris *nobile tem-*

33. ὕστερόν φασιν BPcAgVnVt Lab; φασὶν ὕστ. Edd. rell. NRVab M.

34. τούτοις ἀμφισβήτησιν Ἀθηναίοις AXKFCS. ἀμφιςβητοῦσιν Ἀθηναῖοι MNRAgPcVnVtLab. In Vt post Ἀθηναῖοι annexum ς et ad marg. ἀμφισβήτησιν. R. ad marg. ἄλλως γρ. ἀμφιςβήτησιν Ἀθηναίοις. Vb ἀμφιςβητοῦσιν ἀθηναίοις, sed manu prima fuit ἀμφιςβήτησιν. et ἀθηναίοις correctum est in — αῖοι. Va. τούτοις ἀμφισβήτησιν ἀθηναῖοι. FS coni. καταστῆναι δὲ ἐπὶ τούτοις ἐς ἀμφισβήτησιν Ἀθηναῖοι (Ἀθηναίους F), quod recepimus cum B. mox κρατήσαντες SBPcAg VnMN. κρατήσαντας RVab Edd. rell.

35. δορουκλείους — παραδοῦναι σαλ. Va.

36. τὸ om. N. mox ἀνελθοῦσιν Ag.

37. Κάρος Va.

38. νυκτελύου Ag. νυκτυλίου Va.

39. νυκτὸς AXKFC. praecedens ἱερὸν in Va addit sec. m.

40. ἔστι μαντεῖον Calderin. CSB. ἐπιμαντεῖον AXKFPcVaMLabAgR Vn. ὅπι μαντεῖον N. (in Vb. in επι est ὅπι et ἔπι, alterum e corr.) ἔτι μαντεῖον coni. K. assentiente Valckenario. *Noctis praeterea oraculum*, Amas.

41. τὸ om. AXKFCSAgVabM; est in BPcVnNRVtLab. βρίαξις Vb.

42. Ὑγίειαν SBPcR. Ὑγείαν AXKFCVabAgVnNMLab.

τὸ καλούμενον Μέγαρον· ποιῆσαι δὲ αὐτὸ βασιλεύοντα Κᾶρα[43] *ἔλεγον.*

CAPUT XLI.

De Alcmenae sepulcro — loco Rhun dicto — aliis sepulcris et templis Alcathoo et leone Cithaeronio — Pandionis heroo — Hippolyte Amazone — Tereo, Procne et Philomela.

98 *Ἐκ δὲ τῆς ἀκροπόλεως κατιοῦσιν, ᾗ πρὸς ἄρκτον τέτραπται*[1] *τὸ χωρίον, μνῆμά ἐστιν Ἀλκμήνης πλησίον τοῦ Ὀλυμπίου.*[2] *βαδίζουσαν γὰρ ἐς Θήβας ἐξ Ἄργους τελευτῆσαι καθ' ὁδὸν λέγουσιν αὐτὴν ἐν τοῖς Μεγάροις*[3] *καὶ τοὺς Ἡρακλείδας ἐς*[4] *ἀμφισβήτησιν ἐλθεῖν, τοὺς μὲν ἐς Ἄργος ἐθέλοντας ὀπίσω κομίσαι τὸν νεκρὸν τῆς Ἀλκμήνης, τοὺς δ' αὐτῶν ἐς Θήβας· καὶ γὰρ τοῖς*[5] *Ἡρακλέους παισὶ τοῖς ἐκ Μεγάρας τάφον εἶναι καὶ Ἀμφιτρύωνος ἐν Θήβαις. ὁ δὲ ἐν Δελφοῖς θεὸς ἔχρησε*[6] *θάψαι Ἀλκμήνην*
2 *ἐν τοῖς Μεγάροις ἄμεινον εἶναί σφισιν.* (2) *Ἐντεῦθεν ὁ τῶν ἐπιχωρίων ἡμῖν ἐξηγητὴς ἡγεῖτο ἐς χωρίον Ῥοῦν (ὡς ἔφασκεν) ὀνομαζόμενον· ταύτῃ γὰρ ὕδωρ ποτὲ ἐκ τῶν ὀρῶν*[7] *τῶν ὑπὲρ τὴν πόλιν ῥυῆναι, Θεαγένης*[8] *δὲ, ὃς*

plum: Megaron *appellant:* quod aedificasse Cara, dum regnaret, memorant.

Cap. XLI. Ab ea arcis parte, quae ad septentriones est, descendentibus Alcmenes se ostendit monumentum, proxime ad Olympii Iovis aedem. Proficiscentem enim eam Argis Thebas in Megarensium finibus in ipsa via mortuam ferunt: inter Herculis vero filios disceptatum, eius cadaver Argosne reportandum, an vero Thebis esset sepeliendum, quum Herculis ex Megara filiorum et Amphitryonis Thebis essent sepulcra: respondisse Delphicum Apollinem de ea re consulentibus, eam in Megarico agro sepeliri satius *multo* esse. (2) Hinc me rerum patriae suae peritus interpres in vicum deduxit, quem Rhun appellari dixit, ob eam videlicet causam, quod ex imminentibus oppido montibus quondam in eum aqua defluebat: eam vero aquam alio

43. *Κάρα* VabM.
Cap. XLI. 1. *τέθαπται* N.
2. *Ὀλυμπιείου* C.
3. *Μεγάροις* B e coni. S, quam confirmat N. *Μεγαρικοῖς* Codd. Edd. rell.
4. *ἐς* om. N.
5. *τῆς Ἡρακ.* Vn. *τῆς ἐκ* Ag. *μέγαρας* La. *ἀμφυτρύωνος* id.
6. *ἔχρησεν* Ag. mox *σφισιν* om. N.
7. *ὡρῶν* Vb.
8. *Θεαγένης* LabVaMAgPcVnR.

τότε ἐτυράννει, τὸ ὕδωρ ἑτέρωσε τρέψας βωμὸν ἐνταῦθα Ἀχελώῳ ἐποίησεν. (3) Καὶ Ὕλλου πλησίον τοῦ Ἡρακλέους μνῆμά ἐστιν, ἀνδρὶ Ἀρκάδι Ἐχέμῳ τῷ Ἀερόπου μονομαχήσαντος.[9] καὶ ὅστις μὲν Ἔχεμος ὢν ἀπέκτεινεν Ὕλλον, ἑτέρωθι τοῦ λόγου δηλώσω, τέθαπται δὲ καὶ Ὕλλος ἐν τοῖς Μεγάροις. αὕτη καλοῖτο ἂν ὀρθῶς στρατεία[10] τῶν Ἡρακλειδῶν ἐς Πελοπόννησον ἐπὶ Ὀρέστου βασιλεύοντος. (4) Οὐ πόῤῥω δὲ τοῦ Ὕλλου μνήματος Ἴσιδος ναὸς καὶ 3
παρ' αὐτὸν Ἀπόλλωνός ἐστι καὶ Ἀρτέμιδος. Ἀλκάθουν[11] δέ φασι ποιῆσαι ἀποκτείναντα λέοντα τὸν καλούμενον Κιθαιρώνιον[12]· ὑπὸ τούτου τοῦ λέοντος διαφθαρῆναι καὶ ἄλλους καὶ Μεγαρέως φασὶ τοῦ σφετέρου βασιλέως παῖδα Εὔϊππον· τὸν δὲ πρεσβύτερον τῶν παίδων αὐτῷ Τίμαλκον[13] ἔτι πρότερον ἀποθανεῖν ὑπὸ Θησέως, στρατεύοντα[14] ἐς Ἄφιδναν σὺν τοῖς Διοσκούροις· Μεγαρέα δὲ γά-

Theagenes tyrannus derivavit, sed in eo ipso, unde aquam deduxerat, loco Acheloo aram dedicavit. (3) Prope est Hylli Herculis filii monumentum, qui cum Echemo Arcade Aeropi filio singulari certamine depugnavit. Quis vero hic Echemus fuerit, qui Hyllum occidit, in alia historiae parte exponam. Hyllus ipse Megaris sepultus est: ut recte quidem haec Heraclidarum expeditio appellari possit, in Peloponnesum suscepta, Oreste regnante. (4) Non longe ab Hylli monumento est Isidis aedes, et secundum eam Apollinis ac Dianae. Hanc dedicasse Alcathoum, leone, quem Cithaeronium appellarunt, confecto: et ab eo sane leone quum alios, tum Megarei regis sui filium Euippum laniatum fuisse tradunt. Quum enim e duobus *Megarei filiis* natu maior, cui Timalco nomen, cum Castore et Polluce Aphidnam oppugnatum venisset, fuissetque a Theseo inter-

(in R ν super ς) B. *Θεαγένην* NVb. *Θεάγενες* Vt. *Θεαγένη* Edd. ante B. tum *τότ' ἐτυρ.* BPcVn. *τότε* Edd. rell. VabAgNRM. *τρέψας* VaMNR VnLb. *στρέψας* PcAgLa. *στρέψαι* Vt. *γραψας* (τρέ superscr.) Vb. *τρέψαντα* Edd. ante B. *ἀχελόῳ* Vb. denique *ποιῆσαι* Codd. Edd. praeter B, qui ita scripsit: *Θεαγένης δὲ — τρέψας — ἐποίησε.* Secuti sumus.

9. *μονομαχίσαντος* N.

10. *στρατ. εἶναι Ἡρακλ.* M. Pro seq. *Ὀρέστου* **Palmer. MS.** coni. *Ἀτρέως.*

11. *ἀλκάνθουνν* Ag. tum *δέ ϊ* La. *δεϊ* PcAgVn. (*δεϊ* nihil aliud esse quam *δέ φασι* lectio M comprobat, in quo est *δὲ ι* (οἱ superscr.), quod quomodo *φασι* esse possit rei palaeographicae periti sciunt. Cf. ad VIII, 43, 2.). Sqq. *φασὶ — λέοντα τὸν* om. VtMPcAgVnLa.

12. *κιθαιρώνειον* VbR (in R ι super ει). Ad *Εὔιππον* *Palmer. MS.* „*κάτω Μένιππον, εἰ τὸν αὐτὸν ἢ ἕτερον ἄδηλον.*" cfr. c. 43. not. 13.

13. *τίμαλος* MLa. *τίμολκον* Vt.

14. *στρατεύοντος* PcAgVnLabVt

μόν τε ὑποσχέσθαι θυγατρὸς καὶ ὡς διάδοχον ἕξει[15] *τῆς ἀρχῆς, ὅστις τὸν Κιθαιρώνιον λέοντα ἀποκτείναι· διὰ ταῦτα Ἀλκάθουν τὸν Πέλοπος ἐπιχειρήσαντα τῷ θηρίῳ*[16] *κρατῆσαί τε, καὶ ὡς ἐβασίλευσε, τὸ ἱερὸν ποιῆσαι τοῦτο,*
99 *Ἀγροτέραν Ἄρτεμιν καὶ Ἀπόλλωνα Ἀγραῖον ἐπονομάσαντα.*
4 (5) *Ταῦτα μὲν οὖν*[17] *οὕτω γενέσθαι λέγουσιν. ἐγὼ δὲ γράφειν μὲν ἐθέλω Μεγαρεῦσιν ὁμολογοῦντα, οὐκ ἔχω δὲ ὅπως εὕρωμαι*[18] *πάντα σφίσιν, ἀλλὰ*[19] *ἀποθανεῖν μὲν λέοντα ἐν τῷ Κιθαιρῶνι ὑπὸ Ἀλκάθου πείθομαι, Μεγαρέως δὲ Τίμαλκον*[20] *παῖδα τίς μὲν ἐς Ἄφιδναν ἐλθεῖν μετὰ τῶν Διοσκούρων ἔγραψε; πῶς δ' ἂν ἀφικόμενος ἀναιρεθῆναι νομίζοιτο ὑπὸ Θησέως; ὅπου καὶ Ἀλκμὰν ποιήσας ᾆσμα*[21] *ἐς τοὺς Διοσκούρους, ὡς Ἀθήνας*[22] *ἕλοιεν καὶ τὴν Θησέως ἀγάγοιεν μητέρα αἰχμάλωτον, ὅμως Θησέα φησὶν*[23] *αὐ-*

fectus, Megareum aiunt orbatum filiis, et filiae nuptias et regnum ei spopondisse, qui Cithaeronium leonem confecisset. Alcathoum igitur Pelopis filium, ausum cum bellua congredi, ex eo certamine victorem discessisse. Regno itaque potitum, Agroterae Dianae et Agraei Apollinis templum dedicasse. (5) Et haec quidem ad hunc modum *a multis* commemorantur. Ego vero etsi hercule nolim ea scribere, quae a Megarensium sermonibus discrepent, id tamen qui fieri potuerit, non reperio. Nam leonem Cithaeronium ab Alcathoo confectum ut credam, facile adducor: Timalcum vero Megarei filium quis unquam literis prodidit cum Castore et Polluce Aphidnam venisse? Sed ut maxime venerit, qui potuit a Theseo interfici, quum Alcman carmine, quod in Castoras fecit, scriptum reliquerit, eo tempore, quo illi expugnatis Athenis Thesei matrem captivam abduxerunt, Theseum ipsum domi non fuisse? Neque vero,

R, sed in R *ος* expunctum et *α* supra lin. *στρατεύοντας* Vb. tum *εἰς* Edd. Codd. *ἀφίδναν* M. h. l. et postea Lab.

15. *ἕξειν* Va. mox *ἀποκτεῖναι* Lab.

16. *τὸν θηρίον* Va.; p. corr. vulg. Mox *ἐβασίλευσεν* Ag. *ἐβασίλευεν* Vt. tum *ἀγνοτέραν* Lb. *ἐπωνομάσαντα* NRVabM.

17. *οὖν* om. BPcAgRVtVa. est in Edd. rell. VbNVnM (?) *οὕτως* N.

18. *συμφέρωμαι* coni. C. *ἕφομαι* Porsonus; nonne *εὕρωμαι πιστά σφισιν*? *εὐαρεστῶμαι πάντα* C. F. Hermannus. *εὕρομαι* VaM (in M *ω* super *ο*). Offendit Medium.

19. *ἀλλ' ἀποθ.* Va.

20. *Τίμαλον* MVb. mox *ἀφυίδαν* Lab.

21. *καὶ* om. N. mox *ἄσσμα* Vb.

22. *Ἄφιδναν* C, volentibus K. et Valcken.

23. *φασὶν* N. mox *κατὰ ταῦτα* La. *ἐποίησεν* Ag. omisso sq. *καί*. tum *καμβρὸν* AgVt.

τὸν ἀπεῖναι. Πίνδαρος δὲ τούτοις τε κατὰ ταὐτὰ ἐποίησε καὶ γαμβρὸν τοῖς Διοσκούροις Θησέα εἶναι βουλόμενος·[24] ἐς ὃ ἀπελθεῖν αὐτὸν[25] Πειρίθῳ τὸν λεγόμενον γάμον συμπράξοντα. ὅστις δὲ ἐγενεαλόγησε, δῆλον ὡς πολλὴν[26] τοῖς Μεγαρεῦσι σύνοιδεν εὐήθειαν· εἴγε Θησεὺς μὲν ἀπόγονος Πέλοπος. ἀλλὰ γὰρ τὸν ὄντα λόγον οἱ Μεγαρεῖς εἰδότες ἐπικρύπτουσιν, οὐ[27] βουλόμενοι δοκεῖν ἁλῶναί σφισιν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς Νίσου[28] τὴν πόλιν· διαδέξασθαι δὲ τὴν βασιλείαν γαμβρὸν Νίσου τε Μεγαρέα[29] καὶ αὖθις Ἀλκάθουν Μεγαρέως. φαίνεται δὲ τελευτήσαντος Νί- 5
σου καὶ τῶν πραγμάτων Μεγαρεῦσιν[30] ἐφθαρμένων ὑπὸ τοῦτον Ἀλκάθους ἀφικόμενος τὸν καιρὸν ἐξ Ἤλιδος.[31] μαρτύριον δέ μοι· τὸ γὰρ τεῖχος ᾠκοδόμησεν ἐξ ἀρχῆς, ἅτε τοῦ περιβόλου[32] τοῦ ἀρχαίου καθαιρεθέντος ὑπὸ τῶν Κρητῶν. Ἀλκάθου μὲν[33] καὶ τοῦ λέοντος, εἴτε ἐν τῷ

quae Pindarus scripsit, magnopere diversa sunt: Theseum, quum affinitatem Castorum sibi expetisset, domo profectum, ut Pirithoum prius, celebres illas fama nuptias affectantem, adiuvaret. Sed quicunque ille fuerit, qui Gentilitates persecutus est, eadem nimirum fuit, qua Megarenses, inscitia, si utique Theseus a Pelope genus duxit. Sed Megarenses de industria veritatem non tam ignorant, quam ambagibus involvunt. Quod enim fateri prorsus nolunt, Niso regnante urbem captam, successisse ei Megareum generum, Megareo Alcathoum comminiscuntur. Nam Niso iam mortuo, et eversis Megaris, constat ab Elide Alcathoum venisse. Testimonio mihi fuerit, quod muros ipse de integro erexit, quorum fuerant veterem ambitum Cretenses demoliti. Sed de Alcathoo ac leone, sive is eum in Ci-

24. *βουλόμενον* SB secuti Calderinum: „*Pindarus vero cum eadem cecinit, tum addidit, theseum optantem castoris et pollucis uxorem ad conficiendas nuptias socium pirithoo profectum.*" *βουλόμενος* Codd. Edd. rell.

25. *αὐτὸν* om. VnMVa. *πυρίθῳ* Vb. mox *συμπράξοντα* S e coni. Corali et Welckeri ad Alcm. p. 20. *συμπράξαντα* Codd. Edd. rell.

26. *πολλὴν τοῖς Μεγαρεῦσιν συνήθειαν* Vb. *Μεγαρεῦσιν* Ag. *σύνοιδε εὐήθ.* N. *εὐήθειαν* om. M.

27. *οἱ βουλόμενοι* VtAg.

28. *νείσου* VbNAgMLab. constanter.

29. *Νίσου Μεγ.* Va.; sec. man. inseruit *τε*, id vero postea in *τὸν* mutavit, ut La. mox *Μεγαρεῦσιν* et per corr. *-έως*, Vb.

30. *ἐφθαρμένων Μεγαρεῦσιν* M. tum *ὑπὸ τούτων* Vb. *ὑπὸ τοῦ* Va.

31. post *Ἤλιδος* C ponendum putat *βασιλεῦσαι*; *Ἴλιδος* Va.

32. *περιβόλλου* Vb.

33. *μὲν οὖν* Edd. ante B. *οὖν* om. VabMNRVtVnAgPcLabB.

Κιθαιρῶνι αὐτὸν εἴτε καὶ ἑτέρωθι[34] *ἀποκτείνας ναὸν Ἀγροτέρας Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος ἐποίησεν Ἀγραίου, ἐς τοσόνδε*[35] *ἔστω μνήμη.* (6) *Ἐκ τούτου δὲ τοῦ ἱεροῦ κατιοῦσι*[36] *Πανδίονός ἐστιν ἡρῷον. καὶ ὅτι μὲν ἐτάφη Πανδίων ἐν Αἰθυίας*[37] *Ἀθηνᾶς καλουμένῳ σκοπέλῳ, δεδήλωκεν ὁ λόγος ἤδη μοι. τιμὰς δὲ καὶ*[38] *ἐν τῇ πόλει παρὰ Μεγαρέων*
7 *ἔχει.* (7) *Πλησίον δέ ἐστι*[39] *τοῦ Πανδίονος ἡρῴου μνῆ-*
100 *μα Ἱππολύτης. γράψω δὲ καὶ τὰ ἐς αὐτὴν, ὁποῖα Μεγαρεῖς λέγουσιν. ὅτε Ἀμαζόνες*[40] *ἐπ' Ἀθηναίους στρατεύσασαι δι' Ἀντιόπην ἐκρατήθησαν ὑπὸ Θησέως, τὰς μὲν πολλὰς συνέβη*[41] *μαχομένας αὐτῶν ἀποθανεῖν, Ἱππολύτην δὲ ἀδελφὴν οὖσαν Ἀντιόπης καὶ τότε ἡγουμένην τῶν γυναικῶν ἀποφυγεῖν σὺν ὀλίγαις ἐς Μέγαρα. ἅτε δὲ κακῶς οὕτω*[42] *πράξασαν τῷ στρατῷ τοῖς τε παροῦσιν ἀθύμως ἔχουσαν καὶ περὶ τῆς οἴκαδε ἐς τὴν Θεμίσκυραν*[43] *σωτηρίας μᾶλλον ἔτι ἀποροῦσαν ὑπὸ λύπης τελευτῆσαι· καὶ θάψαι αὐτὴν ἀποθα-*

thaerone, sive quo alio in loco occiderit, deque Dianae Agroterae et Apollinis Agraei dedicatione haec hactenus. (6) Iam vero ex hoc templo descendentibus in conspectu est Pandionis heroicum monumentum. Sepultum quidem Pandionem eo loco, qui *Mergi* scopulus *sive* Aethyiae Minervae appellatur, ante diximus. Sed eidem parentant intra urbem etiam Megarenses. (7) Prope est Hippolytae monumentum, de qua quae Megarenses dicunt, non praetermittam. Quum Amazones ob captam Antiopen bello Athenienses lacessissent, a Theseo superatae sunt. Quumque earum multae in proelio cecidissent, Hippolyten tradunt, Antiopes sororem, cui foeminarum ille parebat exercitus, Megara cum paucis aufugisse: ibi quum re male gesta animum despondisset, praesertim quod se Themiscyram in patriam suam redire posse desperasset, prae animi angore e vita

34. *ἑτέρως* Vt.
35. *τόσον δὲ* Ag.
36. *ἐκ τούτου κατιοῦσιν τοῦ ἱερ.* N. *κατιοῦσι τοῦ ἱερ.* MVtVb. *Πανδίωνος* NVnLbVaM.
37. *ἐν ἠθυιᾶς* ARVb. *ἐν ἠθυίας* VaM. *ἐν ἠθυίαις* Vt. *ἐνηθυσίας* Lb. *ἐνηθυιᾶς* PcVnAgLa. *ἐν αἰθυίας* XKFCSBN.
38. *καὶ* om. AXKFMNVab. Posuerunt CS e coni. quam confirmant PcAgVnRB.
39. *ἐπὶ* La. *ἐστιν* Ag. tum *Πανδίωνος* MRVab, et §. 8. NRVabM. mox *ἡρῶ οὐ* La. *ὑπολύτης* R. *ὑπ-πολότης* N. (π written above)
40. *ἐς Ἀθ.* Pc.
41. *συνέβη* om. VaLab (in La lac. signum) MVn, unde scripsit B. *αὐτῶν μαχομ.* MVa. *ἀτιόπης* La.
42. *οὕτω* om. Va.
43. *θεμίσκιραν* M. *θεμισκύραν* Lab.

νοῦσαν ἐνταῦθα·[44] *καί οἱ τοῦ μνήματος σχῆμά ἐστιν Ἀμαζονικῇ ἀσπίδι ἐμφερές.* (8) *Τούτου δέ ἐστιν*[45] *οὐ πόῤῥω* 8
τάφος Τηρέως τοῦ Πρόκνην γήμαντος τὴν Πανδίονος. ἐβασίλευσε[46] *δὲ ὁ Τηρεὺς, ὡς μὲν λέγουσιν οἱ Μεγαρεῖς, περὶ τὰς Παγὰς τὰς καλουμένας τῆς Μεγαρίδος, ὡς δὲ ἐγώ τε δοκῶ*[47] *καὶ τεκμήρια ἐς τόδε λείπεται, Δαυλίδος ἦρχε τῆς ὑπὲρ Χαιρωνείας·*[48] *πάλαι γὰρ τῆς νῦν καλουμένης Ἑλλάδος βάρβαροι τὰ πολλὰ ᾤκησαν. ἐπεὶ δὲ ἦν καὶ Τηρεῖ τὰ ἐς Φιλομήλαν*[49] *ἐξειργασμένα καὶ τὰ περὶ τὸν Ἴτυν ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ἑλεῖν σφᾶς ὁ Τηρεὺς οὐκ ἐδύνατο· καὶ ὁ μὲν ἐτελεύτησεν ἐν τοῖς Μεγάροις αὐτο-* 9
χειρίᾳ καί οἱ τάφον αὐτίκα[50] *ἔχωσαν καὶ θύουσιν ἀνὰ πᾶν ἔτος, ψηφῖσιν*[51] *ἐν τῇ θυσίᾳ ἀντὶ οὐλῶν χρώμενοι· καὶ τὸν ἔποπα τὸν ὄρνιθα ἐνταῦθα φανῆναι πρῶτον λέγουσιν. αἱ δὲ γυναῖκες ἐς μὲν Ἀθήνας ἀφίκοντο θρηνοῦσαι δὲ οἷα ἔπαθον καὶ οἷα ἀντέδρασαν ὑπὸ δακρύων*

excessisse: sepultam vero eo, quo diximus, loco, et eius sane monumentum Amazonici clypei formam prae se fert. (8) Ab eo non longe abest Terei sepulcrum, eius nempe, qui Prognen Pandionis filiam uxorem duxit. Regnavit autem Tereus, ut Megarenses dicunt, circa fontes, qui Megaridis appellantur: uti vero ego existimo, atque indicant, quae adhuc exstant *eius regni* vestigia, Daulide supra Chaeronean. Eius enim Graeciae, quae nunc Hellas appellatur, multas olim partes barbari tenuerunt, quas post allatam Philomelae vim, et interemptum a mulieribus Ityn, Tereus in potestatem redigere non potuit. Atque ille quidem sibi ipsi Megaris manum conscivit, quo in loco ei statim tumulum struxerunt, ad quem annuum faciunt sacrum, et in eo calculis pro farre utuntur: atque eo quidem primum in loco upupam avem visam memorant. Mulieres quum Athenas confugissent, prae luctu et moerore ob ea, quae et passae fuerant, et fecerant, contabuerunt. Vulgatam certe de eis fabu-

44. *ἐνταῦθα* om. PcAgVnVtM Lab; in R supra lin. scriptum est.

45. *τοῦ δέ ἐστι* Va.

46. *ἐβασίλευε* malit B. mox *Παγὰς* C. *πηγὰς* AXKF Codd. *Πηγὰς* SB. Nos ubique *Παγ.*

47. *ἐγῶ δοκῶ* (sic) Va. mox *ἦλχε* La.

48. *χερ[illegible]ειας* RVaMN (in N [illegible] super ε). *χεῤῥωνίας* Vb. tum *πάλαι μὲν γὰρ* Vn.

49. *φιλομῆλαν* M. *ἐξηργασμένα* Vb. tum *καὶ περὶ* RAgVabMLab; sq. *τῶν* om. M. *ἑλεῖν* [illegible] boni. Goldh.

50. nonne *αὐτοῦ*?

51. *ψηφίσιν* VabM. mox *ὁλῶν* B PcAgVn. *ὀλῶν* MLa. *οὐλῶν* Edd. rell. NVab et per corr. R. *χρόμενοι* Va. *τὸν* ante *ἔποπα* abesse malit S.

Tom. [illegible]

διαφθείρονται· καί σφισι [52] τὴν ἐς ἀηδόνα καὶ χελιδόνα μεταβολὴν ἐπεφήμισαν [53], ὅτι οἶμαι καὶ αὗται αἱ ὄρνιθες ἐλεεινὸν καὶ θρήνῳ ὅμοιον ᾄδουσιν.

CAPUT XLII.

De altera Megarensium arce et de memorandis prope illam — Apolline in muris exstruendis Alcathoo operam praestante — lapide citharae instar sonante — simili in Aegypto Memnonis simulacro sonante — templis Minervae in vertice arcis, inprimis Minervae Aeantidis — Apollinis templo et signis — ebeni ligni natura — Alcathoi filiorum occasu — heroo Inus, et quae de ea referun Megarenses.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη Μεγαρεῦσιν ἀκρόπολις ἀπὸ Ἀλκάθου τὸ ὄνομα ἔχουσα. ἐς αὐτὴν γὰρ τὴν [1] ἀκρόπολιν ἀνιοῦσίν [2] ἐστιν ἐν δεξιᾷ Μεγαρέως μνῆμα, ὃς κατὰ τὴν ἐπιστρατείαν [3] τῶν Κρητῶν ξύμμαχός σφισιν ἦλθεν ἐξ Ὀγχηστοῦ. δείκνυται δὲ καὶ ἑστία θεῶν Προδομέων [4] καλουμένων· θῦσαι δέ [5] σφισιν Ἀλκάθουν λέγουσι πρῶ-
101

lam, earum alteram in lusciniam, in hirundinem alteram mutatam, ex eo existimo, quod avis utraque miserabiles et luctuosos cantus edunt.

Cap. XLII. Habent Megarenses et arcem alteram, cui ab Alcathoo nomen est: ad quam qui ascenderint, ad dexteram Megarei monumentum videant. Is enim Cretico bello ab Onchesto Megarensibus auxilio venit. Ostenditur etiam deorum focus, quos Prodomeos vocant, *quod est quasi praestructores dicas:* quibus rem divinam fecisse tradunt Alcathoum, quum

52. σφισιν Ag. Sq. ἐς om. VbM.
53. ἐπεφήμησαν MVa. ἐπευφήμησαν VbLb.

Cap. XLII. 1. τὴν om. MVa. ἐς ταύτην τὴν ἀκρ. coni. C. Legit ita Amasaeus. Locus vix sanus.
2. ἀνιοῦσαν Vb. μεγαρέος La.
3. ἐπικρατείαν et ξύμαχος Vb. mox ὀγχήστου MNVabLab; mox καὶ ἔς τινα AgVn (ἑστία Vn ad marg.) καὶ ἔστιν ἃ Pc. καὶ ἔστινα, per corr. a sec. man. ἑστία Lb. Etiam in Va ἑστία per rasuram.
4. προδομέων B. Προδομέων XK FCS. Προδόμων coni. S.
5. δὲ om. N. tum σφισι BPcAg NVb. σφισιν Edd. ante B, RVnLab. λέγουσιν om. VnMLb, unde sepsit S. σφίσιν ἀλκάθουν λέγουσιν (λέγουσι Va) πρῶτον NVaLa. Ordo verborum placet. σφ. λέγουσιν Ἀλκάθουν rell.

τον, ὅτε [6] τῆς οἰκοδομίας τοῦ τείχους ἔμελλεν ἄρχεσθαι.
τῆς δὲ ἑστίας ἐγγὺς [7] ταύτης ἐστὶ λίθος, ἐφ' οὗ κατα- 2
θεῖναι λέγουσιν Ἀπόλλωνα τὴν κιθάραν, Ἀλκάθῳ τὸ τεῖ-
χος συνεργαζόμενον. Δηλοῖ τέ [8] μοι καὶ τόδε ὡς συνε-
τέλουν ἐς Ἀθηναίους Μεγαρεῖς· φαίνεται γὰρ τὴν θυ-
γατέρα Ἀλκάθους [9] Περίβοιαν ἅμα Θησεῖ πέμψαι κατὰ
τὸν δασμὸν [10] ἐς Κρήτην. τότε δὲ αὐτῷ τειχίζοντι, ὥς
φασιν οἱ Μεγαρεῖς, συνεργάζεταί τε [11] Ἀπόλλων καὶ τὴν
κιθάραν κατέθηκεν ἐπὶ τὸν λίθον· ἣν δὲ τύχῃ [12] βαλών
τις ψηφῖδι, κατὰ ταὐτὰ οὗτός τε ἤχησε [13] καὶ κιθάρα
κρουσθεῖσα. (2) Ἐμοὶ δὲ παρέσχε μὲν καὶ τοῦτο θαυ- 3
μάσαι, παρέσχε δὲ πολλῷ μάλιστα [14] Αἰγυπτίων ὁ κολοσ-
σὸς ἐν Θήβαις ταῖς Αἰγυπτίαις διαβᾶσι τὸν Νεῖλον πρὸς
τὰς Σύριγγας καλουμένας. εἶδον [15] ἔτι καθήμενον ἄγαλ-

esset murorum fundamenta iacturus. Iuxta eum focum lapis exstat, super quo citharam deposuisse Apollinem tradunt, quum muros facienti Alcathoo operam esset suam navaturus. Ac censu olim Atheniensium comprehensos fuisse Megarenses, id mihi argumento est, quod satis constat, ab Alcathoo filiam Periboean una cum Theseo in Cretam tributi nomine missam. Eum certe in fabricandis muris ab Apolline adiutum, Megarenses affirmant, atque eum, de quo dixi, lapidem, ubi citharam deposuit, pro testimonio habent: reddit enim, calculo si quis eum percusserit, eundem, quem pulsae fides, sonum. (2) Quae mihi res plane admirabilis visa est: quanquam colossum, qui Thebis Aegyptiis est trans Nilum, non longe ab eo loco, quae Syringes (*id est fistulae*) appellantur, maiore utique cum admi-

6. ὅτι Ag.

7. ἐγγὺς om. NLa. tum αὕτης Vb. *Hemsterh. MS.* laudat Anthol. IV. c. 18. Ep. 11. mox καταθῆναι Vab La. κιθάῤῥαν AgVb. tum Ἀλκάθῳ (ἀλκίθω Va) δὲ τεῖχ. Ag.

8. δηλ. τέμοι BPcAgNRVn. δηλ. δέ μοι Edd. rell. δηλ. δέ τί μοι M (δέ τέ μοι sec. schedas nostras).

9. Ἀλκάθους CSB e coni. N. Ἀλκάθου Edd. Codd. rell. περιβοίαν Lb. περιβίαν VabMNRLab.

10. δεσμὸν Vb. mox αὐτὸ τειχ. La.

11. τε CSB Pors. e coni. Ag. γε Edd. Codd. rell.

12. ἣν δὲ τὸ τεῖχος βαλὼν LaM NRVb, sed N ad marg. γρ. ὃν εἰ τύχῃ. LaR. ad marg. ἣν δὲ τύχῃ.

13. οὕτως Pc. ἤχησεν Ag. ἤχισεν Vb.

14. μᾶλλον, ad marg. μάλιστα, Va.

15. εἶδον ἔτι SBPcdVaMNRVt VnAgLab. εἶδον γὰρ ἔτι C, errore fortasse, nam in Supplementis e Va MPcd εἶδον ἔτι scripsisse se affirmat. ἔστι γὰρ ἔτι AXKFVb, marg. RLa.' ὁδόν ἐστι καθήμενον Cod. Phral.

μα, Ἠοῦς υἱὸν,[16] Μέμνονα ὀνομάζουσιν οἱ πολλοί· τοῦτον γάρ φασιν ἐξ Αἰθιοπίας ὁρμηθῆναι ἐς Αἴγυπτον καὶ τὴν[17] ἄχρι Σούσων. ἀλλὰ γὰρ οὐ Μέμνονα οἱ Θηβαῖοι λέγουσι,[18] Φαμενὼφ δὲ εἶναι τῶν[19] ἐγχωρίων, οὗ τοῦτο τὸ[20] ἄγαλμα ἦν· ἤκουσα δὲ ἤδη καὶ Σέσωστριν φαμένων εἶναι τοῦτο τὸ ἄγαλμα, ὃ Καμβύσης διέκοψε· καὶ νῦν ὁπόσον[21] ἐκ κεφαλῆς ἐς μέσον σῶμά ἐστιν[22] ἀπεῤῥιμμένον, τὸ δὲ λοιπὸν κάθηταί τε καὶ ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν ἀνίσχοντος ἡλίου βοᾷ καὶ τὸν ἦχον μά-

ratione spectavi. Statua ibi est sedentis hominis; eum Aurorae filium, Memnonem, vulgo nominant, quem ex Aethiopia in Aegyptum venisse ac Susa etiam usque penetrasse tradunt. At ipsi Thebani Memnonem esse negant. Nam Phamenophem fuisse indigenam hominem dicunt. Audivi etiam, qui Sesostris illam statuam esse dicerent. Eam Cambyses diffidit: et nunc etiam superior pars a vertice ad medium truncum humi neglecta iacet: reliquum adhuc sedere videtur ac quotidie sub ipsum solis ortum sonum edit, qualem vel citharae vel lyrae

16. *Ἠοῦς υἱὸν* edidimus e coni. *ἠλεῖον* Edd. praeter S, AgPcdVab VnR. *ἠλεῖον* Lab. *Ἡλίου* S, cod. Phral., N ad marg. in contextu om. Idem coni. Valcken. Palmer. MS. et C, qui vult: *Ἡλίου, ὃν Μέμνονα.* „eleusini memnonem" Calder. *ἄγαλμα, Ἠῷον Μέμνονα* coni. F. coll. Philostr. Vit. Apollon. VI. 4. *ἠχεῖον* (forma incognita) vel *ἠχῆεν* (forma poëtica) coni. Scaliger ad Euseb. p. 24. *ἠχοῦν* Letronn. Memnon. p. 22. ut Alciphr. Epist. II, 4. *ἄγαλμα περιηχοῦν.*

17. *καὶ ἔνθεν ἄχρι Σούσ.* coni. S.

18. *λέγουσιν* Vb. tum *Φαμενὼφ* scripsimus e coni. Letronnii l. l., ut est etiam in Anth. Pal. T. II. p. 879. Scriptum enim fuit *ΦΑΜΕΝΩΦΔΕ*, deinde *Δ* pro *Α* sumtum et praecedenti voci adiunctum, ante *Ε* vero *Δ* insertum est. Favet huic coniecturae lectio in VaMLb *φαμένω* (*φα* Lb) *φασὶ δὲ εἶναι*, nam *φασὶ* ortum est ex *φ*. „Cod. habebat *φαμένω. φα*, sed eadem manu additus *φ* erat in fine transversus ductus *φ* ad notandum, quod cum praecedente sit contrahenda, ut saepe observavi. Sed nunc observo figuram *φα* esse *φασὶν* dicunt; ita statim est pag. 102 seq. penult. Hinc ergo hic restituendum *φαμένω. φασὶ δὲ κτλ.*" Reisk. MS. Edd. AgVn NRVbLa *Φαμένωφα δέ.* Pc *Φαμένωθα δέ.* „Egregie confirmat iambus a Rich. Pocockio descriptus Itin. Aegypt. I. 1. Protulit etiam Leich. Nov. Em. ad Gr. Murat. Inscr. p. 83." *Hemsterh. MS.*

19. *τὸν* Va.

20. *τὸ* om. VbMPcLb et tacite Smai.

21. *ὁπόσον* Vb.

22. *ἔστιν ἀπ.* CSBVabMRAgVn. *ἔστι ἀπ.* N. *ἔστι καὶ ἀπ.* La. *ἦν ἀπ.* AXKFPc. *ἀπεῤῥιμένον* RMVaLa. *ἀπεῤῥημένον* Vb. — Sq. *δὲ* om. MVa. (M distinguit ante *τὸ*, Va post *λοιπόν*).

λιστ'[23] *ἂν εἰκάσειέ τις κιθάρας ἢ λύρας ῥαγείσης χορδῆς.*
(3) *Μεγαρεῦσι δέ ἐστι μὲν βουλευτήριον, Τιμάλκου*[24] 4
δὲ ἦν ποτε, ὡς λέγουσι, τάφος[25], *ὃν πρότερον ὀλίγον*
τούτων οὐκ ἔφην ὑπὸ Θησέως ἀποθανεῖν. (4) *Ὠικοδό-*
μηται δὲ ἐπὶ τῇ κορυφῇ τῆς ἀκροπόλεως ναὸς Ἀθηνᾶς,
ἄγαλμα δέ ἐστιν[26] *ἐπίχρυσον πλὴν χειρῶν καὶ ἄκρων*
ποδῶν· ταῦτα δὲ καὶ τὸ πρόσωπόν ἐστιν ἐλέφαντος.
καὶ ἕτερον ἐνταῦθα ἱερὸν Ἀθηνᾶς πεποίηται[27] *καλου-*
μένης Νίκης, καὶ ἄλλο Αἰαντίδος. τὰ δὲ ἐς αὐτὸ Με- 102
γαρέων μὲν παρεῖται τοῖς ἐξηγηταῖς, ἐγὼ δὲ ὁποῖα νο-
μίζω γενέσθαι γράψω.[28] *Τελαμὼν ὁ Αἰακοῦ θυγατρὶ*
Ἀλκάθου Περιβοίᾳ[29] *συνῴκησεν. Αἴαντα οὖν τὴν ἀρ-*
χὴν τὴν Ἀλκάθου διαδεξάμενον ποιῆσαι τὸ ἄγαλμα ἡγοῦ-
μαι[30] *τῆς Ἀθηνᾶς.* (5) *Τοῦ δὲ Ἀπόλλωνος πλίνθου* 5
μὲν ἦν ὁ ἀρχαῖος ναός· ὕστερον δὲ βασιλεὺς ᾠκοδόμη-
σεν Ἀδριανὸς λίθου λευκοῦ. ὁ μὲν δὴ Πύθιος καλού-
μενος καὶ ὁ Δεκατηφόρος[31] *τοῖς Αἰγυπτίοις μάλιστα*

nervi, si forte, *dum tenduntur*, rumpantur. (3) Apud Megarenses curia est, *ubi* fuit olim Timalci sepulcrum, quem ante dixi non videri mihi a Theseo interfectum fuisse. (4) In ipso arcis iugo Minervae templum est, et in eo Deae signum *totum* inauratum, praeter manus tamen et imos pedes; quae, uti ipsum os, ex ebore sunt. Alterum ibidem est delubrum Minervae, cui Victoriae cognomentum: aliud etiam Aeantidis, de quo quum nihil a scriptoribus Megarensium monumentis mandatum sit, ego ex opinione mea pauca adscribam. Telamon Aeaci filius Alcathoi filiam Periboeam uxorem duxit. Eius filium Aiacem, quum Alcathoo in regnum successisset, signum Minervae dedicasse existimo. (5) Apollinis vero aedes prisca fuit laterculis exstructa: quam Adrianus princeps e candido lapide restituit. Apollinis vero Pythii et Decumani simulacra nihil fere ab Aegyptiorum ligneis signis differunt. Eius vero,

23. *μάλιστ' ἂν εἰκάσειέ τις* ex emend. partim Scaligeri partim CSB. *εἰκάσειε* est in Exc. cod. Palat. *μάλιστα εἰκάσει τις* Edd. rell. Codd. tum *ῥαγείσῃ χορδῇ* s. *ῥαγείσαις χορδαῖς* coni. S.
24. *τιμάλου* M.
25. *τάφος ὧς λέγουσιν* LaNVb. mox *ὀλίγῳ* BPcAgR. *ὀλίγον* VabM LabNVn. Edd. ante B. Sq. *οὐκ* deest in F, typothetarum vitio.
26. *ἐστιν* Ag. om.
27. *πεποίηται* om. N. tum *καλούμενον* Va.
28. *γράφω*, *ψ* super *φ*, Ag.
29. *περιβίᾳ* NRVbLa. tum *συνῴκησε..* (*ν* erasum) Va.; mox *τὴν Ἀκάλθρυ* Va.
30. *ἡγοῦμαι* om. N.
31. *ὅδε κατήγορος*, *φο* super *γο*, Ag. *ὃ δεκατ.* Lb.

ἐοίκασι ξοάνοις, ὃν δὲ Ἀρχηγέτην ἐπονομάζουσιν, Αἰγι-
νητικοῖς [32] ἔργοις ἐστὶν ὅμοιος· ἐβένου δὲ πάντα ὁμοίως
πεποίηται. (6) Ἤκουσα δὲ ἀνδρὸς Κυπρίου [33] διακρῖ-
5 ναι πόας ἐς ανθρώπων ἴασιν [34] εἰδότος, ὃς τὴν ἔβενον
φύλλα οὐκ ἔφη φύειν οὐδὲ εἶναι καρπὸν οὐδένα ἀπ'
αὐτῆς οὐδὲ ὁρᾶσθαι τὸ παράπαν αὐτὴν ὑπὸ ἡλίου, ῥί-
ζας δὲ ὑπογαίους εἶναι, ταύτας δὲ ὀρύσσειν τοὺς Αἰθίο-
πας [35] καὶ ἄνδρας εἶναί σφισιν, οἳ τὴν ἔβενον ἴσασιν
6 εὑρίσκειν. (7) Ἔστι δὲ καὶ Δήμητρος ἱερὸν θεσμοφόρου.
κατιοῦσι δὲ ἐντεῦθεν Καλλιπόλιδος μνῆμά ἐστιν Ἀλκά-
θου παιδός. ἐγένετο δὲ καὶ ἄλλος Ἀλκάθῳ [36] πρεσβύ-
τερος υἱὸς Ἰσχέπολις, [37] ὃν ἀπέστειλεν ὁ πατὴρ Μελεάγρῳ
τὸ [38] ἐν Αἰτωλίᾳ θηρίον συνεξαιρήσοντα. ἀποθανόντος
δὲ ἐνταῦθα πρῶτος τεθνεῶτα ἐπύθετο ὁ Καλλίπολις·
ἀναδραμὼν δὲ [39] ἐς τὴν ἀκρόπολιν (τηνικαῦτα [40] δὲ ὁ
πατήρ οἱ τῷ Ἀπόλλωνι ἐνέκαεν) ἀποῤῥίπτει τὰ ξύλα ἀπὸ

quem Archegeten (*id est Gentilitatis auctorem*) nuncupant, Aegineticis operibus persimile est, totumque ebeno constat. (6) Audivi autem Cyprium hominem oppido quam peritum in herbarum generibus ad medendi usum notandis, quum diceret, ebenum nulla folia, nullumque omnino fructum ferre: nec stirpem esse soli expositam: radices tantum terra occultari, quas eruant Aethiopes, atque ii in primis, qui, quo maxime loco reperiantur, norunt. (7) Est non procul Legiferae Cereris fanum; unde qui descenderint, Callipolidis Alcathoi filii monumentum videant. Sed et alterum habuit natu maiorem filium Alcathous, Ischepolidem: quem in auxilium Meleagro misit in Aetoliam contra aprum *Calydonium*. Quum vero a fera fuisset adolescens interemtus, atque id primus rescisset Callipolis, ad patrem, qui sacrum Apollini tunc forte faciebat, in arcem accurrit ac ligna e sacris focis disturbavit. Quem quum

32. *αἰγυνητικοῖς* VbAg. *αἰγηνητ.* VnLb. *αἰγυνιτ.* La. mox *ὁμοίως πάντα* MVa.

33. *κυδια*, ad marg. *κυπρίου* Vt. *κυ-διακρῖναι* VnLb. *διακρίναι* Va. *διακρῆναι* La.

34. *ἴσασιν* VaLb. mox *ὑπὸ γαῖαν* La.

35. *αἰθύοπας* Ag. *ταῖς Αἰθίοπας* Va. *ἔβαινον* Vb. *εὑρήσκειν* VaLa (in La *ε* sup. vers.).

36. *ἀλκάθου*, *ω* super *ου*, R.

37. *ἐσχέπολις* (*ἐσχεπόλις* Vab) et infra *ἐσχεπόλιδος* PcAgVnMNRLab Vab, forma ex *ἐχεπ.* et *ἰσχεπ.* confusa, unde B scripsit *Ἰσχέπολις*, ut c. 43, 2 est in PcAgVn. *ἐχέπολις* edd. rell.

38. *τῷ* AgLb. *τε* VaMLa. *μελεαγάρῳ* — *θηρίον* Lb. tum *συνεξαιρήσαντα* Va. mox *καλλιπόλις* M Lab.

39. *δὲ* om. Va.

40. *τηλικαῦτα* VaLb.

τοῦ βωμοῦ. Ἀλκάθους δὲ ἀνήκοος ὢν[41] ἔτι τῆς Ἰσχεπόλιδος τελευτῆς κατεδίκαζεν οὐ ποιεῖν ὅσια τὸν Καλλίπολιν, καὶ εὐθέως, ὡς εἶχεν ὀργῆς, ἀπέκτεινε παῖσας ἐς τὴν κεφαλὴν τῶν ἀποῤῥιφέντων[42] ἀπὸ τοῦ βωμοῦ
ξύλῳ. (8) Κατὰ δὲ τὴν ἐς τὸ πρυτανεῖον ὁδὸν Ἰνοῦς 7
ἐστιν ἡρῷον, περὶ δὲ αὐτὸ θριγκὸς[43] λίθων· πεφύκασι δὲ ἐπ' αὐτῷ καὶ ἐλαῖαι. μόνοι δέ εἰσιν Ἑλλήνων Μεγαρεῖς οἱ λέγοντες τὸν νεκρὸν τῆς Ἰνοῦς[44] ἐς τὰ παραθαλάσσιά σφισιν ἐκπεσεῖν τῆς χώρας, Κλησὼ δὲ καὶ Ταυρόπολιν εὑρεῖν τε καὶ θάψαι· θυγατέρας δὲ αὐτὰς εἶναι Κλήσωνος[45] τοῦ Λέλεγος· καὶ Λευκοθέαν τε ὀνομασθῆναι[46] παρά σφισι πρώτοις φασὶν αὐτὴν καὶ θυσίαν ἄγειν[47] ἀνὰ πᾶν ἔτος.

piaculum commisisse Alcathous, qui filium periisse ignoraret, iudicasset, ira incitatus, stipite ex iis ipsis, quae ille disiecerat, lignis capiti impacto, filium interfecit. (8) In via vero, quae ad Prytaneum ducit, Inus monumentum exstat. Id lapidum maceria incingitur, et sponte natis oleis convestitur. Soli enim ex omnibus Graecis Megarenses Inus cadaver in maritimam agri sui oram eiectum ferunt; ac illud Cleso et Tauropolim, Clesonis filias, Lelegis neptes, sublatum sepulturae mandasse: ipsamque Ino primum apud se Leucotheam appellatam. Ei quidem quotannis rem divinam faciunt.

41. *ὢν* (sic) M. tum *ἐπὶ τῆς* PcVnAgMNRVabLab. *ἐσχατοπόλιδος* Va.

42. *ἀποῤῥιφέντων* ABPcAgVnVtMNRVbLab. *ἀποῤῥιφθέντων* XKFCSVa. Pausaniam aoristum primum e poëta retinuisse suspicatur S in Auctario T. V. mox *ξύλῳ* Smai. ut voluerunt Coraes et Schneider. legit Amasaeus. Cfr. II, 13, 8. *παίει τῶν δακτύλων ἑνὶ ἐς τὴν κεφαλήν.* Edd. rell. Codd. *ξύλων.*

43. *θριγκὸς* BN. *θριγχὸς* PcAgVnLbMR (in R *γ* super *χ*). *θριγγὸς* Edd. ante B, Vab. *θρίγγος* La. mox *ἐπ' αὐτὸ* id.

44. *Ἰνοῦ* Va. *ἐς τὰ* BPcAgVt. *ἐπ τὰ* Vn. *ἐπὶ τὰ* Edd. ante B,.MNRVab. *ἐπτὰ*, ad marg. man. rec. *ἐς τὰ* Lb.

45. *κλητῶνος* Lb. *κλήσονος* RLaVabM. tum *λέγοντος* VbLa (in Vb *γοντος* expunct. et *λεγος* substitutum.)

46. *ὠνομασθῆναι* Ag. *σφίσιν* NRLa. *πρώτον φασὶν* om. NLa.

47. *ἄγειν* om. PcAgVnLbVtM: in R insertum est.

CAPUT XLIII.

De Iphigenia — Adrasto — sepulcris in prytaneo Megar. et petra prope illud Anaclethra dicta — sepulcris in urbe — Aesymnio — Iphinoës cultu — sepulcris ad Bacchi templum — Bacchi templo et signis — Veneris templo et signis in eo — Fortunae templo et aliis signis — Coroebo eiusque sepulcro in foro Megarensium.

103 *Λέγουσι δὲ εἶναι καὶ*[1] *Ἰφιγενείας ἡρῷον· ἀποθανεῖν γὰρ καὶ ταύτην ἐν Μεγάροις. ἐγὼ δὲ ἤκουσα μὲν καὶ*[2] *ἄλλον ἐς Ἰφιγένειαν λόγον ὑπὸ Ἀρκάδων λεγόμενον,*[3] *οἶδα δὲ Ἡσίοδον ποιήσαντα ἐν καταλόγῳ γυναικῶν Ἰφιγένειαν οὐκ ἀποθανεῖν, γνώμῃ*[4] *δὲ Ἀρτέμιδος Ἑκάτην εἶναι. τούτοις δὲ Ἡρόδοτος ὁμολογοῦντα ἔγραψε,*[5] *Ταύρους τοὺς πρὸς*[6] *τῇ Σκυθικῇ θύειν παρθένῳ τοὺς ναυαγούς, φάναι*[7] *δὲ αὐτοὺς τὴν παρθένον Ἰφιγένειαν εἶναι τὴν Ἀγαμέμνονος. ἔχει δὲ παρὰ Μεγαρεῦσι*[8] *καὶ Ἄδραστος τιμάς· φασὶ δὲ ἀποθανεῖν παρὰ σφίσι*[9] *καὶ τοῦτον, ὅτε ἑλὼν Θήβας ἀπῆγεν*[10] *ὀπίσω τὸν στρατόν,*

Cap. XLIII. Sed iidem Iphigeniae *etiam* heroicum monumentum monstrant, atque eam Megaris mortuam aiunt. Ego vero etiam, quae longe secus de Iphigenia Arcades narrant, audivi. Neque ignoro, Hesiodum eo poëmate, quo illustres foeminas recenset, scripsisse, non esse caesam Iphigeniam, sed Dianae numine Hecaten factam. A quibus nihil discrepant, quae scripsit Herodotus, Tauros in Scythia naufragos virgini immolare: virginem vero apud ipsos nuncupari Iphigeniam Agamemnonis filiam. Habent Adrasto etiam Megarenses honorem: quem, dum exercitum a Thebarum expugnatione domum reduceret, mortuum apud se tradunt. Mortis vero ei

Cap. XLIII. 1. *καὶ* om. AXKFNAgVabLa. Est in CSBPcVnR. *ἠφαιγενείας* et mox *ἐν μεγάρεις*, *ο* super *ε*, Vb.

2. *μὲν καὶ* om. Va.

3. *γενόμενον* MLB.

4. *γ̈νώ δὲ Ἀρτ.* (post *γ̈νω* spatium purum) Va; ad marg. *Ἰνώ*. La *γνώμην*.

5. *ἔγραψεν* Ag.

6. *πρὸς* CSBPcAgVt. *ἐν* AXKF. Praepositio abest a NRVabVnMLab.

7. *φᾶναι* A. *φαίνεται* M.; in marg. *φάναι*; seq. *τὴν* om. VaM.; mox *τοῦ Ἀγαμ.* Va.

8. *ἔχει δὲ Μεγαρεῦσιν* Vb.

9. *σφιδιν* Ag.

10. *ἀπεῖπεν* Vb. mox *αἰτίαν* CS. *αἰτία* VabLa. *αἴτια* Edd. rell. PcAgLbVnMNR.

αἴτια δέ οἱ τοῦ θανάτου γῆρας καὶ τὴν Αἰγιαλέως [11] *γενέσθαι τελευτήν. καὶ Ἀρτέμιδος ἱερὸν, ὃ* [12] *Ἀγαμέμνων ἐποίησεν, ἡνίκα ἦλθε Κάλχαντα οἰκοῦντα ἐν Μεγάροις ἐς Ἴλιον ἕπεσθαι πείσων.* (2) *Ἐν δὲ τῷ* [13] *πρυτανείῳ* 2 *τεθάφθαι μὲν Εὔιππον Μεγαρέως παῖδα, τεθάφθαι δὲ τὸν Ἀλκάθου* [14] *λέγουσιν Ἰσχέπολιν. ἔστι δὲ τοῦ πρυτανείου* [15] *πέτρα πλησίον, Ἀνακλήθραν τὴν πέτραν ὀνομάζουσιν, ὅτι Δημήτηρ (εἴ τῳ* [16] *πιστὰ), ὅτε τὴν παῖδα ἐπλανᾶτο ζητοῦσα, καὶ ἐνταῦθα ἀνεκάλεσεν αὐτήν. ἐοικότα* [17] *δὲ τῷ λόγῳ δρῶσιν ἐς ἡμᾶς ἔτι αἱ Μεγαρέων γυναῖκες. εἰσὶ δὲ τάφοι Μεγαρεῦσιν* [18] *ἐν τῇ πόλει· καὶ* 3 *τὸν μὲν τοῖς ἀποθανοῦσιν ἐποίησαν κατὰ τὴν ἐπιστρατείαν τοῦ Μήδου, τὸ δὲ Αἰσύμνιον* [19] *καλούμενον μνῆμα ἦν*

causam fuisse senectutem, et animi angorem ob Aegialei filii interitum. Exstat et Dianae templum, quod Agamemnonem erexisse dicunt, quum ad Calchantem, qui Megaris habitabat, venit, ei, ut se ad bellum Troianum sequeretur, persuasurus. (2) In Prytaneo Euippum Megarei filium, et Alcathoi Ischepolin sepultos dicunt. Est ad Prytaneum saxum: Anaclethra appellant, quod ibi Ceres post longos errores (id si fide hominum cuiquam dignum videri potest) filiam evocarit. Nostra quidem etiamnum aetate Megarensium foeminae anniversario caeremoniarum ritu fabulam confirmant. Sunt intra oppidum sepulcra: et unum quidem eorum, qui cum Persis pugnantes mortem oppetierunt. Aesymnium vero quod appellant,

11. *αἰγιλέως* NLb. *Αἰγιάλεως* AXK. Sequitur in AXKF. *υἱοῦ λέγουσι*, in Vb et supra lin. in R. *υἱοῦ*, quae om. CSBPcAgVnVaMN, probante Porsono. Mox *τελετὴν* Vt.

12. *ὁ Ἀγαμ.* NRVb. mox *Μεγαροῖς* Vb.

13. *τῷ* om. SVaM. *πρυτανίῳ* La. *τεθάφθαι* Smai. B. Codd. *τετάφθαι* AXKFCSmin. bis. *μὲν ἵππον* AgNRVb. *Μένιππον* AXKFVaMPcLb. *μὲν Εὔιππον* La, ut c. 41, 3. *μὲν Μένιππον* e coni. Kuhnii CSB.

14. *Ἀλκάθους* VaLa. *Ἰσχέπολιν* BPcAgVnLb. *ἐχέσπολιν* Va. *ἐσχέπολιν* MNRVbLa. *Ἐχέπολιν* Edd. ante B.

15. *πρυτανίου* Vb. tum *Ἀνακλήθραν* SVa. *Ἀνάκληθρα* Edd. Codd. rell. mox *ὅτι Δημ.* ex Etym. M. s. v. *ἀνακληθρὶς*, quod locum nostrum exscripsit: *ὡς Δημ.* Edd. Codd.

16. *εἴσω* M. *εἴπω πιστὰ* Vb. mox *καὶ ἐνταῦθα* Edd. PcNRVabM. *καὶ* om. AgVt.

17. *ἐοικότα* BAgVnNRVabLab, ut voluit Schneider. *ἐεικότα* Pc. *εἰκότα* Edd. ante B. Mox *αἱ Μεγ. ἔτι γυν.* Va.

18. *Μεγαρεῦσιν* CSBPcdLbVab AgVnVtM. In R supra lin. *έων. Μεγαρῶσιν* M. sec. S. *Μεγαρέων* AXKFNLa.

19. *ἐσύμνιον* La. *αἰγύπτιον* Vb. mox *ἡρώον* (sic) M. *ἡρῷον* Vb.

*Κιθαιρῶνι αὐτὸν εἴτε καὶ ἑτέρωθι[34] ἀποκτείνας ναὸν Ἀγρο-
τέρας Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος ἐποίησεν Ἀγραίου, ἐς το-
σόνδε[35] ἔστω μνήμη.* (6) *Ἐκ τούτου δὲ τοῦ ἱεροῦ κατι-
οῦσι[36] Πανδίονός ἐστιν ἡρῷον. καὶ ὅτι μὲν ἐτάφη Παν-
δίων ἐν Αἰθυίας[37] Ἀθηνᾶς καλουμένῳ σκοπέλῳ, δεδήλωκεν
ὁ λόγος ἤδη μοι. τιμὰς δὲ καὶ[38] ἐν τῇ πόλει παρὰ Μεγαρέων*
7 *ἔχει.* (7) *Πλησίον δέ ἐστι[39] τοῦ Πανδίονος ἡρῴου μνῆ-*
100 *μα Ἱππολύτης. γράψω δὲ καὶ τὰ ἐς αὐτὴν, ὁποῖα Μεγα-
ρεῖς λέγουσιν. ὅτε Ἀμαζόνες[40] ἐπ' Ἀθηναίους στρατεύσασαι
δι' Ἀντιόπην ἐκρατήθησαν ὑπὸ Θησέως, τὰς μὲν πολλὰς συν-
έβη[41] μαχομένας αὐτῶν ἀποθανεῖν, Ἱππολύτην δὲ ἀδελφὴν
οὖσαν Ἀντιόπης καὶ τότε ἡγουμένην τῶν γυναικῶν ἀποφυ-
γεῖν σὺν ὀλίγαις ἐς Μέγαρα. ἅτε δὲ κακῶς οὕτω[42] πράξα-
σαν τῷ στρατῷ τοῖς τε παροῦσιν ἀθύμως ἔχουσαν καὶ περὶ
τῆς οἴκαδε ἐς τὴν Θεμίσκυραν[43] σωτηρίας μᾶλλον ἔτι ἀπο-
ροῦσαν ὑπὸ λύπης τελευτῆσαι· καὶ θάψαι αὐτὴν ἀποθα-*

thaerone, sive quo alio in loco occiderit, deque Dianae Agroterae et Apollinis Agraei dedicatione haec hactenus. (6) Iam vero ex hoc templo descendentibus in conspectu est Pandionis heroicum monumentum. Sepultum quidem Pandionem eo loco, qui *Mergi* scopulus *sive* Aethyiae Minervae appellatur, ante diximus. Sed eidem parentant intra urbem etiam Megarenses. (7) Prope est Hippolytae monumentum, de qua quae Megarenses dicunt, non praetermittam. Quum Amazones ob captam Antiopen bello Athenienses lacessissent, a Theseo superatae sunt. Quumque earum multae in proelio cecidissent, Hippolyten tradunt, Antiopes sororem, cui foeminarum ille parebat exercitus, Megara cum paucis aufugisse: ibi quum re male gesta animum despondisset, praesertim quod se Themiscyram in patriam suam redire posse desperasset, prae animi angore e vita

34. *ἑτέρως* Vt.

35. *τόσον δὲ* Ag.

36. *ἐκ τούτου κατιοῦσιν τοῦ ἱερ.* N. *κατιοῦσι τοῦ ἱερ.* MVtVb. *Πανδίωνος* NVnLbVaM.

37. *ἐν ἠθυιᾶς* ARVb. *ἐν ἠθυίας* VaM. *ἐν ἠθυίαις* Vt. *ἐνηθυσίας* Lb. *ἐνηθυιᾶς* PcVnAgLa. *ἐν αἰθυίας* XKFCSBN.

38. *καὶ* om. AXKFMNVab. Posuerunt CS e coni. quam confirmant PcAgVnRB.

39. *ἐπὶ* La. *ἐστιν* Ag. tum *Πανδίωνος* MRVab, et §. 8. NRVabM. mox *ἡρῷ οὐ* La. *ὑπολύτης* R. *ὑπ-πολότης* N. (π written above)

40. *ἐς Ἀθ.* Pc.

41. *συνέβη* om. VaLab (in La lac. signum) MVn, unde scripsit B. *αὐτῶν μαχομ.* MVa. *ἀτιόπης* La.

42. *οὕτω* om. Va.

43. *θεμίσκιραν* M. *θεμισκύραν* *Lab.

νοῦσαν ἐνταῦθα·[44] *καί οἱ τοῦ μνήματος σχῆμά ἐστιν Ἀμαζονικῇ ἀσπίδι ἐμφερές.* (8) *Τούτου δέ ἐστιν*[45] *οὐ πόῤῥω* 8
τάφος Τηρέως τοῦ Πρόκνην γήμαντος τὴν Πανδίονος. ἐβασίλευσε[46] *δὲ ὁ Τηρεὺς, ὡς μὲν λέγουσιν οἱ Μεγαρεῖς, περὶ τὰς Παγὰς τὰς καλουμένας τῆς Μεγαρίδος, ὡς δὲ ἐγώ τε δοκῶ*[47] *καὶ τεκμήρια ἐς τόδε λείπεται, Δαυλίδος ἦρχε τῆς ὑπὲρ Χαιρωνείας·*[48] *πάλαι γὰρ τῆς νῦν καλουμένης Ἑλλάδος βάρβαροι τὰ πολλὰ ᾤκησαν. ἐπεὶ δὲ ἦν καὶ Τηρεῖ τὰ ἐς Φιλομήλαν*[49] *ἐξειργασμένα καὶ τὰ περὶ τὸν Ἴτυν ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ἑλεῖν σφᾶς ὁ Τηρεὺς οὐκ ἐδύνατο· καὶ ὁ μὲν ἐτελεύτησεν ἐν τοῖς Μεγάροις αὐτο-* 9
χειρίᾳ καὶ οἱ τάφον αὐτίκα[50] *ἔχωσαν καὶ θύουσιν ἀνὰ πᾶν ἔτος, ψηφῖσιν*[51] *ἐν τῇ θυσίᾳ ἀντὶ οὐλῶν χρώμενοι· καὶ τὸν ἔποπα τὸν ὄρνιθα ἐνταῦθα φανῆναι πρῶτον λέγουσιν. αἱ δὲ γυναῖκες ἐς μὲν Ἀθήνας ἀφίκοντο θρηνοῦσαι δὲ οἷα ἔπαθον καὶ οἷα ἀντέδρασαν ὑπὸ δακρύων*

excessisse: sepultam vero eo, quo diximus, loco, et eius sane monumentum Amazonici clypei formam prae se fert. (8) Ab eo non longe abest Terei sepulcrum, eius nempe, qui Prognen Pandionis filiam uxorem duxit. Regnavit autem Tereus, ut Megarenses dicunt, circa fontes, qui Megaridis appellantur: uti vero ego existimo, atque indicant, quae adhuc exstant *eius regni* vestigia, Daulide supra Chaeronean. Eius enim Graeciae, quae nunc Hellas appellatur, multas olim partes barbari tenuerunt, quas post allatam Philomelae vim, et interemptum a mulieribus Ityn, Tereus in potestatem redigere non potuit. Atque ille quidem sibi ipsi Megaris manum conscivit, quo in loco ei statim tumulum struxerunt, ad quem annuum faciunt sacrum, et in eo calculis pro farre utuntur: atque eo quidem primum in loco upupam avem visam memorant. Mulieres quum Athenas confugissent, prae luctu et moerore ob ea, quae et passae fuerant, et fecerant, contabuerunt. Vulgatam certe de eis fabu-

44. *ἐνταῦθα* om. PcAgVnVtMLab; in R supra lin. scriptum est.

45. *τοῦ δέ ἐστι* Va.

46. *ἐβασίλευε* malit B. mox *Παγὰς* C. *πηγὰς* AXKF Codd. *Πηγὰς* SB. Nos ubique *Παγ.*

47. *ἐγῶ δοκῶ* (sic) Va. mox *ἦλχε* La.

48. *χε[illegible]ρωνείας* RVaMN (in N [illegible] super ε). *χεῤῥωνίας* Vb. tum *πάλαι μὲν γὰρ* Vn.

49. *φιλομῆλαν* M. *ἐξηργασμένα* Vb. tum *καὶ περὶ* RAgVabMLab; sq. *τῶν* om. M. *ἑλεῖν* [illegible] coni. Goldh.

50. nonne *αὐτοῦ*?

51. *ψηφίσιν* VabM. mox *ὀλῶν* BPcAgVn. *ὁλῶν* MLa. *οὐλῶν* Edd. rell. NVab et per corr. R. *χρόμενοι* Va. *τὸν* ante *ἔποπα* abesse malit S.

διαφθείρονται· καί σφισι [52] τὴν ἐς ἀηδόνα καὶ χελιδόνα μεταβολὴν ἐπεφήμισαν [53], ὅτι οἶμαι καὶ αὗται αἱ ὄρνιθες ἐλεεινὸν καὶ θρήνῳ ὅμοιον ᾄδουσιν.

CAPUT XLII.

De altera Megarensium arce et de memorandis prope illam — Apolline in muris exstruendis Alcathoo operam praestante — lapide citharae instar sonante — simili in Aegypto Memnonis simulacro sonante — templis Minervae in vertice arcis, inprimis Minervae Aeantidis — Apollinis templo et signis — ebeni ligni natura — Alcathoi filiorum occasu — heroo Inus, et quae de ea referun Megarenses.

Ἔστι δὲ καὶ ἄλλη Μεγαρεῦσιν ἀκρόπολις ἀπὸ Ἀλκάθου τὸ ὄνομα ἔχουσα. ἐς αὐτὴν γὰρ τὴν [1] ἀκρόπολιν ἀνιοῦσιν [2] ἐστιν ἐν δεξιᾷ Μεγαρέως μνῆμα, ὃς κατὰ τὴν ἐπιστρατείαν [3] τῶν Κρητῶν ξύμμαχός σφισιν ἦλθεν ἐξ Ὀγχηστοῦ. δείκνυται δὲ καὶ ἑστία θεῶν Προδομέων [4] καλουμένων·
101 θῦσαι δέ [5] σφισιν Ἀλκάθουν λέγουσι πρῶ-

lam, earum alteram in lusciniam, in hirundinem alteram mutatam, ex eo existimo, quod avis utraque miserabiles et luctuosos cantus edunt.

Cap. XLII. Habent Megarenses et arcem alteram, cui ab Alcathoo nomen est: ad quam qui ascenderint, ad dexteram Megarei monumentum videant. Is enim Cretico bello ab Onchesto Megarensibus auxilio venit. Ostenditur etiam deorum focus, quos Prodomeos vocant, *quod est quasi praestructores dicas:* quibus rem divinam fecisse tradunt Alcathoum, quum

52. σφισιν Ag. Sq. ἐς om. VbM.
53. ἐπεφήμησαν MVa. ἐπευφήμησαν VbLb.

Cap. XLII. 1. τὴν om. MVa. ἐς ταύτην τὴν ἀκρ. coni. C. Legit ita Amasaeus. Locus vix sanus.
2. ἀνιοῦσαν Vb. μεγαρέος La.
3. ἐπικρατείαν et ξύμαχος Vb. mox ὀγχήστου MNVabLab; mox καὶ ἐς τινα AgVn (ἑστία Vn ad marg.) καὶ ἔστιν ἃ Pc. καὶ ἔστινα, per corr. a sec. man. ἑστία Lb. Etiam in Va ἑστία per rasuram.
4. προδομέων B. Προδομέων XK FCS. Προδόμων coni. S.
5. δὲ om. N. tum σφισι BPcAg NVb. σφισιν Edd. ante B, RVaLab. λέγουσιν om. VnMLb, unde sepsit S. σφίσιν ἀλκάθουν λέγουσιν (λέγουσι Va) πρῶτον NVaLa. Ordo verborum placet. σφ. λέγουσιν Ἀλκάθουν rell.

τον, ὅτε [6] τῆς οἰκοδομίας τοῦ τείχους ἔμελλεν ἄρχεσθαι. τῆς δὲ ἑστίας ἐγγὺς [7] ταύτης ἐστὶ λίθος, ἐφ' οὗ κατα- 2
θεῖναι λέγουσιν Ἀπόλλωνα τὴν κιθάραν, Ἀλκάθῳ τὸ τεῖχος συνεργαζόμενον. Δηλοῖ τέ [8] μοι καὶ τόδε ὡς συνετέλουν ἐς Ἀθηναίους Μεγαρεῖς· φαίνεται γὰρ τὴν θυγατέρα Ἀλκάθους [9] Περίβοιαν ἅμα Θησεῖ πέμψαι κατὰ τὸν δασμὸν [10] ἐς Κρήτην. τότε δὲ αὐτῷ τειχίζοντι, ὥς φασιν οἱ Μεγαρεῖς, συνεργάζεταί τε [11] Ἀπόλλων καὶ τὴν κιθάραν κατέθηκεν ἐπὶ τὸν λίθον· ἢν δὲ τύχῃ [12] βαλών τις ψηφῖδι, κατὰ ταὐτὰ οὗτός τε ἤχησε [13] καὶ κιθάρα κρουσθεῖσα. (2) Ἐμοὶ δὲ παρέσχε μὲν καὶ τοῦτο θαυ- 3
μάσαι, παρέσχε δὲ πολλῷ μάλιστα [14] Αἰγυπτίων ὁ κολοσσὸς ἐν Θήβαις ταῖς Αἰγυπτίαις διαβᾶσι τὸν Νεῖλον πρὸς τὰς Σύριγγας καλουμένας. εἶδον [15] ἔτι καθήμενον ἄγαλ-

esset murorum fundamenta iacturus. Iuxta eum focum lapis exstat, super quo citharam deposuisse Apollinem tradunt, quum muros facienti Alcathoo operam esset suam navaturus. Ac censu olim Atheniensium comprehensos fuisse Megarenses, id mihi argumento est, quod satis constat, ab Alcathoo filiam Periboean una cum Theseo in Cretam tributi nomine missam. Eum certe in fabricandis muris ab Apolline adiutum, Megarenses affirmant, atque eum, de quo dixi, lapidem, ubi citharam deposuit, pro testimonio habent: reddit enim, calculo si quis eum percusserit, eundem, quem pulsae fides, sonum. (2) Quae mihi res plane admirabilis visa est: quanquam colossum, qui Thebis Aegyptiis est trans Nilum, non longe ab eo loco, quae Syringes (*id est fistulae*) appellantur, maiore utique cum admi-

6. ὅτι Ag.

7. ἐγγὺς om. NLa. tum αὔτης Vb. *Hemsterh. MS.* laudat Anthol. IV. c. 18. Ep. 11. mox καταθῆναι Vab La. κιθάῤῥαν AgVb. tum Ἀλκάθῳ (ἀλκίθω Va) δὲ τεῖχ. Ag.

8. δηλ. τέμοι BPcAgNRVn. δηλ. δέ μοι Edd. rell. δηλ. δέ τί μοι M (δέ τέ μοι sec. schedas nostras).

9. Ἀλκάθους CSB e coni. N. Ἀλκάθου Edd. Codd. rell. περιβοίαν Lb. περιβῴαν VabMNRLab.

10. δεσμὸν Vb. mox αὐτὸ τειχ. La.

11. τε CSB Pers. e coni. Ag. γε Edd. Codd. rell.

12. ἢν δὲ τὸ τεῖχος βαλὼν LaM NRVb, sed N ad marg. γρ. ὃν εἰ τύχῃ. LaR. ad marg. ἢν δὲ τύχῃ.

13. οὕτως Pc. ἤχησεν Ag. ἤχισεν Vb.

14. μᾶλλον, ad marg. μάλιστα, Va.

15. εἶδον ἔτι SBPcdVaMNRVt VnAgLab. εἶδον γὰρ ἔτι C, errore fortasse, nam in Supplementis e Va MPcd εἶδον ἔτι scripsisse se affirmat. ἔστι γὰρ ἔτι AXKFVb, marg. RLa. ὁδόν ἐστι καθήμενον Cod. Phral.

ἐοίκασι ξοάνοις, ὃν δὲ Ἀρχηγέτην ἐπονομάζουσιν, Αἰγινητικοῖς[32] ἔργοις ἐστὶν ὅμοιος· ἐβένου δὲ πάντα ὁμοίως πεποίηται. (6) Ἤκουσα δὲ ἀνδρὸς Κυπρίου[33] διακρῖναι πόας ἐς ανθρώπων ἴασιν[34] εἰδότος, ὃς τὴν ἔβενον φύλλα οὐκ ἔφη φύειν οὐδὲ εἶναι καρπὸν οὐδένα ἀπ᾽ αὐτῆς οὐδὲ ὁρᾶσθαι τὸ παράπαν αὐτὴν ὑπὸ ἡλίου, ῥίζας δὲ ὑπογαίους εἶναι, ταύτας δὲ ὀρύσσειν τοὺς Αἰθίοπας[35] καὶ ἄνδρας εἶναί σφισιν, οἳ τὴν ἔβενον ἴσασιν

6 εὑρίσκειν. (7) Ἔστι δὲ καὶ Δήμητρος ἱερὸν θεσμοφόρου. κατιοῦσι δὲ ἐντεῦθεν Καλλιπόλιδος μνῆμά ἐστιν Ἀλκάθου παιδός. ἐγένετο δὲ καὶ ἄλλος Ἀλκάθῳ[36] πρεσβύτερος υἱὸς Ἰσχέπολις,[37] ὃν ἀπέστειλεν ὁ πατὴρ Μελεάγρῳ τὸ[38] ἐν Αἰτωλίᾳ θηρίον συνεξαιρήσοντα. ἀποθανόντος δὲ ἐνταῦθα πρῶτος τεθνεῶτα ἐπύθετο ὁ Καλλίπολις· ἀναδραμὼν δὲ[39] ἐς τὴν ἀκρόπολιν (τηνικαῦτα[40] δὲ ὁ πατήρ οἱ τῷ Ἀπόλλωνι ἐνέκαεν) ἀποῤῥίπτει τὰ ξύλα ἀπὸ

quem Archegeten (*id est Gentilitatis auctorem*) nuncupant, Aegineticis operibus persimile est, totumque ebeno constat. (6) Audivi autem Cyprium hominem oppido quam peritum in herbarum generibus ad medendi usum notandis, quum diceret, ebenum nulla folia, nullumque omnino fructum ferre: nec stirpem esse soli expositam: radices tantum terra occultari, quas eruant Aethiopes, atque ii in primis, qui, quo maxime loco reperiantur, norunt. (7) Est non procul Legiferae Cereris fanum; unde qui descenderint, Callipolidis Alcathoi filii monumentum videant. Sed et alterum habuit natu maiorem filium Alcathous, Ischepolidem: quem in auxilium Meleagro misit in Aetoliam contra aprum *Calydonium*. Quum vero a fera fuisset adolescens interemtus, atque id primus rescisset Callipolis, ad patrem, qui sacrum Apollini tunc forte faciebat, in arcem accurrit ac ligna e sacris focis disturbavit. Quem quum

32. *αἰγυννητικοῖς* VbAg. *αἰγηνητ.* VnLb. *αἰγυνιτ.* La. mox *ὁμοίως πάντα* MVa.

33. *κυδια*, ad marg. *κυπρίου* Vt. *κυ διακρῖναι*, VnLb. *διακρίναι* Va. *διακρῆναι* La.

34. *ἴσασιν* VaLb. mox *ὑπὸ γαῖαν* La.

35. *αἰθύοπας* Ag. *ταῖς Αἰθίοπας* Va. *ἔβαινον* Vb. *εὑρήσκειν* VaLa (in La *ε* sup. vers.).

36. *ἀλκάθου*, *ω* super *ου*, R.

37. *ἐσχέπολις* (*ἐσχεπόλις* Vab) et infra *ἐσχεπόλιδος* PcAgVnMNRLab Vab, forma ex *ἐχεπ.* et *ἰσχεπ.* confusa, unde B scripsit *Ἰσχέπολις*, ut c. 43, 2 est in PcAgVn. *ἐχέπολις* edd. rell.

38. *τῷ* AgLb. *τε* VaMLa. *μελεαγάρῳ — θηρίου* Lb. tum *συνεξαιρήσαντα* Va. mox *καλλιπόλις* M Lab.

39. *δὲ* om. Va.

40. *τηλικαῦτα* VaLb.

τοῦ βωμοῦ. Ἀλκάθους δὲ ἀνήκοος ὢν [41] ἔτι τῆς Ἰσχεπόλιδος τελευτῆς κατεδίκαζεν οὐ ποιεῖν ὅσια τὸν Καλλίπολιν, καὶ εὐθέως, ὡς εἶχεν ὀργῆς, ἀπέκτεινε παίσας ἐς τὴν κεφαλὴν τῶν ἀποῤῥιφέντων [42] ἀπὸ τοῦ βωμοῦ ξύλῳ.
(8) Κατὰ δὲ τὴν ἐς τὸ πρυτανεῖον ὁδὸν Ἰνοῦς 7
ἐστιν ἡρῷον, περὶ δὲ αὐτὸ θριγκὸς [43] λίθων· πεφύκασι δὲ ἐπ' αὐτῷ καὶ ἐλαῖαι. μόνοι δέ εἰσιν Ἑλλήνων Μεγαρεῖς οἱ λέγοντες τὸν νεκρὸν τῆς Ἰνοῦς [44] ἐς τὰ παραθαλάσσιά σφισιν ἐκπεσεῖν τῆς χώρας, Κλησὼ δὲ καὶ Ταυρόπολιν εὑρεῖν τε καὶ θάψαι· θυγατέρας δὲ αὐτὰς εἶναι Κλήσωνος [45] τοῦ Λέλεγος· καὶ Λευκοθέαν τε ὀνομασθῆναι [46] παρά σφισι πρώτοις φασὶν αὐτὴν καὶ θυσίαν ἄγειν [47] ἀνὰ πᾶν ἔτος.

piaculum commisisse Alcathous, qui filium periisse ignoraret, iudicasset, ira incitatus, stipite ex iis ipsis, quae ille disiecerat, lignis capiti impacto, filium interfecit. (8) In via vero, quae ad Prytaneum ducit, Inus monumentum exstat. Id lapidum maceria incingitur, et sponte natis oleis convestitur. Soli enim ex omnibus Graecis Megarenses Inus cadaver in maritimam agri sui oram eiectum ferunt; ac illud Cleso et Tauropolim, Clesonis filias, Lelegis neptes, sublatum sepulturae mandasse: ipsamque Ino primum apud se Leucotheam appellatam. Ei quidem quotannis rem divinam faciunt.

41. ὢν (sic) M. tum ἐπὶ τῆς PcVnAgMNRVabLab. ἐσχατοπόλιδος Va.

42. ἀποῤῥιφέντων ABPcAgVnVtMNRVbLab. ἀποῤῥιφθέντων XKFCSVa. Pausaniam aoristum primum e poëta retinuisse suspicatur S in Auctario T. V. mox ξύλῳ Smai. ut voluerunt Coraes et Schneider. legit Amasaeus. Cfr. II, 13, 8. παίει τῶν δακτύλων ἑνὶ ἐς τὴν κεφαλήν. Edd. rell. Codd. ξύλων.

43. θριγκὸς BN. θριγχὸς PcAgVnLbMR (in R γ super χ). θριγγὸς Edd. ante B, Vab. θρίγγος La. mox ἐπ' αὐτὸ id.

44. Ἰνοῦ Va. ἐς τὰ BPcAgVt. ἐπ τὰ Vn. ἐπὶ τὰ Edd. ante B, M NRVab. ἐπτὰ, ad marg. man. rec. ἐς τὰ Lb.

45. κλητῶνος Lb. κλήσονος RLaVabM. tum λέγοντος VbLa (in Vb γοντος expunct. et λεγος substitutum.)

46. ὠνομασθῆναι Ag. σφίσιν NRLa. πρώτον φασὶν om. NLa.

47. ἄγειν om. PcAgVnLbVtM: in R insertum est.

CAPUT XLIII.

De Iphigenia — Adrasto — sepulcris in prytaneo Megar. et petra prope illud Anaclethra dicta — sepulcris in urbe — Aesymnio — Iphinoës cultu — sepulcris ad Bacchi templum — Bacchi templo et signis — Veneris templo et signis in eo — Fortunae templo et aliis signis — Coroebo eiusque sepulcro in foro Megarensium.

103 *Λέγουσι δὲ εἶναι καὶ [1] Ἰφιγενείας ἡρῷον· ἀποθανεῖν γὰρ καὶ ταύτην ἐν Μεγάροις. ἐγὼ δὲ ἤκουσα μὲν καὶ [2] ἄλλον ἐς Ἰφιγένειαν λόγον ὑπὸ Ἀρκάδων λεγόμενον, [3] οἶδα δὲ Ἡσίοδον ποιήσαντα ἐν καταλόγῳ γυναικῶν Ἰφιγένειαν οὐκ ἀποθανεῖν, γνώμῃ [4] δὲ Ἀρτέμιδος Ἑκάτην εἶναι. τούτοις δὲ Ἡρόδοτος ὁμολογοῦντα ἔγραψε, [5] Ταύρους τοὺς πρὸς [6] τῇ Σκυθικῇ θύειν παρθένῳ τοὺς ναυαγούς, φάναι [7] δὲ αὐτοὺς τὴν παρθένον Ἰφιγένειαν εἶναι τὴν Ἀγαμέμνονος. ἔχει δὲ παρὰ Μεγαρεῦσι [8] καὶ Ἄδραστος τιμάς· φασὶ δὲ ἀποθανεῖν παρὰ σφίσι [9] καὶ τοῦτον, ὅτε ἑλὼν Θήβας ἀπῆγεν [10] ὀπίσω τὸν στρατόν,*

Cap. XLIII. Sed iidem Iphigeniae *etiam* heroicum monumentum monstrant, atque eam Megaris mortuam aiunt. Ego vero etiam, quae longe secus de Iphigenia Arcades narrant, audivi. Neque ignoro, Hesiodum eo poëmate, quo illustres foeminas recenset, scripsisse, non esse caesam Iphigeniam, sed Dianae numine Hecaten factam. A quibus nihil discrepant, quae scripsit Herodotus, Tauros in Scythia naufragos virgini immolare: virginem vero apud ipsos nuncupari Iphigeniam Agamemnonis filiam. Habent Adrasto etiam Megarenses honorem: quem, dum exercitum a Thebarum expugnatione domum reduceret, mortuum apud se tradunt. Mortis vero ei

Cap. XLIII. 1. *καὶ* om. AXKFNAgVabLa. Est in CSBPcVnR. *ἠφαιγενείας* et mox *ἐν μεγάρεις*, *ο* super *ε*, Vb.

2. *μὲν καὶ* om. Va.

3. *γενόμενον* MLB.

4. *γνώ δὲ Ἀρτ.* (post *γνω* spatium purum) Va; ad marg. *Ἰνώ*. La *γνώμην*.

5. *ἔγραψεν* Ag.

6. *πρὸς* CSBPcAgVt. *ἐν* AXKF. Praepositio abest a NRVabVnMLab.

7. *φᾶναι* A. *φαίνεται* M.; in marg. *φάναι*; seq. *τὴν* om. VaM.; mox *τοῦ Ἀγαμ.* Va.

8. *ἔχει δὲ Μεγαρεῦσιν* Vb.

9. *σφισιν* Ag.

10. *ἀπεῖπεν* Vb. mox *αἰτίαν* CS. *αἰτία* VabLa. *αἴτια* Edd. rell. PcAgLbVnMNR.

αἴτια δέ οἱ τοῦ θανάτου γῆρας καὶ τὴν Αἰγιαλέως [11] γενέσθαι τελευτήν. καὶ Ἀρτέμιδος ἱερὸν, ὃ [12] Ἀγαμέμνων ἐποίησεν, ἡνίκα ἦλθε Κάλχαντα οἰκοῦντα ἐν Μεγάροις ἐς Ἴλιον ἕπεσθαι πείσων. (2) Ἐν δὲ τῷ [13] πρυτανείῳ 2
τεθάφθαι μὲν Εὔιππον Μεγαρέως παῖδα, τεθάφθαι δὲ τὸν Ἀλκάθου [14] λέγουσιν Ἰσχέπολιν. ἔστι δὲ τοῦ πρυτανείου [15] πέτρα πλησίον, Ἀνακλήθραν τὴν πέτραν ὀνομάζουσιν, ὅτι Δημήτηρ (εἴ τῳ [16] πιστὰ), ὅτε τὴν παῖδα ἐπλανᾶτο ζητοῦσα, καὶ ἐνταῦθα ἀνεκάλεσεν αὐτήν. ἐοικότα [17] δὲ τῷ λόγῳ δρῶσιν ἐς ἡμᾶς ἔτι αἱ Μεγαρέων γυναῖκες. εἰσὶ δὲ τάφοι Μεγαρεῦσιν [18] ἐν τῇ πόλει· καὶ 3
τὸν μὲν τοῖς ἀποθανοῦσιν ἐποίησαν κατὰ τὴν ἐπιστρατείαν τοῦ Μήδου, τὸ δὲ Αἰσύμνιον [19] καλούμενον μνῆμα ἦν

causam fuisse senectutem, et animi angorem ob Aegialei filii interitum. Exstat et Dianae templum, quod Agamemnonem erexisse dicunt, quum ad Calchantem, qui Megaris habitabat, venit, ei, ut se ad bellum Troianum sequeretur, persuasurus. (2) In Prytaneo Euippum Megarei filium, et Alcathoi Ischepolin sepultos dicunt. Est ad Prytaneum saxum: Anaclethra appellant, quod ibi Ceres post longos errores (id si fide hominum cuiquam dignum videri potest) filiam evocarit. Nostra quidem etiamnum aetate Megarensium foeminae anniversario caeremoniarum ritu fabulam confirmant. Sunt intra oppidum sepulcra: et unum quidem eorum, qui cum Persis pugnantes mortem oppetierunt. Aesymnium vero quod appellant,

11. *αἰγιλέως* NLb. *Αἰγιάλεως* AXK. Sequitur in AXKF. *υἱοῦ λέγουσι*, in Vb et supra lin. in R. *υἱοῦ*, quae om. CSBPcAgVnVaMN, probante Porsono. Mox *τελετὴν* Vt.

12. *ὁ Ἀγαμ.* NRVb. mox *Μεγαροῖς* Vb.

13. *τῷ* om. SVaM. *πρυτανίῳ* La. *τεθάφθαι* Smai. B. Codd. *τετάφθαι* AXKFCSmin. bis. *μὲν ἵππον* AgNRVb. *Μένιππον* AXKFVaMPcLb. *μὲν Εὔιππον* La, ut c. 41, 3. *μὲν Μένιππον* e coni. Kuhnii CSB.

14. *Ἀλκάθους* VaLa. *Ἰσχέπολιν* BPcAgVnLb. *ἐχέσπολιν* Va. *ἐσχέπολιν* MNRVbLa. *Ἐχέπολιν* Edd. ante B.

15. *πρυτανίου* Vb. tum *Ἀνακλήθραν* SVa. *Ἀνάκληθρα* Edd. Codd. rell. mox *ὅτι Δημ.* ex Etym. M. s. v. *ἀνακληθρίς*, quod locum nostrum exscripsit: *ὡς Δημ.* Edd. Codd.

16. *εἴσω* M. *εἴπω πιστὰ* Vb. mox *καὶ ἐνταῦθα* Edd. PcNRVabM. *καὶ* om. AgVt.

17. *ἐοικότα* BAgVnNRVabLab, ut voluit Schneider. *ἐεικότα* Pc. *εἰκότα* Edd. ante B. Mox *αἱ Μεγ. ἔτι γυν.* Va.

18. *Μεγαρεῦσιν* CSBPcdLbVab AgVnVtM. In R supra lin. *έων*. *Μεγαρῶσιν* M. sec. S. *Μεγαρέων* AXKFNLa.

19. *ἐσύμνιον* La. *αἰγύπτιον* Vb. mox *ἡρώον* (sic) M. *ἡρῷον* Vb.

καὶ τοῦτο ἡρώων. (3) Ὑπερίονος[20] δὲ τοῦ Ἀγαμέμνο-
νος (οὗτος γὰρ Μεγαρέων ἐβασίλευσεν ὕστατος) τούτου
τοῦ ἀνδρὸς ἀποθανόντος ὑπὸ Σανδίονος[21] διὰ πλεονε-
ξίαν καὶ ὕβριν βασιλεύεσθαι μὲν οὐκέτι ὑπὸ ἑνὸς ἐδό-
κει σφίσιν, εἶναι δὲ ἄρχοντας αἱρετοὺς καὶ ἀνὰ μέρος
ἀκούειν ἀλλήλων.[22] ἐνταῦθα Αἴσυμνος οὐδενὸς τὰ ἐς[23]
δόξαν Μεγαρέων δεύτερος παρὰ τὸν θεὸν[24] ἦλθεν ἐς
104 Δελφούς, ἐλθὼν δὲ ἠρώτα τρόπον[25] τίνα εὐδαιμονή-
σουσι·[26] καί οἱ καὶ ἄλλα ὁ θεὸς ἔχρησε, καὶ Μεγαρέας
εὖ πράξειν ἢν μετὰ τῶν[27] πλειόνων βουλεύσωνται. τοῦτο
τὸ ἔπος ἐς τοὺς τεθνεῶτας ἔχειν νομίζοντες βουλευτήριον
ἐνταῦθα ᾠκοδόμησαν, ἵνα σφίσιν ὁ τάφος τῶν ἡρώων
4 ἐντὸς τοῦ βουλευτηρίου γένηται. (4) Ἐντεῦθεν[28] πρὸς
τὸ Ἀλκάθου βαδίζουσιν ἡρῷον, ᾧ Μεγαρεῖς ἐς γραμμά-
των φυλακὴν ἐχρῶντο ἐπ' ἐμοῦ,[29] μνῆμα ἔλεγον τὸ μὲν

heroum et ipsum est monumentum. (3) Nam quum Hyperion Agamemnonis filius, qui postremus Megaris regnavit, propter avaritiam et insolentiam a Sandione occisus fuisset, non esse amplius uni parendum censuerunt, sed *annuos* magistratus, qui vicissim summae rerum praeessent, creandos. Quo tempore quum Aesymnus, auctoritate nemini inter Megarenses secundus, Delphos veniens oraculum consuluisset, qui fieri posset, ut patria secundis rebus uteretur: et alia accepit responsa, et illud in primis, bene eventurum, si plurium consilio civitas usa fuisset. Quare quum ad mortuos oraculum pertinere interpretati essent, curiam ibi aedificandam, intraque eius parietes heroum sepulcrum includendum curarunt. (4) Hinc ad Alcathoi heroicum monumentum progredientibus, quo Megarenses meo tempore ad publicas tabulas asservandas utebantur, oc-

20. ὑπερίωνος MNRVnVabLb.

21. σανδίωνος PcAgVnLb. σανδίονος M. σανδίονος, π super σ, N. In Lb π man. rec. ad marg. „Pandiohe“ Calderin.

22. ἐλλήνων (ad marg. ἀλλήλων Vn) LbVn.

23. τῶν ἐς MVa.

24. παρὰ τῶν θεῶν MNR. in NR ὸ ὸ supra lin.

25. τὸν τρόπον τίνα N.

26. εὐδαιμονήσουσιν RVb. mox ἔχρησεν RAg.

27. τῶν om. VnMLb. ἢν μετῶν πλ. Va. mox βουλεύσονται NLa. δουλεύσωνται, man. rec. βουλ. Lb. tum θνεῶτας (a s. m. additum τε) Va. νομίζοντας La. deinde τοῦ post ἐντὸς om. Va.

28. ἐνταῦθα Vb. mox βαδίζουσι ἡρ. Vn.

29. ἐμοῦ δὲ μνῆμα PcAgLbM. ἐμ. μνῆμα δὲ Vt.

Πυργοῦς εἶναι γυναικὸς Ἀλκάθου πρὶν ἢ τὴν Μεγαρέως αὐτὸν λαβεῖν Εὐαίχμην, τὸ δὲ [30] Ἰφινόης Ἀλκάθου θυγατρός· ἀποθανεῖν δὲ αὐτήν φασιν ἔτι παρθένον. καθέστηκε δὲ [31] ταῖς κόραις χοὰς πρὸς τὸ τῆς Ἰφινόης μνῆμα προσφέρειν πρὸ γάμου καὶ ἀπάρχεσθαι τῶν τριχῶν, καθὰ καὶ τῇ Ἑκαέργῃ καὶ Ὤπιδι [32] αἱ θυγατέρες ποτὲ ἀπεκείροντο αἱ Δηλίων. (5) *Παρὰ δὲ τὴν ἔσοδον [33] τὴν ἐς τὸ Διονύσιον τάφος ἐστὶν Ἀστυκρατείας καὶ Μαντοῦς· θυγατέρες δὲ ἦσαν Πολυείδου τοῦ Κοιράνου [34] τοῦ Ἄβαντος τοῦ Μελάμποδος ἐς Μέγαρα ἐλθόντος [35] Ἀλκάθουν ἐπὶ τῷ φόνῳ τῷ [36] Καλλιπόλιδος καθῆραι τοῦ παιδός. ᾠκοδόμησε δὴ καὶ τῷ Διονύσῳ τὸ [37] ἱερὸν* [ὁ] *Πολύειδος καὶ ξόανον ἀνέθηκεν ἀποκεκρυμμένον ἐφ' ἡμῶν πλὴν τοῦ προσώπου· τοῦτο δέ ἐστι τὸ φανερόν· Σάτυρος δὲ παρέστηκεν αὐτῷ Πραξιτέλους ἔργον, Παρίου* [38]

currunt duo monumenta; alterum dicebant esse Pyrgus, quae uxor Alcathoi fuerat, antequam Euaechmen Megarei filiam duxisset, alterum Iphinoes, quam Alcathoi filiam dicebant fuisse ac mortuam, quum esset adhuc virgo. Ad eius tumulum patrio ritu puellae ante nuptias inferias mittunt, crinisque primitias detondent, non aliter quam Hecaergae et Opidi Deliorum filiae. (5) In primo aditu ad Liberi Patris fanum, (*quod Dionysion appellant*) sepulcrum est Astycrateae et Mantus filiarum Polyidi, Coerani filii, Abantis nepotis, Melampodis pronepotis. Polyidus quidem ipse venisse dicitur Megara, ut Alcathoum de caede Callipolidis filii lustraret: et Liberi templum aedificasse, cum simulacro, quod *totum* aetate nostra praeter os occultatur. Id enim unum est in conspectu. Adsistit Satyrus e Pario lapide, Praxitelis opus. Atque hunc

30. *δὲ* om. La. mox *αὐτήν φασιν* BPcAgVnMNRVaLb. *φασιν αὐτὴν* Edd. ante B, VbLa.

31. *δὲ* om. N. *χόας* La. *ἰφιγενόης* Lb.

32. *Ὤπιδι* (ex emend. Camerarii Wessel. et Valck. ad Her. IV, 34.) CSB. *ὅπῃ δὴ* AXKF; *ὅπη δὴ* Pc AgVnNRLab; *ὁπηδὴ* MVa; *ὄπιδὴ* Vb. mox *ἀπεκείροντο* CSBPcAgVn NRLb. *ἀπεκείραντο* AXKFVabM La. Verba *καθὰ — Δηλίων* om. Calderin.

33. *ἔσοδον* SBPcAgVnMNR. *εἴσοδον* Edd. rell.

34. *κυράννου* Ag. *τυράννου* La. *κηράνου*, *οι* super *η*, Vb. — mox *ἐς Μέγαρα — παιδὸς* Va. marg.

35. *δ'* ante *ἐλθόντος* om. BPcAg. est in Edd. ante B, VnNRVbMLab. *δὲ* Va. mox *ἀλκάθου* VnVabNRMLab.

36. *τοῦ Καλλιπ.* VaLa. *καλλίποδος* Pc.

37. *τὸ* om. La. Sq. *ὁ* om. MRVab AgPcVnLabN; uncis sepsimus. Mox *ἀποκεκρυμένου* Vb., tum *δ' ἐστι* Lb.

38. *παρείου* Vb.

λίθου· τοῦτον μὲν δὴ πατρῷον καλοῦσιν· ἕτερον δὲ
Διόνυσον [39] Δασύλλιον ἐπονομάζοντες Εὐχήνορα [40] τὸν
Κοιράνου τοῦ Πολυείδου τὸ ἄγαλμα ἀναθεῖναι [41] λέγου-
6 σιν. (6) Μετὰ δὲ τοῦ Διονύσου τὸ ἱερόν ἐστιν Ἀφρο-
δίτης [42] ναός, ἄγαλμα δὲ ἐλέφαντος Ἀφροδίτης πεποιη-
μένον, Πρᾶξις [43] ἐπίκλησιν. τοῦτό ἐστιν ἀρχαιότατον
ἐν τῷ ναῷ. Πειθὼ δὲ καὶ ἑτέρα θεός, ἣν Παρήγορον
ὀνομάζουσιν, ἔργα Πραξιτέλους. Σκόπα [44] δὲ Ἔρως καὶ
Ἵμερος καὶ Πόθος, εἰ δὴ [45] διάφορά ἐστι κατὰ ταὐτὰ [46]
τοῖς ὀνόμασι καὶ τὰ ἔργα σφίσι. πλησίον δὲ τοῦ [47] τῆς
Ἀφροδίτης ναοῦ Τύχης ἐστὶν ἱερὸν Πραξιτέλους καὶ
αὕτη τέχνη. καὶ ἐν τῷ ναῷ τῷ πλησίον Μούσας καὶ χαλ-
7 κοῦν Δία ἐποίησε Λύσιππος. (7) Ἔστι δὲ Μεγαρεῦσι [48]

quidem Patrium Liberum appellant: alterum vero, Dasyllium cognomento, Euchenorem Coerani filium, Polyidi nepotem, dedicasse ferunt. (6) Secundum Liberi Veneris delubrum est, cuius signum ex ebore: deae cognomen Praxis: atque eius signum *omnium est*, *quae* in eo delubro *spectentur*, vetustissimum. *In eodem* Pithus deae (*id est*, *Suadelae*) est simulacrum: et eius item deae, quam Paregoron (*hoc est*, *consolatricem*) nuncupant: operis auctor Praxiteles. Visuntur ibidem et Scopae Amor, Appetitus, Cupido, tam diverso inter se habitu ac facie, quam diversa sunt nomina ex ipsis numinum potestatibus indita. Iuxta Veneris Fortunae aedes est: ipsa dea a Praxitele elaborata. In proximo delubro Musas et aeneum Iovem fecit Lysippus. (7) Est etiam apud Megarenses

39. *Διόνυσον* e coni. S. *Διονύσιον* Edd. Codd. *Δασύλλιος, ὁ Διόνυσος, παρὰ τὸ δασύνειν τὰς ἀμπέλους* Etym. M. et Phavorin. *δασύλιον* Va.

40. *ἐνήχορα* M. tum *τοῦ κοιρ. τοῦ πολυείδους* La. *κοιραύνου* Vt. *κοιράννου* Ag., utraque forma e compendio male intellecto, quo *ᾱ* et accentus uno calami ductu pingitur (quale hoc ipso loco in Va legitur) nata est.

41. *ἀναθῆναι* La. *λέγουσιν* Vb. *λέγουσι* Edd. Codd. rell.

42. *Ἀφροδίτης* SVa. *Ἀφροδίτη* XKFC. *Ἀφροδίτη* AB Codd. rell. Nomen hoc tanquam glossema delendum videtur.

43. *πρᾶξιν* La. mox *πειθῶ* Vb. *παρηγόρα* PcAgVnVtVaM. *παρήγορα* LabR (in R *ν* sup. vers.) *παρήγοραν* Vb. *πανήγοραν* N. *ὀνομάζουσι ἔργα* Vn.

44. *σκόπ' ὰ* M.

45. *εἰ δὴ* CB e corr. Loescheri, NVb? *εἴδη* AXKFSPcAgVnRVaM Lab.

46. *ταὐτὸ* PcAgVnMLabNVab. mox *ὀνόμασιν — σφίσιν* Ag.

47. *τοῦ* om. Va. mox *πραξυτέλους* VbAg (in Ag *ι* super *υ*). *μούσας ἢ χαλκοῦν* La. deinde *ἐποίησεν* Ag.

48. *μεγαρεῦσιν* Ag.

καὶ Κοροίβου τάφος· τὰ δὲ ἐς αὐτὸν ἔπη [49] κοινὰ ὅμως ὄντα τοῖς Ἀργείων ἐνταῦθα δηλώσω. ἐπὶ Κροτώπου λέγουσιν ἐν Ἄργει βασιλεύοντος Ψαμάθην [50] τὴν Κροτώπου τεκεῖν παῖδα ἐξ Ἀπόλλωνος, ἐχομένην δὲ ἰσχυρῶς [51] τοῦ πατρὸς δείματι τὸν παῖδα ἐκθεῖναι· καὶ τὸν μὲν διαφθείρουσιν ἐπιτυχόντες ἐκ τῆς ποίμνης κύνες τῆς [52] Κροτώπου. Ἀπόλλων δὲ Ἀργείοις ἐς τὴν πόλιν πέμπει Ποινήν· ταύτην τοὺς παῖδας ἀπὸ τῶν μητέρων φασὶν ἁρπάζειν, ἐς ὃ Κόροιβος [53] ἐς χάριν Ἀργείοις φονεύει τὴν Ποινήν. φονεύσας δὲ (οὐ γὰρ ἀνίει σφᾶς δευτέρα ἐπιπεσοῦσα νόσος λοιμώδης) Κόροιβος ἑκὼν ἦλθεν ἐς Δελφοὺς ὑφέξων δίκας τῷ θεῷ τοῦ φόνου τῆς Ποινῆς. [54] ἐς μὲν δὴ τὸ 8
Ἄργος ἀναστρέφειν οὐκ εἴα Κόροιβον ἡ Πυθία, τρίποδα δὲ ἀράμενον φέρειν ἐκέλευεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἔνθα ἂν ἐκπέσῃ [55] οἱ φέροντι ὁ τρίπους ἐνταῦθα Ἀπόλλωνος οἰκοδομῆσαι ναὸν καὶ αὐτὸν οἰκῆσαι. καὶ ὁ

Coroebi sepulcrum: de quo quae versibus mandata sunt, exponam, etsi eadem ab Argivis celebrantur. Regnante Argis Crotopo, eius filiam Psamathen tradunt puerum, quem ex Apolline pepererat, ut patrem, a quo sibi plurimum metuebat, celaret, exposuisse: quumque ita accidisset, ut a canibus regii pecoris custodibus dilaceraretur, Apollinem Argivis *diram quandam belluam* immisisse: Poenam *ipsi appellarunt:* quae e matrum gremiis infantes rapiebat: *monstrum* vero illud Coroebum Argivorum miseria adductum confecisse. Verum quum *dei ira* nihil remisisset, et pestilenti morbo civitas vexaretur, venisse Delphos Coroebum ultro, ut de Poenae caede Apollini satisfaceret: Pythiam, quum illi in patriam redeundum negasset, ut e templo tripodem tolleret, imperasse, quoque loco excidisset, ibi templo Apollini aedificato consideret. Quum ita-

49. *ἐπίκοινα* Pc. *ἔτη κοινὰ* La. mox *ὄντα* abest ab AXKFSmin. La MVaNR, est in PcAgVnLbVtVbC Smai. B. *ὅμως* om. Vt. Tum *τοῖς Ἀργείοις* C. *κροτάπου λέγοντος ἐν* La.

50. *ψαμμάθην* NVbLa. *κροτάπου* La. h. l. et postea.

51. *τοῦ πατρὸς ἰσχυρῶς* MVa. *ἰσχυρῷ* vult Schneider. *ἐκθῆναι* La.

52. *κυνεστὴς* Ag.

53. *ἐσοκόροιβος* Lb. man. prima. *κόροιβον* Vb. mox *Ἀργείων* CSmai. *ἀνία* La.

54. *πεινῆς*, οι super ει, Vb. mox *ἀνεστρέφειν* M. *κόρυβον* La.

55. *ἐμπέσοι οἱ φ.* Va. *οἱ* om. N. mox *ἐνταῦθα — ὁ τρίπους* om. M. *οἰκονομῆσαι* (man. rec. δομ.) Lb.

τρίποδος κατὰ τὸ ὄρος τὴν Γερανίαν[56] ἀπολισθὼν ἔλαθεν[57] αὐτοῦ ἐκπεσών· καὶ Τριποδίσκους κώμην ἐνταῦθα οἰκίσαι.[58] Κοροίβῳ δέ ἐστι τάφος ἐν τῇ Μεγαρέων
106 ἀγορᾷ· γέγραπται δὲ ἐκεῖ[59] ἐλεγεῖα τὰ ἐς Ψαμάθην καὶ τὰ ἐς αὐτὸν ἔχοντα Κόροιβον καὶ δὴ καὶ ἐπίθημά ἐστι[60] τῷ τάφῳ Κόροιβος φονεύων τὴν Ποινήν. ταῦτα[61] ἀγάλματα παλαιότατα, ὁπόσα λίθου πεποιημένα ἐστὶν[62] Ἕλλησιν, ἰδὼν οἶδα.

CAPUT XLIV.

De Orsippo — Apollinis Prostaterii templo et signis in eo — memorandis in gymnasio Megarens. — memorandis in navali Megarens. dicto Nisaea — arce Nisaea — urbe Pegis et memorandis in ea — Aegialei sepulcro — Melampodis cultu — Autonoës sepulcro in vico Erinea — sepulcro Telephanis tibicinis — lapide conchite — via Scirone et petra Moluride — Ino et Melicerte — Scirone latrone a Theseo in mare deiecto — templo Iovis Aphesii et aliis signis — Eurysthei sepulcro — templo Apollinis Latoi.

Κοροίβου[1] δὲ τέθαπται πλησίον Ὄρσιππος, ὃς περιεζωσμένων ἐν τοῖς ἀγῶσι κατὰ δὴ παλαιὸν ἔθος τῶν ἀθλη-

que tripos illo imprudente lapsus ad Geraniam montem excidisset, *in mentem ei continuo oraculi venisse*, eumque ibi vicum, cui Tripodisco nomen est, condidisse. Coroebi vero sepulcrum Megaris est in foro; in quo inscripti elegi rem totam de Psamathe et Coroebo testantur. Tumuli insigne est Coroebus Poenam conficiens: quae signa omnium, quae in Graecia e lapide facta viderim, antiquissima esse iudico.

Cap. XLIV. Non longe a Coroebi monumento sepultus est Orsippus, is, qui, quum veteri athletarum more cum subli-

56. Γεράνειαν S. Γερανίαν Edd. rell. Codd. cfr. c. 40, 1.
57. ἔλαβεν Vb. ἔλαθον N.
58. ᾤκισε C e coni. Facii. οἰκῆσαι PcAgVnLabNVa. mox ἔστιν NRAg.
59. ἐκεῖ recepimus e N. Abest ab Edd. Codd. rell. ψαμμάθην La.
60. ἔστιν Ag.

61. ταῦτα BPc. τούτων Edd. Codd. rell.
62. ἐστὶν om. NM. mox εἶδα Ag.

Cap. XLIV. 1. κοροίτου Ag. mox περιεζωσμένων ex emend. Palmerii et Camerarii CSB. περιεζωσμένως La; περιεζωσμένος Edd. Codd. rell. — ἀγῶσιν Ag.

*τῶν Ὀλύμπια ἐνίκα στάδιον δραμὼν γυμνός. φασὶ[2] δὲ
καὶ στρατηγοῦντα ὕστερον τὸν Ὄρσιππον ἀποτεμέσθαι
χώραν τῶν προσοίκων. δοκῶ δέ οἱ καὶ ἐν Ὀλυμπίᾳ τὸ
περίζωμα ἑκόντι περιῤῥυῆναι,[3] γνόντι ὡς ἀνδρὸς περιε-
ζωσμένου δραμεῖν ῥᾴων[4] ἐστὶν ἀνὴρ γυμνός.* (2) *Ἐκ δὲ* 2
*τῆς ἀγορᾶς κατιοῦσι τῆς ὁδοῦ τῆς Εὐθείας[5] καλουμένης
Ἀπόλλωνος ἱερόν ἐστιν ἐν δεξιᾷ[6] Προστατηρίου· τοῦτο
ὀλίγον ἐκτραπέντα ἔστιν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἀνευρεῖν. Ἀπόλλων
δὲ ἐν αὐτῷ κεῖται θέας ἄξιος καὶ Ἄρτεμις καὶ Λητὼ καὶ
ἄλλα ἀγάλματα. ἔστι[7] Πραξιτέλους ποιήσαντος Λητὼ
καὶ οἱ παῖδες.* (3) *Ἔστι δὲ ἐν τῷ γυμνασίῳ τῷ ἀρχαίῳ
πλησίον πυλῶν καλουμένων Νυμφάδων λίθος παρεχόμε-
νος πυραμίδος σχῆμα οὐ μεγάλης· τοῦτον[8] Ἀπόλλωνα
ὀνομάζουσι Καρινὸν, καὶ Εἰλειθυιῶν ἐστὶν ἐνταῦθα ἱερόν.
τοσαῦτά σφισιν ἐς ἐπίδειξιν[9] παρείχετο ἡ πόλις.* (4) *Ἐς* 3

gaculo *gymnicos* ludos obire consuesset, in Olympico tamen curriculo nudus vicit: idemque postea, quum exercitus imperator esset, finitimis agri partem *bello* ademit. Non invito crediderim Olympiae subligaculum delapsum, nempe qui nosset, sine eo multo quemvis esse ad cursum expeditiorem. (2) E foro quum redeas in viam, quae Recta dicitur, si paululum diverteris ad dextram, ad Apollinis Praestitis accedas. Ibi est Apollinis nobile signum, Dianae, et Latonae, et alia item signa, quae fecit Praxiteles: Latona est cum liberis. (3) Ad portam, quam Nymphadem appellant, in veteri Gymnasio lapis est, qui non magnae pyramidis formam prae se fert. *Lapidem* eum Apollinem Carinum nominant. Est ibidem Lucinae aedes. Atque haec quidem, quae ostentare possint, Megara habent. (4) Ad

2. *φασὶν* Ag. mox *ἀποτέμεσθαι* M. *ἀποτέμνεσθαι* Va.

3. *περιρυῆναι* VnVbNRLaAXKF. *περιῤῥυῆναι* CSBPcAgMVaLb. *περιεζωμένου* La.

4. *ῥάον* Vn. *ῥᾷον* AgMLabNR. sed R ad marg. *ῥᾴων*. C e coni. *δραμεῖν ῥᾷόν ἐστιν ἀνδρὶ γυμνῷ*.

5. *Εὐθείας* S. *εὐθείας* edd. rell.

6. *ἐν δεξιᾷ — ἔστιν* om. Ag.

7. *ἔστιν* NR. *ἀγάλματά ἐστι Πραξιτέλους ποιήσαντος, Λητὼ κ. οἱ π.* AXKFCS. *Λητὼ καὶ οἱ παῖδες* S in ed. min. sepsit, in maiore distinctionem a nobis receptam invexit, Sylburgium secutus. In Lab haec verba spatio brevi et punctis a reliquo contextu separata sunt. Mox *πλησίων — νυφάδων* La.

8. *τοῦτο* PcAgVnNRVabLab. mox *καρηνὸν* Lb. *Κάρνειον* coni. Sylb. Tum *Εἰλειθυιῶν* CSBPcAgVabVt MNRLab; *εἰλειθυιῶς* A; *Εἰλειθυίας* XKF. Sq. *ἐστὶν* om. N.

9. *ἐς ἐπίδειξιν* CSB. *ἐπιδείξειν* AXK (*ἐπιδείξειλν*) FRNLaVnVb AgPc. *ἐπιδεῖξαν* Lb. *ἐπίδειξιν* M. (in schedis nostris *ἐπιδείξειν*) Va. *ἐς* addidit C. *παρέχετο* AXKFRVb La. *παρείχετο* Edd. Codd. rell.

δὲ τὸ ἐπίνειον, καλούμενον καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι Νίσαιαν, [10] *ἐς τοῦτο κατελθοῦσιν ἱερὸν Δήμητρός ἐστι Μαλοφόρου·* [11] *λέγεται δὲ καὶ ἄλλα ἐς τὴν ἐπίκλησιν, καὶ τοὺς πρώτους πρόβατα* [12] *ἐν τῇ γῇ θρέψαντας Δήμητρα* [13] *ὀνομάσαι Μαλοφόρον. καταῤῥυῆναι δὲ τῷ ἱερῷ τὸν ὄροφον τεκμαίροιτο ἄν τις ὑπὸ* [14] *τοῦ χρόνου.* (5) *Καὶ ἀκρόπολίς ἐστιν ἐνταῦθα ὀνομαζομένη καὶ αὐτὴ* [15] *Νίσαια. καταβᾶσι δὲ ἐκ τῆς ἀκροπόλεως μνῆμά ἐστι* [16] *πρὸς θαλάσσῃ Λέλεγος, ὃν ἀφικόμενον βασιλεῦσαι λέγουσιν ἐξ Αἰγύπτου, παῖδα δὲ* [17] *εἶναι Ποσειδῶνος καὶ Λιβύης τῆς Ἐπάφου. παρήκει δὲ παρὰ τὴν Νίσαιαν νῆσος οὐ μεγάλη·* [18] *Μίνως ἐνταῦθα ἐν τῷ πολέμῳ τῷ* [19] *πρὸς Νῖσον παρώρμει*
107 4 *τὸ ναυτικὸν τῶν Κρητῶν.* (6) *Ἡ δὲ ὀρεινὴ* [20] *τῆς Μεγαρίδος τῆς Βοιωτῶν ἐστιν ὅμορος, ἐν ᾗ Μεγαρεῦσι Παγαὶ* [21]

navale vero, quam aetate etiam mea Nisaeam vocant, si descendas Cereris Oviferae templum videas. Cognomen vero deae, praeter alia multa, quae ea de re prodita sunt, ab iis inditum censent, qui primi oves in ea regione aluerunt. Fastigium quidem templi vetustate collapsum quivis coniiciat. (5) Eadem fere in parte arx consurgit, quae et ipsa Nisaea dicitur. In imo arcis clivo ad maritimam *oppidi* partem Lelegis monumentum est. Hunc ex Aegypto appulsum regnasse aiunt: filium vero fuisse Neptuni et Libyës Epaphi filiae. Finitima est Nisaeae insula non magna, quo Creticam classem appulisse Minoëm ferunt, quum bellum Niso intulisset. (6) Montana Megarici agri pars Boeotis finitima est. In ea habitantur oppida Pagae et Ae-

10. *ἔστιν Νισαίου* AgVt. *ἔστι νισαία..* (rasura); man. rec. corr. *ἐπὶ νισ.* Lb. *νισαίαν* La.

11. *καὶ μαλοφόρου* VtAg. *καλοφόρου* Pc.

12. *τ. πρωτ. ἐν τῇ γῇ πρόβ.* Vb.

13. *δημήτερα* PcAgVnVabLab; *μαλοφόρων*, o super ω, Vb. *καταρυῆναι* AXKFAgNRVabLab; *καταῤῥυῆναι* CSBPcVnM.

14. *ὑπὸ* B. sic etiam corrigit S. in addend. T. V. *ἀπὸ* Edd. rell. Codd.

15. *αὐτή* Vb. *νισαία* VabVnLab et mox *νεισαίαν* VnLb. *νισαίαν* Vab La.

16. *ἐστὶν* Ag. *πρὸς θαλάσση* NLa.

17. *δὲ* om. N.

18. *οὐ μεγάλη, Μίνωα κάλουμένη. ἐνταῦθα* coni. S. aut concedendum, *παρορμεῖν* h. l. esse i. q. *παρορμίζειν*.

19. *τῷ* om. La. *νεῖσον* LbMAg RVnVb. *νῆσον* La. *νίσον* Va. *παρόρμει* AgLa.

20. *ὀρινὴ* Va. *ὀρηνὴ* La. *μεγάριδος* Lab. Pro *τῆς* fort. leg. *τῇ*.

21. *Παγαὶ* CBPaLa. *Πηγαὶ* rell. Paullo post *τὰς Παγὰς* CBPacAgVn NRLab. *τὰς Πηγὰς* Edd. rell. Tum §. 7. *ταῖς Παγαῖς* CBPcAgVnNRVb. *ταῖς Πηγαῖς* AXKFSVa. et *ἐς Παγὰς* ACBPcAgVnLabNRVb; *ἐς Πηγὰς* XKFSVaM.

πόλις, ἑτέρα δὲ Αἰγόσθενα[22] *ᾤκισται. ἰοῦσι δὲ ἐς τὰς Παγὰς ἐκτραπομένοις*[23] *ὀλίγον τῆς λεωφόρου πέτρα δείκνυται διὰ πάσης ἔχουσα ἐμπεπηγότας ὀϊστοὺς, ἐς ἣν οἱ Μῆδοί ποτε ἐτόξευον ἐν τῇ νυκτί.* (7) *Ἐν δὲ ταῖς Παγαῖς θέας ὑπελείπετο*[24] *ἄξιον Ἀρτέμιδος Σωτείρας ἐπίκλησιν χαλκοῦν ἄγαλμα μεγέθει τῷ παρὰ Μεγαρεῦσιν ἴσον καὶ σχῆμα οὐδὲν διαφόρως ἔχον. καὶ Αἰγιαλέως ἐνταῦθά ἐστιν ἡρῷον τοῦ Ἀδράστου· τοῦτον γὰρ, ὅτε Ἀργεῖοι τὸ δεύτερον ἐς Θήβας ἐστράτευσαν, ὑπὸ τὴν πρώτην μάχην πρὸς Γλισᾶντι*[25] *ἀποθανόντα οἱ προσήκοντες ἐς Παγὰς τῆς Μεγαρίδος κομίσαντες θάπτουσι καὶ Αἰγιάλειον ἔτι καλεῖται τὸ ἡρῷον.* (8) *Ἐν Αἰγοσθένοις*[26] *δὲ Μελάμποδος τοῦ Ἀμυθάονός ἐστιν ἱερὸν καὶ ἀνὴρ οὐ μέγας ἐπειργασμένος ἐν στήλῃ· καὶ θύουσι*[27] *τῷ Μελάμποδι καὶ ἀνὰ πᾶν ἔτος ἑορτὴν ἄγουσι. μαντεύεσθαι*[28] *δὲ οὔτε δι' ὀνειράτων αὐτὸν οὔτε ἄλλως λέγουσι. καὶ*

gosthena. In viae militaris, quae Pagas ducit, ipso diverticulo saxum est sagittis confixum. Eas per noctem Persas eiaculatos quondam tradunt. (7) Pagis Dianae cognomento Sospitae signum est aeneum, magnitudine ei par, quod Megaris est, neque ipsa figura dissimile. Est etiam Aegialei Adrasti filii heroicum monumentum: qui quum eo proelio, quod commissum est, quum Argivi iterum ad Thebas venissent, in primo conflictu ad Glisantem occidisset, propinqui eum sublatum Pagas in Megaricum agrum deportarunt: ac *illius* quidem monumentum Aegialeum appellatur. (8) Aegosthenis Melampodis Amythaonis filii templum est, et in eo non magni utique viri signum columnae insistit. Melampodi sacrum faciunt et festum diem quotannis celebrant. Futura vero praedicendi, neque e somniis, neque ex alia ulla ratione, ei scientiam tribuunt. Audivi etiam, *quum*

22. *Αἰγόσθενα* CSB. *Αἰγίσθαινα* AXKFPcVnMNRLab. *αἰγίσθενα* VabAgVt (in Ag *ε* expunctum et *αι* sup. vers., in Vt *ει* super *ε*).
23. *ἐκτρυπομένοις* M. mox *τῆς νεωφόρου* N. *λεηφόρου* La.
24. *ὑπελείπετο* SBPcAgVnVaM Lb. *ὑπελίπετο* AXKFCNRVbLa. mox *σωτῆρας* La.
25. *γλισάντι* VaLa. terminat. *τι* in Lb man. rec. delevit. *μεγάριδος* Lb. *θάπτουσι κομίσαντες* LbMVn. *θάπτουσι κομίζοντες* Va. *θάπτουσιν* AgVb. deinceps *αἰγειάλειον* Lb. *ἔτι κα καλεῖται* Va.
26. *Αἰγοσθένοις* CSBVaAgMNR Vn. *αἰσοσθενοῖς* Pc. et manu prima Vn. *Αἰγισθένοις* AXKFVbLa. *ἐναισοσθένοις* (man. rec. *γι* super *σο*) Lb.
27. *θύουσιν — ἄγουσιν* Ag. mox *ἑωρτὴν* Vb.
28. *μαντεύουσι δὲ* Va. *λέγουσιν* NRAg.

τόδε δὴ[29] ἄλλο ἤκουσα ἐν Ἐρενείᾳ[30] τῇ Μεγαρέων κώμῃ, Αὐτονόην τὴν Κάδμου τῷ τε Ἀκταίωνος θανάτῳ, συμβάντι ὡς λέγεται, καὶ[31] τῇ πάσῃ τοῦ οἴκου τοῦ πατρῴου τύχῃ περισσότερον ἀλγοῦσαν[32] ἐνταῦθα ἐκ Θηβῶν μετοικῆσαι· καὶ Αὐτονόης μνῆμά ἐστιν ἐν τῇ κώμῃ ταύτῃ.
6 (9) Ἰοῦσι δὲ ἐκ Μεγάρων[33] ἐς Κόρινθον ἄλλοι τέ εἰσι τάφοι καὶ αὐλητοῦ Σαμίου Τηλεφάνους· ποιῆσαι δὲ τὸν τάφον Κλεοπάτραν[34] τὴν Φιλίππου τοῦ[35] Ἀμύντου λέγουσι. καὶ Καρὸς τοῦ Φορωνέως μνῆμά ἐστι, τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς χῶμα γῆς, ὕστερον δὲ τοῦ θεοῦ χρήσαντος ἐκοσμήθη λίθῳ κογχίτῃ. μόνοις δὲ Ἑλλήνων Μεγαρεῦσιν ὁ κογχίτης οὗτός ἐστι καί σφισι[36] καὶ ἐν τῇ πόλει πεποίηται πολλὰ ἐξ αὐτοῦ. Ἔστι δὲ ἄγαν[37] λευκὸς καὶ ἄλλου λίθου μαλακώτερος· κόγχοι δὲ αἱ θαλάσσιαι διὰ παντὸς ἔνεισίν οἱ. αὐτὸς[38] μὲν τοιοῦτός ἐστιν ὁ λίθος. (10) Τὴν δὲ[39] ὀνομαζομένην ἀπὸ Σκίρωνος καὶ ἐς τόδε Σκίρων,[40]

in Erenea Megarici agri vico *essem*, Autonoën Cadmi filiam ex Actaeonis casu, et reliquis paternae domus calamitatibus, moerore et luctu confectam, huc Thebis transmigrasse. Autonoës quidem in eo vico monumentum ostenditur. (9) In via, quae Megaris Corinthum ducit, et alii tumuli sunt, et Telephanis Samii tibicinis: quem faciundum curasse dicitur Cleopatra, Philippi eius, quem Amyntas genuit, filia. Visitur et Caris Phoronei filii monumentum. Id quum initio terrae tantum agger esset, post ex oraculo conchite lapide exornatum est. Et is quidem lapis apud solos e Graecis omnibus Megarenses caeditur. Ex eo multa sunt in ipsa etiam urbe opera. Est ille quidem insigni candore, et alio quovis lapide mollior. Marinae in eo conchae undique cernuntur. Talis quidem hic lapis est. (10) *Viam* vero, quam Scironem appellant, primus, quum

29. *τόδε δὴ ἄλλο* VtAg. *τόδε δὲ ἄ.* BPc? *τὸ δὲ ἄ.* N. *τόδε ἄλλο* edd. ante B, VabMRLa. *τότε ἄλλο* Lb.

30. *ἐρενειᾷ* Ag. *ἐρινία* e Pausania habet Steph. Byz. *Γερανείᾳ* Mueller. Dor. II, 432; idem voluerunt H. Vales. et Dodwell. in itin. II, 1. p. 282. tum VbVRLa *πόλει* (VbR supra lin., La ad marg. *κώμῃ*) *κόμῃ* VaM (in M *ω* super *ο*).

31. pro *καὶ* LaN *ἐν*.

32. *ἀλοῦσαν* LaVn (ad marg. *ἀλγοῦσαν* Vn).

33. *μεγαρέων* La. tum *εἰς* Edd. Codd. *εἰσιν* AgVb. *τηλεφανοῦς* M.

34. *κλεοπάτρον* Vb.

35. *τοῦ* om. N. mox *λέγουσιν* R. *φορωνέος* Va. tum *μνῆμά ἐστιν* AgN.

36. *σφισιν* Vb.

37. *ἔστιν ἄγαν* Ag.

38. nonne *οὗτος*?

39. *τὴν δὲ ὁδὸν τὴν ὀνομ.* coni. B.

40. *Σκίρων* CSB. *Σκιρώνην* Codd. Edd. rell. *ὀνομαζ. ἀποσκιρώνην*

ἡνίκα Μεγαρεῦσιν [41] ἐπολεμάρχει, πρῶτος, ὡς λέγουσιν,
ἐποίησεν ἀνδράσιν ὁδεύειν [42] εὐζώνοις. Ἀδριανὸς δὲ [43] 108
ὁ βασιλεὺς καὶ οὕτως, ὡς καὶ ἅρματα [44] ἐναντία ἐλαύνε-
σθαι, κατέστησεν εὐρυχωρῆ τε καὶ ἐπιτηδείαν εἶναι.
(11) Λόγοι δέ εἰσιν ἐς τὰς πέτρας αἳ κατὰ τὸ στενὸν [45] 7
τῆς ὁδοῦ μάλιστα ἀνέχουσιν, ἐς μὲν τὴν Μολουρίδα
ὡς ἀπὸ ταύτης αὐτὴν ἐς θάλασσαν Ἰνὼ [46] ῥίψαι, Μελικέρ-
την ἔχουσα τῶν παίδων τὸν [47] νεώτερον· τὸν γὰρ δὴ πρε-
σβύτερον αὐτῶν Λέαρχον ἀπέκτεινεν ὁ πατήρ. λέγεται μὲν
δὴ καὶ μανέντα δρᾶσαι [48] ταῦτα Ἀθάμαντα, λέγεται δὲ καὶ
ὡς ἐς [49] τὴν Ἰνὼ καὶ τοὺς ἐξ αὐτῆς παῖδας χρήσαιτο
ἀκρατεῖ τῷ θυμῷ τὸν συμβάντα Ὀρχομενίοις λιμὸν [50] καὶ

Megarensium copiis praeesset, munisse dicitur Sciron, ita ut expeditis hominibus aequa esset. Adrianus vero imperator eandem eo usque dilatavit, ut per eam agi possent duo obvii currus. (11) De saxis vero, quae in viae angustiis eminent, fabula prodita est huiusmodi. Ino se cum Melicerte, natu minore filio, de saxo, quam Moluridem petram appellant, in mare praecipitem dedisse, quum natu maiorem Learchum pater occidisset: ac Athamantem quidem in uxorem et liberos furore impulsum sunt qui dicant ita saevisse: alii vero ira vehementer incensum, quod uxoris nefario facinore immissam rescisset Orchomeniis famem, ac simul ab illa de medio sublatum

ἡνίκα N. καὶ ἐς τόδε Σκιρώνην uncis includit Elmsl. ad Eur. Heracl. p. 137.

41. μεμαρεῦσιν N. „Post ἐπολεμάρχει est punctum et videor mihi magnam lacunam deprehendere.“ *Reisk. MS.*

42. ὁδεύειν εὐζώνοις (ἐνζώνοις M.) BPcVaLbAgVnMR, sed R transponit verba per litteras α β, supra lin. positas. εὐζώνοις ὁδεύειν Edd. rell. VbNLa. in εὐζώνοις Lb ν habet deletum et εὐ correctum. „Scriptum αὐζώνοις, correct. ἐν, ζώοις. Saltem ν in ζων. est correctum. Mihi videbatur deletum. Saltem non poteram videre, quid esset. Post ζώνοις nulla est distinctio, sed post Ἀδριανὸς ὁ βασιλεύς (δὲ enim abest) sed hoc non curandum. In interpungendo Cod. est vitiosissimus.“ *Reisk. MS.*

43. δὲ om. LbVtAgPc; Vn addit ad marg. Post βασιλεὺς distinguit Lb. καὶ οὕτος La.

44. ὡς καὶ ἅρμ. ἐν. ἐλαύνεσθαι Edd. ante B, N. ὡς καὶ (ἦν Lb) ἢν ἅρμ. ἐν. ἐλαύνηται BPcLbVaAgVnR, sed in R ἢν erasum est. ὡς καὶ μὲν ἅρμ. ἐν. ἐλαύνῃ Vt. οὕτως καὶ ἅρμ. ἐν. ἐλαύνεσθαι Vb. — Sq. τε om. La. Non satis expeditus est locus.

45. σθενὸν RVbLa.

46. Ἰνῶ M., sic et postea.

47. τὸν B e coni. Vn. Abest ab Edd. Codd. rell.

48. δρῶσαι La. Ἀθάμαντα om. Vb. Ἀθαμάθα M.

49. ἐς SB Codd. εἰς Edd. rell.

50. λιμὸν CSBPcAgVnVaNR (in

τὸν δοκοῦντα Φρίξου θάνατον αἰσθόμενος οὐ [51] τὸ
θεῖον αἴτιον οὐ γενέσθαι, βουλεῦσαι δὲ ἐπὶ τούτοις πᾶ-
σιν [52] Ἰνὼ μητρυιὰν οὖσαν. τότε δὲ φεύγουσα [53] ἐς
8 θάλασσαν αὑτὴν καὶ τὸν παῖδα ἀπὸ τῆς πέτρας [54] τῆς
Μολουρίδος ἀφίησιν. ἐξενεχθέντος δὲ ἐς τὸν Κορινθίων
ἰσθμὸν ὑπὸ δελφῖνος, [55] ὡς λέγεται, τοῦ παιδὸς, τιμαὶ
καὶ ἄλλαι τῷ Μελικέρτῃ δέδονται μετονομασθέντι Παλαί-
μονι, καὶ τῶν [56] Ἰσθμίων ἐπ' αὐτῷ τὸν ἀγῶνα ἄγουσιν.
(12) Τὴν μὲν δὴ Μολουρίδα πέτραν [57] Λευκοθέας καὶ
Παλαίμονος ἱερὰν ἤγηντο· [58] τὰς δὲ μετὰ ταύτην [59] νο-
μίζουσιν ἐναγεῖς, ὅτι παροικῶν σφίσιν ὁ Σκίρων, [60] ὁπό-
σοις τῶν ξένων ἐπετύγχανεν, [61] ἠφίει σφᾶς ἐς τὴν θάλασ-
σαν. χελώνη [62] δὲ ὑπενήχετο ταῖς πέτραις τοὺς ἐσβλη-

Phrixum putaret: atque omnino accidisse omnia non divinitus, sed novercae dolo, interpretaretur. Illam igitur tunc aiunt arrepta fuga se cum filio in mare de Moluride petra abiecisse: puerum quidem a delphine exceptum, quum in Corinthiorum Isthmum fuisset expositus, mutato nomine, ex Melicerte Palaemonem appellatum: eique quum alios habitos honores, tum vero Isthmicos ludos decretos. (12) Moluridem certe petram Leucotheae et Palaemoni sacrarunt. Nam alia saxa, quae Moluridi adiacent, infamia et conscelerata putant, quod, quum ea accoleret Sciron, inde, quoscunque nactus esset hospites, in mare detruderet. Eos vero adnatans marina testudo conficere

R οι super ι), ut Loescher. coniecerat. λοιμὸν AXKFVbM (?)

51. οὐ τὸ θεῖον αἴτιον οὐ (sic) γενέσθαι Vb. idemque coniecerat Hase Iournal des Sav. 1827. Ianv. p. 7. οὐ τὸ θ. AFCSBNRVaM (in M ὃν supra versum). οὐ τὸ θ. XK. ὃ τὸ θ. LabPcAgVn (in Vn οὐ super ὃ). tum ὃν γενέσθαι Edd. Codd. praeter VaLa, qui ὃν.

52. Fortasse ἐπὶ τοῖς παισὶν.

53. τὴν δὲ φεύγουσαν Va. φεύγουσαν etiam LaVb et per corr. R. mox αὐτὴν M. αὐτὴ PcAgLbVn (in Vn man. rec. supra vers. addidit ν).

54. πέτρης, α super η, Vb. mox ἀφίησιν, εἶναι super ησιν, N.

55. δελφίνος Va. tum μελικράτῃ MR. μελικράτει, η super ει, Vb. deinceps δέδονται BPcAgMVnLb. δίδονται Edd. ante B, NRVabLa.

56. τῶν man. rec. in τὸν mutavit in Lb. Sq. τὸν om. La. tum ἄγουσιν BPcAgN. ἄγουσι RVnLab Edd. ante B.

57. πέτρα MLa. λευκοθέαν La. παλαίμωνος Vb.

58. ἥγοντο Va.

59. μετ' αὐτὴν N. ἐναγεὶς Vb.

60. σκίρος MLbVtPcAg et manu prima R.

61. ἐτύγχανεν VtAg. tum ἠφίη M. (silent Exc. nostra) VbLa.

62. χελώνι Ag. χελώνην VnVbM Lab (in Lb man. rec. ν delevit).

θέντας ἁρπάζειν· εἰσὶ [63] δὲ αἱ θαλάσσιαι πλὴν μεγέθους καὶ ποδῶν ὅμοιαι ταῖς χερσαίαις, πόδας δὲ ἐοικότας ἔχουσι [64] ταῖς φώκαις. τούτων περιῆλθεν ἡ δίκη Σκίρωνα ἀφεθέντα ἐς θάλασσαν τὴν αὐτὴν ὑπὸ Θησέως.
(13) Ἐπὶ δὲ τοῦ ὄρους τῇ ἄκρᾳ Διός ἐστιν Ἀφεσίου καλουμένου ναός· φασὶ δὲ ἐπὶ τοῦ συμβάντος ποτὲ τοῖς Ἕλλησιν αὐχμοῦ θύσαντος Αἰακοῦ [65] κατά τι δὴ λόγιον τῷ Πανελληνίῳ Διῒ ἐν Αἰγίνῃ· κομίσαντα δὲ ἀφεῖναι καὶ διὰ τοῦτο Ἀφέσιον [66] καλεῖσθαι τὸν Δία. ἐνταῦθα καὶ Ἀφροδίτης ἄγαλμα καὶ Ἀπόλλωνός ἐστι καὶ Πανός. 109 9
(14) Προελθοῦσι [67] δὲ ἐς τὸ πρόσω μνῆμά ἐστιν Εὐρυσθέως· φεύγοντα δὲ ἐκ τῆς Ἀττικῆς μετὰ τὴν πρὸς Ἡρακλείδας μάχην ἐνταῦθα ἀποθανεῖν αὐτὸν ὑπὸ Ἰολάου λέγουσιν. ἐκ ταύτης τῆς ὁδοῦ καταβᾶσιν Ἀπόλλωνος ἱερόν ἐστι Λατῴου, [68] καὶ μετ' αὐτὸ Μεγαρεῦσιν ὅροι πρὸς τὴν 10

dicebatur. Sunt autem marinae testudines magnitudine tantum et pedibus terrestribus dissimiles: pedes enim habent, quales vituli marini. Sed eodem postea Sciron mortis genere scelus luit, a Theseo in idem abiectus mare. (13) In montis iugo Iovis Aphesii cognomento fanum est. Esse vero ita appellatum tradunt, quod, quum ad deprecandam squalidam agri siccitatem Aeacus in Aegina divinam rem, ex quodam oraculo, Panellenio Iovi faceret, quum esset perlitatum, deus calamitatem removisset. Ibidem Veneris, Apollinis et Panos signa sunt. (14) Qui longius processerint, Eurysthei monumentum offendent: quem ab Herculis liberis proelio superatum, quum ex Attica fugeret, quo loco sepultus est, fuisse ab Iolao occisum dicunt. Iam vero ab hac via descendentibus, in conspectu est Latoi Apollinis aedes, et cum ea fere coniuncti Megarensium et

mox ἁρπάζειν, ω super ει a man. rec., Lb.

63. εἰσὶν Ag. tum θαλασσίαις Vb. mox χερσαίες La.

64. ἔχουσιν AgVb. mox ὑπῆλθεν, ad marg. περιῆλθεν R. περιῆλθε ἡ Vb.

65. θύσαντος Αἰακοῦ om. La. πανελλήνῳ Va. — Post Αἰγίνῃ lacunam esse [illegible] C probante B. φασὶ δὲ ἐπὶ [illegible] S coniungit cum praecedentib[illegible]φεσίου καλουμένου, et post Αἰγίνῃ plenius interpungit, κομίσαντα interpretans: *cura dignatum*: „illum autem cura eos dignatum liberasse.“ Αἰγίνῃ, ὕσαντά τε ἀφεῖναι coni. F.

66. ἀφέσειον Vb. mox καὶ post ἐνταῦθα om. N. mox ἐστιν NRAg.

67. προελθοῦσι CSB ex emend. Sylb. Legerunt ita Calderin. Amas. προσελθοῦσι Edd. rell. Codd.

68. ἐστιν Ag. λητώου, α super η, Va. tum μετὰ ταῦτα Vt.; μετ' BPc

Κορινθίαν, ἔνθα Ὕλλον τὸν Ἡρακλέους[69] *μονομαχῆσαι πρὸς τὸν Ἀρκάδα Ἔχεμον λέγουσιν.*[70]

Corinthiorum fines, ad quos Hyllum Herculis filium singulari certamine cum Arcade Echemo congressum, hominum sermone percrebuit.

VaLbMAgNRVn. *μετὰ* edd. rell. VbLa.

69. *ἡρακλέα* La. mox *Ἔχεμον* XKFCS ex emend. Xylandri, BPcAg M (?) *ἐχέμονα* ANRVnVabLab.

70. Pc. addit: *τέλος τοῦ ᾱ τῶν ἀθηναϊκῶν καὶ μεγαρικῶν.* Ag. *τέλος τοῦ πρώτου λόγου τῆς καθ' Ἑλλάδα περιηγήσεως Παυσανίου.* Mo. *Παυσανίου πρώτου τέλος.*

ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ

ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΣ

ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΑ.

ΚΟΡΙΝΘΙΑΚΑ SEU LIB. II.[1]

CAPUT I.

De terrae Corinthiacae appellatione et originibus — incolis Corinthi — Achaeorum bello contra Romanos — Corintho a Mummio eversa et a Caesare restituta — Cromyone vico et memorandis in eo — Isthmo — Sini, Pityocampte et Periphete — Isthmi perfodiendi conaminibus factis — certamine Neptuni cum Sole de Corintho — memorandis in Isthmo — templo Neptuni et signis in eo.

Ἡ δὲ Κορινθία χώρα[2] *μοῖρα οὖσα τῆς Ἀργείας* 110
ἀπὸ Κορίνθου τὸ ὄνομα ἔσχηκε. Διὸς δὲ εἶναι Κόρινθον οὐδένα οἶδα εἰπόντα πω σπουδῇ πλὴν Κορινθίων τῶν πολλῶν, ἐπεὶ[3] *Εὔμηλός γε ὁ Ἀμφιλύτου τῶν Βακχιαδῶν καλουμένων, ὃς καὶ τὰ*[4] *ἔπη λέγεται ποιῆσαι, φησὶν ἐν τῇ Κορινθίᾳ συγγραφῇ, (εἰ δὴ Εὐμήλου γε*[5] *ἡ γραφὴ) Ἐφύραν Ὠκεανοῦ θυγατέρα*[6] *οἰκῆσαι πρῶτον*

Cap. I. Corinthiaca quidem regio ad Argivorum fines pertinet; a Corintho vero nomen accepit, quem Iovis fuisse filium, quum studiose quaesierim, nondum inveni, qui tradiderit, praeter Corinthiorum multitudinem. Nam Eumelus Amphilyti filius e gente Bacchiadarum, qui carmina dicitur fecisse, in Corinthiaca historia scriptum reliquit, (si modo Eumeli illud opus est) Ephyren Oceani filiam primam in iis finibus conse-

1. Tit. *ἀρχὴ τοῦ β̃ου: κορινθιακῶν* Pc. *Παυσανίου ἑλλάδος κορινθιακὰ λόγος δεύτερος* Ag.

Cap. I. 2. *χῶρα* M. mox *τῆς* om. La. *ἀργίας* Lb. *ἔσχήκεν* AgM Mo. deinceps *τὴν* pro *πλὴν* Lb.

3. *ἐπεὶ Εὔμηλός γε* B e coni. S. *ἐπεὶ δὲ εὔμηλός τε* PcAgMoVtVa(?) M. *Εὔμηλος δὲ* AXKFCSVbLab. *βακχιδῶν* Vb. *βακχυλῶν* La.

4. *τὰ ἔπη* AXKFBPcAgVbLab; *τὰ* om. CSMVaMo.

5. *Εὐμήλου τε* VaMo. tum *γραφὴ* AgVt. *συγγραφὴ* Codd. rell. Edd.

6. *θυγατέραν* Vb.

ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, Μαραθῶνα δὲ ὕστερον τὸν [7] Ἐπωπέως τοῦ Ἀλωέως τοῦ Ἡλίου, φεύγοντα ἀνομίαν καὶ ὕβριν τοῦ πατρὸς, ἐς τὰ παραθαλάσσια μετοικῆσαι τῆς Ἀττικῆς· ἀποθανόντος δὲ Ἐπωπέως ἀφικόμενον ἐς Πελοπόννησον καὶ τὴν ἀρχὴν διανείμαντα τοῖς παισὶν αὐτὸν [8] ἐς τὴν Ἀττικὴν αὖθις ἀναχωρῆσαι, καὶ ἀπὸ μὲν Σικυῶνος τὴν
111 Ἀσωπίαν, ἀπὸ δὲ Κορίνθου τὴν Ἐφυραίαν μετονομα-
2 σθῆναι. (2) Κόρινθον [9] δὲ οἰκοῦσι Κορινθίων μὲν οὐδεὶς ἔτι τῶν ἀρχαίων, ἔποικοι δὲ ἀποσταλέντες ὑπὸ Ῥωμαίων· [10] αἴτιον δὲ τὸ συνέδριον τὸ [11] Ἀχαιῶν· συντελοῦντες γὰρ ἐς αὐτὸ καὶ οἱ Κορίνθιοι μετέσχον τοῦ πολέμου τοῦ πρὸς Ῥωμαίους, ὃν Κριτόλαος στρατηγεῖν Ἀχαιῶν [12] ἀποδειχθεὶς παρεσκεύασε γενέσθαι, τούς τε Ἀχαιοὺς ἀναπείσας ἀποστῆναι καὶ τῶν ἔξω Πελοποννήσου τοὺς πολλούς· Ῥωμαῖοι δὲ ὡς ἐκράτησαν τῷ πολέμῳ, παρείλοντο μὲν καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τὰ ὅπλα καὶ τείχη περιεῖλον, ὅσαι τετειχισμέναι πόλεις [13] ἦσαν· Κόρινθον

disse: Marathonem deinde Epopei filium, Aloei Solis filii nepotem, patris iniquitatem et contumeliam fugientem, in maritimam Atticae partem coloniam deduxisse: audita vero Epopei patris morte, in Peloponnesum reversum, ac mox inter filios regno distributo, in Atticam redisse. Ab *eius* quidem *filio* Sicyone Asopian; a Corintho vero Ephyraean nomen accepisse. (2) Corinthi in praesentia nulli iam sunt indigenae: est enim penes eos civitas, quos in coloniam Romani misere. Huius rei causa fuit Achaeorum concilium: in quo quum Corinthii censerentur, et ipsi una cum ceteris bellum Romanis intulerunt, Critolai auctoritatem secuti. Is enim, quum belli dux ab Achaeis esset designatus, et Achaeos et ex iis, qui sunt extra Peloponnesum, multos ad defectionem sollicitavit. Romani vero rerum potiti, et ceterae Graeciae arma eripuerunt, et munitarum omnium urbium muros demoliti sunt. De-

7. τῶν Ag (i. e. τῶν expunctum et τὸν supra lin.). τὸ La. mox ἀλωέος VbLa. ἀνομοίαν La. tum δὲ ἐποπέως id.

8. αὐτὸ M. mox σικιῶνος Ag.

9. κόριν δὲ (sic) M. tum οἰκοῦσιν Vb.

10. τῶν ῥωμαίων sine ὑπὸ Vb.

11. τῶν Vab (in Vb ὁ super ῶν). mox γὰρ ἐντὸ καὶ La. καὶ οἱ Κορ. CSBPcAgMVaLb; καὶ Κορ. AXKF VbLa.

12. ἀρχαιῶν — παρεσκεύασαι Ag. mox ὡς ἐκράτησε, p. corr. — αν Lb.

13. πόλις La. Μομμίου FCSB ex emend. Sylburgii, ut legitur V, 10, 2. V, 24, 2. μεμμίου AXKPcAgM VbLbMo; in Va μεμμίου a pr. m.; sec. m. ο supra lin. μεμμίνου La.

δὲ ἀνάστατον Μομμίου ποιήσαντος, τοῦ τότε ἡγουμέ-
νου τῶν ἐπὶ στρατοπέδου[14] Ῥωμαίων, ὕστερον λέγου-
σιν ἀνοικίσαι Καίσαρα, ὃς πολιτείαν ἐν Ῥώμῃ πρῶτος
τὴν ἐφ' ἡμῶν κατεστήσατο· ἀνοικίσαι[15] δὲ καὶ Καρχη-
δόνα ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς αὐτοῦ.[16] (3) Τῆς δὲ Κοριν- 3
θίας ἐστὶ γῆς καὶ ὁ καλούμενος Κρομυὼν[17] ἀπὸ τοῦ
Κρόμου τοῦ Ποσειδῶνος. ἐνταῦθα τραφῆναί[18] φασι
Φαιὰν κατὰ τὰ ἔπη ὗν καὶ τὸν λεγόμενον Πιτυοκάμ-
πτην· καὶ Θησέως ἐς αὐτόν ἐστιν ἔργον· προϊοῦσι δὲ[19]
ἡ πίτυς ἄχρι γε ἐμοῦ πεφύκει παρὰ τὸν αἰγιαλὸν καὶ Με-
λικέρτου βωμὸς ἦν. ἐς τοῦτον τὸν τόπον ἐκκομισθῆναι

letam quidem a Mummio consule Corinthum, a Caesare (a quo Romana respublica eam, quam nunc etiam retinet, formam accepit) restitutam ferunt. Nam et Carthaginem etiam idem restituisse dicitur. (3) In Corinthiaco agro *vicus* est, cui Cromyon nomen, a Cromio Neptuni filio. In eo altam fabulantur Phaeam suem et eum quem Pityocampten nominant, cui *suus est inter* Thesei *aerumnas locus*. Operis index est pinus, quae in ipso adhuc litore se progredientibus ostendit. Fuit *hoc ipso in loco* et Melicertae ara. Eo enim a delphine evectum

14. ἐπὶ στρατόπεδον Codd. Edd. praeter Smai. qui cum Schneidero scripsit ἐπὶ στρατοπέδου. inter στρατοπέδου et στρατοπέδῳ dubius haeret Coraes. στρατόπεδον certe vitiosum est.

15. ἀνοικίσαι LbMoMAg. ἀνοικῆσαι La. καρχιδόνα Ag.

16. αὐτοῦ B. αὑτοῦ edd. rell.

17. Κρομυὼν et Κρόμου SB ex emend. Sylb. Κρωμύων AXKFPcM LbAgVab. κρομμύων, expuncto μ primo Mo. κρομύων La. Κρωμμύων C, ut voluit F. Κρώμου AXKFC PcMLaVab. κρῶμον Ag. κρῶμον Lb. τοῦ ante Κρόμου om. S.

18. τραφῆναι λέγουσι καὶ τὸν λεγόμενον Θησέως Πιτυοκάμπτην, καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τόπον ἐστὶν ἔργον A XKFVabLa. (ὃ o) καὶ τῶν λεγόμένων (καὶ τὰν λεγομέναν sec. S.) θησέως κατὰ τὰ ἔπη .... ταύτην ἐστὶν ἔργον Vt; ad marg. πυοκάμπτην καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τόπον idem. φασιν, καὶ τῶν λεγομένων θησέως κατὰ τὸ ἔπη· ...ταύτην ἐστιν ἔργον MMo. φασὶ καὶ τῶν λεγομένων θησέως κατὰ τὸ ἔπην ... ταύτην ἐστιν ἔργον La. τραφῆναί φασι καὶ τῶν λεγομένων Θησ. κατοέπην, ὗν. ταύτην ἐστὶν ἔργον PcB. τραφῆναί φασιν καὶ τῶν λεγομένων Θησ. κατοέπὴν, ταύτην ἐστὶν ἔργον Ag. τραφῆναί φασι Φαιὰν (Φαῖαν S), κατὰ τὰ ἔπη, ὗν· καὶ Θησέως ἐς αὐτήν ἐστιν ἔργον CS. Nos quidem recepimus emendationem Hasii Iourn. des Savans 1827. p. 7. Nam quae sequuntur προϊοῦσι γὰρ ἡ πίτυς necessarium reddunt inseri καὶ τὸν λεγόμενον Πιτυοκάμπτην.

19. προϊοῦσι δὲ SBPcAgVtMLb; πρ. γὰρ AXKFCVabLa. mox ἄχρι γε ἐμοῦ coni. Pors. quod recipiendum duximus, nisi cum Va ἄχρις ἐμοῦ scribere placet. ἄχρι τε Edd. Codd. rell. πεφύκει BPcLbAgM. ἐπεφ. Edd. rell. VabLa. tum αἰγιαλὸς M.

τὸν[20] παῖδα ὑπὸ δελφῖνος λέγουσι· κειμένῳ δὲ ἐπιτυ-
χόντα Σίσυφον θάψαι τε ἐν τῷ Ἰσθμῷ καὶ τὸν ἀγῶνα
4 ἐπ' αὐτῷ ποιῆσαι τῶν Ἰσθμίων. (4) Ἔστι δὲ ἐπὶ τοῦ
Ἰσθμοῦ τῆς ἀρχῆς, ἔνθα ὁ λῃστὴς[21] Σίνις λαμβανόμενος
πιτύων ἦγεν ἐς τὸ κάτω σφᾶς· ὁπόσων δὲ μάχῃ κρατή-
σειεν, ἀπ' αὐτῶν δήσας ἀφῆκεν ἂν τὰ δένδρα ἄνω φέρε-
σθαι· ἐνταῦθα ἑκατέρα τῶν πιτύων τὸν δεθέντα[22] ἐπ' αὐ-
τὴ εἷλκε, καὶ τοῦ δεσμοῦ μηδετέρωσε εἴκοντος ἀλλ' ἀμ-
φοτέρωθεν ἐπ' ἴσης βιαζομένου διεσπᾶτο[23] ὁ δεδεμένος.
112 τοιούτῳ[24] διεφθάρη τρόπῳ καὶ αὐτὸς ὑπὸ Θησέως ὁ Σί-
νις· ἐκάθηρε γὰρ Θησεὺς τῶν[25] κακούργων τὴν ὁδὸν τὴν
ἐς Ἀθήνας ἐκ Τροιζῆνος, οὕς τε πρότερον κατηρίθμησα
ἀνελὼν, καὶ ἐν[26] Ἐπιδαύρῳ τῇ ἱερᾷ Περιφήτην Ἡφαίστου
νομιζόμενον[27] κορύνῃ χαλκῇ χρώμενον ἐς τὰς μάχας.
5 (5) Καθήκει δὲ ὁ τῶν Κορινθίων ἰσθμὸς τῇ μὲν ἐς τὴν
ἐπὶ Κεγχρέαις[28] τῇ δὲ ἐς τὴν ἐπὶ Λεχαίῳ[29] θάλασσαν·

puerum memorant: quem quum offendisset expositum Sisyphus, et humarit in Isthmo, et Isthmicos in eius honorem ludos instituerit. (4) In prima Isthmi fronte *locus* est, ubi Sinis latro, curvatis ad terram diversarum pinorum ramis, ad eos, quos pugnando vicisset, arctis utrinque vinculis alligabat, ut, quum in suam naturam arbores redissent, *miserabilem* illi *in modum* distraherentur: quo ipse postea supplicii genere a Theseo affectus est. *Totam* enim eam viam, quae Athenas a Troezene ducit, Theseus a latrociniis perpurgavit, et iis, quos ante nominavi, interemptis, et Epidauri Periphete, quem Vulcano natum putabant, quique in pugna aenea clava utebatur. (5) Isthmus autem ipse Corinthiacus mari utrinque alluitur. Duobus eius latera promontoriis terminan-

20. τὸν om. La. tum ἐκ et sup. vers. ὑπὸ R.
21. ὁλιστὴς Vb. σίνης Pc. σίνος La. mox ὁπόσον δὲ μάχην La.
22. δεδέντα, θ super δ altero, Vb. δηθέντα Va habere videtur. ἦλκε AgVt. μηδετέρωσε BPcAg. μηδὲ ἑτ. Vb. μὴ δὲ MLab. μηδ' ἑτ. Edd. rell. Sq. ἀλλ' om. Va.
23. διεσπ. ὁ δεδεμ. om. M. ὁ om. Lb. ὁ δεσμὸς La.
24. τοιούτω δὲ διεφθ. Va. An forte δή?
25. εἶναι κακούργων M. ὁ θησεὺς La.
26. ἐν om. AgVt. τὸ ἱερῷ La. ἐν Ἐπιδαυρίων τῇ χώρᾳ seu ἐν Ἐπιδαυρίᾳ scribendum censet S. Fort. ἐν Ἐπιδαύρῳ τῇ Ἀργείᾳ, ut X, 9, 10. ἐξ Ἐπιδαύρου τῆς ἐν Ἀργολίδι.
27. νομιζομένην per compend. Va. in Lb corr. e κομιζόμενον. mox ἐς BPcAgLb; εἰς Edd. rell. VabLa.
28. Κεγχρεὰς Smin. Κεγχρέας Edd. rell. Codd. Dativum poni volunt Schneider. et Letronnius; posuit S. ed. mai.
29. λεχέῳ AgVtVaMLb. λεχεᾶ Vb. ἐπὶ χίων λεχεῶ La.

τοῦτο γὰρ ἤπειρον ποιεῖ τὴν ἐντὸς χώραν. ὃς δὲ ἐπεχεί-
ρησε[30] Πελοπόννησον ἐργάσασθαι νῆσον, προαπέλιπε[31]
διορύσσων τὸν[32] Ἰσθμόν· καὶ ὅθεν μὲν διορύσσειν ἤρ-
ξαντο[33], δῆλόν ἐστιν, ἐς δὲ τὸ πετρῶδες οὐ προεχώρη-
σαν[34] ἀρχήν· μένει δὲ, ὡς πεφύκει, καὶ νῦν ἤπειρος ὤν.
Ἀλεξάνδρῳ τε[35] τῷ Φιλίππου διασκάψαι Μίμαντα ἐθελή-
σαντι μόνον τοῦτο οὐ προεχώρησε τῶν ἔργων·[36] Κνι-
δίους δὲ ἡ Πυθία τὸν ἰσθμὸν ὀρύσσοντας ἔπαυσεν. οὕτω
χαλεπὸν ἀνθρώπῳ τὰ θεῖα βιάσασθαι. (6) Τὸ δὲ οὐ 6
Κορινθίοις μόνον περὶ τῆς χώρας ἐστὶν εἰρημένον, ἀλλὰ
ἐμοὶ δοκεῖ[37] Ἀθηναῖοι πρῶτοι περὶ τῆς Ἀττικῆς ἐσεμνο-
λόγησαν· λέγουσι δὲ καὶ οἱ Κορίνθιοι Ποσειδῶνα ἐλ-
θεῖν Ἡλίῳ περὶ τῆς γῆς ἐς ἀμφισβήτησιν, Βριάρεων δὲ
διαλλακτὴν[38] γενέσθαι σφίσιν, Ἰσθμὸν μὲν καὶ ὅσα ταύτῃ
δικάσαντα εἶναι Ποσειδῶνος, τὴν[39] δὲ ἄκραν Ἡλίῳ δόντα

tur, Cenchreis et Lechaeo. Ea res interiorem regionem continentem facit. Nam quicunque Peloponnesum insulam facere conatus est, morte oppressus, opus imperfectum reliquit. Qua sane Isthmus fodi coeptus fuerit, operis exstant vestigia. Saxosa eius pars omnino tentata non fuit. Quare situs adhuc sui naturam servat. Alexandro quidem Philippi filio id unum ex animi sententia non cessit, quod Mimantem fodere non potuit. Gnidios vero ad Isthmum fodiendum aggressos oraculum Pythii Apollinis deterruit. Tam scilicet difficile est, divinitus attributam certis rebus naturam humana arte superare. (6) Quod vero Corinthii de terra sua praedicant, non ipsi, opinor, primi commenti sunt. Nam ante eos Athenienses ad Atticam ornandam deorum contentionem memoriae prodiderunt. Ipsi quidem Corinthii Neptunum narrant in certamen cum Sole de regione descendisse: disceptatorem inter eos Briareum fuisse: qui quum Isthmum Neptuno, Solis vero pro-

30. *ἐπεχείρησεν* Ag. *ὅστις δὲ ἐπεχ.* coni. C.
31. *προαπέλιπεν* VbMLa. *προαπέλειπὲ* PcAgVtLb.
32. *τὸν* e coni. Coraii, probata a SB. Abest a Codd. Edd.; praeter Smai.
33. *ἤρξατο* cod. Phralitae.
34. *προεχώρησε ἀρχὴν* M (silent Exc. nostra). mox *πεφύκει* BPcAgMLb; *ἐπεφύκει* edd. rell. VabLa.
35. *δὲ*, *τ* supra versum, Ag.
36. *προεχώρησε τῶν ἔργων* S e cod. Phral. *προεχώρησεν ἔργον* CPcAgVbLab. *προεχώρησε τὸ ἔργον* AXKFB. *προεχώρησεν τὸ ἔργον* M. *προσεχώρησεν ἔργον* Va. mox *βιάζεσθαι*, *σα* sup. *ζε*, Vb.
37. *ἐμοὶ δοκεῖν* bene coni. S. mox *πρῶτον* Va.
38. *διαλακτὴν* Vb. *Βριάρεον* M.
39. *τὸν δὲ ἄκρ.* Va. mox *δόντα* FCSBVabMAgLab; *δόντος* AXKPc.

τὴν ὑπὲρ τῆς πόλεως. ἀπὸ μὲν τούτου λέγουσιν εἶναι τὸν
7 *Ἰσθμὸν Ποσειδῶνος.* (7) *Θέας δὲ αὐτόθι ἄξια ἔστι*[40] *μὲν*
θέατρον, ἔστι δὲ στάδιον λίθου λευκοῦ. ἐλθόντι δὲ ἐς τοῦ
θεοῦ τὸ ἱερὸν τοῦτο μὲν ἀθλητῶν νικησάντων τὰ Ἴσθμια
ἑστήκασιν εἰκόνες, τοῦτο δὲ πιτύων δένδρα ἐστὶ πεφυτευ-
μένα ἐπὶ στοίχου[41]*, τὰ πολλὰ ἐς εὐθὺ αὐτῶν ἀνήκοντα·*
τῷ ναῷ δὲ ὄντι μέγεθος οὐ μείζονι ἐφεστήκασι Τρίτωνες
χαλκοῖ.[42] *καὶ ἀγάλματά ἐστιν ἐν τῷ προνάῳ, δύο μὲν Πο-*
σειδῶνος, τρίτον δὲ Ἀμφιτρίτης[43]*, καὶ Θάλασσα καὶ αὕτη*
113 *χαλκῆ. τὰ δὲ ἔνδον*[44] *ἐφ' ἡμῶν ἀνέθηκεν Ἡρώδης Ἀθη-*
ναῖος, ἵππους τέσσαρας ἐπιχρύσους[45] *πλὴν τῶν ὁπλῶν·*
8 *ὁπλαὶ δέ σφισιν εἰσὶν ἐλέφαντος. καὶ Τρίτωνες δύο παρὰ*
τοὺς ἵππους εἰσὶ χρυσοῖ, τὰ μετ' ἰξὺν[46] *ἐλέφαντος καὶ*
οὗτοι· τῷ δὲ ἅρματι Ἀμφιτρίτη καὶ Ποσειδῶν ἐφεστήκα-
σι,[47] *καὶ παῖς ὀρθός ἐστιν ἐπὶ δελφῖνος ὁ Παλαίμων· ἐλέ-*
φαντος δὲ καὶ χρυσοῦ καὶ οὗτοι[48] *πεποίηνται. τῷ βάθρῳ*

montorium, quod urbi imminet, adiudicasset, ex eo Isthmum Neptuni fuisse. (7) Insignia vero illic opera theatrum et stadium e candido lapide. Qua ad ipsum dei fanum aditus est, una in parte athletarum positae sunt statuae, qui victores in Isthmiis renunciati fuere: in altera pinus consitae, et earum multae quasi ad rectam lineam. In templo, quod modica sane magnitudine est, aenei stant Tritones: et in antica eius parte (*Pronaon appellant*) Neptuni signa duo, Amphitrites unum, ipsum etiam mare aeneum. Quae intus sunt, dedicavit aetate nostra Herodes Atheniensis, equos quatuor inauratos, praeter ungulas tamen, quae ex ebore sunt: et iuxta equos Tritones duos aureos ad pubem usque. Nam reliqua eburna sunt. In curru stant Amphitrite et Neptunus: et rectus delphini insistit Palaemon puer: ebore et auro haec etiam expolita. In media

40. *αὐτὸ ἄξια ἐστὶν* Vb. mox *ἐκ τοῦ θεοῦ* La.

41. *στίχου*, *οί* super *ι*, MVa. *τοίχου* Vb.

42. *τρίτονες* (sic et postea) MLb. *λευκοὶ* M. *χαλκοὶ* Va.

43. *ἀμφιτρύτης* Vb.

44. *ἔνθον*, *θ* expuncto *δ* supra versum, Ag. tum *ἀφ' ἡμῶν* Va. *ἡρώδης*, *ο* super *ω*, Vb.

45. *ἐπιχρύσας* et *ὁπλαῖ* Vb. *ὁπλιτῶν* Lb.

46. *τὰ μεταξὺν* PcAg. tum *ἐλέφαντος καὶ οὗτοι* CBPcAg. *καὶ οὗτοι ἐλ.* Edd. rell. VabMLb. *καὶ Τρίτωνες — ἐλέφαντος κ. οὗτοι* om. La.

47. *ἐφεστήκασιν* Ag.

48. *οὗτος* M. tum *ἐφ' οὗ καὶ τὸ ἅρμα* Va.

δὲ, ἐφ' οὗ τὸ ἅρμα, μέση μὲν ἐπείργασται[49] Θάλασσα ἀνέχουσα Ἀφροδίτην παῖδα, ἑκατέρωθεν δέ εἰσιν αἱ Νηρηΐδες[50] καλούμεναι. ταύταις καὶ ἑτέρωθι τῆς Ἑλλάδος βωμοὺς οἶδα ὄντας, τοὺς δὲ καὶ τεμένη[51] σφίσιν ἀναθέντας ποιμαίνισιν[52], ἔνθα καὶ Ἀχιλλεῖ τιμαί· Δωτοῦς[53] δὲ ἐν Γαβάλοις ἱερόν ἐστιν ἅγιον[54], ἔνθα πέπλος ἔτι ἐλείπετο, ὃν Ἕλληνες Ἐριφύλην[55] λέγουσιν ἐπὶ τῷ παιδὶ λαβεῖν Ἀλκμαίωνι.
(8) Τοῦ Ποσειδῶνος δέ εἰσιν ἐπειργασμένοι[56] 9
τῷ βάθρῳ καὶ οἱ Τυνδάρεω παῖδες, ὅτι δὴ σωτῆρες καὶ οὗτοι νεῶν καὶ ἀνθρώπων εἰσὶ ναυτιλλομένων. τὰ δὲ ἄλλα ἀνάκειται Γαλήνης ἀγάλματα[57] καὶ Θαλάσσης καὶ ἵππος εἰκασμένος κήτει τὰ μετὰ τὸ στέρνον, Ἰνώ τε καὶ Βελλεροφόντης καὶ ὁ ἵππος ὁ Πήγασος.

basi, quae currum sustinet, mare expressum, et ex eo emergens Venus. Adsistunt utrinque Nymphae, quae Nereides appellantur: quibus et in aliis Graeciae locis aras dedicatas novi, quum lucos illis Poemenei consecrarint; ubi et Achilli honores habentur. Apud Dotos in Gabalis sanctissimum est templum. Exstat in eo peplus, quem ob filium Alcmaeonem accepisse Eriphylen Graeci dicunt. (8) In eadem basi Neptuni insculpti sunt etiam Tyndari filii, quod ipsi quoque salutaria creduntur navibus et vectoribus numina. Tranquillitatis praeterea *illic* et maris simulacrum: et equus *deinde*, cuius quae sunt infra pectus partes, ceti figuram praeferunt. Ino ad haec, Bellerophontes, et equus Pegasus.

49. *ἀπείργασται* PcAgVtMLab.

50. *νηρεΐδες* MLab. mox *ταύτης* MLb. *ταῦτ' ἑτέρ.* Va.

51. *τεμένει* Vb.

52. *ποιμαίνεσιν* AXKSmai. et sine asterisco CSmin. VbLa. *ποιμαίνισιν* BPcVtMVa. *ποιμέσι* Lb. *ποημαίνισιν* Ag. *Ποιμαινίσι* a Poemene, Ponticae regionis monte, vel a Poemenio monte Macedoniae, seu *Ποιμανδρίσι* a Poemandro aut Poemandria civitate, quod nomen olim Tanagra habuerit, coni. Sylb. *πρὸς* seu *ἐπὶ λιμέσιν* coni. K., quod probat F, et *ἐπὶ λιμ.* recepit C. — Corruptus et mancus est locus. Integram lineam aut plura excidisse coni. *Reisk. MS.*

53. *Δωτοῦς* SBVtAg. *δωτοὺς* PcM. *Δωτοῖς* AXKFVbLa. *Δωτοῦς* p. corr. e *-οῖς*, Va. *Δωτοῖ* C, ut coniecit Canter Nov. Lect. IV. 1. et *Palmer MS.*

54. *ἱερὸν ἅγιον, ἓν πέπλος* Va.

55. *ἐριφύλλην* et mox *ἀλκμαίονι* Vb. *ἀλκμέονι* Lab.

56. *ἀπειργασμένοι* Va. et prima manu Lb. Deinceps *καὶ* ante *οὗτοι* om. Vb. mox *εἰσὶν* M. *εἰσὶν αὐτιλλ.* La.

57. *ἀγάλματα* PaMSB Calderin. *ἄγαλμα* Edd. rell. PcAgVbLab. mox *βελεροφόντης* VbLa.

CAPUT II.

De templo Palaemonis — ara Cyclopum — sepulcris Sisyphi et Nelei — Isthmicis ludis — Cenchreis et Lechaeo, navalibus Corinthiorum — Helenae balneo — sepulcris prope viam — Craneo et memorandis in eo — Laïde — memorandis in urbe Corintho — Pentheo.

Τοῦ περιβόλου δέ ἐστιν ἐντὸς [1] *Παλαίμονος ἐν ἀριστερᾷ ναός, ἀγάλματα δὲ ἐν αὐτῷ Ποσειδῶν καὶ Λευκοθέα καὶ αὐτὸς ὁ Παλαίμων. ἔστι δὲ* [2] *καὶ ἄλλο Ἄδυτον καλούμενον, κάθοδος δὲ ἐς αὐτὸ ὑπόγεως, ἔνθα δὴ τὸν Παλαί-*
114 *μονα κεκρύφθαι φασίν· ὃς δ' ἂν ἐνταῦθα ἢ Κορινθίων ἢ ξένος ἐπίορκα ὀμόσῃ, οὐδεμία ἐστίν οἱ* [3] *μηχανὴ διαφυγεῖν*
2 *τοῦ ὅρκου.* (2) *Καὶ δὴ ἱερόν ἐστιν ἀρχαῖον Κυκλώπων καλούμενος βωμὸς* [4]*, καὶ θύουσιν ἐπ' αὐτῷ Κύκλωψι.* [5] *τάφους δὲ Σισύφου καὶ Νηλέως (καὶ γὰρ Νηλέα ἀφικόμενον ἐς Κόρινθον νόσῳ τελευτῆσαί φασι καὶ περὶ τὸν Ἰσθμὸν ταφῆναι) οὐκ ἂν οὐδὲ* [6] *ζητοίη τις ἐπιλεξάμενος*

Cap. II. Intra templi septum ad sinistram est Portuni aedes: in qua signa sunt Neptunus, Matuta, et ipse Portunus. Est et cella, quod penetrale appellant: aditus est ad eam subterraneus. Ibi vero Portunum latere aiunt: ac si quis vel civis, vel hospes eo in loco peierarit, quin periurii poenas det, effugere nulla ratione queat. (2) Est etiam vetus, quam Cyclopum appellant aram, ad quam Cyclopibus divinam rem faciunt. Sepulcra vero aut Sisyphi, aut Nelei, ubinam sint, ut maxime Eumeli carmina perlegas, non possis deprehendere. Nam etsi Neleum sint qui tradant, quum Corinthum venisset, morbo vitae extremum diem clausisse, et circa Isthmum sepultum, eius

Cap. II. 1. *ἐντός ἐστιν* Lb. mox *ἄγαλμα* AgM.

2. *δὲ* om. BPc? Est in rell. Edd. AgVabLabM. mox *ἐς αὐτῶ* Va.; tum *ὑπόγεως*, *αι* super *ε*, M. *παλαίμωνα* La.

3. *ἐστίν οἱ μηχ.* BPcAgVt, unde *οὐδεμιᾷ ἔστιν οἱ μηχανῇ* coni. Schneider. *ἐστὶ* (*ἔστι* Vab) *μηχ.* Edd. rell. VabMLab.

4. *καλούμενον καὶ βωμὸς* coni. C.

5. *κύκλωψιν* VaM. Sqq. *τάφους δὲ* om. PcAgVtVabMLb (post *Νηλέως* man. rec. inserit in Lb). *καὶ τάφος σισ.* La. tum *συσόφου*, *ι* super *υ* priori, Vb.

6. *οὐκ ἂν οὐδὲ ζητοίη τις* Lobeck. Aglaoph. p. 284. et B. *οὐκ ἂν οὐδ' εἰ* (*οὐ δεῖ* AgLb corr. sup. lin. in Lb, *οὐδ' εἶ* esse videtur in Vb) *ζητοίη* (*ζητοίη* M) *τις* PcAgVtVabM Lab. *οὐκ ἂν εὕροι οὐδ' εἰ ζητοίη τις* CS. *οὐκ ἂν οὐδ' εἰ ζητοίη τις ἐπιλεξάμενος εὕροι* AXKF.

τὰ Εὐμήλου·[7] Νηλέως μὲν γὰρ οὐδὲ[8] Νέστορι ἐπιδει-
χθῆναι τὸ μνῆμα ὑπὸ Σισύφου φησί·[9] χρῆναι γὰρ ἄγνω-
στον τοῖς[10] πᾶσιν ὁμοίως εἶναι· Σίσυφον δὲ ταφῆναι μὲν
ἐν τῷ Ἰσθμῷ, τὸν δέ οἱ τάφον καὶ τῶν[11] ἐφ' αὐτοῦ Κο-
ρινθίων ὀλίγους εἶναι τοὺς εἰδότας. ὁ δὲ Ἰσθμικὸς ἀγὼν
οὐδὲ ἀναστάντων ὑπὸ Μομμίου Κορινθίων ἐξέλιπεν, ἀλλ'
ὅσον μὲν χρόνον ἠρήμωτο ἡ πόλις, Σικυωνίοις ἄγειν ἐπε-
τέτραπτο τὰ Ἴσθμια, οἰκισθείσης[12] δὲ αὖθις ἐς τοὺς νῦν
οἰκήτορας περιῆλθεν ἡ τιμή. (3) Κορινθίοις[13] δὲ τοῖς 3
ἐπινείοις τὰ ὀνόματα Λέχης[14] καὶ Κεγχρίας ἔδοσαν, Πο-
σειδῶνος εἶναι καὶ Πειρήνης τῆς Ἀχελῴου λεγόμενοι· πε-
ποίηται δὲ ἐν Ἠοίαις[15] μεγάλαις Οἰβάλου θυγατέρα εἶ-
ναι Πειρήνην.[16] ἔστι δὲ ἐν Λεχαίῳ μὲν Ποσειδῶνος ἱερὸν
καὶ ἄγαλμα χαλκοῦν· τὴν δὲ ἐς Κεγχρέας[17] ἰόντων ἐξ

tamen monumentum ne Nestori quidem ipsi a Sisypho monstratum ferunt: ac plane ignotum esse omnibus expedire. Sisyphum ipsum sepultum quidem in Isthmo, sed eius sepulcrum paucis omnino, qui aequales eius fuere, notum fuisse. Isthmici ludi, ne excisa quidem a Mummio Corintho, intermissi sunt: sed etiam in ipsa urbis vastitate, ut eos faciundos curarent, datum negotium fuit Sicyoniis. Restituta Corintho, ad eos, qui nunc sunt, inquilinos *pristinus* honos rediit. (3) Corinthiorum navalibus Leches et Cenchrias nomina dedere: quos Neptuno ex Pirene Acheloi filia genitos credunt: quamquam iis carminibus, quae Magnae Eoeae sunt appellatae Oebali fuisse filiam Pirenen proditum est. In Lechaeo Neptuni templum est cum signo aeneo. In via, quae ab Isthmo Cenchreas ducit, Dianae templum

7. *εὐμόλπου* AgVt.

8. *οὐδὲν* M. statim *ἐπιδιχθῆ τὸ* Va. tum *ὑπὸ Σισύφου* Smai. BPcAg VaVt. *ὑπὸ τοῦ Σισ.* Edd. rell. VbM.

9. *φησὶ* B, quod eiecto *εὗροι* postulari recte dicit etiam S in Auctario. Lobeck. l. l. *τὰ Εὐμήλου συγγράμματα* supplet. *φασὶ* Edd. ante B, PcVbM. *φασὶν* VaAg.

10. *τοῖς* om. VbLa. *τὸ πᾶσιν* Pc.

11. *τὸν* M. tum *ἐφ' αὐτοῦ* BPc AgVa. *ἐφ' ἑαυτοῦ* Edd. rell. Vb. *ἐπ' αὐτοῦ* coniecerat S. sed recepta lectione *φησὶ* etiam *αὐτοῦ* ad Eumelum referendum esse ipse vidit in Auctario. Mox *ἀναστάτων* MLa. tum *Μεμμίου* AXKVbM. *Μομμίου* Edd. Codd. rell. Mox *ἐπέτραπτο* La.

12. *οἰκησθείσης* Ag. mox *εἰς τοὺς* Edd. Codd.

13. Ad *Κορινθίοις* ex M enotatur: „fuit *ου* et hic *οι* scripta.“ Num voluit fortasse *Κορίνθου?*

14. *λέχη* PcLb. tum *κεχρίας* Vb. *κεγχρείας* VaLa. *ἔδωσαν* Vab. *ἔδοσαν — ἐς κεγχρέας* om. La.

15. *ἐν οἷαις* MVaLb.

16. *εἶναι Πειρήνην* SBPcAgVt VabMLb. *εἶναι καὶ Πειρ.* Edd. rell.

17. *Κεγχρείας* Edd. Codd. mox *Κεγχρείαις* et *Κεγχρειῶν* Edd. Pc VabMLab. *Κεγχρίαις* et *Κεγχριῶν*

Ἰσθμοῦ ναὸς Ἀρτέμιδος καὶ ξόανον ἀρχαῖον. ἐν δὲ Κεγχρέαις Ἀφροδίτης τέ ἐστι ναὸς καὶ ἄγαλμα λίθου, μετὰ δὲ αὐτὸ[18] ἐπὶ τῷ ἐρύματι[19] τῷ διὰ τῆς θαλάσσης Ποσειδῶνος χαλκοῦν. κατὰ δὲ τὸ ἕτερον πέρας[20] τοῦ λιμένος Ἀσκληπιοῦ καὶ Ἴσιδος ἱερά. Κεγχρεῶν δὲ ἀπαντικρὺ τὸ Ἑλένης
115 ἐστὶ[21] λουτρόν· ὕδωρ ἐς θάλασσαν ἐκ πέτρας ῥεῖ πολὺ
4 καὶ ἁλμυρὸν ὕδατι ὅμοιον ἀρχομένῳ θερμαίνεσθαι. (4) Ἀνιοῦσι δὲ ἐς Κόρινθον καὶ ἄλλα ἐστὶ[22] κατὰ τὴν ὁδὸν μνήματα καὶ πρὸς τῇ πύλῃ Διογένης τέθαπται ὁ Σινωπεύς, ὃν κύνα ἐπίκλησιν καλοῦσιν Ἕλληνες. πρὸ δὲ τῆς πόλεως κυπαρίσσων[23] ἐστὶν ἄλσος ὀνομαζόμενον Κράνειον. ἐνταῦθα Βελλεροφόντου τέ ἐστι τέμενος καὶ Ἀφροδίτης[24] ναὸς Μελαινίδος καὶ τάφος Λαΐδος, ᾧ δὴ λέαινα[25] ἐπί-
5 θημά ἐστι κριὸν ἔχουσα ἐν τοῖς προτέροις ποσίν.[26] ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἐν Θεσσαλίᾳ Λαΐδος φάμενον[27] μνῆμα εἶναι· παρεγένετο γὰρ καὶ[28] ἐς Θεσσαλίαν ἐρασθεῖσα Ἱπποστρά-

est, et signum pervetus ligneum. In ipsis Cenchreis Veneris delubrum, et marmoreum signum. In maris fere alluvie Neptuni ex aere. In altero vero portus cornu Aesculapii et Isidis fana. Cenchreis e regione sunt Helenae balneae. Aqua e saxo in mare defluit, multa illa quidem et salsa, nihilo calidior, quam quae igni primum intepuerit. (4) Qua vero adverso clivo ad Corinthum acceditur, et alii sunt in via tumuli, et ad ipsam portam Diogenis Sinopensis, quem cognomento Graeci Canem appellarunt. Maxime suburbanus est cupressorum lucus, cui Craneo nomen. In eo Bellerophontis fanum est, et Veneris Melanidis delubrum: Laidis etiam sepulcrum, cui leaena insculpta est, prioribus pedibus arietem tenens. Ostenditur etiam in Thessalia Laidis monumentum. Venisse enim et in Thessaliam dicitur, Hippostratum amatorem suum secuta. Primum qui-

Ag. *Κεγχρέαις* et *Κεγχρεῶν* Vt, quod consentit cum c. I, 5. unde etiam *Κεγχρέας* scripsimus.

18. *μετὰ δὲ αὐτὸν* coni. S.

19. *ἐρύματι* e coni. Facii, *in aggere, qui in mare excurrit.* *ῥεύματι* Edd. Codd. *ζεύγματι* vel *διαζεύγματι* coni. K. *χώματι* Anonym. in der Neuen allg. deutschen Bibl. XXII. 1. 1. quod probat S.

20. *κέρας* coni. C.

21. *ἐστὶν* Vb.

22. *ἐστὶν* AgVb.

23. *κυπαρήσσων* Ag. *βελεροφόντην* La.

24. *Ἀφροδίτης* om. La. *μελάνιδος* Lab. *Μελαινίδος* S. hic et VIII, 6, 2.

25. *λέαινα* et in marg. *λαὶς* M.

26. *ποσί. ἔστι* AgM. mox *ἄλλη* VtAg. *ἐν θαλασσίᾳ* Va. *ἐν θασσαλίᾳ*, ε sup. α, Lb.

27. *φάμενον* SB. *φαμένων* Edd. rell. PcAgVaMLab. *φαινόμενον* Vb. (*φαινομένων* sec. collat. S.).

28. *καὶ* om. M (silent Exc. no-

του. τὸ δὲ ἐξ ἀρχῆς ἐξ Ὑκκάρων[29] *αὐτὴν τῶν ἐν Σικελίᾳ λέγεται παῖδα οὖσαν ὑπὸ Νικίου καὶ Ἀθηναίων ἁλῶναι, πραθεῖσαν δὲ ἐς Κόρινθον ὑπερβαλέσθαι*[30] *κάλλει τὰς τότε ἑταίρας, θαυμασθῆναί τε οὕτω παρὰ Κορινθίοις ὥς ἀμφισβητεῖν σφᾶς καὶ νῦν ἔτι Λαΐδος.*

(5) *Λόγου δὲ ἄξια ἐν τῇ πόλει τὰ μὲν λειπόμενα ἔτι* 6
τῶν ἀρχαίων ἐστίν, τὰ δὲ πολλὰ αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἀκμῆς[31] *ἐποιήθη τῆς ὕστερον. ἔστιν οὖν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς (ἐνταῦθα γὰρ πλεῖστά ἐστι*[32] *τῶν ἱερῶν) Ἄρτεμίς τε ἐπίκλησιν Ἐφεσία καὶ Διονύσου ξόανα ἐπίχρυσα πλὴν τῶν προσώπων· τὰ δὲ πρόσωπα ἀλοιφῇ σφισιν*[33] *ἐρυθρᾷ κεκόσμηται· Λύσιον δὲ, τὸν δὲ*[34] *Βάκχειον ὀνομάζουσιν.* 116
(6) *Τὰ δὲ λε-* 7
γόμενα ἐς τὰ ξόανα καὶ ἐγὼ γράψω.[35] *Πενθέα ὑβρίζοντα ἐς Διόνυσον καὶ ἄλλα τολμᾶν λέγουσι*[36] *καὶ τέλος ἐς τὸν Κιθαιρῶνα ἐλθεῖν ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν γυναικῶν, ἀναβάντα δὲ ἐς δένδρον θεάσασθαι τὰ ποιούμενα· τὰς δὲ, ὥς ἐφω-*

dem Hyccaris (Siciliae id oppidum est) a Niciae militibus captam, quum adhuc puella esset; Corinthum deinde ab eo, cui vendita est, adductam, meretrices aiunt aetatis suae omnes corporis forma longe anteisse. Tantae vero fuit Corinthiis admirationi, ut nunc etiam de Laide certent. (5) Multa in urbe praeclara opera, quae partim reliquiae sunt antiquitatis, partim vero florente posterioribus aetatibus Corinthiorum civitate facta sunt. In foro, ubi plurima sunt templa, Diana est Ephesia cognomento, et Liberi Patris signa *duo* lignea, inaurata, praeter ora tamen, quae minio oblita sunt: Lysium alterum, alterum Baccheum nominant. (6) Quae de iis signis pervagata sunt vulgi sermonibus, et ipse scribam. Pentheum aiunt, quum Liberum Patrem multis contumeliis vexaret, et alia insolenter facere ausum, et postremo, ut foeminarum *operta* sacra specularetur, ad Cithaeronem profectum, in arborem ascendisse, atque inde omnia

stra) Va. Ad Ἱπποστρ. *Palmer. MS.* „Plutarch. Amor. Hippolochum nominat.“

29. *ὑκκαρίων* M. *ὑκάρων* VaLa.

30. *ὑπερβαλέσθαι* CS ex coni. Sylburgii. *ὑπερβάλλεσθαι* Edd. rell. Codd. — Sq. *κάλλει* om. Va.; *κάλει* La. tum *οὕτω* SBPcVa. *οὕτως* AgVbLab. Edd. rell.

31. *ἀλκῆς* Lb. mox *ὕστερος* Ag Lb.

32. *ἐστιν* AgVb.

33. *σφύσιν* Pc. *ἐρυθρῷ* MPcAg VabLab.

34. *Λύσιον δὲ τόνδε Βάκχ.* AXK FSmin. (FS post *δὲ* comma ponunt). [*τὸν μὲν*] *Λύσιον, τὸν δὲ Βάκχ.* C, ut coniecerat K. *Λύσιον δὲ, τὸν δὲ* (*δὲ* om. La.) *Βάκχ.* SB. Codd. *Βάκχιον* LbAg. *ὀνομάζουσιν* AgM; *ὀνομάζουσι* edd.

35. *γράψω* CS. *scribam* Calderin. *γράφω* Edd. rell. Codd.

36. *λέγουσιν* Ag. *εἰς* M.

ρασαν[37], *καθελκῦσαί τε αὐτίκα Πενθέα καὶ ζῶντος ἀποσπᾶν ἄλλο ἄλλην*[38] *τοῦ σώματος. ὕστερον δὲ, ὡς Κορίνθιοι λέγουσιν, ἡ Πυθία χρᾷ σφισιν ἀνευρόντας τὸ δένδρον ἐκεῖνο ἴσα τῷ θεῷ σέβειν·*[39] *καὶ ἀπ' αὐτοῦ διὰ τόδε*
8 *τὰς εἰκόνας πεποίηνται ταύτας.* (7) *Ἔστι δὲ καὶ Τύχης ναός· ἄγαλμα ὀρθὸν Παρίου λίθου. παρὰ δὲ αὐτὸν*[40] *θεοῖς πᾶσίν ἐστιν ἱερόν. πλησίον δὲ ᾠκοδόμηται κρήνη καὶ Ποσειδῶν ἐπ' αὐτῇ*[41] *χαλκοῦς καὶ δελφὶς ὑπὸ τοῖς ποσίν ἐστι τοῦ Ποσειδῶνος ἀφιεὶς ὕδωρ. καὶ Ἀπόλλων ἐπίκλησιν*[42] *Κλάριος χαλκοῦς ἐστὶ καὶ ἄγαλμα Ἀφροδίτης Ἑρμογένους Κυθηρίου ποιήσαντος. Ἑρμοῦ τέ ἐστιν ἀγάλματα*[43] *χαλκοῦ μὲν καὶ ὀρθὰ ἀμφότερα, τῷ δὲ ἑτέρῳ καὶ ναὸς πεποίηται. τὰ δὲ τοῦ Διὸς καὶ ταῦτα ὄντα ἐν ὑπαίθρῳ, τὸ μὲν ἐπίκλησιν οὐκ εἶχε*[44], *τὸν δὲ αὐτῶν Χθόνιον καὶ τὸν τρίτον καλοῦσιν Ὕψιστον.*

conspicatum. Quod quum Bacchae animadvertissent, impetu facto viventem eum lacerasse, ac membratim discerpsisse. Corinthii redditum sibi postea oraculum narrant, ut eam arborem quaererent, et inventae divinos honores haberent. Illius igitur oraculi monitu se imagines illas faciundas curasse. (7) Est praeterea Fortunae aedes, cuius signum recto statu, e Pario lapide. Templum adiunctum est Dîs omnibus dicatum. Proxime erectus est aquae ductus, cui insistit Neptunus ex aere, sub cuius pedibus delphinus aquam profundit. Est etiam ex aere Apollo cognomento Clarius: et Venus, Hermogenis Cytherii opus. Sunt et Mercurii signa *duo*, et ipsa ex aere, et recto statu: et eorum alterum cellam suam habet. Iovis vero sub divo posita signa tria: quorum unum cognomen non habet, alterum Terrestrem, tertium Celsissimum nuncupant.

37. *ἐφόρασαν* Vb. tum *καθελκῦσαι* SM. *καθελκύσαι* Edd. Codd. rell.
38. *ἄλλο ἄλλῳ* VtAg.
39. *σεύειν* Vb.; mox *διὰ τὸ δε* M.
40. *αὐτὸν* CS e Facii coni. BPc? *αὐτὸ* AXKFAgVabMLab. Sq. *ἐστιν* om. La.
41. *ἐν παντὶ χαλκ.* Ag. *ἐν ταύτῃ* Vt. mox *ἔστιν* Ag.
42. *ἐπίκληται* Vb. tum *Κλέαρχος* (expunctum) *Κλάριος* Ag.; in Va *λα* e correctura: mox post *χαλκοῦς* delevimus punctum, quod habent Lb edd. praeter B; hic post *ἐστι* virgulam posuit.
43. *ἄγαλμα* Va.
44. *εἶχεν* Ag. tum *αὐτὸν* et supra lin. *ῶν* M.

CAPUT III.

De memorandis in urbe Corintho continuatio — Octaviae templo — Pirene fonte — aere Corinthio — balneis Corinthiorum et fontibus — Medeae liberorum sepulcro — Medea et Iasone, et primis Corinthi regibus.

Ἐν μέσῳ δὲ τῆς ἀγορᾶς ἐστὶν Ἀθηνᾶ χαλκῆ· τῷ βά-
θρῳ δὲ αὐτῆς ἐστὶ Μουσῶν ἀγάλματα ἐπειργασμένα. ὑπὲρ
δὲ τὴν ἀγοράν ἐστιν Ὀκταβίας ναὸς ἀδελφῆς Αὐγούστου
βασιλεύσαντος Ῥωμαίων μετὰ Καίσαρα[1] *τὸν οἰκιστὴν Κο-*
ρίνθου τῆς νῦν. (2) *Ἐκ δὲ τῆς ἀγορᾶς ἐξιόντων τὴν* 2
ἐπὶ Λεχαίου[2] *προπύλαιά ἐστι καὶ ἐπ' αὐτῶν ἅρματα ἐπί-*
χρυσα, τὸ μὲν Φαέθοντα Ἡλίου παῖδα, τὸ[3] *δὲ Ἥλιον*
αὐτὸν φέρον. ὀλίγον δὲ ἀπωτέρω[4] *τῶν προπυλαίων ἐσι-* 117
οῦσιν ἐν δεξιᾷ ἐστὶν Ἡρακλῆς χαλκοῦς. (3) *Μετὰ δὲ αὐ-*
τὸν[5] *ἔσοδός ἐστι τῆς Πειρήνης ἐς τὸ ὕδωρ. ἐπὶ δὲ αὐτῇ*
λέγουσιν ὡς ἡ Πειρήνη γένοιτο ὑπὸ δακρύων ἐξ ἀνθρώ-
που πηγή, τὸν παῖδα[6] *ὀδυρομένη Κεγχρίαν ὑπὸ Ἀρτέμιδος*
ἀκούσης ἀποθανόντα. κεκόσμηται δὲ ἡ πηγὴ λίθῳ λευκῷ, 3
καὶ πεποιημένα ἐστὶν οἰκήματα σπηλαίοις κατὰ ταὐτά, ἐξ
ὧν τὸ ὕδωρ ἐς κρήνην ὕπαιθρον ῥεῖ, πιεῖν τε ἡδύ, καὶ τὸν

CAP. III. In medio foro est Minerva ex aere: in cuius basi Musae insculptae sunt. Ultra forum Octaviae aedes est Augusti sororis, qui Caesari in imperium Romanum successit, ei nempe, a quo est Corinthus restituta. (2) Quum e foro exieris Lechaeum versus, vestibula videas, ac super ipsis inauratos currus *duos*: quorum altero Phaethon Solis filius, altero Sol ipse vehi videtur. Ultra propylaea ingressis, ad dexteram est Hercules aeneus. (3) Ab eo aditus est ad Pirenen fontem: de quo fabulis vulgatum, Pirenen nympham, quum filium Cenchriam lugeret, quem Diana per imprudentiam occiderat, tantam profudisse lacrymarum vim, ut in fontem *sui nominis* conversa fuerit. Ornatus fons est candido marmore: in eo cellulae ad speluncarum similitudinem factae, e quibus aqua in subdialem

CAP. III. 1. *Κέσαρα* Va. mox *ἀγαρᾶς* M.
2. *Λεχαίου* CSBVabMPcAgLb. *Λέχαιον* AXKF. *λεχαῖον* La. mox *ἔστιν* Ag.
3. *τὸν δὲ* M; mox *φέρων* VaM.
4. *ἀποτέρω* VabAgLa; tum *προπυλέων εἰσὶν οὖσιν* Ag. *εἰσιοῦσιν* Edd. PcVabLab.
5. *αὐτὸν* FCSBVaMPcAg. *αὔτο* AXKVb; tum *εἴςοδός* Va. *πυρήνης* La.
6. *τὸν παῖδα — πηγὴ* om. M. mox *κεχρίαν* Vb. *κεγχρίας* Va.

Κορίνθιον χαλκὸν διάπυρον [7] καὶ θερμὸν ὄντα ὑπὸ τοῦ ὕδατος τούτου βάπτεσθαι λέγουσιν, ἐπεὶ χαλκός γε [8] οὐκ ἔστι Κορινθίοις. ἔτι γε δὴ [9] καὶ Ἀπόλλωνος ἄγαλμα πρὸς τῇ Πειρήνῃ καὶ περίβολός ἐστιν· ἐν δὲ αὐτῷ γραφὴ τὸ [10]
4 Ὀδυσσέως ἐς τοὺς μνηστῆρας ἔχουσα τόλμημα. [11] (4) Αὖθις δ' ἰοῦσιν ἐπὶ Λεχαίου [12] τὴν εὐθεῖαν χαλκοῦς καθήμενός ἐστιν Ἑρμῆς, παρέστηκε δέ οἱ κριός, ὅτι [13] Ἑρμῆς μάλιστα δοκεῖ θεῶν ἐφορᾶν καὶ αὔξειν ποίμνας, καθὰ δὴ καὶ Ὅμηρος ἐν Ἰλιάδι ἐποίησεν·

Υἱὸν Φόρβαντος πολυμήλου, τόν ῥα μάλιστα
Ἑρμείας Τρώων ἐφίλει καὶ κτῆσιν ὄπασσεν. [14]

τὸν δὲ ἐν τελετῇ Μητρὸς ἐπὶ Ἑρμῇ λεγόμενον καὶ τῷ κριῷ λόγον [15] ἐπιστάμενος οὐ λέγω. μετὰ δὲ τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἑρμοῦ Ποσειδῶν καὶ Λευκοθέα καὶ ἐπὶ δελφῖνός ἐστιν ὁ
5 Παλαίμων. (5) Λουτρὰ δὲ ἔστι μὲν πολλαχοῦ Κορινθίοις καὶ ἄλλα, τὰ μὲν ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, τὸ δὲ βασιλέως

fontem profluit gustatu suavis, et qua aes Corinthium candens immergi autumant, quum *alioqui* nullum habeant aes Corinthii. Est autem et Apollinis ad Pirenen signum, et septum, in quo pictum Ulyssis in procos facinus. (4) Rursus in via, qua ad Lechaeum recta iter est, Mercurius ex aere sedens visitur: cui adsistit aries, quod *unus* prae ceteris Mercurius greges tueri et augere existimatur: ut Homerus in Iliade significat:

Hic tibi natus erat, pecoris ditissime Phorba,
Quem sibi prae cunctis carum Cyllenia proles
Ditarat Teucris.

Quae cognita in Magnae Matris initiis mihi sunt de Mercurio et ariete, consulto reticeo. Post Mercurii signum Neptunus est, et Matuta, et delphino insistens Portunus. (5) Balneae vero passim Corinthiis, et aliae e publica pecunia exstructae, et quas

7. *πυρὸν* La. mox *τοῦ* recepimus e Va, in quo *ὑπὸ τούτου τοῦ ὕδατος*. *βλάπτεσθαι* Lb.
8. *γε* om. CSVaM.
9. *ἔτι γε δὴ καὶ* B*Pc. *ἔστι γε δὴ καὶ* AXKFAgVabMLab. (*ἔστι δὴ καὶ* M sec. S.) *ἔτι δὲ καὶ* CS. *ἔστι τε δὴ καὶ* Porson.
10. *τὸ Ὀδυσσέως* CSBVaLbAgPc VtM Porson. *τὸ τοῦ Ὀδ.* AXKF. *τοῦ* ad marg. Vt. *τοῦ Ὀδ.* VbLa. *τὸ τοῦ* ortum est e correctura *τοῦ*.
11. *μνῆμα* MVt. ad marg. *τόλμημα* Vt. *τὸ μνῆμα* Lb.
12. *λεχαῖον* Va. tum *εὐθείαν* KFC.
13. *ὁ ἑρμῆς δοκεῖ μάλ.* La. mox *δὴ* om. M.
14. *ὤπασεν* Vb. (Il. XIV, 490.) *ὄπασσεν* Va; *ὔπασσε* edd. PcAg. Mox *δὲ εὐτελετῇ* M. *δὲ ἐντελῇ* Lb. *ἑρμεῖ* La.
15. *λέγων*, o super ω, Ag.

Ἀδριανοῦ κατασκευάσαντος· τὸ δὲ ὀνομαστότατον αὐτῶν
πλησίον τοῦ Ποσειδῶνος. τοῦτο δὲ Εὐρυκλῆς ἐποίη-
σεν ἀνὴρ Σπαρτιάτης λίθοις κοσμήσας καὶ ἄλλοις καὶ
ὃν ἐν Κροκέαις[16] χώρας τῆς Λακωνικῆς ὀρύσσουσιν. ἐν
ἀριστερᾷ δὲ τῆς ἐσόδου[17] Ποσειδῶν καὶ μετ' αὐτὸν Ἄρτε-
μις θηρεύουσα ἕστηκε.[18] Κρῆναι δὲ πολλαὶ μὲν ἀνὰ 118
τὴν πόλιν πεποίηνται πᾶσαν, ἅτε ἀφθόνου ῥέοντός σφι-
σιν ὕδατος, καὶ ὃ δὴ[19] βασιλεὺς Ἀδριανὸς ἐσήγαγεν ἐκ Στυμ-
φήλου·[20] θέας δὲ μάλιστα ἀξία[21] ἡ παρὰ τὸ ἄγαλμα τῆς
Ἀρτέμιδος, καί οἱ Βελλεροφόντης ἔπεστι καὶ τὸ ὕδωρ οἱ[22]
δι' ὁπλῆς ἵππου ῥεῖ τοῦ Πηγάσου. Ἑτέραν δὲ ἐκ τῆς ἀγο- 6
ρᾶς τὴν ἐπὶ Σικυῶνα ἐρχομένοις ἐστὶν[23] ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ
ναὸς[24] καὶ ἄγαλμα χαλκοῦν Ἀπόλλωνος καὶ ὀλίγον ἀπω-

impensa sua Adrianus Imperator exaedificavit. Quae vero omnium sunt nobilissimae prope Neptuni, eas Eurycles Spartanus condidit, et quum aliis lapidibus, tum vero eo, qui in Croceis Laconici agri *vico* exciditur, exornavit. Ad laevam aditus Neptunus; secundum eum venatricis habitu Diana stat. Aquae ductus multi in diversis urbis regionibus, (luculenta enim Corinthiis perennium aquarum copia suppeditat) et is, quem ducta e Stymphelo aqua erigendum curavit Adrianus. Spectatu dignissima sunt, ubi a Dianae signo discesseris, Bellerophontes, et ex ipsa Pegasi equi ungula manans aqua. Alteram vero qui viam tenuerint a foro Sicyoniam versus, a dextra Apollinis aedem cum aeneo signo videant: et modico hinc intervallo fontem, qui Glauces dicitur, quod in illum se Glauce abiecit, sa-

16. *Κροκέαις* SB, ut voluit Sylb. coll. III, 21, 4. *Κρόκαις* Edd. rell. Codd. „in glareis" Calderin. — In M schol.: *ὅτι ἐν Κρόκαις τῆς Λακωνικῆς μέταλλον ἐστὶ λίθου.* Mox *χώρα* Vb.

17. *εἰσόδου* Edd. Codd. mox *μετ' αὐτῶν*, per corr. *ὸν*, Vb.

18. *ἕστηκεν. κρῖναι* Ag. mox *φίσιν* La.

19. *καὶ ὁ* Pc. mox *εἰςήγαγεν* M.

20. *Στυμφήλου* FCSBVaMVtAg Pc. *στωμφήλου* Vb. *στεμφήλου* La. *Στεμφύλου* AXK.

21. *ἀξία* et *καί οἱ* SB ex em. Goldh. *ἄξια* et *καὶ ὁ Βελλ.* Edd. rell. Codd. — *ἡ* post *ἀξία* addidit S. mox *τὸ ἄγ. τῆς* La. *τὸ ἄγ. τὸ τῆς* rell. *βελεροφ.* Vb. *ἐπέστι* La.

22. *ὕδωρ οἱ* S e coni. *ὕδωρ ὁ* VaLab. *ὕδωρ ὃ* AXKFMAgVb. *ὕδωρ* (sine *ὃ*) C iubente Facio, B *Pc. tum *διὰ ὁπλ.* Va.

23. *ἐστὶν ἐν δεξιᾷ* scripsimus cum Sinai. et censore in der Neuen allg. deutsch. Bibl. XXII. 1. 1. *ἔστιν ἰδεῖν ἐν δεξιᾷ* BPcAgLa. *ἐστὶν ἰδεῖν δεξιᾷ* AXKFSmin.LbVabM. *ἐν* ponendum censuit F. *Ἑτέραν* (sc. *κρήνην*) — *ἐστὶν ἰδεῖν. Ἐν δὲ δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ ναὸς κ. τ. λ.* C. — *δεξιὰ* M.

24. *ναὸν* Va. quod probat F.

τέρῳ[25] κρήνη καλουμένη Γλαύκης· ἐς γὰρ ταύτην ἔῤῥιψεν
αὑτὴν (ὡς λέγουσι) τῶν Μηδείας ἔσεσθαι φαρμάκων τὸ
ὕδωρ νομίζουσα ἴαμα. (6) Ὑπὲρ ταύτην πεποίηται τὴν
κρήνην καὶ τὸ καλούμενον Ὠιδεῖον. παρὰ δὲ αὐτὸ[26] μνῆ-
μά ἐστι[27] τοῖς Μηδείας παισίν. ὀνόματα μέν σφισι Μέρμε-
ρος καὶ Φέρης, καταλιθωθῆναι[28] δὲ ὑπὸ Κορινθίων λέγον-
ται τῶν δώρων εἵνεκα ὧν τῇ Γλαύκῃ κομίσαι φασὶν αὐ-
7 τούς· ἅτε δὲ[29] τοῦ θανάτου βιαίου καὶ οὐ σὺν τῷ δικαίῳ
γενομένου, τὰ τέκνα Κορινθίων τὰ νήπια ὑπ' αὐτῶν ἐφθεί-
ρετο, πρὶν ἢ χρήσαντος τοῦ θεοῦ θυσίαι τε αὐτοῖς[30]
ἐπέτειοι κατέστησαν καὶ Δεῖμα[31] ἐπεστάθη. τοῦτο μὲν δὴ
καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι λείπεται γυναικὸς ἐς τὸ φοβερώτερον εἰκὼν
πεποιημένη. Κορίνθου δὲ ἀναστάτου γενομένης ὑπὸ Ῥω-
μαίων καὶ Κορινθίων τῶν ἀρχαίων ἀπολομένων[32], οὐκέτι
ἐκεῖναι καθεστήκασιν αὐτοῖς αἱ θυσίαι παρὰ τῶν ἐποίκων,
οὐδὲ ἀποκείρονταί σφισιν οἱ παῖδες, οὐδὲ μέλαιναν φο-
8 ροῦσιν ἐσθῆτα.[33] (7) Μήδεια δὲ τότε μὲν ἐλθοῦσα ἐς

lutarem sibi aquam fore sperans contra Medeae veneficia. (6) Supra fontem hunc *aedes* est, quod Odeum appellant. Proximum ei Medeae filiorum sepulcrum, quorum nomina Mermerus et Pheres. Lapidibus vero a Corinthiis obrutos memorant, propter ea, quae *a matre* Glaucae munera attulerunt. Sed enim quod per vim oppressi innocentes fuere, nece sua illis Corinthiorum liberi poenas dederunt ex oraculo, et annua illis sacra fieri coepta, Pavorisque imago dedicata. Exstat illa hac etiam aetate, muliebri habitu ad terrorem quammaxime efficta. Deleta vero a Romanis Corintho, et indigenis exstinctis, pristinum sacrificandi morem coloni non retinuerunt: neque amplius illis pueri aut crinem tondent, aut atram vestem induunt. (7) Medëam quidem ipsam, quum Athenas venisset, Aegeus in ma-

25. *ἀποτέρῳ* LaAgVab; mox *ἔριψεν* Vb.

26. *αὐτῶ*, ὁ super ῶ, et mox *τῆς* (οῖ super ῆ) *Μηδείας* Vb. *τῆς Μηδ.* etiam Pc.

27. *ἐστὶν* AgVb. Tum Codd. Edd. *παισὶν*, *ὧν ὀνόματα* (*ὀνόματι* La) *μέν σφισι* (*σφισιν* Ag). Eiecimus *ὧν* suadente B. *σφίσι*, quod abundare dicunt Sylb. et Vig. de Idiot. p. 171. ad Corinthios refert S. „quorum nomina apud eos sunt."

28. *καταλιθοθῆναι* Ag. *ἕνεκα* La.

29. *ἅτε δὴ* Va. mox *καὶ οὐ* om. La.

30. *αὐτοῖς* CSBPcAgVabM. *αὐτῶν* Edd. rell. *θυσιᾶν* La. *ἐπαίτιοι* Vb.

31. *Δειμῷ* Porson. *δῆμα* La.

32. *ἀπολουμένων* MVabLa; *ἀπολλομένων* Ag.

33. *αἰσθῆτα* M. *ἐσθῆταν* La. Statim *Μείδεια* Ag. *τὸ μὲν* La. *εἰς* M.

Ἀθήνας συνῴκησεν Αἰγεῖ, χρόνῳ δὲ ὕστερον φωραθεῖσα[34]
ἐπιβουλεύειν Θησεῖ καὶ ἐξ Ἀθηνῶν ἔφυγε,[35] παραγενομένη
δὲ ἐς τὴν λεγομένην τότε Ἀρίαν τοῖς ἀνθρώποις ἔδωκε τὸ
ὄνομα καλεῖσθαι Μήδους ἀπ' αὐτῆς. τὸν δὲ παῖδα, ὃν
ἐπήγετο φεύγουσα ἐς τοὺς Ἀρίους, γενέσθαι λέγουσιν ἐξ
Αἰγέως, ὄνομα δέ οἱ Μῆδον εἶναι. Ἑλλάνικος δὲ αὐτὸν
Πολύξενον καλεῖ καὶ πατρὸς Ἰάσονός[36] φησιν εἶναι. Ἔπη 9
δέ ἐστιν ἐν Ἕλλησι Ναυπάκτια ὀνομαζόμενα· πεποίηται δὲ
ἐν αὐτοῖς Ἰάσονα[37] ἐξ Ἰωλκοῦ μετὰ τὸν Πελίου θάνατον
ἐς Κόρκυραν μετοικῆσαι, καί οἱ Μέρμερον μὲν τὸν πρεσβύ-
τερον τῶν παίδων ὑπὸ λεαίνης διαφθαρῆναι θηρεύοντα
ἐν τῇ πέραν ἠπείρῳ· Φέρητι δὲ οὐδέν ἐστιν ἐς μνήμην προσ- 119
κείμενον.[38] Κιναίθων δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος (ἐγενεαλόγησε
γὰρ καὶ οὗτος ἔπεσι)[39] Μῆδον καὶ θυγατέρα Ἐριῶπιν Ἰά-
σονι εἶπεν ἐκ Μηδείας γενέσθαι· πέρα[40] δὲ ἐς τοὺς παῖ-
δας οὐδὲ τούτῳ πεποιημένα ἐστίν. (8) Εὔμηλος δὲ Ἥλιον 10
ἔφη δοῦναι τὴν χώραν Ἀλωεῖ[41] μὲν τὴν Ἀσωπίαν, Αἰήτῃ δὲ

trimonio habuit: sed insidiis, quas Theseo fecerat, detectis, in Asiae eam partem, quae tunc Aria vocabatur, profugit; ubi de se Medis nomen dedit. Iam filium, quem secum in Arios abduxit, Aegeo genitum tradunt, Medoque ei nomen fuisse: Hellanicus tamen Polyxenum nuncupat, et patrem ei Iasonem fuisse scribit. Carmina Graeci habent, quae Naupactia nominant. In illis scriptum exstat, Iasonem post Peliae mortem Corcyram migrasse: ibique Mermerum eius filium natu maiorem, in continenti ea, quae e regione est, venantem, a leaena interfectum: de Pherete autem nihil *in eis* est memoriae proditum. Cinaethon Lacedaemonius (nam et is Gentilitates versibus mandavit) Medum et Eriopin filiam suscepisse Iasonem ex Medea scriptum reliquit, neque amplius quicquam, quod ad pueros pertineat. (8) At Eumelus Solem dicit Aloeo Asopiam terram, Ephyraeam Aeetae tradidisse: Aeeten deinde Colchos profectum

34. φοραθεῖσα Va.
35. ἔφυγεν Vb. mox ἔδωκεν Ag.
36. Ἰάσονοί M. εἶναί φησιν La. mox ἔπη δέ εἰσιν Va.
37. ἰάσωνα Vb. ἰάβια (sic) La. tum Ἰολκοῦ Va. mox Κορκύραν AXKFCVaMLab.
38. προκείμενον Ag. κιναιθὼν Lab.
39. ἔπεσιν Vb. statim μήδειαν εια ALaVab. μήδει M. μήδειον Lb. tum ἐριώπην VaM (ἐριῶπην M. in sched. nostr.) ἐριώπιν VbLab. Ἰάσονι CSBAgMLb. Ἰάσωνι Pc. Ἰάσονος AXKFLa. Ἰάσωνος Vab.
40. πέρα e corr. Kuhnii SB. *ultra* Calderin. *neque amplius quicquam* Amas. πέρας AXKFC. Codd.
41. ἀλωῒ Vb. mox ἀσωπείαν Va.

Ἰσθμοῦ ναὸς Ἀρτέμιδος καὶ ξόανον ἀρχαῖον. ἐν δὲ Κεγ-
χρέαις Ἀφροδίτης τέ ἐστι ναὸς καὶ ἄγαλμα λίθου, μετὰ δὲ
αὐτὸ[18] ἐπὶ τῷ ἐρύματι[19] τῷ διὰ τῆς θαλάσσης Ποσειδῶνος
χαλκοῦν. κατὰ δὲ τὸ ἕτερον πέρας[20] τοῦ λιμένος Ἀσκλη-
πιοῦ καὶ Ἴσιδος ἱερά. Κεγχρεῶν δὲ ἀπαντικρὺ τὸ Ἑλένης
115 ἐστὶ[21] λουτρόν· ὕδωρ ἐς θάλασσαν ἐκ πέτρας ῥεῖ πολὺ
4 καὶ ἁλμυρὸν ὕδατι ὅμοιον ἀρχομένῳ θερμαίνεσθαι. (4)
Ἀνιοῦσι δὲ ἐς Κόρινθον καὶ ἄλλα ἐστὶ[22] κατὰ τὴν ὁδὸν
μνήματα καὶ πρὸς τῇ πύλῃ Διογένης τέθαπται ὁ Σινωπεὺς,
ὃν κύνα ἐπίκλησιν καλοῦσιν Ἕλληνες. πρὸ δὲ τῆς πόλεως
κυπαρίσσων[23] ἐστὶν ἄλσος ὀνομαζόμενον Κράνειον. ἐν-
ταῦθα Βελλεροφόντου τέ ἐστι τέμενος καὶ Ἀφροδίτης[24]
ναὸς Μελαινίδος καὶ τάφος Λαΐδος, ᾧ δὴ λέαινα[25] ἐπί-
5 θημά ἐστι κριὸν ἔχουσα ἐν τοῖς προτέροις ποσίν.[26] ἔστι
δὲ καὶ ἄλλο ἐν Θεσσαλίᾳ Λαΐδος φάμενον[27] μνῆμα εἶναι·
παρεγένετο γὰρ καὶ[28] ἐς Θεσσαλίαν ἐρασθεῖσα Ἱπποστρά-

est, et signum pervetus ligneum. In ipsis Cenchreis Veneris delubrum, et marmoreum signum. In maris fere alluvie Neptuni ex aere. In altero vero portus cornu Aesculapii et Isidis fana. Cenchreis e regione sunt Helenae balneae. Aqua e saxo in mare defluit, multa illa quidem et salsa, nihilo calidior, quam quae igni primum intepuerit. (4) Qua vero adverso clivo ad Corinthum acceditur, et alii sunt in via tumuli, et ad ipsam portam Diogenis Sinopensis, quem cognomento Graeci Canem appellarunt. Maxime suburbanus est cupressorum lucus, cui Craneo nomen. In eo Bellerophontis fanum est, et Veneris Melanidis delubrum: Laidis etiam sepulcrum, cui leaena insculpta est, prioribus pedibus arietem tenens. Ostenditur etiam in Thessalia Laidis monumentum. Venisse enim et in Thessaliam dicitur, Hippostratum amatorem suum secuta. Primum qui-

Ag. *Κεγχρέαις* et *Κεγχρεῶν* Vt, quod consentit cum c. I, 5. unde etiam *Κεγχρέας* scripsimus.

18. *μετὰ δὲ αὐτὸν* coni. S.

19. *ἐρύματι* e coni. Facii, *in aggere, qui in mare excurrit.* *ῥεύματι* Edd. Codd. *ζεύγματι* vel *διαζεύγματι* coni. K. *χώματι* Anonym. in der Neuen allg. deutschen Bibl. XXII. 1. 1. quod probat S.

20. *κέρας* coni. C.

21. *ἐστὶν* Vb.

22. *ἐστὶν* AgVb.

23. *κυπαρήσσων* Ag. *βελεροφόντην* La.

24. *Ἀφροδίτης* om. La. *μελάνιδος* Lab. *Μελαινίδος* S. hic et VIII, 6, 2.

25. *λέαινα* et in marg. *λαὶς* M.

26. *ποσί. ἔστι* AgM. mox *ἄλλη* VtAg. *ἐν θαλασσία* Va. *ἐν θασσαλία*, ε sup. α, Lb.

27. *φάμενον* SB. *φαμένων* Edd. rell. PcAgVaMLab. *φαινόμενον* Vb. (*φαινομένων* sec. collat. S.).

28. *καὶ* om. M (silent Exc. no-

τον. τὸ δὲ ἐξ ἀρχῆς ἐξ Ὑκκάρων[29] αὐτὴν τῶν ἐν Σικελίᳫ λέγεται παῖδα οὖσαν ὑπὸ Νικίου καὶ Ἀθηναίων ἁλῶναι, πραθεῖσαν δὲ ἐς Κόρινθον ὑπερβαλέσθαι[30] κάλλει τὰς τότε ἑταίρας, θαυμασθῆναί τε οὕτω παρὰ Κορινθίοις ὡς ἀμφισβητεῖν σφᾶς καὶ νῦν ἔτι Λαΐδος.

(5) Λόγου δὲ ἄξια ἐν τῇ πόλει τὰ μὲν λειπόμενα ἔτι 6
τῶν ἀρχαίων ἐστίν, τὰ δὲ πολλὰ αὐτῶν ἐπὶ τῆς ἀκμῆς[31] ἐποιήθη τῆς ὕστερον. ἔστιν οὖν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς (ἐνταῦθα γὰρ πλεῖστά ἐστι[32] τῶν ἱερῶν) Ἄρτεμίς τε ἐπίκλησιν Ἐφεσία καὶ Διονύσου ξόανα ἐπίχρυσα πλὴν τῶν προσώπων· τὰ δὲ πρόσωπα ἀλοιφῇ σφισιν[33] ἐρυθρᾷ κεκόσμηται· Λύ-
σιον δὲ, τὸν δὲ[34] Βάκχειον ὀνομάζουσιν. (6) Τὰ δὲ λε- 116 7
γόμενα ἐς τὰ ξόανα καὶ ἐγὼ γράψω.[35] Πενθέα ὑβρίζοντα ἐς Διόνυσον καὶ ἄλλα τολμᾶν λέγουσι[36] καὶ τέλος ἐς τὸν Κιθαιρῶνα ἐλθεῖν ἐπὶ κατασκοπῇ τῶν γυναικῶν, ἀναβάντα δὲ ἐς δένδρον θεάσασθαι τὰ ποιούμενα· τὰς δὲ, ὡς ἐφώ-

dem Hyccaris (Siciliae id oppidum est) a Niciae militibus captam, quum adhuc puella esset; Corinthum deinde ab eo, cui vendita est, adductam, meretrices aiunt aetatis suae omnes corporis forma longe anteisse. Tantae vero fuit Corinthiis admirationi, ut nunc etiam de Laide certent. (5) Multa in urbe praeclara opera, quae partim reliquiae sunt antiquitatis, partim vero florente posterioribus aetatibus Corinthiorum civitate facta sunt. In foro, ubi plurima sunt templa, Diana est Ephesia cognomento, et Liberi Patris signa *duo* lignea, inaurata, praeter ora tamen, quae minio oblita sunt: Lysium alterum, alterum Baccheum nominant. (6) Quae de iis signis pervagata sunt vulgi sermonibus, et ipse scribam. Pentheum aiunt, quum Liberum Patrem multis contumeliis vexaret, et alia insolenter facere ausum, et postremo, ut foeminarum *operta* sacra specularetur, ad Cithaeronem profectum, in arborem ascendisse, atque inde omnia

stra) Va. Ad Ἱπποστρ. *Palmer. MS.* „Plutarch. Amor. Hippolochum nominat.“

29. ὑκκαρίων M. ὑκάρων VaLa.

30. ὑπερβαλέσθαι CS ex coni. Sylburgii. ὑπερβάλλεσθαι Edd. rell. Codd. — Sq. κάλλει om. Va.; κάλει La. tum οὕτω SBPcVa. οὕτως AgVbLab. Edd. rell.

31. ἀλκῆς Lb. mox ὕστερος Ag Lb.

32. ἔστιν AgVb.

33. σφύσιν Pc. ἐρυθρῷ MPcAg VabLab.

34. Λύσιον δὲ τόνδε Βάκχ. AXK FSmin. (FS post δὲ comma ponunt). [τὸν μὲν] Λύσιον, τὸν δὲ Βάκχ. C, ut coniecerat K. Λύσιον δὲ, τὸν δὲ (δὲ om. La.) Βάκχ. SB. Codd. Βάκχιον LbAg. ὀνομάζουσιν AgM; ὀνομάζουσι edd.

35. γράψω CS. *scribam* Calderin. γράφω Edd. rell. Codd.

36. λέγουσιν Ag. εἰς M.

ρασαν[37], καθελκῦσαί τε αὐτίκα Πενθέα καὶ ζῶντος ἀποσπᾶν ἄλλο ἄλλην[38] τοῦ σώματος. ὕστερον δὲ, ὡς Κορίνθιοι λέγουσιν, ἡ Πυθία χρᾷ σφισιν ἀνευρόντας τὸ δένδρον ἐκεῖνο ἴσα τῷ θεῷ σέβειν·[39] καὶ ἀπ' αὐτοῦ διὰ τόδε
8 τὰς εἰκόνας πεποίηνται ταύτας. (7) Ἔστι δὲ καὶ Τύχης ναός· ἄγαλμα ὀρθὸν Παρίου λίθου. παρὰ δὲ αὐτὸν[40] θεοῖς πᾶσίν ἐστιν ἱερόν. πλησίον δὲ ᾠκοδόμηται κρήνη καὶ Ποσειδῶν ἐπ' αὐτῇ[41] χαλκοῦς καὶ δελφὶς ὑπὸ τοῖς ποσίν ἐστι τοῦ Ποσειδῶνος ἀφιεὶς ὕδωρ. καὶ Ἀπόλλων ἐπίκλησιν[42] Κλάριος χαλκοῦς ἐστὶ καὶ ἄγαλμα Ἀφροδίτης Ἑρμογένους Κυθηρίου ποιήσαντος. Ἑρμοῦ τέ ἐστιν ἀγάλματα[43] χαλκοῦ μὲν καὶ ὀρθὰ ἀμφότερα, τῷ δὲ ἑτέρῳ καὶ ναὸς πεποίηται. τὰ δὲ τοῦ Διὸς καὶ ταῦτα ὄντα ἐν ὑπαίθρῳ, τὸ μὲν ἐπίκλησιν οὐκ εἶχε[44], τὸν δὲ αὐτῶν Χθόνιον καὶ τὸν τρίτον καλοῦσιν Ὕψιστον.

conspicatum. Quod quum Bacchae animadvertissent, impetu facto viventem eum lacerasse, ac membratim discerpsisse. Corinthii redditum sibi postea oraculum narrant, ut eam arborem quaererent, et inventae divinos honores haberent. Illius igitur oraculi monitu se imagines illas faciundas curasse. (7) Est praeterea Fortunae aedes, cuius signum recto statu, e Pario lapide. Templum adiunctum est Dîs omnibus dicatum. Proxime erectus est aquae ductus, cui insistit Neptunus ex aere, sub cuius pedibus delphinus aquam profundit. Est etiam ex aere Apollo cognomento Clarius: et Venus, Hermogenis Cytherii opus. Sunt et Mercurii signa *duo*, et ipsa ex aere, et recto statu: et eorum alterum cellam suam habet. Iovis vero sub divo posita signa tria: quorum unum cognomen non habet, alterum Terrestrem, tertium Celsissimum nuncupant.

37. *ἐφόρασαν* Vb. tum *καθελκῦσαι* SM. *καθελκύσαι* Edd. Codd. rell.

38. *ἄλλο ἄλλῳ* VtAg.

39. *σεύειν* Vb.; mox *διὰ τὸ δε* M.

40. *αὐτὸν* CS e Facii coni. BPc? *αὐτὸ* AXKFAgVabMLab. Sq. *ἐστιν* om. La.

41. *ἐν παντὶ χαλκ.* Ag. *ἐν ταύτῃ* Vt. mox *ἔστιν* Ag.

42. *ἐπίκληται* Vb. tum *Κλέαρχος* (expunctum) *Κλάριος* Ag.; in Va *λα* e correctura: mox post *χαλκοῦς* delevimus punctum, quod habent Lb edd. praeter B; hic post *ἐστι* virgulam posuit.

43. *ἄγαλμα* Va.

44. *εἶχεν* Ag. tum *αὐτὸν* et supra lin. *ῶν* M.

CAPUT III.

De memorandis in urbe Corintho continuatio — Octaviae templo — Pirene fonte — aere Corinthio — balneis Corinthiorum et fontibus — Medeae liberorum sepulcro — Medea et Iasone, et primis Corinthi regibus.

*Ἐν μέσῳ δὲ τῆς ἀγορᾶς ἐστὶν Ἀθηνᾶ χαλκῆ· τῷ βά-
θρῳ δὲ αὐτῆς ἐστὶ Μουσῶν ἀγάλματα ἐπειργασμένα. ὑπὲρ
δὲ τὴν ἀγοράν ἐστιν Ὀκταβίας ναὸς ἀδελφῆς Αὐγούστου
βασιλεύσαντος Ῥωμαίων μετὰ Καίσαρα*[1] *τὸν οἰκιστὴν Κο-
ρίνθου τῆς νῦν.* (2) *Ἐκ δὲ τῆς ἀγορᾶς ἐξιόντων τὴν* 2
ἐπὶ Λεχαίου[2] *προπύλαιά ἐστι καὶ ἐπ' αὐτῶν ἅρματα ἐπί-
χρυσα, τὸ μὲν Φαέθοντα Ἡλίου παῖδα, τὸ*[3] *δὲ Ἥλιον
αὐτὸν φέρον. ὀλίγον δὲ ἀπωτέρω*[4] *τῶν προπυλαίων ἐσι-* 117
οῦσιν ἐν δεξιᾷ ἐστὶν Ἡρακλῆς χαλκοῦς. (3) *Μετὰ δὲ αὐ-
τὸν*[5] *ἔσοδός ἐστι τῆς Πειρήνης ἐς τὸ ὕδωρ. ἐπὶ δὲ αὐτῇ
λέγουσιν ὡς ἡ Πειρήνη γένοιτο ὑπὸ δακρύων ἐξ ἀνθρώ-
που πηγή, τὸν παῖδα*[6] *ὀδυρομένη Κεγχρίαν ὑπὸ Ἀρτέμιδος
ἀκούσης ἀποθανόντα. κεκόσμηται δὲ ἡ πηγὴ λίθῳ λευκῷ,* 3
*καὶ πεποιημένα ἐστὶν οἰκήματα σπηλαίοις κατὰ ταὐτά, ἐξ
ὧν τὸ ὕδωρ ἐς κρήνην ὕπαιθρον ῥεῖ, πιεῖν τε ἡδύ, καὶ τὸν*

Cap. III. In medio foro est Minerva ex aere: in cuius basi Musae insculptae sunt. Ultra forum Octaviae aedes est Augusti sororis, qui Caesari in imperium Romanum successit, ei nempe, a quo est Corinthus restituta. (2) Quum e foro exieris Lechaeum versus, vestibula videas, ac super ipsis inauratos currus *duos:* quorum altero Phaethon Solis filius, altero Sol ipse vehi videtur. Ultra propylaea ingressis, ad dexteram est Hercules aeneus. (3) Ab eo aditus est ad Pirenen fontem: de quo fabulis vulgatum, Pirenen nympham, quum filium Cenchriam lugeret, quem Diana per imprudentiam occiderat, tantam profudisse lacrymarum vim, ut in fontem *sui nominis* conversa fuerit. Ornatus fons est candido marmore: in eo cellulae ad speluncarum similitudinem factae, e quibus aqua in subdialem

Cap. III. 1. *Κέσαρα* Va. mox *ἀγαρᾶς* M.
2. *Λεχαίου* CSBVabMPcAgLb. *Λέχαιον* AXKF. *λεχαῖον* La. mox *ἔστιν* Ag.
3. *τὸν δὲ* M; mox *φέρων* VaM.
4. *ἀποτέρω* VabAgLa; tum *προπυλέων εἰσὶν οὖσιν* Ag. *εἰσιοῦσιν* Edd. PcVabLab.
5. *αὐτὸν* FCSBVaMPcAg. *αὐτο* AXKVb; tum *εἴςοδός* Va. *πυῤῥήνης* La.
6. *τὸν παῖδα — πηγὴ* om. M. mox *κεχρίαν* Vb. *κεγχρίας* Va.

Κορίνθιον χαλκὸν διάπυρον[7] *καὶ θερμὸν ὄντα ὑπὸ τοῦ ὕδατος τούτου βάπτεσθαι λέγουσιν, ἐπεὶ χαλκός γε*[8] *οὐκ ἔστι Κορινθίοις. ἔτι γε δὴ*[9] *καὶ Ἀπόλλωνος ἄγαλμα πρὸς τῇ Πειρήνῃ καὶ περίβολός ἐστιν· ἐν δὲ αὐτῷ γραφὴ τὸ*[10]
4 *Ὀδυσσέως ἐς τοὺς μνηστῆρας ἔχουσα τόλμημα.*[11] (4) *Αὖθις δ' ἰοῦσιν ἐπὶ Λεχαίου*[12] *τὴν εὐθεῖαν χαλκοῦς καθήμενός ἐστιν Ἑρμῆς, παρέστηκε δέ οἱ κριός, ὅτι*[13] *Ἑρμῆς μάλιστα δοκεῖ θεῶν ἐφορᾶν καὶ αὔξειν ποίμνας, καθὰ δὴ καὶ Ὅμηρος ἐν Ἰλιάδι ἐποίησεν·*

> *Υἱὸν Φόρβαντος πολυμήλου, τόν ῥα μάλιστα*
> *Ἑρμείας Τρώων ἐφίλει καὶ κτῆσιν ὄπασσεν.*[14]

τὸν δὲ ἐν τελετῇ Μητρὸς ἐπὶ Ἑρμῇ λεγόμενον καὶ τῷ κριῷ λόγον[15] *ἐπιστάμενος οὐ λέγω. μετὰ δὲ τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἑρμοῦ Ποσειδῶν καὶ Λευκοθέα καὶ ἐπὶ δελφῖνός ἐστιν ὁ*
5 *Παλαίμων.* (5) *Λουτρὰ δὲ ἔστι μὲν πολλαχοῦ Κορινθίοις καὶ ἄλλα, τὰ μὲν ἀπὸ τοῦ κοινοῦ, τὸ δὲ βασιλέως*

fontem profluit gustatu suavis, et qua aes Corinthium candens immergi autumant, quum *alioqui* nullum habeant aes Corinthii. Est autem et Apollinis ad Pirenen signum, et septum, in quo pictum Ulyssis in procos facinus. (4) Rursus in via, qua ad Lechaeum recta iter est, Mercurius ex aere sedens visitur: cui adsistit aries, quod *unus* prae ceteris Mercurius greges tueri et augere existimatur: ut Homerus in Iliade significat:

> Hic tibi natus erat, pecoris ditissime Phorba,
> Quem sibi prae cunctis carum Cyllenia proles
> Ditarat Teucris.

Quae cognita in Magnae Matris initiis mihi sunt de Mercurio et ariete, consulto reticeo. Post Mercurii signum Neptunus est, et Matuta, et delphino insistens Portunus. (5) Balneae vero passim Corinthiis, et aliae e publica pecunia exstructae, et quas

7. *πυρὸν* La. mox *τοῦ* recepimus e Va, in quo *ὑπὸ τούτου τοῦ ὕδατος.* *βλάπτεσθαι* Lb.
8. *γε* om. CSVaM.
9. *ἔτι γε δὴ καὶ* B*Pc. *ἔστι γε δὴ καὶ* AXKFAgVabMLab. (*ἔστω δὴ καὶ* M sec. S.) *ἔτι δὲ καὶ* CS. *ἔστι τε δὴ καὶ* Porson.
10. *τὸ Ὀδυσσέως* CSBVaLbAgPc VtM Porson. *τὸ τοῦ Ὀδ.* AXKF. *τοῦ* ad marg. Vt. *τοῦ Ὀδ.* VbLa. *τὸ τοῦ* ortum est e correctura *τὸ τοῦ.*
11. *μνῆμα* MVt. ad marg. *τόλμημα* Vt. *τὸ μνῆμα* Lb.
12. *λεχαῖον* Va. tum *εὐθείαν* KFC.
13. *ὁ ἑρμῆς δοκεῖ μάλ.* La. mox *δὴ* om. M.
14. *ὤπασεν* Vb. (Il. XIV, 490.) *ὄπασσεν* Va; *ὄπασσε* edd. PcAg. Mox *δὲ εὐτελετῇ* M. *δὲ ἐντελῇ* Lb. *ἑρμεῖ* La.
15. *λέγων*, o super *ω*, Ag.

Ἀδριανοῦ κατασκευάσαντος· τὸ δὲ ὀνομαστότατον αὐτῶν
πλησίον τοῦ Ποσειδῶνος. τοῦτο δὲ Εὐρυκλῆς ἐποίη-
σεν ἀνὴρ Σπαρτιάτης λίθοις κοσμήσας καὶ ἄλλοις καὶ
ὃν ἐν Κροκέαις[16] χώρας τῆς Λακωνικῆς ὀρύσσουσιν. ἐν
ἀριστερᾷ δὲ τῆς ἐσόδου[17] Ποσειδῶν καὶ μετ' αὐτὸν Ἄρτε-
μις θηρεύουσα ἕστηκε.[18] Κρῆναι δὲ πολλαὶ μὲν ἀνὰ 118
τὴν πόλιν πεποίηνται πᾶσαν, ἅτε ἀφθόνου ῥέοντός σφι-
σιν ὕδατος, καὶ ὃ δὴ[19] βασιλεὺς Ἀδριανὸς ἐσήγαγεν ἐκ Στυμ-
φήλου·[20] θέας δὲ μάλιστα ἀξία[21] ἡ παρὰ τὸ ἄγαλμα τῆς
Ἀρτέμιδος, καί οἱ Βελλεροφόντης ἔπεστι καὶ τὸ ὕδωρ οἱ[22]
δι' ὁπλῆς ἵππου ῥεῖ τοῦ Πηγάσου. Ἑτέραν δὲ ἐκ τῆς ἀγο- 6
ρᾶς τὴν ἐπὶ Σικυῶνα ἐρχομένοις ἐστὶν[23] ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ
ναὸς[24] καὶ ἄγαλμα χαλκοῦν Ἀπόλλωνος καὶ ὀλίγον ἀπω-

impensa sua Adrianus Imperator exaedificavit. Quae vero omnium sunt nobilissimae prope Neptuni, eas Eurycles Spartanus condidit, et quum aliis lapidibus, tum vero eo, qui in Croceis Laconici agri *vico* exciditur, exornavit. Ad laevam aditus Neptunus; secundum eum venatricis habitu Diana stat. Aquae ductus multi in diversis urbis regionibus, (luculenta enim Corinthiis perennium aquarum copia suppeditat) et is, quem ducta e Stymphelo aqua erigendum curavit Adrianus. Spectatu dignissima sunt, ubi a Dianae signo discesseris, Bellerophontes, et ex ipsa Pegasi equi ungula manans aqua. Alteram vero qui viam tenuerint a foro Sicyoniam versus, a dextra Apollinis aedem cum aeneo signo videant: et modico hinc intervallo fontem, qui Glauces dicitur, quod in illum se Glauce abiecit, sa-

16. *Κροκέαις* SB, ut voluit Sylb. coll. III, 21, 4. *Κρόκαις* Edd. rell. Codd. „in glareis" Calderin. — In M schol.: *ὅτι ἐν Κρόκαις τῆς Λακωνικῆς μέταλλον ἐστὶ λίθου.* Mox *χώρα* Vb.

17. *εἰσόδου* Edd. Codd. mox *μετ' αὐτῶν*, per corr. *ὸν*, Vb.

18. *ἕστηκεν. κρῖναι* Ag. mox *φίσιν* La.

19. *καὶ ὁ* Pc. mox *εἰςήγαγεν* M.

20. *Στυμφήλου* FCSBVaMVtAg Pc. *στωμφήλου* Vb. *στεμφήλου* La. *Στεμφύλου* AXK.

21. *ἀξία* et *καί οἱ* SB ex em. Goldh. *ἄξια* et *καὶ ὁ Βελλ.* Edd. rell. Codd. — *ἡ* post *ἀξία* addidit S. mox *τὸ ἄγ. τῆς* La. *τὸ ἄγ. τὸ τῆς* rell. *βελεροφ.* Vb. *ἐπέστι* La.

22. *ὕδωρ οἱ* S e coni. *ὕδωρ ὁ* VaLab. *ὕδωρ ὃ* AXKFMAgVb. *ὕδωρ* (sine *ὃ*) C iubente Facio, B *Pc. tum *διὰ ὀπλ.* Va.

23. *ἐστὶν ἐν δεξιᾷ* scripsimus cum Sinai. et censore in der Neuen allg. deutsch. Bibl. XXII. 1. 1. *ἔστιν ἰδεῖν ἐν δεξιᾷ* BPcAgLa. *ἐστὶν ἰδεῖν δεξιᾷ* AXKFSmin.LbVabM. *ἐν* ponendum censuit F. *Ἑτέραν* (sc. *κρήνην*) — *ἐστὶν ἰδεῖν. Ἐν δὲ δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ ναὸς κ. τ. λ.* C. — *δεξιὰ* M.

24. *ναὸν* Va. quod probat F.

τέρῳ[25] κρήνη καλουμένη Γλαύκης· ἐς γὰρ ταύτην ἔῤῥιψεν αὐτὴν (ὡς λέγουσι) τῶν Μηδείας ἔσεσθαι φαρμάκων τὸ ὕδωρ νομίζουσα ἴαμα. (6) Ὑπὲρ ταύτην πεποίηται τὴν κρήνην καὶ τὸ καλούμενον Ὠιδεῖον. παρὰ δὲ αὐτὸ[26] μνῆμά ἐστι[27] τοῖς Μηδείας παισίν. ὀνόματα μέν σφισι Μέρμερος καὶ Φέρης, καταλιθωθῆναι[28] δὲ ὑπὸ Κορινθίων λέγονται τῶν δώρων εἵνεκα ὧν τῇ Γλαύκῃ κομίσαι φασὶν αὐ-
7 τούς· ἅτε δὲ[29] τοῦ θανάτου βιαίου καὶ οὐ σὺν τῷ δικαίῳ γενομένου, τὰ τέκνα Κορινθίων τὰ νήπια ὑπ' αὐτῶν ἐφθείρετο, πρὶν ἢ χρήσαντος τοῦ θεοῦ θυσίαι τε αὐτοῖς[30] ἐπέτειοι κατέστησαν καὶ Δεῖμα[31] ἐπεστάθη. τοῦτο μὲν δὴ καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι λείπεται γυναικὸς ἐς τὸ φοβερώτερον εἰκὼν πεποιημένη. Κορίνθου δὲ ἀναστάτου γενομένης ὑπὸ Ῥωμαίων καὶ Κορινθίων τῶν ἀρχαίων ἀπολομένων[32], οὐκέτι ἐκεῖναι καθεστήκασιν αὐτοῖς αἱ θυσίαι παρὰ τῶν ἐποίκων, οὐδὲ ἀποκείρονταί σφισιν οἱ παῖδες, οὐδὲ μέλαιναν φο-
8 ροῦσιν ἐσθῆτα.[33] (7) Μήδεια δὲ τότε μὲν ἐλθοῦσα ἐς

lutarem sibi aquam fore sperans contra Medeae veneficia. (6) Supra fontem hunc *aedes* est, quod Odeum appellant. Proximum ei Medeae filiorum sepulcrum, quorum nomina Mermerus et Pheres. Lapidibus vero a Corinthiis obrutos memorant, propter ea, quae *a matre* Glaucae munera attulerunt. Sed enim quod per vim oppressi innocentes fuere, nece sua illis Corinthiorum liberi poenas dederunt ex oraculo, et annua illis sacra fieri coepta, Pavorisque imago dedicata. Exstat illa hac etiam aetate, muliebri habitu ad terrorem quammaxime efficta. Deleta vero a Romanis Corintho, et indigenis exstinctis, pristinum sacrificandi morem coloni non retinuerunt: neque amplius illis pueri aut crinem tondent, aut atram vestem induunt. (7) Medēam quidem ipsam, quum Athenas venisset, Aegeus in ma-

25. ἀποτέρω LaAgVab; mox ἔριψεν Vb.

26. αὐτῶ, ὸ super ῶ, et mox τῆς (οῖ super ῆ) Μηδείας Vb. τῆς Μηδ. etiam Pc.

27. ἐστὶν AgVb. Tum Codd. Edd. παισὶν, ὧν ὀνόματα (ὀνόματι La) μέν σφισι (σφισιν Ag). Eiecimus ὧν suadente B. σφίσι, quod abundare dicunt Sylb. et Vig. de Idiot. p. 171. ad Corinthios refert S. „quorum nomina apud eos sunt."

28. καταλιθοθῆναι Ag. ἕνεκα La.

29. ἅτε δὴ Va. mox καὶ οὐ om. La.

30. αὐτοῖς CSBPcAgVabM. αὐτῶν Edd. rell. θυσιᾶν La. ἐπαίτιοι Vb.

31. Δειμῷ Porson. δῆμα La.

32. ἀπολουμένων MVabLa; ἀπολλομένων Ag.

33. αἰσθῆτα M. ἐσθῆταν La. Statim Μείδεια Ag. τὸ μὲν La. εἰς M.

Ἀθήνας συνῴκησεν Αἰγεῖ, χρόνῳ δὲ ὕστερον φωραθεῖσα[34]
ἐπιβουλεύειν Θησεῖ καὶ ἐξ Ἀθηνῶν ἔφυγε,[35] παραγενομένη
δὲ ἐς τὴν λεγομένην τότε Ἀρίαν τοῖς ἀνθρώποις ἔδωκε τὸ
ὄνομα καλεῖσθαι Μήδους ἀπ' αὐτῆς. τὸν δὲ παῖδα, ὃν
ἐπήγετο φεύγουσα ἐς τοὺς Ἀρίους, γενέσθαι λέγουσιν ἐξ
Αἰγέως, ὄνομα δέ οἱ Μῆδον εἶναι. Ἑλλάνικος δὲ αὐτὸν
Πολύξενον καλεῖ καὶ πατρὸς Ἰάσονός[36] φησιν εἶναι. Ἔπη 9
δέ ἐστιν ἐν Ἕλλησι Ναυπάκτια ὀνομαζόμενα· πεποίηται δὲ
ἐν αὐτοῖς Ἰάσονα[37] ἐξ Ἰωλκοῦ μετὰ τὸν Πελίου θάνατον
ἐς Κόρκυραν μετοικῆσαι, καί οἱ Μέρμερον μὲν τὸν πρεσβύ-
τερον τῶν παίδων ὑπὸ λεαίνης διαφθαρῆναι θηρεύοντα
ἐν τῇ πέραν ἠπείρῳ· Φέρητι δὲ οὐδέν ἐστιν ἐς μνήμην προσ- 119
κείμενον.[38] Κιναίθων δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος (ἐγενεαλόγησε
γὰρ καὶ οὗτος ἔπεσι)[39] Μῆδον καὶ θυγατέρα Ἐριῶπιν Ἰά-
σονι εἶπεν ἐκ Μηδείας γενέσθαι· πέρα[40] δὲ ἐς τοὺς παῖ-
δας οὐδὲ τούτῳ πεποιημένα ἐστίν. (8) Εὔμηλος δὲ Ἥλιον 10
ἔφη δοῦναι τὴν χώραν Ἀλωεῖ[41] μὲν τὴν Ἀσωπίαν, Αἰήτῃ δὲ

trimonio habuit: sed insidiis, quas Theseo fecerat, detectis, in Asiae eam partem, quae tunc Aria vocabatur, profugit; ubi de se Medis nomen dedit. Iam filium, quem secum in Arios abduxit, Aegeo genitum tradunt, Medoque ei nomen fuisse: Hellanicus tamen Polyxenum nuncupat, et patrem ei Iasonem fuisse scribit. Carmina Graeci habent, quae Naupactia nominant. In illis scriptum exstat, Iasonem post Peliae mortem Corcyram migrasse: ibique Mermerum eius filium natu maiorem, in continenti ea, quae e regione est, venantem, a leaena interfectum: de Pherete autem nihil *in eis* est memoriae proditum. Cinaethon Lacedaemonius (nam et is Gentilitates versibus mandavit) Medum et Eriopin filiam suscepisse Iasonem ex Medea scriptum reliquit, neque amplius quicquam, quod ad pueros pertineat. (8) At Eumelus Solem dicit Aloeo Asopiam terram, Ephyraeam Aeetae tradidisse: Aeeten deinde Colchos profectum

34. *φοραθεῖσα* Va.
35. *ἔφυγεν* Vb. mox *ἔδωκεν* Ag.
36. *Ἰάσονοί* M. *εἶναί φησιν* La. mox *ἔπη δέ εἰσιν* Va.
37. *ἰάσωνα* Vb. *ἰάβια* (sic) La. tum *Ἰολκοῦ* Va. mox *Κορκύραν* AXKFCVaMLab.
38. *προκείμενον* Ag. *κιναιθὼν* Lab.
39. *ἔπεσιν* Vb. statim *μήδειαν* *εια* ALaVab. *μήδει* M. *μήδειον* Lb. tum *ἐριώπην* VaM (*ἐριῶπην* M. in sched. nostr.) *ἐριώπιν* VbLab. *Ἰάσονι* CSBAgMLb. *Ἰάσωνι* Pc. *Ἰάσονος* AXKFLa. *Ἰάσωνος* Vab.
40. *πέρα* e corr. Kuhnii SB. *ultra* Calderin. *neque amplius quicquam* Amas. *πέρας* AXKFC. Codd.
41. *ἀλωῖ* Vb. mox *ἀσωπείαν* Va.

τὴν Ἐφυραίαν· καὶ Αἰήτην ἀπιόντα ἐς Κόλχους παρακαταθέσθαι Βούνῳ τὴν γῆν, Βοῦνον δὲ Ἑρμοῦ καὶ Ἀλκιδαμείας εἶναι, καὶ ἐπεὶ Βοῦνος ἐτελεύτησεν, οὕτως Ἐπωπέα τὸν Ἀλωέως[42] *καὶ τὴν Ἐφυραίων σχεῖν ἀρχήν· Κορίνθου δὲ ὕστερον τοῦ Μαραθῶνος οὐδένα ὑπολειπομένου παῖδα τοὺς Κορινθίους Μήδειαν μεταπεμψαμένους ἐξ Ἰωλκοῦ*[43]
11 *παραδοῦναί οἱ τὴν ἀρχήν· βασιλεύειν μὲν δὴ δι' αὐτὴν Ἰάσονα ἐν Κορίνθῳ, Μηδείᾳ δὲ παῖδας μὲν γίνεσθαι*[44], *τὸ δὲ ἀεὶ τικτόμενον κατακρύπτειν αὐτὸ*[45] *ἐς τὸ ἱερὸν φέρουσαν τῆς Ἥρας, κατακρύπτειν δὲ ἀθανάτους ἔσεσθαι νομίζουσαν· τέλος δὲ αὐτήν τε*[46] *μαθεῖν ὡς ἡμαρτήκοι τῆς ἐλπίδος, καὶ ἅμα ὑπὸ τοῦ Ἰάσονος*[47] *φωραθεῖσαν (οὐ γὰρ αὐτὸν ἔχειν δεομένῃ συγγνώμην, ἀποπλέοντα δὲ*[48] *ἐς Ἰωλκὸν οἴχεσθαι) τούτων δὲ εἵνεκα*[49] *ἀπελθεῖν καὶ Μήδειαν παραδοῦσαν Σισύφῳ τὴν ἀρχήν. τάδε μὲν οὕτως ἔχοντα ἐπελεξάμην.*

Buno regnum suum commendasse: Bunum ipsum Mercurio ex Alcidamea genitum: qui quum e vita decessisset, Epopeum Aloei filium Ephyraeorum imperium obtinuisse: deinde vero quum Corinthus Marathonis filius nullos reliquisset liberos, Corinthios ex Iolco Medeam in regnum vocasse: eam vero Iasonem regni compotem fecisse, ac filios quidem peperisse, sed in lucem quicquid edidisset, in Iunonis fano occultare solitam, quod nempe immortales futuros sibi persuaserat. Verum quum neque id ex voto evenisset, et, re comperta, Iason non modo deprecanti veniam non dedisset, sed ea relicta Iolcon revertisset, et ipsam Corintho profectam Sisypho imperium tradidisse. Haec perinde, ut mihi comperta sunt, exposui.

42. *ἀλωέως* M. tum *ἐφυρέων*, *αι* super *ε*, Vb. mox *ὑπολιπομένου* Smai. ex Exc. cod. Palat. *μεταπεμψαμένην* La.
43. *ἰολκοῦ* Va. Sq. *δὴ* om. Vab.
44. *γίνεσθαι* VbLa. *γίγνεσθαι* rell. Mox *τικτόμενον* CSBPcAgMR Lab et per corr. e *γιγνόμενον* Va. *γιγνόμενον* LaR ad marg., Vb. *γινόμενον* AXKF.
45. *αὐτὸ — κατακρύπτειν* om. M. tum *ἐς* BPcVbLab. *εἰς* Edd. ante B. *ἐς τὸ* (falso S *ἐς* solum) om. Ag. *φέρουσαν* om. Va.
46. *τε* om. Va. mox *ἡμαρτήκει* VbLab, in Lb corr. ex *οι*.
47. *ἰάσωνος* Va. tum *φωνευθεῖσαν* Ag. *φορα϶.* La.
48. *δὲ* ex Ag recepimus (falso *δ'* enotarunt et ediderunt Smai. B). Abest ab AXKFCS (ed. min.) VbM. poni voluit iam Sylb. *ἀποπλέοντας ἐς* Va.
49. *ἕνεκα* Va. Mox *ἐπελεξάμην* BPcAgLa; probat S.; *ἐπεξελεξάμην* edd. rell. VabMLb.

CAPUT IV.

De templo Minervae Chalinitidis — Bellerophonte — Sisyphi posteris Corinthi regibus — Bacchiadis Corinthi regnum obtinentibus et a Cypselo expulsis — Cypseli stirpe — Daedali artis operibus — templo Iovis Capitolini seu Coryphaei — fonte Lerna ac templis et signis prope illum — templis et signis in via ad Corinthi arcem.

Τοῦ μνήματος δέ[1] *ἐστιν οὐ πόῤῥω Χαλινίτιδος Ἀθηνᾶς ἱερόν· Ἀθηνᾶν γὰρ*[2] *θεῶν μάλιστα συγκατεργάσασθαι τά τε ἄλλα Βελλεροφόντῃ*[3] *φασὶ, καὶ ὡς τὸν Πήγασόν οἱ παραδοίη χειρωσαμένη τε καὶ ἐνθεῖσα αὐτὴ*[4] *τῷ ἵππῳ χαλινόν. Τὸ δὲ ἄγαλμά οἱ*[5] *τοῦτο ξόανόν ἐστι*[6], *πρόσωπον δὲ καὶ χεῖρες καὶ ἄκροι πόδες*[7] *εἰσὶ λευκοῦ λίθου.* (2) *Βελλεροφόντην δὲ οὐκ αὐτοκράτορα ὄντα βα-* 2
σιλεύειν, εἶναι δὲ ἐπὶ Προίτῳ καὶ Ἀργείοις ἐγώ τε πείθομαι καὶ ὅστις τὰ Ὁμήρου μὴ πάρεργον ἐπελέξατο.[8] *φαίνονται δὲ καὶ Βελλεροφόντου μετοικήσαντος ἐς Λυκίαν οὐδὲν ἧσσον οἱ Κορίνθιοι τῶν ἐν Ἄργει δυναστῶν*[9] *ἢ Μυ-*

Cap. IV. A sepulcro non multum distat Fraenatricis Minervae (*Chalinitida appellant*) fanum. Minervam etenim aiunt prae ceteris Dîs Bellerophonti quum aliis in rebus opitulatam, tum vero a se domitum, fraeno iam imposito, Pegasum dedisse. Ligneum est deae signum: os tamen, manus et imi pedes e candido lapide sunt. (2) Neque vero Bellerophontem regnum Corinthiorum unquam possedisse, sed in Proeti Argivorum regis potestate fuisse, et ipse, ut credam, facile adduci possum, ac nihilo minus, qui Homeri carmina non indiligenter legerit. Satis etiam constat, tenente iam Lyciam Bellerophonte, Corinthios perpetuo iis, qui aut Argis aut Myce-

Cap. IV. 1. *δὲ — Χαλινίτιδος* om. Pc. *ἰθηνᾶς*, *ἀ* super *ἰ*, Ag.
2. *δὲ* pro *γὰρ* M.
3. *β..λεροφόντην* (*ν* litura deleto) Vb. *βελλερυφόντην* (*ν* expuncto Ag.) *φασὶν* AgLa. tum *χειροσαμένη* AgVb.
4. *αὐτ*... (ambig.) *τῶ ἵππω λινὸν. τὸ δὲ* Vb.
5. *οἱ* om. AXKFCVbPcLab; est in SBAgVa.
6. *ἐστὶν* Ag. mox *δὲ* B e coni. *τε* Edd. rell. Codd.
7. *ἄκροι πόδες* Smai. B e coni. Lobeckii ad Phryn. p. 603. *ἀκρόποδες* Edd. rell. Codd. — mox *λίθου λευκοῦ* M.
8. *ἐπελέξατο* Smai. BPcAgLb. Exc. Pal. *ἐξελέξατο* Edd. rell. Vab MLa.
9. *δυναστῶν* CSBPcAgMVa (in Vb *τ* super *στ*) *δυνατῶν* Edd. rell. La. *Μυκήναις—συντεταγμ. δὲ* om. La. *μηκήναις* (*υ* super *η* priori) Ag. *μυκηναίοις* Vab. mox *μηκυναίοις καὶ* Vb.

120 κήναις ὑπακούοντες· ἰδίᾳ τε οὐδένα παρέσχοντο ἄρχοντα
τῆς ἐπὶ Τροίαν στρατιᾶς, συντεταγμένοι[10] δὲ Μυκηναίοις
καὶ ὅσων ἄλλων Ἀγαμέμνων ἡγεῖτο μετέσχον[11] τοῦ στό-
3 λου. (3) Σισύφῳ δὲ οὔτι[12] Γλαῦκος μόνον ὁ Βελλερο-
φόντου πατήρ, ἀλλὰ καὶ ἕτερος υἱὸς ἐγένετο Ὀρνυτίων,
ἐπὶ δὲ αὐτῷ Θέρσανδρός τε καὶ Ἄλμος.[13] Ὀρνυτίωνος
δὲ ἦν Φῶκος, Ποσειδῶνος δὲ ἐπίκλησιν. καὶ ὁ μὲν ἀπῴκη-
σεν ἐς Τιθορέαν[14] τῆς νῦν καλουμένης Φωκίδος, Θόας
δὲ Ὀρνυτίωνος υἱὸς νεώτερος κατέμεινεν ἐν τῇ Κορίνθῳ.
Θόαντος δὲ Δαμοφῶν,[15] Δαμοφῶντος δὲ ἦν Προπόδας,
Προπόδα δὲ Δωρίδας καὶ Ὑανθίδας.[16] τούτων βασιλευόν-
των Δωριεῖς στρατεύουσιν ἐπὶ Κόρινθον· ἡγεῖτο δὲ Ἀλή-
της Ἱππότου[17] τοῦ Φύλαντος τοῦ Ἀντιόχου τοῦ Ἡρακλέ-
ους. Δωρίδας μὲν οὖν καὶ Ὑανθίδας παραδόντες τὴν βα-
σιλείαν Ἀλήτῃ[18] καταμένουσιν αὐτοῦ, τῶν δὲ Κορινθίων
4 ὁ δῆμος ἐξέπεσεν ὑπὸ Δωριέων κρατηθεὶς μάχῃ. Ἀλήτης
δὲ αὐτός τε καὶ οἱ ἀπόγονοι βασιλεύουσιν ἐς μὲν Βάκχιν

nis rerum summae praeessent, paruisse: quando privatim ipsi nullum ad Troiam ducem miserunt, sed Agamemnonis signa et auspicia secuti, eius expeditionis participes fuere. (3) Sisyphus quidem non Glaucum duntaxat Bellerophontis patrem genuit, sed praeter eum Ornytionem etiam, et post hunc Thersandrum, et Almum suscepit. Ornytione Phocus natus, Neptuni tamen creditus. Is Thyraeam in ea regione, quae nunc Phocis dicitur, coloniam deduxit: Thoas eius frater natu minor Corinthi mansit: eo Demophon, Demophonte Propodas, Propoda Doridas et Hyanthidas geniti sunt. His regnantibus Dorienses exercitum duce Alete Hippotae filio, Phylantis nepote, Antiochi pronepote, et Herculis abnepote, contra Corinthum duxerunt. Ibi Doridas et Hyanthidas, regno Aletae tradito, ipsi Corinthi manserunt: at plebs proelio victa sedibus suis pulsa est. Aletes ipse et eius posteritas aetates quinque

10. συντεταγμένοις M.
11. ἡγεῖται μετέχον Ag.
12. οὔτι BPcAgLb; οὔτοι Edd. rell. VbMLa; οὔτω Va.
13. ἄμμος Pc. ἄλλος MLb. Tum Ὀρνιτίωνος Va. et ἀπῴκισεν M.
14. ἐς Τιθορέαν CSB. ἐπὶ θυραίαν AXKFAgPcVabMLb (θύραιαν VaLb). ἐπὶ θηραίαν La. ἐπὶ Τιθοραίαν vel Τιθορεᾶν coni. Sylb.
15. Δαμοφῶν om. M.
16. ὑιανθίδας Vb.
17. ἱππούτου (falso S. ἵππου) Ag. Sq. τοῦ om. AgPcMLab. τοῦ Ἀντιόχου om. La.
18. Ἀλίτῃ Va.

τὸν Προύμνιδος[19] ἐπὶ γενεὰς πέντε. (4) Ἀπὸ τούτου[20] δὲ οἱ Βακχιάδαι καλούμενοι πέντε ἄλλας γενεὰς ἐς Τελέστην[21] τὸν Ἀριστοδήμου. καὶ Τελέστην μὲν κατὰ ἔχθος Ἀριεὺς καὶ Περάντας[22] κτείνουσι, βασιλεὺς δὲ οὐδεὶς ἔτι[23] ἐγένετο, πρυτάνεις δὲ ἐκ Βακχιαδῶν ἐνιαυτὸν[24] ἄρχοντες, ἐς ὃ Κύψελος τυραννήσας ὁ Ἠετίωνος ἐξέβαλε[25] τοὺς Βακχιάδας· ἀπόγονος δὲ ἦν ὁ Κύψελος Μέλανος τοῦ Ἀντάσου.[26] Μέλανα δὲ ἐκ Γονούσσης[27] τῆς ὑπὲρ Σικυῶνος στρατεύοντα σὺν Δωριεῦσιν ἐπὶ Κόρινθον Ἀλήτης τὸ μὲν παραυτίκα, ἀπειπόντος τοῦ θεοῦ, παρ' ἄλλους τῶν Ἑλλήνων ἐκέλευσεν ἀποχωρεῖν, ὕστερον δὲ ἁμαρτὼν[28] τοῦ χρησμοῦ δέχεται σύνοικον. τοιαῦτα μὲν ἐς τοὺς Κορινθίων βασιλέας συμβάντα εὕρισκον. 121 (5) Τὸ δὲ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Χαλινίτιδος[29] πρὸς τῷ θεάτρῳ σφίσιν ἐστίν. Καὶ πλησίον ξόανον γυμνὸν Ἡρακλέους· Δαιδά-

usque ad Bacchin Prumnidis filium regnum tenuit: (4) aetates totidem Bacchiadae, usque ad Telesten Aristodemi filium: quo ab Arieo et Peranta de medio sublato, regno finis impositus. Prytanes enim deinceps ex Bacchiadarum gente annuum imperium tenuerunt. Hos, tyrannide occupata, Cypselus Eetionis filius expulit. Nepos Cypselus fuit Melanis, Antasi filii. Melana quondam ex Gonussa *oppido*, quod supra Sicyonem est, Dorienses ad oppugnandam Corinthum sequutum, Aletes primum ex quodam oraculo in aliam Graeciae partem dimisit: deinde vero *mutata sententia et* oraculo neglecto, eum sibi *socium et* contubernalem adscivit. Atque hac casuum varietate Corinthiorum reges iactatos comperi. (5) Templum vero Minervae Fraenatricis iuxta theatrum est: et ei proximum Herculis nudo corpore ligneum signum, quod a Daedalo factum

19. *πρίμνιδος* Vb. tum *πέντε — γενεὰς* om. Vb.

20. *ἀπὸ τοῦ δὲ* MAgPc. *ἀπὸ τοῦδε* Va. *τοῦδε δὲ* Lb. tum *Βακχίδαι* ABPcAgVbLabM (*Βακχίαδαι* M. sec. Exc. nostra). *Βακχιάδαι* XKF CS. mox *Βακχιαδῶν* PcAg. Edd. praeter B. *Βακχιάδων* VabLab. deinde *τοὺς Βακχίδας* BPcAgVbLab.

21. *Τελέστην* CSBPcAgLa. *Τελεστὴν* AXKFLbVabM (?)

22. *Περάντους* MLb.

23. *δὲ ἔτι οὐδεὶς* Va., tum *πρυτανεῖς* Vb.

24. *ἐνιαυτῶν* Ag.

25. *ἐξέβαλλε* Ag. *ἐξεβάλετο* La.

26. *Ἀντάσου* Edd. ante B, Vab La. *Ἀνταέσου* M. *Ἀντάσσου* BPcAg Lb. *μέλενα* Lb.

27. *Γονούσης* CSBAgPcVabLa. *Γονεούσης* AXKF. *Γονούσσης* scripsimus e Lb; idem seu *Γονοέσσης* coni. Sylb. „γρ. *Γονοέσσης ἢ Γονούσης*" *Palmer. MS.*

28. *ἀμελῶν* coni. Buttmannus. *ἁμαρτῶν* Va. *ἁμαρτὸν* La. *τοιοῦτον — κορινθίους* La.

29. *χαλινίτιδος* Va; sec. m. ι prius mutavit in η.

λον δὲ αὐτό φασιν εἶναι τέχνην. Δαίδαλος δὲ ὁπόσα εἰργάσατο[30], ἀτοπώτερα μέν ἐστιν ἔτι τὴν ὄψιν, ἐπιπρέπει[31] δὲ ὅμως τι καὶ ἔνθεον τούτοις. ὑπὲρ δὲ τὸ θέατρόν ἐστιν[32] ἱερὸν Διὸς Καπετωλίου φωνῇ τῇ Ῥωμαίων· κατὰ Ἑλλάδα δὲ γλῶσσαν Κορυφαῖος ὀνομάζοιτ᾽[33] ἄν. (6) Τοῦ θεάτρου δέ ἐστι τοῦδε[34] οὐ πόῤῥω γυμνάσιον τὸ ἀρχαῖον καὶ πηγὴ καλουμένη Λέρνα· κίονες δὲ ἑστήκασι[35] περὶ αὐτὴν καὶ καθέδραι πεποίηνται τοὺς[36] ἐσελθόντας ἀναψύχειν ὥρᾳ θέρους. πρὸς τούτῳ τῷ γυμνασίῳ ναοὶ θεῶν εἰσίν, ὁ μὲν Διὸς, ὁ δὲ Ἀσκληπιοῦ. τὰ δὲ ἀγάλματα, Ἀσκληπιὸς μὲν καὶ Ὑγίεια[37] λευκοῦ λίθου, τὸ δὲ τοῦ Διὸς χαλκοῦν ἐστιν.

6 (7) Ἀνιοῦσι[38] δὲ ἐς τὸν Ἀκροκόρινθον (ἡ δέ ἐστιν ὄρους ὑπὲρ τὴν πόλιν κορυφὴ[39], Βριάρεω μὲν Ἡλίῳ δόντος αὐτὴν, ὅτε ἐδίκαζεν, Ἡλίου δὲ, ὡς οἱ Κορίνθιοί φασιν, Ἀφροδίτῃ παρέντος[40]) ἐς δὴ τὸν Ἀκροκόρινθον τοῦτον ἀνιοῦσίν ἐστιν Ἴσιδος τεμένη, ὧν τὴν μὲν Πελαγίαν[41],

tradunt. Ac Daedali quidem opera rudia sunt, neque aspectu decora, attamen numen veluti quoddam prae se ferunt. Supra theatrum templum est Iovis, quem Capitolinum Romanorum voce, Graeca lingua Coryphaeum recte appellaris. (6) Ab hoc theatro satis multum distat priscum gymnasium, et fons, quam Lernam vocant. Incingitur is columnis, atque item sedilibus *plane* appositis ad eos excipiendos, qui aestate frigus captatum veniant. Coniuncta sunt cum ipso fere gymnasio deorum delubra *duo*, Iovis alterum, alterum Aesculapii. Aesculapius ipse et Hygia e candido lapide sunt: at Iupiter aeneus est. (7) Iam qui in Acrocorinthum ascendant, (montis id iugum est urbi imminens, quod Soli in disceptatione Briareum dedisse, Solem Veneri concessisse narrant Corinthii) fana duo Isidis videant, alterum Pelagiae, alterum vero Aegyptiae cogno-

30. ἠργάσατο La. mox ἐστιν ἔτι τὴν BPcAgVaLb. ἐστιν ἐς τὴν AXKFCSmin. VbLa. ἔστι τὴν Smai. M. Exc. Pal.

31. ἐπιτρέπει Lb. tum καὶ ἔνθεν Ag.

32. ἐστὶ M. mox καπιτωλίου Ag La.

33. ὀνομάζοιτο AgVabMLab; ὀνομάζοιτ᾽ edd. Pc.

34. τοῦ δὲ Va; deinde οὐ πόῤῥω CB. οὐ om. Edd. rell. Codd. ἔστιν οὐ πόῤῥω Letronne.

35. κίονος δὲ ἑστήκασιν Ag.

36. τῷ τοὺς Lb. εἰσελθόντας Edd. Codd. mox ναοὶ θεοῦ La.

37. Ὑγεία AXKFCAgVabMLab.

38. ἀνιοῦσιν Vb. tum ἐς BPcAg. εἰς edd. rell. Lab. τὴν Ἀκρ. VbM.; sed M. τὸν supra lin. ὄρος (υ sup. vers. Lb) Lab.

39. κορυφὴ αρεω (sic) M.

40. παρέντες AgLa. mox ἀνιοῦσι M.

41. πλαγίαν Vb.

*τὴν δὲ Αἰγυπτίαν αὐτῶν ἐπονομάζουσιν, καὶ δύο Σαρά-
πιδος*[42]*, ἐν Κανώβῳ καλουμένου τὸ ἕτερον. Μετὰ δὲ
αὐτὰ Ἡλίῳ πεποίηνται*[43] *βωμοὶ καὶ Ἀνάγκης καὶ Βίας
ἐστὶν ἱερόν· ἐσιέναι δὲ ἐς αὐτὸ οὐ νομίζουσιν. ὑπὲρ τοῦ-* 7
το Μητρὸς[44] *θεῶν ναός ἐστι καὶ στήλη καὶ θρόνος· λί-
θων*[45] *καὶ αὐτὴ καὶ ὁ θρόνος. Ὁ δὲ τῶν Μοιρῶν καὶ
Δήμητρος καὶ Κόρης οὐ φανερὰ ἔχουσι*[46] *τὰ ἀγάλματα.
Ταύτῃ καὶ τὸ τῆς Βουναίας ἐστὶν*[47] *Ἥρας ἱερὸν, ἱδρυσα-
μένου Βούνου τοῦ Ἑρμοῦ· καὶ δι' αὐτὸ ἡ θεὸς κα-
λεῖται Βουναία.*[48] *Ἀνελθοῦσι δὲ ἐς τὸν Ἀκροκόρινθον
ναός ἐστιν Ἀφροδίτης· ἀγάλματα δὲ αὐτή τε ὡπλισμένη καὶ
Ἥλιος καὶ Ἔρως ἔχων τόξον.*

CAPUT V.

De Sisyphi indicio de Aegina a Jove rapta et illius poena apud inferos — Asopo fluvio eiusque progenie — Maeandro, Inopo, Nilo fluviis — Tenea urbe — templo Apollinis incenso — Sicyonia terra — Aegialeo eiusque posteris, Aegialeae imperium obtinentibus.

Τὴν δὲ πηγὴν, ἥ ἐστιν ὄπισθεν[1] *τοῦ ναοῦ, δῶρον μὲν Ἀσωποῦ λέγουσιν εἶναι, δοθῆναι δὲ Σισύφῳ· τοῦτον γὰρ*

mento: totidem Sarapidis, quorum alterum Canopitani appellant. Sunt deinceps Solis arae, Necessitatis et Violentiae aedes, in quam ingredi fas esse negant. Supra eam Matris deum delubrum: columna item et solium, utrumque lapideum. In Parcarum vero, Cereris et Proserpinae aede signa aperta non sunt. Eadem in parte est Bunaeae Iunonis templum, a Buno Mercurii filio dedicatum, a quo et dea cognomen accepit. Iam in ipso ad Acrocorinthum aditu delubrum est Veneris: signa *in eo* ipsa *dea* armata, Sol et Amor arcum tenens.

Cap. V. Fontem vero eum, qui a tergo delubri est, aiunt ab Asopo concessum Sisypho, quod, quum raptam a Iove sci-

42. *Σαράπιδας* Va.
43. *πεποίηται βωμὸς* Ag. tum *ἀνάγκη* La. tum *ἐς αὐτὸ ὀνομάζουσιν* id.
44. *μετρὸς* MLa. mox *ἔστιν* M Ag.
45. *λίθου* vel *λίθου ἑνὸς* coni. B. tum *καὶ αὐτὴ καὶ* CSBPcAgMLb. *καὶ ἡ στήλη καὶ* AXKFVabLa.
46. *ἔχουσιν* Ag.
47. *ἐστὶν* om. Va.
48. *Βουνοῦ* AXKLab. correxit Sylb. mox *βουνία* Ag. Quae sequuntur capiti V. adiungit B.

Cap. V. 1. *ὄπισθεν* SBPcA VabM. *ὄπισθε* Edd. rell.

εἰδότα ὡς εἴη Ζεὺς ἡρπακὼς Αἴγιναν[2] θυγατέρα Ἀσωποῦ,
μὴ πρότερον φάναι ζητοῦντι μηνύσειν πρὶν ἢ οἱ καὶ ἐν
122 Ἀκροκορίνθῳ[3] γένοιτο ὕδωρ. δόντος δὲ Ἀσωποῦ μηνύει
τε οὗτος καὶ ἀντὶ τοῦ μηνύματος δίκην (ὅτῳ[4] πιστὰ) ἐν
Ἅιδου δίδωσιν. ἤκουσα δὲ ἤδη τὴν Πειρήνην φαμένων εἶ-
ναι ταύτην καὶ τὸ[5] ὕδωρ αὐτόθεν ὑποῤῥεῖν τὸ ἐν τῇ πό-
2 λει. (2) Ὁ δὲ Ἀσωπὸς οὗτος ἄρχεται μὲν ἐκ[6] τῆς Φλια-
σίας, ῥέων δὲ διὰ τῆς Σικυωνίας ἐκδίδωσιν ἐς τὴν ταύτῃ[7]
θάλασσαν. θυγατέρας δὲ αὐτοῦ γενέσθαι Φλιάσιοί φασι[8]
Κόρκυραν καὶ Αἴγιναν καὶ Θήβην· ἀπὸ μὲν δὴ[9] Κόρκυρας
καὶ Αἰγίνης τὰς νήσους Σχερίαν[10] καὶ Οἰνώνην καλου-
μένας μετονομασθῆναι, ἀπὸ δὲ Θήβης τὴν ὑπὸ τῇ[11]
Καδμείᾳ κληθῆναι. Θηβαῖοι δὲ οὐχ ὁμολογοῦσι[12] φά-
μενοι τοῦ Βοιωτίου τὴν Θήβην Ἀσωποῦ καὶ οὐ τοῦ πα-
3 ρὰ[13] Φλιασίοις εἶναι. τὰ δὲ ἄλλα ἐς τὸν ποταμὸν Φλιάσιοι

ret Aeginam Asopi filiam, tum demum indicaturum dixerit, quum in ipsa Acrocorintho perennem aquam haberet. Quare quum Asopus, *ne recusare amplius posset, fontem* dedisset, indicavit *scilicet* ille: et eius indicii, si satis id credi potest, poenas aiunt apud inferos dare. Audivi etiam, qui dicerent, eum fontem Pirenen esse, et aquam ex eo in oppidum defluere. (2) Nam Asopus *amnis* suos habet in Phliasiorum finibus ortus; atquē inde per Sicyonium agrum lapsus, in mare iuxta Corinthum exit. Filias vero Asopo Phliasii fuisse dicunt, Corcyram, Aeginam, Theben: et a prioribus duabus insulas eas, quarum altera ante Scheria, Oenone altera sit appellata, novum nomen accepisse: a tertia Theben, quae sub Cadmea est, nominatam. Thebani tamen id minime confitentur. Eam enim Theben Boeotii fuisse, non Phliasii Asopi, contendunt. De flumine vero

2. αἴγειναν Ag. θυγατέραν M. φᾶναι La.

3. ἀκροκορύνθω Vb. mox μηνύει τε οὗτως καὶ ἀντὶ τοῦ μηνύει μετὰ δίκην La.

4. οὗτω Va.

5. καί τοι Va. mox τὸ ἐν CSBPc MLab; τὸ om. AXKFAgVab.

6. ἀπὸ τῆς φλ. VaMSmai. φλυασίας Ag. ῥέει δὲ Vb. ῥέων δὲ καὶ AgMLb. ῥεῖ δὲ διὰ τ. Σ. καὶ ἐκδίδ. AXKFLaVa. ῥέων δὲ διὰ τῆς Σ. ἐκδ. CSBPcd.

7. ταύτῃ CSB e coni. Kuhnii. ταύτης Edd. rell. Codd.

8. φασιν Ag. κορκύραν Lb. αἴγειναν et αἰγείνης MVbLb.

9. δὴ om. M.; tum κορκύραν Va.

10. σχερείαν Ag.

11. τῇ om. Va. καδμίᾳ La.

12. ὁμολογοῦσιν AgVb.

13. οὐ τοῦ παρὰ Φλιασίοις CSB Va. οὐ τοῦ Φλιασίου AXKFLaVb (Vb οὐ om.). οὐ τοῖ παρὰ Φλιασί-

*καὶ Σικυώνιοι λέγουσι, τὸ ὕδωρ ἔπηλυ καὶ[14] οὐκ ἐγχώ-
ριον εἶναί οἱ· Μαίανδρον γὰρ κατιόντα ἐκ Κελαινῶν διὰ
Φρυγίας καὶ Καρίας καὶ ἐκδιδόντα[15] ἐς τὴν πρὸς Μιλήτῳ
θάλασσαν ἐς Πελοπόννησον ἔρχεσθαι καὶ ποιεῖν τὸν Ἀσω-
πόν. οἶδα δὲ καὶ Δηλίων τοιοῦτο[16] ἀκούσας ἕτερον, ὕδωρ
ὃ καλοῦσιν Ἰνωπὸν[17] εἶναί σφισιν ἐκ τοῦ Νείλου. καὶ* 4
*δὴ καὶ αὐτὸν ἔχει τὸν Νεῖλον λόγος Εὐφράτην ὄντα ἔς τε
ἕλος[18] ἀφανίζεσθαι καὶ αὖθις ἀνιόντα ὑπὲρ Αἰθιοπίας
Νεῖλον γίνεσθαι. Ἀσωποῦ μὲν πέρι τοιαῦτα ἤκουσα.* (3)
*Ἐκ δὲ τοῦ Ἀκροκορίνθου τραπεῖσι[19] τὴν ὀρεινὴν πύλη τέ
ἐστιν ἡ Τενεατικὴ καὶ Εἰληθυίας[20] ἱερόν· ἑξήκοντα δὲ
ἀπέχει μάλιστα στάδια ἡ καλουμένη Τενέα. Οἱ δὲ ἄνθρω-
ποί φασιν οἱ[21] ταύτῃ Τρῶες εἶναι, αἰχμάλωτοι δὲ ὑπὸ
Ἑλλήνων ἐκ Τενέδου γενόμενοι ἐνταῦθα Ἀγαμέμνονος
δόντος οἰκῆσαι· καὶ διὰ τοῦτο θεῶν μάλιστα Ἀπόλλωνα[22]
τιμῶσιν.*

Asopo eadem a Phliasiis et Sicyoniis traduntur, esse non indigenam, sed advenam amnem: Maeandrum etenim a Celaenis per Phrygiam et Cariam delapsum, in mare ad Miletum erumpere, inde in Peloponnesum supterfluere, atque illic Asopum fieri. Neque vero ab hac opinione dissident, quae a Deliis me audisse memoria teneo: Inopum amnem e Nilo *occulto meatu* ad se pervenire. Quin et ipsum Nilum fama est Euphraten esse, qui, ubi paludi immersus *diu* latuerit, supra Aethiopas Nilus evadat. Haec de Asopo mihi audita sunt. (3) Ab Acrocorintho, qua in montanam partem divertitur, est porta Teneatica, et Lucinae fanum. *Oppidum*, quae Tenea dicitur, stadia ferme LX *hinc* distat. Oppidani se Troianos fuisse affirmant, qui captivi e Tenedo a Graecis abducti, eum locum ab Agamemnone acceptum teneant: et illi quidem Apollinem in primis venerantur.

ου PcdAgLb. mox *ποταμὸν φλιάσιον* La.

14. *ἐπήλυκα οὐκ* Vb. *λέγουσιν* M.; tum *κατιοῦτα* Va; *ῡ* mutatum in *ν̄* accentu tamen intacto. Deinceps *ἐκ καιλαινῶν* (*ε* super *αι*) *διὰ φλυγίας* (*ρ* super *λ*) Ag.

15. *καὶ διδόντα* M. mox *μηλήτῳ*, *ι* super *η*, Ag. *πελοπόνησον* La.

16. *τοῦτο* Ag. *τοιοῦτον* (expunct. *ν̄*) Vb.

17. *Ἰνωπὸν* SB. *Ἴνωπον* Edd. rell. Lab. *ἴνωπιν*, *ο* super *ι*, Ag. Tzetz. ad Lycophr. p. 97. Schol. Callim. H. in Dian. 171. confert *Reisk. MS.* tum *εἶναι φησὶν* Va.; *καὶ δεῖ* La. mox *αὐτὸς* M.

18. *ἐς τέλος* MLb. *τε* om. La. mox *μὲν καὶ* (*καὶ* exp.) *περὶ* La.

19. *τραπεῖσιν* M.

20. *εἰλειθείας* Ag. *εἰληλθείας* Vb. *Εἰλειθυίας* C, ut F voluit.

21. *φασίν οἱ* M.

22. *Ἀπόλλωνα* om. MLb.

5 (4) Ἐκ Κορίνθου δὲ οὐκ ἐς μεσόγαιαν[23] ἀλλὰ τὴν ἐπὶ Σικυῶνα ἰοῦσι ναὸς ἐμπεπρησμένος ἐστὶν οὐ πόῤῥω τῆς πόλεως, ἐν ἀριστερᾷ δὲ τῆς ὁδοῦ. γεγόνασι μὲν δὴ καὶ ἄλλοι πόλεμοι περὶ τὴν Κορινθίαν καὶ πῦρ ἐπέλαβεν[24] (ὡς τὸ εἰκὸς) καὶ οἰκίας καὶ ἱερὰ τὰ ἔξω τείχους· ἀλλὰ τοῦτόν γε τὸν ναὸν Ἀπόλλωνος εἶναι λέγουσι[25] καὶ ὅτι Πύῤῥος κατακαύσειεν ὁ Ἀχιλλέως αὐτόν. χρόνῳ δὲ ὕστερον ἤκουσα καὶ ἄλλο τοιόνδε, ὡς οἱ Κορίνθιοι Διῒ ποιήσαιντο[26] Ὀλυμπίῳ τὸν ναὸν καὶ ὡς ἐξαίφνης πῦρ ποθὲν ἐμπεσὸν[27] διαφθείρειεν αὐτόν.

6 (5) Σικυώνιοι δὲ (οὗτοι γὰρ ταύτῃ Κορινθίοις εἰσὶν ὅμοροι) περὶ τῆς χώρας τῆς σφετέρας λέγουσιν ὡς Αἰγιαλεὺς αὐτόχθων πρῶτος ἐν αὐτῇ γένοιτο, καὶ Πελοποννήσου δὲ[28] ὅσον ἔτι καλεῖται καὶ νῦν Αἰγιαλὸς ἀπ' ἐκείνου βασιλεύοντος ὀνομασθῆναι καὶ Αἰγιάλειαν αὐτὸν οἰκίσαι[29] πρῶτον ἐν τῷ πεδίῳ[30] πόλιν· οὗ δέ ἐστι νῦν σφίσι τὸ

(4) A Corintho vero qui, mediterranea parte relicta, *recta* Sicyonem versus contendant, non longe ab urbe templum ad viae laevam incensum videant. Fuerunt Corinthiorum fines multis aliis bellis infesti; per quae vero potest videri simile, quum sacra, tum profana aedificia in suburbanis igni fuisse consumta. Hoc certe templum Apollinis esse, et a Pyrrho Achillis filio exustum ferunt. Audivi autem et aliud de eo quiddam huiusmodi: aedem hanc Iovi Olympio Corinthios erexisse, eamque subito incendio, incertum unde igni immisso, conflagrasse. (5) Sicyonii (sunt enim in hac parte Corinthiis finitimi) haec de originibus suis commemorant: exstitisse primum in ea regione Aegialeum indigenam: atque eo regnante, eam Peloponnesi partem, quae Aegialus hoc etiam tempore nuncupatur, nomen sumsisse: ac illum quidem plano loco oppidum, cui Aegialea nomen, con-

23. *μεσογαῖαν* La. *ἀλλὰ τὴν ἐπὶ* SBMPcAgLb. *ἀλλὰ ἐς τὴν ἐπὶ* AXKFCVabLa. mox *ἰοῦσιν* AgVab. *ἐμπεποιημένος*, *ρης* super *οιη*, Va. *γεγόνασιν* Vb.

24. *ἐπέλαβε* M. *ἐπέβαλε* Va.

25. *λέγουσιν* AgVb. mox *χρόνου* La.

26. *ἐποιήσαντο* VaM (sec. S.) *ποιήσαντο* M. (sec. nostra Exc.); *τῷ ναῷ* La. tum *ἐξέφνης* Vb.

27. *ἐμπεσὼν* AgVbLa. In Vb *ὁ* supra lin.; tum *αὐτὸ* M.

28. *τε* mavult B. Tum *ἔτι καλεῖται καὶ νῦν Αἰγιαλὸς* BPcAgMLabR. sed in R per litteras *α β γ* ordo vulgaris restituitur. *ἔτι καὶ νῦν Αἰγ. καλ.* Vb. *ἔτι καὶ νῦν καλ. Αἰγ.* Edd. rell.

29. *οἰκίσαι* CSBPcVb. *οἰκῆσαι* Ag. *οἰκεῖσαι* La. *οἰκήσαντα* VaMR (in R *ι* super *ή* et ad marg. *οἰκίσαι*). *οἰκίσαντα* AXKF.

30. *παιδίῳ* La. *πάλιν* Va, omisso seq. *ἐστι*.

ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς, ἀκρόπολιν τοῦτο [31] εἶναι. Αἰγιαλέως
δὲ Εὔρωπα γενέσθαι φασὶν, Εὔρωπος δὲ Τελχῖνα [32], Τελ-
χῖνος δὲ Ἄπιν. οὗτος ὁ Ἄπις ἐς τοσόνδε ηὐξήθη δυνάμεως 7
πρὶν ἢ Πέλοπα ἐς Ὀλυμπίαν ἀφικέσθαι, ὡς τὴν ἐντὸς
Ἰσθμοῦ χώραν Ἀπίαν [33] ἀπ' ἐκείνου καλεῖσθαι. Ἄπιδος
δὲ ἦν Θελξίων, Θελξίονος δὲ Αἴγυρος, τοῦ δὲ Θουρίμαχος,
Θουριμάχου δὲ Λεύκιππος· Λευκίππῳ δὲ ἄῤῥενες [35] παῖδες
οὐκ ἐγένοντο, θυγάτηρ δὲ Καλχινία. [36] ταύτῃ τῇ Καλχινίᾳ
Ποσειδῶνα συγγενέσθαι φασὶ, καὶ τὸν τεχθέντα ὑπ' αὐ-
τῆς ἔθρεψεν ὁ Λεύκιππος καὶ τελευτῶν παρέδωκέν οἱ τὴν
ἀρχήν· ὄνομα δὲ ἦν Πέρατος τῷ παιδί. [37] τὰ δὲ ἐς Πλη- 8
μναῖον τὸν Περάτου μάλιστα ἐφαίνετό μοι θαύματος ἄξια·
τὰ γάρ οἱ τικτόμενα ὑπὸ τῆς γυναικὸς αὐτίκα ὁπότε πρῶ-
τον κλαύσειεν ἠφίει [38] τὴν ψυχὴν, ἐς ὃ Δημήτηρ ἔλεον [39]
ἴσχει Πλημναίου, παραγενομένη δὲ ἐς τὴν Αἰγιάλειαν ὡς
δὴ γυνὴ ξένη Πλημναίῳ παῖδα ἀνέθρεψεν Ὀρθόπολιν.
Ὀρθοπόλιδι δὲ θυγάτηρ γίνεται Χρυσόρθη· ταύτην [40]

didisse: fuisse vero ibi arcem, quo loco eis nunc Minervae templum est: Aegialeo patre Europem natum, Europe Telchinem: huic filium Apin fuisse: cuius ante Pelopis in Olympiam adventum eo usque opes creverint, ut ea *tota* regio, quae intra Isthmum est, ab eo fuerit Apia nuncupata. Iam vero Apis Thelxionem suscepit: Thelxione ortus Aegyrus, Aegyro Thurimachus, Thurimacho Leucippus: Leucippo virilis proles non fuit, filia unica Calchinia: eam e Neptuno puerum peperisse, quem Leucippus sublatum eduttumque regni successorem moriens reliquerit: nomen huic Perato fuisse: de cuius filio Plemnaeo quae memoriae prodita sunt, plane miraculo mihi adscribenda videntur. Nam quum omnes, qui ei nascebantur, filii in primo vagitu animam agerent, postremo Plemnaei vicem miseratam Cererem *ad eius uxorem* peregrinae ornatu Aegialeam venisse memorant, Plemnaeoque Orthopolin recens natum educasse. Or-

31. *τότε* coni. Buttmannus.
32. *τελχίνα* Vb. deinceps *Ἄπιν — Ἄπις* SBPcAg. *Ἄπιν — Ἄπις* AXKFCVabMLab. *ηὐξήνθη* La.
33. *ἀπείαν* Vb. tum *καλεῖσθαι ἀπ' ἐκείνου* Va, sed litteris α β γ ordo vulg. restituitur.
34. *ἄπιος* M. mox *θελξίωνος* Va.
35. *ἄρσενες* MLa.
36. *χαλκινία* (κ expunct. et χ supra) Ag. Sq. *τῇ* om. La. *ταύτῃ τῇ Καλχινίᾳ* om. M. mox *φασὶν* Ag.
37. *τῷ διΐ* Ag. *περάτος* Lb. mox *πλεμναῖον* La. *τοῦ περάτου* Va.
38. *ἐφίει* Va. *δὴ μήτηρ* Lb.
39. *ἔλαιον* M. *ἔλεγον* (γ expuncto) Vb. tum *ἔχει* Ag. *εἶχε* vel *ἔσχε* voluit Sylb. *αἰγιαλείαν* La.
40. *ταύτῃ* Lab. *νομίζουσι ἐξ* Ag. mox *ὀνομάσθη* VaLa.

120 κήναις ὑπακούοντες· ἰδίᾳ τε οὐδένα παρέσχοντο ἄρχοντα τῆς ἐπὶ Τροίαν στρατιᾶς, συντεταγμένοι[10] δὲ Μυκηναίοις καὶ ὅσων ἄλλων Ἀγαμέμνων ἡγεῖτο μετέσχον[11] τοῦ στό-
3 λου. (3) Σισύφῳ δὲ οὔτι[12] Γλαῦκος μόνον ὁ Βελλεροφόντου πατήρ, ἀλλὰ καὶ ἕτερος υἱὸς ἐγένετο Ὀρνυτίων, ἐπὶ δὲ αὐτῷ Θέρσανδρός τε καὶ Ἅλμος.[13] Ὀρνυτίωνος δὲ ἦν Φῶκος, Ποσειδῶνος δὲ ἐπίκλησιν. καὶ ὁ μὲν ἀπῴκησεν ἐς Τιθορέαν[14] τῆς νῦν καλουμένης Φωκίδος, Θόας δὲ Ὀρνυτίωνος υἱὸς νεώτερος κατέμεινεν ἐν τῇ Κορίνθῳ. Θόαντος δὲ Δαμοφῶν,[15] Δαμοφῶντος δὲ ἦν Προπόδας, Προπόδα δὲ Δωρίδας καὶ Ὑανθίδας.[16] τούτων βασιλευόντων Δωριεῖς στρατεύουσιν ἐπὶ Κόρινθον· ἡγεῖτο δὲ Ἀλήτης Ἱππότου[17] τοῦ Φύλαντος τοῦ Ἀντιόχου τοῦ Ἡρακλέους. Δωρίδας μὲν οὖν καὶ Ὑανθίδας παραδόντες τὴν βασιλείαν Ἀλήτῃ[18] καταμένουσιν αὐτοῦ, τῶν δὲ Κορινθίων
4 ὁ δῆμος ἐξέπεσεν ὑπὸ Δωριέων κρατηθεὶς μάχῃ. Ἀλήτης δὲ αὐτός τε καὶ οἱ ἀπόγονοι βασιλεύουσιν ἐς μὲν Βάκχιν

nis rerum summae praeessent, paruisse: quando privatim ipsi nullum ad Troiam ducem miserunt, sed Agamemnonis signa et auspicia secuti, eius expeditionis participes fuere. (3) Sisyphus quidem non Glaucum duntaxat Bellerophontis patrem genuit, sed praeter eum Ornytionem etiam, et post hunc Thersandrum, et Almum suscepit. Ornytione Phocus natus, Neptuni tamen creditus. Is Thyraeam in ea regione, quae nunc Phocis dicitur, coloniam deduxit: Thoas eius frater natu minor Corinthi mansit: eo Demophon, Demophonte Propodas, Propoda Doridas et Hyanthidas geniti sunt. His regnantibus Dorienses exercitum duce Alete Hippotae filio, Phylantis nepote, Antiochi pronepote, et Herculis abnepote, contra Corinthum duxerunt. Ibi Doridas et Hyanthidas, regno Aletae tradito, ipsi Corinthi manserunt: at plebs proelio victa sedibus suis pulsa est. Aletes ipse et eius posteritas aetates quinque

10. *συντεταγμένοις* M.

11. *ἡγεῖται μετέχον* Ag.

12. *οὔτι* BPcAgLb; *οὗτοι* Edd. rell. VbMLa; *οὕτω* Va.

13. *ἄμμος* Pc. *ἄλλος* MLb. Tum *Ὀρνιτίωνος* Va. et *ἀπῴκισεν* M.

14. *ἐς Τιθορέαν* CSB. *ἐπὶ θυραίαν* AXKFAgPcVabMLb (*θύραιαν* VaLb). *ἐπὶ θηραίαν* La. *ἐπὶ Τιθοραίαν* vel *Τιθορεάν* coni. Sylb.

15. *Δαμοφῶν* om. M.

16. *ὑιανθίδας* Vb.

17. *ἱππούτου* (falso S. *ἵππου*) Ag. Sq. *τοῦ* om. AgPcMLab. *τοῦ Ἀντιόχου* om. La.

18. *Ἀλίτη* Va.

τὸν Προύμνιδος[19] *ἐπὶ γενεὰς πέντε.* (4) *Ἀπὸ τούτου*[20] *δὲ οἱ Βακχιάδαι καλούμενοι πέντε ἄλλας γενεὰς ἐς Τελέστην*[21] *τὸν Ἀριστοδήμου. καὶ Τελέστην μὲν κατὰ ἔχθος Ἀριεὺς καὶ Περάντας*[22] *κτείνουσι, βασιλεὺς δὲ οὐδεὶς ἔτι*[23] *ἐγένετο, πρυτάνεις δὲ ἐκ Βακχιαδῶν ἐνιαυτὸν*[24] *ἄρχοντες, ἐς ὃ Κύψελος τυραννήσας ὁ Ἠετίωνος ἐξέβαλε*[25] *τοὺς Βακχιάδας· ἀπόγονος δὲ ἦν ὁ Κύψελος Μέλανος τοῦ Ἀντάσου.*[26] *Μέλανα δὲ ἐκ Γονούσσης*[27] *τῆς ὑπὲρ Σικυῶνος στρατεύοντα σὺν Δωριεῦσιν ἐπὶ Κόρινθον Ἀλήτης τὸ μὲν παραυτίκα, ἀπειπόντος τοῦ θεοῦ, παρ' ἄλλους τῶν Ἑλλήνων ἐκέλευσεν ἀποχωρεῖν, ὕστερον δὲ ἁμαρτὼν*[28] *τοῦ χρησμοῦ δέχεται σύνοικον. τοιαῦτα μὲν ἐς τοὺς Κο-* 121 *ρινθίων βασιλέας συμβάντα εὕρισκον.* (5) *Τὸ δὲ ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Χαλινίτιδος*[29] *πρὸς τῷ θεάτρῳ σφίσιν ἐστίν. Καὶ πλησίον ξόανον γυμνὸν Ἡρακλέους· Δαιδά-*

usque ad Bacchin Prumnidis filium regnum tenuit: (4) aetates totidem Bacchiadae, usque ad Telesten Aristodemi filium: quo ab Arieo et Peranta de medio sublato, regno finis impositus. Prytanes enim deinceps ex Bacchiadarum gente annuum imperium tenuerunt. Hos, tyrannide occupata, Cypselus Eetionis filius expulit. Nepos Cypselus fuit Melanis, Antasi filii. Melana quondam ex Gonussa *oppido*, quod supra Sicyonem est, Dorienses ad oppugnandam Corinthum sequutum, Aletes primum ex quodam oraculo in aliam Graeciae partem dimisit: deinde vero *mutata sententia et* oraculo neglecto, eum sibi *socium et* contubernalem adscivit. Atque hac casuum varietate Corinthiorum reges iactatos comperi. (5) Templum vero Minervae Fraenatricis iuxta theatrum est: et ei proximum Herculis nudo corpore ligneum signum, quod a Daedalo factum

19. *πρίμνιδος* Vb. tum *πέντε — γενεὰς* om. Vb.

20. *ἀπὸ τοῦ δὲ* MAgPc. *ἀπὸ τοῦδε* Va. *τοῦδε δὲ* Lb. tum *Βακχίδαι* ABPcAgVbLabM (*Βακχίαδαι* M. sec. Exc. nostra). *Βακχιάδαι* XKF CS. mox *Βακχιαδῶν* PcAg. Edd. praeter B. *Βακχιάδων* VabLab. deinde *τοὺς Βακχίδας* BPcAgVbLab.

21. *Τελέστην* CSBPcAgLa. *Τελεστὴν* AXKFLbVabM (?)

22. *Περάντους* MLb.

23. *δὲ ἔτι οὐδεὶς* Va., tum *πρυτανεῖς* Vb.

24. *ἐνιαυτῶν* Ag.

25. *ἐξέβαλλε* Ag. *ἐξεβάλετο* La.

26. *Ἀντάσου* Edd. ante B, Vab La. *Ἀνταέσου* M. *Ἀντάσσου* BPcAg Lb. *μέλενα* Lb.

27. *Γονούσης* CSBAgPcVabLa. *Γονεούσης* AXKF. *Γονούσσης* scripsimus e Lb; idem seu *Γονοέσσης* coni. Sylb. „*γρ. Γονοέσσης ἢ Γονούσης*" *Palmer. MS.*

28. *ἀμελῶν* coni. Buttmannus. *ἁμαρτῶν* Va. *ἁμαρτὸν* La. *τοιοῦτον — κορινθίους* La.

29. *χαλινίτιδος* Va; sec. m. *ι* prius mutavit in *η*.

λου δὲ αὐτό φασιν εἶναι τέχνην. Δαίδαλος δὲ ὁπόσα εἰργάσατο[30], ἀτοπώτερα μέν ἐστιν ἔτι τὴν ὄψιν, ἐπιπρέπει[31] δὲ ὅμως τι καὶ ἔνθεον τούτοις. ὑπὲρ δὲ τὸ θέατρόν ἐστιν[32] ἱερὸν Διὸς Καπετωλίου φωνῇ τῇ Ῥωμαίων· κατὰ Ἑλλάδα δὲ γλῶσσαν Κορυφαῖος ὀνομάζοιτ'[33] ἄν. (6) Τοῦ θεάτρου δέ ἐστι τοῦδε[34] οὐ πόῤῥω γυμνάσιον τὸ ἀρχαῖον καὶ πηγὴ καλουμένη Λέρνα· κίονες δὲ ἑστήκασι[35] περὶ αὐτὴν καὶ καθέδραι πεποίηνται τοὺς[36] ἐσελθόντας ἀναψύχειν ὥρᾳ θέρους. πρὸς τούτῳ τῷ γυμνασίῳ ναοὶ θεῶν εἰσὶν, ὁ μὲν Διὸς, ὁ δὲ Ἀσκληπιοῦ. τὰ δὲ ἀγάλματα, Ἀσκληπιὸς μὲν καὶ Ὑγίεια[37] λευκοῦ λίθου, τὸ δὲ τοῦ Διὸς χαλκοῦν ἐστιν.

6 (7) Ἀνιοῦσι[38] δὲ ἐς τὸν Ἀκροκόρινθον (ἡ δέ ἐστιν ὄρους ὑπὲρ τὴν πόλιν κορυφὴ[39], Βριάρεω μὲν Ἡλίῳ δόντος αὐτὴν, ὅτε ἐδίκαζεν, Ἡλίου δὲ, ὡς οἱ Κορίνθιοί φασιν, Ἀφροδίτῃ παρέντος[40]) ἐς δὴ τὸν Ἀκροκόρινθον τοῦτον ἀνιοῦσίν ἐστιν Ἴσιδος τεμένη, ὧν τὴν μὲν Πελαγίαν[41],

tradunt. Ac Daedali quidem opera rudia sunt, neque aspectu decora, attamen numen veluti quoddam prae se ferunt. Supra theatrum templum est Iovis, quem Capitolinum Romanorum voce, Graeca lingua Coryphaeum recte appellaris. (6) Ab hoc theatro satis multum distat priscum gymnasium, et fons, quam Lernam vocant. Incingitur is columnis, atque item sedilibus *plane* appositis ad eos excipiendos, qui aestate frigus captatum veniant. Coniuncta sunt cum ipso fere gymnasio deorum delubra *duo*, Iovis alterum, alterum Aesculapii. Aesculapius ipse et Hygia e candido lapide sunt: at Iupiter aeneus est. (7) Iam qui in Acrocorinthum ascendant, (montis id iugum est urbi imminens, quod Soli in disceptatione Briareum dedisse, Solem Veneri concessisse narrant Corinthii) fana duo Isidis videant, alterum Pelagiae, alterum vero Aegyptiae cogno-

30. ἠργάσατο La. mox ἐστιν ἔτι τὴν BPcAgVaLb. ἐστιν ἐς τὴν AXKFCSmin. VbLa. ἐστι τὴν Smai. M. Exc. Pal.

31. ἐπιτρέπει Lb. tum καὶ ἔνθεν Ag.

32. ἐστὶ M. mox καπιτωλίου Ag La.

33. ὀνομάζοιτο AgVabMLab; ὀνομάζοιτ' edd. Pc.

34. τοῦ δὲ Va; deinde οὐ πόῤῥω CB. οὐ om. Edd. rell. Codd. ἔστιν οὐ πόῤῥω Letronne.

35. κίονος δὲ ἑστήκασιν Ag.

36. τῷ τοὺς Lb. εἰσελθόντας Edd. Codd. mox ναοὶ θεοῦ La.

37. Ὑγεία AXKFCAgVabMLab.

38. ἀνιοῦσιν Vb. tum ἐς BPcAg. εἰς edd. rell. Lab. τὴν Ἀκρ. VbM.; sed M. τὸν supra lin. ὄρος (υ sup. vers. Lb) Lab.

39. κορυφὴ αρεω (sic) M.

40. παρέντες AgLa. mox ἀνιοῦσι M.

41. πλαγίαν Vb.

τὴν δὲ Αἰγυπτίαν αὐτῶν ἐπονομάζουσιν, καὶ δύο Σαράπιδος[42], *ἐν Κανώβῳ καλουμένου τὸ ἕτερον. Μετὰ δὲ αὐτὰ Ἡλίῳ πεποίηνται*[43] *βωμοὶ καὶ Ἀνάγκης καὶ Βίας ἐστὶν ἱερόν· ἐσιέναι δὲ ἐς αὐτὸ οὐ νομίζουσιν. ὑπὲρ τού-* 7
το Μητρὸς[44] *θεῶν ναός ἐστι καὶ στήλη καὶ θρόνος· λίθων*[45] *καὶ αὐτὴ καὶ ὁ θρόνος. Ὁ δὲ τῶν Μοιρῶν καὶ Δήμητρος καὶ Κόρης οὐ φανερὰ ἔχουσι*[46] *τὰ ἀγάλματα. Ταύτῃ καὶ τὸ τῆς Βουναίας ἐστὶν*[47] *Ἥρας ἱερὸν, ἱδρυσαμένου Βούνου τοῦ Ἑρμοῦ· καὶ δι' αὐτὸ ἡ θεὸς καλεῖται Βουναία.*[48] *Ἀνελθοῦσι δὲ ἐς τὸν Ἀκροκόρινθον ναός ἐστιν Ἀφροδίτης· ἀγάλματα δὲ αὐτή τε ὡπλισμένη καὶ Ἥλιος καὶ Ἔρως ἔχων τόξον.*

CAPUT V.

De Sisyphi indicio de Aegina a Jove rapta et illius poena apud inferos — Asopo fluvio eiusque progenie — Maeandro, Inopo, Nilo fluviis — Tenea urbe — templo Apollinis incenso — Sicyonia terra — Aegialeo eiusque posteris, Aegialeae imperium obtinentibus.

Τὴν δὲ πηγὴν, ἥ ἐστιν ὄπισθεν[1] *τοῦ ναοῦ, δῶρον μὲν Ἀσωποῦ λέγουσιν εἶναι, δοθῆναι δὲ Σισύφῳ· τοῦτον γὰρ*

mento: totidem Sarapidis, quorum alterum Canopitani appellant. Sunt deinceps Solis arae, Necessitatis et Violentiae aedes, in quam ingredi fas esse negant. Supra eam Matris deum delubrum: columna item et solium, utrumque lapideum. In Parcarum vero, Cereris et Proserpinae aede signa aperta non sunt. Eadem in parte est Bunaeae Iunonis templum, a Buno Mercurii filio dedicatum, a quo et dea cognomen accepit. Iam in ipso ad Acrocorinthum aditu delubrum est Veneris: signa *in eo* ipsa *dea* armata, Sol et Amor arcum tenens.

Cap. V. Fontem vero eum, qui a tergo delubri est, aiunt ab Asopo concessum Sisypho, quod, quum raptam a Iove sci-

42. *Σαράπιδας* Va.
43. *πεποίηται βωμὸς* Ag. tum *ἀνάγκη* La. tum *ἐς αὐτὸ ὀνομάζουσιν* id.
44. *μετρὸς* MLa. mox *ἔστιν* M Ag.
45. *λίθου* vel *λίθου ἑνὸς* coni. B. tum *καὶ αὐτὴ καὶ* CSBPcAgMLb. *καὶ ἡ στήλη καὶ* AXKFVabLa.
46. *ἔχουσιν* Ag.
47. *ἐστὶν* om. Va.
48. *Βουνοῦ* AXKLab. correxit Sylb. mox *βουνία* Ag. Quae sequuntur capiti V. adiungit B.

Cap. V. 1. *ὄπισθεν* SBPcAVabM. *ὄπισθε* Edd. rell.

εἰδότα ὡς εἴη Ζεὺς ἡρπακὼς Αἴγιναν[2] θυγατέρα Ἀσώπου,
μὴ πρότερον φάναι ζητοῦντι μηνύσειν πρὶν ἤ οἱ καὶ ἐν
122 Ἀκροκορίνθῳ[3] γένοιτο ὕδωρ. δόντος δὲ Ἀσωποῦ μηνύει
τε οὗτος καὶ ἀντὶ τοῦ μηνύματος δίκην (ὅτῳ[4] πιστὰ) ἐν
Ἅιδου δίδωσιν. ἤκουσα δὲ ἤδη τὴν Πειρήνην φαμένων εἶ-
ναι ταύτην καὶ τὸ[5] ὕδωρ αὐτόθεν ὑποῤῥεῖν τὸ ἐν τῇ πό-
2 λει. (2) Ὁ δὲ Ἀσωπὸς οὗτος ἄρχεται μὲν ἐκ[6] τῆς Φλια-
σίας, ῥέων δὲ διὰ τῆς Σικυωνίας ἐκδίδωσιν ἐς τὴν ταύτῃ[7]
θάλασσαν. θυγατέρας δὲ αὐτοῦ γενέσθαι Φλιάσιοί φασι[8]
Κόρκυραν καὶ Αἴγιναν καὶ Θήβην· ἀπὸ μὲν δὴ[9] Κόρκυρας
καὶ Αἰγίνης τὰς νήσους Σχερίαν[10] καὶ Οἰνώνην καλου-
μένας μετονομασθῆναι, ἀπὸ δὲ Θήβης τὴν ὑπὸ τῇ[11]
Καδμείᾳ κληθῆναι. Θηβαῖοι δὲ οὐχ ὁμολογοῦσι[12] φά-
μενοι τοῦ Βοιωτίου τὴν Θήβην Ἀσωποῦ καὶ οὐ τοῦ πα-
3 ρὰ[13] Φλιασίοις εἶναι. τὰ δὲ ἄλλα ἐς τὸν ποταμὸν Φλιάσιοι

ret Aeginam Asopi filiam, tum demum indicaturum dixerit, quum in ipsa Acrocorintho perennem aquam haberet. Quare quum Asopus, *ne recusare amplius posset, fontem* dedisset, indicavit *scilicet* ille: et eius indicii, si satis id credi potest, poenas aiunt apud inferos dare. Audivi etiam, qui dicerent, eum fontem Pirenen esse, et aquam ex eo in oppidum defluere. (2) Nam Asopus *amnis* suos habet in Phliasiorum finibus ortus; atquē inde per Sicyonium agrum lapsus, in mare iuxta Corinthum exit. Filias vero Asopo Phliasii fuisse dicunt, Corcyram, Aeginam, Theben: et a prioribus duabus insulas eas, quarum altera ante Scheria, Oenone altera sit appellata, novum nomen accepisse: a tertia Theben, quae sub Cadmea est, nominatam. Thebani tamen id minime confitentur. Eam enim Theben Boeotii fuisse, non Phliasii Asopi, contendunt. De flumine vero

2. *αἴγειναν* Ag. *θυγατέραν* M. *φᾶναι* La.

3. *ἀκροκορύνθω* Vb. mox *μηνύει τε οὕτως καὶ ἀντὶ τοῦ μηνύει μετὰ δίκην* La.

4. *οὕτω* Va.

5. *καί τοι* Va. mox *τὸ ἐν* CSBPc MLab; *τὸ* om. AXKFAgVab.

6. *ἀπὸ τῆς φλ.* VaMSmai. *φλυασίας* Ag. *ῥέει δὲ* Vb. *ῥέων δὲ καὶ* AgMLb. *ῥεῖ δὲ διὰ τ. Σ. καὶ ἐκδίδ.* AXKFLaVa. *ῥέων δὲ διὰ τῆς Σ. ἐκδ.* CSBPcd.

7. *ταύτῃ* CSB e coni. Kuhnii. *ταύτης* Edd. rell. Codd.

8. *φασιν* Ag. *κορκύραν* Lb. *αἴγειναν* et *αἰγείνης* MVbLb.

9. *δὴ* om. M.; tum *κορκύρας* Va.

10. *σχερείαν* Ag.

11. *τῇ* om. Va. *καδμίᾳ* La.

12. *ὁμολογοῦσιν* AgVb.

13. *οὐ τοῦ παρὰ Φλιασίοις* CSB Va. *οὐ τοῦ Φλιασίου* AXKFLaVb (Vb *οὐ* om.). *οὐ τοῖ παρὰ Φλιασί-*

καὶ Σικυώνιοι λέγουσι, τὸ ὕδωρ ἔπηλυ καὶ[14] οὐκ ἐγχώριον εἶναί οἱ· Μαίανδρον γὰρ κατιόντα ἐκ Κελαινῶν διὰ Φρυγίας καὶ Καρίας καὶ ἐκδιδόντα[15] ἐς τὴν πρὸς Μιλήτῳ θάλασσαν ἐς Πελοπόννησον ἔρχεσθαι καὶ ποιεῖν τὸν Ἀσωπόν. οἶδα δὲ καὶ Δηλίων τοιοῦτο[16] ἀκούσας ἕτερον, ὕδωρ ὃ καλοῦσιν Ἰνωπὸν[17] εἶναί σφισιν ἐκ τοῦ Νείλου. καὶ 4
δὴ καὶ αὐτὸν ἔχει τὸν Νεῖλον λόγος Εὐφράτην ὄντα ἐς τε ἕλος[18] ἀφανίζεσθαι καὶ αὖθις ἀνιόντα ὑπὲρ Αἰθιοπίας Νεῖλον γίνεσθαι. Ἀσωποῦ μὲν πέρι τοιαῦτα ἤκουσα. (3) Ἐκ δὲ τοῦ Ἀκροκορίνθου τραπεῖσι[19] τὴν ὀρεινὴν πύλη τέ ἐστιν ἡ Τενεατικὴ καὶ Εἰληθυίας[20] ἱερόν· ἑξήκοντα δὲ ἀπέχει μάλιστα στάδια ἡ καλουμένη Τενέα. Οἱ δὲ ἄνθρωποί φασιν οἱ[21] ταύτῃ Τρῶες εἶναι, αἰχμάλωτοι δὲ ὑπὸ Ἑλλήνων ἐκ Τενέδου γενόμενοι ἐνταῦθα Ἀγαμέμνονος δόντος οἰκῆσαι· καὶ διὰ τοῦτο θεῶν μάλιστα Ἀπόλλωνα[22] τιμῶσιν.

Asopo eadem a Phliasiis et Sicyoniis traduntur, esse non indigenam, sed advenam amnem: Maeandrum etenim a Celaenis per Phrygiam et Cariam delapsum, in mare ad Miletum erumpere, inde in Peloponnesum supterfluere, atque illic Asopum fieri. Neque vero ab hac opinione dissident, quae a Deliis me audisse memoria teneo: Inopum amnem e Nilo *occulto meatu* ad se pervenire. Quin et ipsum Nilum fama est Euphraten esse, qui, ubi paludi immersus *diu* latuerit, supra Aethiopas Nilus evadat. Haec de Asopo mihi audita sunt. (3) Ab Acrocorintho, qua in montanam partem divertitur, est porta Teneatica, et Lucinae fanum. *Oppidum*, quae Tenea dicitur, stadia ferme LX *hinc* distat. Oppidani se Troianos fuisse affirmant, qui captivi e Tenedo a Graecis abducti, eum locum ab Agamemnone acceptum teneant: et illi quidem Apollinem in primis venerantur.

ου PcdAgLb. mox ποταμὸν φλιάσιον La.

14. ἐπήλυκα οὐκ Vb. λέγουσιν M.; tum κατιοῦτα Va; ῡ mutatum in ν̄ accentu tamen intacto. Deinceps ἐκ καιλαινῶν (ε super αι) διὰ φλυγίας (ρ super λ) Ag.

15. καὶ διδόντα M. mox μηλήτῳ, ι super η, Ag. πελοπόνησον La.

16. τοῦτο Ag. τοιοῦτον (expunct. ν̄) Vb.

17. Ἰνωπὸν SB. Ἴνωπον Edd. rell. Lab. ἴνωπιν, ο super ι, Ag. Tzetz. ad Lycophr. p. 97. Schol. Callim. H. in Dian. 171. confert *Reisk. MS.* tum εἶναι φησὶν Va.; καὶ δεῖ La. mox αὐτὸς M.

18. ἐς τέλος MLb. τε om. La. mox μὲν καὶ (καὶ exp.) περὶ La.

19. τραπεῖσιν M.

20. εἰλειθείας Ag. εἰληλθείας Vb. Εἰλειθυίας C, ut F voluit.

21. φασίν οἱ M.

22. Ἀπόλλωνα om. MLb.

5 (4) Ἐκ Κορίνθου δὲ οὐκ ἐς μεσόγαιαν[23] ἀλλὰ τὴν ἐπὶ Σικυῶνα ἰοῦσι ναὸς ἐμπεπρησμένος ἐστὶν οὐ πόῤῥω τῆς πόλεως, ἐν ἀριστερᾷ δὲ τῆς ὁδοῦ. γεγόνασι μὲν δὴ καὶ ἄλλοι πόλεμοι περὶ τὴν Κορινθίαν καὶ πῦρ ἐπέλαβεν[24] (ὡς τὸ εἰκὸς) καὶ οἰκίας καὶ ἱερὰ τὰ ἔξω τείχους· ἀλλὰ τοῦτόν γε τὸν ναὸν Ἀπόλλωνος εἶναι λέγουσι[25] καὶ ὅτι Πύῤῥος κατακαύσειεν ὁ Ἀχιλλέως αὐτόν. χρόνῳ δὲ ὕστερον ἤκουσα καὶ ἄλλο τοιόνδε, ὡς οἱ Κορίνθιοι Διῒ ποιήσαιντο[26] Ὀλυμπίῳ τὸν ναὸν καὶ ὡς ἐξαίφνης πῦρ ποθὲν ἐμπεσὸν[27] διαφθείρειεν αὐτόν.

6 (5) Σικυώνιοι δὲ (οὗτοι γὰρ ταύτῃ Κορινθίοις εἰσὶν ὅμοροι) περὶ τῆς χώρας τῆς σφετέρας λέγουσιν ὡς Αἰγιαλεὺς αὐτόχθων πρῶτος ἐν αὐτῇ γένοιτο, καὶ Πελοποννήσου δὲ[28] ὅσον ἔτι καλεῖται καὶ νῦν Αἰγιαλὸς ἀπ' ἐκείνου βασιλεύοντος ὀνομασθῆναι καὶ Αἰγιάλειαν αὐτὸν οἰκίσαι[29] πρῶτον ἐν τῷ πεδίῳ[30] πόλιν· οὗ δέ ἐστι νῦν σφίσι τὸ

(4) A Corintho vero qui, mediterranea parte relicta, *recta* Sicyonem versus contendant, non longe ab urbe templum ad viae laevam incensum videant. Fuerunt Corinthiorum fines multis aliis bellis infesti; per quae vero potest videri simile, quum sacra, tum profana aedificia in suburbanis igni fuisse consumta. Hoc certe templum Apollinis esse, et a Pyrrho Achillis filio exustum ferunt. Audivi autem et aliud de eo quiddam huiusmodi: aedem hanc Iovi Olympio Corinthios erexisse, eamque subito incendio, incertum unde igni immisso, conflagrasse. (5) Sicyonii (sunt enim in hac parte Corinthiis finitimi) haec de originibus suis commemorant: exstitisse primum in ea regione Aegialeum indigenam: atque eo regnante, eam Peloponnesi partem, quae Aegialus hoc etiam tempore nuncupatur, nomen sumsisse; ac illum quidem plano loco oppidum, cui Aegialea nomen, con-

23. *μεσογαῖαν* La. *ἀλλὰ τὴν ἐπὶ* SBMPcAgLb. *ἀλλὰ ἐς τὴν ἐπὶ* AXKFCVabLa. mox *ἰοῦσιν* AgVab. *ἐμπεποιημένος*, *ρης* super *οιη*, Va. *γεγόνασιν* Vb.

24. *ἐπέλαβε* M. *ἐπέβαλε* Va.

25. *λέγουσιν* AgVb. mox *χρόνον* La.

26. *ἐποιήσαντο* VaM (sec. S.) *ποιήσαντο* M. (sec. nostra Exc.); *τῷ ναῷ* La. tum *ἐξέφνης* Vb.

27. *ἐμπεσὼν* AgVbLa. In Vb *ὁ* supra lin.; tum *αὐτὸ* M.

28. *τε* mavult B. Tum *ἔτι καλεῖται καὶ νῦν Αἰγιαλὸς* BPcAgMLabR. sed in R per litteras *α β γ* ordo vulgaris restituitur. *ἔτι καὶ νῦν Αἰγ. καλ.* Vb. *ἔτι καὶ νῦν καλ. Αἰγ.* Edd. rell.

29. *οἰκίσαι* CSBPcVb. *οἰκῆσαι* Ag. *οἰκεῖσαι* La. *οἰκήσαντα* VaMR (in R *ι* super *ή* et ad marg. *οἰκίσαι*). *οἰκίσαντα* AXKF.

30. *παιδίῳ* La. *πάλιν* Va, omisso sq. *ἐστι*.

ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς, ἀκρόπολιν τοῦτο[31] εἶναι. Αἰγιαλέως
δὲ Εὔρωπα γενέσθαι φασὶν, Εὔρωπος δὲ Τελχῖνα[32], Τελ-
χῖνος δὲ Ἄπιν. οὗτος ὁ Ἄπις ἐς τοσόνδε ηὐξήθη δυνάμεως 7
πρὶν ἢ Πέλοπα ἐς Ὀλυμπίαν ἀφικέσθαι, ὡς τὴν ἐντὸς
Ἰσθμοῦ χώραν Ἀπίαν[33] ἀπ' ἐκείνου καλεῖσθαι. Ἄπιδος
δὲ ἦν Θελξίων, Θελξίονος δὲ Αἴγυρος, τοῦ δὲ Θουρίμαχος,
Θουριμάχου δὲ Λεύκιππος· Λευκίππῳ δὲ ἄῤῥενες[35] παῖδες
οὐκ ἐγένοντο, θυγάτηρ δὲ Καλχινία.[36] ταύτῃ τῇ Καλχινίᾳ
Ποσειδῶνα συγγενέσθαι φασὶ, καὶ τὸν τεχθέντα ὑπ' αὐ-
τῆς ἔθρεψεν ὁ Λεύκιππος καὶ τελευτῶν παρέδωκέν οἱ τὴν
ἀρχήν· ὄνομα δὲ ἦν Πέρατος τῷ παιδί.[37] τὰ δὲ ἐς Πλη- 8
μναῖον τὸν Περάτου μάλιστα ἐφαίνετό μοι θαύματος ἄξια·
τὰ γάρ οἱ τικτόμενα ὑπὸ τῆς γυναικὸς αὐτίκα ὁπότε πρῶ-
τον κλαύσειεν ἠφίει[38] τὴν ψυχὴν, ἐς ὃ Δημήτηρ ἔλεον[39]
ἴσχει Πλημναίου, παραγενομένη δὲ ἐς τὴν Αἰγιάλειαν ὡς
δὴ γυνὴ ξένη Πλημναίῳ παῖδα ἀνέθρεψεν Ὀρθόπολιν.
Ὀρθοπόλιδι δὲ θυγάτηρ γίνεται Χρυσόρθη: ταύτην[40]

didisse: fuisse vero ibi arcem, quo loco eis nunc Minervae templum est: Aegialeo patre Europem natum, Europe Telchinem: huic filium Apin fuisse: cuius ante Pelopis in Olympiam adventum eo usque opes creverint, ut ea *tota* regio, quae intra Isthmum est, ab eo fuerit Apia nuncupata. Iam vero Apis Thelxionem suscepit: Thelxione ortus Aegyrus, Aegyro Thurimachus, Thurimacho Leucippus: Leucippo virilis proles non fuit, filia unica Calchinia: eam e Neptuno puerum peperisse, quem Leucippus sublatum eductumque regni successorem moriens reliquerit: nomen huic Perato fuisse: de cuius filio Plemnaeo quae memoriae prodita sunt, plane miraculo mihi adscribenda videntur. Nam quum omnes, qui ei nascebantur, filii in primo vagitu animam agerent, postremo Plemnaei vicem miseratam Cererem *ad eius uxorem* peregrinae ornatu Aegialeam venisse memorant, Plemnaeoque Orthopolin recens natum educasse. Or-

31. *τότε* coni. Buttmannus.
32. *τελχίνα* Vb. deinceps *Ἄπιν*—*Ἄπις* SBPcAg. *Ἄπιν*—*Ἄπις* AXKFCVabMLab. *ηὐξήνθη* La.
33. *ἀπείαν* Vb. tum *καλεῖσθαι ἀπ' ἐκείνου* Va, sed litteris *α β γ* ordo vulg. restituitur.
34. *ἄπιος* M. mox *θελξίωνος* Va.
35. *ἄρσενες* MLa.
36. *χαλκινία* (*κ* expunct. et *χ* supra) Ag. Sq. *τῇ* om. La. *ταύτῃ τῇ Καλχινίᾳ* om. M. mox *φασὶν* Ag.
37. *τῷ διΐ* Ag. *περάτος* Lb. mox *πλεμναῖον* La. *τοῦ περάτου* Va.
38. *ἐφίει* Va. *δὴ μήτηρ* Lb.
39. *ἔλαιον* M. *ἔλεγον* (*γ* expuncto) Vb. tum *ἔχει* Ag. *εἶχε* vel *ἔσχε* voluit Sylb. *αἰγιαλείαν* La.
40. *ταύτῃ* Lab. *νομίζουσι ἐξ* Ag. mox *ὀνομάσθη* VaLa.

τεκεῖν νομίζουσιν ἐξ Ἀπόλλωνος καὶ ὁ παῖς ὠνομάσθη Κόρωνος·[41] Κορώνου δὲ γίνονται Κόραξ καὶ νεώτερος Λαμέδων.

CAPUT VI.

De Epopei adventu e Thessalia — Antiopes raptu et Epopei bello cum Nycteo gesto — Lamedonte — Sicyone eiusque natalibus et posteris — reliquis Sicyoniorum regibus et rebus.

124 Κόρακος δὲ ἀποθανόντος ἄπαιδος ὑπὸ τοῦτον τὸν καιρὸν Ἐπωπεὺς ἀφικόμενος ἐκ Θεσσαλίας[1] ἔσχε τὴν ἀρχήν. ἐπὶ τούτου βασιλεύοντος στρατόν σφισι πολέμιον λέγουσιν ἐς τὴν χώραν τότε ἐλθεῖν πρῶτον, τὰ πρὸ τοῦ[2] πάντα τὸν χρόνον διατελέσασιν ἐν εἰρήνῃ. (2) Αἰτία δὲ ἥδε. Ἀντιόπης ἐν Ἕλλησι[3] τῆς Νυκτέως ὄνομα ἦν ἐπὶ κάλλει, καί οἱ καὶ φήμη προσῆν Ἀσωποῦ θυγατέρα, ὃς τὴν Θη-
2 βαΐδα καὶ[4] Πλαταιΐδα ὁρίζει, καὶ οὐ Νυκτέως εἶναι. ταύτην οὐκ οἶδα εἴτε γυναῖκα[5] αἰτήσας εἴτε θρασύτερα ἐξ ἀρχῆς βουλευσάμενος Ἐπωπεὺς ἁρπάζει. ὡς δὲ οἱ Θη-

thopolidi filia fuit Chrysorthe: quam ex Apolline peperisse Coronum pro certo habent. Corono ortus Corax, et *eo* natu minor Lamedon.

Cap. VI. Corace vero sine liberis mortuo, Epopeus, qui id temporis e Thessalia venerat, imperium sibi vindicavit. Hoc primum regnante hostilem exercitum tradunt in fines suos invasisse, quum ante perpetua pace usi fuissent. (2) *Eius* vero *belli* huiuscemodi causa *perhibetur*. Antiopes Nyctei filiae celebre fuit ob formae excellentiam apud Graecos nomen: quam fama proditum etiam est non Nycteo, sed Asopo amne, qui Thebani et Plataeensis agri fines intersecat, genitam. Eam Epopeus, sive uxorem sibi ante petiverit, sive audacia consultrice impulsus initio fuerit (incertum enim est), rapit. Hanc iniuriam quum

41. *Κορωνός· Κορωνοῦ* AXKF CAgVbMLb; *Κορονὸς, κορονοῦ* VaLa.

Cap. VI. 1. *ἐς θεσσαλίαν* Pc. *ἐθεσσαλίας* Va.

2. *πρὸ τοῦ* AXKCSBPcAgVb Exc. Pal. *πρὸ τούτου* FVa.; seq. *τὸν* om. M. mox *ἐκτελέσασιν* M.

3. *ἕλλησιν* Ag. mox *καὶ* ante *φήμη* om. La. *φήμη ἦν* Vb., at *ἦν* expunct. et in marg. *προσῆν*. La. *προσῆν, ἦν*.

4. *καὶ* om. Ag. tum idem: *ὁρίζει ἐπωπέως καὶ οὐ* N.

5. *γυν. καὶ αἰτήσας* VabLa. tum *θρασύτερα* SBMAgVb (p. compendium ambiguum) *θρασύτερος* Va. *θρασυτέρα* La. *θρασύτερον* Edd. Codd. rell.

βαῖοι σὺν ὅπλοις ἦλθον, ἐνταῦθα τιτρώσκεται μὲν Νυκτεύς, ἐτρώθη δὲ κρατῶν τῇ μάχῃ καὶ Ἐπωπεύς. Νυκτέα μὲν δὴ [6] κάμνοντα ὀπίσω κομίζουσιν ἐς Θήβας, καὶ ὡς ἔμελλε τελευτᾶν, Λύκον ἀδελφὸν ὄντα παραδίδωσι Θηβαίων ἐν τῷ παρόντι ἄρχειν· Λάβδακον [7] γὰρ τὸν Πολυδώρου τοῦ Κάδμου παῖδα ἔτι αὐτός τε ἐπετρόπευεν ὁ Νυκτεὺς [8], καὶ τότε ἀπέλιπεν ἐπιτροπεύειν ἐκείνῳ. τοῦτον οὖν τὸν Λύκον ἱκέτευσε [9] στρατῷ μείζονι ἐπὶ τὴν Αἰγιάλειαν ἐλάσαντα τιμωρήσασθαι μὲν Ἐπωπέα, κακοῦν δὲ, εἰ λάβοι, καὶ
αὐτὴν Ἀντιόπην. Ἐπωπεὺς δὲ [10] τὸ μὲν παραυτίκα ἐπι- 3
νίκια ἔθυε καὶ Ἀθηνᾶς ᾠκοδόμει ναόν, ἐπ᾽ ἐξειργασμένῳ [11] δὲ εὔξατο ἐνδείξασθαι τὴν θεὸν εἴ οἱ τετελεσμένος ἐστὶν ὁ ναὸς κατὰ γνώμην· μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν ἔλαιον [12] λέγουσι ῥυῆναι πρὸ τοῦ ναοῦ. ὕστερον δὲ καὶ Ἐπωπέα κατέλαβεν ἀποθανεῖν ὑπὸ τοῦ τραύματος ἀμεληθέντος κατ᾽ ἀρχάς, ὡς μηδὲν ἔτι Λύκῳ δεῆσαι πολέμου· [13] Λαμέδων γὰρ ὁ Κο-

armis Thebani persequerentur, commisso proelio, Nycteus vulnus accepit. Ipse etiam Epopeus saucius ex acie, victoria tamen potitus, discessit. Nycteus, quum sui eum Thebas aegrum reportassent, non ita multo post moriens regni administrationem Lyco fratri ad tempus reliquit, Labdaco Polydori filio, Cadmi nepote, cuius ipse ante tutor fuerat, in eius tutelam tradito: a quo multis precibus contendit, ut maiore exercitu in Aegialeam ducto Epopeum ulcisceretur, atque ipsam etiam Antiopen, si capere posset, male mulctaret. Epopeus interea pro victoria *dis gratulatus*, ludisque et sacris *eo nomine* peractis, Minervae templum erexit: ac opere iam absoluto deam est precatus, sibi signum aliquod ut daret, num ei accepta fuisset fani dedicatio. Statim itaque oleum tradunt ante templum *divinitus* fluxisse. Verum et ipse Epopeus paulo post ex vulnere negligentius curato diem suum obiit. Quo factum est, ut belli causa remota fuerit: siquidem Lamedon, qui in regnum ei successit, *ultro*

6. *δὴ* om. Va. mox *ἔμελλεν* M.

7. *λάβδαμον* La. *λαύδακον* Ag Va. tum *τὸν Πολυδώρου* BPcAgLb coniecit S. *τοῦ Πολ.* AXKFCSVab MLa.

8. *Νυκτερεὺς* M. mox *ἀπέλειπεν* PcAg.

9. *ἱκέτευε* La. *ἱκέτευσεν* Vb. *μείζωνι* La. mox *αἰγιάλιαν* Vb. *τιμωρίσασθαι* La.

10. *ἐπαπεὺς μὲν*, quo expuncto supra lin. *δὲ* Ag. mox *ἔθηκε* (*ηκ* expunct. et *υ* supra) Ag. *ἔθυεν* Vb.

11. *ἐπ᾽ ἐξεργασμένῳ* Ag. *ἐπεξεργασμένῳ* VbMLab; *ἐπεξειργασμένων* Va (sec. sched. nostr. *ἐπεξειργασμένω* M. *ἐπεργασμένων* Va). mox *ηὔξατο* Lab. *ἐνδέξασθαι* Va.

12. *ἔλεον* La. *λέγουσιν* Ag. *λέ*[illegible] *ῥυῆναι* M. *ῥηῦναι* Vb. mox [illegible] *ἀρχὰς* om. La.

13. *πολέμῳ*, *ου* super *ῳ*, Ag.

ρώνου βασιλεύσας μετὰ Ἐπωπέα ἐξέδωκεν Ἀντιόπην. ἡ δὲ ὡς ἐς[14] Θήβας ἤγετο τὴν ἐπ' Ἐλευθερῶν, ἐνταῦθα καθ'
4 ὁδὸν τίκτει[15], καὶ ἐπὶ τούτῳ πεποίηκεν Ἄσιος ὁ Ἀμφιπολέμου·

125 Ἀντιόπη δ'[16] ἔτεκε Ζῆθον καὶ[17] Ἀμφίονα δῖον,
Ἀσωποῦ κούρη ποταμοῦ βαθυδινήεντος,[18]
Ζηνί τε κυσαμένη καὶ Ἐπωπέϊ ποιμένι λαῶν.

Ὅμηρος δὲ σφᾶς ἀνήγαγεν ἐπὶ τὸ σεμνότερον[19] τοῦ γένους, καὶ Θήβας φησὶν[20] οἰκίσαι πρώτους ἀποκρίνων τὴν κάτω
5 πόλιν (ἐμοὶ δοκεῖν[21]) ἀπὸ τῆς Καδμείας. Λαμέδων δὲ βασιλεύσας ἔγημεν ἐξ Ἀθηνῶν γυναῖκα Φηνὼ Κλυτίου· καὶ ὕστερον γενομένου οἱ πολέμου πρὸς Ἄρχανδρον[22] καὶ Ἀρχιτέλη τοὺς Ἀχαιοῦ[23] συμμαχήσοντα ἐπηγάγετο Σικυῶνα

Antiopen Lyco dedidit. Quae quum Thebas reduceretur, in ipsa, quae Eleutheras ducit, via partu levata est. Qua de re versus hosce fecit Agis Amphiptolemei filius:

Antiope peperit Zethum, atque Amphiona dium,
Asopo celeri currenti vortice nata:
Iupiter hos genuitque simul regnator Epopeus.

Sed hos ad augustiores multo natales retulit Homerus, quum Thebas ab illis primum conditas dixerit, quippe qui, uti mihi videtur, inferiorem urbem a Cadmea distinguat. Porro Lamedon regno inito uxorem Atheniensem duxit Pheno Clytii filiam. Bello mox contra Achaeos Archandrum et Architelem suscepto, ex Attica belli gerendi sibi socium Sicyonem adscivit, data ei in

mox λαμίδων La h. l. et §. 5. κωρωνοῦ, ο super ω priori, Vb. κορωνοῦ Lab.

14. ἐς om. Va. mox τὸν ἐπ' ἐλ. Va.

15. τίκτειν La. ἐπὶ τούτῳ SB e corr. Sylburgii. ἔπη τούτῳ AXKF Codd. ἔπη [ἐπὶ] τούτῳ C probante Letronnio: ἔπη ἐς τοῦτο Valck. in Diatr. in Eurip. p. 58 sqq. Mox Ἄσιος CSB ex emend. Gedoyni, Goldhageni, Valck. in Diatr. p. 58. Ἄγις AXKF Codd. ἀμφιπολέμου Va. ἐμφιπολέμου M. ἐμφιπτολέμου Pc Lb.

16. δὲ AgVbLa. ἔτεκεν Vb. ζῆθρον La.

17. καὶ Ἀμφίονα ASB Codd. κ' Ἀμφίονα XKFC. Ζῆθόν τ' Ἀμφίονά θ' υἱὸν coni. Naekius.

18. βαθυδινειέντος AgVbMLab.

19. θειότερον (σεμνό super θειό) Pc.

20. σφίσιν PcMAgLabR, sed R ad marg. φησίν. tum οἰκῆσαι AgM. οἰκίσας La. Sq. τὴν om. La.

21. δοκεῖ VabLab; ἐμοὶ δὲ δοκεῖ M. Num voluit fort. ἐμοί γε δοκ.? mox ἀθηναίων et supra lin. ῶν M. φηνὴ La.

22. ἄρχανδρα, ον super α, Ag. ἄσχανδρον VaLa. ᾶσχανδρον Vb.

23. τοὺς Ἀχαιοῦ CSB, ut correxit Sylb. ex L. VII, 1. 3. et sic est in Va p. corr., ut videtur ex -ους. τοὺς Ἀχαιοὺς AXKFVb. τοὺς ἀχεοὺς La. τοὺς ἀχῆω Pd. τοὺς ἀχαιοῖς MLb. τοὺς ἀχαιῶ PcAg. mox συμμαχήσαντας MVaPcAgLb. συμμαχήσαντα La.

ἐκ τῆς Ἀττικῆς καὶ θυγατέρα τε συνῴκισεν[24] αὐτῷ Ζευξίππην· καὶ ἀπὸ τούτου βασιλεύσαντος ἡ γῆ Σικυωνία καὶ Σικυὼν ἀντὶ Αἰγιαλείας[25] ἡ πόλις ὠνομάσθη. (3) Σικυῶνα δὲ οὐ Μαραθῶνος τοῦ Ἐπωπέως, Μητίωνος[26] δὲ εἶναι τοῦ Ἐρεχθέως φασίν. ὁμολογεῖ δέ σφισι καὶ Ἄσιος, ἐπεὶ Ἡσίοδός γε[27] καὶ Ἴβυκος[28], ὁ μὲν ἐποίησεν ὡς Ἐρεχθέως εἴη Σικυών, Ἴβυκος δὲ εἶναι Πέλοπός φησιν αὐτόν. Σικυῶνος δὲ γίνεται Χθονοφύλη· Χθονο- 6
φύλης δὲ καὶ Ἑρμοῦ Πόλυβον γενέσθαι λέγουσιν· ὕστερον δὲ αὐτὴν[29] Φλίας ὁ Διονύσου γαμεῖ, καὶ οἱ παῖς Ἀνδροδάμας[30] γίνεται. Πόλυβος δὲ Ταλαῷ[31] τῷ Βίαντος βασιλεύοντι Ἀργείων Λυσιάνασσαν τὴν θυγατέρα ἔδωκε·[32] καὶ ὅτε Ἄδραστος ἔφευγεν ἐξ Ἄργους, παρὰ Πόλυβον ἦλθεν ἐς Σικυῶνα καὶ ὕστερον ἀποθανόντος Πολύβου τὴν ἐν Σικυῶνι[33] ἀρχὴν ἔσχεν. Ἀδράστου δὲ ἐς Ἄργος κατελθόντος Ἰανίσκος ἀπόγονος Κλυτίου τοῦ Λαμέδοντι[34] κηδεύσαντος ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἐβασίλευ-

matrimonium Zeuxippe filia: a quo postea iam regnum adepto et regio tota Sicyonia, et urbs, quae ante Aegiale fuit, Sicyon nuncupata est. (3) Ac Sicyonem quidem ipsum non Marathone Epopei filio, sed Metione Erechthei genitum ferunt: quibus Asius assentitur. Nam Hesiodus Erechtheo Sicyonem, Ibycus Pelopi attribuit. E Sicyone vero Chthonophyle gignitur: quae Mercurio Polybum peperit: ex eademque et Phliante Liberi Patris filio, qui habuit eam in matrimonio, Androdamas nascitur. At Polybus Lysianassam filiam Talao Biantis filio Argivorum regi locavit. Ad Polybum Adrastus Argis eiectus Sicyonem confugit: eoque mortuo regnum ipse adiit. Post Adrasti deinde in patriam reditum Ianiscus Clytii eius nepos, cuius filia cum Lamedonte nupta fuerat, ex Attica veniens regnum iniit: a cuius

24. *συνῴκησεν* VabM.
25. *Αἰγιαλείας* coni. S, ut est in Va et c. 5, 5. *αἰγιάχης* Lb. *Αἰγιάλης* edd. codd. rell.
26. *μετίωνος* Vab. *Μητίονος* BPc AgLb.; antea *Μαραθῶνα* M.
27. *γε* BPcAgLb (accedit S. in corrigendis in calce T. V.), *τε* edd. rell. VabMLa.
28. *Ἴβικος* Vb.
29. *φλύας* Vb.
30. *ἀνδροδήμας* M. *ανδρομάδας* Lb.
31. *ταλαύσῳ* VabLaPcAgM (*ταλύσῳ* M. sec. S.). *ταλάντῳ* Lb.; mox *λυσσιάνασσαν* Vb.
32. *ἔδωκεν* Ag. mox *ἔφευγεν* BM PcLbVab et supra versum Ag. *ἔφυγεν* Edd. ante B, La.
33. *ἐν* (?) *σικυῶνα* M.; *ἐς σικυῶνα* Va. *ἐν* om. La. tum *ἔσοχεν* Vb. *ἐς ἄργους* La.
34. *λαομέδοντι* ALa. mox *ἐλθὸν* Vb.

εἰδότα ὡς εἴη Ζεὺς ἡρπακὼς Αἴγιναν[2] θυγατέρα Ἀσώπου,
μὴ πρότερον φάναι ζητοῦντι μηνύσειν πρὶν ἢ οἱ καὶ ἐν
122 Ἀκροκορίνθῳ[3] γένοιτο ὕδωρ. δόντος δὲ Ἀσωποῦ μηνύει
τε οὗτος καὶ ἀντὶ τοῦ μηνύματος δίκην (ὅτῳ[4] πιστὰ) ἐν
Ἅιδου δίδωσιν. ἤκουσα δὲ ἤδη τὴν Πειρήνην φαμένων εἶ-
ναι ταύτην καὶ τὸ[5] ὕδωρ αὐτόθεν ὑποῤῥεῖν τὸ ἐν τῇ πό-
2 λει. (2) Ὁ δὲ Ἀσωπὸς οὗτος ἄρχεται μὲν ἐκ[6] τῆς Φλια-
σίας, ῥέων δὲ διὰ τῆς Σικυωνίας ἐκδίδωσιν ἐς τὴν ταύτῃ[7]
θάλασσαν. θυγατέρας δὲ αὐτοῦ γενέσθαι Φλιάσιοί φασι[8]
Κόρκυραν καὶ Αἴγιναν καὶ Θήβην· ἀπὸ μὲν δὴ[9] Κόρκυρας
καὶ Αἰγίνης τὰς νήσους Σχερίαν[10] καὶ Οἰνώνην καλου-
μένας μετονομασθῆναι, ἀπὸ δὲ Θήβης τὴν ὑπὸ τῇ[11]
Καδμείᾳ κληθῆναι. Θηβαῖοι δὲ οὐχ ὁμολογοῦσι[12] φά-
μενοι τοῦ Βοιωτίου τὴν Θήβην Ἀσωποῦ καὶ οὐ τοῦ πα-
3 ρὰ[13] Φλιασίοις εἶναι. τὰ δὲ ἄλλα ἐς τὸν ποταμὸν Φλιάσιοι

ret Aeginam Asopi filiam, tum demum indicaturum dixerit, quum in ipsa Acrocorintho perennem aquam haberet. Quare quum Asopus, *ne recusare amplius posset, fontem* dedisset, indicavit *scilicet* ille: et eius indicii, si satis id credi potest, poenas aiunt apud inferos dare. Audivi etiam, qui dicerent, eum fontem Pirenen esse, et aquam ex eo in oppidum defluere. (2) Nam Asopus *amnis* suos habet in Phliasiorum finibus ortus; atque inde per Sicyonium agrum lapsus, in mare iuxta Corinthum exit. Filias vero Asopo Phliasii fuisse dicunt, Corcyram, Aeginam, Theben: et a prioribus duabus insulas eas, quarum altera ante Scheria, Oenone altera sit appellata, novum nomen accepisse: a tertia Theben, quae sub Cadmea est, nominatam. Thebani tamen id minime confitentur. Eam enim Theben Boeotii fuisse, non Phliasii Asopi, contendunt. De flumine vero

2. *αἴγειναν* Ag. *θυγατέραν* M. *φᾶναι* La.

3. *ἀκροκορύνθω* Vb. mox *μηνύει τε οὗτως καὶ ἀντὶ τοῦ μηνύει μετὰ δίκην* La.

4. *οὕτω* Va.

5. *καί τοι* Va. mox *τὸ ἐν* CSBPc MLab; *τὸ* om. AXKFAgVab.

6. *ἀπὸ τῆς φλ.* VaMSmai. *φλυασίας* Ag. *ῥέει δὲ* Vb. *ῥέων δὲ καὶ* AgMLb. *ῥεῖ δὲ διὰ τ. Σ. καὶ ἐκδίδ.* AXKFLaVa. *ῥέων δὲ διὰ τῆς Σ. ἐκδ.* CSBPcd.

7. *ταύτῃ* CSB e coni. Kuhnii. *ταύτης* Edd. rell. Codd.

8. *φασιν* Ag. *κορκύραν* Lb. *αἴγειναν* et *αἰγείνης* MVbLb.

9. *δὴ* om. M.; tum *κορκύραν* Va.

10. *σχερείαν* Ag.

11. *τῇ* om. Va. *καδμίᾳ* La.

12. *ὁμολογοῦσιν* AgVb.

13. *οὐ τοῦ παρὰ Φλιασίοις* CSB Va. *οὐ τοῦ Φλιασίου* AXKFLaVb (Vb *οὐ* om.). *οὐ τοῖ παρὰ Φλιασί-*

καὶ Σικυώνιοι λέγουσι, τὸ ὕδωρ ἔπηλυ καὶ[14] οὐκ ἐγχώ-
ριον εἶναί οἱ· Μαίανδρον γὰρ κατιόντα ἐκ Κελαινῶν διὰ
Φρυγίας καὶ Καρίας καὶ ἐκδιδόντα[15] ἐς τὴν πρὸς Μιλήτῳ
θάλασσαν ἐς Πελοπόννησον ἔρχεσθαι καὶ ποιεῖν τὸν Ἀσω-
πόν. οἶδα δὲ καὶ Δηλίων τοιοῦτο[16] ἀκούσας ἕτερον, ὕδωρ
ὃ καλοῦσιν Ἰνωπὸν[17] εἶναί σφισιν ἐκ τοῦ Νείλου. καὶ 4
δὴ καὶ αὐτὸν ἔχει τὸν Νεῖλον λόγος Εὐφράτην ὄντα ἔς τε
ἕλος[18] ἀφανίζεσθαι καὶ αὖθις ἀνιόντα ὑπὲρ Αἰθιοπίας
Νεῖλον γίνεσθαι. Ἀσωποῦ μὲν πέρι τοιαῦτα ἤκουσα. (3)
Ἐκ δὲ τοῦ Ἀκροκορίνθου τραπεῖσι[19] τὴν ὀρεινὴν πύλη τέ
ἐστιν ἡ Τενεατικὴ καὶ Εἰληθυίας[20] ἱερόν· ἑξήκοντα δὲ
ἀπέχει μάλιστα στάδια ἡ καλουμένη Τενέα. Οἱ δὲ ἄνθρω-
ποί φασιν οἱ[21] ταύτῃ Τρῶες εἶναι, αἰχμάλωτοι δὲ ὑπὸ
Ἑλλήνων ἐκ Τενέδου γενόμενοι ἐνταῦθα Ἀγαμέμνονος
δόντος οἰκῆσαι· καὶ διὰ τοῦτο θεῶν μάλιστα Ἀπόλλωνα[22]
τιμῶσιν.

Asopo eadem a Phliasiis et Sicyoniis traduntur, esse non indigenam, sed advenam amnem: Maeandrum etenim a Celaenis per Phrygiam et Cariam delapsum, in mare ad Miletum erumpere, inde in Peloponnesum supterfluere, atque illic Asopum fieri. Neque vero ab hac opinione dissident, quae a Deliis me audisse memoria teneo: Inopum amnem e Nilo *occulto meatu* ad se pervenire. Quin et ipsum Nilum fama est Euphraten esse, qui, ubi paludi immersus *diu* latuerit, supra Aethiopas Nilus evadat. Haec de Asopo mihi audita sunt. (3) Ab Acrocorintho, qua in montanam partem divertitur, est porta Teneatica, et Lucinae fanum. *Oppidum*, quae Tenea dicitur, stadia ferme LX *hinc* distat. Oppidani se Troianos fuisse affirmant, qui captivi e Tenedo a Graecis abducti, eum locum ab Agamemnone acceptum teneant: et illi quidem Apollinem in primis venerantur.

ου PcdAgLb. mox ποταμὸν φλιάσιον La.

14. ἐπήλυκα οὐκ Vb. λέγουσιν M.; tum κατιοῦτα Va; ῦ mutatum in ν̄ accentu tamen intacto. Deinceps ἐκ καιλαινῶν (ε super αι) διὰ φλυγίας (ρ super λ) Ag.

15. καὶ διδόντα M. mox μηλήτῳ, ι super η, Ag. πελοπόνησον La.

16. τοῦτο Ag. τοιοῦτον (expunct. ν̄) Vb.

17. Ἰνωπὸν SB. Ἴνωπον Edd. rell. Lab. ἴνωπιν, ο super ι, Ag. Tzetz. ad Lycophr. p. 97. Schol. Callim. H. in Dian. 171. confert *Reisk. MS.* tum εἶναι φησὶν Va.; καὶ δεῖ La. mox αὐτὸς M.

18. ἐς τέλος MLb. τε om. La. mox μὲν καὶ (καὶ exp.) περὶ La.

19. τραπεῖσιν M.

20. εἰλειθείας Ag. εἰληλθείας Vb. Εἰλειθυίας C, ut F voluit.

21. φασίν οἱ M.

22. Ἀπόλλωνα om. MLb.

5 (4) Ἐκ Κορίνθου δὲ οὐκ ἐς μεσόγαιαν[23] ἀλλὰ τὴν ἐπὶ Σικυῶνα ἰοῦσι ναὸς ἐμπεπρησμένος ἐστὶν οὐ πόῤῥω τῆς πόλεως, ἐν ἀριστερᾷ δὲ τῆς ὁδοῦ. γεγόνασι μὲν δὴ καὶ ἄλλοι πόλεμοι περὶ τὴν Κορινθίαν καὶ πῦρ ἐπέλαβεν[24] (ὡς τὸ εἰκὸς) καὶ οἰκίας καὶ ἱερὰ τὰ ἔξω τείχους· ἀλλὰ τοῦτόν γε τὸν ναὸν Ἀπόλλωνος εἶναι λέγουσι[25] καὶ ὅτι Πύῤῥος κατακαύσειεν ὁ Ἀχιλλέως αὐτόν. χρόνῳ δὲ ὕστερον ἤκουσα καὶ ἄλλο τοιόνδε, ὡς οἱ Κορίνθιοι Διῒ ποιήσαιντο[26] Ὀλυμπίῳ τὸν ναὸν καὶ ὡς ἐξαίφνης πῦρ ποθὲν ἐμπεσὸν[27] διαφθείρειεν αὐτόν.

6 (5) Σικυώνιοι δὲ (οὗτοι γὰρ ταύτῃ Κορινθίοις εἰσὶν ὅμοροι) περὶ τῆς χώρας τῆς σφετέρας λέγουσιν ὡς Αἰγιαλεὺς αὐτόχθων πρῶτος ἐν αὐτῇ γένοιτο, καὶ Πελοποννήσου δὲ[28] ὅσον ἔτι καλεῖται καὶ νῦν Αἰγιαλὸς ἀπ' ἐκείνου βασιλεύοντος ὀνομασθῆναι καὶ Αἰγιάλειαν αὐτὸν οἰκίσαι[29] πρῶτον ἐν τῷ πεδίῳ[30] πόλιν· οὗ δέ ἐστι νῦν σφίσι τὸ

(4) A Corintho vero qui, mediterranea parte relicta, *recta* Sicyonem versus contendant, non longe ab urbe templum ad viae laevam incensum videant. Fuerunt Corinthiorum fines multis aliis bellis infesti; per quae vero potest videri simile, quum sacra, tum profana aedificia in suburbanis igni fuisse consumta. Hoc certe templum Apollinis esse, et a Pyrrho Achillis filio exustum ferunt. Audivi autem et aliud de eo quiddam huiusmodi: aedem hanc Iovi Olympio Corinthios erexisse, eamque subito incendio, incertum unde igni immisso, conflagrasse. (5) Sicyonii (sunt enim in hac parte Corinthiis finitimi) haec de originibus suis commemorant: exstitisse primum in ea regione Aegialeum indigenam: atque eo regnante, eam Peloponnesi partem, quae Aegialus hoc etiam tempore nuncupatur, nomen sumsisse; ac illum quidem plano loco oppidum, cui Aegialea nomen, con-

23. μεσογαῖαν La. ἀλλὰ τὴν ἐπὶ SBMPcAgLb. ἀλλὰ ἐς τὴν ἐπὶ AXKFCVabLa. mox ἰοῦσιν AgVab. ἐμπεποιημένος, ρης super οιη, Va. γεγόνασιν Vb.

24. ἐπέλαβε M. ἐπέβαλε Va.

25. λέγουσιν AgVb. mox χρόνου La.

26. ἐποιήσαντο VaM (sec. S.) ποιήσαντο M. (sec. nostra Exc.); τῷ ναῷ La. tum ἐξέφνης Vb.

27. ἐμπεσὼν AgVbLa. In Vb ὁ supra lin.; tum αὐτὸ M.

28. τε mavult B. Tum ἔτι καλεῖται καὶ νῦν Αἰγιαλὸς BPcAgMLabR. sed in R per litteras α β γ ordo vulgaris restituitur. ἔτι καὶ νῦν Αἰγ. καλ. Vb. ἔτι καὶ νῦν καλ. Αἰγ. Edd. rell.

29. οἰκίσαι CSBPcVb. οἰκῆσαι Ag. οἰκεῖσαι La. οἰκήσαντα VaMR (in R ι super ή et ad marg. οἰκίσαι). οἰκίσαντα AXKF.

30. παιδίῳ La. πάλιν Va, omisso sq. ἐστι.

ἱερὸν τῆς Ἀθηνᾶς, ἀκρόπολιν τοῦτο[31] εἶναι. Αἰγιαλέως δὲ Εὔρωπα γενέσθαι φασὶν, Εὔρωπος δὲ Τελχῖνα[32], Τελχῖνος δὲ Ἄπιν. οὗτος ὁ Ἄπις ἐς τοσόνδε ηὐξήθη δυνάμεως 7
πρὶν ἢ Πέλοπα ἐς Ὀλυμπίαν ἀφικέσθαι, ὥς τὴν ἐντὸς Ἰσθμοῦ χώραν Ἀπίαν[33] ἀπ᾽ ἐκείνου καλεῖσθαι. Ἄπιδος δὲ ἦν Θελξίων, Θελξίονος δὲ Αἴγυρος, τοῦ δὲ Θουρίμαχος, Θουριμάχου δὲ Λεύκιππος· Λευκίππῳ δὲ ἄῤῥενες[35] παῖδες οὐκ ἐγένοντο, θυγάτηρ δὲ Καλχινία.[36] ταύτῃ τῇ Καλχινίᾳ Ποσειδῶνα συγγενέσθαι φασὶ, καὶ τὸν τεχθέντα ὑπ᾽ αὐτῆς ἔθρεψεν ὁ Λεύκιππος καὶ τελευτῶν παρέδωκέν οἱ τὴν ἀρχήν· ὄνομα δὲ ἦν Πέρατος τῷ παιδί.[37] τὰ δὲ ἐς Πλη- 8
μναῖον τὸν Περάτου μάλιστα ἐφαίνετό μοι θαύματος ἄξια· τὰ γάρ οἱ τικτόμενα ὑπὸ τῆς γυναικὸς αὐτίκα ὁπότε πρῶτον κλαύσειεν ἠφίει[38] τὴν ψυχὴν, ἐς ὃ Δημήτηρ ἔλεον[39] ἴσχει Πλημναίου, παραγενομένη δὲ ἐς τὴν Αἰγιάλειαν ὡς δὴ γυνὴ ξένη Πλημναίῳ παῖδα ἀνέθρεψεν Ὀρθόπολιν. Ὀρθοπόλιδι δὲ θυγάτηρ γίνεται Χρυσόρθη· ταύτην[40]

didisse: fuisse vero ibi arcem, quo loco eis nunc Minervae templum est: Aegialeo patre Europem natum, Europe Telchinem: huic filium Apin fuisse: cuius ante Pelopis in Olympiam adventum eo usque opes creverint, ut ea *tota* regio, quae intra Isthmum est, ab eo fuerit Apia nuncupata. Iam vero Apis Thelxionem suscepit: Thelxione ortus Aegyrus, Aegyro Thurimachus, Thurimacho Leucippus: Leucippo virilis proles non fuit, filia unica Calchinia: eam e Neptuno puerum peperisse, quem Leucippus sublatum eduttumque regni successorem moriens reliquerit: nomen huic Perato fuisse: de cuius filio Plemnaeo quae memoriae prodita sunt, plane miraculo mihi adscribenda videntur. Nam quum omnes, qui ei nascebantur, filii in primo vagitu animam agerent, postremo Plemnaei vicem miseratam Cererem *ad eius uxorem* peregrinae ornatu Aegialeam venisse memorant, Plemnaeoque Orthopolin recens natum educasse. Or-

31. τότε coni. Buttmannus.
32. τελχίνα Vb. deinceps Ἄπιν — Ἄπις SBPcAg. Ἄπιν — Ἄπις AXKF CVabMLab. ηὐξήνθη La.
33. ἀπείαν Vb. tum καλεῖσθαι ἀπ᾽ ἐκείνου Va, sed litteris α β γ ordo vulg. restituitur.
34. ἄπιος M. mox θελξίωνος Va.
35. ἄρσενες MLa.
36. χαλκινία (κ expunct. et χ supra) Ag. Sq. τῇ om. La. ταύτῃ τῇ Καλχινίᾳ om. M. mox φασὶν Ag.
37. τῷ δὲ Ag. περάτος Lb. mox πλεμναῖον La. τοῦ περάτου Va.
38. ἐφίει Va. δὴ μήτηρ Lb.
39. ἔλαιον M. ἔλεγον (γ expuncto) Vb. tum ἔχει Ag. εἶχε vel ἔσχε voluit Sylb. αἰγιαλείαν La.
40. ταύτῃ Lab. νομίζουσι ἐξ Ag. mox ὀνομάσθη VaLa.

τεκεῖν νομίζουσιν ἐξ Ἀπόλλωνος καὶ ὁ παῖς ὠνομάσθη Κόρωνος·[41] *Κορώνου δὲ γίνονται Κόραξ καὶ νεώτερος Λαμέδων.*

CAPUT VI.

De Epopei adventu e Thessalia — Antiopes raptu et Epopei bello cum Nycteo gesto — Lamedonte — Sicyone eiusque natalibus et posteris — reliquis Sicyoniorum regibus et rebus.

124 *Κόρακος δὲ ἀποθανόντος ἄπαιδος ὑπὸ τοῦτον τὸν καιρὸν Ἐπωπεὺς ἀφικόμενος ἐκ Θεσσαλίας*[1] *ἔσχε τὴν ἀρχήν. ἐπὶ τούτου βασιλεύοντος στρατόν σφισι πολέμιον λέγουσιν ἐς τὴν χώραν τότε ἐλθεῖν πρῶτον, τὰ πρὸ τοῦ*[2] *πάντα τὸν χρόνον διατελέσασιν ἐν εἰρήνῃ.* (2) *Αἰτία δὲ ἥδε. Ἀντιόπης ἐν Ἕλλησι*[3] *τῆς Νυκτέως ὄνομα ἦν ἐπὶ κάλλει, καί οἱ καὶ φήμη προσῆν Ἀσωποῦ θυγατέρα, ὃς τὴν Θη-*
2 *βαΐδα καὶ*[4] *Πλαταΐδα ὁρίζει, καὶ οὐ Νυκτέως εἶναι. ταύτην οὐκ οἶδα εἴτε γυναῖκα*[5] *αἰτήσας εἴτε θρασύτερα ἐξ ἀρχῆς βουλευσάμενος Ἐπωπεὺς ἁρπάζει. ὡς δὲ οἱ Θη-*

thopolidi filia fuit Chrysorthe: quam ex Apolline peperisse Coronum pro certo habent. Corono ortus Corax, et *eo* natu minor Lamedon.

Cap. VI. Corace vero sine liberis mortuo, Epopeus, qui id temporis e Thessalia venerat, imperium sibi vindicavit. Hoc primum regnante hostilem exercitum tradunt in fines suos invasisse, quum ante perpetua pace usi fuissent. (2) *Eius* vero *belli* huiuscemodi causa *perhibetur*. Antiopes Nyctei filiae celebre fuit ob formae excellentiam apud Graecos nomen: quam fama proditum etiam est non Nycteo, sed Asopo amne, qui Thebani et Plataeensis agri fines intersecat, genitam. Eam Epopeus, sive uxorem sibi ante petiverit, sive audacia consultrice impulsus initio fuerit (incertum enim est), rapit. Hanc iniuriam quum

41. *Κορωνός· Κορωνοῦ* AXKFCAgVbMLb; *Κορονὸς, κορονοῦ* VaLa.

Cap. VI. 1. *ἐς θεσσαλίαν* Pc. *ἐθεσσαλίας* Va.

2. *πρὸ τοῦ* AXKCSBPcAgVb Exc. Pal. *πρὸ τούτου* FVa.; seq. *τὸν* om. M. mox *ἐκτελέσασιν* M.

3. *ἕλλησιν* Ag. mox *καὶ* ante *φήμη* om. La. *φήμη ἦν* Vb., at *ἦν* expunct. et in marg. *προσῆν*. La. *προσῆν, ἦν.*

4. *καὶ* om. Ag. tum idem: *ὁρίζει ἐπωπέως καὶ οὐ* N.

5. *γυν. καὶ αἰτήσας* VabLa. tum *θρασύτερα* SBMAgVb (p. compendium ambiguum) *θρασύτερος* Va. *θρασυτέρα* La. *θρασύτερον* Edd. Codd. rell.

βαῖοι σὺν ὅπλοις ἦλθον, ἐνταῦθα τιτρώσκεται μὲν Νυ-
κτεὺς, ἐτρώθη δὲ κρατῶν τῇ μάχῃ καὶ Ἐπωπεύς. Νυκτέα
μὲν δὴ[6] κάμνοντα ὀπίσω κομίζουσιν ἐς Θήβας, καὶ ὡς
ἔμελλε τελευτᾶν, Λύκον ἀδελφὸν ὄντα παραδίδωσι Θηβαίων
ἐν τῷ παρόντι ἄρχειν· Λάβδακον[7] γὰρ τὸν Πολυδώρου
τοῦ Κάδμου παῖδα ἔτι αὐτός τε ἐπετρόπευεν ὁ Νυκτεὺς[8],
καὶ τότε ἀπέλιπεν ἐπιτροπεύειν ἐκείνῳ. τοῦτον οὖν τὸν
Λύκον ἱκέτευσε[9] στρατῷ μείζονι ἐπὶ τὴν Αἰγιάλειαν ἐλάσαντα
τιμωρήσασθαι μὲν Ἐπωπέα, κακοῦν δὲ, εἰ λάβοι, καὶ
αὐτὴν Ἀντιόπην. Ἐπωπεὺς δὲ[10] τὸ μὲν παραυτίκα ἐπι- 3
νίκια ἔθυε καὶ Ἀθηνᾶς ᾠκοδόμει ναόν, ἐπ᾽ ἐξειργασμένῳ[11]
δὲ εὔξατο ἐνδείξασθαι τὴν θεὸν εἴ οἱ τετελεσμένος ἐστὶν ὁ
ναὸς κατὰ γνώμην· μετὰ δὲ τὴν εὐχὴν ἔλαιον[12] λέγουσι
ῥυῆναι πρὸ τοῦ ναοῦ. ὕστερον δὲ καὶ Ἐπωπέα κατέλαβεν
ἀποθανεῖν ὑπὸ τοῦ τραύματος ἀμεληθέντος κατ᾽ ἀρχὰς, ὡς
μηδὲν ἔτι Λύκῳ δεῆσαι πολέμου·[13] Λαμέδων γὰρ ὁ Κο-

armis Thebani persequerentur, commisso proelio, Nycteus vulnus accepit. Ipse etiam Epopeus saucius ex acie, victoria tamen potitus, discessit. Nycteus, quum sui eum Thebas aegrum reportassent, non ita multo post moriens regni administrationem Lyco fratri ad tempus reliquit, Labdaco Polydori filio, Cadmi nepote, cuius ipse ante tutor fuerat, in eius tutelam tradito: a quo multis precibus contendit, ut maiore exercitu in Aegialeam ducto Epopeum ulcisceretur, atque ipsam etiam Antiopen, si capere posset, male mulctaret. Epopeus interea pro victoria *dis gratulatus*, ludisque et sacris *eo nomine* peractis, Minervae templum erexit: ac opere iam absoluto deam est precatus, sibi signum aliquod ut daret, num ei accepta fuisset fani dedicatio. Statim itaque oleum tradunt ante templum *divinitus* fluxisse. Verum et ipse Epopeus paulo post ex vulnere negligentius curato diem suum obiit. Quo factum est, ut belli causa remota fuerit: siquidem Lamedon, qui in regnum ei successit, *ultro*

6. δὴ om. Va. mox ἔμελλεν M.
7. λάβδαμον La. λαύδακον Ag Va. tum τὸν Πολυδώρου BPcAgLb coniecit S. τοῦ Πολ. AXKFCSVab MLa.
8. Νυκτερεὺς M. mox ἀπέλειπεν PcAg.
9. ἱκέτευε La. ἱκέτευσεν Vb. μείζωνι La. mox αἰγιάλιαν Vb. τιμωρίσασθαι La.
10. ἐπαπεὺς μὲν, quo expuncto supra lin. δὲ Ag. mox ἔθηκε (ηκ expunct. et υ supra) Ag. ἔθυεν Vb.
11. ἐπ᾽ ἐξεργασμένῳ Ag. ἐπεξεργασμένῳ VbMLab; ἐπεξειργασμένων Va (sec. sched. nostr. ἐπεξειργασμένω M. ἐπεργασμένων Va). mox ηὔξατο Lab. ἐνδέξασθαι Va.
12. ἔλεον La. λέγουσιν Ag. λέ[illegible] ῥυῆναι M. ῥηῦναι Vb. mox [illegible] ἀρχὰς om. La.
13. πολέμῳ, ου super ῳ, Ag.

ρώνου βασιλεύσας μετὰ Ἐπωπέα ἐξέδωκεν Ἀντιόπην. ἡ δὲ ὡς ἐς[14] Θήβας ἤγετο τὴν ἐπ' Ἐλευθερῶν, ἐνταῦθα καθ'
4 ὁδὸν τίκτει[15], καὶ ἐπὶ τούτῳ πεποίηκεν Ἄσιος ὁ Ἀμφιπολέμου·

125 Ἀντιόπη δ'[16] ἔτεκε Ζῆθον καὶ[17] Ἀμφίονα δῖον,
Ἀσωποῦ κούρη ποταμοῦ βαθυδινήεντος,[18]
Ζηνί τε κυσαμένη καὶ Ἐπωπέϊ ποιμένι λαῶν.

Ὅμηρος δὲ σφᾶς ἀνήγαγεν ἐπὶ τὸ σεμνότερον[19] τοῦ γένους, καὶ Θήβας φησὶν[20] οἰκίσαι πρώτους ἀποκρίνων τὴν κάτω
5 πόλιν (ἐμοὶ δοκεῖν[21]) ἀπὸ τῆς Καδμείας. Λαμέδων δὲ βασιλεύσας ἔγημεν ἐξ Ἀθηνῶν γυναῖκα Φηνὼ Κλυτίου· καὶ ὕστερον γενομένου οἱ πολέμου πρὸς Ἄρχανδρον[22] καὶ Ἀρχιτέλη τοὺς Ἀχαιοῦ[23] συμμαχήσοντα ἐπηγάγετο Σικυῶνα

Antiopen Lyco dedidit. Quae quum Thebas reduceretur, in ipsa, quae Eleutheras ducit, via partu levata est. Qua de re versus hosce fecit Agis Amphiptolemei filius:

Antiope peperit Zethum, atque Amphiona dium,
Asopo celeri currenti vortice nata:
Iupiter hos genuitque simul regnator Epopeus.

Sed hos ad augustiores multo natales retulit Homerus, quum Thebas ab illis primum conditas dixerit, quippe qui, uti mihi videtur, inferiorem urbem a Cadmea distinguat. Porro Lamedon regno inito uxorem Atheniensem duxit Pheno Clytii filiam. Bello mox contra Achaeos Archandrum et Architelem suscepto, ex Attica belli gerendi sibi socium Sicyonem adscivit, data ei in

mox λαμίδων La h. l. et §. 5. κωρωνοῦ, ο super ω priori, Vb. κορωνοῦ Lab.

14. ἐς om. Va. mox τὸν ἐπ' ἐλ. Va.

15. τίκτειν La. ἐπὶ τούτῳ SB e corr. Sylburgii. ἔπη τούτῳ AXKF Codd. ἔπη [ἐπὶ] τούτῳ C probante Letronnio: ἔπη ἐς τοῦτο Valck. in Diatr. in Eurip. p. 58 sqq. Mox Ἄσιος CSB ex emend. Gedoyni, Goldhageni, Valck. in Diatr. p. 58. Ἆγις AXKF Codd. ἀμφιπολέμου Va. ἐμφιπολέμου M. ἐμφιπτολέμου Pc Lb.

16. δὲ AgVbLa. ἔτεκεν Vb. ζήθρον La.

17. καὶ Ἀμφίονα ASB Codd. κ' Ἀμφίονα XKFC. Ζῆθόν τ' Ἀμφίονά θ' υἱὸν coni. Naekius.

18. βαθυδινειέντος AgVbMLab.

19. θειότερον (σεμνό super θειό) Pc.

20. σφίσιν PcMAgLabR, sed R ad marg. φησίν. tum οἰκῆσαι AgM. οἰκίσας La. Sq. τὴν om. La.

21. δοκεῖ VabLab; ἐμοὶ δὲ δοκεῖ M. Num voluit fort. ἐμοί γε δοκ.? mox ἀθηναίων et supra lin. ῶν M. φηνὴ La.

22. ἄρχανδρα, ον super α, Ag. ἄσχανδρον VaLa. ἆσχανδρον Vb.

23. τοὺς Ἀχαιοῦ CSB, ut correxit Sylb. ex L. VII, 1. 3. et sic est in Va p. corr., ut videtur ex -ους. τοὺς Ἀχαιοὺς AXKFVb. τοὺς ἀχεοὺς La. τοὺς ἀχῆω Pd. τοὺς ἀχαιοῖς MLb. τοὺς ἀχαιῶ PcAg. mox συμμαχήσαντας MVaPcAgLb. συμμαχήσαντα La.

ἐκ τῆς Ἀττικῆς καὶ θυγατέρα τε συνῴκισεν[24] αὐτῷ Ζευξίππην· καὶ ἀπὸ τούτου βασιλεύσαντος ἡ γῆ Σικυωνία καὶ Σικυὼν ἀντὶ Αἰγιαλείας[25] ἡ πόλις ὠνομάσθη. (3) Σικυῶνα δὲ οὐ Μαραθῶνος τοῦ Ἐπωπέως, Μητίωνος[26] δὲ εἶναι τοῦ Ἐρεχθέως φασίν. ὁμολογεῖ δέ σφισι καὶ Ἄσιος, ἐπεὶ Ἡσίοδός γε[27] καὶ Ἴβυκος[28], ὁ μὲν ἐποίησεν ὡς Ἐρεχθέως εἴη Σικυών, Ἴβυκος δὲ εἶναι Πέλοπός φησιν αὐτόν. Σικυῶνος δὲ γίνεται Χθονοφύλη· Χθονο- 6
φύλης δὲ καὶ Ἑρμοῦ Πόλυβον γενέσθαι λέγουσιν· ὕστερον δὲ αὐτὴν[29] Φλίας ὁ Διονύσου γαμεῖ, καί οἱ παῖς Ἀνδροδάμας[30] γίνεται. Πόλυβος δὲ Ταλαῷ[31] τῷ Βίαντος βασιλεύοντι Ἀργείων Λυσιάνασσαν τὴν θυγατέρα ἔδωκε·[32] καὶ ὅτε Ἄδραστος ἔφευγεν ἐξ Ἄργους, παρὰ Πόλυβον ἦλθεν ἐς Σικυῶνα καὶ ὕστερον ἀποθανόντος Πολύβου τὴν ἐν Σικυῶνι[33] ἀρχὴν ἔσχεν. Ἀδράστου δὲ ἐς Ἄργος κατελθόντος Ἰανίσκος ἀπόγονος Κλυτίου τοῦ Λαμέδοντι[34] κηδεύσαντος ἐλθὼν ἐκ τῆς Ἀττικῆς ἐβασίλευ-

matrimonium Zeuxippe filia: a quo postea iam regnum adepto et regio tota Sicyonia, et urbs, quae ante Aegiale fuit, Sicyon nuncupata est. (3) Ac Sicyonem quidem ipsum non Marathone Epopei filio, sed Metione Erechthei genitum ferunt: quibus Asius assentitur. Nam Hesiodus Erechtheo Sicyonem, Ibycus Pelopi attribuit. E Sicyone vero Chthonophyle gignitur: quae Mercurio Polybum peperit: ex eademque et Phliante Liberi Patris filio, qui habuit eam in matrimonio, Androdamas nascitur. At Polybus Lysianassam filiam Talao Biantis filio Argivorum regi locavit. Ad Polybum Adrastus Argis eiectus Sicyonem confugit: eoque mortuo regnum ipse adiit. Post Adrasti deinde in patriam reditum Ianiscus Clytii eius nepos, cuius filia cum Lamedonte nupta fuerat, ex Attica veniens regnum iniit: a cuius

24. *συνῴκησεν* VabM.
25. *Αἰγιαλείας* coni. S, ut est in Va et c. 5, 5. *αἰγιάχης* Lb. *Αἰγιάλης* edd. codd. rell.
26. *μετίωνος* Vab. *Μητίονος* BPc AgLb.; antea *Μαραθῶνα* M.
27. *γε* BPcAgLb (accedit S. in corrigendis in calce T. V.), *τε* edd. rell. VabMLa.
28. *Ἴβικος* Vb.
29. *φλύας* Vb.
30. *ἀνδροδήμας* M. *ανδρομάδας* Lb.
31. *ταλαύσῳ* VabLaPcAgM (*ταλύσῳ* M. sec. S.). *ταλάντῳ* Lb.; mox *λυσσιάνασσαν* Vb.
32. *ἔδωκεν* Ag. mox *ἔφευγεν* BM PcLbVab et supra versum Ag. *ἔφυγεν* Edd. ante B, La.
33. *ἐν* (?) *σικυῶνα* M.; *ἐς σικυῶνα* Va. *ἐν* om. La. tum *ἔσσχεν* Vb. *ἐς ἄργους* La.
34. *λαομέδοντι* ALa. mox *ἐλθὸν* Vb.

σεν[35], ἀποθανόντος δὲ Ἰανίσκου Φαῖστος τῶν[36] Ἡρα-
7 κλέους λεγόμενος παίδων καὶ οὗτος εἶναι. Φαίστου δὲ
κατὰ μαντείαν μετοικήσαντος ἐς Κρήτην βασιλεῦσαι λέ-
γεται Ζεύξιππος Ἀπόλλωνος υἱὸς καὶ νύμφης Συλλί-
δος.[37] (4) Μετὰ δὲ Ζεύξιππον τελευτήσαντα Ἀγαμέ-
μνων στρατὸν ἤγαγεν ἐπὶ[38] Σικυῶνα καὶ τὸν βασιλέα Ἱπ-
πόλυτον Ῥοπάλου παῖδα τοῦ Φαίστου· δείσας δὲ τὸν
στρατὸν ἐπιόντα Ἱππόλυτος συνεχώρησεν Ἀγαμέμνονος
126 κατήκοος καὶ Μυκηναίων[39] εἶναι· Ἱππολύτου δὲ ἦν τού-
του Λακεστάδης. Φάλκης[40] δὲ ὁ Τημένου καταλαβὼν
νύκτωρ Σικυῶνα σὺν Δωριεῦσι[41] κακὸν μὲν ἅτε Ἡρακλεί-
δην καὶ αὐτὸν ἐποίησεν οὐδὲν, κοινωνὸν[42] δὲ ἔσχε τῆς ἀρχῆς.
καὶ Δωριεῖς μὲν Σικυώνιοι γεγόνασιν ἀπὸ τούτου καὶ
μοῖρα τῆς Ἀργείας.

obitu Phaestus e filiis Herculis unus (ut vulgo ferebatur) regnat. Sed quum is ex oraculi responso in Cretam migrasset, Zeuxippus Apollinis e Syllide nympha filius regnum dicitur obtinuisse. (4) Qui quum decessisset, Agamemnon Sicyoniis, et ipsi regi Hippolyto Rhopali filio, Phaesti nepoti, bellum intulit. Is opibus diffisus suis Agamemnonis et Mycenaeorum se imperata facturum spopondit. Hippolyto Lacestades filius fuit. *Quo regnante*, Phalces Temeni filius cum Doriensibus Sicyonem nocturno impetu occupavit: in eum tamen, quod ex Herculis nepotibus esset, nihil acerbe aut crudeliter commisit, quin imo imperium cum eo communicavit. Ex eo Sicyonii Dorienses facti, et inter Argivos censeri coepti.

35. Mirum quod omnes ante B edd. post *ἐβασίλευσεν* distinctionem habent maximam.

36. *τὸν Ἡρακλέους* Ag. mox *λενόμενος* Vb. *γενόμενος* VaLa.

37. *Ὑλλίδος* C. O. Müller Dor. I, 80.

38. *ἐπὶ τὴν* Pc. *ἐπί τε* mavult B. *ἄγει εἰς σικ.* La.

39. *μηκυναίων* Va; *μηκηνναίων*
υ η
M.; *μηκυνεραίων* (sic) Vb. *μυκηνέων* Lb.

40. *λακεστάδης Φάλκης. Ταμφάλκης δὲ* AXK Codd. [*ταμφλάκης*, μ supra lin, Va]; *Ταμφάλκης* sepsit F, eiecerunt CSB iubente Sylburgio, consentiente Amasaeo. „Fuit scribae vitium. Ille scripserat *Φάλκης Τημ.* (s. *Ταμ.*), sed videbat statim duas voces a se fuisse neglectas: *δὲ ὁ*. Resumsit igitur de novo scribere *Φάλκης* et supplere lacunam, sed non inducta linea, sed, ut solent, subiectis punctis minutissimis illa deleverat (vel etiam delere neglexerat) quod ab exscriptoribus sequentibus non fuit observatum. v. p. 135.“ *Reisk. MS.* — Mox *τεμένου* Ag. *καταβαλὼν* La.

41. *δωδωριεῦσι* Vb.

42. *κοινὸν* Ag.

CAPUT VII.

De Demetrio Sicyonis arci urbem adstruente — terrae motu Sicyonem vastante — Sicyoniorum sepulcris et mortuos humandi more — Eupolidis, comici poëtae, et aliorum sepulcris — memorandis in arce Sicyon. — theatro sub arce — templo Bacchi eiusque signis Baccheo et Lysio — templo Dianae Limnaeae — templo Suadae eiusque cultus origine — templo Apollinis et Marsyae tibiis ibi conditis.

Τὴν δὲ τοῦ Αἰγιαλέως ἐν τῷ πεδίῳ[1] πόλιν Δημήτριος καθελὼν ὁ Ἀντιγόνου τῇ πάλαι ποτὲ ἀκροπόλει προσῴκισε τὴν νῦν πόλιν. ἐχόντων δὲ ἀσθενῶς ἤδη τῶν Σικυωνίων (αἰτίαν δὲ οὐκ ὀρθῶς ποιοῖ[2] τις ἂν ζητῶν, ἀποχρῷτο δὲ τῷ Ὁμήρῳ λελεγμένῳ περὶ Διός·

Ὃς δὴ πολλάων[3] πολίων κατέλυσε κάρηνα)

διακειμένοις οὖν ἀδυνάτως ἐπιγενόμενος σεισμὸς ὀλίγου τὴν πόλιν ἐποίησεν ἀνδρῶν ἔρημον, πολλὰ δὲ σφᾶς καὶ[4] τῶν ἐς ἐπίδειξιν ἀφείλετο· ἐκάκωσε δὲ καὶ περὶ Καρίαν καὶ Λυκίαν τὰς πόλεις καὶ Ῥοδίοις ἐσείσθη μάλιστα ἡ

Cap. VII. Aegialei vero urbem in campis sitam quum Demetrius Antigoni filius evertisset, vetustae arci urbem, quae nunc permanet, adiunxit. Et causam quidem, quamobrem tantopere Sicyoniorum opes attritae fuerint, si quis exquirere velit, haud recte fecerit: sed eo contentus sit, quod ab Homero dictum est de Iove:

Urbes qui multas a celso culmine vertit.

Iam vero magnis quum cladibus Sicyonii afflicti essent, ipsam urbem terrae motus ferme ad solitudinem et vastitatem redegit: ac tunc multa, quae admirationi fuerant, opera interierunt. Eodem vero casu Cariae et Lyciae urbes magnis calamitatibus affectae: et Rhodus in primis insula tam vehementer

Cap. VII. 1. παιδίῳ La. mox προσῴκισαι MLa; προσώκησε Va.

2. ποιεῖ, in Lb οῖ sup. lin., Lab. mox τῷ Ὁμήρῳ λελεγμένον PcdAg MLb. τὸ τῶ Ὁμ. λελεγμένον Va. τῷ ὁμ. λεγομένῳ La. τὸ Ὁμήρῳ λελεγμένον Vt. unde Schneiderus coni. ἀποχρῴη δὲ τὸ, Coraes, ἀποχράτω seu ἀποχρήτω δέ οἱ τὸ Ὁμήρῳ λελεγμένον.

3. πολλῶν PcVabAgMLab. κατέλησε Va. Il. II, 117.

4. καὶ εἰς ἐπίδ. VaM.

νῆσος, ὥστε καὶ λόγιον[5] *τετελέσθαι Σιβύλλῃ τὸ ἐς τὴν
Ῥόδον ἔδοξεν.*

2 (2) *Ἐκ δὲ τῆς Κορινθίας ἐλθοῦσιν ἐς τὴν Σικυωνίαν
Λύκου Μεσσηνίου μνῆμά*[6] *ἐστιν, ὅστις δὴ οὗτος ὁ Λύκος·
οὐ γάρ τινα Λύκον εὑρίσκω Μεσσήνιον ἀσκήσαντα*[7] *πέν-
ταθλον οὐδὲ Ὀλυμπικὴν ἀνῃρημένον*[8] *νίκην· τοῦτο μὲν
δὴ χῶμά ἐστι γῆς.* (3) *Αὐτοὶ*[9] *δὲ Σικυώνιοι τὰ πολλὰ
ἐοικότι τρόπῳ θάπτουσι. τὸ μὲν σῶμα γῇ κρύπτουσι,
λίθου*[10] *δὲ ἐποικοδομήσαντες κρηπῖδα κίονας ἐφιστᾶσι,
καὶ ἐπ' αὐτοῖς ἐπίθημα*[11] *ποιοῦσι κατὰ τοὺς ἀετοὺς μά-*
127 *λιστα τοὺς*[12] *ἐν τοῖς ναοῖς· ἐπίγραμμα δὲ ἄλλο μὲν ἐπι-
γράφουσιν*[13] *οὐδέν, τὸ δὲ ὄνομα ἐφ' αὑτοῦ*[14] *καὶ οὐ
πατρόθεν ὑπειπόντες κελεύουσι τὸν νεκρὸν χαίρειν.*
3 (4) *Μετὰ δὲ τὸ μνῆμα τοῦ Λύκου διαβεβηκόσιν ἤδη τὸν Ἀσω-*

concussa est, ut Sibyllae vaticinatio Rhodi sit exitio comprobata. (2) Qua ex Corinthiaco agro in Sicyonium iter est, Lyci Messenii monumentum exstat, quicunque Lycus ille fuerit. Neque enim Lycum ego ullum Messenium comperio, qui vel in quinquertio se exercuerit, vel in Olympicis ludis palmam tulerit. Est hoc quidem *monumentum* terrae tumulus. (3) Ad hunc enim ferme modum suorum cadavera condunt Sicyonii: corpus terra contegunt, deinde lapidea basi exstructa columnas erigunt, iisque fastigium imponunt, eo fere modo quo aquilas in templis. Inscribunt vero sepulcris plane nihil: sed defunctum suo tantum nomine, omissa patris mentione, appellatum valere iubent. (4) Iam vero post Lyci monumentum trans Asopum ad dex-

5. *τὸ λόγιον* AXKFCAgVbLb; *τι λόγ.* La. *τὸ* om. SBPcMVa. *τετελέσται*, *σθ* super *στ* Lb. — *σιβίλλῃ* VbM.

6. *μνῆμά ἐστιν — Μεσσήνιον* Va habet ad marg.

7. *ἀθλήσαντα πένταθλος* Va, unde F. legendum putat *ἀθλήσαντα πεντάθλον οὐδὲ Ὀλ. ἀν. νίκην.* (Siebel. non satis intellexit Facii sententiam).

8. *ἀνειρημένον* Va. *ἀνῃρημένος* La.

9. *αὐτὸν* La. mox *θάπτουσιν* AgM. mox *δῶμα* Lb. *δὴ* pro *γῇ* La. *κρύπτουσι* AgMLb. *κρύπτουσιν* Codd. rell. Edd.

10. *λίθον* Va; tum *ἐπικοδομ.* La. *κριπῖδα κίωνας* (*ο* super *ω*) Ag; *κρηπίδα* VabM; *κίονα* Va; deinde *ἐφεστᾶσι* AgM.

11. *ἐπίθυμα* Pc. tum *ποιοῦσιν* Vb.

12. *τοῖς ἐν τοῖς* AgLb. — Sq. *δὲ* om. La. *μὲν ἄλλο* La.

13. *ἐπιγράφουσιν* CSBPcdAgMVa (*ἔτι γράφὸυσιν* Va sec. S.). *γράφουσιν* AXKFVbLa.

14. *αὐτοῦ* BPcVaAgLb; *ἑαυτοῦ* edd. rell. VbM (?) La. mox *πατρῶθεν* Vb. *προθὲν* M. (*πρόθεν* sec. nostram collat.) tum *ὑπεισόντες* Ag.

πόν ἐστιν ἐν δεξιᾷ τὸ Ὀλύμπιον, ὀλίγον δὲ ἔμπροσθεν ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ τάφος Εὐπόλιδι [15] Ἀθηναίῳ ποιήσαντι κωμῳδίαν. προελθοῦσι δὲ καὶ ἐπιστρέψασιν ὡς ἐπὶ τὴν πόλιν Ξενοδίκης [16] μνῆμά ἐστιν ἀποθανούσης ἐν ὠδῖσι· [17] πεποίηται δὲ οὐ κατὰ τὸν ἐπιχώριον τρόπον, ἀλλ' ὡς ἂν τῇ γραφῇ μάλιστα ἁρμόζοι· [18] γραφὴ δὲ, εἴπερ ἄλλη τις, καὶ αὕτη ἐστὶ θέας ἀξία. προελθοῦσι 4
δὲ [19] ἐντεῦθεν τάφος Σικυωνίοις ἐστὶν, ὅσοι περὶ Πελλήνην καὶ Δύμην τὴν [20] Ἀχαιῶν καὶ ἐν Μεγάλῃ πόλει καὶ περὶ Σελασίαν [21] ἐτελεύτησαν· τὰ δὲ ἐς αὐτοὺς σαφέστερον ἐν τοῖς ἐφεξῆς δηλώσω. πρὸς δὲ τῇ πύλῃ πηγή ἐστι σφίσιν ἐν σπηλαίῳ, ἧς τὸ ὕδωρ οὐκ ἄνεισιν ἐκ γῆς, [22] ἐπιῤῥεῖ δὲ ἐκ τοῦ ὀρόφου τοῦ σπηλαίου· καὶ καλεῖται δι' αὐτὸ Στάζουσα [23] ἡ πηγή. (5) Ἐν δὲ τῇ νῦν ἀκροπόλει 5
Τύχης ἱερόν ἐστιν Ἀκραίας, μετὰ δὲ αὐτὸ Διοσκούρων·

teram Olympium est. Ad viae laevam modico intervallo sepulcrum Eupolidis Atheniensis, comoediarum scriptoris. Hinc qui progressi fuerint, ad ipsam quasi urbem a diverticulo redituri, Xenodices, quae e partu mortua est, monumentum videant. Illud quidem non eadem est forma, qua sepulcra faciunt Sicyonii. In eo enim, in quo pingi posset, locus relictus est: et pictura sane, uti alia quaevis, est, quae spectetur, dignissima. Porro hinc qui processerint, sepulcrum invenient Sicyoniis exstructum iis, qui ad Pellenen, ad Dymen Achaeorum, ad Megalopolim, et ad Selasiam mortem oppetierunt: de quibus posterius omnia exponentur plenissime. Ad portam fons est in specu; cuius aqua non e terra scaturit, sed e specus fastigio manat: qua de re Stazusan nuncupant. (5) In arce, quae nunc exstat, Fortunae Acraeae aedes; et secundum

15. ἐς πόλιδι Va, tum ἀθηναίων VabAgMLab. κωμῳδίας coni. F. προελθοῦσιν Vb. ἐπιστρέψασιν ὡς in marg. habet La.

16. Ξενοδόκης B*Pc. Ξενοδίκης Edd. rell. AgVabM.

17. ὠδεῖσιν (ε expuncto) Vb. τι γραφῇ La.

18. ἁρμόζει, οι super ει, AgLb. Etiam in Va ει correctum in οι. Sq. δὲ om. M.

19. προελθοῦσι δὲ ἐντ. AgLb. προελθοῦσι δ' ἐντ. BPc. προελθοῦσιν ἐντ. Edd. ante B, MVab (ἐνταῦθα, per correct. ἐντεῦθεν Vb).

20. τῶν Va.

21. σελλασίαν AgLab. σελασσίαν M. σελλασσίαν Vb. mox πηγή ἐστιν Ag.

22. ἐκ τῆς γῆς Va.

23. Στάζουσα B. στάζουσα Edd. rell. Mox μετὰ δὲ αὐτῶν La.

ξόανά δὲ οὗτοί τε[24] *καὶ τὸ ἄγαλμα τῆς Τύχης ἐστί.*[25] *τοῦ θεάτρου δὲ ὑπὸ τὴν ἀκρόπολιν ᾠκοδομημένου τὸν ἐν*[26] *τῇ σκηνῇ πεποιημένον ἄνδρα ἀσπίδα ἔχοντα Ἄρατόν φασιν εἶναι τὸν Κλεινίου.* (6) *Μετὰ δὲ τὸ θέατρον Διονύσου ναός ἐστι· χρυσοῦ μὲν καὶ ἐλέφαντος ὁ θεὸς, παρὰ δὲ αὐτὸν Βάκχαι*[27] *λίθου λευκοῦ. ταύτας τὰς γυναῖκας ἱερὰς εἶναι καὶ Διονύσῳ μαίνεσθαι λέγουσιν. ἄλλα δὲ ἀγάλματα ἐν ἀποῤῥήτῳ Σικυωνίοις ἐστί· ταῦτα μιᾷ καθ' ἕκαστον ἔτος νυκτὶ ἐς τὸ Διονύσιον ἐκ τοῦ καλουμένου Κοσμητηρίου*[28] *κομίζουσι, κομίζουσι δὲ μετὰ δᾴδων τε ἡμμένων καὶ ὕμνων ἐπιχωρίων. ἡγεῖται*
6 *μὲν οὖν ὃν Βάκχειον*[29] *ὀνομάζουσιν, (Ἀνδροδάμας σφίσιν ὁ Φλίαντος τοῦτον ἱδρύσατο) ἕπεται δὲ ὁ καλούμενος Λύσιος, ὃν Θηβαῖος Φάνης εἰπούσης τῆς Πυθίας*[30] *ἐκόμισεν ἐκ Θηβῶν. ἐς δὲ Σικυῶνα ἦλθεν ὁ Φάνης, ὅτε Ἀριστόμαχος ὁ Κλεοδαίου*[31] *τῆς γενομένης*

eam Castorum: numinum ipsorum e ligno utrobique signa sunt. In theatri, quod infra arcem aedificatum est, scena viri scutum tenentis statua visitur: quam Arati (Cliniae filii) esse dicunt. (6) Non longe a theatro Liberi Patris templum est. Dei signum ex auro et ebore; iuxta adstant ei Bacchae e candido lapide. Has quidem sacras foeminas esse dicunt, Liberi Patris instinctu afflatas. Alia signa Sicyonii in sacrario condita habent. Haec quotannis stata nocte in Bacchi templum deportant, ex eo loco, quod Cosmeterium *(id est, cellam ornatoriam)* nuncupant. His faces accensas praeferunt, et patriis cantibus pompam prosequuntur. Pompae veluti dux est, quem Baccheum nominant, ab Androdamante (ut ipsi dicunt) Phliantis filio dicatus. Portatur post eum Lysius, quem Thebis Pythiae monitu Phanes huc dicitur transtulisse. Venit quidem Phanes Sicyonem eodem tempore, quo Aristomachus Cleodami filius.

24. *ξόανά τε οὗτοί τε* BPcAg. Prius *τε* delendum censet B. *ξόανά τε οὗτοι* edd. ante B, VbLa. Nos recepimus *ξόανα δὲ οὗτοί τε καὶ* e LbMVa (in hoc tamen *ξόανοι*, in M vero *τε* abesse videtur).
25. *ἐστὶν* Ag.
26. *τῶν ἐν* Vb. *τὴν ἐς* Va.
27. *βάκχαις* Va.
28. *Κοσμητηρίου* Edd. ante B. *κοσμ.* B. *κοσμητιρίου* Vb. tum *κομίζουσιν* Ag bis. VbM primo loco; *κομίζουσί τε* Va; sed omittit *τε* sq.
29. *Βάκχειον* SB. *Βακχεῖον* AXKFCAgVabMLab. tum *Ἀνδρομάδας* M. *ὁ φλίανδρος* La. Articulum ante *καλούμενος* om. VaMLb. *λύσιον* Lb.
30. *πειθίας*, *υ* super *ει*, Ag.
31. *Κλεοδαίου* CS e coni. Facii, BPcAgVa. *Κλεοδάνου* Vb. *καλεο-*

μαντείας ἁμαρτὼν δι᾽ αὐτὸ καὶ καθόδου τῆς ἐς Πελοπόννησον ἥμαρτεν. ἐκ δὲ [32] *τοῦ Διονυσίου βαδίζουσιν ἐς τὴν ἀγοράν ἐστι ναὸς Ἀρτέμιδος ἐν δεξιᾷ Λιμναίας. καὶ ὅτι μὲν κατεῤῥύηκεν ὁ ὄροφος, δῆλά ἐστιν ἰδόντι·* [33] *περὶ δὲ τοῦ ἀγάλματος οὔτε ὡς κομισθέντος* [34] *ἑτέρωσε, οὔτε ὅντινα αὐτοῦ διεφθάρη* [35] *τρόπον, εἰπεῖν ἔχουσιν.* (7) *Ἐς* 7 *δὲ τὴν ἀγορὰν ἐσελθοῦσι* [36] *Πειθοῦς ἐστὶν ἱερὸν οὐδὲ τοῦτο ἄγαλμα ἔχον. Πειθὼ δὲ ἐπὶ λόγῳ τοιῷδε αὐτοῖς* [37] *κατέστη σέβεσθαι. Ἀπόλλων καὶ Ἄρτεμις ἀποκτείναντες Πύθωνα παρεγένοντο* [38] *ἐς τὴν Αἰγιάλειαν καθαρσίων εἵνεκα. γενομένου δέ σφισι* [39] *δείματος ἔνθα καὶ νῦν Φόβον ὀνομάζουσι τὸ χωρίον, οἱ μὲν ἐς Κρήτην παρὰ Καρμάνορα* [40] *ἀπετράποντο, τοὺς δὲ ἀνθρώπους ἐν τῇ Αἰγιαλείᾳ νόσος ἐπέλαβε· καὶ σφᾶς ἐκέλευον οἱ μάντεις Ἀπόλλωνα ἱλάσασθαι* [41] *καὶ Ἄρτεμιν. οἱ δὲ παῖδας ἑπτὰ καὶ* 8

128

Ab oraculo enim ipsi edito quum aberrasset, a reditus itidem in Peloponnesum praestituto tempore aberravit. Qua a Liberi Patris in forum descenditur, ad dexteram Dianae templum Limnaeae est, cuius tectum vetustate collapsum esse, facile est aspicienti cognoscere. De signo vero deae neque, fueritne aliunde deportatum, neque, quo casu perierit, quicquam afferunt. (7) In foro Pithus (*Suadelae*) aedes est. Suadelam vero hac de causa colere instituerunt: Apollinem et Dianam, Pythone caeso, ut se expiarent, Aegialeam venisse tradunt: sed incusso terrore, eo ipso in loco, qui nunc Phobus dicitur, in Cretam ad Carmanorem divertisse: ac statim pestilentem morbum Aegialensibus immissum: quem depelli non posse, vates monuerunt, ni Apollo et Diana placarentur. Missos itaque

δάνου La. *Κλεοδαίμου* M. *Κλεοδάμου· τῆς γάρ οἱ γενομένης* AXKF; unde Palmer. MS. „*ἀλλαχοῦ Κλεοδέου καλεῖ. λείπει τι. ἴσως τέθνηκε ἢ ἄλλο τι.* vid. Apollod. II.“ *γάρ οἱ* om. C. e coni., BPcAgVabM Lab. *γὰρ* om. S. pro *μαντείας* Ag. *ἁμαρτείας*, mox idem *πελοπόνησον*.

32. *δὲ* om. M. tum *Διονύσου* Va.

33. *ἰδόντα* Va.

34. *κομισθὲν* M et omisso *ὡς* Va. *ἑτέρωσε* FCSBPcAgVaLbM, ut iam K. coniecit. *ἑτέρωθεν* AXKVbLa.

35. *διαφθάρει* Vb. *διεφθάρει* La.

36. *ἐπελθοῦσιν* Va. *ἐλθοῦσιν* Ag. mox *ἔχον* abest ab Ag.

37. *αὐτῆς*, οι super *ῆ*, Vb. mox *σεύεσθαι* Ag.

38. *παρεγίνοντο* PcAg. *παραγένοντο* Va. *αἰγιαλείαν* La. mox *ἕνεκα* PcVaMAgLb.

39. *σφίσιν* Vb. *δείγματος* La. mox *ὀνομάζουσιν* Ag.

40. *καρμαίνορα* MAgPcLa; idem in Vb esse videtur; *Καρμαίνονα* Va; mox *Αἰγειαλίᾳ* M.

41. *ἱλλάσσεσθαι*, α super ε, Vb. *ἱλάσσασθαι* Va; mox *φασὶ* M.

ἴσας παρθένους ἐπὶ τὸν Σύθαν ποταμὸν ἀποστέλλουσιν ἱκετεύοντας· ὑπὸ τούτων δὲ πεισθέντας τοὺς θεούς φασιν ἐς τὴν τότε ἀκρόπολιν ἐλθεῖν καὶ ὁ τόπος ἔνθα πρῶτον ἀφίκοντο Πειθοῦς ἐστὶν ἱερόν. τούτοις δὲ ἐοικότα καὶ νῦν ἔτι ποιεῖται· καὶ γὰρ ἐπὶ τὸν Σύθαν ἴασιν οἱ παῖδες τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἀγαγόντες δὴ τοὺς θεοὺς ἐς τὸ [42] τῆς Πειθοῦς ἱερὸν αὖθις ἀπάγειν ἐς τὸν ναόν φασι [43] τοῦ Ἀπόλλωνος. ὁ δὲ ναὸς ἔστι μὲν ἐν τῇ νῦν ἀγορᾷ, τὸ δὲ ἐξ ἀρχῆς λέγουσιν αὐτὸν ὑπὸ Προίτου ποιηθῆναι· τὰς γάρ οἱ θυγατέρας ἐνταῦθα τῆς
9 μανίας παύσασθαι. (8) Λέγουσι δὲ καὶ τάδε, ὡς Μελέαγρος ἐς τοῦτον τὸν ναὸν ἀνέθηκε τὴν λόγχην ᾗ [44] τὸν ὗν κατειργάσατο. καὶ αὐλοὺς ἀνατεθῆναί φασιν ἐνταῦθα τοὺς Μαρσύου· γενομένης γὰρ τῷ Σιληνῷ [45] τῆς συμφορᾶς τὸν ποταμὸν τὸν Μαρσύαν κατενεγκεῖν αὐτοὺς ἐς τὸν Μαίανδρον, ἀναφανέντας δὲ ἐν τῷ Ἀσωπῷ καὶ κατὰ τὴν Σικυωνίαν ἐκπεσόντας [46] ὑπὸ ποιμένος τοῦ εὑρόντος δοθῆναι τῷ Ἀπόλλωνι. τούτων τῶν ἀναθημάτων

pueros septem ac totidem virgines ad Sythan amnem supplicum ornatu: quorum precatione persuasos deos in arcem venisse. Eo itaque in loco, quo primum venere, Suadelae aedem dicatam. Idem vero ritus hoc etiam tempore servatur. Pueri enim festo Apollinis die ad Sythan veniunt, ac deorum signa in aedem Suadelae deportant, deinde in templo Apollinis ea reponunt. Templum vero istud in eo quod nunc est foro cernitur: initio autem a Proeto conditum dicitur, quod eius filiae eo in loco furore fuerant liberatae. (8) Addunt, Meleagrum in hoc ipso templo hastam posuisse, qua aprum *Calydonium* confecerat. In eodem etiam templo dedicatas fuisse Marsyae tibias. Post adversum enim Sileni casum eas Marsyan amnem in Maeandrum, deinde in Asopum detulisse: eiectas inde in agrum Sicyonium pastorem quendam sustulisse, et Apollini dicasse. Ex iis donariis nullum sane incendium illud, quo

42. *ἐς τὸ* et mox *ἐς τὸν* SBMPc AgVbLab. *εἰς* utroque loco AXK FC.

43. *φασιν* AgVb.; etiam M., at post *τοῦ Ἀπόλλωνος* (quae verba nobis suspecta) collocat.

44. *ᾗ* Va. tum *υἱὸν* PcAgLa. mox *ἀναθῆναι* AVbLa. *αὐλὸς* Vb. *τοῦ μαρσ.* La.; tum *γινομένης* id.

45. *τῷ Σιλ. τῆς συμφορᾶς* BM PcAgLb; *τῆς συμφ. τῷ Σιληνῷ* Edd. rell. VbLa. In Va sic: *τῷ σιληνῷ τῆς τῆς συμφ.*

46. *ἐμπεσόντος* VaMLb.

οὐδὲν[47] ἔτι ἐλείπετο· συγκατεκαύθη γὰρ ἐμπιπραμένῳ τῷ ναῷ. τὸν δὲ ἐπ' ἐμοῦ ναὸν καὶ τὸ ἄγαλμα Πυθοκλῆς ἀνέθηκεν.

CAPUT VIII.

De templo imperatoribus Romanis consecrato, antea Cleonis domo — Sicyoniorum tyrannis et republica ab Arato restituta — Arato Achaeorum duce eiusque magnis rebus gestis.

Τῷ δὲ τῆς Πειθοῦς ἱερῷ[1] τὸ ἐγγὺς τέμενος ἀνειμένον 129
βασιλεῦσι Ῥωμαίων οἰκία ποτὲ ἦν Κλέωνος τυράννου· Κλεισθένης μὲν γὰρ ὁ Ἀριστωνύμου τοῦ Μύρωνος[2] ἐχόντων ἔτι τὴν κάτω πόλιν Σικυωνίων ἐτυράννησε,[3] Κλέων δὲ ἐν τῇ νῦν πόλει. (2) Πρὸ ταύτης τῆς οἰκίας ἡρῷόν ἐστιν Ἀράτου μέγιστα Ἑλλήνων ἐργασαμένου τῶν ἐφ' αὑτοῦ·[4] ἔχει δὲ ὧδε τὰ ἐς αὐτόν. μετὰ Κλέωνα μοναρ- 2
χήσαντα ἐνέπεσε[5] τῶν ἐν τέλει πολλοῖς ἐπιθυμία τυραννίδος οὕτω δή τι ἀκάθεκτος, ὥς καὶ ἄνδρας δύο Εὔθύδημον καὶ Τιμοκλείδαν ὁμοῦ τυραννῆσαι. τούτους μὲν

templum conflagravit, reliquum fecit. Nam quae exstant aetate mea, quum templum, tum signum, Pythocles dedicavit.

Cap. VIII. Quod vero fanum iuxta Suadelae aedem Romanis imperatoribus consecratum est, fuit olim Cleonis tyranni domus. Nam Clisthenes Aristonymi filius, Pyrrhonis nepos, tyrannidem tenuit, quum inferiorem urbem Sicyonii incolerent: Cleonis vero in ea, quae nunc manet, urbe dominatus fuit. (2) Ante Cleonis domum heroicum est Arati monumentum, qui rerum gestarum gloria in Graecia aequales omnes vicit suos: de quo haec potissimum commemorari possunt. Post Cleonis mortem tam effraenata civitatis principes incessit dominandi cupiditas, ut eorum duo eodem tempore tyrannidem invaserint, Euthydemus, et Timoclidas: quibus eiectis, populus summae

47. οὐδὲ M. tum ἐλίπετο Vb, et δ' ἐπ' Va; deinde ἀνέθηκεν BPc MAg; ἀνέθηκε edd. rell. Lab.

Cap. VIII. 1. ἱερὸν La. βασιλεῦσιν Vb. τοῖς βασιλεῦσι Va.

2. Μύρωνος CSB ut correxerunt Palmerius ex VI, 19, 2. Wesseling. ad Herod. VI, 126. O. Mueller Dor. I, 161. πύρωνος Ag. Πύῤῥωνος Edd. Codd. rell.

3. ἐτυράννησεν AgVb. ἐτυράννυσε La.

4. ἑαυτοῦ S e margine M, VbLa. πρὸ αὐτοῦ M. αὐτοῦ Edd. Codd. rell. Tum ἔχει δὴ Vb.

5. ἐνέπεσεν Ag. mox δή τοι La. τιμοκλίδαν AgMVabLab.

οὖν ἐξέβαλεν [6] ὁ δῆμος, Κλεινίαν τὸν πατέρα Ἀράτου
προστησάμενος· ἔτεσι δὲ ὕστερον οὐ πολλοῖς ἐτυράννησεν
Ἀβαντίδας. Κλεινίᾳ μὲν οὖν συνεβεβήκει πρότερον ἔτι
ἡ [7] τελευτή· Ἄρατον δὲ Ἀβαντίδας φυγάδα ἐποίησεν, ἢ
καὶ αὐτὸς ἀπεχώρησεν Ἄρατος ἐθελοντής. Ἀβαντίδαν μὲν
οὖν κτείνουσιν ἄνδρες τῶν ἐπιχωρίων, τύραννος δὲ αὐ-
τίκα ἐγεγόνει ὁ Ἀβαντίδου πατὴρ Πασέας· Νικοκλῆς δὲ
3 ἐκεῖνον ἀνελὼν ἐτυράννησεν αὐτός. ἐπὶ τοῦτον [8] τὸν Νι-
κοκλέα Ἄρατος ἀφικόμενος Σικυωνίων [9] φυγάσι καὶ Ἀρ-
γείοις μισθωτοῖς τοὺς μὲν ἔλαθεν ἅτε ἐν σκότῳ, (νύκτωρ
γὰρ δὴ [10] τὴν ἐπιχείρησιν ἐποιεῖτο) τοὺς δὲ καὶ βιασάμε-
νος τῶν φυλασσόντων ἐγένετο ἐντὸς τείχους· καὶ (ὑπέ-
φαινε γὰρ ἕως ἤδη) προσλαβὼν τὸν δῆμον ἐπὶ τὴν οἰκίαν
σπουδῇ τὴν τυραννικὴν τρέπεται. καὶ ταύτην μὲν εἷλεν [11]
οὐ χαλεπῶς, ὁ δὲ Νικοκλῆς αὐτὸς ἔλαθεν ἀποδράς.
(3) Σικυωνίοις δὲ ἀπέδωκεν [12] Ἄρατος ἐξ ἴσου πολιτεύε-
σθαι διαλλάξας τοῖς φεύγουσιν, οἰκίας μὲν φυγάσι [13]
καὶ ὅσα τῶν κτημάτων ἄλλα ἐπέπρατο ἀποδούς, [14] τιμὴν

rerum Clinian Arati patrem praefecit. Verum non multis post annis, quum Clinias e vita iam excessisset, ad tyrannidem accessit Abantidas. *Quo dominante* Aratus, vel quod ab eo eiectus fuerit, vel quod voluntate sua cesserit, in exilium abiit. Ipsum certe Abantidan cives trucidarunt. Dominatum tamen eius pater Paseas occupavit: quem mox quum Nicocles sustulisset, ipse sibi tyrannidem vindicavit. Hunc Aratus, comparata exulum et Argivorum conductitiorum militum manu, pellere adortus, quum ad muros nocte accessisset, praesidium partim fefellit, partim vi superavit: atque ita oppido potitus, quum iam illucesceret, assumta plebe, summa cum celeritate ad tyranni domum accurrit: quam non magno utique negotio cepit: sed Nicocles furtim est elapsus. (3) Tum Aratus civitatis liberam administrationem Sicyoniis tradidit. Domos et praedia, quae divendita fuerant, emptoribus pretio dissoluto, exulibus

6. ἐξέβαλλεν AgVb. mox ἔτεσιν ὕστερον Va; ὕστερον om. M.
7. ἡ om. Ag. mox ἄβαντος ἐθελοντὴς La.
8. ἐπὶ τού τὸν νικ. Va. νικοκλέαν M. ἄρ. αὐτὸς ἀφικ. La.
9. [σὺν] Σικυων. φυγ. C. tum ἀργείων Va. φυγασὶ M.
10. δὴ om. Va. ἐπιχώρησιν La. mox προλαβών VaLa; tum σπουδῆν Vb.
11. εἷλε οὐ Ag.
12. ἀπέδωκε Ἄρ. Ag.
13. φυγάσιν Ag. mox ἄλλα ἃ MAgPcVabS. ἃ om. AXKFCB. ἐπέτραπτο Vb.
14. ἀποδοὺς τὴν τιμὴν τοῖς πριαμένοις, διέλυσεν. Αὐτὸς δὲ (καὶ

δὲ τοῖς πριαμένοις διέλυσεν αὐτός. καὶ (ἦν γὰρ δέος
τοῖς [15] πᾶσιν Ἕλλησι Μακεδόνων καὶ Ἀντιγόνου Φιλίππου 4
ἐπιτροπεύοντος τὸν Δημητρίου) τοῦδε εἵνεκα [16] τοὺς Σι-
κυωνίους ἐς τὸ Ἀχαιῶν συνέδριον ἐσήγαγε Δωριεῖς ὄν- 130
τας, αὐτίκα δὲ στρατηγὸς ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ᾕρητο καὶ
σφᾶς ἐπὶ Λοκροὺς τοὺς Ἀμφισσέας [17] ἀγαγὼν καὶ ἐς τὴν
Αἰτωλῶν πολεμίων ὄντων τὴν γῆν ἐπόρθησεν.[18] (4) Κό-
ρινθον δὲ ἔχοντος Ἀντιγόνου καὶ φρουρᾶς Μακεδόνων
ἐνούσης, τοὺς Μακεδόνας τῷ αἰφνιδίῳ [19] τῆς ἐπιθέσεως
κατέπληξε καὶ ἄλλους τε κρατήσας μάχῃ διέφθειρε καὶ
Περσαῖον ἐπὶ τῇ φρουρᾷ τεταγμένον, ὃς παρὰ Ζήνωνα
τὸν Μνασέου κατὰ μάθησιν σοφίας ἐφοίτησεν. ἐλευθερώ- 5
σαντος [20] δὲ Ἀράτου Κόρινθον προσεχώρησαν μὲν [21] ἐς
τὸ συνέδριον Ἐπιδαύριοι καὶ Τροιζήνιοι οἱ τὴν Ἀργολίδα
Ἀκτὴν [22] οἰκοῦντες καὶ τῶν [23] ἐκτὸς Ἰσθμοῦ Μεγαρεῖς,

quum reddidisset, dissidiorum et controversiarum causas concordia constituta sustulit. Idemque, quum Macedones, Antigono Philippi acceptam a Demetrio eius patre tutelam gerente, Graecis omnibus formidolosi essent, Sicyonios, tametsi Dores erant, cum Achaeorum concilio coniunxit. Imperator vero ab Achaeis declaratus, exercitum contra Amphissenses Locros duxit: et Aetolorum fines ingressus, agrum populatus est. (4) Quumque Corinthum Antigonus imposito Macedonum praesidio teneret, subito impetu Macedonum animos perculit; et pugna commissa, quum alios *multos*, tum ipsum praesidii ducem Persaeum, Zenonis (Mnaseae filii) philosophi auditorem, occidit. Corinthum itaque quum Aratus liberasset, addiderunt se ad *Achaeorum* concilium Epidaurii ac Troezenii, qui Argolicum litus incolunt, quique extra Isthmum sunt Megarenses. Quare cum

γὰρ ἦν δέος — Δημητρίου) C. Vales. ἀποδούς· τιμὴν δὲ τ. πρ. διέλυσεν. αὐτὸς δὲ (καὶ ἦν γὰρ — Δημητρίου) AXKFSVabM (καὶ initio parentheseos om. SMVa). Lectionem receptam offerunt PcAgLab.

15. τὴν πᾶσιν ἕλλησιν M. πᾶσι τοῖς ἑλλ. La. τοῖς πᾶσιν ἑλλ. Edd. VabPcAgLb.

16. οὕνεκα AXKFLa. τοῦ δὲ οὕνεκα Vb. ἕνεκα Va. εἵνεκα CSB PcAgMLb. mox ἀρχαῖον συν. Pc. ἐσήγαγεν Vb. συνήγαγον Va. mox τὸ ἀχαιῶν ᾕρητο συνέδριον M.

17. ἀμφισέας Ag. Sq. ἐς om. La.

18. ἐπόρθησεν AgVb. ἐπόρθησε Codd. rell. Edd.

19. αἰφνηδίω Va; ἄλλοις τε La. Mox Μνασέου BPcAg; Μνασέα edd. rell. VabM.

20. ἐλευθελώσαντος Vb. προσεχώρησεν Lb.

21. δὲ Pc.

22. Ἀκτὴν SB. ἀκτὴν Edd. rell.

23. τῶν ex emend. B. τὴν Codd. AXKFCS. mox ἔφθησαν Edd. (praeter B) VabLabMPcAg. ἔφθασαν B.

συμμαχίαν δὲ πρὸς Ἀχαιοὺς Πτολεμαῖος ἐποιήσατο. Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ Ἆγις [24] ὁ Εὐδαμίδου βασιλεὺς ἔφθησαν μὲν Πελλήνην ἑλόντες ἐξ ἐπιδρομῆς, ἥκοντι δὲ Ἀράτῳ καὶ τῇ στρατιᾷ συμβαλόντι ἐκρατήθησαν καὶ τὴν Πελλήνην [25] ἐκλιπόντες ἀναχωροῦσιν οἴκαδε ὑπόσπονδοι.

6 (5) Ἄρατος δέ, ὥς οἱ τὰ ἐν Πελοποννήσῳ [26] προεκεχωρήκει, δεινὸν ἡγεῖτο Πειραιᾶ [27] καὶ Μουνυχίαν, ἔτι δὲ Σαλαμῖνα καὶ Σούνιον ἐχόμενα ὑπὸ Μακεδόνων περιοφθῆναι, καὶ (οὐ γὰρ ἤλπιζε [28] δύνασθαι πρὸς βίαν αὐτὰ ἐξελεῖν) Διογένην πείθει τὸν ἐν τοῖς φρουροῖς ἄρχοντα ἀφεῖναι τὰ χωρία ἐπὶ ταλάντοις πεντήκοντα [29] καὶ ἑκατὸν καὶ τῶν χρημάτων συνετέλεσεν αὐτὸς [30] Ἀθηναίοις ἕκτον μέρος. ἔπεισε δὲ καὶ Ἀριστόμαχον τυραννοῦντα [31] ἐν Ἄργει δημοκρατίαν ἀποδόντα Ἀργείοις ἐς τὸ Ἀχαϊκὸν συντελεῖν, Μαντίνειάν τε Λακεδαιμονίων [32] ἐχόντων εἷλεν. ἀλλὰ γὰρ οὐ πάντα ἀνθρώπῳ τελεῖται κατὰ γνώμην, εἰ δὴ

Achaeis Ptolemaeus societatem coiit. Lacedaemonii vero Agidem Eudamidae filium regem suum secuti, subita incursione Pellenen occuparunt: verum Arato superveniente, proelio victi, relicta Pellene domum se certis conditionibus receperunt. (5) Ibi Aratus, quum Peloponnesiacae res prosperos habuissent successus, indignum ratus negligenter ferre, Piraeeum, Munychiam, Salaminem et Sunium a Macedonibus teneri, quia spes non erat, per vim inde eos eiici posse, Diogenem praesidiorum praefectum adduxit, ut, talentis CL acceptis, ea loca dederet: ipseque eius pecuniae sextantem Atheniensibus dedit. Persuasit etiam Aristomacho Argis dominanti, ut popularem rempublicam Argivis redderet, eamque cum Achaeorum concilio coniungeret. Idem Mantineam a Macedonibus occupatam cepit. Sed enim hominibus haudquaquam ex animi sententia cuncta eveniunt:

24. Ἆγις edd. ante S. VbLab; ἆγις M. mox συμβαλλόντι La.

25. πελήνην ἑλ. Vb. παλλήνην h. l. et infra Ag. tum ἐκλειπόντες (ε expunct.) id.

26. ἐν πελοποννήσω p. corr. ex ἐς — ον, Va. δεινὸ M.

27. πειρεᾶ AgVa (in Ag. αι super ε). πυραιᾶ M; tum σαλαμίνα Va.

28. ἤλπιζεν AgVb. mox τῶν ἐν τοῖς φρουρ. La.

29. πετήκοντα M. mox συνετέσεν M.

30. αὐτὸς CSB. αὐτοῖς AXKF Codd. ἕκτος La.

31. συντυραννοῦντα La. συμμαχοῦντα, ad marg. γρ. τυραννοῦντα R. Deinde δημοκρατείαν VabM.

32. Λακεδαιμονίων CSBPcdAg. Μακεδόνων AXKFLaVab. Μακεδονίων MLb. ἐχόντων om. VaM (silent Exc. nostra e cod. M.) tum εἶλεν M.

καὶ Ἄρατον κατέλαβεν ἀνάγκη γενέσθαι Μακεδόνων καὶ Ἀντιγόνου σύμμαχον· ἐγένετο δὲ οὕτως.[33]

CAPUT IX.

De Cleomene Lacedaemoniorum rege Achaeis bellum inferente — Arato cum Antigono societatem ineunte — Cleomenis fuga et morte — Arati caede a Philippo facta — Philippi morte — de memorandis in foro Sicyoniorum continuatio — Apolline Lycaeo.

Κλεομένης[1] ὁ Λεωνίδου τοῦ Κλεωνύμου παραλα- 131
βὼν τὴν βασιλείαν ἐν Σπάρτῃ Παυσανίαν ἐμιμεῖτο τυραννίδος τε ἐπιθυμῶν καὶ νόμοις τοῖς καθεστηκόσιν οὐκ ἀρεσκόμενος. ἅτε δὲ ὄντι αὐτῷ Παυσανίου θερμοτέρῳ καὶ οὐ φιλοψύχῳ ταχὺ τὰ πάντα ὑπὸ φρονήματος καὶ τόλμης κατείργαστο καὶ βασιλέα τε οἰκίας τῆς ἑτέρας Εὐρυδαμίδαν παῖδα[2] ἔτι ἀνελὼν φαρμάκῳ διὰ τῶν ἐφορευόντων ἐς Εὐκλείδαν τὸν ἀδελφὸν μετέστησε[3] τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ κράτος τῆς γερουσίας καταλύσας[4] Πατρονόμους τῷ λόγῳ κατέστησεν ἀντ᾽ αὐτῶν. ἐπιθυμῶν δὲ

quandoquidem Aratum necessitas impulit, ut se ad Antigoni Macedonum regis societatem adiungeret. Res ita gesta est.

Cap. IX. Cleomenes Leonidae filius, Cleonymi nepos, Spartae regnum adeptus, Pausaniam sibi imitandum proposuit, nempe qui et tyrannidem appetiit, et legibus ante sancitis sibi standum non putavit. Verum quum Pausania esset fervidior, vitaeque retinendae minus cupidus, per animi elationem et audaciam celeriter omnia confecit. Nam et ex altera familia Eurydamidam regem adhuc impuberem per Ephoros veneno de medio sustulit, ad fratremque *suum* Euclidam imperium transtulit: et senatus auctoritate eversa, Patronomos (*quasi dixeris paterno animo in reipublicae administratione affectos*) pro eo ordine, quoad ipsum duntaxat nomen, instituit. Mox rerum uti-

33. οὔτω Va.

Cap. IX. 1. κλεωμένης VbAg. mox παραβών M.

2. τὸν παῖδα ἔτι Va; deinde εὐφορευόντων Ag. tum Εὐκλείδαν Gedoynus, CS, ut apud Polyb. II, 65. 67. et Plut. in Agide et Cleom. p. 709. Frob. Ἐπικλείδαν Edd. rell. PcVab. ἐπικλεῖδαν La. ἐπικλεῖδα AgMLb.

3. μετέστηκεν Ag.

4. λύσας M. tum προνόμους Va. mox ἐλπίζειν ἕξει La.

πραγμάτων μειζόνων καὶ ἀρχῆς τῶν Ἑλλήνων ἐπέθετο Ἀχαιοῖς· πρώτοις συμμάχους ἐλπίζων ἕξειν, ἢν κρατήσῃ, καὶ μάλιστα ἐμποδὼν οὐκ ἐθέλων εἶναί οἱ τοῖς δρωμένοις. συμβαλὼν [5] δὲ περὶ Δύμην τὴν ὑπὲρ Πατρῶν, [6] Ἀράτου καὶ τότε ἡγουμένου τῶν Ἀχαιῶν, νικᾷ τῇ μάχῃ. (2) τοῦτο Ἄρατον ἠνάγκασεν ὑπέρ τε [7] Ἀχαιῶν καὶ αὐτῆς Σικυῶνος δείσαντα Ἀντίγονον ἐπάγεσθαι. Κλεομένους δὲ [8] παραβάντος ἣν πρὸς Ἀντίγονον συνέθετο εἰρήνην καὶ παράσπονδα ἐκ τοῦ φανεροῦ καὶ ἄλλα δράσαντος καὶ Μεγαλοπολίτας ποιήσαντος ἀναστάτους, οὕτω διαβάντος [9] ἐς Πελοπόννησον Ἀντιγόνου συμβάλλουσιν Ἀχαιοὶ Κλεομένει περὶ Σελασίαν. [10] νικησάντων δὲ τῶν Ἀχαιῶν Σελασία τε ἠνδραποδίσθη καὶ αὐτὴ Λακεδαίμων ἑάλω. Λακεδαιμονίοις μὲν οὖν ἀπέδωκεν [11] Ἀντίγονος καὶ Ἀχαιοὶ πολιτείαν
3
132 τὴν πάτριον· (3) τῶν δὲ Λεωνίδου παίδων Εὐκλείδας [12] μὲν ἀπέθανεν ἐν τῇ μάχῃ, Κλεομένην δὲ φεύγοντα ἐς Αἴ-

que maiorum, et *toti* Graeciae imperandi cupiditate incitatus, Achaeis primum bellum intulit, vel quod victos fore sibi auxilio sperabat, vel quod suis eos conatibus impedimento esse nolebat: atque Achaeos, quibus tum quoque Aratus dux praeerat, ad Dymen supra Patras proelio vicit. (2) Aratum itaque coëgit, Achivis et Sicyoni ipsi metuentem, Antigonum in auxilium accersere. Cleomenes enim, pace Antigoni violata, quum alia multa aperte praeter foederis conditiones fecerat, tum vero Megalopolitanos sedibus expulerat. Quare quum Antigonus in Peloponnesum transisset, Achaei ad Selasian cum Cleomene signa contulerunt. Quo victo, et Selasian diripuerunt, et ipsam etiam Lacedaemonem expugnarunt. Lacedaemoniis vero Antigonus et Achaeis pristinam reipublicae formam reddidit. De Leonidae vero liberis Euclidas in pugna cecidit: (3) Cleomenes vero, quum in Aegyptum fugisset, honorificentissime pri-

5. συμβαλλὼν Vb.

6. πατριῶν A. πατρίων MPcAg Lb (sine accentu M); πρ̄ῶν Vb.

7. τε om. VaM.

8. F mavult τε. mox συνεθεῖτο Ag.

9. οὕτω διαβ. BPcLbAg. οὕτω δὲ διαβ. AM (sec. S.) VabLa. οὕτω δὴ διαβ. XKFCS. πελοπόνησον Lb, ut saepissime.

10. σελλασίαν et deinde σελλασία BPcMVaLb; Σελασίαν (in Ag λ secundum supra vers.) et Σελασία AXKFCSVbAgLa.

11. ἀπέδωκαν C. mox Ἀχαιοὶ CSB e coni. Kuhnii. Ἀχαιοῖς AXKF Codd.

12. ἐπικλείδας Lab. mox Κλεωμένην M. tum φυγόντα malit B.

γυπτον καὶ τιμῆς παρὰ Πτολεμαίῳ πρῶτα [13] ἔχοντα συν-
έβη δεθῆναι καταγνωσθέντα Αἰγυπτίων ἄνδρας ἐπὶ τὸν
βασιλέα συνιστάναι. καὶ ἀπέδρα μὲν ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου
καὶ τοῖς Ἀλεξανδρεῦσιν ἀρχὴν θορύβου παρέσχε· [14] τέλος
δὲ, ὡς ἡλίσκετο, ἀπέσφαξεν αὐτόν. [15] Λακεδαιμόνιοι
δὲ ἄσμενοι Κλεομένους ἀπαλλαγέντες βασιλεύεσθαι μὲν
οὐκέτι ἠξίωσαν, τὰ δὲ λοιπὰ καὶ ἐς τόδε διαμένει σφίσιν
ἐκείνης τῆς πολιτείας. Ἀράτῳ δὲ Ἀντίγονος, ἅτε ἀνδρὶ
εὐεργέτῃ καὶ συγκατειργασμένῳ [16] λαμπρὰ, οὕτω διέμει-
νεν εὔνους. (4) Φίλιππος δὲ ὡς παρέλαβε τὴν ἀρχὴν 4
(οὐ γὰρ αὐτὸν Ἄρατος θυμῷ πολλὰ ἐς τοὺς ἀρχομένους
χρώμενον [17] ἐπῄνει, τὰ δὲ καὶ ὡρμημένον ἐπεῖχε μὴ ποιεῖν)
τούτων εἵνεκεν ἀπέκτεινεν Ἄρατον, οὐδὲν προϊδομένῳ δοὺς
οἱ φάρμακον. καὶ τὸν μὲν ἐξ Αἰγίου [18] (ταύτῃ γὰρ τὸ
χρεὼν ἐπέλαβεν αὐτὸν) ἐς Σικυῶνα κομίσαντες [19] θάπτου-
σι καὶ τὸ ἡρῷον Ἀράτειον ἔτι ὀνομάζεται· Φιλίππῳ δὲ

mum est a Ptolemaeo tractatus: at deinde in vincula coniectus, eo crimine damnatus, quod adversus regem Aegyptios concitasset. Et is sane tunc effugit: sed mox quum Alexandrinis novi tumultus auctor exstitisset, iterum comprehensus, mortem sibi conscivit. Quo Lacedaemonii non inviti sane liberati regium quidem imperium abdicarunt: reliqua tamen eius reipublicae, quae tum constituta fuerat, forma in hoc usque tempus permanet. Arato Antigonus, ut de se bene merito viro, et rerum gestarum gloria insigni, perpetuam praestitit benevolentiam. (4) At eum Philippus, quum iam regnare coepisset, quod multa, quae ille in eos, quibus praeerat, agebat iracundius, Aratus non probabat, ac saepe etiam animi impetu vehementius concitatum coërcebat, nihil tale timentem veneno dato necavit. Eius quidem cadaver Aegio, ubi supremum diem clauserat, Sicyonem relatum, *magnifice* sepultum est: et hac ipsa etiam aetate heroicum eius monumentum Ara-

13. τὰ πρῶτα coni. KC. δεθεῖναι La.

14. παρέσχεν M.

15. αὐτὸν BPcAgMVbLab; αὐτὸν Va. (?) ἑαυτὸν Edd. rell.; mox Κλεωμένους M. tum καὶ ἐς τὸ διαμένειν La.

16. συγκατεργασμένω Va. mox οὕτω SBMPcAgVa. οὕτως Edd. rell. Vb.

17. χρώμενος ἐπῄνη, ει super η, Ag.

18. αἰγείου Pc. Αἰγύπτου marg. M. mox ἀπέλαβεν Ag. ὑπέλαβεν Va.

19. καὶ κομίσαντες M. θάπτουσιν Ag.

καὶ ἐς Εὐρυκλείδην[20] καὶ Μίκωνα Ἀθηναίους ὅμοια εἰργάσθη· καὶ γὰρ τούσδε ὄντας ῥήτορας καὶ οὐκ ἀπιθάνους[21] τῷ δήμῳ φαρμάκοις ἔκτεινεν. (5) Ἔμελλε δὲ ἄρα καὶ αὐτῷ Φιλίππῳ τὸ[22] ἀνδροφόνον φάρμακον ἔσεσθαι συμφορά· τὸν γάρ οἱ παῖδα Δημήτριον [ὁ νεώτερος[23] τῶν Φιλίππου παίδων] Περσεὺς φαρμάκῳ διέφθειρε[24] καὶ δι' αὐτὸ καὶ τῷ πατρὶ ἀθυμήσαντι[25] παρέσχεν αἰτίαν ἀποθανεῖν. παρεδήλωσα[26] δὲ τάδε ἀπιδὼν ἐς τὸ[27] Ἡσιόδου σὺν θεῷ πεποιημένον, τὸν ἐπ' ἄλλον βουλεύοντα ἄδικα ἐς αὐτὸν πρῶτον τρέπειν.

6 (6) Μετὰ δὲ τὸ[28] Ἀράτου ἡρῷόν ἐστι μὲν Ποσειδῶνι Ἰσθμίῳ βωμὸς, ἔστι δὲ Ζεὺς Μειλίχιος[29] καὶ Ἄρτεμις ὀνομαζομένη Πατρῴα, σὺν τέχνῃ πεποιημένα οὐδεμιᾷ· πυραμίδι δὲ ὁ Μειλίχιος, ἡ[30] δὲ κίονι ἐστιν εἰκασμένη.
133 ἐνταῦθα καὶ βουλευτήριόν σφισι πεποίηται καὶ στοὰ κα-

teum nuncupant. Idem vero Philippus eodem necis genere oratores duos Athenienses, Euryclidem et Miconem, qui apud populum dicendo non parum valebant, tollendos curavit. (5) Sed ipsi etiam Philippo mortiferum poculum perniciem fuerat allaturum. Nam quum alterum ex eius filiis, Demetrium, natu minor Perseus veneno peremisset, ipse animi aegritudine consumtus est. Quod obiter exposui ad sententiam illam divinitus ab Hesiodo versu prolatam animum referens: malum consilium in ipsummet primum auctorem vertere. (6) Post Arati monumentum ara est Isthmio Neptuno dicata. Sunt idem Milichii Iovis, et Dianae, cui Patroae cognomentum, *rudia et* sine ulla arte facta signa. Milichius pyramidis, Patroa columnae figuram habet. Eodem in loco curiam aedificarunt, et porti-

20. εὐρικλείδην VbLa. ἐς om. La.

21. ἀπειθάνους Ag.

22. τὸν M.

23. νεώτερον vult Palmerius, cum Demetrius aetate minor, Perseus maior fuerit secundum Liv. XXXIX, 35. 53. et Polyb. XXIV, 7. ὁ πρεσβύτερος s. ὁ ἕτερος coni. S, fatens tamen se ignorare, unde ὁ νεώτερος fluxerit. ὁ νόθος coni. C. coll. Liv. XXXIX, 53. Nos ὁ νεώτ. τῶν Φιλ. παίδων uncis inclusimus.

24. διέφθειρεν VbM. διέφθηρεν Va.

25. ἀθύσαντι Va. mox pro αἰτίαν K. coni. ἀηδίᾳ, „prae taedio."

26. παρεδήλω M.

27. τὸ om. VbAgLabM. — Hes. Ἔ. κ. Ἡ. 265. tum ἄλλον, ω super ον, M. ἄλλω VbLab.

28. τὸ CSBAgVa. Abest ab AXK FVbM (?) PcLab.

29. μιλίχ. Vb.

30. τῇ δὲ AgLb.

λουμένη Κλεισθένειος [31] ἀπὸ τοῦ οἰκοδομήσαντος· [32] ᾠκοδόμησε δὲ ἀπὸ λαφύρων. ὁ Κλεισθένης αὐτὴν τὸν πρὸς Κίῤῥαν [33] πόλεμον συμπολεμήσας Ἀμφικτύοσι. [34] τῆς δὲ ἀγορᾶς ἐστὶν ἐν τῷ ὑπαίθρῳ Ζεὺς χαλκοῦς, τέχνη Λυσίππου, [35] παρὰ δὲ αὐτὸν Ἄρτεμις ἐπίχρυσος. (7) Πλη- 7
σίον δὲ Ἀπόλλωνός ἐστιν ἱερὸν Λυκίου [36] κατεῤῥυηκός τε ἤδη καὶ ἥκιστα θέας ἄξιον· φοιτώντων γὰρ λύκων σφίσιν ἐπὶ τὰς ποίμνας ὡς μηδένα εἶναι καρπὸν ἔτι ἀπ' αὐτῶν, ὁ θεὸς τόπον [37] τινὰ εἰπὼν ἔνθα ἔκειτο αὖον ξύλον, τούτου φλοιὸν ἔχρησε [38] τοῦ ξύλου καὶ κρέας ὁμοῦ προθεῖναι τοῖς θηρίοις· καὶ τοὺς μὲν αὐτίκα, ὡς ἐγεύσαντο, διέφθειρεν ὁ φλοιός· τὸ ξύλον δὲ ἐκεῖνο ἔκειτο μὲν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Λυκίου, ὅ τι δὲ ἦν [39] δένδρον, οὐδὲ οἱ τῶν

cum, cui a conditore nomen Clistheniae. Eam enim de manubiis exstruxit Clisthenes, quum belli contra Scironem gesti socius Amphictyonibus fuisset. In subdiali fori parte Iupiter aeneus spectatur Lysippi: proxime Diana inaurata. (7) Nec longe abest Apollinis sacellum, Lycaei cognomento: quod vetustate iam collapsum, nihil omnino spectandum praebet. Cognominis huiusmodi causa fuit: quum lupi ovilia tantopere vexarent, ut nullus iam ex illis capi fructus posset, indicavit Apollo, quo loco aridum quoddam lignum iaceret: cuius corticem carnibus permistum quum ex eodem oraculo lupis apposuissent, illi, simulatque gustaverunt, interemti sunt. Lignum quidem ipsum in aede Lycaei Apollinis positum est: sed qua sit ex arbore, ne

31. *Κλεισθένιος* Va.
32. *οἰκοδομήματος* Pc. mox *λαφύλων* Ag.
33. *Κίῤῥαν* Gedoyn. Goldh. CSB, ut Vinding. in Gron. Thes. XI. p. 16 et KF scribi voluerunt e L. X, 37. *κίῤῥα* PcAg. *σκιρᾶ* Pa. *σκίρα* Vb (sed litura vocab. del.) RLab; ad marg. R *σκίρωνα*, quod est in AXKFVaM.
34. *ἀμφικτύωσιν* Vb. *ἀμφυκτύονσι ωνι* Ag.
ππ
35. *Λυσίου* Vb.
36. *Λυκίου* h. l. et infra SBM. *Λυκαίου* AXKFCPcAgVbLab; in Va primo loco *Λυκίου*, secundo *Λυκαίου*; consentire videtur M. quum ex hoc nihil enotatum sit ad locum secundum. — Mox *κατεῤῥυηκότος ἤδη* M; *κατεῤῥυηκός ἤδη* (*ἤ* p. corr. e *τε*) Va. *κατεῤῥηνκός τε ἤδη* Vb. *ἥδιστα* MLb.
37. *τόπον* Goldh. FCSB, ut voluerunt K et Schaef. ad Arist. Plut. Hemst. p. XXVI. *quo loco* Amas. *τρόπον* AXKCodd. Sequitur in Edd. PcAgVbM. *ὅντινα*, quod cum Va. omittendum putamus, aut *τινὰ* auctore B scribendum. Mox *ἔκοιτο* La.
38. *ἔχρησεν* Vb. — *προθῆναι* Va. *προςθεῖναι* La.
39. *δέ οἵ δένδρον* La. mox *συνίεσαν* BPcdAgVabLab. *συνίδεσαν* M. *συνήδεσαν* Edd. rell.

ἴσας παρθένους ἐπὶ τὸν Σύθαν ποταμὸν ἀποστέλλουσιν
ἱκετεύοντας· ὑπὸ τούτων δὲ πεισθέντας τοὺς θεούς φα-
σιν ἐς τὴν τότε ἀκρόπολιν ἐλθεῖν καὶ ὁ τόπος ἔνθα
πρῶτον ἀφίκοντο Πειθοῦς ἐστὶν ἱερόν. τούτοις δὲ
ἐοικότα καὶ νῦν ἔτι ποιεῖται· καὶ γὰρ ἐπὶ τὸν Σύθαν
ἴασιν οἱ παῖδες τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ἀγαγόντες
δὴ τοὺς θεοὺς ἐς τὸ [42] τῆς Πειθοῦς ἱερὸν αὖθις ἀπάγειν
ἐς τὸν ναόν φασι [43] τοῦ Ἀπόλλωνος. ὁ δὲ ναὸς ἔστι μὲν
ἐν τῇ νῦν ἀγορᾷ, τὸ δὲ ἐξ ἀρχῆς λέγουσιν αὐτὸν ὑπὸ
Προίτου ποιηθῆναι· τὰς γὰρ οἱ θυγατέρας ἐνταῦθα τῆς
9 μανίας παύσασθαι. (8) Λέγουσι δὲ καὶ τάδε, ὡς Με-
λέαγρος ἐς τοῦτον τὸν ναὸν ἀνέθηκε τὴν λόγχην ᾗ [44]
τὸν ὗν κατειργάσατο. καὶ αὐλοὺς ἀνατεθῆναί φασιν ἐν-
ταῦθα τοὺς Μαρσύου· γενομένης γὰρ τῷ Σιληνῷ [45] τῆς
συμφορᾶς τὸν ποταμὸν τὸν Μαρσύαν κατενεγκεῖν αὐ-
τοὺς ἐς τὸν Μαίανδρον, ἀναφανέντας δὲ ἐν τῷ Ἀσωπῷ
καὶ κατὰ τὴν Σικυωνίαν ἐκπεσόντας [46] ὑπὸ ποιμένος τοῦ
εὑρόντος δοθῆναι τῷ Ἀπόλλωνι. τούτων τῶν ἀναθημάτων

pueros septem ac totidem virgines ad Sythan amnem supplicum ornatu: quorum precatione persuasos deos in arcem venisse. Eo itaque in loco, quo primum venere, Suadelae aedem dicatam. Idem vero ritus hoc etiam tempore servatur. Pueri enim festo Apollinis die ad Sythan veniunt, ac deorum signa in aedem Suadelae deportant, deinde in templo Apollinis ea reponunt. Templum vero istud in eo quod nunc est foro cernitur: initio autem a Proeto conditum dicitur, quod eius filiae eo in loco furore fuerant liberatae. (8) Addunt, Meleagrum in hoc ipso templo hastam posuisse, qua aprum *Calydonium* confecerat. In eodem etiam templo dedicatas fuisse Marsyae tibias. Post adversum enim Sileni casum eas Marsyan amnem in Maeandrum, deinde in Asopum detulisse: eiectas inde in agrum Sicyonium pastorem quendam sustulisse, et Apollini dicasse. Ex iis donariis nullum sane incendium illud, quo

42. ἐς τὸ et mox ἐς τὸν SBMPc AgVbLab. εἰς utroque loco AXK FC.

43. φασιν AgVb.; etiam M., at post τοῦ Ἀπόλλωνος (quae verba nobis suspecta) collocat.

44. ᾗ Va. tum υἱὸν PcAgLa. mox ἀναθῆναι AVbLa. αὐλὸς Vb. τοῦ μαρσ. La.; tum γινομένης id.

45. τῷ Σιλ. τῆς συμφορᾶς BM PcAgLb; τῆς συμφ. τῷ Σιληνῷ Edd. rell. VbLa. In Va sic: τῷ σιληνῷ τῆς τῆς συμφ.

46. ἐκπεσόντος VaMLb.

οὐδὲν [47] ἔτι ἐλείπετο· συγκατεκαύθη γὰρ ἐμπιπραμένῳ τῷ ναῷ. τὸν δὲ ἐπ' ἐμοῦ ναὸν καὶ τὸ ἄγαλμα Πυθοκλῆς ἀνέθηκεν.

CAPUT VIII.

De templo imperatoribus Romanis consecrato, antea Cleonis domo — Sicyoniorum tyrannis et republica ab Arato restituta — Arato Achaeorum duce eiusque magnis rebus gestis.

Τῷ δὲ τῆς Πειθοῦς ἱερῷ [1] τὸ ἐγγὺς τέμενος ἀνειμένον 129
βασιλεῦσι Ῥωμαίων οἰκία ποτὲ ἦν Κλέωνος τυράννου· Κλεισθένης μὲν γὰρ ὁ Ἀριστωνύμου τοῦ Μύρωνος [2] ἐχόντων ἔτι τὴν κάτω πόλιν Σικυωνίων ἐτυράννησε, [3] Κλέων δὲ ἐν τῇ νῦν πόλει. (2) Πρὸ ταύτης τῆς οἰκίας ἡρῷόν ἐστιν Ἀράτου μέγιστα Ἑλλήνων ἐργασαμένου τῶν ἐφ' αὐτοῦ· [4] ἔχει δὲ ὧδε τὰ ἐς αὐτόν. μετὰ Κλέωνα μοναρ- 2
χήσαντα ἐνέπεσε [5] τῶν ἐν τέλει πολλοῖς ἐπιθυμία τυραννίδος οὕτω δή τι ἀκάθεκτος, ὡς καὶ ἄνδρας δύο Εὐθύδημον καὶ Τιμοκλείδαν ὁμοῦ τυραννῆσαι. τούτους μὲν

templum conflagravit, reliquum fecit. Nam quae exstant aetate mea, quum templum, tum signum, Pythocles dedicavit.

Cap. VIII. Quod vero fanum iuxta Suadelae aedem Romanis imperatoribus consecratum est, fuit olim Cleonis tyranni domus. Nam Clisthenes Aristonymi filius, Pyrrhonis nepos, tyrannidem tenuit, quum inferiorem urbem Sicyonii incolerent: Cleonis vero in ea, quae nunc manet, urbe dominatus fuit. (2) Ante Cleonis domum heroicum est Arati monumentum, qui rerum gestarum gloria in Graecia aequales omnes vicit suos: de quo haec potissimum commemorari possunt. Post Cleonis mortem tam effraenata civitatis principes incessit dominandi cupiditas, ut eorum duo eodem tempore tyrannidem invaserint, Euthydemus, et Timoclidas: quibus eiectis, populus summae

47. οὐδὲ M. tum ἐλίπετο Vb, et δ' ἐπ' Va; deinde ἀνέθηκεν BPc MAg; ἀνέθηκε edd. rell. Lab.

Cap. VIII. 1. ἱερὸν La. βασιλεῦσιν Vb. τοῖς βασιλεῦσι Va.

2. Μύρωνος CSB ut correxerunt Palmerius ex VI, 19, 2. Wesseling. ad Herod. VI, 126. O. Mueller Dor. I, 161. πύρωνος Ag. Πύῤῥωνος Edd. Codd. rell.

3. ἐτυράννησεν AgVb. ἐτυράννυσε La.

4. ἑαυτοῦ S e margine M, VbLa. πρὸ αὐτοῦ M. αὐτοῦ Edd. Codd. rell. Tum ἔχει δὴ Vb.

5. ἐνέπεσεν Ag. mox δή τοι La. τιμοκλίδαν AgMVabLab.

οὖν ἐξέβαλεν[6] *ὁ δῆμος, Κλεινίαν τὸν πατέρα Ἀράτου προστησάμενος· ἔτεσι δὲ ὕστερον οὐ πολλοῖς ἐτυράννησεν Ἀβαντίδας. Κλεινίᾳ μὲν οὖν συνεβεβήκει πρότερον ἔτι ἡ*[7] *τελευτή· Ἄρατον δὲ Ἀβαντίδας φυγάδα ἐποίησεν, ἢ καὶ αὐτὸς ἀπεχώρησεν Ἄρατος ἐθελοντής. Ἀβαντίδαν μὲν οὖν κτείνουσιν ἄνδρες τῶν ἐπιχωρίων, τύραννος δὲ αὐτίκα ἐγεγόνει ὁ Ἀβαντίδου πατὴρ Πασέας· Νικοκλῆς δὲ*
3 *ἐκεῖνον ἀνελὼν ἐτυράννησεν αὐτός. ἐπὶ τοῦτον*[8] *τὸν Νικοκλέα Ἄρατος ἀφικόμενος Σικυωνίων*[9] *φυγάσι καὶ Ἀργείοις μισθωτοῖς τοὺς μὲν ἔλαθεν ἅτε ἐν σκότῳ, (νύκτωρ γὰρ δὴ*[10] *τὴν ἐπιχείρησιν ἐποιεῖτο) τοὺς δὲ καὶ βιασάμενος τῶν φυλασσόντων ἐγένετο ἐντὸς τείχους· καὶ (ὑπέφαινε γὰρ ἕως ἤδη) προσλαβὼν τὸν δῆμον ἐπὶ τὴν οἰκίαν σπουδῇ τὴν τυραννικὴν τρέπεται. καὶ ταύτην μὲν εἷλεν*[11] *οὐ χαλεπῶς, ὁ δὲ Νικοκλῆς αὐτὸς ἔλαθεν ἀποδράς.* (3) *Σικυωνίοις δὲ ἀπέδωκεν*[12] *Ἄρατος ἐξ ἴσου πολιτεύεσθαι διαλλάξας τοῖς φεύγουσιν, οἰκίας μὲν φυγάσι*[13] *καὶ ὅσα τῶν κτημάτων ἄλλα ἐπέπρατο ἀποδούς,*[14] *τιμὴν*

rerum Clinian Arati patrem praefecit. Verum non multis post annis, quum Clinias e vita iam excessisset, ad tyrannidem accessit Abantidas. *Quo dominante* Aratus, vel quod ab eo eiectus fuerit, vel quod voluntate sua cesserit, in exilium abiit. Ipsum certe Abantidan cives trucidarunt. Dominatum tamen eius pater Paseas occupavit: quem mox quum Nicocles sustulisset, ipse sibi tyrannidem vindicavit. Hunc Aratus, comparata exulum et Argivorum conductitiorum militum manu, pellere adortus, quum ad muros nocte accessisset, praesidium partim fefellit, partim vi superavit: atque ita oppido potitus, quum iam illucesceret, assumta plebe, summa cum celeritate ad tyranni domum accurrit: quam non magno utique negotio cepit: sed Nicocles furtim est elapsus. (3) Tum Aratus civitatis liberam administrationem Sicyoniis tradidit. Domos et praedia, quae divendita fuerant, emptoribus pretio dissoluto, exulibus

6. *ἐξέβαλλεν* AgVb. mox *ἔτεσιν ὕστερον* Va; *ὕστερον* om. M.
7. *ἡ* om. Ag. mox *ἄβαντος ἐθελοντὴς* La.
8. *ἐπὶ τού τὸν νικ.* Va. *νικοκλέαν* M. *ἄρ. αὐτὸς ἀφικ.* La.
9. [*σὺν*] *Σικυων. φυγ.* C. tum *ἀργείων* Va. *φυγασὶ* M.
10. *δὴ* om. Va. *ἐπιχώρησιν* La. mox *προλαβών* VaLa; tum *σπουδῆν* Vb.
11. *εἷλε οὐ* Ag.
12. *ἀπέδωκε Ἄρ.* Ag.
13. *φυγάσιν* Ag. mox *ἄλλα ἃ* MAgPcVabS. *ἃ* om. AXKFCB. *ἐπέτραπτο* Vb.
14. *ἀποδοὺς τὴν τιμὴν τοῖς πριαμένοις, διέλυσεν. Αὐτὸς δὲ (καὶ*

δὲ τοῖς πριαμένοις διέλυσεν αὐτός. καὶ (ἦν γὰρ δέος
τοῖς [15] *πᾶσιν Ἕλλησι Μακεδόνων καὶ Ἀντιγόνου Φίλιππον* 4
ἐπιτροπεύοντος τὸν Δημητρίου) τοῦδε εἵνεκα [16] *τοὺς Σι-*
κυωνίους ἐς τὸ Ἀχαιῶν συνέδριον ἐσήγαγε Δωριεῖς ὄν- 130
τας, αὐτίκα δὲ στρατηγὸς ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν ᾕρητο καὶ
σφᾶς ἐπὶ Λοκροὺς τοὺς Ἀμφισσέας [17] *ἀγαγὼν καὶ ἐς τὴν*
Αἰτωλῶν πολεμίων ὄντων τὴν γῆν ἐπόρθησεν. [18] (4) *Κό-*
ρινθον δὲ ἔχοντος Ἀντιγόνου καὶ φρουρᾶς Μακεδόνων
ἐνούσης, τοὺς Μακεδόνας τῷ αἰφνιδίῳ [19] *τῆς ἐπιθέσεως*
κατέπληξε καὶ ἄλλους τε κρατήσας μάχῃ διέφθειρε καὶ
Περσαῖον ἐπὶ τῇ φρουρᾷ τεταγμένον, ὃς παρὰ Ζήνωνα
τὸν Μνασέου κατὰ μάθησιν σοφίας ἐφοίτησεν. ἐλευθερώ- 5
σαντος [20] *δὲ Ἀράτου Κόρινθον προσεχώρησαν μὲν* [21] *ἐς*
τὸ συνέδριον Ἐπιδαύριοι καὶ Τροιζήνιοι οἱ τὴν Ἀργολίδα
Ἀκτὴν [22] *οἰκοῦντες καὶ τῶν* [23] *ἐκτὸς Ἰσθμοῦ Μεγαρεῖς,*

quum reddidisset, dissidiorum et controversiarum causas concordia constituta sustulit. Idemque, quum Macedones, Antigono Philippi acceptam a Demetrio eius patre tutelam gerente, Graecis omnibus formidolosi essent, Sicyonios, tametsi Dores erant, cum Achaeorum concilio coniunxit. Imperator vero ab Achaeis declaratus, exercitum contra Amphissenses Locros duxit: et Aetolorum fines ingressus, agrum populatus est. (4) Quumque Corinthum Antigonus imposito Macedonum praesidio teneret, subito impetu Macedonum animos perculit; et pugna commissa, quum alios *multos*, tum ipsum praesidii ducem Persaeum, Zenonis (Mnaseae filii) philosophi auditorem, occidit. Corinthum itaque quum Aratus liberasset, addiderunt se ad *Achaeorum* concilium Epidaurii ac Troezenii, qui Argolicum litus incolunt, quique extra Isthmum sunt Megarenses. Quare cum

γὰρ ἦν δέος — Δημητρίου) C. Vales. *ἀποδούς· τιμὴν δὲ τ. πρ. διέλυσεν. αὐτὸς δὲ (καὶ ἦν γὰρ — Δημητρίου)* AXKFSVabM (*καὶ* initio parentheseos om. SMVa). Lectionem receptam offerunt PcAgLab.

15. *τὴν πᾶσιν ἕλλησιν* M. *πᾶσι τοῖς ἕλλ.* La. *τοῖς πᾶσιν ἕλλ.* Edd. VabPcAgLb.

16. *οὔνεκα* AXKFLa. *τοῦ δὲ οὔνεκα* Vb. *ἕνεκα* Va. *εἵνεκα* CSB PcAgMLb. mox *ἀρχαῖον συν.* Pc. *ἐσήγαγεν* Vb. *συνήγαγον* Va. mox *τὸ ἀχαιῶν ᾕρητο συνέδριον* M.

17. *ἀμφισέας* Ag. Sq. *ἐς* om. La.

18. *ἐπόρθησεν* AgVb. *ἐπόρθησε* Codd. rell. Edd.

19. *αἰφνηδίω* Va; *ἄλλοις τε* La. Mox *Μνασέου* BPcAg; *Μνασέα* edd. rell. VabM.

20. *ἐλευθελώσαντος* Vb. *προσεχώρησεν* Lb.

21. *δὲ* Pc.

22. *Ἀκτὴν* SB. *ἀκτὴν* Edd. rell.

23. *τῶν* ex emend. B. *τὴν* Codd. AXKFCS. mox *ἔφθησαν* Edd. (praeter B) VabLabMPcAg. *ἔφθασον* B.

συμμαχίαν δὲ πρὸς Ἀχαιοὺς Πτολεμαῖος ἐποιήσατο. Λακεδαιμόνιοι δὲ καὶ Ἄγις[24] ὁ Εὐδαμίδου βασιλεὺς ἔφθησαν μὲν Πελλήνην ἑλόντες ἐξ ἐπιδρομῆς, ἥκοντι δὲ Ἀράτῳ καὶ τῇ στρατιᾷ συμβαλόντι ἐκρατήθησαν καὶ τὴν Πελλήνην[25] ἐκλιπόντες ἀναχωροῦσιν οἴκαδε ὑπόσπονδοι.
6 (5) Ἄρατος δέ, ὥς οἱ τὰ ἐν Πελοποννήσῳ[26] προεκεχωρήκει, δεινὸν ἡγεῖτο Πειραιᾶ[27] καὶ Μουνυχίαν, ἔτι δὲ Σαλαμῖνα καὶ Σούνιον ἐχόμενα ὑπὸ Μακεδόνων περιοφθῆναι, καὶ (οὐ γὰρ ἤλπιζε[28] δύνασθαι πρὸς βίαν αὐτὰ ἐξελεῖν) Διογένην πείθει τὸν ἐν τοῖς φρουροῖς ἄρχοντα ἀφεῖναι τὰ χωρία ἐπὶ ταλάντοις πεντήκοντα[29] καὶ ἑκατὸν καὶ τῶν χρημάτων συνετέλεσεν αὐτὸς[30] Ἀθηναίοις ἕκτον μέρος. ἔπεισε δὲ καὶ Ἀριστόμαχον τυραννοῦντα[31] ἐν Ἄργει δημοκρατίαν ἀποδόντα Ἀργείοις ἐς τὸ Ἀχαϊκὸν συντελεῖν, Μαντίνειάν τε Λακεδαιμονίων[32] ἐχόντων εἷλεν. ἀλλὰ γὰρ οὐ πάντα ἀνθρώπῳ τελεῖται κατὰ γνώμην, εἰ δὴ

Achaeis Ptolemaeus societatem coiit. Lacedaemonii vero Agidem Eudamidae filium regem suum secuti, subita incursione Pellenen occuparunt: verum Arato superveniente, proelio victi, relicta Pellene domum se certis conditionibus receperunt. (5) Ibi Aratus, quum Peloponnesiacae res prosperos habuissent successus, indignum ratus negligenter ferre, Piraeeum, Munychiam, Salaminem et Sunium a Macedonibus teneri, quia spes non erat, per vim inde eos eiici posse, Diogenem praesidiorum praefectum adduxit, ut, talentis CL acceptis, ea loca dederet: ipseque eius pecuniae sextantem Atheniensibus dedit. Persuasit etiam Aristomacho Argis dominanti, ut popularem rempublicam Argivis redderet, eamque cum Achaeorum concilio coniungeret. Idem Mantineam a Macedonibus occupatam cepit. Sed enim hominibus haudquaquam ex animi sententia cuncta eveniunt:

24. Ἄγις edd. ante S. VbLab; ἄγις M. mox συμβαλλόντι La.

25. πελήνην ἑλ. Vb. παλλήνην h. l. et infra Ag. tum ἐκλειπόντες (ε expunct.) id.

26. ἐν πελοποννήσω p. corr. ex ἐς — ον, Va. δεινὸ M.

27. πειρεᾶ AgVa (in Ag. αι super ε). πυραιᾶ M; tum σαλαμίνα Va.

28. ἤλπιζεν AgVb. mox τῶν ἐν τοῖς φρουρ. La.

29. πετήκοντα M. mox συνετέσεν M.

30. αὐτὸς CSB. αὐτοῖς AXKF Codd. ἕκτος La.

31. συντυραννοῦντα La. συμμαχοῦντα, ad marg. γρ. τυραννοῦντα R. Deinde δημοκρατείαν VabM.

32. Λακεδαιμονίων CSBPcdAg. Μακεδόνων AXKFLaVab. Μακεδονίων MLb. ἐχόντων om. VaM (silent Exc. nostra e cod. M.) tum εἶλεν M.

καὶ Ἄρατον κατέλαβεν ἀνάγκη γενέσθαι Μακεδόνων καὶ Ἀντιγόνου σύμμαχον· ἐγένετο δὲ οὕτως.[33]

CAPUT IX.

De Cleomene Lacedaemoniorum rege Achaeis bellum inferente — Arato cum Antigono societatem ineunte — Cleomenis fuga et morte — Arati caede a Philippo facta — Philippi morte — de memorandis in foro Sicyoniorum continuatio — Apolline Lycaeo.

Κλεομένης[1] *ὁ Λεωνίδου τοῦ Κλεωνύμου παραλα-* 131
βὼν τὴν βασιλείαν ἐν Σπάρτῃ Παυσανίαν ἐμιμεῖτο τυραννίδος τε ἐπιθυμῶν καὶ νόμοις τοῖς καθεστηκόσιν οὐκ ἀρεσκόμενος. ἅτε δὲ ὄντι αὐτῷ Παυσανίου θερμοτέρῳ καὶ οὐ φιλοψύχῳ ταχὺ τὰ πάντα ὑπὸ φρονήματος καὶ τόλμης κατείργαστο καὶ βασιλέα τε οἰκίας τῆς ἑτέρας Εὐρυδαμίδαν παῖδα[2] *ἔτι ἀνελὼν φαρμάκῳ διὰ τῶν ἐφορευόντων ἐς Εὐκλείδαν τὸν ἀδελφὸν μετέστησε*[3] *τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ κράτος τῆς γερουσίας καταλύσας*[4] *Πατρονόμους τῷ λόγῳ κατέστησεν ἀντ' αὐτῶν. ἐπιθυμῶν δὲ*

quandoquidem Aratum necessitas impulit, ut se ad Antigoni Macedonum regis societatem adiungeret. Res ita gesta est.

Cap. IX. Cleomenes Leonidae filius, Cleonymi nepos, Spartae regnum adeptus, Pausaniam sibi imitandum proposuit, nempe qui et tyrannidem appetiit, et legibus ante sancitis sibi standum non putavit. Verum quum Pausania esset fervidior, vitaeque retinendae minus cupidus, per animi elationem et audaciam celeriter omnia confecit. Nam et ex altera familia Eurydamidam regem adhuc impuberem per Ephoros veneno de medio sustulit, ad fratremque *suum* Euclidam imperium transtulit: et senatus auctoritate eversa, Patronomos *(quasi dixeris paterno animo in reipublicae administratione affectos)* pro eo ordine, quoad ipsum duntaxat nomen, instituit. Mox rerum uti-

33. *οὕτω* Va.

Cap. IX. 1. *κλεωμένης* VbAg. mox *παραβών* M.

2. *τὸν παῖδα ἔτι* Va; deinde *εὐφορευόντων* Ag. tum *Εὐκλείδαν* Gedoynus, CS, ut apud Polyb. II, 65. 67. et Plut. in Agide et Cleom. p. 709. Frob. *Ἐπικλείδαν* Edd. rell. PcVab. *ἐπικλεῖδαν* La. *ἐπικλεῖδα* AgMLb.

3. *μετέστηκεν* Ag.

4. *λύσας* M. tum *προνόμους* Va. mox *ἐλπίζειν ἕξει* La.

πραγμάτων μειζόνων καὶ ἀρχῆς τῶν Ἑλλήνων ἐπέθετο Ἀχαιοῖς· πρώτοις σύμμάχους ἐλπίζων ἕξειν, ἢν κρατήσῃ, καὶ μάλιστα ἐμποδὼν οὐκ ἐθέλων εἶναί οἱ τοῖς δρωμένοις.
2 συμβαλὼν [5] δὲ περὶ Δύμην τὴν ὑπὲρ Πατρῶν, [6] Ἀράτου καὶ τότε ἡγουμένου τῶν Ἀχαιῶν, νικᾷ τῇ μάχῃ. (2) τοῦτο Ἄρατον ἠνάγκασεν ὑπέρ τε [7] Ἀχαιῶν καὶ αὐτῆς Σικυῶνος δείσαντα Ἀντίγονον ἐπάγεσθαι. Κλεομένους δὲ [8] παραβάντος ἣν πρὸς Ἀντίγονον συνέθετο εἰρήνην καὶ παράσπονδα ἐκ τοῦ φανεροῦ καὶ ἄλλα δράσαντος καὶ Μεγαλοπολίτας ποιήσαντος ἀναστάτους, οὕτω διαβάντος [9] ἐς Πελοπόννησον Ἀντιγόνου συμβάλλουσιν Ἀχαιοὶ Κλεομένει περὶ Σελασίαν.[10] νικησάντων δὲ τῶν Ἀχαιῶν Σελασία τε ἠνδραποδίσθη καὶ αὐτὴ Λακεδαίμων ἑάλω. Λακεδαιμονίοις μὲν οὖν ἀπέδωκεν [11] Ἀντίγονος καὶ Ἀχαιοὶ πολιτείαν
3 132 τὴν πάτριον· (3) τῶν δὲ Λεωνίδου παίδων Εὐκλείδας [12] μὲν ἀπέθανεν ἐν τῇ μάχῃ, Κλεομένην δὲ φεύγοντα ἐς Αἴ-

que maiorum, et *toti* Graeciae imperandi cupiditate incitatus, Achaeis primum bellum intulit, vel quod victos fore sibi auxilio sperabat, vel quod suis eos conatibus impedimento esse nolebat: atque Achaeos, quibus tum quoque Aratus dux praeerat, ad Dymen supra Patras proelio vicit. (2) Aratum itaque coëgit, Achivis et Sicyoni ipsi metuentem, Antigonum in auxilium accersere. Cleomenes enim, pace Antigoni violata, quum alia multa aperte praeter foederis conditiones fecerat, tum vero Megalopolitanos sedibus expulerat. Quare quum Antigonus in Peloponnesum transisset, Achaei ad Selasian cum Cleomene signa contulerunt. Quo victo, et Selasian diripuerunt, et ipsam etiam Lacedaemonem expugnarunt. Lacedaemoniis vero Antigonus et Achaeis pristinam reipublicae formam reddidit. De Leonidae vero liberis Euclidas in pugna ceeidit: (3) Cleomenes vero, quum in Aegyptum fugisset, honorificentissime pri-

5. συμβαλλὼν Vb.

6. πατριῶν A. πατρίων MPcAg Lb (sine accentu M); πρῶν Vb.

7. τε om. VaM.

8. F mavult τε. mox συνεθείτο Ag.

9. οὗτω διαβ. BPcLbAg. οὕτω δὲ διαβ. AM (sec. S.) VabLa. οὕτω δὴ διαβ. XKFCS. πελοπόνησον Lb, ut saepissime.

10. σελλασίαν et deinde σελλασία BPcMVaLb; Σελασίαν (in Ag λ secundum supra vers.) et Σελασία AXKFCSVbAgLa.

11. ἀπέδωκαν C. mox Ἀχαιοὶ CSB e coni. Kuhnii. Ἀχαιοῖς AXKF Codd.

12. ἐπικλείδας Lab. mox Κλεομένην M. tum φυγόντα malit B.

γυπτον καὶ τιμῆς παρὰ Πτολεμαίῳ πρῶτα [13] ἔχοντα συν-
έβη δεθῆναι καταγνωσθέντα Αἰγυπτίων ἄνδρας ἐπὶ τὸν
βασιλέα συνιστάναι. καὶ ἀπέδρα μὲν ἐκ τοῦ δεσμωτηρίου
καὶ τοῖς Ἀλεξανδρεῦσιν ἀρχὴν θορύβου παρέσχε· [14] τέλος
δὲ, ὡς ἡλίσκετο, ἀπέσφαξεν αὐτόν. [15] Λακεδαιμόνιοι
δὲ ἄσμενοι Κλεομένους ἀπαλλαγέντες βασιλεύεσθαι μὲν
οὐκέτι ἠξίωσαν, τὰ δὲ λοιπὰ καὶ ἐς τόδε διαμένει σφίσιν
ἐκείνης τῆς πολιτείας. Ἀράτῳ δὲ Ἀντίγονος, ἅτε ἀνδρὶ
εὐεργέτῃ καὶ συγκατειργασμένῳ [16] λαμπρὰ, οὕτω διέμει-
νεν εὔνους. (4) Φίλιππος δὲ ὡς παρέλαβε τὴν ἀρχὴν 4
(οὐ γὰρ αὐτὸν Ἄρατος θυμῷ πολλὰ ἐς τοὺς ἀρχομένους
χρώμενον [17] ἐπῄνει, τὰ δὲ καὶ ὡρμημένον ἐπεῖχε μὴ ποιεῖν)
τούτων εἵνεκεν ἀπέκτεινεν Ἄρατον, οὐδὲν προϊδομένῳ δοὺς
οἱ φάρμακον. καὶ τὸν μὲν ἐξ Αἰγίου [18] (ταύτῃ γὰρ τὸ
χρεὼν ἐπέλαβεν αὐτὸν) ἐς Σικυῶνα κομίσαντες [19] θάπτου-
σι καὶ τὸ ἡρῷον Ἀράτειον ἔτι ὀνομάζεται· Φιλίππῳ δὲ

mum est a Ptolemaeo tractatus: at deinde in vincula coniectus, eo crimine damnatus, quod adversus regem Aegyptios concitasset. Et is sane tunc effugit: sed mox quum Alexandrinis novi tumultus auctor exstitisset, iterum comprehensus, mortem sibi conscivit. Quo Lacedaemonii non inviti sane liberati regium quidem imperium abdicarunt: reliqua tamen eius reipublicae, quae tum constituta fuerat, forma in hoc usque tempus permanet. Arato Antigonus, ut de se bene merito viro, et rerum gestarum gloria insigni, perpetuam praestitit benevolentiam. (4) At eum Philippus, quum iam regnare coepisset, quod multa, quae ille in eos, quibus praeerat, agebat iracundius, Aratus non probabat, ac saepe etiam animi impetu vehementius concitatum coërcebat, nihil tale timentem veneno dato necavit. Eius quidem cadaver Aegio, ubi supremum diem clauserat, Sicyonem relatum, *magnifice* sepultum est: et hac ipsa etiam aetate heroicum eius monumentum Ara-

13. τὰ πρῶτα coni. KC. δεθεῖναι La.

14. παρέσχεν M.

15. αὐτὸν BPcAgMVbLab; αὐτὸν Va. (?) ἑαυτὸν Edd. rell.; mox Κλεωμένους M. tum καὶ ἐς τὸ διαμένειν La.

16. συγκατεργασμένω Va. mox οὕτω SBMPcAgVa. οὕτως Edd. rell. Vb.

17. χρώμενος ἐπῄνη, ει super η, Ag.

18. αἰγείου Pc. Αἰγύπτου marg. M. mox ἀπέλαβεν Ag. ὑπέλαβεν Va.

19. καὶ κομίσαντες M. θάπτουσιν Ag.

καὶ ἐς Εὐρυκλείδην[20] καὶ Μίκωνα Ἀθηναίους ὅμοια εἰργάσθη· καὶ γὰρ τούσδε ὄντας ῥήτορας καὶ οὐκ ἀπιθάνους[21] τῷ δήμῳ φαρμάκοις ἔκτεινεν. (5) Ἔμελλε δὲ ἄρα καὶ αὐτῷ Φιλίππῳ τὸ[22] ἀνδροφόνον φάρμακον ἔσεσθαι συμφορά· τὸν γάρ οἱ παῖδα Δημήτριον [ὁ νεώτερος[23] τῶν Φιλίππου παίδων] Περσεὺς φαρμάκῳ διέφθειρε[24] καὶ δι' αὐτὸ καὶ τῷ πατρὶ ἀθυμήσαντι[25] παρέσχεν αἰτίαν ἀποθανεῖν. παρεδήλωσα[26] δὲ τάδε ἀπιδὼν ἐς τὸ[27] Ἡσιόδου σὺν θεῷ πεποιημένον, τὸν ἐπ' ἄλλον βουλεύοντα ἄδικα ἐς αὐτὸν πρῶτον τρέπειν.

6 (6) Μετὰ δὲ τὸ[28] Ἀράτου ἡρῷόν ἐστι μὲν Ποσειδῶνι Ἰσθμίῳ βωμός, ἔστι δὲ Ζεὺς Μειλίχιος[29] καὶ Ἄρτεμις ὀνομαζομένη Πατρῴα, σὺν τέχνῃ πεποιημένα οὐδεμιᾷ· πυραμίδι δὲ ὁ Μειλίχιος, ἡ[30] δὲ κίονί ἐστιν εἰκασμένη.
133 ἐνταῦθα καὶ βουλευτήριόν σφισι πεποίηται καὶ στοὰ κα-

teum nuncupant. Idem vero Philippus eodem necis genere oratores duos Athenienses, Euryclidem et Miconem, qui apud populum dicendo non parum valebant, tollendos curavit. (5) Sed ipsi etiam Philippo mortiferum poculum perniciem fuerat allaturum. Nam quum alterum ex eius filiis, Demetrium, natu minor Perseus veneno peremisset, ipse animi aegritudine consumtus est. Quod obiter exposui ad sententiam illam divinitus ab Hesiodo versu prolatam animum referens: malum consilium in ipsummet primum auctorem vertere. (6) Post Arati monumentum ara est Isthmio Neptuno dicata. Sunt idem Milichii Iovis, et Dianae, cui Patroae cognomentum, *rudia et* sine ulla arte facta signa. Milichius pyramidis, Patroa columnae figuram habet. Eodem in loco curiam aedificarunt, et porti-

20. *εὐρικλείδην* VbLa. *ἐς* om. La.

21. *ἀπειθάνους* Ag.

22. *τὸν* M.

23. *νεώτερον* vult Palmerius, cum Demetrius aetate minor, Perseus maior fuerit secundum Liv. XXXIX, 35. 53. et Polyb. XXIV, 7. *ὁ πρεσβύτερος* s. *ὁ ἕτερος* coni. S, fatens tamen se ignorare, unde *ὁ νεώτερος* fluxerit. *ὁ νόθος* coni. C. coll. Liv. XXXIX, 53. Nos *ὁ νεώτ. τῶν Φιλ. παίδων* uncis inclusimus.

24. *διέφθειρεν* VbM. *διέφθηρεν* Va.

25. *ἀθύσαντι* Va. mox pro *αἰτίαν* K. coni. *ἀηδίᾳ*, „prae taedio."

26. *παρεδήλω* M.

27. *τὸ* om. VbAgLabM. — Hes. *Ἔ. κ. Ἡ.* 265. tum *ἄλλον*, ω super ον, M. *ἄλλω* VbLab.

28. *τὸ* CSBAgVa. Abest ab AXK FVbM (?) PcLab.

29. *μιλίχ.* Vb.

30. *τῇ δὲ* AgLb.

λουμένη Κλεισθένειος[31] ἀπὸ τοῦ οἰκοδομήσαντος·[32]
ᾠκοδόμησε δὲ ἀπὸ λαφύρων. ὁ Κλεισθένης αὐτὴν τὸν
πρὸς Κίῤῥαν[33] πόλεμον συμπολεμήσας Ἀμφικτύοσι.[34]
τῆς δὲ ἀγορᾶς ἐστὶν ἐν τῷ ὑπαίθρῳ Ζεὺς χαλκοῦς, τέχνη
Λυσίππου,[35] παρὰ δὲ αὐτὸν Ἄρτεμις ἐπίχρυσος. (7) Πλη- 7
σίον δὲ Ἀπόλλωνός ἐστιν ἱερὸν Λυκίου[36] κατεῤῥυηκός
τε ἤδη καὶ ἥκιστα θέας ἄξιον· φοιτώντων γὰρ λύκων σφί-
σιν ἐπὶ τὰς ποίμνας ὡς μηδένα εἶναι καρπὸν ἔτι ἀπ' αὐ-
τῶν, ὁ θεὸς τόπον[37] τινὰ εἰπὼν ἔνθα ἔκειτο αὖον ξύλον,
τούτου φλοιὸν ἔχρησε[38] τοῦ ξύλου καὶ κρέας ὁμοῦ προ-
θεῖναι τοῖς θηρίοις· καὶ τοὺς μὲν αὐτίκα, ὡς ἐγεύσαντο,
διέφθειρεν ὁ φλοιός· τὸ ξύλον δὲ ἐκεῖνο ἔκειτο μὲν ἐν τῷ
ἱερῷ τοῦ Λυκίου, ὅ τι δὲ ἦν[39] δένδρον, οὐδὲ οἱ τῶν

cum, cui a conditore nomen Clistheniae. Eam enim de manubiis exstruxit Clisthenes, quum belli contra Scironem gesti socius Amphictyonibus fuisset. In subdiali fori parte Iupiter aeneus spectatur Lysippi: proxime Diana inaurata. (7) Nec longe abest Apollinis sacellum, Lycaei cognomento: quod vetustate iam collapsum, nihil omnino spectandum praebet. Cognominis huiusmodi causa fuit: quum lupi ovilia tantopere vexarent, ut nullus iam ex illis capi fructus posset, indicavit Apollo, quo loco aridum quoddam lignum iaceret: cuius corticem carnibus permistum quum ex eodem oraculo lupis apposuissent, illi, simulatque gustaverunt, interemti sunt. Lignum quidem ipsum in aede Lycaei Apollinis positum est: sed qua sit ex arbore, ne

31. *Κλεισθένιος* Va.

32. *οἰκοδομήματος* Pc. mox *λαφύλων* Ag.

33. *Κίῤῥαν* Gedoyn. Goldh. CSB, ut Vinding. in Gron. Thes. XI. p. 16 et KF scribi voluerunt e L. X, 37. *κίῤῥα* PcAg. *σκιρᾶ* Pa. *σκίρα* Vb (sed litura vocab. del.) RLab; ad marg. R *σκίρωνα*, quod est in AXKFVaM.

34. *ἀμφικτύωσιν* Vb. *ἀμφυκτύονσι* / *ωνι* Ag.

ππ

35. *Λυσίου* Vb.

36. *Λυκίου* h. l. et infra SBM. *Λυκαίου* AXKFCPcAgVbLab; in Va primo loco *Λυκίου*, secundo *Λυκαίου*; consentire videtur M. quum ex hoc nihil enotatum sit ad locum secundum. — Mox *κατεῤῥυηκότος ἤδη* M; *κατεῤῥυηκός ἤδη* (*ἢ* p. corr. e *τε*) Va. *κατεῤῥηυκός τε ἤδη* Vb. *ἥδιστα* MLb.

37. *τόπον* Goldh. FCSB, ut voluerunt K et Schaef. ad Arist. Plut. Hemst. p. XXVI. *quo loco* Amas. *τρόπον* AXKCodd. Sequitur in Edd. PcAgVbM. *ὅντινα*, quod cum Va. omittendum putamus, aut *τινὰ* auctore B scribendum. Mox *ἔκοιτο* La.

38. *ἔχρησεν* Vb. — *προθῆναι* Va. *προςθεῖναι* La.

39. *δέ οἱ δένδρον* La. mox *συνίεσαν* BPcdAgVabLab. *συνίδεσαν* M. *συνῄδεσαν* Edd. rell.

Σικυωνίων ἐξηγηταὶ συνίεσαν. τούτου δέ εἰσιν εἰκόνες ἐφεξῆς χαλκαῖ· τὰς Προίτου θυγατέρας λέγουσιν εἶναι σφᾶς, τὸ δὲ ἐπίγραμμα[40] ἐς γυναῖκας ἄλλας εἶχεν. ἐνταῦθα Ἡρακλῆς χαλκοῦς ἐστί·[41] Λύσιππος ἐποίησεν αὐτὸν Σικυώνιος. καὶ πλησίον Ἑρμῆς ἕστηκεν ἀγοραῖος.

CAPUT X.

De templo Herculis eiusque sacrorum ratione — templo Aesculapii cum duplici aede et signis in iis Somni et Somnii — signis in Aesculapii delubro — templo Veneris, signis in eo, mulieribus sacerdotibus et sacris — herba Paederote — gymnasio Sicyoniorum.

Ἐν δὲ τῷ γυμνασίῳ τῆς ἀγορᾶς ὄντι οὐ μακρὰν Ἡρακλῆς ἀνάκειται λίθου[1] Σκόπα ποίημα. ἔστι δὲ καὶ ἑτέρωθι ἱερὸν Ἡρακλέους· τὸν μὲν πάντα ἐνταῦθα περίβολον Παιδιζὴν[2] ὀνομάζουσιν, ἐν μέσῳ δέ ἐστι τῷ περιβόλῳ[3] τὸ ἱερὸν, ἐν δὲ αὐτῷ ξόανον ἀρχαῖον, τέχνη Φλιασίου Λαφάους. ἐπὶ δὲ τῇ θυσίᾳ τοιάδε δρᾶν νομίζουσι.[4] Φαῖστον ἐν Σικυωνίᾳ λέγουσιν ἐλθόντα καταλαβεῖν Ἡρακλεῖ σφᾶς ὡς ἥρωϊ ἐναγίζοντας· οὔκουν ἠξίου δρᾶν οὐδὲν ὁ Φαῖστος τῶν αὐτῶν, ἀλλ' ὡς θεῷ θύειν. καὶ νῦν

ipsi quidem norunt civitatis *antiquitatum* interpretes. Continenter posita sunt aenea signa: filias esse Proeti dicunt: verum inscriptio alias foeminas nominat. Ibidem Hercules ex aere, a Lysippo Sicyonio factus. Proxime Mercurius Forensis.

Cap. X. In gymnasio, quod a foro non longe abest, Hercules e marmore, Scopae opus. Est et alibi Herculis aedes. Huius vero loci conseptum ambitum omnem Paedizen nominant: in cuius medio templum: et in eo ligneum signum prisci operis Laphaes Phliasius fecit. In Herculis quidem sacro traditum a Phaesto morem retinent. Is enim quum in Sicyoniam venisset, animadvertit, Herculi tanquam heroi parentari: indigne vero ferens, divinos illi honores non haberi, instituit,

40. τὸ δὲ ἄγαλμα Ag.

41. ἐστὶν Ag. tum λυσὸς PcAgVb Lab; λυσὸ M.

Cap. X. 1. λίθου om. La. — Sq. ἱερὸν om. M.

2. παιδιζῆν M (sec. Exc. nostra παιδὶ ζῆν) C; παιδὶς ζῆν PcAgLb; Παιδικὴν coni. R.

3. τοῦ περιβόλου Edd. ante B, VabLa. τῷ περιβόλῳ BPcAgLb. Verba ἐν μέσῳ — νομίζουσι om. M.

4. νομίζουσιν AgVb. mox οὐδὲν post δρᾶν om. La.

ἔτι ἄρνα οἱ Σικυώνιοι σφάξαντες καὶ τοὺς μηροὺς ἐπὶ
τοῦ βωμοῦ καύσαντες [5] τὰ μὲν ἐσθίουσιν ὡς ἀπὸ ἱερείου,
τὰ δὲ ὡς ἥρωϊ τῶν κρεῶν [6] ἐναγίζουσι. τῆς ἑορτῆς δὲ
ἣν ἄγουσι τῷ Ἡρακλεῖ, τὴν προτέραν τῶν ἡμερῶν Ὀνό- 134
ματα [7] ὀνομάζοντες, Ἡράκλειαν δὲ καλοῦσι [8] τὴν ὑστέ-
ραν. (2) Ἐντεῦθέν [9] ἐστιν ὁδὸς ἐς ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ. 2
παρελθοῦσι δὲ ἐς τὸν περίβολον ἐν ἀριστερᾷ διπλοῦν
ἐστιν [10] οἴκημα· κεῖται δὲ Ὕπνος ἐν τῷ προτέρῳ καί οἱ
πλὴν τῆς κεφαλῆς ἄλλο οὐδὲν ἔτι [11] λείπεται. τὸ ἐνδοτέρω
δὲ Ἀπόλλωνι ἀνεῖται Καρνειῷ [12] καὶ ἐς αὐτὸ οὐκ ἔστι
πλὴν τοῖς ἱερεῦσιν ἔσοδος. κεῖται δὲ ἐν τῇ στοᾷ κήτους
ὀστοῦν θαλασσίου μεγέθει μέγα καὶ μετ' αὐτὸ ἄγαλμα
Ὀνείρου καὶ Ὕπνος κατακοιμίζων [13] λέοντα, Ἐπιδώτης
δὲ ἐπίκλησιν. ἐς δὲ τὸ Ἀσκληπίειον ἰοῦσι καθ' ἕτερον [14]
τῆς ἐσόδου τῇ μὲν Πανὸς καθήμενον ἄγαλμά ἐστι, [15] τῇ

quod adhuc a Sicyoniis servatur, ut iugulati agni ad aram pernas adurerent: carnium vero parte una, non aliter quam victimarum soliti essent, vescerentur, altera Herculi tanquam heroi parentarent. Festorum vero dierum, quos in Herculis honorem agitant, priorem Onomata, Herculeum alterum vocant. (2) Hinc via ad Aesculapii ducit. Accedentibus ad septum, duplex se laeva in parte cella ostendit. In antica Somni signum positum, cuius praeter caput nihil est reliquum: posticum est Apollini Carneo dicatum, quo nulli praeterquam sacerdotibus fas est penetrare. In porticu balaenae os ingenti magnitudine locatum est. Prope Somnii signum est, et leonem sopiens Somnus, Epidotes cognomento. Qua patet ad Aesculapii accessus, in altera Panos, Dianae in altera parte signa

5. *καύσαντος* Lab. mox *ἐσθίουσι* M.

6. *κριῶν* Lb. *ἐναγίζουσιν* AgVbM. *ἑωρτῆς* Vb.

7. *ὀνόματαν* M (sec. S.). *ὀνομάταν* Vab. edd. ante B. *ὀνομάτων* La. *Ὀνόματα* BPcM (sec. Exc. nostra) AgLb. tum *ὀνομάζοντες* p. corr. ex *ὀνομάζουσι* Va. *ἡρακλείαν* Lab. *δὴ* Lb.

8. *καλοῦσιν* Ag. *ὑστεραίαν* Va.

9. *ἐντεῦθε* M.

10. *ἐστιν* om. M.

11. *ἔτι* om. M. mox *τῷ ἐνδ.* Ag Lb; *τὸ τῷ ἐνδ.* VaM; *δὲ* recepimus ex AgLb; abest ab Edd. Codd. rell.

12. *κρανείῳ* VabMR, ad marg. R. *καρνείῳ*. *Καρνείῳ* rell. — mox *ἔστιν* Ag. *πλὴν ἱερεῦσιν εἴσοδος* Exc. Pal.

13. *κατακοιμίζοντα* La. mox *ἀσκληπίειον* scripsimus ex MVab Lab. *Ἀσκληπιεῖον* Edd. PcAg. *ἰοῦσι* Vb.

14. *ἑκάτερον* mavult B. *καθ' ἕτερον τῆς ὁδοῦ* M.

15. *ἐστιν* Ag. In R *ἐστὶ* manu rec. additum est; abest a MLb.

3 δὲ Ἄρτεμις ἕστηκεν. (3) Ἐσελθοῦσι δὲ ὁ θεός ἐστιν οὐκ ἔχων γένεια, χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος Καλάμιδος [δὲ] [16] ἔργον· ἔχει δὲ καὶ σκῆπτρον καὶ ἐπὶ τῆς ἑτέρας χειρὸς πίτυος καρπὸν τῆς ἡμέρου. φασὶ δέ σφισιν ἐξ Ἐπιδαύρου κομισθῆναι τὸν θεὸν ἐπὶ ζεύγους ἡμιόνων δράκοντι εἰκασμένον, τὴν δὲ ἀγαγοῦσαν Νικαγόραν εἶναι Σικυωνίαν Ἀγασικλέους μητέρα, γυναῖκα δὲ Ἐχετίμου. ἐνταῦθα ἀγάλματά ἐστιν οὐ μεγάλα ἀπηρτημένα τοῦ ὀρόφου. τὴν δὲ ἐπὶ τῷ δράκοντι Ἀριστοδάμαν Ἀράτου μητέρα εἶναι λέγουσι [17] καὶ Ἄρατον Ἀσκληπιοῦ παῖδα εἶναι νομίζουσιν. οὗτος μὲν δὴ παρείχετο ὁ περίβολος τοσάδε ἐς μνήμην.
4 (4) Δι' αὐτοῦ [18] δὲ ἄλλο ἐστὶν Ἀφροδίτης ἱερόν· ἐν δὲ αὐτῷ πρῶτον ἄγαλμά ἐστιν Ἀντιόπης· εἶναι [19] γάρ οἱ τοὺς παῖδας Σικυωνίους καὶ δι' ἐκείνους ἐθέλουσι [20] καὶ αὐτὴν Ἀντιόπην προσήκειν σφίσι· [21] μετὰ τοῦτο ἤδη τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἐστὶν ἱερόν. [22] ἐσίασι μὲν δὴ ἐς αὐτὸ

visuntur: illud sedentis, hoc stantis habitu. (3) Ingressus ipsum videas Aesculapium imberbem, ex auro et ebore a Calamide factum, altera sceptrum, altera vero sativae pinus fructum tenentem. Deum ipsum aiunt, draconis induta specie, Nicagorae (Sicyoniae mulieris, Agasiclis matris, Echetimi uxoris) opera Epidauro ad se mulorum bigis deportatum. De templi lacunari signa quaedam non magna pendent: e quibus, quae draconi insidet, Aristodaman esse dicunt Arati matrem. Aratum enim ipsum Aesculapii filium autumant. Atque ille quidem ambitus nihil habet aliud memoratu dignum. (4) Ex eo vero ad aliud Veneris templum transeas, in quo primum se Antiopes signum offert: eius enim filios perhibent Sicyonios fuisse, et eorum causa cum Antiope volunt sibi affinitatem intercedere. In Veneris illud templum *solae* ingre-

16. δὲ om. Va. unde uncis inclusimus.

17. λέγουσιν Ag.

18. δι αὐτοῦ corruptum est. — Pro sq. Ἀφροδίτης Va habet εἰς μνήμην, quod praecedit.

19. εἶναι — ἱερὸν om. M.

20. ἐθέλουσι coni. Lob. in Ind. Lect. 1816. ἐλθοῦσι Lb. ἐλθοῦσα Ag. ἐλθοῦσαν Edd. PcLaVabM. „ἴσως τεκοῦσαν“ *Palmer. MS.*

21. σφίσιν Ag. σφίσι [φασί] C.

22. ἐστὶν ἱερόν. ἐπίασι (ἐσίασι CB) μὲν δὴ AXKCB. Post ἐστὶν distinxit F, τὸ τῆς Ἀφροδίτης ἐστὶν praecedentibus ἐν δὲ αὐτῷ πρῶτον ἄγαλμά ἐστιν Ἀντιόπης oppositum esse animadvertens, quem sequitur S. Mox ἐσίασι CSBPcAgVabLa. ἐπίασι Edd. rell. Lb. Sq. δὴ om. La.

γυνή τε νεωκόρος, ᾗ μηκέτι θέμις παρ᾽ ἄνδρα [23] φοιτῆ-
σαι, καὶ παρθένος ἱερωσύνην ἐπέτειον ἔχουσα (λουτρο-
φόρον τὴν παρθένον ὀνομάζουσι [24])· τοῖς δὲ ἄλλοις κατὰ
ταὐτὰ καὶ ὁρᾶν ἀπὸ τῆς ἐσόδου τὴν θεὸν [25] καὶ αὐτόθεν
προσεύχεσθαι. τὸ μὲν δὴ ἄγαλμα καθήμενον Κάναχος [26] 5
Σικυώνιος ἐποίησεν, ὃς καὶ τὸν ἐν Διδύμοις τοῖς Μιλη-
σίων [27] καὶ Θηβαίοις τὸν Ἰσμήνιον εἰργάσατο Ἀπόλλωνα·
πεποίηται δὲ ἔκ τε [28] χρυσοῦ καὶ ἐλέφαντος φέρουσα ἐπὶ
τῇ κεφαλῇ πόλον, τῶν χειρῶν δὲ ἔχει τῇ μὲν μήκωνα τῇ
δὲ ἑτέρᾳ μῆλον. τῶν δὲ ἱερείων τοὺς [29] μηροὺς θύουσι 135
πλὴν ὑῶν, [30] τἄλλα δὲ ἀρκεύθου ξύλοις καθαγίζουσι,
καιομένοις δὲ ὁμοῦ τοῖς μηροῖς φύλλον τοῦ παιδέρωτος
συγκαθαγίζουσιν. (5) Ἔνεστι [31] δὲ ὁ παιδέρως ἐν ὑπαί- 6
θρῳ τοῦ περιβόλου πόα, φύεται δὲ ἀλλαχόθι οὐδαμοῦ γῆς,
οὔτε ἄλλης οὔτε τῆς Σικυωνίας. [32] τὰ δέ οἱ φύλλα ἐλάσσονα

diuntur aeditua mulier, cui viri consuetudine est interdictum, et virgo, quae annuo fungitur sacerdotio: Lutrophoron eam *a lavacro, quod portat*, appellant. Ceteris ab ipso *duntaxat* vestibulo *omnibus* deam aspicere pariter atque adorare fas est. Eius effigiem sedentem fecit Canachus Sicyonius, is nempe qui et Didymaeum Milesiis, et Thebanis Ismenium Apollinem fecit. Venus ipsa ex auro et ebore facta, capite apicem, *qui Polus dicitur*, gestat: manu altera papaver, altera malum tenet. Victimarum *illi omnium* femora, praeterquam suum, consecrant: ceteras *partes* iuniperi lignis adolent. Verum et dum femora torrentur, cum illis una paederotis folia incendunt. (5) Nascitur paederos herba ibi intra septum sub dio: neque alibi uspiam provenit, ne in ipsa quidem Sicyonia. Fo-

23. ἄνδρα SB. ἀνδρὶ Edd. rell. Codd. ἱεροσύνην VaM. ὑπέτιον. La.

24. ὀνομάζουσιν VbAg. κατὰ ταῦ-τα Ag. Sq. καὶ om. La.

25. τὸν θεὸν M.

26. Κώναχος, α super ώ, M.

27. μηλισίων Vb.

28. ἔκ τε χρ. Smai. BMPcAgVa Lb; τε om. Edd. rell. VbLa. tum τὴν κεφαλὴν Va.

29. τοὺς τοὺς μηροὺς Vb. τῆς μηροῦς Ag. τοὺς μηροὺς θύουσι πλὴν ὑῶν, τἄλλα [VaMCS τἄλλα] δὲ ἀρκ. AXKFCSVaM πλὴν μη ὑῶν· τὰ ἄλλα δὲ Vb. θύουσι δὲ πλὴν ὑῶν τἄλλα δὲ ἀρκ. PcAg. unde B θύουσι δὲ πλ. ὑ. τἄλλα in parenthesi posuit, eiecto sq. δέ.

30. ὑμῶν A. μ expungi voluerunt Camer. et Opor. cod. ὑῶν vel ὑείων voluit Xyl. ὑῶν Edd. post A. Codd.; in Va in πλὴν ὑῶν rasura et correctura. mox καθαγίζουσιν Vb.

31. ἔνεστιν VbLa. sq. δὲ om. La.

32. οὔτε σικεωνίας Ag. τῆς om. etiam M; mox φυγον, (Va η super υ) VaLa.

ἢ φηγοῦ, μείζονα δέ ἐστιν ἢ πρίνου, σχῆμα δέ σφισιν οἷον τοῖς τῆς δρυός, καὶ τὸ μὲν ὑπομελαίνει, τὸ δὲ ἕτερον [33] λευκόν ἐστι· φύλλοις ἂν λεύκης μάλιστα εἰ-
7 κάζοις τὴν χροιάν. (6) Ἀπὸ τούτων δὲ ἀνιοῦσιν ἐς [34] τὸ γυμνάσιόν ἐστιν ἐν δεξιᾷ Φεραίας [35] ἱερὸν Ἀρτέμιδος· κομισθῆναι δὲ τὸ ξόανον λέγουσιν ἐκ Φερῶν. τὸ δέ σφισι γυμνάσιον [36] τοῦτο Κλεινίας ᾠκοδόμησε καὶ παιδεύουσιν ἐνταῦθα ἔτι τοὺς ἐφήβους. κεῖται δὲ λίθου λευκοῦ καὶ Ἄρτεμις, τὰ ἐς ἰξὺν μόνον εἰργασμένη καὶ Ἡρακλῆς τὰ κάτω τοῖς Ἑρμαῖς τοῖς τετραγώνοις εἰκασμένος.

CAPUT XI.

De memorandis ad portam sacram — templo Minervae — diis Apotropaeis — aliis templis — templis ad viam versus Phliuntem et Titanen — templo Eumenidum earumque festo annuo — Titane — Aesculapii templo in Titane eiusque et Hygiae signo — Alexanore et Euamerione — reliquis signis in templo Aesculapii — Minervae templo.

Ἐντεῦθεν δὲ [1] ἀποτραπεῖσιν ἐπὶ πύλην καλουμένην ἱεράν, οὐ πόῤῥω τῆς πύλης ναός ἐστιν Ἀθηνᾶς, ὃν Ἐπω-

lia ei minora fagi, ilicis maiora. Forma eadem fere cum quercus folio. Altera pars subnigra, alba altera: neque omnino dissimilis color ei, qui in albae populi foliis cernitur. (6) Hinc ad gymnasium adeuntibus, ad dexteram Pheraeae Dianae se aedes ostendit. Deae ligneum signum Pheris huc deportatum dicunt. Gymnasium id Clinias Sicyoniis exaedificavit: in quo puberes hac ipsa etiam aetate erudiuntur. In eo Dianae signum e candido marmore pube tenus expolitum: et Hercules inferiore trunci parte quadratis Mercurii signis persimilis.

Cap. XI. Iam qui hinc ad portam, quae Sacra dicitur, diverterint, templum Minervae non longe ab ipsa porta videant:

33. ὕστερον Vb. tum ἐστιν AgM. tum φύλλοις δ' ἂν PcLb; φ. δὲ ἂν VaMS. λευκοῖς La.

34. εἰς M. tum ἐστιν — γυμνάσιον om. MLb.

35. φαιραίας, ε super αι, Ag. mox λέγουσι τὸ ξόανον Va.

36. γυμνασίου La. ᾠκοδόμησεν VbAg. ἐποίησε M.; in marg. γρ. ᾠκοδόμησεν. Mox ἐφοίβους M. et Ἑρμοῖς VbM.

Cap. XI. 1. δὲ om. Va. mox ἀνέθηκεν M.

πεύς ποτε ἀνέθηκε, μεγέθει καὶ κόσμῳ τοὺς [2] *τότε ὑπερβεβλημένον. ἔδει δὲ ἄρα χρόνῳ καὶ τοῦδε ἀφανισθῆναι τὴν μνήμην· κεραυνοῖς θεὸς αὐτὸν κατέκαυσε.* [3] *βωμὸς δὲ ἐκεῖνος (οὐ γάρ τι* [4] *ἐς αὐτὸν κατέσκηψε) μένει καὶ ἐς τόδε, οἷον* [5] *Ἐπωπεὺς ἐποίησεν.* (2) *πρὸ τοῦ βωμοῦ δὲ αὐτῷ μνῆμα Ἐπωπεῖ* [6] *κέχωσται καὶ τοῦ τάφου πλησίον εἰσὶν ἀποτρόπαιοι* [7] *θεοί· παρὰ τούτοις δρῶσιν ὅσα Ἕλληνες ἐς ἀποτροπὴν κακῶν νομίζουσιν. Ἐπωπέα δὲ καὶ Ἀρτέμιδι καὶ Ἀπόλλωνι τὸ πλησίον ἱερὸν ποιῆσαι λέγουσι,* [8] *τὸ δὲ μετ' αὐτὸ Ἥρας Ἄδραστον· ἀγάλματα* [9] *δὲ ὑπελείπετο οὐδετέρῳ. βωμοὺς δὲ ὄπισθεν τοῦ Ἡραίου, τὸν μὲν Πανὶ* [10] *ᾠκοδόμησεν, Ἡλίῳ δὲ λίθου λευκοῦ.*
Καταβαίνουσι [11] *δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πεδίον ἱερόν ἐστιν ἐνταῦθα* 2
Δήμητρος· ἱδρῦσαι δέ φασιν αὐτὸ Πλημναῖον, ἀποδιδόντα χάριν τῇ θεῷ τοῦ παιδὸς τῆς τροφῆς. τοῦ δὲ ἱεροῦ τῆς Ἥρας, ἣν ἱδρύσατο Ἄδραστος, ὀλίγον ἀπωτέρω [12]

Epopeus olim dedicavit: id magnitudine et ornamentis omnibus eius temporis *operibus* praestitit. Verum et huius famam vetustas oblivione obruit: de coelo tactum conflagravit: ara tantum, quod illi uni fulmen pepercit, qualem Epopeus fecit, adhuc manet. (2) Ante aram Epopeo monumentum, aggesta in tumulum terra, exstructum. Prope sepulcrum Dî visuntur Averrunci, quibus eodem ritu, quo Graeci solent mala deprecari, rem divinam faciunt. Epopeum e proximis templis unum Dianae et Apollini aedificasse dicunt, alterum Iunoni Adrastum: in eorum neutro signum ullum reliquum. In Iunonis recessu aram alteram Pani, alteram e candido lapide Soli *Adrastus idem* statuit. Iam vero qua in campos fere descenditur, Cereris templum est: quod Plemnaeum dedicasse ferunt, quo gratiam deae pro filii nutricatione referret. A templo, quod Iunoni dedicavit Adrastus, paululum abest Carnei Apollinis aedes, cuius

2. *τούς τε ὑπερβ.* Ag. mox *ἀφανεισθῆναι* id.
3. *κατέπαυσεν*, *κ* super *π*, Vb. Per lacunam om. PcAgMLb.
4. *τι* om. Va. *κατέσκηψεν* VabM. *κατέσκητε* Ag.
5. *καὶ υἷον* VaLbMS. *ἐπωπεὺς* om. M. *ἐποίησεν* VbAg. *ἐποίησε* Edd. PcVaM.
6. *ἐπωχεῖ* Ag. *κέχωται* VbLa.
7. *Ἀποτρόπαιοι* FCS. mox *κακῶν ὀνομάζουσιν* La.
8. *λέγουσιν* AgVbM. *μετ' αὐτὸ* FCSBVaAgPcM. *μετ' αὐτὸν* M (sec. S.) VbLa; *μετ' αὐτὴν* AXK. *τὸ δώμετ' αὐτὸ* Lb.
9. *ἄγαλμα* Ag. *ὄπισθε* La.
10. *τὸ μὲν πᾶν* PcAgLbM. *τῷ μὲν πανὶ* Vb. *τὸ μὲν πανὶ* A. tum *Ἡλίου* MLb.
11. *καταβαίνουσιν* M; mox *σφίσιν* pro *φασιν* Va.
12. *ἀποτέρω* Vb. *κρανείου* MPcAgVbLab. — Mox *Καρνείου* codd. edd.

136 Καρνειοῦ ναός ἐστιν Ἀπόλλωνος· κίονες δὲ ἑστήκασιν ἐν αὐτῷ μόνοι, τοίχους [13] δὲ οὐκέτι οὐδὲ ὄροφον οὔτε [14] ἐνταῦθα εὑρήσεις οὔτε ἐν τῷ τῆς Προδωμίας [15] Ἥρας. τοῦτον γὰρ δὴ Φάλκης [16] ἱδρύσατο ὁ Τημένου, τῆς ὁδοῦ οἱ τῆς ἐς Σικυῶνα Ἥραν φάμενος [17] ὁδηγὸν ἑλέσθαι.

3 (3) Ἐκ Σικυῶνος δὲ τὴν κατ' εὐθὺ ἐς Φλιοῦντα [18] ἐρχομένοις καὶ ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ δέκα μάλιστα ἐκτραπεῖσι στάδια Πυραία καλούμενόν ἐστιν ἄλσος, ἱερὸν δὲ ἐν αὐτῷ Προστασίας Δήμητρος [19] καὶ Κόρης· ἐνταῦθα ἐφ' αὑτῶν [20] οἱ ἄνδρες ἑορτὴν ἄγουσι, [21] τὸν δὲ νυμφῶνα καλούμενον ταῖς γυναιξὶν ἑορτάζειν παρείκασι. καὶ ἀγάλματα Διονύσου καὶ Δήμητρος καὶ Κόρης τὰ πρόσωπα φαίνοντα ἐν τῷ νυμφῶνί ἐστιν. ἡ δὲ ἐς Τιτάνην [22] ὁδὸς σταδίων μέν ἐστιν ἑξήκοντα καὶ ζεύγεσιν ἄβατος διὰ στενό-

solae stant columnae: parietes vero, tectum etiam nullum omnino invenias. Neque plus quicquam de Prodomiae Iunonis aede exstat. Hanc Phalces dedicarat Temeni filius, ducem sibi deam Sicyonem proficiscenti futuram sperans. (3) A Sicyone recta Phliuntem contendentibus, in diverticulo, quod a via stadia ad summum decem abest ad sinistram, lucus occurrit, cui Pyraeae nomen: sacrum id Praestiti Cereri, et Proserpinae, una cum templo. Ibi viri seorsum *a foeminis* festos *illis* dies agitant. Nam aedem Nympharum (*Nymphonem ipsi appellant*) foeminis, ubi sacra facerent, concesserunt: suntque in eo Nymphone Liberi Patris, Cereris, et Proserpinae signa, os *tantum* ostendentia. Iam quae Titanen ducit via, stadia ferme sexaginta procedit, ob angustias vehiculis invia. (4) At qui

13. *τείχους* VaLa. *οὐκ ἔτι* Va.

14. *οὐδὲ ἐντ.* PcAgVabLab.

15. *προδρομίας* BPcAg. sic etiam S. habet in indice s. v. Iuno; *προδομίας* (*Πρ.*) edd. rell. VabMLab.

16. *Φάλκης* om. Vb. *φάλκος* La. mox *ἐν σικυῶνα* id.

17. *φάμενοι* omisso *ὁδηγὸν* M. *ὁδηγ. φάμ. ἥρ.* Va. tum *ὁδηγὸν ἔσεσθαι* Edd. ante B, Codd. *ducem sibi futuram sperans.* Amas. *γενέσθαι* B e coni. Buttmanni et Coraii. Propius ad ductus litterarum accedere visum est *ἑλέσθαι.*

18. *φλοιοῦντα* VbMLa.

19. *προστασίας Ἀρτέμιδος* (hoc nomen litura del.) *Δήμ.* Va.

20. *ἐφ' αὑτῶν* BPcAgLb; *ἐφ' ἑαυτ.* edd. rell. VabMLa. seq. *οἱ* om. Va. mox *τὸν δὲ νυμφ.* — *Κόρης* om. M.

21. *ἄγουσιν* — *παρείκασιν* AgVb. Mox *ἄγαλμα Διον.* Va; tum *Κόρας* id.; deinde *φαίνονται* VaMLb. seq. *ἐστιν* om. Va; sic loquitur Pausanias hoc ipso cap. §. 6.

22. *ἐς Τιτάνην* CSBAgVabLab; *ἐς τὴν Τιτ.* AXKFPcM. mox *ἐστιν* om. La. *στενώτητα* AgVb.

τητα·. (4) σταδίους [23] *δὲ προελθοῦσιν (ἐμοὶ δοκεῖν)* 4
εἴκοσι καὶ ἐν ἀριστερᾷ διαβᾶσι τὸν Ἀσωπόν ἐστιν ἄλσος πρίνων καὶ ναὸς θεῶν ἃς Ἀθηναῖοι Σεμνὰς Σικυώνιοι δὲ Εὐμενίδας [24] *ὀνομάζουσι· κατὰ δὲ ἔτος ἕκαστον ἑορτὴν ἡμέρᾳ μιᾷ σφίσιν ἄγουσι θύοντες πρόβατα ἐγκύμονα,* [25] *μελικράτῳ δὲ σπονδῇ καὶ ἄνθεσιν ἀντὶ στεφάνων χρῆσθαι νομίζουσιν. ἐοικότα δὲ καὶ ἐπὶ τῷ βωμῷ* [26] *τῶν Μοιρῶν δρῶσιν· ὁ δέ σφισιν ἐν ὑπαίθρῳ τοῦ ἄλσους ἐστίν.*
(5) *Ἀναστρέψασι* [27] *δὲ ἐς τὴν ὁδὸν διαβᾶσί τε αὖθις τὸν* 5
Ἀσωπὸν καὶ ἐς κορυφὴν ὄρους ἥξασιν ἐνταῦθα λέγουσιν οἱ ἐπιχώριοι Τιτᾶνα οἰκῆσαι πρῶτον· εἶναι δὲ αὐτὸν ἀδελφὸν Ἡλίου καὶ ἀπὸ τούτου κληθῆναι Τιτάνην τὸ χωρίον. δοκεῖν [28] *δὲ ἐμοὶ δεινὸς ἐγένετο ὁ Τιτὰν τὰς ὥρας τοῦ ἔτους φυλάξαι καὶ ὁπότε ἥλιος* [29] *σπέρματα καὶ δέν-*

per eam stadia, opinor, XX promoverint, et ad laevam Asopum *amnem* transmiserint, ad lucum accedant ilicibus condensum: ubi fanum dearum, quas Athenienses Severas, Sicyonii Eumenidas nominant. Iis die stato quotannis sacrum facientes, praegnantes oves mactant, ac mulso pro libamine, pro corollis floribus uti solenne habent. Eodemque propemodum ritu ad Parcarum aras, quae in subdiali *eiusdem* luci parte sunt, sacra faciunt. (5) Hinc in viam reversus, cum rursum Asopum traieceris, mox in montis verticem pervenias, quem Titana incoluisse indigenae ferunt: fuisse vero eum Solis fratrem, a quo regiunculae nomen inditum. Fuit autem Titan hic (nisi mea me coniectura fallit) in observandis anni temporibus admodum solers, *unusque optime omnium norat*, quibus quae semina, quasque stirpes temporibus, quos item fructus sol *facile*

23. *σταδίοις* Vb. Sq. *δὲ* om. AgPcVabLabMPc. tum *δοκεῖ* Va. *νεὸς* Lb.

24. *εὐδαιμονίδας* Lb. *ὀνομάζουσιν* VbAg. mox *ἄγουσιν* M.

25. *ἐγκύμωνα* MVbLab. mox *σπουδῇ* La.

26. *ἐπὶ τῶν βωμῶν τῶν M. δρ. ῶδε. σφίσιν δ' αὐτὸ ἐν ὑπ.* AXKFCodd. *οἵ σφισιν ἐν ὑπ. τοῦ ἄλσους εἰσὶν* coni. Goldh. *οἳ δὴ σφίσιν ἐν ὑπ. τοῦ ἄλσους εἰσὶν* C. *ᾧδὲ* M. Sq. *δ' αὐτὸ* om. MPcAgLb. *δ' αὐτὰ* Va. supra lin. unde praeclare emendavit S, quem cum B secuti sumus. In *δ' αὐτα* latet fortasse *ἐνταῦθα*.

27. *ἀναστρέψασι* Va per corr. ex—*αντι. διαβῶσι* La. Mox *Τίτανα* Va. deinde *ἀπὸ τούτων* idem. *τάνην* La.

28. *δοκεῖ* AgVabMLab. tum *φυλάξαι* AXKFCS. *φυλάξας* BVabMAgPcLab. Quas editiones Lachmannus e *coniectura φυλάξαι* reponens inspexerit et quomodo hanc *coniecturam* producere potuerit B. in Add. non satis liquet.

29. *ὁ ἥλ.* Ag. *ὁ* om. Edd. Codd. rell. tum *αὔξει καρπ. καὶ πεπαίνει* Va; litteris ordo vulg. restituitur.

δρων[30] αὔξει καὶ πεπαίνει καρποὺς καὶ ἐπὶ τῷδε ἀδελ-
φὸς ἐνομίσθη τοῦ Ἡλίου. (6) ὕστερον δὲ Ἀλεξάνωρ ὁ
Μαχάονος[31] τοῦ Ἀσκληπίου παραγενόμενος ἐς Σικυω-
6 νίαν ἐν Τιτάνῃ τὸ Ἀσκληπίειον ἐποίησε. περιοικοῦσι μὲν
δὴ καὶ ἄλλοι καὶ τὸ πολὺ οἰκέται[32] τοῦ θεοῦ, καὶ
κυπαρίσσων ἐστὶν ἐντὸς τοῦ περιβόλου δένδρα ἀρχαῖα.
τὸ δὲ ἄγαλμα οὔτε ὁποίου ξύλου γέγονεν ἢ μετάλλου
137 μαθεῖν ἔςιν, οὔτε τὸν ποιήσαντα ἴσασιν, πλὴν εἰ μή τις
ἄρα[33] ἐς αὐτὸν τὸν Ἀλεξάνορα ἀναφέροι. φαίνεται δὲ
τοῦ ἀγάλματος πρόσωπον μόνον καὶ ἄκραι[34] χεῖρες καὶ
πόδες· χιτὼν γάρ οἱ λευκὸς ἐρεοῦς καὶ ἱμάτιον ἐπιβέβλη-
ται. καὶ Ὑγιείας[35] δ' ἔστι κατὰ ταὐτὸν[36] ἄγαλμα·
οὐκ ἂν οὐδὲ τοῦτο ἴδοις ῥᾳδίως, οὕτω[37] περιέχουσιν
αὐτὸ κόμαι τε γυναικῶν, αἳ κείρονται τῇ θεῷ, καὶ ἐσθῆ-
τος Βαβυλωνίας τελαμῶνες. ᾧ δ' ἂν[38] ἐνταῦθα τούτων
ἱλάσασθαι θελήσῃ τις ἀποδέδεικταί οἱ τὸ αὐτὸ σέβεσθαι

augeret et coqueret. Quocirca Solis illum fuisse fratrem commenti homines sunt. (6) Post *quem* Alexanor Machaone Aesculapii filio genitus, in Sicyoniam profectus, in Titane Aesculapii fanum erexit. Id et alii accolunt, maximam vero partem dei ipsius servi tenent. Intra septum cupressetum est, ex vetustis admodum arboribus. Signum e quo sit vel ligno, vel metallo, neque quis eius fuerit artifex, quisquam omnino possit cognoscere: nisi quis forte ad ipsum Alexanora opus referat. Signi ipsius sola se facies, manus, et imi pedes ostendunt; partes ceterae lanea tunica alba et pallio velantur. Eodem ferme habitu est Hygiae signum: nam et hoc non facile conspicias. Velatum enim undecunque est, partim comis, quas deae mulieres detonderunt, partim vero Babyloniae vestis laciniis. Qua vero cunque re litare quis voluerit, eadem traditum est

30. δένδρων FCSBPcAgVab. δένδρον AXK. silet M.

31. ὁ μαχάονος τοῦ μαχάονος Lb. mox ἐς τιτάνῃ A. Ἀσκληπίειον AXKFCMVbLab. (?) Ἀσκληπιεῖον SB. ἀσκληπεῖον Ag. ἐποίησεν AgVbM.

32. οἱ ἱκέται FCSB ex emend. Valck. ad Herod. VIII. 134. οἰκεῖται AXKCodd. οἰκέται Amas. vertens: *Dei ipsius servi.* Mox κυπαρίων Va.

33. ἐς ἄρα ἐς La. ἄρα om. M. mox idem ἀναξαγόραν.

34. ἄκραι χεῖρες CSBPcAgMLb Va. ἄκρα, χεῖρες AXKFVbLa.

35. Ὑγείας AXKFCPcAgMLab Vab. Ὑγιείας SB. ἔστιν Ag. ἐστιν Vb. δὲ VabLa.

36. ταὐτὸ C, ut coni. F. tum ἄγαλμα καὶ οὐκ PcAg.

37. οὕτω om. Ag. κείρωνται La. αὐτὰ (ὸ super α) — αἰσθῆτος (ε super αι) Βαβυλωνείας AgVb.

38. ὃ δ' ἂν C ut Sylb. et K. voluerunt. θελήσει La.

τοῦτο ὃ δὴ καὶ Ὑγίειαν [39] καλοῦσιν. (7) Τῷ δὲ Ἀλεξάνορι καὶ Εὐαμερίωνι [40] (καὶ γὰρ τούτοις ἀγάλματά ἐστι [41]) τῷ μὲν ὡς ἥρωϊ μετὰ ἥλιον δύνοντα [42] ἐναγίζουσιν, Εὐαμερίωνι δὲ ὡς θεῷ θύουσιν. εἰ δὲ ὀρθῶς εἰκάζω, τὸν Εὐαμερίωνα τοῦτον Περγαμηνοὶ Τελεσφόρον ἐκ μαντεύματος, Ἐπιδαύριοι δὲ Ἀκέσιον [43] ὀνομάζουσι. τῆς δὲ Κορωνίδος ἔστι μὲν καὶ ταύτης [44] ξόανον, καθίδρυται δὲ οὐδαμοῦ τοῦ ναοῦ· θυομένων δὲ τῷ θεῷ ταύρου καὶ ἀρνὸς καὶ ὑὸς ἐς Ἀθηνᾶς ἱερὸν τὴν Κορωνίδα μετενεγκόντες ἐνταῦθα τιμῶσιν. ὁπόσα δὲ τῶν θυομένων καθαγίζουσιν, [45] οὐδὲ ἀποχρᾷ σφίσιν ἐκτέμνειν τοὺς μηρούς, χαμαὶ δὲ καίουσι [46] πλὴν τοὺς ὄρνιθας, τούτους δὲ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ. (8) Τὰ δὲ ἐν τοῖς ἀετοῖς Ἡρακλῆς καὶ Νῖκαι πρὸς τοῖς πέρασίν εἰσιν. ἀνάκειται δὲ ἀγάλματα [47] ἐν τῇ στοᾷ, Διονύσου καὶ Ἑκάτης, Ἀφροδίτη τε καὶ Μήτηρ [48] θεῶν καὶ Τύχη· ταῦτα μὲν ξόανα, λίθου

7

8

illud etiam numen placari, cui est Hygiae nomen. (7) Alexanori vero, et Euamerioni (sua enim et ipsis signa sunt) alteri tanquam heroi post solis occasum parentant, Euamerioni autem divinos honores habent. Atque hunc quidem Euamerionem, si recte coniicio, Pergameni ex quodam oraculo Telesphorum, Acesium Epidaurii nominant. At Coronidis quod exstat ligneum signum, nulla est in aedis parte constitutum: verum ubi deo ipsi tauro, agno, sue fecerunt, Coronidem ipsam in Minervae transportant, ibique eam colunt. Neque vero victimarum femora succidere satis habent, sed *totas* humi *pecudes* adurunt, praeter aves: eas enim aris imponunt. (8) In iis fastigii partibus, quas aquilas vocant, Hercules insistit: in extremis Victoriae signa. In porticu signa posita Liberi Patris et Hecates: Venus praeterea, Mater deorum et Fortuna, lignea omnia:

39. *Ὑγείειαν* Va. tum *καλοῦσιν* AgVb. *καλοῦσι* Edd. PcVaLab.

40. *εὐαμαρίωνι* AgLb constanter, *Pc h. l., in sqq. *Εὐαμερ.*

41. *ἔστιν* AgM. seq. *ὡς* om. M.

42. *δύγαντα* Edd. AgPcVbMLab. *δύοντα* cod. Casaub. *δύσαντα* vel *δύντα* vel *δύνοντα* voluit Sylb. *δύνοντα* recepimus e Va. mox *ᾧ θεῷ* Lb.

43. *ἄκεσιν* PcLabAgR (*ἀκέσιον* R ad marg.). *ὀνομάζουσιν* AgVb.

44. *ταύτῃ* coni. F.

45. *καθίζουσιν* Vb. tum *οὐδὲν* Pc. *καθαγίζουσιν ὧδε, ἀποχρᾷ σφισιν* coni. Coraes.

46. *καίουσιν* AgVbM. *χαιμαὶ* A.

47. *ἄγαλμα* Ag.

48. *Δημήτηρ καὶ θεῶν Τύχη* AXKFCSVabLa; *Δημήτηρ θεῶν καὶ Τύχη* MPcAgLb, unde FC coniecerunt *Μήτηρ θεῶν καὶ Τ.* quod cum B recepimus. Idem coni. Reisk. MS.

δὲ Ἀσκληπιὸς ἐπίκλησιν Γορτύνιος.[49] παρὰ δὲ τοὺς δράκοντας εἰσιέναι τοὺς ἱεροὺς οὐκ ἐθέλουσιν ὑπὸ δείματος· καταθέντες δέ σφισιν πρὸ τῆς ἐσόδου τροφὴν οὐκ[50] ἔτι πολυπραγμονοῦσι. Κεῖται δὲ χαλκοῦς ἀνὴρ ἐντὸς τοῦ περιβόλου Γρανιανὸς[51] Σικυώνιος, ὃς νίκας ἀνείλετο Ὀλυμπίασι, δύο μὲν πεντάθλου καὶ σταδίου τὴν τρίτην, διαύλου[52] δὲ ἀμφότερα, καὶ γυμνὸς καὶ μετὰ τῆς ἀσπί-
138 δος. (9) Ἐν[53] Τιτάνῃ καὶ Ἀθηνᾶς ἱερόν ἐστιν, ἐς ὃ τὴν Κορωνίδα ἀνάγουσιν· ἐν δὲ αὐτῷ[54] ξόανον Ἀθηνᾶς ἐστὶν ἀρχαῖον· κεραυνωθῆναι δὲ καὶ τοῦτο ἐλέγετο.

CAPUT XII.

De ventorum ara eorumque sacris — Elissone et Sytha fluminibus — Phliasia — Arante, urbis Arantiae conditore — Asopo — Araethyrea — Phliante.

Ἐκ τούτου τοῦ λόφου[1] καταβᾶσιν (ᾠκοδόμηται γὰρ ἐπὶ λόφῳ τὸ ἱερὸν) βωμός ἐστιν ἀνέμων, ἐφ' οὗ τοῖς ἀνέ-

e marmore vero Aesculapius, cognomento Gortynius. Ad angues quidem *deo* sacros quo minus accedant homines, terror obstat. Cibum illis in primo aditu apponunt, neque amplius quicquam eorum causa satagunt. Intra septum statua posita est Graniani Sicyonii, qui in Olympicis palmas tulit de quinquertio duas, de stadio unam, de iterato stadio (*diaulon dicunt*) duplicem, quod et nudus et cum scuto cucurrisset. (9) In Titane Minervae quoque aedes visitur, quo Coronidis signum deportant: et in ea Minervae ligneum signum vetustum, quod ipsum etiam de coelo tactum ferunt.

Cap. XII. E vertice descendentibus (in vertice enim templum situm est) ara se ventorum ostendit: ad quam nocte

49. γορτίνιος (υ super ι priori) παρὰ τοὺς δὲ δράκ. Vb. παρὰ τούτους δὲ La. mox σφισιν — πολυπραγμονοῦσιν Vb. mox δείγματος La.

50. οὐκ om. VaMPcAgLab. „Hinc sensus: iam adhuc meo tempore occupantur in observanda illa ceremonia." *Reisk.* MS.

51. In Ag primum fuit τρα, quo deleto γρανιανός. ὃς νίκας CSB, ut Sylb. Kuhn. Schaefer. ad Lamb. Bos. de Ellips. 167. et Porsonus correxerunt: νίκας ἃς AXK Codd. νίκας ὃς F. mox Ὀλυμπιάσι AXKFCLab. Ὀλυμπίασι SB Codd. rell.

52. διάβλου MLa.

53. Haec ad cap. seq. refert B. ἐν δὲ τιτάνῃ LabVabAXKFC. δὲ om. SBPcAgM. τητάνῃ Ag.

54. αὐτὸ La. mox κεραυνοθῆναι Vb.

Cap. XII. 1. λόγου, φ super γ, Ag. deinceps ἐπὶ λόφῳ MPcAgVaS B. ἐπὶ τῷ λόφῳ Edd. rell. VbLa's mox ἀφ' οὗ Va. Sq. ὁ om. La.

μοις ὁ ἱερεὺς μιᾷ νυκτὶ ἀνὰ πᾶν ἔτος θύει. δρᾷ δὲ καὶ ἄλλα [2] ἀπόῤῥητα ἐς βόθρους τέσσαρας, ἡμερούμενος τῶν πνευμάτων τὸ ἄγριον, καὶ δὴ καὶ Μηδείας, ὡς λέγουσιν, ἐπῳδὰς ἐπᾴδει. [3] ἐκ δὲ Τιτάνης ἐς Σικυῶνα ἀφικομένοις 2
καὶ καταβαίνουσιν ἐς θάλασσαν ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ ναὸς Ἥρας, οὐκ ἔχων ἔτι οὔτε ἄγαλμα οὔτε ὄροφον· τὸν δὲ ἀναθέντα Προῖτον εἶναι τὸν Ἄβαντός [4] φασιν. (2) Καταβᾶσι δὲ ἐς τὸν Σικυωνίων καλούμενον λιμένα καὶ τραπεῖσιν ἐπ' Ἀριστοναύτας [5] τὸ ἐπίνειον τὸ Πελληνέων ἐστὶν ὀλίγον ὑπὲρ τὴν ὁδὸν ἐν ἀριστερᾷ Ποσειδῶνος ἱερόν· προελθοῦσι δὲ κατὰ τὴν λεωφόρον Ἐλισσών τε καλούμενος ποταμὸς καὶ μετ' αὐτὸν Σύθας ἐστὶν ἐκδιδόντες ἐς θάλασσαν.

(3) Ἡ δὲ Φλιασία τῆς [6] Σικυωνίων ἐστὶν ὅμορος καὶ 3
Τιτάνης [7] μὲν τεσσαράκοντα σταδίους ἀπέχει μάλιστα ἡ πόλις, ἐκ Σικυῶνος δὲ ἐς αὐτὴν ὁδός ἐστιν εὐθεῖα. καὶ ὅτι μὲν Ἀρκάσι [8] Φλιάσιοι προσήκουσιν οὐδὲν, δηλοῖ τὰ ἐς τὸν Ἀρκάδων κατάλογον τῆς Ὁμήρου ποιήσεως, ὅτι

una quotannis sacerdos sacrum facit. Facit etiam ad foveas quatuor arcana nescio quae, apposita ad ventorum saevitiam placandam. Accinit praeterea, uti narrant, magica quaedam Medeae carmina. A Titane qua iter est Sicyonem, qui ad mare descendant, Iunonis templum videant ad laevam: quod neque signum amplius, neque lacunar habet: dedicasse ferunt Proetum Abantis filium. (2) Iam qua descenditur ad portum, qui Sicyoniorum dicitur, si ad Pelleneorum navale, quod Aristonautas appellant, flexeris, paulum supra viam Neptuni delubrum videas ad laevam. At secundum ipsam viam militarem Elisson, et post eum Sythas amnes in mare decurrunt. (3) *Hoc loco* Phliasius ager Sicyoniis finitimus. Urbs ipsa XL potissimum stadia distat a Titane: a Sicyone Phliuntem recta via ducit. Phliasios quidem non esse Arcadici nominis, *satis* declarant Homeri versus, quibus Arcades enumerantur:

2. *τὰ* (expuncto *α*) *ἄλλα* Ag.

3. *ἐπάγει* Vb.; tum *τιτάνοις* Va M. mox *οὐκ ἔχον* La.

4. *αὔαντος* AgLb. *αἴαντος* MLa. *φασὶν* AgVbLa; *φᾶσι* Edd. PcVaMLb.

5. *ἄριστον ναύτας* [illegible] deinde *τῶν πελληναίων* Va. *πελ*[illegible] *ἔτι ὀλίγ*[illegible] *Πελληνέων* scripsimus, ut VII, 26, 14. *Πελληνεῦσιν* legitur; *Πελληναίων* edd. codd. — mox *ἐλισσὼν* Lb.

6. *τῇ* malit B. *ἐστὶ* M.

7. *τίτανος* PcAg. *τιτάνος* V[illegible] Lb. *καὶ καὶ τ' ἰτάνός* (sic) La.

8. *ἀρκάσιν* V[illegible] mox *τῶν Ἀρκάδων* id. *προσοικοῦσιν* - *ἐς* [illegible] *ἀρκ.* La.

οὐκ εἰσὶν Ἀρκάσι καὶ οὗτοι συγκατειλεγμένοι· ὡς δὲ Ἀργεῖοί τε ἦσαν ἐξ ἀρχῆς καὶ ὕστερον Δωριεῖς γεγόνασιν Ἡρακλειδῶν κατελθόντων ἐς[9] Πελοπόννησον, φανεῖται προϊόντι ὁμοῦ τῷ λόγῳ. διάφορα δὲ ἐς τοὺς Φλιασίους τὰ πολλὰ εἰδὼς εἰρημένα τοῖς μάλιστα αὐτῶν ὡμολογημένοις
4 χρήσομαι. (4) Ἐν τῇ γῇ ταύτῃ γενέσθαι πρῶτον Ἄραντά φασιν ἄνδρα αὐτόχθονα· καὶ πόλιν τε ᾤκισε[10] περὶ τὸν βουνὸν τοῦτον, ὃς Ἀραντῖνος ἔτι καλεῖται καὶ ἐς ἡμᾶς, οὐ πολὺ ἑτέρου λόφου διεστηκώς, ἐφ' οὗ Φλιασίοις ἥ τε ἀκρόπολις καὶ τῆς Ἥβης ἐστὶ[11] τὸ ἱερόν. ἐνταῦθά τε δὴ πόλιν ᾤκισε καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὸ ἀρχαῖον ἡ γῆ καὶ ἡ πόλις Ἀραντία[12] ἐκλήθησαν. (5) Τούτῳ βασιλεύοντι Ἀσωπὸς Κηγλούσης[13] εἶναι λεγόμενος καὶ Ποσειδῶνος ἐξεῦρε
139 τοῦ ποταμοῦ τὸ ὕδωρ, ὅντινα οἱ νῦν ἀπὸ τοῦ εὑρόντος καλοῦσιν Ἀσωπόν. τὸ δὲ μνῆμα τοῦ Ἄραντός[14] ἐστιν ἐν χωρίῳ Κελεαῖς[15], ἔνθα δὴ καὶ Δυσαύλην ἄνδρα Ἐλευσίνιον[16]

neque enim ipsi eo delectu comprehenduntur. Argivos vero ab initio fuisse, tum Dorienses factos post Herculis liberorum in Peloponnesum reditum, ipse historiae progressus declarabit. Ac de Phliasiis quum pleraque inter se discrepantia memoriae prodita non ignorem, ea duntaxat persequar, in quae maxime consensum est. (4) Primum omnium in his finibus Arantem exstitisse tradunt indigenam hominem, qui oppidum condiderit in eo colle, qui nostra etiamnum aetate Arantinus dicitur: neque ita longe abest ab altero vertice, in quo Phliasiorum arx est, et Iuventae aedes. Hic igitur *Aras* urbem condidit: ab eoque olim et urbs et regio Arantia est appellata. (5) Eo regnante Asopus Ceglusae et Neptuni (sic enim creditum est) filius amnem eum adinvenit, quem ab ipso inventore Asopum vocant. Arantis vero sepulcrum est in vico, quae Celaenae nominantur: quo etiam in loco Dysaulen homi-

9. ἐς BPcAgLb; εἰς edd. rell. La; deinde ὁμολογημένοις Vab.

10. ᾤκισεν VbAg. ᾤκησε Va. περὶ τὸν βουνὸν — ᾤκισε ad marg. habet La. mox ἑτέραν id.

11. ἐστὶν VtAgM. Sq. τε om. Ag. ᾤκισεν idem. ᾤκησε LaVa.

12. ταραντία Vb.

13. Κοιλώσσης Schneiderus ex Strab. VIII. 382. καὶ γλούσης La. Mox λεγόμενον M.

14. Ἄβαντος Va.

15. Κελεαῖς FCSBM (sec. S.) Va Pc (in Pc αι super ε altero), ut Palmerius correxerat. κελαιαῖς AgVtM Lab; κελαιναῖς AXKVb. Deinde Δύσαυλην Va. δισαύλην La et X, sed in notis p. 393. δυσαύλην corrigitur.

16. ἐλευσίνειου AgLb. τετάφθαι AXKFC. Ἀόρις Va.

τεθάφθαι λέγουσιν. Ἄραντος δὲ υἱὸς Ἄορις καὶ θυγάτηρ ἐγένετο Ἀραιθυρέα.[17] τούτους φασὶ Φλιάσιοι θηρᾶσαί[18] τε ἐμπείρους γενέσθαι καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἀνδρείους. προαποθανούσης δὲ Ἀραιθυρέας Ἄορις ἐς μνήμην τῆς ἀδελφῆς μετωνόμασεν Ἀραιθυρέαν τὴν χώραν.[19] καὶ ἐπὶ τῷδε Ὅμηρος τοὺς Ἀγαμέμνονος ὑπηκόους καταλέγων τὸ ἔπος ἐποίησεν·

Ὀρνειάς τ'[20] ἐνέμοντο Ἀραιθυρέην τ' ἐρατεινήν.

τάφους δὲ τῶν Ἄραντος παίδων οὐχ ἑτέρωθι ἡγοῦμαι τῆς χώρας, ἐπὶ τῷ λόφῳ δὲ εἶναι τῷ Ἀραντίνῳ·[21] καί σφισιν ἐπίθημα[22] στῆλαι περιφερεῖς εἰσὶ, καὶ πρὸ τῆς τελετῆς ἣν[23] τῇ Δήμητρι ἄγουσιν Ἄραντα καὶ τοὺς παῖδας καλοῦσιν ἐπὶ τὰς σπονδὰς, ἐς ταῦτα βλέποντες τὰ μνήματα. (6) Φλίαντα δὲ, ὅς τρίτον[24] τοῦτο ἐποίησεν ὄνομα ἀφ' ἑαυτοῦ τῇ γῇ, Κείσου[25] μὲν παῖδα εἶναι τοῦ Τημένου

nem Eleusinium sepultum dicunt. Aras filium Aorin, et filiam Araethyrean habuit. Hos Phliasii et venandi peritia, et bellica virtute praestitisse memorant. Mortua autem Araethyrea, Aoris, quo testatam sororis memoriam relinqueret, regionem totam Araethyrean nominavit, quam Homerus inter eos populos numeravit, qui Agamemnonis imperio continebantur:

Orneasque colunt, et Araethyrean peramoenam.

Arantis quidem filiorum sepulcra non in alia regionis parte quam in Arantino colle esse coniicio. Stant enim illis ad Cereris insignes pilae, et ante deae initia eodem in templo Arantem cantu celebrant, et ad libamina eius filios evocant, ad ipsa monumenta conversi. (6) Phliantem ipsum, a quo tertium accessit regioni nomen, Ciso Temeni filio natum, quod

17. Ἀραιθυρέα FCSBMVaLbPc Ag. ἀρυθοραία La. Ἀραιθυραία AXKVb constanter: postea ἀραιθυραίας etiam VtLaVa. ἄραι θυραίας Lb. Mox τούτοις φασὶ Vb.

18. θήρας Steph. Byz. v. Ἀραιθυρέα. θηράσαι edd. ante S, Vab M. mox ἄορις — ἀραιθυραίαν La.

19. πόλιν, ad marg. γρ. χώραν Vt.

20. ὄρνειάς La. τε ἐνέμ. Vb. ἀραιθυραίην (έ super αι Ag) LaAg. — Il. β, 571.

21. Ἀραντίνῳ CS ut §. 4. Ἀραντίῳ Edd. rell. Codd.

22. ἐπίθημα CSB, e corr. C. ἐπὶ Δήμητρος AXKF. ἐπὶ δήμητρα Vab LbM (silet collatio nostra) PcAgVt. ἐπιδήμητρα La. περιφερεῖς CSBPc AgMVtRLb; ad marg. R γρ. περιφανεῖς, quod est in AXKFVabLa. tum εἰσὶν καὶ πρὸς τῆς Ag.

23. ἣν τῇ Δήμητρι CSB e corr. C. ἐν τῇ Δήμητρι AgLabVtVab. ἐν τῷ Δήμητρι Pc. ἐν τῷ Δήμητρος AXKF. tum ἄγουσιν CSBPcVtAgR Lb; ᾄδουσιν AXKFLaVab et ad marg. RVt. ᾄγουσι M. Mox τοὺς σπονδ. Va.

24. τρίτος MVa. τοῦτον Vb. ἀφ' ἑαυτοῦ Lb.

25. Κείσου CSB, ut Palmer. p.

κατὰ δὴ τὸν Ἀργείων[26] λόγον οὐδὲ ἀρχὴν ἔγωγε προσίεμαι, Διονύσου δὲ οἶδα καλούμενον καὶ τῶν πλευσάντων ἐπὶ τῆς Ἀργοῦς καὶ τοῦτον γενέσθαι λεγόμενον. ὁμολογεῖ δέ μοι καὶ τοῦ Ῥοδίου[27] ποιητοῦ τὰ ἔπη·

Φλίας αὖτ᾽[28] ἐπὶ τοῖσιν Ἀραιθυρέηθεν ἵκανεν,
Ἔνθ᾽ ἀφνειὸς ἔναιε Διωνύσοιο[29] ἕκητι,
Πατρὸς ἑοῦ πηγῇσιν ἐφέστιος Ἀσωποῖο.

τοῦ δὲ[30] Φλίαντος Ἀραιθυρέαν εἶναι μητέρα, ἀλλ᾽ οὐ Χθονοφύλην[31], Χθονοφύλην δέ οἱ συνοικῆσαι καὶ Ἀνδροδάμαν[32] γενέσθαι Φλίαντι ἐξ αὐτῆς.

est in Argivorum historiis, neutiquam, ut credam, adduci possum; quippe qui eum Liberi Patris filium habitum horim, et ex iis unum, qui navem Argo conscenderunt: cui rei Rhodii poëtae versus testimonio sunt:

Venit Araethyrea Phlias Bacchi inclyta proles,
Dives opum, stabili tenuit dum sede penates,
Arvaque, quae vitreis Asopus perfluit undis.

Phliantis vero matrem fuisse Araethyrean, non Chthonophylen; quum Chthonophyle uxor eius fuerit, ex qua Androdaman suscepit.

372. et Fac. correxerunt coll. c. 19. *Κάσου* AXKFPcVtAgVbLab; *Κάσον* VaM.
6. *ἀργεῖον* PcVtAgVb (in Vb supra lin. ω) Lab. *λόγον οὐ οὐδὲ* videtur habere Palmer. MS.
27. *τοῦ Ῥοδ. τοῦ π.* Vb. — Apollon. Argon. I. 115.
28. *τ᾽ αὖ* (*τ᾽ αὖτ᾽* sec. S.) Va. mox *ἀραιθηρέηθεν* et postea *ἀραιθυραίαν* Ag. *ἀραιθυρείηθὲν* Lb; *ἀραιθυραίηθεν ἵκανον* Vb.
29. *διονύσοιο* VabMLab. Mox *ἀσοποῖο* M.
30. *τοῦδε* edd. ante S. *ἀραιθυραίαν* La.
31. *χθονοφύλην* semel ponunt Pc LbMAgVt (ad marg. alterum addit Vt). *οὐ χθονοφύλη* Vb. *χθον φύλην* (sic) M. *χθονο φυλὴν* Lb.
32. *Ἀνδρομάδαν* VaLa; *Ἀνδροδάμαντα* coni. Cod. Opor.

CAPUT XIII.

De Phliuntis statu Heraclidarum adventu turbato — Pythagorae maioribus – Ganymedis vel Hebes luco et cultu — templis et signis in arce Phlias — caprae sacrae cultu — Aristia et Pratina, dramatum satyricorum scriptoribus — domo fatidica Amphiarai — umbilico Peloponnesi — de Hercule et Cyatho narratio.

Ἡρακλειδῶν δὲ κατελθόντων Πελοπόννησος ἐταράχθη 140
πᾶσα πλὴν Ἀρκάδων, ὡς πολλὰς μὲν τῶν[1] πόλεων συνοί-
κους ἐκ τοῦ Δωρικοῦ προσλαβεῖν, πλείονας δὲ[2] ἔτι γενέ-
σθαι τὰς μεταβολὰς τοῖς οἰκήτορσι. τὰ δὲ κατὰ Φλιοῦντα
οὕτως ἔχει. Ῥηγνίδας ἐπ᾽ αὐτὴν ὁ Φάλκου τοῦ Τημένου
Δωριεὺς ἔκ τε Ἄργους στρατεύει καὶ[3] ἐκ τῆς Σικυωνίας.
τῶν δὲ Φλιασίων τοῖς μὲν ἃ προεκαλεῖτο Ῥηγνίδας ἐφαί-
νετο ἀρεστά, μένοντας ἐπὶ τοῖς αὐτῶν[4] βασιλέα Ῥηγνίδαν
καὶ τοὺς σὺν ἐκείνῳ Δωριεῖς ἐπὶ ἀναδασμῷ γῆς δέχεσθαι.
Ἵππασος δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διεκελεύοντο ἀμύνεσθαι[5] 2
μηδὲ πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀμαχεὶ τοῖς Δωριεῦσιν ἀφίστα-
σθαι.[6] προσεμένου δὲ τοῦ δήμου τὴν ἐναντίαν ταύτῃ γνώ-

Cap. XIII. Herculis autem liberis redeuntibus tota Peloponnesus praeter Arcadas est turbata, ita ut multae urbes Dorici nominis homines in civitatem recipere cogerentur, pluresque insuper mutationes incolis acciderent. Quae vero ad Phliuntem pertinent, ita se habent: Rhegnidas Doriensis, Phalce Temeni filio genitus, ab Argis et Sicyonia cum exercitu Phliuntem venit: ac ceteri quidem non recusabant, quod ille postulabat, ut sedes quique suas retinerent, ipsi regnum deferrent, sociis agrum assignarent: at Hippasus, totaque eius factio, obsistendum censebant, neque omnino sine pugna tam multa ac praeclara bona Doriensibus concedenda. Sed enim quum eius sententiam populus repudiasset, Hippasus cum iis,

Cap. XIII. 1. τῶν om. Vb. ἐκ τῶν δωρικοῦ La.

2. δὲ om. Ag. οἰκήτορσιν AgVb. φλίαντα PcAgVtMVabLab.

3. καὶ om. La. φλιασύων Ag. προςκαλοῖτο La.

4. αὐτῶν BPcAg. αὐτῶν Edd. ante B. βασιλέαν Ag. ῥηγνίδα La. ῥυγνήδα Vb.

5. ἀμύνασθαι, ε super α, Ag. μὴ δὲ M. mox ἀγαθῶν om. Va. Huius codicis lectionem falso referens S edidit πολλῶν ἀγαθῶν.

6. ἀφίκεσθαι Ag. tum προσεμένου — ἐναντίαν ταύτῃ CSB ex emend. Kuhnii, probata a Valckenario. In Supplementis C delet ταύτῃ secutus PaLa. προεμένου — ταύτην Edd. Codd. rell. γνώμνην M. Tum οὗτος PcAg. ἐθέλουσιν La. θέλουσιν rell. φεύγειν Vb.

μην οὕτως Ἵππασος σὺν τοῖς ἐθέλουσιν ἐς Σάμον φεύγει. (2) Ἱππάσου δὲ τούτου τέταρτος ἦν ἀπόγονος Πυθαγόρας ὁ λεγόμενος γενέσθαι[7] σοφός· Μνησάρχου γὰρ Πυθαγόρας ἦν τοῦ Εὔφρονος τοῦ Ἱππάσου. ταῦτα μὲν Φλιάσιοι λέγουσι[8] περὶ αὑτῶν, ὁμολογοῦσι δέ σφισι τὰ πολλὰ καὶ Σικυώνιοι.

3 (3) Προσέσται δὲ ἤδη καὶ τῶν ἐς ἐπίδειξιν ἡκόντων τὰ ἀξιολογώτατα.[9] ἔστι γὰρ ἐν τῇ Φλιασίων ἀκροπόλει κυπαρίσσων ἄλσος καὶ ἱερὸν ἁγιώτατον ἐκ παλαιοῦ· τὴν δὲ θεὸν[10] ἧς ἐστι τὸ ἱερὸν οἱ μὲν ἀρχαιότατοι Φλιασίων Γανυμήδαν[11], οἱ δὲ ὕστερον Ἥβην ὀνομάζουσιν· ἧς καὶ[12] Ὅμηρος μνήμην ἐποιήσατο ἐν τῇ Μενελάου πρὸς Ἀλέξανδρον μονομαχίᾳ, φάμενος οἰνοχόον τῶν θεῶν[13] εἶναι, καὶ αὖθις Ὀδυσσέως[14] ἐς Ἅιδου καθόδῳ γυναῖκα Ἡρακλέους εἶπεν εἶναι.[15] Ὠλῆνι δὲ ἐν Ἥρας ἐστὶν ὕμνῳ πεποιημένα τραφῆναι τὴν Ἥραν ὑπὸ Ὡρῶν, εἶναι δέ οἱ
4 παῖδας[16] Ἄρην τε καὶ Ἥβην. παρὰ δὲ Φλιασίοις τῇ θεῷ

qui sequi voluerunt, Samum exilii causa concessit. (2) Hippasi huius pronepos fuit Pythagoras, cui sapientiae laus attributa est, e Mnesarcho Euphronis filio Hippasi nepote procreatus. Haec de rebus suis Phliasii, quibus Sicyonii in plerisque assentiuntur. (3) Addentur iam, quae *apud Phliasios* in primis ostenduntur, quaeque memoratu dignissima videri possint. In arce cupressetum est, in quo templum exstat antiqua religione sacrosanctum. Deam, cui id est dedicatum, prisci Ganymedam, recentiores Heben nominant, cuius et Homerus mentionem fecit, ubi Alexandri et Menelai singulare certamen exponit: eam quidem Oenochoon (*id est, vini ministram*) appellans. Idem quo in loco descendentem facit ad inferos Ulyssem, uxorem eam Herculis esse dixit. At Olen poëta eo carmine, quo Iunonem exornat, ab Horis educatam Iunonem scriptum reliquit: filios vero eam habuisse Martem et Heben.

7. *γενέσθαι — Εὔφρονος* om. M Lb.

8. *λέγουσιν* AgVbM. mox *σφισιν* Ag. *ὁμολογοῦσι δὲ — ἤδη καὶ τῶν* om. Vb. *προσέται δὲ — ἐς πίδειξιν* La.

9. *ἀξιολώτατα* M.

10. *τὴν θεὸν δὲ* Va.

11. *γανημήδαν* VabLb; *γαναμήδαν* Ag; *γανημήδην* La.

12. *καὶ* om. Vb. *ἐπὶ τῇ* PcAgLb. *μονομαχίαν* Lb.

13. *τῶν θεῶν* CSBPcAgMV; *τὴν θεὸν* AXKFVabLa. *τὴν θ* *οἰνοχόον εἶναι* coni. K.

14. *ἐν Ὀδυσσ.* malit B.

15. *εἶναι* om. La. *ὠληνίδι ἐν* Ag. *ὠληνίδη δὲ ἐν* VabLa. *ὠληνίδη ἐν* MLb; tum *ἦρ. ὕμν. ἐστι πεπ.* Va. mox *ταφῆναι* Ag.

16. *παῖδες* Vb. *ἄρτην* Va.

ταύτῃ καὶ ἄλλαι τιμαὶ καὶ μέγιστον τὸ ἐς τοὺς ἱκέτας[17] 141 ἐστί· δεδώκασι γὰρ δὴ ἄδειαν ἐνταῦθα ἱκετεύουσι, λυθέντες δὲ οἱ δεσμῶται τὰς πέδας[18] πρὸς τὰ ἐν τῷ ἄλσει δένδρα ἀνατιθέασιν. ἄγεται δὲ καὶ ἑορτή σφισιν ἐπέτειος, ἣν καλοῦσι κισσοτόμους. ἄγαλμα δὲ οὔτε ἐν ἀποῤῥήτῳ φυλάσσουσιν[19] οὐδὲν, οὔτε ἐστὶν ἐν φανερῷ δεικνύμενον· ἐφ' ὅτῳ δὲ οὕτω νομίζουσιν, ἱερός ἐστιν αὐτοῖς λόγος. Ἔπειτα[20] τῆς Ἥρας ἐστὶν ἐξιόντων ἐν ἀριστερᾷ ναὸς ἄγαλμα ἔχων Παρίου[21] λίθου. ἐν δὲ[22] τῇ ἀκροπόλει καὶ ἄλλος περίβολός ἐστιν ἱερὸς Δήμητρος, ἐν δὲ αὐτῷ ναός τε καὶ ἄγαλμα[23] Δήμητρος καὶ τῆς παιδός. τὸ δὲ τῆς Ἀρτέμιδος (ἔστι γὰρ καὶ Ἀρτέμιδος ἐνταῦθα χαλκοῦν ἄγαλμα) ἐφαίνετο[24] ἀρχαῖον εἶναί μοι. κατιόντων δὲ ἐκ τῆς ἀκροπόλεώς ἐστιν Ἀσκληπιοῦ ναὸς ἐν δεξιᾷ καὶ ἄγαλμα οὐκ ἔχον[25] πω γένεια. ὑπὸ τοῦτον τὸν ναὸν θέατρον πεποίη-

Habent huic deae Phliasii honores multos, summum vero omnium, quod, qui supplices huc confugerint, cuiusvis criminis impunitatem consequuntur. Quin et, qui vincti ante fuerunt, ad eas arbores, quae in luco sunt, compedes suspendunt. Dies etiam festos quotannis celebrant, quos cissotomos (*hoc est ac si hederisecos dicas*) appellant. Signum quidem neque in operto custodiunt, neque in aperto ullum ostendunt: atque eius rei religione sancitam rationem quandam referunt. Exeuntibus e foro ad laevam delubrum est cum signo e marmore Pario. In arce septum aliud, Cereri sacrum. In eo templum cum Cereris et Proserpinae signis. At Dianae (exstat enim et Dianae ex aere eodem in loco signum) per mihi antiquum esse videbatur. Qua ex arce descenditur, Aesculapii aedes ad dexteram est, in qua signum imberbe. Infra aedem

17. ἱκέτας FCSBPcAgLb; οἰκέτας AXKVabLaM *supplices* Amas. — ἐστὶν Ag. mox ἐντεῦθα Va. ἐνταῦθα om. La. ἱκετεύουσιν AgVbAXKFC.

18. τοὺς παῖδας Lb. deinde ἐν ἄλσει MVa.

19. φυλάσουσιν Ag. mox οὕτο νομίζ. idem.

20. ἐπεὶ τῆς ἀγορᾶς ἐστιν AX. ἐπεὶ τῆς ἀγορᾶς ἐστιν tacite scripsit K, quem sequuntur FSmin. ἐπεὶ τῆς Ἥρας ἐστὶν M. ἐπεί γε τῆς Ἥρας ἐστὶν VaVt. ἐπεὶ τῆς γε Ἥρας ἐστὶν LabPacdAgVbB. ἐστὶν om. Pd, inde C edidit: ἐστὶ τῆς γε Ἥρας ἐξιόντων ἐν ἀρ. ναός. Schneiderus et Smai. Ἔπειτα τῆς Ἥρας ἐστίν.

21. παρείου VbAgM.

22. ἐν δὲ — Δήμητρος om. M. mox ἄλσος περίβολος Vb.

23. ἄγαλμα om. Vt, addit ad marg.

24. ὃ ἐφαίν. BVaMPcdAgLb; οὐκ ἐφαίν. C e coni. Facii. ὃ om. AXKFSVbLa.

25. ἔχων AgM, o super ω in Ag. tum που La. πωγένεια M.

ται. τούτου δὲ οὐ πόῤῥω Δήμητρός ἐστιν ἱερὸν καὶ καθή-
6 μενα ἀγάλματα ἀρχαῖα. (4) Ἀνάκειται[26] δὲ ἐπὶ τῆς ἀγο-
ρᾶς αἲξ χαλκῆ[27] τὰ πολλὰ ἐπίχρυσος· παρὰ δὲ Φλιασί-
οις τιμὰς ἐπὶ τῷδε[28] εἴληφε. τὸ ἄστρον ἣν ὀνομάζουσιν
αἶγα ἀνατέλλουσα[29] τὰς ἀμπέλους λυμαίνεται συνεχῶς.
ἵνα δὲ ἄχαρι[30] μηδὲν ἀπ' αὐτῆς γένηται, οἱ δὲ τὴν ἐπὶ τῆς
ἀγορᾶς χαλκῆν αἶγα ἄλλοις τε τιμῶσι[31] καὶ χρυσῷ τὸ ἄγαλ-
μα ἐπικοσμοῦντες. (5) Ἐνταῦθά ἐστι καὶ Ἀριστίου[32]
μνῆμα τοῦ Πρατίνου. τούτῳ τῷ Ἀριστίᾳ σάτυροι καὶ Πρα-
τίνᾳ[33] τῷ πατρί εἰσι πεποιημένοι πλὴν τῶν[34] Αἰσχύλου
7 δοκιμώτατα. (6) Ὄπισθεν δὲ τῆς ἀγορᾶς ἐστὶν οἶκος
ὀνομαζόμενος ὑπὸ Φλιασίων[35] μαντικός. ἐς τοῦτον Ἀμφι-
άραος[36] ἐλθὼν καὶ τὴν νύκτα ἐγκατακοιμηθεὶς μαντεύεσθαι
τότε πρῶτον, ὥς οἱ Φλιάσιοί φασιν, ἤρξατο· τέως δὲ ἦν
Ἀμφιάραος τῷ ἐκείνων λόγῳ ἰδιώτης τε καὶ οὐ μάντις·[37]
καὶ τὸ οἴκημα ἀπὸ τούτου συγκέκλεισται τὸν πάντα ἤδη

theatrum: a quo non longe Cereris templum, et prisca in eo signa sedentia. (4) In ipso foro capra ex aere, magna sui parte inaurata, cui ob eam causam honos est a Phliasiis habitus, quod sidus, quam Capram vocant, ortu suo vitibus perniciem afferre consuevit. Ne itaque coelestis Capra vinetis noceat, forensem illam ex aere quum aliis afficiunt honoribus, tum vero auro eam exornant. (5) Est eodem in loco Aristiae Pratinae filii monumentum: uterque Satyris faciundis omnibus, praeterquam Aeschylo, praestiterunt. (6) In postica fori parte domus est, quam Phliasii Fatidicam nuncupant. In eam enim ingressus Amphiaraus (quemadmodum ipsi narrant Phliasii) quum noctem unam obdormisset, statim divinare coepit, quum ante indoctus plane fuisset. Id quum ita evenisset, in reliquum omne tempus

26. ἀνάκεινται M; tum ἀγωρᾶς Va.

27. χαλκῆ om. MVt, addit ad marg. Vt.

28. τῷδε CSB Lib. Casaub. Correxit etiam Sylb; ἐπὶ τῶνδε AXKF Codd. Post αἶγα Va inserit ἥτις, in quo fortasse lacunae vestigia latent.

29. ἀνατέλουσα La. tum τὰς FCSBVaAgLb; τοὺς AXKVbMPcLa. Correxit Sylb.

30. ἄχαρει M. tum οἱ δὲ BPcAg Lb. οἵδε rell.

31. τιμῶσιν Vb. Sq. καὶ om. Exc. Pal.

32. ἀριστείου et ἀριστεία Va.

33. πλατίνᾳ Ag. πρατίναι Lb. πρατίνῳ Pc.

34. τοῦ Αἰσχ. Va. tum δοκιμώτατοι coni. Meineck. in Com. Misc. F. I. p. 22.

35. φλιασύων Vb.

36. Ἀμφιάρεως h. l. AXKAgVab Lab; Ἀμφιάραος tacite FCSB. paullo post omnes Ἀμφιάραος praeter AgVa.

37. μάντης — συγκέκλησθαι Ag.

χρόνον. (7) Οὐ πόῤῥω δέ ἐστιν ὁ καλούμενος Ὀμφαλὸς, Πελοποννήσου δὲ [38] πάσης μέσον, εἰ δὴ τὰ ὄντα εἰρήκασιν. ἀπὸ δὲ τοῦ Ὀμφαλοῦ προελθοῦσι [39] Διονύσου σφίσιν ἱερόν ἐστιν ἀρχαῖον, ἔστι δὲ καὶ Ἀπόλλωνος καὶ ἄλλο Ἴσιδος. τὸ μὲν δὴ ἄγαλμα τοῦ Διονύσου δῆλον πᾶσιν, 142
ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος· τὸ δὲ τῆς Ἴσιδος τοῖς ἱερεῦσι [40] θεάσασθαι μόνον ἔστιν. (8) Λέγεται δὲ καὶ 8
ὅδε [41] ὑπὸ Φλιασίων λόγος, Ἡρακλέα, ὅτ' ἐκ Λιβύης ἀνεσώθη κομίζων τὰ μῆλα τὰ Ἑσπερίδων καλούμενα, ἐς Φλιοῦντα ἐλθεῖν κατὰ δή τι ἴδιον, διαιτωμένου δὲ ἐνταῦθα [42] Οἰνέα ἐξ Αἰτωλίας ἀφικέσθαι παρ' αὐτόν· ἐγεγόνει δὲ τῷ Ἡρακλεῖ πρότερον ἔτι κηδεστὴς, τότε δὲ ἀφιγμένος [43] εἱστία τὸν Ἡρακλέα, ἢ αὐτὸς εἱστιᾶτο ὑπὸ ἐκείνου· Κύαθον δ' οὖν παῖδα οἰνοχόον Οἰνέως οὐκ ἀρεσθεὶς [44] τῷ δοθέντι πώματι παίει τῶν δακτύλων ἑνὶ ἐς τὴν κεφαλήν· ἀποθανόντος δὲ αὐτίκα ὑπὸ τῆς πληγῆς Φλιασίοις ἐστὶν οἴκημα ἐς μνήμην. τοῦτο ᾠκοδόμηται μὲν παρὰ τὸ ἱερὸν

occlusae illae aedes fuerunt. (7) Non longe locus est, qui Umbilicus dicitur, meditullium totius Peloponnesi, si modo ita se habet res, uti ipsi dicunt. Ab Umbilico progressus Liberi vetustum templum videas: Apollinis etiam unum, et aliud Isidis. In eis Liberi et Apollinis signa exposita omnium oculis sunt: Isidis vero solis sacerdotibus conspicere fas est. (8) Pervagata est inter Phliasios fama, Herculem e Libya redeuntem abreptis Hesperidum malis Phliuntem venisse sui cuiuspiam negotii causa. Ad eum ibi commorantem Oeneum ex Aetolia, qui socer eius esset, accessisse. Ibi quum vel Oeneus Herculem ad coenam vocasset, vel ipse apud eum accumberet, dicitur Hercules digito uno Cyathi pueri, qui erat Oeneo a calice, eius in fundendo ministerio offensus, tam graviter caput percussisse, ut ex eo ictu puer diem suum statim obierit. In eius facti memoriam Phliasii ad Apollinis cellam aedificarunt, in

38. δὲ om. Exc. Pal. Mox εἴδη La.

39. προελθοῦσιν AgVb.

40. ἱερεῦσιν Ag. mox ἔστιν BPc MAg.; ἔστι (ἐστί) edd. rell.

41. ὅδε CS. ὧδε Codd. Edd. rell. tum ἀπὸ φλιασ. MVa. ὅτε ἐκ Ag Vab. Λιβήης Vb.

42. ἐνταῦτα Ag. Οἰνέαν (ν a sec. m.) Va.

43. ἀφικόμενος La. ὑπ' ἐκ. Va. κύασθον La.

44. ἐρασθεὶς Ag.

τοῦ Ἀπόλλωνος, ἀγάλματα δὲ λίθου πεποιημένα ἔχει, κύλικα ὀρέγοντα Ἡρακλεῖ τὸν Κύαθον.

CAPUT XIV.

De vico Celeae dicto — Cereris initiis — Dysaule — Arante.

Τῆς δὲ πόλεως αἱ Κελεαὶ πέντε που σταδίους μάλιστα[1] ἀπέχουσι, καὶ τῇ Δήμητρι ἐνταῦθα δι' ἐνιαυτοῦ τετάρτου τὴν τελετὴν καὶ οὐ κατὰ ἔτος ἄγουσιν. ἱεροφάντης δὲ οὐκ ἐς τὸν βίον πάντα ἀποδέδεικται, κατὰ δὲ ἑκάστην τελετὴν[2] ἄλλοτέ ἐστιν ἄλλος σφίσιν αἱρετὸς λαμβάνων, ἢν ἐθέλῃ, καὶ γυναῖκα. καὶ ταῦτα μὲν διάφορα τῶν[3] Ἐλευσῖνι νομίζουσι,[4] τὰ δὲ ἐς αὐτὴν τὴν τελετὴν ἐκείνων[5] ἐστὶν ἐς μίμησιν· ὁμολογοῦσι δὲ καὶ αὐτοὶ μιμεῖσθαι Φλιάσιοι τὰ ἐν
2 Ἐλευσῖνι δρώμενα. (2) Δυσαύλην[6] δέ φασιν ἀδελφὸν Κελεοῦ παραγενόμενόν σφισιν ἐς τὴν χώραν καταστήσασθαι τὴν τελετήν, ἐκβληθῆναι δὲ αὐτὸν ἐξ Ἐλευσῖνος ὑπὸ Ἴωνος, ὅτε Ἴων Ἀθηναίοις ὁ Ξούθου πολέμαρχος τοῦ

qua e marmore signa sunt, Cyathus Herculi poculum porrigens.

Cap. XIV. A Phliunte stadia ad summum quinque Celeae absunt: quo in loco quarto duntaxat quoque anno, non singulis annis, Cereris initia referuntur: quibus praeest antistes, cui non est perpetuum sacerdotium illud, verum novus legitur sub ipsum initiorum tempus: et is quidem, quin, si velit, uxorem ducat, nulla religione impeditur. Initia vero ipsa, etsi ab Eleusiniis quibusdam in rebus differunt, multa tamen ex illis accepta a se retineri ac servari ipsi Phliasii fatentur. (2) Aiunt enim Dysaulen Celei fratrem, quum ad ipsos confugisset, initiorum ritum monstrasse: pulsum autem illum Eleusine ab Ione Xuthi filio, quum illum Athenienses bello contra Eleusinios suscepto impe-

Cap. XIV. 1. *μάλιστα* a sec. m. Va. *ἀπέχουσιν* Vb. mox *τετάρτου* om. K. *τὴν τελευτὴν* Lb.

2. *τελευτὴν* Ag. tum *ἄλλο τί ἐστιν ἄλλο* Vb. *ἐθέλει* La.

3. *τῶν Ἐλευσῖνι* Edd. ante B, La Vab; *ἐν* om. BPcMAgLb.

4. *νομίζουσι* CSmai.B ex emend. Camerarii et Kuhnii, cui favere videtur Ag, *ἐλευσῖνιν ὀνομάζουσιν*, expuncto primo *ὁ* exhibens. Edd. rell. Codd. *ὀνομάζουσι*, Vb. *ὀνομάζουσιν*, quod Sylb. per *λέγουσι* explicat.

5. *τελετήν· ἐκείνῳ* M. mox *ἐς* B PcLab; *εἰς* AXKFCSAgM. *ὁμολογοῦσιν* Ag. *ὁμολογοῦσι ἐκβληθῆναι* (mediis omissis?) M.

6. *Δισαύλης* i. e. *bis aratus* scribi vult Schwenck. Etym. Myth. And. p. 114. Ita scribit La c. 12. nr. 15.

πρὸς Ἐλευσινίους ἠρέθη πολέμου. τοῦτο μὲν δὴ Φλιασίοις οὐκ ἔστιν ὅπως ὁμολογήσω, κρατηθέντα[7] μάχῃ τινὰ Ἐλευσινίων φυγάδα ἀπελαθέντα οἴχεσθαι, τοῦ πολέμου τε ἐπὶ συνθήκαις καταλυθέντος πρὶν ἢ διαπολεμηθῆναι, καὶ ἐν Ἐλευσῖνι αὐτοῦ καταμείναντος[8] Εὐμόλπου. δύ- 143
3 ναιτο δ' ἂν κατὰ ἄλλην τινὰ ἐνταῦθα ὁ Δυσαύλης ἀφικέσθαι πρόφασιν καὶ οὐχ ὡς οἱ Φλιάσιοί φασιν· οὐ μὴν οὐδὲ Κελεῷ προσήκων[9], ἐμοὶ δοκεῖν, οὐδὲ ἄλλως ἦν ἐν τοῖς ἐπιφανέσιν Ἐλευσινίων· οὐ γὰρ ἄν ποτε Ὅμηρος παρῆκεν αὐτὸν ἐν τοῖς ἔπεσιν. ἔστι γὰρ καὶ Ὁμήρῳ πεποιημένα ἐς Δήμητραν[10], ἐν δὲ αὐτοῖς καταλέγων τοὺς διδαχθέντας ὑπὸ τῆς θεοῦ τὴν τελετὴν Δυσαύλην οὐδένα οἶδεν Ἐλευσίνιον. ἔχει δὲ οὕτω τὰ ἔπη·

Δεῖξεν Τριπτολέμῳ τε Διοκλεῖ τε πληξίππῳ
Εὐμόλπου τε βίῃ Κελεῷ θ'[11] ἡγήτορι λαῶν
Δρησμοσύνην ἱερῶν καὶ ἐπέφραδεν ὄργια πᾶσιν.

οὗτος δ' οὖν, ὡς οἱ Φλιάσιοί φασιν, ὁ Δυσαύλης κατε- 4
στήσατο ἐνταῦθα τὴν τελετήν, καὶ οὗτος ἦν[12] ὁ τῷ χωρίῳ

ratorem delegissent. At ego Phliasiis nunquam assentiar, quenquam ex Eleusiniis pugna victum in exilium abisse, quum ante belli eventum utrinque certae conditiones acceptae sint, et Eumolpus *tunc* Eleusine manserit. Potuit hic quidem Dysaules alia de causa, quam ob eam, quae a Phliasiis prodita est, Phliuntem venisse. Neque vero, uti ego sentio, aut ulla ei fuit cum Celeo cognatio, aut omnino claro fuit inter Eleusinios loco. Neque enim eum suis versibus praeterisset Homerus. Is enim quo carmine Cererem celebrat, recensens eos omnes, qui initia a dea docti sunt, nullum omnino Dysaulen nosse videtur. Sunt autem hi versus eius:

Mystica sacrorum diva didicere magistra
Triptolemus, Dioclesque simul fraenator equorum,
Eumolpus, Celeusque duces, populique parentes.

Hic igitur Dysaules, uti Phliasii memorant, et initia illic tradidit, et *primus* vicum Celeas appellavit. Exstat igitur ibi,

7. κρατηθέντων coni. B.

8. καταμήναντος Ag. Sq. δ' om. PcVa.

9. κελαιῷ προςῆκον Vb. προςήκω Va. mox δοκεῖ Vab. προσήκειν ἐ. δοκεῖ La. mox ἄμποτε Lb.

10. Δήμητραν ASBPcAgMVab Lab; Δήμητρα XKFC. mox Δυσαύλην οὐδένα — τελετὴν om. La.

11. Κελεῷ τ' τ' (sic est in schedis nostris) M. τ' ἡγ. LbVab. mox δρησμωσύνην Ag. — Hymn. in Cer. 479—482.

12. ἦν et μοι post εἴρηται om. La. tum ἐπεποίητο Edd. ante B,

τὸ ὄνομα παραθέμενος Κελεάς. Δυσαύλου τέ ἐστιν ἐνταῦθα, ὡς εἴρηταί μοι, μνῆμα· πρότερον δὲ ἄρα ἐπεποίητο Ἀράντειος τάφος· ὕστερον γὰρ[13] κατὰ τὸν Φλιασίων λόγον καὶ οὐκ ἐπὶ τῆς Ἄραντος βασιλείας ἀφίκετο ὁ Δυσαύλης. (3) Φλιάσιοι γὰρ Προμηθεῖ γενέσθαι τῷ Ἰαπετοῦ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον φασὶν Ἄραντα καὶ τρισὶν ἀνθρώπων γενεαῖς Πελασγοῦ[14] τε εἶναι πρεσβύτερον τοῦ Ἀρκάδος καὶ τῶν[15] λεγομένων Ἀθήνησιν αὐτοχθόνων. τοῦ δὲ Ἀνακτόρου καλουμένου πρὸς τῷ ὀρόφῳ Πέλοπος ἅρμα λέγουσιν[16] ἀνακεῖσθαι. Φλιασίοις μὲν δὴ τοσαῦτα λόγου μάλιστα ἦν ἄξια.

CAPUT XV.

De urbe Cleonae appellata, in via versus Argos, et memorandis in ea — vico Nemea et templo Iovis Nemei — Opheltae sepulcro et Nemea Asopi filia — urbis Mycenarum reliquiis — de Phoroneo et Inacho fluvio narratio.

Ἐκ Κορίνθου δὲ ἐς[1] Ἄργος ἐρχομένῳ Κλεωναὶ πόλις ἐστὶν οὐ[2] μεγάλη. παῖδα δὲ εἶναι Πέλοπος Κλεώνην λέγου-

ut ante dixi, Dysaulae monumentum: quo tamen vetustius est Arantis sepulcrum. Neque enim eo regnante, sed multo post, ut Phliasii testantur, Dysaules venit. (3) Aequalem enim Prometheo Iapeti filio Arantem fuisse asserunt, tribusque aetatibus superiorem Pelasgo Arcadis filio, et iis, qui apud Athenienses Aborigines sunt appellati. In eo templo, quod Anactorum appellant, de tholo currus pendet: quem Pelopis fuisse tradunt. Et haec quidem prae ceteris historia digna apud Phliasios sunt.

Cap. XV. Media est inter Corinthum et Argos urbs non utique magna, Cleonae, a Cleone, quem Pelopis fuisse filium

VabM. πεποίητο B*Pc. ἐπεποίοιτο ἀράντιος Ag.

13. γὰρ om. Ag.; deinde κατὰ τῶν VbLa. φλιασύων et infra φλιάσυοι Vb.

14. πελασγὸν MPcAgLb.

15. εἶναι λεγομ. M.

16. λέγουσιν ἅρμα BPcAg. ἅρμα λέγ. Edd. ante B, VabMLab.

Cap. XV. Huic capiti in XK praefixus est titulus: ΑΡΓΟΛΙΚΑ.

1. δὲ εἰς Ag. δ' εἰς Edd. PcVab Lab. tum ἐρχομένου, ω super ου, Vb.

2. εὖ μεγάλη vult Barth. ad Stat. Theb. IV. 47. Mox πέλωπος Ag.

σιν, οἱ δὲ τῷ[3] παρὰ Σικυῶνα ῥέοντι Ἀσωπῷ θυγατέρα ἐπὶ ταῖς ἄλλαις Κλεώνην γενέσθαι· τὸ δ' οὖν ὄνομα ἀπὸ τοῦ ἑτέρου τούτων[4] ἐτέθη τῇ πόλει. ἐνταῦθά ἐστιν ἱερὸν Ἀθηνᾶς, τὸ δὲ ἄγαλμα Σκύλλιδος τέχνη καὶ Διποίνου· μαθητὰς δὲ εἶναι Δαιδάλου σφᾶς, οἱ δὲ καὶ γυναῖκα ἐκ[5] Γόρτυνος ἐθέλουσι λαβεῖν Δαίδαλον, καὶ τὸν Δίποινον καὶ Σκύλλιν ἐκ τῆς γυναικὸς οἱ ταύτης γενέσθαι. ἐν Κλεωναῖς 144
δὲ τοῦτό τ'[6] ἐστι τὸ ἱερὸν καὶ μνῆμα Εὐρύτου καὶ Κτεάτου· θεωροὺς γὰρ ἐξ Ἤλιδος ἐς τὸν ἀγῶνα ἰόντας τῶν Ἰσθμίων αὐτοὺς ἐνταῦθα Ἡρακλῆς κατετόξευσεν, ἔγκλημα ποιούμενος ὅτι οἱ[7] πρὸς Αὐγείαν πολεμοῦντι ἀντετάχθησαν. ἐκ Κλεωνῶν δέ εἰσιν ἐς[8] Ἄργος ὁδοὶ δύο, ἡ μὲν ἀνδράσιν εὐζώνοις καί ἐστιν ἐπίτομος, ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ καλουμένου Τρητοῦ[9], στενὴ μὲν καὶ αὐτὴ περιεχόντων ὀρῶν, ὀχήματι[10] δέ ἐστιν ὅμως ἐπιτηδειοτέρα. (2) Ἐν τούτοις τοῖς ὄρεσι[11] τὸ σπήλαιον ἔτι δείκνυται τοῦ λέοντος, καὶ ἡ Νεμέα τὸ χωρίον ἀπέχει σταδίους πέντε που καὶ δέκα. ἐν

tradunt, appellata. Non desunt tamen, qui Cleonen unam ex Asopi amnis, qui Sicyonem praeterfluit, filiabus dicant fuisse. Nomen certe urbi ab horum alterutro impositum est. In ea aedes Minervae signum habet Scyllidis et Dipoeni arte factum: fuisse eos aiunt Daedali discipulos. Sunt, qui Daedalum velint uxorem duxisse Gortynis *filiam*, e qua sint ei hi liberi geniti. Praeter hanc aedem Cleonis Euryti et Cteati monumenta sunt: quos, quum Elide ludos Isthmicos spectatum ivissent, Hercules sagittis confixit, indigne ferens, illos Augeae bello contra se in acie stetisse. A Cleonis Argos viae duae ducunt: expeditis altera commodior, et compendiaria. Nam quae ad Tretum est, angusta et ipsa, quum undique montibus concludatur, verum facilius multo vehicula transmittit. (2) In illis ipsis montibus leonis Nemei specus adhuc ostenditur: a quo vicus Nemea non longius quam stadia abest quindecim. Ibi Nemei Iovis tem-

3. τὸ Ag. tum ποταμῷ VaR. γρ. ἀσωπῷ R. ad marg.
4. τούτω M. mox Σκύλιδος Va. Διποίου Vb. δεδάλου Ag.
5. ἐκ Γόρτ. SB e coni. C. ἐκ abest a Codd. Edd. rell. γυναῖκα τὴν Γόρτ. coni. K. γόρτινος AgVb. In Vb υ supra lin. mox σκίλλιν Ag. σκύλλην Vb. tum ταύτην La.
6. τοῦτό τ' ἐστι B e coni. Coraii. τ' om. Codd. Edd. rell. ἐστιν Ag.
7. οἱ om. M.
8. ἐς om. Va.
9. τριτοῦ AgMVaLb. „Supple ὄρους ἢ τόπον" *Palmer. MS.*
10. ὀχήματι MVaLb, quod recepimus, ut VIII, 54, 5. ὀχήμασι Edd. PcAgVbLa.
11. ὄρεσιν Ag. ἐπιδείκνυται pro ἔτι δείκν. MLb. mox στάδια La.

κατὰ δὴ τὸν Ἀργείων[26] λόγον οὐδὲ ἀρχὴν ἔγωγε προσίεμαι, Διονύσου δὲ οἶδα καλούμενον καὶ τῶν πλευσάντων ἐπὶ τῆς Ἀργοῦς καὶ τοῦτον γενέσθαι λεγόμενον. ὁμολογεῖ δέ μοι καὶ τοῦ Ῥοδίου[27] ποιητοῦ τὰ ἔπη·

Φλίας αὖτ'[28] ἐπὶ τοῖσιν Ἀραιθυρέηθεν ἵκανεν,
Ἔνθ' ἀφνειὸς ἔναιε Διωνύσοιο[29] ἕκητι,
Πατρὸς ἑοῦ πηγῇσιν ἐφέστιος Ἀσωποῖο.

τοῦ δὲ[30] Φλίαντος Ἀραιθυρέαν εἶναι μητέρα, ἀλλ' οὐ Χθονοφύλην[31], Χθονοφύλην δέ οἱ συνοικῆσαι καὶ Ἀνδροδάμαν[32] γενέσθαι Φλίαντι ἐξ αὐτῆς.

est in Argivorum historiis, neutiquam, ut credam, adduci possum; quippe qui eum Liberi Patris filium habitum horim, et ex iis unum, qui navem Argo conscenderunt: cui rei Rhodii poëtae versus testimonio sunt:

Venit Araethyrea Phlias Bacchi inclyta proles,
Dives opum, stabili tenuit dum sede penates,
Arvaque, quae vitreis Asopus perfluit undis.

Phliantis vero matrem fuisse Araethyrean, non Chthonophylen: quum Chthonophyle uxor eius fuerit, ex qua Androdaman suscepit.

372. et Fac. correxerunt coll. c. 19. Κάσου AXKFPcVtAgVbLab; Κάσου VaM.

26. ἀργεῖον PcVtAgVb (in Vb supra lin. ω) Lab.· λόγον οὐ οὐδὲ videtur habere Palmer. MS.

27. τοῦ Ῥοδ. τοῦ π. Vb. — Apollon. Argon. I. 115.

28. τ' αὖ (τ' αὖτ' sec. S.) Va. mox ἀραιθηρέηθεν et postea ἀραιθυραίαν Ag. ἀραιθυρείηθὲν Lb; ἀραιθυραίηθεν ἵκανον Vb.

29. διονύσοιο VabMLab. Mox ἀσοποῖο M.

30. τοῦδε edd. ante S. ἀραιθυραίαν La.

31. χθονοφύλην semel ponunt Pc LbMAgVt (ad marg. alterum addit Vt). οὐ χθονοφύλη Vb. χθον φύλην (sic) M. χθονο φυλὴν Lb.

32. Ἀνδρομάδαν VaLa; Ἀνδροδάμαντα coni. Cod. Opor.

CAPUT XIII.

De Phliuntis statu Heraclidarum adventu turbato — Pythagorae maioribus — Ganymedis vel Hebes luco et cultu — templis et signis in arce Phliasia — caprae sacrae cultu — Aristia et Pratina, dramatum satyricorum scriptoribus — domo fatidica Amphiarai — umbilico Peloponnesi — de Hercule et Cyatho narratio.

Ἡρακλειδῶν δὲ κατελθόντων Πελοπόννησος ἐταράχθη 140
πᾶσα πλὴν Ἀρκάδων, ὡς πολλὰς μὲν τῶν[1] πόλεων συνοίκους ἐκ τοῦ Δωρικοῦ προσλαβεῖν, πλείονας δὲ[2] ἔτι γενέσθαι τὰς μεταβολὰς τοῖς οἰκήτορσι. τὰ δὲ κατὰ Φλιοῦντα οὕτως ἔχει. Ῥηγνίδας ἐπ' αὐτὴν ὁ Φάλκου τοῦ Τημένου Δωριεὺς ἔκ τε Ἄργους στρατεύει καὶ[3] ἐκ τῆς Σικυωνίας. τῶν δὲ Φλιασίων τοῖς μὲν ἃ προεκαλεῖτο Ῥηγνίδας ἐφαίνετο ἀρεστά, μένοντας ἐπὶ τοῖς αὐτῶν[4] βασιλέα Ῥηγνίδαν καὶ τοὺς σὺν ἐκείνῳ Δωριεῖς ἐπὶ ἀναδασμῷ γῆς δέχεσθαι· Ἵππασος δὲ καὶ οἱ σὺν αὐτῷ διεκελεύοντο ἀμύνεσθαι[5] 2
μηδὲ πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ἀμαχεὶ τοῖς Δωριεῦσιν ἀφίστασθαι.[6] προσεμένου δὲ τοῦ δήμου τὴν ἐναντίαν ταύτῃ γνώ-

Cap. XIII. Herculis autem liberis redeuntibus tota Peloponnesus praeter Arcadas est turbata, ita ut multae urbes Dorici nominis homines in civitatem recipere cogerentur, puresque insuper mutationes incolis acciderent. Quae vero ad Phliuntem pertinent, ita se habent: Rhegnidas Doriensis, Phalce Temeni filio genitus, ab Argis et Sicyonia cum exercitu Phliuntem venit: ac ceteri quidem non recusabant, quod ille postulabat, ut sedes quique suas retinerent, ipsi regnum deferrent, sociis agrum assignarent: at Hippasus, totaque eius factio, obsistendum censebant, neque omnino sine pugna tam multa ac praeclara bona Doriensibus concedenda. Sed enim quum eius sententiam populus repudiasset, Hippasus cum iis,

Cap. XIII. 1. τῶν om. Vb. ἐκ τῶν δωρικοῦ La.
2. δὲ om. Ag. οἰκήτορσιν AgVb. φλίαντα PcAgVtMVabLab.
3. καὶ om. La. φλιασύων Ag. προςκαλοῖτο La.
4. αὐτῶν BPcAg. αὐτῶν Edd. ante B. βασιλέαν Ag. ῥηγνίδα La. ῥυγνήδα Vb.
5. ἀμύνασθαι, ε super α, Ag. μὴ δὲ M. mox ἀγαθῶν om. Va. Huius codicis lectionem falso referens S edidit πολλῶν ἀγαθῶν.
6. ἀφίκεσθαι Ag. tum προσεμένου — ἐναντίαν ταύτῃ CSB ex emend. Kuhnii, probata a Valckenario. In Supplementis C delet ταύτῃ secutus PaLa. προεμένου — ταύτην Edd. Codd. rell. γνώμνην M. Tum οὗτος PcAg. ἐθέλουσιν La. θέλουσιν rell. φεύγειν Vb.

μην οὕτως Ἵππασος σὺν τοῖς ἐθέλουσιν ἐς Σάμον φεύγει. (2) Ἱππάσου δὲ τούτου τέταρτος ἦν ἀπόγονος Πυθαγόρας ὁ λεγόμενος γενέσθαι[7] σοφός· Μνησάρχου γὰρ Πυθαγόρας ἦν τοῦ Εὔφρονος τοῦ Ἱππάσου. ταῦτα μὲν Φλιάσιοι λέγουσι[8] περὶ αὑτῶν, ὁμολογοῦσι δέ σφισι τὰ πολλὰ καὶ Σικυώνιοι.

3 (3) Προσέσται δὲ ἤδη καὶ τῶν ἐς ἐπίδειξιν ἡκόντων τὰ ἀξιολογώτατα.[9] ἔστι γὰρ ἐν τῇ Φλιασίων ἀκροπόλει κυπαρίσσων ἄλσος καὶ ἱερὸν ἁγιώτατον ἐκ παλαιοῦ· τὴν δὲ θεὸν[10] ἧς ἐστι τὸ ἱερὸν οἱ μὲν ἀρχαιότατοι Φλιασίων Γανυμήδαν[11], οἱ δὲ ὕστερον Ἥβην ὀνομάζουσιν· ἧς καὶ[12] Ὅμηρος μνήμην ἐποιήσατο ἐν τῇ Μενελάου πρὸς Ἀλέξανδρον μονομαχίᾳ, φάμενος οἰνοχόον τῶν θεῶν[13] εἶναι, καὶ αὖθις Ὀδυσσέως[14] ἐς Ἅιδου καθόδῳ γυναῖκα Ἡρακλέους εἶπεν εἶναι.[15] Ὠλῆνι δὲ ἐν Ἥρας ἐστὶν ὕμνῳ πεποιημένα τραφῆναι τὴν Ἥραν ὑπὸ Ὡρῶν, εἶναι δέ οἱ
4 παῖδας[16] Ἄρην τε καὶ Ἥβην. παρὰ δὲ Φλιασίοις τῇ θεῷ

qui sequi voluerunt, Samum exilii causa concessit. (2) Hippasi huius pronepos fuit Pythagoras, cui sapientiae laus attributa est, e Mnesarcho Euphronis filio Hippasi nepote procreatus. Haec de rebus suis Phliasii, quibus Sicyonii in plerisque assentiuntur. (3) Addentur iam, quae *apud Phliasios* in primis ostenduntur, quaeque memoratu dignissima videri possint. In arce cupressetum est, in quo templum exstat antiqua religione sacrosanctum. Deam, cui id est dedicatum, prisci Ganymedam, recentiores Heben nominant, cuius et Homerus mentionem fecit, ubi Alexandri et Menelai singulare certamen exponit: eam quidem Oenochoon (*id est, vini ministram*) appellans. Idem quo in loco descendentem facit ad inferos Ulyssem, uxorem eam Herculis esse dixit. At Olen poëta eo carmine, quo Iunonem exornat, ab Horis educatam Iunonem scriptum reliquit: filios vero eam habuisse Martem et Heben.

7. γενέσθαι — Εὔφρονος om. M Lb.

8. λέγουσιν AgVbM. mox σφισιν Ag. ὁμολογοῦσι δὲ — ἤδη καὶ τῶν om. Vb. προςέται δὲ — ἐς πίδειξιν La.

9. ἀξιολώτατα M.

10. τὴν θεὸν δὲ Va.

11. γανημήδαν VabLb; γαναμήδαν Ag; γανημήδην La.

12. καὶ om. Vb. ἐπὶ τῇ PcAgLb. μονομαχίαν Lb.

13. τῶν θεῶν CSBPcAgMVbLb; τὴν θεὸν AXKFVabLa. τὴν θεῶν οἰνοχόον εἶναι coni. K.

14. ἐν Ὀδυσσ. malit B.

15. εἶναι om. La. ὠληνίδι ἐν Ag. ὠληνίδη δὲ ἐν VabLa. ὠληνίδη ἐν MLb; tum ἥρ. ὕμν. ἔστι πεπ. Va. mox ταφῆναι Ag.

16. παῖδες Vb. ἄρτην Va.

ταύτῃ καὶ ἄλλαι τιμαὶ καὶ μέγιστον τὸ ἐς τοὺς ἱκέτας[17] 141 ἐστί· δεδώκασι γὰρ δὴ ἄδειαν ἐνταῦθα ἱκετεύουσι, λυθέντες δὲ οἱ δεσμῶται τὰς πέδας[18] πρὸς τὰ ἐν τῷ ἄλσει δένδρα ἀνατιθέασιν. ἄγεται δὲ καὶ ἑορτή σφισιν ἐπέτειος, ἣν καλοῦσι κισσοτόμους. ἄγαλμα δὲ οὔτε ἐν ἀπορρήτῳ φυλάσσουσιν[19] οὐδὲν, οὔτε ἐστὶν ἐν φανερῷ δεικνύμενον· ἐφ' ὅτῳ δὲ οὕτω νομίζουσιν, ἱερός ἐστιν αὐτοῖς λόγος. Ἔπειτα[20] τῆς Ἥρας ἐστὶν ἐξιόντων ἐν ἀριστερᾷ ναὸς ἄγαλμα ἔχων Παρίου[21] λίθου. ἐν δὲ[22] τῇ ἀκροπόλει καὶ ἄλλος περίβολός ἐστιν ἱερὸς Δήμητρος, ἐν δὲ αὐτῷ ναός τε καὶ ἄγαλμα[23] Δήμητρος καὶ τῆς παιδός. τὸ δὲ τῆς Ἀρτέμιδος (ἔστι γὰρ καὶ Ἀρτέμιδος ἐνταῦθα χαλκοῦν ἄγαλμα) ἐφαίνετο[24] ἀρχαῖον εἶναί μοι. κατιόντων δὲ ἐκ τῆς ἀκροπόλεώς ἐστιν Ἀσκληπιοῦ ναὸς ἐν δεξιᾷ καὶ ἄγαλμα οὐκ ἔχον[25] πω γένεια. ὑπὸ τοῦτον τὸν ναὸν θέατρον πεποίη-

Habent huic deae Phliasii honores multos, summum vero omnium, quod, qui supplices huc confugerint, cuiusvis criminis impunitatem consequuntur. Quin et, qui vincti ante fuerunt, ad eas arbores, quae in luco sunt, compedes suspendunt. Dies etiam festos quotannis celebrant, quos cissotomos (*hoc est ac si hederisecos dicas*) appellant. Signum quidem neque in operto custodiunt, neque in aperto ullum ostendunt: atque eius rei religione sancitam rationem quandam referunt. Exeuntibus e foro ad laevam delubrum est cum signo e marmore Pario. In arce septum aliud, Cereri sacrum. In eo templum cum Cereris et Proserpinae signis. At Dianae (exstat enim et Dianae ex aere eodem in loco signum) per mihi antiquum esse videbatur. Qua ex arce descenditur, Aesculapii aedes ad dexteram est, in qua signum imberbe. Infra aedem

17. ἱκέτας FCSBPcAgLb; οἰκέτας AXKVabLaM *supplices* Amas. — ἐστὶν Ag. mox ἐντεῦθα Va. ἐνταῦθα om. La. ἱκετεύουσιν AgVbAXKFC.

18. τοὺς παῖδας Lb. deinde ἐν ἄλσει MVa.

19. φυλάσουσιν Ag. mox οὗτο νομίζ. idem.

20. ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἐστιν AX. ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἐστιν tacite scripsit K, quem sequuntur FSmin. ἐπεὶ τῆς Ἥρας ἐστὶν M. ἐπεί γε τῆς Ἥρας ἐστὶν VaVt. ἐπεὶ τῆς γε Ἥρας ἐστὶν LabPacdAgVbB. ἐστὶν om. Pd, inde C edidit: ἐστὶ τῆς γε Ἥρας ἐξιόντων ἐν ἀρ. ναός. Schneiderus et Smai. Ἔπειτα τῆς Ἥρας ἐστίν.

21. παρείου VbAgM.

22. ἐν δὲ — Δήμητρος om. M. mox ἄλσος περίβολος Vb.

23. ἄγαλμα om. Vt, addit ad marg.

24. ὃ ἐφαίν. BVaMPcdAgLb; οὐκ ἐφαίν. C e coni. Facii. ὃ om. AXKFSVbLa.

25. ἔχων AgM, o super ω in Ag. tum που La. πωγένεια M.

ται. τούτου δὲ οὐ πόῤῥω Δήμητρός ἐστιν ἱερὸν καὶ καθή-
6 μενα ἀγάλματα ἀρχαῖα. (4) Ἀνάκειται[26] δὲ ἐπὶ τῆς ἀγο-
ρᾶς αἲξ χαλκῆ[27] τὰ πολλὰ ἐπίχρυσος· παρὰ δὲ Φλιασί-
οις τιμὰς ἐπὶ τῷδε[28] εἴληφε. τὸ ἄστρον ἣν ὀνομάζουσιν
αἶγα ἀνατέλλουσα[29] τὰς ἀμπέλους λυμαίνεται συνεχῶς.
ἵνα δὲ ἄχαρι[30] μηδὲν ἀπ' αὐτῆς γένηται, οἱ δὲ τὴν ἐπὶ τῆς
ἀγορᾶς χαλκῆν αἶγα ἄλλοις τε τιμῶσι[31] καὶ χρυσῷ τὸ ἄγαλ-
μα ἐπικοσμοῦντες. (5) Ἐνταῦθά ἐστι καὶ Ἀριστίου[32]
μνῆμα τοῦ Πρατίνου. τούτῳ τῷ Ἀριστίᾳ σάτυροι καὶ Πρα-
τίνᾳ[33] τῷ πατρί εἰσι πεποιημένοι πλὴν τῶν[34] Αἰσχύλου
7 δοκιμώτατα. (6) Ὄπισθεν δὲ τῆς ἀγορᾶς ἐστὶν οἶκος
ὀνομαζόμενος ὑπὸ Φλιασίων[35] μαντικός. ἐς τοῦτον Ἀμφι-
άραος[36] ἐλθὼν καὶ τὴν νύκτα ἐγκατακοιμηθεὶς μαντεύεσθαι
τότε πρῶτον, ὡς οἱ Φλιάσιοί φασιν, ἤρξατο· τέως δὲ ἦν
Ἀμφιάραος τῷ ἐκείνων λόγῳ ἰδιώτης τε καὶ οὐ μάντις·[37]
καὶ τὸ οἴκημα ἀπὸ τούτου συγκέκλεισται τὸν πάντα ἤδη

theatrum: a quo non longe Cereris templum, et prisca in eo signa sedentia. (4) In ipso foro capra ex aere, magna sui parte inaurata, cui ob eam causam honos est a Phliasiis habitus, quod sidus, quam Capram vocant, ortu suo vitibus perniciem afferre consuevit. Ne itaque coelestis Capra vinetis noceat, forensem illam ex aere quum aliis afficiunt honoribus, tum vero auro eam exornant. (5) Est eodem in loco Aristiae Pratinae filii monumentum: uterque Satyris faciundis omnibus, praeterquam Aeschylo, praestiterunt. (6) In postica fori parte domus est, quam Phliasii Fatidicam nuncupant. In eam enim ingressus Amphiaraus (quemadmodum ipsi narrant Phliasii) quum noctem unam obdormisset, statim divinare coepit, quum ante indoctus plane fuisset. Id quum ita evenisset, in reliquum omne tempus

26. ἀνάκεινται M; tum ἀγωρᾶς Va.

27. χαλκῆ om. MVt, addit ad marg. Vt.

28. τῷδε CSB Lib. Casaub. Correxit etiam Sylb; ἐπὶ τῶνδε AXKF Codd. Post αἶγα Va inserit ἥτις, in quo fortasse lacunae vestigia latent.

29. ἀνατέλουσα La. tum τὰς FC SBVaAgLb; τοὺς AXKVbMPcLa. Correxit Sylb.

30. ἄχαρει M. tum οἱ δὲ BPcAg Lb. οἵδε rell.

31. τιμῶσιν Vb. Sq. καὶ om. Exc. Pal.

32. ἀριστεῖον et ἀριστεία Va.

33. πλατίνᾳ Ag. πρατίναι Lb. πρατίνῳ Pc.

34. τοῦ Αἰσχ. Va. tum δοκιμώτατοι coni. Meineck. in Com. Misc. F. I. p. 22.

35. φλιασύων Vb.

36. Ἀμφιάρεως h. l. AXKAgVab Lab; Ἀμφιάραος tacite FCSB. paullo post omnes Ἀμφιάραος praeter AgVa.

37. μάντης — συγκέκλησθαι Ag.

χρόνον. (7) Οὐ πόῤῥω δέ ἐστιν ὁ καλούμενος Ὀμφαλὸς, Πελοποννήσου δὲ [38] πάσης μέσον, εἰ δὴ τὰ ὄντα εἰρήκασιν. ἀπὸ δὲ τοῦ Ὀμφαλοῦ προελθοῦσι [39] Διονύσου σφίσιν ἱερόν ἐστιν ἀρχαῖον, ἔστι δὲ καὶ Ἀπόλλωνος καὶ ἄλλο Ἴσιδος. τὸ μὲν δὴ ἄγαλμα τοῦ Διονύσου δῆλον πᾶσιν, 142
ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος· τὸ δὲ τῆς Ἴσιδος τοῖς ἱερεῦσι [40] θεάσασθαι μόνον ἔστιν. (8) Λέγεται δὲ καὶ 8
ὅδε [41] ὑπὸ Φλιασίων λόγος, Ἡρακλέα, ὅτ' ἐκ Λιβύης ἀνεσώθη κομίζων τὰ μῆλα τὰ Ἑσπερίδων καλούμενα, ἐς Φλιοῦντα ἐλθεῖν κατὰ δή τι ἴδιον, διαιτωμένου δὲ ἐνταῦθα [42] Οἰνέα ἐξ Αἰτωλίας ἀφικέσθαι παρ' αὐτόν· ἐγεγόνει δὲ τῷ Ἡρακλεῖ πρότερον ἔτι κηδεστὴς, τότε δὲ ἀφιγμένος [43] εἱστία τὸν Ἡρακλέα, ἢ αὐτὸς εἱστιᾶτο ὑπὸ ἐκείνου· Κύαθον δ' οὖν παῖδα οἰνοχόον Οἰνέως οὐκ ἀρεσθεὶς [44] τῷ δοθέντι πώματι παίει τῶν δακτύλων ἑνὶ ἐς τὴν κεφαλήν· ἀποθανόντος δὲ αὐτίκα ὑπὸ τῆς πληγῆς Φλιασίοις ἐστὶν οἴκημα ἐς μνήμην. τοῦτο ᾠκοδόμηται μὲν παρὰ τὸ ἱερὸν

occlusae illae aedes fuerunt. (7) Non longe locus est, qui Umbilicus dicitur, meditullium totius Peloponnesi, si modo ita se habet res, uti ipsi dicunt. Ab Umbilico progressus Liberi vetustum templum videas: Apollinis etiam unum, et aliud Isidis. In eis Liberi et Apollinis signa exposita omnium oculis sunt: Isidis vero solis sacerdotibus conspicere fas est. (8) Pervagata est inter Phliasios fama, Herculem e Libya redeuntem abreptis Hesperidum malis Phliuntem venisse sui cuiuspiam negotii causa. Ad eum ibi commorantem Oeneum ex Aetolia, qui socer eius esset, accessisse. Ibi quum vel Oeneus Herculem ad coenam vocasset, vel ipse apud eum accumberet, dicitur Hercules digito uno Cyathi pueri, qui erat Oeneo a calice, eius in fundendo ministerio offensus, tam graviter caput percussisse, ut ex eo ictu puer diem suum statim obierit. In eius facti memoriam Phliasii ad Apollinis cellam aedificarunt, in

38. δὲ om. Exc. Pal. Mox εἴδη La.

39. προελθοῦσιν AgVb.

40. ἱερεῦσιν Ag. mox ἔστιν BPc MAg.; ἔστι (ἐστί) edd. rell.

41. ὅδε CS. ὧδε Codd. Edd. rell. tum ἀπὸ φλιασ. MVa. ὅτε ἐκ Ag Vab. Λιβήης Vb.

42. ἐνταῦτα Ag. Οἰνέαν· (ν a sec. m.) Va.

43. ἀφικόμενος La. ὑπ' ἐκ. Va. κύασθον La.

44. ἐρασθεὶς Ag.

τοῦ Ἀπόλλωνος, ἀγάλματα δὲ λίθου πεποιημένα ἔχει, κύλικα ὀρέγοντα Ἡρακλεῖ τὸν Κύαθον.

CAPUT XIV.

De vico Celeae dicto — Cereris initiis — Dysaule — Arante.

Τῆς δὲ πόλεως αἱ Κελεαὶ πέντε που σταδίους μάλιστα[1] ἀπέχουσι, καὶ τῇ Δήμητρι ἐνταῦθα δι' ἐνιαυτοῦ τετάρτου τὴν τελετὴν καὶ οὐ κατὰ ἔτος ἄγουσιν. ἱεροφάντης δὲ οὐκ ἐς τὸν βίον πάντα ἀποδέδεικται, κατὰ δὲ ἑκάστην τελετὴν[2] ἄλλοτέ ἐστιν ἄλλος σφίσιν αἱρετὸς λαμβάνων, ἢν ἐθέλῃ, καὶ γυναῖκα. καὶ ταῦτα μὲν διάφορα τῶν[3] Ἐλευσῖνι νομίζουσι,[4] τὰ δὲ ἐς αὐτὴν τὴν τελετὴν ἐκείνων[5] ἐστὶν ἐς μίμησιν· ὁμολογοῦσι δὲ καὶ αὐτοὶ μιμεῖσθαι Φλιάσιοι τὰ ἐν
2 Ἐλευσῖνι δρώμενα. (2) Δυσαύλην[6] δέ φασιν ἀδελφὸν Κελεοῦ παραγενόμενόν σφισιν ἐς τὴν χώραν καταστήσασθαι τὴν τελετήν, ἐκβληθῆναι δὲ αὐτὸν ἐξ Ἐλευσῖνος ὑπὸ Ἴωνος, ὅτε Ἴων Ἀθηναίοις ὁ Ξούθου πολέμαρχος τοῦ

qua e marmore signa sunt, Cyathus Herculi poculum porrigens.

Cap. XIV. A Phliunte stadia ad summum quinque Celeae absunt: quo in loco quarto duntaxat quoque anno, non singulis annis, Cereris initia referuntur: quibus praeest antistes, cui non est perpetuum sacerdotium illud, verum novus legitur sub ipsum initiorum tempus: et is quidem, quin, si velit, uxorem ducat, nulla religione impeditur. Initia vero ipsa, etsi ab Eleusiniis quibusdam in rebus differunt, multa tamen ex illis accepta a se retineri ac servari ipsi Phliasii fatentur. (2) Aiunt enim Dysaulen Celei fratrem, quum ad ipsos confugisset, initiorum ritum monstrasse: pulsum autem illum Eleusine ab Ione Xuthi filio, quum illum Athenienses bello contra Eleusinios suscepto impe-

Cap. XIV. 1. *μάλιστα* a sec. m. Va. *ἀπέχουσιν* Vb. mox *τετάρτου* om. K. *τὴν τελευτὴν* Lb.

2. *τελευτὴν* Ag. tum *ἄλλο τί ἐστιν ἄλλο* Vb. *ἐθέλει* La.

3. *τῶν Ἐλευσῖνι* Edd. ante B, La Vab; *ἐν* om. BPcMAgLb.

4. *νομίζουσι* CSmai.B ex emend. Camerarii et Kuhnii, cui favere videtur Ag, *ἐλευσῖνιν ὀνομάζουσιν*, expuncto primo *ὀ* exhibens. Edd. rell. Codd. *ὀνομάζουσι*, Vb. *ὀνομάζουσιν*, quod Sylb. per *λέγουσι* explicat.

5. *τελετήν· ἐκείνῳ* M. mox *ἐς* B PcLab; *εἰς* AXKFCSAgM. *ὁμολογοῦσιν* Ag. *ὁμολογοῦσι ἐκβληθῆναι* (mediis omissis?) M.

6. *Δισαύλης* i. e. *bis aratus* scribi vult Schwenck. Etym. Myth. And. p. 114. Ita scribit La c. 12. nr. 15.

πρὸς Ἐλευσινίους ᾑρέθη πολέμου. τοῦτο μὲν δὴ Φλιασί-
οις οὐκ ἔστιν ὅπως ὁμολογήσω, κρατηθέντα[7] μάχῃ τινὰ
Ἐλευσινίων φυγάδα ἀπελαθέντα οἴχεσθαι, τοῦ πολέμου
τε ἐπὶ συνθήκαις καταλυθέντος πρὶν ἢ διαπολεμηθῆναι,
καὶ ἐν Ἐλευσῖνι αὐτοῦ καταμείναντος[8] Εὐμόλπου. δύ- 143
ναιτο δ' ἂν κατὰ ἄλλην τινὰ ἐνταῦθα ὁ Δυσαύλης ἀφικέ- 3
σθαι πρόφασιν καὶ οὐχ ὡς οἱ Φλιάσιοί φασιν· οὐ μὴν
οὐδὲ Κελεῷ προσήκων[9], ἐμοὶ δοκεῖν, οὐδὲ ἄλλως ἦν ἐν
τοῖς ἐπιφανέσιν Ἐλευσινίων· οὐ γὰρ ἄν ποτε Ὅμηρος
παρῆκεν αὐτὸν ἐν τοῖς ἔπεσιν. ἔστι γὰρ καὶ Ὁμήρῳ πεποιη-
μένα ἐς Δήμητραν[10], ἐν δὲ αὐτοῖς καταλέγων τοὺς διδα-
χθέντας ὑπὸ τῆς θεοῦ τὴν τελετὴν Δυσαύλην οὐδένα οἶδεν
Ἐλευσίνιον. ἔχει δὲ οὕτω τὰ ἔπη·

> Δεῖξεν Τριπτολέμῳ τε Διοκλεῖ τε πληξίππῳ
> Εὐμόλπου τε βίῃ Κελεῷ θ'[11] ἡγήτορι λαῶν
> Δρησμοσύνην ἱερῶν καὶ ἐπέφραδεν ὄργια πᾶσιν.

οὗτος δ' οὖν, ὡς οἱ Φλιάσιοί φασιν, ὁ Δυσαύλης κατε- 4
στήσατο ἐνταῦθα τὴν τελετήν, καὶ οὗτος ἦν[12] ὁ τῷ χωρίῳ

ratorem delegissent. At ego Phliasiis nunquam assentiar, quenquam ex Eleusiniis pugna victum in exilium abisse, quum ante belli eventum utrinque certae conditiones acceptae sint, et Eumolpus *tunc* Eleusine manserit. Potuit hic quidem Dysaules alia de causa, quam ob eam, quae a Phliasiis prodita est, Phliuntem venisse. Neque vero, uti ego sentio, aut ulla ei fuit cum Celeo cognatio, aut omnino claro fuit inter Eleusinios loco. Neque enim eum suis versibus praeterisset Homerus. Is enim quo carmine Cererem celebrat, recensens eos omnes, qui initia a dea docti sunt, nullum omnino Dysaulen nosse videtur. Sunt autem hi versus eius:

> Mystica sacrorum diva didicere magistra
> Triptolemus, Dioclesque simul fraenator equorum,
> Eumolpus, Celeusque duces, populique parentes.

Hic igitur Dysaules, uti Phliasii memorant, et initia illic tradidit, et *primus* vicum Celeas appellavit. Exstat igitur ibi,

7. κρατηθέντων coni. B.

8. καταμήναντος Ag. Sq. δ' om. PcVa.

9. κελαιῷ προςήκον Vb. προςήκω Va. mox δοκεῖ Vab. προσήκειν ἐ. δοκεῖ La. mox ἄμποτε Lb.

10. Δήμητραν ASBPcAgMVab Lab; Δήμητρα XKFC. mox Δυσαύλην οὐδένα — τελετὴν om. La.

11. Κελεῷ τ' τ' (sic est in schedis nostris) M. τ' ἡγ. LbVab. mox δρησμωσύνην Ag. — Hymn. in Cer. 479 —482.

12. ἦν et μοι post εἴρηται om. La. tum ἐπεποίητο Edd. ante B,

τὸ ὄνομα παραθέμενος Κελεάς. Δυσαύλου τέ ἐστιν ἐνταῦθα, ὡς εἴρηταί μοι, μνῆμα· πρότερον δὲ ἄρα ἐπεποίητο Ἀράντειος τάφος· ὕστερον γὰρ [13] κατὰ τὸν Φλιασίων λόγον καὶ οὐκ ἐπὶ τῆς Ἄραντος βασιλείας ἀφίκετο ὁ Δυσαύλης. (3) Φλιάσιοι γὰρ Προμηθεῖ γενέσθαι τῷ Ἰαπετοῦ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον φασὶν Ἄραντα καὶ τρισὶν ἀνθρώπων γενεαῖς Πελασγοῦ [14] τε εἶναι πρεσβύτερον τοῦ Ἀρκάδος καὶ τῶν [15] λεγομένων Ἀθήνησιν αὐτοχθόνων. τοῦ δὲ Ἀνακτόρου καλουμένου πρὸς τῷ ὀρόφῳ Πέλοπος ἅρμα λέγουσιν [16] ἀνακεῖσθαι. Φλιασίοις μὲν δὴ τοσαῦτα λόγου μάλιστα ἦν ἄξια.

CAPUT XV.

De urbe Cleonae appellata, in via versus Argos, et memorandis in ea — vico Nemea et templo Iovis Nemei — Opheltae sepulcro et Nemea Asopi filia — urbis Mycenarum reliquiis — de Phoroneo et Inacho fluvio narratio.

Ἐκ Κορίνθου δὲ ἐς [1] Ἄργος ἐρχομένῳ Κλεωναὶ πόλις ἐστὶν οὐ [2] μεγάλη. παῖδα δὲ εἶναι Πέλοπος Κλεώνην λέγου-

ut ante dixi, Dysaulae monumentum: quo tamen vetustius est Arantis sepulcrum. Neque enim eo regnante, sed multo post, ut Phliasii testantur, Dysaules venit. (3) Aequalem enim Prometheo Iapeti filio Arantem fuisse asserunt, tribusque aetatibus superiorem Pelasgo Arcadis filio, et iis, qui apud Athenienses Aborigines sunt appellati. In eo templo, quod Anactorum appellant, de tholo currus pendet: quem Pelopis fuisse tradunt. Et haec quidem prae ceteris historia digna apud Phliasios sunt.

Cap. XV. Media est inter Corinthum et Argos urbs non utique magna, Cleonae, a Cleone, quem Pelopis fuisse filium

VabM. πεποίητο B*Pc. ἐπεποίοιτο ἀράντιος Ag.

13. γὰρ om. Ag.; deinde κατὰ τῶν VbLa. φλιασύων et infra φλιάσυοι Vb.

14. πελασγὸν MPcAgLb.

15. εἶναι λεγομ. M.

16. λέγουσιν ἅρμα BPcAg. ἅρμα λέγ. Edd. ante B, VabMLab.

Cap. XV. Huic capiti in XK praefixus est titulus: ΑΡΓΟΛΙΚΑ.

1. δὲ εἰς Ag. δ' εἰς Edd. PcVab Lab. tum ἐρχομένου, ω super ου, Vb.

2. εὖ μεγάλη vult Barth. ad Stat. Theb. IV. 47. Mox πέλωπος Ag.

σιν, οἱ δὲ τῷ[3] παρὰ Σικυῶνα ῥέοντι Ἀσωπῷ θυγατέρα ἐπὶ ταῖς ἄλλαις Κλεώνην γενέσθαι· τὸ δ' οὖν ὄνομα ἀπὸ τοῦ ἑτέρου τούτων[4] ἐτέθη τῇ πόλει. ἐνταῦθά ἐστιν ἱερὸν Ἀθηνᾶς, τὸ δὲ ἄγαλμα Σκύλλιδος τέχνη καὶ Διποίνου· μαθητὰς δὲ εἶναι Δαιδάλου σφᾶς, οἱ δὲ καὶ γυναῖκα ἐκ[5] Γόρτυνος ἐθέλουσι λαβεῖν Δαίδαλον, καὶ τὸν Δίποινον καὶ Σκύλλιν ἐκ τῆς γυναικὸς οἱ ταύτης γενέσθαι. ἐν Κλεωναῖς 144
δὲ τοῦτό τ'[6] ἐστι τὸ ἱερὸν καὶ μνῆμα Εὐρύτου καὶ Κτεάτου· θεωροὺς γὰρ ἐξ Ἤλιδος ἐς τὸν ἀγῶνα ἰόντας τῶν Ἰσθμίων αὐτοὺς ἐνταῦθα Ἡρακλῆς κατετόξευσεν, ἔγκλημα ποιούμενος ὅτι οἱ[7] πρὸς Αὐγείαν πολεμοῦντι ἀντετάχθησαν. ἐκ Κλεωνῶν δέ εἰσιν ἐς[8] Ἄργος ὁδοὶ δύο, ἡ μὲν ἀν- 2
δράσιν εὐζώνοις καί ἐστιν ἐπίτομος, ἡ δὲ ἐπὶ τοῦ καλουμένου Τρητοῦ[9], στενὴ μὲν καὶ αὐτὴ περιεχόντων ὀρῶν, ὀχήματι[10] δέ ἐστιν ὅμως ἐπιτηδειοτέρα. (2) Ἐν τούτοις τοῖς ὄρεσι[11] τὸ σπήλαιον ἔτι δείκνυται τοῦ λέοντος, καὶ ἡ Νεμέα τὸ χωρίον ἀπέχει σταδίους πέντε που καὶ δέκα. ἐν

tradunt, appellata. Non desunt tamen, qui Cleonen unam ex Asopi amnis, qui Sicyonem praeterfluit, filiabus dicant fuisse. Nomen certe urbi ab horum alterutro impositum est. In ea aedes Minervae signum habet Scyllidis et Dipoeni arte factum: fuisse eos aiunt Daedali discipulos. Sunt, qui Daedalum velint uxorem duxisse Gortynis *filiam*, e qua sint ei hi liberi geniti. Praeter hanc aedem Cleonis Euryti et Cteati monumenta sunt: quos, quum Elide ludos Isthmicos spectatum ivissent, Hercules sagittis confixit, indigne ferens, illos Augeae bello contra se in acie stetisse. A Cleonis Argos viae duae ducunt: expeditis altera commodior, et compendiaria. Nam quae ad Tretum est, angusta et ipsa, quum undique montibus concludatur, verum facilius multo vehicula transmittit. (2) In illis ipsis montibus leonis Nemei specus adhuc ostenditur: a quo vicus Nemea non longius quam stadia abest quindecim. Ibi Nemei Iovis tem-

3. τὸ Ag. tum ποταμῷ VaR. γρ. ἀσωπῷ R. ad marg.
4. τούτω M. mox Σκύλιδος Va. Διποίου Vb. δεδάλου Ag.
5. ἐκ Γόρτ. SB e coni. C. ἐκ abest a Codd. Edd. rell. γυναῖκα τὴν Γόρτ. coni. K. γόρτινος AgVb. In Vb υ supra lin. mox σκίλλιν Ag. σκύλλην Vb. tum ταύτην La.
6. τοῦτό τ' ἐστι B e coni. Coraii. τ' om. Codd. Edd. rell. ἐστιν Ag.
7. οἱ om. M.
8. ἐς om. Va.
9. τριτοῦ AgMVaLb. „Supple ὄρους ἢ τόπου“ *Palmer. MS.*
10. ὀχήματι MVaLb, quod recepimus, ut VIII, 54, 5. ὀχήμασι Edd. PcAgVbLa.
11. ὄρεσιν Ag. ἐπιδείκνυται pro ἔτι δείκν. MLb. mox στάδια La.

δὲ αὐτῇ Νεμείου[12] τε Διὸς ναός ἐστι θέας ἄξιος, πλὴν
ὅσον τε[13] κατεῤῥυήκει ὁ ὄροφος καὶ ἄγαλμα οὐδὲν ἔτι
ἐλείπετο· κυπαρίσσων τε ἄλσος ἐστὶ[14] περὶ τὸν ναὸν, καὶ[15]
τὸν Ὀφέλτην ἐνταῦθα ὑπὸ τῆς τροφοῦ τεθέντα ἐς τὴν
3 πόαν διαφθαρῆναι λέγουσιν ὑπὸ τοῦ δράκοντος. θύουσι
δὲ Ἀργεῖοι τῷ Διῒ καὶ ἐν τῇ Νεμέᾳ καὶ Νεμείου[16] Διὸς
ἱερέα αἱροῦνται καὶ δὴ καὶ δρόμου προτιθέασιν[17] ἀγῶνα
ἀνδράσιν ὡπλισμένοις Νεμείων πανηγύρει τῶν χειμερινῶν.
(3) Ἐνταῦθά ἐστι[18] μὲν Ὀφέλτου τάφος, περὶ δὲ αὐτὸν
θριγκὸς λίθων, καὶ ἐντὸς τοῦ περιβόλου βωμοί· ἔστι δὲ
χῶμα γῆς Λυκούργου μνῆμα τοῦ Ὀφέλτου πατρός. τὴν
δὲ πηγὴν Ἀδράστειαν ὀνομάζουσιν, εἴτε ἐπ' ἄλλῃ τινὶ αἰτίᾳ
εἴτε καὶ ἀνευρόντος[19] αὐτὴν Ἀδράστου. τὸ δὲ ὄνομα
λέγουσι τῇ χώρᾳ Νεμέαν δοῦναι θυγατέρα Ἀσωποῦ καὶ
ταύτην. καὶ ὄρος Ἀπέσας ἐστὶν ὑπὲρ τὴν Νεμέαν, ἔνθα
Περσέα πρῶτον[20] Διῒ θῦσαι λέγουσιν Ἀπεσαντίῳ. (4)
4 Ἀνελθοῦσι[21] δὲ ἐς τὸν Τρητὸν καὶ αὖθις τὴν ἐς Ἄργος

plum plane insigne: tametsi testudo collapsa est, neque ullum in eo reliquum iam signum. Circa templum cupressetum: quo in loco quum nutrix Ophelten in herba posuisset, a dracone peremptum memorant. Sacra Iovi Nemeo Argivi in Nemea faciunt, eique certum sacerdotem deligunt: et armatis viris cursus certamina proponunt in ipso Nemeorum conventu, qui per brumae dies celebratur. (3) Est ibidem Opheltae sepulcrum lapidea maceria incinctum: intra cuius ambitum arae *sunt:* est etiam e cespite tumulus Lycurgi, Opheltae patris. Proximum fontem Adrastean appellant, vel alia quavis de causa, vel quod eum Adrastus monstrarit. Regionem vero appellatam dicunt a Nemea Asopi filia. Est supra Nemean Apesas mons: in quo Perseum primum Iovi Apesantio rem divinam fecisse tradunt. (4) Iam qui redeant ad Tretum Argos accessuri, ad laevam My-

12. νεμίον VaM. νεμέον M. (sec. S.). Νεμείου τε Διὸς CSmai. e coni., BPcAgLb; Νεμ. τοῦ Διὸς AXKF La; τοῦ sepsit Smin. — ἔστιν Ag.

13. ὅσον τε κατεῤῥυήκει VaMS. ὅσον κατεῤῥυήκει τε Edd. rell. PcVb Lab. ὅσον κατεῤῥυηκεῖται Ag.

14. ἄλσός ἐστιν AXK; ἄλσος ἐστὶν F; ἄ. ἐστὶ CSBPcAgVbLab; ἄ. ἔστι M.

15. καὶ om. La. — Sq. τὸν uncis sepsit S. ed. min.

16. νεμίου VaM. ἱεραία La.

17. τιθέασιν Vb. προτεθέασιν Ag. προστιθέασιν LbVa, quod non displicet. mox πανυγύρει, η super υ Vb.

18. ἔστιν AgVb. mox θριγκὸς B. θριγχὸς PcAg. θριγγὸς edd. ante B, VabMLab. — Sq. τοῦ om. La.

19. ἀνευρόντες La. tum λέγουσιν Ag. mox Ἀσωποῦ καὶ ταύτην,, καὶ ὄρος CS ed. mai. BPcAgMVab (?) Ἀσωποῦ. καὶ ταύτῃ καὶ ὄρος AXKF.

20. πρῶτον Διὶ BPcVaMAg.; Διὶ πρῶτον edd. rell. VbLab.

21. ἀνελθοῦσιν Vb. mox ἐς τὸ

ἰοῦσίν ἐστι Μυκηνῶν ἐρείπια ἐν ἀριστερᾷ. καὶ ὅτι μὲν Περσεὺς ἐγένετο Μυκηνῶν οἰκιστὴς, ἴσασιν Ἕλληνες, ἐγὼ δὲ αἰτίαν τε[22] γράψω τοῦ οἰκισμοῦ καὶ δι' ἥντινα πρόφασιν Ἀργεῖοι Μυκηναίους ὕστερον ἀνέστησαν· ἐν γὰρ τῇ νῦν Ἀργολίδι ὀνομαζομένῃ τὰ μὲν ἔτι παλαιότερα[23] οὐ μνημονεύουσιν, Ἴναχον δὲ βασιλεύοντα τόν τε[24] ποταμὸν ἀφ' αὐτοῦ λέγουσιν ὀνομάσαι καὶ θῦσαι τῇ Ἥρᾳ. (5) 5
Λέγεται δὲ καὶ ὅδε[25] λόγος· Φορωνέα ἐν τῇ γῇ ταύτῃ γενέσθαι πρῶτον, Ἴναχον δὲ[26] οὐκ ἄνδρα ἀλλὰ τὸν ποτα- 145
μὸν πατέρα εἶναι Φορωνεῖ· τοῦτον δὲ Ποσειδῶνι καὶ Ἥρᾳ δικάσαι περὶ τῆς χώρας, σὺν δὲ αὐτῷ Κηφισόν[27] τε καὶ Ἀστερίωνα [καὶ τὸν Ἴναχον ποταμόν[28]]· κρινάντων δὲ Ἥρας εἶναι τὴν γῆν, οὕτω[29] σφίσιν ἀφανίσαι τὸ ὕδωρ Ποσειδῶνα. καὶ διὰ τοῦτο οὔτε Ἴναχος[30] ὕδωρ οὔτε ἄλλος

cenarum ruinas videant. Et Mycenarum quidem conditorem Perseum Graeci agnoscunt: causam vero urbis condendae, et qua postea re impulsi eam everterint Argivi, ipse exponam. Neque enim in ea regione, cui nunc Argolidi nomen, res ulla vetustior hominum est memoriae commendata. Inachum aiunt, quum regnaret, praeterfluentem amnem de suo nomine nuncupasse, et Iunoni sacrum fecisse. (5) Vulgatum etiam est, Phoroneum primum in ea terra exstitisse, cui pater Inachus non sane vir, sed fluvius fuerit. Fuisse vero eundem Phoroneum arbitrum cum Cephisso, Asterione, et Inacho fluviis inter Neptunum et Iunonem de regione disceptantes: qui quum litem secundum Iunonem dedissent, *iratum* Neptunum aquam illis omnem ademisse: et ex eo factum, ut neque Inachus, neque alius eorum

τρίτὸν Va. tum *Μηκηνῶν* Vb. *Μηκυνῶν* M.

22. *γε* La. deinceps *δι' ἣν αἰτίαν πρόφασιν* M. mox *μυκηναίοις* Pc.

23. *παλαιώτερα* Vb.

24. *τόν τε ποταμὸν* B e coni. *τὸν τότε ποταμὸν* AXKFC Codd. *τότε τὸν ποταμὸν* S. e coni. Kuhnii. [illegible]nus *τότε* deleri vult. Mox *αὐτοῦ* BPcAgMVaLb; *ἑαυτοῦ* Edd. rell. VbLa.

25. *ὅδε* S. Schneiderus. *ὧδε* Edd. rell. Codd.

26. *καὶ* pro *δὲ* Vb.

27. *Κηφισὸν* AXKFBPcAgVa (?) Lab. *Κηφισσὸν* CSVbM.

28. *καὶ τὸν Ἴναχον ποταμὸν* S ad uncos damnat, tanquam ad marg. additum ab aliquo, qui *τοῦτον δὲ* non ad Inachum fluvium, sed ad Phoroneum retulerit.

29. *οὕτω σφίσιν* SB. *οὕτω φασὶν* VaC, ut coniecerunt Palmer. Sylb. *οὕτως φησὶν* AXKF Codd. rell. *ἀφανῆσαι* Ag. *τὴν γῆν* LbMVbVtR (ad marg. *τὸ ὕδωρ* VtR).

30. *Ἴναχος* AFCSBVabM (silet collat. nostr.) LabAg Exc. Pal. *Ἰνάχου* XKPc. tum *οὕτω ἄλλως* Va.

παρέχεται[31] των εἰρημένων ποταμῶν ὅτι μὴ ὕδαντος τοῦ θεοῦ· θέρους δὲ ανά[32] σφισίν ἐστι τὰ ῥεύματα, πλὴν τῶν ἐν Λέρνῃ. Φορωνεὺς[33] δὲ ὁ Ἰνάχου τοὺς ἀνθρώπους συνήγαγε πρῶτον ἐς κοινὸν, σποράδας τέως καὶ ἐφ' ἑαυτῶν ἑκάστοτε οἰκοῦντας· καὶ τὸ χωρίον ἐς ὃ πρῶτον ἠθροίσθησαν[34] ἄστυ ὠνομάσθη Φορωνικόν.

CAPUT XVI.

De denominatione regionis Argivae et primis eius regibus — Proeto, Acriso et Perseo — urbis Mycenarum eiusque nominis origine — Mycenarum excidio et reliquiis memorandis.

Ἄργος[1] δὲ Φορωνέως θυγατριδοῦς βασιλεύσας μετὰ Φορωνέα ὠνόμασεν ἀφ' αὐτοῦ τὴν χώραν. Ἄργου[2] δὲ Πείρασος γίνεται καὶ Φόρβας, Φόρβαντος δὲ Τριόπας, Τριόπα δὲ Ἴασος καὶ Ἀγήνωρ. Ἰὼ μὲν οὖν Ἰάσου θυγάτηρ, εἴτε ὡς Ἡρόδοτος ἔγραψεν εἴτε καθ' ὃ λέγουσιν Ἕλληνες, ἐς Αἴγυπτον ἀφικνεῖται.[3] Κρότωπος δὲ ὁ Ἀγήνορος ἔσχε μετὰ Ἴασον τὴν ἀρχήν· Κροτώπου δὲ Σθενέλας γίνεται. Δαναὸς δ' ἀπ'[4] Αἰγύπτου πλεύσας ἐπὶ Γελάνορα

amnium quisquam aquam *accolis* suppeditent, nisi imbribus adiuti. Per aestatem enim in magna soli siccitate sola Lerna aquam habet. Phoroneus quidem Inachi filius primus dispersos ante homines et seorsum habitantes in unius civitatis ius compulit: et ab eo oppidum illud, quo congregati sunt, Phoronicum est nuncupatum.

Cap. XVI. Nam regio ab Argo Phoronei ex filia nepote, qui post Phoroneum regnavit, nomen accepit. Argo Pirasus et Phorbas, Phorbante Triopas, Triopa geniti sunt Iasus et Agenor. Io quidem, Iasi filia, vel quo scripsit Herodotus modo, vel ut Graeci narrant, in Aegyptum profecta est: Crotopus vero Agenoris filius Iaso in imperium successit, e quo natus Sthenelas. Postea Danaus ex Aegypto veniens, pulso Gelanore Sthe-

31. τῶν εἰρημ. παρέχεται Exc. Pal. παρέρχεται Vb. ὑπέχεται M.

32. δὲ αὖ σφ. Va.

33. φορωνὲς La. σύνήγαγεν Ag. πρῶτος KFC.

34. ἠθοησθησαν AgVb. ἠγρήσθησαν La. ὀνομάσθη Va.

Cap. XVI. 1. ἄργους La. φορωνέους VbLb. φορενέους Lb.

2. ἄργους AAgMLab. mox ὁπας om. Lb.

3. ἀφικνεῖσθαι Vb. tum προτωπὸς, κ super π priori, Ag. Κροτωπὸς et Κροτωποῦ AXKFCLab.

4. δὲ ἀπ' LbVa. ἐγύπτου Ag.

τὸν Σθενέλα[5] τοὺς ἀπογόνους τοὺς Ἀγήνορος βασιλείας
ἔπαυσεν. τὰ δὲ ἀπὸ τούτου καὶ οἱ πάντες ὁμοίως ἴσασι,
θυγατέρων τῶν Δαναοῦ τὸ ἐς τοὺς ἀνεψιοὺς τόλμημά
καὶ ὡς ἀποθανόντος Δαναοῦ τὴν ἀρχὴν Λυγκεὺς ἔσχεν.
(2) Οἱ δὲ Ἄβαντος[6] τοῦ Λυγκέως παῖδες τὴν βασιλείαν 2
ἐνείμαντο, καὶ Ἀκρίσιος μὲν αὐτοῦ κατέμεινεν ἐν τῷ Ἄργει,
Προῖτος δὲ τὸ Ἡραῖον καὶ Μιδείαν[7] καὶ Τίρυνθα ἔσχε
καὶ ὅσα πρὸς θαλάσσῃ τῆς Ἀργείας· σημεῖά τε τῆς ἐν Τί-
ρυνθι οἰκήσεως Προίτου καὶ ἐς τόδε λείπεται. χρόνῳ δὲ
ὕστερον Ἀκρίσιος Περσέα αὐτόν τε περιεῖναι πυνθανόμε-
νος καὶ ἔργα ἀποδείκνυσθαι, ἐς Λάρισαν[8] ἀπεχώρησε τὴν
ἐπὶ τῷ Πηνειῷ. Περσεὺς δὲ (ἰδεῖν γὰρ πάντως[9] ἤθελε
τὸν γονέα τῆς μητρὸς καὶ λόγοις τε χρηστοῖς καὶ ἔργοις
δεξιώσασθαι) ἔρχεται παρ' αὐτὸν ἐς τὴν Λάρισαν· καὶ ὁ 146
μὲν οἷα[10] ἡλικίᾳ τε ἀκμάζων καὶ τοῦ δίσκου χαίρων τῷ
εὑρήματι[11] ἐπεδείκνυτο ἐς ἅπαντας, Ἀκρίσιος δὲ λανθά-
νει[12] κατὰ δαίμονα ὑποπεσὼν τοῦ δίσκου τῇ ὁρμῇ. καὶ 3

nelae filio, Agenoris nepotes regno submovit. Et Danai sane casus, eiusque filiarum audax in patrueles facinus, aeque Graecis omnibus notum: notum etiam, Danao vitae muneribus functo, Lynceum regnum tenuisse. (2) Iam vero Abantis filii, Lyncei nepotes, ita regnum inter se partiti sunt, ut Acrisius Argis manserit, Proetus Heraeum, Midean, Tiryntha et Argolici agri maritimam oram possederit: cuius imperii adhuc Tirynthe exstant monumenta. Interiecto dein tempore Acrisius, quum vivere etiamnum Perseum, et virtutis multa documenta dare cognovisset, Larisam ad Peneum amnem concessit. At Perseus quum visendi avi materni, eumque sibi tum oratione tum factis conciliandi cupiditate esset incensus, Larisam venit. Ubi et aetatis robore, et disci a se inventi gloria elatus, dum artem in hominum conventu ostentat, Acrisium adverso fato intervenientem disci impetu occidit: atque ita dati olim Acrisio re-

5. *σθενέλαν* Lb. mox *βασιλέας* La. *ἔπαυσε* SM. *ἔπαυσεν* Edd. Codd. rell. Mox *ἴασιν* Vb.

6. *αὔαντος* Ag. *Λυγκαίως* VbLa. tum *ἀκράσιος* La. *κατέμειvεν* FCSB VabAgPc. *κατέμενεν* AXKM (?) Lab. Mox *πρῶτος* La. *ἡρῷον* Vb; ad marg. *ἡραῖον*.

7. *Μιδείαν* SBPcAgLa; *Μίδειαν* Edd. rell. *Μήδειαν* VabMLb. Mox *τόρυνθα* La. *τε* post *σημεῖα* om. Va; idem *ἐς Τίρυνθι*.

8. *Λάρισσαν* XKFCSAg bis; *Λάρισαν* ABPcLabMVab (?). paullo post etiam Ag *Λάρισαν*. — Mox *ἀπεχώρησεν* AgM. *πηνιῷ* Ag.

9. *πάντων* Ag.

10. *οἷα τε ἡλικία γε* Va. *οἷα* Lb.

11. *εὐρύματι ἐπιδείκνειτο* Ag.

12. *μανθάνει* VabMLab.

Ἀκρισίῳ μὲν ἡ πρόῤῥησις τοῦ θεοῦ τέλος ἔσχεν, οὐδὲ ἀπέτρεψέν[13] οἱ τὸ χρεὼν τὰ ἐς τὴν παῖδα καὶ τὸν θυγατριδοῦν παρευρήματα· (3) *Περσεὺς δὲ ὡς ἀνέστρεψεν ἐς Ἄργος (ᾐσχύνετο γὰρ τοῦ φόνου τῇ φήμῃ) Μεγαπένθην[14] τὸν Προίτου πείθει οἱ τὴν ἀρχὴν ἀντιδοῦναι, παραλαβὼν[15] δὲ αὐτὸς τὴν ἐκείνου Μυκήνας κτίζει. τοῦ ξίφους γὰρ ἐνταῦθα ἐξέπεσεν ὁ μύκης αὐτῷ καὶ τὸ σημεῖον ἐς οἰκισμὸν ἐνόμιζε[16] συμβῆναι πόλεως. ἤκουσα δὲ καὶ ὡς διψῶντι ἐπῆλθεν ἀνελέσθαι οἱ μύκητα[17] ἐκ τῆς γῆς, ῥυέντος δὲ ὕδατος πιὼν καὶ ἡσθεὶς Μυκήνας ἔθετο τὸ ὄνομα τῷ χωρίῳ. Ὅμηρος δὲ ἐν Ὀδυσσείᾳ γυναικὸς Μυκήνης ἐν*
4 *ἔπει[18] τῷδε ἐμνήσθη·*

Τυρώ τ'[19] Ἀλκμήνη τε ἐϋστέφανός τε Μυκήνη.

ταύτην εἶναι θυγατέρα Ἰνάχου γυναῖκα δὲ Ἀρέστορος τὰ ἔπη λέγει ἃ δὴ Ἕλληνες καλοῦσιν Ἠοίας μεγάλας· ἀπὸ ταύτης οὖν γεγονέναι καὶ τὸ ὄνομα τῇ πόλει φασίν·[20]

sponsi vocem ratam fecit, quem a fati certo eventu vindicare non potuit vel in filiam, vel in nepotem excogitata crudelitas. (3) At Perseus Argos reversus, quum eius parricidii infamiam magno sibi duceret dedecori, Megapenthi Proeti filio persuasit, ut secum regnum commutaret. Tunc ipse illius imperio suscepto Mycenas condidit: quam urbem eo nomine appellavit, quod eo in loco ei ensis fungus (*id est, capuli ipsum capitulum*) excidisset: (*Mycetem enim id eodem, quo fungum, nomine vocant*). Audivi etiam, qui dicerent, sitientem humo fungum sustulisse, ac repentinis aquae scatebris siti magna cum voluptate depulsa, ex eo casu urbem Mycenas nominasse. Homerus quidem in Odyssea Mycenes mulieris eo versu mentionem fecit:

Tyro atque Alcmene, sertisque ornata Mycene.

Ac Mycenen quidem Inachi filiam Arestoris uxorem fuisse, illis versibus conscriptum est, quas Graeci Eoeas magnas appellant. Eam itaque nomen aiunt urbi dedisse. Quem vero Acusilai com-

13. *ἀπέστρεψεν* PcAgLa. mox *παρεορήματα* La.
14. *Μεγαπένθην* FCSB Codd. *Μεγαπένθη* AXKLa. *πύθει* Ag.
15. *παραβαλὼν* Ag. *μυκύνας* Va. mox *ξύφους*, *ι* super *ύ*, Vb. *ὁ μήης* Vb. *ὁ μύκνης*, *ή* super *ύ*, M.
16. *ἐνόμιζεν* Ag.
17. *μύκη τὰ* PcLa. mox *τὸ χωρίον* La.
18. *μυκήνησιν ἔπει* Ag. — Od. β, 120.
19. *τε* VabAgMLab.
20. *τῇ πόλει· ὃν δὲ φασὶ πρός-*

ὃν δὲ προσποιοῦσιν Ἀκουσιλάῳ λόγον, Μυκηνέα[21] υἱὸν εἶναι Σπάρτωνος, Σπάρτωνα δὲ Φορωνέως, οὐκ ἂν ἔγωγε ἀποδεξαίμην[22], διότι μηδὲ αὐτοὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι. Λακεδαιμονίοις γὰρ Σπάρτης μὲν γυναικὸς εἰκών ἐστιν ἐν Ἀμύκλαις[23], Σπάρτωνα δὲ Φορωνέως παῖδα θαυμάζοιεν ἂν καὶ ἀρχὴν ἀκούσαντες. (4) Μυκήνας δὲ Ἀργεῖοι καθεῖλον ὑπὸ ζηλοτυπίας. ἡσυχαζόντων γὰρ τῶν Ἀργείων κατὰ τὴν ἐπιστρατείαν[24] τοῦ Μήδου, Μυκηναῖοι πέμπουσιν ἐς Θερμοπύλας ὀγδοήκοντα ἄνδρας, οἳ Λακεδαιμονίοις μετέσχον τοῦ ἔργου. τοῦτο ἤνεγκεν[25] ὄλεθρόν σφισι τὸ φιλοτίμημα παροξῦναν[26] Ἀργείους. λείπεται δὲ ὅμως ἔτι καὶ ἄλλα τοῦ περιβόλου καὶ ἡ πύλη· λέοντες[27] δὲ ἐφεστήκασιν αὐτῇ· Κυκλώπων δὲ καὶ ταῦτα ἔργα εἶναι λέγουσιν, 147

miniscuntur sermonem, Myceneum Spartonis fuisse filium, Spartonem Phoronei, mihi utique non probant; siquidem neque Lacedaemoniis, apud quos Amyclis est Spartae mulieris effigies: Spartonem vero Phoronei filium fuisse si audiant, ex ipsa nominis, opinor, novitate non parva admiratione afficiantur. (4) Mycenas certe ipsas Argivi malevola quadam obtrectatione ducti everterunt, quod, ipsis in Persici exercitus irruptione cessantibus, ea civitas octoginta homines ad Thermopylas misisset, qui Lacedaemoniis praeclari facinoris socii fuere. Ille itaque praereptae quasi gloriae dolor Argivos, ut Mycenas exscinderent, sollicitavit. Restant tamen ambitus quum aliae partes, tum porta *una*, cui leones insistunt. Cyclopum vero et haec opera esse aiunt, et eosdem Proeto Tirynthis muros

ποιούμενοι ἀκοῦσαι λόγον AXKFS min. τῇ πόλει φασί, ὃν δὲ προςποιοῦσι ἀκοῦσι λ. Pacd. πόλει· φασίον (φάσιον Lb.) δὲ προςποιοῦσιν ἀκοῦσι λόγον (ον supra) MLab. πόλει· φάσιν δὲ προςποιήσαιοῦσι ἀκουσιλόγον Va. πόλει· φασὶν δὲ προςποιοῦσιν, ακουσιλόγον (sic) Vb. τῇ πόλει φάσιον (φασίον Vt) προςποιοῦσιν ἀκοῦσι λ. VtAg*Pc, unde CSmai. e coni. Facii scripserunt: τῇ πόλει φασίν. Ὃν δὲ προςποιοῦσιν ἀκοῦσαι λ. quod probat Schneiderus. Ὃν δὲ πρὸς τούτοις ἤκουσα λόγον coni. Coraes. Recepimus cum B emendationem Porsoni. De Acusilai nomine male a scribis tractato vide Epistolam crit. ad Boisson. p. 23.

21. μυκηναια, ε super αι, Vb. λυκηνέα MLab. Deinde Σπάρτωνος. Σπάρτωνα δὲ φορων. παῖδα Va. omissa margini inferiori adscripta sunt.

22. ἀποδειξαίμην Vb. mox αὐτοὶ οἱ Λακ. VaS. οἱ om. Edd. Codd. rell. αὐτὸν La.

23. ἀμίκλαις Ag.

24. ἐπιστρατίαν Ag. ἐπικρατεῖαν, στ super κ, Vb. τοῦ δήμου M. Deinde post Μυκηναῖοι Va inserit δὲ.

25. ἤνεγκέ σφισιν ὄλ. BPcAgM Va. ἤνεγκεν ὄλεθρόν σφισι Vb Edd. ante B.

26. παροξύναν edd. ante B, Vab MLa. Tum λείπεται δὲ δὲ ὅμως Va. ὅμως καὶ ἔτι ἄλλα M.

27. λέοντος Ag.

6 οἳ Προίτῳ[28] τὸ τεῖχος ἐποίησαν ἐν Τίρυνθι. (5) Μυκηνῶν[29] δὲ ἐν τοῖς ἐρειπίοις κρήνη τέ ἐστι καλουμένη Περσεία, καὶ Ἀτρέως καὶ τῶν παίδων[30] ὑπόγαια οἰκοδομήματα, ἔνθα οἱ θησαυροί σφισι[31] τῶν χρημάτων ἦσαν. τάφος δέ ἐστι μὲν Ἀτρέως, εἰσὶ δὲ καὶ ὅσους σὺν Ἀγαμέμνονι ἐπανήκοντας ἐξ Ἰλίου δειπνίσας[32] κατεφόνευσεν Αἴγισθος. τοῦ μὲν δὴ Κασσάνδρας μνήματος ἀμφισβητοῦσι[33] Λακεδαιμονίων οἱ περὶ Ἀμύκλας οἰκοῦντες· ἕτερον δέ ἐστιν Ἀγαμέμνονος, τὸ δὲ Εὐρυμέδοντος[34] τοῦ ἡνιόχου καὶ Τελεδάμου τὸ αὐτὸ καὶ Πέλοπος. (τούτους γὰρ τεκεῖν δι-
7 δύμους Κασσάνδραν φασί,[35] νηπίους δὲ ἔτι ὄντας ἐπικατέσφαξε τοῖς γονεῦσιν Αἴγισθος) καὶ Ἠλέκτρας·[36] Πυλάδῃ γὰρ συνῴκησεν Ὀρέστου δόντος. Ἑλλάνικος δὲ καὶ τάδε ἔγραψε,[37] Μέδοντα καὶ Στρόφιον γενέσθαι Πυλάδῃ παῖδας ἐξ Ἠλέκτρας. Κλυταιμνήστρα δὲ[38] ἐτάφη καὶ Αἴγισθος

fecisse. (5) Inter Mycenarum autem ruinas fons est, Persea nomine, Atreique et filiorum subterraneae cellae, in quibus eorum fuere thesauri: sepulcrum etiam Atrei, et eorum item omnium, quos cum Agamemnone a Troia reversos in convivio Aegisthus occidit. Nam de Cassandrae sepulcro inter Mycenaeos et Amyclaeos, *utra in urbe sit*, disceptatur. Est ibidem et ipsius Agamemnonis monumentum, tum Eurymedontis aurigae: unum etiam idemque Teledami et Pelopis, quos peperisse geminos Cassandram dicunt, infantes vero adhuc parvulos ad parentum tumulum ab Aegistho iugulatos. Electrae etiam. Ea enim ab Oreste Pyladae nuptum data est: e qua Hellanicus scriptum reliquit Medontem et Strophium Pyladae genitos. At Clytaemnestra et Aegisthus modico a muris inter-

28. πρῶτοι MVt.

29. Μηκυνῶν Vb. mox κρήτη Va. ἔστιν καλ. VbAg. περσέα La.

30. πέδων Ag. tum ἔνθά οἱ θηρανροὶ Vb.

31. σφισιν Ag. mox ἔστιν AgVb. εἰσὶν δὲ Ag. καὶ ὅσα MVb (in Vb ους super α).

32. δειπνήσας Vab; om. M.

33. ἀμφιςβητοῦσιν AgVb.

34. Εὐρυμήδοντος τοῦ οἰνιόχου Vb. tum Τελαδάμου Va.

35. φασὶν AgVb. ἐπικατέσφαξεν Vb.

36. καὶ Ἠλέκτρας om. AgVtPcM VaLb. In Vt ad marg. post Ὀρέστου δόντος inseritur καὶ ἠλέκτρα (sic). In Va inter Αἴγισθος et πυλάδῃ (sic) lacuna est dimid. fere lineae. Uncis inclusit B, quod si facias, lacunam statuas necesse est. Tum πηλάδῃ et deinceps κλησταιμνῆσρα, utroque loco υ super η, Vb.

37. ἔγραψεν AgVb. Tum Μεδεῶνα scribendum putat O. Mueller Orchom. p. 69.

38. τε La. mox ἀποτέρω LaVa.

ἄ[illegible]ον ἀπωτέρω τοῦ τείχους, ἐντὸς δὲ ἀπηξιώθησαν, ἔνθα Ἀγαμέμνων τε αὐτὸς ἔκειτο καὶ οἱ σὺν ἐκείνῳ φονευθέντες.

CAPUT XVII.

De Heraeo (Iunonis templo) prope Mycenas — monte Euboea et Asterione fluvio — ornamentis Heraei et signis ante illud — Iunonis et Hebes signis in illo — donariis in illo — Chryseïde sacerdote Iunonis.

Μυκηνῶν δὲ ἐν ἀριστερᾷ πέντε ἀπέχει καὶ δέκα στάδια
τὸ Ἡραῖον. ῥεῖ δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν ὕδωρ Ἐλευθέριον[1] *κα-*
λούμενον· χρῶνται δὲ αὐτῷ πρὸς καθάρσια αἱ[2] *περὶ τὸ*
ἱερὸν καὶ τῶν θυσιῶν ἐς τὰς ἀποῤῥήτους. (2) *Αὐτὸ δὲ*
τὸ ἱερόν ἐστιν ἐν χθαμαλωτέρῳ τῆς Εὐβοίας.[3] *τὸ γὰρ δὴ*
ὄρος τοῦτο ὀνομάζουσιν Εὔβοιαν λέγοντες Ἀστερίωνι
γενέσθαι τῷ ποταμῷ θυγατέρας Εὔβοιαν καὶ Πρόσυμναν
καὶ Ἀκραίαν, εἶναι δὲ σφᾶς τροφοὺς τῆς Ἥρας· καὶ ἀπὸ 2
μὲν Ἀκραίας τὸ ὄρος καλοῦσι τὸ ἀπαντικρὺ τοῦ Ἡραίου[4]*,*
ἀπὸ δὲ Εὐβοίας ὅσον περὶ τὸ ἱερὸν, Πρόσυμναν δὲ τὴν

vallo sepulti. Neque enim digni sunt habiti, qui intra muros *eodem in loco* humarentur, quo Agamemnon et ceteri, qui cum eo occisi sunt.

Cap. XVII. Ad laevam Mycenarum stadia XV abest Iunonis fanum. Praeter viam aqua fluit, quae dicitur Eleutheria. Ea ad arcanas expiationes utuntur templi et sacrorum antistitae. (2) Fanum ipsum in planiore Euboeae parte situm est. Euboean vero montem appellant. Asterionis etenim amnis filias, Euboean, Prosymnam, et Acraeam, Iunonis nutrices fuisse dictitant: et ab earum una Acraean montem appellatum, qui ex adverso Iunonis est: ab Euboea eum montem, in quo templum est: Prosymnam vero vocatam *de sororis tertiae no-*

Cap. XVII. 1. *Ἐλευθερίου* Vb. 2. *αἱ* ABPeAgVb. *αἳ* XKFCSM VtLab. *ἃ* Va. tum *καὶ ἐπὶ τῶν θυσιῶν* AXKFCS. *καὶ τῶν θυσιῶν* Pcd LbAgMVt, sed Vt ad marg. *τὰς θυσίας*, ut VabPaLa. *καὶ τὰς θυσίας* habent. Denique *ἑστᾶσιν ἀποῤῥήτως* Codd. AXKF. Inde variae coniecturae. *αἳ περὶ τὸ ἱερὸν καὶ τὰς θυσίας ἑστᾶσιν ἀποῤῥήτους* Fac. *αἳ περὶ τὸ ἱερὸν καὶ ἐπὶ τῶν θυσιῶν ἑστᾶσιν ἀποῤῥήτων* ediderunt CS. *αἳ περὶ τὸ ἱερὸν καὶ τῶν θυσιῶν ἔστιν ἃς ἀποῤῥήτους* coni. Schneider. Recepimus emendationem Bekkeri.

3. *ἐβοίας* et *ἔβοιαν* constanter La. *τοῦτ' ὄνομ.* Ag. *ἀριστερίων* La. *ἀστερίων* Lb.

4. *Ἡραίου καλοῦσιν, ἀπὸ δὲ* M.

ὑπὸ τὸ Ἡραῖον χώραν. ὁ δὲ Ἀστερίων οὗτος[5] ῥέων ὑπὲρ τὸ Ἡραῖον ἐς φάραγγα ἐσπίπτων[6] ἀφανίζεται. φύεται δὲ αὐτοῦ πόα πρὸς ταῖς ὄχθαις· Ἀστερίωνα[7] ὀνομάζουσι καὶ τὴν πόαν· ταύτην τῇ Ἥρᾳ καὶ αὐτὴν φέρουσι[8] καὶ ἀπὸ
3 τῶν φύλλων αὐτῆς στεφάνους πλέκουσιν. (3) Ἀρχιτέκτονα μὲν δὴ γενέσθαι τοῦ ναοῦ λέγουσιν Εὐπόλεμον[9] Ἀργεῖον· ὁπόσα δὲ ὑπὲρ τοὺς κίονάς ἐστιν εἰργασμένα, τὰ μὲν ἐς τὴν Διὸς γένεσιν καὶ θεῶν[10] καὶ Γιγάντων μάχην ἔχει, τὰ δὲ ἐς τὸν πρὸς Τροίαν[11] πόλεμον καὶ Ἰλίου τὴν ἅλωσιν. ἀνδριάντες τε ἑστήκασι πρὸ τῆς ἐσόδου καὶ γυναικῶν αἳ γεγόνασιν ἱέρειαι τῆς Ἥρας καὶ ἡρώων ἄλλων[12] τε καὶ Ὀρέστου· τὸν γὰρ ἐπίγραμμα ἔχοντα ὡς εἴη βασιλεὺς Αὔγουστος, Ὀρέστην εἶναι λέγουσιν. ἐν δὲ τῷ προνάῳ τῇ μὲν Χάριτες ἀγάλματά ἐστιν ἀρχαῖα, ἐν δεξιᾷ δὲ κλίνη τῆς Ἥρας καὶ ἀνάθημα[13] ἀσπὶς ἣν Μενέλαός ποτε

mine aream, quae Iunonis templo subiacet. Asterion ipse supra Iunonis templum fluit, ac deinde in specum demersus absconditur. Ad eius ripas herba nascitur, quam Asterionem nominant: eam herbam Iunoni quum integram offerunt, tum e foliis coronamenta contexunt. (3) Fani architectum Argivum Eupolemum produnt. Quae supra columnas opera sunt, ea partim ad Iovis natales, partim ad gigantum cum dis pugnam, partim etiam ad Troianum bellum et Ilii eversionem pertinent. Statuae pro vestibulo stant, quum foeminarum, quae sacerdotio Iunonis functae fuerint, tum heroum et aliorum et *ipsius in primis* Orestis. Nam quae nomine Augusti inscripta est, Orestem illum fuisse asserunt. In primo templi aditu ad laevam Gratiarum prisci operis signa exstant: ad dexteram Iunonis lectus. *In templi antica parte, quem Pronaum appellari ante dictum est,* positum etiam scutum illud, quod Euphorbo quondam Mene-

5. οὕτως Ag. ὑπὸ τὸ edd. ante B, VabMLa; ὑπὲρ τὸ BPcAgLb.

6. ἐςπίπτον VaLa (ω sup. ο La). seq. φύεται om. Vb.

7. ἣν Ἀστερ. coni. F. ὀνομάζουσιν Ag. Post ὀνομάζουσι colon ponunt AXKFC, post ταύτην Smai. Va post πόαν B. πόα ταύτην Va.

8. φέρουσιν AgVb. mox αὐτῇ στεφ. coni. B.

9. καὶ ἰλίου τὴν ἅλωσιν post Εὐπόλεμον inserit La. Εὐπάλαμον ag. coni. S.

10. θεῶν ἀγάλματα fuit καὶ" Sic exc. nostra Mosq. i. e. fuit olim θεῶν ἀγάλμ. καί.

11. πρὸς Τροίας Va. tum ἠλίου idem. Mox ἑστήκασιν VbAg. Praec. τε om. La.

12. καὶ ἄλλων τε La. mox προνέῳ Ag.

13. „ἀναθήματα sed subscripta sunt s pugna." Sic exc. nostra Mosq.

ἀφείλετο Εὔφορβον ἐν Ἰλίῳ.[14] (4) Τὸ δὲ ἄγαλμα τῆς Ἥρας 4
ἐπὶ θρόνου κάθηται μεγέθει μέγα, χρυσοῦ μὲν καὶ ἐλέ-
φαντος, Πολυκλείτου δὲ ἔργον· ἔπεστι δέ οἱ στέφανος
Χάριτας ἔχων καὶ Ὥρας ἐπειργασμένας καὶ τῶν χειρῶν τῇ
μὲν καρπὸν φέρει ῥοιᾶς[15], τῇ δὲ σκῆπτρον. τὰ μὲν οὖν
ἐς τὴν ῥοιὰν (ἀποῤῥητότερος γάρ ἐστιν ὁ λόγος) ἀφείσθω
μοι· κόκκυγα[16] δὲ ἐπὶ τῷ σκήπτρῳ καθῆσθαί φασι[17] λέ-
γοντες τὸν Δία, ὅτε ἤρα παρθένου τῆς Ἥρας, ἐς τοῦτον
τὸν ὄρνιθα ἀλλαγῆναι, τὴν δὲ ἅτε παίγνιον θηρᾶσαι. τοῦ-
τον τὸν λόγον καὶ ὅσα ἐοικότα εἴρηται περὶ θεῶν οὐκ
αποδεχόμενος γράφω, γράφω δὲ οὐδὲν ἧσσον.[18] (5) 5
Λέγεται δὲ παρεστηκέναι τῇ Ἥρᾳ τέχνῃ[19] Ναυκύδους
ἄγαλμα Ἥβης, ἐλέφαντος[20] καὶ τοῦτο καὶ χρυσοῦ. παρὰ
δὲ αὐτήν ἐστιν ἐπὶ κίονος ἄγαλμα Ἥρας ἀρχαῖον. τὸ δὲ
ἀρχαιότατον πεποίηται μὲν ἐξ ἀχράδος, ἀνετέθη δὲ ἐς Τί-
ρυνθα ὑπὸ Πειράσου τοῦ Ἄργου, Τίρυνθα δὲ ἀνελόντες

laus in bello Troiano eripuit. (4) Deae signum in solio sedet eximia magnitudine, auro et ebore fabricatum, Polycleti opus. Corona capiti imposita. Ea Gratias et Horas egregie factas habet. Dea manu altera Punicum malum, altera vero sceptrum tenet. Quae de malo Punico arcanis consignata sunt sacris, silentio praetereo. Cuculum vero avem idcirco sceptro aiunt impositum, quod virginis Iunonis amore captus Iupiter in eam se avem verterit, quam puella tamquam ludicrum captarit. Haec ego, et quae *his* sunt similia de dîs vulgata, etsi vera neutiquam existimo, non putavi tamen negligenda. (5) Adstitisse etiam tradunt Iunoni Hebes signum Naucydis arte factum, ipsum etiam ex auro et ebore. Est etiam super columna vetus Iunonis signum: omnium vero vetustissimum, e piro silvestri factum: quod quum Pirasus Argi filius Tirynthem asportas-

14. *ἐν ἡλίῳ* Vb.

15. *ῥοιᾶς καρπὸν, τῇ δὲ* M. *ῥοιὰς* Lab.

16. *κόκυγα* VabLa. *κόκην γὰρ* ad marg. *κόκκυγα* Vt. — Sq. *δὲ* om. VabLab. *γὰρ* habet M.

17. *φασὶν* MAg. mox *ἦρα παρθένος*, *υ* super *ς*, Vb. *παρθένος* Lab. *παρθένους* M. deinceps *ἐς τοῦτο* Vb et *θηράσαι* Va.

18. *οὐδὲν ἧσσον ὡς λέγεται. Παρέστηκε δὲ τῇ* coni. C.

19. *τέχνῃ* AXKFC. *τέχνη* SBLa. Deest in MVaLbVt, sed in Vt additur ad marg. *τέχνην* voluit Schneider.

20. *ἐλ. δὲ καὶ* Edd. ante B, Vab La; *δὲ* om. BPcAgLb; tum *παραυτὴν* et supra lin. *ἁ δὲ* Va; mox *πυράσου* Lb; *ἴδον* Va. deinde *ἀπειργασμ.* Va. *ἐπειργασμένος* La.

Ἀργεῖοι κομίζουσιν ἐς τὸ Ἡραῖον· ὃ δὴ καὶ αὐτὸς εἶδον
6 καθήμενον ἄγαλμα οὐ μέγα. (6) Ἀναθήματα δὲ τὰ ἄξια
λόγου βωμὸς ἔχων ἐπειργασμένον τὸν[21] λεγόμενον Ἥβης
καὶ Ἡρακλέους γάμον· οὗτος μὲν ἀργύρου, χρυσοῦ δὲ[22]
καὶ λίθων λαμπόντων Ἀδριανὸς βασιλεὺς ταὼν ἀνέθηκεν·
ἀνέθηκε δὲ, ὅτι τὴν ὄρνιθα ἱερὰν τῆς Ἥρας νομίζουσι.
κεῖται δὲ καὶ στέφανος χρυσοῦς καὶ πέπλος πορφύρας,
7 Νέρωνος[23] ταῦτα ἀναθήματα. (7) Ἔστι δὲ ὑπὲρ τὸν ναὸν
τοῦτον τοῦ προτέρου ναοῦ θεμέλιά τε καὶ εἰ δή τι ἄλλο
ὑπελίπετο[24] ἡ φλόξ. κατεκαύθη δὲ τὴν ἱέρειαν τῆς Ἥρας
149 Χρυσηΐδα[25] ὕπνου καταλαβόντος, ὅτε ὁ λύχνος ὁ[26] πρὸ
τῶν στεφανωμάτων ἧπτετο. καὶ Χρυσηῒς μὲν ἀπελθοῦσα
ἐς Τεγέαν[27] τὴν Ἀθηνᾶν τὴν Ἀλέαν[28] ἱκέτευεν· Ἀργεῖοι
δὲ καίπερ κακοῦ τηλικούτου παρόντος σφίσι[29] τὴν εἰ-

set, Argivi oppido everso in Iunonis reportarunt. Ipse illud vidi sedentis forma, et modica magnitudine. (6) Dona quidem digna, quae historiae mandentur, in eo templo sunt: *primum* ara, in qua caelatae Herculis et Hebes nuptiae, argentea omnia. Deinde pavo ex auro et fulgidis lapidibus, quem dedicavit Adrianus imperator. Ea enim Iunoni sacra avis habetur. Aurea deinde corona, et purpurea palla, Neronis dona. (7) Sunt autem supra templum hoc antiquioris templi fundamenta, et si quid aliud reliquum flamma fecit. Crematum illud quidem est, quum somnus Chrysidem Iunonis sacerdotem oppressisset, incensis proximae lucernae lumine coronamentis. Ipsa quidem Chrysis Tegean ad Aleae Minervae aram supplex confugit: neque tamen ea calamitas Argivos usque eo commovit, ut eius sta-

21. τὸ λεγ. VtLb; τὸ (υ supra versum) καλούμενον ad marg. γρ. λεγόμενον R.

22. δὲ om. La. λίθον PcVb. ἀνέθηκεν om. MVabPcAgVtLb. mox νομίζουσιν Vb.

23. νέρως LaR; ad marg. νέρωνος R. ἀναθύματα Vb.

24. ὑπελίπετο Smai. B. Exc. Pal. ὑπελείπετο AXKFCPcAgVtVabM.

25. χρυσιήδα Vb. ὕπνου om. Va. tum ὅτι Lb. λύχνος, γ super χ, La.

26. ὁ πρὸ τῶν στεφ. ἧπτετο, sc. αὐτῶν e coni. S, praeeunte Sylburgio. ὁ abest ab Edd. Codd. πρὸ eiicere voluit Valckenar. cum Leopardo Misc. VI, 11. — K. πρὸ residuum esse putat ab integra voce προϊὼν, προτιθεὶς, (l. προτεθεὶς) vel alia simili. — στεφαγομάτων Va.

27. ἐσέγεσαν ALb. ἐσσένεσαν Pa La; ad marg. ἄλλως ἐςέγεσαν La; ἐς ἔγεσαν PcdAgVb. ἐσένεσαν MVt. ἐσύνεσαν Va (σι ambig.) Correxit Xyl. ex III, 5, 6. Sqq. τὴν Ἀθηνᾶν — παρόντος σφίσι om. Vb; τὴν .... (rasura) Ἀθηνᾶν Va.

28. ἀλλέαν VtLab. ἀλέαν Va.

29. [illegible]σιν, τὴν AXKFC.

κόνα οὐ καθεῖλον τῆς Χρυσηΐδος, ἀνάκειται δὲ καὶ ἐς τόδε τοῦ ναοῦ τούτου[30] *κατακαυθέντος*[31] *ἔμπροσθεν.*

CAPUT XVIII.

De Persei Heroo — Thyeste et Atreo — templo Cereris Mysiae — tribus Argivorum regnis eorumque regibus — Oreste eiusque sobole — Heraclidarum adventu in Peloponnesum et Argorum, Lacedaemonis ac Messeniae expugnatione.

Ἐκ Μυκηνῶν δὲ ἐς Ἄργος ἐρχομένοις[1] *ἐν ἀριστερᾷ Περσέως παρὰ τὴν ὁδόν ἐστιν ἡρῷον. ἔχει μὲν δὴ καὶ ἐνταῦθα τιμὰς παρὰ τῶν προσχωρίων, μεγίστας δὲ ἔν τε Σερίφῳ, καὶ*[2] *παρ' Ἀθηναίοις Περσέως τέμενος καὶ Δίκτυος καὶ Κλυμένης βωμὸς σωτήρων καλουμένων Περσέως.* (2) *Ἐν δὲ τῇ Ἀργείᾳ προελθοῦσιν ὀλίγον ἀπὸ τοῦ ἡρῴου τούτου Θυέστου τάφος ἐστὶν ἐν δεξιᾷ· λίθου δὲ ἔπεστιν αὐτῷ κριός, ὅτι τὴν ἄρνα*[3] *ὁ Θυέστης ἔσχε τὴν χρυσῆν μοιχεύσας τοῦ ἀδελφοῦ τὴν γυναῖκα. Ἀτρέα δὲ οὐκ ἐπέσχεν ὁ λογισμὸς μετρῆσαι τὴν ἴσην, ἀλλὰ τῶν Θυ-*

tuam deiiciendam putarent. Manet ea adhuc in priore parte eius templi, quod conflagrasse diximus.

Cap. XVIII. Qua Mycenis Argos iter est, ad laevam Persei iuxta ipsam viam heroicum monumentum exstat. Nam Perseo hoc etiam in loco honores a finitimis habentur, multo vero maximi in Seripho. Est et apud Athenienses Persei delubrum: et *in eo* Dictyis et Clymenes, qui Persei servatores appellati sunt, ara. (2) At in Argivorum finibus, qui paululum a Persei monumento progressi fuerint, ad dexteram Thyestae sepulcrum videant: cui aries e marmore impositus est. Aurei enim velleris agnum fratri Thyestes subripuit, quum eius uxorem stupri consuetudine sibi conciliasset. Atreus vero nulla potuit adduci ratione, ut par duntaxat pari referret: verum illius

30. *τοῦ κατ.* BVa. *τούτου κατ.* Edd. Codd. rell. In VtLb *τούτου* deest, sed additum est ad marg. Vt.

31. *κακωθέντος* Va; non male.

Cap. XVIII. 1. *ἀρχομένοις* Lb. tum *Περσέως* Sylb. tollendum, aut post *Ἀθηναίοις* subaudiendum putat *παρ' οἷς, ἔνθα* vel simile quidpiam. Kuhnius *ἐστὶ* post *τέμενος* subintelligendum, C ponendum putat. Letronnius coni. *ἡρῷον, (ἔχει — παρ' Ἀθηναίοις ἐν Περσέως τεμένει) καὶ Δίκτ.* „Sic interpungendum videtur: *μ. δὲ ἐν τῇ Σερίφῳ. Καὶ παρ' Ἀθηναίοις Π. τέμενος καὶ Δ. καὶ Κλ. βωμὸς* etc." Hemsterh. MS.

2. *καὶ* om. La. *παρὰ* Lb. mox *Δίκτυος κεκλυμένης* M.

3. *ἄρναν* Va.

έστου παίδων σφαγὰς καὶ τὰ ᾀδόμενα δεῖπνα ἐξειργάσατο.
2 *ὕστερον δὲ οὐκ ἔχω σαφὲς*[4] *εἰπεῖν πότερον ἀδικίας ἦρξεν Αἴγισθος, ἢ προϋπῆρξεν Ἀγαμέμνονι φόνος Ταντάλου τοῦ Θυέστου· συνοικεῖν δέ φασιν αὐτὸν Κλυταιμνήστρᾳ*[5] *παρθένῳ παρὰ Τυνδάρεω*[6] *λαβόντα. ἐγὼ δὲ καταγνῶναι μὲν οὐκ ἐθέλω φύσει*[7] *σφᾶς γενέσθαι κακούς· εἰ δὲ ἐπὶ τοσοῦτον*[8] *αὐτοῖς τὸ μίασμα τὸ Πέλοπος καὶ*[9] *ὁ Μυρτίλου προστρόπαιος ἠκολούθησε, τούτοις ἦν ἄρα ὁμολογοῦντα, ἡνίκα ἡ Πυθία Γλαύκῳ*[10] *τῷ Ἐπικύδους Σπαρτιάτῃ βουλεύσαντι ἐπίορκα ὀμόσαι, καὶ τοῦδε εἶπεν ἐς τοὺς ἀπογόνους*[11] *κατιέναι τὴν δίκην.*
3
150 *(3) Ἀπὸ δὲ τῶν κριῶν*[12] *(οὕτω γὰρ τοῦ Θυέστου τὸ μνῆμα ὀνομάζουσι) προελθοῦσιν ὀλίγον ἐστὶν ἐν ἀριστερᾷ χωρίον Μυσία καὶ Δήμητρος*[13] *Μυσίας ἱερὸν, ἀπὸ ἀνδρὸς Μυσίου τὸ ὄνομα, γενομένου*

liberorum caede et decantatis *in scena* epulis poenas a fratre expetivit. De Aegistho utique et Agamemnone non habeo pro comperto dicere, iniuriamne Aegisthus prior intulerit, an vero ulcisci voluerit Tantali Thyestae filii caedem, cui Clytaemnestra a patre Tyndaro virgo desponsa fuerat. Ego sane innatae ipsos malitiae condemnare nolim. Sed si Pelopis scelus et Myrtili vindex genius usque adeo eos est persecutus, congruunt nimirum his *casibus*, quae Glauco Epicydis filio Spartano, quum ille de periurio cogitaret, Pythia respondit, commissam periurio fraudem in nepotes redundaturam. (3) Ab arietibus (sic enim Thyestae monumentum vocant) qui aliquantulum processerint, ad laevam cernent regiunculam, cui Mysia nomen: in qua est Mysiae Cereris aedes. Nomen id sumtum a quodam Mysio, quem Cereris

4. *σαφῶς — εἶρξεν* Ag. *πρότερρον* Vb. tum *προϋπῆρχεν* MLb, mox *φόλος* M.
5. *Κλυταιμνήστραν* M.
6. *τυνδάρεων* Vb (*ν* expuncto). *τυνδάρεως* M.
7. *σφίσι* Pc.
8. *τοσοῦτο* VaLbMPcB. *τοσοῦτον* Edd. rell. AgVbLa.
9. *καὶ* om. M.
10. *Γλαύκου τοῦ Ἐπικύδους Σπαρτιάταις βασιλεύσαντος ἐπ. ὀμόσαντος* AXKF. „forte: *ἐν Σπαρτιάταις πρωτεύσαντος*" Palmer. MS. *Γλαύκου τοῦ Ἐ. Σπαρτιάτῃ* (*σπαρτιάτι* La) *βουλεύσαντος* [*βουλεύσαντο* M] *ἐπίορκα ὀμόσαι* VabLaM Pa, fere ut Palmer. Exerc. p. 372. coniecerat „*Γλαύκου τοῦ Ἐπ. Σπαρτιάτου βουλεύσαντος ἐ. ὀμόσαι.*" PcdLbAg Cod. Phral. *Γλαύκῳ τῷ* [*τοῦ* Ag] *Ἐπι Σπαρτιάτῃ βουλεύσαντι ἐπ. ὀμόσαι*, quod receperunt CSB.
11. *προγόνους* MVaLb.
12. *κρηῶν* Ag. mox *ὀνομάζουσιν* AgVb.
13. *δὴ μητρὸς* Lb. *Μησίας* Ag. Mox comma post *ὄνομα* ponunt CSB, post *γενομένου* A punctum, XKF comma. *καθὰ* VaMLb.

καὶ τούτου, καθάπερ λέγουσιν Ἀργεῖοι, ξένου τῇ Δήμητρι.[14] *τούτῳ μὲν οὖν οὐκ ἔπεστιν ὄροφος· ἐν δὲ αὐτῷ ναός ἐστιν ἄλλος ὀπτῆς πλίνθου, ξόανα δὲ Κόρης καὶ Πλούτωνος καὶ Δήμητρός ἐστι.*[15] *προελθοῦσι δὲ ποταμός ἐστιν Ἴναχος καὶ διαβᾶσιν Ἡλίου*[16] *βωμός. ἐντεῦθεν δὲ ἐπὶ πύλην ἥξεις καλουμένην ἀπὸ τοῦ πλησίον ἱεροῦ· τὸ δὲ ἱερόν ἐστιν Εἰλειθυίας.*[17] (4) *Μόνους δὲ Ἑλλήνων* 4
οἶδα Ἀργείους εἰς τρεῖς βασιλείας[18] *νεμηθέντας. ἐπὶ γὰρ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἀναξαγόρου*[19] *τοῦ Ἄργου τοῦ Μεγαπένθους μανία*[20] *ταῖς γυναιξὶν ἐνέπεσεν, ἐκφοιτῶσαι δὲ ἐκ τῶν οἰκιῶν ἐπλανῶντο ἀνὰ τὴν χώραν, ἐς ὃ Μελάμπους ὁ Ἀμυθάονος ἔπαυσε σφᾶς τῆς νόσου, ἐφ᾽ ᾧ τε*[21] *αὐτὸς καὶ ὁ ἀδελφὸς Βίας Ἀναξαγόρᾳ τὸ ἴσον ἕξουσιν. ἀπὸ μὲν δὴ Βίαντος βασιλεύουσι πέντε ἄνδρες ἐπὶ γενεὰς τέσσαρας ἐς Κυάνιππον τὸν Αἰγιαλέως ὄντες Νηλεῖδαι τὰ πρὸς*[22] *μη-*

hospitem fuisse Argivi dicunt. Eius aedis tectum collapsum est. Sed in eo delubrum aliud e coctilibus laterculis erectum: in quo e ligno Proserpinae, Plutonis, Cereris signa. Hinc progressus ad Inachum amnem pervenias. Quem ubi transieris, ad aram primum Solis accedes; deinde ad portam, quae de proximo templo nominatur, Lucinae. (4) Et Argivos quidem solos ex omnibus Graecis in tria regna divisos novi. Quo enim tempore regnum tenuit Anaxagoras Argi filius, Megapenthis nepos, is furor foeminas invasit, ut, quum intra domesticos parietes contineri non possent, per totum agrum palantes vagarentur. Inventus tandem est Melampus Amythaonis filius, a quo sanatae sunt. Ei Anaxagoras ita gratiam retulit, ut aequis cum eo fratreque eius Biante partibus regnum communicaret. A Biante regnarunt *deinceps* viri quinque per aetates quatuor, usque ad Cyanippum Aegialei filium, *omnes* a Neleo genere materno ori-

14. *τῇ Δήμητρι* SBMPcAgLb; *τῆς Δήμητρος* AXKFCVabLa. tum *τοῦτο* Ag. Deinde *οὐκ ἔστιν* VaLa.

15. *ἔστιν* AgM. *προελθοῦσιν* omisso sq. *δὲ* Vb. Sq. *καὶ* om. Ag.

16. *Ἰλίου* Va; mox *δὲ* om. BPcAg. Est in rell. Edd. VabM.

17. *εἰληθυίας* AgVa.

18. *βασιλέας* LabPcR (in R supra verbum sq. scriptum est *σφάλμα.* et ad marg. *ἄλλως βασιλείας*). Tum *νεμηθέντας* scripsimus cum Smai. B e coni. Porsoni, coll. I, 6, 2. II, 16, 2. *νικηθέντας* VabVt.M PcAgRLab; *διαιρεθέντας* Edd. rell. *διακριθέντας* coni. Censor in der Neuen allg. deutsch. Bibl. XXII, P. 1. Fasc. I.

19. *ἐπὶ γὰρ Ἀναξ. τῆς ἀρχῆς* Va. tum *Ἄργου* CSmin. (ut habet Schol. ad Eurip. Phoen. 185) BPcAg. *Ἀργείων* AXKFSmai. VabMLab.

20. *μανεία* Vb. mox *οἰκείων* id.

21. *ἐφ᾽ ὅτε* La. mox *Ἀναξαγόρα* AXK. *ἕξουσιν* CSBPcAg Exc. Pal. Porson. *ἔχουσιν* AXKFVabMLab; mox *ἄνδρες πέντε* La.

22. *τὰ πρὸς — ἄνδρες* om. MLb;

τρός, ἀπὸ δὲ Μελάμποδος γενεαί[23] τε ἓξ καὶ ἄνδρες
5 ἴσοι μέχρις Ἀμφιλόχου τοῦ Ἀμφιαράου· τὸ δὲ ἐγχώριον
γένος οἱ Ἀναξαγορίδαι βασιλεύουσι πλέον. Ἶφις[24] μὲν γὰρ
ὁ Ἀλέκτορος τοῦ Ἀναξαγόρου Σθενέλῳ τῷ Καπανέως ἀδελ-
φοῦ[25] παιδὶ ἀπέλιπε τὴν ἀρχήν· Ἀμφιλόχου δὲ μετὰ ἅλω-
σιν Ἰλίου μετοικήσαντος ἐς[26] τοὺς νῦν Ἀμφιλόχους, Κυα-
νίππου δ'[27] ἄπαιδος τελευτήσαντος, οὕτω Κυλαράβης ὁ
Σθενέλου μόνος τὴν βασιλείαν ἔσχεν. (5) Οὐ μέν τοι
παῖδας κατέλιπεν οὐδ' οὗτος[28], ἀλλὰ Ὀρέστης ὁ Ἀγαμέ-
151 μνονος τὸ Ἄργος κατέσχε παροικῶν τε ἐγγὺς αὐτῷ καὶ ἄνευ
τῆς πατρῴας ἀρχῆς προσπεποιημένος μὲν Ἀρκάδων τοὺς
πολλοὺς παρειληφὼς δὲ καὶ τὴν ἐν Σπάρτῃ βασιλείαν,
συμμαχικοῦ[29] δὲ ἐκ Φωκέων ἀεί ποτε ἐπ' ὠφελείᾳ[30] ἑτοί-
6 μου παρόντος. Λακεδαιμονίων δὲ ἐβασίλευσεν Ὀρέστης
Λακεδαιμονίων ἐφέντων αὐτῷ·[31] τοὺς γὰρ Τυνδάρεω θυ-
γατριδοῦς τὴν ἀρχὴν ἔχειν ἠξίουν[32] πρὸ Νικοστράτου καὶ

ginem ducentes. A Melampode sex, per totidem aetates, usque ad Amphilochum Amphiarai filium. At indigenarum gens, Anaxagorae nepotes, regnum longiore multo tempore retinuerunt. Iphis enim Alectoris filius, Anaxagorae nepos, Sthenelo Capanei fratris filio imperium reliquit. Ac deinde quum post eversum Ilium Amphilochus in eum locum migrasset, qui nunc ab eo Amphilochi appellantur, et Cyanippus sine liberis obisset, solus Cylarabes Stheneli filius regnum obtinuit. (5) Verum neque is liberos ullos reliquit. Orestes itaque Agamemnonis filius Argos occupavit, quippe qui non tantum in propinquo habitaret, sed etiam praeter paternum imperium maiorem Arcadiae partem sibi adiunxisset, accepisset etiam regnum Spartanum, ac socios e Phocensibus paratos haberet, quandocunque necessitas auxilia postularet. Lacedaemoniis vero haudquaquam invitis Orestes imperavit. Illi enim Tyndari nepotem, cui parerent, digniorem putarunt, quam Nicostratum et Megapenthem, quos

δὲ post ἀπὸ om. Va. tum μέχρι VabM.

23. γενεαὶ RA. mox ἀμφιαράῳ, ου super ῳ, Vb.

24. Ἶφις S. ed. mai. B. Ἴφις edd. rell. VabM.

25. Καπαν. ἀνεψιοῦ C.

26. ἐς SBPcAgMVb. εἰς Edd. rell.

27. δ' ἄπαιδος B e coni. δ' om. rell. mox Κυλαράβης XKFSBPcM(?) κυλαράβις AVbAgLab; κυκλαράβις Va. Κυλλαράβης C.

28. οὐδ' οὗτος BPcAg.; οὐδ' αὐτὸς edd. rell. VabM.

29. συμμ. δὲ δὴ ἐκ Va.

30. ἀπωλείᾳ PcAgLabVaMR. (ἐπωφελείᾳ R ad marg.)

31. αὐτῶν Ag. ν expuncto. τυνδάρεως La.

32. ἐξ ἠξίουν Ag. οὐκ ἠξίουν Pc

Μεγαπένθους Μενελάῳ γεγενημένων ἐκ δούλης. Ὀρέστου
δὲ ἀποθανόντος ἔσχε Τισαμενὸς τὴν ἀρχὴν Ἑρμιόνης [33]
τῆς Μενελάου καὶ Ὀρέστου παῖς. τὸν δὲ Ὀρέστου νόθον
Πενθίλον Κιναίθων [34] ἔγραψεν ἐν τοῖς ἔπεσιν Ἠριγόνην
τὴν Αἰγίσθου τεκεῖν. (6) Ἐπὶ δὲ τοῦ Τισαμενοῦ [35] τού- 7
του κατίασιν ἐς Πελοπόννησον Ἡρακλεῖδαι, Τήμενος [36]
μὲν καὶ Κρεσφόντης Ἀριστομάχου, τοῦ τρίτου δὲ Ἀριστο-
δήμου προτεθνεῶτος εἵποντο οἱ παῖδες. Ἄργους μὲν δὴ
καὶ τῆς ἐν [37] Ἄργει βασιλείας ὀρθότατα, ἐμοὶ δοκεῖν, ἠμ-
φισβήτουν, [38] ὅτι ἦν Πελοπίδης ὁ Τισαμενός, οἱ δὲ [39]
Ἡρακλεῖδαι τὸ ἀνέκαθέν εἰσι Περσεῖδαι. Τυνδάρεω [40]
δὲ αὐτὸν ἐκπεσόντα ἀπέφαινον [41] ὑπὸ Ἱπποκόωντος·
Ἡρακλέα δὲ ἔφασαν ἀποκτείναντα Ἱπποκόωντα καὶ τοὺς
παῖδας παρακαταθέσθαι Τυνδάρεῳ τὴν χώραν. τοιαῦτα δὲ
καὶ περὶ τῆς Μεσσηνίας ἕτερα ἔλεγον, παρακαταθήκην Νέ-

Menelaus e serva genuerat. At quum e vita excessisset Orestes, ei in regnum successit Tisamenus filius, quem ex Hermione Menelai filia susceperat. Nam Penthilum nothum ei filium Erigonen Aegisthi filiam peperisse, versibus Cinaethon suis testatus est. (6) Tisameno regnante Herculis posteri in Peloponnesum rediere, Temenus et Cresphontes Aristomachi filii, quique eos secuti sunt, Aristodemi, qui iam e vita decesserat, tertii eorum fratris filii. Ac de Argis quidem, eorumque regno, iure optimo, uti mihi videtur, certabant. Erat enim Tisamenus Pelopis nepos, ut Heraclidae a Perseo originem ducebant. Iam vero Tyndarum ipsum eiectum sciebant *olim* fuisse ab Hippocoonte: Hippocoontem eiusque filios ab Hercule interfectum, regnum apud Tyndari liberos depositum. Eodemque iure Messeniae regnum repetierunt, quod Hercules, Pylo excisa, regio-

MVbLa et omisso ἔχειν, Va. οὐκ ἠξίου Lb.

33. ὁ Ἑρμ. Va.

34. Κιναίθων SBPcAg, ut voluit Sylb. Κιναιθὼν Edd. rell. Κιναιθῶν Va. tum ἔγραψε τοῖς PcAg VaMLb.

35. τησαμένου Va. tum κατίασιν SBPcAgLb. κατιᾶσιν Edd. rell. La.

36. τισαμενὸς PcAgRVaLab. Ad marg. RLa ἄλλως· τίμενος ut habet A constanter et Vb. τισιμενὸς M.; id. om. seq. καὶ.

37. τῆς ἐν ἐν Ἄργ. Va. τοῖς ἐν Ἄργ. Vb.

38. ἠμφεσβήτουν BM. ἠμφισβήτουν Edd. rell. Ag*PoVab. tum M Vt ὅτι ἦν, marg. Vt ἦν.

39. οἶδεν ἡρ. AgLbVtM. οἱ δὲ Vt ad marg. Mox εἴσιν AgVb. ἀνέκασθεν A. ἀνέκαθε M.

40. τυνδάρεων Va. tum δὲ καὶ Edd. ante B, Vab. καὶ om. BPcAg MLb.

41. ἀπαίφαινεν (ε super αἰ et ο super ε) Vb. ἱππικόωντος VbLa. ἱπποκόωντος usque ad ἀποκτείναντα om. Pc.

στορι δοθῆναι καὶ ταύτην ὑπὸ Ἡρακλέους ἑλόντος[42]
8 Πύλον. (7) Ἐκβάλλουσιν οὖν ἐκ μὲν Λακεδαίμονος καὶ
Ἄργους Τισαμενὸν, ἐκ δὲ τῆς Μεσσηνίας τοὺς Νέστορος
ἀπογόνους, Ἀλκμαίωνα[43] Σίλλου τοῦ Θρασυμήδους καὶ
Πεισίστρατον τὸν Πεισιστράτου καὶ τοὺς Παίονος τοῦ
Ἀντιλόχου παῖδας, σὺν δὲ αὐτοῖς Μέλανθον τὸν Ἀνδρο-
πόμπου τοῦ Βώρου τοῦ Πενθίλου τοῦ Περικλυμένου.
Τισαμενὸς μὲν[44] οὖν ἦλθε σὺν τῇ στρατιᾷ καὶ οἱ παῖδες
152 ἐς τὴν νῦν Ἀχαΐαν· οἱ δὲ Νηλεῖδαι πλὴν Πεισιστράτου (τοῦ-
9 τον γὰρ οὐκ οἶδα παρ' οὕςτινας ἀπεχώρησεν) ἐς Ἀθήνας
ἀφίκοντο οἱ λοιποί, καὶ τὸ[45] Παιονιδῶν γένος καὶ Ἀλκ-
μαιωνιδῶν ἀπὸ τούτων ὠνομάσθησαν. Μέλανθος δὲ καὶ
τὴν βασιλείαν ἔσχεν, ἀφελόμενος Θυμοίτην[46] τὸν Ὀξύν-
του· Θυμοίτης γὰρ Θησειδῶν ἔσχατος ἐβασίλευσεν Ἀθη-
ναίων. τὰ μὲν οὖν Κρεσφόντου καὶ τῶν[47] Ἀριστοδήμου
παίδων οὐκ ἤπειγεν ὁ λόγος με ἐνταῦθα δηλῶσαι.

nem hanc apud Nestorem depositam reliquisset. (7) His igitur adducti rationibus, Argis et Lacedaemone Tisamenum, ex Messenia Nestoris posteros expulere, Alcmaeonem Silli filium, Thrasymedis nepotem, et Pisistrati filium Pisistratum: ad hos Paeonis, qui ex Antilocho natus est, liberos: cumque his Melanthum Andropompi filium, Bori nepotem, Penthili pronepotem, abnepotem Periclymeni. Tisamenus itaque cum suis copiis, eiusque filii cum eo in eam *Graeciae partem*, quae nunc Achaia dicitur: Nelei posteri, praeter Pisistratum, (hic enim ad quos se contulerit, compertum non habeo) reliqui omnes Athenas venere: a quibus Paeonidarum et Alcmaeonidarum gens nomen accepit. Nam Melanthus regnum etiam, pulso Thymoete Oxyntae filio, qui postremus de Thesidis regnavit, Athenis obtinuit. Verum de Cresphonte et Aristodemi liberis nihil attinet hoc loco dicere.

42. ἑλόντες La. ἐκβάλουσιν LaVa. τῆς μεσηνίας Va.

43. ἀλκμαίονα VbAg. mox τοὺς ἀλκμαίων ἀσίλλου Lb. παίονας Vb. ἀρχιλόχου Lb.

44. μὲν om. VaLa. deinceps ἦλθεν Ag; tum ἐς τὴν p. corr. ex ἐν τῇ M. ἀχαΐαν Lb.

45. τὸ om. La. mox Ἀλκμαιωνιδῶν SB e coni. Sylb. AgVa. Ἀλκμαιονιδῶν Edd. rell. PcVbMLab. Mox ὀνομάσθησαν Va; proxime sq. καὶ om. VaM.

46. θυμήτην, οἱ super ή, Ag. θυμοίτην La.

47. τῶν om. La. mox ἤπηγεν id. ἤπεισεν Ag. tum με om. M.

CAPUT XIX.

De Temeno et Deïphonte — Argivis regnum cum republica mutantibus — templo Apollinis Lycii a Danao èxstructo — Bitone — Phoroneo ignis inventore — Hypermnestra et Venere Nicephoro — Linorum sepulcris — aliis memorandis.

Τήμενος[1] *δὲ ἐκ μὲν τοῦ φανεροῦ Δηϊφόντῃ τῷ Ἀντιμάχου τοῦ Θρασυάνορος τοῦ Κτησίππου τοῦ Ἡρακλέους στρατηγῷ πρὸς τὰς μάχας ἐχρήσατο ἀντὶ τῶν υἱῶν καὶ σύμβουλον ἐς πάντα εἶχεν, ἅτε αὐτόν τε ἐκεῖνον πεποιημένος πρότερον ἔτι γαμβρὸν καὶ τῶν παίδων ἀρεσκόμενος τῇ Ὑρνηθοῖ μάλιστα, ὑπωπτεύετο*[2] *δὲ ἤδη καὶ τὴν βασιλείαν ἐς ἐκείνην καὶ Δηϊφόντην τρέπειν. ἐπεβουλεύθη δὲ τούτων εἵνεκα*[3] *ὑπὸ τῶν υἱῶν· ἐκείνων δὲ αὐτῷ Κεῖσος πρεσβύτατος ὢν ἔσχε τὴν ἀρχήν.* (2) *Ἀργεῖοι* 2 *δὲ, ἅτε ἰσηγορίαν καὶ τὸ*[4] *αὐτόνομον ἀγαπῶντες ἐκ παλαιοτάτου, τὰ τῆς ἐξουσίας τῶν βασιλέων ἐς ἐλάχιστον προήγαγον,*[5] *ὡς Μήδωνι τῷ Κείσου καὶ τοῖς ἀπογόνοις*

Cap. XIX. Temenus vero *Argivorum regno potitus* Deiphonte Antimachi filio, Thrasyanoris nepote, pronepote Ctesippi, abnepote Herculis, suis ipsius filiis praeteritis, quum ad bella omnia tum ad res ceteras gerendas socio et consiliario utebatur. Quem quum sibi etiam generum ante adscivisset, ac Hyrnethoni filiae plus multo quam ceteris liberis studeret, in suspicionem venit, ne *remotum a filiis* regnum in ipsam et Deiphontem transferret. Quare insidiis illum filii de medio sustulerunt. Eorum deinde natu maximus Cisus regnum tenuit. (2) At Argivi, qui iam tum ab initio libertatis et iuris aequabilis perstudiosi fuerant, regiam potestatem usque eo in ordinem coëgerunt, ut Cisi liberis eiusque posteris nihil omnino

Cap. XIX. 1. *τίμενος* AVab MLab. *τίμαινος* Ag. mox *δηϊφῶντι* Pc. *διϊφόντι* Vb. *τῷ Ἀντ.* SB. *τοῦ* Edd. rell. Codd. *θρασιάνορος τοῦ Κτισίππου* Vb.
2. *ὑποπτεύετο* AgVa. Sq. *καὶ* om. La. *ἐς ἐκεῖνον* Va. *δηϊφώντην* Lb. *τρέπειν* CSBVabLabAg. *τρέπων* rell. *ἐπιβουλεύθη* La.
3. *ἕνεκα* Vab. mox *αὐτῶν* VbLa; *κισὸς* Va. „*Κάσος ὁ Τημένου* p. 139, 23. *Κεῖσῳ* p. 170, 15. *Κεῖσος* p. 175, 34. *Κίσσον* vocat Strab. X. p. 737. c. *Hemsterh. MS.*
4. *τὸ* om. LbVaM. tum *παλαιωτάτου* Ag. *παιοτάτου* La.
5. *προήγαγον* SB e coni. Kuhnii, quam confirmant Exc. Pal. *προσήγαγον* Edd. rell. Codd. Tum *μηδενὶ τῶν Κείσου καὶ τοῖς ἀπογόνοις ἢ τὸ ὄνομα λειφθ.* AXKFPcAgVabM Lab (PcAgVaMLb om. *ἢ*). *ὡς μη-*

τὸ ὄνομα λειφθῆναι τῆς βασιλείας μόνον. Μέλταν δὲ τὸν
Λακήδου [6] τὸν ἀπόγονον Μήδωνος τὸ παράπαν ἔπαυσεν
3 ἀρχῆς καταγνοὺς ὁ δῆμος. (3) Ἀργείοις δὲ τῶν ἐν τῇ
πόλει τὸ ἐπιφανέστατόν ἐστιν Ἀπόλλωνος ἱερὸν Λυκίου.
τὸ μὲν οὖν ἄγαλμα τὸ ἐφ' ἡμῶν Ἀττάλου [7] ποίημα ἦν
Ἀθηναίου, τὸ δὲ ἐξ ἀρχῆς Δαναοῦ καὶ ὁ ναὸς καὶ τὸ
ξόανον ἀνάθημα ἦν· ξόανα γὰρ δὴ τότε εἶναι πείθομαι
πάντα, καὶ μάλιστα τὰ [8] Αἰγύπτια. Δαναὸς δὲ ἱδρύσατο
Λύκιον Ἀπόλλωνα ἐπ' αἰτίᾳ τοιαύτῃ. παραγενόμενος ἐς
τὸ Ἄργος ἠμφισβήτει [9] πρὸς Γελάνορα τὸν Σθενέλα περὶ
τῆς ἀρχῆς. ῥηθέντων δὲ ἐπὶ τοῦ δήμου παρ' ἀμφοτέρων
πολλῶν τε καὶ ἐπαγωγῶν, καὶ οὐχ ἧσσον δίκαια λέγειν
153 τοῦ Γελάνορος [10] δόξαντος, ὁ μὲν δῆμος ὑπερέθετο,

aliud quam regni nomen reliquerint. Meltam postremo Lacedai filium, Medonis nepotem, *capitis* damnatum populus imperio spoliavit. (3) Apud Argivos longe omnium templorum est nobilissimum Apollinis Lycii, in quo quod aetate nostra exstat dei signum, Attali fuit Atheniensis opus. Antiquissimum e ligno Danaus dedicavit cum ipsa aede. Fuisse vero illis temporibus signa omnia e ligno, et in primis quae Aegyptii fecissent, crediderim. Ac Lycium quidem Apollinem huiusmodi de causa dedicavit Danaus. Quum Argos venisset, de regno cum Gelanore Sthenelae filio contendit: ac quum eorum uterque ad populum multa, et ea maxime probabilia et iuri consentanea dixisset, neque omnino, quae Gelanor affere-

δὲν τῷ Κείσῳ κ. τ. ἀ. ἢ τὸ ὄν. λ. coni. Sylb. *ὡς μηδὲν Μήδωνι τῷ Κείσου κ. τ. ἀπ. ἢ τὸ ὄν. λ.* Musgrav. (Chronology of the Olympiades p. 186). Sed in Tracts p. 324. corrigitur *ὡς Μήδωνι τῷ Κείσου κ. τ. ἀπογόνοισι* (?) *τὸ ὄν. λ.* quam emendationem secuti sumus cum CSB. — *κρίσου* PcAgVbMLab. *κροίσου* Va.

6. *Λακίδεω* AXKFCS. *Λακίδου* BPc. *λακηδούδεα* VabAgLb. *λακυδούδεα* La. *λακηδουδέα* M. Lectio haec orta est e duplici scriptura *δεω* male lecta, peius reddita *λακήδου*. — *Μέλταν τὸν ΛΑΚΗΔΕΩ* O. Mueller Dor. II, 109. Nos scripsimus *Λακήδου*, nam etsi nequaquam certum est, nostrum eundem esse cum *Λεωκήδῃ* Herodoti VI, 127, nominis tamen forma eadem est. *Λακύδην*, Argivorum regem, cuius mollitiem notat Plut. de capienda ex inim. util. p. 89. E. eundem esse cum Leocede, Phidonis Argivorum regis filio (Herod. VI, 127) statuit Wyttenb. ad Plut. l. l. ideoque hoc Pausaniae loco *Μήδωνος* nomen pro *Φείδωνος* ex errore librarii venisse putat.

7. *ἀτάλου* Pc.

8. *τὰ* om. La. *ἑδρύσατο* Ag.

9. *ἠμφεσβήτει* BPcM. *ἠμφισβήτει* Edd. rell. VabLa; *ἠμφεσβήσει* Ag; *ἠμφισβήτῃ* Lb.

10. *λεγάνορος* Pc. *ὑπερείθετο* MLa.

φασὶν, ἐς τὴν ἐπιοῦσαν κρίνειν· ἀρχομένης[11] δὲ ἡμέρας 4
ἐς βοῶν ἀγέλην νεμομένην πρὸ τοῦ τείχους ἐσπίπτει λύκος,
προσπεσὼν δὲ[12] ἐμάχετο πρὸς ταῦρον ἡγεμόνα τῶν βοῶν.
παρίσταται δὴ[13] τοῖς Ἀργείοις τῷ μὲν Γελάνορα,[14] Δα-
ναὸν δὲ εἰκάσαι τῷ λύκῳ, ὅτι οὔτε τὸ θηρίον τοῦτό ἐστιν
ἀνθρώποις[15] σύντροφον οὔτε Δαναός σφισιν ἐς ἐκεῖνο
τοῦ χρόνου. ἐπεὶ δὲ τὸν ταῦρον κατειργάσατο ὁ λύκος,
διὰ τοῦτο ὁ Δαναὸς[16] ἔσχε τὴν ἀρχήν. οὕτω δὴ νομίζων
Ἀπόλλωνα ἐπὶ τὴν ἀγέλην ἐπαγαγεῖν τῶν βοῶν τὸν λύκον,
ἱδρύσατο Ἀπόλλωνος ἱερὸν Λυκίου. (4) Ἐνταῦθα ἀνά- 5
κειται μὲν θρόνος Δαναοῦ, κεῖται δὲ εἰκὼν Βίτωνος,
ἀνὴρ ἐπὶ τῶν ὤμων φέρων ταῦρον· ὡς δὲ Λυκέας[17] ἐποίη-
σεν, ἐς Νεμέαν Ἀργείων ἀγόντων θυσίαν τῷ Διῒ ὁ Βίτων
ὑπὸ ῥώμης τε καὶ ἰσχύος ταῦρον ἀράμενος ἤνεγκεν.
(5) Ἑξῆς δὲ τῆς εἰκόνος[18] ταύτης πῦρ καίουσιν, ὀνομά-
ζοντες Φορωνέως εἶναι· οὐ γάρ τοι ὁμολογοῦσι δοῦναι

bat, minus aequa viderentur, causa ampliata est in crastinum. Postero die prima luce in boum gregem in pomoerio pascentium lupus impetum fecit; atque is taurum ipsum gregis ducem adortus est. Visum est Argivis, Gelanori cum tauro, cum lupo esse Danao aptissimam convenientiae rationem: quod scilicet, uti lupus animal est homini minime familiare, sic propemodum ad id temporis nulla fuisset Danaus Argivorum usus consuetudine. Quare quum taurum lupus confecisset, e re nata Argivi Danao imperium adiudicarunt. Tunc Danaus lupum ab Apolline immissum interpretatus, Lycii Apollinis aedem dicavit. (4) In ea est Danai ipsius solium, et Bitonis statua, vir humeris taurum portans. Versibus enim Lyceas testatum reliquit, quum sacra Iovi destinata solenni pompa Nemeam ab Argivis deducerentur, Bitonem eo fuisse corporis robore, ut sublatum taurum portaret. (5) Non longe ab hac statua ignem accendunt: Phoronei ignem appellant.

11. ἀρχόμενος Ag.

12. δὲ Vab. δ' Edd. Pc. abest ab Ag. ἡγεμόνη Lb.

13. δὲ PcVa. περίσταται La.

14. μελάνορα Vab.

15. ἄνθρωπος La. mox ἐπ' ἐκ. Pc.

16. δαὸς La. ἴσχε KF. mox ἀπαγαγεῖν M.

17. λυκίας La. ἀράμ. εἴνεκεν id.

18. εἰκότος Vb. mox ὀνομάζοντε La. γάρ τοι Edd. ante B, VabM La; τι BPcAgLb, ὁμολογοῦσιν — προμυθέα AgVb. mox ἐθέλουσιν Ag.

πῦρ Προμηθέα ἀνθρώποις, ἀλλὰ ἐς Φορωνέα τοῦ πυρὸς
6 *μετάγειν ἐθέλουσι τὴν εὕρεσιν.* (6) *Τὰ δὲ ξόανα Ἀφρο-*
δίτης καὶ Ἑρμοῦ, τὸ μὲν Ἐπειοῦ λέγουσιν [19] *ἔργον εἶναι,*
τὸ δὲ Ὑπερμνήστρας ἀνάθημα. ταύτην γὰρ τῶν θυγα-
τέρων μόνην τὸ πρόσταγμα ὑπεριδοῦσαν ὑπήγαγεν ὁ Δα-
ναὸς ἐς [20] *δικαστήριον, τοῦ τε Λυγκέως* [21] *οὐκ ἀκίνδυνον*
αὑτῷ τὴν σωτηρίαν ἡγούμενος, καὶ ὅτι τοῦ τολμήματος
οὐ μετασχοῦσα ταῖς ἀδελφαῖς καὶ τῷ βουλεύσαντι τὸ ὄνει-
δος ηὔξησε. [22] *κριθεῖσα δὲ ἐν τοῖς Ἀργείοις ἀποφεύγει*
7 *τε καὶ Ἀφροδίτην ἐπὶ τῷδε* [23] *ἀνέθηκε νικηφόρον. τοῦ*
ναοῦ δέ ἐστιν ἐντὸς Λάδας ποδῶν ὠκύτητι [24] *ὑπερβαλλό-*
μενος τοὺς ἐφ᾽ αὑτοῦ, καὶ Ἑρμῆς ἐς λύρας ποίησιν χελώ-
154 *νην ἠρηκώς.* [25] *ἔστι δὲ ἔμπροσθεν τοῦ ναοῦ θρόνος* [26]
πεποιημένην ἐν τύπῳ ταῦρον μάχην ἔχων καὶ λύκον, σὺν

Neque enim iis assentiuntur, qui traditum a Prometheo ignem hominibus dicunt, quum totum ignis inventum ad Phoroneum referant. (6) Lignea Veneris et Mercurii simulacra, alterum Epei opus, Hypermnestrae donum fuisse alterum dicunt. Hypermnestram enim Danaus in iudicium vocavit eo crimine, quod una ex omni filiarum numero patris imperata facere neglexisset. Nam qui ex Lyncei salute se periculo carere non posse putaret, ab ea, quae mandatum facinus, uti sorores, non perpetrasset, insigni se notatum infamia interpretabatur. At Argivorum illa sententiis absoluta, in eius iudicii memoriam Venerem, *quae victoriam praefert,* (Nicephoron *vocant*) dedicavit. In ipso templo Ladas est, qui pedum celeritate cunctos anteivit aetatis suae homines. Mercurius etiam, e sublata testudine lyram facere meditans. Pro aede basis est, in qua in-

19. *λέγειν* Ag; deinde *εἶναι ἔργον* M. *Ὑπερμήστρας* VabLa; *Ὑπερμήτρας* MLb; ad marg. *Ὑπερμνήστρας*.
20. Edd. Codd. *εἰς*.
21. *γλυκέως* Ag. tum *αὐτῷ* CSB Codd. *αὑτῷ* AXKF.
22. *ηὔξησεν* Ag. *δ᾽ ἐν τοῖς* Va. mox *δὲ καὶ* La.
23. *τόδε* Ag. *ἀνέθηκεν* M. *νικοφόρον* Vb.
24. *ὠκύτιτι*, *η* super *ι* priori Vb. *ὑπερβαλλόμενος* SBMPcAgVab. *ὑπερβαλόμ.* AXKFC.
25. *ἠρηκὼς* AXKFSB. *εὑρηκὼς* C e coni. Heringae Observ. c. 3. p. 30. cui favet Vb *εἱρηκὼς* (*η* super *ει*) et Ag *εἰρηκώς*. LaMR *χελώνῃ ἐοικὼς* (RLa ad marg. *χελώνην ἠρηκώς*). S mavult *ἠρκὼς*, ex Amasaeo: ***sublata testudine.*** coll. Hom. h. in Merc. 39. *χερσὶν ἅμ᾽ ἀμφοτέρῃσιν ἀείρας.* mox *ἔμπροσθε* Lab.
26. *θρόνος* eoque expuncto in eadem linea *βόθρος* Ag. *βόθρος* Codd. Edd. praeter CS, qui Amasaeum secuti scripserunt *βάθρον — ἔχον*, ut K voluit. Tum *πεποιημένα* BPcAg MVabLab; *πεποιημένην* Edd. ante B. *τύπω* sine *ἐν* La.

δὲ αὐτοῖς παρθένον ἀφιεῖσαν πέτραν ἐπὶ τὸν ταῦρον·
Ἄρτεμιν δὲ[27] εἶναι νομίζουσι τὴν παρθένον. Δαναὸς δὲ
ταῦτά τε[28] ἀνέθηκε καὶ πλησίον κίονας καὶ Διὸς καὶ Ἀρ-
τέμιδος ξόανα.[29] (7) Τάφοι δέ εἰσιν, ὁ μὲν Λίνου τοῦ 8
Ἀπόλλωνος καὶ Ψαμάθης τῆς Κροτώπου,[30] τὸν δὲ λέ-
γουσιν εἶναι Λίνου τοῦ ποιήσαντος τὰ ἔπη. τὰ μὲν οὖν
ἐς τοῦτον[31] οἰκειότερα ὄντα ἑτέρῳ λόγῳ, παρίημι τῷδε[32]
τὰ δὲ ἐς τὸν Ψαμάθης ἡ Μεγαρική[33] μοι συγγραφὴ
προεδήλωσεν. ἐπὶ τούτοις ἐστὶν Ἀπόλλων Ἀγυιεὺς[34]
καὶ βωμὸς Ὑετίου Διὸς, ἔνθα οἱ συσπεύδοντες Πολυνεί-
κει τὴν ἐς Θήβας κάθοδον ἀποθανεῖσθαι συνώμοσαν, ἢν
μὴ τὰς Θήβας γένηταί σφισιν ἑλεῖν. ἐς δὲ τοῦ Προμη-
θέως τὸ μνῆμα ἧσσόν[35] μοι δοκοῦσιν Ὀπουντίων εἰκότα
λέγειν, λέγουσι δὲ ὅμως.

cisa est tauri et lupi pugna: incisa etiam virgo, quae lapidem in taurum mittit. Dianam illam virginem nominant. Haec Danaus dicavit, et loco proximo columnas cum ligneis Iovis et Dianae signis. (7) Sepulcra ibidem sunt Lini Apollinis filii, et Psamathes Crotopi filiae. Et Linum quidem hunc eundem esse dicunt, qui carmina fecit: verum quae ad hunc magis pertinent, in alium historiae locum aptiorem differo. Nam de Psamathe satis multa, qua in parte Megarensium res persecuti sumus, exposuimus. Praeter ea, *quae enumeravimus*, est ibidem Apollinis Agyiei signum, et Pluvii Iovis ara: ad quam, qui foedus de Polynice in regnum restituendo percusserunt, coniurationem fecere, si Thebas exscindere non potuissent, mortem omnino se oppetituros. De Promethei monumento minus, quam Opuntii, quae veritati sint consentanea, mihi videntur *Argivi* dicere.

27. δὲ om. AXKFCVbLa. Est in SBMAgPcVaLb. νομίζουσιν Vb. tum ναὸς δὲ δαναὸς δὲ id. pro Δαναὸς δὲ; prius δὲ expunctum, ναὸς relictum. Δαναὸς—ξόανα om. M.

28. τε CSBPcAgLb; γε AXKF VabLa. mox καὶ Διὸς SBVa; ἐκ Διὸς AAgVbLab; ἐς Διὸς XKFPc; ὡς Διὸς C.

29. ξόανα CS e coni. Kuhnii. ξόανον Edd. rell. Codd.

30. κροτάπου La. tum τὸν δὲ εἶναι λέγ. Va.

31. τοῦτο MVabLabA. τοῦτον Edd. Codd. rell.

32. τῷδε om. Edd. ante B, est in VaLbPcAg; τῷ δὲ M; τόδε VbLa. sq. δὲ om. M.

33. ἡ μερικὴ Ag. μοι post συγγραφὴ repetit La.

34. ἀγωρεὺς, ad marg. γρ. ἀγυιεὺς RLa. ἀγωεὺς MLb; ἀγορεὺς Vb. Mox συσπεύδοντες C e coni. Kuhnii, SBAgR (in R ευ super εν). συνσπεύδοντες MLab. συσπένδοντες AXKFPc. συνσπένδοντες Vab. πολυνίκει Vb. πολλινείκει La. πολὺν εἴκει Lb.

35. ἶσον VbRLa; ad marg. ἧσσον R. ὀπουντίνων La. λέγουσιν Ag.

CAPUT XX.

De signo Iovis Milichii eiusque origine — Cleobe et Bitone — templo Iovis Nemei et Fortunae — Choriae Maenadis sepulcro — Horarum templo — Polynicis et septem ad Thebas ducum aliorumque signis — templo Iovis Servatoris et templo Cephissi — theatro ac signis in eo — templo Veneris ac Telesillae signo — Telesillae fortibus factis.

Παρέντι[1] *δὲ Κρεύγα τε εἰκόνα, ἀνδρὸς πύκτου, καὶ*[2] *τρόπαιον ἐπὶ Κορινθίοις ἀνασταθὲν, ἄγαλμά ἐστι*[3] *καθήμενον Διὸς Μειλιχίου λίθου λευκοῦ, Πολυκλείτου δὲ ἔργον. ποιηθῆναι δὲ ἐπυνθανόμην αὐτὸ ἐπ' αἰτίᾳ τοιαύτῃ. Λακεδαιμονίοις πολεμεῖν πρὸς Ἀργείους ἀρξαμένοις οὐδεμία ἦν ἔτι ἀπαλλαγὴ, πρὶν ἢ Φίλιππος*[4] *σφᾶς ἠνάγκασεν ὁ Ἀμύντου μένειν ἐπὶ τοῖς καθεστηκόσιν ἐξ ἀρχῆς ὅροις τῆς χώρας. τὸν δὲ ἔμπροσθεν χρόνον οἱ Λακεδαιμόνιοι μηδὲν ἔξω Πελοποννήσου περιεργαζόμενοι τῆς Ἀργείας ἀεί τι ἀπέτεμνοντο,*[5] *ἢ οἱ Ἀργεῖοι τετραμμέ-*

Cap. XX. Si omiseris Creugantis pugilis effigiem, et tropaeum de Corinthiis erectum, simulacrum conspicitur Iovis Milichii, (*quod est ac si Mansueti dicas*) e candido marmore, Polycleti opus. Dedicatum vero ob huiusmodi causam audivi. Lacedaemonii, suscepto semel contra Argivos bello, nullum belligerandi finem fecerunt, priusquam utrosque Philippus Amyntae filius definitis iam tum ab initio imperii terminis circumscripsit. Nam superioribus temporibus Lacedaemonii de iis, quae extra Peloponnesum essent, nihil laborantes, de Argivorum semper aliquid finibus carpebant, aut Argivi, si quando

Cap. XX. 1. *παρέντι δὲ* CSB ex emend. Kuhnii. *Παρεντίδα* AXKFPcAgRVabLab. *παρεντίδα* M (nostra Exc. silent). „Ad minimum linea excidit: nisi potius sic: *παρέντι δὲ Κρεύγαντος εἰκ.* Praetergresso autem et transmittenti imaginem Creuganti dicatam, tropaeum illud puto etc. statim occurrit signum Iovis.“ *Reisk. MS.* Tum *Κρεύγαντι εἰκόνα* AXKFVabM. unde K emendavit *Κρεύγαντος εἰκ.* quod recepit Smin. *Παρέντι δὲ Κρεύγαν, τὴν εἰκόνα* coni. F. *Κρεύγα τὴν εἰκόνα* CSmai. *κραύγαντι*, ε super α priori, R. *κρεύσαντι* La. *κρεύγατι* PcLbAg, unde B *Κρεύγα τε*.

2. *καὶ* abest ab AXKFCodd. Posuerunt SB. Ante *ἄγαλμα* ex Kuhnii sententia posuit C uncis inclusum.

3. *ἐστιν* Ag. *μειλίχου* Pc.

4. *πρὶν ὁ φίλ.* La. *φίλιπος* Ag. Sq. *ὁ* om. Vb.; mox *ἐξ ἀρχῆς* om. M.

5. *ἀπετέμνοντο* Edd. RLa; *ἀπετέμοντο* PcAgVabLbM., mox *τετραμένων* M. *τετραμμένον* La.

-των πρὸς [6] πόλεμον ἐκείνων ὑπερόριον ἐν τῷ τοιούτῳ 155 καὶ αὐτοί σφισιν ἐνέκειντο. προηγμένου [7] δὲ ἀμφοτέροις 2 ἐς ἄκρον τοῦ μίσους ἔδοξεν Ἀργείοις λογάδας τρέφειν χιλίους· ἡγεμὼν δὲ ἐτέτακτο [8] ἐπ' αὐτοῖς Βρύας Ἀργεῖος, ὃς ἄλλα τε ἐς ἄνδρας ὕβρισε τοῦ δήμου, καὶ παρθένον κομιζομένην παρὰ τὸν νυμφίον ᾔσχυνεν ἀφελόμενος τοὺς ἄγοντας. ἐπιλαβούσης δὲ τῆς νυκτὸς τυφλοῖ [9] τὸν Βρύαντα ἡ παῖς φυλάξασα ὑπνωμένον· φωραθεῖσα δὲ, ὡς ἐπέσχεν ἡμέρα, κατέφυγεν ἱκέτις [10] ἐς τὸν δῆμον. οὐ προεμένων δὲ αὐτὴν τιμωρήσασθαι τοῖς χιλίοις [11] καὶ ἀπὸ τούτου προαχθέντων ἐς μάχην ἀμφοτέρων, κρατοῦσιν οἱ τοῦ δήμου, κρατήσαντες δὲ οὐδένα [12] ὑπὸ τοῦ θυμοῦ τῶν ἐναντίων ἔλιπον. ὕστερον δὲ ἄλλα τε ἐπηγάγοντο καθάρσια ὡς ἐπὶ αἵματι ἐμφυλίῳ [13] καὶ ἄγαλμα ἀνέθηκαν Μειλιχίου Διός. (2) Πλησίον δέ εἰσιν ἐπειργασμένοι

Lacedaemonii ad bellum extra fines gerendum se convertissent, eo tempore et ipsi Lacedaemonios urgebant. Quare vehementer exacerbatis utrinque animis, Argivi sibi statuerunt lectissimorum mille hominum praesidium alendum, quibus dux praefectus Bryas Argivus. Is et alia insolenter *ac libidinose* multa in populum fecit, et virgini cuidam, dum ad virum duceretur, iis ipsis, qui ducebant, ereptae vitium obtulit. At illa eadem nocte Bryantem somno oppressum oculis orbavit: deprehensa, ubi illuxit, supplex ad populum confugit. Enimvero populus eam non dedere ad supplicium deposcentibus mille viris. Quare ad pugnam re utrinque deducta, victor populus in persequendis hostibus irae indulgens, nullum supplicii genus praetermisit. Interiecto dein tempore et alia expiandi civilis sanguinis causa facta sunt, et Mansueti Iovis signum dedicatum. (2) Prope

6. *πρὸς ἐς πολ.* Vb. *ἐς* et supra lin. *πρὸς* R. tum *πολέμων* Va et *ὑπὲρ ὁρίων* VtAgRVabLab. *ὑπερόριων* AM. *ἐν τοσούτῳ* coni. C.

7. *προηγμένου* SB e coni. Lobeckii Ind. Lect. a. 1816. *προηγουμένου* Edd. rell. AgRPcVabMLab; mox *ἀργείους* MLa (in La *οις* sup. vers.).

8. *ἐτέτατο* Va. *ἐπ' αὐτῆς*, *οι* super *ῆ*, Vb. tum *ἤσχυνεν*, *ἐν ἀφελ.* Va.

9. *τυφοῖ τὸν βόαντα* Va. mox *ὁ παῖς* La. *ὑπνωμένου* VbLa. *ἐπέσχηκεν* La.

10. *ἱκέτης* AgVbLa; mox *τιμωρήσθαι* Va.

11. *μειλιχίοις*, MR ad marg. *χιλίοις* R. *μιλιχίοις* Lb; *τοὺς Χιλ.* Vb. pr. m.

12. *οὐδένα ὑπὸ* CSB. *οὐδὲν ἀπὸ* Edd. rell. RAgPcVabMLab; tum *ἔλιπον* Edd. RVbLa; *ἔλειπον* MVa PcAgLb.

13. *ἐμφυλίων* Va. mox *μιλιχίου* Ag.

λίθῳ Κλέοβις [14] καὶ Βίτων, αὐτοί τε ἕλκοντες τὴν ἅμαξαν,
καὶ ἐπ' αὐτῇ ἄγοντες τὴν μητέρα ἐς τὸ Ἡραῖον. (3) Τού-
των [15] δὲ ἀπαντικρὺ Νεμείου Διός ἐστιν ἱερόν ἄγαλμα
ὀρθὸν [16] χαλκοῦν τέχνη Λυσίππου. μετὰ δὲ αὐτὸ
προελθοῦσιν ἐν δεξιᾷ Φορωνέως τάφος ἐστίν· ἐναγίζουσι [17]
δὲ καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι τῷ Φορωνεῖ. πέραν δὲ τοῦ Νεμείου
Διὸς Τύχης ἐστὶν ἐκ παλαιοτάτου ναὸς, εἰ [18] δὴ Παλαμή-
δης τοὺς κύβους εὑρὼν ἀνέθηκεν ἐς τοῦτον τὸν ναόν.
4 τὸ δὲ μνῆμα τὸ πλησίον Χορείας [19] μαινάδος ὀνομάζουσι
Διονύσῳ λέγοντες καὶ ἄλλας γυναῖκας καὶ ταύτην ἐς Ἄργος
συστρατεύσασθαι, Περσέα [20] δὲ, ὡς ἐκράτει τῆς μάχης,
φονεῦσαι τῶν γυναικῶν τὰς πολλάς· τὰς μὲν οὖν λοιπὰς
θάπτουσιν ἐν κοινῷ, ταύτῃ δὲ (ἀξιώματι γὰρ δὴ προεῖχεν)
ἰδίᾳ τὸ μνῆμα ἐποίησαν. (4) Ἀπωτέρω [21] δὲ ὀλίγον Ὡρῶν
5 ἱερόν ἐστιν. ἐπανιόντι δὲ ἐκεῖθεν ἀνδριάντες ἑστήκασι

sunt in marmore sculpti Cleobis et Biton, qui impositam plaustro matrem ipsimet in Iunonis templum trahunt. (3) E regione Nemei Iovis aedes: in qua simulacrum dei recto statu ex aere, Lysippi opus. Hinc ad dexteram progressis ostendit se Phoronei sepulcrum. Phoroneo quidem nostra etiamnum aetate parentant. Supra Nemei Iovis Fortunae fanum est perantiquum: in quo inventas a se *primum* tesseras Palamedes dedicavit. Proximum monumentum Choriae Maenadis appellant. Liberi enim Patris castra et alias foeminas, et hanc secutam, quum ille Argos exercitum duceret, memorant: at Perseum, dum victoria potiretur, ex illis foeminis multas occidisse: ac ceteris commune monumentum, huic vero, quod dignitate anteibat, suum est separatim positum. (4) Non longe Horarum est aedes. Illinc

14. *κλεόβις* Lb. *κλέομβις* Ag. mox *μητέραν* Vb.

15. *τούτου δὲ* Va. mox *ἱερὸν* om. La, recte, ut videtur.

16. *ὀρθοῦν* PcAgLbRVb (in R *ῦν* expunctum, et supra lin. *ν* positum). *ὀρθοῦ* M. tum *χαλκοῦ* coni. S. *λισίππου* Vb.

17. *ἐνγίζουσι* Ag. *ἐναγίζουσιν* Vb.

18. *εἰ δὴ* B e coni. Lobeckii et Porsoni. *οἱ δὴ* AXKFSPcAgRVabM. *ὃ δὴ* C. *οἷα δὴ*, quandoquidem, coni. S, *ὅτι δὴ* Coraës. *παλ. διὸς οἱ δὴ* La. Mox *τοὺς* om. AXKFLab AgRPcVbM. Est in CSBVa.

19. *Χορείας* CSBPcdAg. *χωρείας* VaLbM. *Χωρίας* AXKFVbRLa. *ὀνομάζουσιν* Ag. *διόνυσον* MVa. *διονύσων* Vb. *διονύσου* Lb. *καὶ ταύτην* om. La.

20. *περσαία* Ag. mox *δὴ ἀξ. γὰρ δὴ* Vb. *προσῆχον* La.

21. *ἀποτέρω* VabAg. mox *ἐπανιόντος* La. *ἐπανιόντες* MPcAgRLb. In R *ες* expunctum et *ι* supra lin.; tum *ἀνδριάντας* M.

*Πολυνείκους τοῦ Οἰδίποδος καὶ ὅσοι σὺν ἐκείνῳ τῶν
ἐν τέλει πρὸς τὸ τεῖχος μαχόμενοι τὸ Θηβαίων*[22] *ἐτελεύτη-
σαν. τούτους τοὺς ἄνδρας ἐς μόνων*[23] *ἑπτὰ ἀριθμὸν* 156
*κατήγαγεν Αἰσχύλος πλειόνων ἔκ τε Ἄργους ἡγεμόνων
καὶ Μεσσήνης καί τινων καὶ*[24] *Ἀρκάδων στρατευσαμένων.
τούτων δὲ τῶν ἑπτὰ (ἐπηκολουθήκασι γὰρ καὶ Ἀργεῖοι τῇ
Αἰσχύλου ποιήσει) πλησίον κεῖνται καὶ οἱ τὰς Θήβας ἑλόν-
τες, Αἰγιαλεὺς Ἀδράστου καὶ Πρόμαχος ὁ*[25] *Παρθενο-
παίου τοῦ Ταλαοῦ καὶ Πολύδωρος Ἱππομέδοντος καὶ
Θέρσανδρος καὶ οἱ Ἀμφιαράου παῖδες, Ἀλκμαίων τε καὶ
Ἀμφίλοχος, Διομήδης τε*[26] *καὶ Σθένελος· παρῆν δὲ ἔτι
καὶ ἐπὶ τούτων Εὐρύαλος Μηκιστέως καὶ Πολυνείκους
Ἄδραστος καὶ Τιμέας.*[27] *τῶν δὲ ἀνδριάντων οὐ πόῤῥω* 6
*δείκνυται Δαναοῦ μνῆμα καὶ Ἀργείων τάφος κενὸς ὁπό-
σους ἔν τε Ἰλίῳ καὶ ὀπίσω κομιζομένους ἐπέλαβεν ἡ τε-
λευτή.* (5) *Καὶ Διός ἐστιν ἐνταῦθα ἱερὸν σωτῆρος. καὶ*[28]

rediens positas videas statuas Polynicis Oedipodis filii, et eorum omnium ducum, qui cum illo sub Thebarum muris pugnantes ceciderunt. Eos septem duntaxat recensuit Aeschylus, quum plures tamen e primariis viris Argivorum, et e *tota* Messene, atque Arcadiae parte, in eius belli societatem venissent. Prope hos septem (nam et Argivi eum numerum, quem in suo carmine Aeschylus expressit, sequuntur) statuae positae sunt eorum, qui Thebas cepere, Aegialeus Adrasti filius, Promachus Parthenopaei, Talai nepos: Polydorus Hippomedontis, et Thersander: Amphiarai praeterea liberi, Alcmaeon et Amphilochus: Diomedes ad hos, et Sthenelus: quin et Euryalus Mecistei; et Polynicis filii Adrastus et Timeas. A statuis hisce non longe ostenditur Danai monumentum, et honorarius eorum Argivorum tumulus, qui aut ad Ilium cecidere, aut iam reduces morte oppressi sunt. (5) Est ibidem Servatoris Iovis aedes, quam ubi

22. *Θηβαίων* Smai. BPc? *Θηβαῖον* Edd. rell. AgVabM.
23. *μόνων* CS e coni. Sylburgii, BPcAg. *μόνον* Edd. rell. VabM Lab.
24. *καὶ Ἀρχ.* BPcAgMLbVa; *καὶ* abest ab Edd. rell. VbLa.
25. *ὁ* om. VbLa Edd. ante B. Est in BPcAgVaMLb. Mox *ταλάου* Lab. *καὶ Πολύδωρος—Ἀμφιαράου* om. Va.
26. *δὲ καὶ* Vb.
27. *τιμαίας*, ε super αι, Vb.; tum *ἀδριάντων* M. mox *ἠλίῳ καὶ ὀπόσσω* La.
28. *καὶ* om. Va. Tum *παριοῦσιν εἰς* [*ἐς* SAgVabLabMPc] *τὸ οἴκημα*, *ἐνταῦθα* (in Va. p. compend. *ἐνταυ*) Codd. AXKFCS. Recepimus cum B. coniecturam Sylburgii, probatam a CS. Tum *ὀδύρωνται* MLa.

παριοῦσιν ἐστὶν οἴκημα ἔνθα τὸν Ἄδωνιν αἱ γυναῖκες
Ἀργείων ὀδύρονται. ἐν δεξιᾷ δὲ τῆς ἐσόδου τῷ Κηφισῷ[29]
πεποίηται τὸ ἱερόν· τῷ δὲ ποταμῷ τούτῳ τὸ ὕδωρ φασὶν
οὐ καθάπαξ ὑπὸ[30] τοῦ Ποσειδῶνος ἀφανισθῆναι, ἀλλὰ
ἐνταῦθα δὴ μάλιστα, ἔνθα καὶ τὸ ἱερόν ἐστι, συνιᾶσιν
7 ὑπὸ γῆν ῥέοντος. παρὰ δὲ τὸ ἱερὸν τοῦ Κηφισοῦ Με-
δούσης λίθου πεποιημένη κεφαλή· Κυκλώπων φασὶν εἶναι
καὶ τοῦτο τὸ[31] ἔργον. τὸ δὲ χωρίον τὸ ὄπισθεν καὶ ἐς
τόδε Κριτήριον[32] ὀνομάζουσιν Ὑπερμνήστραν ἐνταῦθα
ὑπὸ Δαναοῦ κριθῆναι λέγοντες. (6) Τούτου δέ ἐστιν
οὐ πόῤῥω θέατρον· ἐν δὲ αὐτῷ[33] καὶ ἄλλα θέας ἄξια
καὶ ἀνὴρ φονεύων ἐστὶν ἄνδρα, Ὀθρυάδαν[34] τὸν Σπαρ-
τιάτην Περίλαος Ἀργεῖος ὁ Ἀλκήνορος. Περιλάῳ δὲ τού-
τῳ καὶ πρότερον ἔτι ὑπῆρχε Νεμείων ἀνηρῆσθαι νίκην
8 παλαίοντι. (7) Ὑπὲρ δὲ τὸ θέατρον Ἀφροδίτης ἐστὶν
ἱερόν,[35] ἔμπροσθεν δὲ τοῦ ἕδους Τελέσιλλα ἡ ποιήσασα

praeterieris, domus est, ubi Argivorum matronae Adonin lugent. Ad dexteram eius aditus templum Cephisso flumini dicatum est. Eius fluminis aquam non semel a Neptuno exhaustam credi volunt, quum ipsi tamen eo ipso in loco, ubi templum est, pro comperto habeant sub terram fluere. Iuxta Cephissi Medusae e marmore caput. Cyclopum hoc etiam opus fuisse dictitant. Vicum, qui a tergo est, Criterium in hoc usque tempus nominant, quod in eo de Hypermnestra a Danao iudicium factum memoriae proditum sit. (6) Non longe theatrum est. In eo et alia digna sunt, quae spectentur, et vir virum caedens, Othryadam Spartanum Perilaus Argivus Alcenoris filius. Et is quidem Perilaus ante de lucta victor in Nemeis renunciatus fuerat. (7) Supra theatrum Veneris fanum: in cuius fronte a pavimento columna surgit, cui insistit Te-

29. *Κηφισῷ* et mox *Κηφισοῦ* BPc. σ duplex habent Edd. rell. AgVab Lab, in La primo loco σ alterum supra versum.

30. *ἀπὸ* Va. *ἀφανισθεῖναι* Vb. mox *συνίασιν* Lab. *μεδούσος* M.

31. *τὸ* om. AXKFCVbLa. mox *ὄπισθε* Lb.

32. *κρειτίριον* Vb m. pr. *κρητήριον* La. *ὀνομάζουσι* M. *ὑπερμήστραν* PcAgVabLab. mox *οὐ πόῤῥωθεν* La.

33. *αὐτὸ* Ag.

34. *Ὀθρυάδαν* CSB ex emend. Camerarii, quam proponit etiam Palmer. MS., Amasaeus. *Ὀθνάδαν* Edd. rell. Codd. (*Ὀθν.* Vb.). Mox *Ἀργεῖος* om. M. et *Νεμίων* MLb. *δίκην* La.

35. *ἱερὸν ἐστὶν* Va; sed literis ordo vulg. restit. *ἔμπροσθε* Lb.; tum *τελλέσιλα* et *πρὸ τοῖς ποσὶν* Va. *ἀπείργασται* La.

τὰ ᾄσματα ἐπείργασται στήλῃ· καὶ βιβλία μὲν ἐκεῖνα [36] 157
ἔρριπταί οἱ πρὸς τοῖς ποσίν, αὐτὴ [37] δὲ ἐς κράνος ὁρᾷ κατέχουσα τῇ χειρὶ καὶ ἐπιτίθεσθαι τῇ κεφαλῇ μέλλουσα. ἦν δὲ ἡ [38] Τελέσιλλα καὶ ἄλλως ἐν ταῖς γυναιξὶν εὐδόκιμος καὶ μᾶλλον ἐτιμᾶτο ἔτι ἐπὶ τῇ ποιήσει. συμβάντος δὲ Ἀργείοις ἀτυχῆσαι λόγου μειζόνως πρὸς Κλεομένην τὸν Ἀναξανδρίδου [39] καὶ Λακεδαιμονίους, καὶ τῶν μὲν ἐν αὐτῇ πεπτωκότων τῇ μάχῃ, ὅσοι δὲ ἐς τὸ ἄλσος τοῦ Ἄργου [40] κατέφευγον, διαφθαρέντων καὶ τούτων, τὰ μὲν πρῶτα ἐξιόντων κατὰ ὁμολογίαν, ὡς δὲ ἔγνωσαν ἀπατώμενοι, συγκατακαυθέντων [41] τῷ ἄλσει τῶν λοιπῶν, οὕτω [42] τοὺς Λακεδαιμονίους Κλεομένης ἦγεν ἐπὶ ἔρημον ἀνδρῶν τὸ Ἄργος. (8) Τελέσιλλα [43] δὲ οἰκέτας μὲν καὶ ὅσοι 9
διὰ νεότητα ἢ γῆρας ὅπλα ἀδύνατοι φέρειν ἦσαν, τούτους μὲν πάντας ἀνεβίβασεν ἐπὶ τὸ τεῖχος, αὐτὴ δὲ ὁπόσα ἐν ταῖς οἰκίαις ὑπελείπετο καὶ τὰ ἐκ τῶν ἱερῶν ὅπλα ἀθροίσα-

lesilla, quae cantica fecit. Ad pedes eius carminum volumina iacent: ipsa galeam aspicit, quam capiti iam impositura manu tenet. Fuit Telesilla haec et aliis de causis inter foeminas illustris, et honorem praecipuum ex poëtica meruit. *Haec illa Telesilla est, quae tale virtutis muliebris documentum dedit.* Quo tempore Argivi maiore, quam dicendo explicari possit, clade a Cleomene Anaxandridae filio Lacedaemoniorum rege afflicti sunt, aliis in proelio caesis, ii, qui supplices in Argi lucum confugerant, partim ad pacis conditiones evocati, nihilo minus violati sunt; partim vero, ubi se dolo circumventos senserunt, se ipsos et lucum simul cremarunt. Quare Cleomenes, consumta Argivorum militari aetate et robore, ad Argos oppugnandum confestim Lacedaemoniorum copias duxit. (8) Ibi Telesilla, ad murorum praesidia servitiis, et iis omnibus, qui per aetatem arma ferre non possent, amandatis, e domibus et templis armis, quae reliqua fortuna belli fecerat,

36. ἐκείνων coni. K. ἐκεῖ ἀπέῤῥιπται Iacobs Exerc. 2. p. 136.

37. αὐτὴ Smai. secutus Amasaeum BPcAg. αὕτη edd. rell. Vab MLab; mox κρᾶνος M.

38. δὲ ἡ CSB e coni. AgLb; δὲ καὶ ἡ Edd. Codd. rell. τελέσσιλλα AgVb. τελεσίλλα La.

39. Ἀλεξανδρίδου Vb. τὴν ἀναξ. La.

40. Ἀρείου APcVabAgLab. mox διαφαρέντων — ἐξιόντα Ag. ἀξιόντων Lb. κατὰ ἀναλογίαν Pc.

41. συγκατακαθωτων, (καθωτων expunct. et εν super ω priori) καυθέντων Ag.

42. οὕτω SBPcMVab. οὕτως Ag Lab. Edd. rell.

43. τελέσσιλλα AgVbLb. καὶ ὅσα Lb. Mox αὕτη δὲ Vb. ἐπελείπετο La.

σα[44] τὰς ἀκμαζούσας ἡλικίᾳ τῶν γυναικῶν ὥπλιζεν, ὁπλίσασα δὲ ἔτασσε κατὰ τοῦτο ᾗ τοὺς πολεμίους προσιόντας ἠπίστατο. ὡς δὲ παρεγένοντο[45] οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ αἱ γυναῖκες οὔτε τῷ ἀλαλαγμῷ κατεπλάγησαν δεξάμεναί τε[46] ἐμάχοντο ἐῤῥωμένως, ἐνταῦθα οἱ Λακεδαιμόνιοι φρονήσαντες ὡς καὶ διαφθείρασί[47] σφισι τὰς γυναῖκας ἐπιφθόνως τὸ κατόρθωμα ἕξει[48] καὶ σφαλεῖσι μετὰ ὀνειδῶν γενήσοιτο ἡ συμφορὰ, ὑπείκουσι ταῖς γυναιξί. πρότερον δὲ ἔτι[49] τὸν ἀγῶνα τοῦτον προεσήμηνεν ἡ Πυθία, καὶ τὸ λόγιον εἴτε ἄλλως εἴτε καὶ ὣς[50] συνεὶς ἐδήλωσεν Ἡρόδοτος·

Ἀλλ' ὅταν ἡ θήλεια τὸν ἄῤῥενα νικήσασα
Ἐξελάσῃ καὶ κῦδος ἐν Ἀργείοισιν ἄρηται,
Πολλὰς Ἀργείων ἀμφιδρυφέας τότε[51] θήσει.

refixis, omnes, quae integra aetate erant, foeminas obarmavit, et ibi eas collocavit, qua *ad oppidum* Lacedaemonios accessuros exploratum habebat. Neque vero illae, hoste appropinquante, bellico clamore exterritae sunt: quin fortiter et praesenti animo pugnantes, hostium impressionem sustinuerunt. At Lacedaemonii quum cogitare coepissent, si foeminas violassent, invidiosam fore eam victoriam: sin victi essent, se turpissime discessuros, omnem ab illis belli iram abstinuerunt. Atque hoc quidem facinus multo ante Delphici oraculi vox praedixit, quam Herodotus vel aliis, vel iisdem plane exposuit versibus:

Namque animosa viros quum vincet foemina, et omnem
Auferet Argolicae pubi Mavortis honorem,
Tunc Argiva phalanx saevis lacerabitur armis.

44. ἀθρήσασα Vb. τοὺς πολεμοῦντας La.

45. ὡς δὲ ἐγίγνοντο AXKFCSmiss. AgVbMPacdLab. ὡς δὲ ἐγένοντο Smai. Va. ἠγγίζοντο coni. Camerar. ἐπεγίγνοντο vel πλησίον, ἐγγὺς ἐγίγνοντο Sylb. ἐγγὺς ἐγένοντο coni. F probante Porsono et B, qui edidit: ὡς δὲ ἐγγὺς ἐγίνοντο. K. coni. παρεγίγνοντο, quae emendatio propter frequentem verborum compositorum et simplicium confusionem facillima visa est. Tum ἀλαλλαγμῷ Vb.

46. δὲ VbLbMAg, sed in Ag. super δ est τ.

47. διαφθείρασίν Ag. διαφθείρας Vb.

48. ἥξει, MR ad marg. ἕξει R. ἥξει καὶ σφαλεῖσιν ἕξει Vb. σφαλεῖσιν Ag et γυναιξὶν AgM.

49. ἔτι CS ex emend. Valck. ad Herod. VI, 77. ἐπὶ Codd. Edd. rell. Etiam B malit ἔτι. tum προεσήμαινεν VaAg (in Ag η super αι) La. tum τὸν λόγ. M.

50. καὶ ὡς AXKFVabLa. καὶ ὧς S. καὶ ὣς Courier ad Luc. Asin. p. 243. ὣς om. CBPcAgMLb. mox ἄρσενα La.

51. πότε MLb.

τὰ μὲν ἐς[52] τὸ ἔργον τῶν γυναικῶν ἔχοντα τοῦ χρησμοῦ 158
ταῦτα ἦν.

CAPUT XXI.

De memorandis ad forum Argivorum — Aeneae signo et loco Delta dicto — sepulcris memorandis — templo Minervae Salpingos — Epimenide — Pyrrhi monumento — de Medusa Gorgone et Perseo variae narrationes — de Gorgophone — Laphaë — Latonae templo et Chlori Niobes filia.

Κατελθοῦσι δὲ ἐντεῦθεν καὶ τραπεῖσιν[1] αὖθις ἐπὶ τὴν ἀγορὰν ἔστι μὲν Κερδοῦς Φορωνέως γυναικὸς μνῆμα, ἔστι δὲ ναὸς Ἀσκληπιοῦ. τὸ δὲ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν ἐπίκλησιν Πειθοῦς, Ὑπερμνήστρα[2] καὶ τοῦτο ἀνέθηκε, νικήσασα τῇ δίκῃ τὸν πατέρα, ἣν τοῦ Λυγκέως[3] ἕνεκα ἔφυγεν. (2) Καὶ Αἰνείου ἐνταῦθα χαλκοῦς ἀνδριάς[4] ἐστι, καὶ χωρίον καλούμενον Δέλτα· ἐφ' ὅτῳ δὲ (οὐ γάρ μοι τὰ λεγόμενα[5] ἤρεσκεν) ἑκὼν παρίημι. πρὸ δὲ αὐτοῦ 2'
πεποίηται Διὸς Φυξίου[6] βωμός, καὶ πλησίον Ὑπερμνήστρας μνῆμα Ἀμφιαράου μητρός, τὸ δὲ ἕτερον Ὑπερ-

Haec de praeclaro foeminarum facinore Apollo.

Cap. XXI. Iam vero qui a Veneris fano descenderint, et ad forum flexerint, Cerdus Phoronei uxoris monumentum offendant. Sunt ibidem templa Aesculapii, et Dianae cognomento Suadae. Hoc Hypermnestra dicavit, quo tempore in iudicio patrem vicit, quum ille eius criminis ream egisset, quod Lynceo pepercisset. (2) Est ibidem Aeneae ex aere statua, et vicus, cui Delta nomen. Nominis quae fuerit causa, quoniam, quae vulgo prodita sunt, mihi non probantur, consulto praetereo. Ante eum vicum ara erecta est Phyxii (*id est Liberatoris*) Iovis, et prope Hypermnestrae monumentum Amphiarai matris: al-

52. ἐς La. εἰς Edd. Codd. rell.

Cap. XXI. 1. αὖθις τραπεῖσιν AXKFCSVbLa. τραπεῖσιν αὖθις B PcAgR (in quo per α. β. transponuntur) VaMLb.

2. ὑπερμήστρα PcAgVabLab et mox ὑπερμήστρας PcAgVb. ἕτερον ὑπερμήστρας etiam La. tum καὶ ταύτῃ Ag.

3. λυκέως Vb. tum ἔφυγεν BPc VbMLa; ἔφυγε Edd. rell. AgLb.

4. ἀδριὰς M.

5. καλούμενα, supra lin. λεγόμενα Exc. Pal.; tum περίημι Vb La.

6. φρυξίου Va. φυγίου M. deinde λυκεὺς Vb.

μνήστρας τῆς Δαναοῦ· σὺν δὲ αὐτῇ καὶ Λυγκεὺς τέθα-
πται. τούτων δὲ ἀπαντικρὺ Ταλαοῦ τοῦ Βίαντός ἐστι[7]
τάφος· τὰ δὲ ἐς Βίαντα καὶ ἀπογόνους τοῦ[8] *Βίαντος ἤδη*
3 *λέλεκταί μοι.* (3) *Ἀθηνᾶς δὲ ἱδρύσασθαι Σάλπιγγος*
ἱερόν φασιν Ἡγέλεων.[9] *Τυρσηνοῦ δὲ τοῦτον τὸν*[10] *Ἡγέ-*
λεων, τὸν δὲ Ἡρακλέους εἶναι καὶ γυναικὸς λέγουσιν[11]
τῆς Λυδῆς, Τυρσηνὸν δὲ σάλπιγγα εὑρεῖν πρῶτον, Ἡγέ-
λεων δὲ τὸν Τυρσηνοῦ διδάξαι τοὺς σὺν Τημένῳ Δωριέας
τοῦ ὀργάνου τὸν ψόφον, καὶ δι' αὐτὸ Ἀθηνᾶν ἐπονομάσαι
Σάλπιγγα. (4) *Πρὸ δὲ τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς Ἐπιμενί-*
δου λέγουσιν εἶναι τάφον· Λακεδαιμονίους γὰρ πολεμή-
σαντας πρὸς Κνωσίους[12] *ἑλεῖν ζῶντα Ἐπιμενίδην, λαβόν-*
τας δὲ ἀποκτεῖναι, διότι σφίσιν οὐκ αἴσια ἐμαντεύετο,
4 *αὐτοὶ δὲ ἀνελόμενοι θάψαι ταύτῃ φασίν.*[13] (5) *Τὸ δὲ*
οἰκοδόμημα λευκοῦ λίθου κατὰ μέσον μάλιστα τῆς ἀγορᾶς
οὐ[14] *τρόπαιον ἐπὶ Πύῤῥῳ τῷ Ἠπειρώτῃ, καθὰ λέγουσιν*
οἱ Ἀργεῖοι, καυθέντος δὲ ἐνταῦθα τοῦ νεκροῦ μνῆμα καὶ

terius etiam Hypermnestrae, Danai filiae. Sepultus in eodem tumulo Lynceus est. E regione exstat sepulcrum Talai Biantis filii, de quo, eiusque posteris, iam ante egimus. (3) At Minervae Tubae cognomento aedem Hegelaum exstruxisse aiunt: fuisse autem eum Tyrrheni filium: ac Tyrrhenum Hercule et Lyda muliere genitum primum tubam invenisse: cuius postea cantum Hegelaus Dorienses eos docuerit, qui Temenum secuti sunt. Quocirca nominasse eum Minervam Tubam. (4) Ante aedem Minervae sepulcrum videas, quod esse dicunt Epimenidis. Lacedaemonios enim, dum bellarent cum Gnosiis, Epimenidem vivum cepisse: ac deinde, quum eum occidissent, quod minime laeta praediceret, sublatum cadaver eo in loco humasse. (5) At aedificium e candido marmore, quod in medio ferme se foro attollit, tropaeum de Pyrrho Epirotarum rege est, ut ipsi praedicant Argivi. Quo enim in loco cadaver eius crematum est,

7. *ἐστὶν* Vb.

8. *τοὺς Βίαντος* coni. B.

9. *ἠγέλαιων*, ε super αι, Ag.

10. *τοῦτον* CSBVaPd. *τούτον* MPcAgLb. *τόνδε τὸν* AXKFVbLa; scripsimus *τοῦτον τόν.* tum *ἡγέλεῳ* Pe. *ἡγ[illegible]* Ag. *ἡγέλεω* LbPd.

11. *λέγουσιν* SAgLa. *τῆς* om. La. tum *Τυρσινὸν*, η super ι, Vb. *τὰς σὺν* Lb. *ἐπονομαμάσαι* Va.

12. *Κνωσσίους* Edd. Codd.

13. *φασὶν* AgVb. *φασὶ* Edd. Codd. rell.

14. *οὐ* FCB, *οὗ* Codd. Edd. rell., quod Sylb. tolli vult, unde S uncis inclusit. Sylb. substituendum censet *τοῦτό [illegible]* vel aliud quidpiam. Mox *πύ[illegible]*

τοῦτο ἂν [15] εὕροι τις, ἐν ᾧ τά τε [16] ἄλλα ὅσοις ὁ Πύῤῥος ἐχρῆτο ἐς τὰς μάχας καὶ οἱ ἐλέφαντές εἰσιν ἐπειργασμένοι. τοῦτο μὲν δὴ κατὰ τὴν πυρὰν οἰκοδόμημα ἐγένετο· αὐτὰ δὲ κεῖται τοῦ Πύῤῥου τὰ ὀστᾶ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Δήμητρος, παρ' ᾧ συμβῆναί οἱ καὶ τὴν τελευτὴν ἐδήλωσα ἐν τῇ Ἀτθίδι συγγραφῇ. τοῦ δὲ τῆς Δήμητρος ἱεροῦ τού- 159
του κατὰ τὴν ἔσοδον ἀσπίδα ἰδεῖν Πύῤῥου χαλκῆν [17] ἔστιν ὑπὲρ τῶν θυρῶν ἀνακειμένην. (6) Τοῦ δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν Ἀργείων οἰκοδομήματος οὐ μακρὰν χῶμα γῆς ἐστίν· ἐν δὲ αὐτῷ κεῖσθαι τὴν Μεδούσης [18] λέγουσι τῆς Γοργόνος κεφαλήν. ἀπόντος δὲ τοῦ μύθου, τάδε ἄλλα ἐς αὐτήν ἐστιν εἰρημένα, Φόρκου [19] μὲν θυγατέρα εἶναι, τελευτήσαντος δέ οἱ τοῦ πατρὸς βασιλεύειν τῶν περὶ τὴν λίμνην τὴν [20] Τριτωνίδα οἰκούντων, καὶ ἐπὶ θήραν τε ἐξιέναι καὶ ἐς τὰς μάχας ἡγεῖσθαι τοῖς Λίβυσι [21] καὶ δὴ καὶ τότε ἀντικαθημένην στρατῷ πρὸς τὴν Περσέως δύναμιν (ἔπε-

ibidem ei fuisse erectum monumentum: in quo quum alia, quibus in proeliis utebatur, insculpta, tum vero elephanti. Atque hoc quidem opus ad eius bustum eminet, ossa vero sunt in Cereris condita, ad quam aedem eum occubuisse, est a me in libro de Atticis rebus expositum. Et in primo quidem aditu templi Cereris licet adhuc videre in supero forium limine ipsis Pyrrhi affixum scutum. (6) Non longe vero ab eo opere, quod in foro Argivorum est, tumulus terrae consurgit, in quo conditum ferunt Medusae Gorgonis caput: de qua nullam ut fabulae rationem habeamus, haec memoriae prodita sunt. Phorci eam filiam fuisse: patre mortuo, acceptum ab illo regnum eorum populorum, qui Tritonidem paludem accolunt, tenuisse. Solitam in venationes et pugnas exire cum Afrorum, quibus imperabat, manu. Quare quum Persei co-

15. ἂν CSB, Porsonus. ὃν AXKFPcVabLabM, ἂν Ag. ἑόροι La.

16. γε καὶ ἄλλα B, τε καὶ ἄλλα CSmin. PabcdAgMVaR, sed in R καὶ expunctum et ad marg. τὰ adiectum. τά τε ἄλλα AXKFSmai. VbLa, in qua lectione nihil est, quod offendat. ἐχρῆτο CSBPabcdAgMVaLb; ἔχρητο La. ἐκέχρητο AXKFVbR (in R ἐκ supra versum). mox ἀτθίθι et δήμητος Va.

17. χαλκεῖν La. mox τῶν Ἀργ. CS ex emend. Facii. τοῦ τῶν Ἀργ. Va. τοῦ Ἀργ. AXKFVbPcAgMLab; τῇ Ἀργ. B.

18. μεδοῦσαν, p. corr. μεδούσης, Vb. — Sq. λέγουσι om. MLb, transponit post Γοργόνος Va. mox τὰ δὲ ἄλλα VabLa.

19. Φόρκου CSBMPcdAgLb, ut iam Camerar. correxit. Φόρβου AXKFVabLa.

20. τὴν om. M. tum θύραν VaM (in M ή super ύ).

21. λήλυσι (ιβ supra versum) Vb.

σθαι γὰρ καὶ τῷ Περσεῖ[22] λογάδας ἐκ Πελοποννήσου) δολοφονηθῆναι νύκτωρ, καὶ τὸν Περσέα τὸ κάλλος ἔτι καὶ ἐπὶ νεκρῷ θαυμάζοντα οὕτω τὴν κεφαλὴν ἀποτεμόντα
6 αὐτῆς ἄγειν τοῖς Ἕλλησιν ἐς ἐπίδειξιν. (7) Καρχηδονίῳ[23] δὲ ἀνδρὶ Προκλεῖ τῷ Εὐκράτους ἕτερος λόγος ὅδε ἐφαίνετο εἶναι τοῦ προτέρου πιθανώτερος. Λιβύης ἡ ἔρημος καὶ ἄλλα παρέχεται θηρία ἀκούσασιν οὐ πιστά, καὶ ἄνδρες ἐνταῦθα[24] ἄγριοι καὶ ἄγριαι γίγνονται γυναῖκες· ἔλεγέ[25] τε ὁ Προκλῆς ἀπ' αὐτῶν ἄνδρα ἰδεῖν κομισθέντα ἐς Ῥώμην. εἴκαζεν οὖν πλανηθεῖσαν γυναῖκα ἐκ τούτων καὶ ἀφικομένην ἐπὶ τὴν λίμνην τὴν Τριτωνίδα λυμαίνεσθαι[26] τοὺς προσοίκους, ἐς ὃ Περσεὺς ἀπέκτεινεν αὐτήν. Ἀθηνᾶν δέ οἱ συνεπιλαβέσθαι δοκεῖν τοῦ ἔργου, ὅτι οἱ περὶ τὴν λίμνην τὴν Τριτωνίδα ἄνθρωποι ταύτης εἰσὶν ἱεροί.
7 (8) Ἐν δὲ Ἄργει παρὰ τοῦτο δὴ[27] τὸ μνῆμα τῆς Γοργόνος Γοργοφόνης τάφος ἐστὶ τῆς Περσέως· καὶ ἐφ' ὅτῳ μὲν αὐτῇ τὸ ὄνομα ἐτέθη, δῆλον εὐθὺς ἀκούσαντι· γυναι-

piis, quas ille lectissimas ex Peloponneso adduxerat, acie occurrisset, noctu per insidias oppressam. Mortuae pulchritudinem admiratum Perseum, praecisum caput, ut spectaculo esset, in Graeciam reportasse. (7) At Proclus Carthaginiensis Eucratis filius veri fere similiorem historiam literis mandavit. In Africae desertis bestias gigni multas mirabili specie atque inusitata, feros inter eas viros et foeminas, ac virum se Romam illinc deportatum vidisse testatur. Coniicere itaque se, ex illis foeminis unam fuisse Medusam: quae quum a suis gregibus aberrans venisset ad Tritonidem paludem, eius accolas male mulctavit, usque dum a Perseo est occisa. Adiutricem vero Perseo Minervam fuisse, idcirco proditum, quod, qui stagnum illud accolunt homines, Minervae sacri sunt. (8) Iuxta hoc Gorgonis monumentum est Argis Gorgophones Persei filiae tumulus: cui quare sit id nominis impositum, omnibus, ad quo-

22. *Περσεῖ* FCSBVabPcAg. ut correxerat Sylb. *Πέρση* AXKM (?) Lab; mox *ἐς πίδειξ.* Va.
23. *Καρχηδωνίω* Va.
24. *ἐς ταῦτα* Pc. tum *γίνονται* Vab.
25. *ἔλεγέν* VbM. *ἔλεγόν* Ag. *πατροκλῆς* Va; tum *ἐκ αὐτῶν* Vb. mox *εἴδειν* Ag. et expuncto *ἐ*, Vb. tum *γυναῖκαν* La.
26. *λιμαίνεσθαι* Vb. *προσήκους* La. *λυμαίνεσθαι — — Τριτωνίδα* om. Pc. *αὐτὸν* La. mox *συνεπιλαβάσθαι* Va. *ταύτην εἰσὶν* La.
27. *δὴ* om. La. mox *ἐστὶ* BPcAg La; *ἐστὶν* [illegible] rell. VbLb.

κῶν δὲ πρώτην αὐτήν φασι [28] τελευτήσαντος τοῦ ἀνδρὸς Περιήρους τοῦ Αἰόλου (τούτῳ γὰρ παρθένος [29] συνῴκησε) τὴν δὲ αὖθις Οἰβάλῳ γήμασθαι. πρότερον δὲ καθεστήκει [30] ταῖς γυναιξὶν ἐπὶ ἀνδρὶ ἀποθανόντι χηρεύειν. (9) Τοῦ τάφου δὲ ἔμπροσθεν τρόπαιον λίθου πεποίηται 8
κατὰ ἀνδρὸς Ἀργείου Λαφάους·[31] τοῦτον γὰρ (γράφω δὲ ὁπόσα λέγουσιν αὐτοὶ περὶ σφῶν Ἀργεῖοι) τυραννοῦντα [32] ἐξέβαλεν ἐπαναστὰς ὁ δῆμος, φυγόντα δὲ ἐς Σπάρ- 160
την [33] Λακεδαιμόνιοι κατάγειν ἐπειρῶντο ἐπὶ τυραννίδι, νικήσαντες δὲ οἱ Ἀργεῖοι τῇ μάχῃ Λαφάην [34] τε καὶ τῶν Λακεδαιμονίων τοὺς πολλοὺς ἀπέκτειναν. (10) Τὸ δὲ ἱερὸν τῆς Λητοῦς ἔστι μὲν οὐ μακρὰν τοῦ τροπαίου, τέχνη δὲ [35] τὸ ἄγαλμα Πραξιτέλους. τὴν δὲ εἰκόνα παρὰ τῇ 9
θεῷ τῆς παρθένου Χλῶριν ὀνομάζουσι, Νιόβης μὲν θυγατέρα εἶναι λέγοντες, Μελίβοιαν [36] δὲ καλεῖσθαι τὸ ἐξ ἀρχῆς· ἀπολλυμένων δὲ ὑπὸ Ἀρτέμιδος καὶ Ἀπόλλωνος [37]

rum aures pervenerit, per se statim perspicuum esse potest. Hanc primam fuisse aiunt, quae, Periere Aeoli filio, quicum virgo nupta fuerat, mortuo, alteri viro Oebalo nupserit; quum ante sanctum et solenne foeminis fuisset, *priore* viro mortuo, secundis nuptiis abstinere. (9) Ante hoc sepulcrum tropaeum erectum est lapideum de Laphaë Argivo homine. Hunc (scribo, quae ipsi Argivi de se memorant) dominatu, facto impetu, populus eiecit. Quumque is ad Lacedaemonios confugisset, conati illi quidem sunt in pristinam eum tyrannidem reducere: at Argivi proelio victos reiecerunt, multosque de Lacedaemoniorum numero, ac ipsum in primis Laphaëm, interemerunt. (10) Ab hoc tropaeo non longe abest Latonae aedes: simulacrum Praxitelis opus est. Eius, quae deae adsistit, virginis effigiem Chlorin vocant: filiam Niobes fuisse dicunt, eique ab initio Meliboeae nomen fuisse. Peremptis vero a Diana et Apolline

28. *φασιν* AgM.

29. *παρθένῳ* Lb. *συνῴκησεν* Vb M. *συνῴκοισεν* Ag. tum *τὴν δὲ* B e coni. LabAgVab. *τήνδε* Edd. PcM. tum *αὖ* Va.

30. *καθιστήκει* Ag. *καθειστήκει* Lb. mox *ἀνδρία ἀποθ.* La.

31. *Λαφάους* CSBPcAgVa. *Λαφαοῦς* Edd. rell. constanter, Lab VbM.

32. *τυῤῥανοῦντα* Va. tum *ἐξέβαλλεν* Vb. *φεύγοντα* Lb.

33. *ἐν σπάρτῃ* AgR (ad marg. R *ἐς σπάρτην*); *ἐν* etiam M.

34. *Λαφάην* CSBVaPc; *λαφαὴν* Vb. *λαφαῆ* AXKFM (?).

35. *τε* Pc. mox *ὀνομάζουσιν* Vb.

36. *μελίβειαν* et *ἀπολυμένων* Vb.; sq. *δὲ* om. Va.

37. *Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτ.* BPc. *Ἀρτ. καὶ Ἀπ.* Edd. rell. AgVabM.

τῶν Ἀμφίονος παίδων περιγενέσθαι μὲν [38] μόνην τῶν ἀδελφῶν ταύτην καὶ Ἀμύκλαν, περιγενέσθαι δὲ εὐξαμένους [39] τῇ Λητοῖ. Μελίβοιαν δὲ οὕτω δή τι [40] παραυτίκα τε χλωρὰν τὸ δεῖμα ἐποίησε [41] καὶ ἐς τὸ λοιπὸν τοῦ βίου διέμεινεν, ὡς καὶ τὸ ὄνομα ἐπὶ τῷ συμβάντι ἀντὶ Μελιβοίας αὐτῇ γενέσθαι Χλῶριν. τούτους δή [42] φασιν Ἀργεῖοι τὸ ἐξ ἀρχῆς οἰκοδομῆσαι τῇ Λητοῖ τὸν ναόν. ἐγὼ δὲ (πρόσκειμαι γὰρ πλέον τι ἢ οἱ λοιποὶ τῇ Ὁμήρου ποιήσει) δοκῶ τῇ Νιόβῃ τῶν παίδων μηδένα ὑπόλοιπον γενέσθαι. μαρτυρεῖ δέ μοι τὸ ἔπος·

Τὼ [43] δ' ἄρα καὶ δοιώ περ ἐόντ' ἀπὸ πάντας ὄλεσσαν.

οὗτος μὲν δὴ τὸν οἶκον τὸν Ἀμφίονος [44] ἐκ βάθρων ἀνατραπέντα οἶδεν.

Amphionis filiis, de eo fratrum ac sororum numero hanc, et Amyclan, quod solae Latonam fuerint deprecatae, servatas fuisse: ac Meliboean quidem prae terrore statim pallidam factam: qui quum ei color perpetuus fuisset, pro Meliboea, sumto ex rei eventu nomine, Chlorin appellatam. Et ab his quidem *Niobes superstitibus liberis* initio templum Latonae factum Argivi asserunt. At ego, qui Homerum auctorem sequor studiosius aliquanto, quam ceteri, nullum omnino relictum de Niobes liberis existimo. Testimonio versus ille est:

Quique superfuerant, geminis fixere sagittis.

Totam sane funditus Amphionis domum excisam, compertum habuisse videtur.

38. *μὲν* inser. SB; est in Lb, abest a rell. „monet Lachmannus eam particulam non esse I, 27, 10. l. 5. I, 40, 1. l. 9. II, 3, 11. l. 3. 27, 5, 10 (?).“ B. in Addend.

39. *εὐξαμένους* BPcAgLab. Ita scribendum esse vidit S. *Ἀμύκλαν* enim de puero intelligendum, cuius nomen *Ἀμύκλας* legitur apud Apollod. III, 5, 6. Itaque nec *τούτους*, quod sequitur, in *ταύτας* mutandum est, quod auctore Sylburgio fecit C.

40. *δὴ παραυτίκα τε* CSM. (*δή παραυτίκα τι* sec. Exc. nostr.) *δή τι παρ. τε* BPcdAgVabLb; *δή τι παραυτίκα* AXKFLa.

41. *ἐποίησεν* Ag. mox *παρέμεινεν* PcVbLabAgAXKFC. *διέμεινεν* SB VaM., at hic in marg. *παρέ*.

42. *δὴ* SBPcVabMLb; *δὲ* AXK FCLa. mox *τῇ* om. La.

43. *τὸ δ' ἄρα* Va; *τῶ δ' ἄρα* VbLb. tum *δοιῶ* M. et *ὄλεσαν* Vb AgLa. — Il. ω, 609.

44. *ἀμφίωνος* Ag. *τοῦ Ἀμφίονος* VaMLb. *οἶδεν* La. *οἶδε* rell.

CAPUT XXII.

De templo Iunonis Antheae et sepulcro feminarum, quae cum Baccho contra Perseum pugnarunt — templo Cereris Pelasgidis — Iovis Mechanei signo — duobus Tantalis — templo Neptuni Prosclystii — templo Castoris et Pollucis — templo Lucinae ab Helena condito — templo Hecates — Sacada — gymnasio Cylarabi et signo Minervae Paniae in eo.

Τῆς δὲ Ἥρας ὁ ναὸς τῆς Ἀνθείας ἐστὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς
Λητοῦς ἐν δεξιᾷ, καὶ πρὸ αὐτοῦ γυναικῶν τάφος. ἀπέ-
θανον δὲ αἱ γυναῖκες ἐν μάχῃ πρὸς Ἀργείους τε καὶ Περ-
σέα, ἀπὸ νήσων τῶν ἐν Αἰγαίῳ [1] Διονύσῳ συνεστρατευ-
μέναι· καὶ διὰ τοῦτο Ἁλίας αὐτὰς ἐπονομάζουσιν. (2) Ἀν-
τικρὺ δὲ τοῦ μνήματος τῶν γυναικῶν Δήμητρός ἐστιν
ἱερὸν ἐπίκλησιν Πελασγίδος [2] ἀπὸ τοῦ ἱδρυσαμένου
Πελασγοῦ τοῦ Τριόπα καὶ οὐ πόῤῥω τοῦ ἱεροῦ τάφος
Πελασγοῦ. πέραν δὲ τοῦ τάφου χαλκεῖόν ἐστιν οὐ μέγα, 2
ἀνέχει δὲ αὐτὸ ἀγάλματα ἀρχαῖα Ἀρτέμιδος καὶ Διὸς καὶ
Ἀθηνᾶς. (3) Λυκέας [3] μὲν οὖν ἐν τοῖς ἔπεσιν ἐποίησε 161
Μηχανέως [4] τὸ ἄγαλμα εἶναι Διὸς καὶ Ἀργείων ἔφη
τοὺς ἐπὶ Ἴλιον στρατεύσαντας [5] ἐνταῦθα ὀμόσαι παραμέ-

Cap. XXII. Ad Latonae dexteram est Iunonis Antheae (*quasi Floridae dixeris*) aedes. Pro aede earum mulierum tumulus, quae ab Aegaei maris insulis Liberi Patris castra secutae, contra Argivos eorumque ducem Perseum pugnantes ceciderunt. A maritimis quidem, unde venerant, locis Marinas eas nominant. (2) Ex adverso ei monumento Cereris est fanum cognomento Pelasgidis, quod illud dedicarit Pelasgus Triopae filius. Prope adest Pelasgi ipsius sepulcrum. Quod ubi praeterieris, aeneum cippum videas modica magnitudine. Is vetusta sustinet simulacra, Dianae, Iovis, Minervae. (3) Lyceas versibus mandavit, Mechanei Iovis (*quasi Machinatoris dicas*) signum illud esse. Et hoc in loco Argivos tradit ad Troiam

Cap. XXII. 1. *αἰγέῳ* AgVb.

2. *πελαγίςδος* Lb. *πελαγίδος* Vb. et *τρίοπα* id. mox *χάλκειον* (*χάλκεόν* sec. Exc. nostr.) M. *δὲ αὐτῷ* La.

3. *Λευκέας* SM. *μὲν οὖν ἐν τοῖς ἔπεσιν ἐποίησε* CSBPcdAgVtMVa Lab; *δὲ ουν ἐποίησε* AXKFVb [Vb *οὖν* om.].

4. in Va *Μαχανέως* esse videtur.

5. fort. *στρατεύσοντας* — *παραμενεῖν*. tum *πολεμοῦντες* La. Post

νειν πολεμοῦντας, ἐς τ' ἂν ἢ τὸ Ἴλιον ἕλωσιν ἢ μαχομένους τελευτὴ σφᾶς ἐπιλάβῃ. (4) Ἑτέροις δέ ἐστιν εἰρη-
3 μένον ὀστᾶ ἐν τῷ χαλκείῳ κεῖσθαι Ταντάλου. τὸν μὲν δὴ Θυέστου παῖδα ἢ Βροτέου [6] (λέγεται γὰρ ἀμφότερα), ὃς Κλυταιμνήστρᾳ [7] πρότερον ἢ Ἀγαμέμνων συνῴκησε, τοῦτον μὲν δὴ Τάνταλον οὐ διοίσομαι ταφῆναι ταύτῃ· τοῦ δὲ λεγομένου Διός τε εἶναι καὶ Πλουτοῦς [8] ἰδὼν οἶδα ἐν Σιπύλῳ τάφον θέας ἄξιον. πρὸς δὲ οὐδὲ ἀνάγκη συνέπεσεν ἐκ τῆς Σιπύλου φυγεῖν αὐτόν, ὡς Πέλοπα ἐπέλαβεν ὕστερον ἐλαύνοντος Ἴλου [9] τοῦ Φρυγὸς ἐπ' αὐτὸν στρατιᾷ. [10] τάδε μὲν ἐς τοσοῦτον ἐξητάσθω· [11] τὰ δὲ ἐς τὸν βόθρον τὸν πλησίον δρώμενα Νικόστρατον ἄνδρα ἐπιχώριον καταστήσασθαι λέγουσιν. ἀφιᾶσι δὲ καὶ νῦν ἔτι ἐς τὸν βόθρον καιομένας λαμπάδας Κόρῃ τῇ Δήμη-

ituros coniurasse, non ante se ab eo bello discessuros, quam aut Ilium expugnassent, aut in pugna mortem oppetissent. (4) Non desunt, qui in eo cippo Tantali ossa condita dicant: illius nempe, quicum (sive Thyestae, seu Brontei filius fuerit: utrumque enim traditur) nupta fuit Clytaemnestra, priusquam Agamemnoni nuberet. Is Tantalus hoc in loco sit an alibi sepultus, per me non fuerit controversum. At enim qui Iovis et Plutus est habitus, eius ego monumentum, valde illud quidem insigne, Sipyli vidi. Sed neque ulla eum vis adegit, ut e Sipylo fugeret, sicuti postea Pelopem, quem armis et exercitu eiecit Ilus Phryx. Sed haec hactenus satis a nobis quaesita fuerint. Quae vero rite ad proximum scrobem peraguntur, ea indigenam hominem Nicostratum instituisse aiunt. Mittunt autem in eam foveam hoc etiam tempore ardentes Proserpinae

ἕλωσιν idem habet πολεμοῦντας, sed expunctum. Mox ἑτέρός δὲ (sic) La.

6. Βροτέου CSBPcdAgVbLb; Βροντέου AXKFRVaMLa; ad marg. RLa, βροτέου· ἄλλως. Correxit iam Mezir. ad Ovid. Heroid. II. p. 332.

7. κλυταιμνήστραν Lb. συνῴκησεν VbAXKFC. συνῴκησε SBPcAg. tum τοῦτον μὲν δὴ ταντ. Va. δὴ om. Edd. AgPcVb.

8. Δητοῦς VabMLaR; ad marg. πλουτοῦς ἄλλως RLa. πλητοῦς M. (sec. S). Mox συνέπεσεν — Ἴλου om. M.

9. οἴλου PcAgLb; Ἴλλου AXKFVbLa; Ἴλου CSB Amas. In Va lectio ambig. inter Ἴλιου (sic) et Ἴλλου.

10. στρατιᾷ SBPcAg. στρατείᾳ Edd. rell. VabMLab. στρατεία ἐπ' αὐτὸν RVb (αὐτῶν Vb; in R ordo vulg. per litteras restituitur).

11. ἐξετάσθω MVa. Mox τῆς Δημ. M.

τρος. (5) *Ἐνταῦθα Ποσειδῶνός ἐστιν ἱερὸν ἐπίκλησιν* 4
Προσκλυστίου·[12] *τῆς γὰρ χώρας τὸν Ποσειδῶνά φασιν*[13]
ἐπικλύσαι τὴν πολλὴν, ὅτι Ἥρας εἶναι καὶ οὐκ αὐτοῦ
τὴν γῆν Ἴναχος καὶ οἱ συνδικάσαντες ἔγνωσαν. Ἥρα μὲν
δὴ παρὰ Ποσειδῶνος εὕρετο[14] *ἀπελθεῖν ὀπίσω τὴν θά-*
λασσαν· Ἀργεῖοι δὲ, ὅθεν τὸ κῦμα ἀνεχώρησεν, ἱερὸν
Ποσειδῶνι ἐποίησαν Προσκλυστίῳ. (6) *Προελθόντι δὲ* 5
οὐ πολὺ τάφος ἐστὶν Ἄργου Διὸς εἶναι δοκοῦντος καὶ
τῆς Φορωνέως Νιόβης· μετὰ δὲ ταῦτα Διοσκούρων ναός.
ἀγάλματα[15] *δὲ αὐτοί τε καὶ οἱ παῖδές εἰσιν Ἄναξις καὶ*
Μνασίνους, σὺν δέ σφισιν αἱ μητέρες Ἱλάειρα[16] *καὶ Φοίβη,*
τέχνη μὲν Διποίνου καὶ Σκύλλιδος, ξύλου δὲ ἐβένου·
τοῖς δ᾽ ἵπποις τὰ μὲν πολλὰ ἐβένου καὶ τούτοις, ὀλίγα δὲ
καὶ ἐλέφαντος πεποίηται. (7) *Πλησίον*[17] *δὲ τῶν Ἀνά-* 6
κων Εἰλειθυίας ἐστὶν ἱερὸν ἀνάθημα Ἑλένης, ὅτε[18] *σὺν*

faces. (5) Exstat eodem in loco Neptuni cognomento Prosclystii templum. Diluisse enim maximam partem agri eo tempore Neptunum memorant, quo Inachus, quique ei in consilio adfuerunt, terram eam Iunonis, non Neptuni esse debere pronunciarunt. At deinde, quum Iuno eum exorasset, ut mare deduceret, per quem locum unda refluxit, in eo Proselystio Neptuno templum Argivos erexisse. (6) Ubi aliquantulum processeris, Argi sepulcrum offendes, quem Iove et Niobe Phoronei filia genitum putant. Exinde Castoris et Pollucis templum: in quo simulacra quum ipsorum, tum liberorum, Anaxidis et Mnasinoi: atque eorum utriusque matrum, Hilairae et Phoebes, Dipoeni et Scyllidis arte facta e ligno ebeni. Ipsis etiam equis maior pars ex ebeno facta: reliqua, exigua quidem, ex ebore. (7) Prope Castorum Lucinae fanum dicavit Helena, quo tem-

12. *προσηλυστίου* LbPc et postea *προσηλυστίῳ* Pc. *προκλυστίου* VaLa et postea *προκλυστίῳ* La. *προςκλη-στίου*, *υ* super *η*, Vb.

13. *φασιν* posuit C e coni., quam confirmat Ag et Amas. Abest a Codd. Edd. rell. tum *ἐπικλῦσαι* VaM. mox *πόλιν*, ad marg. *γρ. πολλὴν* RLa. tum *ὅτε* [pro *ὅτι* legisse videtur Am. „eo tempore-quo.“ Mox *συνδικά-ζοντες* Lab.

14. *εὕρετο* Ag, ut emendarunt Schneid. Porson. Schaefer. ad Soph. El. 1061. CSB. *εὗρε τὸ* Edd. Codd. ell. *εὕρετὸ* (sic) Vb.

15. *ἀγάλματα* S e coni. Sylburgii. *ἄγαλμα* Edd. rell. Codd. *ἀνάξις* La. tum *ἦσαν δέ σφισιν* Lb.

16. *Ἑλάειρα* Camerar. tum *δὴ πρίνου* RLa (ad marg. *γρ. διποίνου* R. *διποίνους* La). *μὲν δὴ διποίνου* Vb; *πρίνου* pro *Διποίνου* M.

17. *πλησίων* La. *Ἀνάκων* S. *ἀνάκτων* Codd. Edd. rell. cf. X, 38, 7. *εἰληθείας* Ag. *Εἰληθυίας* Edd. LabPcVab. Scripsimus *Εἰλει-θυίας*.

18. *ὅτι* VabLa. *πυρίθῳ* et mox *ἄφνιδνα* Ag. *περίνθῳ* La.

162 Πειρίθῳ Θησέως ἀπελθόντος ἐς Θεσπρωτοὺς Ἄφιδνά τε
ὑπὸ Διοσκούρων ἑάλω καὶ ἤγετο ἐς Λακεδαίμονα Ἑλένη.[19]
ἔχειν μὲν γὰρ αὐτὴν λέγουσιν ἐν γαστρὶ, τεκοῦσαν δὲ ἐν
Ἄργει καὶ τῆς Εἰλειθυίας ἱδρυσαμένην τὸ ἱερὸν, τὴν μὲν
παῖδα ἣν ἔτεκε Κλυταιμνήστρᾳ δοῦναι, (συνοικεῖν γὰρ
ἤδη Κλυταιμνήστραν Ἀγαμέμνονι) αὐτὴν δὲ ὕστερον τού-
7 των Μενελάῳ γήμασθαι. καὶ ἐπὶ τῷδε Εὐφορίων[20] Χαλ-
κιδεὺς καὶ Πλευρώνιος Ἀλέξανδρος ἔπη ποιήσαντες, πρό-
τερον δὲ ἔτι[21] Στησίχορος ὁ Ἱμεραῖος, κατὰ ταὐτά φασιν
Ἀργείοις Θησέως εἶναι θυγατέρα Ἰφιγένειαν. (8) Τοῦ
δὲ ἱεροῦ τῆς Εἰλειθυίας[22] πέραν ἐστὶν Ἑκάτης ναὸς,
Σκόπα δὲ τὸ ἄγαλμα ἔργον. τοῦτο μὲν λίθου, τὰ δὲ
ἀπαντικρὺ χαλκᾶ Ἑκάτης καὶ ταῦτα ἀγάλματα, τὸ μὲν Πο-
λύκλειτος ἐποίησε,[23] τὸ δὲ ἀδελφὸς Πολυκλείτου Ναυκύ-
8 δης Μόθωνος.[24] ἐρχομένῳ δὲ ὁδὸν εὐθεῖαν ἐς γυμνάσιον

pore, Theseo cum Pirithoo in Thesprotos profecto, a Castore et Polluce Aphidna capta, Helena Lacedaemonem reportata est: fuisse eam aiunt *a Theseo* gravidam, et Argis enixam templum Lucinae erexisse: puellam vero, quam peperit, Clytaemnestrae educandam tradidisse: (fuisse enim iam tum cum Agamemnone Clytaemnestram) ipsam vero postea Helenam Menelao nuptam. Quare et Euphorion Chalcidensis, et Alexander Pleuronius, et ante eos Stesichorus Himeraeus, idem, quod Argivi celebrant, versibus testati sunt, Iphigeniam Theseo ex Helena genitam. (8) Ultra Lucinae fanum est Hecates delubrum: deae signum Scopae opus, e marmore. Atque e regione sunt duo eiusdem deae signa ex aere; alterum Polycletus; Polycleti frater alterum, Naucydes Mothonis filius, fecit. Qua per viam rectam iter ad

19. *ἑλένην* Ag. mox *τῆς* om. VaM. *Εἰληθυίας* Edd. PcAgVaLb. *εἰλη-θείας* La. *εἰλειθυίας* Vb. *ἱδρυσα-μένη* VbLa. *ἱδρυσαμένης* Lb. mox *αὐτὴ δὲ* Va. *μενελάῳ γ νασθαι* Lb.

20. *εὐφωρίων* Ag. *ἐφορίων* La.

21. *ἔστι* M. *στησίχωρος* La.

22. *εἰλειθυίας* Vb. *εἰλιθυίας* Lb. *ἠληθυίας* La. *εἰληθυίας* rell. Mox *δὲ ἀπαντ.* VaM. *δ' ἀπ.* rell. *χαλκὰ* Va et m. pr. M.

23. *ἐποίησεν* MAg. tum *ἀδ. Πο-λυκλείτου* CBPcdVaAgLab., ut amicus quidam Kuhnii coniecerat, Heyn. in Opusc. Acad. V. 377. Sillig. Catal. Artif. p. 290. et Sieb. in Auctario T. V. probant. Amas. quoque ita legisse dicitur. *ἀδελφὸς Περι-κλείτου* AXKFSMVb (in Vb *περί-κλειτου*, antea *ει* accentu notatum fuerat). C. O. Mueller. Archaeol. p. 97. ed. 2dae coni. *τὸ μὲν Πολύ-κλειτος, τὸ δὲ Περίκλειτος ἐποίησε, τὸ δὲ ἀδελφὸς Περικλείτου Ναυκ.*

24. *μονόθωνος* Vb. mox *κυλαρά-βην* Va, et paullo post PcAgVtLab, quae forma convenit cum genitivo

Κυλαράβην, ἀπὸ τοῦ παιδὸς ὀνομαζόμενον τοῦ Σθενέλου, τέθαπται δὴ Λικύμνιος ὁ Ἠλεκτρύωνος·[25] *ἀποθανεῖν δ' αὐτὸν Ὅμηρος ὑπὸ Τληπτολέμου*[26] *φησὶ τοῦ Ἡρακλέους, καὶ διὰ τὸν φόνον τοῦτον ἔφυγεν ἐξ Ἄργους Τληπτόλεμος.* (9) *Ὀλίγον δὲ τῆς ἐπὶ Κυλαράβην*[27] *καὶ τὴν ταύτῃ πύλην ἀποτραπεῖσι Σακάδα μνῆμά ἐστιν, ὃς τὸ αὔλημα τὸ Πυθικὸν πρῶτος ηὔλησεν*[28] *ἐν Δελφοῖς· καὶ τὸ ἔχθος* 9
τὸ Ἀπόλλωνι διαμένον ἐς τοὺς αὐλητὰς ἔτι ἀπὸ Μαρσύου[29] *καὶ τῆς ἁμίλλης τοῦ Σιληνοῦ παυθῆναι διὰ τοῦτον δοκεῖ τὸν Σακάδαν.* (10) *Ἐν δὲ τῷ γυμνασίῳ τῷ Κυλαράβου*[30] *καὶ Πανία ἐστὶν Ἀθηνᾶ καλουμένη καὶ τάφον*[31] *Σθενέλου δεικνῦσι, τὸν δὲ αὐτοῦ Κυλαράβου. πεποίηται δὲ οὐ πόῤῥω τοῦ γυμνασίου πολυάνδριον τοῖς μετὰ Ἀθηναίων*

gymnasium, quod (a Stheneli filio) Cylarabi nuncupatur, sepulcrum exstat Licymnii Electryonis filii, quem dixit Homerus a Tleptolemo Herculis filio caesum: cuius caedis causa Argis exulavit Tleptolemus. (9) Qui paululum a Cylarabi gymnasio, et ea porta, quae proxima est, diverterint, Sacadae monumentum inveniant, qui primus Pythicum cantum tibia Delphis cecinit: quo placatus Apollo, rediit cum tibicinibus in gratiam, quum ante eos male odisset propter Marsyae et Sileni, *qui deum ipsum provocarant,* certamina. (10) In Cylarabi gymnasio signum est Minervae, cui Paniae cognomen. Stheneli ibidem tumulum, ipsius etiam Cylarabi ostendunt. Praeterea exstructum fuit non longe a gymnasio commune monumentum iis Argivis, qui cum

Κυλαράβου §. 10. *Κυλαράβου* AXKF. *Κυλάραβιν* CSB. *κυλαράβιν* PcAgMVtVbLb. *καλαράβιν* La.
25. *ἠλεκτρίωνος* VaLb. *ἠλεκτρίονος* M. mox *δὲ αὐτὸν* Va.
26. *τριπτολέμου* Va. *τληπολέμου φασὶ* La. *φησὶν* Ag. deinde *τληπτόλεμος* (*τλη* p. corr.) Va. *τρηπτόλεμος* Lb.
27. *κυλαράβην* PcAgM. (*κυλαράβης* sec. exc. nostra) VaVtLab. *τὴν ἐπὶ Κυλαράβου* AXKF. *Κυλάραβιν* CSB. *κυλαράβιν* Vb. tum *καὶ ταύτης — μνῆμ ἐστὶν* M.
28. *ηὔλησεν ἀδελφοῖς* Vb. mox *τὸ Ἀπόλλ.* B. *τῷ Ἀ*[illegible] Codd. Edd. rell. *διαμένων* AgVtVbM (in AgVt Vb *ο* super *ω*); *μένων* La. *τοὺς αὐτητὰς* Lb.
29. *μαρσίου* Ag. *τῆς σιληνοῦ* M. *σιλληνοῦ* AgVtVabLb. *σηληνοῦ* La. mox *σαγκάδαν* Lb.
30. *κυλα*^(*βα*)*βου* La. *κυλαράβου καπανία* Vb. *καὶ καπανία* Va. (sec. S. *καυπανία*) PaMRLa; ad marg. LaRVa *καὶ πενία*. Statuam a Capaneo dedicatam significari coni. F; hoc vero nomen *Καπανεία* legendum esse censet C.
31. *τάφος* M. *δείκνυσι* AXKCodd. *δεικ*[illegible] FCS. *δεικνύουσι* B, ut coni. [illegible]b.; *δείκνυαιν* Vb.

πλεύσασιν Ἀργείοις ἐπὶ καταδουλώσει Συρακουσῶν τε καὶ Σικελίας.

CAPUT XXIII.

De templo Bacchi eiusque signo — aliis memorandis et Batonis templo inter illa — Hyrnethus sepulcro — nobilissimo Aesculapii templo et signo — Dianae Pheraeae signo et Argivis Palladium sibi vindicantibus — Heleno Priami filio — Acrisii aeneo thalamo — templo Bacchi Cresii (Cretici) et Veneris Coelestis — arce Argivorum Larisa.

Ἐντεῦθεν ἐρχομένοις ὁδὸν καλουμένην Κοίλην [1] ναός
163 ἐστιν ἐν δεξιᾷ Διονύσου· τὸ δὲ ἄγαλμα εἶναι λέγουσιν ἐξ Εὐβοίας· συμβάσης γὰρ τοῖς Ἕλλησιν, ὡς ἐκομίζοντο ἐξ Ἰλίου, τῆς [2] πρὸς τῷ Καφηρεῖ ναυαγίας, τοὺς δυνηθέντας [3] ἐς τὴν γῆν διαφυγεῖν τῶν Ἀργείων ῥῖγός τε πιέζει καὶ λιμός. εὐξαμένοις δὲ θεῶν τινὰ ἐν τοῖς παροῦσιν ἀπόροις γενέσθαι σωτῆρα, αὐτίκα ὡς προήεσαν [4] ἐφάνη σφίσι Διονύσου σπήλαιον, καὶ ἄγαλμα ἦν ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ θεοῦ, τότε [5] δὲ αἶγες ἄγριαι φεύγουσαι τὸν χειμῶνα

Atheniensibus classe, ut Syracusas et Siciliam in potestatem redigerent, profecti sunt.

Cap. XXIII. Hinc ea contendentibus via, cui nomen Coele, ostendit se ad dexteram Liberi Patris aedes: cuius signum delatum tradunt ex Euboea. Nam quum, Graecis ab Ilii expugnatione redeuntibus, ad Caphareum fractis navibus *magna ipsorum pars inter scopulos perisset*, Argivi, qui e naufragio terram prensare potuerunt, frigore prope et fame consumti, precati dicuntur, ut quis deorum se in tantis rerum difficultatibus salvos vellet. Quum itaque processissent, specum Liberi Patris animadvertere, et dei in eo signum. In eum vero

Cap. XXIII. 1. *κοίλην*, quod abest ab AXKFSCodd., excidisse primus vidit K. In XK post *καλουμένην* asteriscus est, in Smai. ante *καλουμένην*. C. edidit *καλουμένην* [*Κοίλην*] B. *καλ. κοίλην*.

2. *τῆς* om. MVa. *Καφηρεῖ* scripsit S ex M. *καφῆ ρεῖναι ἀγίας* et ex IV, 36, 4. Legitur in VaPcAgB. *καταφηρεῖ* Vb. *Καφαρεῖ* AXKF.

3. *συνηθέντας* Ag. mox *εὐξάμενοι δὲ* La.

4. *προήεσαν* CSB, ut Amas. legit et KF voluerunt. *προσήεσαν* Edd. rell. PcVtVbMLab; *προσίεσαν* Ag Va.

5. *τὸ δὲ* La. Sq. *τὸν χειμῶνα* om. M.; mox [illegible]*οισμέναι* — *ἐδείπνησαν* om. Va.

ἐς αὐτὸ ἦσαν ἠθροισμέναι. ταύτας οἱ Ἀργεῖοι σφάξαντες τά τε κρέα ἐδείπνησαν καὶ δέρμασιν [6] ἐχρήσαντο ἀντὶ ἐσθῆτος. ἐπεὶ δὲ ὁ χειμὼν ἐπαύσατο καὶ ἐπισκευάσαντες [7] τὰς ναῦς οἴκαδε ἐκομίζοντο, ἐπάγονται τὸ [illegible]οῦ σπηλαίου ξόανον καὶ διατελοῦσιν ἐς τόδε τιμ[illegible] ἔτι. (2) 2
Τοῦ [8] Διονύσου δὲ ἐγγυτάτω οἰκίαν ὄψει [illegible]άστου [9] καὶ ἀπωτέρω ταύτης ἱερὸν Ἀμφιαράου, καὶ τοῦ ἱεροῦ πέραν Ἐριφύλης μνῆμα. ἑξῆς δὲ τούτων ἐστὶν Ἀσκληπιοῦ τέμενος καὶ μετὰ ταῦτα ἱερὸν Βάτωνος. ἦν δὲ ὁ Βάτων γένους Ἀμφιαράῳ τοῦ [10] αὐτοῦ τῶν Μελαμποδιδῶν καὶ ἐς μάχην ἐξιόντι [11] ἡνιόχει τοὺς ἵππους· γενομένης δὲ τῆς τροπῆς ἀπὸ τοῦ Θηβαίων τείχους, χάσμα γῆς Ἀμφιάραον [12] καὶ τὸ ἅρμα ὑποδεξάμενον ἠφάνισεν ὁμοῦ καὶ τοῦτον τὸν Βάτωνα. (3) Ἐπανιόντι δὲ ἐκ τῆς Κοίλης [13] Ὑρνηθοῦς 3
τάφον λέγουσιν εἶναι. εἰ μὲν [14] δὴ κενὸν καὶ ἄλλως ἐς μνήμην τῆς γυναικὸς, εἰκότα λέγουσιν, εἰ δὲ τῆς Ὑρνη-

specum multae se caprae silvestres frigus fugientes gregatim immiserant: quibus mactatis, carnibus famem, pellibus frigus repulerunt. Deinde vero, quum hyems remisisset, reparatis navibus in patriam revecti, signum, quod tunc e specu asportarunt, hac etiam aetate religiose colunt. (2) Proxime ad Liberi Patris Adrasti domum videas, et paulo longinquius Amphiarai fanum: ultra fanum Eriphyles monumentum: posthaec Aesculapii delubrum, et Batonis aedes. Fuit hic Baton Amphiarai gentilis, et ipse de Melampodidarum genere: qui quum Amphiarao in proeliis aurigae operam navaret, deiectis a Thebarum muris Argivis, eodem terrae hiatu, quo ille, cum curru haustus evanuit. (3) Iam vero a Coele redeuntibus, qui in conspectu est tumulus, Hyrnethus esse dicunt. Quod si honorarium velint esse, atque in eius foeminae memoriam exstructum,

6. καὶ [τοῖς] δέρμ. C.; tum αἰσθῆτος M. ἐπὶ δὲ Va.

7. ἐπισκευάσαντο Ag. mox τοῦ ἐκ τοῦ La.

8. τοῦ δὲ Διονύσου δὲ Vb.

9. ὄψει πειναδράστου LbPcAg. τὴν πειναδράστου M. ἀποτέρω VabAgLa.

10. τῶν αὐτοῦ M.

11. ἐξιόντων, et litteris ων expunctis τι superscriptum in Ag.

12. ἀμφιάραω, ον super ω, Ag.

13. κύλης, οί super ύ, Vb. tum Ὑρνηθοῦς CSBVa. ad marg. ut iusserunt Camer. et Hartung. Ὑρνήθους F. συρνήθους AXKPcAgVtM LabVab h. l. et paullo post, ubi ὑργηθοῦς Va.

14. μὲν om. Va. tum κενὸν, [illegible] super ε, Ag. καινὸν PcVbVtM (in M ε super αι) Lab.

θοῦς κεῖσθαι τὸν νεκρὸν νομίζουσιν ἐνταῦθα, ἐγὼ μὲν
σφισιν οὐ πείθομαι, πειθέσθω δὲ ὅστις τὰ Ἐπιδαυρίων
4 οὐ πέπυσται.[15] (4) Τὸ δὲ ἐπιφανέστατον Ἀργείοις τῶν
Ἀσκληπιείων ἄγαλμα ἐφ' ἡμῶν[16] ἔχει καθήμενον Ἀσκλη-
πιὸν λίθου λευκοῦ, καὶ παρ' αὐτὸν ἕστηκεν Ὑγίεια·
κάθηνται δὲ καὶ οἱ ποιήσαντες τὰ ἀγάλματα Ξενόφιλος
καὶ Στράτων. ἐξ ἀρχῆς δὲ ἱδρύσατο[17] Σφῦρος τὸ ἱερὸν
Μαχάονος μὲν υἱός, ἀδελφὸς δὲ Ἀλεξάνορος τοῦ παρὰ
5 Σικυωνίοις ἐν Τιτάνῃ τιμὰς ἔχοντος. (5) Τῆς δὲ Ἀρτέ-
164 μιδος τῆς Φεραίας (σέβουσι γὰρ καὶ Ἀργεῖοι Φεραίαν Ἄρ-
τεμιν κατὰ ταὐτὰ[18] Ἀθηναίοις καὶ Σικυωνίοις) τὸ ἄγαλ-
μα καὶ οὗτοί φασιν ἐκ Φερῶν τῶν[19] ἐν Θεσσαλίᾳ κομι-
σθῆναι. τάδε δὲ αὐτὸς οὐχ ὁμολογῶ· λέγουσι γὰρ Ἀρ-
γεῖοι Δηϊανείρας ἐν Ἄργει μνῆμα εἶναι τῆς Οἰνέως τό τε
Ἑλένου τοῦ Πριάμου, καὶ ἄγαλμα κεῖσθαι[20] παρά σφισιν
Ἀθηνᾶς τὸ ἐκκομισθὲν ἐξ Ἰλίου καὶ ἁλῶναι ποιῆσαν Ἴλιον.

non omnino absurda dicunt: sin Hyrnethus ipsius cadaver ibi conditum, mihi id nullo pacto persuaserint. Id enim facilius illi crediderint, quibus Epidauriorum res ignotae sunt. (4) De Aesculapii vero templis quod apud Argivos nobilissimum est, habet dei signum, quod aetate nostra exstat, sedens, e candido lapide. Assidet Bona Valetudo: assident, qui signa ipsa fecerunt, Xenophilus et Straton. Templum dedicavit initio Sphyrus Machaonis filius, Alexanoris illius, cui apud Sicyonios Titanae honores habentur, frater. (5) Pheraeae vero Dianae (Pheraean enim Argivi etiam venerantur) tam apud Sicyonios, quam apud Athenienses signum est, quod hi ad se Pheris (quae civitas est in Thessalia) deportatum tradunt. Iam vero quod apud se Argivi esse dicunt Deianirae Oenei filiae monumentum, et Heleni Priami filii; Minervae etiam signum post Ilii eversionem ad se translatum, illud scilicet ipsum, quod unum fuit de iis, quibus demum amissis capi Ilium potuit: illis ego neu-

15. πέπισται M. mox τὸ δὲ Edd. ante B, VabM. τὸ δ' BPcAg. ἀσκληπίων La.

16. ἐφ' ἡμῶν ἄγαλμα vult S. mox Ὑγεία AXKFCAgVabMLab.

17. ἐποιήσατο σφύρος Va.; mox Ἀλεξάνορος, λ super ν priori, id.

18. ταῦτα La. — Parenthesin post Ἄρτεμιν claudunt AXK. Usque ad Σικυωνίοις extendendam esse primus docuit Goldhag.

19. φερόντων ἐν Ag. θεσαλίᾳ Lb. tum αὐτοῖς οὐχ coni. S. mox λέγουσι δὲ Va.

20. κεῖται VaMVt (ad marg. κεῖσθαι Vt). tum ἐκκομισθῆναι La. ἐξ Ἰλίου — κομισθὲν om. Va. κομισθῆναι La.

τὸ μὲν δὴ Παλλάδιον (καλεῖται γὰρ οὕτω) δῆλόν ἐστιν ἐς Ἰταλίαν κομισθὲν ὑπὸ Αἰνείου· Δηϊάνειρᾳ [21] δὲ τὴν τελευτὴν περὶ Τραχῖνα ἴσμεν καὶ οὐκ ἐν Ἄργει γενομένην, καὶ ἔστιν ὁ τάφος αὐτῇ πλησίον Ἡρακλείας τῆς ὑπὸ τῇ
Οἴτῃ. (6) Τὰ δὲ ἐς Ἕλενον τὸν Πριάμου δεδήλωκεν ὁ 6
λόγος ἤδη μοι, μετὰ Πύῤῥου τοῦ Ἀχιλλέως [22] αὐτὸν ἐλθεῖν ἐς Ἤπειρον καὶ ἐπιτροπεῦσαί τε τοὺς [23] Πύῤῥου παῖδας συνοικοῦντα Ἀνδρομάχῃ καὶ τὴν Κεστρίνην [24] καλουμένην ἀπὸ Κεστρίνου τοῦ Ἑλένου λαβεῖν τὸ ὄνομα. οὐ μὴν οὐδὲ αὐτῶν λέληθεν Ἀργείων τοὺς ἐξηγητὰς ὅτι μὴ πάντα ἐπ' ἀληθείᾳ [25] λέγεταί σφισι· λέγουσι δὲ ὅμως· οὐ γάρ τι [26] ἕτοιμον μεταπεῖσαι τοὺς πολλοὺς ἐναντία
ὧν δοξάζουσιν. (7) Ἄλλα δέ ἐστιν Ἀργείοις θέας ἄξια. 7
κατάγεων [27] οἰκοδόμημα, ἐπ' αὐτῷ δὲ ἦν ὁ χαλκοῦς θά-

tiquam assentior. Nam Palladium (sic enim est Minervae signum appellatum) satis manifestum est Aeneam in Italiam deportasse. Ac Deianiram Trachine scimus, non Argis, finem vivendi fecisse, quum eius tumulus iuxta Heracleam sub Oeta monte adhuc exstet. (6) Quae vero ad Helenum Priami filium pertinent, ea sunt a me superius exposita: venisse illum in Epirum cum Pyrrho Achillis filio, *eoque mortuo,* suscepta eius liberorum tutela, Andromachen uxorem duxisse: ac Cestrinen *Epiri partem* a Cestrino Heleni filio nomen accepisse. Neque vero ignorant, qui res veteres Argivorum in commentarios retulerunt, non omnia se ad historiae fidem commemorare: commemorant tamen, quoniam scilicet vulgus a concepta semel opinione in contrariam persuadendo traducere, promtum non est. (7) Habent Argivi alia multa, quae spectentur, digna: inter ea subterraneum aedificium: in quo fuit thalamus ex aere, quem fe-

21. *Δηϊανείρας* Ag. deinde *τραχίνα* Va.; mox *αὐτῇ* BPcAgLb; *αὐτῆς* edd. rell. VabMLa.

22. *τοῦ Ἀχιλλέως — Πύῤῥου* Va. ad marg.; mox *ἐλθεῖν* om. MLb; *ἐς Ἤπειρον* om. Vb.

23. *τοὺς Πύῤῥου* B e coni. confirmat Va. *τοῦ* Edd. Codd. rell.

24. *Κεστρίνην* SBPcAgLaVab (?) *Κεστρινὴν* Edd. rell. Lb. mox *τοῦ Ἑλένου* om. Vb.

25. *ἀλληθείᾳ* Ag. *σφισιν* AgM.

26. *οὐ γάρ τι* ASBM (*τοι* om. M. sec. Exc. nostr.) PcAgVaLb (in La *ι* eras.); *οὐ γάρ τοι* XKFCVb. tum *ἕτοιμοι* VbLa. *μεταποιῆσαι*, ad marg. *γρ. πεῖσαι* R. *μεταποῖσαι* Va. *μεταποιῆσαι* et supra lin. *ει*. M. mox *ἄλλο δὲ* Lb.

27. *κατάγεων* BPcAg. *κατάγαιον* Edd. rell. VtVabM. mox *ἐπ' αὐτῷ* S, ut coniecerunt Sylb. K. et scribitur in Schol. ad Anthol. Palat. I, p.147. epigr.217. ubi hic locus excerptus est: confirmat Vb. *ἐπ' αὐτὸ* Edd. Codd. rell.

λαμος, ὃν Ἀκρίσιός ποτε ἐπὶ φρουρᾷ[28] *τῆς θυγατρὸς*
ἐποίησε· Περίλαος δὲ καθεῖλεν αὐτὸν τυραννήσας. τοῦτό
τε οὖν[29] *τὸ οἰκοδόμημά ἐστι καὶ Κροτώπου μνῆμα καὶ*
Διονύσου ναὸς Κρησίου. (8) *Περσεῖ γὰρ πολεμήσαντα*[30]
αὐτὸν καὶ αὖθις ἐλθόντα ἐς λύσιν τοῦ ἔχθους τά τε ἄλλα
τιμηθῆναι μεγάλως[31] *λέγουσιν ὑπὸ Ἀργείων, καὶ τέμενός*
8 *οἱ δοθῆναι τοῦτο ἐξαίρετον. Κρησίου*[32] *δὲ ὕστερον ὠνο-*
μάσθη, διότι Ἀριάδνην ἀποθανοῦσαν ἔθαψαν ἐνταῦθα.
Λυκέας δὲ λέγει κατασκευαζομένου δεύτερον τοῦ ναοῦ
κεραμέαν εὑρεθῆναι σορόν,[33] *εἶναι δὲ Ἀριάδνης αὐτήν· καὶ*
αὐτός τε καὶ ἄλλους[34] *Ἀργείων ἰδεῖν ἔφη τὴν σορόν.*
165 *Πλησίον δὲ τοῦ Διονύσου καὶ Ἀφροδίτης ναός ἐστιν Οὐ-*
ρανίας.

(9) *Τὴν δὲ ἀκρόπολιν Λάρισαν*[35] *μὲν καλοῦσιν ἀπὸ*
τῆς Πελασγοῦ θυγατρός· ἀπὸ ταύτης δὲ καὶ δύο[36] *τῶν*
ἐν Θεσσαλίᾳ πόλεων, ἥ τε ἐπὶ θαλάσσῃ καὶ ἡ παρὰ τὸν
Πηνειόν, ὠνομάσθησαν.

cisse dicitur Acrisius ad filiae custodiam: verum eum evertit Perilaus, dum tyrannide oppressam urbem teneret. Nunc Crotopi in eo monumentum est, et Cresii Liberi templum. (8) Libero enim, quum, exstincto bello, quod cum Perseo gerebat, inimicitias posuisset, et alios magnos utique ac praeclaros honores decretos memorant, et nominatim hoc ei delubrum dicatum: Cresium vero nuncupatum, quod eo in loco mortuam Ariadnam sepulturae mandasset. Tradit Lyceas, quum templum restitueretur, fictilem urnam inventam, in qua Ariadna condita fuisset: spectasse illam se, et de Argivis multos. Prope Liberi est etiam Coelestis Veneris fanum. (9) Arcem Larisam appellant de Pelasgi filiae nomine: a qua duae etiam eodem nomine nuncupatae sunt urbes in Thessalia: quarum altera est ad mare, altera vero ad Peneum amnem.

28. *ποτὲ φρουρὰν* AXKF. *ποτε ἐπὶ φρουρᾷ* CSBPcAg. *ποτὲ φρουρᾷ* MVabVtLab. mox *ἐποίησεν* AgVb AXKFC. *ἐποίησε* SBPcLab.

29. *οὖν κοδόμημα* (*οἰ* sup. vers.) La. tum *κροτόπου* Va.

30. *πολεμήσαντι* VbLa.

31. *μεγάλως* om. Va. mox *δοῦναι-θῆναι* (sic) Vb.

32. *Κρήσιος* et *ἔθαψαν* CS. *Κρησίου* et *ἔθαψεν* Codd. Edd. rell. Tum *ὀνομάσθη* Va.

33. *σωρὸν* LaVb. h. l. et paullo post. (secundo loco *τὸν σορὸν* Va.); mox *δὲ* om. La. *αὐτῆς* MLb.

34. *καὶ ἄλλος* Va.

35. Paragraphum hanc capiti sequenti attribuunt CB. *Λάρισαν* B. *λάρισσαν* Edd. rell. Ag*PcVabM Lab.

36. *δύω τῶν ἐν θαλασσίᾳ* Ag. *ὀνομάσθησαν* Va.

CAPUT XXIV.

De memorandis in via ad arcem Argiv., templo Iunonis Acraeae Apollinis Diradiotae, eiusque oraculo — Minervae Perspicacis templo et stadio — sepulcro Aegypti filiorum — memorandis in arce — templo Iovis Larisaei in summa arce et Minervae templo— ligneo signo Iovis tres oculos habente — memorandis in via ad Tegeam — templo Dianae Orthiae et signis in vertice montis Lycones — monte Chaone, Erasini fluvii emersu in montis radice et Bacchi festo Tyrba dicto — Cenchraeis — reliquiis urbis Hysiarum.

Ἀνιόντων δὲ ἐς τὴν ἀκρόπολιν[1] ἔστι μὲν τῆς Ἀκραίας Ἥρας τὸ ἱερὸν, ἔστι δὲ καὶ[2] ναὸς Ἀπόλλωνος, ὃν Πυθαεὺς πρῶτος παραγενόμενος ἐκ Δελφῶν λέγεται ποιῆσαι. τὸ δὲ ἄγαλμα τὸ νῦν χαλκοῦν ἐστὶν ὀρθὸν, Δειραδιώτης Ἀπόλλων καλούμενος, ὅτι καὶ ὁ τόπος οὗτος καλεῖται Δειράς. ἡ δέ οἱ μαντικὴ (μαντεύεται γὰρ ἔτι καὶ ἐς ἡμᾶς) καθέστηκε[3] τρόπον τοῦτον. γυνὴ μὲν προφητεύουσά ἐστιν, ἀνδρὸς εὐνῆς εἰργομένη·[4] θυομένης δὲ ἐν νυκτὶ ἀρνὸς κατὰ μῆνα ἕκαστον γευσαμένη δὴ[5] τοῦ αἵματος ἡ γυνὴ κάτοχος ἐκ τοῦ θεοῦ γίνεται. (2) Τοῦ Δειραδιώτου δὲ 2
Ἀπόλλωνος ἔχεται μὲν ἱερὸν Ἀθηνᾶς Ὀξυδερκοῦς καλουμένης, Διομήδους ἀνάθημα, ὅτι οἱ μαχομένῳ ποτὲ ἐν Ἰλίῳ τὴν ἀχλὺν[6] ἀφεῖλεν ἡ θεὸς ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν·

CAP. XXIV. Ascendentibus in arcem ostendit se Acraeae Iunonis fanum: Apollinis etiam aedes, quam primus omnium Pythaeus Delphis veniens erexisse dicitur. Quod nunc exstat in eo signum, ex aere est, recto statu, Diradiotes Apollo cognomento. Nam et locus ipse, in quo templum, Diras (*hoc est, Iugum*) vocatur. Oraculum in eo templo (nam hac ipsa aetate in eo responsa consulentibus redduntur) hoc instituto celebratur. Foemina, cui viri consuetudine interdictum est, oraculo praesidet. Ea noctu agna facit singulis mensibus, ac statim victimae sanguine libato, furore divinitus afflatur. (2) Diradiotae templo proximum est Perspicacis Minervae, a Diomede dicatum, quod pugnanti ad Ilium caliginem dea ab eius

CAP. XXIV. 1. *λίμνην* pro *ἀκρόπολιν* M.
2. *καὶ* om AXKFVabMLab. est in CSBPcAg. Mox *πυθέας* Va.
3. *καθέστηκεν* AgM.; *τὸν τρόπον τοῦτον* Va.
4. *εἰργασμένη* Vb. *εἰργαμένη*, o super *α*, La. tum *θυομένη* PcAg VabLab.
5. *δὲ* PcAgLab; *τε* Vb; *τοῦ αἵματος* om. Va. mox *δειραδεώτου* La.
6. *ἀχλὴν* AgLab.

ἔχεται δὲ τὸ στάδιον, ἐν ᾧ τὸν ἀγῶνα τῷ Νεμείῳ Διῒ καὶ τὰ Ἡραῖα ἄγουσιν. (3) Ἐς δὲ τὴν[7] ἀκρόπολιν ἰοῦσίν ἐστιν ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ τῶν Αἰγύπτου παίδων καὶ ταύτῃ μνῆμα. χωρὶς μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν σωμάτων ἐνταῦθα αἱ κεφαλαὶ, χωρὶς δὲ ἐν Λέρνῃ σώματα τὰ λοιπά· ἐν Λέρνῃ γὰρ καὶ ὁ φόνος ἐξειργάσθη[8] τῶν νεανίσκων, ἀποθανόντων δὲ ἀποτέμνουσιν αἱ γυναῖκες τὰς κεφαλὰς ἀπόδειξιν[9]
3 πρὸς τὸν πατέρα ὧν ἐτόλμησαν. (4) Ἐπ' ἄκρᾳ δέ ἐστι τῇ Λαρίσῃ[10] Διὸς ἐπίκλησιν Λαρισαίου ναὸς οὐκ ἔχων ὄροφον· τὸ δὲ ἄγαλμα ξύλου πεποιημένον οὐκέτι ἑστηκὸς[11] ἦν ἐπὶ τῷ βάθρῳ. καὶ Ἀθηνᾶς δὲ ναός ἐστι θέας ἄξιος. (5) Ἐνταῦθα[12] ἀναθήματα κεῖται καὶ ἄλλα καὶ Ζεὺς ξόανον, δύο μὲν ᾗ πεφύκαμεν[13] ἔχον ὀφθαλμοὺς, τρίτον δὲ ἐπὶ τοῦ μετώπου. τοῦτον τὸν Δία Πριάμῳ φασὶν εἶναι τῷ[14] Λαομέδοντος πατρῷον, ἐν ὑπαίθρῳ τῆς αὐλῆς ἱδρυμένον, καὶ ὅτε ἡλίσκετο ὑπὸ Ἑλλήνων Ἴλιον, ἐπὶ τού-
166 του[15] κατέφυγεν ὁ Πρίαμος τὸν βωμόν. ἐπεὶ δὲ τὰ λά-

oculis removisset. His stadium adiunctum est, in quo Iovi Nemeo et Iunoni ludos faciunt. (3) Qua ad arcem iter, ad viae laevam Aegypti filiorum monumentum hoc etiam in loco est. Sunt enim hic abscissa a reliquo corpore condita capita, sicuti in Lerna sine capitibus corpora. Nam et eorum caedes ad Lernam commissa. Adolescentes vero quum foeminae trucidassent, capita absciderunt, quo certum facinoris indicium ad patrem deferrent. (4) In extrema arce (cui Larisa nomen) aedes est Iovis cognomento Larisaei. Fastigium ea iam nullum habet; neque dei signum, quod ligneum est, basi ulli amplius insistit. Iam Minervae aedes proxima valde digna est, quae spectetur. (5) In ea quum alia signa posita sunt, tum Iovis ligneum oculos habens duos, qua in parte homini eos natura locavit, tertium vero in fronte. Hunc illum esse Iovem Patrium tradunt, qui in Priami Laomedontis filii regia sub divo positus fuit, ad cuius aram dicitur Priamus capto

7. ἐστὴν ἀριστ. Pc. mox ἐν om. M.
8. ἐξηργάσθη Vb. tum νεανίδων, σκ super δ, Ag.
9. [ἐς] ἀπόδειξιν C e coni. Facii. ἀδειξιν La.
10. Λαρίσῃ B et Λαρισαίου B*Pc. Λαρίσσῃ et Λαρισσαίου Edd. rell. AgVabMLab. [Λαρίσσῃ etiam *Pc].
11. ἑστηκὼς Vb.
12. ἐνταῦθα δὲ AXKFVbMLa; δὲ om. CSBPcAgVaLb. κεῖται La. κεῖνται rell.
13. πέφυκεν CSMVaRLb; πεφύκαμεν AXKFBR ad marg. PcAg LaVb. tum ὀφθαλμοὺς, ους expunct. et supra ὼ, R. ὀφθαλμὼ La.
14. τὸν La; τοῦ PcAg. Mox ὅτι Va et ἐλίσκετο M.
15. τούτου Edd. praeter B, PcAg

φυρα ἐνέμοντο, λαμβάνει Σθένελος ὁ Καπανέως αὐτὸν, 4
καὶ ἀνάκειται μὲν διὰ τοῦτο ἐνταῦθα. τρεῖς δὲ ὀφθαλμοὺς ἔχειν ἐπὶ τῷδε ἄν τις τεκμαίροιτο αὐτόν. Δία γὰρ[16] ἐν οὐρανῷ βασιλεύειν, οὗτος μὲν λόγος κοινὸς πάντων ἐστὶν ἀνθρώπων. ὃν δὲ ἄρχειν φασὶν ὑπὸ γῆς, ἔστιν ἔπος τῶν Ὁμήρου Δία ὀνομάζον καὶ τοῦτον·[17]

Ζεύς τε καταχθόνιος καὶ ἐπαινὴ[18] Περσεφόνεια.

Αἰσχύλος δὲ ὁ Εὐφορίωνος καλεῖ Δία καὶ τὸν ἐν θαλάσσῃ. τρισὶν οὖν ὁρῶντα ἐποίησεν ὀφθαλμοῖς, ὅστις δὴ ἦν[19] ὁ ποιήσας, ἅτε ἐν ταῖς[20] τρισὶ ταῖς λεγομέναις λήξεσιν ἄρχοντα τὸν αὐτὸν τοῦτον θεόν.

(6) Ὁδοὶ δὲ ἐξ Ἄργους καὶ κατ' ἄλλα εἰσὶ[21] τῆς Πελο- 5
ποννήσου καὶ πρὸς Ἀρκαδίας ἐπὶ Τεγέαν. ἐν δεξιᾷ δὲ ὄρος ἐστὶν ἡ Λυκώνη, δένδρα κυπαρίσσου κάλλιστα[22] ἔχουσα. ᾠκοδόμηται δὲ ἐπὶ κορυφῇ τοῦ ὄρους Ἀρτέμιδος Ὀρθίας[23] ἱερὸν, καὶ ἀγάλματα Ἀπόλλωνος καὶ Λητοῦς καὶ Ἀρτέμιδος πεποίηται λευκοῦ λίθου. Πολυκλείτου δέ φασιν εἶναι

Ilio confugisse: obtigisse vero eum in divisione praedae Sthenelo Capanei filio, hocque ipso in loco ab eo in rei memoriam dicatum. Habere autem eum tres oculos idcirco coniicere quis possit, quod communis omnium hominum sermo regnare in coelo Iovem praedicat. Sed et eum deum, qui sub terra imperare dicitur, Homeri quidam versus Iovem nominat:

Iupiter infernus, atque inclyta Persephonea.

Aeschylus quidem Euphorionis filius ipsum maris etiam regem Iovem appellat. Quare hac ductus ratione, quicunque illum fecit, tres ei oculos attribuit, unum et eundem significans deum tribus, quas dii tres sortiti inter se dicuntur, mundi partibus imperare. (6) Iam viae aliquot Argis in alia Peloponnesi loca ducunt: una ad Tegean Arcadiae urbem. Ad *eius* dexteram Lycone mons, in quo inter ceteras arbores cupressi multae. Erectum est in montis vertice Orthiae Dianae templum: ubi signa Apollini, Latonae, et Dianae dicata ex candido marmore, Polycleti esse opera aiunt. Qua ex monte

VbLab. τοῦτον BMVa. mox ὁ καμπανέως La.
16. διὰ τὸ ἐν οὐρ. MLabPcAg Vab.
17. post τοῦτον Pc addit ἔστιν.
18. ἐπεινὴ AgVtMVbLab: αἰπεινὴ Va.
19. ἦν C e coni. BPcAg. οὖν AXKFSVb.
20. ταῖς om. Pc.
21. εἰσὶν Vb. ἄργους καὶ τ' ἄλλα Va. Tum Τεγέαν SBPcMVb (?); Τέγεαν edd. rell. Va. mox ὄρος Vb.
22. κάλλιστα CSBPc. μάλιστα AXKFAgVabLabM. κυπαρίσου Va.
23. ὀρθείας Vb; mox in Va φησιν εἶναι esse videtur.

ἔργα. καταβάντων δὲ ἐκ τοῦ ὄρους αὖθις ἐστὶν ἐν ἀριστε-
6 ρᾷ τῆς λεωφόρου[24] ναὸς Ἀρτέμιδος. (7) Ὀλίγον δὲ ἀπω-
τέρω[25] ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ Χάον ἐστὶν ὄρος ὀνομαζόμενον.
ὑπὸ δὲ αὐτῷ[26] δένδρα πέφυκεν ἥμερα καὶ ἄνεισι τοῦ
Ἐρασίνου φανερὸν ἐνταῦθα δὴ τὸ ὕδωρ· τέως δὲ ἐκ
Στυμφάλου[27] ῥεῖ τῆς Ἀρκάδων, ὥσπερ ἐξ Εὐρίπου[28]
κατὰ Ἐλευσῖνα καὶ τὴν ταύτῃ θάλασσαν οἱ Ῥειτοί. πρὸς
δὲ τοῦ Ἐρασίνου ταῖς κατὰ τὸ ὄρος ἐκβολαῖς Διονύσῳ
καὶ Πανὶ θύουσι[29], τῷ Διονύσῳ δὲ καὶ ἑορτὴν ἄγουσι
7 καλουμένην Τύρβην. (8) Ἐπανελθοῦσι[30] δὲ ἐς τὴν ἐπὶ
Τεγέας ὁδόν ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ ὀνομαζομένου Τρόχου[31]
Κεγχρεαί. τὸ δὲ ὄνομα ἐφ᾽ ὅτῳ[32] τῷ χωρίῳ γέγονεν, οὐ
λέγουσι, πλὴν εἰ μὴ καὶ τοῦτο ἄρα ὠνομάσθη διὰ τὸν
167 Πειρήνης παῖδα Κεγχρειόν.[33] καὶ πολυάνδρια ἐνταῦθά

descenditur, ad publicae viae laevam alia Dianae aedes: (7) a qua non longe ad dexteram mons, qui Chaon dicitur: cuius imae partes sativis arboribus vestiuntur. Erumpunt hic manifesto emersu Erasini aquae, a Stymphalo illae quidem Arcadiae ortum ducentes, haud aliter quam scatebrae illae, quae Rheti appellantur, ab Euripo ad Eleusinem, inde vero in id ipsum mare profluentes. Ad ipsam hanc Erasini e monte Lycone eruptionem Libero Patri et Pani sacra faciunt. Libero quidem festos etiam dies agunt, quam Turbam nominant. (8) Iam vero ad eam viam, quae Tegean ducit, si redeas, ad dexteram *vici* eius, quem Trochon appellant, Cenchreae sunt. Cui castello unde sit nomen, memoriae non est traditum: videri tamen possit et ipsum a Cenchreo Pirenes filio nuncupatum. Busta eo in

24. *λεοφώρου* Ag.

25. *ἀποτέρω* VaAg. Sq. *ἐν* om. PcAgLb. mox *Χάων* coni. Sylb.

26. *αὐτῷ* BPcAgLb; *αὐτὸ* Edd. rell. VabMLa. mox *ἐνταῦθα ἤδη* scribendum videtur.

27. *στυμφαλοῦ* AgLb. Mox *Ἐλευσίνα* Va.

28. *ἐξ ἠπειρουρίπου* Ag. Tum *τὴν ταύτην* La *Ῥειτοί* AXKFCBPc VabMAgLab; *Ῥεῖτοι* Smai. *Ῥῖτοι* Smin.

29. *θύουσιν — ἄγουσιν* VbAg. *ἑωρτὴν* AgVb. *καὶ* om. La.

30. *ἐπανελθοῦσιν* AgVb.

31. *Τρόχου* S. *Τροχοῦ* Edd. rell. Codd. *κεγχρειαὶ* PcAg. *κεγχρείαι* Vb. *κεγχρεῖαι* VaMLb. *κεγχρείας* La.

32. *ἐφ᾽ ὅτῳ τῷ* B e coni. S. *ἐφ᾽ ᾧ τῷ* Edd. rell. Vab. *ἐφ᾽ ὃ τῷ* PcM. *ἐφ^ο τῷ*, ad marg. *ἐφῷ* R. *ἐφõ τω*, primum *õ* ex *ω* per corr. ortum, Ag. *ἐφὸ τῷ* La. *ἐφ ὦ..* (duae litterae erasae) *τῷ* p. corr. *ὦ* mutatum videtur in *ὃ* Lb.

33. *κεγχριὸν* MLabAgVb. *κέγχριον* Pc. *Κεγχρείαν* coni. S. mox *ἐστὶν ἐνταῦθα* (litteris ord. vulg. restit.) Va. tum *Τσιὰς* SBLb. *Τσίας* Edd. rell. VbLa.

ἐστιν Ἀργείων νικησάντων μάχῃ Λακεδαιμονίους περὶ Ὑσιάς. τὸν δὲ ἀγῶνα τοῦτον συμβάντα εὕρισκον Ἀθηναίοις ἄρχοντος Πεισιστράτου, τετάρτῳ δὲ ἔτει τῆς[34] *Ὀλυμπιάδος ἣν Εὐρύβοτος Ἀθηναῖος ἐνίκα στάδιον.* (9) *Καταβάντος δὲ ἐς τὸ χθαμαλώτερον ἐρείπια*[35] *Ὑσιῶν ἐστὶ πόλεώς ποτε ἐν τῇ Ἀργολίδι, καὶ τὸ*[36] *πταῖσμα Λακεδαιμονίοις ἐνταῦθα γενέσθαι λέγουσιν.*

CAPUT XXV.

De templo cum duplici aditu in via, quae Argis Mantineam ducit — vico Oenoë ab Oeneo nominato — monte Artemisio et fontibus Inachi — vico Lyrcea et facium festo — vico Orneae dicto eiusque memorandis — memorandis in via Epidaurum versus et Proeti cum Acrisio pugna — Tiryuthis reliquiis, muris a Cyclopibus exstructis — vico Midea — vico Lessa et monte Arachnaeo.

Ἡ δ' ἐς Μαντίνειαν[1] *ἄγουσα ἐξ Ἄργους ἐστὶν οὐχ ἧπερ καὶ ἐπὶ Τεγέαν, ἀλλὰ ἀπὸ τῶν πυλῶν τῶν πρὸς τῇ Δειράδι. ἐπὶ δὲ τῆς ὁδοῦ ταύτης ἱερὸν διπλοῦν πεποίηται, καὶ πρὸς ἡλίου δύνοντος ἔσοδον καὶ κατὰ ἀνατολὰς ἑτέραν*

loco sunt (*quae Polyandria appellant*) Argivorum, qui Lacedaemonios ad Hysias vicerunt: quod proelium inter ipsos factum invenio, Pisistrato apud Athenienses summum magistratum gerente, anno quarto eius Olympiadis, qua Eurybotus Atheniensis victor de curriculo renunciatus est. (9) Qua certe parte ad planiora descenditur, ruinae se ostendunt Hysiarum, oppidi in Argolide quondam siti: quo in loco cladem Lacedaemonios accepisse tradunt.

Cap. XXV. Quae vero Argis Mantineam ducit via, non est omnino eadem, qua Tegean iter est: verum haec a porta initium habet, loco ei, quam Dirada diximus appellari, proxima. In hac via templum erectum est aditu duplici, quorum alter ad

34. Olympiadis numerus excidisse videtur. mox ἠρύβοτος Ag.

35. ἐρύπια, ει super υ, Vb. ὑσειῶν Lb.

36. καὶ τὸ — λέγουσιν, et initium c. 25. ἡ δ' ἐς — Δειράδι om. M. Λακεδαιμονίων Va; deinde id. ἐνταῦθα λέγ. γενέσθαι; at literis α β γ ordo vulg. restituitur.

Cap. XXV. 1. μαντινίαν Lb. μαντινιαν (.. rasurae) Va; μαντινεαν (ε expunct.) Vb; ἧπερ Lb. καὶ post ἧπερ om. Va; tum τέγεαν edd. ante S. Deinde ἀλλ' ἀπὸ Va. mox εἴσοδον Edd. Codd. ἑτέραν om. M Lb.

ἔχον.ʹ κατὰ μὲν δὴ τοῦτο Ἀφροδίτης κεῖται ξόανον, πρὸς
δὲ ἡλίου δυσμὰς Ἄρεως. εἶναι δὲ τὰ ἀγάλματα Πολυνεί-
κους λέγουσιν ἀναθήματα καὶ Ἀργείων, ὅσοι τιμωρήσον-
2 τες[2] αὐτῷ συνεστρατεύοντο. (2) Προελθοῦσι[3] δὲ αὐ-
τόθι διαβάντων ποταμὸν χείμαῤῥον Χάραδρον καλούμενόν
ἐστιν Οἰνόη τὸ ὄνομα ἔχουσα, ὡς Ἀργεῖοί[4] φασιν, ἀπὸ
Οἰνέως. Οἰνέα γὰρ τὸν βασιλεύσαντα ἐν Αἰτωλίᾳ λέγου-
σιν ὑπὸ τῶν Ἀγρίου παίδων[5] ἐκβληθέντα τῆς ἀρχῆς παρὰ
Διομήδην ἐς Ἄργος ἀφικέσθαι. ὁ δὲ τὰ μὲν ἄλλα ἐτιμώρη-
σεν αὐτῷ στρατεύσας ἐς τὴν Καλυδωνίαν, παραμένειν δὲ
οὐκ ἔφη οἱ δύνασθαι· συνακολουθεῖν δὲ[6], εἰ βούλοιτο,
ἐς Ἄργος ἐκεῖνον ἐκέλευεν. ἀφικόμενον δὲ τά τε ἄλλα ἐθε-
ράπευεν, ὡς πατρὸς θεραπεύειν πατέρα εἰκὸς ἦν καὶ
ἀποθανόντα ἔθαψεν ἐνταῦθα. ἀπὸ τούτου μὲν Οἰνόη χω-
3 ρίον ἐστὶν Ἀργείοις. (3) Ὑπὲρ δὲ τῆς[7] Οἰνόης ὄρος ἐστὶν
Ἀρτεμίσιον καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος ἐπὶ κορυφῇ τοῦ ὄρους.
ἐν τούτῳ δέ εἰσι τῷ ὄρει καὶ αἱ πηγαὶ τοῦ Ἰνάχου·[8] πη-
γαὶ γὰρ δὴ τῷ ὄντι εἰσὶν αὐτῷ, τὸ δὲ ὕδωρ οὐκ ἐπὶ πολὺ

orientem, alter ad occasum conversus est: in illo Veneris ligneum simulacrum; in altero ad occasum Martis positum est. Utrumque Polynicis, et Argivorum qui auxilio ei fuerunt in persequenda fratris iniuria, dona fuisse aiunt. (2) Hinc progressus quum torrentem traieceris, cui nomen Charadro, ad *vicum* accedas, qui Oenoë dicitur, ab Oeneo (ut Argivi dicunt) nuncupata. Oeneum enim aiunt Aetoliae regno pulsum ab Agrii filiis ad Diomedem Argos confugisse: illum vero, ducto in Calydoniam exercitu, Oenei quidem iniurias ultum, negasse tamen se posse illic permanere. Hortatum itaque esse, ut se Argos sequeretur: quod quum fecisset, tum alios ei honores, perinde atque aequum fuit paterno avo, habuisse, tum vero vicum eum, in quo e vita excessit, Oenoën vocasse. (3) Supra Oenoën Artemisium mons est, et in eius iugo Dianae templum. In eodem monte Inachi amnis fontes haudquaquam dubii, etsi aqua mi-

2. *τιμωρήσαντες* PcAgMVabLab.
3. *παρελθοῦσι*, ad marg. *προελ-*[illegible] *ἄλλως*. RLa. tum *αὐτόθι* [illegible] Vb. *χείμαρον* VbAgLa. [illegible] *Χάραδρον* MLb.
4. *ἀγεῖοι* Vb. *ὑπὸ Οἰν*. Va.
5. *παῖδα* Va.
6. *δὲ* SBMPcAgVaLb; *δ'* Edd. rell. VbLa. mox *ἐκεῖνον* CSB. *ἐκεῖ-νος* Codd. Edd. rell. *ἐκέλευσεν* Vb. *ἐθεράπευεν* om. La. mox *οἰνὸν χωρίον* id.
7. *τῆς Ο.* SBVa. *τῆς* om. Edd. Codd. rell.
8. *οἰνάχου* VbLa; seq. *δὴ* om. Va. *τωόντι* M. tum *αὐτō* Va (post ras. et corr.) quo confirmatur Bo[illegible] a S[illegible]dati coniectura *αὐτοῦ*.

ἐξικνεῖται τῆς γῆς. ταύτῃ μὲν δὴ θέας οὐδὲν[9] ἔτι ἦν ἄξιον.
(4) Ἑτέρα δὲ ὁδὸς ἀπὸ τῶν πυλῶν τῶν πρὸς τῇ Δειράδι 4
ἐστὶν ἐπὶ Λύρκειαν.[10] ἐς τοῦτο λέγεται τὸ χωρίον Λυγκέα 168
ἀποσωθῆναι τῶν πεντήκοντα ἀδελφῶν μόνον, καὶ ἡνίκα
ἐσώθη[11], πυρσὸν ἀνέσχεν ἐντεῦθεν. συνέκειτο δὲ ἄρα αὐτῷ πρὸς τὴν Ὑπερμνήστραν[12] ἀνασχεῖν τὸν πυρσὸν, ἢν διαφυγὼν Δαναὸν ἐς ἀσφαλὲς ἀφίκηταί[13] ποι. τὴν δὲ καὶ αὐτὴν ἀνάψαι λέγουσιν ἕτερον ἀπὸ τῆς Λαρίσης[14], δῆλα καὶ ταύτην ποιοῦσαν ὅτι ἐν οὐδενὶ οὐδὲ αὐτὴ καθέστηκεν ἔτι κινδύνῳ. ἐπὶ τούτῳ δὲ Ἀργεῖοι κατὰ ἔτος ἕκαστον πυρ-
σῶν[15] ἑορτὴν ἄγουσιν. τὸ δὲ χωρίον τότε μὲν Λυγκεία ἐκα- 5
λεῖτο, οἰκήσαντος δὲ ὕστερον ἐν αὐτῷ Λύρκου[16] (παῖς δὲ ἦν Ἄβαντος νόθος) τὸ ὄνομα δι᾽ αὐτὸν ἔσχηκεν· καὶ ἄλλα τέ ἐστιν οὐκ ἀξιόλογα ἐν τοῖς ἐρειπίοις καὶ εἰκὼν ἐπὶ στήλῃ τοῦ Λύρκου. ἐς μὲν δὴ ταύτην ἐστὶν ἐξ Ἄργους ἑξήκοντα μάλιστά που στάδια· ἐκ δὲ Λυρκείας ἕτερα τοσαῦτα ἐς[17]

nime longinquum terrae spatium praeterfluit. Illic nihil aliud visitur, quod quemquam possit magnopere detinere. (4) Ab eadem porta, quae ad Diradem est, via altera Lyrcean deducit. In hoc oppidum confugisse dicitur Lynceus, quum de quinquaginta fratribus unus est necis periculo liberatus; atque hinc face prolata signum dedisse. Ita enim ei cum Hypermnestra convenisse, ut, quum Danai insidias effugiens in tutum se recepisset, inde facem ostentaret. Ipsam etiam vicissim Hypermnestram aiunt a Larisa facem protulisse, quo se significaret periculum omne evasisse. In cuius rei memoriam Argivi quotannis festum facularum celebrant. Oppidum quidem ante Lyncea vocabatur: verum quum Lyrcus idem postea tenuisset nothus Abantis filius, ab eo Lyrcea nomen, *litera tantum unica immutata*, accepit. In ipsis ruinis et alia exstant nihil omnino digna, quorum fiat mentio, et pila cum Lyrci statua. Argis Lyrcea abest sta-

9. *οὐδὲν* om. Ag.

10. *Λυρκείαν* Smin. B. *Λύρκειαν* edd. rell. VabLab. Post *λυγκέα* La repetit *λέγεται*, sed expunctum.

11. *ἐσώθη* Smai. BMPcAgVaLab; *ἀνεσώθη* edd. rell. Vb. *πυρσῶν* La.

12. *ὑπερμήστραν* PcVabLab.

13. *ἀφίκοιτο* MLb; sq. *καὶ* om. Va.

14. *Λαρίσης* BPcAg. Geminant σ edd. rell. VabMLab. mox *ποιοῦσιν*, α super ι, Vb.

15. *πυρσὸν* PcAgVabLab. *ἄγουσι* et mox *ἔσχηκε* CSLab. *ἄγουσιν* et *ἔσχηκεν* Edd. Codd. rell. Mox *λυγκέα* Lb.

16. *λύρκου* (ras. corr.) Va. *λυρκίου* coni. C.

17. *ἐς* om. Va. *τοσαῦτα ἐορνεάς* Vb. *ἐς εἰρνεὰς* La. „M. Reichard suppose, qu'on doit lire Or[illegible]ménos au

Ὀρνεάς. (5) Λυρκείας μὲν δὴ πόλεως, ἅτε ἠρημωμένης ἤδη κατὰ τὴν[18] Ἑλλήνων στρατείαν ἐπὶ Ἴλιον, οὐκ ἐποιήσατο Ὅμηρος ἐν καταλόγῳ μνήμην· Ὀρνεὰς δὲ (ἔτι γὰρ ᾠκοῦντο), ὥσπερ τῷ τόπῳ τῆς Ἀργείας ἔκειντο[19], οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἔπεσι προτέρας ἢ Φλιοῦντά τε καὶ Σικυῶνα
6 κατέλεξε. ἐκαλοῦντο δὲ ἀπὸ Ὀρνέως[20] τοῦ Ἐρεχθέως· τοῦ δὲ Ὀρνέως ἦν τούτου Πετεώς, τοῦ δὲ Μενεσθεύς, ὃς Ἀγαμέμνονι μετὰ Ἀθηναίων τὴν Πριάμου συγκαθεῖλεν ἀρχήν. ἀπὸ μὲν δὴ τούτου τὸ ὄνομα ἐγένετο τῇ πόλει, Ἀργεῖοι δὲ ὕστερον τούτων Ὀρνεάτας ἀνέστησαν· ἀναστάντες δὲ σύνοικοι γεγόνασιν Ἀργείοις. ἔστι δὲ ἐν ταῖς Ὀρνεαῖς Ἀρτέμιδός τε[21] ἱερὸν καὶ ξόανον ὀρθὸν καὶ ἕτερος ναὸς θεοῖς πᾶσιν ἐν κοινῷ ἀνειμένος. τὰ δὲ ἐπέκεινα Ὀρνεῶν ἥ τε[22] Σικυωνία καὶ ἡ Φλιασία ἐστίν.

7 (6) Ἐρχομένοις δὲ ἐξ Ἄργους ἐς τὴν Ἐπιδαυρίαν

dia ad summum LX: totidem ab Orneis. (5) Ac Lyrceae mentionem in Graecis, qui sunt ad Troianum bellum profecti, percensendis nullum omnino fecit Homerus: ex quo ea iam tum aetate desertum id oppidum fuisse constat. Quod vero Orneae incolumes erant, proinde ut loco priores in Argivorum finibus sunt, ita ab eodem poëta prius quam aut Phlius aut Sicyon nominantur. Nomen habuere ab Orneo Erechthei filio: cui Peteus genitus est filius, Peteo Mnestheus is, qui Agamemnonem cum Atheniensibus in evertendo Priami regno iuvit. Eiecti vero postea sedibus suis Orneatae ab Argivis, eorum civitatis inquilini facti sunt. Est Orneis adhuc Dianae fanum: in eo ligneum stat signum. Exstat et aedes altera, dis eadem omnibus dicata. Ultra Orneas sunt Phliasiorum et Sicyoniorum fines. (6) Qua Argis in Epidauriorum agrum iter est, ad

lieu d'Orneae, dans le passage où Pausanias place Lyrcea à égale distance, 60 stades, d'Argos et d'Orneae. Il nous semble que rien n' appuie cette hypothèse; et d'ailleurs la distance de la première de ces villes à Orchoménos dépasse de beaucoup 200 stades olympiques." Puillon Boblaye Recherches géograph. s. l. Ruines de la Morée p. 46. not. 3.

18. τῶν ἑλλ. M. tum στρατείαν C SB ex em. Sylb. στρατίαν Va. στρατιὰν Edd. rell. Codd.

19. ἔκειτο PcAgVaMLb; seq. ἐν om. Va. mox προτέρα MVa. καταλέξαι M (sec. S) PcAgLb; κατέλεξε MLaVabAXKFCS. κατέλεξεν B.

20. Ὄρνεως et Πετέως M.

21. τε om. La. mox ἐν κοινῷ R, ut solet Pausanias; ἐς κοινὸν Edd. PcAgVabLab, marg. R.

22. ὅτε ἥ τε La. σικεωνία Ag. mox φλισία M. mox δὲ ἐξ La. δ' ἐξ rell.

ἐστὶν οἰκοδόμημα ἐν δεξιᾷ πυραμίδι[23] μάλιστα εἰκασμένον, ἔχει δὲ ἀσπίδας σχῆμα Ἀργολικὰς ἐπειργασμένας.[24] ἐνταῦθα Προίτῳ περὶ τῆς ἀρχῆς πρὸς Ἀκρίσιον[25] μάχη γίνεται, 169
καὶ τέλος μὲν ἴσον τῷ ἀγῶνι συμβῆναί φασι, καὶ ἀπ' αὐτοῦ διαλλαγὰς[26] ὕστερον, ὡς οὐδέτεροι βεβαίως κρατεῖν ἐδύναντο· συμβαλεῖν[27] δὲ σφᾶς λέγουσιν ἀσπίσι πρῶτον τότε καὶ αὐτοὺς καὶ τὸ στράτευμα ὡπλισμένους. τοῖς δὲ πεσοῦσιν ἀφ' ἑκατέρων (πολῖται[28] γὰρ καὶ συγγενεῖς ἦσαν) ἐποιήθη[29] ταύτῃ μνῆμα ἐν κοινῷ. (7) Προϊοῦσι[30] δὲ 8
ἐντεῦθεν καὶ ἐκτραπεῖσιν ἐς δεξιὰν Τίρυνθός ἐστιν ἐρείπια. ἀνέστησαν δὲ καὶ Τιρυνθίους Ἀργεῖοι συνοίκους προσλαβεῖν καὶ τὸ Ἄργος ἐπαυξῆσαι θελήσαντες. Τίρυνθα δὲ ἥρωα, ἀφ' οὗ τῇ πόλει τὸ ὄνομα ἐγένετο, παῖδα Ἄργου τοῦ Διὸς εἶναι λέγουσιν.[31] τὸ δὲ τεῖχος, ὃ δὴ μόνον τῶν

dexteram aedificium surgit pyramidis forma. In eo scuta, ea figura, qua sunt Argolici clypei. Commissam eo ipso in loco inter Proetum et Acrisium pugnam de regno aequo Marte memorant: pacem postea inter eos conciliatam, quod neutrius satis firmum *sine alterius opibus* esse posset imperium: congressos autem tunc primum cum scutata utrinque acie. Atque iis quidem, qui ex utroque exercitu ceciderant, quod res inter cives et propinquos gesta fuerat, commune ibi sepulcrum est erectum. (7) Hinc progressis ad dexteram se Tirynthis ruinae ostendunt. Ipsi certe Argivi etiam Tirynthios eiecere, quod, iis in civitatem suam receptis, augeri civium multitudine urbem voluerunt. Tiryntha quidem heroëm, a quo urbi nomen, Argi filium, Iovis nepotem fuisse perhibent. Urbis

23. πειραμίδι Va.

24. ἐπειργασμένας scripsimus e coni. S, probata a B. ἀσπίδας, σχῆμα Ἀργολικὰς [Ἀρτολικὰς Ag] ἀπειργασμένας Edd. Codd. quod interpretatur Sylb. κατὰ σχῆμα Ἀργολικὸν ἀπειργ.

25. Ἀκροίσιον Vb. μάχης La. γίγνεται Ag.

26. διαλλαχὰς Ag. οὐδὲ ἕτεροι Va.

27. συμβαλεῖν CSB. συμβάλλειν Edd. rell. Codd. mox ἀσπίσι λέγουσι La. ἀσπίσιν Vb; abest ab M. τότε πρῶτον Edd. ante B, VbLa.; πρῶτον τότε BPcAgLbVaM; tum αὐτοὺς — ὡπλισμένους CSB ex emend. Sylb. αὐτοῖς — ὡπλισμένοις Edd. rell. Codd. ὁπλισμένοις Va.

28. ἐφ. ἑκ. πολλοί τε γὰρ Ag.

29. ἐποίησε PcAgMLb. ταύτην Ag.

30. προειοῦσι Ag. προϊοῦ δὲ Vb. ἐν δεξιᾷ La. mox ἐρίπια Ag. ἐρίπεια Vb. Pro ἀνέστ. AgPc. ἠνάγκασαν Ag. τιρυνθείους La. συντιρυνθίους La.

31. λέγουσιν Ag. λέγουσι Edd. PcVabLab. tum τὸ δὴ τεῖχος Edd. Codd. scripsimus δὲ e coni. S. mox εὐριπίων Ag. ἐριπείων Vb. ἐλείπεται La.

ἐρειπίων λείπεται, Κυκλώπων μέν ἐστιν ἔργον, πεποίηται[32] δὲ ἀργῶν λίθων, μέγεθος ἔχων ἕκαστος λίθος ὡς ἀπ' αὐτῶν μηδ' ἂν ἀρχὴν κινηθῆναι τὸν μικρότατον ὑπὸ ζεύγους ἡμιόνων. λιθία[33] δὲ ἐνήρμοσται πάλαι, ὡς μάλιστα αὐ-
9 τῶν ἕκαστον ἁρμονίαν τοῖς μεγάλοις λίθοις εἶναι. (8) Καταβάντων δὲ ὡς ἐπὶ θάλασσαν, ἐνταῦθα οἱ θάλαμοι τῶν Προίτου θυγατέρων εἰσίν. ἐπανελθόντων δὲ ἐς[34] τὴν λεωφόρον ἐπὶ Μιδείαν ἐς ἀριστερὰν ἥξεις. βασιλεῦσαι δέ φασιν Ἠλεκτρύωνα[35] ἐν τῇ Μιδείᾳ τὸν πατέρα Ἀλκμήνης. ἐπ' ἐμοῦ δὲ Μιδείας πλὴν τὸ ἔδαφος ἄλλο οὐδὲν ἐλείπετο.[36]
10 (9) Κατὰ δὲ τὴν ἐς[37] Ἐπίδαυρον εὐθεῖάν ἐστι κώμη Λῆσσα, ναὸς δὲ Ἀθηνᾶς ἐν αὐτῇ καὶ ξόανον οὐδέν τι διάφορον ἢ τὸ ἐν ἀκροπόλει τῇ Λαρίσῃ.[38] ἔστι δὲ ὄρος ὑπὲρ τῆς Λήσσης τὸ Ἀραχναῖον, πάλαι δὲ Σαπυσελάτων[39] ἐπὶ

muros, qui soli inter ruinas reliqui sunt, Cyclopum fuisse opus, fama vulgavit: exstructi vero sunt e rudibus lapidibus, quorum singuli ea magnitudine sunt, ut ne minimus quidem eorum loco moveri possit iumentorum bigis. Parvi vero inserti sunt olim lapides, ut per eos maiores aptiore structura coagmentarentur. (8) Qua ad mare descenditur, Proeti filiarum thalami sunt. Quod si in militarem viam redeas, ad Mideam, quae ad eius laevam est, venias. Regnasse hic ferunt Electryonem Alcmenae patrem: aetate quidem nostra ita deleta est, ut sola area restet. (9) Qua Epidaurum recta contenditur, vicus est Lessa, in quo Minervae delubrum, et deae ligneum signum, nihil omnino ab eo differens, quod in Larisa arce est. Supra Lessam Arachnaeus mons: Sapysela-

32. Schneider. coni. πεποίηται δὲ ὑπ' αὐτῶν ἐξ ἀργῶν λίθων μέγεθος ἔχοντος ἑκάστου λίθου, ὥστε μηδ' ἂν ἀρχήν. tum ὑπὸ ζεύγνυν La.

33. λίθια Va. ἐνήρμοσθαι Va. ἐνείρμοσται Vb. Pro πάλαι C. coni. πολλά. mox pro ἕκαστον Sylb. scribendum putat ἑκάστου aut ἑκάστῳ, vel εἶναι pro ἔχειν. F. coni. ἕκαστον ἐς ἁρμονίαν; sed apte adfert Boettiger. IX, 38, 2. τὸν ἀνωτάτω τῶν λίθων φασὶν ἁρμονίαν παντὶ εἶναι τῷ οἰκοδομήματι.

34. δὲ ες Va. δ' ἐς Edd. AgVb. ἐς om. Pc. mox μήδειαν Pc et constanter AgVabLab. Μήδειαν et Μηδείᾳ M. Μίδειαν AXKFC. Μιδείαν SB. Mox βασιλεῦσαι (sic) Vb.

35. ἠλεκτρυῶνα Ag. ἠλεκτρυόνα Pc. ἠλεκτρύονα VaMLab.

36. ἐλλείπετο Ag. ἄλλο οὐδὲν om. La.

37. ἐς LbPc om. ἐς πίνδαρον La. ἔστη Ag. λυσσα, η̃ super υ, Vb.

38. Λαρίση B. Λαρίσσῃ Edd. rell. AgVab*PcMLab.

39. σάπυς ἐλατῶν, VbRLa. marg. ἄλλ. σαπυσελάτων R. σαπυσελάτην La. σάπυς ἐλάττων Pc.

Ἰνάχου τὸ ὄνομα εἰλήφει· βωμοὶ δέ εἰσιν ἐν αὐτῷ Διός τε καὶ Ἥρας· δεῆσαν[40] ὄμβρον σφίσιν ἐνταῦθα θύουσιν.

CAPUT XXVI.

De Epidauriorum et Argivorum finibus — primis Epidauri dominis — Epidauro, a quo Epidauria regio nomen accepit — de Epidauria terra Aesculapio sacra et Aesculapii natalibus varia narratio — de Epidauro, Aesculapii patria, et variis locis, ubi Aesculapius colitur.

Κατὰ δὲ τὴν Λῆσσαν[1] ἔχεται τῆς Ἀργείας ἡ Ἐπιδαυρίων· πρὶν δὲ ἢ κατὰ ταύτην γενέσθαι τὴν πόλιν ἐπὶ τὸ ἱερὸν ἀφίξῃ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. (2) Ταύτην τὴν χώραν οὐκ οἶδα οἵτινες πρότερον ᾤκησαν πρὶν Ἐπίδαυρον ἐλθεῖν ἐς 170
αὐτήν· οὐ μὴν οὐδὲ τοὺς ἀπογόνους Ἐπιδαύρου πυθέσθαι παρὰ τῶν ἐπιχωρίων ἐδυνάμην. τελευταῖον δὲ πρὶν ἢ παραγενέσθαι Δωριέας ἐς Πελοπόννησον[2], βασιλεῦσαί φασι Πιτυρέα Ἴωνος ἀπόγονον τοῦ Ξούθου. τοῦτον παραδοῦναι λέγουσιν ἀμαχεὶ τὴν γῆν Δηϊφόντῃ[3] καὶ Ἀργείοις. καὶ ὁ μὲν ἐς Ἀθήνας ὁμοῦ τοῖς πολίταις ἀφικόμενος 2
ἐνταῦθα ᾤκησε, Δηϊφόντης δὲ καὶ Ἀργεῖοι τὴν Ἐπιδαυ-

ton quum ante diceretur, regnante Inacho ita coeptus est appellari. In eo arae Iovis et Iunonis, ad quas in magna soli siccitate immolant.

Cap. XXVI. Ad Lessan cum Argivorum agro Epidauriorum fines iunguntur: in quorum priusquam urbem introëas, in Aesculapii venias. (2) Hanc regionem qui ante Epidauri in eam adventum tenuerint, non habeo dicere: quin Epidauri etiam ipsius qui posteri fuerint, non potui de incolis cognoscere. Regnasse illi quidem ante Doriensium in Peloponnesum adventum Pityreum memorant, Ionis nepotem, Xuthi pronepotem: ab eoque sine pugna traditum Deiphonti et Argivis imperium: venisse vero eum cum civibus suis Athenas, ibique domicilium constituisse: Deiphontem Epidauriam terram

40. καὶ δεῆσαν vult Coraes. ὄμβρον La. θύουσι CM.

2. Πελοπόννησον AgVb. φασι Ag. βασιλέα φασιν Va.

Cap. XXVI. 1. λῆσσαν La. ... ox πρὶν ἐπιδαύρου PcAgLb. ... πύθεσθαι M et ἠδυνάμην Vb.

3. διιφόντη Lb. Δηϊφόντῃ — ᾤκησε om. M. ᾤκησεν Ag. Sq. δὲ om. La.

ρίαν[4] ἔσχον. ἀπεσχίσθησαν δὲ οὗτοι τῶν ἄλλων Ἀργείων Τημένου τελευτήσαντος, Δηϊφόντης μὲν καὶ Ὑρνηθὼ κατ' ἔχθος τῶν Τημένου παίδων, ὁ δὲ σὺν αὐτοῖς[5] στρατὸς Δηϊφόντῃ καὶ Ὑρνηθοῖ πλέον ἢ Κείσῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς νέμοντες. (3) Ἐπίδαυρος δὲ ἀφ' οὗ τὸ ὄνομα τῇ γῇ ἐτέθη, ὡς μέν φασιν Ἠλεῖοι[6], Πέλοπος ἦν· κατὰ δὲ Ἀργείων δόξαν καὶ τὰ ἔπη τὰς μεγάλας Ἠοίας ἦν[7] Ἐπιδαύρῳ πατὴρ Ἄργος ὁ Διός. Ἐπιδαύριοι δὲ Ἀπόλλωνι
3 Ἐπίδαυρον παῖδα προσποιοῦσιν. (4) Ἀσκληπιοῦ δὲ ἱερὰν[8] μάλιστα εἶναι τὴν γῆν ἐπὶ λόγῳ συμβέβηκε τοιῷδε. Φλεγύαν Ἐπιδαύριοί φασιν ἐλθεῖν ἐς Πελοπόννησον πρόφασιν μὲν ἐπὶ θέᾳ τῆς χώρας, ἔργῳ δὲ κατάσκοπον πλήθους τῶν ἐνοικούντων καὶ εἰ τὸ πολὺ μάχιμον εἴη τῶν ἀνθρώπων· ἦν γὰρ δὴ[9] Φλεγύας πολεμικώτατος τῶν τότε, καὶ ἐπιὼν ἑκάστοτε ἐφ' οὓς τύχοι τοὺς
4 καρποὺς ἔφερε καὶ ἤλαυνε τὴν λείαν. ὅτε δὲ παρεγένετο ἐς Πελοπόννησον, εἵπετο ἡ θυγάτηρ αὐτῷ, λεληθυῖα ἔτι τὸν

occupasse cum ea manu Argivorum, qui a reliquis Argivis Temeno mortuo desciverant. Deiphontes enim et Hyrnetho Temeni liberos oderant: et quae secuta est eos multitudo, plus illis multo, quam Ciso et fratribus studebat. (3) Epidaurus ipse, a quo regioni nomen, uti Elei tradunt, Pelope natus est. Quod si Argivorum opinionem sequimur, et eorum carminum, quas Eoeas magnas appellant, Epidauro pater fuit Argus Iovis filius. Ipsi enimvero Epidaurii Apollini Epidaurum attribuunt. (4) Causam vero huiusmodi afferunt, quare sacra sit Aesculapio regio. Venisse in Peloponnesum Phlegyan visendae eius terrae studio simulato, re tamen ipsa, ut speculaeretur, quam frequens ea esset incolarum multitudine, quidque militaris aetatis ac roboris haberet. Fuit enim Phlegyas omnium sui temporis bellator acerrimus: quippe qui, in quamcumque partem excursiones fecisset, ex ea quum frumenta, tum reliqua omnia agebat et rapiebat. Is quum iam Peloponnesum intrasset, filia, quae patrem se-

4. Ἐπιδαυρίαν CSBPcAg. Ἐπιδαύριον Edd. rell. VabMLab, in quo Ἐπιδαυρίων latet.

5. σὺν αὐτῇ M. et Δηϊφόντι id. mox κένσῳ La. tum καὶ ἐπίδαυρος δὲ Lb.

6. νηλεῖοι Ag.

7. ἦν δὲ Ἐπιδ. Vb.

8. μάλιστα εἶναι ἱερὰν M.

9. δὴ om. La. mox ἤφερε Va. ἥπετο Vb. λεληθυία M. μεληθυῖα Pc. mox [illegible] Ag.

πατέρα ὅτι ἐξ Ἀπόλλωνος εἶχεν ἐν γαστρί. ὡς δὲ ἐν τῇ γῇ τῇ Ἐπιδαυρίων ἔτεκεν, ἐκτίθησι τὸν παῖδα ἐς τὸ ὄρος τοῦτο ὃ δὴ Τίτθιον[10] ὀνομάζουσιν ἐφ᾽ ἡμῶν, τηνικαῦτα δὲ ἐκαλεῖτο Μύρτιον·[11] ἐκκειμένῳ δὲ ἐδίδου μέν οἱ γάλα μία τῶν περὶ τὸ ὄρος[12] ποιμαινομένων αἰγῶν, ἐφύλασσε δὲ ὁ κύων ὁ τοῦ αἰπολίου φρουρός. Ἀρεσθάνας[13] δὲ (ὄνομα γὰρ τῷ ποιμένι τοῦτο ἦν) ὡς[14] τὸν ἀριθμὸν οὐχ εὕρισκεν ὁμολογοῦντα τῶν αἰγῶν καὶ ὁ κύων ἅμα ἀπεστάτει τῆς ποίμνης, οὕτω τὸν Ἀρεσθάναν ἐς πᾶν[15] φασὶν ἀφικνεῖσθαι 171 ζητήσεως, εὑρόντα δὲ ἐπιθυμῆσαι τὸν παῖδα ἀνελέσθαι, καὶ ὡς ἐγγὺς ἐγένετο[16], ἀστραπὴν ἰδεῖν[17] ἐκλάμψασαν ἀπὸ τοῦ παιδός, νομίσαντα δὲ εἶναι θεῖόν τι, ὥσπερ ἦν, ἀποτραπέσθαι. ὁ δὲ αὐτίκα ἐπὶ γῆν καὶ θάλασσαν πᾶσαν ἠγγέλλετο[18] τά τε ἄλλα ὁπόσα βούλοιτο εὑρίσκειν ἐπὶ τοῖς

quebatur, quum adhuc se uterum ex Apolline ferre patrem celasset, in Epidauriorum finibus puerum enixa, illum in monte exponit, cui hac ipsa etiam aetate Titthion nomen, quum ante Myrtion appellaretur. *Mutati nominis causa, quod* exposito infanti lac praebuit capra, quae cum ceteris in eo saltu pascebat, dum interea eum canis custodiret. Ibi Aresthanas (fuit enim hoc caprario nomen) quum a reliquo grege in pecore recensendo capellam unam, cumque ea canem aberrasse animadvertisset, totum eum saltum studiose quaeritans peragravit: inventum vero puerum quum tollere *vehementer* cuperet, ac iam propius accederet, effulsisse aiunt coelestem ab illo ignem: *quo deterritum prodigio* pastorem, quum divinum quiddam id esse, uti erat, suspicaretur, *statim* retrocessisse. Mox fama per terras ac maria omnia vulgavit, sanari ab illo quovis morbo

10. *Τίτθιον* BPcAgVa. *Τίτθειον* Edd. rell. VbMLab.

11. *Μύρτιον* Edd. *μύργιον* MPdAgVabVtLab. *μύργειον* Pc. Sq. *μὲν* om. Va.

12. *τῶν περὶ τὸ ὄρος τῶν ποιμ.* Edd. AgPcVb. *τῶν* post *ὄρος* eiecimus cum VaLa. *ποιμενομένων* Vab. *παινομένων* Lb. *ποιμένων* Pc. tum *καὶ φύλασσε δὲ* Vb. *δὲ* om. La. *αἰπολίου* CSmai. B e coni. K. *αἰπόλου* Edd. rell. VaLa marg. R. *αἰπώλου* Vb. *αἰτωλοῦ* MRAgPcLb.

13. *ἀρεστάθας* et mox *ἀρεστάθαν* Va. tum *γὰρ τοῦτο τῷ ποιμένι ἦν* id.

14. *ἐς τὸν* Vb. *ἀπεστάτη — ἀρεσθάνην* La.

15. *ἐς πάμφασιν* La. *ἐπάν φασιν* MLb. mox *εὑρόντι* Ag.

16. *ἐγίνετο* BMPcVaAgLb. *ἐγένετο* Edd. rell. VbLa.

17. *ἰδεῖν* Porsonus; deinde *ἐκλάμψασαν* Va. *ἐκλάμψανταν*, σ super ντ, La.

18. *ἠγγείλλατο* Vb. *ἠγγέλετο* M. *ἠγγείλετο* La. *κάμνουσιν* Ag. *ἀνίστησιν* AgVb.

6 κάμνουσι καὶ ὅτι ἀνίστησι τεθνεῶτας. (5) Λέγεται δὲ καὶ ἄλλος[19] ἐπ' αὐτῷ λόγος, Κορωνίδα κύουσαν Ἀσκληπιὸν Ἴσχυϊ[20] τῷ Ἐλάτου συγγενέσθαι· καὶ τὴν μὲν ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἀρτέμιδος ἀμυνομένης τῆς ἐς τὸν Ἀπόλλωνα ὕβρεως, ἐξημμένης δὲ ἤδη τῆς πυρᾶς ἁρπάσαι[21] λέγεται τὸν παῖδα
7 Ἑρμῆς ἀπὸ τῆς φλογός. (6) Ὁ δὲ τρίτος τῶν λόγων ἥκιστα (ἐμοὶ δοκεῖν) ἀληθὴς ἐστιν Ἀρσινόης ποιήσας εἶναι τῆς Λευκίππου παῖδα Ἀσκληπιόν. Ἀπολλοφάνει γὰρ τῷ Ἀρκάδι ἐλθόντι[22] ἐς Δελφοὺς καὶ ἐρομένῳ τὸν θεὸν εἰ γένοιτο ἐξ Ἀρσινόης Ἀσκληπιὸς[23] καὶ Μεσσηνίοις πολίτης εἴη, ἔχρησεν ἡ Πυθία·

Ὦ μέγα χάρμα βροτοῖς βλαστὼν Ἀσκληπιὲ πᾶσιν,
Ὃν Φλεγυηῒς[24] ἔτικτεν ἐμοὶ φιλότητι μιγεῖσα
Ἱμερόεσσα[25] Κορωνὶς ἐνὶ κραναῇ Ἐπιδαύρῳ.

οὗτος ὁ χρησμὸς δηλοῖ μάλιστα οὐκ ὄντα Ἀσκληπιὸν Ἀρσινόης, ἀλλὰ Ἡσίοδον ἢ τῶν τινὰ ἐμπεποιηκότων ἐς τὰ

laborantes, mortuos etiam excitari. (5) Alia etiam eadem de re prodita est historia: Coronidem Aesculapio iam gravidam cum Ischye Elati filio concubuisse: ob id interemptam a Diana, quod illa Apollini factam contumeliam ulcisci voluit, ardente vero rogo, e media flamma puerum a Mercurio ereptum. (6) Sed et tertia quaedam de Aesculapii natalibus fabula vulgata est, quae mihi quam longissime a veritate abhorrere videtur: Aesculapium Arsinoë Leucippi filia natum. Etenim Apollophani Arcadi, quum Delphos venisset ex deo quaesiturus, genitusne ex Arsinoë esset Aesculapius, et civisne esset Messeniorum, responsum a Pythia his versibus datum:

Asclepi, auxilium cunctis mortalibus almum,
Filia quem Phlegyae peperit mihi iuncta cubili
In campis, Epidaure, tuis, formosa Coronis.

Quod sane oraculum facile declarat, non esse natum ex Arsinoë Aesculapium: verum id aut Hesiodus, aut ex iis aliquis, qui

19. ἄλλως Pc. ἐπ' αὐτὸ VaM.
20. Ἰσχυὶ Vb. Ἰσχύϊ M. tum ἐλάττου MVbLa.
21. ἁρπάσας Ag. ἁρπᾶσαι Vb. ἑρμὴν La.
22. ἐλθόντι ἐς Δελφ. BPcAg. ἐς Δ. ἐλθόντι Edd. rell. MVabLa. ἐς ἀδελφοὺς ἐλθ. Lb. ἐρωμένῳ VbAg. In Vb o supra ω.
23. ἀσκληπιὸν La. Μεσσηνίοις Pc. tum πολ. εἶναι VaLb. Mox βροτοῖς La. βλαστῶν Vb.
24. φλεγυιῒς Va. φλεγυὶς La. Φλεγύης PaAgMLb. ἔτεκεν VbLa. ἐμοὶ Smai. B ex emend. Corαἷ, ἐμῇ Edd. rell. Codd, μηγεῖσα Ag.
25. ἱμερώεσσα, o super ω, Vb. ἱμερόεσα VaLaMVt. tum κρονὶς Va; κραναιῇ Lb. κορω ἐπιδαυίρῳ (sic) M.

Ἡσιόδου τὰ ἔπη συνθέντα[26] ἐς τὴν Μεσσηνίων χάριν.
(7) Μαρτυρεῖ δέ μοι καὶ τόδε ἐν Ἐπιδαύρῳ τὸν θεὸν 8
γενέσθαι· τὰ γὰρ Ἀσκληπίεια[27] εὑρίσκω τὰ ἐπιφανέστατα
ἐξ Ἐπιδαύρου. τοῦτο μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι τῆς τελετῆς λέγον-
τες Ἀσκληπιῷ μεταδοῦναι τὴν ἡμέραν ταύτην Ἐπιδαύρια
ὀνομάζουσι[28], καὶ θεὸν ἀπ' ἐκείνου φασὶν Ἀσκληπιόν σφι-
σι νομισθῆναι· τοῦτο δὲ Ἀρχίας ὁ Ἀρισταίχμου τὸ συμβὰν
σπάσμα θηρεύοντί οἱ περὶ τὸν Πίνδασον[29] ἰαθεὶς ἐν τῇ 172
Ἐπιδαυρίᾳ τὸν θεὸν ἐπηγάγετο ἐς Πέργαμον. ἀπὸ δὲ τοῦ 9
Περγαμηνῶν Σμυρναίοις[30] γέγονεν ἐφ' ἡμῶν Ἀσκληπίειον
τὸ ἐπὶ θαλάσσῃ. τὸ δ'[31] ἐν Βαλάγραις ταῖς Κυρηναίων[32]
ἐστὶν Ἀσκληπιὸς καλούμενος Ἰατρὸς ἐξ Ἐπιδαύρου καὶ
οὗτος. ἐκ δὲ τοῦ παρὰ Κυρηναίοις τὸ ἐν Λεβήνῃ τῇ Κρη-
τῶν ἐστὶν Ἀσκληπίειον. Διάφορον δὲ Κυρηναίοις τοσόν-

Hesiodi carminibus versus suos interposuere, in Messeniorum gratiam finxerunt. (7) Testimonio vero multa mihi sunt, Epidauri genitum Aesculapium, ac omnem huius dei cultum ex Epidauro acceptum. Nam et Athenienses initiorum diem unum, quem Aesculapio tribuunt, Epidauria nuncupant, atque ab illo se die divinos honores habere Aesculapio coepisse tradunt: et Archias Aristaechmi filius a convulsione membrorum, qua inter venandum apud Pindasum correptus fuerat, in Epidauria sanatus, *inde* dei religionem Pergamum traduxit: acceptam a Pergamenis deinde Smyrnaei templo consecrarunt, quod nostra aetate Aesculapii nomine ad mare est. Quin et, qui colitur Balanagris apud Cyrenaeos Aesculapius, Medici cognomento, ex Epidauro sumtus est. Ad Cyrenaici quidem similitudinem factum est id Aesculapii templum, quod Lebenae (quae est Cretensium urbs) exstat. Dissimilis in eo sacri ritus, quod Cyre-

26. *συνθέτα* Va. mox *Μεσσινίων* Ag. mox *εἰ ἐπιδαύρῳ τὸν θεως* La.

27. *Ἀσκληπιεῖα* B. *Ἀσκληπεῖα* CS. *Ἀσκλήπεια* AXKFAgVabLab. *Ἀσκλήπια* *PcM (in M. *ει* super *ι*). Scripsimus *Ἀσκληπίεια*, etiam postea. tum *εὑρήσκω* Va.

28. *ὀνομάζουσιν* AgVb. Sq. *σφισι* om. La. Mox *Ἀρχείας* (*ε* expunct.) Vb.

29. *Πίνδαρσον* Vab. *Πίνδαρον*, *σ* super *ο*, MLa. tum *ἰασθεὶς* Vab La. *ἐπεγάγετο* La.

30. *Σμυραίοις* M; correct. in marg. Mox *Ἀσκληπιεῖον* B. *Ἀσκληπεῖον* CS VaAg*Pc. *Ἀσκλήπειον* AXKFVb Lab. Paullo inferius autem *Ἀσκληπιεῖον* B. *Ἀσκληπεῖον* AXKFCS VabAg*PcLab.

31. *δὲ* Ag. *δ'* Edd. PcVab. *Βαλάγραις* SBVaM (sec. S) *PcAgLb. *Βαλανάγραις* Edd. rell. VbLa. *Βανάγραις* M., unde *Βαλανάγραις* e
λα
scriptura *Βαναγραις* ortum videmus.

32. *Κυρηναίοις*, *ων* super *οις*, et mox *Λεβυνη*, *ή* super *υ*, Vb. Deinceps *παρὰ μηκυναίοις* La.

Ὀρνεάς. (5) Λυρκείας μὲν δὴ πόλεως, ἅτε ἠρημωμένης ἤδη κατὰ τὴν[18] Ἑλλήνων στρατείαν ἐπὶ Ἴλιον, οὐκ ἐποιήσατο Ὅμηρος ἐν καταλόγῳ μνήμην· Ὀρνεὰς δὲ (ἔτι γὰρ ᾠκοῦντο), ὥσπερ τῷ τόπῳ τῆς Ἀργείας ἔκειντο[19], οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἔπεσι προτέρας ἢ Φλιοῦντά τε καὶ Σικυῶνα
6 κατέλεξε. ἐκαλοῦντο δὲ ἀπὸ Ὀρνέως[20] τοῦ Ἐρεχθέως· τοῦ δὲ Ὀρνέως ἦν τούτου Πετεὼς, τοῦ δὲ Μενεσθεὺς, ὃς Ἀγαμέμνονι μετὰ Ἀθηναίων τὴν Πριάμου συγκαθεῖλεν ἀρχήν. ἀπὸ μὲν δὴ τούτου τὸ ὄνομα ἐγένετο τῇ πόλει, Ἀργεῖοι δὲ ὕστερον τούτων Ὀρνεάτας ἀνέστησαν· ἀναστάντες δὲ σύνοικοι γεγόνασιν Ἀργείοις. ἔστι δὲ ἐν ταῖς Ὀρνεαῖς Ἀρτέμιδός τε[21] ἱερὸν καὶ ξόανον ὀρθὸν καὶ ἕτερος ναὸς θεοῖς πᾶσιν ἐν κοινῷ ἀνειμένος. τὰ δὲ ἐπέκεινα Ὀρνεῶν ἥ τε[22] Σικυωνία καὶ ἡ Φλιασία ἐστίν.

7 (6) Ἐρχομένοις δὲ ἐξ Ἄργους ἐς τὴν Ἐπιδαυρίαν

dia ad summum LX: totidem ab Orneis. (5) Ac Lyrceae mentionem in Graecis, qui sunt ad Troianum bellum profecti, percensendis nullum omnino fecit Homerus: ex quo ea iam tum aetate desertum id oppidum fuisse constat. Quod vero Orneae incolumes erant, proinde ut loco priores in Argivorum finibus sunt, ita ab eodem poëta prius quam aut Phlius aut Sicyon nominantur. Nomen habuere ab Orneo Erechthei filio: cui Peteus genitus est filius, Peteo Mnestheus is, qui Agamemnonem cum Atheniensibus in evertendo Priami regno iuvit. Eiecti vero postea sedibus suis Orneatae ab Argivis, eorum civitatis inquilini facti sunt. Est Orneis adhuc Dianae fanum: in eo ligneum stat signum. Exstat et aedes altera, dîs eadem omnibus dicata. Ultra Orneas sunt Phliasiorum et Sicyoniorum fines. (6) Qua Argis in Epidauriorum agrum iter est, ad

lieu d'Orneae, dans le passage où Pausanias place Lyrcea à égale distance, 60 stades, d'Argos et d'Orneae. Il nous semble que rien n' appuie cette hypothèse; et d'ailleurs la distance de la première de ces villes à Orchoménos dépasse de beaucoup 200 stades olympiques.“ Puillon Boblaye Recherches géograph. s. l. Ruines de la Morée p. 46. not. 3.

18. τῶν ἑλλ. M. tum στρατείαν C SB ex em. Sylb. στρατίαν Va. στρατιὰν Edd. rell. Codd.

19. ἔκειτο PcAgVaMLb; seq. ἐν om. Va. mox προτέρα MVa. καταλέξαι M (sec. S) PcAgLb; κατέλεξε MLaVabAXKFCS. κατέλεξεν B.

20. Ὄρνεως et Πετέως M.

21. τε om. La. mox ἐν κοινῷ R, ut solet Pausanias; ἐς κοινὸν Edd. PcAgVabLab, marg. R.

22. ὅτε ἥ τε La. σικεωνία Ag. mox φλισία M. mox δὲ ἐξ La. δ' ἐξ rell.

ἐστὶν οἰκοδόμημα ἐν δεξιᾷ πυραμίδι[23] μάλιστα εἰκασμένον,
ἔχει δὲ ἀσπίδας σχῆμα Ἀργολικὰς ἐπειργασμένας.[24] ἐνταῦ-
θα Προίτῳ περὶ τῆς ἀρχῆς πρὸς Ἀκρίσιον[25] μάχη γίνεται, 169
καὶ τέλος μὲν ἴσον τῷ ἀγῶνι συμβῆναί φασι, καὶ ἀπ' αὐ-
τοῦ διαλλαγὰς[26] ὕστερον, ὡς οὐδέτεροι βεβαίως κρατεῖν
ἐδύναντο· συμβαλεῖν[27] δὲ σφᾶς λέγουσιν ἀσπίσι πρῶτον
τότε καὶ αὐτοὺς καὶ τὸ στράτευμα ὡπλισμένους. τοῖς δὲ
πεσοῦσιν ἀφ' ἑκατέρων (πολῖται[28] γὰρ καὶ συγγενεῖς ἦσαν)
ἐποιήθη[29] ταύτῃ μνῆμα ἐν κοινῷ. (7) Προϊοῦσι[30] δὲ 8
ἐντεῦθεν καὶ ἐκτραπεῖσιν ἐς δεξιὰν Τίρυνθός ἐστιν ἐρεί-
πια. ἀνέστησαν δὲ καὶ Τιρυνθίους Ἀργεῖοι συνοίκους προσ-
λαβεῖν καὶ τὸ Ἄργος ἐπαυξῆσαι θελήσαντες. Τίρυνθα δὲ
ἥρωα, ἀφ' οὗ τῇ πόλει τὸ ὄνομα ἐγένετο, παῖδα Ἄργου
τοῦ Διὸς εἶναι λέγουσιν.[31] τὸ δὲ τεῖχος, ὃ δὴ μόνον τῶν

dexteram aedificium surgit pyramidis forma. In eo scuta, ea figura, qua sunt Argolici clypei. Commissam eo ipso in loco inter Proetum et Acrisium pugnam de regno aequo Marte memorant: pacem postea inter eos conciliatam, quod neutrius satis firmum *sine alterius opibus* esse posset imperium: congressos autem tunc primum cum scutata utrinque acie. Atque iis quidem, qui ex utroque exercitu occiderant, quod res inter cives et propinquos gesta fuerat, commune ibi sepulcrum est erectum. (7) Hinc progressis ad dexteram se Tirynthis ruinae ostendunt. Ipsi certe Argivi etiam Tirynthios eiecere, quod, iis in civitatem suam receptis, augeri civium multitudine urbem voluerunt. Tiryntha quidem heroëm, a quo urbi nomen, Argi filium, Iovis nepotem fuisse perhibent. Urbis

23. πειραμίδι Va.

24. ἐπειργασμένας scripsimus e coni. S, probata a B. ἀσπίδας, σχῆμα Ἀργολικὰς [Ἀρτολικὰς Ag] ἀπειργασμένας Edd. Codd. quod interpretatur Sylb. κατὰ σχῆμα Ἀργολικὸν ἀπειργ.

25. Ἀκροίσιον Vb. μάχης La. γίγνεται Ag.

26. διαλλαχὰς Ag. οὐδὲ ἕτεροι Va.

27. συμβαλεῖν CSB. συμβάλλειν Edd. rell. Codd. mox ἀσπίσι λέγουσι La. ἀσπίσιν Vb; abest ab M. τότε πρῶτον Edd. ante B, VbLa.; πρῶτον τότε BPcAgLbVaM; tum αὐτοὺς — ὡπλισμένους CSB ex emend. Sylb. αὐτοῖς — ὡπλισμένοις Edd. rell. Codd. ὁπλισμένοις Va.

28. ἐφ. ἑκ. πολλοί τε γὰρ Ag.

29. ἐποίησε PcAgMLb. ταύτην Ag.

30. προειοῦσι Ag. προϊοῦ δὲ Vb. ἐν δεξιᾷ La. mox ἐρίπια Ag. ἐρίπεια Vb. Pro ἀνέστ. AgPc. ἠνάγκασαν Ag. τιρυνθείους La. συντιρυνθίους La.

31. λέγουσιν Ag. λέγουσι Edd. PcVabLab. tum τὸ δὴ τεῖχος Edd. Codd. scripsimus δὲ e coni. S. mox εὐριπίων Ag. ἐριπείων Vb. ἐλείπεται La.

ἐρειπίων λείπεται, Κυκλώπων μέν ἐστιν ἔργον, πεποίηται[32]
δὲ ἀργῶν λίθων, μέγεθος ἔχων ἕκαστος λίθος ὡς ἀπ᾽ αὐ-
τῶν μηδ᾽ ἂν ἀρχὴν κινηθῆναι τὸν μικρότατον ὑπὸ ζεύγους
ἡμιόνων. λιθία[33] δὲ ἐνήρμοσται πάλαι, ὡς μάλιστα αὐ-
9 τῶν ἕκαστον ἁρμονίαν τοῖς μεγάλοις λίθοις εἶναι. (8)
Καταβάντων δὲ ὡς ἐπὶ θάλασσαν, ἐνταῦθα οἱ θάλαμοι
τῶν Προίτου θυγατέρων εἰσίν. ἐπανελθόντων δὲ ἐς[34] τὴν
λεωφόρον ἐπὶ Μιδείαν ἐς ἀριστερὰν ἥξεις. βασιλεῦσαι δέ
φασιν Ἠλεκτρύωνα[35] ἐν τῇ Μιδείᾳ τὸν πατέρα Ἀλκμήνης.
ἐπ᾽ ἐμοῦ δὲ Μιδείας πλὴν τὸ ἔδαφος ἄλλο οὐδὲν ἐλείπετο.[36]
10 (9) Κατὰ δὲ τὴν ἐς[37] Ἐπίδαυρον εὐθεῖάν ἐστι κώμη Λῆσ-
σα, ναὸς δὲ Ἀθηνᾶς ἐν αὐτῇ καὶ ξόανον οὐδέν τι διάφο-
ρον ἢ τὸ ἐν ἀκροπόλει τῇ Λαρίσῃ.[38] ἔστι δὲ ὄρος ὑπὲρ
τῆς Λήσσης τὸ Ἀραχναῖον, πάλαι δὲ Σαπυσελάτων[39] ἐπὶ

muros, qui soli inter ruinas reliqui sunt, Cyclopum fuisse opus, fama vulgavit: exstructi vero sunt e rudibus lapidibus, quorum singuli ea magnitudine sunt, ut ne minimus quidem eorum loco moveri possit iumentorum bigis. Parvi vero inserti sunt olim lapides, ut per eos maiores aptiore structura coagmentarentur. (8) Qua ad mare descenditur, Proeti filiarum thalami sunt. Quod si in militarem viam redeas, ad Midean, quae ad eius laevam est, venias. Regnasse hic ferunt Electryonem Alcmenae patrem: aetate quidem nostra ita deleta est, ut sola area restet. (9) Qua Epidaurum recta contenditur, vicus est Lessa, in quo Minervae delubrum, et deae ligneum signum, nihil omnino ab eo differens, quod in Larisa arce est. Supra Lessam Arachnaeus mons: Sapysela-

32. Schneider. coni. πεποίηται δὲ ὑπ᾽ αὐτῶν ἐξ ἀργῶν λίθων μέγεθος ἐχόντος ἑκάστου λίθου, ὥστε μηδ᾽ ἂν ἀρχήν. tum ὑπὸ ζεύγνυν La.

33. λίθια Va. ἐνήρμοσθαι Va. ἐνείρμοσται Vb. Pro πάλαι C. coni. πολλά. mox pro ἕκαστον Sylb. scribendum putat ἑκάστου aut ἑκάστῳ, vel εἶναι pro ἔχειν. F. coni. ἕκαστον ἐς ἁρμονίαν; sed apte adfert Boettiger. IX, 38, 2. τὸν ἀνωτάτω τῶν λίθων φασὶν ἁρμονίαν παντὶ εἶναι τῷ οἰκοδομήματι.

34. δὲ ες Va. δ᾽ ἐς Edd. AgVb. ἐς om. Pc. mox μήδειαν Pc et constanter AgVabLab. Μήδειαν et Μηδείᾳ M. Μίδειαν AXKFC. Μιδεῖαν SB. Mox βασιλεῦσαι (sic) Vb.

35. ἠλεκτρυῶνα Ag. ἠλεκτρυόνα Pc. ἠλεκτρύονα VaMLab.

36. ἐλλείπετο Ag. ἄλλο οὐδὲν om. La.

37. ἐς LbPc om. ἐς πίνδαρον La. ἔστη Ag. λυσσα, η super υ, Vb.

38. Λαρίση B. Λαρίσσῃ Edd. rell. AgVab*PcMLab.

39. σάπυς ἐλατῶν, VbRLa. marg. ἄλλ. σαπυσελάτων R. σαπυσελάτην La. σάπυς ἐλάττων Pc.

Ἰνάχου τὸ ὄνομα εἰλήφει· βωμοὶ δέ εἰσιν ἐν αὐτῷ Διός τε καὶ Ἥρας· δεῆσαν[40] ὄμβρου σφίσιν ἐνταῦθα θύουσιν.

CAPUT XXVI.

De Epidauriorum et Argivorum finibus — primis Epidauri dominis — Epidauro, a quo Epidauria regio nomen accepit — de Epidauria terra Aesculapio sacra et Aesculapii natalibus varia narratio — de Epidauro, Aesculapii patria, et variis locis, ubi Aesculapius colitur.

Κατὰ δὲ τὴν Λῆσσαν[1] ἔχεται τῆς Ἀργείας ἡ Ἐπιδαυρίων· πρὶν δὲ ἢ κατὰ ταύτην γενέσθαι τὴν πόλιν ἐπὶ τὸ ἱερὸν ἀφίξῃ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. (2) Ταύτην τὴν χώραν οὐκ οἶδα οἵτινες πρότερον ᾤκησαν πρὶν Ἐπίδαυρον ἐλθεῖν ἐς 170
αὐτήν· οὐ μὴν οὐδὲ τοὺς ἀπογόνους Ἐπιδαύρου πυθέσθαι παρὰ τῶν ἐπιχωρίων ἐδυνάμην. τελευταῖον δὲ πρὶν ἢ παραγενέσθαι Δωριέας ἐς Πελοπόννησον[2], βασιλεῦσαί φασι Πιτυρέα Ἴωνος ἀπόγονον τοῦ Ξούθου. τοῦτον παραδοῦναι λέγουσιν ἀμαχεὶ τὴν γῆν Δηϊφόντῃ[3] καὶ Ἀργείοις. καὶ ὁ μὲν ἐς Ἀθήνας ὁμοῦ τοῖς πολίταις ἀφικόμενος 2
ἐνταῦθα ᾤκησε, Δηϊφόντης δὲ καὶ Ἀργεῖοι τὴν Ἐπιδαυ-

ton quum ante diceretur, regnante Inacho ita coeptus est appellari. In eo arae Iovis et Iunonis, ad quas in magna soli siccitate immolant.

Cap. XXVI. Ad Lessan cum Argivorum agro Epidauriorum fines iunguntur: in quorum priusquam urbem introëas, in Aesculapii venias. (2) Hanc regionem qui ante Epidauri in eam adventum tenuerint, non habeo dicere: quin Epidauri etiam ipsius qui posteri fuerint, non potui de incolis cognoscere. Regnasse illi quidem ante Doriensium in Peloponnesum adventum Pityreum memorant, Ionis nepotem, Xuthi pronepotem: ab eoque sine pugna traditum Deiphonti et Argivis imperium: venisse vero eum cum civibus suis Athenas, ibique domicilium constituisse: Deiphontem Epidauriam terram

40. καὶ δεῆσαν vult Coraes. ὄμβρον La. θύοντες CM.

Cap. XXVI. 1. λῆσσαν La. mox πρὶν ἐπιδαύρου PcAgLb. [illegible] πύθεσθαι M et ἠδυνάμην Vb.

2. Πελοπόννησον AgVb. φασι Ag. βασιλέα φασιν Va.

3. διιφόντη Lb. Δηϊφόντῃ — ᾤκησε om. M. ᾤκησεν Ag. Sq. δὲ om. La.

ρίαν[4] ἔσχον. ἀπεσχίσθησαν δὲ οὗτοι τῶν ἄλλων Ἀργείων Τημένου τελευτήσαντος, Δηϊφόντης μὲν καὶ Ὑρνηθὼ κατ' ἔχθος τῶν Τημένου παίδων, ὁ δὲ σὺν αὐτοῖς[5] στρατὸς Δηϊφόντῃ καὶ Ὑρνηθοῖ πλέον ἢ Κείσῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς νέμοντες. (3) Ἐπίδαυρος δὲ ἀφ' οὗ τὸ ὄνομα τῇ γῇ ἐτέθη, ὡς μέν φασιν Ἠλεῖοι[6], Πέλοπος ἦν· κατὰ δὲ Ἀργείων δόξαν καὶ τὰ ἔπη τὰς μεγάλας Ἠοίας ἦν[7] Ἐπιδαύρῳ πατὴρ Ἄργος ὁ Διός. Ἐπιδαύριοι δὲ Ἀπόλλωνι
3 Ἐπίδαυρον παῖδα προσποιοῦσιν. (4) Ἀσκληπιοῦ δὲ ἱερὰν[8] μάλιστα εἶναι τὴν γῆν ἐπὶ λόγῳ συμβέβηκε τοιῷδε. Φλεγύαν Ἐπιδαύριοί φασιν ἐλθεῖν ἐς Πελοπόννησον πρόφασιν μὲν ἐπὶ θέᾳ τῆς χώρας, ἔργῳ δὲ κατάσκοπον πλήθους τῶν ἐνοικούντων καὶ εἰ τὸ πολὺ μάχιμον εἴη τῶν ἀνθρώπων· ἦν γὰρ δὴ[9] Φλεγύας πολεμικώτατος τῶν τότε, καὶ ἐπιὼν ἑκάστοτε ἐφ' οὓς τύχοι τοὺς
4 καρποὺς ἔφερε καὶ ἤλαυνε τὴν λείαν. ὅτε δὲ παρεγένετο ἐς Πελοπόννησον, εἵπετο ἡ θυγάτηρ αὐτῷ, λεληθυῖα ἔτι τὸν

occupasse cum ea manu Argivorum, qui a reliquis Argivis Temeno mortuo desciverant. Deiphontes enim et Hyrnetho Temeni liberos oderant: et quae secuta est eos multitudo, plus illis multo, quam Ciso et fratribus studebat. (3) Epidaurus ipse, a quo regioni nomen, uti Elei tradunt, Pelope natus est. Quod si Argivorum opinionem sequimur, et eorum carminum, quas Eoeas magnas appellant, Epidauro pater fuit Argus Iovis filius. Ipsi enimvero Epidaurii Apollini Epidaurum attribuunt. (4) Causam vero huiusmodi afferunt, quare sacra sit Aesculapio regio. Venisse in Peloponnesum Phlegyan visendae eius terrae studio simulato, re tamen ipsa, ut specularetur, quam frequens ea esset incolarum multitudine, quidque militaris aetatis ac roboris haberet. Fuit enim Phlegyas omnium sui temporis bellator acerrimus: quippe qui, in quamcumque partem excursiones fecisset, ex ea quum frumenta, tum reliqua omnia agebat et rapiebat. Is quum iam Peloponnesum intrasset, filia, quae patrem se-

4. Ἐπιδαυρίαν CSBPcAg. Ἐπιδαύριον Edd. rell. VabMLab, in quo Ἐπιδαυρίων latet.

5. σὺν αὐτῇ M. et Δηϊφόντι id. mox κένσῳ La. tum καὶ ἐπίδαυρος δὲ Lb.

6. νηλεῖοι Ag.

7. ἦν δὲ Ἐπιδ. Vb.

8. μάλιστα εἶναι ἱερὰν M.

9. δὴ om. La. mox ἤφερε Va. ἤπετο Vb. λεληθυία M. μεληθυῖα Pc. mox [illegible] Ag.

πατέρα ὅτι ἐξ Ἀπόλλωνος εἶχεν ἐν γαστρί. ὡς δὲ ἐν τῇ γῇ τῇ Ἐπιδαυρίων ἔτεκεν, ἐκτίθησι τὸν παῖδα ἐς τὸ ὄρος τοῦτο ὃ δὴ Τίτθιον[10] *ὀνομάζουσιν ἐφ' ἡμῶν, τηνικαῦτα δὲ ἐκαλεῖτο Μύρτιον·*[11] *ἐκκειμένῳ δὲ ἐδίδου μὲν οἱ γάλα μία τῶν περὶ τὸ ὄρος*[12] *ποιμαινομένων αἰγῶν, ἐφύλασσε δὲ ὁ κύων ὁ τοῦ αἰπολίου φρουρός. Ἀρεσθάνας*[13] *δὲ (ὄνομα γὰρ τῷ ποιμένι τοῦτο ἦν) ὡς*[14] *τὸν ἀριθμὸν οὐχ εὕρισκεν ὁμολογοῦντα τῶν αἰγῶν καὶ ὁ κύων ἅμα ἀπεστάτει τῆς ποίμνης, οὕτω τὸν Ἀρεσθάναν ἐς πᾶν*[15] *φασὶν ἀφικνέσθαι* 171 *ζητήσεως, εὑρόντα δὲ ἐπιθυμῆσαι τὸν παῖδα ἀνελέσθαι, καὶ ὡς ἐγγὺς ἐγένετο*[16]*, ἀστραπὴν εἶδεν*[17] *ἐκλάμψασαν ἀπὸ τοῦ παιδὸς, νομίσαντα δὲ εἶναι θεῖόν τι, ὥσπερ ἦν, ἀποτραπέσθαι. ὁ δὲ αὐτίκα ἐπὶ γῆν καὶ θάλασσαν πᾶσαν ἠγγέλλετο*[18] *τά τε ἄλλα ὁπόσα βούλοιτο εὑρίσκειν ἐπὶ τοῖς*

quebatur, quum adhuc se uterum ex Apolline ferre patrem celasset, in Epidauriorum finibus puerum enixa, illum in monte exponit, cui hac ipsa etiam aetate Titthion nomen, quum ante Myrtion appellaretur. *Mutati nominis causa, quod* exposito infanti lac praebuit capra, quae cum ceteris in eo saltu pascebat, dum interea eum canis custodiret. Ibi Aresthanas (fuit enim hoc caprario nomen) quum a reliquo grege in pecore recensendo capellam unam, cumque ea canem aberrasse animadvertisset, totum eum saltum studiose quaeritans peragravit: inventum vero puerum quum tollere *vehementer* cuperet, ac iam propius accederet, effulsisse aiunt coelestem ab illo ignem: *quo deterritum prodigio* pastorem, quum divinum quiddam id esse, uti erat, suspicaretur, *statim* retrocessisse. Mox fama per terras ac maria omnia vulgavit, sanari ab illo quovis morbo

10. *Τίτθιον* BPcAgVa. *Τίτθειον* Edd. rell. VbMLab.

11. *Μύρτιον* Edd. *μύργιον* MPd AgVabVtLab. *μύργειον* Pc. Sq. *μὲν* om. Va.

12. *τῶν περὶ τὸ ὄρος τῶν ποιμ.* Edd. AgPcVb. *τῶν* post *ὄρος* eiecimus cum VaLa. *ποιμενομένων* Vab. *παινομένων* Lb. *ποιμένων* Pc. tum *καὶ φύλασσε δὲ* Vb. *δὲ* om. La. *αἰπολίου* CSmai. B e coni. K. *αἰπόλου* Edd. rell. VaLa marg. R. *αἰπώλου* Vb. *αἰτωλοῦ* MRAgPcLb.

13. *ἀρεστάνας* et mox *ἀρεστάναν* Va. tum *γὰρ τοῦτο τῷ ποιμένι ἦν* id.

14. *ἐς τὸν* Vb. *ἀπεστάτη — ἀρεσθάνην* La.

15. *ἐς πάμφασιν* La. *ἐπάν φασιν* MLb. mox *εὑρόντι* Ag.

16. *ἐγίνετο* BMPcVaAgLb. *ἐγένετο* Edd. rell. VbLa.

17. *ἰδεῖν* Porsonus; deinde *ἐκλάμψασαν* Va. *ἐκλάμψανταν*, σ super ντ, La.

18. *ἠγγείλλατο* Vb. *ἠγγέλετο* M. *ἠγγείλετο* La. *κάμνουσιν* Ag. *ἀνάστησιν* AgVb.

6 κάμνουσι καὶ ὅτι ἀνίστησι τεθνεῶτας. (5) Λέγεται δὲ καὶ ἄλλος[19] ἐπ' αὐτῷ λόγος, Κορωνίδα κύουσαν Ἀσκληπιὸν Ἴσχυϊ[20] τῷ Ἐλάτου συγγενέσθαι· καὶ τὴν μὲν ἀποθανεῖν ὑπὸ Ἀρτέμιδος ἀμυνομένης τῆς ἐς τὸν Ἀπόλλωνα ὕβρεως, ἐξημμένης δὲ ἤδη τῆς πυρᾶς ἁρπάσαι[21] λέγεται τὸν παῖδα
7 Ἑρμῆς ἀπὸ τῆς φλογός. (6) Ὁ δὲ τρίτος τῶν λόγων ἥκιστα (ἐμοὶ δοκεῖν) ἀληθής ἐστιν Ἀρσινόης ποιήσας εἶναι τῆς Λευκίππου παῖδα Ἀσκληπιόν. Ἀπολλοφάνει γὰρ τῷ Ἀρκάδι ἐλθόντι[22] ἐς Δελφοὺς καὶ ἐρομένῳ τὸν θεὸν εἰ γένοιτο ἐξ Ἀρσινόης Ἀσκληπιὸς[23] καὶ Μεσσηνίοις πολίτης εἴη, ἔχρησεν ἡ Πυθία·

Ὦ μέγα χάρμα βροτοῖς βλαστὼν Ἀσκληπιὲ πᾶσιν,
Ὃν Φλεγυηῒς[24] ἔτικτεν ἐμοὶ φιλότητι μιγεῖσα
Ἱμερόεσσα[25] Κορωνὶς ἐνὶ κραναῇ Ἐπιδαύρῳ.

οὗτος ὁ χρησμὸς δηλοῖ μάλιστα οὐκ ὄντα Ἀσκληπιὸν Ἀρσινόης, ἀλλὰ Ἡσίοδον ἢ τῶν τινὰ ἐμπεποιηκότων ἐς τὰ

laborantes, mortuos etiam excitari. (5) Alia etiam eadem de re prodita est historia: Coronidem Aesculapio iam gravidam cum Ischye Elati filio concubuisse: ob id interemptam a Diana, quod illa Apollini factam contumeliam ulcisci voluit, ardente vero rogo, e media flamma puerum a Mercurio ereptum. (6) Sed et tertia quaedam de Aesculapii natalibus fabula vulgata est, quae mihi quam longissime a veritate abhorrere videtur: Aesculapium Arsinoë Leucippi filia natum. Etenim Apollophani Arcadi, quum Delphos venisset ex deo quaesiturus, genitusne ex Arsinoë esset Aesculapius, et civisne esset Messeniorum, responsum a Pythia his versibus datum:

Asclepi, auxilium cunctis mortalibus almum,
Filia quem Phlegyae peperit mihi iuncta cubili
In campis, Epidaure, tuis, formosa Coronis.

Quod sane oraculum facile declarat, non esse natum ex Arsinoë Aesculapium: verum id aut Hesiodus, aut ex iis aliquis, qui

19. ἄλλως Pc. ἐπ' αὐτὸ VaM.
20. Ἴσχυϊ Vb. Ἰσχύϊ M. tum ἐλάττου MVbLa.
21. ἀρπάσας Ag. ἀρπᾶσαι Vb. ἑρμῆν La.
22. ἐλθόντι ἐς Δελφ. BPcAg. ἐς Δ. ἐλθόντι Edd. rell. MVabLa. ἐς ἀδελφοὺς ἐλθ. Lb. ἐρωμένῳ VbAg. In Vb o supra ω.
23. ἀσκληπιὸν La. Μεσσηνίοις Pc. tum πολ. εἶναι VaLb. Mox βροτοῖς La. βλαστῶν Vb.
24. φλεγυΐς Va. φλεγυὶς La. Φλεγύης PcAgMLb. ἔτεκεν VbLa. ἐμοὶ Smai. B ex emend. Corafi, ἐμῇ Edd. rell. Codd. μηγεῖσα Ag.
25. ἱμερώεσσα, o super ω, Vb. ἱμερόεσα VaLaMVt. tum κρονὶς Va; κραναῷ Lb. κορω ἐπιδαύρῳ (sic) M.

Ἡσιόδου τὰ ἔπη συνθέντα[26] ἐς τὴν Μεσσηνίων χάριν.
(7) Μαρτυρεῖ δέ μοι καὶ τόδε ἐν Ἐπιδαύρῳ τὸν θεὸν 8
γενέσθαι· τὰ γὰρ Ἀσκληπίεια[27] εὑρίσκω τὰ ἐπιφανέστατα
ἐξ Ἐπιδαύρου. τοῦτο μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι τῆς τελετῆς λέγον-
τες Ἀσκληπιῷ μεταδοῦναι τὴν ἡμέραν ταύτην Ἐπιδαύρια
ὀνομάζουσι[28], καὶ θεὸν ἀπ' ἐκείνου φασὶν Ἀσκληπιόν σφι-
σι νομισθῆναι· τοῦτο δὲ Ἀρχίας ὁ Ἀρισταίχμου τὸ συμβὰν
σπάσμα θηρεύοντί οἱ περὶ τὸν Πίνδασον[29] ἰαθεὶς ἐν τῇ 172
Ἐπιδαυρίᾳ τὸν θεὸν ἐπηγάγετο ἐς Πέργαμον. ἀπὸ δὲ τοῦ 9
Περγαμηνῶν Σμυρναίοις[30] γέγονεν ἐφ' ἡμῶν Ἀσκληπίειον
τὸ ἐπὶ θαλάσσῃ. τὸ δ'[31] ἐν Βαλάγραις ταῖς Κυρηναίων[32]
ἐστὶν Ἀσκληπιὸς καλούμενος Ἰατρὸς ἐξ Ἐπιδαύρου καὶ
οὗτος. ἐκ δὲ τοῦ παρὰ Κυρηναίοις τὸ ἐν Λεβήνῃ τῇ Κρη-
τῶν ἐστὶν Ἀσκληπίειον. Διάφορον δὲ Κυρηναίοις τοσόν-

Hesiodi carminibus versus suos interposuere, in Messeniorum gratiam finxerunt. (7) Testimonio vero multa mihi sunt, Epidauri genitum Aesculapium, ac omnem huius dei cultum ex Epidauro acceptum. Nam et Athenienses initiorum diem unum, quem Aesculapio tribuunt, Epidauria nuncupant, atque ab illo se die divinos honores habere Aesculapio coepisse tradunt: et Archias Aristaechmi filius a convulsione membrorum, qua inter venandum apud Pindasum correptus fuerat, in Epidauria sanatus, *inde* dei religionem Pergamum traduxit: acceptam a Pergamenis deinde Smyrnaei templo consecrarunt, quod nostra aetate Aesculapii nomine ad mare est. Quin et, qui colitur Balanagris apud Cyrenaeos Aesculapius, Medici cognomento, ex Epidauro sumtus est. Ad Cyrenaici quidem similitudinem factum est id Aesculapii templum, quod Lebenae (quae est Cretensium urbs) exstat. Dissimilis in eo sacri ritus, quod Cyre-

26. *συνθέτα* Va. mox *Μεσσινίων* Ag. mox *εἰ ἐπιδαύρῳ τὸν θεως* La.

27. *Ἀσκληπιεῖα* B. *Ἀσκληπεῖα* CS. *Ἀσκλήπεια* AXKFAgVabLab. *Ἀσκλήπια* *PcM (in M. *ει* super *ι*). Scripsimus *Ἀσκληπίεια*, etiam postea. tum *εὑρήσκω* Va.

28. *ὀνομάζουσιν* AgVb. Sq. *σφισι* om. La. Mox *Ἀρχείας* (*ε* expunct.) Vb.

29. *Πίνδαρσον* Vab. *Πίνδαρον*, *σ* super *ο*, MLa. tum *ἰασθεὶς* Vab La. *ἐπεγάγετο* La.

30. *Σμυραίοις* M; correct. in marg. Mox *Ἀσκληπιεῖον* B. *Ἀσκληπεῖον* CS VaAg*Pc. *Ἀσκλήπειον* AXKFVb Lab. Paullo inferius autem *Ἀσκληπιεῖον* B. *Ἀσκληπεῖον* AXKFCS VabAg*PcLab.

31. *δὲ* Ag. *δ'* Edd. PcVab. *Βαλάγραις* SBVaM (sec. S) *PcAgLb. *Βαλανάγραις* Edd. rell. VbLa. *Βανάγραις* M., unde *Βαλανάγραις* e *λα* scriptura *Βαναγραις* ortum videmus.

32. *Κυρηναίοις*, *ων* super *οις*, et mox *Λεβυνη*, *ή* super *υ*, Vb. Deinceps *παρὰ μηκυναίοις* La.

δε[33] ἐς Ἐπιδαυρίους ἐστίν, ὅτι αἶγας οἱ Κυρηναῖοι θύουσιν, Ἐπιδαυρίοις οὐ καθεστηκότος. θεὸν δὲ Ἀσκληπιὸν νομισθέντα ἐξ ἀρχῆς καὶ οὐκ ἀνὰ χρόνον λαβόντα τὴν φήμην[34] τεκμηρίοις καὶ ἄλλοις εὑρίσκω, καὶ Ὁμήρου μαρτυρεῖ μοι[35] τὰ περὶ Μαχάονος ὑπὸ Ἀγαμέμνονος εἰρημένα·

> Ταλθύβι᾽[36] ὅττι τάχιστα Μαχάονα δεῦρο κάλεσσον
> Φῶτ᾽ Ἀσκληπιοῦ υἱόν,

ὡς ἂν εἰ λέγοι θεοῦ παῖδ᾽[37] ἄνθρωπον.

naici capras mactant, quum ab Epidauriis traditum hoc omnino non fuerit. Deum vero statim ab initio habitum Aesculapium, neque eius religionem solo temporis progressu et fama hominum profecisse, et aliis argumentis colligo, et ex Homeri versibus, quibus haec ille de Machaone dicentem facit Agamemnonem:

> Talthybi, huc propera, magnumque Machaona nobis
> Duc, hominem Asclepî genitum de semine.

Idem est enim, ac si dixisset hominem dei filium.

33. τοσσόνδε Vb. τοσόνδε—Ἐπιδαυρίοις om. M.
34. μνήμην Va.
35. μοι om. Pc.
36. Ταλθίβι᾽ Vab. Ταλύβι᾽ A. ὅτι VbLa. κάλεσον VbAgLaM. — Il. δ, 193.
37. παῖδα VbLb.

CAPUT XXVII.

De Aesculapii sacro luco apud Epidaurios — Aesculapii signo — aede Tholo et picturis in ea, ac pilis, quibus morbi et nomina sanatorum inscripta sunt — Hippolyto ab Aesculapio in vitam revocato — theatro Epidauriorum — aliis templis et memorandis in luco Aesculapii — templis et operibus ab Antonio Senatore Epidauri exstructis — montibus luco imminentibus et memorandis ibi.

Τὸ δὲ ἱερὸν ἄλσος τοῦ Ἀσκληπιοῦ περιέχουσιν ὄροι[1]
πανταχόθεν· οὐδὲ ἀποθνήσκουσιν οὐδὲ τίκτουσιν αἱ γυ-
ναῖκές σφισιν ἐντὸς τοῦ περιβόλου, καθὰ καὶ ἐπὶ Δήλῳ
τῇ[2] νήσῳ τὸν αὐτὸν νόμον. τὰ δὲ θυόμενα, ἤν τέ τις Ἐπι-
δαυρίων αὐτῶν ἤν τε ξένος ὁ θύων ᾖ, καταναλίσκουσιν
ἐντὸς τῶν ὅρων. τὸ δὲ αὐτὸ γιγνόμενον οἶδα καὶ ἐν Τιτά-
νῃ. (2) *Τοῦ δὲ Ἀσκληπιοῦ τὸ ἄγαλμα μεγέθει μὲν τοῦ* 2
Ἀθήνῃσιν Ὀλυμπίου Διὸς ἥμισυ ἀποδεῖ, πεποίηται δὲ ἐλέ-
φαντος καὶ χρυσοῦ· μηνύει δὲ ἐπίγραμμα τὸν εἰργασμέ-
νον εἶναι Θρασυμήδην[3] Ἀριγνώτου Πάριον. κάθηται δὲ
ἐπὶ θρόνου βακτηρίαν κρατῶν, τὴν δὲ ἑτέραν τῶν χειρῶν
ὑπὲρ κεφαλῆς ἔχει τοῦ δράκοντος καί οἱ καὶ[4] κύων πα-
ρακατακείμενος πεποίηται. τῷ θρόνῳ δὲ[5] ἡρώων ἐπειργα- 173
σμένα Ἀργείων ἐστὶν ἔργα, Βελλεροφόντου τὸ ἐς τὴν Χί-

Cap. XXVII. Aesculapii lucum circumquaque montes incingunt: intra cuius ambitum mori quenquam, aut nasci, religio est: eodem scilicet ritu, qui et in Delo insula servatur. Iam vero quicquid civis peregrinusve immolavit, id totum intra eundem ambitum consumitur: quem ritum Titanae etiam servari novimus. (2) Aesculapii simulacrum dimidio ferme minus est eo, quod Athenis est Iovis Olympii: auro illud quidem et ebore perfectum. Testatur inscriptio, opus esse Thrasymedis, Arignoti filii, Parii hominis. Sedet in solio scipionem tenens: altera manu draconis caput premit, cane ad pedes decumbente. In ipso solio Argivorum heroum opera caelata sunt: Bellero-

Cap. XXVII. 1. Amas. legit *ὄρη*, et sic habet Va. mox *οὐδὲ τίκτουσιν* om. Ag.

2. *τῇ* om. Va.; *κατὰ* pro *καθὰ* coni. Sylb. *θύων ἦν* Vb. deinde *γινόμενον* Vb.

3. *θρασυμίδην* Lb. mox *παρίου* Va. *βακτηρία* — *ἐπὶ κεφαλῆς* La.

4. *καί οἱ καὶ* BPcAgLb; *καὶ* alterum om. Edd. ante B, VabMLa.

5. *τῷ δὲ θρόνῳ* SM. *δὲ ἡρώων* om. Va. *ἐπειριασμένα* MVa. *ἐστιν ἀργ. ἔργα* Va.

μαιραν[6] καὶ Περσεὺς ἀφελὼν τὴν Μεδούσης κεφαλήν. τοῦ ναοῦ δέ ἐστι πέραν ἔνθα οἱ ἱκέται[7] τοῦ θεοῦ καθεύ-
3 δουσιν. (3) Οἴκημα δὲ περιφερὲς λίθου λευκοῦ, καλούμενον[8] Θόλος, ᾠκοδόμηται πλησίον, θέας ἄξιον. ἐν δὲ αὐτῷ Παυσίου γράψαντος βέλη μὲν καὶ τόξον ἐστὶν ἀφεικὼς Ἔρως, λύραν δὲ ἀντ' αὐτῶν ἀράμενος φέρει. γέγραπται δὲ ἐνταῦθα καὶ Μέθη, Παυσίου καὶ τοῦτο ἔργον, ἐξ ὑαλίνης φιάλης πίνουσα· ἴδοις δὲ κἂν[9] ἐν τῇ γραφῇ φιάλην τε ὑάλου καὶ δι' αὐτῆς γυναικὸς πρόσωπον. στῆλαι[10] δὲ εἱστήκεσαν ἐντὸς τοῦ περιβόλου, τὸ μὲν ἀρχαῖον καὶ πλέονες[11], ἐπ' ἐμοῦ δὲ ἓξ λοιπαί. ταύταις ἐγγεγραμμένα[12] καὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐστὶν ὀνόματα ἀκεσθέντων ὑπὸ τοῦ Ἀσκληπιοῦ, προσέτι δὲ καὶ νόσημα ὅ τι ἕκαστος ἐνόσησε[13], καὶ ὅπως ἰάθη· γέγραπται δὲ φωνῇ τῇ Δωρίδι.
4 (4) Χωρὶς δὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων ἐστὶν ἀρχαία στήλη, ἵππους[14]

phontes Chimaeran conficit, Perseus Medusae caput abscissum tenet. Supra templum *aedes sunt*, in quibus, qui precatum deum venerunt, dormiunt. (3) In propinquo aedificium est rotunda figura, atque e candido marmore, (Tholum appellant) dignum certe, quod visatur. In eo Pausiae pictoris opus, Cupido, abiecto arcu et sagittis, lyram tenens. Ebrietas etiam ab eodem opifice facta. Bibit ea e vitrea phiala. Expressa ita est in tabula vitrea phiala, ut per eius perspicuitatem muliebre se os ostendat. Pilae vero intra ambitum priscis temporibus multae steterunt, e quibus sex aetate mea reliquae. In iis virorum et foeminarum, quae a deo curatae sunt, nomina incisa: morborum etiam, quo quisque laborarat: addita est curationis ratio. Scripta vero sunt omnia Dorica lingua. (4) Seorsum est

6. χείμαιραν AVbLb. χείμεραν La. mox pro ἀφελὼν Amas. legisse videtur φέρων, vertit enim: „*caput abscissum ferens.*" τῆς μεδ. La.

7. ἔνθα οἰκέται Va. Sic etiam in Vb a pr. m. fuisse videtur.

8. καθήμενον, ad marg. καλούμενον, R.

9. δὲ κἂν ἐν CSBPcAgMLb (ἐν om. MLb). δ' ἂν ἐν Edd. rell. Vb. δὲ καὶ ἐν Va. ἴδοις ἂν ἐν La. Sq. τῇ om. Vb.

10. στῆναι M. tum δὲ MVaLa. δ' rell. ἱστήκεσαν MLa.

11. πλέον, ἐς ἐπ' ἐμοῦ Lb. πλείονες VaLa. πλέον Pc. Sq. δὲ om. Va. tum ἔκλειπται pro ἓξ λοιπαὶ Vb. λοιπάει La.

12. ἐγγεγραμμέναι VbLa. γεγραμμέναι M. ἀκησθέντου La. ἀκουσθέντων Lb.

13. ἐνόσησεν Ag. ἐνόησεν Vb. Mox γέγραπται — στήλη om. M. ἀρχαῖα La.

14. ἵππου—εἰκόνα pro ἵππους εἴκοσι coni. Palmer. Mox ἀναθῆναι La. φησὶν FCSBMAgLb; φασὶν AXK PcLaVab. εἴκοσιν MVb. — Fortasse exciderunt nonnulla, nam epigramma columnae cum Aricinorum relatione nequaquam consentit.

δὲ Ἱππόλυτον ἀναθεῖναι τῷ θεῷ φησὶν εἴκοσι. ταύτης τῆς στήλης τῷ ἐπιγράμματι ὁμολογοῦντα λέγουσιν Ἀρικιεῖς[16], ὡς τεθνεῶτα Ἱππόλυτον ἐκ τῶν Θησέως ἀρῶν ἀνέστησεν Ἀσκληπιός· ὁ δὲ ὡς αὖθις ἐβίω, οὐκ ἠξίου νέμειν τῷ πατρὶ συγγνώμην, ἀλλὰ ὑπεριδὼν τὰς δεήσεις ἐς Ἰταλίαν ἔρχεται παρὰ[16] τοὺς Ἀρικιεῖς, καὶ ἐβασίλευσέ τε 174
αὐτόθι καὶ ἀνῆκε τῇ Ἀρτέμιδι τέμενος, ἔνθα ἄχρι[17] ἐμοῦ μονομαχίας ἆθλον ἦν ἱερᾶσθαι τῇ θεῷ τὸν νικῶντα. ὁ δὲ ἀγὼν ἐλευθέρων μὲν προέκειτο[18] οὐδενὶ, οἰκέταις δὲ ἀποδρᾶσι τοὺς δεσπότας (5) Ἐπιδαυρίοις δέ[19] ἐστι θέα- 5
τρον ἐν τῷ ἱερῷ, μάλιστα ἐμοὶ δοκεῖν θέας ἄξιον· τὰ μὲν γὰρ Ῥωμαίων πολὺ δή τι καὶ ὑπερῆρε τῶν πανταχοῦ τῷ κόσμῳ, μεγέθει δὲ Ἀρκάδων τὸ ἐν Μεγάλῃ πόλει· ἁρμονίας[20] δὲ ἢ κάλλους εἵνεκα ἀρχιτέκτων ποῖος ἐς ἅμιλλαν Πολυκλείτῳ γένοιτ' ἂν ἀξιόχρεως; Πολύκλειτος γὰρ καὶ

ab aliis antiqua pila. In ea incisum, dicasse Aesculapio Hippolytum equos XX. Huius pilae inscriptioni consentanea Aricini dicunt, discerptum ob Thesei imprecationes Hippolytum in vitam ab Aesculapio revocatum: neque postea patri unquam ignoscere voluisse, verum, omni eius deprecatione spreta, in Italiam venisse, ibique dicato Aricinae Dianae templo regnasse. Mea quidem etiamnum aetate iis, qui ad templum singulari certamine vicerint, praemium deae sacerdotium propositum est. Sed in certamen istud ingenuus nemo descendit: servi duntaxat, qui fuga se dominis subduxerint. (5) In ipso fano apud Epidaurios theatrum est omnium operis dignitate mea sententia praestantissimum. Romanorum enim theatra quum ornamentis longe superant caetera, ubicunque locorum reperiantur, tum magnitudine antecellunt id, quod Megalopoli visitur in Arcadia. De arte vero, partium convenientia ac pulchritudine, quis Polycletum audeat in certamen provocare? Polycletus enim ipse

15. ἀρκιεῖς AMVaLb. mox ἀρνῶν Va.

16. παρὰ BPcAgVaLb. πρὸς edd. rell. VbM?La.

17. ἄχρι SBMAgVbLa. ἄχρις Edd. rell. PcVaLb. ἆθλον CSBM Va. ἆθλα AXKFVbAgPcLab. Post ἦν in [illegible] AXKF est καὶ, quod om. CSB[illegible]

18. [illegible] SB [illegible] Syb. προσέκειτο AXKFCAgPcVaMLab. ἐπέκειτο — ἱκέταις δὲ ἀπ. τὰς (οὐ super ἀ) δεσπ. Vb. ἀποδρῶσι La.

19. δ' Ag. mox δοκεῖ La. ὑπερῆρεν Ag. ὑπερῆρκε coni. B. ὑπε[illegible] αι expunctum ε superscriptum, La.

20. ἁρμο[illegible]ας AgM. [illegible] πολυκείτῳ La. ἀξιόχρεως et [illegible]ra [illegible] εο MVb. ἀξιόχρεος La. [illegible] Va.

θέατρον τοῦτο[21] καὶ οἴκημα τὸ περιφερὲς ὁ ποιήσας ἦν. (6) Ἐντὸς δὲ τοῦ ἄλσους ναός τέ ἐστιν Ἀρτέμιδος καὶ ἄγαλμα Ἠπιόνης καὶ Ἀφροδίτης ἱερὸν καὶ Θέμιδος καὶ στάδιον οἷα[22] Ἕλλησι τὰ πολλὰ γῆς χῶμα καὶ κρήνη
6 τῷ τε ὀρόφῳ καὶ κόσμῳ τῷ λοιπῷ θέας ἀξία. (7) Ὁπόσα δὲ Ἀντωνῖνος ἀνὴρ τῆς συγκλήτου[23] βουλῆς ἐφ' ἡμῶν ἐποίησεν, ἔστι μὲν Ἀσκληπιοῦ λουτρὸν, ἔστι δὲ ἱερὸν θεῶν οὓς Ἐπιδώτας ὀνομάζουσιν. ἐποίησε δὲ καὶ Ὑγιείᾳ[24] ναὸν καὶ Ἀσκληπιῷ καὶ Ἀπόλλωνι ἐπίκλησιν Αἰγυπτίοις. καὶ (ἦν γὰρ[25] στοὰ καλουμένη Κότυος, καταῤῥυέντος[26] δέ οἱ τοῦ ὀρόφου διέφθαρτο ἤδη πᾶσα ἅτε ὠμῆς τῆς πλίνθου ποιηθεῖσα) ἀνῳκοδόμησε καὶ ταύτην. Ἐπιδαυρίων δὲ οἱ περὶ τὸ ἱερὸν μάλιστα ἐταλαιπώρουν, ὅτι μήτε αἱ γυναῖκες ἐν σκέπῃ[27] σφίσιν ἔτικτον καὶ ἡ τελευτὴ τοῖς κάμνουσιν ὑπαίθριος ἐγίγνετο. ὁ δὲ καὶ ταῦτα ἐπανορθούμενος κατεσκευάσατο οἴκησιν· ἐνταῦθα ἤδη

theatro aedificando praefuit, idemque rotundam aedem fecit. (6) In luco aedes est Dianae, et simulacrum Epiones, *ex eo fortasse, quod morbos mitigare hoc numen credatur:* Veneris item templum, ac Themidis. Curriculum praeterea magna ex parte agger: aquaeductus, quum testudine, tum reliquo opere ita exornatus, ut cum admiratione spectetur. (7) Quae vero opera Antoninus vir senatorius aetate nostra fecit, haec sunt: Aesculapii balneae, deorum templum, quos Epidotas nominant. Dicavit praeterea aedem Bonae Valetudini, Aesculapio, Apollini cognomento Aegyptio. Porticum adhaec restituit, quae Cotyos est appellata: ea vero collapso tecto tota corruerat, ut quae e crudis fuerat exstructa laterculis. Quumque Epidaurii fani accolae aegerrime ferrent, quod et foeminae sub tecto non parerent, et aegri sub dio animam agerent: Antoninus, domo aedificata, incommodum removit. Fuit itaque in posterum et ad moriendum aegris, et ad pariendum mulieribus consecratus

21. *τοῦτον* Vb.

22. *οἷα* CSB e coni. Valckenarii. *οἷον* voluit Palmer. *οἳ* AXKFPcLa Vb. Asteriscum postponunt XK. *οἳ* MVa. *οἳ* AgLb. *Ἕλλησιν* Va. mox *ἄξια* La.

23. *συγκλείτου* VbLa. deinde *ἔστη μὲν* Va. *ἐπιδόντας ὀνομ.* La.

24. *Ὑγιείᾳ* SBPc. *Ὑγείᾳ* Edd. rell. AgVabMLab. mox *ἀσκληπιοῦ*, *ῶ* sup. vers., La.

25. *καὶ ἦν γὰρ* sine parenthesi A XKFC; *καλουμενης* M.

26. *καταῤῥυέντος* CSBMPc. *καταρυέντος* Edd. rell. VabAgLab. *διέφθαρται* VabMLa. mox *ἀνῳκοδόμησεν* Ag.

27. *σκεπει* M. mox *ἔ*[illegible]*το* La.

καὶ ἀποθανεῖν ἀνθρώπῳ καὶ τεκεῖν γυναικὶ[28] ὅσιον. (8) 7
Ὄρη δέ ἐστιν[29] ὑπὲρ τὸ ἄλσος τό τε Τίτθιον καὶ ἕτε- 175
ρον[30] ὀνομαζόμενον Κυνόρτιον, Μαλεάτου δὲ Ἀπόλλωνος ἱερὸν ἐν αὐτῷ. τοῦτο μὲν δὴ τῶν ἀρχαίων· τὰ δὲ ἄλλα ὅσα περὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Μαλεάτου καὶ ἔλυτρον[31] κρήνης ἐς ὃ τὸ ὕδωρ συλλέγεταί σφισι τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ Ἀντωνῖνος καὶ ταῦτα Ἐπιδαυρίοις[32] ἐποίησεν.

CAPUT XXVIII.

De draconibus, cum iis, quos regio Epidauria alit, tum aliis Aesculapio sacris — monte Coryphaeo et templo Dianae Coryphaeae — loco Hyrnethio dicto, ac de Deïphonte et Hyrnetho — sepulcris Melissae et Proclis.

Δράκοντες δὲ οἱ λοιποὶ[1] καὶ ἕτερον γένος ἐς τὸ ξανθότερον ῥέπον τῆς χρόας ἱεροὶ μὲν τοῦ Ἀσκληπιοῦ νομίζονται καί εἰσιν ἀνθρώποις ἥμεροι, τρέφει δὲ μόνη[2] σφᾶς ἡ τῶν Ἐπιδαυρίων γῆ. τὸ δὲ αὐτὸ εὑρίσκω καὶ ἐν ἄλλαις

religione locus. (8) Montes supra lucum sunt duo: Titthion alter, alter vero Cynortium, in quo Maleatae Apollinis templum, quod solum de antiquis operibus exstat. Nam quae circa templum ipsum sunt cetera et aquaeductus castellum, cum receptaculo depluentis aquae, ea omnia Epidauriis fecit Antoninus.

Cap. XXVIII. Dracones quidem quum omnes tum in primis eorum quoddam genus fulvo colore conspicuum Aesculapio sacri habentur; suntque illi hominibus cicures. Eos sola Epidauriorum terra alit: quod in certis animalium generibus aliis

28. *γυναιξὶν*, ad marg. — *κὶ* Ag.
29. *ἔστιν* BPcAg. *εἴσιν* Edd. rell. VtVabMLab. tum *ὑπὸ* RVtLab; ad marg. *ὑπὲρ* VtRLa. *Τίτθιον* vel *Τίτθειον* scribendum esse vidit F. *Τιτθίου* AXKFPcAgVtVbMLab, unde *Τίτθιον* B. *Τίτθειον* CS. *τιτθίον* (sic) Va.
30. *καὶ ἔμετρον ὀνομ.* Vb. tum *Μαλεάδου* Ag. Deinde *τούτων μὲν* VabLab.
31. *ἔλυτρον κρήνης* CSB ex coni. Sylb., Kuhnii, Facii. *Ἐλύτρου κρήνη* AXKFVabMLab. *ἐλύτρου κρήνης* PcAgVt. (In Vb *κρήνης* esse videtur).
32. *ἐπιδαύριος* Lb. *ἐποίησεν* B PcAg. *ἐποίησε* e[illegible]codd. rell.
Cap. XXVIII. 1. *οἱ λοιποὶ* corruptum est, fort. *οἱ λευκοί*. Schneid. Cur. poster. ad Nic. Ther. 439. coni. *οἰνωποί*. Mox *ῥέποντες χρόας* Edd. LabPcAgVb. „Pro *χρόας* l. *παρειάς* vel *παρούας* Ael. V. H. VIII. 12.“ *Hemsterh.* [illegible] *τῆς χρόας* vel *τῇ χρόᾳ* Schne[illegible] Nos cum Va scripsimus *ῥέ*[illegible] *χρ*.
2. *μόνοι* Va. *ἐν* ante *ἄλλαις* r[illegible]pimus e Va. Deinde *διπηχέων* Lab. *νομίζεται* La. *ψιτακοὶ* Vb. *ψιθτακοὶ* M.

χώραις συμβεβηκός· Λιβύη μέν γε μόνη κροκοδείλους
τρέφει χερσαίους διπήχεων οὐκ ἐλάσσονας, παρὰ δὲ Ἰν-
δῶν μόνων ἄλλα τε κομίζεται καὶ ὄρνιθες οἱ ψιττακοί. τοὺς
δὲ ὄφεις οἱ Ἐπιδαύριοι τοὺς μεγάλους[3], ἐς πλέον πηχῶν
καὶ τριάκοντα προήκοντας[4], οἷοι παρά τε Ἰνδοῖς τρέφον-
ται καὶ ἐν Λιβύῃ, ἄλλο δή τι γένος φασὶν[5] εἶναι καὶ οὐ
2 δράκοντας. (2) Ἐς δὲ τὸ ὄρος[6] ἀνιοῦσι τὸ Κόρυφον
ἔστι καθ' ὁδὸν στρεπτῆς καλουμένης ἐλαίας φυτὸν, αἰ-
τίου[7] τοῦ περιαγαγόντος τῇ χειρὶ Ἡρακλέους ἐς τοῦτο τὸ
σχῆμα. εἰ δὲ καὶ Ἀσιναίοις τοῖς ἐν τῇ Ἀργολίδι ἔθηκεν ὅρον
τοῦτον, οὐκ ἂν[8] ἔγωγε εἰδείην, ἐπεὶ μηδὲ ἑτέρωθι ἀνα-
στάτου γενομένης χώρας[9] τὸ σαφὲς ἔτι οἷόν τε τῶν ὅρων
ἐξευρεῖν. ἐπὶ δὲ τῇ ἄκρᾳ τοῦ ὄρους Κορυφαίας ἐστὶν ἱερὸν
Ἀρτέμιδος, οὗ καὶ Τελέσιλλα ἐποιήσατο ἐν ᾄσματι μνήμην.

etiam regionibus video contigisse. Siquidem sola Africa terrestres crocodilos gignit, duum cubitum nihilo minores. Ab Indis vero solis quum alia, tum vero aves psittaci afferuntur. At serpentes illos magnos, supra XXX cubitum magnitudinem excrescentes, quales et India et Africa nutrit, non dracones, sed ex alio quodam genere Epidaurii esse affirmant. (2) Qua ad montis verticem ascenditur, secundum viam est olea, quae strepta (*i. e. intorta*) nominatur. Manu eam ab Hercule in orbem circumductam eam figuram memorant accepisse. An vero eam terminum Asinaeis statuerit iis, qui in Argolica terra sunt, non possim ego facile iudicare. Nam neque alio ullo in loco, eorum tota regione ad vastitatem redacta, ulla se ostendunt satis manifesta finium monumenta. In summo monte eminet Coryphaeae Dianae templum: cuius in cantico quodam suo Te-

3. *μεγάλους* SBMVa. *μεγαλῶνας* *Pc. *μεγαλάνας* PdLb. *Μεγαλαύνας* AXKFCVbPa. *μεγαλάνους*, α super ου Ag. tum *ἐς πλέον* SBMPcdAgR Exc. Pal. *ἐπὶ πλέον* AXKFC, R ad marg. Vt. *ἐπὶ πλέων*, ο super ω, VbPa. *ἐς ἐπιπλέον* VaLa. *τοὺς μεγάλους τοὺς ἐν πλέον* coni. Schneider.

4. *προήκονται* Vb.

5. *φαμὲν* Ag.

6. *τὸ ὄρος* SBLbVabPcAg; *τοῦ ορους* edd. rell. MLa. *τὸ Κόρυφον* B. *τὸ κορυφὸν* VabM (*τὸν* sec. F) LbAgRPcd (*τὴν κορυφὴν* Pc sec. B.) *τὸ Κορυφαῖον* ex Stephano Byz. s. h. v. coni. F, quod receperunt C S. *ἐς* [marg. R. *εἰς*] *δὲ τοῦ ὄρους ἀνιοῦσι τὴν κορυφὴν* AXKFLaR ad marg. *ἐς δὲ τὸ ὄρος ἀνιοῦσι τὸ κορυφαῖον* coni. *Palmer. MS.* Tum *καθοδόν* VbLa.

7. *αἴτιον* PcAgMLb. *ἡρακλέα* Pc AgMVa.

8. *οὐκ ἂν ἔγωγε* CSBPcAgMLa Exc. Pal. Porson. *οὐκ ἄγαν ἔγωγε* AXKFVabLb. Tum *ἐπεὶ δὲ μηδὲ* (sic) M.

9. *τῆς χώρας* coni. F. — Mox *ταλλέσια* Va. *τελεσίλλα* La.

κατιοῦσι δὲ ἐς τῶν Ἐπιδαυρίων τὴν πόλιν χωρίον ἐστὶ 3
πεφυκυίας ἀγριελαίας[10] ἔχον· Ὑρνήθιον δὲ καλοῦσι τὸ
χωρίον. (3) τὰ δὲ ἐς[11] αὐτὸ, ὡς Ἐπιδαύριοί τε λέγουσι
καὶ εἰκὸς ἔχει, γράψω. Κεῖσος[12] καὶ οἱ λοιποὶ Τημένου
παῖδες μάλιστα ᾔδεσαν Δηϊφόντην λυπήσοντες, εἰ διαλῦ-
σαί πως ἀπ' αὐτοῦ[13] τὴν Ὑρνηθὼ δυνηθεῖεν. ἀφίκοντο 176
οὖν ἐς Ἐπίδαυρον Κερύνης[14] καὶ Φάλκης· (Ἀγραίῳ γὰρ
τῷ νεωτάτῳ τὰ ποιούμενα οὐκ ἤρεσκεν) οὗτοι δὲ στήσαν-
τες τὸ ἅρμα ὑπὸ τὸ τεῖχος[15] κήρυκα ἀποστέλλουσι παρὰ
τὴν ἀδελφὴν, ἐλθεῖν δῆθεν ἐς λόγους αὐτῇ βουλόμενοι.
ὡς δὲ ὑπήκουσε[16] καλοῦσιν, ἐνταῦθα οἱ νεανίσκοι πολλὰ 4
μὲν Δηϊφόντου κατηγόρουν, πόλλὰ δὲ αὐτὴν[17] ἱκέτευον
ἐκείνην ἐπανήκειν ἐς Ἄργος, ἄλλα τε ἐπαγγελλόμενοι καὶ
ἀνδρὶ δώσειν αὐτὴν Δηϊφόντου τὰ πάντα ἀμείνονι καὶ
ἀνθρώπων πλειόνων καὶ γῆς ἄρχοντι εὐδαιμονεστέρας.[18]

lesilla mentionem fecit. Qua in ipsam Epidauriorum urbem descensus est, agrum videas undique agresti olea convestitum. Eum vocant Hyrnethium. (3) De Hyrnethone autem, quae ab Epidauriis accepi, quaeque maxime probabilia videntur, ea scribam. Cisus et Temeni reliqui filii intelligebant, non mediocri dolore Deiphontem affectum iri, si quo modo ab eo possent Hyrnethonem abducere. Venerunt itaque Epidaurum Cerynes et Phalces; nam minimo eorum natu Agraeo fratrum consilium minime probatum est. Constiterunt illi cum curru ante muros, evocata per caduceatorem ad colloquium sorore: quae quum venisset, primum omnium adolescentes Deiphontem criminari, deinde illam obnixe orare, ut Argos reverti vellet, pollicentes quum alia multa, tum viro se eam nuptum daturos, et rebus omnibus multo, quam Deiphontes esset, meliori, et quum hominum numero, tum agri felicitate longe superiori. Quae au-

10. ἀγριελαίους BPcAgLb; ἀγριελαίας Edd. rell. VabMLa.
11. ἐς αὐτὸ FCSBVaLabMRPc Ag Exc. Pal. ἐπ' αὐτῇ AXKRLa ad marg. Vb. Mox λέγουσιν Vb.
12. Κεῖσος SB, ut iam Sylb. correxit. Κεισὸς XKFC. Κισὸς APcAg LabVabM. ἴδεσαν VabMLa; tum διαλῦσαι πως M. διαλύσαί πως Va; διαλύσαι πὼς Vb.
13. ἀπ' αὐτοῦ CSB. ἐξ αὐτοῦ A XKF. ἀπάντων MPcAgLab. απαντχ Vt. ἀπάντων (sic) Va. ἀπ' αὐτῶν Vb. Mox ἀφίκ. δ' οὖν Va.
14. Κερύης Vb. Κέρνης Va. ἀργαίῳ Lb.
15. ὑπὸ τοῦ τείχους et περὶ τὴν Vb.
16. ὑπήκουσεν Ag.
17. αὐτὴν BPcAgRLb (etiam M sic habere videtur). αὐτὸν VaLa. αὐτοὶ Edd. rell. Vb. marg. R. deinceps ἐκεῖνην, αι super ην, M. mox ἐπαγγειλάμενοι La.
18. εὐδαινεστέρας Va. Mox απεδίδου — φήσασα om. [illegible]σφίσιν Vb.

Ὑρνηθὼ δὲ τοῖς λεχθεῖσιν ἀλγήσασα ἀπεδίδου σφίσι τὴν ἴσην, Δηϊφόντην μὲν αὐτῇ[19] τε ἄνδρα ἀρεστὸν εἶναι φήσασα καὶ Τημένῳ γενέσθαι γαμβρὸν οὐ μεμπτὸν[20], ἐκείνοις δὲ Τημένου προσήκειν σφαγεῦσιν ὀνομάζεσθαι μᾶλλον
5 ἢ παισί.[21] καὶ τὴν μὲν οὐδὲν ἔτι ἀποκρινάμενοι συλλαμβάνουσιν, ἀναθέντες δὲ ἐς τὸ ἅρμα ἀπήλαυνον· Δηϊφόντῃ[22] δὲ ἀγγέλλει τις τῶν Ἐπιδαυρίων ὡς Κερύνης καὶ Φάλκης ἄγοντες[23] οἴχοιντο ἄκουσαν Ὑρνηθώ. ὁ δὲ αὐτός τε ὡς τάχους[24] εἶχεν ἤμυνε, καὶ οἱ Ἐπιδαύριοι πυνθανόμενοι προσεβοήθουν. Δηϊφόντης δὲ Κερύνην μὲν ὡς κατελάμβανεν ἀναιρεῖ βαλὼν[25], Φάλκην δὲ ἐχόμενον Ὑρνηθοῦς βαλεῖν μὲν ἔδεισε, μὴ ἁμαρτὼν γένοιτο αὐτῆς ἐκείνης φονεύς, συμπλακεὶς δὲ ἐπειρᾶτο ἀφαιρεῖσθαι. Φάλκης δὲ ἀντεχόμενος καὶ ἕλκων βιαιότερον ἀπέκτεινεν
6 ἔχουσαν ἐν γαστρί. καὶ ὁ μὲν συνεὶς οἷα ἐς τὴν ἀδελφὴν ἐξειργασμένος ἔργα ἦν, ἤλαυνε τὸ ἅρμα ἀφειδέστερον, προλαβεῖν τῆς ὁδοῦ σπεύδων πρὶν ἢ πάντας ἐπ' αὐτὸν[26]

diens Hyrnetho indignissime tulit, ac, ut par pari referret, Deiphontem respondit sibi merito placere plurimum, fuisseque eum Temeno generum minime poenitendum: at illos Temeni percussores potius quam filios appellari posse. Ad haec illi nihil respondentes, foeminam comprehensam atque in currum impositam abduxere. Quum vero Epidauriorum quidam ad Deiphontem detulisset, a Ceryne et Phalce invitam abduci Hyrnethonem, et ille quam potuit celerrime fugientes est insecutus, et Epidaurii, re audita, praesto fuere. Deiphontes quidem homines assecutus, Cerynen iaculo transfixit: at Phalcen, quum Hyrnethonem arcte complexus teneret, iaculari veritus, ne illam, si forte aberrasset, interimeret, cominus cum eo congressus, abstrahere a muliere conabatur. At Phalces pertinacius et violentius retinens ac trahens, *facile* mulierem, quum gravida esset, exanimavit. Atque ille quidem, quum se in sororem tam impium facinus commisisse animadvertisset, incitato vehementius curru sese in fugam dedit, quo an-

19. αὐτῇ BPcAg. αὐτῇ edd. codd. rell. ἄνδρα μὲν αὐτῇ ἀρεστὸν La.
20. οὐ μεπτὸν Va. οὐκ ἐμπτὸν M Lb. mox τημενοῦ Vb. τημένον M.
21. παισὶν AgVb. mox συλλαβάνουσιν Va.
22. δηϊφόντι Vb. ἀγγέλει Va.
23. ἀ[illegible]ς οἴχοιντο BPcAgM VaLb; οἴχοιντο ἄγοντες edd. rell. Vb. Κερύνης οἴχοιντο ἄγοντες καὶ φάλκης La. tum ἄκουσα Va.
24. τάχους CSB Porson. τάχος Edd. rell. Codd.; deinde πρὸς ἐβοήθουν Va. Sq. μὲν om. La.
25. ἀναιρεῖν La. λαβὼν AgLa.
26. ἐπ' αὐτῷ Vb.

σνλλεχθῆναι τοὺς Ἐπιδαυρίους· Δηϊφόντης δὲ σὺν τοῖς παισὶν (ἐγεγόνεσαν γὰρ καὶ[27] παῖδες αὐτῷ πρότερον ἔτι, υἱοὶ μὲν Ἀντιμένης καὶ Ξάνθιππός τε καὶ Ἀργεῖος, θυγάτηρ[28] δὲ Ὀρσοβία· ταύτην Πάμφυλον τὸν Αἰγιμίου λέγουσιν ὕστερον γῆμαι) τότε δὲ ἀναλαβόντες τὸν νεκρὸν τῆς Ὑρνηθοῦς κομίζουσιν ἐς τοῦτο τὸ χωρίον τὸ ἀνὰ χρόνον Ὑρνήθιον κληθέν.[29] καί οἱ ποιήσαντες ἡρῷον τιμὰς καὶ 7
ἄλλας δεδώκασι, καὶ ἐπὶ τοῖς πεφυκόσιν ἐλαίοις[30], καὶ εἰ 177
δή τι ἄλλο δένδρον ἔσω,[31] καθέστηκε νόμος τὰ θραυόμενα μηδένα ἐς οἶκον φέρεσθαι μηδὲ χρῆσθαί[32] σφισιν ἐς μηδὲν, κατὰ χώραν δ' αὐτοῦ[33] λείπουσιν ἱερὰ εἶναι τῆς Ὑρνηθοῦς. (4) Οὐ πόῤῥω δὲ τῆς πόλεως Μελίσσης 8
μνῆμά ἐστιν, ᾗ Περιάνδρῳ συνῴκησε[34] τῷ Κυψέλου, καὶ ἕτερον Προκλέους[35] πατρὸς τῆς Μελίσσης. ἐτυράννει δὲ

teverteret, priusquam Epidauriorum concursu opprimeretur. Deiphontes cum liberis (ex illa enim mares susceperat Antimenem, Xanthippum, et Argeum, filiam vero Orsobiam, quam postea Pamphylus Aegimii filius uxorem duxisse fertur) sublatum Hyrnethus cadaver in locum hunc deportarunt, qui ab ea Hyrnethium vocatur: condito vero heroico monumento, et alios illi honores habuere, et sanxerunt, ne, quae aut ex oleis, aut alia ulla arbore in eo agro enata, vi aliqua abscissa avulsave forent, a quoquam asportari ad *profanum* ullum usum possent, sed, quod sacra essent Hyrnethoni, omnia illic ut relinquerentur. (4) Non longe ab urbe est Melissae monumentum, quae cum Periandro Cypseli filio nupta fuit. Est item

27. *καὶ* om. VbLa. sq. *αὐτῷ* om. Va.

28. *θυγατέρες δὲ* Va.

29. post *κληθὲν* in Exc. Pal. legitur: *ἤτοι μετὰ χρόνον.* mox *ποιήσαντες* CSBVabVtRMAgPcLab; *ποιησάμενοι* AXKFRLa ad marg. tum *ἡρώων* Va. *δεδώκασιν* Vb.

30. *ἐλαίοις* CS ex emend. Sylb. BPcAg. *ἀλαιοῖς* Va. *ἐλαίοις* La. *ἐλαιοῖς* AXKF.

31. *δένδρον ἔσω* B e coni. Boeckhii. *δένδρον· ἐστὶ* CS. *δένδρον, ἐς ὃ* AXK Codd. *δένδρον· ἐς ὃ* F. *δένδρον, ἐς ἐμὲ καθέστηκε* coni. Schneid. *ἄλλον δένδρ.* Va. deinde *καθέστηκεν — θραινόμενα* Vb.

32. *χρῆσθαι*, *ᾶ* super *ῆ*, Ag. quare, quum forma *χρᾶσθαι*, quam exhibent Codd. rell. Edd., Pausaniae aliena sit, magis placuit scribere *χρῆσθαι. μὴ δὲ χρ.* MVb.

33. *αὐτὰ* mavult F. *δ'* om. PcAgVaMLb.

34. *συνῴκισεν* Vb.

35. *Προκλέους* CSB, ut Palmer. et F. correxerant. *Πατροκλέους* AXKFMVab. *Πρ̄οκλέους* PcdAgLab, e qua scriptura facillime enasci potuit *Πατροκ.*, quum lineola nominibus propriis in Codd. superscribi soleat, eademque syllaba *Π̄ρο* supra addita *Πατρο* sit per scripturae compendium. cf. II, 21, 7.

καὶ οὗτος Ἐπιδαυρίων, καθὰ δὴ καὶ ὁ γαμβρός οἱ Περίανδρος Κορίνθου.

CAPUT XXIX.

De memorandis in urbe Epidauro templis et signis — Aegina insula e regione Epidauri, antea Oenone dicta — Phocide — Aeacidis — Aeginetarum fatis — Aeginae memorandis — Aeaceo et siccitate Graeciae Aeaci precibus sublata — Phoci certamine cum Telamone et Peleo eiusque nece — theatro et stadio Aeginae.

Αὐτὴ[1] *δὲ τῶν Ἐπιδαυρίων ἡ πόλις παρείχετο ἐς μνήμην τάδε ἀξιολογώτατα. τέμενος δή ἐστιν Ἀσκληπιοῦ, καὶ ἀγάλματα ὁ θεὸς αὐτὸς καὶ Ἠπιόνη· γυναῖκα δὲ εἶναι τὴν Ἠπιόνην Ἀσκληπιοῦ φασί.*[2] *ταῦτά ἐστιν ἐν ὑπαίθρῳ λίθου Παρίου. ναοὶ δὲ ἐν τῇ πόλει καὶ Διονύσου καὶ Ἀρτέμιδός ἐστιν ἄλσος·*[3] *εἰκάσαις ἂν θηρούσῃ τὴν Ἄρτεμιν. Ἀφροδίτης τε ἱερὸν πεποίηται· τὸ δὲ πρὸς τῷ λιμένι ἐπὶ ἄκρας ἀνεχούσης ἐς θάλασσαν λέγουσιν Ἥρας εἶναι. τὴν δὲ Ἀθηνᾶν ἐν τῇ ἀκροπόλει, ξόανον θέας ἄξιον, Κισσαίαν*[4] *ἐπονομάζουσιν.*

Proclis Melissae patris, qui Epidauriis imperavit, quemadmodum et gener eius Periander Corinthiis.

Cap. XXIX. Ipsa quidem Epidauriorum urbs haec habet, quae monumentis literarum mandentur, dignissima. Fanum est Aesculapii, in quo ipsius dei, et Epiones signa. Epionen uxorem fuisse Aesculapii, memorant. Haec sub dio sunt e lapide Pario. Intra muros templa sunt Liberi Patris, et Dianae lucus. Diana ad imaginem metentis facta est. Veneri etiam templum exstructum. Nam quod est apud portum in proiecto in altum promontorio situm, id Iunonis esse aiunt. Iam Minervae ligneum quod in arce signum est, valde illud quidem insigne, Cissaeam

Cap. XXIX. 1. *αὐτὴ δὲ τῶν* CSBPcAgVb (*αὗτη* Vb) RMLab; *αὐτὴ δὲ καὶ τῶν* AXKFR ad marg. Va. — *ἀξιωλογώτατα* Vb.; tum *τέμ. δὲ* LaVb.; deinde *ἠπιόνη* et postea *ἠπιόνην* Va.

2. *φασιν* AgVb. mox *παρείου* AgVa.

3. *ἄλσος* Edd. AgPc. *ἔστι δὲ ἄλσος* Vb. *ἄγαλμα* VaVt. Ad marg. *γρ. ἄλσος* Vt. *ἄλλος* coni. S. Deinceps *θηρούσῃ* Lab. *θηρευούσῃ* CSB e coni. Sylburgii. *θερούσῃ* AXKF PcAgM. *θελοῦσι*, *ρ* super *λ*, Vb. — Mox *Ἀφρ. δὲ* Pc. tum *λέγουσι δὲ ἥρας* La.

4. *Κισσαῖαν* MLa. (*Κρισσαῖαν* sec. Exc. nostra M). *νισσαίαν* Lb.

(2) *Αἰγινῆται*[5] *δὲ οἰκοῦσιν ἔχοντες τὴν νῆσον ἀπαν-* 2
τικρὺ[6] *τῆς Ἐπιδαυρίας. ἀνθρώπους δ' οὐκ εὐθὺς ἐξ*
ἀρχῆς λέγουσιν ἐν αὐτῇ γενέσθαι, Διὸς δὲ ἐς ἔρημον κο-
μίσαντος Αἴγιναν τὴν Ἀσωποῦ τῇ μὲν τὸ ὄνομα ἐτέθη
τοῦτο ἀντὶ Οἰνώνης,[7] *Αἰακοῦ δὲ αἰτήσαντος ὡς ηὐξήθη*
παρὰ Διὸς οἰκήτορας, οὕτω οἱ τὸν Δία ἀνεῖναι τοὺς
ἀνθρώπους φασὶν ἐκ τῆς γῆς. βασιλεύσαντα δὲ ἐν τῇ γῇ
πλὴν Αἰακοῦ οὐδένα εἰπεῖν ἔχουσιν, ἐπεὶ μηδὲ τῶν Αἰακοῦ
παίδων τινὰ ἴσμεν καταμείναντα, Πηλεῖ μὲν συμβὰν καὶ
Τελαμῶνι ἐπὶ φόνῳ φεύγειν τῷ Φώκου, τῶν δὲ αὖ Φώ-
κου παίδων περὶ τὸν Παρνασὸν[8] *οἰκησάντων ἐν τῇ νῦν*
καλουμένῃ Φωκίδι. (3) *Τὸ δὲ ὄνομα προϋπῆρχεν*[9] *ἤδη* 3
τῇ χώρᾳ, Φώκου τοῦ Ὀρνυτίωνος γενεᾷ πρότερον ἐς 178
αὐτὴν ἐλθόντος. ἐπὶ μὲν δὴ Φώκου τούτου[10] *περὶ*
Τιθορέαν τε καὶ Παρνασὸν ἐκαλεῖτο Φωκίς· ἐπὶ δὲ τοῦ

Minervam nominant. (2) Aeginetae insulam incolunt, quae e regione Epidaurii agri est: in qua ab initio nullos fuisse incolas dicunt: sed in eam vacuam et desertam a Iove Aeginam Asopi filiam deportatam: a qua, quum Oenone ante vocaretur, nomen acceperit. Verum quum Aeacus iam adolevisset, rogasse Iovem aiunt, ut inquilinos sibi daret. Illum itaque e terra homines, a quibus insula teneretur, protulisse. Neminem vero praeter Aeacum, qui in ea insula regnarit, nominare possunt. Ac satis quidem scimus, neminem omnino de Aeaci filiis in Aegina permansisse. Peleus enim et Telamon ob Phoci caedem solum verterunt. Phoci autem filii circa Parnasum tenuerunt eam regionem, cui nunc Phocidi nomen est. (3) Una tamen ante aetate hoc ei nominis est inditum a Phoco Ornytionis, qui coloniam illuc deduxit. Hoc sane Phoco regnante, ea duntaxat regio Phocis est nuncupata, quae est ad Tithorean et Parna-

5. *ἀιγινῆται* A. *αἴγεινῆται* AgM Lb. *αἴγειναν* AVbAgMLab.

6. *ἀπ' ἀντικρὺ* AXKFC. *ἐπαντικρὺ* Vb. *ἀντὶ* (sic) M. tum *ἐπιδαυρίδος*, *ας* super *δος*, Vb. *δὲ οὐκ* La. *ἐθὺς* Va.

7. *οἰώνης* LabPcVab. *ἰώνης* Ag. Deinceps *ἠξήθη* Ag. Mox *πλὴν Αἰακὸν* BPcMAgLb. *πλ. Αἰακοῦ* edd. rell. Vab.; tum *μὴ δὲ* Vab.; mox *τελαμόνι* Va.

8. *παρνασὸν* La. infra *σ* alterum sup. vers. *Παρνασσὸν* Edd. Codd. rell. h. l. et paullo post.

9. *ὑπῆρχεν ἤδη τῷ χώρα* Va. *τὴν χώραν* La. mox *θεᾷ* pro *γενεᾷ* id. mox *ἐςθόντος* Vb. Sq. *μὲν* om. La.

10. *τούτου περὶ Τιθ.—ἐκαλεῖτο ἡ Φωκὶς* Edd. Codd. *τούτου τὰ περὶ Τιθ.* coni. Coraes. Nos articulo transposito scripsimus *τούτου ἡ περὶ — ἐκαλ. Φωκίς.* La *τιθυρέαν*; Vb *τιθωρέαν*.

Αἰακοῦ καὶ πᾶσιν ἐξενίκησεν, ὅσοι Μινύαις[11] *τέ εἰσιν Ὀρχομενίοις ὅμοροι*[12] *καὶ ἐπὶ Σκάρφειαν τὴν Λοκρῶν*
4 *καθήκουσιν.* (4) *Γεγόνασι δὲ ἀπὸ μὲν Πηλέως οἱ ἐν*[13] *Ἠπείρῳ βασιλεῖς, Τελαμῶνος δὲ τῶν παίδων Αἴαντος μέν ἐστιν ἀφανέστερον γένος οἷα ἰδιωτεύσαντος ἀνθρώπου, πλὴν ὅσον Μιλτιάδης, ὃς Ἀθηναίοις ἐς Μαραθῶνα ἡγήσατο, καὶ Κίμων*[14] *ὁ Μιλτιάδου προῆλθον ἐς δόξαν· οἱ δὲ Τευκρίδαι βασιλεῖς διέμειναν Κυπρίων ἄρχοντες ἐς*[15] *Εὐαγόραν. Φώκῳ δὲ Ἄσιος ὁ τὰ ἔπη ποιήσας γενέσθαι φησὶ Πανοπέα καὶ Κρῖσον· καὶ Πανοπέως μὲν ἐγένετο Ἐπειὸς ὁ τὸν ἵππον τὸν δούρειον*[16]*, ὡς Ὅμηρος ἐποίησεν, ἐργασάμενος, Κρίσου δὲ ἦν ἀπόγονος τρίτος Πυλάδης, Στροφίου τε ὢν τοῦ Κρίσου καὶ Ἀναξιβίας*[17] *ἀδελφῆς Ἀγαμέμνονος. γένη μὲν τοσαῦτα τῶν καλουμένων Αἰακιδῶν, ἐξεχώρησε δὲ ἑτέρωσε ἀπ' ἀρχῆς.*

sum. Postea vero ab Aeaci filio proxima etiam loca omnia nomen acceperunt; sicuti Minyae appellantur, tum qui Orchomeniis finitimi sunt, tum vero qui ad Scarphean Locrorum urbem pertendunt. (4) Et a Peleo quidem Epiri reges fuere oriundi: quod vero ad Telamonis filios attinet, minus fuit ab Aiace, quum privatam ille semper vitam egisset, illustre genus: praeterquam quod Miltiades, cuius ductu ad Marathonem ab Atheniensibus pugnatum est, et Cimon eius filius, insignem gloriam adepti sunt. At Teucri posteri Cypriorum regnum usque ad Euagoram obtinuere. Iam Phoco Asius poëta filios fuisse memoriae prodidit Panopeum et Crisum. E Panopeo natus est Epeus, qui Durateum equum fecit, uti Homerus memorat. Crisi nepos fuit Pylades, Strophio Crisi filio, et Anaxibia Agamemnonis sorore genitus. Haec fuit gentis, qui sunt Aeacidae appellati, omnis posteritas: qui ab eadem stirpe profecti,

11. *ὅσοι Μινύαις* Smai. B, ut coniecit Porson. *ὅσοι Μινύαι* Coraes. (*ὧς* Lb) *ὡς οἱ Μινύαι* Edd. rell. Codd. *ἐπὶ δὲ τοῦ Φώκου τοῦ Αἰακοῦ παισὶν ἐξενίκησεν, ὥστε Μινύαις τέ εἰσιν* coni. C.

12. *ὅμορος* Vb. tum *Σκάρφειαν* CSBPcdAgLb, ut iam Sylb. correxit: *κάρφιαν* Va. *κάρφειαν* AXKFVb MLa. *τῶν Λοκρῶν* Va. *καθήκουσιν* AgVbLa. *καθήκουσι* rell.

13. *ἐν Ἠπείρῳ* BPcAgVaLb; *ἐν τῇ Ἠπ.* Edd. ante B, VbLa. mox *μιλτιάδην* La.

14. *Κήμων* Ag. *προῆλθεν* Ag La.

15. *ἐς* om. Vb. mox *φησὶν* Ag. *φασὶ* La. Mox *Κρῖσον* BSmai. *Κρίσον* edd. rell. Lab. Tum *Πανοπέος* VbMLa.

16. *δούριον* Ag. mox *στροφιοῦ* Lb.

17. *ἀναξαβίας* VbLa.

(5) Χρόνῳ δὲ ὕστερον μοῖρα[18] Ἀργείων τῶν Ἐπίδαυρον 5
ὁμοῦ Δηϊφόντῃ κατασχόντων διαβᾶσα ἐς Αἴγιναν καὶ
Αἰγινήταις τοῖς ἀρχαίοις γενόμενοι σύνοικοι τὰ Δωριέων
ἔθη καὶ φωνὴν κατεστήσαντο ἐν τῇ νήσῳ. προελθοῦσι δὲ
Αἰγινήταις ἐς μέγα[19] δυνάμεως, ὡς Ἀθηναίων γενέσθαι
ναυσὶν ἐπικρατεστέρους καὶ ἐν τῷ Μηδικῷ πολέμῳ
παρασχέσθαι πλοῖα μετά γε Ἀθηναίους πλεῖστα, οὐ παρέ-
μεινεν ἐς ἅπαν ἡ εὐδαιμονία, γενόμενοι δὲ ὑπὸ Ἀθηναίων
ἀνάστατοι Θυραίαν[20] τὴν ἐν τῇ Ἀργολίδι Λακεδαι-
μονίων δόντων ᾤκησαν. καὶ ἀπέλαβον μὲν τὴν νῆσον,
ὅτε περὶ Ἑλλήσποντον αἱ Ἀθηναίων τριήρεις ἐλήφθησαν,[21]
πλούτου δὲ ἢ δυνάμεως οὐκέτι ἐξεγένετο ἐς ἴσον[22] προελ-
θεῖν σφίσιν. προσπλεῦσαι[23] δὲ Αἴγινά ἐστι νήσων τῶν 6
Ἑλληνίδων ἀπορωτάτη· πέτραι τε γὰρ ὕφαλοι περὶ πᾶ-
σαν καὶ χοιράδες[24] ἀνεστήκασι. μηχανήσασθαι δὲ ἐξεπί-

domo profugi alio commigrarunt. (5) Interiectis deinde temporibus Argivorum pars ea, quae Epidaurum cum Deiphonte occupavit, in Aeginam transmisit, atque eius insulae indigenis permista, Doriensium in eam quum mores, tum linguam importavit. Post haec vero eousque auctae sunt Aeginetarum opes, ut navalibus copiis Atheniensibus fere ipsis fuerint potentiores: et Persico quidem bello secundum Athenienses maximum navium numerum deduxere. Verum parum fuit haec ipsis potentia diuturna: siquidem eiecti sedibus suis ab Atheniensibus, Thyraean ab Lacedaemoniis acceptam in Argivorum finibus incoluerunt. Ac licet insulam, oppressis ad Hellespontum Atheniensium triremibus, receperint: ad pristinas tamen opes atque copias nunquam eis licitum est adspirare. Est ipsa insula e mari longe omnium, quae in Graecia sunt, aditu difficillima. Incingitur enim undique latentibus cautibus ac coecis dorsis. Eas

18. μοίρα Va; deinde τὸν LabAg Va. mox κατασχόντα et διαβᾶσαν VbLb. διαβᾶσαι Va. αἴγειναν Lab AgMVb, et bis deinceps αἰγεινίταις AgVb. αἰγεινήταις MLb. et paullo infra etiam La. γινόμενοι Pc. σύνηκοι La.

19. μέγαρα VbLa. ἀθηναίοις Pc MLb.

20. Θυρέαν B, ut placuit Sylburgio, Θυραίαν Edd. rell. Codd.

21. εἰλήφθησαν Ag. περιελήφθ. La.

22. εἰς ἴσ. Va. προελθεῖσι (supra ν) M.; σφίσιν BPcLaAg. σφίσι Edd. Codd. rell.

23. προπλεῦσαι Lb. προςλεῦσαι VbLa. αἴγεινάν ἐστιν Vb. Αἴγεινά — ἀποῤῥωτάτη Ag. Mox τε post πέτραι om. Va.

24. χειράδες AgMVa (in AgM o super ε). χοιρᾶδες Vb. ἀνεστήκασιν VbAgM.

φαίνεται καὶ οὐκ Ὀρέστου φιλίᾳ μόνον βουλεῦσαι Νεο-
10 πτολέμῳ τὸν φόνον. τότε δὲ ὡς τῷ [41] δίσκῳ πληγεὶς
ἀπέθανεν ὁ Φῶκος, φεύγουσιν [42] ἐπιβάντες νεὼς οἱ Ἐν-
180 δηΐδος παῖδες. Τελαμὼν δὲ ὕστερα κήρυκα ἀποστέλλων
ἠρνεῖτο μὴ βουλεῦσαι Φώκῳ θάνατον. Αἰακὸς δὲ ἐς μὲν
τὴν νῆσον ἀποβαίνειν αὐτὸν οὐκ εἴα, ἑστηκότα δὲ ἐπὶ νεὼς,
εἰ δὲ ἐθέλοι, [43] χῶμα ἐν τῇ θαλάσσῃ χώσαντα ἐκέλευεν
ἐντεῦθεν ἀπολογήσασθαι. οὕτως [44] ἐς τὸν κρυπτὸν κα-
λούμενον λιμένα ἐσπλεύσας νύκτωρ ἐποίει χῶμα. καὶ τοῦτο
μὲν ἐξεργασθὲν καὶ ἐς ἡμᾶς ἔτι μένει· καταγνωσθεὶς δὲ
οὐκ ἀναίτιος εἶναι Φώκῳ τῆς τελευτῆς τὸ δεύτερον ἐς Σα-
11 λαμῖνα ἀπέπλευσεν. [45] (8) Τοῦ λιμένος δὲ οὐ πόῤῥω
τοῦ κρυπτοῦ θέατρόν ἐστι θέας ἄξιον, κατὰ τὸ Ἐπι-
δαυρίων μάλιστα [46] μέγεθος καὶ ἐργασίαν τὴν λοιπήν.
τούτου [47] δὲ ὄπισθεν ᾠκοδόμηται σταδίου πλευρὰ μία,

Orestis amicitiam, sed ut proavum ulcisceretur, videtur mihi Pylades eius caedis, qua Neoptolemus occisus est, particeps fuisse. Ac tunc quidem quum disci ictu Phocus concidisset, statim fratres Endeide nati navi ex insula profugerunt. Telamon non ita multo post caduceatorem ad patrem mittit, qui suis verbis neget cogitato Phoci caedem admissam. Ast Aeacus illum descendere in insulam vetuit: tantum de navi, vel, si ita mallet, ab exstructo in mari aggere iussit causam dicere. Ille igitur noctu intra portum, qui Occultus dicitur, navi vectus, aggerem exstruxit: et is quidem agger nostra etiamnum aetate exstat. Damnatus vero eo crimine, quod de Phoci nece culpa non caruisset, Salaminem cum classe iterum abiit. (8) Non longe ab Occulto portu theatrum est, quod spectetur, sane dignum, magnitudine ac reliquo opere proximum ei, quod est apud Epidaurios. A tergo exstructum est stadium uno latere,

41. τὸ Ag. πληθγεὶς Vb (θ expunct.).

42. φεύγοντες MLb; tum ἐνδιοίδος La. ἐνληΐδος Ag. παῖδαις Va. ὕστερα SBMPcAgVbLab Exc. Pal. ὕστερον AXKFCVa. Mox κριεῖ τὸ μη βουλ. M.

43. ἐθέλοι BPcLb; ἐθέλει Edd. rell. VabAg (in Ag ο super ε) La. θέλει M.

44. οὕτω Va. deinde πλεύσας id. Post ἐσπλεύσας distinguit Lb, quod non displicet. mox ἐς ὑμᾶς K. οὐκ αἴτιον εἶναι La.

45. ἀπέπλευσεν BPcAg. ἀπέπλευσε edd. codd. rell. mox πόρρω Va. ἐστιν VbLa. ἄξιον θέας La.

46. μάλιστά γε (γε expunct.) M.

47. τούτους Lb. στάδιον πλευρᾷ μιᾷ AXKFCodd. Recepimus cum SB emendationem Clavigeri.

ἀνέχουσά[48] τε αὐτὴ τὸ θέατρον καὶ ἀντὶ ἐρείσματος ἀνάλογον ἐκείνῳ χρωμένη.

CAPUT XXX.

De templis et signis deorum apud Aeginetas — cultu Hecates et Hecate tribus corporibus apud Athenienses, Epipyrgidia dicta — Aphaeae seu Britomartis cultu — Panellenio — Auxesia et Damia — Troezeniorum terra, Oro et primis Troezen. regibus — Sarone, Diana et lacu Saronide — Troezene et Pittheo — Heraclidarum regno et Diomede.

Ναοὶ δὲ οὐ πολὺ[1] ἀλλήλων ἀφεστηκότες ὁ μὲν Ἀπόλλωνός ἐστιν, ὁ δὲ Ἀρτέμιδος, Διονύσῳ τε αὐτῶν[2] ὁ τρίτος. Ἀπόλλωνι μὲν δὴ ξόανον γυμνόν ἐστι τέχνης τῆς ἐπιχωρίου, τῇ δὲ Ἀρτέμιδί ἐστιν ἐσθής, κατὰ ταὐτὰ δὲ καὶ τῷ[3] Διονύσῳ· καὶ γένεια Διόνυσος ἔχων πεποίηται. τοῦ δὲ Ἀσκληπιοῦ τὸ ἱερὸν ἔστι μὲν ἑτέρωθι καὶ οὐ ταύτῃ,[4] λίθου δὲ ἄγαλμα καθήμενον. (2) Θεῶν δὲ 2
Αἰγινῆται[5] τιμῶσιν Ἑκάτην μάλιστα, καὶ τελετὴν ἄγουσιν ἀνὰ πᾶν ἔτος Ἑκάτης, Ὀρφέα σφίσι[6] τὸν Θρᾷκα καταστήσασθαι τὴν τελετὴν λέγοντες. τοῦ περιβόλου δὲ ἐντὸς

quod et theatrum sustinet, et vicissim illo veluti fulcimine utitur.

Cap. XXX. Aedes sacrae non multum inter se distant, Apollinis una, Dianae altera, Liberi Patris tertia. In Apollinis dei signum nudum e ligno, arte factum patria: at Diana et Liber veste velati: cum barba Liber. At Aesculapii templum in diversa regione est, cum simulacro sedenti e marmore. (2) Prae ceteris vero dîs in primis Hecaten colunt Aeginetae, cuius initia quotannis celebrant. Initiorum auctorem Thracem Orpheum perhibent. Maceria templum ambitur. In

48. ἔχουσα La. αὐτὴ CSB. αὐτῆς AXKFAgMLabVab*Pc. — στάδιον πλευρᾷ μιᾷ, ἀνεχούσῃ τε αὐτῇ τὸ θέατρον, καὶ — χρωμένῃ coni. S et O. Mueller. Aegin. p. 147.

Cap. XXX. 1. πολλοὶ Ag.

2. αὐτῶν SB. αὐτῷ Edd. rell. Codd. ἐστιν Ag. [illegible] ἐστιν γυμν. Va.

3. καὶ τὸ Διον. Va.

4. οὐ ταύτῃ πεποίηται Va. λίθου δὲ La.

5. Αἰγεινῆται Ag. Sic et Αἴγεινα solent MVb. mox Ἐκάστην Vb.

6. σφίσιν Ag. τοῦ δὲ περιβόλου ἐντὸς Va. ἐστιν AgVb. postea ἀλκμένης δὲ VaLa. πρῶτον La. ἐποίησαν AgVb.

*ναός ἐστι. ξόανον δὲ ἔργον Μύρωνος, ὁμοίως ἓν πρόσω-
πόν τε καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα. Ἀλκαμένης δὲ (ἐμοὶ δοκεῖν)
πρῶτος ἀγάλματα Ἑκάτης τρία ἐποίησε προσεχόμενα ἀλλή-
λοις, ἣν Ἀθηναῖοι καλοῦσιν Ἐπιπυργιδίαν· ἕστηκε δὲ
3 παρὰ τῆς ἀπτέρου Νίκης τὸν ναόν. (3) Ἐν Αἰγίνῃ[7] δὲ
πρὸς τὸ ὄρος τοῦ Πανελληνίου Διὸς ἰοῦσιν ἔστιν Ἀφαίας
ἱερόν, ἐς ἣν καὶ Πίνδαρος ᾆσμα Αἰγινήταις ἐποίησεν.[8]
φασὶ δὲ οἱ Κρῆτες (τούτοις γάρ ἐστι τὰ ἐς αὐτὴν ἐπι-
χώρια) Καρμάνορος[9] τοῦ καθήραντος Ἀπόλλωνα ἐπὶ
φόνῳ τῷ Πύθωνος παῖδα Εὔβουλον εἶναι, Διὸς δὲ καὶ
181 Κάρμης τῆς Εὐβούλου Βριτόμαρτιν[10] γενέσθαι· χαίρειν
δὲ αὐτὴν δρόμοις τε καὶ θήραις καὶ Ἀρτέμιδι μάλιστα
φίλην εἶναι· Μίνων[11] δὲ ἐρασθέντα φεύγουσα ἔρριψεν
ἑαυτὴν ἐς δίκτυα ἀφειμένα ἐπ' ἰχθύων θήρᾳ. ταύτην μὲν
θεὸν ἐποίησεν Ἄρτεμις, σέβουσι[12] δὲ οὐ Κρῆτες μόνον*

eo ligneum signum factum a Myrone, cuius unicum os, ut corporis truncus unicus. Nam primus, uti ego existimo, Alcamenes Atheniensibus triplex fecit iunctis corporibus Hecates signum, quam Epipyrgidian Athenienses appellant, iuxta involucris Victoriae aedem positum. (3) Apud eosdem Aeginetas contendentibus ad Panellenii Iovis montem est Aphaeae fanum, in quam Pindarus Aeginetis canticum fecit. Cretenses quidem (ipsi enim *omnium primi* patrios quosdam sermones de hac dea protulerunt) Carmanoris, eius, qui de Pythonis caede Apollinem purgavit, Eubulum filium fuisse aiunt: Iove et Carme Eubuli filia Britomartin genitam: quae quum se totam in currendi venandique studia tradidisset, fuisse eam Dianae multo carissimam. Verum quum Minoëm prae amore insequentem fugeret, ac se *in mare* abiecisset, in retia, quae ad pisces capiendos in mare missa fuerant, *incidisse:* a Diana in deorum numerum relatam. Colunt eam non soli Cretenses, sed ipsi etiam Ae-

7. *αἰγείνῃ* AgVb. deinde *ἔστιν* om. Vb. *ἀσφαίας* Lb. mox *αἰγεινήταις*, Vb. *αἰγηνήταις*, *ει* super *η* priori, Ag.; *καὶ* post *ἣν* om. Va.

8. *ἐποίησε* CSLab; *ἐποίησεν* Codd. Edd. rell.

9. *Καρμάρονος* Ag. *Καλμάνορος* M.

10. *Κριτόμαρτιν* VbLa (La etiam infra ubi *κρητόμαρτιν* Vb); tum *φίλην μάλιστα* Va. *μίλων* La. *μίνων* (*α* sup. *ν*) Lb.

11. *Μίνω* C. tum *τε*, *δ* super *τ*, Ag. mox *δύκτικ* idem *ἀφειμένη* MLb et *ἐπ—ιχθ.* Va. Pro *θήρᾳ* Va ad marg. habet: *ἄγρᾳ* cf. VI, 11, 8.

12. *σέβουσιν* Ag. Sq. *οὐ* om. Lb. *αἰγεινῆται* AgVb. *αἰγεινήταις* Vb.; *φάνεσθαι* M. tum *τὸν βριτόμ.* id.

ἀλλὰ καὶ Αἰγινῆται, λέγοντες φαίνεσθαί σφισιν ἐν τῇ νήσῳ τὴν Βριτόμαρτιν. ἐπίκλησις[13] *δέ οἱ παρά τε Αἰ-
γινήταις ἐστὶν Ἀφαία καὶ Δίκτυννα ἐν Κρήτῃ.* (4) *Τὸ* 4
δὲ Πανελλήνιον,[14] *ὅτι μὴ τοῦ Διὸς τὸ ἱερὸν, ἄλλο*[15] *τὸ ὄρος ἀξιόλογον εἶχεν οὐδὲν. τοῦτο δὲ τὸ ἱερὸν λέγουσιν Αἰακὸν ποιῆσαι τῷ Διΐ.* (5) *Τὰ δὲ ἐς τὴν Αὐξησίαν καὶ Δαμίαν,*[16] *ὡς οὐχ ὗεν ὁ θεὸς Ἐπιδαυρίοις, ὡς τὰ ξόανα ταῦτα ἐκ μαντείας ἐποιήσαντο*[17] *ἐλαίας παρ' Ἀθηναίων λαβόντες, ὡς Ἐπιδαύριοι μὲν*[18] *οὐκ ἀπέφερον ἔτι Ἀθηναίοις ἃ ἐτάξαντο οἷα Αἰγινητῶν ἐχόντων τὰ ἀγάλματα, Ἀθηναίων δὲ ἀπώλοντο*[19] *οἱ διαβάντες ἐς ταῦτα ἐς Αἴγιναν, ταῦτα εἰπόντος Ἡροδότου καθ' ἕκαστον αὐτῶν ἐπ' ἀκριβὲς οὔ μοι γράφειν κατὰ γνώμην ἦν εὖ προειρημένα, πλὴν τοσοῦτό*[20] *γε ὅτι εἶδόν τε τὰ ἀγάλματα καὶ ἔθυσά σφισι κατὰ τὰ αὐτὰ*[21] *καθὰ δὴ καὶ*

ginetae, quod in insula visam Britomartin autumant. Et eadem sane Aeginetis Aphaea est, quae apud Cretenses Dictynna. (4) Panellenium, praeter Iovis aedem, nihil habet mons aliud memoratu dignum: eam vero ab Aeaco Iovi dicatam tradunt. (5) Quae vero de Auxesia et Lamia, quemadmodum scilicet quum Epidaurii diu imbres desiderassent, atque ex oraculo quodam signa haec ex olea ab Atheniensibus accepta fecissent: tum vero quemadmodum, quum Epidaurii tributum imperatum Atheniensibus non penderent, quod ea signa penes Aeginetas essent, Athenienses, qui insulam ad ea repetenda transmiserant, omnes perierint: haec omnia quum subtiliter persecutus fuerit Herodotus, non est libitum ab eo luculenter perscripta referre. Id unum addam, vidisse me ea simulacra, remque illis divinam

13. *ἐπίκλησιν* AgLabVabM. *δικτυνήνα* AgVabLab et sine acc. *Pc.

14. *Πανελληνίου* Va.

15. *ἄλλο — ἱερὸν* om. Pc. mox *τοῦτο δὲ ἱερὸν* La.

16. *Δαμίαν* CSB ex corr. Kuhnii. *Λαμίαν* AXKFPcAg. *λάμιαν* Lab. *λαμνίαν* Vab (in Va *ν̄* rasura, in Vb puncto deletum); *οὐχ ὡς* M.

17. *ἐποιήσαντο* S e coni. Facii BPcAg. *ποιήσαντο* MVa. *ποιήσαιντο* AXKFC[illegible]ab. *παρ' Ἀθ.* SBPcAg MVa. *παρὰ Ἀθ.* Edd. rell. Vb. mox *ὡς Ἐπιδαύριον* Va.

18. *δὲ* Pc. *ἔτι* om. Exc. Pal. tum *Αἰγεινητῶν* et *Αἴγειναν* VbAg.

19. *ἀπόλλοντο* Ag. *ἀπώλλοντο* Vb. *διαβάντες ἐνταῦθα* Va.

20. *τοσοῦτόν γε* La. tum *εἰδόντες τὰ* Ag.

21. *τὰ αὐτὰ* CS ed. mai. BVa. ut Valck. et Porsonus voluerunt. *τὰ* om. Edd. Codd. rell. tum *καθὰ ἤδη* Edd. ante B, Codd. (La *καθὰ* om.); *καθὰ δὴ* B, ut coni. S. *Ἐλευσίνι* Vab.

Ἐλευσῖνι θύειν νομίζουσιν. Αἰγίνης[22] μὲν δὴ Αἰακοῦ
5 ἕνεκα καὶ ἔργων, ὁπόσα ἀπεδείξατο, ἐς τοσόνδε ἔστω μνήμη.

(6) Τῆς δὲ Ἐπιδαυρίας ἔχονται Τροιζήνιοι[23] σεμνύνοντες, εἴπερ καὶ ἄλλοι τινὲς, τὰ ἐγχώρια. φασὶ[24] δὲ Ὦρον γενέσθαι σφίσιν ἐν τῇ γῇ πρῶτον. ἐμοὶ μὲν οὖν Αἰγύπτιον φαίνεται καὶ οὐδαμῶς Ἑλληνικὸν ὄνομα Ὦρος εἶναι· βασιλεῦσαι δ' οὖν φασὶν αὐτὸν καὶ Ὡραίαν[25] ἀπ' αὐτοῦ καλεῖσθαι τὴν γῆν, Ἄλθηπον δὲ Ποσειδῶνος παῖδα καὶ Ληΐδος τῆς Ὤρου παραλαβόντα μετὰ Ὦρον τὴν ἀρ-
6 χὴν, Ἀλθηπίαν ὀνομάσαι[26] τὴν γῆν. ἐπὶ τούτου βασιλεύοντος Ἀθηνᾶν καὶ Ποσειδῶνα ἀμφισβητῆσαι λέγουσι[27] περὶ τῆς χώρας, ἀμφισβητήσαντας δὲ ἔχειν[28] ἐν κοινῷ·
182 προστάξαι γὰρ οὕτω Δία σφίσι. καὶ διὰ τοῦτο Ἀθηνᾶν τε σέβουσι[29] Πολιάδα καὶ Σθενιάδα ὀνομάζοντες τὴν αὐτὴν καὶ Ποσειδῶνα βασιλέα ἐπίκλησιν· καὶ δὴ καὶ νόμισμα[30] αὐτοῖς τὸ ἀρχαῖον ἐπίσημα ἔχει τρίαιναν καὶ Ἀθηνᾶς

fecisse. Fiunt autem illis non alio, quam sacra Eleusinia, ritu. Atque haec hactenus de Aegina, et Aeaco, deque rebus ab eo gestis. (6) Finitimi sunt Epidauriis Troezenii. Hi de regionis suae rebus, si qui alii, magnifice ac gloriose praedicant. Orum aiunt primum in ea terra genitum. Mihi tamen Aegyptiacum, non Graecum nomen Orus esse videtur. At illum regnasse dicunt, et ab eo regionem Oraean nuncupatam. Postea vero Althepum, Neptuno ex Leide Ori filia genitum, accepto ab avo regno, Althepiam eam nominasse. Interea dum hic regnum teneret, disceptasse Neptunum et Minervam de loci tutela: ita ex eo certamine discessisse, ut ex Iovis arbitrio communis utrique is honos esset. Eam ob rem Minervam venerantur Poliadem et Stheniadem, duobus eandem cognominibus, et Neptunum Regem cognomento. Quin et vetustus eius populi nummus tri-

22. αἰγείνης Ag. — μὲν δὴ CSB PcAg.; μὲν καὶ AXKFLaVab; μὲν αἰακοῦ MLb; tum καὶ om. La. ἐς τοσοῦτόνδε La. μνήμης Va.

23. Τριζήνιοι Ag.

24. φασὶν Ag. mox ἐν τῇ γῇ B PcAg.; ἐν γῇ edd. rell. VabMLab.

25. ὡραίαν A.

26. ὀνόμασαν Vb. ὀνομάσαν M. ὠνόμασαν Va.

27. λέγουσιν AgVb. ἀμφισβητήσαντες, α super ε, Vb.

28. ἔχει M.

29. σέβουσιν Vb. σέβου Ag. mox Σθενία (supra lin. δα) [illegible]

30. νόμιμα Va. [illegible]

πρόσωπον. (7) Μετὰ δὲ [31] Ἄλθηπον Σάρων ἐβασίλευσεν. 7
ἔλεγον δὲ, ὅτι οὗτος τῇ Σαρωνίδι τὸ ἱερὸν Ἀρτέμιδι ᾠκο-
δόμησεν ἐπὶ θαλάσσῃ τελματώδει [32] καὶ ἐπιπολῆς μᾶλλον,
ὥστε καὶ Φοιβαία λίμνη διὰ τοῦτο ἐκαλεῖτο. Σάρωνα δὲ
(θηρεύων [33] γὰρ δὴ μάλιστα ἥδετο) κατέλαβεν ἔλαφον
διώκοντα ἐς θάλασσαν συνεσπεσεῖν φευγούσῃ. καὶ ἥ τε
ἔλαφος ἐνήχετο ἀπωτέρω τῆς γῆς καὶ ὁ Σάρων εἴχετο τῆς
ἄγρας, ἐς ὃ ὑπὸ προθυμίας ἀφίκετο ἐς τὸ πέλαγος· ἤδη
δὲ [34] κάμνοντα αὐτὸν καὶ ὑπὸ τῶν κυμάτων κατακλυζό-
μενον ἐπέλαβε τὸ χρεών. ἐκπεσόντα δὲ τὸν νεκρὸν κατὰ
τὴν Φοιβαίαν λίμνην ἐς τὸ ἄλσος [35] τῆς Ἀρτέμιδος ἐντὸς
τοῦ ἱεροῦ περιβόλου θάπτουσι καὶ λίμνην ἀπὸ τούτου
Σαρωνίδα τὴν ταύτῃ θάλασσαν καλοῦσιν ἀντὶ Φοιβαίας.
τοὺς δὲ ὕστερον βασιλεύσαντας οὐκ ἴσασιν αχρι [36] Ὑπέρη- 8
τος καὶ Ἄνθα· τούτους δὲ εἶναι Ποσειδῶνος καὶ Ἀλ-

dentis nota, et Minervae capite signatus est. (7) Successit Althepo Saron. Hunc aiunt Saronidi Dianae templum aedificasse ad mare palustre et praecipue in locis vadosis; quam ob rem etiam Phoebaeam paludem appellatam esse. Saronem ipsum narrant, quum venandi studio plurimum delectaretur, cervum usque ad mare persecutum; atque inde quum fugientem acrius urgeret, se in eam alluviem demisisse: nantem vero longius iam a litore feram quum praedae cupiditate captus non dimitteret, in pelagus provectum; ibi et labore confectum, et maris aestu iam prope submersum diem suum obisse. Eius cadaver ad Phoebaeam paludem in Dianae luco, atque adeo intra aedis maceriam conditum. Aestuarium illud ab eo casu pro Phoebaea Saronidem paludem appellatum perhibent. Posteriorum vero regum usque ad Hyperetem et Anthan neminem norunt. Hos quidem Neptuni ferunt et Alcyones Atlantis filiae

31. μετὰ δὲ καὶ ἄλ. La. σάρνων AgMLb. σαίνων Pc. tum ἔλεγε La. σαρνωνίδι Lb.

32. τε ἁλματώδει MPcAgLb. ἐπὶ πολλῆς AgVbLa.

33. θηρεύων — ἥδετο CS. θηρεύειν — ἤρητο Edd. rell. Codd. (ἤρητο La). Sqq. in AXKF ita leguntur: ἔλαφον διώκοντα ἐς θάλασσαν, ὡς οὐ κατελάμβανε, συνεσπεσεῖν φευγούσῃ. Recepimus lectionem in qua VabLabMPcAg CSB consentiunt. Mox ὁ σαρὼν Lb. ἤχετο La.

34. ἤδη δὲ δὴ (δὴ ambig.) Va.

35. ἄλβος Ag. mox θάπτουσιν M AgVb.; deinde καὶ τὴν λίμν. Va. mox βασιλεύσαντος M. τοῦ δὲ ὕσ[illegible] βασιλεύσαντος VbLb.

36. ἄχρι SBMPcAgVab. ἄχρις AXKFC. Ὑπήρητος M. (sec. S.) mox [illegible]ἀνθάτου. τοὺς Lb.

κυόνης[37] *Ἄτλαντος θυγατρὸς καὶ πόλεις αὐτοὺς ἐν τῇ χώρᾳ φασὶν Ὑπέρειάν τε καὶ Ἄνθειαν οἰκίσαι·*[38] *Ἀέτιον δὲ τὸν*[39] *Ἄνθα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ θείου παραλαβόντα τὴν ἀρχὴν τὴν ἑτέραν τῶν πόλεων Ποσειδωνιάδα ὀνομάσαι.* (8) *Τροιζῆνος*[40] *δὲ καὶ Πιτθέως παρὰ Ἀέτιον ἐλθόντων, βασιλεῖς μὲν τρεῖς ἀντὶ ἑνὸς ἐγένοντο. ἴσχυον δὲ οἱ παῖ-*
9 *δες μᾶλλον οἱ Πέλοπος. σημεῖον δέ· ἀποθανόντος γὰρ Τροιζῆνος Πιτθεὺς ἐς*[41] *τὴν νῦν πόλιν συναγαγὼν τοὺς ἀνθρώπους ὠνόμασεν ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Τροιζῆνα*[42] *συλλαβὼν Ὑπέρειάν τε καὶ Ἄνθειαν. πολλοῖς δὲ ἔτεσιν ὕστερον ἐς ἀποικίαν ἐκ Τροιζῆνος σταλέντες Ἁλικαρνασὸν*[43] *ἐν τῇ Καρίᾳ καὶ Μύνδον ἀπῴκισαν οἱ*[44] *γεγονότες ἀπ'*
183 *Ἀετίου τοῦ Ἄνθα. Τροιζῆνος δὲ οἱ παῖδες Ἀνάφλυστος καὶ Σφῆττος*[45] *μετοικοῦσιν ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ οἱ δῆμοι τὰ ὀνόματα ἔχουσιν ἀπὸ τούτων. Τὰ δὲ ἐς Θησέα θυγα-*

satu ortos, ab illisque Hyperean et Anthean in ipsa regione oppida condita: quorum alterum Aetius Anthae filius, accepto a patre patruoque imperio, priore nomine mutato, Posidoniadem appellarit. (8) At enim quum Troezen et Pittheus ad Aetium venissent, tres iam pro uno reges fuerunt. Firmiores certe Pelopis filiorum opes fuisse, ea res argumento esse potest, quod, quum Troezen decessisset e vita, Pittheus Hyperean et Anthean in ius ac formam unius civitatis redactas, ex utraque in unum coacta multitudine, Troezena de fratris nomine nuncuparit. At Troezene multis quidem post annis, qui ab Aetio Anthae filio originem ducebant, in coloniam missi, Myndum et Halicarnasum in Caria deduxerunt: Troezenis filii Anaphlystus et Sphettus in Atticam migrarunt; a quibus curiae Atheniensium duae nomina acceperunt. Hoc loco de Theseo Pitthei ex

37. *ἀλκυ*[illegible] AMLabVb. *ἀλκιόνος* Ag. [illegible]*άντος*, *ο* super *α*, Va.

38. *οἰκῆσαι* AgVaMLb. *οἰκεῖσαι* (sic) Vb.

39. *τὸν* B. *τοῦ* Edd. rell. Codd. *αἴτιον τοῦ Ἄνθ.* Va. deinde *ὠνομάσαι* Va.

40. *Τροίζηνος* PcAgVabLab. h. l. et bis postea. *Πυτθέως* VbLab. mox *πιθεὺς* La.

41. *ἐς* abest ab Edd. praeter B, et Codd. Ponendum esse viderunt K. Valcken. probante S.

42. *τροίζηνα* et mox *ἐκ τροιζήνος* La. *Τροιζῆνα* (*τροίζηνά* LbM) *τε λαβὼν καὶ ἄνθαν* (*ἄνθα* Ag. in M hoc nomen ambig. *ἄνθα*.. vel *ἄνθια* esse videtur) *πολλοῖς ἔτεσιν* PcAgMLb. *δὲ* om. etiam Vb. *ὑπερείαν καὶ ἄνθιαν* Va.

43. *ἁλικαρνασὸν* LaVa. *Ἁλικαρνασσὸν* Edd. Codd. rell.

44. *οἱ* om. PcAgLb.

45. *Σφῆττος* CSBPcAg. *Σφῆτος* Edd. rell. VabMLa.

τριδοῦν[46] Πιτθέως εἰδόσι τὰ ἐς αὐτὸν οὐ γράφω. (9) Δεῖ 10
δέ με τοσόνδε ἔτι δηλῶσαι. Ἡρακλειδῶν γὰρ κατελθόντων ἐδέξαντο καὶ οἱ Τροιζήνιοι[47] συνοίκους Δωριέων τῶν ἐξ Ἄργους καὶ πρότερον ἔτι Ἀργείων ὄντες κατήκοοι· καὶ σφᾶς καὶ Ὅμηρος ἐν καταλόγῳ φησὶν ὑπὸ Διομήδους ἄρχεσθαι. Διομήδης γὰρ καὶ Εὐρύαλος ὁ Μηκιστέως,[48] Κυάνιππον τὸν Αἰγιαλέως παῖδα ὄντα ἐπιτροπεύοντες, Ἀργείων ἡγήσαντο ἐς Τροίαν. Σθένελος δὲ, ὡς ἐδήλωσα ἐν τοῖς πρότερον, οἰκίας τε ἦν ἐπιφανεστέρας τῶν Ἀναξαγοριδῶν καλουμένων, καὶ ἡ βασιλεία τούτῳ μάλιστα ἦν ἡ[49] Ἀργείων προσήκουσα. τοσαῦτα Τροιζηνίοις ἐχόμενα ἱστορίας ἦν, παρὲξ ἢ[50] ὅσαι πόλεις παρ' αὐτῶν φασὶν ἀποικισθῆναι. κατασκευὴν δὲ ἱερῶν καὶ ὅσα ἄλλα ἐς[51] ἐπίδειξιν τὸ ἐντεῦθεν ἐπέξειμι.

filia nepote, quod satis sunt omnibus eius res notae, nihil scribo; (9) sed ea, quae addenda censeo, in praesentia persequor. Heraclidis in Peloponnesum reversis, receperunt et Troezenii in urbem suam Dorienses, qui Argis venerunt, quum etiam antea Argivis paruissent. Nam et Homerus in exercitu Graecorum recensendo Diomedem illis imperasse dicit: siquidem Diomedes et Euryalus Mecistei, suscepta Cyanippi Aegialei filii tutela, Argivos ad Troiam deduxere. Sthenelus vero (uti ante exposui) natalibus multo fuit clarioribus, nempe qui de eorum esset gente, qui sunt Anaxagoridae appellati. Ei itaque in primis Argivorum debebatur imperium. Haec de Troezeniorum rebus historiae mandata sunt: quamquam et multa fortasse de iis, quas deduxerunt, coloniis addi possent. Iam vero templorum ornamenta, et alia maxime insignia opera persequar.

46. θυτριδοῦν (γα supra lin.) Va. Πυτθέως εἰδότι Ag. τὰ ἑαυτῶν οὐ Pc. mox τοσόνδεἶτι (sic) La.

47. τριζήνιοι M. ὄντες κατήκ. — Ἀργείων om. La. Mox καταλ. φασὶν Va.

48. Μηκιστέος Ag. Μυκιστέως, η super υ, Vb.

49. ἡ om. M.

50. παρέξαι LbMVabPcAg. παρρέξαι La. unde nos παρὲξ ἢ eruimus. παρὲξ (πάρεξ) edd. ἀποικῆσαι Ag. φασὶ M.

51. ἐς om. Vb.

CAPUT XXXI.

De templo et signis Dianae Sospitae in foro Troezen. a Theseo post Asterionis caedem dedicatis — aris deûm inferorum — Pitthei monumento — templo Musarum et Ardalidis (Musis) — Musei ara ac somno Musis amico — templo Dianae Lyceae — sacro lapide et Oreste ibi a caede purgato — aris Bacchi Saotae, Themidum et Solis Eleutherii — templo Apollinis Thearii — signis mulierum Atheniensium — Orestis tabernaculo eiusque lustratione — Hippocrene — signo Mercurii Polygii et Herculis clava — templo Iovis Servatoris et fonte Chrysoroa.

Ἐν τῇ ἀγορᾷ Τροιζηνίων ναὸς καὶ ἀγάλματα [1] Ἀρτέμιδός ἐστι Σωτείρας. Θησέα δὲ ἐλέγετο ἱδρύσασθαι καὶ ὀνομάσαι Σώτειραν, ἡνίκα Ἀστερίωνα τὸν Μίνω καταγωνισάμενος ἀνέστρεψεν ἐκ τῆς Κρήτης. [2] ἀξιολογώτατον δὲ εἶναι τοῦτο ἔδοξέν οἱ τῶν κατειργασμένων, οὐ τοσοῦτον (ἐμοὶ ἐδόκει), ὅτι ἀνδρίᾳ [3] τοὺς ἀποθανόντας ὑπὸ Θησέως ὑπερέβαλεν ὁ Ἀστερίων, ἀλλὰ τό τε ἐκ τοῦ λαβυρίνθου δυσέξοδον καὶ λαθόντα ἀποδρᾶναι μετὰ τὸ ἔργον ἐποίησεν εἰκότα τὸν λόγον ὡς προνοίᾳ [4] θείᾳ καὶ αὐτὸς
2 ἀνασωθείη Θησεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. (2) Ἐν τούτῳ δέ εἰσι [5] τῷ ναῷ βωμοὶ θεῶν τῶν λεγομένων ὑπὸ γῆν ἄρ-

Cap. XXXI. In Troezeniorum foro Dianae cognomento Sospitae templum cum signo est. Dicatum id a Theseo tradunt, deamque ipsam ita nominatam, quum ille e Creta, interempto Asterione Minois filio, redisset. Fuisse autem omnium Thesei factorum hoc memoratu dignissimum existimo, non ob id solum, quod Asterion viribus longe fuit omnibus iis, quos Theseus confecerit, superior: verum multo ob eam causam magis, quod, quum ex Labyrintho clam patrato facinore effugerit, omnesque loci difficultates superarit, certum dederit documentum, quum se tum socios vi divinae providentiae servatos. (2) In eadem sunt aede deum inferum arae. Hac enim a Li-

Cap. XXXI. 1. ἄγαλμα coni. S. ἐστιν Vb. σωτηρίας Ag. σωτίρας La. mox ἡνίκα δὲ id.

2. ἐκ Κρήτης BPcAg. ἐκ τῆς Κρ. Edd. rell. VabM.; tum κατειργασμένων Va et τοσοῦτο VaMLb.

3. ἀνδρίᾳ SBMPcAgVaM. ἀνδρείᾳ Edd. rell. LaVb. tum ὑπερέβαλον Va; ὑπερίβαλεν M.; mox ἀποδράναι Vab, quod voluit Sylb.

4. προνειᾳ Vb.

5. δὲ ἔτι εἰσι Ag. sed ἔτι expunctum. εἰσιν Vb. εἰσιν ἐν τῷ Va.

*χειν· καὶ φασιν ἐξ Ἅιδου Σεμέλην τε ὑπὸ Διονύσου κο-
μισθῆναι ταύτῃ [6] καὶ ὡς Ἡρακλῆς ἀναγάγοι τὸν κύνα
τοῦ Ἅιδου. ἐγὼ δὲ Σεμέλην μὲν οὐδὲ ἀποθανεῖν ἀρχὴν
πείθομαι, Διός γε [7] οὖσαν γυναῖκα· τὰ δὲ ἐς τὸν ὀνομα-* 184
*ζόμενον Ἅιδου κύνα ἑτέρωθι ἔσται [8] μοι δῆλα, ὁποῖα
εἶναί μοι δοκεῖ.* (3) *Ὄπισθεν [9] δὲ τοῦ ναοῦ Πιτθέως* 3
*μνῆμά ἐστι, τρεῖς δὲ ἐπ' αὐτῷ θρόνοι κεῖνται λίθου λευ-
κοῦ· δικάζειν δὲ Πιτθέα καὶ ἄνδρας δύο σὺν αὐτῷ λέ-
γουσιν ἐπὶ τῶν θρόνων.* (4) *Οὐ πόῤῥω δὲ ἱερὸν Μουσῶν
ἐστί. [10] ποιῆσαι δὲ ἔλεγον αὐτὸ Ἄρδαλον παῖδα Ἡφαί-
στου· καὶ αὐλόν τε εὑρεῖν νομίζουσι τὸν Ἄρδαλον τοῦτον,
καὶ τὰς Μούσας ἀπ' αὐτοῦ καλοῦσιν Ἀρδαλίδας. ἐνταῦ-
θα Πιτθέα διδάξαι λόγων [11] τέχνην φασὶ καί τι βιβλίον
Πιτθέως δὴ σύγγραμμα ὑπὸ ἀνδρὸς ἐκδοθὲν Ἐπιδαυρίου,
καὶ αὐτὸς ἐπελεξάμην.* (5) *Τοῦ Μουσείου [12] δὲ οὐ πόῤ-
ῥω βωμός ἐστιν ἀρχαῖος, Ἀρδάλου καὶ τοῦτον (ὥς φασιν)*

bero Patre Semelen ab inferis reductam, hac item ab Hercule extractum Ditis canem, fama vulgavit. Ego vero Semelen ne mortuam quidem omnino arbitror, quae Iovis uxor fuerit. De Plutonis vero cane quae sunt fabulis vulgata, quemadmodum ea accidisse putem, alia in parte disseram. (3) A templi tergo est Pitthei monumentum. Solia super eo tria e candido lapide. In iis Pittheum cum duobus viris, qui ei aderant in consilio, ius dicere solitum aiunt. (4) Non longe abest Musarum cella. Fecisse eam dicitur Ardalus Vulcani filius: a quo tibiam inventam putant. Musas has ab illo Ardalidas nominant. In ea cella dicendi artem docuisse Pittheum tradunt: ac librum quidem a Pittheo scriptum, ab Epidaurio vero homine editum, ipse legi. (5) Seorsum ab hoc Museo ara est vetus, ab eodem Ardalo (uti aiunt) dicata:

6. *ταύτην* LbAgM. mox *ἀνάγοι* Ag. *ἀνάγων* La.

7. *γε* Smai. e coni. Porsoni et Schneideri, BPcAg. *δὲ* Edd. rell. VabMLab. *δὲ* post *τὰ* om. M.

8. *ἔστω* SMVa. mox *δοκεῖ* e coni. B, *δοκῶ* Edd. Codd. defendit S in Auctario, i. q. *νομίζω* esse statuens.

9. *ὄπισθε* BPcVa. *ὄπισθεν* Edd. rell. LabAgVbM. *ἔστιν* Ag.

10. *ἔστιν* AgVb. mox *νομίζουσιν* Vb. Ad *Ἀρδαλίδας* Hesychium s. v. laudat *Hemsterh. MS.*

11. *λόγω τέχνη* La. *φασὶν* Ag. tum *καί τοι βιβλ.* VaM.

12. *Μουσίου* AgVb. Sq. *οὐ* abest ab AXKFCVbAgPcMLab. Est in VaSB, ut coniecerunt Sylb. et C. Tum *βωμὸς ἀρχαῖος ὁ ἀρδ.* Vb. Etiam PcAgLb *ὁ ἀρδ.* Deinde *θύουσιν* Vb.

ἀναθέντος. ἐπὶ δὲ αὐτῷ Μούσαις καὶ Ὕπνῳ θύουσι λέγοντες τὸν Ὕπνον[13] θεὸν μάλιστα εἶναι φίλον ταῖς Μού-
4 σαις. (6) Πλησίον δὲ τοῦ θεάτρου Λυκείας[14] ναὸν Ἀρτέμιδος ἐποίησεν Ἱππόλυτος. ἐς δὲ τὴν ἐπίκλησιν οὐδὲν εἶχον πυθέσθαι παρὰ τῶν ἐξηγητῶν, ἀλλὰ ἢ λύκους ἐφαίνετό μοι τὴν Τροιζηνίαν λυμαινομένους[15] ἐξελεῖν ὁ Ἱππόλυτος, ἢ Ἀμαζόσι, παρ' ὧν[16] τὰ πρὸς μητρὸς ἦν, ἐπίκλησις τῆς Ἀρτέμιδός ἐστιν αὕτη· εἴη δ' ἂν ἔτι[17] καὶ ἄλλο οὐ γινωσκόμενον ὑπὸ ἐμοῦ. (7) Τὸν δὲ ἔμπροσθεν[18] τοῦ ναοῦ λίθον, καλούμενον δὲ ἱερὸν, εἶναι λέγουσιν ἐφ' οὗ ποτε ἄνδρες Τροιζηνίων ἐννέα Ὀρέστην
5 ἐκάθηραν ἐπὶ τῷ φόνῳ τῆς μητρός. (8) Εἰσὶ δὲ οὐ μακρὰν τῆς Λυκείας Ἀρτέμιδος βωμοὶ διεστηκότες οὐ πολὺ[19] ἀπ' ἀλλήλων. ὁ μὲν πρῶτός ἐστιν αὐτῶν Διονύσου κατὰ

ad eam aram Musis et Somno sacra faciunt, Musis omnium deorum maxime amicum Somnum ipsum censentes. (6) Iuxta theatrum Lyceae Dianae aedem exstruxit Hippolytus. Cur ita fuerit nuncupata, adhuc neminem reperi de iis, qui antiquitatis memoriam profitentur, qui me docuerit. Illud mihi in mentem venit coniicere, eam fuisse cognominis causam, quod lupos, qui agrum infestum redderent, Hippolytus confecisset; vel quod apud Amazonas, a quibus maternum genus ducebat Hippolytus, hoc est Dianae cognomentum: vel alia fortasse prodi possit causa, mihi prorsus ignota. (7) Lapidem vero eum, qui ante aedem iacet, et sacer dicitur, illum esse dicunt, super quo novem viri de Troezeniorum civitate Oresten a matris caede purgarunt. (8) Non procul a Lyceae Dianae templo arae sunt modicis distantes intervallis. Earum una Liberi ex quodam oraculo Sao-

13. τὸν ὕπνον Edd. praeter Smai. θεὸν CSVabLabMAg. θεῶν Edd. rell. Pc? Sq. εἶναι om. La.

14. λυκέας VbLa. Λυκαίας CBMVaPcAgLb. Λυκείας AXKFS, quae forma §. 8 etiam a BPcAg exhibetur, ubi Λυκίας VabM. ἔχον La.

15. λιμαινομένους Vb. antea ἄλλο, ἢ λύκ. Va.

16. παρ' ὧν τὰ CSB e coni. Hartungi, probata a Sylburgio et confirmata a Va. παρόντα Edd. Codd. rell., unde Reisk. MS. pro ἦν legendum putat οἷ, „nam ἧς (cuius matris) historia non patitur.“ Mox ἐστιν, quod est in CSBMPcdAgLb, om. AXKFVabLa.

17. ὅτι καὶ ἄ. οὐ γινοσκόμενον AgVaM (in M. ambigere se dicit is qui contulit codicem inter ὅτι, ὄντι, ὅστι); ὅτι etiam VbLab.

18. ἔμπροσθεν AXKFCSAgVbMLab; ἔπροσθεν Va. ἔμπροσθε BPc.

19. πολλὺ Ag. mox δὴ τὸ μάντ. ἐπ. σκώτου La.

δή τι μάντευμα ἐπίκλησιν Σαώτου, δεύτερος δὲ Θεμίδων
ὀνομαζόμενος· Πιτθεὺς τοῦτον ἀνέθηκεν, ὡς λέγουσιν.
Ἡλίου δὲ Ἐλευθερίου καὶ σφόδρα εἰκότι λόγῳ δοκοῦσί
μοι ποιῆσαι βωμὸν, ἐκφυγόντες δουλείαν ἀπὸ Ξέρξου τε 185
καὶ Περσῶν. (9) Τὸ δὲ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Θεαρίου 6
κατασκευάσαι[20] μὲν Πιτθέα ἔφασαν, ἔστι δὲ ὧν οἶδα παλαιότατον.
ἀρχαῖος μὲν οὖν καὶ Φωκαεῦσι τοῖς ἐν Ἰωνίᾳ
ναός ἐστιν Ἀθηνᾶς, ὃν Ἅρπαγός ποτε ὁ Μῆδος ἐνέπρησεν,
ἀρχαῖος δὲ καὶ ὁ Σαμίοις Ἀπόλλωνος Πυθίου· πλὴν
πολύ γε ὕστερον τοῦ παρὰ Τροιζηνίοις ἐποιήθησαν. ἄγαλμα
δέ ἐστι[21] τὸ ἐφ᾽ ἡμῶν ἀνάθημα Αὐλίσκου, τέχνη δὲ
Ἕρμωνος Τροιζηνίου. τοῦ δὲ Ἕρμωνος τούτου καὶ τὰ
τῶν Διοσκούρων[22] ξόανά ἐστιν. (10) Κεῖνται δὲ ἐν 7
στοᾷ τῆς ἀγορᾶς γυναῖκες, λίθου καὶ αὐταὶ[23] καὶ οἱ παῖδες.
εἰσὶ δὲ ἃς Ἀθηναῖοι Τροιζηνίοις γυναῖκας καὶ
τέκνα ἔδωκαν[24] σώζειν, ἐκλιπεῖν σφίσιν ἀρέσαν τὴν πόλιν
μηδὲ[25] στρατῷ πεζῷ τὸν Μῆδον ἐπιόντα ὑπομεῖναι.

tae *(quasi Servatoris dixeris)* cognomento; Themidum altera nominatur. Hanc Pittheus dicitur dedicasse. Soli vero Liberatori iure optimo aram mihi videntur erexisse, metu Xerxi et Medis serviendi liberati. (9) Thearii Apollinis templum aedificasse Pittheum et exornasse dicunt. Est illud quidem templorum omnium, quae ego novi, vetustissimum. Nam etsi pervetus est Minervae apud Phocaënses in Ionia, quod Harpagus olim Medus exussit; pervetus et Pythii Apollinis apud Samios: multo tamen serius, quam hoc Troezeniorum, aedificata illa fuerunt. Signum, quod nunc exstat ab Aulisco dedicatum, Troezenii Hermonis opus est. Eiusdem Hermonis arte elaborata Castorum lignea simulacra. (10) In fori porticu foeminarum et puerorum statuae positae sunt, utraeque e marmore. Sunt autem foeminae illae, quas cum filiis Athenienses Troezeniis servandas commiserunt, quo tempore statuerunt ipsi urbem deserere, quod Persarum impetum non esse sibi terrestribus

20. κατασκεάσαι M. mox ἀρχαῖον Va. sq. οὖν om. SM. φωκαεῦσιν Vb. φωκεᾶσι Lb. mox ὂν ἂρ ἅρπαγος Lb.
21. ἔστιν VbAg.
22. διοσκόρων VbLab. ἔστιν Lb. ἐστι rell.
23. αὐταὶ BPcAg et (per corr. in Addend. T. V.) S. αὗται (sic) Vab. αὖται edd. rell.
24. ἔδωσα (ἔδοσαν?) ζώσειν Va. σέβειν pro σώζειν M. ἄρσαν Vb.
25. μὴ δὲ VabM. mox μεῖναι Va.

λέγονται δὲ οὐ πασῶν τῶν γυναικῶν (οὐ γὰρ δὴ πολλαί τινες ἐκεῖναι), ὁπόσαι δὲ ἀξιώματί προεῖχον, τούτων εἰ-
8 κόνας ἀναθεῖναι [26] μόνων. (11) Τοῦ δὲ ἱεροῦ τοῦ Ἀπόλλωνός ἐστιν οἰκοδόμημα ἔμπροσθεν Ὀρέστου καλούμενον σκηνή. πρὶν γὰρ ἐπὶ τῷ αἵματι καθαρθῆναι τῆς μητρὸς, Τροιζηνίων οὐδεὶς πρότερον ἤθελεν αὐτὸν [27] οἴκῳ δέξασθαι· καθίσαντες δὲ ἐνταῦθα ἐκάθαιρον καὶ εἱστίων, ἐς ὃ ἀφήγνισαν. καὶ νῦν ἔτι οἱ ἀπόγονοι τῶν καθηράντων ἐνταῦθα δειπνοῦσιν ἐν ἡμέραις ῥηταῖς. κατορυχθέντων δὲ ὀλίγον ἀπὸ τῆς σκηνῆς τῶν καθαρσίων [28] φασὶν ἀπ' αὐτῶν ἀναφῦναι δάφνην, ἣ δὴ καὶ ἐς ἡμᾶς
9 ἔστιν, ἡ πρὸ τῆς σκηνῆς ταύτης. καθῆραι δέ φασιν Ὀρέστην καθαρσίοις καὶ ἄλλοις καὶ ὕδατι τῷ [29] ἀπὸ τῆς Ἵππου κρήνης. (12) Ἔστι γὰρ καὶ Τροιζηνίοις ἵππου καλουμένη κρήνη καὶ ὁ λόγος ἐς αὐτὴν οὐ [30] διαφόρως τῶν Βοιωτῶν ἔχει· Πηγάσῳ γὰρ τῷ ἵππῳ καὶ οὗτοι λέ-

copiis sustinendum censuerunt. Neque vero omnibus statuas, quae non multae sunt, positas putant, sed iis tantum, quae dignitate ceteras anteibant. (11) Ante Apollinis aedificium quoddam est, quod Orestis tabernaculum appellant. Prius enim quam materni sanguinis maculam expiationibus Orestes elueret, de Troezeniis nemo eum tecto recipere voluit: sed in ea ipsa cella illum consistere iusserunt, ibique, qui ei lustrationi praefuerunt, epulas ei praebuerunt, quantisper rite expiatus est. Manet adhuc ritus, ut illorum posteri statis diebus eodem in loco coenitent. Defossis autem non longe ab ea taberna piaculis, laurum eam enatam tradunt, quae adhuc viret, proximo ei tabernae loco. Ad eum vero lustrandum et alia februorum genera adhibita dicunt, et aquam ex Hippucrene. (12) Habent enim ipsi quoque Troezenii Hippucrenen: de qua alius quam a Boeotis proditus est sermo. Nam quum et ipsi dicant, Pegasi equi

26. ἀναθῆναι La. μόνον, ω super ο poster. Vb. mox τοῦ post ἱεροῦ om. La.

27. αὐτὸν om. Va. mox καθίσαντες, η super ι, M.

28. τῶν καθαρσ. ad marg. habet Va. mox ἀναφῆναι K vitio operarum Vb. deinde ἣ δὲ tacite edidit C. " δὴ seu δὲ ἐς ἡμᾶς ἔτι ἦν πρὸ τῆς vult Letronn. Mox καθῆναι δὲ Lb.

29. τῷ inseruimus e Va. καὶ ὕδατι καὶ ἀπὸ MLb. Deinceps ἵππου καλ. κρήνη CSBVaMPcAg Lb. ἵππου κρ. καλ. Edd. rell. Vb La.

30. οὐ abest ab AXKFCodd. Uncis inclusum posuit C, sine uncis S coll. IX, 31, 3. B. τῶν Βοι. διαφ. ἔχ. VaM. διαφ. τῶν Βοι. Edd. Pc Ag. melius τοῦ Βοιωτῶν.

γουσι[31] *τὸ ὕδωρ ἀνεῖναι τὴν γῆν θιγόντι τοῦ ἐδάφους τῇ ὁπλῇ, Βελλεροφόντην*[32] *δὲ ἐλθεῖν ἐς Τροιζῆνα γυναῖκα αἰτήσοντα Αἴθραν παρὰ Πιτθέως, πρὶν δὲ γῆμαι συμβῆναί οἱ φυγεῖν ἐκ Κορίνθου.* (13) *Καὶ Ἑρμῆς ἐνταῦθά ἐστι Πολύγιος*[33] *καλούμενος. πρὸς τούτῳ τῷ ἀγάλματι τὸ ῥόπαλον θεῖναί*[34] *φασιν Ἡρακλέα· καὶ (ἦν γὰρ κοτίνου) τοῦτο μὲν (ὅτῳ πιστὰ) ἐνέφυ τῇ γῇ καὶ* 186 *ἀνεβλάστησεν αὖθις,*[35] *καὶ ἔστιν ὁ κότινος πεφυκὼς ἔτι, τὸν δὲ Ἡρακλέα λέγουσιν ἀνευρόντα τὸν πρὸς τῇ Σαρωνίδι*[36] *κότινον ἀπὸ τούτου τεμεῖν ῥόπαλον.* (14) *Ἔστι δὲ καὶ Διὸς ἱερὸν ἐπίκλησιν Σωτῆρος· ποιῆσαι δὲ αὐτὸ βασιλεύοντα Αέτιον τὸν Ἄνθα*[37] *λέγουσιν. ὕδωρ δὲ ὀνομάζουσι*[38] *Χρυσορόαν· αὐχμοῦ δὲ ἐπὶ ἔτη συμβάντος σφίσιν ἐννέα, ἐν οἷς*[39] *οὐχ ὗεν ὁ θεός, τὰ μὲν ἄλλα*

ungula effosso solo e terra fontem manasse, addunt, Troezenem venisse Bellerophontem, quum uxorem sibi a Pittheo Aethram poposcisset: verum ita accidisse, ut ante nuptias Corintho in exilium mitteretur. (13) Est ibidem Mercurii signum, qui cognomento Polygius dicitur. Ei clavam ab Hercule dedicatam perhibent, factam ex oleastro. Quod adiiciunt miraculum, haud scio an cuiquam fide dignum videri possit, eam clavam radicibus actis regerminasse. Oleaster certe ille hac etiam aetate monstratur. Clavam vero Herculem ab oleastro, quem ad Saronidem paludem invenerit, abscidisse ferunt. (14) Visitur praeterea Iovis fanum, cui Servator cognomentum est: erectum dicunt ab Aetio, quum Anthae patri in regno successisset. Amnem habent Chrysorhoan, *hoc est, ac si Aurifluúm dicas.* Hunc amnem solum suam aquarum perennitatem servasse nar-

31. *λέγουσιν* AgVb. *τὴν πηγὴν* MPcAgRLab; ad marg. *ἄλλ. τὴν γῆν* R. in Vb *πη* expunctum. *θίγοντι* Edd. ante Smai. VbLab.; *θιγόντι* Smai. BPcAgVa, ut coniecit Coraes.

32. *φελλεροφόντην* Vb. *αἰτήσαντα* LabMVabAXKFC. *αἰτήσοντα* S, [ut voluit Coraes et Schaef. ad Lamb. Bos. p. 137.] BPcAg. *Αἴθρα* Va. tum *φεύγειν* id.

33. *Πολύγυος* coni. Sylb. *πολυγύλιος* Corsini. *ἔστιν* Vb.; tum *τοῦτο τῷ* Va.

34. *ῥάπαλον θῆναι* Ag.; tum *τούτω μὲν — ἐνέφη* Va. *οὕτω πιστὰ* La.

35. *εὐθὺς* coni. C. mox *πεφυκὸς* VaM.; in M. ω supra lin. sq. *δὲ* om. Va.

36. *τῶν πρὸς τῇ Σαρδωνίδι* Ag Vb. *πρὸν* (sic) *τῇ* Va. *σαρδωνίδι* etiam VaLb. *σαρσώνιδι* M.

37. *Ἄνθα* BPcAg. *Ἄνθου* Edd. rell. Vab. *τοῦ ἄνθου* La. *τὸ ἀναθὲν* M. *τὸ ἀναθὰ* Lb.

38. *ὀνομάζουσιν* Vb. *χρυσοροᾶν* id.; *ἀχμοῦ* Va.

39. *ἐφ' οἷς* VtM. Sq. *ὁ* om. Pc AgLb.

... φασιν ὕδατα, τὸν δὲ Χρυσορόαν ... καὶ εἶναι ... διαμένει ῥέοντα.

CAPUT XXXII.

... Hippolyti cultu et sacris apud Troezen. — templo Apollinis ... Damia et Auxesia, virginibus Creticis — templo ... Speculatricis ac Phaedrae Hippolytique sepulcris — ... Minervae Sthenıadis in arce — templo Panis Lyterii — ... Isidis in urbe Troezen. — memorandis in via Hermione ... in via ad portum Celenderis et in via ad mare Psephae ...

Ἱππολύτῳ δὲ τῷ Θησέως τέμενός τε ἐπιφανέστατον ... καὶ ναὸς ἐν αὐτῷ καὶ ἄγαλμά ἐστιν ἀρχαῖον ... ποιῆσαι. καὶ ... Τροιζηνίοις δὲ ἱερεύς ... βίον πάντα ... δὲ ...

τὸν τάφον ... καλούμενον ... πόλυτον ... δὲ ἐντὸς ... βατηρίου. ... τοῖς Ἑ... τὸν ἀγῶνα ... Ἀπόλ... Τρο... ὃν ...

ν ἀποφαίνουσιν εἰδότες· τὸν δὲ ἐν οὐρανῷ ν ἡνίοχον, τοῦτον εἶναι νομίζουσιν ἐκεῖνον Ἱπ- ιμὴν παρὰ θεῶν ταύτην ἔχοντα. (2) Τούτου[4] 2
τοῦ περιβόλου ναός ἐστιν Ἀπόλλωνος Ἐπι- Διομήδους ἀνάθημα ἐκφυγόντος τὸν χειμῶνα λλησιν ἐπεγένετο[5] ἀπὸ Ἰλίου κομιζομένοις· καὶ ι τῶν Πυθίων Διομήδην[6] πρῶτον θεῖναί φασι ωνι. Ἐς δὲ τὴν Δαμίαν[7] καὶ Αὐξησίαν (καὶ ηνίοις μέτεστιν[8] αὐτῶν) οὐ τὸν αὐτὸν λέγου- πιδαύριοι καὶ Αἰγινῆται[9] λόγον, ἀλλὰ ἀφικέ- ιένους ἐκ Κρήτης· στασιασάντων δὲ ὁμοίως πόλει ἁπάντων καὶ ταύτας φασὶν ὑπὸ[10] τῶν 187
τῶν καταλευσθῆναι καὶ ἑορτὴν ἄγουσί σφισι [11] ὀνομάζοντες. (3) Κατὰ[12] δὲ τὸ ἕτερον 3
λου μέρος στάδιόν ἐστιν Ἱππολύτου καλού- ναὸς ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀφροδίτης Κατασκοπίας·

; habitum honorem affirmant, ut in siderum nu- ıs idem ipse sit, qui Auriga coelestis dicitur. area delubrum est Apollinis *inscensori*, Epiba- minant. Ab eodem Diomede dedicatum aiunt, em effugisset, quae Ilio redeuntibus Graecis im- et Pythicos ludos in Apollinis honorem Diome- anium instituisse. De Lamia vero et Auxesia illis apud Troezenios honos est) longe alius riorum et Aeginetarum sermo: venisse enim quumque civitas tota seditionibus laboraret, line ipsas etiam lapidibus obrutas. Festum us rei memoriam Lapidationem nominant. ie septo curriculi eius pars, quod Hippolyti e ipsum Veneris Speculatricis delubrum:

-VaMLb; Διομή- Kuhnii. άμιαν άλλ'

10. ὑπὸ CSB e corr. Sylb. ἀπὸ Edd. rell. Codd.; tum στασι..τῶν Va; ἀντι — add. sec. m.

11. ἄγουσιν Vb. λιθοβόλια c coni. B. λιθοβολίαν Edd. Codd.

12. κατὰ (με super κα) M. tum ἕτερον FCSBPcVa, ut emendarunt K. Valck. ἔργον AXKAgVbLab. ἕτ. μέρος τοῦ περιβ. Va. σταδίον

κυόνης [37] Ἄτλαντος θυγατρὸς καὶ πόλεις αὐτοὺς ἐν τῇ χώρᾳ φασὶν Ὑπέρειάν τε καὶ Ἄνθειαν οἰκίσαι· [38] Ἀέτιον δὲ τὸν [39] Ἄνθα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ θείου παραλαβόντα τὴν ἀρχὴν τὴν ἑτέραν τῶν πόλεων Ποσειδωνιάδα ὀνομάσαι. (8) Τροιζῆνος [40] δὲ καὶ Πιτθέως παρὰ Ἀέτιον ἐλθόντων, βασιλεῖς μὲν τρεῖς ἀντὶ ἑνὸς ἐγένοντο. ἴσχυον δὲ οἱ παῖ-
9 δες μᾶλλον οἱ Πέλοπος. σημεῖον δέ· ἀποθανόντος γὰρ Τροιζῆνος Πιτθεὺς ἐς [41] τὴν νῦν πόλιν συναγαγὼν τοὺς ἀνθρώπους ὠνόμασεν ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Τροιζῆνα [42] συλλαβὼν Ὑπέρειάν τε καὶ Ἄνθειαν. πολλοῖς δὲ ἔτεσιν ὕστερον ἐς ἀποικίαν ἐκ Τροιζῆνος σταλέντες Ἁλικαρνασὸν [43] ἐν τῇ Καρίᾳ καὶ Μύνδον ἀπῴκισαν οἱ [44] γεγονότες ἀπ'
183 Ἀετίου τοῦ Ἄνθα. Τροιζῆνος δὲ οἱ παῖδες Ἀνάφλυστος καὶ Σφῆττος [45] μετοικοῦσιν ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ οἱ δῆμοι τὰ ὀνόματα ἔχουσιν ἀπὸ τούτων. Τὰ δὲ ἐς Θησέα θυγα-

satu ortos, ab illisque Hyperean et Anthean in ipsa regione oppida condita: quorum alterum Aetius Anthae filius, accepto a patre patruoque imperio, priore nomine mutato, Posidoniadem appellarit. (8) At enim quum Troezen et Pittheus ad Aetium venissent, tres iam pro uno reges fuerunt. Firmiores certe Pelopis filiorum opes fuisse, ea res argumento esse potest, quod, quum Troezen decessisset e vita, Pittheus Hyperean et Anthean in ius ac formam unius civitatis redactas, ex utraque in unum coacta multitudine, Troezena de fratris nomine nuncuparit. At Troezene multis quidem post annis, qui ab Aetio Anthae filio originem ducebant, in coloniam missi, Myndum et Halicarnasum in Caria deduxerunt: Troezenis filii Anaphlystus et Sphettus in Atticam migrarunt; a quibus curiae Atheniensium duae nomina acceperunt. Hoc loco de Theseo Pitthei ex

37. ἀλκυ[illegible] AMLabVb. ἀλκιόνος Ag. [illegible]άντος, o super α, Va.

38. οἰκῆσαι AgVaMLb. οἰκεῖσαι (sic) Vb.

39. τὸν B. τοῦ Edd. rell. Codd. αἴτιον τοῦ Ἄνθ. Va. deinde ὠνομάσαι Va.

40. Τροίζηνος PcAgVabLab. h. l. et bis postea. Πυτθέως VbLab. mox πιθεὺς La.

41. ἐς abest ab Edd. praeter B, et Codd. Ponendum esse viderunt K. Valcken. probante S.

42. τροίζηνα et mox ἐκ τροιζήνος La. Τροιζῆνα (τροίζηνά LbM) τε λαβὼν καὶ ἄνθαν (ἄνθα Ag. in M hoc nomen ambig. ἄνθα.. vel ἄνθια esse videtur) πολλοῖς ἔτεσιν PcAgMLb. δὲ om. etiam Vb. ὑπερείαν καὶ ἄνθιαν Va.

43. ἁλικαρνασὸν LaVa. Ἁλικαρνασσὸν Edd. Codd. rell.

44. οἱ om. PcAgLb.

45. Σφῆττος CSBPcAg. Σφῆτος Edd. rell. VabMLa.

τριδοῦν[46] Πιτθέως εἰδόσι τὰ ἐς αὐτὸν οὐ γράφω. (9) Δεῖ δέ με τοσόνδε ἔτι δηλῶσαι. Ἡρακλειδῶν γὰρ κατελθόντων ἐδέξαντο καὶ οἱ Τροιζήνιοι[47] συνοίκους Δωριέων τῶν ἐξ Ἄργους καὶ πρότερον ἔτι Ἀργείων ὄντες κατήκοοι· καὶ σφᾶς καὶ Ὅμηρος ἐν καταλόγῳ φησὶν ὑπὸ Διομήδους ἄρχεσθαι. Διομήδης γὰρ καὶ Εὐρύαλος ὁ Μηκιστέως,[48] Κυάνιππον τὸν Αἰγιαλέως παῖδα ὄντα ἐπιτροπεύοντες, Ἀργείων ἡγήσαντο ἐς Τροίαν. Σθένελος δὲ, ὡς ἐδήλωσα ἐν τοῖς πρότερον, οἰκίας τε ἦν ἐπιφανεστέρας τῶν Ἀναξαγοριδῶν καλουμένων, καὶ ἡ βασιλεία τούτῳ μάλιστα ἦν ἡ[49] Ἀργείων προσήκουσα. τοσαῦτα Τροιζηνίοις ἐχόμενα ἱστορίας ἦν, παρὲξ ἢ[50] ὅσαι πόλεις παρ' αὐτῶν φασὶν ἀποικισθῆναι. κατασκευὴν δὲ ἱερῶν καὶ ὅσα ἄλλα ἐς[51] ἐπίδειξιν τὸ ἐντεῦθεν ἐπέξειμι.

filia nepote, quod satis sunt omnibus eius res notae, nihil scribo; (9) sed ea, quae addenda censeo, in praesentia persequor. Heraclidis in Peloponnesum reversis, receperunt et Troezenii in urbem suam Dorienses, qui Argis venerunt, quum etiam antea Argivis paruissent. Nam et Homerus in exercitu Graecorum recensendo Diomedem illis imperasse dicit: siquidem Diomedes et Euryalus Mecistei, suscepta Cyanippi Aegialei filii tutela, Argivos ad Troiam deduxere. Sthenelus vero (uti ante exposui) natalibus multo fuit clarioribus, nempe qui de eorum esset gente, qui sunt Anaxagoridae appellati. Ei itaque in primis Argivorum debebatur imperium. Haec de Troezeniorum rebus historiae mandata sunt: quamquam et multa fortasse de iis, quas deduxerunt, coloniis addi possent. Iam vero templorum ornamenta, et alia maxime insignia opera persequar.

46. θυτριδοῦν (γα supra lin.) Va. Πυτθέως εἰδότι Ag. τὰ ἑαυτῶν οὐ Pc. mox τοσόνδεἴτι (sic) La.

47. τριζήνιοι M. ὄντες κατήκ. — Ἀργείων om. La. Mox καταλ. φασὶν Va.

48. Μηκιστέος Ag. Μυκιστέως, η super υ, Vb.

49. ἡ om. M.

50. παρέξαι LbMVabPcAg. παρρέξαι La. unde nos παρὲξ ἢ eruimus. παρὲξ (πάρεξ) edd. ἀποικῆσαι Ag. φασὶ M.

51. ἐς om. Vb.

CAPUT XXXI.

De templo et signis Dianae Sospitae in foro Troezen. a Theseo post Asterionis caedem dedicatis — aris deûm inferorum — Pitthei monumento — templo Musarum et Ardalidis (Musis) — Musei ara ac somno Musis amico — templo Dianae Lyceae — sacro lapide et Oreste ibi a caede purgato — aris Bacchi Saotae, Themidum et Solis Eleutherii — templo Apollinis Thearii — signis mulierum Atheniensium — Orestis tabernaculo eiusque lustratione — Hippocrene — signo Mercurii Polygii et Herculis clava — templo Iovis Servatoris et fonte Chrysoroa.

Ἐν τῇ ἀγορᾷ Τροιζηνίων ναὸς καὶ ἀγάλματα [1] Ἀρτέμιδός ἐστι Σωτείρας. Θησέα δὲ ἐλέγετο ἱδρύσασθαι καὶ ὀνομάσαι Σώτειραν, ἡνίκα Ἀστερίωνα τὸν Μίνω καταγωνισάμενος ἀνέστρεψεν ἐκ τῆς Κρήτης. [2] ἀξιολογώτατον δὲ εἶναι τοῦτο ἔδοξέν οἱ τῶν κατειργασμένων, οὐ τοσοῦτον (ἐμοὶ ἐδόκει), ὅτι ἀνδρίᾳ [3] τοὺς ἀποθανόντας ὑπὸ Θησέως ὑπερέβαλεν ὁ Ἀστερίων, ἀλλὰ τό τε ἐκ τοῦ λαβυρίνθου δυσέξοδον καὶ λαθόντα ἀποδρᾶναι μετὰ τὸ ἔργον ἐποίησεν εἰκότα τὸν λόγον ὡς προνοίᾳ [4] θείᾳ καὶ αὐτὸς
2 ἀνασωθείη Θησεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. (2) Ἐν τούτῳ δέ εἰσι [5] τῷ ναῷ βωμοὶ θεῶν τῶν λεγομένων ὑπὸ γῆν ἄρ-

Cap. XXXI. In Troezeniorum foro Dianae cognomento Sospitae templum cum signo est. Dicatum id a Theseo tradunt, deamque ipsam ita nominatam, quum ille e Creta, interempto Asterione Minois filio, redisset. Fuisse autem omnium Thesei factorum hoc memoratu dignissimum existimo, non ob id solum, quod Asterion viribus longe fuit omnibus iis, quos Theseus confecerit, superior: verum multo ob eam causam magis, quod, quum ex Labyrintho clam patrato facinore effugerit, omnesque loci difficultates superarit, certum dederit documentum, quum se tum socios vi divinae providentiae servatos. (2) In eadem sunt aede deum inferum arae. Hac enim a Li-

Cap. XXXI. 1. ἄγαλμα coni. S. ἐστιν Vb. σωτηρίας Ag. σωτίρας La. mox ἡνίκα δὲ id.

2. ἐκ Κρήτης BPcAg. ἐκ τῆς Κρ. Edd. rell. VabM.; tum κατειργασμένων Va et τοσοῦτο VaMLb.

3. ἀνδρίᾳ SBMPcAgVaM. ἀνδρεία Edd. rell. LaVb. tum ὑπερέβαλον Va; ὑπερίβαλεν M.; mox ἀποδράναι Vab, quod voluit Sylb.

4. προνεία Vb.

5. δὲ ἔτι εἰσι Ag. sed ἔτι expunctum. εἰσιν Vb. εἰσιν ἐν τῷ Va.

χειν· καί φασιν ἐξ Ἅιδου Σεμέλην τε ὑπὸ Διονύσου κο-
μισθῆναι ταύτῃ [6] καὶ ὡς Ἡρακλῆς ἀναγάγοι τὸν κύνα
τοῦ Ἅιδου. ἐγὼ δὲ Σεμέλην μὲν οὐδὲ ἀποθανεῖν ἀρχὴν
πείθομαι, Διός γε [7] οὖσαν γυναῖκα· τὰ δὲ ἐς τὸν ὀνομα- 184
ζόμενον Ἅιδου κύνα ἑτέρωθι ἔσται [8] μοι δῆλα, ὁποῖα
εἶναί μοι δοκεῖ. (3) Ὄπισθεν [9] δὲ τοῦ ναοῦ Πιτθέως 3
μνῆμά ἐστι, τρεῖς δὲ ἐπ᾽ αὐτῷ θρόνοι κεῖνται λίθου λευ-
κοῦ· δικάζειν δὲ Πιτθέα καὶ ἄνδρας δύο σὺν αὐτῷ λέ-
γουσιν ἐπὶ τῶν θρόνων. (4) Οὐ πόῤῥω δὲ ἱερὸν Μουσῶν
ἐστί. [10] ποιῆσαι δὲ ἔλεγον αὐτὸ Ἄρδαλον παῖδα Ἡφαί-
στου· καὶ αὐλόν τε εὑρεῖν νομίζουσι τὸν Ἄρδαλον τοῦτον,
καὶ τὰς Μούσας ἀπ᾽ αὐτοῦ καλοῦσιν Ἀρδαλίδας. ἐνταῦ-
θα Πιτθέα διδάξαι λόγων [11] τέχνην φασὶ καί τι βιβλίον
Πιτθέως δὴ σύγγραμμα ὑπὸ ἀνδρὸς ἐκδοθὲν Ἐπιδαυρίου,
καὶ αὐτὸς ἐπελεξάμην. (5) Τοῦ Μουσείου [12] δὲ οὐ πόῤ-
ῥω βωμός ἐστιν ἀρχαῖος, Ἀρδάλου καὶ τοῦτον (ὥς φασιν)

bero Patre Semelen ab inferis reductam, hac item ab Hercule extractum Ditis canem, fama vulgavit. Ego vero Semelen ne mortuam quidem omnino arbitror, quae Iovis uxor fuerit. De Plutonis vero cane quae sunt fabulis vulgata, quemadmodum ea accidisse putem, alia in parte disseram. (3) A templi tergo est Pitthei monumentum. Solia super eo tria e candido lapide. In iis Pittheum cum duobus viris, qui ei aderant in consilio, ius dicere solitum aiunt. (4) Non longe abest Musarum cella. Fecisse eam dicitur Ardalus Vulcani filius: a quo tibiam inventam putant. Musas has ab illo Ardalidas nominant. In ea cella dicendi artem docuisse Pittheum tradunt: ac librum quidem a Pittheo scriptum, ab Epidaurio vero homine editum, ipse legi. (5) Seorsum ab hoc Museo ara est vetus, ab eodem Ardalo (uti aiunt) dicata:

6. *ταύτην* LbAgM. mox *ἀνάγοι* Ag. *ἀνάγων* La.

7. *γε* Smai. e coni. Porsòni et Schneideri, BPcAg. *δὲ* Edd. rell. VabMLab. *δὲ* post *τὰ* om. M.

8. *ἔστω* SMVa. mox *δοκεῖ* e coni. B, *δοκῶ* Edd. Codd. defendit S in Auctario, i. q. *νομίζω* esse statuens.

9. *ὄπισθε* BPcVa. *ὄπισθεν* Edd. rell. LabAgVbM. *ἔστιν* Ag.

10. *ἔστιν* AgVb. mox *νομίζουσιν* Vb. Ad *Ἀρδαλίδας* Hesychium s. v. laudat *Hemsterh. MS.*

11. *λόγω τέχνη* La. *φασὶν* Ag. tum *καί τοι βιβλ.* VaM.

12. *Μουσίου* AgVb. Sq. *οὐ* abest ab AXKFCVbAgPcMLab. Est in VaSB, ut coniecerunt Sylb. et C. Tum *βωμὸς ἀρχαῖος ὁ ἀρδ.* Vb. Etiam PcAgLb *ὁ ἀρδ.* Deinde *θύουσιν* Vb.

ἀναθέντος. ἐπὶ δὲ αὐτῷ Μούσαις καὶ Ὕπνῳ θύουσι λέγοντες τὸν Ὕπνον[13] θεὸν μάλιστα εἶναι φίλον ταῖς Μού-
4 σαις. (6) Πλησίον δὲ τοῦ θεάτρου Λυκείας[14] ναὸν Ἀρτέμιδος ἐποίησεν Ἱππόλυτος. ἐς δὲ τὴν ἐπίκλησιν οὐδὲν εἶχον πυθέσθαι παρὰ τῶν ἐξηγητῶν, ἀλλὰ ἢ λύκους ἐφαίνετό μοι τὴν Τροιζηνίαν λυμαινομένους[15] ἐξελεῖν ὁ Ἱππόλυτος, ἢ Ἀμαζόσι, παρ' ὧν[16] τὰ πρὸς μητρὸς ἦν, ἐπίκλησις τῆς Ἀρτέμιδός ἐστιν αὕτη· εἴη δ' ἂν ἔτι[17] καὶ ἄλλο οὐ γινωσκόμενον ὑπὸ ἐμοῦ. (7) Τὸν δὲ ἔμπροσθεν[18] τοῦ ναοῦ λίθον, καλούμενον δὲ ἱερὸν, εἶναι λέγουσιν ἐφ' οὗ ποτὲ ἄνδρες Τροιζηνίων ἐννέα Ὀρέστην
5 ἐκάθηραν ἐπὶ τῷ φόνῳ τῆς μητρός. (8) Εἰσὶ δὲ οὐ μακρὰν τῆς Λυκείας Ἀρτέμιδος βωμοὶ διεστηκότες οὐ πολὺ[19] ἀπ' ἀλλήλων. ὁ μὲν πρῶτός ἐστιν αὐτῶν Διονύσου κατὰ

ad eam aram Musis et Somno sacra faciunt, Musis omnium deorum maxime amicum Somnum ipsum censentes. (6) Iuxta theatrum Lyceae Dianae aedem exstruxit Hippolytus. Cur ita fuerit nuncupata, adhuc neminem reperi de iis, qui antiquitatis memoriam profitentur, qui me docuerit. Illud mihi in mentem venit coniicere, eam fuisse cognominis causam, quod lupos, qui agrum infestum redderent, Hippolytus confecisset; vel quod apud Amazonas, a quibus maternum genus ducebat Hippolytus, hoc est Dianae cognomentum: vel alia fortasse prodi possit causa, mihi prorsus ignota. (7) Lapidem vero eum, qui ante aedem iacet, et sacer dicitur, illum esse dicunt, super quo novem viri de Troezeniorum civitate Oresten a matris caede purgarunt. (8) Non procul a Lyceae Dianae templo arae sunt modicis distantes intervallis. Earum una Liberi ex quodam oraculo Sao-

13. τὸν ὕπνον Edd. praeter Smai. θεὸν CSVabLabMAg. θεῶν Edd. rell. Pc? Sq. εἶναι om. La.

14. λυκέας VbLa. Λυκαίας CBMVaPcAgLb. Λυκείας AXKFS, quae forma §. 8 etiam a BPcAg exhibetur, ubi Λυκίας VabM. ἔχον La.

15. λιμαινομένους Vb. antea ἄλλο, ἢ λύκ. Va.

16. παρ' ὧν τὰ CSB e coni. Hartungi, probata a Sylburgio et confirmata a Va. παρόντα Edd. Codd. rell., unde Reisk. MS. pro ἦν legendum putat οἷ, „nam ἧς (cuius matris) historia non patitur.“ Mox ἐστιν, quod est in CSBMPcdAgLb, om. AXKFVabLa.

17. ὅτι καὶ ἄ. οὐ γινοσκόμενον AgVaM (in M. ambigere se dicit is qui contulit codicem inter ὅτι, ὄντι, ὅστι); ὅτι etiam VbLab.

18. ἔμπροσθεν AXKFCSAgVbMLab; ἔπροσθεν Va. ἔμπροσθε BPc.

19. πολλὺ Ag. mox δὴ τὸ μάντ. ἐπ. σκώτου La.

δή τι μάντευμα ἐπίκλησιν Σαώτου, δεύτερος δὲ Θεμίδων
ὀνομαζόμενος· Πιτθεὺς τοῦτον ἀνέθηκεν, ὡς λέγουσιν.
Ἡλίου δὲ Ἐλευθερίου καὶ σφόδρα εἰκότι λόγῳ δοκοῦσί
μοι ποιῆσαι βωμὸν, ἐκφυγόντες δουλείαν ἀπὸ Ξέρξου τε 185
καὶ Περσῶν. (9) *Τὸ δὲ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Θεαρίου* 6
κατασκευάσαι[20] *μὲν Πιτθέα ἔφασαν, ἔστι δὲ ὧν οἶδα πα-*
λαιότατον. ἀρχαῖος μὲν οὖν καὶ Φωκαεῦσι τοῖς ἐν Ἰωνίᾳ
ναός ἐστιν Ἀθηνᾶς, ὃν Ἅρπαγός ποτε ὁ Μῆδος ἐνέπρη-
σεν, ἀρχαῖος δὲ καὶ ὁ Σαμίοις Ἀπόλλωνος Πυθίου· πλὴν
πολύ γε ὕστερον τοῦ παρὰ Τροιζηνίοις ἐποιήθησαν. ἄγαλ-
μα δέ ἐστι[21] *τὸ ἐφ' ἡμῶν ἀνάθημα Αὐλίσκου, τέχνη δὲ*
Ἕρμωνος Τροιζηνίου. τοῦ δὲ Ἕρμωνος τούτου καὶ τὰ
τῶν Διοσκούρων[22] *ξόανά ἐστιν.* (10) *Κεῖνται δὲ ἐν* 7
στοᾷ τῆς ἀγορᾶς γυναῖκες, λίθου καὶ αὐταὶ[23] *καὶ οἱ παῖ-*
δες. εἰσὶ δὲ ἃς Ἀθηναῖοι Τροιζηνίοις γυναῖκας καὶ
τέκνα ἔδωκαν[24] *σώζειν, ἐκλιπεῖν σφίσιν ἀρέσαν τὴν πό-*
λιν μηδὲ[25] *στρατῷ πεζῷ τὸν Μῆδον ἐπιόντα ὑπομεῖναι.*

tae *(quasi Servatoris dixeris)* cognomento; Themidum altera nominatur. Hanc Pittheus dicitur dedicasse. Soli vero Liberatori iure optimo aram mihi videntur erexisse, metu Xerxi et Medis serviendi liberati. (9) Thearii Apollinis templum aedificasse Pittheum et exornasse dicunt. Est illud quidem templorum omnium, quae ego novi, vetustissimum. Nam etsi pervetus est Minervae apud Phocaënses in Ionia, quod Harpagus olim Medus exussit; pervetus et Pythii Apollinis apud Samios: multo tamen serius, quam hoc Troezeniorum, aedificata illa fuerunt. Signum, quod nunc exstat ab Aulisco dedicatum, Troezenii Hermonis opus est. Eiusdem Hermonis arte elaborata Castorum lignea simulacra. (10) In fori porticu foeminarum et puerorum statuae positae sunt, utraeque e marmore. Sunt autem foeminae illae, quas cum filiis Athenienses Troezeniis servandas commiserunt, quo tempore statuerunt ipsi urbem deserere, quod Persarum impetum non esse sibi terrestribus

20. *κατασκεάσαι* M. mox *ἀρχαῖον* Va. sq. *οὖν* om. SM. *φωκαεῦσιν* Vb. *φωκεᾶσι* Lb. mox *ὂν ἆρ ἅρπαγος* Lb.
21. *ἔστιν* VbAg.
22. *διοσκόρων* VbLab. *ἔστιν* Lb. *ἐστι* rell.
23. *αὐταὶ* BPcAg et (per corr. in Addend. T. V.) S. *αὗται* (sic) Vab. *αὐται* edd. rell.
24. *ἔδωσα* (*ἔδοσαν*?) *ζώσειν* Va. *σέβειν* pro *σώζειν* M. *ἄρσαν* Vb.
25. *μὴ δὲ* VabM. mox *μεῖναι* Va.

λέγονται δὲ οὐ πασῶν τῶν γυναικῶν (οὐ γὰρ δὴ πολλαί
τινες ἐκεῖναι), ὁπόσαι δὲ ἀξιώματί προεῖχον, τούτων εἰ-
8 κόνας ἀναθεῖναι[26] μόνων. (11) Τοῦ δὲ ἱεροῦ τοῦ
Ἀπόλλωνός ἐστιν οἰκοδόμημα ἔμπροσθεν Ὀρέστου καλού-
μενον σκηνή. πρὶν γὰρ ἐπὶ τῷ αἵματι καθαρθῆναι τῆς
μητρὸς, Τροιζηνίων οὐδεὶς πρότερον ἤθελεν αὐτὸν[27]
οἴκῳ δέξασθαι· καθίσαντες δὲ ἐνταῦθα ἐκάθαιρον καὶ
εἱστίων, ἐς ὃ ἀφήγνισαν. καὶ νῦν ἔτι οἱ ἀπόγονοι τῶν
καθηράντων ἐνταῦθα δειπνοῦσιν ἐν ἡμέραις ῥηταῖς. κα-
τορυχθέντων δὲ ὀλίγον ἀπὸ τῆς σκηνῆς τῶν καθαρσίων[28]
φασὶν ἀπ' αὐτῶν ἀναφῦναι δάφνην, ἣ δὴ καὶ ἐς ἡμᾶς
9 ἔστιν, ἡ πρὸ τῆς σκηνῆς ταύτης. καθῆραι δέ φασιν Ὀρέ-
στην καθαρσίοις καὶ ἄλλοις καὶ ὕδατι τῷ[29] ἀπὸ τῆς ἵπ-
που κρήνης. (12) Ἔστι γὰρ καὶ Τροιζηνίοις ἵππου κα-
λουμένη κρήνη καὶ ὁ λόγος ἐς αὐτὴν οὐ[30] διαφόρως
τῶν Βοιωτῶν ἔχει· Πηγάσῳ γὰρ τῷ ἵππῳ καὶ οὗτοι λέ-

copiis sustinendum censuerunt. Neque vero omnibus statuas, quae non multae sunt, positas putant, sed iis tantum, quae dignitate ceteras anteibant. (11) Ante Apollinis aedificium quoddam est, quod Orestis tabernaculum appellant. Prius enim quam materni sanguinis maculam expiationibus Orestes elueret, de Troezeniis nemo eum tecto recipere voluit: sed in ea ipsa cella illum consistere iusserunt, ibique, qui ei lustrationi praefuerunt, epulas ei praebuerunt, quantisper rite expiatus est. Manet adhuc ritus, ut illorum posteri statis diebus eodem in loco coenitent. Defossis autem non longe ab ea taberna piaculis, laurum eam enatam tradunt, quae adhuc viret, proximo ei tabernae loco. Ad eum vero lustrandum et alia februorum genera adhibita dicunt, et aquam ex Hippucrene. (12) Habent enim ipsi quoque Troezenii Hippucrenen: de qua alius quam a Boeotis proditus est sermo. Nam quum et ipsi dicant, Pegasi equi

26. ἀναθῆναι La. μόνον, ω super ο poster. Vb. mox τοῦ post ἱεροῦ om. La.

27. αὐτὸν om. Va. mox καθίσαντες, η super ι, M.

28. τῶν καθαρσ. ad marg. habet Va. mox ἀναφῆναι K vitio operarum Vb. deinde ἣ δὲ tacite edidit C. " δὴ seu δὲ ἐς ἡμᾶς ἔτι ἦν πρὸ τῆς vult Letronn. Mox καθῆναι δὲ Lb.

29. τῷ inseruimus e Va. καὶ ὕδατι καὶ ἀπὸ MLb. Deinceps ἵππου καλ. κρήνη CSBVaMPcAg Lb. ἵππου κρ. καλ. Edd. rell. Vb La.

30. οὐ abest ab AXKFCodd. Uncis inclusum posuit C, sine uncis S coll. IX, 31, 3. B. τῶν Βοι. διαφ. ἔχ. VaM. διαφ. τῶν Βοι. Edd. Pc Ag. melius τοῦ Βοιωτῶν.

γουσι[31] τὸ ὕδωρ ἀνεῖναι τὴν γῆν θιγόντι τοῦ ἐδάφους τῇ ὁπλῇ, Βελλεροφόντην[32] δὲ ἐλθεῖν ἐς Τροιζῆνα γυναῖκα αἰτήσοντα Αἴθραν παρὰ Πιτθέως, πρὶν δὲ γῆμαι συμβῆναί οἱ φυγεῖν ἐκ Κορίνθου. (13) Καὶ Ἑρμῆς ἐνταῦθά ἐστι Πολύγιος[33] καλούμενος. πρὸς τούτῳ τῷ ἀγάλματι τὸ ῥόπαλον θεῖναί[34] φασιν Ἡρακλέα· καὶ (ἦν γὰρ κοτίνου) τοῦτο μὲν (ὅτῳ πιστὰ) ἐνέφυ τῇ γῇ καὶ 186 ἀνεβλάστησεν αὖθις,[35] καὶ ἔστιν ὁ κότινος πεφυκὼς ἔτι, τὸν δὲ Ἡρακλέα λέγουσιν ἀνευρόντα τὸν πρὸς τῇ Σαρωνίδι[36] κότινον ἀπὸ τούτου τεμεῖν ῥόπαλον. (14) Ἔστι δὲ καὶ Διὸς ἱερὸν ἐπίκλησιν Σωτῆρος· ποιῆσαι δὲ αὐτὸ βασιλεύοντα Αέτιον τὸν Ἄνθα[37] λέγουσιν. ὕδωρ δὲ ὀνομάζουσι[38] Χρυσορόαν· αὐχμοῦ δὲ ἐπὶ ἔτη συμβάντος σφίσιν ἐννέα, ἐν οἷς[39] οὐχ ὗεν ὁ θεός, τὰ μὲν ἄλλα

ungula effosso solo e terra fontem manasse, addunt, Troezenem venisse Bellerophontem, quum uxorem sibi a Pittheo Aethram poposcisset: verum ita accidisse, ut ante nuptias Corintho in exilium mitteretur. (13) Est ibidem Mercurii signum, qui cognomento Polygius dicitur. Ei clavam ab Hercule dedicatam perhibent, factam ex oleastro. Quod adiiciunt miraculum, haud scio an cuiquam fide dignum videri possit, eam clavam radicibus actis regerminasse. Oleaster certe ille hac etiam aetate monstratur. Clavam vero Herculem ab oleastro, quem ad Saronidem paludem invenerit, abscidisse ferunt. (14) Visitur praeterea Iovis fanum, cui Servator cognomentum est: erectum dicunt ab Aetio, quum Anthae patri in regno successisset. Amnem habent Chrysorhoan, *hoc est, ac si Aurifluúm dicas*. Hunc amnem solum suam aquarum perennitatem servasse nár-

31. *λέγουσιν* AgVb. *τὴν πηγὴν* MPcAgRLab; ad marg. *ἄλλ. τὴν γῆν* R. in Vb *πη* expunctum. *θίγοντι* Edd. ante Smai. VbLab.; *θιγόντι* Smai. BPcAgVa, ut coniecit Coraes.

32. *φελλεροφόντην* Vb. *αἰτήσαντα* LabMVabAXKFC. *αἰτήσοντα* S, [ut voluit Coraes et Schaef. ad Lamb. Bos. p. 137.] BPcAg. *Αἴθρα* Va. tum *φεύγειν* id.

33. *Πολύγυος* coni. Sylb. *πολυγύλιος* Corsini. *ἐστιν* Vb.; tum *τοῦτο τῷ* Va.

34. *ῥάπαλον θῆναι* Ag.; tum *τούτω μὲν — ἐνέφη* Va. *οὕτω πιστὰ* La.

35. *εὐθὺς* coni. C. mox *πεφυκὸς* VaM.; in M. *ω* supra lin. sq. *δὲ* om. Va.

36. *τῶν πρὸς τῇ Σαρδωνίδι* Ag Vb. *πρὸν* (sic) *τῇ* Va. *σαρδωνίδι* etiam VaLb. *σαρσώνιδι* M.

37. *Ἄνθα* BPcAg. *Ἄνθου* Edd. rell. Vab. *τοῦ ἄνθου* La. *τὸ ἀναθὲν* M. *τὸ ἀναθὰ* Lb.

38. *ὀνομάζουσιν* Vb. *χρυσοροᾶν* id.; *ἀχμοῦ* Va.

39. *ἐφ' οἷς* VtM. Sq. *ὁ* om. Pc AgLb.

κυόνης [37] Ἄτλαντος θυγατρὸς καὶ πόλεις αὐτοὺς ἐν τῇ χώρᾳ φασὶν Ὑπέρειάν τε καὶ Ἄνθειαν οἰκίσαι· [38] Ἀέτιον δὲ τὸν [39] Ἄνθα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ θείου παραλαβόντα τὴν ἀρχὴν τὴν ἑτέραν τῶν πόλεων Ποσειδωνιάδα ὀνομάσαι. (8) Τροιζῆνος [40] δὲ καὶ Πιτθέως παρὰ Ἀέτιον ἐλθόντων, βασιλεῖς μὲν τρεῖς ἀντὶ ἑνὸς ἐγένοντο. ἴσχυον δὲ οἱ παῖ-
9 δες μᾶλλον οἱ Πέλοπος. σημεῖον δέ· ἀποθανόντος γὰρ Τροιζῆνος Πιτθεὺς ἐς [41] τὴν νῦν πόλιν συναγαγὼν τοὺς ἀνθρώπους ὠνόμασεν ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Τροιζῆνα [42] συλλαβὼν Ὑπέρειάν τε καὶ Ἄνθειαν. πολλοῖς δὲ ἔτεσιν ὕστερον ἐς ἀποικίαν ἐκ Τροιζῆνος σταλέντες Ἁλικαρνασὸν [43] ἐν τῇ Καρίᾳ καὶ Μύνδον ἀπῴκισαν οἱ [44] γεγονότες ἀπ'
183 Ἀετίου τοῦ Ἄνθα. Τροιζῆνος δὲ οἱ παῖδες Ἀνάφλυστος καὶ Σφῆττος [45] μετοικοῦσιν ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ οἱ δῆμοι τὰ ὀνόματα ἔχουσιν ἀπὸ τούτων. Τὰ δὲ ἐς Θησέα θυγα-

satu ortos, ab illisque Hyperean et Anthean in ipsa regione oppida condita: quorum alterum Aetius Anthae filius, accepto a patre patruoque imperio, priore nomine mutato, Posidoniadem appellarit. (8) At enim quum Troezen et Pittheus ad Aetium venissent, tres iam pro uno reges fuerunt. Firmiores certe Pelopis filiorum opes fuisse, ea res argumento esse potest, quod, quum Troezen decessisset e vita, Pittheus Hyperean et Anthean in ius ac formam unius civitatis redactas, ex utraque in unum coacta multitudine, Troezena de fratris nomine nuncuparit. At Troezene multis quidem post annis, qui ab Aetio Anthae filio originem ducebant, in coloniam missi, Myndum et Halicarnasum in Caria deduxerunt: Troezenis filii Anaphlystus et Sphettus in Atticam migrarunt; a quibus curiae Atheniensium duae nomina acceperunt. Hoc loco de Theseo Pitthei ex

37. ἀλκυ[illegible] AMLabVb. ἀλκιόνος Ag. ἀ[illegible]άντος, ο super α, Va.

38. οἰκῆσαι AgVaMLb. οἰκεῖσαι (sic) Vb.

39. τὸν B. τοῦ Edd. rell. Codd. αἴτιον τοῦ Ἄνθ. Va. deinde ὠνομάσαι Va.

40. Τροίζηνος PcAgVabLab. h. l. et bis postea. Πυτθέως VbLab. mox πιθεὺς La.

41. ἐς abest ab Edd. praeter B, et Codd. Ponendum esse viderunt K. Valcken. probante S.

42. τροίζηνα et mox ἐκ τροιζήνος La. Τροιζῆνα (τροίζηνά LbM) τε λαβὼν καὶ ἄνθαν (ἄνθα Ag. in M hoc nomen ambig. ἄνθα.. vel ἄνθια esse videtur) πολλοῖς ἔτεσιν PcAgMLb. δὲ om. etiam Vb. ὑπερείαν καὶ ἄνθιαν Va.

43. ἀλικαρνασὸν LaVa. Ἁλικαρνασσὸν Edd. Codd. rell.

44. οἱ om. PcAgLb.

45. Σφῆττος CSBPcAg. Σφῆτος Edd. rell. VabMLa.

τριδοῦν[46] Πιτθέως εἰδόσι τὰ ἐς αὐτὸν οὐ γράφω. (9) Δεῖ δέ με τοσόνδε ἔτι δηλῶσαι. Ἡρακλειδῶν γὰρ κατελθόντων ἐδέξαντο καὶ οἱ Τροιζήνιοι[47] συνοίκους Δωριέων τῶν ἐξ Ἄργους καὶ πρότερον ἔτι Ἀργείων ὄντες κατήκοοι· καὶ σφᾶς καὶ Ὅμηρος ἐν καταλόγῳ φησὶν ὑπὸ Διομήδους ἄρχεσθαι. Διομήδης γὰρ καὶ Εὐρύαλος ὁ Μηκιστέως,[48] Κυάνιππον τὸν Αἰγιαλέως παῖδα ὄντα ἐπιτροπεύοντες, Ἀργείων ἡγήσαντο ἐς Τροίαν. Σθένελος δὲ, ὡς ἐδήλωσα ἐν τοῖς πρότερον, οἰκίας τε ἦν ἐπιφανεστέρας τῶν Ἀναξαγοριδῶν καλουμένων, καὶ ἡ βασιλεία τούτῳ μάλιστα ἦν ἡ[49] Ἀργείων προσήκουσα. τοσαῦτα Τροιζηνίοις ἐχόμενα ἱστορίας ἦν, παρὲξ ἢ[50] ὅσαι πόλεις παρ' αὐτῶν φασὶν ἀποικισθῆναι. κατασκευὴν δὲ ἱερῶν καὶ ὅσα ἄλλα ἐς[51] ἐπίδειξιν τὸ ἐντεῦθεν ἐπέξειμι.

filia nepote, quod satis sunt omnibus eius res notae, nihil scribo; (9) sed ea, quae addenda censeo, in praesentia persequor. Heraclidis in Peloponnesum reversis, receperunt et Troezenii in urbem suam Dorienses, qui Argis venerunt, quum etiam antea Argivis paruissent. Nam et Homerus in exercitu Graecorum recensendo Diomedem illis imperasse dicit: siquidem Diomedes et Euryalus Mecistei, suscepta Cyanippi Aegialei filii tutela, Argivos ad Troiam deduxere. Sthenelus vero (uti ante exposui) natalibus multo fuit clarioribus, nempe qui de eorum esset gente, qui sunt Anaxagoridae appellati. Ei itaque in primis Argivorum debebatur imperium. Haec de Troezeniorum rebus historiae mandata sunt: quamquam et multa fortasse de iis, quas deduxerunt, coloniis addi possent. Iam vero templorum ornamenta, et alia maxime insignia opera persequar.

46. *θυτριδοῦν* (γα supra lin.) Va. *Πυτθέως εἰδότι* Ag. *τὰ ἑαυτῶν οὐ* Pc. mox *τοσόνδεῖτι* (sic) La.

47. *τριζήνιοι* M. *ὄντες κατήκ.* — *Ἀργείων* om. La. Mox *καταλ. φασὶν* Va.

48. *Μηκιστέος* Ag. *Μυκιστέως*, *η* super *υ*, Vb.

49. *ἡ* om. M.

50. *παρέξαι* LbMVabPcAg. *παρρέξαι* La. unde nos *παρὲξ ἢ* eruimus. *παρὲξ* (*πάρεξ*) edd. *ἀποικῆσαι* Ag. *φασὶ* M.

51. *ἐς* om. Vb.

CAPUT XXXI.

De templo et signis Dianae Sospitae in foro Troezen. a Theseo post Asterionis caedem dedicatis — aris deûm inferorum — Pitthei monumento — templo Musarum et Ardalidis (Musis) — Musei ara ac somno Musis amico — templo Dianae Lyceae — sacro lapide et Oreste ibi a caede purgato — aris Bacchi Saotae, Themidum et Solis Eleutherii — templo Apollinis Thearii — signis mulierum Atheniensium — Orestis tabernaculo eiusque lustratione — Hippocrene — signo Mercurii Polygii et Herculis clava — templo Iovis Servatoris et fonte Chrysoroa.

Ἐν τῇ ἀγορᾷ Τροιζηνίων ναὸς καὶ ἀγάλματα [1] Ἀρτέμιδός ἐστι Σωτείρας. Θησέα δὲ ἐλέγετο ἱδρύσασθαι καὶ ὀνομάσαι Σώτειραν, ἡνίκα Ἀστερίωνα τὸν Μίνω καταγωνισάμενος ἀνέστρεψεν ἐκ τῆς Κρήτης. [2] ἀξιολογώτατον δὲ εἶναι τοῦτο ἔδοξέν οἱ τῶν κατειργασμένων, οὐ τοσοῦτον (ἐμοὶ ἐδόκει), ὅτι ἀνδρίᾳ [3] τοὺς ἀποθανόντας ὑπὸ Θησέως ὑπερέβαλεν ὁ Ἀστερίων, ἀλλὰ τό τε ἐκ τοῦ λαβυρίνθου δυσέξοδον καὶ λαθόντα ἀποδρᾶναι μετὰ τὸ ἔργον ἐποίησεν εἰκότα τὸν λόγον ὡς προνοίᾳ [4] θείᾳ καὶ αὐτὸς
2 ἀνασωθείη Θησεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. (2) Ἐν τούτῳ δέ εἰσι [5] τῷ ναῷ βωμοὶ θεῶν τῶν λεγομένων ὑπὸ γῆν ἄρ-

Cap. XXXI. In Troezeniorum foro Dianae cognomento Sospitae templum cum signo est. Dicatum id a Theseo tradunt, deamque ipsam ita nominatam, quum ille e Creta, interempto Asterione Minois filio, redisset. Fuisse autem omnium Thesei factorum hoc memoratu dignissimum existimo, non ob id solum, quod Asterion viribus longe fuit omnibus iis, quos Theseus confecerit, superior: verum multo ob eam causam magis, quod, quum ex Labyrintho clam patrato facinore effugerit, omnesque loci difficultates superarit, certum dederit documentum, quum se tum socios vi divinae providentiae servatos. (2) In eadem sunt aede deum inferum arae. Hac enim a Li-

Cap. XXXI. 1. ἄγαλμα coni. S. ἐστιν Vb. σωτηρίας Ag. σωτίρας La. mox ἡνίκα δὲ id.

2. ἐκ Κρήτης BPcAg. ἐκ τῆς Κρ. Edd. rell. VabM.; tum κατειργασμένων Va et τοσοῦτο VaMLb.

3. ἀνδρίᾳ SBMPcAgVaM. ἀνδρεία Edd. rell. LaVb. tum ὑπερέβαλον Va; ὑπερίβαλεν M.; mox ἀποδράναι Vab, quod voluit Sylb.

4. προνείᾳ Vb.

5. δὲ ἔτι εἰσι Ag. sed ἔτι expunctum. εἰσιν Vb. εἰσιν ἐν τῷ Va.

χειν· καί φασιν ἐξ Ἅιδου Σεμέλην τε ὑπὸ Διονύσου κο-
μισθῆναι ταύτῃ[6] *καὶ ὡς Ἡρακλῆς ἀναγάγοι τὸν κύνα*
τοῦ Ἅιδου. ἐγὼ δὲ Σεμέλην μὲν οὐδὲ ἀποθανεῖν ἀρχὴν
πείθομαι, Διός γε[7] *οὖσαν γυναῖκα· τὰ δὲ ἐς τὸν ὀνομα-* 184
ζόμενον Ἅιδου κύνα ἑτέρωθι ἔσται[8] *μοι δῆλα, ὁποῖα*
εἶναί μοι δοκεῖ. (3) *Ὄπισθεν*[9] *δὲ τοῦ ναοῦ Πιτθέως* 3
μνῆμά ἐστι, τρεῖς δὲ ἐπ᾽ αὐτῷ θρόνοι κεῖνται λίθου λευ-
κοῦ· δικάζειν δὲ Πιτθέα καὶ ἄνδρας δύο σὺν αὐτῷ λέ-
γουσιν ἐπὶ τῶν θρόνων. (4) *Οὐ πόῤῥω δὲ ἱερὸν Μουσῶν*
ἐστί.[10] *ποιῆσαι δὲ ἔλεγον αὐτὸ Ἄρδαλον παῖδα Ἡφαί-*
στου· καὶ αὐλόν τε εὑρεῖν νομίζουσι τὸν Ἄρδαλον τοῦτον,
καὶ τὰς Μούσας ἀπ᾽ αὐτοῦ καλοῦσιν Ἀρδαλίδας. ἐνταῦ-
θα Πιτθέα διδάξαι λόγων[11] *τέχνην φασὶ καί τι βιβλίον*
Πιτθέως δὴ σύγγραμμα ὑπὸ ἀνδρὸς ἐκδοθὲν Ἐπιδαυρίου,
καὶ αὐτὸς ἐπελεξάμην. (5) *Τοῦ Μουσείου*[12] *δὲ οὐ πόῤ-*
ῥω βωμός ἐστιν ἀρχαῖος, Ἀρδάλου καὶ τοῦτον (ὥς φασιν)

bere Patre Semelen ab inferis reductam, hac item ab Hercule extractum Ditis canem, fama vulgavit. Ego vero Semelen ne mortuam quidem omnino arbitror, quae Iovis uxor fuerit. De Plutonis vero cane quae sunt fabulis vulgata, quemadmodum ea accidisse putem, alia in parte disseram. (3) A templi tergo est Pitthei monumentum. Solia super eo tria e candido lapide. In iis Pittheum cum duobus viris, qui ei aderant in consilio, ius dicere solitum aiunt. (4) Non longe abest Musarum cella. Fecisse eam dicitur Ardalus Vulcani filius: a quo tibiam inventam putant. Musas has ab illo Ardalidas nominant. In ea cella dicendi artem docuisse Pittheum tradunt: ac librum quidem a Pittheo scriptum, ab Epidaurio vero homine editum, ipse legi. (5) Seorsum ab hoc Museo ara est vetus, ab eodem Ardalo (uti aiunt) dicata:

6. *ταύτην* LbAgM. mox *ἀνάγοι* Ag. *ἀνάγων* La.

7. *γε* Smai. e coni. Porsòni et Schneideri, BPcAg. *δὲ* Edd. rell. VabMLab. *δὲ* post *τὰ* om. M.

8. *ἔστω* SMVa. mox *δοκεῖ* e coni. B, *δοκῶ* Edd. Codd. defendit S in Auctario, i. q. *νομίζω* esse statuens.

9. *ὄπισθε* BPcVa. *ὄπισθεν* Edd. rell. LabAgVbM. *ἔστιν* Ag.

10. *ἔστιν* AgVb. mox *νομίζουσιν* Vb. Ad *Ἀρδαλίδας* Hesychium s. v. laudat *Hemsterh. MS.*

11. *λόγω τέχνη* La. *φασὶν* Ag. tum *καί τοι βιβλ.* VaM.

12. *Μουσίου* AgVb. Sq. *οὐ* abest ab AXKFCVbAgPcMLab. Est in VaSB, ut coniecerunt Sylb. et C. Tum *βωμὸς ἀρχαῖος ὁ ἀρδ.* Vb. Etiam PcAgLb *ὁ ἀρδ.* Deinde *θύουσιν* Vb.

ναός ἐστι. ξόανον δὲ ἔργον Μύρωνος, ὁμοίως ἓν πρόσω-
πόν τε καὶ τὸ λοιπὸν σῶμα. Ἀλκαμένης δὲ (ἐμοὶ δοκεῖν)
πρῶτος ἀγάλματα Ἑκάτης τρία ἐποίησε προσεχόμενα ἀλλή-
λοις, ἣν Ἀθηναῖοι καλοῦσιν Ἐπιπυργιδίαν· ἕστηκε δὲ
3 παρὰ τῆς ἀπτέρου Νίκης τὸν ναόν. (3) Ἐν Αἰγίνῃ[7] δὲ
πρὸς τὸ ὄρος τοῦ Πανελληνίου Διὸς ἰοῦσιν ἔστιν Ἀφαίας
ἱερὸν, ἐς ἣν καὶ Πίνδαρος ᾆσμα Αἰγινήταις ἐποίησεν.[8]
φασὶ δὲ οἱ Κρῆτες (τούτοις γάρ ἐστι τὰ ἐς αὐτὴν ἐπι-
χώρια) Καρμάνορος[9] τοῦ καθήραντος Ἀπόλλωνα ἐπὶ
φόνῳ τῷ Πύθωνος παῖδα Εὔβουλον εἶναι, Διὸς δὲ καὶ
181 Κάρμης τῆς Εὐβούλου Βριτόμαρτιν[10] γενέσθαι· χαίρειν
δὲ αὐτὴν δρόμοις τε καὶ θήραις καὶ Ἀρτέμιδι μάλιστα
φίλην εἶναι· Μίνων[11] δὲ ἐρασθέντα φεύγουσα ἔῤῥιψεν
ἑαυτὴν ἐς δίκτυα ἀφειμένα ἐπ' ἰχθύων θήρᾳ. ταύτην μὲν
θεὸν ἐποίησεν Ἄρτεμις, σέβουσι[12] δὲ οὐ Κρῆτες μόνον

eo ligneum signum factum a Myrone, cuius unicum os, ut corporis truncus unicus. Nam primus, uti ego existimo, Alcamenes Atheniensibus triplex fecit iunctis corporibus Hecates signum, quam Epipyrgidian Athenienses appellant, iuxta involucris Victoriae aedem positum. (3) Apud eosdem Aeginetas contendentibus ad Panellenii Iovis montem est Aphaeae fanum, in quam Pindarus Aeginetis canticum fecit. Cretenses quidem (ipsi enim *omnium primi* patrios quosdam sermones de hac dea protulerunt) Carmanoris, eius, qui de Pythonis caede Apollinem purgavit, Eubulum filium fuisse aiunt: Iove et Carme Eubuli filia Britomartin genitam: quae quum se totam in currendi venandique studia tradidisset, fuisse eam Dianae multo carissimam. Verum quum Minoëm prae amore insequentem fugeret, ac se *in mare* abiecisset, in retia, quae ad pisces capiendos in mare missa fuerant, *incidisse:* a Diana in deorum numerum relatam. Colunt eam non soli Cretenses, sed ipsi etiam Ae-

7. *αἰγείνῃ* AgVb. deinde *ἔστιν* om. Vb. *ἀσφαίας* Lb. mox *αἰγεινήταις*, Vb. *αἰγηνήταις*, ει super η priori, Ag.; *καὶ* post *ἣν* om. Va.

8. *ἐποίησε* CSLab; *ἐποίησεν* Codd. Edd. rell.

9. *Καρμάρονος* Ag. *Καλμάνορος* M.

10. *Κριτόμαρτιν* VbLa (La etiam infra ubi *κρητόμαρτιν* Vb); tum *φίλην μάλιστα* Va. *μίλων* La. *μίνων* (α sup. ν) Lb.

11. *Μίνω* C. tum *τε*, δ super τ, Ag. mox *δύκτικ* idem *ἀφειμένη* MLb et *ἐπ — ιχθ*. Va. Pro *θήρᾳ* Va ad marg. habet: *ἄγρᾳ* cf. VI, 11, 8.

12. *σέβουσιν* Ag. Sq. *οὐ* om. Lb. *αἰγεινῆται* AgVb. *αἰγεινήταις* Vb.; *φάνεσθαι* M. tum τὸν *βριτόμ*. id.

ἀλλὰ καὶ Αἰγινῆται, λέγοντες φαίνεσθαί σφισιν ἐν τῇ
νήσῳ τὴν Βριτόμαρτιν. ἐπίκλησις [13] δέ οἱ παρά τε Αἰ-
γινήταις ἐστὶν Ἀφαία καὶ Δίκτυννα ἐν Κρήτῃ. (4) Τὸ 4
δὲ Πανελλήνιον, [14] ὅτι μὴ τοῦ Διὸς τὸ ἱερὸν, ἄλλο [15]
τὸ ὄρος ἀξιόλογον εἶχεν οὐδὲν. τοῦτο δὲ τὸ ἱερὸν λέγου-
σιν Αἰακὸν ποιῆσαι τῷ Διΐ. (5) Τὰ δὲ ἐς τὴν Αὐξησίαν
καὶ Δαμίαν, [16] ὡς οὐχ ὗεν ὁ θεὸς Ἐπιδαυρίοις, ὡς τὰ
ξόανα ταῦτα ἐκ μαντείας ἐποιήσαντο [17] ἐλαίας παρ' Ἀθη-
ναίων λαβόντες, ὡς Ἐπιδαύριοι μὲν [18] οὐκ ἀπέφερον ἔτι
Ἀθηναίοις ἃ ἐτάξαντο οἷα Αἰγινητῶν ἐχόντων τὰ ἀγάλ-
ματα, Ἀθηναίων δὲ ἀπώλοντο [19] οἱ διαβάντες ἐς ταῦτα
ἐς Αἴγιναν, ταῦτα εἰπόντος Ἡροδότου καθ' ἕκαστον αὐ-
τῶν ἐπ' ἀκριβὲς οὔ μοι γράφειν κατὰ γνώμην ἦν εὖ
προειρημένα, πλὴν τοσοῦτό [20] γε ὅτι εἶδόν τε τὰ ἀγάλ-
ματα καὶ ἔθυσά σφισι κατὰ τὰ αὐτὰ [21] καθὰ δὴ καὶ

ginetae, quod in insula visam Britomartin autumant. Et eadem sane Aeginetis Aphaea est, quae apud Cretenses Dictynna. (4) Panellenium, praeter Iovis aedem, nihil habet mons aliud memoratu dignum: eam vero ab Aeaco Iovi dicatam tradunt. (5) Quae vero de Auxesia et Lamia, quemadmodum scilicet quum Epidaurii diu imbres desiderassent, atque ex oraculo quodam signa haec ex olea ab Atheniensibus accepta fecissent: tum vero quemadmodum, quum Epidaurii tributum imperatum Atheniensibus non penderent, quod ea signa penes Aeginetas essent, Athenienses, qui insulam ad ea repetenda transmiserant, omnes perierint: haec omnia quum subtiliter persecutus fuerit Herodotus, non est libitum ab eo luculenter perscripta referre. Id unum addam, vidisse me ea simulacra, remque illis divinam

13. *ἐπίκλησιν* AgLabVabM. *δι-κτυνήνα* AgVabLab et sine acc. *Pc.

14. *Πανελληνίου* Va.

15. *ἄλλο — ἱερὸν* om. Pc. mox *τοῦτο δὲ ἱερὸν* La.

16. *Δαμίαν* CSB ex corr. Kuhnii. *Λαμίαν* AXKFPcAg. *λάμιαν* Lab. *λαμνίαν* Vab (in Va *ν̄* rasura, in Vb puncto deletum); *οὐχ ὡς* M.

17. *ἐποιήσαντο* S e coni. Facii BPcAg. *[illegible]σαντο* MVa. *ποιήσαιντο* AXKFC[illegible]ab. *παρ' Ἀθ.* SBPcAg MVa. *παρὰ Ἀθ.* Edd. rell. Vb. mox *ὡς Ἐπιδαύριον* Va.

18. *δὲ* Pc. *ἔτι* om. Exc. Pal. tum *Αἰγεινητῶν* et *Αἴγειναν* VbAg.

19. *ἀπόλλοντο* Ag. *ἀπώλλοντο* Vb. *διαβάντες ἐνταῦθα* Va.

20. *τοσοῦτόν γε* La. tum *εἰδόντες τὰ* Ag.

21. *τὰ αὐτὰ* CS ed. mai. BVa. ut Valck. et Porsonus voluerunt. *τὰ* om. Edd. Codd. rell. tum *καθὰ ἤδη* Edd. ante B, Codd. (La *καθὰ* om.); *καθὰ δὴ* B, ut coni. S. *Ἐλευσίνι* Vab.

Ἐλευσῖνι θύειν νομίζουσιν. Αἰγίνης[22] μὲν δὴ Αἰακοῦ
5 ἕνεκα καὶ ἔργων, ὁπόσα ἀπεδείξατο, ἐς τοσόνδε ἔστω μνήμη.

(6) Τῆς δὲ Ἐπιδαυρίας ἔχονται Τροιζήνιοι[23] σεμνύνοντες, εἴπερ καὶ ἄλλοι τινὲς, τὰ ἐγχώρια. φασὶ[24] δὲ Ὧρον γενέσθαι σφίσιν ἐν τῇ γῇ πρῶτον. ἐμοὶ μὲν οὖν Αἰγύπτιον φαίνεται καὶ οὐδαμῶς Ἑλληνικὸν ὄνομα Ὧρος εἶναι· βασιλεῦσαι δ᾽ οὖν φασὶν αὐτὸν καὶ Ὡραίαν[25] ἀπ᾽ αὐτοῦ καλεῖσθαι τὴν γῆν, Ἄλθηπον δὲ Ποσειδῶνος παῖδα καὶ Ληΐδος τῆς Ὥρου παραλαβόντα μετὰ Ὧρον τὴν ἀρ-
6 χὴν, Ἀλθηπίαν ὀνομάσαι[26] τὴν γῆν. ἐπὶ τούτου βασιλεύοντος Ἀθηνᾶν καὶ Ποσειδῶνα ἀμφισβητῆσαι λέγουσι[27] περὶ τῆς χώρας, ἀμφισβητήσαντας δὲ ἔχειν[28] ἐν κοινῷ·
182 προστάξαι γὰρ οὕτω Δία σφίσι. καὶ διὰ τοῦτο Ἀθηνᾶν τε σέβουσι[29] Πολιάδα καὶ Σθενιάδα ὀνομάζοντες τὴν αὐτὴν καὶ Ποσειδῶνα βασιλέα ἐπίκλησιν· καὶ δὴ καὶ νόμισμα[30] αὐτοῖς τὸ ἀρχαῖον ἐπίσημα ἔχει τρίαιναν καὶ Ἀθηνᾶς

fecisse. Fiunt autem illis non alio, quam sacra Eleusinia, ritu. Atque haec hactenus de Aegina, et Aeaco, deque rebus ab eo gestis. (6) Finitimi sunt Epidauriis Troezenii. Hi de regionis suae rebus, si qui alii, magnifice ac gloriose praedicant. Orum aiunt primum in ea terra genitum. Mihi tamen Aegyptiacum, non Graecum nomen Orus esse videtur. At illum regnasse dicunt, et ab eo regionem Oraean nuncupatam. Postea vero Althepum, Neptuno ex Leide Ori filia genitum, accepto ab avo regno, Althepiam eam nominasse. Interea dum hic regnum teneret, disceptasse Neptunum et Minervam de loci tutela: ita ex eo certamine discessisse, ut ex Iovis arbitrio communis utrique is honos esset. Eam ob rem Minervam venerantur Poliadem et Stheniadem, duobus eandem cognominibus, et Neptunum Regem cognomento. Quin et vetustus eius populi nummus tri-

22. αἰγείνης Ag. — μὲν δὴ CSB PcAg.; μὲν καὶ AXKFLaVab; μὲν αἰακοῦ MLb; tum καὶ om. La. ἐς τοσοῦτόνδε La. μνήμης Va.

23. Τριζήνιοι Ag.

24. φασὶν Ag. mox ἐν τῇ γῇ B PcAg.; ἐν γῇ odd. rell. VabMLab.

25. ὡραίαν A.

26. ὀνόμασαν Vb. ὀνομάσαν M. ὠνόμασαν Va.

27. λέγουσιν AgVb. ἀμφιςβητήσαντες, α super ε, Vb.

28. ἔχει M.

29. σέβουσιν Vb. [illegible] Ag. mox Σθενία (supra lin. [illegible]) Va.

30. [illegible]μιμα Va. [illegible]

πρόσωπον. (7) Μετὰ δὲ [31] Ἄλθηπον Σάρων ἐβασίλευσεν. 7
ἔλεγον δὲ, ὅτι οὗτος τῇ Σαρωνίδι τὸ ἱερὸν Ἀρτέμιδι ᾠκο-
δόμησεν ἐπὶ θαλάσσῃ τελματώδει [32] καὶ ἐπιπολῆς μᾶλλον,
ὥστε καὶ Φοιβαία λίμνη διὰ τοῦτο ἐκαλεῖτο. Σάρωνα δὲ
(θηρεύων [33] γὰρ δὴ μάλιστα ἥδετο) κατέλαβεν ἔλαφον
διώκοντα ἐς θάλασσαν συνεσπεσεῖν φευγούσῃ. καὶ ἥ τε
ἔλαφος ἐνήχετο ἀπωτέρω τῆς γῆς καὶ ὁ Σάρων εἴχετο τῆς
ἄγρας, ἐς ὃ ὑπὸ προθυμίας ἀφίκετο ἐς τὸ πέλαγος· ἤδη
δὲ [34] κάμνοντα αὐτὸν καὶ ὑπὸ τῶν κυμάτων κατακλυζό-
μενον ἐπέλαβε τὸ χρεών. ἐκπεσόντα δὲ τὸν νεκρὸν κατὰ
τὴν Φοιβαίαν λίμνην ἐς τὸ ἄλσος [35] τῆς Ἀρτέμιδος ἐντὸς
τοῦ ἱεροῦ περιβόλου θάπτουσι καὶ λίμνην ἀπὸ τούτου
Σαρωνίδα τὴν ταύτῃ θάλασσαν καλοῦσιν ἀντὶ Φοιβαίας.
τοὺς δὲ ὕστερον βασιλεύσαντας οὐκ ἴσασιν αχρι [36] Ὑπέρη- 8
τος καὶ Ἄνθα· τούτους δὲ εἶναι Ποσειδῶνος καὶ Ἀλ-

dentis nota, et Minervae capite signatus est. (7) Successit Althepo Saron. Hunc aiunt Saronidi Dianae templum aedificasse ad mare palustre et praecipue in locis vadosis; quam ob rem etiam Phoebaeam paludem appellatam esse. Saronem ipsum narrant, quum venandi studio plurimum delectaretur, cervum usque ad mare persecutum; atque inde quum fugientem acrius urgeret, se in eam alluviem demisisse: nantem vero longius iam a litore feram quum praedae cupiditate captus non dimitteret, in pelagus provectum; ibi et labore confectum, et maris aestu iam prope submersum diem suum obisse. Eius cadaver ad Phoebaeam paludem in Dianae luco, atque adeo intra aedis maceriam conditum. Aestuarium illud ab eo casu pro Phoebaea Saronidem paludem appellatum perhibent. Posteriorum vero regum usque ad Hyperetem et Anthan neminem norunt. Hos quidem Neptuni ferunt et Alcyones Atlantis filiae

31. μετὰ δὲ καὶ ἄλ. La. σάρνων AgMLb. σαίνων Pc. tum ἔλεγε La. σαρνωνίδι Lb.

32. τε ἁλματώδει MPcAgLb. ἐπὶ πολλῆς AgVbLa.

33. θηρεύων — ἥδετο CS. θηρεύειν — ᾕρητο Edd. rell. Codd. (ἥρητο La). Sqq. in AXKF ita leguntur: ἔλαφον διώκοντα ἐς θάλασσαν, ὡς οὐ κατελάμβανε, συνεσπεσεῖν φευγούσῃ. Recepimus lectionem in qua VabLabMPcAg CSB consentiunt. Mox ὁ σαρὼν Lb. ἤχετο La.

34. ἤδη δὲ δὴ (δὴ ambig.) Va.

35. ἄλβος Ag. mox θάπτουσιν M AgVb.; deinde καὶ τὴν λίμν. Va. mox βασιλεύσαντος M. τοῦ δὲ ὕστ. βασιλεύσαντος VbLb.

36. ἄχρι SBMPcAgVab. ἄχρις AXKFC. Ὑπήρητος M. (sec. S.) mox ἀνθάτου. τοὺς Lb.

κυόνης [37] Ἄτλαντος θυγατρὸς καὶ πόλεις αὐτοὺς ἐν τῇ χώρᾳ φασὶν Ὑπέρειάν τε καὶ Ἄνθειαν οἰκίσαι· [38] Ἀέτιον δὲ τὸν [39] Ἄνθα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ θείου παραλαβόντα τὴν ἀρχὴν τὴν ἑτέραν τῶν πόλεων Ποσειδωνιάδα ὀνομάσαι. (8) Τροιζῆνος [40] δὲ καὶ Πιτθέως παρὰ Ἀέτιον ἐλθόντων, βασιλεῖς μὲν τρεῖς ἀντὶ ἑνὸς ἐγένοντο. ἴσχυον δὲ οἱ παῖ-
9 δες μᾶλλον οἱ Πέλοπος. σημεῖον δέ· ἀποθανόντος γὰρ Τροιζῆνος Πιτθεὺς ἐς [41] τὴν νῦν πόλιν συναγαγὼν τοὺς ἀνθρώπους ὠνόμασεν ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ Τροιζῆνα [42] συλλαβὼν Ὑπέρειάν τε καὶ Ἄνθειαν. πολλοῖς δὲ ἔτεσιν ὕστερον ἐς ἀποικίαν ἐκ Τροιζῆνος σταλέντες Ἁλικαρνασὸν [43] ἐν τῇ Καρίᾳ καὶ Μύνδον ἀπῴκισαν οἱ [44] γεγονότες ἀπ'
183 Ἀετίου τοῦ Ἄνθα. Τροιζῆνος δὲ οἱ παῖδες Ἀνάφλυστος καὶ Σφῆττος [45] μετοικοῦσιν ἐς τὴν Ἀττικὴν καὶ οἱ δῆμοι τὰ ὀνόματα ἔχουσιν ἀπὸ τούτων. Τὰ δὲ ἐς Θησέα θυγα-

satu ortos, ab illisque Hyperean et Anthean in ipsa regione oppida condita: quorum alterum Aetius Anthae filius, accepto a patre patruoque imperio, priore nomine mutato, Posidoniadem appellarit. (8) At enim quum Troezen et Pittheus ad Aetium venissent, tres iam pro uno reges fuerunt. Firmiores certe Pelopis filiorum opes fuisse, ea res argumento esse potest, quod, quum Troezen decessisset e vita, Pittheus Hyperean et Anthean in ius ac formam unius civitatis redactas, ex utraque in unum coacta multitudine, Troezena de fratris nomine nuncuparit. At Troezene multis quidem post annis, qui ab Aetio Anthae filio originem ducebant, in coloniam missi, Myndum et Halicarnasum in Caria deduxerunt: Troezenis filii Anaphlystus et Sphettus in Atticam migrarunt; a quibus curiae Atheniensium duae nomina acceperunt. Hoc loco de Theseo Pitthei ex

37. ἀλκυ[illegible] AMLabVb. ἀλκιόνος Ag. [illegible]άντος, ο super α, Va.

38. οἰκῆσαι AgVaMLb. οἰκεῖσαι (sic) Vb.

39. τὸν B. τοῦ Edd. rell. Codd. αἴτιον τοῦ Ἄνθ. Va. deinde ὠνομάσαι Va.

40. Τροίζηνος PcAgVabLab. h. l. et bis postea. Πυτθέως VbLab. mox πιθεὺς La.

41. ἐς abest ab Edd. praeter B, et Codd. Ponendum esse viderunt K. Valcken. probante S.

42. τροίζηνα et mox ἐκ τροιζήνος La. Τροιζῆνα (τροίζηνά LbM) τε λαβὼν καὶ ἄνθαν (ἄνθα Ag. in M hoc nomen ambig. ἄνθα.. vel ἄνθια esse videtur) πολλοῖς ἔτεσιν PcAgMLb. δὲ om. etiam Vb. ὑπερείαν καὶ ἄνθιαν Va.

43. ἁλικαρνασὸν LaVa. Ἁλικαρνασσὸν Edd. Codd. rell.

44. οἱ om. PcAgLb.

45. Σφῆττος CSBPcAg. Σφῆτος Edd. rell. VabMLa.

τριδοῦν[46] *Πιτθέως εἰδόσι τὰ ἐς αὐτὸν οὐ γράφω.* (9) *Δεῖ δέ με τοσόνδε ἔτι δηλῶσαι. Ἡρακλειδῶν γὰρ κατελθόντων ἐδέξαντο καὶ οἱ Τροιζήνιοι*[47] *συνοίκους Δωριέων τῶν ἐξ Ἄργους καὶ πρότερον ἔτι Ἀργείων ὄντες κατήκοοι· καὶ σφᾶς καὶ Ὅμηρος ἐν καταλόγῳ φησὶν ὑπὸ Διομήδους ἄρχεσθαι. Διομήδης γὰρ καὶ Εὐρύαλος ὁ Μηκιστέως,*[48] *Κυάνιππον τὸν Αἰγιαλέως παῖδα ὄντα ἐπιτροπεύοντες, Ἀργείων ἡγήσαντο ἐς Τροίαν. Σθένελος δὲ, ὡς ἐδήλωσα ἐν τοῖς πρότερον, οἰκίας τε ἦν ἐπιφανεστέρας τῶν Ἀναξαγοριδῶν καλουμένων, καὶ ἡ βασιλεία τούτῳ μάλιστα ἦν ἡ*[49] *Ἀργείων προσήκουσα. τοσαῦτα Τροιζηνίοις ἐχόμενα ἱστορίας ἦν, παρὲξ ἢ*[50] *ὅσαι πόλεις παρ᾽ αὐτῶν φασὶν ἀποικισθῆναι. κατασκευὴν δὲ ἱερῶν καὶ ὅσα ἄλλα ἐς*[51] *ἐπίδειξιν τὸ ἐντεῦθεν ἐπέξειμι.*

filia nepote, quod satis sunt omnibus eius res notae, nihil scribo; (9) sed ea, quae addenda censeo, in praesentia persequor. Heraclidis in Peloponnesum reversis, receperunt et Troezenii in urbem suam Dorienses, qui Argis venerunt, quum etiam antea Argivis paruissent. Nam et Homerus in exercitu Graecorum recensendo Diomedem illis imperasse dicit: siquidem Diomedes et Euryalus Mecistei, suscepta Cyanippi Aegialei filii tutela, Argivos ad Troiam deduxere. Sthenelus vero (uti ante exposui) natalibus multo fuit clarioribus, nempe qui de eorum esset gente, qui sunt Anaxagoridae appellati. Ei itaque in primis Argivorum debebatur imperium. Haec de Troezeniorum rebus historiae mandata sunt: quamquam et multa fortasse de iis, quas deduxerunt, coloniis addi possent. Iam vero templorum ornamenta, et alia maxime insignia opera persequar.

46. *θυτριδοῦν* (*γα* supra lin.) Va. *Πυτθέως εἰδότι* Ag. *τὰ ἑαυτῶν οὐ* Pc. mox *τοσόνδεἶτι* (sic) La.
47. *τριζήνιοι* M. *ὄντες κατήκ.* — *Ἀργείων* om. La. Mox *καταλ.* *φασὶν* Va.
48. *Μηκιστέος* Ag. *Μυκιστέως*, *η* super *υ*, Vb.
49. *ἡ* om. M.
50. *παρέξαι* LbMVabPcAg. *παρέξαι* La. unde nos *παρὲξ ἢ* eruimus. *παρὲξ* (*πάρεξ*) edd. *ἀποικῆσαι* Ag. *φασὶ* M.
51. *ἐς* om. Vb.

CAPUT XXXI.

De templo et signis Dianae Sospitae in foro Troezen. a Theseo post Asterionis caedem dedicatis — aris deûm inferorum — Pitthei monumento — templo Musarum et Ardalidis (Musis) — Musei ara ac somno Musis amico — templo Dianae Lyceae — sacro lapide et Oreste ibi a caede purgato — aris Bacchi Saotae, Themidum et Solis Eleutherii — templo Apollinis Thearii — signis mulierum Atheniensium — Orestis tabernaculo eiusque lustratione — Hippocrene — signo Mercurii Polygii et Herculis clava — templo Iovis Servatoris et fonte Chrysoroa.

Ἐν τῇ ἀγορᾷ Τροιζηνίων ναὸς καὶ ἀγάλματα [1] Ἀρτέμιδός ἐστι Σωτείρας. Θησέα δὲ ἐλέγετο ἱδρύσασθαι καὶ ὀνομάσαι Σώτειραν, ἡνίκα Ἀστερίωνα τὸν Μίνω καταγωνισάμενος ἀνέστρεψεν ἐκ τῆς Κρήτης. [2] ἀξιολογώτατον δὲ εἶναι τοῦτο ἔδοξέν οἱ τῶν κατειργασμένων, οὐ τοσοῦτον (ἐμοὶ ἐδόκει), ὅτι ἀνδρίᾳ [3] τοὺς ἀποθανόντας ὑπὸ Θησέως ὑπερέβαλεν ὁ Ἀστερίων, ἀλλὰ τό τε ἐκ τοῦ λαβυρίνθου δυσέξοδον καὶ λαθόντα ἀποδρᾶναι μετὰ τὸ ἔργον ἐποίησεν εἰκότα τὸν λόγον ὡς προνοίᾳ [4] θείᾳ καὶ αὐτὸς
2 ἀνασωθείη Θησεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ. (2) Ἐν τούτῳ δέ εἰσι [5] τῷ ναῷ βωμοὶ θεῶν τῶν λεγομένων ὑπὸ γῆν ἄρ-

Cap. XXXI. In Troezeniorum foro Dianae cognomento Sospitae templum cum signo est. Dicatum id a Theseo tradunt, deamque ipsam ita nominatam, quum ille e Creta, interempto Asterione Minois filio, redisset. Fuisse autem omnium Thesei factorum hoc memoratu dignissimum existimo, non ob id solum, quod Asterion viribus longe fuit omnibus iis, quos Theseus confecerit, superior: verum multo ob eam causam magis, quod, quum ex Labyrintho clam patrato facinore effugerit, omnesque loci difficultates superarit, certum dederit documentum, quum se tum socios vi divinae providentiae servatos. (2) In eadem sunt aede deum inferum arae. Hac enim a Li-

Cap. XXXI. 1. ἄγαλμα coni. S. ἐστιν Vb. σοτηρίας Ag. σωτίρας La. mox ἡνίκα δὲ id.

2. ἐκ Κρήτης BPcAg. ἐκ τῆς Κρ. Edd. rell. VabM.; tum κατειργασμένων Va et τοσοῦτο VaMLb.

3. ἀνδρίᾳ SBMPcAgVaM. ἀνδρεία Edd. rell. LaVb. tum ὑπερέβαλον Va; ὑπερίβαλεν M.; mox ἀποδράναι Vab, quod voluit Sylb.

4. προνείᾳ Vb.

5. δὲ ἔτι εἰσι Ag. sed ἔτι expunctum. εἴσιν Vb. εἴσιν ἐν τῷ Va.

χειν· καί φασιν ἐξ Ἅιδου Σεμέλην τε ὑπὸ Διονύσου κομισθῆναι ταύτῃ [6] καὶ ὡς Ἡρακλῆς ἀναγάγοι τὸν κύνα τοῦ Ἅιδου. ἐγὼ δὲ Σεμέλην μὲν οὐδὲ ἀποθανεῖν ἀρχὴν
πείθομαι, Διός γε [7] οὖσαν γυναῖκα· τὰ δὲ ἐς τὸν ὀνομα- 184
ζόμενον Ἅιδου κύνα ἑτέρωθι ἔσται [8] μοι δῆλα, ὁποῖα
εἶναί μοι δοκεῖ. (3) Ὄπισθεν [9] δὲ τοῦ ναοῦ Πιτθέως 3
μνῆμά ἐστι, τρεῖς δὲ ἐπ᾽ αὐτῷ θρόνοι κεῖνται λίθου λευκοῦ· δικάζειν δὲ Πιτθέα καὶ ἄνδρας δύο σὺν αὐτῷ λέγουσιν ἐπὶ τῶν θρόνων. (4) Οὐ πόῤῥω δὲ ἱερὸν Μουσῶν ἐστί. [10] ποιῆσαι δὲ ἔλεγον αὐτὸ Ἄρδαλον παῖδα Ἡφαίστου· καὶ αὐλόν τε εὑρεῖν νομίζουσι τὸν Ἄρδαλον τοῦτον, καὶ τὰς Μούσας ἀπ᾽ αὐτοῦ καλοῦσιν Ἀρδαλίδας. ἐνταῦθα Πιτθέα διδάξαι λόγων [11] τέχνην φασὶ καί τι βιβλίον Πιτθέως δὴ σύγγραμμα ὑπὸ ἀνδρὸς ἐκδοθὲν Ἐπιδαυρίου, καὶ αὐτὸς ἐπελεξάμην. (5) Τοῦ Μουσείου [12] δὲ οὐ πόῤῥω βωμός ἐστιν ἀρχαῖος, Ἀρδάλου καὶ τοῦτον (ὥς φασιν)

bero Patre Semelen ab inferis reductam, hac item ab Hercule extractum Ditis canem, fama vulgavit. Ego vero Semelen ne mortuam quidem omnino arbitror, quae Iovis uxor fuerit. De Plutonis vero cane quae sunt fabulis vulgata, quemadmodum ea accidisse putem, alia in parte disseram. (3) A templi tergo est Pitthei monumentum. Solia super eo tria e candido lapide. In iis Pittheum cum duobus viris, qui ei aderant in consilio, ius dicere solitum aiunt. (4) Non longe abest Musarum cella. Fecisse eam dicitur Ardalus Vulcani filius: a quo tibiam inventam putant. Musas has ab illo Ardalidas nominant. In ea cella dicendi artem docuisse Pittheum tradunt: ac librum quidem a Pittheo scriptum, ab Epidaurio vero homine editum, ipse legi. (5) Seorsum ab hoc Museo ara est vetus, ab eodem Ardalo (uti aiunt) dicata:

6. *ταύτην* LbAgM. mox *ἀνάγοι* Ag. *ἀνάγων* La.

7. *γε* Smai. e coni. Porsoni et Schneideri, BPcAg. *δὲ* Edd. rell. VabMLab. *δὲ* post *τὰ* om. M.

8. *ἔστω* SMVa. mox *δοκεῖ* e coni. B, *δοκῶ* Edd. Codd. defendit S in Auctario, i. q. *νομίζω* esse statuens.

9. *ὄπισθε* BPcVa. *ὄπισθεν* Edd. rell. LabAgVbM. *ἔστιν* Ag.

10. *ἔστιν* AgVb. mox *νομίζουσιν* Vb. Ad *Ἀρδαλίδας* Hesychium s. v. laudat *Hemsterh. MS.*

11. *λόγω τέχνη* La. *φασὶν* Ag. tum *καί τοι βιβλ.* VaM.

12. *Μουσίου* AgVb. Sq. *οὐ* abest ab AXKFCVbAgPcMLab. Est in VaSB, ut coniecerunt Sylb. et C. Tum *βωμὸς ἀρχαῖος ὁ ἀρδ.* Vb. Etiam PcAgLb *ὁ ἀρδ.* Deinde *θύουσιν* Vb.

ἀναθέντος. ἐπὶ δὲ αὐτῷ Μούσαις καὶ Ὕπνῳ θύουσι
λέγοντες τὸν Ὕπνον[13] θεὸν μάλιστα εἶναι φίλον ταῖς Μού-
4 σαις. (6) Πλησίον δὲ τοῦ θεάτρου Λυκείας[14] ναὸν Ἀρ-
τέμιδος ἐποίησεν Ἱππόλυτος. ἐς δὲ τὴν ἐπίκλησιν οὐδὲν
εἶχον πυθέσθαι παρὰ τῶν ἐξηγητῶν, ἀλλὰ ἢ λύκους
ἐφαίνετό μοι τὴν Τροιζηνίαν λυμαινομένους[15] ἐξελεῖν
ὁ Ἱππόλυτος, ἢ Ἀμαζόσι, παρ' ὧν[16] τὰ πρὸς μητρὸς ἦν,
ἐπίκλησις τῆς Ἀρτέμιδός ἐστιν αὕτη· εἴη δ' ἂν ἔτι[17] καὶ
ἄλλο οὐ γινωσκόμενον ὑπὸ ἐμοῦ. (7) Τὸν δὲ ἔμπρο-
σθεν[18] τοῦ ναοῦ λίθον, καλούμενον δὲ ἱερὸν, εἶναι λέ-
γουσιν ἐφ' οὗ ποτὲ ἄνδρες Τροιζηνίων ἐννέα Ὀρέστην
5 ἐκάθηραν ἐπὶ τῷ φόνῳ τῆς μητρός. (8) Εἰσὶ δὲ οὐ μα-
κρὰν τῆς Λυκείας Ἀρτέμιδος βωμοὶ διεστηκότες οὐ πολὺ[19]
ἀπ' ἀλλήλων. ὁ μὲν πρῶτός ἐστιν αὐτῶν Διονύσου κατὰ

ad eam aram Musis et Somno sacra faciunt, Musis omnium deorum maxime amicum Somnum ipsum censentes. (6) Iuxta theatrum Lyceae Dianae aedem exstruxit Hippolytus. Cur ita fuerit nuncupata, adhuc neminem reperi de iis, qui antiquitatis memoriam profitentur, qui me docuerit. Illud mihi in mentem venit coniicere, eam fuisse cognominis causam, quod lupos, qui agrum infestum redderent, Hippolytus confecisset; vel quod apud Amazonas, a quibus maternum genus ducebat Hippolytus, hoc est Dianae cognomentum: vel alia fortasse prodi possit causa, mihi prorsus ignota. (7) Lapidem vero eum, qui ante aedem iacet, et sacer dicitur, illum esse dicunt, super quo novem viri de Troezeniorum civitate Oresten a matris caede purgarunt. (8) Non procul a Lyceae Dianae templo arae sunt modicis distantes intervallis. Earum una Liberi ex quodam oraculo Sao-

13. τὸν ὕπνον Edd. praeter Smai. θεὸν CSVabLabMAg. θεῶν Edd. rell. Pc? Sq. εἶναι om. La.

14. λυκέας VbLa. Λυκαίας CB MVaPcAgLb. Λυκείας AXKFS, quae forma §. 8 etiam a BPcAg exhibetur, ubi Λυκίας VabM. ἔχον La.

15. λιμαινομένους Vb. antea ἄλλο, ἢ λύκ. Va.

16. παρ' ὧν τὰ CSB e coni. Hartungi, probata a Sylburgio et confirmata a Va. παρόντα Edd. Codd. rell., unde Reisk. MS. pro ἦν legendum putat οἷ, „nam ἧς (cuius matris) historia non patitur.“ Mox ἐστιν, quod est in CSBMPcdAgLb, om. AXKFVabLa.

17. ὅτι καὶ ἄ. οὐ γινοσκόμενον AgVaM (in M. ambigere se dicit is qui contulit codicem inter ὅτι, ὄντι, ὅστι); ὅτι etiam VbLab.

18. ἔμπροσθεν AXKFCSAgVbM Lab; ἔπροσθεν Va. ἔμπροσθε BPc.

19. πολλὺ Ag. mox δὴ τὸ μάντ. ἐπ. σκώτον La.

δή τι μάντευμα ἐπίκλησιν Σαώτου, δεύτερος δὲ Θεμίδων ὀνομαζόμενος· Πιτθεὺς τοῦτον ἀνέθηκεν, ὡς λέγουσιν. Ἡλίου δὲ Ἐλευθερίου καὶ σφόδρα εἰκότι λόγῳ δοκοῦσί μοι ποιῆσαι βωμὸν, ἐκφυγόντες δουλείαν ἀπὸ Ξέρξου τε 185
καὶ Περσῶν. (9) *Τὸ δὲ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος τοῦ Θεαρίου* 6
κατασκευάσαι [20] *μὲν Πιτθέα ἔφασαν, ἔστι δὲ ὧν οἶδα παλαιότατον. ἀρχαῖος μὲν οὖν καὶ Φωκαεῦσι τοῖς ἐν Ἰωνίᾳ ναός ἐστιν Ἀθηνᾶς, ὃν Ἅρπαγός ποτε ὁ Μῆδος ἐνέπρησεν, ἀρχαῖος δὲ καὶ ὁ Σαμίοις Ἀπόλλωνος Πυθίου· πλὴν πολύ γε ὕστερον τοῦ παρὰ Τροιζηνίοις ἐποιήθησαν. ἄγαλμα δέ ἐστι* [21] *τὸ ἐφ᾽ ἡμῶν ἀνάθημα Αὐλίσκου, τέχνη δὲ Ἕρμωνος Τροιζηνίου. τοῦ δὲ Ἕρμωνος τούτου καὶ τὰ τῶν Διοσκούρων* [22] *ξόανά ἐστιν.* (10) *Κεῖνται δὲ ἐν* 7
στοᾷ τῆς ἀγορᾶς γυναῖκες, λίθου καὶ αὐταὶ [23] *καὶ οἱ παῖδες. εἰσὶ δὲ ἃς Ἀθηναῖοι Τροιζηνίοις γυναῖκας καὶ τέκνα ἔδωκαν* [24] *σώζειν, ἐκλιπεῖν σφίσιν ἀρέσαν τὴν πόλιν μηδὲ* [25] *στρατῷ πεζῷ τὸν Μῆδον ἐπιόντα ὑπομεῖναι.*

tae *(quasi Servatoris dixeris)* cognomento; Themidum altera nominatur. Hanc Pittheus dicitur dedicasse. Soli vero Liberatori iure optimo aram mihi videntur erexisse, metu Xerxi et Medis serviendi liberati. (9) Thearii Apollinis templum aedificasse Pittheum et exornasse dicunt. Est illud quidem templorum omnium, quae ego novi, vetustissimum. Nam etsi pervetus est Minervae apud Phocaënses in Ionia, quod Harpagus olim Medus exussit; pervetus et Pythii Apollinis apud Samios: multo tamen serius, quam hoc Troezeniorum, aedificata illa fuerunt. Signum, quod nunc exstat ab Aulisco dedicatum, Troezenii Hermonis opus est. Eiusdem Hermonis arte elaborata Castorum lignea simulacra. (10) In fori porticu foeminarum et puerorum statuae positae sunt, utraeque e marmore. Sunt autem foeminae illae, quas cum filiis Athenienses Troezeniis servandas commiserunt, quo tempore statuerunt ipsi urbem deserere, quod Persarum impetum non esse sibi terrestribus

20. *κατασκεάσαι* M. mox *ἀρχαῖον* Va. sq. *οὖν* om. SM. *φωκαεῦσιν* Vb. *φωκεᾶσι* Lb. mox *ὃν ἃρ ἅρπαγος* Lb.
21. *ἐστιν* VbAg.
22. *διοσκόρων* VbLab. *ἐστιν* Lb. *ἐστι* rell.
23. *αὐταὶ* BPcAg et (per corr. in Addend. T. V.) S. *αὗται* (sic) Vab. *αὗται* edd. rell.
24. *ἔδωσα* (*ἔδοσαν*?) *ζώσειν* Va. *σέβειν* pro *σώζειν* M. *ἄρσαν* Vb.
25. *μὴ δὲ* VabM. mox *μεῖναι* Va.

λέγονται δὲ οὐ πασῶν τῶν γυναικῶν (οὐ γὰρ δὴ πολλαί
τινες ἐκεῖναι), ὁπόσαι δὲ ἀξιώματί προεῖχον, τούτων εἰ-
8 κόνας ἀναθεῖναι[26] μόνων. (11) Τοῦ δὲ ἱεροῦ τοῦ
Ἀπόλλωνός ἐστιν οἰκοδόμημα ἔμπροσθεν Ὀρέστου καλού-
μενον σκηνή. πρὶν γὰρ ἐπὶ τῷ αἵματι καθαρθῆναι τῆς
μητρὸς, Τροιζηνίων οὐδεὶς πρότερον ἤθελεν αὐτὸν[27]
οἴκῳ δέξασθαι· καθίσαντες δὲ ἐνταῦθα ἐκάθαιρον καὶ
εἱστίων, ἐς ὃ ἀφήγνισαν. καὶ νῦν ἔτι οἱ ἀπόγονοι τῶν
καθηράντων ἐνταῦθα δειπνοῦσιν ἐν ἡμέραις ῥηταῖς. κα-
τορυχθέντων δὲ ὀλίγον ἀπὸ τῆς σκηνῆς τῶν καθαρσίων[28]
φασὶν ἀπ᾽ αὐτῶν ἀναφῦναι δάφνην, ἣ δὴ καὶ ἐς ἡμᾶς
9 ἔστιν, ἡ πρὸ τῆς σκηνῆς ταύτης. καθῆραι δέ φασιν Ὀρέ-
στην καθαρσίοις καὶ ἄλλοις καὶ ὕδατι τῷ[29] ἀπὸ τῆς ἵπ-
που κρήνης. (12) Ἔστι γὰρ καὶ Τροιζηνίοις ἵππου κα-
λουμένη κρήνη καὶ ὁ λόγος ἐς αὐτὴν οὐ[30] διαφόρως
τῶν Βοιωτῶν ἔχει· Πηγάσῳ γὰρ τῷ ἵππῳ καὶ οὗτοι λέ-

copiis sustinendum censuerunt. Neque vero omnibus statuas, quae non multae sunt, positas putant, sed iis tantum, quae dignitate ceteras anteibant. (11) Ante Apollinis aedificium quoddam est, quod Orestis tabernaculum appellant. Prius enim quam materni sanguinis maculam expiationibus Orestes elueret, de Troezeniis nemo eum tecto recipere voluit: sed in ea ipsa cella illum consistere iusserunt, ibique, qui ei lustrationi praefuerunt, epulas ei praebuerunt, quantisper rite expiatus est. Manet adhuc ritus, ut illorum posteri statis diebus eodem in loco coenitent. Defossis autem non longe ab ea taberna piaculis, laurum eam enatam tradunt, quae adhuc viret, proximo ei tabernae loco. Ad eum vero lustrandum et alia februorum genera adhibita dicunt, et aquam ex Hippucrene. (12) Habent enim ipsi quoque Troezenii Hippucrenen: de qua alius quam a Boeotis proditus est sermo. Nam quum et ipsi dicant, Pegasi equi

26. ἀναθῆναι La. μόνον, ω super ο poster. Vb. mox τοῦ post ἱεροῦ om. La.

27. αὐτὸν om. Va. mox καθίσαντες, η super ι, M.

28. τῶν καθαρσ. ad marg. habet Va. mox ἀναφῆναι K vitio operarum Vb. deinde ἥ δὲ tacite edidit C. ἣ δὴ seu δὲ ἐς ἡμᾶς ἔτι ἦν πρὸ τῆς vult Letronn. Mox καθῆναι δὲ Lb.

29. τῷ inseruimus e Va. καὶ ὕδατι καὶ ἀπὸ MLb. Deinceps ἵππου καλ. κρήνη CSBVaMPcAg Lb. ἵππου κρ. καλ. Edd. rell. Vb La.

30. οὐ abest ab AXKFCodd. Uncis inclusum posuit C, sine uncis S coll. IX, 31, 3. B. τῶν Βοι. διαφ. ἔχ. VaM. διαφ. τῶν Βοι. Edd. Pc Ag. melius τοῦ Βοιωτῶν.

γουσι [31] τὸ ὕδωρ ἀνεῖναι τὴν γῆν θιγόντι τοῦ ἐδάφους τῇ ὁπλῇ, Βελλεροφόντην [32] δὲ ἐλθεῖν ἐς Τροιζῆνα γυναῖκα αἰτήσοντα Αἴθραν παρὰ Πιτθέως, πρὶν δὲ γῆμαι συμβῆναί οἱ φυγεῖν ἐκ Κορίνθου. (13) Καὶ Ἑρμῆς ἐνταῦθά ἐστι Πολύγιος [33] καλούμενος. πρὸς τούτῳ τῷ ἀγάλματι τὸ ῥόπαλον θεῖναί [34] φασιν Ἡρακλέα· καὶ (ἦν γὰρ κοτίνου) τοῦτο μὲν (ὅτῳ πιστὰ) ἐνέφυ τῇ γῇ καὶ 186
ἀνεβλάστησεν αὖθις, [35] καὶ ἔστιν ὁ κότινος πεφυκὼς ἔτι, τὸν δὲ Ἡρακλέα λέγουσιν ἀνευρόντα τὸν πρὸς τῇ Σαρωνίδι [36] κότινον ἀπὸ τούτου τεμεῖν ῥόπαλον. (14) Ἔστι δὲ καὶ Διὸς ἱερὸν ἐπίκλησιν Σωτῆρος· ποιῆσαι δὲ αὐτὸ βασιλεύοντα Αέτιον τὸν Ἄνθα [37] λέγουσιν. ὕδωρ δὲ ὀνομάζουσι [38] Χρυσορόαν· αὐχμοῦ δὲ ἐπὶ ἔτη συμβάντος σφίσιν ἐννέα, ἐν οἷς [39] οὐχ ὗεν ὁ θεός, τὰ μὲν ἄλλα

ungula effosso solo e terra fontem manasse, addunt, Troezenem venisse Bellerophontem, quum uxorem sibi a Pittheo Aethran poposcisset: verum ita accidisse, ut ante nuptias Corintho in exilium mitteretur. (13) Est ibidem Mercurii signum, qui cognomento Polygius dicitur. Ei clavam ab Hercule dedicatam perhibent, factam ex oleastro. Quod adiiciunt miraculum, haud scio an cuiquam fide dignum videri possit, eam clavam radicibus actis regerminasse. Oleaster certe ille hac etiam aetate monstratur. Clavam vero Herculem ab oleastro, quem ad Saronidem paludem invenerit, abscidisse ferunt. (14) Visitur praeterea Iovis fanum, cui Servator cognomentum est: erectum dicunt ab Aetio, quum Anthae patri in regno successisset. Amnem habent Chrysorhoan, *hoc est, ac si Aurifluum dicas.* Hunc amnem solum suam aquarum perennitatem servasse nár-

31. *λέγουσιν* AgVb. *τὴν πηγὴν* MPcAgRLab; ad marg. *ἄλλ. τὴν γῆν* R. in Vb *πη* expunctum. *θίγοντι* Edd. ante Smai. VbLab.; *θιγόντι* Smai. BPcAgVa, ut coniecit Coraes.

32. *φελλεροφόντην* Vb. *αἰτήσαντα* LabMVabAXKFC. *αἰτήσοντα* S, [ut voluit Coraes et Schaef. ad Lamb. Bos. p. 137.] BPcAg. *Αἴθρα* Va. tum *φεύγειν* id.

33. *Πολύγυος* coni. Sylb. *πολυγύλιος* Corsini. *ἔστιν* Vb.; tum *τοῦτο τῷ* Va.

34. *ῥάπαλον θῆναι* Ag.; tum *τούτω μὲν — ἐνέφη* Va. *οὕτω πιστὰ* La.

35. *εὐθὺς* coni. C. mox *πεφυκὸς* VaM.; in M. ω supra lin. sq. *δὲ* om. Va.

36. *τῶν πρὸς τῇ Σαρδωνίδι* Ag Vb. *πρὸν* (sic) *τῇ* Va. *σαρδωνίδι* etiam VaLb. *σαρσώνιδι* M.

37. *Ἄνθα* BPcAg. *Ἄνθου* Edd. rell. Vab. *τοῦ ἄνθου* La. *τὸ ἀναθὲν* M. *τὸ ἀναθὰ* Lb.

38. *ὀνομάζουσιν* Vb. *χρυσοροᾶν* id.; *ἀχμοῦ* Va.

39. *ἐφ' οἷς* VtM. Sq. *ὁ* om. Pc AgLb.

ἀναξηρανθῆναί φασιν ὕδατα, τὸν δὲ Χρυσορόαν [40] τοῦτον καὶ τότε ὁμοίως διαμεῖναι ῥέοντα.

CAPUT XXXII.

De Hippolyti cultu et sacris apud Troezen. — templo Apollinis Epibaterii — Damia et Auxesia, virginibus Creticis — templo Veneris Speculatricis ac Phaedrae Hippolytique sepulcris — templo Minervae Stheniadis in arce — templo Panis Lyterii — templo Isidis in urbe Troezen. — memorandis in via Hermionem versus, in via ad portum Celenderis et in via ad mare Psephaeum.

Ἱππολύτῳ δὲ τῷ Θησέως τέμενός τε ἐπιφανέστατον ἀνεῖται, καὶ ναὸς ἐν αὐτῷ καὶ ἄγαλμά ἐστιν ἀρχαῖον· καὶ [1] ταῦτα μὲν Διομήδην λέγουσι ποιῆσαι, καὶ προσέτι θῦσαι τῷ Ἱππολύτῳ πρῶτον· Τροιζηνίοις δὲ ἱερεὺς μέν ἐστιν Ἱππολύτου [2] τὸν χρόνον τοῦ βίου πάντα ἱερώμενος καὶ θυσίαι καθεστήκασιν ἐπέτειοι. δρῶσι δὲ καὶ ἄλλο τοιόνδε· ἑκάστη παρθένος πλόκαμον ἀποκείρεταί οἱ πρὸ γάμου, κειραμένη δὲ ἀνέθηκεν ἐς τὸν ναὸν φέρουσα. ἀποθανεῖν δὲ αὐτὸν οὐκ ἐθέλουσι [3] συρέντα ὑπὸ τῶν ἵππων, οὐδὲ

rant, quum in magna siccitate, desideratis per annos IX imbribus, nullae aquarum venae non exaruissent.

Cap. XXXII. Hippolyto etiam Thesei filio lucus eximia pulchritudine dedicatus est, cum templo et prisci operis simulacro: quae omnia Diomedem tradunt faciunda curasse, eundemque Hippolyto primum omnium rem divinam fecisse. Hippolyti apud Troezenios sacerdos eo honore, quamdiu vivit, fungitur. Sacra ipsa anniversaria sunt. Praeter ceteros sacrorum ritus virgines ante nuptias succisum sibi capillum in Hippolyti templo consecrant. Neque vero iis assentiuntur Troezenii, qui distractum ab equis *marinis* Hippolytum memoriae prodiderunt, nec omnino, quo loco sepultus fuerit, monstrant: verum eum

40. χρυσοῤῥόαν Ag.

Cap. XXXII. 1. καὶ ταῦτα μὲν FCSVaMLa; ταῦτα μὲν BPc AgVbLb. καὶ τοῦτον μὲν AXK. *quae omnia* Amas. λέγουσιν Ag.; tum θῆσαι La. πρῶτον, ω super ος M.

2. Ἱππόλυτος PcAgVabMLab; ἱερωμένος AXKFCSmin. ἱερωμένως La. ἱερώμενος Smai. B Codd. mox ἐπέτιοι Va. δρῶσιν Ag.

3. ἐθέλουσιν Vb. mox παρὰ θεὸν αὐτὴν La.

τὸν τάφον ἀποφαίνουσιν εἰδότες· τὸν δὲ ἐν οὐρανῷ
καλούμενον ἡνίοχον, τοῦτον εἶναι νομίζουσιν ἐκεῖνον Ἱπ-
πόλυτον τιμὴν παρὰ θεῶν ταύτην ἔχοντα. (2) *Τούτου*[4] 2
δὲ ἐντὸς τοῦ περιβόλου ναός ἐστιν Ἀπόλλωνος Ἐπι-
βατηρίου, Διομήδους ἀνάθημα ἐκφυγόντος τὸν χειμῶνα
ὃς τοῖς Ἕλλησιν ἐπεγένετο[5] *ἀπὸ Ἰλίου κομιζομένοις· καὶ*
τὸν ἀγῶνα τῶν Πυθίων Διομήδην[6] *πρῶτον θεῖναί φασι*
τῷ Ἀπόλλωνι. Ἐς δὲ τὴν Δαμίαν[7] *καὶ Αὐξησίαν (καὶ*
γὰρ Τροιζηνίοις μέτεστιν[8] *αὐτῶν) οὐ τὸν αὐτὸν λέγου-*
σιν ὃν Ἐπιδαύριοι καὶ Αἰγινῆται[9] *λόγον, ἀλλὰ ἀφικέ-*
σθαι παρθένους ἐκ Κρήτης· στασιασάντων δὲ ὁμοίως
τῶν ἐν τῇ πόλει ἁπάντων καὶ ταύτας φασὶν ὑπὸ[10] *τῶν* 187
ἀντιστασιωτῶν καταλευσθῆναι καὶ ἑορτὴν ἄγουσί σφισι
Λιθοβόλια[11] *ὀνομάζοντες.* (3) *Κατὰ*[12] *δὲ τὸ ἕτερον* 3
τοῦ περιβόλου μέρος στάδιόν ἐστιν Ἱππολύτου καλού-
μενον καὶ ναὸς ὑπὲρ αὐτοῦ Ἀφροδίτης Κατασκοπίας·

esse illi a dis habitum honorem affirmant, ut in siderum numerum relatus idem ipse sit, qui Auriga coelestis dicitur. (2) In eadem area delubrum est Apollinis *inscensori*, Epibaterium *ipsi nominant.* Ab eodem Diomede dedicatum aiunt, quum tempestatem effugisset, quae Ilio redeuntibus Graecis immissa est. Quin et Pythicos ludos in Apollinis honorem Diomedem primum omnium instituisse. De Lamia vero et Auxesia (nam suus etiam illis apud Troezenios honos est) longe alius est quam Epidauriorum et Aeginetarum sermo: venisse enim virgines ex Creta, quumque civitas tota seditionibus laboraret, a concitata multitudine ipsas etiam lapidibus obrutas. Festum quidem diem in eius rei memoriam Lapidationem nominant. (3) Adhaeret maceriae septo curriculi eius pars, quod Hippolyti nuncupant: supraque ipsum Veneris Speculatricis delubrum:

4. *τούτων δὲ* Vb.
5. *ἐπεγένετο* FCSBAgVaMLb; *ἐγένετο* AXKPcVbLa.
6. *Διομήδην* FCSB Codd. *Διομήδη* AXK. *φασιν* AgM.
7. *Δαμίαν* SB e corr. Kuhnii. *Δάμιαν* C. *Λαμίαν* Codd. *Λάμιαν* AXKF.
8. *ἔστιν* AgPcVabMLab.
9. *αἰγεινῆται* AgVb. — mox *ἀλλ' ἀφ.* Va.; deinde *στασιάντων — ταῦτα φασὶν* id.
10. *ὑπὸ* CSB e corr. Sylb. *ἀπὸ* Edd. rell. Codd.; tum *στασι..τῶν* Va; *ἀντι* — add. sec. m.
11. *ἄγουσιν* Vb. *λιθοβόλια* e coni. B. *λιθοβολίαν* Edd. Codd.
12. *κατὰ* (*με* super *κα*) M. tum *ἕτερον* FCSBPcVa, ut emendarunt K. Valck. *ἔργον* AXKAgVbLab. *ἕτ. μέρος τοῦ περιβ.* Va. *σταδίου* AgLab.

αὐτόθεν γὰρ, ὁπότε γυμνάζοιτο ὁ Ἱππόλυτος, ἀπέβλεπεν
ἐς αὐτὸν ἐρῶσα[13] ἡ Φαίδρα. ἐνταῦθα ἔτι πεφύκει[14] ἡ
μυρσίνη τὰ φύλλα, ὡς καὶ πρότερον ἔγραψα, ἔχουσα
τετρυπημένα· καὶ ἡνίκα ἠπορεῖτο ἡ Φαίδρα[15] καὶ ῥα-
στώνην τῷ ἔρωτι οὐδεμίαν εὕρισκεν, ἐς ταύτης τὰ φύλλα
4 ἐσιναμώρει[16] τῆς μυρσίνης. ἔστι δὲ καὶ τάφος Φαίδρας,
ἀπέχει δὲ οὐ πολὺ τοῦ Ἱππολύτου μνήματος, τὸ δὲ οὐ
πόῤῥω[17] κέχωσται τῆς μυρσίνης. τοῦ δὲ Ἀσκληπιοῦ τὸ
ἄγαλμα ἐποίησε μὲν Τιμόθεος, Τροιζήνιοι δὲ οὐκ Ἀσκλη-
πιὸν ἀλλὰ εἰκόνα Ἱππολύτου φασὶν εἶναι. καὶ οἰκίαν
ἰδὼν οἶδα Ἱππολύτου· πρὸ δὲ αὐτῆς ἐστὶν Ἡράκλειος[18]
καλουμένη κρήνη, τὸ ὕδωρ, ὡς οἱ Τροιζήνιοι λέγουσιν,[19]
5 ἀνευρόντος Ἡρακλέους. (4) Ἐν δὲ τῇ ἀκροπόλει τῆς
Σθενιάδος καλουμένης ναός ἐστιν Ἀθηνᾶς. αὐτὸ δὲ εἰρ-
γάσατο τῆς θεοῦ τὸ ξόανον Κάλλων Αἰγινήτης.[20] μαθη-
τὴς δὲ ὁ Κάλλων ἦν Τεκταίου καὶ Ἀγγελίωνος, οἳ Δηλίοις

inde enim Phaedra in Hippolytum, si quando se in stadio exerceret, despectabat amore capta. Est hic (quod *multo* ante scripsi) myrtus illa perterebratis foliis, quod amore furens Phaedra, quum nullam malo levationem nancisci posset, *crinali acu* huius myrti folia transfigens, insaniam suam oblectabat. Est ibidem Phaedrae sepulcrum, quod non longe ab Hippolyti monumento abest: illud vero proximo myrto ipsi loco eminet. Aesculapii signum fecit quidem Timotheus, verum Troezenii non Aesculapii eam, sed Hippolyti effigiem esse autumant. Hippolyti certe domum ipse vidi. Ante eam *effigiem* fons est, qui Herculeus dicitur, quod aquam illam ab Hercule inventam Troezenii memorant. (4) In arce delubrum est Minervae, quam Stheniadem appellant. Simulacrum deae e ligno fecit Callon Aeginetes. Fuit autem Callon hic Tectaei et Angelionis discipu-

13. ἐρῶσα CSB ex emend. K. Valckenarii, ὁρῶσα Edd. rell. Codd.

14. πεφύκει BPcAgVbMLab. ἐπεφύκει Edd. rell. Va.; μερσίνη Va.; sic etiam postea. ἔχουσά τε δὲ ^τε^τρυπημένα (sic) Lb.

15. ἡ φαίδρα ἠπορεῖτο VaM (in hoc ἐπόρειτο).

16. ἐσιναθεμώρει VaMRLb. In R θε expunctum et ad marg. γρ. ἐσιναμώρει.

17. οὐ πόρω κεχώρισται Vb.

18. Ἡρακλέους Vb. tum στήλη PcAgMRLb; ad marg. R. γρ. κρήνη. στήλη κρήνη (στήλη expunct.) Vb.; κρήνη καλ. Va. mox οἱ post ὡς om. M.

19. λέγοντες Ag. mox σθενεάδος La.

20. αἰγεινήτης AgM. ἀγγελλίωνος Vb et paullo post ἀγγελλίων Ag.

ἐποίησαν [21] τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνος· ὁ δὲ Ἀγγελίων καὶ
Τεκταῖος παρὰ Διποίνῳ [22] καὶ Σκύλλιδι ἐδιδάχθησαν.
(5) Κατιόντων δὲ αὐτόθεν Λυτηρίου Πανός [23] ἐστιν 6
ἱερόν. Τροιζηνίων γὰρ τοῖς τὰς ἀρχὰς ἔχουσιν ἔδει-
ξεν ὀνείρατα, ἃ εἶχεν ἄκεσιν λοιμοῦ [24] πιέσαντος, Ἀθη-
ναίους δὲ μάλιστα. (6) Διαβὰς δὲ καὶ ἐς τὴν Τροιζηνίαν
ναὸν ἂν [25] ἴδοις Ἴσιδος καὶ ὑπὲρ αὐτὸν Ἀφροδίτης
Ἀκραίας· [26] τὸν μὲν ἅτε ἐν μητροπόλει τῇ Τροιζῆνι
Ἁλικαρνασεῖς ἐποίησαν, τὸ δὲ ἄγαλμα τῆς Ἴσιδος ἀνέθηκε 188
Τροιζηνίων δῆμος. (7) Ἰοῦσι [27] δὲ τὴν διὰ τῶν ὀρέων 7
ἐς Ἑρμιόνην πηγή τέ ἐστι τοῦ Ὑλλικοῦ ποταμοῦ, Ταυρίου
δὲ τὸ [28] ἐξ ἀρχῆς καλουμένου, καὶ πέτρα Θησέως ὀνομα-
ζομένη, μεταβαλοῦσα [29] καὶ αὐτὴ τὸ ὄνομα ἀνελομέ-
νου Θησέως ὑπ' αὐτῇ κρηπῖδας τὰς Αἰγέως καὶ ξίφος·

lus, qui Deliis simulacrum fecerunt Apollinis: illi vero artem eam a Dipoeno et Scyllide didicerant. (5) Qua ex arce descenditur, Panos Solutoris cella est. Deus enim hic per somniorum visa monstrasse dicitur iis, qui rerum summae apud Troezenios praeerant, famis levationem, qua prae ceteris afflictabantur Athenienses. (6) In Troezeniorum agrum descendens, templum Isidis videas, et superiore loco Veneris Ascraeae. Templum quidem ipsum Troezene, ut sane civitatis matre, faciendum curarunt Halicarnassenses: signum vero Isidis Troezeniorum plebs dedicavit. (7) Contendentibus per montes Hermionem versus, fons se ostendit Hyllici amnis, cui Taurio ante nomen fuit. Saxum etiam illud Thesei nominatum, mutato nomine, quod crepidas et ensem Aegei sub ipso abditum

21. ἐποιήσαντο ἀγάλματα Ag. τὸ ἄγαλμα ἐποίησαν Va.

22. δαποίνῳ AVnVabMLab.

23. παντὸς PcVnLb; ad marg. Vn. πανός. Mox γὰρ καὶ τὰς La.

24. ἄκεσι Lb. λοιμοῦ SBPcAgVb (in Vb ο expunct.); λιμοῦ Edd. rell. VaMLa. Lacunam post πιέσαντος primus vidit B.

25. ἂν om. Codd. Edd. ante B. Recepimus cum B e corr. Porsoni et Coraii.

26. ἀκραίας B e corr. Sylburgii. quam confirmant VaM et R, in quo σ supra versum. Ἀσκραίας Edd. rell. PcAgVnLab. Ἀσκρέας Vb. tum τὸν μὲν ἅτε CSBMKVb, Vn ad marg. τὸ με ατε Ag. τομέα τε PcVnLb. τὸν μὲν ναὸν R ad marg. AXKF LaVab. τῇ Τροιζηνίᾳ coni. S. Ἁλικαρνασεῖς AVabLab (in Lb σ alterum sup. vers.); Ἁλικαρνασσεῖς Edd. Codd. rell.

27. ἰοῦσιν Ag. τῇ διὰ Pc. τὴν om. Va. Ἑρμηόνην omisso ἐς Vb. ἔστιν AgVb. Ὑλλικοῦ BPcAg. Ὑλλυκοῦ VnLb. Ὑλικοῦ Vb. Ὑλικοῦ edd. rell. VaM. ὀλικοῦ La.

28. τὸ om. Ag.

29. μεταβαλλοῦσα Ag. καὶ αὐτὸ τὸ M. ἀνελουμένου Va.

πρότερον δὲ βωμὸς ἐκαλεῖτο Σθενίου Διός. τῆς δὲ πέ-
τρας πλησίον Ἀφροδίτης ἐστὶν ἱερὸν Νύμφας,[30] ποιήσαν-
8 τος Θησέως, ἡνίκα ἔσχε γυναῖκα Ἑλένην. ἔστι δὲ ἔξω
τείχους καὶ Ποσειδῶνος ἱερὸν Φυταλμίου.[31] μηνίσαντα
γάρ σφισι τὸν Ποσειδῶνα ποιεῖν φασὶν ἄκαρπον τὴν χώ-
ραν, ἅλμης ἐς τὰ σπέρματα καὶ τῶν φυτῶν[32] τὰς ῥίζας
καθικνουμένης,[33] ἐς ὃ θυσίαις τε εἴξας καὶ εὐχαῖς οὐκέτι
ἅλμην ἀνῆκεν ἐς τὴν γῆν. ὑπὲρ δὲ τοῦ Ποσειδῶνος τὸν
ναόν ἐστι Δημήτηρ Θεσμοφόρος, Ἀλθήπου,[34] καθὰ λέ-
9 γουσιν, ἱδρυσαμένου. (8) Καταβαίνουσι δὲ ἐπὶ τὸν πρὸς
τῇ Κελενδέρει καλουμένῃ[35] λιμένα χωρίον ἐστὶν ὃ Γενέ-
θλιον ὀνομάζουσι, τεχθῆναι Θησέα ἐνταῦθα λέγοντες·
πρὸ δὲ τοῦ χωρίου τούτου ναός ἐστιν Ἄρεως, Θησέως καὶ
ἐνταῦθα Ἀμαζόνας[36] μάχῃ κρατήσαντος· αὗται δ' ἂν εἴη-

sustulerit Theseus: Sthenii Iovis ara ante appellabatur. Prope saxum Veneris Sponsae cella est, a Theseo, quum Helenam uxorem duxisset, aedificata. Extra oppidi muros delubrum Phytalmii Neptuni: iratum enim ipsis Neptunum, immissis in semina et plantarum radices aquis salsis, effecisse, ne ullos terra fructus proferret, quoad sacrificiis et votis permotus aquas salsas terrae immittere desiit. Supra Neptuni est Legiferae Cereris fanum, ab Althippo (uti hominum sermo vulgavit) dedicatum. (8) Qua ad portum descenditur (est is apud *vicum*, qui Celenderis nominatur) regiuncula exstat, quae Natalitia appellatur, quod eo in loco Theseum natum ferunt. Ante eam regiunculam Martis delubrum, quo loco proelio sunt Amazones a Theseo superatae. Fuerint vero illae ex eodem agmine, quod in

30. *νυμφίας* coni. Boeckhius. *ποιήσαντας*, o super α, La. mox *ἐλλένην* Ag.

31. *φυταλίου* (s. *φυγαλίου*) Va.; *μηνίσαντα* et supra lin. ύ M. tum *σφισιν* AgVb.

32. *φοιτῶν* VbLa. *ῥοίζας* (o expunct.) Vb.

33. *καθηκνουμένης* Ag. mox *ἄλλην* PcAgVnLb; ad marg. Vn. *ἄλμην*. *ἀνεῖκεν* Ag. Mox *ἔστι δὴ μῆρ* Vb.

34. *Ἀλθήπου* FCSB[illegible]bMAg. *Ἀλθίππου* AXKPc.

35. *καλουμένῃ* AXKBPcAgLab *ἐπὶ τὸν τῆς πρὸς τ. Κ.*; *καλουμένην* Vb. *καλούμενον* FCSMVa. mox *ὀνομάζουσιν* AgVb. *ἐνταῦθα λέγουσιν* La.

36. *ἀμαζόναις μάχη μάχη* (sic) Vb. *κρατήσαντας*, o super α, La.

σαν τῶν ἐν τῇ Ἀττικῇ πρὸς Θησέα καὶ Ἀθηναίους ἀγωνισαμένων. (9) Ἐπὶ θάλασσαν δὲ τὴν Ψηφαίαν [37] πορευομένοις κότινος πέφυκεν ὀνομαζόμενος ῥάχος στρεπτός. [38] ῥάχους μὲν δὴ καλοῦσι Τροιζήνιοι πᾶν ὅσον ἄκαρπον ἐλαίας, κότινον καὶ φυλίαν [39] καὶ ἔλαιον· στρεπτὸν δὲ ἐπονομάζουσι τοῦτο, ὅτι ἐνσχεθεισῶν [40] αὐτῷ τῶν ἡνιῶν 189
ἀνετράπη τοῦ Ἱππολύτου τὸ ἅρμα. τούτου δὲ οὐ πολὺ τῆς Σαρωνίας Ἀρτέμιδος ἀφέστηκε τὸ ἱερὸν, καὶ τὰ ἐς αὐτὸ ἐμήνυσεν [41] ὁ λόγος ἤδη μοι. τοσόνδε δὲ ἔτι δηλώσει· Σαρώνια [42] γὰρ δὴ κατὰ ἔτος τῇ Ἀρτέμιδι ἑορτὴν ἄγουσιν.

Attica cum Theseo et Atheniensibus pugnavit. (9) Ad Psephaeum mare progressis, offert se oleaster, quem Rhachum intortum vocant. Rhachos enim Troezenii vocant omnes eas oleas, quae nullum fructum ferunt, ut sunt qui peculiari nomine *κότινος*, *φυλίας*, *ἔλαιος* vocantur. At intortum idcirco nominarunt, quod ad eius arboris truncum implicatis habenis subversi fuerint Hippolyti currus. Hinc non longe abest Saroniae Dianae aedes, de qua quae dici oportuit, superius a me sunt exposita. Unum illud nunc adiicio, Dianae quotannis festos dies celebrari, quae Saronia nuncupant.

37. *Ψηφαίαν* Ag. ut voluerunt Camer. Sylb. Goldh. Gedoyn. Clav. Stroth. Handb. der alten Geogr. Vol. I. P. II. p. 612. ut esset *παρὰ τὰς ψήφους* dicta coll. III, 23. extr. *Ψιφαίαν* Codd. rell. Edd. quod Letronnius loci ignoti nomen esse censens corrigit: *ἐπὶ θάλασσαν δὲ πρὸς τὴν Ψιφαίαν*. S coni. *Φοιβαίαν*.

38. *τρεπτὸς* Pc. *καλοῦσιν* AgVb. *καλοῦσιν ἀθηναῖοι*, ad marg. *τροιζήνιοι*, Va.

39. *φυλίαν* FCSBVa. *φυλλίαν* AXKPcAgVnVbRMLab; *φαυλίαν* coni. Valcken.

40. *ἐνσχεθεισῶν* CS e coni. Sylburgii, BPcAgR. *ἐνεχθεισῶν* AXK FVbLa, R ad marg. *ἐνεσχεθεισῶν* Va. *ἀνατράπη* Vb. *τοῦτο δὲ* AgVb M. Mox *πολὺ τοῦ ἅρματος τῆς σαρ.* La.

41. *ἐδήλωσεν* MVa. *ἐμήνυσεν* M ad marg. *ἐμύνησεν* Vb. Mox *τοσόνδε ἤδε δηλ.* Va. *τοσόνδε ἔστι δηλώσω* La; placet *δηλώσω*.

42. *σαρωνία* VabLb. *τῇ Ἀρτέμ.* FCSBVabMPcAgVnRLab. *ἐν Ἀρτέμιδ.* A. *ἐν Ἀρτ.* K. *κατὰ ἔτος ἕκαστον* vel *ἐν Ἀρτέμιδος* coni. Valck. ad Herod. p. 589. (VII, 178.) — *ἄγουσιν* BPcAgVb. *ἄγουσι* Edd. rell. VnRLab.

CAPUT XXXIII.

De insulis Troezeniorum, Hiera, ante Sphaeria dicta — Calauria et memorandis in ea — Demosthenis monumento et Homeri caecitate ac paupertate — Demosthene et Harpalo.

*Νῆσοι δέ εἰσι[1] Τροιζηνίοις, μία μὲν πλησίον τῆς ἠπεί-
ρου, καὶ διαβῆναι ποσὶν ἐς αὐτὴν ἔστιν. αὕτη Σφαιρία
ὀνομαζομένη πρότερον Ἱερὰ δι' αἰτίαν ἐκλήθη τοιαύτην.
ἔστιν[2] ἐν αὐτῇ Σφαίρου μνῆμα, Πέλοπος δὲ ἡνίοχον[3]
εἶναι λέγουσι τὸν Σφαῖρον. τούτῳ κατὰ δή τι[4] ἐξ Ἀθηνᾶς
ὄνειρον κομίζουσα Αἴθρα χοὰς διέβαινεν ἐς τὴν νῆσον, δια-
βάσῃ δὲ ἐνταῦθα λέγεται Ποσειδῶνα μιχθῆναι. ἱδρύσατο
μὲν διὰ τοῦτο Αἴθρα ναὸν ἐνταῦθα Ἀθηνᾶς Ἀπατουρίας,
καὶ Ἱερὰν ἀντὶ Σφαιρίας ὠνόμασε[5] τὴν νῆσον· κατεστή-
σατο δὲ καὶ ταῖς Τροιζηνίων παρθένοις ἀνατιθέναι πρὸ γά-
2 μου[6] τὴν ζώνην τῇ Ἀθηνᾷ τῇ Ἀπατουρίᾳ. (2) Καλαυ-
ρίαν[7] δὲ Ἀπόλλωνος ἱερὰν τὸ ἀρχαῖον εἶναι λέγουσιν, ὅτε*

Cap. XXXIII. Iam vero de iis insulis, quae ad Troezeniorum ditionem pertinent, una est continenti terrae adeo proxima, ut pedibus *fere* in eam transiri possit. Quae quum ante diceretur Sphaeria, ea, quam subiiciam, de causa Sacra nominata est. Sphaerus in ea (quem Pelopis fuisse aurigam dicunt) sepulcrum suum habet. Huic Aethra per somnium Minervae monitu inferias missura, quum in eam insulam transisset, cum ea Neptunum congressum dicunt. Eam ob rem Aethram Minervae Apaturiae delubrum (*quasi Fallacis dixeris*) dedicasse, insulamque, Sphaeria quae ante dicebatur, Sacram nominasse. Instituisse eandem, ut Troezeniorum virgines ante nuptias zonam Apaturiae Minervae dicarent. (2) At Calaurian Apollini dicunt ab initio sacram fuisse, quo scilicet tempore

Cap. XXXIII. 1. *εἴσιν* Ag. mox *καὶ* om. MLb.
2. *ἔστιν ἐν αὐτῇ* FCSBMVaPcAgLab; *ἔτι ἐν αὐτῇ* Vb. *ἔστιν αὐτῇ* AXK.
3. *ἡνιόχου* Vb. mox *λέγουσιν* Ag.
4. *τούτῳ καταδιδόντι ἐξ* Ag. *νειρὸν* PcAgVn. *ὄνειρον* Vn ad marg. *ὀνειρὸν* Lb. tum *Αἴθρα ἐς χοὰς* PcAgVabVnMLab (Vn *χόας*). *διαβᾶσι δὲ* La.
5. *ὀνόμασε* Va.
6. *πρὸ γάμου* Va, ut c. 32, 1. et 34, 11. *πρὸ γάμων* Edd. PcAgVbLa. *πρὸς γάμων* VnLb. *πρὸς γάμον* M. *τῇ ζώνην* La. tum *τῇ ἀπατουρίᾳ ἀθηνᾷ* Va.
7. *Καλαυρείαν* hic et postea VbLb. *καλαυρίαν* La, quod recepimus coll. V, 3, 5. X, 5, 6. *Καλαύρειαν* rell.

περ ἦσαν καὶ οἱ Δελφοὶ Ποσειδῶνος. λέγεται δὲ καὶ τοῦτο· ἀντιδοῦναι τὰ χωρία σφᾶς ἀλλήλοις. φασὶ δὲ[8] ἔτι καὶ λόγιον μνημονεύουσιν·

Ἶσον τοι[9] Δῆλόν τε Καλαύρειάν τε νέμεσθαι
Πυθώ τ' ἠγαθέην καὶ Ταίναρον ἠνεμόεσσαν.

(3) Ἔστι δ' οὖν Ποσειδῶνος ἱερὸν ἐνταῦθα ἅγιον[10], ἱερᾶται δὲ αὐτῷ παρθένος, ἔς τ' ἂν ἐς ὥραν προέλθῃ γάμου. τοῦ περιβόλου δὲ ἐντὸς καὶ τὸ Δημοσθένους μνῆ- 3
μά ἐστι.[11] καί μοι τὸ δαιμόνιον δεῖξαι μάλιστα ἐπὶ τούτου δοκεῖ καὶ Ὁμήρου πρότερον ὡς εἴη βάσκανον, εἰ δὴ Ὅμηρον μὲν προδιεφθαρμένον τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοσούτῳ κακῷ κακὸν δεύτερον πενία πιέζουσα ἐπὶ πᾶσαν τὴν[12] γῆν πτωχεύοντα ἦγε, Δημοσθένει δὲ φυγῆς τε συνέπεσεν ἐν γήρᾳ λαβεῖν[13] πεῖραν καὶ ὁ θάνατος ἐγένετο οὕτω[14] βίαιος. (4) Εἴρηται μὲν οὖν περὶ αὐτοῦ καὶ ἄλλοις καὶ 190

Delphi Neptuni erant: permutasse vero deos inter ipsos ea loca. Qua de re oraculum etiam quoddam proferunt:

Par fuerit Delonque Calaureanque habitare,
Et Pytho sacram, et patientem Taenaron aurae.

(3) Est itaque in Calaurea regione sanctissimum Neptuni fanum, in eoque sacerdotio fungitur virgo usque ad nuptiarum maturitatem. Inter fani septum Demosthenis sepulcrum est, in quo mihi videtur, uti in Homero multo ante, quam iniqua bonis fortuna sit, ostendisse. Neque enim contenta, oculis Homerum privasse, ut priori malo aliud calamitatis genus adderet, inopia oppressum, victum sibi emendicantem, errare per omnes prope terras coëgit. Demostheni vero iam grandi natu exilii experiundi et consciscendae sibi mortis necessitatem obtulit. (4) Ac de Demosthene quidem multa quum ab aliis, tum ab ipso-

8. φασὶ δὲ ἔτι [MLb ἔστι] καὶ λόγ. μν. CBPcdAgMRLb; φασὶ δὲ καί τι καὶ λόγ. AXKFVa; φασὶ δὲ καὶ λόγ. S. φασὶ δὲ καί τι λόγ. La VbR ad marg. φασὶ δὲ καὶ τοῦτο καὶ λόγ. O. Mueller. Aegin. p. 26. ἐπὶ πᾶσι δέ τι καὶ λόγ. Coraes. εἰσὶ δὲ οἵ τι καὶ Lachmann.

9. Ἰσόν τε AVabMLab. Ἰσόν τοι δηλονότι Ag.

10. ἱερὸν ἅγιον ἐνταυθα La. ἱεροῦται Exc. Pal. mox προέλθῃ Va LaAgSB Porsonus. προσέλθῃ Edd. Codd rell.

11. ἐστιν Ag. Ὁμήτρου μὲν διεφθαρμ. M.

12. τὴν om. Edd. PcVabM. recepimus ex Ag. γῆν om. Pc. ἥγεν Vb La. ἦγεν τε M. ἤγαγε Va. ἤλασε coni. Porson. tum δημ. (δημοσθένη La) τε φυγῆς τε PcAgVabLab.

13. λαβεῖν ἐν γήρα (ordine vulg. per litt. α β restituto) Va.

14. αὐτῷ coni. C.

αὐτῷ Δημοσθένει πλεῖστα[15], ἦ μὴν τῶν χρημάτων ἃ ἐκ
τῆς Ἀσίας ἤγαγεν Ἅρπαλος, μὴ μεταλαβεῖν[16] αὐτόν· τὸ δὲ
4 ὕστερον λεχθὲν ἐπέξειμι[17] ὁποῖον ἐγένετο. Ἅρπαλος μὲν
ὡς ἐξ Ἀθηνῶν ἀπέδρα διαβὰς ναυσὶν ἐς Κρήτην οὐ πολὺ[18]
ὕστερον ὑπὸ τῶν θεραπευόντων ἀπέθανεν οἰκετῶν·[19] οἱ
δὲ ὑπὸ ἀνδρὸς Μακεδόνος Παυσανίου δολοφονηθῆναί φα-
σιν[20] αὐτόν. τὸν δέ οἱ τῶν χρημάτων διοικητὴν φυγόντα
ἐς Ῥόδον Φιλόξενος Μακεδὼν συνέλαβεν, ὃς καὶ αὐτὸν
παρὰ Ἀθηναίων ἐξῄτησεν[21] Ἅρπαλον· τὸν δὲ παῖδα τοῦτον
ἔχων ἤλεγχεν, ἐς ὃ πάντα ἐπύθετο, ὅσοι τῶν Ἁρπάλου
τι[22] ἔτυχον εἰληφότες· μαθὼν δὲ ἐς Ἀθήνας γράμματα
5 ἐπέστελλεν. ἐν τούτοις τοῖς γράμμασι τοὺς λαβόντας παρὰ
Ἁρπάλου καταριθμῶν καὶ αὐτοὺς καὶ ὁπόσον αὐτῶν ἔλα-
βεν ἕκαστος, οὐδὲ ἐμνημόνευσεν[23] ἀρχὴν Δημοσθένους
Ἀλεξάνδρῳ τε ἐς τὰ μάλιστα ἀπεχθανομένου καὶ αὐτὸς
ἰδίᾳ προσκρούσας. Δημοσθένει μὲν οὖν τιμαὶ καὶ ἑτέρω-

met dicta sunt, *ex quibus satis liquet*, non cepisse ipsum ullam eius pecuniae partem, quam ex Asia attulerat Harpalus. Sed qui fuerit hac de re postea sermo, hoc loco commemorabo. Harpalus Athenis fugiens quum in Cretam classe traiecisset, non multo post a servis, quorum opera utebatur, occisus est. Sunt tamen, qui dicant, Pausaniae Macedonis eum dolo interfectum, quo tempore eius dispensatorem Rhodum fugientem Philoxenus item Macedo comprehendit, is nempe, qui et Harpalum ab Atheniensibus sibi dedi postularat. Habita itaque quaestione de iis omnibus, qui ab Harpalo pecuniam cepissent, eorum omnium nomina in iis literis, quas ea de re ad Athenienses dedit, percensuit, quantumque singuli accepissent: Demosthenis tamen, etsi fuerat Alexander in eum animo offensissimo, et Philoxenus ipse privatim cum illo simultates exercuerat, nullam prorsus mentionem fecit. Honores certe Demostheni

15. *πλεῖστα* om. Va.

16. *μήτε λαβεῖν* Ag.

17. *ἐπέξειμι — ἀπέδρα* om. Ag.

18. *πολὺ δὲ* (*δ'* Va) *ὕστερον* VaMLb.

19. *γυναικῶν*, ad marg. *γρ. οἰκετῶν* R.

20. *αὐτόν φασιν* BPcAg. *φασιν αὐτὸν* Edd. rell. VabMLab. tum *τὸ δὲ* et *παρ' Ἀθ.* Va.

21. *ἐξήτησεν* om. Ag. *ἐξήτησεν* VbLa. mox *ἐπείθετο* La.

22. *τι* om. Ag. *ἔχον*, *τυ* super *χ*, Lb. *εἰληφόντες* M. mox *γράμμασιν* VbAg.

23. *ἐμνημόνευκεν* Ag. *ἐμνημόνευεν* Pc; *δὲ ἐς* Va.

θι τῆς Ἑλλάδος καὶ [24] παρὰ τῶν Καλαυρίας εἰσὶν οἰκητόρων.

CAPUT XXXIV.

De oppido Methanis in isthmo Troezeniorum — balneis calidis — remedio contra Africi venti noxios flatus — parvis insulis, quae Pelopis insulae dicuntur — urbe Hermione et memorandis in via ad illam — promontorio Scyllaeo — promontorio Bucephala et insulis Haliusa, Pityusa, Aristeris, Tricrana, et monte Buporthmo — insulis Aperopia et Hydrea — reliquiis priscae urbis Hermionensium — monte Prone et templis Veneris eiusque cultu in urbe Hermione.

Τῆς δὲ Τροιζηνίας γῆς ἐστὶν ἰσθμὸς [1] ἐπὶ πολὺ διέχων ἐς θάλασσαν, ἐν δὲ αὐτῷ πόλισμα οὐ μέγα ἐπὶ θαλάσσῃ Μέθανα ᾤκισται. Ἴσιδος δὲ ἐνταῦθα ἱερόν ἐστι [2] καὶ ἄγαλμα ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς Ἑρμοῦ, τὸ δὲ ἕτερον Ἡρακλέους. (2) Τοῦ δὲ πολίσματος τριάκοντά που στάδια ἀπέχει θερμὰ λουτρά. [3] φασὶ δὲ Ἀντιγόνου τοῦ Δημητρίου Μακεδόνων βασιλεύοντος [4], τότε πρῶτον τὸ ὕδωρ φανῆναι, φανῆναι δὲ οὐχ [5] ὕδωρ εὐθὺς, ἀλλὰ πῦρ ἀναζέσαι πολὺ ἐκ τῆς γῆς, ἐπὶ δὲ τούτῳ μαρανθέντι [6] ῥυῆναι τὸ ὕδωρ, ὃ δὴ

adhuc et in aliis Graeciae partibus, et apud Calaureae incolas habentur.

Cap. XXXIV. Troezenii agri pars Isthmus est, qui per longum spatium in mare porrigitur. In eo non magnum oppidum supra mare Methana incoluntur. Isidis fanum habet, et in foro Mercurii signum unum, et Herculis item unum. (2) Ab eo oppido stadia ferme XXX absunt calidarum aquarum balneae. Aquas eas e scatebris primum erupisse aiunt, Antigono Demetrii filio in Macedonibus regnante: non autem primo statim impetu aquas illas erupisse, sed primum copiosum ignem e terra exaestuasse, deinde igni exstincto aquas illas se ostendisse, quae usque ad nostram aetatem inde scatent,

24. καὶ om. PcAgLb. mox Καλαυρίας La. Καλαυρείας Edd. Codd.

Cap. XXXIV. 1. Ἰσθμὸς XKFC. διήκων Edd. ante B, MVb. διήκον La. διῆκον Va; διέχων BPcAg Lb. tum πρὸς pro ἐς M.

2. ἐστιν VbAg.

3. λουτρὰ θερμὰ BPcAg. θερμὰ λουτρὰ Edd. rell. VabM.

4. βασιλεύοντος BPcAg. βασιλεύσαντος Edd. rell. VabLabM.

5. οὐχ AXKFCSAgVabMLab; οὐδ' BPc.

6. μαραθέντι AgLa. tum τὸ ὕδωρ om. VaM. ἄνεισιν Ag. Mox λυσαμένῳ Va. λουσαμένη La. νύχεσθαι· θυρία id.

καὶ ἐς ἡμᾶς ἄνεισι θερμόν τε καὶ δεινῶς ἀλμυρόν. λου-
191 *σαμένῳ δὲ ἐνταῦθα οὔτε ὕδωρ ἐστὶν ἐγγὺς ψυχρὸν οὔτε*
ἐσπεσόντα ἐς τὴν θάλασσαν ἀκινδύνως νήχεσθαι· θηρία
2 *γὰρ καὶ ἄλλα καὶ κύνας παρέχεται πλείστους.* (3) *Ὃ δὲ*[7]
ἐθαύμασα ἐν τοῖς Μεθάνοις μάλιστα, γράψω καὶ τοῦτο.
ἄνεμος ὁ Λὶψ βλαστανούσαις ταῖς ἀμπέλοις ἐμπίπτων ἐκ
τοῦ Σαρωνικοῦ[8] *κόλπου τὴν βλάστην σφῶν ἀφαυαίνει.*
κατιόντος οὖν ἔτι τοῦ πνεύματος ἀλεκτρυόνα τὰ πτερὰ
ἔχοντα διὰ παντὸς λευκὰ διελόντες ἄνδρες δύο ἐναντίοι πε-
ριθέουσι τὰς ἀμπέλους ἥμισυ ἑκάτερος τοῦ ἀλεκτρυόνος
φέρων· ἀφικόμενοι δ' ἐς[9] *τὸ αὐτὸ ὅθεν ὡρμήθησαν, κα-*
3 *τορύσσουσιν ἐνταῦθα. τοῦτο μὲν πρὸς τὸν Λίβα σφίσιν*
ἐστὶν εὑρημένον· (4) *Τὰς δὲ νησῖδας αἳ πρόκεινται*[10]
τῆς χώρας ἀριθμὸν ἐννέα οὔσας Πέλοπος μὲν καλοῦσι,
τοῦ θεοῦ δὲ ὕοντος μίαν ἐξ αὐτῶν οὔ φασιν ὕεσθαι.
τοῦτο δὲ εἰ τοιοῦτόν[11] *ἐστιν, οὐκ οἶδα, ἔλεγον δὲ οἱ περὶ*

calidae, et vehementer salsae. Ei, qui hic lavare voluerit, non est in propinquo aqua frigida, neque in proximum mare se immittere ibique sine periculo natare licet; nam id tum alias ibi belluas, tum canes praebet plurimos. (3) Quod vero mihi magnae Methanis admirationi fuit, id ipsum iam scribam. Africus e Saronico sinu agrum et vineas perflans, novos pampinos acriter torret. Id quoties accidit, vento etiamnum spirante, viri duo gallum gallinaceum pennas per totum corpus albas habentem in contrarias partes distractum lacerant, ac deinde dimidiam uterque galli partem praeferens cum cursu vites ambiunt: mox in eum ipsum locum, unde currere coeperunt, rursus congressi, avem ibi defodiunt. Hoc ab illis excogitatum est, *tanquam praesentissimum remedium* contra *noxios* Africi flatus. (4) Iam parvas illas insulas, quae ante continentem terram sitae sunt, novem numero, Pelopis appellant: quarum unam, quum pluit, a pluvia rigari negant: quod an ita sit, perspectum non habeo: id certe, qui Methana incolunt, af-

7. *δ' ἐθ.* BPcAgMVaLb; *δὲ ἐθ.* Edd. rell. VbLa. *ὁ γὶψ* Lb.

8. *σαυρωνικοῦ* M. mox *ἀναφαίνει* (*αν* supra vers.) M. Sq. *τοῦ* om. Va. mox *διελθόντες* Lb.

9. *δὲ ἐς* Vab. mox *ὁρμήθησαν* Va. *κατορύττουσιν* La.

10. *πρόςκεινται* VbLa (La *πρόκ.* ad marg.); *οὔσαις* (*ι* expunct.) Vb. *τῇ χώρᾳ* LaMR (LaR ad marg. *ἄλλ. τῆς χώρας*). *καλοῦσιν* MAg.

11. *τοιοῦτό* M. *τοῦτο δὲ εἰ* — *ἀποτρέποντας* post *εὑρημένον* subiungere iubet *Hemsterh. MS.*

τὰ Μέθανα, ἐπεὶ[12] χάλαζάν γε ἤδη θυσίαις εἶδον καὶ ἐπῳ-
δαῖς ἀνθρώπους ἀποτρέποντας. τὰ μὲν δὴ Μέθανα ἰσθμός 4
ἐστι τῆς[13] Πελοποννήσου· (5) Ἐντὸς δὲ τοῦ ἰσθμοῦ
τῆς Τροιζηνίων[14] ὅμορός ἐστιν Ἑρμιόνη. οἰκιστὴν δὲ τῆς
ἀρχαίας πόλεως Ἑρμιονεῖς γενέσθαι φασὶν Ἑρμίονα[15] Εὔ-
ρωπος· τὸν δὲ Εὔρωπα (ἦν γὰρ δὴ Φορωνέως) Ἡροφά-
νης ὁ Τροιζήνιος ἔφασκεν[16] εἶναι νόθον· οὐ γὰρ δή ποτε
ἐς Ἄργον τὸν Νιόβης, θυγατριδοῦν ὄντα Φορωνέως[17],
τὴν ἐν Ἄργει περιελθεῖν ἀρχὴν παρόντος Φορωνεῖ γνησίου
παιδός. ἐγὼ δὲ, εἰ καὶ γνήσιον ὄντα Εὔρωπα πρότερον τὸ 5
χρεὼν ἢ Φορωνέα ἐπέλαβεν[18], εὖ οἶδα ὡς οὐκ ἔμελλεν ὁ
παῖς αὐτῷ Νιόβης παιδὶ ἴσα οἴσεσθαι Διός γε[19] εἶναι δο-
κοῦντι. ἐπῴκησαν[20] δὲ καὶ Ἑρμιόνα ὕστερον Δωριεῖς οἱ 192
ἐξ Ἄργους. πόλεμον δὲ οὐ δοκῶ γενέσθαι σφίσιν· ἐλέγετο
γὰρ ἂν[21] ὑπὸ Ἀργείων. (6) Ἔστι δὲ ὁδὸς ἐς Ἑρμιόνα 6

firmant. Equidem ipse vidi homines, qui sacris et incantamentis grandinem averterent. Methana ipsa Isthmus Peloponnesi est. (5) Isthmo vero Troezenis finitima est Hermione. Priscae urbis conditorem Hermionenses ipsi fuisse aiunt Hermiona Europis filium. Ipsum Europem, ut maxime Phoronei fuerit, nothum certe filium fuisse, Troezenius Herophanes scriptum reliquit, *ea maxime motus ratione*, quod ad Argum Phoronei e Niobe filia nepotem neutiquam fuisset Argivorum imperium perventurum, si legitimum Phoroneus filium habuisset. Ego tamen, etsi prius quam Phoroneum scio legitimum eius filium Europem e vita excessisse, affirmare posse mihi videor, nunquam illum Niobes filio parem potestate futurum fuisse, quum hic Iovis esse putaretur. Posterioribus temporibus etiam Hermionem Dorienses Argis veluti coloni habitatum venerunt; nec ullum eis bellum intercessisse opinor; id enim si fuisset, diceretur utique ab Argivis. (6) Via, quae a Troezene Hermionen

12. ἐπεὶ χάλ. — ἀποτρέποντας S ad §. 3. post γράφω καὶ τοῦτο transponenda putat. ἐπὶ χαλ. Va.
13. τῆς om. Vb.
14. τῆς Τροιζηνίων SBPcAgMVa Lb; Ἰσθμοῦ τῆς Τροιζῆνος Edd. rell. VbLa. τῇ Τροιζηνίων — Ἑρμιονὶς coni. B.
15. Ἑρμίωνα Ag. Ἑρμιόνα scribi vult S. εὔρωπος Lb.
16. Post ἔφασκεν Porson. inseri vult ἄν.
17. φορονέως La. mox φωρονεῖ Vb. περιελεῖν ἀρχὴν.
18. ἐπέλαβεν CSBVaMPcAg. ἔλαβεν Edd. rell. Vb.
19. γε CS (ed. mai.) B e coni. Facii. τε Edd. rell. Codd.
20. ἐπῴκισαν Vb. Ἑρμιόνα h. l. et §. 6. BPcAgVaLab; ἑρμιόναν hic et postea M. Ἑρμιόνην Edd. rell. VbLa.
21. ἂν om. Ag.

ἐκ Τροιζῆνος κατὰ τὴν πέτραν ἣ πρότερον μὲν ἐκαλεῖτο Σθενίου Διὸς βωμός, μετὰ δὲ Θησέα ἀνελόμενον[22] τὰ γνωρίσματα ὀνομάζουσιν οἱ νῦν Θησέως αὐτήν. κατὰ ταύτην[23] οὖν τὴν πέτραν ἰοῦσιν ὀρεινὴν ὁδὸν ἔστι μὲν Ἀπόλλωνος ἐπίκλησιν Πλατανιστίου ναός[24], ἔστι δὲ Εἰλεοὶ χωρίον, ἐν δὲ αὐτῷ Δήμητρος καὶ Κόρης [τῆς Δήμητρος[25]] ἱερά. τὰ δὲ πρὸς θάλασσαν ἐν ὅροις τῆς Ἑρμιονίδος ἱερὸν
7 Δήμητρός ἐστιν ἐπίκλησιν Θερμασίας.[26] (7) Σταδίους δὲ ὀγδοήκοντα ἀπέχει μάλιστα ἄκρα Σκυλλαῖον ἀπὸ τῆς Νίσου[27] καλουμένη θυγατρός. ὡς γὰρ δὴ τὴν Νίσαιαν ὁ Μίνως καὶ τὰ Μέγαρα εἷλεν ἐκείνης προδούσης, οὔτε γυναῖκα ἕξειν αὐτὴν ἔτι ἔφασκε[28] καὶ προσέταξε τοῖς Κρησὶν ἐκβάλλειν τῆς νεώς, ἀποθανοῦσαν δὲ ἀπέῤῥιψεν ἐς τὴν ἄκραν ταύτην ὁ κλύδων. τάφον δὲ οὐκ ἀποφαίνουσιν αὐτῆς, ἀλλὰ περιοφθῆναι τὸν νεκρόν φασι[29] διαφορη-
8 θέντα ὑπὸ τῶν ἐκ θαλάσσης ὀρνίθων. (8) Ἀπὸ δὲ[30]

ducit, in eadem est parte, in qua saxum illud, quod, quum Sthenii Iovis ara ante diceretur, postquam agnitionis monumenta sustulit Theseus, Thesei coeptum est nuncupari. Ab eo itaque saxo montanam viam tenentes ad Apollinis Platanistii cognomento aedem perveniant. Ibi vicus Ilei, et in eo Cereris et Proserpinae cellae. Ad mare, ubi Hermionensis agri fines, Cereris templum, cui Thermesiae cognomentum. (7) Abest hinc (ut quam longissime) stadia LXXX promontorium Scyllaeum, cui a Nisi filia nomen. Nam posteaquam per eius proditionem Nisaean et Megara Minos cepit, non modo uxorem eam duxit, verum etiam suis, ut in mare illam abiicerent, imperavit. Mortuam aestus ad promontorium hoc detulit: neque vero eius uspiam sepulcrum ostenditur. Nam cadaver insepultum iacuisse aiunt, usquedum a marinis volucribus discerptum est. (8) A

22. ἀνελώμενον Ag.
23. ταύτην μὲν οὖν (μὲν expunct.) M. οὖν om. La.
24. βωμός, ad marg. ναός, Va. tum εἰλεὸν La.
25. τῆς Δήμητρος delendum censet Lobeck. Uncis inclusimus praeeunte S. Mox τοῖς Ἑρμ. Va.
26. Θερμασίας SBPcMVaVt. Θερμησίας Edd. rell. VbAgLab.
27. τοῦ νείσου Lb. νήσου La. νείσου AgVab. „τοῦ νοίσου, sed supra lineola scripta, quod indicare posset Νόσου“(?) Exc. nostra e M. τοῦ νόσου καλουμένου, η super ου, ad marg. γρ. τῆς νείσου R. mox νεισαῖαν Vb. νήσαιαν Ag. Νισαίαν AXKFC. Νίσαιαν SBPcVa (?) Νεισαίαν MLab. tum κατὰ μέγαω εἷλεν (?) M.
28. ἔφασκεν VbAgM. et προσέταξεν M. Mox ἀπέκρυψεν Va; ad marg. γρ. ἀπέῤῥιψεν.
29. φασιν Vb; et ὑπὸ τὸν Va.
30. δὲ om. Va. mox ἄκρα τε La.

*Σκυλλαίου πλέοντι ὡς ἐπὶ τὴν πόλιν ἄκρα τ᾽ ἐστὶν ἑτέρα
Βουκέφαλα, καὶ μετὰ τὴν ἄκραν νῆσοι, πρώτη μὲν Ἁλι-
οῦσσα[31]· παρέχεται δὲ αὕτη λιμένα ἐνορμίσασθαι ναυσὶν
ἐπιτήδειον. μετὰ δὲ Πιτυοῦσσα, τρίτη δὲ ἦν[32] Ἀριστε-
ρὰς ὀνομάζουσι. ταύτας δὲ παραπλεύσαντί ἐστιν αὖθις
ἄκρα Κωλυεργία[33] καλουμένη ἀνέχουσα ἐκ τῆς ἠπείρου,
μετὰ δὲ αὐτὴν νῆσος Τρίκρανα[34] καλουμένη, καὶ ὄρος ἐς
θάλασσαν ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου προβεβλημένον, Βού-
πορθμος. ἐν Βουπόρθμῳ δὲ πεποίηται μὲν ἱερὸν Δήμητρος
καὶ[35] τῆς παιδὸς, πεποίηται δὲ Ἀθηνᾶς· ἐπίκλησις δέ
ἐστι[36] τῇ θεῷ Προμαχόρμα. (9) Πρόκειται δὲ Βου-* 9
*πόρθμου νῆσος Ἀπεροπία[37] καλουμένη. τῆς δὲ Ἀπεροπίας
ἀφέστηκεν οὐ πολὺ ἑτέρα νῆσος Ὑδρέα. μετὰ ταύτην αἰ-* 193
*γιαλός τε παρήκει τῆς ἠπείρου μηνοειδὴς, καὶ ἀκτὴ μετὰ
τὸν αἰγιαλὸν ἐπὶ[38] Ποσείδιον, ἐκ θαλάσσης μὲν ἀρχομένη*

Scyllaeo urbem versus navigantibus alterum se promontorium ostendit, Bucephalos nomine. Iuxta aliquot insulae. Earum prima Haliussa portum habet ad navium appulsum perquam idoneum. Proxima Pityusa: tertiam Aristeras nominant. Has praetervecti promontorium offendant e continenti prominens: Acran appellant. Succedit Tricrana insula; et mons se in mare e Peloponneso attollens, Buporthmos. In eo Cereris et Proserpinae templa, Minervae etiam, cui Promachorma cognomentum. (9) Ex adverso insula est, Aperopia nomine. Ab ea non longe abest, quae Hydrea dicitur. Post hanc per continentem lunari specie pertenditur litus planum: inde salebris ac rupibus praeceps est litus usque ad templum Neptuni. Hoc inci-

31. *Ἁλιοῦσσα* et *Πιτυοῦσσα* CSB. *Ἁλιοῦσα* et *Πιτυοῦσα* Edd. rell. Codd. Deinceps *δὲ αὐτὴ λιμ.* Va. et *ἐνορμήσασθαι* VbLa.

32. *ἠν*, ad marg. *ἦν* R. *ἀριστερᾶς* RAgVbLb. *ὀνομάζουσιν* AgVb.

33. *ἄκρα καλουμένη ἀνέχουσα* AXKF. *ἄκρα κωλυεργίαν ἔχουσα* PcAgMVaLb. *ἄκρα κωλιεργία καλουμένη, ἀνέχ.* La. *κωλυεργία ἔχουσα* R, post *κωλυεργία* ad marg. inserens: *καλουμένη ἀνέχουσα*, quocum consentit nota ad marg. Va. *γρ. κωλυεργία καλουμένη ἀνέχουσα*, quod recepimus cum CS. *ἄκρα Κωλυεργία ἀνέχουσα* B. *ἄκρα Κολυεργία καλουμένη καὶ ὄρος ἐς θάλ.* Vb, mediis omissis.

34. *Τρίκανα* et mox *προβεβλημένου* Va. *πελοποννήσου βουπορεμενος εἰ βουπορεύμῳ δὲ πεποίηται ἱερὸν* (sic) La.

36. *ἐστιν* Vb. *μαχόρμα* VbLa. Mox *πρόκ. δὲ πορεύμου*, supet *π* posito *βου*, La.

37. *ἀπεροπέα* MVa. mox *Ὑδρέα* CSBPcAg. *Ὑΐδρέα* Edd. rell. VabMLab. tum *παρ παρήκει* La.

38. *ἔτι* MLbPcAgVa. *ποσίδιον* AgVbMLab; *ἐκ θαλάσσης* BPcAgLb. *ἐκ τῆς θαλ.* Edd. rell. VabLa; *τῆς θαλάσσης — προελθοῦσι δὲ ἀπὸ* om. M.

CAPUT XXXV.

De musico ac navigandi urinandique certamine in honorem Bacchi Melanaegidis ab Hermionens. instituto — aliis templis et signis deorum in urbe Hermione — templo Cereris (Chthoniae) in monte Prone — sacrorum, quae Chthonia dicuntur, ratione — templo Clymeni — Echus porticu — locis Clymeni, Plutonis et palude Acherusia — templo Lucinae in via Masetem versus.

Πλησίον δὲ αὐτοῦ Διονύσου ναὸς Μελαναίγιδος·[1] τούτῳ μουσικῆς ἀγῶνα κατὰ ἔτος ἕκαστον ἄγουσι καὶ ἁμίλλης κολύμβου καὶ πλοίων τιθέασιν ἆθλα. (2) Καὶ Ἀρτέμιδος ἐπίκλησιν Ἰφιγενείας[2] ἐστὶν ἱερὸν καὶ Ποσειδῶν χαλκοῦς τὸν ἕτερον πόδα ἔχων ἐπὶ δελφῖνος, παρελθοῦσι δὲ ἐς τὸ[3] τῆς Ἑστίας ἄγαλμα μέν ἐστιν οὐδὲν, βωμὸς δὲ, καὶ ἐπ'
2 αὐτοῦ[4] θύουσιν Ἑστίᾳ. Ἀπόλλωνος δέ εἰσι ναοὶ τρεῖς καὶ ἀγάλματα τρία· καὶ τῷ μὲν οὐκ ἔστιν ἐπίκλησις, τὸν δὲ Πυθαέα[5] ὀνομάζουσι, καὶ Ὅριον τὸν τρίτον. τὸ μὲν δὴ τοῦ Πυθαέως ὄνομα μεμαθήκασι παρὰ Ἀργείων· τούτοις γὰρ Ἑλλήνων πρώτοις ἀφικέσθαι Τελέσιλλά[6] φησι τὸν Πυθαέα ἐς τὴν χώραν Ἀπόλλωνος παῖδα ὄντα· τὸν δὲ Ὁρι-

Cap. XXXV. Iuxta id Liberi Melanaegidis aedes. Huic quotannis musici ludi fiunt, et natandi ac certatim remigandi praemia proponuntur. (2) Sua item aedes Dianae, Iphigeniae cognomento, ubi ex aere Neptunus, pede altero delphinum premens. Iam qui in Vestae transierint, ibi signum nullum videant. Unica ara est, et super ea sacra Vestae faciunt. Apollinis tria sunt delubra, ac totidem signa. Eorum unum sine cognomine, alterum Pythaea, tertium Horion nominant. Et Pythaei quidem nomen ab Argivis acceperunt. Ad eos enim primos ex omnibus Graecis venisse Pythaeum Apollinis filium, Telesilla memoriae prodidit. Horium vero quam ob rem appel-

Cap. XXXV. 1. μελαναιγίδος La. ἄγουσιν Ag; εἰσάγουσι AXK La; εἰςάγουσιν Vb.

2. Ἡφηγενείας Ag.

3. δὲ ἀπὸ τῆς LabRMVb; γρ. ἐς τὸ ad marg. RLa; in Vb. ἀπὸ expunct, et ἐς τὸ supra lin.

4. αὐτὸν PcAgVaLab; ἐπ' αὐτῷ (haec expunct.) ἐπ' αὐτὸν Vb. tum καὶ δὴ τῷ μὲν — ἐπίκλησιν La.

5. πυθέα VaLb. πυθανέα La. οὕτως ὀνομάζουσι MVaAg (Ag ὀνομάζουσιν ut Vb) Lab; οὕτῳ ὀνομ. Pc. — ὅριον PcAg. τὸ τρίτον La. sq. τοῦ om. Va.; Πιτθέως Ag. μεμαθήκασιν M.

6. τελλέσιλλα φασὶ Va. φασὶν Ag.

ον[7] ἐφ' ὅτῳ καλοῦσι, σαφῶς μὲν οὐκ ἂν ἔχοιμι εἰπεῖν,
τεκμαίρομαι δὲ περὶ γῆς ὅρων πολέμῳ σφᾶς ἢ δίκῃ νική-
σαντας ἐπὶ τῷδε τιμὰς Ἀπόλλωνι Ὁρίῳ νεῖμαι. τὸ δὲ ἱερὸν 3
τῆς Τύχης νεώτατον μὲν λέγουσιν Ἑρμιονεῖς τῶν παρά
σφισιν[8] εἶναι, λίθου δὲ Παρίου κολοσσὸς ἕστηκε. κρήνας
δὲ, τὴν μὲν σφόδρα ἔχουσιν[9] ἀρχαίαν, ἐς δὲ αὐτὴν οὐ φα-
νερῶς τὸ ὕδωρ κάτεισιν, ἐπιλείποι[10] δὲ οὐκ ἄν ποτε, οὐδ'
εἰ πάντες καταβάντες ὑδρεύωνται ἐξ αὐτῆς· τὴν δὲ ἐφ'
ἡμῶν πεποιήκασιν, ὄνομα δέ ἐστι[11] τῷ χωρίῳ Λειμὼν,
ὅθεν ῥεῖ τὸ ὕδωρ ἐς αὐτήν. (3) Τὸ δὲ λόγου μάλιστα 4
ἄξιον ἱερὸν Δήμητρός ἐστιν ἐπὶ τοῦ Πρωνός.[12] τοῦτο τὸ
ἱερὸν Ἑρμιονεῖς μὲν Κλύμενον[13] Φορωνέως παῖδα καὶ
ἀδελφὴν Κλυμένου Χθονίαν τοὺς[14] ἱδρυσαμένους φασὶν
εἶναι. Ἀργεῖοι δὲ, ὅτε ἐς τὴν Ἀργολίδα ἦλθε Δημήτηρ,
τότε Ἀθέραν μὲν λέγουσι καὶ Μυσίον ὡς ξενίαν παρασχόν-
τας τῇ θεῷ, Κολόνταν[15] δὲ οὔτε οἴκῳ δέξασθαι τὴν θεὸν
οὔτε ἀπονεῖμαί τι ἄλλο ἐς τιμήν· ταῦτα δὲ οὐ κατὰ γνώ-

lent, nihil pro certo habeo dicere. Coniectura adducor, finibus vel armis vel iure potitos Apollini Horio (*hoc est ac si Terminatori dicas*) vota solvisse. Fortunae aedem omnium, quae apud se sunt, recentissimam esse dicunt. Stat deae colossus e Pario lapide. E duobus aquarum ductibus alterum valde priscum esse aiunt: in cuius alveum occulto meatu aqua profluit, neque unquam deficit, etiamsi tota civitas aquatum eo descendat. Alterum vero aetate nostra munierunt. Vico, e quo in eum aqua defluit, Pratum nomen. (3) In collis iugo, quem Prona appellari diximus, est, quod historiae mandetur, dignum Cereris templum. Id Clymenum Phoronei filium, eiusque sororem Chthoniam aedificasse, memorant Hermionenses. At Argivi Cererem, quum fines agri sui esset ingressa, ab Athera et Mysio hospitio acceptam tradunt: Colontan vero non modo eam domum suam non invitasse, sed ne alium quidem ullum

7. ὄρειον PcAg. τὸ δὲ ὅριον M. mox ὀρείῳ Ag. καλοῦσι AgLb; καλοῦσιν Codd. rell. Edd. Mox περὶ γῆν La. ὁρῶν Lab.

8. σφάσιν Lb. περείου AgVb (in Vb ε expunct.).

9. ἔχουσιν CSBVaMPcAgLb; λέγουσιν Edd. rell. VbLa. mox φαναιρῶς Va.

10. ἐπιλίποι malit B. mox ὑδρεύοιντο AXKFCSVb, Rad marg. ὑδρεύοιεν Va. ὑδρεύωνται BPcAgMRLb.

11. ἔστιν Vb.

12. Πρωνὸς ASmai. BMPcAgVab Lab. Πρῶνος Edd. rell.

13. κλείμενον Ag.

14. τοὺς ἱδρυσ. — ξενίαν om. Pc. λέγουσιν Vb.

15. Κολόντα VaM h. l. et postea. Paullo post καλόνταν Lb. — Mox ἀπομεῖναι M; ἀπον. ἄλλό τι Va.

μην Χθονίᾳ τῇ θυγατρὶ ποιεῖν αὐτόν. Κολόνταν μὲν
ουν φασὶν ἀντὶ τούτων συγκαταπρησθῆναι τῇ οἰκίᾳ, Χθο-
195 νίαν δὲ κομισθεῖσαν ἐς Ἑρμιόνα ὑπὸ Δήμητρος Ἑρμιονεῦ-
5 σι ποιῆσαι τὸ ἱερόν. (4) Χθονία δ'[16] οὖν ἡ θεός τε αὐ-
τὴ καλεῖται καὶ Χθόνια ἑορτὴν κατὰ ἔτος ἄγουσιν[17] ὥρᾳ
θέρους· ἄγουσι δὲ οὕτως. ἡγοῦνται μὲν αὐτοῖς[18] τῆς
πομπῆς οἵ τε ἱερεῖς τῶν θεῶν καὶ ὅσοι τὰς ἐπετείους[19]
ἀρχὰς ἔχουσιν, ἕπονται δὲ καὶ γυναῖκες καὶ ἄνδρες· τοῖς
δὲ καὶ[20] παισὶν ἔτι οὖσι καθέστηκεν ἤδη τὴν θεὸν τι-
μᾶν τῇ πομπῇ· οὗτοι λευκὴν ἐσθῆτα[21] καὶ ἐπὶ ταῖς κε-
φαλαῖς ἔχουσι στεφάνους. πλέκονται δὲ οἱ στέφανοί σφι-
σιν ἐκ τοῦ ἄνθους ὃ καλοῦσιν οἱ ταύτῃ κοσμοσάνδα-
λον[22] ὑάκινθον ἐμοὶ δοκεῖν ὄντα καὶ μεγέθει καὶ χρόᾳ·
6 ἔπεστι δέ οἱ καὶ τὰ ἐπὶ τῷ θρήνῳ γράμματα. τοῖς δὲ τὴν
πομπὴν πέμπουσιν ἕπονται τελείαν[23] ἐξ ἀγέλης βοῦν ἄγον-

deae honorem habuisse, quum id fieri Chthonia eius filia indigne ferret. Colontam itaque cum ipsis aedibus crematum: puellam vero Hermionen a Cerere deportatam ibi illi templum dedicasse. (4) Chthonia certe et dea ipsa appellatur, et stati festi dies, qui aestate anni in eius honorem agitantur, Chthonia dicuntur. In iis hoc ritu supplicatio fit. Pompae agmen ducunt sacrificuli, et qui annuos magistratus gerunt: sequuntur foeminae ac viri. Ipsis etiam pueris solenne est deam cum pompa deducere. Incedunt autem ii cum albis vestimentis, capitibus coronas ferentes. Sunt eae corollae e flore contextae, quem Cosmosandalum incolae appellant. Hyacinthum illum ego esse existimo. Est enim ei tum magnitudine, tum colore persimilis: habet praeterea easdem luctus indices literas. In extremo agmine sequuntur, qui eximias boves vincu-

16. δ' in Va rasura deletum τε αὐτὴ CSBPc. τε αὔτη AXKFAgVb MLab; τε καὶ αὔτη Va. tum χθονίαν ἑορτ. Va. χθονίᾳ Lab. χθονία Vb; deinde κατέτος Va.

17. ἄγουσι ὥρᾳ KF.

18. μὲν οὖν αὐτῆς τῆς Va.

19. ἐπαιτίους Pc. ἐπετίους VaM. ἐπιτείους La.

20. οἷς δὲ καὶ corrigit Coraes, distinctionem maiorem post πομπῇ tollens. — ἔτι οὖσιν VbAg.

21. αἰσθῆτα, ε super αἰ, Vb. mox ἔχουσιν Ag.

22. κοσμοσάνδαλον S ex corr. Hemsterh. ad Luc. I. p. 240. (II, 291. Bip.), quam adscripsit etiam libro suo laudans Clearchum apud Athen. XV. p. 681. c. et Schneideri in Lex. Gr. κομοσάνδαλον Edd. rell. LabPcVabM. κομοσάνδαλλον Ag. — Mox δοκεῖ et χρεία pro χρόᾳ Va.

23. τελείαν Amas. CS. θήλειαν Edd. rell. Codd. tum ἐξ ἄλλης Vb.

τες διειλημμένην [24] δεσμοῖς τε καὶ ὑβρίζουσαν ἔτι ὑπὸ
ἀγριότητος. ἐλάσαντες δὲ πρὸς τὸν ναὸν οἱ μὲν ἔσω φέ-
ρεσθαι τὴν βοῦν ἐς τὸ ἱερὸν ἀνῆκαν ἐκ τῶν δεσμῶν, ἕτε-
ροι δὲ ἀναπεπταμένας ἔχοντες τέως τὰς θύρας, ἐπειδὰν [25]
τὴν βοῦν ἴδωσιν ἐντὸς τοῦ ναοῦ, προσέθεσαν τὰς θύρας·
τέσσαρες δὲ ἔνδον ὑπολειπόμεναι γρᾶες αὗται τὴν βοῦν 7
εἰσὶν αἱ κατεργαζόμεναι· δρεπάνῳ γὰρ ἥτις [26] ἂν τύχῃ
τὴν φάρυγγα ὑπέτεμε τῆς βοός. μετὰ δὲ αἱ θύραι τε ἠνοί-
χθησαν καὶ προσελαύνουσιν οἷς ἐπιτέτακται βοῦν [27]
δευτέραν καὶ τρίτην ἐπὶ ταύτῃ καὶ ἄλλην τετάρτην, κα-
τεργάζονταί [28] τε τὸ λοιπὸν πάσας κατὰ ταὐτὰ αἱ γρᾶες
καὶ τόδε [29] ἄλλο πρόσκειται τῇ θυσίᾳ θαῦμα· ἐφ' ἥντινα
γὰρ ἂν [30] πέσῃ τῶν πλευρῶν ἡ πρώτη βοῦς [31], ἀνάγκη πε-
σεῖν καὶ πάσας. θυσία μὲν δρᾶται τοῖς Ἑρμιονεῦσι τὸν εἰ- 8
ρημένον τρόπον· πρὸ δὲ τοῦ ναοῦ γυναικῶν ἱερασαμένων
τῇ Δήμητρι [32] εἰκόνες ἑστήκασιν οὐ πολλαί, καὶ παρελ-

lis distentas et ferociter reluctantes ad templum trahunt. Ibi earum unam solutam retinaculis intro agunt. Tunc qui ad fores apertas steterant, ubi bovem intromissam vident, fores obdunt. Eam aniculae quatuor de industria intus relictae falcibus exceptam conficiunt. Collum earum una, ut casus tulerit, hostiae praesecat. Rursus patefactis foribus, ii, quibus id negotii datum est, alteram bovem, mox tertiam et quartam intrudunt: ac singulae deinceps eodem modo ab illis aniculis mactantur. Aliud in hoc sacro miraculum evenit. In quod latus prima bos conciderit, in idem et reliquae procumbunt. Et hic quidem est apud Hermionenses sacri eius ritus. In templi vestibulo statuae foeminis Cereris sacerdotio perfunctis positae

24. διειλημμένην Vb. διειδομένην Ag. ὑπ. ἀγρ. Exc. Pal. seq. δὲ om. Va.

25. ἐπειδὰν — θύρας om. Va. mox γρᾶες ἐς αὗται La.

26. εἴτις ἂν VbLa. τύχοι Va. mox ὑπέτεμε CSmai. BVabMPcAg Lb; ἀπέτεμε Edd. rell. La.

27. βοῦν δὲ δευτ. AXKFCodd. βοῦν τε δευτ. CS. δὲ omisimus cum B monente Porsono. — ἐπὶ ταύτην VaM.

28. κατεργάζονται τέλος AXKF VbLa. κατεργάζονται τέλη VaMPc Lb. κατεργ. τὸ λοιπὸν τέλη Ag. κατεργάζονταί τε τέλος S. κατεργάζονταί τε δὴ B e coni. Porsoni. Nobis e vestigiis Ag. scribendum videtur: κατεργάζονταί τε τὸ λοιπὸν πάσας.

29. καὶ τότε F typothetae vitio, quod repetiit C.

30. ἂν om. AXKFCVbLa; est in SBMPcAgLbVa.

31. βοῦς om. M.; πᾶσας Vb. deinceps ἑρμιονεῦσιν AgVb.

32. Δήμιτρι Ag. Mox εἴσω Edd. Codd. Scripsimus ἔσω, ut §. 6.

θόντι ἔσω θρόνοι τέ εἰσιν ἐφ' ὧν αἱ γρᾶες ἀναμένουσιν
ἐσελαθῆναι[33] καθ' ἑκάστην τῶν βοῶν καὶ ἀγάλματα οὐκ
ἄγαν ἀρχαῖα Ἀθηνᾶ καὶ Δημήτηρ. αὐτὸ δὲ ὃ σέβουσιν
ἐπὶ πλέον ἢ τἄλλα, ἐγὼ μὲν οὐκ εἶδον[34], οὐ μὴν οὐδὲ
ἀνὴρ ἄλλος οὔτε ξένος οὔτε Ἑρμιονέων αὐτῶν· μόναι
9 δὲ, ὁποῖόν τί ἐστιν, αἱ γρᾶες ἴστωσαν. (5) Ἔστι δὲ καὶ
ἄλλος ναός· εἰκόνες δὲ περὶ πάντα ἑστήκασιν αὐτόν. οὗ-
τος ὁ ναός ἐστιν ἀπαντικρὺ τοῦ τῆς Χθονίας, καλεῖται
196 δὲ Κλυμένου, καὶ τῷ Κλυμένῳ θύουσιν ἐνταῦθα. Κλύ-
μενον δὲ οὐκ ἄνδρα Ἀργεῖον ἐλθεῖν ἔγωγε ἐς[35] Ἑρμιόνα
ἡγοῦμαι, τοῦ θεοῦ δέ ἐστιν ἐπίκλησις, ὅν τινα ἔχει λόγος
βασιλέα ὑπὸ γῆν εἶναι. παρὰ μὲν δὴ τοῦτόν[36] ἐστιν ἄλλος
10 ναὸς καὶ ἄγαλμα Ἄρεως. (6) Τοῦ δὲ τῆς Χθονίας ἐστὶν
ἱεροῦ στοὰ κατὰ τὴν δεξιὰν, Ἠχοῦς ὑπὸ τῶν ἐπιχωρίων
καλουμένη·[37] φθεγξαμένῳ δὲ ἀνδρὶ τὰ ὀλίγιστα ἐς τρὶς[38]
ἀντιβοῆσαι πέφυκεν. (7) Ὄπισθεν δὲ τοῦ ναοῦ τῆς Χθο-
νίας χωρία ἐστὶν ἃ καλοῦσιν Ἑρμιονεῖς τὸ μὲν Κλυμένου
τὸ δὲ Πλούτωνος, τὸ τρίτον δὲ αὐτῶν λίμνην Ἀχερου-

sunt, non ita multae. Intus sellae erectae iis aniculis, quae boves, usque dum intromittantur, opperiuntur. Signa praeterea non admodum prisca Minervae et Cereri. Id vero, quod religiosius multo quam cetera colunt, neque ipse vidi, neque vir quisquam, sive peregrinus, sive civis fuerit. Quid id, aut quale sit, vetulae illae scierint. (5) Aliud item templum, undique statuis exornatum, e Chthoniae regione situm est: Clymeni dicitur: in quo Clymeno ipsi sacra fiunt. Ego vero hoc nomine nullum Argivum hominem venisse Hermionem arbitror: sed esse hoc unum de eius dei, qui apud inferos regnare dicitur, cognominibus. Est praeterea *hoc ipso in loco* aliud delubrum Martis, et in eo signum. (6) Ad dexteram Chthoniae porticus est, quam Echus incolae vocant. Eius ea est natura, ut missa vox ut minimum imaginem triplicet. (7) A tergo Chthoniae areae tres sunt. Earum unam Clymeni, Plutonis alteram, Paludem Acherusiam tertiam Hermionenses appellant.

33. ἐσελασθῆναι FCSMVaLa; ἐσελαθῆναι AXKBPcAgVbLb. Mox οὐκ ἂν ἀρχ. M.

34. οὐκ οἶδον Vb. οὐ εἶδον Ag. Tum ἕστωσαν Va.

35. ἐπ' ἑρμ. Va. ἐπερμίονα M. ἐς ἑρμιόνας Ag. mox ἐστιν ἐπίκλησις CSB e corr. Sylburgii. εἰσιν ἐπικλήσεις Edd. rell. Codd.

36. τοῦto Va.

37. ἐπικαλουμένη Va. φλεγξαμένῳ Vb.

38. ἐς τρὶς CSB, ut Sylb. Valck. et Porson. correxerunt. ἐς τρεῖς Edd. rell. Codd.

σίαν.[39] *περιείργεται μὲν δὴ πάντα θριγκοῖς*[40] *λίθων, ἐν δὲ τῷ τοῦ Κλυμένου καὶ γῆς χάσμα· διὰ τούτου δὲ Ἡρακλῆς ἀνῆγε*[41] *τοῦ Ἅιδου τὸν κύνα κατὰ τὰ λεγόμενα ὑπὸ Ἑρμιονέων.* (8) *Πρὸς δὲ τῇ πύλῃ*[42] *καθ' ἣν ὁδὸς εὐθεῖά ἐστιν ἄγουσα*[43] *ἐπὶ Μάσητα Εἰλειθυίας ἐστὶν ἐντὸς τοῦ τείχους ἱερόν. ἄλλως μὲν*[44] *δὴ κατὰ ἡμέραν ἑκάστην καὶ θυσίαις καὶ θυμιάμασι μεγάλως τὴν θεὸν ἱλάσκονται, καὶ ἀναθήματα*[45] *δίδοται πλεῖστα τῇ Εἰλειθυίᾳ· τὸ δὲ ἄγαλμα οὐδενὶ, πλὴν εἰ μὴ ἄρα ταῖς ἱερείαις, ἔστιν ἰδεῖν.* 11

CAPUT XXXVI.

De Halice urbe — monte Coccygio, antea Thornace — Masete navali — Didymis — Asine urbe, Asinaeorum cum Argivis certamine et Asines excidio — Lerna, ac fluviis Erasino et Phrixo — loco, ubi Pluto rapta Proserpina ad inferos descendisse fertur — monte et fluvio Pontino.

Κατὰ δὲ τὴν ἐπὶ Μάσητα εὐθεῖαν προελθοῦσιν[1] *ἑπτά που σταδίους καὶ ἐς ἀριστερὰ*[2] *ἐκτραπεῖσιν ἐς*[3] *Ἁλίκην*

Omnes lapideis maceriis sepiuntur. In ea, quae Clymeni est, fovea visitur, per quam Ditis canem extraxit Hercules, sicuti ipsi dictitant Hermionenses. (8) Ad portam, a qua via recta Masetem ducit, in pomoerio interiore est Lucinae fanum. Deam certe quotidie summa cum religione, quum hostiis, tum odoribus ac donis quamplurimis venerantur: eius tamen signum nemini omnino, praeterquam iis, quae rem divinam faciunt, foeminis conspicere fas est.

Cap. XXXVI. In ea ipsa via, qua recta Masetem iter, progressos stadia ferme septem, et ad laevam divertentes via exci-

39. *ἀχαιρουσίαν* AgVb. *ἀχερουσία* Va. Tum *περιείργασται* MVa Lb.

40. *θριγκοῖς* AXKFCBPcAgLab; *θριγγοῖς* SMVa. *θριγγεῖς* Vb. mox *διὰ τοῦτο* La.

41. *ηγε* ad marg. *γρ. ἀνῆγε* R.

42. *τῇ πύλῃ* BPcVbLabAg; *τὴν πύλην* edd. rell. VaM.

43. *ἄγουσιν* MVa. *ἄγουσαν* La. mox *εἰλειθυίας* AgVab et postea *τῇ εἰλειθυίᾳ* VaLb. *ἠλειθυία* Vb. *Εἰλειθυίας* et *Εἰληθυίᾳ* rell.

44. *μὲν* om. VaMLb. mox *καὶ* ante *θυσίαις* om. Va. *θυμιάμασιν* AgVb.

45. *ἀναθύματα* (*η* super *ύ* in M) VaM. Deinde *εἰδεῖν* M.

Cap. XXXVI. 1. *προελθοῦσι* M. *προσελθοῦσιν* Ag. mox *σταδίοις* Va.

2. *ἐς ἀριστερὰ* CSBMVaPcAgLb, Porson. *ἐπ' ἀριστερὰ* AXKFLa. *ἐπ' ἀριστερᾶ* Vb.

3. *ἐς* CSBPcAgVa. *ἐφ'* XKFM(?)

ἐστὶν ὁδός. ἡ δὲ Ἁλίκη τὰ μὲν ἐφ' ἡμῶν ἐστὶν ἔρημος, ᾠκεῖτο δὲ καὶ αὕτη[4] ποτέ, καὶ Ἁλικὸς λόγος ἐν στήλαις ἐστὶ ταῖς Ἐπιδαυρίων, αἳ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὰ ἰάματα ἐγγεγραμμένα ἔχουσιν· ἄλλο δὲ σύγγραμμα οὐδὲν[5] οἶδα ἀξιόχρεων, ἔνθα ἢ πόλεως Ἁλίκης ἢ ἀνδρῶν ἐστὶν Ἁλικῶν μνήμη. (2) Ἔστι δ' οὖν ὁδὸς καὶ ἐς ταύτην τοῦ τε Πρωνὸς[6] μέση καὶ ὄρους ἑτέρου Θόρνακος καλουμένου τὸ ἀρχαῖον. ἀπὸ δὲ τῆς Διὸς ἐς κόκκυγα[7] τὸν ὄρνιθα ἀλλαγῆς λεγομένης[8] ἐνταῦθα γενέσθαι μετονομασθῆναι τὸ ὄρος
2 197 φασίν. ἱερὰ δὲ καὶ ἐς τόδε ἐπὶ ἄκρων τῶν ὀρῶν, ἐπὶ μὲν τῷ Κοκκυγίῳ Διὸς, ἐν δὲ τῷ Πρωνί ἐστιν Ἥρας. καὶ τοῦ τε Κοκκυγίου πρὸς τοῖς πέρασι ναός ἐστι, θύραι δὲ οὐκ ἐφεστήκασιν, οὐδὲ ὄροφον εἶχεν, οὐδέ οἵ τι ἐνῆν ἄγαλμα· εἶναι δὲ ἐλέγετο[9] ὁ ναὸς Ἀπόλλωνος. (3) Παρὰ δὲ αὐτὸν ὁδός ἐστιν ἐπὶ Μάσητα τοῖς ἐκτραπεῖσιν ἐκ τῆς εὐθείας.

pit, quae Halicen ducit. Halice ipsa aetate mea deserta est, quum tamen olim habitaretur. Halicensis certe oratio est, in Epidauriorum pilis, in quibus incisa sunt prodita aegris ab Aesculapio morborum remedia. Neque alibi uspiam scriptum ullum fide dignum vidi, in quo vel de Halicensi civitate, vel de Halicensi quopiam homine ulla fieret mentio. (2) Via tamen est, quae Halicen ducit, media illa inter Pronem collem, et eum, qui prisco nomine Thornax dicitur. Nam postea ex Iovis ibi in cuculum avem mutatione, ut Coccygius appellaretur, accidisse aiunt. Sacrae quidem aedes exstant etiamnum in summis montibus: in Coccygio Iovis, in Prone Iunonis. Ad haec in ima Coccygii parte templum est sine foribus, sine tecto, sine simulacro. Apollinis id esse dicebatur. (3) Hinc qui a recta via digressi fuerint, in viam eant, quae Masetem ducit. Fuit olim

ἐπ' ἀλ. MVb. ἐς π' ἀλ. La. tum κάτα μὲν id. ἀφ' ἡμῶν Va.

4. αὐτὴ MAgVaLb. mox Ἁλίκης λόγος Palmer.

5. οὐδένα Va. mox Ἁλικῆς Edd. ante S. „γρ. Ἁλίκης“ *Palmer MS.*

6. Πρωνὸς et postea Πρωνὶ SB Ag. Πρῶνος et Πρῶνι Edd. rell. *PcMVabLab. tum καὶ ὄρους ἑτέρου Θόρν. CSB e coni. F, Ag. καὶ ὄρος ἑτέρου Θόρν. *PcMLb. καὶ ἑτέρου τοῦ Θόρν. Va. καὶ τοῦ Θόρν. καλ. AXKFVbLa.

7. κόκυγα Va. κόκυγγα Vb. κόκηνγα M.

8. γενομένης — γενέσθαι AgM Lab. γενομένης omisso sq. γενέσθαι Va. μενομένης Vb; tum κοκυγίω et mox κοκυγίου Va; κοκηγίω (supra: κκυ) et mox κοκηγίου et supra lin. κκυὶν, M. Deinceps πέρασιν Vb.

9. ἐλέγοτο M; tum ὁ ναὸς — ἐκτρ. ἐκ τῆς εὐ—, om. id.

*Μάσητι δὲ οὔσῃ πόλει τὸ ἀρχαῖον, καθὰ καὶ Ὅμηρος ἐν
Ἀργείων καταλόγῳ πεποίηκεν, ἐπινείῳ καθ' ἡμᾶς ἐχρῶντο
Ἑρμιονεῖς. ἀπὸ Μάσητος δὲ ὁδὸς ἐν δεξιᾷ ἐστιν[10] ἐπὶ* 3
*ἄκραν καλουμένην Στρουθοῦντα. στάδιοι δὲ ἀπὸ τῆς
ἄκρας ταύτης κατὰ τῶν ὀρῶν τὰς κορυφὰς πεντήκοντά
εἰσι[11] καὶ διακόσιοι ἐς Φιλανόριόν τε καλούμενον καὶ ἐπὶ
Βολεούς·[12] οἱ δὲ Βολεοὶ οὗτοι λίθων εἰσὶ σωροὶ λογάδων.
(4) Χωρίον[13] δὲ ἕτερον ὃ Διδύμους ὀνομάζουσι στά-
δια εἴκοσιν αὐτόθεν ἀφέστηκεν. ἐνταῦθα ἔστι μὲν ἱερὸν
Ἀπόλλωνος, ἔστι δὲ Ποσειδῶνος, ἐπὶ δὲ αὐτοῖς Δήμητρος·
ἀγάλματα δὲ ὀρθὰ λίθου λευκοῦ. (5) Τὸ δὲ ἐντεῦθέν* 4
*ἐστιν Ἀργείων ἡ ποτὲ Ἀσίνη[14] καλουμένη καὶ Ἀσίνης
ἐστὶν ἐρείπια[15] ἐπὶ θαλάσσῃ. Λακεδαιμονίων δὲ καὶ τοῦ
βασιλέως Νικάνδρου τοῦ Χαρίλλου τοῦ Πολυδέκτου[16]
τοῦ Εὐνόμου τοῦ Πρυτάνιδος[17] τοῦ Εὐρυπῶντος ἐς τὴν
Ἀργολίδα ἐσβαλόντων στρατιᾷ συνεσέβαλόν[18] σφισιν οἱ
Ἀσιναῖοι καὶ ἐδῄωσαν σὺν ἐκείνοις τῶν Ἀργείων τὴν γῆν.*

Mases oppidum, cui locum tribuit suum Homerus, ubi Argivorum civitates enumerat: aetate vero hac pro navali utuntur Hermionenses. A Masete quae via ad dexteram est, ea ad Struthuntem promontorium ducit: a quo promontorio per montium iuga iter est stadium CCL, ad Philanorium et Boleos. Sunt Bolei selectorum lapidum strues. (4) At vicus, quos Didymos (*id est*, *Geminos*) nominant, a Boleis distat stadia XX. Ibi cellae sunt Apollinis, Neptuni; Cereris etiam. Signa e candido lapide, recto statu. (5) Proximum his locis est oppidum Argivorum: Asine olim appellabatur. Eius nunc ruinae ad mare iacent. Nam quo tempore Lacedaemonii cum rege Nicandro Charilli filio, Polydectis nepote, pronepote Eunomi, Prytanidis abnepote, atnepote vero Euryppontis, in Argolidem hostiliter invaserunt, Asinaei suas cum illis copias coniunxere, ac simul Ar-

10. *ἔστιν ἐν δεξ.* Va.
11. *εἰσιν* Ag. *ἐς φιλ.* BPcVaAg Lb. *ἐπὶ φ.* rell.
12. *ἐπιβολέους* AgLa. *ἐπὶ βολέους* *PcLb, *ἐπὶ βολαίους* MVb (in Vb *ε* super *αι*). *ἐπὶ βουλαίους* Va; mox *βολέοι* VaM. *βόλεοι* Lb.
13. *χωρίων* Va. mox *ὠνομάζουσιν* AgVb. mox *ἐπὶ δὲ αὐτοῦ* La.
14. *Ἀσίνη* FCSVaM. *Ἀσίνα* AXK BPcAgVbLb. *ἀσσίνα* et *ἀσσίνης* La. *Ἀσιναία* mavult B.
15. *ἐρίπεια* Vb. Abest a PcAg MLb.
16. *Πολυδήκτου τοῦ Ἐννόμου* Va.
17. *τριτάνιδος* Ag; *ἐςβαλλόντων* Va.
18. *συνέβαλον* MR (in R man. rec. *σέ* super *β*) La. *οἱ ἀθηναῖοι* VnLb. *ἐδούλωσαν* LaMR ad marg. *ἐδῄωσαν* LaR; *η* super *ού* in M. *ἐδήλωσαν* Lb.; mox *τῶν ἀργείων τὴν ἀργῆν* Va.; tum *ἀσινὴν* VbLb.

ὡς δὲ ὁ στόλος τῶν Λακεδαιμονίων ἀπῆλθεν οἴκαδε, στρατεύουσιν ἐπὶ τὴν Ἀσίνην οἱ Ἀργεῖοι καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν
5 Ἔρατος.[19] καὶ χρόνον μέν τινα ἀπὸ τοῦ τείχους ἠμύναντο οἱ Ἀσιναῖοι καὶ ἀποκτείνουσιν ἄλλους τε[20] καὶ Λυσίστρατον ἐν τοῖς δοκιμωτάτοις ὄντα Ἀργείων· ἁλισκομένου δὲ τοῦ τείχους οὗτοι μὲν γυναῖκας ἐς τὰ πλοῖα ἐνθέμενοι καὶ παῖδας ἐκλείπουσι[21] τὴν αὑτῶν, Ἀργεῖοι δὲ ἐς ἔδαφος καταβαλόντες τὴν Ἀσίνην καὶ τὴν γῆν προσορισάμενοι[22] τῇ σφετέρᾳ, Πυθαέως τε Ἀπόλλωνος ὑπέλιπον τὸ[23] ἱερὸν (καὶ νῦν ἔτι δῆλόν ἐστι) καὶ τὸν Λυσίστρατον
6 πρὸς αὐτῷ θάπτουσιν. (6) Ἀπέχει δὲ Ἀργείων τῆς πόλεως τεσσαράκοντα καὶ οὐ πλείω[24] στάδια ἡ κατὰ Λέρναν θάλασσα. κατιόντων δὲ ἐς Λέρναν πρῶτον μὲν καθ' ὁδόν ἐστιν ὁ Ἐρασῖνος, ἐκδίδωσι[25] δὲ ἐς τὸν Φρίξον,
198 ὁ Φρίξος δὲ ἐς τὴν θάλασσαν τὴν μεταξὺ Τημενίου καὶ Λέρνης. ἀπὸ δὲ Ἐρασίνου τραπεῖσιν ἐς ἀριστερὰ σταδίους

givorum agrum populati sunt. Ubi vero Lacedaemonii domum exercitum reportarunt, Argivi Eratum regem suum secuti obsessum venere Asinen. Asinaei aliquamdiu de muris hostis impetum sustinuerunt; ac de Argivis quum alios, tum Lysistratum, de iis unum, qui cumprimis bellica virtute enitebant, ceciderunt. Occupata tandem muri parte, uxoribus ac liberis clam in naves impositis, urbe et agro cessere. Argivi oppidum solo aequarunt, agrum finibus suis addidere. Pythaei tantum Apollinis templo pepercerunt, ut etiamnum videre est: ac proxime id Lysistratum humarunt. (6) Distat ab Argivorum urbe stadia nihilo plus XL mare, quod ad Lernam est. Qua ad Lernam descenditur, in ipsa ferme via est Erasinus. Influit is in Phrixum: Phrixus in mare illud exit, quod inter Temenium est et Lernam. Ab Erasino ad laevam stadia plus minus octo digressis

19. Ἔρατος BPcAgLb. Ἐράτος Smai. Ἐρατὸς Edd. rell. La. ἄρατος Vab. ἀέρατος M.

20. τε om. VaM. mox δοκοιμωτάτοις Vb.

21. ἐκλείπουσιν Vb. τὴν γῆν Ἀργ. Ag. καταλαβόντες VbVnLbA. ad marg. (λ) καταβαλόντες Vn. καταβα(β)λόντες M.

22. προορισάμενοι Pc.

23. ὑπέλειπον τὸ B e coni. Personi. ὑπελείποντο Edd. rell. Codd. ὑπελίποντο mavult S. Nos cum Va scripsimus ὑπέλιπον τό. mox ἐστιν AgM.

24. πλοίω La. θάλασσαν M. tum ἐς λέρνην Va; δὲ ἐλέρναν Vb.

25. ἐκδίδωσιν VbAg. τιμενίου AgVb. τημένιον M. tum ἐν ἀριστερᾷ La.

ὅσον ὀκτὼ Διοσκούρων ἱερόν ἐστιν ἀνάκτων·[26] πεποίηται
δέ σφισι κατὰ ταὐτὰ καὶ ἐν τῇ πόλει τὰ ξόανα. (7) Ἀνα- 7
στρέψας δὲ ἐς τὴν εὐθεῖαν[27] τόν τε Ἐρασῖνον διαβήσῃ καὶ
ἐπὶ τὸν Χείμαῤῥον[28] ποταμὸν ἀφίξῃ. πλησίον δὲ αὐτοῦ
περίβολός ἐστι λίθων, καὶ τὸν Πλούτωνα ἁρπάσαντα, ὡς
λέγεται, Κόρην[29] τὴν Δήμητρος καταβῆναι ταύτῃ φασὶν[30]
ἐς τὴν ὑπόγεων νομιζομένην ἀρχήν. ἡ δὲ Λέρνα ἐστὶν, ὡς
καὶ τὰ πρότερα ἔχει μοι[31] τοῦ λόγου, πρὸς θαλάσσῃ, καὶ
τελετὴν Λερναῖα ἄγουσιν ἐνταῦθα Δήμητρι. (8) Ἔστι[32] 8
δὲ ἄλσος ἱερὸν, ἀρχόμενον μὲν ἀπὸ ὄρους ὃ καλοῦσι
Ποντῖνον. τὸ δὲ ὄρος ὁ Ποντῖνος οὐκ ἐᾷ τὸ ὕδωρ ἀποῤ-
ῥεῖν[33] τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ ἐς αὐτὸ καταδέχεται· ῥεῖ δὲ
καὶ ποταμὸς ἀπ' αὐτοῦ Ποντῖνος. καὶ ἐπὶ κορυφῇ τοῦ
ὄρους ἱερόν τε Ἀθηνᾶς Σαΐτιδος ἐρείπια ἔτι μόνα, καὶ
θεμέλια οἰκίας ἐστὶν Ἱππομέδοντος, ὃς Πολυνείκει[34] τῷ
Οἰδίποδος τιμωρήσων ἦλθεν ἐς Θήβας.

Castorum se Praestitum *cognomento* templum ostendit. Lignea sunt eorum signa, haud alia forma, quam quae in ipsa urbe facta sunt. (7) Iam si in rectam viam redieris, Erasinum traiicies, et ad Chimarrum amnem pervenies. Iuxta est e lapidibus septum. Hac Plutonem fama est, rapta Proserpina, ad ea, quae sub terris esse homines putant, regna descendisse. Lerna ipsa, uti superius dixi, ad mare est: quo in loco initia Cereri peraguntur, quae Lernaea vocantur. (8) Lucus in ea sacer a monte, quem Pontinum dicunt, incipit. Mons Pontinus exceptam e coelo pluviam aquam non effundit, sed ipse eam absorbet. Profluit ab eo amnis, cui a monte Pontino nomen. In montis vertice aedes est Minervae Saitidis, cuius sola manent rudera. Fundamenta etiam manent domus Hippomedontis, qui Polynici Oedipodis filio in bello Thebano auxilio venit.

26. S. malit, omisso *Διοςκούρων* legere *Ἀνάκων*. Deinceps *σφισιν* Vb. *κατὰ ταῦτα* AgLb.

27. *εὐθείαν* M. tum *διαβάσῃ* Va.

28. *χείμαρον* AgVabMLa.

29. *Κόρην* om. Vb. *τῆς δήμητρος* La.

30. *φησὶν* Vb. Abest a VaLb MS. *ὑπόγεων* PcAgLb. Edd. praeter S, qui *ὑπόγαιον* scripsit e lectione VaM. *ὑπογαίων* La. *ὑπόγαιων*. Vb *ὑπόγαιον*. tum *νομιζομένης* M.

31. *ἔχοιμι τοῦ* PcAg. mox *λερναία* (an *λερναίᾳ*?) La.

32. *ἔστιν — καλοῦσιν* Vb; *μὲν* om. Va.

33. *ἀπορεῖν* Ag. mox *ἐς αὐτὸ* CS BPcAgLa, ut iam Sylb. correxit; *ἐς αὐτὸ* edd. rell. Lb; mox *κορυφεῦ* Va.

34. *πολυνείκη* La.

CAPUT XXXVII.

De luco platanis consito ad montem Pontinum et Amymone fluvio — signis et templis in hoc luco — Philammone initiorum Lernaeorum auctore — hydra Lernaea — lacu Alcyonia, ubi Bacchus ad inferos descendit, eiusque profunditate immensa.

Ἀπὸ δὴ[1] *τοῦ ὄρους τούτου τὸ ἄλσος ἀρχόμενον πλα-*
τάνων τὸ πολὺ ἐπὶ τὴν θάλασσαν καθήκει. ὅροι δὲ αὐτοῦ
τῇ μὲν ποταμὸς ὁ Ποντῖνος, τῇ δὲ ἕτερος ποταμός· Ἀμυ-
μώνη δὲ ἀπὸ τῆς Δαναοῦ θυγατρὸς ὄνομα τῷ ποταμῷ.
(2) *Ἐντὸς δὲ τοῦ ἄλσους ἀγάλματα ἔστι μὲν Δήμητρος*
Προσύμνης, ἔστι δὲ Διονύσου, καὶ Δήμητρος καθήμενον
2 *ἄγαλμα οὐ μέγα. ταῦτα μὲν λίθου πεποιημένα, ἑτέρῳ δὲ*
ναῷ Διόνυσος Σαώτης καθήμενον ξόανον, καὶ Ἀφροδίτης
ἄγαλμα ἐπὶ θαλάσσῃ λίθου· ἀναθεῖναι[2] *δὲ αὐτὸ*[3] *τὰς θυ-*
γατέρας λέγουσι τὰς Δαναοῦ, Δαναὸν δὲ αὐτὸν τὸ ἱερὸν
ἐπὶ Ποντίνῳ ποιῆσαι τῆς Ἀθηνᾶς. (3) *Καταστήσασθαι*
δὲ τῶν Λερναίων[4] *τὴν τελετὴν*[5] *Φιλάμμωνά φασι. τὰ μὲν*
οὖν λεγόμενα ἐπὶ τοῖς δρωμένοις δῆλά ἐστιν οὐκ ὄντα ἀρ-

Cap. XXXVII. Ab hoc igitur monte lucus ille magna ex parte ad mare excurrit, platanis condensus: terminatur una ex parte Pontino amne, ex altera Amymone, qui fluvius a Danai filia nomen accepit. (2) In luco signa sunt Cereris Prosymnae, Liberi: ac Cereris simulacrum non magnum, ad sedentis imaginem. Haec e marmore facta sunt. In altero templo Liber ipse cognomento Saotes (*id est Servator*) signum e ligno habet, sedentis itidem forma. Est ibidem Veneris ad mare e marmore signum. Dicatum aiunt a Danai filiabus, ipsumque Danaum aedem Minervae ad Pontinum erexisse. (3) Initia vero Lernaeorum Philammon instituisse dicitur. Mysteriorum effata, quod non ita prisca sunt, perspicua sunt

Cap. XXXVII. 1. *ἀπὸ δὲ* Va. 2. *ἀναθῆναι* VabAg. — *λέγουσιν* VbAgM. *λέγ. τοῦ δαναοῦ* MLa. *αὐτὸ λέγ. τὰς Δαν. θυγ.*; Va. literis supra positis ordo vulg. restit., omisso tamen altero *τὰς*. 3. *αὐτὸν* CBPcAg. *αὐτὸ* Edd. rell. VabMLab. mox *ἐπὶ ποντίῳ* Lb. 4. *λερνέων* M. 5. *τελευτὴν* LbVn; ad marg. *τελετὴν* Vn. *Φιλάμονα* Ag. *Φιλάμωνα* Vab et postea bis; in La *μ* alterum h. l. et paullo post in *φιλάμωνος* sup. vers. *Φιλάμωνος* AgVab. *φασιν* AgVb.

χαῖα· ἃ δὲ ἤκουσα ἐπὶ τῇ καρδίᾳ γεγράφθαι τῇ πεποιημένῃ 3
τοῦ ὀρειχάλκου, οὐδὲ ταῦτα ὄντα Φιλάμμωνος Ἀῤῥιφῶν εὗρε, τὸ[6] μὲν ἀνέκαθεν Τρικωνιεὺς τῶν ἐν Αἰτωλίᾳ, τὰ δὲ ἐφ' ἡμῶν Λυκίων τοῖς μάλιστα ὁμοίως δόκιμος, δεινὸς δὲ ἐξευρεῖν ἃ μή τις πρότερον εἶδε[7], καὶ δὴ καὶ ταῦτα φωράσας[8] ἐπὶ τῷδε· τὰ ἔπη καὶ ὅσα οὐ μετὰ μέτρου μεμιγμένα ἦν τοῖς ἔπεσι[9] τὰ πάντα Δωριστὶ ἐπεποίητο· πρὶν δὲ Ἡρακλείδας κατελθεῖν ἐς Πελοπόννησον τὴν αὐτὴν ἠφίεσαν Ἀθηναίοις οἱ Ἀργεῖοι φωνήν· ἐπὶ δὲ Φιλάμμωνος, οὐδὲ τὸ ὄνομα τὸ Δωριέων[10] (ἐμοὶ δοκεῖν) ἐς ἅπαντας ἠκούετο Ἕλληνας. ταῦτα μὲν δὴ ἀπέφαινεν οὕτως ἔχοντα.
(4) Τῆς δὲ Ἀμυμώνης πέφυκεν ἐπὶ τῇ πηγῇ πλάτανος·[11] 4

omnibus. At quae in corde ex orichalco fabricato inscripta audivi, ea sane non sunt Philammonis, quod Arriphon deprehendit, origine quidem Triconiensis ex Aetolia, nostra vero aetate Lyciorum ex spectatissimis, ac solers quum ad ea invenienda, quae nemo ante vidit, tum ad hoc quoque deprehendendum in eo: versus et quaecunque soluta oratione his versibus immista erant, haec omnia dorice scripta erant. Nam ante Herculis liberum in Peloponnesum reditum eadem Argivi lingua, qua Athenienses, utebantur. Philammonis certe temporibus ne Doriensium quidem nomen, uti ego existimo, fuit omnino Graecis omnibus notum. Haec igitur ille sic edidit. (4) Ad Amymones fontem platanus exsurgit. Sub ea platano

6. εὕρετο μὲν AgMLb. εὕρατο Va. mox ἀνέθηκεν La. Τριχωνιεὺς maluit Sylb. et Palmer. Ant. Graec. p. 459.

7. εἶδεν VbAgLabAXKFC. εἶδε SBPc; in εἶ corr. habet La. „Sed Lyciorum, qui nostra aetate vixerunt, optimatum non infimus, vir acutus admodum, ut in ceteris, quae nemo perspexit, detegendis, ita et in hac fraude eludenda et deprehendenda: (invenit, repet. εὗρε,) ἐπὶ τοιῷδε, eo modo, eo argumento (subintell. ὅτι), quod omnia Dorice scripta fuerint. *et mox ad vs.* 15. (ταῦτα μὲν δὴ etc.) haec quae dixi, sese ita habere, demonstrant.“ *Reisk. MS.*

8. φωράσας B e coni. Sueverni. φωρᾶσαι edd. rell. VabMLb; φωράσαι AgPc. φοράσαι La. Post ἐπὶ τῷδε τὰ ἔπη AXK interpungunt virgula; post ἔπεσι K poni vult ὅτι. Post φωρᾶσαι colon posuit F, legere suadens ἐπὶ τοῦδε, huius tempore. φωρᾶν ἐστιν ἐπὶ τῷδε coni. Goldh. φωρᾶσαι ἐπεὶ τά τε ἔπη coni. C.; mox μέτρα μέτρου M.

9. ἔπεσιν VbM. ἐποιήσατο Vb. δοριστὶ La.

10. τὸ Δωριέων SBM (sec. S.) Pc AgVa. τὸν Δωρ. M. τῶν Δωρ. Edd. rell. VbLab. Mox δὴ om. VaM.

11. πλάτωνος La. ταύτην MVab AgLb. τὴν om. La. tum δὲ om. Va M. πείθομαι FCSBVaMPcAg, ut correxit Sylb. πύθομαι AXKVbLa.

ὑπὸ ταύτῃ τὴν ὕδραν τραφῆναι τῇ πλατάνῳ φασίν. ἐγὼ δὲ τὸ θηρίον πείθομαι τοῦτο καὶ μεγέθει διενεγκεῖν ὕδρων ἄλλων καὶ τὸν ἰὸν οὕτω δή τι ἔχειν ἀνίατον, ὡς τὸν Ἡρακλέα ἀπὸ τῆς χολῆς[12] αὐτοῦ τὰς ἀκίδας φαρμακεῦσαι τῶν ὀϊστῶν· κεφαλὴν δὲ εἶχεν (ἐμοὶ δοκεῖν) μίαν καὶ οὐ πλείονας. Πείσανδρος[13] δὲ ὁ Καμιρεὺς, ἵνα τὸ θηρίον τε δοκοίη[14] φοβερώτερον, καὶ αὐτῷ γίγνηται ἡ ποίησις ἀξιόχρεως μᾶλλον, ἀντὶ τούτων τὰς κεφαλὰς[15] ἐποίησε τῇ
5 200 ὕδρᾳ τὰς πολλάς. (5) Εἶδον δὲ καὶ πηγὴν Ἀμφιαράου καλουμένην καὶ τὴν Ἀλκυονίαν[16] λίμνην, δι' ἧς φασὶν Ἀργεῖοι Διόνυσον ἐς[17] τὸν Ἅιδην ἐλθεῖν Σεμέλην ἀνάξοντα, τὴν δὲ ταύτῃ κάθοδον δεῖξαί οἱ Πόλυμνον. τῇ δὲ Ἀλκυονίᾳ πέρας τοῦ βάθους οὐκ ἔστιν, οὐδέ τινα οἶδα ἄνθρωπον ἐς τὸ τέρμα αὐτῆς οὐδεμιᾷ μηχανῇ καθικέσθαι[18] δυνηθέντα, ὅπου καὶ Νέρων σταδίων πολλῶν κάλους[19] ποιησάμενος καὶ συνάψας ἀλλήλοις[20], ἀπαρτήσας δὲ καὶ μό-

hydram educatam narrant. Ego enimvero facile adducor, belluam illam tum multo maximam ceterarum fuisse, tum vero tam insanabili veneno, ut eius felle spicula sagittarum Hercules infecerit. Caput vero, uti ego opinor, unicum, et non plura habuit. At Pisander Camirensis, quo et fera terribilior, et carmina sua plus dignitatis habere viderentur, pro uno illi plura capita dedit. (5) Vidi etiam fontem, qui Amphiarai dicitur, et stagnum Alcyonium, per quod Liberum ad inferos Semelen reducturum descendisse tradunt Argivi; monstratam autem a Polymno viam hanc. Eius stagni infinita est altitudo, neque est adhuc hominum quisquam repertus, qui imum eius solum ullo machinae genere consequi potuerit. Quin ipse Nero, iunctis ad multorum stadiorum spatium funibus, ad eosque plumbo *pro perpendiculo* religato, additis eo aliis inventis

12. χωλῆς Vb. deinde ἐμοὶ δοκεῖ Va.

13. πίσανδρος AMVabLab. Inter δὲ et ὁ in M fuit καί. tum καμαρεὺς Va.

14. δοκείη Va. tum φοβερότερον Ag. φορερότερόν τε καὶ Vb. τε καὶ etiam MVaLab.

15. κεφὰς M. tum ἐποίησεν Vb. Mox εἶδον γὰρ καὶ M.

16. Ἀλκυονίαν (ἀλκιονίαν Ag) et Ἀλκυονίᾳ SBPcAg, ut correxit Sylb. Ἀλκυωνίαν et Ἀλκυωνίᾳ Edd. rell. VabMLa. ἀλκυων. Lb.

17. ἐς SBPcAgVbMLab; εἰς Edd. rell. Tum ἀντάξοντα Va. ἀνάξαντα La. ταύτην Va; tum δεῖξαίοι (sic) Vb.

18. καθηκέσθαι Vb.

19. κάλους BMPcAgLb; κάλως Edd. rell. κάλλως Vb. κάλλους (primo λ expuncto Va) LaVa.

20. ἀλλήλοις CSBVabMPcAgLab; ἀλλήλους Edd. rell. ἀπαρτῆσαι Vb.

λυβδον ἀπ' αὐτῶν καὶ εἰ δή τι χρήσιμον ἄλλο ἐς τὴν
πεῖραν, οὐδὲ οὗτος[21] οὐδένα ἐξευρεῖν ἐδυνήθη ὅρον τοῦ
βάθους. καὶ τόδε ἤκουσα ἄλλο· τὸ ὕδωρ τῆς λίμνης[22],
ὡς ἰδόντα εἰκάσαι, γαληνόν ἐστι καὶ ἠρεμαῖον, παρεχόμε- 6
νον δὲ ὄψιν τοιαύτην διανήχεσθαι τολμήσαντα πάντα τινὰ
καθέλκειν[23] πέφυκε καὶ ἐς βυθὸν ὑπολαβὸν ἀπήνεγκε.
περίοδος δὲ τῆς λίμνης ἐστὶν οὐ πολλὴ ἀλλὰ ὅσον τε[24]
σταδίου τρίτον· ἐπὶ δὲ τοῖς χείλεσιν αὐτῆς πόα καὶ σχοῖ-
νοι πεφύκασι.[25] τὰ δὲ ἐς αὐτὴν Διονύσου δρώμενα ἐν
νυκτὶ κατὰ ἔτος ἕκαστον οὐχ ὅσιον ἐς ἅπαντας ἦν μοι
γράψαι.

CAPUT XXXVIII.

De Temenio, urbe Argivorum — urbe Nauplia et fonte Canatho — de asino palmitum amputationem monstrante — Genesio et Apobathmis — Thyrea, et pugna Argivorum cum Spartanis ibi commissa — Athene, Neri, Eva, vicis, et Polemocrate — monte Parnone et Tano fluvio.

Ἐκ Λέρνης δὲ ἰοῦσιν ἐς Τημένιον (τὸ δὲ Τημένιόν ἐστιν Ἀργείων, ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ Τημένου[1] τοῦ Ἀριστο-

ad hunc usum instrumentis, nullum tamen potuit altitudinis terminum deprehendere. Audivi praeterea aliud huiusmodi: aquam illam, etsi quieta est specie ipsa, et *perpetuo* tranquilla, ea tamen esse natura, ut, qui innare ausi fuerint, ad imum eos fundum trahat. Est paludis eius ambitus nihilo stadii unius triente amplior. Margines herba et iuncis vestiuntur. Quae circa illam quotannis Libero Patri nocturna sacra fiunt, ea mihi nefas scribendo vulgus efferre.

Cap. XXXVIII. Iam a Lerna Temenium contendentibus, (pertinet Temenium ad Argivorum fines, ac nomen a Temeno

ἀπαρτήσαι τε Va; ἀπαρτήσατε M. δὲ om. Lb. τε καὶ Ag. μόλυβδον X KFCBAgVaMLb; μόλυβον Pc; μόλιβδον ASVbLa. ἀπ' αὐτῶν CSBPc AgLb; ἐπ' αὐτῶν Edd. rell. VabM La. ἐξ αὐτῶν coni. S.

21. οὐδὲ οὕτως C e coni. Sylburgii. Mox ἐδυνήθη om. PcAgMLb. Mox τὸ δὲ M.

22. λήμνης — ἐστιν Vb. εἰδόντα VaM.

23. καθήκειν Exc. Pal. πέφυκεν AgVb. mox ἀπολαβὸν La. ὑπολαβὼν Vab (ὀ super ὼ in Vb.) ἀπήνεγκεν Ag.

24. τε, B ut coni. S. γε Edd. rell. Codd. Tum ἐπεὶ δὲ Va. χειλ. αὐτοῖς Lb.

25. πεφύκασιν AgVb. Mox Διονύσῳ vult S. οὐχ ὅσον ἐς Lb.

Cap. XXXVIII. 1. Τιμένου

μάχου· καταλαβὼν γὰρ καὶ ἐχυρωσάμενος τὸ χωρίον ἐπο-
λέμει σὺν τοῖς Δωριεῦσιν αὐτόθι[2] τὸν πρὸς Τισαμενὸν
καὶ Ἀχαιοὺς πόλεμον) ἐς τοῦτο οὖν τὸ Τημένιον ἰοῦσιν
ὅ τε Φρίξος ποταμὸς ἐκδίδωσιν ἐς θάλασσαν, καὶ Ποσει-
δῶνος ἱερὸν ἐν Τημενίῳ πεποίηται καὶ Ἀφροδίτης ἕτερον
καὶ μνῆμά ἐστι[3] Τημένου τιμὰς ἔχον παρὰ Δωριέων τῶν
2 ἐν Ἄργει. (2) Τημενίου[4] δὲ ἀπέχει Ναυπλία πεντήκοντα
201 (ἐμοὶ δοκεῖν) σταδίους, τὰ μὲν ἐφ' ἡμῶν ἔρημος, οἰκιστὴς
δὲ ἐγένετο αὐτῆς Ναύπλιος Ποσειδῶνος λεγόμενος καὶ
Ἀμυμώνης[5] εἶναι. λείπεται δὲ καὶ τειχῶν ἔτι ἐρείπια, καὶ
Ποσειδῶνος ἱερὸν[6] καὶ λιμένες εἰσὶν ἐν Ναυπλίᾳ καὶ πη-
γὴ Κάναθος καλουμένη· ἐνταῦθα τὴν Ἥραν φασὶν Ἀργεῖ-
3 οι[7] κατὰ ἔτος λουμένην παρθένον γίνεσθαι. οὗτος μὲν δή
σφισιν ἐκ τελετῆς, ἣν ἄγουσι τῇ Ἥρᾳ, λόγος τῶν ἀποῤ-
ῥήτων ἐστίν. (3) Τὰ δὲ ὑπὸ τῶν ἐν Ναυπλίᾳ[8] λεγόμενα
ἐς τὸν ὄνον, ὡς ἐπιφαγὼν ἀμπέλου κλῆμα ἀφθονώτερον

Aristomachi filio accepit: ille enim quum vicum eum occupasset, ac munisset, exinde bello cum Doriensibus contra Tisamenum et Achaeos suscepto, tanquam e castello ad proeliandum exibat) sed qui huc proficiscantur, erumpentem Phrixum in mare videant. Neptuno est in Temenio una, et item Veneri altera aedes erecta. Est ibidem et Temeni sepulcrum. Ad ipsum parentant Dorienses, qui sub Argivorum sunt ditione. (2) Distat a Temenio Nauplia L (uti mihi videtur) stadia; desertum hac aetate oppidum. Eius conditor fuit Nauplius, quem Neptuno et Amymone genitum crediderunt. Exstant murorum rudera, Neptuni templum, portus aliquot, et fons, cui nomen Canathus. In eo fonte vulgo apud Argivos proditum Iunonem, ubi quotannis laverit, denuo virginem fieri. Manavit hic sermo ab arcanis initiorum, quae Iunoni solenni ritu fiunt. (3) Hoc loco, quod a Naupliae incolis de asino dicitur, (abroso palmite

Vb. Mox ὀχειρωσάμενος Va. ὀχυρωσ. Vb.

2. αὐτόθεν coni. B. προσιστάμενον LbR. ad marg. γρ. πρὸς Τισαμενὸν R. προϊστάμενον, ad marg. πρὸς τισαμη La. αὐτόθι — ἰοῦσιν om. M.

3. ἔστιν Ag. tum ἔχω AgVab (o super ω in Vb).

4. τημενείου (ί super εί M) VaM Lb. ναυπλεία MAgLb. mox δοκεῖ Pc.

5. ἀμυμόνης Va. Sq. εἶναι om. M; idem ναυπλ. ἱερὸν ποσ. habuerat, at ἱερὸν expunctum.

6. ἱερὸν ἐστι καὶ Va.

7. Ἀργεῖον καλουμένην Ag. λουμένη M.

8. Ναυπλείᾳ M. tum ὡς ἐπὶ φανερῶν; supra φαγὼν Vb.

ἐς τὸ μέλλον ἀπέφηνε τὸν[9] καρπὸν, καὶ ὄνος σφίσιν ἐν
πέτρᾳ πεποιημένος διὰ τοῦτό ἐστιν ἅτε ἀμπέλων διδάξας
τομὴν, παρίημι οὐκ ἀξιόλογα ἡγούμενος. (4) Ἔστι δὲ 4
ἐκ Λέρνης καὶ ἑτέρα παρ' αὐτὴν ὁδὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ
χωρίον[10] ὃ Γενέσιον ὀνομάζουσι· πρὸς θαλάσσῃ δὲ τοῦ
Γενεσίου Ποσειδῶνος ἱερόν ἐστιν οὐ μέγα. τούτου δὲ ἔχεται[11] χωρίον ἄλλο Ἀπόβαθμοι· γῆς δὲ ἐνταῦθα πρῶτον
τῆς Ἀργολίδος Δαναὸν σὺν ταῖς[12] παισὶν ἀποβῆναι λέγουσιν. ἐντεῦθεν διελθοῦσιν Ἀνιγραῖα καλούμενα ὁδὸν καὶ
στενὴν καὶ ἄλλως δύσβατόν ἐστιν ἐν ἀριστερᾷ μὲν καθήκουσα ἐπὶ θάλασσαν καὶ δένδρα, ἐλαίας μάλιστα, ἀγαθὴ
τρέφειν γῆ. (5) Ἰόντι[13] δὲ ἄνω πρὸς τὴν ἤπειρον Θυρέα 5
χωρίον ἐστὶν, ἔνθα δὴ ἐμαχέσαντο ὑπὲρ τῆς γῆς ταύτης λογάδες Ἀργείων τριακόσιοι πρὸς ἄνδρας Λακεδαιμονίων ἀριθμόν τε ἴσους καὶ ἐπιλέκτους ὁμοίως. ἀποθανόντων δὲ

vitem multo feraciorem redditam, et asellum, quod sarmentorum putationem monstrarit, propterea in saxo effictum esse) tanquam minime, quod historiae mandetur, dignum praetermitto. (4) Ducit a Lerna altera etiam via secundum mare ad vicum, quem Genesium vocant: ubi in littore Neptuni Genesii aedes, non ea sane magna. Coniunctus fere est cum eo vico alter, cui nomen Apobathmi, ac si Exscensus dixeris, quia hic Argolicae regionis primus esse locus dicitur, in quem Danaus e navi cum liberis suis exscenderit. Hinc iis, qui Anigraea superaverint, (angustus hic et pene invius trames) ad laevam terra ad mare patet, quae quum ad alias arbores, tum ad oleas educandas maxime opportuna est. (5) Qua vero parte in continentem terram a littore ascenditur, ibi Thyrea vicus est: quo in loco de agri finibus lectissimi viri et Argivis trecenti, totidemque itidem lecti ex Lacedaemoniis inter se pugnarunt: quumque

9. τὸ M.

10. ἐπιχωρίον VaLab. tum γένεσιν Vb. „Le Genesium, dont l'auteur grec parle au commencement de ce paragraphe, parait être la même localité que celle qu'ailleurs il appelle Généthlium (VIII, 7, 2). Laquelle de ces deux orthographes est la bonne?“ Boblaye Recherches géogr. s. l. Ruines de la Morée p. 67. ὀνομάζουσιν Ag.

11. δὲ BPcAgVa (?) δ' Edd. ante B. δέχεται La. ἀποβαθμοὶ VaMLb. tum ἀργύλιδος M. δανὸν La.

12. ταῖς B, ut S et Boeckhius coniecerunt; τοῖς Edd. rell. Codd. Tum ἀνελθοῦσιν Va. mox καθήκουσαν Va. καθήκουσαι Vb. deinde καὶ ἐλαίας La. ἀγαθῇ M.

13. ἰόντα — ἤπειρον αὐτῆς χωρίον MVabAgLab. ἤπ. αὐτῶν χωρ. Pc. tum ἐμαχέσατο Va. mox ἀργείων (οι super ω, i. e. οιν) M.

ἁπάντων πλὴν ἑνὸς Σπαρτιάτου καὶ δυοῖν Ἀργείων, τοῖς
μὲν ἀποθανοῦσιν ἐχώσθησαν ἐνταῦθα οἱ τάφοι, τὴν χώ-
ραν δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι, γενομένου πανδημεὶ[14] σφισιν
202 *ἀγῶνος πρὸς Ἀργείους, κρατήσαντες βεβαίως αὐτοί τε*
παραυτίκα ἐκαρποῦντο καὶ ὕστερον Αἰγινήταις[15] ἔδοσαν
ἐκπεσοῦσιν ὑπὸ Ἀθηναίων ἐκ τῆς νήσου. τὰ δὲ[16] ἐπ' ἐμοῦ
τὴν Θυρεᾶτιν ἐνέμοντο Ἀργεῖοι· φασὶ δὲ ἀνασώσασθαι δί-
6 *κῃ νικήσαντες.* (6) *Ἀπὸ δὲ τῶν πολυανδρίων ἰόντι Ἀθή-*
νη[17] τε ἐστὶν, ἐς ἣν Αἰγινῆταί ποτε ᾤκησαν, καὶ ἑτέρα
κώμη Νηρὶς, τρίτη δὲ Εὔα μεγίστη τῶν κωμῶν· καὶ
ἱερὸν τοῦ[18] Πολεμοκράτους ἐστὶν ἐν ταύτῃ. ὁ δὲ Πολε-
μοκράτης ἔστι καὶ οὗτος Μαχάονος υἱὸς, ἀδελφὸς δὲ Ἀλε-
ξάνορος, καὶ ἰᾶται τοὺς ταύτῃ καὶ τιμὰς παρὰ τῶν προσ-
7 *οίκων[19] ἔχει.* (7) *Ἀνατείνει δὲ ὑπὲρ τὰς κώμας ὄρος*
Πάρνων[20] καὶ Λακεδαιμονίων ἐπ' αὐτοῦ πρὸς Ἀργείους
ὅροι καὶ Τεγεάτας εἰσίν· ἑστήκασι δὲ ἐπὶ τοῖς ὅροις Ἑρ-

omnes praeter Spartanum unum et Argivos duos occidissent, eodem, quo occubuerunt, loco tumuli sunt illis congesti. Agro Thyreate Lacedaemonii, victis Argivis proelio, quod universo agmine utriusque populi commissum fuerat, potiti, Aeginetis postea ex insula ab Atheniensibus eiectis illum tradiderunt. Aetate mea Argivi eum colebant, disceptatione et iudicio, uti ipsi aiunt, receptum. (6) A sepulcretis progressi Athenen perveniant, quam olim Aeginetae incoluerunt. Proximus alter vicus, Neris: tertius Eua, pagorum illorum maximus. In eo est aedes Polemocratis. Fuit is et ipse Machaonis filius, Alexanoris frater. Medelas morborum et hic incolas docet: quare illi accolae honores habent. (7) Supra pagos mons, in quo termini finium sunt inter Lacedaemonios, Argivos ac Tegeatas. Erecti

14. *πανδημοὶ* La. mox *κρατήσαντες δὲ* id. *βιαίως* Vb.

15. *αἰγηνήταις* Ag. *αἰγεινήταις* VbM; tum *ἔδοσαν* BPcVabMAgLb; *ἔδωκαν* edd. rell. La.

16. *τάδε, ἀπ'* La. *θυραιᾶτιν* AgLa; *θυρεάτιν* Va; *θυρεᾶτιν*, *αι* super *ε*, Vb. *θυραιάτιν* LbM.

17. *Ἀνθήνη* e Thuc. V, 41. scribendum putat O. Mueller. Aegin. p. 185. *ἐς* om. La. *ἀθηνῆται εἰς* Pc. *ἀθηνῆται ἐς ἣν* LbAgMVa. tum *αἰγεινῆται* AgVb.

18. *τοῦ Πολ.* CBVaMPcAgLb; *τοῦ* om. Edd. rell. VbLa. *ἐστὶν ἐνταῦθα* Ag. mox *ἔστι καὶ οὗτος ἐστὶ μαχ.* Lb; num fortasse *ἔτι καὶ οὗτός ἐστι μαχ.*?

19. *προσήκων* VbMLb.

20. *ὄρος Πάρνων* CSB ex corr. Sylburgii. *ὄρος παρὸ* Va. *ὄρος παρ' ὃ* Edd. Codd. rell. „*λείπει τὸ τοῦ ὄρους ὄνομα ἢ μᾶλλον ἐν τῷ παρ' ὃ λανθάνει τὸ τοῦ ὄρους ὄνομα ὡς καὶ Σιλβουργ οἴεται· γράφει γὰρ ὄρος Πάρνων καὶ Λακ.*“ *Palmer. MS.*

μαῖ[21] λίθον καὶ τοῦ χωρίου τὸ ὄνομα ἔστιν ἀπ' αὐτῶν. ποταμὸς δὲ καλούμενος Τάνος[22] (εἷς γὰρ δὴ οὗτος ἐκ τοῦ Πάρνωνος κάτεισι) ῥέων διὰ τῆς Ἀργείας ἐκδίδωσιν ἐς τὸν Θυρεάτην[23] κόλπον.

sunt pro terminis lapides Hermae, a quibus regiunculae nomen. Infra amnis est Tanus. Unus hic per Argivorum fines ex Parnone defluens in Thyreatem sinum exit.

21. Ἑρμαὶ Va. Deinceps τὸ ὄνομα. ἔστι δὲ ἀπ' αὐτῶν ποταμὸς καὶ. AXKFSVbLa. καὶ τοῦτο [sc. Ἑρμαῖ] χωρίου τὸ ὄνομα coni. K. Eundem sensum in articulo inesse censet S. Interpunctione mutata corrigit F: ὄνομά ἐστιν ἀπ' αὐτῶν. ἔστι δὲ ποτ. quod recepit C. ὄνομα ἔστι δὲ ἀπ' αὐτῶν ποταμὸς δὲ καὶ. *PcAg Va(?)Lb, unde B secutus Facium ἔστιν scripsit pro ἔστι δὲ, et post αὐτῶν, quem secuti sumus.

22. τάναος La. mox πάρωνος id. παρνῶνος VabLb. tum κάτεισιν Ag. ἐκ τῆς LaR; ad marg. ἀλλ. διὰ R. καί, quod Edd. Codd. habent ante ἐκδίδωσιν, eiecimus, tanquam interpositum propter falsam cum praec. κάτεισι coniunctionem.

23. θηρεάτην La. — post κόλπον habent *PcAgVabLabMo. μετὰ δὲ τοὺς ἑρμᾶς (ἑρμαίας Vb. ἑρμὰς M.) ἐστὶν ἤδη λακωνικὴ τὰ πρὸς ἑσπέρας (ἑσπέραν Va). Eadem in principio libri sequentis. Tum Ag. τέλος τῶν Κορινθιακῶν τοῦ δευτέρου βιβλίου. Mo. τέλος τοῦ δευτέρου βιβλίου τῆς περιηγήσεως τῆς ἑλλάδος πανσανίου.

ΠΑΥΣΑΝΙΟΥ

ΕΛΛΑΔΟΣ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΣ

ΛΑΚΩΝΙΚΑ.

ΛΑΚΩΝΙΚΑ[1] SEU LIB. III.

CAPUT I.

De Lelege, rege Spartanorum indigena, et reliquis priscae aetatis regibus Laced. — Eurota — Lacedaemone et Sparta — Tyndareo eiusque propinquis regnum Laced. obtinentibus — duplicis regiae domus apud Laced. origine et Aristodemi morte — de Aristodemi filiis, Procle et Eurysthene, ac Thera eorum tutore — colonia in insulam Theram deducta.

Μετὰ δὲ τοὺς Ἑρμᾶς ἐστὶν ἤδη [2] Λακωνικὴ τὰ πρὸς 203
ἑσπέραν. [3] ὡς δὲ αὐτοὶ Λακεδαιμόνιοι λέγουσι, Λέλεξ
αὐτόχθων ὢν ἐβασίλευσε πρῶτος ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, καὶ ἀπὸ
τούτου Λέλεγες ὧν ἦρχεν ὠνομάσθησαν. Λέλεγος δὲ 204
γίνεται Μύλης καὶ νεώτερος Πολυκάων. Πολυκάων μὲν
δὴ ὅποι [4] καὶ δι' ἥντινα αἰτίαν ἀπεχώρησεν, ἑτέρωθι δηλώσω. (2) Μύλητος δὲ τελευτήσαντος παρέλαβεν ὁ παῖς Εὐρώτας τὴν ἀρχήν. οὗτος τὸ ὕδωρ τὸ λιμνάζον ἐν τῷ πεδίῳ [5] διώρυγι κατήγαγεν ἐπὶ θάλασσαν, ἀποῤῥυέντος

Cap. I. Post Hermas ad occasum Laconica terra est. In ea regnasse primum Lelegem indigenam, et ab eo Leleges, quibus imperabat, populos nominatos, ipsi testantur Lacedaemonii. Lelege Myles et natu minor Polycaon geniti. Quo vero gentium et quam ob causam Polycaon secesserit, alio exponemus loco. (2) Mylete mortuo Eurotas filius ei in regnum successit. Is quum stagnantem in campis aquam ad mare alveo deduxisset, quod fuit aquarum reliquum, in iusti amnis

1. Tit. *Λακωνικά* : γον : παυσανίου ἱστοριῶν : Pc. *Λακωνικά* Vab. *Παυσανίου ἑλλάδος λακωνικὰ* · λόγος γ' Ag.

Cap. I. 2. ἤδη PcAgVbMo in fine libri secundi, recepit B. Hoc loco ἡ Codd. Edd. ante B. Tum τὰς πρὸς Lb.

3. ἑσπέραν CSVa in fine libri secundi; ἑσπέρας AXKFBPcAgMo LabVb et Va h. l. mox λέγουσιν AgVb. ἐβασίλευσεν Ag. Mox ὢν ἦρξεν Mo.

4. ὅπη MVabMo.

5. παιδίῳ La. tum διωρῦγι, υ super ο, M.

δὲ (ἦν γὰρ δὴ τὸ[6] ὑπόλοιπον ποταμοῦ ῥεῦμα) ὠνόμασεν
2 Εὐρώταν.. ἅτε δὲ οὐκ ὄντων αὐτῷ παίδων ἀῤῥένων βα-
σιλεύειν καταλείπει[7] Λακεδαίμονα, μητρὸς μὲν Ταϋγέτης
ὄντα, ἀφ' ἧς καὶ τὸ ὄρος ὠνομάσθη, ἐς Δία δὲ πατέρα
ἀνήκοντα κατὰ τὴν φήμην. (3) Συνῴκει δὲ ὁ Λακεδαί-
μων[8] Σπάρτῃ θυγατρὶ τοῦ Εὐρώτα. τότε δὲ, ὡς ἔσχε
τὴν ἀρχὴν, πρῶτα[9] μὲν τῇ χώρᾳ καὶ τοῖς ἀνθρώποις
μετέθετο ἀφ' αὑτοῦ τὰ ὀνόματα. μετὰ δὲ τοῦτο ᾤκισέ[10]
τε καὶ ὠνόμασεν ἀπὸ τῆς γυναικὸς πόλιν, ἣ Σπάρτη καλεῖ-
3 ται καὶ ἐς ἡμᾶς. Ἀμύκλας δὲ ὁ Λακεδαίμονος βουλόμενος
ὑπολιπέσθαι[11] τι καὶ αὐτὸς ἐς μνήμην πόλισμα ἔκτισεν ἐν
τῇ Λακωνικῇ. γενομένων δέ οἱ παίδων Ὑάκινθον μὲν
νεώτατον ὄντα καὶ τὸ εἶδος κάλλιστον κατέλαβεν ἡ πεπρω-
μένη πρότερον τοῦ πατρός, καὶ Ὑακίνθου μνῆμά ἐστιν
ἐν Ἀμύκλαις ὑπὸ τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνος. ἀποθανόν-
τος δὲ Ἀμύκλα ἐς Ἄργαλον[12] τὸν πρεσβύτατον τῶν Ἀμύ-

morem defluens *de suo nomine* Eurotan nuncupavit. Hic quum e vita decessisset nulla suscepta virili sobole, regnum Lacedaemoni reliquit. Erat hic quidem matre Taygeta genitus, (a qua mons nomen accepit) patrem vero Iovem ei fuisse fama praedicabat. (3) Uxorem autem duxerat Sparten Eurotae filiam: ac ut primum ad regnum accessit, regioni et incolis omnibus de se nomen indidit: urbem deinde, quam condidit, de uxoris nomine, quod nostra etiam aetate retinet, Sparten appellavit. Huius filius Amyclas, quum aliquod et ipse cuperet nominis sui monumentum relinquere, in agro Laconico Amyclas oppidum munivit. Is quum filios *plures* suscepisset, Hyacintho natu minimo, egregia forma puero, *acerbissima* morte erepto, superstes fuit. Pueri tumulus Amyclis est sub Apollinis signo. Amycla mortuo Argalus eius liberûm natu maximus regnat:

6. *δή τι ὑπόλ.* coni. Sylb. *ἦν γὰρ — ἅτε* om. M. *ἦν γὰρ — ἅτε δὲ* om. Mo. *ὠνόμασαν* VaLb; *εὐρωταν* Vb, ut et supra.

7. *καταλείπειν* La. Mox *Ταϋγέτης* ex emendatione Hartungi Edd. post Aldum, Am. *ταύτης* AVabPc AgMMoLab.

8. *Λακοδαίμων* Va.

9. *πρῶτα* SBPcAgLabMVa; *πρῶτον* Edd. rell. Vb.

10. *ᾤκισε* CSBPcAgVa, ut Sylb. F. voluerunt; *ᾤκησε* Edd. rell. VbLab.

11. *ὑπολείπεσθαι* AgVb (in Vb ε expunct., relicto tamen accentu); *ὑπολειπέσθαι* Mo.

12. Ad *Ἄργαλον* Palmer. et Hemsterh. MS. adnotat: „*ὃν Ἀγιγαῖον καλοῦσιν οἱ Λάκωνες*. Hesych." *ἐς Ἀργ. — Ἀμύκλα* in Va ad marg. adscripta sunt. *τελετήσαντος* La. mox *οἰβαλλος* in Va esse videtur.

κλα παίδων καὶ ὕστερον ἐς Κυνόρταν Ἀργάλου τελευτή-
σαντος ἀφίκετο ἡ ἀρχή. Κυνόρτα δὲ ἐγένετο Οἴβαλος.
(4) *Οὗτος Γοργοφόνην τε τὴν Περσέως γυναῖκα ἔσχεν ἐξ* 4
Ἄργους καὶ παῖδα [13] *ἔσχε Τυνδάρεων, ᾧ περὶ τῆς βασι-*
λείας Ἱπποκόων ἠμφεσβήτει [14] *καὶ κατὰ πρεσβείαν ἔχειν*
ἠξίου τὴν ἀρχήν. προσλαβὼν δὲ Ἰκάριον καὶ τοὺς στα-
σιώτας [15] *παρὰ πολύ τε ὑπερεβάλετο δυνάμει Τυνδάρεων*
καὶ ἠνάγκασεν ἀποχωρῆσαι δείσαντα, ὡς μὲν Λακεδαιμό-
νιοί φασιν, ἐς Πελλάναν· [16] *Μεσσηνίων δέ ἐστιν ἐς αὐ-* 205
τὸν λόγος Τυνδάρεων φεύγοντα ἐλθεῖν ὡς Ἀφαρέα ἐς τὴν
Μεσσηνίαν; εἶναι δὲ [17] *Ἀφαρέα τὸν Περιήρους ἀδελφὸν*
Τυνδάρεω πρὸς μητρός· καὶ οἰκῆσαί τε αὐτὸν τῆς Μεσ-
σηνίας φασὶν ἐν Θαλάμαις καὶ τοὺς παῖδας ἐνταῦθα οἰ-
κοῦντι αὐτῷ γενέσθαι. χρόνῳ δὲ ὕστερον κατῆλθέ τε [18] 5
ὑπὸ Ἡρακλέους Τυνδάρεως καὶ ἀνενεώσατο τὴν ἀρχήν·
ἐβασίλευσαν δὲ καὶ οἱ Τυνδάρεω παῖδες, καὶ Μενέλαος [19]
ὁ Ἀτρέως Τυνδάρεω γαμβρὸς ὤν, Ὀρέστης τε Ἑρμιόνῃ
τῇ Μενελάου συνοικῶν. κατελθόντων δὲ Ἡρακλειδῶν ἐπὶ

regnum ipse moriens Cynortae per manus tradit. Cynorta Oebalus nascitur. (4) Is e Gorgophone Argiva uxore, Persei filia, Tyndareum suscepit. Fuit huic cum Hippocoonte, imperium sibi aetatis causa vindicante, certamen. Verum Hippocoon adscito in societatem Icario eiusque factione longo intervallo superior discessit. Quare sibi male metuens Tyndareus Pellanam (uti Lacedaemonii commemorant) aufugit. *Longe vero alia sunt, quae* a Messeniis dicuntur. Aiunt enim, Tyndareum ad Aphareum in Messeniam confugisse: fuisse autem Aphareum (Perieris filium) Tyndareo ipsi ex eadem *tantum* matre fratrem: ac tunc quidem Thalamis (quod est Messeniae oppidum) domicilium habuisse: quo in loco liberos etiam ipsum suscepisse: interiecto dein tempore in regnum ab Hercule restitutum. Regnarunt etiam Menelaus Atrei filius, Tyndarei gener, et Orestes, quod Menelai filiam Hermionen uxorem duxerat.

13. *παῖδας* MoVbLab. *ἔσχεν* Vb.
14. *ἠμφεσβήτει* BM. *ἠμφισβήτει* Edd. rell. Ag*PcVabLab. *προςλαβὼν ἰκαρ. δὲ* M.
15. *τοὺς στρατιώτας* Vb. mox *ὑπερεβάλλετο* Vab. *δήσαντα* Lb Mo.
16. *πελάναν* AgLa. mox *ὡς ἀφορέα* Vb. *ἐς ἀφαρ.* Va. *πρὸς ἀφαρ.* Mo. *ὡς φαρέα* La.
17. *δὲ* e coni. *τε* Edd. Codd. Mox post *ἀδελφὸν* Lb habet *δὲ*.
18. *τε* om. Mo. *κατῆλθεν ὑπὸ ἡρακλέους τε* M. mox *ἀνανεώσατο* Va melius fort. *ἀνεσώσατο. καὶ ἀνενεώσατο — ὁ Ἀτρέως, Τυνδάρεω* om. La.
19. *Μενέλεως* AXKBPcAgVbLb; *Μενέλαος* FCSMoLaM (silent excerpta nostra) Va.

Τισαμενοῦ [20] *τοῦ Ὀρέστου βασιλεύοντος, Μεσσήνη μὲν*
καὶ Ἄργος ἑκατέρα μοῖρα Τήμενον, ἡ δὲ [21] *Κρεσφόντην*
ἔσχεν ἄρχοντας. (5) *Ἐν Λακεδαίμονι* [22] *δὲ ὄντων διδύ-*
μων τῶν Ἀριστοδήμου παίδων οἰκίαι δύο βασίλειοι γίνον-
6 *ται· συναρέσαι γὰρ τῇ Πυθίᾳ φασίν. Ἀριστοδήμῳ δὲ*
αὐτῷ πρότερον τὴν τελευτὴν συμβῆναι λέγουσιν ἐν Δελ-
φοῖς πρὶν ἢ Δωριέας κατελθεῖν ἐς Πελοπόννησον. [23] *οἱ*
μὲν δὴ ἀποσεμνύνοντες τὰ ἐς αὐτὸν τοξευθῆναι λέγουσιν
Ἀριστόδημον ὑπὸ Ἀπόλλωνος, ὅτι οὐκ ἀφίκοιτο ἐπὶ τὸ
μαντεῖον, παρὰ δὲ Ἡρακλέους ἐντυχόντος οἱ πρότερον
πύθοιτο ὡς ἐς [24] *Πελοπόννησον Δωριεῦσι γενήσεται ἥδε*
ἡ κάθοδος· ὁ δὲ ἀληθέστερος ἔχει λόγος Πυλάδου τοὺς [25]
παῖδας καὶ Ἠλέκτρας ἀνεψιοὺς ὄντας Τισαμενῷ τῷ Ὀρέ-
7 *στου φονεῦσαι τὸν Ἀριστόδημον.* (6) *Ὀνόματα μὲν δὴ*
τοῖς παισὶν αὐτοῦ Προκλῆς [26] *καὶ Εὐρυσθένης ἐτέθη,*
δίδυμοι δὲ ὄντες διάφοροι τὰ μάλιστα ἦσαν. προεληλυ-

Quum vero Heraclidae postliminio redissent, Tisameno Orestis filio regnante, Messeniorum et Argivorum altera factio Temeno, altera vero Cresphonti regnum detulit. (5) Quumque *eodem tempore* Lacedaemone geminos filios reliquisset Aristodemus, regiae familiae duae exortae sunt, atque id Delphici Apollinis oraculo approbante. Aristodemus enim ipse e vita excesserat Delphis, priusquam Dorienses in Peloponnesum redirent. Hunc Lacedaemonii de rebus suis magnificentius loquentes sagittis ab Apolline confixum tradunt, quod consulendi causa non venisset ad oraculum, sed Herculem, in quem forte prius inciderat, qui Doriensibus in Peloponnesum reditus confici posset, consuluisset. Verior autem fama est, a Pyladae et Electrae filiis, Tisameni Orestis filii consobrinis, Aristodemum occisum. (6) Eius Aristodemi filiis nomina Procles et Eurysthenes indita: qui quum gemini essent, voluntate nihilo minus magnopere dis-

20. *τισαμοῦ* Ag. *τησαμένου* Va. *τησαμενοῦ* La. *μοίρα* Vab.

21. *ἤδ' ἐς* MoVbMRLa. ad marg. *ἄλλ. ἡ δὲ* RLa.

22. *Λακεδαίμονι* B e coni. quam confirmat Va. *Λακεδαιμονίᾳ* Edd. rell. LabPcAgMVbMo; fortasse *ἐν Λακεδαίμονι ἅτε ὄντων.* mox *βασίλειοι* CSB ex emend. Sylburgii. *βασίλειαι* Edd. rell. Codd. *γίγνονται* Ag.

23. *πελοπόνησον* Lb, ut solet. Mox *ἀποσεμνήναντες* Vb. *ἀποσεμνύνοντες... αὐτῶν*, mediis expunctis. Va. Mox *ὑπὸ τὸ μαντεῖον* La.

24. *ἐς* om. M. mox *ἤδη ἡ κάθοδος* coni. C. *ἡ* om. La.

25. *ταῖς παῖδας* et mox *ὄντα* M.

26. *προκλῆς* et inferius *προκλεῖ* Vb. Linea superducta nomina propria indicari iam observavimus.

θότες δὲ ἐπὶ μέγα ἀπεχθείας ὅμως ἐν κοινῷ Θήρᾳ τῷ Αὐ-
τεσίωνος [27] ἀδελφῷ τῆς μητρὸς σφῶν ὄντι Ἀργείας, ἐπι-
τροπεύσαντι δὲ καὶ αὐτῶν, συνήραντο ἐς ἀποικίαν. (7)
Τὴν δὲ ἀποικίαν [28] ὁ Θήρας ἔστειλεν ἐς τὴν νῆσον τὴν
τότε ὀνομαζομένην Καλλίστην, τοὺς ἀπογόνους οἱ τοὺς [29]
Μεμβλιάρου παραχωρήσεσθαι τῆς βασιλείας ἐλπίζων ἑκόν-
τας. ὅπερ οὖν καὶ ἐποίησαν, λαβόντες λογισμὸν ὅτι Θήρᾳ 8
μὲν ἐς αὐτὸν ἀνήει Κάδμον [30] τὸ γένος, οἱ δὲ ἦσαν ἀπόγονοι 206
Μεμβλιάρου· Μεμβλίαρον δὲ ἄνδρα ὄντα τοῦ [31] δήμου Κάδ-
μος ἐν τῇ νήσῳ κατέλιπεν ἡγεμόνα εἶναι τῶν ἐποίκων. καὶ
Θήρας μὲν τῇ τε νήσῳ μετέβαλεν ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ ὄνομα καὶ
οἱ καὶ νῦν ἔτι οἱ Θηραῖοι κατὰ ἔτος ἐναγίζουσιν ὡς οἰκιστῇ·
Προκλεῖ [32] δὲ καὶ Εὐρυσθένει μέχρι μὲν τῆς προθυμίας τῆς
ἐς τὸν Θήραν ἐς τὸ αὐτὸ συνῆλθον αἱ γνῶμαι, τὰ δὲ λοιπὰ

sidebant. Non obfuit tamen odii, quo inter se laborarunt, acerbitas, quo minus communi consilio Theran matris Argiae fratrem, ab Ione oriundum, tutorem vero suum, in colonia deducenda sequerentur. (7) Coloniam deduxit Theras in insulam eam, quae illis temporibus Calliste vocabatur: e cuius regno ultro sibi Membliari posteros decessuros speravit, proinde ac illi fecerunt, ea scilicet ratione adducti, quod ad Cadmum Therae genus referendum esset, quum ipsi a Membliaro descendissent, quem plebeia stirpe natum Cadmus in ea insula colonorum ducem reliquisset. Theras itaque insulam mutato nomine de se appellavit, et ei quidem Theraei hac etiamnum aetate tanquam coloniae conditori quotannis parentant. Procli quidem et Eurystheni in Therae mandatis duntaxat obeundis par fuit et concors alacritas, in ceteris voluntatum ac consiliorum

27. *τῷ Αὐτεσίωνος* FCSB ex em. Palmerii Exerc. p. 379. Kuhnii ad Paus. III, 15. Valck. ad Herod. IV, 147, *τῷ ἀπὸ Ἴωνος* AXKPcAgVab MLab. „Kuhnii emendationem egregiam occupavit I. Ionsius de Scr. H. Ph. I. c. 12. p. 63. infra v. 11. 13. Schol. Pind. ad *Π. Δ*, 88.“ Hemsterh. *MS.*

28. *τὴν δὲ ἀποικίαν* om. MMo. Deinceps placeat fortasse *ἔστειλε* duce Va, qui *ἔστειλλεν* habet: sed *ἔστελλεν* habent Edd. PcAgVbMLab, et Herod. IV, 147. mox *τήν τε ὀνομαζ.* Mo.

29. *τοὺς* B. *τοῦ* Edd. rell. Codd. *μεμβριάρου* Pc. *παραχωρήσασθαι* VabLab. *παραχωρ.* — *ἀπόγονοι Μεμβλιάρου* om. MMo. Deinceps *ἐποίησεν* La.

30. *κάδμου* Va.

31. *τοῦ* om. La. Mox *ἐν τῇ νήσῳ κατέβαλεν ἀφ' ἑαυτοῦ* LbM, omissis — *λιπεν ἡγεμόνα* — *νήσῳ μετέ*—. Deinde *θυραῖοι* La. *θηβαῖοι* Ag. *ἐναγνίζουσι* Lb.

32. *πατροκλεῖ* MVa. „Ioni certe Chio *Προκλῆς* dicitur apud Athen. XI. p. 463. ubi per metrum nullus est Patrocli locus.“ ***Hemsterh. MS.*** tum *ἀρυσθένει*, *εὐ* super *α*, M. *εὐσθένει* Ag.

διειστήκει [33] *σφίσιν ἐπὶ πάντα τὰ βουλεύματα. οὐ μὴν οὐδὲ ὁμονοησάντων τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν ἐς κοινὸν κατάλογον ὑπάξειν* [34] *ἔμελλον· οὐ γάρ τι τὰ πάντα ἐς τὸ αὐτὸ συνεληλύθεισαν* [35] *ἡλικίας, ὡς ἀνεψιόν τε ἀνεψιῷ καὶ ἀνεψιῶν παῖδας, ὡσαύτως δὲ καὶ τοὺς κατωτέρω κατὰ ἀριθμὸν τυχεῖν ἀλλήλοις* [36] *γεγονότας τὸν ἴσον. ἑκατέραν* [37] *οὖν τὴν οἰκίαν ἐπέξειμι αὐτῶν ἰδίως καὶ οὐκ ἀμφοτέρας ἅμα ἐς τὸ αὐτὸ ἀναμίξας.*

CAPUT II.

De Eurysthenis domo et Agidis — Echestrato regnante Lacedaemonii eiiciunt Cynurenses — Labota regnante primum bellum Argivis inferunt — de Lycurgo et Minoë legislatoribus — Lacedaemonii Archelao regnante Aegyn urbem subigunt — Teleclo regnante finitimas urbes Pharin, Amyclan et Geranthras expugnant — Alcamene regnante Charmidam in Cretam mittunt, urbem Helos evertunt et Argivos vincunt.

Εὐρυσθένει πρεσβυτέρῳ τῶν Ἀριστοδήμου [1] *παίδων ὄντι ἡλικίαν γενέσθαι λέγουσιν υἱὸν Ἆγιν· ἀπὸ τούτου δὲ τὸ γένος τὸ* [2] *Εὐρυσθένους καλοῦσιν Ἀγίδας. ἐπὶ τούτου*

omnium summa dissensio. Quod si etiam optime inter se convenientes fuissent, non tamen eorum posteros posse me putem una et eadem rerum gestarum expositione comprehendere, non enim in unam eandemque prorsus aetatem inciderunt, ita ut patrueles patruelibus et patruelium inter se liberi, ac qui deinceps ex his descenderunt posteri, numero essent aequales. De utraque itaque familia separatim agam, neque ullo pacto in unum confundam, *quae neutiquam sunt communi gesta consensu.*

Cap. II. Eurysthene Aristodemi filio natu grandiore Agin genitum ferunt: a quo sunt omnis Eurysthenis posteritas Agidae

33. *διηστήκει* Ag. tum *ἐπίπαν τὰ βουλ.* coni. B.
34. *ὑπέξειν* Ag. *ὑπείξειν* Lb. mox *οὐ γάρ τοι* C. e coni. Sylb.
35. *συνεληλύθεισαν* B ex Pc, qui *συνεληλύθεσαν* habet. *συνεληλύθασιν* Edd. rell. AgVabMLab.
36. *ἀλλήλους* MVa, quod probat F. *τῶν ἴσων* Va.
37. *ἑτέραν* Vb. mox *ἐπέξοιμι* Ag.

Cap. II. 1. *ἀριστοδήμῳ*, ου super ῳ, Vb. tum *ἄγιν* VbLab, ut edd. ante S. hic et constanter.

2. *τοῦ εὐρ.* PcVa. Mox *ἐπὶ τούτῳ* Va.

Πατρεῖ [3] τῷ Πρευγένους κτίζοντι ἐν Ἀχαΐᾳ πόλιν, ἥντινα
Πάτρας καὶ ἐς ἡμᾶς καλοῦσιν ἀπὸ τοῦ Πατρέως τούτου,
συνεπελάβοντο Λακεδαιμόνιοι τοῦ οἰκισμοῦ. συνήραντο [4]
δὲ καὶ Γρᾷ τῷ Ἐχέλα [5] τοῦ Πενθίλου τοῦ Ὀρέστου
στελλομένῳ ναυσὶν ἐς ἀποικίαν. καὶ ὁ μὲν [6] τὴν τῆς Ἰω-
νίας μεταξὺ καὶ Μυσῶν καλουμένην δὲ Αἰολίδα ἐφ᾽ ἡμῶν, 207
καθέξειν ἔμελλεν· ὁ δέ οἱ πρόγονος Πενθίλος [7] Λέσβον
τὴν ὑπὲρ τῆς ἠπείρου ταύτης νῆσον εἷλεν ἔτι πρότερον.
(2) Ἐπὶ δὲ Ἐχεστράτου τοῦ Ἄγιδος βασιλεύοντος [8] ἐν 2
Σπάρτῃ Κυνουρέας τοὺς ἐν τῇ ἡλικίᾳ Λακεδαιμόνιοι ποι-
οῦσιν ἀναστάτους αἰτίαν ἐπενεγκόντες ὡς τὴν Ἀργολίδα,
συγγενῶν σφίσιν ὄντων Ἀργείων, λῃσταί τε ἐκ τῆς Κυνου-
ριακῆς κακουργοῖεν [9] καὶ αὐτοὶ καταδρομὰς ἐκ τοῦ φανε-
ροῦ ποιοῖντο ἐς τὴν γῆν. λέγονται δὲ [10] οἱ Κυνουρεῖς

appellati. Agide regnante, Patreum Preugenis filium in condenda urbe in Achaia, *et colonia deducenda*, quam de nomine Patrei hac etiam aetate Patras vocant, adiuverunt Lacedaemonii: comites etiam ac socios cum Graide Echelae filio, Penthili nepote, Orestis pronepote, in coloniam classe transmittenti, miserunt. Et ille quidem regionem eam, quae inter Ioniam et Mysos est, cui aetate nostra Aeolidi nomen, occupavit, quum eius avus Penthilus multo ante Lesbon, insulam *Aeolidis* huius continenti adiacentem, cepisset. (2) At Echestrato Agidis filio Spartae regnum obtinente Lacedaemonii Cynurenses omnes, qui militari essent aetate, sedibus suis expulerunt. Crimini datum, quod praedones e Cynuriaco agro Argivorum, qui sibi consanguinei essent, fines populationibus infestos redderent, ipsique adeo Cynurenses in eundem agrum aperte excursiones facerent. Cynurenses quidem ab Argivis oriundos esse et in colo-

3. πατρὶ La. πρι PcAg. πρί Vb. πρείτω τῶ πρευγ. Va. mox ἐς ἡμᾶς om. Vb. mox συνεπεβάλοντο La.

4. συνήρατο AgLbRM; in R ν̄ manu rec. supra lin. positum. Sq. καὶ om. Vb. mox Γρᾷ CS (ex emend. Casauboni ad Athen. XI. 3. Palmer. Exerc. p. 380) BPcAg. γραὶ MLabR (ad marg. γρ. γράϊδι R). Γραΐδι AXKFVa. Γραίδι Vb.

5. Ἐχέλα τοῦ Πενθ. BPcVaAgLb; Ἐχελάτου τοῦ Πενθ. edd. rell. Vb M(?)La.

6. μέντοι τῆς Ἰ. Vb.

7. πένθιλος λέσβου AgPcLb; πενθύλος, ι super υ, Vb. tum λέσβου, ν super υ, M.

8. βασιλεύσαντος Vb. mox κενουρέας, υ super ε, La.

9. κακουργεῖεν AgVa (in Va οι super εἶ).

10. δὲ καὶ οἱ S recepit ex M; καὶ abest ab Edd. Codd. rell. Mox κυνωρεῖς AAgMLab, quae videtur antiquissima huius nominis forma: κυνορεῖς Vb.

Ἀργεῖοι τὸ ἀνέκαθεν εἶναι καὶ οἰκιστήν φασιν αὐτῶν [11]
3 Κύνουρον γενέσθαι τὸν Περσέως. (3) Ἔτεσι [12] δὲ ὕστερον οὐ πολλοῖς Λαβώτας ὁ Ἐχεστράτου τὴν ἀρχὴν ἔσχεν ἐν Σπάρτῃ. τοῦτον τὸν Λαβώταν Ἡρόδοτος ἐν τῷ λόγῳ τῷ [13] ἐς Κροῖσον ὑπὸ Λυκούργου τοῦ θεμένου τοὺς νόμους φησὶν ἐπιτροπευθῆναι παῖδα ὄντα, Λεωβότην [14] δέ οἱ τίθεται τὸ ὄνομα καὶ οὐ Λαβώταν. Λακεδαιμονίοις δὲ πρῶτον τότε [15] ἔδοξεν ἄρασθαι πρὸς Ἀργείους πόλεμον· ἐποιοῦντο δὲ ἐς αὐτοὺς ἐγκλήματα τήν τε Κυνουρικὴν ἑλόντων αὐτῶν [16] ἀποτέμνεσθαι τοὺς Ἀργείους καὶ τοὺς περιοίκους σφῶν ὑπηκόους ὄντας ἀφιστάναι. [17] τότε μὲν δὴ παρὰ οὐδετέρων πολεμησάντων ὅμως μνήμης
4 ἄξιον πραχθῆναί [18] φασιν οὐδέν. Τοὺς δὲ ἐφεξῆς βασιλεύσαντας τῆς οἰκίας ταύτης Δόρυσσον τὸν Λαβώτα καὶ Ἀγησίλαον Δορύσσου δι' ὀλίγου σφᾶς τὸ [19] χρεὼν ἐπέλαβεν ἀμφοτέρους. (4) Ἔθηκε δὲ καὶ Λυκοῦργος Λακεδαιμονίοις τοὺς νόμους ἐπὶ τῆς Ἀγησιλάου βασιλείας. θεῖναι

niam a Cynuro Persei filio deductos memoriae proditum est. (3) Non multis post annis Echestrato Labotas filius in regnum succedit. Hunc Labotan Herodotus in historia, quam de Croeso conscripsit, in Lycurgi, qui Lacedaemoniis leges tulit, tutela fuisse scribit: sed Leobotan eum, non Labotan, nominat. Hoc regnante, Lacedaemonii tunc primum Argivis bellum indicunt. Causa belli fuit, quod illi Cynurensem agrum, quem armis ipsi cepissent, invaserant, quodque finitimos socios suos ad defectionem solicitarant. In eo tamen bello nihil omnino memoria dignum gestum est. Iam qui in regnum ex hac familia successerunt Labotae, videlicet Doryssum et Doryssi filium Agesilaum, mors brevi utrumque oppressit. (4) Agesilao tamen regnante Lycurgus Lacedaemoniis leges tulit: quas

11. αὐτῶν FCSBMAgVaLb, ut correxerat Sylb. αὐτὸν AXKPcVb La. κύνοργον La.
12. ἔτεσιν Vb. — Sq. ὁ om. La. ἔσχεν om. Lb.
13. τὸ VbLab.
14. Λεωβώτην S.
15. τότε πρῶτον Va. ἄρχεσθαι La.; tum ἐποίουν δὲ Va. et ἐγλήματα Vb.
16. αὑτῶν B. αὐτῶν edd. rell. Lab. Pro ἑλόντων aptius videtur ἐχόντων, ut §. 1. fin. εἶχεν pro εἷλεν.
17. ἀμφιστάναι Ag.
18. πραθῆναι Vb. οὐδενὶ — ἐφ. βουλεύοντας La. οὐδὲν φασὶν Va. Mox τὸ λαβ. Va. λαβώταν MVbLb.
19. τότε χρ. MVaPcAgLb.

δὲ αὐτὸν λέγουσιν οἱ μὲν παρὰ τῆς Πυθίας διδαχθέντα ὑπὲρ αὐτῶν, οἱ δὲ ὡς Κρητικὰ ὄντα νόμιμα ἐπαγάγοιτο.[20] *τούτους δὲ οἱ Κρῆτες τοὺς νόμους τεθῆναί*[21] *σφισιν ὑπὸ Μίνω λέγουσι, βουλεύσασθαι δὲ ὑπὲρ τῶν νόμων οὐκ ἄνευ θεοῦ τὸν Μίνω. ᾐνίξατο δὲ καὶ Ὅμηρος, ἐμοὶ δοκεῖν, περὶ τοῦ Μίνω τῆς νομοθεσίας ἐν τοῖσδε τοῖς*[22] *ἔπεσι·*

> *Τῇσι δ' ἐνὶ Κνωσσὸς, μεγάλη πόλις, ἔνθα τε Μίνως*[23] 208
> *Ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστής.*[24]

Λυκούργου μὲν οὖν καὶ ἐν τοῖς ἔπειτα τοῦ λόγου ποιήσομαι μνήμην. 5 (5) *Ἀγησιλάου δὲ παῖς ἐγένετο Ἀρχέλαος. ἐπὶ τούτου Λακεδαιμόνιοι πολέμῳ*[25] *κρατήσαντες πόλιν τῶν περιοικίδων ἠνδραποδίσαντο Αἴγυν, ὑποπτεύσαντες ὡς οἱ Αἰγῦται φρονοῦσι τὰ Ἀρκάδων. Χαρίλαος δὲ ὁ τῆς ἑτέρας οἰκίας βασιλεὺς συνεξεῖλε μὲν καὶ Ἀρχελάῳ τὴν Αἴγυν, ὁπόσα δὲ*[26] *καὶ ἰδίᾳ Λακεδαιμονίων αὐτὸς*

eum nonnulli ab oraculo accepisse, alii autem Cretensium scita usurpasse tradidere. Cretenses ipsi istas Minoi leges acceptas referunt; de quibus illum ferunt Iovem consuluisse: quod ipsum his versibus videtur Homerus significàre voluisse:

> Quas inter magni Minois regia Gnossos,
> Quem Iovis alloquium ter terna aestate beavit.

Verum de Lycurgo alias. (5) Agesilaus Archelaum filium sibi successorem reliquit. Dum hic regnaret, Lacedaemonii unam de finitimis urbibus, Aegyn nomine, bello subactam exciderunt, Aegytarum ad Arcadas defectionem metuentes. In ea urbe evertenda opem tulit Archelao Charilaus ex altera familia rex: cuius ductu quae gesserint Lacedaemonii, tunc ex-

20. *ἐπαγάγοιτο* B ex emend. Coraii. *ἐπάγοιτο* Edd. rell. Codd.

21. *τεθεῖναι σφῆσιν* Ag. *λέγουσι — τὸν Μίνω* om. idem. *λέγουσιν* M. *ἐμοὶ δοκεῖ* La.

22. *τοῖς* om. Vb. tum *ἔπεσσιν* id. *ἔπεσιν* AgVbM. Od. τ, 178.

23. *Μίνω* VabLb.

24. *Ὁ ἀριστὴς* PcLa; *δαριστὴς* Va. *ὀαριστης* (sic) M.

25. *πολέμου* La. Ante *πόλιν* in M fuerat *ὡς οἱ αἰγῦται.* tum *ἠνδραποδίσαντο* Va. *αἰγῦται* id. Ad *Χαρίλαος* Palmer. MS. notat: „*κάτω Χάριλλος* c. 7.“ Mox *ἀρχαιλάῳ* Vb.

26. *ὁπόσα μὲν καὶ* La. *ὁπόσους δὲ αὐτὸς ἔδρασεν, μνήμην* Exc. Pal.

δὲ (ἦν γὰρ δὴ τὸ [6] ὑπόλοιπον ποταμοῦ ῥεῦμα) ὠνόμασεν
2 Εὐρώταν.. ἅτε δὲ οὐκ ὄντων αὐτῷ παίδων ἀῤῥένων βα-
σιλεύειν καταλείπει [7] Λακεδαίμονα, μητρὸς μὲν Ταϋγέτης
ὄντα, ἀφ' ἧς καὶ τὸ ὄρος ὠνομάσθη, ἐς Δία δὲ πατέρα
ἀνήκοντα κατὰ τὴν φήμην. (3) Συνῴκει δὲ ὁ Λακεδαί-
μων [8] Σπάρτῃ θυγατρὶ τοῦ Εὐρώτα. τότε δὲ, ὡς ἔσχε
τὴν ἀρχὴν, πρῶτα [9] μὲν τῇ χώρᾳ καὶ τοῖς ἀνθρώποις
μετέθετο ἀφ' αὐτοῦ τὰ ὀνόματα. μετὰ δὲ τοῦτο ᾤκισέ [10]
τε καὶ ὠνόμασεν ἀπὸ τῆς γυναικὸς πόλιν, ἣ Σπάρτη καλεῖ-
3 ται καὶ ἐς ἡμᾶς. Ἀμύκλας δὲ ὁ Λακεδαίμονος βουλόμενος
ὑπολιπέσθαι [11] τι καὶ αὐτὸς ἐς μνήμην πόλισμα ἔκτισεν ἐν
τῇ Λακωνικῇ. γενομένων δέ οἱ παίδων Ὑάκινθον μὲν
νεώτατον ὄντα καὶ τὸ εἶδος κάλλιστον κατέλαβεν ἡ πεπρω-
μένη πρότερον τοῦ πατρός, καὶ Ὑακίνθου μνῆμά ἐστιν
ἐν Ἀμύκλαις ὑπὸ τὸ ἄγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνος. ἀποθανόν-
τος δὲ Ἀμύκλα ἐς Ἄργαλον [12] τὸν πρεσβύτατον τῶν Ἀμύ-

morem defluens *de suo nomine* Eurotan nuncupavit. Hic quum e vita decessisset nulla suscepta virili sobole, regnum Lacedaemoni reliquit. Erat hic quidem matre Taygeta genitus, (a qua mons nomen accepit) patrem vero Iovem ei fuisse fama praedicabat. (3) Uxorem autem duxerat Sparten Eurotae filiam: ac ut primum ad regnum accessit, regioni et incolis omnibus de se nomen indidit: urbem deinde, quam condidit, de uxoris nomine, quod nostra etiam aetate retinet, Sparten appellavit. Huius filius Amyclas, quum aliquod et ipse cuperet nominis sui monumentum relinquere, in agro Laconico Amyclas oppidum munivit. Is quum filios *plures* suscepisset, Hyacintho natu minimo, egregia forma puero, *acerbissima* morte erepto, superstes fuit. Pueri tumulus Amyclis est sub Apollinis signo. Amycla mortuo Argalus eius liberûm natu maximus regnat:

6. *δή τι ὑπόλ.* coni. Sylb. *ἦν γὰρ — ἅτε* om. M. *ἦν γὰρ — ἅτε δὲ* om. Mo. *ὠνόμασαν* VaLb; *εὐρωταν* Vb, ut et supra.

7. *καταλείπειν* La. Mox *Ταϋγέτης* ex emendatione Hartungi Edd. post Aldum, Am. *ταύτης* AVabPc AgMMoLab.

8. *Λακοδαίμων* Va.

9. *πρῶτα* SBPcAgLabMVa; *πρῶτον* Edd. rell. Vb.

10. *ᾤκισε* CSBPcAgVa, ut Sylb. F. voluerunt; *ᾤκησε* Edd. rell. VbLab.

11. *ὑπολείπεσθαι* AgVb (in Vb ε expunct., relicto tamen accentu); *ὑπολειπέσθαι* Mo.

12. Ad *Ἄργαλον* Palmer. et Hemsterh. MS. adnotat: „*ὃν Ἀγιγαῖον καλοῦσιν οἱ Λάκωνες.* Hesych.“ *ἐς Ἀργ. — Ἀμύκλα* in Va ad marg. adscripta sunt. *τελετήσαντος* La. mox *οἰβάλλος* in Va esse videtur.

κλα παίδων καὶ ὕστερον ἐς Κυνόρταν Ἀργάλου τελευτή-
σαντος ἀφίκετο ἡ ἀρχή. Κυνόρτα δὲ ἐγένετο Οἴβαλος.
(4) *Οὗτος Γοργοφόνην τε τὴν Περσέως γυναῖκα ἔσχεν ἐξ* 4
Ἄργους καὶ παῖδα [13] *ἔσχε Τυνδάρεων, ᾧ περὶ τῆς βασι-*
λείας Ἱπποκόων ἠμφεσβήτει [14] *καὶ κατὰ πρεσβείαν ἔχειν*
ἠξίου τὴν ἀρχήν. προσλαβὼν δὲ Ἰκάριον καὶ τοὺς στα-
σιώτας [15] *παρὰ πολύ τε ὑπερεβάλετο δυνάμει Τυνδάρεων*
καὶ ἠνάγκασεν ἀποχωρῆσαι δείσαντα, ὡς μὲν Λακεδαιμό-
νιοί φασιν, ἐς Πελλάναν· [16] *Μεσσηνίων δέ ἐστιν ἐς αὐ-* 205
τὸν λόγος Τυνδάρεων φεύγοντα ἐλθεῖν ὡς Ἀφαρέα ἐς τὴν
Μεσσηνίαν; εἶναι δὲ [17] *Ἀφαρέα τὸν Περιήρους ἀδελφὸν*
Τυνδάρεω πρὸς μητρός· καὶ οἰκῆσαί τε αὐτὸν τῆς Μεσ-
σηνίας φασὶν ἐν Θαλάμαις καὶ τοὺς παῖδας ἐνταῦθα οἰ-
κοῦντι αὐτῷ γενέσθαι. χρόνῳ δὲ ὕστερον κατῆλθέ τε [18] 5
ὑπὸ Ἡρακλέους Τυνδάρεως καὶ ἀνενεώσατο τὴν ἀρχήν·
ἐβασίλευσαν δὲ καὶ οἱ Τυνδάρεω παῖδες, καὶ Μενέλαος [19]
ὁ Ἀτρέως Τυνδάρεω γαμβρὸς ὤν, Ὀρέστης τε Ἑρμιόνῃ
τῇ Μενελάου συνοικῶν. κατελθόντων δὲ Ἡρακλειδῶν ἐπὶ

regnum ipse moriens Cynortae per manus tradit. Cynorta Oebalus nascitur. (4) Is e Gorgophone Argiva uxore, Persei filia, Tyndareum suscepit. Fuit huic cum Hippocoonte, imperium sibi aetatis causa vindicante, certamen. Verum Hippocoon adscito in societatem Icario eiusque factione longo intervallo superior discessit. Quare sibi male metuens Tyndareus Pellanam (uti Lacedaemonii commemorant) aufugit. *Longe vero alia sunt, quae* a Messeniis dicuntur. Aiunt enim, Tyndareum ad Aphareum in Messeniam confugisse: fuisse autem Aphareum (Perieris filium) Tyndareo ipsi ex eadem *tantum* matre fratrem: ac tunc quidem Thalamis (quod est Messeniae oppidum) domicilium habuisse: quo in loco liberos etiam ipsum suscepisse: interiecto dein tempore in regnum ab Hercule restitutum. Regnarunt etiam Menelaus Atrei filius, Tyndarei gener, et Orestes, quod Menelai filiam Hermionen uxorem duxerat.

13. *παῖδας* MoVbLab. *ἔσχεν* Vb.
14. *ἠμφεσβήτει* BM. *ἠμφισβήτει* Edd. rell. Ag*PcVabLab. *προςλαβὼν ἰκαρ. δὲ* M.
15. *τοὺς στρατιώτας* Vb. mox *ὑπερεβάλλετο* Vab. *δήσαντα* Lb Mo.
16. *πελάναν* AgLa. mox *ὡς ἀφορέα* Vb. *ἐς ἀφαρ.* Va. *πρὸς ἀφαρ.* Mo. *ὡς φαρέα* La.
17. *δὲ* e coni. *τε* Edd. Codd. Mox post *ἀδελφὸν* Lb habet *δὲ*.
18. *τε* om. Mo. *κατῆλθεν ὑπὸ ἡρακλέους τε* M. mox *ἀνανεώσατο* Va melius fort. *ἀνεσώσατο*. *καὶ ἀνενεώσατο — ὁ Ἀτρέως, Τυνδάρεω* om. La.
19. *Μενέλεως* AXKBPcAgVbLb; *Μενέλαος* FCSMoLaM (silent excerpta nostra) Va.

Τισαμενοῦ [20] *τοῦ Ὀρέστου βασιλεύοντος, Μεσσήνη μὲν*
καὶ Ἄργος ἑκατέρα μοῖρα Τήμενον, ἡ δὲ [21] *Κρεσφόντην*
ἔσχεν ἄρχοντας. (5) *Ἐν Λακεδαίμονι* [22] *δὲ ὄντων διδύ-*
μων τῶν Ἀριστοδήμου παίδων οἰκίαι δύο βασίλειοι γίνον-
6 *ται· συναρέσαι γὰρ τῇ Πυθίᾳ φασίν. Ἀριστοδήμῳ δὲ*
αὐτῷ πρότερον τὴν τελευτὴν συμβῆναι λέγουσιν ἐν Δελ-
φοῖς πρὶν ἢ Δωριέας κατελθεῖν ἐς Πελοπόννησον. [23] *οἱ*
μὲν δὴ ἀποσεμνύνοντες τὰ ἐς αὐτὸν τοξευθῆναι λέγουσιν
Ἀριστόδημον ὑπὸ Ἀπόλλωνος, ὅτι οὐκ ἀφίκοιτο ἐπὶ τὸ
μαντεῖον, παρὰ δὲ Ἡρακλέους ἐντυχόντος οἱ πρότερον
πύθοιτο ὡς ἐς [24] *Πελοπόννησον Δωριεῦσι γενήσεται ἥδε*
ἡ κάθοδος· ὁ δὲ ἀληθέστερος ἔχει λόγος Πυλάδου τοὺς [25]
παῖδας καὶ Ἠλέκτρας ἀνεψιοὺς ὄντας Τισαμενῷ τῷ Ὀρέ-
7 *στου φονεῦσαι τὸν Ἀριστόδημον.* (6) *Ὀνόματα μὲν δὴ*
τοῖς παισὶν αὐτοῦ Προκλῆς [26] *καὶ Εὐρυσθένης ἐτέθη,*
δίδυμοι δὲ ὄντες διάφοροι τὰ μάλιστα ἦσαν. προεληλυ-

Quum vero Heraclidae postliminio redissent, Tisameno Orestis filio regnante, Messeniorum et Argivorum altera factio Temeno, altera vero Cresphonti regnum detulit. (5) Quumque *eodem tempore* Lacedaemone geminos filios reliquisset Aristodemus, regiae familiae duae exortae sunt, atque id Delphici Apollinis oraculo approbante. Aristodemus enim ipse e vita excesserat Delphis, priusquam Dorienses in Peloponnesum redirent. Hunc Lacedaemonii de rebus suis magnificentius loquentes sagittis ab Apolline confixum tradunt, quod consulendi causa non venisset ad oraculum, sed Herculem, in quem forte prius inciderat, qui Doriensibus in Peloponnesum reditus confici posset, consuluisset. Verior autem fama est, a Pyladae et Electrae filiis, Tisameni Orestis filii consobrinis, Aristodemum occisum. (6) Eius Aristodemi filiis nomina Procles et Eurysthenes indita: qui quum gemini essent, voluntate nihilo minus magnopere dis-

20. *τισαμοῦ* Ag. *τησαμένου* Va. *τησαμενοῦ* La. *μοίρα* Vab.

21. *ἤδ' ἐς* MoVbMRLa. ad marg. *ἄλλ. ἡ δὲ* RLa.

22. *Λακεδαίμονι* B e coni. quam confirmat Va. *Λακεδαιμονίᾳ* Edd. rell. LabPcAgMVbMo; fortasse *ἐν Λακεδαίμονι ἅτε ὄντων.* mox *βασίλειοι* CSB ex emend. Sylburgii. *βασίλειαι* Edd. rell. Codd. *γίγνονται* Ag.

23. *πελοπόνησον* Lb, ut solet. Mox *ἀποσεμνήναντες* Vb. *ἀποσεμνύνοντες . . . αὐτῶν,* mediis expunctis. Va. Mox *ὑπὸ τὸ μαντεῖον* La.

24. *ἐς* om. M. mox *ἤδη ἡ κάθοδος* coni. C. *ἡ* om. La.

25. *ταῖς παῖδας* et mox *ὄντα* M.

26. *προκλῆς* et inferius *προκλεῖ* Vb. Linea superducta nomina propria indicari iam observavimus.

θότες δὲ ἐπὶ μέγα ἀπεχθείας ὅμως ἐν κοινῷ Θήρᾳ τῷ Αὐτεσίωνος [27] ἀδελφῷ τῆς μητρὸς σφῶν ὄντι Ἀργείας, ἐπιτροπεύσαντι δὲ καὶ αὐτῶν, συνήραντο ἐς ἀποικίαν. (7) Τὴν δὲ ἀποικίαν [28] ὁ Θήρας ἔστειλεν ἐς τὴν νῆσον τὴν τότε ὀνομαζομένην Καλλίστην, τοὺς ἀπογόνους οἱ τοὺς [29] Μεμβλιάρου παραχωρήσεσθαι τῆς βασιλείας ἐλπίζων ἑκόντας. ὅπερ οὖν καὶ ἐποίησαν, λαβόντες λογισμὸν ὅτι Θήρᾳ 8
μὲν ἐς αὐτὸν ἀνήει Κάδμον [30] τὸ γένος, οἱ δὲ ἦσαν ἀπόγονοι 206
Μεμβλιάρου· Μεμβλίαρον δὲ ἄνδρα ὄντα τοῦ [31] δήμου Κάδμος ἐν τῇ νήσῳ κατέλιπεν ἡγεμόνα εἶναι τῶν ἐποίκων. καὶ Θήρας μὲν τῇ τε νήσῳ μετέβαλεν ἀφ' ἑαυτοῦ τὸ ὄνομα καὶ οἱ καὶ νῦν ἔτι οἱ Θηραῖοι κατὰ ἔτος ἐναγίζουσιν ὡς οἰκιστῇ· Προκλεῖ [32] δὲ καὶ Εὐρυσθένει μέχρι μὲν τῆς προθυμίας τῆς ἐς τὸν Θήραν ἐς τὸ αὐτὸ συνῆλθον αἱ γνῶμαι, τὰ δὲ λοιπὰ

sidebant. Non obfuit tamen odii, quo inter se laborarunt, acerbitas, quo minus communi consilio Theran matris Argiae fratrem, ab Ione oriundum, tutorem vero suum, in colonia deducenda sequerentur. (7) Coloniam deduxit Theras in insulam eam, quae illis temporibus Calliste vocabatur: e cuius regno ultro sibi Membliari posteros decessuros speravit, proinde ac illi fecerunt, ea scilicet ratione adducti, quod ad Cadmum Therae genus referendum esset, quum ipsi a Membliaro descendissent, quem plebeia stirpe natum Cadmus in ea insula colonorum ducem reliquisset. Theras itaque insulam mutato nomine de se appellavit, et ei quidem Theraei hac etiamnum aetate tanquam coloniae conditori quotannis parentant. Procli quidem et Eurystheni in Therae mandatis duntaxat obeundis par fuit et concors alacritas, in ceteris voluntatum ac consiliorum

27. *τῷ Αὐτεσίωνος* FCSB ex em. Palmerii Exerc. p. 379. Kuhnii ad Paus. III, 15. Valck. ad Herod. IV, 147, *τῷ ἀπὸ Ἴωνος* AXKPcAgVab MLab. „Kuhnii emendationem egregiam occupavit I. Ionsius de Scr. H. Ph. I. c. 12. p. 63. infra v. 11. 13. Schol. Pind. ad *Π. Δ*, 88.“ Hemsterh. *MS.*

28. *τὴν δὲ ἀποικίαν* om. MMo. Deinceps placeat fortasse *ἔστειλε* duce Va, qui *ἔστειλλεν* habet: sed *ἔστελλεν* habent Edd. PcAgVbMLab, et Herod. IV, 147. mox *τήν τε ὀνομαζ.* Mo.

29. *τοὺς* B. *τοῦ* Edd. rell. Codd. *μεμβριάρου* Pc. *παραχωρήσασθαι* VabLab. *παραχωρ.* — *ἀπόγονοι Μεμβλιάρου* om. MMo. Deinceps *ἐποίησεν* La.

30. *κάδμου* Va.

31. *τοῦ* om. La. Mox *ἐν τῇ νήσῳ κατέβαλεν ἀφ' ἑαυτοῦ* LbM, omissis — *λιπεν ἡγεμόνα* — *νήσῳ μετέ*—. Deinde *θυραῖοι* La. *θηβαῖοι* Ag. *ἐναγνίζουσι* Lb.

32. *πατροκλεῖ* MVa. „Ioni certe Chio *Προκλῆς* dicitur apud Athen. XI. p. 463. ubi per metrum nullus est Patrocli locus.“ *Hemsterh. MS.* tum *ἀρυσθένει*, *εὐ* super *α*, M. *εὐσθένει* Ag.

διειστήκει[33] σφίσιν ἐπὶ πάντα τὰ βουλεύματα. οὐ μὴν οὐδὲ ὁμονοησάντων τοὺς ἀπογόνους αὐτῶν ἐς κοινὸν κατάλογον ὑπάξειν[34] ἔμελλον· οὐ γάρ τι τὰ πάντα ἐς τὸ αὐτὸ συνεληλύθεισαν[35] ἡλικίας, ὡς ἀνεψιόν τε ἀνεψιῷ καὶ ἀνεψιῶν παῖδας, ὡσαύτως δὲ καὶ τοὺς κατωτέρω κατὰ ἀριθμὸν τυχεῖν ἀλλήλοις[36] γεγονότας τὸν ἴσον. ἑκατέραν[37] ουν τὴν οἰκίαν ἐπέξειμι αὐτῶν ἰδίως καὶ οὐκ ἀμφοτέρας ἅμα ἐς τὸ αὐτὸ ἀναμίξας.

CAPUT II.

De Eurysthenis domo et Agidis — Echestrato regnante Lacedaemonii eiiciunt Cynurenses — Labota regnante primum bellum Argivis inferunt — de Lycurgo et Minoë legislatoribus — Lacedaemonii Archelao regnante Aegyn urbem subigunt — Teleclo regnante finitimas urbes Pharin, Amyclan et Geranthras expugnant — Alcamene regnante Charmidam in Cretam mittunt, urbem Helos evertunt et Argivos vincunt.

Εὐρυσθένει πρεσβυτέρῳ τῶν Ἀριστοδήμου[1] παίδων ὄντι ἡλικίαν γενέσθαι λέγουσιν υἱὸν Ἆγιν· ἀπὸ τούτου δὲ τὸ γένος τὸ[2] Εὐρυσθένους καλοῦσιν Ἀγίδας. ἐπὶ τούτου

omnium summa dissensio. Quod si etiam optime inter se convenientes fuissent, non tamen eorum posteros posse me putem una et eadem rerum gestarum expositione comprehendere, non enim in unam eandemque prorsus aetatem inciderunt, ita ut patrueles patruelibus et patruelium inter se liberi, ac qui deinceps ex his descenderunt posteri, numero essent aequales. De utraque itaque familia separatim agam, neque ullo pacto in unum confundam, *quae neutiquam sunt communi gesta consensu.*

Cap. II. Eurysthene Aristodemi filio natu grandiore Agin genitum ferunt: a quo sunt omnis Eurysthenis posteritas Agidae

33. διηστήκει Ag. tum ἐπίπαν τὰ βουλ. coni. B.
34. ὑπέξειν Ag. ὑπείξειν Lb. mox οὐ γάρ τοι C. e coni. Sylb.
35. συνεληλύθεισαν B ex Pc, qui συνεληλύθεσαν habet. συνεληλύθασιν Edd. rell. AgVabMLab.
36. ἀλλήλους MVa, quod probat F. τῶν ἴσων Va.
37. ἑτέραν Vb. mox ἐπέξοιμι Ag.

Cap. II. 1. ἀριστοδήμῳ, ου super ῳ, Vb. tum ἄγιν VbLab, ut edd. ante S. hic et constanter.

2. τοῦ εὐρ. PcVa. Mox ἐπὶ τούτῳ Va.

Πατρεῖ[3] *τῷ Πρευγένους κτίζοντι ἐν Ἀχαΐᾳ πόλιν, ἥντινα Πάτρας καὶ ἐς ἡμᾶς καλοῦσιν ἀπὸ τοῦ Πατρέως τούτου, συνεπελάβοντο Λακεδαιμόνιοι τοῦ οἰκισμοῦ. συνήραντο*[4] *δὲ καὶ Γρᾷ τῷ Ἐχέλα*[5] *τοῦ Πενθίλου τοῦ Ὀρέστου στελλομένῳ ναυσὶν ἐς ἀποικίαν. καὶ ὁ μὲν*[6] *τὴν τῆς Ἰω-*
νίας μεταξὺ καὶ Μυσῶν καλουμένην δὲ Αἰολίδα ἐφ' ἡμῶν, 207
καθέξειν ἔμελλεν· ὁ δέ οἱ πρόγονος Πενθίλος[7] *Λέσβον τὴν ὑπὲρ τῆς ἠπείρου ταύτης νῆσον εἷλεν ἔτι πρότερον.*
(2) *Ἐπὶ δὲ Ἐχεστράτου τοῦ Ἄγιδος βασιλεύοντος*[8] *ἐν* 2
Σπάρτῃ Κυνουρέας τοὺς ἐν τῇ ἡλικίᾳ Λακεδαιμόνιοι ποιοῦσιν ἀναστάτους αἰτίαν ἐπενεγκόντες ὡς τὴν Ἀργολίδα, συγγενῶν σφίσιν ὄντων Ἀργείων, λῃσταί τε ἐκ τῆς Κυνουριακῆς κακουργοῖεν[9] *καὶ αὐτοὶ καταδρομὰς ἐκ τοῦ φανεροῦ ποιοῖντο ἐς τὴν γῆν. λέγονται δὲ*[10] *οἱ Κυνουρεῖς*

appellati. Agide regnante, Patreum Preugenis filium in condenda urbe in Achaia, *et colonia deducenda*, quam de nomine Patrei hac etiam aetate Patras vocant, adiuverunt Lacedaemonii: comites etiam ac socios cum Graide Echelae filio, Penthili nepote, Orestis pronepote, in coloniam classe transmittenti, miserunt. Et ille quidem regionem eam, quae inter Ioniam et Mysos est, cui aetate nostra Aeolidi nomen, occupavit, quum eius avus Penthilus multo ante Lesbon, insulam *Aeolidis* huius continenti adiacentem, cepisset. (2) At Echestrato Agidis filio Spartae regnum obtinente Lacedaemonii Cynurenses omnes, qui militari essent aetate, sedibus suis expulerunt. Crimini datum, quod praedones e Cynuriaco agro Argivorum, qui sibi consanguinei essent, fines populationibus infestos redderent, ipsique adeo Cynurenses in eundem agrum aperte excursiones facerent. Cynurenses quidem ab Argivis oriundos esse et in colo-

3. *πατρὶ* La. *πρ̄ι* PcAg. *πρί* Vb. *πρείτω τῷ πρευγ.* Va. mox *ἐς ἡμᾶς* om. Vb. mox *συνεπεβάλοντο* La.

4. *συνήρατο* AgLbRM; in R *ν̄* manu rec. supra lin. positum. Sq. *καὶ* om. Vb. mox *Γρᾷ* CS (ex emend. Casauboni ad Athen. XI. 3. Palmer. Exerc. p. 380) BPcAg. *γραὶ* MLabR (ad marg. *γρ. γραίδι* R). *Γραΐδι* AXKFVa. *Γραίδι* Vb.

5. *Ἐχέλα τοῦ Πενθ.* BPcVaAgLb; *Ἐχελάτου τοῦ Πενθ.* edd. rell. Vb M(?)La.

6. *μέντοι τῆς Ἰ.* Vb.

7. *πένθιλος λέσβον* AgPcLb; *πενθύλος*, *ι* super *υ*, Vb. tum *λέσβου*, *ν* super *υ*, M.

8. *βασιλεύσαντος* Vb. mox *κενουρέας*, *υ* super *ε*, La.

9. *κακουργεῖεν* AgVa (in Va *οι* super *εῖ*).

10. *δὲ καὶ οἱ* S recepit ex M; *καὶ* abest ab Edd. Codd. rell. Mox *κυνωρεῖς* AAgMLab, quae videtur antiquissima huius nominis forma: *κυνορεῖς* Vb.

Ἀργεῖοι τὸ ἀνέκαθεν εἶναι καὶ οἰκιστήν φασιν αὐτῶν [11]
3 Κύνουρον γενέσθαι τὸν Περσέως. (3) Ἔτεσι [12] δὲ ὕστε-
ρον οὐ πολλοῖς Λαβώτας ὁ Ἐχεστράτου τὴν ἀρχὴν ἔσχεν
ἐν Σπάρτῃ. τοῦτον τὸν Λαβώταν Ἡρόδοτος ἐν τῷ λόγῳ
τῷ [13] ἐς Κροῖσον ὑπὸ Λυκούργου τοῦ θεμένου τοὺς
νόμους φησὶν ἐπιτροπευθῆναι παῖδα ὄντα, Λεωβότην [14]
δέ οἱ τίθεται τὸ ὄνομα καὶ οὐ Λαβώταν. Λακεδαιμονίοις
δὲ πρῶτον τότε [15] ἔδοξεν ἄρασθαι πρὸς Ἀργείους πόλε-
μον· ἐποιοῦντο δὲ ἐς αὐτοὺς ἐγκλήματα τήν τε Κυνουρι-
κὴν ἑλόντων αὐτῶν [16] ἀποτέμνεσθαι τοὺς Ἀργείους καὶ
τοὺς περιοίκους σφῶν ὑπηκόους ὄντας ἀφιστάναι. [17] τότε
μὲν δὴ παρὰ οὐδετέρων πολεμησάντων ὅμως μνήμης
4 ἄξιον πραχθῆναί [18] φασιν οὐδέν. Τοὺς δὲ ἐφεξῆς βα-
σιλεύσαντας τῆς οἰκίας ταύτης Δόρυσσον τὸν Λαβώτα καὶ
Ἀγησίλαον Δορύσσου δι' ὀλίγου σφᾶς τὸ [19] χρεὼν ἐπέλαβεν
ἀμφοτέρους. (4) Ἔθηκε δὲ καὶ Λυκοῦργος Λακεδαι-
μονίοις τοὺς νόμους ἐπὶ τῆς Ἀγησιλάου βασιλείας. θεῖναι

niam a Cynuro Persei filio deductos memoriae proditum est. (3) Non multis post annis Echestrato Labotas filius in regnum succedit. Hunc Labotan Herodotus in historia, quam de Croeso conscripsit, in Lycurgi, qui Lacedaemoniis leges tulit, tutela fuisse scribit: sed Leobotan eum, non Labotan, nominat. Hoc regnante, Lacedaemonii tunc primum Argivis bellum indicunt. Causa belli fuit, quod illi Cynurensem agrum, quem armis ipsi cepissent, invaserant, quodque finitimos socios suos ad defectionem solicitarant. In eo tamen bello nihil omnino memoria dignum gestum est. Iam qui in regnum ex hac familia successerunt Labotae, videlicet Doryssum et Doryssi filium Agesilaum, mors brevi utrumqûe oppressit. (4) Agesilao tamen regnante Lycurgus Lacedaemoniis leges tulit: quas

11. αὐτῶν FCSBMAgVaLb, ut correxerat Sylb. αὐτὸν AXKPcVb La. κύνοργον La.
12. ἔτεσιν Vb. — Sq. ὁ om. La. ἔσχεν om. Lb.
13. τὸ VbLab.
14. Λεωβώτην S.
15. τότε πρῶτον Va. ἄρχεσθαι La.; tum ἐποίουν δὲ Va. et ἐγλή-ματα Vb.
16. αὐτῶν B. αὑτῶν edd. rell. Lab. Pro ἑλόντων aptius videtur ἐχόντων, ut §. 1. fin. εἶχεν pro εἷλεν.
17. ἀμφιστάναι Ag.
18. πραθῆναι Vb. οὐδενὶ — ἐφ. βουλεύοντας La. οὐδὲν φασὶν Va. Mox τὸ λαβ. Va. λαβώταν MVbLb.
19. τότε χρ. MVaPcAgLb.

δὲ αὐτὸν λέγουσιν οἱ μὲν παρὰ τῆς Πυθίας διδαχθέντα ὑπὲρ αὐτῶν, οἱ δὲ ὡς Κρητικὰ ὄντα νόμιμα ἐπαγάγοιτο.[20] *τούτους δὲ οἱ Κρῆτες τοὺς νόμους τεθῆναί*[21] *σφισιν ὑπὸ Μίνω λέγουσι, βουλεύσασθαι δὲ ὑπὲρ τῶν νόμων οὐκ ἄνευ θεοῦ τὸν Μίνω. ᾐνίξατο δὲ καὶ Ὅμηρος, ἐμοὶ δοκεῖν, περὶ τοῦ Μίνω τῆς νομοθεσίας ἐν τοῖσδε τοῖς*[22] *ἔπεσι·*

Τῇσι δ' ἐνὶ Κνωσσὸς, μεγάλη πόλις, ἔνθα τε Μίνως[23] **208**
Ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀαριστής.[24]

Λυκούργου μὲν οὖν καὶ ἐν τοῖς ἔπειτα τοῦ λόγου ποιήσομαι μνήμην. (5) *Ἀγησιλάου δὲ παῖς ἐγένετο Ἀρχέλαος. ἐπὶ τούτου Λακεδαιμόνιοι πολέμῳ*[25] *κρατήσαντες πόλιν τῶν περιοικίδων ἠνδραποδίσαντο Αἴγυν, ὑποπτεύσαντες ὡς οἱ Αἰγῦται φρονοῦσι τὰ Ἀρκάδων. Χαρίλαος δὲ ὁ τῆς ἑτέρας οἰκίας βασιλεὺς συνεξεῖλε μὲν καὶ Ἀρχελάῳ τὴν Αἴγυν, ὁπόσα δὲ*[26] *καὶ ἰδίᾳ Λακεδαιμονίων αὐτὸς*

eum nonnulli ab oraculo accepisse, alii autem Cretensium scita usurpasse tradidere. Cretenses ipsi istas Minoi leges acceptas referunt; de quibus illum ferunt Iovem consuluisse: quod ipsum his versibus videtur Homerus significare voluisse:

Quas inter magni Minois regia Gnossos,
Quem Iovis alloquium ter terna aestate beavit.

Verum de Lycurgo alias. (5) Agesilaus Archelaum filium sibi successorem reliquit. Dum hic regnaret, Lacedaemonii unam de finitimis urbibus, Aegyn nomine, bello subactam exciderunt, Aegytarum ad Arcadas defectionem metuentes. In ea urbe evertenda opem tulit Archelao Charilaus ex altera familia rex: cuius ductu quae gesserint Lacedaemonii, tunc ex-

20. *ἐπαγάγοιτο* B ex emend. Coraii. *ἐπάγοιτο* Edd. rell. Codd.
21. *τεθεῖναι σφῆσιν* Ag. *λέγουσι — τὸν Μίνω* om. idem. *λέγουσιν* M. *ἐμοὶ δοκεῖ* La.
22. *τοῖς* om. Vb. tum *ἔπεσσιν* id. *ἔπεσιν* AgVbM. Od. τ, 178.
23. *Μίνω* VabLb.
24. *Ὁ ἀριστὴς* PcLa; *δαριστὴς* Va. *ὀαριστης* (sic) M.

25. *πολέμου* La. Ante *πόλιν* in M fuerat *ὡς οἱ αἰγῦται.* tum *ἠνδραποδίσαντο* Va. *αἰγύται* id. Ad *Χαρίλαος* Palmer. MS. notat: „*κάτω Χάριλλος* c. 7." Mox *ἀρχαιλάῳ* Vb.

26. *ὁπόσα μὲν καὶ* La. *ὁπόσους δὲ αὐτὸς ἔδρασεν, μνήμην* Exc. Pal.

ἔδρασεν ἡγούμενος, μνήμην καὶ τῶνδε ποιησόμεθα ὁμοῦ τῷ λόγῳ μεταβάντι ἐς τοὺς Εὐρυπωντίδας[27] καλουμένους.
6 (6) Ἀρχελάου δὲ ἦν Τήλεκλος.[28] ἐπὶ τούτου πόλεις Λακεδαιμόνιοι τῶν περιοικίδων πολέμῳ κρατήσαντες ἐξεῖλον Ἀμύκλας[29] καὶ Φᾶριν καὶ Γεράνθρας ἐχόντων ἔτι Ἀχαιῶν. τούτων Φαρῖται καὶ Γερανθρᾶται τὴν ἔφοδον τῶν Δωριέων καταπλαγέντες ἀπελθεῖν[30] ἐκ Πελοποννήσου συγχωροῦνται ὑπόσπονδοι· τοὺς δὲ Ἀμυκλαιεῖς[31] οὐκ ἐξ ἐπιδρομῆς ἐκβάλλουσιν, ἀλλὰ[32] ἀντισχόντας τε ἐπὶ πολὺ τῷ πολέμῳ καὶ ἔργα οὐκ ἄδοξα[33] ἐπιδειξαμένους. δηλοῦσι δὲ καὶ οἱ Δωριεῖς τρόπαιον ἐπὶ τοῖς Ἀμυκλαιεῦσιν ἀναστήσαντες, ὡς ἐν τῷ τότε λόγου[34] μάλιστα ἄξιον τοῦτο ὑπάρξαν σφίσιν. οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον τούτων ἀπέθανεν ὑπὸ Μεσσηνίων Τήλεκλος[35] ἐν Ἀρτέμιδος ἱερῷ· τὸ δὲ ἱερὸν

ponemus, quum eorum res gestas stylo persequemur, qui Eurypontidae sunt appellati. (6) Archelao Teleclus nascitur. Huius temporibus Lacedaemonii finitima oppida, Amyclas, Pharin, Geranthras, quas Achaei occuparant, bello captas everterunt. Ex his Pharitae et Geranthratae Doriensium adventu territi, certis conditionibus e Peloponneso decesserant: Amyclenses vero non sunt illi quidem primo impetu eiecti, sed acriter resistentes, belli diuturnitate superati, quum multa prius virtutis documenta dedissent. Id ipsi Dorienses tropaeo de Amyclensibus erecto testati sunt, quod nihil scilicet illis temporibus, quod memoriae consecrarent, dignius gessisse ipsi sibi visi sunt. Non ita multo post Teleclus a Messeniis in Dianae occiditur.

27. εὐρυποντίας AVabLbMPcAg. εὐρυποτίας La. τοὺς ἄλλους εὐρ. Vb, sed ἄλλους expunctum.

28. τήλευκος Ag. τήλεκτος VbLa. tum πόλις, ει super ι, La. περιοίκων Va.

29. Ἀμύκλας B ex coni. Meursii Misc. Lac. IV, 3. Ἀμύκλαν Edd. rell. Codd. φάριν edd. ante S. VabMLab. mox Γεράνθρας CSBPcAgVa(?)Lb; Γερανθρὰς AXKFMVbLa. Φαρῖται SB; φαρίται Va; Φαρεῖται AXKF CPcMVbLab; φανεῖται Ag. μὲν addendum censet B. — γερανθᾶται Va. γερανδρὰται M. γερονθρᾶται Lb.

30. ἐπελθεῖν Va.

31. ἀμυκλεεῖς VaAgLb, et mox ἀμυκλεεῦσιν AgVabMLab. ἀμυκλεῖς La. ἀμυκλαιεῖς, ε super αι, Vb.

32. ἀλλ' Vb. sq. τε om. Va, post ἐπὶ transponit M.

33. οὐκ ἄξια Ag. Deinde ἀναστήσαντες — σφίσιν om. M.

34. λόγου CSB, ut legit Amasaeus. λόγῳ AXKFAgPcVabLab. mox ὑπάρχειν Va.; tum μεσινίων Vb; μεσσηνίῳ La.

35. τήλεκρος et §. 7. τηλέκρου Pc. τήλευκος eoque expuncto τήλεκλος Ag. τήλεκτος La.

τοῦτο ἐν μεθορίῳ τῆς[36] *τε Λακωνικῆς καὶ τῆς Μεσσηνίας*
ἐπεποίητο ἐν χωρίῳ καλουμένῳ Λίμναις. (7) *Τηλέκλου* 7
δὲ ἀποθανόντος Ἀλκαμένης[37] *ἔσχεν ὁ Τηλέκλου τὴν ἀρχήν,*
καὶ Λακεδαιμόνιοι πέμπουσιν ἐς Κρήτην Χαρμίδαν[38] *τὸν*
Εὔθυος, ἄνδρα ἐν Σπάρτῃ τῶν δοκίμων, στάσεις[39] *τε*
καταπαύσοντα τοῖς Κρησί, καὶ τὰ πολίσματα ὁπόσα ἦν 209
ἀπωτέρω θαλάσσης καὶ ἄλλως ἀσθενῆ, ταῦτα μὲν τοὺς
Κρῆτας πείσοντα ἐκλιπεῖν,[40] *τὰ δὲ ἐν ἐπικαίρῳ τοῦ παρά-*
πλου συνοικιοῦντα ἀντ' αὐτῶν. ἀνέστησαν δὲ καὶ Ἕλος[41]
ἐπὶ θαλάσσης πόλισμα Ἀχαιῶν ἐχόντων καὶ Ἀργείους τοῖς
Εἵλωσιν[42] *ἀμύναντας μάχῃ νικῶσιν.*

Templum id in vico fuit, quae Limnae appellatae sunt, inter Laconici et Messeniaci agri fines. (7) Teleclo demortuo successit Alcamenes filius. Eo regnante Lacedaemonii Charmidam Euthyis filium, de optimatibus unum, in Cretam mittunt, qui ortas inter Cretenses seditiones comprimat, persuadeatque, ut oppidis, quae a mari longius sita vel alioquin invalida essent, relictis in ea, quae navibus appellendis essent opportuna, demigrarent. *Eodem tempore* maritimum etiam oppidum, quod ab Achaeis tenebatur, Helos *nomine*, everterunt; et Hilotis auxilia ferentes Argivos proelio vicerunt.

36. *γῆς* Ag. — Sq. *τε* om. MLa; mox *ἀμύκλαις* pro *Λίμναις* M.

37. *ἀλκαμ. ὁ τηλ. ἔσχε* Va. Sqq. *τὴν ἀρχὴν καὶ* id. habet ad marg. — *ἔσχε ὁ* KF.

38. *χαρμίδα* Ag. *τὸν εὔθιος* PcAg. *τὸν εὐθυοσάνδρα* MVabLb. *τὸν εὐθυοσάνδραν* Va.

39. *στάσις* MVabLab. *καταπαύσαντα* Va. mox *ἀποτέρω* VabLa.

40. *ἐκλειπεῖν* AgVbLab. *συνοικοῦντα* Va.

41. *καὶ ὅλος* in correct. La. *καὶ ἄλλος* Ag. *ἐπὶ θαλάσσῃ* BPcAgVb. *ἐπὶ θαλάσσης* Edd. rell., quod a librario aberrante ortum, ut videmus e Va, ubi *ἐπὶ θαλάσσης καὶ ἄλλως ἀσθενῆ ταῦτα μ. τ. Κρῆτας πόλισμα* (*καὶ — Κρῆτας* expuncta).

42. *εἵλωσιν* M, tum *νικῶσιν* BPc. *νικῶσι* Edd. rell. AgVbLab.

CAPUT III.

Polydoro regnante Lacedaemonii colonias in Italiam deducunt — bellum Messenium acriter geritur — Eurycrate regnante Messenii Lacedaemon. imperio parent — Anaxandro regn. Messenii a Lacedaem. deficiunt et denuo opprimuntur — Eurycrate minore et Leonte regnantibus Lacedaem. bellum cum Tegeatis infeliciter gerunt, Anaxandrida vero regn. superiores evadunt — Orestis ossa a Spartanis reperiuntur et ab Atheniensibus Thesei ossa — de Anaxandrida digamo — Cleomene rege et Dorieo.

Τελευτήσαντος δὲ Ἀλκαμένους Πολύδωρος [1] τὴν βασιλείαν παρέλαβεν ὁ Ἀλκαμένους καὶ ἀποικίαν τε ἐς [2] Ἰταλίαν Λακεδαιμόνιοι τὴν ἐς Κρότωνα ἔστειλαν καὶ ἀποικίαν ἐς Λοκροὺς τοὺς πρὸς ἄκρᾳ Ζεφυρίῳ. (2) Καὶ ὁ πόλεμος ὁ καλούμενος Μεσσηνιακὸς Πολυδώρου βασιλεύοντος μάλιστα ἐς ἀκμὴν προῆλθε. [3] λέγουσι δὲ οὐ τὰς αὐτὰς Λακεδαιμόνιοί τε αἰτίας καὶ Μεσσήνιοι τοῦ πολέμου.
2 τὰ οὖν λεγόμενα ὑπ᾽ αὐτῶν, καὶ ὁποῖον ὁ πόλεμος ἔσχεν οὗτος πέρας, τοῦ λόγου μοι [4] τὰ ἐφεξῆς δηλώσει· τοσοῦτον δὲ ἐν τῷ παρόντι μνησθησόμεθα αὐτῶν, τὰ πολλὰ ἡγήσασθαι Λακεδαιμονίοις ἐν τῷ προτέρῳ πρὸς Μεσσηνίους πολέμῳ Θεόπομπον τὸν Νικάνδρου βασιλέα ὄντα τῆς ἑτέρας οἰκίας. Διαπεπολεμημένου [5] δὲ τοῦ πρὸς

Cap. III. Alcamene mortuo, eius filius Polydorus regnum adiit. Hoc regnante Lacedaemonii colonias duas in Italiam deduxerunt, Crotonem et Locros ad Zephyrium promontorium. (2) Bellum etiam, quod Messeniacum est appellatum, hoc ipso tempore exarsit. Neque vero easdem eius belli causas Lacedaemonii et Messenii referunt: sed quae utrinque dicantur, *et cuiusmodi bellum fuerit*, et quem finem habuerit, suo loco explicabimus. Hoc interim non omittemus, primum Messeniacum bellum ex parte maxima Theopompi Nicandri filii ex altera gente regis ductu gestum. Confecto autem bello ac Mes-

Cap. III. 1. *Πολύδωρος* usque *Ἀλκαμένους* om. PcM. *περιέλαβεν* Va.
2. *λακεδαιμ. ἐς ἰταλ.* La. *ἐπ᾽ ἰτ.* Pc. *λακεδαιμώνιοι* Va. *ζυφυρίῳ* id.
3. *προῆλθεν* MVb. mox *ὁποίων*, o super ω, Vb.; tum *οὗτος ἔσχε* Va.
4. *λογ. μου* Vb.; tum *μνησθ. αὐτῶ* Va. *μνησόμεθα* La.
5. *διαπεπολεμωμένου* Exc. Pal. *τοὺς πρὸς* La. *πρὸς Μεσσήνην* B, ut coniecit S. h. l. et ad IV, 3, 3.

*Μεσσήνην πολέμου καὶ ἤδη Λακεδαιμονίοις δορικτήτου
τῆς Μεσσηνίας οὔσης, Πολύδωρον εὐδοκιμοῦντα ἐν Σπάρ-
τῃ καὶ κατὰ γνώμην Λακεδαιμονίων* [6] *μάλιστα ὄντα τῷ
δήμῳ (οὔτε γὰρ ἔργον βίαιον οὔτε ὑβριστὴν λόγον παρεί-
χετο ἐς οὐδένα, ἐν δὲ ταῖς κρίσεσι τὰ δίκαια ἐφύλασσεν
οὐκ ἄνευ φιλανθρωπίας) ἔχοντος δὲ ἤδη Πολυδώρου* 3
λαμπρὸν [7] *ἀνὰ πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα ὄνομα, Πολέμαρχος
οἰκίας ἐν Λακεδαίμονι ἀνὴρ οὐκ ἀδόξου, θρασύτερος δὲ
ὡς ἐδήλωσε γνώμην, φονεύει τὸν Πολύδωρον. ἀπο-
θανόντι δὲ αὐτῷ πολλά τε παρὰ Λακεδαιμονίων δέδοται
καὶ ἄξια λόγου ἐς τιμήν. Ἔστι μέν τοι καὶ Πολεμάρχου
μνῆμα ἐν Σπάρτῃ, εἴτε* [8] *ἀγαθοῦ τὰ πρότερα ἀνδρὸς
εἶναι νομισθέντος, εἴτε καὶ κρύφα οἱ προσήκοντες θά-
πτουσιν αὐτόν.* (3) *Ἐπὶ μὲν δὴ Εὐρυκράτους τοῦ Πο-* 4
*λυδώρου βασιλεύοντος Μεσσήνιοί τε ἠνείχοντο ὑπήκοοι
Λακεδαιμονίων* [9] *ὄντες καὶ παρὰ τοῦ δήμου τοῦ* [10] *Ἀρ-
γείων οὐδέν σφισιν ἀπήντησε νεώτερον.* (4) *Ἐπὶ δὲ*

seniis in potestatem redactis Polydorum spectatae virtutis virum Spartanisque *omnibus aeque summis ac infimis et* in primis plebi carum, quod nihil unquam aut per vim egisset aut dixisset cum alterius contumelia, iustitiam in tota iurisdictione cum summa humanitate coniunxisset, ob easque res gloria in cuncta Graecia florentem, Polemarchus occidit, Spartanus homo, non obscuro omnino loco, insigni vero (quantum res ipsa indicavit) audacia. Mortuo Polydoro Lacedaemonii honores minime vulgares habuerunt. Est autem et Polemarchi Spartae monumentum, vel quod ante vir bonus habitus fuerit, vel quod propinqui eum clam sepelierint. (3) Eurycrate Polydori filio regnum tenente Messenii Lacedaemoniis aequo satis animo paruerunt, neque Argivorum multitudo in rerum novarum stu-

πρὸς Μεσσήνῃ Edd. rell. Codd. Mox *δορυκτήτου* MVab. *δορηκτήτου*, *ι* super *η*, Ag. tum *πολύδωρος* La.

6. *Λακεδαιμονίων* om. Lb, quod non displicet: deinceps *βίαιον ἔργον* Smai. Exc. Pal. *λόγου* M. — Sq. *ἐς* om. MVa Exc. Pal. Smai. *κρίσεσιν* Ag.

7. *λαμπρὸν ὄνομα ἀ. π. τ. ἑλ-λάδα ὄνομα* La. *τὴν* post *πᾶσαν* om. Exc. Pal. *ἑλλάδαν θρασύτελος* M. *καὶ* post *δέδοται* om. MLb. *δέονται καὶ* Exc. Pal.

8. *οὔτε — οὔτε καὶ κρ.* La.

9. *Λακεδαιμονίων* CSBPcAgMVa Lb. *Λακεδαιμονίοις* Edd. rell. Vb La.

10. *τοῦ* CSBPcAg. *τῶν* Edd. rell. LabMVab. mox *ἀπήντησεν* Ag. Tum *ἀλεξάνδρου τ. Εὐρ.* VaLb. deinde *ἤλαυνειν* (ε expunct.) Vb.; tum *ἐπήεσαν* idem.

Ἀναξάνδρου τοῦ Εὐρυκράτους (τὸ γὰρ χρεὼν ἤδη Μεσ-
210 σηνίους ἤλαυνεν ἐκτὸς Πελοποννήσου πάσης) ἀφίστανται
Λακεδαιμονίων οἱ Μεσσήνιοι, καὶ χρόνον μὲν ἀντέσχον πο-
λεμοῦντες, ὑπόσπονδοι δὲ, ὡς ἐκρατήθησαν, ἀπῄεσαν
ἐκ Πελοποννήσου. τὸ δὲ αὐτῶν ἐγκαταλειφθὲν [11] τῇ γῇ
Λακεδαιμονίων ἐγένοντο οἰκέται, πλὴν οἱ τὰ ἐν τῇ θα-
5 λάσσῃ πολίσματα ἔχοντες. τὰ μὲν δὴ ἐπὶ τοῦ πολέμου
συμβάντα ὃν [12] οἱ Μεσσήνιοι Λακεδαιμονίων ἀποστάντες
ἐπολέμησαν οὔ μοι κατὰ καιρὸν ἦν ἐν τῇ συγγραφῇ τῇ
παρούσῃ δηλῶσαι. (5) Ἀναξάνδρου δὲ υἱὸς Εὐρυκρά-
της γίνεται, Εὐρυκράτους δὲ τοῦ δευτέρου Λέων.
ἐπὶ τούτων βασιλευόντων Λακεδαιμόνιοι προσέπταιον ἐν
τῷ πρὸς Τεγεάτας πολέμῳ τὰ πλείονα. ἐπὶ δὲ Ἀναξανδρί-
δου τοῦ Λέοντος ἐπικρατέστεροι Τεγεατῶν γίνονται [13] τῷ
πολέμῳ· γίνονται δὲ οὕτως. ἀνὴρ Λακεδαιμόνιος Λίχας
ὄνομα ἀφίκετο ἐς Τέγεαν· τηνικαῦτα δὲ αἱ πόλεις ἄγου-
6 σαι σπονδὰς ἔτυχον. (6) Ἀφικομένου δὲ τοῦ Λίχα Ὀρέστου

dium incubuit. (4) Iam vero Eurycratis filio Anaxandro regnante, Messenios fata sua extra Peloponnesum eiecerunt. Quum enim a Lacedaemoniis defecissent, pares illis aliquamdiu bello fuere: postremo superati, ex pacto convento *universi* e Peloponneso excesserunt: qui relicti sunt, omnes in nexum a Lacedaemoniis abducti, praeter eos tamen, qui maritima oppida incolebant. Quae in eo bello evenerint, quod gestum est post Messeniorum defectionem, non videntur satis apte cum hac historiae parte cohaerere. (5) Anaxandro Eurycrates gignitur, Eurycrate minore Leon. His regnantibus Lacedaemonii a Tegeatis clades complures acceperunt. Iidem sub Anaxandrida Leontis filio secundiore multo, quam Tegeatae, fortuna usi sunt. Res autem sic propemodum gesta est. Lichas Lacedaemonius Tegeam venit: erant enim tunc foederis iure inter eas civitates pacata omnia. (6) Is Orestis ossa, quae

11. *ἐγκαταληφθὲν* BPcMAg. *ἐγκαταλειφθὲν* Edd. ante B, Am. Vab Lab (La per corr. ex *η*). [*ἐν*] *τῇ γῇ* C, ut coniecit F. *ἱκέται* Ag. mox *ἐπὶ τῇ θαλ.* coni. C. Hist. des prem. temps de la Grèce II, 173.

12. *ὧν οἱ* VabMLab. Deinceps *ἐν τῇ συγγραφῇ παρούσῃ* iidem. *δηλώσω*, *αι* super *ω* expuncto, La. Mox *εὐρυκράτης δὲ τοῦ* La. tum *ἐπὶ δὲ ἀναξανδρίου* Lb.

13. *γίγνονται* Edd. PcAgLb. *γίγνωνται* M. *γίνονται* Vab. *ἐγένοντο* La. Mox *γίγνονται δὲ* Edd. PcAg Vab. *γίνονται δὲ* MLab. Deinceps *ἄγουσαι σπονδὰς* La.

τὰ ὀστᾶ ἀνεζήτουν· ἀνεζήτουν δὲ αὐτὰ ἐκ θεοπροπίου
Σπαρτιᾶται. [14] συνῆκεν οὖν ὁ Λίχας ὡς ἔστι κατακείμενα
ἐν οἰκίᾳ χαλκέως, συνῆκε δὲ οὕτως· ὁπόσα ἐν τῇ τοῦ
χαλκέως ἑώρα, παρέβαλεν [15] αὐτὰ πρὸς τὸ ἐκ Δελφῶν
μάντευμα, ἀνέμοις μὲν τοῦ χαλκέως εἰκάζων τὰς φύσας,
ὅτι καὶ αὗται [16] βίαιον πνεῦμα ἠφίεσαν, τύπον δὲ τὴν
σφῦραν καὶ τὸν ἄκμονα ἀντίτυπον ταύτῃ, πῆμα δὲ εἰκό-
τως ἀνθρώπῳ τὸν σίδηρον, ὅτι ἐχρῶντο ἐς τὰς μάχας ἤδη
τῷ σιδήρῳ· τὰ δὲ ἐπὶ τῶν ἡρώων καλουμένων ἂν εἶπεν [17]
ὁ θεὸς ἀνθρώπῳ πῆμα εἶναι τὸν χαλκόν. τῷ χρησμῷ δὲ 7
τῷ γενομένῳ Λακεδαιμονίοις ἐς τοῦ Ὀρέστου τὰ ὀστᾶ
καὶ Ἀθηναίοις ὕστερον ἐοικότα ἐχρήσθη, κατάγουσιν [18]
ἐς Ἀθήνας ἐκ Σκύρου Θησέα, ἄλλως δὲ οὐκ εἶναί σφισιν
ἑλεῖν Σκῦρον. ἀνεῦρέ τε δὴ [19] τὰ ὀστᾶ τοῦ Θησέως Κί- 211
μων ὁ Μιλτιάδου, σοφίᾳ χρησάμενος καὶ οὗτος, [20] καὶ
μετ' οὐ πολὺ εἷλε τὴν Σκῦρον. ὅτι δὲ ἐπὶ τῶν ἡρώων τὰ 8

ex quodam oraculo quaerere iussi fuerant Spartani, deprehendit in aerarii fabri officina defossa, ad oraculi scilicet verba referens instrumenta singula aerariae fabricae. Ventos enim folles, quod ipsi etiam conceptas auras vi expellunt, pulsum malleum, repercussum incudem, hominum perniciem ferrum (quod in proeliis iam usurpari coeptum fuerat) interpretatus est. Nam *si* ad heroicum seculum *respexisset Apollo,* per hominum perniciem aes accipiendum fuisset. Huic autem responso, quod Lacedaemonii acceperunt, persimile fuit, quod Atheniensibus postea redditum est, ut ossa Thesei e Scyro Athenas deportarent: non posse enim, id ni factum esset, Scyron capi. *Quo tempore* Cimon Miltiadis filius eodem usus *in coniiciendo* acumine, Thesei ossa adinvenit, neque ita multo post insula potitus est. Ex aere autem heroum temporibus omnia pariter

14. Σπαρτίαται edd. ante S.; sq. ὁ om. PcAgLb.

15. παρέβαλλεν Pc. παρέλαβεν LabR; ad marg. γρ. παρέβαλεν R. παρελαβὼν et mox τὰς φύσεις M. ἐκ φελφῶν μάτευμα (sic) La.

16. αὐται Ag. αὗταὶ (sic) Vb. τύπον Lb. σφύρα — ἄκμωνα La. Deinde οἰκότως Va.

17. ἂν εἶπεν SB e coni. Facii. ἀνεῖπεν Edd. rell. Codd. Mox γινομένω Va.

18. καταγαγοῦσιν mavult B. ἐς Ἀθήνας CSBPcAgLabMVa (sec. S.) R. Ἀθήναζε AXKFR ad marg. Vab.

19. ἀνεῦρε δὲ δὴ PcAgLb, unde B scripsit τε δή. Edd. rell. VabLa. ἀνεῦρε δὲ sine δή. — ἀνεῦρε — Σκῦρον om. M. Tum ὁ μιλτιάδης VbLa.

20. καὶ οὗτος εὗρε καὶ PcAgLb. Tum καὶ οὐ μετ' οὐ πολὺ Vb. εἷλε μὲν τὴν Lb.

ὅπλα ὁμοίως χαλκᾶ ἦν πάντα,[21] *μαρτυρεῖ μοὶ καὶ Ὁμήρου
τῶν ἐπῶν τὰ ἔς τε ἀξίνην ἔχοντα τὴν Πεισάνδρου καὶ ἐς
τοῦ Μηριόνου*[22] *τὸν ὀϊστόν. βεβαιοῖ δὲ καὶ ἄλλως μοὶ
τὸν λόγον ἐν Φασηλίδι ἀνακείμενον ἐν Ἀθηνᾶς ἱερῷ τὸ
δόρυ Ἀχιλλέως καὶ Νικομηδεῦσιν ἐν*[23] *Ἀσκληπιοῦ ναῷ
μάχαιρα ἡ Μέμνονος, καὶ τοῦ μὲν ἥ τε αἰχμὴ καὶ ὁ
σαυρωτὴρ, ἡ μάχαιρα δὲ καὶ διὰ πάσης χαλκοῦ πεποίηται.*
9 *ταῦτα μὲν δὴ ἴσμεν ἔχοντα οὕτως.*[24] (7) *Ἀναξανδρίδης
δὲ ὁ Λέοντος Λακεδαιμονίων μόνος γυναῖκάς τε δύο ἅμα
ἔσχε*[25] *καὶ οἰκίας δύο ἅμα ᾤκησε. τὴν γάρ οἱ πρό-
τερον συνοικοῦσαν ἀρίστην*[26] *τὰ ἄλλα οὖσαν συνέβαι-
νεν οὐ τίκτειν· ἀποπέμψασθαι δὲ αὐτὴν κελευόντων τῶν
ἐφόρων τοῦτο μὲν*[27] *οὐδαμῶς ἐπαγγέλλεται, τοσοῦτον
δέ σφισιν εἴκει γυναῖκα ἑτέραν λαβεῖν πρὸς ταύτῃ. καὶ
ἥ τε ἐπεισελθοῦσα*[28] *Κλεομένην παῖδα ἔσχε καὶ ἡ προ-
τέρα τέως οὐ σχοῦσα ἐν γαστρὶ ἐπὶ γεγονότι ἤδη Κλεομέ-
νει τίκτει Δωριέα καὶ αὖθις Λεωνίδαν, ἐπὶ δὲ αὐτοῖς*

arma fuisse, Homerus testatur, quum securim Pisandri et Merionae sagittam describit. Argumento etiam est Achillis hasta Phaselide in Minervae templo posita: et apud Nicomedenses in Aesculapii Memnonis ensis totus ex aere, quum hastae illius ima tantum et summa cuspis aerea sit. Haec ita esse pro comperto habemus. (7) Anaxandrides, Leontis filius, unus ex omnibus Lacedaemoniis uxores duas eodem tempore habuit; unde illi soboles duplex. Nam quum priorem, probam illam quidem sed sterilem, ut dimitteret, Ephori iussissent, id ut faceret in animum inducere non potuit: eatenus tamen paruit, quod alteram cooptavit, e qua Cleomenem suscepit. Tunc prior, quae adhuc uterum non tulerat, Dorieum peperit, deinde

21. *ἦν, ταῦτα μαρτυρεῖ* omisso sq. *μοι* La. *ἐπῶν* om. K. [*τὰ*] *ἔς τε ἀξ.* C.; articulus necessarius videtur, unde recepimus invitis Codd. Edd.

22. *μυριόνου* La. *βεβαιεῖ* Ag. mox *τῷ λόγῳ* Va. *φασίλιδι* Vab. *φασηλῖδι* Lb. *ἐς φασιλήδι* La.

23. *ἐν* abest ab AXKFSVabM Lab; uncis inclusit C; est in BPcAg. *νικομιδεῦσι ἐν* Ag.

24. *οὕτω* AgVabMLa.

25. *ἔσχεν* VbAXKFC. *ᾤκησεν* Vb. *ᾤκισεν* Ag, quod Amasaeum legisse coni. Sylb. Sed Herod. V, 40. ex quo haec sumsit Pausanias, habet *διξὰς ἱστίας οἴκεε.*

26. *ἀρεστὴν* B e coni. Bergleri, quam laudat Wessel. ad Herod. l. l. Non displicet. *ἀποπέμψασθε* La.

27. *δὲ* Vb. *ἐπαγγέλεται* Va. mox *σφισ. ἥκει* Ag.

28. *ἐπελθοῦσα* Va ut Herod. l. l. recepit S. ed. mai. *ἐπισελθοῦσα* Ag La. *ἥτε πεισελθοῦσα* Vb. mox *ἔσχεν* VbAg. *πρωτέρα* Ag. — Sq. *οὐ* om. M. *Κλεομένῃ* MLa.

Κλεόμβροτον. (8) *Ἐπεὶ δὲ ἀπέθανεν Ἀναξανδρίδης, Λακεδαιμόνιοι Δωριέα καὶ γνώμην Κλεομένους* [29] *καὶ τὰ ἐς πόλεμον ἀμείνονα εἶναι νομίζοντες, τὸν μὲν ἀπώσαντο ἄκοντες, Κλεομένει δὲ διδόασιν ἐκ τῶν νόμων πρεσβεῖα* [30] *τὴν ἀρχήν. Δωριεὺς μὲν δὴ (οὐ γὰρ ἠνείχετο ὑπακούειν Κλεομένει μένων* [31] *ἐν Λακεδαίμονι) ἐς ἀποικίαν στέλλεται.*

CAPUT IV.

Cleomenes cum Lacedaemoniis et sociis fines Argivorum invadit, eosque vincit — contra Athenas exercitum ducit et Orgadem, terram diis Eleusiniis sacram, devastat — in Aeginam traiicit — Demaratum fraude regno privat — furore correptus mortem sibi infert — Leonidas rex Xerxi Graeciam invadenti ad Thermopylas occurrit — de Pausania, Plistarchi, Leonidae filii, tutore, eiusque honeste factis.

Κλεομένης [1] *δὲ ὡς ἐβασίλευσεν, αὐτίκα ἐσέβαλεν ἐς τὴν Ἀργολίδα, Λακεδαιμονίων τε* [2] *αὐτῶν ἀθροίσας καὶ τῶν συμμάχων στρατιάν. ὡς δὲ* [3] *ἐπεξῆλθον οἱ Ἀργεῖοι σὺν ὅπλοις, ὁ Κλεομένης ἐνίκα τῇ μάχῃ· καὶ (ἦν γὰρ πλησίον ἄλσος ἱερὸν Ἄργου τοῦ Νιόβης) καταφεύγουσιν,*

Leonidam, mox Cleombrotum. (8) Mortuo Anaxandrida, quum longe praestare consilio et belli artibus Dorieum existimarent, Cleomeni tamen, quod natu esset maximus, regnum inviti sane detulerunt. At Dorieus, quum adduci non potuisset, ut in patria permanens Cleomeni pareret, in coloniam est ablegatus.

Cap. IV. Cleomenes ut primum regnum iniit, comparato ex Lacedaemoniis et sociis exercitu, in Argivorum fines invasit: Argivos vero ipsos obviam cum armis egressos proelio fudit. Eorum quum ad quinque millia in proximum Argi Niobes filii

29. *Κλεωμένους* et *v.* sq. *Κλεωμένει* Ag. *ἄκοντες,* *α* super *ε*, M.

30. *πρεσβεῖα* BPcAgLb, ut coniecit Sylb. probantibus Palmerio et Schneidero. *πρεσβείᾳ* Edd. rell. Vab MLa. mox *Δωρίαν μὲν δὴ* Vb. tum *ἠνέσχετο* M.

31. *μέμνων* Va; marg. *μένων.*

Cap. IV. 1. *Κλεομένης* usque ad *ἐς τὸ ἄλσος* B capiti tertio addit. *αὐτίκα ἐςέβαλεν* om. M.

2. *δὲ*, *τ* super *δ*, Vb. Tum *στρατίαν* Va; idem in M esse videtur.

3. *ὡς δὲ — τῇ μάχῃ* om. Ag.

ὡς ἐτράποντο, ὅσον τε πεντακισχίλιοι τῶν Ἀργείων ἐς τὸ
212 ἄλσος. Κλεομένης[4] δὲ (ἐξώρμει γὰρ τὰ πολλὰ ἐκ τοῦ νοῦ) κελεύει [καὶ τότε[5]] ἐνεῖναι πῦρ τοὺς Εἵλωσιν ἐς τὸ ἄλσος, καὶ τό τε ἄλσος ἡ φλὸξ ἐπέλαβεν[6] ἅπαν καὶ ὁμοῦ τῷ ἄλσει καιομένῳ συγκατεκαύθησαν αὖθις οἱ ἱκέται. (2)
2 Ἐστράτευσε δὲ καὶ ἐπὶ Ἀθήνας, τὸ μὲν πρότερον Ἀθηναίοις[7] τε ἐλευθερίαν ἀπὸ τῶν Πεισιστράτου παίδων καὶ αὑτῷ καὶ Λακεδαιμονίοις δόξαν ἐν τοῖς Ἕλλησιν ἀγαθὴν κτώμενος, ὕστερον δὲ Ἀθηναίου χάριτι[8] ἀνδρὸς Ἰσαγόρου τυραννίδα οἱ συγκατεργασόμενος[9] Ἀθηνῶν. ὡς δὲ ἡμάρτανε τῆς ἐλπίδος καὶ οἱ Ἀθηναῖοι περὶ τῆς ἐλευθερίας ἐμαχέσαντο ἐῤῥωμένως, ἐνταῦθα ὁ Κλεομένης ἄλλα τε ἐδῄωσε τῆς χώρας, καὶ τῆς καλουμένης Ὀργάδος[10] θεῶν τε τῶν ἐν Ἐλευσῖνι ἱερᾶς, καὶ ταύτης τεμεῖν φασὶν αὐτόν. (3) Ἀφίκετο δὲ καὶ ἐς Αἴγιναν[11] καὶ Αἰγινητῶν τοὺς δυνατοὺς συνελάμβανεν, ὅσοι μηδισμοῦ τε αὐτῶν μετέσχον

lucum confugissent, Cleomenes (quippe qui nonnunquam mentis compos non esset) per Hilotas in lucum ignem immisit: quo incendio et lucus et qui se illuc receperant supplices exusti sunt. (2) Hinc Athenas duxit. Ibi Atheniensibus Pisistrati filiorum dominatu liberatis, ingentem ab initio quum Lacedaemoniis, tum sibi apud cunctos Graecos gloriam peperit. Sed paulo post Atheniensis cuiusdam Isagorae gratia ductus, quum Atheniensibus illum tyrannum imponere conatus esset, ac libertatem suam fortiter tuentibus Atheniensibus ea de spe decidisset, et reliquum Atticae agrum, et regionem Orgadem appellatam, diis, qui Eleusine coluntur, sacram populatus est. (3) In Aeginam deinde transmisit: ubi insulae eius principes qui Medis studentes civibus suis, ut terram et aquam Dario

4. *Κλεομένους δὲ ἐξόρμει* Ag. — Sq. *γὰρ* om. La. *ἐκ τοῦ ναοῦ* Va MLab.

5. *καί τό τε* KF. Delendum censet Porson.; tanquam male repetitum uncis inclusimus; *τότε εἶναι* Vb.

6. *ἐπέλανεν* Ag. mox *ἄλσει συγκεομένῳ* La. tum *αὖθι* pro *αὐτόθι* C e coni. Kuhnii, quam probat F. Uncis inclusit Smin., sed sustulit uncos in ed. mai. interpretans: *quoque s. deinde*. *αὐτῷ* malit B. — Mox *ἐπὶ ἀθηνᾶς* Lb.

7. *ἀθηναίους* PcAgMLb. *ἐλευθερείαν* Ag.; *καὶ* post *αὐτῷ* om. M.

8. *χάρητι* Va.

9. *συγκατεργασόμενος* VbLaCSB. *συγκατεργασάμενος* Edd. Codd. rell. — Sq. *οἱ* om. La. tum *ὁ Κλεομ. ἐνταῦθα* La, sed litteris impositis ordo vulg. restituitur.

10. *ὀργάθος*, *δ* super *θ*, Ag. tum *ἐλευσίνι ἱεραῖς* Va.

11. *αἴγειναν καὶ αἰγεινητῶν* Vb LabM, etiam postea.

καὶ βασιλεῖ Δαρείῳ τῷ Ὑστάσπου [12] *γῆν δοῦναι καὶ ὕδωρ*
τοὺς πολίτας ἔπεισαν. διατρίβοντος δὲ ἐν Αἰγίνῃ Κλεο- 3
μένους Δημάρατος ὁ τῆς οἰκίας βασιλεὺς τῆς ἑτέρας
διέβαλλεν [13] *αὐτὸν ἐς τῶν Λακεδαιμονίων τὸ* [14] *πλῆθος.*
(4) *Κλεομένης δὲ ὡς ἀνέστρεψεν ἐξ Αἰγίνης, ἔπρασσεν*
ὅπως Δημάρατον παύσειε βασιλεύοντα, καὶ τήν τε ἐν Δελ-
φοῖς πρόμαντιν ὠνήσατο Λακεδαιμονίοις αὐτὴν ὁπόσα
αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐς Δημάρατον χρῆσαι, καὶ Λεωτυχίδην [15]
ἄνδρα τοῦ βασιλικοῦ γένους καὶ οἰκίας Δημαράτῳ τῆς αὐ-
τῆς ἐπῆρεν ἀμφισβητεῖν ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς. εἴχετο [16] *δὲ* 4
Λεωτυχίδης λόγων οὓς Ἀρίστων ποτὲ ἐς Δημάρατον
τεχθέντα ἐξέβαλεν ὑπὸ ἀμαθίας οὐχ αὑτοῦ παῖδα εἶναι
φήσας. τότε δὲ οἱ μὲν ἐς τὸ χρηστήριον οἱ Λακεδαι-
μόνιοι τὸ ἐν Δελφοῖς, ὥσπερ καὶ [17] *τὰ ἄλλα εἰώθεσαν,*
ἀνάγουσι καὶ τὸ ἀμφισβήτημα τὸ ὑπὲρ Δημαράτου· ἡ δὲ 213
σφισιν ἔχρησεν ἡ πρόμαντις ὁπόσα ἦν Κλεομένει κατὰ
γνώμην. Δημάρατος μὲν δὴ κατὰ ἔχθος τὸ Κλεομένους 5

Hystaspae filio dederent, persuaserant, in vincula coniecit. Dum in Aegina Cleomenes tempus terit, Demaratus eum ex altera familia rex ad populum criminatur. (4) Ea re commotus Cleomenes, ut primum rediit, rationem iniit, per quam collegam e regno eiiceret. Delphicam enim vatem pretio corruptam subornat, ut, quod ipse praescriberet, consulentibus Lacedaemoniis responderet. Idemque Leotychidem Demarati propinquum, e regia item domo, instigat, ut de regno Demarato litem intendat. Ibi Leotychides institit iis verbis, quae Ariston eius pater temere effuderat, quum *recens* natum Demaratum dixit a se genitum non credere. Eam disceptationem quum ad Delphicum oraculum, sicuti alia omnia consueverant, Lacedaemonii retulissent, respondit Pythia, quae Cleomenes iusserat. Quo factum, ut Demaratus non aequo iudicio, sed

12. *Ὑστάσπου* FCSBPcAgVaM Lb; *ἱστάσπου* VbLa; *ὑδάσπου* AXK.
13. *διέβαλεν* Vb.
14. *τὸ* et proximum *ὡς* om. M. mox *παύσειεν* Vb.
15. *λεοντυχίδην*, ad marg. *ἄλλ. λεωτυχίδην* R. mox *ἐπεῖρεν* AgM.
16. *εἴχετο* B e coni. Valckenarii: idem in Vb esse videtur. cfr. Herod. VI, 65. *τούτου δὴ ἐπιβατεύων τοῦ ῥήματος ὁ Λευτυχίδης.* — *εἵλετο* Codd. Edd. rell. *εἵλετο δὲ Λεωτ. πείσας ἐκ τῶν λόγων* coni. Schneider. *λέγων οὓς — ἀμαθείας* Lb. — Mox *φήσας* scripsimus e coni. K, cui Herod. VI, 65 *φὰς οὐκ ἑωυτοῦ εἶναι* favet. *πείσας* Edd. praeter C, qui *πεισθεὶς* edidit, Codd. *εἴπας* coni. S. tum *οὐχ αὑτοῦ* B. *οὐκ αὐτοῦ* Edd. rell. PcAgVabMLab.
17. *καὶ* om. La. Mox *ἦν κλεομένῃ*, *ει* super *η*, Vb. tum *ἔχθος τοῦ κλεομ.* La.

καὶ οὐ σὺν τῷ δικαίῳ βασιλείας ἐπαύθη. (5) *Κλεομένην*[18] *δὲ ὕστερον τούτων ἐπέλαβεν ἡ τελευτὴ μανέντα· ὡς γὰρ δὴ ἐλάβετο ξίφους, ἐτίτρωσκεν αὐτὸς αὑτὸν καὶ διεξῄει*[19] *τὸ σῶμα ἅπαν κόπτων τε καὶ λυμαινόμενος. Ἀργεῖοι μὲν δὴ τοῖς ἱκέταις*[20] *τοῦ Ἄργου διδόντα αὐτὸν δίκην τέλος τοῦ βίου φασὶν εὑρέσθαι τοιοῦτον, Ἀθηναῖοι δὲ ὅτι ἐδῄωσε τὴν Ὀργάδα, Δελφοὶ*[21] *δὲ τῶν δώρων εἵνεκα ὧν τῇ προμάντιδι ἔδωκεν ἀναπείσας ἐψευσμένα*

6 *εἰπεῖν ἐς Δημάρατον. εἴη δ' ἂν καὶ τὰ μηνίματα*[22] *ἔκ τε ἡρώων ὁμοῦ καὶ θεῶν ἐς τὸ αὐτὸ τῷ Κλεομένει συνεληλυθότα, ἐπεί τοι*[23] *καὶ ἰδίᾳ Πρωτεσίλαος ἐν Ἐλεοῦντι οὐδὲν ἥρως Ἄργου φανερώτερος ἄνδρα Πέρσην ἐτιμωρήσατο Ἀρταΰκτην, καὶ Μεγαρεῦσιν οὔποτε θεῶν τῶν ἐν Ἐλευσῖνι ὄντων*[24] *ἐξεγένετο ἱλάσασθαι τὸ μήνιμα γῆν ἐπεργασαμένοις τὴν ἱεράν. τὰ δὲ ἐς τοῦ μαντείου*[25] *τὴν διάπειραν οὐδὲ τὸ παράπαν ἄλλον γε οὐδένα ὅτι μὴ μόνον*

adversarii oppressione regno fuerit spoliatus. (5) Cleomenes post haec diem suum obiit, quum per furorem sibi ipsi manus consciscens totum corpus foedissimis vulneribus lacerasset. Argivi, ea mortis acerbitate dedisse eum poenas supplicibus, qui ad Argum confugerant: Athenienses, quod Orgadem violasset: Delphi, quod interpretem Apollinis, ut Demaratum insimularet, corrupisset, id ei accidisse interpretati sunt. Heroum autem et deorum *in homines* irae, praeter hoc Cleomenis, alia etiam reperiuntur exempla. Siquidem et Protesilaus, cui honores ad Eleuntem habentur, heros Argo nihilo clarior, per se ipsum Persen Artaycten graviter est ultus. Neque unquam Megarenses, posteaquam sacrosanctum agrum colere ausi sunt, deorum, qui Eleusine coluntur, iram plane lenire potuerunt. Sollicitatum vero *pretio* oraculum, praeterquam tunc a Cleomene,

18. *Κλεομένην* FCSBVabMPcLab; *κλεωμένην* Ag; *Κλεομένη* AXK. — *τοῦτον* Ag. *τούτων ὕστερον* M. *ἐπέλαβεν* om. Pc. tum *ξίφος* La.

19. *διεξείη* VbLa. *κόπτον*, *ω* super *ο* posteriori, Vb.

20. *οἰκέταις* AVabMLab. mox *τοιοῦτον* AXKFCSVabMLab; *τοιοῦτο* BPcAg.

21. *Δελφοῖς* MLb. Sq. *δὲ* om. Va.

22. *μηνίματα*, *ύ* super *ι*, M. *μνήματα* La.

23. *ἐπεί τι* AgVa. *προτεσίλαος* La; *πρωτεσίλεως* MVa. *ἀρτάκτην* La. Deinde *Ἐλευσίνι* Va, ut solet.

24. *ὄντων* CSBPcAgVabMLab; *ὄντως* AXKF; correxit etiam Palmer. MS. *ἐξεγένοντο* PcAgMLb; *μήνιμα*, *υ* super *ι*, M. *μήνομα* La. *ἐπεργασμένοις* Va; *ἐπεργασαμένης* La.

25. *μαντίου* Vb.

Κλεομένην [26] *τολμήσαντα ἴσμεν. Κλεομένει δὲ οὐκ ὄντων* 7
ἀῤῥένων παίδων ἐς Λεωνίδαν τὸν Ἀναξανδρίδου, Δωριέως
δὲ ἀπ' ἀμφοτέρων ἀδελφὸν, κατέβαινεν ἡ ἀρχή. (6) *Καὶ*
Ξέρξης τε τηνικαῦτα ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἤγαγε τὸν λαὸν καὶ
Λεωνίδας τριακοσίοις ὁμοῦ Λακεδαιμονίων ἀπήντησεν [27]
ἐς Θερμοπύλας. γεγόνασι μὲν δὴ πόλεμοι καὶ Ἑλλήνων
πολλοὶ καὶ ἐς ἀλλήλους βαρβάρων, εὐαρίθμητοι [28] *δὲ*
ὁπόσους ἀνδρὸς ἑνὸς μάλιστα ἀρετὴ προήγαγεν ἐς πλέον
δόξης, ὡς Ἀχιλλεύς τε τὸν πρὸς Ἰλίῳ πόλεμον καὶ Μιλ-
τιάδης τὸ Μαραθῶνι ἔργον. ἀλλὰ γὰρ τὸ Λεωνίδου κα-
τόρθωμα ὑπερεβάλετο [29] *(ἐμοὶ δοκεῖν) τά τε ἀνὰ χρόνον*
συμβάντα καὶ τὰ ἔτι πρότερον. Ξέρξῃ γὰρ βασιλέων ὁπό- 8
σοι Μήδοις καὶ [30] *Πέρσαις ἐγένοντο ὕστερον παρασχομένῳ* 214
μέγιστον φρόνημα καὶ ἀποδειξαμένῳ λαμπρὰ οὕτω κατὰ
τὴν πορείαν, Λεωνίδας σὺν ὀλίγοις οὓς ἠγάγετο ἐς Θερ-
μοπύλας ἐγένετο ἂν ἐμποδὼν, μηδὲ [31] *ἀρχὴν τὴν Ἑλλάδα*

nusquam comperimus. Ubi e vita excessit Cleomenes, quod nullam reliquit virilem sobolem, ad Leonidam Anaxandridae filium, Dorici germanum et uterinum fratrem, regnum pervenit. (6) Quo tempore Xerxes cum infinito prope hominum numero in Graeciam invasit, ei Leonidas cum CCC Lacedaemoniorum cohorte ad Thermopylas occurrit. Bella quidem multa quum a Graecis *contra barbaros*, tum inter ipsos barbaros gesta memorantur: sed ea in primis insignia fuere, in quibus unius virtus enituit, ut Achillis ad Ilium, Miltiadae in Marathone. Sed profecto praeclarum illud Leonidae facinus, meo quidem iudicio, omnia cuiusvis temporis *exempla* vicit. Hic enim Xerxi, regum omnium, qui post Medis et Persis imperarunt, animi elatione et operum magnificentia longe praestantissimo, in Graeciam irruenti tam acriter cum paucis, quorum dux erat, ad Thermopylas restitit, ut ne visurus ille quidem Graeciam,

26. *κλεομένην* FCSBVaPc. *κλεομένη* AXKAgVbM. *κλεομένει* Lab. tum *κλεομένη δὲ* AgVb. Mox *ἀλεξανδρίδου* Vb; tum *ἀδελφῶν* idem.

27. *ἀπήντησεν* om. Ag. tum *τριακοσίας*, *οις* super *ας*, Vb.

28. *εὐάριθμοι τε δὴ* Va.; *τῶ Μαρ.* id. tum *τῶ λεωνίδου κατόρθομα* Va.

29. *ὑπερεβάλετο* B. e coni. Ag. *ὑπερεβάλλετο* Edd. Codd. rell.

30. *καὶ* Vb om. *ἐγένετο* Ag. mox *φρόνιμα*, omisso sq. *λαμπρὰ* La.

31. *μήτε* Ag. „*ἐλλείπει ὥστε*" Palmer. MS. „[*ὡς*] *μηδὲ ἀρχὴν* Clav., ut Fac. coniecerat; sed *οὕτω* possit coniungi cum *σὺν ὀλίγοις*; nescio tamen an pro *οὕτω* scribendum sit *τούτῳ*." Siebel. Nihil satis vere; nos omnes difficultates sustulimus virgulam post *λαμπρὰ* delentes et post *πορείαν* distinguentes.

ἰδεῖν αὐτὸν, μηδὲ Ἀθηναίων ποτὲ ἐμπρῆσαι τὴν πόλιν,
εἰ μὴ κατὰ τὴν ἀτραπὸν τὴν διὰ τῆς Οἴτης τείνουσαν πε-
ριαγαγὼν τὴν μετὰ Ὑδάρνου στρατιὰν [32] ὁ Τραχίνιος
κυκλώσασθαί σφίσι τοὺς Ἕλληνας παρέσχε, καὶ οὕτω [33]
κατεργασθέντος Λεωνίδου παρῆλθον ἐς τὴν Ἑλλάδα οἱ
9 βάρβαροι. (7) Παυσανίας δὲ ὁ Κλεομβρότου βασιλεὺς
μὲν οὐκ ἐγένετο· ἐπιτροπεύων γὰρ Πλείσταρχον τὸν
Λεωνίδου καταλειφθέντα ἔτι παῖδα ἐς Πλάταιάν [34] τε Λα-
κεδαιμονίους ἤγαγε καὶ ὕστερον ναυσὶν ἐς τὸν Ἑλλήσπον-
τον. Παυσανίου δὲ τὸ ἔργον τὸ ἐς τὴν Κῴαν γυναῖκα ἐν
ἐπαίνῳ τίθεμαι μάλιστα, ἥντινα ἀνδρὸς οὐκ ἀδόξου παρὰ
Κῴοις θυγατέρα [35] οὖσαν Ἡγητορίδου τοῦ Ἀνταγόρου
Φαρανδάτης ὁ Τεάσπιδος, ἀνὴρ Πέρσης, παλλακὴν [36]
10 εἶχεν ἄκουσαν· ἐπεὶ δὲ Πλαταιᾶσι Μαρδόνιός τε ἔπεσεν
ἐν τῇ μάχῃ καὶ ἀπώλοντο οἱ βάρβαροι, τὴν γυναῖκα ὁ
Παυσανίας ἀπέστειλεν [37] ἐς τὴν Κῶν κόσμον τε, ὃν
ἐποιήσατο ὁ Πέρσης αὐτῇ καὶ τὴν ἄλλην ἀγομένην κα-

nedum Athenas fuisset incensurus, nisi a Trachinio homine Hydarnis copiae per Oetae montis tramites circumductae Graecos oppressissent. Ac Leonida quidem *cum suis* interempto Barbari in Graeciam irruperunt. (7) *Post hunc* Pausanias Cleombroti filius non certe regnavit, verum quum Plistarchi Leonidae filii tutor esset, ad Plataeas Lacedaemonios duxit, atque inde in Hellespontum classe transmisit. Huius in Coam mulierem factum non possum non magnopere collaudare. Is enim Coi hominis non ignobilis *uxorem*, Hegetoridae filiam, Antagorae neptem, quam Pharandates Persa Theaspidis filius invitam *abduxerat, et* in pallacarum numero habebat, Mardonio ad Plataeas et Persis ad internecionem caesis, Coon ad suos cum omni muliebri mundo donisque omnibus, quae a Pharandate

32. *στρατίὰν* (sic) Va. tum *τραχήνιος* Ag. mox *περέσχε* M.

33. *οὕτως* Ag. *εἰς* M.

34. *Πλάταιάν* CSBCodd. *Πλαταιὰν* AXKF. *ἤγαγεν* VbAgM. mox *τὴν κρόαν* Lb.

35. *θυγατέραν* AgVa; tum *γητορήδου* Ag. *φαραιοδάτης* Pc. *Τεάσπιδος* FCSBVabMPcAgLb; *Τεάπιδος* AXKLa.

36. *παλακὴν* Ag. mox *Πλαταιᾶσιν ἀποίλλοντο* Ag. *ἀπόλωντο* VaLa. *ἀπόλλωντο* (λ exp.) Vb. *Πλαταιάσι* AXK. *Πλαταιᾶσι* FCBMPcLab. *Πλαταίασι* S. h. et c. s. init.

37. *ἀνέστειλεν* MS. *κὼν* VbMLb. *κῶ* Va.; tum *αὐτῇ* om. Va.; mox *αἰσχύναι* VaM.

ταϭκευήν· Μαρδονίου τε οὐκ ἠθέληϭεν ὁ Παυϭανίας αἰϭχῦναι τὸν νεκρὸν κατὰ τὴν παραίνεϭιν τοῦ Αἰγινήτου[38] Λάμπωνος.

CAPUT V.

Pausanias minor, Atheniensibus ad Piraeeum victis, triginta tyrannorum imperium non adiuvare vult, sed domum redit — ideo ab inimicis accusatur, et iudicio absolvitur — Lacedaemonii Lysandro duce Thebanos invadunt — Lysandro caeso, Pausanias supervenit et cum Thebanis paciscitur — Pausanias denuo accusatus a Tegeatis in templo Minervae Alcae supplex recipitur — de Aristodemo, Pausaniae filiorum tutore — Agesipolis, rex Lacedaem., Argivis bellum infert, sed terrae motu et tonitru recedere cogitur — contra Olynthios exercitum ducit et subito moritur.

Πλείϭταρχος μὲν οὖν ὁ Λεωνίδου νεωϭτὶ τὴν βαϭιλείαν παρειληφὼς[1] ἐτελεύτηϭε, Πλειϭτοάναξ δὲ ἔϭχε τὴν ἀρχὴν ὁ Παυϭανίου τοῦ Πλαταιᾶϭιν[2] ἡγηϭαμένου. (2) Πλειϭτοάνακτος δὲ ἐγένετο Παυϭανίας. Οὗτος ἐς τὴν Ἀττικὴν ἀφίκετο ὁ Παυϭανίας Θραϭυβούλῳ καὶ Ἀθηναίοις πολέμιος τῷ λόγῳ, τοῖς δὲ ἄρχειν ἐπιτραπεῖϭιν ὑπὸ[3] Λυϭάνδρου καταϭτηϭόμενος τὴν τυραννίδα ἐν βεβαίῳ. καὶ μάχῃ μὲν ἐνίκηϭεν Ἀθηναίων τοὺς ἔχοντας τὸν Πειραιᾶ, μετὰ δὲ τὴν μάχην αὐτίκα οἱ τὸν ϭτρατὸν ἀπάγειν οἴκαδε ἤρεϭε,[4]

acceperat, remisit. Idem Mardonii cadaver contra Lamponis Aeginetae sententiam violari vetuit.

Cap. V. Iam vero Plistarchus Leonidae filius in ipsis regni initiis diem suum obiit. Cui Plistoanax successit, eius ipsius Pausaniae filius, cuius ductu proelium ad Plataeas factum. (2) Plistoanacte natus Pausanias. Hic Pausanias in Atticam exercitum duxit, verbo cum Thrasybulo et Atheniensibus bellum gesturus; re vero ipsa, ut tyrannorum XXX, qui a Lysandro impositi fuerant, dominatum firmaret. Superato tamen ad Piraeeum Atheniensium praesidio domum exercitum reportare statuit, quod scilicet non esse eam Spartanorum reipublicae

38. *αἰγεινήτου* MVb. *λάμπονος*, *ω* super *ο* priori, Vb.

Cap. V. 1. *περειληφὼς* Va. *ἐτελεύτησεν* VbAgLa.

2. *τοῦ Πλατ.* — *Πανσανίας* om. MLb.

3. *ἀπὸ λυσ. καταστησάμενος* Va.

4. *ἤρεσεν* Vb.

μηδὲ ἀνοσίων ἀνδρῶν τυραννίδα αὔξοντα ἐπισπάσα-
215 2 *σθαι τῇ Σπάρτῃ τὸ αἴσχιστον ὀνειδῶν.*[5] (3) *Ὡς δὲ ἐπα-*
νῆλθεν ἐξ Ἀθηνῶν μαχεσάμενος ἄπρακτον μάχην, ὑπάγου-
σιν[6] *αὐτὸν ἐς κρίσιν οἱ ἐχθροί. βασιλεῖ δὲ*[7] *τῷ Λακεδαι-*
μονίων δικαστήριον ἐκάθιζον οἵ τε ὀνομαζόμενοι γέροντες
ὀκτὼ καὶ εἴκοσιν ὄντες ἀριθμὸν καὶ ἡ τῶν ἐφόρων ἀρχή,
σὺν δὲ αὐτοῖς καὶ ὁ τῆς οἰκίας βασιλεὺς τῆς ἑτέρας. τέσ-
σαρες μὲν δὴ καὶ[8] *δέκα τῶν γερόντων, ἐπὶ δὲ αὐτοῖς Ἆγις*
ὁ τῆς ἑτέρας οἰκίας βασιλεύς, ἀδικεῖν τὸν Παυσανίαν κα-
3 *τέγνωσαν· τὸ δὲ ἄλλο ἀπέγνω δικαστήριον.* (4) *Μετὰ δὲ*
οὐ πολὺν[9] *χρόνον Λακεδαιμονίων συλλεγόντων ἐπὶ Θήβας*
στρατιὰν (αἰτία δὲ ἥτις ἐγένετο[10], *προσέσται τῷ ἐς Ἀγησί-*
λαον λόγῳ), τότε δὲ Λύσανδρος μὲν ἐς τὴν Φωκίδα ἀφι-
κόμενος καὶ ἀναλαβὼν πανδημεὶ τοὺς Φωκέας οὐδένα ἔτι
ἐπισχὼν χρόνον ἔς τε Βοιωτίαν ἐλήλυθε[11] *καὶ προσβολὰς*
ἐποιεῖτο ἐς τὸ Ἁλιαρτίων τεῖχος οὐκ ἐθελόντων[12] *ἀπὸ*
Θηβαίων ἀφίστασθαι. ἐσεληλύθεσαν δὲ ἤδη καὶ Θηβαίων

maculam omnium turpissimam adspergendam putaret, ut impurissimorum hominum tyrannidem confirmasse dicerentur. (3) In patriam re infecta reversus, ab inimicis *maiestatis* est postulatus. Apud Lacedaemonios de rege iudicium hoc ritu constitui solet. Consident, qui seniores appellantur, duodetriginta numero: cum iis Ephori, nec non alterius familiae rex. Is erat tunc Agis. Ac XIV sane seniores et Agis rex Pausaniam condemnarunt: absolverunt reliquae eius consilii partes. (4) Neque ita multo post delectum Lacedaemonii contra Thebanos habuerunt. Cuius belli quae causa fuerit, quum Agesilai res gestas commemorabimus, exponetur. Ac tunc quidem Lysander, universis Phocensibus assumtis, cunctatione omni sublata, in Boeotiam invasit, et Haliartiorum *primum* oppidum aggressus est oppugnare. Illi quum adduci non possent, ut a Thebanis deficerent, The-

5. *ὀνείδων. ὡς δὲ ἐπῆλθεν* Va. mox *ἄπρακτος* id.

6. *ἐσάγουσιν* Va. tum *ἐς μάχην*, ad marg. *γρ. κρίσιν*, R.

7. *δὴ* Va. tum *τῷ μακεδονίων* VabMLb. — *τῷ Λακεδ.* usque ad C. VI, 2. *καὶ ἐπ' αὐτῷ* om. Pc. *δικαστήριον* om. La. tum *εἴκοσι ὄντες* Lb.

8. *καὶ* om. La. *ἐπεὶ δὲ* VaMLab. *ἄγις* Lab.

9. *πολὺ* Va. *συλλεγέντων* La.

10. *ἐγένετο προσεγένετο προσέσται* Pd. *τῶν ἐς* Lb. tum *ἀγησίλαον —λαβὼν πανδημεῖ* (sic), omissis mediis, Va.

11. *ἐλήλυθεν* VbAg. *ἐληλύθει* vult Buttmannus.

12. *οὐκ ἐθελόντων* BPcAgLb; *οὐ θελόντων* Edd. rell. VabMLa.

καὶ Ἀθηναίων τινὲς κρύφα ἐς τὴν πόλιν, ὧν ἐπεξελθόν-
των[13] καὶ πρὸ τοῦ τείχους ταξαμένων ἄλλοι τε ἐνταῦθα
Λακεδαιμονίων καὶ Λύσανδρος ἔπεσεν.[14] (5) Πανσα- 4
νίας δὲ ὑστέρησε[15] μὲν τοῦ ἀγῶνος παρὰ Τεγεατῶν καὶ ἐξ
Ἀρκαδίας τῆς ἄλλης ἀθροίζων δύναμιν· ὡς δὲ ἐς τὴν Βοι-
ωτίαν ἀφίκετο, ἐπυνθάνετο τήν τε ἧτταν τῶν ὁμοῦ Λυ-
σάνδρῳ καὶ αὐτοῦ Λυσάνδρου τὴν τελευτήν, ἐπῆγε[16] δὲ
ὅμως ἐπὶ τὰς Θήβας τὸν στρατὸν καὶ διενοεῖτο ὡς μάχης
ἄρξων.[17] ἐνταῦθα οἵ τε Θηβαῖοι τὰ ἐναντία ἐτάσσοντο, καὶ
Θρασύβουλος ἀπέχειν οὐ πολὺ ἀπηγγέλλετο[18] ἄγων τοὺς
Ἀθηναίους, ἀνέμενε δὲ ἄρξαι Λακεδαιμονίους μάχης, ἄρ-
ξασι δὲ αὐτὸς ἤδη κατὰ νώτου[19] σφίσιν ἔμελλεν ἐπικείσε-
σθαι. ἔδεισεν οὖν ὁ Πανσανίας διπλοῦ στρατιωτικοῦ πο- 5
λεμίων ἀνδρῶν μεταξὺ απολημφθῆναι καὶ[20] οὕτω σπονδάς
τε πρὸς τοὺς Θηβαίους ἐποιήσατο καὶ τοὺς ὑπὸ τῷ[21]
Ἁλιαρτίων τείχει πεσόντας ἀνείλετο. τοῦτο Λακεδαιμο-

banorum et Atheniensium auxiliis intra urbem receptis eruptionem fecere. Cum iis Lysander acie ante ipsa urbis moenia congressus cum magna Lacedaemoniorum manu dimicans occubuit. (5) Interea Pausanias a Tegeatis et reliqua Arcadia comparatis auxiliis confecto iam proelio supervenit. Is ubi primum Boeotiam attigit, eorum qui cum Lysandro fuerant et ipsius Lysandri caedem cognovit: nihilo tamen secius Thebas perrexit, urbem oppugnaturus. Verum quum Thebani se ad omnem impetum sustinendum confirmarent iamque Thrasybulus cum Atheniensium auxiliis adventare nunciaretur, qui id unum exspectabat, ut proelium Lacedaemonii inirent, quo illos a tergo adoriretur: Pausanias veritus, ne medius inter duos hostium exercitus *ancipiti periculo* circumveniretur, icto cum Thebanis foedere eorum, qui sub Haliartiorum muris ceciderant, cadavera ad sepulturam tollenda curavit. Ea sane res neutiquam Lacedae-

13. ἐξελθόντων VaLbPdM. καὶ τῶν πρὸ AgPd. ταξομένων MLa.
14. ἔπεσεν VbMLa; ἔπεσε edd. PcAgLb.
15. ὑστέρησεν Vb. τεθεατῶν Ag. Mox τε τήν τε ἧτταν BPcVbAgLb; τε τὴν Edd. rell. VaM. τήν τε La.
16. ἐπῆγε B e coni. ἀπῆγε rell. mox ἐς τὰς Θ. Exc. Pal.
17. αὔξων Vb. μάχην ἄρξων. ἐντ. οὔτε θηβ. La.
18. ἀπηγγέλλετο B e coni. Buttmanni. ἐπηγγέλλετο Edd. Codd. rell. ἄγων CSB. αὔξων Vb. ἄξων Edd. rell. PcAgVaLab.
19. κατὰ νῶτον VaM. ἐπικεῖσθαι Va. ἔδεισε οὖν Ag.
20. καὶ om. Pd.
21. ὑπὸ τῶν VaLaM. ὑπὸ τῷ τῶν Ἀλ. vult C. Mox τοῦτο δὲ M.

νίοις μὲν ἐγένετο [22] οὐ κατὰ γνώμην, ἐγὼ δὲ ἐπαινῶ
216 τῶνδε εἵνεκα τὸ βούλευμα· ἅτε γὰρ εὖ εἰδὼς ὁ Παυσανίας
ὡς τὰ σφάλματα ἀεὶ Λακεδαιμονίοις γίνονται [23] ἐν μέσῳ
πολεμίων ἀποληφθεῖσι, τό τε ἐν Θερμοπύλαις καὶ ἐν τῇ
Σφακτηρίᾳ νήσῳ, δεῖμα [24] ἐποιήσατο μή σφισι καὶ αὐ-
6 τὸς τρίτου γένηται κακοῦ πρόφασις. (6) Τότε δὲ ἐν
αἰτίᾳ [25] ποιουμένων τῶν πολιτῶν τὴν βραδυτῆτα [26] αὐ-
τοῦ τὴν ἐς Βοιωτίαν οὐχ ὑπέμεινεν ἐσελθεῖν ἐς δικα-
στήριον, Τεγεᾶται δὲ αὐτὸν τῆς Ἀθηνᾶς ἱκέτην ἐδέξαντο
τῆς Ἀλέας. ἦν δὲ ἄρα τὸ ἱερὸν τοῦτο ἐκ παλαιοῦ Πελο-
ποννησίοις πᾶσιν αἰδέσιμον καὶ τοῖς αὐτόθι ἱκετεύουσιν
ἀσφάλειαν μάλιστα παρείχετο· ἐδήλωσάν [27] τε οἵ τε Λα-
κεδαιμόνιοι τὸν Παυσανίαν καὶ ἔτι πρότερον τούτου Λεω-
τυχίδην καὶ Ἀργεῖοι Χρυσίδα [28], καθεζομένους ἐνταῦθα
7 ἱκέτας, οὐδὲ ἀρχὴν ἐξαιτῆσαι θελήσαντες. (7) Παυ-

moniorum iudicio comprobata est: ego vero Pausaniae consilium rectum fuisse existimo. Nam quum probe nosset, Lacedaemoniis inter medios hostes circumclusis semper aliquam accidere cladem, ut ad Thermopylas et in Sphacteria insula, metuebat ne tertiae ipse cladis auctor haberetur. (6) Verum quum longe aliter ipsius cives iudicarent, quippe qui ei, quod tardius in Boeotiam venisset, crimini dabant, non putavit ille sibi committendum, ut *iterum* causam dicere cogeretur. Tegeatae supplicem in Aleae Minervae receperunt. Templum illud fuit antiqua religione Peloponneso universae sacrosanctum, neque violari eos fas erat, qui illuc confugissent. Ea sane religio tunc in Pausania, antea vero in Leotychide et in Chryside est ab Argivis conservata. Quum illi enim supplices se in illud templum *tanquam in asylum* recepissent, ne postulatum quidem est, ut

22. *ἐγίνετο* Pd. tum *ἐς τὰ σφάλμ.* Vb.
23. *γίνονται* LaVaAg. *γίγνεται* coni. S. *γίγνονται* rell. *ἀποληφθεῖσιν* Ag. *ἀπολειφθεῖσιν* Vb.
24. *δεῖγμα* AgPdLbVaM; probat C. *μή σφισιν* S. mai. Sq. *κακοῦ* om. La.
25. *δ'* M; tum *ἐν αἰτίᾳ* CSB ex corr. Kuhnii. *ἐν αἰτία* (sic) Va. *ἐναντία* Edd. rell. Codd.
26. *βραδύτητα* MVb. mox *ἐλθεῖν*, *ἐς* supr. vers., Lb. *Τεγεάται* edd. ante S. Va. tum *ἀλέας* Lb. *δὲ* post *ἦν* om. VaM.
27. *ἐδήωσαν* PdAgRVaMLb. Ad marg. R. *ἐδήλωσαν*. Pro priori *τε* B mavult *δέ*. Omittitur prius a Vb; posterius a Va. „*tunc* in Pausania“ Am., unde *τότε* legisse suspiceris.
28. *Χρυσίδαν* AXKFCodd. *Χρυσίδα* CSB e coni. Sylburgii. *καθεξομένους* Va. *θελήσαντος* La.

σανίου δὲ [29] φυγόντος οἱ μὲν παῖδες Ἀγησίπολις καὶ Κλεόμβροτος νέοι παντάπασιν ἔτι ἦσαν, Ἀριστόδημος δὲ ἐπετρόπευεν [30] αὐτοὺς γένους ἐγγύτατα ὤν· καὶ τὸ ἐν Κορίνθῳ Λακεδαιμονίων κατόρθωμα Ἀριστοδήμου σφίσιν ἐγένετο [31] ἡγουμένου. (8) Ἀγησίπολις δὲ ἐπεὶ τὴν 8
βασιλείαν ἔσχεν αὐξηθεὶς, Πελοποννησίων πρώτοις ἐπολέμησεν Ἀργείοις. ὡς δὲ ἐκ τῆς Τεγεατῶν ἐς τὴν Ἀργολίδα ἤγαγε [32] τὸν στρατὸν, πέμπουσι κήρυκα οἱ Ἀργεῖοι σπεισόμενον πρὸς Ἀγησίπολίν σφισι πατρῴους δή τινας σπονδὰς ἐκ παλαιοῦ καθεστώσας τοῖς Δωριεῦσι [33] πρὸς ἀλλήλους. ὁ δὲ οὔτε τῷ κήρυκι ἐσπείσατο καὶ προϊὼν ὁμοῦ τῇ στρατιᾷ τὴν γῆν ἔφθειρεν. ἔσεισέ [34] τε δὴ ὁ θεὸς, καὶ ὁ Ἀγησίπολις οὐδ' οὕτω τὴν δύναμιν ἀπάξειν ἔμελλεν, καί τοι Λακεδαιμονίοις μάλιστα Ἑλλήνων, ὡσαύτως δὲ καὶ Ἀθηναίοις, δεῖμα αἱ διοσημεῖαι [35] παρείχοντο.
καὶ ὁ μὲν ὑπὸ τὸ τεῖχος κατεστρατοπεδεύετο ἤδη τὸ Ἀρ- 217
γείων, [36] καὶ οὐ παρίει σείων ὁ θεὸς, καί τινες καὶ ἀπώ- 9

dederentur. (7) Pausania exulante, impuberes eius filii, Agesipolis et Cleombrotus, sub tutela Aristodemi, qui genere erat proximus, fuerunt. Huius Aristodemi ductu Lacedaemonii ad Corinthum prospere pugnarunt. (8) Iam verò Agesipolis ut regnum per aetatem adiit, Argivis primum ex *omnibus* Peloponnesiis bellum intulit. Is quum per Tegeatas in Argivorum fines duceret, Argivi obviam illi fetialem miserunt, quo patria quaedam foedera sanciret iam inde ab initio inter *omnes* Dorienses percussa. At ille non modo foedus ullum cum fetiali non instauravit, sed agrum etiam *totum* immisso exercitu depopulatus est: neque quum terra etiam movisset, retro agmen egit, etsi *alias* prae ceteris Graeciae populis Lacedaemoniis et Atheniensibus huiusmodi prodigia religioni ac terrori fuerint. Castra iam fixerat Agesipolis sub ipsis Argivorum muris, neque interim desita est divinitus terra moveri: quin et milites aliquot de coelo

29. δει Pd.

30. ἐπετρόπευσεν Pd. idem in Va esse videtur. ἐγγύτητα Ag.

31. ἐγένοντο Lb. ἐγέτο La. mox ἡγησίπολις PdAgVabLab.

32. ἤγαγεν Ag. ἤγαγε (γε expunct.) M. mox πεισόμενον, σπ super π, M. σπησόμενον Vb. tum σφίσι σπονδὰς M. τινας σφίσι σπονδὰς ἐπαλαιοῦ Va.

33. δωριεῦσιν VbAg. mox ἐπείσατο M.

34. ἔπεισε Ag. mox οὖδ' M. οὕτως — ἀπάξιν La.

35. διοσημίαι AgLb. mox κατεστρατεύετο La.

36. ἀργεῖον (ω super o) — ἀπώλλοντο Ag.

λοντο τῶν στρατιωτῶν κεραυνωθέντες, τοὺς δὲ καὶ [37] ἔκφρονας ἐποίησαν αἱ βρονταί. οὕτω μὲν δὴ ἐκ τῆς Ἀργολίδος ἀνέζευξεν ἄκων. (9) Ἐπὶ δὲ Ὀλυνθίους [38] ἐποιεῖτο αὖθις στρατείαν. [39] κρατοῦντα δὲ αὐτὸν τῷ πολέμῳ καὶ ᾑρηκότα τῶν τε ἄλλων πόλεων τῶν ἐν Χαλκιδεῦσι τὰς πολλὰς καὶ αὐτὴν ἐλπίζοντα αἱρήσειν τὴν Ὄλυνθον νόσος τε ἐξαίφνης καὶ θάνατος ἐπέλαβεν ἀπ' αὐτῆς.

CAPUT VI.

Cleombrotus rex in proelio cum Boeotiis ad Leuctra commisso cadit — Cleonymus cum Areo de regno certat, eoque privatus Pyrrhum in patriam inducit — Areo regnante Antigonus Demetrii fil. Atheniensibus bellum infert, quibus Lacedaemonii Areo duce opem ferunt — Leonidas senex, cui regnum Lacedaem. obtigit, a Cleombroto illo privatur, et iterum rex creatur — de Cleomene Leonidae filio, ultimo Eurysthenis domus rege.

Ἀγησιπόλιδος δὲ ἄπαιδος τελευτήσαντος ἐς Κλεόμβροτον περιῆλθεν ἡ ἀρχή, καὶ ὑπὸ ἡγεμόνι τούτῳ Βοιωτῶν [1] ἐναντία ἠγωνίσαντο ἐν Λεύκτροις. Κλεόμβροτος δὲ αὐτὸς γενόμενος ἀνὴρ ἀγαθὸς ἀρχομένης ἔτι ἔπεσε τῆς μάχης. μάλιστα δέ πως ἐπὶ πταίσμασιν ἐθέλει μεγάλοις προαφαιρεῖσθαι τὸν ἡγεμόνα ὁ δαίμων, καθὰ δὴ καὶ

tacti, nonnullos etiam tonitrua lymphatos atque attonitos reddidere. Invitissimus itaque ille ex Argivorum finibus castra movit, (9) et contra Olynthios belli impetum convertit. Ibi satis secunda fortuna usus, quum urbes Chalcidensium multas cepisset, ac ipsam postremo Olynthum se in potestatem redacturum speraret, morbo oppressus diem suum obiit.

Cap. VI. Agesipolide sine liberis mortuo ad Cleombrotum regnum pervenit. Eo duce Lacedaemonii cum Boeotiis ad Leuctra proeliati sunt: et ipse quidem Cleombrotus in prima acie fortiter dimicans occubuit. Plerumque sane in magnis cladibus numen exercitus ducem ante alios e medio tollere solet,

37. καὶ om. Va.
38. ὀλινθίους AVb.
39. στρατείαν CSB, ut Sylb. et F. coniecerunt. στρατιὰν Edd. rell. Codd. Deinceps δὲ αὐτῶν La. Χαλκιδεῦσιν Vb.

Cap. VI. 1. Βοιωτοῖς CSB e coni. Sylburgii. Βοιωτοὶ Edd. rell. Codd. praeter La, qui βοιωτὸν unde eruimus Βοιωτῶν. ἐν λέκτροις Ag. γινόμενος PdAgLb. ἔπεσεν Vb M.

Ἀθηναίων ἀπῆγεν[2] Ἱπποκράτην τε τὸν Ἀρίφρονος στρατηγοῦντα ἐπὶ Δηλίῳ καὶ ὕστερον ἐν Θεσσαλίᾳ[3] Λεωσθένην. Κλεομβρότου δὲ ὁ μὲν πρεσβύτερος τῶν παί- 2
δων Ἀγησίπολις παρέσχετο μέγα οὐδὲν ἐς μνήμην, Κλεομένης[4] δὲ ὁ νεώτερος μετὰ τὸν ἀδελφὸν τελευτήσαντα ἔσχε τὴν ἀρχήν. γενομένων δὲ αὐτῷ παίδων Ἀκροτάτου καὶ ἐπ' αὐτῷ Κλεωνύμου, κατήγαγε τὸ χρεὼν Ἀκρότατον ἔτι πρότερον ἢ αὐτὸν Κλεομένην. (2) Καὶ ὡς Κλεομένης ἀπέθανεν ὕστερον, ἐς[5] ἀντιλογίαν ἀφίκοντο ὑπὲρ τῆς βασιλείας Κλεώνυμός τε ὁ Κλεομένους καὶ Ἀρεὺς ὁ Ἀκροτάτου. δικάζουσιν οὖν οἱ γέροντες Ἀρεῖ τῷ Ἀκροτάτου καὶ οὐχὶ Κλεωνύμῳ πατρῴαν εἶναι τὴν τιμήν. Κλεω- 3
νύμῳ δὲ ἀπελαθέντι τῆς βασιλείας περισσῶς δή τι ὁ θυμὸς εἷλε,[6] καὶ αὐτὸν οἱ ἔφοροι καὶ ἄλλοις[7] γέρασι ψυ- 218
χαγωγοῦντες καὶ ἐπὶ ταῖς δυνάμεσιν ἐφιστάντες ἄρχοντα παρῆγον, μή ποτε πολέμιον γενέσθαι τῇ Σπάρτῃ. τέλος δὲ ὁ μὲν πολλά τε καὶ ἐχθρὰ ἐς τὴν πατρίδα ἐτόλμησε,[8]

sicuti et Atheniensibus Hippocratem Ariphronis filium ad Delium, iisdem in Thessalia Leosthenem eripuit. E Cleombroti liberis natu maior Agesipolis nihil omnino gessit memoratu dignum. Eo mortuo natu minor Cleomenes regnum adiit. Qui quum filios duos Acrotatum et Cleonymum suscepisset, ita forte accidit, ut Acrotatus patrem sibi superstitem reliquerit. (2) Quumque postea Cleomenes e vita decessisset, inter Cleonymum Cleomenis filium et Areum filium Acrotati de regno coorta lis est. Ibi quum senatus paternum regnum Areo adiudicasset, Cleonymus sibi illum praelatum tam indigne tulit, ut eum Ephori neque aliis praemiis decretis neque exercitus imperio delato unquam placare potuerint, quo minus hostili esset in patriam animo. Quod sane aperte prae se tulit, quum et alia multa conatus est,

2. *ἀπῆρεν* coni. C.
3. *θαλασσίᾳ* Ag. *ἐν θαλίᾳ* M.
4. *κλεομένην* La. *ἔσχεν* Vb. mox *ἀκρωτάτου* Ag.
5. *εἰς* Edd. Codd. praeter Lb, qui *ἐς*. Mox *κλεωμένους* Ag. tum *ἄρει* VaLb. Deinde *κλεονύμῳ* (bis) et *ἀπελθόντι* La. *ἀπελασθέντι* et *περισῶς* Va.
6. *εἶλεν* Ag. *ᾧδει* coni. S. *ἔζει* Porson. *εἶχε* F, secutus Sylburgium, cui Amas. et Loescher. legisse videntur *περιαλγῶς* — *εἶχε*. Amas. enim vertit: *illum sibi praelatum indigne tulit.* Loescher. — *aegre tulit.* Alia Siebelisii coniectura, etiam a Coraio facta, est: *Κλεώνυμον δὲ ἀπελαθέντα — θυμὸς εἷλε.*
7. *ἄλλοι* VbLa. *γέρασιν* VbAg.
8. *ἐτόλμησεν* VbM. mox *ἐπήγαγεν* coni. S. *σφίσιν ἐπηγ.* — *βασιλεύοντος* § 3. om. VtM.

καὶ Πύῤῥον τὸν Αἰακίδου σφίσιν ἐπηγάγετο ἐς τὴν χώραν·
4 (3) Ἀρέως [9] δὲ ἐν Σπάρτῃ τοῦ Ἀκροτάτου βασιλεύοντος
Ἀντίγονος ὁ Δημητρίου πεζῷ τε καὶ ναυσὶν ἐπὶ Ἀθήνας
στρατεύει. τοῖς δὲ Ἀθηναίοις ἀμυνοῦντες ἀφίκοντο μὲν
ὁ Αἰγυπτίων ὁμοῦ Πατρόκλῳ στόλος, ἐξίασι δὲ καὶ οἱ
Λακεδαιμόνιοι πανδημεὶ, τὸν βασιλέα ἡγεῖσθαί σφισιν
5 Ἀρέα ἐπιτάξαντες. περικαθημένου [10] δὲ Ἀντιγόνου τὰς
Ἀθήνας καὶ τῆς ἐσόδου τῆς ἐς τὴν πόλιν τὰ Ἀθηναίων
συμμαχικὰ εἴργοντος, Πάτροκλος ἀποστέλλων ἀγγέλους
προέτρεπε Λακεδαιμονίους καὶ Ἀρέα ἄρχειν πρὸς Ἀντίγο-
νον μάχης, ἐκείνων δὲ ἀρξάντων, οὕτω καὶ αὐτὸς κατὰ
νώτου τοῖς Μακεδόσιν ἔφασκεν ἐπικείσεσθαι· [11] πρότερον
δὲ οὐκ εἰκὸς εἶναι σφᾶς Αἰγυπτίους τε ὄντας καὶ ναύτας
Μακεδόσιν ἐπιέναι [12] πεζῇ. Λακεδαιμόνιοι μὲν δὴ παρα-
κινδυνεύειν ὥρμηντο Ἀθηναίων τε εὐνοίᾳ καί τι καὶ
ἄξιον μνήμης ἐς τοὺς ἔπειτα ἐργάσασθαι προθυμούμενοι· [13]
6 Ἀρεὺς δὲ, ὥς σφισι τὰ ἐπιτήδεια ἐξανήλωτο, [14] ἀπῆγεν
ὀπίσω τὴν στρατιάν· ταμιεύεσθαι γὰρ τὴν ἀπόνοιαν ἐς

et Pyrrhum Aeacidae filium intra fines induxit. (3) Areo vero Acrotati filio regnante, Antigonus Demetrii filius Athenas terrestribus maritimisque copiis oppugnare aggressus est. Atheniensibus subsidio missus cum classe Patroclus ex Aegypto: Lacedaemonii quoque cum voluntariorum manu Areum regem secuti, praesto fuere. Quum Antigonus autem urbem undique ita obsessam teneret, ut aditu omni sociorum auxilia prohiberentur, Patroclus per nuncios Areum et Lacedaemonios monuit, ut proelium cum Antigono inirent; se interim Macedonum terga invasurum, quod sui nequaquam pedestri acie pares essent Macedonibus, quippe qui Aegyptii et nautae essent. Eo nuncio commoti Lacedaemonii, iidemque quum Atheniensium amicitia, tum vero 'nominis sui gloriam ad posteros propagandi studio ducti, proelii aleam subire nil recusabant. Verum Areus, commeatu iam *fere omni* consumto, exercitum domum reportavit, quippe qui quod erat opum reliquum ad patriae usus con-

9. Ἄρεως Va. et mox Ἄρεα M.
10. παρακαθημένου Exc. Pal. προέτρεπε (το superscr.) M. mox ἀντιγόνου La VbM; sq. δὲ om. M.
11. ἐπικεῖσθαι Va; mox οὐκ om. M, δὲ om. Va. αἰγυπτίους ἐόντας La.
12. ἐπιρείαι LaR; ad marg. γρ. ἐπιέναι R. ἐπιρειναι (sic) M.
13. προθυμούμενος Ag. mox σφισιν Vb.
14. ἐξανείλωκεν, τ super κ, Ag. tum ἀπῆλθεν ὀπίσω VbMLb; deinde ταμιεύεται MLa.

τὰ οἰκεῖα ἠξίου [15] καὶ μὴ ἀφειδῶς ἐπ' ἀλλοτρίοις ἀναῤ-
ῥῖψαι. τοῖς δὲ Ἀθηναίοις ἀντισχοῦσιν ἐπὶ μακρότατον [16]
ἐποιήσατο Ἀντίγονος εἰρήνην, ἐφ' ᾧ τέ σφισιν ἐπαγάγῃ
φρουρὰν ἐς [17] τὸ Μουσεῖον. καὶ τοῖς μὲν ἀνὰ χρόνον
αὐτὸς ἐξήγαγεν ἑκουσίως τὴν φρουρὰν ὁ Ἀντίγονος, [18]
Ἀρέως δὲ ἐγένετο υἱὸς Ἀκρότατος, τοῦ δὲ Ἀρεύς, ὃς ὀκτὼ
μάλιστα ἔτη γεγονὼς τελευτᾷ νόσῳ. (4) Καὶ, ἐλείπετο 7
γὰρ τῆς Εὐρυσθένους οἰκίας γένος τὸ πρὸς ἀνδρῶν Λεω-
νίδας ὁ Κλεωνύμου, [19] παντάπασιν ἤδη γέρων· τούτῳ δὴ
διδόασιν οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν ἀρχήν. τῷ δὲ Λεωνίδᾳ
διάφορος ἐτύγχανεν ὢν ἐς τὰ μάλιστα Λύσανδρος ἀπόγο-
νος Λυσάνδρου τοῦ Ἀριστοκρίτου. [20] οὗτος προσποιεῖ-
ται Κλεόμβροτον θυγατέρα ἔχοντα Λεωνίδου· τοῦτον [21] 219
δὲ οἰκειωσάμενος ἐπῆγε Λεωνίδᾳ καὶ ἄλλα ἐγκλήματα καὶ
ὅρκους αὐτὸν Κλεωνύμῳ τῷ πατρὶ ὀμόσαι παῖδα ὄντα ἐπὶ
ὀλέθρῳ τῆς Σπάρτης. ἐπαύσθη [22] τε δὴ Λεωνίδας βασι- 8

servandum neque temere sociorum causa profundendum censeret. Atenim quum Athenienses diu acriter restitissent, Antigonus pace facta praesidium illis in Museo imposuit, quod tamen non multo post ultro deduxit. Areo Acrotatus gignitur: Acrotato minor Areus. Is annum agens octavum morbo consumtus est. (4) Huic, abolita *iam fere tota* Eurysthenis posteritate mascula, successit Leonidas Cleonymi filius, grandis admodum natu. Graves cum eo inimicitias Lysander Lysandri filius, Aristocratis nepos, exercuit. Hic sibi associat Cleombrotum, qui Leonidae filiam habebat in matrimonio: eoque in familiaritatem pellecto, Leonidae tum alia intendit crimina, tum eum, quum puer adhuc esset, Cleonymo patri de exitio Spartae conciliando iuramentum dedisse dictitavit. Quum igitur regno se Leonidas

15. *ἠξίουν* PcAgVaMLb. — Sq. *μὴ* om. MLb. *οὐκ ἀφειδῶς* Va. tum *ἀναρίψαι* VabM.

16. *ἐπὶ μακρ.* — *σφισιν* om. Va. tum *ἐπαναγάγει* Ag.

17. *ἐς τὸ* — *φρουρὰν* om. M. tum *καὶ τῆς μὲν* VbLa. *ἑκούσιον* Va. *ἑκουσίων* La. *ἀρέω* VaM.

18. *ὁ Ἀντίγονος* in Vb expunctum, *Ἀρέως* omissum est. Tum *ἐγένετο* B. e coni., quam confirmat VaLa. *ἐγίνετο* Edd. rell. PcAgVb.

19. *κλεονύμω* (*ω* super *ο* et *ου* super *ω*) Vb. tum *γερόντων* La; fort. *γέρων ὤν*. — Sq. *δὴ* om. BPc AgVaMLb.

20. *Ἀριστοκρίτου* CSB; *Ἀριστοκράτους* Edd. rell. Codd. Etiam Palmer. MS. adnotat: „infra p. 89.“ nominat *Λύσανδρον Ἀριστοκρίτου*, idque bis.

21. *τούτῳ δὲ* — *ὅρκους αὐτῷ* Va. *τοῦτο δὲ* M. tum *ἐπήγαγε* Pc.

22. *ἐπαύσθη* BPcLa; *ἐπέστη* Ag; *ἐπαύθη* Edd. rell. VaMLb; *ἐπαύθησάν* Vb. *λεωνίδος* Lb.

λείας καὶ ἀντ' αὐτοῦ Κλεόμβροτος ἔσχε τὴν τιμήν.[23] *εἰ*
μὲν δὴ ὁ Λεωνίδας ἐπέτρεψε τῷ θυμῷ καὶ Δημαράτῳ τῷ
Ἀρίστωνος κατὰ ταὐτὰ ἀπεχώρησεν ἤτοι παρὰ τὸν ἐν Μα-
κεδονίᾳ[24] *βασιλεύοντα ἢ τὸν Αἰγύπτιον, ὁ δὲ καὶ μετα-*
γνόντων ἂν Σπαρτιατῶν ὤνατο οὐδέν. νῦν δὲ ἐπιβαλόν-
των οἱ φυγὴν τῶν πολιτῶν ἀφίκετο ἐς Ἀρκαδίαν· ἐκεῖθεν
δὲ ἔτεσιν ὕστερον οὐ πολλοῖς κατάγουσί τε αὐτὸν οἱ Λακε-
9 *δαιμόνιοι*[25] *καὶ αὖθις βασιλέα ἐποιήσαντο.* (5) *Κλεο-*
μένει[26] *δὲ τῷ Λεωνίδου τά τε ἄλλα ὁποῖα*[27] *ἐς τόλμαν*
ὁμοῦ καὶ ἀνδρίαν ὑπῆρξε, καὶ ὡς ἐπαύσαντο ἐξ ἐκείνου
Σπαρτιᾶται βασιλευόμενοι, πρότερον ἔτι ἐδήλωσέ μοι τὰ
ἐς τὸν Σικυώνιον Ἄρατον. προεπελάβετο[28] *δὲ ὁ λόγος*
μοι καὶ τρόπον ὅντινα ἐν Αἰγύπτῳ Κλεομένης ἐτελεύτη-
σεν.[29] *γένους μὲν δὴ τοῦ Εὐρυσθένους, καλουμένων*[30]
δὲ Ἀγιαδῶν, Κλεομένης ὁ Λεωνίδου βασιλεὺς ὕστατος
ἐγένετο ἐν Σπάρτῃ.

abdicare coactus esset, in eius locum Cleombrotus invasit. Quod si animi prae ira impotens Leonidas fuisset, ac, ut olim Demaratus Aristonis filius, vel ad Macedonum, vel ad Aegyptiorum regem confugisset, nihil eum omnino, quod facti postea Spartanos poenituerit, iuvisset. Nunc vero quum a civibus suis e patria pulsus in Arcadiam exilii causa abisset, non ita multis post annis ab iisdem in patriam, et pristinum etiam regnum revocatus est. (5) De Cleomenis autem Leonidae filii audacia et animi magnitudine, et quemadmodum in eo defecerit Lacedaemoniorum regnum, quum de Arati Sicyonii rebus gestis ageremus, affatim multa diximus. Narravimus vero in superioribus etiam quonam mortis genere in Aegypto e vita excesserit. Ex Eurysthenis igitur gente regum eorum, qui Agidae sunt appellati, postremus Cleomenes Leonidae filius fuit.

23. *ἀρχὴν* Va. Mox *ἐπέστρεψεν* Ag.
24. *μακεδωνίᾳ* Vb. mox *ἐπιβαλλόντων* PcMVaLab.
25. *οἱ λακ.* Va. articulum om. rell. Tum *ἐποιήσατο, ν* supra versum, M.
26. *κλεομένι* Ag. *κλεωμένι* (o super ω) Vb. *κλεωμένει* La.
27. *ὁποι...* (rasura) *τόλμαν ἐτόλμησαν ὁμοῦ* Va. *ὁποῖα ἐς τόλμαν ἐτόλμησαν ὁμοῦ* La. *ἐτόλμαν* Ag. *ἐτόλμησαν* RLb; marg. *γρ. ἐς τόλμαν* R. mox *ἀνδρίαν* SBAgPc Vb; *ἀνδρείαν* AXKFM(?)Lab. *ἀνδρεία ὑπῆρξε* Va. *ὑπῆρξεν* Edd. Pc AgVbLab. tum *ἐπαύσατο* La.
28. *προεπελάβετο* e coni. *προσεπελάβ.* Edd. Codd.
29. *ἐτελεύτησε* C. *ἐτελεύτ.* — *λεωνίδου* om. M. — Sqq. *γένους μὲν κ. τ. λ.* capiti VII. praefigit B.
30. *καλούμενον* Vb. *Ἀγιάδων* AXKVabLab. *κλεομένης* Ag. *λεομένης* Lb. *λεονίδου* La.

CAPUT VII.

De altera regum Lacedaemon. domo, Proclidarum, dein Eurypontidarum — Prytanide regnante inter Lacedaem. et Argivos primae inimicitiae exoriuntur — Charillo regn. Laced. fines Argivorum devastant et Tegeatas invadunt — Nicandro regn. iterum vastatur Argolis — Theopompo regn. Lacedaem. cum Argivis pugnant de Thyreatide — Anaxidama regn. Messenii denuo victi ex Peloponneso eiiciuntur — de Aristone rege, eiusque VII mensium filio Demarato — Leotychide rege — Archidamo rege Atheniensibus maxima mala inferente — Sthenelaïda belli Peloponnesiaci praecipuo auctore.

Τὰ δὲ ἐς τὴν οἰκίαν τὴν ἑτέραν τοιάδε ἤκουσα εἶναι. Προκλῆς[1] *ὁ Ἀριστοδήμου τῷ παιδὶ ὄνομα τίθεται Σόον. Εὐρυπῶντα*[2] *δὲ τὸν Σόου φασὶν ἐς τοσοῦτον ἀφικέσθαι δόξης ὡς καὶ τὴν οἰκίαν ταύτην Εὐρυπωντίδας*[3] *ὄνομα ἀπ' αὐτοῦ λαβεῖν, Προκλείδας ἐς ἐκεῖνον καλουμένους.*
(2) *Εὐρυπῶντος δὲ υἱὸς γίνεται Πρύτανις. ἐπὶ μὲν δὴ* 2
Πρυτάνιδος τοῦ Εὐρυπῶντος[4] *τὸ ἔχθος τε Λακεδαιμονίοις ἤρξατο τὸ ἐς Ἀργείους καὶ ἔτι τοῦ ἐγκλήματος τούτου πρότερον Κυνουρεῦσιν ἐπολέμησαν*[5]*. τὰς δὲ ἐφεξῆς ταύτῃ γενεὰς, Εὐνόμου τε τοῦ Πρυτάνιδος καὶ Πολυδέκτου τοῦ*

Cap. VII. Quae vero de altera regum familia accepimus, ita se habent. Procles Aristodemi filius habuit filium, cui Soo nomen: Soo Eurypon genitus. Hic tantum est gloriae consecutus, ut ea *tota* familia, qui Proclidae ante sunt appellati, Eurypontidarum ab eo cognomentum acceperit. (2) Euryponte nascitur Prytanis. Eo regnante inter Lacedaemonios et Argivos inimicitiae ortae: et iam ante, quam Argivis quicquam crimini daretur, cum Cynurensibus bellatum fuerat. Ac proximas quidem deinceps aetates, Eunomo scilicet Prytanidis, et Polydecte

Cap. VII. 1. *προκλης* Vab. tum *τῷ παιδὶ* CSB ex em. K. *τῷ παιδίῳ* VbR, ad marg. R. *ἄλλ. τὸ παιδίον*, ut est in AXKFPcAgVaLab. *τὸ πεδίον*, *αι* super *ε*, M.

2. *εὐρυπόντα* Pc. „*ἀλλὰ πολλοὶ τῶν συγγραφέων Εὐρυτίονα καλοῦσιν αὐτόν*. Polyaen. p. 133.“ *Palmer. MS.* tum *τὸν σώου* Va. *ἐς τοσοῦτο* BPcAg. *ἐς τοσοῦτον* Edd. rell. VabM.

3. *εὐρυπῶντας* PcAgLb. *εὐρυπῶνδας* M. *εὐρυπῶντιδας* (sic) Vb. *εὐρυποντίδας* La. *Εὐρυπ.— καλουμένους* om. Va. mox *ὡς ἐκεῖνον* Vb.

4. *εὐρυπόντος* Va. mox *τὸ* ante *ἐς* om. La.

5. *ἐπιπολέμησαν* Va. mox *τοῦ Εὐνόμου — Πολυδέκτου* om. Va.

Εὐνόμου βασιλευόντων, ἐν εἰρήνῃ διετέλεσεν οὖσα ἡ
3 *Σπάρτη.* (3) *Χάριλλος*[6] *δὲ ὁ Πολυδέκτου τήν τε γῆν*
ἐδῄωσεν Ἀργείοις (οὗτος γὰρ καὶ ὁ[7] *ἐς τὴν Ἀργολίδα ἐσβα-*
220 *λών), καὶ ἔτεσιν οὐ πολλοῖς ὕστερον ὑπὸ ἡγεμόνι*[8] *Χαρίλ-*
λῳ γίνεται καὶ ἡ Σπαρτιατῶν ἐπὶ Τεγεάτας ἔξοδος, ὅτε οἱ
Λακεδαιμόνιοι Τεγεάτας αἱρήσειν ἤλπισαν καὶ ἀποτεμεῖ-
σθαι τῆς Ἀρκαδίας[9] *τὸ Τεγεατῶν πεδίον, ὑπούλῳ μαν-*
4 *τεύματι ἐπελθόντες*[10]. (4) *Μετὰ δὲ Χάριλλον τελευτή-*
σαντα Νίκανδρος ὁ Χαρίλλου διαδέχεται τὴν ἀρχήν· καὶ τὰ
Μεσσηνίων ἐς Τήλεκλον τὸν τῆς ἑτέρας βασιλέα οἰκίας ἐν
τῷ ἱερῷ τῆς[11] *Λιμνάδος συμβάντα ἐπὶ Νικάνδρου γίνεται*
βασιλεύοντος. ἐσέβαλε δὲ καὶ ἐς τὴν Ἀργολίδα ὁ Νίκαν-
δρος στρατιᾷ καὶ τὰ πολλὰ ἐκάκωσε τῆς χώρας. μετα-
σχόντες δὲ Ἀσιναῖοι[12] *Λακεδαιμονίοις τοῦ ἔργου δίκην μετ'*
οὐ πολὺ Ἀργείοις ἀπέδοσαν σὺν μεγάλῳ πατρίδος τε ὀλέ-
5 *θρῳ καὶ φυγῇ τῇ σφετέρᾳ.* (5) *Θεόπομπον δὲ τὸν Νικάν-*
δρου βασιλεύσαντα μετὰ Νίκανδρον μέλλει καὶ αὖθις

Eunomi filio regnantibus, perpetua pax Spartanis fuit. (3) Charillus autem Polydectis filius Argivorum agrum igne ferroque vastavit: eodemque duce paucis post annis contra Tegeatas exiere Spartani, quum ambigui et perplexi oraculi auctoritatem secuti in spem venerunt, capturos se Tegeatas, Tegeatumque campos Arcadibus ademptūros. (4) Charillo mortuo, Nicander filius in regnum successit. Hoc regnante Teleclus ex altera familia rex a Messeniis in Limnadis *Dianae* fano interficitur. Idem vero Nicander Argivorum fines hostiliter ingressus multis illos et magnis affecit calamitatibus. Eius facinoris quum participes fuissent Asinaei, graves Argivis poenas paulo post deleta patria profugi dedere. (5) De Theopompo vero Nicandri filio, qui post patrem regnavit, rursus erit mihi mentio facienda, quum ad res

6. *χάριλος* Ag.
7. *γὰρ καὶ ὁ ἐς τὴν Ἀργ.* CBPcAgLabVab (*ἐςβάλλων* PcAgLb, *ἐμβαλὼν* La). *ὁ* om. VaM (sec. S; *καὶ ἐς ὁ τὴν* M. sec. Exc. nostr.) S, qui *ἐδῄωσεν αὐτὴν* ex praecc. animo repetit. *γὰρ καίει τὴν Ἀργ.* AXKF.
8. *ἡγεμονίαν* M.
9. *ἀρκάδος* PcAgVaMLb. *Τεγεατικὸν* CSAgMVaLb; *Τεγεατῶν* AXKFBVbPcLa. *χωρίον*, ad marg. *πεδίον* R. „*λιμνάδος* male scribi pro *λιμνάτιδος* censet N. Heins. ad Ovid. Met. V. 98." Hemsterh. MS.
10. *ἐπαρθέντες* volunt KC. mox *μετὰ δὲ χαρίλλου* VbLa.
11. *τῆς* om. La. mox *ἐσέβαλλε* Ag.
12. *ἀθηναῖοι* Lb. mox *ἀπέδησαν* (fort. *ἀπέτισαν*) La. *ἀπέδωσαν* Va Ag. tum *μεγ. τε πατρίδος ὀλ.* VaM. Deinde *τῆς σφετέρας* corr. Coraes.

ὁ λόγος[13] μοι προσθήσειν προελθόντι ἐς τὴν Μεσσηνίαν
συγγραφήν. Θεοπόμπου δὲ ἔτι ἔχοντος τὴν ἀρχὴν ἐν
Σπάρτῃ γίνεται καὶ ὁ περὶ τῆς Θυρεάτιδος[14] καλουμένης
χώρας Λακεδαιμονίοις ἀγὼν πρὸς Ἀργείους. Θεόπομπος
δὲ αὐτὸς οὐ μετέσχε τοῦ ἔργου γήρᾳ καὶ ὑπὸ λύπης τὸ
πλέον· Ἀρχίδαμον γὰρ Θεοπόμπου[15] ζῶντος ἔτι ἐπιλαμβά-
νει τὸ χρεών. οὐ μὴν ἄπαις ἐτελεύτησεν ὁ Ἀρχίδαμος, 6
Ζευξίδαμον δὲ ἀπολιπὼν υἱόν. Ζευξιδάμου δὲ Ἀναξίδαμος
ὁ παῖς ἐκδέχεται τὴν ἀρχήν. (6) Ἐπὶ τούτου Μεσσήνιοι
φεύγουσιν ἐκ Πελοποννήσου πολέμῳ τὸ δεύτερον κρατη-
θέντες[16] ὑπὸ Σπαρτιατῶν. Ἀναξιδάμου δὲ υἱὸς ἐγένετο
Ἀρχίδαμος, Ἀρχιδάμου δὲ Ἀγασικλῆς· καί σφισιν ὑπῆρ-
ξεν ἀμφοτέροις τὸν βίον διατελέσαι πάντα ἐν ἡσυχίᾳ[17] καὶ
πολέμων οὖσιν ἐκτός. (7) Ἀρίστωνι[18] δὲ τῷ Ἀγασικλέους 7
ἀγαγομένῳ γυναῖκα ἥντινα παρθένων μὲν τῶν ἐν Λακεδαί-
μονι εἶναί φασιν αἰσχίστην, γυναικῶν δὲ τὸ εἶδος καλλίστην
ὑπὸ Ἑλένης γενέσθαι, ταύτην ἀγαγομένῳ[19] τῷ Ἀρίστωνι 221
ἐγένετο υἱὸς Δημάρατος ἐν μόνοις μησὶν ἑπτά. καὶ αὐτῷ[20]

Messeniorum historia descenderit. Eo regnante inter Argivos et Lacedaemonios de Thyreatum quoque finibus dimicatum. Ei proelio Theopompus senio et animi aegritudine implicitus non interfuit. Nam eo vivente Archidamus filius moritur, Zeuxidamo tamen filio relicto, cui Anaxidamus item filius successit. (6) Eo imperante Lacedaemoniis Messenii iterum bello victi e Peloponneso abierunt. Anaxidamo Archidamus, Archidamo Agasicles nascitur. Utriusque tempora omnibus belli molestiis vacua, perpetua tranquillitate insignia fuere. (7) Aristo vero Agasiclis filius uxorem duxit puellam, quam Spartanarum omnium virginum fuisse tradunt turpissimam, mulierum vero omnium Helenae beneficio pulcherrimam. Ex ea quum filius natus esset mense

13. μέλλει καὶ αὖθις ὁ λόγος μοι προσθ. BPcAg (προθήσειν AgLb). μέλλει καὶ αὖθίς μοι ὁ λόγ. προσθ. Edd. ante B, VbLab. μέλλει μοι καὶ αὖθις ὁ λ. πρ. Va. μέλλει μοι καὶ αὖθις ἑτέρως πρ. sine ὁ λόγος, M.

14. θυραιάτιδος M.

15. θεοπέμπου ζῶντος ἔτι λαμβάνει (ἔπι supr. vers.) Lb. ἔπ . . . λαμβάνει (per ras. et corr. ἐπι—) Va; mox ἄπαις γ' ἐτελ. coni. Porson.

16. κρατηθέντος M. tum σπαρ- [illegible] LabVb. mox ἀγησικλῆς Vab.

17. ἡσιχία Ag.

18. ἀρίστων Lb. Verba Ἀρίστωνι δὲ τῷ usque τετέχθαι οἱ παῖδα bis habet Lb cum eadem lectionis varietate. ἀγησικλέους VabAgLb. mox παρθένον AgPcVabMLab. — Sq. φασιν om. M. tum γυναικῶν τὸ εἶδος δὲ La.

19. ἀγομένῳ Pc. tum ἀρίστονι Va. δημάρετος Vb.]

20. ὀκτὼ LbVn; ad marg. αὐτω Vn. mox καθημένων MVb.

Εὐνόμου βασιλευόντων, ἐν εἰρήνῃ διετέλεσεν οὖσα ἡ
3 Σπάρτη. (3) Χάριλλος[6] δὲ ὁ Πολυδέκτου τήν τε γῆν
ἐδῄωσεν Ἀργείοις (οὗτος γὰρ καὶ ὁ[7] ἐς τὴν Ἀργολίδα ἐσβα-
220 λών), καὶ ἔτεσιν οὐ πολλοῖς ὕστερον ὑπὸ ἡγεμόνι[8] Χαρίλ-
λῳ γίνεται καὶ ἡ Σπαρτιατῶν ἐπὶ Τεγεάτας ἔξοδος, ὅτε οἱ
Λακεδαιμόνιοι Τεγεάτας αἱρήσειν ἤλπισαν καὶ ἀποτεμεῖ-
σθαι τῆς Ἀρκαδίας[9] τὸ Τεγεατῶν πεδίον, ὑπούλῳ μαν-
4 τεύματι ἐπελθόντες[10]. (4) Μετὰ δὲ Χάριλλον τελευτή-
σαντα Νίκανδρος ὁ Χαρίλλου διαδέχεται τὴν ἀρχήν· καὶ τὰ
Μεσσηνίων ἐς Τήλεκλον τὸν τῆς ἑτέρας βασιλέα οἰκίας ἐν
τῷ ἱερῷ τῆς[11] Λιμνάδος συμβάντα ἐπὶ Νικάνδρου γίνεται
βασιλεύοντος. ἐσέβαλε δὲ καὶ ἐς τὴν Ἀργολίδα ὁ Νίκαν-
δρος στρατιᾷ καὶ τὰ πολλὰ ἐκάκωσε τῆς χώρας. μετα-
σχόντες δὲ Ἀσιναῖοι[12] Λακεδαιμονίοις τοῦ ἔργου δίκην μετ᾽
οὐ πολὺ Ἀργείοις ἀπέδοσαν σὺν μεγάλῳ πατρίδος τε ὀλέ-
5 θρῳ καὶ φυγῇ τῇ σφετέρᾳ. (5) Θεόπομπον δὲ τὸν Νικάν-
δρου βασιλεύσαντα μετὰ Νίκανδρον μέλλει καὶ αὖθις

Eunomi filio regnantibus, perpetua pax Spartanis fuit. (3) Charillus autem Polydectis filius Argivorum agrum igne ferroque vastavit: eodemque duce paucis post annis contra Tegeatas exiere Spartani, quum ambigui et perplexi oraculi auctoritatem secuti in spem venerunt, capturos se Tegeatas, Tegeatumque campos Arcadibus adempturos. (4) Charillo mortuo, Nicander filius in regnum successit. Hoc regnante Teleclus ex altera familia rex a Messeniis in Limnadis *Dianae* fano interficitur. Idem vero Nicander Argivorum fines hostiliter ingressus multis illos et magnis affecit calamitatibus. Eius facinoris quum participes fuissent Asinaei, graves Argivis poenas paulo post deleta patria profugi dedere. (5) De Theopompo vero Nicandri filio, qui post patrem regnavit, rursus erit mihi mentio facienda, quum ad res

6. *χάριλος* Ag.
7. *γὰρ καὶ ὁ ἐς τὴν Ἀργ.* CBPcAgLabVab (*ἐςβάλλων* PcAgLb, *ἐμβαλὼν* La). *ὁ* om. VaM (sec. S; *καὶ ἐς ὁ τὴν* M. sec. Exc. nostr.) S, qui *ἐδῄωσεν αὐτὴν* ex praecc. animo repetit. *γὰρ καίει τὴν Ἀργ.* AXKF.
8. *ἡγεμονίαν* M.
9. *ἀρκάδος* PcAgVaMLb. *Τεγεατικὸν* CSAgMVaLb; *Τεγεατῶν* AXKFBVbPcLa. *χωρίον*, ad marg. *πεδίον* R. „*λιμνάδος* male scribi pro *λιμνάτιδος* censet N. Heins. ad Ovid. Met. V. 98.“ Hemsterh. MS.
10. *ἐπαρθέντες* volunt KC. mox *μετὰ δὲ χαρίλλου* VbLa.
11. *τῆς* om. La. mox *ἐσέβαλλε* Ag.
12. *ἀθηναῖοι* Lb. mox *ἀπέδησαν* (fort. *ἀπέτισαν*) La. *ἀπέδωσαν* VaAg. tum *μεγ. τε πατρίδος ὀλ.* VaM. Deinde *τῆς σφετέρας* corr. Coraes.

ὁ λόγος[13] μοι προσθήσειν προελθόντι ἐς τὴν Μεσσηνίαν
συγγραφήν. Θεοπόμπου δὲ ἔτι ἔχοντος τὴν ἀρχὴν ἐν
Σπάρτῃ γίνεται καὶ ὁ περὶ τῆς Θυρεάτιδος[14] καλουμένης
χώρας Λακεδαιμονίοις ἀγὼν πρὸς Ἀργείους. Θεόπομπος
δὲ αὐτὸς οὐ μετέσχε τοῦ ἔργου γήρᾳ καὶ ὑπὸ λύπης τὸ
πλέον· Ἀρχίδαμον γὰρ Θεοπόμπου[15] ζῶντος ἔτι ἐπιλαμβά-
νει τὸ χρεών. οὐ μὴν ἄπαις ἐτελεύτησεν ὁ Ἀρχίδαμος, 6
Ζευξίδαμον δὲ ἀπολιπὼν υἱόν. Ζευξιδάμου δὲ Ἀναξίδαμος
ὁ παῖς ἐκδέχεται τὴν ἀρχήν. (6) Ἐπὶ τούτου Μεσσήνιοι
φεύγουσιν ἐκ Πελοποννήσου πολέμῳ τὸ δεύτερον κρατη-
θέντες[16] ὑπὸ Σπαρτιατῶν. Ἀναξιδάμου δὲ υἱὸς ἐγένετο
Ἀρχίδαμος, Ἀρχιδάμου δὲ Ἀγασικλῆς· καί σφισιν ὑπῆρ-
ξεν ἀμφοτέροις τὸν βίον διατελέσαι πάντα ἐν ἡσυχίᾳ[17] καὶ
πολέμων οὖσιν ἐκτός. (7) Ἀρίστωνι[18] δὲ τῷ Ἀγασικλέους 7
ἀγαγομένῳ γυναῖκα ἥντινα παρθένων μὲν τῶν ἐν Λακεδαί-
μονι εἶναί φασιν αἰσχίστην, γυναικῶν δὲ τὸ εἶδος καλλίστην
ὑπὸ Ἑλένης γενέσθαι, ταύτην ἀγαγομένῳ[19] τῷ Ἀρίστωνι 221
ἐγένετο υἱὸς Δημάρατος ἐν μόνοις μησὶν ἑπτά. καὶ αὐτῷ[20]

Messeniorum historia descenderit. Eo regnante inter Argivos et Lacedaemonios de Thyreatum quoque finibus dimicatum. Ei proelio Theopompus senio et animi aegritudine implicitus non interfuit. Nam eo vivente Archidamus filius moritur, Zeuxidamo tamen filio relicto, cui Anaxidamus item filius successit. (6) Eo imperante Lacedaemoniis Messenii iterum bello victi e Peloponneso abierunt. Anaxidamo Archidamus, Archidamo Agasicles nascitur. Utriusque tempora omnibus belli molestiis vacua, perpetua tranquillitate insignia fuere. (7) Aristo vero Agasiclis filius uxorem duxit puellam, quam Spartanarum omnium virginum fuisse tradunt turpissimam, mulierum vero omnium Helenae beneficio pulcherrimam. Ex ea quum filius natus esset mense

13. μέλλει καὶ αὖθις ὁ λόγος μοι προσθ. BPcAg (προθήσειν AgLb). μέλλει καὶ αὖθίς μοι ὁ λόγ. προσθ. Edd. ante B, VbLab. μέλλει μοι καὶ αὖθις ὁ λ. πρ. Va. μέλλει μοι καὶ αὖθις ἑτέρως πρ. sine ὁ λόγος, M.

14. θυραιάτιδος M.

15. θεοπέμπου ζῶντος ἔτι λαμβάνει (ἔπι supr. vers.) Lb. ἔπ … λαμβάνει (per ras. et corr. ἐπι—) Va; mox ἄπαις γ' ἐτελ. coni. Porson.

16. κρατηθέντος M. tum σπαρτιατῶν LabVb. mox ἀγησικλῆς Vab.

17. ἡσυχία Ag.

18. ἀρίστων Lb. Verba Ἀρίστωνι δὲ τῷ usque τετέχθαι οἱ παῖδα bis habet Lb cum eadem lectionis varietate. ἀγησικλέους VabAgLb. mox παρθένον AgPcVabMLab. — Sq. φασιν om. M. tum γυναικῶν τὸ εἶδος δὲ La.

19. ἀγομένῳ Pc. tum ἀρίστονι Va. δημάρετος Vb.)

20. ὀκτὼ LbVn; ad marg. αὐτῳ Vn. mox καθημένων MVb.

μετὰ τῶν ἐφόρων καθημένῳ τηνικαῦτα ἐν βουλῇ ηλθεν
οἰκέτης[21] ἀπαγγέλλων τετέχθαι οἱ παῖδα. Ἀρίστων δὲ
ἐπῶν τῶν ἐν Ἰλιάδι[22] ἐς τὴν Εὐρυσθέως γένεσιν πεποιη-
8 μένος λήθην ἢ μηδὲ ἀρχὴν[23] συνεὶς αὐτῶν οὐκ ἔφη τῶν
μηνῶν εἵνεκα[24] αὐτοῦ τὸν παῖδα εἶναι. τοῦτον μὲν δὴ τῶν
εἰρημένων μετάνοια[25] ἔλαβεν ὕστερον· Δημάρατον δὲ βα-
σιλεύοντα καὶ[26] τά τε ἄλλα εὐδοκιμοῦντα ἐν Σπάρτῃ καὶ
ἀπὸ τῶν Πεισιστρατιδῶν Κλεομένει συνελευθερώσαντα
Ἀθηναίους ἥ τε Ἀρίστωνος ἀγνωμοσύνη καὶ τὸ ἔχθος τὸ[27]
Κλεομένους ἐποίησεν ἰδιώτην. καὶ τοῦ μὲν παρὰ βασιλέα
Δαρεῖον ἐλθόντος ἐς Πέρσας ἐπὶ πολὺν[28] ἐν τῇ Ἀσίᾳ χρό-
9 νον διαμεῖναι τοὺς ἀπογόνους[29] φασίν. (8) Λεωτυχίδης
δὲ ἀντὶ Δημαράτου γενόμενος βασιλεὺς μετέσχε μὲν Ἀθη-
ναίοις καὶ Ἀθηναίων τῷ στρατηγῷ Ξανθίππῳ τῷ Ἀρίφρο-
νος τοῦ ἔργου τοῦ πρὸς Μυκάλῃ, ἐστράτευσε δὲ ὕστερον

ipso VII, eique in consilio Ephororum sedenti servus nunciasset puerum natum, eorum, qui de Eurysthei natali sunt, versuum *Homericae* Iliadis oblitus, vel quod illos omnino non satis intellexisset, negavit puerum eum, qui non esset legitimo mensium numero natus, a se genitum. Cuius eum postea *temere* effusae vocis facile poenituit. Demaratum enim spectata virtute virum, qui cum Cleomene Athenienses Pisistrati liberûm dominatu liberarat, Aristonis inconsiderata oratio et suscepta cum Cleomene simultas regno privavit. Quum autem in Persas ad Darium *exulatum* abisset, in longum ibi tempus eius propagatam posteritatem ferunt. (8) Leotychides vero rex in Demarati locum creatus. Is Atheniensium ducem Xanthippum Ariphronis filium ad Mycalen iuvit: idemque in Thessaliam contra Aleuadas profe-

21. ἱκέτης Ag. ἀπαγγέλων Vab. ἡ παῖδα La.

22. Il. τ, 117. εὐρυσθένεως Va; εὐρυσθενέως Lb; tum μὴ δὲ VbM.

23. ἀρχὴν CSBMPcdAgVaLb; τὴν ἀρχὴν AXKFVbLa. αὐτῶ PcLb.

24. τῶν μηνῶν εἶναι καὶ αὐτοῦ τὸν παῖδα. τοῦτον AXKFVbLa. τ. μην. εἶναι καὶ αὐτοῦ τὸν παῖδα εἶναι· τοῦτον PcAgVaLbM (τούτων Va). τ. μηνῶν εἶναι καὶ αὐτοῦ τὸν παῖδα. τοῦτον S, τῶν μηνῶν cum Sylburgio accipiens pro: mensium iustorum s. decem. τῶν μηνῶν εἵνεκα αὐτοῦ τὸν παῖδα εἶναι. τοῦτον CB, secuti Kuhnium, qui voluit ἕνεκα αὐτοῦ. Idem vero καὶ deleto ad μηνῶν subaudiendum putavit ἕνεκα. Porson. maluit: τῶν μηνῶν εἵνεκα εἶναι. F τῶν μηνῶν εἶναι ἱ.

25. μετάνοιαν AgVab.

26. καὶ om. Vb. ἐλευθερώσαντα Va.

27. τοῦ Κλεόμ. Vab.

28. πολὺ VabM. tum χρόνου Va.

29. τοὺς ἀπαγομένους VbLa. φασὶν LaAg. σφίσιν et hoc expuncto φασίν Vb; φασὶ rell. tum λεωτυχίδην δὲ Ag. Δημαρέτου VabLab.

τούτων καὶ[30] *ἐπὶ τοὺς Ἀλευάδας ἐς Θεσσαλίαν. καί οἱ*
καταστρέψασθαι Θεσσαλίαν πᾶσαν ἐξὸν[31] *ἅτε ἀεὶ νικῶντι*
ἐν ταῖς μάχαις, δῶρα ἔλαβε παρὰ τῶν Ἀλευαδῶν. ὑπαγό- 10
μενος δὲ ἐν Λακεδαίμονι ἐς δίκην ἔφυγεν ἐθελοντὴς ἐς Τε-
γέαν. καὶ ὁ μὲν αὐτόθι τὴν Ἀθηνᾶν τὴν Ἀλέαν ἱκέτευε[32],
Λεωτυχίδου δὲ ὁ μὲν παῖς Ζευξίδαμος ζῶντος ἔτι Λεωτυ-
χίδου καὶ οὐ[33] *πεφευγότος πω τελευτᾷ νόσῳ.* (9) *Ἀρχί-*
δαμος δὲ ὁ Ζευξιδάμου μετὰ Λεωτυχίδην ἀπελθόντα ἐς
Τεγέαν ἔσχε[34] *τὴν ἀρχήν. οὗτος ὁ Ἀρχίδαμος Ἀθηναίοις*
μάλιστα ἐκάκωσε τὴν χώραν, στρατῷ[35] *τε ἐσβάλλων ἐς γῆν*
τὴν Ἀττικὴν ἀνὰ πᾶν ἔτος, καὶ ὁπότε ἐσβάλοι[36], *διὰ πάσης*
ἐπεξῄει φθείρων, καὶ Πλαταιέων[37] *Ἀθηναίοις ὄντων εὔνων* 222
πολιορκίᾳ τὸ ἄστυ εἷλεν. οὐ μὴν[38] *τὸν πόλεμόν γε τὸν* 11
Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων γενέσθαι συνέσπευσεν, ἀλλὰ
καὶ ἐς ὅσον δυνάμεως ἧκε, διαμεῖναί σφισιν ἔπρασσε τὰς
σπονδάς. (10) *Σθενελαΐδας δὲ ἔς τε ἄλλα ὧν οὐκ ἀδύ-*

ctus facile totam Thessaliam armis subigere potuit, quum semper ei proeliis omnibus vincere contigisset. Sed quod ab Aleuadis fuisset donis corruptus, *de maiestate* postulatus, Tegean indicta causa ad aram Minervae Aleae supplex confugit. Leotychidae filius Zeuxidamus patre adhuc vivo et incolumi morbo absumtus est. (9) Zeuxidami vero Archidamus avo iam exulante imperavit. Hic Atheniensium agros vehementer vexavit, quum in Atticam quotannis excursiones faceret et omnia populabundus ageret ac raperet. Idem etiam Plataeensium, qui *socii et* amici Atheniensium erant, urbem per obsidionem cepit, quum tamen Peloponnesiorum in Athenienses bellum neutiquam concitarit; quin, ut pax inter eos maneret, quantum eniti potuit, elaborarit. (10) Verum Sthenelaidas vir quum alias potens,

30. *καὶ* om. SMAgVaLb. *θεσαλίαν* Ag.

31. *ἐξιὸν* Ag. *πᾶσαν ὕστερον* (hoc expunct.) *ἐξόν* Vb. Deinde *δίφην*, *κ* super *φ*, M.

32. *ἱκέτευε* SBMPcAgLb; *ἱκέτευεν* AXKFCVbLa. *καὶ ὁ μὲν* — *ἱκέτευε* Va ad marg. *τέγεαν* et *ἀλέαν* Vb.

33. *καὶ πεφευγότος πως* Vb. *οὐ* om. M.; *πω* om. Va.

34. *ἔσχεν* Ag. — Articulum post *οὗτος* addidimus e nostro.

35. *χώραν, στρατῷ τε* CSBPcAg; *χώραν στρ. δὲ* AXKFVabMLab; mox *ὁπότεν* Va.

36. *ἐςβάλλοι* Vb. *ἐςβάλλει*, o super ε, Ag. *ἐςβάλοι, πᾶσαν ἐπ.* Exc. Pal.

37. *πλατεαιέων* Ag; *πλατεαίων* Vb; mox *εὔνουν* Va; tum *εἶλεν* correct. e *εἶναι* M.

38. *οὐ μὲν* Vb. *τὸν Πελ.* AXKFS min. BPcAgLaVb (qui *Πελλοπ.*) *τῶν Πελ.* CS mai. MVaLb. Mox *στενελαΐδας* Vb.

νατος ἐν Λακεδαίμονι καὶ ἐφορεύων ἐν τῷ τότε τοῦ πολέμου μάλιστα ἐγένετο αἴτιος. καὶ ὁ πόλεμος οὗτος εὖ τὴν Ἑλλάδα ἔτι βεβηκυῖαν διέσεισεν ἐκ βάθρων, καὶ ὕστερον Φίλιππος ὁ Ἀμύντου σαθρὰν ἤδη καὶ οὐ παντάπασιν ὑγιῆ[39] προσκατήρειψεν αὐτήν.

CAPUT VIII.

De Cynisca, Archidami filia — Agide regnante Lacedaemonii ab Eleis Olympicis ludis prohibiti iis bellum inferunt, quod tertio anno componitur — Athenienses invadunt et ad Aegospotamos vincunt — Agis Leotychiden non agnoscit filium — Agesilaus regno privat Leotychiden.

Ἀρχιδάμου[1] δέ, ὡς ἐτελεύτα, καταλιπόντος παῖδας Ἆγίς τε πρεσβύτερος ἦν ἡλικίᾳ καὶ[2] παρέλαβεν ἀντὶ Ἀγησιλάου τὴν ἀρχήν. ἐγένετο[3] δὲ Ἀρχιδάμῳ καὶ θυγάτηρ, ὄνομα μὲν Κυνίσκα, φιλοτιμότατα[4] δὲ ἐς τὸν ἀγῶνα ἔσχε τὸν Ὀλυμπικὸν[5], καὶ πρώτη τε ἱπποτρόφησε γυναικῶν καὶ νίκην ἀνείλετο Ὀλυμπικὴν πρώτη[6]. Κυνίσκας δὲ ὕστερον γυναιξὶ καὶ ἄλλαις καὶ μάλιστα ταῖς ἐκ Λακεδαίμονος

tum vero de Ephoris unus, suscipiendi belli cumprimis auctor fuit: quod sane bellum Graeciam satis adhuc firmo innixam fundamento de gradu excussit: nec multo post Philippus Amyntae filius ruinosam et plane aegram aggressus collabefecit.

Cap. VIII. Quum decessisset Archidamus filiis *duobus* relictis, Agis, quod Agesilao maior natu erat, regnare coepit. Habuit Archidamus et filiam, Cyniscam nomine, quae ad Olympicas victorias virili propemodum animo adspiravit. Prima haec foeminarum omnium equos aluit, prima Olympicam palmam tulit. Post eam enim et aliae, in primis vero e Lacedaemone non-

39. ὑγειᾶ Va; tum προςκατήριψεν AXKFCSPcLbVbM; προςκατήῤῥιψεν AgLa; προςκατέῤῥιψεν Va; προςκατήρειψεν e coni. Porsoni B.

Cap. VIII. 1. ἀρχιδάμου M. mox ἆγις Lab, ut solent.

2. καὶ om. Ag*PcVaMLb.

3. ἐγέν. δὲ καὶ Ἀρχ. θυγ. Va.

4. φιλοτιμότατα S mai. B, ut emendavit Porson. et habet MLb; φιλοτιμώτατα Edd. rell. AgVab*PcLa.

5. Ὀλυμπικὸν, Ὀλυμπικὴν, Ὀλυμπικαὶ BPcAgLab Exc. Pal. ὀλυμπιακὸν, ὀλυμπιακὴν, ὀλυμπιακαὶ Edd. rell. VabM.

6. πρώτην La. tum γυναιξὶν AgVbLa. ἐκ Λακεδαίμονος B, ut voluit F et probat S. Μακεδονίας Edd. rell. MLabPcAgVa; sed in Va λακεδαιμο supra lin. λακεδαιμονίας Vb. Deinceps ὀλυμπιανικαὶ νίκαι Va. Sq. ἡ om. La.

γεγόνασιν Ὀλυμπικαὶ νῖκαι, ὧν ἡ ἐπιφανεστέρα ἐς τὰς νίκας[7] ἐστὶν αὐτῆς. δοκοῦσι δὲ οἱ Σπαρτιᾶταί μοι ποίησιν[8] 2
καὶ ἔπαινον τὸν ἀπ' αὐτῆς ἥκιστα ἀνθρώπων θαυμάσαι. ὅτι γὰρ μὴ τῇ Κυνίσκᾳ τὸ[9] ἐπίγραμμα ἐποίησεν ὅστις δή, καὶ ἔτι πρότερον Παυσανίᾳ τὸ[10] ἐπὶ τῷ τρίποδι Σιμωνίδης τῷ ἀνατεθέντι ἐς Δελφούς, ἄλλο δέ[11] γε παρὰ ἀνδρὸς ποιητοῦ Λακεδαιμονίων τοῖς βασιλεῦσιν οὐδέν ἐστιν ἐς μνήμην. (2) Ἐπὶ δὲ Ἄγιδος τοῦ Ἀρχιδάμου βασιλεύοντος Λακεδαι- 3
μονίοις[12] ἄλλα τε ἐγένετο ἐς Ἠλείους ἐγκλήματα, καὶ τοῦ ἀγῶνος τοῦ Ὀλυμπικοῦ καὶ ἱεροῦ τοῦ Ὀλυμπίασιν[13] ὑπ' αὐτῶν εἰργόμενοι μάλιστα[14] ἤχθοντο. ἀποστέλλουσιν οὖν 223
κήρυκα ἐπίταγμα[15] φέροντα Ἠλείοις Λεπρεάτας τε αὐτονό-

nullae sunt victrices in Olympicis renunciatae: quibus tamen illa longe gloria praestitit. Spartani vero et poëticen et omnem, quae ex ea hominibus contingere possit, gloriam omnium minime admirati mihi videntur. Nam nisi quod Cyniscae epigramma fecit nescio quis, et ante in Pausaniae tripodem Delphis dedicatum epigramma exaravit Simonides, aliud nihil a poëta quidem ullo de Laconicis regibus est memoriae proditum. (2) Agide Archidami filio regnante et alia Eleis Lacedaemonii crimini dederunt, et illud in primis acriter expostularunt, quod Olympicis ludis et Iovis templo prohibiti fuissent. Fetiali itaque misso Eleis imperant, ut Lepreatas, et alios finitimos, qui ipsis pare-

7. ἐς τὰς νίκας [Va δίκας] ὡδή ἐστιν αὐτῆς VabLa: Vt ad marg. inserit ὡδὴ, unde Schneiderus hanc eruit lectionem: ὧν εἰς τὴν ἐπιφανεστέραν αὐτῆς νίκην ἐστὶν ᾠδή. S. ὡδὴ ex αὐτὴ natum, idque in αὐτῆς depravatum esse censet, unde recepit emendationem Clavierii, αὐτὴ pro αὐτῆς scribentis. Vulgatam recte interpretatur S, ὧν (γυναικῶν) ἐς τὰς νίκας ἡ ἐπιφανεστέρα ἐστὶν αὐτῆς sc. νίκη.

8. ποιήσειν VabMLab. ἐπ' αὐτῆς Vab. ἥκ. ἀνθρ. οντες (ὄνταις La.) θαυμ. VbLa. ἥκιστ' ὄντ' ἀνθ. Va. θαυμασταὶ La. Fort scribendum: ποιήσεως καὶ ἐπαίνων τῶν ἀπ' αὐτῆς ἢ ἀ. ὄντες θαυμασταί.

9. τῷ LaVb. ὃ ἐποίησεν coni. Coraes. ὅστις δή ποτε VabLa. Mox Παυσανίαν (ν exp.) Vb.

10. τῷ ἐπὶ τῷ τρ. AgLb. τὸ ἐπὶ τῷ τρ. BPc. τὸ ἐπὶ τρ. Edd. rell. M. τῷ ἐπὶ τρ. VabLa. Σιμωνήδης, ι super η, M. σημωνίδης τῷ ἀνατιθέντι La.

11. ἄλλο δέ γε BPcAgMLab [γε om. La] Vab; ἄλλο δή γε Edd. rell. ἄλλο δή τι coni. Porson. ἄλλου δή γε coni. F. ποιητοῦ μακεδονίων Va Lb. μακεδενίων M. tum οὐδέν ἐστιν οὐδὲν ἐς μν. Lb.

12. Λακεδαιμονίων. Exc. Pal. Mox Ὀλυμπιακοῦ Edd. Codd.

13. ἐν ὀλυμπ. Va. Ὀλυμπίασιν SB. Ὀλυμπιάσιν edd. rell. Lb. Ὀλυμπιᾶσιν VabLa.

14. μάλα Lb. . . χθοντο Va; prima lit. ob ras. et corr. amb.

15. ἐπίγραμμα Vb. mox ἀνόμους, eoque expuncto ad marg. γρ. αὐτονόμους R. τε om. La.

μους ἀφιέναι καὶ ὅσοι τῶν περιοίκων ἄλλοι σφίσιν ἦσαν ὑπήκοοι. ἀποκριναμένων δὲ Ἠλείων ὡς ἐπειδὰν τὰς περιοικίδας τῆς Σπάρτης[16] πόλεις ἴδωσιν ἐλευθέρας, οὐδὲ αὐτοὶ μελλήσουσιν ἔτι ἀφιέναι τὰς ἑαυτῶν, οὕτω Λακεδαιμόνιοι καὶ ὁ βασιλεὺς Ἆγις ἐσβάλλουσιν ἐς τὴν Ἠλείαν.
4 τότε μὲν δὴ τοῦ θεοῦ σείσαντος ὀπίσω τὸ στράτευμα ἀπεχώρησεν ἄχρις[17] Ὀλυμπίας καὶ τοῦ Ἀλφειοῦ προελθόντες· τῷ δὲ ἐφεξῆς ἔτει τήν τε χώραν ἐδῄωσεν[18] ὁ Ἆγις καὶ ἤλασε τῆς λείας τὴν πολλήν. Ξενίας δὲ ἀνὴρ Ἠλεῖος Ἄγιδί τε ἰδίᾳ ξένος καὶ Λακεδαιμονίων τοῦ κοινοῦ πρόξενος ἐπανέστη τῷ δήμῳ σὺν τοῖς τὰ χρήματα ἔχουσι[19]. πρὶν δὲ Ἆγιν καὶ τὸν στρατὸν ἀφῖχθαί σφισιν ἀμύνοντας, Θρασυδαῖος προεστηκὼς τότε τοῦ Ἠλείων δήμου μάχῃ Ξενίαν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ κρατήσας ἐξέβαλεν ἐκ τῆς πόλεως.
5 Ἆγις δὲ ὡς ἀπήγαγεν ὀπίσω τὴν στρατιάν, Λυσίστρατον Σπαρτιάτην καὶ μοῖράν τε τῆς δυνάμεως καὶ Ἠλείων κατα-

rent, suis uti sinerent legibus. Qui quum respondissent, simulac finitimas Spartae civitates liberas vidissent, nihil sibi causae fore, quin et ipsi sociis suis libertatem redderent: eo responso commoti Lacedaemonii, cum Agide rege in Eleorum fines invaserunt: verum in Olympiam usque, et ad Alpheum amnem progressi, terrae *crebris* motibus conterriti, retro agmen egere. Anno insequenti Eleorum agrum Agis populatus magnam ex eo praedam egit. Tum Xenias Eleus, et privatim Agidis et publice Lacedaemoniorum hospes, adversus populum insurrexit una cum ditioribus. Verum priusquam cum exercitu Agis praesto esset, Thrasydaeus, cui rerum summa a populo commissa fuerat, Xeniam totamque eius manum pugna superatos urbe pellit. Agis vero domum cum exercitu reversus Lysistratum Spartanum cum parte

16. τῆς Σπάρτης πόλεις B secutus Amasaeum, qui vertit: *finitimas Spartae civitates*. τὰς παρὰ τῇ πόλει Edd. rell. Codd. περὶ τῇ πόλει coni. Coraes, quod probat S. Tum μελήσουσιν Va et ἐςβάλουσιν Vb. ἠλεῖαν p. corr. post ras. Va; ἠλεῖαν M.

17. ἄχρι BPcAg. ἄχρις Edd. rell. LabVabM. tum προελθόντος VaLa. mox pro Ἀλφειοῦ Pc. ἀμφίου.

18. ἐδήλωσεν ὁ Ἄ. κ. ἤλασεν Vb. καὶ om. La. τῆς ἠλείας MLa; tum πόλιν Ag. ξενείας La.

19. ἔχουσιν VbAg. mox ἀφίχθαι La; ἀμυνοῦντας coni. Coraes. ἀμύντας VaM. Θρασυδαῖος CSB, ut Palmerius et K e Xenoph. H. Gr. III, 11, 21. correxerunt. Θράσυδρος AXKF h. l. et infra. Θράσυδος et infra Θρασύδιος PcAgLabMVab [Vb θράσυος sec. loc.]. Θρασύδεος i. e. Θρασυδαῖος Porsonus. προσεστηκὼς La; προεστηκὸς (et supra lin. ω) Vb; mox λυσίτρατον id.

λείπει τοὺς φυγάδας κακουργεῖν σφᾶς ὁμοῦ Λεπρεάταις τὴν χώραν. τρίτῳ δὲ ἔτει[20] τοῦ πολέμου Λακεδαιμόνιοι μὲν καὶ Ἆγις παρεσκευάζοντο ὡς ἐς τὴν Ἠλείαν καὶ τότε ἐσβαλοῦντες· οἱ δὲ Ἠλεῖοι καὶ Θρασυδαῖος (κεκακωμένοι γὰρ ἐς τὸ ἔσχατον ἦσαν) συγχωροῦσι[21] μήτε τῶν περιοίκων ἔτι ἄρχειν καὶ τοῦ ἄστεως κατερεῖψαι τὸ τεῖχος, Λακεδαιμονίους τε ἐν Ὀλυμπίᾳ καὶ θύειν τῷ θεῷ καὶ τὸν ἀγῶνα ἐξεῖναί σφισιν[22] ἀγωνίζεσθαι. (3) Ἐνέβαλλε[23] δὲ καὶ ἐς 6
τὴν Ἀττικὴν συνεχῶς ὁ Ἆγις στρατιᾷ, καὶ ἐπετείχισε[24] φρούριον Ἀθηναίοις τὸ ἐν Δεκελείᾳ· καταλυθέντος δὲ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς τοῦ Ἀθηναίων ναυτικοῦ Λύσανδρος ὁ Ἀριστοκρίτου[25] καὶ Ἆγις ὅρκους μὲν θεῶν ὑπερέβησαν, 224
οὓς ὤμοσαν Ἀθηναίοις ἐν κοινῷ Λακεδαιμόνιοι, κατὰ σφᾶς δὲ αὐτοὶ καὶ οὐ μετὰ Σπαρτιατῶν τοῦ κοινοῦ τὸ βούλευμα ἐς τοὺς συμμάχους ἐξήνεγκαν ἐκκόψαι προῤ- 7
ῥίζους τὰς Ἀθήνας. τὰ μὲν οὖν ἐς πόλεμον μάλιστα ἐπι-

copiarum et Eleorum exules relinquit, qui cum Lepreatis agrum *quotidianis* populationibus vexarent. Tertio demum eius belli anno, quum Agis exercitu comparato denuo esset in Eleorum fines invasurus, Thrasydaeus de populi sententia, affecta iam malorum diuturnitate et prope consumta civitate, pacem his conditionibus accepit: In posterum finitimis non imperaturos: urbis muros demolituros: Lacedaemoniis Olympiae Iovis sacrum sacrosque ludos celebrare, et in eorum ludorum certamina descendere liciturum. (3) Inde Agis in Atticam bellum continuo intulit: idemque ad Decelean contra Athenienses castellum munivit. Deleta vero ad Aegospotamos Atheniensium classe, Agis cum Lysandro (Aristocriti filio) foederis, quod inter Athenienses et Lacedaemonios sancitum fuerat, quum id tamen Spartani non iussissent, religionem violavit. Illi enim suis duntaxat ipsorum auspiciis scitum cum sociis fecerant de Atheniensium civitate radicitus exscindenda. Hae fuere Agidis res bellicae maxime

20. ἔτι VbLa. κεκωμενοι Va.

21. συγχωροῦσιν Ag. ἄστεος La. ποίου; rogat *Palmer. MS.* κατεῤῥεῖψαι Ag; κατερεῖψαι BPc. Pors. κατερίψεαι La. κατερίψαι VbLb; καταρίψαι Va; καταῤῥίψαι edd. rell. M.

22. σφίσειν Va; tum ἀγωνίζεσθαι BPcAg; ἀγωνίσασθαι Edd. rell. VabMLab.

23. ἐνέβαλλε BPcAgLb. ἐνέβαλε Edd. rell. LaVb; ἐσέβαλε voluit Porson. στρατιᾷ CSB ex corr. Sylburgii, quam confirmat VbLa. στρατίᾳ Ag; στρατεία AXKFPcVaMLb.

24. ἐπετείχησε Va. ἐν σικελίᾳ La. δεκελίᾳ Vb. Deinde ἐν ante Αἰγ. om. Va.

25. λύσ. ὀριστοκρίτου VbLa. mox πρὸςῤῥίζους La.

σημα τοιαῦτα ὑπῆρχε[26] τῷ Ἄγιδι. (4) Προπέτειαν δὲ τὴν
Ἀρίστωνος ἐς Δημάρατον καὶ Ἄγις ἐς τὸν παῖδα ἔσχε Λεω-
τυχίδην[27], καί οἱ κατά τινα οὐκ ἀγαθὸν δαίμονα ἐσῆλθεν
ἐς ἐπήκοον τῶν ἐφόρων εἰπεῖν ὡς οὐχ αὑτοῦ νομίζοι Λεω-
τυχίδην. ἐπέλαβε μέν τοι καὶ Ἄγιν μετάνοια[28] ὕστερον,
καὶ (ἔφερον γὰρ τηνικαῦτα οἴκαδε ἐξ Ἀρκαδίας αὐτὸν νο-
σοῦντα) ὡς ἐγίνετο ἐν Ἡραίᾳ, καὶ τὸ πλῆθος μάρτυρας
ἐποιεῖτο ἦ μὴν[29] Λεωτυχίδην ἑαυτοῦ παῖδα ἡγεῖσθαι, καί
σφισι[30] σὺν ἱκεσίᾳ τε καὶ δακρύοις ἐπέσκηπτε πρὸς Λακε-
8 δαιμονίους ταῦτα ἀπαγγέλλειν. (5) Μετὰ δὲ Ἄγιν ἀπο-
θανόντα ἀπήλαυνεν Ἀγησίλαος τῆς βασιλείας Λεωτυχί-
δην[31] ἐς μνήμην ἄγων Λακεδαιμονίοις[32] τὰ ὑπὸ Ἄγιδός
ποτε λεχθέντα ἐς τὸν Λεωτυχίδην. ἀφίκοντο δὲ καὶ οἱ
ἐξ Ἡραίας Ἀρκάδες, καὶ ἦσαν τῷ Λεωτυχίδῃ[33] μάρτυρες
9 ὁπόσα Ἄγιδος τελευτῶντος ἤκουσαν. τῷ δὲ Ἀγησιλάῳ καὶ
Λεωτυχίδῃ παρέσχεν ἐς πλέον τὸ μάντευμα ἀντιλογίαν τὸ
ἐκ Δελφῶν, γεγονὸς[34] μὲν ἐκεῖ, ἔχον δὲ οὕτω·

illustres. (4) Cuius non alia fuit de Leotychide filio quam Aristonis de Demarato futilitas: siquidem et hic audientibus Ephoris, fortunae quadam malignitate impulsus, non putare se dixit, ex se Leotychiden natum. Cuius eum *levitatis* facile postea poenituisse constitit. Quum enim morbo implicitus ex Arcadia domum reportaretur, apud Heraean testes fecit, qui cum eo erant, omnes, nihil se dubitare, Leotychiden ex se genitum esse: totique isti multitudini multis cum precibus et lacrymis iniunxit, ut hoc apud Lacedaemonios testimonium dicerent. (5) Verum Agide mortuo Leotychiden Agesilaus regno *facile* expulit, quum ea populo in memoriam redegisset, quae de eo aliquando Agis dixisset. Praesto tamen et Leotychidae ipsi ab Heraea Arcades fuere, qui morientis iam Agidis verba renunciarunt. Auxit inter Agesilaum et Leotychiden disceptationem Delphicum oraculum his versibus editum:

26. *ὑπῆρχεν* VbAg.

27. *τελεωχύδην* La. mox *ἐπίκοον* Vb. *τῶν φόρων* M; seq. *ὡς* om. Va; deinceps *οὐκ αὑτοῦ* idem. *νομίζει* La.

28. *μετάνια* Ag. *καὶ ἔφορον* La. Seq. *οἴκαδε* om. Vb. *ἐγένετο* La.

29. *μὰν* Pc.

30. *σφισιν* VbM; *οἰκεσία* (o exp. in Vb) VbLa. tum *δακρύεις* Ag. *πρὸς λακεδαιμονίοις*, ου super οι, La. *ἐπαγγέλλειν* AgVaM.

31. *τελεωχίδην* La. — Sqq. *ἐς μνήμην — λεωτυχίδην* om. M.

32. *λακεδαιμονίους* AVabLa; *τὰ ἀπὸ* Ag.

33. *λεωτυχίδι* Vb; *αὐτῷ λεωτ.* Va; mox *λεωτυχίδι παρέσχον* Vb. *ἐς πλέω* La.

34. *γεγονὼς — ἔχων* AgLa. *ἐκεῖ* suspectum est.

Φράζεο δή, Σπάρτη, καίπερ μεγάλαυχος ἐοῦσα,
Μὴ σέθεν ἀρτίποδος βλάστη[35] χωλὴ βασιλεία.
Δηρὸν γὰρ μόχθοι[36] σε κατασχήσουσιν ἄελπτοι
Φθερσίβροτόν[37] τ' ἐπὶ κῦμα κυκωομένου πολέμοιο.

τότε ουν Λεωτυχίδης μὲν ἐς Ἀγησίλαον ταῦτα ἔφασκεν εἰ- 225 ρῆσθαι· τὸν γὰρ δὴ ἕτερον τῶν ποδῶν ἐπεπήρωτο ὁ Ἀγησίλαος, Ἀγησίλαος δὲ ἐς Λεωτυχίδην αὐτὰ ἔτρεπεν[38] οὐ γνήσιον ὄντα Ἄγιδος. Λακεδαιμόνιοι δὲ, καίπερ ἐνὶ σφίσιν ὄν, οὐκ ἐπανήγαγον[39] τὸ ἀμφισβήτημα ἐς Δελφούς· αἴτιος δ', ἐμοὶ δοκεῖν[40], Λύσανδρος ἐγένετο ὁ Ἀριστοκρίτου [Ἀγησιλάῳ[41]] συσπεύδων ἐξ ἅπαντος τὴν βασιλείαν γενέσθαι.

Sparta cave, quamvis te maxima gloria tollat,
Heu tibi ne claudus recti cruris noceat rex:
Tunc inopinatos longum patiere labores,
Letiferique undam miscentem cuncta duelli.

Haec in Agesilaum dixisse Apollinem, contendebat Leotychides, quod altero ille pede claudicaret. At Agesilaus in Leotychiden retorquebat, quod neque legitimus neque ab Agide esset genitus. Eam disceptationem Lacedaemonii ad oraculum, quum id arbitratu suo facere possent, non retulerunt tamen; auctoritatem scilicet Lysandri Aristocriti filii secuti, qui vehementer, ut Agesilao regnum decerneretur, contendebat.

35. *ἀρτίποδες* La in corr.; *βλάστη* CSBPc. *βλάψη* AXKFAgVab MLab. cf. Plut. Ages. 3. Lysand. 22.

36. *μόχθοις σε* Lb. *μόχθησεν κατ.* Vb. *ἄεπτοι* Va.

37. *φθερσίβροντον* Ag. *φθερσίμβροτον* M. *φθερσίμβροτοι* LbVa. *φθερσιβρότων* Vb. *φθερσίβρ τ' ἐπὶ* La. *φθερσιβρότου* mavult B. tum *κυκωομένου* MVaAXKFCS. *κυκοωμένου* Vb. *κυκωύμενον* BPc Ag. *κυκωομένον* Lab. Mox *χεωτυχίδης* Lb. *εἰρᾶσθαι* La.

38. *ἔπρεπεν* Ag.

39. *ἐπανηγάγοντο τὸ* VbLa.

40. *δοκεῖν* B, ut coni. S, et habet expuncto *ν* Ag. *δοκεῖ* Edd. PcVab MLab.

41. *Ἀγησιλάῳ* CB uncis inclusum inseruerunt ex Amasaeo [C post *βασιλείαν*]; abest ab Edd. Codd.; sed lacunam innuit La, qui ad marg. habet *λύπει* i. e. *λείπει*. abest ab Edd. Codd. Post *βασιλείαν* AXKFS habent *οἱ*, quod om. PcAgVabLab. *συνσπεύδων* Lb. *συνεσπεύδων* M. *ἐκγενέσθαι* Va. Locus nondum sanus.

CAPUT IX.

Agesilao regnante Lacedaemonii in Asiam contra Artaxerxem traiicere decernunt, et ceteras Graeciae civitates in societatem belli vocant — Agesilaus Aulidem devehitur, dein Lydiam invadit, ac Persas proelio vincit — Artaxerxes Timocratem in Graeciam cum pecunia mittit, ut Graecos ad bellum contra Lacedaemonios suscipiendum sollicitet — Lacedaem. bellum contra Thebanos decernunt — bellum Corinthiacum geritur et Agesilaus exercitum ex Asia reducit — Thebanos ad Coroneam vincit.

Βασιλεύει τε δὴ Ἀγησίλαος ὁ Ἀρχιδάμου, καὶ Λακεδαιμονίοις ἤρεσε[1] διαβῆναι ναυσὶν ἐς τὴν Ἀσίαν Ἀρταξέρξην τὸν Δαρείου αἱρήσοντας· ἐδιδάσκοντο γὰρ ὑπό τε ἄλλων τῶν ἐν τέλει καὶ μάλιστα ὑπὸ Λυσάνδρου μὴ τὸν Ἀρταξέρξην σφίσιν ἐν τῷ πρὸς Ἀθηναίους πολέμῳ, Κῦρον δὲ εἶναι τὸν τὰ χρήματα διδόντα ἐς τὰς ναῦς. Ἀγησίλαος δὲ (ἀπεδείχθη[2] γὰρ διαβιβάσαι τε ἐς τὴν Ἀσίαν τὸν στρατὸν καὶ δυνάμεως ἡγεμὼν τῆς πεζῆς) περιέπεμπεν ἔς τε Πελοπόννησον πλὴν Ἄργους καὶ ἐς τοὺς Ἕλληνας τοὺς ἐκτὸς Ἰσθμοῦ,
2 συμμαχεῖν σφίσιν ἐπαγγέλλων. Κορίνθιοι μὲν οὖν, καίπερ ἐς τὰ μάλιστα ἔχοντες προθύμως μετασχεῖν τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν στόλου, κατακλυσθέντος[3] σφίσιν ἐξαίφνης ναοῦ

Cap. IX. Regnum ubi adeptus est Agesilaus Archidami filius, classem Lacedaemoniis placuit in Asiam transmitti, qua bellum contra Artaxerxem Darii filium transportaretur. Cognoverant enim quum a ceteris civitatis principibus, tum in primis a Lysandro, in bello adversus Athenienses non ab Artaxerxe, sed a Cyro se fuisse pecunia adiutos. Agesilaus exercitum in Asiam traducere iussus ac terrestrium copiarum imperator declaratus dimisit legatos, qui Peloponnesi populos omnes, praeter Argivos, Graecos item ceteros, qui extra Isthmum sunt, ad belli eius societatem adhortarentur. Corinthii quidem tunc, etsi nihil cupiebant impensius, quam eius transmissionis esse participes, everso tamen repentina maris eluvione Iovis templo, cui apud ipsos

Cap. IX. 1. ἤρεσκεν Ag. Ἀρταξέρξην, ν super ρ priori, M. ἐρήσοντας La; διδόντα om. Va.
2. ἀπεδείχθη διαβιβάσας ἐς Vb. διαβιβάσας etiam PcAgLa. mox πελοπόνησον Vb. ἐπαγγέλων La.
3. κατακαυθέντος C. e coni. Camerarii. Propter adiunctum ἐξαίφνης S mavult καταλυθέντος; κατακλεισθέντος VbLa. κατακλυσθέντας Lb.

Διὸς ἐπίκλησιν Ὀλυμπίου ποιησάμενοι πονηρὸν οἰωνὸν
καταμένουσιν ἄκοντες. Ἀθηναίοις δὲ ἦν μὲν ἡ[4] *πρόφασις*
ἐκ τοῦ Πελοποννησίων πολέμου καὶ ἐκ νόσου τῆς λοιμώ-
δους ἐπανήκειν τὴν πόλιν ἐς τὴν πρότερόν ποτε οὖσαν εὐ-
δαιμονίαν· πυνθανόμενοι δὲ δι' ἀγγέλων[5] *ὡς Κόνων ὁ*
Τιμοθέου παρὰ βασιλέα ἀναβεβηκὼς εἴη, κατὰ τοῦτο ἡσύ-
χαζον μάλιστα. ἀπεστάλη δὲ καὶ ἐς Θήβας πρεσβεύειν 3
Ἀριστομηνίδας, μητρὸς μὲν τῆς Ἀγησιλάου πατήρ, Θηβαίοις
δὲ εἶχεν ἐπιτηδείως καὶ ἐγεγόνει τῶν δικαστῶν οἳ Πλαται-
εῦσιν ἁλόντος[6] *τοῦ τείχους ἀποθανεῖν τοὺς ἐγκαταλει-*
φθέντας ἔγνωσαν. Θηβαῖοι μὲν οὖν κατὰ τὰ αὐτὰ Ἀθη- 226
ναίοις ἀπείπαντο, οὐ φάμενοι βοηθήσειν[7]. (2) *Ἀγησί-*
λαος δέ, ὡς αὐτῷ τά τε οἴκοθεν καὶ παρὰ τῶν συμμάχων
τὸ στράτευμα ἤθροιστο καὶ ἅμα αἱ νῆες εὐτρεπεῖς[8] *ἦσαν,*
ἀφίκετο ἐς Αὐλίδα τῇ Ἀρτέμιδι θύσων, ὅτι καὶ Ἀγαμέμνων
ἐνταῦθα ἱλασάμενος τὴν θεὸν τὸν ἐς Τροίαν στόλον ἤγα- 4
γεν. ἠξίου δὲ ἄρα ὁ Ἀγησίλαος πόλεώς τε εὐδαιμονεστέρας

Olympii cognomen fuit, tanquam prodigio perterrefacti, inviti illi quidem se domi continuere. Athenienses Peloponnesiaci belli calamitates reliquas et in primis pestilentiam causati, quod scilicet a spe pristinae fortunae longissime abessent, re vero ipsa, quod nuncium acceperant, Cononem Timothei filium ad regem venisse, plane cessarunt. Missus est etiam ad Thebanos Aristomenides, quod et Agesilai maternus avus erat, et ipsis Thebanis minime alienus: siquidem eorum iudicum unus fuerat, qui, capto Plataeensium castello, cui Tichos nomen, eos, qui intus relicti fuerant, occidendos censuerant. At illi non aliter, quam Athenienses, auxilia se missuros negarunt. (2) Agesilaus statim domi habito delectu, sociorum auxiliis in unum contractis, classeque aedificata et instructa, Aulidem rem divinam Dianae facturus venit, quod illinc Agamemnon etiam dea placata ad Troiam solvisset. Se certe intelligebat beatioris, quam Agame-

4. *ἡ πρόφ.* AXKFCMLabAgVab *Pc. *ἡ* tacite om. SB; sq. *τοῦ* om. M. Post *λοιμώδους* Sylb. *οὔπω*, C *οὐκ* inseri vult. Sed *ἐπανήκειν* de conatu studioque recte interpretatur S. Mox *πρότερός* M.

5. *δι' ἀγγέλλων* Vb. *ἀνεβηκὼς* Va. mox *ἀπεστάλλη* Ag. tum *στομηνίδας* Va.

6. *ἁλόντες* La. tum *ἐγκαταλειφθέντας* CS mai. ut Thuc. III, 22. *οἱ ἐν τῇ πόλει τῶν Πλαταιέων ὑπολελειμμένοι.* confirmat coniecturam Vb. *ἐγκαταληφθέντας* rell.

7. *βοηθῆσαν* M. mox *οἰκόθεν* FCS.

8. *εὐπρεπεῖς* AgVb.

ἢ Ἀγαμέμνων βασιλεὺς εἶναι, καὶ ἄρχειν τῆς Ἑλλάδος πάσης ὁμοίως ἐκείνῳ, τό τε κατόρθωμα[9] ἐπιφανέστερον ἔσεσθαι, βασιλέα κρατήσαντα Ἀρταξέρξην εὐδαιμονίαν κτήσασθαι τὴν Περσῶν ἢ ἀρχὴν καθελεῖν τὴν Πριάμου. θύοντος δὲ αὐτοῦ Θηβαῖοι σὺν ὅπλοις ἐπελθόντες[10] τῶν τε ἱερείων καιόμενα ἤδη τὰ μηρία ἀποῤῥίπτουσιν ἀπὸ τοῦ βωμοῦ καὶ αὐτὸν ἐξελαύνουσιν ἐκ τοῦ ἱεροῦ.
5 Ἀγησίλαον δὲ ἐλύπει μὲν ἡ θυσία μὴ τελεσθεῖσα, διέβαινε δὲ ὅμως ἐς τὴν Ἀσίαν καὶ ἤλαυνεν ἐπὶ τὰς Σάρδεις. (3) Ἦν γὰρ δὴ[11] τῆς Ἀσίας τῆς κάτω μέγιστον μέρος τηνικαῦτα ἡ Λυδία, καὶ αἱ Σάρδεις πλούτῳ τε καὶ παρασκευῇ προεῖχον, τῷ[12] τε σατραπεύοντι ἐπὶ θαλάσσῃ τοῦτο οἰκητήριον ἀπεδέδεικτο καθάπερ γε αὐτῷ
6 βασιλεῖ τὰ Σοῦσα. γενομένης δὲ πρὸς Τισσαφέρνην σατράπην τῶν περὶ Ἰωνίαν μάχης[13] ἐν Ἕρμου πεδίῳ τήν τε ἵππον τὴν Περσῶν ἐνίκησεν ὁ Ἀγησίλαος καὶ τὸ πεζὸν τότε πλεῖστον[14] ἀθροισθὲν μετά γε τὸν Ξέρξου καὶ πρότερον ἔτι ἐπὶ Σκύθας Δαρείου καὶ ἐπὶ Ἀθήνας

mnon olim fuisset, civitatis regem esse, neque minus, quam olim ille, cunctae Graeciae imperare. Quod si Artaxerxem vinceret et Persarum opibus potiretur, multo maius et clarius facinus hoc videri posse sperabat, quam fuisse Priami regnum evertere. Rei divinae operam dantem Thebani cum armis adorti accensa iam super aris femora disiiciunt, ipsum e templo expellunt. Hic ille, etsi disturbatum sacrum, priusquam litatum esset, molestissime ferebat, in Asiam tamen transmisit ac Sardeis primum appulit. (3) Erat enim tunc inferioris Asiae pars maxima Lydia, et *in ea urbs nobilissima* Sardeis; *quae praeterquam quod* opibus et omni copiarum genere ceteras longe anteibat, eius, qui maritimam praefecturam obtinebat, *ita* regia erat, uti Susa regis ipsius. Congressus vero cum Tissapherne, Ioniae satrapa, in Hermi campis vicit Persarum non modo equitatum, sed etiam peditatum, qui tanto tum numero erat collectus, ut post eum exercitum, quem Xerxes adversus Athenas duxit, et ante illum Darius contra Scy-

9. κατόρθομα Va.
10. συνελθόντες Vb. ἐλθόντες Pc. ἀποῤῥήπτουσιν Ag.
11. γὰρ διὰ τῆς Ag. τε post πλούτῳ om. Lab.
12. τότε La. mox τῶν ἐπὶ θαλ. coni. S. Deinde ἀποδέδεικτο Ag. — Sq. γε om. VaM. mox τησαφέρνην Ag. τισαφέρνην VaLa.
13. μάχην La. ἐν om. MVa. παιδίῳ La. ἵππῳ (et supra lin. ον) VbM. τῶν περσῶν La.
14. πλεῖστον τότε BPcAg; τότε πλ. Edd. rell. VabMoLab.

στρατόν. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἀγασθέντες τὸ ἐς τὰ πρά-
γματα τοῦ Ἀγησιλάου πρόθυμον διδόασιν ἄρχοντα εἶναι
καὶ τῶν νεῶν αὐτόν[15]. ὁ δὲ ταῖς μὲν τριήρεσιν ἐπέστη-
σεν ἡγεμόνα Πείσανδρον (τοῦ Πεισάνδρου δὲ ἐτύγχανε
συνοικῶν ἀδελφῇ), τῷ πολέμῳ δὲ αὐτὸς κατὰ γῆν[16] προσ-
εῖχεν ἐῤῥωμένως. καί οἱ θεῶν τις ἐβάσκηνε[17] μὴ ἀγα- 7
γεῖν τὰ βουλεύματα ἐς τέλος. (4) Ὡς γὰρ δὴ ἐπύθετο 227
Ἀρταξέρξης μάχας τε ἃς ἐνίκησεν Ἀγησίλαος, καὶ ὡς τὸ
πρόσω χειρούμενος τὰ ἐν ποσὶ πρόεισιν ἀεὶ σὺν τῷ
στρατῷ, Τισσαφέρνην[18] μὲν καίπερ τὰ πρότερα εὐεργέτην
ὄντα ζημιοῖ θανάτῳ, Τιθραύστην[19] δὲ κατέπεμψεν ἐπὶ θά-
λασσαν, καὶ φρονῆσαί τε δεινὸν καί τι[20] καὶ ἐς τοὺς Λακε- 8
δαιμονίους ἔχοντα δυσνοίας. οὗτος ὡς ἀφίκετο ἐς Σάρ-
δεις, αὐτίκα ἐπενόει τρόπον ᾧ τινι ἀναγκάσει Λακεδαιμο-
νίους τὴν ἐκ τῆς Ἀσίας ἀνακαλέσασθαι στρατιάν. ἄνδρα

thas, esset maximus. Hominis itaque in bellicis rebus alacritatem admirati Lacedaemonii classis etiam imperium ei detulerunt. At ille quum studium curamque omnem ad res magnas terrestribus copiis gerendas contulisset, rebus navalibus Pisandrum uxoris suae fratrem praefecit. Verum quo minus voti fieret compos, deorum nescio quis invidit. (4) Ubi enim primum audivit Artaxerxes, Agesilaum, aliquot iam proeliis prospere factis, quae ante pedes (ut aiunt) sunt, praetermittere, ac novos semper rerum progressus quaerentem ulteriora appetere, Tissaphernem apud se prius illustri gratia hominem, capitis damnatum, occidendum curat, eique successorem, qui orae maritimae praeesset, Tithrausten mittit, hominem quum in rebus gerendis sollertem, tum vero odio in Lacedaemonios nonnihil laborantem. Hic ut primum Sardeis attigit, rationem excogitavit, per quam efficeret, ut Lacedaemonii imperatorem suum cum exercitu ex

15. αὐτὸν CSB e corr. Kuhnii. αὐτῶν AXKFPcAgVabMLabVn, sed in Vn supra lin. όν. Mox ἀπέστησεν MLb. τὸν Πεισάνδρ. Vb; tum ἐτύχανε La; ἐτύγχανεν Ag. ἀδελφῷ M.

16. καὶ γῆν AgVnLb. Ad marg. Vn κατά. δὲ κατὰ γῆν αὐτὸς Va. mox προσῆλεν Ag. προσεῖλεν Lb. ἐρωμένας Vb. Sq. καί οἱ — τέλος Va ad marg.

17. ἐβάσκηνεν — ἐπήθετο Ag. ἐπείθετο La. Deinde ἀνταξέρξης M. καὶ ἐς τὸ πρόσω coni. K. καὶ ὡς [ἐς] τὸ πρ. edidit C. e coni. Facii.— ἐν ποσὶν Vb. ἐμποσὶ Ag.

18. Τισαφέρνην AgVabLa.

19. Τιθραύτην AAgVabM. Τιθραύστην e Suida, Plut. Diod. et Herod. reposuit Sylb. et est in Pc. Τιθραύγην M (sec. S).

20. καί τοι Ag. mox ἀναγκάζει Vb.

οὖν Ῥόδιον Τιμοκράτην[21] *ἐς τὴν Ἑλλάδα πέμπει χρήματα ἄγοντα, ἐντειλάμενος πόλεμον ἐν τῇ Ἑλλάδι ἐργάσασθαι Λακεδαιμονίοις*[22]. *οἱ δὲ τῶν χρημάτων μεταλαβόντες Ἀργείων μὲν Κύκλων τε εἶναι λέγονται καὶ Σωδάμας, ἐν Θήβαις δὲ Ἀνδροκλείδης*[23] *καὶ Ἰσμηνίας καὶ Ἀμφίθεμις· μετέσχε δὲ καὶ Ἀθηναῖος Κέφαλος καὶ Ἐπικράτης, καὶ ὅσοι Κορινθίων ἐφρόνουν τὰ Ἀργείων, Πολυάνθης τε καὶ*
9 *Τιμόλαος. οἱ δὲ ἐς τὸ φανερὸν τοῦ πολέμου παρασχόντες τὴν ἀρχὴν ἐγένοντο οἱ ἐξ Ἀμφίσσης*[24] *Λοκροί. τοῖς γὰρ δὴ Λοκροῖς γῆ*[25] *πρὸς τοὺς Φωκέας ἐτύγχανεν οὖσα ἀμφισβητήσιμος· ἐκ ταύτης ὑπὸ Θηβαίων ἐπαρθέντες τῶν περὶ Ἰσμηνίαν τόν τε*[26] *σῖτον ἀκμάζοντα ἔτεμον καὶ ἤλασαν λείαν ἄγοντες. ἐνέβαλον δὲ πανδημεὶ καὶ οἱ Φω-*
10 *κεῖς ἐς τὴν Λοκρίδα καὶ ἐδῄωσαν τὴν χώραν. ἐπηγάγοντο οὖν οἱ Λοκροὶ συμμάχους Θηβαίους, καὶ τὴν Φωκίδα ἐπόρθησαν.* (5) *Ἐς δὲ τὴν Λακεδαίμονα ἐλθόντες οἱ Φω-*

Asia revocare cogerentur. Rhodium enim Timocratem cum pecunia in Graeciam mittit, qui, *corruptis civitatum principibus*, Graeciae populos ad bellum contra Lacedaemonios suscipiendum concitet. Qui pecuniam cepere, fuisse dicuntur ex Argivis Cyclon et Sodamas: e Thebanis Androclides, Ismenias et Amphithemis. *Eius* etiam *largitionis* participes Athenis fuere Cephalus et Epicrates: et simul e Corinthiis quotcunque cum Argivis faciebant, *sed ipsi in primis eius factionis duces* Polyanthes et Timolaus. Bellum aperte geri coeptum est a Locris ex Amphissa. Nam quum inter ipsos et Phocenses de agri finibus esset controversia, Thebanorum, et in primis Ismeniae impulsu frumenta, appropinquante iam messis tempore, succiderunt et cum reliqua praeda asportarunt. Excursiones etiam in Locrorum agrum Phocenses cum subitariorum militum manu populabundi fecere: quos, adscitis in societatem Thebanis, *probe ulti sunt Locri. Nam* et ipsi vicissim Phocensium agros vastarunt. (5) Quare

21. *Τιμοκράτην* FCSBMPcAgVab Lab; *Τιμοκράτη* AXK.

22. *λακεδαιμονίους, οι* super *ου*, La. tum *μεταβαλόντες* La. Sq. *μὲν* om. Va. *Κύκλων* CSVaAg, ut Xenophon. *Κύλων* AXKFBVbPcMLab.

23. *ἀνδροκλίδης* AgMLab. Ad *Ἐπικράτης* Palmer. MS. notat: „*ὁ σακεσφόρος ἐπικαλούμενος διὰ τὸ μέγιστον ἔχειν πωγῶνα.* Harpocrat. in *Ἐπικράτης*. Aristoph. Concionant. non multum ab initio et ibi Schol.“

24. *ἀμφίσης* VabAgMLab.

25. *γῆ* CSB. *ἡ* PcAgVabM. *ἡ πρὸς τοὺς — ἀμφισβητήσιμος γῆ* AXKFVbLab (*γῆ* abest a Lb).

26. *τε* om. La. mox *εἴλασαν* Ag. Mox *οὗ οἱ Λοκ. συμμ. Θηβαίοις* Va. *γοῦν οἱ* La.

κεῖς τοῖς Θηβαίοις ἐπέκειντο καὶ ἐδίδασκον οἷα ἐπεπόνθε-
σαν ὑπ' αὐτῶν· Λακεδαιμονίοις δὲ πόλεμον πρὸς Θηβαίους
ἔδοξεν ἄρασθαι· ἐποιοῦντο δὲ ἐς[27] αὐτοὺς καὶ ἄλλα ἐγ-
κλήματα καὶ τὴν ἐν Αὐλίδι αὐτῶν ὕβριν ἐς τὴν Ἀγησιλάου
θυσίαν. Ἀθηναῖοι δὲ τὴν διάνοιαν τῶν[28] Λακεδαιμονίων 11
προπεπυσμένοι πέμπουσιν ἐς Σπάρτην, ὅπλα μὲν σφᾶς 228
ἐπὶ Θήβας δεόμενοι μὴ κινῆσαι, δίκῃ δὲ ὑπὲρ ὧν ἐγκαλοῦ-
σι[29] διακρίνεσθαι· Λακεδαιμόνιοι δὲ πρὸς ὀργὴν ἀποπέμ-
πουσι τὴν πρεσβείαν. τὰ δὲ ἐπὶ τούτοις ἔς τε τὴν Λακεδαι-
μονίων ἔξοδον καὶ τὰ ἐς τὴν Λυσάνδρου τελευτὴν ἐδήλωσέ
μοι τοῦ λόγου τὰ ἐς Παυσανίαν. (6) Καὶ ὁ κληθεὶς Κο- 12
ρινθιακὸς πόλεμος ἐς πλέον ἀεὶ[30] προῆλθεν ἀπὸ τῆς Λακε-
δαιμονίων ἀρξάμενος ἐς Βοιωτίαν ἐξόδου. κατὰ ταύτην
μὲν δὴ[31] τὴν ἀνάγκην ὀπίσω τὸ στράτευμα ἐκ τῆς Ἀσίας
ἀπῆγεν Ἀγησίλαος. ἐπεὶ δὲ ἐξ Ἀβύδου περαιωθεὶς ναυσὶν
ἐς Σηστὸν καὶ διεξελθὼν τὴν Θρᾴκην ἀφίκετο ἐς Θεσσα-

Phocenses, missis Lacedaemonem legatis, Thebanos acerbissime insectati sunt. Eorum commoti expostulationibus Spartani bellum in Thebanos sciverunt. Inter alia crimina et illud querebantur, quod per summam contumeliam in Agesilaum rei divinae operam dantem Aulide impetum fecissent. Cognito Lacedaemoniorum decreto Athenienses per legatos rogant Spartanos, armis abstineant, iure et disceptatione res repetant. At illi eam legationem infestis atque iratis animis acceptam statim remiserunt. Quae deinde sunt consecuta, Lacedaemoniorum expeditio et Lysandri mors, exposuimus, quum de Pausaniae rebus gestis ageremus. (6) Et sane bellum illud, quod est Corinthiacum appellatum, a Lacedaemoniorum in Boeotiam expeditione sumto initio, maiores in dies et graviores habuit progressus. Atque haec quidem causa Agesilaum perpulit, ut exercitum ex Asia reportaret. Quum itaque navibus ex Abydo Seston transmisisset, atque inde per Thraciam in Thessaliam contenderet, Thessali,

27. ἐπ' αὐτοὺς Pc. ὡς et supra lin. ἐς Vb.

28. τῶν om. PcAgMLb. προπεπεισμένοι La; tum σφᾶς post μὲν om. VbLa; μὲν ἐπὶ σφᾶς ἐπὶ θήβας MVaLb, ita ut σφᾶς e Θήβας male lecto ortum esse videatur, quare si quis eiicere velit, nos quidem nihil obloquemur. — Sq. μὴ om. M.

29. ἐγκαλοῦσιν VbAgAXKF; ἐγκαλοῦσι CSBPcLab. ἀποπέμπουσιν KFAgVb. ἀποπέμπουσι AXCSBPc MLab.

30. ἢ pro ἀεὶ Va.

31. δὴ om. Va. mox ἀβίδου Ag.

λίαν, ἐνταῦθα οἱ Θεσσαλοὶ χάριτι[32] τῇ ἐς Θηβαίους τοῦ πρόσω τὸν Ἀγησίλαον ἐπειρῶντο εἴργειν· ἦν δέ τι εὐνοίας
13 *ἐκ παλαιοῦ καὶ ἐς τὴν πόλιν αὐτοῖς τὴν Ἀθηναίων. (7) Ἀγησίλαος δὲ Θεσσαλίαν τε διεξῆλθε[33] τρεψάμενος αὐτῶν τὸ ἱππικόν, καὶ αὖθις διὰ Βοιωτῶν διώδευσε Θηβαίους ἐν Κορωνείᾳ καὶ τὸ ἄλλο νικήσας συμμαχικόν. ὡς δὲ ἐτράποντο οἱ Βοιωτοί, καταφεύγουσιν ἄνδρες ἐξ αὐτῶν ἐς ἱερὸν Ἀθηνᾶς ἐπίκλησιν Ἰτωνίας· Ἀγησίλαος δὲ εἶχε μὲν τραῦμα ἐκ τῆς μάχης, ἐς δὲ τοὺς ἱκέτας παρενόμησεν[34] οὐδ' οὕτως.*

CAPUT X.

Agesilaus denuo cum exercitu Corinthum venit, et Amyclaeenses dimissi ad Hyacinthia celebranda ab Iphicrate opprimuntur in itinere — Agesilaus Aetolis opem fert — in Aegyptum traiicit et in itinere moritur — Archidamo regnante Phocenses Delphici Apollinis templum occupant et a Lacedaemoniis contra Thebanos adiuvantur — Archidamus Tarentinis auxilio proficiscitur et ibi in pugna interficitur — Agis, rex, contra Antipatrum pugnans occumbit — Laconici agri descriptio incipit a regione Scotitas dicta — de vico Caryae dicto et Dianae Caryatidis cultu — reliquiis Selasiae — Apollinis Pythaëi signo in monte Thornace.

Οὐ πολλῷ δὲ ὕστερον τὸν ἀγῶνα ἔθηκαν[1] τῶν Ἰσθμίων οἱ ἐπὶ Λακωνισμῷ φεύγοντες[2] Κορίνθιοι· οἱ δὲ ἐν τῇ

ut eam a Thebanis gratiam inirent, viam ei intercludere conati sunt: quod pro veteri etiam cum Atheniensibus amicitia sibi faciendum putarunt. (7) At ille, fuso hostium equitatu, iter sibi aperuit: ac mox Thebanis et eorum auxiliis ad Coroneam superatis, per Boeotios sibi viam fecit. Ipsi quidem Boeotii e proelio in Minervae cognomento Itoniae confugerunt. Agesilaus vero, etsi vulnus in pugna acceperat, neutiquam sibi tamen in supplicibus violandis religionem contemnendam censuit.

Cap. X. Non ita multo post Isthmicos ludos fecerunt Corinthiorum ii, qui domo eo nomine effugerant, quod Spartano-

32. *χάρητι* Vb. tum *τῆς ἐς* Va. *ἐπηρῶντο* Vb. *ἔργειν* Ag.

33. *διεξῆλθεν* Vb. *διώδευσεν* Ag. *κορωνία* Vb; *κορονεία* Va. Mox *εἶχεν* M.

34. *οἰκέτας παρενόμισεν*, *η* super *ι*, Vb. *οὕτω* AgVabMLa.

Cap. X. 1. *ἔθηκεν* VaLb.

2. *φεύγοντες· Κορίνθιοι δὲ ἐν* AXKFCSmin. Codd. *οἱ* inseruerunt Smai. Porsonus, B. *κορινθίοις δὲ* VaM. *τὸ ἀγησ.* Vb; tum *δείγματι* VaM.

πόλει τότε μὲν τῷ Ἀγησιλάου δείματι ἡσύχαζον· ἀναζεύξαντος δὲ ἐς τὴν Σπάρτην, οὕτω καὶ αὐτοὶ μετὰ Ἀργείων τὰ Ἴσθμια ἄγουσιν. ἀφίκετο δὲ καὶ αὖθις ἐπὶ Κόρινθον στρατιᾷ·[3] *καὶ (ἐπῄει γὰρ Ὑακίνθια) ἀφίησι τοὺς Ἀμυκλαιεῖς οἴκαδε ἀπελθόντας τὰ καθεστηκότα τῷ τε Ἀπόλλωνι καὶ Ὑακίνθῳ δρᾶσαι.*[4] *ταύτην τὴν μοῖραν* 229
ἐπιθέμενοι καθ᾽ ὁδὸν Ἀθηναῖοι καὶ Ἰφικράτης διέφθειραν.
(2) *Ἀγησίλαος δὲ καὶ ἐς Αἰτωλίαν ἐπικουρήσων*[5] *ἀφίκετο* 2
Αἰτωλοῖς ὑπὸ Ἀκαρνάνων πολέμῳ πιεζομένοις καὶ Ἀκαρνᾶνας ἠνάγκασε καταλύσασθαι τὸν πόλεμον, οὐ πολὺ ἀποδέοντας Καλυδῶνα καὶ τὰ ἄλλα Αἰτωλῶν πολίσματα ᾑρηκέναι.[6] (3) *Χρόνῳ δὲ ὕστερον ἔπλευσε*[7] *καὶ ἐς Αἴγυπτον ἀφεστηκότων ἀπὸ βασιλέως τῶν Αἰγυπτίων βοηθήσων· καὶ ἔστιν Ἀγησιλάῳ πολλά τε εἰργασμένα καὶ μνήμης ἄξια ἐν Αἰγύπτῳ· καὶ (ἦν γὰρ δὴ ἤδη γέρων) τὸν μὲν κατὰ τὴν πορείαν ἐπέλαβεν*[8] *ἡ μοῖρα· Λακεδαιμόνιοι δὲ, ὡς ἐκομίσθη σφίσιν ὁ νεκρὸς, θάπτουσιν αὐτὸν βασι-*

rum partes secuti essent. Oppidani quidem tunc Agesilai metu intra urbem se continuere. At ubi ille castra movit Spartam rediturus, una cum Argivis et ipsi Isthmia agitarunt. Sed Corinthum rursus cum exercitu Agesilaus rediit. Quod tamen Hyacinthia adventarent, Amyclaeenses Agesilaus domum dimisit, quo ludos Apollini et Hyacintho patrio ritu facerent. Eam manum Athenienses Iphicrate duce in via adorti trucidarunt. (2) Agesilaus in Aetoliam deinde venit, Aetolis contra Acarnanas, a quibus bello premebantur, auxilium laturus: et Acarnanas quidem ipsos ab armis discedere coëgit, quum iam parum tamen abesset, quin et Calydona et alia Aetolorum oppida expugnarent. (3) Insequenti postea tempore in Aegyptum navigavit, ut eos armis persequeretur, qui a rege defecerant. Ac multae quidem res et praeclarae ab eo in Aegypto gestae possunt commemorari. Erat iam *admodum* senex Agesilaus: quare in ipso itinere fatum illum oppressit suum. Cadaver eius in patriam reportatum Lacedaemonii maiore multo, quam aliorum

3. *στρατιὰ* AgVbMLb.
4. *δράσαι* MVab. mox *τὴν* om. AgLa. *μόραν* scribi vult K, quod placet: cfr. Dem. *περὶ συντάξ.* p. 172. *τὴν μόραν κατέκοψεν Ἰφικράτης.*
5. *ἀφικουρήσων* La. *καὶ ἀφίκετο — πιεζουμένοις* Ag. *ἠνάγκασεν* Ag M. *Αἰτωλεῖς* Vb.
6. *εἰρηκέναι* Vb.
7. *ἔπλευσεν* M. *ἔπλευσεν ἐς* La; mox *βασιλέως*, *μεγάλου δηλονότι* *Palmer. MS.* *βασιλέων* M. *αἰγυπτίου* La. tum *πολλὰ τὰ εἰργ.* Va; *γὰρ δὴ ἤδη* BPcVaAg; *δὴ* om. rell.
8. *ἐπέβαλεν* Ag.

3 λέων τιμήσαντες μάλιστα. (4) Ἀρχιδάμου δὲ τοῦ[9] Ἀγη-
σιλάου βασιλεύοντος κατέλαβον τὸ ἱερὸν Φωκεῖς τὸ ἐν
Δελφοῖς. Θηβαίοις μὲν δὴ πολεμεῖν τοῖς Φωκεῦσιν[10] ἀφί-
κετο μὲν καὶ ἰδίᾳ συμμαχικὰ ἐπὶ χρήμασιν, ἀπὸ δὲ κοι-
νοῦ λόγου Λακεδαιμόνιοί τε καὶ Ἀθηναῖοί σφισιν ἤμυνον·
οἱ μὲν ἀρχαίαν[11] δή τινα ἐκ τῶν Φωκέων μνημονεύον-
τες εὐεργεσίαν, Λακεδαιμόνιοι δὲ προφάσει μὲν καὶ οὗτοι
φιλίας, κατὰ ἔχθος δὲ, ἐμοὶ δοκεῖν, τὸ Θηβαίων.[12] Θεό-
πομπος δὲ ὁ Δαμασιστράτου τόν τε Ἀρχίδαμον μετασχεῖν
τῶν χρημάτων[13] αὐτὸν, καὶ ἔτι· Δεινίχαν τὴν Ἀρχιδάμου
γυναῖκα παρὰ τῶν δυναστευόντων ἐν Φωκεῦσιν ἔφη λαμ-
βάνουσαν δωρεὰν ἑτοιμότερον[14] ποιεῖν σφίσιν ἐς τὴν συμ-
4 μαχίαν Ἀρχίδαμον. τὸ μὲν δὴ χρήματα ἱερὰ δέξασθαι καὶ
ἀνδράσιν ἀμῦναι μαντείων[15] πορθήσασι τὸ ἐπιφανέστατον
οὐκ ἐς ἔπαινον τίθεμαι, τοσοῦτον δὲ οἱ πρόσεστιν ἐς
ἔπαινον· Δελφῶν γὰρ τούς τε ἡβῶντας ἀποκτεῖναι καὶ

regum, sepulturae et funeris honore decorarunt. (4) Archidamo deinde Agesilai filio regnante Phocenses Delphici Apollinis fanum occupaverunt. Ad bellum igitur contra Thebanos gerendum Phocensibus tum privatis pecuniis conducta auxilia venerunt, tum illis Lacedaemonii et Athenienses publico decreto auxilia misere: hi quidem veterum erga se meritorum recordatione adducti; Lacedaemonii vero, Thebanorum odio, Phocensium (ut mea fert opinio) societatem praetendentes. At Theopompus Damasistrati filius, Archidamum, scriptum reliquit, eius belli gerendi socium fuisse; atque adeo Dinicham, Archidami uxorem, ab iis, qui rerum apud Phocenses potiebantur, corruptam muneribus Archidamum ad opem illis ferendam effecisse promtiorem. Enimvero et sacram pecuniam cepisse et auxilio iis venisse, a quibus est orbis terrae clarissimum oraculum vastatum, nunquam ego in laude posuerim. At illud merito in Archidamo collaudarim, quod, quum Phocenses Delphorum mi-

9. τὸν ἀγ. Vb. ἀρχίδαμον δὲ τὸν La.

10. τοῖς φωκεῖς Pc.

11. ἀρχαίων Vb. Sqq. δή τινα — Λακεδ. δὲ om. Ag.

12. τὸ Φωκέων, ad marg. τὸ Θηβαίων M.

13. χρημάτων CSBVabMR. πραγμάτων AXKFRVa ad marg., PcAg Lab.

14. ἑτοιμώτερον Vb. Mox τὸν μὲν χρήμ. VaM. τὸ μὲν δὴ χρ. rell. δόξασθαι La.

15. μαντείων BPcAgLb; μαντεῖον Edd. rell. VbLa. πορθήσασιν Vb. ἐπιφανέστερον M. mox ἐς ἔπαινον bis Edd. Codd.

γυναῖκας καὶ τέκνα ἐξανδραποδίσασθαι, καταβαλεῖν[16] δὲ
καὶ αὐτὴν ἐς ἔδαφος τὴν πόλιν ἐτόλμων οἱ Φωκεῖς· ταῦτα
οὖν[17] μὴ παθεῖν ὑπὸ τῶν Φωκέων αὐτοὺς παρῃτήσατο 230
Ἀρχίδαμος. (5) Διέβη δὲ καὶ ἐς Ἰταλίαν ὕστερον Τα- 5
ραντίνοις βαρβάρων πόλεμον συνδιοίσων[18] σφίσιν ὁμό-
ρων· καὶ ἀπέθανέ τε αὐτόθι ὑπὸ τῶν βαρβάρων καὶ αὐ-
τοῦ τὸν νεκρὸν ἁμαρτεῖν τάφου τὸ μήνιμα ἐγένετο ἐμπο-
δὼν τὸ ἐκ τοῦ Ἀπόλλωνος. (6) Τοῦ δὲ Ἀρχιδάμου τού-
του τὸν μὲν πρεσβύτερον[19] παῖδα Ἆγιν κατέλαβεν ἀπο-
θανεῖν Μακεδόσιν ἐναντία καὶ Ἀντιπάτρῳ μαχεσάμενον,
Εὐδαμίδας δὲ ὁ νεώτερος Λακεδαιμονίοις ἐβασίλευσεν
ἄγουσιν εἰρήνην. τὰ δὲ ἐς Ἆγιν τὸν Εὐδαμίδου καὶ ἐς
Εὐρυδαμίδαν τὸν Ἄγιδος ὡς[20] ἔσχεν, ἤδη μοι καὶ τάδε
ἡ Σικυωνία συγγραφὴ διεξῄει.
(7) Ἰοῦσι δὲ ἀπὸ τῶν Ἑρμῶν ἐστὶν ὁ τόπος οὗτος 6
ἅπας δρυῶν πλήρης· τὸ δὲ ὄνομα τῷ χωρίῳ Σκοτίτας.[21]

litarem aetatem omnem trucidare, liberos et uxores in servitutem abducere, ipsam denique urbem funditus evertere in animo haberent, unus tam insignem est cladem deprecatus. (5) Idem postea in Italiam traiecit, quo tempore Tarentinos in bello contra finitimos barbaros auxiliis iuvit. Ibi vero quum in pugna interfectus fuisset, quod sepulturae honore caruerit, Apollinis (*nempe cuius numen laeserat*) ira factum est. (6) Huius Archidami natu maior filius Agis contra Macedoniae regem Antipatrum pugnans occubuit. Minor Eudamidas rebus maxime pacatis Spartae regnavit. Agidis vero Eudamidae, et Eurydamidae Agidis filiorum res gestas pridem persecuti sumus, quum in Sicyoniorum rebus nostra versaretur oratio. (7) Ab Hermis descendentibus locus occurrit quercetis condensus: Scotitas ei nomen. Illud quidem non ab arborum conti-

16. καταλαβεῖν MVbR; ad marg. καταβαλεῖν RVb.

17. μὲν οὖν Vb. ὑπὸ εἶναι Φωκ. M. αὐτὸς Va.

18. συνδοιήσων Vb. Mox μήνιμα, υ super ι, M. Ἀπόλλωνος: οὗ sic; litera initialis segmenti ut saepissime omissa, serius rubro colore nimirum addenda.

19. πρεσβύτερον CSBVaLbPcAg M; πρεσβύτατον AXKFVbLa.

20. ὡς om. Vb. mox συγγραφὴ SB ex emend. Kuhnii: γραφὴ Edd. rell. Codd. Tum διεξῄει Smai. BVa. διεξίει M (sec. S, διεξίεισιν sec. exc. nostra) PcAgLb. διέξεισιν Edd. rell. VbLa. Post διεξῄει K. asteriscis significat, ultimam partem genealogiae regiae et initium χωρογραφίας Spartanae excidisse: recte autem refellitur a S.

21. Σκοτικὰς AX. Σκοτιτᾶς KFC. Σκοτιτὰν VabPcAgMLab, unde Σκοτίταν scripsit B, Σκοτίτας S. — Steph. Byz. totum locum ita exhibet: Σκοτινὰ, δοῦ τὸ συνεχὲς τῶν δέν-

τὸ δὲ [σκότος] οὐ τὸ συνεχὲς τῶν δένδρων ἐποίησεν, ἀλλὰ Ζεὺς ἐπίκλησιν ἔσχε Σκοτίταν, καὶ ἔστιν ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ δέκα μάλιστά που στάδια[22] ἐκτραπομένοις ἱερὸν Σκοτίτα Διός. ἐπανελθόντων δὲ ἐντεῦθεν προελθοῦσιν ὀλίγον καὶ τραπεῖσιν αὖθις ἐς ἀριστερὰν ἄγαλμά ἐστιν Ἡρακλέους καὶ τρόπαιον· ἀναστῆσαι δὲ ἐλέγετο Ἡρακλῆς
7 ἀποκτείνας Ἱπποκόωντα καὶ[23] τοὺς παῖδας. (8) Τρίτη δὲ ἐκ τῆς ὁδοῦ τῆς εὐθείας ἐκβολὴ[24] κατὰ τὰ δεξιὰ ἐς Καρύας ἄγει καὶ ἐς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀρτέμιδος. τὸ γὰρ χωρίον Ἀρτέμιδος καὶ Νυμφῶν ἐστὶν[25] αἱ Κάρυαι, καὶ ἄγαλμα ἕστηκεν Ἀρτέμιδος ἐν ὑπαίθρῳ Καρυάτιδος· χορούς[26] δὲ ἐνταῦθα αἱ Λακεδαιμονίων παρθένοι κατὰ ἔτος ἱστᾶσι καὶ ἐπιχώριος αὐταῖς καθέστηκεν ὄρχησις. (9) Ἀναστρέψαντι δὲ καὶ κατὰ τὴν λεωφόρον ἰόντι ἐρείπια Σελασίας[27] ἐστί. ταύτην, καθὰ καὶ πρότερον ἔγραψα, ἠνδραποδίσαντο[28] Ἀχαιοὶ Λακεδαιμονίους καὶ τὸν βασιλέα

nenti umbra, sed a Iove cognomento Scotita, cuius templum a *recta* via ad laevam abest decem ferme stadia. In ipsa via paulo longius progressis ad laevam itidem ostendit se Herculis signum et tropaeum. Erectum ab ipso, proditum est memoriae, quum Hippocoontem eiusque filios occidisset. (8) Tertium a recta via diverticulum ad dextram Caryas et ad Dianae perducit: siquidem vicus ille Dianae est et Nymphis sacer. Et Caryatidis Dianae sub divo signum est: quo in loco Lacedaemoniorum virgines anniversarium festum obeunt, patrioque ritu saltationem celebrant. (9) Reversus in viam militarem ac aliquantulum progressus Selasiae ruinas videas: quam victis Lacedaemoniis eorumque rege Cleomene Leonidae filio captam

δρων ἐποίησεν, ἀλλὰ Ζεὺς ἐπίκλησιν Σκοτινᾶς, unde S. σκότος, B. τὸ δὲ σκότος uncis inclusit. Mendum apud Stephanum subesse putat Palmer. MS. — Post Ζεὺς inserendum esse ὃς putant FS. Denique ἔσχε (ἔσχεσε VbLa) Σκοτιτὰς AX VabMLab; Σκοτιτᾶς KFC; σκοτίτας BPcAg; Σκοτίταν S, et paullo post Σκοτίτα Διὸς SBPcAg. Σκοτιτᾶ AXKFC. σκοτιτὰ VabMLab.

22. που στάδια om. Vb. tum ἐκτραπομένης, οι super η, id. ἐκτροπομένοις Lb. mox ἐπελθόντων Ag.

23. καὶ om. VaLb.

24. ἐκβολὴ CSBPcdAgVtMVaLb. ἐμβολὴ AXKFLa. ἐμοβλὴ (sic) Vb. tum καρίαν M. καρίας Va. ἐκ καρύας Vb.

25. ἐστὶν om. M. tum αἱ καρύαι VabLb.

26. χωροὺς Vb. οἱ λακ. παρθάνοι Lb. ἱστᾶσιν VbAg.

27. Σελλασίας CSBPcAgMVaLb. Σελασίας AXKFVbLa.

28. ἠνδραποδήσαντο Ag. mox Κλεομένην FCSBPcAgMVabLab; Κλεομένη AXK. μάχην νικ. ($\bar{\nu}$ exp.) Vb. ἐν δὲ θόρακι La.

Κλεομένην τὸν Λεωνίδου μάχῃ νικήσαντες. (10) *Ἐν δὲ* 231
8
Θόρνακι (ἐς γὰρ τοῦτον ἀφίξῃ προϊὼν) ἄγαλμά ἐστι Πυθαέως Ἀπόλλωνος, κατὰ τὰ αὐτὰ τῷ [29] *ἐν Ἀμύκλαις πεποιημένον· τὸ δὲ σχῆμα ὁποῖόν ἐστιν, ἐπ' ἐκείνῳ γράψω. Λακεδαιμονίοις γὰρ ἐπιφανέστερά ἐστι* [30] *τὰ ἐς τὸν Ἀμυκλαῖον, ὥστε καὶ τὸν χρυσὸν ὃν Κροῖσος ὁ Λυδὸς τῷ Ἀπόλλωνι ἔπεμψε* [31] *τῷ Πυθαεῖ, τούτῳ ἐς κόσμον τοῦ ἐν Ἀμύκλαις* [32] *κατεχρήσαντο ἀγάλματος.*

CAPUT XI.

De urbe Sparta seu Lacedaemone — memorandis in foro Spartae, aedibus senatorum et magistratuum in eo, senatu, Ephoris et Bidiaeis — porticu Persica — templo Caesaris et Augusti imperatoris — Agia vate et Tisameno eiusque de quinque victoriis vaticinio — regione fori Choro dicta — reliquis templis, signis ac memorandis in foro.

Ἀπὸ δὲ [1] *Θόρνακος προελθόντι ἐστὶν ἡ πόλις, Σπάρτη μὲν ὀνομασθεῖσα ἐξ ἀρχῆς, προσλαβοῦσα δὲ ἀνὰ χρόνον καὶ Λακεδαίμων ἡ αὐτὴ καλεῖσθαι· τέως δὲ τὸ ὄνομα τοῦτο ἔκειτο τῇ γῇ. ὃ δὲ ἐν τῇ συγγραφῇ μοι τῇ Ἀτθίδι*

ab Achaeis ante scripsimus. In Thornace, quo hinc profectus non multo post pervenies, Pythaei Apollinis signum visitur, eadem figura, qua Amyclis est; quod cuiusmodi sit, suo loco exponam. Est autem Lacedaemoniis clarior multo, et ipsa religione insignior Amyclaeus ille Apollo: siquidem aurum illud omne, quod Apollini huic Pythaeo dono miserat Croesus Lydorum rex, ad Amyclaei Apollinis ornatum transtulerunt.

Cap. XI. A Thornace descendentibus urbs ipsa se ostendit, initio Sparta, posteris deinde temporibus etiam Lacedaemon nuncupata, quum antea regionis nomen hoc esset. Quod

29. *τῶν* La. *ἀμυκλαῖς* Pc. — Sqq. *Λακεδαιμονίοις — ἔπεμψε* La om. in contextis, habet ad marg. *λακεδαιμόνιοι* (sic) *γὰρ κ. τ. λ.*

30. *ἐστιν* AgVb. mox *τὴν χρυσὴν* La.

31. *ἔπεμψεν* AgVb. — Tum *τῷ Πυθαεῖ τούτῳ, ἐς κόσμον* Edd. Interpunctionem mutavit Schaefer. ad Eur. Or. 1645. Porson. coll. c. 13. *τὰς δὲ ἄλλας ἕνδεκα ἃς καὶ αὐτὰς Διονυσιάδας ὀνομάζουσι, ταύταις δρόμου προτιθέασιν ἀγῶνα:* probat S. in Auctario.

32. *ἀμίκλαις* Ag. *ἀμυκλαῖς* Pc.

Cap. XI. 1. *δὲ* om. Va. mox *ὠνομασθεῖσα* Ag.

ἐπανόρθωμα ἐγένετο, μὴ τὰ[2] πάντα με ἐφεξῆς τὰ δὲ μάλιστα ἄξια μνήμης ἐπιλεξάμενον ἀπ' αὐτῶν εἰρηκέναι, δηλώσω δὴ πρὸ τοῦ λόγου τοῦ ἐς Σπαρτιάτας· ἐμοὶ γὰρ ἐξ ἀρχῆς ἠθέλησεν ὁ λόγος ἀπὸ πολλῶν καὶ οὐκ ἀξίων ἀφηγήσεως,[3] ὧν ἕκαστοι παρὰ σφίσι λέγουσιν, ἀποκρῖναι τὰ ἀξιολογώτατα. ὡς οὖν εὖ βεβουλευμένος οὐκ ἔστιν
2 ὅπου παραβήσομαι. (2) Λακεδαιμονίων τοῖς[4] Σπάρτην ἔχουσίν ἐστιν ἀγορὰ θέας ἀξία καὶ τῆς τε γερουσίας βουλευτήριον καὶ τῶν ἐφόρων καὶ νομοφυλάκων [καὶ][5] καλουμένων Βιδιαίων ἀρχεῖά ἐστιν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς. ἡ μὲν δὴ γερουσία συνέδριον Λακεδαιμονίοις κυριώτατον τῆς πολιτείας, οἱ λοιποὶ δέ εἰσιν ἄρχοντες. τοῖς δὲ ἐφόροις καὶ Βιδιαίοις πέντε ἀριθμὸν ἑκατέροις οὖσι,[6] τοῖς μὲν τοὺς ἐπὶ τῷ Πλατανιστᾷ καλουμένῳ καὶ ἄλλους τῶν ἐφή-

autem in Attica historia professus sum, me non omnia persecuturum, sed habito delectu ea duntaxat, quae memoria digna visa essent, literis mandaturum: idem nunc mihi, antequam ad eorum quae de Sparta dicenda sunt commemorationem aggredior, profitendum: siquidem instituti operis initio e multis, quae populi ipsi de se fama vulgarunt, ea mihi seligenda duxi, quae maxime memoratu digna visa essent: cuius certe minime improbandi consilii, nihil profecto est, quamobrem fines transgrediar. (2) Apud Lacedaemonios, qui Spartam tenent, digna, quae spectentur, sunt. Forum primum: in eo curia, quo seniorum ordo ille convenit, quam ipsi Gerusian vocant: Ephororum deinde, et Nomophylacum, [et eorum,] qui Bidiaei appellantur, basilicae. Ac Gerusia quidem consessus est, penes quem apud Lacedaemonios summa civilis administrationis est auctoritas, reliqui vero sunt et dicuntur Archontes. Ephori et Bidiaei magistratus sunt, quini utrique. Atque inter hos Bidiaei quidem in Platanista tum alia tum epheborum certamina curant.

2. τὰ om. La. tum ἐφεξῆς τὰ δὲ μάλ. BPc? ἐφ. ἀλλὰ τὰ μάλ. Edd. rell. ἐφ. μάλιστα AgVabMLab. tum ἐπιλεξάμενοι Va.

3. ἀφηγήσεως CSB, ut K et Porson. coniecerunt. ἀφηγήσεων Edd. rell. Codd. ὧν ἃ ἕκαστοι PcAgVaM Lb. ἀποκρίναι Vab; ἀποκρίναντα La. mox εὖ om. Va.

4. τὴν Pc.

5. καὶ delendum censet Valck. ad Herod. VI, 57., Bidiaeos et νομοφύλακας eosdem esse dicens, unde nos cum S. uncis inclusimus.

6. οὖσιν VbAg. tum τοῖς μὴν C. ἐπὶ τῷ πλατανιστᾷ (πλατανίστα Va; πλατάνιστα Lb) καλουμένῳ (καλουμένων M) CSmai. BPcdMAgVaLb. ἐπὶ τῷ τὰ Πλατάνιστα καλούμενα (καλουμένα LaVb) Edd. rell. VbLa. τοῖς μὲν τὰ ἐπὶ τῷ Πλατανιστᾷ καλούμενα vult Osann. Syllog. Inscr. p. 254.

βων ἀγῶνας τιθέναι καθέστηκεν, ἔφοροι δὲ τά τε ἄλλα 282
διοικοῦσι[7] τὰ σπουδῆς μάλιστα ἄξια καὶ παρέχονται τὸν
ἐπώνυμον, καθὰ δὴ καὶ Ἀθηναίοις τῶν καλουμένων ἐννέα
ἐπώνυμός[8] ἐστιν εἷς ἄρχων. (3) Ἐπιφανέστατον δὲ τῆς 3
ἀγορᾶς ἐστὶν ἣν στοὰν Περσικὴν ὀνομάζουσιν ἀπὸ λαφύ-
ρων ποιηθεῖσαν τῶν Μηδικῶν· ἀνὰ χρόνον δὲ αὐτὴν ἐς
μέγεθος τὸ νῦν καὶ[9] ἐς κόσμον τὸν παρόντα μεταβεβλή-
κασιν. εἰσὶ δὲ ἐπὶ τῶν κιόνων Πέρσαι λίθου λευκοῦ καὶ
ἄλλοι καὶ Μαρδόνιος[10] ὁ Γωβρύου. πεποίηται δὲ καὶ
Ἀρτεμισία, θυγάτηρ μὲν Λυγδάμιδος, ἐβασίλευσε δὲ Ἁλι-
καρνασσοῦ· ταύτην φασὶν ἑκουσίως ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα συ-
στρατεῦσαι Ξέρξῃ καὶ ἔργα ἐν τῇ ναυμαχίᾳ περὶ Σαλα-
μῖνα[11] ἀποδείξασθαι. (4) Ναοὶ δέ εἰσιν ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς, 4
Καίσαρος, ὃς μοναρχίας[12] πρῶτος ἐν Ῥωμαίοις ἐπεθύ-
μησε καὶ ἀρχὴν τὴν καθεστηκυῖαν πρῶτος ἐκτήσατο· ὁ δὲ
Αὐγούστῳ πεποίηται παιδὶ ἐκείνου, τήν τε[13] βασιλείαν βε-

Ephori autem gravioribus praesunt negotiis: atque hi de suo numero Eponymum designant, perinde atque Athenienses etiam de eius nomine, qui IX primis praesidet, annos distinguunt suos. (3) In foro *omnium est operum* nobilissimum porticus ea, quam Persicam appellant, quod de Persarum manubiis est aedificata. In sequentibus deinde temporibus ad eam, quam nunc prae se fert, magnitudinem et ornamentorum speciem illam traduxerunt. Insistunt columnis et alia Persarum duces, et inter eos Mardonius Gobryae filius, candido lapide facti. Est etiam illic statua Artemisiae, Lygdamidis filiae, Halicarnasi reginae. Hanc aiunt ultro contra Graecos Xerxi auxilium tulisse, et praeclara bellicae virtutis navali ad Salamina proelio documenta dedisse. (4) In eodem foro templa sunt duo; Caesari alterum, ei nempe, qui primus apud Romanos solus imperare concupivit, et novam hanc constituit reipublicae formam: alterum eius filio Augusto dicatum, qui et imperium confirma-

7. *διοικοῦσιν* VbAg.
8. *ἐπ. γάρ ἐστιν* PcVaMLb; *ἐπ. δέ ἐστιν εἷς ἄρχον* (ω super ο Vb) VbLa. *ἐπιφονέστατον — ὑπὸ λαφ.* La.
9. *καὶ* om. VaM.
10. *μαρδώνιος* Vb. *γομβρίον* Va. *γομβρύον* MLa. Ad marg. Va excitatur locus Vitruv. I, 1. mox *ἀρτεμησία* Va. deinceps *ἀλικαρνασοῦ* VabMLa. *ἀλικαρνήσου* Pc. *Ἁλικαρνασσοῦ* Edd. AgLb.
11. *περὶ Σαλαμῖνα* BPcAg. *ἐν Σαλαμῖνι* rell. Quidni *τῇ περὶ* vel *ἐν*?
12. *μοναρχήσας* La. — *ἐπεθύμησε* CSmai. *ἐπεθύμησεν* Edd. rell. Codd. Tum *ἀγούστῳ* Lb.
13. *τὴν δὲ* AgVabMLab.

βαιωσαμένῳ μᾶλλον καὶ ἀξιώματος καὶ δυνάμεως ἐς πλέον[14] *ἢ ὁ πατὴρ οἱ προελθόντι. τὸ δὲ ὄνομα εἶναι*[15] *τούτῳ Αὔγουστος, ὃ κατὰ γλῶτταν δύναται τὴν Ἑλλήνων σεβαστός.*

5 (5) *Τοῦ δὲ*[16] *Αὐγούστου δεικνύουσι πρὸς τῷ ναῷ χαλκῆν εἰκόνα Ἁγίου. τοῦτον τὸν Ἁγίαν μαντευσάμενόν φασι Λυσάνδρῳ τὸ Ἀθηναίων ἑλεῖν ναυτικὸν περὶ Αἰγὸς ποταμοὺς πλὴν τριήρων δέκα· αὗται δὲ ἀποφεύγουσιν ἐς Κύπρον, τὰς δὲ ἄλλας οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ αὐτὰς καὶ τοὺς ἄνδρας αἱροῦσιν.*[17] *ὁ δὲ Ἁγίας Ἀγελόχου παῖς ἦν τοῦ Τισαμενοῦ.*

6 (6) *Τισαμενῷ δὲ ὄντι Ἠλείῳ*[18] *τῶν Ἰαμιδῶν λόγιον ἐγένετο ἀγῶνας ἀναιρήσεσθαι πέντε ἐπιφανεστάτους αὐτόν. οὕτω πένταθλον Ὀλυμπίασιν ἀσκήσας ἀπῆλθεν ἡττηθείς, καί τοι τὰ δύο γε ην πρῶτος· καὶ γὰρ δρόμῳ τε ἐκράτει καὶ πηδήματι Ἱερώνυμον*[19] *Ἄνδριον.*

vit, et *in eo* quum dignitate, tum vero opibus *augendo*, paternam gloriam facile superavit. Cognomen vero Augusti idem plane voce ipsa pollet quod Graecorum lingua *σεβαστὸς*, i. e. *sanctus, ac ipsa quasi numinis cuiusdam maiestate colendus.* (5) Ad Augusti templum aenea est Agiae effigies. Agian hunc divinasse ferunt Lysandro, classe Atheniensium apud Aegos potamos esse potiturum, praeter triremes X, quae e fuga se in Cyprum recepere, quum Lacedaemonii ceteras una cum militibus cepissent. Fuit Agias Agelochi filius, Tisameni nepos. (6) Tisameno patria Eleo, ex Iamidarum familia, oraculum redditum est, e quinque ipsum maxime illustribus certaminibus victorem discessurum. Sed enim, quum ab Olympicis ludis de quinquertio victus abiisset, quippe qui in duobus quidem Andrium Hieronymum (cursu scilicet et saltu) superasset, in lucta vero

14. *πλέον ὁ πατὴρ* Vb. *πλέον ἢ πατὴρ* rell. unde scripsimus *πλέον ἢ ὁ πατήρ.*

15. *ἦν* coni. FC. *εἴη* Goeller. Act. Mon. T. II. Fasc. III. p. 329. *κεῖται* Wernicke ad Tryphiod. p. 257. *τὸ δὲ ὄνομα ὅ ἐστι* S. *ὃ κεῖται τούτῳ Αὔγουστος, κατὰ γλ. δύναται* coni. S. *τὴν Ἑλληνικὴν* Ag. *γλῶσσαν* Va. *ἄγουστος* et *ἀγούστου* MLb.

16. *δὲ* om. La. *δεικνύουσιν* Ag. *τῷ ναῷ* La. *τῷ βωμῷ* rell. *χαλκὴν* Va; *χῆν* M. *Ἁγίου* SBVaMPcAgLb. *Ἀγίου* La. Edd. rell. constanter. In Vb. spiritus ambig. „Tisameni frater, teste Herodoto *Ἡγίης*, quod magni patrui nomen ad hunc Agiam transiit: *Ἡγίης* enim et *Ἀγίας* eaedem voces.“ *Hemsterh. MS.* deinde *τὸν ἅγιον* AgVaMLb. mox *περὶ αἰγὸς ποταμὸς* La.

17. *αἱροῦσι ὁ* Vb. *ἄγις* Ag. *ἅγιος* Va; *ἁγίας* M. tum *ἀχελώου. τησαμενοῦ. τισαμενῷ δὲ* Vb.

18. *ἡλίῳ τῷ ἰαμ.* M. *τὴν ἰαμ.* Vb. *ὀλυμπιᾶσιν — ἀπῆλθε ἡττ.* La. *γὰρ* om. id.

19. *ἱερὸν* (ad marg. *ἱερώνυμον*)

καταπαλαισθεὶς δὲ ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἁμαρτὼν τῆς νίκης
συνίησι τοῦ χρησμοῦ, διδόναι οἱ τὸν θεὸν μαντευομένῳ
πέντε ἀγῶνας πολέμῳ κρατῆσαι. Λακεδαιμόνιοι δὲ (οὐ 7
γὰρ εἶχον ἀνηκόως ὧν Τισαμενῷ προεῖπεν ἡ Πυθία) πεί- 233
θουσι μετοικήσαντα [20] ἐξ Ἤλιδος μαντεύεσθαι Σπαρτια-
τῶν τῷ κοινῷ· καί σφισιν ὁ Τισαμενὸς ἀγῶνας πολέμου
πέντε ἐνίκησε. πρῶτον μὲν Πλαταιᾶσιν ἐναντία Περσῶν,
δεύτερον δὲ [21] ἐν Τεγέᾳ πρὸς Τεγεάτας καὶ Ἀργείους μά-
χης Λακεδαιμονίοις συνεστώσης, ἐπὶ τούτοις δὲ ἐν Δι-
παιεῦσιν Ἀρκάδων πάντων πλὴν Μαντινέων ἀντιτεταγμέ-
νων· οἱ δὲ Διπαιεῖς ἐν τῇ Μαιναλίᾳ πόλισμα Ἀρκάδων
ἦσαν. τέταρτον δὲ ἠγωνίσατο πρὸς τοὺς [22] ἐς Ἰθώμην 8

eidem succubuisset, intellexit oraculum, dari videlicet a numine in quinque certaminibus bellicis victoriam sibi obtinere vaticinanti: *praedictionem suam eventu ipso comprobatum iri.* Lacedaemonii enimvero, quibus ignotum non erat, quid ex oraculo Tisameno promissum fuisset, homini persuadent, ad se ex Elide migret, et in vaticinando Spartanorum reipublicae operam navet. Id quum ille fecisset, proeliorum quinque ei victoriam acceptam Spartani retulerunt. Primum fuit ad Plataeas contra Persas. Alterum in Tegea, quum adversum Tegeatas et Argivos pugnatum est a Lacedaemoniis. Tertium in Dipaeensibus, quo tempore Arcades omnes, Mantineensibus exceptis, signa cum Lacedaemoniis contulerunt. (Sunt autem Dipaeenses Arcadum parva in Maenalia civitas.) Iam vero quartum eiusdem auspiciis factum est proelium contra eos Hilotas,

τὸν ἀνδρίον Lb. *τὸν Ἄνδριον* AXKFCS; *τὸν* om. BPcAgVaMLb. *ἀνδρεῖον* PcAgMLb. In Vb sic: *Ἱερώνυμον τὸν πέντε ἀγῶνος πολέμῳ* ... et sic porro usque *ὧν τισαμενῷ ἀνδριόν*: perspecto deinde errore *πέντε — τισαμενῷ* expunxit librarius. Mox *συνήισε* M. *τὸν χρησμὸν* La. deinde *πέντε, ἀγῶνα* Vb.

20. *μετοικίσαντα* Vb. *ἐνίκησεν* La. mox *Ηλαταίασιν* S. *πλαταιεῦσιν* Va. — Sq. *Περσῶν* om. PcAgMLb.

21. *δὲ* om. Va. tum *ἐν τούτοις* M. *ἀντιταγμένων* Vb.

22. *πρὸς τοὺς ἐξ Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστήσαντας ἀπὸ τῶν εἱλώτων* AXKFCodd. *ἐκ σεισμοῦ* coni. K, quem sequitur Goldh. coll. Thuc. III, 54. *μετὰ τὸν σεισμὸν τῶν ἐν Ἰθώμῃ Εἱλώτων ἀποστάντων*; unde C edidit: *πρὸς τοὺς ἐκ σεισμοῦ [ἐς] Ἰθώμην ἀποστάντας τῶν εἱλ.*, quod nuper probavit Krueger Stud. historico-philolog. p. 160. Palmer. Exerc. p. 41. *πρὸς τοὺς ἐξ Αἰθέου Ἰθώμην ἀποστήσ.* Sq. *ἀπὸ* delet Palmer. MS. Pavius *πρὸς τοὺς ἐς Ἰσθμοῦ Ἰθώμην ἀποστήσ. τῶν εἱλ.* Hunc secuti Wessel. ad Herod. IX, 35. CSB *ἀπὸ* eiecerunt, tum *ἀποστάντας* scripserunt CSB. Verba *ἐξ Ἰσθμοῦ* spuria iudicavit Sylb., sepsit S, nos eiecimus cum B.

ἀποστάντας τῶν Εἱλώτων· ἀπέστησαν[23] *δὲ οὐχ ἅπαντες οἱ Εἵλωτες, ἀλλὰ τὸ Μεσσηνιακὸν ἀπὸ τῶν ἀρχαίων Εἱλώτων ἀποσχισθέντες· καί μοι καὶ*[24] *τάδε ὁ λόγος αὐτίκα ἐπέξεισι· τότε δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοὺς ἀποστάντας ἀπελθεῖν ὑποσπόνδους εἴασαν*[25] *Τισαμενῷ καὶ τῷ ἐν Δελφοῖς χρηστηρίῳ πειθόμενοι.*[26] *τελευταῖον δὲ ὁ Τισαμενὸς ἐμαντεύσατο ἐν Ταναγρᾳ σφίσι πρὸς Ἀργείους καὶ*
9 *Ἀθηναίους γινομένης συμβολῆς. τὰ μὲν Τισαμενοῦ τοιαῦτα ἐπυνθανόμην ὄντα.* (7) *Σπαρτιάταις δὲ ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς Πυθαέως τέ ἐστιν*[27] *Ἀπόλλωνος καὶ Ἀρτέμιδος καὶ Λητοῦς ἀγάλματα. Χορὸς δὲ οὗτος ὁ τόπος καλεῖται πᾶς, ὅτι ἐν ταῖς γυμνοπαιδίαις (ἑορτὴ δὲ εἴ τις ἄλλη καὶ αἱ γυμνοπαιδίαι*[28] *διὰ σπουδῆς Λακεδαιμονίοις εἰσὶν) ἐν ταύταις*[29] *οὖν οἱ ἔφηβοι χοροὺς ἱστᾶσι τῷ Ἀπόλλωνι.*
234 (8) *Τούτων δὲ οὐ πόῤῥω Γῆς ἱερὸν καὶ Διός ἐστιν*[30]

qui in Ithomen secesserant. Ipsi quidem Hilotae non universi defecerant, sed Messenici tantum, qui se a priscis Hilotis abiunxerant. Verum non multo post, quae huc pertinent, exponam. Tunc quidem Lacedaemonii eos, a quibus facta fuerat defectio, Delphici Apollinis oraculo et Tisameni monitis adducti, icto cum illis foedere, incolumes dimisere. Postremo *quintam victoriam* praedixit Tisamenus, quum ad Tanagram Lacedaemonii cum Argivis et Atheniensibus conflixerunt. Haec de Tisameno audita habeo. (7) Spartanis in foro Pythaei Apollinis, Dianae et Latonae signa sunt. Chorus autem tota ea fori pars dicitur ob eam causam, quod Gymnicis puerorum ludis, *Gymnopaedias ipsi vocant* (quod festum, si ullum aliud, magno studio celebrant) puberes Apollini choros agitant. (8) Non longe Telluris aedes et Agoraei Iovis: Agoraeae item Minervae et

23. *ἀπέστησαν — εἱλώτων* om. M. mox *τὸ Μεσσηνιακὸν* BPcAgLb, ut coniectura assecutus est S. *τὸν μεσσηνιακὸν* La. *τῶν Μεσσηνιακῶν* Edd. rell. Vab, unde Sylb. Amasaeum post *Μεσσηνιακῶν* subaudivisse putat *οἱ*.

24. *καὶ* et sq. *ὁ* om. Vb. *καί μοι τὰ δὲ* VaM. tum *τόδε δὲ* Lb.

25. *εἴασι* Va. *εἴασιν*, *α* super *ι*, Vb. tum *καὶ τὸ ἐν* La.

26. *πειθώμενοι* et mox *συμβουλῆς* Ag. *ἐμαντεύετο* La.

27. *ἐστι καὶ* Edd. praeter C, Codd. *καὶ* tollendum censent Sylb. F. sustulit C; recte, nisi malis *ἕστηκεν* scribere. Mox *ὁ* post *οὗτος* sup. lin. in La.

28. *ἡ γυμνοπαιδία* Va.

29. *ἐνταῦθα* C, ut coniecit F.

30. *ἐστιν* om. LaVb. edd. ante C; est in CSBPcAgMVaLb.

ἀγοραίου, τὸ δὲ Ἀθηνᾶς ἀγοραίας καὶ Ποσειδῶνος ὃν[31]
ἐπονομάζουσιν Ἀσφάλιον, καὶ Ἀπόλλωνος αὖθις καὶ Ἥρας.
ἀνάκειται δὲ καὶ Δήμου τοῦ Σπαρτιατῶν ἀνδριὰς μεγέ- 10
θει μέγας. καὶ Μοιρῶν Λακεδαιμονίοις ἐστὶν ἱερὸν, Ὀρέ-
στου δὲ τοῦ Ἀγαμέμνονος πρὸς αὐτῷ τάφος· κομισθέντα
γὰρ ἐκ Τεγέας τοῦ Ὀρέστου[32] *τὰ ὀστᾶ κατὰ μαντείαν θά-*
πτουσιν ἐνταῦθα. παρὰ δὲ τοῦ Ὀρέστου τὸν τάφον
ἐστὶν[33] *εἰκὼν Πολυδώρου τοῦ Ἀλκαμένους, ὃν βασιλέων*
ἐς τοσοῦτο τιμῆς προήχασιν ὥστε οἱ τὰς ἀρχὰς ἔχοντες
ὁπόσα δεῖ σημαίνεσθαι, τοῦ Πολυδώρου[34] *σημαίνονται*
τῇ εἰκόνι. ἔστι δὲ καὶ Ἑρμῆς ἀγοραῖος Διόνυσον φέρων 11
παῖδα, καὶ τὰ ἀρχαῖα[35] *καλούμενα Ἐφορεῖα, ἐν δὲ αὐ-*
τοῖς Ἐπιμενίδου τοῦ Κρητὸς μνῆμα καὶ Ἀφαρέως τοῦ
Περιήρους· καὶ τά γε ἐς Ἐπιμενίδην Λακεδαιμονίους
δοξάζω μᾶλλον Ἀργείων λέγειν εἰκότα. ἐνταῦθα[36] *αἱ Μοῖραι*

Neptuni, quem cognominant Asphalium. Apollinis aliud ibidem est et Iunonis. Visitur et Spartanorum populi virili habitu signum ingenti magnitudine. Est item apud Lacedaemonios Parcarum fanum: cui proximum est Orestis Agamemnonis filii sepulcrum. Ex Tegea enim *huc* deportata Orestis ossa oraculi iussu eo in loco sepeliere. Prope Orestis sepulcrum est Polydori regis Alcamenis filii effigies: cui prae cunctis regibus aliis tantum honoris Lacedaemonii tribuerunt, ut, quae *publice* obsignari necesse sit, ea Polydori imagine magistratus obsignent. Est ibidem forensis Mercurius Bacchum infantem portans. Sunt ibidem archiva, quae Ephorea nominant. In iis est Epimenidis Cretensis monumentum, et Apharei Perieris filii. Veriora autem existimo, quae a Lacedaemoniis, quam quae ab Argivis

31. *Ποσειδῶνος ὃν· ἐπονομάζουσιν* AgLab; *ἀπφάλιον* AAgLab Vab; *ἀπαμφάλιον* M.

32. *τοῦ ὀρέστου — ἐνταῦθα* bis posita (deinde expuncta) Va. mox *μαντίαν* Vb.

33. *ἔτι — οἳ βασιλέων* La. *τοσοῦτο* AXKFCBPcAgLab. *τοσοῦτον* SVabM. *προείχασιν* AgMVabLab. *ὥστε εἰ τὰς* La. tum *ὁπόσα δὴ* corr. e *δεῖ* La.

34. *τοῦ Πολυδώρου σημαίνονται* exciderunt ex K. *σημαίνεται* Ag. *τῇ* om. VbLa. *ἔστιν δὲ* Vb. *δὲ* om. La. *ἀργοραῖος* M.

35. *ἀρχεῖα* voluerunt Sylb. C. *ἐφόρια* Ag. *ἐφορία* VbLa. *ἐφορεία* Lb.

36. *ἐνταῦθα, ἔνθα αἱ* AXKFCS VbLab; *ἐνταῦθα αἱ* BPcAg. *Μοῖραι* CSB; *μοῖραι* AXKF. C e coni. K. edidit. *ἐντ. ἔνθα αἱ Μοῖραι, ἔστι [τὰ Φειδίτια] Λακ.* Buttmannus haec fere excidisse censet: *καὶ ἑστιατόριόν ἐστιν ἐς τὰ καλούμενα Φιδίτια, ὃ κοινὸν πολίτευμα τοῖς τε Κρησίν ἐστι καὶ Λακεδαιμονίοις.* Posuimus igitur lacunae signa cum XKSmai. B. *καὶ ἔστιν ἃ καὶ Λακεδαιμονίοις* uncis notavit Smin.

.... καὶ ἔστιν ἃ καὶ Λακεδαιμονίοις. ἔστι καὶ Ζεὺς ξένιος καὶ Ἀθηνᾶ ξενία.

CAPUT XII.

De via Aphetaïs dicta — Icarii et Danai cursus certamine filiarum procis proposito — domo Polydori Booneta dicta — templo et signo Dianae Celeutheae et memorandis herois — luco Neptuni Taenarii, Dianae signo et regione Hellenium dicta — Talthybii monumento — aliis memorandis sepulcris et templis etc. in hac urbis regione — Sciade, ubi conciones habentur — signis Iovis et Veneris Olympiae.

235 Ἰόντι δὲ ἐκ τῆς ἀγορᾶς κατὰ τὴν ὁδὸν ἣν Ἀφέτας[1]
ὀνομάζουσι, τὰ καλούμενα Βοώνητά ἐστι· καί με ὁ λόγος
ἀπαιτεῖ πρότερα εἰπεῖν τὰ ἐς τὴν ἐπίκλησιν τῆς ὁδοῦ.
(2) Τοῖς[2] μνηστῆρσιν Ἰκάριον τῆς Πηνελόπης φασὶν
ἀγῶνα προθεῖναι δρόμου· καὶ ὅτι μὲν Ὀδυσσεὺς ἐκράτει,
δῆλά ἐστιν, ἀφεθῆναι δὲ αὐτοὺς[3] λέγουσιν ἐς τὸν δρόμον
2 διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς Ἀφεταΐδος. δοκεῖν[4] δ' ἐμοὶ δρόμου
Ἰκάριος τὸ ἀγώνισμα ἐποίησε μιμούμενος Δαναόν. Δαναῷ

de Epimenide commemorantur. Quo in loco Parcae sunt,...... *ibidem* est Hospitalis Iupiter et Hospitalis item Minerva.

Cap. XII. E foro quum discedas per eam viam, cui nomen Aphetae, ad eum locum venias, quae Booneta nuncupant. Res postulare videtur, ut, quare fuerit via ita appellata, prius exponam. (2) Icarium aiunt Penelopes patrem cursus certamen procis proposuisse. In iis ludis Ulyssem victorem fuisse, dubitari nihil potest. Missi vero in curriculum dicuntur per Aphetaidem viam. Icarium quidem ipsum cursorios istos ludos exemplo Danai celebrasse crediderim: siquidem Danaus,

Cap. XII. 1. Ἀφέτα B*PcAgM VaLb; Ἀφέτας Edd. rell. ἀφέταν La. ἀφαίταν, ε super αι, Vb. Ἀφεταΐδα mavult B. ὀνομάζουσιν Ag Vb. Βοώνιτά *PcAg. ἔστιν AgVb.

2. τῆς Ag. mox προθῆναι Va.

3. αὐτὴν MVaPcAgRLb; ad marg. R. ἄλλ. αὐτούς.

4. δοκεῖ KFS min. La. δοκεῖν Edd. rell. PcAgLbVabM. δέ μοι Vb. δρόμον FCS e coni. Sylburgii. δρόμου Edd. rell. Codd. ἐποίησεν Vb Ag.

γὰρ τοῦτο[5] ἐπὶ ταῖς θυγατράσιν εὑρέθη, καὶ ὡς γυναῖκα οὐδεὶς ἤθελεν ἐξ αὐτῶν διὰ τὸ μίασμα ἀγαγέσθαι, διέπεμπε δὴ[6] ὁ Δαναὸς ἔδνων ἄνευ δώσειν ᾗ ἂν ἕκαστος κατὰ κάλλος ἀρέσκηται, ἀφικομένοις δὲ ἀνδράσιν οὐ πολλοῖς ἀγῶνα δρόμου κατέστησε[7], καὶ πρώτῳ τε ἐλθόντι ἐγένετο ἑλέσθαι πρώτῳ τῶν ἄλλων, καὶ μετ' ἐκεῖνον τῷ δευτέρῳ, καὶ ἤδη κατὰ τὰ αὐτὰ ἄχρι[8] τοῦ τελευταίου· τὰς δὲ ὑπολειφθείσας μένειν ἔφοδον ἄλλην μνηστήρων ἔδει καὶ ἀγῶνα ἄλλον δρόμου. (3) *Λακεδαιμονίοις δὲ κατὰ τὴν ὁδὸν ταύτην ἐστίν,* 3
ὡς ἤδη λέλεκταί μοι, τὰ ὀνομαζόμενα Βοώνητα, Πολυδώρου ποτὲ[9] οἰκία τοῦ βασιλέως· ἀποθανόντος δὲ παρὰ τοῦ Πολυδώρου τῆς γυναικὸς ἐπρίαντο ἀντιδόντες βοῦς. ἀργύρου γὰρ οὐκ ἦν πω τότε οὐδὲ χρυσοῦ νόμισμα, κατὰ τρόπον δὲ ἔτι[10] τὸν ἀρχαῖον ἀντεδίδοσαν βοῦς καὶ ἀνδράποδα καὶ ἀργὸν τὸν ἄργυρον καὶ χρυσόν. οἱ δὲ ἐς τὴν 4

quum nancisci non posset, qui ipsius filias duceret *parricidio* pollutas, dimisit, *qui nunciarent,* nullum se a viris sponsalium nomine munus poscere, *verum optionem puellis daturum, ut earum quaelibet sibi eum deligeret,* cuius maxime esset forma complacita. Verum *huiusmodi ille eas locandi rationem iniit.* Quum *ad eam famam* non sane multi convenissent, cursus certamine proposito, ei, qui ceteros praevenisset, quam ille maluisset, secundo alteram, eodemque modo ceteras usque ad extremum locavit. Iam vero quae viros nactae non essent, exspectare iubebat, usquedum novi proci in cursus certamen descenderent. (3) In hac ipsa via (uti iam dictum est) sunt apud Lacedaemonios, quae Booneta vocantur. Domus ea fuit Polydori regis: quae, eo mortuo, de eius uxore empta est. Boves pretium fuere. Nondum enim tunc erat nummus argento aurove signatus: sed priscus fuit mos, uti sibi, quae quisque vellet, per commutationem, bubus, servitiis, rudi argento et auro ultro citroque datis et acceptis, compararet. Quin et *hoc*

5. *τούτῳ* Ag.

6. *δὲ* MLb; *δ' ἂν* Pc. Mox *κάλος* Va.

7. *κατέστησεν* VbAg. Deinceps *μετ' ἐκεῖνο* Va.

8. *ἄνευ* Pc. *ὑποληφθείσας* M.

9. *τε* La. *ἐπρίατο* Va. Mox *ἀργυροῦς* (*ἀργυροὺς* Va) *καὶ γὰρ* PcAgLbMVa, unde B edidit *ἀργυροῦν γάρ.* Edd. reliquae *ἀργύρου γάρ.* Vb *ἀργυροῦ γάρ.* mox *χρυσοῦν* B AgPc. *χρυσοῦ* Edd. rell. MVab.

10. *δέ τι* Vb. *τὸ ἀρχ.* MVaLb. *ἀντεδίδωσαν* Ag. *βοὺς* Va. *βοῦν* La.

Ἰνδικὴν ἐσπλέοντες[11] φορτίων φασὶν Ἑλληνικῶν τοὺς Ἰνδοὺς ἀγώγιμα ἄλλα ἀνταλλάσσεσθαι, νόμισμα δὲ οὐκ ἐπίστασθαι, καὶ ταῦτα χρυσοῦ τε ἀφθόνου καὶ χαλκοῦ παρόντος σφίσι. (4) Τὸ δὲ[12] τῶν Βιδιαίων ἀρχεῖον πέραν ἐστὶν Ἀθηνᾶς ἱερόν· Ὀδυσσεὺς δὲ ἱδρύσασθαι τὸ ἄγαλμα 236 λέγεται καὶ ὀνομάσαι Κελεύθειαν τοὺς Πηνελόπης μνηστῆρας τῷ δρόμῳ νικήσας. ἱδρύσατο δὲ τῆς Κελευθείας ἱερὰ ἀριθμῷ τρία διεστηκότα ἀπ᾽ ἀλλήλων. Προϊόντων δὲ κατὰ τὴν Ἀφεταΐδα[13] ἡρῷά ἐστιν, Ἴοπός τε κατὰ Λέλεγα ἢ Μύλητα γενέσθαι δοκοῦντος καὶ Ἀμφιαράου τοῦ Οἰκλέους. τοῦτο[14] δὲ Τυνδάρεω παῖδα νομίζουσιν ἅτε ἀνεψιῷ τῷ Ἀμφιαράῳ ποιῆσαι. καὶ αὐτοῦ Λέλεγός ἐστιν ἡρῷον. (5) Τούτων δὲ οὐ πόῤῥω τέμενος Ποσειδῶνος [Ταιναρίου]· Ταινάριον δὲ ἐπονομάζουσιν[15]. οὐ μακρὰν

ipso tempore ab Indis, referunt, qui ad ea loca navigarunt, pro Graecorum, quae illuc comportatae fuerint, rebus reponi Indicas merces: nummum vero illos plane ignorare, etsi abundat ea orbis terrae pars auro et aere. (4) Supra Bidiaeorum praetorium Minervae aedes est. *In ea* dedicasse Ulysses dicitur *deae* signum, et Celeuthean appellasse, victis cursu *ceteris* Penelopes procis. Ternas vero idem aedes Celeutheae diversis locis dedicavit. In ulteriore Aphetaidis parte heroum monumenta sunt: Iopis, quem fuisse coniici potest circa Lelegis vel Myletis tempora: Amphiarai Oiclei filii, quod Tyndari filium ei velut patrueli fecisse existimant: ipsius etiam Lelegis. (5) Nec procul hinc Neptuni [Taenarii] fanum; Taenarium nuncupant. Nec paulo longius Minervae signum, quod dedicatum

11. ἐκπλέοντες Hemsterh. MS. notans: „Minus bene Pausaniae mentem intellexit Illustr. Huet. Hist. du Comm. et des Navig. des Anc. c. VI. haec enim non ad Polydori, sed ad ipsius aetatem Pausaniae sunt referenda.“ — Mox ἄλλα om. La. ἀνταλάσσεσθαι VaLa. Mox σφίσιν VbMLa.

12. τὸ δὲ — ἀρχεῖον (ἀρχῖον M) SBPcAgMVaLb; τοῦ δὲ — ἀρχείου Edd. rell. VbLa. βιδιέων ALa. Βιδίου PcAgVaLb. κελευθεῖαν M. κελευθείαν Lb. ὀνομᾶσαι κελευθεῖαν Va.

13. ἐφεταΐδα Ag. tum νίοπος La Vb. δε, τ super δ, Vb. καὶ τὰ λέλεγα Lb. μυλῆτα PcAgMVabLab. mox δϊκλέους La.

14. τοῦτο (τοῦτον Va) δὲ Τυνδάρεω παῖδα BPcAgMVaLb. τοῦτο δὲ τοὺς (τοὺς om. Vb. τοῦ τυνδάρεο La) Τυνδάρεω παῖδας AXKFC SVbLa.

15. Post ἐπονομάζουσιν in XK asteriscus est, B lacunae signa posuit, quibus opus non est, si cum S Ταιναρίου uncis includas. ταιναρίον δὲ Va.

*δὲ Ἀθηνᾶς ἄγαλμα, ὃ τοὺς ἐς Ἰταλίαν τε καὶ Τάραντα ἀποι-
κισθέντας ἀναθεῖναι[16] λέγουσι. τὸ δὲ χωρίον ὃ καλοῦσιν* 6
*Ἑλλήνιον ἐστὶν εἰρημένον ὡς οἱ[17] τῶν Ἑλλήνων Ξέρξην
διαβαίνοντα ἐς τὴν Εὐρώπην παρεσκευάζοντο ἀμυνούμε-
νοι, κατὰ τοῦτο τὸ χωρίον βουλευσαμένους τρόπον ὅντινα
ἀνθέξουσιν. ὁ δὲ ἕτερος τῶν λόγων τοὺς Μενελάου χά-
ριτι στρατεύσαντας ἐπὶ Ἴλιον βουλεύσασθαί[18] φησιν ἐν-
ταῦθα ὅπως ἀναπλεύσασθαι ἐς Τροίαν καὶ δίκας συνήσον-
ται παρὰ Ἀλεξάνδρου λαβεῖν τῆς Ἑλένης ἁρπαγῆς. (6) Τοῦ* 7
*δὲ Ἑλληνίου πλησίον Ταλθυβίου μνῆμα ἀποφαίνουσι·[19]
δεικνύουσι δὲ καὶ Ἀχαιῶν Αἰγιεῖς ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς, Ταλθυ-
βίου καὶ οὗτοι φάμενοι μνῆμα εἶναι. Ταλθυβίου δὲ τού-
του μήνιμα[20] ἐπὶ τῷ φόνῳ τῶν κηρύκων, οἳ παρὰ βασι-
λέως Δαρείου γῆν τε καὶ ὕδωρ αἰτήσοντες ἐς τὴν Ἑλλάδα
ἐπέμφθησαν[21], Λακεδαιμονίοις μὲν ἐπεσήμαινεν ἐς τὸ δη-
μόσιον, ἐν Ἀθήναις δὲ ἰδίᾳ τε καὶ ἐς ἑνὸς οἶκον ἀνδρὸς κα-*

ferunt ab iis, qui in Italiam et Tarentum *maxime* in coloniam deducti sunt. Vicum vero eum, quod Hellenium appellant, ex eo alii nominatum tradunt, quod in eo loco, quo tempore Xerxes in Europam traiecit, eae Graecorum civitates, quae contra illum arma ceperunt, qua maxime ratione obsisterent, consultarunt. Alii vero *duces* eos, qui Menelaum ad Troiam secuti sunt, ibi memorant de tota transmissionis ratione deque Helenae raptu vindicando consilia inisse. (6) Prope Hellenium Talthybii monumentum ostenditur. Monstrant et Aegienses in Achivis monumentum in foro, quod esse Talthybii affirmant. Et Talthybius quidem iram ob violatos Darii caduceatores, qui terram et aquam petitum venerant, in Lacedaemonios publico, in Athenienses privato malo exercuit, quum male scilicet Mil-

16. *ἀναθῆναι* VabLaAg. *λέγουσιν* AgVb. Mox *ὃ καλοῦσιν* om. Pc.

17. *οἳ* CBAg; *οἱ* Edd. rell. Lab* PcVbM; silet Va. Tum *ἀμυνούμενοι* BSmai. PcAg, ut voluit Coraes; *ἀμυνόμενοι* Edd. rell. MVab Lab. *κατὰ τοῦτο* om. PcLbAgM. *βουλευσαμένους* BMPcAgLb; *βουλευσάμενοι* Edd. rell. VabLa. mox *ὁ δὲ ἵτερος* La. *χάρητι* La.

18. *βουλεύεσθαι* Va; tum *φησιν* SB. *σφίσιν* CPcdMVabAgLab. *φασιν* AXKF. Mox *ἀναπλεύσασθαι* CSPcdVa. *ἀναπλεύσεσθαι* MAgLb. *ἀναπλεύσοντες τροίαν* La. *ἀναπλεῦσαί τε* B. *ἀναπλεύσονται* AXKFVb. *δυνήσωνται* Vb. *δίδας*, *κ* super *δ*, M.

19. *ἀποφαίν.* — *μήνιμα* om. La. *ἀποφαίνουσιν* AgVb. *Αἰγειεῖς* Vb.

20. *μήνιμα*, *υ* super *ι*, M.

21. *ἐπέφθησαν* Ag. *ἐπέμφησαν* La. *λακ.* *δὲ* Pc. *ἐς ἀθήναις* La.

τέσκηψε[22] *Μιλτιάδου τοῦ Κίμωνος. ἐγεγόνει δὲ καὶ τῶν*
237 *κηρύκων τοῖς ἐλθοῦσιν ἐς τὴν Ἀττικὴν ὁ Μιλτιάδης ἀπο-*
8 *θανεῖν αἴτιος ὑπὸ Ἀθηναίων.* (7) *Λακεδαιμονίοις δὲ ἔστι*
μὲν Ἀπόλλωνος Ἀκρείτα[23] *βωμός, ἔστι δ' ἐπονομαζόμενον*
Γάσηπτον ἱερὸν Γῆς· Ἀπόλλων δὲ ὑπὲρ αὐτὸ ἵδρυται Μα-
λεάτης. ἐπὶ δὲ τῷ πέρατι Ἀφεταΐδος, ἐγγύτατα ἤδη τοῦ[24]
τείχους, Δικτύνης ἐστὶν ἱερὸν καὶ βασίλειοι τάφοι τῶν κα-
λουμένων Εὐρυπωντιδῶν. παρὰ δὲ τὸ Ἑλλήνιον Ἀρσι-
νόης ἱερὸν, Λευκίππου τε θυγατρὸς καὶ γυναικῶν τῶν Πο-
λυδεύκους καὶ Κάστορος ἀδελφῆς. πρὸς δὲ τοῖς Φρου-
ρίοις[25] *καλουμένοις ναός ἐστιν Ἀρτέμιδος, καὶ προελθοῦ-*
σιν ὀλίγον πεποίηται μνῆμα τοῖς ἐξ Ἤλιδος μάντεσι, καλου-
9 *μένοις δὲ Ἰαμίδαις. καὶ Μάρωνός*[26] *ἐστιν ἱερὸν καὶ Ἀλ-*
φειοῦ· Λακεδαιμονίων δὲ τῶν ἐς Θερμοπύλας στρατευσα-
μένων λόγου[27] *μάλιστα ἀξίως μαχέσασθαι μετὰ δὴ*[28] *αὐ-*
τὸν δοκοῦσι Λεωνίδην. τοῦ δὲ Τροπαίου Διὸς τὸ ἱερὸν

tiadae Cimonis filii domum multasset, quod is auctor Atheniensibus fuisset, ut caduceatores, qui in Atticam venerant, interficerentur. (7) Est etiam Lacedaemoniis Acritae Apollinis ara: est item Telluris aedes, Gaseptum nomine. Supraque eam dicatus est Apollo Maleatas. In extrema Aphetaide iam prope muros est Dictynae aedes et regia sepulcra eorum, qui sunt Eurypontidae nuncupati. Proximum Hellenio est Arsinoës templum, Leucippi filiae, Pollucis et Castoris uxorum sororis. Qua vero in parte sunt, quae Propugnacula appellantur, Dianae delubrum, pauloque longius progressus monumentum videas, quod iis erectum est vatibus, qui ex Elide venerunt et Iamidae sunt appellati. Maronis praeterea et Alphei templum, quorum virtus in proelio ad Thermopylas post Leoniden maxime enituit. Tropaei vero Iovis aedem fecerunt Dorienses, bello

22. *κατασκῆψας* (*ας* ambig.) Va. *κατέσκηψε* Porsonus, C. *μίκωνος. ἐγεγώνει δὲ* La.

23. *ἀκρεῖτα* MVa. *ἀκρίτα* Vb. *δὲ ἐπονομαζ.* VaLa. *γασεπτὸν* Lb. *Γάσεπτον* coni. S. Porson. *ἀπόλλωνος δὲ* Va. *αὐτῷ* La. *ὕδρυται* Ag. *ὑ ἵδρυται* (sic) Vb. *μελεάτης* AgLa. *μαλθάτης* Lb. *περατι τῆς Ἀφετ.* C.

24. *τοὺς τείχους*, *δεικτύνης* Ag. *δικτύνης* VabLab, quod recepimus; *Δικτύννης* rell. *βασίλειον ταφ.* Va. *καὶ βασίλειοι — ἱερὸν* om. Ag. *εἶναι καλουμένων* M. *εὐρυπόδων* La. *εὐρυπώνδων* APcVabMLb. *εὐρυπόδων* La. *λευκύππου* La.

25. *φρουρίοις* B. mox *μάντισιν* AgM; *μαντεύμασιν* Vb. *ἰαμύδαις* La. *ἰσμίδαις* Lb.

26. *μάῤῥωνος — ἀδελφειοῦ* Ag. Mox *ἐν θερμοπύλαις* VbLa. p. corr. vulg. in Vb.

27. *λόγους* M. *λόγος* AgVaLb (M sec. exc. nostra). *λόγον* La.

28. *δὲ* MAgPcLabVa; unde B coni. *γε.* tum *αὐτῶν δοκοῦσιν* Ag.

ἐποίησαν οἱ Δωριεῖς πολέμῳ τούς τε ἄλλους Ἀχαιοὺς[29],
οἳ γῆν τὴν Λακωνικὴν τηνικαῦτα εἶχον, καὶ τοὺς Ἀμυκλαι-
εῖς κρατήσαντες. τὸ δὲ ἱερὸν τῆς μεγάλης μητρὸς τιμᾶται
περισσῶς δή τι. μετὰ δὲ αὐτὸ ἡρῷα Ἱππολύτου τέ ἐστι
τοῦ Θησέως καὶ Αὐλῶνος Ἀρκάδος, υἱοῦ δὲ[30] *Τλησιμέ-*
νους. Τλησιμένη δὲ Παρθενοπαίου τοῦ Μελανίωνος ἀδελ-
φὸν, οἱ δὲ παῖδα εἶναι λέγουσιν. (8) *Ἑτέρα δὲ ἐκ τῆς* 10
ἀγορᾶς ἐστὶν ἔξοδος, καθ' ἣν πεποίηταί σφισιν[31] *ἡ καλου-*
μένη Σκιὰς, ἔνθα καὶ νῦν ἔτι ἐκκλησιάζουσι. ταύτην τὴν
Σκιάδα Θεοδώρου τοῦ Σαμίου φασὶν εἶναι ποίημα, ὃς[32]
πρῶτος διαχέαι σίδηρον εὗρε καὶ ἀγάλματα ἀπ' αὐτοῦ πλά-
σαι. ἐνταῦθα ἐκρέμασαν οἱ[33] *Λακεδαιμόνιοι τὴν Τιμοθέου*
τοῦ Μιλησίου κιθάραν καταγνόντες ὅτι χορδαῖς ἑπτὰ ταῖς
ἀρχαίαις ἐφεῦρεν ἐν τῇ κιθαρῳδίᾳ τέσσαρας χορδάς. (9) 11
Πρὸς δὲ τῇ Σκιάδι οἰκοδόμημά ἐστι περιφερὲς, ἐν δὲ
αὐτῷ Διὸς καὶ Ἀφροδίτης ἀγάλματα ἐπίκλησιν Ὀλυμπίων·

superatis quum aliis Achaeis, qui tunc Laconicum solum tenebant, tum ipsis etiam Amyclaeensibus. Magnae quidem matris fanum praecipua colitur religione. Post ipsum Hippolyti Thesei, et Aulonis Arcadis, Tlesimenis filii, heroica sunt monumenta. At Tlesimenem Parthenopaei (Melanionis filii) fratrem nonnulli, filium alii fuisse dixerunt. (8) Alter est e foro exitus; circa quem locum aedificata est, quae Scias vocatur, in quo hac ipsa etiam aetate conciones habent. Hanc Sciadem opus esse memorant Theodori Samii, qui et ferrum fundere primus docuit et ex eo signa fingere. Eodem in loco Timothei Milesii citharam suspendere Lacedaemonii, quum ei multam eo crimine irrogassent, quod septem veterum nervis quatuor ipse in citharae cantu addidisset. (9) Adiuncta Sciadi aedes est rotunda, in qua Iovis et Veneris signa, utrunque

29. *Δωριεῖς*, ad marg. *γρ. Ἀχαιοὺς* R. mox *δὲ αὐτῷ ἡρῷα* La.

30. *δὲ* Ag. om. tum *τλησιμενοῦς* LbVab. *τλησιμένει δὲ* VbLa. Mox *Μελανίωνος* AgVnPcdLb, ut SB ex emend. Camerarii et Sylburgii receperunt. *Μεναλίωνος* AXKFPcVab MLa, Vn ad marg. *Μειλανίωνος* C, ut Apollod. III, 6, 3. 9, 2. *ἀδελφοὶ* La.

31. *σφισιν ἡ καλ.* AXKFCSVabM La; *σφισιν καλ.* Ag; *σφισι καλ.* B PcLb. *σκείας* Va. *ἐκκλησιάζουσιν* MVbAg. *ἐκκλησίαζον* Va; tum *φασὶν εἶναι λέγουσιν* (hoc expunct.) *ποίημα* Va.

32. *ὃ* Ag.

33. *οἱ Λακ.* CSVa. *οἱ* abest ab Edd. rell. PcAgVbM. Dein *ἀρχαῖαις* Va.

τοῦτο Ἐπιμενίδην[34] κατασκευάσαι λέγουσιν, οὐχ ὁμολογοῦντες τὰ ἐς αὐτὸν Ἀργείοις, ὅπου μηδὲ πολεμῆσαί φασι[35] πρὸς Κνωσίους.

CAPUT XIII.

De memorandis prope Sciadem — templo Proserpinae Sospitae et Carneo domestico dicto — Apolline Carneo — signo Aphetaei et aris deorum Ambuliorum — templis Iovis Coloniatae et Euanemi ac Pleuronis heroo — templis Iunonis Argivae et Hyperchiriae ac signo Iunonis Veneris — Hetoemocle et Hipposthene.

238 Πλησίον δὲ ἔστι μὲν Κυνόρτου τοῦ Ἀμύκλα τάφος, ἔστι δὲ καὶ[1] Κάστορος μνῆμα, ἐπὶ δὲ αὐτῷ καὶ ἱερὸν πεποίηται· τεσσαρακοστῷ γὰρ ὕστερον ἔτει τῆς μάχης τῆς πρὸς Ἴδαν καὶ Λυγκέα θεοὺς τοὺς Τυνδάρεω παῖδας καὶ οὐ πρότερον νομισθῆναί φασι. δείκνυται δὲ πρὸς τῇ Σκιάδι καὶ[2] Ἴδα καὶ Λυγκέως τάφος. κατὰ μὲν δὴ τοῦ λόγου
2 τὸ εἰκὸς ἐτάφησαν ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ καὶ οὐ ταύτῃ· Μεσσηνίων δὲ αἱ συμφοραὶ καὶ ὁ χρόνος, ὅσον ἔφυγον ἐκ Πελοποννήσου, πολλὰ τῶν ἀρχαίων καὶ κατελθοῦσιν ἐποίη-

Olympii cognomento. Eam aedem erexisse ferunt Epimenidem, de quo quae ab Argivis memorantur, neutiquam ipsi comprobant, nempe qui neque cum Gnosiis bellum unquam se gessisse dicant.

Cap. XIII. Prope est Cynortae Amyclae filii sepulcrum. Castoris etiam monumentum, et cum eo proxima aedes. Quadragesimo enim post pugnam adversus Idan et Lynceum anno Castores, nihilo omnino maturius, in deos relatos asserunt. Monstratur ad Sciadem Idae etiam et Lyncei sepulcrum. Verisimilius tamen traditur, illos in Messenia, non autem hoc in loco sepultos. Verum magnitudo calamitatum et diuturnitas temporis, quo extra Peloponnesum Messenii exularunt, effecit,

34. ἐπιμενίδης MVa. ἐπιμενίδη Pc. κατασκευᾶσαι Vab.

35. φασιν Ag. Κνωσίους AXKFCSMVabLa. κνωσσίους BPcAgLb.

Cap. XIII. 1. καὶ om. AgLb. ἐπὶ δὲ αὐτῷ FCSBVaMPcAgLb; ἐπὶ δὲ αὐτὸ AXKVbLa. τεσσαρακοστὸν Va. tum ἔτι τῆς μάχης πρὸς ἴδαν La. mox φασιν MVb.

2. καὶ om. La. Sq. καὶ om. B vitio typogr. mox τάφοι (οι ambig.) Va.

σεν[3] ἄγνωστα, ἅτε δὲ ἐκείνων οὐκ εἰδότων ἔστιν ἤδη τοῖς ἐθέλουσιν ἀμφισβητεῖν. (2) Λακεδαιμονίοις δὲ ἀπαντικρὺ τῆς Ὀλυμπίας Ἀφροδίτης ἐστὶ ναὸς Κόρης[4] Σωτείρας· ποιῆσαι δὲ τὸν Θρᾷκα Ὀρφέα λέγουσιν, οἱ δὲ Ἄβαριν ἀφικόμενον ἐξ Ὑπερβορέων. Ὁ δὲ Καρνειὸς[5], ὃν Οἰκέταν ἐπονομάζουσι, τιμὰς εἶχεν ἐν Σπάρτῃ καὶ πρὶν Ἡρακλείδας κατελθεῖν, ἵδρυτο δὲ ἐν οἰκίᾳ Κρίου[6] τοῦ Θεοκλέους ἀνδρὸς μάντεως. τούτου δὲ τοῦ Κρίου γεμιζούσῃ[7] τῇ θυγατρὶ ὕδωρ συντυχόντες κατάσκοποι τῶν Δωριέων αὐτῇ τε ἀφίκοντο ἐς λόγους καὶ παρὰ τὸν Κρῖον ἐλθόντες διδάσκονται τὴν ἅλωσιν τῆς Σπάρτης. (3) Καρνειὸν[8] δὲ Ἀπόλλωνα Δωριεῦσι μὲν τοῖς πᾶσι[9] σέβεσθαι καθέστηκεν ἀπὸ Κάρνου γένος ἐξ Ἀκαρνανίας, μαντευομένου δὲ ἐξ Ἀπόλλωνος· τοῦτον γὰρ[10] τὸν Κάρνον ἀποκτείναντος Ἱππότου τοῦ Φύλαντος ἐνέπεσεν ἐς τὸ στρατόπεδον τοῖς

3 (margin, at line "ἀφικόμενον ἐξ Ὑπερβορέων. Ὁ δὲ Καρνειὸς, ὃν Οἰκέ-") · 4 (margin, at line "σκονται τὴν ἅλωσιν τῆς Σπάρτης. (3) Καρνειὸν δὲ")

ut multa antiquitatis monumenta reversis essent prorsus ignota: quumque illi haec ignorent, controversari de hisce licet quibuslibet. (2) Iam vero contra Olympiae Veneris aedes est Sospitae Proserpinae, quam Thracem Orpheum condidisse ferunt: alii Abarin eum, qui venit ex Hyperboreis. At Carneus, quem appellant cognomento Domesticum, coli est coeptus apud Spartanos, antequam Herculis liberi *ab exilio* redirent. *Delubrum* vero *ei* erectum in Crii (Theoclis filii) vatis domo. Quum enim huius Crii filiam offendissent Doriensium speculatores, ut forte aquam haustum ibat, cum ea in colloquium venerunt: *moxque* quum ad Crium venissent, ab eo capiendae Spartae rationem didicerunt. (3) Habuit quidem Carnei Apollinis religio, quae apud Dorienses universos obtinuit, a Carno originem: qui patria fuit Acarnan, ab Apolline vero divinandi artem accepit. Hunc enim Carnum quum interfecisset Hippotes Phylantis filius, iratus Apollo Doriensium castra male mulcta-

3. ἐποίησεν — ἐθέλουσιν om. Va. mox τοῖς ὀλυμπίας VbLa.

4. Κόρης om. M. σωτῆρας Va.

5. Κάρνειος SBAg? Καρνειὸς Edd. rell. *PcLabMVab, hic et postea, idque servavimus coll. Goettling Lehre vom Accent 1835, p. 181. ἐπονομάζουσιν VbAgM.

6. Κρίου et mox Κρῖον SB. Κριοῦ et Κριὸν Edd. rell. AgVab*PcM Lab.

7. κομιζούσῃ coni. KC, Palmer. MS.

8. Κώριον Vb. — Sq. μὲν om. AXKFVbLa; est in CSBVaMAg PcLb.

9. πᾶσιν Ag. ἀπὸ Κάρου Vb. γένους VaLb. ἀκαρνίας M.

10. γὰρ om. Ag. mox ἐς BPcAg Lb; εἰς Edd. rell. La. Mox Δωριεῦσιν VbAg. μήνιμα, υ sup. ι, M, ut saepius μνῆμα La.

*Δωριεῦσι μήνιμα Ἀπόλλωνος, καὶ Ἱππότης τε ἔφυγεν ἐπὶ
τῷ φόνῳ καὶ Δωριεῦσιν ἀπὸ τούτου τὸν Ἀκαρνᾶνα μάν-*
289 *τιν καθέστηκεν ἱλάσκεσθαι. ἀλλὰ γὰρ*[11] *Λακεδαιμονίοις
οὐχ οὗτος ὁ Οἰκέτας ἐστὶ Καρνειὸς, ὁ δὲ ἐν τοῦ μάντεως*
5 *Κρίου τιμώμενος Ἀχαιῶν ἔτι ἐχόντων τὴν Σπάρτην. Πρα-
ξίλλῃ μὲν δὴ πεποιημένα ἐστὶν ὡς Εὐρώπης εἴη καὶ*[12]
*Καρνειὸς, καὶ αὐτὸν ἀνεθρέψατο Ἀπόλλων καὶ Λητώ. λέ-
γεται δὲ καὶ ἄλλος ἐπ' αὐτῷ λόγος, ἐν τῇ Ἴδῃ τῇ Τρωϊκῇ
κρανείας*[13] *ἐν Ἀπόλλωνος ἄλσει πεφυκυίας τοὺς Ἕλληνας
ἐκτεμεῖν ἐς τοῦ ἵππου τοῦ δουρείου*[14] *τὴν ποίησιν· μα-
θόντες δὲ ὀργὴν σφισιν ἔχειν τὸν θεὸν, θυσίαις ἱλάσκονται
καὶ Ἀπόλλωνα ὀνομάζουσι*[15] *Καρνειὸν ἀπὸ τῶν κρανειῶν*
6 *ὑπερθέντες τὸ ῥῶ κατὰ δή τι ἀρχαῖον.* (4) *Τοῦ Καρ-
νειοῦ*[16] *δὲ οὐ πόῤῥω καλούμενόν ἐστιν ἄγαλμα Ἀφεταίου·*

vit. Quumque Hippotes ob eam caedem exulatum profugisset, Dorienses Acarnanem vatem ex eo tempore statuerunt sacris et caeremoniis placandum. Sed enim hic praedictus Apollo Carneus Lacedaemoniis non est ille Carneus cognomento Domesticus, verum Carneus cognomento Domesticus est is, qui in Crii vatis aedibus colebatur, quum Achaei adhuc Spartam tenerent. Praxilla quidem versibus prodidit, Europae filium Carneum fuisse, educatum vero ab Apolline et Latona. Alius etiam de cognominis huius causa sermo vulgatus est: cornos a Graecis in Ida Troiae monte ex Apollinis luco ad Durateum equum fabricandum excisas: quumque dei numen laesum scirent, ad eius iram leniendam sacra instituisse, et ab arboris nomine (*κρανείαν Graeci vocant*) litera R transposita, prisca quadam consuetudine, Carneum Apollinem nuncupasse. (4) Non longe a Carneo est signum, quod Aphetaei dicitur: a quo loco

11. *ἀλλὰ γὰρ* BPcAgLb; *ἀλλὰ καὶ* Edd. rell. MVa; *ἀλλὰ γὰρ καὶ* VbLa. *ὁ ἱκέτως* Vb. *ἐκ τοῦ* PcAg. *ἐν τῷ τοῦ μάντ. κριῷ* Va.

12. *καὶ Κάρν.* BPcAgMVaLb; *καὶ* om. Edd. rell. VbLa. *Κάρνειος* SBPcAg; *Καρνειὸς* Edd. rell. MVabLab. *Κάρνος* coni. K. *καὶ αὐτὸς* Ag. *ἀνεθρέψαντο* M.

13. *καρνείας* M (*ἐν κρανείας ἀπόλλ.* sec. exc. nostra).

14. *δωρίον* Vb. *δουρείου* BPcAgLb; *δουρίου* edd. rell. MVa.

15. *ὀνομάζουσιν*, omisso *Κάρνειον*, LbMPcAgVa. *ἀπὸ* CB. *ὑπὲρ*, quod e correctura, loco sinistro inserta, ortum est, AXKFSPcAgRVabMLab. *Καρνειῶν* RLb, in R *ρ* alterum super *κ* et *α* positum. *ὑπερθέντες* BPcAgMRVaLb; *μεταθέντες* edd. rell. VbLa, marg. R.

16. *Καρνείου* SBPcAg, et paullo ante *κά;νειον* La. *Καρνειοῦ* edd. rell. MVabLab.

τοῖς[17] δὲ Πηνελόπης μνηστῆρσί φασιν ἐντεῦθεν γενέσθαι
τοῦ δρόμου τὴν ἀρχήν. ἔστι δέ τι[18] χωρίον ἔχον τὰς
στοὰς ἐν τετραγώνῳ τῷ σχήματι, ἔνθα σφίσιν ἐπιπράσκετο
ὁ ῥῶπος[19] τὸ ἀρχαῖον· πρὸς τούτῳ[20] Διὸς Ἀμβουλίου
καὶ Ἀθηνᾶς ἐστὶν Ἀμβουλίας βωμὸς καὶ Διοσκούρων καὶ
τούτων Ἀμβουλίων. (5) Ἀπαντικρὺ δὲ ἥ τε ὀνομαζομένη 7
Κολώνα καὶ Διονύσου Κολωνάτα[21] ναός, πρὸς αὐτῷ δὲ
τέμενός ἐστιν ἥρωος, ὃν τῆς ὁδοῦ τῆς ἐς Σπάρτην Διονύσῳ
φασὶ γενέσθαι ἡγεμόνα. τῷ δὲ ἥρωϊ τούτῳ πρὶν ἢ τῷ θεῷ
θύουσιν αἱ Διονυσιάδες καὶ αἱ Λευκιππίδες[22]. τὰς δὲ ἄλ-
λας ἕνδεκα ἃς καὶ αὐτὰς Διονυσιάδας ὀνομάζουσι, ταύταις
δρόμου προτιθέασιν ἀγῶνα· δρᾶν δὲ οὕτω σφίσιν ἦλθεν
ἐκ Δελφῶν. τοῦ Διονύσου δὲ οὐ μακρὰν Διὸς ἱερόν ἐστιν 8
Εὐανέμου, τούτου[23] δὲ ἐν δεξιᾷ Πλευρῶνος ἡρῷον. γε-
γόνασι δὲ οἱ Τυνδάρεω παῖδες τὰ πρὸς μητρὸς ἀπὸ τοῦ

in cursum missos e carceribus tradunt Penelopes procos. Prope vicus est, in quo aliquot sunt porticus forma quadrata, ubi priscis temporibus scruta venibant. Proxima ara est Iovis Ambulii, Minervae Ambuliae, Castorum item Ambuliorum. (5) E regione est *locus*, quae Colona dicitur, et Bacchi Colonatae aedes. Iuxta eam lucus est illi heroi sacer, quem viae ducem Libero Patri Spartam contendenti fuisse perhibent. Heroi huic prius, quam deo ipsi, sacra faciunt eae, quae Dionysiades quaeque Leucippides nuncupantur. Foeminis vero aliis undecim, quae et ipsae nominantur Dionysiades, cursus certamen proponunt: quod ex Delphico quodam responso facere iussi sunt. Non longe a Liberi est Iovis delubrum Euanemi. Ad eius dexteram est Pleuronis heroicum monumentum. Fuit Tyndarei filiis maternum

17. τῆς δὲ Vb; tum πεινελόπης μ. φασὶ ἐντ. Ag.

18. τὸ χωρ. PcAgLbMVa. Hemsterh. MS. laudat Herod. p. 62. v. 25. 30. tum ἔχοντα AMAgVbLab. ἔχον τὰς Va, quod recepimus; ἔχον edd. Pc(?). τετραγόνῳ La.

19. ο, ῥῶπος A. ὀρωπὸ M (ὀρωπὸς sec. exc. nostra). ὁ ῥωπὸς Ag Lb; ὁ ῥωπὸς Va. ῥώπρὸς (sic) La.

20. πρὸς τούτῳ Sylb. CSB. πρὸς τοῦτο Edd. rell. AgPcMVabLab. ἀβουλίας La.

21. κολώνα (κολῶνα Va) ταναὸς VaAgLb. tum πρὸς αὐτῷ Sylb. CSB MPcLabVb (?). πρὸς αὐτὸ AXKF AgVa. — Sq. δὲ om. MVaLb. τήμενος La. ἥρωος M. mox ἐν σπάρτην La. φασὶν Ag. Sq. πρὶν om. La. διανυσιάδες Lb.

22. λευκιπίδες Ag. deinceps ὀνομάζουσιν AgVb. Mox προστιθέασιν VaLa.

23. τοῦτον δὲ Va. tum γεγόνασιν Ag. πλευρόνος Va.

Πλευρῶνος. Θέστιον[24] γὰρ τὸν Λήδας πατέρα Ἄρειός
φησιν[25] ἐν τοῖς ἔπεσιν Ἀγήνορος παῖδα εἶναι τοῦ Πλευ-
ρῶνος. (6) Τοῦ δὲ ἡρῴου[26] λόφος ἐστὶν οὐ πόῤῥω, καὶ
Ἥρας ἐπὶ τῷ λόφῳ ναὸς Ἀργείας· ἱδρύσασθαι δὲ Εὐρυδί-
κην φασὶ Λακεδαίμονος θυγατέρα, γυναῖκα δὲ Ἀκρισίου
τοῦ Ἄβαντος. Ἥρας δὲ ἱερὸν Ὑπερχειρίας κατὰ μαντείαν
ἐποιήθη, τοῦ Εὐρώτα πολὺ τῆς γῆς σφίσιν ἐπικλύζοντος.
240 9 ξόανον δὲ ἀρχαῖον καλοῦσιν Ἀφροδίτης Ἥρας· ἐπὶ δὲ[27]
θυγατρὶ γαμουμένῃ νενομίκασι τὰς μητέρας τῇ θεῷ θύειν.
(7) Τοῦ λόφου δὲ κατὰ τὴν ἐς δεξιὰν ὁδὸν Ἑτοιμοκλέους
ἐστὶν εἰκών. τῷ δὲ Ἑτοιμοκλεῖ[28] καὶ αὐτῷ καὶ Ἱπποσθέ-
νει τῷ πατρὶ πάλης εἰσὶν Ὀλυμπικαὶ νῖκαι[29] καὶ συναμ-
φοτέροις μὲν μία τε καὶ δέκα, τῷ δὲ Ἱπποσθένει μιᾷ νίκῃ
τὸν υἱὸν παρελθεῖν ὑπῆρξεν.

genus a Pleurone. Thestium etenim Ledae patrem Areus carminibus prodidit Agenore Pleuronis filio genitum. (6) Ab eo monumento non longe abest tumulus, in quo est Iunonis Argivae aedes. Dedicatam aiunt ab Eurydice Lacedaemonis filia, Acrisii (Abantis filii) uxore. Hyperchiriae vero Iunonis delubrum ex oraculo aedificatum, quum agrum Eurotas late diluisset. Operis antiqui signum ligneum Veneris Iunonis appellant. *Ad eam* pro filiarum nuptiis sacra facere matronas solenne est. (7) In via tumuli, quae dextrorsum fert, Hetoemoclis est effigies. Huic et eius patri Hippostheni evenit, ut victores de lucta in Olympicis ludis declararentur, ad palmam undecimam uterque: una tamen fuit pater filio superior.

24. *Θέστιον γὰρ — Πλευρῶνος* om. M. *μίδας* pro *λήδας* Pc. Pro *Ἄρειος* Palmer. et Hemsterh. MS. malunt *Ἄσιος*.

25. *φασιν* AgLab; *η* super *α* habet La. *Ἄσιος* pro *Ἄρειος* proposuere Palmer. Exerc. p. 384. Valck. in Diatr. p. 61. Heyn. ad Apollod. I, 7, 7. probantibus FC.

26. *ἡρῷον* M. mox *φασὶν* Ag. *τοῦ εὐρῶτα* La.

27. *δὲ* om. La. *νενομήκασι* Ag. *τῷ θεῷ* MVa.

28. *ἑτοιμοκλεῖ* om. Va. tum *καὶ αὐτῷ ἱπποσθ.* edd. (praeter B) MPc AgLabVab; *αὐτῷ καὶ Ἱππ.* coni. S; *καὶ αὐτῷ καὶ Ἱππ.* dedit B, quem sequimur. Tum *ἑτοιμοσθένει* Pc.

29. *νίκαι* Vab; *σὺν ἀμφοτέροις* Va.

CAPUT XIV.

De memorandis in via a foro solis occasum versus, theatro ac Pausaniae et Leonidae sepulcris — regione Theomelida dicta et memorandis ad eam — Anchione — templo Thetidis — Cerere Chthonia — loco Dromo dicto et memorandis ad eum — templo Aesculapii Agnitae, et Dioscurorum Apheteriorum signis — de loco Platanista dicto et certaminibus epheborum ibi institutis — Phoebaeo et sacris, quae ibi sunt.

Ἐκ δὲ τῆς ἀγορᾶς πρὸς ἥλιον ἰόντι[1] δυόμενον τάφος κενὸς Βρασίδᾳ τῷ Τέλλιδος πεποίηται. ἀπέχει δὲ οὐ πολὺ τοῦ τάφου τὸ θέατρον λίθου λευκοῦ θέας ἄξιον. τοῦ θεάτρου δὲ ἀπαντικρὺ Παυσανίου τοῦ Πλαταιᾶσιν ἡγησαμένου μνῆμά ἐστι, τὸ δὲ ἕτερον Λεωνίδου· (καὶ λόγους κατὰ ἔτος ἕκαστον ἐπ' αὐτοῖς λέγουσι[2] καὶ τιθέασιν ἀγῶνα, ἐν ᾧ πλὴν Σπαρτιατῶν ἄλλῳ γε οὐκ ἔστιν ἀγωνίζεσθαι.) τὰ δὲ ὀστᾶ τοῦ Λεωνίδου τεσσαράκοντα[3] ἔτεσιν ὕστερον ἀνελομένου ἐκ Θερμοπυλῶν τοῦ Παυσανίου[4]. κεῖται δὲ καὶ στήλη[5] πατρόθεν τὰ ὀνόματα ἔχουσα οἳ πρὸς Μήδους τὸν ἐν Θερμοπύλαις ἀγῶνα ὑπέμειναν. (2) Καλεῖ- 2

Cap. XIV. E foro in eam partem, quae ad solis occasum est, contendentibus ostendit se Brasidae Tellidis filii honorarius tumulus. Prope abest theatrum e candido lapide erectum, insigni valde et spectando opere. Ex adverso theatri est Pausaniae, qui Plataeensi proelio imperator fuit, sepulcrum; et ei proximum Leonidae. Ad ea quotannis *in ipsorum laudem* orationes habentur; et ludi fiunt, in quibus est solis certandi locus Lacedaemoniis. Et Leonidae quidem ossa XL post eius caedem annis a Pausania e Thermopylis deportata *et in hoc loco condita sunt*. Erecta etiam pila est, in qua nomina incisa sunt, et paterna item nomina eorum, qui ad Thermopylas Persarum impetum sustinuerunt. (2) Est Spartae vicus, qui Theomelidae dici-

Cap. XIV. 1. *ἰόντι* om. La. *καινὸς* Lb. *Πλαταιᾶσιν* BAgPcLa; *Πλαταίασιν* S. *Πλαταιάσιν* Edd. rell. Lb. mox *ἔστιν* AgVb.

2. *λέγουσιν* Ag. Mox *ἄλλο γε* Va.

3. *τέσσαρσι* scribendum censet O. Mueller.

4. *Παυσανίου κεῖται. κεῖται δὲ καὶ* K. *Π. κεῖται [ἔστι] δὲ καὶ* C. Bene S. *τὰ δὲ ὀστᾶ τοῦ Λεων.* cum antecc. *τὸ δὲ ἕτερον Λεωνίδου* coniungit, et vv. *καὶ λόγους — ἀγωνίζεσθαι* in parenthesi ponit.

5. *στείλη* Ag. tum *πατρῶθεν* Ag MLa (in Ag *o* super *ω*).

ται δὲ ἐν τῇ Σπάρτῃ Θεομηλίδα[6] χωρίον. κατὰ τοῦτο τῆς
πόλεως τάφοι τῶν Ἀγιαδῶν βασιλέων εἰσὶ καὶ πλησίον ὀνο-
μαζομένη λέσχη Κροτανῶν· εἰσὶ δὲ οἱ Κροτανοὶ Πιτανα-
τῶν μοῖρα. Ἀσκληπιοῦ δὲ οὐ πόῤῥω τῆς λέσχης ἐστὶν ἱε-
ρὸν, ἐν Ἀγιαδῶν[7] καλούμενον. προελθοῦσι δὲ Ταινάρου
μνῆμά ἐστι[8], καὶ τὴν ἄκραν τὴν ἐς θάλασσαν ἐσέχουσαν
ἀπὸ τούτου φασὶν ὀνομασθῆναι. θεῶν δὲ ἱερὰ Ποσειδῶ-
νός ἐστιν Ἱπποκουρίου καὶ Ἀρτέμιδος Αἰγιναίας[9]. ἐπανελ-
θοῦσι δὲ ὀπίσω πρὸς τὴν λέσχην ἐστὶν Ἀρτέμιδος Ἰσσώ-
ρας[10] ἱερόν· ἐπονομάζουσι δὲ αὐτὴν καὶ Λιμναίαν, οὖσαν
241 οὐκ[11] Ἄρτεμιν, Βριτόμαρτιν δὲ τὴν Κρητῶν· τὰ δὲ ἐς αὐ-
3. τὴν ὁ Αἰγιναῖος ἔχει μοι λόγος. (3) Ἐγγυτάτω δὲ τῶν
μνημάτων ἃ τοῖς Ἀγιάδαις[12] πεποίηται στήλην ὄψει, γε-
γραμμέναι δέ εἰσιν ἃς Χιόνις[13] ἀνὴρ Λακεδαιμόνιος δρό-

tur. In eo sepulcra regum sunt, qui Agidae appellantur: et proxime, quae Lesche Crotanorum dicitur. Sunt autem Crotani Pitanatarum curia. In ea vicinia est Aesculapii templum, quod in Agidarum dicitur. Paulo hinc longius Taenari visitur monumentum; a quo promontorium in mare prominens appellatum fama vulgavit. Deorum ibidem aedes, Neptuni Hippocurii et Dianae Aeginaeae. Verum si ad Leschen pedem referas, ad Isorae Dianae venias. Eandem vero et Limnaean vocant. Non est illa quidem Diana, sed Britomartis Cretensium; cuius est a me facta mentio, qua in parte res Aeginetarum exposui. (3) Proxime ea monumenta, quae Agidis posita sunt, pilam aspicias, in qua inscriptae sunt, quas de *iterato* curriculo tulit palmas Chio-

6. *θεομηλίδα* MVbLab. deinceps *ἀγιπάδων* AgLb; *ἀγιπαδῶν* AMVab La. Mox *πλησίων* Vb.

7. *ἐναπάδων καλουμένων* AXKF CSmin. Codd. *καλούμενον* Sylb. Vb (? nisi error in schedis). *ἐν Ἀγιαδῶν καλούμενον* Heringa Observ. p. 201. quod receperunt S mai. B. *ἐν Ἀγιαδῶν καλουμένων* Porson. Vulgatae originem dedit scriptum: *ΕΝ ΑΠΑΔῶν* (superscr. *ΓΙ*). *ἐν Ἀγιαδῶν* est idem quod *ἐν Ἀγιαδῶν τάφοις*. C coni. *ἱερὸν ἓν, Ἀγιαδῶν καλούμενον*.

8. *ἔστιν* Vb. mox *ἀνέχουσαν* CS e coni., ut 25, 4. *ἄκρα ἐς θάλασσαν ἀνέχουσα* Ag. om. Tum *ἱπποκορίου* La.

9. *αἰγινέας* Ag, quod consentit cum *Αἰγιναίας*, quod e coni. Sylb. recepere CS. *αἰγεινέας* AXKFBPc VabLab. *αἰγειναίας* (*έας*?) M.

10. *Ἰσσωρίας* coni. F. coll. c. 25. recepere CS. *Ἰσσώρας* BPcAg; *Ἰσώρας* AXKFVbMLab. *ἴσωρας* Va. tum *ἐπονομάζουσιν* Vb.

11. *οὐκ οὖσαν ἄρτεμιν, κριτόμαρτιν* VbLa. *βριτώμαρτιν* Va. mox *αἰγειναῖος* AgMVab. *αἰγαναῖος* Lab.

12. *ἀπάδαις* AMVabPcdLab; *πάδαις* Ag. mox *ἐγγεγραμμέναι* coni. S.

13. *Χιόνις* et mox *Χιόνιν* C. e coni. F. ut scribitur IV, 23. VI, 13. VIII, 39. Idem censet Palmer. MS. *Ἀγχιόνις* et *Ἀγχιόνιν* Edd. rell. Ag PcMVa. *Ἀγχιόνις* et *Χιόνιν* VbLab. *λακεδαιμονίοις* Lb.

μου νίκας ἀνείλετο, ἄλλας τε καὶ Ὀλυμπίασιν[14]. *ἐνταῦθα
δὲ ἑπτὰ ἐγένοντο νῖκαι, τέσσαρες μὲν σταδίου, διαύλου δὲ
αἱ λοιπαί· τὸν δὲ σὺν τῇ ἀσπίδι*[15] *δρόμον ἐπὶ ἀγῶνι λή-
γοντι οὐ συνέβαινεν εἶναί πω. Χιόνιν δὲ καὶ τοῦ στόλου*[16]
*μετασχεῖν τῷ Θηραίῳ Βάττῳ καὶ Κυρήνην οἰκίσαι σὺν
ἐκείνῳ καὶ Λιβύων καταστρέψασθαι τοὺς προσχώρους λέ-
γουσιν.* (4) *Τὸ δὲ ἱερὸν τῆς Θέτιδος κατασκευασθῆναί* 4
*φασιν ἐπ᾽ αἰτίᾳ τοιαύτῃ, πολεμεῖν μὲν πρὸς Μεσσηνίους
ἀφεστηκότας, τὸν δὲ βασιλέα σφῶν Ἀνάξανδρον ἐσβαλόν-
τα*[17] *ἐς τὴν Μεσσηνίαν λαβεῖν αἰχμαλώτους γυναῖκας, ἐν δὲ
αὐταῖς εἶναι Κλεώ, Θέτιδος δὲ αὐτὴν ἱέρειαν εἶναι. ταύτην
ἡ τοῦ Ἀναξάνδρου γυνὴ τὴν Κλεὼ παρὰ τοῦ Ἀναξάνδρου
αἰτεῖ καὶ τό τε ξόανον τῆς Θέτιδος ἀνεῦρεν ἔχουσαν καὶ
ναὸν μετ᾽ αὐτῆς ἱδρύσατο τῇ θεῷ· ἐποίει δὲ ταῦτα ἡ Λαι-
ανδρὶς κατὰ ὄψιν ὀνείρατος. τὸ μὲν δὴ ξόανον τῆς Θέτι-* 5
δος ἐν ἀποῤῥήτῳ φυλάσσουσιν[18]. (5) *Δήμητρα δὲ Χθο-
νίαν Λακεδαιμόνιοι μὲν σέβειν φασὶ παραδόντος σφίσιν*

nis vir Lacedaemonius, tum aliae, tum vero Olympicae, quae septem numerantur, de stadio scilicet quatuor, reliquae de iterato curriculo. At cum scuto currere, peractis iam prope ludis, nondum invaluerat. Hunc Chionin cum Batto Theraeo in Africam classe profectum coloniam Cyrenen deduxisse eique in eiiciendis finitimis socium fuisse tradunt. (4) Thetidis vero templum hanc memorant erigendi causam fuisse. Quum armis ulciscerentur Messeniorum defectionem, regem suum Anaxandrum in hostilem agrum invasisse, multas inde foeminas, et inter eas Cleo, quae Thetidis fuit sacerdos, in servitutem abduxisse: eam Anaxandri uxorem Laeandridem a viro poposcisse: quumque signum illam *antiqui operis* habere deae comperisset, templum illi dedicasse quodam monitam somnio. Signum quidem ipsum e ligno factum in operto diligenter et religiose servant. (5) At Cererem *Chthoniam* colere se accepta ab Orpheo religione affir-

14. *Ὀλυμπίασιν* SB; *Ὀλυμπιάσιν* Edd. rell. Lb; *Ὀλυμπιᾶσιν* MLaVb. AXKAgVabMLa; tum *λέγουσιν* SB MAgVabPcLab; *λέγουσι* Edd. rell.

15. *ἀσίδι* AMVabLab. *ἀσιδι* Ag. correxit iam Loescherus. Mox *ἀγῶνα λῆγον* M. *ἀγῶνι λῆγον οὐ δενέβαινεν* (sic) Va.

16. *τοῦ στόλου* CSB ex em. Sylb. *τῷ στόλῳ* AXKFAgLabMVab. mox *οἰκίσαι* FCSB ex em. K, Lb. *οἰκῆσαι*

17. *εἰςβαλλόντα* (sic) Vb. *ἐςβαλλόντα* La. Mox *ταύτη ἡ τοῦ* Va. *ἀλεξάνδρου* Lb. Mox *λεανδρὶς* Va La.

18. *φυλάσσουσιν* SBMPcAgVb La; *φυλάσσουσι* Edd. rell. Lb. Mox *φασὶν* Vb.

ἐφήβοις μάχεσθαι καθέστηκε[32], κύκλῳ μὲν εὔριπος περιέ-
χει κατὰ ταὐτὰ καὶ εἰ νῆσον θάλασσα, ἔσοδοι[33] δὲ ἐπὶ γε-
φυρῶν εἰσι. γεφυρῶν δὲ ἐφ' ἑκάτερα[34], τῇ μέν ἐστιν
ἄγαλμα Ἡρακλέους, τῇ δὲ εἰκὼν Λυκούργου· νόμους δὲ
ἔς τε τὴν ἄλλην πολιτείαν καὶ ἐς τὴν μάχην τῶν ἐφήβων
ἔθηκεν ὁ Λυκοῦργος. (9) Καὶ τάδε ἄλλα τοῖς ἐφήβοις
9 δρώμενά ἐστι· θύουσι πρὸ[35] τῆς μάχης ἐν τῷ Φοιβαίῳ.
243 τὸ δὲ Φοιβαῖόν ἐστιν ἐκτὸς[36] τῆς πόλεως, Θεράπνης οὐ
πολὺ ἀφεστηκός. ἐνταῦθα ἑκατέρα μοῖρα τῶν ἐφήβων σκύλακα κυνὸς τῷ Ἐνυαλίῳ[37] θύουσι, θεῶν τῷ ἀλκιμωτάτῳ κρίνοντες ἱερεῖον κατὰ γνώμην εἶναι τὸ ἀλκιμώτατον ζῷον τῶν ἡμέρων. κυνὸς δὲ σκύλακας οὐδένας ἄλλους οἶδα Ἑλλήνων νομίζοντας[38] θύειν ὅτι μὴ Κολοφωνίους· θύουσι γὰρ καὶ[39] Κολοφώνιοι μέλαιναν τῇ Ἐνο-

tunt ephebi pugnas, Euripo circumquaque, non aliter quam mari insula, cingitur. Ad eum per pontes aditus patent. In eorum pontium parte altera est Herculis signum, in altera vero Lycurgi effigies: leges siquidem Lycurgus tulit quum ad universam rempublicam pertinentes, tum etiam ad epheborum exercitationes et pugnas. (9) Atqui et alia quaedam *ex vetere instituto* ephebi faciunt. In Ephebeo enim ante pugnam sacrificant. Est autem Ephebeum extra urbem non procul a Therapne. Eo in loco utraque epheborum classis caninum catulum *Marti* Enyalio mactant, fortissimo scilicet deorum, victimam ex eo animalium genere illi acceptam existimantes, quod mansuetis omnibus fortitudine praestat. Catulos quidem caninos haud scio an alii Graecorum ulli immolare soleant praeter Colophonios. Mactant

32. *καθέστηκεν* Vb. *εὔρυπος* La. Pro *Εὔριπος* C voluit *Εὐρῶτας* (imo *Εὐρώτας*). Tum *ταὐτὰ δὲ καὶ* M VaLab, unde *δὴ καὶ* scripsit Smai. Tum *καὶ ἐς νῆσον* AXKFAgPcM VabLab, unde *καὶ ἐς νῆσον ἀλλάσσει* coniecit Osann Sylloge p. 252. *ἐς* delendum putat F, sepsit Smin. *καὶ ὡς νῆσον* C. *καὶ εἰ ν.* ex em. Valckenarii Smai. B, ut VI, 14, 7. 20, 19. IX, 3, 7. Deinde *θάλασσαν* VabMLb.

33. *ἔσοδοι* CSB. *ἔφοδοι* AXKF AgPcLa. *ἔφηβοι* VaLb. *ἐφήβιοι* M. tum *εἰσιν* MAg.

34. *ἑκατέρᾳ* Buttmannus et Bosius a S. laudatus. *ἄλδημα ἡρακλ.* Lb.

35. *τε προ* Goldh. Tum *φοιβαίῳ· τὸ δὲ φοιβαῖον* CSBAgPcVabMLab; *Ἐφηβαίῳ· τὸ δὲ Ἐφηβαῖον* AXKF. *Ἐφηβείῳ* voluere Sylb. F.

36. *ἔστιν ἐκτὸς τῆς* B. *ἔστι καὶ ἐκ τῆς* Edd. rell. Codd. (*τῆς* om. La); *ἐκτὸς* pro *ἐκ* voluerunt Sylb. KF. „*ἐκ τῆς* est pris ici pour *ἐν τῇ*." C (!). *ἀφεστηκὼς* (o super ω); *μοίρα*, p. corr. *οῖ*, Va. *ἑκάτερα* La.

37. *ἐνυαλίῳ* M. *σκύλλακα — θύουσιν* et postea *σκύλλακας* Vb. *σκύλακος* Lb.

38. *νομίζοντα* Va; tum *κολωφωνίους*, o super ω primo, Vb.

39. *καὶ γὰρ* La. *τὴν ἐνοδίῳ* La. *Ἐνοδίᾳ* voluere Valck. F, tacite recepit C.

δίῳ σκύλακα. νυκτεριναὶ δὲ ἥ τε[40] *Κολοφωνίων θυσία καὶ τῶν ἐν Λακεδαίμονι ἐφήβων*[41] *καθεστήκασιν. ἐπὶ δὲ τῇ θυσίᾳ κάπρους ἡθάδας οἱ ἔφηβοι συμβάλλουσι*[42] *μαχουμένους· ὁποτέρων δ' ἂν ὁ κάπρος τύχῃ νικῶν, ἐν τῷ Πλατανιστᾷ κρατῆσαι τούτους ὡς τὰ πλείω συμβαίνει. τοσάδε μὲν δρῶσιν ἐν τῷ Φοιβαίῳ· ἐς δὲ τὴν ἐπιοῦσαν ὀλίγον πρὸ μεσούσης ἡμέρας ἐσίασι*[43] *κατὰ τὰς γεφύρας ἐς τὸ εἰρημένον χωρίον. τὴν μὲν δὴ ἔσοδον καθ' ἣν ἐσελθεῖν δεῦρό ἐστιν ἑκατέραν τάξιν, προεδήλωσε κλῆρός σφισιν ἐν τῇ νυκτί· μάχονται δὲ καὶ ἐν χερσὶ*[44] *καὶ ἐμπηδῶντες λὰξ, δάκνουσί τε καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀντορύσσουσιν. ἀνὴρ μὲν δὴ πρὸς ἄνδρα τὸν εἰρημένον τρόπον μάχεται· ἀθρόοι δὲ*[45] *ἐμπίπτουσι βιαίως καὶ ἐς τὸ ὕδωρ ὠθοῦσιν ἀλλήλους.*

etenim et Colophonii deae, quam Enodion appellant, nigrum catulum. Fiunt autem quum apud ipsos Colophonios, tum Spartae inter ephebos nocturna de more sacra. Committunt ii ad pugnam in illis sacris apros cicures duos. Solet vero usu evenire, ut, utrius classis aper victor discesserit, ea *de iuvenum ludis in plataneto* palmam auferat. Haec ab illis in Ephebeo peraguntur. Postero vero die *paulo* ante meridiem transeunt *pueri* per pontes in eum circum, quem *Euripo circumdatum* diximus. Nocte superiore, qua aditus parte alterum agmen ingrediatur, sorti permittitur. Ita pugnant, ut infestis manibus et calcibus insultent, morsibus etiam corpora foedent, et oculos hi plerumque illis eruant. Ac bini quidem ad hunc modum congrediuntur: sed totis etiam agminibus impressionem faciunt, atque una acies alteram in aquam detrudere omni nisu contendit.

40. *αἵ τε — θυσίαι* Edd. ante B, VabLa. *ἥ τε — θυσία* BAgLbPcM (*ἥ τε — θυσίαι* sec. exc. nostra). — Sqq. *καὶ τῶν — τῇ θυσίᾳ* om. Ag.

41. „*ἐφήβων* dubius fui num esset *οι* an *η*" Exc. nostra M; et sic aliquot lineis post.

42. *συμβάλλουσιν* Vb. *συμβάλουσι μαχομένους* La. *ὁποτέρων* CSBAgPcLb, coniecerat Sylb. *ὁποτέρῳ* AXKFMVabLa. tum *τύχῃ* ex em. Palmerii Exerc. p. 384. BAg probantibus Valck. Porsono, CS. *τέχνῃ* Edd. rell. VbPc. *τεχνικῶν* La. — *ἐστιν*, quod sequitur post *νικῶν*, omisimus cum Pors. B: tum *συμβαίνειν* Va.

43. *ἐπίασι* MVaLb; *ἐςπίασι*, utraque lectione confusa, La. tum *ἐς* BLab, *εἰς* edd. rell. Deinceps *κλῆρος σφῆσιν* Va.

44. *χερσὶν* AgVb. tum *ἐμπηδόντες* MAgLa; *ἐμπιδόντες* Vb. *δεικνύουσι* Va.

45. Magis placet *τε*. Tum *ἐμπίπτουσιν* MVb. *ἐκπίπτουσιν* Lb.

CAPUT XV.

De Cyniscae heroo ad Platanetum — aliis herois, fonte Dorcea, Sebrio vico et Alcmanis, poëtae, monumento — templo Helenae et Herculis eiusque odii in Hippocoontis domum causis — memorandis in viis a Dromo (vid. C. 14.) ducentibus, templo Minervae Axiopoenae — Hipposthenis, luctatoris, templo, et Martis signo compedibus vincto — lesche, Poecile dicta, et memorandis ad eam — Iunonis Aegophagae et Neptuni Genethlii templo — Veneris Morpho dictae templo, eiusque signo compedibus vincto.

Πρὸς δὲ τῷ Πλατανιστᾷ καὶ Κυνίσκας[1] *ἐστὶν ἡρῷον, θυγατρὸς Ἀρχιδάμου βασιλεύοντος Σπαρτιατῶν· πρώτη δὲ ἱπποτρόφησε γυναικῶν καὶ Ὀλυμπίασι*[2] *πρώτη νίκην ἀνείλετο ἅρματι.* (2) *Ἔστι δὲ τῆς στοᾶς ἣ παρὰ τὸν Πλατανιστᾶν πεποίηται, ταύτης ὄπισθεν ἡρῷα, τὸ*[3] *μὲν Ἀλ-*
244 *κίμου, τὸ δὲ Ἐναραιφόρου, καὶ ἀφεστηκὸς οὐ πολὺ Δορκέως, τὸ δὲ ἐπὶ τούτῳ Σεβροῦ· παῖδας δὲ Ἱπποκόωντος*
2 *εἶναι λέγουσιν. ἀπὸ δὲ τοῦ*[4] *Δορκέως κρήνην τὴν πλησίον τοῦ ἡρῴου Δορκείαν, τὸ δὲ χωρίον τὸ Σέβριον καλοῦσιν ἀπὸ τοῦ*[5] *Σεβροῦ. τοῦ Σεβρίου δέ ἐστιν ἐν δεξιᾷ μνῆμα*

Cap. XV. Ad platanetum est etiam Cyniscae Archidami regis filiae monumentum heroicum. Ea prima foeminarum omnium equos alere instituit et prima ludis Olympicis de quadrigis palmam meruit. (2) A tergo porticus, quae prope platanetum erecta est, monumenta *item* heroica sunt Alcimi et Enaraephori: neque magno intervallo Dorcei; supraque hoc Sebri. Filios eos fuisse aiunt Hippocoontis. A Dorceo quidem proximum monumento fontem Dorcean nuncupant: a Sebro Sebrium vicum. Ad Sebrii dexteram est Alcmanis tumulus,

Cap. XV. 1. *κυνίσας* Vb. tum *ἱπποτρόφησεν* AgVb; *ὑποστρόφησε* LbVn; ad marg. *ἱπποτρόφησε* Vn.

2. *ὀλυμπιάσι* VaLb; *ὀλυμπιᾶσι* MLa; tum *πρώτην* Pc. *νίκη* Lb. mox *παρὰ τῶν πλατανιστῶν* La. *πλατανιστὰν* Lb.

3. *τοῦ ἀλκ.*, omisso *μὲν*, VaLb. Tres fratres ab Apollodoro, *Ἄλκινον*, *Δορύκλεον* et *Τέβρον* nominari observat Palmer. MS. Mox *Ἐναραφόρου* Heyn. ad Apollod. III. 10, 5. CS.; *δερκέως* Va et mox MVa. *ὀπολυδορκέως* La.

4. *τοῦ* om. AXKFCVbLa; est in SBPcAgMVaLb. tum *δορκεῖαν* Vb.

5. *τοῦ* om. AXKFCVb; est in SBPcAgMVaLab. mox *τοῦ σεβροῦ δέ ἐστιν* La.

Ἀλκμᾶνος,[6] ᾧ ποιήσαντι ᾄσματα οὐδὲν ἐς ἡδονὴν αὐτῶν
ἐλυμήνατο τῶν Λακώνων ἡ γλῶσσα, ἥκιστα παρεχομένη
τὸ εὔφωνον. (3) Ἑλένης δὲ ἱερὰ καὶ Ἡρακλέους, τῆς 3
μὲν πλησίον τοῦ τάφου τοῦ Ἀλκμᾶνος,[7] τῷ δὲ ἐγγυτάτω
τοῦ τείχους, ἐν αὐτῷ δὲ ἄγαλμα Ἡρακλέους ἐστὶν ὡπλι-
σμένον·[8] τὸ δὲ σχῆμα τοῦ ἀγάλματος διὰ τὴν πρὸς Ἱππο-
κόωντα καὶ τοὺς παῖδας μάχην γενέσθαι λέγουσι. τὸ δὲ
ἔχθος Ἡρακλεῖ φασὶν ἐς οἶκον ὑπάρξαι τὸν Ἱπποκόωντος,
ὅτι μετὰ τὸν Ἰφίτου θάνατον καθαρσίων εἵνεκα ἐλθόντα
αὐτὸν ἐν Σπάρτῃ ἀπηξίωσαν καθᾶραι.[9] προσεγένετο δὲ 4
ἐς τοῦ πολέμου τὴν ἀρχὴν καὶ ἄλλο τοιόνδε. Οἰωνὸς,
ἡλικίαν μὲν μειράκιον, ἀνεψιὸς δὲ Ἡρακλεῖ (Λικυμνίου[10]
γὰρ παῖς ἦν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Ἀλκμήνης), ἀφίκετο ἐς
Σπάρτην ἅμα Ἡρακλεῖ, περιϊόντι[11] δὲ καὶ θεωμένῳ τὴν
πόλιν, ὡς ἐγίνετο κατὰ τοῦ Ἱπποκόωντος τὴν οἰκίαν, ἐν-
ταῦθά οἱ κύων ἐπεφέρετο οἰκουρός· ὁ δὲ τυγχάνει τε
ἀφεὶς λίθον ὁ Οἰωνὸς καὶ καταβάλλει τὴν κύνα· ἐπεκθέ-

cui in canticis pangendis nihil gratiae detrivit Laconica lingua, cuius alioqui voces perexiguam auribus afferunt suavitatem. (3) Sunt ibi Helenae etiam et Herculis aedes: illa prope Alcmanis sepulcrum: haec sub ipsis urbis muris, in qua est Herculis armati signum. Esse eo habitu Herculem aiunt propter pugnam cum Hippocoonte et eius liberis. Et Herculi quidem odii causam in Hippocoontis domum exstitisse, quod, quum, ut de Iphiti caede purgaretur, Spartam venisset, indignum putarint, quem voti compotem facerent. Illud praeterea, quod ad arma rem deduxit, fuit huiusmodi. Oeonus Herculis consobrinus, Licymnii Alcmenae fratris filius, quum adolescentulus adhuc esset, cum Hercule Spartam venit: quumque visendae urbis causa obambulans ad Hippocoontis aedes forte accessisset, in eum canis domus custos invasit: at ille lapide canem percussit.

6. ἀλκάμανος MVa. οὐδένες ἡδονὴν Lb.

7. ἀλκαμᾶνος Va. ἀλμᾶνος La. τῷ δὲ BAgPcMVbLab; τοῦ ἐγγ., sine δὲ, Va. τοῦ δὲ ἐγγ. Edd. rell.

8. ὁπλισμένον Va; mox λέγουσιν MAgVb; deinceps ἕνεκα Va.

9. καθάραι AXKMVb; καθᾶραι FCBPcAgLabVa(?) καθῆραι S. Mox Οἰώνος, Οἰώνου, Οἰώνῳ S.

10. Λικυμνίου FCSBAgPc; Λυκιμν. AXKVbLa; Λυκυνίου M; λικυνίου VaLb.

11. περιόντι AXKF; correxit Sylb. Mox ἐγένετο CS. pro τὴν οἰκίαν PcMAgLb. οἱ παῖδες.

ουσιν οὖν τοῦ Ἱπποκόωντος οἱ παῖδες καὶ ῥοπάλοις τύ-
5 *πτοντες κατεργάζονται τὸν Οἰωνόν. τοῦτο Ἡρακλέα μά-*
λιστα ἐξηγρίωσεν[12] *ἐς Ἱπποκόωντα καὶ τοὺς παῖδας· αὐ-*
τίκα δὲ ὡς ὀργῆς εἶχε χωρεῖ σφίσιν ἐς μάχην. τότε μὲν
δὴ τιτρώσκεται καὶ λαθὼν ἀπεχώρησεν· ὕστερον δὲ ἐξε-
γένετό οἱ στρατεύσαντι[13] *ἐς Σπάρτην τιμωρήσασθαι μὲν*
Ἱπποκόωντα, τιμωρήσασθαι δὲ καὶ τοὺς παῖδας τοῦ
Οἰωνοῦ φόνου. τὸ δὲ μνῆμα τῷ Οἰωνῷ πεποίηται παρὰ
6 *τὸ Ἡράκλειον.*[14] (4) *Ἰόντι δὲ ἐκ τοῦ Δρόμου πρὸς ἀνί-*
σχοντα ἥλιον ἀτραπός ἐστιν ἐν δεξιᾷ καὶ Ἀθηνᾶς Ἀξιο-
245 *ποίνου*[15] *καλουμένης ἱερόν. ὡς γὰρ δὴ ἀμυνόμενος*
Ἡρακλῆς Ἱπποκόωντα καὶ τοὺς παῖδας μετῆλθε κατ᾽ ἀξίαν
ὧν προϋπῆρξαν, ἱερὸν Ἀθηνᾶς ἱδρύεται,[16] *Ἀξιοποίνου δὲ*
ἐπίκλησιν, ὅτι τὰς τιμωρίας οἱ παλαιοὶ τῶν ἀνθρώπων
ὠνόμαζον ποινάς. ἔστι δὲ καὶ ἄλλο ἱερὸν Ἀθηνᾶς ἰόντι
ἑτέραν ὁδὸν ἀπὸ τοῦ Δρόμου· Θήραν δὲ ἀναθεῖναι[17]
τὸν Αὐτεσίωνος τοῦ Τισαμενοῦ τοῦ Θερσάνδρου φασὶν

Hippocoontis filii cursim egressi puerum fustibus conficiunt. Ea res Herculem vehementer commovit. Subito itaque animi impetu impulsus Hippocoontis filios est armis adortus. Verum in ea dimicatione vulnere accepto se clam *periculo* subduxit. Mox vero copiis comparatis, patre et filio male mulctatis, probe Oeoni caedem ultus est. Et Oeoni quidem sepulcrum iuxta Herculis templum visitur. (4) E Dromo ad solis ortum progressus ad dexteram in diverticulum venias, in quo Minervae Axiopoenae cognomento aedes est. Dedicasse Herculem ferunt, quum Hippocoontem et eius liberos pro iis, quibus lacessitus fuerat, iniuriis ultus esset. Cognomen inde sumtum, quod hominum supplicia veteres poenas appellarunt. Est eiusdem Minervae aedes altera in via, quae e Dromo ad laevam fert. Dicatam tradunt a Thera Autesionis filio, Tisameni nepote, pro-

12. *ἐξηγρήωσεν*, omisso Sq. *καὶ* La. mox *εἶχεν* Vb.

13. *στρατεύματι* Ag. Sqq. *τιμωρήσασθαι δὲ καὶ — Ἱπποκόωντα* La habet ad marg.

14. *Ἡράκλειον* scripsimus ut IX, 11, 6. Edd. habent: h. l. Edd. Codd. *Ἡρακλεῖον* VII, 5, 8. *Ἡρακλεῖον* Edd. *ἡράκλειον* Lab. IV, 30, 1. *Ηράκλειον* omnes.

15. *ἀξιοπίνου*, *οἱ* sup. *ι*, Vb. *ἀξιοποίνης* Va; deinceps *κατῆλθε* Vb.

16. *ἱδρύεται* scripsimus e coni. B. *ἵδρυται* Edd. Codd. Mox *ὀνόμαζον* VbLa.

17. *ἀναθῆναι* VbLa. *ἀθῆναι* Va; sq. *τὸν* om. M; mox *ἠνίκαν* Va. *ἀποικίας* La. Tum ante *Θήρα* inseruimus *τοῦ* e Va. *θήρας* Ag. *ἔσχηκεν* MVb.

ἡνίκα ἀποικίαν ἔστελλεν ἐπὶ τὴν νῆσον ἣ νῦν ἀπὸ τοῦ Θήρα τούτου τὸ ὄνομα ἔσχηκε, τὸ δὲ ἀρχαῖον ἐκαλεῖτο Καλλίστη. (5) Πλησίον δέ ἐστιν Ἱπποσθένους ναὸς, ᾧ 7
γεγόνασιν αἱ πολλαὶ νῖκαι πάλης· σέβουσι δὲ ἐκ μαντεύματος τὸν Ἱπποσθένην [18] ἅτε Ποσειδῶνι τιμὰς νέμοντες. τοῦ ναοῦ δὲ ἀπαντικρὺ πέδας ἐστὶν ἔχων Ἐνυάλιος, ἄγαλμα ἀρχαῖον. γνώμη [19] δὲ Λακεδαιμονίων τε ἐς τοῦτό ἐστι τὸ ἄγαλμα καὶ Ἀθηναίων ἐς τὴν ἄπτερον καλουμένην Νίκην, τῶν [20] μὲν οὔποτε τὸν Ἐνυάλιον φεύγοντα οἰχήσεσθαί σφισιν ἐνεχόμενον ταῖς πέδαις, Ἀθηναίων δὲ τὴν Νίκην αὐτόθι ἀεὶ μενεῖν οὐκ ὄντων πτερῶν. τόνδε μέν εἰσιν αἱ πόλεις αὗται τὰ ξόανα τὸν [21] τρόπον ἱδρυμέναι καὶ ἐπὶ δόξῃ τοιαύτῃ. (6) Ἐν Σπάρτῃ δὲ λέσχη [22] 8
τέ ἐστι καλουμένη Ποικίλη καὶ ἡρῷα πρὸς αὐτῇ Κάδμου τοῦ Ἀγήνορος, τῶν τε ἀπογόνων Οἰολύκου [23] τοῦ Θήρα καὶ Αἰγέως τοῦ Οἰολύκου. ποιῆσαι δὲ τὰ ἡρῷα λέγουσι

nepote Thersandri, quo tempore coloniam deduxit in eam insulam, quae de ipsius nunc nomine Thera nuncupatur, priscis vero temporibus Calliste fuit. (5) Proximum Hipposthenis templum, qui multas de lucta palmas tulit. Ei oraculi monitu divinos habent honores, Neptuno eos haberi censentes. Ex adverso huius templi visitur prisci operis signum Enyalii in compedibus. Eadem vero est ratio in hoc simulacro Lacedaemoniis, quae Atheniensibus in ea Victoria, quam Involucrem appellant. Hi enim vinculis impeditum a se nunquam Martem aufugiturum: illi semper mansuram secum, quae pinnis careat, Victoriam interpretantur. Has secuta rationes urbs utraque, quo diximus habitu, signa statuit. (6) Est praeterea Spartae Comitium, quod Varium nuncupant: et proxima illi heroica monumenta, Cadmi Agenoris filii et Oiolyci Therae filii posterorum, ipsiusque *in primis* Aegei Oiolyci filii. Fecisse vero

18. *ἱπποσθένη* M. tum *υάλιος* Ag. *ἐννυάλιος* Vb.

19. *γνώμη δὲ τῇ αὐτῇ Λακ.* AXKF; *γνώμη δὲ ἡ αὐτὴ Λακ.* voluerunt Sylb. F. *γνώμη δὲ Λακ.* CSBMAgPcVab. mox *ἐστι τὸ ἄγ.* B. *ἐστιν ἄγ.* Edd. rell. Codd.

20. *τὸν μὲν* MVabLab. Mox *πέδες*, *αι* sup. *ε*, Vb. Mox *μενεῖν* B. *μένειν* Edd. rell. Codd.

21. *τὸν* om. MAgLb. *τὰ ξόανα ἱδρυμ. τὸν τρόπον* Va.

22. *λέσχη — καλουμένη ποικίλη* A. *λεύχη* M. *δὲν λεύχη* (sic) Va. *ποικίλλη* VbAg.

23. *ἰολύκου* Ag. *τοῦ θήρου* Lb. *λέγουσιν* AgM. *Μαῖσιν* om. Ag. tum *λέαν* Ag. *λαῖαν* Va.

Μαῖσιν καὶ Λαίαν τε καὶ Εὐρώπαν, εἶναι δὲ αὐτοὺς
Ὑραίου[24] παῖδας τοῦ Αἰγέως. ἐποίησαν δὲ καὶ τῷ[25]
Ἀμφιλόχῳ τὸ ἡρῷον, ὅτι σφίσιν ὁ πρόγονος Τισαμενὸς
246 μητρὸς ἦν Δημωνάσσης ἀδελφῆς Ἀμφιλόχου. (7) Μό-
9 νοις δὲ Ἑλλήνων Λακεδαιμονίοις καθέστηκεν Ἥραν ἐπο-
νομάζειν αἰγοφάγον καὶ αἶγας τῇ θεῷ θύειν. Ἡρακλέα
δὲ λέγουσιν ἱδρύσασθαι τὸ ἱερὸν καὶ αἶγας θῦσαι πρῶ-
τον, ὅτι μαχομένῳ οἱ πρὸς Ἱπποκόωντα καὶ τοὺς παῖδας
οὐδὲν ἐκ τῆς Ἥρας ἀπήντησεν ἐμπόδιον, ὥσπερ γε[26] ἐπὶ
τῶν ἄλλων ἐδόξαζεν ἐναντιοῦσθαί οἱ τὴν θεόν. αἶγας δὲ
10 αὐτὸν θῦσαί φασιν ἱερείων ἀπορήσαντα[27] ἀλλοίων. τοῦ
θεάτρου δὲ οὐ πόῤῥω Ποσειδῶνός τε ἱερόν ἐστι[28] Γενε-
θλίου καὶ ἡρῷα Κλεοδαίου τοῦ Ὕλλου καὶ Οἰβάλου. τῶν
δὲ Ἀσκληπιείων τὸ ἐπιφανέστατον πεποίηταί σφισι[29] πρὸς
τοῖς Βοωνήτοις, ἐν ἀριστερᾷ δὲ ἡρῷον Τηλέκλου· τού-
του δὲ καὶ ὕστερον ποιήσομαι μνήμην ἐν τῇ Μεσσηνίᾳ

illa memorant Maesin, Laean et Europan: quos Hyraei filios, Aegei nepotes fuisse ferunt. Iidem et Amphilocho heroicum item fecere monumentum, quod horum atavus maior Tisamenus matre ortus est Demonassa Amphilochi sorore. (7) Soli e Graecis omnibus Lacedaemonii solenne habent, Iunonem colere, quam Aegophagam nominant, eidemque capras immolare. Herculem quidem produnt templum dedicasse et deae capram mactasse primum. *Id illum fecisse*, quod contra Hippocoontis filios pugnanti nihil Iuno adversi obiecerit, quum proinde atque in aliis certaminibus contra pugnaturam putasset. Capra vero fecisse, quod alius generis victimae non suppeterent. Non procul a theatro aedes est Neptuni Natalitii et heroica monumenta Cleodaei Hylli filii et Oebali. De Aesculapii fanis nobilissimum est apud Lacedaemonios ad Booneta: ad cuius laevam Telecli monumentum heroicum. De hoc etiam post agam, quum ad Messeniorum res oratio pervenerit.

24. ἡραίου Pc. ὑβραίου Vb. ..ραίου, prima litera est ἡ et ὑ, altera per correcturam.

25. τῷ uncis includit Smin. Mox δημονάσσης VbM.

26. γε SBMAgLabVb(?) γὰρ Edd. rell. Pc; om. Va.

27. ἀπορρήσαντα La. ἀπόῤῥητα Ag. tum ἄλλων C.

28. ἐστιν AgVb. tum *Κλεοδέου* AXKFLabMVbAgPc; correxit Sylb. in Va correctura est in ε. οἰβάλλου Vab, in hoc alterum λ expunct. ἀσκληπείων La.

29. σφισιν VbAg. tum βοιωτοῖς MRLa; ad marg. RLa. ἄλλ. βοωνήτοις. deinde ἐν ἀριστᾷ M.

σνγγραφῇ.[30] (8) Προελθοῦσι δὲ οὐ πολὺ λόφος[31] ἐστὶν
οὐ μέγας, ἐπὶ δὲ αὐτῷ ναὸς ἀρχαῖος καὶ Ἀφροδίτης ξόα-
νον ὡπλισμένης. ναῶν δὲ ὧν οἶδα μόνῳ τούτῳ καὶ ὑπερ-
ῷον ἄλλο ἐπῳκοδόμηται Μορφοῦς ἱερόν. ἐπίκλησις[32] 11
μὲν δὴ τῆς Ἀφροδίτης ἐστὶν ἡ Μορφώ, κάθηται δὲ κα-
λύπτραν τε ἔχουσα καὶ πέδας περὶ τοῖς ποσί· περιθεῖναι
δέ οἱ Τυνδάρεων τὰς πέδας φασὶν ἀφομοιοῦντα τοῖς δε-
σμοῖς τὸ ἐς τοὺς συνοικοῦντας τῶν γυναικῶν βέβαιον.
τὸν[33] γὰρ δὴ ἕτερον λόγον, ὡς τὴν θεὸν πέδαις ἐτι-
μωρεῖτο ὁ Τυνδάρεως γενέσθαι ταῖς θυγατράσιν ἐξ Ἀφρο-
δίτης ἡγούμενος τὰ ὀνείδη, τοῦτον[34] οὐδὲ ἀρχὴν προσ-
ίεμαι· ἦν[35] γὰρ δὴ παντάπασιν εὔηθες κέδρου ποιησά-
μενον ζῴδιον καὶ ὄνομα Ἀφροδίτην θέμενον ἐλπίζειν
ἀμύνεσθαι τὴν θεόν.

(8) Non longe progressis collis est non utique magnus. In eo pervetus aedes et signum armatae Veneris. Unum hoc ex omnibus, quae viderim, templis alteram habet superstructam aedem, tanquam tabulatum alterum; et in ea est Morphus cella. Veneris hoc est cognomen. Sedere ea videtur cum galericulo et compedibus. Addidisse aiunt Tyndareum compedes, quo innueret vinculorum similitudine, quam firma esse fide erga viros suos foeminas oporteret. Nam deam ulcisci voluisse compedibus (sunt enim, qui hoc etiam memoriae prodiderint) exprobrantem illi filiarum adulteria, ut credam, adduci non possum. Quam enim ridiculum, si putasset ab effigie, quam e cedro fecisset Veneris nomine, iniectis compedibus poenas expeti posse!

30. γραφῇ Ag.
31. λόφός ἐστιν M. mox ὡπλισμένον La. ὁπλισμένης Va; tum ναὸν M.
32. ἐπίκλησιν La. Sq. δὴ om. Ag. Mox καὶ δὲ καὶ καλύπτρ. Va. Mox ποσὶν Ag. περιθῆναι Va.
33. τὸΓ γὰρ (i. e. τὸγγὰρ) Va.
34. τοῦτον δὲ οὐδὲ τὴν ἀρχὴν AXKFVb. τοῦτον δὲ οὐδὲ ἀ. C. τοῦτον οὐδὲ ἀ. SBMPcAgVaLb. τοῦτον δὲ τὴν ἀ. La.
35. ἦν BAgLaPcVb(?). ἢ AKF CSLbMVa. ἤ X. tum πάντα εὔ. M; πάντα εὐηθὲς (hoc etiam Vb) Va Lb.

CAPUT XVI.

De templo ac signis Hilaïrae et Phoebes, earumque sacerdotibus, quae Leucippides dicuntur — ovo, quod Leda peperit, ibi servato, atque aedificio Chitone — domo Tyndari filiorum — herois nonnullis et Herculis lucta cum Eryce — Lycurgi legislatoris templo et sepulcris quibusdam — vico Limnaeo, templo Dianae Orthiae ac signo Dianae Tauricae — Dianae cultu sanguineo et puberum Lacedaem. flagellatione.

Πλησίον δὲ Ἱλαείρας καὶ Φοίβης ἐστὶν ἱερόν· ὁ δὲ[1]
ποιήσας τὰ ἔπη τὰ Κύπρια θυγατέρας αὐτὰς Ἀπόλλωνός
φησιν εἶναι. κόραι δὲ ἱερῶνταί σφισιν παρθένοι καλού-
247 μεναι κατὰ ταὐτὰ ταῖς θεαῖς καὶ αὗται Λευκιππίδες. τὸ
μὲν δὴ ἕτερον τῶν ἀγαλμάτων ἱερωσαμένη τις ταῖς θεαῖς
Λευκιππὶς ἐπεκόσμησε πρόσωπον ἀντὶ τοῦ ἀρχαίου
ποιησαμένη τῆς ἐφ' ἡμῶν τέχνης· τὸ δὲ ἕτερον μὴ καὶ
τοῦτο ἐπικοσμεῖν[2] αὐτὴν ἀπεῖπεν ὄνειρον. (2) Ἐνταῦθα
ἀπήρτηται ᾠὸν τοῦ ὀρόφου κατειλημένον[3] ταινίαις· εἶναι
2 δέ φασιν ᾠὸν ἐκεῖνο ὃ τεκεῖν Λήδαν ἔχει λόγος. ὑφαί-
νουσι δὲ κατὰ[4] ἔτος αἱ γυναῖκες τῷ Ἀπόλλωνι χιτῶνα τῷ[5]
ἐν Ἀμύκλαις καὶ τὸ[6] οἴκημα ἔνθα ὑφαίνουσι Χιτῶνα

Cap. XVI. Proxime est Hilairae et Phoebes delubrum. Eas Apollinis fuisse filias Cypriorum carminum auctor scriptum reliquit. Sacerdotes earum sunt virgines, quae eodem, quo deae, nomine Leucippides appellantur. Et alterum quidem signum quum e sacris virginibus una exornandum suscepisset, pro vetere facie reposuit aliam, eo artificio factam, quo nunc simulacra fieri solent. Idem vero factura etiam in altero per visum in quiete deterrita est. (2) E templi lacunari pendet ovum taeniis religatum: illud esse memorant, quod Leda peperit. Intexunt ei, qui Amyclis est, Apollini quotannis mulieres tunicam: quoque intexunt loco, eam officinam Tunicam

Cap. XVI. 1. *ὁ δὲ* BAgPc; *ὁ* Edd. rell. MVab. Mox *φασιν* La. *καλούμεναι* bis habet La. *λευκίππιδες* — *ἱεροσαμένη* La. *λευκίππις* Lab.

2. *ἐπικατειλημμένον* Ag. versu interiecto — *κοσμεῖν* — *ὀρόφου* omisso.

3. *κατειλημένον* CSmai. B. *κατειλημένων* Va. *κατειλημμένον* AXKFSmin. LbPcVb; *κατειλημμένων* (ο super ω M) MLa.

4. *κατὰ τὸ ἔτος* Va.

5. *τῶν* AgLab. *ἐν ἀμυκλαῖς* AgVbLa. *τῷ* om. Va.

6. *τὸ* om. AXKFCVbLa; est in SBAgMPcVa. mox *ὑφαίνουσιν* Ag.

ὀνομάζουσιν. (3) *Οἰκία δὲ αὐτοῦ πεποίηται πλησίον·*
τὸ δὲ[7] *ἐξ ἀρχῆς φασὶν αὐτὴν οἰκῆσαι τοὺς Τυνδάρεω*
παῖδας, χρόνῳ δὲ ὕστερον ἐκτήσατο Φορμίων Σπαρ-
τιάτης. παρὰ τοῦτον ἀφίκοντο οἱ Διόσκουροι ξένοις
ἀνδράσιν ἐοικότες· ἥκειν δὲ[8] *ἐκ Κυρήνης φήσαντες κα-*
ταχθῆναί τε ἠξίουν παρ᾽ αὐτῷ καὶ οἴκημα ᾐτοῦντο ᾧ
μάλιστα ἔχαιρον, ἡνίκα μετὰ ἀνθρώπων ἦσαν. ὁ δὲ οἰ- 3
κίας μὲν τῆς ἄλλης ἐκέλευεν αὐτοὺς ἔνθα[9] *ἂν ἐθέλωσιν*
οἰκῆσαι, τὸ δὲ οἴκημα οὐκ ἔφη δώσειν· θυγάτηρ γὰρ
ἔτυχέν οἱ παρθένος ἔχουσα ἐν αὐτῷ δίαιταν. ἐς δὲ τὴν
ὑστεραίαν παρθένος μὲν ἐκείνη καὶ θεραπεία πᾶσα ἡ περὶ
τὴν παῖδα ἠφάνιστο, Διοσκούρων δὲ ἀγάλματα ἐν τῷ
οἰκήματι εὑρέθη καὶ τράπεζά τε καὶ σίλφιον[10] *ἐπ᾽ αὐτῇ.*
τάδε μὲν οὕτω γενέσθαι λέγουσιν. (4) *Ἰόντι δὲ ὡς ἐπὶ* 4
τὰς πύλας ἀπὸ τοῦ Χιτῶνος Χείλωνός[11] *ἐστιν ἡρῷον τοῦ*
σοφοῦ νομιζομένου, καὶ Ἀθηναίων[12] *......ρῳ τῶν ὁμοῦ*

appellant. (3) Prope domus est, quam initio inhabitasse tradunt Tyndari filios. Interiecto dein tempore, eam Spartanus tenuit Phormio. Ad hunc hospitum ornatu Castores venisse dicuntur; ac e Cyrene se venire simulantes rogasse, ut hospitio se acciperet: eam vero sibi cellam depoposcisse, qua maxime delectabantur, dum inter homines aetatem agerent. At illum, in quam mallent aedium partem, divertere eos iussisse, cellam illam unam excepisse, quod filia virgo in ea habitaret. Postero die et virginem et eius famulatum omnem evanuisse. In cubiculo tantum signa Castorum, et mensam, ac super ea laserpitii fruticem repererunt. Haec ita evenisse memorant. (4) A Tunica fere ad portas eunti heroum est Chilonis, sapientiae nomine clari hominis: et ......ri Atheniensis, unius de illis, qui

7. *τὸ μὲν* malit B. *τυνδάρεο* La.

8. *δὲ* om. Va. *κυρήνῃ*, sup. vers. *ης*, Vb.

9. *ἔνθα* om. La. *θέλωσιν* id. Mox *ἔτυχεν* FCSBMAgPcVabLab Am. *ἔτεκεν* AXK. — Sqq. *ἔχουσα* — *παρθένος* om. M. *ἐν δὲ τὴν* La. *ὑστερέαν* Vb. *ἀγάλματι* per ras. et corr. La.

10. *σύμφιον* Ag.

11. *χίλωνος* M.

12. *ἀθηναίω ἡρῶ* M. (*ἀθηναίων ρῶ* sec. exc. nostra). *ἀθηναίων, ῥῶ τῶν* PcAgRLab. (*ῥωιτῶν* marg. R). *ἀθηναίων ῥὼ* Va (in *ν* medio correctura). *ἀθηναίων ρωι* (sic, spatio vacuo) Vb, in quo lacunae ad hanc diem ignoratae vestigia latere videntur: nam versus integer excidisse videtur, in cuius fine primae syllabae nominis in *ρῳ* desinentis scriptae fuerunt. Hanc coniecturam iis, qui *Athenaeum heroëm* nondum norunt, probatum iri speramus.

Δωριεῖ τῷ Ἀναξανδρίδου[13] σταλέντων ἐς Σικελίαν· ἐστάλησαν δὲ τὴν Ἐρυκίνην[14] χώραν νομίζοντες τῶν ἀπογόνων τῶν[15] Ἡρακλέους εἶναι καὶ οὐ βαρβάρων τῶν ἐχόντων. Ἡρακλέα γὰρ ἔχει λόγος παλαῖσαι πρὸς Ἔρυκα[16] ἐπὶ τοῖσδε εἰρημένοις, ἢν μὲν Ἡρακλῆς νικήσῃ, γῆν τὴν
248 Ἔρυκος Ἡρακλέους εἶναι, κρατηθέντος δὲ τῇ πάλῃ βοῦς
5 τὰς Γηρυόνου (ταύτας γὰρ τότε[17] ἤλαυνεν Ἡρακλῆς, διανηξαμένας δὲ ἐπὶ Σικελίαν κατὰ τὸν Ἔλεον τὸν κῦφον ἀνευρήσων ἐπιδιέβη) τὰς οὖν βοῦς ἔδει κρατηθέντος Ἡρακλέους τὸν Ἔρυκα ἄγοντα οἴχεσθαι. τὸ δὲ εὐμενὲς ἐκ τῶν θεῶν οὐ κατὰ ταὐτὰ[18] Ἡρακλεῖ καὶ ὕστερον Δωριεῖ τῷ Ἀναξανδρίδου παρεγένετο, ἀλλὰ Ἡρακλῆς μὲν ἀποκτίννυσιν Ἔρυκα, Δωριέα δὲ αὐτόν τε[19] καὶ τῆς
6 στρατιᾶς διέφθειραν τὸ πολὺ Ἐγεσταῖοι. (5) Λακεδαι-

cum Dorieo Anaxandridae filio in Siciliensem coloniam classe traiecerunt. Deducendae vero coloniae ea fuit causa, quod Erycinum agrum ad Herculis posteros, non ad eos, a quibus tenebatur, barbaros, pertinere putabant. Herculem enim aiunt cum Eryce luctatum, propositis certaminis conditionibus, ut, si ipse vicisset, Erycis regione potiretur, sin victus esset, Geryonae boves illi concederet: eas enim tum prae se agebat Hercules: quumque in Siciliam tranassent, ad Eleum Cyphum, transiit etiam ipse, ut eas repeteret. Verum non eadem, qua Herculem, multo post Dorieum Anaxandridae filium dii sunt benevolentia prosecuti. Erycem enim Hercules occidit, Dorieus ab Egestanis est cum exercitu prope ad internecionem deletus.

13. ἀναξάνδρου AMVabLab. tum σταλλέντων Vb.

14. Ἐρυκίνην FCSBPcAg. Ἐρυκινὴν AXK. ἑρρυκίνην Vb. εὐρυκίνην VaLb; silet M. ἑρκίνην — νομίζων La.

15. τοῦ ἡρακλ. Va.

16. εὔρυκα, εὔρυκος MVa, etiam postea: tum ἐπὶ δὲ τοῖς ἠρημένοις Pc; tum εἰ μὲν Va. ἡρακλεῖς Lb.

17. τότε, p. corr. e πότε Va. tum ἔλαυνεν La. διανοιξαμένας Ag. mox ἔλαιον Vab, ε super αι, Vb. τὸν κῦφονανευρήσων (sic) Va. κυφὸν Lb. ἐπεδιέβη La. Locus corruptus. κατὰ τὸ Σκύλλαιον τὴν ἄκραν Sylb. κατὰ τὸν Ἡλίου σκύφον K. Cfr. Heyn. ad Apollod. II, 5, 10. κατὰ τὴν Ἐλέαν τῷ σκύφῳ Wessel. ad Diod. IV. 22. κατὰ τοῦ Ἐλεωνίου τὸν λόγον, s. κατὰ τὸν Ἐλεωνίου τινὸς λόγον S. coll. Herod. V, 43. quo auctore Ἀντιχάρης, ἀνὴρ Ἐλεώνιος, συνεβούλευσέ οἱ (sc. Δωριεῖ) Ἡρακληΐην .. κτίζειν.

18. ταῦτα AXAgVabLa. Mox ἀποκτίννυσιν AXFCSB; ἀποκτείννυσιν ALbAg; ἀποκτείνουσιν Vb. ἀποκτείννσιν MVaLa, quod probat Schaef. ad Bastii Epimetrum I. in Pluti Hemsterh. ed. Lips. p. XXIX. — tum εὔρυκα MVab.

19. αὐτόν τε καὶ BPcAg; αὐτόν τε om. edd. rell. MVab. Tum στρατίας, ει super ι, Vb. στρατείας MVaLab.

μόνιοι δὲ καὶ Λυκούργῳ τῷ θεμένῳ τοὺς νόμους, οἷα
δὴ θεῷ, πεποιήκασι[20] καὶ τούτῳ ἱερόν. τάφος δέ ἐστιν
ὄπισθεν μὲν τοῦ ναοῦ τῷ Λυκούργου παιδὶ Εὐκόσμῳ,
πρὸς δὲ τῷ[21] βωμῷ Λαθρίας καὶ Ἀναξάνδρας· αἱ δὲ
αὗταί τε ἦσαν δίδυμοι, καὶ ἐπὶ τούτῳ σφᾶς οἵ τ' Ἀριστο-
δήμου παῖδες ἅτε ὄντες καὶ αὐτοὶ δίδυμοι λαμβάνουσι,
θυγατέρες δὲ ἦσαν Θερσάνδρου τοῦ Ἀγαμιδίδα,[22] βα-
σιλεύοντος μὲν Κλεεστωναίων, τετάρτου δὲ ἀπογόνου
Κτησίππου τοῦ Ἡρακλέους. τοῦ ναοῦ δὲ ἀπαντικρὺ
μνῆμα Θεοπόμπου[23] τοῦ Νικάνδρου, τὸ δὲ Εὐρυβιάδου,
Λακεδαιμονίων τριήρεσιν ἐπ' Ἀρτεμισίῳ καὶ Σαλαμῖνι
ναυμαχήσαντος πρὸς Μήδους. πλησίον δὲ Ἀστραβάκου
καλούμενόν ἐστιν ἡρῷον. (6) Τὸ δὲ χωρίον τὸ ἐπονο- 7
μαζόμενον Λιμναῖον Ὀρθίας[24] ἱερόν ἐστιν Ἀρτέμιδος.
τὸ δὲ ξόανον[25] ἐκεῖνο εἶναι λέγουσιν ὅ ποτε Ὀρέστης
καὶ Ἰφιγένεια ἐκ τῆς Ταυρικῆς ἐκκλέπτουσιν· ἐς δὲ τὴν 249

(5) Lycurgo etiam legum suarum latori tanquam deo templum Lacedaemonii erexerunt. Est in postica templi parte Eucosmi Lycurgi filii sepulcrum, iuxta aram Lathriae et Anaxandrae. Fuerunt hae sorores geminae, (quas uxores duxere Aristodemi filii, quum ipsi itidem gemini essent) Thersandri filiae, neptes Agamididae, qui regnavit in Cleestonaeis, quique ex Ctesippo Herculis abnepote genitus est. Ex adverso templi monumentum est Theopompi Nicandri filii: Eurybiadae etiam eius, qui Lacedaemoniorum triremibus praefuit, quum ad Artemisium et Salamina classe cum Persis pugnatum est. Proximum his Astrabaci (sic enim appellatur) heroicum monumentum. (6) At vicus is; quod Limnaeum dicitur, Orthiae Dianae sacer est. Deae signum aiunt id esse, quod olim e Taurica Orestes et Iphigenia sustulerunt. Deportatum illud intra fines suos Lacedae-

20. πεποιήκασιν VbAg. mox ὄπισθε BAgLb. ὄπισθεν ὁ μὲν Va. tum παιδι ἐν (sic) εὐκόσμω Va.

21. πρὸς δὲ τῷ, βωμὸς coni. C. mox αἱ δὲ αὗται Lb. τε om. Va. deinceps οἵ τ' edd. (praeter B) Vb; correxit B. tum λαμβάνουσιν Ag Vb.

22. Ἀγαμηδίδα C e coni. Sylb. Mox Κλεωναίων coni. K, probante O. Muellero Dor. I. p. 81. Ἐλεωναίων coni. C. „Voluitne Clav. Ἠλωναίων. Ἠλώνην in Hom. Il. II, 739. memoratam Hercules condiderat.“ S. auctar. κλεεστωνέων Vb.

23. τοῦ θεοπόμπου Va. tum ἀρτεμησίω id. ναυμαχήσοντος La.

24. Spanh. ad Callim. h. in Dian. 172. Ὀρθοσίας. Sq. ἐστιν om. La.

25. τὸ δὲ ξόαν. MSmai. mox ὅποτε καὶ Ὀρ. AXKFBCodd. (ὁπότε La); καὶ del. CS, sepsit B.

σφετέραν Λακεδαιμόνιοι[26] κομισθῆναί φασιν Ὀρέστου
καὶ ἐνταῦθα βασιλεύοντος. καί μοι εἰκότα λέγειν μᾶλλόν
τι δοκοῦσιν ἢ Ἀθηναῖοι. ποίῳ γὰρ δὴ λόγῳ κατέλιπεν
ἂν ἐν Βραυρῶνι[27] Ἰφιγένεια τὸ ἄγαλμα; ἢ πῶς,[28] ἡνίκα
Ἀθηναῖοι τὴν χώραν ἐκλιπεῖν παρεσκευάζοντο, οὐκ ἐσέ-
8 θεντο[29] καὶ τοῦτο ἐς τὰς ναῦς; καί τοι διαμεμένηκεν
ἔτι καὶ νῦν τηλικοῦτο[30] ὄνομα τῇ Ταυρικῇ θεῷ, ὥστε
ἀμφισβητοῦσι μὲν Καππάδοκες οἱ[31] τὸν Εὔξεινον οἰκοῦν-
τες τὸ ἄγαλμα εἶναι παρὰ σφίσιν, ἀμφισβητοῦσι δὲ καὶ
Λυδῶν οἷς ἐστιν Ἀρτέμιδος ἱερὸν Ἀναΐτιδος. Ἀθηναίοις
δὲ ἄρα παρώφθη γενόμενον λάφυρον τῷ Μήδῳ· τὸ γὰρ
ἐκ Βραυρῶνος[32] ἐκομίσθη τε ἐς Σοῦσα καὶ ὕστερον
9 Σελεύκου δόντος Σύριοι[33] Λαοδικεῖς ἐφ' ἡμῶν ἔχουσι.
μαρτύρια δέ μοι καὶ τάδε τὴν ἐν Λακεδαίμονι Ὀρθίαν τὸ

monii affirmant, quippe qui et regem suum agnoscunt Oresten. Atque id mea sententia multo est probabilius, quam quod Athenienses vulgarunt. Qua enim de causa Braurone Dianam reliquisset Iphigenia? vel quum moenibus excedere pararent Athenienses, cur et ipsam in naves non imposuissent? An, quum adhuc adeo illustre sit Tauricae Dianae nomen, ut Cappadoces Euxini accolae penes se deae signum esse contendant, et Lydi etiam illi, apud quos Anaeitidis Dianae *nobile* fanum est, rem controversam faciant, *signum tam celebre*, Athenienses commissuri fuerint, Persis ut praedae esset? Quod enim Braurone fuit, Susa prius asportatum, Seleuci deinde concessu hac aetate habent Laodicenses e Syria. Et Dianae quidem Orthiae signum, quod apud Lacedaemonios est, esse illud ipsum,

26. *Λακεδαιμόνιοι* CSBAm.; voluere etiam KF. Goldh. *Λακεδαιμονίαν* AXKFPcAgMVbLab. mox *τι* post *μᾶλλον* om. La.

27. *κραυρῶνι* ALa, marg. R; *κεραυρῶνι* marg. Va.

28. *ἢ ὡς* Vab. *ᾗ ὡς* PcAgLab; in marg. Va. *γρ. ἢ γουν*.

29. *ἐσέθεντο* CSBMAgPcVab. *ἐπέθεντο* AXKF.

30. *τηλικοῦτον* VabM; in Vb *ν* expunct.

31. *Καππάδοκες οἱ τὸν Εὔξεινον οἰκοῦντες* scripsimus e coni. *Καππάδοκες καὶ οἱ τ. Ε. ο.* Edd. Codd. Strabo quidem XII. p. 535 et 537. et Dio Cass. XXXV. §. 11. Cappadocibus Comanensibus hanc imaginem attribuunt: sed Cappadoces etiam Ponto Euxino adiacentes eam sibi vindicasse, situ ipso probabile est. — Mox pro *Λυδῶν* Huetius referente Valckenario voluit *Μήδων* s. *Χαλύβων*. tum *Ἀναΐτιδος* BPc AgVaLbM (*ἀναιτίδος* sec. exc. nostra). *Ἀναΐτιδος* Edd. rell. Vb. *αὐαΐδος* La.

32. *κραυρῶνος* VbLa, marg. R.

33. „nonne *Σύροι*?" B. *λαοδοκεῖς* La. mox *ἔχουσιν* AgVbM.

ἐκ τῶν βαρβάρων εἶναι ξόανον· τοῦτο μὲν γὰρ Ἀστράβα-
κος καὶ Ἀλώπεκος οἱ Ἴρβου τοῦ Ἀμφισθένους τοῦ [34] Ἀμ-
φικλέους τοῦ Ἄγιδος τὸ ἄγαλμα εὑρόντες αὐτίκα παρεφρό-
νησαν· τοῦτο δὲ οἱ Λιμνᾶται [35] Σπαρτιατῶν καὶ Κυνο-
σουρεῖς καὶ ἐκ Μεσόας τε καὶ Πιτάνης θύοντες τῇ Ἀρτέ-
μιδι ἐς διαφορὰν, ἀπὸ δὲ αὐτῆς καὶ ἐς φόνους [36] προήχθη-
σαν, ἀποθανόντων δὲ ἐπὶ τῷ βωμῷ πολλῶν νόσος ἔφθειρε
τοὺς λοιπούς. (7) Καί σφισιν ἐπὶ τούτῳ [37] γίνεται λό- 10
γιον αἵματι ἀνθρώπων τὸν βωμὸν αἱμάσσειν· θυομένου
δὲ ὅντινα ὁ κλῆρος ἐπελάμβανε, [38] Λυκοῦργος μετέβαλεν
ἐς τὰς ἐπὶ τοῖς ἐφήβοις μάστιγας, ἐμπίπλαταί τε οὕτως
ἀνθρώπων αἵματι ὁ βωμός. ἡ [39] δὲ ἱέρεια τὸ ξόανον **250**
ἔχουσά σφισιν ἐφέστηκε. τὸ δέ ἐστιν ἄλλως μὲν κοῦφον
ὑπὸ σμικρότητος, ἢν δὲ [40] οἱ μαστιγοῦντές ποτε ὑποφει- 11
δόμενοι παίωσι κατὰ ἐφήβου κάλλος ἢ ἀξίωμα, τότε ἤδη

quod barbaris ademptum est, satis perspicua sunt indicia. Primum quod Astrabacus et Alopecus Irbi filii, Amphisthenis nepotes, pronepotes Amphiclis, Agidis abnepotes, simulacro reperto statim mente capti sunt. Deinde, quod Limnatae in Spartanis et Cynosurenses, quique Mesoa et Pitane venerant, dum sacrum deae facerent, ad iurgium et rixam, mox etiam ad caedes conversi sunt: quumque ad ipsam aram multi occubuissent, reliquos *subita* morbi vis absumsit. (7) Inde oraculum acceptum est, aram eam humano sanguine aspergi oportere. Quare quum *ante* sorte duceretur immolandus, sacri ritum Lycurgus ad puberum plagas transtulit. Quo fit, ut hoc etiam ritu nihilo fere minus sanguine humano ara imbuatur. Sacris praeest foemina. Ea tantisper, dum caeduntur pueri, signum praefert, quod est alioqui propter brevitatem levissimum. Verum si, quibus caedendi negotium datum est, cum quopiam eorum

34. *καὶ ἀμφικλέους* M. *τοῦ ἀμφικλέους* om. Va.

35. *Λιμνάται* AXKFC. *Λιμνᾶται* SBMAgVab(?).

36. *καὶ ἐς φθόνους καὶ ἐς φόνους* AgPd. *καὶ ἐς φόβους* (*φόρους* MLb, *β* sup. *ρ*, M.) *καὶ ἐς φόνους* PcLb MVa; recepit C. idem tamen in Obss. se *καὶ ἐς φθόνους καὶ ἐς φόνους* recepisse affirmat. Mox *πολλοὺς*, quo expuncto *λοιπούς*, Va.

37. *ἐπὶ τούτῳ* CSB. *ἐπὶ τοῦτο* AXKFAgPcVabLab; mox *τὸν βωμὸν* CSBAgPcLb; voluere etiam KF. *τῷ βωμῷ* AXKFVabMLa (*βομῶ* La).

38. *ἀπελάμβανε* AXKF. *ἐπελάμβανε* CSBAgMPcdVabLa; *ἐλάμβανε* Lb. *ἐμπίμπλαται* Va.

39. *ἱ δὲ* Ag. tum *ἱέρειη* M.

40. *δέ οἱ* AXK. Deinde *ὑφειδόμενοι* Va. Tum *παίωσιν* Ag. mox *κάλος* Vab.

τῇ γυναικὶ τὸ ξόανον γίνεται βαρὺ καὶ οὐκ ἔτι εὔφορον.[41] *ἡ δὲ ἐν αἰτίᾳ τοὺς μαστιγοῦντας ποιεῖται*[42] *καὶ πιέζεσθαι δι' αὐτούς φησιν. οὕτω τῷ ἀγάλματι ἀπὸ τῶν ἐν τῇ Ταυρικῇ*[43] *θυσιῶν ἐμμεμένηκεν ἀνθρώπων αἵματι ἥδεσθαι. καλοῦσι*[44] *δὲ οὐκ Ὀρθίαν μόνον, ἀλλὰ καὶ Λυγοδέσμαν τὴν αὐτήν, ὅτι ἐν θάμνῳ*[45] *λύγων εὑρέθη, περιειληθεῖσα δὲ ἡ λύγος ἐποίησε τὸ ἄγαλμα ὀρθόν.*

CAPUT XVII.

De templo Lucinae — arce Lacedaemoniorum — templo Minervae Poliuchi seu Chalcioeci eiusque signo in arce — templo Minervae Erganes ibidem, ac Iovis Cosmetae — Musarum et Veneris Areae templis — Iovis antiquissimo signo aeneo — Pausaniae binis signis, eius proditione ac Cleonices caede ab eo facta.

Οὐ πόῤῥω δὲ[1] *τῆς Ὀρθίας ἐστὶν Εἰλειθυίας ἱερόν· οἰκοδομῆσαι δέ φασιν αὐτὸ καὶ Εἰλείθυιαν νομίσαι*[2] *θεὸν γενομένου σφίσιν*[3] *ἐκ Δελφῶν μαντεύματος.* (2) *Λακε-*

qui caeduntur epheborum, vel ob speciem, vel ob natalium claritatem, agant parcius, tunc eousque signum aiunt grave fieri, ut sacerdos illud sustinere nequeat. *Quod ubi animadvertit*, in caedentes scilicet causam confert, seque eorum culpa queritur onere opprimi. Adeo est ei signo e Taurica tralatitium, hominum sanguine laetari. Eandem sane deam non Orthiam modo, sed Lygodesmam etiam nominant, quod in lygorum (*viticis id genus*) fruticeto reperta sit. Sic erat autem vitice undecunque involuta, ut nihil a recto statu declinaret; *unde Orthiae nomen inditum.*

Cap. XVII. A Dianio non longe abest Lucinae: aedificatum fanum illud et Lucinam pro dea coli coeptam ex oraculo Delphico memorant. (2) Lacedaemonii arcem in excelso exstru-

41. *ἔφορον* MVa. tum *ἡ δὲ ἐναντία* VabMLa.

42. *ποιεῖται* CSBAgVabMPc. *πεποίηται* AXKF. mox *φησὶ* Vb.

43. *σαυρικῇ* Ag. Mox *ἥδέσθαι* M.

44. *καλοῦσιν* AXKF. *καλοῦσι* CSBCodd. *λιγοδέσμαν* La. Deinde *ταύτην αὐτὴν* Va.

45. *θάμνων* M. tum *λύκων* Ag. *λόγῳ* La. *ἐποίησεν* Vb.

Cap. XVII. 1. *δὲ* om. La. *ειληθυίας* et mox *ειλήθυιαν* Va. Tum *οἰκοδ. δέ φησιν* id.

2. *ὀνομάσαι*, o primo deleto et *ι* super *α* posito, Vb.

3. *δέ σφίσιν* Pc. tum *ἐκ θεῶν* Ag.

δαιμονίοις δὲ ἡ[4] ἀκρόπολις μὲν ἐς ὕψος περιφανὲς ἐξί-
σχουσα οὐκ ἔστι, καθὰ δὴ Θηβαίοις τε ἡ Καδμεία καὶ ἡ
Λάρισα[5] Ἀργείοις· ὄντων δὲ ἐν τῇ πόλει λόφων καὶ ἄλλων
τὸ μάλιστα ἐς μετέωρον ἀνῆκον ὀνομάζουσιν ἀκρόπολιν.
(3) Ἐνταῦθα Ἀθηνᾶς ἱερὸν πεποίηται, Πολιούχου[6] κα- 2
λουμένης καὶ Χαλκιοίκου τῆς αὐτῆς. τοῦ δὲ ἱεροῦ τῆς
κατασκευῆς Τυνδάρεως, καθὰ λέγουσιν, ἤρξατο· ἀπο-
θανόντος δὲ ἐκείνου δεύτερα οἱ παῖδες ἐξεργάσασθαι[7]
τὸ οἰκοδόμημα ἤθελον, ἀφορμὴ δέ[8] σφισιν ἔμελλε τὰ ἐξ
Ἀφιδναίων ἔσεσθαι λάφυρα. προαπολιπόντων δὲ καὶ τού-
των Λακεδαιμόνιοι πολλοῖς ἔτεσιν ὕστερον τόν τε[9] ναὸν
ὁμοίως καὶ τὸ ἄγαλμα ἐποιήσαντο Ἀθηνᾶς χαλκοῦν· Γιτιά-
δας δὲ εἰργάσατο ἀνὴρ ἐπιχώριος. ἐποίησε δὲ καὶ ᾄσματα
Δώρια ὁ Γιτιάδας,[10] ἄλλα τε καὶ ὕμνον ἐς τὴν θεόν.
ἐπείργασται δὲ τῷ χαλκῷ πολλὰ μὲν τῶν ἄθλων Ἡρακλέ- 3
ους,[11] πολλὰ δὲ καὶ ὧν ἐθελοντὴς κατώρθωσε. Τυν- 251
δάρεω δὲ τῶν παίδων ἄλλα τε καὶ ἡ τῶν Λευκίππου

ctam loco, uti Cadmeam Thebani aut Argivi Larisam, non habent: sed quum in urbe multi sint colles, eorum eminentissimum arcem appellant. (3) In eo Minervae aedes est, cui Poliuchos et Chalcioecos cognomen. Eius aedificationem Tyndareus orsus est: eoque mortuo eius liberi opus ad fastigium perducere aggressi sunt, destinatis in eam exaedificationem Aphidnaeorum manubiis: verum illis fato suo oppressis, multis post annis Lacedaemonii et Minervae delubrum et eiusdem deae signum ex aere fecerunt. Opifex fuit Gitiadas, homo indigena, qui et alia cantica fecit Doricis modis, et in ipsam deam hymnum. Expressae in aere sunt multae de Herculis aerumnis, multi etiam eiusdem herois voluntarii et feliciter quidem suscepti labores. Castorum quum alia facta, tum vero Leucippi filiarum

4. ἡ delevit B. mox περιφανὴς Ag. δὲ ἐξίσχουσα La.

5. λάρισα BMPcAgLb. λάρυσα, ι sup. υ, Vb; λάρισσα edd. rell. VaLa.

6. πολυούχου, omisso sq. καί, Va.

7. ἐξεργάσασθαι CSBMAgPcdVab. ἐξεργάζεσθαι AXKF.

8. ἀφορμῇ σφίσιν M. ἀφορμῆσαι σφίσιν Va. tum ἔμελε Vb. ἔμελλεν M. ἀφνιδαίων AVbLa.

9. τε om. Vb. Mox τὸ om. AXKFAgPcVbMLab; est in CSBVa. Mox ἠργάσατο Ag.

10. τιγιάδας Ag. ἄλλα, omisso τε, La.

11. ἡρακλέα La. Sq. ὧν om. Pc. mox κατορθώσεως MAgVa; deinceps καὶ οἱ τῶν Vb.

θυγατέρων ἁρπαγή· καὶ Ἥφαιστος τὴν μητέρα ἐστὶν ἀπολύων[12] *τῶν δεσμῶν. ἐδήλωσα δὲ καὶ ταῦτα, ὁποῖα λέγεται, πρότερον ἔτι ἐν τῇ Ἀτθίδι συγγραφῇ. Περσεῖ δ' ἐς*[13] *Λιβύην καὶ ἐπὶ Μέδουσαν*[14] *ὡρμημένῳ διδοῦσαι νύμφαι δῶρά εἰσι κυνῆν καὶ τὰ ὑποδήματα, ὑφ' ὧν οἰσθήσεσθαι διὰ τοῦ ἀέρος*[15] *ἔμελλεν. ἐπείργασται δὲ καὶ τὰ ἐς τὴν Ἀθηνᾶς γένεσιν καὶ Ἀμφιτρίτη καὶ Ποσειδῶν, ἃ δὴ μέγιστα καὶ μάλιστα*[16] *ἦν (ἐμοὶ δοκεῖν)*
4 *θέας ἄξια.* (4) *Ἔστι δὲ καὶ ἕτερον*[17] *αὐτόθι Ἀθηνᾶς Ἐργάνης ἱερόν. ἐς δὲ τὴν πρὸς μεσημβρίας*[18] *στοὰν Κοσμητᾶ τε ἐπίκλησιν Διὸς ναὸς καὶ Τυνδάρεω*[19] *πρὸ αὐτοῦ μνῆμά ἐστιν. ἡ δὲ πρὸς δυσμὰς ἔχει τῶν στοῶν ἀετούς τε δύο τοὺς ὄρνιθας καὶ ἴσας ἐπ' αὐτοῖς Νίκας, Λυσάνδρου μὲν ἀνάθημα, τῶν δὲ ἔργων ὑπόμνημα τῶν*[20]

raptus: Vulcanus matrem e vinculis eximens: (expositum est a me, qualia haec fuisse dicantur, in eo, qui de Atticis rebus est, libro) Perseo etiam in Africam contra Medusam moventi dant Nymphae cassidem ac talaria, quibus in sublime feratur. Elaborata etiam sunt, quae ad Minervae natales pertinent. Prae cunctis vero illis operibus magnitudine et specie praestant Amphitrite et Neptunus. (4) Est ibidem post haec Minervae Erganes templum. In porticu ea, quae in meridiem excurrit, delubrum est Iovis Cosmetae cognomento, et ante ipsum Tyndarei monumentum: at quae in occasum procedit porticus, habet aquilas duas, quibus Victoriae singulae vehuntur, Lysandri donum, cum duplicis victoriae monumentis, de victo scilicet

12. *ἐπολύων* M.

13. *περδα* (σει sup.) *ἐς* Vb. *περσῖδ' ἐς* Lab.

14. *μήδοισαν* Vb. *ὁρμημένῳ* Va. mox *διδοῦς* M (*διδοῦσι* sec. exc. nostra).

15. *ἄρεως* MVa, qui tamen in marg. habet *ἀέρος*. tum *ἀπείργασται* AXKVbLabM (?) *ἐπειργ.* FCSBVaAgPc.

16. *μάλιστα* CSB ex em. K. *κάλλιστα* AXKFAgVabMPcLab. *ποσειδῶνα δὴ κάλλ.* La. Virgula post *κάλλιστα* interpunxit F. *μέγιστα καὶ κάλλιστα καὶ μάλιστα ἦν θέας ἄξια* O. Mueller Aeginet. p. 101. sed *καὶ κάλλιστα* abundare recte observat F. Thiersch. Ep. p. 174.

17. *ἕτερον* FCSBMAgVabLab; *ὕστερον* AXKPc. mox *ἐργάνιας* Pc.

18. *μεσημβρίας* SBPcAg. *μεσημβρίᾳ* AXKFC. *μεσημβρίαν* VabLab; in Vb *ν* expunct.; tum *κοσμητά* Va MLa. *κόσμητά τε* Lb.

19. *τηνδάρεω*, *υ* sup. *η*, et mox *ἀνάθυμα*, *η* sup. *υ*, Vb. *πρὸς αὐτοῦ* La.

20. *αὐτοῦ* vel *τούτου ἀμφ.* Coraes. Mox *ἐνίκησεν* Vb.

ἀμφοτέρων, τοῦ τε περὶ Ἔφεσον, ὅτε Ἀντίοχον τὸν Ἀλκιβιάδου κυβερνήτην καὶ Ἀθηναίων τριήρεις ἐνίκησε, καὶ ὕστερον ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς καθεῖλεν Ἀθηναίων τὸ
ναυτικόν. (5) *Ἐν ἀριστερᾷ δὲ τῆς Χαλκιοίκου Μουσῶν* 5
ἱδρύσαντο[21] *ἱερὸν, ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι τὰς ἐξόδους ἐπὶ τὰς μάχας οὐ μετὰ σαλπίγγων ἐποιοῦντο, ἀλλὰ πρός τε*[22] *αὐλῶν μέλη καὶ ὑπὸ λύρας καὶ κιθάρας κρούσμασιν. ὄπισθεν δὲ τῆς Χαλκιοίκου ναός ἐστιν Ἀφροδίτης Ἀρείας·*
τὰ δὲ[23] *ξόανα ἀρχαῖα, εἴπερ τι ἄλλο ἐν Ἕλλησιν.* (6) *Τῆς* 6
Χαλκιοίκου δὲ ἐν δεξιᾷ Διὸς ἄγαλμα[24] *Ὑπάτου πεποίηται, παλαιότατον πάντων ὁπόσα ἐστὶ χαλκοῦ· δι' ὅλου γὰρ οὐκ ἔστιν εἰργασμένον, ἐληλασμένου δὲ ἰδίᾳ τῶν μερῶν καθ' αὑτὸ ἑκάστου συνήρμοσταί τε πρὸς ἄλληλα*[25] *καὶ ἧλοι συνέχουσιν αὐτὰ μὴ διαλυθῆναι. Κλέαρχον*[26] *δὲ ἄνδρα Ῥηγῖνον τὸ ἄγαλμα ποιῆσαι*[27] *λέγουσιν, ὃν Δι-*

Antiocho, Alcibiadis gubernatore, et oppressis Atheniensium triremibus apud Ephesum; tum vero eorundem Atheniensium classe ad Aegospotamos deleta. (5) Ad laevam Chalcioeci Musarum aedem dicarunt, quod Lacedaemonii in proelia exeunt non ad tubae cantus, verum ad tibiarum modos, et lyrae citharaeque pulsum. In postico Chalcioeci aedes est Veneris Areae: Signa sunt eius e ligno tam vetusta, quam alia quaevis in Graecia. (6) In dextera Chalcioeci parte Iovis Supremi signum factum est, omnium, quae ex aere sunt, vetustissimum. Neque enim una et eadem fuit universi operis fabricatio, sed particulatim membra excusa, inter se deinde sunt apte clavis confixa, atque ita, ne dissolvi possint, coagmentata. Fecisse aiunt Clearchum hominem Rheginum, quem Dipoeni et Scyllidis nonnulli, alii ip-

21. *ἵδρυσαν τὸ* VaLb. Sq. *οἱ* om. AXKFVbLa.

22. *πρόσθε αὐλ.* Pc. tum *μελῶν* PcAgMVabLab. *κυθάρας* La.

23. *τάδε ξόανα* AX. correxit Sylb. mox *Ἕλλησιν* SBMAgPc. *Ἕλλησι* AXKFC.

24. *ἀγάλματα* (sic) M. tum *ὑπ' αὐτοῦ* MRPcAgLab, unde B edidit *ὑπάτου*, quod fuit cognomen huius Iovis, coll. Paus. VIII, 14, 7. *ἐκ χαλκοῦ* Edd. ante B, marg. RVb; *ἐκ χαλκοῦ ὑπ' αὐτοῦ* Va. *πάντων* om. La.

25. *ἀλλήλους*, *α* super *ου*, M; mox *ἦλοι* Vb.

26. *Κλέαρχον δὲ* scripsimus e coni., ut legitur VI, 4, 4. *καὶ Λέαρχον δὲ* Edd. Codd. *καὶ* sepsit B, deletum vult Cor. probante S. mox *ἄρνα* MRLb (*ἄνα* M sec. exc. nostra). R ad marg. *γρ. ἄνδρα* tum *ἡγῖνον* ALa.

27. *πεποίηται* Vb per compendium sup. vers.; deinde deleto illo compendio in ipsa linea *αι*.

252 *ποίνου* [28] *καὶ Σκύλλιδος, οἱ δὲ αὐτοῦ Δαιδάλου φασὶν εἶναι μαθητήν. πρὸς δὲ τῷ Σκηνώματι ὀνομαζομένῳ γυναικός ἐστιν εἰκών, Λακεδαιμόνιοι δὲ Εὐρυλεωνίδα* [29] *λέγουσιν εἶναι· νίκην δὲ ἵππων συνωρίδι ἀνείλετο Ὀλυμ-*
7 *πικήν. (7) Παρὰ δὲ τῆς Χαλκιοίκου τὸν βωμὸν ἑστήκασι δύο εἰκόνες Παυσανίου τοῦ περὶ Πλάταιαν ἡγησαμένου. τὰ δὲ ἐς αὐτὸν ὁποῖα ἐγένετο εἰδόσιν οὐ διηγήσομαι· τὰ γὰρ τοῖς* [30] *πρότερον συγγραφέντα ἐπ᾽ ἀκριβὲς ἀποχρῶντα* [31] *ἦν· ἐπεξελθεῖν δέ σφισιν ἀρκέσομαι ἃ ἤκουσα ἀνδρὸς Βυζαντίου, Παυσανίαν φωραθῆναί τε ἐφ᾽ οἷς ἐβουλεύετο* [32] *καὶ μόνον τῶν ἱκετευσάντων τὴν Χαλκίοικον ἁμαρτεῖν ἀδείας κατ᾽ ἄλλο μὲν οὐδὲν, φόνου*
8 *δὲ ἄγος ἐκνίψασθαι μὴ δυνηθέντα. (8) Ὡς γὰρ δὴ διέτριβε* [33] *περὶ Ἑλλήσποντον ναυσὶ τῶν τε ἄλλων καὶ αὐτῶν Λακεδαιμονίων, παρθένου Βυζαντίας ἐπεθύμησε·*

sius Daedali discipulum dicunt fuisse. Ad Scenoma, quod ita nominant, mulieris est imago. Lacedaemonii eam Euryleonida, quae equorum bigis in Olympicis vicerit, esse dicunt. (7) Ad ipsam Chalcioeci aram duae sunt imagines Pausaniae illius, qui imperator Plataeense proelium commisit. Quae vero eius fortunae eventa fuerint, quod satis nota omnibus sunt, in praesentia non commemorabo. Sufficiunt enim ea, quae priores scriptores de illis accuratissime scripserunt: addere autem satis habebo ea, quae de Byzantio homine audivi, Pausaniam proditionis reum factum solum ex omnibus, qui supplices ad Chalcioeci confugissent, impunitatem non meruisse: neque vero aliam ob causam, quam quod caedis piaculum eluere non potuisset. (8) Is enim quum ad Hellespontum Spartanae et sociorum classis imperator castra haberet, virginis Byzantiae

28. *διὰ ποίνου* AgPcLbM (*διαποίνου* M sec. exc. nostra). Tum *σκύλικος* Va. *σκύλλικος* MLb. *οἱ δὲ τοῦ δεδάλου* Ag. *φασὶν εἶναι* om. Va.

29. *Εὐρυκλεωνίδα* Cor.

30. *τοῖς* CSBVaMAgPc Pors. *τοι* AXKFVbLa.

31. *ἀποχρῶντα ἦν ἀπεξελθεῖν* (*ἐπεξ.* FVb) *σφισιν· ἤκουσα δὲ ἀνδρὸς* AXKFVb. *ἐπεξελθεῖν* (*ἢν ἐπιξελθεῖν* Va) *σφίσιν ἀρκέσωμεν* (Va *ἀρκέσωμαι*; Ag. *ἀρκέσομαι*, super *αι* expuncto *εν*) *ἤκουσα δὲ* MPcAgVaLab, unde lectionem receptam formavit C, recepere SB. *φορωθῆναι* La.

32. *βουλεύετο* A. tum *μόνον* (*μόνων* Lb) *τῶν ἱκετευσάντων* CSBPc AgLb, ut voluit Sylb. *μόνον αὐτὸν ἱκετεύσαντα* VaF. *μόνων αὐτῶν ἱκετευσάντων* AXKMVbLa.

33. *διέτριβεν* MVb. mox *ναυσὶν* Vb. tum *ἐπεθύμησεν* AgVb.

καὶ αὐτίκα νυκτὸς ἀρχομένης τὴν Κλεονίκην (τοῦτο γὰρ[34]
ὄνομα ἦν τῇ κόρῃ) κομίζουσιν οἷς ἐπετέτακτο. ἐν τούτῳ
δὲ ὑπνωμένον τὸν Παυσανίαν ἐπήγειρεν ὁ ψόφος· ἰοῦσα
γὰρ παρ᾽ αὐτὸν τὸν[35] *καιόμενον λύχνον κατέβαλεν ἄκουσα.*
ἅτε δὲ ὁ Παυσανίας συνειδὼς αὐτῷ προδιδόντι τὴν Ἑλλάδα
καὶ δι᾽ αὐτὸ ἐχόμενος ταραχῇ[36] *τε ἀεὶ καὶ δείματι ἐξέστη*
καὶ τότε καὶ τὴν παῖδα τῷ ἀκινάκῃ παίει. τοῦτο τὸ ἄγος 9
οὐκ ἐξεγένετο ἀποφυγεῖν Παυσανίᾳ,[37] *καθάρσια παντοῖα*
καὶ ἱκεσίας[38] *δεξαμένῳ Διὸς Φυξίου καὶ δὴ ἐς Φιγαλίαν*[39] 253
ἐλθόντι τὴν Ἀρκάδων παρὰ τοὺς ψυχαγωγούς, δίκην δὲ
ἣν εἰκὸς ἦν Κλεονίκῃ τε ἀπέδωκε καὶ τῷ θεῷ. Λακεδαι-
μόνιοί τε ἐκτελοῦντες πρόσταγμα ἐκ Δελφῶν τάς τε[40]
εἰκόνας ἐποιήσαντο τὰς χαλκᾶς καὶ δαίμονα τιμῶσιν Ἐπι-
δώτην, τὸ ἐπὶ Παυσανίᾳ τοῦ Ἱκεσίου μήνιμα ἀποτρέπειν
τὸν Ἐπιδώτην λέγοντες τοῦτον.

cupiditate incensus est: quum vero prima nocte, quibus negotium datum erat, Cleonicen ad eum perduxissent, (id enim erat puellae nomen) somnum iam capiens repente strepitu est excitatus. Forte enim illa accedens accensam lucernam deiecerat invita. Ibi Pausanias, qui suorum de Graecia prodenda sibi consiliorum conscius perpetua animi conturbatione et pavore agitari solitus erat, perterrefactus virginem acinace transverberat. Hoc illud fuit facinus, cuius fraudem nunquam effugere, nullis expiationibus, nullis Absolutori Iovi deprecationibus susceptis, quum in Arcadiam etiam ad *lustratores eos, qui* Psychagogi *appellantur,* Phigaleam venisset, luere potuit. Dedit itaque ille Cleonicae et Deo meritas poenas. At Lacedaemonii Delphici Apollinis iussu et aeneas imagines posuerunt, et genium venerantur Epidoten nomine, Hicesii Iovis iram ob Pausaniae facinus accensam ab hoc Epidota dicentes averti.

34. *γὰρ τὸ ὄνομα* Edd. ante B, VabMLa; *τὸ* om. BPcAgLb. Mox *δὲ* om. Vb. tum *ἐπείγηρεν ὁ ψίφος* Ag.

35. *τὸν* om. La. *λύγχνον* La. tum *κατέλαβεν* AVbMLab. *συνειδὼς αὐτῷ* La.

36. *ἀρχὴ* La. *ἀεὶ* om. Ag. tum *ἐξέστι* Vb. *τῶν ἀκινάκῃ* Lb.

37. *Παυσανίᾳ* CSB, ex em. K. Valckenarii et Schaef. ad Lamb. Bos. p. 90. *Παυσανίαν* AXKFPcAg MVabLab.

38. *οἰκεσίας*, o expuncto, Ag. tum Valck. coni. *οὐ δεξαμένου.* Mox *φιγαλίαν* FCSB. *φιγαλείαν* AgLab. *φυγάλειαν* AXKPcMVa; *φυγαλείαν*, ι sup. υ, Vb. *ἀρκαδῶν* Lb.

39. *εἰκὸς ἦν* om. MLb; *κλεωνίκη* Va.

40. pro *τάς τε* MAgVaLb. *ταῦτ᾽*. Mox *χαλκὰς* La. *Ἐπιδώτην* SBPcAg. *Ἐπιδωτὴν* AXKFVbLab; *Ἐπιδότην* CMVa, et sic postea.

CAPUT XVIII.

De signo Veneris Ambologerae et templo Veneris Ophthalmitidis — templo Ammonis — Diana Cnagia — via Amyclas versus, Tiasa fluvio et templo Gratiarum, Phaennae et Cletae — memorandis Amyclarum — throni Amyclaei descriptio.

Τῶν δὲ ἀνδριάντων τοῦ Παυσανίου πλησίον ἐστὶν[1]
Ἀμβολογήρας Ἀφροδίτης ἄγαλμα, ἱδρυμένον κατὰ μαντείαν,
ἄλλα δὲ Ὕπνου καὶ Θανάτου· καὶ σφᾶς ἀδελφοὺς εἶναι
2 κατὰ τὰ ἔπη τὰ ἐν Ἰλιάδι ἥγηνται.[2] ἰόντι δὲ ὡς ἐπὶ τὸ
Ἀλπίον καλούμενον ναός ἐστιν Ἀθηνᾶς Ὀφθαλμίτιδος·
ἀναθεῖναι[3] δὲ Λυκοῦργον λέγουσιν ἐκκοπέντα τῶν ὀφθαλ-
μῶν τὸν ἕτερον ὑπὸ Ἀλκάνδρου[4], διότι οὓς ἔθηκε νόμους
οὐκ ἀρεστοὺς συνέβαινεν εἶναι τῷ Ἀλκάνδρῳ. διαφυγὼν
δὲ ἐς τοῦτο τὸ χωρίον Λακεδαιμονίων ἀμυνάντων μὴ
προσαπολέσθαι[5] οἱ καὶ τὸν λειπόμενον ὀφθαλμὸν[6], οὕτω
3 ναὸν Ὀφθαλμίτιδος Ἀθηνᾶς ἐποίησεν. (2) Προελθόντι
δὲ ἐντεῦθεν ἱερόν ἐστιν Ἄμμωνος·[7] φαίνονται δὲ ἀπ' ἀρ-
χῆς Λακεδαιμόνιοι μάλιστα Ἑλλήνων χρώμενοι τῷ[8] ἐν Λι-

Cap. XVIII. Prope Pausaniae statuas est Ambologerae Veneris simulacrum ex oraculo dicatum. Sua etiam sunt Somno et Morti. Esse vero fratres ex Homeri, qui in Iliade sunt, versibus creditur. Euntibus prope ab Alpium (*id vici nomen*), Minervae est Ophthalmitidis aedes. Dedicatam a Lycurgo ferunt. Nam quum alterum ei oculum excussisset Alcander, cui ab illo latae leges minime placebant, in hunc vicum confugit: ubi Lacedaemoniorum concursu servatus, quo minus et alterum oculum perderet, Ophthalmitidi Minervae templum fecit. (2) Hinc progressis Ammonis templum est. Ac Libyco quidem oraculo omnium Graecorum maxime initio usos constat Lacedaemonios.

Cap. XVIII. 1. ἐστι Ag. Tum ἀμβολιγήρας suspicatur S, ut ἀμβολιεργός Hesiod. opp. et dies 413 (383). Tryphiod. 381. et Plut. S. N. V. p. 216. ed. Hutten.

2. ἥγεινται La. ἥγεινται Vb; mox ἀλπιὸν id. Ad ὀφθαλμίτιδος Hemsterh. MS. laudat Io. Meurs. Misc. Lac. I, 3.

3. ἀναθῆναι Vab. tum ἐκκοπῶντα M; deinde τὸ ἕτερ. Va.

4. ἀλκάνθου Ag.

5. προςαπολέσθαι B ex em. Porsoni. προςαπολεῖσθαι Edd. rell. Ag VabMLab. προςαπόλυσθαι Pc.

6. ἀδελφὸν LbR; ad marg. γρ. ὀφθαλμὸν R. Mox ἐποίησεν AgVb. ἐποίησε rell.

7. ἄμωνος· φαίνεται Ag.

8. τὸ VaAg. τῶν, ν expuncto, Lb. μαντεῖον VaLaM (μαντειῶν sec. exc. nostra M).

βύῃ μαντείῳ. λέγεται δὲ καὶ Λυσάνδρῳ πολιορκοῦντι
Ἄφυτιν[9] *τὴν ἐν τῇ Παλλήνῃ νύκτωρ ἐπιφανέντα Ἄμμωνα*
προαγορεύειν ὡς ἄμεινον[10] *ἐκείνῳ τε ἔσοιτο καὶ τῇ Λακε-*
δαίμονι πολέμου πρὸς Ἀφυταίους πανσαμένοις· καὶ 251
οὕτω τὴν πολιορκίαν διέλυσεν ὁ Λύσανδρος καὶ Λακεδαι-
μονίοις[11] *τὸν θεὸν σέβειν προήγαγεν ἐς πλέον. Ἀφυταῖοι*
δὲ[12] *τιμῶσιν Ἄμμωνα οὐδὲν ἧσσον ἢ οἱ Ἀμμώνιοι Λιβύων.*
(3) *Τὰ δὲ ἐς τὴν Κναγίαν*[13] *Ἄρτεμίν ἐστιν οὕτω λεγόμενα.* 4
Κναγέα ἄνδρα ἐπιχώριον στρατεῦσαί φασιν ἐς Ἄφιδναν
ὁμοῦ τοῖς Διοσκούροις, ληφθέντα δὲ αἰχμάλωτον ἐν τῇ
μάχῃ καὶ πραθέντα[14] *ἐς Κρήτην δουλεύειν ἔνθα ἦν Ἀρτέ-*
μιδος τοῖς Κρησὶν ἱερὸν, ἀνὰ χρόνον δὲ αὐτόν τε ἀποδρᾶ-
ναι καὶ παρθένον τὴν ἱερευομένην ἔχοντα οἴχεσθαι τὸ
ἄγαλμα ἀγομένην. ἐπὶ τούτῳ[15] *δὲ λέγουσιν ὀνομάζειν*
Κναγίαν Ἄρτεμιν. ἐμοὶ δὲ οὗτος ὁ Κναγεὺς[16] *ἄλλως* 5
ἀφικέσθαι πως ἐς Κρήτην φαίνεται, καὶ οὐχ ὡς οἱ Λακε-

Quin et Lysandrum Aphytin in Pallene *oppidum* oppugnantem, per nocturnum visum monitum ab Ammone, melius Lacedaemoniis eventurum, si Aphytaeos desissent bello vexare, et obsidionem solvisse et Ammonis religiosius colendi auctorem fuisse tradunt. Venerantur certe Ammonem Aphytaei cultu nihilo minore, quam Ammonii ipsi in Libya. (3) De Cnagia vero Diana haec sunt memoriae prodita: Cnagea hominem indigenam ad oppugnandam Aphidnam cum Castore et Polluce venisse: in pugna vero captum et venum sub corona in Cretam missum servitutem ibi servisse, ubi fuit Cretensibus Dianae fanum: verum exacto temporis curriculo effugisse illum, et una ipsam Dianae sacerdotem, deae signo ablato: inde exstitisse deae Cnagiae cognomen. Sed enim Cnageum hunc in Cretam alio ego casu, quam quo dicunt Lacedaemonii, venisse crediderim;

9. *ἀφύτην* Vb, quod et ipsum in usu fuisse videmus e Steph. Byz. *ἄφυτις* La. Tum *τὸν ἐν* AXK correxit Sylb., adnuunt Codd. *πολυορκοῦντι*, ut saepissime, Vb.

10. *ἀμείνων* AgVbLab; *ἀμύνων ἐκείνω τε φένοιτο* Va; in marg. *γρ. ἔσοιτο.*

11. *Λακεδαιμονίους* coni. S.

12. *τε* coni. Coraes. tum *ἢ ἀμμώνειον λιβύοι* Va. *ἢ ἀμμώνιον* M. *ἢ ὡς Ἀμμώνιον* La.

13. *κυναγίαν* PcAgLb. *κνασσίαν*, *σσ* expunctis *γ* super lin., Vb.

14. *πραχθέντα* Vb. mox *ἀποδράναι* XKF.

15. *τοῦτο* Va. tum *δὴ* coni. Coraes. mox *κυναγίαν* Pc. *κναγέαν* Va.

16. *κνασεὺς* VbLb; mox *μὴ δὲ* MVb, ut saepissime.

δαιμόνιοί φασιν, ἐπεὶ μηδὲ γενέσθαι δοκῶ πρὸς Ἀφίδνῃ[17]
μάχην Θησέως τε ἐν Θεσπρωτοῖς ἐχομένου καὶ Ἀθηναίων
οὐχ ὁμονοούντων ἀλλὰ ἐς Μενεσθέα ῥεπόντων μᾶλλον
ταῖς εὐνοίαις.[18] οὐ μὴν οὐδὲ ἀγῶνος συμβάντος πεί-
θοιτο ἄν τις αἰχμαλώτους ληφθῆναι[19] παρὰ τῶν κρατη-
σάντων, ἄλλως τε καὶ παρὰ πολὺ γενομένης τῆς νίκης,
ὥστε[20] ἁλῶναι καὶ αὐτὴν Ἄφιδναν. τάδε μὲν ἐς τοσοῦτον
6 ἐξητάσθω. (4) Ἐς Ἀμύκλας[21] δὲ κατιοῦσιν ἐκ Σπάρτης
ποταμός ἐστι Τίασα· θυγατέρα δὲ νομίζουσιν εἶναι τοῦ
Εὐρώτα τὴν Τίασαν, καὶ πρὸς αὐτῇ Χαρίτων ἐστὶν ἱερόν,
Φαέννας[22] καὶ Κλήτας, καθὰ δὴ καὶ Ἀλκμὰν ἐποίησεν.
ἱδρύσασθαι δὲ Λακεδαίμονα Χάρισιν[23] ἐνταῦθα τὸ ἱερὸν
7 καὶ θέσθαι τὰ ὀνόματα ἥγηνται. (5) Τὰ δὲ[24] ἐν Ἀμύκλαις
θέας ἄξια ἀνὴρ[25] πένταθλός ἐστιν ἐπὶ στήλης ὄνομα Αἴνη-
τος· τούτῳ[26] νικήσαντι Ὀλυμπίασι καὶ ἔτι στεφανου-

quippe qui neque pugnam commissam ad Aphidnam puto, quum eo tempore Theseus in Thesprotis detineretur, neque in eius officio essent Athenienses, siquidem erant illi in Mnesthei partes multo propensiores. Atqui neque facto proelio veri satis fuerit simile, quenquam de iis, qui vicerant, captum: praesertim vero quum tam longo intervallo superiores discesserint Lacedaemonii, ut ipsam etiam Aphidnam ceperint. Verum hactenus de his satis quidem multa. (4) A Sparta Amyclas venientes excipit Tiasa amnis. *Nomen ei a* Tiasa *puella,* quae fuisse putatur Eurotae filia. Proxima amni est Gratiarum aedes, Phaennae et Cletae, quae sunt Alcmanis versibus nobilitatae. Lacedaemona putant Gratiis aedem eam dedicasse, nomina etiam imposuisse. (5) Inter illustria opera, quae Amyclis visuntur, columnae insistit Aenetus quinquertio: qui in Olympia victor declaratus, accepta corona statim e vita excessisse dicitur. Eius itaque illic

17. ἀφνίδῃ AM.
18. τὴν εὐνοίαν Exc. Pal.
19. λειφθῆναι Vb; tum pro τῶν Vb πολὺ; La, marg. R. πολλύ.
20. ὥστε om. MPcAgVaLb. Sq. καὶ om. Vb. mox τοσοῦτο Lb. ἐξετάσθω M.
21. ἀμυκλὰς VbLa; mox ἔστιν Ag. tum τίεσα VaM (etiam postea) VtLaA; sed A postea habet τίασα. mox τὴν τίαν La. εὐρῶτα Vab.
22. φάεννας Va. Κλήτας SBPc Ag. Κλητᾶς AXKFCMLabVab. ἀλκμᾶν VbLa.
23. χάριν La. τὸ ἱερὸν SBMVa; τὸ om. AXKFCAgVbLab. tum ἱερὸν καθέσθαι Ag.
24. τάδε pro τὰ δὲ VaLb. Sqq. ἐν Ἀμύκλαις om. MVaLb. ἀμικλαις AgVb. ἀμυκλαῖς, ut saepe, La.
25. ἀνὴρ γὰρ π. PcVaLb.
26. τούτων La. Ὀλυμπίασιν Ag Vb. mox λέγουσιν MVbAg. tum τούτου γε Ag. τούτου τε rell.

μένῳ γενέσθαι τοῦ βίου τὴν τελευτὴν λέγουσι· τούτου γε
οὖν ἐστὶν εἰκὼν καὶ τρίποδες χαλκοῖ. (τοὺς δὲ[27] ἀρχαιοτέ- 255
ρους δεκάτην[28] τοῦ πρὸς Μεσσηνίους πολέμου φασὶν εἶναι.) 8
ὑπὸ μὲν δὴ τῷ πρώτῳ τρίποδι Ἀφροδίτης ἄγαλμα ἑστήκει,
Ἄρτεμις δὲ ὑπὸ τῷ[29] δευτέρῳ· Γιτιάδα καὶ αὐτοὶ τέχνη
καὶ τὰ ἐπειργασμένα· ὁ τρίτος δέ ἐστιν Αἰγινήτου[30] Κάλ-
λωνος· ὑπὸ τούτῳ δὲ ἄγαλμα Κόρης τῆς Δήμητρος ἕστη-
κεν. Ἀρίστανδρος[31] δὲ Πάριος καὶ Πολύκλειτος Ἀργεῖος,
ὁ μὲν γυναῖκα ἐποίησεν ἔχουσαν λύραν, Σπάρτην δῆθεν[32],
Πολύκλειτος δὲ Ἀφροδίτην παρὰ Ἀμυκλαίῳ καλουμένην.
οὗτοι δὲ οἱ τρίποδες μεγέθει τε ὑπὲρ τοὺς ἄλλους εἰσὶ[33]
καὶ ἀπὸ τῆς νίκης τῆς ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ἀνετέθησαν.
(6) Βαθυκλέους δὲ[34] Μάγνητος, ὃς τὸν θρόνον ἐποίησε 9
τοῦ Ἀμυκλαίου, ἀναθήματα ἐπ' ἐξειργασμένῳ τῷ θρόνῳ
Χάριτες, καὶ ἄγαλμα δὲ Λευκοφρύνης[35] ἐστὶν Ἀρτέμιδος.

est effigies et aenei tripodes. Nam decem *alios* antiquiores esse aiunt de eo bello, quod cum Messeniis gestum est. Sub eorum primo stat Veneris simulacrum, Dianae sub altero. Quum ipsos tripodes, tum quae sunt in iis operis supervacanei, Gitiadas fecit: tertius est ab Aegineta Callone factus; sub eo Proserpina insistit. At Parius Aristander et Polycletus Argivus, foeminam ille cum lyra, Spartam scilicet ipsam, hic Venerem, quae Ad Amyclaeum vocatur, fecerunt. Praestant hi tripodes ceteris magnitudine, et de victoriae ad Aegospotamos manubiis dedicati fuere. (6) Bathyclis vero Magnesii, qui sellam Amyclaei fecit, opera et dona sunt etiam reliqua, quae sellae addita sunt, Gratiae, et Leucophrynes Dianae signum. A quo vero Bathycles

27. *τοὺς δὲ — εἶναι* in parenthesi posuimus bene suadente O. Muellero Aeginet. p. 101; probante Thierschio Epoch. p. 147.

28. *δεκάτην* Pors. CSB e corr. Iacobsii Emend. ad Eurip. T. I. p. 131. coll. Paus. IV, 14, 2. Probat O. Mueller Diar. Hal. 1835. nr. 102. p. 191. *δέκα* AXKFAgMVabPcLab, quam lectionem servat Thiersch. l. l. *δύο* Heyn. Antiquar. Aufs. 1. St. p. 83. *τρεῖς* [*Γ*, quod sensim depravatum in *I*, i. e. *δέκα*] coni. F. *καὶ* Welcker Zeitschr. f. Gesch. d. a. Kunst T. I. P. II. p. 275. Tum *τοὺς πρὸς* Vb.

29. *τῷ* om. Vb. mox *γιατίδα* Ag. *γιατιάδα* Va. tum *αὐτοὶ* (*ἡ* super *οἱ*) *τέχνη* M. *αὐτὴ* VaLa.

30. *αἰγεινήτου* AgLa. *αἰγηνίτου* Vb.

31. *ἀρίσανδρος* Ag. Mox *γυναῖκαν* La. *ἐπεποίησεν* Thiersch. l. l.

32. *δὴ* AgPc. *δὲ* MRLb; in R *δὲ* expunctum et ad marg. *γρ. δῆθεν*. Mox [*τὴν*] *παρὰ* C.

33. *εἰσὶν* Ag. *τῆς νιτῆς ἐν* Vb.

34. *δὲ καὶ μάγν*. Va. tum *ἐπ ἐξειργασμένῳ* SB; *ἐπεξειργασμένῳ* MAgVa; *ἐπεξειργασμένα* AXKFC VbLab (in Lb *νῳ* super *να*).

35. *λευκοφρυήνης* MPcAgVbLab; *λευκοφρήνης* Va. mox *βαθυκλεῖς* Ag.

ὅτου δὲ οὗτος ὁ Βαθυκλῆς μαθητὴς ἐγεγόνει, ἢ τὸν θρόνον ἐφ' ὅτου βασιλεύοντος Λακεδαιμονίων ἐποίησε[36], τάδε μὲν παρίημι, τὸν θρόνον δὲ εἶδόν τε καὶ τὰ ἐς αὐτὸν ὁποῖα
10 ἦν γράψω. (7) Ἀνέχουσιν ἔμπροσθεν αὐτὸν κατὰ[37] ταὐτὰ δὲ καὶ ὀπίσω Χάριτές τε δύο καὶ Ὧραι δύο· ἐν ἀριστερᾷ δὲ Ἔχιδνα ἕστηκε καὶ Τυφώς, ἐν δεξιᾷ δὲ Τρίτωνες. τὰ δὲ ἐπειργασμένα καθ' ἕκαστον ἐπ' ἀκριβὲς διελθεῖν ὄχλον τοῖς ἐπιλεξομένοις[38] παρέξειν ἔμελλεν. ὡς δὲ δηλῶσαι συλλαβόντι (ἐπεὶ μηδὲ ἄγνωστα τὰ πολλὰ ἦν), Ταϋγέτην[39] θυγατέρα Ἄτλαντος καὶ ἀδελφὴν αὐτῆς Ἀλκυόνην φέρουσι Ποσειδῶν καὶ Ζεύς. ἐπείργασται δὲ καὶ Ἄτλας καὶ Ἡρακλέους μονομαχία πρὸς Κύκνον καὶ ἡ παρὰ Φόλῳ[40] τῷ
11 Κενταύρῳ μάχη. τὸν δὲ Μίνω καλούμενον Ταῦρον οὐκ οἶδα ἀνθ' ὅτου πεποίηκε[41] Βαθυκλῆς δεδεμένον τε καὶ ἀγόμενον ὑπὸ Θησέως ζῶντα. καὶ Φαιάκων χορός ἐστιν ἐπὶ τῷ θρόνῳ, καὶ ᾄδων[42] ὁ Δημόδοκος. Περσέως τε τὸ ἔργον πεποίηται τὸ ἐς Μέδουσαν. παρέντι δὲ Ἡρακλέους

hic artem didicerit, vel quo Spartae regnante illa elaborarit, nihil est necesse hoc loco commemorare. Sellam ipsam ego vidi: quare eius iam omnem ornatum literis mandabo. (7) Sustinent eam a fronte et a tergo Gratiae duae et Horae totidem. In laeva parte Hydra spectatur et Typhon: in dextera Tritones. Quod si, quae adventitia sunt, singula exactius consecter, facile nimis multum iis, qui haec legerint, negotii exhibuero. Sunt multa alioqui acutius coniicienti non obscura. Taygeten Atlantis filiam et eius sororem Alcyonen asportant Neptunus et Iupiter. Insculptus est Atlas ipse et Herculis cum Cycno pugna: praeterea pugna apud Pholum Centaurum. Iam vero quare Minotaurum ita fecerit Bathycles, ut vinctus trahi a Theseo vivens videatur, non sane novi. Est in eadem sella Phaeacum chorus, et Demodocus cantans: Persei etiam in Medusam facinus cernitur. Ut missum

36. ἐποίησεν VbM. tum παρίειμι La. ἴδων, o super ω, Ag.

37. καὶ κατὰ La. ταῦτα MLb. καὶ δύο Ὧραι om. La. ἐχίδνας M. tum ἕστηκεν MAg.

38. ἐπιλεξαμένοις BPcAg. mox συλλαβόντι CS e corr. K, BPcdAg. συμβαλόντι AXKFMVaLab. συμβαλλόντι (sic) Vb. Tum τὰ παλαιὰ Pd.

39. ταϊγέτην Ag. tum συαλκιόνην La. φέρουσιν Ag.

40. λόφῳ LbMR, ad marg. R γρ. φόλῳ. Tum τῶν Κενταύρων Edd. Codd. Scripsimus τῷ Κενταύρῳ.

41. πεποίηκεν Vb. tum διδομένον Ag.

42. αιιδων Lb. αἴδων, in marg. αἱ ἴδων M. ἄ δων (sic, spatium purum) Va. Δημόδοκος BPcAgLab. Δημοδόκος Edd. rell. VabM.

μάχην πρὸς Θούριον τῶν γιγάντων[43] καὶ Τυνδάρεω πρὸς
Εὔρυτον ἔστιν ἁρπαγὴ τῶν Λευκίππου θυγατέρων. Διό-
νυσον δὲ καὶ Ἡρακλέα, τὸν μὲν[44] παῖδα ὄντα ἔτι ἐς οὐρα-
νόν ἐστιν Ἑρμῆς φέρων, Ἀθηνᾶ δὲ ἄγουσα Ἡρακλέα συνοι-
κήσοντα[45] ἀπὸ τούτου θεοῖς. παραδίδωσι δὲ καὶ Πηλεὺς 12
Ἀχιλλέα τραφησόμενον παρὰ Χείρωνι, ὃς καὶ[46] διδάξαι
λέγεται. Κέφαλος δὲ τοῦ κάλλους εἵνεκα ὑπὸ Ἡμέρας 256
ἐστὶν ἡρπασμένος. καὶ ἐς τὸν γάμον τὸν Ἁρμονίας δῶρα
κομίζουσιν οἱ θεοί. καὶ Ἀχιλλέως μονομαχία πρὸς Μέ-
μνονα ἐπείργασται, Διομήδην[47] τε Ἡρακλῆς τὸν Θρᾶκα
καὶ ἐπ' Εὐήνῳ τῷ ποταμῷ Νέσσον τιμωρούμενος. Ἑρ-
μῆς δὲ παρ' Ἀλέξανδρον κριθησομένας ἄγει τὰς θεάς.
Ἄδραστος δὲ καὶ Τυδεὺς Ἀμφιάραον καὶ Λυκοῦργον τὸν
Πρώνακτος μάχης καταπαύουσιν. Ἥρα δὲ ἀφορᾷ[48] πρὸς 13
Ἰὼ τὴν Ἰνάχου βοῦν οὖσαν ἤδη, καὶ Ἀθηνᾶ διώκοντα
ἀποφεύγουσά ἐστιν Ἥφαιστον. ἐπὶ δὲ τούτοις Ἡρακλέους

vero faciam Herculis cum Thurio gigante certamen, Tyndari cum Euryto, visitur illic Leucippi filiarum raptus. Liberum Patrem, puerum adhuc, in coelum portat Mercurius: Minerva Herculem deducit, de coelitibus unum in posterum omne tempus futurum. Iam Peleus Achillem Chironi alendum tradit; qui doctor etiam eiusdem et magister fuisse dicitur. Cephalus ob formae praestantiam rapitur ab Aurora: Harmoniae nuptias donis celebrant dii. Venit in operis partem Achillis cum Memnone dimicatio: Diomedem praeterea Thraciae regem Hercules, et ad Euenum amnem Nessum interficit: Mercurius deas in iudicium ad Alexandrum deducit. Ad haec Adrastus et Tydeus pugnam dirimunt, in quam descenderant Amphiaraus et Lycurgus Pronactis filius. Tum Iuno Io Inachi filiam iam bovem factam aspicit: at Minerva insectantem Vulcanum fugitat. Inter haec est

43. τῶν γιγάντων (γηγ. Ag) SB MVtAgPcVbLab; τὸν γιγάντων Va. ἕνα τῶν γιγάντων C. τὸν γίγαντα AXKF.

44. τὸν μὲν — Ἡρακλέα om. Ag. παῖδα ἐς οὐρανὸν ὄντα ἔτι AXKF MVa; π. ὄντα ἔτι ἐς οὐρ. CS. π. ἔτι ὄντα ἐς οὐρ. B. π. ἐς οὐρ. ἔτι ὄντα ἔστιν VbPcLab (Lb ὄντα om.).

45. συνοικήσαντα VaAg; συνοικίσαντα, o super α, Vb. — Sq. δὲ om. VaLb. θεοῖς παραδίδωσι καὶ La.

46. καὶ om. Pc. mox ἡρπασμένος BPcLab, ut voluit Lobeck. ad Phryn. p. 241. εἱρπασμένος Ag. ἡρπαγμένος Edd. rell.; silent MVab. Sqq. καὶ ἐς τὸν — τιμωρούμενος om. La. mox κιμίζουσιν Va.

47. Διομήδη M. ἐπευήνῳ Lb. Sq. τῷ om. Ag. tum νέσον AMVab; deinde ἔχει, quo expuncto ἄγει Vb. Porro τηδεὺς La. πρόνακτος Va.

48. ἐφορᾷ M. tum οἰνάχου Ag Vb.

πεποίηται τάξις[49] τῶν ἔργων τῶν ἐς τὴν Ὕδραν καὶ ὡς
ἀνήγαγε τοῦ Ἅιδου τὸν κύνα. Ἀναξίας[50] δὲ καὶ Μνασί-
νους, τούτων μὲν ἐφ' ἵππου καθήμενός ἐστιν ἑκάτερος,
Μεγαπένθην[51] δὲ τὸν Μενελάου καὶ Νικόστρατον ἵππος
εἷς φέρων ἐστίν. ἀναιρεῖ δὲ καὶ Βελλεροφόντης τὸ ἐν Λυ-
κίᾳ θηρίον. καὶ Ἡρακλῆς τὰς Γηρυόνου[52] βοῦς ἐλαύνει.
14 (8) Τοῦ θρόνου δὲ πρὸς τοῖς ἄνω πέρασιν ἐφ' ἵππων
ἑκατέρωθέν εἰσιν οἱ Τυνδάρεω παῖδες· καὶ σφίγγες[53] τέ
εἰσιν ὑπὸ τοῖς ἵπποις καὶ θηρία ἄνω θέοντα, τῇ μὲν πάρ-
δαλις, κατὰ δὲ τὸν Πολυδεύκην λέαινα. ἀνωτάτω[54] δὲ
χορὸς ἐπὶ τῷ θρόνῳ πεποίηται, Μάγνητες οἱ συνειργασμέ-
15 νοι Βαθυκλεῖ τὸν θρόνον. (9) Ὑπελθόντι δὲ ὑπὸ τὸν[55]
θρόνον, τὰ ἔνδον ἀπὸ τῶν Τριτώνων, ὗός ἐστι θήρα τοῦ
Καλυδωνίου καὶ Ἡρακλῆς ἀποκτείνων τοὺς παῖδας τοὺς[56]
Ἄκτορος. Κάλαϊς δὲ καὶ Ζήτης τὰς Ἁρπυίας Φινέως ἀπε-
λαύνουσι. Πειρίθους τε καὶ Θησεὺς ἡρπακότες εἰσὶν Ἑλέ-
νην, καὶ ἄγχων Ἡρακλῆς τὸν λέοντα. Τιτυὸν δὲ Ἀπόλλων

Herculis in hydram, quo ordine gestum est, facinus: idem etiam Hercules Plutonis canem raptat: Anaxias et Mnasinous equis uterque insident: Megapenthes et Nicostratus Menelai filii eodem vehuntur equo: Bellerophontes Lyciae monstrum conficit: Hercules *rursus* Geryonae boves abigit. (8) In sellae superiore margine utrinque Tyndari filii equis insident: infra eos equos Sphinges, supra ferae decurrunt, pardalis contra Castorem, in Pollucem vero leaena. Summa solii tenet Magnetum chorus, quod scilicet Bathyclem in folio elaborando iuverunt. (9) Sub thronum si quis descendat, intus ab ea parte, ubi Tritones sunt effícti, visitur apri Calydonii venatio: Hercules Actoris filios trucidat: Calais et Zetes a Phineo harpyias arcent: Helenam rapiunt Pirithous et Theseus: Hercules leonem strangulat: Ti-

49. *πρᾶξις* vult Coraes, quod probat S. *ἄλλ. τάρις* marg. R. Mox *ἀνήγαγεν* Ag. *κῦνα* Vb.

50. *Ἄναξις* coni. S. ut II, 22, 5. tum *Μνασινοῦς* AXKFC. correxit Sylb. *μνασινοὺς* VbLb.

51. *μεγαπένθη* MVa. *δὲ τοῦ* Va; tum *εἷς φέρων* AVbLa. *βελλεροφόντην* La.

52. *γυριόνου* MVabLab; *ἐλαύνειν* Va.

53. *σφίγγε* SM (silent exc. nostra). tum *θυρία* M. Deinde *τῇ* BPc Vab(?)AgLab; *τῷ* edd. rell. M. *παρδαλὶς* Va.

54. *ἀνοτάτω* Ag. *συνεργασμένοι* Va.

55. *ὑπὸ τοῦ θρόνου τὰ ἔνδων ἀ. τ. τριτάνων* La. *ὑπὸ τῶν* Va; *ὑιὸς* XVbLa; correxit Palmer. MS. Tum *Θήρα* XK. *θήῤα* M p. corr. e *θῆρα*. tum *καλλυδωνίου* Ag.

56. *τοῦ ἄκτ.* VaLa. mox *ἀπελαύνουσιν* Pd. *τιτυὼν* La.

τοξεύει καὶ Ἄρτεμις. Ἡρακλέους τε[57] *πρὸς Ὄρειον Κέν-* 16
ταυρον μάχη πεποίηται καὶ Θησέως[58] *πρὸς Ταῦρον τὸν*
Μίνω. πεποίηται καὶ ἡ πρὸς Ἀχελῷον Ἡρακλέους πάλη,
καὶ τὰ λεγόμενα ἐς Ἥραν ὡς ὑπὸ Ἡφαίστου δεθείη, καὶ 257
ὃν Ἄκαστος[59] *ἔθηκεν ἀγῶνα ἐπὶ πατρὶ, καὶ τὰ ἐς Μενέλαον*
καὶ τὸν Αἰγύπτιον Πρωτέα ἐν Ὀδυσσείᾳ.[60] *τελευταῖα*
Ἄδμητός τε ζευγνύων ἐστὶν ὑπὸ τὸ[61] *ἅρμα κάπρον καὶ*
λέοντα, καὶ οἱ Τρῶες ἐπιφέροντες χοὰς Ἕκτορι.

CAPUT XIX.

Descriptio signi Amyclaei et eorum, quae in illius basi expressa sunt — de memorandis Amyclarum — Dionyso Psila dicto — via, quae Therapnen ducit et templo Aesculapii Cotylei — Marte Therita dicto — Therapne, et Menelai templo — de Helenae nece Rhodiorum narratio — Crotoniatarum narratio de Helena.

Τοῦ θρόνου δὲ, ᾗ καθίζοιτο[1] *ἂν ὁ θεὸς, οὐ διὰ παντὸς κατὰ τοῦτο συνεχοῦς ὄντος ἀλλὰ καθέδρας παρεχομένου πλείονας, παρὰ δὲ καθέδραν ἑκάστην ὑπολειπομένης καὶ*[2] *εὐρυχωρίας τὸ μέσον ἐστὶν εὐρυχωρὲς μάλιστα, καὶ*

tyon Apollo et Diana sagittis configunt. Herculis etiam cum Oreo Centauro pugna, et Thesei cum Minotauro expressa est: Herculis rursus cum Acheloo lucta; quaeque de Iunone sunt fabulis prodita, vinctam scilicet a Vulcano fuisse: ludi deinde, quos patri fecit Acastus: quae de Menelao et Aegyptio Proteo in Odyssea commemorantur. Postremo vero Admetus ad currum aprum et leonem iungit: Troiani Hectori inferias mittunt.

Cap. XIX. Solium ipsum ea parte, qua deo sessio parata est, non illud quidem aequaliter planum, verum sedilia habet multa, atque inter ea satis ampla intervalla: medium omnium

57. *δὲ* pro *τε* Va. mox *Ὄρειον* SBPcAg; *ὀρεῖον* Lb; *Ὀρεῖον* AXKFCMVa; *ὀρειὸν* VbLa.
58. *καὶ Θησέως — πεποίηται* om. Va.
59. *ἕκαστος* Ag.
60. *ὀδυσσεῖα. τελευταῖά τε ἄδμητος ζεύγν.* La.
61. *τὸ* om. BPc? Deinde *τρῶες* M.

Cap. XIX. 1. *καθήζοιτο, ι* super *η*, Vb; tum *κατὰ ταὐτὸ* malit Welcker. *παρεχομένους* La.

2. *καὶ εὐρ.* CSBPcAgVtVaMLb; *καὶ* om. AXKFVbLa. *εὐχωρίας ρυ* sup. lin. Vb.

2 τὸ ἄγαλμα[3] ἐνταῦθα ἐνέστηκεν. (2) Μέγεθος δὲ αυτου
μέτρῳ μὲν οὐδένα ἀνευρόντα οἶδα, εἰκάζοντι δὲ καὶ τριά-
κοντα εἶναι φαίνοιντο ἂν πήχεις. ἔργον δὲ οὐ Βαθυκλέ-
ους ἐστὶν, ἀλλὰ ἀρχαῖον καὶ οὐ σὺν τέχνῃ πεποιημένον·
ὅτι γὰρ μὴ πρόσωπον αὐτῷ καὶ πόδες[4] εἰσὶν ἄκροι καὶ
χεῖρες, τὸ λοιπὸν χαλκῷ κίονί ἐστιν εἰκασμένον. ἔχει δὲ
ἐπὶ τῇ κεφαλῇ κράνος, λόγχην δὲ ἐν ταῖς χερσὶ[5] καὶ τόξον.
3 (3) Τοῦ δὲ ἀγάλματος τὸ βάθρον παρέχεται μὲν βωμοῦ
σχῆμα, τεθάφθαι[6] δὲ τὸν Ὑάκινθον λέγουσιν ἐν αὐτῷ, καὶ
Ὑακινθίοις πρὸ τῆς τοῦ Ἀπόλλωνος θυσίας ἐς τοῦτον
Ὑακίνθῳ τὸν βωμὸν διὰ θύρας χαλκῆς ἐναγίζουσιν· ἐν
ἀριστερᾷ δέ ἐστιν ἡ θύρα τοῦ βωμοῦ. (4) Ἐπείργασται
δὲ τῷ βωμῷ τοῦτο μὲν ἄγαλμα Βίριδος[7], τοῦτο δὲ Ἀμφι-
τρίτης καὶ Ποσειδῶνος. Διὸς δὲ καὶ Ἑρμοῦ διαλεγομέ-
νων ἀλλήλοις πλησίον Διόνυσος ἑστήκασι[8] καὶ Σεμέλη,

latissime patet: ibi simulacrum collocatum est. (2) Qua id magnitudine sit, nemo, quod sciam, compertum tradidit: quantum coniectura assequi possis, haud brevius cubitum XXX videatur. Non fuit eius opifex Bathycles. Est enim priscum et sine arte factum, nempe quod praeter os, manus et imos pedes cetera aeneae columnae persimile sit. Capite galeam, lanceam manibus et arcum praefert. (3) Simulacri basis arae formam habet. In ea Hyacinthum sepultum tradunt. Et in Hyacinthiorum celebritate, prius quam sacrum Apollini faciant, in aram istam per aeneum ostiolum, quod in arae laeva parte est, inferias Hyacintho mittunt. (4) In ara illa insculpta sunt, hic Biridis, illic Amphitrites et Neptuni signa: tum vero Iupiter et Mercurius inter se colloquentes. Prope adsistunt Liber pater et Semele: huic

3. *ἄγδημα* La. *ἀνέστηκεν* Vb; *ἀνέστηκε* SVaM; *ἐνέστηκεν* AgLa; *ἐνέστηκε* Edd. rell. Lb. Tum *μεγέθους δὲ αὐτοῦ μέτρον* CS. *μέγεθος δὲ* (*μὲν* Va) *αὐτοῦ μέτρον* VaVtAg MPcLb. *μέγεθος δὲ αὐτοῦ μέτρῳ* AXKFBVbLa; tum *δὲ* pro *μὲν* Pc. Fort. legendum: *μέγεθος δὲ αὐτοῦ μετρούμενον οὐδένα οἶδα*. Mox *φαίνοιτο* Lab (in Lb *ν* sup. lin.).

4. Pro *πόδες* R *χεῖρες*, ad marg. *γρ. πόδες. καὶ χεῖρές εἰσιν ἄκροι καὶ πόδες* La.

5. *χερσὶν* Ag. — Sq. *δὲ* om. Va.

6. *τεθάφθαι* S mai. BAgPcLab Pors. *τετάφθαι* Edd. rell. Silent MVab. Mox *πρὸς τῆς* MLb. deinde *χαλκ. εὐνάζουσιν* Vb.

7. *Κίριδος* Sylb. et Meurs. Misc. Lac. I, 3, probante Valck. i. e. *Adonidis* teste Hesychio. *Βήριδος* coni. K. Goldh., ut sit *Nereis Beroë*. *Βίριδος* dorice pro *Ἴριδος* positum esse statuunt Heyne, Welcker, probante Boettigero. Mox *διός τε καὶ* Va.

8. *ἑστήκασιν* VbAg. deinceps *ταύτην*, eraso *τ*, Va.

παρὰ δὲ αὐτὴν Ἰνώ. πεποίηται δὲ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ καὶ ἡ 4
Δημήτηρ καὶ Κόρη καὶ Πλούτων, ἐπὶ δὲ αὐτοῖς Μοῖραί τε
καὶ Ὧραι, σὺν δέ σφισιν Ἀφροδίτη καὶ Ἀθηνᾶ τε καὶ Ἄρτε-
μις· κομίζουσι δ' ἐς[9] οὐρανὸν Ὑάκινθον καὶ Πολύβοιαν
Ὑακίνθου, καθὰ λέγουσιν, ἀδελφὴν ἀποθανοῦσαν ἔτι παρ-
θένον. τοῦτο μὲν δὴ[10] τοῦ Ὑακίνθου τὸ ἄγαλμα ἔχον
ἐστὶν ἤδη γένεια. Νικίας δὲ ὁ Νικομήδους[11] περισσῶς
δή τι ἔγραψεν αὐτὸν ὡραῖον, τὸν ἐπὶ Ὑακίνθῳ λεγόμενον 258
Ἀπόλλωνος ἔρωτα ὑποσημαίνων. πεποίηται δὲ ἐπὶ τοῦ 5
βωμοῦ καὶ Ἡρακλῆς ὑπὸ Ἀθηνᾶς καὶ θεῶν τῶν ἄλλων καὶ
οὗτος ἀγόμενος ἐς οὐρανόν. εἰσὶ δὲ καὶ αἱ Θεστίου θυγα-
τέρες ἐπὶ τῷ βωμῷ καὶ Μοῦσαί τε καὶ Ὧραι.[12] περὶ δὲ
ἀνέμου Ζεφύρου καὶ ὡς ὑπὸ τοῦ Ἀπόλλωνος Ὑάκινθος
ἀπέθανεν ἄκοντος, ἢ τὰ ἐς τὸ ἄνθος εἰρημένα, τάχα[13] μὲν
ἂν ἔχοι καὶ ἄλλως, δοκείτω δὲ ᾗ λέγεται. (5) Ἀμύκλαι[14] 6
δὲ ἀνάστατος ὑπὸ Δωριέων γενομένη καὶ ἀπ' ἐκείνου
κώμη διαμένουσα θέας παρείχετο ἄξιον ἱερὸν Ἀλεξάνδρας
καὶ ἄγαλμα· τὴν δὲ Ἀλεξάνδραν οἱ Ἀμυκλαιεῖς Κασσάν-

proxima Ino. Sunt in eadem sive basi sive ara Ceres, Proserpina, Pluto: una cum his Parcae et Horae; et illis adiunctae Venus, Minerva, Diana: in coelum autem hae tollunt Hyacinthum et sororem eius Polyboean, quam e vita virginem decessisse narrant. Atque illud quidem Hyacinthi signum cum barbula est. Nicias, Nicomedis filius, eum supra modum eleganti forma pinxit, quum de Apollinis in illum amore quiddam innueret. In ea ipsa ara Herculem quoque Minerva et ceteri Dî in coelum deducunt. Ibidem et Thestii filiae sunt, Musae, et Horae. De Zephyro vero, et quemadmodum ab Apolline sit Hyacinthus imprudenter peremptus, de flore item, longe se fortasse aliter, *quam uti exponitur*, res habet: perinde vero fuisse censeatur, ac vulgatum est. (5) Amycla a Doriensibus deleta vici iam formam habet. Insignia illic sunt Alexandrae templum et simulacrum. Alexandram quidem Amyclaeenses Cassandram

9. δὲ ἐς VbLa. δὲ εἰς Va. νομίζουσι Lb. πολύβωναν La.

10. οὖν BPcAg; δὴ Edd. rell. M VabLab.

11. Νικομήδους FCSBVa; etiam Palmer. MS. coll. IV, 31. fin. et Hemsterh. MS. Νικομηδεὺς AXK VbAgPcMLab. mox ὑπὸ τοῦ βωμοῦ — ἀγίμενος La.

12. τε καὶ Ὧραι e praecedentibus Μοῖραί τε καὶ Ὧραι nata putat S.

13. τὰ μὲν Ag. mox δοκεῖ τῷ δὲ ᾗ λέγ. Ag; δοκεῖ τῷ etiam M. δοκεῖ τῷδε Lb.

14. Ἀμύκλαι FCBMVt; Ἀμυκλαὶ PcAgVabLab; Ἀμύκλα AXKS.

δραν τὴν Πριάμου φασὶν εἶναι. καὶ Κλυταιμνήστρας[15] ἐστὶν ἐνταῦθα εἰκὼν καὶ ἄγαλμα Ἀγαμέμνονος νομιζόμενον μνῆμα.[16] (6) Θεῶν δὲ σέβουσιν οἱ ταύτῃ τόν τε Ἀμυκλαῖον καὶ Διόνυσον, ὀρθότατα (ἐμοὶ δοκεῖν) Ψίλακα ἐπονομάζοντες· ψίλα γὰρ καλοῦσιν οἱ Δωριεῖς τὰ πτερά, ἀνθρώπους δὲ οἶνος ἐπαίρει τε καὶ ἀνακουφίζει[17] γνώμην οὐδέν τι ἧσσον ἢ ὄρνιθας πτερά. καὶ Ἀμύκλαι μὲν παρείχοντο τοσαῦτα ἐς μνήμην.

7 (7) Ἑτέρα δὲ ἐκ τῆς πόλεως ὁδὸς ἐς Θεράπνην ἄγει· κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν Ἀθηνᾶς ξόανόν ἐστιν Ἀλέας.[18] πρὶν δὲ ἢ διαβῆναι τὸν Εὐρώταν ὀλίγον ὑπὲρ τῆς ὄχθης ἱερὸν δείκνυται Διὸς πλουσίου.[19] διαβᾶσι δὲ Κοτυλέως ἐστὶν Ἀσκληπιοῦ ναός, ὃν ἐποίησεν Ἡρακλῆς, καὶ Ἀσκληπιὸν Κοτυλέα[20] ὠνόμασεν ἀκεσθεὶς τὸ τραῦμα τὸ ἐς τὴν κοτύλην οἱ γενόμενον ἐν τῇ πρὸς Ἱπποκόωντα καὶ τοὺς παῖδας προτέρᾳ μάχῃ. ὁπόσα δὲ πεποίηται κατὰ τὴν ὁδὸν ταύ-

Priami filiam esse dicunt. Est ibidem Clytaemnestrae effigies et Agamemnonis statua; quo loco eiusdem credunt fuisse monumentum. (6) Venerantur horum locorum incolae prae ceteris Amyclaeum et Liberum, cognomento Psilan eum appellantes: apposite illi quidem mea sententia. Psila enim Dorienses pinnas nuncupant. Non vinum homines perinde, ac aves pinnulae, incitat et sublevat. Et Amyclae quidem haec memoratu digna obtulerunt. (7) Altera ab urbe Therapneu ducit via. In ea via signum est Aleae Minervae. Et antequam Eurotam transeas, paulo supra ripam Iovis Opulenti fanum monstratur. Ubi transieris, templum videas Cotylei Aesculapii, quod Hercules dedicavit; deoque id cognominis indidit a vulnere sanatus, quod in pugna priore contra Hippocoontem eiusque liberos in cotyle acceperat. Maxime vero eorum, quae in hac via exstant, operum

15. *Κλυταιμήτρας* Ag.
16. *μνῆμα* displicet hoc loco: fort. expungendum, aut *μίμημα* scribendum. Sq. *δὲ* om. Ag. mox *Ψίλακα* S mai. B ex em. Porsoni, (qui tamen, per errorem haud dubie, *Ψίλακας*). *Ψίλακαν* Cod. Phral. *Ψίλαν καὶ* VaVt, marg. R. *πτίλαν καὶ* R. *πτίλαν* VbLa; ad marg. *πτίλα* et *ψίλαν* La. Sq. *καὶ* Vb expunxit; La om. *πτίλα καὶ* MAgLb. *Ψίλαν* Edd. rell. Tum *ὀψιλὰ* PcAgLb; in Vb *ὀ* (in fin. versus, litura del.) *ψίλα*; *ψιλὰ* VaLa.
17. *ἀνακουφύζει* AgVb. Deinde *ἀμυκλαὶ* iterum Vab. *ἀμύκλαι* h. l. Lab. *παρέχειντο* La.
18. *ἀλέας* AMVabLab. tum *εὐρῶταν* Vb.
19. *πλησίου* M. *πλησίον* Va. mox *κοτυχέα* Lb.
20. *κοτυλαία* VtVbLa. mox *ἱπποκόοντα* Ag.

την ἐστὶν ἀρχαιότατον αὐτῶν Ἄρεως ἱερόν. τοῦτό ἐστι[21] μὲν ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ, τὸ ἄγαλμα δὲ καὶ τοὺς Διοσκούρους φασὶ κομίσαι ἐκ Κόλχων. (8) Θηρειτὰν[22] δὲ ἐπο- 8
νομάζουσιν ἀπὸ Θηροῦς· ταύτην γὰρ τροφὸν εἶναι τοῦ Ἄρεως λέγουσι. τάχα δ' ἂν ἀκηκοότες παρὰ Κόλχων Θηρειτὰν[23] λέγοιεν, ἐπεὶ Ἕλληνές γε[24] οὐκ ἴσασιν Ἄρεως 259
τροφὸν Θηρώ. δοκεῖν δέ μοι Θηρειτὰς οὐ διὰ τὴν τροφὸν ἡ ἐπωνυμία τῷ Ἄρει γέγονεν, ὅτι δὲ ἀνδρὶ χρὴ πολεμίῳ καταστάντα ἐς μάχην οὐδὲν ἔτι ἔχειν[25] ἤπιον, καθὰ δὴ καὶ Ὁμήρῳ περὶ Ἀχιλλέως πεποίηται·

Λέων δ' ὥς[26] ἄγρια οἶδεν.

(9) Θεράπνῃ[27] δὲ ὄνομα μὲν τῷ χωρίῳ γέγονεν ἀπὸ τῆς 9
Λέλεγος θυγατρός, Μενελάου δέ ἐστιν ἐν αὐτῇ ναός, καὶ Μενέλαον καὶ Ἑλένην ἐνταῦθα ταφῆναι [28] λέγουσιν. (10) Ῥόδιοι δὲ οὐχ ὁμολογοῦντες Λακεδαιμονίοις φασὶν

priscum est Martis fanum. Eiusdem dei ad viae laevam quod visitur simulacrum, e Colchis a Castore et Polluce deportatum ferunt. (8) Theritam cognomine appellant de nutricis Therus nomine. Ac forsitan istud Theritae nomen Colchicum est; neque enim Graeci ullam norunt Thero Martis nutricem. Mea fert opinio, non esse a nutrice hoc Marti cognominis, sed *a feritate*, quod bellicosum hominem, pugna cum hoste inita, nihil mite prae se ferre oporteat, proinde ac de Achille dixit Homerus:

Ut leo funestas agitans animo feritates.

(9) Therapne a Lelegis filia nomen accepit. In ea Menelai delubrum est. Eoque in loco Menelaum et Helenam sepultos tradunt. (10) At Rhodii Lacedaemoniis neutiquam assentiuntur:

21. μέν ἐστιν ἐν La. ἐν om. AgM VaLb. tum τῆς ὁδοῦ τὸ ἄγαλμα, καὶ τοὺς AXKAgPcVabMLa; post ὁδοῦ virgulam transponunt FCS. τῆς ὁδοῦ, οὗ τὸ ἄγαλμα, καὶ τοὺς· seu τῆς ὁδοῦ· τὸ δὲ ἄγαλμα τοὺς Coraës. τῆς ὁδοῦ, τὸ ἄγ. δὲ B. τῆς ὁδοῦ, καὶ τὸ ἄγαλμα τοὺς coni. S. mox φασὶν Ag.

22. θηρεταὶ La. θηρείταν hic et postea VaLb. θήρους Va. θηροὺς Vb. mox λέγουσιν MAgVb; deinde δ' om. Va. ἀκηκοντες La.

23. θηρείταν τὰν λέγ. Ag. θηρείταν et postea θηρειτὰς Lb.

24. τε Ag. mox δοκεῖ δὲ La. τὴν ante τροφόν om. Va.

25. ἔχει M. tum καθὰ δὲ VbLab.

26. δ' ὡς AXKF. — Il. ω, 41. In M οἶδεν et ἴ supr. οι fuisse videtur.

27. θεράπνης Va; idem καὶ post ναός om.

28. τραφῆναι Va. λέγουσιν KF AgVb; λέγουσι rell.

Ἑλένην Μενελάου τελευτήσαντος, Ὀρέστου δὲ ἔτι πλανω-
μένου, τηνικαῦτα ὑπὸ Νικοστράτου καὶ Μεγαπένθους
διωχθεῖσαν ἐς Ῥόδον ἀφικέσθαι Πολυξοῖ[29] τῇ Τληπολέ-
10 μου γυναικὶ ἔχουσαν ἐπιτηδείως· εἶναι γὰρ καὶ Πολυξῷ
τὸ γένος Ἀργείαν, Τληπολέμῳ δὲ ἔτι πρότερον συνοικοῦ-
σαν φυγῆς μετασχεῖν τῆς ἐς Ῥόδον, καὶ τῆς νήσου τηνι-
καῦτα ἄρχειν ὑπολειπομένην ἐπὶ[30] ὀρφανῷ παιδί. ταύτην
τὴν Πολυξῷ φασιν ἐπιθυμοῦσαν Ἑλένην τιμωρήσασθαι
τελευτῆς τῆς Τληπολέμου τότε, ὡς ἔλαβεν αὐτὴν ὑποχεί-
ριον, ἐπιπέμψαι οἱ λουμένῃ[31] θεραπαίνας Ἐρινύσιν εἰκα-
σμένας· καὶ αὗται[32] διαλαβοῦσαι δὴ τὴν Ἑλένην αἱ γυναῖ-
κες ἀπάγχουσιν ἐπὶ[33] δένδρου, καὶ ἐπὶ τούτῳ Ῥοδίοις
11 Ἑλένης ἱερόν ἐστι Δενδρίτιδος. (11) Ὃν δὲ[34] οἶδα λέ-
γοντας Κροτωνιάτας περὶ Ἑλένης λόγον, ὁμολογοῦντας δέ
σφισι καὶ Ἱμεραίους, ἐπιμνησθήσομαι καὶ τοῦδε. ἔστιν ἐν
τῷ Εὐξείνῳ νῆσος κατὰ τοῦ Ἴστρου τὰς ἐκβολὰς Ἀχιλλέως
ἱερά· ὄνομα μὲν τῇ νήσῳ Λευκὴ[35], περίπλους δὲ αὐτῇ

aiunt enim Helenam Menelao mortuo, errante etiamnum Oreste, a Nicostrato et Megapenthe pulsam ad Polyxo Tlepolemi uxorem, necessariam suam, Rhodum venisse: fuisse vero et ipsam Polyxo Argivam; et quum ante multo cum Tlepolemo fuisset, virum in exilium secutam esse Rhodum: ac tunc quidem insulae imperasse, suscepta parvuli filii tutela. Hanc itaque Polyxo ulcisci in Helena Tlepolemi necem volentem, ubi in potestate Helenam habuit, immisisse in eam lavantem ancillas Furiarum habitu: quae illam comprehensam, quum ad arborem suspendissent, laqueo necarunt. In eius rei memoriam dedicasse Rhodios Helenae Dendritidis fanum. (11) Quae vero de Helena Crotoniatae vulgarunt, assentientibus Himeraeis, ea iam commemorabo. Est in Euxino circa Istri ostia insula Achilli sacra, cui Leuce nomen. Patet ea stadiûm XX ambitu, silvis undique condensa et

29. *πολυξόϊ* Lb. *Πολύξοι* Va. mox *τληπτολέμου* Vb. *τὴν ἐς ῥόδ.* La.

30. *ὑπὸ* PcVa. Tum *ταύτην γὰρ τὴν* Va. *ἑλένην* bis in La.

31. *λουομένῃ* Va. *Ἐρινύσιν* BPc Va. *ἐριννύσιν* Edd. rell. AgMLb; *ἐῤῥυννυσιν* Vb. *ἐρυννύσιν* La. tum *εἰκασμένας* scripsimus e coni. S. *ἐσκευασμένας* Codd. Edd. praeter C, qui [*ὡς*] *ἐσκευασμ.* Boettiger *παρεσκευασμένας*.

32. *αὗται* AgLb. *διαλλαβοῦσαι* Ag.

33. *ἀπὸ* coni. C. Mox *ἐστιν* Ag Vb.

34. *ὂν δὴ* (ambig.) Va. *λέγοντες*, *α* super *ε*, La. *κρωτονιάτας* Vb. mox *σφισιν* Vb. *εἱμεραίους* id.; mox *κατὰ* bis M. *τοῦ οἴστρου* Ag.

35. *λεύκη* Va. *δὲ αὐτῆς* Pors. mox *ὕλη* AX.

σταδίων εἴκοσι, δασεῖα δὲ ὕλῃ πᾶσα καὶ πλήρης ζώων ἀγρίων καὶ ἡμέρων, καὶ ναὸς Ἀχιλλέως καὶ ἄγαλμα ἐν αὐτῇ. ἐς ταύτην πρῶτος ἐσπλεῦσαι λέγεται Κροτωνιάτης Λεώνυ- 12
μος. πολέμου γὰρ Κροτωνιάταις συνεστηκότος[36] πρὸς τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ Λοκροὺς, τῶν Λοκρῶν κατὰ οἰκειότητα 260
πρὸς Ὀπουντίους Αἴαντα τὸν Ὀϊλέως ἐς τὰς μάχας ἐπικαλουμένων, ὁ Λεώνυμος Κροτωνιάταις στρατηγῶν ἐπῄει τοῖς ἐναντίοις κατὰ τοῦτο ᾗ[37] προτετάχθαι σφίσι τὸν Αἴαντα ἤκουε. τιτρώσκεται δὴ τὸ στέρνον, καὶ (ἔκαμνε γὰρ ὑπὸ τοῦ τραύματος) ἀφίκετο ἐς Δελφούς.[38] ἐλθόντα δὲ ἡ Πυθία Λεώνυμον ἀπέστελλεν ἐς νῆσον τὴν Λευκὴν, ἐνταῦθα εἰποῦσα αὐτῷ φανήσεσθαι τὸν Αἴαντα καὶ ἀκέσεσθαι[39] τὸ τραῦμα. χρόνῳ δὲ ὡς ὑγιάνας ἐπανῆλθεν[40] ἐκ τῆς Λευ- 13
κῆς, ἰδεῖν μὲν ἔφασκεν Ἀχιλλέα, ἰδεῖν δὲ τὸν Ὀϊλέως καὶ τὸν[41] Τελαμῶνος Αἴαντα, συνεῖναι δὲ καὶ Πάτροκλόν σφισι καὶ Ἀντίλοχον· Ἑλένην δὲ Ἀχιλλεῖ μὲν συνοικεῖν, προστάξαι δέ οἱ πλεύσαντι ἐς Ἱμέραν πρὸς Στησίχορον[42] ἀγγέλ-

quum feris tum mitibus bestiis referta. In ea Achillis delubrum et simulacrum est. Navigasse in eam primus omnium Crotoniates Leonymus dicitur. Quum bellum enim inter Crotoniatas et Locros in Italia gereretur, ac Locri ob eam, quae ipsis erat cum Opuntiis, propinquitatem Aiacem Oilei filium, *eius ductu et auspiciis* proelium commissuri, invocassent, Leonymum Crotoniatarum ducem, in eam hostilis aciei partem impressione facta, quam cum imperio obtinere Aiacem audierat, vulnus aiunt in pectore accepisse. Ex eo quum vehementer laboraret, Delphos *opem ab oraculo imploratum* venisse: responsum vero tulisse, si in Leucen insulam profectus esset, Aiacem ei vulneris remedium monstraturum. Quum vero iam sanatus domum revertisset, commemorasse, Achillem se, Aiacem Oilei filium, et Telamonis item Aiacem vidisse, cumque illis una Patroclum et Antilochum: et Achilli quidem nuptam Helenam: mandasse eam sibi, ut Himeram appulsus nunciaret Stesichoro, oculorum calamitatem ob He-

36. συνεφεστηκότος La. mox ὀπουτίους Vb. αἴτα, αν sup. lin., La. μάχους Lb. deinde ἐποίει τοῖς ἐν Ag.

37. ἧ pro ᾗ MLa. tum σφίσιν Αἴ. SM; σφίσιν τὸν Αἴ. Ag; σφίσι τὸν Αἴ. rell. ἄκουε Lb.

38. ἀδελφοὺς Ag. Mox ἀπέστειλεν — λεύκην, ἐνταῦτα Va.

39. ἀκέσεσθαι CSB ex em. Sylb. ἀκέσασθαι AXKFAgPcVabMLab.

40. ἀπῆλθεν (ἀ ambig.) Va. λεύκης Vab.

41. καὶ τοῦ τελαμ. Va; articulum om. M. mox σφισιν Ag.

42. στησίχρον Lb. ἀγγέλειν — διαφορὰ AVbLa. mox ἑλλένης Vb.

λειν ὡς ἡ διαφθορὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἐξ Ἑλένης γένοιτο αὐτῷ μηνίματος.[43] *Στησίχορος μὲν ἐπὶ τούτῳ τὴν παλινῳδίαν ἐποίησεν.*

CAPUT XX.

De memorandis Therapnes, fonte Messeïde et Polydeucia — templo Neptuni Gaeaochi et vico Alesiis — urbe Phari — urbe Bryseïs — Taygeti montis verticibus, Taleto, Euora, Theris et templo Cereris Eleusiniae — urbe Helo ad mare et Hilotis — Lapithaeo, Derrhio et Harpliis — memorandis in via Arcadiam versus, templo Achillis — equi monumento et planetarum signis — Pudoris signo.

Ἐν Θεράπνῃ δὲ κρήνην τὴν[1] *Μεσσηΐδα ἰδὼν οἶδα. Λακεδαιμονίων δὲ ἑτέροις ἐστὶν εἰρημένον τὴν Πολυδεύκειαν ὀνομαζομένην ἐφ' ἡμῶν, οὐ τὴν ἐν Θεράπνῃ Μεσσηΐδα καλεῖσθαι τὸ ἀρχαῖον· ἡ δὲ Πολυδεύκειά*[2] *ἐστιν αὐτή τε ἡ κρήνη καὶ Πολυδεύκους ἱερὸν ἐν δεξιᾷ τῆς ἐς*
2 *Θεράπνην ὁδοῦ. Θεράπνης δὲ οὐ πόῤῥω Φοιβαῖον*[3] *καλούμενόν ἐστιν, ἐν δὲ αὐτῷ Διοσκούρων ναός· καὶ οἱ ἔφηβοι τῷ Ἐνυαλίῳ θύουσιν ἐνταῦθα. (2) Τούτου δὲ οὐ πολὺ Ποσειδῶνος ἀφέστηκεν ἱερὸν ἐπίκλησιν Γαιαόχου*[4]*, καὶ ἀπ' αὐτοῦ προελθόντι ὡς ἐπὶ τὸ Ταΰγετον ὀνομαζό-*

lenae ei iram accidisse: ex eo factum, ut *carmen contrario argumento, quam* Palinodiam *vocant,* Stesichorus fecerit.

Cap. XX. Ad Therapnen fontem sum conspicatus Messeidem: quum non desint tamen e Lacedaemoniis, qui non hunc, sed fontem eum, qui aetate hac Polydeucea nuncupatur, Messeidem a priscis vocatum affirment. Est vero Polydeucea fons et Pollucis fanum ad eius viae dexteram, quae Therapnen ducit. Non procul a Therapne Phoebaeum est, et in eo Castorum delubrum: quo in loco puberes sacrum Enyalio *bellico numini* faciunt. (2) Non multum hinc abest Neptuni templum cognomento Gaeaochi. Ab eo Taygetum versus procedenti vicus est:

43. *μηνύματος*, *ι* super *υ*, et mox *δὲ*, supra lin. *μὲν*, M.

Cap. XX. 1. *τὴν κρήνην Μεσσ.* M (*δὲ τὴν κρήνην* in exc. nostris). *μεσσηΐδαν* VbLa.

2. *πολυδεύκει ἐστιν* M. *πολυδεύκη ἐστὶν αὕτη* Va.

3. *Ερηβαῖον* voluit F. ex Amasaeo, probat Sylb. et confirmat Vb, in quo *φηβαῖον*, sed mutare non audemus propter c. 14, 9, ubi *Φοιβαῖον* bis legitur. Mox *τῶν ἐν* (*ν* eraso in Lb) Lab.

4. *Γαιαόχου* recepimus e Va, ut B c. 21, 8 edidit. *Γαιαούχου* Edd. PcAgMVbLb. *γαϊούχου* La.

μενον[5] Ἀλεσίας χωρίον, Μύλητα τὸν Λέλεγος πρῶτον ἀν-
θρώπων μύλην τε εὑρεῖν λέγοντες καὶ ἐν ταῖς Ἀλεσίαις ταύ-
ταις ἀλέσαι. καί σφισι Λακεδαίμονος τοῦ Ταϋγέτης[6] ἐν-
ταῦθά ἐστιν ἡρῷον. (3) Διαβᾶσι δὲ αὐτόθεν ποταμὸν 3
Φελλίαν[7] [παρὰ Ἀμύκλας] ἰοῦσιν[8] εὐθεῖαν ὡς ἐπὶ θάλασ- 261
σαν Φᾶρις πόλις ἐν τῇ Λακωνικῇ ποτὲ ᾠκεῖτο, ἀποτραπο-
μένῳ[9] δὲ ἀπὸ τῆς Φελλίας ἐς δεξιὰν ἡ πρὸς τὸ ὄρος τὸ[10]
Ταΰγετόν ἐστιν ὁδός. Ἔστι δὲ ἐν τῷ πεδίῳ Διὸς Μεσ-
σαπέως τέμενος· γενέσθαι δέ οἱ τὴν ἐπίκλησιν ἀπὸ ἀνδρὸς
λέγουσιν ἱερωσαμένου τῷ θεῷ.[11] (4) Ἐντεῦθέν ἐστιν
ἀπιοῦσιν ἐκ[12] τοῦ Ταϋγέτου χωρίον ἔνθα πόλις ποτὲ[13]
ᾠκεῖτο Βρυσέαι· καὶ Διονύσου τε[14] ναὸς ἐνταῦθα ἔτι λεί-
πεται καὶ ἄγαλμα ἐν ὑπαίθρῳ. τὸ δὲ ἐν τῷ ναῷ μόναις

Alesias nominant; eo in loco molam primum omnium reperisse et fruges molere docuisse Myleta Lelegis filium tradunt. Ibidem Lacedaemoni Taygetae filio exstructum est heroicum monumentum. (3) Ubi vero amnem Phelliam traieceris, recta [Amyclas] mare versus contendenti, Pharis olim urbs in Laconico agro habitabatur. A Phellia abeuntibus ad dexteram via est, quae ad Taygeton montem ducit. In ea planitie Iovis Messapei fanum est. Id ei cognominis inditum tradunt de sacrificuli nomine. (4) Iam vero a Taygeto vicus excipit, ubi olim Bryseae urbs incolebatur. Exstat ibi Liberi Patris templum, et signa quaedam sub divo relicta. Nam quod intus est, solis fas

5. *ὀνομαζόμενον* recepimus e Va propter praecedens *προελθόντι*, probante S. *ὀνομάζουσιν* Edd. AgPcM VbLab. tum *ἀλεσίας* AVbLa et *ἀλεσίαις* Vb.

6. *ταϋγέτου* VaLb.

7. *φελίαν* Ag. tum *παρὰ Ἀμύκλας* AXKFBPcAgMLb; *π. ἀμυκλὰς* Vb La; *παρα ἀκύμλαις* (sic) Va, unde CS ediderunt *παρὰ Ἀμύκλαις*: sed neutra lectione huic loco consulitur; nam cum Amyclae Phelliae fluvio non adiacuerint, absurdum est dicere „Phelliam fluvium prope Amyclas traiicientibus.“ Quare haec verba uncis inclusimus, nata fortasse ex glossa insipida ad *αὐτόθεν*, vel *αὐτόθι*, ut habet La.

8. „malim *ἰοῦσι μὲν εὐθ.*“ B. mox *φάρις* AXKFCMVabLab.

9. *ἀποτρεπομένῳ* FVaMAgLab. *ἀπετρεπομένω* (sic) Vb.

10. *τὸ* om. Va. Mox *Μεσσαπεέως* voluerunt Berkel ad Steph. Byz. s. v. *Μεσσαπέα* et Meurs. Misc. Lac. IV, 14.

11. *τοῦ θεοῦ* Va p. corr. vulg.

12. *ἐς τοῦ* AgVbLab; *ἐς τὸ τοῦ* Va.

13. *ποτὲ* CB e coni. Sylb. *τότε* Edd. rell. AgPcVbLab; *τε* MVa. Tum *Βρυσεαὶ* BAgPc. *Βρυσέαι* Edd. rell. MVabLa. *βρυσέα* Lb.

14. *τε* e Va recepit S; abest ab rell. Mox *ἄγαλμα* CSBAgVaLb; *ἀγάλματα* AXKFVbLaPcM. Fort. *ἄγαλμα τὸ μὲν — τὸ δέ*.

γυναιξὶν ἔστιν ὁρᾶν· γυναῖκες γὰρ δὴ[15] μόναι καὶ τὰ ἐς
4 τὰς θυσίας δρῶσιν ἐν ἀποῤῥήτῳ. (5) Ἄκρα δὲ τοῦ Ταϋ-
γέτου Ταλετὸν ὑπὲρ Βρυσεῶν[16] ἀνέχει. ταύτην Ἡλίου
καλοῦσιν ἱεράν, καὶ ἄλλα τε αὐτόθι Ἡλίῳ θύουσι καὶ ἵπ-
πους· τὸ δὲ αὐτὸ καὶ Πέρσας οἶδα θύειν νομίζοντας. Τα-
λετοῦ δὲ οὐ πόῤῥω καλούμενός ἐστιν Εὔορας, θηρία καὶ
ἄλλα τρέφων, καὶ αἶγας μάλιστα ἀγρίας. παρέχεται δὲ καὶ
διόλου τὸ Ταΰγετον τῶν αἰγῶν τούτων ἄγραν καὶ ὑῶν,
5 πλείστην δὲ καὶ ἐλάφων καὶ ἄρκτων. Ταλετοῦ[17] δὲ τὸ
μεταξὺ καὶ Εὔορα Θήρας ὀνομάζοντες Λητώ φασιν ἀπὸ[18]
τῶν ἄκρων τοῦ Ταϋγέτου . . . . Δήμητρος ἐπίκλησιν
Ἐλευσινίας[19] ἐστὶν ἱερόν. ἐνταῦθα Ἡρακλέα Λακεδαιμό-
νιοι κρυφθῆναί φασιν ὑπὸ Ἀσκληπιοῦ τὸ τραῦμα ἰώμε-
νον.[20] καὶ Ὀρφέως ἐστὶν ἐν αὐτῷ ξόανον, Πελασγῶν, ὥς
φασιν, ἔργον. καὶ τόδε δὲ ἄλλο δρώμενον ἐνταῦθα οἶδα.

est mulieribus aspicere. Solae quoque mulieres in operto sacra faciunt. (5) Summus Taygeti vertex, Taletum, supra Bryseas eminet. Sacrum Soli appellant: ibique et alias hostias et equos Soli caedunt. Idem autem sacrum et Persis patrium esse novimus. Non procul a Taleto *saltus* est, qui Euoras dicitur. Is et ferarum alia genera et in primis silvestres capras alit. Facit vero qualibet sui parte Taygetus venatoribus luculentam caprearum, aprorum, cervorum et ursorum copiam. Quod interest spatii inter Taletum et Euoram, Theras nuncupant. Ibi Latonam dicunt a Taygeti iugis [prospexisse filiam suam ibi venantem; ibidem] Cereris delubrum, cui cognomen Eleusiniae. In eo occultatum memorant Herculem ab Aesculapio, dum vulnus sanaretur. Est ibidem et Orphei signum positum: Pelasgorum opus fuisse aiunt. Sed hoc etiam praeterea ibi fieri scio. (6) Ad

15. *δὴ* om. Vb. *καὶ τὰς* Lb.

16. *βρυσιῶν* AM (sec. exc. nostra *βρυσίων*, ut est in AgLabVab). Mox *θύουσιν* M. *τῶν αἰγῶν δὲ τούτων*, omisso *καὶ* ante *ἐλάφων* La.

17. *ταλέτου — εὐόρας θήρας* Va. *ταλέτου* Lb. *εὐοραθήρας* MLb.

18. *ὀνομάζοντες Λητώ φασιν ἀπὸ τῶν ἄκρων* recepimus e PcAgLbMRB, et post *Ταϋγέτου* lacunae signa posuimus cum B, qui haec fere supplet: *θεᾶσθαι τὴν θυγατέρα ἐνταῦθα θηρεύουσαν· καί.* Vulg. VabLa et marg. R habent: *ὀνομάζουσιν. οὐ πόῤῥω δὲ τῶν ἄκρ.*

19. *ἐλευσινείας* MVabAgLab. *κρηφθῆναι*, *υ* super *η*, La.

20. *ἰωμένου* Buttmannus. *ἰάμενον* La. Mox *ἐν αὐτῶν* et paullo post *καὶ τὸ δε* LaM (*καὶ τὸ δε δὲ* M sec. exc. nostra). *καὶ τῷδε* coni. K „et huic (Orpheo) alia ibi mysteria fieri scio.“ unde C coni. *καὶ τῷδε δή*, et post *οἶδα* lacunam significavit. — *ἐνταῦθα οἶδα δρώμενον* Vb. *δράμενον* La.

(6) Ἐπὶ θαλάσσῃ πόλισμα[21] Ἕλος ἦν, οὗ δὴ καὶ Ὅμηρος 6
ἐμνημόνευκεν ἐν καταλόγῳ Λακεδαιμονίων·

Οἵ τ' ἄρ' Ἀμύκλας εἶχον Ἕλος τ' ἔφαλον πτολίεθρον.

τοῦτο ᾤκισε[22] μὲν Ἕλιος νεώτατος τῶν Περσέως παίδων,
Δωριεῖς δὲ παρεστήσαντο ὕστερον πολιορκίᾳ.[23] καὶ πρῶ-
τοί τε ἐγένοντο οὗτοι Λακεδαιμονίων δοῦλοι τοῦ κοινοῦ 262
καὶ Εἵλωτες ἐκλήθησαν πρῶτοι, καθάπερ γε καὶ ἦσαν· τὸ
δὲ οἰκετικὸν[24] τὸ ἐπικτηθὲν ὕστερον, Δωριεῖς Μεσσηνίους
ὄντας, ὀνομασθῆναι καὶ τούτους ἐξενίκησεν Εἵλωτας, κα-
θότι καὶ Ἕλληνας τὸ σύμπαν γένος ἀπὸ τῆς ἐν Θεσσαλίᾳ[25]
ποτὲ καλουμένης Ἑλλάδος. ἐκ τούτου δὴ τοῦ Ἕλους ξόα- 7
νον Κόρης τῆς Δήμητρος ἐν ἡμέραις ῥηταῖς ἀνάγουσιν ἐς
τὸ Ἐλευσίνιον. (7) Πεντεκαίδεκα δὲ τοῦ Ἐλευσινίου
σταδίους ἀφέστηκε Λαπίθαιον καλούμενον ἀπὸ ἀνδρὸς
ἐγχωρίου Λαπίθου. τοῦτό τε οὖν τὸ Λαπίθαιόν ἐστιν ἐν

mare oppidulum fuit Helos, cuius est apud Homerum quoque in enumeratione navium Lacedaemoniarum mentio:

Quisquemari vicinum Helos, et quis patria Amyclae.

Huc deducit coloniam Helius Persei liberûm natu minimus. Postea Dorienses per obsidionem sunt oppido potiti: ex quo primum publici exstitere Lacedaemoniorum servi, ac primi sunt Hilotes nuncupati, sicut etiam erant. Obtinuit deinde usus, ut ceteri etiam, qui ad servitiorum numerum accessissent, quamvis Dorienses Messenii essent, Hilotes tamen et ipsi appellarentur: quemadmodum et Hellas ab Hellade, quae fuit olim Thessaliae pars, Graecorum universa natio dicti. Ex eo ipso oppido, quod Helos diximus vocari, Proserpinae simulacrum statis diebus in Eleusinium deportant. (7) Ab Eleusinio stadia XV distat, quod Lapithaeum appellant a Lapitha homine indigena. Est vero et

21. πόλις MVaLb. Mox ἐμνημόνευκεν BPcAg; ἐμνημόνευσεν Edd. rell. VabMLab. Deinde ἐν τῷ καταλόγῳ M. καταλάγῳ, ο super α, Vb. — Il. β, 584. Mox ὃ παρ' MR AgLb; οἳ παρ' VaLa; ὅ τ' ἄρ' A; οἵ δ' ἄρ Vb, marg. RLa. Tum ἔφαλος Va. ἐφο..πτολ. Vb. ἔλαφον Lb. ἔλαφος M.

22. ᾤκησε Va. τοῦτο μὲν ᾤκησεν (ᾤκισεν sec. exc. nostra) M.

23. πολιορκεία Ag. πολυορκία M Vab. Tum πρῶτοί τε scripsimus e coni. B. πρῶτοί γε Edd. rell. Codd.

24. οἰκητικὸν LbM (silent exc. nostra). Mox ὕστερον, Δωριεῖς CS PcVabLab; ὕστερον Δωριᾶσι, Mes. AXKF. ὕστερον, Δωριᾶς B (quae de MVa refert falsa sunt). δωρικηεῖς M. ex Ag nihil enotavimus.

25. ἀπὸ τῆς θεσσαλίας MVa. ἀπὸ τῆς ἐν θεσσαλίας Vb. ἀπὸ τῆς θεσσαλίᾳ Lb. mox τούτου, δὲ Ag.

τῷ Ταϋγέτῳ, καὶ οὐ πόῤῥω Δέῤῥιον[26], *ἔνθα Ἀρτέμιδος*
ἄγαλμα ἐν ὑπαίθρῳ Δεῤῥιάτιδος, καὶ πηγὴ παρ' αὐτῷ ἣν
Ἄνονον[27] *ὀνομάζουσι. μετὰ δὲ τὸ Δέῤῥιον σταδίους προελ-*
θόντι ὡς εἴκοσιν ἔστιν Ἅρπλεια[28] *καθήκοντα ἄχρι τοῦ πε-*
8 *δίου.* (8) *Τὴν δὲ*[29] *ἐπ' Ἀρκαδίας ἰοῦσιν ἐκ Σπάρτης*
Ἀθηνᾶς ἕστηκεν ἐπίκλησιν Παρείας ἄγαλμα ἐν ὑπαίθρῳ,
μετὰ δὲ αὐτὸ ἱερόν ἐστιν Ἀχιλλέως· ἀνοίγειν δὲ αὐτὸ οὐ
νομίζουσιν· ὁπόσοι δ' ἂν τῶν ἐφήβων[30] *ἀγωνιεῖσθαι μέλ-*
λωσιν ἐν τῷ Πλατανιστᾷ, καθέστηκεν αὐτοῖς τῷ Ἀχιλλεῖ
πρὸ τῆς μάχης θύειν. ποιῆσαι δέ σφισι τὸ ἱερὸν Σπαρ-
τιᾶται λέγουσι[31] *Πράκα ἀπόγονον τρίτον Περγάμου τοῦ*
9 *Νεοπτολέμου.* (9) *Προϊοῦσι δὲ Ἵππου καλούμενον μνῆ-*
μά ἐστι. Τυνδάρεως γὰρ[32] *θύσας ἐνταῦθα ἵππον τοὺς*
Ἑλένης ἐξώρκου μνηστῆρας ἱστὰς ἐπὶ τοῦ ἵππου τῶν το-
μίων· ὁ δὲ ὅρκος ἦν Ἑλένῃ καὶ τῷ γῆμαι προκριθέντι
Ἑλένην ἀμύνειν ἀδικουμένοις· ἐξορκώσας[33] *δὲ τὸν ἵππον*

ipsum in Taygeto: propeque abest Derrhion, ubi sub divo Dianae signum Derrhiatidis. Proximum fontem Anonum nominant. A Derrhio ad stadia circiter XX Harplea sunt ad campos usque pertinentia. (8) Iam vero a Sparta in Arcadiam *recta* contendentibus monstrat se Minervae cognomento Pareae signum sub divo. Dehinc Achillis fanum est, quod recludi religio est. At puberibus omnibus, quotcunque in Platanetum pugnaturi descendunt, solenne est Achilli ante pugnam rem divinam facere. Aedificasse fanum dicunt Spartani Pracem pronepotem Pergami eius, qui e Neoptolemo 'est genitus. (9) Progressis paulo longius est Equi monumentum: Tyndareus enim equo ibi mactato Helenae procos ad exsecta equi exta iussit assistere ac iuramento super iis adstrinxit: iusiurandum istud erat, eos Helenae et cui Helenae connubium prae ceteris esset adiudicatum, opem latu-

26. *δέριον* Vab. *δέρειον* M. mox *δερεάτιδος* MAgVabLab.

27. *ἄνονον* Edd. ante B, MPcVab Lb; *ἄνομον* Ag. *Ἄνωνον* B. *ἄννονον* La. *ἄνοινον* coni. Schneider. tum *ὀνομάζουσιν* AgMVb. — Sqq. *δὲ τὸ* om. M. *τὸ* om. Va. tum *δέριον* Ag. *δέρειον* VabMLab.

28. *ἄρπλεια* Vab.

29. *τὴν δ' ἐπ'* Va. Mox *Παρίας* coni. S. Tum *ἀχιλλώως* Vb; mox *αὐτῷ οὐ* Va.

30. *ἐφοίβων* Ag. *πλατανίστα* Va Lb. mox *μάχης θύεσιν* Lb.

31. *λέγουσιν* MVb. tum *πρόκα* Va.

32. *δὲ* pro *γὰρ* Va. tum *ἐξόρκου* Vab.

33. *ἐξωρκώσας* Vb. *ἐξορκόσας* Va.

κατώρυξεν ἐνταῦθα. κίονες δὲ ἑπτὰ [οἳ][34] τοῦ μνήματος
τούτου διέχουσιν οὐ πολὺ κατὰ τρόπον οἶμαι τὸν ἀρχαῖ-
ον, οὓς ἀστέρων τῶν πλανητῶν φασὶν ἀγάλματα. καὶ
Κρανίου[35] τέμενος κατὰ τὴν ὁδὸν ἐπίκλησιν Στεμματίου
καὶ Μυσίας ἐστὶν ἱερὸν Ἀρτέμιδος. (10) Τὸ δὲ ἄγαλμα 10
τῆς Αἰδοῦς, τριάκοντά που στάδια ἀπέχον[36] τῆς πόλεως, 263
Ἰκαρίου μὲν ἀνάθημα εἶναι, ποιηθῆναι[37] δὲ ἐπὶ λόγῳ φασὶ
τοιῷδε. ὅτ' ἔδωκεν Ὀδυσσεῖ Πηνελόπην γυναῖκα Ἰκάριος,
ἐπειρᾶτο μὲν κατοικίσαι[38] καὶ αὐτὸν Ὀδυσσέα ἐν Λακεδαί-
μονι, διαμαρτάνων δὲ ἐκείνου δεύτερα τὴν θυγατέρα ἱκέ-
τευε καταμεῖναι, καὶ ἐξορμωμένης ἐς Ἰθάκην ἐπακολουθῶν
τῷ ἅρματι ἐδεῖτο. Ὀδυσσεὺς δὲ τέως μὲν ἠνείχετο, τέλος 11
δὲ ἐκέλευε[39] Πηνελόπην συνακολουθεῖν ἑκοῦσαν ἢ τὸν
πατέρα ἑλομένην ἀναχωρεῖν ἐς Λακεδαίμονα. καὶ τὴν
ἀποκρίνασθαί φασιν οὐδέν· ἐγκαλυψαμένης δὲ πρὸς τὸ

ros, si quando iniuria lacesserentur. Quum hoc illos sacramento adegisset, equum eo ipso in loco defodit. Prope absunt pilae septem, priscorum (opinor) ritu erectae, quas errantium VII stellarum signa esse aiunt. Iuxta viam Cranii lucus est cognomento Stemmatii. Est et Mysiae Dianae delubrum. (10) Abest ab urbe stadia circiter XXX Pudoris simulacrum. Icarii donum esse ferunt, et hanc celebrant dedicationis causam. Quum Icarius Ulyssi Penelopen nuptum dedisset, Ulyssis animum tentavit, numquid Lacedaemone domicilium habere vellet. Quae spes ubi hominem fefellit, filiam orare coepit, *ne se desereret, atque* ut secum permaneret. Quin et Ithacam iam proficiscentem, currum prosecutus, multis sollicitabat precibus. Ulysses tandem victus hominis importunitate puellae optionem dedit, vel se ut sequeretur, si id mallet, vel cum patre Lacedaemonem rediret: ibi illam aiunt nihil sane respondisse, sed faciem tantum velasse:

34. *ἑπτάοι* Va. *οἳ* uncis inclusimus cum B, om. Am. et Goldh. *κίονας δὲ ἑπτὰ, οἳ τοῦ — ἀρχαῖον, ἀστέρων — ἀγάλματα*, coni. Coraes. *κίονας δὲ ἑπτὰ, οἳ — πολύ. κατὰ τρόπον οἶμαι τὸν ἀρχαῖον τούτους — ἀγάλματα* coni. S. Fortasse *οὓς* inter *πολὺ* et *κατὰ* ponendum.

35. *Κρανίου* Edd. ante B, Codd. *κρανείου* B. *Καρνείου* Palmer. Exerc. p. 384. probar. tab. Valck. Goldh. S.

36. *ἀπέχει* Va.

37. *ποιηθεῖναι* La. Sq. *δὲ* om. Va. mox *φασὶν* Vb. tum *ὅτε ἔδωκεν* coni. S.

38. *κατοικίσαι* CSBMAgPcLb; *κατοικῆσαι* AXKFVabLa. mox *διαμαρτάνω* La.

39. *ἐκέλευεν* Ag. tum *Πηνελόπην συνακολ.* BPcAg. *συνακολ. Πηνελ.* Edd. rell. VabMLab.

ἐρώτημα Ἰκάριος τὴν μὲν, ἅτε δὴ συνιεὶς[40] ὡς βούλεται ἀπιέναι μετὰ[41] Ὀδυσσέως, ἀφίησιν, ἄγαλμα δὲ ἀνέθηκεν Αἰδοῦς· ἐνταῦθα γὰρ τῆς ὁδοῦ προήκουσαν ἤδη τὴν Πηνελόπην λέγουσιν ἐγκαλύψασθαι.

CAPUT XXI.

De Eurota fluvio et Ladae cursoris monumento — urbe Pellana et memorandis in ea — agro Belemina dicto — vico Croceis — oppido Aegiis et stagno Neptuni — Gytheo et Eleutherolaconibus eorumque urbibus — memorandis in Gytheatarum urbe — Sene (Nereo).

Προελθόντι δὲ αὐτόθεν σταδίους εἴκοσι τοῦ Εὐρώτα[1] τὸ ῥεῦμα ἐγγυτάτω τῆς ὁδοῦ γίνεται, καὶ Λάδα μνῆμά ἐστιν ὠκύτητι ὑπερβαλλομένου ποδῶν τοὺς ἐπ' αὐτοῦ· καὶ δὴ καὶ[2] Ὀλυμπίασιν ἐστεφανοῦτο δολίχῳ κρατῶν, δοκεῖν δέ μοι κάμνων αὐτίκα μετὰ τὴν νίκην ἐκομίζετο, καὶ συμβάσης ἐνταῦθά οἱ τελευτῆς[3] ὁ τάφος ἐστὶν ὑπὲρ τὴν λεωφόρον. τὸν δὲ ὁμώνυμον τούτῳ, νίκην καὶ αὐτὸν[4] Ὀλυμπίασι, πλὴν οὐ δολίχου, σταδίου δὲ ἀνελόμενον,

Icarium, quum sibi probe nosse videretur, quid illa animi haberet, ut cum Ulysse abiret, permisisse: signum vero Pudoris ea in viae parte dedicasse, quo Penelope, quum faciem velavit, pervenerat.

Cap. XXI. Qui stadia fere XX processerint, ad Eurotam amnem accedent, qui prope ad ipsam viam decurrit. Ibi Ladae monumentum est, qui pedum celeritate suos omnes aequales vicit. Is in Olympicis ludis de longiore curriculo est coronatus; atque inde (uti ego opinor) statim post victoriam aeger huc reportatus, quum diem suum obisset, supra militarem viam humatus est. Cognominem vero huic alterum, qui et ipse ludis Olympicis victor, non tamen de longiore curri-

40. *συνεὶς* C.

41. *μετὰ Ὀδ.—προήκουσαν* om. M. *ὁδοῦ* om. Ag.

Cap. XXI. 1. *εὐρῶτα* Vb. *ἐγγυτά*, omissa syll. *τω*, La. Mox *ὑπερβαλλομένου* SBMPcAgVabLab; *ὑπερβαλομένου* AXKFC. Tum „rectius *ἐφ' αὐτοῦ*" B.

2. *καὶ* om. MAgVa. Mox *δολίχῳ* constanter B. in Corr. *δολιχῷ* Edd. Codd. Tum *δοκεῖν* CSB; *δοκεῖ* AXKFPcAgVabMLab.

3. *τῆς τελευτῆς* Coraes.

4. *νίκην αὐτῷ ὀλυμπίασιν* Ag. *ὀλυμπιᾶσιν* MVb. *ὀλυμπιάσι* Lb. tum *πλὴν τοῦ* VaSmai. *πλὴν οὐ* rell.

Ἀχαιὸν ἐξ Αἰγίου[5] φησὶν εἶναι καὶ τὰ ἐς τοὺς Ὀλυμπιονί-
κας Ἠλείων γράμματα. (2) Προϊόντι δὲ ὡς ἐπὶ τὴν[6] 2
Πελλάναν Χαράκωμά ἐστιν ὀνομαζόμενον, καὶ ἡ μετὰ τοῦτο
Πελλάνα πόλις τὸ ἀρχαῖον. Τυνδάρεων δὲ οἰκῆσαί φασιν
ἐνταῦθα, ὅτε Ἱπποκόωντα καὶ τοὺς παῖδας ἔφευγεν ἐκ
Σπάρτης. θέας δὲ ἄξια αὐτόθι ἰδὼν Ἀσκληπιοῦ τε οἶδα
ἱερὸν καὶ τὴν[7] πηγὴν Πελλανίδα. ἐς ταύτην λέγουσιν
ὑδρευομένην ἐσπεσεῖν παρθένον, ἀφανισθείσης δὲ τὸ κά-
λυμμα[8] ἀναφανῆναι τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐν ἑτέρᾳ πηγῇ
Λαγκείᾳ.[9] (3) Πελλάνας δὲ ἑκατὸν στάδια ἀπέχει Βελε- 264
μίνα καλουμένη. τῆς δὲ χώρας τῆς Λακωνικῆς ἡ Βελεμίνα 3
μάλιστα ἄρδεσθαι πέφυκεν, ἥντινα διοδεύει μὲν τοῦ Εὐ-
ρώτα τὸ ὕδωρ, παρέχεται δὲ ἀφθόνους καὶ αὐτὴ πηγάς.
(4) Ἐπὶ θάλασσαν δὲ[10] ἐς Γύθιον καταβαίνοντί ἐστι 4
Λακεδαιμονίοις ἡ κώμη[11] καλουμένη Κροκέαι. ἧς ἡ λι-

culo, verum de stadio, est renunciatus, Achivum ex Aegio fuisse, Eleorum de iis, qui ex Olympia victores discesserunt, commentarii testantur. (2) Hinc Pellanam versus contendentibus *vicus* est, cui Characoma nomen. Proxima priscis temporibus fuit Pellana urbs, in qua Tyndareum habitasse tradunt, quum e Sparta, Hippocoontem eiusque filios fugiens, excessisset. Hic, quae conspicerentur digna, Aesculapii fanum et Pellanida fontem vidi. In eum fontem virginem aquam haurientem concidisse narrant: eius vero capitis velamen in alio fonte, cui Lancea nomen, repertum. (3) Abest a Pellana stadia ferme centum agri Laconici pars ea, quae Belemina dicitur. Locus est maxime irriguus, quem nempe Eurotae aqua interluit. Multis certe ac perennibus scatet fontibus. (4) Qua vero Gythion ad mare descenditur, vicus est Lacedaemoniis, cui Cro-

5. αἰγείου M. αἰγαίου Vb. — Sq. καὶ uncis inclusimus cum B. expungere iussit Buttmannus. ὀλυμπιονίκας καὶ ἠλείων Va.

6. τὰν AXKMAgVabPcLab; τὴν FCSB ex em. Sylb., M supra lin. Mox ἔστι ὀνομ. A; ἐστι ὀν. XKFCSLab; mox παλλάνα La.

7. τὴν om. Ag. mox ἱδρευομένην Vb.

8. κάλυμμα VbLa. τὸ ἐπὶ τῆς κεφ. ἀναφανῆναι malit S.

9. λαγκίᾳ MVaLab; tum πελλάδας Va.

10. δὲ Buttm. B. τε Edd. rell. Codd. Num fortasse θάλασσάν τε καὶ ἐς? Post ἐστι Ag inserit δέ.

11. καλουμένη om. PcAgMVa. tum κροκεαῖς (κροκέαις M) ἡ λιθοτομ. PcAgMVaLab. κροκεας (supr. vers. αῖς) ἡ λιθ. Vb. Falsa e M. refert S. Seq. μία, ut e praecedente λιθοτομία natum, delendum et πέτρα μὲν scribendum putat S; οὐ ante διήκουσα om. Am., delendum censet Cor.

θοτομία, μία μὲν πέτρα συνεχὴς οὐ διήκουσα, λίθοι δὲ ὀρύσσονται σχῆμα τοῖς ποταμίοις ἐοικότες, ἄλλως μὲν δυσεργεῖς, ἢν δὲ ἐπεργασθῶσιν ἐπικοσμήσαιεν[12] ἂν καὶ θεῶν ἱερά, κολυμβήθραις δὲ καὶ ὕδασι συντελοῦσι μάλιστα ἐς κάλλος. θεῶν δὲ αὐτόθι πρὸ μὲν τῆς κώμης Διὸς Κροκεάτα λίθου πεποιημένον ἄγαλμα ἕστηκε,[13] Διόσκου-
5 ροι δὲ ἐπὶ τῇ λιθοτομίᾳ χαλκοῖ. (5) Μετὰ δὲ Κροκέας ἀποτραπεὶς[14] ἐς δεξιὰν ἀπὸ τῆς ἐς Γύθιον εὐθείας ἐπὶ πόλισμα ἥξεις Αἰγίας·[15] Ὅμηρον δὲ ἐν τοῖς ἔπεσι τὸ πόλισμα τοῦτο ὀνομάζειν λέγουσιν Αὐγειάς.[16] ἐνταῦθα ἔστι μὲν λίμνη καλουμένη Ποσειδῶνος, ἔστι δὲ ἐπὶ τῇ λίμνῃ ναὸς καὶ ἄγαλμα τοῦ θεοῦ. τοὺς δὲ ἰχθῦς[17] δεδοίκασιν ἐξαιρεῖν, τὸν θηρεύσαντα ἁλιέα γίνεσθαι λέγοντες ἐξ ἀνθρώπου.

6 (6) Γύθιον[18] δὲ ἀπέχει μὲν σταδίους τριάκοντα Αἰ-

ceae nomen: in eo lapicidinae perpetuo ac nusquam interrupto saxo. Caeduntur inde lapides fluvialibus haud absimiles, qui caelo sane nonnihil repugnant; elaborati tamen et expoliti suam habent etiam in deorum cellis exornandis gratiam: multum iidem et piscinis et aquarum ductibus afferunt decoris. Stat ante vicum lapide elaboratum Croceatae Iovis simulacrum: proxime ad lapicidinas Castores ex aere. (5) A Croceis divertens ad dexteram de recta, quae Gythion ducit, ad oppidulum venias, quae vocantur Aegiae. Id esse putant, quod Homerus carminibus Augeas appellarit. Est eo in loco stagnum, quod Neptuni dicitur. In eius ferme ripa eiusdem delubrum dei et simulacrum. E stagno pisces metuunt extrahere, quod, qui eos ceperit, eum in halieum piscem mutari dictitant. (6) Ab Aegiis distat Gytheum stadia XXX. Ad mare situm est, atque

12. *ἐπικοσμήσαιτο* Ag. Mox *κολυμβήθραι* VbR, ad marg. R. *κολυμβήθραις. κορυμβήθραι* M. tum *συντελοῦσιν* VbAg. *κάλος* Va; mox *κόμης* id.

13. *ἕστηκε* CS. *ἕστηκεν* Edd. rell. Codd.

14. *ἀποτραπεὶς* B. e coni. S. *ἀποτραπεῖσιν* Edd. rell. Codd. divertens Am. Mox *Γύδειον* C.

15. *αἰτίας* et §. 6. *αἰτιῶν* bis Vab MLab; tum *ἔπεσιν* AgVbM.

16. *Αὐγειὰς* SB; *Αὐγείας* AXFC Lb; *αὐγεία* A; *αὐγείαν* La.

17. *ἰχθύς* VabLa. mox *ἀλέα* Ag. *γενέσθαι* Edd. Codd. tum *ἐξ ἀνθρώπων* CSmin. ex coni. KF: „*qui ceperit, mortuum esse*,“ Am. unde Smin. *ἁλιέα* uncis inclusit. Coraes *γίνεσθαι* coniecit; *γινέσθαι* (sic) Va, cum qua lectione coniungendam censemus Sylburgii interpretationem: *qui ceperit, ex homine in halieum piscem mutari*. — *ἁλιαίετον* Lachmann. „*λείπει τι*“ *Palmer. MS.*

18. *Γύθιον* SBMPcAgVabLab; *Γύθειον* AXKFC. tum *σταδίους μὲν* M. *ἐλευθερολακόνων* Ag.

γιῶν, ἐπὶ θαλάσσῃ δὲ ᾠκισμένον ἔστιν ἤδη τῶν Ἐλευθερο-
λακώνων, οὓς βασιλεὺς Αὔγουστος δουλείας ἀφῆκε[19]
Λακεδαιμονίων τῶν ἐν Σπάρτῃ κατηκόοϛ ὄντας. θαλάσ-
σῃ μὲν δὴ, πλὴν τοῦ Κορινθίων Ἰσθμοῦ, περιέχεται πᾶ-
σα[20] ἡ Πελοπόννησος· κόχλους δὲ ἐς βαφὴν πορφύρας
παρέχεται τὰ ἐπιθαλάσσια τῆς Λακωνικῆς ἐπιτηδειοτάτας[21]
μετά γε τὴν Φοινίκων θάλασσαν. Ἀριθμὸς δὲ τῶν Ἐλευ-
θερολακώνων ὀκτὼ πόλεις καὶ δέκα εἰσί,[22] πρώτη μὲν 7
καταβᾶσιν ἐξ Αἰγιῶν ἐπὶ θάλασσαν Γύθιον, μετὰ δὲ αὐ-
τὴν Τευθρώνη τε καὶ Λᾶς καὶ Πύῤῥιχος, ἐπὶ Ταινάρῳ[23]
δὲ Καινήπολις Οἴτυλός τε καὶ Λεῦκτρα καὶ Θαλάμαι, πρὸς 265
δὲ Ἀλαγονία τε καὶ Γερηνία· τὰ δὲ ἐπέκεινα Γυθίου[24]
πρὸς θαλάσσῃ Ἀσωπὸς,[25] Ἀκριαὶ, Βοιαὶ, Ζάραξ, Ἐπί-
δαυρος ἡ Λιμηρὰ, Βρασιαὶ, Γερόνθραι, Μαριός. αὗ-
ται μὲν οὖν εἰσὶν αἱ λοιπαὶ τῶν Ἐλευθερολακώνων ἀπὸ
τεσσάρων ποτὲ καὶ εἴκοσι πόλεων· τὰς δὲ ἄλλας, ἐφ᾽ ἃς
ἂν καὶ αὐτὰς ὁ λόγος ἐπέλθῃ[26] δή μοι, συντελούσας

incolitur iam ab Eleutherolaconibus, quos Imperator Augustus servitutis iugo liberavit, quum ante Spartanis parerent. Mari vero tota incingitur Peloponnesus, parte ea excepta, ubi Corinthiorum Isthmus est. Fert autem Laconicum mare conchylia, ex quibus ad infecturam vestium purpura comparatur, nobilitate solis iis, quae in Phoenicum mari capiuntur, inferiora. Urbes quidem Eleutherolaconum XVIII exstant: quarum prima ab Aegiis ad mare descendentibus est Gytheum, deinceps Teuthrone, Las, Pyrrhichus: ad Taenarum Caenepolis, Oetylos, Leuctra, Thalamae, Alagonia, Gerenia: et ad mare *propius multo* ultra Gytheum Asopus, Acriae, Boeae, Zarax, Epidaurus *cognomento* Limera, Brasiae, Geronthrae, Marios. Atque hae quidem reliquae sunt Eleutherolaconum urbes, quum ante quatuor et viginti fuissent. Ceteras, quas iam persequar, in curias eas descriptas esse sciat, qui haec leget, quae Spar-

19. ἐφῆκε Ag.
20. περιέχ. ταῦτα ἡ π. VabMLab.
21. ἐπιτηδειωτάτας Vb.
22. εἰσὶν καταβάσει Ag. αἰτιῶν MVa. αἴτιον, et expuncto ον, ῶν Vb.
23. ταινέρω, αι sup. ε, Vb. καινὴ πόλις Ag. καὶ νήπολις La. οἳ τυλὸς M. οἴτυλός Vb. λεύκτρα La. ἀλλαγονία Ag.
24. Γυθίου SBMPcVabLab; θυγέου Ag; Γυθείου AXKFC.
25. ἀσσωπὸς Vb. ἀκροιαὶ Vb; mox ζὰρξ Pc. βρασίαι Va, Πρασιαὶ coni. Palmer. MS. γερόνθαι Ag. μάριος AMVabLab.
26. ἐπέλθη CSBVabMAgPcLab; ἐπέλθοι AXKF. Mox προςλεχθεῖσιν Ag.

ἴστω τις ἐς Σπάρτην καὶ οὐχ ὁμοίως τοῖς προλεχθεῖσιν
8 *αὐτονόμους.* (7) *Γυθεᾶται*[27] *δὲ τῆς πόλεως ἀνθρώπων*
μὲν οὐδένα οἰκιστὴν γενέσθαι λέγουσιν, Ἡρακλέα δὲ καὶ
Ἀπόλλωνα ὑπὲρ τοῦ τρίποδος ἐς ἀγῶνα ἐλθόντας, ὡς
διηλλάγησαν, μετὰ τὴν ἔριν οἰκίσαι[28] *κοινῇ τὴν πόλιν·*
καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ σφίσιν Ἀπόλλωνος καὶ Ἡρακλέους ἐστὶν
ἀγάλματα, πλησίον δὲ αὐτῶν Διόνυσος. ἑτέρωθι δὲ Ἀπόλ-
λων Καρνίας[29] *καὶ ἱερὸν Ἄμμωνος καὶ Ἀσκληπιοῦ χαλ-*
κοῦν ἄγαλμά ἐστιν, οὐκ ἐπόντος ὀρόφου τῷ ναῷ, καὶ
πηγὴ τοῦ θεοῦ καὶ Δήμητρος ἱερὸν ἅγιον καὶ Ποσειδῶνος
9 *ἄγαλμα Γαιαόχου.*[30] (8) *Ὃν δὲ ὀνομάζουσι Γυθεᾶται*
Γέροντα, οἰκεῖν ἐν θαλάσσῃ φάμενοι, Νηρέα ὄντα εὕρι-
σκον· καί σφισι τοῦ ὀνόματος τούτου παρέσχεν ἀρχὴν
Ὅμηρος ἐν Ἰλιάδι ἐν Θέτιδος λόγοις·

Ὑμεῖς μὲν νῦν[31] *δῦτε θαλάσσης εὐρέα κόλπον,*
Ὀψόμεναί τε γέρονθ' ἅλιον καὶ δώματα πατρός.

tana civitate continentur, quaeque cum ea censentur neque suis legibus utuntur, uti quae iam enumeratae sunt. (7) Gytheatae nemini omnino mortalium origines suas acceptas referunt, sed Herculem et Apollinem memorant, quum in certamen de tripode descendissent, iam lite diremta oppidum communi ope atque consilio condidisse. Quare in foro sua sunt dîs ipsis posita simulacra, Apollini scilicet et Herculi. Proxime est Liber Pater, et in diversa fori parte Apollo Carnias. Est item Ammonis aedes et Aesculapii statua ex aere: aedes ipsa est sine tecto: tum deo dicatus fons, et Cereris sacrosanctum delubrum: praeterea Neptuni Gaeaochi signum. (8) Quem vero Gytheatae senem nominant, et in mari habitare dicunt, Nerea esse coniicio; et e versibus illis Homeri, in quibus Thetidi sermonem tribuit, nomen hoc duxisse interpretor:

Vos agite interea ponti vada lata subite,
Visurae aequoreumque senem, et penetralia patris.

27. *γυθεάται* M. mox *ἐλθόντος* A; *ἐλθόντες* MVbLab; *διηλάγησαν* La.
28. *οἰκῆσαι* AgVabLabMA. mox *ἄγαλμα* Va.
29. *Ἀπ. καὶ Κρ.* MVa. *κρανίας* Va. *Καρναῖος* C ex coni. F, imo *Κάρνειος*. Mox *οὐκ ἐπιόντος* Vb. *ὀρόφῳ* La.
30. *γαιαόχου* VaAgPcLbB; *γαιαούχου* Edd. rell. VbLa. Mox *ὀνομάζουσιν γυθιᾶται* AbAg. *νορέα ὄ. εὕρισκον* La.
31. *οὖν* AgVb. tum. *αὖτε* PcAg VbLab; *αὖται* Va. *θαλάσση* La. tum *κόλπον* Lb. *κόλπον* BPcAg; *πόντον* edd. rell. MVab. — Hom. Il. XVIII, 140.

καλοῦνται δὲ ἐνταῦθα καὶ πύλαι Καστορίδες, καὶ ἐν τῇ ἀκροπόλει ναὸς καὶ ἄγαλμα Ἀθηνᾶς πεποίηται.

CAPUT XXII.

De Argo lapide — insula Cranaë et memorandis in ea — Trinasi muris et reliquiis urbis Helus — urbe Acriis eiusque memorandis — Geronthris et ibi memorandis — Mario urbe — Asopo urbe eiusque memorandis — promontorio asini maxilla dicto — urbe Boeis, eiusque origine et memorandis.

Γυθίου[1] δὲ τρεῖς μάλιστα ἀπέχει σταδίους ἀργὸς λίθος· Ὀρέστην λέγουσι[2] καθεσθέντα ἐπ' αὐτοῦ παύσασθαι τῆς μανίας· διὰ τοῦτο ὁ λίθος ὠνομάσθη Ζεὺς[3] Καππώτας κατὰ γλῶσσαν τὴν Δωρίδα. (2) Ἡ δὲ νῆσος ἡ **266**
Κραναὴ πρόκειται Γυθίου, καὶ Ὅμηρος Ἀλέξανδρον ἁρπάσαντα Ἑλένην ἐνταῦθα ἔφη συγγενέσθαι οἱ πρῶτον. κατὰ δὲ τὴν νῆσον ἱερόν ἐστιν Ἀφροδίτης ἐν τῇ ἠπείρῳ Μιγωνίτιδος, καὶ ὁ τόπος οὗτος ἅπας καλεῖται Μιγώνιον. τοῦτο μὲν δὴ τὸ ἱερὸν ποιῆσαι λέγουσιν Ἀλέξανδρον. Με- 2
νέλαος δὲ Ἴλιον ἑλὼν καὶ ἔτεσιν ὕστερον ὀκτὼ μετὰ Τροίας πόρθησιν οἴκαδε ἀνασωθεὶς[4] ἄγαλμα Θέτιδος καὶ θεᾶς

Sunt hac in regione portae, quae Castorides nuncupantur. In arce Minervae aedes et signum.

Cap. XXII. A Gytheo stadia tria distat lapis, qui Ociosus dicitur. Orestem aiunt, quum ibi sedisset, insania liberatum. Ex rei eventu lapis ille Iupiter vocatus est Cappotes Doriensium lingua. (2) Ante Gytheum Cranaë insula est: in qua Alexandrum, rapta Helena, cum ea primum congressum Homerus dixit. Quare in continentis terrae adverso litore Veneris est Migonitidis aedes; ac regio illa tota Migonium vocatur. Templum quidem Alexandrum tradunt faciundum curasse. At Menelaus octavo ferme post Troiae eversionem anno domum incolumis reversus proxime ad Migonitidis si-

Cap. XXII. 1. *Γυθίου* SBPc MVabLab; *θυγίου* Ag. *Γυθείου* AXKFC constanter, sed §. 3. A *γυθίου*. mox *Ἀργὸς λ.* FC.

2. *λέγουσιν* VbAg. tum *συγκαθεσθέντα* M.

3. *Δεῦς* coni. Sylb. probantibus Schneid. Lex. FC. tum *καππῶτας* MVab. „*Καππώτας* est *καταπαύτης* vel *καταπαύστης*.“ *Hemsterh. MS.* *καππαύτας* Valck. ad Theocr. Adon. p. 278. At v. Schaefer ad Apoll. Rh. Schol. p. 165. *μιγγωνίτιδος* La.

4. *ἀποσωθεὶς* Va. *λαρυσίου* La.

Πραξιδίκας ἱδρύσατο ἐγγὺς τῆς Μιγωνίτιδος. Διονύσου
δὲ ὄρος ἱερὸν Λαρύσιον καλούμενόν ἐστιν ὑπὲρ τοῦ Μιγω-
νίου· καὶ ἦρος[5] ἀρχομένου Διονύσου τὴν ἑορτὴν ἄγου-
σιν, ἄλλα τε ἐς τὰ δρώμενα λέγοντες[6] καὶ ὡς βότρυν ἐν-
3 ταῦθα ἀνευρίσκουσιν ὡραῖον. (3) Ἐν ἀριστερᾷ δὲ Γυ-
θίου στάδια προελθόντι ὡς τριάκοντά[7] ἐστιν ἐν τῇ ἠπείρῳ
Τρινασοῦ καλουμένης τείχη, φρουρίου ποτὲ (ἐμοὶ δο-
κεῖν) καὶ οὐ πόλεως. γενέσθαι[8] δέ οἱ δοκῶ τὸ ὄνομα
ἀπὸ τῶν νησίδων, αἳ ταύτῃ[9] πρόκεινται τῆς ἠπείρου
τρεῖς ἀριθμόν. προελθόντι δὲ ἀπὸ Τρινασοῦ[10] στάδια
4 ὡς ὀγδοήκοντα τοῦ Ἕλους τὰ ἐρείπια ὑπόλοιπα ἦν. (4)
Καὶ μετὰ ταῦτα τριάκοντα προελθόντι που σταδίους[11]
ἐπὶ θαλάσσης πόλις ἐστὶν Ἀκριαί. θέας δὲ αὐτόθι ἄξια
Μητρὸς θεῶν ναὸς καὶ ἄγαλμα λίθου. παλαιότατον δὲ
τοῦτο εἶναί φασιν οἱ τὰς Ἀκριὰς ἔχοντες, ὁπόσα τῆς θεοῦ
ταύτης Πελοποννησίοις ἱερά ἐστιν, ἐπεὶ Μάγνησί γε, οἳ

gnum Thetidis et deae Praxidicae dedicavit. Libero vero Patri supra Migonium sacer mons est, quem vocant Larysium: *eo in loco* vere ineunte festos agitant Libero dies. Sacri quum alias referunt causas, tum quod ibi primum uvam maturam reperiant. (3) Ad Gythei laevam, stadia ad XXX progressis, in continenti terra muri sunt Trinasi. Sic enim appellatur locus ille: quem ego quondam castellum, non oppidum, fuisse arbitror. Ac nomen ei inditum reor a parvis insulis, quae contra litus sunt numero tres. A Trinaso stadia circiter LXXX ruinae murorum absunt, Helos ubi olim urbs fuit. (4) Iam stadia procul XXX oppidum est maritimum Acriae. Illic, quae spectentur, digna matris Deûm aedes et e marmore signum. Et hoc quidem operum omnium vetustissimum eorum, quae exstant apud Peloponnesios matri Deûm dicata, praedicant, qui Acrias incolunt. Nam Magnesii,

5. ἔαρος MVa. ἠρός Vb. tum Διονύσῳ BPcAg. Διονύσου Edd. rell. VabMLab.

6. λέγουσιν Ag. mox ἐν ἀριστερὰ La.

7. ὡς τριάκ. προελθόντι MVa. tum τρινασσοῦ AgVa. tum καλ. τύχη AgLa. mox οὐ om. MVa.

8. γίνεσθαι AXPcAgVabMLab; γενέσθαι KFCSB e coni. Sylb. sq. δὲ om. MVaLb.

9. ταύτῃ B; ταύτης Edd. rell. Codd. πρόκειται Va.

10. τρινάσου Va. τρινασσοῦ Ag. mox τοὺς ἕλ. M. ἐρίπια Ag. ἐρύπεια Vb.

11. στάδια LaVaM; hic ους supr. vers. πόλεις, expuncto ε, Vb. ἀκρίαι, ἀκρίας AgPcLb. ἀκρίας etiam VbLa.

τὰ πρὸς Βοῤῥᾶν [12] νέμονται τοῦ Σιπύλου, τούτοις ἐπὶ
Κοδδίνου πέτρᾳ Μητρός ἐστι θεῶν ἀρχαιότατον ἁπάν-
των ἄγαλμα· ποιῆσαι δὲ οἱ Μάγνητες αὐτὸ Βροτέαν [13] λέ-
γουσι τὸν Ταντάλου. Ἀκριᾶται δὲ καὶ ἄνδρα ποτὲ ὀλυμ- 5
πιονίκην παρέσχοντο Νικοκλέα, ὀλυμπιάσι [14] δύο ἀνελό- 267
μενον δρόμου νίκας πέντε. πεποίηται δὲ καὶ μνῆμα τῷ [15]
Νικοκλεῖ τοῦ τε γυμνασίου μεταξὺ καὶ τοῦ τείχους τοῦ
πρὸς τῷ λιμένι. (5) Ἀπὸ θαλάσσης δὲ ἄνω Γερόνθραι 6
σταδίους ἀπέχουσιν εἴκοσι [16] καὶ ἑκατὸν Ἀκριῶν. ταύ-
τας οἰκουμένας, πρὶν Ἡρακλείδας ἐλθεῖν ἐς Πελοπόννη-
σον, ἐποίησαν ἀναστάτους Δωριεῖς οἱ Λακεδαίμονα ἔχον-
τες. [17] ἀναστήσαντες δὲ Γερονθρῶν τοὺς Ἀχαιοὺς παρὰ
σφῶν ἐποίκους [18] ἀπέστειλαν. ἐπ' ἐμοῦ δὲ Ἐλευθερο-
λακώνων καὶ οὗτοι μοῖρα [19] ἦσαν. κατὰ μὲν δὴ τὴν ἐξ

qui in Sipyli parte ea sunt, quae ad Aquilones conversa est, super saxo, quod appellant Coddini, signum eiusdem deae habent longe omnium antiquissimum: Brotean vero illud Tantali filium fecisse perhibent. Acriatae Nicoclem Olympionicen ediderunt, qui binis ludis de cursu palmas quinque tulit. Monumentum Nicocli erectum est inter gymnasium et eam murorum partem, quae cum portu coniuncta est. (5) Ab eadem maritima parte supra Acrias ad stadia ferme CXX absunt Geronthrae. Eam urbem celebrem ante Heraclidarum in Peloponnesum adventum Dorienses, quorum erat in potestate Lacedaemon, everterunt, pulsisque veteribus incolis, coloniam deduxerunt. Aetate quidem mea civitas haec in Eleutherolaconum censum refertur. In ipsa via, qua Geronthras

12. βορᾶν Va. tum κονδδίνου — ἐστιν Ag.

13. Βρόντεαν coni. Pors. e vulgata II, 22, 3. βρωτέαν La. tum λέγουσιν AgVb. τοῦ ταντ. Va. mox Ἀκριάται AXKFC.

14. Ὀλυμπιᾶσι SMVaLab; ὀλυμπιάσι Edd. rell. Cum ὀλυμπιάσι coniunge δύο „duabus Olympiadibus," quod negligens K. locum nostrum ita supplendum putat: δύο μὲν ἀνελόμενον δρόμου, δολιχοῦ δὲ νίκας πέντε. C. quoque lacunam suspicatur, qnum sane difficile sit intellectu, quomodo duabus Olympiadibus quinque victoriae in eodem exercitii genere reportari potuerint.

15. τῷ om. M. tum τῷ πρὸς τῷ La. λιμένει Va.

16. εἴκοσιν Vb.

17. σχόντες Coraes. tum Γερονθράτας Sylb. Γερονθρῶν τοὺς Ἀχαιοὺς CSB, coll. III. 2, 6. Γερόνθρας τοὺς ἀρχαίους AXKF Codd.

18. ἐποίκους SBPcMAgVbLab; ἀποίκους AXKFCVa.

19. μοῖρα B ex em. F. μοιρὰς S. μοίρας Edd. rell. codd. praeter Vb, qui μοῖρας. Mox ἀκρίων VaAgLb.

Ἀκριῶν ἐς Γερόνθρας ὁδὸν ἔστι Παλαιὰ καλουμένη[20]
κώμη, ἐν δὲ αὐταῖς Γερόνθραις Ἄρεως ναὸς καὶ ἄλσος.
7 ἑορτὴν δὲ ἄγουσι[21] τῷ θεῷ κατὰ ἔτος, ἐν ᾗ γυναιξὶν
ἐστιν ἀπηγορευμένον ἐσελθεῖν ἐς τὸ ἄλσος. περὶ δὲ τὴν
ἀγοράν σφισιν αἱ πηγαὶ τῶν ποτίμων εἰσὶν[22] ὑδάτων.
ἐν δὲ τῇ ἀκροπόλει ναός ἐστιν Ἀπόλλωνος καὶ ἀγάλματος
ἐλέφαντος πεποιημένη κεφαλή· τὰ δὲ λοιπὰ τοῦ ἀγάλ-
8 ματος πῦρ ἠφάνισεν ὁμοῦ τῷ προτέρῳ ναῷ. (6) Μαριὸς[23]
δὲ ἄλλο Ἐλευθερολακώνων πόλισμα, ὃ ἀπὸ Γερονθρῶν
στάδια ἑκατὸν ἀφέστηκεν. ἱερόν ἐστιν αὐτόθι ἀρχαῖον
κοινὸν θεῶν ἁπάντων, καὶ περὶ αὐτὸ ἄλσος παρεχόμενον
πηγάς· εἰσὶ δὲ καὶ ἐν Ἀρτέμιδος ἱερῷ πηγαί. ὕδωρ[24]
δὲ ἄφθονον, εἴπερ ἄλλο τι χωρίον, παρέχεται καὶ Μαριός.
Κώμη δὲ ὑπὲρ τὸ πόλισμά ἐστιν ἐν μεσογαίᾳ καὶ αὐτή,
Γλυππία.[25] καὶ ἐς κώμην ἑτέραν Σελινοῦντα ἐκ Γερον-
θρῶν ἐστὶν ὁδὸς σταδίων εἴκοσι. τάδε μὲν ἀπὸ Ἀκριῶν
9 ἄνω πρὸς ἤπειρον. (7) Τὰ δὲ πρὸς θαλάσσῃ πόλις
Ἀσωπὸς Ἀκριῶν ἑξήκοντα ἀπέχει[26] σταδίους. ἐν αὐτῇ

ab Acriis iter, pagus est, qui Priscus dicitur. Geronthris Martis delubrum et lucus. Sacra ibi faciunt anniversaria, quibus foeminis est interdictum. Circa forum dulcium aquarum fontes sunt. In arce Apollinis aedes et signi ex ebore caput. Quod signi fuit reliquum, una cum vetustiore templo ignis abolevit. (6) At Marios, aliud Eleutherolaconum oppidum, a Geronthris distat stadia C. Priscum ibi est dîs omnibus commune templum. Proximus lucus multis irriguus fontibus. Sunt et in Dianio fontes. Perennibus quidem aquis aeque atque alia regio Marios abundat. Pagus est supra oppidum Glyppia, et hic interior a mari. Et ad alterum a Geronthris pagum, Selinuntem *nomine*, via est stadium XX. (7) Atque haec loca interius sita sunt, si ab Acriis in continentem ad-

20. κελουμένη M (κουλεμένη sec. exc. nostra) ἄρεος VaLa.

21. ἄγουσιν AgVb. — Sqq. ἐν ᾗ — ἐσελθεῖν om. MLb. ἐς τ. ἄλσος ἐςελθεῖν edd. (praeter B.) VabLa; ἐςελθεῖν ἐς τὸ ἄλσος BPcAg.

22. εἰσὶν om. Va. Mox ἐστιν ἀρτέμιδος καὶ La. πεποιημένη SB Va; πεποιημένου AXKFCVbAgPcM Lab.

23. μάριος La. mox γερόνθρῶν (sic) Va. ἀπέστηκεν, φ super π, La. αὐτόθεν ἀρχαῖον κοινῶς La.

24. ῥόδωρ (sic) — εἴπερ τι ἄλλο τι χωρίον La. περιέχεται Ag. μάριος La.

25. γλυπία, π alt. sup. lin., La. γλυπτία AgVa. mox κόμην VbLa. tum σεληνοῦντα VaMAg. γερόνθρων Lab; dein σταδίον Va. mox ἀκρίων Lb; his.

26. τάδε Lb. ἑξήκ. ἀπέχει σταδ.

δὲ ναὸς Ῥωμαίων βασιλέων, καὶ ἀνωτέρω τῆς πόλεως
ὅσον τε[27] σταδίους δώδεκα ἱερόν ἐστιν Ἀσκληπιοῦ· Φι-
λόλαον τὸν θεὸν ὀνομάζουσι. τὰ δὲ ὀστᾶ ἐν τῷ γυμνασίῳ
τὰ τιμώμενα μεγέθει μὲν ὑπερβάλλοντα, ἀνθρώπου δὲ
ὅμως ἐστί.[28] καὶ Ἀθηνᾶς ἱερόν ἐστιν ἐν τῇ ἀκροπόλει 268
Κυπαρισσίας ἐπίκλησιν. τῆς δὲ ἀκροπόλεως πρὸς τοῖς
ποσὶ πόλεως ἐρείπια καλουμένης Ἀχαιῶν τῶν Παρακυ-
παρισσίων. ἔστι δὲ ἐν τῇ γῇ ταύτῃ καὶ ἱερὸν Ἀσκλη- 10
πιοῦ στάδια ἀπέχον ὡς πεντήκοντα Ἀσωποῦ· τὸ δὲ χω-
ρίον ἔνθα τὸ Ἀσκληπίειον,[29] Ὑπερτελέατον ὀνομάζου-
σιν. (8) Ἄκρα δὲ ἀνέχουσα ἐς θάλασσαν ἀφέστηκεν[30]
Ἀσωποῦ διακόσια στάδια· καλοῦσι δὲ Ὄνου γνάθον τὴν
ἄκραν. ἐνταῦθά ἐστιν Ἀθηνᾶς ἱερὸν ἄγαλμα οὐκ ἔχον,
οὐδὲ ὄροφος ἔπεστιν ἐπ' αὐτῷ·[31] λέγεται δὲ ὡς ὑπὸ
Ἀγαμέμνονος ἐποιήθη. ἔστι δὲ καὶ μνῆμα Κινάδου· νεὼς
τῆς Μενελάου καὶ οὗτος κυβερνήτης ἦν. (9) Ἐσέχει[32] 11

scendatur. Rursum ad mare Acriis LX stadia distat oppidum Asopus. In eo Romanorum Imperatorum templum: et supra oppidum stadia plus minus XII Aesculapii fanum est. Deum ipsum Philolaum nominant. Ossa ea, quibus in gymnasio honos habetur, sunt illa quidem insigni magnitudine, hominis tamen fuerunt. Est et Minervae in arce aedes, cognomento Cyparissiae. Ad imam arcis partem ruinae sunt oppidi, quod Achivorum Paracyparissiorum nuncupatur. In his item finibus est Aesculapii fanum, quod ab Asopo distat stadia L. Regiunculam eam, in qua Aesculapii fanum est, Hyperteleaton vocant. (8) Excurrit in mare procul ab Asopo stadia CC promontorium, quam Asini maxillam nominant. Est in ipso Minervae templum sine signo et tecto: factum tradunt ab Agamemnone. Est et Cinadi monumentum. Fuit et hic Menelai gubernator. (9) Infra promontorium aperit se

BPcAg; ἀπέχει στ. ἑξήκ. rell. Mox ναός τε Ῥωμ. AXKFCVbLab; τε om. SBMPcAgVa.

27. τε B. γε Edd. rell. Codd. Post δώδεκα AXKFCodd. habent καί, quod uncis inclusit B, om. CS. mox ὀνομάζουσιν AgVb. tum ὑποβάλλοντα La.

28. ἐστιν VbAg. mox τῶν παρὰ κυπαρισσίαν La. τῶν παρακυπαρισσίαν La. τῶν παρὰ κυπαρισσίων Vab; tum γῇ p. corr. ex ἀγορὰ M. deinde ἀπέχων M.

29. Ἀσκληπίειον AXKFCMVab Lab. Ἀσκληπιεῖον SBPcAg.

30. pro ἀφέστηκεν Pc ἀπέχουσαν. Mox γνάθος MVaLb.

31. αὐτῷ CSBVaLab; αὐτὸ AXKFVbAgPcM.

32. ἐπέχει MVaLb. tum Βοιατι-

δὲ μετὰ τὴν ἄκραν Βοιατιακὸς καλούμενος κόλπος, καὶ Βοιαὶ πόλις πρὸς τῷ πέρατί ἐστι τοῦ κόλπου. ταύτην ᾤκισε[33] μὲν Βοιὸς τῶν Ἡρακλειδῶν, συναγαγεῖν δὲ ἄνδρας ἀπὸ τριῶν ἐς αὐτὴν λέγεται πόλεων, Ἤτιδος[34] καὶ Ἀφροδισιάδος καὶ Σίδης. τῶν δὲ πόλεων τῶν ἀρχαίων τὰς μὲν δύο ἐς Ἰταλίαν φεύγοντα Αἰνείαν καὶ ὑπὸ πνευμάτων ἀπενεχθέντα ἐς τοῦτον τὸν κόλπον οἰκίσαι[35] φασί, τὴν Ἠτιάδα Αἰνείου θυγατέρα λέγοντες εἶναι· τὴν τρίτην δὲ κληθῆναι τῶν πόλεων λέγουσιν ἀπὸ τῆς Δαναοῦ Σίδης.
12 ἀπὸ δὴ τούτων τῶν πόλεων ἀναστάντες[36] ἐζήτουν ἔνθα οἰκῆσαι σφᾶς χρεὼν εἴη· καί τι καὶ μάντευμα ἦν αὐτοῖς Ἄρτεμιν ἔνθα οἰκήσουσιν ἐπιδείξειν. ὡς οὖν ἐκβᾶσιν ἐς τὴν γῆν λαγὼς ἐπιφαίνεται, τὸν λαγὼν[37] ἐποιήσαντο ἡγεμόνα τῆς ὁδοῦ· καταδύντος δὲ ἐς μυρσίνην πόλιν τε οἰκίζουσιν ἐνταῦθα οὗπερ ἡ μυρσίνη ἦν, καὶ τὸ δένδρον ἔτι ἐκείνην σέβουσι τὴν μυρσίνην, καὶ Ἄρτεμιν ὀνομάζου-
13 σι Σώτειραν. καὶ Ἀπόλλωνος ναὸς ἐν τῇ Βοιατῶν[38]

Boeatiacus sinus, in cuius extremo cornu Boeae urbs est. Eius fuit conditor Boeus, unus de Herculis filiis: e tribus civitatibus, Etiade, Aphrodisiade et Sida colonia deducta. Illarum vero priscarum urbium duas in hunc sinum tempestate delatum Aenean, dum in Italiam fugeret, condidisse ferunt, et alteram de filiae Etiadis nomine appellasse. Tertiae a Sida Danai filia nomen datum. Ex his civitatibus profugi, quum quaererent ubi consisterent, responsum acceperunt, Dianam, quo loco urbem conderent, monstraturam. In terram expositis se lepus ostendit. Quem secuti, tanquam viae ducem, quum ille se ad myrtum recepisset, eo ipso in loco, ubi myrtus illa fuit, oppidum munierunt. Stirpem eandem nunc etiam colunt, et Dianam celebrant Servatricem. In Boeensium foro Apollinis

κὸς Am. CSB. *Βοιωτιακὸς* AXKF AgPcVbMLab; *βοιατιακὸς* Va. *καὶ βιαὶ* La.

33. *ᾥκισεν* Ag. tum [εἷς] *τῶν Ἡρακλ.* C. mox *ἐς αὐτῇ* La.

34. *Ἠτιάδος* Am.C. *ἤτιδος* La. *ἤτιδος τῆς ᾶ, καὶ* PcAg. *Ἤτιδος—πόλεων* om. MLb. *σίδας* Va. Recepimus *καὶ* post *Ἤτιδος* ex PcAg, duce B. Abest ab Edd. rell. VabLab. Mox *πόλλεων* Ag. *δύο εὖ ἰτ.* Lb.

35. *οἰκῆσαι* AgMVabLa; *φασὶν* edd. (praeter B) MVabLb; *φασί* BPcAgLa. *οἰτιάδα* La.

36. *ἀναστάντας* Va; tum *οἰκίσαι* AMVabLb.

37. *λαγὸν* VaLb. *ἐποίησαντα*, accentu super *η* et syllaba *τα* expuncta, Lb. mox *δέντρον* id. *σέβουσιν — ὀνομάζουσιν* VbAg. *σώτηραν* La.

38. *βοι..τῶν* (litera ob corr. ambig.) Va. *βοιωτῶν* (*ωτ* expunct.) Vb. Mox post *Ἀσκληπιοῦ* puncto distinguunt AXK. tum *καὶ Σαρ. τε κ. Ἴσι-*

ἀγορᾷ ἐστι, καὶ ἑτέρωθι Ἀσκληπιοῦ καὶ Σαράπιδός τε καὶ Ἴσιδος. ἐρείπια ἀπέχει μὲν Βοιῶν οὐ πλέον ἢ σταδίους ἑπτὰ, ἰόντι δὲ ἐς αὐτὰ [39] ἄγαλμα Ἑρμοῦ λίθινον ἕστηκεν ἐν ἀριστερᾷ, [40] καὶ ἐν τοῖς ἐρειπίοις ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ καὶ Ὑγιείας ἐστὶν οὐκ ἀφανές.

CAPUT XXIII.

De insula Cytheris, eius navali Scandia, Veneris Celoestis templo et aliis memorandis — Apolline Epidelio et Delo insula a Menophane Mithridatis duce funditus eversa — Menophanis et Mithridatis morte — Epidauro Limera dicta — Inus aquae portendendi vi, eademque Aetnae crateris — memorandis in urbe Epidauro — promon orio Minoa.

Κύθηρα δὲ κεῖται [1] μὲν ἀπαντικρὺ Βοιῶν, ἐς δὲ Πλα- 269
τανιστοῦντα (ἐλάχιστον γὰρ τῆς ἠπείρου ταύτῃ διέστηκεν ἡ νῆσος) ἐς ταύτην [2] τὴν ἄκραν τὸν Πλατανιστοῦντα ἀπὸ ἄκρας τῆς ἠπείρου, καλουμένης δὲ Ὄνου γνάθου, [3] σταδίων πλοῦς τεσσαράκοντά ἐστιν. ἐν Κυθήροις δὲ ἐπὶ θαλάσσῃ [4] Σκάνδειά ἐστιν ἐπίνειον, Κύθηρα δὲ ἡ πόλις

delubrum est; et alia in regione Aesculapii. Serapidis vero et Isidis rudera absunt Boeis haud amplius stadia VII. Ad laevam huc euntibus adstat Mercurii e marmore simulacrum. Et inter rudera facile conspici potest Aesculapii et Hygiae templum.

Cap. XXIII. Contra Boeas Cythera sita sunt. Ad Platanistuntem (ab ea enim parte ut minimum distat a continenti insula haec) sed ad Platanistuntem promontorium ab eo promontorio, quod in ora Asini maxillam diximus appellari, navigatio interest stadiûm XL. Habent maritima Cytherorum Scan-

δος ἐρείπια, ἀπέχει ALb. καὶ Σ. τε καὶ Ἴσιδος ἐρείπια ἀπέχει XK. Virgulam post Ἀσκληπιοῦ, punctum post Ἴσιδος posuit F, quem secuti sunt CSB. tum vero [Σίδης δ'] ἐρείπια C; ἴσιδος (ϊ sup. ἴ) ἐρείπια Vb.

39. αὐτὰ FCSB ex em. K. αὐτὸ AXKVabPcMLabAg ?

40. ἐν ἀγορᾷ Va. mox Ὑγιείας SBPcAg; Ὑγείας AXKFCVabM Lab.

Cap. XXIII. 1. κεῖται μὲν κεῖται ἀπ' ἀντ. Va; tum μὲν ἀντὶ ἀπαντικρὺ M. (ἀντὶ expunct.); βοιωτῶν (expunct. ωτ.) Vb.

2. ἐς ταύτην γὰρ τὴν MVaLab. γὰρ sine dubio ortum ex οὖν, per compendium scripto.

3. γνάθου FCSBAgPcMVabLab, ut Sylb. correxerat, γνάθους AXK.

4. ἐπὶ θαλάσσῃ S. ἀπὸ θαλάσσης Edd. rell. Codd. Mox σκανδία Va.

ἀναβάντι ἀπὸ Σκανδείας στάδια ὡς δέκα. τὸ δὲ ἱερὸν τῆς Οὐρανίας ἁγιώτατον καὶ ἱερῶν ὁπόσα Ἀφροδίτης παρ' Ἕλλησίν ἐστιν ἀρχαιότατον· αὐτὴ[5] δὲ ἡ θεὸς ξόανον
2 ὡπλισμένον. πλέοντι δ' ἐκ[6] Βοιῶν τὴν ἐπὶ τὴν ἄκραν τῆς Μαλέας λίμνη ἐστὶν ὀνομαζόμενον Νύμβαιον,[7] καὶ Ποσειδῶνος ἄγαλμα ὀρθὸν, καὶ σπήλαιον θαλάσσης ἐγγύτατα, ἐν δὲ αὐτῷ γλυκέος ὕδατος πηγή· καὶ ἄνθρωποι περιοικοῦσι πολλοί. (2) Περιπλεύσαντι[8] δὲ τὴν ἄκραν τῆς Μαλέας καὶ ἑκατὸν στάδια ἀποσχόντι ἐπὶ θαλάσσῃ χωρίον ἐν ὅροις Βοιατῶν Ἀπόλλωνος μὲν ἱερόν ἐστιν, Ἐπιδήλιον
3 δὲ ὀνομαζόμενον· τὸ γὰρ τοῦ Ἀπόλλωνος ξόανον, ὃ νῦν ἐστιν ἐνταῦθα, ἐν Δήλῳ ποτὲ ἵδρυτο. τῆς γὰρ Δήλου τότε ἐμπορίου[9] τοῖς Ἕλλησιν οὔσης καὶ ἄδειαν τοῖς ἐργαζομένοις διὰ τὸν θεὸν δοκούσης παρέχειν Μηνοφάνης Μιθριδάτου στρατηγὸς εἴτε αὐτὸς ὑπερφρονήσας

dean navale. A Scandea ad ipsa Cytherorum moenia ascenditur stadiûm X via. Est illic Uraniae Veneris fanum, eorum omnium, quae apud Graecos Veneri dicata sunt, maxime priscum et sacrosanctum. Deae signum cum armis est. A Boeis ad Malean promontorium navigantibus stagnum est, quod Nymbaeum nominant. Prope Neptuni signum recto statu, et mari vicina spelunca, in qua dulcis aquae fons. Frequens est locus circumquaque incolentium hominum multitudine. (2) Malean praetervectis ad C fere stadia, vicus est Apollini sacer in ipsis Boeatarum finibus, cui nomen Epidelium. Quae enim eo in loco nunc visitur Apollinis effigies, eadem est, quae olim Deli dedicata fuit. Nam quum esset Delos totius olim Graeciae emporium eaque sola religione munita contra omnes omnium iniurias incolas tueretur, exortus est Menophanes quidam Mithri-

σκάνδιά ἐστιν ἐ. κίθυρα δὲ VbLa; tum ἀπὸ σκανδίας MVabLab. mox ἱερὸν ὁπόσα La.

5. αὐτὴ CSBMPcAgVaLab; αὕτη AXKFVb.

6. δὲ ἐκ VbLa. tum τὴν B e coni. Sylb. τῶν Edd. rell. Codd. tum ὑπὸ BAgPcLa, marg. R; ὑπὲρ Edd. rell. VabMLb. Nos scripsimus ἐπὶ, cui optime respondent sqq. περιπλεύσαντι δὲ τὴν ἄκραν.

7. νυμβαῖον Ag. Νύμφαιον vult. Camer. Mox σπείλαιον Vb. ἐν δὲ αὐτὸ γλυκέως La.

8. περιπλεύσαν M. mox βοιωτῶν Ag.

9. ἐμπόριον Va. tum τῆς ἑλλ. — ἔνδειαν Ag. ἀδίαν Vb; tum διὰ τῶν, (ον sup. vers.) Vb. — Ad sq. Μηνοφάνης Hemsterh. MS. notat: Menophanem Mithridati familiarem commemorat Appianus de B. M. p. 247. c. Sed quem alium fuisse oportet atque hic est Pausaniae Menophanes, si vera est nostra emendatio p. 270. v. 7.

εἴτε καὶ ὑπὸ Μιθριδάτου προστεταγμένον (ἀνθρώπῳ γὰρ
ἀφορῶντι ἐς[10] κέρδος τὰ θεῖα ὕστερα λημμάτων), οὗτος 4
οὖν ὁ Μηνοφάνης, ἅτε οὔσης ἀτειχίστου τῆς Δήλου καὶ
ὅπλα οὐ κεκτημένων ἀνδρῶν, τριήρεσιν ἐσπλεύσας ἐφό-
νευσε[11] μὲν τοὺς ἐπιδημοῦντας τῶν ξένων, ἐφόνευσε δὲ
αὐτοὺς τοὺς Δηλίους, κατασύρας[12] δὲ πολλὰ μὲν ἐμπό-
ρων χρήματα πάντα δὲ ἀναθήματα, προσεξανδραποδισά-
μενος δὲ καὶ γυναῖκας καὶ τέκνα καὶ αὐτὴν ἐς ἔδαφος κατέ-
βαλε τὴν Δῆλον. ἅτε δὲ πορθουμένης τε καὶ ἁρπαζομένης
τῶν τις βαρβάρων ὑπὸ ὕβρεως τὸ ξόανον τοῦτο ἀπέῤῥι-
ψεν[13] ἐς τὴν θάλασσαν· ὑπολαβὼν δὲ ὁ κλύδων ἐνταῦθα
τῆς Βοιατῶν ἀπήνεγκε, καὶ τὸ χωρίον διὰ τοῦτο Ἐπι- 270
δήλιον[14] ὀνομάζουσι. (3) Τὸ μέν τοι[15] μήνιμα τὸ ἐκ τοῦ 5
θεοῦ διέφυγεν οὔτε Μηνοφάνης οὔτε αὐτὸς Μιθριδά-
της, ἀλλὰ Μηνοφάνην[16] μὲν παραυτίκα, ὡς ἀνήγετο ἐρη-
μώσας τὴν Δῆλον, λοχήσαντες ναυσὶν οἱ διαπεφευγότες
τῶν ἐμπόρων[17] καταδύουσι, Μιθριδάτην δὲ ὕστερον

datis copiarum dux, qui vel suapte insolentia vel regis imperio impulsus (homini enim ad pecuniam omnia referenti facile divina quaestu inferiora sunt) in insulam quum murorum, tum armorum praesidio carentem cum classe invasit: ubi et peregrinis, qui illic tunc forte erant, et civibus caesis, negotiatorum pecunia direpta, donariis compilatis, coniugibus Deliorum et liberis sub corona venditis ipsam etiam urbem solo aequavit. In ea populatione barbarorum quidam effigiem (*de qua diximus*) petulanter *sede sua motam* in mare abiecit. Ea maris aestu in hos Boeatarum fines delata loco nomen dedit Epidelium. (3) Verum dei iram neque Menophanes neque Mithridates ipse effugit. Mox enim post Deli calamitatem, quum in altum proveheretur Menophanes, qui eius manus effugerant negotiatores, navibus ex insidiis adorti, hominem submerserunt: Mithrida-

10. *ἀφορῶντις κέρδ.* M. *λυμάτων*, quo expuncto vulg. Vb. *οὗτος ἦν ὁ μην.* La. tum *οὐ κατημένων* id.

11. *ἐφόνευε μὲν* PcMVaLb.

12. *καταστίρας* M. tum *ἐμπείρων*, o sup. ει, M. *ἐμποίρων* VbLa. mox *προςεξανδραποδησ.* Ag. *καὶ* post *δὲ* om. M. *καὶ τέκνα* om. Va. *κατέβαλεν* omisso *ἐς ἔδαφος* Ag. *πορθουμέναι καὶ καὶ* (sic) *ἁρπ.* La.

13. *ἐπέῤῥιψεν* M. mox *τῶν βοιατῶν* Lb. *ἀπήνεγκεν* Vb.

14. *Ἐπιδήλιον διὰ τοῦτο ὀνομάζουσιν* BPcAg; *διὰτοῦτο Ἐπιδήλιον ὀνομάζουσι* Edd. rell. MVabLab. *ὀνομάζουσιν* Vb.

15. *τι* La. *μήνιμα*, υ super ι, M. Sq. *τὸ* e Va receperunt SB.

16. *μηνοφάνης* Va; dein *ἐρημόσας* VaLa. *λοχίσαντες* La. *διαπεφευγόντες* Va.

17. *ἐμπείρων*, o super ει, M. tum *καταλύουσι* AXKFCSmin. PcVaLb; *καταλύουσιν* AgVbLaMSmai. *κατα*

τούτων ἠνάγκασεν ὁ θεὸς αὐτόχειρα αὐτοῦ καταστῆναι
τῆς τε ἀρχῆς οἱ καθῃρημένης[18] καὶ ἐλαυνόμενον παν-
ταχόθεν ὑπὸ Ῥωμαίων· εἰσὶ δὲ οἵ φασιν αὐτὸν παρά του
τῶν μισθοφόρων θάνατον βίαιον ἐν μέρει χάριτος εὕρα-
6 σθαι. τούτοις μὲν τοιαῦτα ἀπήντησεν ἀσεβήσασι. (4) Τῇ[19]
δὲ Βοιατῶν ὅμορος Ἐπίδαυρός ἐστιν ἡ Λιμηρὰ σταδίους
ὡς διακοσίους ἀπέχουσα ἀπὸ Ἐπιδηλίου.[20] φασὶ δὲ οὐ
Λακεδαιμονίων τῶν δὲ ἐν τῇ Ἀργολίδι Ἐπιδαυρίων εἶναι,
πλέοντες[21] δὲ ἐς Κῶν παρὰ τὸν Ἀσκληπιὸν ἀπὸ τοῦ κοινοῦ
προσσχεῖν τῆς Λακωνικῆς ἐνταῦθα καὶ ἐξ ἐνυπνίων γενο-
7 μένων σφίσι καταμείναντες οἰκῆσαι. λέγουσι δὲ καὶ ὡς
οἴκοθεν ἐκ τῆς Ἐπιδαύρου δράκοντα ἐπαγομένοις αὐτοῖς
ἐξέφυγεν[22] ἐκ τῆς νεὼς ὁ δράκων, ἐκφυγὼν δὲ οὐ πόῤῥω
κατέδυ θαλάσσης καί σφισιν ὁμοῦ τῶν ὀνειράτων τῇ[23]

tem vero coëgit deus ipsum manus sibi consciscere, quum amisso iam regno a Romanis huc illuc pulsus nuspiam posset consistere. Sunt, qui illum dicant ab uno de barbaris mercenariis magni beneficii loco impetrasse, ut se conficeret. Has violati numinis poenas impii homines dederunt. (4) Finitima est Boeatis Epidaurus, Limera cognomento. Abest ab Epidelio stadia circiter CC. Esse vero *eam coloniam* aiunt non Lacedaemoniorum, sed Epidauriorum, qui intra Argivorum fines sunt. Quum enim legati ab Epidauriis publice in Coon insulam ad Aesculapium missi ad hanc agri Laconici oram appulissent, somniis quibusdam monitos sedem eo in loco statuisse memorant. Quin anguem etiam, quem secum Epidauro abduxerant, e navi elapsum non procul a mari se *in cavernam* demersisse. Quare et visis per

χεύουσι affert Valck. laudans Abresch. Thucyd. p. 511. καταδύουσι B. Occupavit iam Hemsterh. MS. haec adscribens: „Vulgata lectio commodum hic sensum efficere non potest: interire debuit ira numinis Menophanes, non minus ac postea sua manu Mithridates. Explicare conatus est I. Ph. Dorvill. Misc. Obs. Vol. VII. p. 58.“

18. καθηραμένης VaLb; ἐλαυνόμενοι La. deinde παρὰ τοῦ τῶν M Va. ἀσεβήσασιν Lb.

19. τῆς δὲ Edd. ante B, VbLa. τῇ δὲ BPcAgVa(?)Lb. tum ὅμηρος Ag.

20. ἀπὸ Ἐπιδηλίου CVaPcd. ut voluit F. ἀπὸ δηλίου LbMR, ad marg. R. ἐπιδηλίου. ἀπὸ om. rell. Recepimus, ut §. 10. tum φασὶν Ag. οἱ ἐνταῦθα s. οἱ ταύτῃ excidisse putat S. mox τῶν δὲ ἐπιδαυρ. ἐν τῇ ἀργολίδι La.

21. πλέοντας — καταμείναντας vult Coraës. καταμήναντας La. Deesse aliquid putat S. ἐς κών Vb. εἰκὼν La. Mox προσσχεῖν scripsimus: προσχεῖν Edd. Codd.

22. ἐξύφυγεν Va. ἐπαγομένοις — δράκοντα om. La.

23. τῇ om. Va. tum ἀπὸ σημείου MVa, seq. τοῦ om. Va; deinde τὸν inseruimus cum BPcAg.

ὄψει καὶ ἀπὸ τοῦ σημείου τοῦ κατὰ τὸν δράκοντα ἔδοξεν
αὐτόθι καταμείναντας οἰκῆσαι. καὶ ἔνθα ὁ δράκων κα-
τέδυ, βωμοί τέ[24] εἰσιν Ἀσκληπιοῦ καὶ ἐλαῖαι περὶ αὐτοὺς
πεφύκασιν. (5) Προελθόντι δὲ ἐν δεξιᾷ δύο που[25] 8
σταδίους ἐστὶν Ἰνοῦς καλούμενον ὕδωρ, μέγεθος μὲν
κατὰ λίμνην μικρὰν, τῆς γῆς δὲ ἐν βάθει μᾶλλον. ἐς
τοῦτο τὸ[26] ὕδωρ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Ἰνοῦς ἐμβάλλουσιν ἀλ-
φίτων μάζας. ταύτας ἐπὶ μὲν αἰσίῳ τοῦ ἐμβαλόντος κα-
ταδεξάμενον ἔχει τὸ ὕδωρ· εἰ δὲ ἀναπέμψαιτο[27] σφᾶς,
πονηρὸν κέκριται σημεῖον. τὸ δὲ αὐτὸ καὶ ἐν Αἴτνῃ δη- 9
λοῦσιν οἱ[28] κρατῆρες. καὶ γὰρ χρυσοῦ ἐς αὐτοὺς καὶ
ἀργύρου ποιήματα, ἔτι δὲ καὶ ἱερεῖα τὰ πάντα ἀφιᾶσι·
ταῦτα δὲ ἣν μὲν ὑπολαβὸν[29] ἀπενέγκοι τὸ πῦρ, οἱ δὲ χαί-
ρουσιν ὡς ἐπὶ πεφηνότι ἀγαθῷ[30], ἀπωσαμένου δὲ τὰ ἐμ-
βληθέντα συμφορὰν ἔσεσθαι τούτῳ[31] τῷ ἀνδρὶ νομίζουσι. 271
(6) Κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν τὴν ἐκ Βοιῶν ἐς Ἐπίδαυρον τὴν 10

quietem et eo prodigio adductos ibi constitisse, et sibi oppidum communisse. Exstant, quo loco se e conspectu anguis eripuit, arae Aesculapio dedicatae inter sponte enatas oleas. (5) Progressi ad dexteram stadia circiter duo aquam videant, quae Inus dicitur. Magnitudine quidem parvam paludem refert, sed in terrae fundum descendit altius. In eam festo Inus die solenne est panificia porricere. Ea si demersa retinuerint aquae, secunda ei, qui porrecerit, promitti autumant: contra vero adversa, quoties illa aqua reiecerit. Eandem habere portendendi vim dicuntur Aetna montis craterae. Abiiciunt enim in eas homines quum sigilla argentea et aurea, tum vero cuiusvis generis victimas. Ea si absorpserit ignis, laeta sibi nunciari: contra si regesserit, male eventurum ei, *a quo illa missa fuerint*, interpretantur. (6) Prope viam, quae Boeis ad Limeram Epidaurum ducit, in

24. τε om. MVa. mox πεφύκασιν BPcAgVbLa; πεφύκασι rell.

25. διόπου La. στάδια ἔστιν Va, tum οἰνοῦς Ag et paullo post Vb.

26. τὸ om. Va. Mox ἐμβάλουσιν Vb et ἀμφίτων M; deinde ἐμβαλλόντος (sic) VbLa.

27. ἀναπέμψασθαι MPcLbVaAg, qui manu prima ἀναπέμπασθαι. tum ἐπικέκρηται La.

28. οἱ sup. vers. habet Lb. Deinceps χρυσᾶ AgMVaLb. mox ἔστι δὲ MAgVaLb; ἱερεῖα παντοῖα coni. Coraes. ἀφιᾶσιν Vb.

29. ὑπολάβοι Vb. ὑπολαβὼν Ag La. ἀπενέγκοιτο πῦρ Ag. ὑπενέγκοι AXKFMVaLb. ἀπενέγκοι CSBPc La. ἐπενέγκοι Vb. nonne ἀπενέγκῃ?

30. ἀαγαθῷ M.

31. fort. τοῦτο.

Λιμηρὰν ἄγουσαν Ἀρτέμιδος ἱερόν ἐστιν ἐν τῇ Ἐπιδαυρίων
Λιμνάτιδος. ἡ πόλις δὲ ἀπέχουσα οὐ πολὺ ἀπὸ [32] θα-
λάσσης ἐπὶ μετεώρῳ μὲν ᾤκισται, θέας δὲ αὐτόθι ἄξια
τὸ μὲν Ἀφροδίτης ἐστὶν ἱερὸν, τὸ δὲ Ἀσκληπιοῦ καὶ ἄγαλ-
μα ὀρθὸν λίθου καὶ Ἀθηνᾶς ἐν τῇ ἀκροπόλει ναός, πρὸ
11 δὲ τοῦ λιμένος Διὸς ἐπίκλησιν σωτῆρος. (7) Ἄκρα δὲ ἐς
τὸ πέλαγος κατὰ τὴν πόλιν ἀνέχει καλουμένη Μινώα. καὶ
ὁ μὲν κόλπος οὐδέν τι ἔχει διάφορον ἢ ὅσαι [33] κατὰ τὴν
Λακωνικὴν ἄλλαι θαλάσσης εἰσὶν ἐσβολαί· αἰγιαλὸς δὲ ὁ
ταύτῃ παρέχεται ψηφῖδας σχῆμα εὐπρεπεστέρας καὶ χρόας
παντοδαπῆς.

CAPUT XXIV.

De Zarace — Cyphantum reliquiis, et Brasiis — Brasiatarum de Semele, Baccho et Ino narratio — de Achillis templo et festo — urbe La, eiusque reliquiis et memorandis, Dianae Asiae templo, et fonte Cagacone — regione Hypsos et fluvio Smeno — regione Araïno, La urbis conditore et Achille Helenae proco.

Ἐπιδαύρου δὲ σταδίους [1] ἑκατὸν ἀπέχει Ζάραξ, ἄλλως μὲν εὐλίμενον χωρίον, τῶν δὲ Ἐλευθερολακώνων μάλιστα τοῦτο ἐκτετρύχωται, ἐπεὶ καὶ [2] Κλεώνυμος ὁ Κλεο-

Epidauriorum finibus Dianae Limnatidis delubrum est. Oppidum ipsum non procul a mari in eminenti loco surgit. Quae spectentur digna illic sunt Veneris fanum; et Aesculapii, in quo simulacrum marmoreum stantis habitu; tum in arce Minervae aedes; et ad portum Iovis cognomento Servatoris. (7) Promontorium in pelagus sub ipsa urbe excurrit, cui nomen Minoa. Sinus, *qui hac in parte portum efficit*, nihil ille quidem a ceteris differt maris in Laconiae latus irruptionibus. Litus quidem ipsum calculis abundat figura et colorum varietate speciosis.

CAP. XXIV. Ab Epidauro stadia ferme C Zarax abest. Haec ora portum habet valde appellentibus idoneum. Sed enim ex omnibus Eleutherolaconum civitatibus haec in primis magnis afflicta est cladibus. Nam et Cleonymus Cleomenis filius, Age-

32. ἐπὶ La.
33. ὅσα La. mox αἰγ. δέοι La. δὲ ὅς AgMPcVa. tum ταῦτα Ag. ψηφίδας Vab. ἐςπροπεστέρας La. ἐςτρεπεστέρας Lb.

CAP. XXIV. 1. στάδια (στάδια ὡς?) Va; mox ἐκτετρίχωται id. ἐκτετύχωται La.
2. καὶ om. M. κλεόνυμος La. Tum Palmer. MS. „corrige Ἀγεσιπόλιδος

*μένους [τοῦ Ἀγησιπόλιδος]· μόνον τοῦτο τῶν Λακωνικῶν
πολισμάτων ἐποίησεν ἀνάστατον· καί μοι τὰ ἐς τὸν Κλεώ-
νυμον ἑτέρωθί ἐστιν εἰρημένα. ἐν Ζάρακι δὲ ἄλλο μὲν οὐ-
δὲν, πρὸς δὲ τοῦ λιμένος τῷ πέρατι Ἀπόλλωνος ναός ἐστι*[3]
καὶ ἄγαλμα κιθάραν ἔχον. (2) *Προελθόντι δὲ ἀπὸ Ζάρα-* 2
*κος παρὰ τὴν θάλασσαν ἓξ που στάδια, καὶ ἐπιστρέψαντι
αὐτόθεν ἐς μεσόγαιαν*[4] *καὶ ἐπαναβάντι σταδίους ὡς δέκα
Κυφάντων καλουμένων ἐρείπιά ἐστιν, ἐν δὲ αὐτοῖς Στή-
θεον*[5] *ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ, λίθου δὲ τὸ ἄγαλμα. ἔστι δὲ
καὶ ὕδατος ψυχροῦ κρουνὸς ἐκβάλλων*[6] *ἐκ πέτρας· Ἀτα-
λάντην θηρεύουσαν ἐνταῦθά φασιν, ὡς ἠνιᾶτο ὑπὸ δί-
ψης, παῖσαι τῇ λόγχῃ τὴν πέτραν, καὶ οὕτω ῥυῆναι τὸ
ὕδωρ.* (3) *Βρασιαὶ*[7] *δὲ ἐσχάτη μὲν ταύτῃ τῶν Ἐλευ-* 3
*θερολακώνων πρὸς θαλάσσῃ ἐστὶ, Κυφάντων δὲ ἀπέχουσι
πλοῦν σταδίων διακοσίων. οἱ δὲ ἄνθρωποι λέγουσιν ἐν-
ταῦθα*[8] *οὐδέσιν ὁμολογοῦντες Ἑλλήνων ὡς Σεμέλη τέ-* 272

sipolidis nepos, hoc unum Laconici nominis oppidum delevit. De Cleonymo, quae res postulavit, alio loco diximus. Ad Zaraca aliud quidem nihil insigne est: in portus duntaxat extremis finibus Apollinis delubrum est, et simulacrum citharam tenens. (2) Hinc secundum mare stadia circiter VI progressis atque inde ad mediterranea reversis stadia prope X Cyphantum (sic enim *populi illi* sunt appellati) ruinae se ostendunt: et inter eas Stetheum, Aesculapii fanum, cum simulacro marmoreo. Est ibidem saliens frigidissimae aquae e saxo prorumpentis. Atalantam a venatione siti laborantem, quum saxum illud cuspide percussisset, aquam elicuisse ferunt. (3) Brasiae extremum hac in parte Eleutherolaconum ad mare oppidum est: distat a Cyphantibus CC stadiûm navigatione. Incolae ea sermonibus vulgarunt, quae neutiquam alii Graecorum populi confitentur:

ex ipso Pausania p. 86 [III, 6, 1;] et Plut. dict. Lacon. *τοῦ Ἀγησιπόλιδος* uncis inclusere SB, tanquam e III, 6, 1, invectum: *τοῦ Κλεομβρότου* scribendum putat Palmer. Exerc., probante F. *ἀδελφοῦ* post *Ἀγησιπόλιδος* uncis inclusum inseruit C suadente F.

3. *ἐστιν* VbAg. *καθαρὰν ἔχον* La.

4. *μεζόγαιαν* M. *μεσογαῖαν* Vb. *μεσογαίαν* Lb. mox *κυφάτων* Vb.

5. *γήθαιον* Vb (*υ* sup. *η*) M, in quo *γήϊον* latere coni. S. *στήθεον* BPcAg. *στῄθαιον* AXKFCSVb Lab.

6. *κρουνοὺς* MVa. *κρουνοῦ* Lb.

7. *βρασίαι* (sic) Vb. mox *ἐλευθερολακρόνων* Lb. *ἐστὶν* AgVbM, et *ἀπέχουσιν* Vb.

8. nonne *οἱ ἐνταῦθα*? *οὐδὲ σὶν* (sic) La. *ὁμολογοῦντες* CSBMVaAg PdLb; *ὁμολογοῦντα* AXKFLa. *οὐδὲ συνομολογοῦντες* Pc. *ὀυδέσίν ὁμολογοῦντα* Vb. *ὁμολογοῦντες ἑλλήνων· ὁμολογοῦντες ὡς* M. Tum *τέκει* Vb. *παῖδα* bis habet La. *φοραθεῖσα* La. *ἐκβληθείη* Lab.

κοι τὸν παῖδα ἐκ Διὸς καὶ ὑπὸ τοῦ Κάδμου φωραθεῖσα
ἐς λάρνακα αὐτὴ καὶ Διόνυσος ἐμβληθείη· καὶ τὴν λάρνα-
κα ὑπὸ τοῦ κλύδωνος ἐκπεσεῖν φασὶν ἐς τὴν σφετέραν,
καὶ Σεμέλην μὲν (οὐ γὰρ αὐτὴν περιοῦσαν ἔτι εὑρεῖν) ἐπι-
4 φανῶς θάψαι, Διόνυσον δὲ ἀναθρέψαι λέγουσιν. ἐπὶ
τούτῳ [9] δὲ αὐτοῖς καὶ τὴν πόλιν, Ὀρειάτας ἐς ἐκεῖνο
ὀνομαζομένας, μετονομασθῆναι Βρασιὰς ἐπὶ τῇ ἐκβολῇ
τῇ ἐς τὴν γῆν τῆς [10] λάρνακος. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐφ' ἡμῶν
τὰ ὑπὸ τοῦ κλύδωνος ἀπωθούμενα ἐς τὴν γῆν ἐκβεβράσθαι
καλοῦσιν οἱ πολλοί. Βρασιᾶται δὲ καὶ τάδε ἐπιλέγουσιν,
Ἰνώ σφισιν ἐς τὴν χώραν ἀφικέσθαι πλανωμένην, ἐλθοῦ-
σαν [11] δὲ ἐθελῆσαι τοῦ Διονύσου γενέσθαι τροφόν. καὶ
ἀποφαίνουσι μὲν τὸ ἄντρον ἔνθα τὸν Διόνυσον ἔθρεψεν
5 Ἰνώ, καλοῦσι δὲ καὶ τὸ πεδίον Διονύσου κῆπον. (4)
Ἱερὰ δὲ αὐτόθι τὸ μέν ἐστιν Ἀσκληπιοῦ, τὸ δὲ Ἀχιλλέως
καὶ ἑορτὴν κατὰ ἔτος ἄγουσιν Ἀχιλλεῖ. [12] ἄκρα δέ ἐστιν ἐν
ταῖς Βρασιαῖς μικρὰ προέχουσα ἠρέμα ἐς τὴν θάλασσαν,
καὶ ἐπ' αὐτῇ [13] χαλκοῖ ποδιαίων ἑστήκασιν οὐ μείζονες

Semelen quidem Iovi Liberum Patrem peperisse; a Cadmo vero deprehensam cum puero recens nato in arcam coniectam: eam arcam aestu iactatam in fines suos eiectam: ibi Semelen, quae iam mortem obierat, a se magnifice sepultam: superstitem puerum educatum. Eam fuisse causam, ut urbs sua, quae ad illud usque tempus Oreatae appellata fuerat, iam mutato vocabulo Brasiae dicerentur, *sumto nomine* ab arcae in eam oram eiectione: quando aetate etiam nostra, quae maris aestu ad terram extruduntur, ἐκβεβράσθαι (*id est, maris aestu eiectari*) a multis dicuntur. Addunt et alia huiusmodi Brasiatae: Ino profugam in agrum suum venisse; ibi Liberum Patrem alendum suscepisse. Antrum monstrant, ubi illa infantem enutrierit; et campum appellant Bacchi hortum. (4) Templa illic sunt, Aesculapii unum, Achillis alterum. Festos etiam dies Achilli quotannis agitant. Est Brasiis parvum et molliter in mare excurrens promontorium. In eo sigilla pileata videas ex aere,

9. ἐπὶ δὲ τούτῳ δὲ La. ὀνομαζομένην seu ὀνομαζομένους vult Sylb. posterius probant SB. βρασίας La.

10. τῆς om. M. mox ἐκβεβρᾶσθαι VbLa. tum οἱ παλαιοὶ LbVabMR, ad marg. R. ἄλλ. πολλοί. tum Βρασιάται XKFC. Tum καὶ τάδε om. Vb.

11. pro ἐλθοῦσαν C. coni. ἑκοῦσαν. mox τοῦ διὸς γενέσθαι La. ἀποφαίνουσιν AgVb.

12. Ἀχιλεῖ Vab. ἐστι ἐν Va. βρασιαῖς (sic) μακρὰ La.

13. ἐπ' (fin. lin.) τῇ Vb; tum μείζονας Va tum ἔχουσιν Ag. mox

πίλους ἐπὶ ταῖς κεφαλαῖς ἔχοντες, οὐκ οἶδα εἰ Διοσκούρους
σφᾶς ἢ Κορύβαντας νομίζουσι· τρεῖς δ᾽ οὖν εἰσί, τέταρ-
τον δὲ Ἀθηνᾶς ἄγαλμα. (5) Τὰ δὲ ἐν δεξιᾷ Γυθίου[14] 6
Λᾶς ἐστι, θαλάσσης μὲν δέκα στάδια, Γυθίου[15] δὲ τεσ-
σαράκοντα ἀπέχουσα. ᾤκισται δὲ νῦν μὲν Ἰλίου καλου-
μένου καὶ Ἀσίας[16] καὶ Κνακαδίου, τῶν ὀρῶν τούτων[17]
τὸ μεταξὺ ἐπέχουσα, πρότερον δὲ τῆς Ἀσίας τοῦ ὄρους
ἔκειτο ἐπὶ τῇ κορυφῇ· καὶ νῦν ἔτι τῆς πόλεώς ἐστι τῆς
ἀρχαίας ἐρείπια, καὶ πρὸ τῶν τειχῶν ἄγαλμα Ἡρακλέους,
καὶ ἀπὸ τῶν Μακεδόνων τρόπαιον, οἳ μοῖρα τῆς Φιλίπ-
που στρατιᾶς[18] ἦσαν, ἡνίκα ἐς τὴν Λακωνικὴν ἐσέβαλεν,
ἀποτραπόμενοι δὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων τὰ παραθαλάσσια ἐλεη-
λάτουν τῆς χώρας. ἔστι δὲ ἐν τοῖς ἐρειπίοις[19] ναὸς Ἀθη- 7
νᾶς ἐπίκλησιν Ἀσίας, ποιῆσαι δὲ Πολυδεύκην καὶ Κά-
στορά φασιν ἀνασωθέντας ἐκ Κόλχων· εἶναι γὰρ καὶ Κόλ-
χοις Ἀθηνᾶς Ἀσίας ἱερόν. μετασχόντας μὲν οὖν οἶδα Ἰά-

nihilo pedalibus maiora. Non facile dixerim, Castorumne an Corybantum ea nominibus sanxerint. Tria certe sunt *ea figura: quibus* quartum *accedit* Minervae simulacrum. (5) Ad Gythii dexteram Las est, citra mare stadia X, procul a Gythio XL. Habitatur nunc oppidum in medio montium trium intervallo, Ilii, (sic enim *ex ipsis unum* appellant) Asiae et Cnacadii. Priscis quidem temporibus in Asiae montis vertice situm fuit: veterisque urbis hac ipsa etiamnum aetate ruinae monstrantur, et ante muros signum Herculis, et de Macedonibus erectum tropaeum. Pars fuit ea Philippi copiarum, quum in Laconiae ille fines invasit. Palantes hi a cetero exercitu digressi oram maritimam populationibus infestam reddiderant. Inter eas ipsas ruinas templum exstat Minervae cognomento Asiae. Pollucem et Castorem erexisse tradunt, quo tempore e Colchica expeditione incolumes reverterunt. Fuisse vero et Colchis Asiae Mi-

οἶδα ἢ AXMPcAgVabLab. tum *νομίζουσιν* M. *δὲ* omisso *οὖν* La. *δὲ οὖν* Va. *εἰσὶν* AgLa. *τετάρτου* La.

14. *γυθίους λᾶς* A. Pro *Λᾶς* S. ed. min. *Ἀσίας* errore typoth. Tum *ἔστιν* Vb.

15. *θυγίου* Ag. Tum *καλούμενον* Vb.

16. *Ἀσίας* CSB ex em. Palmerii. *Ἀμᾶς* AXKFPcVabLa. *ἀμὰς* MAg. *κὔακαδίου* Vb. *ἀγκὰς καὶ κνᾶκαδίου* Lb.

17. *τοῦτο* VaM. tum *ἀπέχουσα* Ag. Ad *Ἀσίας* Palmer. MS. notat: „Suidae *Ἀσαίας* utrum de hoc intelligendum videndum.“ Mox *τῆς ἀρχέας* La.

18. *στρατειᾶς* Vb. mox *ἐσέβαλλεν* VbPcLab.

19. *ἐρυπείοις* Vb. mox *ἰάσωνι* M.

σονι τοῦ στόλου τοὺς Τυνδάρεω παῖδας· ὅτι δὲ Ἀθηνᾶν
Ἀσίαν τιμῶσιν οἱ Κόλχοι, παρὰ Λακεδαιμονίων ἀκούσας
278 γράφω. Τῆς δὲ ἐφ' ἡμῶν οἰκουμένης πόλεως κρήνη τέ
ἐστι[20] πλησίον διὰ τὴν χρόαν τοῦ ὕδατος καλουμένη
8 Γαλακὼ,[21] καὶ πρὸς τῇ κρήνῃ γυμνάσιον· Ἑρμοῦ δὲ
ἕστηκεν ἄγαλμα ἀρχαῖον. τῶν δὲ ὀρῶν ἐπὶ μὲν τοῦ Ἰλίου
Διονύσου τέ ἐστι[22] καὶ ἐπ' ἄκρας τῆς κορυφῆς Ἀσκλη-
πιοῦ ναός, πρὸς δὲ τῷ Κνακαδίῳ Καρνειὸς[23] καλούμε-
νος Ἀπόλλων. (6) Ἀπὸ δὲ τοῦ Καρνειοῦ σταδίους προελ-
θόντι[24] ὡς τριάκοντά ἐστιν ἐν χωρίῳ Ὕψοις[25] ἐν ὅροις
ἤδη Σπαρτιατῶν ἱερὸν Ἀσκληπιοῦ καὶ Ἀρτέμιδος ἐπίκλη-
σιν Δαφναίας. πρὸς θαλάσσῃ δὲ ἐπὶ ἄκρας ναός ἐστι
Δικτύνης[26] Ἀρτέμιδος, καί οἱ κατὰ ἔτος ἕκαστον ἑορτὴν
ἄγουσι. ταύτης δὲ ἐν ἀριστερᾷ τῆς ἄκρας ποταμὸς ἐκδί-
δωσιν ἐς θάλασσαν Σμῆνος, ὕδωρ πιεῖν ἡδὺ εἴπερ ἄλλος

nervae fanum. Profectos quidem cum Iasone Tyndarei filios satis habeo cognitum: quod vero Minervam Asiam Colchi colant, id scilicet a Lacedaemoniis acceptum scribo. Prope urbem eam, quae nunc incolitur, fons est, quem ab aquae colore Galaconem nominant. Proximum illi fonti gymnasium; in quo priscum Mercurii signum. In eo monte, quod Ilium diximus appellari, delubrum est Liberi Patris; et in summo iugo Aesculapii. In Cnacadio Carneus Apollo. (6) A Carneo stadia plus minus triginta abest vicus intra ipsos iam fines Spartanorum, Hypsos nomine: ubi est Aesculapii aedes, et Dianae cognomento Daphnaeae. Ad mare in promontorio Dianae est aedes Dictynae, cui festos quotannis dies agitant. Ad sinistram promontorii exit in mare amnis Smenos, dulcem potantibus aquam, si quisquam alius,

20. ἔστιν Vb. πλησίον om. Va. Sqq. διὰ τὴν χρόαν — γυμνάσιον om. Ag.

21. Γαλακὼ CSB; γαλακῶ B; Καγακὼ AXKFPc; καγακῶ MVb Lab; κάγαλλῶ Va; Κνακὼ Camer. probatur a Palmerio MS.; Sylburg. Goldh. Valck. Schneid. Lex. s. v. κνῆκος. tum πρὸς τῇ λίμνῃ Va.

22. ἔστιν Vb. — Sq. ἐπ' om. M.

23. Κάρνειος SB; Καρνεῖος AX KFC. Καρνειὸς AgVabLab et deinceps Καρνείου Edd. καρνειοῦ Ag VbLab. Mox δὲ post ἀπὸ om. MVa Lb.

24. ἀπελθόντι AXKFVbLa; προελθόντι CSBAgPcdMVaLb.

25. ἐν χωρίῳ Ὕψοις M (in quo χωριον et φ super lin. silent exc. nostra) CSB. ἐν χωρίων ὕψοις Lb AgPcd (sec. C.) ἐν χωρίον ὕψος AXKFPcVa. ἐν χωρίον ὕψοις VbLa. Mox in δαφναίας in Va ας ob corr. ambig. (ας - ων).

26. δικτύνης MVabLb. Δικτύννης Edd. PcAg. ναός ἐστι — τῆς ἄκρας om. La. ἑωρτὴν Vb. ἄγουσιν Ag.

τις παρασχόμενος[27] ποταμός· ἔχει δὲ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ταϋγέτῳ
τὰς πηγάς, ἀπέχει δὲ τῆς πόλεως σταδίους οὐ πλέον πέντε.
(7) Ἐν δὲ Ἀραΐνῳ καλουμένῳ χωρίῳ τάφος Λᾶ, καὶ ἀν- 10
δριὰς ἐπὶ τῷ μνήματι ἔπεστι. τοῦτον τὸν Λᾶν οἰκιστὴν
εἶναι λέγουσιν οἱ ταύτῃ, καὶ ἀποθανεῖν φασὶν ὑπὸ Ἀχιλ-
λέως, Ἀχιλλέα δὲ καταρᾶι σφισιν ἐς τὴν χώραν[28] Ἑλένην
παρὰ Τυνδάρεω γυναῖκα αἰτοῦντα. λέγοντι δὲ ἐπ' ἀλη-
θείᾳ Πάτροκλός ἐστιν ὁ τὸν Λᾶν ἀποκτείνας· οὗτος γὰρ
καὶ ὁ μνηστευσάμενός ἐστιν[29] Ἑλένην. καὶ ὅτι μὲν τῶν
Ἑλένης μνηστήρων Ἀχιλλεὺς οὐκ ἔστιν ἐν Καταλόγῳ γυ-
ναικῶν, μηδὲν[30] τοῦτο ἔστω τεκμήριον, οὐκ αἰτῆσαι
Ἑλένην αὐτόν· Ὅμηρος δὲ ἔγραψε μὲν τῆς ποιήσεως ἀρ- 11
χόμενος ὡς Ἀχιλλεὺς χαριζόμενος τοῖς Ἀτρέως παισὶ καὶ
οὐκ ἐνεχόμενος[31] τοῖς ὅρκοις τοῖς Τυνδάρεω παραγένοιτο
ἐς Τροίαν, ἐποίησε δὲ ἐν ἄθλοις λέγοντα Ἀντίλοχον ὡς
Ὀδυσσεὺς πρεσβύτερός ἐστιν αὐτοῦ γενεᾷ,[32] τὸν δὲ
Ὀδυσσέα πρὸς Ἀλκίνουν περὶ τῶν ἐν Ἅιδου καὶ ἄλλα διη- 274
γούμενον καὶ ὅτι Θησέα ἰδεῖν[33] ἐθελῆσαι καὶ Πειρίθουν
προτέρους ἄνδρας ἢ καθ' ἡλικίαν τὴν αὐτοῦ· Θησέα

fundens. Habet fontes suos in Taygeto monte. Ab urbe abest haud plus quinque stadia. (7) In vico, cui Araino nomen, Lae sepulcrum, et super monumento statua. Ab eo La oppidum conditum tradunt incolae; interemptum vero ab Achille; quem huc venisse credunt, quum a Tyndareo Helenam sibi deposceret. At enim verius quis dixerit, Lan a Patroclo interfectum, quum unus hic fuerit de Helenae procis. Nam Achillem Helenam nunquam petisse, ut leve habeatur argumentum, quod in eo carmine, quo illustres foeminae enumerantur, nulla fit Achillis mentio: Homerus certe in ipso ferme operis sui initio Achillem scripsit, pro suo in Atrei filios studio, non Tyndarei sacramento ullo adactum, ad Troiam venisse. Iam vero idem poëta, quo loco ludos exponit, dicentem facit Antilochum, natu esse se grandiorem Ulyssem; ac ipsum Ulyssem, dum, quae apud inferos viderat, narraret Alcinoo, inter cetera videre se voluisse Pirithoum et Theseum, viros aetate sua superiores. Et Helenam

27. παρεχόμενος CS. Mox οὐ om. MVa. tum ἐν δὲ ἀρκίῳ La.
28. χάραν La. τηνδάρεω Ag.
29. ἐστιν recepimus e BPcAg.
30. μήδ' ἐν Ag. τεμήριον Va. mox ἔγραψεν Ag.
31. ἐνδεχόμενος — παραγένετο M.
32. γεννεᾷ Ag. mox ἀλκίνοον Vb.
33. Θησέα ἰδεῖν CSBMAgPcVab Lab; Θησέα δὲ ἰδεῖν AXKF. ἐθελῆσαι VabLab.

δὲ[34] ἴσμεν ἁρπάσαντα Ἑλένην· οὕτως οὐδὲ ἐγχωροῦν ἐστὶν ἀρχὴν[35] Ἑλένης μνηστῆρα Ἀχιλλέα γενέσθαι.

CAPUT XXV.

De fluvio Scyra — Pyrrhicho oppido, Sileno, Dianae Astratia — Teuthrone oppido, Diana Issoria — promontorio Taenaro, portu Achilleo et Psamatho, atque inferorum cane ab Hercule protracto — Arionis delphino insidentis signo et fonte olim miro — Caenopoli — Messa oppido et portu, atque Oetylo urbe.

Προελθόντι δὲ ἀπὸ τοῦ μνήματος ἐκδίδωσιν ἐς θάλασσαν ποταμὸς, ὄνομα δέ οἱ Σκύρας,[1] ὅτι κατὰ τοῦτον ἀνώνυμον τέως ὄντα Πύῤῥος ὁ Ἀχιλλέως ἔσχε ταῖς ναυσὶν, ἡνίκα ἐπὶ τὸν Ἑρμιόνης γάμον ἔπλευσεν ἐκ Σκύρου.[2] διαβάντων δὲ τὸν ποταμὸν ἔστιν ἱερὸν ἀρχαῖον ἀπωτέρω Διὸς βωμοῦ. (2) Τοῦ ποταμοῦ δὲ σταδίους τεσσαράκοντα ἀπέ-
2 χει Πύῤῥιχος ἐν μεσογαίᾳ. τὸ δὲ ὄνομα τῇ πόλει γενέσθαι φασὶν ἀπὸ Πύῤῥου τοῦ Ἀχιλλέως, οἱ δὲ εἶναι θεὸν Πύῤῥιχον τῶν[3] καλουμένων Κουρήτων· εἰσὶ δὲ οἳ Σιληνὸν ἐκ Μαλέας ἐλθόντα ἐνταῦθα λέγουσιν οἰκῆσαι. τραφῆναι

quidem a Theseo raptam scimus. Quo fit, ut quadrare neutiquam possit, Achillem unum de Helenae procis fuisse.

Cap. XXV. Progressi longius a monumento fluvium videant in mare influentem, cui Scyras nomen. Sine nomine ante fuerat: hoc vero nominis tum accepit, quum illum classe intravit Pyrrhus Achillis filius ad Hermiones nuptias e Scyro proficiscens. Trans amnem eum vetus delubrum est seorsum ab ara Iovis. (2) Ab isto fluvio XL stadiis abest oppidum Pyrrhichus in mediterranea continente. Ab eodem Pyrrho Achillis filio nuncupatum, non defuerunt, qui dicerent: alii vero a Pyrrhicho, uno de Curetum deorum numero. Sunt etiam, qui Si-

34. δ' ἴσμεν M; δὲ ἴσμ. CSBPc AgM (sec. exc. nostra) LbVa; δὲ om. AXKFVbLa.

35. ἀρχὴν FCMAgPc; ἐς ἀρχὴν AXKVb; ἐστὶν ἀρχὴν abest a Va.

Cap. XXV. 1. σκύρας, ο super α, M. tum κατὰ CSB ex em. K; καὶ AXKFAgPcMVabLab. ὁ ἀχιλλεὺς La.

2. ε σκύρου Ag. ἐκ σκύθρου Vb (expuncto θ). mox ἀποτέρω Ag.

3. τῶν om. La. mox μαλαίας Vb.

μὲν δὴ τὸν Σιληνὸν ἐν τῇ Μαλέᾳ δηλοῖ[4] *καὶ τάδε ἐξ ᾄσματος Πινδάρου·*

ὁ ζαμενὴς[5] *δέ, ὁ χοροιτύπος,*
ὃν Μαλεάγονος ἔθρεψε Ναΐδος ἀκοίτας
Σιληνός.

ὡς δὲ καὶ Πύῤῥιχος ὄνομα ἦν αὐτῷ Πινδάρῳ μὲν[6] *οὐκ*
ἔστιν εἰρημένον, λέγουσι δὲ οἱ περὶ τὴν Μάλεαν οἰκοῦντες·
ἔστι δὲ ἐν[7] *τῷ Πυῤῥίχῳ φρέαρ ἐν τῇ ἀγορᾷ, δοῦναι*[8] *δέ* 3
σφισι τὸν Σιληνὸν νομίζουσι· σπανίζοιέν τ' ἂν ὕδατος, εἰ
τὸ[9] *φρέαρ τοῦτο ἐπιλείποι. θεῶν δὲ ἐν τῇ γῇ σφίσιν ἱερά*
ἐστιν Ἀρτέμιδός τε ἐπίκλησιν Ἀστρατείας, ὅτι τῆς ἐς τὸ
πρόσω στρατείας ἐνταῦθα ἐπαύσαντο Ἀμαζόνες, καὶ Ἀπόλ-
λων Ἀμαζόνιος·[10] *ξόανα μὲν ἀμφότερα, ἀναθεῖναι δὲ λέ-*
γουσιν αὐτὰ τὰς ἀπὸ Θερμώδοντος γυναῖκας. (3) *Ἀπὸ* 4

lenum e Malea profectum hic habitasse dicant. In Malea quidem educatum Silenum declarant hi versus e Pindari cantico:

Ille strenuus choreis,
Quem Maleae civis et vir Naidis aluit
Silenus.

Quod vero Silenus etiam Pyrrhichi sit nomine appellatus, nuspiam dixit Pindarus; sed eius rei Maleae incolae auctores fuere. In ipso Pyrrhichi foro puteus est. Monstratum sibi a Sileno aiunt. Quod si puteus is exaresceret, aquae penuria valde laborarent. Habent Pyrrhichii intra fines suos templum Dianae Astrateae. *Causa nominis*, quod Amazonum exercitum hoc aiunt in loco progrediendi finem fecisse. Et Apollinis *eadem de causa* Amazonii. Utriusque dei lignea signa sunt. Dedicasse dicuntur foeminae, quae a Thermodonte venerunt. (3) A Pyr-

4. *δηλοῖ δὲ καὶ* La. *Πινδάρου* FCSBVabAgPcLab; *Πίνδαρος* AXK; silet M.

5. *ζαμένης* Va; tum *χοροίτυπος* id. *χοροντύπος* La. *Μαλεάγονος* CSB ex em. Camer. et Valck. *μαλέγονος* voluit Loescher. *Μαλέγορος* AXKFVbPcMLab. *μελέγορος* VaAg. tum *ἔγραψεν* Vb. *ἔθρεψεν ἄϊδος* AgVa. *ἔθρεψεν ἀΐδος* AM Lab. *ἀΐδος* etiam Vb. — Cf. dithyramborum fragmenta, nr. 15. ed. Dissen.

6. *μὲν* om. AXKVb. tum *λέγουσιν — μαλαίαν* Ag. *Μάλεαν* SLab; *Μαλέαν* edd. rell.

7. *δὲ καὶ ἐν* Ag.

8. *δῦναι δέ σφισιν* Vb. *δὲ* om. La. *σεληνὸν* Va. *νομίζουσιν* AgVb. — Sq. *τ'* om. BPc.

9. *τι φρέαρ* Ag.

10. *ἀμαζώνιος* La. *ἀναθῆναι — θερμόδοντος* Vb. *θερμώδοντας* Va.

δὲ Πυῤῥίχου[11] καταβάντι ἐς θάλασσαν ἔστι Τευθρώνη.
τὸν δὲ οἰκιστὴν οἱ ταύτῃ Τεύθραντα Ἀθηναῖον ὄντα ἀπο-
φαίνουσι. τιμῶσι δὲ θεῶν μάλιστα Ἰσσωρίαν Ἄρτεμιν, καὶ
275 πηγὴ σφίσιν ἐστὶ Ναΐα. (4) Τευθρώνης δὲ ἀπέχει πεντή-
κοντα καὶ ἑκατὸν σταδίους ἐς θάλασσαν ἀνέχουσα[12] ἄκρα
Ταίναρον, καὶ λιμένες ὅ τε Ἀχίλλειός ἐστι καὶ Ψαμαθοῦς.
ἐπὶ δὲ τῇ ἄκρᾳ ναὸς εἰκασμένος[13] σπηλαίῳ, καὶ πρὸ αὐτοῦ
5 Ποσειδῶνος ἄγαλμα. ἐποίησαν δὲ Ἑλλήνων τινὲς ὡς Ἡρα-
κλῆς ἀναγάγοι[14] ταύτῃ τοῦ Ἅιδου τὸν κύνα, οὔτε ὑπὸ γῆν
ὁδοῦ διὰ τοῦ σπηλαίου φερούσης, οὔτε ἕτοιμον ὂν πει-
σθῆναι θεῶν ὑπόγαιον εἶναί τινα οἴκησιν, ἐς ἣν ἀθροίζε-
σθαι τὰς ψυχάς. ἀλλὰ Ἑκαταῖος μὲν[15] ὁ Μιλήσιος λόγον
εὗρεν εἰκότα, ὄφιν φήσας ἐπὶ Ταινάρῳ τραφῆναι δεινὸν,
κληθῆναι δὲ Ἅιδου κύνα, ὅτι ἔδει τὸν δηχθέντα τεθνάναι
παραυτίκα ὑπὸ τοῦ ἰοῦ· καὶ τοῦτον ἔφη τὸν ὄφιν ὑπὸ
6 Ἡρακλέους ἀχθῆναι παρ'[16] Εὐρυσθέα. Ὅμηρος δὲ (πρῶ-

rhicho ad mare descendentes Teuthrone *oppidum* excipit. Conditorem produnt incolae Teuthrantem Atheniensem. Colunt hi prae ceteris dis *Issoriam* Dianam. Fontem habent Naian. (4) A Teuthrone stadia procul CL excurrit in mare Taenarum promontorium, et *infra* portus Achilleus et Psamathus. In ipso promontorio templum est speluncae persimile: in cuius primo aditu Neptuni signum. Hac Graecorum nonnulli versibus prodiderunt ab Hercule Plutonis canem extractum, quum neque meatus omnino ullus per eam specum subter terram subeat, neque veri omnino cuiquam simile videri possit, deorum ulla esse subterranea regna, quo animi conveniant, *e corporibus quum excesserint.* Hecataeus quidem Milesius rem non absurdam commentus est; in ea caverna immanem ac tetrum serpentem lustrum habuisse, qui sit idcirco inferorum canis dictus, quod, quem morsu impetisset, subita eum veneni vi mori statim necesse esset. Eum serpentem ab Hercule ad Eurystheum pertractum.

11. πυρίχου La. ἀποφαίνουσιν Ag. mox σφίσιν ἔστιν αὐὰ La.

12. ἀνέχουσαν ἄκραν La. tum ἀχιλλεῖός ἐστι Lab. ἀχιλλεῖος ἐστὶ Vb. ψαμμαθοῦς VbAg. ἐστι om. Va. ἔστιν Ag.

13. εἰκασμένον M. mox πρὸς αὐτοῦ MPcAgLab.

14. ἀναγάγον La. — Sq. τὸν om. M. mox θεὸν ὑπόγαιον La.

15. μὲν om. Va. tum εὗρεν FCSBMVaAgPcLab; εὗρε AXKVb. αὐτίκα La. παρὰ τοῦ ἰοῦ LbMVab; in Vb supra lin. ὑπό.

16. παρὰ εὐρ. Va. κάλεσεν Vb. mox ὄντι ἡρακλῆς — συνέπλευσεν La.

τος γὰρ ἐκάλεσεν Ἅιδου κύνα ὅντινα Ἡρακλῆς ἦγεν) οὔτε
ὄνομα ἔθετο οὐδὲν, οὔτε συνέπλασεν ἐς τὸ εἶδος ὥσπερ
ἐπὶ τῇ Χιμαίρᾳ. οἱ δὲ ὕστερον Κέρβερον ὄνομα ἐποίησαν,
καὶ κυνὶ τὰ ἄλλα[17] εἰκάζοντες κεφαλὰς τρεῖς φασὶν ἔχειν
αὐτόν, οὐδέν τι[18] μᾶλλον Ὁμήρου κύνα τῷ ἀνθρώπῳ
σύντροφον εἰρηκότος ἢ εἰ δράκοντα ὄντα[19] ἐκάλεσεν Ἅιδου
κύνα. (5) Ἀναθήματα δὲ ἄλλα τέ ἐστιν ἐπὶ Ταινάρῳ[20] 7
καὶ Ἀρίων ὁ κιθαρῳδὸς χαλκοῦς ἐπὶ[21] δελφῖνος. τὰ μὲν
οὖν ἐς αὐτὸν Ἀρίονα καὶ τὰ ἐπὶ τῷ δελφῖνι Ἡρόδοτος
εἶπεν ἀκοῇ[22] ἐν τῇ Λυδίων συγγραφῇ· τὸν δ᾽[23] ἐν Πο-
ροσελήνῃ δελφῖνα τῷ παιδὶ σῶστρα ἀποδιδόντα, ὅτι συγκο-
πέντα ὑπὸ ἁλιέων αὐτὸν ἰάσατο, τοῦτον τὸν δελφῖνα εἶδον
καὶ καλοῦντι τῷ παιδὶ ὑπακούοντα καὶ φέροντα, ὁπότε
ἐποχεῖσθαί οἱ βούλοιτο. ἔστι δὲ ἐπὶ Ταινάρῳ καὶ πηγή, 8
νῦν μὲν οὐδὲν ὥστε καὶ θαῦμα εἶναι παρεχομένη,[24] πρό-

Homerus vero (is enim primus Ditis canem, quem Hercules extraxisset, appellavit) neque nomen ei proprium imposuit, neque de eius figura quicquam est fabulatus, uti de Chimaera. Posteriores et Cerberum appellarunt, et quum cetera cani fecissent similem, tria dixerunt capita habere, quum tamen Homerus, ut homini familiare animal canem dixit, sic, qui draco fuisset, inferum canem appellasse videri possit. (5) In Taenaro et alia sunt sacra monumenta, et Arion citharoedus delphino insidens. De Arione quidem et delphino quae audierat, retulit Herodotus, ubi res gestas Lydorum exponit. Ego sane in Poroselene delphinum vidi, qui puero, a quo sanatus fuerat, quum a piscatoribus vulnus accepisset, quasi mercedem curationis penderet, dicto se audientem praebebat et eundem, quocunque ille iussisset, dorso transvehebat. Est in eodem Taenaro fons, qui nihil iam, quod cum admiratione intueamur, habet: olim introspicientibus por-

17. τ᾽ ἄλλα LabVaM. τὰ ἄλλα edd. praeter B. τἄλλα BPcAgVb. κεφαλαὶ La. tum φασὶ τρεῖς BPc. τρεῖς φασιν Ag.

18. οὐδενὶ μᾶλλ. Va. mox τὸν ἀνθρώπῳ malit B.

19. ὄντα om. Va.

20. ταιράνῳ M. ἀρείων (ε expunct.) ὁ κυθαρ. Vb.

21. ἀπὸ VaMR, ad marg. R. ἐπὶ. ἀρίωνα VaLa.

22. ἀκοῇ S; ἀκοὴν Edd. rell. Codd. λιδύων Vb.

23. δ᾽ habent FCSB ex em. Camer. Valck. AgPc; δὲ Lab; om. AXKVabM(?); inserendum censet etiam Palmer. MS. tum ἐμπωροσελήνῃ AVbAm. Loescher. ἐν Ποροσελήνῃ ex em. Camer. XKFCSBAgPc, et Nicol. Leonicus Thomaeus Var. Hist. I, 53. vide Leopardi Emend. XI, 23. ἐν πωροσελήνῃ M; ἐμποροσελήνῃ VaLab.

24. παρεχομένους Va. πότερον La. Mox τοὺς λιμένας — ὕδωρ om. Va. tum φασὶν Ag. ὥς φασι coni. F. refutatur a Schaef. ad Dion. de Comp. p. 29. Mox παρείχετο Pors.

τερον δὲ τοῖς ἐνιδοῦσιν ἐς τὸ ὕδωρ τοὺς λιμένας, φασὶ,
276 καὶ τὰς ναῦς θεάσασθαι παρεῖχε. τοῦτο ἔπαυσε γυνὴ τὸ ὕδωρ μὴ καὶ[25] τοῦ λοιποῦ τοιαῦτα ἐπιδείκνυσθαι, μεμια-
9 σμένην ἐναποπλύνασα[26] ἐσθῆτα. (6) Ταινάρου δὲ τῆς ἄκρας πλοῦν ὅσον[27] τεσσαράκοντα σταδίων ἀφέστηκε Καινήπολις· ὄνομα δὲ ἦν πάλαι καὶ ταύτῃ Ταίναρον. ἐν αὐτῇ δὲ μέγαρον Δήμητρος καὶ ἐπὶ θαλάσσῃ ναός ἐστιν Ἀφροδίτης καὶ ἄγαλμα ὀρθὸν λίθου. ἐντεῦθεν ἀποσχόντι τριάκοντα σταδίους Θυρίδες ἄκρα[28] [Ταινάρου,] καὶ πόλεως ἐρείπια Ἱππόλας ἐστὶν, ἐν δὲ αὐτοῖς Ἀθηνᾶς ἱερὸν Ἱππολαΐτιδος. (7) Ὀλίγον δὲ ἀπωτέρω[29] Μέσσα πόλις καὶ λιμήν.
10 ἀπὸ τούτου στάδια τοῦ λιμένος πεντήκοντά ἐστι καὶ ἑκατὸν ἐπὶ Οἴτυλον. ὁ δὲ ἥρως[30] ἀφ' οὗ τῇ πόλει τὸ ὄνομα ἐγένετο Ἀργεῖος τὸ ἀνέκαθεν, Ἀμφιάνακτος υἱὸς[31] ὢν τοῦ

tus et naves aiunt spectandas praebuisse. Aquae miraculum illud foemina quaedam sustulisse dicitur, quum in ea pollutam vestem abluisset. (6) Ab ipso promontorio mari stadia circiter XL praetervectos oppidum excipit Caenepolis, Taenarum et ipsum ante appellatum. Est in eo Cereris fanum, et ad mare Veneris aedes, et *eiusdem deae* stantis habitu signum e marmore. Illinc digressis stadia procul XXX Taenari vertex, Thyrides dicuntur; et Hippolae urbis ruinae monstrantur. Inter eas Minervae Hippolaïtidis sacellum exstat. (7) Non magno abest intervallo civitas Messa et portus. Ab hoc portu ad Oetylum stadia intersunt CL. Heros, a quo civitas nomen habet, ortu Argivus fuit, Amphianacte Antimachi filio genitus. Sunt in Oetylo quae

25. μὴ καὶ BPcAgLb, ut voluit Pors. καὶ μὴ AXKFCSLaMVab; τοῦ μὴ τοῦ coni. Camer. quem secutus est Meurs. Misc. Lac. IV, 11. ὡς μὴ τοῦ coni. Sylb.

26. ἐναποπλύνασα CSBAgPcLb; ἐναποπλύνουσα AXKFMVab. ἀποπλύνασα La.

27. ὅσσον Vb. mox ἀφέστηκε KF CSB ex em. Sylb. ἐφέστηκε AXPc AgMVaLab; ἐφέστηκεν Vb. tum καινὴ πόλις AgVabLab.

28. ἄκραι La. — Sq. „Ταινάρου vel omnino delendum, vel quod magis puto, reponendum Ταϋγέτου. Strab. VIII. p. 362.“ *Palmer. MS.* Ταϋγέτου placet etiam Valckenario. Nos Ταινάρου uncis inclusimus cum S. — Mox ἱππόλης M.

29. ἀποτέρω AgVa. Ad Μέσσα Palmer. MS. „ἴσως Μεσόα vel Μελόα (?) ὡς Στέφανος.“ ἐστιν Ag. οἴτυλον Vb.

30. ἥρωα, in marg. ἥρω M (exc. nostra sunt obscura). ἥρωα Va. mox τὸ ὄνομα τῇ πόλει MVa.

31. αὐτὸς υἱὸς AXKFLa. αὐτὸς om. CSBVabMPcAgLb.

Ἀντιμάχου. Θέας δὲ ἄξια ἐν Οἰτύλῳ Σαράπιδός ἐστιν ἱερὸν καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ Καρνειοῦ[32] ξόανον Ἀπόλλωνος.

CAPUT XXVI.

De Inus fano et oraculo in via ad Thalamas, signis Paphiae et Solis — Pephno ad mare, et insula huius nominis, solo natali Dioscurorum — Leuctris et memorandis ibi — signo Iovis Ithomatae — Cardamyle et Nereïdum templo — Enope oppido, postea Gerenia dicto, Nestoris sede, eiusque memorandis — Machaone eiusque cultu ac Podalirio — monte Calathio et Alagonia urbe.

Ἐς Θαλάμας δὲ ἐξ[1] Οἰτύλου μῆκος τῆς ὁδοῦ στάδιοι περὶ τοὺς ὀγδοήκοντά εἰσι, κατὰ δὲ τὴν ὁδὸν ἱερόν ἐστιν Ἰνοῦς καὶ μαντεῖον. μαντεύονται μὲν οὖν καθεύδοντες, ὁπόσα δ' ἂν πυθέσθαι δεηθῶσιν, ὀνείρατα δείκνυσί[2] σφίσιν ἡ θεός. χαλκᾶ δὲ ἕστηκεν ἀγάλματα ἐν ὑπαίθρῳ τοῦ ἱεροῦ, τῆς τε Παφίης[3] καὶ Ἡλίου τὸ ἕτερον· αὐτὸ δὲ τὸ ἐν τῷ ναῷ σαφῶς μὲν οὐκ ἦν[4] ἰδεῖν ὑπὸ στεφανωμάτων, χαλκοῦν δὲ καὶ τοῦτο εἶναι λέγουσι. ῥεῖ δὲ καὶ ὕδωρ ἐκ πηγῆς ἱερᾶς πιεῖν μὲν ἡδύ, Σελήνης δὲ ἐπίκλησιν[5] . . . . .

spectentur digna, Serapidis templum, et in ipso foro Carnei Apollinis simulacrum.

Cap. XXVI. Ab Oetylo ad Thalamas via in longitudinem stadia prope LXXX patet. In via Inus fanum et oraculum visitur. In eo futura dormientes provident. Consulentibus enim per somniorum visa, quae opus est, dea denunciat. Erecta sunt ex aere signa in ea fani parte, quae sub divo est, Paphiae unum, Solis alterum. Quod in delubro ipso est, non satis se illud aperte ostendit, coronamentis omni ex parte velatum: ex aere et ipsum esse dicunt. Fluit e sacro fonte suavis haustu aqua: Lunae nun-

32. *καρνεῖον* AgMLab; *καρνείον* (sic) Vb. *Καρνείου* Edd. tum *ξόανα* BPcAg.

Cap. XXVI. 1. *δὲ ἀξιοῖ τύλου* Vb. Sq. *τῆς* om. Va. tum *στάδια*, *οι* super *α*, — *ἐστιν* Vb. *εἰσιν* Ag.

2. *δείκνυσιν* Vb.

3. *Πασιφάης* Camer. ac Meurs. in Misc. Lac. I, 4. assentientibus Sylburgio et Creuzero Symbol. IV, 90.

4. *ἦν* om. M. *οὐκ ἦν* om. Va. *οὐκ* vero addit supra versum. *οὐκ* om. Vb. mox *λέγουσιν* AgVb. mox *μὲν ἡδὺ* La; *μὲν* abest a rell.

5. *ἐπίκλησις* PcAgLabMVab. Post *ἐπίκλησιν* lacunam indicavimus, a prioribus editoribus neglectam. — Sq. *οὐ* delendum censet Palmer. MS. Mox *παφία* M. „Plutarcho *Πασιφάα*, in Agide p. 799. 807." *Palmer. MS.*

καὶ οὐ Θαλαμάταις ἐπιχώριος δαίμων ἐστὶν ἡ Παφίη.
2 (2) Θαλαμῶν[6] δὲ ἀπέχει σταδίους εἴκοσιν ὀνομαζομένη Πέφνος ἐπὶ θαλάσσῃ. πρόκειται δὲ νησὶς πέτρας τῶν μεγάλων οὐ μείζων,[7] Πέφνος καὶ ταύτῃ τὸ ὄνομα· τεχθῆναι δὲ ἐνταῦθα τοὺς Διοσκούρους φασὶν οἱ Θαλαμᾶται· τοῦτο μὲν δὴ καὶ Ἀλκμᾶνα ἐν ᾄσματι οἶδα εἰπόντα· τραφῆναι δὲ οὐκέτι ἐν τῇ Πέφνῳ φασὶν[8] αὐτούς, ἀλλὰ Ἑρμῆν
277
3 τὸν ἐς Πελλάναν κομίσαντα εἶναι. ἐν ταύτῃ τῇ νησῖδι ἀγάλματα Διοσκούρων χαλκᾶ, μέγεθος ποδιαῖα, ἐν ὑπαίθρῳ τῆς νησῖδος[9] ἐστίν· ταῦτα ἡ θάλασσα ἀποκινεῖν οὐκ ἐθέλει κατακλύζουσα ὥρᾳ χειμῶνος τὴν πέτραν. τοῦτό τε δὴ θαῦμά ἐστι,[10] καὶ οἱ μύρμηκες αὐτόθι λευκότερον ἢ ὡς μυρμήκων τὸ[11] χρῶμα φαίνουσι. τὴν δὲ χώραν οἱ Μεσσήνιοι ταύτην αὐτῶν φασὶν εἶναι τὸ ἀρχαῖον, ὥστε καὶ τοὺς Διοσκούρους μᾶλλόν τι αὐτοῖς καὶ οὐ Λακεδαιμονίοις
4 προσήκειν νομίζουσιν.[12] (3) Πέφνου δὲ στάδια εἴκο-

cupant. Thalamatis Paphia non est utique patrium numen. (2) Distat a Thalamis stadia XX Pephnos maritima civitas. Parva adiacet insula, nihilo omnino ingenti saxo maior. Ei quoque Pephnos nomen est. In ea Castores primum in lucem editos Thalamatae memorant: quod ipsum in cantico quodam suo dixisse Alcmanem, me certe non fugit. Enutritos quidem Pephni negant, sed a Mercurio Pellanam deportatos. In ea tam pusilla insula sub divo aenea sunt ipsorum Gemellorum sigilla, nihilo pedalibus maiora. Ea, etsi hibernis undis vehementer saxum verberatur, loco tamen nihil moventur: quod miraculo quidem est: et illud fere haud multo minori, quod formicae ibi conspiciuntur vulgaribus albicante colore dissimiles. Eam insulam suorum fuisse olim finium, contendunt Messenii: eapropter Gemellos ipsos maiore se quam Lacedaemonios propinquitate attingere. (3) A Pephno stadia XX absunt Leuctra. Quae

6. *θαλάμων* AXMVbLab; post *εἴκοσιν* aliquid deesse putat Palmer. MS. mox *πρόςκειται* Meurs. Misc. Lac. IV, 8. *adiacet* Am.

7. *μείζω* MVa. Sq. *τὸ* om. Vb. Mox *θαλαμάται* Va; *ἀλκμάνα* id.

8. *φησὶν* sc. Alcman, coni. S. Mox *πελλὰνα* (sic) Va. *πελάναν* Lb. deinceps *ποδιαία* id.

9. *νησίδός εἰσιν*, expuncto *εἰσιν*, *ἐστιν* Vb. *νησίτιδος* La. tum *οὐσθένει* coni. F.

10. *ἐστιν* AgVb. mox *αὐτόθι* Buttmannus. *αὐτοὶ* Edd. Codd. in M *αὐτοῖς* (*αὐτοὶς*) esse videtur. *λευκότερον* KFCB ex em. Sylb. *λευκότεροι* AXSMPcRAgVabLab; quod tamen praetulere FC.

11. *τὸ* bis in La. *φαίνουσιν* Ag Vb. mox *μεσήνιοι*, σ alterum supr. vers. La. *αὐτῶν* M, ut solet.

12. *νομίζειν* Ag; *νομίζουσιν* BPc Ag; *νομίζουσι* edd. rell. Lab.

σιν[13] ἀπέχει Λεῦκτρα. ἐφ' ὅτῳ[14] μὲν δή ἐστιν ὄνομα τῇ
πόλει Λεῦκτρον, οὐκ οἶδα· εἰ δ' ἄρα ἀπὸ Λευκίππου τοῦ
Περιήρους, ὡς οἱ Μεσσήνιοί φασι, τούτου μοι δοκοῦσιν
εἵνεκα[15] οἱ ταύτῃ θεῶν μάλιστα Ἀσκληπιὸν τιμᾶν, ἅτε Ἀρ-
σινόης παῖδα εἶναι τῆς Λευκίππου νομίζοντες. λίθου δέ[16]
ἐστιν Ἀσκληπιοῦ τε ἄγαλμα καὶ Ἰνοῦς ἑτέρωθι. πεποίηται 5
δὲ καὶ Κασσάνδρας τῆς Πριάμου ναὸς[17] καὶ ἄγαλμα, Ἀλε-
ξάνδρας ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων καλουμένης· καὶ Ἀπόλλωνος
Καρνειοῦ ξόανά ἐστι[18] κατὰ ταὐτὰ, καθὰ δὴ καὶ Λακεδαι-
μονίων νομίζουσιν οἱ Σπάρτην ἔχοντες. ἐπὶ δὲ τῆς ἀκρο-
πόλεώς ἐστιν ἱερὸν καὶ ἄγαλμα Ἀθηνᾶς. καὶ Ἔρωτός ἐστιν
ἐν Λεύκτροις ναὸς καὶ ἄλσος·[19] ὕδωρ δὲ ὥρᾳ χειμῶνος
διαῤῥεῖ τὸ ἄλσος· τὰ δὲ φύλλα τῷ ἦρι ἀπὸ τῶν δένδρων
πίπτοντα οὐκ ἂν ὑπὸ τοῦ ὕδατος οὐδὲ πλεονάσαντος πα-
ρενεχθείη. (4) Ὃ δὲ οἶδα ἐν τῇ πρὸς θαλάσσῃ χώρᾳ τῆς 6
Λευκτρικῆς ἐπ' ἐμοῦ συμβὰν, γράφω. ἄνεμος πῦρ ἐς
ὕλην ἐνεγκὼν τὰ πολλὰ ἠφάνισε τῶν δένδρων· ὡς δὲ ἀνε-

civitati nominis origo, non habeo dicere. Quod si a Leucippo (uti Messeniis placet) Perieris filio nuncupata est, hoc illud esse arbitror, quod prae dîs ceteris Aesculapium colunt, quum Arsinoe Leucippi filia natum putent. Marmorea sunt quum Aesculapii ipsius, tum Inus diversa in parte signa. Aedes ibi erecta est Cassandrae Priami filiae, cuius simulacrum ab incolis Alexandrae nomine colitur. Sunt et Apollinis Carnei sigilla. Huic enim deo honorem ritu eodem habent, quo e Lacedaemoniis Spartiatae. Leuctris in arce Minervae templum et simulacrum est. Cupidinis in ipso oppido aedes et lucus, qui perenni aqua hieme irrigatur. Folia vere ex arboribus quae decidunt, ne exuberante quidem aqua alio deferuntur. (4) Quod vero in maritima Leuctrici agri parte novi accidisse aetate mea, scribere non gravabor. Immissus in silvam ignis ventorum vi magnum ar-

13. δὲ μάλιστα εἴκ. Vb. πέφνου στάδια μὲν δὴ εἴκ. La. λεύκτρα LabVb, etiam postea.

14. ἐφ' ὅτῳ δέ ἐστιν LbMR, ad marg. R. μὲν δή. ἐφ' ὅτω δὴ (δὴ ambig.) Va. δὴ om. La. Pro Λεῦκτρον Palmer. MS. vult Λεύκτρῳ vel Λεῦκτρα.

15. εἵνεκα FCSMVa. ἕνεκα AXKBPcAgVbLab.

16. τε Ag. mox τε ante ἄγαλμα om. La. τῆς Πριάμου — Ἀλεξάνδρας om. Va.

17. ναὸς καὶ ἄγ. FCSB ex em. Sylb., Lab; ναὸς καὶ ἄγ. AXK. — Hemsterh. MS. laudat Plut. T. I. p. 799. B.

18. ἐστιν Ag.

19. ἄλσος Va; tum φῦλλα Vb; ἦρι Va, ἦρι M; δρένδρων id.

φάνη τὸ χωρίον ψιλὸν, ἄγαλμα ἐνταῦθα ἱδρυμένον εὑρέθη
Διὸς Ἰθωμάτα. τοῦτο οἱ Μεσσήνιοί φασι[20] μαρτύριον
εἶναί σφισι, τὰ Λεῦκτρα τὸ ἀρχαῖον τῆς Μεσσηνίας εἶναι.
δύναιτο δ' ἂν καὶ Λακεδαιμονίων τὰ Λεῦκτρα ἐξ ἀρχῆς οἰ-
κούντων[21] ὁ Ἰθωμάτας Ζεὺς παρ' αὐτοῖς ἔχειν τιμάς·
7 (5) Καρδαμύλη[22] δὲ, ἧς καὶ Ὅμηρος μνήμην ἐποιήσατο
ἐν Ἀγαμέμνονος ὑποσχέσεσι δώρων, Λακεδαιμονίων ἐστὶν
ὑπήκοος τῶν ἐν Σπάρτῃ, βασιλέως Αὐγούστου τῆς Μεσ-
σηνίας ἀποτεμομένου. ἀπέχει δὲ Καρδαμύλη θαλάσσης
278 μὲν ὀκτὼ σταδίους, Λεύκτρων δὲ καὶ[23] ἑξήκοντα. ἐνταῦθα
οὐ πόῤῥω τοῦ αἰγιαλοῦ τέμενος ἱερὸν τῶν Νηρέως θυγα-
τέρων ἐστίν. ἐς γὰρ τοῦτο ἀναβῆναι τὸ χωρίον φασὶν ἐκ[24]
τῆς θαλάσσης αὐτὰς Πύῤῥον ὀψομένας τὸν Ἀχιλλέως, ὅτε
ἐς Σπάρτην ἐπὶ τὸν Ἑρμιόνης ἀπῄει γάμον. ἐν δὲ τῷ πο-
λίσματι Ἀθηνᾶς τε ἱερὸν καὶ Ἀπόλλων[25] ἐστὶ Καρνειὸς,
8 καθὰ Δωριεῦσιν ἐπιχώριον. (6) Πόλιν[26] δὲ ὀνομαζομέ-

borum numerum exussit. In ea tunc parte, quae stirpibus maxime erat denudata, repertum est Ithomatae Iovis signum ita locatum, uti quae dedicantur locari solent. Eo maxime testimonio nituntur Messenii, dum Leuctra contendunt olim ad fines suos pertinuisse. Sed nihil omnino prohibet, quin, ut priscis etiam temporibus Leuctra Lacedaemonii tenuerint, ab ipsis potuerint Ithomatae Iovi honores haberi. (5) Cardamyle quidem, cuius fecit mentionem Homerus, ubi dona pollicentem Agamemnonem facit, Lacedaemoniis Spartanis paret, quum a Messeniis eam seiunxerit Caesar Augustus. Prope abest a mari Cardamyle stadia VIII, Leuctris LX. Est ad Cardamylen non procul a litore sacer Nerei filiarum lucus. In eum enim locum *Nymphas* e mari narrant prodiisse, ut Pyrrhum Achillis filium ad Hermiones nuptias Spartam contendentem spectarent. In ipso oppido Minervae aedes est et Carneus Apollo, quem patrio Doriensium ritu venerantur. (6) At quam urbem Enopen Home-

20. φασιν — σφισιν Ag.
21. οἰκοῦντες MVa. τιμὰ M (silent exc. nostra). παρ' αὐτῶν La.
22. καρδαμύλης δὲ Va. mox ὑποσχέσει Ag.
23. δὲ καὶ BPcVb(?)AgLb; δὲ ἢ La; num forte ή (i. e. ὀκτὼ) καὶ ἑξήκοντα? καὶ om. edd. rell. VaM.
24. ἐς τῆς Vb. τοῦ ἀχιλλ. MVa. tum ἐς Σπάρτην B e Pc?Va(?). ἐν Σπάρτῃ Edd. rell. AgVbM.
25. ἀπόλλωνος VbLa. ἀπόλλονος marg. R. tum ἐστι (ἐστιν AgVb) καὶ ἀρνειὸς AgVbLab, marg. R; Κάρνειος SB; Καρνεῖος AXKFCM; Καρνειὸς Va.
26. πόλην Vb. mox ἐνοπὴν Ag VbLab. tum τῇ om. AgVb.

νην ἐν τοῖς ἔπεσιν Ἐνόπην τοῖς Ὁμήρου, Μεσσηνίους ὄν-
τας, ἐς δὲ τὸ συνέδριον συντελοῦντας τὸ Ἐλευθερολακώ-
νων, καλοῦσιν ἐφ' ἡμῶν Γερηνίαν.[27] ἐν ταύτῃ τῇ πόλει
Νέστορα οἱ μὲν τραφῆναι λέγουσιν, οἱ δὲ ἐς τοῦτο ἐλθεῖν
φεύγοντα τὸ χωρίον, ἡνίκα Πύλος[28] ἡλίσκετο ὑπὸ Ἡρα-
κλέους. (7) Ἐνταῦθα ἐν τῇ Γερηνίᾳ[29] Μαχάονος τοῦ 9
Ἀσκληπιοῦ μνῆμα καὶ ἱερόν ἐστιν ἅγιον· καὶ ἀνθρώποις
νόσων ἰάματα παρὰ τῷ Μαχάονι[30] ἔστιν εὑρέσθαι. καὶ
Ῥόδον μὲν τὸ χωρίον τὸ ἱερὸν ὀνομάζουσιν, ἄγαλμα δὲ τοῦ
Μαχάονος χαλκοῦν ἐστιν ὀρθόν. ἐπίκειται δέ οἱ τῇ κε-
φαλῇ στέφανος, ὃν οἱ Μεσσήνιοι κίφος[31] καλοῦσι τῇ ἐπι-
χωρίῳ φωνῇ. Μαχάονα δὲ ὑπὸ Εὐρυπύλου τοῦ Τηλέ-
φου τελευτῆσαί φησιν[32] ὁ τὰ ἔπη ποιήσας, τὴν μικρὰν
Ἰλιάδα. διὸ καὶ τάδε αὐτοῖς[33] οἶδα περὶ τὸ Ἀσκληπίειον 10
τὸ[34] ἐν Περγάμῳ γινόμενα. ἄρχονται μὲν ἀπὸ Τηλέφου
τῶν ὕμνων, προσάδουσι δὲ οὐδὲν ἐς τὸν Εὐρύπυλον, οὐδὲ
ἀρχὴν ἐν τῷ ναῷ θέλουσιν ὀνομάζειν αὐτὸν, οἷα ἐπιστά-

rus appellat, et ipsa Messenici nominis est. Facit autem nunc cum Eleutherolaconibus: aetate nostra Gereniam nominant. In ea Nestorem sunt qui educatum dicant; alii vero huc confugisse, capta ab Hercule Pylo. (7) Gereniae Machaonis (Aesculapii filii) monumentum et eiusdem religione nobile fanum visitur. Nam et ab ipso Machaone morbis hominum medelas monstrari putant. Sacram ei regiunculam Rhodon nuncupant. Simulacrum est ex aere statu recto: caput corona cingitur, quam Ciphos patria lingua vocant Messenii. Interfectum ab Eurypylo Telephi filio dixit Machaonem, qui carmina ea fecit, quae Ilias parva dicitur. Quare non ab re illud in sacris, quae Pergami in Aesculapii fiunt, servari scio, ut, quum hymnos a Telepho exordiantur, nihil Eurypylo laudationis impertiant: quin et illum in eo templo nominari nefas habent, quod scilicet eum sciant interfe-

27. *Γερηνίαν*, *υ* super *η*, M hic et postea. *γερηνείαν* et infra *γερηνείᾳ* La.

28. *πύλος* om. M.

29. *γηρηνίᾳ*, *ε* sup. *η*, Vb. mox *ἔστιν* om. Ag.

30. *Μαχάονί ἐστιν* AXKFC. tum *εὕρασθαι* BPcAg; *εὑρέσθαι* AXKFCVabMLa; *εὑρᾶσθαι* Lb.

31. *κῦφος* La. *κύφος* coni. Cor., „*σκίφος* i. e. *ξίφος* dorice e flore gladiali Theophr. hist. plant. 1, 12.“ Schneider. Tum *καλοῦσιν* AgVb.

32. *φασίν* AgM. Sq. *ὁ* om. La.

33. *αὐτὸς οἶδα* coni. S. *αὖθις οἶδα* coni. K. *αὐτῆς*, sup. vers. *οι*, Vb. *Ἀσκληπίειον* scripsimus ut supra; *Ἀσκληπιεῖον* Edd. Codd. praeter La, qui *ἀσκληπεῖον*, corr. in —*ιεῖον*.

34. *τὰ ἐν* MVabLab; tum *προσᾴδουσι* CSB ex em. Valck. *προςδιδοῦσι* AXKFAgPcM; *προςδίδουσι* VabLab.

μενοι[35] *φονέα ὄντα Μαχάονος. ἀνασώσασθαι δὲ Νέστορα λέγεται τοῦ Μαχάονος τὰ ὀστᾶ. Ποδαλείριον δὲ, ὡς ὀπίσω*[36] *πορθήσαντες Ἴλιον ἐκομίζοντο, ἁμαρτεῖν τοῦ πλοῦ καὶ ἐς Σύρον*[37] *τῆς Καρικῆς ἠπείρου φασὶν ἀποσωθέντα*
11 *οἰκῆσαι.* (8) *Τῆς δὲ χώρας τῆς Γερηνίας ὄρος Καλάθιόν ἐστι, καὶ*[38] *ἐν αὐτῷ Κλαίας ἱερὸν, καὶ σπήλαιον παρ' αὐτὸ τὸ ἱερὸν, ἔσοδον μὲν στενὴν, τὰ δὲ ἔνδον παρεχόμενον*[39] *θέας ἄξια. Γερηνίας*[40] *δὲ ὡς ἐς μεσόγαιαν ἄνω τριάκοντα ἀπέχει σταδίους Ἀλαγονία. καὶ τὸ πόλισμα κατηρίθμησα*[41] *ἤδη καὶ τοῦτο ἐν Ἐλευθερολάκωσι. θέας δὲ αὐτόθι ἄξια Διονύσου καὶ Ἀρτέμιδός ἐστιν ἱερά.*[42].

ctorem Machaonis fuisse. Ossa quidem Machaonis a Nestore servata dicunt. At Podalirium, quum Ilio deleto redirent Graeci, tempestate Syron, quae in continenti Cariae *urbs* est, incolumem delatum, ibi consedisse tradunt. (8) In Gereniorum agro mons est Calathion, et in eo Claeae sacellum: cui specu proximum, angusto admodum aditu: sed qui introierint, multa, quae admirentur, spectare possunt. A Gerenia ad superiora iam mediterranea XXX procul stadia venientes excipit Alagonia oppidulum: annumeratum et ipsum in Eleutherolaconum civitatibus. Quae ibi spectentur digna, sunt Liberi Patris et Dianae templa.

35. *ἐπιστάμενον* MVab. *φωνέα* La. — Sqq. *ἀνασώσασθαι — Μαχάονος* om. MLbVa.

36. *ὀπίσω ὡς* M (silent exc. nostra).

37. *ἐσσύρον* Ag. *καρύκῆς*, *ι* sup. *υ*, Vb.

38. *ἔστιν καὶ* Edd. *καὶ* om. PcAgVabMLab, ita ut *ἔστιν* et *ἔστι καὶ* confusa videantur. *κλέας* Ag. *Καλαθαίας* coni. K. et Goldh. *Ἀλαίας* Nibby. Sq. *ἱερὸν* om. PcMVaAgLb. *σπείλαιον* Ag. *παρ' αὐτῷ*, *ὸ* super *ῷ*, Vb. Sq. *τὸ ἱερὸν* om. MVa.

39. *παρεχόμενον* CSB ex em. Sylb. *παρεχόμενα* AXKFAgPcVabMLab.

40. *γερηνίας*, *υ* super *η*, M, omisso sq. *δὲ* et *ἐς*; *δὲ* om. etiam Va. *ὡς ἐν μεσογαίαν* La.

41. *κατηρίθμησα* SB Pors. Va. *κατηρίθμησαν* Edd. Codd. rell. tum *καὶ τοῦτον* AVbLa. *Ἐλευθερολάκωσιν* AXKFCVb; *Ἐλευθερολάκωσι* SBPcAgMLab.

42. Ag. addit: *τέλος τῶν λακωνικῶν τοῦ τρίτου βιβλίου.* Pc. *τέλος τῶν λακωνικῶν*: $\bar{\gamma}$. Va. *τέλος λακωνικῶν.*

LIPSIAE,

EX OFFICINA B. G. TEUBNERI.